

Bisale-i Nur Külliyyatından

Emirdağ Lahikası

İNDEKS • DİPNOT • SÖZLÜK • KRONOLOJİK BİLGİ

Müellifi:
Bediüzzaman
SAİD NURSÎ

İçindekiler

Takdim	23
Bediüzzaman Said Nursi Kimdir	25
TAKDİM	29
Bu lâhika mektupları-ki Yirmi Yedinci Mektuptur-Risâle-i Nur'un ilk telifi ile başlayıp devam edegelmiştir.	
1. Eğer bu adamın dünya iştihâsı ve siyasete meyli olsaydı, hiç imkânı var mı ki, bir tereşşuhâtı ve emâreleri bulunmasın?	37
2. Benim derslerim, bilâistisnâ, bütün hükûmetin ve adliyenin eline geçmiş; bir gün cezayı mücip bir madde bulunmamış	39
3. Ehl-i îmânî dalâlet-i mutlakadan, lüzum olsa, dünyevî hayat gibi, uhrevî hayatımı da fedâ etmek bir saadet bilirim.	42
4. Ankara Ehl-i Vukûfunun ittifakla verdikleri raporun sûretidir.	44
5. Denizli Mahkemesi ittifakla verdiği karar sûretidir.	46
6. Kendi kendime bir hasbihaldir.	48
7. Adliye Vekiliyle ve Risâle-i Nur'la alâkadar mahkemelerin hâkimleriyle bir hasb-i haldir.	54
8. Beni merak etmeyiniz. Ben her zahmette bir eser-i rahmet ve bir lem'a-i inâyet gördüğümünden, sıkılmıyorum.	59
9. Bu vatanın belâlardan muhâfazası için Risâle-i Nur bir katî vesiledir.	61
10. Şehit merhumun berzahta okumasıyla mesrurâne meşgul olduğu.	62
11. Sizin gayet mübarek ve Cennet meyveleri gibi şirin hediyelerinizi ve Denizli cihetindeki beşâretinizi aldım.	63
12. Yirmi seneden beri sabredip sükût eden bir mazlumun şekvâsını dinlemenizi istiyorum.	65
13. Heyet-i Vekileye ve Milletvekilleri Riyâsetine cüz'î fakat ehemmiyetli bir mâruzâtımdır.	68
14. Bana hizmet eden küçücük bir Risâle-i Nur Talebesinin çoklar namına sorduğu suâlîne cevaptır.	72
15. Beni bu sekizinci defada ki zehirlendirmeleri dahi yine akîm kaldığını size beşâret veriyorum.	76
16. Hazret-i Risaletin bir derece, bir cihetteâlem-i şahadette teşrifinin umum kâinatça ve bütün asırlarda naar-ı ehemmiyette ve rahmetenlilâlemin olduğunu ispat etti.	79
17. Onlar şahsımla meşgul olmaları Risâle-i Nur'un bir derece serbestiyetine ve intişârına fâidedir.	80

18.	Hem mânevi, hem maddî birkaç cihette sorulan bir suâl mecburiyet tahtında bir cevaptır.....	82
19.	“Tevâfukla bu kerâmet nasıl katî sabit oluyor?” diye kardeşlerimizden birinin suâline küçük cevaptır.....	84
20.	Risâle-i Nur’un fıtraten ve zamanın vaziyetine göre talebesi olacak, başta masum çocuklardır.....	86
21.	Bir suale mecburî cevabın tetimmesidir.....	89
22.	Denizli tüccarı aslı Burdurlu Hâfız Mustafa’ya hitaptır.....	92
23.	Bu hizmetimizin neticesi olan Risâle-i Nur’un serbestiyetini değil yalnız biz ve bu Anadolu ve âlem-i İslâm alkışlıyor, taktir ediyor.....	93
24.	Ben Cenâb-ı Hakka şükrediyorum ki, nefsimi kendime beğendirmemiş ve kusurlarımı kendime bildirmiş.....	97
25.	Demek Meyve Risalesi, Asâ-yı Mûsâ gibi, çok firavunları susturur, mağlûp eder.....	100
26.	Âyetü’l-Kübrâ’nın matbu nüshaları perde altında çok hizmetleri görmüşler....	101
27.	Ankara ehl-i vukufu Risâle-i Nur’a ait kerâmetleri ve işaret-i gaybiyeleri inkâr edememişler.....	103
28.	Sizi eski talebelerim ve arkadaşlarım ve kardeşim ve biraderzâdem Abdülmecid ve Abdurrahman’lar bildiğimden, bu mahrem sırrı size açtım.....	105
29.	Ben kendim, bütün hayatımın harika kısmını, evvelce Gavs-ı Âzamın bir silsile-i kerameti telâkki ediyordum; şimdi Risâle-i Nur’un bir silsile-i kerameti olduğu tebeyyün etti.....	108
30.	İnsanın fıtratındaki merak, insaniyet damarıyla sizin, farz ve lâ zım vazifeniz zararına o hâdise, o geniş boğuşmalara sevk ediyor.....	111
31.	Bir iki sene zarfında Denizli kahramanları, yirmi sene kadar Risâle-i Nur’a hizmet ettiklerinden, biz Risâle-i Nur şakirtleri ebede kadar onların bu iyiliklerini unutmayız.....	115
32.	İkramı izhar mektubun tetimmesi.....	118
33.	Şimdi bir halimi size beyan etmek lâzım geliyor tâ başka sebepler sizi müteessir etmesin.....	119
34.	Bu zamanda en büyük bir ihsan, bir vazife, imanını kurtarmaktır, başkaların imanına kuvvet verecek bir surette çalışmaktır.....	121
35.	Risâle-i Nur, sair ilimler gibi okunmamalı. Çünkü ondaki imân-ı tahkikî başka ilimlere ve maariflere benzemez.....	123
36.	Yedi seneden beri ateş püsküren zâlim beşerin hali, bugün daha çok ızdıraplı bir hale girmiş bulunuyor.....	126
37.	Risâle-i Nur’un mesleği, tarikat değil, hakikattir, Sahâbe mesleğinin bir cilvesidir.....	130
38.	Âyetü’l-Kübra, güneş gibi iman nurlarını ruhlara telkin edebilir.....	133
39.	Risâle-i Nur’da müteferrikan parçaları bulunmalarına binaen gayet muhtasar konuşacağım.....	134

40.	Benim çok kusurlu şahsıma, hüsn-ü zan ile verdiğiniz makamlar cihetinde değil, belki vazife, hizmete bakıp o noktada bakmalısınız.....	138
41.	Bu zamanda ehl-i iman öyle bir hakikate muhtaçtırlar ki, kâinata hiçbir şeye âlet ve tâbî ve basamak olamaz ve hiçbir garaz ve maksat onu kirletemez. ...	140
42.	Ankara'da bulunan Emniyet-i Umumiye Müdürü Beye bir mektup.	145
43.	Afyon Emniyet Müdürlüğüne bir mektup.	147
44.	Risâle-i Nur Şakirtlerinden Ali Efendi, münâfıklar hakkında bir âyet-i kerîmeyi soruyor. Kısaca bir iki cümle beyân ediyorum.	148
45.	Geçen hâdis-e-i ihânetten merak etmeyiniz. O hâdis-e söndü, plânları akîm kaldı.....	150
46.	Risâle-i Nur, parlak ve kuvvetli hakikatleriyle serbestiyetini kazanmış ve düşmanlarını bir cihette mağlûp etmiş.....	151
47.	Tam metânet ve tesânüd ve sarsılmamak ve telâş etmemek lazımdır.	152
48.	Camide az görüştük; lüzumlu bâzı şeyler söyleyeceğim, hâtırında kalsın.....	153
49.	Sizin bu defa neşeli, güzel mektuplarınızı, Risâle-i Nur'un serbestiyeti ve matbaa kapısıyla intişârı hakkında beni çok mesrûr eyledi.....	154
50.	Yirmi Yedinci Mektubun Lâhikasının Zeyli	156
51.	Eğer dünyayı istese ve dileseydi, kendisine sunulan hediye ve behiyeleri, zekât ve sadakaları ve bu teberrû ve terekeleri alsaydı, bugün milyoner olurdu.....	158
52.	Risâle-i Nur'un, îmânî hakikatlerine gösterdiği hüccetler, hiçbir cihette vesveselere meydan vermiyori.	161
53.	Mânen mâruz kaldığım iki şıklı bir suâlin cevabıdır.	163
54.	Cenâb-ı Hakka şükrediyorum ki, böyle hâlis, muhlis ve başkalara hüsn-ü misâl olan sâdik şâkirtleri Risâle-i Nur'a vermiş.....	171
55.	Ektikleri tohumlar, onlar çalışmasalar da, onların bedeline mahsûlat yapıyor.	172
56.	Siz hiç müteessir olmayınız. Benim bu vaziyetim, Risâle-i Nur Şakirlerinin fûtûhâtlarına bir vesîledir.	173
57.	Bayram tebriklerine âit çok mektupları aldım. Herbirine cevap vermeye vaktim, hâlim müsaade etmiyor.	176
58.	Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsi yerine bana haddimden çok ziyâde makam vermiş. Üstadını kendi parlak âyinesinde çok parlak görmüş.	178
59.	Risâle-i Nur, nurdan bir ibrişimdir ki, kâinat ve kâinattaki mevcudâtın tesbihâtları onda dizilmiş.	178
60.	Halil İbrahim'in (r.h.) bir şiiridir.	183
61.	Zekâi'nin bir şiiridir.....	185
62.	Risâle-i Nur'a, daha vatana, idareye zararı dokunmamak bahanesiyle tecavüz edilmez; daha kimseyi o bahane ile inandıramazlar.	187

63.	“İhlâs” ve mektupların sûretlerinin hafiyeler tarafından alınması, sizi müteessir etmesin.	192
64.	Afyon Emniyet Müdürlüğüne yazılan bir mektuptur.	192
65.	İstanbul’da hadiseyi gören Risale-i Nur talebelerinin mektubundan bir parçadır.	195
66.	Yangın hakkında Üstadımızın yazdığı hakikate kat’ikanaatimiz geldi; gözümüzle gördük.	196
67.	Risâle-i Nur yalvarmaz; onlar yalvarmalı ve aramalı. Ve kıymetini takdir edip müşteri olduktan sonra onların yardımını kabul eder.	199
68.	Risâle-i Nur’un hıfz ve neşrine ve sahâbet ve himâyetine çalışmak için hayat isterdim. Fakat hadsiz şükür olsun ki, bir biçare Said yerinde çok genç Said’ler o vazifeyi yapıyorlar.	200
69.	Birkaç aydan beri aleyhime çevrilen desiseleri meydana çıktı. Hıfz-ı İlâhî ile o musibet, yirmiden bire indi.	202
70.	Siz, hem bu zamandaki vehhamlıları, hem mesleğimizin muktezası olan mahviyet ve ihlâs ve terk-i enaniyet noktalarını nazara alınız.	203
71.	Hasan Feyzi’nin (Rahmetullahi Aleyh) bir şiiridir.	204
72.	Gayet ehemmiyetli bir meseleyi-bundan evvel size icmâlen beyân ettiğim meseleyi-tekrar size söylememe kuvvetli, mânevî bir ihtar aldım.	216
73.	Risâle-i Nur’a, daha vatana, idareye zararı dokunmak bahanesiyle tecavüz edilmez.	218
74.	Şimdi tam tahakkuk etti ki, resmen bana ihanet ve hakaret etmek, onunla, teveccüh-ü âmmeyi hakkımda kırmak için gizli bir tedbir kurulmuş.	219
75.	Afyon Emniyet Müdürlüğüne yazılan bir mektuptur.	222
76.	Risâle-i Nur medreseden çıkmış, ilim içinde hakikate yol açmış.	224
77.	Siz sinek kanadı kadar zararı olmayanı bırakınız; kartallar, belki ejderhalar gibi zararlara bakınız.	227
78.	Size kat’î haber veriyorum ki, hakkımızda ve Risâle-i Nur hizmetinde, inayet-i Rabbanîye ve tevfiyat-ı Samedaniye devam ediyor.	228
79.	Dünya fânîdir; binler sene yaşamak olsa, bâki olan hayat-ı uhreviyenin yanında, hiç-ender-hiç mesabesindedir.	231
80.	Üstadın vasiyetnamesidir.	235
81.	Kat’iyen biliniz ki, duanız, onların ağır ve işkenceli zulûmlerini, benim hakkımda inayetskâr, maslahattar merhametlere çevirmesine sebep olduğuna kat’iyyen şüphem kalmadı.	236
82.	Bu defa, sizin beş altı mübarek mektuplarınıza yalnız bir tek müşevveş mektupla cevap vermemden gücenmeyiniz.	237
83.	Eğer benim elimden gelseydi, hayatımdan ve sıhhatimden size memnuniyetle verirdim.	240
84.	Çok mânidar ve kuvvetli bir tevafuk ve şâkirtlerin sadakatlerine delil, bir zahir kerâmet-i Nuriyeyi beyan etmeme bir ihtar aldım.	243

85. Siz müteessir olmayınız. Hem merak etmeyiniz. Yalnız dua ile bana yardım ediniz.	245
86. Isparta tam bir Medresetü'z-Zehra ve Câmîül'Ezher olacağını ve olmaya başladığını, kahraman talebelerinin bu ağır şerait altında sarsılmadan faaliyetleri ispat ediyor.	245
87. Dâhiliye Vekili ile hasb-i halden bir parçadır.	247
88. Benim vaziyetim ve verilen sıkıntılar altı vecihle kanunsuz olmasından, ileride mes'uliyetten kurtarmak için insafsız ve kanunsuz beni tâzip edenler, kendilerine bir bahane, bir vesile arıyorlar.	248
89. Siz, meşveretle ne lazımsa yaparsınız. Fakat ihtiyatla, telaşsız velveleye vermemek lazım.	249
90. Ben, Hülâsatü'l-Hülâsayı okuduğum zaman, koca kâinat, nazarımdabir halka-i zikir oluyor.	251
91. Halimin müaadesizliği için müteaddit mektuplarınıza birtek perişan mektubumla cevap vermediğimden gücenmeyiniz.	253
92. Onlar, bu mecmuayı yazmakla feylesofları susturan, imana getiren kuvvetli bir ders-i imaniyi en evvel kendi kendine tam okuyorlar, manevi bir hazine kazanıyorlar.	257
93. Bazan bir harfin ve bir noktanın yanlışı, kıymetli bir mânâyı zâyi eder.	259
94. Ben, hayalen çok defa eski zamana ve Kastamonu'daki ve Barla'daki mâlûm yerlere ve seyrangâhlara şevkle gidiyorum. Oralarda oturup ağlıyorum. O enîslerimi hayalen görüyorum.	261
95. Demek Risâle-i Nur'a ve şâkirtlerine umûmî bir taarruz yoktur, belki yalnız bana ve elimdeki Nurlara...	263
96. Risâle-i Nur, binlerle benim bedelime konuşuyor, küfr-ü irtidadı kırıyor, anarşiliği bozuyor.	266
97. Dahiliye Vekili Hilmi Uran Beye merhum Salih Yeşil tarafından yazılan mektubun sureti.	267
98. Kırk gündür yatakta sizinle meşgulüm. Hayal ve mesuuma nazaran, huzurunuzun, muhtel olduğuna zâhibim.	270
99. Ben her sıkıntıya karşı tahammüle karar vermişim. Hem ben iyiliği o reislerden beklemiyorum.	271
100. Amerikalı ehemmiyetli âlim bütün Risâle-i Nur'u istese ve neşrine söz verse, sizin meşveretinizle bir mükemmel takım ona vereceğiz.	271
101. Gariptir ki, en ziyade lehime çalışması lazım olan bazı vazifedarlar, istimal ve istihdam edildi. Nurcular, çok dikkatli ve temkinde bulunmaları lazımdır....	274
102. Risâle-i Nur, dünyada her cereyanın fevkinde bulunması ve umumun malı olması cihetiyle, bir tarafa tâbi ve dahil olmaz.	275
103. Barla'da bulunduğum zaman bütün yazarların tashihatını ve telif hizmetini yapmamda tahakkuk eden büyük inayet ve harika muvaffakiyet, aynen Hüsrev'de yardımcılarında nümunesi var.	277

104. Benden, sergüzeşte-i hayatıma ait sorduğum maddelere gayet kısa ve mücmel işaret edilecek.....	278
105. Göklerdeki büyük melâikeler, o dua sahibini gördükçe kürsilerinden inip ona pek büyük bir tevazu ile hürmet ederler.	280
106. Neden herkesten ziyade medreseden çıkanlar Risâle-i Nur'a sarılmaları lâzımken, en ziyade çekinen, onlardan resmî vazifeyi alanlardır?.....	282
107. Şan ü şeref ve hodfüruşluk ve kendine güvenmek ve şahsıma beğendirmekten ürkiyorum kaçıyorum ve şahsıma karşı medihlerden hoşlanmıyorum.	286
108. Bu şuhur-u mübarekede, Nurcuların şirket-i mâneviyesine inşaallah pek çok kudsi servet girecek.	287
109. Nurun hizmeti, hem maişet, hem rahat-ı kalbe bereketleriyle yardım ettiği gibi, ibadet-i tefekkürî nev'inden olması cihetiyle, mübarek ayların sevaplarına büyük yardımı olur.....	288
110. İnşaallah, yine Nurlar, Nurcuların, lâıyk elleriyle kalemleri gibi tab' ve neşredilecek; yabani ve lâıyk olmayanlara muhtaç olmayacak.	289
111. Risâle-i Nur, bu millete hergün ekmek gibi lâzımdır.	290
112. Mâdem şimdi her tarafta Nurlara kuvvetli ve kesretli eller sahip çıkıyorlar ve tam muhafaza ve neşrine çalışıyorlar, elbette ben bir parça istirahat etsem tembellik olmaz.	292
113. Bu sene, Berat Gecesi, Nurcular hakkında çok bereketli ve kerâmetli olduğuna bir emaresini hayretle gördük.	293
114. Feyzi ve Emin'in Üstadlarının Kastamonu'daki hayatımın tarihçesini, hüsn-ü zanla haddimden çok fazla senâlarını tebdil etmeyerek kabulümün sebebi.	294
115. Risâle-i Nur bir vesile-i def-i belâdır;tâtile uğradıkça, b elâ fırsat bulup gelir ..	295
116. Emirdağ zabıtasıyla bir hasbihaldir.	296
117. Eğer Nurun buradaki küçücük medresesinin kapısını kırsaydılar, elbette tokat ciddî olacaktı, yalnız ihtar için olmayacaktı.	297
118. Bir aydan beri burada hiç yağmur gelmiyordu ve kalbimiz dahi mâlum taarruzdan Nurculara gelen füturdan ağlıyordu.	299
119. İnebolu kahramanlarının tebrik ve mektuplarında iki tevafuk ve iki kuşun garip ziyaretleri çok mânidardır.	300
120. Senin yazdığın kesretli risâleler, senin bedeline Nurların neşrine hizmet ederler.	300
121. Bugünlerde rahatsızlık için Evrad-ı Bahaiyeyi ezber değil, kitaba bakarak okudum.	301
122. İsparta'nın acip yangınında musibetzedelerin elemelerine ben cidden iştirak ediyorum.	301
123. Senin şimdi vazife-i resmiye çocuklara Kur'an-ı Azîmüşşânı okutmanı bütün ruh u canımla tebrik ediyorum.....	302

124. Benim yanıma çok defa gelen bu hemşilerimin mâsum evlâtları, Nur şâkirtlerinden mâsumlar dairesinde dahildirler ve çok defa hatırlıyorum.	304
125. Şimdiye kadar hiçbir zaman ve tarih göstermiyor ki, Risâle-i Nur gibi, pek çok taifelere ve mesleklerle hücum eden, bu derece, pek az ve hafif tenkitle kurtulmuş olsun.....	305
126. Sekiz yüz sayfa-yıbin beş yüz nüshaya ve bir milyonsayfalara çıkaran o makine, elbette gayptan imdadımıza gelmiş Nurcu ve bin kalemlî bir kâtiptir.	307
127. Ben ehl-i siyasetin her nevi tâziplerine karşı Hasbünallâhi venî'mel vekîl deyip sabır ve tahammüle karar vermişim.	308
128. Nurda şefkat esas olmasından, hanımlar o cihette ileridir ve Nurlara ciddi yapışırlar.	308
129. Hiç merak etmeyiniz.Yalnız duanızı almak için şimdilik şiddetli ve suikast eseri olarak evvelce size yazdığım gibi hastalığımı beyan ediyorum.....	309
130. Nur şâkirtleri, hiç siyasete karışmadılar, hiçbir partiye girmediler. Çünkü iman, mâl-ı umumîdir.....	311
131. Yirmi Beşinci Söz ve Yirmi Birinci Söz'deki ayetler hakkında.	311
132. Risâle-i Nur ekser eczalarında mizanlarla ve kuvvetli ve burhanlı muvazenelerle, felsefenin yoldan çıkmış bu kısmına iliştiriyor, tokatlıyor; müstakim, menfaattar felsefeye iliştiriyor.....	312
133. Dünya malları kaide-i şahsiyeme girmedigi ve muavenetleri kendime kabul etmediğim için, bu işteki maslahatı bilemiyorum.	313
134. Rumuzat-ı Semaniye hakkında yazılmış mektuptur.	314
135. Salâhaddin'in Câmiül'-Ezherle Medresetü'z-Zehranın münasebetinitemine çalışmasını ruh u canımızla tebrik ediyoruz.	315
136. Nur Risâlelerinin Medresetü'z-Zehrâsı, Câmiü'l-Ezherin şefkatine çok muhtaç bir mahdumdur, bir talebesidir, şiddetli düşmanların hücumuna hedef olmuş bir şâkirdidir.	316
137. Kanaat-i kat'iyem geldi ki, Hasan Feyzi, aynen şehitHafız Ali (rahmetullahi aleyh) gibi, benim musibetimin kısm-ı âzamını kendine alıp mânevî bir fedakârlık eylemiş.	317
138. Bu hayalî hakikate binâen, hakikaten Nurların ışıyla nurânî gördüğümüz berzaha gitmek, bana değil ağır gelmek, belki bir iştîyak verdi.	318
139. Denizli gib kahramanlar ocağından çok Hasan Feyzi ruhunda Nurlara sahip ve nâşir çıkaracak.	319
140. O bir cihette, ölmemiş; belki vazifesini acele bitirmiş, âlem-i berzaha istirahat için gitmiş, terhis edilmiş.	323
141. Risâle-i Nur'u yazmanın dünyevî ve uhrevî pek çok faydalarından, Risâle-i Nur'da beyan edilen ve şâkirtlerin tecrübeleriyle tasdik edilen yalnız birkaç tanesini beyan ediyoruz.....	327
142. Makineyle çıkan mecmuaların başında yazılacak fıkra.	329

143. Zülfikar'ın makineyle hitama yaklaşması, Nurcular, belki bütün memleket için bir saadettir.....	330
144. Biz, imanı kurtarmak ve Kur'ân'a hizmet için, Mekke'de olsam da buraya gelmek lâzımdı. Çünkü, en ziyade burada ihtiyaç var.	331
145. İnşallah Zülfikâr'a verdiği herbirbanknota mukabil, bir kâr görecek, binler hayırlara medar olacak.	337
146. Cenab-ı Erhamürrehîmînden tazarruve niyaz eylerim ki, Risâle-i Nur'a ve Üstadımıza bu Hasan Feyzi'nin acısını unutturacak daha çok Hasan Feyzi'ler buyursun.	339
147. Bu sıkıntılı zamanda nefsim sabırsızlıkla beni tâciz ederken, bu fıkra onu tam susturdu, şükrettirdi.	341
148. Evvelen, garip bir münâzara-i nefsiyemi, bana mahsus iken, berâ-yı mâlûmât size yazmak hatırıma geldi.	342
149. Şimdi bu mektubunuzdan anlaşıldı ki, onun hâlisâne kudsî hizmetinin bir kerâmeti olarak vefâtını ihsâs ediyordu.	346
150. Kâinatda hiçbir zîşuur, kâinatın bütün eczâsı kadar şâhitleri bulunan Hâlık-ı Zülcelâli inkâr edemez.	348
151. Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat, Sahâbeler zamanındaki fitnelerden bahis açmayı men etmişler.	350
152. Şimalden gelen küfr-ü mutlak cerayanını durduracak, yalnız Risâle-i Nur'dur. Siyaset, diplomatlık, bu vazifeyi göremez.	356
153. Haricî ve büyük bir düşmanın hücumu zamanında, dahilî küçük düşmanlıkları bırakmak elzemdir.	359
154. Hazret-i Peygamberin (a.s.m.) yanında gördüğün adam da, Nur ve Risâle-i Nur şakirtlerinin şahs-ı mânevîsidir.	363
155. Vazifemizi yapıp, vazife-i İlâhiyeye karışmamak gerektir diye, hem bana, hem sizin bedelinize tesellî buldum.	364
156. Bana nisbeten genç, faal bir kardeşim, benden sonra, kardeşlerim gibi vazife-i Nuriyemi yapıyorlar diye kemâl-i istirahat-i kalple ecelimi beklerim. .	364
157. Marangoz Ahmed'in ve medresenin üstadı olan merhumHacı Hâfız'ın kerâmetli vefâtına dair.	365
158. Risâle-i Nur'a çok hizmet eden kahramanlar hakkında.	366
159. Ekseriyet değil, belki yalnız fevkâlade bir cesaret ve gayret taşıyan bir kısım hocalar Nurlar dairesine girip, girmeyenleri de bir derece affettirdiler.	366
160. Has şakirtlerin mabeynindeki tesanüd-ü hakikînin verdiği kuvvet, benim gibi bir biçarenin sizce fevkalâde zannedilen fedakârlığından geri kalmayacaktır inşaallah.	370
161. Ben Isparta'yı toprağıyla, taşıyla, bütün ahalisiyle mübarek gördüğümünden, oradaki hükûmete, hususan zabıtasına ciddî dost nazarıyla bakıyorum.	371
162. Refet Beyin mübarek mâsumunun dokuz yaşında iken Risâle-i Nur'dan Birinci Sözü yazması hakkında.	373
163. Eski dahiliye vekili, şimdi parti kâtib-i umumisi Hilmi Beye yazılan mektup.....	373
164. Dahiliye vekili ile hasbihalden bir parçadır.....	379

165. Üstadımızın yanına ehemmiyetli iki miralay, bir de ehemmiyetli meb'us Üstadın yanına geldiler.....	381
166. Beşerin bu asırda Kur'an'a şiddet-i ihtiyacı hissetmesi ve bilfiil kabul etmesi büyük bir hâdise-i Kur'âniyedir.	382
167. Risâle-i Nur, müşterileri aramaz; müşteriler onu aramalı yalvarmalı.	382
168. Nur hakikatlerini ve hakâik-i imâniyeyi mâsumâne, müştakâne dinlemeleri için onları ve üstadlarını ve peder ve vâlidelerini tebrik ediyoruz.....	384
169. Onun uzun mektubunu, hastalığımдан, tashih ve ıslah ve tâdil edemedim. Hakkımda pek ziyade senâlarını ya kaldırmak, ya tâdil etmek lâzımdır.	388
170. Maddi ve mânevi bir sual münasebetiyle hatıra gelen bir cevaptır.	390
171. Risâle-i Nur'un serbest intişarıyla belâların ref'i ve ona ilişmek ve susturulmakla belâların gelmesi sabit olmuş, hatta mahkemede ispat edilmiş.....	392
172. Bu tokatlardan pürşer beşer, şirkten şükre girmezse ve Kur'an'a tarziye vermezse, melâike elleriyle de ahcar-ı semâviye başlarına yağacağını bu sûre bir mânâ-i işârî iletehdit ediyor.....	395
173. Hem şuhûr-u selâse, hem üç ay mühim mecmuaların çıkmasına kadar bütün dünya saltanatı verilse de bakmamaya mecbur oldum.	397
174. Merak etmeyiniz, inâyet-i Rabbâniye devamdadır. Bu yeni taarruzları, inşaaallah akım kalacak, hem Nurun fütuhâtına yardım edecek.	400
175. İmânı kuvvetli bir zâbita veya adliye memurunun, on adam kadarmillete fâidesi olabilir.	402
176. Risâle-i Nur'un yüksek hakîkati, dünyanın hiçbir menfaatine tenezzül edip âlet olmadığı.	402
177. Zülfikâr ve Asâ-yı Mûsâ'nın fütuhhatları.	403
178. Bilumum Diyanet müntesipleri, eserleri takdirle karşıladılar.	405
179. Bu şâşaalı baharın çiçeklerini temâşâ etmek için araba ile bir iki saat geziyorum.	407
180. Aziz, mâsum evlâtlarım, Kur'an'ı öğrenmek için ders almaya çalışıyorsunuz. Sizin bildiğiniz yeni harfte noksanlar olduğu için, mümkün oldukça yeni harften okunmamak lâzım gelir.....	408
181. İki cihette mânevî hizmetlerinize ve duâlarınıza ve benim yerimde yapamadığım mânevî kazançlarınızın imdadına gelmesine şiddetle ihtiyacım var.	409
182. Ravza-i Mutahharra civarındaki mübarek heyet-i ulemâya takdim edilen Asâ-yı Mûsâ ve Zülfikâr risâlesidir.	411
183. Medresetü'z-Zehranın maddî tesisine çok mâniler bulunduğundan, şimdilik Nur şâkirtlerinin heyet-i mecmuasının dairesinden ibarettir.	412
184. Dünyanın mahiyeti anlaşıldıktan sonra, elbette hayat-ı ebediyeden başka beşeriyetin o inkisar-ı hayal yarasını tedavi edecektir.	413

185. Ehl-i imanın vahdetine çok zarar veren siyasî cereyanlar Alevîlerin fitrî fedakârlıklarından istifade edip kendilerine alet etmemek için Nur dairesine çekmek büyük maslahattır.	414
186. Mübarek kalemleriyle yazdıkları tebriklerini, umum Safranbolu ve Eflânî medrese-i Nuriyesi namına bu Ramazan'ın bir firdevsî teberrükü hesabına kabul ettik.	416
187. Siracü'n-Nur'un sıhhatli, mükemmel, güzel çıkması, Medresetü'z-Zehranın gayet ehemmiyetli bir yeni dersidir ki, geniş daire-i Nuriyede merakla okunacaktır, inşaallah.	416
188. Hem gizli düşmanlarım, hem nefsim, şeytanın telkiniyle zayıf damarımı arıyorlar ki, beni onunla yakalayıp Nurlara tam ihlâs ile hizmetime zarar gelsin.	417
189. Eski Said'in sergüzeşte-i hayatından harika üç vakıa, şimdi tahakkuk etmiş ki, ileride çıkacak Risâle-i Nur'un kerâmeti imiş.	420
190. Bu memleket ve millet ve hükûmet, bu eserlere şiddetle muhtaçtır.	423
191. Eski medreselerde beş on seneye mukabil, inşaallah Nur medreseleri, beş on haftada aynı neticeyi temin edecek ve yirmi senedir ediyor.	425
192. Nurların galebesiyle ve mânevî fütuhâtıyla müsâdere edilen kitaplarınızı Ankara'nın emriyle size iade etmeleri büyük bir fâ'l-i hayırdır.	429
193. Nurların muâzırları, her cihetle mağlup olduktan sonra, zahiren bize hoş görünmeyen ve hakikaten Nurlara menfaatli bir plan takip ediyorlar.	430
194. "Bizler Nur dairesindeyiz; bizi bırakma, gitme" gibi bir mana var hissettim.	432

HÜVE NÜKTESİ

195. Gençliği dalâlet ve sefâhet uçurumuna düşmekten kurtaran imânî meseleleri misâllerle izah eder.	434
196. Şimdiye kadar hiçbir eserin böyle ağır şerâit altında bu derece tesirli intişârını tarih göstermiyor.	440
197. Risâle-i Nur'un mesleğindeki sırr-ı ihlâs; imân, Kur'ân hakikatlerinden başka hiçbir şeye âlet tabi olmadığı.	440
198. Risâle-i Nur gizlenmiyor ve başka kitaplara benzemiyor ve temellük edilmiyor. Nerede bulunursa bulunsun, ben Nurdan gelmişim der.	444
199. Nurların inkişâfı ve fütuhâtı gittikçe ziyadeleşiyor, resmî adamların çoklarını içine alıyor.	445
200. Mu'cizâtı Kur'ân hakkında.	447
201. Sikke-i Gaybiye'nin fiatı olarak Rehber'i nâşirlerinden parasını verdim, aldım, size gönderiyorum.	448
202. Leyâlî-i aşerenizi tebrikle beraber, size Nurun iki kerâmetini beyân ediyoruz.	448
203. Hem dahilde, hem harîçte Nurun fütuhâtı devam ediyor.	450
204. Lüzumsuz, geçici, günahlı zevklerin âkıbeti elemeler, teessüfler olmasından, istemiyorum.	452
205. Nurun mesleğinde hiçbir cihette benlik ve şahsiyet ve şahsî makamlar arzu etmek ve şân, şeref kazanmak olmaz.	455

206.	Ecnebidde çok Bismarck'lar ve Mirster Carlyle'lar çıkacaklar ve emareleri de var diye Nurculara bir bayram hediyesi olarak takdim ediyoruz ve Bismarck'ın fıkrasını leffen gönderiyoruz.	460
207.	Üç mühim Nur merkezinde üç berber tam birbirine benzerbir tarzda Nura büyük hizmetleri, hem herbirisi çocuklarıyla Nurlara çalışmaları, beni mesrur eyledi.	462
208.	Aynen iade edilen bazı risâlelerin eski hurufla teksirini bir suç sayıp ceza vermek, adliyeleri cidden alâkadâr edip adâlet şerefini kırıyor.	462
209.	Nurun hakikî şâkirtlerine Nur kâfidir. Onlar da kanaat etmeli, başka şereflere ve maddî menfaatlere gözünü dikmesin.	466
210.	Âhırde kat'iyen mukabelesiz hediyeler beni hastalandırdığı, çok tecrübelerle pek kat'ileşti.	469
211.	Üstat erzak ve elbiselerini satıp parasını göndermesi ve Dârü'l-Hikmetten aldığı parayı Lem'alar mecmuasının fiyatı olarak göndermesi.	471
212.	Risâle-i Nur'un, Haremeyni Şerifeynce makbuliyetine bir alâmet.	471
213.	Bir habbevi, evham yüzünde çok kubbeler yaptıklarını öğrendik.	472
214.	Kanunca ifademi almak lâzımken ifademi almadılar. Ben de ifademi şimdi adliyenin şahs-ı mânevîsine ve Dahiliye Vekiline berâ-yı malûmat beyan ediyorum.	476
215.	Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, bu yeni taarruzda ve çok geniş ve çok evhamlı taarruz, yüzde bire indi.	484
216.	Sizin muvaffakiyetinizi ve sebatınızı ve Yirmi Dokuzuncu Sözü'nü elifler kerâmetini muhafazasıyla mumlu kâğıtlara yazılmasını ve çalışmanızı fütur gelmemesini ruh u canımızla tebrik ediyoruz.	485
217.	Reisicumhura gönderilen istinadın zeylidir ki, mecbur oldum yazmaya.	486
218.	Ankara Valisi Nevzat Bey, cebren kıyafetime ilişmek istedi; hem muvaffak olamadı, hem kendi kendini intihar etmekle tokadını yedi.	490
219.	Adliyenin şahs-ı manevisine ve dahiliye vekiline bera-yı malumat takdim edilen ve Emirdağ'ındaki istintakta verdiğim ifadenin hâşîye ve lâhikasıdır.	490
220.	Eğirdir'de Asâ-yı Mûsâ'yı müsadere eden ve mahkemeye veren adam kendisi iki sene hapis cezasıyla tokat yedi.	494

II. BÖLÜM

221.	Herbinize derecesine nispeten eski zaman üstadlarının icazet almaya lâyık olan talebelerine icazet-i ilmiyeyi verdiklerimisilli icazet veriyorum.	497

AFYON HAPSİNDEN SONRA EMİRDAĞINDAN YAZILAN MEKTUPLAR

222.	Meselemizde hiçbir tarihte ilm-i hakikate ve hakaik-i imaniyeye karşı bu derece garazkârâne, gaddarane tecavüz olmamış.	498
223.	Sizlere, gönderdiğiniz Nur eczalarının hediyesine bin barekâllah, mâşallah deriz.	499
224.	Sungur Ankara'da iken Üstadımıza yazdığı mektubun suretidir.	502
225.	Yirmi Dokuzuncu Mektubun İkinci Makamının en baş sayfasındaki, sual ve cevaptan sonra şu nükte yazılacak.	502
226.	Madem Nur risâleleri medrese malıdır. Siz de medreselerin hem esası, hem başları, hem şâkirtlerisiniz.	503

227. Diyanet Reisi Nurdan bir takımı musırrâne istedi.Üstat da şiddetli hastalığı içinde tashiḥ edip-şimdilik bitmek üzedir-Diyanet Reisinden onun mânevî fiyatı olarak üç madde istemiş.....	505
228. Hâfız Mustafa, aynen Hâfız Ali gibi vazifesini bitirdi, âlem-i nura ve ve berzaha, Hâfız Ali ve Hasan Feyzî gibi kardeşlerimizin yanına gitti.....	506
229. Size şahsıma ait birkaç meseleyi beyan etmek kalbime ihtar edildi.	507
230. Bu havalide Miraç gecesinden bir gün evvel ve bir gün sonra müstesna bir surette rahmetin yağması işarettir ki, bu vatanda bir umumî rahmet tecellî edecek, inşaallah.....	512
231. Celâl Bayar'a yazılan kısa bir yazı.	514
232. Reisi Cumhur Celâl Bayar ve Heyet-i Vükelâsına yazılmış bir mektup.	514
233. Komünistlerin zındıklar kısmı, habbeyi kubbe yapıp bahanelerle Nurların serbestiyetine mâni olmaya çalışıyorlar.	516
234. Halk Fırkası iktidar partisi iken Üstadımıza yapılan eşedd-i zulüm ile yüzer kanunsuz işkencelerinden birinci nümûnesi.	517
235. Benim son hayatımı Isparta havâlisinde geçirmek büyük bir arzumdur.	519
236. Medresetü'z-Zehrâ erkânları, benim şahsımın da hakiki vekilimdirler. Bana, şahsıma gelen mektuplara, onlar benim bedelime cevap versinler.....	520
237. Hak ve hakikatin nâşiri olan Sebilürreşad'a halen Halk Partisi nâmına yapılan yüz cihetle kanunsuz bir muameleyi arz ediyoruz.	522
238. Hakiki adâlet ve hürriyet için çalışan zâtlara birkaç nokta beyân ediyorum.	524
239. Ehemmiyetli bir hakikat ve Demokratlarla Üniversite Nurcularının bir hasbihalidir.	526
240. Risâle-i Nur bu zamanda kâfidir. On sene medresede okuyanlar, Risâle-i Nur'la bir senede aynı istifadeyi ettiklerine şahit, binler ehl-i ilim var.....	529
241. Bin mâşallah; Sözler mecmuasındaki yanlışlar yok gibidir.	530
242. Biz müşahedatımızla kat'î bir kanaatteyiz ki, Risâle-i Nur'a ilhad ve zındıka nâmına ilişildiği zaman, umumî bir musîbet geliyor.	531
243. Büyük mecmualarımızın imhasına sakın, sakın meydan verilmeyecektir. Ne pahasına olursa olsun kurtarılacaktır.....	533
244. Çok ehemmiyetli ve mahrem bir işi haber veriyoruz.	534
245. Devlet Bakanlığına yazılan bir mektup.	535
246. Büyük Doğu'nun yirmi dokuzuncu sayısında; "Lozan'ın İçyüzü" diye yazılan makaleden.	537
247. Baştan başa zulmetli, kararmış olan Ankara şimdi pek çok değişmiş ve gittikçe değişmekte.....	541
248. Benim nâmıma gelen mektuplara Medresetü'z-Zehra erkânları münasip tarzda benim bedelime cevap vermelerini onlara havale ediyorum.	541

249.	Nurculara ehemmiyetli bir müjde.	544
250.	Nur Risâlelerinin ve Nurcuların siyasetle alâkaları yok.	545
251.	Benim bütün elemelerime ve hastalıklarım ilâç, Medresetü'z-Zehranın faaliyetinden ve muvaffakiyetinden ileri geliyor.	546
252.	Medresetü'z-Zehra erkânlarına ehemmiyetli bir meseleyi havale ediyorum.	547
253.	En büyük müjde ve Risâle-i Nur'un tam serbestiyetine bir mukaddeme olarak, çok ziyade beşaretine sevindik.	548
254.	Cenâb-ı Hakka hadsiz şükrolsun, mahkemede üç sene hapsedilen Asâ-yı Mûsâ risâlesinden ve Sikke-i Gaybiye risâlesinden beş nüshayı kemâl-i sürur ile aldık.	549
255.	İnşaaallah, kırk senedir takip ettiğimiz mühim bir maksadımız, vatan ve milletin menfaati için yapmaya mecbur olduk.	550
256.	Bu Muallim Osman, Ceylân'ın hapis arkadaşıdır. Ondan tam ders almış. İkinci bir Ceylân olmak kabiliyeti var.	553
257.	Mahkeme-i Kübrâ'ya şekvâ ve müdafatın bir hâşiyesidir.	554
258.	Bazı zatların mektuplarını berâ-yı malûmat size gönderdim.	558
259.	Cenâb-ı Hak, senin kudsi niyet ve ihlâsınla en mühim genç Said'leri senin etrafında toplatmış.	558
260.	Hüsrev'in kalemiyle yazılan Kur'ân'ı fotoğrafla tab etmek ihtimali hatırıma geldi.	559
261.	Başta Hüsrev olarak o erkânların hiçbir hareketini tenkit etmemek ve kemâl-i ihlâs ve samimiyetle onlara tensanüt ve tam kardeş olmak lazımdır.	561
262.	Gösteriyor ki, bu Lemeat, Risâle-i Nur'un bir müjdecisi ve fihristesi ve bir fidanlık nümunesidir.	563
263.	Risâle-i Nur'un hakikat-i Kur'âniyeye dair verdikleri haberlerini zamanın tasdik etmeleri.	564
264.	Nurcuları yirmi seneden beri tâzip eden ve hapsilere sokan bedbahtlardan bazıları, her günde biraya bize verdikleri sıkıntılar kadar mânevî azap çekiyorlar.	565
265.	İhtiyar kadınlara ehemmiyetli bir müjde ve bekâr mücerret kalmak isteyen genç kızlara bir ihtar.	566
266.	Hapsin latif bir hâtırası.	569
267.	"Risâle-i Nur imhâ edilmez" diye yazılan ayn-ı hakikat parçayı Başbakan, Adliye Bakanına ev adresleriyle yine diğer bakanlarında resmî adreslerine gönderdik.	570
268.	Mahkeme-i kübrâya şekvâ ve müdâfaatın bir hâşiyesi olan parçanın hulâsasıdır.	572
269.	Sizin Nurun neşrindeki muvaffakiyetinizi âlem-i İslâm tebrik edip alkışlayacak.	574

270. Risâle-i Nur'un mühim bir hakikatinden siz fitraten bir ders aldınız. Yine o hakikatı nazar-ı dikkatle alınız.	578
271. Onlar birer Said olarak benim bedelime sizi ziyaret ve tebrik edip sair şeylerimi de size beyân etsinler.	580
272. Üstadımızın tebrik telgrafına Reisicumhur Celâl Bayar'ın telgrafla verdiği cevaptır.	581
273. Sözler mecmuasının on beş tanesini Ankara'ya gönderdim. Çok fayda vermiş.	581
274. Yeni hükûmet yavaş yavaş anlıyor ki, hakiki kuvvet Ku'ân'dadır.	583
275. Nur mecmualarıma benim bedelime sahip ve vâris olsunlar ve Arabiye tercümeye çalışsınlar.	586
276. Ankara içinde küçük bir medrese-i Nuriye manasında, küçük Said'ler ve Nurun fedakârları her gece birisi bir mecmuayı okur, ötekiler ders alır gibi dinliyorlar.	587
277. Hakikaten Eflâni ve Safranbolu, aynen Isparta'nın kahramanları gibi Nurlara mütemadiyen çalışıyorlar.	587
278. Müdafaatın bir hâşiyesidir.	588
279. Papalık Makam-ı Âlisinden gelen bir mektup.	591
280. Hizmet-i imaniye içinde en büyük kuvveti nurcular buldular.	592
281. Seyyid Salih'in mektubundan bir parçadır.	593
282. Bura için merak edecek hiçbir şey kalmadı. 5 Mart'taki merak 18 Nisan'da ferah buldu. Polis dairesi, Nur dairesi oldu.	594
283. Bu sene Mısır radyosu Perşembe gecesi Miraçtan çok bahsetmesinden, hem Perşembe ve hem de Cuma gecesi Miraç yaptım.	596
284. Hüve Nüktesinin bir gün evvel Medresetü'z-Zehranın erkânlarına bir ders nevinden söylediğim çok noktalarından yalnız üç noktasını sizlere beyan ediyorum.	598
285. Dindar ve hamiyetkâr ve vatanperver milletvekillerine şunu arz ediyorum.	603
286. Çekirdek gibi, medrese ilimlerine bir ağaç ihsan edilecek ve o ağacın hizmetinde bulunana karşıpek çok rakipleri ve muarızları bulunacak.	606
287. Nur Risâleleri ve talebeleri, hıfz ve inâyet-i İlahiye mazhardırlar.	613
288. Bu zamanda hocalardan, hattâ sofilerden ziyade zabıta efradı ehl-i takvâ olup kebâirden kendilerini muhafaza ve ferâizi yapmasını vazifeleri iktiza ediyor.	614
289. Üstadımızın çok evvel yazmış olduğu zîrdeki mektubu, şahsî nüfuz temin ve dini siyasete âlet etmek ithamlarına tam bir cevap olduğundan, kararnameye ilhak edilmiştir.	616
290. Sizce münâsip ise, Başvekile ve dindar mebuslara verilmek üzere, ihtara binâen yazdırılmış gayet ehemmiyetli bir hakikattir.	621

291. Hazret-i Üstadın Emirdağ'ında Santral Sabrî, Sıddık Süleyman'a Arabî İşârâtü'l-İ'câz'dan verdiği derstir.	627
292. İfadetü'l-Meram ve kısa bir tercümesi.	630
293. İfadetü'l-Meram ve tercümesinin bir hulâsası.	637
294. Çok defa mânevî, hem çok cihetlerden ehemmiyetli iki suallerine mahrem cevap vermeye mecbur oldum.	647
295. Demokratların bir kısm-ı mühimmi Nurların serbestiyetine taraftar çıkmalarını bütün ruh-u canımızla tebrik ediyoruz.	652
296. Emirdağ'ının mânidar bir hâtırası.	654
297. Herbir adam eğer hanesinde dört beş çoluk çocuğu bulunsa kendi hanesini bir küçük medrese-i Nuriyeye çevirsin.	656
298. Bu mektupta bir ince meseleyi meşveret sûretiyle reyinizi almak için gönderdik.	658
299. Mahkemelerin tehirinde hayır var. Şimdiye kadar Nura ve Nurculara verilen zahmetler, rahmetlere dönmesi gösteriyor ki, bu tehirde de hayırlar var.	662
300. Üstadımız notalar hükmünde söyledi biz de kaleme aldık.	663
301. Elli beş sene bir gaye-i hayalim ve hayatımın bir neticesi olan Medresetü'z-Zehranın mânevi hakikatini siz, Medresetü'z-Zehra erkânları tamamıyla gösteriyorsunuz.	665
302. Eski Said'in matbu eserlerinden birisi elime geçti. Merak ve dikkatle baktım. Bu fıkra hatıra geldi.	666
303. Medresetü'z-Zehra erkânlarının arzularıyla verilen bir dersin bir hulâsasını sizlere de söylemeyi münâsip gördük.	672
304. Sirâcü'n-Nur başındaki münâcâtı okudum. Ülfet ve âdet ve yeknesaklık perdeleri altında çok harika hakikatler gizleniyor gördüm.	682
305. Nur âleminin bir anahtarının bir hâşiyesi.	686
306. Zülfikar Mu'cizât-ı Ahmediye'yi tashih için açtım. Birden şu satırlar nazarıma ilişti.	691
307. Nurların parlak fütuhatına bir derece mümanaat fikriyle, gizli dinsizler bir kısım resmî memurları alet ederek keyfî kanunlarla ilişiyorlar.	694
308. "Dinî hissiyatı siyasete âlet ediyorum" diye ithamlarına karşı deriz.	695
309. 1952'de İstanbul'da görülen Gençlik Rehberi mahkemesine, ehl-i vukufa cevaben verilen itiraznamedir.	703
310. On beş sene evvel Rehberin başında yazıldığı gibi, bazı gençler kendilerinin hayat-ı dünyeviye ve uhreviyesini muhafaza için yanıma geldiler. Ben de onlara lillâh için o Rehber dersini verdim.	718
311. Bu arızamı Nurla alâkadar ve hac refiklerimden Karakoçanlı Hacı Sabri kardeşimle takdim ediyorum.	722
312. Terbiye-i mâneviyenizin âsârını her vakit bize ihsâs eden Rahîmîme ne kadar şükretsem azdır.	724

313. Gördüğünüz meziyetler benim değil, Risâle-i Nur'undur. O da Kur'ân-ı Hakîmin bir hakikatinin bir tefsiridir.	726
314. Risâle-i Nur herşeyin hakikatini beyan etmiş, başka izahata ihtiyaç bırakmamış.	734
315. Mahkeme reisine yazılan bir mektuptur.	738
316. Kur'ân'ın Arabî bir tefsiri ve Risâle-i Nur'un Arabî Mesnevî-i Şerifi olan ve Zülfikâr büyüklüğünde ve altınla yazılmaya layık bir mecmua dahi inşaallah teksir edilecek.	741
317. Bu mektup Samsun'da Büyük Cihad gazetesinde intişar etmiştir. Müfterilerin tahrikâtıyla Samsun'da muhakeme açılmasına sebep olmuştur. Muhakeme beraatle neticelenmiştir.	743
318. Bu vatanda şimdilik dört parti var. Biri Halk Partisi, biri Demokart Parti, biri Millet, diğeri İttihadî İslâmdır.	746
319. Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî, Samsun'da münteşir Büyük Cihad gazetesinde neşrolup orada muhakemesi görülen müdafayı İstanbul mahkemesinde okumuş ve mahkeme beraatle nihayet bulmuş.	749
320. Bağdat'ta çıkan ed-Difa gazetesinin muharriri İsa Abdülkadir'in Arabî makalesinin tercümesi.	753
321. Bağdat'ta çıkan, ehemmiyetli, siyasî bir ceride olan ed-Difa gazetesinin muharriri İsa Abdülkadir diyor ki.	757
322. Risâle-i Nur'un vatana, millete ve İslâmiyete büyük hizmetini kabul ve takdir eden Başvekil Adnan Menderes'e Üstadın yazdığı mektup.	759
323. Adnan Menderes'e gönderilmek niyetiyle evvelce yazılan içtimâî hayatımıza ait bir hakikatin hâşiyesini takdim ediyoruz.	765
324. Büyük Cihad gib hâlisâne dine hizmet eden o cerideye ve onun sahip ve muharrirlerine din namına minnettâr oldum ve "Allah razı olsun" dedim.	766
325. Samsun'dan gelen tebliğnâmeye karşı kısaca cevabımı Samsun Heyet-i Hâkimesine takdim ediyorum.	769
326. Gayet ehemmiyetli bir hâdis, bir istida ve bir şekvâdır.	769
327. Birinin hatasıyla başkası, hatta kardeşi de olsa mes'ul olamaz.	773
328. Ankara'da bir kadeşimizden Asâ-yı Mûsâ ve Gençlik Rehberini bahane ederek umum Nur Risâlelerini almak için gelmişler.	774
329. Heyet-i Vekileye ve Tefvîk İleri'ye arz ediyoruz.	775
330. Doğu Üniversitesi hakkında tahrifçi bir gazeteye cevaptır.	778
331. Mahkememizin tehiriyle işlerin Ankara Mahkemesine havale edilmesinde çok fayda var.	782
332. Üstadın ziyaretçilere dair bir mektubu.	782
333. Hem madem Risâle-i Nur'un mesleği hılettir. Ve Urfa ise, İbrahim Halilullah'ın bir menzildir. İnşaallah hillet-i İbrahimiye parlayacaktır.	784
334. Urfa taşıyla, toprağıyla mübarektir.	785

335. Bu maddî ve mânevî iki dehşetli hastalık içerisinde şefkat hissiyle bütün zihatların elemleri hatıra geldi.	786
336. Benimle görüşmek isteyen azîz kardeşlerime beyan ediyorum.	788
337. Üstadımız Şarkî Anadolu'da Câmîü'l-Ezhere muvafık Medresetü'z-Zehra namıyla bir İslâm Üniversitesi kurulması için çalışmış ve bunun kat'î lüzumunu daima ileri sürmüştür.	790
338. Yazıları beş vecihle iftira ve yalan olduğunu gördüğüm bir gazeteyi bana okudular. Böyle iftiraların hem Isparta'ya hem neşredenlere büyük zararı var.	792
339. Üstadımızın köylerde dolaştığına dair çıkarılan uydurma habere karşı bir cevaptır.	794
340. Nur talebeleri âsâyîşçidirler. Âsâyîşi muhafaza ettiklerinin delil-i kat'îsi şudur.	799
341. Denizin o dehşeti içinde kemâl-i şevkle o mübarek denizi kabul ediyordum.	800
342. İmân hizmetinde ihlâs-ı etemle, anarşiliği durdurmakla, âsâyîşi muhafaza etmekle sabır ve tahammül gerektir. Ben de bunun için rahatımı, haysiyetimi feda ediyorum.	801
343. Üstadımızın vasiyetnâmesi.	803
344. Menderes'in Konya nutkuna dair açıklaması.	805
345. Madem Isparta benim hakikî bir memleketimdir. Ben ruh u canımla bu hakikî memleketime ve insanlarına hayır kazandırmak istiyorum.	808
346. Üstadımız izzet-i ilmiyeyi muhafaza için eski zamandan beri en büyük reislere tenezzül etmedi.	809
347. Üstadımızın Afyon mahkeme heyetine gönderdiği yazının suretidir.	811
348. Nur talebelerinin Adnan Menderes'e yazdıkları mektup.	812
349. Demokratlara büyük bir hakikatı ihtar.	814
350 Yirmi üç mahkeme demişler ki: "Suç bulamıyoruz."	817
351. Ankara'da dindar Ahrarların kongresinde beni Diyanet Riyaseti dairesinde bir vazife ile tavgif etmeyi hararetle istemelerine.	819
352. İmânın dünyada bir nevî Cennet lezzetini benim hayatımda temin ettiğine dâir.	820
353. Üstadımızı ziyarete gelip de görüşemeyenlerin ve biz görüştürmeden gidenlerin hatırları kırılmamak için, Üstadımızın gizli harika bir ahvâl-i ruhiyesini beyan etmeye mecbur olduk.	823
354. Üstat Bediüzzaman Said Nursi üçüncü Eğitim Tümeni Camiine harç koydu.	825
355. Üstadımız Said Nursi'de billahssa son zamanlarda bir hal vâki olmuş ki, kimse ile konuşmuyor.	825
356. Hüseyin Avni ve Tahsin Tola ile bir hasbihaldir.	828

357. Vasiyetnâmenin bir zeylidir.	830
358. Bazı gazetelerde çıkan yalanlar hakkındaki bir tekzibi berâ-i mâlûmât gönderiyoruz.	832
359. “Mahkeme-i Kübrâya Şekvâ”ya bir haşiyecik olarak beyan ediyorum.	837
360. Reis-i Cumhura ve Başvekile yazılan bir mektuptur.	839
361. Hem benim ruhuma geldi ki: Senin binler, belki yüz binler bedeline ders verecek konuşacaklar var.	846
362. Berâ-yı malûmat hem resmî zatlara, hem dostlara mühim bir hakikati beyan ediyoruz.	849
363. Aleyhimizde olan Cumhuriyet gazetesi müdafaamı çok yanlış ve gayet fena bir tarzda tağyir etmiş.	852
364. Bu mektup aynı zamanda telgrafla veya mektupla Üstadımızın leyle-i Beratlarını tebrik eden kardeşlerimize cevaptır.	854
365. Umum dostlarıma ve Nur kardeşlerime bu vasiyeti ilân ediyorum.	855
366. Ecel muayyen olmadığı için, benim, şiddetli hastalığım her vakit gelebilir diye, evvelce yazdığım vasiyetnâmelerimi te’yiden bu vasiyetnâme de şiddetli, dahili bir hastalığımda ihtar edildi.	857
367. Tevâfukatın bir nev’i deLâfza-i Celâl’de görülen zâhir tevâfukattır. İşte, mu’cizatlı Kur’ân’ımız bu tevâfukatı gösteriyor.	859
368. Ankara’ya bu defa geldiğimin mühim bir sebebi, İslâmiyete ciddî taraftar Dahiliye Vekili Namık Gedik’i görmek ve İslâmiyetin kahramanı olan Adnan Beye ve Tefik İleri gibi mühim zâtlara bir hakikati söylemektir.	860
369. Gayet şiddetli hasta Üstadımıza mühim, resmî bir zâtan bir mektup geldi. Diyor ki:	862
370. Müdde-i umumîler hakkında Üstadımızın garip bir hâlet-i ruhiyesini beyân etmek zamanı geldi.	866
371. Bediüzzaman Said Nursi’nin gazeteler bir mektubu.	867
372. Umum Nur talebelerine Üstat Bediüzzaman’ın vefatından önce vermiş olduğu en son derstir.	870
Ekler	881
Şahıs Bilgileri	883
Yer Bilgileri	932
Ayet İndeksi	953
Hadis İndeksi	963
Şahıs İndeksi	965
Yer İndeksi	973
Genel İndeks	977
Tarihsel Gelişim ve Olaylar İçinde Bediüzzaman Said Nursî	1025

Takdim

“Doğrudan doğruya Kur’ân’dan alıp ilhamı, / Asrın idrakine söyletmeliyiz İslâmı.”

Din, vatan ve hürriyet şairi Mehmed Akif’in, Kur’ânî bir nur ve mukaddes kitabımızdan müjdeli bir mesaj beklentisi içindeki İslâm dünyası adına bu mısralarla dile getirdiği ideal, elinizdeki eserin müellifi Bediüzzaman Said Nursî tarafından telif edilen *Risale-i Nur Külliyyatı* ile gerçekleşmiş; Kur’ân’ın çağımız insanına verdiği mesajlar bu eserlerle ortaya konulmuştur.

Modern çağ insanının aradığı Kur’ân yorumunu, en mükemmel şekliyle *Risale-i Nur*’da bulmak mümkündür. Bu yorum, “ruh-i aslî”yi rencide etmeden, asrın idrakine uygun izahları ihtiva eden bir hususiyete sahiptir. *Risale-i Nur*, Kur’ân’ın bu asra bakan mesajını anlayıp yorumlama hususunda “tecdit” vazifesini ifa etmiştir.

Çağımızın hususiyetlerini derin bir vukufla tahlil ve manevî hastalıklarını isabetle teşhis eden Bediüzzaman, “Zaman iman kurtarmak zamanıdır” formülü çerçevesinde kaleme aldığı *Risale-i Nur*’la, bu zamanın manevî ihtiyaçlarına tatminkâr cevaplar veren bir iman hazinesini ortaya koymuştur.

Neden zaman, iman kurtarmak zamanıdır?

Çünkü çağımızda iman, eski devirlerde görülmemiş hücum ve taarruzlara maruzdur. Eskiden iman, böylesine büyük tehlikelerle karşı karşıya değildi. Cemiyetlere, büyük ölçüde teslimiyete dayalı bir iman hâkimdi. O itibarla, büyük zatların sözleri, delilsiz de olsa kabul ediliyordu. Bugün ise, materyalist cereyanların yaygın hâle gelmesi sebebiyle, bu imanı tehdit eden şüpheler birçok zihni meşgul edecek seviyeye ulaşmıştır. Asırlardır Kur’ân aleyhine yığılagelen şüphe, itiraz ve evhamlar, bu asrın çalkantıları içinde yol bulup, çağın modern imkânları kullanılarak birçok insana mal edilebilmiştir.

İşte Bediüzzaman Said Nursî, bu gelişmelerin, Müslümanların dahi imanını tehlikeye sokacağını görerek, bir sel gibi gelen inançsızlık telkinleri karşısında, doğrudan doğruya Kur’ân’dan ilham alarak telif ettiği *Risale-i Nur* gibi muhkem bir seddi tesise muvaffak olmuştur.

Bu eserlerde, her insanın zihnini meşgul eden ve modern çağ insanlarının da bigâne kalamayacağı, “Ben kimim? Nereden geldim? Nereye gidiyorum? Bu dünyadaki vazifem nedir?” suallerine doyurucu izahlar getirilmekte; başta Allah’a iman olmak üzere bütün iman esasları izah ve ispat edilmekte; bu konularda fen ve felsefe adına ortaya konulan şüphe ve sualler ikna edici bir üslûpla cevaplandırılmakta; ilimle dinin uzlaşmazlığı yolundaki iddialar püskürtülerek, ilme din namına sahip çıkılmakta; İslâmı dejenere etmek maksadıyla girilen tahrifatçı tahrir teşebbüsleri boşa çıkarılmakta; maddeci anlayışa bina edilen medeniyetin insanlığı sürüklediği manevî buhranlar, Kur’ân’ın tevhit ve haşir gibi geniş hakikatlerine dair akli doyuran, ruhu okşayan, kalbi tatmin eden tatlı izahlarla tedavi edilmekte; ruhun ve kalbin vazifesizliğinden doğan sıkıntıların sürüklediği sefahat ve başıboşluk hâli, Kur’ân mesajıyla izale edilmektedir.

Risale-i Nur'un çok büyük önem taşıyan bir diğer özelliği de, çağımızın sosyal ve siyasî problemlerine; din ve demokrasi, din ve siyaset, cihad, terör gibi tartışma konularına küresel boyutta ve kalıcı geçerlilik taşıyan ufuk açıcı yorumlarıyla sağlam ve tutarlı çözümler getirmesi; demokrasiyi, hak ve hürriyetleri, sivil toplumu önceleyen ve müspet hareket esasına dayanan orijinal ve örnek bir hizmet metoduna kaynaklık etmesidir.

Risale-i Nur'un pek çok dünya diline çevrildiği; dünya üniversitelerinde tezlere ve ilmî araştırmalara konu olduğu; hakkındaki peşin hükümlerin sür'atle yıkılmaya yüz tuttuğu; muhteva ve mesajının her geçen gün daha iyi anlaşıldığı şu günlerde, bu paha biçilmez kıymetteki eserleri orijinal bir tanzimle ve istifadeyi kolaylaştıracak yeniliklerle tekrar neşrederek, önemli bir hizmeti daha ifa ettiğimiz inancındayız.

Yapılan yenilikleri şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Metinde geçen bilinmeyen kelimelerin anlamları aynı sayfada verilmiş; kelimelerin seçiminde 8-11. sınıf öğrenci düzeyi esas alınmıştır. Kelimeye, geçtiği yerdeki anlamın verilmesine özen gösterilmiş; farklı anlamları peş peşe sıralanmıştır. Ayrıca, bilinen sözlük anlamının dışında, *Risale-i Nur*'un orijinal üslubu içinde kendisine has bir anlamda kullanılan kelime veya kelime gruplarının açıklaması da, buna uygun şekilde yapılmıştır.

2. *Risale-i Nur*'un metni, üslûp ve özelliği de dikkate alınarak, Türkçenin imlâ kurallarına göre dizilmiştir.

3. Müellif Bediüzzaman Said Nursî'nin kısa biyografisinden başka; onun hayatında önem taşıyan tarihlerin sıralandığı bir tarih cetveline, ayrıca yer verilmiştir. Bu cetvel, aynı tarihlerde Türkiye'de ve dünyada meydana gelen önemli olayları da ihtiva etmektedir. Bu tercih ile, *Risale-i Nur*'a taallük eden önemli olayların, cereyan ettikleri konjonktür çerçevesinde değerlendirilebilmesi hedeflenmiştir.

4. *Risale-i Nur*'da geçen şahıs ve mekân bilgilerinin yer aldığı listelerle birlikte, "şahıs ve mekân indeksi" de mevcuttur. Böylece okuyucu, şahıs ve mekânlar hakkında bilgilenmekle birlikte, onların metindeki yerlerine de kolaylıkla ulaşabilecektir.

5. Metinde geçen ayet ve hadisler için iki ayrı başlık altında indeks hazırlanmıştır. İndekslerin alfabetik sıralanışında, metinlerin Türkçe okunuşları esas alınmıştır. Böylece, Arap alfabesini bilmeyenlerin de indeksten istifade edebilmesi hedeflenmiştir.

6. Genel indeks, konu başlıkları belirlenirken alt başlıkların da dikkate alındığı bir titizlikle hazırlanmıştır.

7. Her risalenin "telif tarihi" ile ilgili olarak elde bulunan bilgiler hem o risalenin başlangıcına, hem de liste olarak eserin sonuna konulmuştur.

YENİ ASYA NEŞRİYAT

Bediüzzaman Said Nursî kimdir?

1878'de Bitlis'in Hizan ilçesinin Nurs köyünde doğan Bediüzzaman, ilk eğitimini ağabeyi Mol-la Abdullah'tan aldı. Değişik medreselerde kısa aralıklarla kalarak beş yıl süren tahsil hayatına, Tağ Köyünde sekiz yaşında başladı. Sonunda, Doğubayazıt'ta Şeyh Mehmet Celâlî'nin medresesinde üç ay süren bir eğitimden sonra icazetini aldı ve Doğubayazıt'tan ayrıldı. İlmî münazaralar-daki başarısı, genç yaşta ulaştığı seviye, anlaşılması en zor konuları kolaylıkla anlaması ve mütalâa ettiği kitapları kolaylıkla ezberine alması gibi farklılıkları sebebiyle, zamanın âlimleri ona "Bediüzza-man" lâkabını uygun gördüler.

Bitlis'e gelen Bediüzzaman, Vali Ömer Paşanın konağında iki yıl kaldıktan sonra Van'a gitti. Bura-da kaldığı on yıl boyunca, çalışmalarını pek çok farklı ilimde derinleştirirken, Horhor Medresesini ku-rarak dersler de vermeye başladı. Eğitim çalışmaları sırasında, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulacağı, "Medresetüzzehra" adını verdiği üniversite projesinin eğitim esasları ve yönetim şeklini de belirledi.

Vali konağında bir gazetede okuduğu haber üzerine Bediüzzaman, hayatının bir gayesi olarak "Kur'an'ın bu asra bakan manevî mu'cizesini insanlara ispat ederek gösterme" kararını verdi. Bu ha-ber, İngiliz Sömürgeler Bakanı Gladstone'un ağzından bir "oyun"u dile getiriyordu: "İslâm dünyasına hâkim olmak için, ya Kur'an Müslümanların elinden alınmalı, ya da Müslümanlar Kur'an'dan soğutul-malı." Van'daki uzun ikametinin neticesi olan bu karar ve Şarkta kurulmasını istediği üniversite fikri, Said Nursî'nin bundan sonraki hayatını şekillendiren en önemli iki hedefti.

Üniversite düşüncesini hükümete iletmek isteyen Said Nursî, Van valisi İskodralı Tahir Paşanın teşviki ve referansıya, 1907 yılının başlarında İstanbul'a gitti. İlk iş olarak, Doğuda kurulmasını iste-diği üniversite ile ilgili bir dilekçeyi padişahın özel kalem dairesi olan Mabeyn-i Hümayuna sundu. An-cak, hükümet dilekçenin konusunu gerçekleştirmek için hiçbir girişimde bulunmadı. Gelişinden iki ay sonra Fatih'teki Şekerci Handa kalmaya başladı. "Burada her suale cevap verilir, her müşkül hallolu-nur; fakat sual sorulmaz" şeklinde bir daveti kapısına asması, kısa sürede bütün İstanbul'da değişik çevrelerde yankı buldu. Evhamlanan hükümet tarafından birkaç kere tutuklanan Bediüzzaman, hu-kukî açıdan suç isnat edilemeyince, serbest bırakıldı. Ancak, suçsuzluğu onu Toptaşı Tımarhanesine gönderilmekten kurtaramadı.

Doktorların "sağlam" raporu vermesine rağmen, o gözetimde kalmaya devam etti, sadece yeri de-ğişti; tımarhaneden tekrar hapisaneye gönderildi. Çünkü, hükümet ile uzlaşmamıştı. Zaptiye Nazırı Şefik Paşanın, "İhsan-ı şahane" ile birlikte getirdiği Padişah selâmını reddetmişti-kurulmasını öner-diği üniversitenin rektörü tayin edilmesine ve rektörlük maaşının hemen ödenmeye başlanacağı sözü-nü almasına rağmen. Bu arada, elbette, eğitim hakkındaki teklifi Bakanlar Kurulunun gündemine ali-nacak ve görüşülmesi sağlanacaktı. Bediüzzaman, bu teklifleri sus payı olarak gördüğünden kabul et-medi ve hapisaneye gönderilmeyi tercih etti.

23 Temmuz 1908'de II. Meşrutiyetin ilân edilmesiyle serbest bırakılan Bediüzzaman Said Nursî, İs-tanbul'da çok hareketli bir siyasî hayat yaşamaya başladı. Gazetelerde, "Hürriyete Hitap" adıyla ya-yınlanan nutkunu, önce hürriyetin üçüncü gününde Sultanahmet'teki mitingde, daha sonra İttihatçı-ların ileri gelenleriyle birlikte gittiği Selânik Meydanında okudu.

İstanbul'daki sosyal hareketlilik devam ederken, cemiyetlere üye oluyor, gazetelerde makaleler yazıyor, konferanslara ve toplantılara katılıyor, kendisine yakın bulunduğu toplumsal gruplara görüşle-rini aktarıyordu. Meşrutiyetin ilân ile birlikte, çeşitli çevrelerde meydana gelen tepkiyi ortadan kal-dırmak için, önemli teşebbüslerde bulundu. Bediüzzaman imzasıyla Sadrazamlık aracılığı ile Doğu İl-lerindeki nüfuzlu şahıslara telgraflar çekti. İstanbul'un muhtelif yerlerindeki avcı taburlarını dolaştı. Medrese mensuplarının toplandıkları yerlere gitti. Meşrutiyetin ve anayasal sistemin İslâmiyete ay-kırı olmadığını, Asr-ı Saadet'teki yönetim ruhuna uygunluğunu anlatarak, gerilimi hayli yatıştırdı.

Tarihe 31 Mart Vak'ası olarak geçen ayaklanmada yatıştırıcı bir rol oynamasına rağmen, Bediüz-zaman da, sıkıyönetim mahkemesinde, diğerleri gibi idam talebiyle yargılandı.

Meşrutiyetin İslâmiyete olan uygunluğunu ve ülke için gerekliliğini içeren kapsamlı bir savunmanın sonunda beraat etti. Serbest bırakıldıktan sonra İstanbul'dan ayrıldı. Bu müdafaası, *İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi* veya *Divan-ı Harb-i Örfî* adıyla neşredildi.

1910 yılı baharında Van'a ulaşan Bediüzzaman, birkaç ay Horhor Medresesinin yeniden düzenlenmesi işiyle meşgul oldu. Hakkâri, Bitlis, Muş, Diyarbakır ve Urfa yörelerindeki aşiretleri ziyaret etti. Meşrutiyeti, hürriyeti, anayasayı ve bunların İslâmî temellerini, meşrutiyetin nimetlerinden faydalanmaları için gayret göstermelerinin gerekliliğini anlattı. Daha sonra bu görüşmelerin ve açıklamaların özetini *Münazarat* adı altında yayınladı.

Kış mevsiminin girmesiyle Şam'a giden Said Nursî, âlimlerin daveti üzerine Emeviye Camiinde, sonradan *Hutbe-i Şamiye* adı ile neşredilen, İslâm dünyasının siyasî, ekonomik ve sosyal sorunları ve çözüm yollarını anlattığı bir hutbe okudu.

Üniversite projesini iletmek amacıyla İstanbul'a dönen Bediüzzaman, Sultan Reşad'a, Rumeli seyahatinde Doğu Vilâyetlerini temsilen eşlik etti. Daha sonra, Balkan Savaşının başlamasıyla inşası durdurulan Üsküp Üniversitesi için ayrılan tahsisatın aktarılması ile birlikte Bediüzzaman'ın "Doğuda bir üniversite kurulması" teklifi, hükümetçe kabul edildi. Üniversitenin temeli, 1913 yılında atıldıysa da, I. Dünya Savaşının başlaması bu projenin de ertelenmesine sebep oldu.

Birinci Dünya Savaşının başlamasıyla birlikte Doğu İllerimizin Ruslar tarafından işgal edilmesi üzerine, talebeleriyle beraber Doğu Milis Teşkilâtını kurdu ve Van-Bitlis cephesinde gönüllü alay komutanı olarak Ermenilere ve Ruslara karşı savaştı. Bitlis savunması sırasında Ruslara esir düşünce, Kosturma'ya sevk edildi. Şubat 1917'de başlayan Rus ihtilâli sırasında firar ederek, Kosturma, Petersburg, Varşova, Viyana, Sofya üzerinden, Kasım 1918'de İstanbul'a ulaştı.

Gelişi büyük bir ilgiyle karşılanan Bediüzzaman, Harbiye Nazırı Enver Paşanın teklifi üzerine, İstanbul'da kurulma aşamasında olan Dârülhikmeti'l-İslâmiyeye üye tayin edildi. Şeyhülislâm Mûsa Kâzım Efendinin teklifi ile de, Sultan Vahdettin tarafından kendisine ilmiyede "Mahreç" payesi verildi. "Mahreç Mevleviyeti" olarak da anılan bu paye, Osmanlı ülkesindeki bütün resmî ulemanın reisi olan "Başmüderis"ten sonraki ilmî rütbe anlamına geliyordu.

Çamlıca'da, Yusuf İzzettin Paşa Köşkünde kalan Bediüzzaman, Kur'ân'ın mu'cizeliğini çağın insanına göstermek için yazdıklarını neşretmeye başladı.

İman rükünlerinin ispatına dair *Nokta*, çeşitli ayet ve hadisleri tefsir eden *Sünubat*, Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed'in (a.s.m.) peygamberliğini ispat eden *Şuaat*, Kur'ân'ın mu'cizeliğini anlatan *Rumuz*, sosyal konularda *Tulûat*, tevhidin ispatı hakkında *Katre*, özlü sözleri içine alan *Hakikat Çekirdekleri*, ahlâk ve ubudiyet derslerini ihtiva eden *Habbe*, *Zerre* ve *Şemme* adlı risalelerini yazdı ve yayınladı.

Bu sırada Birinci Dünya Şavaşı da bitmiş ve İngilizler payitahtı işgal etmekle kalmamış, Türkiye'de kendi politikalarını destekleyecek bir kamuoyu da oluşturmaya başlamışlardı. Kamuoyunda ciddi kuvvet kazanan İngiliz taraftarlığı, etkisini, Bediüzzaman'ın *Hutuvat-ı Sitte* adlı eserini İstanbul'un önemli yerlerinde dağıtmasıyla, kaybetti.

Anadolu'da başlayan İstiklâl Savaşının ve Kuva-i Milliye'nin aleyhine, İngilizlerin etkisinde kalan bazı çevrelerin baskısıyla çıkarılan Şeyhülislâm fetvasına karşı bir fetva yayınladı. Yazı ve makalelerinde İstiklâl Savaşını "cihad," Kuva-i Milliyecileri de "mücahit" ilân ederek istiklâl mücadelesini destekledi. Büyük Millet Meclisi Hükümeti de, Bediüzzaman'ı yakından takip ettiğinden, ısrarla Ankara'ya davet etti.

Bediüzzaman, 25 Kasım 1922'de Ankara'da Büyük Millet Meclisinde düzenlenen resmî "hoş geldin" merasimiyle karşılandı. Bir yandan meclis çalışmalarına katılıyor, bir yandan da milletvekilleriyle önemli konuları tartışıyordu. Yeni kurulan devletin yapılanmasına katkıda bulunmak için 10 maddelik bir beyanname hazırlayarak milletvekillerine dağıttı. Bu faaliyetleri bazı çevreleri oldukça rahatsız ettiğinden, Büyük Millet Meclisi başkanı Mustafa Kemal Paşa ile aralarında ciddi bir tartışmaya yol açtı. Mustafa Kemal özür dileyip tartışmayı daha fazla uzatmasa da, bu olay Bediüzzaman ve yeni rejimin kurucuları arasındaki görüş farklılıklarının ilk işareti oldu.

Ankara'da kaldığı sırada, tabiatçılığı ve inkârcılığı ortadan kaldırmayı hedef alan, *Hubab* ve *Zey-lû'z-Zeyil* gibi eserlerini yayınladı. Sultan Reşad döneminde karar verildiği hâlde, savaş yüzünden in-sası sürdürülemeyen Medresetüzzehra'nın yeniden kurulması için TBMM'ne sunulan teklif kabul edi-lerek kanunlaştı.

Bediüzzaman, bu çalışmalarını sırasında, yeni rejimin önde gelenlerinin farklı bir yolda olduğunu ve onlarla birlikte hareket etmenin mümkün olmadığını anladı. Kendisine Ankara'da kalma karşılığında sunulan, Büyük Millet Meclisi Hükûmetinin en yüksek dinî makamı olan Şark Umumi Vazîliği ve mil-letvekilliği imkânlarını reddederek 1923 yılının Mayıs ayı başlarında Van'a gitti.

Bir süre sonra Ereğ Dağında, talebeleriyle ders yapmaya başladı. Bu arada Ankara'ya karşı tepki-ler artıyordu. Mektup yazarak ayaklanmada kendisinden destek isteyen Şeyh Said'i plânından vaz-geçirmeye çalıştı. Hamidiye paşalarından Kör Hüseyin Paşayı Şeyh Said'e destek kararından vazge-cirtti. Yatıştırıcı bir rol oynamasına rağmen, Şeyh Said Hâdisesi sonrası, Doğudaki diğer nüfuzlu kim-seler gibi, o da Burdur'da zorunlu ikamete gönderildi.

1925 yılının Mayıs ayı ortalarında getirildiği Burdur'da *Nurun İlk Kapısı* adı ile kitaplaştırdığı iman hakikatlerini anlatmaya başladı. Daha önce Arapça olarak yazdığı *Şemme* ve *Şule* risalelerinin ek par-çalarını kaleme aldı. Yine hükûmetin emriyle, 25 Ocak 1926'da önce Isparta'ya, sonra da ücre bir köy olan, Barla'ya nakledildi.

Öldükten sonra dirilişi ispatlayan *Haşır Risalesi*, Kur'ân-ı Kerîm'i esas alan ve insanların imanlarını kurtarmalarına vesile olan *Sözler* ve *Mektubat* tamamen, *Lem'alar* ise 26. Lem'aya kadar, Barla'da ya-zıldı.

Bu sırada Ankara'da, yeni yönetim dinden uzak dünyevî bir temel üzerine oturtulmaya çalışılıyor-ru. 1928 yılında gerçekleşen harf inkılâbı ile, Arap harfleriyle kitap yayınlamak yasaklanınca, risale-ler el yazısıyla yüz binlerce yazılarak çoğaltılmaya başlandı.

Sekiz yıllık Barla hayatından sonra Bediüzzaman 1934 yılının yaz aylarında Isparta'nın merkezine getirildi. 20 Nisan 1935'de savcının talimatıyla evi aranan Said Nursî'nin kitaplarına el konuldu. Bedi-üzzaman'la birlikte Isparta ve havalisinden 120 Nur Talebesi, tutuklanarak askerî araçlarla Eskişehir hapishanesine gönderildi.

Bediüzzaman, Eskişehir hapishanesinde Yirmi Yedinci, Yirmi Sekizinci, Yirmi Dokuzuncu ve Otuzuncu Lem'alar ile Birinci ve İkinci Şua risalelerini yazarak *Risale-i Nur*'un telifine devam etti. Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesi, 19 Ağustos 1935 tarihinde verdiği kararla, Said Nursî'ye, hukukî bir suç is-nat edilememesine rağmen, *Tesettür Risalesi* bahanesiyle, ancak "kanaat-i vicdaniye"ye dayanarak, 11 ay hapisle birlikte Kastamonu'da "mecburî ikamet" cezası verdi. On beş talebesini ise altışar ay hapis ile cezalandırdı.

Tahliye edildiğinde serbest bırakılmayarak, polis gözetimi altında mecburî ikamet için Kastamo-nu'ya gönderildi. Üçüncü Şua olan *Münacat Risalesi*, Dördüncü Şua olan *Hasbiye Risalesi*, Altıncı Şua ve Yedinci Şua olan *Ayetü'l-Kübra* Risalesi burada yazıldı.

Bediüzzaman, 20 Eylül 1943'de Isparta Savcısından gelen talimat üzerine yeniden tutuklanıp, 3 Ekim 1943 tarihinde Isparta'ya gönderildi. Önce askerî konvoy eşliğinde kara yoluyla Çankırı üzerin-den Ankara'ya, sonra Isparta'ya getirildi. *Risale-i Nur* ile ilgili davaların birleştirilmesi kararı alındığı için, Isparta, Kastamonu ve Denizli'deki Nur Talebeleriyle beraber 25 Ekim 1943'te Denizli'ye sevk edildi.

Tecrit altında başlayan Denizli hapsinde On Birinci Şua, On İkinci ve On Üçüncü Şuaları yazdı. 15 Haziran 1944 günü Denizli Ağır Ceza mahkemesinden beraat ve tahliye kararı çıkmasına rağmen ser-best bırakılmadı. Bakanlar Kurulu kararıyla Emirdağ'da zorunlu ikamete tâbi tutuldu. Burada, camie gitmesine bile müsaade edilmeyecek kadar ağır takip ve tarassuda uğruyordu. Bediüzzaman, haya-tı boyunca yirmi üç defa denenecek zehirleme teşebbüslerinin ilk üçünü Emirdağ'da yaşadı.

Bu arada Yargıtay Birinci Ceza Dairesi, 30 Aralık 1944 tarihinde verdiği kararla, savcı tarafından temyiz edilen Denizli Ağır Ceza Mahkemesinin beraat kararını onayladı. 1946 yılından itibaren Ispar-ta ve İnebolu'da *Risale-i Nur*'lar teksir edilmeye başlanmış ve 1947 yılında, hacca sınırı da olsa ser-best bırakılmasıyla, Nurların İslâm âlemine yayılması sağlanmıştı. Yeni yazı ile teksir edilen

Asa-yı Mûsa ve baskısı yapılan *Gençlik Rehberi* gibi risaleler Hristiyan misyonerlere verilmiş ve *Risale-i Nur*'lar Amerika'ya kadar gönderilmişti.

Bu tür gelişmelerden duyulan rahatsızlıkla, 17 Ocak 1948 günü Said Nursî ve Risale-i Nur Talebeleri Afyon Ağır Ceza Mahkemesine sevk edildi. Denizli mahkemesinde gizli cemiyet kurma, rejim aleyhinde olma, inkılâpları kabul etmeme, Mustafa Kemal'i tahkir, v.b. gibi iddialarla yargılanıp beraat kararı almalarına rağmen, Afyon Ağır Ceza Mahkemesinde de aynı iddialarla yargıldılar. Said Nursî, Afyon Cezaevinin bütün ağır ve zor şartlarına rağmen, On Dördüncü ve On Beşinci Şuaları burada yazarak *Risale-i Nur*'ların telifini tamamladı.

Mahkeme, 6 Aralık 1948 tarihinde Said Nursî hakkında 20 ay ağır hapis cezasına hükmetti. Temyiz edilen kararı Yargıtay, Bediüzzaman'ın lehine bozdu. Ancak, Afyon Ağır Ceza Mahkemesi yargılamayı uzatarak, 20 aylık sürenin cezaevinde geçmesini sağlayıp 20 Eylül 1949'da serbest bıraktı. 72 gün Afyon'da polis kontrolünde iskâna tâbi tutulup, ancak 28 Aralık 1949 tarihinde mecburî ikamet yeri Emirdağ'a dönebildi.

Bediüzzaman, 14 Mayıs 1950'de başlayan çok partili dönemi, 23 Ağustos 1953'e kadar kaldığı Emirdağ'da karşılamıştı. Türkiye'de 27 yıl aradan sonra yeniden başlayan demokratikleşme dönemini büyük bir sevinç ve ümitle karşılayan Bediüzzaman, talebeleriyle birlikte demokratlara çok önemli bir destek sağladı. Toplumun iç dinamiklerine ve bünyesine uygun değişiklikleri teşvik eden Bediüzzaman, hayatının sonuna kadar Demokratlardan ve demokrasiden yana olan tavrını korudu. 1952 yılında İstanbul'da, *Gençlik Rehberi* adlı kitabı hakkında Bediüzzaman'a bir dava daha açıldı. 5 Mart 1952'de yapılan son duruşmada, dava konusu kitabın 1943 yılında Denizli mahkemesinden beraat kararı aldığı ve bu kararın da Yargıtaya onaylanmış olduğu anlaşıldığından, men-i muhakeme kararı verilerek dava sonuca bağlandı. Ardından, Said Nursî Emirdağ'a döndü.

Daha sonra 1953 yılı başlarında İstanbul'a gelen Bediüzzaman, Fener Rum Patrikhanesini de ziyaret etti. Patrik Athenagoras ile görüşmesinde Hz. Muhammed'in (a.s.m.) peygamberliğini, Kur'an-ı Kerim'in de Allah'ın kitabı olduğunu kabul etmeleri hâlinde, Hristiyanları kastederek, ehl-i necat olacaklarını bildirdi.

23 Ağustos 1953'te yerleşmek üzere geldiği Isparta'da açılan bir davanın daha sorgu hâkimliğinde iken reddedilmesi ile Bediüzzaman'la ilgili mahkemeler devri kapandı.

Bu arada biyografisi talebeleri tarafından kaleme alındı; Bediüzzaman tarafından düzeltmeler yapılarak *Tarihçe-i Hayat* ismi ile *Risale-i Nur Külliyyatına* dahil edildi.

Bediüzzaman, bundan sonraki hayatını ziyaretle geçiriyor, gittiği yerlerde talebelerine dersler yaşıyordu. Takvimler 21 Mart 1960 tarihini gösterirken, ağır hasta bir vaziyette, yanındaki talebeleriyle Urfa'ya gitti. Seksen iki yıllık ömrünü 23 Mart 1960 günü, İpek Palas Otel'i 27 numaralı odada sabaha karşı tamamladı.

Ömrü boyunca verdiği iman ve hürriyet mücadelesi yüzünden baskı altında kalan Bediüzzaman, 27 Mayıs 1960'daki hükümet darbesinden sonra kabrinde de rahat bırakılmadı. Halilürrahman Der-gâhına defnedilen naaşı, 12 Temmuz 1960 gecesi kabrinden alınarak Isparta-Afyon civarında kimse-nin bilmediği bir mezara defnedildi.

Dayanılması güç baskılara maruz bırakılmasına rağmen, hayat tarzıyla bir destan yazan Bediüzzaman, arkasında miras olarak Kur'an'ın çağa dersi ve mesajı olan *Risale-i Nur Külliyyatı* ile milyonlarca Nur Talebesini bıraktı.

Takdim

Bu lâhika mektupları—ki Yirmi Yedinci Mektup-tur—Risale-i Nur'un ilk telifi ile başlayıp, devam edegel-miştir. Risaleler Barla'da telif edilmeye başlanıp, Isparta ve civarındaki kıymettar talebeleri bu risaleleri okumak ve yazmak suretiyle istifade ve istifaza ettiklerinde hissi-yatlarını, iştîyak ve ihtiramlarını bir şükran borcu olarak muhterem müellifi Hazret-i Üstada mektuplarla takdim etmişler, bazı müşkülâtlarının ve suallerinin halledilmesi-ni rica etmişler; böylece hem Hazret-i Üstadın, hem ta-lebelerinin mektupları ile, Barla, Kastamonu ve Emirdağ lâhika mektupları vücuda gelmiştir.

Barla lâhikaları, Risale-i Nur'un Barla'da telif edildiği ve kalemle istinsah edilerek neşre başlandığından Eski-şehir hapsi zamanına kadar olan devrede Nurun ilk müştak talebelerinin, Nurların hemen telifi zamanında, ilk okuyup yazdıklarında duydukları samimî hissiyat, kal-bî ve ruhî istifade ve istifazalarını dile getiren fıkralarını ve Hazret-i Üstadın da bazı mektuplarını ihtiva etmekte-dir.

Kastamonu lâhikaları ise: Eskişehir hapsinden tahli-yeden sonra Nur Müellifi Kastamonu'ya nefyedilmiş,

civar: çevre, yöre, etraf.
fıkra: parça, mektup, bölüm.
hall: çözme, karışık bir mese-leyi şüphe edilmeyecek dere-cede açıklama.
Hazret-i Üstat: Üstat Hazret-leri, Bediüzzaman Said Nursî.
hissiyat: hisler, duygular.
ihtram: hürmet etme, saygı gösterme.
ihtiva: içine alma, kapsama.
istifade: faydalanma, yarar-lanma.
istifaza: feyz alma, feyz bul-

ma, feyizlenme.
istinsah: nüshasını yazma, örneğini çıkarma, kopya et-me.
iştîyak: aşırı isteme, çok fazla arzu etme.
kalbî: samimî, içten, gönül-den.
kıymettar: kıymetli, değerli.
lâhika: ek, ilâve, zeyl, sonra-dan ilâve edilen, eklenen.
müellif: eser telif eden, ya-zan.
muhterem: saygı değer, hür-

mete layık, saygın.
müşkülât: müşküller, güçlük-ler, zorluklar.
müştak: arzulu, fazla istekli, iştîyak gösteren.
nefy: sürgün etme, cezalan-dırarak başka bir yerde ıka-met etmeye mecbur etme.
neşir: kitap basma, çıkarma; herkese duyurma, yayma.
Nur: Risale-i Nur eserleri.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatı meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
ruhî: ruha ait, ruhla ilgili.
samimi: içten, candan, gönülden.
sual: soru.
şükran: teşekkür etme, iyilik bil-me.
suret: biçim, şekil, tarz.
tahliye: tutukluyu serbest bırak-ma.
takdim: arz etme, sunma.
talebe: talep eden, öğrenci.
telif: kitap yazma, eser ortaya koyma.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
bahis: konu.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
bilhassa: özellikle.
cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.
cihet: yön, görüş açısı.
dahili: içe ait, içe dönük, iç ile ilgili.
daimi: sürekli, devamlı.
daktilo: yazı makinesi.
deruhte: üstüne alma, yüklenme, kendini vazifeli bilme.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehl-i İslâm: İslâm topluluğu, Müslümanlar.
haiz: bir şeye sahip olma, sahip, mâlik.
harici: dışa ait, dış dünya ile ilgili.
hatt-ı Kur'ân: Kur'ân yazısı.
heyet-i vekile: vekiller heyeti, bakanlar kurulu, kabine.
hizmet: görev, vazife.
husus: mevzu, konu.
ictimai: toplumla alâkalı, cemiye-te ait, sosyal.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma.
ikamet: oturma, bir yerde kalma.
imani: imana dair olan, imanla ilgili.
inkışaf: ortaya çıkma, gelişme.
istifade: faydalanma, yararlanma.
itibar: bakımdan, sebepten.
kesb: kazanma.
kıymet: değer.
kudsi: mukaddes, yüce.
küllî: umumî, genel.

Denizli hapsi zamanına kadar orada ikamete mecbur edilmiş; bu müddet zarfında Nur Müellifi Isparta'daki talebeleri ile daimî muhabere ederek Nurların hatt-ı Kur'ân'la yazılıp çoğalması, neşri ve inkişafı ve eski yazı bilmeyen gençlerin istifadesi için de, Risale-i Nur Külliyyatından bazı bahislerin daktilo ile çoğaltılması hususunda şedit alâka göstermiş ve Risale-i Nur'un mahiyeti, kıymeti, deruhte ettiği kudsi vazife-i imaniyesi ve mazhariyeti, hem talebelerinin tarz-ı hizmetleri, mütecevaz din-sizler karşısında sebat ve metanetleri ve ehl-i İslâmın bir-biri ile muamelâtında takip edecekleri ihlâslı hareketleri gibi, dahilî ve haricî birçok meselelere temas etmiştir. Bu itibarla, Kastamonu lâhika mektupları, bilhassa yazıldığı zaman itibarıyla da büyük ehemmiyet kesp eden bir devrin mahsülü olması ve birçok içtimai meseleleri ve küllî imanî bir nazar-ı hakikatle mütalâa, mülâhaza ve külileşmesi gibi cihetlerde büyük kıymeti haizdir.

Emirdağ lâhika mektupları birinci kısmı: 15 Haziran 1944'te Denizli hapsinden beraatla tahliyeden sonra Heyet-i Vekile kararıyla Emirdağ'ında ikamete memur edilen Risale-i Nur Müellifi Said Nursî Hazretleri 1947 sonlarına kadar, yani üçüncü büyük hapis olan Afyon hapsine kadar Emirdağ'ında ikamet ettiği müddetçe Isparta, Kastamonu, İstanbul, Ankara ve üniversite talebeleri ile Anadolu'da Nurların neşre başlandığı yerlerdeki talebelerine hizmete müteallik bazı mektup ve suallerine cevaben yazdığı mektuplardır.

lâhika: ek, ilave.
mahiyet: bir şeyin aslı, esası, neden ibaret olduğu.
mahsul: ürün.
mazhariyet: manevî hallerin, keşiflerin görünmesi, nail olma, şereflenme.
mesele: konu.
metanet: metin olma, dayanıklılık, sağlamlık.
muamelât: muameleler, işlemler, alışverişler.
müddet: süre, zaman.
müellif: eser telif eden, ya-

zan.
muhabere: haberleşme.
mülâhaza: düşünme, tefekkür, düşünce.
mütalâa: dikkatli okuma, tetkik etme.
müteallik: ait, alâkalı, ilgili.
mütecaviz: saldırgan, belli sınırları aşan.
nazar-ı hakikat: gerçek, doğru, esas olan bakış, en doğru bakış.
neşir: yayım, yayın.
Nur: Risale-i Nur eserleri.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sebat: sabit durma, kararlılık.
şedit: şiddetli.
sual: soru.
tahliye: tutukluyu serbest bırakma.
talebe: öğrenci.
tarz-ı hizmet: hizmet tarzı, hizmet metodu.
vazife-i imaniye: imanla ilgili vazife, görev.
zarfında: süresince.

İkinci kısım ise: 1948-1949 Afyon Cezaevinde yirmi ay mevkufen kalıp tahliyeden sonra tekrar Emirdağ'ına avdet edip orada bir müddet kaldıktan sonra, 1951 yılında Eskişehir'de iki ay ikameti müteakip, oradan da *Gençlik Rehberi* mahkemesi münasebetiyle iki defa İstanbul'a gelip üçer ay İstanbul'da kaldığı 1952-1953 tarihlerinde ve daha sonra yine Emirdağ'ında iken talebelerine yazdığı mektuplar ve mahkemelere ve davalara temas eden meselelere dair müteaddit bahislerdir.

1953'ten sonra ikamet eylediği Isparta'da da ara sıra yazdığı mektuplar da vardır. Eskişehir, Denizli ve Afyon cezaevlerinde iken hapisteki talebelerine yazdığı pek kıymettar hapisshane mektupları ise, yine Müellif-i Muhterem Hazret-i Üstadın neşrini tensibiyle *Şualar* mecmuasında aynen neşredilmiştir. Bu lâhikalarda geçen talebelerin mektupları, Nurlardan aldıkları feyz-i iman, ihlâs ve sadakatlerini, şehamet-i imaniyelerini ifade ile Üstadlarına arz etmek ve teşekküratlarını bildirmekle, bu zamanda zuhur eden bu ders-i Kur'âniyenin muhatapları olduklarını izhar ediyor ve Risale-i Nur'un hakkaniyetine ve Hazret-i Üstadın davasına birer şahit hükmünde bulunuyor.

Risale-i Nur'un telifi ve neşriyle beraber bu lâhika mektuplarının zuhuru, devamı ve neşri, bizzat Muhterem Müellifi tarafından yapılması ve tensip edilmesi ve müteaddit mektuplarda da bu lâhikaların kıymetini ifade buyurmaları ve nazara vermeleri, herhalde bu lâhikaların ehemmiyetini tebarüze kâfidir.

arz: sunma.
avdet: geri gelme, dönüş.
bahis: konu.
bizzat: kendisi, şahsen.
dair: alakalı, ilgili.
dava: yargı konusu, sav.
defa: kere, kez, yol.
ders-i Kur'âniye: Kur'an derisi, Kur'an'a ait ders.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
feyz-i iman: iman bereketi.
hakkaniyet: hak ve adâlete uygunluk.

Hazret-i Üstat: Üstat Hazretleri, Bediüzzaman Said Nursî.
hükmünde: değerinde, yerinde.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemezsiniz, sırf Allah rızası için yapma.
ikamet: oturma, bir yerde kalma.
izhar: gösterme, açığa vurma.
kâfi: yeterli.
kıymet: değer.
kıymettar: kıymetli, değerli.

lâhika: ek, ilave.
mecmua: toplanıp, biriktirilmiş, düzenlenmiş yazıların hepsi.
mesele: konu.
mevkufen: mevkuf olarak, tutuklu olarak.
müddet: süre, zaman.
müellif: eser telif eden, yazar.
müellif-i muhterem: muhterem müellif, saygıdeğer yazar.
muhterem: saygı değer, hür-

mete layık, saygın.
münasebet: ilişki, alâka.
müteaddit: bir çok kere, defalarca.
müteakip: takip eden.
nazar: bakış, dikkat.
neşir: yayım, yayın.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
şehamet-i imaniye: imandan gelen yiğitlik, imanın kazandırdığı akla ve zekâyâ dayanan cesaret.
tahliye: tutukluyu serbest bırakma.
talebe: öğrenci.
tebarüz: belli olma, görünme, bariz hale gelme.
telif: kitap yazma, eser ortaya koyma.
tensip: uygun görme, münasip kılma, uygun bulma.
teşekkürat: teşekkürler, minnet, memnuniyet ve şükür ifade etmeler.
Üstat: Bediüzzaman Said Nursî.
zuhur: ortaya çıkma.

Evet, Risale-i Nur'un telifi, zuhuru ve neşri ile beraber hizmet-i Nuriyenin ve ders-i Kur'âniyenin taliminde ve ifasında ve meslek-i Nuriyenin taallümünde ve uzun bir zamandaki hizmetin devamında vaki olacak binler ahval ve hücumla maruz talebelerin cereyanlar karşısında sebat, metanet ve ihlâsla hareketlerinde onlara yol gösterecek, hizmet-i Kur'âniyenin inkişafında sühulete medar olacak ikaz ve ihtarlara elbette ihtiyaç zaruridir, kat'îdir, bedihidir.

İşte Hazret-i Üstadın bu gibi şüphe götürmez hakikatlere ve meselelere isabetle parmak basıp dikkati çekmesi, talebelerini ikazda bulunması, elbette bu hizmet-i kudsiyenin ehemmiyeti iktizasındandır.

Hem bu lâhikaların bir kısmı ihtiyaca binaen yazılmış ve yazdırılmış ihtarlar olması ve aynı ihtiyacın her zaman tekerrürü melhuz bulunduğundan daima müracaat olunacak hikmetleri ve düsturları muhtevîdir. Nitekim yüzer vakıalar, hadiseler ve meselelerde bu ihtiyaç, kendini göstermiştir.

Nurların birinci talebesi Hulûsî Bey, Hazret-i Üstada arz ettiği bir mektubunda, "Dünyayı unutmak istesenez, başka hiçbir sebep olmasa dahi, yalnız bu mübarek Sözlerle rabita peyda eden insanların rica edecekleri izahatı vermek isteyecek ve cevapsız bırakmayacaksınız. Allah için sizi sevenlere ve sizden istifâhta bulunanlara yazdığınız pek kıymetli yazılarla meclis-i ilmînizde takrir buyurduğunuz mütenevvî ve Sözlere bile geçmeyen

arz: sunma.

bedihi: delilsiz, açık olan, besbeli, aşikâr.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.

ders-i Kur'âniye: Kur'ân dersi, Kur'ân'a ait ders.

düstur: kanun, kural, esas.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehval: korkular, dehşetler.

hâdis: olay.

hakikat: gerçek, doğru.

Hazret-i Üstat: Üstat Hazretleri, Bediüzzaman Said Nursî.

hikmet: ilahî gaye, gizli sebep, fayda.

hizmet-i Kur'âniye: Kur'an hizmeti.

hizmet-i kutsiye: mukaddes hizmet, kutsal hizmet.

hizmet-i Nuriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.

hücum: saldırı, atak.

ifa: bir işi yapma, yerine getirme.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

ikaz: uyarı.

iktiza: gerek, lüzum.

inkişaf: ortaya çıkma, gelişme.

istizah: izahat isteme, bir işin açık olarak bildirilmesini isteme, açıklama isteme.

izahat: izahlar, açıklamalar.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

lâhika: ek, ilave.

maruz: uğramak, etkilenmek.

meclis-i ilmî: ilim meclisi, topluluğu.

medar: sebep, vesile.

melhuz: hatıra gelen, umulan, beklenen, muhtemel olan.

mesele: konu.

meslek-i Nuriye: nur mesleği, nur mesrebi; Risale-i Nur mesleği, yolu.

metanet: sağlamlık, kaviilik, metinlik, dayanıklılık.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

muhtevî: ihtiva eden, içine alan, içinde bulunduran, kap-

sayan.

müracaat: başvurma, danışma.

mütenevvî: aynı cinsten olmayan, nev' nev', çeşit çeşit.

neşir: yayım, yayın.

peydâ: kurma, sağlama.

rabita: münasebet, alâka, bağ.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sebat: sabit durma, kararlılık.

sühulet: kolaylık.

taallüm: öğrenilme, elde edilme.

takrir: resmî olarak yazı ile bildirme.

talebe: öğrenci.

talim: eğitim, yetiştirme, öğretme.

tekerrür: tekrarlanma.

telif: eser yazma.

vaki: gerekli.

vakia: olay.

zarurî: mecburî, zorunlu, istemez.

zuhur: ortaya çıkma.

mesail, kat'iyetle gösteriyorlar ki, ihtiyaç da, hizmet de bitmemiştir” demek ve Nurların hizmetinde, ikaz, ihtar ve irşadlara ihtiyaç bulunacağını ifade etmektedir ki, ondan sonra zuhur eden ihtiyaca muvafık lâhikalar, o mübarek zatın isabetli sözünü teyid etmiştir.

Bu lâhikalarda görüleceği gibi, Nur Müellifi Aziz Üstadımız, Risale-i Nur'un neşri, okunup yazılması gibi biz-zat Nurlarla iştigale ehemmiyet vermekte, talebelerini daima teşvik etmektedir. Bunun lüzum ve hikmeti ise, şüphesiz izahtan varestedir. Zîra, asrımızda kâinat fenleri ve maddî ilimler revaçta olup, yeni yetişen nesiller bu ilim ve fenleri okudukları, hem tabiiyyun ve maddiyyunun din ve maneviyat aleyhindeki neşriyatı, hem küfr-ü mutlak cereyanı ki, hiçbir din ve maneviyatı tanımayan ve Allah'a iman hakikatine karşı muaraza ederek dinsizliği neşreden, İslâmî fikri zedeleyen ve bütün beşeriyeti tehdit eden, yeni nesillere ve gençliğe imansızlık fikr-i küfrsini aşılama isteyen kitap, broşür, gazete gibi neşir vasıtalarının İslâm ve iman düşmanlarınca ön plâna alındığı böyle acip ve dehşetli bir zamanda, elbette Risale-i Nur'a, okunmasına, neşredilmesine şiddetle ihtiyaç ve zaruret var.

Çünkü, Risale-i Nur, Kur'ân-ı Hakîmin bir mu'cize-i maneviyesi ve bu zamanın dinsizliğine karşı manevî atom bombası olarak solculuk cereyanlarının maneviyat-ı kalbîyeyi tahribine mukabil, maneviyat-ı kalbîyeyi tamir edip ferden ferda iman-ı tahkikîden gelen muazzam bir kuvvet ve kudrete istinad okuyucuların

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
kat'iyet: kat'îlik, kesinlik.
kudret: güç, kuvvet, iktidar.
küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanı hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.
Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.
lâhika: ek, ilave.
maddi: madde ile alakalı.
maddiyyun: maddede ezelî ve ebedî kabul edenler.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
maneviyat: mana alemine ait olanlar, hisse ve inanca ait şeyler.
maneviyat-ı kalbîye: kalbin manevî hisleri, lâtifeleri.
mesail: meseleler.
muaraza: kavga, çekişme.
muazzam: çok büyük, ulu, yüce.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
mu'cize-i manevî: manevî mu'cize.
müellif: eser telif eden, kitap yazar.
mukabil: karşılık.
muvafık: yerinde, uygun, uyar, münasip.
nesil: soy, zürriyet.
neşir: herkese duyurma, tamim.
neşriyat: yayınlar.
Nur: Risale-i Nur eserleri.
revaç: rağbet, kıymet, değer.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
tabiiyyun: tabiatçılar, materyalistler, tabiatı tapanlar.
tahrip: harap etme, yıkma, bozma.
talebe: öğrenci.
tamir: onarma, düzeltme.
tehdit: korkutma, gözdağı verme.
teyit: doğrulama, doğru çıkarma, destekleme.
vareste: kurtulmuş, beri, azade, serbest.
vasıta: vesile, neden.
zaruret: zorunluluk, mecburiyet.
zat: kişi, şahıs.
zuhur: ortaya çıkma.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
aleyh: karşı, karşıt.
asır: yüzyıl.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
beşeriyet: beşerilik, insanlık.
bizzat: kendisi, şahsen.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
fen: tecrübe, ispatla meydana gelmiş ilimlere verilen genel

ad:
ferden ferda: fert ferde, teke tek, teker teker.
fikr-i küfrî: küfür ve inkâr fikri.
hakikat: gerçek, doğru.
hikmet: ilahî gaye, gizli sebep, fayda.
hizmet: görev, vazife.
ihhtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.
ikaz: uyarı.
ilim: bilgi, marifet.
iman: inanç, itikat.

iman-ı tahkikî: tahkikî iman, imana dair bütün meseleleri inceleyip delil ve bürhan ile inanma.
irşat: doğru yolu gösterme, gafletten uyandırma.
İslâmî: İslâm ile alakalı, İslama ait.
ıştîgal: bir işle uğraşma, mesgul olma.
istinat: dayanma, güvenme; delil olarak kabul etme.
izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

âlem: dünya.

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak kaşışıklığı meydana getirme durumu.

bayraktar: bayrak taşıyan, alem-dar.

beşeriyet: beşerlik, insanlık.

buhran: bir işin tehlikeli, kaşışık bir hâl alması, bunalım, zor durum, kriz.

bürhan: delil, ispat, hüccet.

çare-i necat: kurtuluş çaresi.

cihet: yön, sebep, vesile.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

delil: kanıt, tanık, burhan.

ders-i Kur'ânî: Kur'ân dersi, Kur'ân'a ait ders.

diyanet: dinî emirlere riayet, din-darlık.

ebedî: sonu olmayan, daimî, sürekli.

efkâr: düşünceler, fikirler, görüşler.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

elmas: çok kıymetli bir mücevher.

ezelî: ezel ile ilgili, öncesiz, başlangıcsız.

fazilet: iyi ahlak, iffet, namus, iyi huy.

fehîm: anlama, anlayış, kavrayış.

fen: tecrübî, ispatla meydana gelmiş ilimlere verilen genel ad.

feyz: ihsan, bağış, kerem.

hakikat: gerçek, doğru.

hakikat-ı İslâmiye: İslâmiyete ait hakikat.

hakikat-ı İslâmiyet: İslâmiyetin aslı, esası, gerçeği.

halâs: kurtarma.

hitap: söylemde bulunmak, konuşmak.

icap: gerekme hali, gerekli olma.

idrak: akıl erdirmeye, anlama, kavrama kabiliyeti.

ifa: bir işi yapma, yerine getirme.

ifsat: fesada uğratma, bozma, karışıklık çıkarma.

İlâhî: Allah'la ilgili, Cenab-ı Hakka dair.

ilham: içe, gönüle doğma, kalbe gelme, gönle doğan şey.

ilim: bilgi, marifet.

irşat: doğru yolu gösterme, gafletten uyandırma.

küllî: bütüne ait olan, umumî, genel.

Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.

maddiyyun: maddeyi ezeli ve ebedî kabul edenler.

mahiyet: nitelik, tabiat, iç yüz, esas.

manevî: manaya ait, maddî ol-

kalblerine kazandırıyor. Ve bu vazifeyi de yine mukaddes Kur'ânımızın ilham ve irşadıyla ve dersiyle ifa ediyor. Tefekkür-ü imanî dersiyle, tabiyyun ve maddiyyunun boğulduğu aynı meselelerde tevhid nurunu gösteriyor, iman hakikatlerini madde âleminde temsiller ve deliller göstererek izah ediyor. Liselerde, üniversitelerde okutulan ilim ve fenlerin aynı meselelerinde iman hakikatlerinin ispatını güneş zuhurunda gösteriyor.

Bu gibi çok cihetlerle Risale-i Nur bu zamanda ehl-i iman ve İslâm için ön plânda ele alınması icap eden ehl-i iman elinde manevî elmas bir kılınçtır. Asrın idrakine, zamanın tefekkürüne, anlayışına hitap eden, ihtiyaca en muvafık tarzı gösteren, ders veren ve doğrudan doğruya feyz ve ilham tarîkıyla ayetlerin yıldızlarından gelen ders-i Kur'ânîdir, külli marifetullah bürhanlarıdır.

Asrımızın efkârının anlayışına ve idrakine hitap edici mahiyeti ve Kur'ân-ı Hakîmin bu zamanın fehmine bir dersi olması noktasından Nur Risaleleri, bilhassa bu memlekette büyük ehemmiyet kazanmıştır. Asırlarca Kur'ân'a bayraktarlık yapan ve dünyayı diyanetiyle ıslıklandıran bu necib millet, yine dünyaya örnek, ahlâk ve fazilette üstad olarak insanlığın geçirdiği müthiş buhranlardan halâs için çare-i necatı göstermektedir. Beşeriyeti dehşetli sadmelere uğratan, tehdit eden, anarşiliğin, ifsad ve tahribin yegâne çaresi ancak ve ancak İlâhî, semavî bir dinin ezeli ve ebedî hakikatleridir, hakikat-i İslâmiyettir. Risale-i Nur, hakikat-i İslâmiye ve Kur'âniyeyi

mayan.

marifetullah: Allah'ı tanıma, anlama, bilme.

mesale: konu.

mukaddes: takdis edilmiş, kutsal, aziz, temiz.

müthiş: dehşet veren, ürküten, dehşetli, korkunç.

muvafilek: uygun, uyar, münasip.

necip: asil, soylu kimse.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin

eserlerinin adı.

sadme: asrının başa gelen ve sarsan belâ, felâket.

semavî: Allah tarafından olan, İlâhî.

tabiyyun: tabiatçılar, materyalistler, tabiata tapanlar.

tahrip: harap etme, yıkma, bozma.

tarik: yol, meslek, seçilen tarz.

tefekkür: fehmetme, farkına varmak, idrâk eylemek.

tefekkür-i imanî: imanla ilgi-

li, imanî tefekkür, iman gözlüğüyle bakıp tefekkür etme, imanı kuvvetlendirici düşünceler.

tehdit: korkutma, gözdağı verme.

temsîl: örnek, misal.

tevhid: Allah'ın bir olduğuna inanma, birleme.

üstad: öğretici, öğretmen.

vazife: görev.

yegâne: biricki, tek, yalnız.

zuhur: görünme, belli olma, ortaya çıkma.

müsbet ve müdellel bir şekilde insanlığın nazar-ı tahkiki-ne arz ve ifade etmektedir.

Hem, Nur Müellifi bir mektubunda “Dahilde tarafgirâne adavet ve münakaşalara vesile olan fûruatı değil, belki bütün nev-i beşerin en ehemmiyetli meselesi olan erkân-ı imaniyeyi ve beşerin medar-ı saadeti ve umum İslâmın esas ve rabita-i uhuvveti bulunan Kur’ân’ın hakaik-ı imaniyesini bulmak ve muhtaçlara buldurmaya hayatımı vakfettim” demek suretiyle, hizmet-i İslâmiyenin ve mesail-i diniyenin umumunu tazammun eden vüs’at ve camiiyeti haiz bulunduğunu, dinî hizmetlerin her nev’ini teyid ve teşvik ettiğini ve bir cadde-i kübra-i Kur’âniye olan Risale-i Nur dairesinin umum ehl-i iman ve İslâma şamil bulunduğunu ifade ediyor. Ve yine aynı mektubunda, devamla, “Hattâ değil Müslümanlarla, belki dindar Hristiyanlarla dahi dost olup adaveti bırakmaya çalışıyorum”; Harb-i Umumî ve komünizm altındaki anarşistlik tehlike ve tahribatlarının lisan-ı hâliyle “Dünya fanidir, fıraklarla doludur. Ey insanlar, adaveti bırakınız, Kur’ân dersini dinleyip birleşiniz; yoksa sizi mahvedeceğiz” diye beyanıyla, bu zamanın şartları ve icapları karşısında tarz-ı hizmeti yine Kur’ân’ın nuruyla göstererek hakîmâne irşadın ve tevfiğ-ı İlâhiyeye muvafık hareketle isabetli hizmetin ifası gibi noktalardan Risale-i Nur’un lüzum ve ehemmiyetini tebarüz ettiriyor.

İşte, lâhika mektupları bu gibi hususlara da işaret ediyor. Değişen dünya hadiseleri, geniş ve külli meseleler

meti.

husus: mevzu, konu.

icap: gerekme hali, gerekli olma.

ifa: bir işi yapma, yerine getirme.

irşat: doğru yolu gösterme, gafletten uyandırma.

komünizm: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen.

külli: umumî, genel.

lâhika: ek, ilave.

lisan-ı hâl: hâl dili, bir şeyin durumu ve görünüşü ile bir mana ifade etmesi.

mahv: yok etme, ortadan kaldırma.

medar-ı saadet: mutluluk vesilesi, ferahlık sebebi.

mesail-i diniye: dinî meseleler.

mesele: konu.

müdellel: kanıtlı, delilli.

müellif: eser telif eden, yazar.

muhtaç: gerek duyan.

münakaşa: tartışma.

müspet: olumlu.

muvafık: uygun, uyar, münasip.

nazar-ı tahkik: gerçek, doğru olan görüş; araştırıp hakikati ortaya çıkaran bakış.

nev: tür, çeşit.

nev-i beşer: insanoglu, insanlar.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

rabita-i uhuvvet: kardeşlik bağı.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

şamil: içine alan, kapsayıcı.

şart: koşul.

suret: biçim, şekil, tarz.

tahribat: tahripler, yıkıp bozma.

tarafgirane: taraf tutarcasına, bir tarafı destekleyerek.

tarz-ı hizmet: hizmet tarzı, hizmet metodu.

tazammun: ihtiva etme, içine alma, içinde bulundurma.

tebarüz: belli olma, görünme, bariz hale gelme.

tevfiğ-ı İlâhî: Cenab-ı Hakkın insanı doğru yola lütfu ile sevk etmesi, başarılı kılması.

teyit: kuvvetlendirme, sağlamlaştırma.

umum: bütün, herkes.

vakf: bağışlamak.

vesile: bahane, sebep.

vüs’at: genişlik, bolluk.

adavet: düşmanlık, husumet.

anarşist: hiçbir düzen ve otorite tanımayan, karışıklık ve bozgunculuktan yana olan, ondan fayda uman kimse.

arz: sunma.

beşer: insan, insanlık.

beyan: bildirme, açıklama, söyleme.

cadde-i kübra-i Kur’âniye: Kur’ân’ın büyük ve geniş, sağlam caddesi; Kur’ân yolu.

camiiyet: toplayıcı, ihtiva ve ihata edicilik.

dahil: içeride.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

erkân-ı imaniye: imana ait esaslar.

fânî: ölümlü, geçici.

fırak: ayrılık, hicran.

fûruat: ayrıntılar, esastan olmayan meseleler.

hâdis: olay.

haiz: bir şeye sahip olma, sahip, mâlik.

hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.

hakim: her şeyi bir maksatla uygun ve hikmetle yaratan, hikmet sahibi Allah.

Harb-i Umumî: genel harp, umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i İslâmiye: İslâm hiz-

ve şartlar altında isabetli hizmet-i Kur'âniyenin esaslarını ders veriyor.

Bediüzzaman Said Nursî
Hazretlerinin hizmetkârları
Tahirî, Zübeyir, Hüsnü Bayram,
Mustafa Sungur, Bayram

Bediüzzaman: Said Nursî'ye ilim adamlarınca takılan bir sıfat. Anlamı: çağın eşsiz güzelliği.
hizmet-i Kur'âniye: Kur'an hizmeti.
hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.
şart: koşul.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Emirdağ'daki kardeşlerime,

Benim hakkımda evham edenlere deyiniz ki:

“Biz hizmet ettiğimiz bu adamın yirmi senelik hayatının bütün mahrem ve gayr-i mahrem mektuplarını ve kitaplarını ve esrarını, hükûmet şiddetli taharriyatla elde etti. Dokuz ay, hem Isparta, hem Denizli, hem Ankara adliyeleri, tetkikten sonra, birtek gün cezayı, birtek talebesine vermeyi mucib bir madde—beş sandık kitaplarında ve evraklarında—bulunmadı ki, hem Ankara ehl-i vukufu, hem Denizli Mahkemesi ittifakla beraatına karar verdiler.

“Hem, bu zarurî işlerini ihtiyarlığına hürmeten gördüğümüz adam, mahkemece dava etmiş ve bütün hazır arkadaşlarını şahit gösterip tasdik ettirmiş ki: Yirmi senedir hiçbir gazeteyi ve siyasî eserleri ne okumuş, ne sormuş, ne bahsetmiş; ve on senedir, hükûmetin iki reisinden ve bir vali ve bir mebusundan başka hiçbir erkânı ve büyük memurlarını bilmiyor ve tanımıyor ve tanımaya merak etmemiş. Ve üç senedir Harb-i Umumiye ne sormuş, ne bilmiş, ne merak etmiş, ne radyo dinlemiş. Ve intişar eden yüz otuz telifatından, yirmi sene zarfında

ittifak: fikir birliği, söz birliği.

mahrem: herkesçe bilinmemesi gereken, gizli.

mebus: milletvekili.

merak: bir şeyi öğrenmek istemek, çok şiddetli arzu, heves, düşkünlük.

mucip: icap eden, gerektiren.

reis: başkan.

siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.

taharriyat: araştırmalar, aramalar, incelemeler, tahkik etmeler.

talebe: öğrenci.

tasdik: doğrulama, onaylama.

telifât: telifler, kaleme alınan eserler, yazılanlar.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

zarfında: süresince.

zarurî: zorunlu.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. • Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin. (İsrâ Suresi: 44.)

2. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebedî olarak dâima üzerinize olsun.

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

dava: iddia, hak aramak maksadıyla mahkemeye müracaat etme.

ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi

olanlar, hâkimler.

erkân: reisler, ileri gelenler.

esrar: sırlar, gizli hakikatler.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

evrak: işlem gören kâğıtlar.

gayr-i mahrem: mahrem olmayan, gizli ve özel olmayan.

Harb-i Umumi: genel harp,

umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.

hizmet: görev, vazife.

hürmeten: hürmet olsun diye; hürmet, saygı ve ikram maksadıyla.

intişar: yayılma, yaygınlaşma, neşrolunma.

yüz bin adamın dikkatle okudukları halde ne idareye, ne asayişe, ne vatana, ne millete hiçbir zararı hükûmet görmemiş. Beş vilâyetin dikkatli zabıtalrı ve taharrî memurları ve mahkeme işiyle iştigal eden üç vilâyetin ve merkez-i hükûmetin dört adliyelerinin ağır ceza mahkemeleri en ufak bir suç bulmamış ki, tahliyelerine mecbur oldular.

“Eğer bu adamın dünya iştihası ve siyasete meyli olsaydı, hiç imkânı var mı ki, bir tereşşuhatı ve emareleri bulunmasın? Halbuki mahkeme safahatında hiçbir emare bulamadılar ki, muannid bir müdde-i umumî, mecbur olup vukuat yerinde imkânâtı istimal ederek, mükerreren, iddianamesinde ‘Yapabilir’ demiş ve ‘Yapmış’ dememiş. ‘Yapabilir’ nerede, ‘Yapmış’ nerede? Hatta mahkemede Said ona demiş: ‘Herkes bir katli yapabilir; bu iddianız ile herkesi ve sizi mahkemeye vermek lâzım geliyor.’

“Elhasıl: Ya bu adam tam divanedir ki, bu derece deşetli umur-u dünyaya karşı lâkayd kalıyor; veyahut bu vatanın ve bu milletin en büyük bir saadetine ihlâsla çalışmak için, hiçbir şeye tenezzül etmez ve ehemmiyet vermez. Öyle ise bunu taciz ve tazyik etmek, vatan ve millete ve asayişe bir nevi ihanettir. Ve onun hakkında bu çeşit evham etmek, bir divaneliktir.”

adliye: mahkeme, yargılama işle-
riyle uğraşan daire.

asayiş: emniyet, kanun ve nizam
hakimiyetin sağlanması.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

divane: deli, akli başında olma-
yan.

ehemmiyet: önem, değer, kıy-
met.

elhâsıl: hasılı, netice itibarıyla, kı-
saca.

emare: alâmet, belirti, nişan.

evham: vehimler, zanlar, kurun-
tular.

idare: yönetim, memleket işleri-
nin yürütülmesi.

iddia: bir fikri ısrarla savunma.

iddianame: iddia yazısı, savcının
bir dava konusundaki iddialarını
toplamiş olduğu, isnat ettiği suç
ve delilleri de içine alan yazısı.

ihanet: hiyanet, arkadan vurma.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka
bir karşılık beklemeksizin, sırf Al-

lah rızası için yapma.

imkânât: imkânları olabirili-
likler, olması ve olmaması ih-
timal dahilinde olanlar.

iştigal: bir işle uğraşma, meş-
gul olma.

iştihâ: fazla istek, arzu.

istimâl: kullanma.

katil: öldürme.

lâkayt: kayıtsız, ilgisiz.

merkez-i hükûmet: hükû-
met merkezi, ülkeyi idare
merkezi.

muannit: inatçı, ayak dire-

yen.

müddeiumumî: savcı.

mükerreren: mükerrer ola-
rak, tekrar olarak, tekrar be
tekrar.

nevi: çeşit.

saadet: mutluluk.

safahat: safhalar, devreler.

taciz: rahatsız etme, huzur-
suz kılma, sıkma.

taharrî: sivil polis.

tahliye: tutukluyu serbest bı-
rakma.

tazyik: zorlama, baskı, sıkıntı

verme.

tenezzül: kendine aykırı dü-
şen bir işi veya durumu kabul
etme, alçalma.

tereşşuhat: damlamalar, sı-
zıntılar; kesin olmayan haber-
ler.

umur-ı dünya: dünya işleri.

vilayet: il.

vukuat: vuku bulan şeyler,
hadiseler, olaylar.

zabıta: şehir güvenliğini sağ-
lamakla vazifeli bulunan ida-
re, polis.

Mühim bir suale hakikatli bir cevaptır

Büyük memurlardan birkaç zat benden sordular ki: “Mustafa Kemal sana üç yüz lira maaş verip Kürdistan’a ve vilâyat-ı şarkiyeye Şeyh Sünusî yerine vaiz-i umumî yapmak teklifini neden kabul etmedin? Eğer kabul etseydin, ihtilâl yüzünden kesilen yüz bin adamın hayatlarını kurtarmaya sebep olurdu” dediler.

Ben de onlara cevaben dedim ki: Yirmişer, otuzar senelik hayat-ı dünyeviyeyi o adamlar için kurtarmadığıma bedel, yüz binler vatandaşa, herbirisine milyonlar sene uhrevî hayatı kazandırmaya vesile olan Risale-i Nur, o zayıfın yerine binler derece iş görmüş. Eğer o teklifi ben kabul etseydim, hiçbir şeye alet olamayan ve tâbî olmayan ve sırr-ı ihlâs taşıyan Risale-i Nur meydana gelmezdi. Hatta ben, hapiste muhterem kardeşlerime demiştim: Eğer Ankara’ya gönderilen Risale-i Nur’un şiddetli tokatları için beni îdama mahkûm eden zatlar, Risale-i Nur’la imanlarını kurtarıp îdam-ı ebedîden necat bulsalar, siz şahit olunuz, ben onları da ruh u canımla helâl ederim.

Beraatımızdan sonra Denizli’de beni tarassudla taciz edenlere ve büyük amirlerine ve polis müdürüyle müfettişlere dedim: Risale-i Nur’un kabil-i inkâr olmayan bir kerametidir ki, yirmi sene mazlumiyet hayatımda, yüzer Risale ve mektuplarımda ve binler şakirtlerde hiçbir

amir: emreden, emir sahibi.

bedel: karşılık.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.

hakikat: gerçek, doğru.

hayat-ı dünyeviye: dünyaya ait olan hayat.

helâl: bağışlama, alacağından vaz geçme.

idam: ölüm.

idam-ı ebedî: dirilmemek üzere yok oluş, ahiret inancı

olmadığı için ölümü ebedî yokluğa gitmek olarak görme.

ihtilâl: isyan, ayaklanma, baş kaldırma.

iman: inanç, itikat.

kabil-i inkâr: inkâr mümkün, inkâr edilebilir.

keramet: Allah’ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hadiseler.

Kürdistan: Osmanlı devleti zamanında bir coğrafi bölge adı.

mahkûm: kendine hükmolunan, hükümlü.

mazlumiyet: mazlumluk, zulüm görmüslük.

müfettiş: teftişçi; bir işin düzenli, kanun ve kaidelere uygun olarak yürütülüp yürütülmediğini incelemekle vazifeli memur.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.

necat: kurtuluş, kurtulma.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.

şakirt: talebe, öğrenci.

sırr-ı ihlâs: samimiyyetin, doğruluğun sırrı.

sual: soru.

tâbî: boyun eğen, uyan, itaat eden.

taciz: rahatsız etme, huzursuz kılma, sıkma.

tarassut: gözetme, göz altında tutma.

teklif: yapılması, kabulü veya incelenmesi için sunma.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

vaiz-i umumî: umumî vaiz, genel vaiz.

vesile: aracı, vasıta.

vilâyat-ı şarkiyeye: şark vilayetleri, doğu illeri.

zat: kişi, şahıs.

zayıat: kayıplar, yitikler.

cereyan, hiçbir cemiyetle ve dâhilî ve haricî hiçbir komite ile hiçbir vesika, hiçbir alâka dokuz ay tetkikatta bulunmamasıdır. Hiçbir fikrin ve tedbirin haddi midir ki, bu harika vaziyeti versin? Birtak adamın, birkaç senedeki mahrem esrarı meydana çıksa, elbette onu mes'ul ve mahcup edecek yirmi madde bulunacak. Madem hakikat budur; ya diyeceksiniz ki, "Pek harika ve mağlûp olmaz bir deha bu işi çeviriyor"; veya diyeceksiniz: "Gayet inayetskârâne bir hıfz-ı İlâhîdir." Elbette böyle bir deha ile mübareze etmek hatadır, millete ve vatana büyük bir zarardır. Ve böyle bir hıfz-ı İlâhî ve inayet-i Rabbanîyeye karşı gelmek, firavunâne bir temerrüddür.

Eğer deseniz: "Seni serbest bıraksak ve tarassud ve nezaret etmesek, derslerinle ve gizli esrarınla hayat-ı içtimaiyemizi bulandırabilirsin."

Ben de derim: Benim derslerim, bilâistisna, bütünü hükûmetin ve adliyenin eline geçmiş; bir gün cezayı mucib bir madde bulunmamış. Kırk elli bin nüsha Risale, o derslerden milletin ellerinde dikkat ve merakla gezdiği halde, menfatten başka hiçbir zararı, hiçbir kimseye olmadı, hem eski mahkemenin, hem yeni mahkemenin mucib-i mes'uliyet bir madde bulamamaları cihetiyle, yenisi ittifakla beraatımıza ve eskisi dünyaca bir büyüğün hatırı için yüz otuz Risaleden beş on kelime bahane edip, yalnız kanaat-i vicdaniye ile yüz yirmi mevkuf kardeşlerimizden yalnız on beş adama altışar ay ceza verebilmesi katî bir hüccettir ki, bana ve Risale-i Nur'a alışmanız, masasız bir tevehhümle çirkin bir zulümdür. Hem, daha

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
bahane: vesile, sebep.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
bilâistisna: istisnasız, ayırt etmeksizin.
cemiyet: topluluk, birlik.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
cihet: yön, sebep, vesile.
dahilî: içe ait, içe dönük, iç ile ilgili.
deha: olağanüstü zeka sahibi olma.
esrar: sırlar, gizli hakikatlar.
firavunane: firavunca, dinsizce, alçakça.
gayet: son derece.
hakikat: gerçek, doğru.
haricî: dışa ait, dış dünya ile ilgili.
hârika: olağanüstü.
hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.
hıfz-ı İlâhî: Allah'ın koruması.
hüccet: delil.
inayet-i Rabbanîye: her şeyin terbiye ve idare eden Cenab-ı Hakk'ın yardımı.
inayetskârâne: lütuf ve himayede bulunana yakışır surette, yardım edene yakışır şekilde.
ittifak: fikir birliği, söz birliği.
kanaat-i vicdaniye: vicdanî kanaat, vicdana ait fikir.
kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
komite: kötü bir maksat için toplanmış gizli cemiyet.
madem: değil mi ki.
mağlûp: boyun eğme, yenilme,

yenilmiş olma.
mahcup: utanan, utanmış.
mahrem: herkesçe bilinmemesi gereken, gizli.
mana: anlam.
menfaat: fayda.
merak: bir şeyi öğrenmek istemek, çok şiddetli arzu, heves, düşkünlük.
mes'ul: sorumlu, yükümlü.
mevkuf: tevkif edilmiş, hapsedilmiş, tutuklu.
mübareze: çatışma, kavg.

mucib-i mesuliyet: mesuliyet gerektirici, sorumluluk gerektiren.
mucip: icap eden, gerektiren.
nezaret: gözetme, bakma.
nüsha: çoğaltılmış.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.
tarassut: gözetme, göz altın-

da tutma.
tedbir: önlem, yol, çare.
temerrüt: inatçılık, hakkı kabulde direnme.
tetkikat: araştırmalar, incelemeler.
tevehhüm: vehmine kapılmak, öyle zannetmek.
vaziyet: durum.
vesika: dayanılacak, güvenilir olacak sağlam delil, belge.
zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

yeni dersim yok ve bir sırrım gizli kalmadı ki, nezaretle tadiline çalışsanız.

Ben şimdi hürriyetime çok muhtacım. Yirmi seneden beri lüzumsuz ve haksız ve faidesiz tarassudlar artık yeter. Benim sabrım tükendi. İhtiyarlık zafiyetinden, şimdiye kadar yapmadığım bedduayı yapmak ihtimali var. “Mazlumun ahı, ta Arşa kadar gider” diye, bir kuvvetli hakikattir.

Sonra, o zalim, dünyaca büyük makamlarda bulunan bedbahtlar dediler: “Sen, yirmi senedir birtek defa takemizi başına koymadın, eski ve yeni mahkemelerin huzurunda başını açmadın, eski kıyafetinle bulundun. Halbuki, on yedi milyon bu kıyafete girdi.”

Ben de dedim:

“On yedi milyon değil, belki yedi milyon da değil, belki rızasıyla ve kalben kabulüyle ancak yedi bin Avrupalı sarhoşların kıyafetlerine ruhsat-ı şer’iye ve cebr-i kanunî cihetiyle girmektense, azîmet-i şer’iye ve takva cihetiyle, yedi milyar zatların kıyafetlerine girmeyi tercih ederim. Benim gibi yirmi beş seneden beri hayat-ı içtimaiyeyi terk eden adama, ‘İnat ediyor, bize muhaliftir’ denilmez. Haydi inat dahi olsa, madem Mustafa Kemal o inadı kıramadı ve iki mahkeme kırmadı ve üç vilâyetin hükûmetleri onu bozmadı; siz neci oluyorsunuz ki, beyhude hem milletin, hem hükûmetin zararına, o inadın kırılmasına çabalıyorsunuz? Haydi siyasî muhalif de olsa, madem tasdikınızla yirmi senedir dünya ile alâkasını

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

Arş: yüksekliği sebebiyle bütün cisimleri içine alan ve Allah’ın kudret ve hükmüyle istiva ettiği şey.

Avrupaperest: Avrupa’yı körü körüne sevenler, Avrupa taklitçileri.

azîmet-i şer’iye: dinî azîmet; dinde takva ile hareket etmek.

bedbaht: bahtsız, talihsiz, zavallı.

beddua: bir kimsenin kötü olması için dua, kötü dua.

beyhude: boşuna.

cebr-i kanunî: kanunî zorlama, kanuna ait baskı.

cihet: yön, sebep, vesile.

defa: kere, kez, yol.

hakikat: gerçek, doğru.

hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.

ihimal: olabilirlik.

kalben: kalp ile, kalpten.

kıyafet: bir kimsenin giyin-

diklerinin bütünü.

madem: değil mi ki.

makam: yer, mevki.

mazlum: zulüm görmüş, zulme uğramış.

muhalif: zıt, karşıt, aykırı.

nezaret: gözetme, bakma, kontrol etme.

rıza: kabul etme, evet deme.

ruhsat-ı şer’iye: şeriatın ruhsatı, İslâmiyetin izin vermesi.

sır: gizlenen gerçek, saklanan bilgi.

siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.

tadil: doğrultma, düzeltme.

takva: Allah korkusuyla dinin yasak ettiği şeylerden kaçınma, Allah’ın emirlerini tutup azabından korunma.

tarassut: gözetme, göz altında tutma.

tasdik: doğrulama, onaylama.

vaziyet: durum.

vilâyet: il.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

zat: kişi, şahıs.

kesen ve manen yirmi seneden beri ölmüş bir adam, yeniden dirilip, faidesiz, kendine çok zararlı olarak hayatı siyasiyeye girerek sizin ile uğraşmaz. Bu halde, onun muhalefetinden tevehhüm etmek, dîvaneliktir. Dîvanelerle ciddi konuşmak dahi bir dîvanelik olmasından, sizin gibilerle konuşmayı terk ediyorum. Ne yaparsanız, minnet çekmem” dediğim, onları hem kızdırdı, hem susturdu. Son sözüm,

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١﴾ نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ

Azîz, siddik kardeşlerim,

Bu parçayı sizler dahi Risale-i Nur'un makbuliyetine imza basan Risaleler ve mektuplar mecmuasının başında yazarsınız. Eğer mecmualar olmasa da Birinci Şuanın başında yazarsınız. Beni merak etmeyiniz; sevabın ziyade olması, bana sıkıntıları bir cihette sevdirebilir ve Nurların intişarına başka sahalarda meydan açar. Umumunuza birer birer selâm...

Risale-i Nur'un makbuliyetine imza basan ve gaybî işaretlerle ondan haber veren sekiz parçadan birinci parçadır. Aynı meseleye, aynı davaya ittifakları sarahat derecesindedir. Vahdet-i mesele cihetiyle o emareler birbirine kuvvet verir, teyid eder. O sekizden üç tanesi,

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
ciddi: gerçek olarak, hakikaten.
cihet: yan, yön, taraf.
dava: yargı konusu, sav.
divane: deli, akli başında olmayan.
emare: alâmet, nişan, eser, ipucu, belirti, karine.
gaybi: görünmeyen.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hayat-ı siyâsiye: siyâsî hayat, politik hayat.
intişar: yayılma, yaygınlaşma, nesrolunma.
ittifak: fikir birliği, söz birliği.
makbuliyet: makbûllük, beğenilmişlik, geçerlilik.
manen: mana bakımından, manâca.
mecmua: toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.
merak: bir şeyi öğrenmek istemek, çok şiddetli arzu, heves, düşkünlük.
mesele: konu.
minnet: bir iyilik karşısında yük altında kalma, kendini manevî olarak borçlu hissetme.
muhalefet: uygun olmama, aykırılık, zıtlık, ayrılık, muhaliflik.
nevi: çeşit.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzz-

1. Allah bize yeter O ne güzel vekildir. (Al-i İmran Suresi:173.) • O ne güzel dost ve O ne güzel yardımcıdır. (Enfal Suresi: 40.)

zaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
saha: alan.
sarahat: sarıhlik, açıklık, belirlilik.
selâm: selâm, esenleme; Allah'ın rızasını kazanmak için

mü'minlerin birbirine ettiği selâmün aleyküm şeklindeki dua.
siddik: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
tevehhüm: vehmine kapıl-

mak, öyle zannetmek.
teyit: kuvvetlendirme, sağlamlaştırma; doğru çıkarma.
umum: bütün, herkes.
vahdet-i mesele: meselenin, konunun birliği.
ziyade: çok, fazla.

İmam-ı Ali'nin üç keramet-i gaybiyesiyle Risale-i Nur'dan haber vermesine dairdir. Bu sekiz parçayı Ankara Ehl-i Vukûfu tetkik etmiş, îtiraz etmemişler. Yalnız demişler: “Bu yazılmamalı idi. Keramet sahibi, kerametini yazamaz.” Ben de onlara cevap verdim ki: “Bu benim değil, Risale-i Nur'un kerametidir. Risale-i Nur ise, Kur'an'ın malıdır ve tefsiridir” dedim; onlar sustular. Demek kabul ettiler.

Gerçi bu çeşit ikramlar yazılmasaydı daha münasipti; fakat, bu kadar hadsiz muarızlar ve çok kuvvetli ve kesretli düşmanlar karşısında az ve fakir ve zaif olan bizlere kuvve-i maneviye ve gaybî imdat ve teşcî ve sebat ve metanet vermek için mecburiyet-i katiye oldu, ben de yazdım. Benim benliğime bir hodfûruşluk verip sukûtu-ma sebep olsa da ehemmiyeti yok. Bu hizmete, yani ehl-i îmanı dalâlet-i mutlakadan kurtarmaya, lüzum olsa, dünyevî hayat gibi, uhrevî hayatımı da feda etmek bir saadet bilirim. Binler dostlarım ve kardeşlerimin Cennete girmeleri için, Cehennemi kabul ederim.

dair: alakalı, ilgili.
dalâlet-i mutlaka: mutlak dalâlet, sapıklık.
dünyevi: dünyaya ait.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar, hâkimler.
fedâ: uğruna verme.

gaybî: görünmeyen.
gerçi: her ne kadar...
haber: bilgi, bilgilendirme.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hizmet: görev, vazife.
hodfûrus: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.
ikram: bağış, ihsan.
imdat: yardım.
itiraz: direnme, karşı koyma.
keramet: Allah'ın velî kullarında görülen olağanüstü hâl-

ler veya tabiatüstü hâdiseler.
keramet-i gaybiye: gaybla ilgili keramet, istikbal ile alâkalı keramet.
kesretli: çokluğu olan, çok fazla.
kuvve-i maneviye: manevî güç, moral.
mecburiyet-i kat'îye: katî mecburiyet, kesin zorunluluk, kesin mecburiyet.
metanet: metin olma, daya-

nıklılık, sağlamlık.
muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.
münasip: uygun, yerinde.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
saadet: mutluluk.
sebat: sözünd durma, kararlı olma, azımlılık.
sükût: değerden düşme, değerini yitirme; susma.
tefsir: Yorum, serh.
teşcî: cesaret verme, cesaretlendirme.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.
zaif: zayıf.

ANKARA EHL-İ VUKÜFUNUN İTTİFAKLA VERDİKLERİ RAPORUN SÜRETİDİR

Dolu bulunan cem'an beş sandık kitap, tarafımızdan açılarak okundu. **(HAŞİYE)** Said Nursî tarafından telif edilen basılmış, basılmamış Risale-i Nur eczaları ve Risale-i Nur'a ekli Said Nursî ile bazı şakirtleri tarafından yazılmış ilmî ve dinî mektuplarla, şakirtlerin birbiriyle ve Said Nursî ile adı muhabere mektupları ve klişeler inceleme mevzuu salâhiyetimiz dahilinde görülerek incelendi. Bunların mahiyetini belirtmek için bu Risale ve mektupları iki nev'e ayırmak gerektir.

Risaleler: Bir ayetin tefsiri ve bir hadîsin şerhi maksadıyla yazılmış olanlarıyla, din, iman, Allah, peygamber, Kur'an ve ahiret akîdelerini ve ibarelerini açıkça anlatmak için temsillerle yazılmış ilmî görüşleri ve ihtiyarlarla gençlere hitap eden ahlâkî öğütler ve kısmen hayat tecrübesinden alınmış ibretli vak'alar ve esnafa ait faydeli menkıbeleri ihtiva eden, mevcudun yüzde doksanını teşkil eden Risalelerdir ki, bunlarda, bütün bu Risalelerde müellif hem samîmi, hem hasbî ve hem de ilim yolundan ve dinî esaslardan hiç ayrılmamıştır. Bunlarda dini

adi: basit, bayağı, sıradan.
ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.
ahlâkî: ahlakla ilgili, ahlaka ait.
akide: iman, inanılan ve itikat edilen esas, inanç.
ayet: Kur'an'ın her bir cümlesi.
cem'an: bir yere toplamak suretiyle, toplanmış olarak.
dahil: içeride.
ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.
ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar, hâkimler.
hadis: Hz. Muhammed'e (a.s.m.) ait söz, emir, fiil veya Hz. Peygamberin onayladığı başkasına ait söz, iş veya davranış.
hasbî: karşılıksız, Allah rızası için, gönülden, isteyerek.
haşiye: dipnot.
hitap: söylemde bulunmak, konuşmak.
ibare: metin, cümle veya bir kaç cümleden oluşan söz grubu.
ihtiva: içine alma, kapsama.
ihtiyar: yaşanmış kimse, yaşlı.
ilim: bilgi, marifet.
iman: inanç, itikat.
ittifak: fikir birliği, söz birliği.
kısmen: kısmî olarak, bir kısım.

HAŞİYE: Ehl-i vukuf raporundaki tenkit kısmı mahkemede katî cevapları verildiğinden ve müdâfaâtının âhîrinde yazıldığından, burada yazılmadı. Zaten o tenkitler, üç dört risalede yalnız on cüz'î meseledir. Hem siyâsî değil, ilmîdirler. Hem o itirazlar, sehiv ve hatâ olduğu, senetlerle mahkemede ispat edilmiştir.

klişe: matbaada tipografik baskıda kullanılan, kabartma olarak resim veya yazılar çıkarılmış madenî levha.
mahiyet: bir şeyin aslı, esası, niteliği.
menkıbe: meşhur kimselerin hallerine, yaşayışlarına ve olağanüstü durumlarına dair yazılı veya sözlü hikayeler.
mevzu: konu.
müellif: eser telif eden, yazar.
muhabere: haberleşme.

nev: tür, çeşit.
peygamber: Allah tarafından haber getirerek ilahî emir ve yasakları insanlara tebliğ eden elçi, nebi.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
şakirt: talebe, öğrenci.
samimî: içten, candan, gönülden.

selâhiyet: yetki, sorumluluk.
şerh: açıklama, izah etme, yorumlama.
suret: nüsha, kopya.
tecrübe: yaşayarak elde edilen iyi veya kötü kazanımlar.
tefsir: Kur'an'ın mana bakımından izahı, Kur'an'ın şerhi.
telif: kitap yazma, eser ortaya koyma.
temsil: örnek, misal.
teşkil: oluşturma, şekillendirme.

alet etmek ve cemiyet teşkil etmekle emniyeti ihlâl hareketinin bulunmadığı sarihtir. Şakirtlerin birbiriyle ve Said Nursî ile adî muhabere mektupları da bu nevîdendirler.

1. Said Nursî, İstanbul'da iken kazandığı ehemmiyetli şan ü şeref, kalın bir uykudan ibaret sakîl bir rüya-i muvakkat, bir sersemlik olduğunu söyler. Ve İstanbul'da bir iki sene gafletle siyasete karıştığından, bunu dünyanın ölümü diye tasvir eder. Bu münasebetle Eski Said, Yeni Said diye iki şahsiyet bulunduğunu ve bu şahsiyetlerin birbirinden ayrı olduklarını söyler. Sonra, dokuz adet birincide yirmi kadar Risale bulunan mecmuasının sonunda, Isparta'da Risale-i Nur Şakirtlerine yazılan mektubun içinde, siyasete tenezzülün hata olduğunu söyler.

2. Said Nursî'nin en mühim kitabı olan Hücetü'l-Ba-lîğa adlı kitabın bir münacat kısmında, "Bu dünya fanîdir. En büyük dava, bakî olan âlemi kazanmaktır. İnsanın itikadı sağlam olmazsa, davayı kaybeder. Hakikî dava budur. Bunun haricindeki davalara karışmak zararlıdır. Siyasetle meşgul olan, ehemmiyetli hizmetlerinden geri kalır. Hem de siyaset boğuşmalarına kapılanlar, selâmet-i kalbini kaybeder" der.

3. Yirmi Altıncı Lem'ada, "İhtiyar dünyada, benim hakikî vazifem, neşr-i esrar-ı Kur'âniyedir." (Sahife: 45.) "Bu memleketle, hamiyet-i İslâmiye noktasından

adi: basit, bayağı, sıradan.
âlem: cihan, evren.
bakî: daimi, sonsuz.
cemiyet: topluluk, birlik.
dava: takip edilen fikir, iddia, ülkü.
ehemmiyetli: önemli.
fânî: ölümlü, geçici.
gaflet: dikkatsizlik, endişesizlik, Allah'tan uzaklaşıp nefsin arzularına dalmak.
hakikî: gerçek.
hamiyet-i İslâmiye: İslâmiyet için İslâmî gayeler uğruna

fedakârlıkta bulunma, çalışma.
hizmet: görev, vazife.
ibaret: meydana gelen, oluş.
ihlâl: bozma, zarar verme.
ihtiyar: yaşlı.
itikad: inanç, iman.
mecmua: toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.
meşgul: ilgilenen, uğraşan.
muhabere: haberleşme.
mühim: lüzumlu, gerekli.

münacat: Allah'a dua etme, yalvarma, Onun manevî huzurunda tazarru ve niyazda bulunma.
münasebet: ilgi, alâka, yakınlık.
muvakkat: geçici.
nev: tür, çeşit.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

Sahife: sayfa.
şahsiyet: kişilik.
sakîl: sıkıntılı, sıkıntı veren.
şakirt: talebe, öğrenci.
şan: şöret, ün.
sarih: açık, âşıkâr.
selâmet-i kalp: kalp selâmeti, kalbin korku ve endişeden uzak olması.
şeref: manevî büyüklük, yücelik, onur.
sersem: dengesiz, dağınık, ölçüsüz kişi.
tasvir: betimleme, başka bir ifade ile anlatma.
tenezzül: kendine aykırı düşen bir işi veya durumu kabul etme, alçalma.
teşkil: oluşturma, şekillendirme.
vazife: görev.

alâkadarım. Yoksa benim ne hanem var, ne evlâdım.” (Sahife: 59.)

4. Yirmi Birinci Lem’ada kardeşlerine verdiği öğütlerden birinci düstur: “Amelinizde rıza-i İlâhî olacak, maddî menfaat fikri olmayacak.” Bu yazılarda, “Ben, sofî değilim”, “Mesleğimiz tarikat değildir” (Sahife: 8.), “Hubb-u cah ve nazarı kendine celb etmek, ruhî bir marazdır. Buna gizli bir şîrk denir”, “Eğer mesleğimiz şeyhlik olsaydı, makam bir olurdu; o makama çok namzedler olurdu. Mesleğimiz uhuvvettir; kardeş kardeşe peder olamaz, mürşid vaziyetini takınamaz...”

DENİZLİ MAHKEMESİNİN İTTİFAKLA VERDİĞİ KARAR SÛRETİDİR

Şahitler ifadelerinde, maznunlara atf ve isnad olunan suçlu işledikleri hakkında adem-i malûmat beyan etmişler, bilhassa Ankara Ağır Ceza Mahkemesinden Emin Büke’nin riyaseti altında ehl-i vukuf intihap olunan Ankara Diyanet İşleri Müşavere heyeti azasından ders-i âm ve profesör Yusuf Ziya Yörükhan ve Ankara Dil-Tarih Fakültesi Şarkiyat Enstitüsü Müdürü Necati Lûgal ve Türk Tarih Kurumu ve Türk-İslâm Kitapları Derleme Heyeti azasından Yusuf Aykut tarafından tanzim kılınan evrak arasında mevcut raporlarında: “Said Nursî’nin yegân yegân tetkik olunan Risale ve kitaplarında halkı,

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
amel: fiil, iş, emek.
atf: bağlamak, yüklemek.
aza: üye.
beyan: anlatma, açıklama.
bilhassa: özellikle.
celb: çekme, çekiş, kendine çekmek.
ders-i âmm: herkese ders vermeye yetkili âlim.
düstur: kanun, kural, esas.
ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.
evlât: çocuklar.
evrak: arşiv.
hane: ev, mesken.
heyet: kurul, komite.
hubb-u cah: makam sevgisi, rütbe ve mevki sevgisi ve bunlara karşı gösterilen aşırı hirs.
intihap: seçme.
isnâd: dayandırma.
ittifak: fikir birliği, söz birliği.
maddî: madde ile alâkalı.
makam: manevî mevki.
maraz: hastalık.
maznun: zan altında bulunan, kendisinden şüphe edilen.
menfaat: fayda.
meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.
mürşit: irşat eden, doğru yolu gösteren, rehber, kılavuz.
namzet: aday.
nazar: dikkat.
öğüt: bir kimseye yapması veya

yapmaması gereken şeyler için söylenen söz, nasihat, vaz.
peder: baba.
profesör: üniversitede ders veren hoca, doçentten yüksek öğretim üyesi.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
riyaset: reislik, başkanlık.
rıza-yı ilâhî: Allah’ın rızası, hoşnutluğu.
ruhî: ruha ait, ruhla ilgili.

sarkiyat: doğu ülkelerinin ve milletlerinin din, dil, tarih, kültür, sanat ve edebiyatlarıyla uğraşan ilim dallarının genel adı, doğu bilimi, oryantalizm.
seyh: tarikat dersi veren manevî lider, mürşit.
şîrk: Allah’a ortak koşma, Allah’tan başka yaratıcının bulunduğuna inanma.
sofî: tasavvuf felsefesine tâbi olan, tasavvuf erbabı, mutasavvıf.
suret: nüsha, kopya.

tanzim: düzenleme, sıralama, tertipleme.
tarikât: Allah’a ulaşmak için şeyhin gözetiminde müridin takip edeceği terbiye usul ve yolu.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.
vaziyet: vaziyet.
yegân yegân: ayrı ayrı, birer birer, tek tek.
yegân: birler, tekler.

dini ve mukaddesatı alet ederek devletin emniyetini ihlâl-
le teşvik etmek veya cemiyet kurmak kastında olduğunu
gösterir bir sarahat, emare olmadığı...

“Mevkuflardan Said Nursî’nin mensuplarına gelince:
Onlar, Said Nursî’nin ilmî ve vâkıfâne eserlerine din me-
selelerini ve Kur’ân hakikatlerini öğreneceğiz diye peşi-
ne düşmüşler ve bunlar, hüsn-ü niyet sahibi olup, sırf di-
nî itikad yönünden Said’e ve okudukları Risalelere bağ-
lılık göstermişler. Bu maksatla yaptıkları muhabere mek-
tuplarının münderecatında, hükûmete karşı kötü maksat
beslemedikleri ve bir cemiyet veya tarikat kurmak fikriyle
hareket etmedikleri anlaşılmış olduğuna mütedair ol-
duğu görülmüş; ve her ne kadar evrak arasında mevcut
sorgu hâkimliğince Denizli ehl-i vukuf raporunda Said
Nursî’nin bazı asarından istidlâl tarikiyle ve mesnedsiz
olarak kendisinin ve mensuplarının hükûmete karşı kö-
tü bir maksat besledikleri beyan olunmakta ise de, ev-
rak-ı tahkikiye münderecatında ve şuhudun maznunlara
atfen ve isnad olunan ef’al hakkında adem-i malûmat
beyan etmelerine ve Ankara Ağır Ceza Mahkemesince
yaptırılan ehl-i vukuf raporu mahiyet ve münderecatına
göre şayan-ı ihticac ve iltifat görülmemiş; ve esasen,
maznunların ekseriyet-i azamîsi okumak yazmaktan âciz
bulunmuş, diğer kısmı da kendilerini ibadet ve taate ver-
miş oldukları; binaenaleyh, devletin emniyetini ihlâl ede-
cek mahiyet arz edecek şerait ve evsafı haiz kimselerden
olmadıkları tezahür ve tahakkuk etmiş ve mahkemenin
kanaat-i vicdaniyesi de bu merkezde tecellî ve tahassül

seye bağlı olan, üye.

mesele: konu.

mesnet: dayanılacak şey, daya-
nak, dayanılan.

mevkuf: tevkif edilmiş, hapsedil-
miş, tutuklu.

muhabere: haberleşme.

mukaddesat: mukaddes, kutsal,
temiz ve yüce olan şeyler.

münderecat: içerisinde olanlar.

mütedâir: dolayı, üzerine, dair,
ait, ilişik, için.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını
meydana getiren kitaplardaki her
bir bağımsız bölüm.

sarahat: sarihlik, açıklık, belirlilik.

şayan-ı ihticac: delil olmaya, ve-
sika gösterilmeye, şahitlik etme-
ye değer, şahitliğe layık.

şerait: şartlar.

shuhut: şahitler, tanıklar.

taat: itaat etme, Allah’ın emirleri-
ni yerine getirip yasaklarından
kayınma.

tahakkuk: gerçekleşme, kesin-
leşme.

tahassul: hâsıl olma, sonuç ola-
rak çıkma.

tarik: yol.

tarikat: Allah’a ulaşmak için şey-
hin gözetiminde müridin takip
edeceği terbiye usul ve yolu.

tecelli: belirme, bilinme, görün-
me.

tezahür: görünme, belirme, orta-
ya çıkma.

vâkıfane: vakıf olarak, bilen kim-
seye yakışır şekilde, bilerek.

arz: gösterme, durumuna
gelme.

asar: eserler.

atfen: atıf olarak, birisinin
adına, birisine yükleyerek.

beyan: anlatma, açıklama.

binaenaleyh: bundan dolayı,
bunun üzerine.

cemiyet: topluluk, birlik.

ef’al: fiiller, işler.

ehl-i vukuf: bir mesele hak-
kında bilgi ve yetki sahibi
olanlar.

emare: alâmet, belirti, nişan.

emniyet: güvenlik; polis teş-
kilâtı.

esasen: aslında, temelinde,
doğrusu.

evrak: arşiv.

evsaf: vasıflar, nitelikler, özel-
likler.

haiz: taşıyan.

hakikat: gerçek, doğru.

hüsn-i niyet: iyi niyet, temiz
kalplilik.

ihlâl: bozma, zarar verme.

iltifat: güzel sözler söyleye-
rek birini samimî olarak okşa-

ma.

isnâd: dayandırma.

istidlâl: ayartmaya, yoldan
çıkarmaya çalışma.

itikad: inanç, iman.

kanaat-ı vicdaniye: vicdanî
kanaat, vicdana ait fikir.

kast: niyet, düşünce.

mahiyet: aslı, esası, niteliği.

maksat: kast, amaç, düşünce.

maznun: zan altında bulu-
nan, kendisinden şüphe edi-
len.

mensup: bir şeye veya kim-

etmiş olmakla, müdde-i umumînin tecziyeleri hakkındaki mütalâası, zikir ve tadat olunan delâile karşı gayr-i varit görüldüğünden reddiyle, zan altına alındıkları ef'alden beraatlarına; başka sebeple mevkuf değillerse tahliyelerine müttefikan karar verildi. 15. 6. 944.

Âza

Âza

Reis

Ali Rıza

(rahmetullahi aleyh)

Denizli Ağır Ceza Mahkemesi ittifakla beraatlarına kararlarını hükmüyle imza ediyorlar.

KENDİ KENDİME BİR HASB-İ HALDİR

[Bu hasb-i hali Ankara makamına işittirmeyi ıslahtan sonra sizin tensibinize havale ederim.]

Hâkim, kendisi müddeî olsa, elbette “Kimden kime şekva edeyim, ben dahi şaştım,” benim gibi bîçarelere dedirtir.

Evet, şimdiki vaziyetim hapisten çok ziyade sıkıntılıdır. Bir günü bir ay haps-i münferid kadar beni sıkıyor. Bu gurbet ve ihtiyarlık ve hastalık ve yoksulluk ve zaafiyetle, kışın şiddeti içinde herşeyden menedildim. Bir çocukla bir hastalıklı adamdan başka kimse ile görüşmem. Zaten ben, tam bir haps-i münferidde yirmi seneden beri azap çekiyorum. Bu halden fazla bana tecrid ve

aza: üye.

azap: eziyet, işkence.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

bîçare: çaresiz, zavallı.

delâil: deliller, bürhanlar, ispat vasıtaları.

ef'al: fiiller, işler.

gurbet: gariplik, yabancılık.

hâkim: yargıç.

haps-i münferit: tek başına olan hapis.

hasbihal: halleşme; görüşüp konuşma, sohbet.

havale: ısmarlama, bırakma.

ıslah: iyi duruma getirme, iyileştirme, düzeltme.

ittifak: fikir birliği, söz birliği.

makamat: makamlar.

men: yasak etme, engelleme.

mevkuf: tevkif edilmiş, hapsedilmiş, tutuklu.

müddei: dava eden, davacı.

müddeiumumi: savcı.

mütalâa: kanaat, teklif.

müttefikan: ittifak ederek, hep beraber, birlikte.

red: reddetme, kabul etme-me.

Reis: başkan.

şekva: şikayet.

tadat: birer birer söyleme, tek tek zikretme, sayıp dökmeye, sayım.

tahliye: salıverilme.

tecrid: ayırma, bir tarafa tut-

ma, yalnız bırakma.

tecziye: cezalandırma, ceza verme.

tensip: uygun görme, münasip kılma, uygun bulma.

vaziyet: durum.

zaafiyet: zayıflık, güçsüzlük, dermansızlık.

zan: şüphe, tereddüt.

zikir: bildirme, bildirilme.

ziyade: fazla, fazlasıyla.

tarassudlarıyla sıkıntı vermek ise, gayretullaha dokunup, bir belâya vesile olmasından korkulur. Mahkemede dediğim gibi, nasıl ki dört defa dehşetli zelzeleler, bize zulmen taarruzun aynı zamanında gelmesi gibi pekçok vukuat var... Hatta tahmin ederim ki, benim hükûkumu muhafaza ve beni himaye etmek için çok güvendiğim Afyon Adliyesi, Denizli Mahkemesindeki Risale-i Nur hakkında müracaatıma bilâkis ehemmiyet vermedi, beni me'yus etti, adliyenin yangınına bir vesile oldu ihtimali var.

Ben derim ki: Benim hakkımda vicdanlı ve insaniyetli olan bu kazanın hükûmeti, zabıta ve adliyesiyle beraber beni tam himaye etmek en ehemmiyetli bir vazifesidir. Çünkü, yirmi senelik bütün eserlerimi ve mektuplarımı üç adliye ve merkez-i hükûmet dokuz ay tetkikten sonra beraatımıza ve tahliyemize karar verdi. Fakat, ecnebî menfaati hesabına ve bu millet ve bu vatanın pek büyük zararına çalışan bir gizli komite, bizim beraatımızı bozmak için, her tarafta, habbeyi kubbe yaparak bir kısım memurları aleyhime evhamlandırıdılar. Bir maksatları, benim sabrım tükensin, "Artık yeter!" dedirtsinler. Zaten onların şimdi benden kızdıklarının bir sebebi, sükûtumdur; dünyaya karışmamaktır. Âdeta, "Niçin karışmıyorsun? Ta karışsın, maksadımız yerine gelsin" diyorlar.

Aleyhime hükûmetin bir kısım memurlarını evhamlandırmakta istimal ettikleri bir iki desîselerini beyan ediyorum:

âdeta: sanki.
adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.
aleyh: karşı, karşıt.
belâ: musibet, sıkıntı.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
beyan: anlatma, açıklama.
bilâkis: aksine, tersine.
defa: kere, kez, yol.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
desise: hile, oyun, aldatmaca.

ecnebi: yabancı, başka milletten olan.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
evham: vehimler, zanlar, kuruntular.
gayretullah: Allah'ın hak dinini koruma sıfatı.
habbe: tane.
himaye: koruma, muhafaza etme.
ihtimal: olabilirlik.

insaniyet: insanlık, bütün insanlar.
istimâl: kullanma.
komite: kötü bir maksat için toplanmış topluluk, cemiyet.
kubbe: yarım küre veya kümbetimsi yapılan bina damı.
maksat: kast, amaç, düşünce.
menfaat: fayda.
merkez-i hükûmet: hükûmet merkezi, ülkeyi idare

merkezi.

muhafaza: koruma.

müracaat: başvurma, danışma.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sükût: susma, sessiz kalma.

taarruz: saldırma, sataşma, ilişme.

tahliye: salıverilme.

tarassut: gözetme, göz altında tutma.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

vazife: görev.

vesile: aracı, vasıta.

vicdan: insanın içindeki, iyiyi kötünden ayırabilen, iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülüktan elem alan manevî his.

vukuat: vuku bulan şeyler, hadiseler, olaylar.

zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

zelzele: yer sarsıntısı, deprem.

zulmen: zulümle, haksızlıkla, zulmederek.

Derler: “Said’in nüfuzu var. Eserleri hem tesirli, hem kesretlidir. Ona temas eden, ona dost olur. Öyle ise, onu herşeyden tecrid etmek ve ihanet etmekle ve ehemmiyet vermemekle ve herkesi ondan kaçırmakla ve dostlarını ürkütmeyle nüfuzunu kırmak lâzımdır” diye hükûmeti şaşırtır, beni de dehşetli sıkıntılara sokarlar.

Ben de derim:

“Ey bu millet ve vatanı seven kardeşler! Evet, o münafıkların dedikleri gibi, nüfuz var. Fakat benim değil, belki Risale-i Nur’undur. Ve o kırılmaz; ona iliştikçe kuvvetleşir. Ve millet ve vatan aleyhinde hiçbir vakit istimal edilmemiş ve edilmez ve edilemez. İki adliye, on sene fasıla ile şiddetli ve hiddetli yirmi senelik evrakımı tetkikat neticesinde, bir hakikî sebep cezamıza bulmaması, bu davaya cerh edilmez bir şahittir.

“Evet, eserler tesirlidir. Fakat, millet ve vatanın tam menfaatine ve hiçbir zarar dokundurmadan yüz bin adama kuvvetli iman-ı tahkikî dersi vermekle, saadet ve hayat-ı ebediyelerine tam hizmette tesirlidir. Denizli Hapishanesinde, kısmen ağır ceza ile mahkûm yüzler adam, yalnız Meyve Risalesi’yle, gayet uslu ve müteedeyin suretine girmeleri; hatta iki üç adamı öldürenler, onun dersiyle daha tahta bitini de öldürmekten çekinmeleri; ve o hapishane müdürünün ikrarıyla, hapishane-nin bir terbiye medresesi hükmünü alması, bu müddeaya reddedilmez bir senettir, bir hüccettir.

adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.
aleyh: karşı, karşıt.
cerh: bir iddiayı, bir fikri çürütme.
dava: takip edilen fikir, iddia.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
evrak: arşiv.
fasıla: ara.
gayet: son derece.
hakikî: gerçek, sahici.
hayat-ı ebediye: ebedî ve son-

suz hayat, ahiret hayatı.
hiddet: öfke, kızgınlık.
hizmet: görev, vazife.
hüccet: delil.
ihanet: hainlik, kötülük etme.
ikrar: tasdik ve kabul etme, doğrulama.
iman-ı tahkikî: tahkikî iman, imana dair bütün meseleleri inceleyip delil ve bürhan ile inanma.
istimâl: kullanma.
kesret: çokluk.

kismen: kısmî olarak, bir kısım.
mahkûm: hüküm giymiş, hükümlü; mecbur, çaresiz.
medrese: eğitim ve öğretim kurumu.
menfaat: fayda.
müdde: iddia edilen şey, tez, sav.
mütedeyyin: dinin emirlerini eksiksiz yerine getiren, din-dar, dine bağlı.
nüfuz: söz geçirme, hüküm

sahibi olma.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.
saadet: mutluluk.
suret: biçim, görünüş.
terbiye: bilgi, saygı ve edep öğrenme, öğretme.
tesir: etki.
tetkikat: araştırmalar, incelemeler.

“Evet, beni herşeyden tecrid etmek, işkenceli bir azap ve katmerli bir zulümdür ve bu millete gadirli bir hıyanettir. Çünkü, otuz kırk sene, hayatımı bu millet içinde geçirdiğim halde, temasımdan hiç zarar görmediğine ve bu dindar millet çok muhtaç olduğu kuvve-i maneviye ve tesellî ve kuvvet-i îmanîye menfaatini gördüğüne katî bir delili; bu kadar aleyhimde olan şiddetli propagandalara bakmayarak her tarafta Risale-i Nur’a fevkalâde teveccüh ve rağbet göstermeleri—hatta îtiraf ederim—yüz derece haddimden ziyade lâayık olmadığım büyük iltifat etmesidir.”

Ben işittim ki, benim iâşeme ve istirahatime buradaki hükûmet müracaat etmiş, kabul cevabı gelmiş. Ben bunların insaniyetine teşekkürle beraber, derim:

“En ziyade muhtaç olduğum ve hayatımda en esaslı düstur olan, hürriyetimdir. Asılsız evham yüzünden, emsalsiz bir tarzda hürriyetimin kayıtlar ve istibdatlar altına alınması, beni hayattan cidden usandırıyor. Değil hapis ve zindanı, belki kabri bu hale tercih ederim. Fakat, hizmet-i îmanîyede ziyade meşakkat ise ziyade sevaba sebep olması bana sabır ve tahammül verir. Madem bu insaniyetli zatlar benim hakkımda zulmü istemiyorlar; en evvel benim meşru dairedaki hürriyetime dokundurmasınlar. Ben ekmeksiz yaşarım, hürriyetsiz yaşayamam.

“Evet, on dokuz sene bu gurbette yalnız iki yüz banknot ile, şiddetli bir iktisat ve kuvvetli bir riyazet içinde kendini idare ederek, hürriyetini ve izzet-i ilmiyesini

min gerektirdiği ağırbaşlılık.

kabr: mezar.

kat’î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

katmer: üst üste katlanmış, kat kat olmuş, kat kat bükülmüş nesne.

kuvve-i maneviye: manevî güç, moral.

lâyık: yakışan, yaraşır, yakışır.

madem: değil mi ki.

meşakkat: zahmet, sıkıntı, güçlük, zorluk.

meşru: şeriata uygun, şeriatin müsaade ettiği şey.

muhtaç: gerek duyan.

müracaat: başvurma, danışma.

propaganda: bir inanç, düşünce, doktrin v.b. ni başkalarına tanıtmak, benimsetmek amacını güden ve çeşitli vasıtalarla yapılan faaliyet.

rağbet: itibar etme, değer verme.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

riyazet: nefsi terbiye, dünya lezzetlerinden ve rahatından sakınma; perhizle, kanaatle yaşama.

sabır: sabır, dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

tahammül: zora dayanma, kötü ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma.

tarz: biçim, şekil.

tecrid: ayırma, bir tarafta tutma, yalnız bırakma.

tesellî: avutma, acısını dindirme.

teveccüh: yönelme, sevgi, ilgi.

zindan: hapisane.

ziyade: fazlasıyla.

zulm: haksızlık, eziyet.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

aleyh: karşı, karşıt.

azap: eziyet, işkence.

banknot: kâğıt bir lira.

cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.

delil: kanıt, tanık, burhan.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

düstur: kanun, kural, esas.

emsalsiz: benzersiz.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

evvel: önce.

fevkalâde: olağanüstü.

gadir: zulüm, hainlik.

gurbet: gariplik, yabancılık.

hâle: durum, vaziyet.

hiyanet: hainlik, kendine olan güveni kötüye kullanma.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur’an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.

iâşe: geçindirme, besleme, yedirip içirme.

idare: geçim.

iktisâd: tutum, biriktirme, arttırma, tasarruf.

iltifat: güzel sözler söyleyerek birini samimi olarak okşama.

insaniyet: insanlık, bütün insanlar.

istibdat: hak ve hukuku tanıtmama, keyfî uygulama, zulüm ve tahakküm.

istirahat: dinlenme, rahatlatma.

izzet-i ilmiye: ilmin izzeti, il-

muhafaza için kimseye izhar-ı hacet etmeyen ve minnet altına girmeyen ve sadaka ve zekât ve maaş ve hediyeleri kabul etmeyen bir adam, elbette iaşeden ziyade adalet içinde hürriyete muhtaçtır. Evet, emsalsiz bir tazyik altındayım. Bir iki cüz'î nümunesini beyan ediyorum:

“**Birisi:** Mahkemece, Risale-i Nur'un ilmî bir müdafaanamesi ve Ankara'nın yedi makamâtına ve Reis-i Cumhura müdafaatıyla beraber gönderilen ve neticede Ankara Ehl-i Vukufunun takdiriyle beraatımıza bir sebep olan ve hapis arkadaşlarımın bana bir yadigâr ve hatıra olmak üzere güzel yazılarıyla birkaç nüshası yazılan ve elimde bulunan ve Denizli zabıtası görüp ilişmeyen ve Afyon polishesinde bir gece ve buranın zabıtasında da açık olarak bir gece kalan *Meyve* Risalesi ile *Müdafaaname*'yi, hergün endişeler içinde, bunları da elimden almaları diye saklıyordum. Belki beni taharrî edecekler telâşi ile, bu gurbette tanımadığım adamlara “Bunları sakla” diyemediğimden, çok üzüliyordum.

“**İkincisi:** Denizli Mahkemesi hiç ilişmediği ve Eskişehir Mahkemesi yalnız birtek kelimesine ilişip, birtek harfle cevabını alan İhtiyarlar Risalesi'ni, İstanbullu bir adam, burada, bir adamdan alıp İstanbul'a götürmüş. Her nasılsa aleyhimdeki bir dinsizin eline geçmiş. Habbeyi on kubbe yaparak, vilâyet zabıtasını şaşırtıp, ‘Kiminle görüşüyor, yanına kimler gidiyor?’ diye beni sıkımaya başladılar.”

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakka niyet, âdillik.

aleyh: karşı, karşıt.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

beyan: anlatma, açıklama.

cüz'i: küçük, az.

Ehl-i Vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.

emsalsiz: benzersiz.

gurbet: yabancı memleket, doğup büyüdüğü yer dışında kalan yerler.

habbe: tane.

iaşe: geçindirme, besleme, yaşatma.

izhar-ı hacet: ihtiyacı, olduğunu bildirme, ihtiyacı söyleme.

kubbe: yarım küre veya kûmbetimsi yapılan bina damı.

makamat: makamlar.

minnet: bir iyilik karşısında kendini manevî olarak borçlu hissetme, yük altında kalma.

müdafaaname: müdafa metni, savunma mektubu, savunma di-

lekesi.

müdafaat: müdafaalar, savunmalar.

muhafaza: koruma.

muhtaç: gerektirmek.

nümune: örnek.

nûsha: suret.

polishane: karakol.

Reisicumhur: halkın reisi,

cumhurbaşkanı.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

sadaka: Allah rızası için ihtiyaç sahibi fakirlere yapılan yardım.

taharri: arama, araştırma.

takdir: değerlendirme.

tazyik: zorlama, baskı, sıkıntı verme.

vilâyet: il.

yadigâr: yakın bir dosttan gelen armağan.

zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

ziyade: çok, fazla.

Her ne ise, bunlar gibi çok acı nümuneler var. Fakat en manasız budur ki, beni konuşturmamak için, hizmetimde bir çocukla bir hastalıklı adamdan başka herkesi ürkütüp, benden kaçtırmalarıdır.

Ben de derim:

“On adamın benden çekinmeleri yerine, on binler, belki yüz binler Müslüman, Risale-i Nur’un dersine hiçbir mânîye ehemmiyet vermeyerek devam ediyorlar. Hem bu memlekette, hem hariç âlem-i İslâmda çok kuvvetli hakikatleri ve çok kıymetli faideleri için tam bir revaçla intişar eden Risale-i Nur’un binler nüshalarından herbiri, benim yerimde benden mükemmel konuşuyor. Benim susmamla, onlar susmaz ve susturulmazlar.

“Hem, madem mahkemece ispat edilmiş ki; yirmi se-neden beri siyasetle alâkamı kestiğim ve hiçbir emare aksine zuhur etmediği halde elbette benimle görüşen-den tevehhüm etmek pek manasızdır. (HAŞİYE)

HAŞİYE: Garip ve acaip bir hadise: Bu ayda bir gün avluya indim, baktım. Gelen kar üstünde, Risale-i Nur’un eczalarında tevafukatına işaret eden boyalar, kırmızı, sarı mürekkepler misillü, o karın üstünde serpilmiş katreler ve noktalar var. Çok hayret ettim. Sair yerlere baktım, avlumdaki başka yerlerde yoktu. Endişe ettim, kalben dedim: "Risale-i Nur umum memleketle, belki Kur’ân hesabına küre-i arzla o derece alâkadardır ki, onun başına gelen belâdan, musibetten bulutlar dahi kan ağılıyorlar." Bir iki adam çağırdım; onlar da hayret ettiler. Benim endişe ve telâşımı gören hane sahibinin biraderzadesi Mehmed Efendi zannetti ki, ben karın çokluğundan yolu kapamasından telâş ediyorum. Ben yukarı çıktıktan sonra, yolu açmak için o karı iki tarafa atıp, o işaretli manidar kırmızı, ➡

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

emare: alâmet, belirti, nişan.

hakikat: gerçek, doğru.

hariç: dışında.

haşiye: dipnot.

hizmet: bir uğurda bir işin yapılması için çalışma, o iş için gayret gösterme, çabalama.

intişar: yayınlanma, neşrolma.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

madem: değil mi ki.

mana: anlam.

mânî: engel, mania, set.

nümune: örnek.

nüşa: suret.

revaç: rağbet, kıymet, değer.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

tevehhüm: vehmine, kapılmak, öyle zannetmek.

zuhur: ortaya çıkma.

“Kendi Kendime Hasb-i Hal” namındaki parçaya lâhika olarak

ADLİYE VEKİLİYLE VE RİSÂLE-İ NUR’LA ALÂKADAR MAHKEMELERİN HÂKİMLERİYLE BİR HASB-İ HALDİR

Efendiler,

Siz, ne için sebepsiz bizimle ve Risale-i Nur’la uğraşıyorsunuz? Katiyen size haber veriyorum ki, ben ve Risale-i Nur sizinle değil mübareze, belki sizi düşünmek dahi vazifemizin haricindedir. Çünkü, Risale-i Nur ve hakikî şakirtleri, elli sene sonra gelen nesl-i âtiye gayet büyük bir hizmet ve onları büyük bir vartadan ve millet ve vatanı büyük bir tehlikeden kurtarmaya çalışıyorlar. Şimdi bizimle uğraşanlar, o zaman kabirde elbette toprak

➡ sarı hadise-i cevviyeyi kapatmıştı. Ona dedim: Kapatmasaydın daha iyi idi." Aynı günde, Risale-i Nur aleyhinde üç hâdisе zuhur eyledi:

Birincisi: Afyon Adliyesiyle buradaki zabıta çavuşluğudur. Kitaplarının iadesine dair müracaatıma mukabil, "Daha temyizden tasdik gelmediğinden karışmayız" diye o cihetten benim ümidimi kırdı.

İkincisi: Aynı günde, benim ahvalimi tecessüs etmek için, mahsus bir polisi Afyon'a gönderdiğini öğrendik.

Üçüncüsü: Aynı günde, İstanbul'da bir münafık İhtiyar Risalesini bahane ederek, aleyhimizde propaganda etmiş, adliyeye aksettirmiş.

Bu gibi hâdiselerden müştaklar çekinmeye başladılar. Ben de ¹ **لِكُلِّ مُصِيبَةٍ «أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ»** dedim, ² **حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ** siperine girdim.

1. Her musibet için deriz. "Biz Allah'ın kullarıyız ve yine Ona döneceğiz." (Bakara Suresi: 156.)
2. Allah bana yeter O ne güzel vekildir. (Al-i İmran Suresi:173.)

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
gayet: son derece.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hakiki: gerçek.
hâkim: yargıç.

haric: dışarıda.
hasbihal: halleşme; görüşüp konuşma, sohbet.
hizmet: görev, vazife.
kat'iyen: hiç bir zaman, asla.
mübareze: çatışma, kavga.
nam: ad.
nesli ati: gelecek nesil.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
şakirt: talebe, öğrenci.
varta: tehlike, büyük tehlike.
vazife: görev.
vekil: nazır, bakan.

oluyorlar. Farz-ı muhal olarak, o saadet ve selâmet hizmeti bir mübareze olsa da, kabirde toprak olmaya yüz tutanları alâkadâr etmemek gerektir.

Evet, hürriyetçilerin ahlâk-ı içtimaiyede ve dinde ve seciye-i milliyede bir derece lâubalilik göstermeleriyle, yirmi-otuz sene sonra dince, ahlâkça, namusça şimdiki vaziyeti gösterdiği cihetinden, şimdiki vaziyette de, elli sene sonra bu dindâr, namuskâr, kahraman seciyeli milletin nesl-i âtîsi, seciye-i diniye ve ahlâk-ı içtimaiye cihetinde, ne şekilde girecek elbette anlıyorsunuz. Bin sene den beri bu fedakâr millet, bütün ruh u canıyla Kur'ân'ın hizmetinde emsalsiz kahramanlık gösterdikleri halde, elli sene sonra o parlak mazisini dehşetli lekedâr, belki mahvedecek bir kısım nesl-i âtînin eline, elbette Risale-i Nur gibi bir hakîkati verip, o dehşetli sukuttan kurtarmak en büyük bir vazife-i milliye ve vataniye bildiğimizden, bu zamanın insanlarını değil, o zamanın insanlarını düşünüyoruz.

Evet efendiler,

Gerçi Risale-i Nur sırf ahirete bakar, gayesi rıza-i İlâhî ve îmanı kurtarmak; ve şakirtlerinin ise, kendilerini ve vatandaşlarını îdam-ı ebedîden ve ebedî haps-i münferidden kurtarmaya çalışmaktır. Fakat, dünyaya ait ikinci derecede, gayet ehemmiyetli bir hizmettir; ve bu millet ve vatani anarşilik tehlikesinden ve nesl-i âtînin bîçareler kısmını dalâlet-i mutlakadan kurtarmaktır. Çünkü, bir Müslüman başkasına benzemez. Dîni terk edip İslâmiyet

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.
ahlâk-ı içtimaiye: sosyal ahlâk, toplum ahlâkı.
alâkadâr: ilgili, ilişkî.
anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak kanışıklığı meydana getirme durumu.
bîçare: çaresiz, zavallı.
cihet: yön.

cihet: yön.
dalâlet-i mutlaka: mutlak dalâlet, sapıklık.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dindâr: dinin emirlerini yerine getiren.
ebedî: sonu olmayan, daimî, sürekli.
ehemmiyetli: önemli.
emsalsiz: benzersiz.
farz-ı muhal: imkânsız farz etme, olmayacak bir şeyi ola-

cakmış gibi düşünme.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.
gayet: son derece.
gerçi: her ne kadar...
hakikat: gerçek, doğru.
haps-i münferit: tek başına olan hapis, ehl-i dalalet için ölüm ve kabir.
hizmet: görev, vazife.
îdam-ı ebedî: dirilmemek

üzere yok oluş, ahiret inancı olmadığının için ölümü ebedî yokluğa gitmek olarak görme.
iman: inanç, itikat.
lâubalilik: saygısızlık, pervasızlık.
lekedâr: lekeli, lekelenmiş.
mazi: geçmiş zaman.
mübareze: çatışma, kavga.
namuskâr: namuslu, haysiyetli, şerefli.
nesli atı: gelecek nesil.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
rıza-yı ilâhî: Allah'ın rızası, hoşnutluğu.
ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.
saadet: mutluluk.
şakirt: talebe, öğrenci.
seciye: karakter, huy, tabiat.
seciye-i diniye: dinî seciye, dine ait karakter, ahlâk.
seciye-i milliye: millî seciye, millî karakter; her milletin kendine has olan huy ve karakteri.
selâmet: kurtulma, selâmete çıkma.
sükût: düşme, düşüş, aşağı inme.
vazife-i milliye ve vataniye: vatana ve millete ait vazife, kişinin vatani ve milleti ile ilgili görev.
vaziyet: durum.

seciyesinden çıkan bir Müslim, dalâlet-i mutlakaya düşer, anarşist olur, daha idare edilmez.

Evet, eski terbiye-i İslâmiyeyi alanların yüzde elli meydanda varken ve an'anat-ı milliye ve İslâmiyeye karşı yüzde elli lâkaydlık gösterildiği halde, elli sene sonra, yüzde doksanı nefsi emmareye tâbî olup millet ve vatanı anarşiliğe sevk etmek ihtimalinin düşünülmesi ve o belâyâ karşı bir çare taharrîsi, yirmi sene evvel beni siyasetten ve bu asırdaki insanlarla uğraşmaktan katiyen menettiği gibi; Risale-i Nur'u, hem şakirtlerini, bu zamana karşı alâkalarını kesmiş; hiç onlarla ne mübareze, ne meşguliyet yok.

Madem hakikat budur; adliyelerin değil beni ve onları itham etmek, belki Risale-i Nur'u ve şakirtlerini himaye etmek en birinci vazifeleridir. Çünkü, onlar bu millet ve vatanın en büyük bir hükûkunu muhafaza ettiklerinden, onların karşısında, bu millet ve vatanın hakikî düşmanları Risale-i Nur'a hücum edip, adliyeyi şaşırtıp, dehşetli bir haksızlığa ve adaletsizliğe sevk ediyorlar. Küçükük iki nümunesini beyan ediyorum:

Ezcümle, hapisteki arkadaşlarımdan, selâm-kelâmdan ibaret ve Arabî bir Risalemin fiatı olan on banknotu, buradaki bir adama gönderip; ta Isparta'da tâb' masrafını veren o nüshalar sahibine verilsin diyen mektubu yüzünden, hem adliye, hem hükûmet bana sıkıntılar verip, hem vasıta olan adamı taharrî etti. Bu sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan bir adî mektubu, hem altı ay

adalet: kanun ve düzen hakimi-yeti.

adî: alışılmış olan, her zamanki gibi, fevkalâde olmayan.

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

an'anat-ı milliye: millî gelenek ve âdetler.

anarşi: hükûmetsiz veya siyasî otoritesini kaybetmiş düzensiz topluluk hâli.

anarşist: hiçbir düzen ve otorite tanımayan, karışıklık ve bozgunculuktan yana olan, ondan fayda uman kimse.

Arabi: Arapça.

asr: yüzyıl.

banknot: kâğıt bir lira.

belâ: musibet, sıkıntı.

beyan: anlatma, açıklama.

dalâlet-i mutlaka: mutlak dalâlet, sapıklık.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

evvel: önce.

ezcümle: bu cümleden olarak.

hakikat: gerçek, doğru.

hakiki: gerçek.

himaye: koruma, muhafaza etme.

ibaret: meydana gelen, oluşan.

idare: yönetilme.

ihtimal: olabilirlik.

itham: suç isnat etme, suçlama.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

kelâm: söz, konuşma.

lâkayt: kayıtsız, ilgisiz.

madem: değil mi ki.

men: yasak etme, engelleme.

meşguliyet: meşgul olma, bir iş yapma.

mübareze: çatışma, kavga.

muhafaza: koruma.

nefs-i emmare: insana kötü ve günah işlerin yapılmasını emreden nefis.

nümune: örnek.

nüsha: suret.

risale: belli bir konuda yazılmış küçük kitap, broşür.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursi'nin

eserlerinin adı.

şakirt: talebe, öğrenci.

seciye: karakter, huy, tabiat.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sevk: yöneltme, gönderme.

tab: kitap basma.

tâbî: boyun eğen, uyan, itaat eden.

taharrî: soruşturma.

terbiye-i İslâmiye: İslâmî terbiye.

vasıta: aracı.

vazife: görev.

zarfında birtek adî muhabereyi bu kadar büyük bir mesele suretine getirmek, elbette adliyenin şerefine, haysiyetine yakışmaz.

İkinci nümune: Benim gibi garip, ihtiyar ve zaif ve beraat etmiş bir misafire, herkesi, hatta hizmetçilerini resmen propaganda ile ondan ürkütmek, kendini perişan bir vaziyete sokmak, bu vilâyetteki hükûmetin hamiyet-i milliyesine yakışmadığından, sinek kanadı kadar mevhum bir zarara dağ gibi ehemmiyet verip aleyhimde resmen propaganda yapmak, “Kimin ile görüşüyor ve yanına kim gidiyor?” diye herkese bir telâş vermek; hükûmetin hikmeti ve hâkimiyeti, bu acip hâlele elbette tenezzül etmemek gerektir. Her ne ise, bu iki madde gibi, muttali olanlara hayret veren çok maddeler var.

Efendiler! Dalâlet ve fenalıklar cehaletten gelse, defetmesi kolaydır. Fakat, fenden, ilimden gelen dalâletin izalesi çok müşküldür. Bu zamanda dalâlet fenden, ilimden geldiği için, ancak onları izale etmeye ve nesl-i âtîden o belâyâ düşen kısmını kurtarmaya, karşılarında dayanmaya Risale-i Nur gibi her cihetle mükemmel bir eser lâzımdır. Risale-i Nur’un bu kıymette olduğuna delil şudur ki: Yirmi seneden beri, benim şiddetli ve kesretli bulunan muarızlarım ve şiddetli tokatlarını yiyen feylesofların hiçbirisi, Risale-i Nur’a karşı çıkmamış ve cerh edememiş ve çıkamaz. Ve dokuz ay, üç adliye ve merkez-i hükûmet ehl-i vukûfu, yüz kitaptan ibaret eczalarında, bizi mes’ul edecek birtek madde bulamamalarıdır. Ve binler ehl-i dikkat olan Risale-i Nur Şakirtlerine

ret etme.

haysiyet: şeref, onur, itibar.

hikmet: gaye, maksat.

ibaret: meydana gelen, oluşan.

ihtiyar: yaşlı.

izale: yok etme, ortadan kaldırma.

kesretli: çokluğu olan, çok fazla.

kıymet: değer.

merkez-i hükûmet: hükûmet merkezi, ülkeyi idare merkezi.

mesele: konu.

mes’ul: sorumlu, yükümlü.

mevhum: hakikatte olmayan, vehim ve hayal ürünü olan.

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

muhabere: haberleşme.

müşkül: güç, zor, çetin.

muttali: bir işten haberi olan, bilgili, haberdar.

nesli ati: gelecek nesil.

nümune: örnek.

Nur: aydınlık, parıltı, parlaklık, ziya, ışık, şule.

propaganda: bir inanç, düşünce, doktrin v.b. ni başkalarına tanıtmak, benimsetmek amacıyla güden ve çeşitli vasıtalarla yapılan faaliyet.

resmen: kesin olarak, açık olarak, açıkça.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

şakirt: talebe, öğrenci.

şeref: manevî büyüklük, yücelik, onur.

suret: biçim, şekil, tarz.

tenezzül: kendine aykırı düşen bir işi veya durumu kabul etme, alçalma.

vaziyet: durum.

vilayet: il.

zarfında: süresince.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

adî: alışılmış olan, her zaman ki gibi, fevkalâde olmayan.

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.

aleyh: karşı, karşıt.

belâ: musibet, sıkıntı.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

cehalet: bilmezlik, cahillik, ilimden yoksun olma.

cerh: bir iddiayı, bir fikri çürütme.

cihet: yön.

dalâlet: azgınlık, sapıklık.

def: ortadan kaldırma, yok etme, giderme.

delil: kanıt, tanık, burhan.

ecza: cüz’ler, parçalar, kısımlar.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i dikkat: dikkatli, dikkat sahipleri.

ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.

eser: telif, kitap, yayın.

fen: tecrübe, ispatla meydana gelmiş ilimlere verilen genel ad.

feylesof: felsefe ile uğraşan, filozof.

garip: gurbette, kendi memleketinin dışında bulunan, yabancı.

hâkimiyet: hâkim oluş, hükmediş, egemenlik.

hâlet: hal, durum.

hamiyet-i milliye: millet için, millî gayeler uğruna fedakârlıkta bulunma, çalışma, gay-

adalet: kanun ve düzen hakimiyeti.

adi: bayağı, aşağı, değersiz.

adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, ka-bul eyle!" anlamında duanın so-nunda söylenir.

bicare: çaresiz, zavallı.

celp: çekme, çekiş, kendine çek-mek.

cihet: yön.

cüz'i: küçük, az.

ehemmiyet: pek önemli olma, değerlilik.

ehemmiyetli: önemli.

evrak: arşiv.

gayet: son derece.

gayr-ı mahrem: mahrem olma-yan, gizli ve özel olmayan.

gayr-ı resmi: resmî olmayan.

gazab-ı İlâhî: Allah'ın gazabı, İlâhî gazap.

hakikat: gerçek, doğru.

hizmet: bir uğurda bir işin yapıl-ması için çalışma, o iş için gayret gösterme, çabalama.

ihbarat-ı gaybiye-i Aleviye ve Gavsiye: İmam-ı Ali (r.a.) ve Sey-yid Abdülkadir Geylânî'nin ahir zamanda meydana gelecek olan ve Müslümanları yakından ilgilendiren hâdiselere ait vermiş olduk-ları işaret yolu haberler.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lü-tuf.

işarat-ı Kur'âniye: Kur'an'ın işa-retleri.

kanaat-ı kat'iye: kesin kanaat, varılan kesin düşünce.

küllî: umumî, genel.

mahiyet: durum, vaziyet.

mahrem: herkesçe bilinmemesi gereken, gizli.

makbuliyet: makbûllük, beğenil-mişlik, geçerlilik.

merhamet: acımak, şefkat gös-termek, korumak, esirgemek.

kanaat-i katiye veren, işaret-ı Kur'âniye ve ihbarat-ı gay-biye-i Aleviye ve Gavsiye'nin, bu asırda Risale-i Nur'un ehemmiyetine ve makbuliyetine imza basmalarıdır.

Evet, adliyeler, hukukları muhafaza etmek ve haksızla-rı tecavüzden durdurmak, vazifeleri olmak cihetiyle, Risale-i Nur'un yüz Risalesi, yirmi senede yüz bin adamın saadetlerine hizmet ettiği sabit olmakla beraber; on sene-den beri iki mahkeme ve merkez-i hükûmet ve birkaç vilâyetin zabıtalrı ve Denizli Mahkemesi münasebetiyle dokuz ay bütün mahrem ve gayr-i mahrem evraklarımız-da ve Risalelerde millete ve vatana bir zararlı maddeyi ve mucib-i ceza bir yanlış görmediğinden, elbette Risale-i Nur'un bu vatanda gayet külli ve büyük hukuku var. Bu külli ve çok ehemmiyetli hukuku nazara almayıp, adî ev-raklar gibi müsadere ederek, millete ve takviye-i îmana muhtaç biçarelere pek büyük bir haksızlığı nazara alma-mak ve adî bir adamın cüz'i ve küçük bir hakkını ehem-miyetle nazara almak; adliyenin mahiyetine ve adaletin hakikatine hiçbir cihetle yakışmaz, diye size hatırlatıyoruz.

Doktor Dozy'nin (Dozi) ve sair zındıkların eserlerine ilişmemek, Risale-i Nur'a ilişmek, gazab-ı İlâhînin celbi-ne bir vesile olabilir diye korkuyoruz. Cenab-ı Hak, size insaf ve merhamet ve bize de sabır ve tahammül ihsan eylesin. Âmin.

Gayr-i resmî, fakat tecrid-i mutlakta

Said Nursî

merkez-i hükûmet: hükû-met merkezi, ülkeyi idare merkezi.

mucib-i ceza: ceza gerekti-ren.

muhafaza: koruma.

muhtâc: gerek duyan.

münasebet: vesile, alâka, bağ.

müsadere: toplatma, elden alma.

nazar: dikkat.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki

her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

saadet: mutluluk.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

sabit: ispat edilmiş, ispatlan-mış.

sâir: diğer, başka, öteki.

tahammül: zora dayanma, sabretme, sabır gösterme.

takviye-i iman: iman takvi-yesi, inancın kuvvetlenmesi.

tecavüz: haddini aşma, söz ve harekette ileri gitme.

tecrid-i mutlak: tam bir yal-nızlık, hiç kimseyle görüşe-memek.

vazife: görev.

vesile: bahane, sebep.

vilâyet: il.

zabita: şehir güvenliğini sağ-lamakla vazifeli bulunan ida-re, polis.

zındık: Allah'a ve ahirete inananmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

² وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ emriyle, kardeşlerimle

bir meşverete muhtacım.

Azîz, sıddîk kardeşlerim,

Şimdi bir emr-i vakî karşısında bulunuyorum. Benim iaşem için hergün iki buçuk banknot, hem yeniden benim için bir hane—mobilyasıyla beraber ve istediğim tarzda—yaptırmak için emir gelmiş. Halbuki, elli altmış senelik bir düstur-u hayatım bunu kabul etmemek iktiza eder. Gerçi Darü'l-Hikmeti'l-İslâmiyede bir iki sene ma-âşî kabul ettim, fakat o parayı kitaplarımın tâbına sarf ederek ve ekserini meccanen millete verip, milletin malını yine millete iade ettim. Şimdi eğer mecbur olsam ve size ve Risale-i Nur'a zarar gelmemek için kabul etsem, yine ileride millete iade etmek üzere saklayacağım. Zaruret-i katiye derecesinde kendime yalnız az bir parça sarf edeceğim.

İşittim ki, eğer reddetsem, onlar, hususan lehimde iaşem için çalışanlar gücenecekler. Ve aleyhimde olanlar diyecekler: “Bu adam başka yerden iâşe ediliyor.” O bedbahtlar, iktisadın harikulâde bereketini bilmiyorlar ve iki günde beş kuruşluk ekmek bana kâfi geldiğini görmemişler ki, bütün bütün asılsız bir evhama kapılıyorlar. Eğer kabul etsem, yetmiş senelik hayatım gücenecek ve

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

2. İşlerinde onlarla istişare et. (Al-i İmran Suresi:159.)

aleyh: karşı, karşıt.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

banknot: kâğıt bir lira.

bedbaht: bahtsız, talihsiz, zavallı.

bereket: bolluk, bereket, gür-lük.

düstur-i hayat: hayat kanunu, hayat kaidesi.

ekser: pek çok.

emr-i vâki: beklenilmeyen iş, sürpriz, zorlayıcı bir baskı ile bir işi yapmaya mecbur etme, oldu bittiye getirme.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

Gerçi: her ne kadar...

harikulâde: olağanüstü.

hususan: bilhassa, özellikle.

iade: geri verme.

iaşe: geçindirme, besleme, yedirip içirme.

iktisâd: tutum, biriktirme, artırma, tasarruf.

iktiza: gerek, lüzum.

kâfi: yeterli.

leh: hakkında, onun için, onun tarafına, onun faydasına veya zararına, ondan ya-

na.

meşveret: müşavere, bir konu hakkında çeşitli ve ehil şahıslardan fikir alma, danışma.

redd: reddetme, geri verme, geri çevirme, kabul etmeme.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sarf: harcama.

sıddık: hakikatı kabul eden.

tab: basma.

tarz: biçim, şekil.

zaruret-i kat'iye: kat'î zaruret; kesin ihtiyaç, kat'î zorunluluk.

bu zamandan haber verip, tama ve maaş yüzünden bid'alara giren ve ihlâsı kaybeden âlimleri tokatlayan İmam-ı Ali Radiyallahü Anh dahi benden küsecek ihtimali var. Ve Risale-i Nur'un hakikî ve safî olan ihlâsı, beni de ihlâssızlıkla ittiham etmek ciheti var. Ben, hakîkaten tahayyürde kaldım.

Ben işittim ki; eğer kabul etmesem, beni daha ziyade sıkacaklar ve belki Risale-i Nur'un tam serbestiyetine ilişecekler. Hatta şimdiki tazyikleri, beni o iaşe tekliflerine mecbur etmek içinmiş. Madem hâl böyledir; ¹ **إِنَّ الضَّرُورَاتِ تُبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ** kaidesiyle, zaruret derecesinde olsa, inşallah zarar vermez. Fakat ben reddettim, reyinize havale ediyorum.

Azîz kardeşlerim,

Beni merak etmeyiniz. Ben her zahmette bir eser-i rahmet ve bir lem'a-i inayet gördüğümünden, sıkılmıyorum. Sizin gayret ve ciddiyetiniz ve yardımınız, her sıkıntıyı izale eder, daimî sürur verir.

Burada, Abdülmecid (kardeşim) hükmünde ve hanedanı da benim hanedanım olması cihetiyle en çalışkan ve fedakâr Mustafa Acet, hem küçücük bir Hüsrev, hem küçücük bir Abdurrahman hükmünde Ceylan namında çok çalışkan bir çocuk, Risale-i Nur'a tam hizmet ediyor.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
azîz: izzetli, muhterem, saygın.
bid'a: dinin aslına uymayan adet ve uygulamalar.
cihet: yön, sebep, vesile.
daimî: sürekli, devamlı.
eser-i rahmet: rahmet eseri, rahmetin izi, alâmeti.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hakikaten: doğrusu, gerçekten.
hakiki: gerçek, dostluğu içten ve gönülden olan.
hâl: durum, vaziyet.
hânedân: köklü ve büyük aile.
havale: ısmarlama, bırakma.
hizmet: uğraşma, çalışma.
hükümünde: değerinde, yerinde.
iaşe: geçindirme, besleme, yediriçirme.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemezsiniz, sırf Al-

1. Zaruretler mahzurları mübah kılar.

lah nızası için yapma.

ihhtimal: olabirlik.

inşallah: Allah izin verirse.

ittihâm: suç altında bulunma, töhmetli olma, töhmet altında olma.

izale: yok etme, ortadan kaldırma.

kaide: kural, esas, düstür.

madem: değil mi ki.

red: kabul etmeme.

rey: görüş, düşünce.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sâfi: samimî, hâlis, saf.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

sürur: sevinç, mutluluk.

tahayyür: hayrete düşme,

şaşakalma.

tama: hırs, aç gözlülük.

tazyik: zorlama, baskı, sıkıntı verme.

teklif: öneri.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

zaruret: muhtaçlık, şiddetli ihtiyaç içinde olma.

ziyade: fazlasıyla.

Azîz, sıddîk kardeşlerim,

Size, melâikeye ait Meyvelerin bir parçasını daha gönderdim. Mahkeme reisi, kitaplarımı bana vereceğini söylemesi üzerine, Denizli'ye iki vekâletname gönderdim. Burada bana şiddetli bir tecrid ve tazyik verildiğine merak etmeyiniz; inayet-i Rabbaniye devam ediyor.

Medar-ı ibrettir ki, burada Risale-i Nur serbest okunup yazılırken—hilâf-ı âdet—başta bu kış yaz gibi gittiğini çok adamlardan işittim. Ne vakit bana ve Risale-i Nur'a hücum edildi, yazdırılmadı, tatil oldu; gayet şiddetli bir kış başladığı gibi, Afyon'a şekva suretinde yazılan hasb-i hal ve zelzeleleri Risale-i Nur'un tatiliyle münasebettar gösterdiği cihetini inanmayanlara, güya inandırmak için aynı taarruz zamanında başlayıp şimdiye kadar ara sıra hafifçe sarsar, îkaz ediyor diye işittim. Hem, ne vakit Risale-i Nur'a ilişilmişse, bir nevî umumî korku başlamış görüyoruz.

Demek bu vatanın belâlardan muhafazası için Risale-i Nur bir katî vesiledir. Madem böyledir; millet ve vatani sevenler, Risale-i Nur'u serbest bıraksınlar ve okusunlar ve okutsunlar.

İaşe için tahsisatlarından, yalnız masraf borçları vermek için birtek defa sekiz günlük tayinatı kabul ettim, “Daha istemem” dedim.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
belâ: musibet, sıkıntı.
cihet: yan, yön, taraf.
defa: kere, kez, yol.
gayet: son derece.
güya: sanki.
hasbihal: halleşme; görüşüp konuşma, sohbet.
hilâf-ı âdet: âdete aykırı.
iaşe: geçindirme, besleme, yedirip içirme.
ikaz: uyarı.

inayet-i Rabbaniye: her şeyin terbiye ve idare eden Cenab-ı Hakk'ın yardımı.
kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
madem: değil mi ki.
masraf: bir iş görmek veya birşey almak için harcanan para.
medar-ı ibret: ibret sebebi, vesilesi.
melâike: melekler.
merak: endişe.

muhafaza: koruma.
münasebettar: ilgili, alâkalı.
nevi: çeşit.
reis: başkan.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
şekva: şikayet.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
suret: biçim, şekil, tarz.
taarruz: saldıрма, sataşma,

ilişme.
tahsisat: tahsis olunan şeyler, tahsis edilen para, ödenek.
tayinat: maaştan başka verilen yiyecek.
tazyik: zorlama, baskı, sıkıntı verme.
tecrid: ayırma, bir tarafta tutma, yalnız bırakma.
umumi: genel.
vekâletname: bir kimsenin vekil olduğunu bildiren noterlikçe tasdik edilmiş, onaylanmış belge.
vesile: yol, vasıta, sebep.
zelzele: yer sarsıntısı, deprem.

Azîz, siddîk, tam metîn kardeşlerim,

Şehit merhumun berzahta okumasıyla mesrurâne meşgul olduğu Nur Risalelerini dünyada kendi yerinde çalışmak ve beni de çalıştırmak için yazılmışlar gibi tam vaktinde yetiştirdi ve medrese-i Yusufiyyenin üç tatlı meyvesini ve Kur'ân'ın kudsi ve Firdevsî binler meyveler veren üç hizbini beraber getirdi.

İki kahraman mübarek, yazdıkları güzel iki Meyvelerinin tarzında ve kıt'asında On Birinci Meselesini dahi yazıp, dört beş nüsha Hizb-i Nuriye varsa ve beş altı Hizb-i Kur'âniye ile beraber gönderilse münasiptir. Ve Hüsrev'in fıkrası, On Birinci Meselenin ahirinde kaydedilsin.

Size bu defa Âyetü'l-Kürsînin arkadaşı ve tetimmesi iki üç ayetin bir nükte-i i'câziyelerine dair bir parça gönderdim; daha tamamlamaya bir ihtar almadım, noksan kaldı, pek acelelikle yazıldı. Ehemmiyetli sırlar göründü, fakat dünyaya bakmamak için tamam ve açık yızdırılmadı. Eğer hoşunuza gitse, On Birinci Meselenin haşiyesinin bir lâhikası olarak kaydedersiniz ve İ'caz-ı Kur'ân Risalesinin zeyillerinde hem el-Felâk nüktesini, hem bunu yazarsınız.

Kardeşlerim,

Hiç merak etmeyiniz. Katî kanaatim geldi; bizler, bir inayet altında, gayet ehemmiyetli bir hizmette ve ihtiyar ve iktidarımız haricinde bir Dest-i Gaybî tarafından

ahir: sonu, son kısmı.

ayet: Kur'an'ın her bir cümlesi.

Aziz: izzetli, muhterem, saygın.

berzah: ruhların kıyamete kadar bekleyeceği, dünya ile ahiret arasındaki yer.

dair: alakalı, ilgili.

defa: kere, kez, yol.

Dest-i Gaybi: görünmez el; Allah'ın yardımı.

ehemmiyetli: önemli.

fıkra: parça, mektup, bölüm.

gayet: son derece.

haric: dışında.

haşiye: dipnot.

hizb: dilden düşmeyen dua, vird.

hizmet: görev, vazife.

i'caz-ı Kur'ân: Kur'ân'ın mu'cizeliği.

ihtar: dikkatini çekme, hatırlatma, uyan.

ihtiyar: irade, tercih.

iktidar: güç yetme, bir işi gerçekleştirmek için gereken kuvvet.

inayet: yardım, ihsan, lütuf.

kanaat: inanma.

kat'i: kesin, şüphesiz ve tereddüde mahal bırakmayan.

kıt'a: parça, cüz.

kudsi: mukaddes, yüce.

lâhika: ek, ilave.

medrese-i Yusufiye: Yusuf'un medresesi, Hz. Yusuf'un (a.s.) iftira, haksızlık ve zulüm ile hapiste kalmasından kinaye olarak, iman ve Kur'ân'a hizmetinden dolayı tevkif edilenlerin hapsedildiği yer manasında, hapisane.

merak: endişe.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

meşgul: bir işle uğraşan, ilgilenen.

mesrurane: sevinçli bir şekilde, sevinerek, memnun olarak.

metin: sağlam ve dayanıklı.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

münasip: uygun.

nükte: ince manalı, düşündürücü söz.

nükte-i i'caziye: şaşırtan, mucizevi manası olan söz.

nüsha: suret.

Şehit: vatan, bayrak, inanç gibi yüce değerler uğrunda ölen Müslüman kimse.

siddik: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

sır: gizli mana, çıkan anlam.

tetimme: bir konuyu veya eseri tamamlamak için eklenen kısım, ek.

zeyl: ek, ilâve.

istihdam ediliyoruz. Çok defa, عَسَىٰ أَنْ تَكْرِهَٰ شَيْئًا وَهُوَ سırına mazhar oluyoruz. Bu çalışmada zahmet pek az, ücret pek çok.

11

Azîz, sıddîk kardeşlerim,

Sizin gayet mübarek ve Cennet meyveleri gibi şirin hediyelerinizi ve Denizli cihetindeki beşaretinizi aldım. Şimdi bu dakikada pekçok işler beni uzun konuşturmayacak; kısa kesmeye mecbur oldum. Çünkü, hediyeyi getiren çabuk gidecek diye acele yazdım.

Evvelâ: Son parçada, başta بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ² bin üç yüz kırk dört sehivdir. Eğer okunmayan iki hemze ve medde sayılmazlarsa sehiv değil, hem çok manidardır. Doğrusu bin üç yüz kırk yedidir ki, parçanın ahirinde tekrar doğru yazılmış. Hem, bakî kalan kısmı hem ehemmiyetli, hem dünyaya baktığı için ve عَلَقُ³ 'daki إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ³ o parçadaki tağuta baktığından, şimdilik yazdırılmadı.

Ve Saniyen: Fihristede ayet-i hasbiye olan Dördüncü Şuanın fihristesi, İhtiyar Lem'asının On

1. Belki sevmediğiniz şey hakkınızda hayırlıdır. (Bakara Suresi: 216.)

2. Kopmaz ve kırılmaz, sap sağlam bir ip [zincir-i nuranî] (Bakara Suresi: 256.)

3. Muhakkak ki insan azgınladır. (Alak Suresi: 6.)

ahir: sonu, son kısmı.

ayet-i hasbiye: 'Allah bize yeter. O ne güzel vekildir' manasındaki 'Hasbünallahü ve ni'mel vekil' ayet-i kerimesi.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bakî: daimi, sonsuz.

beşaret: müjde.

cihet: yer, mahal, semt.

defa: kere, kez, yol.

ehemmiyetli: önemli.

evvelâ: öncelikle.

fihriste: bir kitapta bulunan şeyleri sırayla gösteren liste, katalog.

gayet: son derece.

hemze: elif yerine kullanılan

işaret, elif, vav, ye ve he üzerine konulan kısa okutma işaret.

istihdam: bir hizmette kullanma, çalıştırma.

manidar: nükteli, ince manalı.

mazhar: nail olma, şereflenme.

medde: med işareti, Kur'ân-ı Kerim'de üzerine konduğu elifi uzatarak okutan işaret.

mübarek: feyizli, bereketli.

saniyen: ikinci olarak.

sehiv: hata, yanlışlık.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

sır: gizli mana, çıkan anlam.

tağut: insanları Allah'a karşı isyana sevk eden , isyankâr; her batıl ma'but, şeytan.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

Dördüncü Ricası yerinde yazılsın. Hakikaten münasip görünüyor, tam bir ricadır.

Salisen: Yirmi Sekizinci Lem'anın Yirmi Sekizinci Nüktesinin aynı fihristesi değil, On Beşinci Sözün ahirinde yazılsın. Çünkü, ikisi aynı hakikatten bahsediyor.

Rabian: Merhum Hafız Ali'nin Lem'alar'ını tashih ettim. Yakında, inşaallah gönderilecek.

Bu günlerde mübarek kahramanların Firdevsî ve Yusufi Meyvelerini tashih ederken, o Risale bana o derece kuvvetli ve kıymetli göründü ki, bağırarak dedim: “Bütün çektiğimiz hapis sıkıntıları yüz misli ziyade olsa da, yine bu Meyve Risalesi yüz derece daha fazla iş görmüş. En muannidleri de îmana getirerek geniş dairelerde kendini zevkle okutturuyor.

“Ey bana sıkıntı veren bedbahtlar! Bana ne yaparsanız yapınız, beş para vermem. Başımıza ne gelse ucuzdur, ayn-ı inayettir ve mahz-ı rahmettir” diye tam teselli buldum.

Umum Risale-i Nur Talebelerine selâm ve selâmetlerine dua ederiz.

Said Nursî

ahir: sonu, son kısmı.

ayn-ı inayet: inayetin, lütuf ve ihsanın, bağışın tâ kendisi.

bedbaht: bahtsız, talihsiz, zavallı.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

hakikat: gerçek, doğru.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

iman: inanç, itikat.

inşaallah: Allah izin verirse.

mahz-ı rahmet: rahmetin tâ kendisi, korumanın en üstünü, yargılamanın en iyisi, esir-

gemenin en güzeli.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

misil: kat, eş.

muannit: inatçı, ayak direyen.

mübarek: feyizli, bereketli.

münasip: uygun.

rabian: dördüncü olarak.

risale: belli bir konuda yazılmış küçük kitap, broşür.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

salisen: üçüncü olarak.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

selâmet: salimlik, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

talebe: istekli, öğrenci.

tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

teselli: avutma, acısını dindirme.

umum: bütün, herkes.

ziyade: çok, fazla.

BU İSTİDÂ, ÜÇ MAKÂMÂTA GÖNDERİLMİŞTİR ORADAKİ KARDEŞLERİME BİR MEHAZ OLMAK İÇİN GÖNDERİLDİ

Yirmi seneden beri sabredip sükût eden bir mazlumnun şekvasını dinlemenizi istiyorum.

Hürriyetin en geniş suretini veren cumhuriyet hükûmetinde her bir hürriyetten men' edilmekle beraber, düşmanlarım, benim aleyhime her cihetle serbest olarak beni eziyorlar. Hürriyet-i vicdan ve hürriyet-i fikr-i ilmiyeyi temin eden cumhuriyet hükûmeti, ya beni tam himaye edip garazkâr, evhamlı düşmanlarımı sustursun, veyahut bana düşmanlarım gibi hürriyet-i kalem verip, müdafatıma yasak demesin. Çünkü, resmen, perde altında her muhabereden men'im için postahanelere gizli emir verilmiş. Su ve ekmeğimi getiren birtek çocuktan başka kimse ile beni görüştürmemek için tenbihat verildiği bir zamanda, eskiden beri benim muarızlarım fırsat bulup, tam mahkeme-i temyizizin beraatımızı tasdik ederek mahkemedeki ehl-i vukûfun tahsîn ettikleri kitaplarımı almayı beklerken, o düşmanlarım, hiç münasebetim olmayan bir iki mahrem Risalelerimi verdirip, sonra meslekçe benim aleyhimde bir iki ehl-i vukûfun eline geçirip, aleyhimde fena bir rapor hazırladıklarını işittim.

Daha sabır ve tahammülüm kalmadı. Ben hükûmet-i cumhuriyenin bütün erkânlarına, belki dünyaya ilân ediyorum ki: Kur'ân-ı Hakîmin sırr-ı hakîkatıyla ve i'cazının

aleyh: karşı, karşıt.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
cihet: yan, yön, taraf.
cumhuriyet: siyâsî mekanizması seçimle kurulan, adalet ve hukukun üstünlüğüyle temel hak ve hürriyetleri sağlamayı amaçlayan idare şekli.
ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.
erkân: ileri gelenler.
evham: vehimler, zanlar, ku-

runtular.
fenâ: kötü, uygun olmayan.
garazkâr: kinli, düşmanlık güden, garazı olan, kötü kast sahibi.
himaye: koruma, muhafaza etme.
hükûmet-i cumhuriye: cumhuriyet hükûmeti. cumhuriyet idaresi.
hürriyet-i fikr-i ilmiye: ilmi fikir hürriyeti.
hürriyet-i kalem: yazı yazma hürriyeti.

hürriyet-i vicdan: vicdan hürriyeti.
i'caz: mucizelik, insanların benzerini yapmaktan âciz kaldıkları şeyi yapmak.
ilân: yayma, duyurma, bildirme.
istida: resmî makamlara bir işin yapılmasını istemek maksadıyla yazılan yazı, dilekçe.
Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.

mahkeme-i temyiz: temyiz mahkemesi, mahkeme kararlarının yolunda verilip verilmediğini tetkik etmekle görevli makam, yargıtay.
mahrem: herkesçe bilinmemesi gereken, gizli.
makamat: makamlar.
mazlum: zulüm görmüş, haksızlığa uğramış.
mehaz: menba, bir şeyin alındığı, çıkarıldığı yer, bir şeyin aslının alındığı kaynak.
men: yasak etme, engelleme.
meslek: gidiş, usul, yol.
muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.
muhabere: haberleşme.
münasebet: ilgi, ilişki, bağ.
resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.
şekva: şikayet.
sırr-ı hakikat: hakikat sırrı.
sükût: susma, sessiz kalma.
suret: biçim, görünüş.
tahammül: yüklenme, yüke katlanma.
tahsîn: beğenme, güzel bulma.
tasdik: doğrulama, onaylama.
temin: sağlamlaştırma, sağlama.
tenbihât: tenbihler, ikazlar.

tılsımıyla, benim ve Risale-i Nur'un programımız ve mesleğimiz ve bilfiil semeresini gördüğümüz ve çalıştığımız ve gaye-i hareketimiz ve hedefimiz, ölümün îdam-ı ebedisinden iman-ı tahkîkî ile bıçareleri kurtarmak ve bu mübarek milleti de her nevî anarşilikten muhafaza etmektir.

İşte, Risale-i Nur, üç ehl-i vukuf heyetinin ve üç mahkemenin incelemesinden geçtiği halde, bu iki vazife-i kudsiyeden başka, kastî olarak dünyaya, idareye, asayişe dokunacak ciheti olmadığına, yirmi senelik hayatım ve yüz otuz Risale-i Nur meydanda cerh edilmez bir hüccettir.

Evet, mahkemece dava ettiğim ve benimle münasebettar bütün dostlarımın tasdikı altında, yirmi seneden beri hiç müracaat etmeyen ve on seneden beri hükûmetin erkânlarını birkaçı müstesna olarak bilmeyen ve dört seneden beri dünya harbinden ve hadisatından hiç haber almayan ve merak etmeyen bu bıçare mazlum Said, hiç imkânı var mı ki, ehl-i siyasetle uğraşsın ve idareye ilişsin ve asayişin ihlâline meyli bulunsun. Eğer zerre miktar bulunsaydı, “Karşımda kimler var? Dünyada neler oluyor? Bana kim yardım edecek?” diye soruşturacaktı, merak edecekti, karışacaktı, hilelerle büyüklere hulûl edecekti.

En elîm cüz'î bir hadise şudur ki:

“Bir tecrid-i mutlak içinde her muhabereden kesilmiş vaziyetimden kurtulmak için hapse girmeye bir bahane

anarşi: kargaşa, karışıklık.
asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyyetin sağlanması.
bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
bıçare: çaresiz, zavallı.
bilfiil: bizzat kendi çalışması ile, kendi yaparak.
cerh: reddetme, iptal etme.
cihet: yön.
cüz'î: küçük, az, kıymetsiz, önemsiz.
dava: yargı konusu, sav.
ehl-i siyaset: ülkenin idaresiyle meşgul olanlar, siyaset adamları, politikacılar.
ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.
elîm: şiddetli, çok dert ve keder veren.
erkân: ileri gelenler.
gaye-i hareket: hareketin gayesi.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hâdisat: hadiseler, olaylar.
harp: savaş.
heyet: kurul, komite.
hüccet: delil.
hulûl: girme, içine sokulma.

îdam-ı ebedî: dirilmemek üzere yok oluş, ahiret inancı olmadığı için ölümü ebedî yokluğa gitmek olarak görme.
îdare: memleket işlerinin yürütülmesi, çekip çevirilmesi.
ihlâl: bozma, zarar verme.
iman-ı tahkîkî: tahkîkî iman, imana dair bütün meseleleri inceleyip delil ve bürhan ile inanma.
kasdî: bile bile yapılan.
mazlum: zulüm görmüş, hak-

sızlığa uğramış.
merak: endişe.
meslek: gidiş, usul, yol.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
muhabere: haberleşme.
muhafaza: koruma.
münasebettar: ilgili, alâkalı.
müracaat: başvurma, danışma.
müstesna: istisna olan, hariç.
nevi: çeşit.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin

eserlerinin adı.
semere: meyve, güzel netice.
tasdik: doğrulama, onaylama.
tecrid-i mutlak: hiç kimseyle görüşmemek, tam bir yalnızlık.
tılsım: herkesin bilip çözemediği gizli sır.
vazife-i kudsiye: mukaddes vazife, kutsal vazife.
vaziyet: durum.
zerre: en küçük parça, molekül, atom.

bulunuz ki; beni hapse alsınlar, bu azaptan kurtulayım,” diye bazı dostlarıma bir gizli mektup elden göndermiştim. Ta, benim hayatımın sermayesi ve neticesi ve gayet ziynetli bir surette tezyin edilmiş Risale-i Nur’dan, Denizli’de mahkemede bulunan kitaplarıma yakın olayım ve teslim almaya çalışayım. Maatteessüf, aleyhime olan oradaki ehl-i vukuftan birtek adam beni müdafaa ederken, o dahi mektubumu görüp, hapse girmem için aleyhime hüküm vermeye mecbur olmuş.

Beni hapislere sokan muarızlarımin bir bahaneleri de, o mahkemede ondan beraat kazandığım tarikatçılıktır. Halbuki, Risale-i Nur’da daima dava edip demişim: “Zaman tarikat zamanı değil, belki îmanı kurtarmak zamanıdır. Tarikatsiz Cennete gidenler çoktur, imansız Cennete giden yoktur” diye bütün kuvvetimizle îmana çalışmışız. Ben hocayım, şeyh değilim. Dünyada bir hanem yok ki, nerede tekkem olacak? Bu yirmi sene zarfında, birtek adam yok ki, çıksın desin: “Bana tarikat dersi vermiş.” Ve mahkemeler ve zabıtar bulmamışlar. Yalnız eskiden yazdığım tarikatlerin hakikatlerini ilmen beyan eden Telvihat Risalesi var ki, bir ders-i hakikattir ve yüksek bir ders-i ilmîdir, tarikat dersi değildir. Hürriyet-i vicdanı esas tutan hükûmet-i cumhuriyenin, elbette bu milletin milyarlar ecdadının ruhları bağlandığı bir hakikate ve onun yolunda dünyaya meydan okudukları ve iman-ı tahkikiyi galibâne felsefeye karşı ispat eden bir eseri ve hadimlerini himaye etmek ehemmiyetli bir vazifedir. Yoksa, o zafif hadimin ellerini bağlayıp, binler düşmanlarını ona

aleyh: karşı, karşıt.
azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.
bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
beyan: anlatma, açıklama.
dava: iddia.
ders-i hakikat: hakikat dersi.
ders-i ilmi: ilmi ders.
ecdat: dedeler, büyük babalar, atalar.

ehemmiyetli: önemli.
ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.
felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından inceleyen ilim.
galibâne: galibe yakışır tarzda.
gayet: son derece.
hâdim: hademe, hizmetçi.
hakikat: gerçek, doğru.
hane: ev, mesken.
himaye: koruma, muhafaza

etme.
hüküm: karar, emir.
hükûmet-i cumhuriye: cumhuriyet hükûmeti. cumhuriyet idaresi.
hürriyet-i vicdan: vicdan hürriyeti.
ilmen: ilim ile.
iman: inanç, itikat.
iman-ı tahkiki: tahkiki iman, imana dair bütün meseleleri inceleyip delil ve bürhan ile inanma.
ispat: kanıtlama, doğrulama.

maatteessüf: ne yazık ki, üzülerek belirtiyim ki.
muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.
müdafaa: savunma, koruma.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.
ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.
sermaye: varlık, servet.
şeyh: tarikat kurucusu, bir tarikatta en üst mertebeye ulaşmış kimse; bir tekke veya zaviyede ders veren ve müritleri bulunan kimse.
suret: biçim, şekil, tarz.
tarikât: Allah’a ulaşmak için şeyhin gözetiminde müridin takip edeceği terbiye usul ve yolu.
tarikâtçılık: tarikat taraftarlığı.
tezyin: süsleme, ziynetlendime.
vazife: görev.
zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.
zarfında: süresince.
ziynet: süs.

saldırtmaya hiçbir vecihle o cumhuriyetin düsturları müsaade etmez. Cumhuriyet beni dinleyecek diye şekvamı yazdım. Evet, ¹ حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ derim.

13

HEYET-İ VEKİLEYE VE MİLLETVEKİLLERİ RİYÂSETİNE CÜZ'İ FAKAT EHEMMİYETLİ BİR MÂRUZÂTIMDIR

Otuz seneden beri hayat-ı siyasiyeden çekildiğim halde, bu sırada bir defaya mahsus olarak, vatanî ve millî ve asayişî bir meseleyi beyan ediyorum. Şöyle ki:

Çok emarelerle katî kanaatimiz geldi ki, anarşilik hesabına bana ve bu Emirdağ kasabasına ve dolayısıyla bu vatana bir su-i kast var ki, bir habbeyi kubbeler ve bir sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan bir hadiseyi dağ gibi gösterip, sükûnete muhtaç olan bu vatanda beni bahane edip, anarşilik hesabına ve bir ecnebî plânıyla bize, yani bîçare vatandaşlarımızı îdam-ı ebedîden ve şübehat-ı uhreviyeden kurtarmaya çalışan Nur Şakirtlerine bütün bütün kanunsuz ve keyfî hücum edildi. Pek zahir bir garazla, evham yüzünden, baruta ateş atmak gibi, bu vatana ve asayişe beni bahane edip su-i kast edildi. Şöyle ki:

anarşi: kargaşa, karışıklık.
asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetinin sağlanması.
asayişî: asayiş ve güvenlikle ilgili.
bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
beyan: anlatma, açıklama.
bîçare: çaresiz, zavallı.
cumhuriyet: siyasî mekanizması seçimle kurulan, adalet ve hukukun üstünlüğüyle temel hak ve hürriyetleri sağlamayı amaçlayan idare şekli.
cüz'i: küçük, az.
defa: kere, kez, yol.
düstur: kanun, kural, esas.
ecnebi: yabancı.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehemmiyetli: önemli.
emare: alâmet, belirti, nişan.
evham: vehimler, zanlar, kuruntular.
habbe: tane.
hâdis: olay.

1. Allah bize yeter O ne güzel vekildir. (Al-i İmran Suresi:173.)

hayat-ı siyâsiye: siyasî hayat, politik hayat.
heyet-i vekile: vekiller heyeti, bakanlar kurulu, kabine.
idam-ı ebedî: dirilmemek üzere yok oluş, ahiret inancı olmadığı için ölümü ebedî yokluğa gitmek olarak görme.
kanaat: inanma.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

keyfi: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.
kubbe: gökyüzü, sema.
maruzat: arz edilenler, sunulanlar.
mesele: konu.
millî: millete ait, ulusal.
muhtâc: gerek duyan.
müsaade: izin; elverişli, uygun olma durumu.
riyaset: reislik, başkanlık.
sakirt: talebe, öğrenci.

şekva: şikayet.
şübehat-ı uhreviye: ahirete ait, ahiretle ilgili şüpheler.
su-i kast: kötü kasıt, kötü niyet; kötü kasıtlı iş yapma, tuzak kurma.
sükûnet: huzur, sakinlik.
vatanî: vatanla alakalı, vatanla ilgili, vatana ait.
vecih: cihet, yön.
zahir: görünüşe göre, görünüş itibarıyla.

Üç mahkeme, yirmi senelik mektuplarımı ve kitaplarımı ve hallerimi inceden inceye tetkikten sonra, bize ve kitaplarıma beraat verdiği halde; ve üç seneden beri telifatı terk ettiğim ve haftada ancak bir mektup yazabildiğim ve mecbur olmadan herbiri bir gün nöbetle zaruri hizmetimi yapan üç dört terzi çırağından başka kimseyi kabul etmediğim halde; ve serbestiyet verildiği ve memleketime gitmediğim halde, hiç ömrümde görmediğim bir tarzda ve resmî bir surette beni hiddete getirip bir hadise çıkarmak için, tahkir ve ihanet kastıyla, kanunsuz ve garazla, beni taharrî ile kapımın kilidini kırıp, Kur'anımı ve Arabî levhalarımı evrak-ı muzırza gibi alıp götürmekle beraber, adliyenin mühim bir memuru, resmen buradaki memurlara amirâne demiş ki: "Said'i iki jandarmayla teşhir suretinde çıkarıp, zorla başına şapka giydirip, öylece ifadeye getirmeliydiniz. Hem ona yaşanları tutunuz" diye, ehemmiyetli bir mecliste ve ayn-ı hakikat olan ifademi okudukları vakit söylemiş. Bunda şek ve şüphe kalmadı ki, beni tahkir ve ihanet edip, hiddete getirip, asayiş bozmak garazı takip ediliyor.

Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, binler haysiyet ve şerefimi bu vatandaki bîçarelerin istirahatine ve onlardan belâların def'ine feda etmek için bana bir hâlet-i ruhiyeyi ihsan eylemiş ki, ben de onların yaptığı ve niyetinde bulundukları tahkirat ve ihanetlere karşı tahammüle karar vermişim. Bu milletin asayişine, hususan masum çocukların ve muhterem ihtiyarların ve bîçare hastaların ve fakirlerin dünyevî istirahatlerine ve uhrevî

amirâne: emrederek, emreder gibi, emredercesine, amirmiş gibi.
Arabi: Arapça.
asayiş: emniyet, kanun ve nizâm hakimiyyetin sağlanması.
ayn-ı hakikat: hakikatin aslı, gerçeğin tâ kendisi.
belâ: musibet, sıkıntı.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
bîçare: çaresiz, zavallı.
def: mani olma, kovma, ortadan kaldırma.

dünyevî: dünyaya ait.
ehemmiyetli: önemli.
evrak-ı muzırza: zararlı evrak, kâğıtlar, yapraklar.
fedâ: uğruna verme.
garaz: kötü kasıt, düşmanca niyet, kin.
hâdis: olay.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hakikat: gerçek, doğru.
hâl: durum, vaziyet.
hâlet-i ruhiye: insanın ruh hâli, psikolojik durum, insanın manevî hâli, iç durumu.

haysiyet: itibar.
hiddet: öfke, kızgınlık.
hizmet: uğraşma, çalışma.
hususan: bilhassa, özellikle.
ihanet: hainlik, kötülük etme, arkadan vurma.
ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.
istirahat: dinlenme, rahatlatma.
levha: tablo, çizelge.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
meclis: topluluk, heyet.

mühim: önemli, ehemmiyetli.
muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.
niyet: öncede düşünmek, belelemek.
resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.
resmî: devlet adına olan.
şek: şüphe, zan, tereddüt.
serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
şeref: onur, haysiyet.
şükür: teşekkür.
suret: biçim, şekil, tarz.
tahammül: yüklenme, yüke katlanma.
taharri: soruşturma.
tahkir: hakaret etme, küçük görme, şeref ve haysiyetini incitme.
tahkirat: hakaret etmeler, hor görmeler, küçük görmeler.
tarz: biçim, şekil.
telifât: telifler, kaleme alınan eserler, yazılanlar.
teşhir: ilan etme, herkese duyurma, gösterme.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.
zarurî: zorunlu.

saadetlerine binler hayatımı ve binler şerefimi feda etmeye hazırım.

İşte, sinek kanadını dağ gibi yaptıklarının bir emaresi şu ki: Benim gibi gurbette, hasta, ihtiyar, zayıf, tek başına bulunan bir adam için, on gün zarfında beş defa Afyon Valisi ve Emniyet Müdürü ve iki defa Afyon Müdde-i Umumîsi benim için buraya gelmesi ve iki günde, herbir günde beş tayyare benim gezdiğim yerlerde beni nezaret altına alması; ve beş polis hafiyesinin burada bana tarassud edenlere ilâve edilip, ahvalimi tecessüs etmek için gönderilmesi; ve postahanelere bana ait mektupların müsadere için resmen emir verilmesi gösteriyor ki, Şeyh Said ve Menemen Hadisesinin on misli bir hadiseyi evhamla düşünmüşler. Habbeyi kubbe söylemişler ki, böyle bir vaziyet alıyorlar. Benim eski hayatımı zannedip, ihanetle hiddete gelecek tahmin etmişler. Bilâkis aldandılar. Biz, bütün kuvvetimizle anarşiliğe bir Sedd-i Zülkarneyn gibi, bir sedd-i Kur'ânî tesisine çalışıyoruz. Bize işenler, anarşilik ve belki komünistliğe zemin ihzar ediyorlar.

Evet, eğer eski hayatım gibi, izzet-i ilmiyeyi muhafaza etmek için hiçbir hakareti kabul etmemek olsaydı ve vazife-i hakikîyesi sırf ahiret ve ölümün îdam-ı ebedisinden Müslümanları kurtarmak vazifesi olmasaydı ve bana işenler gibi sırf dünyaya ve menfi siyasete çalışmak olsaydı, on Menemen, on Şeyh Said Hadisesi gibi bir hadiseye, o anarşilik hesabına çalışanlar sebebiyet vereceklerdi.

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.
ahval: haller, durumlar.
anarşi: kargaşa, karışıklık.
bilâkis: aksine, tersine.
defa: kere, kez, yol.
emare: alâmet, belirti, nişan.
evham: vehimler, zanlar, kuruntular.
fedâ: uğruna verme.
gurbet: yabancı yere gidip kalma, doğup büyüyen yerler dışında kalma.
habbe: tane.
hâdis: olay.
hafiye: saklı ve gizli olayları araştıran polis.
hakaret: saygı göstermeme, alçak görme, aşağılama.
hiddet: öfke, kızgınlık.
îdam-ı ebedî: dirilmemek üzere yok oluş, ahiret inancı olmadığı için ölümü ebedî yokluğa gitmek olarak görme.
ihanet: hainlik, kötülük etme, arkadan vurma.
ihtiyar: yaşlı.
ihzar: hazır etme, hazırlama.
izzet-i ilmiye: ilmin izzeti, ilmin gerektirdiği ağırbaşlılık.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.
kubbe: gökyüzü, sema.
menfi: olumsuz, müspet olmayan.
misli: kat; eş.
müddeiumumi: savcı.
muhafaza: koruma.
müsadere: toplatma, elden alma.
nezaret: gözetme, bakma.

resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.
saadet: mutluluk.
sebebiyet: sebep olma.
sedd-i Kur'ânî: Kur'ân'a ait set, Kur'ân'ın yıkılmaz seddi, kalesi.
Sedd-i Zülkarneyn: Zülkarneyn'in seddi; Zülkarneyn'in Ye'cüc ve Me'cüc kavminden korunmak isteyenler için yaptırdığı çok büyük ve sağlam set, kale.
seref: onur, haysiyet.

tarassut: gözetme, göz altında tutma.
tayyare: uçak.
tecessüs: iç yüzünü araştırma, ayrıntısını öğrenme, araştırma merakı, araştıncılık.
tesis: kurma, meydana getirme.
vazife: görev.
vazife-i hakikiye: hakikî gerçek vazife.
vaziyet: durum.
zarfında: süresince.
zemin: temel, dayanak.

Hem, üç mahkeme ve yirmi senede kaç vilâyetin zabıtalrı, kıyafetime kanunca ilişmedikleri ve mazuriyetim ve inzivama binaen tebdil-i kıyafetime hiçbir ihtar olmadığı halde, böyle keyfî, kanunsuz, cebren ahali içinde başıma şapkayı giydirmeye çalışmak, kırk seneden beri bu vatanda, hususan iman-ı tahkikî dersinde kardeşâne alâkadar olan yüz binler adam, pek büyük bir heyecan içinde zemini hiddete getirip, emsalsiz ağlamaya vesile olacaktı.

Zaten ecnebî parmağıyla, güya hakkımda teveccüh-ü ammeyi kırmak fikriyle, damarlarıma dokunacak kanunsuz muamelelerin mezkûr maksat için yapıldığına çok emarelerle katî kanaatimiz geldi. Fakat, Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, benim gibi kabir kapısında, alâkasız, dünyadan usanmış, hürmetten, teveccüh-ü ammeden kaçmış ve şan ü şeref ve hodfuruşluk gibi riyakârlıklara hiçbir meyli kalmamış bir vaziyette iken, bunların bana karşı kanunsuz ihanetlerinin hiçbir ehemmiyeti kalmadı. Cenab-ı Hakka havale ediyorum. Bana lüzumsuz evham yüzünden eziyet edenlerin yakında ölümle îdam-ı ebediyye giriftar olacaklarını düşünüp, hakikaten acıyorum. Ya Rabbî, onların îmanını Risale-i Nur'la kurtar, îdam-ı ebedîden sırr-ı Kur'ân'la terhis tezkeresine çevir! Ben de onlara hakkımı helâl ediyorum.

Said Nursî

ahali: halk.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

cebren: cebirle, zorla, kuvvet kullanarak, mecburî.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

ecnebî: yabancı.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

emare: alâmet, belirti, nişan.

emsalsiz: benzersiz.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

eziyet: incitme, büyük sıkıntı verme.

giriftar: tutkun, düşkün, müptelâ.

güya: sanki.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

havale: ısmarlama, bırakma.

helâl: bağışlama, alacağından

vaz geçme.

hiddet: öfke, kızgınlık.

hodfurus: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.

hürmet: saygı.

hususan: bilhassa, özellikle.

îdam-ı ebediye: dirilmemek üzere yok oluş, ahiret inancı olmadığı için ölümü ebedî yokluğa gitmek olarak görme.

ihanet: hıyanet, arkadan vurma.

ihtar: dikkat çekme, hatırlat-

ma, uyarı.

iman: inanç, itikat.

iman-ı tahkikî: tahkikî iman, imana dair bütün meseleleri inceleyip delil ve bürhan ile inandırma.

inziva: bir köşeye çekilme, tek başına yaşama, dünya işlerinden vaz geçme, dünyadan el-etek çekme.

kanaat: inanma.

kardeşâne: kardeşçe, kardeş gibi.

katî: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

keyfî: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.

kiyafet: bir kimsenin giyindiklerinin bütünü.

maksat: kast, amaç, düşünce.

mazuriyet: mazurluk, özürülük.

mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.

muamele: işlem.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

riyakâr: riya eden, iki yüzlü, sahtekâr.

şan: şöhret, ün.

şeref: onur, haysiyet.

sırr-ı Kur'ân: Kur'ân'ın sırrı.

şükür: teşekkür.

tebdil-i kıyafet: kıyafet değiştirme, kıyafet değişikliği.

terhis: izin verme, serbest bırakma, salıverme.

teveccüh-i amme: genel teveccüh, umurun, herkesin, halkın yönelişi.

tezker: askerlik görevinin bittğini belgeleyen terhis kâğıdı.

vaziyet: durum.

vesile: bahane, sebep.

vilayet: il.

zabita: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

zemin: yeryüzü.

BANA HİZMET EDEN KÜÇÜCÜK BİR RİSÂLE-İ NUR TALEBESİNİN ÇOKLAR NÂMINA SORDUĞU SUÂLINE CEVAPTIR

Sual: Üstadım, yağmur duası ve namazın neticesi görünmedi, faydasız kaldı. İki üç defa bulut toplandı, yağmur vermeden dağıldı. Neden?

Elcevap: Yağmursuzluk, bu çeşit dua ve namazın vaktidir, illeti ve hikmeti değil. Nasıl ki güneş ve ayın tutulması zamanında küsuf ve husuf namazı kılınır ve güneşin gurubuyla akşam namazı kılınır; öyle de, yağmursuzluk, kuraklık, yağmur namazının ve duasının vaktidir.

İbadet ve duanın sebebi ve neticesi, emir ve rıza-i İlâhîdir; faydası, uhrevîdir. Eğer namazdan, ibadetten dünyevî maksatlar niyet edilse, yalnız onlar için yapılsa, o namaz battal olur. Meselâ, akşam namazı güneşin batmaması için ve husuf namazı ayın açılması için kılınmaz. Öyle de, bu nevî ibadet, yağmuru getirmek için kılınmaz, yanlış olur. Yağmuru vermek, Cenab-ı Hakkın vazifesidir. Biz, vazifemizi yaptık; onun vazifesine karışmayız.

Gerçi yağmur namazının zahir neticesi yağmurun gelmesidir, fakat asıl hakikî, en menfaatli neticesi ve en güzel ve tatlı meyvesi şudur ki: Herkes o vaziyetle anlar ki, onun tayinini veren babası, hanesi, dükkânı değil, belki

battal: işe yaramaz, hantal.

defa: kere, kez, yol.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

dünyevî: dünyaya ait.

gerçi: her ne kadar...

gurup: batma, batış.

hakiki: gerçek.

hane: ev, mesken.

hikmet: ilahî gaye, gizli sebep, fayda.

hizmet: birinin işini görme, bir

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

kimsenin hesabına veya menfaatine iş görme.

husûf: ay tutulması.

illet: sebep, gaye.

kûsuf: güneş tutulması.

maksat: kast, amaç, düşünce.

menfaat: fayda.

meselâ: örneğin.

nam: adına, yerine.

nevi: çeşit.

niyet: öncede düşünmek, belemek.

rıza-yı İlâhî: Allah'ın rızası, hoşnutluğu.

sual: soru.

tayın: ekme, erzak, yiyecek.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

vakt: münasip, uygun zaman.

vazife: görev.

vaziyet: durum.

zahir: görünüşe göre, görünüş itibarıyla.

onun tayinini ve yemeğini veren, koca bulutları sünger gibi ve zemin yüzünü bir tarla gibi tasarrufunda bulunduran bir Zat; onu besliyor, rızkını veriyor. Hatta en küçük bir çocuk da —daima aç olduğu vakit validesine yalvarmaya alışmışken—o yağmur duasında küçücük fıkırinde büyük ve geniş bu manayı anlar ki, “Bu dünyayı bir hane gibi idare eden bir Zat, hem beni, hem bu çocukları, hem validelerimizi besliyor, rızıklarını veriyor. O vermese, başkalarının faydası olmaz. Öyle ise ona yalvarmalıyız” der, tam imanlı bir çocuk olur.

Bu münasebetle kısacık altı nokta beyan edilecek:

• **BİRİNCİ NOKTA:** Nîmet ve rahmet-i İlâhiyenin fiatı, şükürdür. Biz, şükürü hakkıyla vermedik. Evet, rahmetin fiatını şükürle vermediğimiz gibi, zulmümüzle, isyanımızla gadabı celb ediyoruz. Şimdi zemin yüzünde zulüm ve tahribat, küfür ve isyanla, nev-i beşer, tam tokada kendini müstehak etti ve dehşetli tokatlar yedi. Elbette bir parça hissemiz de olacak.

• **İKİNCİ NOKTA:** Hadîste var ki, hatta “Deniz dibinde ki balıklar dahi günahkâr ve zalimlerden şekva ediyorlar ki, onların yüzünden yağmur kesilir, hatta ‘bizim nafakamız azalır’ derler.”¹ Evet bu zamanlarda öyle günahlar, zulümler oluyor ki, rahmet istemeye yüzümüz kalmıyor; masum hayvanlar da azap çekerler.

• **ÜÇÜNCÜ NOKTA:** Âyette vardır: “Öyle musîbetten kaçınız ki; geldiği vakit zalimlere mahsus kalmaz, masumlar ve mazlumlarda da içinde yanar.”² Çünkü,

mana: anlam.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

mazlum: zulüm görmüş, haksızlığa uğramış.

münasebet: vesile, alâka, bağ.

musibet: felaket, bela.

müstahak: hak eden, hak etmiş.

nafaka: geçimlik, geçinmek için gerekli olan şey.

nev-i beşer: insanoglu, insanlar.

nîmet: lütuf, ihsan, bağış.

nokta: konu ile ilgili bölüm.

rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.

rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.

rızık: hayatı devam ettirmeye yetecek miktarda yiyecek.

şekva: şikayet.

şükür: teşekkür.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalara.

tasarruf: idare, kullanım.

valide: ana, anne.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

Zat: azamet ve ululuk sahibi olan Allah.

zemin: yer.

zulm: haksızlık, eziyet.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

1. Et-Terğib ve't-Terhib, 1:281, 3:314; Hayatü'l-Hayavanü'l-Kübra, 1:381

2. Enfal Suresi: 25.

ayet: Kur'an'ın her bir cümlesi.

azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.

beyan: anlatma, açıklama.

celp: çekme, çekiş, kendine çekmek.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

gadap: kızgınlık, hiddet, öfke.

günahkâr: günahlı, günah işlemiş.

hadis: Peygamberimizin sözü.

hane: ev, mesken.

hisse: pay, nasip.

idare: döndürme, çevirme, yönetme.

iman: inanç, itikat.

isyan: başkaldırma, itaatsizlik, emre karşı gelme.

küfür: imansızlık, dinsizlik.

arzi: dünyaya ait, dünya ile ilgili.
belâ: musibet, sıkıntı.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
dair: alakalı, ilgili.
def: ortadan kaldırma, yok etme, giderme.
defa: kere, kez, yol.
ehemmiyetli: önemli.
ekser: pek çok.
emare: alâmet, belirti, nişan.
fenâ: kötü, uygun olmayan.
hâdis: olay.
haram: İslâmiyetçe yasaklanan işler.
Harb-i Umumî: genel harp, umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.
hârika: olağanüstü.
hikmet-i diniye: dine ait hikmet.
imtihan: deneme, sınav.
intişar: yayınlanma, neşrolma.
istifade: faydalanma, yararlanma.
istihkak: hak etme, hak kazanma, hakkı olma.
küllî: umumî, genel.
mahkeme-i temyiz: temyiz mahkemesi, mahkeme kararlarının yolunda verilip verilmediğini tetkik etmekle görevli makam, yargıtay.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
men: yasak etme, engelleme.
menfaat: fayda.
musibet-i âmme: umumî musibet, genel olan, herkesi etkileyen belâ, âfet, v.s.
müstahak: hak eden, hak etmiş.
nev: tür, çeşit.
rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî ni-

musibet-i ammeden masumlar harika bir tarzda yangın içinde selâmette kalsalar, hikmet-i diniye bozulur. Çünkü, din bir imtihan, bir tecrübedir. O vakit, Ebu Cehil gibi fenalar, aynen Ebu Bekir-i Sıddık (radiyallahü anh) gibi tasdik ederler. Onun için, musibet-i ammede masumlar da belâ çekerler.

• **DÖRDÜNCÜ NOKTA:** Şimdi, malda ve rızıkta hilelerle, suiistimalle, rüşvetle çok haram karıştığı ve ekinciler kendi malına hakkıyla sahip olmadığı ve on adamdan iki üçü tam rahmete müstehak ise, ekincilerin malından istifade edenlerden beş altısı ya zulüm ile haram karıştırmakla, ya şükürsüzlükle rahmete istihkakını kaybediyor.

• **BEŞİNCİ NOKTA:** Risale-i Nur—bu Anadolu memleketine—belâların def'ine ehemmiyetli bir vesiledir. Sadaka nasıl belâyı def' ediyor, onun intişarı ve okunması külli bir sadaka nevinde semavî ve arzî belâların def'ine çok emareler ve çok hadiselerle tebeyyün etmiş, hatta Kur'ân'ın işaretiyle tahakkuk etmiş. Ve yazmasını ve intişarını menetmek zamanlarında dört defa zelzelelerin başlaması ve intişarıyla durmaları ve Anadolu'da ekser okunması İkinci Harb-i Umumînin Anadolu'ya girmesine bir vesile olduğu Sure-i **وَالْعَصْرِ** işaret ettiği, bu iki ay kuraklık zamanında mahkemenin Risale-i Nur'un beraatına ve vatana menfaatli olduğuna dair kararını mahkeme-i temyiz tasdik ederek tam bir serbestiyetle Risale-i Nur'un intişar ve okunmasını beklerken, bütün bütün aksine olarak menedilmesi ve mahkemedeki

metler vermesi.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

rızık: hayatı devam ettirmeye yetecek miktarda yiyecek.

rüşvet: yetkili, görevli bir kimseye, bir başka kimse tarafından kanunlara aykırı şekilde, bir çıkar vad edilerek veya sağlanarak her hangi bir işin yaptırılması; bu işin yaptırılması için verilen para, mal, v.s.

sadaka: Allah rızası için ihtiyaç sahibi fakirlere yapılan yardım.

selâmet: salımlık, emniyet, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

semavî: semaya ait, gökten gelen.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

su-i istimal: bir şeyi kötüye kullanma.

şükür: teşekkür.

tahakkuk: gerçekleşme, ol-

ma; delil ile ispat edilme, kesinleşme.

tarz: biçim, şekil.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tebeyyün: meydana çıkma, görünme, belli olma, anlaşılma.

tecrübe: deney.

vesile: yol, vasıta, sebep.

zelzele: yer sarsıntısı, deprem.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

Risalelerin sahiplerine iade edilmemesi ve bizi de o cihetle konuşmaktan menetmeleri cihetiyle, belâların def'ine vesile olan bu külli sadaka-i maneviye, karşı çıkamadı; günahımız neticesi kuraklık başladı.

• **ALTINCI NOKTA:** Yağmursuzluk, bir musibettir ve ceza-i amel bir azaptır. Buna karşı, ağlamakla ve hüznün ve kederle, niyaz ve hazinâne yalvarmakla ve pek ciddî nedamet ve tevbe ve istiğfarla karşılamak ve Sünnet-i Seniyye dairesinde, bid'alar karışmadan, şeraitin tayin ettiği tarzda dergâh-ı İlâhiyye iltica etmek ve dua ve o hâle mahsus ubudiyetle mukabele etmektir.

Hem böyle umumî musibetler, ekser nasın hatasından geldiği cihetle, o insanların ekseri—kısım-ı azamı—tevbe ve nedamet ve istiğfar etmekle def' olur.

Biz Risale-i Nur Şakirtleri dünyaya çok ehemmiyet vermediğimizden, dünyaya yalnız Risale-i Nur için baktığımızdan, bu yağmursuzlukta dahi o noktadan bakıyoruz. İşte Denizli'de mahkemeye verilen cüz'î bir kısım Risale-i Nur, sahiplerine iadesinin aynı zamanında, burada dahi bir kısım zatlar yazmaya başlamaları aynı vaktinde, bu yağmursuzlukta bir derece rahmet yağdı. Fakat Risale-i Nur'un serbestiyeti cüz'î olmasından, rahmet dahi cüz'î kaldı. İnşallah, yakında benim de Risalelerim iade edilecek, tam serbest ve intişarı küllileşecek ve rahmet dahi tam olacak.

azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.
belâ: musibet, sıkıntı.
bid'a: sonradan ortaya çıkan.
ceza-i amel: yapılan işin karşılığı.
ciddî: gerçek olarak, hakikaten.
cihet: yön, sebep, vesile.
cüz'î: küçük, az.
def: mani olma, kovma, ortadan kaldırma.
dergâh-ı İlâhiyye: Cenab-ı Hakkın dergâhı, kapısı, katı.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ekser: pek çok.
hazinâne: hüznünlü bir şekilde, üzücü.
iade: geri verme.
iltica: sığınma, güvenme, dayanma.
inşaallah: Allah izin verirse.
intişar: yayınlanma, neşrolma.
istiğfar: tevbe etme, Allah'tan günahlarının bağışlan-

masını isteme.
keder: kaygı, acı, hüznün.
kısım-ı azam: büyük kısım, ekseriyet, çoğunluk.
külli: umumî, genel.
men: yasak etme, engelleme.
mukabele: karşılık verme, karşılama.
musibet: felaket, bela.
nâs: insanlar.
nedamet: pişmanlık.
niyaz: Allah'a yalvarma ve yakarma.
rahmet: Allah'ın kullarını esir-

gemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sadaka-i maneviye: belâları defedecek manevî sadaka.

şakirt: talebe, öğrenci.
şerâit: şartlar.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

sünnet-i seniyye: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) yüce sünneti; yüksek hâl, söz, tavır ve tasvipleri.

tarz: biçim, şekil.

tayin: belirleme, yerini belli etme.

tevbe: Allah'tan af dileme.

ubudiyet: kulluk.

umumî: genel.

vesile: bahane, sebep.

Azîz, sıddîk kardeşlerim,

Hizbü'l-Kur'ânü'l-Muazamın hem fevkalâde ehemmiyeti, hem faydaları, hem okumasında hiçbir vesvesenin gelmemesi, hem bütün Kur'ân'ın en sevaplı ayetlerinin ihtivası, hem Risale-i Nuriyenin bütün esaslarını ve hakikatlerini cem' etmesi, hem herkese, hususan her vakit bütün Kur'ân'ı okumaya fırsat bulamayan ve hafız olmayanlara tamam Kur'ân'ın bir nümune-i kudsi, hem tamam Kur'ân'ın tevafuklu tabında bir misal-i musağğarı ve müjdecisi, hem maddî ve lâfzî ve manevî parlak bir i'câz göstermesi gibi pekçok hasiyetleri var ve bu şuhuru mübarekedeki pekçok bereketlere ve nurlara ve sevaplara medardır ve onun tâbına ve neşrine çalışmışlara çok büyük hayırlar kazandırır.

Risale-i Nur'un iki parlak ve kudsi istinad noktası ve âb-ı hayat çeşmesi olan ¹ **شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ** (ilâ ahir) ayetiyle ² **قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكِ الْمُلْكِ** (ilâ ahir) ayeti, her nasılsa sehven, Sure-i Âl-i İmran'dan alınan ayetlerde yazılmamışlar. O iki ayeti de yazıp içine koyunuz.

Bu günlerde on ikinci sahifeyi okurken birden ³ **إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ** ayeti gözüme ilişti. ⁴ **وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ** Makabline baktım.

âb-ı hayat: hayat suyu; içene ebedî hayat verdiğine inanılan ef-sanevî su, bengisu.

ahir: sonra.

ayet: Kur'an'ın her bir cümlesi.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bereket: mübareklik, bolluk, saadet.

cem: toplama, bir araya getirme.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

fevkalâde: olağanüstü.

hafız: Kur'an-ı Kerim'i tamamen ezberleyen ve okuyan kimse.

hakikat: gerçek, doğru.

hasiyet: bir şeye has özellik, nite-lik.

husususan: bilhassa, özellikle.

i'câz: mucizelik, insanların benze-rini yapmaktan âciz kaldıkları şe-yi yapmak.

ihtiva: içine alma, kapsama.

ilâ: son, nihayet, dek, değin, ... ye, ... ye kadar.

istinad: dayanak.

kudsi: mukaddes, yüce.

lâfzî: kelimenin söylenişine ve yapısına ait, onlarla ilgili.

maddî: madde ile alakalı.

mâkabl: geçmişteki, geçmiş, bir şeyin kendinden önce olan.

manevî: manaya ait, maddî ol-mayan.

medar: sebep, vesile.

misal-i musağğar: küçültülmüş örnek, bir şeyin bütün özellikleri-ni taşıyan, ondan daha küçük olan örneği.

neşr: yayım, yayın.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin

1. Allah, kendesinden başka ibadete layık hiçbir ilah bulunmadığını ap açık bildirdi. Buna me-leklerde şahitlik ettiler. (Al-i İmran Suresi:18.)

2. De ki: "Ey mülkün sahibi Allah'ım!..." (Al-i İmran Suresi:26.)

3. Münafıklar Cehennem'in alt tabakasındadırlar. (Nisa Suresi: 145.)

4. Ayetin tamamı şöyledir: Tam bir teslimiyetle Allah'a yönelen, Allah'a ihlasla itaat ve iba-det ederek batıl dinleri bırakıp İbrahim'in dini olan İslama uyan kimseden din yönüyle da-ha güzel kim vardır? İbrahim ise Allah'ı dost edinmiştir. (Nisa Suresi: 125.)

adı.

sahife: sayfa.

sehven: yanlışlıkla, yanlışlarak, hataen.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz

kabullenen.

shuhur-i mübareke: mübarek aylar.

sure: Kur'an-ı Kerim'in ayrıldı-

ğı 114 bölümden her biri.

tab: basma.

tevafuk: uygunluk; belli sıra, ölçü ve münasebetler içeri-sinde birbirine denk gelme.

vesvese: şüphe, kuruntu, kal-be gelen asılsız kötü ve sinsi düşünce.

(ilâ ahir) gördüm. Arka sahifesine baktım, gördüm ki, Risale-i Nur'a işaret eden dört ayet var ve onlar, Birinci Şuada izah edilmiş. Kalbime geldi. Herhalde bu dehşetli ayet, bu dehşetli ve zulümatlı ve nifakı kuvvetli asrımıza da hususî bakar. Dikkat ettim, kanaatim geldi. Bir emaresi şudur ki:

¹ **إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ** cifir ve ebced hesabıyla, tam tamına nifakın dört mertebesinin tarihlerine tevafuk ile parmak basıyor. Şöyle ki:

Şeddelere sayılır, eğer okunmayan hemzeler ve **فی** 'deki okunmayan **ی** sayılmazsa, tam tamına bin üç yüz altmış iki ederek, bu seneye parmak basar. Eğer **مِنَ النَّارِ** 'deki şedde bir *nun*, bir *lâm*-ı aslî hesap olsa, bin üç yüz kırk iki ederek, Birinci Harb-i Umumînin dehşetli nifakları netice veren tarihine tam tamına tevafukla haber verir. Eğer şedde iki *nun* sayılsa, okunmayan hemzeler ve **ی** de sayılsa bin üç yüz yetmiş altı ederek, bu zulümatlı nifakın sukut mertebesine ve çok ayetlerde “nur” ile karşılaştırılan ² **الظُّلُمَاتِ** kelimesinin makam-ı cifrîsi olan bin üç yüz yetmiş ikiye dört farkla tevafuk ederek haber verir. Eğer okunmayanlar sayılsa, ve ³ **النَّارِ** 'daki şedde *lâm*-ı aslî olsa, tam tamına bin üç yüz altı ederek, küfür ve

küfür: imansızlık, dinsizlik.
makam-ı cifrî: cifre ait makam, cifir hesabına göre ulaşılan netice, sayı değeri.
meretebe: derece, basamak.
nifak: ikiyüzlülük, münafıklık.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sahife: sayfa.
şedde: Arapça ve Farsçada iki defa okunması gereken bir harfin üzerine konulan ve o harfi iki defa okutan işaret.
sükût: değerden düşme, değerini yitirme.
tevafuk: uygunluk; belli sıra, ölçü ve münasebetler içerisinde birbirine denk gelme.
tevafuk: uygunluk; belli sıra, ölçü ve münasebetler içerisinde birbirine denk gelme.
zulûmat: karanlıklar, dinsizlik, zulüm ve küfür.

1. Münafıklar Cehennemin en alt tabakasındadırlar. (Nisa Suresi: 145.)

2. Karanlıklar

3. Bir nur.

ahir: sonra.

asr: yüzyıl.

ayet: Kur'an'ın her bir cümlesi.

cifir: harflere verilen sayı kıymeti ile geleceğe veya geçen hâdiselere, ibarelerden tarih veya isme dair işaretler çıkarmak ilmi.

dehşetli: ürktütücü, korkunç.

ebced: Arap alfabesinin ilk tertibi ve harflerinin taşıdığı sayı değerlerine dayanan hesap sistemi.

emare: alâmet, belirti, nişan.

haber: bilgi, bilgilendirme.

Harb-i Umumi: genel harp, umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.

hemze: elif yerine kullanılan işaret, elif, vav, ye ve he üzerine konulan kısa okutma işareti.

hususî: özel.

ilâ: son, nihayet, dek, değin, ... ye, ... ye kadar.

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

kanaat: inanma.

nifakın dehşetli fırtınalarının tarihine tevafukla parmak basar gördüm.

Evet, iki ر dört yüz; üç ف , iki ل üç yüz; bir ق , iki şeddeli ن 'lar üç yüz; bir م , bir س yüz; diğer م , bir ی , bir ن o da yüz; iki ن , o da yüz; yekûnu bin üç yüz. Bir ل , bir ك elli; şeddeli د sekiz ve iki medde, iki hemze dört; mecmuu bin üç yüz altmış iki eder. Öteki üç adedi de kıyas edilsin.

Hem on ikinci ve on üçüncü sahifelere dikkatle baktım, gördüm ki: Risale-i Nur'a ve şakirtlerine ve muarızlarına o derece mutabık geliyor ki, değil yalnız bir mana-i işarî ile bir remizdir, belki bu asra bakan mana-i sarîhiyle hususî bakar, külli manasına mümtaz bir ferd olarak dahil eder diye katî anladım, hadsiz şükrettim. Bu hizmet-i Nuriyede şimdiye kadar başımıza gelen belâlar yüz derece ziyade olsa, yine ucuzdur; biz kazanıyoruz. O belâlar, ehemmiyetsiz fanî şişelerimizi ve cam parçalarımızı kırmalarıyla, bakî ve uhrevî elmasları bize kazandırıyorlar diye sabır içinde şükretmeliyiz ve sevinmeliyiz bildim.

Hem, beni bu sekizinci defadaki zehirlendirmeleri dahi yine akim kaldığını size beşaret veriyorum.

akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.

asr: yüzyıl.

bâkî: daimî, sonsuz.

belâ: musibet, sıkıntı.

beşaret: müjde.

dâhil: içine girme, sokma.

defa: kere, kez, yol.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehemmiyetsiz: önemsiz.

fânî: ölümlü, geçici.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hemze: elif yerine kullanılan işaret, elif, vav, ye ve he üzerine konulan kısa okutma işareti.

hizmet-i Nûriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.

hususî: özel.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddü-

de mahal bırakmayan.

kiyas: karşılaştırma, bir şeyi başka bir şeye benzeterek hüküm verme.

külli: umumî, genel.

mana: anlam.

mana-yı işarî: yazı ve işaretlerle ifade edilen mana.

mana-yı sarîh: açık mana, remiz ve ima yoluyla değil açık anlatım.

mecmu: bütün hepsi.

medde: med işareti, Kur'ân-ı Kerîm'de üzerine konduğu

elifi uzatarak okutan işaret.

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

mümtaz: ayrıcalıklı, üstün tutulmuş, imtiyazlı.

mutabık: uygun.

nifak: ikiyüzlülük, münafıklık.

remiz: işaret; istediğini işaretlerle ifade etme, ima.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

sahife: sayfa.

şakirt: talebe, öğrenci.

şedde: Arapça ve Farsçada iki defa okunması gereken bir harfin üzerine konulan ve o harfi iki defa okutan işaret.

şükür: teşekkür.

tevafuk: uygunluk; belli sıra, ölçü ve münasebetler içerisinde birbirine denk gelme.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

yekûn: toplam.

ziyade: çok, fazla.

¹ فَأَنْتَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ Gavs-ı Âzam'ın teminatı, yine tahakkuk eyledi.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua eder ve dualarını bu mübarek Şuhur-u Selâsede isterim.

*Ve daire-i Nuriyede kesretli bulunan
masumların ve elleri boş dönmeyen müba-
rek ihtiyarların masumâne dualarını bütün
ruhumla arzu eden kardeşiniz*

Said Nursî

﴿ 16 ﴾

Azîz kardeşlerim,

Size iki pusulayı Leyle-i Regaibden altı saat evvel yazdım. Hizbü'n-Nuriye, kâğıt ile teslimden sonra, katiyen benim kanaatimde bir nevî Mu'cize-i Ahmediye olarak, iki aydan beri mütemadiyen kuraklık ve yağmursuzluk, her tarafta daima namazlardan sonra pekçok duaların akim kaldığı ve herkes me'yusiyetten derd-i maişet endişesiyle kalben ağlarken, birden Leyle-i Regaib—bütün ömrümde hiç mislini işitmediğim ve başkalar da işitmediği—üç saatte yüz defa, belki fazla tekrar ile melek-i ra'dın yüksek ve şiddetli tesbihatıyla öyle bir rahmet yağdı ki, en muannide dahi Leyle-i Regaibin kudsiyetini ve Hazret-i Risaletin bir derece, bir cihette

suz ve günahsız bir şekilde.
melek-i ra'd: gök gürültüsü ile vazifeli, görevli melek.
me'yusiyet: ümitsizlik.
misil: benzer.
muannit: inatçı, ayak direyen.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
mütemadiyen: sürekli olarak, devamlı.
nevi: çeşit.
pusula: kısa mektup.
rahmet: yağmur, faydalı yağmur.
ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.
selâm: banş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
Şuhur-i Selâse: Üç Aylar; Recep, Şaban ve Ramazan.
tahakkuk: gerçekleşme, kesinleşme.
teminât: güvence.
tesbihat: tesbihler, Cenab-ı Hakkın bütün noksan sıfatlardan uzak ve bütün kemal sıfatlara sahip olduğunu ifade eden sözler.
umum: bütün, herkes.

1. Muhakkak ki sen ayn-i inayetle himayet edilmektesin.

akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.
arzu: isteme, bekleme, özleme.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
cihet: yön, görüş açısı.
daire-i nuriye: nura ait daire, nur dairesi.
defa: kere, kez, yol.
dird-i maişet: geçim derdi

ve zorluğu, geçim sıkıntısı.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
evvel: önce.
Gavs-ı Azam: en büyük gavs, Abdülkadir-i Geylânî Hazretlerinin namı.
Hazret-i Risâlet: Peygamberimiz Hz. Muhammed.
kalben: kalp ile, kalpten; içten ve samimî olarak.
kanaat: inanma, görüş, fikir.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.
kesretli: çokluğu olan, çok fazla.
kudsiyet: kutsallık, mukaddeslik, azizlik.
Leyle-i Regaip: Regaip Gece-si, Recep ayının ilk Cuma gecesi.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
masumâne: masumca, suç-

âlem-i şâhadete teşrifinin umum kâinatça ve bütün asırlarda nazar-ı ehemmiyette ve rahmetenlilâlemîn olduğunu ispat etti ve kâinat o geceyi alkışlıyor diye gösterdi. Acaba, dualarımızda Isparta, bu memleketle beraberdi, bu yağmurda hissesi var mı?” merak ediyorum. Şimdiye kadar çok emarelerle Risale-i Nur bir vesile-i rahmet olmasından, bu rahmet îma eder ki, her halde ehemmiyetli bir fütuhâtı perde altında vardır ve belki serbestiyetine bir işarettir. Hem, burada *Lem’alar*’ın verdiği iştîyak cihetiyle yazıcıların çoğalmasa, inşaallah bir nevî makbul dua hükmüne geçti.

17

Azîz, sıddîk, sarsılmaz kardeşlerim ve varislerim,

Bana karşı şimdiki tazyikatın üç sebebi var:

Birincisi: Heyet-i Vekilenin kararıyla, iaşem için hergün iki buçuk banknot ve sair masraflar için de bir tahsisat ve istediğim tarzda bir haneyi inşa edip bana vermek hakkında buraya emir gelmişti. Ben de kabul etmedim, yalnız yol masrafı için Denizli’de sevkiyatım için verilen bir kısmı kabul ettim. Onlar da kızdılar, tarassuda başladılar.

İkinci sebep: Denizli havalisindeki ahali Risale-i Nur hesabına bana karşı haddimden pekçok ziyade

ahali: halk.

âlem-i şâhadet: gözle gördüğümüz, şahit olduğumuz âlem, kâinat.

asr: yüzyıl.

Azîz: izzetli, muhterem, saygın.

banknot: kâğıt bir lira.

cihet: yön, sebep, vesile.

dua: Allah’a yalvarma, niyaz.

ehemmiyetli: önemli.

emare: alâmet, belirti, nişan.

fütuhât: zaferler, fetihler, galibiyetler.

havalî: bölge, etraf, çevre, civar.

Heyet-i Vekile: vekiller heyeti, bakanlar kurulu, kabine.

hisse: pay, nasip.

hükmüne: yerine, değerine.

iaşe: geçindirme, besleme, yediriştirme.

ima: dolaylı, üstü kapalı ifade etme.

inşa: yapma, bina etme, kurma.

inşaallah: Allah izin verirse.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

iştîyak: aşın isteme, çok fazla arzu etme.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

makbul: kabul edilmiş, geçerli.

masraf: bir iş görmek veya birşey almak için harcanan para.

merak: endişe.

nazar-ı ehemmiyet: pek önemli görerek, pek mühim olduğunu düşünerek olan bakış.

nevi: çeşit.

rahmet: Allah’ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.

rahmeten li’l-âlemîn: bütün âlemlere rahmet olan, Hz. Muhammed (a.s.m.).

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

sâir: diğer, başka, öteki.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

sevkiyat: sevki işi, gönderme işi.

sıddîk: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

tahsisat: tahsis olunan şeyler, tahsis edilen para, ödenek.

tarassut: gözetme, göz altında tutma.

tarz: biçim, şekil.

tazyikat: tazyikler, baskılar, zorlamalar.

teşrif: şereflendirme, şeref verme.

umum: bütün, herkes.

vâris: mirasçı.

ziyade: çok, fazla.

hüsn-ü teveccüh göstermesiyle ve buralarda dahi aynı hal başlaması, garazkârların evhamına dokunmasıdır.

Üçüncüsü: Malûm ölmüş adamın hesabına, benden intikamını almak için Afyon Valisinin garazkârâne bahaneleridir. Fakat, kader-i İlâhî, onların bu zulümlerini hakkımızda merhametlere ve maslahatlara çeviriyor. Siz merak etmeyiniz. Bir maslahat şudur ki: Onlar, yalnız Risale-i Nur yerinde beni susturuyorlar. Halbuki, benim bedelime Risale-i Nur yüzzer dillerle ve şakirtleri binler lisanlarıyla mükemmel konuşuyorlar, bu Nurları zulmetli kafalara ders veriyorlar. En büyük memurların onlara gönderilen Risale-i Nur'un müdafaası olan *Meyve*'nin tesiriyle başka Risaleleri de —bilhassa *Hüccetullâhü'l-Bâligâ* mecmuasını— kemal-i merakla tetkik etmeye başlamaları, onların inatlarını kırdığına çok emareler var.

Evet, nasıl ki, onlar şahsımla meşgul olmaları Risale-i Nur'un bir derece serbestiyetine ve intişarına faydadır; öyle de, kardeşlerimle görüştürmemek dahi ehemmiyetli bir maslahattır. Hatta, bir defa görüşmek için yüz lirasını sarf edip buraya kadar gelen bir kardeşimizin görüşmeden geri gitmesi, tam bir maslahat oldu. Eğer kapı açılrsa, her taraftan ziyaretçi tehacümüyle, hem garazkâr ve vehhamların evhamına dokunmak ihtimali, hem sırr-ı ihlâsa ve mesleğimiz olan prensibimize zararı bulunması cihetiyle bu tecridim, hakkımızda bir inayettir.

Bu şuhur-u mübarekede kazanç bire yüzdür. Mübarek kardeşlerim ricalen ve nisaen ve masumlar ve

bahane: vesile, sebep.
bedel: yerine, adına, namına.
bilhassa: özellikle.
cihet: yön, sebep, vesile.
defa: kere, kez, yol.
ehemmiyetli: önemli.
emare: alâmet, belirti, nişan.
evham: vehimler, zanlar, kuruntular.
garazkâr: haset eden, kin günden, kötü kasıt sahibi.
garazkârâne: garaz ve düşmanlığa kapılarak, garazkârlıkla, düşmancasına.

hüsn-i teveccüh: iyi karşılamak ve alâka görmek.
ihtimal: olabilirlik.
inayet: yardım, ihsan, lütf.
intikam: öc alma.
intişar: yayımlanma, neşrolma.
kader-i İlâhî: İlâhî kader, Allah'ın kader kanunu.
kemal-i merak: merakın son derecesi, tam bir merak.
lisan: dil.
malûm: bilinen, biliniyor olan.
maslahat: uygun iş, faydalı iş.

masum: küçük çocuk.
mecmua: toplanıp, biriktirilmiş, düzenlenmiş yazıların hepsi.
merak: endişe.
merhamet: acımak, şefkat göstermek, korumak, esirgemek.
meşgul: ilgilenen, uğraşan.
meslek: gidiş, usûl, tarz.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
müdafa: savunma, koruma.
nisâ: kadınlar.

prensip: temel fikir, temel bilgi, esas, ilke.

rical: erkekler.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

şakirt: talebe, öğrenci.

sarf: harcama.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

sırr-ı ihlâs: samimiyetin, doğruluğun sırrı.

şuhur-i mübareke: mübarek aylar.

tecrîd: ayırma, bir tarafta tutma, yalnız bırakma.

tehacüm: hücum etme, saldırma.

tesir: etki.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

vehham: çok şüphe ve vesvese eden, çok kuruntulu; vehimli, kuruntulu.

zulmet: karanlık, Allah'ın nurundan mahrum olma hâli.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

muhterem ihtiyarlar dualarıyla bize yardım etmelerine pek ziyade ihtiyacımız var. İnşallah daha hiçbir fırtına sizleri sarsmayacak, çelik gibi metanetiniz kırılmayacak.

18

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ¹

Aziz, sıddık kardeşlerim,

[Hem manevî, hem maddî birkaç cihette sorulan bir suale mecburiyet tahtında bir cevaptır.]

Sual: “Neden, ne dahilde, ne hariçte bulunan cereyanlara ve bilhassa siyasetli cemaatlara hiçbir alâka peyda etmiyorsun? Ve Risale-i Nur ve şakirtlerini mümkün olduğu kadar o cereyanlara temastan menediyorsun? Halbuki, eğer temas etsen ve alâkadar olsan, birden, binler adam Risale-i Nur dairesine girip, parlak hakikatlerini neşredeceklerdi. Hem bu kadar sebepsiz sıkıntılara hedef olmayacaktın.”

Elcevap: Bu alâkasızlık ve içtinabın en ehemmiyetli sebebi: Mesleğimizin esası olan ihlâs bizi menediyor. Çünkü, bu gaflet zamanında, hususan tarafgirâne mefkûreler sahibi, herşeyi kendi mesleğine alet ederek, hatta dinini ve uhrevî harekâtını da, o dünyevî mesleğe bir nevî alet hükmüne getiriyor. Halbuki, hakaik-ı îmaniye ve hizmet-i Nuriye-i kudsiye, kâinatta hiçbir şeye alet olamaz. Rıza-i İlâhîden başka bir gayesi olamaz. Halbuki,

alâka: ilgi, ilişki. bağ.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bilhassa: özellikle.
cemaat: topluluk.
cereyan: fikir, sanat, siyaset hareketi.
cihet: yön, sebep, vesile.
dâhil: içeri, iç.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
dünyevi: dünyaya ait.
ehemmiyetli: önemli.
gaflet: dikkatsizlik, endişesizlik, Allah'tan uzaklaşıp nefsin arzularına dalmak.
hakaik-ı îmaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.
hakikat: gerçek, doğru.
harekât: hareketler, devinimler.
hariç: dışında.
hizmet-i Nuriye-i kudsiye: Risâle-i Nur'un mukaddes hizmeti.
hükmüne: yerine, değerine.
hususan: bilhassa, özellikle.
içtinap: çekinme, sakınma, uzak durma.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
inşallah: Allah izin verirse.
kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
maddî: madde ile alâkalı.
manevî: manaya ait, maddî ol-

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. • Allah'ın selâm, rahmet ve bereketi üzerinize olsun.

mayan.

mecburiyet: mecbur olma, zorunluluk durumu, zorunluluk.

mefkure: ülkü, gaye olan şey.

men: yasak etme, engelleme.

meslek: gidiş, usul, yol.

metanet: metin olma, dayanıklılık; gayret.

muhterem: saygı değer, hür-

mete layık, saygın.

neşr: yayım, yayın.

nevi: çeşit.

peydâ: kurma, sağlama.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

Rıza-yı İlâhî: Allah'ın rızası, hoşnutluğu.

şakirt: talebe, öğrenci.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

sual: soru.

taht: makam.

tarafgirane: taraf tutarcasına, bir tarafı destekleyerek.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

ziyade: çok, fazla.

şimdiki cereyanların tarafgirâne çarpışmaları hengâmında bu sırr-ı ihlâsı muhafaza etmek, dinini dünyaya alet etmemek müşkülleşmiş. En iyi çare, cereyanların kuvveti yerine, inayet ve tevfik-i İlâhiyeye dayanmaktır.

İçtinabımızın çok sebeplerinden bir sebebi de, Risale-i Nur'un dört esasında birisi olan şefkat etmek, zulüm ve zarar etmemektir. Çünkü, ¹ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ yani, “Birisinin hatasıyla, başkası veya akrabası hatakâr olmaz, cezaya müstehak olmaz” olan düstur-u irade-i İlâhiyeye karşı, bu zamanda ² إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ sırrıyla şedit bir zulümle mukabele eder. Tarafgirlik hissiyle, bir canînin hatasıyla, değil yalnız akrabasına, belki taraftarlarına dahi adavet eder. Elinden gelse zulmeder. Elinde hüküm varsa, bir adamın hatasıyla bir köye bomba atar. Halbuki, bir masumun hakkı yüz canı için feda edilmez, onların yüzünden ona zulmedilmez. Şimdiki vaziyet, yüz masumu birkaç canı için zararlara sokar. Meselâ, hatalı bir adama müteallik, bîçare ihtiyar valide ve pederi ve masum çoluk-çocukları ezmek, perişan etmek, tarafgirâne adavet etmek, şefkatin esasına zıttır. Müslümanlar içinde tarafgirâne cereyanlar yüzünden, böyle masumlar zulümden kurtulamıyorlar. Hususan ihtilâl sebebiyet veren vaziyetler, bütün bütün zulmü dağıtır, genişletir. Cihad, dinî de olsa, kâfirlerin çoluk çocuklarının vaziyetleri aynıdır. Ganîmet olabilir, Müslümanlar onları kendi mülküne dahil edebilir. Fakat, İslâm dairesinde birisi

muhafaza: koruma.

mukabele: karşılık verme, karşılama.

müşkül: güç, zor, çetin.

müstahak: hak eden, hak etmiş.

müteallik: ait, alâkalı, ilgili.

peder: baba.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sebebiyet: sebep olma.

şedit: şiddetli.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

sır: gizli mana, çıkan anlam.

sırr-ı ihlâs: ihlas sırrı, samimiyet ve doğruluğun sırrı.

tarafgir: bir tarafı tutan, taraflı.

tarafgirane: taraf tutarcasına, bir tarafı destekleyerek.

taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.

tevfik-i İlâhiye: Cenab-ı Hakkın insanı doğru yola lütfu ile sevk etmesi, başarılı kılması.

valide: ana, anne.

vaziyet: durum.

zulm: haksızlık, eziyet.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

1. Enam Suresi: 164.

2. Muhakkak ki insan çok çok zalim ve çok çok nankördür. (İbrahim Suresi: 34.)

adavet: düşmanlık, husumet.

bîçare: çaresiz, zavallı.

cani: cinayet işlemiş kimse, acımasız, gaddar.

cereyan: fikir, sanat, siyaset hareketi.

cihad: düşmanla savaşma, Allah yolunda malla ve canla düşmana karşı savaşmak.

dâhil: içine girme, sokma.

düstur-i irade-i İlâhiye: ilâhî

iradenin kaide ve prensipleri.

fedâ: gözden çıkarma, uğruna verme.

ganîmet: savaşta düşmandan ele geçirilen mal, para vs.

hatakâr: yanlışlık yapan, hata eden, yanlış.

hengâm: zaman, sıra.

hüküm: hakimiyet, nüfuz, kumanda.

hususan: bilhassa, özellikle.

ıctinap: çekinme, sakınma, uzak durma.

ihtilâl: bozulma, karışıklık, tizamsızlık.

ihtiyar: yaşlı.

inayet: yardım, ihsan, lütuf.

kafir: Allah'ı ve İslamiyeti inkar eden, dinsiz.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

meselâ: örneğin.

dinsiz olsa, çoluk çocuğuna hiçbir cihetle temellük edilmez, hukûkuna müdahale edilmez. Çünkü, o masumlar, İslâmiyet rabtasıyla dinsiz pederine değil, belki İslâmiyetle ve cemaat-i İslâmiye ile bağlıdır. Fakat, kâfirin çocukları, gerçi ehl-i necattırlar, fakat hukukta, hayatta pederlerine tâbî ve alâkadar olmasından, cihad darbesinde o masumlar memlûk ve esir olabilirler.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve kârı binler olan Leyle-i Mîracınızı tebrik ederim. Merhum Hacı İbrahim'in, Re'fet Bey gibi müteallikatlarına benim tarafımdan taziye edip, deyiniz ki: "O merhum, Risale-i Nur Talebeleri dairesi içindedir, daima onlara olan dualara mazhardır. Biz de hususî ona dua ederiz."

Said Nursî

19

Azîz, sıddîk kardeşlerim,

Sual: "Tevafukla bu keramet nasıl katî sabit oluyor?" diye kardeşlerimizden birisinin sualine küçük cevaptır.

Elcevap: Birşeyde tevafuk olsa, küçük bir emare olur ki, onda bir kast var, bir irade var, rastgele bir tesadüf değil. Ve bilhassa, tevafuk birkaç cihette olsa, o emare tam kuvvetleşir. Ve bilhassa, yüz ihtimal içinde iki şeye mahsus ve o iki şey birbiriyle tam münasebettar olsa, o tevafuktan gelen işaret sarîh bir delâlet hükmüne

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bilhassa: özellikle.

cemaat-i İslâmiye: İslâm cemaati, İslâm topluluğu, Müslümanlar.

cihad: düşmanla savaşma, Allah yolunda malla ve canla düşmana karşı savaşmak.

cihet: yön, sebep, vesile.

darbe: vuruş, vurma, çarpma.

delâlet: delil olma, gösterme; alamet, işaret.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

emare: alâmet, belirti, nişan.

esir: tutsak.

gerçi: her ne kadar...

hükmüne: yerine, değerine.

hususî: özel.

ihtimal: olabilirlik.

irade: dileme, isteme, bir şeyi yap-pı yapmama konusunda için olan iktidar, güç.

kafir: Allah'ı ve İslamiyeti inkar eden, dinsiz.

kast: niyet, düşünce.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

Leyle-i Mîrac: Mîrac Gecesi, Hz.

Muhammed'in Miraca çıktığı

gece, Recep ayının 27. gecesidir.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

mazhar: nail olma, şereflenme.

memlûk: birinin malı veya mülkü olan.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

müdahale: karışma.

münasebettar: ilgili, alâkalı.

müteallikat: yakın kimseler, akraba.

peder: baba.

rabita: münasebet, alâka, bağ.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sabit: durağan, değişmeyen; ispatlanmış.

sarih: açık, âşikar.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

sual: soru.

tâbî: boyun eğen, uyan, itaat eden.

telebe: istekli, öğrenci.

taziye: baş sağlığı dileme, yakını ölen kimseyi teselli etme.

temellük: sahiplenme, kendine mâl etme.

tesadüf: rastlantı.

tevafuk: uygunluk; belli sıra, ölçü ve münasebetler içerisinde birbirine denk gelme.

umum: bütün, herkes.

geçer ki, bir kast ve irade ile ve bir maksat için o tevafuk olmuş; tesadüfün ihtimali yok.

İşte, bu mesele-i Mîraciye de aynen böyle oldu. Doksan dokuz gün içinde yalnız Leyle-i Regaib ve Leyle-i Mîraca yağmur rahmetinin tevafuku ve o iki gece ve güne mahsus olması, daha evvel ve daha sonra olmaması ve ihtiyacı şedîdin tam vaktine muvafakati ve Mîraciye Risalesinin burada çoklar tarafından şevkle kıraat ve kitabet ve neşrine rast gelmesi; ve o iki mübarek gecenin birbiriyle birkaç cihette tevafuk etmesi; ve mevsimi olmadı için acip gürültülerle, söylenmeyecek maddî manevî zemin gürültüleriyle feryadlarına tehditkârâne ve tesellidarâne tevafuk etmesi ve ehl-i îmanın me'yusiyetinden tesellî aramalarına ve dalâletin savletinden gelen vesvese ve zaafiyetine karşı kuvve-i maneviyyenin takviyesini istemelerine tam tevafuku, "Bu geceler gibi, şeair-i İslâmiyeye karşı hürmetsizlik edenlerin hatalarına bir tekdir olarak, kâinat, bu gecelere hürmet eder. Neden siz etmiyorsunuz?" diye manasında, kesretli rahmetle şeair-i İslâmiyeye karşı, hatta semavat ve feza-i âlem hürmetlerini göstermekle tevafuk etmesi, zerre miktar insafı olan bilir ki, bu işte hususî bir kast ve irade ve ehl-i îmana hususî bir inayet ve merhamettir; hiçbir cihetle tesadüf ihtimali olamaz. Demek hakikat-i Mîrac, bir mu'cize-i Ahmediye (a.s.m.) ve keramet-i kübrası olduğu ve Mîrac merdiveni ile göklere çıkması ile zat-ı Ahmediyenin (a.s.m.) semavat ehline ehemmiyetini ve kıymetini gösterdiği gibi; bu seneki Mîrac da zemine ve bu

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
cihet: yön, sebep, vesile.
dalâlet: azgınlık, sapıklık.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehil: bir yerde oturan.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
evvel: önce.
feryat: haykırma, çığlık.
feza-yı âlem: âlemin fezası, uzay.
hürmet: saygı.
hususî: özel.

ihtimal: olabilirlik.
ihtiyacı şedit: çok şiddetli ihtiyaç, şiddetli muhtaç oluş.
inayet: yardım, ihsan, lütuf.
irade: dileme, isteme, bir şeyi yapıp yapmama konusunda için olan iktidar, güç.
kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
kast: niyet, düşünce.
keramet-i kübra: en büyük keramet.
kesretli: çokluğu olan, çok

fazla.
kıraat: okuma, devamlı ve düzgün okuma.
kitabet: yazı yazma.
kıymet: değer.
kuvve-i maneviye: manevî güç, moral.
Leyle-i Mîrac: Mîrac Gecesi, Hz. Muhammed'in Mîraca çıktığı gece, Recep ayının 27. gecesi.
Leyle-i Regaip: Regaip Gecesi, Recep ayının ilk Cuma gecesi.

maddî: madde ile alakalı.
maksat: kast, amaç, düşünce.
mana: anlam.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
merhamet: acımak, şefkat göstermek, korumak, esirgemek.
mesele-i Mîraciye: Peygamber Efendimizin (a.s.m.) Mîraca çıkması, Cenab-ı Hakkin huzuruna varması hâdisesi.
me'yusiyet: ümitsizlik.
Mîrac: Peygamberimiz Hz. Muhammed (a.s.m.) Efendimizin, Recep ayının 27. gecesinde Cenab-ı Hakkin huzuruna ruhen, cismen, hâlen çıkması mu'cizesi.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
muvafakat: müsaade etme, kabul etme.
neşr: yayım, yayın.
rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.
savlet: şiddetli hücum, saldırma.
şeair-i İslâmiye: İslâma ait işaretler, İslâma sembol olmuş iş ve ibadetler.
semavat: semalar, gökler.
şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.
takviye: kuvvetlendirme, sağlamlaştırma, teyit ve tasdik etme.
tehditkârâne: tehdit ederek, korkutarak, gözdağı vererek.
tekdir: azarlama.
tesadüf: rastlantı.
tesellî: avutma, acısını dindirme.
tesellidarâne: teselli ederek, avutarak.
tevafuk: uygunluk; belli sıra, ölçü ve münasebetler içerisinde birbirine denk gelme.
vesvese: şüphe, kuruntu, kalbe gelen asılsız kötü ve sinsi düşünce.
zaafiyet: zayıflık, güçsüzlük, dermansızlık.
zat-ı Ahmediye: Hz. Peygamberin zatı, kişiliği.
zemin: temel, dayanak.
zerre: en küçük parça, molekül, atom.

memleket ahalisine kâinatça hürmetini ve kıymetini gösterip bir keramet gösterdi.

20

Azîz, sıddîk kardeşlerim,

İşârât-ı Gaybiye-i Gavsîye ve Aleviyede, altmış dörtte Risale-i Nur telifçe tamam olur. Demek o tarihten sonra yalnız izahat ve haşiyeler ve tetimmeler olacak. Bu münasebetle iki nokta ihtar etmek kalbime geldi.

• **BİRİNCİSİ:** Risale-i Nur'un fıtraten ve zamanın vaziyetine göre talebesi olacak, başta masum çocuklardır. Çünkü, bir çocuk küçüklüğünde kuvvetli bir ders-i îmanî alamazsa, sonra pek zor ve müşkül bir tarzda İslâmiyet ve îmanın erkânlarını ruhuna alabilir. Âdeta gayr-i müslim birisinin İslâmiyeti kabul etmek derecesinde zor oluyor, yabanî düşer. Bilhassa, peder ve validesini dindar görmezse ve yalnız dünyevî fenlerle zihni terbiye olsa, daha ziyade yabanîlik verir. O halde o çocuk, dünyada peder ve validesine hürmet yerinde istiskal edip çabuk ölmelerini arzu ile onlara bir nevî belâ olur. Âhirette de onlara şefaathçi değil, belki davacı olur: "Neden îmanımı terbiye-i İslâmiye ile kurtarmadınız?"

İşte bu hakikate binaen, en bahtiyar çocuklar onlardır ki, Risale-i Nur dairesine girip dünyada peder ve validesine hürmet ve hizmet ve hasenatı ile onların

âdeta: sanki.
ahali: halk.
ahiret: dünya hayatından sonra başlayıp ebediyen devam edecek olan ikinci hayat.
arzu: isteme, bekleme, özleme.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bahtiyar: bahtlı, talihli, mutlu.
belâ: musibet, sıkıntı.
Bilhassa: özellikle.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
davacı: dava açan, müddei, müşteki.
ders-i imanı: imana dair verilen ders.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.
dünyevî: dünyaya ait.
erkân: rükünler, esaslar.
fen: tecrübî, ispatla meydana gelmiş ilimlere verilen genel ad.
fıtraten: fitrî olarak, yaratılıştan, yaratılış itibarıyla.
gayr-i Müslim: Müslüman olmayan, İslâmiyeti kabul etmeyen.
hakikat: gerçek, doğru.
hasenat: iyi ameller, iyi işler, hayırlar.
haşîye: dipnot.
hizmet: uğraşma, çalışma.
hürmet: saygı.
ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.
iman: inanç, itikat.
istiskal: ağır görme, huzurundan hoşlanmama, soğuk davranışlarla hoşlanmadığını belli etme.
izahat: izahlar, açıklamalar.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
keramet: Allah'ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.
kıymet: değer.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
münasebet: ilgi, ilişki, münasebet.
müşkül: güç, zor, çetin.
nevi: çeşit.
nokta: konu ile ilgili bölüm.

peder: baba.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
ruh: dirlik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.
sefaat: günahkâr bir kimsenin affını Allah'tan niyaz etme.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
talebe: istekli, öğrenici.

tarz: biçim, şekil.
telif: eser yazma.
terbiye: eğitim; iyi ahlak, saygı ve edep öğrenme.
terbiye-i İslâmiye: İslâmî terbiye.
tetimme: bir konuyu veya eseri tamamlamak için eklenen kısım, ek.
valide: ana, anne.
vaziyet: durum.
yabanî: yabancı, uzak.
zihin: bilinç, dimağ.
ziyade: çok, fazla.

defter-i a'maline vefatlarından sonra hasenatı yazdırmakla ve ahirette onlara derecesine göre şefa'at etmekle bahtiyar evlât olurlar.

Risale-i Nur'un ikinci kısım talebeleri, fıtra-ten Risale-i Nur'a muhtaç, bir derece de dünyadan ürk-müş veyahut küsmüş kadınlardır. Hususan bir derece yaşlı da olsa, Risale-i Nur, ona hakiki bir gıda-i manevî-dir. Çünkü Risale-i Nur'un dört esasından birisi şefkattir ki, ism-i Rahîm'in mazhariyetinden gelmiş. Kadınların da en esaslı hassaları ve fıtrî vazifelerinin mayası, şefkat-tir.

Üçüncü kısım, fıtrî olmasa da, vaziyeti itibarıyla Risale-i Nur'a ekmek ve ilâç gibi muhtaç olan hastalar ve ihtiyarlardır. Çünkü, Risale-i Nur hayat-ı bakiyeyi güneş gibi gösterdiğinden ve dünyevî hayatın fanilik cihe-tinde mahiyetini tam gösterdiğinden, dünyevî hayatları-na ya hastalık veya ihtiyarlıkla darbe gelen ve gaflet ve ya dalâlet cihetiyle ölümü idam tevehhüm eden hastalar ve ihtiyarlar, Risale-i Nur'a o derece muhtaçtırlar ve öy-le bir tesellî, bir nur alırlar ki, onların hastalık ve ihtiyar-lığını sıhhat ve gençliğe tercih ettiriyor.

• **İHTAR EDİLEN İKİNCİ NOKTA:** Madem Arabîce altmış dörde girdik, işaret-i gaybiye gelmesiyle Risale-i Nur tekemmül etmiş olur. Eğer Rumî tarihi olsa, daha iki sene-miz var. Halbuki çok mühim yerde yazılmayan ve tehir edilen Risaleler kalmış. Meselâ, Otuzuncu Mektup ve

ahiret: dünya hayatından sonra başlayıp ebediyen devam edecek olan ikinci hayat.
bahtiyar: bahtlı, talihli, mutlu.
cihet: yan, yön, taraf.
dalâlet: azgınlık, sapıklık.
darbe: musibet, belâ, afet, felâket.
defter-i a'mal: insanların işlediği ve yaptığı şeylerin kaydedildiği defter; amellerin defteri.
dünyevî: dünyaya ait.
evlât: çocuklar.

fânî: ölümlü, geçici.
fıtraten: fıtrî olarak, yaratıl-
tan, yaratılış itibarıyla.
fıtrî: tabîî, yaratılıştaki, do-
ğustan olan.
gaflet: dikkatsizlik, endişesiz-
lik, Allah'tan uzaklaşıp nefsin
arzulanına dalmak.
gıda-yı manevî: manevî gıda.
hakiki: gerçek.
hasenat: iyi ameller, iyi işler,
hayırlar.
hâssa: bir kimseye, ya da bir
şeye özel olan nitelik.

hayat-ı bakiye: bakî olan,
sonsuz hayat, ahiret hayatı.
hususan: bilhassa, özellikle.
idam: yok olma.
ihbar: dikkat çekme, hatırlat-
ma, uyarı.
ihbar: yaşlı.
işaret-i gaybiye: gaypla ilgili
işaret; Hz. Peygamber, müc-
hit imamlar tarafından gayba
ait verilen haberler, işaret yo-
lu ile yapılan açıklamalar.
ism-i Rahîm: bütün mahlû-
katı sonsuz rahmet ve mer-

hameti ile kuşatan anlamında Ce-
nab-ı Hakk'ın bir ismi.
madem: değil mi ki.
mahiyet: bir şeyin aslı, esası, ne-
den ibaret olduğu.
mazhariyet: görünme ve tezahür
yeri olma.
meselâ: örneğin.
mühim: lüzumlu, gerekli.
muhtâc: gerek duyan.
nokta: konu ile ilgili bölüm.
nur: aydınlık, parlaklık, zi-
ya, ışık, şule.
risale: belli bir konuda yazılmış
küçük kitap, broşür.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzz-
aman Said Nursî'nin eserlerinin
adı.
Rumî: Rumî tarih ve sene, Rumî
takvim.
sefa'at: günahkâr bir kimsenin af-
fını Allah'tan niyaz etme.
şefkat: karşılıksız sevgi besleme,
içten ve karşılıksız merhamet.
sıhhat: sağlık, esenlik.
talebe: istekli, öğrenci.
te'hir: erteleme, sonraya bırak-
ma.
tekemmül: olgunlaşma, kemale
erme, mükemmelleşme.
tesellî: avutma, acısını dindirme.
tevehhüm: vehmine kapılmak,
öyle zannetmek.
vazife: görev.
vaziyet: durum.
vefat: ölüm, ölme. (insan hakkın-
da.).

Otuz İkinci Mektup ve Otuz İkinci Lem'alar gibi ehemmiyetli mertebeler boş kalmış.

Kalbime ihtar edilmiş ki, Eski Said'in en mühim eseri ve Risale-i Nur'un fatihası, Arabî ve matbu olan *İşaratü'l-İ'caz* tefsiri, Otuzuncu Mektup olacak ve olmuş. Eski Said'in en son telifi ve yirmi gün Ramazan'da telif edilen, kendi kendine manzum gelen *Lemaat* Risalesi, Otuz İkinci Lem'a olması; ve Yeni Said'in en evvel hakikatten şuhud derecesinde kalbine zahir olan ve Arabî ibaresinde Katre, Habbe, Şemme, Zerre, Hubab, Zühre, Şûle ve onların zeyillerinden ibaret büyükçe bir mecmua, Otuz Üçüncü Lem'a olması ihtar edildi.

Hem *Meyve*, On Birinci Şua olduğu gibi, Denizli Müdafaaanamesi de On İkinci Şua ve hapiste ve sonra Küçük Mektuplar Mecmuası On Üçüncü Şua olması ihtar edildi. Ben de aziz kardeşlerimin tensiblerine havale ediyorum. Demek birkaç mertebede kapı açıktır; bizlere daha iyi tetimmeler yazdırılabilir.

Aziz kardeşlerime birer birer selâm ediyorum. Kastamonu ve civarındaki kardeşlerimi de—eski zamanda olduğu gibi—daima beraber görüyorum. Hiç merak etmesinler, Risale-i Nur tevakkuf etmiyor, perde altında büyük fütuhâtı var. Sıkıntılarımızın neticeleri Risale-i Nur'un derslerine daha ziyade nazar-ı dikkati celb edip geniş bir dairede kendini okutturuyor. Onun için gayet çalışkan iki kardeşimiz olan baba ve oğlu; ve babası, ziyade sıkıntı çekmelerinde iftihar etsinler, orada

Arabi: Arapça.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

celp: çekme, çekiş, kendine çekmek.

civar: çevre, yöre, etraf.

ehemmiyetli: önemli.

evvel: önce.

fatihâ: açan, başlama, başlangıç; açılan şeyin ilk bölümü.

fütuhât: zaferler, fetihler, galibiyetler.

gayet: son derece.

hakikat: gerçek, doğru.

havale: ismarlama, bırakma.

Hubab: Risâle-i Nur'da bir risâle ismi.

ibare: metin, cümle veya bir kaç cümleden oluşan söz grubu.

ibaret: meydana gelen, oluşan,

müteşekkil.

iftihar: övünme.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyan.

Katre: Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin Mesnevî-i Nuriye adlı eseri içinde yer alan bir risale.

manzum: ölçülü, sıralı, düzenlenmiş, vezinli.

matbu: tab edilmiş, basılmış.

mecmua: toplanıp, biriktirilmiş, düzenlenmiş yazıların hepsi.

merak: endişe.

mertebe: derece, basamak.

müdafaaname: müdafaa metni, savunma mektubu, savunma dilekçesi.

mühim: lüzumlu, gerekli.

nazar-ı dikkat: dikkatli bakma, dikkatli bakış.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

shuhut: gözle görme, müşahe-

de.

tefsir: Yorum, şerh.

telif: kitap yazma, eser ortaya koyma.

tensip: uygun görme, münasip kılma, uygun bulma.

tetimme: bir konuyu veya eseri tamamlamak için eklenen kısım, ek.

tevakkuf: duraklama, durma.

zahir: görünen, görünücü.

zeyl: ek, bir eserin devamı olarak yazılan kısım.

ziyade: çok, fazla.

muvakkat tevakkuftan müteessir olmasınlar. Benim ve bizim nazarımızda onlar eski mevkîlerini tam muhafaza ediyorlar.

Başta Risale-i Nur'un fitrî talebeleri masum çocuklar demiştik. İşte bir nümunesi, bu mektubumu rahatsızlıktan kendim yazamadığım için, ben söyleyip yeni hurufla yazan Ceylân, biri de ona mektup yazan masum Küçük Ali, biri de bu defa bana kâmilâne ve müdakkikane mektup yazan medrese-i Nuriyenin küçük şakirdi Küçük Mehmed'dir. Ben de onlara "Bârekâllah, bahtiyar çocuklar" derim, peder ve validelerini de tebrik ederim.

21

[Bir suale meclurî cevabın tetimmesidir.]

1 بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Aziz, siddik kardeşlerim,

Bu yaz mevsimi, gaflet zamanı ve derd-i maişet meşgalesi hengâmı ve şuhur-u selâsenin çok sevaplı ibadet vakti ve zemin yüzündeki fırtınaların silâhla değil, diplomatlıkla çarpışmaları zamanı olduğu cihetle, gayet kuvvetli bir metanet ve vazife-i nuriye-i kudsiyede bir sebat olmazsa, Risale-i Nur'un hizmeti zararına bir atalet, bir fütur ve tevakkuf başlar.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

meşgale: iş, uğraş, meşgul olunan şey.

metanet: metin olma, dayanıklılık; gayret.

mevki: yer, makam.

müdakkikane: dikkatlice, inceden incele araştırarak.

muhafaza: koruma.

müteessir: üzgün.

muvaqqat: geçici.

nazar: bakış, nezdinde.

nümune: örnek.

peder: baba.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

şakirt: talebe, öğrenci.

sebat: sabit durma, kararlılık.

siddik: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

sual: soru.

şuhur-i selâse: Üç Aylar; Recep, Şaban ve Ramazan.

talebe: istekli, öğrenici.

tetimme: bir konuyu veya eseri tamamlamak için eklenen kısım, ek.

tevakkuf: duraklama, durma, eğlenme.

valide: ana, anne.

vazife-i nuriye-i kudsiye: Mukaddes Risale-i Nur vazifesi, görevi.

zemin: yer.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. • Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin. (İsrâ Suresi: 44.)

atalet: tembellik.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bahtiyar: bahtlı, talihli, mutlu.

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.

cihet: yön, sebep, vesile.

defa: kere, kez, yol.

derd-i maişet: geçim derdi

ve zorluğu, geçim sıkıntısı.

diplomac: diplomasi mesleğine mensup.

fitrî: tabii, yaratılıştaki, doğuştan olan.

fütur: zayıflık, gevşeklik, usanç.

gaflet: dikkatsizlik, endişesizlik, Allah'tan uzaklaşıp nefsin arzularına dalmak.

gayet: son derece.

hengâm: zaman, sıra.

hizmet: görev, vazife.

huruf: harfler.

kâmilâne: kâmil bir şekilde, olgunluk ve mükemmellik içinde.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

mecburî: zorunlu.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bâki: daimi, sonsuz.
bedel: karşılık.
beka: bakîlik, ebedîlik, sonsuzluk.
cellât: idama mahkûm olanların hükûmlerini infaz etmeye vazife-li olan adam.
cidal: muharebe, cenk, kavga, çarpışma, savaş.
cihet: yön, sebep, vesile.
cinayet: bu derecede ağır suç.
defa: kere, kez, yol.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
divane: deli, akli başında olma-yan.
dünyevi: dünyaya ait.
düstur-i cidal: karşılıklı kavga düsturu, mücadele prensibi, ka-idesi.
ecel: her canlının Allah tarafından takdir edilen ölüm vakti.
ehl-i dalâlet: dalâlet ehli; yoldan çıkanlar, azgın ve sapkın kimse-ler.
ehl-i dünya: dünyaya bağlı, dün-ya adamı, ahireti düşünmeyen.
ehl-i iman: inananlar, iman sa-hipleri.
elhâsıl: hasılı, netice itibariyle, kı-saca.
fânî: ölümlü, geçici.
fedâ: uğruna verme.
fütur: zayıflık, gevşeklik, usanç.
gaddarane: zalimce, gaddarca, merhametsizce, haincesine.
gayet: son derece.
hakikat: gerçek, doğru.
hayat-ı dünyeviye: dünyaya ait olan hayat.
hayat-ı ebediye: ebedî ve son-suz hayat, ahiret hayatı.
ispat: kanıtlama, doğrulama.
kader-i ilâhî: ilâhî kader, Allah'ın kader kanunu.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddü-de mahal bırakmayan.
kudsi: mukaddes, yüce.
kuvv-e-i maneviye: manevî güç, moral.
madem: değil mi ki.

Elhasıl: Ehl-i dalâlet, muvakkat hayata karşı mücadele ediyorlar. Bizler, ölüme karşı nur-u Kur'ân ile cidal deyiz. Onların en büyük meselesi —muvakkat olduğu için— bizim meselemizin en küçüğüne —bekaya baktığı için— mukabil gelmiyor. Madem onlar divanelikleriyle bizim muazzam meselelerimize tenezzül edip karışmıyorlar; biz, neden kudsi vazifemizin zararına onların küçük meselelerini merakla takip ediyoruz?

mücadele: savaşıma, çatışma, kavga.
mukabil: karşı, karşılık, muâdil.
mukaddesat-ı dîniye: dine ait kudsî ve mübarek sayılan şeyler.
muvakkat: geçici.
nur-u Kur'an: Kur'an-ı Kerim'in nuru, aydınlığı, ışığı.
perestîşkâr: aşırı derecede düşkün olan, çok seven.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin

eserlerinin adı.
rûy-i zemin: yeryüzü.
saadet-i ebediye: sonu olmayan, sonsuz mutluluk.
şakirt: talebe, öğrenci.
tenezzül: gönül alçaklığı, alçak gönüllülüğü gösterme.
vazife: görev.
vazifedar: vazifeli.
vazife-i bâkiye: sonsuzluğa ait vazife.
vesile: aracı, vasıta.
zâlimâne: zalimce, zulmedercesine.

Bu ayet ¹ لَا يَدْرِكُكُمْ مِنْ ضَلَالٍ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ ve usul-ü İslâmi-

yetin ehemmiyetli bir düsturu olan الرَّاٰضِي بِالضَّرَرِ , yani, “Başkasının dalâleti sizin hidayetinize zarar etmez; sizler, lüzumsuz onların dalâletleriyle meşgul olmayasınız”; düsturun manası: “Zarara kendi olanın lehinde bakılmaz. Ona şefkat edip acınmaz.”

Madem bu ayet ve bu düstur, bizi, zarara bilerek razı olanlara acımdan men ediyor; biz de bütün kuvvetimiz ve merakımızla, vaktimizi kudsi vazifeye hasretmeliyiz, onun haricindekileri malâyânî bilip, vaktimizi zayi etmemeliyiz. Çünkü elimizde nur var, topuz yoktur. Biz tecavüz edemeyiz. Bize tecavüz edilse, nur gösteririz. Vaziyetimiz bir nevi nuranî müdafaadır.

Bu tetimmenin yazılmasının sebeplerinden birisi:

Risale-i Nur’un bir talebesini tecrübe ettim. Acaba bu heyecan, şimdiki siyasete karşı ne fikirdedir diye, Boğazlar hakkında bir boşboğazlığı münasebetiyle bir iki şey sordum. Baktım, alâkadarâne ve bilerek cevap verdi. Kalben, “Yazık!” dedim. “Bu vazife-i nuriyede zararı olacak.” Sonra şiddetle ikaz ettim.

² اَعِذُّ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسِّيَاسَةِ bir düsturumuz vardır.

Eğer insanlara acıyorsan, geçmiş düstur onlara merhamete liyakatini selb ediyor. Cennet adamlar istediği gibi, Cehennem de adam ister.

1. Maide Suresi: 105. (Manası yani'den sonraki ilk tırnak içinde verilmiş.)

2. Şeytanın ve siyasetin şerrinden Allah'a sığınırım.

alâkadarâne: ilgilenerek, alâka göstererek.
ayet: Kur'an'ın her bir cümlesi.
dalâlet: azgınlık, sapıklık.
düstur: kanun, kural, esas.
ehemmiyetli: önemli.
haric: dışında.
hasr: yalnız bir şeye mahsus kılma, vakfetme.

hidayet: doğru inanç ve yayaşıs üzere olmak.
ikaz: uyarı.
kalben: kalp ile, kalpten, samimî, içten, gönülden, yürekten, kendi kendine, can ü gönülden.
kudsî: mukaddes, yüce.
leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan

hareket.
liyakat: layık olma, ehliyet.
madem: değil mi ki.
malâyânî: manasız, faydasız, boş (şey).
mana: anlam.
men: yasak etme, engelleme.
merak: endişe.
merhamet: acımak, şefkat göstermek, korumak, esirge-

mek.

meşgul: ilgilenen, uğraşan.

müdafaa: savunma, koruma.

münasebet: vesile, alâka, bağ.

nevi: çeşit.

nur: aydınlık, parlaklık, ziya, ışık, şule.

nuranî: nurlu, ışıklı, parlak, münevver.

razi: rıza gösteren, hoşnut olan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

selb: ortadan kaldırma, iptal etme; olumsuzlaştırma.

talebe: istekli, öğrenici.

tecavüz: saldırma, sınırını aşma.

tecrübe: deneyim, sınama, sınav, imtihan.

tetimme: bir konuyu veya eseri tamamlamak için eklenen kısım, ek.

usul-i İslâmiyet: İslâmiyetin prensipleri, usülleri.

vazife: görev.

vazife-i nuriye: Risale-i Nur vazifesi, hizmeti.

vaziyet: durum.

zayi: yitlik, zarar, ziyan.

Beşinci Şuanın yine kısmen verdiği haberler tezahür ediyor.

Said Nursî

22

*Denizli tüccarı aslı
Burdurlu Hafız Mustafa'ya hitaptır*

1 بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
2 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حُرُوفَاتِ رَسَائِلِ النُّورِ

Aziz, siddik kardeşim ve hizmet-i Kur'âniyede muvaffakiyetli arkadaşım,

Sen binler safalarla geldin, beni ebedî minnettara ettin. Ve sadık arkadaşlarınla Risale-i Nur'un serbestiyetine hizmetiniz o derece büyük ve kıymetlidir, değil yalnız bizi ve Risale-i Nur'un şakirtlerini, belki bu memleketi, belki âlem-i İslâmı manen minnettara ettiniz ki, ehl-i imanın imdadına yetişmeye Risale-i Nur'un yolunu serbestçe açtınız. Ben, bir seneden beri seni ve seninle beraber bu serbestiyetine çalışanları, merhum Hafız Ali ve Hüsrev gibi Risale-i Nur'un kahramanlarıyla beraber manevî kazançlarıma, dualarıma şerik etmişim; hem devam edecek... Buraya kadar herbir dakika, yoldaki bir gün, Risale-i Nur'un hizmetinde bulunduğun gibi beni minnettara eyledin. Hâkim-i adil namını alan malûm zatı ve

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ebedi: sonu olmayan, daimî, sürekli.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

hafız: Kur'ân-ı Kerîm'i tamamen ezberleyen ve okuyan kimse.

hâkim-i âdil: âdil hakim, adâlet ile iş gören hükmedici, adâletli hüküm verici.

hitap: söylemde bulunmak, konuşmak.

hizmet: uğraşma, çalışma.

hizmet-i Kur'âniye: Kur'an hizmeti.

imdat: yardım.

kismen: kısmî olarak, bir kısım.

kıymet: değer.

malûm: bilinen, bilinir olan.

manen: mana bakımından, manâca.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

minnettara: bir iyiliğe karşı teşekkür duygusu içinde olan.

muvaffakiyet: başarı.

nam: ad, isim, lakap.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin

eserlerinin adı.

sadık: doğru, gerçek, hakikî, sahte olmayan.

şakirt: talebe, öğrenci.

sefa: eğlence, eğlenme.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

şerik: ortak.

siddik: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.

tüccar: ticaret yapan, ticaretle uğraşan kimse, tacir.

zat: şahsiyet.

lehimizde onunla beraber çalışanları, bu hakiki adalete hizmetleri için ahir ömrüme kadar unutmayacağım. Altı yedi aydır onları da aynen manevî kazançlarıma şerik ediyorum.

Bana teslim ettikleri Risale-i Nur'un bir kısmını, kardeşlerime cevap vereceğim, bütününü yazsınlar, onlara hediye edeceğim. Çünkü onlar, Risale-i Nur'un bundan sonraki hizmetine tam hissedardırlar. Bu meselede ben Denizli şehrini kendi karyeme arkadaş edip bütün emvattını ve ehl-i imanın hayatta olanlarını hem kendim, hem Risale-i Nur'un talebeleri, manevî kazançlarımıza hissedar etmeye karar verdik. Denizli Hapishanesini de, bir imtihan medresemiz telâkkî ediyoruz. Ve bizimle alâkadar hem Denizli'de, hem hapiste umumuna ve hususan tam adaletini gördüğümüz mahkeme heyetine çok selâm ve dualar ederiz.

23

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Kat'iyen şek ve şüphemiz kalmadı ki, bu hizmetimizin neticesi olan Risale-i Nur'un serbestiyetini değil yalnız biz ve bu Anadolu ve âlem-i İslâm alkışlıyor, takdir ediyor; belki kâinat memnun olup cevvi sema, feza-yı âlem alkışlıyor ki, üç dört ayda yağmura şiddet-i ihtiyaç varken gelmedi ve Denizli'de mahkemenin bilfiil teslimine

adalet: kanun ve düzen hakimiyeti.
ahir: sonra.
ahir: sonu, son kısmı.
alâkadar: ilgili, ilişki.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bilfiil: bizzat kendi çalışması ile, kendi yaparak.
cevvi sema: gökyüzü, hava âlemi, uzay boşluğu.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
emvat: ölümler.
feza-yı âlem: âlemin fezası, uzay.
hakiki: gerçek.
heyet: kurul, komite.
hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.
hizmet: görev, vazife.
hizmet: uğraşma, çalışma.
hususan: bilhassa, özellikle.
imtihan: Allah'ın sıkıntı, hastalık, fakirlik gibi çeşitli şekil-

lerde kullarını denemesi.
kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
karye: köy.
kat'iyen: hiç bir zaman, asla.
leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.
manevi: manaya ait, maddi olmayan.
medrese: eğitim ve öğretim kurumu.
mesele: konu.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

şek: şüphe, zan, tereddüt.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

şerik: ortak.

şiddet-i ihtiyaç: ihtiyacın, muhtaç olmanın şiddeti, ihtiyacın çok fazla olması.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

takdir: kıymet verme, beğenme.

talebe: istekli, öğrenici.

telâkki: kabul etme, bir görüşle bakma.

umum: bütün, herkes.

karar vermesi, yine leyle-i Miraçta aynen Risale-i Nur'un bir rahmet olduğuna işareten leyle-i Regaibe tevafuk ederek kesretli melek-i ra'dın alkışlamasıyla ve rahmetin Emirdağında gelmesi o teslim kararına tevafuk etmesi ve bir hafta sonra, demek Denizli'de vekillerin eliyle alınması hengâmlarında yine aynen leyle-i Miraca ve leyle-i Regaibe tevafuk ederek aynen onlar gibi Cuma gecesinde kesretli rahmet ve yağmurun bu memlekette gelmesi, o tevafuklarıyla kat'î kanaat verdi ki:

Risale-i Nur'un müsadereesine ve hapsine dört zelzelelerin tevafuku küre-i arzca bir itiraz olduğu gibi, bu Emirdağı memleketinde dört ay zarfında yalnız üç Cuma gecesinde—biri leyle-i Regaip, biri leyle-i Miraç, biri de Şaban-ı Muazzamın birinci Cuma gecesinde—rahmetin kesretli gelmesi ve Risale-i Nur'un da serbestiyetinin üç devresine tam tamına tevafuk etmesi, küre-i havaiyenin bir tebriki, bir müjdesidir ve Risale-i Nur'un da manevî bir rahmet ve yağmur olduğuna kuvvetli bir işarettir.

Ve en lâtif bir emare şudur ki: Dün, birdenbire bir serçe kuşu pencereye geldi, vurdu. Biz, uçurmak için işaret ettik, gitmedi.

Mecbur oldum, Ceylân'a dedim: “Pencereyi aç; o ne diyecek?”

Girdi, durdu, ta bu sabaha kadar... Sonra odayı ona bıraktık, yatak odama geldim. Bu sabah çıktım, kapıyı açtım, yarım dakikada döndüm, baktım, “Kuddüs, Kuddüs” zikrini yapan bir kuş odamda gördüm. Gülerek

devre: dönem.
emare: alâmet, belirti, nişan.
hengâm: zaman, sıra.
işareten: işaret ederek, belirterek.
itiraz: direnme, karşı koyma.
kanaat: inanma, görüş, fikir.
kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
kesretli: çokluğu olan, çok fazla.
Kuddüs: kusur, eksiklik ve noksanlıktan, temiz olan, fazilet ve güzelliklerle övülen, noksanlığı

gerektirecek şeylerden son derece münezzeh olan, izzet ve kibriya sahibi Allah.
küre-i arz: yer küre, dünya.
küre-i havaiye: hava küre, atmosfer.
lâtif: hoş.
leyle-i Miraç: Miraç Gecesi, Hz. Muhammed'in Miraca çıktığı gece, Recep ayının 27. geces.
leyle-i Regaip: Regaip Gecesi, Recep ayının ilk Cuma geces.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.
melek-i ra'd: gök gürültüsü ile vazifeli, görevli melek.
müsadere: toplatma, elden alma.
rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.
Şaban-ı Muazzam: çok yüce

Şaban ayı.
serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
tevafuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.
vekil: başkasının yerine ve adına hareket eden, konuşan.
zarfında: süresince.
zelzele: yer sarsıntısı, deprem.
zikr: Allah'ın adlarını anarak dua etme, Allah'ı anma.

dedim: “Bu misafir niçin geldi?” Tam bir saat bana baktı, uçmadı, ürkmedi. Ben de okuyordum; ekmek bıraktım, yemedi. Yine kapıyı açtım, çıktım, yarım dakikada geldim, o misafir kayboldu.

Sonra bana hizmet eden çocuk geldi, dedi ki: “Ben bu gece gördüm ki, Hafız Ali’nin kardeşi yanımıza gelmiş.”

Ben de dedim: “Hafız Ali ve Hüsrev gibi bir kardeşimiz buraya gelecek.”

Aynı günde, iki saat sonra çocuk geldi, dedi: Hafız Mustafa geldi; hem Risale-i Nur’un serbestiyetinin müjdesini, hem mahkemedeki kitaplarımı da kısmen getirdi; hem serçe kuşunun ve senin, hem kuddüs kuşunun tabirini ispat etti—ki, tesadüf olmadığını ispat etti.

Acaba, emsalsiz bir tarzda hem serçe kuşu acip bir surette, hem kuddüs kuşu garip bir surette gelip bakması, sonra kaybolması ve masum çocuğun rüyası tam tamına çıkması, Risale-i Nur’un Hafız Mustafa gibi bir zatın eliyle buraya gelmesinin aynı zamanına tevafuku hiç tesadüf olabilir mi? Hiçbir ihtimali var mı ki, bir beşaret-i gaybiye olmasın?

Evet, bu mesele, küçük bir mesele değil; kâinat ve hayvanat ile alâkadardır. Ben Risale-i Nur’un bir şakirdi olmak itibarıyla, kendi hisseme düşen bu kâr ve neticeyi, binler altın lira kadar kazancım var kanaat ediyorum. Başka yüz binler Risale-i Nur Şakirtleri ve takviye-i imana muhtaç ehl-i imanın istifadeleri buna kıyas edilsin.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
alâkadar: ilgili, ilişki.
beşaret-i gaybiye: gayptan gelen müjde.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
emsalsiz: benzersiz.
garip: tuhaf, hayret verici.
hayvânât: hayvanlar.
hisse: pay, nasip.
hizmet: birinin işini görme, bir kimsenin hesabına veya menfaatine iş görme.

ihtimal: olabilirlik.
ispat: kanıtlama, doğrulama.
istifade: faydalanma, yararlanma.
kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
kanaat: inanma.
kısmen: kısmî olarak, bir kısım.
kıyas: karşılaştırma, bir şeyi başka bir şeye benzeterek hüküm verme.

Kuddüs: kusur, eksiklik ve noksanlıktan, temiz olan, fazilet ve güzelliklerle övülen, noksanlığı gerektirecek şeylerden son derece münezzeh olan, izzet ve kibriya sahibi Allah.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
mesele: konu.
muhtâc: gerek duyan.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî’nin

eserlerinin adı.
rüya: uyku sırasında görülen şey, uyku sırasında zihinde geçen hayaller, misalî âlem, düş.
şakirt: talebe, öğrenci.
serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
suret: biçim, şekil, tarz.
tabir: ifade, söz.
takviye-i iman: iman takviyesi, inancın kuvvetlenmesi.
tarz: biçim, şekil.
tesadüf: rastlantı.
tevacuf: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.
zat: şahsiyet.

Evet, dinin, şeriatın ve Kur'an'ın yüzden ziyade tılsımlarını, muammalarını hal ve keşfeden; ve en muannid dinsizleri susturup ilzam eden; ve Miraç ve haşr-i cismanî gibi sırf akıldan çok uzak zannedilen Kur'an hakikatlerini en mütemerrid ve en muannid filozoflara ve zındıklara karşı güneş gibi ispat eden ve onların bir kısmını imana getiren Risale-i Nur eczaları, elbette küre-i arz ve küre-i havaiyeyi kendi ile alâkadar eder ve bu asrı ve istikbal kendiyile meşgul edecek bir hakikat-i Kur'âniyedir ve ehl-i iman elinde bir elmas kılınçtır.

24

Aziz kardeşim,

Risale-i Nur'un avukatı Ziya'yı bizim tarafımızdan hem çok teşekkür, hem tebrik ediniz. Çoktan beri ruhumu ihtar edilmiş ki, Ziya namında birisi, Risale-i Nur namına büyük bir hizmet edecek. Bu mesele gösterdi ki, o Ziya, bu Ziya'dır. Bizleri ebede kadar minnettar eyledi. Mahkemede zabıt kâtibi ve azadan Hesna Hanım ve sorgu hakimi gibi vicdanlı zatlara teşekkür ederiz. Ve onları unutmayacağımı, bilhassa başta Müftü Osman, Hasan Feyzi olarak çok ehemmiyetli kardeşlerime selâmımızı ve minnettarlığımızı bildiriniz. Ve hâkim-i adil olan zata, Risale-i Nur'un ekser eczalarını ona hediye etmek için yazdırmayı karar verdiğimi söyleyiniz. Ve

alâkadar: ilgili, ilişkî.

asr: yüzyıl.

aza: üye.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bilhassa: özellikle.

ebed: sonsuzluk, daimîlik.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

ekser: pek çok.

elmas: çok kıymetli bir mücevher.

filozof: felsefe ile uğraşan.

hakikat: gerçek, doğru.

hakikat-ı Kur'âniye: Kur'an'ın hakikatı, Kur'an'ın ifade ettiği gerçek.

hâkim: yargıç.

hâkim-i âdil: âdil hakim, adâlet ile iş gören hükmedici, adâletli hüküm verici.

hâl: kaldırma, hal' etme.

haşr-i cismanî: cisimle, cesetle dirilme, ruhla beraber bedenlerin ve vücutların haşrı.

hizmet: görev, vazife.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

ilzam: susturma, cevap veremez hâle getirme.

iman: inanç, itikat.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

istikbal: gelecek.

kâtip: yazar, yazıcı.

keşif: gizli bir şeyi bulma, meydana çıkarma.

küre-i arz: yer küre, dünya.

küre-i havaiye: hava küre, atmosfer.

mesele: konu.

meşgul: bir işle uğraşan, işgal eden.

minnettar: bir iyiliğe karşı minnet duyan.

Miraç: Peygamberimiz Hz. Muhammed (a.s.m.) Efendimizin, Re-

cep ayının 27. gecesinde Cenab-ı Hakkın huzuruna ruhen, cismen, hâlen çıkması mu'cizesi.

muamma: anlaşılmaz, çözülmeyen güç iş, anlamı gizli ve güç anlaşılır söz.

muannit: inatçı, ayak direyen.

müftü: İl ve ilçelerde din işlerine bakan ve dinî meselelerle ilgilenen görevli kimse.

mütemerrit: temerrüt eden, dik başlılık eden, dik başlı,

inatçı; kötü fillinde direnen, inatlaşan.

nam: ad, isim, lakap.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

şeriat: İslâm dini ve prensipleri.

tılsım: herkesin bilip çözeme-

diği gizli sır.

vicdan: insanın içindeki, iyiyi kötünden ayırabilen, iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülükten elem alan manevî his.

zabıt: mahkeme, meclis gibi yerlerde söylenenlerin yazılması.

zat: şahsiyet.

zındık: Allah'a ve ahirete inanmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

ziyade: çok, fazla.

Risale-i Nur'un fahrî avukatı Ziya'ya, kısm-ı mühimmini yazdırıp ona hediye etmek niyetindeyim.

Tab' olunan *Âyetü'l-Kübra* risalesinin beş yüz matbu nüshaları da tab'edenlere verilecek mi, merak ediyorum.

Biri de, İstanbul'da müsadere edilen ne kadar Risale-i Nur varsa bana aittir. İçinde yirmi risale bulunan mecmua bana çok ehemmiyeti var.

Hem Denizli'den mufarakat ederken, emanet Mucizat-ı Ahmediye risalesini orada bazılarına bırakmıştım, o da bana çok lâzımdır. Belki Hoca Mûsa Efendi biliyor.

Risale-i Nur'un zayıf veya yeni şakirtlerini vesveseden kurtarmak için beyan ediyorum ki: Gizli bir komitenin desisesiyle safdil bazı hocalar veyahut bid'a taraftarları bazı muarızlar, Risale-i Nur'un hiç zedelenmez bazı hakikatlerine karşı gelmek için, benim çok kusurlu ve—itiraf ediyorum—çok hatalı şahsımın noksanlarını ve hatalarını işaa etmek ve beni onlar ile çürütmekle Risale-i Nur'a ilişmek ve darbe vurmak istediklerinin bu yirmi senedir yirmi ehemmiyetli hadisesi var. Hatta iki defa hapsimize de bir nevi vesilesi olduğundan, dostlarıma ve Risale-i Nur'un şakirtlerine ilân ediyorum ki:

Ben Cenab-ı Hakka şükrediyorum ki, nefsimi kendime beğendirmemiş ve kusurlarımı kendime bildirmiş. Değil kendimi satmak, hodefuruşluk etmek, belki kemal-i mahcubiyetle Risale-i Nur'un mübarek şakirtleri içinde

müsadere: toplatma, elden alma.
nefs: kötü vasıfları kendisinde toplayan hayırlı işlerden alıkoyan güç.
nevi: çeşit.
niyet: maksat, meram.
nüşha: suret.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
safdil: saf gönüllü, temiz kalpli.
şakirt: talebe, öğrenci.
şükür: teşekkür.
tab: basma.
taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.
vesile: bahane, sebep.
vesvese: şüphe, kuruntu, kalbe gelen asılsız kötü ve sinsi düşünce.

beyan: anlatma, açıklama.
bid'a: dinin aslına uymayan adet ve uygulamalar.
Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.
defa: kere, kez, yol.
desise: hile, oyun, aldatmaca.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
emanet: geri alınmak üzere bırakılan şey.
fahrî: bir karşılık beklenme-

den yalnızca şeref ve onur vesilesi olarak kabul edilen unvan, sıfat, iş.
hâdis: olay.
hakikat: gerçek, doğru.
hodefuruş: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.
ilân: yayma, duyurma.
işaa: haber yayma, herkese duyurma.
kısm-ı mühim: önemli kısım.
komite: kötü bir maksat için toplanmış topluluk, cemiyet.
kusur: eksiklik, noksan, özür.

matbu: tab edilmiş, basılmış.
mecmua: toplanıp, biriktirilmiş, düzenlenmiş yazıların hepsi.
merak: endişe.
muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.
Mu'cizat-ı Ahmediye: R.N.da Peygamberimiz mucizelerinin anlatıldığı eser.
mufarakat: ayrılık, ayrılma, uzaklaşma.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

onların samimiyet ve ihlâsıyla kendimi affettirmek ve onların manevî şefaatiyle günahlarıma bir kefarete ara-
maktır.

Bana itiraz edenler, gizli ayıplarımı bilmiyorlar. Yalnız zahirî bazı hatalarımı bahane edip ve yanlış olarak Risale-i Nur'u benim malım zannedip Risale-i Nur'un nurlarına perde çekmek, intişarına rekabet etmek için derler: "Said Cuma cemaatine gelmiyor, sakal bırakmıyor" gibi tenkitleri var.

Elcevap: Ben, çok kusurları kabul ile beraber derim: Bu iki meselede büyük mazeretlerim var.

Evvelâ: Ben Şafîîyim. Şafîî Mezhebinde Cumanın bir şartı, kırk adam imam arkasında Fatihâ okumaktır. Daha başka şartlar da var. Onun için burada bana Cuma farz değil. Ben, mezheb-i Âzamîyi takliden, bazan sünnet olarak kılıyordum.

Saniyen: Yirmi senedir haksız olarak beni insanlarla görüştürmekten men ettikleri için—hem bu ahirde, resmen dört ay evvel perde altında insanlarla temas ettirmemek için tenbihat olmuş—hem yirmi beş senedir ben münzevî yaşadığım için, kalabalık yerlerde huzur bulamıyorum ve herkesin arkasında mezhebimce iktida edip namaz kılamıyorum ve okumakta yetişemiyorum ve daha Fatihâ'nın yarısını okumadan, imam rûkûa gidiyor. Bizde Fatihâ okumak farzdır.

ahir: son zaman.
bahane: vesile, sebep.
cemaat: topluluk.
evvel: önce.
evvelâ: öncelikle.
farz: zarurî.

Fatihâ: Kur'ân-ı Kerim'in birinci suresi.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık belemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
iktida: tabî olma, uyma.
imam: namazda kendisine uyulan, Müslüman cemaate namaz kıldırın kişi.
intişar: yayınlanma, neşrolma.
itiraz: direnme, karşı koyma.
kefarete: anınma.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
mazeret: elde olmayarak meydana gelmiş, makul sebep, özür.

men: yasak etme, engelleme.
mesele: konu.
mezhep: bir dinin bazı noktalarda görüş farkları bulunan kollarından her biri.
mezhep-i âzamî: İmam-ı Âzam'ın kurucusu olduğu Hanefî mezhebi.
münzevî: inzivaya çekilen, köşeye çekilmiş, yalnız.
nur: aydınlık, parlaklık, ışık.
rekabet: rakip olma hâli, birbirini çekememe.
resmen: resmî olarak, resmî

bir şekilde.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
rûkû: namazda eğilme; vücudun belden yukarı olan kısmını, baş dik durumda iken yere paralel şekilde öne doğru eğme hareketi.
samimiyet: samimîlik, içtenlik.
saniyen: ikinci olarak.
sünnet: farz namazlar dışında kılınan bazı namazlar.

Şafîî: Şafîî mezhebinden olan kimse.
sart: koşul.
şefaate: günahkâr bir kimse-nin affını Allah'tan niyaz etme.
taklit: birinin davranış ve işle-rinin şekli ve biçim olarak ay-nını yapma.
tenbihât: tenbihler, ikazlar.
tenkit: eleştirme.
zahiri: görünüşte olan; zahire, dışa ait olan.

Sakal meselesi ise: Bu bir sünnettir, hocalara mahsus değil. Bu millette yüzde doksan sakalsız olanların içinde küçükten beri sakalsız bulundum. Bu yirmi senedir bana resmî hücumlarda bazı arkadaşlarımın sakallarını kestirmeleriyle, benim sakal bırakmadığım, bir hikmet, bir inayet-i İlâhiye olduğunu ispat etti. Eğer sakal olsaydı, tıraş edilseydi, Risale-i Nur’a büyük bir zarardı. Çünkü ölecektim, dayanamayacaktım.

Bazı âlimler “Sakalı tıraş etmek caiz değildir” demişler. Muradları, sakalı bıraktıktan sonra tıraş etmek haramdır, demektir. Yoksa hiç bırakmayan, bir sünneti terk etmiş olur. Fakat bu zamanda, dehşetli pek çok günah-ı kebîreden çekinmek için, bu terk-i sünnete mukabil, Risale-i Nur’un irşadiyla, yirmi sene haps-i münferit hükmünde işkenceli bir hayat geçirdik; inşaallah o sünnetin terki ne kefarettir.

Hem bunu kat’iyen ilân ediyorum ki: Risale-i Nur, Kur’ân’ın malıdır. Benim ne haddim var ki, sahip olayım, ta ki kusurlarım ona sirayet etsin. Belki o Nur’un kusurlu bir hadimi ve o elmas mücevherat dükkânının bir dellâlıyım. Benim karma karışık vaziyetim ona sirayet edemez, ona dokunamaz. Zaten Risale-i Nur’un bize verdiği ders de, hakikat-i ihlâs ve terk-i enaniyet ve daima kendini kusurlu bilmek ve hodefuruşluk etmemektir. Kendimizi değil, Risale-i Nur’un şahs-ı manevîsini ehl-i imana gösteriyoruz. Bizler, kusurumuzu görene ve bize bildirene—fakat hakikat olmak şartıyla—minnettar oluyoruz, “Allah razı olsun” deriz. Boynumuzda bir

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
caiz: geçerli, kabul edilebilir, uygun.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dellâl: ilân edici; hakka davet eden.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
elmas: çok kıymetli bir mücevher.
hâdim: hademe, hizmetçi.
hakikat: gerçek, doğru.
ihlâs: ihlâsın gerçe-

ği, aslı.
haps-i münferit: tek başına olan hapis.
haram: İslâmiyetçe yasaklanan işler.
hikmet: ilahî gaye, gizli sebep.
hodefuruş: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.
hükmünde: değerinde, yerinde.
ilân: yayma, duyurma.
inayet-i ilâhiye: Allah’ın yardımı.

inşaallah: Allah izin verirse.
irşat: doğru yolu gösterme, gafletten uyandırma.
ispat: kanıtlama, doğrulama.
kat’iyen: hiç bir zaman, asla.
kefare: arınma.
kusur: eksiklik, noksan.
mesele: konu.
minnettar: bir iyiliğe karşı minnet duyan.
mukabil: karşılık.
mücevherat: mücevherler, elmas, yakut, zümrüt v.b. süs taşlarıyla süslenmiş ziynet

esyalı.

razi: hoşnut olma, kabul etme.

resmî: devlet adına olan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

sirayet: bulaşma, geçme.

sünnet: farz ibadetler dışında, Hz. Muhammed’in (a.s.m.) yapmayı âdet edindiği ibadetler.

şart: koşul.

terk-i enaniyet: benlik ve enaniyetten vazgeçme.

tıraş: sakal, bıyık veya kılı keskin bir aletle dibinden kesme, kazıma.

vaziyet: durum.

akrep bulunsa, ısırmadan atılsa, nasıl memnun oluruz; kusurumuzu—fakat garaz ve inat olmamak şartıyla ve bid’alara ve dalâlete yardım etmemek kaydıyla—kabul edip minnettar oluyoruz.

﴿ 25 ﴾

Aziz kardeşlerim,

Hazret-i Ali (r.a.) ¹ **وَبِالْأَيْتِ الْكُبْرَى آمَنِي مِنَ الْفَجْتِ** fık-

rasında Âyetü'l-Kübra yüzünden şakirtleri bir musibete düşüp ve onun berekâtıyla emniyet ve selâmete çıkacaklarını kerametkârâne haber verdiği gibi, Âyetü'l-Kübra risalesi Nurlar içinde yüzer matbu nüshasıyla serbestiyet noktasında daha ziyade mevki alması cihetiyle bu memlekete üç büyük yağmur rahmetine birinci vesile olduğu gibi; ben, dünya halini bilmiyorum, fakat eskiden beri boğazımızı sıkan ve daima bizi istilâ etmeye fırsat bekleyen ve dehşetli kuvvet alan ve taraftarlar bulan ve bizi istinadsız zannıyla fırsat bekleyenin istilâsından ve esaretinden Âyetü'l-Kübra ve arkadaşlarının serbestiyeti çok hadise ve emarelerle, şimdiye kadar Risale-i Nur, sadaka gibi, belâların def’ine bir vesile olduğundan, bu da bu belâyâ karşı vesiledir denilebilir. Ve İmam-ı Ali Radiyalahu Anhın ² **وَسَمُ عَصَا مُوسَى بِهِ الظُّلْمَةُ أَنْجَلَتْ** fıkrasında

bir vecihte Âyetü'l-Kübra risalesi maksut olduğu gibi, Denizli Meyvesinin on bir meselesi “Hüccetü'l-Bâliğa,”

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
belâ: musibet, sıkıntı.
berekât: bolluklar, bereketler.
bid’a: dinin aslına uymayan adet ve uygulamalar.
cihet: yön, sebep, vesile.
dalâlet: azgınlık, sapıklık.
def: mani olma, kovma, ortadan kaldırma.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
emare: alâmet, belirti, nişan.
emniyet: eminlik, güvenlik, korusuzluk.
esaret: esirlik, tutsaklık, hüküm altında bulunma.
fıkra: parça, mektup, bölüm.
garaz: kötü kasıt, düşmanca niyet, kin.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hâdise: olay.
istilâ: ele geçirme, kaplama, yayılma.
istinat: dayanak.
kayd: şart.
kerametkârâne: kerametli bir

1. Ya Rab Âyetü'l-Kübra hürmetine beni musibetten kurtar, eman ve emniyet ver.
2. Kendisiyle karanlığın daldığı Asa-yı Musa ismi hürmetine...

şekilde, keramet gösterircesine.
maksut: kast edilmiş, kast edilen.
matbu: tab edilmiş, basılmış.
mevki: yer, makam.
minnettar: bir iyiliğe karşı teşekkür duygusu içinde olan.
musibet: felaket, bela.
nüşa: suret.
rahmet: lütuf, nimet, faydalı

yağmur için söylenir.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.
sadaka: Allah rızası için ihtiyaç sahibi fakirlere yapılan yardım.
selâmet: salimlik, eminlik,

kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.
serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
şakirt: talebe, öğrenci.
şart: koşul.
taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.
vecih: cihet, yön.
vesile: bahane, sebep.
ziyade: çok, fazla.

on bir hüccetiyle, aynen *Asa-yı Mûsa*'nın on bir mucize-sine tevafuk edip, bu fıkrada aynen *Âyetü'l-Kübra* risa-lesi gibi İmam-ı Ali'nin (r.a.) medar-ı nazarı olduğu kalbi-me ihtar edildi.

Demek *Meyve Risalesi*, *Asa-yı Mûsa* gibi, çok firavun-ları susturur, mağlûp eder. *Âyetü'l-Kübra*'yı tab eden kahraman ve mübarek kardeşlerimiz, pek büyük bir hiz-met-i Nuriye yapmışlar. Merhum Hafız Ali'nin (r.a.) hiz-met-i Nuriyesi bununla da devam ediyor.

26

Aziz siddık kardeşlerim,

Âyetü'l-Kübra'nın matbu nüshaları perde altında çok hizmet görmüşler. Baştaki ihtarın ahirinde, beyaz yerde bir haşiye olarak size altı satır suretini gönderdik; siz mü-nasip görürseniz yazdırırsınız, hem ıslah ve tashih eder-siniz. Benim kat'î kanaatim geldi ki:

Bu defa, *Âyetü'l-Kübra*'yı dikkatle ve muarızları naza-ra alıp okudum. Şüphem kalmadı ki, Risale-i Nur'un çok şiddetli darbelerine karşı muarızlar zayıf bahaneler ve si-nek kanadı kadar ehemmiyetsiz kusurları medar-ı mes'uliyet gördükleri halde, bu dehşetli darbeleri nazara almayıp hem beraatimizi, hem Risale-i Nur'un serbesti-yetini kabul etmelerinin sebebi: Başta *Âyetü'l-Kübra* olarak Risale-i Nur'un "*Meyve*" ve "*Hüccetü'l-Bâliğa*"

ahir: sonu, son kısmı.

Asa-yı Mûsa: Bediüzzaman Said Nursi'nin bir eseri.

aziz: izzetli, muhterem, say-gın.

bahane: vesile, sebep.

beraat: serbest kalma, suç-suz bulunma, aklanma.

darbe: vuruş, vurma, çarpma.

defa: kere, kez, yol.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehemmiyetsiz: önemsiz.

fıkra: parça, mektup, bölüm.

firavun: zâlim, imansız; kibir-

li, gururlu ve inatçı.

hafız: çok sayıda hadis ezber-lemiş olan kimse.

haşiye: dipnot.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i Nûriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.

hüccet: delil.

ıslah: iyi duruma getirme, iyi-leştirme, düzeltme.

ihtar: dikkat çekme, hatırlat-ma, uyarı.

kanaat: kanma, inanma.

kat'î: kesin, şüpheye ve te-

reddüde mahal bırakmayan.

mağlup: boyun eğme, yenil-me, yenilmiş olma.

matbu: tab edilmiş, basılmış.

medar-ı mes'uliyet: sorum-luluk sebebi.

medar-ı nazar: göz önünde bulundurulması gereken.

merhum: rahmete kavuş-muş, ölmüş, ölü.

muarız: muhalefet eden, kar-şı çıkan, muhalif.

mu'cize: benzerini yapmak-tan insanların aciz kaldığı sey.

mübarek: feyizli, bereketli.

münasip: uygun.

nazar: dikkat.

nüsha: suret.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüz-zaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

siddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulle-nen.

suret: nüsha, kopya.

tab: basma.

tashih: düzeltme, yanlışını gider-me.

tevafuk: uygunluk; belli sıra, ölçü ve münasebetler içerisinde birbi-rine denk gelme.

gibi eczalarındaki harikulâde ve sarsılmaz hakikatler, onların dehşetli inatlarını kırmasıdır. Çaresiz mecburiyetle serbestiyetini, beraatimizi resmen kabul etmişler. Fakat yine gizli zındıka komitesi, elinden geldiği kadar nazar-ı millette kendilerini lânetten, nefretten bir derece kurtarmak için, kusurlarımızı arıyorlar ve hükûmeti iğfal etmeye çalışıyorlar. Onun için, biz, eskisi gibi ihtiyatımızı elden bırakmamalıyız. (HAŞİYE)

Umum kardeşlerimizin gelecek mübarek Ramazan-ı Şerifinizi ve geçmiş Berat gecelerinizi bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Cenab-ı Hak, onların ve bizlerin hakkımızda bu Ramazan'daki leyle-i Kadrimizi bin aydan hayırlı ve bin ay kadar medar-ı sevap eylesin, ümmet-i Muhammediyeye saadet ve selâmet versin. Âmin.

Hem cümlenize birer birer selâm eden kardeşiniz,

Said Nursî

HAŞİYE: Âyetü'l-Kübrâ'nın başındaki ihtarın âhirinde nazar-ı dikkati celb etmiş cümlesine haşıyedir.

Evet, İmam-ı Ali'nin (r.a.) Âyetü'l-Kübrâ hakkında verdiği haberi, tam tamına Denizli hâdisesi tasdik etti. Çünkü, bu risalenin gizli tab'ı, hapsimize bir vesile oldu. Ve onun kudsi ve çok kuvvetli hakikatının galebesiyle, beraat ve necatımıza ehemmiyetli bir sebep oldu. Ve İmam-ı Ali (r.a.) kera-

met-i gaybisesini gözlere gösterdi ve hakkımızdaki **وَبِآيَاتِ الْكُبْرَى** 1 **أَمْنِي مِنَ الْفَجْتِ** duasının kabulünü ispat etti.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

Berat Gecesi: Peygamberimize, peygamberliğin bildirildiği Şaban ayının on beşinci gecesi.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

hakikat: gerçek, doğru.

harikulâde: olağanüstü.

haşıye: dipnot.

iğfal: yanıltma, gaflete düşürerek kandırma, aldatma.

ihtiyat: uzak görüşlü olma, geleceği düşünerek tedbirli hareket etme.

1. Ya Rab Âyetü'l-Kübra hürmetine beni musibetten kurtar, eman ve emniyet ver.

komite: encümen, hey'et, alt kurul, komisyon.

kusur: eksiklik, özür, suç, kabahat.

lânet: fena, kötü, uğursuz.

leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'an-ı Kerim'in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.

mecburiyet: mecbur olma, zarurîlik durumu, zorunluluk.

medar-ı sevap: sevap sebebi, hayırlar, faydalar, mükâfat.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

Ramazan-ı Şerif: mübarek, şerefli Ramazan ayı.

resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.

saadet: mutluluk.

selâm: barış, rahatlık, selâmet ve esenlik dileme.

selâmet: salımlık, emniyet, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

Umum: bütün, herkes.

ümme-i Muhammediye: Hz. Muhammed'in ümmeti; Hz. Muhammed'e (a.s.m.) bağlı olan ve yolundan gidenler.

zındıka: dinsizlik, inançsızlık.

Aziz, siddik, metin, sarsılmaz, sebatkâr, fedakâr, vefadar kardeşlerim,

Bilirsiniz ki, Ankara ehl-i vukufu Risale-i Nur'a ait kerametleri ve işaret-i gaybiyeleri inkâr edememişler. Yalnız, yanlış olarak o kerametlerde beni hissedar zannedip itiraz ederek, "Böyle şeyler kitapta yazılmamalıydı, keramet izhar edilmez" diye hafif bir tenkide mukabil, müdafaatımda onlara cevaben demiştim ki:

Onlar bana ait değil ve o kerametlere sahip olmak benim haddim değil. Belki Kur'an'ın mu'cize-i maneviyesi-nin tereşsuhatı ve lem'alarıdır ki, hakiki bir tefsiri olan Risale-i Nur'da kerametler şeklini alarak şakirtlerinin kuvve-i maneviyelerini takviye etmek için, ikramat-ı İlâhiye nev'indendir. İkram ise, izharı bir şükürdür, caizdir, hem makbuldür. Şimdi ehemmiyetli bir sebebe binaen cevabı bir parça izah edeceğim. Ve, "Ne için izhar ediyorum? Ve ne için bu noktada bu kadar tahşidat yapıyorum? Ve ne için birkaç aydır bu mevzuda çok ileri gidiyorum? Ekser mektuplar o keramete bakıyor?" diye sual edildi.

Elcevap: Risale-i Nur'un hizmet-i imaniyesinde, bu zamanda binler tahribatçılara mukabil yüz binler tamiratçı lâzım gelirken, hem benimle lâakal yüzer kâtip ve yardımcı bulunmak ihtiyaç varken, değil çekinmek ve temas etmemek, belki millet ve ehl-i idare takdir ile ve

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
caiz: geçerli, kabul edilebilir, uygun.
cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.
ehemmiyetli: önemli.
ehl-i idare: idare edenler, devleti yönetenler.
ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.

ekser: pek çok.
fedakâr: kendini veya şahsi menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.
hakiki: gerçek.
hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.
hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.
ikram: bağış, ihsan.
ikramat-ı İlâhiye: Cenab-ı Hakkın ikramları, nimetleri,

bağışlan.
inkâr: reddetme, tanımadama, kabul ve tasdik etmeme, inanmama.
işaret-i gaybiye: gaypla ilgili işaret; Hz. Peygamber, müctehit imamlar tarafından gayba ait verilen haberler, işaret yolu ile yapılan açıklamalar.
itiraz: direnme, karşı koyma.
izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.
izhar: gösterme, açığa vurma.
kâtip: yazar, yazıcı.

keramet: Allah'ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.

kuvve-i manevîye: manevî güç, moral.

lâakal: en azından, hiç olmazsa.

makbul: kabul edilmiş olan, istenilen.

metin: sağlam ve dayanıklı, kavi, berk.

mevzu: konu.

mu'cize-i manevîye: manevî mucize.

mukabil: karşılık.

müdafaat: müdafaalar, savunmalar.

nev: cins.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

sebatkâr: sebat eden, sözünde ve kararında duran, vazgeçmeyen, sebatlı.

siddik: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

sual: soru.

şakirt: talebe, öğrenci.

şükür: teşekkür.

tahribat: tahripler, yıkıp bozma-lar.

tahşidat: yığmalar, biriktirmeler, toplamalar.

takdir: değerlendirme.

takviye: kuvvetlendirme, sağlamlaştırma, teyit ve tasdik etme.

tamirat: tamirler, düzeltmeler.

tefsir: Kur'an'ın mana bakımından izahı, açıklaması.

tenkit: eleştirme.

tereşsuhat: damlamalar, sızıntılar.

vefadar: sözünde ve dostluluğunda devamlı olan, vefalı dost.

teşvik ile yardım ve temas etmek zaruri iken ve o hizmet-i imaniye hayat-ı bakiyeye baktığı için hayat-ı faniyenin meşgalelerine ve faydalarına tercih etmek ehl-i imana vacip iken, kendimi misal alarak derim ki:

Beni herşeyden ve temastan ve yardımcılarından men etmekle beraber, aleyhimizde olanlar bütün kuvvetleriyle arkadaşlarımın kuvve-i maneviyelerini kırmak ve benden ve Risale-i Nur'dan soğutmak ve benim gibi ihtiyar, hasta, zaif, garip, kimsesiz bir biçareye, binler adamın göreceği vazifeyi başına yüklemek ve bu tecrid ve tazyiklerde maddî bir hastalık nev'inde insanlarla temas ve ihtilâttan çekilmeye mecbur olmak, hem o derece tesirli bir tarzda halkları ürküttürmek ki, en ziyade merbut görülen bazı dostların bana selâm vermemek, hatta bazı namazı da terk etmek derecesinde ürkütmekle kuvve-i maneviyeyi kırmak cihetleriyle ve sebepleriyle, ihtiyarım haricinde bütün o manilere karşı, Risale-i Nur şakirtlerinin kuvve-i maneviyelerinin takviyesine medar ikramat-ı İlâhiyeyi beyan ederek Risale-i Nur etrafında manevî bir tahşidat yaptırmak ve Risale-i Nur kendi kendine, tek başıyla, başkalarına muhtaç olmayarak, bir ordu kadar kuvvetli olduğunu göstermek hikmetiyle bu çeşit şeyler bana yazdırılmış. Yoksa —haşa— kendimizi satmak ve beğendirmek ve temeddüh etmek, hodfüruşluk etmek ise, Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir esası olan ihlâs sırrını bozmaktır.

İnşallah, Risale-i Nur kendi kendine, hem kendini müdafaa ettiği, hem kıymetini tam gösterdiği gibi, bizi

beyan: anlatma, açıklama.

biçare: çaresiz, zavallı.

cihet: yön, sebep, vesile.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

garip: gurbette, kendi memleketinin dışında bulunan, yabancı.

haric: dışında.

hâşâ: asla, katiyen, hiç bir vakit.

hayat-ı fâniye: fânî hayat, sonu olan hayat.

hikmet: ilahî gaye, yüksek bilgi.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.

hodfürus: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.

ihtilât: karışıp görüşme, beraber yaşama.

ihtiyar: irade, tercih.

ihtiyar: yaşlı.

ikramat-ı İlâhiye: Cenab-ı Hakkın ikramları, nimetleri, bağışları.

inşallah: Allah izin verirse.

kıymet: değer.

kuvve-i maneviye: manevî güç, moral.

maddî: madde ile alakalı.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mâni: engel, mania, set.

medar: sebep, vesile.

men: yasak etme, engelleme.

merbut: bağlı, raptedilmiş, mensup.

meşgale: iş, uğraş, meşgul olunan şey.

misal: örnek.

muhtâc: gerek duyan.

müdafaa: savunma, koruma.

nev: tür, çeşit.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

şakirt: talebe, öğrenci.

tahşidat: yığmalar, biriktirmeler, toplamalar.

takviye: kuvvetlendirme, sağlamlaştırma.

tarz: biçim, şekil.

tazyik: zorlama, baskı, sıkıntı

verme.

tecrid: hücre hapsi; bir kişinin başkalarıyla olan ilişkisini kesme.

temeddüh: kendi kendini övme, kendini methetme, böbürlenme.

vacip: dinî bakımdan yapılması şart olan, kesinlik bakımından farzdan sonra gelen.

vazife: görev.

zaif: zayıf.

zarurî: zorunlu.

ziyade: çok, fazla.

de manen müdafaa edip kusurlarımızı affettirmeye vesile olacaktır.

28

Aziz kardeşlerim,

Risale-i Nur'un zuhurundan kırk sene evvel, geniş bir hiss-i kable'l-vuku', acip bir tarzda, hem bende, hem bizim köyde, hem nahiyemizde tezahür ettiğini şimdi bir ihtar-ı manevî ile kat'î kanaatim gelmiş. Şefik ve kardeşim Abdülmecid gibi eski talebelerime bu sırrı faş etmek isterdim. Şimdi Cenab-ı Hak sizlerde çok Abdülmecid'leri ve çok Abdurrahman'ları verdiği için, size beyan ediyorum:

Ben, on yaşında iken, büyük bir iftihar, hatta bazan temeddüh suretinde bir haletim vardı. İstemediğim halde pek büyük bir iş ve büyük bir kahramanlık tavrını takınıyordum. Kendi kendime derdim: Senin beş para kıymetin yok. Bu temeddühkârâne, hususan cesaretle çok fazla gösterişin ne içindir? Bilmiyordum; hayret içinde idim. Bir iki aydır o hayrete cevap verildi ki: Risale-i Nur, kable'l-vuku' kendini ihsas ediyordu. Sen, adi odun parçası gibi bir çekirdek iken, o firdevs salkımlarını bilfiil kendi malın gibi hiss-i kable'l-vuku' ile hissedip hodfuruşluk ederdin.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
adi: basit, bayağı, sıradan.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
beyan: anlatma, açıklama.
bilfiil: bizzat kendi çalışması ile, kendi yaparak.
Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.
evvel: önce.
faş: meydana çıkma, açığa vurma, dile verme.

firdevs: bostan, bağ, bahçe.
hâlet: hal, durum.
hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukuundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.
hodfurus: kendini begendirmeye çalışan, övünen.
hususan: bilhassa, özellikle.
iftihar: gurur, övünme.
ihsas: hissettirme, sezdirme.
ihtar-ı manevî: manevî uyarı, bildirir; Cenab-ı Hakkın imana ve Kur'an'a ait meseleler-

de kullarını uyarması.
kable'l-vuku: olmadan önce.
kanaat: inanma.
kat'î: kesin, şüpheye ve te-reddüde mahal bırakmayan.
kıymet: değer.
kusur: eksiklik, noksan, özür.
manen: mana bakımından, manaca.
müdafaa: savunma, koruma.
nahiye: idarî teşkilâtlanmada kaza ile köy arasındaki kade-me; bucak.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-

diüzzaman Said Nursi'nin eserleri-nin adı.
sır: giz.
suret: biçim, şekil, tarz.
talebe: istekli, öğrenici.
tarz: biçim, şekil.
temeddüh: kendi kendini övme, kendini methetme, böbürlenme.
temeddühkârâne: kendi kendini öven kimseye yakışır şekilde, kendi kendini medhederek, böbürlenerek.
tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.
vesile: aracı, vasıta.
zuhur: ortaya çıkma.

Bizim Nurs köyümüz ise, hem eski talebelerim, hem hemşehrilerim biliyorlar ki, bizim köyümüz, fevkalâde gösteriş ve cesaretle ileri göstermek için temeddühü çok severdiler; güya büyük bir memleketi fetheder gibi kahramanâne bir tavır almak istiyordular. Ben, hem kendime, hem onlara çok hayret ederdim. Şimdi hakiki bir ihtar ile bildim ki, o masum Nurslu insanlar, Nurs karyesi, Risale-i Nur'un nuruyla büyük bir iftihar kazanacak; o vilâyetin, nahiyenin ismini işitmeyen, Nurs köyünü ehemmiyetle tanıyacak diye bir hiss-i kable'l-vuku ile o ni'met-i İlâhiyeye karşı teşekkürlerini temeddüh suretinde göstermişler.

Hem, o nahiyemiz olan Hizan kazasına tâbi Isparta'da, birden bire, meşhur Seyda namında Şeyh Abdurrahman-ı Tâğî himmetiyle o kadar çok talebeler ve hocalar ve âlimler çıktılar ki, bütün Kürdistan onlar ile iftihar eder bir şekil aldığı zaman, içlerinde münazara-i ilmiye ve pek büyük bir himmetle ve pek geniş bir daire-i ilim ve tarikat içinde öyle bir vaziyet hissediyordum ki, güya ruy-i zemini fethedecek bu hocalardır.

Eski meşhur ulema ve evliyalar ve allâmeler ve kutublar—onların medar-ı bahsi oldukça ben de dokuz on yaşındayken dinliyordum, kalbime geliyordu ki, bu talebeler, âlimler, ilimde, dinde büyük bir fütihat yapmışlar gibi vaziyet alıyorlardı. Bir talebenin bir parça ziyade ze-kâveti olsa idi, büyük bir ehemmiyet verilirdi. Münazara-da, bir meselede birisi galebe çalsa büyük bir iftihar alırdı. Ben de hayret ediyordum, o hissiyat bende de vardı.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
allâme: ilmi seviyesi çok yüksek olan âlim.
daire-i ilim: ilim dairesi.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
evliya: veliler, Allah dostları.
fetih: kuşatma, ele geçirme, zaptetme.
fevkalâde: olağanüstü.
fütihat: zaferler, fetihler, galibiyetler.
galebe: galip gelme, üstünlük.
güya: sanki.
hakiki: gerçek.
hemşehri: aynı şehirli, aynı memleketli.
himmet: manevî yardım, ihsan, lütuf.
hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.
hissiyat: hisler, duygular.
Hizan: Bitlis'e bağlı bir kaza ismi.
iftihar: övünme.
ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.
ilim: bilgi, marifet.
kahramanane: kahramanca, yiğitçe, cesurca.
karya: köy.
kaza: ilçe.
kutup: evliyalar içerisinde zamanın en büyük mürşidi olan.
Kürdistan: Osmanlı devleti zamanında bir coğrafi bölge adı.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
medar-ı bahs: söz konusu, bahsetmeye sebep olan, vesile olan.

mesele: konu.

münazara: bir konu üzerinde belli kurallara uyularak yapılan tartışma.

münazara-i ilmiye: ilmi sohbet ve tartışma.

nahiye: idarî teşkilâtlanmada kaza ile köy arasındaki kademe; bucak.

nam: ad, isim, lakap.

nimet-i İlâhiye: Allah'ın nimeti, lütufu, ihsanı.

nur: aydınlık, parıltı, ışıık.

Nurs: Risale-i Nur'un müellifi

Bediüzzaman Said Nursi'nin doğduğu, Bitlis'in Hizan kazasının Ispart nahiyesine bağlı olan köy.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

rûy-i zemin: yeryüzü.

Seyda: Bediüzzaman'a bu ismle de hitap edilirdi.

suret: biçim, şekil, tarz.

tâbi: bağlı, uyma.

talebe: istekli, öğrenci.

tarikat: Allah'a ulaşmak için

şeyhin gözetiminde müridin takip edeceği terbiye usul ve yolu.

temeddüh: kendi kendini övme, kendini methetme, böbürlenme.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

vaziyet: durum.

vilayet: il.

zekâvet: zekilik; çabuk anlama, kavrama kabiliyeti.

ziyade: fazla, fazlasıyla.

Hatta tarikat şeyhleri ve dairelerinde medar-ı hayret bir müsabaka, hem nahiye, hem kaza, hem vilâyetimizde vardı. O hâletleri başka memleketlerde o derece göremedim.

Şimdi bir ihtar ile kat'î kanaatim geldi: O talebe arkadaşlarım, o üstadlar hükmünde hocalarım, o mürşidlerim, evliyâ ve şeyhlerim, bir hiss-i kable'l-vuku' ile ruhu hissedip akıl bilmeyerek—ki en lüzumlu bir zamanda—o talebeler içinde ve o hocaların şakirtleri içinde ve o mürşidlerin müridleri içinde parlak bir nur çıkacak, ehl-i imanın imdadına gelecek diye, o istikbâldeki ni'met-i İlâhiyeye gayet ağır ve acip şerait içinde ve hadsiz muarızların karşısında ve bin seneden beri kuvvet bulan dalâletin mukabilinde ve gayet vehham ve garazkâr düşmanlarımızın desîselerinin ihatasında ve iki dehşetli mahkemenin uzun tetkikatında Risale-i Nur'un bu fevkalâde galebesi ve harikulâde perde altında tenviratı ve düşmanlarını mecbur edip serbestiyetini kazanması gösteriyor ki, o mevkiine lâyıktır ki, kable'l-vuku' İmam-ı Ali Radiyallahü Anh ve Gavs-ı Âzam (kuddise sırruhu) ondan haber verdikleri gibi, bunlar, köy ve nahiye ve vilâyetim, benimle beraber şuursuz olarak geleceğini hissedip mesrur olmuşlar. **(HAŞİYE)**

HÂŞİYE: Evet, Risâle-i Nur'un tercümanı hem fakir, hem âdi iken, şansız ve âmi bir haneden olduğu halde, tarihçe-i hayatında yazıldığı gibi fevkalâde istiğnâ ve hediye ve sadakaları kabul etmemek ve emsâlsiz bir izzet-i ilmiye nâmiyla kimseye baş eğmemek ve tenezzül etmemek ve had-dinden bin derece ziyade işlere girişmek gibi haller, bu mezkûr sırdan ileri gelmiştir.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
dalâlet: azgınlık, sapıklık.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
desise: hile, oyun, aldatmaca.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
evliya: veliler, Allah dostları.
fevkalâde: olağanüstü.
galebe: galip gelme, üstünlük.
garazkâr: haset eden, kin güden, kötü kasıt sahibi.
Gavs-ı Azam: en büyük gavs, Abdülkadir-i Geylânî Hazret-

lerinin namı.
gayet: son derece.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hâlet: hal, durum.
harikulâde: olağanüstü.
haşiye: dipnot.
hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukuundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.
hükmünde: değerinde, yerinde.
ihata: kuşatma, içine alma.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyan.
imdat: yardım.
istikbal: gelecek.
kable'l-vuku: olmadan önce.
kanaat: inanma.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
kaza: ilçe.
kuddise: mübarek, kudsi ve mukaddes olsun.
lâyık: uygun, yakışır, münasip.
medar-ı hayret: hayret sebe-

bi, hayrete sevk eden.

mesrur: sevinçli, memnun, şen, sürurlu.

mevki: yer, makam.

muarız: tariz eden, dokunaklı söz söyleyen, taş atan.

mukabil: karşılık olarak, karşılığında.

mürit: tarikatta bir şeyh ve mürşide bağlanarak tarikat usul ve âdetleri ile tasavvufi hakikatleri öğrenen kimse.

mürşit: irşat eden, doğru yolu gösteren, rehber, kılavuz.

müşabaka: yarışma.

nahiye: idarî teşkilâtlanmada kaza ile köy arasındaki kademe; bu-cak.

nimet-i İlâhiye: Allah'ın nimeti, lütfu, ihsanı.

nur: aydınlık, parlak, ışık.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

şakirt: talebe, öğrenci.

şerait: şartlar.

şeyh: tarikat dersi veren manevî lider, mürşit.

şuursuz: idraksız, bilgisiz.

talebe: istekli, öğrenci.

tarikat: Allah'a ulaşmak için şeyhin gözetiminde müridin takip edeceği terbiye usul ve yolu.

tenvirat: tenvirler, aydınlatmalar, ışıktandırmalar.

tetkikat: araştırmalar, incelemeler.

üstat: öğretici, öğretmen.

vehham: çok şüphe ve vesvese eden, çok kuruntulu; vehimli, kuruntulu.

vilâyet: il.

Sizi eski talebelerim ve eski arkadaşlarım ve kardeşim ve biraderzâdem Abdülmecid ve Abdurrahman'lar bildiğimden, bu mahrem sırrı size açtım.

Evet, ben, yirmi dört saat evvel hassasiyetimle ve asabımın rutubetten tesiriyle rahmet ve yağmurun gelmesini hissettiğim gibi, aynen öyle de, ben ve köyüm ve nahiyem, kırk dört sene evvel Risale-i Nur'daki rahmet yağmurunu bir hiss-i kable'l-vuku' ile hissetmişiz demektir.

Umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize selâm ve dua ederiz ve dualarını rica ederiz.

29

HİSS-İ KABLE'L-VUKUUN TETİMMESİ

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Risale-i Nur'un zuhuru hiss-i kable'l-vuku' ile külli bir surette hissedilmesi gibi, Risale-i Nur'un has talebelerinin bir kısmının itirafıyla ve bir kısmının tarz-ı hayatı Risale-i Nur gibi bir hizmete namzetliğini gösterdiği cihetle bu tetimmeyi yazıyorum:

Evet, hiss-i kable'l-vuku', herkeste cüz'î-külli vardır. Hatta hayvanatta dahi vardır. Hatta rüya-i sadıkanın ehemmiyetli bir kısmı, bu hiss-i kable'l-vukuun nev'indedir. Hatta bazılarda hassasiyet cihetiyle keramet

asap: sinirler, sinir sistemi.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
biraderzade: kardeş çocuğu, yeğen.
cihet: yön, sebep, vesile.
cüz'î: küçük, az.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehemmiyetli: önemli.
evvel: önce.
hassasiyet: hassaslık, duygulu olma, duygusallık.
hayvânât: hayvanlar.
hemşire: kız kardeş, baci.
hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukundan önce hissetme, bir hadise-

nin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.
hizmet: görev, vazife.
keramet: Allah'ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.
külli: umumî, genel.
mahrem: herkesçe bilinmesi gereken, gizli.
nahiye: idarî teşkilâtlanmada kaza ile köy arasındaki kadem; bucak.
namzet: aday.
nev: tür, çeşit.

rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
rutubet: yaşlık, nem, nemlilik, ıslaklık.
rüya-yı sadıka: gerçek çıkan rüya.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz

kabullenen.
sır: gizlenen gerçek, saklanan bilgi.
suret: biçim, tarz.
talebe: istekli, öğrenci.
tarz-ı hayat: hayat tarzı, yaşama şekli.
tesir: etki.
tetimme: bir konuyu veya eseri tamamlamak için eklenen kısım, ek.
Umum: bütün, herkes.
zuhur: görünme, meydana çıkma.

derecesine çıkar. Benim asabımdaki hassasiyetle yağ-murdan yirmi dört saat evvelki rutubet-i havaiye ile yağ-murun gelmesini hissetmem, bir cihette hiss-i kable'l-vuku' sayılabilir ve bir cihette sayılmaz.

Ben, Risale-i Nur'a ehemmiyetli hizmet eden kardeşlerimin tarz-ı hayatlarına dikkat ettim, gördüm ki, aynı benim güzeran-ı hayatım gibi, Risale-i Nur gibi bir neticeye göre teşhiz edilip sevk edilmiş.

Evet, Hüsrev, Feyzi, Hafız Ali, Nazif gibi çok kardeşlerimizin geçen tarz-ı hayatları bu hizmet-i Nuriyeye göre bir vaziyet verildiğini onlar hissettikleri gibi; ben de, çok has kardeşlerimde, hatta burada aynen tarz-ı hayatım gibi böyle bir nuranî meyveyi vermek için tanzim edilmiş görüyorum. Hissetmeyen kısmı, dikkat etseler hissedecekler. Ben kendim, bütün hayatımın harika kısmını, evvelce Gavs-ı Âzamın bir silsile-i kerameti telâkki ediyordum; şimdi Risale-i Nur'un bir silsile-i kerameti olduğu tebeyyün etti.

Ezcümle: Ben Hürriyetten evvel İstanbul'a gelirken, yolda, bir iki mühim ilm-i kelâma ait kitaplar elime geçti. Dikkatle mütalâa ettim. İstanbul'a geldikten sonra, sebpsiz olarak hem ulemayı, hem mektep muallimlerini münazaraya, "Kim ne isterse benden sorsun" diye ilân ettim. Medar-ı hayrettir ki, münazaraya gelenlerin bütün sordukları sualler, yolda mütalâa ettiğim ve hafızamda kaldığı meselelerdi. Hem, filozofların sordukları sualler, hafızamda bulunan meselelerdi.

asap: sinirler, sinir sistemi.
cihet: yön, sebep, vesile.
ehemmiyetli: önemli.
evvel: önce.
evvelce: daha önce.
ezcümle: bu cümleden olarak.
filozof: felsefe ile uğraşan, filozof.
Gavs-ı Azam: en büyük gavs, Abdülkadir-i Geylânî Hazretlerinin namı.
güzeran-ı hayat: hayatın geçiciliği, hayatın geçici olması.

hafıza: insanda hatırlama hassesi, bellek.
hârîka: olağanüstü.
hassasiyet: hassaslık, duygulu olma, duygusallık.
hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukuundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.
hizmet: görev, vazife.
hizmet-i Nûriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.
ilân: yayma, duyurma, bildirme.

ilm-i kelâm: kelâm ilmi, Cenab-ı Hakkın zat ve sıfatlarından, nübüvvet, hasir, kader gibi imana ait meselelerden İslâmî esaslar dairesinde delil ve bürhana dayalı olarak bahseden ilim.
medar-ı hayret: hayret sebebi, hayrete sevk eden.
mektep: ilim, irfan öğrenilen yer, okul.
mesele: konu.
muallim: ders veren, öğretmen.

mühim: önemli, ehemmiyetli.
münazara: bir konu üzerinde belli kurallara uyularak yapılan tartışma.
mütalâa: dikkatli okuma, tetkik etme.
nurani: nurlu, ışıklı, parlak, münevver.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
rutubet-i havaiye: havanın rutubeti, nemi.
sevk: gönderme.
silsile-i keramet: keramet silsilesi, keramet zincirleme birbirini takip etmesi.
sual: soru.
tanzim: düzenleme, tertipleme.
tarz-ı hayat: hayat tarzı, yaşama şekli.
tebeyyün: meydana çıkma, görünme, belli olma, anlaşılma.
teçhiz: cihazlama, lüzumlu şeyleri tamamlama, donatma, hazırlama.
telâkki: anlama, kabul etme.
ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.
vaziyet: durum.

Şimdi anlaşıldı ki, o fevkalâde muvaffakiyet ve benim de haddimden çok ziyade o hodfuruşluk ve manasız izhar-ı fazilet ise, ileride Risale-i Nur'un İstanbulca ve ulemaca makbuliyetine ve ehemmiyetine zemin hazır etmek imiş.

İkincisi: Hatta ben, fakir ve muhtaç olduğum ve zahid ve sofu ve riyazetçi olmadığım ve büyük bir şeref ve haysiyet ve hanedanlık haysiyetinden, şan ü şerefenden hissedar olmadığım halde, tarihçe-i hayatımda yazıldığı gibi, küçükten beri halkların mallarını, hediyelerini kabul edemiyordum, ihtiyacımı izhara tenezzül edemiyordum. Beni bilenler gibi, ben de çok hayret ederdim. Şimdi hassaten birkaç sene zarfında anlaşıldı ki, Risale-i Nur'un dehşetli bir mücahededesinde, tama ve mal yüzünden mağlûp olmamak ve itiraz gelmemek için o hâlet-i ruhîye bize ihsan edilmişti. Yoksa, düşmanlarım o cihetten büyük bir darbe indirecektiler.

Hem ezcümle: Eski Said siyasette çok ileri gittiği halde, Yeni Said de taraftar bulmak için çok muhtaç olduğu zamanda, bütün insanları meşgul eden bu beş altı senedeki beşer tufanları, siyaset fırtınaları içinde kat'a ve asla beni meşgul etmedi ve merakla mağlûp etmedi ve beş sene, bilmeyi merak etmedim.

Beni bilenler gibi, ben de bu hale çok hayret ederdim. Hatta kendi kendime derdim: "Acaba ben mi divane olmuşum ki, bütün dünyayı kendiyle meşgul eden bu hadisata bakmıyorum, ehemmiyet vermiyorum? Yoksa

beşer: insan, insanlık.
cihet: yön, sebep, vesile.
darbe: vuruş, vurma, çarpma.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
divane: deli, aklı başında olmayan.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ezcümle: bu cümleden olarak.
fevkalâde: olağanüstü.
hâdisat: hadiseler, olaylar.
hâlet-i ruhîye: insanın ruh hâli, psikolojik durum, insanın manevî hâli, iç durumu.
hânedân: köklü ve büyük aile.
hassaten: bilhassa, özellikle.
haysiyet: şeref, onur, itibar.
hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.
hodfurus: kendini begendirmeye çalışan, övünen.
ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.
itiraz: direnme, karşı koyma.
izhar: gösterme, açığa vurma.
izhar-ı fazl: faziletini, değerini ortaya koyma, üstünlüğünü bildirme.

kat'a: hiç bir vakit, asla.
mağlûp: boyun eğme, yenilme, yenilmiş olma.
makbuliyet: makbullük, beğenilmişlik, geçerlilik.
mana: anlam.
merak: endişe.
meşgul: bir işle uğraşan, iş görmekte olan kimse.
muhtâc: yoksul, fakir.
muvaffakiyet: başarı.
mücahede: savaşma, mücadele, uğraşma, çaba, gayret.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-

diüz zaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
riyazet: nefsi manevî yokluğa hazırlamak için yapılan düzensiz ruh terbiyesi.
sofu: dinin buyruk ve yasaklarına bütünüyle uyan kimse.
şan: şöret, ün.
şeref: onur, haysiyet.
tamah: hirs, aç gözlülük.
taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.
tarihçe-i hayat: bir şeyin veya insanın doğumdan ölüme

kadar başından geçen şeyler, biyografî.
tenezzül: gönül alçaklığı, alçak gönüllülük gösterme.
tufan: çok şiddetli yağmur ve sel.
ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.
zahit: dünyevî işlerden el etek çeken, kendini Allah'a adayan.
zarfında: süresince.
zemin: temel, dayanak.
ziyade: çok, fazla.

insanlar mı divane olmuşlar?” diye hayret içindeydim. Şimdi hem manevî ihtarla, hem mezkûr hiss-i kablelvuku ile, hem meydandaki Risale-i Nur’un galebe ve serbestiyetiyle tahakkuk etti ki, Risale-i Nur’daki hakikat-i ihlâs, rıza-yı İlâhîden başka hiçbir şeye alet ve tâbi olamaz ve Kur’ân’dan başka hiçbir nokta-i istinadı olmadığı ispat etmek için o acip hâlet-i ruhîye verilmiş.

Said Nursî

30

Aziz, sıddîk kardeşlerim,

Meyvenin Dördüncü Meselesindeki bir hakikatin iza-
hını Eski Said’in afaka bakmak damarıyla ve bana hiz-
met eden kâtibin Ramazan başlarında bayram alâmetini
şarkta bir hadisenin tesiriyle heyecanla demesi ve bu
Ramazan-ı Şerifteki kıymettar vakitleri radyonun malâ-
yaniyatıyla zayi etmemesi için manen kalbime kaç defa
ihtar edildi ki, o geniş ve karışık fırtınalı hakikatin kısa-
ca zararlarını beyan eyle. Ben de gayet muhtasar bazı
işaretler nev’inde, Risale-i Nur Şakirtlerinin meraklarını
tadil etmek niyetiyle beyan ediyorum. Fakat hem mese-
le çok geniş, vaktim de dar, halim de perişan olmasın-
dan, anlamasında zahmet çekeceksiniz, zekâvetinize gü-
veniyorum.

Meyvenin o Dördüncü Meselesinde denilmiş ki:

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
afak: ufuklar.
alâmet: iz, belirti, işaret, ni-
şan.
aziz: izzetli, muhterem, say-
gın.
beyan: anlatma, açıklama.
defa: kere, kez, yol.
divane: deli, akli başında ol-
mayan.
galebe: galip gelme, üstün-
lük.
gayet: son derece.
hâdis: olay.

hakikat: gerçek, doğru.
hakikat-ı ihlâs: ihlâsın gerçe-
ği, aslı.
hâlet-i ruhiye: insanın ruh
hâli, psikolojik durum, insanın
manevî hâli, iç durumu.
hiss-i kablelvuku: Bir şeyi
vukuundan önce hissetme,
bir hadisenin gerçekleşme-
sinden önce kalbe doğması.
hizmet: görev, vazife.
ihtar: dikkat çekme, hatırlat-
ma, uyarı.
ispat: kanıtlama, doğrulama.

izah: açıklama, ayrıntıları ile
anlatma.
kâtip: yazar, yazıcı.
kıymettar: kıymetli, değerli,
pahalı.
malâyaniyât: faydasız, boş
şeyler veya sözler.
manen: mana bakımından,
manaca.
manevî: manaya ait, maddi
olmayan.
merak: endişe.
mesele: konu.
mezkûr: zikredilen, adı ge-

çen, anılan.

muhtasar: kısaltılmış, özet.

nev: tür, çeşit.

nokta-i istinad: dayanak noktası,
güvenme ve itimat noktası.

Ramazan: Kamerî ayların doku-
zuncusu ve üç ayların sonuncusu,
oruç ayı.

Ramazan-ı Şerif: mübarek, şeref-
li Ramazan ayı.

rıza-yı İlâhî: Allah’ın rızası, hoş-
nutluğu.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzz-
aman Said Nursî’nin eserlerinin
adı.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve
serbest olma hâli.

sıddîk: çok doğru, dürüst, hakkı
ve hakikati tereddütsüz kabulle-
nen.

şakirt: talebe, öğrenci.

şark: doğu.

tâbi: bir yere bağlı olan, uyan.

tadil: doğrultma, düzeltme, aslına
uygun şekilde değiştirme.

tahakkuk: gerçekleşme, kesin-
leşme.

tesir: etki.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşak-
kat.

zayi: elden çıkan, elden çıkmış,
telef olmuş.

zekâvet: zekilik; çabuk anlama,
kavrama kabiliyeti.

“Dünya siyasetine karışmadığının sebebi: O geniş ve büyük dairede vazife az ve küçük olmakla beraber, cazibedarlık cihetiyle meraklıları kendiyile meşgul eder, haki ki ve büyük vazifelerini onlara unutturur veya noksan bırakır. Hem her halde bir tarafgirlik meylini verir, zalimlerin zulümlerini hoş görür, şerik olur” mealinde orada denilmiştir.

Şimdi ben de derim ki: Merak yüzünden ve afakî hadisatın verdiği sarhoşâne gafletten zevk alan biçareler! Eğer “İnsanın fıtratındaki merak, insaniyet damarıyla sizin, farz ve lâzım vazifeniz zararına o hadise, o geniş boşuşmalara sevk ediyor. Bu da bir ihtiyac-ı manevîdir, fitrîdir” derseniz, ben de derim:

Kat'iyen biliniz ki, insanın, çok mu'cizatlı hilkatine merak etmeyip, dikkat etmeyerek iki başlı veya üç ayaklı bir insan görse kemal-i merakla temaşasına daldığı gibi; aynen bu asırda, nev-i beşerin muvakkat ve fanî, tahripçi geniş hadiseleri ve zemin yüzünde yüz bin millet ve insan nev'i gibi çok hadisat-ı acibeye mazhar o milletlerden, her baharda yalnız birtek arı milletine ve üzüm tifesine baksan, bu nev-i beşerdeki hadisatın yüz defa daha mucib-i merak ve ruhanî, manevî zevklere medar hadiseler var. Bu hakiki zevklere ehemmiyet vermeyip beşerin zararlı, şerli, arızı hadiselerine bu kadar merak ve zevkle bağlanmak; dünyada ebedî kalmak ve o hadiseler daimî olmak ve herkese o hadiseden bir menfaat veya zarar gelmek ve o hadiseye sebebiyet verenlerin hakiki fail ve mucid olmak şartıyla olabilir. Halbuki, havanın

afakî: dışa dönük.

beşer: insan, insanlık.

biçare: çaresiz, zavallı.

cazibedar: çekici, cazibeli.

cihet: yön, sebep, vesile.

fânî: ölümlü, geçici.

farz: zarurî.

fitrat: yaratılış, tabiat, mizac, huy.

fitrî: tabîi, yaratılıştaki, doğuştan olan.

gaflet: dikkatsizlik, endişesizlik, Allah'tan uzaklaşıp nefsin arzularına dalmak.

hâdisat: hadiseler, olaylar.

hâdis: olay.

hakiki: gerçek.

hilkat: yaratılma, yaratılış.

ihtiyac-ı manevî: manevî ihtiyaç, mana âlemine ait olan lüzum; kalp, ruh, akıl gibi manevî letaife ait ihtiyaç.

insaniyet: insanlık, insanlık mahiyeti.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

kemal-i merak: merakın son derecesi, tam bir merak.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

meal: anlam, mana, mefhum, mazmun, kavram.

merak: endişe.

meşgul: bir işle uğraşan, işgal eden.

meyl: bir tarafa doğru eğilme, sarma, eğiklik, eğim.

mu'cizat: mu'cizeler, Allah tarafından verilir, yalnız peygamberlerin gösterebilecekleri büyük harika işler.

muvakkat: geçici.

nev: çeşit, tür.

nev-i beşer: insanoglu, insanlar.

sarhoşâne: sarhoşçasına.

sevk: yöneltme, gönderme.

şerik: ortak.

tahrip: harap etme, yıkma, bozma.

tarafgir: bir tarafı tutan, taraflı.

temâşâ: hayretle ve dikkatle bakma, seyretme.

vazife: görev.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

zemin: temel, dayanak.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

fırtınaları gibi geçici hallerdir. Sebebiyet verenlerin tesirleri pek cüz'î... Ondaki zarar ve menfaati, o vaziyet şarktan, Bahr-i Muhitten sana göndermez. Senden sana daha yakın ve senin kalbin Onun tasarrufunda ve senin cismin Onun tedbîr ve icadında olan bir Zat-ı Akdesin rububiyetini ve hikmetini nazara almayıp, ta dünyanın nihayetinden zarar ve menfaati beklemek ne derece divanelik olduğu tarîf edilmez.

Hem iman ve hakikat noktasında, bu çeşit merakların büyük zararları var. Çünkü gaflet verecek ve dünyaya boğduracak ve hakiki vazife-i insaniyeti ve ahireti unutturacak olan en geniş daire ise siyaset dairesidir. Hususan böyle umumî ve mücadele suretindeki hadiseler, kalbi de boğuyor. Güneş gibi bir iman lâzım ki, herşeyde, her vaziyette, her bir harekette kader-i İlâhî ve kudret-i Rabbaniyenin izini, eserini görsün, ta o zulm-ü zulmette kalb boğulmasın, iman sönmessin, akıl tabiat ve tesadüfe saplanmasın.

Hatta ehl-i hakikat, hakikat ve marifetullahı bulmak için, kesret dairelerini unutmaya çalışıyorlar—ta kalb dağlılmasın ve lüzumlu ve kıymetli şeye sarf etmek lâzım gelen merakı, zevki, şevki, lüzumsuz fânî şeylerde telef olmasın. Hatta bu ehemmiyetli sırdandır ki, din düsturlarının bir hadimi olmak cihetinde güneş gibi imanlar taşıyan bir kısım Sahabeler ve onlara benzeyen mücahidinden, Selef-i Salihînden başka, siyasetçi, ekserce tam müttakî dindar olamaz. Tam ve hakiki dindar, müttakî olanlar, siyasetçi olmazlar. Yani, maksad-ı aslî siyasetini

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.
cihet: yön.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.
divane: deli, akli başında olmayan.
düstur: kaide, esas, prensip.
ehemmiyetli: önemli.
ehl-i hakikat: hakikati arzulayanlar, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah adamı.

ekser: en çok, daha ziyade.
fânî: ölümlü, geçici.
gaflet: Allah'tan uzaklaşıp nefsinin arzularına dalmak.
hâdim: hademe, hizmetçi.
hâdis: olay.
hakikat: gerçek, doğru.
hakikî: gerçek.
hikmet: ilâhî gaye, yüksek bilgi.
hususan: bilhassa, özellikle.
iman: inanç, itikat.
kader-i ilâhî: ilâhî kader, Allah'ın kader kanunu.

kesret: çokluk.
kudret-i Rabbaniye: her şeyi terbiye eden Allah'ın sonsuz kudret ve kuvveti.
maksat-ı aslî: asıl maksat, hakikî maksat, asıl gaye.
marifetullah: Allah'ı tanıma, anlama, bilme.
menfaat: fayda.
merak: endişe.
mücadele: savaşma, çatışma, kavga.
mücahidin: mücahitler, din için mücadele edenler.

müttakî: ittika eden, sakınan, çekinen, günah ve haramdan uzak duran, takva sahibi.

nazar: dikkat.

nihayet: son.

Sahabe: Peygamberimiz Hz. Muhammed'in mübarek yüzünü görmeye şereflenen ve onun sohbetlerine katılan mü'min kimse.

sarf: harcama.

Selef-i Salihîn: Ehl-i Sünnet ve Cemaatin ilk rehberleri ve Ashap ile Tabiîn'in ileri gelenleri ile Tebe-i Tâbiînden olan Müslümanlar.

sır: gizlenen gerçek, saklanan bilgi.

suret: biçim, şekil, tarz.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.

tabiat: Allah'ın kâinata koyduğu, kâinatın düzenini devam ettiren kanun.

tarîf: etrafla anlatma, anlatılma, etrafla bildirme, bildirilme.

telef: yok etme, öldürme.

tesadüf: rastlantı.

umumi: genel.

vazife-i insaniye: insana ait vazife, insanlık vazifesi, insan olmanın gerektirdiği görev.

vaziyet: durum.

adi: basit, bayağı, sıradan.
ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
aşk-ı merak: merak aşkı, şiddetli merak.
ayet: Kur'an cümlesi.
bâki: daimi, sonsuz.
bilistihkak: lâıykıyla, liyakatı olarak, hakıyla, hak ederek.
cihet: yön, sebep, vesile.
deccalâne: Deccal gibi hareket edercesine.
dindar: dinî kaidelere hakıyla riayet eden, dininin emirlerini yerine getiren, mütedeyyin.
ehemmiyetli: önemli.
elem: dert, üzüntü, kaygı, tasa.
elhâsıl: hasılı, netice itibarıyla, kısaca.
emr-i İlahî: Allah'ın emri.
endişe: kaygı.
fânî: ölümlü, geçici.
hâdise: olay.
hakikat: gerçek, doğru.
hakiki: gerçek.
Harb-i Umumi: genel harp, umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.
hasbî: karşılıksız, Allah rızası için, gönülden, isteyerek.
hükümüne: yerine, değerine.
ihtiyacat: ihtiyaçlar, lüzumlu olan şeyler.
intibah: uyanış.
istinat: dayanak.
iştirak: katılma, ortak olma.
kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
manen: mana bakımından, manaca.
mazhar: nail olma, şereflenme.
medar: sebep, vesile.
menba: kaynak.
menhûs: uğursuz, kötü, meş'um.
merak: endişe.
mertebe: derece.
muhalafet: uygun olmama, ayrılık; zıtlık.

yapanlarda din, ikinci derecede kalır, tebeî hükmüne geçer. Hakiki dindar ise, “Bütün kâinatın en büyük gayesi ubudiyet-i insaniyedir” diye, siyasete, aşk-ı merak ile değil, ikinci üçüncü mertebede onu dine ve hakikate alet etmeye —eğer mümkünse— çalışabilir. Yoksa, bakî elmasları kırılacak adi şişelere alet yapar.

Elhasıl: Nasıl ki sarhoşluk, hakiki vazifelerden gelen elemleri ve ihtiyaçları sarhoşlukla muvakkaten unutturduğu cihetle menhus ve kısa bir zevk verir; öyle de, böyle fânî boğuşmaları ve hadiseleri merakla takip etmek bir nevi sarhoşluktur ki, hakiki vazifelerden gelen ihtiyacat ve yapmamaktan gelen teellumatı muvakkaten unutturduğu için menhus bir zevk verir. Veya tehlikeli bir ye'se düşüp ¹ لَا تَقْنُتُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ ayetindeki emr-i İlahîye muhalafet eder, tokada müstehak olur. Veya ² لَا تَرْكُؤُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم li tehdid-i İlahî tokadına mazhar olur, zalimlerin zulümlerine hasbî olarak manen iştirak eder, bilistihkak cezasını da dünyada, ahirette çeker.

Yalnız ehemmiyetli bir endişe ve bir tesellî kalbime geliyor ki:

Bu geniş boğuşmaların neticesinde, eski Harb-i Umumîden çıkan zarardan daha büyük bir zarar, medeniye-tin istinadı, menbaı olan Avrupa'da, deccalâne bir vahşet doğurmasıdır. Bu endişeyi tesellîye medar, âlem-i İslâmın tam intibahıyla ve yeni dünyanın, Hristiyanlığın

1. Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. (Zümer Suresi: 53.)

2. Zulmedenlere en küçük bir meyil göstermeyin; yoksa Cehennem ateşi size de dokunur. (Hud Suresi: 113.)

muvakkaten: geçici olarak.
müstahak: lâıyk olunan, hak edilen şey.
nevi: çeşit.
sarhoşluk: kendinden geçmişlik.
tebei: kasdî olmayan, tâbî olarak başkasının vücudu ile devam eden.

teellumat: teellümler, elem, keder, acı duymalar, tasalanmalar.
tehdit-i İlahî: İlahî tehdit, Cenab-ı Hakkın kullarını cehennem azabı ve dünyevî belâlarla tehdit etmesi.
tesellî: avutma, acısını dindirme.

ubudiyet-i insaniye: insanın kulluğu.
vahşet: yabanîlik, vahşilik.
vazife: görev.
ye's: ümitsizlik.
zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.
zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

hakiki dinini düstur-u hareket ittihaz etmesiyle ve âlem-i İslâmla ittifak etmesi ve İncil Kur'ân'a ittihat edip tâbi olması, o dehşetli gelecek iki cereyana karşı semavî bir muavenetle dayanıp inşaallah galebe eder.

Umum kardeşlerime birer birer selâm. Gelen veya geçen leyle-i Kadirlerinizi tebrik ederiz.

31

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Denizli'nin bir Hüsrev'i Hasan Feyzi'nin uzunca, tafsilâtlı bir mektubunu vasitanızla aldım. Ve bildim ki, nasıl bir dane toprak altına konulur, ta çok daneleri sümbül versin; aynen öyle de, şehit merhum Hafız Ali o tarlada, toprak altına girdi, otuz kırk Hafız Ali'leri sümbül verdi ve verecek, kanaatım geldi. Siz, benim tarafımdan ona ve Risale-i Nur'un hizmetine çalışanlara yazınız ki:

Bir iki sene zarfında Denizli kahramanları, yirmi sene kadar Risale-i Nur'a hizmet ettiklerinden, biz Risale-i Nur Şakirtleri ebede kadar onların bu iyiliklerini unutmayız. Ve Denizli, nazarımızda ikinci bir Isparta hükmüne geçtiği gibi, hapishanesini dahi bir medrese-i Nuriye manasında biliyoruz.

Feyzi'nin mektubunda isimleri bulunan ve bilhassa hâkim-i âdil ile beraber hakiki adalete çalışanlar (Ç.H.M.) ve Avukat Ziya gibi bütün o zatlar, değil yalnız bizi, belki Anadolu'yu ve âlem-i İslâmı manen minnettar

muavenet: yardım.

nazar: bakış, nezdinde.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

semavi: Allah tarafından olan, ilâhî.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

sümbül: sümbül, zambakgillerden, salkım çiçekli, keskin kokulu bitki.

şakirt: talebe, öğrenci.

şehit: Allah'ın ve yüce dininin adını yüceltme uğrunda canını feda ederek savaşta vurulup ölen Müslüman.

tâbi: bağlı, uyma.

tafsilât: tafsiller, açıklamalar, izahlar.

umum: bütün, herkes.

vasıta: aracılık.

zarfında: süresince.

zat: kişi, şahıs.

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, düzenli ve dengeli oluş.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bilhassa: özellikle.

cereyan: fikir, sanat, siyaset hareketi.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

düstur-i hareket: hareket prensibi, kuralı.

ebed: sonsuzluk, daimîlik.

galebe: galip gelme, üstünlük.

hakiki: gerçek.

hâkim-i âdil: âdil hakim, adâlet ile iş gören hükmedici, adâletli hüküm verici.

hizmet: görev, vazife.

hükmüne: yerine, değerine.

inşaallah: Allah izin verirse.

ittifak: fikir birliği, söz birliği.

ittihat: birleşme, birlik oluşturma.

ittihaz: edinme, kabul etme.

kanaat: inanma.

leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'ân-ı Kerim'in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.

mana: anlam.

manen: mana bakımından, manaca.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

minnettar: bir iyiliğe karşı minnet duyan.

eylemişler. Onlar, bizim gibi Risale-i Nur'a sahiptirler. Eğer lüzum olsa, elime teslim edilen bir kısım mecmuaları da onlara emaneten okutmak için göndereceğim. Orada kalan kitaplar, lüzumu varsa, muattal kalmamak şartıyla kalabilirler. Büyük mecmua elinde bulunan, muattal bırakmamak ve okutmak ve mümkün ise hapishaneyi teşrik etmek şartıyla onun elinde kalsın. Daha isterse, daha başkaları da ona ve oraya göndereyim.

Ben Denizli gibi, az bir zamanda, bize ve Risale-i Nur'a metin kahraman sahipleri ve kardeşleri verdiği için, elimden gelse, kemal-i sürur ve sevinçle onların mübarek hapishanesinde bakıye-i ömrümü geçirmek istiyorum. Bizimle çok alâkadar ve hapishanede görüştüğümüz veya bana hizmet eden Beylerbeyli Süleyman ve Tavaslı Mehmed Çavuş gibi ne kadar dostlar varsa, hepsine çok selâm ediyorum ve her vakit manevî kazançlarımıza ve dualarımıza dahildirler. Ve Feyzi'nin mektubunda isimleri bulunan zatlara bilhassa birer birer selâm ve umumunun Ramazanlarını ve Leyle-i Kadirlerini ruh u canımızla tebrik ediyoruz.

Milâslı Halil İbrahim, hakikaten Risale-i Nur'un demir gibi metin ve sarsılmaz bir şakirdidir. O kasaba onunla iftihar etmeli. Hem o zatın, hem Hasan Feyzi'nin haddimden yüz derece ziyade hüsn-ü zanları neticesinde yazdıkları parlak manzum iki parçayı, Risale-i Nur'a hitap ediyorlar ve benim ehemmiyetsiz şahsımı perde ve arızî bir ünvan olarak yapmışlar diye kabul ediyorum. Yoksa benim ne haddim var ki o meziyetlere sahip

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
arızî: muvakkat, gelip geçici.
bakıye-i ömür: ömürden geri kalan kısım, ömrün geri kalanı.
bilhassa: özellikle.
dâhil: içinde, içeri girmiş.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehemmiyetsiz: önemsiz.
emaneten: emanet yoluyla, emanet olarak.
hakikaten: hakikat olarak, doğrusu, gerçekten.
hitap: söylem.

hizmet: görev, vazife.
hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.
iftihar: övünme.
kemal-i sürur: tam bir sevinç, mutluluk.
Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'an-ı Kerim'in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
manzum: vezinli, kafiyeli söz, nazım olarak yazılmış eser.

mecmua: toplanıp, biriktirilmiş, düzenlenmiş yazıların hepsi.
metin: sağlam ve dayanıklı.
meziyet: bir şeyi başkalarından ayıran vasıf, üstünlük ve değerlilik vasfı.
muattal: terk edilmiş, kullanılmaz olmuş.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
Ramazan: Kamerî ayların dokuzuncusu ve üç ayların sonuncusu, oruç ayı.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.
ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
şakirt: talebe, öğrenci.
şart: koşul.
teşrik: ortak etme.
umum: bütün, herkes.
ünvan: şöhret, ad, isim.
zat: kişi, şahıs.
ziyade: çok, fazla.

olayım. Hem ona, hem Risale-i Nur'un avukatı Ahmed Feyzi'ye ve arkadaşlarına ve eski kahraman kardeşlerimizden Şefik'e çok selâm ve dua ediyoruz.

Kardeşlerim, Âyetü'l-Kübra Ramazan'da zuhur ettiği gibi, zannımca Ramazan'da da matbaadan çıktığını, İsparta'ya geldiğini ve Ramazan'da serbestiyetle okunması ve camilere okutmak için girmesi gibi, bu Ramazan-ı Şerifte Âyetü'l-Kübra'dan çıkan ve bir saat tefekkür bir sene ibadet manasını taşıyan Hizb-i Nuriye Âyetü'l-Kübra'dan çıktığı misillü, bizim tesbihatımızda otuzüç defa¹ **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** Âyetü'l-Kübra'nın berekâtı ve feyziyle on

dakikada aynı hakikat-i tevhidi veren iki sayfa kadar Ramazan'ın nuruyla kalbe ihtar edildi. Ben de on dakikada Âyetü'l-Kübra'nın tamamını okuyor gibi ve herbir mer-tebede, mukaddemesinde denildiği gibi küre-i arzın külli dili benim hayalen lisanım olup **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** der; ve denizler ve dağlar, o unsurların ve insan tabakatlarının lisan-ı hâlleri benim dillerim olup **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** der diye, ben

de herbir **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** dedikçe, ya bilisan-ı arz, ya bilisan-ı semavat, ya bilisan-ı cev, ya bilisan-ı anasır derim; gibi. İnşaaallah, sonra size gönderilecek.

2 **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Kardeşiniz
Said Nursî

1. Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur. (Muhammed Suresi: 19.)
2. Bâkî olan ancak Allah'tır.

Ayetülkübra: en büyük delil, ayet anlamında Risale-i Nur'da 7. Şua adlı eser.
berekât: bolluklar, bereketler.
bilisan-ı anasır: unsurların, elementlerin diliyle.
bilisan-ı arz: arzın, yerin diliyle.
bilisan-ı cev: hava diliyle, ha-

vanın diliyle.
bilisan-ı semavat: göklerin diliyle.
defa: kere, kez, yol.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
feyz: bolluk, bereket; ihsan, bağış.
hakikat-ı tevhid: tevhit hakikatı, Allah'ın bir ve tek olduğu ve ondan başka ilâh olmadığı

gerçeği.
hayalen: hayalî bir şekilde.
ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.
inşaaallah: Allah izin verirse.
külli: umumî, genel.
küre-i arz: yer küre, dünya.
lisan: dil.
lisan-ı hâl: hâl dili, bir şeyin durumu ve görünüşü ile bir

mana ifade etmesi.
mana: anlam.
mer-tebe: derece.
misillü: gibi, benzeri.
mukaddeme: başlangıç.
Ramazan-ı Şerif: mübarek, şerefli Ramazan ayı.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
tabakat: tabakalar.
tefekkür: derin düşünme; esyanın hakikatini, yaratıcının sırlarını kavramak ve ibret almak için zihnen ve kalben düşünme.
tesbihat: tesbihler, Cenab-ı Hakkın bütün noksan sıfatlardan uzak ve bütün kemal sıfatlara sahip olduğunu ifade eden sözler.
unsur: birleşik bir şeyi meydana getiren elemanlardan her biri, esas, asıl.
zan: sanma, kesin olarak bilmek-sizin kuvvetli ihtimalle hükmetme.
zuhur: görünme, meydana çıkma.

İKRAMI İZHAR MEKTUBUNUN TETİMMESİ

[İşarat-ı Kur'âniyenin başında yazdık.]

Risale-i Nur'un makbuliyetine imza basan ve gaybî işaretlerle ondan haber veren sekiz parçadan birinci parçadır.

Aynı meseleye bu Risalede yirmi dokuz işaret var. Sarir parçalarla beraber bine yakın işaretler, rumuzlar, îmâlar, emareler aynı meseleye, aynı davaya bakmaları sarahat derecesindedir. Vahdet-i mesele cihetiyle, o emareler birbirine kuvvet verir, teyid eder. O sekizden üç tanesi, İmam-ı Ali Radiyallahü Anh, üç keramet-i gaybiyeyle Risale-i Nur'dan haber vermiş.

Bu sekiz parçayı Ankara ehl-i vukufu tetkik etmiş, itiraz etmemişler. Yalnız demişler: “Keramet sahibi, kerametini yazmaz.”

Ben de onlara cevap verdim ki: “Bu benim değil, Risale-i Nur'un kerametidir. Risale-i Nur ise, Kur'ân'ın malıdır ve tefsiridir” dedim, onlar sustular; demek kabul ettiler.

Gerçi bu çeşit ikramlar yazılmasaydı daha münasip olurdu; fakat bu hadsiz ve kuvvetli ve kesretli düşmanlar karşısında az ve zaif ve fakir olan bizlere kuvve-i maneviye ve gaybî imdat ve teşcî ve sebat ve metanet vermek için mecburiyet-i kat'îye oldu, ben de yazdım. Benim

cihet: yön.

dava: takip edilen fikir, iddia.

ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.

emare: alâmet, belirti, nişan.

gaybî: görünmeyen.

gerçi: her ne kadar...

haber: bilgi, bilgilendirme.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

ikram: ağırlama, saygı gösterme, hürmet etme.

ikram: bağış, ihsan.

ima: dolaylı, üstü kapalı ifade etme.

imdat: yardım.

işarat-ı Kur'âniye: Kur'ân'ın işaretleri.

itiraz: direnme, karşı koyma.

izhar: gösterme, açığa vurma.

keramet: Allah'ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.

keramet-i gaybiye: gaybla ilgili keramet, istikbal ile alakalı keramet.

kesretli: çokluğu olan, çok fazla.

kuvve-i maneviye: manevî güç, moral.

makbuliyet: makbullük, beğenilmişlik, geçerlilik.

mecburiyet-i kat'îye: katî mecburiyet, kesin zorunluluk,

kesin mecburiyet.

mesele: konu.

metanet: metin olma, dayanıklılık; gayret.

münasip: uygun.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

rumuz: remizler, işaretler.

sâir: diğer, başka, öteki.

sarahat: sarihlik, açıklık, be-

lirlilik.

sebat: sabit durma, kararlılık.

tefsir: Yorum, şerh.

teşcî: cesaret verme, cesaretlendirme.

tetimme: bir konuyu veya eseri tamamlamak için eklenen kısım, ek.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

teyit: kuvvetlendirme, sağlamlaştırma; doğru çıkarma.

vahdet-i mesele: meselenin, konunun birliği.

benliğime bir hodfuruşluk verip sukutumda sebep olsa da, ehemmiyeti yok. Bu hizmete, yani ehl-i imanı dalâlet-i mutlakadan kurtarmaya, lüzum olsa dünyevî hayat gibi, uhrevî hayatımı da feda etmek bir saadet bilirim. Binler dostlarım ve kardeşlerim Cennete girmeleri için, Cehen-nemi kabul ederim.

33

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Şimdi bir halimi size beyan etmek lâzım geliyor ta başka sebepler sizi müteessir etmesin. O hal de şudur:

Bu yirmi sene tazyik neticesi, ehemmiyetli ve müzmin bir hastalık bana arız olmuş. Zaten eskiden beri o hastalığın esası bende vardı ki, ona merdümگیرlik, yani, insanlardan çekinmek, temas etmemek, temastan müteessir olmak... Hatta şimdi en hafif ruhlu bir kardeşim, bir şakirdimle görüşmeyi—fakat Risale-i Nur hizmetine ait olmamak şartıyla—ruhum kaldırmıyor. Hatta dostâne bakmaktan cidden müteessir oluyorum. Bu ehemmiyetli halde insanların bana karşı zulüm ve cinayetleri bir vesile olduğu gibi, inayet-i İlâhiye ve kaderin adaleti ve hizmet-i imaniyedeki ihlâsın muhafazası en ehemmiyetli bir sebeptir ki, hem zulm-ü cinayet-i beşeriyeyi hiçe indiriyor, hem bu hastalığı tam bana sevdiren, sabır ve tahammül verir. Nasıl ki insanlar evham yüzünden beni temastan men ede ede asabıma dokundurdular;

sahipleri.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

feda: uğruna verme.

hâl: durum, vaziyet.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmî delillerle anlaşılmasına hizmet etme.

hodfuruş: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma.

inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.

kader: ilahî hüküm; Cenab-ı Hakk'ın takdir ve tayin etmesi.

men: yasak etme, engelleme.

merdümگیر: insanlardan sıkılan, kalabalıktan hoşlanmayıp yalnızlık isteyen.

muhafaza: koruma.

müteessir: üzgün.

müzmin: eskimiş, üzerinden zaman geçmiş, yerleşmiş.

saadet: mutluluk.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

sükût: düşme, düşüş; suskunluk.

şakirt: talebe, öğrenci.

şart: koşul.

tahammül: yüklenme, yüke katlanma.

tazyik: zorlama, baskı, sıkıntı verme.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

vesile: yol, vasıta, sebep.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, düzenli ve dengeli oluş.

arız: sonradan meydana gelme.

asap: sinirler.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

gın.

beyan: anlatma, açıklama.

cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.

cinayet: cana kıyma, katl veya bu derecede ağır bir suç.

dalâlet-i mutlaka: mutlak

dalâlet, sapıklık.

dostâne: dostlukla, dostça.

dünyevî: dünyaya ait.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i iman: inananlar, iman

inayet-i İlâhiye dahi, hizmet-i imaniyedeki ihlâsı kırmamak ve tasannukârâne hodfuruşluk vaziyetine girmeye mecbur etmemek ve ziyade hüsn-ü zan edenlerin karşısında beni tekellüflere ve gösterişlere mecbur etmemek ve bu zamanda çok tesir eden şahsıma karşı teveccüh, muhabbet ve hizmete zarar veren kendini makam sahibi göstermek vaziyetinden kurtarmak ve Kur'ân'dan gelen Risale-i Nur'un elmas gibi hakikatlerini bana maletmekle cam parçalarına indirmemek hikmetleriyle, Cenab-ı Erhamürrâhimîn bana bu hastalığı vermiştir. Ben, Cenab-ı Hakka şükrediyorum. Siz de müteessir olmayınız, memnun olunuz. Fakat fitrî teellümlere karşı, tahammülüm için duanıza muhtacım.

Aziz kardeşlerim, bize teslim olunan kitaplarımın yaldızlı kaplı büyük mecmualardan bir kısmına baktım, gördüm ki: Nur, gül fabrikalarının elmas kalemleriyle yazdıkları risaleler, o yaldızlı kaplar içinde bazan on beş yirmi risale içinde bulunan mecmualar o kadar güzel birer elmas kılıç hükmünde düşmanlarına karşı kendilerini büyük makamlarca ve mahkemelerde müdafaa etmek hikmetiyle—hiçbir sebep yokken, birden bire Risale-i Nur'u büyük mecmualar tarzında yaptırmaya hapsimizden beş ay evvel başladık—bunda büyük bir inayet-i İlâhiye olduğuna şüphem kalmadı ve feylesofların mağlûbiyetinin hikmetini anladık. Çünkü içtimada eczaların kuvvetinden çok ziyade bir kuvvet, hususan müdafaa vaktinde içtima ve tesanüdden ileri geliyor.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

Cenab-ı Erhamürrâhimin: inayet ve rahmet, yardım ve lütuf sahiplerinin en merhametlisi olan, şeref ve azamet sahibi olan yüce Allah (c.c.).

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

elmas: çok kıymetli bir mücevher.

evvel: önce.

fitrî: tabii, yaratılıştaki, doğuştan olan.

filozof: felsefe ile uğraşan, filozof.

hakikat: gerçek, doğru.

hikmet: ilahî gaye, yüksek bilgi.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.

hodfurus: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.

husus: bilhassa, özellikle.

hükümde: değerinde, yerinde.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

ictima: toplanma, bir araya gelme.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.

inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.

mağlûbiyet: yenilgi, yenilme.

makam: yer, mevki.

mecmua: toplanıp, biriktirilmiş, düzenlenmiş yazıların

hepsi.

muhabbet: sevgi, sevmek.

müdafaa: savunma, koruma.

müteessir: üzgün.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

şükür: teşekkür.

tahammül: yüklenme, yüke katlanma.

tasannukârâne: yapmacık

davranana yaraşır bir şekilde, yapmacık yapan gibi.

teellüm: elemlenme, tasalanma, dertlenme, üzüntü duyma.

tekellüf: gösteriş, yapmacık, sahte tavır.

tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.

tesir: etki.

teveccüh: yönelme, sevgi, ilgi.

vaziyet: durum.

ziyade: çok, fazla.

Kardeşlerim, çoktan size söylemek lâzım gelirken unutmuştum. Kerametli Yirmi Dokuzuncu Söz, o Sözün yalnız birinci makamıdır. O Sözün ikinci makamı ise, ehemmiyetine binaen—ki, bir vecihte ona da “Âyetü'l-Kübra” namını İmam-ı Ali Radiyallahu Anhu vermiş olan—Yirmi Dokuzuncu Lem'a-i Arabiyedir ki, “Allahu Ekber” gibi sair tesbihatın mertebelerindeki Nur'ları beyan ediyor ve Hizb-i Nuriyenin de bir me'hazıdır.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua ederim. Gizli olan her gecede muhtemel bulunan leyle-i Kadirle-rinizi tebrik ederim.

Kardeşiniz
Said Nursî

34

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bilmukabele, biz de Ramazanınızı tebrik ediyoruz. Rüyalarınız pek çok mübarektirler. İnşaallah, Cenab-ı Hak sizi büyük ihsanlara mazhar eyleyecek diye bir işarettir.

Bu zamanda en büyük bir ihsan, bir vazife, imanını kurtarmaktır, başkaların imanına kuvvet verecek bir surette çalışmaktır. Sakın, benlik ve gurura medar şeylerden çekin. Tevazu, mahviyet ve terk-i enaniyet, bu zamanda ehl-i hakikate lâzım ve elzemdir. Çünkü, bu

Allahü ekber: Allah en büyük ve en yücedir.

Ayetülkübra: en büyük delil, ayet anlamında Risale-i Nur'da 7. Şua adlı eser.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

beyan: anlatma, açıklama.

bilmukabele: karşılıklı, karşılık olarak.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sa-

hibi yüce Allah.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i hakikat: hakikati arzulayanlar, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah adamı.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

iman: inanç, itikat.

inşaallah: Allah izin verirse.

keramet: Allah'ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.

leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'an-ı Kerim'in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.

mahviyet: alçak gönüllülük, kendini değersiz gösterme.

mazhar: bir şeyin çıktığı göründüğü yer; nail olma, şereflenme.

medar: sebep, vesile.

mehaz: bir eser hazırlanırken

müracaat edilen kaynak.

meretebe: derece, basamak.

muhtemel: ihtimal dahilinde, olabilir.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

nam: ad, isim, lakap.

Ramazan: Kamerî ayların dokuzuncusu ve üç ayların sonuncusu, oruç ayı.

sâir: diğer, başka, öteki.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

suret: biçim, tarz.

terk-i enaniyet: benlik ve enanietten vazgeçme.

tesbihat: tesbihler, Cenab-ı Hakkın bütün noksan sıfatlardan uzak ve bütün kemal sıfatlara sahip olduğunu ifade eden sözler.

tevazu: alçak gönüllülük, bir kimsenin başkalarını kendinden küçük görmemesi.

umum: bütün, herkes.

vazife: görev.

vecih: cihet, yön.

asırda en büyük tehlike benlikten ve hodfuruşluktan ile-ri geldiğinden, ehl-i hak ve hakikat, mahviyetkârâne da-ima kusurunu görmek ve nefsinin itham etmek gerektir. Sizin gibilerin ağır şerait içinde kahramancasına imanını ve ubudiyetini muhafaza etmesi, büyük bir makamdır. Senin rüyalarının bir tabiri de, bu noktadan seni tebşir etmektedir.

Risale-i Nur eczalarında tarikat hakikatine dair “Telvihat-ı Tis’a” namındaki risaleyi elde edip bakınız. Hem, zatınız gibi metin ve imanlı ve hakikatli zatlar Risale-i Nur dairesine giriniz. Çünkü, bu asırda Risale-i Nur, bütün tehacümata karşı mağlûp olmadı. En muannid düşmanlarına da serbestiyetini resmen teslim ettirdi. Hatta iki seneden beridir büyük makamatlar ve adliyeler, tetkikat neticesinde, Risale-i Nur’un serbestiyetini tasdik ve mahrem ve gayr-ı mahrem bütün eczalarını sahiplerine teslim karardılar.

Risale-i Nur’un mesleği, sair tarikatlar, meslekler gibi mağlûp olmayarak, belki galebe ederek pek çok muanidleri imana getirmesi, pek çok hadisatın şahadetiyle, bu asırda bir mucize-i maneviye-i Kur’âniye olduğunu ispat eder. O dairenin haricinde, ekseriyetle, bu memlekette, bu hususî ve cüz’î ve yalnız şahsî hizmet veya mağlûbane perde altında veya bid’alara müsamaha suretinde ve te’vilât ile bir nevi tahrifat içinde hizmet-i diniye tam olamaz diye, hadisat bize kanaat vermiş.

adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.
bid’a: dinin aslına uymayan adet ve uygulamalar.
cüz’i: küçük, az; bütüne ait olma-yan, özel.
dair: alakalı, ilgili.
ecza: cüz’ler, parçalar, kısımlar.
ehl-i hak: hak ehli, iman, Islâmi-yet ve hak yolunda olan, hak mezhepte olan.
ekseriyetle: daha ziyadesiyle, çoklukla, çoğunlukla.
galebe: galip gelme, üstünlük.
gayr-ı mahrem: mahrem olma-yan, gizli ve özel olmayan.
hâdisat: hadiseler, olaylar.
hakikat: gerçek, doğru.
haric: dışında.
hizmet: görev, vazife.
hizmet-i diniye: dinî hizmet.
hodfuruş: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.
hususî: özel.
iman: inanç, itikat.
ispat: kanıtlama, doğrulama.
itham: töhmetlendirme, suçlu görme.
kanaat: inanma, görüş, fikir.
kusur: eksiklik, özür, suç, kaba-hat.
mağlûbane: mağlup bir şekilde, yenilmiş olarak.
mağlup etme: yenme, galip gel-me.
mahrem: herkesçe bilinmemesi gereken, gizli.
mahviyetkârâne: tevazu göste-rerek, alçak gönüllülükle, kendini küçük görerek.
makam: yer, mevki.
makamat: makamlar.
meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.
metin: sağlam ve dayanıklı.
muannit: inatçı, ayak direyen.
mu’cize-i maneviye: manevî mucize.
muhafaza: koruma.
müsamaha: göz yumma, hoş görme, görmezlikten gelme, tole-rans.

nam: ad.
nefs: kötü vasıfları kendisin-de toplanan hayırlı işlerden alıkoyan güç.
nevi: çeşit.
resmen: kesin olarak, açık olarak, açıkça.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.
sâir: diğer, başka, öteki.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
suret: biçim, şekil, tarz.
şahadet: şahit olma, şahitlik, tanıklık.
şahsî: şahsa, kişiye ait, husu-sî.
şerait: şartlar.
tabir: yorum, yorumlama.
tahrifat: tahrifler, bozmalar, değiştirmeler, kalem oynat-malar.
tarikât: Allah’a ulaşmak için seyhin gözetiminde müridin

takip edeceği terbiye usul ve yolu.
tasdik: doğrulama, onayla-ma.
tebşir: müjde verme, müjde-leme.
tehcüm: hücum etme, sal-dırma.
tetkikat: araştırmalar, incele-meler.
tevilât: teviller, yorumlama-lar.
ubudiyet: kulluk.
zat: şahıs.

Madem sizde büyük bir himmet ve kuvvetli bir iman var; tam bir ihlâs ve tam bir mahviyetle, sebatkârâne Risale-i Nur'a şakirt ol—ta binler, belki yüz binler şakirtlerin şirket-i maneviye-i uhreviyelerine hissedar ol. Ta senin hayırların, iyiliklerin cüz'iyetten çıkıp küllileşsin, ahirette tam kârlı bir ticaret olsun.

Said Nursî

35

Aziz, sıddık kardeşlerim,

İki sene tetkikattan sonra mahkeme tarafından bana teslim olunan mecmualardan bugün, masumlar taifesinin ve ümmî ihtiyarlar cemaatinin bana yadigâr olarak gönderdikleri parçaları havi büyük ve yaldızlı ciltli bir mecmua gördüm. Bu mecmuanın başında ta Kastamonu'ya yazdığım bir fıkrayı size göndermek hatırıma geldi. Belki de eskiden bir sureti size gönderilmiş. Bunda kanaatım geldi ki: Feylesoflara ve muannidlere karşı masumlar ve ümmîlerin masumâne ve halisâne olan bu elimdeki mecmuası, en büyük bir vasıta-i galebedir; inatları kırıp insafsızları insafa getirmiştir. İşte çok yerlerden bana gönderilen mecmualar ve ümmîlerin parçalarını üç mecmua içinde cem etmiştik. Ve mecmuanın başında, bu gelen parça yazılı gördüm, size de gönderiyorum.

ahiret: öbür dünya, öteki

dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

cem: toplama, bir araya getirme.

cemaat: topluluk.

cüz'iyet: azlık, cüz'î oluş, küçüklük.

fıkra: parça, mektup, bölüm.

filozof: felsefe ile uğraşan, filozof.

halisâne: temiz kalplilikle, sa-

fiyetle.

hâvi: içine alan, kapsayan, kuşatan.

himmet: manevî yardım, ih-san, lütuf.

hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.

iman: inanç, itikat.

kanaat: görüş, fikir.

küllî: umumî, genel.

madem: değil mi ki.

mahviyet: alçak gönüllülük, kendini değersiz gösterme.

masum: küçük çocuk.

masumâne: masumca, suçsuz ve günahsız bir şekilde.

mecmua: toplanıp, biriktirilmiş, düzenlenmiş yazıların hepsi.

muannit: inatçı, ayak direyen.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sebatkârâne: sabır ve sebat ederek, sebat göstererek, sebatlı bir şekilde.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

suret: nüsha, kopya.

şakirt: talebe, öğrenci.

şirket-i maneviye: manevî şirket, manevî ortalık.

taife: takım, grup.

tetkikat: araştırmalar, incelemeler.

ümmî: okuma yazması olmayan, okumamış.

yadigâr: yakın bir dosttan gelen armağan.

Hem bununla, Risale-i Nur'un makbuliyetine delâlet eden sekiz parçadan mürekkep yaptığımız bir mecmua ve keramet-i Gavsîye ve Aleviye ve işaret-i Kur'âniyeden başka, lâhika ve saireden üç dört parça daha ilâve edilen mecmuanın başında yazılmaya lâyık bir parçayı leffen beraber gönderiyorum.

Umum kardeşlerime, bilhassa masum ve ümmilere selâm ve dua eder ve dualarını istiyoruz. Ve bin maşallah ve barekâllah onlara deriz. Onların yazılarını kimler görüyorsa, takdîrkârâne meftun olur.

Risale-i Nur'un küçük ve masum şakirtlerinden elli altmış talebenin yazdıkları nüshaları bize göndermişler, o parçaları üç cilt içinde cem ettik.

İşte bu mecmuadaki parçaları yazanların nümune olarak bir kısmı şunlardır:

<u>İsimleri</u>	<u>Yaşları</u>	<u>İsimleri</u>	<u>Yaşları</u>
Ömer	15	Hüseyin	11
Mustafa	14	Mustafa	13
Ahmed Zeki	13	Bekir	9
Hafız Nebi	14	Ayşe	11
Ali	12	Hicret	15
Hafız Ahmed	12	Ayşe	11

İşte bu mecmuadaki risaleler, bu masum çocukların Risale-i Nur'dan ders aldıkları ve yazdıklarının bir kısmıdır. Onların bu zamanda bu ciddî çalışmaları gösteriyor ki, Risale-i Nur'da öyle bir manevî zevk ve cazibedar bir

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.
bilhassa: özellikle.
cazibedar: çekici, cazibeli.
cem: toplama, bir araya getirme.
ciddi: ağırbaşlı, hâleri sakın olan kişi.
delâlet: delil olma, gösterme; alâmet, işaret.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
işaret-i Kur'âniye: Kur'an'ın işaretleri.
keramet-i Gavsîye: Seyyid Ab-

dülkadir Geylânî'nin kerâmehi.
lâhika: ek, ilave.
lâyık: yakışan, yaraşır, yakışır.
leffen: zarf ve mektup içine koyarak.
makbuliyet: makbullük, beğenilmişlik, geçerlilik.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
masum: küçük çocuk.
maşaallah: Allah nazardan

saklasın, ne güzel, Allah korusun.
mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.
meftun: tutkun, müptela, aşırı bağlanmış.
mürekkep: oluşmuş, birleştirilmiş.
nümune: örnek.
nüsha: suret.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki

her bir bağımsız bölüm.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
selâm: banş, rahatlık, selâmet ve esenlik dileme.
şakirt: talebe, öğrenci.
takdîrkârâne: takdir edene yakışır şekilde, takdir ederek.
talebe: istekli, öğrenci.
umum: bütün, herkes.
ümmî: okuma yazması olmayan, okumamış.

nur var ki, mekteplerde çocukları okumaya şevkle sevk etmek için icad ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir lezzet, bir sürur, bir şevk, Risale-i Nur veriyor ki, çocuklar böyle hareket ediyorlar. Hem bu hal gösteriyor ki, Risale-i Nur kökleşiyor. İnşaallah, daha hiçbir şey onu koparamayacak; ensal-i âtiyede devam edecek, gidecek.

Aynen bu masum çocuk şakirtler gibi, Risale-i Nur'un cazibedar dairesine giren ümmî ihtiyarların dahi kırkelli yaşından sonra Risale-i Nur'un hatırı için yazıya başlayıp yazdıkları kırk elli parça, iki üç mecmua içinde derc edildi. Bu ümmî ihtiyarların ve kısmen çoban ve efelerin, bu zamanda, bu acip şerait içinde, herşeye tercihan Risale-i Nur'a bu surette çalışmaları gösteriyor ki, bu zamanda Risale-i Nur'a ekmekten ziyade ihtiyaç var ki, harmancılar, çiftçiler, çobanlar, yörük efeleri, hacat-ı zaruriyeden ziyade bir hacat-ı zaruriyeyi, Risale-i Nur'un hakaikini görüyorlar.

Bu cildde az ve sair altı cild-i ahirde masumların ve ihtiyar ümmîlerin yazılarının tashihinde çok zahmet çektim. Vakit müsaade etmiyordu. Hatırıma geldi ve manen denildi ki: Sıkılma! Bunların yazıları çabuk okunmadığından, acelecileri yavaş yavaş okumaya mecbur ettiğinden, Risale-i Nur'un gıda ve taam hükmündeki hakikatlerinden hem akıl, hem kalb, hem ruh, hem nefis, hem his, hisselerini alabilir. Yoksa, yalnız akıl cüz'î bir hisse alır, ötekiler gıdasız kalabilirler.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
ahir: en son, en sondaki.
cazibedar: çekici, cazibeli.
cüz'i: küçük, az; bütüne ait olmayan, özel.
derc: koyma, yerleştirme.
ensal-i âtiye: gelecek kuşaklar, müstakbel nesiller.
galebe: galip gelme, üstünlük.
hacât-ı zaruriye: zorunlu ihtiyaçlar, gerekli ihtiyaçlar.
hakaik: hakikatler, doğrular,

gerçekler.
hakikat: gerçek, doğru.
hâl: durum, vaziyet.
harman: tahıl tanelerini samandan ayırmak için çalışırlar.
hisse: pay, nasip.
icat: yeni bir şey ortaya koyma, yeniden bir şey çıkarma, buluş.
ihtiyar: yaşlı.
inşaallah: Allah izin verirse.
kismen: kısmî olarak, bir kı-

sım.
manen: mana bakımından, manaca.
masum: küçük çocuk.
mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.
mektep: ilim, irfan öğrenilen yer, okul.
müsaade: izin; elverişli, uygun olma durumu.
nevi: çeşit.
nur: aydınlık, parlaklık, ışık.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sevk: yöneltme, gönderme.

suret: biçim, tarz.

sürur: sevinç, mutluluk.

şakirt: talebe, öğrenci.

şerait: şartlar.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.

taam: yemek, yiyecek.

tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

tercihan: tercih ederek, öncelikli olarak.

ümmî: okuma yazması olmayan, okumamış.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

ziyade: çok, fazla.

Risale-i Nur, sair ilimler ve kitaplar gibi okunmamalı. Çünkü ondaki iman-ı tahkikî ilimleri, başka ilimlere ve maariflere benzemez. Akıldan başka çok letaif-i insaniyenin kut ve nurlarıdır.

ELHASIL: Masumların ve ümmî ihtiyarların noksan yazılarında iki fayda var:

Birincisi: Teennî ve dikkatle okunmaya mecbur etmektir.

İkincisi: O masumâne ve halisâne ve samimî ve tatlı dillerinden, derslerinden Risale-i Nur'un şirin ve derin meselelerini lezzetli bir hayretle dinlemek ve ders almaktır.

¹ **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Kardeşiniz

Said Nursî

﴿ 36 ﴾

Elhamdülillâh, bu sene Isparta'daki talebelerinizi dünyevî meşâğil daha çok gaflete sokmadı. Hizmet-i Nuriyedeki gayretlerimiz ciddî bir surette devam ediyor. Her birimizin kalblerimizdeki Nura karşı incizab, sîmalarımızda okunuyor. Sanki bu talebelerinizin kalbleri sevinçle doludur.

ciddî: gerçek olarak, hakikaten.

dünyevi: dünyaya ait.

elhamdülillâh: Allah'a hamd olsun, Allah'a şükür.

elhâsıl: hasılı, netice itibarıyla, kısaca.

gaflet: Allah'tan uzaklaşıp nefsinin arzularına dalmak.

halisâne: temiz kalplilikle, safiyetle.

hizmet-i Nuriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.

ilim: bilgi, marifet.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

iman-ı tahkikî: tahkikî iman, imana dair bütün meseleleri inceleyip delil ve bürhan ile inanma.

incizap: cezp edilme, kapılma, çekilme.

letaif-i insaniye: insanın manevî duyguları.

maarif: kültür, bilgi.

masum: küçük çocuk.

masumâne: masumca, suçsuz ve günahsız bir şekilde.

mesele: konu.

meşâgil: meşguliyetler, iş-güçler, uğraşlar.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

samimî: içten, candan, gönülden.

sima: yüz, çehre.

suret: biçim, tarz.

talebe: istekli, öğrenici.

teennî: acele etmeden, dikkatli ve düşünerek davranma.

ümmî: okuma yazması olmayan, okumamış.

Evet sevgili Üstadımız, bütün talebeleriniz hep birden diyorlar: Liyakatsizliğimiz, hiçliğimizle beraber safiyâne istihdam edildiğimiz bu hizmet-i Nuriyede bedî' bir Üstad da hem talebe, hem kâtip, hem muhatap, hem naşir, hem mücahid, hem halka nasih, hem Hakka âbid olmak gibi cihandeğer güzelliğinin hepsini birden bize veren Hazret-i Allah'a ne kadar şükretsek azdır. Ve bu yapmak istediğimiz şükürler dahi, Halıkımızın fazlı ile kalbimize gelen bir ihsan olduğunu tahattur eden biz talebelerimizin kalblerini sürur ve sevinç dolduruyor. Masum Nursuların Üstadımızın küçüklüğünde geçirdikleri hayatın müteşekkîrâne bir tarzı, hal ve etvarımızda okunuyor. Hudutsuz şükürler, nihayetsiz senalar olsun o Zat-ı Zülcelâle ki, bizleri cehl-i mutlak derelerinden, isyan ve küfran bataklıklarından lütuf ve keremiyle çıkarıp, gözleri kamaştıran en parlak bir Nura talebe etmiştir.

Eğer sevgili Üstadımız "iktiran" tabir edilen iki ni'metin beraber geldiğini daha evvelden bize izah etmeseydi, çok minnettarlıklarımızı kalblerimize tercüman olan kalemlerimizden okuyacaklardı.

Evet, sevgili Üstadımız, biz kendimize bakıyoruz, Risale-i Nur'a muhatap olamıyoruz. Buna rağmen, ihtiyaç şiddetlendikçe, Hâlık-ı Rahîmin merhametli tecellîlerini müşahade ediyoruz.

Kalb-i Üstad, parlak bir ayine, bir mazhar, bir ma'kes; lisan-ı Üstad; âlî bir mübellîğ, bir muallim, bir mürşid; hâl-i Üstad, tecessüm etmiş en güzel bir örnek, bir

kerem: cömertlik, lütuf, ihsan, bağış.

küfran: iyilik bilmeme, görülen iyiliği unutmama, nankörlük.

lisan-ı Üstad: üstadın dili, üstadın ifade şekli.

liyakat: layık olma, ehliyet.

lütuf: ikram ve yardımda bulunma.

ma'kes: akseden yer, yansıma yeri.

masum: küçük çocuk.

mazhar: bir şeyin çıktığı yer, zuhur ettiği, görüldüğü yer.

merhamet: acamak, şefkat göstermek, korumak, esirgemek.

minnettar: bir iyiliğe karşı teşekkür duygusu içinde olan.

muallim: ders veren, öğretici.

muhataba: kendisine söz söyleyen.

mübellîğ: tebliğ eden, haber veren, bildiren.

mücahit: cihat eden, savaşılan.

mürşid: irşat eden, doğru yolu gösteren, rehber, kılavuz.

müşahade: ilahî güzellikleri ve sırları görme, seyretme.

müteşekkîrâne: müteşekkîr olarak, teşekkür ederceşine.

nasih: nasihat eden, öğüt veren.

naşir: eser, neşreden, yayınlayan, dağıtan.

nihayetsiz: sonsuz, sınırsız.

nimet: lütuf, ihsan, bağış.

Nurs: Risale-i Nur'un müellifi Bediüzzaman Said Nursî'nin doğduğu, Bitlis'in Hizan kazasının İsparit nahiyesine bağlı olan köy.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

safiyâne: çok temiz kalplilikle, hiçbir kötülük düşünmeden, çok saf olarak.

senâ: methetme, övme.

sürur: sevinç, mutluluk.

şükür: teşekkür.

tabir: ifade, deyim.

tahattur: hatıra gelmek, hatırlamak.

talebe: istekli, öğrenci.

tecelli: belirme, bilinme, görünme.

tecessüm: cisimleşme, cisim haline gelme.

tercüman: geşitli, hâl, durum, maksat veya duyguları ifade etme vasıtası.

üstad: bir ilim ve sanatta üstün olan kimse, öğretmen.

Zat-ı Zülcelâl: sonsuz büyüklük ve haşmet sahibi olan zat, Allah.

âbid: ibadet eden, kulluk eden.

âli: yüce, yüksek, ulu.

bedî: eşi ve benzeri olmayan, eşsiz güzel; yeni, garip, eşsiz.

cehl-i mutlak: kara cahillik, aşırı derecede bilgisizlik, sonsuz cehalet.

cihandeğer: cihan kıymetinde, çok kıymetli.

etvar: hâl ve hareketler, işler, tarzlar, tavırlar.

evvel: önce.

fazl: alicenaplık, ihsan, cömertlik.

Hak: Cenab-ı Hak.

hâl: durum, vaziyet.

Hâlık: yoktan yaratan, her şeyi yoktan var eden, yaratıcı; Allah.

Hâlık-ı Rahim: sonsuz merhamet ve şefkat sahibi yaratıcı, Allah.

hâl-i Üstad: üstadın hâli.

hizmet-i Nuriye: Nur hizmeti,

Risâle-i Nur için çalışma.

hudutsuz: sınırsız.

ihvan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

istihdam: bir hizmette kullanma, çalıştırma.

isyan: başkaldırma, itaatsizlik, emre karşı gelme.

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

kâtip: yazar, yazıcı.

nümune, bir misal oluyor. Tavaif-i beşerin ihtiyaçları yazılıyor, gösteriliyor.

İşte, yedi seneden beri ateş püsküren zalim beşerin hali, bugün daha çok ızdıraplı bir hale girmiş bulunuyor. Her bir zîdrak, acaba yarın ne olacak düşüncesiyle kulaklarını radyoların ağızlarına koymuşlar, mütehayyir duruyorlar. Şarkta Japonların mağlûp olmasıyla, dünyanın salâh-ı selâmete ve emn ü emana kavuşması beklenirken, deccalane bir hareket şimalde kendini gösterdiği görülüyor. Şu vaziyet herkesi heyecana, endişeye sevk ediyor. İstikbalin zulmetlerine gittiği zannıyla, merakla radyoları takibe koşturuyor. Lillâhilhamd, Risale-i Nur, âlî beyanatıyla ruhlarımızı teskin ediyor, hakikî dersleriyle kalblerimizi tatmin ediyor.

İşte, bu günde meydana çıkan bu dehşetli cereyanı, ancak ve ancak Hristiyanlık âleminin Müslümanlıkla ittihadı, yani İncil, Kur'ân ile ittihat ederek ve Kur'ân'a tâbi olması neticesi elde edilecek semavî bir kuvvetle mağlûp edileceği iş'ar buyuruluyor ki, Hazret-i İsa Aleyhisselâmın da vüruduna intizar etmek zamanının geldiğini mana-yı işarî ile ihtar ediyor.

Mesmuata göre, bugünkü Amerika, aktar-ı âleme tetkikat için gönderdiği dört heyetten birisini, bugünkü beşeriyetin saadetini temin edecek salim bir din taharrisine memur etmiştir. Bu ise, müceddidliğini mahkeme lisaniyla her tarafa ilân eden Risale-i Nur, bu muztarip,

aktâr-ı âlem: âlemin her tarafı, âlemin dört bir yanı.
âlem: dünya.
âli: yüce, yüksek, ulu.
beşer: insan, insanlık.
beşeriyet: beşerlik, insanlık.
beyanat: açıklamalar, izahlar.
deccalâne: Deccal gibi hareket edercesine.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
emn ü emân: rahat, huzur ve güven içinde olma.
hakikî: gerçek.
Hazret-i İsa: Dört büyük peygamberden üçüncüsüdür.
heyet: kurul, komite.
Hristiyanlık: Hz. İsa'nın tebliğ ettiği dinin adı, Hristiyan dini, İsevilik, Nasraniyet.
ızdırap: kuvvetli acı, aşırı elem, azap.
ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.
ilân: yayma, duyurma, bildirme.
intizar: bekleme, gözleme.
istikbal: gelecek zaman.
iş'ar: yazı ile haber verme, yazı ile bildirme.
ittihat: birleşme, birlik oluşturma.
lillâhilhamd: Allah'a hamdolsun ki!
lisan: dil.
mağlûp: yenilmiş, kendisine galip gelinmiş, yenilen kimse.
mana-yı işarî: yazı ve işaretlerle ifade edilen mana.
merak: endişe.
mesmuat: işitilen, duyulan, haber alınan şeyler.
misal: örnek, nümune.
muhtarip: ızdıraplı, sıkıntılı olan, ızdırap çeken, çırpınıp duran, sıkıntılı.
müceddit: hadis-i şerifle, her asır

başında geleceği müjdelenen dinin yüksek hizmetkârı; dine yeni bir tarzla yaklaşan, asrın şartlarına göre ve ortaya atılan yeni şüphe ve taarruzlara karşı dini yorumlayıp kuvvetlendiren büyük âlim.
mütehayyir: hayrete düşen, şaşırان.
nümune: örnek.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
saadet: mutluluk.

salâh ü selâmet: barış ve selâmet.
sâlim: korkusuz, emin, endişesiz.
semavî: Allah tarafından olan, ilâhî.
sevk: yöneltme, gönderme.
şark: doğu.
şimal: kuzey.
tâbi: bağlı, uyma.
taharri: arama, araştırma.
tatmin: insanın kalbinin manevî olarak doyması, huzur ve sükûnete ermesi.

temin: elde etme.
teskin: sakinleştirme, yatıştırma.
tetkikat: araştırmalar, incelemeler.
tevâif-i beşer: insan tâifeleri, insan kavimleri.
vaziyet: durum.
vürud: gelme, varma, yetişme, ulaşma.
zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.
zîdrak: idrak sahibi.
zulmet: karanlık.

perişan beşeriyetin en büyük bir saadeti olacağına imanımız pek kuvvetlidir.

Sevgili Üstadımız başımızda ve en âlî hakikatleri taşıyan ve Kur'an'ın en yüksek ve mübarek tefsiri bulunan Risale-i Nur elimizde oldukça, sevinçlerimiz had ve hududa alınmaz.

İşte bu hakikatlerin herbir cüz'ü saha-i faaliyete çıksa, her tarafta merakla, zevkle kendini okutturuyor. Buna bariz deliller pek çok var. Hususuyla, inkâr-ı haşir mefkûresini mağlûp eden Onuncu Söz matbu nüshaları ve bilhassa gizli tab edildiği halde kendini serbest okutan ve takviye-i imanda pek yüksek harikaları taşıyan Âyetü'l-Kübra risaleleri; ve inkâr-ı ulûhiyet mefkûresini zîr ü zeber eden Külliyyat-ı Nur, Hücetü'l-Bâliğa ve Meyve gibi eczaları meydanda...

İnşaaallah, Kur'an'ın etrafına çevrilmek istenilen imansızlığın emansız surunu, Risale-i Nur temelinden kaldıracak, imansızlığın emansız ateşini söndürüp, âb-ı hayat bahşeden şarab-ı kevserini, bütün dünyaya emanlı iman vermekle içirecektir.

1
الْباقِي هُوَ الْبَاقِي

Çok kusurlu talebeniz
Hüsrev

matbu: tab edilmiş, basılmış.
mefkure: ülkü, gaye olan şey.
merak: endişe.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
nüsha: suret.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.
saadet: mutluluk.
saha-i faaliyet: faaliyet sahası, çalışma sahası, faal olma alanı.
sur: kale duvan.
şarab-ı kevser: Kevser şarabı, Kevser suyu; Cennette bulunan Kevser Nehrinin sarhoş etmeyen lezzetli şarabı.
tab: basma.
takviye-i iman: iman takviyesi, inancın kuvvetlenmesi.
talebe: istekli, öğrenci.
tefsir: açıklama, izah.
zir ü zeber: altüst, karmakarışık, darmadağın.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

âb-ı hayat: hayat suyu.

âli: yüce, yüksek, ulu.

Ayetülkübra: en büyük delil, ayet anlamında Risale-i Nur'da 7. Şua adlı eser.

bağış: bağış, ihsan, verme.

bariz: açık, besbelli.

beşeriyet: beşerlik, insanlık.

bilhassa: özellikle.

cüz: parça.

delil: kanıt, tanık, burhan.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

eman: eminlik, korkusuzluk.

had: son.

hakikat: gerçek, doğru.

hârika: olağanüstü.

hudut: sınırlar.

husus: haslık, has olma hâli, hususiyet, bakım.

iman: inanç, itikat.

inkâr-ı haşir: haşrin inkârı,

imanın altı esasından birisi olan öldükten sonra tekrar diriltilmenin, ceza ve mükâfâtın, ahiret hayatının varlığını reddetme.

inkâr-ı ulûhiyet: Allah'ın varlığını reddederek yokluğunu kabul ve dava etme.

inşaaallah: Allah izin verirse.

mağlup etme: yenme, galip gelme.

Zatınızın şahsıma karşı haddimden pekçok ziyade hüsn-ü zannınızı, Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsi namına kabul edebilirim. Yoksa kendimi o makamlarda görmek benim haddim değil.

Hem, “Risale-i Nur mesleği, tarikat değil, hakikattir, Sahabe mesleğinin bir cilvesidir. Bu zaman tarikat zamanı değil, imanı kurtarmak zamanıdır.” Risale-i Nur, bu hizmeti lillâhilhamd en müşkül ve ağır zamanlarda yapmış ve yapıyor.

Risale-i Nur dairesi, Hazret-i Ali ve Hasan ve Hüseyin'in (r.a.) ve Gavs-ı Âzamın (k.s.) ihbarat-ı gaybiyeleriy-le, şakirtlerinin bu zamanda bir dairesidir. Çünkü Hazret-i Ali, üç keramet-i gaybiyesiyle Risale-i Nur'dan haber verdiği gibi, Gavs-ı Âzam (k.s.) da kuvvetli bir surette Risale-i Nur'dan haber verip tercümanını teşcî etmiş. Bu mahrem dört Risale-i Keramet-i Aleviye ve Gavsıye-ye ait dört Risale inşaallah bir vakit size gönderilebilir. Mahkeme ehl-i vukufu, onlara itiraz edememiş. Yalnız “Bu yazılmamalıydı” diye küçük bir tenkit etmişler. Ben de cevap verdim, onlar sustular. Zaten Üveysî bir surette doğrudan doğruya hakikat dersimi Gavs-ı Âzamdan (k.s.) ve Zeynelâbidin (r.a.) ve Hasan, Hüseyin (r.a.) vâsıtasıyla İmam-ı Ali'den (r.a.) almışım. Onun için, hizmet ettiğimiz daire onların dairesidir.

cilve: tecelli, görüntü.

ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.

Gavs-ı Azam: en büyük gavs, Abdülkadir-i Geylânî Hazretlerinin namı.

haber: bilgi, bilgilendirme.

hakikat: gerçek, doğru.

hizmet: görev, vazife.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

ihbarat-ı gaybiye: geçmiş veya gelecek zamana ait verilen haberler.

iman: inanç, itikat.

inşaallah: Allah izin verirse.

itiraz: direnme, karşı koyma.

keramet-i gaybiye: gaybla ilgili keramet, istikbal ile alâkalı keramet.

lillâhilhamd: Allah'a hamdolsun ki!.

mahrem: herkesçe bilinmemesi

gereken, gizli.

makam: yer, mevki.

meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.

müşkül: güç, zor, çetin.

nam: adına, yerine.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

Sahabe: Peygamberimiz Hz. Muhammed'in mübarek yü-

zünü görmekle şereflenen ve onun sohbetlerine katılan mü'min kimse.

suret: biçim, şekil, tarz.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat meydana gelen manevî şahıs.

şakirt: talebe, öğrenci.

tarikat: Allah'a ulaşmak için şeyhin gözetiminde müridin takip edeceği terbiye usul ve yolu.

tenkit: eleştirme.

tercüman: tercüme eden, çeviren.

teşci: cesaret verme, cesaretlendirme.

Üveysî: Üveysî tarzı, Veyssel Karanî Hazretleri gibi, kalbî bağlılık ve muhabbetle yaşayan, Veyssel Karanî gibi sevdiği ve kendisine bağlı olduğu zatı görmeden, gaybî olan sevgi ve bağlılık.

vasıta: vesile, neden, aracı.

zat: şahsiyet.

ziyade: çok, fazla.

Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, duanızın himmetiyle, on beş günden ziyade şiddetli bir hararet içinde tehlikeli ve zehirli hastalığın iki gündür tehlikesi geçti. Hastalıkla bir saat ibadet bir gün kadar olması cihetiyle, inşaallah yapamadığım çok hayratın yerini bu hastalık doldurmuş ve çok kusuratum da keffaret olmuş. Fakat zafiyet ve hastalık devam ediyor.

Lâtif ve manidar bir tevafuktur ki, dünkü gün, masumların mecmuası elime geçti, açtım. O mecmuanın başında, o masumların bir kumandanı hükmünde ve medrese-i Nuriyenin kahramanlarından Marangoz Ahmed'in gayet ziynetli ve nakışlı ve dikkatli yazdığı *Küçük Sözler*, başında derc edilmiş gördüm. "Maşallah Marangoz Ahmed," dedim. "Masumların çavuşu olmuş." Aynı günde bir mektubu elime geçti, açtım. Marangoz Ahmed'in gönderdiğimiz mektupları arkadaşlara gecede okumak zamanında, iki çekirge mektubun başına gelip ta bitinceye kadar dinlemelerini gördüm. Birkaç gün evvel biz mektubu yazarken, iki güvercin, mektubun makbuliyetini ve müjdecî serçe ve kuddüs kuşlarının müjdelerini tasdik ettikleri gibi, Marangozun iki çekirgeleri de güvercinleri ve müjdecî kuşları tasdik ederek, "Biz dahi Risale-i Nur'u tanıyoruz" diye, lisan-ı halleri ifade ediyor diye lâtif ve manidar tevafuk olmuş.

Bu münasebetle, o mecmua içinde mübarek kahramanlardan Küçük Ali'nin biraderzadesi masum ve küçük bir Abdurrahman olan Hafız Ahmed'in yazdığı Sekizinci Şuanın Sekizinci Remzinden bir sayfa evvel bir fıkra

biraderzade: kardeş çocuğu, yeğen.
cihet: yön, sebep, vesile.
derc: koyma, yerleştirme.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
evvel: önce.
fıkra: parça.
gayet: son derece.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hararet: sıcaklık.
hayrat: hayırlar, sevap kazanmak amacıyla Allah rızası için yapılan iyilikler.
himmet: manevî yardım, ih-

san, lütuf.

hükmünde: değerinde, yerinde.
inşaallah: Allah izin verirse.
kefaret: anınma.
kuddüs: kusur, eksiklik ve noksanlıktan, temiz olan, fazilet ve güzelliklerle övülen, noksanlığı gerektirecek şeylerden son derece münezzeh olan, izzet ve kibriya sahibi Allah.
kumandan: komutan.
Lâtif: hoş.

lâtif: hoş.

lisan-ı hâl: hâl dili, bir şeyin duruşu ve görünüşü ile bir mana ifade etmesi.
makbuliyet: makbûllük, beğenilmişlik, geçerlilik.
manidar: nükteli, ince manalı.
masum: saf, temiz.
maşaallah: Allah nazardan saklasın, ne güzel, Allah korusun.
mecmua: toplanıp, biriktirilmiş, düzenlenmiş yazıların

hepsi.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

münasebet: vesile, alâka, bağ.

nakış: işleme, süsleme.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

şükür: teşekkür.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tevafuk: uyma, uygun gelme, uygunluk, rastlamak, münasebet, birbirine denk gelme.

zaafiyet: zayıflık, güçsüzlük, dermansızlık.

ziyade: çok, fazla.

ziynet: süs.

nazarıma değdi. Bir iki aydır size Risale-i Nur'un makbuliyetine dair yazılan mektuplarda şahsımın hisse-i şerefi ve hüneri olmadığını ve sırf bir ikram-ı İlâhî olması-na dair yazılan parçayı, bu fıkrayı, o fıkraya alâkadar gördüm, size gönderiyorum, onlara münasip bir yerde ilhak edersiniz. O fıkra, Celcelûtiyenin fevkalâde Risale-i Nur'a verdiği ehemmiyetten şahsımın bir lem'ası, bir hüneri olmadığına dairdir. Şöyle ki:

Orada demiştim:

Hem ben itiraf ediyorum ki, böyle makbul bir eserin mazharı olmak, hiçbir vecihle o makama liyakatim yoktur. Fakat küçük, ehemmiyetsiz bir çekirdekten, koca, dağ gibi bir ağacı halk etmek kudret-i İlâhiyenin şe'nlerindendir ve âdetidir ve azametine delildir.

Ben kasemle temin ederim ki, Risale-i Nur'u senadan maksadım, Kur'ân'ın hakikatlerini ve imanın rükünlerini teyid ve ispat ve neşirdir. Hâlık-ı Rahîmîme hadsiz şükür olsun ki, kendimi kendime beğendirmemiş, nefsimin ayıplarını ve kusurlarını bana göstermiş ve o nefsi emmareyi başkalara beğendirmek arzusu kalmamış.

Evet, kabir kapısında bekleyen bir adam, arkasındaki fâni dünyaya riyakârâne bakması, acınacak bir hamakattır ve dehşetli bir hasarettir. Cenab-ı Hak, beni böyle hasaretlerden muhafaza eylesin, amin!

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua eder ve dualarını rica ederiz.

âdet: tabiatla var olan kanun.

alâkadar: ilgili, ilişki.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

arzu: istek, heves, niyet.

azamet: büyük, ulu, yüce.

Celcelûtiye: Peygamberimiz Resul-i Ekrem'in (a.s.m.) derslerine istinaden, aslı cifir ve ebce hesabı ile alâkalı olarak Hz. Ali (r.a.) tarafından telif edilen Süryanice bir kasedir.

dair: alakalı, ilgili.

dehşetli: ürktücü, korkunç.

delil: kanıt, tanık, burhan.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehemmiyetsiz: önemsiz.

fâni: ölümlü, geçici.

fevkalâde: olağanüstü.

fıkra: parça.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakikat: gerçek, doğru.

Hâlık-ı Rahîm: sonsuz merhamet ve şefkat sahibi yaratıcı, Allah.

halk: yaratma, yoktan var etme.

hamakat: ahmaksızlık, beyinsizlik, budalalık.

hasaret: hasar, zarar, ziyan.

hüner: marifet, bilgelilik, ustalık.

ikram-ı İlâhî: Allah'ın ikram ve ihşanı.

ilhak: ilâve etme, ekleme, katma.

iman: inanç, itikat.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

kasem: yemin, and.

kudret-i İlâhiye: Allah'ın kudreti, Allah'ın kudretiyle yaptığı işler, fiiller, tasarruflar.

liyakat: layık olma, ehliyet.

makam: yer, mevki.

makbul: kabul edilmiş, geçerli.

makbuliyet: makbüllük, beğenilmişlik, geçerlilik.

mazhar: bir şeyin çıktığı yer, zuhur ettiği, görüldüğü yer.

muhafaza: koruma.

münasip: uygun.

nazar: bakış, dikkat.

nefs: kötü vasıfları kendisinde toplayan hayırlı işlerden alıkoyan güç.

nefs-i emmare: insana kötü ve günah işlerin yapılmasını emreden nefis.

neşir: yayma, yayım.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

riyakârane: riyakarca, iki

yüzlülükle.

rükün: bir şeye samimî olarak meyletme, yönelme.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

senâ: methetme, övme.

şe'n: iş, durum, özellik, yapı.

şükür: teşekkür.

temin: sağlamlaştırma, sağlama.

teyit: kuvvetlendirme, sağlamlaştırma; doğru çıkarma.

Umum: bütün, herkes.

vecih: cihet, yön.

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim,

Sizin mübarek Ramazan'ınızı ve leyle-i Kadrinizi bayramınızı bütün ruh u canımızla tebrik ve tes'id ediyoruz. Cenab-ı Erhamürrahimîn, emsal-i kesiresiyle sizleri müşerref eylesin. Âmin.

Bu Ramazan-ı Şerifte gerçi bir tesmim neticesinde ziyade sıkıntı ve ızdırıp çektimse de, Cenabı Hakka hadsiz şükür olsun ki, sabır ve tahammül ihsan eyledi. Ve hastalığın ehemmiyetli sevabı da ızdırabın verdiği gaflet noktalarını izale eyledi. Dualarınız berekâtıyla bu defa da o tesmimden tam kurtuldum. Fakat verdiği zafiyet ve sarsıntı, ara sıra sıkıntı verir.

Size yazmıştım ki: Nasıl Hizb-i Nuriye Risale-i Nur'un ve Âyetü'l-Kübra'nın bir hülâsasıdır; öyle de, on dakika zarfında Hizb-i Nuriyenin bir hülâsası, bu Ramazan-ı Şerifin feyzinden ve Ramazan'da telif edilen ve yeni intişar eden Ramazaniye Risalesi olan Âyetü'l-Kübra'nın otuz üç mertebe-i vücup ve vücut ve tevhid otuz üç elsine-i külliye ile tezahür ettiği gibi, ruh ve hayal ve kalb o noktadan öyle bir inbisat ve inkişaf etti ki, herbir mertebenin söylediği ¹ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ şahadetini dediğim vakit, o külli lisan benim oluyor gibi azametli bir tevhid hissettiğimden, Âyetü'l-Kübra, güneş gibi iman nurlarını ruhlara telkin edebilir. Şeksiz şüphesiz kanaat ettim ve

1. Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur.

amin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.
azamet: büyük, ulu, yüce.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
berekât: bolluklar, bereketler.
Cenab-ı Erhamürrahimîn: inayet ve rahmet, yardım ve lütuf sahiplerinin en merha-

metlisi olan, şeref ve azamet sahibi olan yüce Allah (c.c.).
defa: kere, kez, yol.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehemmiyetli: önemli.
emsal-i kesire: pek çok benzerler, birçok misiller.
feyz: bolluk, bereket; ilim, ırfan, manevî gıda.
gaflet: dikkatsizlik, endişesizlik, Allah'tan uzaklaşıp nefsin

arzularına dalmak.
gerçi: her ne kadar...
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hülâsa: kısaca, özet.
ızdırıp: kuvvetli acı, aşırı elem, azap.
ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.
iman: inanç, itikat.
inbisat: yayılma, genişleme.
inkişaf: ortaya çıkma, geliş-

me.
intişar: yayınlanma, neşrolma.
izale: yok etme, ortadan kaldırma.
kanaat: inanma.
küllî: bütüne ait olan, umumî, genel.
lâ ilâhe illallah: Allah'tan başka ilah yoktur.
leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'an-ı Kerim'in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.
lisan: dil.
mertebe: derece, basamak.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
müşerref: şerefli, yüce.
nur: aydınlık, parıltı, ışık.
Ramazan: Kamerî ayların doku-zuncusu ve üç ayların sonuncusu, oruç ayı.
Ramazan-ı Şerif: mübarek, şerefli Ramazan ayı.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.
sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
şahadet: şahit olma, şahitlik, tanıklık.
şek: şüphe, zan, tereddüt.
şükür: teşekkür.
tahammül: zora dayanma, sabretme, sabır gösterme.
telif: eser yazma.
telkin: fikir aşılama, zihinde yer ettirme.
tesmim: zehirlenme.
tevhid: Allah'ın bir olduğuna inanma, birleme.
tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.
vücut: var olma, varlık.
zaafiyet: zayıflık, güçsüzlük, dermansızlık.
zarfında: süresince.
ziyade: fazlasıyla.

gördüm ve İmam-ı Ali'nin (r.a.) ona verdiği ehemmiyetin sırrını bildim.

Bu defa Isparta umum şakirtlerinin hissiyatı ile Risale-i Nur kahramanı Hüsrev'in yazdığı mektup, gerçi hakkım olmayarak bana ziyade hisse vermiş, fakat Isparta ve civarı kahraman şakirtlerinin tam derece-i irtibatlarını ve Risale-i Nur'un tam kıymetini gösterdiğinden ve mektuplarını içinde ve Lâhikaya, hem daha münasip gördüğünüz makamlarda yazmaya lâyıktır. Size bir sureti yeni harfla gönderiliyor.

Pekçok alâkadar olduğum Kastamonu ve içindeki ehemmiyetli kardeşlerim, Isparta şakirtleriyle vasıta-i irtibat Mustafa Osman, hakikaten az bir zamanda çok ehemmiyetli bir iş görmesinden, birinci saftaki haslar içine girmeye hak kazanmış. Demek ihlâsı tamdır ki, az bir zamanda çok zaman işini gördü. Cenab-ı Hak, onun emsalini o havalide çoğaltsın ve selâmet versin, amin.

Umum kardeşlerime ve hemşirelerime birer birer selâm ve tebrik ve dua ediyorum.

Said Nursî

39

Gayet ehemmiyetli iki meseleyi, sizlere—zekâvetinize itimaden—Risale-i Nur'da müteferrikan parçaları bulunmalarına binaen gayet muhtasar konuşacağım.

alâkadar: ilgili, ilişki.
âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
civar: çevre, yöre, etraf.
defa: kere, kez, yol.
derece-i irtibat: irtibat derecesi, kuvveti.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehemmiyetli: önemli.
emsal: örnekler, benzerler.
gayet: son derece.

gerçi: her ne kadar...
hakikaten: doğrusu, gerçekten.
havali: bölge, etraf, çevre, civar.
hemşire: kız kardeş, baci.
hisse: pay, nasip.
hissiyat: hisler, duygular.
huruf: harfler.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
itimaden: itimat ederek, da-

yanarak, güvenerek.
kıymet: değer.
lâhika: ek, ilave.
lâyık: yakışan, yaraşır, yakışır.
makam: yer, mevki.
mesele: konu.
muhtasar: kısaltılmış, özet.
münasip: uygun.
müteferrikan: ayrı ayrı; pek çok.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

saf: dizi, sıra.
selâm: barış, rahatlık, selâmet ve esenlik dileme.
selâmet: salimlik, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.
suret: nüsha, kopya.
şakirt: talebe, öğrenci.
umum: bütün, herkes.
zekâvet: zekilik; çabuk anlama, kavrama kabiliyeti.
ziyade: çok, fazla.

• **BİRİNCİSİ:** Risale-i Nur'un hakikî ve hakikatli bir şa-
kirdi bulunan ve Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyanın kâtibi, bu
defa yazdığı mektupta, haddimden bin derece ziyade
hüsn-ü zannına istinaden, bir hakikat soruyor. Risale-i
Nur'un şahs-ı manevîsinin gayet ehemmiyetli ve kudsi
vazifesini ve hilâfet-i Nübüvvetin de gayet ulvî vazifele-
rinden bir vazifesini benim âdî şahsımda, üstadı nokta-
sından bir cilvesini gördüğünden, bana o hilâfet-i mane-
viyenin bir mazharı nazarıyla bakmak istiyor.

Evvelâ: Bâkî bir hakikat, fâni şahsiyetler üstüne bi-
na edilmez. Edilse, hakikate zulümdür. Her cihetle ke-
malde ve devamda bulunan bir vazife, çürümeye ve çü-
rütülmeye maruz ve müptelâ şahsiyetlerle bağlanmaz.
Bağlansa, vazifeye ehemmiyetli zarardır.

Saniyen: Risale-i Nur'un tezahürü, yalnız tercüma-
nının fikriyle veyahut onun ihtiyac-ı manevî lisanıyla
Kur'ân'dan gelmiş, yalnız o tercümanın istidadına bakan
feyizler değil, belki o tercümanın muhatapları ve ders-i
Kur'ân'da arkadaşları olan hâlis ve metîn ve sâdık zatla-
rın o feyizleri ruhen istemeleri ve kabul ve tasdik ve tat-
bik etmeleri gibi çok cihetlerle o tercümanın istidadın-
dan çok ziyade o Nurların zuhuruna medar oldukları gi-
bi; Risale-i Nur'un ve şakirtlerinin şahs-ı manevîsinin
hakikatini onlar teşkil ediyorlar. Tercümanın da içinde
bir hissesi var. Eğer ihlâssızlıkla bozmazsa, bir tekaddüm
şerefi bulunabilir.

adi: basit, bayağı, sıradan.
bâkî: daimi, sonsuz.
binâ: dayama, bir iddiayı bir
şeye dayandırmak.
cihet: yön, sebep, vesile.
cilve: güzel ve hoş bir biçim-
de görünme.
defa: kere, kez, yol.
ders-i Kur'ân: Kur'ân dersi,
Kur'ân'a ait olan ders.
ehemmiyetli: önemli.
evvelâ: öncelikle.
fâni: ölümlü, geçici.
feyiz: ilim, irfan.

feyiz: ilim, irfan.
gayet: son derece.
hakikat: gerçek, doğru.
hakikî: gerçek.
halis: saf, samimî.
hilâfet-i maneviye: manevî
hilâfet, insanların kalp, akıl ve
ruhlarına hâkim olma.
hilâfet-i Nübüvvet: Hz. Mu-
hammed'den sonra, onun ye-
rine Kur'ân davasını ve sün-
netini devam ettirip temsil
etme.
hisse: pay, nasip.

hüsn-i zan: iyi fikirde bulu-
nup, iyi olacağını düşünmek.
ihlâs: samimiyet, bir ameli
başka bir karşılık beklemek-
sizin, sırf Allah rızası için yap-
ma.
ihtiyac-ı manevî: manevî ih-
tiyaç, mana âlemine ait olan
lüzum; kalp, ruh, akıl gibi ma-
nevî letaife ait ihtiyaç.
istidat: kabiliyet, yetenek.
istinaden: istinat ederek, da-
yanarak.
kâtip: yazar, yazıcı.

kemal: olgunluk, mükemmellik,
kusursuz, tam ve eksiksiz olma.
kudsi: mukaddes, yüce.
lisan: dil.
maruz: uğramak, etkilenmek.
mazhar: bir şeyin çıktığı yer, zu-
hur ettiği, görüldüğü yer.
medar: sebep, vesile.
metin: sağlam ve dayanıklı.
müptelâ: tutulmuş, tutkun, ba-
ğımlı.
nazar: bakış, fikir.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzz-
aman Said Nursî'nin eserlerinin
adı.
ruhen: ruh bakımından, ruh yö-
nünden, ruh olarak.
sâdık: sözünde, vaadinde, işinde
doğru olan.
Saniyen: ikinci olarak.
şahs-ı manevî: manevî şahıs,
belli bir kişi olmayıp bir cemaat-
teb meydana gelen manevî şahıs.
şahsiyet: kişi, kimse.
şakirt: talebe, öğrenci.
şeref: onur, haysiyet.
tekaddüm: ileri geçme, ileride
bulunma.
tasdik: doğrulama, onaylama.
atbik: yerine getirme, uygula-
ma.
teşkil: oluşturma, şekillendirme.
tezahür: görünme, belirme, orta-
ya çıkma.
ulvî: yüksek, yüce.
üstad: öğretici, öğretmen.
vazife: görev.
zat: kişi, şahıs.
ziyade: çok, fazla.
zuhur: ortaya çıkma.
zulüm: haksızlık.

Salisen: Bu zaman, cemaat zamanıdır. Ferdi şahısların dehâsı, ne kadar harika da olsalar, cemaatin şahs-ı manevisinden gelen dehâsına karşı mağlûp düşebilir. Onun için, o mübarek kardeşimin yazdığı gibi, âlem-i İslâmı bir cihette tenvir edecek ve kudsi bir dehânın nurları olan bir vazife-i îmaniye, bîçare, zaif, mağlûp, hadsiz düşmanları ve onu ihanetle, hakaretle çürütmeye çalışan muannid hasımları bulunan bir şahsa yüklenmez. Yüklense, o kusurlu şahıs ihanet darbeleriyle düşmanları tarafından sarsılsa, o yük düşer, dağılır.

Rabian: Eski zamandan beri çok zatlar, üstadını veya müşşidini veya muallimini veya reisini kıymet-i şahsiyelerinden çok ziyade hüsn-ü zan etmeleri, dersinden ve irşadından istifadeye vesile olması noktasında o pek fazla hüsn-ü zanlar bir derece kabul edilmiş; hilâf-ı vakıadır diye tenkit edilmezdi. Fakat şimdi, Risale-i Nur Şakirtlerine lâıyk bir üstada muvafık bir ulvî mertebe ve fazileti, bîçare, kusurlu bu şahsımda kabul ettikleri sebebiyle gayret ve şevkleriyle çalışmaları, bu noktada haddimden ziyade hüsn-ü zanları kabul edilebilir. Fakat, “Risale-i Nur’un şahs-ı manevisinin malı olarak elimde bulunuyor” diye bilmek gerektir. Fakat, başta zındıklar ve ehl-i dalâlet ve ehl-i siyaset ve ehl-i gaflet, hattâ sâfıkâlb ehl-i diyanet, şahsa fazla ehemmiyet verdikleri cihetinde hak-sızlar. O şahsı çürütmekle hakikatlere darbe vurmak ve o Nurlara, benim gibi bir bîçareyi maden zannederek, bütün kuvvetleriyle beni çürütüp, o nurları söndürmeye ve

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

bîçare: çaresiz, zavallı.

cemaat: topluluk.

cihet: yön, sebep, vesile.

darbe: vuruş, vurma, çarpma.

deha: olağanüstü zeka sahibi olma.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i dalâlet: dalâlet ehlî; yoldan çıkanlar, azgın ve sapkın kimseler.

ehl-i diyanet: dindar kişiler.

ehl-i gaflet: dünyaya daldığından dolayı ahiretin farkında olmayan.

ehl-i siyaset: ülkenin idaresiyle meşgul olanlar, siyaset adamları, politikacılar.

fazilet: değer, meziyet, iman ve irfan itibarıyla olan yüksek derece.

ferdi: şahsî, bireysel.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakaret: saygı göstermeme, alçak görme, aşağılama.

hakikat: gerçek, doğru.

hârîka: olağanüstü.

hasım: düşman, rakip.

hilâf-i vâkıa: gerçeğe zıt.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

ihanet: hıyanet, arkadan vurma.

irşat: doğru yolu gösterme, gafletten uyandırma.

istifade: faydalanma, yararlanma.

kıymet-i şahsiye: şahsî kıymetler, değerler.

kudsi: mukaddes, yüce.

lâyık: uygun, yakışır, münasip.

maden: asıl, esas, kaynak.

mertebe: derece, basamak.

muallim: ders veren, öğretmen.

muannit: inatçı, ayak direyen.

muvafık: uygun, münasip.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

mürşit: irşat eden, doğru yolu gösteren, rehber, kılavuz.

nur: Risale-i Nur eserleri.

rabian: dördüncü olarak.

reis: başkan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

safî kalp: samimî, temiz kalp.

salisen: üçüncü olarak.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaatteb meydana gelen manevî şahıs.

şakirt: talebe, öğrenci.

sevık: şiddetli arzu, aşırı istek

ve heves.

tenkit: eleştirme.

tenvir: nurlandırma, aydınlatma, ışıklandırma.

ulvî: yüksek, yüce.

üstat: öğretici, öğretmen.

vazife-i imaniye: imanla ilgili vazife, görev.

vesile: aracı, vasıta.

zat: kişi, şahıs.

zındık: Allah’a ve ahirete inananmayan, Allah’ı inkâr eden, imansız, münkir.

ziyade: fazla, fazlasıyla.

sâfikalplileri de inandırmaya çalışıyorlar. Ezcümle, İkinci Meselede bir hâdisе bu hakikati gösteriyor.

• **İKİNCİ MESELE:** Bayramın ikinci gününde, teneffüs için kırlara çıktığım zaman, ehemmiyetli bir memur tarafından beş vecihle kanunsuz bir taarruza maruz kaldım. Cenab-ı Hak, rahmet ve keremiyle, belime, başıma yüklenen Risale-i Nur eczalarını ve ruhuma ve kalbime yüklenen şakirtlerinin haysiyet ve izzet ve rahatlarını muhafaza için, fevkalâde bir tahammül ve sabır ihsan eyledi. Yoksa, bir plân neticesinde beni hiddete getirip, Risale-i Nur'un, bahusus Âyetü'l-Kübra'nın fütuhatına karşı bir perde çekmek olduğu tahakkuk etti.

Sakın, sakın hiç kederlenmeyiniz, merak etmeyiniz, hem telâş etmeyiniz, hem bana acımayınız. Şeksiz, şüphesiz inayet-i İlâhiye perde altında bizi muhafaza etmekle **عَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ**¹ ayetine mazhar etsin.

Onların, o plânları da yine akim kaldı. Fakat bu vilâyetle, doğrudan doğruya büyük bir makamdan kuvvet alıp şahsımla uğraşanlar var. Eğer mümkün olsa, buranın havasıyla hiç imtizaç edemediğim cihetini vesile edip, münasip bir yere naklime, Denizli Mahkemesini ve Ankara Temyiz Mahkemelerini vasıta yapıp çalışmak lâzım geliyor. Ben kendim yapamadığım için, benden bana daha ziyade alâkadar Denizli dostları teşebbüs etseler

merak: endişe.
mesale: konu.
muhafaza: koruma.
münasip: uygun.
nakl: bir yerde başka bir yere taşıma, yer değiştirme, aktarma.
rahmet: şefkat etmek, merhamet etmek, esirgemek.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.
sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.
safî kalp: samimi, temiz kalp.
şakirt: talebe, öğrenci.
şek: şüphe, zan, tereddüt.
taarruz: saldırma, sataşma, ilişme.
tahakkuk: gerçekleşme, kesinleşme.
tahammül: yüklenme, yüke katlanma.
teneffüs: soluklanma, rahatlatma, dinlenme.
teşebbüs: girişim, bir işi yapmak için harekete geçme.
vasıta: aracı.
vecih: cihet, yön.
vesile: bahane, sebep.
vilayet: il.
ziyade: fazla, fazlasıyla.

1. Umulur ki hoşlanmadığınız birşey sizin için daha hayırlıdır. (Bakara Suresi: 216.)

akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.
alâkadar: ilgili, ilişki.
ayet: Kur'an'ın her bir cümlesi.
bahusus: hususiyetle, en çok, hele.
cihet: yön, sebep, vesile.
ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.
ehemmiyetli: önemli.

ezcümle: bu cümleden olarak.
fevkalâde: olağanüstü.
fütuhat: zaferler, fetihler, galibiyetler.
hâdisе: olay.
hakikat: gerçek, doğru.
haysiyet: şeref, onur, itibar.
hiddet: öfke, kızgınlık.
ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

imtizaç: bileşik hale gelme, kaynaşma.
inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.
izzet: şeref, yücelik, değer.
kerem: cömertlik, lütuf, ihsan, bağış.
makam: yer, mevki.
maruz: uğramak, etkilenmek.
mazhar: nail olma, şereflenme.

iyi olur. Hiç olmazsa, oranın hapsine, bir daha bahane ile beni alsınlar.

Said Nursî

40

Aziz, siddik, çok mübarek, çok faal, çok hâlis, çok kıymettar kardeşim Hüsrev,

Senin, bayramın ikinci gününde elime geçen mektubun, bir güvercin haber veriyor gibi geldiği aynı günde beni çok müteessir eden hâdise-i taarruziyeden neş'et eden elemlerime, kederlerime bir merhem, bir ilâç hükmüne geçti, bu manayı hatıra getirdi: “Sana ihanet eden ehemmiyetsiz adamlara karşı, Gül ve Nur fabrikasının kahramanlarının harikulâde hürmet ve ihtiramları varken, böyle bir-iki vicdansızın hakaretine değil, milyonlarca düşmanların ihanetlerine karşı gelebilir ve hükümden ıskat edebilir” diye kalbime geldi. Fakat kendi şahsıma baktım ki; kurumuş, çürümüş, vazifesi bitmiş bir hurma çekirdiği hükmünde iken, Risale-i Nur bahçesinde bir derece o çekirdekten tezahür eden meyvedar, muhteşem koca bir ağaç nazarıyla baktığınızı gördüm. Sizin fevkalâde hüsn-ü zannınız o ağaçtan ileri geldiğini ve çekirdeğin de bir cihette, bir nevî vesile olduğu cihetinde hüsn-ü zanna mazhar olmuş gördüm.

O mektubun birinci sahifesi güzeldir; ben de iştirak ediyorum. İkinci sahifede birkaç yerde kalem

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bahane: vesile, sebep.

cihet: sebep, vesile, mucip, bahane.

ehemmiyetsiz: önemsiz.

elem: dert, üzüntü, kaygı, tasa.

faal: çalışkan, gayretli.

fevkalâde: olağanüstü.

haber: bilgi, bilgilendirme.

hâdise-i taarruziye: sataşma, ilişme hadisesi, olayı.

hakaret: saygı göstermeme, alçak görme, aşağılama.

hâlis: saf, samimî.

harikulâde: olağanüstü.

hükmünde: değerinde, yerinde.

hükmüne: yerine, değerine.

hüküm: emir, bir konu hakkında verilen karar.

hürmet: saygı.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

ıskat: düşürme, düşürülme.

ihanet: hiyanet, arkadan vurma.

ihtiram: hürmet etme, saygı gösterme.

iştirak: katılma, ortak olma.

keder: kaygı, acı, hüzn.

kıymettar: kıymetli, değerli.

mana: anlam.

mazhar: nail olma, şereflenme.

merhem: ilâç, acıyı, kederi teskin eden şey.

meyvedar: meyveli, yemimli.

muhteşem: haşmetli, yüce.

mübarek: feyizli, bereketli.

müteessir: üzgün.

nazar: bakış, dikkat.

neşet: meydana gelme, oluşma, çıkma.

nevi: çeşit.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin

eserlerinin adı.

sahife: sayfa.

siddik: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.

vazife: görev.

vesile: bahane, sebep.

vicdan: insanın içindeki, iyiyi kötünden ayırabilen, iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülükten elem alan manevî his.

karıştırdım, tadil ettim. Ezcümle, “Hazret-i Hasan’ın (radiyallâhü anh) altı aylık hilâfeti ile beraber Risale-i Nur’un Cevşenü’l-Kebîr’den ve Celcelûtiye’den aldığı bir kuvvet ve feyizle vazife-i hilâfetin en ehemmiyetlisi olan neşr-i hakaik-ı imaniye noktasında Hazret-i Hasan’ın (radiyallâhü anh) kısacık müddetini uzun bir zamana çevirerek, tam beşinci halife nazarıyla bakabiliriz. Çünkü adalet-i hakikîye ile bu asırda insanları mes’ud edebilir bir istidatta bulunan, Risale-i Nur’dur; ve onun şahs-ı manevîsi, Hazret-i Hasan’ın (radiyallâhü anh) bir muavini, bir mütemmimi, bir manevî veledi hükmündedir” diye senin mektubunu tadil ettim. Buna kıyasen, sana ve kâleten bir iki yerde kalem karıştırdım. Fakat aynı günde, mahkeme, kitaplarım içinde bana teslim ettikleri mektuplar, müsveddeleri ve onların üstünde yeşil kalemle işaretlerine göre çok ehemmiyet verdikleri o müsveddeler içinde bu size yazdığım noksan bir parçayı gördüm, “Fesübhanallah” dedim. Mektubuna benimle cevap ver diye manasını aldım. Belki bu parça Lâhikaya girmiş, ben de size aynı yazıyorum. Parça budur:

“Benim çok kusurlu şahsıma, hüsn-ü zan ile verdiği niz makamlar cihetinde değil, belki vazifeye, hizmete bakıp o noktada bakmalısınız. Perde açılrsa, benim baştan aşağıya kadar kusurat ile âlûde mahiyetim, benden kaçmaya bir vesile olur. Sizi kardeşliğimden kaçırmamak, pişman etmemek için, şahsiyetime karşı haddimin pek fevkinde tasavvur ettiğiniz makamlara irtibatınızı bağlamayınız. Ben, size nispeten kardeşim; mürşitlik

adalet-i hakikî: hakikî adalet, gerçek adalet.

âlûde: bulaşmış, bulaşık.

Celcelûtiye: Peygamberimiz Resul-i Ekrem’in (a.s.m.) derslerine istinaden, aslı cifir ve ebces hesabı ile alâkalı olarak Hz. Ali (r.a.) tarafından telif edilen Süryanice bir kaside-dir.

cihet: yön, sebep, vesile.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ezcümle: bu cümleden ola-

rak.

fesübhanallah: Allah’ı her türlü kusur, ayıp ve eksiklerden tenzih ederim” manasındadır. Şaşkınlığı anlatmak için kullanılır.

fevkinde: üstünde.

feyiz: ilim, irfan, ihsan, bağış.

had: kapasite, sınır, hudut.

halife: Hz. Muhammed’in vekili olarak Müslümanların yöneticisi olan kimse.

hilâfet: hilafet makamı, halifelik, İslam devlet reisliği.

hizmet: uğraşma, çalışma.

hükmünde: değerinde, yerinde.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

irtibat: bağ, münasebet.

istidat: kabiliyet, yetenek.

kıyasen: kıyas ederek, karşılaştırarak.

kusur: suç, kabahat.

lâhika: ek, ilave.

mahiyet: durum, vaziyet.

makam: yer, mevki.

mana: anlam.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mesut: saadetli, bahtlı, mutlu.

muavin: yardımcı.

müddet: süre, zaman.

mürşit: irşat eden, doğru yolu gösteren, rehber, kılavuz.

müsvedde: karalama, yazı taslağı, sonradan temize çekilmek üzere yazılan ilk yazı.

mütemmim: itmam eden, tamamlayan, ikmal eden, tamamlayıcı.

nazar: bakış, dikkat.

neşr-i hakaik-ı imaniye: iman hakikatlerini yaymak, nesretmek.

nispeten: nispetle, kıyaslayarak.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat-teb meydana gelen manevî şahıs.

şahsiyet: kişilik.

tadil: doğrultma, düzeltme.

tasavvur: bir şeyi zihinde şekillendirme, tasarlama, kurma.

vazife: görev.

vazife-i hilafet: halifelik vazifesi, görevi.

vekâleten: vekâlet yoluyla, birisine vekil olarak, başkası adına.

velet: çocuk, oğul.

vesile: bahane, sebep.

âli: yüce, yüksek, ulu.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
daimi: sürekli, devamlı.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ebedi: sonu olmayan, daimî, sürekli.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
elhak: hakkın tâ kendisi, tam doğrusu; doğrusu ya.
fevkalâde: olağanüstü.
fevkinde: üstünde.
feyiz: bolluk, bereket; ilim, irfan.
gayet: son derece.
hâsil: meydana gelme, ortaya çıkma.
himmet: manevî yardım, ihsan, lütuf.
hizmet: görev, vazife.
hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.
hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.
irşat: doğru yolu gösterme, gafletten uyandırma.
irtibat: bağ, münasebet.
istihkak: hak etme, hak kazanma, hakkı olma.
iştirak: katılma, ortak olma.
kâfi: yeterli.
kaide: kural, esas, düstur.
kanaat: elindeki ile yetinmek.
kemiyet: az veya çok oluş.
kerem: cömertlik, lütuf, ihsan, bağış.
keyfiyet: bir şeyin nasıl olduğu, nitelik.
kıymet: değer.
kıymettar: kıymetli, değerli, pahalı.
kudsi: mukaddes, yüce.
kusur: suç, kabahat.
maddî: madde ile alakalı.
madem: değil mi ki.
makam: yer, mevki.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
menfaat: fayda.
mikyas: nispet, derece, ölçü.
muhaliif: zıt, karşıt.

haddim değil, üstad da değilim, belki ders arkadaşım. Ben, sizin kusurata karşı şefkatkârâne dua ve himmetinize muhtacım. Benden himmet beklemeniz değil, bana himmet etmenize istihkakım var. Cenab-ı Hakkın ihsan ve keremiyle, sizlerle, gayet kudsi ve gayet ehemmiyetli ve gayet kıymettar ve her ehl-i imana menfaatli bir hizmette, taksim-i mesai kaidesiyle iştirak etmişiz. Tesanüdümüzden hasıl olan bir şahs-ı manevînin fevkalâde ehemmiyet ve kıymeti ve üstadlığı ve irşadı, bize kâfidir.

“Madem bu zamanda, herşeyin fevkinde hizmet-i imaniye bir kudsi vazifedir; hem, kemmiyet keyfiyete nispeten ehemmiyeti azdır; hem, muvakkat ve mütehavvil siyaset daireleri ebedî, daimî, sabit hizmet-i imaniyeye nispeten ehemmiyetsizdir, mikyas olmaz; Risale-i Nur'un, talimatı dairesinde bize bahsettiği feyizli makamlara kanaat etmeliyiz. Haddimden fazla fevkalâde hüsn-ü zan ile müfritâne âli makam vermek yerine, fevkalâde sadakat ve sebat ve müfritâne irtibat ve ihlâs lâzımıdır; onda terakkî etmeliyiz.” Elhak, bunda tam terakkî etmişsiniz. (Parça bitti.)

41

Aziz, sıddîk, sebatkâr, muhlis kardeşlerim,

Hem maddî, hem manevî; hem nefsim, hem benimle temas edenler gayet ehemmiyetli benden soruyorlar ki: “Neden herkese muhalif olarak—hiç kimsenin

muhlis: ihlâslı, samimî, dostluğuna halis, her hâli içten ve gönülden olan.
muvakkat: geçici.
müfritane: müfrit bir şekilde, aşırı derecede, aşırı olarak.
mütehavvil: değişken.
nefs: kötü vasıfları kendisinde toplayan hayırlı işlerden alıkoyan güç.
nispeten: nispetle, kıyaslayarak.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin

eserlerinin adı.
sabit: duragan, değişmeyen; ispatlanmış.
sadakat: bağlılık, doğruluk.
sebat: sabit durma, kararlılık.
sebatkâr: sebat eden, sözünde ve kararında duran, vazgeçmeyen, sebatlı.
sıddîk: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
sual: soru.
şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir ce-

maatleb meydana gelen manevî şahıs.
şefkatkârâne: şefkatli ve merhametli bir şekilde.
taksim-i mesai: iş bölümü.
talimat: talimler, eğitimler; bir iş hakkında hareket tarzını bildiren emirler.
terakkî: yükselme, ilerleme.
tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.
üstat: öğretici, öğretmen.
vazife: görev.

yapmadığı gibi—sana yardım edecek çok ehemmiyetli kuvvetlere bakmıyorsun, istiğna gösteriyorsun? Ve herkes müştak ve talip olduğu ve Risale-i Nur’un intişarına, fütuhatına çok hizmet edeceğine o Risale-i Nur Şakirtlerinin hasları müttefik oldukları ve senden kabul ettikleri büyük makamları kabul etmiyorsun, şiddetle çekiniyorsun?”

ELCEVAP: Bu zamanda ehl-i iman öyle bir hakikate muhtaçtırlar ki, kâinatta hiçbir şeye âlet ve tâbî ve basamak olamaz ve hiçbir garaz ve maksat onu kirletemez ve hiçbir şüphe ve felsefe onu mağlûp edemez bir tarzda iman hakikatlerini ders versin; umum ehl-i iman, bin seneden beri teraküm etmiş dalâletlerin hücumuna karşı imanları muhafaza edilsin.

İşte bu nokta içindir ki, dahilî ve haricî yardımcılara ve ehemmiyetli kuvvetlerine, Risale-i Nur ehemmiyet vermiyor, onları arayıp tâbî olmuyor; tâ avam-ı ehl-i iman nazarında, hayat-ı dünyeviye'nin bazı gayelerine basamak olmasın ve doğrudan doğruya hayat-ı bâkiyeden başka hiçbir şeye âlet olmadığından, fevkalâde kuvveti ve hakikati, hücum eden şüpheleri ve tereddütleri izale eylesin.

“Amma, manevî ve makbul ve zararsız ve bütün ehl-i iman ve hakikatin istedikleri nuranî makamlar ve uhrevî rütbelerden, halis kardeşlerimizden hüsn-ü zanla verilen ve ihlâsınıza zarar gelmediği halde, eğer kabul etsen, reddedilmeyecek derecede senetler, hüccetler bulunduğu

amma: ama, lakin, ancak.
avam-ı ehl-i iman: ehl-i iman, mü'minlerin avam tabakası.
dahili: içe ait, içe dönük, iç ile ilgili.
dalâlet: azgınlık, sapıklık.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından inceleyen ilim.

fevkalâde: olağanüstü.
fütuhât: zaferler, fetihler, galibiyetler.
garaz: kötü kasıt, düşmanca niyet, kin.
hakikat: gerçek, doğru.
halis: katışıksız, saf, duru.
haricî: dışa ait, dış dünya ile ilgili.
hayat-ı bakiye: bakî olan, sonsuz hayat, ahiret hayatı.
hayat-ı dünyeviye: dünyaya ait olan hayat.
hizmet: görev, vazife.

hüccet: delil, ispat, burhan; bir iddiânın doğruluğunu ispat için gösterilen vesika, senet.
hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemezsiniz, sırf Allah rızası için yapma.
iman: inanç, itikat.
intişar: yayınlanma, neşrolma.
istiğna: ihtiyaçsızlık, gerek

duymazlık.

izale: yok etme, ortadan kaldırma.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

makam: yer, mevki.

makbul: kabul edilmiş, geçerli.

maksat: kast, amaç, düşünce.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

muhafaza: koruma, saklama, hıfzetme.

muhtâc: gerek duyan.

müştak: arzulu, fazla istekli, ıstıyak gösteren.

müttefik: ittifak eden, birleşen, anlaşılan, andlaşma ile bağlanan, uyuşan, birleşmiş, anlaşmış, bağlanmış.

nazar: bakış, dikkat.

nuranî: nurlu, ışıklı, parlak, münevver.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

senet: güvence, dayanak.

şakirt: talebe, öğrenci.

tâbî: boyun eğen, uyan, itaat eden.

talip: talep eden, isteyen, istekli.

tarz: biçim, şekil, suret.

teraküm: birikme, yığılma, toplanma.

tereddü: kararsızlık, şüphede kalma.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

umum: bütün, herkes.

halde, sen, değil tevazu ve mahviyetle, belki şiddet ve hiddetle ve o makamı sana veren kardeşlerinin hatırını kırmakla o rütbelerden ve makamlardan kaçırıyorsun?”

ELCEVAP: Nasıl ki ehl-i hamiyet bir insan, dostların hayatını kurtarmak için kendini feda eder; öyle de, ehl-i imanın hayat-ı ebediyelerini tehlikeli düşmanlardan muhafaza etmek için, lüzum olsa —hem lüzum var— kendim, değil yalnız lâıyk olmadığım o makamları, belki hakikî hayat-ı ebediyenin makamlarını dahi feda etmeye, Risale-i Nur’dan aldığım ders-i şefkat cihetiyle terk ederim.

Evet, her vakit, hususan bu zamanda ve bilhassa dalâletten gelen gaflet-i umumîyede, siyaset ve felsefenin galebesinde ve enaniyet ve hodfuruşluğun heyecanlı asrında büyük makamlar herşeyi kendine tâbî ve basamak yapar. Hattâ, dünyevî makamlar için dahi mukaddesatını alet eder. Manevî makamlar olsa, daha ziyade alet eder. Umumun nazarında kendini muhafaza etmek ve o makamlara kendini yakıştırmak için bazı kudsi hizmetlerini ve hakikatleri basamak ve vesile yapıyor diye itham altında kalıp, neşrettiği hakikatler dahi tereddütlerle revacı zedelenir. Şahsa, makama fâidesi bir ise, revaçsızlıkla umuma zararı bindir.

ELHÂSIL: Hakikat-ı ihlâs, benim için şan ü şerefe ve maddî ve manevî rütbelere vesile olabilen şeylerden beni menediyor. Hizmet-i Nuriyeye, gerçi büyük zarar olur, fakat kemiyet keyfiyete nispeten ehemmiyetsiz olduğundan, hâlis bir hâdim olarak, hakikat-i ihlâsla, herşeyin

asr: yüzyıl.

bilhassa: özellikle.

cihet: yön, sebep, vesile.

dalâlet: azgınlık, sapıklık.

ders-i şefkat: şefkat dersi.

dünyevî: dünyaya ait.

ehemmiyetsiz: önemsiz.

ehl-i hamiyet: hamiyetli, onurlu, haysiyetli olanlar, hamiyet sahipleri.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

elhâsıl: hasılı, netice itibarıyla, kısaca.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

fedâ: uğruna verme.

felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından inceleyen ilim.

gaflet-i umumîye: umumî gaflet.

galebe: galip gelme, üstünlük.

gerçi: her ne kadar...

hakikat: gerçek, doğru.

hakikat-ı ihlâs: ihlâsın gerçeği, aslı.

hakikî: gerçek.

hayat-ı ebedîye: ebedî ve sonsuz hayat, ahiret hayatı.

hiddet: öfke, kızgınlık.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i Nûriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.

hodfuruş: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.

hususan: bilhassa, özellikle.

itham: töhmetlendirme, suçlu görme.

kemiyet: az veya çok oluş.

keyfiyet: bir şeyin nasıl olduğu, nitelik.

kudsi: mukaddes, yüce.

lâıyk: uygun, yakışır, münasip.

maddî: madde ile alakalı.

mahviyet: alçak gönüllülük, kendini değersiz gösterme.

makam: yer, mevki.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

men: yasak etme, engelleme.

muhafaza: koruma, saklama, hıfzetme.

mukaddesat: mukaddes, kutsal, temiz ve yüce olan şeyler.

nazar: bakış, nezdinde.

neşr: yayım, yayın.

nispeten: nispetle, kıyaslayarak.

revaç: rağbet, kıymet, değer.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

şan: şöhret, ün.

şeref: onur, haysiyet.

şiddet: sertlik, katılık; fazlalık, çokluk.

tâbî: boyun eğen, uyan, itaat eden.

tereddüt: kararsızlık, şüphe, kalma.

tevazu: alçak gönüllülük, bir kimsenin başkalarını kendinden küçük görmemesi.

umum: bütün, herkes.

vesile: bahane, sebep.

ziyade: çok, fazla.

fevkinde hakaik-ı imaniyeyi on adama ders vermek, büyük bir kutbiyetle binler adamı irşat etmekten daha ehemmiyetli görüyorum. Çünkü, o on adam, tam o hakikati herşeyin fevkinde gördüklerinden, sebat edip, o çekirdekler hükmünde olan kalbleri, birer ağaç olabilirler. Fakat, o binler adam, dünyadan ve felsefeden gelen şüpheler ve vesveselerle, o kutbun derslerini, “Hususî makamından ve hususî hissiyatından geliyor” nazarıyla bakıp, mağlûp olarak dağıtılabilirler. Bu mana için hizmetkârlığı, makamlara tercih ediyorum.

Hattâ bu defa bana; beş vecihle kanunsuz, bayramda, düşmanlarımla plânıyla bana ihanet eden o malûm adama şimdilik bir belâ gelmesin diye telâş ettim. Çünkü, mesele şaşılandığı için, doğrudan doğruya avam-ı nas bana makam verip, harika bir keramet sayabilirler diye, dedim: “Yâ Rabbi, bunu ıslah et veya cezasını ver. Fakat böyle kerametvârî bir surette olmasın.” Bu münasebetle birşeyi beyan edeceğim. Şöyle ki:

Bu defa mahkemedan bana teslim olunan talebelerin mektupları içinde, çok imzalar üstünde bulunan bir mektup gördüm. Belki Lâhikaya girmiş. Risale-i Nur’un şakirtlerinin maişet cihetindeki bereketine ve bazılarının tokatlarına dairdir. Burada, aynen Kastamonu’daki tokat yiyenler gibi şüphe kalmamış. Beş adam, aynen burada da tokat yediler. (HAŞİYE)

HAŞİYE: Evet biz, gözümüzle gördük, hiç şüphemiz kalmadı.

Buranın talebeleri namına
Ceylan, İbrahim.

avam-ı nâs: insanların ilmi, irfanı kut, okuma yazması az, fikren zayıf olanları.
belâ: musibet, sıkıntı.
bereket: bolluk, bereket, gür-lük.
beyan: anlatma, açıklama.
cihet: yön, sebep, vesile.
dair: alakalı, ilgili.
defa: kere, kez, yol.
ehemmiyetli: önemli.
felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından inceleyen ilim.

fevkinde: üstünde.
hâdim: hademe, hizmetçi.
hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatlar, imanî gerçekler.
hakikat: gerçek, doğru.
hakikat-ı ihlâs: ihlâsın gerçeği, aslı.
halis: saf, samimî.
hârîka: olağanüstü.
hissiyat: hisler, duygular.
hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.
hususî: özel.
hükmünde: değerinde, yerin-

de.
ıslah: iyi duruma getirme, iyileştirme, düzeltme.
ihanet: hıyanet, arkadan vurma.
irşat: doğru yolu gösterme, gafletten uyandırma.
keramet: Allah’ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.
kerametvârî: keramet gösterircesine, keramet gösterir gibi.
kutbiyet: kutup mertebesine

erme hâli.

kutup: evliyalar içerisinde zamanın en büyük müşşidi olan.

lâhika: ek, ilave.

maişet: geçim, geçinme.

makam: yer, mevki.

makamat: makamlar.

malûm: bilinen, bilinen olan.

mana: anlam.

mesele: konu.

münasebet: vesile, rabita, bağ.

nazar: bakış, dikkat.

Rabbi: benim Rabbim, Allah’ım.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

sebat: sabit durma, kararlılık.

suret: biçim, şekil, tarz.

şakirt: talebe, öğrenci.

şasaa: gösteriş, debede.

talebe: istekli, öğrenci.

vecih: cihet, yön.

vesvese: şüphe, kuruntu, kalbe gelen asılsız kötü ve sinsî düşünceler.

Risale-i Nur'un bir kâtibi dedi ki: “Neden dostların kusurâtına tokat gelir; hücum eden düşmanlara bu tarzda gelmiyor?”

ELCEVAP: Memur olmayan, veya hususî, şahsı itibarıyla hıyanet eden, hususî tokat yer. Bu nevi vukuat pek çoktur. Ve tam sadakat edenlerde, maişetindeki bereket ve kalbindeki rahat cihetinde ikramlara mazhar olanlar dahi pek çoktur. Eğer memur ise, kanun namına kanunsuz hıyanet eden, ilişen, o memlekete, o bîçare ahaliye bir umumî tokada vesile olur. Ya zelzele, ya yağmursuzluk, ya hastalık, ya fırtına gibi umumî belâlara bir vesile olur. Kendisi, zahiren hususî tokat yememiş gibi görünüyor.

Hem eğer dinsizlik hesabına, imanî hizmetimize ilişenler olsa ¹ **الظُّلْمُ لَا يَدْوُمُ وَالْكَفْرُ يَدْوُمُ** kaidesince, küfür derecesine giren öylelerin zulümleri—büyük olduğu için—ahirete tehir edilir, ekseriyetçe küçük zulümler gibi cezaları dünyaca tacil edilmez.

² **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Said Nursî

-
1. Zulüm devam etmez, küfür ise devam eder.
2. Bâkî olan ancak Allah'tır.
-

ahali: halk.

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.

belâ: musibet, sıkıntı.

bereket: mübareklik, bolluk, saadet.

bîçare: çaresiz, zavallı.

cihet: yön.

ekseriyet: çoğunluk.

hıyanet: hainlik, kendine olan güveni kötüye kullanma.

hizmet: görev, vazife.

hususî: özel.

ikram: bağış, ihsan.

imanî: imana dair olan, imanla ilgili.

kaide: kural, esas, düstur.

kâtip: yazan, yazıcı.

kusur: suç, kabahat.

küfür: imansızlık, dinsizlik.

maişet: geçim, geçinme.

mazhar: nail olma, şereflenme.

nam: adına, yerine.

nevi: çeşit.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

tacil: acele ettirme, hızlandırma, çabuklaştırma.

tarz: biçim, şekil, suret.

te'hir: erteleme, sonraya bi-

rakma.

umumî: genel.

vesile: bahane, sebep.

vukuat: vuku bulan şeyler, hadiseler, olaylar.

zahiren: görünüşte.

zelzele: yer sarsıntısı, deprem.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

ANKARA'DA BULUNAN EMNİYET-İ UMUMİYE MÜDÜRÜ BEYE

Yirmi senedir gayr-i resmî, hem haps-i münferit, hem tecrid-i mutlak içinde bulunduğu ve sebepsiz evham yüzünden emsalsiz tazyik gördüğü halde sükût eden bir bî-çare ile resmî değil, hakiki ve ciddî görüşmek istersen, az sizinle konuşacağım.

Evvelâ: İki sene, iki mahkeme, yirmi sene hayatımın eserlerini, mektuplarını tetkikten sonra, idare ve asayiş aleyhinde hiçbir madde bulunmadığına ve bulmadıklarına delil, mahrem ve gayr-i mahrem bütün kitaplarımı beraatımla beraber iade etmeleri cerh edilmez bir hüccettir, bir senettir.

Yirmi seneden evvelki hayatım ise, bu vatan ve millet lehinde fedakârâne sarf olunduğuna delil, eski Harb-i Umumîde gönüllü alay kumandanı olarak Başkumandanın takdiratı altında hizmetlerimle ve harekât-ı milliyede fevkalâde hizmetimi Ankara'daki hükûmet reisleri takdirle ve Meclis-i Mebusan beni orada görmekle alkışlamasıdır. Demek bu yirmi senede bana verilen azap, bütün bütün kanunsuz ve keyfî bir muameledir. Bu yirmi sene kırk bayramımı münzevî, yalnız geçirdim. Artık yeter! Kabir kapısındaayım, beni dünyaya baktırmayınız.

Hem Emniyet-i Umumîye Reisi olduğunuz cihetle, benim hizmetime taraftar olmanız lâzım. Çünkü

alay: üç tabur piyade veya beş bölük süvari askerinden oluşan askeri kuvvet.
aleyh: karşı, karşıt.
asayiş: rahat, huzur.
azap: eziyet, işkence.
başkumandan: bir devletin silâhlı kuvvetlerinin en yüksek rütbelisi, başkomutan, serdar, başbuğ.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
bîçare: caresiz, zavallı.
cerh: reddetme, iptal etme.

ciddî: gerçek olarak, hakikaten.
cihet: yön, sebep, vesile.
delil: kanıt, tanık, burhan.
Emniyet-i Umumîye Müdürü: Emniyet Genel Müdürü.
evvel: önce.
emsalsiz: benzersiz.
evham: vehimler, zanlar, ku-runtular.
evvelâ: öncelikle.
fedakârane: fedakârca, fedakârlıkla.
fevkalâde: olağanüstü.

gayr-ı mahrem: mahrem olmayan, gizli ve özel olmayan.
gayr-ı resmî: resmî olmayan.
hakiki: gerçek.
haps-i münferit: tek başına olan hapis.
Harb-i Umumi: genel harp, umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.
harekât-ı milliye: Millî harekât, Kuvay-ı Milliye Hareketi.
hizmet: uğraşma, çalışma.
hüccet: delil.

iade: geri verme.
idare: yönetim, memleket işlerinin yürütülmesi.
keyfî: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.
kumandan: komutan.
leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.
mahrem: herkesçe bilinmemesi gereken, gizli.
Meclis-i Mebusan: mebuslar meclisi, Osmanlı devleti zamanında halk tarafından seçilen mebusların meclisi, Millet Meclisi.
muamele: işlem.
münzevî: inzivaya çekilen, köşeye çekilmiş, yalnız.
reis: başkan.
resmî: devlet adına olan.
sarf: harcamaya.
senet: güvence, dayanak.
sükût: susma, sessiz kalma.
takdir: kıymet verme, beğenme.
takdirât: takdirler, övgüler.
taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.
tazyik: zorlama, baskı, sıkıntı verme.
tecrîd-i mutlak: hiç kimse ile görüşmemek, hücre hapsi.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

adi: basit, bayağı, sıradan.
ahali: halk.
ahir: son zaman.
asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetinin sağlanması.
beyan: anlatma, açıklama.
cihet: yön, sebep, vesile.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
delil: kanıt, tanık, burhan.
ehemmiyetli: önemli.
emsalsiz: benzersiz.
farz-ı muhal: imkânsız farz etme, olmayacak bir şeyi olacakmış gibi düşünme.
fesat: bozukluk, kaşıkılık, nifak.
gaybi: gaybla ilgili, bilinmeyenle ilgili.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hakikat: gerçek, doğru.
hizmet: uğraşma, çalışma.
hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.
husus: mevzu, konu.
hükümünde: değerinde, yerinde.
idam-ı ebedi: dirilmemek üzere yok oluş, ahiret inancı olmadığı için ölümü ebedî yokluğa gitmek olarak görme.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
ihtilâl: isyan, ayaklanma, baş kaldırma.
inzibat: düzeni sağlama, asayiş yoluna koyma.
ispat: kanıtlama, doğrulama.
kat'iyen: hiç bir zaman, asla.
kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.
kıymet: değer.
kudsi: mukaddes, yüce.
Kur'an-ı Hakîm: her ayet ve surisinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'an.
lâyık: uygun, yakışır, münasip.

mahkemelerce sabit olduğu gibi, Risale-i Nur'un dersleri, dünyaya baktığı vakit bütün kuvvetleriyle asayişin temellerini muhafaza etmek, korumak ve fesad ve ihtilâllerin önünü kesmek olmasından, kudsi ve manevî inzibat komiserleri hükmünde olduğuna delil, üç vilâyet zabıtaları anlamışlar.

Bu ahirde pek ziyade, ahaliyi, memurlar, benimle görüşmekten ürkütmek cihetiyle anladım ki, hakkımda haddimden fazla ve lâıyık olmadığım teveccüh-ü âmmeyi kırmak içinmiş. Ben de size bunu kat'iyen beyan edip ve has kardeşlerime mahremce yazdığım mektuplarda teveccüh-ü âmmeyi kat'iyen—mesleğimize ve ihlâsımıza muhalif olduğu için—şahsıma kabul etmiyorum ve reddediyorum. Ve o hususta, çok has kardeşlerimin de hatırlarını kırmışım. Yalnız Kur'an-ı Hakîmin hakikatini emsalsiz bir surette tefsir eden Risale-i Nur'un kıymetini gösteren eski zatların gaybî haberlerini kabul edip yazmışım. Ve kendim, âdi bir hizmetkâr olduğumu ispat etmişim. Farz-ı muhal olarak, bu teveccüh-ü âmmeye taraftar olsam da, asayiş lehinde hizmet edecek ve sizin gibi asayiş memurlarına fâidesi dokunacak.

Madem ölüm öldürülüyor; hayattan çok ziyade ehemmiyetli bir meseledir. Yüzde doksanı bu hayatın selâmetine çalışıyorlar. Biz Risale-i Nur Şakirtleri de, herkesin başına muhakkak gelecek olan ölümün dehşetli hücumuna karşı mücadele ediyoruz. Hadsiz şükür olsun ki, şimdiye kadar o ölüm idam-ı ebedisini, yüz binler adam hakkında terhis tezkeresine Risale-i Nur ile

leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.
madem: değil mi ki.
mahremce: hususiyet arz eden, samimî olarak.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
mesele: konu.
meslek: gidiş, usul, tarz.
muhafaza: koruma.
muhalif: zıt, aykırı.
mücadele: bir gayeye varmak için gösterilen ferdi veya

toplu çaba; bir gaye uğrunda, bir şey için veya bir şeye karşı uğraşma.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sabit: durağan, değişmeyen.
selâmet: salımlık, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.
suret: biçim, şekil, tarz.
şakirt: talebe, öğrenci.
şükür: teşekkür.
taraftar: benimseyen, iste-

yen.
tefsir: Yorum, şerh.
terhis: izin verme, müsaade etme, serbest bırakma.
teveccüh-i amme: genel teveccüh, umumun, herkesin, halkın yönelişi.
tezkere: belge, pusula.
vilâyet: il.
zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.
zat: şahıs.
ziyade: fazla, fazlasıyla.

çevirdiğine yüzbinler şahit gösterebiliriz. Bu hakikat noktasını sizin gibi vatanperver, milliyetperverler bizi teşviklerle alkışlaması lâzım gelirken, evhamlarla itham altına alıp tarassutlarla taciz etmek, ne kadar insaftan ve hamiyetten uzak olduğunu insafınıza havale ediyorum.

*Gayr-ı resmî, tecrit
ve haps-i münferitte*

Said Nursî

43

AFYON EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜNE

Ben, sizin, insaniyet ve vicdanınıza îtimaden, mahrem işlerimi size beyan ediyorum. Hem vazife îtibarıyla siz, bizimle pekçok alâkadarsınız. Çünkü Risale-i Nur'un asayiş noktasında yirmi seneden beri yüz bin şakirdinden hiçbir vukuat olmadığı gibi, pekçok zabıta memurlarının îtiraflarıyla ve birşey aleyhimizde kaydetmemeleleriyle, bunu ispat eder. Buraya, Ankara Emniyet-i Umumîye Müdürü geldiğini bir çocuktan işittim. Her halde benim hâlimi soracak diye bir şey kaleme aldım ki, rahatsızlığım münasebetiyle, ona konuşmak yerinde takdim edeyim. Birden gittiğini işittim. Size leffen onu gönderiyorum; münasip görseniz, bera-i malûmat ona gönderirsiniz. Ben, dünya işlerini bilmiyorum, halklar ile görüşemiyorum. Senden başka burada kimsem yok ki, reyini alayım. Benim şahsıma ait mesele, gerçi çok

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetinin sağlanması.

beyan: anlatma, açıklama.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

gayr-ı resmî: resmî olmayan.

gerçi: her ne kadar...

hakikat: gerçek, doğru.

hamiyet: millî onur ve haysiyet.

haps-i münferit: tek başına olan hapis.

havale: ısmarlama, bırakma.

insaniyet: insanlık mahiyeti, insan olma hâli, insana yakışır davranış.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

itham: suç isnat etme, suçlama.

itimaden: itimat ederek, dayanarak, güvenerek.

leffen: zarf ve mektup içine koyarak.

mahrem: herkesçe bilinmemesi gereken, gizli.

mesele: konu.

milliyetperver: milletini seven, ulusçu, milliyetçi.

münasebet: vesile, -dan dolayı.

münasip: uygun.

rey: düşünce, fikir, müsaade, mütalâa, görüş, oy.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

şakirt: talebe, öğrenci.

taciz: rahatsız etme, huzursuz kılma, sıkma.

takdim: arz etme, sunma.

tarassut: gözetme, göz altında tutma.

tecrîd: ayırma, bir tarafta tutma, yalnız bırakma.

vatanperver: yurtsever, vatanına düşkün, vatanını seven kimse.

vazife: görev.

vicdan: insanın içindeki, iyiyi kötünden ayırabilen, iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülüğten elem alan manevî his.

vukuat: vuku bulan şeyler, hadiseler, olaylar.

zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

ehemmiyetsizdir, cüz'îdir, fakat Risale-i Nur'a ait mesele bu vatan ve millette pekçok ehemmiyeti var.

Size katiyen ve çok emarelerle ve katî kanaatimle beyan ediyorum ki, gelecek yakın bir zamanda, bu vatan, bu millet ve bu memleketteki hükûmet, âlem-i İslâma ve dünyaya karşı gayet şiddetle Risale-i Nur gibi eserlere muhtaç olacak; mevcudiyetini, haysiyetini, şerefini, mefahir-i tarihiyesini onun ibrazıyla gösterecektir.

Said Nursî

44

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Alîköy'ünde Risale-i Nur Şakirtlerinden Ali Efendi, münafıklar hakkında bir ayet-i kerîmeyi soruyor. Şimdi zamanım izaha müsait olmadığı için, kısaca bir iki cümle beyan ediyorum.

“Münafık öldükten sonra namazı kılınmaz” mealindeki ayet, o zamandaki ihbar-ı İlâhî ile bilinen katî münafıklar demektir. Yoksa zan ile, şüphe ile, “Münafık” deyip, namaz kılmamak olmaz. Madem ¹ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ der, ehl-i kibledir; sarîh küfür söylemese veyahut tevbe etse, namazı kılınabilir.

O Alîköy'de Alevîler çok olduğunu ve bir kısmı Râfî-zîliğe kadar gidebilmesi nazarıyla, onların en fenası da, münafık hakikatine dahil olmamak lâzım gelir. Çünkü,

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

Alevî: Hz. Ali'ye bağlılık noktasında birleşen çeşitli dinî ve siyâsî gruplar için kullanılan tabir.

ayet: Kur'an'ın her bir cümlesi.

ayet-i kerîme: Kur'an'ın ayeti; azamet ve şerefi olan ayet.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

beyan: anlatma, açıklama.

cüz'î: küçük, az; kıymetsiz, önemsiz.

dâhil: içine girme, sokma.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i kible: kible ehli, Müslümanlar.

emare: alâmet, belirti, nişan.

fenâ: kötü, uygun olmayan.

gayet: son derece.

hakikat: gerçek, doğru.

haysiyet: şeref, onur, itibar.

ibraz: meydana çıkarma, ortaya koyma, gösterme.

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

kanaat: görüş, fikir.

1. Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.

küfür: imansızlık, dinsizlik.

madem: değil mi ki.

meal: mana, anlam, mefhum.

mefahir-i tarihiye: tarihe ait övünülecek şeyler.

mesele: konu.

mevcudiyet: mevcut olma,

varlık.

muhtâc: gerek duyan.

münafık: nifak sokan, iki yüzlülük eden, ara bozucu.

müsait: uygun, münasip.

nazar: düşünme, fikir, mülâhaza, niyet.

Rafîzî: ehl-i sünnete aykırı akide veya fikir sahibi olan kimse.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-

diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sarih: açık, âşîkar.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

şakirt: talebe, öğrenci.

şeref: onur, haysiyet.

tevbe: Allah'tan af dileme.

zan: şüphe, tereddüt.

münafık itikadsızdır, kalbsizdir ve vicdansızdır; Peygamber (a.s.m.) aleyhindedir—şimdiki bazı zındıklar gibi. Alevî ve Şiîlerin müfritleri ise, değil Peygamber (a.s.m.) aleyhinde, belki Âl-i Beytin muhabbetinden, ifratkârâne muhabbet besliyorlar. Münafıkların tefritlerine mukabil, bunlar ifrat ediyorlar. Hadd-i şeriatan çıktıkları vakit, münafık değil, ehl-i bid'a oluyorlar, fâsık oluyorlar; zındıkaya girmiyorlar. Hazret-i Ali (radiyallâhü anh), yirmi sene hürmet ettiği ve onlara Şeyhü'l-İslâm mertebesinde onların hükmünü kabul ettiği Ebu Bekir, Ömer, Osman'a (radiyallâhü anhüm) ilişmeseler, Hazret-i Ali (radiyallâhü anh) o üç halifeye hürmet ettiği gibi onlar da hürmet etseler, farz namazını kılsalar, yeter.

Hem, madem Risale-i Nur Şakirtlerinin en büyük üstadı, Peygamberden (a.s.m.) sonra Celcelutiye'nin şahadetiyle İmam-ı Ali'dir (radiyallâhü anh); onun muhabbetini dava eden Şiîler, Alevîler, Risale-i Nur'un derslerini Sünnîlerden ziyade dinlemeseler, Âl-i Beyte muhabbet davaları yanlış olur. Zaten kaç sene evvel, o Alevî köyünde üç Ali'nin himmetiyle masumlar Risale-i Nur'u şevkle yazmalarını işittim. Hattâ o zamanda, o köyü de duama dahil etmiştim. İnşaallah, yine orada imam olmak istenilen kardeşimiz Ali'nin himmetiyle ve Hafız Ali'nin (r.h.) vârisi Küçük Ali gibi kardeşlerimizin gayretiyle, onların hakkındaki dualarım boş gitmeyecek, o köydeki iki kısım; Sünnî, Alevî ittifak edecek.

Alevî: Hz. Ali'ye bağlılık noktasında birleşen çeşitli dinî ve siyasî gruplar için kullanılan tabir.

aleyh: karşı, karşıt.

Âl-i Beyt: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) ailesinden olan, Hz. Muhammed'in (a.s.m.) ev halkı.

Celcelûtiye: Peygamberimiz Resul-i Ekrem'in (a.s.m.) derslerine istinaden, aslı cifir ve ebced hesabı ile alâkalı olarak Hz. Ali (r.a.) tarafından telif

edilen Süryanice bir kasidedir.

dâhil: içine girme, sokma.

dava: iddia.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ehl-i bid'a: Ehl-i Sünnet Vel-cemaat'ın dışında kalan bütün gruplar.

evvel: önce.

farz: kesin yapılması gerekli olan; İslâmiyette kesin olarak yapılması gereken emir.

fâsık: Allah'ın emirlerine aykırı hareket eden, günahkâr.

halife: Hz. Muhammed'in vekili olarak Müslümanların yöneticisi olan kimse.

himmet: yardım, ihsan, lütuf.

hüküm: emir, buyruk, kumanda, nüfuz.

hürmet: saygı.

ifrat: aşırılık, pek ileri gitme, haddini aşma.

ifratkârâne: aşırı giderek.

imam: namazda kendisine uyulan, Müslüman cemaate namaz kıldıran kişi.

inşaallah: Allah izin verirse.

itikat: inanç, iman.

ittifak: ortak bir gayede anlaşma, birleşme.

madem: değil mi ki.

masum: küçük çocuk.

meretebe: derece.

muhabbet: ülfet, sevgi, sevmek, dostluk.

mukabil: karşılık olarak, karşılığında.

müfrit: aşırı.

münafık: nifak sokan, iki yüzlülük eden, ara bozucu.

Peygamber: Hazret-i Muhammed.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

Sünnî: itikat ve amel ile ilgili konularda Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat mezhebinden olan Müslüman.

şahadet: şahit olma, şahitlik; açık alamet, işaret.

şakirt: talebe, öğrenci.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.

Şeyhü'l-İslâm: Osmanlılar zamanında din işlerine bakan ve sadrazamdan sonra en yüksek vazifeli şahıs.

Şiî: Şia mezhebinden olan, hilâfetin Hz. Ali ve onun soyunun olması gerektiği görüşünü savunan, Hz. Ali (r.a.) tarafı.

tefrit: ortalamanın altında kalma, tersine aşırılık, ifratın zıddı.

üstat: öğretici, öğretmen.

vâris: mirasçı.

vicdan: insanın içindeki, iyiyi kötüyden ayırabilen, iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülükten elem alan manevî his.

zındık: Allah'a ve ahirete inmayan, Allah'ın inkâr eden, imansız, münkir.

zındıka: dinsizlik, inançsızlık.

ziyade: çok, fazla.

Geçen hâdis-e-i ihanetten merak etmeyiniz. O hâdis-e söndü, plânları akim kaldı. O yapan adam da, şimdi kendini nefret-i umumîden kurtarmak için yeminler ile inkâr ediyor. Ben onu, o olduğunu bilmedim. Yoksa ilişmezdim. Zaten iliştiği yoktur. Elini uzattı, başımdaki mendili açtı; hem de—buraya—Ankara Emniyet-i Umumîsi mühim memurlar ile buraya gelmesini haber aldığı için o ihanete cesaret etti. O büyük memurlar buraya geldiler. Benim aleyhimde olan vali Rumelili olmasından, benimle görüştürmedi. Ben de size gönderdiğim konuşmak parçasını Afyon Emniyet Müdürü vasıtasıyla Ankara’da ona göndermek için, bunun ile melfuf pusula ile Afyon Emniyeti dairesine gönderdim. Ben de, katiyen müteessir değilim. Zaten ehemmiyeti de kalmadı. Siz de hiç merak etmeyiniz. Hem herşeyde olduğu gibi, bunda da kader-i İlâhî benim hakkımda onların o zulmünü ehemmiyetli bir merhamete çevirdiğini katiyen gördüm, Allah’a şükrettim.

Dünkü gün, bayramdan sonra bana göndereceğiniz emanetleri beklerken, mektubunuzu aldım; “Bir iş’ar olmazsa, on gün sonra takdim edeceğiz” cümlesini gördüm. Demek telâş etmişsiniz, onun için göndermediniz. Endişe edilecek birşey yok. Fakat buraya ehemmiyetli memurlar geldikleri zamanda göndermemek, emanet buraya gelmemek, ihtiyarsız bir güzel ihtiyat olmuş.

akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.
aleyh: karşı, karşıt.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
emanet: geri alınmak üzere bırakılan şey.
endişe: kaygı.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hâdis-e: olay.
ihanet: hiyanet, arkadan vurma.

ihtiyarsız: irade ve istem dışı.
ihtiyat: tedbirli hareket etme.
inkâr: reddetme, tanımama, kabul ve tasdik etmeme, inanmama.
iş’ar: anlatma, bildirme, yazı ile haber verme.
kader-i İlâhî: İlâhî kader, Allah’ın kader kanunu.
kat’iyen: katî olarak, kesin

olarak, kesinlikle.
melfuf: sarılmış, dürülmüş, bir zarf veya mektup içine konulmuş.
merak: endişe.
merhamet: acımak, şefkat göstermek, korumak, esirgemek.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
müteessir: üzgün.

pusula: kısa mektup.
şükür: teşekkür.
takdim: arz etme, sunma.
vasıta: araç.
yemin: and, kase; bir iddiayı kuvvetlendirmek için Allah adını anma, Allah’ı şahit tutma.
zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

Salâhaddin'in pek uzun ve on mektup kadar beni memnun eden ve sadakatine ve sebatına bu fırtınalar hiç tesir etmediğini ve daima bir Abdurrahman hükmünde bulunduğunu ve o havalideki kardeşlerimiz fütursuz çalıştıklarını bildiren mektubunu aldım, "Maşaallah" dedim. Baba ve oğlu Isparta kahramanları gibi sarsılmıyorlar. Fakat, şimdi Risale-i Nur'un tab' suretiyle intişarı, hakikî bir ihlâs ve kuvvetli bir tesanüd ve birbirinin kusuruna bakmamak lâzım geldiğinden, Kastamonu vilâyetindeki kardeşlerimiz, Ispartalılara ihlâs ve tesanütte benzemeye mecburdurlar. İnşallah onlar dahi, şahsî hissiyatlarını bu kudsi hizmetin zararına istimal etmeyecekler.

Hem, gerçi Risale-i Nur, parlak ve kuvvetli hakikatleriyle serbestiyetini kazanmış ve düşmanlarını bir cihette mağlûp etmiş; fakat, eskiden ziyade ihtiyata ihtiyacımız var. Çünkü, münafık düşmanlar durmuyorlar, bahaneler arıyorlar, hükûmeti iğfale çalışıyorlar.

Salâhaddin, hususî, kendine ait bir meseleyi soruyor. Dünya, hayat-ı içtimaiyeye bağlanmak istiyor. Madem o, haslar içindedir; katiyen Risale-i Nur'un hizmetine zararı varsa, girmeyecek. Eğer bilse ki, o refika-i hayatını bazı has kardeşlerimiz gibi Risale-i Nur'un hizmetinde yardımcı olarak çalıştırса, o hayata girebilir. Çünkü hasların hayatı, Risale-i Nur'a aittir ve şahs-ı manevîsini temsil eden şakirtlerinin tensibiyle kayıt altına girebilir.

bahane: vesile, sebep.
cihet: yön, sebep, vesile.
fütür: zayıflık, gevşeklik, usanç.
gerçi: her ne kadar...
hakikat: gerçek, doğru.
hakiki: gerçek.
havalı: etraf, çevre, civar, yöre, dolay.
hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.

hissiyat: hisler, duygular.
hizmet: görev, vazife.
hususî: özel.
hükümünde: değerinde, yerinde.
iğfal: yanıltma, gaflete düşürerek kandırma, aldatma.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.

ihtiyat: uzak görüşlü olma, geleceği düşünerek tedbirli hareket etme.
inşallah: Allah izin verirse.
intişar: yayınlanma, neşrolma.
istimâl: kullanma.
kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.
kudsi: mukaddes, yüce.
kusur: eksiklik, noksan.

madem: değil mi ki.
maşaallah: Allah nazardan saklasın, ne güzel, Allah korusun.
mesele: konu.
münafık: nifak sokan, iki yüzlülük eden, ara bozucu.
refika-i hayat: hayat arkadaşı.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sebat: sabit durma, kararlılık.
serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
suret: biçim, şekil, tarz.
şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat-teb meydana gelen manevî şahıs.
şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.
şakirt: talebe, öğrenci.
tab: basma.
temsîl: bir şeyin sembolü olma.
tensip: uygun görme, münasip kılma, uygun bulma.
tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.
tesir: etki.
vilayet: il.
ziyade: çok, fazla.

Peder ve validesinin reyleri de varsa, inşaallah zararı olmaz.

47

Aziz, siddik kardeşlerim,

Merak etmeyiniz; telâş edecek birşey yok. Yalnız bayramdan sonra Ankara Emniyet-i Umumî Müdürü, mühim memurlarla buraya gelmeleri ve bir cihette benimle de gizli alâkadar bir surette gelmesinden evvel bir kumandan, onların gelmesinden cesaret alıp hafifçe bana ilişti. Fakat sonra pişman oldular. O büyük memurlar geldikten sonra, mucib-i endişe bir şey olmadı. Tahminimce, bana ait mesele bir derece kardeşlerime sirayet etmesi cihetiyle, Feyzi'ye zahiren hafifçe ilişilmiş; fakat, ben merak ediyorum, onu taharrî etmekte neyi bahane etmişler, neyi aramışlar? Tafsilâtı nedir? Madem iki sene tetkikattan sonra üç mahkeme kitap ve mektuplarımızı bilâistisna bize iade etmiş, biz de dünya siyasetiyle alâkadar olmadığımız onlarca tahakkuk etmiş; daha ne arayabilirler? Olsa olsa hususî, belki kıskançlık eseri veya hut garaz veyahut gizli zındıkların tahrikiyle, böyle bazı kanunsuzluklar kanun namına yapılıyor. Bu hallere mukabil, tam metanet ve tesanüd ve sarsılmamak ve telâş etmemek lâzımdır.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bahane: vesile, sebep.

bilâistisna: istisnasız, ayırt etmeksizin.

cihet: yön, sebep, vesile.

evvel: önce.

garaz: kötü kasıt, düşmanca niyet, kin.

hâl: durum, vaziyet.

hususî: özel.

iade: geri verme.

inşaallah: Allah izin verirse.

kumandan: komutan.

madem: değil mi ki.

merak: endişe.

mesele: konu.

metanet: metin olma, dayanıklılık, sağlamlık.

mucib-i endişe: endişeyi gerektiren.

mukabil: karşılık.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

nam: adına, yerine.

peder: baba.

rey: oy.

siddik: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

sirayet: bulaşma, geçme.

suret: biçim, şekil, tarz.

tafsilât: tafsiller, açıklamalar, izahlar.

tahakkuk: gerçekleşme, kesinleşme.

taharri: soruşturma.

tahrîk: hareket ettirme, harekete geçirme.

tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.

tetkikat: araştırmalar, incelemeler.

valide: ana, anne.

zahiren: görünüşte.

zındık: Allah'a ve ahirete inanmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Camide az görüştük; lüzumlu bazı şeyler söyleyeceğim, hatırında kalsın.

Evvelâ: Bedre'deki yüz senelik vazifeyi on sene zarfında gören Sabri kardeşimizin samîmi dostları olan Hakkı, Hulûsî, (پ), Mehmed ve Barla'da Şamlı Süleyman, Bahri gibi kıymettar kardeşlerimize benim tarafımdan çok selâm ediyorum.

Saniyen: Küçük Ali'nin büyük kardeşi mübarek Mustafa'nın Abdurrahman'dan irsiyet aldığı vazifesini, kahraman kardeşi ve mübarek mahdumu o vazifeyi tamamiyle görüyorlar. Onun vazifesi ve hizmeti devam ediyor; merak etmesin. Hafız Mustafa, elhak merhum Hafız Ali'nin zamanında onunla beraber ektikleri nuranî tohumların çok mübarek mahsülâtı var.

Hem, Hafız Ali'nin (r.h.) vefatından sonra hapiste onun yerinde bana hizmeti, her vakit onu, benim hatırıma getiriyor. Merhum Lütfi'nin ehemmiyetli vârislerinden Abdullah Çavuş, kahraman Tahiri ile, Atabey'i Nurs karyem hükmüne getirmişler. İslâmköylü Abdullah, Hafız Ali (r.h.) zamanında Risale-i Nur'a çok hizmet etmiş. Onlara umumen selâm ediyorum. Mübarek Tahiri'nin küçücük bir medrese-i Nuriye hükmünde hanesindeki mübareklere dua ediyorum. Yeni bir Hafız Ali (r.h.)

merak: endişe.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

nuranî: nurlu, ıstıklı, parlak, münevver.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

samîmi: içten, candan, gönülden.

saniyen: ikinci olarak.

selâm: baş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

umumen: umumî olarak, bütün olarak.

vâris: mirasçı.

vazife: görev.

vefat: ölüm, öleme. (insan hakkınca.).

zarfında: süresince.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ehemmiyetli: önemli.

elhak: hakkın tâ kendisi, tam doğrusu; doğrusu ya.

evvelâ: öncelikle.

hane: ev, mesken.

hizmet: görev, vazife.

hükmünde: değerinde, yerinde.

hükmüne: yerine, değerine.

irsiyet: soydan gelen, soyaçekim, veraset.

karye: köy.

kıymettar: kıymetli, değerli.

mahdum: oğul, evlât.

mahsulât: meyveler, ürünler.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

nümunesini gösteren ve Milâslı Halil İbrahim'in sadakatini andıran İslâmköylü Halil İbrahim ve orada ona benzeyen kardeşlerime de pekçok selâm. Ve bilhassa Isparta'da kahraman Rüştü'nün kahraman kardeşi Burhan bizi çok minnettar ettiğini ve az bir işle bize ve Risale-i Nur'a pekçok iş gördüğünü söyleyiniz. Zaten sana şifahen söylemiştim, unutma, hususî, Zekâi'yi de gör ve de ki: "Cenab-ı Hakka şükrediyorum. Yine Zekâi namında ve suretinde biraderzâdem Abdurrahman'ı yine bana verdi." Daha şifahen söylediklerimi sen bilirsin, sen benim mektubumsun.

❧ 49 ❧

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin bu defa neşeli, güzel mektuplarınızı, Risale-i Nur'un serbestiyeti ve matbaa kapısıyla intişarı hakkın-da beni çok mesrur eyledi; ve kahraman Tahirî'nin yine bu ehemmiyetli işte çalışması için buraya gelmesi, beni şiddetle dünyaya bakmaya sevk etti. Kalben dedim: "Madem kardeşlerim bu derece istiyorlar, çaresini arayacağız." Gecede kalbime geldi ki: İki ehemmiyetli sebepten inayet-i İlâhiye tam serbestiyet ve eski harflerle tamamını tab' etmek tam müsaade etmiyor.

BİRİNCİ SEBEP: İmam-ı Ali'nin (r.a.) işaret ettiği gibi, perde altında her müştak, kendi kalemi ile veyahut başka kalemi çalıştırmasıyla büyük bir ibadet ve ahirette

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bilhassa: özellikle.
biraderzade: kardeş çocuğu, yeğen.
Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.
ehemmiyetli: önemli.
hususî: özel.

inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.
intişar: yayılma, dağılma, nesrolunma.
kalben: kalp ile, kalpten.
madem: ...den dolayı, böyle ise.
mesrur: sevinçli, memnun.
minnettar: bir iyiliğe karşı teşekkür duygusu içinde olan.
müsaade: izin.

müştak: arzulu, fazla istekli, iştiaak gösteren.
nam: ad.
nümune: örnek.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
serbestiyet: serbestlik, rahat

ve serbest olma hâli.
sevk: yöneltme.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
suret: surat, yüz, çehre.
şifahen: şifahî, ağızdan, sözle, yazılı olmayarak.
şükür: teşekkür.
tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.

şehitlerin kanıyla racihâne muvazene edilen mürekkeple mücadele hükmündeki kitabetle envar-ı imanı neşretmektir. Eğer tab' edilse, herkes kolayca elde ettiği için, kemal-i merakla ona çalışamaz, bilfiil neşrine hizmet vazifesini kaybeder.

İKİNCİ SEBEP: Risale-i Nur'un mühim bir vazifesi, âlem-i İslâmın ekseriyet-i mutlakasının yazısı ve hattı olan huruf-u Arabiyeyi muhafaza etmek olduğundan, tab' yoluyla işe girilse, şimdi ekser halk yalnız yeni hurufu bildikleri için, en çok Risaleleri yeni harfla tab' etmek lâzım gelecek. Bu ise, Risale-i Nur'un yeni harfla bir fetvası olup, şakirtleri de o kolay yazıyı tercih etmeye sebep olur. Onun için, şimdiye kadar pekçok müstehak ve lâıyk iken, Risale-i Nur'a serbestiyet verilmemişti. Lillâhilhamd, şimdi hakikatlerinin kuvvetiyle serbestiyeti kazandı. Hattâ eski harfle tab' yasak iken, Âyetü'l-Küb-ra'yı bize teslim ettirip bir keramet-i ekber gösterdi.

Biz şimdi gayet mühim ve herkese lâzım Meyve ile Huccetü'l-Bâliğâ'yı ikisi bir cild olarak yeni harfla tab' etmek için Tahirî ile İstanbul'a gönderdim. Yalnız Meyvenin Onuncu ve On Birinci Meselelerini vakit bulamayıp tashihsiz ona verdim. Şayet tab' edilse, o iki meseleyi tam tashih edip ona gönderirsiniz.

Hem o iki Risale, dahilde; ya hariçte, âşikâre veya gizli, İstanbul'da veya dışarıda eski harflerle tab' etmek lâzımdır.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
âşikâre: apaçık, belli, âşikâr, meydanda, zahir.
bilfiil: gerçek olarak, lâfla değil işle.
dahil: içerisi, içinde bulunulan ülke.
ekser: pek çok.
ekseriyet-i mutlaka: bir fazlasıyla elde edilen çoğunluk,

çokluk, kesin çoğunluk.
envar-ı iman: iman nurları, iman parıltıları.
fetva: açıklayıcı bilgi, izin.
gayet: son derece.
hakikat: gerçek, bir şeyin aslı, esası.
hariç: dış memleket, yaşanan ülkenin dışındaki ülke.
hatt: yazı-çizgi.
huruf: harfler.

hükmünde: değerinde, yerinde.
kemal-i merak: merakın son derecesi, tam bir merak.
keramet-i ekber: en büyük keramet.
kitab: yazı yazma, bir maddeyi kaidelerine uygun şekilde kaleme alma.
lillâhilhamd: Allah'a hamdolun ki!.

mesele: konu.
muhafaza: koruma.
muvazene: ölçü, kıyas, mukayese.
mücadele: savaşma, mücadele, uğraşma, çaba, gayret.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
müstahak: lâıyk olunan, hak edilen şey.
neşr: kitap yazma, basma, çıkarma; herkese duyurma, yayma.
racihane: üstün tutarak, tercih ederek.
risale: kitap; Risale-i Nur.
serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
şakirt: talebe, öğrenci.
şehit: vatan, bayrak, inanç gibi yüce değerler uğrunda ölen Müslüman kimse.
tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.
tashih: düzeltme, yanlışını giderme.
vazife: görev.

Hem Mu'cizat-ı Kur'âniye zeyilleriyle ve Mu'cizat-ı Ahmediye (a.s.m.) dahi zeyilleriyle beraber ikisi bir cilt içinde eski harflerle imkân dairesinde ya İstanbul veya başka yerde eski harflerle, tevafuklu Hizbü'n-Nuriye, Hizbü'l-Kur'ân gibi tab' etmesine çalışmak lâzımdır ki, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyanın göze görünen tevafuk mu'cizesinin muhafaza ile tab' edilmesine mukaddeme olsun. Fakat teennî ile, meşveret ile, ihtiyat ile bu kudsi meseleyle çalışmak lâzımdır.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve selâmetlerini dua ederiz. Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun, en eski şakirtlerden olan Kâtip Osman ve Halil İbrahim, hiç sarsılmadan, değişmeden sadakatlerinde demir gibi devam edip çocuklara da hüsn-ü misal oluyorlar.

50

YIRMI YEDİNCİ MEKTUBUN LÂHİKASININ ZEYLİ

بِسْمِ سُبْحَانَهُ ۞ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ 1

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu defa şehit merhum Hafız Ali'nin ehemmiyetli bir vârisi ve Denizli talebelerinin yüksek bir mümessili ve Denizli şehrinin Risale-i Nur'a karşı fevkalâde teveccühünün bir tercümanı kardeşimiz Hasan Feyzi'nin edibâne, Risale-i Nur hakkında fevkalâde senakârâne pek

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.
edibâne: edibe yakışır şekilde, edebiyatçı gibi.
ehemmiyetli: önemli.
fevkalâde: çok güzel, çok iyi, çok üstün.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
Hizb-i Nuri: Nur'a ait hizb adında bir duâ.
Hizbü'l-Kur'ân: zikir ve dua için Kur'ân'dan alınmış bir kısım ayetler.
hüsn-i misal: güzel örnek.
ihtiyat: tedbirli hareket etme.
imkân: mümkün olma, olabilirlik.
kudsi: mukaddes, yüce.
merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.
mesele: konu.
meşveret: müşavere, bir konu hakkında çeşitli ve ehil şahıslardan fikir alma, danışma.
Mu'cizat-ı Ahmediye: R.N.da Peygamberimiz mucizelerinin anlatıldığı eser.
Mu'cizat-ı Kur'âniye: "Risale-i Nur" külliyyatından bir eser.
mu'cize: benzerini yapmaktan insanların aciz kaldığı şey.
muhafaza: koruma.
mukaddeme: başlangıç, giriş.
mümessil: temsil eden, temsilci.
sadakat: bağlılık, doğruluk.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. • Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerine olsun.

selâmet: salımlık, emînlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.
senâkârâne: sena ederek, senâkârlıkla, övercesine.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
şakirt: talebe, öğrenci.
şehit: vatan, bayrak, inanç gi-

bi yüce değerler uğrunda ölen Müslüman kimse.
şükür: Allah'ın nimetlerine karşı memnunluk gösterme, gerek dil ile gerekse hal ile Allah'ı hamd etme.
tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.
talebe: öğrenci.
teennî: acele etmeden, dik-

katli ve düşünerek davranma.
tevafuk: uygunluk; belli sıra, ölçü ve münasebetler içerisinde birbirine denk gelme.
teveccüh: yönelme, sevgi, ilgi.
Umum: bütün.
vâris: mirasçı; ölümünden sonra işlerini devam ettiren.
zeyl: ek, ilâve.

uzun bir mektubunu aldım.¹ Risale-i Nur'un bana teslim olması münasebetiyle, kardeşimiz Hafız Mustafa'nın çalışması hakkında yazdığım mektubun içinde Risale-i Nur'un çok ehemmiyetli kıymetini muhtasar bir surette beyanatıma ve hiss-i kablelvuku mektuplarımdaki ehemmiyetli davalarımı bu uzun mektup tam bir izah ve Denizli şehrinin Risale-i Nur lehinde bir kuvvetli şahadeti ve bir şahidi olmak cihetiyle, hem bu zat mekteb fenlerinde çok zaman alâkadar olup kıdemli bir muallim ve âlim olması haysiyetiyle, Risale-i Nur hakkındaki bu parlak şahadeti çok ehemmiyetli gördüm. Yalnız, bana bakan kısımları, ya tayy veya tadil etmeyi münasip gördüm. Bir, iki, üç yerde de herkese göstermek münasip görmediğimden, çizgi altına aldım ve sizlere de Yirmi Yedinci Mektubun veya lâhikasının bir zeyli olarak gönderdim. Bu parça mektubumu, onun mektubunun başında yazabilirsiniz. Hasan Feyzi, kardeşimiz, onun bazı cümlelerini tayyetmemden gücenmesin. Çünkü umum talebelere o tayyolunan kısım lâzım değil, hususî bazılarda kalabilir.

Bu zat, doğrudan doğruya hakaik-ı imaniye ve Kur'âniyeyi bir şahs-ı manevî mahiyetinde, Risale-i Nur şahs-ı manevîsinin cesedine girmiş ve eczalarının libasını giymiş bir tarzda, fevkalâde bir sena ile ona hitap ediyor. Ben, baktıkça, birden itirazkârâne hüsn-ü zannı pek ziyadedir tahattur ettiğim dakikada, hakikat-i Kur'âniye manen dedi: "Cesede, libasa bakma, bana bak. O, benim hakkımda konuşuyor. Doğru söylemiş." Ben daha ilişmedim. Yalnız, Risale-i Nur tercümanı hakkında

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

kıdem: bir işte zamanca, memuriyetçe, rütbece eskilik.

kıymet: değer.

Kur'ânî: Kur'an'a uygun, Kur'an'a ait.

lâhika: ek, ilave.

leh: hakkında, onun için, onun tarafına, onun faydasına veya zararına, ondan yana.

libas: elbise.

mahiyet: bir şeyin aslı, esası, tabiatı, niteliği.

manen: mana bakımından, manaca.

mektep: okul.

muallim: ders veren, öğretmen.

muhtasar: kısaltılmış, özet.

münasebet: vesile, -dan dolayı.

münasip: uygun.

senâ: methetme, övme.

suret: biçim, şekil, tarz.

şahadet: şahit olma, şahitlik, tanıklık.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat-teb meydana gelen manevî şahıs.

tadil: doğrultma, düzeltme.

tahattur: hatıra gelmek, hatırlamak.

talebe: öğrenci.

tarz: biçim, şekil.

tayy: atlamak, üzerinden geçmek.

umum: bütün.

zat: kişi, şahıs, fert.

zeyl: ek, ilave.

ziyade: çok, fazla.

1. Bu uzun mektubun tamamı "Konferans" isimli kitapta neşredilmiştir.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

beyanat: açıklamalar, izahlar.

ceset: vücut, beden.

cihet: yön, sebep, vesile.

dava: takip edilen fikir, iddia.

eczâ: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

ehemmiyetli: önemli.

fen: tecrübî, ispatla meydana gelmiş ilimlere verilen genel ad.

fevkalâde: çok güzel, çok iyi, çok üstün.

hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.

hakikat-ı Kur'âniye: Kur'an'ın hakikatı, Kur'an'ın ifade ettiği gerçek.

haysiyet: özellik, sebep.

hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukuundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.

hitap: söz söyleme, topluluğa veya birisine karşı konuşma.

hususî: özel.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.

sarîhan veya işareten veya kinayeten onun haddinden pek fazla senakârâne tabirâtı tadil etmeye lüzumu var. Başkalar, hususan ehl-i tenkit insanlar nazarında bîçare şahsıma bu nevî hüsn-ü zannını kabul etmemek mesleğimize lâzım geliyor; tadilime gücenmesin.

51

.....

O, (Bediüzzaman) Nurun hadimidir. Eğer dünyayı istese ve dileyseydi, kendisine sunulan hediye ve behiyele-ri, zekât ve sadakaları ve bu teberru ve terekeleri alsaydı, bugün bir milyoner olurdu. Fakat o, tıpkı Cenab-ı Ömer'in (r.a.) dediği gibi, "Sırtıma fazla yük alırsam, nefs-i natika-i kâinatın kalbi ve Allah'ın habîbi Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâma ve yârânı olan kâmil ve vasıllara yetişemem ve yarı yolda kalırım" diyor. "Bütün eşya ve eflâki senin için yarattım habîbim" فرمانına, "Ben de senin için onların hepsini terk ve feda ettim" diye verilen cevap-ı Hazret-i Risaletpenahiye ittiba ve imtisalen, o da dünya ve mafihayı ve muhabbet ve sevdasını terk ve hattâ terki de terk ederek bütün hizmet ve himmetini ve şu ömr-ü nazenînini envar-ı Kur'âniyenin intişarına sarf ve hasretmiştir. İşte bunun için, şimdi çektiği bütün zahmetler, rahmet; yaptığı hizmetler, hikmet olmuş. Celâli yüzünden cemalini de gösterip, âlem, bir gülzar-ı kemal bulmuştur.

âlem: dünya, cihan.

Aleyhissalâtü Vesselâm: 'salât ve selam onun üzerine olsun' anlamında Hz. Muhammed'e dua.

Bediüzzaman: zamanın, çağın eşsiz güzelliği.

behiye: güzel ikramlar.

bîçare: çaresiz, zavallı.

Celâl: Allah'ın Kahhar, Cebbar, Mutekebbir gibi sertlik, hışmılık, yücelik ifade eden nitelikleri hakkında kullanılan, Allah'ın güzel isimlerinden biri.

Cemal: güzellik, Cenab-ı Hakk'ın lütuf ve ihsanı ile tecellisi.

cenap: büyüklük ifade etmek için, hürmet maksadı ile söylenen saygı, şeref ve ululama ifadesi. Cenab-ı Allah, Cenab-ı Hak gibi.

eflâk: semalar, felekler, gökler, küreler, zamanlar.

fedâ: gözden çıkarma, uğruna verme.

habîb: sevilen, sevgili.

hâdim: hademe, hizmetçi.

hasr: yalnız bir şeye mahsus kılma, vakfetme.

hikmet: ilahî gaye, gizli sebep, fayda.

himmet: çalışma, çabalama, gayret gösterme, emek sarf etme.

hususan: bilhassa, özellikle.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

imtisalen: imtisal ederek, uyarak, tâbi olarak.

intişar: yayılma, dağılma, neşrolunma.

işareten: işaret ederek, belirtmek.

ittiba: tabi olma, uyma, itaat etme.

kâmil: kemale ermiş, olgun, bilgili, kültürlü.

kinaye: maksadı, kapalı bir şekilde ve dolaylı olarak anlatan söz.

mafiha: öteki dünya, ahiret.

meslek: gidiş, usul, yol.

muhabbet: ülfet, sevgi, sevmek, dostluk.

Muhammed-i Arabî: Arapların içinden çıkan Peygamberimiz Muhammed (a.s.m.).

nazar: düşünme, fikir, mülâhaza, niyet.

nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur.

ömr-ü nazenin: lâtif, nazik, nazlı, narin hayat.

rahmet: şefkat etmek, merhamet etmek, esirgemek.

sadaka: Allah rızası için ihtiyaç sahibi fakirlere yapılan yardım.

sarf: kullanma.

sarihan: açıkça, açık olarak. senakârâne: sena ederek, senakârlıkla, övercesine.

sevda: bir şeye karşı duyulan şiddetli arzu, aşırı iştiaak.

tabirat: tabirler, ifadeler, te-

rimler, deyimler.

tadil: doğrultma, düzeltme.

teberru: karşılıksız, isteyerek verme, bağışlama, bağış.

terek: ölen bir kimsenin geride bıraktığı ve miraslarına intikal eden menkul ve gayri menkul mallar ile çeşitli mâlî haklar.

vasıl: ulaşan, erişen, kavuşan.

yarân: yarlar, dostlar, sadık arkadaşlar, sevgililer.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

“Lutf u kahrı şey-i vahid bilmeyen çekti azab,
Ol azaptan kurtulup sultan olan anlar bizi.”

Niyazi-i Mısırî gibi diyen bu tercüman, herşeyi hoş gö-
rerek, katreyi, umman; âdemi, insan; ve nurunu âleme
sultan eylemiştir.

Ona “Kürdî” denilmesi, ve kasîde-i Hazret-i İmam-ı
Ali’de (r.a.) görülen ¹ **يَا مُدْرِكَا** kelimesinin hazf ve kalbiy-
le “Kürd” îmâ ve işaretinin bulunması, gerçekten Kürd-
lülüğüne delâlet etmez ve onun manevî silsile-i şerafet ve
siyadetten tenzil ve teb’idini icap ettirmez. Bu isnad ve
izafe, Kürdistan’da doğup büyüyen ve bu lâkabla maruf
ve meşhur olan bu zatın Risaleti’n-Nurun tercümanı ol-
duğunu sırf âleme ilân etmek içindir; yoksa Kürdlüğünü
ispat etmek için değildir. Kürdçe bilmesi, o kıyafete gir-
mesi ve öyle görünmesi, kendini setr ve ihfa için olup,
hakikî hüviyet ve milliyetini ihlâl ve inkâr mana ve mak-
sadıyla değildir diye düşünüyorum. Âlem-i İslâmiyet ve
insaniyete ve Haremeyn-i Şerifeyne asırlarca hizmet
eden bu kahraman Türk milletini onun çok sevmesinde
ve hayatının mühim bir kısmını hep Türklerle meskûn
olan bu havalide geçirmesinde büyük hikmetler, mana
ve mülâhazalar olsa gerektir.

Âb-ı rûy-i Habîb-i Ekrem için,
Kerbelâda revan olan dem için,
Şeb-i firkatte ağlayan göz için,
Râh-ı aşkında sürünen yüz için,
Risale-i Nur’a ve Üstada ve İslâma zafer ver yâ Râb-
bî! Âmin.

1. Ey idrak eden!

âb-ı rûy: şeref, haysiyet, na-
mus, onur.
âdem: mahluk olarak beşer.
âlem: dünya, cihan.
Âlem-i İslâmiyet: İslam ale-
mi, İslam dünyası.
âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun,
kabul eyle!” anlamında dua-
nın sonunda söylenir.
asr: yüzyıl, asır.
azap: büyük sıkıntı, şiddetli

acı.
delâlet: delil olma, gösterme;
alamet, işaret.
dem: kan.
Habîb-i Ekrem: en cömert
sevgili, Allah’ın sevgilisi olan
Hz. Muhammed (a.s.m.).
hakikî: gerçek.
Haremeyn-i Şerifeyn: iki
mukaddes şehir, Mekke-i Mü-
kerreme ve Medine-i Münev-

vere.
havalî: bölge, etraf, çevre, ci-
var.
hazf: aradan çıkarma, yok et-
me, silme.
hikmet: gaye, maksat.
hüviyet: kimlik.
icap: gerekme hâli, lâzım, ge-
rekli, lüzum.
ihfa: saklama, gizleme.
ihlâl: bozma, zarar verme.

ilân: yayma, duyurma, bildirme.
ima: işaretle anlatma, üstü kapa-
lı ifade etme.
inkâr: reddetme, inanmama, ka-
bul ve tasdik etmeme.
isnâd: dayandırma, mal etme, bir
şeyi bir kimseye ait gösterme.
ispat: delil göstererek iddiayı sağ-
lamlaştırma.
izafe: yakıştırma, bağlama.
katre: damla.
lâkap: ünvan.
manevî: manaya ait, maddî ol-
mayan.
maruf: bilinen, tanınmış, herkes-
çe tanınmış, belli.
meskûn: iskân edilmiş, oturlan,
içinde insan oturan, ahalisi olan,
şenelmis yer.
milliyet: bir milleti diğer millet-
ten ayıran hâllerin ve özelliklerin
tamamı.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
mülâhaza: düşünme, tefekkür,
düşünce.
nur: hayat.
rah-ı aşk: aşk yolu.
revan: yürüyen, giden, akan, cari.
setr: örtme, kapama, gizleme.
silsile-i şerafet: şerafet silsilesi,
şeriflik; Hz. Hasan’ın neslinden ge-
lenlerin meydana getirdiği silsile.
siyadet: seyyitlik, Hz. Hüseyin va-
sıtasıyla Hz. Muhammed’in so-
yundan olma.
şeb-i firkat: ayrınkı gecesi.
tebid: uzaklaştırma, uzağa gön-
derme.
tenzil: kıymetten düşürme, de-
ğerini indirme.
tercüman: tercüme eden, çevi-
ren.
umman: büyük deniz, derya, ok-
yanus.
zat: kişi, şahıs, fert.

Ey Risale-i Nur! Seni söndürmek isteyen bedbahtların necm-i istikbali sönsün. İzzet ve ikbali ve şan ü şerefi aksine dönsün. Sen sönmez ve ölmez bir nursun.

Boyun bâlâ, gözün şehlâ, gören mecnun seni leylâ.
Sözün ferşte, gözün arşta, gönül meftun sana cânâ.
Nikabın nur, nigâhın nur, kitabın nur senin ey nur!

Bağın Nursî, huyun munis, özün idrîs ferd-i yektâ.
Açılmış gül, öter bülbül, yüzünde var zarif bir tül.
Yazılmış üstüne nurdan “Kab-ı Kavseyni ev ednâ.”
Sana cânın feda etmez mi, senden hem görenler hak,
Sözün hak, hem özün hak, hem mesleğin hak, hem
makamın Kâbetü'l-ulyâ.

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ
وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ¹

Üstadım Efendim Hazretleri,

Ben, bu yazıları Risaletü'n-Nur'un eli ve kalemi ve dili ile bu hakîr kalbime ondan sıçrayan küçük bir kıvılcım parçasıyla yazdım. Kabulünü ve imdat ve ilhamın kesilmemesini rica eder ve hürmetle ellerinizden öper ve dualarınızı beklerim efendim.

Duanıza muhtaç talebeniz

HASAN FEYZİ

(Rahmetullâhi Aleyh)

arş: göğün en yüksek katı.

bâlâ: yüksek, yukarı, yüce, üst.

bedbaht: bahtsız, talihsiz, zavallı.

cânâ: ey sevgili! ey can!

ednâ: az, pek az.

fedâ: gözden çıkarma, uğruna verme.

ferş: yeryüzü, zemin, dünya.

hakîr: küçük, aşağı, ehemmiyetsiz.

huy: yaradılıştan olan karakter, mizaç, tabiat, âdet.

hürmet: saygı.

ikbal: işlerin yolunda gitmesi, hâlin iyi olması.

ilham: içe, gönüle doğma, kalbe gelme, gönle doğan şey.

imdat: yardım.

Kab-ı Kavseyn: iki yay mesafesi; Hz. Muhammed'in Mirac'a çıkışıyla vardığı son nokta; bütün yara-

tılanları arkasına alıp Yaratana müşerref ve muhatap olduğu makam.

Leylâ: kadın ismi, birçok şair tarafından işlenen ünlü Doğu mesnevisinin kadın kahramanı.

makam: manevî mevki.

Mecnun: meşhur Mesnevi kahramanı, Leylâ ile Mecnun

hikâyesinin erkek kahramanı olan, Kays.

meftun: tutkun, müptela, aşırı bağlanmış.

meslek: gidiş, usul, yol.

münis: alışılmış, alışılan, alışıksık, ünsiyetli.

nigâh: göz, ayn, çesm.

nikap: peçe, örtü, yüz örtüsü.

nur: aydınlatma, parıltı; Ce-

nab-ı Hakk'ın bütün kainatı isim ve sıfatlarıyla aydınlatması.

Rahmetullahi Aleyh: Allah'ın rahmeti onun üzerine olsun.

şan ü şeref: şan ve şeref.

sehlâ: koyu mavi elâ (göz.

talebe: öğrenci.

zarif: inceliği, lâtifliği ile hoşagiden.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Size dört meseleyi beyan etmek kalbime ihtar edildi:

BİRİNCİSİ: Hem lisan-ı hal, hem lisan-ı kal ile ve başka tezahüratlarla sorulan bir suale cevaptır.

Deniliyor ki: “Madem Risale-i Nur hem kerametlidir, hem tarikatlerden ziyade iman hakikatlerinin inkişafında terakki veriyor ve sadık şakirtleri kısmen bir cihette velâyet derecesindeler. Neden evljyalar gibi manevî zevkler ve keşfiyatlara ve maddî kerametlere mazhariyetleri görülüyor; hem onun talebeleri de öyle şeyler aramıyorlar? Bunun hikmeti nedir?”

Elcevap: Evvelâ: Sebebi, sırr-ı ihlâstır. Çünkü dünyada, muvakkat zevkler, kerametler, tam nefsinin mağlûp etmeyen insanlara bir maksat olup, uhrevî ameline bir sebep teşkil eder, ihlâsı kırılır. Çünkü, amel-i uhrevî ile dünyevî maksatlar, zevkler aranılmaz; aranılrsa, sırr-ı ihlâsı bozar.

Saniyen: Kerametler, keşfiyatlar, tarîkatta sülûk eden âmî ve yalnız imanı taklidî bulunan ve tahkik derecesine girmeyenlere, bazan zaif olanları takviye ve vesveseli şüphelilere kanaat vermek içindir. Halbuki Risale-i Nur’un, imanî hakikatlerine gösterdiği hüccetler, hiçbir cihette vesveselere meydan vermediği gibi; kanaat vermek cihetinde kerametlere, keşfiyatlara hiç ihtiyaç

amel: fiil, iş, emek.
amel-i uhrevî: ahirete ait fiil, amel, ibadet, neticesi ahirette görülecek amel.
âmi: bilgisiz, cahil.
cihet: yön.
dünyevî: dünyaya ait.
evliya: veliler, Allah dostları.
evvelâ: öncelikle.
hakikat: gerçek, doğru.
hikmet: gaye, maksat.
hüccet: delil.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemek-

sizin, sırf Allah rızası için yapma.
iman: inanç, itikat.
imani: imana dair olan, imanla ilgili.
inkişaf: ortaya çıkma, gelişme.
kanaat: inanç.
keramet: Allah’ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.
keşfiyat: keşifler, Allah’ın ilham etmesiyle gösterilen gaybla ilgili sırlar.

kısmen: kısmî olarak, bir kısım.
lisan: dil.
lisan-ı hâl: hâl dili, bir şeyin durumu ve görünüşü ile bir mana ifade etmesi.
lisan-ı kal: söz ile anlatılan mana, konuşma dili.
maddî: madde ile alâkalı.
maksat: kast, amaç, düşünce.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
mazhariyet: görünme ve tezahür yeri olma; nail olma,

sereflenme.

muvakkat: geçici.

nefs: kötü vasıfları kendisinde toplayan hayırlı işlerden alıkoyan güç.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

sadık: doğru, gerçek; sözünde, vaadinde, işinde doğru olan.

saniyen: ikinci olarak.

sırr-ı ihlâs: samimiyetin, doğruluğun sırrı.

sülûk: bir yola girme, bir yol tutup o yolda terakki mertebelerine devam etme.

şakirt: talebe, öğrenci.

tahkik: inceleme, araştırma.

taklid: taklitle yapılan.

takviye: kuvvetlendirme, sağlamlaştırma, teyit ve tasdik etme.

talebe: öğrenci.

tarikat: Allah’a ulaşmak için şeyhin gözetiminde müridin takip edeceği terbiye usul ve yolu.

terakki: yükselme, ilerleme.

teşkil: oluşturma, şekillendirme.

tezahürat: görünüşler, belirmeler, ortaya çıkmalar.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

velâyet: velîlik, ermişlik, Allah dostluğu.

vesvese: şüphe, kuruntu, kalbe gelen asılsız kötü ve sinsi düşünce.

ziyade: çok, fazla.

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.

bâki: daimi, sonsuz.

bereket: bolluk, bereket, gürlük.

cihet: yön.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i gaflet: dünyaya daldığından dolayı ahiretin farkında olmayan.

ehl-i tarikat: tarikat ehli, kalbini dünyanın fani işlerinden ayırıp, Allah sevgisi ile bağlayan kimseler.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

ezvâk-ı ruhaniye: ruhen duyulan zevkler.

fânî: ölümlü, geçici.

fevkinde: üstünde.

hakîki: gerçek.

hâlet-i fıtrîye: yaratılıştan gelen haller.

harem: kadın eş.

haysiyet: itibar.

hissiyat-ı insaniye: insana ait duygular.

hizmet: görev, vazife.

ihtilâf: ayrılık, aykırılık.

ikramat-ı ilâhiye: Cenab-ı Hakkın ikramları, nimetleri, bağışları.

iman-ı tahkîki: tahkîki iman, imana dair bütün meseleleri inceleyip delil ve bürhan ile inanma.

intişar-ı hizmet: hizmetin yayılması, yaygınlaşması.

istifade: faydalanma, yararlanma.

ittihâm: suç altında bulunma, töhmetli olma.

kâfi: yeterli.

kemalât: kemaller, olgunluklar, mükemmellikler.

keramet: Allah'ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.

keramet-i ilmiye: ilmin kerameti.

keşfiyat: keşifler, Allah'ın ilham etmesiyle gösterilen gaybla ilgili sırlar.

keşfiyât-ı maneviye: manaya ait olan keşifler.

kusur: eksiklik, özür, suç, kaba-hat.

mabeyn: ara.

mahviyetkârâne: tevazu göstererek, alçak gönüllülükle, kendini

birakmıyor. Onun verdiği iman-ı tahkîkî, keşfiyat, zevkler ve kerametlerin çok fevkinde olmasından, hakikî şakirtleri, öyle keramet gibi şeyleri aramıyorlar.

Salisen: Risale-i Nur'un bir esası, kusurunu bilmekle mahviyetkârâne yalnız rıza-i ilâhî için rekabetsiz hizmet etmektir. Halbuki keramet sahipleri ve keşfiyattan zevklenen ehl-i tarîkatin mâbeynindeki ihtilâf ve bir nevî rekabet ve bu enaniyet zamanında, ehl-i gafletin nazarında, onlara su-i zan edip, o mübarek zatları, benlik ve enaniyetle ittiham etmeleri gösteriyor ki; Risale-i Nur'un şakirtleri, şahsı için keramet ve keşfiyatlar istememek, peşinde koşmamak lâzım ve elzemdir. Hem onun mesleğinde şahsa ehemmiyet verilmiyor. Şirket-i maneviye ve kardeşler birbirinde tefânî noktasında Risale-i Nur'un mazhar olduğu binler keramet-i ilmiye ve intişar-ı hizmetteki teshilât ve çalışanların maişetindeki bereket gibi ikramat-ı ilâhiye umuma kafi gelir; daha başka şahsî kemalât ve kerameti aramıyorlar.

Rabian: Dünyanın yüz bahçesi, fânî olmak haysiyetiyle, ahiretin bâkî olan bir ağacına mukabil gelemmez. Halbuki, hazır lezzete meftun kör hissiyat-ı insaniye, fânî, hazır bir meyveyi, bâkî, uhrevî bir bahçeye tercih etmek cihetiyle, nefs-i emmare bu hâlet-i fıtriyeden istifade etmemek için Risale-i Nur Şakirtleri ezvak-ı ruhaniye-yi ve keşfiyat-ı maneviyeyi dünyada aramıyorlar.

Risale-i Nur Şakirtlerine bu noktada benzeyen eski-den bir zat, haremiyle beraber büyük bir makamda

küçük görerek, âcizliğini ifade ederek.

maişet: geçim, geçinme.

makam: yer, mevki.

mazhar: bir şeyin çıktığı göründüğü yer; nail olma, şereflenme.

meftun: tutkun, müptela, aşırı bağlanmış.

mukabil: karşılık.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

nazar: bakış, dikkat.

nefs-i emmare: insana kötü

ve günah işlerin yapılmasını emreden nefis.

nevi: çeşit.

rabian: dördüncü olarak.

rekabet: aynı amacı güden kimseler arasındaki çekişme, yarışma, yarış.

rıza-yı ilâhî: Allah'ın rızası, hoşnutluğu.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

salisen: üçüncü olarak.

su-i zan: fena, kötü zan, şüp-

he.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

şakirt: talebe, öğrenci.

şirket-i maneviye: manevî şirket, manevî ortalık.

tefânî: birbirinde fani olma, fikren arkadaşının meziyet ve hissiyatı ile yaşama.

teshilât: kolaylaştırmalar.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

umum: bütün, herkes.

zat: kişi, şahıs.

bulundukları halde, maişet müzayakası yüzünden haremi, demiş zevcine: “İhtiyacımız şedittir.” Birden, altundan bir kerpiç yanlarında hazır oldu. Haremine dedi: “İşte Cennetteki bizim kasrımızın bir kerpicidir.” Birden o mübarek hanım demiş ki: “Gerçi çok muhtacız ve ahirette de çok böyle kerpiçlerimiz var; fakat fânî bir surette bu zayi olmasın, o kasrımızdan bir kerpiç noksan olmasın. Dua et, yerine gitsin; bize lâzım değil.” Birden yerine gitti. Keşf ile gördüler diye rivayet edilmiş.

İşte bu iki kahraman ehl-i hakikat, Risale-i Nur Şakirtlerinin dünyaya ait ezvak-ı kerametlere koşmadıklarına bir hüsn-ü misaldir.

İKİNCİ MESELE: Tevafuk, eğer müteaddit tarzda ve ayrı ayrı cihette birbirini takviye edecek olsa, katiyet ve sarahat derecesinde kanaat verebilir. İşte hapisten sonra yazılan bir kısım mektuplarımız hem makbul, hem çok ehemmiyetli, hem bu zamanda halk onlara çok muhtaç olduğuna bir emare olarak, yazdığımız zaman—hilâf-ı âdet bir tarzda—serçe kuşunun ve kuddüs kuşunun ve güvercinlerin garip bir tarzda odama gelmeleri ve birbirine tevafuk etmesi ve Milâs’ta ehemmiyetli bir kardeşimiz Halil İbrahim’in, kuddüs kuşu bahsi bulunan mektubu aldıkları zaman, aynen, hilâf-ı âdet, kilitli bir odasını açarken, kuddüs kuşu oda içerisinde uçmaya çalışması, hem içinde bulunan mektubu, hem bizim kuşlarımıza tevafuku; ve medrese-i Nuriyedeki şakirtlerin o mektuplarımızı okumak zamanında iki çekirge mektubun başına

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.
bahis: konu.
cihet: yön.
dua: Allah’a yalvarma, niyaz.
ehemmiyetli: önemli.
ehl-i hakikat: hakikati arzulayanlar, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah adanı.
emare: alâmet, belirti, nişan.
ezvâk-ı keramet: keramettekiz zevk.

fânî: ölümlü, geçici.
garip: tuhaf, hayret verici.
gerçi: her ne kadar...
hakikat: gerçek, doğru.
halk: topluluk, insan topluluğu, insanlar.
harem: kadın eş.
hilâf-ı âdet: âdete aykırı.
hüsni misal: güzel örnek.
kanaat: inanç.
kasr: saray, köşk.
kat’iyet: kat’îlik, kesinlik.
kesif: gizli bir şeyi veya bir sırı kalp gözüyle görerek öğ-

renme.
maişet: geçim, geçinme.
makbul: kabul edilmiş, geçerli.
medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur’ların okunduğu yerler.
mesale: konu.
muhtâc: gerek duyan.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
müteaddit: bir çok kere, defalarca.
müzayaka: sıkıntı, darlık,

güçlük, zorluk.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

rivayet: bir haber, söz veya olayı nakletme.

sarahat: sarihlik, açıklık, belirlilik.

suret: biçim, şekil, tarz.

şakirt: talebe, öğrenci.

şedit: şiddetli.

takviye: kuvvetlendirme, sağlamlaştırma.

tarz: biçim, şekil.

tevafuk: uyuma, uygunluk, birbirine denk gelme.

zayi: elden çıkan, elden çıkmış, telef olmuş.

zevc: koca, eş.

gelip dinlemeleri, sabık kuşlarda tevafukatına, bu küçük kuşlar dahi hem tasdik, hem tevafuk ettikleri gibi; İnebolu'daki sâdık kardeşlerimizin imzalarıyla; yine mektubumuzu gecede okudukları zaman, gayet heyecanlı bir tarzda bir gece kuşu onları korkutup, pencereye el atıp iki kanadı ile pencereyi döverek lisan-ı hal ile “Ben de o mektupla alâkadarım; bizi alâkasız zannetmeyiniz” diye yine sabık aynı meseleye ve sabık kuşların alâkadarlıklarına, büyük kuş da tam tevafuk ve tasdik ediyor. Aynı meseleye bu kadar tevafukat (HAŞİYE) hem mektuplardaki mücmelen bahsedilen hakikatlerin çok ehemmiyetli olmasından ve nev-i beşerin bu asırdaki vaziyetine bakması noktasında, acaba kâinat kitabının hâdisat ve meseleleri birbiriyle münasebettarlığını düşünen ve hayali geniş bir ehl-i kalb ve fikir böyle dese, hakkı yok mu ki, güya beşer, gayet kesretli tayyareleriyle ve insan kuşlarıyla, kuşların âlemi olan cevvi havadaki kuşları hem korkutup, hem kuşlar âleminde acip bir heyecanla nev-i beşerin gidişatına karşı kuşlar dahi ciddî alâkadarlık gösterip, insanların bu zalim, tahribatçı canavar kuşlarına karşı kimler mukabele edip onları zulümden, tahripten vazgeçirip beşerin menfaatinde ve saadetinde çalıştırmasına çalışan kimlerdir diye Risale-i Nur meselelerine alâkadarlık gösteriyorlar denilse, yeri yok mu? İhtimal verilmez mi? Manasız bir hayal denilebilir mi?

HAŞİYE: Bu mektubu Üstadımızdan yeni almıştık. Ben, yani Hüsrev, okuyordum; arkadaşım Tahîr yazıyordu. Gül kahraman kuşu odamızın penceresine konup Hüsrev'in başını görmekle bırakıp gitti.

Hüsrev, Tahîr

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
alâka: ilgi, ilişki. bağ.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
âlem: dünya, cihan.
asr: yüzyıl.
bahis: konu.
beşer: insan, insanlık.
canavar: zararlı. vahşi.
cevv-i hava: hava boşluğu.
ciddî: gerçek, hakikat.
ehemmiyetli: önemli.
ehl-i kalp: gönül ehli.
gayet: son derece.
gidişat: tutum, durum, davranış.
güya: sanki.
hâdisat: hadiseler, olaylar.
hakikat: gerçek, doğru.
ihtimal: olabilirlik.
kâinat: evren; yaratılmış olan

şeylerin tamamı, bütün âlemler.
kesretli: çokluğu olan, çok fazla.
lisan-ı hâl: hâl dili, bir şeyin durumu ve görünüşü ile bir mana ifade etmesi.
mana: anlam.
menfaat: fayda.
mesele: konu.
mukabele: karşılık.
mücmelen: kısa ve özlü bir şekilde, özet olarak.
münasebet: ilişki, alâka.

nev-i beşer: insanoğlu, insanlar.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
saadet: mutluluk.
sabık: geçen, önceki.
sabık: geçmiş.
sadık: sözünde, işinde doğru olan, dostluğu ve bağlılığı içten olan.
tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.
tahrip: harap etme, yıkmak,

bozma.
tarz: biçim, şekil.
tasdik: doğrulama, onaylama.
tayyare: uçak.
tevacuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.
tevafuk: tevafuklar, uygunluklar, raslantılar, birbirine uygun gelişler.
vaziyet: durum.
zalim: merhametsiz, gaddar.
zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

ÜÇÜNCÜ MESELE: Geçen üç sene evvel Ramazan'da te'lif edilen ve yine bu sene Ramazan'da serbest intişar eden "Âyetü'l-Kübra"nın bir hulâsası olan "Hizb-i Nuriye"yi okudum. Fakat bir saatten fazla çekerdi. Birden o hulâsanın da bir hulâsası, on veya on beş dakika aynı Ramazan'da tezahür etti. Onu okuduğum zaman, bütün Âyetü'l-Kübra'yı okuyorum gibi bir inkişafat-ı imaniye ve ¹ **تَفَكَّرُ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ** sırrına mazhar iki veya üç sahifelik Arabiyyü'l-ibare okuyorum. Vakit bulamıyorum, kendi kalemimle size yazayım. İnşallah bir zaman size yazacağım. O parçayı benim gibi anlayanlar, kendisine mahsus nüshalarından ya Âyetü'l-Kübra'ya, ya Hizbü'n-Nuriye'nin ahirinde yazar, tesbihattan ve duadan sonra otuz üç defa ² **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** tesbihatımızın yerinde—yalnız sabah tesbihatında manasını düşünerek—onu okuyabilir.

DÖRDÜNCÜSÜ: İki noktadır:

- *Birincisi:* Isparta kardeşlerimiz, hususan Gül Nur kahramanı Hüsrev, benim bu kış münasebetiyle maddî hacetlerimi merak ediyorlar, yardım etmek istiyorlar. Ben de onlara teşekkürle beraber derim ki: Onların Risale-i Nur'a hizmeti, her şakirdin saadet-i ebediyesine menfaati gibi, benim de hakikî kışım suretinde olan kabrimden sonraki kışta ihtiyacatıma o derece mükemmel yardım ediyorlar ki, bu fânî, muvakkat kışın hacatına yardımdan binler derece ziyadedir. Eğer benim elimden

muvakkat: geçici.
münasebet: ilişki, alâka.
nüşha: suret.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
saadet-i ebediye: sonu olmayan, sonsuz mutluluk.
sahife: sayfa.
sır: gizlenen gerçek, saklanan bilgi.
suret: biçim, şekil, tarz.
şakirt: talebe, öğrenci.
telif: kitap yazma, eser ortaya koyma.
tesbihat: tesbihler, Cenab-ı Hakkın bütün noksan sıfatlardan uzak ve bütün kemal sıfatlara sahip olduğunu ifade eden sözler.
tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.
ziyade: çok, fazla.

1. Bir müddet tefekkür, bir senelik nafiye ibaretten daha hayırlıdır. (Keşfü'l-Hafa, 1:1004.)
2. Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur. (Muhammed Suresi: 19.)

ahir: sonu, son kısmı.
Arabiyyülibare: Arapça söz, ibare.
Ayetülkübra: en büyük delil, ayet anlamında Risale-i Nur'da 7. Şua adlı eser.
defa: kere, kez, yol.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
evvel: önce.
fânî: ölümlü, geçici.

hâcât: hacetler, ihtiyaçlar.
hacet: ihtiyaç.
hakiki: gerçek.
hizmet: görev, vazife.
hulâsa: bir şeyin özü, esası, özeti.
hususan: bilhassa, özellikle.
ihtiyacat: ihtiyaçlar, lüzumlu olan şeyler.
inşallah: Allah izin verirse.

intişar: yayınlanma, neşrolma.
kabr: mezar.
maddi: madde ile alâkalı.
mana: anlam.
mazhar: nail olma, şereflenme.
menfaat: fayda.
merak: endişe.
mesele: konu.

gelseydi, bütün ruh u canımla, kemal-i iştîyakla bütün onların hacat-ı maddiyesini temine çalışırdım. Beni merak etmeyiniz. İktisad ve kanaat, bana iki hazînedir; tükenmez, bitmez.

İkinci Nokta: Bir zaman “Küçük Isparta” namını alan ve her yerden ziyade, geçen meselemizde hapis musîbetini çeken İnebolu ve civarı kardeşlerimin gayet güzel ve samimane mektupları, beni çok mesrur eyledi. Yalnız, Risale-i Nur’un kahramanlarından baba-oğulun meşrepleri ayrı ayrı olduğundan, birbirleriyle tam imtizaç edemediklerinden endişe ediyorum. Baba ne kadar haksız da olsa, oğul, onun rızasını tahsil etmeye mecburdur. Oğul da ne kadar serkeş de olsa, baba, şefkat-i fitriyesini ona karşı esirgemez ve esirgememeli. Değil böyle baba ve evlât ve mümtaz seciyeli ve Risale-i Nur’un baş şakirtleri, belki birbirinden çok uzak ve düşman da olsalar, Risale-i Nur’un hatırı için Risale-i Nur Şakirtlerinin mâbeynindeki tefanî, birbirini tenkit etmemek, kusurunu affetmek düsturu ile bu iki kardeşim, dünyevî ve cüz’î ve hissî şeyleri medar-ı münakaşa etmesinler. Pederlik ve veledliğin iktiza ettiği hürmet ve şefkatle beraber, Nurun şakirtliği iktiza ettiği kusura bakmamak ve affetmek ve benim çok sevdiğim iki kardeşim—benim hatırım için—birbirini tenkit etmemek lâzım geliyor.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua ediyorum.

civar: çevre, yöre, etraf.

cüz’î: küçük, az.

dua: Allah’a yalvarma, niyaz.

dünyevî: dünyaya ait.

düstur: kaide, esas, prensip.

endişe: kaygı.

evlât: veletler, çocuklar.

gayet: son derece.

hacât-ı maddiye: maddî ihtiyaçlar.

hazine: zengin ve değerli kaynak.

hissî: hisli, duygulu.

hürmet: saygı.

iktisâd: tutum, biriktirme, artırma, tasarruf.

iktiza: lâzım gelme, gerekme, ihtiyaç hissedilme.

imtizaç: uyuşma, uygunluk, bağdaşma.

kanaat: kismete razı olma, elindekiyle yetinme, göz tokluğu, elindekini yeterli görüp fazlasını istememe.

kemal-i iştîyak: istek ve arzunun son derecesi, tam bir istek ve arzu.

kusur: eksiklik, noksan, özür.

mabeyn: arasında.

medar-ı münakaşa: münakaşaya, tartışmaya sebep olan.

merak: endişe.

mesele: konu.

mesrur: sevinçli, memnun.

meşrep: yaratılış, tabiat, huy, mizaç, ahlâk.

musîbet: felaket, bela.

mümtaz: ayrıcalıklı, seçkin.

nam: ad, isim.

peder: baba.

rıza: razı olma, hoşnutluk.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-

diüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.

samimâne: samimî bir şekilde, gönülden gelen bir tavırla.

seciye: iyi huy, karakter.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

serkeş: dik başlı.

şakirt: talebe, öğrenci.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız mer-

hamet.

şefkat-i fitriye: fitrî şefkat, yaratılıştan var olan şefkat duygusu.

tahsil: elde etme, alma, kazanma.

tefanî: birbirinde fani olma, fikren arkadaşının meziyet ve hissiyatı ile yaşama.

temin: elde etme.

tenkit: eleştirme.

umum: bütün, herkes.

velet: çocuk, evlât, oğul.

ziyade: çok, fazla.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Manen maruz kaldığım iki şıklı bir sualin cevabıdır.

BİRİNCİSİ: “Neden en ziyade senin şahsın hakkında hüsn-ü zan eden ve sana büyük bir makam veren ve Risale-i Nur’la çok kuvvetli irtibatı bulunan ve sen de onları çok sevdiğin halde, hizmet-i Nuriyenin haricinde senin şahsın ile temaslarını istemiyorsun ve senin hakkında fazla hüsn-ü zan beslemeyeni sohbetinde tercih ediyorsun, daha ziyade iltifat gösteriyorsun; nedendir?”

Elcevap: Otuz Üçüncü Sözün İkinci Mektubunda dediğim gibi: Bu zamanda, insanlar ihsanını muhtaçlara çok pahalı satarlar. Meselâ, benim gibi bir bîçareyi, salih veya velî zannedip, sonra bir ekmek verir ve mukabilinde makbul bir dua ister. “Bu kadar fiat vermektense, bu ihsanı istemiyorum” diye hediyelerin adem-i kabulüne bir sebep gösterdiğim gibi—Risale-i Nur’un şakirtleri müstesna olarak—başkaları beni büyük bir makamda bilmekle, kuvvetli bir alâka ve hizmet gösterir. Hem mukabilinde, dünyada, ehl-i velâyet gibi nuranî neticeleri ister. Sonra bize hizmeti ile ve alâkası ile manevî ihsan eder. Böylelerin bu nevî ihsanlarına karşı istediği fiata sahip olamadığım için mahcup oluyorum. Onlar da ehemmiyetsizliklerimi bildikleri vakit inkisar-ı hayale uğrarlar, belki hizmette fütura düşerler.

adem-i kabul: kabul etme-me.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bîçare: çaresiz, zavallı.

dua: Allah’a yalvarma, niyaz.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i velâyet: velî olanlar; erenler, Allah’ın dostluğunu kazananlar, velîlik sıfatını taşıyanlar.

fütur: zayıflık, gevşeklik,

usanc.

hariç: dışında.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i Nûriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

iltifat: güler yüzle muamele, nazik davranma, gönlü hoş etme, teveccüh etme, iyilik etme.

inkisar-ı hayal: hayal kırıklığı,

umduğunu bulamama.

irtibat: bağ, münasebet.

mahcup: utanan, utanmış.

makam: yer, mevki.

makbul: kabul edilmiş, geçerli.

manen: mana bakımından, manaca.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

maruz: uğramak, etkilenmek.

meselâ: örneğin.

muhtâc: gerek duyan.

mukabil: karşılık.

müstesna: istisna olan, kaide dışı.

nevi: çeşit.

nuranî: nurlu, ışıklı, parlak, münevver.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

sâlih: dinin emir ve yasaklarına uygun hareket eden, takva sahibi, müttaki.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

sual: soru.

şakirt: talebe, öğrenci.

şık: madde, şekil, tarz.

veli: Allah’ın sevgisine, himayesine kavuşmuş, ermiş kimseler, Allah dostu, evliya.

ziyade: çok, fazla.

Gerçi umur-u uhreviyede hırs ve kanaatsizlik bir cihette makbuldür, fakat mesleğimizde ve hizmetimizde—bazı arızalar ile—inkisar-ı hayal cihetiyle, şükür yerine me'yusiyetle şekva etmeye sebep olur; belki de hizmetten vazgeçer. Onun için mesleğimizde kanaat, daima şükür ve metaneti ve sebatı netice verdiği için, ihlâs da-iresinde, hizmet noktasında çok hırs ve kanaatsizlik gösterdiğimiz halde; neticelerine ve semeratına karşı kanaatle mükellefiz.

Meselâ, Risale-i Nur hizmetiyle Isparta ve civarında binler ehl-i imana fevkalâde kuvvet-i imaniyeyi temin etmek olan bu netice, bizim fevkalâde hizmetimize kâfidir. On kutub derecesinde biri çıksa, bin adamı derece-i velâyete sevk etse, yine bu neticeyi aşağıya düşürmez. Nurun hakikî şakirtleri, bu gibi neticelere kanaat ediyorlar. O büyük kutbun müridlerinin kanaat-i kalbiyelerini temin eden üstadlarının fevkalâde makamı ve meselelerde hükümleri yerine, Risale-i Nur'un sarsılmaz hüccetleri, o müridlerinin kanaatlerinden çok ziyade, şakirtlerine kanaat verdiği gibi; bu hâlet ve îtikad başkasına da sirayet eder, menfaat verir. O müridlerin kanaati ise, hususî ve şahsî kalır.

Hattâ, ilm-i mantıkta “kaziye-i makbule” tabir ettikleriyi, yani büyük zatların delilsiz sözlerini kabul etmektir; mantıkça yakîn ve katiyeti ifade etmiyor, belki zann-ı galiple kanaat verir. İlm-i mantıkta, bürhan-ı yakînî, hüsn-ü zanna ve makbul şahıslara bakmıyor, cerh edilmez delile bakar ki; bütün Risale-i Nur hüccetleri, bu

arıza: bozukluk, engel.
bürhan-ı yakîn: çok inandırıcı ve kesin delil, şüphelerden uzak, doğru, sağlam ve kesin delil.
cerh: reddetme, iptal etme.
cihet: yön.
civar: çevre, yöre, etraf.
delil: kanıt, tanık, burhan.
derece-i velâyet: velîlik derecesi.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
fevkalâde: olağanüstü.
gerçi: her ne kadar...
hakiki: gerçek.
hâlet: hal, durum.
hırs: açgözlülük, kanaatsizlik.
hizmet: görev, vazife.
hususî: özel.
hüccet: delil.
hüküm: emir, bir konu hakkında verilen karar.
hüsn-i zan: iyi fikirde bulunup, iyi olacağını düşünmek.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
ilm-i mantık: mantık ilmi, doğru muhakeme ve doğru düşüncenin esaslarını ve kaidelerini konu alan ilim.
inkisar-ı hayal: hayal kırıklığı, umduğunu bulamama.
itikad: inanç, iman.
kâfi: yeterli.
kanaat: inanma, görüş, fikir.
kanaat-i kalbiye: kalbe ait kanaat, kalben inanmak, kanaat getirmek.
kat'iyet: kat'îlik, kesinlik.
kaziye-i makbule: kabule mazhar olmuş hüküm ve iddia, itimat edilir zatlarn söyledikleri ve bu itimada binaen kabul edilen kaziye.
kutup: evliyalar içerisinde zamanın en büyük mürsidi olan.

kuvvet-i imaniye: iman kuvveti.
makam: yer, mevki.
makbul: kabul edilmiş, geçerli.
menfaat: fayda.
meselâ: örneğin.
meşale: konu.
metanet: sebat, gayret.
me'yusiyet: ümitsizlik.
mükellef: sorumlu ve yükümlü olan.
mürit: tarikatta bir şeyh ve mürside bağlanarak tarikat

usul ve âdetleri ile tasavvufi hakikatleri öğrenen kimse.
Nur: Risale-i Nur.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sebat: sabit durma, kararlılık.
semerat: semereler, meyveler.
sevk: yöneltme.
sirayet: bulaşma, geçme.
şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.
şakirt: talebe, öğrenci.

şekva: şikayet.
şükür: teşekkür.
tabir: ifade, deyim.
temin: sağlama.
umur-ı uhreviye: ahirete ait işler.
üstâd: öğretici, öğretmen.
yakîn: kesin olarak bilme.
zann-ı galip: galip kanaat; üstün gelen zan, kuvvetli ihtimal, kuvvetli, gerçeğe en yakın olan zan.
zat: kişi, şahıs.
ziyade: fazla, fazlasıyla.

bürhan-ı yakînî kısmındandır. Çünkü, ehl-i velâyetin amel ve ibadet ve sülûk ve riyazetle gördüğü hakikatlar ve perdeler arkasında müşahade ettikleri hakaik-ı imaniye; aynen onlar gibi, Risale-i Nur, ibadet yerinde, ilim içinde hakikate bir yol açmış, sülûk ve evrad yerinde, mantıkî bürhanlarla ilmî hüccetler içinde hakikatü'l-hakaika yol açmış ve ilm-i tasavvuf ve tarikat yerinde, doğrudan doğruya ilm-i kelâm içinde ve ilm-i akîde ve usulü'd-din içinde bir velâyet-i kübra yolunu açmış ki, bu asrın hakikat ve tarikat cereyanlarına galebe çalan felsefî dalâletlere galebe ediyor; meydandadır. Teşbihte hata olmasın, nasıl ki Kur'ân'ın gayet kuvvetli ve mantıkî hakikati, sair dinleri, felsefe-i tabiiyenin savletinden ve galebesinden kurtarıp onlara bir nokta-i istinad oldu, taklidî ve aklın haricindeki usullerini de bir derece muhafaza etti; aynen öyle de, bu zamanda onun bir mu'cizesi ve nuru olan Risale-i Nur dahi, felsefe-i maddiyeden gelen dehşetli dalâlet-i ilmiyeye karşı, avam-ı ehl-i iman, taklidî olan imanlarını, o dalâlet-i ilmiyenin savletinden kurtarıp, umum ehl-i imana bir nokta-i istinad ve yakın ve uzaklarda olanlara dahi, zapt edilmez bir kal'a hükmüne geçmiştir ki, bu emsalsiz dehşetli dalâletler içinde, yine avam-ı mü'minin imanını şüphelerden ve İslâmiyetini hakikatsizlik vesveselerinden muhafaza ediyor.

Evet, her tarafta, hattâ Hint ve Çin'de ehl-i iman, bu zamanın çok dehşetli dalâletinin galebesinden, "Acaba İslâmiyette bir hakikatsizlik mi var ki, sarsılmış?" diye şüpheyeye ve vesveseye düştüğü vakit birden ışıtır ki: "Bir

amel: iş, uygulama, yapma.

asr: yüzyıl.

avam-ı ehl-i iman: ehl-i iman, mü'minlerin avam tabakası.

avam-ı mü'min: mü'minlerin avam tabakası, mü'minlerin avam kısmı.

bürhan: delil, ispat, hüccet.

bürhan-ı yakîn: çok inandırıcı ve kesin delil, şüphelerden uzak, doğru, sağlam ve kesin delil.

cereyan: akım, fikir, sanat ve-

ya siyaset hareketi.

dalâlet: azgınlık, sapıklık.

dalâlet-i ilmiye: ilmen dalâlete sapma, ilmî sapkınlık.

dehşetli: ürkütücü, korkunc.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

ehl-i velâyet: velî olanlar; erenler, Allah'ın dostluğunu kazananlar, velîlik sıfatını taşıyanlar.

emsalsiz: benzersiz.

evrat: virtler, okunması âdet olan dinî dualar.

felsefe-i maddiye: her şeyi maddede arayan ve kabul eden anlayış.

felsefe-i tabiiye: her şeyi tabiata dayandıran felsefe.

felsefi: felsefeye mensup, felsefe ile ilgili.

galebe: galip gelme, üstünlük.

gayet: son derece.

hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatlar, imanî gerçekler.

hakikat: gerçek, doğru.

hakikat: kadirbilirlik, sadakat,

doğruluk, vefa, sürekli bağlılık.

hakikatü'l-hakaik: hakikatin ta kendisi, gerçeklerin aslı.

hariç: dışında.

hüccet: delil.

hükmüne: yerine, değerine.

ilim: bilgi, marifet.

ilm-i akîde: iman ilmi.

ilm-i kelâm: kelâm ilmi, Cenab-ı Hakkın zat ve sıfatlarından, nübüvvet, haşır, kader gibi imana ait meselelerden İslâmî esaslar dairesinde delil ve bürhana dayalı olarak bahseden ilim.

ilm-i tasavvuf: tasavvuf ilmi.

ilmî: ilim ile ilgili, ilme dair.

iman: inanç, itikat.

kal'a: büyük hisar.

mantıkî: akla ve mantık kaidelemine uygun, mantıklı.

mu'cize: benzerini yapmaktan insanların aciz kaldığı şey.

muhafaza: koruma.

müşahade: gözlem.

nokta-i istinad: dayanak noktası, güvenme ve itimat noktası.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

riyazet: nefsi terbiye, dünya lezzetlerinden ve rahatından sakınma; perhizle, kanaatle yaşama.

sâir: diğer, başka, öteki.

savlet: şiddetli hücum, saldırma.

sülûk: bir yola girme, bir yol tutup o yolda terakki mertebelerine devam etme.

taklidi: taklitte yapılan.

tarikat: Allah'a ulaşmak için şeyhin gözetiminde müridin takip edeceği terbiye usul ve yolu.

teşbih: benzetme.

umum: bütün.

usul: metot, düzen.

usulü'd-din: kelâm ilminin diğer bir adı.

velâyet-i kübra: en büyük velâyet, büyük velîlik, Allah'a yakınlığın inkişafına bakan ve peygamber vârisliğinden gelen, kısa ve yüksek olan tarikat berzahına uğramadan zahirden hakikate geçen velîlik mesleği.

vesvese: şüphe, kuruntu, kalbe gelen asılsız kötü ve sinsi düşünce.

zapt: idaresi altına alma, tutma.

Risale çıkmış, imanın bütün hakikatlerini katî ispat eder, felsefeyi mağlûp edip zındıkayı susturuyor” diye anlar. Birden o şüphe ve vesvese zail olup imanı kurtulur ve kuvvet bulur.

SUALİN İKİNCİ ŞIKKI: “Sen, bir mektubunda, şairâne bir lâtifeyi—yani kuşların, mektuplarını yazmak ve okumak zamanında yanınıza ve şakirtlerin yanına gelmelerini, o lâtifeyi—ciddî bir tarzda kardeşlerine yazdın. Halbuki o kuşlar, hâl-i âlemi ve Risale-i Nur’un hâdisata karşı fâidesini bilecek mahiyetinden uzaktırlar?”

Elcevap: Emir ve izn-i İlâhî ve havl ve kuvvet-i Rab-baniye ile, umum hayvanatın melâikeden bir çobanı, bir nazırı olduğu gibi, kuş taifesinin de bir çobanı var. On-lar bilmesede, emr-i İlâhî ile ve ilham-ı Rabbanî ile çö-banları, onları sevk eder. O sevk-i fitrî ise, kuşlara gelen ilhama dayanır. Kuşlar, ilhama mazhardırlar ki, yaşı bir günlük bir arı yavrusu, havada, bir gün mesafede gider; o ilham-ı fitrî ile, o sevk-i Rabbanî ile yolunu şaşırmadan dönüp, gelip yuvasına girer.

Evet, nasıl ki küre-i arz, Risale-i Nur ve şakirtlerine gelen zulme îtiraz etti ve cev-v-i hava yağmursuzlukla ve soğukla Risale-i Nur’a gelen tazyikat ve müsadereyi ten-kit etti ve bulutlar serbestiyetini yağmurlarla alkışladı; el-bette kuş nevi de alâkadar olabilir.

Evet, insanın bir kısım sun’î kuşlarının bir bomba yu-murtası ile bir köyü harap edip bin adamı mahveden ci-nayetine ve Cehennemî zakkum yumurtaları taşıyan o

alâkadar: ilgili, ilişkili, münase-betli, bağlı.

cehennemî: Cehenneme has, Ce-henneme ait, Cehennem gibi, (sı-cak veya yakıcı).

cevv-i hava: hava boşluğu.

ciddî: ağırbaşlı, hâlleri sakin olan kişi.

cinayet: cana kıyma, katl veya bu derecede ağır bir suç.

emr-i İlâhî: Allah’ın emri.

felsefe: madde ve hayatı başlan-gıç ve gaye bakımından incele-yen ilim.

hâdisat: hadiseler, olaylar.

hakikat: gerçek, doğru.

hâl-i âlem: dünyanın vaziyeti, âlemin durumu.

havl: güç, kuvvet.

hayvânât: hayvanlar.

ilham: içe, gönüle doğma, kalbe gelme, gönle doğan şey.

ilham-ı fitrî: fitrî ilham, yaradılışa ait kalbe doğuş, Cenab-ı Hakkın, ihtiyaçlarını temin etmeleri için varlıklara vermiş olduğu duygu.

iman: inanç, itikat.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

itiraz: direnme, karşı koyma.

izn-i İlâhî: Allah’ın izni.

kat’î: kesin, şüpheye ve tereddü-de mahal bırakmayan.

küre-i arz: yer küre, dünya.

lâtime: şaka, nükte, espri.

mağlup: yenilme, kendisine galip gelinmiş.

mahiyet: durum, vaziyet.

mahv: perişan etme, harap etme.

mazhar: nail olma, şereflen-me.

melâike: melekler.

mesafe: uzaklık, uzunluk.

müsadere: toplatma, elden alma.

nazır: nezaret eden, bakan, gözetken.

nevi: çeşit.

risale: kitap, kitapçık.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-

diüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

sevk: önüne katıp sürme, öne, ileri sürme, gönderme.

sual: soru.

sun’î: yapmaçık, uydurma, sahte.

şairâne: şairce, şair gibi, şaire yakışacak şekilde.

şakirt: talebe, öğrenci.

taife: takım, guruh.

tarz: biçim, şekil.

tazyikat: tazyikler, baskılar, zorlamalar.

tenkit: eleştirme.

umum: bütün.

vesvese: şüphe, kuruntu, kal-be gelen asılsız kötü ve sinsi düşünceler.

zail: sone eren, yok olan.

zakkum: zakkum ağacı, mey-vesi acı olan bir cins ağaç, ağı ağacı.

zındika: dinsizlik, inançsızlık.

zulm: haksızlık, eziyet, cefa, işkence.

insanî kuşların tahripçi kısmını, hem küre-i arza, hem nev-i beşere müstebidane, merhametsiz tahribatına karşı, bu hayvanî kuşlar, tesirli bir surette istikbali tenvir eden Risale-i Nur'u elbette manen tebrik edip alkışlar diye suretindeki hadise, gerçi çok tatlı bir lâtifedir, fakat çok ince bir hakikat dahi içinde var.

54

Kardeşlerim,

Bu defa Meyve Risalesinin tam kıymetini bilen ve kendine “Meyveci” namını veren Risale-i Nur santralçısının yazdığı mektup, beni çok memnun eyledi. Çünkü, Hulûsî, Hakkı gibi yirmi seneye yakın bir zamandan beri mâbeynlerinde olan samimane dostluk ve kardeşlik tam devam ve sebat ettiği gibi; onların Risale-i Nur'a karşı alâka ve irtibat ve sadakatleri, aynen mâbeynlerindeki hâlisane münasebetleri gibi hem devam ediyor, hem metanet kesp ediyor, arızalarla sarsılmıyor. Cenab-ı Hakka şükrediyorum ki, böyle hâlis, muhlis ve başkalarına hüsn-ü misal olan sâdık şakirtleri Risale-i Nur'a vermiş ki, daimî hakta hulûs ile ve Nur hizmetinde sabır içinde şükrediyorlar.

O “Meyveci”nin civarında ismini söylemediğim malûm ve çok alâkadar olduğum kardeşlerim, hususan Barla Sıddıkları, beni çok defa hayalen eski zamana ve o memlekete celb ediyorlar, Barla ve dağlarında

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
arıza: bozukluk, engel.
celp: çekme, çekiş, kendine çekmek.
Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.
civar: çevre, yöre, etraf.
daimî: sürekli, devamlı.
defa: kere, kez, yol.
gerçi: her ne kadar...

hâdis: olay.
hakikat: gerçek, doğru.
halis: saf, temiz.
halisâne: temiz kalplilikle, sayıfetle.
hayalen: hayali bir şekilde.
hayvanî: hayvanla ilgili, hayvana ait.
hizmet: görev, vazife.
hulûs: hâlislik, saflık, gönül temizliği.
husus: bilhassa, özellikle.
hüsn-i misal: güzel örnek.
insanî: insana ait, insanla alâ-

kalı.
irtibat: bağ, münasebet.
istikbal: gelecek zaman.
kesb: kazanma.
kıymet: değer.
küre-i arz: yer küre, dünya.
lâtime: şaka, nükte, esprî.
mabeyn: ara.
malûm: bilinen, bilinen olan.
manen: mana bakımından, manaca.
merhamet: acımak, şefkat göstermek, korumak, esirgemek.

metanet: metin olma, dayanıklılık; gayret.
muhlis: ihlaslı, samimî; bir işi hiç bir karşılık beklemeden sırf Allah rızası için yapan.
münasebet: ilgi, alâka, yakınlık.
müstebidâne: müstebitçe, keyfî ve baskıcı bir şekilde.
nam: ad.
nev'i beşer: insanoglu, insanlar.
Nur: Risale-i Nur.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
sadık: sadakatli, dostluğu ve bağlılığı içten olan.
samimâne: samimî bir şekilde, gönülden gelen bir tavırla.
sebat: sabit durma, kararlılık.
suret: biçim, şekil, tarz.
şakirt: talebe, öğrenci.
şükür: teşekkür.
tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.
tahrip: harap etme, yıkma, bozma.
tenvir: nurlandırma, aydınlatma, ışıklandırma.

gezdiriyorlar. Ben, onlarla ve o yerleriyle çok alâkadam, unutmuyorum. Onlara binler selâm ediyorum.

Kozca hatibi Hasan Şükrü'nün mektubu beni memnun eyledi; selâm ederim.

Masumlar, ümmîler, hemşireler ve kaleme çalışanlar başta olarak, umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua ediyoruz.

¹ **الْباقى هو الباقي**

Kardeşiniz
Said Nursî

55

Mahkeme tarafından bana iade edilen, daha elime geçmeden postadan müsadere edilen “Mübarekler Heyeti”nin pehlivanı küçük Ali’nin bir mektubunu gördüm ki; her iki sene bir defa bütün Risale-i Nur’u yazmaya karar vermiş, yapmış. Bu kahramanlığı ile benim, Risale-i Nur’un birinci şakirti olan büyük Mustafa’da hakikî bir Abdurrahman’ı ve arkasında çok Abdurrahman’ları göreceğim diye keşfiyatımı tam tasdik etmiş ve o mübarek Mustafa’nın vazifesini tam yapmış. Ve Hafız Mustafa dahi, Hafız Ali zamanında tam bir muavini ve vefatından sonra tam bir vârisi olduğunu hapiste gösterdi. Demek mübarek heyet-i âlisinde, on sekiz sene evvel ümit ettiğim hizmet-i Nuriyeyi tam yapmışlar ve yapıyorlar.

1. Bâkî olan ancak Allah’tır

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
defa: kere, kez, yol.
dua: Allah’a yalvarma, niyaz.
evvel: önce.
hakikî: gerçek.
hatip: camide hutbe okuyan kimse.
hemşire: kız kardeş, baci.
heyet-i âli: üst kurul.
hizmet-i Nûriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.

iade: geri verme.
keşfiyat: keşifler, Allah’ın ilham etmesiyle gösterilen gaybla ilgili sırlar.
masum: küçük çocuk.
muavin: yardımcı.
mübarek: feyizli, bereketli.
müsadere: toplatma, elden alma.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

selâm: banış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
şakirt: talebe, öğrenci.
tasdik: doğrulama, onaylama.
umum: bütün.
ümmî: okuma yazması olmayan, okumamış.
vâris: mirasçı.
vefat: ölen, ölüm, ölü.

Ektikleri tohumlar, onlar çalışmasalar da, onların bedeline mahsûlât veriyor.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

56

Aziz, sıddık kardeşlerim,

EVVELA: Sizin leyalı-i aşere olan mübarek o geçmiş gecelerinizi ve kudsi bayramınızı ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Cenab-ı Hak, rahmet ve keremiyle ve hıfz ü himayetiyle ve tevfiğ ve hidayetiyile, Risale-i Nur'un tab' ve intişarına ve Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyanın tevafuklu tabına sizleri muvaffak eylesin, âmin!

SÂNİYEN: Risale-i Nur'un bir hulâsası olan Âyetü'l-Kübra ve Hizb-i Nuriye'nin bir hulâsatü'l-hulâsası hükümünde otuz üç Kelime-i Tevhidin namaz tesbihatındaki eskiden beri okuduğum ve Risale-i Nur'un ekser hakikatleri namaz tesbihatında inkişaf etmesiyle hayalim fazla tevessü' ederek, o otuz üç Kelime-i Tevhid, herbirisini kâinatın bir tabaka-i mahlûkatının lisan-ı hâliyle söylediği o kelimeyi ben o lisan ile söylüyorum gibi, o külli lisan-ı hâl, benim cüz'î lisan-ı kalimin aynı olur. Ben, kemâl-i zevkle okuyorum. Size de suretini gönderiyorum.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bedel: yerine, adına, namına.
cüz'î: küçük, az.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ekser: pek çok.
evvelâ: öncelikle.
hakikat: gerçek, doğru.
hıfz: saklama, koruma, muhafaza etme.
hidayet: doğru inanç ve ya-

şayış üzere olmak.
himayet: koruma, esirgeme.
hulâsa: bir şeyin özü, esası, özeti.
hükümünde: değerinde, yerinde.
inkişaf: gelişme.
intişar: yayınlanma, neşrolma.
kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
kelime-i Tevhid: tevhid-i lâhîyî ifade eden lâilâhe illallah

Muhammedün Resulullah cümlesi.
kerem: cömertlik, lütuf, ihسان, bağış.
kudsi: mukaddes, yüce.
Kur'ân-ı Mu'cizü'l-beyan: Açıklamalarıyla, akılları "benzerini yapmak"tan aciz bırakan Kur'ân-ı Kerim.
külli: umumî, genel.
leyalî-i aşere: on mübarek gece.
lisan: dil.
lisan-ı hâl: hâl dili, bir şeyin

duruşu ve görünüşü ile bir mana ifade etmesi.
lisan-ı kal: söz ile anlatılan mana, konuşma dili.
mahsûlât: meyveler, ürünler.
muvaffak: başarmış, başarılı.
mübarek: feyizli, bereketli.
rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.
ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.
saniyen: ikinci olarak.
selâm: bans, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.
suret: nüsha, kopya.
tab: kitap basma.
tabaka-i mahlûkat: mahlûkat tabakası, yaratılanlar tabakası, yaratılanların mertebesi.
tesbihat: tesbihler, Cenab-ı Hakkın bütün noksan sıfatlardan uzak ve bütün kemal sıfatlara sahip olduğunu ifade eden sözler.
tevfuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.
tevessü: genişleme, yayılma.
tevfiğ: Allah'ın yardımı, başarılı kılması.
Umum: bütün.

Benim şüphem kalmadı ki, ... تفكر ساعة (ilâ ahir) sır-

rını taşıyan Hizb-i Nuriyenin on beş dakika zarfında bu hulâsatü'l-hulâsası dahi aynı sırrı taşıyor. Arabî bilmeyenler Âyetü'l-Kübra'nın mertebelerini güzelce anlasalar, bu Arabî parça tam anlaşılır. Arabî bilmeyen, birkaç defa ikisine baksa, tam anlayacak. Bunu ben yirmi dört saatte bir defa, ya sabah namazının tesbihatında veya başka vakitte en ziyade usandığım ve sıkıntı zamanında okuyorum. Bana ulvî bir inşirah verir, usancı izale eder. Âyetü'l-Kübra ve Hizb-i Nuriye'nin ahirinde yazılsa, münasip olur.

Manidardır ki, Âyetü'l-Kübra ve Risale-i Nur'un ekser hakikatleri, Ramazan'da ve tesbihatında zuhuru gibi; bu Hulâsatü'l-Hulâsa, aynen Ramazan'da ve tesbihatta zuhur etti.

SALİSEN: Bugünlerde haber aldım ki, Heyet-i Vekile, benim nüfusumu Kastamonu'dan alıp Emirdağ'ına nakletmeye karar vermişler. Anlaşıyor ki, Risale-i Nur'a ve talebelerine ilişmeye bahane bulamıyorlar, yalnız ehemmiyetsiz şahsıma ehemmiyet veriyorlar, kayıtlar altına alıyorlar. Ben de size bütün kuvvetimle temin ediyorum ki, ben ruh u canımla, onların, Risale-i Nur ve talebelerine ilişmeye bedel, bana ilişmelerini iftihar ile kabul ediyorum. Güya başka yerlerde birden bana iltihak ediyorlar ve men'ine çare bulamıyorlar; fakat, burada tam çare bulmuşlar zannedip böyle muamele oluyor. Siz hiç müteessir olmayınız. Benim bu vaziyetim, Risale-i Nur

ahir: sonu, son kısmı.

Arabi: Arapça.

bahane: vesile, sebep.

bedel: yerine, adına, namına.

defa: kere, kez, yol.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehemmiyetsiz: önemsiz.

ekser: pek çok.

güya: sanki.

haber: bilgi, bilgilendirme.

hakikat: gerçek, doğru.

heyet-i vekile: vekiller heyeti,

bakanlar kurulu, kabine.

iftihar: şeref, şan.

ilâahir: sona kadar, sonuna kadar.

iltihak: katılma, katılma.

inşirah: ferahlama, göğsün açılıp sevinç ve huzura kavuşturulması, rahatlama.

izale: yok etme, ortadan kaldırma.

manidar: anlamlı, manalı, mana taşıyan.

men: yasak etme, engelleme.

mertebe: derece, basamak.

muamele: işlem.

münasip: uygun.

müteessir: üzgün.

nüfus: nüfus kaydı.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

salisen: üçüncü olarak.

sır: gizli hakikat.

talebe: öğrenci.

temin: sağlama.

tesbihat: tesbihler, Cenab-ı Hakkın bütün noksan sıfatlardan uzak ve bütün kemal sıfatlara sahip olduğunu ifade eden sözler.

ulvî: yüksek, yüce; manevî, ruhani.

vaziyet: durum.

zarfında: süresince.

ziyade: çok, fazla.

zuhur: görünme, belli olma, ortaya çıkma.

Şakirtlerinin fütuhatlarına bir vesiledir. İnayet-i merhamet-i İlâhiye, hakkımda ehl-i dünyanın haksızlıklarını büyük bir hayra çevirecek kanaatindeyim. Zaten mesleğimizde zaman, mekân sohbetimize mâni olamaz. Şarkta, garbda, hattâ ahirette, berzahta olsa da beraberiz. Meselâ, berzahta Hafız Ali (r.h.), hergün manen yanımızdadır. Bu hakikate binaen, sûrî ayrılmaya, hattâ ölüme ehemmiyet vermemeliyiz.

RÂBİAN: Medrese-i Nuriye kahramanlarından Marangoz Ahmed'in bülbülü, "Gül Fabrikası"nın mübarek gülcü kâtibinin bülbülünü tasdik etmesi pek lâtif olmuş. Zaten baharda umum kuşlar namına nebatat kabilelerinin erzak-ı hayvaniyeyi getirmelerine karşı bülbüller bir haptiptir ki, onları, kuşlar namına alkışlıyor. Risale-i Nur'un kuşlar tarafından âlakadarlıkları içinde elbette yine başta bülbül görünmek lâzım geliyor; ki, göründü.

Safranbolulu muhlis, metin kardeşimiz Mustafa Osman, "Buradaki kardeşlerime bir iki mektup gönderdim" diyor; mektupların cevabını alamadığından telâş etmiş. Etmesin... İhtiyata binaen ve Isparta vasıtasıyla muhabereye îtimaden ona ayrı mektup yazılmamış; merak etmesinler. Kastamonulu kardeşlerimiz de telâş etmesinler. Nüfusumun buraya nakli, Kastamonu ve onlarla âlakamı gevşetmez; bilâkis daha kuvvetli beni onlarla bağlıyor. Ben, ekser vakitte hayalen ve manen kendimi Kastamonu'nun mübarek dağlarında ve o kardeşlerimin yanında buluyorum.

alâka: ilgi, ilişki, bağ.
alakadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
berzah: ruhların kıyamete kadar bekleyeceği, dünya ile ahiret arasındaki yer.
bilâkis: aksine, tersine.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehl-i dünya: dünyaya bağlı, dünya adamı, ahireti düşün-

meyen.
ekser: pek çok.
erzak-ı hayvaniye: hayvanî rızıklar, hayvanlara ait rızıklar.
fütuhat: zaferler, fetihler, gailibiyetler.
garp: güneşin battığı taraf, batı.
hakikat: gerçek, doğru.
hatip: hitap eden, topluluğa karşı konuşan.
hayalen: hayal olarak, hayâlî bir şekilde, zihinde tasarlayıp

canlandırarak.
ihtiyat: tedbirli hareket etme.
inayet: yardım, ihsan, lütuf.
itimaden: itimat ederek, dayanarak, güvenerek.
kafîle: aynı yöne giden taşıt veya yolcu topluluğu.
kanaat: inanç.
kâtip: yazan, yazıcı.
lâtif: hoş.
manen: mana bakımından, manaca.

mâni: engel, mania, set.
medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.
mekân: yer, mahal.
merak: endişe.
merhamet-i İlâhiye: Allah'ın merhameti.
meselâ: örneğin.
meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.
metin: sağlam ve dayanıklı.
muhabere: haberleşme.
muhlis: ihlaslı, samimî; bir işi hiç bir karşılık beklemeden sırf Allah rızası için yapan.
mübarek: feyizli, bereketli.
nakl: bir şeyi başka bir yere götürme, taşıma.
nam: ad.
nam: adına, yerine.
nebatat: bitkiler.
nüfus: nüfus kaydı.
rabian: dördüncü olarak.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sûrî: görünüşte olan, şekli.
şakirt: talebe, öğrenci.
şark: doğu.
tasdik: doğrulama, onaylama.
umum: bütün.
vasıta: aracılık.
vesile: bahane, sebep.

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hakikî vârislerim,

Bayram tebriklerine ait çok mektupları aldım. Herbirine cevap vermeye vaktim, hâlim müsaade etmiyor. Herbir mektubu, çok kardeşlerimi temsil ederek bir has kardeşimiz yazmış. O mektuplarda, tebrikten başka bazı ehemmiyetli noktalar da var; beni mesrur, minnettar eyledi.

Ezcümle: Gül ve Nur Fabrikası namına Hüsrev'in tebrik mektubu, beni sevinçle ağlattırdı. Zaten Hüsrev'in mümtaz bir hasiyeti budur ki; şimdiye kadar bana gelen bütün mektuplarının hiçbirisi beni incitmiyor, elîm zamanlarımda da yumuşak geliyor, ruhumu okşuyor. Bu cihette dahi ona şahsım îtibarıyla çok minnettardım.

Hulûsî-i sanî Sabri'nin, malûm kardeşleri hesabına tebriknamesi, beni derinden derine sevindirdi. O has kardeşimizin takdir ve tahsin noktasında ileri olması, Hüsrev ve Hasan Feyzi hakkında çok güzel takdiratı, beni cidden müferrah eyledi. Hasan Feyzi'nin Denizli şakirtlerinin hesabına tebriki dahi onun yüksek irtibatını, kuvvetli alâkasını gösterdi.

Kastamonu fedakârları namına Kastamonu'nun Hüsrev'i ve Rüştü'sü olan Feyzi ve Emin'in tebrikli mektubu ve Feyzi'nin malûm hâdisede hiçbir endişe verecek bir hal vukû bulmadığını, bilâkis bir teşvik kamçısı hükmüne geçtiğini yazması, bizim endişemizi izale etti.

alâka: ilgi, ilişki. bağ.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bilâkis: aksine, tersine.
cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.
cihet: yön.
ehemmiyetli: önemli.
elîm: şiddetli, çok dert ve keder veren.
endişe: kaygı.
ezcümle: bu cümleden olarak.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.
hâdis: olay.
hakikî: gerçek.
hâl: durum, vaziyet.
hasiyet: bir şeye has özellik, nitelik.
hükmüne: yerine, değerine.
irtibat: bağ, münasebet.
izale: yok etme, ortadan kaldırma.
malûm: bilinen, bilinir olan.
mesrur: sevinçli, memnun.
minnettar: bir iyiliğe karşı minnet duyan.

müferrah: feraha kavuşmuş, gönül huzuruna ermiş.
mümtaz: ayrıcalıklı, seçkin.
müsaade: izin.
nam: ad.
sânî: yapan, işleyen, yapıcı.
sıddık: çok doğru, dürüst,

hakki ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
şakirt: talebe, öğrenci.
tahsin: beğenme, güzel bulma.
takdir: kıymet verme, beğenme.

takdirât: takdirler, övgüler.
tebrikname: tebrik yazısı, kutlama yazısı.
temsîl: birinin, bir topluluğun adına hareket etme.
vâris: mirasçı.
vuku: olma, meydana gelme.

Nazif'in o havalideki kardeşlerimizin namına tebriki ve Nazif'in sarsılmaz sadakat ve irtibatı ve kuvvetli ümitleri bize tam bir nefes aldırdı. Onun hususî rakipleri bulunduğ u için telâşlı idim.

Sadakati harika olduğ u gibi, cesareti de o nisbette olan Halil İbrahim'in (r.h.) doğrudan doğruya benim adresime gönderdiğ i tebrikini aldım. Onu ve Nurun dikkatli avukatı başta olarak, onların umumuna selâm ve bayramlarını tebrik ederiz.

Medrese-i Nuriye kahramanlarından Şükrü Efenin kuşların ve serçelerin alâkadarlıklarını gösteren mektubu, kahraman marangozun teyidini teyid etti, bizi de memnun etti.

Atabey kardeşlerimizden, Lütfi vârislerinden Ali Osman'ın mektubundaki sualine cevap vermeye vakit bulamadık.

İşte bu mezkûr kardeşlerimizin herbiri, temsil ettikleri kendilerine ve arkadaşlarına ayrı ayrı ruh u canımızla maddî ve manevî bayramlarını tebrik ediyoruz ve büyük Re'fet kardeşimize binler safalar ile geldin deriz.

Umum kardeşlerime ki, içinde masumlar taifesi ve ümmî ihtiyarlar ve fedakâr hemşireler taifeleri olarak birer birer üçüncü olarak bayramlarınızı tebrik ve selâm ve selâmet ve saadetlerine dua ederek hatm-i mekal ediyorum.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.
hârîka: olağanüstü.
havalî: etraf, çevre, civar, yöre, dolay.
hemşire: kız kardeş, bacı.
hususî: özel.
irtibat: bağ, münasebet.
maddî: madde ile alâkalı.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
masum: küçük çocuk.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğ u yerler.
mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.
nam: ad.
nispet: oran, değer.

Nur: Risale-i Nur.
ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.
saadet: mutluluk.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
safa: rahat ve huzurlu olma, gönül şenliği.
selâm: baş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
selâmet: salimlik, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.
sual: soru.
taife: takım, grup.
temsil: birinin, bir topluluğ un adı na hareket etme.
teyit: kuvvetlendirme, sağlamlaştırma.
umum: bütün, herkes.
ümmî: okuma yazması olmayan, okumamış.
vâris: mirasçı.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Merhum Şehid Hafız Ali'nin (r.h.) kitaplarıyla beraber bana gelen mübareklerin pehlivanı ve Abdurrahman'ların kahramanı büyük ruhlu Küçük Ali'nin *Sikke-i Tasdik-i Gaybî* namındaki mecmuası çok güzel ve münasiptir. Fakat, Lâhikada ve bilhassa Emirdağ'ı parçasında, Risale-i Nur'un kerametlerine alâkadar zelzele ve yağmur ve kuşlar bahisleri gibi daha münasip gördüğünüz mektuplar o Sikkenin ahirine girse, daha güzel olur. Bu münasebetle, "Mübarekler Heyeti"nin bayramlarını tekrar tebrik ile Küçük Ali'ye "Bin bârekâllah" derim.

Safranbolu bahadırı fedakâr Mustafa Osman'ın buradaki şakirtlere gönderdiği güzel mektubu okudum. Bu zat dahi, Hasan Feyzi gibi, fevkalâde sadakatini ve hüsn-ü zannını edibâne yazmış; fakat Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsi yerine bana haddimden çok ziyade makam vermiş. Üstadını, kendi parlak âyinesinde çok parlak görmüş. Ben de onun o hüsn-ü zannını bir manevî dua yerinde kabul ettim. Hem onun, hem civarındaki kardeşlerimizin bayramlarını tebrik ederiz.

Muhterem, sevgili, mübarek kardeşlerim,

Risale-i Nur Talebelerine beyan ediyorum ki:

ahir: sonu, son kısmı.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

âyine: ayna.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bahadır: cesur, yiğit, kahraman.

bahis: konu.

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.

beyan: anlatma, açıklama.

bilhassa: özellikle.

civar: çevre, yöre, etraf.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

edibâne: edibe yakışır şekilde, edebiyatçı gibi.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

fevkalâde: olağanüstü.

hafız: Kur'an-ı Kerim'i tamamen ezberleyen ve okuyan kimse.

heyet: kurul, topluluk; birlik teşkil eden şahıs ve şeylerin tamamı.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

keramet: Allah'ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.

lâhika: ek, ilave.

makam: yer, mevki.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mecmua: toplanıp, biriktirilmiş, düzenlenmiş yazıların hepsi.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

münasebet: ilgi, alâka, yakınlık.

münasip: uygun.

nam: ad, isim.

pehlivan: yiğit, cesur, kahraman.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaatte meydana gelen ma-

nevî şahıs.

şakirt: talebe, öğrenci.

şehit: Allah'ın ve yüce dininin adını yüceltme uğrunda canını feda ederek savaşta vurulup ölen Müslüman.

talebe: istekli, öğrenici.

Üstat: Bediüzzaman Said Nursi.

zat: kişi, şahıs.

zelzele: yer sarsıntısı, deprem.

ziyade: fazla, fazlasıyla.

Risale-i Nur, nurdan bir ibrişimdir ki, kâinat ve kâinattaki mevcudatın tesbihatları onda dizilmiştir.

Risale-i Nur, âhize ve nakile ile mücehhez bir radyo-yu Kur'âniyedir ki; onun tel ve lâmbaları, âyine; tel ve bataryaları hükmündeki satırları, kelimeleri, harfleri öyle intizamkârâne ve îcazdarâne bast edilmiştir ki, yarın her ilim ve fen adamları ve her meşrep ve meslek sahipleri ilim ve iktidarlara miktarında âlem-i gayb ve âlem-i şahadetten ve ruhaniyat âleminden ve kâinattaki cereyan eden her hadisattan haberdar olabilir.

Risale-i Nur, mü'minlere Kur'ân'dan hedaya-i hidayet, kevneyn-i saadet, mazhar-ı şefaât ve feyz-i Rahmandır.

Risale-i Nur, kâinata, baharın feyzini veren bir âb-ı hayat ve ayn-ı rahmet ve mahz-ı hakikat ve bir gülzar-ı gülistandır.

Risale-i Nur, lutf-u Yezdan, kemal-i iman, tefsir-i Kur'ân ve bereket-i ihsandır.

Risale-i Nur, kâfire hazan, münkire tufan, dalâlete düşmandır.

Risale-i Nur, bir kenz-i mahfî ve bir sandukça-i cevher ve menba-ı envardır.

Risale-i Nur, hakaik-ı Kur'ân ve mîrac-ı imandır.

Risale-i Nur, Kur'ân ve hadîsten sonra sertac-ı evlîya, sultanü'l-eser ve zübtedü'l-meanî ve atâyâ-i İlâhî ve hedaya-i Sübhânî ve feyyaz-ı Rahmanîdir.

âb-ı hayat: hayat suyu.

ahize: alıcı, nakledici alet; elektrik enerjisini mekanik enerjiye dönüştüren alet.

âlem: dünya, cihan.

âlem-i gayp: gayp âlemi, görünmeyen, fakat varlığı kesin olan ve mahiyeti Allah tarafından bilinen başka dünyalar.

âlem-i şahadet: gözle gördüğümüz, şahit olduğumuz âlem, kâinat.

âyine: ayna.

ayn-ı rahmet: rahmetin tâ kendisi.

bast: yayma, yayılma, açma, serme, döşeme.

bereket-i ihsan: ihsanın, bağışın bereketi.

cereyan: olma, meydana gelme.

dalâlet: azgınlık, sapıklık.

fen: tecrübe, ispatla meydana gelmiş ilimlere verilen genel ad.

feyz: bolluk, bereket; ihsan, bağış.

haberdar: haberli, bilgili.

hadis: Hz. Muhammed'e (a.s.m.) ait söz, emir, fiil veya Hz. Peygamberin onayladığı başkasına ait söz, iş veya davranış.

hâdisat: hadiseler, olaylar.

hakaik-ı Kur'âniye: Kur'ân ait olan ve ondan gelen gerçekler.

hazan: güz, sonbahar, son yaz.

hedaya-yı hidayet: hidayet verici hediyeler.

hedaya-yı Sübhânî: her türlü kudur ve noksandan uzak olan Allah'ın hediyeleri.

hüküm: yerinde, yerine geçen.

ibrişim: bükülmüş ipek ipliği, ipek.

iktidar: güç yetme, bir işi gerçekleştirmek için gereken kuvvet.

ilim: bilgi, marifet.

kafir: Allah'ı ve İslamiyeti inkar eden, dinsiz.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kemal-i iman: imanın mükemmelliği ve sağlamlığı.

kenz-i mahfî: gizli hazine.

lûtf-u Yezdanî: Allah'ın lütfu.

mahz-ı hakikat: hakikatin ta kendisi.

mazhar-ı şefaât: şefaate erişmiş.

menbaü'l-envar: nurların kaynağı, nurların fışkırdığı yer.

meslek: gidiş, usûl, tarz.

meşrep: gidiş, hareket tarzı, tavır, tutum, meslek.

mevcudat: mevcutlar, var olan her şey, mahluklar.

mücehhez: teçhiz edilmiş, cihazlandırılmış, donatılmış.

mü'min: iman eden, inanan.

münkir: Allah'ın varlığını kabul ve tasdik etmeyen, imansız, dinsiz.

nakile: ileten, iletken.

radyo-yu Kur'âniye: Kur'ân'ın radyosu; Kur'ân'ın sesi, Kur'ân'ın yayını, ilânâtı.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

ruhaniyat: madde âleminde başka bir âlemde, ruhlar âleminde yaşayan varlıklar, cinler ve melekler.

sandukça-i cevher: mücevher kutusu.

sertac-ı evlîya: evliyanın baş taci.

sultanü'l-eser: eserler sultanı.

tefsir-i Kur'ân: Kur'ân tefsiri, Kur'ân'ın açıklaması.

tesbihat: tesbihler, Cenab-ı Hakkın bütün noksan sıfatlardan uzak ve bütün kemal sıfatlara sahip olduğunu ifade eden sözler.

tufan: çok şiddetli yağmur ve sel.

Risale-i Nur, bir bahr-i hakaik ve bir sırr-ı dekaik ve kenzü'l-maarif ve bahrü'l-mekârimdir.

Risale-i Nur, hastalara şifahane-i hikmet ve ma-i zezem, sağlara maişet-i hakikat ve rîyh-ı reyhan ve misk-i anberdir.

Risale-i Nur, mev'id-i Ahmedî (a.s.m.) ve müjde-i Haydarî (r.a.) ve beşaret ve teavün-ü Gavsî (k.s.) ve tavsiye-i Gazalî (k.s.) ve ihbar-ı Farukî'dir (k.s.).

Risale-i Nur, şems-i Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyanın elvan-ı seb'ası Risale-i Nurun menşur-u hakikatinde tam tecellî ettiğinden, hem bir kitab-ı şariat, hem bir kitab-ı dua, hem bir kitab-ı hikmet, hem bir kitab-ı ubudiyet, hem bir kitab-ı emr ü davet, hem bir kitab-ı zikir, hem bir kitab-ı fikir, hem bir kitab-ı hakikat, hem bir kitab-ı tasavvuf, hem bir kitab-ı mantık, hem bir kitab-ı ilm-i ke-lâm, hem bir kitab-ı ilm-i ilâhiyyat, hem bir kitab-ı teşvik-i sanat, hem bir kitab-ı belâgat, hem bir kitab-ı ispat-ı vahdaniyet; muarızlarına bir kitab-ı ilzam ve iskâtır.

Risale-i Nur, Kur'ân semalarından bir sema-i manevi-yenin güneşleri, ayları ve yıldızlarıdır. Nasıl ki zahiren perde-i esbap olan güneşten, kamerden ve kevkeb-i münîrden bütün kâinat tenevvür ve tezeyyün ve bütün eşya neşv ü nema ve hayat buluyor; işte, Risale-i Nur da, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyandan alıp saçtığı şualarla bütün âleme hayat ve âdeme kâmil insan ve kulûba neş'e-i iman ve ukûle yakîn bir itminan ve efkâra inkişaf-ı iman ve nüfusa teslim-i rıza ve candır. O

adem: insan.
âlem: dünya, cihan.
bahr-i hakaik: apaçık hakikatler denizi, gerçekler, denizi.
bahrülmekârim: kerem ve iyilikler deryası.
beşaret: müjde.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
efkâr: düşünceler, fikirler, görüşler.
elvan-ı seb'a: yedi renk.
itminan: inanma, güvenme, gönül rahatlığı içinde tereddütsüz kabul etme.
kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
kamer: Ay.
kâmil: olgun, noksansız, mükemmel.
kitab-ı davet: davet kitabı, çağrı kitabı, ziyafet, dua kitabı.
kitab-ı dua: dua kitabı.
kitab-ı emir: emir kitabı, emirleri içine alan kitap.
kitab-ı fikir: fikir kitabı, insanı düşünce ve tefekküre yönelten kitap.
kitab-ı hikmet: hikmet kitabı, varlıkların yaratılış sebeplerini açıklayan kitap.
kitab-ı şariat: şariat kitabı, dinî kanunlar kitabı.
kitab-ı ubudiyet: kulluk kitabı, Allah'a nasıl ibadet edileceğini bildiren kitap.
kitab-ı zikir: zikir kitabı.
kulûb: kalpler, gönüller.
mâ-i zezem: Zemzem suyu.
maişet-i hakikat: hakikat gıdası.

misk ü amber: amber miski; hoş ve güzel koku.
muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.
müjde-i Haydarî: Haydar'ın; Hz. Ali'nin müjdesi.
neşv: yeniden peyda olup hayata gelme.
neşvünemâ: yayılıp gelişme, büyüyip gelişme; büyüme, boy atma, yetişme, gelişme.
nüfus: nefisler.
perde-i esbap: sebepler perdesi.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sema: gökyüzü, gök.
sema-yı maneviye: manevî gökler.
sırr-ı dakik: nazik, ince, dikkate değer sır.
şifahane-i hikmet: hikmet şifahanesi.
şua: ışın, ılık hüzmeleri.
tavsiye-i Gazalî: İmam-ı Gazalî'nin tavsiyesi.
teavün-i Gavsî: Gavs-ı

Âzam'ın yardımı.
tecelli: belirme, bilinme, görünme.
tenevvür: nurlanma, parlamama, aydınlanma.
teslim-i rıza: kendi rızasıyla teslim olma.
tezeyyün: ziynetlenme, süslenme.
ukul: akıllar, zihinler, uslar.
yakîn: açık-seçik ve kesin bilgi.
zahiren: görünüşte.

sema-i maneviyeyi bazan ve zahiren bihasbilhikmet âfâkî bir bulut kütlesi kaplar. O celâlli sehabdan öyle bir baran-ı feyz-i rahmet takattur eder ki, sünbüllemeye müstaid tohumlar, çekirdekler, habbeler o sıkıcı ve dar âlemde gerçi muztarip olurlar. O sıkılmaktan, üzerlerindeki kışır ları çatlar ve yırtarlar. O anda bulutlar da ufuklara çekilip nöbetçi vaziyetinde beklemesi bir imtihan-ı Rabbanî ve bir inkişaf-ı feyezânî ve bir rahmet-i nuranîdir ki, evvelceki bir habbe, bir çekirdek yeniden taze bir hayata iştıyakla ve neş'e-i inkişafı meyvedar koca bir ağaç suretini alır ve ¹ **يُدِلُّ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ** sırrına mazhar olurlar.

Evet, yirmi senedir devam eden şu mevsim-i şita, inşaallahü tealâ, nihayet bulmuş ola, dünyaya yeni ve feyizli bir fasl-ı nev bahar gele ve âlemin yüzü Nur ile güle.

Risale-i Nur, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyanın taht-ı tasarrufunda olduğundan, ona uzanan, ilişmek isteyen her el kırılır ve her dil kurur. Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyanın ² **وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بَلَّاسَانِ قَوْمِهِ** kavlı şerîfinin îmâ ve işaretinden, şu devrede Türk lisanının sadmeler geçirmesine bakılırsa, Risale-i Nur, Türkçede, lisan üzerinde de imam olacağına, yani "Yarın halis Türkçe olan Risale-i Nur'un kesb-i imtiyaz edip, diğerlerini terk edeceklerine dair işaret-i Kur'âniyedendir" demiş olsam, hata etmemiş olurum zannederim.

1. Allah onların günahlarını silip, yerlerine iyilikler verir. (Furkan Suresi: 70.)

2. Hak dinî açıklasın diye, her peygamberi Biz kendi kavminin lisanıyla gönderdik. (İbrahim Suresi: 4.)

afakî: dışa dönük.
âlem: dünya, cihan.
baran-ı feyiz: feyiz yağmuru.
celâl: sonsuz büyüklük, haşmet, ululuk, yücelik.
dair: alakalı, ilgili.
evvelce: daha önce.
fasl-ı bahar: ilkbahar.
feyiz: bolluk, bereket, verim-

lilik:
gerçi: her ne kadar...
habbe: tane.
halis: katışıksız, saf, duru.
ima: dolaylı, üstü kapalı ifade etme.
imam: önde ve ileride olan, delil, rehber.
inşaallah: Allah izin verirse.

işarat: işaretler, haber vermeler.
işaret-i Kur'âniye: Kur'ân'ın işareti.
ıştiyak: aşın isteme, çok fazla arzu etme.
kesb-i imtiyaz: imtiyaz kul lanma, imtiyaz kazanma, ayrıcalık kazanma.

kışır: kabuk, dış taraf.

Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan: Açıklamalarıyla, akılları "benzerini yapmak"tan aciz bırakan Kur'ân-ı Kerim.

lisan: dil.

mazhar: nail olma, şereflenme, ilahî tecellilerin görüldüğü yer olma.

mevsim-i şita: kış mevsimi, kış devresi, zamanı.

meyvedar: meyveli, yemişli.

muhtarip: ıstırap çeken, sıkıntı içinde olan.

müstait: mütemayil, meyilli.

nihayet: son.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

rahmet: şefkat, merhamet, bağışlama ve esirgeyicilik.

rahmet-i nurani: nurlu rahmet.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sadme: ani değişiklik, ani bozulma.

sehap: bulut.

sema-yı manevîye: manevî gökler.

sır: gizlenen gerçek, saklanan bilgi.

suret: biçim, tarz, görünüş.

taht-ı tasarruf: idare altında.

takattur: damlama, damla damla akma.

ufuk: gökle yerin veya denizin birleşmiş gibi görüldüğü yerler, göz erimi, çevren, ufuk.

vaziyet: durum.

zahiren: görünüşte.

Başta Üstadımız olduğu halde bilumum kardeşlerimi-
ze samîmi selâmlarımla arz ve hürmetler eyler, mübarek
bayramlarını tebrik ve tes'îd eylerim. Üstadım hakkında
birşey yazamadım. Çünkü, veraset-i Muhammediye
(a.s.m.) makamında olan bir zat-ı âlikadr hakkında ne di-
yebilirim? Ona Hasan Feyzi Efendi kardeşimizin sözleri-
ni tekrar etmekten başka birşey bilmem.

Milâs ve havalisi Risale-i Nur
Talebeleri namına duanıza muhtaç
Halil İbrahim (r.h.)

Halil İbrahim'in Risale-i Nur hakkındaki parlak fıkrası-
nın sonunda kaydedilip, ikisi beraber Emirdağ'ı mektup-
larının ahirlerinde kaydedersiniz. Bu zat, Risale-i Nur'un
çok eski ve çok sadık ve çok fedakâr bir şakirdidir. Risa-
le-i Nur'a hitap ederek bu mektubu yazmış.

¹ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي
Said Nursî

ahir: sonu, son kısmı.

âlikadr: çok takdir edilen, yüksek
değeri olan.

arz: sunma, bildirme.

bilumum: bütün, tamamı, hep,
genel olarak.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

fedakâr: kendini veya şahsî men-
faatlerini hiçe sayan, feda eden.

fıkra: parça, mektup, bölüm.

havali: bölge, etraf, çevre, civar.

1. Bu Rabbimin fazlındandır. (Neml Suresi: 40.)

hitap: söylemde bulunmak,
konuşmak.

hürmet: saygı.

makam: yer, mevki.

muhtâc: gerek duyan.

mübarek: feyizli, bereketli,
kutlu.

nam: ad, isim.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-
diüzzaman Said Nursî'nin
eserlerinin adı.

sadık: sözünde, işinde doğru
olan, dostluğu ve bağlılığı iç-
ten olan.

samimi: içten, candan, gönül-
den.

selâm: barış, rahatlık, sela-
met ve esenlik dileme.

şakirt: talebe, öğrenci.

talebe: öğrenci.

zat: kişi, şahıs.

RİSALE-İ NUR

Mazhar-ı esma ü sıfat-ı Bediüzzaman'dır bu,
Mev'ud-ü Risaletten bizlere fazl-ı ihsandır bu,
Kenz-i mahfide muhî-i mekteb-i irfandır bu,
Hava-i zulmette işrak eden şems-i tâbândır bu.

Mişkât-ı misbahtan menşur-u hakikat-i Kur'ân'dır bu,
Mevsim-i âsârda yekta bir gülistandır bu,
İrşad-ı feth-i keşifte serencam-ı hidayettir bu,
Sefîne-i necatta sırr-ı menzile vüsule kaptandır bu.

Leyle-i zulmet-i cehilde nur-u çırağ-ı Yezdandır bu,
Gamgîn gönüllerde behçet-i ferah, feza-i şâdümandır bu,
Şems-i Kur'ân'dan akseden nur-u irfandır bu,
Sultanü'l-eser ve zübdetü'l-meanî-i tefsir-i Fûrkandır bu.

Şeref-i Ehl-i Beyt ve teşcî-i Gavs-ı Âzam'dır bu,
Etba-i Ehl-i Sünnet ve iklim-i marifette sultandır bu,
Maden-i marifet ve ibraz-ı şefkatte ümmü'l-enamdır bu,
Cism-i velâyette evliyaya ruh-u feza-i candır bu.

Bediüzzaman: Said Nursî'ye ilim adamlarınca takılan bir sıfat. Anlamı: çağın eşsiz güzelliği.
behçet-i ferah: ferahlık veren güzelliği.
evliya: veliler, Allah dostları.
gamgin: kederli, hüznü, gamlı.
gülistan: gül bahçesi, gül tar-

lası.
işrak: güneşin doğması.
kenz-i mahfi: gizli hazine.
leyle-i zulmet-i cehil: karanlık cehalet gecesi.
maden-i marifet: bilgi madeni, marifet kaynağı.
mazhar-ı esma: ilâhî isimlerin tecellilerine mazhar oluş.
mev'ud-ü risalet: peygam-

berlik sözü, peygamber vaa-dı.
mişkât-ı misbah: ılık veren lamba, kandil.
muhit-i mekteb-i irfan: etrafı aydınlatan ilim, irfan mektebi çevresi.
nur-u çırağ-ı Yezdan: Cenab-ı Hakkın nurunun çıkışı.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-

diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sefine-i necat: kurtuluş gemisi.
serencam-ı hidayet: hidayet macerası. hidayeti, doğruyu, iyiyi, hakikati ararken karşılaşılan durumlar.
sultanü'l-eser: eserler sultanı.
şems-i Kur'ân: Kur'ân güneşi.
şems-i tâbân: ılık, parlak güneş.
ümmü'l-enam: mahlûkatın anası, halkın sığınağı.
vusul: ulaşma, erişme, yetişme.
yekta: tek, yalnız.

*Kevkeb-i muhakkikinde mü'minlere atâ-i Sübhandır bu,
Vahdet-i mevcut ve râhının semasında Kehkeşandır bu,
İlm ü marifet bahrinde dürr-i yekta-i mercandır bu,
İlm ü hakikatte şüledar mahitab-ı ahirzamandır bu.*

*Müstağrak-ı envar-ı safada gelen bahardandır bu,
Teslîm-i rıza ve nezahet-i istiğnada ayn-ı iz'andır bu,
Risale-i Nur Talebelerine hakikat-i kible-i imandır bu.*

Halil İbrahim (r.h.)

atâ-i Sübhan: İlâhî bağış.

bahir: deniz.

dürr-i yekta: benzeri olmayan, tek inci, eşsiz inci.

ilm ü hakikat: ilim ve gerçek.

ilm ü marifet: bilgi ve maharet.

Kehkeşan: samanyolu.

kevkeb-i muhakkikîn: muhakkiklerin, hakikati araştıranların yıldızları, yıldız gibi olanları.

mercan: denizde geniş resif meydana getiren ve mercanlar takımının örneği olan hayvan ve bunun kalkerli yatağından çıkarılan çoğu kırmızı

renkte ve ince dal şeklinde bir madde, bu madde boncuk gibi süs eşyası olarak kullanılır. mercanlar ancak 40 metre kadar derinlikte yaşayabilirler.

mü'min: iman eden, inanan.

müstağrak-ı envar-ı safa: safa verici nura gark olmuş, safa veren nurlara batmış.

nezahet-i istiğna: Allah'tan başka herkes ve her şeyden

birşey istememek ve beklemeye paklığı, temizliği.

rah: yol, sırat.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sema: gökyüzü, gök.

şüledar: alevli, alevlenmiş.

talebe: öğrenci.

teslim-i rıza: kendi nızasıyla teslim olma.

RİSÂLE-İ NUR

*Bu Nur, eser-i tefsiridir o semavî kitabın,
İlân eder hakikatî, emr-i hakkı bildirir.
İsyanlara, zulümlere maruz olan cihanın,
Bu asırda göz yaşını nur saçarak dindirir.*

*Bu eserdir muztarip gönüllere tesellî,
Bu kararsız âlemin her buhranında nur saçar.
Bu eserdir her zulmette selâmetin rehberi,
Ehl-i iman bu sayede, bu eserle hür yaşar.*

*Masumlara bir öğüttür, gençlerin de rehberi,
Her mazluma “Ağlama,” der, “güleceksin yarın sen.”
Tesellîsi çok yücedir, ibretlidir dersleri;
Beli bükük ihtiyara müjde verir derinden.*

*Bu eserdir insanları dehşetlerden dûr eden,
Kudret eli hâmisidir; hayretfeza hükmü var.
Muannidler teslim olur hükmüne, mağrur iken,
Her serseri feylesofu meftun eden nuru var.*

âlem: dünya, cihan.
buhran: bir işin tehlikeli, kan-
sık bir hâl alması, bunalım,
zor durum, kriz.
dehşet: büyük korku hâli,
korkma, ürkme.
dûr: uzak, irak.
ehl-i iman: inananlar, iman
sahipleri.
emr-i hak: Hakkın emri, Al-
lah'ın emri.
eser: telif, kitap, yayın.

feylesof: felsefe ile uğraşan,
filozof.
hakikat: gerçek, doğru.
hamî: himaye eden, koruyan,
gözetin.
hayretfeza: hayret veren,
hayreti arttıran.
hüküm: hakimiyet, nüfuz,
kumanda.
hür: bağımsız.
ibret: bir durumdan veya
olaydan ders alma, ders çı-

karma.
ihtiyar: yaşlı.
ilân: yayma, duyurma, bildir-
me.
isyan: başkaldırma, itaatsiz-
lik, emre karşı gelme.
Kudret: Allah'ın bütün varlığı
çevreleyen ezeli kuvveti.
mağrur: gururlu; kendini be-
ğenmiş, büyüklük taslayan.
maruz: uğramak, etkilenmek.
masum: küçük çocuk.

mazlum: zulüm görmüş, haksızlı-
ğa uğramış.
meftun: tutkun, müptela, aşırı
bağlanmış.
muannit: inatçı, ayak direyen.
mustarip: ıstırap çeken, sıkıntı
içinde olan.
nur: aydınlık, parıltı, ışıık.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzz-
aman Said Nursî'nin eserlerinin
adı.
selâmet: salımlık, eminlik, kurtu-
luş, korku ve endişeden uzak ol-
ma.
semavî: Allah tarafından olan, ilâ-
hî.
serseri: kayıtsız, düşüncesiz.
tesellî: avutma, acısını dindirme.
zulmet: karanlık.
zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

Bu nur eser, her bilginin, her mü'minin sertacı,
Dertlilerin dermanıdır, her münkiri tokatlar;
Şirklerin hem hedimidir, hem her kaygu ilâcı,
Zındık, zalim ilîşirse, başında volkan patlar.

Ey güç yetmez dehşet veren hâletlerden ağlayan!
Fânîlere aldanarak kırıldıkça bağırma.
Ey zailden, acizlerden medet umup bağlanan!
Gir bu Nurun âlemine, fânîleri çağırma.

Ayıl artık gaflet sarhoşluğundan, durma uyan.
Hevesatın bir ejderdir, kalbini kemirecek.
Yarın mes'ud olacaktır yoklukta Hakkı bulan,
Nura ver nakd-i ömrü, yarın sana verilecek,
Huzuruna uhrada ihtişamlar serilecek.

Risale-i Nurun Kusurlu hadimi

Zekâî

âlem: dünya, cihan.
dehşet: büyük korku hâli, korkma, ürkme.
derman: ilaç, çare.
eser: telif, kitap, yayın.
fânî: ölümlü, geçici.
gaflet: Allah'tan uzaklaşıp nefsinin arzulanına dalmak.
hâdim: hademe, hizmetçi.
hâlet: hal, durum.
hevesat: hevesler.
ihtişam: muhteşemlik, şanlı görünüş, büyük gösteriş.

medet: inayet, yardım, imdat.
mesut: saadetli, bahtlı, mutlu.
mü'min: iman eden, inanan.
münkir: inkâr eden, kabul etmeyen.
nakd-i ömür: ömür sermayesi, hayat sermayesi.
Nur: Risale-i Nur eserleri.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sertâc: baş tacı.

şirk: Allah'a ortak koşma, Allah'tan başka yaratıcının bulunduğuna inanma.
uhra: ahiret, öbür dünya.
volkan: yanardağ, bürkan.
zail: sone eren, yok olan.
zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.
zındık: Allah'a ve ahirete inanmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Şimdiye kadar gizli münâfıklar, Risale-i Nur'a kanunla, adliye ile ve asayiş ve idare noktasından hükûmetin bazı erkânını iğfal edip tecavüz ediyorlardı. Biz, müsbet hareket ettiğimiz için, mecburiyet olduğu zaman tedafûi vaziyetinde idik. Şimdi plânları akim kaldı. Bilâkis, tecavüzleri Risale-i Nur'un dairesini genişletti. Bu defa yeni hurufla *Asa-yı Mûsa'yı* tab' etmek niyetimiz, ihtiyarımız olmadığı halde, tecavüz vaziyeti Risale-i Nur'a veriliyor gibidir. Bu hâdisenin ehemmiyetli bir hikmeti şu olmak gerektir:

Risale-i Nur, bu mübarek vatanın manevî bir halâskârı olmak cihetiyle şimdi iki dehşetli manevî belâyı def' etmek için matbuat âlemi ile tezahüre başlamak, ders vermek zamanı geldi veya gelecek gibidir zannederim.

O dehşetli belâdan birisi: Hristiyan dinini mağlûp eden ve anarşiliği yetiştiren şimalde çıkan dehşetli dinsizlik cereyanı, bu vatani manevî istilâsına karşı Risale-i Nur, sedd-i Zülkarneyn gibi bir sedd-i Kur'ânî vazifesini görebilir ve âlem-i İslâmın bu mübarek vatanın ahalisine karşı pek şiddetli itiraz ve ittihamlarını izale etmek için matbuat lisaniyla konuşmak lâzım gelmiş diye kalbime ihtar edildi.

Ben dünyanın halini bilmiyorum. Fakat, Avrupa'da istilâkârane hükmeden ve edyan-ı semaviyeye dayanmayan

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.
ahali: halk.
akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.
âlem: dünya, cihan.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.
Asa-yı Mûsa: Bediüzzaman

Said Nursî'nin bir eseri.
asayiş: emniyet, kanun ve nizâm hakimiyetinin sağlanması.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
belâ: musibet, sıkıntı.
bilâkis: aksine, tersine.
cihet: yön, sebep, vesile.
def: mani olma, kovma, ortadan kaldırma.
defa: kere, kez, yol.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
edyan-ı semaviye: semavî

dinler, Allah tarafından gönderilmiş olan hak dinler.
ehemmiyetli: önemli.
erkân: ileri gelenler.
hâdis: olay.
halâskâr: kurtarıcı.
hikmet: ilahî gaye, yüksek bilgi.
huruf: harfler.
hüküm: hakimiyet, hakim olma.
idare: yönetim, memleket işlerinin yürütülmesi.

iğfal: yanıltma, gafilte düşürerek kandırma, aldatma.
ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.
ihtiyar: irade, tercih.
istilâ: ele geçirme, kaplama, yayılma.
istilâkârane: istila ederek, yayılarak.
itiraz: direnme, karşı koyma.
ittiham: suç altında bulunma, töhmetli olma.
izale: yok etme, ortadan kaldırma.
lisan: dil.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
matbuat: basılmış şeyler, kitaplar, gazeteler, v.s.
mecburiyet: mecbur olma, zorunluluk durumu, zorunluluk.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
münafık: nifak sokan, iki yüzlülük eden, ara bozucu.
müspet: olumlu.
niyet: maksat, meram.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sedd-i Kur'ânî: Kur'ân'a ait set, Kur'ân'ın yıkılmaz seddi, kalesi.
sedd-i Zülkarneyn: Zülkarneyn'in seddi; Zülkarneyn'in Ye'cüc ve Me'cüc kavminden korunmak isteyenler için yaptırdığı çok büyük ve sağlam set, kale.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
şimal: kuzey.
tab: basma.
tecavüz: haddini aşma, söz ve harekette ileri gitme.
tedafûi: kendini koruma, savunma ile ilgili, savunmaya ait.
tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.
vaziyet: durum.

dehşetli cereyanın istilâsına karşı Risale-i Nur hakikatleri bir kal'a olduğu gibi, âlem-i İslâmın ve Asya kıt'asının hâl-i hazırdaki îtiraz ve ittihamını izale ve eskideki muhabbet ve uhuvvetini iade etmeye vesile olan bir mu'cize-i Kur'âniyedir. Bu memleketin vatanperver siyasîleri çabuk aklını başına alıp Risale-i Nur'u tab' ederek resmî neşretmeleri lâzımdır ki, bu iki belâya karşı siper olsun.

Acaba bu yirmi sene zarfında iman-ı tahkikiyi pek kuvvetli bir surette bu vatanda neşreden Risale-i Nur olmasaydı, bu dehşetli asırda acip inkılâp ve infilâklarda bu mübarek vatan, Kur'an'ını, imanını dehşetli sadmelerden tam muhafaza edebilir miydi? Her ne ise...

Risale-i Nur'a, daha vatana, idareye zararı dokunmak bahanesiyle tecavüz edilmez; daha kimseyi o bahane ile inandıramazlar. Fakat cepheyi değiştirip, din perdesi altında bazı safdil hocaları veya bid'a taraftarı veya enaniyetli sofimeşreplileri bazı kurnazlıklarla Risale-i Nur'a karşı—iki sene evvel İstanbul'da ve Denizli civarında olduğu gibi—istimal etmek ve Risale-i Nur'a ve şakirtlerine ayrı bir cephede tecavüz etmeye, münafıklar çabalıyorlar. İnşallah muvaffak olamazlar.

Risale-i Nur Şakirtleri, tam ihtiyatla beraber, bir taarruz olduğu vakitte münakaşa etmesinler, aldırmasınlar; aldanan, ehl-i ilim ve imansa, dost olsunlar, “Biz size ilişmiyoruz, siz de bize ilişmeyiniz. Biz ehl-i imanla kardeşiz” deyip yatıştırınsınlar.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
bahane: vesile, sebep.
belâ: musibet, sıkıntı.
bid'a: dinin aslına uymayan adet ve uygulamalar.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
civar: çevre, yöre, etraf.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
ehl-i ilim: ilim sahipleri, ilim adamları.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.
evvel: önce.
hakikat: gerçek, doğru.
hâl-i hazır: şimdiki durum.
iade: geri verme.
idare: yönetim, memleket işlerinin yürütülmesi.
ihtiyat: uzak görüşlü olma, geleceği düşünerek tedbirli hareket etme.
iman: inanç, itikat.
iman-ı tahkiki: tahkiki iman, imana dair bütün meseleleri inceleyip delil ve bürhan ile inanma.
infilâk: patlama, şiddetli patlama.
inkılâp: değişme, dönüşme.
inşallah: Allah izin verirse.
istilâ: ele geçirme, kaplama, yayılma.
istimâl: kullanma.
itiraz: direnme, karşı koyma.
ittihâm: suç altında bulunma, töhmetli olma.
izale: yok etme, ortadan kaldırma.
kal'a: büyük hisar.

kıt'a: yer yüzündeki yedi büyük kara parçasından her biri, ana kara.
mu'cize-i Kur'âniye: Kur'an'a ait mu'cize.
muhabbet: sevgi, sevmek.
muhafaza: koruma.
muvaffak: başarmış, başarılı.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
münafık: nifak sokan, iki yüzlülük eden, ara bozucu.
münakaşa: tartışma.
neşr: yayım, yayın.

resmî: devlet adına olan.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.
sadme: ansızın başa gelen ve sarsan belâ, felâket.
safdil: saf gönüllü, temiz kalpli.
siper: koruyucu engel, kalın.
siyasî: siyasetle uğraşan, siyaset adamı.
sofimeşrep: tasavvuf ehli, riyazet ve nefisle mücadele ile

hakikate ermeye çalışan.
suret: biçim, şekil, tarz.
şakirt: talebe, öğrenci.
taarruz: saldıрма, sataşma, ilişme.
tab: basma.
tecavüz: haddini aşma, söz ve harekette ileri gitme.
uhuvvet: kardeşlik.
vatanperver: yurtsever, vatanına düşkün, vatanını seven kimse.
vesile: bahane, sebep.
zarfında: süresince.

Saniyen: Mübareklerin pehlivanı hem Abdurrahman, hem Lütfi, hem Büyük Hafız Ali manalarını taşıyan büyük ruhlu Küçük Ali kardeşimiz bir sual soruyor. Halbuki o sualin cevabı Risale-i Nur'da yüz yerde var. "Risale-i Nur'un erkân-ı imaniye hakkında bu derece kesretli tahşidatı ne içindir? Bir âmî mü'minin imanı büyük bir velinin imanı gibidir, diye eski hocalar bize ders vermişler." diyor.

Elcevap: Başta *Âyetü'l-Kübra*, meratib-i imaniye bahislerinde ve ahire yakın Müceddid-i Elf-i Sanî İmam-ı Rabbanî beyanı ve hükmü ki: "Bütün tarikatlerin mün-tehası ve en büyük maksatları hakaik-ı imaniyenin inkişafıdır. Ve bir mesele-i imaniyenin katiyetle vuzuhu, bin kerametlerden ve keşfiyatlardan daha iyidir." Ve *Âyetü'l-Kübra*'nın en ahirdeki ve Lâhikadan alınan o mektubun parçası ve tamamının beyanatı cevap olduğu gibi, Meyve Risalesinin tekrar-ı Kur'âniye hakkında Onuncu Meselesi, Tevhid ve iman rükünleri hakkında tekrarlı ve kesretli tahşidat-ı Kur'âniyenin hikmeti, ay-nen bitamamiha onun hakikî tefsîri olan Risale-i Nur'da cereyan etmesi de cevaptır.

Hem, iman-ı tahkîkî ve taklîdî ve icmalî ve tafsîlî ve imanın bütün tehacümata ve vesveseler ve şüphelere karşı dayanıp sarsılmamasını beyan eden Risale-i Nur parçalarının izahatı, büyük ruhlu Küçük Ali'nin mektubuna öyle bir cevaptır ki, bize hiçbir ihtiyaç bırakmıyor.

ahir: sonu, son kısmı.

âmî: bilgisiz, cahil.

Ayetülkübra: en büyük delil, ayet anlamında Risale-i Nur'da 7. Şua adlı eser.

bahis: konu.

beyan: anlatma, açıklama.

beyanat: açıklamalar, izahlar.

bitamamiha: tamamen, bütünyle, hepsi.

cereyan: olma, meydana gelme.

erkân-ı imaniye: imana ait esaslar.

hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatlar, imanı gerçekler.

hakiki: gerçek.

hikmet: ilahî gaye, yüksek bilgi.

hüküm: emir, bir konu hakkında verilen karar.

icmalî: kısaca, topluca, tafsilsiz, toplu, kısa.

iman: inanç, itikat.

iman-ı tahkîkî: tahkîkî iman, imana dair bütün meseleleri inceleyip delil ve bürhan ile inanma.

inkışaf: ortaya çıkma, gelişme.

izahat: izahlar, açıklamalar.

kat'iyet: kat'îlik, kesinlik.

keramet: Allah'ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.

kesretli: çokluğu olan, çok fazla.

keşfiyat: keşifler, Allah'ın ilham etmesiyle gösterilen gaybla ilgili sırlar.

mana: anlam.

meratib-i imaniye: iman

mertebeleri.

mesele-i imaniye: imanı mesele, imanla ilgili mesele.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

mü'min: iman eden, inanan.

müntehâ: bir şeyin ulaşabildiği son yer, nihayet.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

rûkn: esas, kaide, prensip.

saniyen: ikinci olarak.

sual: soru.

tafsîlî: detaylı, açıklamalı olan.

tahşidat: yığınaklar; yığınak.

tahşidat-ı Kur'âniye: Kur'an'ın tahşidatı, Kur'an'da ısrarla üzerinde durulan hakikatler.

taklidi: taklitle yapılan.

tarikât: Allah'a ulaşmak için şeyhin gözetiminde müridin takip edeceği terbiye usul ve yolu.

tefsir: Yorum, şerh.

tehâcümât: hücumlar, saldırılar.

tekrarât-ı Kur'âniye: Kur'an'ın tekrarlamaları, Kur'an'da tekrarlanan ibâre, mevzu ve ayetler.

tevhid: Allah'ın bir olduğuna inanma, birleme.

velî: Allah'ın sevgisine, himayesine kavuşmuş, ermiş kimseler, Allah dostu, evliya.

vesvese: şüphe, kuruntu, kalbe gelen asılsız kötü ve sinsî düşünce.

vuzuh: vazih olma hali, açıklık.

İkinci Cihet: İman, yalnız icmalî ve taklîdî bir tasdîka münhasır değil; bir çekirdekten tâ büyük hurma ağacına kadar ve eldeki âyinede görünen misalî güneşten tâ deniz yüzündeki aksine, tâ güneşe kadar mertebeleri ve inkişafı olduğu gibi, imanın o derece kesretli hakikatleri var ki, binbir esma-i İlâhiye ve sair erkân-ı imaniyenin kâinat hakikatleriyle alâkadar çok hakikatleri var ki, “Bütün ilimlerin ve marifetlerin ve kemalât-ı insaniyenin en büyüğü imandır ve iman-ı tahkîkîden gelen tafsîlî ve bürhanlı marifet-i kudsiyedir” diye ehl-i hakikat ittîfak etmişler.

Evet, iman-ı taklîdî, çabuk, şüphelere mağlûp olur. Ondan çok kuvvetli ve çok geniş olan iman-ı tahkîkîde pekçok meratib var. O meratiblerden ilmelyakîn mertebesi, çok bürhanlarının kuvvetleriyle, binler şüphelere karşı dayanır. Halbuki taklîdî iman bir şüpheye karşı bazan mağlûp olur.

Hem, iman-ı tahkîkînin bir mertebesi de aynelyakîn derecesidir ki, pekçok mertebeleri var. Belki esma-i İlâhiye adedince tezahür dereceleri var. Bütün kâinatı bir Kur’ân gibi okuyabilecek derecesine gelir. Hem, bir mertebesi de hakkalyakîndir. Onun da çok mertebeleri var. Böyle imanlı zatlara şübehat orduları hücum da etse, bir halt edemez.

Ve ulema-i ilm-i kelâmın binler cild kitapları, akla ve mantığa istinaden telif edilip, yalnız o marifet-i imaniyenin bürhanlı ve aklî bir yolunu göstermişler. Ve

aklî: akla dayanan, akıl ile ilgili.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
âyine: ayna.
aynelyakîn: gözle görür derecede inanma; bir şeyi görerek ve seyrederek bilme.
bürhan: delil, ispat, hüccet.
ehl-i hakikat: hakikati arzularanlar, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah adamı.
erkân-ı imaniye: imana ait esaslar.
esma-yı İlâhiye: Allah'ın isimleri.
hakikat: gerçek, doğru.
hakkalyakîn: marifet mertebesinin en yükseği; bir şeyi yaşayarak, içine girerek, doğruluğundan şüpheye asla yer bırakmayacak biçimde kesin olarak bilme.
halt: karıştırma, uygunsuz fiil ve davranış.
icmalî: kısaca, topluca, tafsilsiz, toplu, kısa.
ilmelyakîn: yakîn ile bilme, bir şeyi ilim ve delil ile kesin olarak bilme, tanıma, kabul etme; aksi mümkün olmayan açık, kesin ve sağlam bilgi.
iman: inanç, itikat.
iman-ı tahkîkî: tahkîkî iman, imana dair bütün meseleleri inceleyip delil ve bürhan ile inanma.
iman-ı taklîdî: taklîdî iman, az şüphelere mağlûp olabilen, baş-

kararını takliden olan iman.
inkişaf: ortaya çıkma, keşfolunma; gelişme.
istinaden: istinad ederek, dayanarak.
ittîfak: birleşme, fikir birliği etme.
kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
kemalât-ı insaniye: insana ait mükemmellik ve olgunluklar.
kesretli: çokluğu olan, çok

fazla.
marifet: bilme, derin bilgi.
marifet-i imaniye: imanı bilgî, malûmat.
marifet-i kudsiye: mukaddes marifet, kudsî bilgi, sanat.
meratip: mertebeler, basamaklar.
mertebe: derece, basamak.
misalî: misale ait, nümuneye ait.
münhasır: hasredilmiş, ayrılmış, bir şeye veya kimseye mahsus.

sâir: diğer, başka, öteki.
şübehat: şüpheler.
tafsilî: detaylı, açıklamalı olan.
taklîdî: taklitte yapılan.
tasdik: doğrulama, onaylama.
telîf: kitap yazma, eser ortaya koyma.
tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.
ulema-yı ilm-i kelâm: kelâm ilmi âlimleri.
zat: kişi, şahıs.

ehl-i hakikatin yüzer kitapları keşfe, zevke istinaden o marifet-i imaniyeyi daha başka bir cihette izhar etmişler. Fakat, Kur'ân'ın mu'cizekâr cadde-i kübrası, gösterdiği hakaik-ı imaniye ve marifet-i kudsiye; o ulema ve evlîya'nın pekçok fevkinde bir kuvvet ve yüksekliktedir.

İşte Risale-i Nur, bu camî ve külli ve yüksek marifet caddesini tefsir edip, bin seneden beri Kur'ân aleyhine ve İslâmiyet ve insaniyet zararına ve adem âlemleri hesabına tahribatçı külli cereyanlara karşı Kur'ân ve iman namına mukabele ediyor, müdafaa ediyor. Elbette hadsiz tahşidâta ihtiyacı vardır ki, o hadsiz düşmanlara karşı dayanıp, ehl-i imanın imanını muhafazasına Kur'ân nuruyla vesile olsun. Hadîs-i şerifte vardır ki: “Bir adam seninle imana gelmesi, sana sahra dolusu kırmızı koyunlardan daha hayırlıdır.” Bazan bir saat tefekkür, bir sene ibadetten daha hayırlı olur. Hattâ Nakşîlerin hafî zikre verdiği büyük ehemmiyet, bu nevî tefekküre yetişmek içindir. Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua ediyorum.

1 **الْباقِي هُوَ الْبَاقِي**

*Kardeşiniz
Said Nursî*

yanarak.
izhar: gösterme, açığa vurma.
keşif: gizli bir şeyi bulma, meydana çıkarma.
külli: umumî, genel.
marifet: bilme, derin bilgi.
marifet-i imaniye: imanî bilgi, malûmat.
marifet-i kudsiye: mukaddes marifet, kudsî bilgi, sanat.
mu'cizekâr: mu'cizeli, mu'cize hâlinde.
muhafaza: koruma.
mukabele: karşılık.
müdafaa: savunma, koruma.
Nakşî: Hz. Şah-ı Nakşibend'in kurduğu tarikat ve bu tarikata mensup olan.
nam: adına, yerine.
nevi: çeşit.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sahra: büyük çöl, geniş saha.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.
tahşidat: yığınaklar, yığınak.
tefekkür: derin düşünme; eşyanın hakikatini, yaratıcının sırlarını kavramak ve ibret almak için zihnen ve kalben düşünme.
tefsir: Yorum, serh.
ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.
umum: bütün, herkes.
vesile: bahane, sebep.
zikr: Allah'ın adlarını anarak dua etme, Allah'ı anma.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır

adem: yokluk, hiçlik.
âlem: dünya, cihan.
aleyh: karşı, karşıt.
cadde-i kübra: en büyük cadde, en selametli yol, Kur'an yolu.
camî: cem eden, toplayan, içine alan.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
cihet: yön, sebep, vesile.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehl-i hakikat: hakikati arzulayanlar, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah adanmış.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
evliya: veliler, Allah dostları.
fevkinde: üstünde.

hadis-i şerif: Peygamberimizden aktarılan sözlerin genel adı.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hâfî: gizli, açıktan olmayan.
hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.
iman: inanç, itikat.
insaniyet: insanlık, bütün insanlar.
istinaden: istinat ederek, da-

Aziz, sıddık kardeşlerim,

“İhlâs” ve mektupların suretlerinin hafiyeler tarafından alınması, sizi müteessir etmesin. Zaten o mektupları ve İhlâs ve ihbar-ı Aleviyeyi onlara okutmak, Risale-i Nur hesabına ve fütuhatına lâzım idi. Hem bu hâdis zamanında İstanbul’da bolşevizm aleyhindeki nümayiş hâdisesi, Risale-i Nur’a karşı perde altında hücum eden iki kuvvet birbirine vaziyet almaya başladığı cihetle, Risale-i Nur fütuhatına büyük bir vesiledir. Muvakkat bize karşı bazı ilişkiler olsa da, hiç ehemmiyeti yok. Çünkü, bolşevizmin, Müslümanlar içinde anarşilik mahiyetinde küfr-ü mutlak ve fikr-i tabiatla yerleştirilmesine mukabil ancak ve ancak Risale-i Nur’un fevkalâde kuvvetli hakikatleri çıkabilmesinden, milliyetperver ve vatanperver ve siyasetçiler ve dindarlar, Risale-i Nur’un arkasına girmeye ve onunla barışmaya ve onunla siper almaya bir yol açılıyor nazarıyla bakıyoruz.

Said Nursî

AFYON EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜNE

Zatınızı tanımadan bir defa gördüğüm vakit, insafı ve adaletli gördüğümden, herkesten evvel alâkadar olduğum

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakka niyet, âdillik.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

aleyh: karşı, karşıt.

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bolşevizm: Lenin tarafından geliştirilen komünist nazariye ve uygulama, ihtilâl yoluyla proletarya iktidarı kurma taraftarlığı, bolşeviklik.

cihet: yön, sebep, vesile.

defa: kere, kez, yol.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

met.

evvel: önce.

fevkalâde: olağanüstü.

fikr-i tabiat: her şeyi tabiat yapıyor fikri, düşüncesi.

fütuhât: zaferler, fetihler, galibiyetler.

hâdis: olay.

hafiye: saklı ve gizli olayları araştıran polis.

hakikat: gerçek, doğru.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yap-

ma.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanı hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.

mahiyet: durum, vaziyet.

milliyetperver: milletini seven, ulusçu, milliyetçi.

mukabil: karşılık.

muvaqqat: geçici.

müteessir: üzgün.

nazar: bakış, dikkat.

nümayiş: gösteri.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-

diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

siper: koruyucu engel, kalın.

suret: nüsha, kopya.

vatanperver: yurtsever, vatanına düşkün, vatanını seven kimse.

vaziyet: durum.

vesile: bahane, sebep.

zat: kişi, şahıs.

bir hakikati size beyan ediyorum. O hakikati, alâkadar makamata vazifeniz îtirabıyla bildirmeyi size bırakıyorum. O hakikat de şudur:

Benim şimdiki vaziyetim, tarihte emsali yoktur. Herşeyden tecrid-i mutlak içinde, herkesten, hattâ camideki cemaat adamlarından ve temastan memnu olduğum halde, ihtiyarlık, hastalık, yoksuzluk içinde birden kalbime geldi ki: Madem ben de bu vatanın bir evlâdım; bu vatanın saadetine hizmet etmek, benim için farzdır. Maddî cihette elimden hiçbir şey gelmiyor. Yalnız Kur'ân'dan anladığım ve kaleme aldığım *Meyve Risalesi* ile *Hüccetü'l-Bâliğâ'yı* yeni hurufla tab' etmek için bazı kardeşlerime izin verdim. O iki Risaleyi iki seneye yakın alâkadar Ankara makamâtı ve ehl-i vukûfu, hem Denizli Mahkemesi tetkikten sonra mucib-i mes'uliyet hiçbir şey bulamayarak bize resmen teslim ettiler. Hem cevap gönderdim ki, sansüre ve büyük muharrirlere göstersinler, sonra tab' etsinler. Hem, tabdan sonra resmen hükûmetin on iki makamâtına vermek bir usûldür. Sonra da *İhlâs Risalesi* ile *İktisad Risalesi'*ni de o iki Risalenin ahirine ilhak edip, yeni hurufla tab' edilsin.

Katiyen size beyan ediyorum ki, benim maksadım, bunun tab'ında bu mübarek milleti ve vatânı manevî ve maddî anarşilikten muhafaza etmek ve asayiş ve inzibata manevî yardım etmek ve anarşiliği uyandıran haricî bir cereyanın istilâsına manevî sed çekmek ve âlem-i İslâmın bize karşı îtiraz ve ittihamını izaleye ve eski muhabbet ve uhuvvetini celb etmeye çalışmaktır. Fakat,

ahir: sonu, son kısmı.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.

asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetinin sağlanması.

beyan: anlatma, açıklama.

celp: çekme, çekiş, kendine çekmek.

cemaat: bir mezhebe veya bir gruba bağlı olanların oluşturduğu topluluk.

cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.

cihet: yön.

ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.

emsal: örnekler, benzerler.

evlât: çocuğum.

farz: kesin yapılması gerekli olan; İslâmiyette kesin olarak yapılması gereken emir.

hakikat: gerçek, doğru.

haricî: dışa ait, dış dünya ile ilgili.

hizmet: görev, vazife.

huruf: harfler.

ilhak: ilâve etme, ekleme, katma.

inzibat: düzeni sağlama, asayiş yoluna koyma.

istilâ: ele geçirme, kaplama, yayılma.

itiraz: direnme, karşı koyma.

ittiham: suç altında bulundurma, töhmetli olma.

izale: yok etme, ortadan kaldırma.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

maddî: madde ile alâkali.

madem: değil mi ki.

makamat: makamlar.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

memnu: yasaklanmış, men edilmiş, yasak.

mucib-i mes'uliyet: mes'uliyet gerektirici, sorumluluk gerektiren.

muhabbet: sevgi, sevmek.

muhafaza: koruma.

muharrir: yazan, yazar.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

saadet: mutluluk.

sansür: her türlü yayının, sinema, tiyatro eserlerinin hükümetçe, önceden denetlenmesi işi, yayını ve gösterilmesinin izne bağlı olması.

set: mani, perde, engel.

tab: kitap basma.

tecrîd-i mutlak: tam bir yalnızlık, hiç kimseyle görüşmemek.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.

usûl: yol, tarz, üslûp, şekil.

vazife: görev.

vaziyet: durum.

maatteessüf, ben dünya ile alâkadar olmadığım ve ehl-i idare ile de görüşmediğim ve dünya hâlini bilmediğim ve kanunsuz ilişmek belâsına maruz kaldığım, eskiden beri perde altında bana husumet eden bazı insanlar, fırsat bulup zabıta'yı, ya adliyeyi evhamlandırıyorlar.

Ezcümle: Acîb bir tesadüfle işittim ki, dört Risalem ile bu iki sene zarfında yazdığım mektupların suretini taharrî memurları şimendiferde tutmuşlar. O Risalelerin ikisi, İhlâstır. Gerçi bir derece mahremdir; fakat, mahkeme, hem Ankara ehl-i vukûfu tetkikten sonra zararsız görmüşler ki, bize iade ettiler. Hem, sansüre ve büyük muharrirlere göstermek için İstanbul'a gönderilmiş.

"İktisad" ise, bu zamanda herkese lâzımdır. On Sekizinci Lem'a olan keramet-i Aleviye ise, yanlışlıkla onlara, beraber gönderilmiş. Değil o Risaleyi tab' etmek, belki en mahrem kardeşlerime de ancak okumasına izin veriyorum. Hem, o, dünyaya bakmıyor. Hem, ehl-i vukuf ve mahkeme, tetkik etmiş, bize iade etmişler. Hem, on sene evvel Eskişehir Hapishanesinde çok sıkıntılı bir zamanımda ve teselliye çok muhtaç olduğum bir zamanda bir müjde-i manevî kalbime geldi, ben de kaleme aldım.

Amma benim bu iki sene, belki dört beş senede yazdığım mektupların suretleri, değil o Risalelerle beraber tab' ve neşretmek, belki mahrem bir iki dostumun arzu-u ile okunmasını merak edip beraber gönderilmiş.

Bu mektupları kendim yazdığımın sebebi, benim yü-zümden hapiste sıkıntı çekenlere bir teselli, bir

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münase-betli, bağlı.

amma: ama, lakin, ancak.

arzu: istek, heves, niyet.

belâ: musibet, sıkıntı.

ehl-i idare: idare edenler, devleti yönetenler.

ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.

evham: vehimler, zanlar, kurun-tular.

evvel: önce.

ezcümle: bu cümleden ola-rak.

gerçi: her ne kadar...

husumet: düşmanlık.

iade: geri verme.

keramet-i Aleviye: Hz. Ali'ye ait keramet, olağanüstü, fev-kalâde hâl.

maatteessüf: ne yazık ki, üzümlerle belirteyim ki.

mahrem: herkesçe bilinme-mesi gereken, gizli.

maruz: uğramak, etkilenmek.

merak: endişe.

muharriir: yazar, yazar.

muhtâc: gerek duyan.

müjde-i manevî: manevî müjde.

neşr: yayım, yayın.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

sansür: denetleme işini ya-pan kurul.

suret: nüsha, kopya.

suret: nüsha, kopya.

şimendifer: tren.

tab: basma.

taharri: soruşturma.

tesadüf: rastlantı.

teselli: avutma, acısını dindir-me.

tetkik: dikkatle araştırma, in-celeme.

zabıta: şehir güvenliğini sağ-lamakla vazifeli bulunan ida-re, polis.

zarfında: süresince.

musahabe ve bu vatan ve millete dünya ve ahiretlerine yirmi seneden beri büyük menfaati görülen Risale-i Nur hakkında bir müdavele-i efkâr etmek içindir. Hem zatınıza, hem Ankara makamatına yazdığım bazı hasb-i hal-ler, belki içinde bulunmuş.

İşte bu mahiyetteki Risaleler ve mektuplar, taharrî memurları tarafından alınmış; belki size de gelmiş veya gelecek ihtimaliyle size bu hakikati beyan ediyorum. Benim şimdi pek ağır beş altı cihetteki sıkıntılara evham yüzünden kanunsuz bana iştirirmeye meydan vermemenizi sizin vazifeperverliğinizden ve ciddiyetinizden ümit ediyorum.

65

[İstanbul'da hadiseyi gören Risale-i Nur talebelerinin mektubundan bir parçadır.]

Aziz kardeşlerim,

¹ **لَهُ الْحَمْدُ وَالْمِنَّةُ** dün, Nurun manevî bir fütuhâtı bütün

azamet ve dehşetiyle İstanbul'da görüldü. Küfr-ü mutlakı dünyaya, hususan âlem-i İslâma yerleştirmek isteyen bir cemiyet ve onun naşir-i efkârı ve mürevvic-i âmâlî olan bir iki gazete matbaası ve kütüphanesi darma dağın edilerek; dinsiz yaptık, komünist yaptık zannedilen gençlik ve mekteplilerin ağızıyla ve harekâtıyla ve fiille-riyle protesto edildi. “Kahrolsun komünistlik!” diye

bu olan kimse.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanı hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.

mahiyet: durum, vaziyet.

makamat: makamlar.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mektep: öğrenci, üniversite öğrencisi.

menfaat: fayda.

musahabe: sohbet etme, söyleşme, görüşme.

müdavele-i efkâr: larşıklı fikir alış-verişinde bulunma.

mürevvic-i âmâl: gaye ve emelleri yayan.

naşir-i efkâr: düşünceleri, fikirleri yayan, neşreden.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

taharrî: soruşturma.

vazifeperver: vazife sever, çalışmayı seven, vazifesini sevip ona bağlı olan.

zat: kişi, şahıs.

1. Hamd ve minnet Allah'a mahsustur.

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

azamet: büyüklük, ululuk, yücelik.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

beyan: anlatma, açıklama.

cemiyet: topluluk, birlik.

ciddiyet: ciddîlik.

cihet: yön.

dehşet: olağanüstü heyecan verici.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

fiil: iş, hareket.

fütuhât: zaferler, fetihler, galibiyetler.

harekât: hareketler, davranışlar.

hasbîhal: halleşme; görüşüp konuşma, sohbet.

hususan: bilhassa, özellikle.

ihtimal: olabilirlik.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensu-

beddualar edildi. Bu cemiyetin, binler lira maddî, milyonlar lira da manevî zararı oldu. Ve üzülen bizlere, kalbimiz ve ruhumuzla çok alâkadar bir şahs-ı manevî, “Ey Nurcular! Şimdi maddî imkân hâsıl olmuyor diye üzülmeyiniz. Nurun fütuhâtı geniş bir sahada devam ediyor. Külli bir muvaffakiyet hâsıl oluyor...” vesaire vesaire diye bağırdı.

هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي¹

66

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Size, manidar ve acip ve Risale-i Nur’un talebeleriyle ve Risale-i Nur’a ve Âyetü’l-Kübra’nın kerametiyle ve ehl-i dünyanın ilişmek niyetleriyle alâkadar karşımda es-kiden belediye bulunan hükûmet dairelerinden birisi, hiçbir şey kurtulmayarak, hiç görmediğimiz acip bir parlamakla gecenin en soğuk bir vaktinde üç saat cehennem gibi yandığı halde, tam bitişiğinde, Risale-i Nur’un Çalışkan’larından bir talebesi, yine iki kardeşinin, ma-sum Ceylân’ın sermayelerinin kısm-ı azamı bulunan büyük mağazaları, o yangın yeri ile iki küçük dükkân fasıla ile o dehşetli yangın bütün şiddetiyle mağazaya doğru gelirken bîçare Ceylân yanıma geldi, dedi: “Biz yanıyoruz, mahvolduk.”

Ben de iki gün evvel mağazalarında bulunan Âyetü’l-Kübra’nın bir kısım matbu nüshalarını yanıma getirmek

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

Âyetülkübra: en büyük delil, ayet anlamında Risale-i Nur’da 7. Şua adlı eser.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

beddua: bir kimsenin kötü olması için dua, kötü dua.

bîçare: çaresiz, zavallı.

cemiyet: dernek, topluluk.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehl-i dünya: dünyaya bağlı, dünya adamı, ahireti düşünmeyen.

evvel: önce.

fasıla: ara.

fütuhât: zaferler, fetihler, galibiyetler.

hâsıl: elde edilenlerin hepsi, meydana gelme.

imkân: olabilirlik, olanak.

keramet: Allah’ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hadiseler.

kısım-ı azam: büyük kısım, ekseriyet, çoğunluk.

külli: umumî, genel.

maddî: madde ile alâkalı.

mahvolma: yok olma, ortadan kalkma, batma.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

manidar: nükteli, ince manalı.

masum: saf, temiz.

matbu: tab edilmiş, basılmış.

muvaffakiyet: başarı.

niyet: maksat, meram.

1. Bu Rabbimin fazlındandır. (Neml Suresi: 40.)

Nur: Risale-i Nur eserleri.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur’ları okuyup neşreden kimse.

nüsha: suret.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

sermaye: varlık, servet.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaatle meydana gelen manevî şahıs.

talebe: öğrenci.

vesaire: ve başkaları, bunun gibileri.

için söyledim, fakat getirmedi. Demek o ateşi söndürmek için orada kalmıştı.

Ben de Risale-i Nur'u ve *Âyetü'l-Kübra*'yı şefaathçi yapıp, "Yâ Rabbi, kurtar" dedim. Üç saat, o dehşetli yangın, hücumunda bütün o büyük daireyi mahvetti, altında ve bitişiğindeki dükkânları bütün yaktı, yıktırdı. Risale-i Nur'un ve *Âyetü'l-Kübra*'nın hıfzında olan mağazaya kat'iyen ilişmedi ve altındaki şakirdin dükkânı da müstesna olarak sağlam kaldı. Yalnız ahali camlarını kırdılar. Eğer ahali ilişmeseydi, eşyalarını almasaydılar, hiçbir zarar olmayacaktı.

İşte, Isparta halıcıhanesinin yangını ile, Risale-i Nur'un derslerine köşklerini tahsis eden zatların o dehşetli yangınla bitişik iki kardeşinin iki hanesinin kurtulması Risale-i Nur'un bir kerameti olduğu gibi, Kastamonu'da aynen bu Emirdağı yangını gibi, orada, karşımdaki dehşetli bir yangının ittisalindeki Risale-i Nur Şakirtlerinden Hafız Ahmed'in evi harika bir surette kurtulması ve hemşiresinin üçüncü kat yangın içinde harika bir tarzda, hem elmas ve altın mücevheratını, hem canını Risale-i Nur'un berekâtıyla kurtarması misillü, burada da, bu yangında, Risale-i Nur'un çalışkan talebelerinden ve Çalışkan hanedanından üç kardeşi olarak dört zatın o dehşetli yangından kurtulması, Risale-i Nur'un ve *Âyetü'l-Kübra*'nın bir kerameti olduğuna hem benim, hem onların, hem sair kardeşlerimizin kat'i kanaatimiz geldi. Burada eksik olmayan az bir rüzgâr esseydi, o çarşı dükkânlarının ekserisini yandırabilirdi. Hattâ *Âyetü'l-Kübra*

ahali: halk.

Âyetü'l-kübra: en büyük delil, ayet anlamında Risale-i Nur'da 7. Şua adlı eser.

berekât: bolluklar, bereketler.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ekseri: çoğu kısmı.

elmas: çok kıymetli bir mücevher.

hânedân: köklü ve büyük aile.

le.

hârîka: olağanüstü.

hemşire: kız kardeş, bacı.

hıfz: saklama, koruma, muhafaza etme.

ittisal: bitişiklik.

kanaat: inanma.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

keramet: kerem, lütuf, ihsan,

bağış.

mahv: perişan etme, harap etme.

misillü: benzeri, gibi, aynı, benzer gibi, eş kabilinden.

mücevherat: mücevherler.

müstesna: istisna olan, hariç.

Rabbî: benim Rabbim, Allah'ım.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin

eserlerinin adı.

sâir: diğer, başka, öteki.

suret: biçim, şekil, tarz.

şakirt: talebe, öğrenci.

şefaath: birinden başkasının kusurağının veya suçunun bağışlanmasını dileme.

tahsis: bir şeyi belli bir gaye için kullanma.

talebe: öğrenci.

tarz: biçim, şekil.

zat: kişi, şahıs.

mağazasından on-on beş dükkân tâ uzakta eşyalarını çıkarıp kaçırdılar.

Bazı emarelerle, Sandıklı'da, hem Afyon, Kütahya ortasında, Risale-i Nur'a ve yeni mektuplarını elde etmeleriyle bana karşı bir ilişmek emareleri göründü. O iki hâdisede, İstanbul hâdiseleriyle tokat yediler. Bu defa, niyetlerinde bana ilişmek cezası olarak bu tokat geldi, inşaallah o niyetten onları vazgeçirdi ve korkutup susturdu.

Kardeşlerim, sizin zekâvetiniz ve tedbiriniz, benim tesanüdünüz hakkında nasihatime ihtiyaç bırakmıyor. Fakat bu ahirde hissettim ki, Risale-i Nur Şakirtlerinin tesanütlerine zarar vermek için birbirinin hakkında suizan verdiriyorlar, tâ birbirini ittiham etsin. Belki, "Filân talebe bize casusluk ediyor" der; tâ bir inşıkak düşsün. Dikkat ediniz, gözünüzle görseniz dahi perdeyi yırtmayınız. Fenalığa karşı iyilikle mukabele ediniz. Fakat çok ihtiyat ediniz, sır vermeyiniz. Zaten sırrımız yok; fakat vehhamlar çoktur. Eğer tahakkuk etse, bir talebe onlara hafiyelik ediyor; ıslahına çalışınız, perdeyi yırtmayınız.

Sizin hususan Isparta medresesindeki tesanüdünüz, hem Risale-i Nur'u, hem şakirtlerini, hem bu memleketin yüzünü ak etmiş. Ve her tarafta Risale-i Nur'a çalıştıran ehemmiyetli bir sebep, tesanüdünüzdür ve şevk ve gayretinizdir. Cenab-ı Hak, sizleri bu hizmet-i imaniyede daim ve muvaffak eylesin. Âmin, âmin.

ahir: son zaman.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

casus: çeşitli konularda sır mahiyetindeki şeyleri öğrenip başkalarına bildiren kimse.

daim: devam eden, devamlı, sürekli.

defa: kere, kez, yol.

ehemmiyetli: önemli.

emare: alâmet, belirti, nişan.

filân: ismi belli olmayan, söylenmek istenmeyen veya söylenmesi lüzumlu bulunmayan özel ismin yerini tutar.

hâdis: olay.

hafiy: saklı ve gizli şeyleri araştıran, casus.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.

hususan: bilhassa, özellikle.

ıslah: iyi duruma getirme, iyileştirme, düzeltme.

ihiyat: uzak görüşlü olma, geleceği düşünerek tedbirli hareket etme.

inşaaallah: Allah izin verirse.

inşıkak: bölünme, çatlama, yarılma.

ittiham: suç altında bulunma, töhmetli olma.

medrese: ders okutulan yer.

mukabele: karşılık.

muvaffak: başarmış, başarılı.

nasihat: öğüt; doğruya, iyiyeye.

güzele sevk etmek için yapılan konuşma.

niyet: maksat, meram.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

sır: gizlenen gerçek, saklanan bilgi.

su-i zan: fena, kötü zan, şüphe.

şakirt: talebe, öğrenci.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.

tahakkuk: gerçekleşme, olma; delil ile ispat edilme, kesinleşme.

talebe: öğrenci.

tedbir: idare etme; önlem, çare.

tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.

vehham: çok şüphe ve vesvese eden, çok kuruntulu; vehimli, kuruntulu.

zekâvet: zekilik; çabuk anlama, kavrama kabiliyeti.

Umum kardeşlerime taife taife, birer birer selâm ve dua; ve dualarını rica ediyoruz.

Said Nursî

Yangın hakkında Üstadımızın yazdığı hakikate kat'î kanaatimiz geldi; gözümüzle gördük.

Osman, Mehmed, Hasan, Ceylân ve
yardım eden İbrahim

67

Aziz kardeşim,

Senin mektuplarını iyi gördüm. Fakat şimdiki gazeteciler ve baştakiler, hakikatleri tam takdir edemiyorlar. Hem Risale-i Nur yalvarmaz; onlar yalvarmalı ve aramalı. Ve kıymetini takdir edip müşteri olduktan sonra onların yardımını kabul eder.

Hem şimdi nazar-ı dikkati Risale-i Nur Şakirtlerine celb etmemek münasiptir diye düşünüyorum. Fakat yedi sene Harb-i Umumiye bakmayan ve yirmi beş sene gazeteleri okumayan, dinlemeyen bu kardeşinizin fikri, bu meselede sorulmaz. Asıl fikir sahibi, sizler ve Risale-i Nur'un has şakirtleri ve müdakkik naşirleri, meşveretle, hususan Isparta'dakilerle, maslahat ne ise yaparsınız.

Senin bu güzel mektubunu Lâhikaya yazdık. Risale-i Nur'un Lâhika Risalesinde Feyzi ile Emin ehemmiyetli mevki kazanmışlar; acaba ne haldedirler? O

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
celp: çekme, çekiş, kendine çekmek.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehemmiyetli: önemli.
hakikat: gerçek, doğru.
hâl: durum, vaziyet.
Harb-i Umumi: genel harp, umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.
hususan: bilhassa, özellikle.

kanaat: inanma.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
kıymet: değer.
maslahat: uygun iş, faydalı iş.
mesele: konu.
meşveret: fikir alışverişi.
mevki: yer, makam.
müdakkik: tetkik eden, inceden inceye araştıran.
münasip: uygun.
müşteri: istekli.
naşir: eser neşreden, yayınlayan.

nazar-ı dikkat: dikkatli bakma, dikkatli bakış.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
şakirt: talebe, öğrenci.
taife: takım, grup.
takdir: değerlendirme.
umum: bütün, herkes.

ehemmiyetli mevkie muvafık vaziyete muvaffak oluyorlar mı? Kederleri yok mu?

Hem, hapishanede hakikaten merdane ve fedakârâne istirahatime çalışan ve on sene şahsıma hizmet kadar beni minnettar eden Taşköprülü Sadık ve Hilmi ve İhsan ne halledirler? Ve o civarda, hususan İnebolu'daki kardeşlerimi unutamıyorum; beni merak etmesinler. Risale-i Nur'un bazı ara sıra bazı yerlerde tevakkufuna mukabil, pek tesirli ve ehemmiyetli bir tarzda perde altında fütuhatı var. Telâş etmesinler; ihtiyat ile beraber sebat, metanet ve yazıda devam etsinler.

Umuma binler selâm ve dua ediyoruz.

68

Aziz, sıddık kardeşlerim,

EVVELÂ: Sizleri, birinci vazife-i Nuriyeyi, Asa-yı Mûsa'ya ait hizmete başlamanızı tebrik ve Isparta'nızı, diyanette ve adab-ı İslâmiyede geri değil, ileri gitmesini ruh u canımızla tahsin ve tebrik ediyoruz.

SÂNIYEN: Denizli'nin Hüsrev'i Hasan Feyzi'nin Risale-i Nur hakkında ve Risale-i Nur'un aslı ve esası ve madeni olan hakikat-ı Kur'âniye ve sırr-ı iman ve nur-u Ahmedî tarifinde yazdığı manzum fıkrası, içinde tam bir samimiyet ve metîn bir kanaat-i imaniye bulunduğundan; hem herşeyi çabuk kabul etmeyen ve delilsiz teslim

adab-ı İslâmiye: İslâmî edepler, İslâmî terbiye.

Asa-yı Mûsa: Bediüzzaman Said Nursî'nin bir eseri.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

civar: çevre, yöre, etraf.

delil: kanıt, tanık, burhan.

diyanet: dinî emirlere riayet, din-darlık.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ehemmiyetli: önemli.

evvelâ: öncelikle.

fedakârane: fedakârca, fedakârlıkla.

fıkra: parça, mektup, bölüm.

fütuhât: zaferler, fetihler, galibiyetler.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hakikat-ı Kur'âniye: Kur'ân'ın hakikatı, Kur'ân'ın ifade ettiği gerçek.

hâl: durum, vaziyet.

hizmet: görev, vazife.

hususân: bilhassa, özellikle.

ihtiyat: uzak görüşlü olma, geleceği düşünerek tedbirli hareket etme.

istirahat: dinlenme, rahatlama.

kanaat-i imaniye: imanî meselelerde tam ikna olma, imanın vermiş olduğu kanaat.

keder: kaygı, acı, hüzn.

maden: öz, cevher.

manzum: vezinli, kafiyeli söz, na-

zım olarak yazılmış eser.

merak: endişe.

merdane: mertçesine.

metanet: metin olma, dayanıklılık, gayret.

metin: sağlam ve dayanıklı.

mevki: yer, makam.

minnettar: bir iyiliğe karşı minnet duyan.

mukabil: karşılık.

muvaffak: başarmış, başarılı.

muvafık: uygun, münasip.

nur-u Ahmedî: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) nuru, ışığı.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

samimiyet: samimilik, içtenlik.

saniyen: ikinci olarak.

sebat: sabit durma, kararlılık.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

sırr-ı iman: iman sırrı, iman hakikati.

tahsin: aferin deme, alkışlama.

tarif: etrafiyla anlatma, anlatılma, etrafiyla bildirme, bildirilme.

tarz: biçim, şekil.

tevakkuf: duraklama, durma.

umum: bütün, herkes.

vazife-i Nuriye: Risale-i Nur vazifesi, hizmeti.

vaziyet: durum.

olmayan âlim, hususan muallim olduğu halde Risale-i Nur'un hakkaniyetini hem kendi namına, hem etrafındaki rüfekasının şahs-ı manevîsi hesabına bir derece fevkalâde, hâlisane tarif etmesinden *Sikke-i Tasdik-ı Gaybî* ahirinde, Lâhikadan alınan parçaların sonunda yazılmasını, hem ayrıca Lâhikada da kaydedilmesini ve Halil İbrahim'in de son Risale-i Nur hakkındaki tavsifnamesini dahi bunun gibi *Sikke-i Tasdik-ı Gaybî*'nin arkasında yazılmasını münasip gördük ve burada da öyle yaptık. Çünkü bu kadar kuvvetli ve samimî bir kanaat, *Sikke-i Gaybî*'deki îmâlar nev'inde hakkaniyetine bir îmâ, bir emare olabilir.

SÂLİSEN: Hasan Feyzi'nin mektubunda bahsettiği bütün oradaki kardeşlerimize pekçok selâm, tebrik ediyoruz. Hapishaneleri bir dersane-i Nuriye olduğu gibi, inşaallah Denizli vilâyeti de bir nevi Medresetü'z-Zehra hükmüne geçecek. Ve çokların yüzünü ak eden ve Nuru zulümlerden kurtarmaya çalışan ve Nurun şakirtlerinin herbirisine ona hediye edilen Risalelerden ziyade hediye vermiş hükmünde manen bizlere hediyesi var. Bu Nurun tebriki umum ona minnettar olanların hatıralarıdır. Yüzer misli mukabili alınmış bir hatıra-i adalettir.

RÂBİAN: İşaret-i gaybiye ile, “ '64'te Risale-i Nur telif-çe tamam olur” diye haber-i gaybiyeyi iki hal tasdik ediyor.

Birincisi: Çok mühim noktalar hatıra geldiği halde, Risaleyi telif cihetine sevk edilmiyor.

ahir: sonu, son kısmı.
âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
cihet: yön.
dershane-i Nuriye: Nur ders-hanesi, nur medresesi, Risale-i Nur okunan ve okutulan yerler.
emare: alâmet, belirti, nişan.
fevkalâde: olağanüstü.
haber-i gaybî: belirsiz bilgi.
hakkaniyet: hak ve adalete uygunluk, hak ve doğruluktan ayrılmama.

hâl: durum, vaziyet.
halisâne: temiz kalplilikle, samimî bir şekilde, sırf Allah rızasını gözeterek.
hususan: bilhassa, özellikle.
hükmünde: değerinde, yerinde.
hükme: yerine, değerine.
ima: dolaylı, üstü kapalı ifade etme.
inşaallah: Allah izin verirse.
işaret-i gaybiye: gaypla ilgili işaret; Hz. Peygamber, müçtehit imamlar tarafından gayba

ait verilen haberler, işaret yolu ile yapılan açıklamalar.
kanaat: inanma.
manen: mana bakımından, manaca.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleri ile din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
minnettar: bir iyiliğe karşı minnet duyan.
misl: kat; eş.

muallim: ders veren, öğretmen.
mukabil: karşılık.
mühim: lüzumlu, gerekli.
münasip: uygun.
nam: ad, isim.
nev: tür, çeşit.
nevi: çeşit.
Nur: Risale-i Nur eserleri.
rabian: dördüncü olarak.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.
rüfeka: arkadaşlar, refikler.
salisen: üçüncü olarak.
samimi: içten, candan, gönülden.
selâm: bans, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
sevk: yöneltme.
sikke-i tasdik-ı gaybî: Bediüzzaman Said Nursi'nin bir eseri.
şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat-ten meydana gelen manevî şahıs.
şakirt: talebe, öğrenci.
tarif: etrafiyla anlatma, anlatılma, etrafiyla bildirme, bildirilme.
tasdik: doğrulama, onaylama.
tavsifname: tavsif yazısı, vasıflandıran yazı.
telif: kitap yazma, eser ortaya koyma.
umum: bütün, herkes.
vilayet: il.
ziyade: çok, fazla.
zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

İkincisi: Risale-i Nur'un hıfz ve neşrine ve sahabet ve himayetinde çalışmak için hayat isterdim. Fakat hadsiz şükür olsun ki, bir bîçare ihtiyar Said yerinde çok genç Said'ler o vazifeyi yapıyorlar. Hususan Hüsrev'ler, Feyzi'ler, Ahmed'ler, Mehmed'ler biraderzâdem gibi çok Abdurrahman'lar, ve hakeza. Hafız Ali'yi kabrinde mesrur, müferrah ettikleri gibi, inşaallah kabrimde de öyle mesrur edecekler.

Umum kardeşlerime, masumlara, ümmîler, hemşireler gibi her taifenin herbirisine birer birer selâm ve dua ediyoruz. Çalışkan'ların da Risale-i Nur'un bereketiyle o yangından ziyanları yoktur, sizlere arz-ı hürmet ve selâm edip ellerinizden öperler.

69

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Birkaç aydan beri aleyhime çevrilen desiseleri meydana na çıktı. Hıfz-ı İlâhî ile o musibet, yirmiden bire indi.

Hâli zamanda camiye gidiyordum. Haberim olmadan, talebeler beni üşütmemek için, mahfelde bir kulübecik yapmıştılar. Ben de dört beş gündür kendi kendime karar verdim, daha gitmeyeceğim. O malûm zabıt adam vasıta olup kulübeciği kaldırdılar. Bana da resmen tebliğ ettiler ki, “Daha camiye gitmeyeceksin.” Fakat manasız habbeyi kubbe yapıp bir heyecan verdiler. Hiç

aleyh: karşı, karşıt.

arz-ı hürmet: hürmet, saygı gösterme, saygı duyduğunu bildirme.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bîçare: çaresiz, zavallı.

biraderzade: kardeş çocuğu, yeğen.

desise: hile, oyun, aldatmaca.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

habbe: tane.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hâkezâ: böylece, bunun gibi.

hemşire: kız kardeş, baci.

hıfz: saklama, koruma, muhafaza etme.

hıfz-ı İlâhî: Allah'ın koruması.

himayet: koruma, esirgeme, muhafaza etme.

hususan: bilhassa, özellikle.

ihtiyar: yaşlı.

inşaallah: Allah izin verirse.

kabr: kabir, âlem-i berzah.

kubbe: yarım küre veya kümbetimsi yapılan bina damı.

mahfel: kapalı bölme, oda.

malûm: bilinen, bilinen olan.

mana: anlam.

masum: küçük çocuk.

mesrur: sevinçli, memnun.

musibet: felaket, bela.

müferrah: feraha kavuşmuş, gönül huzuruna ermiş.

neşr: yayım, yayın.

resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sahabet: sahip çıkma, koruma, arka çıkma.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sıddık: çok doğru, dürüst,

hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

şükür: teşekkür.

taife: takım, güruh.

talebe: öğrenci.

tebliğ: ulaştırmak, bildirmek.

umum: bütün, herkes.

ümmî: okuma yazması olmayan, okumamış.

vasıta: aracı.

vazife: görev.

zabit: subay.

ziyan: zarar, kayıp.

ehemmiyeti yok, hiç de merak etmeyiniz. Tahminimce, her tarafta haddimden pek fazla teveccüh-ü âmmeyi kırmak için, bana böyle bazı bahanelerle ihanet ediyorlar. Eski zamanımı düşünüp güya tahammül etmeyeceğim. Halbuki—Risale-i Nur'un selâmet ve intişarına halel gelmemek şartıyla—her gün bin ihanet ve tazipler de gelse, Allah'a şükrederim. Ben ehemmiyet vermediğim gibi, buradaki talebeler de hiç sarsılmıyorlar. Çoktan beri beklediğimiz bu hadise de inayet-i İlâhiye ile hafif geçti.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyorum.

70

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Nur-u Muhammediye ve Sahabeye bakan dört sayfa çok güzeldir. Âhırinde, Risale-i Nur'a ve dolayısıyla bize bakan kısımlar, Hasan Feyzi'nin hüsn-ü zannı pek fazla gitmiş. Gerçi o ahir kasidesinde Risale-i Nur'un hakikatini ve şahs-ı manevisini murad etmiş. Yine tadile muhtaç gördüm. Bazı kelimeleri ilâve ve birkaçını tebdil ettiğim halde, yine ondan benim hisseme düşen, bin derece haddimden ziyadedir diye titredim. Fakat madem şakirtleri şevke ve gayrete getiriyor, size havale ediyorum. Siz, hem bu zamandaki vehhamlıları, hem mesleğimizin muktezası olan mahviyet ve ihlâs ve terk-i enaniyet noktalarını nazara alınız; münasip gördüğünüz kelimeleri

ahir: en son, en sondaki.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bahane: vesile, sebep.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
gerçi: her ne kadar...
güya: sanki.
hâdise: olay.
hakikat: gerçek, doğru.
halel: bozukluk, eksiklik.
havale: ısmarlama, bırakma.
hisse: pay, nasip.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.
ihanet: hainlik, kötülük etme.
ihanet: hıyanet, arkadan vurma.
ihlâs: samimiyet, bir amelî başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.
intişar: yayınlanma, neşrolma.
kaside: övgü maksadıyla ya-

zılmış şiir ve bu şiirin nazım şekli.
madem: değil mi ki.
mahviyet: alçak gönüllülük, kendini değersiz gösterme.
merak: endişe.
meslek: gidiş, usûl, tarz.
muhtâc: gerek duyan.
muktezâ: gereği.
murâd: istek, arzu dilek.
münasip: uygun.
nazar: bakış, dikkat.
nur-u Muhammedî: Hz. Muhammed'in nuru, ışığı.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

Sahabe: Peygamberimiz Hz. Muhammed'in mübarek yüzünü görmekle şereflenen ve onun sohbetlerine katılan mü'min kimse.

selâm: baş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

selâmet: salımlık, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat-teb meydana gelen manevî şahıs.

şakirt: talebe, öğrenci.

şart: koşul.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.

şükür: teşekkür.

tadil: doğrultma, düzeltme.

tahammül: yüklenme, yüke katlanma.

talebe: öğrenci.

tazip: azap çekirme, eziyet etme, sıkıntı verme.

tebdil: değiştirme, dönüştürme.

terk-i enaniyet: benlik ve enanietten vazgeçme.

teveccüh-i amme: genel teveccüh, umurun, herkesin, halkın yönelişi.

umum: bütün.

vehham: çok şüphe ve vesvese eden, çok kuruntulu; vehimli, kuruntulu.

ziyade: çok, fazla.

tadil ediniz. Bu fütur zamanında ehemmiyetli bir kamçı-
yı teşviktir, arkadaşlara gönderebilirsiniz.

Hem o kıymetli kardeşimiz, merhum Hafız Ali'nin
(r.h.) vârisi ve halefi yerinde Risale-i Nur'a fevkalâde irti-
bat ve sadakatle bağlıdır. Benim tadilimden gücenmesin.

Gayet samimî bir kanaatle ve kuvvetli bir itimatla ve
derin bir ilimle ve parlak bir imanla Risale-i Nur'un ma-
hiyetini iki defadır tarif eden Risale-i Nur'un has şakirt-
lerinden ve ehemmiyetli eski muallimlerinden Hasan
Feyzi'nin *Sikke-i Tasdik-i Gaybî*'den aldığı bir ilhamla
Risale-i Nur hakkında ve o Nurun menbaı ve esası olan
Nur-u Muhammedî (a.s.m.) ve hakikat-i Kur'ân ve sırr-ı
iman tarifinde bu kasideyi yazmıştır.

71

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يُرِيدُونَ لِيُطْفَؤُا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاحِهِمْ وَاللَّهُ مَتَمُّ نُورِهِ
وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ¹

defa: kere, kez, yol.
ebed: sonu olmayan gelecek za-
man, sonsuzluk, daimilik.
ehemmiyetli: önemli.
ezel: başlangıcı olmayan geçmiş
zaman, öncesizlik.
fahr-i cihan: cihanın, dünyanın if-
tihar sebebi; kâinatın övüncü, Hz.
Muhammed (a.s.m.).
ferd: kişi.
fevkalâde: olağanüstü.
fütur: zayıflık, gevşeklik, usanç.
gayet: son derece.
hakikat-ı Kur'ân: Kur'ân'ın haki-
kati, Kur'ân'a ait olan gerçek.
halef: birinin yerine geçen, birinin
yerini tutan.
Halk: yaratma, yoktan var etme.
ilham: içe, gönüle doğma, kalbe
gelme, gönle doğan şey.
ilim: bilgi, marifet.
irtibat: bağ, münasebet.
itimat: dayanma, güvenme.
kanaat: inanma, görüş, fikir.
kaside: övgü maksadıyla yazılmış
şiiir ve bu şiiirin nazım şekli.
lâyetenahi: sonsuz, sonu bulun-
maz, nihayetsiz.
mahiyyet: aslı, esası, niteliği.

*Ahmed yaratılmış o büyük Nur-u Ehadden,
Her zerrede nurdur, o ezelden, hem ebedden.*

*Bir nur ki odur hem yüce, hem lâyetenâhi,
Ol fahr-i cihan Hazret-i Mahbub-u İlâhî.*

*Parlattı cihanı bu güzel nur-u Muhammed (a.s.m.)
Halk olmasa, olmazdı bir zerre ve bir ferd.*

1. Rahmân ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

Onlar Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek isterler. Fakat Allah nurunu tamamlayacaktır-
kafirler isterse hoşlanmasınlar. (Saf Suresi: 8.)

menba: kaynak.

merhum: rahmete kavuş-
muş, ölmüş, ölü.

muallim: ders veren, öğret-
men.

nur-u Muhammed: Hz. Mu-
hammed'in (a.s.m.) nuru, ışığı.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-
diüzzaman Said Nursî'nin
eserlerinin adı.

samimî: içten, candan, gönül-
den.

sırr-ı iman: iman sırrı, iman
hakikati.

şakirt: talebe, öğrenci.

tadil: doğrultma, düzeltme.

tarif: bir şeyi bütün vasıflarını
içine alacak şekilde anlatma.

vâris: mirasçı.

zerre: en küçük parça, mole-
kül, atom.

*Ol nuru ânın, her yeri, her zerreyi sarmış,
Baştan başa her dem bu kesif zulmeti yarmış.*

*Bir nur ki odur sade ve hem lâyetezelzel,
Ârî ve berî cümleden üstün ve mükemmel.*

*Bir nur ki bütün zerrede ancak o nümâyân,
Bir nur ki verir kalblere hem aşk ile iman.*

*Bir nur ki eğer olmasa ol nur hele bir an,
Baştan başa zulmette kalır hem de bu ekvan.*

*Bir nur ki değil öyle muhat, hem dahi mahsur
Bir nur ki eder kalbi de pürnur, çeşmi de pürnur.*

Bir lem'adır andan, şu büyük şems ve kamerler.

.....

*Hep işte o nurdan bu acâib koca âlem,
Halk oldu o nurdan yine Cennetle Cehennem.*

*Şek yok ki o nurdur okunan Hazret-i Kur'ân,
Ol nur-u ezel hem sebab-i hilkat-i insan.*

*Herşeye odur mebde' ve asıl ve esas hem,
Ondan görünür nev-i beşer böyle mükerrerem.*

*Bir zerre değil, bahr-i muhit o bahr-i münirden,
Hem nasıl beşer hiç kalıyor hepsi de birden.*

*Şek yok ki cihan, katre-i nurundan o nurun,
Şek yok ki bu can, zerre-i nurundan o nurun.*

*Sönsün diye üflense, o derya gibi kaynar,
Söndürmeye hem kimde acep zerre mecal var?*

acayıp: çok tuhaf ve anlaşıl-
maz şeyler.

acep: acaba.

âlem: dünya, cihan.

arî: soyunmuş, kurtulmuş.

aşk: Allah sevgisi.

bahr-i muhit: okyanus.

bahr-i münir: nurlandıran,
aydınlatan deniz.

berî: salim, kurtulmuş.

beşer: insan, insanlık.

cümleden: bütün, hep, kâffe-

ten, cemian, hep birden.

çeşm: göz, ayn, dide.

dem: an, vakit, saat, zaman.

derya: deniz.

ekvan: varlıklar, âlemler,
dünyalar, olmalar, huduslar,
vukular.

halk: yaratma, yoktan var et-
me.

iman: inanç, itikat.

kamer: Ay.

kesif: kaba, yoğun, şeffaf ol-

mayan.

lâyetezelzel: sarsılmaz, güve-
nillir, devamlı.

mahsur: hasredilmiş, sınırlan-
mış.

mebde: başlangıç.

mecal: güç, kuvvet, iktidar,
takat, tahammül.

muhat: ihata edilmiş, kuşatıl-
mış, etrafı çevrilmiş.

mükerrerem: ikram edilmiş,
saygı gösterilmiş.

nev'i beşer: insanoğlu, insanlar.

nümâyân: görünür, görünen,
meydanda bulunan, açıkta olan,
âşikâr olan.

pürnur: nur dolu, nur içinde, nur-
lu, aydınlık.

sebeb-i hilkat-i insan: insanın
yaratılış sebebi.

şek: şüphe, zan, tereddüt.

şems: güneş.

zerre: en küçük parça, molekül,
atom.

zulmet: karanlık.

Söndürmeye kalkmıştı asırlar dolu küffar,
Kahreyledi her hepsini ol Hazret-i Kahhâr.

Hep sönmüş asırlar, yanıyor sönmeden ol,
Tarihe sorun, kimdir o nur, hem kimmiş menfur?

Alnında yanan nur-u Muhammeddi Halîl'in,
Yetmezdi gücü bakmaya her çeşm-i alîlin.

Görseydi Resulün o güzel nurunu Nemrud,
Yakmazdı o dem, nârını ol kâfir-i matrud.

Bir siyrisinek öldürüyor o şâh-ı cihânı,
Atmıştı Halil'i âteşe çünkü o canî.

Bir perde açıp söyledi Hak gizli kelâmdan,
Ol âteşe bahseyledi hem berd ü selâmdan.

“Dostum ve Resulüm yüce İbrahim’i, ey nâr,
At âdetini, yakma bugün, sen onu zinhâr!”

Bir gizli hitap geldi de ol dem yine Haktan
Bir abd-i mükerrem dahi kurtuldu bıçaktan.

Ol nurdan için Yunus’u hıfzeyledi ol hut,
Ol nur ile kahreyledi hem kavmini ol Lût.

Ol hüsn-ü cemal, eyledi âlemleri hayran,
Nerden onu bulmuş, acaba Yusuf-u Ken’an?

Hikmet nedir, ol dertlere sabreyledi Eyyub?
Hem sırrı nedir, Yusuf için ağladı Yakub?

Öldükçe, dirildikçe neden duymadı bir his?
Ol namlı nebî, şanlı şehit Hazret-i Cercis.

âdet: görenek, usul, alışkanlık.

âlem: dünya, cihan.

asr: yüzyıl.

bahis: bahseden, araştıran, anla-
tan.

berd: soğuk, soğukluk.

cani: cinayet işlemiş, kimse.

çeşm-i alîl: ağlayan yaralı göz.

dem: an, vakit, saat, zaman.

hıfz: saklama, koruma, muhafaza
etme.

hikmet: ilahî gaye, yüksek
bilgi.

hitap: söylem.

hut: büyük balık.

hüsn-i cemal: yüz güzelliği,
kişinin kendi güzelliği.

Kahhar: kahreden, kudret ve
kuvvet sahibi, Allah.

kahr: üstün gelerek mahvet-
me, üstün gelerek helâk et-
me, batırma, ezme.

kavim: millet; aralarında dil,

âdet, örf, kültür birliği olan in-
san topluluğu.

kelâm: söz, konuşma.

küffar: kâfirler, hak dini, İslâ-
miyeti inkâr edenler.

menfur: kendisinden nefret
edilen, sevilmeyen, iğrenç.

nâr: ateş; Cehennem.

nebi: kendisine kitap indiril-
memiş peygamber.

nur-u Muhammedi: Hz. Mu-
hammed’in nuru, ışığı.

Resul: Allah’ın elçisi, pey-
gamber.

sır: gizlenen gerçek, saklanan
bilgi.

şah-ı cihan: dünya şahı, ci-
han padişahı.

şehit: Allah’ın ve yüce dininin
adını yüceltme uğrunda canı-
nı feda ederek savaşta vuru-
lup ölen Müslüman.

zinhâr: sakın, asla, kat’iyen,
olmaya, aman!.

Hasretle neden ağladılar Âdem ve Havva?
Kimdendi bu yıllarca süren koskoca dava?

Hem âh, neden terk edilip Ravza-i Cennet,
Bir dâr-ı karar oldu neden âlem-i mihnet?

Nur şehri olan Tur'da o dem Hazret-i Mûsa,
Esrar-ı kelâm hep çözülp buldu tecellâ.

Bir parça Zebur'dan okusa Hazret-i Davud,
Başlardı hemen sanki büyük mahşer-i mev'ud.

Bilmem ki neden, yel ve sular hep onu dinler?
Bilmem ki neden, hep işiten âh diye inler?

Mahlûku bütün kendine râm etti Süleyman,
Nerdendi bu kuvvet, ona kimdendi bu ferman?

Yellerle uçan şanlı büyük taht-ı mukaddes,
Esrar-ı ezelden o da duymuş yine bir ses.

Ol hangi acip sır ki, çıkar göklere İsa,
Kimdir çekilen çarmıha, kimdir yine Yuda?

Nur derdi için tahtını terk eyledi Edhem,
Bir başkasının tahtı olur derdine merhem.

Çok şahs-ı velî, nur ile hem etti kanaat,
Çok şahs-ı denî, nur ile hem buldu keramet.

Her hepsi de pervanesi, üftadesi nurun,
Her hepsi muamma, gücü yetmez bu şuurun.

Fillerle varıp Kâbe'ye, hem Ebrehe zalim;
İsterdi ki, yapsın nice bin türlü mezalim...

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
âlem-i mihnet: sıkıntı, dert ve zahmet dünyası.
çarmıh: dört çivi, suçlunun öldürülmek amacıyla çivilendiği haç biçimindeki darağacı.
dâr-ı karar: karar kılınacak, durulacak yer; Cennet.
dava: takip edilen fikir, iddia, ülkü.
dem: an, vakit, saat, zaman.
Ebrehe: Hz. Muhammed'in

(a.s.m.) doğumundan elli gün kadar evvel Kâbe'yi yıkmaya gelen Habeş ordusu kumandanı.
ferman: emir, buyruk.
hasret: özlem.
kanaat: az gözlü olmadan hırs göstermeden kismetine razı olmak, elindeki ile yetinmek.
keramet: Allah'ın velî kullarında görülen olağanüstü hâl-

ler veya tabiatüstü hâdiseler.
mahlûk: yaratık, Allah tarafından yaratılmış olan.
maşer-i mev'ud: vaad edilmiş, söz verilmiş mahşer.
merhem: ilaç, acıyı, kederi teskin eden şey.
mezalim: zulümler, haksızlıklar, eziyet ve işkenceler.
muamma: karışık, manası zor anlaşılır şey, anlaşılmayan, anlamlı gizli ve güç anlaşılır

söz.

pervane: geceleri ışığın etrafında dönen küçük kelebek, gece kelebegi.

râm: teslim olmuş, itaat eden, boyun eğmiş, emrine girmiş.

Ravza-i Cennet: Cennet bahçesi.

sır: gizlenen gerçek, saklanan bilgi.

şahs-ı denî: kötü kimse, alçak kişi.

şahs-ı velî: velî kimse, büyük şahıs, büyük kimse.

şuur: akıl, bilinç.

taht: hükümdar makamı, hükümdarlık.

taht-ı mukaddes: mukaddes taht, kutsal makam.

üftade: aşık.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

Zebur: Hz. Davud'a (a.s.) nazil olan mukaddes kitap.

*İsterdi ki, o beyt yıkılıp şöhreti sönsün,
Halk Kâbe'yi terkederek, kiliseye dönsün.*

*İsterdi ki, çeksin doğacak nura bir sed,
Hem doğmadan ölsün diye “Mahbub-u Müebbed.”*

*Günlerce gidip Kâbe'ye, hem yaklaşan ordu,
Birden bire bir tehlike sezmiş gibi durdu.*

*Sür'atle gelip bir sürü kuş, semt-i bahirden,
Taş harbine başlar, pek acip hepsi birden.*

*İndikçe havadan, o muamma gibi taşlar,
Cansız yıkılıp yerlere yatmış nice başlar.*

*Şahıyla beraber kocaman ordu-yu Mevlâ,
Olsun diye mahbuba nişan, eyledi mûta.*

*Hem kavm-i Kureyş, söndürelim derken o nuru,
Erkek ve kadın, cümlesinin kaçtı huzuru.*

*Müşrik ve muvahhid, iki fırka olup urban,
Yıllarca dökülmüş yine üstüne bir kan.*

*Şakk etti kamer, Fahr-i Beşer, ol Yüce Server,
Her yerde ve her anda onun nuru muzaffer.*

*Kur'ân'dı kali, nurdu yolu, ümmeti mutlu,
Ümmet olanın kalbi bütün nur ile doldu.*

*Çekmezdi keder, ol sözü cevher, özü kevser,
Ol Sure-i Kevser, dedi a'dasına “ebter!”*

*Ol Şems-i Ezelden kaçınan ol kuru başlar,
Gayya-i Cehennemde bütün yakmış ateşler.*

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

a'dâ: düşmanlar.

beyt: mesken, hane, ev, oda, oba.

cevher: değer, kıymet.

ebter: ölümünden sonra adı hatırlanıp anılacak hayır ve ihsan kalmayan kişi.

fahr-i beşer: insanlığın övücü, insanlığın iftihar vesilesi.

fırka: topluluk, grup, cemaat.

gayya-yı Cehennem: Cehennem kuyusu.

harp: savaş.

kâl: söz, konuşma.

kamer: ay.

kavim: millet; aralarında dil, âdet, örf, kültür birliği olan insan topluluğu.

keder: kaygı, acı, hüzn.

kevser: bol nimet, ilim ve büyük şeref, hayır ve bereket.

kilise: Hristiyanların mâbedi, Hristiyanların ibadet ettiği bina.

Kureys: kökü Hz. İbrahim'e dayanan Peygamberimiz Hz. Muhammed'in mensup olduğu meşhur Arap kabilesi.

mahbub-ı müebbet: ebede kadar sevillecek olan, sonsuza kadar sevillecek olan.

mahbup: muhabbet olunmuş, sevilmiş, sevilen, sevgili.

muamma: anlaşılmaz, çözülmeyen güç iş, anlamı gizli ve güç anlaşılır söz.

mutâ: kendine itaat olunan, sözü dinlenen, kendisine boyun eğilen.

muvahhit: tevhit eden, Cenab-ı Hakkın varlığına ve birliğine inanan, Allah'ı birleyen.

muzaffer: yenmiş, galip gelmiş.

müşrik: Allah'a şirk koşan, ortak tutan.

nişan: iz, belirti, alamet.

semt-i bahr: deniz tarafı.

server: baş, başkan, reis.

set: mani, perde, engel.

sür'at: çabucak, hızla.

şah: padişah, sultan, hükümdar.

şak: yarma, yanılma, çatlama.

şems-i ezeli: ezeli güneş; varlığının başlangıcı olmayan ve her şeyi nurlandıran Cenab-ı Hak.

urban: çöl Arapları.

ümmet: Müslümanların tamamı; bütün Müslümanlar.

Bitmişti nefes, çıkmadı ses, bıktı da herkes,
Ol nura varıp baş eğerek hem dediler pes!

İdraki olan kabile ayrıldı Kureyşten,
Feyz almak için doğmuş olan şanlı güneşten.

Ol kevser-i Ahmed'den içip herbiri tas tas,
Olmuştu o gün sanki mücellâ birer elmas.

Ol başlara tâç, derde ilâç, mürşid-i âlem,
Eylerdi nazar bunlara nuruyla demadem.

Bunlardı o a'dayı boğan bir alay arslan,
Hak uğruna, nur uğruna olmuş çoğu kurban.

Bunlardan o gün ehl-i nifak cümle kaçardı,
Müşrik ise, ol akli anın kalmaz, uçardı.

Bunlardı o Peygamberin ashâbı ve âli,
Dünyada ve ukbada da hem şanlı âlî.

Tausif ediyor bunları hep şöylece Kur'ân,
Sulh vakti koyun, kavgada kükrete birer arslan!

Hep yüzleri pâk, sözleri hak, yolları haktı,
Merkepleri yeller gibi Döldöldü, Burakdı.

Bir cezbe-i "Yâ Hayy!" ile seller gibi aktı,
A'daya varıp herbiri şimşek gibi çaktı.

Bunlardı o gün halka-i tevhidi kuranlar,
Bunlardı o gün baltalayıp küfrü kıranlar.

Bunlardı mübarek yüce cem'iyet-i şûra,
Bunlardı o nurdan dizilen halka-i kübra.

a'dâ: düşmanlar.

alay: kalabalık, cemaat.

âlem: dünya, cihan; bütün yaratılmışlar.

âli: yüce, yüksek, ulu.

ashap: Sahabeler, Hz. Peygamberi (a.s.m.) görmüş ve onunla konuşmuş olan Müslüman kimseler.

Burak: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) Mirac'ta Allah'ın ihsanı olarak bindiği binek.

cemiyet-i şûra: danışma meclisi.

cezbe: ruhi heyecan, coşkunluk, ruhun coşkunlukla kendinden geçme hâli.

demâdem: zaman zaman, an be an, sık sık, her vakit.

Döldül: Peygamber Efendimiz'e Mısır hükümdarı tarafından hediye edilen katır.

ehl-i nifak: iki yüzlü kimseler, münafıklar, ara bozucular.

elmas: çok kıymetli bir mücevher.

feyz: bolluk, bereket, verimlilik.

halka-i kübra: en büyük hal-ka.

Hay: gerçek hayat sahibi olan, Allah.

idrak: akıl erdirmeye, anlama, kavrama kabiliyeti.

kabile: birlikte yolculuk eden topluluk; zümre, fırka.

Kureys: kökü Hz. İbrahim'e dayanan Peygamberimiz Hz. Muhammed'in mensup olduğu meşhur Arap kabilesi.

küfür: imansızlık, dinsizlik.

merkep: binilen vasıta, bini-

len şey, binek.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

mücellâ: cilâlanmış, cilâlı, parlatılmış, parlak.

mürşit: irşat eden, doğru yolu gösteren, rehber, kılavuz.

müşrik: Allah'a şirk koşan, ortak tutan.

nazar: bakış.

pak: temiz.

pes: teslim, tamam, yeter.

Peygamber: Hazret-i Muhammed.

sulh: barış, anlaşarak düşmanlığı kaldırma.

şan: şöhret, ün.

tac: tac; hükümdarlık sembolü olarak başa takılan değerli taşlarla süslü başlık; hükümdar başlığı.

tavsif: vasıflandırma, niteleme.

ukba: ahiret, öbür dünya.

yel: rüzgâr.

Bunlardı alan Suriye, Irak, ülke-i Kisra,
Bunlarla ziyadar o karanlık koca sahra.

Bunlardı veren hasta, alil gözlere bir fer,
Bunlardı o tarihe geçen şanlı gazanfer.

Her hepsi de bir zerre-i nuru o Habîbin,
Her an görünür gözlere ondan nice yüz bin.

Nur altına girmiş bulunan türlü cemaat,
Hem buldu beka, hem de bütün gördü adalet.

Ecdad-ı izamın o büyük ruhları küskün,
Zira ne küfürler okunur onlara hergün.

Yağmıştı o gün ah ne kederler, ne elemeler,
Âciz onu hep yazmaya, eller ve kalemler.

Binlerce yetimin yıkılan kalbini sen yap,
Affet yeter artık, o Habîb aşkına, yâ Rab!

Derken yeter artık, bizi affet güzel Allah!
Sarsıldı cihan, öldü de bir gümgüme nâgâh.

Buz parçası halinde bulut, bir yere düşmüş,
Erkek ve kadın hepsi de ol semte üşüşmüş...

Derhal açılıp gökyüzü hem parladı ol nurdan gelen
Risalei'n-Nur

Hallâk-ı Rahîm eyledi mahlûkunu mesrur.

Zulmet dağılıp başladı bir yep yeni gündüz,
Bir neş'e duyup sustu biraz ağlayan o göz.

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, düzenli ve dengeli oluş.
alil: kör.
beka: bakîlik, ebedîlik, sonsuzluk.
cemaat: bir mezhebe veya bir gruba bağlı olanların oluşturduğu topluluk.
ecdad-ı izam: nam ve şerefi yüce atalar, ulu atalar.
elem: dert, üzüntü, kaygı, tasma.

fer: aydınlık, parlaklık, nur.
gazanfer: kahraman, cesaretli insan.
habib: sevilen, sevgili.
Hallâk-ı Rahîm: merhamet sahibi olan yaratıcı, yaratıklarına merhamet ve şefkatle bakan, Allah.
mahlûk: yaratık, Allah tarafından yaratılmış olan.
mesrur: sevinçli, memnun.
nâgâh: aniden, birdenbire, beklenmeyen bir anda.

Rab: Cenab-ı Hakkın terbiye edicilik sıfatı
sahra: büyük çöl, geniş saha.
semt: yerleşim bölgesi, bölge.
ülke-i Kisra: Kisra'nın ülkesi, İran.
yetim: ana babası veya babası ölmüş çocuk.
ziyadar: ziyalı, ışıklı, parlak, aydınlık.
zulmet: karanlık.

*Bir dem bile düşmezken onun âhı dilinden,
Kurtuldu, yazık dertli beşer derdin elinden.*

*Ol taze güneş, ülkeye serptikçe ışıklar,
Hep şâd olacak, şevk bulacak kalbi kırıklar.*

*Her kalbe sürur, her göze nur doldu bugünden,
Bir müjde verir sanki o bir şanlı düşünden.*

*Arz eyleyelim ol yüce Allah'a şükürler,
Kalkar bu kahr ü cehl ve dalâl, şirk ve küfürler.*

*Ol nur-u Hüda saldı ziya, kalbe safa hem,
Gösterdi beka, göçtü fena, buldu vefa hem.*

*Çıkmıştı şakî, geldi nakî gördü adavet,
Eylerdi nefiy, oldu hafî nur-u hidayet.*

*Fıskırdı Risale-i Nur, ufuktan nur-u Risalet
Ol nur-u Risalet verecek emn ü adalet.*

*Allah'a şükür, kalkmada hep cümle karanlık,
Allah'a şükür, dolmada hep kalbe ferahlık.*

*Allah'a şükür, işte bugün perde açıldı,
Âlemlere artık yine bir neş'e saçıldı.*

*Artık bu sönük canlara can üfledi canan,
Artık bu gönül derdine ol eyledi derman.*

*Bir fasl-ı bahar başladı illerde bu günden,
Bir sohbet-i gül başladı dillerde bu günden.*

*Benden bana ben gitmek için Risale-i Nur diye koştum,
Nur derdine düştüm de denizler gibi coştum.*

adalet: kanun ve düzen hakimiyeti.

adavet: düşmanlık, husumet.

âlem: dünya, cihan; bütün yaratılmışlar.

arz: sunma.

beka: bakılık, ebedilik, sonsuzluk.

beşer: insan, insanlık.

canan: sevgili, gönül verilmiş.

cehl: cahillik, bilgisizlik.

dalâl: doğru yoldan çıkma, sapma, azıp eğri yola sapma.

dem: an, vakit, saat, zaman.

derman: ilaç, çare.

emn: güven, eminlik, korkusuzluk.

fasl-ı bahar: ilkbahar.

fenâ: ölümlü, geçici.

ferah: gönül açıklığı, sevinç, sevinme.

hâfî: gizli, saklı.

kahr: büyük eziyet, cefa, zulüm.

küfür: imansızlık, dinsizlik.

nakî: temiz, pak.

nefiy: inkâr etme.

nur-u hidayet: hidayet nuru.

nur-u Hudâ: hidayet verici olan Allah'ın nuru.

nur-u Risalet: peygamberlik nuru.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

safa: rahat ve huzurlu olma, gönül şenliği.

sürur: sevinç, mutluluk.

şâd: sevinçli, neşeli, memnun,

mutlu, bahtiyar.

şakî: haydut, yol kesen, her türlü günahı işleyebilen.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.

şirk: Allah'a ortak koşma, Allah'tan başka yaratıcının bulunduğu inanma.

şükür: teşekkür.

ufuk: çekülün gösterdiği dikey çizgi ile gözlemci üzerinden geçen düzlem.

vefa: sözünde durma, sözünü yerine getirme, sözünü tutma.

ziya: ışık, aydınlık, nur.

*Bir zerrecik olsun bulayım der de ararken
Düştüüm yine derya gibi bir nura bugün ben.*

*Verdim ona ben gönlümü baştan başa artık,
Mâşukum odur, şimdi benim, ben ona âşık.*

*Ol nur-u ezel hem kararan kalblere lâıık,
Ol nurdan alır feyzini hem cümle halâıık.*

*Kahreyledi ol zulmeti Risale-i Nur'a akanlar,
Nur kahrına uğrar, ona hasmâne bakanlar.*

*Küfrün bütün alayı hücum etse de ey nur,
Etmez seni dūr, kendi olur belki de makhur.*

*Sensin yine hazır, yine sensin bize nazır
Ey nur-u Rahîm, ey ebedî bir cilve-i kudret-i Fâtır!*

*Bir neş'e duyurdun imanla sırr-ı ezelden,
Bir müjde getirdin bize ol namlı güzelden.*

*Madem ki içirdin bize ol âb-ı hayattan
Bir zerre kadar kalmadı hafv şimdi memattan.*

*Hasret yaşadık nuruna yıllarca bütün biz,
Masum ve alîl, türlü belâ çekti sebepsiz.*

*Yıllarca akan, kan dolu göz yaşları dinsin,
Zalim yere batsın, o zulüm bir yere sinsin.*

*Yıllarca, asırlarca bu nurun yine yansın,
Öksüz ve yetim, dul ve alîl hepsi de kansın.*

*Ey nur gülü, nur çehreni öpsem dudağından,
Kalb bahçesinin kalbine diksem budağından.*

âb-ı hayat: hayat suyu; içene ebedî hayat verdiğine inanılan ef-sanevî su, bengisu.
alîl: hasta, hastalıklı.
belâ: musibet, sıkıntı.
cilve-i kudret: kudret ve kuvve-tin tecellisi, görüntüsü.
derya: deniz.
dūr: uzak, ırak.
ebedi: sonu olmayan, daimî, sü-rekli.
Fâtır: yaratan, yaratıcı, halık, Al-lah.
feyz: bolluk, bereket; ihsan, ba-

ğış.
halâıık: kadın esir, câriye, hizmetçi.
hasmane: düşmancasına, düşman gibi, hasma yakışa-cak, uyacak tarzda.
hasret: özlem.
hafv: korku, korkma.
hâzır: mevcut, amade.
iman: inanç, itikat.
kahr: büyük eziyet, cefa, zu-lüm.
küfür: imansızlık, dinsizlik.

lâıık: yakışan, yaraşır, yakı-şır.
madem: değil mi ki.
makhûr: yenilmiş, kahrol-muş, mağlup olmuş.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
maşuk: aşk ve ilgi ile sevilen, sevgili.
memat: ölüm, vefat, irtihal, ahirete göç etme.
nam: ün, şöhret, şan.
nazır: nezaret eden, bakan,

gözeten.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
yetim: ana babası veya ba-bası ölmüş çocuk.
zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.
zerre: en küçük parça, mole-kül, atom.
zulmet: karanlık.
zulüm: haksızlık, eziyet, iş-kence.

Her dem kokarak hem o güzel rayıhasından
Çıksam yine ben âlem-i fânî tasasından.

Nur güllerin açsın, yine miskler gibi tûtsün,
Sînemde bu can bülbülü tevhid ile ötsün.

Sensin bize bir neş'e veren ol gül-ü halis,
Sensin bize hem cümleden âlâ, dahi muhlis.

Ey nur-u Risaletten gelen bir burhan-ı Kur'ân!
Ey sırr-ı Furkan'dan çıkan hüccet-i iman!

Sendin bize matlub, yine sendin bize mev'ud,
Sayende bugün herkes olur zinde ve mes'ud.

Her an seni bekler ve sayıklardı bu dünya,
Hak kendini gösterdi, bugün bitti o rüya.

Bin üç yüz senedir toprağa dönmüş nice milyar
Mü'min ve muvahhid seni gözlerdi hep ey yar!

Her hepsi de senden yana söylerdi kelâmı
Her hepsi de her an sana eylerdi selâmı.

Nur çehreni açsan, atarak perdeyi yüzden
Söyler bana ruhum yine ¹ مَا زِدْتُ يَقِينًا

Vallah, ezelden bunu ben eyledim ezber:
Risalei'n-Nurdur vallah o son müceddid-i ekber.

Yüzlerce sened, hem nice yüzlerce işaret,
Eyler bu mukaddes koca davaya şahadet.

müceddid-i ekber: tecdit edenlerin en büyüğü, en büyük müceddid.

mü'min: iman eden, inanan.

nur-u Risalet: peygamberlik nuru.

rayiha: koku.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

senet: güvence, dayanak.

sırr-ı Furkan: Kur'ân-ı Kerim'in sırrı, hikmeti.

sine: göğüs.

şahadet: şahit olma, şahitlik, tanıklık.

tevhid: Allah'ın bir olduğuna inanma, birleme.

vallahi: Allah için, Allah hakkı için, Allah'a yemin ederim anlamına gelen yemin sözü.

yâr: sevgili.

zinde: dinç, sağlam, güçlü, kuvvetli.

1. Yakınim artmadı.

âlem-i fânî: fânî dünya, gelip geçici âlem.

bürhan-ı Kur'ân: Kur'ân'ın delili, Kur'ân'ın ispatı.

çehre: vech, yüz.

dava: takip edilen fikir, iddia.

dem: an, vakit, saat, zaman.

ezel: başlangıcı olmayan geçmiş zaman, öncesizlik.

halis: gerçek.

hüccet-i imâniye: iman delilleri.

kelâm: söz, konuşma.

matlup: talep edilen, istenilen şey.

mesut: saadetli, bahtlı, mutlu.

mev'ud: vaad edilmiş, söz verilmiş.

misk: bir ceylan cinsinin er-

keğinin göbeğinden elde edilen güzel koku.

muhlis: ihlaslı, samimî; bir işi hiç bir karşılık beklemeden sırf Allah rızası için yapan.

mukaddes: takdis edilmiş, kutsal, aziz, temiz.

muvahhit: tevhit eden, Cenab-ı Hakkın varlığına ve birliğine inanan, Allah'ı birleyen.

En başta gelen şahid-i adl Hazret-i Kur'ân
Göstermiş ayanen otuz üç yerde o burhan.

¹ **يَا مُدْرِگَا** in kalbine gömmüş Esedullah,

Çok sır ki, bilenler oluyor hep sana âgâh.

² **كُنْ قَادِرِي الْوَقْتِ** demiş ol pîr-i muazzam,

Binlerce velî hem yine yapmış buna bin zam.

Mu'cizdir o söz, haktır o öz, görmedi her göz,
Artık bu muammaları gel sen bize bir çöz.

Altıncı Sözün aldı bütün fiil ve sıfatı,
Verdim de arındım ona hem zat ve hayatı.

Müflis ve fakir bekliyordum şimdi kapında
Tevhide eriştir beni, gel varını sun da.

“Ben!.. Ben!..” diye yazdımsa da sensin yine ol Ben,
Hiçten ne çıkar, hem bana benlik yine senden.

Affet beni ey affı büyük lütfu büyük Risalei'n-Nur!
Bir dem bile hem eyleme senden beni yâ Rabbenâ
mehcur!

Nur aşkına, Hak aşkına, dost aşkına ey nur!
Nurunla ve sırrınla bugün kıl bizi mesrur.

Ey nur-u ezelden gelen nur-u Muhammed (asm.),
Ey sırr-ı imandan gelen nur-u müebbet!

Binlerce yetimin duyulan âhını bir kes,
Sarsar o büyük arşı da vallah bu çıkan ses.

agâh: bilgili, haberli, uyanık.
arş: göğün en yüksek katı.
ayanen: apaçık, gözle görünen, açıkça.
bürhan: delil, ispat, hüccet.
dem: an, vakit, saat, zaman.
Esedullah: Allah'ın aslanı.
fiil: iş, hareket.
lütuf: güzellik, hoşluk, iyilik, ih-san.
mehcur: uzaklaşmış, ayrı kalmış.
mesrur: sevinçli, memnun.
muamma: anlaşılmaz, çözülmesi güç iş, anlamı gizli ve güç anlaşılar söz.
mu'ciz: insanı aynısını veya benzerini yapmaktan âciz bırakan iş.

1. Ey idrak eden!
2. Zamanın Abdülkadir'i ol!

müflis: iflas etmiş, her şeyini kaybetmiş.
nur-u Muhammed: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) nuru, ışığı.
nur-u müebbet: ebedî olan, sonsuza kadar devam edecek olan aydınlık, nur.
pîr-i muazzam: büyük öncü, manevî lider.
Rabbena: bizim Rabbimiz.

sıfat: vasıf, nitelik.
sır: gizlenen gerçek, saklanan bilgi.
sırr-ı iman: iman sırrı, iman hakikati.
şahid-i âdil: âdil şahit, doğru sözlü şahit.
tevhid: Allah'ın bir olduğuna inanma, birleme.
vallah: Allah için, Allah hakkı

için, Allah'a yemin ederim anlamına gelen yemin sözü.
veli: Allah'ın sevgisine, himayesine kavuşmuş, ermiş kim-seler, Allah dostu, evliya.
yetim: ana babası veya babası ölmüş çocuk.
zam: katma, ekleme.
zat: kişi, şahıs.

Vallah cemilsin, yeter artık bu celâlin!

Göster bize ey nur-u Muhammed, bir kere cemalin!

Dergâhını aç, et bize ihsan, yine ey nur-u Risalet!

Biz dertli kuluz, kıl bize derman, yine ey nur-u hakikat!

Emmare olan nefsimizin emrine uyduk,

Ver bizlere sen nur ile îkan, yine ey nur-u Kur'ân!

Hırs ateşi sönsün de gönül gülşene dönsün,

Saç nurunu, hem feyzini her an, yine ey nur-u iman!

Sen nur-u Bedi', nur-u Rahîmsin, bize lûtfet,

Hep isteğimiz aşk ile iman, yine ey nur-u İlâhî!

Dinin çekilip, dev gibi saldırmada vahşet,

Rahmet bizi, gark etmeye tufan, yine ey nur-u Rahmanî!

Pürnura boyansın bütün âfâk-ı cihanın,

Her yerde okunsun da bu Kur'ân, yine ey nur-u

Sübhanî!

Mahbubuna uyduk, hepimiz ümmeti olduk,

Ağlatma yeter, et bizi handan, yine Ey nur-u Rabbanî!

Ol Ravza-i Pak-i Ahmedi (a.s.m.) göster bize bir dem,

Artık olalım hep ona kurban, yine Ey nur-u Samedanî!

İslâma zafer ver bizi kurtar, bizi güldür,

A'damızı et hak ile yeksan, yine ey nur-u Furkanî!

Her belde-i İslâm ile, olsun bu yeşil yurd,

Tâ haşre kadar Cennet-i canan, yine ey nur-u imanî!

a'dâ: düşmanlar.

afak-ı cihan: dünyanın ufukları.

aşk: Allah sevgisi.

belde-i İslâm: İslâm beldesi, İslâm memleketi.

celâl: Allah'ın Kahhar, Cebbar, Mütekebbir gibi sertlik, hışım-lılık, yücelik ifade eden nite-likleri hakkında kullanılan, Al-lah'ın güzel isimlerinden biri.

cemal: güzellik, Cenab-ı Hak'ın lûtf ve ihsanı ile te-cellisi.

cemil: güzellik sahibi olan zat, Allah.

Cennet-i canan: sevgililerin, dostların cenneti.

dem: an, vakit, saat, zaman.

dergâh: sığınılacak yer; bü-yük bir huzura girilecek kapı.

derman: ilaç, çare.

feyz: bolluk, bereket; ilim, ir-fan, manevî gıda.

gark: daldırma, dalma, boğ-ma.

gülşen: gül bahçesi, güllük. hâk: yer.

handan: gülen, gülücü, neşe-lenen, şen.

haşr: kıyametten sonra bü-tün insanların bir yere toplan-maları, Allah'ın, ölüleri diriltip mahşere çıkarması, kıyamet.

hırs: açgözlülük, kanaatsizlik.

ihsan: bağışlama, ikram et-me, lûtf.

iman: inanç, itikat.

kul: köle, abd.

lütuf: güzellik, hoşluk, iyilik, ihsan.

mahbup: sevgili, sevilen, mu-

habbet edilen.

nefs: kötü vasıfları kendisinde toplayan hayırlı işlerden alıkoyan güç.

nur: aydınlık, parlaklık, ışık.

nur-u Bedi': eşsiz nur, hayret ve-rici güzellikte nur.

nur-u Furkanî: Kur'ân-ı Kerim'in nuru, ziyası, ışığı.

nur-u hakikat: hakikat nuru, ger-çeğin aydınlığı.

nur-u İlahî: Allah'ın verdiği nur.

nur-u iman: iman nuru, Allah'ın varlığına, yaratıcılığına inanmada-ki gönül, kalp ve fikir aydınlığı.

nur-u imanî: imandan gelen nur, aydınlık, parlaklık.

nur-u Kur'ân: Kur'ân-ı Kerim'in nuru, aydınlığı, ışığı.

nur-u Muhammed: Hz. Muham-med'in (a.s.m.) nuru, ışığı.

nur-u Risalet: peygamberlik nu-ru.

pürnur: nur dolu, nur içinde, nur-lu, aydınlık.

Rabbani: terbiye ve idare eden Cenab-ı Hak.

Rahmet: Allah'ın kullarını esirge-mesi, onlara maddî ve manevî ni-metler vermesi.

Samedani: Allah'a, Onun ezeli kuvvet ve kudretine mensup, her şey kendisine muhtaçken, O hiç bir şeye muhtaç olmayan Allah ile ilgili olan.

tufan: çok şiddetli yağmur ve sel. **ümmet:** hak dine davet etmek için Allah tarafından kendilerine peygamber gönderilen ve bu peygambere inanıp bağlanan ce-maat, topluluk.

vahşet: yabaniilik, vahşilik.

yeksân: bir, beraber, eşit, denk, aynı seviyede.

Ol Fahr-i Cihan, Âl-i Abâ hakkı için, yâ Rab.
Hıfzet bizi âfât ve belâdan, yâ Nura'l-Envar, Bihakkı
ismike'n-Nur!

Âciz, biçare talebeniz
Hasan Feyzi
(Rahmetullahi Aleyh)

72

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Gayet ehemmiyetli bir meseleyi—bundan evvel size icmalen beyan ettiğim meseleyi—tekrar size söylememe kuvvetli, manevî bir ihtar aldım. Şöyle ki:

Perde altındaki düşmanımız münafıklar, şimdiye kadar yaptıkları gibi, adliyeyi ve siyaset ve idareyi zahirî dinsizliğe alet edip, bize hücumları akim kaldığı; ve Risale-i Nur'un fütuhatına menfaati olan eski plânlarını bırakıp daha münafıkane ve şeytanı da hayrette bırakacak bir plân çevirdiklerine dair buralarda emareleri göründü.

O plânların en mühim bir esası, has, sebatkâr kardeşlerimizi soğutmak, fütur vermek, mümkünse Risale-i Nur'dan vazgeçirmektir. Bu noktada o kadar acip yalanları ve desîseleri istimâl ediyorlar ki, Isparta ve havalisi, Gül ve Nur fabrikasının kahraman şakirtleri gibi, çelik ve demir gibi bir sebat ve sadakat ve metanet lâzım ki dayanabilsin. Bazı da dost suretinde hulûl edip, korkutmak mümkünse, habbeyi kubbe edip evham veriyorlar.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.
afat: afetler, büyük belâ ve musi-betler.
akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.
Âl-i Aba: Hz. Peygamberi ve ya-kın akrabasını ifade eden bir te-rimdir. Aba ehli beş kişi; Peygam-ber Efendimizin (a.s.m.) kendisiyle beraber kızı Fatıma, damadı Hz. Ali ve torunları Hz. Hasan ile Hz. Hüseyin'in üzerini mübarek aba-sıyla örttüğünden bu isimle anıl-maktadırlar.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
belâ: musibet, sıkıntı.
beyan: anlatma, açıklama.
biçare: çaresiz, zavallı.
dair: alakalı, ilgili.
desise: hile, oyun, aldatmaca.
ehemmiyetli: önemli.
emare: alâmet, belirti, nişan.
evham: vehimler, zanlar, kurun-tular.
evvel: önce.
Fahr-i Cihan: cihanın, dünyanın iftihar sebebi; kâinatın övüncü, Hz. Muhammed (a.s.m.).
fütuhât: zaferler, fetihler, galibi-yetler.
fütur: zayıflık, gevşeklik, usanç.
gayet: son derece.
habbe: su üzerinde olan hava ka-barçıkları.
havali: bölge, etraf, çevre, civar.

hıfz: koruma, muhafaza et-me, himaye etme.
hulûl: girme, içine sokulma.
icmalen: kısaltarak, kısaca, özetle.
idare: yönetim, memleket iş-lerinin yürütülmesi.
ihtar: dikkat çekme, hatırlat-ma, uyarı.
istimâl: kullanma.
kubbe: gökyüzü, sema.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
menfaat: fayda.

mesele: konu.
metanet: metin olma, daya-nıklılık; gayret.
mühim: önemli, ehemmiyet-li.
münafık: nifak sokan, arabo-zucu; kalbinde küfrü gizlediği halde Müslüman görünen.
münafıkâne: münafıkça, iki-yüzlülükle.
ya Rab: Ey Allah'ım!
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.
sebat: sabit durma, kararlılık.
sebatkâr: sebat eden, sözün-de ve kararında duran, vaz-geçmeyen, sebatlı.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
suret: biçim, şekil, tarz.
şakirt: talebe, öğrenci.
talebe: istekli, öğrenci.
zahiri: görünüşte olan; zahire, dışa ait olan.

“Aman, aman Said’e yanaşmayın! Hükûmet takip ediyor” diye zayıfları vazgeçirmeye çalışıyorlar. Hattâ bazı genç talebelere, hevesatlarını tahrik için, bazı genç kızları musallat ediyorlar. Hattâ Risale-i Nur erkânlarına karşı da, benim şahsımın kusurâtını, çürüklüğünü gösterip, zahiren dindar ehl-i bid’adan bazı şöhretli zatları gösterip, “Biz de Müslümanız, din yalnız Said’in mesleğine mahsus değil” deyip, bize karşı perde altında cephe alan zındıklara ve anarşilik hesabına o safdil ehl-i diyanet ve hocaları alet edip istimal ediyorlar. İnşallah bunların bu plânları da akim kalacak.

Böyle heriflere dersiniz:

“Biz, Risale-i Nur’un şakirtleriyiz. Said de, bizim gibi bir şakirttir. Risale-i Nur’un menbaı, madeni, esası da Kur’an’dır. Yirmi senedir emsalsiz tetkikat ve takibatla beraber, kıymetini ve galebesini en muannid düşmana da ispat etmiştir. Onun tercümanı ve bir hizmetkârı olan Said ne halde olursa olsun, hattâ Said de—el’iyazü bilâh—Risale-i Nur’un aleyhine dönse, bizim sadakatimiz ve alâkımızı inşaallah sarsmayacak” deyip, o kapıyı kaparsınız. Fakat, mümkün olduğu kadar Risale-i Nur’la meşgul olmak, elinden gelirse yazmak, ve mübalâğalı propagandalara hiç ehemmiyet vermemek ve eskisi gibi tam ihtiyat etmek gerektir.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

Said Nursî

akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

aleyh: karşı, karşıt.

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

dua: Allah’a yalvarma, niyaz.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i bid’a: Ehl-i Sünnet Vel-

cemaat’ın dışında kalan bütün gruplar.

ehl-i diyanet: dindar kişiler.

emsalsiz: benzersiz.

erkân: rükünler, esaslar.

galebe: galip gelme, üstünlük.

hevesat: hevesler.

hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.

ihtiyat: uzak görüşlü olma, geleceği düşünerek tedbirli hareket etme.

inşallah: Allah izin verirse.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

istimâl: kullanma.

kıymet: değer.

maden: öz, cevher.

menba: kaynak.

meslek: gidiş, usûl, tarz.

meşgul: bir işle uğraşan, ilgilenen.

muannit: inatçı, ayak direyen.

musallat: çok fazla rahatsız eden, fazlasıyla üzerine giden ve sataşan.

mübalâğa: bir işi, bir şeyi çok

büyütme, abartma.

propaganda: bir inanç, düşünce, doktrin v.b. ni başkalarına tanıtmak, benimsetmek amacını güden ve çeşitli vasıtalarla yapılan faaliyet.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

safdil: saf gönüllü; hile, oyun bilmeyen, kolay aldatılan.

selâm: başı, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

şakirt: talebe, öğrenci.

tahrik: hareket ettirme, harekete geçirme.

takibat: suç konusunda yapılan soruşturma, araştırma, kovuşturma.

talebe: istekli, öğrenci.

tetkikat: araştırmalar, inceleme-ler.

umum: bütün, herkes.

zahiren: görünüşte.

zat: kişi, şahıs.

zındık: Allah’a ve ahirete inananmayan, Allah’ı inkâr eden, iman-sız, münkir.

Bu vatandaki milletin en büyük kuvveti olan âlem-i İslâmın teveccühünü ve hamiyetini ve uhuvvetini kırmak ve nefret verdirmek için, siyaseti dinsizliğe alet ederek, perde altında küfr-ü mutlakı yerleştirmek isteyenler, hükûmeti iğfal ve adliyyeyi iki defadır şaşırtıp, der: “Risale-i Nur şakirtleri, dini siyasete alet eder; emniyete zarar vermek ihtimali var.”

Halbuki, bu memlekete maddî ve manevî bereketi ve fevkalâde hizmeti ve umum âlem-i İslâma taallûk edecek hakaiki cami olduğu, otuz üç âyât-ı Kur’âniyenin işaretiyle ve İmam-ı Ali’nin (r.a.) üç keramet-i gaybiyesiyle ve Gavs-ı Âzâmın kat’î ihbarıyla tahakkuk etmiş olan Risale-i Nur’un siyasetle alâkası yoktur. Fakat, küfr-ü mutlakı kırdığı için, küfr-ü mutlakın altı olan anarşilik ve üstü olan istibdad-ı mutlakı, esasıyla bozar, reddeder. Emniyeti ve asayiş ve hürriyeti ve adaleti temin eder.

Risale-i Nur’a, daha vatana, idareye zararı dokunmak bahanesiyle tecavüz edilmez. Daha kimseyi o bahaneyle inandıramazlar. Fakat cepheyi değiştirip, din perdesi altında bazı safdil hocaları veya bid’a taraftarları veya enaniyetli sofi meşreplileri, bazı kurnazlıklarla Risale-i Nur’a karşı iki sene evvel İstanbul’da ve Denizli civarında olduğu gibi istimal etmeye münafıklar belki çabalayacaklar. İnşallah muvaffak olamazlar.

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, düzenli ve dengeli oluş.

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak kaşıkılığı meydana getirme durumu.

asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetinin sağlanması.

ayat-ı Kur’âniye: Kur’ân’ın ayetleri.

bahane: vesile, sebep.

bereket: bolluk, bereket, gürlük.

bid’a: dinin aslına uymayan adet ve uygulamalar.

camî: cem eden, toplayan, içine alan.

civar: çevre, yöre, etraf.

defa: kere, kez, yol.

emniyet: güvenlik, polis teşkilatı.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

evvel: önce.

fevkalâde: olağanüstü.

Gavs-ı Âzam: en büyük gavs, Abdülkadir-i Geylânî Hazretlerinin namı.

hakaik: hakikatler, doğrular, gerçekler.

hamiyet: millî onur ve haysiyet.

hizmet: görev, vazife.

idare: yönetim, memleket işlerinin yürütülmesi.

iğfal: yanıltma, gaflete düşürerek kandırma, aldatma.

ihbar: haber verme, bildirme.

ihtimal: olabilirlik.

inşallah: Allah izin verirse.

istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve

hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.

istimâl: kullanma.

kat’î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

keramet-i gaybiye: gaybla ilgili keramet, istikbal ile alâkalı keramet.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanı hüküm, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.

maddî: madde ile alâkalı.

manevî: manaya ait, maddî

olmayan.

meşrep: gidiş, hareket tarzı, tavır, tutum, meslek.

muvaffak: başarmış, başarılı.

münafık: nifak soğan, iki yüzlülük eden, ara bozucu.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

safdil: saf gönüllü; hile, oyun bilmeyen, kolay aldatılan.

sofi: zahit, dindar.

taallûk: alâkalı, münasebetli olma.

tahakkuk: gerçekleşme, olma; delil ile ispat edilme, kesinleşme.

taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.

tecavüz: saldırma, sınırını aşma.

temin: sağlama, sağlama.

teveccüh: yönelme, sevgi, ilgi.

uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.

umum: bütün, herkes.

Kardeşlerim,

Şimdi tam tahakkuk etti ki, resmen bana ihanet ve hakaret etmek, onunla, teveccüh-ü âmmeyi hakkımda kırmak için gizli bir tedbir kurulmuş. Benim bütün dostlarımı perde altında soğutmak ve ürkütmeye çalışıyorlar. Halbuki, *Sikke-i Tasdik-i Gaybî* onların bütün propagandalarını zîr ü zeber ediyor.

Gerçi böyle dinsizlik hesabına bana olan hakaret, bir derece beni sıkıyor, eski Said'den kalma bazı damarlarıma dokunuyor. Fakat Risale-i Nur'un harika fütuhâtı ve şakirtlerinin ehl-i hakikat nazarında ve ruhanî ve melâikeler yanında hürmet ve merhametle karşılanmaları, benim şahsıma gelen ihanet ve hakaretlerin sivrisinek kanadı kadar ehemmiyeti kalmaz. O bedbaht ehl-i ihanet, dindarlık cihetiyle, ehl-i din ve ehl-i ulûmu diniyenin hürmetini kırmak dine bir ihanet olduğu cihetinde, ruhanî ve melâikelerin ve ehl-i iman ve ehl-i hakikatın nazarında mel'un olduğu gibi, binden ancak bir iki serseri-nin veya zındığın aferinini kazanırlar.

O bedbahtlar bana hakaret etmekle, güya Risale-i Nur'un nüfuzunu kırıyor; şahsımı menba zannedip beni çürütmekle, Risale-i Nur sukut edecek gibi ahmakane bir zan ile şahsıma tecavüz oluyor.

Ben de derim: Ey bana dinsizlik hesabına ihanet ve hakaret eden bedbahtlar! Kat'iyen size haber

aferin: övgü ve beğenme bildirir; alkış, yaşa, var ol.
ahmakane: ahmakçasına, akılsızca.
bedbaht: bahtsız, talihsiz, zavallı.
cihet: yön.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehl-i din: dindar, dinine bağlı, dindar olanlar.
ehl-i hakikat: hakikati arzu-

layanlar, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah adamı.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
ehl-i ulûm-i diniye: dinî ilimlerle meşgul olanlar.
fütuhat: zaferler, fetihler, galibiyetler.
gerçi: her ne kadar...
güya: sanki.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hakaret: saygı göstermeme, alçak görme, aşağılama.

hârîka: olağanüstü.
hürmet: saygı.
ihanet: hıyanet, arkadaşan vurma.
kat'iyen: hiç bir zaman, asla.
melâike: melekler.
mel'un: lânetlenmiş, kötülenmiş.
menba: kaynak.
merhamet: acımak, şefkat göstermek, korumak, esirgemek.
nazar: bakış, nezdinde.
nüfuz: söz geçirme, hüküm

sahibi olma.

propaganda: bir inanç, düşünce, doktrin v.b. ni başkalarına tanıtmak, benimsetmek amacını güden ve çeşitli vasıtalarla yapılan faaliyet.

resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

ruhanî: ruha ait, ruh ile ilgili.

serseri: gaysiz, hedefsiz; öteden beri başıboş olan.

sükût: değerden düşme, değerini yitirme; susma.

şakirt: talebe, öğrenci.

tahakkuk: gerçekleşme, olma; delil ile ispat edilme, kesinleşme.

tecavüz: saldırma.

tedbir: idare etme; önlem, çare.

teveccüh-i amme: genel teveccüh, umumun, herkesin, halkın yönelişi.

zan: sanma, kesin olarak bilmek-sizin kuvvetli ihtimalle hükmetme.

zındık: Allah'a ve ahirete inananmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

zîr ü zeber: altüst, karmakarışık, darmadağın.

veriyorum, yakında—tevbe etmemek şartıyla—hiç çare-i halâs yok ki, ecel cellâdiyla sen, idam-ı ebedî ile ölüm darağacı ile asılacaksın! Şeraretli ruhun dahi ebedî bir haps-i münferitte mahkûm olmakla beraber, ehl-i iman ve ruhanîlerin nefret ve lânetini kazanacaksın. Tévbe etmemek şartıyla, benim intikamım, sende pek muzaaf bir suretle alınıyor bildiğimden, hiddet değil, hattâ sana acıyorum!

Amma Risale-i Nur'un, senin gibi sinekler kadar ehemmiyeti olmayanların perde çekmesi, zerre kadar nüfuzunu kıramaz. Yüz binler adam onunla imanlarını kurtardıkları için, ruh u canla hürmet ve perestiş ederler.

Amma şahsımın teessürü ise, kat'iyen size haber veriyorum ki, bir iki dakika asabiyetle bir teessüratıma mukabil, birden öyle bir tesellî buluyorum ki, bin derece sizlerin hakaret ve ihaneti ziyadeleşse o tesellîyi kıramaz. Çünkü, Risale-i Nur'un keşf-i kat'îsiyle, dinsizlik hesabına bize hücum edenler, ebedî azaplar ve haps-i münferitte ve idam-ı ebedî ile ihanetini gördükleri gibi, Risale-i Nur'la imanını kurtaran şakirtleri, ölümle terhis tezkere-si ve saadet-i ebediye vesikasını alıp, ebedî bir hürmet ve merhamet ve ikrama mazhar olacaklarını, filozofları susturan binler hüccetlerle beyan etmişiz.

Hem bu Yeni Said, Eski Said gibi kendine hürmet ve teveccüh kazanmak ve şan ve şeref bulmak, kat'iyen aleyhindedir, kat'iyen kabul etmez. Onun için, yirmi senedir inzivayı tercih etmiş.

aleyh: karşı, karşıt.
amma: ama, lakin, ancak.
asabiyet: sinirlilik.
azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.
beyan: anlatma, açıklama.
cellât: idama mahkûm olanların hükümlerini infaz etmeye vazife-li olan adam.
çare-i halâs: kurtuluş çaresi.
darağacı: idama mahkûm olanların asıldıkları sehpa, dâr.
ebedî: sonu olmayan, daimî, sürekli.
ecel: her canlının Allah tarafından takdir edilen ölüm vakti.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
filozof: felsefe ile uğraşan, filozof.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hakaret: saygı göstermeme, alçak görme, aşağılama.
haps-i münferit: tek başına olan hapis.
hiddet: öfke, kızgınlık.
hüccet: delil.
hürmet: saygı.
idam-ı ebedî: dirilmemek üzere yok oluş, ahiret inancı olmadığı için ölümü ebedî yokluğa gitmek olarak görme.
ihanet: hiyanet, arkadan vurma.
ikram: bağış, ihsan.
iman: inanç, itikat.
inziva: bir köşeye çekilme, tek başına yaşama, dünya işlerinden vaz geçme, dünyadan el-etek çekme.
kat'iyen: hiç bir zaman, asla.
keşf-i kat'î: kesin keşif.
lânet: kovma, reddetme.
mahkûm: kendine hükmolunan, hükümlü.
mazhar: nail olma, şereflenme.

merhamet: acımak, şefkat göstermek, korumak, esirgemek.
mukabil: karşılık.
muzaaf: kat kat, iki misli.
nüfuz: söz geçirme, hüküm sahibi olma.
perestîş: tapma, aşırı derecede sevmek, meftunluk.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî

varlık.
ruhanî: ruha ait, ruh ile ilgili.
saadet-i ebedî: sonsuz mutluluk, sonsuz saadet.
suret: biçim, şekil, tarz.
şakirt: talebe, öğrenci.
şan: şöhret, ün.
şart: koşul.
şeraret: şerlik, şer işleme, fenalık, kötülük.
şeref: onur, haysiyet.
teessür: kederlenme, üzülmek, acı duyma.
teessürat: teessürler, keder-

ler, elemeler, acılar.
terhis: izin verme, serbest bırakma, salıverme.
teselli: avutma, acısını dindirme.
tevbe: Allah'tan af dileme.
teveccüh: yönelme, sevgi, ilgi.
tezkere: belge, pusula.
vesika: dayanılacak, güvenilecek sağlam delil, belge.
zerre: en küçük parça, molekül, atom.
ziyade: çok, fazla.

Eğer asayiş ve idare hesabına nüfuzunu kırmak ve umumun nazarında çürütmek için yapıyorsanız, pek büyük bir hata ediyorsunuz. İki sene üç mahkeme, yirmi senelik hayatımın yüz yirmi eserinde, yüz yirmi bin Risale-i Nur Şakirtlerinden, mucib-i ihtilâl ve medar-ı mesuliyet ve vatan ve millet aleyhinde hiçbir şey bulmadıklarına, beraatimizle ve Risale-i Nur eczalarının bütününü iade etmeleriyle gösterdiği cihetle, kat'iyen size beyan ediyorum ki, dinsizlik hesabına bizi ezen sizler, vatan ve millet, asayiş ve idare aleyhinde ve anarşilik lehinde ve müthiş bir ecnebi hesabına beni sıkıştırıp, bir sarsıntı çıkarıp, o cereyanın müdahalesini istiyorsunuz. Onun için, bütün ihanet ve hakaretlerinize beş para kıymet vermem; asayiş, idare lehinde sabır ve tahammüle karar verdim.

Elbette dünya daimî olmadığı gibi, hâdisatı da fırtınalı, daima değişir. Birkaç saat cinayetlerle, dünyevî ve uhrevî binler zakkum ve azap neticeleri var. O zaman, faydasız yüz binler teessüf diyeceksiniz. Ben, resmî makamata ve bizimle tam alâkadar vazifedarlara yazdığım gibi, sizin gibi bedbahtlara dahi derim: Biz, Risale-i Nur'la, bu memleketin ve istikbalinin en büyük iki tehlikesini def etmeye çalışıyoruz ve bilfiil çok emarelerle, hattâ mahkemede de kısmen ispat etmişiz.

Birinci tehlike: Bu memlekette, hariçten kuvvetli bir surette girmeye çalışan anarşiliğe karşı sed çekmek.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
aleyh: karşı, karşıt.
anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.
asayiş: emniyet, kanun ve nizâm hakimiyyetin sağlanması.
azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.
bedbaht: bahtsız, talihsiz, zavallı.
beraat: serbest kalma, suç-

suz bulunma, aklanma.
beyan: anlatma, açıklama.
bilfiil: bizzat kendi çalışması ile, kendi yaparak.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
cihet: yön.
cinayet: cana kıyma, katl veya bu derecede ağır bir suç.
daimî: sürekli, devamlı.
def: mâni olma, savmak, uzaklaştırma.
dünyevî: dünyaya ait.
ecnebi: yabancı.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.
emare: alâmet, belirti, nişan.
hâdisat: hadiseler, olaylar.
hakaret: saygı göstermeme, alçak görme, aşağılama.
hariç: dışarı.
iade: geri verme.
idare: yönetim, memleket işlerinin yürütülmesi.
ihanet: hıyanet, arkadan vurma.
ispat: kanıtlama, doğrulama.
istikbal: gelecek.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.
kismen: kısmî olarak, bir kısım.
kiymet: değer.
leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.
makamat: makamlar.
medar-ı mes'uliyet: sorumluluk sebebi.
mucib-i ihtilâl: ihtilâl gerekçesi.
müdahale: karışma, araya girme, sokulma.
müthiş: dehşet veren, ürküten, dehşetli, korkunç.
nazar: bakış, nezdinde.
nüfuz: söz geçirme, hüküm sahibi olma.
resmî: devletin olan, devlete ait, devletle ilgili.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.
set: mani, perde, engel.
suret: biçim, tarz.
şakirt: talebe, öğrenci.
tahammül: yüklenme, yüke katlanma.
teessüf: üzülmeye, acı duyma.
uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.
umum: bütün, herkes.
vazifedar: vazifeli.
zakkum: acı, zehir.

İkincisi: Üç yüz elli milyon Müslümanların nefretlerini kardeşliğe çevirmekle, bu memleketin en büyük nokta-i istinadını temin etmektir.

75

AFYON EMNİYET MÜDÜRÜNE DERİM Kİ:

Müdür Bey,

Dünyada, eski zamandan beri görülmemiş bu derece kanunsuz ve manasız ve maslahatsız tecavüzler bana geldiği halde neden aldırıyorsunuz?

Bir misali: Camiye, hâlî zamanda, cemaat hayrına sahip olmak için, bazı bir iki adamdan başka kimseyi yanıma kabul etmediğim halde, resmen “Kat’iyen camiye gitmeyeceksiniz” deyip, bu gurbette, hastalık ve ihtiyarlık ve yoksulluk içinde bu ihanet hangi kanunladır? Hangi maslahat var? Haberim olmadan, camiin hâlî bir yerinde iki üç tahta, bir kilimle beni üşütmemek fikriyle bir zatın yaptığı iki kişilik bir settare yüzünden, ehemmiyetli bir mesele şeklinde, hem bana, hem umum halka manasız telâş vermek hangi kanunladır? Hangi maslahat var? Soruyorum.

Bana bu ihanetleri yapanların hiçbir bahaneleri yoktur. Yalnız teveccüh-ü âmmeyi bahane edip, “Bu menfi adama neden hürmet ediyorsunuz?”

bahane: vesile, sebep.
cemaat: bir mezhebe veya bir gruba bağlı olanların oluşturduğu topluluk.
ehemmiyetli: önemli.
gurbet: gariplik, yabancılık.
hürmet: saygı.
ihanet: hiyanet, arkadan vurma.

kat’iyen: hiç bir zaman, asla.
mana: anlam.
maslahat: fayda, maksat.
menfi: olumsuz, müspet olmayan.
mesele: konu.
misal: örnek.
nokta-i istinat: dayanak

noktası, güvenme ve itimat noktası.
resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.
settâre: örtünecek, gizlenecek, saklanacak yer.
tecavüz: saldırma, sınırını aşma.

temin: sağlamlaştırma, sağlama.
teveccüh-i amme: genel teveccüh, umurun, herkesin, halkın yönelişi.
umum: bütün, herkes.
zat: kişi, şahıs.

Ben de derim: Bütün dostlarım biliyorlar ki, ben şahsıma karşı hürmeti ve teveccüh-ü âmmeyi istemiyorum, reddediyorum. Benim hakkımda başkalarının hüsn-ü zannını kabul etmediğim halde, hangi kanun beni mesul eder ki, ihtiyarım ve rızam haricinde, başkasının hüsn-ü zannıyla bana ihanet ediliyor? Farz-ı muhal olarak, bu teveccühü âmme hakikat de olsa, vatana, millete faydası var, zararı olmaz.

Hem eğer bir parçasını ben de kabul etsem, bu ihtiyarlık, hastalık, yoksulluk ve soğuk bir oda içerisinde, dehşetli bir haps-i münferitte, zarurî hizmetlerimi görmek için bir-iki insanın dostluğunu kabul etmekteyimde hangi fenalık var? Hangi kanun bunu men eder? Bir iki işçi çocuktan başka benimle temas ettirmemek hangi kanunlardır? O işçi çocuklar her vakit bulunmadığı için, kendim işimi göremiyorum. Bu dehşetli vaziyeti, elbette bu memlekette inzibat ve hükûmet ve idare adamları nazar-ı ehemmiyete almak borçlarıdır. Cidden alâkadar eder diye size beyan ediyorum.

Emirdağında bir tecrid-i mutlakta
Said Nursî

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
beyan: anlatma, açıklama.
cidden: şaka olmayarak, gerçekten, ciddi olarak.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
farz-ı muhal: imkânsız farz etme, olmayacak bir şey ola-

cakmış gibi düşünme.
hakikat: gerçek, doğru.
haps-i münferit: tek başına olan hapis.
hariç: dışarıda.
hizmet: görev, vazife.
hürmet: saygı.
hüsn-i zan: iyi zan, güzel ka-

naat.
idare: yönetim, memleket işlerinin yürütülmesi.
ihanet: hıyanet, arkadan vurma.
ihtiyar: irade, tercih.
inzibat: düzeni sağlama, asayiş yoluna koyma.

men: yasak etme, engelleme.
mes'ul: sorumlu, yükümlü.
nazar-ı ehemmiyet: pek önemli görerek, pek mühim olduğunu düşünerek olan bakış.
rıza: razı olma, hoşnutluk.
tecrid-i mutlak: tam bir yalnızlık, hiç kimseyle görüşmemek.
teveccüh: yönelme, sevgi, ilgi.
teveccüh-i amme: genel teveccüh, umurun, herkesin, halkın yönelişi.
vaziyet: durum.
zaruri: zorunlu.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, çoktan beri beklediğim bir ciddî yardım, Konya ulemasından görülmeye başladı.

Evet, Risale-i Nur medreseden çıkmış, ilim içinde hakikate yol açmış, hakikî sahipleri ve taraftarları medreseden çıkan hocalar olduğuna binaen, umum Anadolunun eskiden beri parlak ve faal bir medresesi Konya şehri olduğundan, o mübarek medresenin şakirtleri kendi malları olan Risale-i Nur'a sahip çıkmaya ve sarılmaya başladığını Sabri'nin mektubundan anladım ve buraya, Konya'ya yakın geldiğime ruh u canımla memnun olup, bana gelen bütün sıkıntılara sürurla mukabele edip tahammül ediyorum.

Başta, çok mübarek tefsirin çok muhterem ve kıymetli sahibi olan Hoca Vehbi Efendi olarak, Risale-i Nur'u takdir edip alâkadarlık gösteren bütün Konya ve civarı ulemalarını, bütün kazançlarıma ve dualarıma şerik ettim. Ve has kardeşlerim dairesi içinde isimlerini bildiğim zatları, isimleriyle dua vaktinde yad ediyorum. Risale-i Nur Şakirtlerindeki şirket-i maneviye itibarıyla, benim çok noksan kazancımdan hisse aldıkları gibi, bütün şakirtlerin bütün kazançlarından da hisseler almaya yol açıldığını, benim tarafımdan selâmımı, hürmetlerimle onlara tebliğ ediniz.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
ciddî: mühim, önemli.
civar: çevre, yöre, etraf.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
faal: çalışkan, gayretli.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hakikat: gerçek, doğru.
hakiki: gerçek, sahici.
hisse: pay, nasip.
hürmet: saygı.

ilim: bilgi, marifet.
kiymettar: kıymetli, değerli.
medrese: eğitim ve öğretim kurumu.
muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.
mukabele: karşılık.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî

varlık.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
sürur: sevinç, mutluluk.
şakirt: talebe, öğrenci.
şerik: ortak.
şirket-i manevi: manevî şirket, manevî ortaklık.
şükür: teşekkür.
tahammül: yüklenme, yüke katlanma.

takdir: kıymet verme, beğenme.
taraftar: benimseyen, isteyen.
tebliğ: ulaştırmak, bildirmek.
tefsir: Kur'an-ı Kerim'i açıklamak maksadıyla yazılan kitap.
ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.
umum: bütün, herkes.
yâd: anma.
zat: kişi, şahıs.

Isparta kahramanları gibi, Konya'nın mübarek âlimleri Risale-i Nur'a sahip çıktıklarından, daha dünyaca, vazife-i Nuriyeye bir endişem kalmadı. O mübarek ve kuvvetli ellere Risale-i Nur'u emanet edip rahat-ı kalb ile kabrime gidebilirim.

Saniyen: Elhak, az bir zamanda Risale-i Nur'a pek çok faydası dokunan ve on seneden beri Risale-i Nur'a çalışmış gibi haslar dairesinde bulunan Mustafa Osman'ın, Emirdağ'daki kardeşlerine, yangın münasebetiyle geçmiş olsun makamında nev-i beşer yangınına bahsedip, güzel bir mektup yazmış. Onun mektubunun bir kısmını hem Lâhikada, hem Sikke-i Gaybiye'de kaydediyoruz; sonra suretini size göndereceğiz. Benim tarafımdan hem ona, hem yanındakilere, hem vasıta-i muhabere olduğu Kastamonu ve İnebolu'daki kardeşlerimize pek çok selâmlarla beraber, hattı güzel, vakti müsait olanlar, Isparta ve civarı gibi, Asa-yı Mûsa mecmuasını yazsalar, çok münasip olur. Bu vazife-i Nuriye, inşaallah matbaanın çok fevkinde iş görecek.

Salisen: Hafız Emin'in Risale-i Nur'a çok hizmeti var. Onun kasabası olan Küre, geçen hâdiseden evvel Nuri, Hakkı, İhsan ve merhum Muallim Osman gibi zatların himmetiyle bir medrese-i Nuriye hükmüne geçip parlak bir surette Nura çalışıyordu. İnşaallah, o kıymetli hizmeti, mümkün oldukça yine yapacak. Gerçi geçen musibette en ziyade onlar üzüldüler, fakat ona mukabil Risale-i Nur'un geniş muzafferiyetinde o kasabanın ve o fedakâr kardeşlerimizin hisseleri çok ehemmiyetlidir.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
bahis: bahseden, araştıran, anlatan.
civar: çevre, yöre, etraf.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
elhak: hakkın tâ kendisi, tam doğrusu; doğrusu ya.
emanet: emniyet edilen kimseye bırakılan şey, eşya veya kimse.
endişe: kaygı.
evvel: önce.

fedakâr: kendini veya şahsi menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.
fevkinde: üstünde.
gerçi: her ne kadar...
hâdis: olay.
hât: yazı.
himm: çalışma, çabalama, gayret gösterme.
hisse: pay, nasip.
hizmet: görev, vazife.
hükmüne: yerine, değerine.
inşaallah: Allah izin verirse.
kiymettar: kıymetli, değerli.

lâhika: ek, ilâve, zeyl, sonradan ilâve edilen, eklenen.
makam: yer, mevki.
mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.
medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.
merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.
mukabil: karşılık.
musibet: felaket, bela.
muzafferiyet: mzafferlik,

düşmana üstün gelme, galibiyet.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
münasebet: ilgi, ilişki, bağ.
münasip: uygun.
müsait: uygun, münasip.
nev'i beşer: insanoglu, insanlar.
rahat-ı kalp: kalp rahatlığı, kalbin huzurlu ve tasassız oluşu.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
salisen: üçüncü olarak.
saniyen: ikinci olarak.
selâm: baş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
suret: biçim, şekil, tarz.
vasıta-i muhabere: haberleşme vasıtası, aracı.
vazife-i Nuriye: Risale-i Nur vazifesi, hizmeti.
zat: kişi, şahıs.
ziyade: çok, fazla.

Hafız Emin, mektubunda diyor ki: “Ben mahkemeden kitaplarımı alamadım. Size gelmiş mi, gelmemiş mi?” diye benden soruyor.

Siz ona selâmımla beraber yazınız ki: Seninki bana gelmediği gibi, sana İstanbul’a gönderdiğim kitaplarımdan da hiçbirisi elime geçmedi. Ve bilhassa İstanbul’a gönderdiğim “büyük kitap” namında, içinde yirmi Risaleden ziyade bulunan mecmuayı çok araştırdımsa da bulamadım. Fakat, madem Risale-i Nur kendi kendine intişar ediyor ve muhtaç olanlara kendini okutturuyor, Hafız Emin’e ve bizlere sevap kazandırıyor; Hafız Emin de, benim gibi, kitaplarının başka ellerde gezmesinden memnun olmalı.

Hem Küre’de, erkek ve hanım ne kadar Risale-i Nur’la alâkadar varsa, onlara selâm ediyorum. Eskisi gibi şimdi de Küre’ye bir medrese-i Nuriye nazarıyla bakıyorum. Hususan İhsan, Abdullah, Abdurrahman’a selâm ediyorum; ne haldedir? İnşallah eski parlak hizmeti devam ediyor. Tam bir Abdurrahman olduğunu ispat ettiği gibi, devam edecek.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
bilhassa: özellikle.
dua: Allah’a yalvarma, niyaz.
hâl: durum, vaziyet.
hizmet: görev, vazife.
hususan: bilhassa, özellikle.
inşallah: Allah izin verirse.
intişar: yayınlanma, neşrolma.
ispat: kanıtlama, doğrulama.

madem: değil mi ki.
mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.
medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur’ların okunduğu yerler.
muhtâc: gerek duyan.
nam: ad, isim, lakap.
nazar: bakış, fikir.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını

meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

umum: bütün, herkes.

ziyade: çok, fazla.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Hadsiz şükür olsun ki, Risale-i Nur yerine beni sıkıyorlar, benimle meşgul oluyorlar. Hiç merak etmeyiniz, ¹ عَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ¹ sırrıyla, inşaallah bu yeni hâdisede dahi bir hayır olacak.

Hâdisе budur: Ceylân'ı ve iki arkadaşları—ki bana hizmet ediyorlardı—yanıma gelmelerini men ettiler. Anahtarları onlardan aldılar, bekçilere verdiler. O bekçilerden birisi geliyor, su ve ekmek gibi işlerimi görüyor. Ben bunun sebebini bilemedim. Fakat bu kasabada bir parti münazaası var. Çocuğun bir amcası ^(HAŞİYE) bir taraftadır. Onun muarızları yapıyor ihtimali var.

Hem, her tarafta Risale-i Nur'un fütuhâtı ve hariçten gelen anarşistlik müdahalesi sebebiyet verdi zannedirim. Ve Sandıklı'da elde edilen mektubatla, bir vasıta-i muhabere olması bahanesiyle, bu sıkıntıyı verdiler. Siz hiç telâş etmeyiniz, bunun da hiç ehemmiyeti yoktur. Siz yine eski gibi bana yazarsınız. Fakat ben kendim çok yazamıyorum. Güya beni ihanet ve hakaretle çürütmekle, Risale-i Nur'un fütuhâtına sed çekilecek; divaneliklerinden, üflemekle milyonlar elektrik kuvvetinde bulunan

HAŞİYE: Merhum Abdullah Çalışkan'dır. Demokrat Partiye, muhalefette iken intisap etmişti.

1. Belki sevmediğiniz şey hakkınızda hayırlıdır. (Bakara Suresi: 216.)

anarşist: hiç bir düzen ve otorite tanımayan, karışıklık ve bozgunculuktan yana olan.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bahane: vesile, sebep.

divane: deli, akli başında olmayan.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

fütuhât: zaferler, fetihler, galibiyetler.

güya: sanki.

hâdisе: olay.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakaret: saygı göstermeme, alçak görme, aşağılama.

hariç: dışarı.

hizmet: görev, vazife.

ihanet: hıyanet, arkadan vur-

ma.

ihtimal: olabilirlik.

inşaallah: Allah izin verirse.

mektubat: mektuplar, yazılı şeyler, yazılar.

men: yasak etme, engelleme.

merak: endişe.

meşgul: ilgilenen, uğraşan.

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

müdahale: karışma, araya girme, sokulma.

münazaâ: ağız kavgası, çekişme.

parti: aynı siyasi gaye etrafında birleşenlerin meydana getirdiği kuruluş, fırka, hizip.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sebebiyet: sebep olma.

set: mani, perde, engel.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

sır: gizli hakikat.

şükür: teşekkür.

vasıta-i muhabere: haberleşme vasıtası, aracı.

Risale-i Nur gibi bir hakikat güneşi sönecek diye—ziyade sevabı bana kazandırmak için—beni fazla sıkıyorlar.

Medar-ı ibret ve dikkat bir tevafuktur ki, dün, çocukla pederini zabıta celb edip ifadelerini aldığı aynı dakikada, ehemmiyetli bir vukuatı, telefon-u zabıta haber vererek, bütün erkânı telâşa düşürttü. Mahall-i vak'aya gitmeye mecbur oldular. Manen onlara denildi:

“Siz sinek kanadı kadar zararı olmayanı bırakınız; kartallar, belki ejderhalar gibi zararlara bakınız.”

Hem camiden men hâdisesinin aynı vaktinde, men'e emir veren yeni kaymakam, Afyon'da, ameliyata maruz kaldı. Lisan-ı haliyle ona denildi: “Ölüm var! Onun idamından kurtulmasına çalışanı tazyik değil, belki çok takdir ve tahsin etmek gerektir.”

Umum kardeş ve hemşirelerime birer birer selâm ve dua ederim ve dualarını isterim.

1
الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz
Said Nursî

78

ameliyat: hastaya yapılan cerrahi müdahale, operasyon.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
celb: yazı ile çağırma.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehemmiyetli: önemli.
emin: güvenilir, emniyet sahibi.
erkân: ileri gelenler.
evvelâ: öncelikle.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hâdis: olay.
hakikat: gerçek, doğru.
hemşire: kız kardeş, bacı.
hizmet: görev, vazife.
idam: ölüm.
inayet-i Rabbaniye: her şeyin terbiye ve idare eden Cenab-ı Hakk'ın yardımı.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
lisan-ı hâl: hâl dili, bir şeyin durumu ve görünüşü ile bir mana ifade etmesi.
mahall-i vak'a: hâdis mahalli, olay yeri.

Aziz, sıddık kardeşlerim ve mübarek vârislerim ve emin vekillerim,

Evvelâ: Size kat'î haber veriyorum ki, hakkımızda ve Risale-i Nur hizmetinde, inayet-i Rabbaniye ve

1. Bâkî olan ancak Allah'tır

manen: mana bakımından, eserlerinin adı.
maruz: uğramak, etkilenmek.
medar-ı ibret: ibret sebebi, vesilesi.
men: yasak etme, engelleme.
mübârek: feyizli, bereketli, kutlu.
peder: baba.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin

tevafuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.
umum: bütün, herkes.
vâris: mirasçı.
vekil: yardımcı, yerine bakan.
vukuat: vuku bulan şeyler, hadiseler, olaylar.
zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.
ziyade: çok, fazla.

tevfikat-ı Samedaniye devam ediyor. Zahiren çirkin perdeler altında, gayet güzel neticeler var. Bir zararımıza bedel, yüz menfaat bizlere ihsan ediliyor. Onun için, geçici, muvakkat sıkıntılara ve sarsıntılara ehemmiyet vermemek lâzımdır.

Saniyen: Mümkün olduğu kadar *Asa-yı Mûsa* mecmuasını yazmakta fütur ve tevakkuf verilmesin. O kudsi birinci vazifenin pek çok ehemmiyeti var. **وَبِهِ الظُّلْمَةُ**

¹ **انْجَلَتْ** Onun hakkında İmam-ı Ali (r.a.) demiş.

Size iki Ali'nin on dört parça mübarek Risalelerini tasbih edip posta ile gönderdim. Burada hem beni, hem talebeleri şevkle tam çalıştırdılar. Kastamonu'da imdadıma geldikleri gibi, burada dahi o iki kahraman yine imdadıma yetiştiler.

Salisen: Ben burada gerçi pek çok sıkılıyorum. Fakat sizlerin fütursuz çalışmanızı düşündükçe ve iştiaqla beklediğim mülâyimane ve tesellikâr mektuplarınızı gördükçe, o sıkıntılar gider, bazan sevinçlere inkılâp ederler. Benim mektuplarımı yazan, şimdilik yanıma gerçi gelemiyor; fakat şahsî hizmetten başka, Risale-i Nur'a ait üç dört vazifesi var. Onları mükemmel yapıyor.

Hem, benim hususî işlerimi de kapıya gelip anlar, gider, onları da yapar.

Rabian: Sair yerlerdeki kardeşlerimiz *Asa-yı Mûsa* yazmasına başlamışlar mı? Bu birinci vazifeyi eskiden

1. Karanlık onunla aydınlandı.

bedel: karşılık.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
fütur: zayıflık, gevşeklik, usanç.
gayet: son derece.
gerçi: öyle ise de, her ne kadar.
hizmet: görev, vazife.
hususî: özel.
ihsan: bağışlama, ikram et-

me, lütuf.
imdat: yardım.
inkılâp: değişme, dönüşme.
iştiaql: göreceği gelme, özleme.
kudsi: mukaddes, yüce.
mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.
menfaat: fayda.
muvakkat: geçici.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
mülâyimane: mülâyim olarak, yumuşak ve uysal bir şekilde.
rabian: dördüncü olarak.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sâir: diğer, başka, öteki.
salisen: üçüncü olarak.

saniyen: ikinci olarak.
şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.
şevk: giddetli arzu, aşırı istek ve heves.
talebe: istekli, öğrenici.
tashih: düzeltme, yanlışını giderme.
tesellikâr: teselli bulan.
tevakkuf: duraklama, durma.
tevfikat-ı Samedâniye: Samed olan Cenab-ı Hakkın yardımları.
vazife: görev.
zahiren: görünüşte.

yapan ve yanında mevcut bulunan zatlar, bir cilt içine alıp, ikinci vazife-i imaniye olan mu'cizatları zeyilleriyle beraber tedarikine başlasınlar. Veyahut geri kalanlara yardım etsinler. Elinden geldiği kadar güzel ve tashihli yazılmalı.

Hamisen: Âlimlerden sonra muallimler Risaleye ihtiyaçlarını hissetmeye başladıklarını çok emareler var. Bir emare budur: İstanbul'da din konferansında okumak niyetiyle *Âyetü'l-Kübra* Risalesini istemeleridir.

Re'fet kardeş, sen de çok safalar geldin ve Risale-i Nur yazısıyla meşguliyetin beni cidden sevindirdi. Hulûsî ve Sabri gibi senin de suallerinin Risale-i Nur'da ehemmiyetli neticeleri ve tatlı meyveleri var. Senin yanında bulunan ve Risalelerde kaydedilmeyen ilmî parçaları münasip yerlerde veya Lâhikada yazarsınız.

Kardeşlerim, *Asa-yı Mûsa* mecmuasının yazmasında bir tedbir hatırıma geldi. Taksimü'l-a'mal ile beş altı zat, aynı kıt'ada her biri bir kısmını yazsın; daha çabuk ve daha kolay olur. Hem usandırmaz, hem büyüklüğü için yazmak cesaretini kırmaz. Tahmin ederim ki, bu çok ehemmiyetli vazife-i Nuriye tam ileri gitmemesi bu sebeptendir. Yazısı güzel olanlar, herhâlde bu yeni tedbirle o vazifeye çalışmalı.

Kardeşlerim, çok dikkat ve ihtiyat ediniz. Sakın, sakın hocalarla münakaşa etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar musalâhakârâne davranınız. Enaniyetlerine dokunmayınız. Bid'at taraftarı da olsa ilişmeyiniz. Karşımızda

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
Asa-yı Mûsa: Bediüzzaman Said Nursî'nin bir eseri.
bid'at: dinin aslında olmayıp sonradan icat edilen şeyler, yeni âdet.
cidden: şaka olmayarak, gerçekten, ciddî olarak.
ehemmiyetli: önemli.
emare: alâmet, belirti, nişan.
enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.
hamisen: beşinci olarak, beşinci-si, beşinci derece.
ihtiyat: tedbirli hareket etme.

kıt'a: parça, cüz.
lâhika: ek, ilave.
mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.
meşguliyet: meşgul olma, bir iş yapma.
muallim: ders veren, öğretmen.
mu'cizat: mu'cizeler, Allah tarafından verilip, yalnız peygamberlerin gösterebilecekleri büyük harika işler.
münakaşa: tartışma.

münasip: uygun.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
safa: rahat ve huzurlu olma, gönül şenliği.
sual: soru.
taksim-i a'mal: iş bölümü, işlerin paylaşılması.
taraftar: benimseyen, isteyen.

tashih: düzeltme, yanlışını giderme.
tedarik: sağlama, temin etme, karşılama.
tedbir: önlem, yol, çare.
vazife: görev.
vazife-i imaniye: imanla ilgili vazife, iman vazifesi.
vazife-i Nuriye: Risale-i Nur vazifesi, hizmeti.
zat: kişi, şahıs.
zeyil: ek, bir eserin devamı olarak yazılan kısım.

dehşetli zındıka varken, müptedilerle uğraşıp, onları din-sizlerin tarafına sevk etmemek gerektir. Eğer size iliş-mek için gönderilmiş hocalara rastgelseniz, mümkün ol-duğu kadar münazaa kapısını açmayınız. İlim kisvesiyle itirazları, münafıkların ellerinde bir senet olur. İstan-bul'da ihtiyar hocanın hücumu ne kadar zarar verdiğini bilirsiniz. Elden geldiği kadar Risale-i Nur lehine çevir-meye çalışınız.

Umum kardeşlerime birer birer selâm...

79

Çok aziz, sıddık, kahraman, bahtiyar Emirdağlı kardeşlerim,

Geçirdiğiniz çok büyük afeti müş'ir, mübarek efendi-miz hazretlerinin çok ehemmiyetli ve çok kıymetli ve perde altında çok müjdeli lütufnamelerini aldık. Her bi-rerlerinize, hususan bu yangında daha çok tehlike atla-tan kardeşlerime, bura ve bu civar talebeleri namına bü-yük geçmiş olsun der ve bu vesile ile dehşetli küfr-i mut-lak yangınının mahallemizi sardığı ve kızıl kıvılcımlarının saçaklarımıza sıçramak üzere olduğu bir hengâmda, umum ehl-i iman ve hususan Nurcular namına, o mad-dî yangında çocuk Ceylân'ın ağlamakla medet istemesi gibi, bir manevî Ceylân olarak, o büyük ve çok müşfik Üstada "Medet! Biz yanıyoruz, mahvolduk" diye niyaz eylerim.

afet: belâ, musibet, büyük fe-lâket.
aziz: izzetli, muhterem, say-gın.
bahtiyar: bahtlı, talihli, mutlu.
civar: çevre, yöre, etraf.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
ehemmiyetli: önemli.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
hengâm: zaman, sıra.
hususan: bilhassa, özellikle.
ihtiyar: yaşlı.
ilim: bilgi, marifet.

itiraz: direnme, karşı koyma.
kızıl: çok, aşırı derecede, müfrit.
kisve: elbise, kılık.
küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanı hükmü, delili ka-bul etmeme, kesin ve tam bir inkar.
leh: fayda, taraf.
lütüfnâme: lütuf listesi.
maddî: madde ile alâkalı.
mahv: perişan etme, harap etme.
manevî: manaya ait, maddî

olmayan.
medet: inayet, yardım, imdat.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
münazaa: düşmanlık, husu-met.
müptedi: yeni başlayan, ace-mi, daha işin başında olan.
müşfik: şefkatli, merhametli, sevgi ve ilgi gösteren.
müşir: işaret eden, emir ve-ren.
nam: ad.
niyaz: yalvarma, yakarma.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nur-sî'nin eserlerine ve fikirlerine ta-raftar olan, Risale-i Nur'ları oku-yup neşreden kimse.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüz-zaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

selâm: baş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

senet: güvence, dayanak.

sevk: yöneltme, gönderme.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulle-nen.

talebe: istekli, öğrenici.

umum: bütün, herkes.

Üstad: Bediüzzaman Said Nursî.

vesile: bahane, sebep.

zındıka: dinsizlik, inançsızlık.

Bu Emirdağ yangınında, günün en çok nüfuzuna sahip, kızıl Rusya'dan çıkarak kızıl ateşler ve kızıl kıvılcımlar saçan ve birer birer dünya şehrinin mahallelerini saran ve ovaları yakıp kavuran, bazı yerlerde de nifak ve şikak ateşleri saçarak, kardeşine “Kardeşini öldür!” diye bağırان ve en nihayette âlem-i Hristiyaniyeti yakıp kavurup harman gibi savurduktan sonra âlem-i İslâm mahallesini saran ve evimizin saçaklarına kıvılcımları sıçrayan ve çok büyük ve çok dehşetli bir belâ olan komünizm ve bu azîm yangında itfaiye vazifesini üzerine alan Risale-i Nur'a ve Risale-i Nur'un günün en büyük mutfisi, en büyük tahassungâhı ve en büyük melcei ve penahı ve onun şahs-ı manevîsinin dualarının, barigâh-ı Ehadayette kabul olduğuna sarih bir işaret var. Ve âdeta ona hücum edenlere ve etmek isteyenlere karanlık gecede kırmızı diliyle şöyle hitap ediyor:

Ey Fahr-i Âlemin gösterdiği doğru yoldan şaşanlar! Dünyanın fânî metalleriyle gururlanıp taşanlar! Ve ey dünyamıza zararı olur korkusuyla, nur-u Kur'an'dan kaçanlar! Sizler, dünyanın uçurumlara gittiği zannıyla, o bâki ve tatlı sandığınız fânî ve hakikatte çok acı lezzetlerinizin, zeval bulmak, şedit ve elîm elem ve ıztıraplara tahavvül etmek üzere olduğunu tahmin ederek manasızca radyoların başına koşuyorsunuz. Bu koşmakta ve bu dedikoduları dinlemekte ne fayda var?

Zeval bulucu lehviyat ve lezaizle körleşmiş, bakan gözleriniz. Artık yeter, biraz hakikati görsün! Sağırlaşmış duyan kulaklarınız biraz hakikati duysun ki, bu acip ve

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

âdeta: sanki.

âlem-i Hristiyaniyet: Hristiyan dünyası.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

azim: büyük.

bâki: daimi, sonsuz.

barigâh-ı Ehadiyet: tek olan Allah'ın huzuru.

belâ: musibet, sıkıntı.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

elem: dert, üzüntü, maddî-manevî ıztırap.

elîm: şiddetli, çok dert ve keder veren.

Fahr-i Âlem: âlemin övücü, âlemin kendisiyle övündüğü Peygamberimiz (a.s.m.).

fânî: ölümlü, geçici.

hakikat: gerçek, doğru.

harman: tahıl tanelerinin saman-

dan ayrılması için yapılan iş.

hitap: söylem.

ıztırap: kuvvetli acı, aşırı elem, azap.

kızıl: çok, aşırı derecede, müfrit.

komünizm: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen.

lehviyat: nefsi azdıran oyun ve eğlenceler.

lezaiz: zevkler, lezzetler.

mana: anlam.

melce: sığınılacak yer.

meta: mal, servet; geçici dünyaya zevki.

mutfi: söndüren.

nifak: ikiyüzlülük, münafıklık.

nihayet: son.

nur-u Kur'an: Kur'an-ı Kerim'in nuru, aydınlığı, ışığı.

nüfuz: söz geçirme, hüküm sahibi olma.

penah: hamî, koruyucu.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

sarih: açık, âşikar.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat meydanı gelen manevî şahıs.

şedit: şiddetli.

şikak: uyuşmazlık, anlaşmazlık, bozuşma.

tahassungâh: sığınma yeri, sığınak.

tahavvül: değişme, dönüşme, başkalaşma.

zeval: sona erme, bitme, yok olma.

dehşetli ve hiç misli görülmemiş devirde, hususan ehl-i imanın çok sarsıntılar geçirdiği ve çok dehşetli düşmanlar karşısında bulunduğu ve küfr-ü mutlak ateşinin mahallemizi sardığı bir zamanda, ancak ve ancak, güvenimizin en müstahkem, kavî, yıkılmaz, sarsılmaz tahkimatı olan Risale-i Nur'un nuranî siperlerine iltica etmekle ve onun daire-i kudsiyesine dehalet etmekle kurtulacak ve imanınızı kurtararak, idam-ı ebedî zannettiğiniz ölümü bir hayat-ı bâkiyeye tebdil edeceksiniz. Ve işte o nurun mübarek tercümanının ve mübarek şahs-ı manevîsinin

1 أَجْرُنَا وَأَجْرَ الدِّينَا وَأَجْرَ طَلَبَةِ رَسَائِلِ النُّورِ وَلَدَيْهِمْ مِنَ النَّارِ

ve emsali dualarının kabulüyle, şefaatiyle ve hürmetine, benim dehşetli, fakat Cehennem ateşi yanında hiç ehemmiyeti olmayan ateşimden, onun şakirtlerinin, hâdimlerinin ve Risalelerinin muhafızı bulunan mağazaları, nasıl azat olmuş, kurtulmuşsa, sizler de o mübarek şakirtler gibi, o mübarek daire-i kudsiyeye dehalet ettiğinizde, dünyevî ve uhrevî dehşetli ateşlerden kurtulacak ve evlât ve iyalinizin bir nevi çobanı olmak hasebiyle, o sevgililerinizi de kurtaracaksınız. Ve her birerleriniz maddî ve manevî felâh ve saadete nail olacaksınız.

Bakıp da görmeyen ve görüp de görmek istemediğinizden kapadığınız gözlerinizi açınız, görünüz ve azîm tehlikelerin çok yakın olduğunu ihsas ve telâş ve itirazınızı arttırmaktan başka bir işe yaramayan dünya havadislerini veren radyo başına değil, ayaklarınızdaki bütün

me.
ihsas: hissetirme, sezdirme.
iltica: sığınma, güvenme, dayanma.
iman: inanç, itikat.
itiraz: direnme, karşı koyma.
kavi: kuvvetli, güçlü.
küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanî hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.
maddi: madde ile alakalı.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
misli: kat, eş.
muhâfiz: koruyucu, bekçi.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
müstahkem: kuvvetlendirilmiş, sağlamlaştırılmış.
nail: kavuşma, ulaşma, erme.
nevi: çeşit.
nuranî: nurlu, ışıklı, parlak, münevver.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
saadet: mutluluk.
şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat-teb meydana gelen manevî şahıs.
şakirt: talebe, öğrenci.
şefaât: birden başkasının kusurağının veya suçunun bağışlanmasını dileme.
tahtimat: bir yeri düşmanın hücumuna karşı savunmak ve hücumu kolaylaştırmak maksadıyla yapılmış düzenlemeler ve tesisler.
tebdil: değiştirme, dönüştürme.
uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

1. Bizi ateşten korusun. Anne babamızı ateşten korusun. Nur Talebelerini ve onların anne babalarını ateşten korusun.

azat: serbest bırakma, hür olma.
azîm: büyük.
daire-i kudsiye: mukaddes, muazzaz daire.
dehalet: girme, birinin himaye ve merhametine sığınma.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
dünyevî: dünyaya ait.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
emsal: örnekler, benzerler.
evlât: çocuklar.
felâh: kurtuluş, selâmet, olma.
hâdim: hademe, hizmetçi.
haseb: dolayı, cihetince, göre.

regince.
havadis: haberler.
hayat-ı bakîye: bakî olan, sonsuz hayat, ahiret hayatı.
hususan: bilhassa, özellikle.
hürmet: saygı.
idam-ı ebedî: dirilmemek üzere yok oluş, ahiret inancı olmadığı için ölümü ebedî yokluğa gitmek olarak gör-

derman ve kuvvetinizle Risale-i Nur başına ve onun neticesi emniyet, selâmet ve saadet olan nuranî dairesine koşunuz.”

Bizlere de: “Ey Nurcular! Allah’ın sizlere ihsan ettiği ezeli lütfuna karşı secdeden başlarınızı kaldırmayınız. Gecenin soğuğuna aldırmayınız. Sizlere lütfunu hiçbir hususta esirgemeyen Rabb-i Rahime, gecenin bu mübarek saatlerinde kalkarak vazife-i şükürü eda ediniz. Ve bazılarının düştüğü, istikbali düşünmek derdiyle aklı, maaşı sarsan hadiseler karşısında titremeyiniz, korkmayınız; Nurun kudsi kerameti ve imdadını müşahede ediniz.

Dünya fânidir; binler sene yaşamak olsa, bâki olan hayat-ı uhreviyenin yanında, hiç-ender-hiç mesabesindedir. Fakat fânî olmakla beraber, bâki hayatın bâki meyvelerini verecek bir mezraasıdır. Fırtınaların şiddeti, havanın dehşeti sizleri sarsmasın, korkutmasın. Bu mübarek mezraaya en mübarek ve nur’anî ve verimli ve bereketli olan Nur tohumlarını ekiniz. Zira “Eken biçer,” atalarımızdan kalma mübarek bir sözdür.

Ey Nurcular! Sizin hakikî vazifeniz dünyaya bakmak değildir. Farz-ı muhal olarak dünyaya da bakılsa, bakınız ve görünüz ve zuhuru muhtemel dehşetli yangınlar sebebiyle ve o yüzden karşılaşmanız ihtimali bulunan tehlikeler dolayısıyla kat’iyen sarsılmayınız, fütur getirmeyiniz. Çalışınız, çalışınız, çalışınız ve kat’iyen inanınız ki, Nurun şefaati, Nurun duası, Nurun himmeti sizleri kurtaracaktır. İşte bu davanın şahidi Emirdağlı Nurcuların

bâki: daimi, sonsuz.
dava: takip edilen fikir, iddia, ülkü.
dehşet: büyük korku hâli, korkma, ürkme.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
derman: ilaç, çare.
dua: Allah’a yalvarma, niyaz.
eda: yerine getirme.
emniyet: güven, güvenilir.
ezeli: ezel ile ilgili, öncesiz, başlangıcsız.
fânî: ölümlü, geçici.
farz-ı muhal: imkânsız farz etme, olmayacak bir şeyi olacmış gibi düşünme.
fütur: zayıflık, gevşeklik, usanç.
hâdis: olay.
hakikî: gerçek.
hayat-ı uhreviye: uhrevî hayat, ahirete ait olan hayat.
hiç ender hiç: hiç bir şey, bir hiç kadar.
himmet: yardım, ihsan, lütuf.
husus: mevzu, konu.
ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.
ihtimal: olabilirlik.
imdat: yardım.
istikbal: gelecek.

kat’iyen: hiç bir zaman, asla.
keramet: Allah’ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.
kudsi: mukaddes, yüce.
lütuf: ikram ve yardımda bulunma.
mesabe: derece, menzile, rütbe.
mezraa: tarla, ekilecek yer.
muhtemel: ihtimal dahilinde, olabilir.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

müşahede: ilahî güzellikleri ve sırları görme, seyretme.
nuranî: nurlu, ışıklı, parlak, münevver.
Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi’nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur’ları okuyup neşreden kimse.
Rabb-i Rahim: şefkat ve merhamet sahibi olan Cenab-ı Hak.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi’nin

eserlerinin adı.
saadet: mutluluk.
secde: namazda, alınla beraber burnu yere koyma şeklindeki ibadet vaziyeti.
selâmet: kurtuluş, halâs.
sefaat: Hz. Peygamberin ve diğer salih kulların, bazı günahkâr mü’minleri bağışlamasını Allah’tan dilemeleri.
vazife: görev.
vazife-i şükür: şükür vazifesi, görevi.
zuhur: ortaya çıkma.

dehşetli ateşten zararsız kurtulmalarıdır. Şimdiden umunuza müjdelersun.

Kardeşiniz
Mustafa Osman

﴿ 80 ﴾

VASİYETNAMEMDİR

Aziz, sıddık kardeşlerim ve vârislerim,

Ecel gizli olmasından, vasiyetname yazmak sünnettir. Benim metrukâtım ve Risale-i Nur'dan olan benim husûsî kitaplarım ve güzel ciltlenmiş mecmualarım ve sair şeylerimin bütünü, Gül ve Nur fabrikalarının heyetine, başta Hüsrev ve Tahîrî olarak o heyetten on iki* kahraman kardeşlerime vasiyet ediyorum. Onlara bırakıyorum ki, emr-i Hak olan ecelim geldiği zaman, benim arkamda o metrukâtım, benim bedelime o sadık ve mübarek ellerde hizmet-i Nuriye ve imaniyede çalışsın ve istimal edilsin.

Kardeşlerim, bu vasiyetten telâş etmeyiniz. Ben, teessürattan ve dokuz defa zehirlenmekten, pek çok zayıf olmakla beraber gizli münafıkların desiselerle müteaddit suikastları için bu vasiyeti yazdım. Merak etmeyiniz, inayet-i Rabbaniye ve hıfzı İlâhî devam ediyor.

1
الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz
Said Nursî

* Kardeşim Abdülmecid, Zübeyir, Mustafa Sungur, Ceylân, Mehmed Kaya, Hüsnü, Bayram, Rüşti, Abdullah, Ahmed Aytimur, Âtîf, Tillolu Said, Mustafa, Mustafa, Seyyid Salih.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bedel: yerine, adına, namına.
defa: kere, kez, yol.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
desise: hile, oyun, aldatmaca.
ecel: her canlının Allah tarafından takdir edilen ölüm vakti.

emr-i Hak: Hakkın emri, Allah'ın emri.
heyet: kurul, komite.
hıfz-ı İlâhî: Allah'ın koruması.
hizmet-i Nuriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.
hususî: özel.
iman: inanç, itikat.
inayet-i Rabbaniye: her şe-

yin terbiye ve idare eden Cenab-ı Hak'ın yardımı.
istimâl: kullanma.
mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.
merak: endişe.
metrukât: miraslar.
mübarek: feyizli, bereketli,

kutlu.

müteaddit: bir çok kere, defalarca.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sadık: doğru, gerçek; sözünde, vaadinde, işinde doğru olan.

sâir: diğer, başka, öteki.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

su-i kast: kötü kasıt, kötü niyet; kötü kasıtlı iş yapma, tuzak kurma.

sünnet: Peygamberimizin hal ve hareketleri.

teessürat: teessürler, kederler, elemeler, acılar.

umum: bütün, herkes.

vâris: mirasçı.

vasiyet: bir kimsenin öldükten sonra yapılmasını istediği şeyler için, sağlığında verdiği emir ve ısmarlama.

vasiyetname: yazılı vasiyet, bir kimsenin vasiyetini yazmış olduğu kâğıt.

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i imaniyede azim-kâr kardeşlerim,

Evvelâ: Birinci vazife-i Nuriye, inşaallah matbaanın pek çok fevkinde iş görecektir. Şimdi de şakirtlerine büyük sevaplar ve kuvvetli iman hizmetleri veriyor. Acaba bu vazife ileri gidiyor mu, yoksa bu kışın ağır şeraitiyle geri mi kalıyor?

İkinci vazife de, Onuncu Söz, zeyilleriyle beraber, iki Mucizat Risaleleri ve zeyillerinin ahirinde bulunmak lâzımdır. Birinci vazifesini bitirenler, yine mevcudu varsa, bir cilt içine almaya çalışsınlar; yoksa, tedarik etsinler. Çünkü âlem-i İslâm, şimdiki intibahı, vahdet-i İslâma çalışması, herhalde Risale-i Nur gibi eserleri arayacak ve büyük dairelerin geniş nazarlarına elbette büyük mecmualar lâzımdır.

Saniyen: Sizin bana yardımınız iki cihetle pek zahir ve pek büyüktür.

Birincisi: Sizin fütursuz hizmet-i Nuriyede çalışmanız benim bütün musibetlerimi ve sıkıntılarımı hiçe indiriyor, bilâkis sürurlara kalbediyor.

İkinci cihet: Kat'iyen biliniz ki, duanız, onların ağır ve işkenceli zulûmlerini, benim hakkımda inayetskâr, maslahattar merhametlere çevirmesine sebep olduğuna kat'iyen şüphem kalmadı.

ahir: sonra.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
azimkâr: azimli, gayretli.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bilâkis: aksine, tersine.
cihet: yön.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
evvelâ: öncelikle.
fevkinde: üstünde.
fütur: zayıflık, gevşeklik, usanç.
hizmet: görev, vazife.
hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.
hizmet-i Nuriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.
iman: inanç, itikat.
inayetskâr: yardım ve iyilik eden, lütuf ve inayette bulunan.

inşaallah: Allah izin verirse.
intibah: uyanış.
kat'iyen: hiç bir zaman, asla.
maslahattar: maslahatlı, sulha uygun.
mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.
merhamet: acımak, şefkat göstermek, korumak, esirgemek.
mu'cizat: mu'cizeler, Allah tarafından verilir, yalnız peygamberlerin gösterebilecek-

leri büyük harika işler.
musibet: felaket, bela.
nazar: bakış, dikkat.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
saniyen: ikinci olarak.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
sürur: sevinç, mutluluk.

şakirt: talebe, öğrenci.
şerait: şartlar.
tedarik: sağlama, temin etme, karşılama.
vahdet-i İslâmiye: İslâma ait birlik, İslâmî birlik.
vazife: görev.
vazife-i Nuriye: Risale-i Nur vazifesi, hizmeti.
zahir: açık, aşikar.
zeyl: ek, bir eserin devamı olarak yazılan kısım.
zulûm: haksızlık, eziyet, işkence.

Ezcümle: Memurları ve halkları benden ürkütmeleri, beni büyük hatalardan ve tasannulardan ve ihlâsa münâfi hâletlerden ve vaktimi zayı etmekten kurtarıp, kader-i İlâhînin hakkımda, zulm-ü beşerî içinde tam adaletini ve inayetini gösterdi. Buna kıyasen, başıma ne gelse, altında bir rahmet var. Yalnız benimle meşgul olmaları için on dirhem zarar, Risale-i Nur'un on bin lirasını kurtarıyor. Onun için, siz hiç beni merak etmeyiniz. Hattâ bazan damarlarıma dokunduracak tarzdaki ihanetlerine karşı beddua etmek isterken, onların yakında ölüm idamıyla, kabir-i haps-i münferitte azapları ve bu ihanetlerinin neticesinde bana ait maslahatları ve hizmetimize menfaatleri düşündükçe, bedduadan vazgeçiyorum.

Salisen: Her hafta bir iki mektubunuz bana hem şifa, hem medar-ı tesellî ve manevî bir sohbetle sizinle görüşmeye vesile olmasından, kemal-i şevkle postayı bekliyorum.

Umumunuza birer birer selâm ve dua...

Said Nursî

82

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hakikat yolunda arkadaşlarım,

Bu defa, sizin beş altı mübarek mektuplarınıza yalnız bir tek müşevveş mektupla cevap vermemden gücenmeyiniz.

adalet: kanun ve düzen hakimiyeti.

azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

beddua: bir kimsenin kötü olması için dua, kötü dua.

defa: kere, kez, yol.

dirhem: yaklaşık üç grama denk gelen eski bir ağırlık ölçüsü.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ezcümle: bu cümleden ola-

rak.

hakikat: gerçek, doğru.

hâlet: hal, durum.

hizmet: görev, vazife.

idam: ölüm.

ihanet: hıyanet, arkadan vurma.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.

inayet: gayret, dikkat, çalışma, özenme.

kabr-i haps-i münferit: tek

başına kabir hapsi.

kader-i ilâhî: İlâhî kader, Allah'ın kader kanunu.

kemal-i şevk: tam ve kusursuz bir istek.

kıyasen: kıyas ederek, karşılaştırarak.

manevi: manaya ait, maddi olmayan.

maslahat: fayda, maksat.

medar-ı teselli: ferahlık sebebi, teselli kaynağı.

menfaat: fayda.

merak: endişe.

meşgul: bir işle uğraşan, ilgilenen.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

münâfi: zıt, aykırı.

müşevveş: teşevvüşe uğramış, düzensiz, karmakarışık.

rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

salisen: üçüncü olarak.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.

şifa: deva, ilaç.

tarz: biçim, şekil.

tasannu: yapmacık.

umum: bütün, herkes.

vesile: yol, vasıta, sebep.

zayı: yitik, zarar, zıyan.

zulm-i beşer: insanların yaptığı zulüm.

Evvelâ: Halil İbrahim'in mektubu, şahsıma verdiği fevkalâde meziyetler için kabul etmemek mesleğimizce lâzım gelirken, iki manidar tevafuku bana hem kendini kabul ettirdi, hem Lâhikaya girdi. Fakat şahsıma ait kısmını bazan tayyettim ve bazısının üstünde "Risale-i Nur" kelimesini yazdım; ibaredeki suallerine cevap oldu.

Birinci tevafuk: Hakkımda teveccüh-ü âmmeyi kırmak için bir yüzbaşı bana karşı beş vecihle kanunsuz hakaret ve ihanet ettiği aynı zamanda, belki aynı saatte, yüz tane böyle yüzbaşidan ehl-i hakikat nazarında daha ehemmiyetli ve Risale-i Nur'un erkânından bir kardeşimiz, bu yeni mektubu, haddimden yüz derece ziyade ihtiram verip o gibi ihanetleri hiçe indirerek yazmış. Hem şakirtlerin erkân-ı mühimmesinden dört zat, aynı meseleye iştirak edip imza basmışlar. Ben de bu garip tevafukun hatırı için, mesleğime muhalif olan senâkârane mektubu kabul edip tadil ederek Lâhikaya geçirdim ve size de müsveddesini gönderdim.

İkinci tevafuk: Ben, gece, Asa-yı Mûsa Risalesi'ni yazanları düşündüm ve yeni mektuplarda o noktada bahis aradım. Bu ağır kışta ve ara sıra bana münafıkların ilişkileri, bunlara fütur vermek ihtimali var. Bu yazıcılara bir kamçı-yı teşvik lâzım. Nasıl ki Hasan Feyzi ve Halil İbrahim'in edibane iki tarifnameleri çokları yazıya teşvikle sevkettiler diye bir teşvik vesilesini aradım. Birden, sabahta benim ölümümü mevzu yapan ve şakirtleri korkutan ve sa'ye ve yazıda acele etmelerine medar

Asa-yı Mûsa: Bediüzzaman Said Nursî'nin bir eseri.

bahis: konu.

edibâne: edepli, terbiyeli olarak.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i hakikat: hakikati arzula-yanlar, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah adamı.

erkân: ileri gelenler.

erkân-ı mühimme: önemli esaslar.

evvelâ: öncelikle.

fevkalâde: olağanüstü.

fütur: zayıflık, gevşeklik, usanç.

garip: tuhaf, hayret verici.

hakaret: saygı göstermeme, alçak görme, aşağılama.

hakikat: gerçek, doğru.

ibare: bir fikri anlatan bir veya birkaç cümlecik yazı.

ihanet: hıyanet, arkadan vurma.

ihtimal: olabirlik.

ihtiram: hürmet etme, saygı gösterme.

iştirak: ortak olma, ortaklık etme.

lâhika: ek, ilave.

manidar: nükteli, ince manalı.

medar: sebep, vesile.

mesele: konu.

mevzu: konu.

meziyet: kıymetli özellik.

muhalif: karşı, uyma, karşıt.

müsvedde: karalama, yazı taslağı, sonradan temize çekilmek üzere yazılan ilk yazı.

nazar: bakış, dikkat.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sa'y: iş, çalışma, çabalama.

senâkârâne: sena ederek, senâkârlıkla, övercesine.

sevk: yöneltme, gönderme.

sual: soru.

şakirt: talebe, öğrenci.

tadil: düzeltme, düzeltme.

tarifename: bir şeyin yapılışı-

nı, kullanılışını anlatan yazı.

tayy: çıkarma, atma.

tevafuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.

teveccüh-i amme: genel teveccüh, umurun, herkesin, halkın yönelişi.

vecih: cihet, yön.

vesile: bahane, sebep.

zat: kişi, şahıs.

ziyade: çok, fazla.

o mektubu aldım, dedim: İbrahim Halil'in sadakati, keramet derecesine çıkmış.

Saniyen: Feyzi ve Emin'in mektubu, benim çok endişelerimi izale etti. Evet, bu iki kardeşimizin sadakatleri ve hizmetleri ve Risale-i Nur'a sahabetlerinin çok ehemmiyeti var. Ve hapishanede dokuz ayda dokuz sene kadar kıymettar hizmet eden Hilmi ve Sadık ve İhsan ve Beşkardeş namında Risale-i Nur'a kalemiyle çok hizmet eden ihtiyar Tahsin gibi ve Feyzi ve Emin'in mektubunda işaret edilen umum o civarda çok alâkadar olduğum kardeşlerimin hizmet-i Nuriyede devamları, beni sürurla ağılattırdı. Fakat öz kardeşim Abdülmecid, beni çok merak ediyor; görüşemediğim buranın müftüsünden, halimi anlamaya çalışıyor. Bundan sonra Feyzi ve Emin'in üçüncüsü Abdülmecid olsun. Safranbolu kahramanlarından aldıkları lüzumlu mektupları ona da göndersinler.

Hem, benim tarafımdan ona yazsınlar ki: Eski Said'in birinci talebesi bulunduğu gibi, yeni Said'in dahi Hulûsî ile beraber yine birinci safta talebelerisiniz.

Hem benim hakkımda musibet ve fena haberleri aldığı vakit, merhum pederim Mirza (r.h.) gibi olsun, merhume validem Nuriye (r.h.) gibi olmasın. Çünkü eski zamanda, dağdağalı hayatımda hakkımda acıp havadisler peder ve valideme ihbar ediliyordu. "Sizin oğlunuz öldü veya vuruldu veya hapse girdi" gibi fena haberleri babam işittikçe, keyifleniyordu, gülüyordu. Derdi:

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
civar: çevre, yöre, etraf.
dağdağa: gürültü, patırtı, beyhude telâş ve ızdırıp.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
fenâ: kötü, uygun olmayan.
havadis: haberler.
hizmet: görev, vazife.

hizmet-i Nûriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.
ihbar: haber verme, bildirme.
ihtiyar: yaşlı.
izale: yok etme, ortadan kaldırma.
keramet: Allah'ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.
kıymettar: kıymetli, değerli.
merak: endişe.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.
merhume: vefat etmiş, rahmete kavuşmuş kadın.
musibet: felaket, bela.
müftü: İl ve ilçelerde din işlerine bakan ve dinî meselelerle ilgilenen görevli kimse.
nam: ad.
peder: baba.
peder: baba.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
saf: dizi, sıra.
sahabet: sahip çıkma, benimseme.
saniyen: ikinci olarak.
sürur: sevinç, mutluluk.
talebe: istekli, öğrenici.
umum: bütün, herkes.
valide: ana, anne.

“Mâşaallah! Oğlum, yine bir ehemmiyetli iş, bir kahramanlık göstermiştir ki, herkes ondan bahsediyor.”

Validem ise, onun süruruna karşı şiddetle ağlıyordu. Sonra zaman, babamın haklı olduğunu çok defa gösteriyordu.

Salisen: Lütfü'nün sebatkâr ve pek ciddi vârisi Abdullâh Çavuş ve İslâmköylü merhum Hafız Ali'nin şakirt ve vârislerinden Mustafa'nın mektuplarını umum Nur fabrikasının kahramanları hesabına kabul ettim. Cenab-ı Erhamürrahimîne hadsiz şükür olsun ki, o köyleri de Sava ve Kuleönü gibi bir medrese-i Nuriye hükmüne getirmiş.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin bu defa müteaddit mektuplarınıza, rahatsızlık mecburiyetiyle, birtek mektupla iktifa ediyorum.

Evvelâ: Risale-i Nur'un kahramanı Hüsrev, benim bedelime ölmek ve benim yerimde hasta olmak samimî ve ciddî istiyor. Ben de derim: Telif zamanı değil, şimdi neşir zamanıdır. Senin yazın, benim yazımdan ne derece ziyade ve neşre faydalı ise, hayatın dahi hizmet-i Nuriyede benim bu azaplı hayatımdan o derece faydalıdır. Eğer benim elimden gelseydi, hayatımdan ve sıhhatimden size memnuniyetle verirdim.

azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bedel: yerine, adına, namına.

Cenab-ı Erhamürrâhimin: inayet ve rahmet, yardım ve lütuf sahiplerinin en merhametlisi olan, şeref ve azamet sahibi olan yüce Allah (c.c.).

ciddi: gerçek olarak, hakikaten.

defa: kere, kez, yol.

ehemmiyetli: önemli.

evvelâ: öncelikle.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hizmet-i Nuriye: Nur hizmeti, Ri-

sale-i Nur için çalışma.

hükmüne: yerine, değerine.

iktifa: yeterli bulma, kâfi görme.

maşaallah: Allah nazardan saklasın, ne güzel, Allah korusun.

mecburiyet: mecbur olma, zorunluluk durumu, zorunluluk.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

memnuniyet: memnurluk, sevinçli oluş.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

müteaddit: bir çok kere, defalarca.

neşir: yayma, yayım, herkese duyurma.

neşr: yayım, yayın.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

salisen: üçüncü olarak.

samimi: içten, candan, gönülden.

sebatkâr: sebat eden, sözün-

de ve kararında duran, vazgeçmeyen, sebatlı.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

sıhhat: sağlık, esenlik.

sürur: sevinç, mutluluk.

şakirt: talebe, öğrenci.

şükür: teşekkür.

telif: eser yazma.

umum: bütün, herkes.

valide: ana, anne.

vâris: mirasçı.

ziyade: çok, fazla.

Saniyen: Şehid merhum Hafız Ali'nin tam bir vârisi Hasan Feyzi'nin, Denizli hesabına ve o civarda ciddi kardeşlerimizin namına yazdığı parlak kaside ve dördüncü şehnamesi; ve orada dahi şakirtlerin faaliyetle Nura çalışmaları, benim zehirli, şiddetli hastalığıma bir merhem oldu. Cenab-ı Erhamürrahimîne hadsiz şükür olsun, Denizli'yi ikinci bir Isparta ve büyük bir İslâmköyü yapıyor.

Evet, hâkim-i âdil, Muharrem ve Feyzi ve Hafız Mustafa, bir-iki senede, yirmi sene kadar hizmet-i Nuriyeyi yaptılar; Nurun şakirtlerini ebede kadar minnettar ettiler. Cenab-ı Hak, onlardan ve beraberlerinde Nura hizmet edenlerden ebeden razı olsun. Âmin.

Salisen: Medrese-i Nuriyenin kahramanlarından ve Barlalı Marangoz Mustafa Çavuş ve Hafız Mehmed'in tam vârisi Marangoz Ahmed'in medrese-i Nuriye namına pek samimî ve hazîn taziyenamesi, beni sürurla ağılattırdı. Ben de derim: Madem o mübarek medresede küçük ve büyük çok Said'ler var; ihtiyar, aciz, vazifesi bitmiş bir Said noksan olsa, ehemmiyeti yok. Hayat-ı bâkiyede madem beraberiz; bir muvakkat müfarakat olsa da, sizi müteessir etmesin.

Rabian: Hâkim-i âdilden sonra en ziyade hakikî adalete çalışıp Risale-i Nur'un serbestiyetine hizmet eden م، ح، ر، م en hâlis şakirtler içinde ve benim öz kardeşim ve birinci talebem Molla Mehmed ismiyle

adalet: kanun ve düzen hakimiyeti.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

Cenab-ı Erhamürrahimîn: inayet ve rahmet, yardım ve lütuf sahiplerinin en merhametlisi olan, şeref ve azamet sahibi olan yüce Allah (c.c.).

ciddi: gerçek olarak, hakikaten.

civar: çevre, yöre, etraf.

ebed: sonsuzluk, daimîlik.

ebeden: ebedî ve daimî olarak.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakikî: gerçek.

hâkim-i âdil: âdil hakim, adâlet ile iş gören hükmedici, adâletli hüküm verici.

halis: katışıksız, saf, duru.

hayat-ı bakiye: bakî olan, sonsuz hayat, ahiret hayatı.

hazîn: hüznünlü, açkılı.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i Nuriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.

ihtiyar: yaşlı.

kaside: belli bir amaçla yazılmış divan şiiri ve bu şiirin nazım şekli.

madem: değil mi ki.

medrese: eğitim ve öğretim kurumu.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

merhem: ilaç, acıyı, kederi teskin eden şey.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

minnettar: bir iyiliğe karşı minnet duyan.

muvaqqat: geçici.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

müfarakat: uzaklaşma, ayrılık.

müteessir: üzgün.

nam: ad, isim.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

rabian: dördüncü olarak.

razi: hoşnut olma, kabul etme.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

salisen: üçüncü olarak.

samimi: içten, candan, gönülden.

saniyen: ikinci olarak.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

sürur: sevinç, mutluluk.

şakirt: talebe, öğrenci.

şehit: Allah'ın ve yüce dininin adını yüceltme uğrunda canını feda ederek savasta vurulup ölen Müslüman.

sehname: hükümdarların hayat ve zaferlerini konu edinen manzum eser.

şükür: teşekkür.

talebe: öğrenci.

taziyename: baş sağlığı dileyen yazı veya mektup.

vâris: mirasçı.

vazife: görev.

ziyade: çok, fazla.

onun namı, dualarımda ve manevî kazançlarımda beraberdirler.

Hamisen: Bu saatte Konyalı Sabri de, Halil İbrahim ve Hasan Feyzi tarzında vasiyetnamem münasebetiyle kısa, fakat güzel bir kaside yazmış, Üstadına çok ziyade kıymet vermiş; kendi hüsn-ü zannının parlak aynasında, bu biçare kardeşine fevkalâde ehemmiyet vermiş. Ve oranın âlimleri pek ciddi Nura çalışmalarını yazıyor.

Ben de derim: O Üstad namı verdiği ve çok kıymet verdiği şahıs ise, Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsi olabilir. Ben de onun namına kabul ettim, Lâhikaya geçirdim, hem size de bir suretini gönderdim.

Merak etmeyiniz, hastalığımı gittikçe hafifliyor. Ispartalı Mustafa namında bir kardeşimizin samimî, fakat garip bir mektubu içinde vardı. Bu zat, hangi Mustafa'dır, bilemedim, ona da çok selâm ederim. Acip rüyası hayırdır, şimdi tabir edemem.

Umum kardeş ve hemşirelerimize birer birer selâm ve dua ederiz, makbul dualarını isteriz.

Hasan Feyzi'nin güzel kasidesini, bazı kelimeleri ilâve ile Lâhikaya geçirdik ve size de gönderdik.

Said Nursî

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
biçare: caresiz, zavallı.
ciddî: gerçek, hakikat.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
fevkalâde: olağanüstü.
garip: tuhaf, hayret verici.
hamisen: beşinci olarak, beşinci-si, beşinci derece.
hemşire: kız kardeş, bacı.
hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

kaside: belli bir amaçla yazılmış divan şiiri ve bu şiirin nazım şekli.
kıymet: değer.
lâhika: ek, ilave.
makbul: kabul edilmiş, geçerli.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
merak: endişe.
münasebet: ilişki, alâka.

nam: ad, isim.
Nur: Risale-i Nur eserleri.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
samimî: içten, candan, gönülden.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
suret: biçim, şekil, tarz.
şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir ce-

maatleb meydana gelen manevî şahıs.
tabir: yorum, yorumlama.
umum: bütün, herkes.
Üstat: Bediüzzaman Said Nursî.
vasiyetname: yazılı vasiyet, bir kimsenin vasiyetini yazmış olduğu kâğıt.
zat: kişi, şahıs.
ziyade: çok, fazla.

Çok aziz, çok sıddık ve sadık kardeşlerim ve Risale-i Nur cihetinde emin ve hâlis vârislerim,

Çok manidar ve kuvvetli bir tevafuk ve şakirtlerin sadakatlerine delil, bir zahir keramet-i Nuriyeyi beyan etmeme bir ihtar aldım. Şöyle ki:

Ben vasiyetnamemi yazdığım aynı zamanda, gizli münafıklar, benim itimad ettiğim hizmetçilerimi zabıta tarafından yanıma gelmekten men ettikleri aynı vakitte, fırsat bulup, tanımadığım birisiyle, sabık dokuz defadan daha tesirli bir zehir bana yutturdular.

Hem aynı zamanda, Tonuslu ve âlim kardeşlerimizden ve buraya kadar geçen sene beni görmek için gelip görüşmeden giden Hoca Haşmet, Yozgat'tan buraya yazıyor ki: "Said vefat etmiş, Risale-i Nur'un yüz otuz Risalesi muhafaza edilsin. Tâ ki, ileride tab edeceğiz."

Hem aynı zamanda Halil İbrahim'in, vefatım hakkında bir hazin mersiye hükmündeki parlak mektubu, şakirtleri ağılattırdı.

Hem bu zamana pek yakın, Hüsrev'in, kendi âdetine muhalif, benim vefatıma dair bir iki mektubunda, iki üç gün ömür gibi tabirlerle ecelime işaretleri, bir parça beni müteessir etti. Acaba ben gidiyorum diye endişe ettim.

Hem bu aynı hengâmlarda, en ziyade hayat-ı dünyedeki vazifemi düşünüp vefatımdan sonra şakirtler

lülük eden, ara bozucu.

müteessir: üzgün.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

sabık: geçen, önceki.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

sadık: sadakatli, dostluğu ve bağlılığı içten olan.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.

şakirt: talebe, öğrenci.

tab: kitap basma.

tabir: yorum, yorumlama.

tevafuk: uyuma, uygunluk, birbirine denk gelme.

vâris: mirasçı.

vasiyetname: yazılı vasiyet, bir kimsenin vasiyetini yazmış olduğu kâğıt.

vazife: görev.

vefat: ölen, ölüm, ölü.

zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

zahir: açık, âşikar.

ziyade: çok, fazla.

âdet: görenek, usul, alışkanlık.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

beyan: anlatma, açıklama.

cihet: yön.

dair: alakalı, ilgili.

defa: kere, kez, yol.

delil: kanıt, tanık, burhan.

ecel: her canlının Allah tara-

findan takdir edilen ölüm vakti.

emin: inanma, güvenme.

endişe: kaygı.

halis: katışıksız, saf, duru.

hayat-ı dünyeviye: dünyaya ait olan hayat.

hazîn: hüzünlü, acıklı.

hengâm: zaman, devir, çağ, sıra, vakit.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

itimad: dayanma, güvenme.

keramet-i Nuriye: Risale-i Nur'a ait keramet.

manidar: nükteli, ince manalı.

men: yasak etme, engelleme.

mersiye: birisinin ölümü hakkında yazılan, teessürü anlatan manzume, ağıt.

muhafaza: koruma.

muhalif: zıt, karşıt, aykırı.

münafık: nifak sokan, iki yüz-

bu dehşetli zamanda benim bedelime de o vazifeyi yapacaklar mı diye çok merak ederken, birden Denizli, Milâs, Isparta, İnebolu, ümidimin yüz derece fevkinde ve öyle bir sahabetkârane ve iltizam-perverane o vazifeye koşup başkaları da ve muallim ve âlimleri koşturdular ki, beni hayret hayret içinde bıraktılar.

Elhasıl: Bu beş cihetteki tevafuk, zahir bir keramet-i Nuriyedir.

1 الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Kardeşlerim, merak etmeyiniz, Cevşen ve Evradı Bahaiye bu defa dahi o dehşetli zehrin tehlikesine galebe etti. Tehlike devresi geçti, fakat hastalık devam ediyor.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve selâmetlerine dua edip şüphesiz makbul olan dualarını isterim. Ve İnebolu'da ve civarında hem çok hanımların, hem küçük yavrularının Risale-i Nur'u yazmaya başlamalarını ve Kur'ân dersini çok masumların almasını bütün ruh u canımla tebrik ederiz.

2 الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Duanıza muhtaç kardeşiniz

Said Nursî

-
1. Ezelden ebede her türlü hamd ve övgü, şükür ve minnet Allah'a mahsustur. (Fatiha Suresi: 2.) Bu Rabbimin lûtfundandır. (Neml Suresi: 40.)
2. Bâkî olan ancak Allah'tır.
-

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
bedel: yerine, adına, namına.
Cevşen: dua mecmuası.
cihet: yön.
civar: çevre, yöre, etraf.
defa: kere, kez, yol.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
elhamdülillâh: Allah'a şükür.
elhâsıl: hasılı, netice itibarıyla, kısaca.
fevkinde: üstünde.

galebe: galip gelme, yenme, üstünlük.

keramet-i Nuriye: Risale-i Nur'a ait keramet.

makbul: kabul edilmiş, geçerli.

masum: küçük çocuk.

merak: endişe.

muallim: ders veren, öğret-

men.

muhtâc: gerek duyan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.

selâm: barış, rahatlık, sela-

met ve esenlik dileme.

selâmet: salımlık, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

tevafuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.

umum: bütün, herkes.

vazife: görev.

zahir: açık, âşikar.

Kardeşlerim,

Siz müteessir olmayınız. Hem merak etmeyiniz. Yalnız dua ile bana yardım ediniz. Çünkü bir kaç gündür sol kolum çok ağrıyor, gece rahatsız ediyor. Kimseyi yanıma bırakmadığımdan, oda içindeki zarurî işlerimi zahmetle yapabilirim. Zannederim, eskiden beri bende bulunan kulunç illetinin bir şubesidir ki, buranın mizacıma çok dokunan maddî havası ve kışı, o insafsızların evhamı, tazyikatları ve manevî kışı, damarıma dokunur. Âdeti bir yarım nüzul isabeti gibi ıztırap çektim. Fakat lillâhilhamd, sizin makbul dualarınız, o tehlikeyi de hafif bir surete çevirdi. İnşaaallah o suret de geçer; çok sevaplı faydası, yerinde kalır.

Kardeşlerim, Salâhaddin'in yazısına göre, o havalide dahi Asa-yı Mûsa mecmuası çok faaliyettedir, fütuhât yapıyor. Demek o tarafta o çok ehemmiyetli vazife-i Nuriyeyi yapıyor. Yüz bin elhamdülillâh, yazarlara da yüz mâşaallah, barekâllah!

Aziz, sıddık kardeşlerim

Evvelâ: Hadsiz şükür olsun ki, Isparta tam bir Medresetü'z-Zehra ve Camiü'l-Ezher olacağını ve olmaya

âdeti: sanki.

Asa-yı Mûsa: Bediüzzaman Said Nursî'nin bir eseri.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.

Camiü'l-Ezher: Mısır'daki Ezhher Üniversitenin adı.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ehemmiyetli: önemli.

elhamdülillâh: Allah'a şükür.

evham: vehimler, zanlar, ku-

runtular.

evvelâ: öncelikle.

fütuhât: zaferler, fetihler, galibiyetler.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

havali: etraf, çevre, civar, yöre, dolay.

ıztırap: kuvvetli acı, aşın elem, azap.

illet: hastalık, sebep, gaye.

inşaaallah: Allah izin verirse.

kulunç: şiddetli ağrı veren bir hastalık (özellikle omuz ağrısı).

lillâhilhamd: Allah'a hamdolsun ki!

maddi: madde ile alâkalı.

makbul: kabul edilmiş, geçerli.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

maşaallah: Allah nazardan saklasın, ne güzel, Allah korusun.

mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.

Medresetüzzehra: Bediüzza-

man'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

merak: endişe.

mizaç: huy, tabiat, fitrat.

müteessir: üzgün.

nüzul: vücudun tamamının veya bir kısmının tutulması, inme, felç.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.

suret: biçim, şekil, tarz.

şube: bölüm, kısım, takım.

şükür: teşekkür.

tazyikat: tazyikler, baskılar, zorlamalar.

vazife-i Nuriye: Risale-i Nur vazifesi, hizmeti.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

zarurî: zorunlu.

başladığını, kahraman talebelerinin bu ağır şerait altında sarsılmadan faaliyetleri ispat ediyor. Diyanetçe ve Kur'ân ve Risale-i Nur'a müştakane çalışmaları, hattâ Ali Köyünde, Ali'lerin gayretiyle çok çocukların talebeliğe girmeleri ve diğer bir köyün umum gençleri gece de Kur'ân'a çalışmaları ve camiler cemaatle dolmaları, Nur Şakirtlerinin çektikleri bütün sıkıntıları hiçe indiriyor.

Saniyen: Fevkalâde sadakat ve alâka taşıyan Halil İbrahim'in bu dördüncü şehnâmesi, benim Nur'a hadimliğim noktasında haddimin pek fevkindeki tarifnamesi gerçi çok güzeldir; fakat Risale-i Nur'dan ziyade benim şahsıma baktığı cihetiyle, şimdilik size göndermedim. Tadilden sonra gönderilecek. Hem ona, hem onun rüfekalarına bilhassa selâm ederiz.

Salisen: Siz, bana karşı suikastlere merak etmeyiniz. Belki bir cihette memnun olunuz ki; Risale-i Nur ve şakirtleri yerinde, benim cüz'î ve vazifesi bitmiş olan şahsıma hücum ediyorlar, tazip ederler.

Bu günlerde, buranın büyük memurları, çekinmeyecek, bazıları demiş: "Said'in vücudu ortadan kalkmalı" hâdisesi var. İşte gizli düşmanlarım, bunun gibi, bu fikirlerinden istifade ederek, mutemed hizmetçilerimi dağıtmakla fırsat bulup beni zehirlediler. Ve bu gibi memurlardan kuvvet alıyorlar. Fakat hıfz ve inayet-i İlâhiye, bu suikastleri de akim bıraktı. İnşaaallah, daima inayet, himayet edecek, bütün plânlarını akim bıraktı, bırakacak.

akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

bilhassa: özellikle.

camî: toplu namaz kılınan yer, mescit.

cemaat: bir mezhebe veya bir gruba bağlı olanların oluşturduğu topluluk.

cihet: yön.

cihet: yön.

cüz'î: küçük, az; bütüne ait olmayan, özel.

diyanet: Din işleri ile ilgilenen kuruluş, teşkilat.

fevk: üst.

fevkalâde: olağanüstü.

gerçi: her ne kadar...

had: kapasite, sınır, hudut.

hâdim: hademe, hizmetçi.

hâdis: olay.

hıfz: saklama, koruma, muhafaza etme.

himayet: koruma, esirgeme.

inayet: yardım, ihsan, lütuf.

inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımını.

inşaaallah: Allah izin verirse.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

istifade: faydalanma, yararlanma.

merak: endişe.

mutemet: itimat edilir, güvenilir.

müştakane: iştihak ve arzu

ile, çok isteyerek.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

rûfeka: arkadaşlar, refikler.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

salisen: üçüncü olarak.

saniyen: ikinci olarak.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

su-i kast: kötü kasıt, kötü niyet; kötü kasıtle iş yapma, tuzak kurma.

şakirt: talebe, öğrenci.

şehname: hükümdarların hayat ve zaferlerini konu eden manzum eser.

şerait: şartlar.

tadil: doğrultma, düzeltme.

talebe: öğrenci.

tarif: bir şeyi bütün vasıflarını içine alacak şekilde anlatma.

tazip: azap çekirme, eziyet etme, sıkıntı verme.

umum: bütün, herkes.

vazife: görev.

ziyade: çok, fazla.

DÂHİLİYE VEKİLİ İLE HASB-İ HALDEN BİR PARÇADIR

Hiçbir tarihte ve zemin yüzünde emsali vukû bulmayan bir zulme ve on vecihle kanunsuz bir gadre ve taz-yike hedef olmuşum. Şöyle ki:

Hem şiddetli, su-i kast eseri olarak zehirlenmeden, hasta; hem gayet zaif, yetmiş bir yaşında ihtiyar; hem kimsesiz, acınacak bir gurbette; hem sako, hem fanilâ ve pabucunu satmakla maişetini temin eden fakîrül-hal; hem, yirmi beş sene münzevî olmasından, binden ancak tam sadık bir adam ile görüşebilen bir merdümگیریز, mütevahhiş; hem, yirmi sene hayatını ve eserlerini üç mahkeme ve Ankara ehl-i vukufu inceden inceye tetkikten sonra bilittifak beraatına ve eserleri vatana, millete zararsız olarak menfaatli olmasına karar verilmiş bir masum; hem eski Harb-i Umumîde ehemmiyetli hizmet etmiş bir vatan evlâdı; hem, şimdi bu milleti, bu vatani, anarşilikten ve ecnebî ifsadlarından kurtarmak için, meydandaki tesirli asarıyla bütün kuvvetiyle çalışan bir hamiyetperver; ve mahkemede yetmiş şahitle ispat edildiği gibi, yirmi beş senede bir gazeteyi okumayan, merak etmeyen ve yedi sene Harb-i Umumîye bakmayan, sormayan, bilmeyen ve eserlerinde kuvvetli delillerle siyasetten bütün bütün alâkasını kestiğini ispat eden ve dünyanıza karışmadığını adliyeleriniz resmen îtiraf ettiği bir zararsız adam; hem, ahiretine ve ihlâsına zarar

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.
alâka: ilgi, ilişki. bağ.
anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.
asar: eserler.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
bilittifak: ittifakla, beraberce, elbirliğiyle.
delil: kanıt, tanık, burhan.

ecnebi: yabancı.
ehemmiyetli: önemli.
ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.
emsal: eş, benzer.
evlât: çocuklar.
fakirülhâl: muhtaç ve fakirlik içinde olma.
gadir: zulüm, hainlik.
gayet: son derece.
gurbet: yabancı memleket, doğup büyülen yer dışında kalan yerler.

hamiyetperver: hamiyet sahibi, din ve millet gibi önemli değerleri seven, koruyan ve bunlara hizmet eden.
Harb-i Umumi: genel harp, umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.
hasbihal: hallesme; görüşüp konuşma, sohbet.
hizmet: görev, vazife.
ifsat: fesada uğratma, bozma, karışıklık çıkarma.
ihlâs: samimiyet, bir ameli

baska bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma.
ihtiyar: yaşlı.
ispat: kanıtlama, doğrulama.
maişet: geçim, geçinme.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
menfaat: fayda.
merak: endişe.
merdümگیریز: insanlardan sıkılan, kalabalıktan hoşlanmayıp yalnızlık isteyen.
münzevî: inzivaya çekilen, köşeye çekilmiş, yalnız.
mütevahhiş: tevahhus eden, korkan, ürken, yadırgayan, çekinen.
resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.
sadık: sadakatli, dostluğu ve bağlılığı içten olan.
sako: üste giyilen erkek elbisesi.
su-i kast: kötü kasıt, kötü niyet; kötü kasıtlı iş yapma, tuzak kurma.
tazyik: zorlama, baskı, sıkıntı verme.
temin: sağlama.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
vecih: şekil, tarz.
vuku: olma, meydana gelme.
zaif: zayıf.
zemin: yer.
zulm: haksızlık, eziyet.

gelmemek için şiddetle teveccüh-ü âmmeden kaçan ve kardeşlerinin onun hakkındaki hüsn-ü zanlarından ve medihlerinden çekinen, beğenmeyen bu biçare Said'e başta Dahiliye Vekili olan sen, Afyon Valisini ve Emirdağ zabıtasını musallat edip, hergün bir ay haps-i münferid azabını çektirmek ve tecrid-i mutlak içinde tek başıyla bir haps-i münferidde durmaya mecbur etmek, hangi maslahatınız iktiza eder? Hangi kanun bu dehşetli gadre müsaade eder diye, hukuk-u umumîyeyi muhafaza eden adliyenin yüksek dairesi vasıtasıyla Dahiliye Vekiline beyan ediyorum.

Zulmen bütün hukuk-u medeniyeden ve insaniyeden ve yaşamak hakkında mahrum edilen

Said Nursî

88

Aziz, sıddık kardeşlerim ve benim hakkımda bu gurbette samimî akrabalarım Osman, Mehmed, Hasan efendiler,

Sizin halisane bana ve Risale-i Nur'a karşı hiç unutulmayacak hizmetinize bir mükâfat-ı âcile olarak Hasan Feyzi ve sair talebelerin, Çalışkan hanedanına karşı fevkalâde teveccühleri ve umum memlekette sizin şerefinezi neşretmeleri ve ehl-i hakikati size dost yapmalarını cihetiyle, benden ziyade Risale-i Nur ve şakirtlerini

azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

beyan: anlatma, açıklama.

biçare: çaresiz, zavallı.

cihet: yön.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehl-i hakikat: hakikati arzularanlar, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah adamı.

fevkalâde: olağanüstü.

gadir: zulüm, hainlik.

gurbet: yabancı yere gidip kalma, doğup büyüdüğü yerler dışında kalma.

halisâne: temiz kalplilikle, samimî bir şekilde, sırf Allah rızasını gözeterek.

hânedân: köklü ve büyük aile.

haps-i münferit: tek başına olan hapis.

hizmet: görev, vazife.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

iktiza: lazım gelme, gerekme.

insaniye: insanlar.

mahrum: yoksun.

maslahat: fayda, maksat.

medih: övmek.

muhafaza: koruma.

musallat: çok rahatsızlık veren, aşırı derecede sataşan.

mükâfat-ı âcile: âcil, peşin, acele bir mükâfat.

müsaade: izin.

neşr: yayım, yayın.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sâir: diğer, başka, öteki.

samimî: içten, candan, gönülden.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

şakirt: talebe, öğrenci.

şeref: onur, haysiyet.

talebe: öğrenci.

tecrid-i mutlak: tam bir yalnızlık, hiç kimseyle görüş-

memek.

teveccüh: yönelme, sevgi, ilgi.

teveccüh-i amme: genel teveccüh, umumun, herkesin, halkın yönelişi.

umum: bütün, herkes.

vasıta: el, aracı.

zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

ziyade: çok, fazla.

zulmen: zulümle, haksızlıkla, zulmederek.

himaye ve muhafaza etmek ve ehl-i siyasetin ve beni zehirleyen düşmanlarımdan desiselerinden kurtarmak için gayet derecede bir ihtiyat, tam bir sadakat ve benim yerimde tam bir dikkatle mükellefsiniz. Yoksa az bir hata, yalnız bana değil, belki binler masum şakirtlere ve şimdi parlayan şerefimize dokunacak. Benim vaziyetim ve verilen sıkıntılar altı vecihle kanunsuz olmasından, ileride mes'uliyetten kurtarmak için insafsız ve kanunsuz beni tazip edenler, kendilerine bir bahane, bir vesile arıyorlar. Pek çok dikkatli olmanız lâzımdır.

89

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bir iki gün evvel hasbihalin bir parçası size gönderilmiş—tâ, siz onu esas tutup, lüzum olduğu zaman ya istida veya o Vekile ve mahkemeye vermek veya başka makamata o parça ile müracaat etmek ve kardeşlerimiz dahi o esas üzerine kendilerini münafıklara karşı müdafaa etmek için size gönderilmiş. Demek, şimdiye kadar bana garazla işkenceli sıkıntıları verdiren, en başta o imiş. Her ne ise. Siz, meşveretle ne lâzımsa yaparsınız. Fakat ihtiyatla, telâşsız, velveleye vermemek lâzım.

Saniyen: Bu defa görüşmediğim buranın korkak müftüsü vasıtasıyla, Hulûsî'nin Kars'tan bir mektubunu biraderzâdem Nihad'ın mektubuyla aldım. Elhak, o

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bahane: vesile, sebep.
biraderzade: kardeş çocuğu, yeğen.
defa: kere, kez, yol.
desise: hile, oyun, aldatmaca.
ehl-i siyaset: ülkenin idaresiyle meşgul olanlar, siyaset adamları, politikacılar.
elhak: hakkın tâ kendisi, tam doğrusu; doğrusu ya.
evvel: önce.
evvelâ: öncelikle.

garaz: kötü kasıt, düşmanca niyet, kin.
gayet: son derece.
hasbihal: halleşme; görüşüp konuşma, sohbet.
himaye: koruma, esirgeme, muhafaza etme.
ihtiyat: tedbirli hareket etme.
istida: yardım dileme, isteme, rica ile talep etme.
makamat: makamlar.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

mes'uliyet: mes'ul olma hali, sorumluluk.
meşveret: müşavere, bir konu hakkında çeşitli ve ehil şahıslardan fikir alma, danışma.
muhafaza: koruma, saklama, hifzetme.
müdafaa: savunma, koruma.
müftü: İl ve ilçelerde din işlerine bakan ve dinî meselelerle ilgilenen görevli kimse.
mükellef: sorumlu ve yükümlü olan.
münafık: nifak sokan, iki yüz-

lülük eden, ara bozucu.
müracaat: başvurma, danışma.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
saniyen: ikinci olarak.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.
şakirt: talebe, öğrenci.
şeref: onur, haysiyet.
tazip: azap çekirtme, eziyet etme, sıkıntı verme.
vasıta: vesile, neden, aracı.
vaziyet: durum.
vecih: şekil, tarz.
velvele: gürültü, patırtı, yaygara.
vesile: bahane, sebep.

kardeşimiz, daima fevkalâde sadâkatini ve Nurlara kuvvetli alâkasını muhafaza ediyor. Manidar bir tevafuktur ki, bilmediği hâlde, Nihad'ın orada bulunması ihtimaliyle, Sabri'ye ait fıkrada demiştim ki: Nihad Kars'ta ise Hulûsî ile görüşür mealinde burada söylediğim ve sonra size yazdığım aynı zamanda, o ikisi şimdiye kadar sükût ettikleri hâlde, beraber bana mektup yazıyorlar.

Salisen: Re'fet kardeşimizin kemal-i sadâkat ve alâkasını ve Hulûsî gibi Nurların bir kumandanı olduğunu gösteren mektubu, Hulûsî'nin mektubunu aldığı zamana tevafuku, lâtif ve sürurlu oldu. O ikisi Lâhikaya girsin. Ve Re'fet'in masumlara Kur'ân okutması ve kendisi *Lem'alar* ile, yazmak ve okumakla meşgul olması ve benim hastalığının şifasına o masumlarla dua etmeleri, bir merhem gibi hastalığıma ferah ve hiffet verdi.

Ve Rabian: Yazıda, merhum Âsım'a benzeyen Yakup Cemal'in hayatta olduğunu ve hayatta ise Nurlarla, o güzel kalemiyle hizmet ediyor mu, bilemediğim için, çok defa hazinâne ve müteessifâne düşünüyordum. Hadsiz şükrolsun ki, hem hayatta, hem Nurlara hizmette, hem sadâkatte olduğunu gösteren bir mektubunu aldım, elhamdülillâh dedim.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

defa: kere, kez, yol.

elhamdülillâh: Allah'a şükür.

ferah: gönül açıklığı, sevinç, sevinme.

fevkalâde: olağanüstü.

fıkra: parça, mektup, bölüm.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hazinâne: hüznünlü bir şekilde, üzücü.

hiffet: hafiflik.

hizmet: görev, vazife.

ihtimal: olabirlik.

kemal-i sadakat: sadakatın

son derecesi, tam bağlılık, kursesiz sadakat.

kumandan: komutan.

lâhika: ek, ilave.

lâtif: hoş.

manidar: anlamlı, manalı, mana taşıyan.

masum: küçük çocuk.

meal: mana, anlam, mefhum.

merhem: ilaç; acıyı, kederi teskin eden şey.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

meşgul: bir işle uğraşan, ilgi-

lenen.

muhafaza: koruma.

müteessifane: müteessif olarak, eseflenerek, kederlenerek.

rabian: dördüncü olarak.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

salisen: üçüncü olarak.

sükût: susma, sessiz kalma.

sürur: sevinç, mutluluk.

şifa: deva, ilaç.

şükür: teşekkür.

tevafuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Yüz defadan ziyade, gayet kıymetli bir hakikat-ı imaniye bana görünüyor. Telif zamanı tamam olması hikmetiyle, ne kadar çalıştım, o çok ehemmiyetli hakikatı avlayamadım. Vâzihan ifade ve ihsas etmek için bekledim, muvaffak olamadım. Şimdi gayet kısa bir işaretle, o çok geniş ve çok uzun hakikattan kısacık bahsedeceğim.

¹ **إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْإِنْسَانَ عَلَى صُورَةِ الرَّحْمَنِ** hadisi, hem cevamiü'l-kelimden, hem müteşabih hadislerdendir. Pek büyük ve külli nüktesi, benim kalbime, Hülâsatü'l-Hülâsa ile Cevşenü'l-Kebir'i okuduğum vakit zahir oldu. Ben de, o acip ve çok güzel nükteyi kaçırmamak için, şifreler, işaretler nev'inden Hülâsatü'l-Hülâsa'nın on yedinci mertebesi olan "Kur'ân lisanıyla şahadet" ve on sekizinci mertebesi olan "kâinat lisanıyla şahadet" ortasında o şifreli işaretleri şöyle koydum:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ
بِلِسَانِ الْحَقِّقَةِ الْإِنْسَانِيَّةِ بِكَلِمَاتِ حَيَاتِهَا وَحَسِّيَّاتِهَا
وَسَجِّيَّاتِهَا وَمَقْيَاسِيَّتِهَا وَمَرَاتِيَّتِهَا وَبِكَلِمَاتِ صِفَاتِهَا وَأَخْلَاقِهَا
وَخِلَافَتِهَا وَفَهْرَسْتِيَّتِهَا وَأَنَانِيَّتِهَا وَبِكَلِمَاتِ مَخْلُوقِيَّتِهَا الْجَامِعَةِ

1. Muhakkak Allah insanı suret-i Rahman'da yaratmıştır. (Müsned, 2:244, 251, 315; Buhari, İstizan: 1; Müslim, Birr: 115, Cennet: 27.)

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
Cevşenü'l-Kebir: büyük zırh anlamındaki Hz. Muhammed (a.s.m) Efendimize vahiyyle gelen, Esmâ-i Hüsnâ'yı içine alan emsalsiz bir münacat ve benzersiz bir dua.
defa: kere, kez, yol.

ehemmiyetli: önemli.
gayet: son derece.
hadis: Peygamberimizin sözü.
hakikat: gerçek, doğru.
hakikat-ı imaniye: imana ait olan gerçek.
hikmet: gaye, maksat.
ihsas: hissetirme, sezdirme.
kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

ler.
külli: umumî, genel, bütün olan.
lisan: dil.
mertebe: derece, basamak.
muvaffak: başarmış, başarılı olan.
müteşabih: manası açık olmayan, mecazî manaya elverişli olan ayet ve hadisler.
nev: tür, çeşit.

nükte: ince manalı, ancak dikkatle anlaşılabilen mana veya söz.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.
şahadet: şahit olma, şahitlik; açık alamet, işaret.
telif: kitap yazma, eser ortaya koyma.
vâzihan: açık olarak, açıkça, açık açık, aşikâr, açık şekilde.
zahir: açık, âşikâr.
ziyade: çok, fazla.

وَعِبَادَتِهَا الْمُتَنَوِّعَةَ وَاحْتِيَاجَاتِهَا الْكَثِيرَةَ وَفَقْرَهَا وَعَجْزَهَا
وَنَقْصَهَا الْغَيْرِ الْمَحْدُودَةِ وَاسْتِعْدَادَاتِهَا الْغَيْرِ الْمَحْصُورَةِ¹

afaki: dışa dönük.

camî: toplayan, içine alan, kapsayan.

Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

ehl-i hakikat: hakikati arzulanlar, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah adamı.

ehl-i tarikat: tarikat ehli, kalbini dünyanın fani işlerinden ayırıp, Allah sevgisi ile bağlayan kişiler.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

enfûsî: nefiste meydana gelen, nefse ait, şahsî.

esma: adlar, isimler.

esma-yı ilâhiye: Allah'ın isimleri.

gayet: son derece.

hakikat-ı insaniye: insanın hakikati, gerçeği.

hakikî: gerçek.

halka-i zikir: zikir halkası, zikir esnasında daire şeklinde oturma.

hassas: incelikli, en ufak ölçülerini sağlıklı ve kesin olarak veren.

hassasiyet: hassaslık, duygulu olma, duygusallık.

haşiye: dipnot.

ilmelyakin: ilim yoluyla kesin olarak bilme.

iman: inanç, itikat.

iman-ı tahkikî: tahkikî iman, imana dair bütün meseleleri inceleyip delil ve bürhan ile inanma.

itminan: inanma, güvenme, gönül rahatlığı içinde tereddütsüz kabul etme.

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

iz'an: anlama, kavrama.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

lisan: dil.

mana: anlam.

marifet: bilme, derin bilgi.

marifet-i ilâhiye: Allah'a mahsus ilim, ilâhî sanat; hiç kimsenin yapamadığı, sadece Allah'ın kudretinde olan bilgi.

mikyas: ölçek.

mizan: terazi, ölçü.

muhal: imkansız, olması mümkün olmayan.

muhtâc: gerek duyan.

muhtasar: kısaltılmış, özet.

murâd: maksat, meram.

nazar: bakış, nezdinde.

nev: tür, çeşit.

İşte bu kısa şifreyi, yine gayet muhtasar bir şifre ile tercüme ve izah edeceğim. Bunu Hülâsatü'l-Hülâsa'ya bir haşiye yapınız.

Evet ben, Hülâsatü'l-Hülâsa'yı okuduğum zaman, koça kâinat, nazarımda bir halka-i zikir oluyor. Fakat her nevin lisanı çok geniş olmasından, fikir yoluyla sıfat ve esma-i İlâhiyeyi ilmelyakîn ile iz'an etmek için akıl çok çabalıyor, sonra tam görür. Hakikat-ı insaniyeye baktığı vakit, o camî mikyasda, o küçük haritacıkta, o doğru numunecikte, o hassas mizancıkta, o enaniyet hassasiyetinde öyle kat'î ve şuhudî ve iz'anî bir vicdan, bir itminan, bir iman ile o sıfat ve esmayı tasdik eder. Hem çok kolay, hem hazır yanındaki aynasında hiç uzun bir seyahat-ı fikriyeye muhtaç olmadan iman-ı tahkikîyi kazanır ve **إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْإِنْسَانَ عَلَىٰ صُورَةِ الرَّحْمَنِ** hakiki bir manasını anlar. Çünkü, Cenab-ı Hak hakkında suret muhal olmasından, suretten murat, sîrettir, ahlâk ve sıfattır.

Evet, nasıl ki ehl-i tarikat, seyr-i enfûsî ve âfâkî ile marifet-i İlâhiyede iki yol ile gitmişler ve en kısa ve kolay ve kuvvetli ve itminanlı yolunu enfûsîde, yani kalbinde zikir-i hafiyy-i kalble bulmuşlar. Aynen öyle de, yüksek ehl-i hakikat dahi, marifet ve tasavvur değil, belki ondan

1. Hayatı, hissiyâtı, seciyeleri, mikyaslığı ve âyineliliği kelimeleriyle; ve sıfatları, ahlâkı, halîfeliği, fihristeliği ve enâniyeti kelimeleriyle; ve camî mahlûkiyeti, mütenevvî, ubûdiyeti, ihtiyacât-ı kesîresi, fakr, aczi, gayr-i mahdud naksı, gayr-i mahsûr istidatlar kelimeleriyle lisan-ı hakikat-ı insâniyetin şehâdetiyle, Vâcibü'l-Vücut ve Vâhidü'l-Ehad olan Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur.

nümune: örnek.

seyahat-ı fikriye: fikir seyahati.

seyr-i enfûsî: nefsin iç âlemindeki delil ve vasıtalarla tekâmül etme usulü.

sifat: vasıf, nitelik.

sîret: iç yüz, manevî durum,

ahlak ve karakter.

suret: surat, yüz, cehre.

şuhudî: görünebilme ile alâkalı, vücut bulmaya dair.

tasavvur: bir şeyi zihinde şekillendirme, düşünme.

tasdik: doğrulama, onaylama.

vicdan: insanın içindeki, iyiyi kötünden ayırabilen, iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülükten elem alan manevî his.

çok âlî ve kıymetli olan iman ve tasdikte, iki cadde ile hareket etmişler.

- *Biri*, kitab-ı kâinatı mütalâa ile, Âyetü'l-Kübra ve Hizbü'n-Nuriye ve Hülâsatü'l-Hülâsa gibi âfâka bakmaktır.

- *Diğeri* ve en kuvvetli ve hakkalyakîn derecesinde vicdanî ve hissî, bir derece şuhudî olan hakikat-i insaniye haritasını ve enaniyet-i beşeriye fihristesini ve mahiyet-i nefsiyesini mütalâa ile, imanın şüphesiz ve vesvesesiz mertebesine çıkmaktır ki, sırr-ı akrebiyete ve veraset-i Nübüvvete bakar. Ve enfûsî tefekkür-ü imanî hakikatinin bir parçası, Otuzuncu Sözün, ve “ene” ve “enaniyet”te ve Otuz Üçüncü Mektubun Hayat Penceresinde ve İnsan Penceresinde ve bazı parçaları da sair ecza-i Nuriyede bir derece beyan edilmiş.

Bu hem Lâhikaya, hem Sikke-i Gaybiye'ye, hem Hülâsa'nın ahirine yazılsın.

91

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Halimin müsaadesizliği için müteaddit mektuplarınıza birtek perişan mektubumla cevap verdiğimden gücenmeyiniz.

Evvelâ: Gizli düşmanlarımız hükûmetin ehemmiyetli ve birkaç vazifedarlarını elde edip beni tazyikatla

afak: ufuklar.

ahir: sonu, son kısmı.

âlî: yüce, yüksek, ulu.

Âyetülkübra: en büyük delil, ayet anlamında Risale-i Nur'da 7. Şua adlı eser.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

beyan: anlatma, açıklama.

cadde: geniş, işlek, büyük yol, ana yol.

ehemmiyetli: önemli.

enaniyet: kendini beğenme, bencilik, egoistik.

ene: ben, benlik.

enfûsî: nefiste meydana gelen, nefse ait, şahsî.

evvelâ: öncelikle.

fihriste: katalog, liste.

hakikat: gerçek, doğru.

hakikat-ı insaniye: insanın hakikati, gerçeği.

hakkalyakîn: marifet mertebesinin en yükseği; bir şeyi yaşayarak, içine girerek, doğruluğundan şüpheye asla yer bırakmayacak biçimde kesin olarak bilme.

hâl: durum, vaziyet.

iman: inanç, itikat.

kitab-ı kâinat: kâinat kitabı.

mahiyet-i nefsiye: nefse ait kimlik, nefsin mahiyeti, kendi kimliği.

mertebe: derece, basamak.

müsaade: elverişli, uygun olma durumu.

mütalâa: tetkik, araştırma.

müteaddit: bir çok kere, defalarca.

sâir: diğer, başka, öteki.

sıddık: çok doğru, dürüst,

hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

sırr-ı akrebiyet: Cenab-ı Hakkın insana olan yakınlığı.

şuhudî: görünebilme ile alâkalı, vücut bulmaya dair.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tazyikat: tazyikler, baskılar, zorlamalar.

tefekkür-i imanî: imanla ilgili, imanî tefekkür, iman gözlüğüyle bakıp tefekkür etme, imanî kuvvetlendirici düşünceler.

vazifedar: vazifeli.

veraset-i Nübüvvet: Peygamber vârisliği, Peygamberimizin vârisi durumunda olan, büyük âlim ve velilerin yolu.

vesvese: şüphe, kuruntu, kalbe gelen asılsız kötü ve sinsî düşünceler.

vicdanî: vicdanla, kalbî his ile ilgili, vicdana ait.

akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

arzu-yı hayır: hayır işleme arzusu, meyli.

ciddî: gerçek, hakikat.

cihet: yön, sebep, vesile.

civar: çevre, yöre, etraf.

defa: kere, kez, yol.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

desise: hile, oyun, aldatmaca.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

evvel: önce.

ezcümle: bu cümleden olarak.

fevk: üstün.

fevkalâde: olağanüstü.

fütuhât-ı Nuriye: Nur'un zaferleri, Risale-i Nur ile yapılan iman ve Kur'an hizmetinin akıl ve kalpleri kendine cezpt etmesi, kalpleri fet-hetmesi.

had: kapasite, sınır, hudut.

hâdim: hademe, hizmetçi.

hâdis: olay.

halis: samimî, her amelini yalnız Allah rızası için işleyen.

halk: topluluk, insan topluluğu, insanlar.

hârika: olağanüstü.

hassas: zayıf, çabuk tesir alan.

hazin: hüznü, acıklı.

hıfz-ı İlâhî: Allah'ın koruması.

hüs-n-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

iman: inanç, itikat.

inayet-i Rabbaniye: her şeyin terbiye ve idare eden Cenab-ı Hakk'ın yardımı.

in'ikâs: aksetme, yansıma.

istidat: kabiliyet, yetenek.

istimâl: kullanma.

itikât: inanç, iman.

kuvve-i maneviye: manevî güç, moral.

mersiye: birisinin ölümü hakkında yazılan, teessürü anlatan manzume, ağıt.

mümessil: temsil eden, temsilci.

münafık: nifak sokan, iki yüz-lük eden, ara bozucu.

nazar: bakış, nezdinde.

nevi: çeşit.

Menemen ve Şeyh Said Hâdisesi gibi bir hâdis-e çıkar-mak için bütün kuvvetiyle, en hassas damarlarına do-kunduracak tarzda, her desîseyi istimal ettiler. Gördüler ki, Eski Said yok; yenisi ise herşeye tahammül ediyor. O plânı sair suikastlere, ezcümle zehir vermeye tebdil etti-ler. Hıfz-ı İlâhî onu da akim bıraktı. Şimdi o münafıklar resmen hükûmetin nüfuzunu benden halkları ürkütmek ve vazgeçirmek için burada dehşetli bir propaganda ile istimal ediyorlar. Fakat siz hiç telâş etmeyiniz. İnayet-i Rabbaniye devam eder. Gittikçe fütuhât-ı Nuriye teves-sü' ediyor.

Saniyen: Bu defa Hasan Feyzi'nin ve bir hafta ev-vel Halil İbrahim'in şahsıma karşı fevkalâde hüs-n-ü zan ile mersiyeleri ve samimî ve hazin vedanameleri, az tadil ile üç sebep için kabul edildi.

Birincisi: Onlar, şahsıma değil, belki Kur'an ve imana ve Nurlara hadimliğim ve o vazife-i kudsîyeye bakıp yaz-mışlar.

İkincisi: Onların ve onlar temsil ettikleri o civardaki hâlis kardeşlerimizin ve haddimin çok fevkindeki tarifat-larını, bir nevi samimî dua ve ulvî bir tefe'ül ve yüksek bir arzu-yu hayır ve istidatlarının ve itikadlarının ve Nurlara pek ciddî alâkalarının bir in'ikâsı olmasıdır.

Üçüncüsü: Ben onların nazarında Risale-i Nur ve şakirtlerdeki şahs-ı manevîsinin mümessili ve nümune-si olmam cihetiyle onların sebep-i teşvikleri olan o hari-ka hüs-n-ü zanlarını ve kuvve-i manevîyelerini kırmak,

nüfuz: söz geçirme, hüküm sahibi olma.

nümune: örnek.

propaganda: bir inanç, dü-şünce, doktrin v.b. ni başkala-rına tanıtmak, benimsetmek amacını güden ve çeşitli vası-talarla yapılan faaliyet.

resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sâir: diğer, başka, öteki.

samimî: içten, candan, gönül-den.

saniyen: ikinci olarak.

sebeb-i teşvik: teşvik sebebi.

su-i kast: birini öldürmeye kast etme, birini öldürmek kastıyla sinsice plan kurma.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir ce-maatteb meydana gelen ma-nevî şahıs.

şakirt: talebe, öğrenci.

tadil: doğrultma, düzeltme.

tahammül: yüklenme, yüke

katlanma.

tarifat: tarifler, tanıtmalar.

tarz: biçim, şekil.

tebdil: değiştirme, dönüştür-me.

tefe'ül: hayra yorma, uğur sayma, hayır isnat etme.

temsil: örnek, misal.

tevevssü: genişleme, yayılma.

ulvî: yüksek, yüce; manevî, ruhanî.

vazife-i kudsîye: mukaddes vazife, kutsal vazife.

maslahat değildir. O ikisine ve arkadaşlarına, hususan Ahmed Feyzi ve Denizli hapsindeki kardeşlerimize ve hakkımızda adalete çalışanlara binler selâm...

Salisen: Çok defa benim sıkıntılara bir merhem hükmüne geçmiş ve yanımdaki sakladığım kahraman Hüsrev'in çok mektupları ve onların herbirinden birer ehemmiyetli fıkrayı alıp mecmuunu Lâhikaya geçirmek için zaman bulamıyorum. İnşaallah, bir istirahat zamanında tetkik edeceğim. Ahmed Nazif'in İnebolu talebeleri namına yazdığı ve Halil İbrahim'in ağlatıcı mersiyesinden iştiraklerini gösteren mektubu, benim o havalideki sebatkâr kardeşlerim hakkında endişelerimi izale eyledi. Cenab-ı Hak, onlardan razı olsun.

Rabian: Çoban İsa Köyünde Ahmed'in mektubunda isimleri bulunan eski ve yeni kardeşlerimizin Risale-i Nur'a çalışmaları ve çocukları da Kur'ân'a ve Nurlara çalıştırmaları, bu vakitte Nurlara büyük bir hizmettir. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin. Âmin.

Hamisen: Münafık düşmanlarımin maddî ve manevî zehirlerine karşı gerçi Cevşen ve Evrad-ı Kudsiye-i Şah-ı Nakşibend beni ölüm tehlikesinden, belki yirmi defa kudsiyetleriyle kurtardılar, fakat maatteessüf, âsâbımda ve sinirlerimde ve hassasiyetimde, o zulümden öyle şiddetli bir tesir, bir heyecan, bir teellüm, bir teneffür gelmiş ki, en samimî dostumu ve tam sâdık bir kardeşimi bir saat yanımda tahammül edemiyorum, ruhum kaldırmıyor. Hattâ biri bana baksa da sıkılıyorum.

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkaniyet, âdillik.
âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.
asap: sinirler, sinir sistemi.
Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sahibi yüce Allah.
Cevşen: dua mecmuası.
defa: kere, kez, yol.
ehemmiyetli: önemli.
fıkra: parça, mektup, bölüm.

gerçi: her ne kadar...
hamisen: beşinci olarak, beşincisi, beşinci derece.
hassasiyet: ihtimamlılık, dikkatlilik.
havali: bölge, etraf, çevre, civar.
hizmet: görev, vazife.
hususan: bilhassa, özellikle.
hükmüne: yerine, değerine.
inşaallah: Allah izin verirse.
istirahat: dinlenme, rahatlatma.
iştirak: katılma, ortak olma.

izale: yok etme, ortadan kaldırma.
kudsiyet: kutsallık, mukaddeslik, azizlik.
maatteessüf: ne yazık ki, üzümlere belirtiyim ki.
maddi: madde ile alakalı.
manevi: manaya ait, maddi olmayan.
maslahat: uygun iş, faydalı iş.
mecmu: bütün hepsi.
merhem: ilaç, acıyı, kederi teskin eden şey.
mersiye: birisinin ölümü hak-

kinda yazılan, teessürü anlatan manzume, ağıt.
muvaffak: başarmış, başarılı.
münafık: nifak sokan, iki yüzlülük eden, ara bozucu.
nam: adına, yerine.
rabian: dördüncü olarak.
razı: hoşnut olma, kabul etme.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.
sadık: doğru, gerçek; sözünde, vaadinde, işinde doğru olan.
salisen: üçüncü olarak.
samimî: içten, candan, gönülden.
sebatkâr: sebat eden, sözünde ve kararında duran, vazgeçmeyen, sebatlı.
selâm: banş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
tahammül: katlanma, hoş davranma.
talebe: istekli, öğrenici.
teellüm: elemilenme, tasalanma, dertlenme, üzüntü duyma.
teneffür: kaçınma, çekinme.
tesir: etki.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

Eskide bende biraz bulunan merdumgirizlik hastalığı, o zalimlerin gaddarâne sıkıntılarıyla ve tarassudlarıyla ben-de çok şiddetlenmiş. Güya ölmeden evvel hayat-ı içtimaiye cihetinde ölmüşüm ki, bu hakikat ve bu sır için hak-kimda, has kardeşlerim vefat mersiyelerini yazıyorlar.

Hem, buranın havası, benim âsâbıma pekçok doku-nuyor. Bu kışın bir günü, Denizli hapsinin o geçirdiğimiz kiş kadar bana ağır geliyor, beni üzüyor.

Evet, nasıl göz, bir saçı kaldırmıyor; aynen öyle de, şimdiki ruhum ve o durum, bir saç kadar sıkletten, ağır-lıktan müteessir olduğu halde, Risale-i Nur'un ve şakirt-lerinin selâmetlerine, onların bedellerine ve yerlerinde dağ gibi ağır tazyikat ve sıkıntıları memnuniyetle o ruh omuza çeker, tahammül eder ve şakirâne sabreder diye size kat'iyen haber veriyorum. Fakat madem acz ve za-fım ve teessüratım çok ziyadedir; has kardeşlerim beni medihlerle yüklerimi ağırlaştırmaya bedel, dualarıyla ve şefkatleriyle ve himmetleriyle ve acımalarıyla yardım edip yükümü hafifletmek lâzımdır. İna-yet-i Rabbaniye-nin bir cilvesidir ki, bu şiddetli merdumgirizlik hastalığı-yla, zalimlerin tecrid-i mutlaklarını hiçe indiriyor, beni ta-zib etmiyor, bir cihette memnun ediyor.

acz: zayıflık, güçsüzlük.
asap: sinirler, sinir sistemi.
bedel: yerine, adına, namına.
cihet: yan, yön, taraf.
cilve: tecelli, görüntü.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
evvel: önce.
gaddarane: zalimce, gaddarca, merhametsizce, haincesine.
güya: sanki.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hakikat: gerçek, doğru.
hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.
himmet: manevî yardım, ermiş bir kimsenin manevî yardımı ile birisini koruması, yardım etmesi.
inayet-i Rabbaniye: her şeyin terbiye ve idare eden Cenab-ı Hakk'ın yardımı.
kat'iyen: kat'i olarak, kesin ola-rak, kesinlikle.
madem: değil mi ki.
medih: övmek.
memnuniyet: memnurluk, se-vinçli oluş.
merdumgiriz: insanlardan sıkı-lan, kalabalıktan hoşlanmayıp yalnızlık isteyen.
mersiye: birisinin ölümü hakkın-da yazılan, teessürü anlatan manzume, ağır.

müteessir: üzgün.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.

sabr: nefsine hâkim olma, gü-naha sokacak işlere veya şeylere karşı kendini tutma, kötülüğü emredici nefsin tut-kulanna karşı direniş göster-me.

selâmet: salimlik, eminlik,

kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

sıklet: ağırlık, yük sıkıntı.

sır: gizli mana, çıkan anlam.

şakirâne: şükrederek, şükre-dercesine.

şakirt: talebe, öğrenci.

şefkat: karşılıksız sevgi besle-me, içten ve karşılıksız mer-hamet.

tahammül: katlanma, hoş davranma.

tarassut: gözetme, göz altın-da tutma.

tazip: azap çekirme, eziyet etme, sıkıntı verme.

tazyikat: tazyikler, baskılar, zorlamalar.

tecrid-i mutlak: hiç kimse ile görüşmemek, hücre hapsi.

teessürat: teessürler, keder-ler, elemeler, acılar.

vefat: ölüm, ölme. (insan hakkında.).

zaaf: zayıflık, kuvvetsizlik.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

ziyade: çok, fazla.

Aziz, sıddık kardeşlerim, bu dehşetli asırda mükemmel tesellilerim ve vârislerim,

Sizin fevkalâde sa'y ve gayretiniz Isparta ve civarını bir geniş Medresetü'z-Zehraya ve bir Camiü'l-Ezhere çevirdiğine bir delil de, bu defa matbaacıları da hayrette bırakan yazdıklarınız *Asa-yı Mûsa* mecmuasından yirmiden ziyade mükemmel tevafuklu nüshalarını bu yarım ümmî kardeşinize göndermenizdir. Cenab-ı Erhamürrahimîn, sizlere, yazanlara ve yardım edenlere herbir harfine mukabil bin rahmet eylesin ve binler meyve-i Cennet ihsan etsin ve yüzer hasenat defter-i a'malinizde yazdırsın. Âmin, âmin, âmin.

Ben onlara baktım, kalbime geldi ki: Bu kahramanların şimdi de bir mükâfatları yok mu?

Birden ihtar edildi ki: Onlar, bu mecmuayı yazmakla feylesofları susturan, imana getiren kuvvetli bir ders-i imanîyi en evvel kendi kendine tam okuyorlar, manevî bir hazine kazanıyorlar.

Hem onların nüshaları, pek çokların imanlarını kurtaracaklar veya imana gelecekler. Bir hadiste vardır ki, “Bir tek adam seninle imana gelse, sahra dolusu kırmızı koyundan daha hayırlıdır.”¹ Hem onlar, bu mübarek kalemleriyle, eski zamanda İslâmiyetin büyük mücahid kahramanlarının kılıçlarının kudsi hizmetlerini görüyorlar. Elbette istikbal, onları ve Nurcuları çok alkışlayacak.

hizmet: görev, vazife.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

iman: inanç, itikat.

istikbal: gelecek.

kudsi: mukaddes, yüce.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

meyve-i Cennet: Cennet meyvesi.

mukabil: karşılık.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

mücahit: cihat eden, savaşılan.

mükâfat: ödül.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

nüsha: suret.

rahmet: şefkat, merhamet, bağışlama ve esirgeyicilik.

sahra: büyük çöl, geniş saha.

sa'y: iş, çalışma, çabalama.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

teselli: avutma, acısını dindirme.

tevafuk: uyuma, uygunluk, birbirine denk gelme.

ümmî: okuma yazması olmayan, okumamış.

vâris: mirasçı.

ziyade: çok, fazla.

1. Buhârî, Cihad: 102, 143; Müslim, Fezâilü'l-Kur'ân: 32, 34; Ebû Dâvud, Vitri: 1, İlim: 1.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!” anlamında duanın sonunda söylenir.

Asa-yı Mûsa: Bediüzzaman Said Nursi'nin bir eseri.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

Camiü'l-Ezher: Mısır'daki Ezher Üniversitenin adı.

Cenab-ı Erhamürrahimîn: inayet ve rahmet, yardım ve

lütuf sahiplerinin en merhametlisi olan, şeref ve azamet sahibi olan yüce Allah (c.c.).

civar: çevre, yöre, etraf.

defa: kere, kez, yol.

defter-i a'mal: insanların işlediği ve yaptığı şeylerin kaydedildiği defter; amellerin defteri.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

delil: kanıt, tanık, burhan.

ders-i imanî: imana dair verilen ders.

evvel: önce.

fevkalâde: olağanüstü.

filozof: felsefe ile uğraşan, filozof.

hadis: Peygamberimizin sözü.

hasenat: iyi ameller, iyi işler, hayırlar.

hazine: zengin ve değerli kaynak.

Saniyen: Asa-yı Mûsa mecmuasının başında bu gelen ve çizgiyle işaret edilen fıkra yazılsa münasiptir. İsteyen, bu mektubun başındaki kısmını da beraber yazabilir.

İmam-ı Ali Radiyallahü Anh, Celcelutiye'sinde pek kuvvetli ve sarahate yakın bir tarzda Risale-i Nur'dan ve ehemmiyetli Risalelerinden aynı numara ile haber verdiğini, Yirmi sekizinci Lem'a ile Sekizinci Şua tam ispat etmişler. İmamı Ali Radiyallahü Anh, Risale-i Nur'un en son Risalesini Celcelutiye'de

¹ **وَاسْمُ عَصَا مُوسَىٰ بِهِ الظُّلُمَةُ انْجَلَتْ** fıkrasıyla haber veriyor.

Biz bir iki sene evvel Âyetü'l-Kübra'yı en son zan-netmiştik. Halbuki şimdi altmış dörtte telifçe Risale-i Nur'un tamam olması ve bu cümle-i Aleviyenin mealini, yani, karanlığı dağıtacak, asa-yı Mûsa (Aleyhisselâm) gibi ışık verecek, sihirleri ıbtal edecek" bir Risaleden haber vermesi; ve bu mecmuanın "Meyve" kısmı bir müdafa hükmüne geçip başımıza çöken dehşetli, zulümlü zulmetleri dağıttığı gibi, "Hüccetler" kısmı da, Nurlara karşı cephe alan felsefe karanlıklarını izale edip Ankara ehl-i vukufunu teslim ve tahsine mecbur etmesi; ve istikbalde zulmetleri dağıtacak çok emareler bulunması; ve asa-yı Mûsa (Aleyhisselâmın) bir taşta on iki çeşme akıtmasına ve on bir mucizeye medar olmasına mukabil ve müşabih bu son mecmua dahi, "Meyve", on bir mesele-i nurâniyesi ve "Hüccetullahi'l-Bâliğa" kısmı on bir hüccet-i katıası bulunması cihetinde bize kanaat verdi ki, İmam-ı Ali Radiyallahu Anh, o fıkra ile doğrudan

Asa-yı Mûsa: Bediüzzaman Said Nursî'nin bir eseri.

asa-yı Mûsa: Hz. Mûsa'nın (a.s.) asası; Hz. Mûsa'nın yere atıldığında büyük bir ejderhaya (yılan) dönüşebilen, sihirbazları mağlup eden ve taşla vurulduğunda Cenab-ı Hak'ın izniyle su fışkırtan ve kendisine mu'cize olarak verilmiş değneği.

Ayetülkübra: en büyük delil, ayet anlamında Risale-i Nur'da 7. Şua adlı eser.

Celcelutiye: Peygamberimiz Resul-i Ekrem'in (a.s.m.) derslerine istinaden, aslı cifir ve ebce hesabı ile alâkalı olarak Hz. Ali (r.a.) tarafından telif edilen Süryanice bir kasidedir.

cihet: yön.

cümle-i Aleviye: Hz. Ali'ye (r.a.) ait olan cümle.

dehşetli: ürktücü, korkunç.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.

emare: alâmet, belirti, nişan.

evvel: önce.

felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından inceleyen ilim.

fıkra: parça, mektup, bölüm.

haber: bilgi, bilgilendirme.

hüccet: delil.

hüccet-i katıa: kat'i ve kesin delil, hiç bir şüpheye mahal bırakmayan delil.

Hüccetullahilbâliğa: tevhide dair olan bir risâlenin ismi.

hükümüne: yerine, değerine.

iptal: boş, hükümsüz bırakma.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

istikbal: gelecek.

izale: giderme, ortadan kaldırma.

1. Asâ-yı Mûsâ ismiyle zulmet aydınlandı.

kanaat: kanma, inanma.

meal: mana, anlam, mefhum.

mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.

medar: sebep, vesile.

mesele-i nuraniye: nurlu mesele; Risale-i Nur'un meselesi, konusu.

mu'cize: benzerini yapmaktan insanların aciz kaldığı şey.

mukabil: karşılık.

müdafa: savunma, koruma.

münasip: uygun.

müşabih: birbirine benzeyen, aralarında benzerlik bulunan şeylerden her biri.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin

eserlerinin adı.

saniyen: ikinci olarak.

sarahat: ifadedeki açıklık, açık anlatım.

sihir: büyü, büyücülük.

tahsin: hayran olma.

tarz: biçim, şekil.

telif: eser yazma.

zulmet: karanlık.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

doğruya bu *Asa-yı Mûsa* ismindeki mecmuaya bakar ve ondan tahsînkârane haber verir.

Salisen: Nur santralı ve Yirmi yedinci Mektupta çok ehemmiyetli fıkraları bulunan Sabri'nin bu defaki mersiyesini Lâhikaya geçirdik ve size de gönderdik. Ve çalışkan mübareklerden ve Nurların neşrine çok hizmet eden Hafız Mustafa'nın yedi yaşında iken Altıncı Şuayı ve bana bir mektup yazan tam mübarek, masum mahdumu, burada, masumlar içinde Nurlara bir iştîyak uyandıracak. Onun namı Said Nurî olmalı; Nursî köydür, manasız olur. 'Sin' olmasın, yalnız 'ye' olsun; tâ Nurlara âlâkasını göstereyim. Daha çok şeyler yazacaktım, fakat başımda çok vazifeler ve işler bulunmasından kısa kesmeye mecbur oldum.

Said Nursî

93

Aziz, siddîk kardeşlerim,

Evvelâ: İkinci vazife Mucizat Mecmuasına birinci vazifeyi bitirenler başlamalarını müjde vermeniz, sizleri bu hizmet-i imaniyede bana hakikî kardeş veren Erhamürrahimîn, beni hadsiz şükre sevk eyledi. Hatt-ı Kur'ânî lehinde birincisinin bir kerameti, merkezde

alâka: ilgi, ilişki. bağ.

Asa-yı Mûsa: Bediüzzaman Said Nursî'nin bir eseri.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

defa: kere, kez, yol.

ehemmiyetli: önemli.

Erhamü'r-Râhimîn: merhamet edenlerin en merhametlisi olan Allah.

evvelâ: öncelikle.

fıkra: parça, mektup, bölüm.

haber: bilgi, bilgilendirme.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakikî: gerçek.

hatt-ı Kur'ânî: Kur'ân hattı, yazısı.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur'ân hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlatılmasına hizmet etme.

iştîyak: aşırı isteme, çok fazla arzu etme.

keramet: Allah'ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.

lâhika: ek, ilave.

leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.

mahdum: oğul, evlât.

mana: anlam.

masum: küçük çocuk.

masum: saf, temiz.

mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.

mersiye: birisinin ölümü hakkında yazılan, teessürü anlatan manzume, ağıt.

mu'cizat: mu'cizeler, Allah ta-

rafından verilip, yalnız peygamberlerin gösterebilecekleri büyük harika işler.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu. hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

nam: ad, isim.

neşr: yayım, yayın.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

salisen: üçüncü olarak.

sevk: yöneltme.

siddîk: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

şükür: teşekkür.

tahsînkârane: beğenircesine, alkışlarcasına.

vazife: görev.

hatt-ı Kur'ânînin bir kursu açılması olduğu gibi, inşaallah ikincisi, daha mucizâne bir keramet gösterecek.

Saniyen: Konyalı Sabri sizin vasıtanızla benimle muhabere etse, daha maslahattır ve münasiptir. Çünkü ekserce siz benim bedelime istediğini yapabilirsiniz. Meselâ, tashihat için oradaki âlimler tam yardım edebildikleri için, orada tashihat yapılsın, etsinler. Siz benim tashihimden geçmiş bazı nüshaları onlara gönderirsiniz. Hakikaten tashih meselesi ehemmiyetlidir. Bazan bir harfin ve bir noktanın yanlışı, kıymetli bir manayı zayi eder. En evvel yazanlar, bir kere güzelce mukabele etsinler. Sonra tashihçi adamlara ve bana versinler. Maşaallah, bu defa bana gelen Asa-yı Mûsa mecmualarında hem yanlışlar azdır, hem bir derece tashih edilmiş. Cenab-ı Hak hem yazanlardan, hem tashihçilerden ebeden razı olsun. Âmin.

Salisen: Yozgat'ta oturan, Risale-i Nur'la alâkadar Tonuslu Hoca Haşmet, evvelce vefatımı, sonra hayatta olduğumu işitip buraya samimî iki mektup yazmış. Ona benim tarafımdan selâm gönderiniz.

Rabian: Rüştü'nün çok defadır hususî selâm eden kahraman biraderi Burhan, eskiden beri, ümmiliğiyle beraber, Nurlara lüzumlu zamanlarda ehemmiyetli hizmetleri için, onu da haslar sırasında her gün ismiyle ka-
zançlarımızda hissedar ediyoruz.

Manidar bir tevafuktur ki, ben Hüsrev'in ve Sabri'nin mektupları gelmemesinden külli endişelerimi yazarken,

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

Asa-yı Mûsa: Bediüzzaman Said Nursî'nin bir eseri.

bedel: yerine, adına, namına.

birader: kardeş, erkek kardeş.

Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

civar: çevre, yöre, etraf.

defa: kere, kez, yol.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ebeden: ebedî ve daimî olarak.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ekser: en çok, daha ziyade.

evvel: önce.

evvelce: daha evvel, daha önce.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hatt-ı Kur'ânî: Kur'ân hattı, yazısı.

hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.

hizmet: görev, vazife.

hususî: özel.

imlâ: bir dildeki kelimeleri usulüne uygun olarak yazma tarzı.

inşaallah: Allah izin verirse.

keramet: Allah'ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.

külli: umumî, genel.

mana: anlam.

manidar: nükteli, ince manalı.

maslahat: uygun iş, faydalı iş.

maşaallah: Allah nazardan saklasın, ne güzel, Allah korusun.

meselâ: örneğin.

mesele: konu.

mu'ciz-âne: mu'cizeli bir şekilde.

muhabere: haberleşme.

mukabele: karşılıklı okuma.

münasip: uygun, yerinde.

nüşa: suret.

rabian: dördüncü olarak.

razi: hoşnut olma, kabul etme.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

salisen: üçüncü olarak.

samimî: içten, candan, gönülden.

saniyen: ikinci olarak.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

tashihat: düzeltmeler, tashihler.

tevakuf: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.

ümmî: okuma yazması olmayan, okumamış.

vasıta: vesile, neden, aracı.

vefat: ölüm.

zayi: elden çıkan, elden çıkmış, telef olmuş.

aynı zamanda memulümün haricinde en cemiyetli ve bütün o endişelerimi izale eden müteaddit mektupları kapıya geldi.

Umum kardeşlerime selâm...

94

Aziz, sıddık kardeşlerim ve ebed ve Hak yolunda hakikatli arkadaşlarım,

Kastamonu efelerinden ve Nurun kahramanlarından ve Safranbolu fedakârlarından size oradan buraya gelen hususî mektuplarına hususî cevap vermeye müstehak ve lâyıktırlar. Fakat halim, vaktim müsaade etmediğinden, vasitanızla bir kısa cevap verdiğime gücenmesinler.

Evvelâ: Hilmi, İhsan, Emin'in, Taşköprülü Sadık'ın mektupları beni çok mesrur eyledi. Hakikaten bu kardeşlerimiz, hapisnede dokuz ayda dokuz sene kadar hizmet-i Nuriyeyi yaparak Isparta kahramanlarıyla omuz omuza geldiler. Ben onların hem istirahatime, hem hastadaki arkadaşlarımızın ittifaklarına ve yeni Nurların hizmetine tam çalışmalarını hiçbir vakit unutmayacağım. Cenab-ı Hak onlardan ve sizden ebeden razı olsun. Ben, hayalen, çok defa eski zamana ve Kastamonu'daki ve Barla'daki malûm yerlere ve seyrangâhlara şevkle gidiyorum. Oralarda oturup ağlıyorum. O enîslerimi hayalen görüyorum.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

cemiyetli: bir çok şeyi bir arada bulunduran, pek çok özellikleri içine alan, kapsamlı.

Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

defa: kere, kez, yol.

ebed: sonsuzluk, daimîlik.

ebeden: ebedî ve daimî olarak.

enîs: dost, arkadaş; yar, sev-

gili, yoldaş.

evvelâ: öncelikle.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

hakikat: gerçek, doğru.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hariç: dışarda.

hayalen: hayalî bir şekilde.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i Nuriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.

hususî: özel.

istirahat: dinlenme, rahatlatma.

ittifak: ortak bir gayede anlaşma, birleşme.

izale: yok etme, ortadan kaldırma.

lâyık: yakışan, yaraşır, yakışır.

malûm: bilinen, bilinen olan.

me'mul: ümit, umut.

mesrur: sevinçli, memnun.

müsaade: elverişli, uygun olma durumu.

müstahak: hak eden, hak etmiş.

müteaddit: bir çok kere, defalarca.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

razi: hoşnut olma, kabul etme.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

seyrangâh: seyir yeri, eğlence ve gezme yeri.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.

şevk: keyif, neşe, sevinç.

umum: bütün, herkes.

vasıta: aracılık.

Kahraman Sadık'ın kuvvetli ifadesine ve güzel yazısına benzeyen bir kısa mektup da, Safranbolu şakirtlerinin selâmını da, Mustafa Osman ve Hıfzı (r.h.) yazıyor. Şüphelendim, acaba Sadık oraya gelmiş, yoksa onlar oraya gitmişler, veya başka Sadık namında bir kardeşimiz midir?

Barla sıddıkları Nurların yazmasına tam çalışmaları, herkesten evvel onların vazifeleridir. Çünkü Barla, birinci medrese-i Nuriye şerefini kazanmasından, o mübarek medreseyi talebesiz bırakmak caiz değil. İnşaallah, tekrar şenlenecek. Çalışanlara *Barekâllah* deriz. Cenab-ı Hak tevfiğ versin. Âmin.

Saniyen: Safranbolu'nun sâdık şakirtlerinden Osman ve Ahmed'in iki mektupları, onların fevkalâde sadakat ve Nurlara alâkadarlıklarını gösteriyor. Maşaallah, Osman, az zamanda hem Kur'ân'ı ders almış, hem Nurları yazmış; şimdi de *Asa-yı Mûsa*'yı yazıyor. Fedakâr Mustafa Osman ve Hıfzı'ya tam bir kardeş ve Ahmed dahi tam alâkadardır. Mektubunda imlâsı noksan olmasından, dediğini bilemedim. Onlara, Safranbolu'da ve Kastamonu ve civarındaki kardeşlerime çok selâm ve dua ederiz, dualarını isteriz. Medresetü'z-Zehradaki İsparta ve civarı umum kardeşlerimize birer birer selâm ve selâmetlerine dua ederiz.

Said Nursî

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

alâkadar:

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

Asa-yı Mûsa: Bediüzzaman Said Nursî'nin bir eseri.

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.

caiz: mümkün, olur, olabilir.

Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

civar: çevre, yöre, etraf.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

evvel: önce.

fedakâr: özveride bulunan

fevkalâde: olağanüstü.

imla:

inşaallah: Allah izin verirse.

Maşaallah: Allah nazardan saklasın, ne güzel, Allah korusun.

medrese: ders okutulan yer. **medrese-i Nuriye:** nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşün-

duğu üniversite.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

nam: ad, isim.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

sadık: doğru, gerçek; sözünde, vaadinde, işinde doğru olan.

saniyen: ikinci olarak.

selâm: barış, rahatlık, selâmet ve esenlik dileme.

selâmet: salimlik, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

şakirt: talebe, öğrenci.

şeref: onur, haysiyet.

talebe: öğrenci.

tevfiğ: başarı, muvaffakiyet.

umum: bütün, herkes.

vazife: görev.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bir iki hafta Hüsrev'in kalemıyla mektubunu almadığımdan; ve Konya'ya gönderdiğim mecmuaların cevabı gelmediğinden; ve bir Vekil-i Dahiliye başta olarak, düşmanlarımız, anarşistlerle beraber beni emsalsiz tazyiklerinden; ve buradaki münafıklar bazı safdil dostlarımızdan hem Eskişehir'e, hem Konya'ya kitaplar gönderdiğimi ve *Asa-yı Mûsa* mecmualarını aldığımı haber almalarından endişeler ederken, birden hiç emsali görülmemiş bir buçuk metre kar ve dehşetli fırtına ve soğuk bu mevsimde gelmesi, bir hiddet, bir gazap, dört defa zelzeleler ve geçen sene yağmursuzluk gibi, Risale-i Nur ve şakirtleriyle münasebettar olabilir diye sordum: "Bu belâ umumîdir, yoksa Afyon ve Eskişehir vilâyetlerine mi mahsustur?"

Dediler ki: "O iki vilâyete mahsustur."

Ben de, elhamdü lillâh, dedim. Demek Risale-i Nur'a ve şakirtlerine umumî bir taarruz yoktur, belki yalnız bana ve elimdeki Nur'lara... Çok güvendiğim Eskişehir, Denizli gibi bir medrese-i Nuriye olacağını tahmin ettiğim halde, Denizli'den on derece noksan kalmasının sebebi, onları da Afyon ve Emirdağı gibi ürkütmektir. Her neyse, merak etmeyiniz, inşaallah bu hadise-i cevviye, aynı İstanbul mekteplerinin hadisesi gibi, gizli

anarşist: hiçbir düzen ve otorite tanımayan, karışıklık ve bozgunculuktan yana olan, ondan fayda uman kimse.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
belâ: musibet, sıkıntı.
defa: kere, kez, yol.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
elhamdülillâh: Allah'a hamd olsun, Allah'a şükür.
emsal: es, benzer.

emsalsiz: benzersiz.
evvelâ: öncelikle.
gazap: kızgınlık, hiddet, öfke.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hâdis: olay.
hiddet: öfke, kızgınlık.
inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.
mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.
medrese-i Nuriye: nur med-

resesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.
mektep: okul.
münafık: nifak sokan, iki yüzlülük eden, ara bozucu.
münasebettar: ilgili, alâkalı, bir şeye uygun ve yakın olan.
Nur: Risale-i Nur.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
safdil: saf gönlülü, temiz

kalpli.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.
şakirt: talebe, öğrenci.
taarruz: saldıрма, sataşma, ilişme.
tazyik: zorlama, baskı, sıkıntı verme.
umumî: genel.
vilâyet: il.
zelzele: yer sarsıntısı, deprem.

masonları, niyet ettikleri yeni bir taarruzdan vazgeçirdi. İneyet-i Rabbaniye himaye ediyor.

Saniyen: Bu defa yedi sekiz mektuplarınızı aldım. Hususî cevaplara halim, kalemim ve vaktim müsaade etmediğinden gücenmeyiniz. Mehmed Feyzi ve Emin'in mektuplarını, ilişmeden Lâhıkaya geçirdik. O ikisi, sekiz sene hususî hizmetimde bulunmaları cihetiyle, haddimden çok ziyade tavsifatlarını bir nevi manevî dua ve sebeb-i teşvik ve kanaat, bir hüsn-ü zan ve tercüman-ı Nur haysiyetiyle Üstadlarına bir alâmet-i sadakat ve bir vesika-i itikad ve irtibattır diye ilişmedim. Ve Feyzi'nin merhume validesinin Risale-i Nur dersleriyle güzel ve Nuranî vefatı, Nurların, şakirtlerine sekerat vaktinde ve sıkıntılı zamanlarında imdada yetişmesine bir parlak nümune olarak Lâhıkaya girmesi münasiptir.

Halil İbrahim'in bu defaki mektubunda kaza ve kader-i İlâhîden “Ne kadar? Nedendir?” diye çok suallerinin bir den cevabı, bizlere mücahidane çok hasenat kazandıracak ve Nurlara herkesin nazar-ı dikkatini celb etmekle umuma okutmaktır. Fakat bir derece kaza ve kadere itiraz manasını hayale getirdiği için, şimdilik Lâhika ile tamimi münasip olmaz. Ve mektubun ahirindeki Cevşenü'l-Kebîr'den alınan fıkralar, dualar çok güzeldir.

Salisen: Hüsrev'in mektubunda, Atabeyli kötürüm Ali ve Eğirdirli Kâzım'ın Nur'lara tam şevkle hizmetleri, hattâ ruhanîleri de onları tebrike ve tahsine sevk eder. Ve Ali Köyünden bana mektup yazan on dört yaşındaki

ahir: son.

alâmet-i sadakat: bağlılık işareti.

celp: elde etme, kendine çekme.

Cevşenü'l-Kebîr: Bir dua mecmuası.

cihet: yön, sebep, vesile.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.

hasenat: iyi ameller, iyi işler, hayırlar.

haysiyet: şeref, onur, itibar.

himaye: koruma, muhafaza etme.

hususî: şahsî, zatî.

hüsn-i zan: iyi fikirde bulunup, iyi olacağını düşünmek.

imdat: yardım isteme.

inayet-i Rabbaniye: her şeyin terbiye ve idare eden Cenab-ı Hakk'ın yardımı.

irtibat: bağ, münasebet.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.

kader: Cenab-ı Hakkın takdir ve tayin etmesi.

kader-i İlâhî: İlâhî kader, Allah'ın kader kanunu.

kanaat: inanma, görüş, fikir.

kaza: olacağı Cenab-ı Hak tarafından bilinen ve takdir olunan şeylerin zamanı gelince yaratması.

Lâhika: Risale-i Nur mektuplarının toplandığı eser, ek, ilave.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mason: masonluğu benimsemiş ve mason kuruluşlarına üye olmuş kimse.

merhume: vefat etmiş, rahmete kavuşmuş kadın.

mücahidâne: mücahitçe, cihat

ederek, gayret göstererek.

münasip: uygun, yerinde.

müsaade: izin; elverişli, uygun olma durumu.

nazar-ı dikkat: dikkatli bakma, dikkatli bakış.

nevi: çeşit.

niyet: maksat, meram.

Nur: Risale-i Nur.

nurani: nurlu, ışıklı, parlak, münevver.

nümune: örnek, misal, örnek olarak gösterilen.

ruhani: gözle görülmeyen,

cismi olmayan, elle tutulamayan varlıklar.

salisen: üçüncü olarak.

saniyen: ikinci olarak.

sebeb-i teşvik: teşvik sebebi.

sekerat: ölmek üzere olan bir canlıyı kendinden geçmesi.

sevk: yöneltme, gönderme.

sual: soru.

şakirt: talebe, öğrenci.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.

taarruz: saldıрма, sataşma, ilişme.

tahsin: beğenme, güzel bulma.

tamim: umumileştirme, yayma, herkese duyurma.

tavsifat: tavsifler, vasıflandırmalar, sıfatlanma.

tercüman-ı Nur: Risale-i Nur tercümanı.

umum: hep, herkes.

Üstat: öğretici; muallim, öğretmen, usta, sanatkâr.

valide: ana, anne.

vefat: ölüm.

ziyade: çok, fazla.

Mustafa Yeşil, pederiyle, hem Kur'ân'a, hem Nurlara hizmetleri ve üç Alilerin gayret ve himmetleriyle o köy masumları Risale-i Nur'a çalışmaları, değil yalnız beni, belki umum Nur Şakirtlerini tahsine ve şükre sevk eder.

Rabian: Salâhaddin—Abdurrahman—ve Feyzi'nin validesinin vefatı münasebetiyle yazdığı mektubun ahirindeki kaziye taziyesi ve haşiyede benim ölümümü kabul etmemesi ve Gavs-ı Âzamın bir kısım himayeti Asa-yı Mûsa Risalesine geçmesi diye beni sürurlarla ağılattırdı. Ve Safranbolu kahramanları Mehmed Feyzi ve Emin'in şehnamelerine iştirakleri ve merkez-i hükûmette umumî bir Arabî hattı ve hurufu kursu açılması ve Asa-yı Mûsa Risalesinin fütuhatına ve kerametine âlâmet olmasını müjdelemeleri, pek büyük bir inşirah vermesiyle bu kışın bütün çektiğim sıkıntıları hiçe indirdi.

Denizli fedakâr çalışkanlarından Tavaslı Molla Mehmed'in sureten kısa, fakat manen uzun mektubunda, o dahi ölümüne razı olmuyor ve haddimden çok ziyade kıymet veriyor gördüm.

Hem ona, hem hapiste görüştüğüm kardeşlerimize, hem Hasan Feyzi ve Hafız Mustafa ve arkadaşlarına binler selâm...

*Umum kardeşlere selâm eden,
dualarınızın tiryak gibi tesirini
gören kardeşiniz
Said Nursî*

ahir: son.

âlâmet: belirti, işaret, iz.

Arabi: Arapça dili.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.

fütuhât: fethetmek, yayılmak.

Gavs-ı Âzam: en büyük gavs, Abdülkadir-i Geylânî Hazretlerinin namı.

haşiy: bir kitabın sayfalarının kenarına veya altına yazılan açıklayıcı yazı, derkenar.

hatt: yazı-cizgi.

himayet: kayırma, elinden tutma.

himmet: çalışma, çabalama, gayret gösterme, emek sarf etme.

huruf: harfler.

inşirah: ferahlama, göğsün açılıp sevinç ve huzura kavuşturulması, rahatlama.

iştirak: katılma.

kaziye: iddiayı ispat etmek maksadıyla ileri sürülen mesele.

keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

kıymet: değer.

manen: mana bakımından, manaca.

masum: küçük çocuk.

merkez-i hükûmet: hükûmet merkezi, ülkeyi idare merkezi.

münasebet: vesile, -dan dolayı.

Nur: Risale-i Nur.

peder: baba.

rabian: dördüncü olarak.

razi: rıza gösteren, hoşnut olan.

risale: kitap; Risale-i Nur.

risale: kitap; Risale-i Nur.

selâm: baş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

selâm: baş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sevk: yöneltme, gönderme.

sureten: suret olarak, görünüş itibarıyla.

sürur: sevinç, mutluluk.

şakirt: talebe, öğrenci.

şehname: "destan"sı anlatım.

şükür: Allah'ın nimetlerine karşı memnunluk gösterme, gerek dil ile gerekse hal ile Allah'ı hamd etme.

tahsin: beğenme, güzel bulma.

taziye: baş sağlığı dileme, yakını ölen kimseyi teselli etme.

tiryak: en iyi çare, baş ilâç.

umum: bütün.

umumî: genel.

valide: ana, anne.

vefat: ölüm.

ziyade: çok, fazla.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Medrese-i Nuriyenin eski masumlarından Ahmed'in bu güzel ve halis fıkrasını umum Sava masumlarının ve kahramanlarının namına Lâhikaya yazdık. Maşaallah, Hacı Hafız Mehmed'in tam ona benzer bir kıymetli hafidi olduğunu gösterdi.

Saniyen: Safranbolu'da Nur'un ehemmiyetli şakirtlerinden Hıfzı'nın iki masum mahdumları biri on, biri de sekiz yaşlarında *Asa-yı Mûsa* mecmuasını yazdıkları ve bitmek üzere diye o masumlar bana bir mektup yazmaları, beni fevkalâde sevindirdi.

Salisen: Bu kışta bana verilen elîm sıkıntıların bir sebebi: Selânîkilerin istibdad-ı mutlakları, serbest fırkalarla kırmasına yardımım olmasın diye beni herkesten tecrid ettiler. Risale-i Nur, binlerle benim bedelime konuşuyor, küfr-ü irtidadı kırıyor, anarşiliği bozuyor.

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bedel: bir şeyin yerini tutan, karşılık.
ehemmiyetli: önemli.
elîm: şiddetli, çok dert ve keder veren.
Evvelâ: öncelikle.
fevkalâde: olağanüstü.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.
hafid: evlat oğlu, torun.
halis: hilesiz, katıksız, karışiksiz, saf, duru.
istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.
Lâhika: Risale-i Nur mektuplarının toplandığı eser.
mahdum: oğul, evlât.
masum: suçsuz, günahsız,

saf, temiz.
maşaallah: Allah'ın istediği gibi, Allah'ın istediği olur anlamında hayret ve memnunluk ifade eden bir ibare.
mecmua: "Risale-i Nur" parçalarından her biri.
Medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.
nam: ad, yerine.

Nur: Risale-i Nur.
salisen: üçüncü olarak.
saniyen: ikinci olarak.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
şakirt: talebe, öğrenci.
tecrid: bir kişinin başka bir insan veya nesneyle olan ilişkisini kesme.
umum: bütün.

DAHİLİYE VEKİLİ HİLMİ URAN BEYE MERHUM SALİH YEŞİL TARAFINDAN YAZILAN MEKTUBUN SURETİ:

Yazılan yanlış telâkki ve tefsirlere uğratılmakla senelerden beri çember içinde yaşatılan ve sâfi, samimî bir insan ve Müslümanlıktan başka hiçbir maksadı bulunmayan Bediüzzaman Molla Said nam masumun, ya bulunduğu yerde veya Ankara'ya nakil ile orada hayat ve huzurunun muhafazası için sırf insaniyet namına yazılmış olan bu mahrem ricanameyi bizzat okumak nezaketinde bulunur ve genç zamanında yaptığı, unutulmuş hizmetlerine mükâfaten ihtiyar halinde bu adamı serbest bir ölüm hayatına kavuşturmak lütfunu, diriğ buyurmazsanız, zat-ı keremkârlarına en büyük hürmetlerimi sunar, minnettarınız olurum.

Molla Said kimdir?

El'an Afyon'un Emirdağı kazasında ikamete memur olan Molla Said, doğumundan itibaren Türk kardeşleri arasında yaşamış, Türk seciyesiyle perverde olmuş, Umumî Harpte Kafkas'ın karlı dağlarında kahraman askerlerimiz arasında gönüllü alay kumandanı olarak mücahede ve irşat için dolaşmış büyük bir harp madalyası almış, Sarıkamış taarruzunda, Bitlis'in sukutunda yaralı olduğu halde esir olup senelerce Rus garnizonlarında çile çekmiş, firar edip İstanbul'a gelerek ilmî kudretine binaen Darü'l-Hikmeti'l-İslâmiye azalığında bulunmuş, Kuva-yı Milliye ihdasında halkı mücahedeye teşvik etmiş, Büyük Millet Meclisinin ilk senesinde Ankara'ya gelerek Hacı Bayram misafirhanesinde birçok mütereddit

alay: üç tabur piyade veya beş bölük süvari askerinden oluşan askeri kuvvet.

aza: üye.

Bediüzzaman: zamanın, çağın eşsiz güzelliği.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

bizzat: kendisi, şahsen.

çile: eziyet, sıkıntı.

Dârülhikmeti'l-İslâmiye: 1918-1922 yılları arasında büyük hizmetler yapmış olan İslam akademisi veya Yüksek İslam Şurası manasındaki dini müessesesi.

diriğ: menetme, önleme.

elan: şimdi, şimdiki hâlde; he-nüz, hâlâ, daha, bu ana kadar, şu anda.

esir: tutsak.

firar: kaçma, gizlice gitme.

garnizon: askeri birliklerin bulunduğu şehir.

harp: savaş.

hürmet: saygı.

ihda: kurma, meydana getirme.

ikamet: oturma, bir yerde kalma.

insaniyet: insanlık, insanlık mahiyeti.

irşat: doğru yolu gösterme, gafletten uyandırma.

itibaren: den beri, ...den başlayarak, itibar ederek.

kaza: ilçe.

kudret: ehil ve muktedir olma.

Kuva-yı Milliye: millî kuvvetler, İstiklâl Harbinde Anadolu'da kurulan hükümet ve bu hükümetin askeri kuvveti, millî kuvvet.

lütuf: iyi muamele, iyilik, iyi, yumuşak, dostça davranış.

madalya: büyük işler başaran, yararlılık gösteren, kahramanlıkları görülen kimselere verilen nişan.

mahrem: herkesçe bilinmemesi gereken.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

minnettar: bir iyiliğe karşı teşekkür duygusu içinde olan.

muhafaza: koruma.

mücahede: din düşmanlarına karşı savaşma, islâmiyet uğruna savaşma, cihat.

mükâfaten: mükâfat olarak, karşılık olarak, ödül olarak.

mütereddit: tereddüt eden, kararsız.

nam: ad, yerine.

nezaket: naziklik, incelik; dikkat gerektiren, önem arzeden.

perverde: beslenmiş, terbiye edilip yetiştirilmiş, eğitilmiş.

ricaname: bir iş için yazılan rica mektubu.

sâfi: samimî, saf.

samimî: içten, candan, gönülden.

seciye: karakter, huy, tabiat.

suret: nüsha, kopya.

sükût: düşme, düşüş, aşağı inme.

taarruz: düşman kuvvetlerini gerektirmek, kaçırtmak için yapılan saldırı, hücum.

tefsir: Yorum, şerh.

telâkki: anlama, anlayış.

Umumî Harp: genel savaş, dünya savaşı.

zat-ı kerîm: cömert zat, kerem sahibi Allah.

asayiş: kanun ve nizam hakimiyetinin sağlanması.

aza: üye.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

bilâhare: sonra, sonradan, sonraları.

Cumhuriyet: siyasî mekanizması seçimle kurulan, adalet ve hukukun üstünlüğüyle temel hak ve hürriyetleri sağlamayı amaçlayan idare şekli.

çilehane: çile yeri, çile çekilen yer.

dahiliye vekâleti: iç işleri bakanlığı.

Diyanet Riyaseti: Diyanet İşleri Başkanlığı.

evvel: önce.

evvelâ: öncelikle.

evvelce: daha önce.

hakiki: gerçek.

heyet: kurul, komite.

husus: birinin özel bir şeyi olma.

isnâd: dayandırma, mal etme, bir şeyi bir kimseye ait gösterme.

itikad: inanç, iman.

kaza: ilçe.

kelepçe: tutukluların kaçmasını önlemek için bileklerine takılan demir halka, kelepçe.

komisyon: meclis şubesi, hususî surette oluşturulan meclis, alt kurul.

maatteessüf: ne yazık ki, üzüle-

kimselere vatanın müdafaası lüzumunu anlatmak hizmetinde bulunmuş olan bu hakikî vatanperver insanın, evvelce ibadete, imana, itikada müteallik yazdığı ve yazagelmekte olduğu eserleri, din ve dindarları sevmeyen bazı kimselerin, hususıyla dahiliye vekâletinde bulunmuş olan menfaatperest Şükrü Kaya'nın mezhep ve rejimine uygun gelmemekle, asılsız isnad ve uydurma raporlarla bu zavallı adam yirmi küsur seneden beri hapis ve nefiy cezalarıyla perişan edilmiş ve iki sene evvelisi yine o yazıları bahanesiyle Kastamonu'daki çilehanesinden kollarına kelepçe vurularak kendisine selâm vermiş olan altmış altı adamla Denizli Cezaevine sevk ve onbir ay kadar hapsedildikten sonra, muzır telâkki edilen o eserleri, evvelâ İstanbul Müftülüğünde bir heyet tarafından, bilâhare Ankara'da Diyanet Riyaseti ve Dil-Tarih Enstitüsü azalarından mürekkep bir komisyon marifetiyle aylarca tetkik olunduktan sonra, bu eserlerin hiçbirisinde devletin siyasetini ve asayişini rencide edebilecek en ufak birşey görülmemekle, Molla Said ve Nur Şakirtleri ve eserlerini okuyanlar, mahkeme kararıyla serbest bırakılmış ve Denizli'de oturmasına müsaade olunmuş iken, maatteessüf, bu ihtiyar adam, az zaman sonra Denizli'den Afyon'a ve oradan da Emirdağı kazasına teb'id ve herhangi bir Türk kardeşiyle dahi temastan men edilmiş.

Sayın Beyim,

Cumhuriyet serbestiyetinden, Teşkilât-ı Esasiye Kanununun hürriyetinden mahrum kalan bu zavallı ihtiyar

rek belirtiyim ki.

mahrum: bir şeye sahip olmayan, yoksun.

marifet: kendine has ustalık, hüner, maharet, sanat.

men: yasak etme, engelleme.

menfaatperest: menfaatini seven, kendi çıkarını ve faydasını düşünen, çıkarıcı.

mezhep: dinde tutulan yol, dinde anlayış ve ibadet yolu.

muzırr: zararlı, zarar veren.

müdafaâ: savunma, koruma.

mürekkep: den oluşmuş, -

den olma.

müsaade: izin, icazet, ruhsat.

müteallik: ait, alâkalı, ilgili.

nefiy: sürme, sürgün etme, cezalandırarak başka bir yerde ikamet etmeye mecbur etme; sürgün.

Nur: Risale-i Nur.

rejim: devletin şekli ve hükümet tarzı.

rencide: incinmiş, kırılmış, gücendirilmiş.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

sevk: yollama, ulaştırma.

şakirt: talebe, öğrenci.

tebid: uzaklaştırma, uzağa gönderme.

telâkki: kabul etme, alma.

Teşkilât-ı Esasiye: anayasa, kanun-ı esası.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

vatanperver: yurtsever, vatanına düşkün, vatanını seven kimse.

adam, her suretle himayeye lâîk, bakılmaya muhtaç, akraba ve taallûkatı olmayıp sırf bir İslâm hükûmetin himayesine muhtaç bir İslâm mütefekkiridir. Şair-i meşhur Âkif Bey merhumun rivayetine nazaran, Mısır'ın en maruf ulemasından olan ve garbın müteaddit lisan ve felsefesine âşina bulunan üstad-ı azam Abdülaziz Çaviş'in yirmi küsur sene evvelisi *el-Ehram* ceridesindeki Said hakkında yazdığı "Fatînü'l-Asr" başlıklı makalesini okuyan ve kendisiyle bizzat görüşen ilim adamları, bu zatın fitra-ten ilmî kudretini ve İlâhî mesleğini takdir edebilirler.

Sayın Beyim,

Kürtlük sözüyle türlü hakarete hedef olan Molla Said, seciyeten takdire şayan bir Türk âşıkı ve İslâmiyet hadimidir. **(HAŞİYE)** Bundan memleketimiz içtimaen zarar değil, manen fayda görecektir. Ben, namus ve şerefim namına şahadet ederim ki, Molla Said, kat'iyen temiz bir adamdır. Onun için, sizin gibi milletin dahilen idare ve mukadderatına el koyan dirayetli zatlardan insaniyet namına temenniyatım şudur:

Yanlış anlayışlı jurnalcilerin sözleriyle hürriyet nime-
tinden, saf hava teneffüsünden, herhangi bir Türk kar-
deşiyle görüşmeden mahrum kalan bu adamı, hükûme-
tin adaleti, makamınızın ehemmiyeti namına ve adl ve

HAŞİYE: Evet, herbiri yüze mukabil, binler Türk gençleri, masumları, ih-
tiyarları, Risale-i Nur'a şakirt olmalarından, bu acib asırda, Türk milletinin
Devlet-i Abbâsiye inkırâzından İslâm yardımına koşmaları gibi, bu şakirt-
ler dahi aynen koştu. Değil yalnız Said, belki bütün ehl-i hakikat tahsin
eder, Türk'e dost olur.

adalet: kanunların eşitlik il-
kesine göre uygulanması.
adl: adalet, her hak sahibine
hakkını verme.
âşina: bilinen, tanınan.
bizzat: kendisi, şahsen.
ceride: gazete.
dahilen: içten, içeriden, dahil-
den.
dirayetli: bilgili, kavrayışlı.
ehemmiyet: pek önemli ol-
ma, değerlilik.
evvel: önce.
fatinûlasr: asrın en dâhisi, as-

rın en zekisi.
felsefe: madde ve hayatı
başlangıç ve gaye bakımın-
dan inceleyen ilim.
fitraten: fitrî olarak, yaratıl-
tan, yaratılış itibarıyla.
garp: ülkemize göre Avrupa.
hâdim: hademe, hizmetçi,
hizmet eden, işe yarayan.
hakaret: saygı göstermeme,
alçak görme, aşağılama.
himaye: koruma, muhafaza
etme.
ictimai: topluluğa ait, top-

lumla ilgili, toplumsal.
idare: yönetim, memleket iş-
lerinin yürütülmesi.
İlâhî: Allah'la ilgili, Cenab-ı
Hakka dair.
ilim: kâinat içinde meydana
gelen olayların sebep, oluş,
sonuç ve tesirleri konusunda,
akıl ölçülerini çerçevesinde
tahsil ve tecrübe ile edinilen
doğru bilgi, bilim.
insaniyet: insanlık mahiyeti,
insan olma hâli, insana yakışır
davranış.

jurnal: ihbar, şikayet.
kat'iyen: katî olarak, kesin ola-
rak, kesinlikle.
kudret: ehil ve muktedir olma.
lisan: dil.
mahrum: bir şeye sahip olama-
yan, yoksun.
makam: büyük memuriyet, mev-
ki.
manen: mana bakımından, ma-
naca.
maruf: bilinen, tanınmış, herke-
şe tanınmış, belli.
merhum: rahmete kavuşmuş, öl-
müş, ölü.
meslek: tutulan yol, sülûk edilen
yer.
mukadderat: geleceğin şekillen-
dirilmesi.
müteaddit: çeşitli, bir çok.
mütefekkir: insanlığın ve müslü-
manların problemlerini ve çarele-
rini çok düşünen âlim kişi.
nam: ad, isim, yerine.
namus: edep, hayâ, ahlâk, doğru-
luk gibi faziletlerin sonucu olan
ve yüksek değer taşıyan haslet.
nazaran: göre, bakımından, ba-
karak, bakılırsa.
nimet: Allah'ın bağışladığı maddî
ve manevî lütuf ve ikramlar.
rivayet: bir haber, söz veya olayı
nakletme.
saf: sadece.
seciyeten: seciye olarak, huy, ah-
lâk ve karakter itibarıyla.
suret: biçim, şekil, tarz.
şahadet: şahit olma, şahitlik, ta-
niklik.
şayan: değer, layık, münasip.
şeref: onur, haysiyet.
taallûkat: hısımlar, yakınlar, ak-
rabalar.
takdir: bir şeyin değerini, kıyme-
tini, lüzumunu anlama.
temenni: olmasını veya olmama-
sını isteme, dilek, istek, arzu.
teneffüs: nefes alma, soluklan-
ma, solunum.
ulema: âlimler, bilginler, ilim sa-
hipleri.
zat: kişi, şahıs, fert.

ihsan kaziyesine tevfikân olsun, bu adam hakkında dahi adalet ve kendisiyle de hiç olmazsa bir defa olsun hüsn-ü niyetle görüştüktan sonra onun hakkında ibka veya ifna kararını vermek lûtfunda bulunursanız, elbette ehemmiyetli vazifenizi kanun dairesinde ifa etmiş olacağınızdan dolayı tarihçe-i hayatınıza takdire değer bir fasıl derc buyurmuş, adaletperverliğinizi halka ve âcizleri gibi bacağı kesilmiş, köşede kalmış hür fikirli vak'a-nüvislere duyurmuş olursunuz efendim.

Milliyetini, memleketini candan seven; teninde, kanında, Kürtlük, Arnavutluk, Boşnaklık kanı kokusu olmayan, Erzurum'un eski milletvekillerinden, bacağı kesik,

Yeşil Oğlu Mehmed Salih

98

âciz: eli yetmez, gücü yetmez, güçsüz.

adalet: kanunların eşitlik ilkesine göre uygulanması.

adaletperver: adalet sever.

ahali: halk.

derc: sokma, içine alma.

ehemmiyetli: önemli.

evvel: önce.

fasıl: kısım, bölüm.

halis: hilesiz, katıksız, karışksız, saf, duru.

huzûr: gönül ferahlığı, kalp, kafa rahatlığı, sükûnet, rahat.

hür: bağımsız.

hüs-n-i niyet: iyi niyet, temiz kalplilik.

ibka: devamlı kılma, sürekli kılma.

ifna: bir işi yapma, yerine getirme.

ifna: devam vermeme, sona erdirmeme, sonlandırma.

ihsan: güzel yapma, yapılan işi en güzel surette yapma.

kaza: ilçe.

kaziye: iş, husus, mesele, madde, dava.

lûtf: güzellik, hoşluk, iyilik, ihsan.

mesmu: duyulmuş, işitilmiş, haber alınmış.

milliyet: millete has olma durumu veya millî olma durumu, ulusallık.

muhtell: halel gelmiş, bozulmuş, bozuk, karışık.

muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.

Muhterem din kardeşim,

Kırk gündür yatakta sizinle meşgulüm. Hayal ve mesmuuma nazaran, huzurunuzun muhtel olduğuna zahibim. ¹ **اَلْمُؤْمِنُ بَلَوٰى** Tahminen on gün kadar evvelsi, so-

kaklarda “Halis Afyon tereyağı var” diyen birisini pencereden yanıma çağırıp biraz yağ aldım. Maksadım sizi sormaktı. Afyon’dan Emirdağı kazasına sürüldüğünüzü, ahalinin sizinle görüşmesinin yasak olduğunu duyunca çok müteessir oldum.

1. Hadis: Musibetler mü'minin imtihan vesilesidir. (Keşfü'l-Hafâ, 2:295. (**مَبْتَلٰى** lâfzı yerine **بَلَوٰى** lâfzıyla.)

müteessir: teessüre kapılan, duygulanmış, etkilenmiş.

nazaran: göre, bakımından, bakarak, bakılırsa.

tahminen: tahminî olarak, yaklaşık olarak, aşağı yukarı.

takdir: kıymet verme, beğenme.

tarihçe-i hayat: bir şeyin veya insanın doğumdan ölüme kadar başından geçen şeyler, biyografi.

ten: gövde, beden, vücut.

tevfikan: uygun olarak, uyarak, uygun düşürerek.

vazife: iş, memuriyet.

zahib: bir zanna kapılan, bir fikre uyan.

Muhterem din kardeşim,

Bu mektubu size yazan, otuz bir sene evvelsi sizinle Erzurum'un Esad Paşa Medresesinde, Umumî Harpte Kafkas'ın karlı dağlarında ve yirmi dört sene evvel de mebusluğum hengâmında Van Valisi Haydar Bey dostunuzla Millet Meclisi salonunda görüşen Erzurum'un esbak mebuslarından Yeşil oğlu Mehmed Salih'dir.

Mehmed Salih (r.h.)

99

Yeşil Salih'e yazılan mektuptur.

Aziz Kardeşim Hasan Efendi! Sen benim tarafımdan kıymetli kardeşimiz Salih Efendiye yaz ki, ben ölünceye kadar onun bu insaniyetini unutmayacağım ve ona çok minnettarım ve çok selâm ve dua ederim. Fakat ben her sıkıntıya karşı tahammüle karar vermişim. Hem ben iyi-liği o reislerden beklemiyorum.

Said Nursî

100

Bana gönderdiğiniz Asa-yı Mûsa'dan bir nüsha, cildsiz—yalnız sarı kâğıt cild olmuş—Hüsrev'in yazısına bir parça benzer, fakat üstünde Mustafa ismi var. O kimdir?

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
esbak: geçenki, geçen, evvelki, önceki, daha önce geçmiş olan, evvel gelen.
evvel: önce.
hengâm: zaman, sıra.
mebus: milletvekili.
muhterem: saygı değer, hürmete lâyık, aziz, saygın.
nüsha: birbirinin aynı olan

yazılı metinlerden her biri.
reis: baş, başkan, âmir, bir topluluğun en üst idarecisi.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
tahammül: zora dayanma, kötü ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma.
Umumî Harp: genel savaş, dünya savaşı.

Hangi Mustafa'dır? Hem nüshanın üstünde "on üç yaşında Hatice, Ahmed'in kızı" yazılmış. Bu Ahmed, hangi Ahmed'dir? Hem ona, hem kızına bin barekâllah! Bu yaşta bu koca kitabı hem dikkatli, tevafuklu, hem güzel sıhhatli yazmak, masumların taifesinin bir kahramanlığıdır. Kim görüyor, maşaallah der. Buradaki mektep görmüş hanımlarda bir şevk uyandıracak.

Nazif kardeşimizin mektubu ehemmiyetlidir. Hakikaten Amerika'da, siyasete alet değil, belki dini, din için mutaassıbane iltizam edenler çok vardı. İnşaallah Asa'yı Mûsa'yı alan, o dindarlardandır.

Keçeli Salâhaddin, tam bir Abdurrahman'dır; kahramanlıkta babasından geri kalmak istemiyor. Bizi de ara sıra âdetimize muhalif olarak dünyaya baktırıyor. Eğer o Amerikalı ehemmiyetli âlim bütün Risale-i Nur'u istese ve neşrine söz verse, sizin meşveretinizle bir mükemmel takım ona vereceğiz.

Nazif'in mektubuyla beraber bir mütekait efendinin vesveseye dair bir suali var. Eğer o adamın ciddî olarak Nurlara alâkası varsa, böyle suallere hiç ihtiyacı olmaz. Hikmetü'l-İstiaze Lem'asını ve Yirmi Dokuzuncu Sözün melâike ve ruhanîlerin vücutlarına dair kısmını okusun. Onun manasız ve yüz yerde cevabı bulunan vesvesesi ise, zındık maddiyunların şimdilik dehşetli vaziyetinden fırsat bulup bir aşılamlarıdır ki, o adam ondan müteessir olmuş, o suali sormuş. Ona selâm ederim.

âdet: görenek, usul, alışkanlık.
alâka: ilgi, ilişki, bağ.
âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.
ciddî: gerçek olarak, hakikaten.
dair: alakalı, ilgili.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.
ehemmiyetli: önemli.
hakikaten: doğrusu, gerçekten.
iltizam: kendisi için gerekli görme, kendi için lüzumlu sayma, kendi üzerine alma.
inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.
maddiyyun: maddenin ezeli ve ebedî olduğuna, sonradan yaratılmış bulunduğuna inananlar, maddeye bağlı kâlanlar, maddeciler, materyalistler.
masum: küçük çocuk.
maşaallah: Allah'ın istediği gibi, Allah'ın istediği olur anlamında hayret ve memnunluk ifade eden

bir ibare.
mektep: okul.
melâike: melek, melekler.
meşveret: müşavere, bir konu hakkında çeşitli ve ehil şahıslardan fikir alma, danışma.
muhalif: zıt, karşıt, aykırı.
mutaassıbane: taassup gösterircesine, mutaassıpça, kö-rükörüne.
müteessir: teessüre kapılan, duygulanmış, etkilenmiş.
mütekait: tekaüt olan, emekliye ayrılmış, emekli.

neşr: herkese duyurma, yayma, tamim.
Nur: Risale-i Nur.
nüsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.
ruhani: gözle görülmeyen, cismi olmayan, elle tutulamayan varlıklar.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
sıhhat: sahilik, sözün yanlış ve eksik olmaması.
sual: soru.
sevık: şiddetli arzu, aşırı istek

ve heves.
taife: cemaat, topluluk.
tevafuk: uygunluk; belli sıra, ölçü ve münasebetler içerisinde birbirine denk gelme.
vaziyet: durum.
vesvese: şüphe, kuruntu, kalbe gelen asılsız kötü ve sinsî düşünce.
vücut: varlık.
zındık: Allah'a ve ahirete inananmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

Risale-i Nur, onun her müşkülünü halledebilir. Halisane, teslimkârane ona çalışsın, onu dinlesin.

Medrese-i Nuriyenin eski ve yeni kahramanlarından Marangoz Ahmed'in mektubu, üç dört cihetten beni mesrur ve minnettar eyledi. O medresenin baş talebesi namını verdiği Ahmed ise, hem şehit Hafız Ali'nin vazifesini yaptığını, hem Süleyman gibi kıymetli kardeşiyle ve küçük kerimesiyle üç tane Asa-yı Mûsa'yı yazmaları ve mübarek Hasan Dayının hafidi olması, beni meraktan kurtardı, hem çok memnun eyledi. Cenab-ı Hak ona şifa ve onlara muvaffakiyet ve saadet versin. Âmin. Âmin.

Merhum Hafız Mehmed'in iki kardeşi o merhumun vazifesini yapmaları ve Mustafa'nın yazısı, Hüsrev'in tatlı hattına mutabık gelmesi, benim nazarımda, yeniden iki Hafız Mehmed'i bulmuş kadar memnun oldum.

Kahraman marangozun gayretiyle Gökdereli Hatip, Risale-i Nur'a üç oğluyla beraber talebe olup yazmaya başlamalarıyla, hem onları, hem marangozu, hem köylerini tebrik ederiz. Ve marangozun onlara söylediği manzumesini Lâhıkaya geçirdik.

Atabeyli alîl (kötürüm) Ali Osman'ın yazdığı uzun mektubu ve Asa-yı Mûsa Risalesi ve Nurların neşrinde cidden tesirli çalışması ve hizmet-i Nuriyede çok çalışkan Çilingir Ali ile ve dayısı Hasan'ın ona yardım etmesi ve mübarek hülyaları ve tevafukları bizleri ferahlandırdı.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.

cihet: görüş, görüş açısı.

ferah: gönül açıklığı, sevinç, sevinme.

hafid: evlat oğlu, torun.

hâl: kaldırma, hal' etme.

halisâne: temiz kalplilikle, samimi bir şekilde, sırf Allah rızasını gözeterek.

hatip: camide hutbe okuyan kimse.

hatt: yazı-çizgi.

hizmet-i Nûriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.

hülya: hayal.

kerime: kız evlât, kız çocuk.

Lâhika: Risale-i Nur mektuplarının toplandığı eser.

manzume: vezinli, kafiyeli söz, şiir, eser.

medrese: ders okutulan yer.

Medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

mesrur: sevinçli, memnun.

minnettar: bir iyiliğe karşı teşekkür duygusu içinde olan.

mutabık: birbirine uyan, uygun.

muvaffakiyet: başarma, başarılı olma.

mübarek: hayırlı, mutlu, kut-

lu, uğurlu.

müşkül: güçlük, zorluk.

nam: ad, isim.

nazar: bakış; düşünce, fikir.

neşr: yayım, yayın.

risale: belli bir konuda yazılmış küçük kitap, broşür.

saadet: mutluluk.

şehit: vatan, bayrak, inanç gibi yüce değerler uğrunda ölen Müslüman kimse.

şifa: bedenî ve ruhî bir hastalığın son bulması, sağlığına kavuşma.

talebe: talep eden, öğrenci.

teslimkârane: teslim olarak, teslim olana yakışır şekilde.

tevafuk: uygunluk; belli sıra, ölçü ve münasebetler içerisinde birbirine denk gelme.

Eğirdir kasabasını bana ziyade sevdirdi. Cenab-ı Erhamürrahimîn onlardan razı olsun.

10 1

BİR DERECE MAHREMDİR

Geçen kışta bana karşı suikastlerin, inayet-i İlâhiye ile ve duanızın yardımıyla gelen sabır ve tahammülüm neticesinde akim kalan plânı pek geniş bir tarzda olduğuna delil ise, bu yakında reisicumhur Afyon'da demiş: "Bu vilâyette din cihetinde bir karışıklık çıkacağını zannederdik."

Demek, gizli komite beni sıkıştırmakla bir hadise çıkarmak istiyordular. Bir ecnebî müdahalesi hesabına ve Müslümanlar ve vatan zararına, bütün bütün kanunsuz ve keyfî bir tarzda, damarıma şiddetle dokunan ihanetler ve sıkıntılarla tazipleri, onlara dünyada tam zarar, ahirette Cehennem ve sakar; ve bize, dünyada mükemmel sevap ve zafer, ve ahirette, inşaallah Cennet ve âb-ı kevseri kazandırır. Demek bu gizli plânı Heyet-i Vekile ve Reis hissetmiştiler ki, buralarda umum me'murlar, hattâ vali ve kaymakam, zabıta benimle görüşmekten kaçıyor ve ürküyordular. Ben de hayret ederdim. Fakat, elimizde yalnız Nur bulunduğunu ve siyaset topuzu bulunmadığını, zerre kadar akli bulunanlar anladılar.

Gariptir ki, en ziyade lehime çalışması lâzım olan bazı vazifedarlar, aleyhimde istimal ve istihdam edildi.

âb-ı kevser: Cennetteki sulardan biri; Kevser suyu.

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.

akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.

aleyh: ona karşı, onun üzerine.

Cenab-ı Erhamürrahimîn: inayet ve rahmet, yardım ve lütuf sahiplerinin en merhametlisi olan, şeref ve azamet sahibi olan yüce Allah (c.c.).

cihet: yön.

delil: iz, nişan, emare.

ecnebi: yabancı.

Garip: hayret verici.

hâdis: olay.

Heyet-i Vekile: vekiller heyeti,

bakanlar kurulu, kabine.

ihanet: hainlik, kötülük etme.

inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

istihdam: bir hizmette kullanma, çalıştırma.

istimâl: kullanma.

keyfi: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.

komite: kötü bir maksat için toplanmış topluluk, cemiyet.

leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.

mahrem: herkesçe bilinmesi gereken.

müdahale: karışma, el atma, araya girme, sokulma.

Nur: Risale-i Nur eserlerinin herbiri.

razi: rıza gösteren, hoşnut olan.

reis: başkan.

reisicumhur: halkın reisi, cumhurbaşkanı.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

sakar: Cehennem.

tahammül: zora dayanma, kötü ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma.

tarz: biçim, şekil, suret.

tazip: azap çekirme, eziyet etme, sıkıntı verme.

umum: bütün.

vazifedar: vazifeli.

vilayet: il.

zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

zan: sanma, kesin olarak bilmeksizin kuvvetli ihtimalle hükmetme.

zerre: pek ufak parça.

ziyade: fazlasıyla.

Nurcular, çok ihtiyat ve dikkat ve temkinde bulunmaları lâzımdır. Çünkü, manevî fırtınalar var; bazı dессas münafıklar her tarafa sokulur. İstibdad-ı mutlaka dinsizcesine taraftarken, hürriyet fırkasına girer, tâ onları bozsun ve esrarlarını bilsin, ifşa etsin.

Hem Salâhaddin'in, Asa-yı Mûsa'yı Amerikalıya vermesi münasebetiyle deriz:

Misyonerler ve Hıristiyan ruhanîleri, hem Nurcular, çok dikkat etmeleri elzemdir. Çünkü, herhalde şimal cereyanı, İslâm ve İsevî dininin hücumuna karşı kendini müdafaa etmek fikriyle, İslâm ve misyonerlerin ittifaklarını bozmaya çalışacak. Tabaka-i avama müsaadekâr ve vücub-u zekât ve hurmet-i riba ile, burjuvaları avamın yardımına davet etmesi ve zulümden çekmesi cihetinde Müslümanları aldatıp, onlara bir imtiyaz verip, bir kısmını kendi tarafına çekebilir.

Her neyse, bu defa sizin hatırınız için kaideyi bozdum, dünyaya baktım.

Said Nursî

102

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Çok ehemmiyetli mektuplarınıza bir tek muhtasar cevaba mecburiyetim var.

avam: halkın büyük kısmı, umum, herkes; "havas"ın zıddı.

aziz: muhterem, saygın.

burjuva: zenginler, sınıfı.

cihet: yön, sebep, vesile.

dessas: desise eden, aldatıcı, oyuncu, hileci.

ehemmiyetli: önemli.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

esrar: sırlar, gizli hakikatler.

fırka: siyasî parti.

ifşa: duyurma, gizli bir şeyi

yayma.

ihtiyat: tedbirli hareket etme.

imtiyaz: fark, ayrıcalık, üstünlük.

İsevi: Hz. İsa'nın dininden olanlar.

ittifak: fikir birliği, söz birliği.

kaide: usul, kural, erkân, nizam, düzen, yol.

manevî: maddî olmayan, içe ait, mana ile ilgili.

mecburiyet: mecbur olma, zarurîlik durumu, zorunluluk.

misyoner: Hıristiyanlığı neşre ve tanıtmaya çalışan kimse.

muhtasar: kısaltılmış, özet.

müdafaa: savunma, koruma.

münafık: nifak sokan, arabozcu; kalbinde küfrü gizlediği halde Müslüman görünen.

münasebet: ilgi, ilişki, münasebet.

müsaadekâr: zorluk çıkarmayan, hoşgörü sahibi, uysal davranan.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirle-

rine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

ruhani: Hıristiyan din adamları.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

şimal: kuzeyde yer alan bölgeler.

tabaka-i avam: avam tabakası, halktan ilmi irfanı kıt olanların tabakası, halk.

temkin: ağırbaşlılık, vakar, ihtiyatlı hareket etme.

vücub-i zekât: verilmesi Allah tarafından emredilmiş olan zekât.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

Evvelâ: Sualleri, çok nurlu hakikatlerin zuhuruna vesile olan Re'fet'in, hem masumlara Kur'ân ve Nurları ders vermesi, hem kendisi Nur Lem'alarıyla meşgul olması, hem tashihatta bana ve Hüsrev'e yardım etmesi, hem İstanbul'da Asa-yı Mûsa'nın insaflı âlimlerin ellerine geçmesine çalışması çok şayan-ı tebriktir. Ve yeni sualine şimdi cevap verilmez, daha zamanı gelmemiş.

Kahraman Burhan'ın Serbest Fırkasının reisine verdiği cevap güzeldir. Evet, Nurcular, siyasetlerle alâkaları olmaz. Yalnız iman hakikatleriyle bütün hayatları bağlıdır. Şimdiye kadar gizli komiteden, siyaseti dinsizliğe ve zındıkaya alet edenler, istibdad-ı mutlakla Nurcuları ezdiler. İnşaallah, bir sebep çıkar (HAŞİYE) o istibdadı kırarak, masum ve mazlum Nurcuları kurtaracak. Fakat çok dikkat ve ihtiyat lâzımdır. Risale-i Nur, dünyada her cereyanın fevkinde bulunması ve umurun malı olması cihetiyle, bir tarafa tâbi ve dahil olmaz. Belki mütevaciz dinsizlere karşı haklı tarafa yardımcı olur ve dost olur ve ihtiyat kuvveti hükmünde onlara bir nokta-i istinat olur. Fakat siyaset hesabına değil, belki Nurların intişarı ve maslahatı hesabına, bazı kardeşler, Nurlar namına değil, belki kendi şahısları namına girebilir. Hususan, mübarek Isparta'nın şimdiye kadar Nurlar medresesi olması ve muarızların dahi ona çok ilişmemesi noktasında, dâhilde tarafgirâne vaziyet almamak, muterizlerin nedametine ve hakikate dönmelerine bir vesile olabilir. Siz daha iyi bilirsiniz.

HAŞİYE: Demokrat çıktı, bir derece kırdı.

alâka: ilgi, ilişki, bağ.
âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
cereyan: fikir, sanat, siyaset hareketi.
cihet: yön, sebep, vesile.
dâhil: içine girme, sokma.
evvelâ: öncelikle.
fevkinde: üstünde.
hakikat: gerçek, doğru.
hususan: bilhassa, özellikle.
hükmünde: değerinde, yerinde.
ihtiyat: tedbirli hareket etme.
iman: inanç, itikat.
inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.
intişar: yayılma, dağılma, neşrolunma.
istibdat: idarede görülen her türlü kanun dışı tazyik, baskı.
istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.
komite: kötü bir maksat için toplanmış topluluk, cemiyet.
maslahat: fayda, maksat.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

miz.
mazlum: zulüm görmüş, haksızlığa uğramış.
medrese: ders okutulan yer.
muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.
muteriz: itiraz eden, karşı çıkan, itirazcı.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
mütevaciz: tecavüz eden, satan, saldıran; sarkıntılık eden.
nam: yerine, vekillik.

nedamet: pişmanlık.
nokta-i istinat: dayanak noktası, güvenme ve itimat noktası.
Nur: Risale-i Nur eserlerinin herbiri.
Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nurları okuyup neşreden kimse.
nurlu: ışıklı, parıltılı.
sual: soru.
şayan-ı tebrik: tebrik etmeye.

ye, kutlamaya değer.
tâbi: birinin arkasından giden, ona uyan, itaat eden.
tarafgirâne: taraf tutarcasına, bir tarafı destekleyerek.
tashihat: düzeltmeler, tasahihler.
umum: herkes, bütün insanlar, bütün halk.
vaziyet: durum.
vesile: bahane, sebep.
zındık: dinsizlik, inançsızlık.
zuhur: görünme, belli olma, ortaya çıkma.

Salâhaddin'in mektubu, birkaç cihette ehemmiyetlidir. Amerika âlimleri, elbette Asa-yı Mûsa Risalesine lâkayt kalmayacaklar. Eğer dini, din için seven kısmının ellerine geçse, fütuhât yapar. Yoksa, bazı enaniyetli hocalarımız gibi, kıskançlık damarıyla neşrine ve tervicine çalışmaları meşkûttür. Her neyse, inayet-i İlâhiyeye havaledir.

103

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Tahirî'nin İstanbul'a gitmesi, inşaallah hayırdır. Ve Hüsrev'in pek çok vazifelerini tamamen yapması, kanaatim geldi ki, Barla'da bulunduğum zaman bütün yazarların tashihatını ve telif hizmetini yapmama tahakkuk eden büyük inayet ve harika muvaffakiyet, aynen Hüsrev'de, yardımcılarında dahi nümunesi var.

Saniyen: Tahirî'nin, Denizli hapsinde, unutulmaz halisane hizmetiyle ve Nurlara sarsılmaz sadakatiyle ve yanılmaz zekâvetiyle ve çekilmez bahadırılığıyla daire-i Nurda ehemmiyetli makamı için, bütün bu defaki mektubunu Lâhikaya geçirdik. Başta Nurun şakirtlerinden validesi Zübeyde olarak, akrabasına ve rüfekasına selâm ederim. Cenab-ı Hak onlardan ebeden razı olsun. Âmin!

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.
aziz: değerli.
bahadır: cesur, yiğit, kahraman.
cihet: yan, yön, taraf.
daire-i Nur: nur daire.
ebeden: ebedî ve daimî olarak.
ehemmiyet: pek önemli olma.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.
evvelâ: öncelikle.
fütuhât: fethetmek, yayılmak.
halisâne: temiz kalplilikle, samimî bir şekilde, sırf Allah rızasını gözeterek.
havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.
inayet: yardım, ihsan, lütuf.
inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.
inşaallah: 'Allah izin verirse'

manasında kullanılan bir dua.
kanaat: inanma, görüş, fikir.
Lâhika: Risale-i Nur mektuplarının toplandığı eser.
lâkayt: kayıtsız, ilgisiz.
makam: manevî mevki.
meşkur: şüpheli, şüphe edilene.
muvaffakiyet: başarma, başarılı olma.
neşr: herkese duyurma, yayma, tamim.
Nur: Risale-i Nur eserlerinin herbiri.

nümune: örnek.
razi: rıza gösteren, hoşnut olan.
risale: kitap.
rüfeka: arkadaşlar, refikler.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
saniyen: ikinci olarak.
selâm: baş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabul eden.
şakirt: talebe, öğrenci.
tahakkuk: gerçekleşme, kesinleşme.
tashihat: düzeltmeler, tashihler.
telif: eser yazma.
terviç: revaç verme, kıymet ve değerini arttırma.
valide: ana, anne.
zekâvet: zekâlik; çabuk anlama, kavrama kabiliyeti.

Salisen: Nis’li Kureyşîlerden Ahmed Kureyşî, muhterem pederiyle ve ammizadesi Ahmed ile Nurların has naşir ve talebelerinden olması, o havali şakirtlerinin namına Nurlar hakkında güzel manzum fıkraları Lâhikaya girdi. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin. Âmin.

Rabian: Eğirdir kasabasında, isimlerini yazmadığım gayet ehemmiyetli kardeşlerimiz var. Onlara ve Mehmed Sabri gibi büyük santrala istinaden ve Sabri’nin yazısına benzettiğim dikkatli ve güzel ifadeli bir mektubu çalışkan ve ciddi kardeşlerimizden Çilingir Ali’den aldım. Onun arzusuyla aynını Lâhikaya geçirdik. Ona ve onu çalıştırana “Maşaallah ve veffakakümullah” deriz.

﴿ 10 4 ﴾

Aziz, sıddık, âlicenab eski ve yeni kardeş Yeşil Salih,

Benden, sergüzeşte-i hayatıma ait sorduğun maddele-
re gayet kısa ve mücmel işaret edilecek. Bir zaman son-
ra inşaallah başkalar izahla cevap verecekler. Fakat tari-
he geçmek ve bu asır âlimlerinin içinde kendi âdi şahsı-
mı nesl-i âtiye göstermek, bildirmek ne isterim ve ne de
liyâkatim var. Cenab-ı Hakka hadsiz şükrederim ki, be-
ni bana beğendirmemiş, dehşetli kusurlarımı bana gös-
termiş.

adi: basit, bayağı, sıradan.

âlicenap: cömert, iyilik sahibi, yüksek ahlaklı.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

ammizade: amca çocuğu.

asr: yüzyıl, asır.

aziz: değerli.

ciddi: gerçek olarak, hakikaten.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehemmiyetli: önemli.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.

gayet: son derece.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

havali: bölge, etraf, çevre, civar.

inşaallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.

istinaden: istinat ederek, dayanarak.

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

Kureşi: Kureys Kabilesinden olan, Kureys’e ait, Kureysli.

kusur: eksiklik, noksan.

Lâhika: ek, ilave.

liyakat: layık olma, ehliyet.

manzum: ölçülü, sıralı, dü-

zenlenmiş, vezinli.

maşaallah: Allah’ın istediği gibi, Allah’ın istediği olur anlamında hayret ve memnunluk ifade eden bir ibare.

muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.

muvaffak: başarmış, başarılı.

mücmel: öz olarak anlatılmış, kısa ve az sözle ifade edilmiş, öz, özet.

nam: yerine, vekillik.

naşir: eser neşreden, yayınlayan.

nesli ati: gelecek nesil.

Nur: Risale-i Nur eserlerinin herbiri.

peder: baba.

rabian: dördüncü olarak.

salisen: üçüncü olarak.

sergüzeşt-i hayatiye: hayat macerası, hayatta başa gelenler, yaşananlar.

sıddık: çok doğru, çok dürüst.

şakirt: talebe, öğrenci.

talebe: öğrenci.

veffakakümullah: Allah muvaffak etsin, başarılı kılsın.

Hem insanlara kendini bildirmek bir şöhretperestlik olmasından, bir enaniyet, bir hodfûrûşluk, bir riyakârılık ihtimali var. Bu ise, bizim gibilere tam zarardır.

Hem ben, madem bu asırda maddeten ve manen münferit yaşamaya ve hayat-ı içtimaiyeden çekilmeye mecbur olmuşum; elbette hakkım yoktur ki, hayat-ı içtimaiyeyi geçirenler içinde tarihe binip istikbaldekilere görüneyim. Yalnız bu cihet var ki, Risale-i Nur, bu vatana ve bu millete pek büyük menfaati, mahkemelerin ve ehl-i vukufların müttefikan kararlarıyla tahakkuk etmiş. Bu nokta-i nazarda, benim ehemmiyetsiz, bîçare, perişan, çok kusurlu şahsiyetim değil, belki yalnız Kur'ân'ın malı ve meali olan Risale-i Nur namına, sizin suallerinize cevap için ben işaretler ederim, sonra da Risale-i Nur ve şakirtleri izahla cevap versinler.

Evvelâ: Otuz sene evvelki hayatımın tarihçesini merhum Abdurrahman yazmış, tab' edilmiş.

Saniyen: Risale-i Nur'un zuhur zamanının bir nevi tarihçesi Eskişehir hapsinin müdafaanamesiyle Yirmi Yedinci Lem'a olmuş. Ve Denizli hapsindeki müdafaa Risaleleriyle (On Birinci ve On İkinci Şua) İhtiyarlar Lem'ası ve Âyet-i Hasbiye Risalesi ve On Altıncı Mektup ile Hücumat-ı Sitte ve İşarat-ı Selâse ve İşarat-ı Seb'a Risaleleri gibi Nur eczaları, suallerinize tafsilen cevap vermek için mahkeme bana iade ettiği ve şimdi elimde bulunmayan Risaleler, bir zaman elinize gelecek. İnşaaallah sizi hiç unutmayacağım. Bu halimde bu âlakadarlığınız,

hep beraber, birlikte.

nam: yerine, vekillik.

nevi: çeşit.

nokta-i nazar: görüş açısı, bakış açısı; görüş, fikir.

Nur: Risale-i Nur eserlerinin her biri.

risale: belli bir konuda yazılmış küçük kitap, broşür.

riyakâr: riya eden, iki yüzlü, sahtekâr.

saniyen: ikinci olarak.

sual: soru.

şahsiyet: kişilik, kişi özelliği.

şakirt: talebe, öğrenci.

şöhretperest: şöhret düşkün.

tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.

tafsilen: tafsilli bir şekilde, uzun uzadıya, ayrıntılı olarak.

tahakkuk: gerçekleşme, kesinleşme.

âlakadar: ilgili, ilişki.

asr: yüzyıl, asır.

bîçare: çaresiz, zavallı.

cihet: görüş, görüş açısı.

eczâ: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

ehemmiyetsiz: önemsiz.

ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar, hâkimler.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

evvelâ: öncelikle.

hayat-ı içtimaiye: sosyal ha-

yat, toplum hayatı.

hodfûrûş: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.

iade: geri verilen şey.

ihhtimal: olabilirlik.

inşaaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

istikbal: gelecek.

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

maddeten: sözde değil, fiilen.

madem: ...den dolayı, böyle ise.

manen: mana bakımından,

manaca.

meal: anlam, mana, mefhum, mazmun, kavram.

menfaat: fayda.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

müdafaa: savunma.

müdafaaname: müdafaa metni, savunma mektubu, savunma dilekçesi.

münferit: başka bir şeyle bağlı bulunmayan, yalnız olan, kendi başına, tek, ayrı.

müttefikan: ittifak ederek,

benim çok ağır sıkıntılarımı hafifletirdi. Allah senden razı olsun. Âmin.

10 5

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bir biçare vesveseli ve hassas ve dinsizlerle görüşen bir adam, meşhur dua-i Nebvî olan Cevşenü'l-Kebîr hakkında ve akıl haricindeki sevap ve faziletine dair bir hadisi görmüş, şüpheye düşmüş. Demiş:

“Ravi, Ehl-i Beytin imamlarından. Halbuki hadsiz bir mübalâğa görünüyor. Meselâ içinde der: ‘Bu duaya Kur’ân kadar sevap verilir.’ Hem ‘Göklerdeki büyük melâikeler, o dua sahibini gördükçe kürsilerinden inip ona pek büyük bir tevazu ile hürmet ederler.’ Bu ise, aklın ve mantığın mikyaslarına gelmez” diye, Risale-i Nur’dan imdad istedi. Ben de Kur’ân’dan ve Cevşen’den ve Nur’lardan gayet kat’î ve tam akıl ve hikmete mutabık bir cevap verdim. Size gayet kısa bir icmalini beyan ediyorum. Şöyle ki, ona dedim:

Evvelâ: Yirmi Dördüncü Sözün Üçüncü Dalında on adet “usul” var, böyle şüpheleri esasıyla keser, izale eder. Ona bak, cevabını al.

Saniyen: Hergün bütün ümmet kadar hasenat ona işlenen ve bütün ümmetin saadetlerine yardım eden ve İsm-i Âzâmın mazharı ve kâinatın çekirdek-i aslîsi, hem

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!” anlamında duanın sonunda söylenir.

aziz: değerli.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

biçare: çaresiz, zavallı.

çekirdek-i aslî: asıl çekirdek, öz; kâinatın özü, aslî çekirdeği.

dair: alakalı, ilgili.

dua-yı Nebvî: peygamber duası.

Ehl-i Beyt: bir zatın soyundan gelme ve onun neslinden olma.

evvelâ: öncelikle.

fazilet: değer, meziyet, iman ve irfan itibarıyla olan yüksek derece.

gayet: son derece.

hadis: Hz. Muhammed’e (a.s.m.) ait söz, emir, fiil veya Hz. Peygamberin onayladığı başkasına ait söz, iş veya davranış.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

harîc: bir şeyin dışı, dışarı, dışta kalan.

hasenat: iyi ameller, iyi işler, hayırlar.

hassas: zayıf, çabuk tesir alan.

hikmet: kâinattaki ve yaratılıştaki ilâhî gaye.

hürmet: şeref, saygı.

icmal: kısa anlatma, özetleme, ayrıntılara girmeme.

imam: önde ve ileride olan, delil, rehber.

imdat: yardım isteme.

izale: zevale erdirmeye, yok etmeye.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kat’î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kürsü: arşın altındaki gök tabakası.

mazhar: nail olma, şereflenme.

melâike: melekler.

meselâ: misal olarak, şunun gibi, söz gelişi, faraza.

mikyas: nispet, derece, ölçü.

mutabık: uygun.

mübalâğa: bir işi, bir şeyi çok büyütme, abartma.

Nur: Risale-i Nur eserlerinin herbiri.

Ravi: hadis ve haberi başkalarına aktaran kimse, Hz. Peygamberden işittiği hadisi başkalarına aktaran kimse.

razi: niza gösteren, hoşnut

olan.

saadet: mutluluk.

Saniyen: ikinci olarak.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

tevazu: alçak gönüllülük, bir kimsenin başkalarını kendinden küçük görmemesi.

ümmet: Müslümanların tamamı; bütün Müslümanlar.

vesvese: şüphe, kuruntu, kalbe gelen asılsız kötü ve sinsi düşünceler.

en mükemmel ve cami meyvesi olan zat-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm, o duanın kendi hakkında o azîm mertebesini görmüş, ona haber veren Cebrail Aleyhisselâmdan işitmiş, başkalarını kendine kıyas etmiş veya edilmiş. Demek o pek fevkalâde ve acip sevap, zat-ı Ahmediyenin (a.s.m.) velâyet-i kübrasından ona gelmiş. Külli, umumî değil, belki o duanın mahiyetinde böyle harika bir kıymet var ve ism-i Âzam mazharı olan zatın tebaiyetiyle başkalara dahi o sevap mümkündür; fakat gayet ehemmiyetli şartları var, yalnız okumak kâfi gelmez. Yoksa muvazene-i ahkâmı bozar, farzlara ilişir.

Salisen: O dua, nasıl ki zat-ı Ahmediyeye baktığı vakit mübalâğadan münezzeh ve ayn-ı hakikat oluyor. Öyle de, o duadaki yüzer Esma-i Hüsnanın hakikatlerine baktığı zaman, değil mübalâğa, belki onların nihayetsiz tecellilerinden gelmesi mümkün ve gelebilen feyizlerin nihayetsizliğini göstermek için pek az bir kısmını Muhbir-i Sâdık (a.s.m.) haber vermiş ve teşvik için müphem ve mutlak bırakmış. Sonra, mürur-u zamanla, o kazıye-i mümkün ve mutlaka, bilfiil vaki ve külliye telâkki edilmiş.

Rabian: Yirminci Lem'a-i İhlâsda, bir adama beş yüz senelik bir genişlikte bir Cennet verilmesine dair olan bir haşiye var. Ona da bak, gör ki, o koca Cennetin verilmesi, bilmediğimiz tarzda bir malikiyet değil, belki insan nasıl hususî hanesine çok cihetlerle maliktir, sahiptir; öyle de, zemin yüzündeki şeylere çok duygularıyla bir nevi maliktir, tasarruf ve istifade edebilir. Hem,

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
Aleyhissalâtü Vesselâm: 'salât ve selam onun üzerine olsun' anlamında Hz. Muhammed'e dua.
Aleyhisselam: Allah'ın selamı onun üzerine olsun.
ayn-ı hakikat: hakikatın aslı, gerçeğin tâ kendisi.
azim: büyük.
bilfiil: bizzat kendi çalışması ile, kendi yaparak.
camî: toplayan, içine alan, kapsayan.

Cebrail: dört büyük melekten, Cibril, Cibril-i Emin, Ruhül'-emin, Ruhül'-Kudûs isimleriyle de bilinen vahiy meleği. Allah tarafından peygamberlere vahiy götürmekle vazifeli melek.
cihet: yan, yön, taraf.
dair: alakalı, ilgili.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehemmiyetli: önemli.
Esma-yı Hüsna: Allah'ın adları, Allah'ın doksan dokuz güzel ismi.

fevkalâde: olağanüstü.
feyiz: ilim, irfan; ihsan, bağış.
gayet: son derece.
haber: ilim, malûmat, bilgi.
hakikat: gerçek, doğru.
hane: ev, mesken, beyt, ikamet edilen yer.
haşiye: bir kitabın sayfalarının kenarına veya altına yazılan açıklayıcı yazı, derkenar.
hususî: özel.
istifade: faydalanma, yararlanma.
kâfi: yeter, yetecek; elveren,

yetişen.

kazıye-i mümkün: ihtimale dayalı olan hüküm.

kıyas: benzetme yolu, örneklem.

kıymet: değer.

külli: umumî, genel.

külliye: bütüne ait, bütünüle ilgili, umumîlik, bütünlük.

mahiyet: bir şeyin aslı, esası, tabiatı, niteliği.

malik: sahip.

malikiyet: maliklik, malik ve sahip olma.

mazhar: nail olma, şereflenme.

mertebe: derece.

Muhbir-i Sâdık: doğru haberci; Allah ve ahiretle ilgili doğru haberler veren Peygamberimiz (a.s.m.) ve diğer peygamberler.

mutlak: herhüangi bir kayda bağlı olmayan, kayıtsız, şartsız.

muvazene-i ahkâm: hükümlerdeki denge.

mübalâğa: bir işi, bir şeyi çok büyütmeye, abartma.

münezzeh: arınmış, tenzih edilmiş, uzak.

müphem: mahiyeti belli değil, belirsiz.

mürur-u zaman: zamanın geçmesi, zaman aşımı; zamanla.

nevi: çeşit.

nihayetsiz: sonsuz, sınırsız.

rabian: dördüncü olarak.

salisen: üçüncü olarak.

tarz: biçim, şekil.

tasarruf: sahip olma, sahiplik.

tebaiyet: tâbîlik, tâbî olma, uyuma.

tecelli: ilâhî kudret ve sıraların insanlarda ve nesnelerde görünmesi, Cenab-ı Hakkın güzel isimlerinin kâinatta ve insanlarda zahir olması.

telâkki: anlama, anlayış.

umumî: genel.

vaki: önleyici, koruyucu.

velâyet-i kübra: en büyük velilik, Cenab-ı Hakk'ın insana yakın olmasına bakan ve peygamber varisi olmaktan gelen gayet kısa ve yüksek tarikat berzahına uğramadan zahirden hakikate geçen velilik mesleği.

zat: kişi, şahıs, fert.

zat-ı Ahmediye: Hz. Peygamberin zatı, kişiliği.

zemin: yeryüzü.

koca dünyayı, benim hanemdir, bana vermiş ve güneş lâmbamdır diyebilir.

Demek bazı fevkalhad, harika ve akıl haricindeki bir kısım sevaplar, bu mezkûr hakikate bakar.

Hem İslâmiyette her sevabın, her fazilet-i a'malin en evvel mazharı ve bizlerin bir duada bir zerre sevabımızda, o duada bir dağ kadar sevap ve feyzi kazanan zat-ı Ahmediye (a.s.m.), hususî virdler ve dualar ve şeriat ve Risalet cihetiyle değil, belki velâyet-i Ahmediye noktasında ve umumî olmayan derslerinde, kendine verilen en yüksek mertebeyi beyan eder. Kendine tam tebaiyet eden has vârislerini, o noktalara teşvik eder.

¹ وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ dedim. O vesve-

se edip şüphelere düşen adam, lillâhilhamd, kurtuldu, tam kanaatı geldi. Belki sizin bazılarınıza faydası var diye size de gönderdim.

Umumunuza binler selâm...

106

BU FIKRA BİR DERECE MAHREMDİR

YALNIZ HASLARA MAHSUSTUR

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Çok defa hatırıma geliyordu ki: “Neden herkesten ziyade medreseden çıkanlar Risale-i Nur’a sarılmaları

aziz: değerli.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

cihet: yan, yön, taraf.

evvel: önce.

fazilet-i amal: amellerdeki makbuliyet, üstünlük, amellerdeki fazilet.

fevkalhad: haddinden fazla, had-dinin üstünde.

feyzi: bolluk ve berekete ait.

fikra: kısım, fasıl, bölüm.

hakikat: asıl, esas.

hane: ev, mesken, beyt, ikamet edilen yer.

haric: bir şeyin dışı, dışarı, dışta kalan.

hâs: ileri gelen, seçkin olan.

kanaat: inanma, görüş, fikir.

lillâhilhamd: Allah'a hamdolsun ki!.

mahrem: herkesçe bilinmemesi gereken.

mazhar: bir şeyin çıktığı yer, zuhur ettiği, görüldüğü yer.

medrese: İslâm dünyasında düzenli öğretim kuruluşu, mektep.

mertebe: derece, basamak.

mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.

risalet: elçilik, resullük, peygamber olarak gönderilme.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı

ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

seriat: Allah tarafından peygamber vasıtasıyla bildirilen, ilâhî emir ve yasaklara dayanan hükümlerin hepsi.

tebaiyet: tâbilik, tâbi olma, uyma.

umum: bütün, herkes.

umumî: genel.

vâris: mirasçı.

velâyet-i Ahmediye: Peygamberimizin velîliği, Peygamberimize ait velîlik, Peygamberimizin vefatından sonra nübüvvet tarzındaki hizmetinin sureten, fiilen ve şeklen sona ermesiyle velâyet tarzında bu makamda devam eden manevî hizmet tarzı; manevî elçilik.

vesvese: şüphe, kuruntu, kal-

be gelen asılsız kötü ve sinsi düşünce.

vird: zikir; belli zamanlarda, belli sayıda, belli duaların zikir olarak belli biçimde ve düzenli şekilde okunması.

zat-ı Ahmediye: Hz. Peygamberin zatı, kişiliği.

zerre: pek ufak parça, en küçük parça.

ziyade: fazla, fazlasıyla.

lâzımken, en ziyade çekinen, onlardan resmî vazifeyi alanlardır?”

Şimdi birden hatıra gelen cevabın biraz kısmını beyan etmek lâzım geldi.

Evvelâ: Gizli münafıklar, aleyhimizde büyük makamlarda olanların bir kısmını istimal ederek resmî tarzda şiddetli propaganda etmelerinden, bütün resmî memurlar ürkümeye ve çekinmeye mecbur olmuşlar. Onlar içinde dahi enaniyetli ve evhamlı ve bid’aları kabul eden hocalar, daha ziyade çekinmeye başlamışlar, kendilerine bir özür, bir bahane aramışlar.

Risale-i Nur’dan İşarat-ı Seb’anın bid’acılara şiddetli tokadı ve Sekizinci ve On sekizinci Lem’ada İmam-ı Ali’nin (r.a.) Ercüze’de, ulemaü’s-su’ hakkında dehşetli tokadı; ve bid’alara bir derece ve bir cihette müsait olan Vehhabîlik mezhebini perde altında kabul edenler, Yirmi Sekizinci Mektubun, Vehhabîler hakkındaki meselenin tokadı; ve Kur’ân tercümesini yapan ve Kur’ân yerinde tercümesinin okunmasına cevaz gösterenlere Risale-i Nur’un şiddetli tokatları, ve derd-i maişet zarureti ve mevki-i içtimaîde haysiyetini düşünmeleri sebebiyle hocalar, hattâ İstanbul’un eskide dost hocaları, kaçmaya ve az bir kısmı, tenkide çalışmaya, hattâ, Âl-i Beyt ve İmam-ı Ali’ye adavetleri bulunan müfrit Vehhabîlik hesabına Risale-i Nur’un Âl-i Beyt ve İmam-ı Ali’nin bir manevî hediyesi ve eseri olmasından, itiraz etmeye başlamışlar. Fakat biz, İstanbul âlimlerinden kızmıyoruz, belki

müsait: izin veren, müsaade eden.

özür: böyle sebeplerin kabul edilerek suçun affedilmesi, bağışlanması.

propaganda: bir inanç, düşünce, doktrin v.b. ni başkalarına tanıtmak, benimsetmek amacını güden ve çeşitli vasıtalarla yapılan faaliyet.

resmî: devlet adına olan.

resmî: devletin olan, devlete ait, devletle ilgili.

tarz: biçim, şekil.

ulemaü’s-su: kötü âlimler, dünyayı dine tercih eden âlimler.

vazife: iş, memuriyet.

zaruret: zorunluluk, mecburiyet.

ziyade: fazlasıyla.

ziyade: gerekenden fazla.

adavet: düşmanlık, husumet.

aleyh: karşı, karşıt.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

bida: bid’atlar, sonradan meydana çıkan şeyler.

bid’a: dinin aslına uymayan adet ve uygulamalar.

cevaz: caiz olma, izin, ruhsat,

yapılmasına teşvik olunmayan, ancak mâni de olunmayan iş.

cihet: görüş, görüş açısı.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

dird-i maişet: geçim derdi ve zorluğu, geçim sıkıntısı.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

evvelâ: öncelikle.

haysiyet: şeref, onur, itibar.

istimâl: kullanma.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.

manevî: maddî olmayan, içe ait, mana ile ilgili.

mesale: konu.

mevki-i içtimai: sosyal mevki, makam.

mezhep: dinde tutulan yol, dinde anlayış ve ibadet yolu.

müfrit: ifrat eden, bir konu veya bir işte aşırına kaçan.

münafık: nifak sokan, arabo-zucu; kalbinde küfrü gizlediği halde Müslüman görünen.

bir cihette memnunuz. Çünkü başkalara nispeten ilişmiyorlar.

Hem merhum Fetva Emini Ali Rıza ve merhum Ahmed Şirani ve merhum Şevket Efendi ve merhum Mehmed Âkif gibi insafılı, Risale-i Nur'u fevkalâde takdir ve tahsin eden o muhterem ve merhum zatların hatırı için, biz İstanbul hocalarına dostuz, onlardan gücenmeyiz. İnşallah, bir zaman Yirminci Lem'a-i İhlâs kendini onlara okutturacak, o eski dostları da yeni dostlar yapacak.

Kardeşlerim, herkes sizin gibi sebatkâr olamaz. Perde altında Nurcuların kuvve-i manevîyelerini kırmak için bazı hocalar vasita oluyorlar. Aldanmayınız ve sarsılmayınız ve onlarla münakaşa etmeyiniz. Mümkün oldukça dostane muamele ediniz, “Biz onlarla kardeşiz” deyiniz. Ve bu pusuladaki noktaları unutmayınız, tâ sizi aldatmasınlar.

Hüsrev'in himmetiyle daireye giren ve Nurun yeni şakirtlerinden bana mektup yazan Hatice ve Rabia, haslar içinde kabul edildiler. Ve çok alâkadâr olduğum Barla'da hararetle Bahri ve evlâdı ve Eyyub ve Ali ve Mehmed ve Süleyman'ların gayretleriyle Nurlar dersine çalışmalarını beni sevinçle ağılattırdı. Ben bütün Barla halkına, hususan Süleyman'lar ve Bahri ve Mehmed'ler ve Mustafa'lar, eski zamanda Nurlara kıymettar hizmet eden Şamlı Hafız Tevfik ve mübarek Hafız Halid ve İmam Hakkı Efendi ve Muhacir Hafız Ahmed ve evlâdı ve ahfadı ve Şem'i ve bana çok hizmet eden Abdullah

ahfat: yardımcılar, hizmetkârlar.

alâkadâr: ilgili, ilişki.

cihet: görüş, görüş açısı.

dostâne: dostlukla, dostça.

evlât: oğul, kız, çocuk.

Fetva Emini: şeyhülislâmlıkta fetva işleriyle meşgul olan dairenin başkanı.

fevkalâde: olağanüstü.

hararet: ateşlilik, coşkunluk, heyecanlılık.

himmet: çalışma, çabalama, gay-

ret gösterme, emek sarf etme.

hususan: bilhassa, özellikle.

inşallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

kıymettar: kıymetli, değerli.

kuvve-i maneviye: manevî güç, moral.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

muamele: birbiriyle iş yapma.

muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.

mübarek: beğenilen, sevilen, kızılan, şaşılın kimse veya şey hakkında söylenir.

münakaşa: tartışma.

nispeten: nispetle, kıyaslayarak.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i

Nur'ları okuyup neşreden kimse.

sebatkâr: sebat eden, sözünde ve kararında duran, vazgeçmeyen, sebatlı.

şakirt: talebe, öğrenci.

tahsin: aferin deme, alkışlama.

takdir: beğenme.

vasita: alet, araç.

zat: kişi, şahıs, fert.

Çavuş ve oradaki komşularıma ricalen ve nisaen binler selâm ve dua ederim ve mübarek aylarda dualarını isterim.

Bahri ve evlâtları üç *Asa-yı Mûsa* yazdıklarını şimdi haber aldım. Muhacir Hafız Ahmed ile Barla'da kardeşlerimizin hesabına hem Kâzım'ın, hem berber Mehmed'in ciddî halisane mektupları Lâhikaya girmeye hak kazandılar. Ve Bahri'nin güzel manzumesi, küçük bir medrese-i Nuriye hesabına tam girebilir.

Medar-ı hayret bir lâtif inayettir ki, Büyük Mustafa'yı (r.h.) aynen merhum Abdurrahman gibi hem sadakatiyle, hem kalemiyle, hem iktidarıyla Nurlara hizmet edeceğini kalbime ihtar edilmesiyle o zamanda Abdurrahman'ın vefatını unutmaya çalıştım. Hakikaten Küçük Ali, o hatıra-i gaybiyeyi kalem cihetinde dahi tam tamına tasdik ettirdi. Kardeşinin kalemini kendisi aldı. Sarı bıçağı, elmas kılıcı yaptı. Demek o zaman, onu da mübarek Mustafa'nın ruhunda hissetmişim.

Hem Muhacir Hafız Ahmed'i hem bana, hem Nurlara alâka ve sadakat noktasında Nurların birinci talebesi ve fedakâr bir naşiri kalben hissetmişim. Halbuki kalemle hizmete muvaffak olamadı. Çok defa o gaybî hissimi tahattur ederdim. Sonra, birden hem oğlu Kâzım, hem damadı Bahri, hem diğer damadı berber Mehmed ondan his ve ümid ettiğim metînane hizmeti fevkalâde bir alâka ve sadakate tam tamına yerine getirmeye,

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

metinane: metanetle, metin bir şekilde, sağlamlıkla.

muvaflak: başarmış, başarılı.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

naşir: eser, neşreden, yayınlayan, dağıtan.

nisâ: kadınlar.

ricalen: erkekler.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

tahattur: hatıra gelmek, hatırlamak.

talebe: öğrenci.

tasdik: doğrulama, onaylama.

vefat: ölüm.

alâka: ilgi, ilişki. bağ.
ciddî: gerçek olarak, hakikaten.
cihet: yan, yön, taraf.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
elmas: çok kıymetli bir mücevher.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.
fevkalâde: olağanüstü.
gayp: his ve aklın ötesinde

kalan, insan tarafından kavranamayan.
hakikaten: doğrusu, gerçekten.
halisâne: temiz kalplilikle, samimi bir şekilde, sırf Allah rızasını gözeterek.
ihtar: dikkatini çekme, hatırlatma, uyarı.
iktidar: güç, idareyi elinde bulundurma.
inayet: yardım, ihsan, lütuf.

kalben: kalp ile, kalpten; içten ve samimi olarak.
Lâhika: Risale-i Nur mektuplarının toplandığı eser.
lâtif: tatlı, şirin.
manzume: vezinli, kafiyeli söz, şiir, eser.
medar-ı hayret: hayret sebebi, hayrete sevk eden.
medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

çalışmaya başladılar. Hattâ hafîdeleri dahi masum şakirtler içine girmişler. Umuma selâm.

Said Nursî

﴿ 10 7 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۝ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ¹

Aziz, sıddık, bahtiyar, vefakâr, faal, sebatkâr kardeşlerim,

Evvelâ: Tekraren hem sizin Receb-i Şerifinizi ve Leyle-i Regaibinizi tebrik, hem Safranbolulu kardeşlerimizin tebriklerine mukabeleten şuhur-u selâselerini ve dört leyalı-i mübarekelerini ve Nurlarla gayet ciddi alâkalarını tebrik ederiz. Ve oranın şakirtleri namına yazılan tebrikname mektubunda benim pek çok kusurlu şahsıma verdikleri unvanları ve senaları, Halil İbrahim'in bazı mektupları gibi, tadil ile Risale-i Nur'a çevirip Lâhika-ya girmesini istedim; fakat şahsım pek sarîh bir tarzda mevzu yapıldığı için yakıştıramadım, şimdilik geri kaldı.

Kardeşlerim, kat'iyen biliniz: Şan ü şeref ve hodfûrusluk ve kendine güvenmek ve şahsımı beğendirmekten ürküyorum ve kaçıyorum ve şahsıma karşı medihlerden hoşlanmıyorum. Yalnız Risale-i Nur'a karşı sadakat ve kanaate bir emare olmak cihetiyle, bazı müfritane tabirleri, ya hatırları için veya hüsn-ü zanlarını kırmamak fikriyle, kısmen tadil ile kabul ve sükût ederim. Fakat iki

alâka: ilgi, ilişki, bağ.
bahtiyar: bahtlı, talihi, mutlu.
ciddî: gerçek olarak, hakikaten.
cihet: yan, yön, taraf.
emare: alâmet, belirti, nişan.
evvelâ: öncelikle.
faal: çalışkan, gayretli.
gayet: son derece.
hodfûrus: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.
hüsn-i zan: iyi fikirde bulunup, iyi olacağını düşünmek.
kanaat: elindeki ile yetinmek.
kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.
kısmen: kısmî olarak, bir kısım.
lâhika: ek, ilave.
leyalî-i mübareke: mübarek geceler.
Leyle-i Regaip: Regaip Gecesi, Recep ayının ilk Cuma gecesi.
masum: küçük çocuk.
medih: övmek.
mevzu: konu.
mukabele: karşılık verme, karşılama.
müfritane: müfrit bir şekilde, aşırı derecede, aşın olarak.
nam: yerine, vekillik.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Receb-i Şerif: Kamerî ayların yedincisi ve mübarek kutsal aylardan üç ayların birincisi, Recep ayı.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
sarih: açık, meydanda, aşikâr, bedihi, tartışılmayacak kadar açıklık.
sebatkâr: sebat eden, sözünde ve kararında duran, vaz-

geçmeyen, sebatlı.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
senâ: methetme, övme.
sükût: susma, sessiz kalma.
şakirt: talebe, öğrenci.
şan: yüksek makam, rütbe.
şeref: övünülecek, iftihar edilecek şey.
şuhur-i selâse: Üç Aylar; Re-

cep, Şaban ve Ramazan.
tabir: yorum, yorumlama.
tadil: doğrultma, düzeltme.
tarz: biçim, şekil.
tebrikname: tebrik yazısı, kutlama yazısı.
tekraren: defalarca, tekrarla-narak.
unvan: şöhet.
vefakâr: vefalı, vefa gösteren.

ihlâs Lem'aları ve mesleğimizin “hillet” ve “ihlâs” ve “uhuvvet” esasları, bu tarz medihlere müsaade etmez. Hem, bu benlik ve enaniyet asrında ve şöhratperestlerin nazarında Nur'ların safiyetine ve halisiyetine zarar verilir.

Saniyen: Hıfzı'nın iki masumunun yazdıkları *Asa-yı Mûsa* ve *Rehber* ve *Küçük Sözler* bizi mesrur eyledi. Yüz maşaallah! Böyle binler Nurcu masumlar, istikbalî Nurlandıracaklar.

Said Nursî

10 8

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu şuhur-u mübarekede, Nurcuların şirket-i maneviyesine inşaallah pek çok kudsi servet girecek. Herbir Nurcu, binler lisanla ve yüzer kalemle çalışacak gibi kâr kazanacak. Ve bu mübarek ve çok bereketli aylarda beş tarzda ibadet sayılabilen kalemle *Zülfikâr-ı Mucizat* mecmuasına hizmet edenler, tam bahtiyardırlar. Fakat yazıdan ziyade, sıhhatine dikkat etmek lâzım ve elzemdir. Bugün de tatlı iki manidar tevafuku gördüm. Kanaatım geldi ki, benim bugünlerde zahmetler içinde *Asa-yı Mûsa* tashihinde sıkıntılarım mukabil, inayet-i İlâhiye ücreti ve tayinatımı şirin bir surette veriyor.

mesrur: sevinçli, memnun.

mukabil: karşılık.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

müsaade: izin; elverişli, uygun olma durumu.

nazar: itibar.

Nur: aydınlık, parıltı, parlaklık, ziya, ışık, şule.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

safiyet: saflık, halislik, temizlik.

saniyen: ikinci olarak.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.

sıhhat: sahihlik, sözün yanlış ve eksik olmaması.

suret: biçim, tarz.

şirket-i maneviye: manevî şirket, manevî ortalık.

şöhratperest: şöhrat düşkünü.

şuhur-i mübareke: mübarek aylar.

tarz: biçim, şekil.

tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

tayinat: erzak, yiyecek, gıda, tayınlar, tayin edilen parça veya miktar.

tevakuf: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.

uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakat.

ziyade: fazlasıyla.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Alah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

asr: yüzyıl, asır.

aziz: değerli.

bahtiyar: bahtlı, talihli, mutlu.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

halisiyet: doğruluk, halislik, hilesizlik.

hillet: samimî ve cân ü gönül-

den dostluk.

ihlâs: bir işi, bir ameli, başka

bir karşılık beklemezsizin, sırf

Allah rızası için yapma.

inayet-i ilâhiye: Allah'ın yar-

dımı.

inşaallah: 'Allah izin verirse'

manasında kullanılan bir dua.

istikbal: gelecek.

kanaat: inanma, görüş, fikir.

kudsi: mukaddes, yüce.

lisan: konuşma dili.

manidar: nükteli, ince mana-

lı.

masum: küçük çocuk.

maşaallah: Allah nazardan

saklasın, ne güzel, Allah koru-

sun.

mecmua: dergi.

medih: övmek.

Birisi: Kahraman Tahirî'nin teberrük olarak getirdiği tatlı lokmalar, acip bir bereketle, hergün ikişer üçer yediğim halde bitmiyordu. Hayret ederdim. Bugün âdetimle iki alacaktım; baktım yalnız iki tane kalmış. İktisat için birisini aldım. Aynı saatte, Hıfzı'nın iki masum evlâdının, bir kutu içinde yazdıkları nüshalar altında şekerden, ekmekten, aynen Tahirî'nin lokmaları gibi, hem onun miktarında elime verildi. Ben bu tatlı tevafuktan zevk alırken, dünkü gün, aynı saatte çok hararetim vardı, çok su içiyordum. Canım üryani erik hoşafı istedi. Ben bilmiyordum, unutmuştum; şiddetli bir arzuyla hararetimi teskin edecek eskide alıştığım ve çok istimal ettiğim üryani erik, bir kutu içinde ve Âsiye'nin has arkadaşlarından Nurcu Şerife Hanımın şekeriyile elime verildi. Ben de bu çok tatlı tevafukun hatırı için hem mâsumların, hem onların teberrüklerini yüz misli kadar kabul ettim.

Umumunuza binler selâm.

Said Nursî

﴿ 10 9 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ﴿۱﴾ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ¹

Aziz, sıddık, sarsılmaz, usanmaz, çekinmez, çekilmez kardeşlerim,

Evvelâ: Bu yaz, derd-i maişet cihetiyle ve bu şuhur-u selâse, ibadet haysiyetiyle bir derece Nurların kitabetine

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

âdet: görenek, usul, alışkanlık.

aziz: değerli.

bereket: mübareklik, bolluk, saadet.

cihet: sebep, vesile, mucip, bahane.

dird-i maişet: geçim derdi ve zorluğu, geçim sıkıntısı.

evlât: çocuklar.

Evvelâ: öncelikle.

hararet: ateş, yanma, humma, vücutta meydana gelen aşırı sıcaklık.

haysiyet: şeref, onur, itibar.

iktisâd: tutum, biriktirme, artır-

ma, tasarruf.

istimâl: kullanma.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

masum: suçsuz, kabahatsiz, günahsız.

misil: kat; eş.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i

Nurları okuyup neşreden kimse.

nüşa: birbirinin aynı olan suretlerin her biri.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sıddık: çok doğru, çok dürüst.

şuhur-i selâse: Üç Aylar; Recep, Şaban ve Ramazan.

teberrük: bir şeyi bereket ve

saadet vesilesi sayarak almak veya vermek.

teskin: sakinleştirme, yatıştırma.

tevafuk: uygunluk; belli sıra, ölçü ve münasebetler içerisinde birbirine denk gelme.

tevafuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.

umum: bütün, herkes.

fütür verebilir diyenlere beyan ederiz ki: Bilâkis, yazma-ya şevk verir ve vermek gerektir. Çünkü Nurun hizmeti, hem maişet, hem rahat-ı kalbe bereketleriyle yardım ettiği gibi, ibadet-i tefekkürî nev'inden olması cihetiyle, mübarek ayların sevaplarına büyük yardımı olur.

Saniyen: Nur'un bir şakirdi bana dedi ki: "Geçen sene daha Nurlar bize teslim olmadan ve hususî bir iade neticesinde burada rahmet dahi hususî bir derece tezahürüyle demiştin ki: 'Ne vakit tam serbestiyetle Nur'lar okunsa ve yazılsa ve bize iade edilse, yağmurla, rahmet tam olacak' haber vermiştin. Hakikaten bu baharda hem Asa-yı Mûsa her tarafta merakla yazılması ve okunması, hem Zülfikâr-ı Mucizat yazılmasına şevkle başlanması, bu emsalsiz rahmete bir vesile olduğuna katî kanaatım geliyor" dedi.

110

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Hüsrev'le bir ruh iki ceset ve kendisi, bahadır biraderiyle Nur hizmetinde çok ehemmiyetli mevki alan kahraman Rüştü'nün acip bir el makinesini Nurlar için celbine çalışması, ehemmiyetli bir fütuhât-ı Nuriye'nin mukaddemesidir. İnşaallah, yine Nurlar, Nurcuların, lâıyk elleriyle kalemleri gibi tab' ve neşredilecek; yabani ve lâıyk olmayanlara muhtaç olmayacak. Fakat herşeyden evvel sıhhatli ve yanlıştır ve güzel bir tarzda makine

deyi kaidelerine uygun şekilde kaleme alma.

maişet: geçim, geçinme.

mevki: makam, memuriyet.

mukaddeme: başlangıç.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

nesr: yayım, yayın.

nev: tür, çeşit.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

rahat-ı kalp: kalp rahatlığı, kalbin huzurlu ve tasasız oluşu.

rahmet: şefkat, merhamet, bağışlama ve esirgeyicilik.

ruh: hayat ve canlılık veren şey.

saniyen: ikinci olarak.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

şakirt: talebe, öğrenci.

şevk: keyif, neşe, sevinç.

tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.

tarz: biçim, şekil.

tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.

vesile: bahane, sebep.

yabani: görgüsü olmayan, kaba.

acip: tuhaf, hayrette bırakan. **aziz:** değerli.

bahadır: cesur, yiğit, kahraman.

bereket: mübareklik, bolluk, saadet.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

bilâkis: aksine, tersine.

birader: kardeş, erkek kardeş.

celp: elde etme, kendine çekme.

ceset: vücut, beden.

cihet: sebep, vesile, mucip, bahane.

ehemmiyetli: önemli.

emsalsiz: benzersiz.

evvel: önce.

evvelâ: öncelikle.

fütuhât-ı Nuriye: Nur'un zaferleri, Risale-i Nur ile yapılan iman ve Kur'an hizmetinin akıl ve kalpleri kendine cezpetmesi, kalpleri fethetmesi.

fütür: zayıflık, gevşeklik, usanç.

hakikaten: hakikat olarak,

doğrusu, gerçekten.

hususî: özel.

iade: geri gönderme, gönderilme, geri çevirme, geri verme, geri döndürme.

iade: geri verme.

ibadet-i tefekkürîye: tefekkür ibadeti.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

kanaat: inanma.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kitabet: yazı yazma, bir mad-

ile, mümkünse evvel eski harfle yazılsa, sonra yeni harfle daha münasiptir. Sizlerin isabetli tedbirinize havale ediyoruz.

Saniyen: Konyalı Sabri'nin Re'fet'e yazdığı mektubunu gördüm, ondan bildim ki, bu Sabri, öteki Sabri gibi gayet halis ve samimî ve çalışkan bir Nurcudur. Bin barekâllah hem ona, hem onu teşvik ve teşci eden ve hocaların yüzlerini ak eden Konya âlimlerine! Başta müfessir mübarek Hoca Vehbi olarak onlara ve oradaki Nur Şakirtlerine çok selâm ederiz ve bu mübarek Şuhur-i Selâsede dualarını isteriz.

1 **الْباقى هُوَ الْباقى**

Said Nursî

111

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sekiz sene çoluk ve çocuğuyla sadakatle bana hizmet eden; ve evlât ve ahfad ve refika ve damatlarıyla Nurlara ciddî çalışan; ve ders ve vaazlarını bütün Nurlardan veren; ve vefatından on dakika evvel dünyaca en ehemmiyetli vasiyeti, kendinin Nur Risalelerini tekmlil için Şamlı Hafıza rica eden, vefatından iki gün evvel bana mektup yazıp benim aynı vakitte Sava'yı Barla'ya tercih ederek Sava mezaristanında defnimi arzu ettiğimi

ahfat: yardımcıları, hizmetkârlar.
âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.
ciddî: gerçek olarak, hakikaten.
defin: gömme.
ehemmiyetli: önemli.
evlât: çocuklar.
evvel: önce, ilk.
halis: her amelinin, yalnız Allah rızası için işleyen.
havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.
mezaristan: mezarlık.
mübarek: feyizli, bereketli.
mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.
müfessir: Kur'ân-ı Kerim'in metnini tefsir, serh ve izah eden İslâm âlimi.
münasip: uygun, yerinde.
Nur: Risale-i Nur eserlerinin her biri.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.
refika: kadın eş, karı.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
samimi: içten, candan, gönülden.
sniyen: ikinci olarak.
selâm: barış, rahatlık, selâ-

met ve esenlik dileme.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
şakirt: talebe, öğrenci.
şuhur-i selâse: Üç Aylar; Recep, Şaban ve Ramazan.
tedbir: idare etme; önlem, çare.
tekmlil: tamamlama, kemâle erdirmeye.

teşci: gayrete getirme.
vaaz: vaizin camide, cemaati irşat amacıyla, dinî işlerle ilgili olarak Kur'ân ve hadislerden aktardığı ve yorumladığı sözler, mev'ize.
vasiyet: bir kimsenin öldükten sonra yapılmasını istediği şeyler için, sağlığında verdiği emir ve ismarlama.
vefat: ölüm.

sizlere yazdığımı sadâkatin kerametiyle hissedip bana mukabele ve itiraz tarzında o mektubunda der: “Sen Barla’yı ikinci vatanımdır dediğin hâlde, neden ona gelmiyorsun, başka yerleri tercih edersin? İptida-i medrese-i Nuriye Barla’dır, senin mezarın orada olmalı” diye bana ihtar etti. İki gün sonra, size yazdığım daha size yetişmeden, onun mektubunu, hem Şamlı Hafız ikinci sayfasında yazdığı vefat haberini aldığım merhum Muhacir Hafız Ahmed’in (r.h.) dünyadan göçmesi, aynen Abdurrahman gibi beni çok sarstı, ağlattırdı, ¹ **أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** dedirtti. Binler rahmet onun ruhu-
na insin, âmin. Kabri de hanesi gibi Kur’ân ve Nurun bir menzili olsun, âmin. Şüphem kalmadı ki, bu zahir sadâkat kerameti, Nurcuların imanla kabre gireceklerini ispat ediyor ve hüsn-i hatimeye mazhardırlar. Benim tarafımdan onun akrabasını taziye ediniz. Ve ben bütün dulararımda onu hissedar ediyorum diye tebliğ ediniz.

Saniyen: Kardeşimiz Re’fet bana yazıyor ki: “İstanbul’da Nurlara çok ihtiyaç var ve ekmek gibi herkes muhtaçtır. Ve kardeşlerimizden ve Nurlarla çok alâkadar ve çok okumuş ve Nurcu olan Yeşil Şemseddin, Nurun hakikatlerinden ders verdiğiinden, vaazında binlerle adam bulunur.”

Hem Re’fet der: “Bundan anlaşılıyor ki, Risale-i Nur, bu millete her gün ekmek gibi lâzımdır.”

1. Biz Allah’ın kullarıyız. Ve yine Ona döneceğiz. (Bakara Suresi: 156.)

alâkadar: ilgili, ilişkî.
âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!” anlamında duanın sonunda söylenir.
dua: yalvarma, yakarış, niyaz.
hakikat: gerçek, esas.
hane: ev, mesken, beyt, ikamet edilen yer.
hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.
hüsn-i hatime: iman ile ahi-

rete gitmek, kelime-i şehadet söyleyerek ölmek.
ihtar: dikkatini çekme, hatırlatma, uyarı.
ispat: delil ve şahit gösterek doğruyu ortaya koyma, doğruyu delillerle gösterme.
itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.
kabir: mezar.
keramet: ermişçesine yapı-

lan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.
mazhar: nail olma, şereflenme.
menzil: yer, dünya, ev.
merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.
mezar: kabir, ölünün gömüldüğü yer.
mukabele: karşılık.
Nurcu: Bediüzzaman Said

Nursi’nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur’ları okuyup neşreden kimse.
rahmet: şefkat, merhamet, bağışlama ve esirgeyicilik.
ruh: emir âleminde inerek insanın kalp boşluğundaki lâtif cisme binen, özü kavranamayan idrak edici sır.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
saniyen: ikinci olarak.
taziye: baş sağlığı dileme, yakını ölen kimseyi teselli etme.
tebliğ: yetiştirme, ulaştırma, götürme, bitiştirme, eriştirme.
vaaz: vaizin camide, cemaati irtisat amacıyla, dinî işlerle ilgili olarak Kur’ân ve hadislerden aktardığı ve yorumladığı sözler, mev’iza.
vefat: ölüm.
zahir: açık, belli, meydanda.

Hem bir kısım Nurları ehemmiyetli zatlara vermiş ve Zülfikar-ı Mu'cizat'ın benim tashihimden geçmiş bir nüshasını istiyor.

Umuma birer birer selâm ve dua ederiz ve dualarını isteriz.

1
الْباقى هُوَ الْباقى

Said Nursî

112

Hüsrev'i tashihte ve tevzîde ve tedbirde ve muhabere-de ve Nurların neşir ve yetiştirmesinde tebrik ve muvaffakiyetine dua ederiz. Bu ehemmiyetli vazifelerle beraber, yine o şirin ve parlak kaleminin yazılarını çok nüshalarda görüyoruz. Hem müstakil nüshaları da yazıyor, mektubundan anlıyorum.

Şimdi birden medrese-i Nuriyenin (Sava) Hacı Hafız Mehmed, merhum Hafız Mehmed ve kardeşleri ve Mehmed'leri ve Ahmed'leri ve masum Nurcuları ve mübarek ihtiyar ve sair kahramanları, şakirtlerini düşündüm. Hayatım müddetince ona yakın olmak bütûn canımla istedim ve vefattan sonra onların mezaristanında defnolmamı arzuladım.

Birden ihtar edildi ki:

“Gerçi Medresetü’z-Zehranın merkezi olan Isparta Vi-lâyetinde maddeten bulunmak çok cihetle faydalı,

cihet: yan, yön, taraf.

defin: gömme.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ehemmiyetli: önemli.

gerçi: her ne kadar.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma,

uyarı.

maddeten: madde ve cisim olarak.

masum: küçük çocuk.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

mezaristan: mezarlık.

muhabere: haberleşme.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

muvaffakiyet: başarma, başarı olma.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

müstakil: başlı başına, bağımsız.

neşir: dağıtma, yayma, saçma, serpmeye.

Nur: Risale-i Nur eserlerinin herbiri.

Nurcu: Bediüzzaman Said

Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

nüsha: birbirinin aynı olan suretlerin her biri.

sâir: diğer, başka, öteki.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

şakirt: talebe, öğrenci.

tashihi: düzeltme, yanlışını gi-

derme.

tedbir: idare etme, çekip çevirme.

tevzi: dağıtma, herkese payını verme.

umum: hep, herkes.

vazife: ödev, bir kimsenin yapmak zorunda bulunduğu iş.

vefat: ölüm.

zat: kişi, şahıs, fert.

saadetlidir; fakat Nurun mesleği ve Nurcuların meşrebi cihetiyle daima berabersiniz. Zaman ve mekân, perde olamazlar. Şarkta, garbda, şimalde, cenubda, dünyada, berzahta bulunsanız, manen bir mecliste, beraber sayılırsınız. Onların manevî yardımları daima birbirine oluyor ve sana da gelir” diye beni teskin etti.

Ben dedim: Madem şimdi her tarafta Nurlara kuvvetli ve kesretli eller sahip çıkıyorlar ve tam muhafaza ve neşrine çalışıyorlar; elbette ben bir parça istirahat etsem tembellik olmaz.

113

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Geçen mübarek Leyle-i Beratinızı ve gelecek Ramazan-ı Şerifinizi tebrik ederiz. Bu sene, Berat Gecesi, Nurcular hakkında çok bereketli ve kerametli olduğuna bir emaresini hayretle gördük. Şöyle ki:

Ben, Berat Gecesinde az evvel Asa-yı Mûsa tashihiyle meşgulken, bir güvercin pencereye geldi, bana baktı. Ben dedim: “Müjde mi getirdin?” İçeriye girdi, güya eskiden dost idik gibi, hiç ürkmedi. **(HAŞİYE)** Asa-yı Mûsa üstüne çıktı, üç saat oturdu. Ekmek, pirinç verdim, yemedi. Tâ akşama kaldı, sonra gitti, tekrar geldi. Berat

HAŞİYE: Evet, biz gözümüzle gördük.

Evet
Nureddin

Evet
Mehmed

Evet
İsmail

aziz: değerli.

Berat Gecesi: Peygamberimize, peygamberliğin bildirildiği Şaban ayının on beşinci gecesi.

berzah: ruhların kıyamete kadar bekleyeceği, dünya ile ahiret arasındaki yer.

cenup: güney, kible.

cihet: görüş, görüş açısı.

emare: alâmet, belirti, nişan.

evvelâ: öncelikle.

garp: güneşin battığı taraf, batı.

güya: sanki.

istirahat: dinlenme, rahatlatma.

keramet: kerem, lütuf, ihsan, bağış.

kesretli: çokluğu olan, çok fazla.

Leyle-i Berat: Berat Gecesi, Şaban ayının 15. gecesi.

madem: ...den dolayı, böyle ise.

manen: mana bakımından, manaca.

manevî: manaya ait, maddî

olmayan.

meclis: topluluk, heyet.

mekân: bulunulan yer, oturlan yer, mesken, ikametgâh.

meslek: tutulan yol, sülûk edilen yer.

mesrep: gidiş, hareket tarzı, tavır, tutum, meslek.

muhafaza: koruma.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

neşr: herkese duyurma, yayma, tamim.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

Ramazan-ı Şerif: mübarek, şerefli Ramazan ayı.

saadet: mutluluk.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

Şark: Avrupa kültürünün dışında kalan Müslüman ülkeleri.

şimal: kuzeyde yer alan bölgeler.

tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

teskin: sakinleştirme, yatıştırma.

gecesinde, tâ sabaha kadar yanımda kaldı. Ben yatarken başıma geldi, Allahaismarladık nevinden başımı okşadı, sonra çıktı gitti. İkinci gün, ben teessüf ederken, yine geldi, bir gece daha kaldı. Demek bu mübarek kuş, hem Asa-yı Mûsa'yı, hem Beratımızı tebrik etmek istedi.

114

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Kastamonu Hüsrev'i ve Süleyman Rüştüsü olan Mehmed Feyzi ve Emin'in, Üstadlarının Kastamonu'daki hayatının bir tarihçesini, hüsn-ü zanla haddimden çok fazla senalarını tebdil etmeyerek kabulümün sebebi şudur ki:

Bugünlerde Afyon'un büyük memuru, bir çavuşu bana ihanete vasıta yapıp güya teveccüh-ü âmmeyi hakımda kırarak, tâ bu vilâyet, Denizli, Isparta gibi Nurlara tam sahip çıkmasın ve Nurlar parlamasın. Gerçi ben tahammül ettim, fakat buranın yeni şakirtlerinin teessürlerinden müteessirdim. Düşünürken, Mehmed Feyzi'nin bu samimâne ve âlimâne, hürmetkârâne mektubu o herifin ve o âmirinin ihanetlerini yüzlerine vurup hiçe indirerek, teessüratımı tam sildi, süpürdü. Binler derece o iki bedbahttan yüksek olan iki Nurcunun böyle medih ve hürmetleri, onların kanunsuz cebir ve ihanetlerinin aynı zamanda tam tamına tevafuku, Feyzi ve Emin'in sadakatlerinin bir kerameti olduğuna kanaat ettiğimdir.

âlimane: bilerek, bilene yakışır tarzda.

amir: büyük memur, memurun üstü.

aziz: değerli.

bedbaht: bahtsız, talihsiz, zavallı.

Berat: Berat Gecesi.

gerçi: her ne kadar.

güya: sanki.

hürmet: riayet, ihtiram.

hürmetkâr: hürmet eden, saygılı.

hüsn-i zan: iyi fikirde bulunup, iyi olacağını düşünmek.

ihanet: hainlik, kötülük etme.

kanaat: inanma, görüş, fikir.

keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

medih: övmek.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

müteessir: teessüre kapılan, hüznü, kederli, mahzun.

nev: tür, çeşit.

Nur: Risale-i Nur eserlerinin herbiri.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

samimâne: samimi bir şekilde, gönülden gelen bir tavırla.

senâ: methetme, övme.

sıddık: çok doğru, çok dürüst.

şakirt: talebe, öğrenci.

tahammül: zora dayanma, kötü ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma.

tebdil: değiştirme, dönüştürme.

teessüf: üzülmeye, acı duyma.

teessür: kederlenme, üzülmeye, acı duyma.

teessürat: teessürler, kederler, elemeler, acılar.

tevafuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.

teveccüh-i amme: genel teveccüh, umumun, herkesin, halkın yönelişi.

üstâd: öğretici; muallim, öğretmen, usta, sanatkâr.

vasıta: alet, araç.

vilâyet: il.

Kardeşlerim,

Şimdi tebeyyün etti ki, beni karakola çağırmak, lüzumsuz bahanelerle beni hükûmete celb etmekte maksat, ihanet ve halkın nazarında ehemmiyetsizliğim ve bana müttehem vaziyeti vermek içindi. Şimdi tahammülüm kalmadı. Mümkün oldukça oraya beni çağırmamak lâzımdır. Ceza hâkimini görünüz. Bana bir dava vekili tarzında bir adamı bulunuz; benim bedelime lüzum olsa karakola gitsin. Yirmi beş sene münzevî bir adam, böyle ihanetkâr insanlarla görüşmek, işkenceli bir azaptır. Ben, sekiz sene Kastamonu'da, birtek defa valinin ısrarıyla yanına ve iki defa da polishaneye gittim. Burada sebepsiz on defadan geçti. Ben daha gidemem. Hem doktordan bir rapor alınız. Yoksa bu şehre maddî ve manevî zarardır.

Hüsrev'in müdafaatımda yazılan dört zelzele meselesini tasdik eden bu geceki şiddetli dört defa zelzele, bana ve Nurlara ve bu memlekete kat'î bir suikast eseri olarak hükûmet içinde hizmetçime bağırarak bana tahkirkârâne ihanet ve şetmedip "Git ona söyle" diyen ve kaymakamın emr-i cebrîsiyle "Hasta da olsa buraya getiriniz" bekçilere ve jandarmalara emir veren ve Afyon'un perde altındaki büyük memura dayanan karakol çavuşu, hem Nur Şakirtlerinin şevklerine, hem Nurların burada yazılmasına, hem bana ehemmiyetli sıkıntı vermesinin aynı vakitte, böyle burada görülmeyen bu şiddetli

azap: büyük sıkıntı, şiddetli acı.
bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
bedel: bir şeyin yerini tutan, karşılık.
celb: elde etme, kendine çekme.
ehemmiyetli: önemli.
ihanet: hainlik, kötülük etme.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
maddi: madde ile alakalı, cismanî.
maksat: kastedilen şey; gaye.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
mesele: konu.
müdafaat: müdafaalar, savunmalar.
münzevi: köşesine çekilip

kimseyle görüşmeyen, herkesten uzaklaşıp yalnız yaşayan.
müttehem: itham olunan, suçlanan.
nazar: düşünme, fikir, mülâhaza, niyet.
Nur: Risale-i Nur.
polishane: karakol, emniyet.
şakirt: talebe, öğrenci.
setm: sövmeye, küfür.

şevk: keyif, neşe, sevinç.
tahammül: yüklenme, yüke katlanma.
tahkirkârane: hakaret eden kimseye yakışırcaasına, hakaret edercesine.
tasdik: doğrulama, onaylama.
tebeyyün: meydana çıkma, görünme, belli olma, anlaşılma.
vaziyet: durum.
zelzele: yer sarsıntısı, deprem.

zelzelenin gelmesi gösteriyor ki, Risale-i Nur bir vesile-i def-i belâdır; tatile uğradıkça, belâ fırsat bulup gelir.

Nurlara az zamanda çok hizmet eden Mustafa Osman'ın gayet tevazukârâne ve mahviyetkârane mektubu, tam onun halisane sadakatini ve ihlâsını ispat edip on beş senelik haslarla omuz omuza geldiğini gösterir. Zaten yazdığı Asa-yı Mûsa mecmuası kuvvetli bir delildir. İşte bu dakikada bunu yazarken, yine hafif zelzele başladı.

116

EMİRDAĞ ZABITASIYLA BİR HASBİHAL

“Hem insaniyet namına istediğim bir hukukuma karşı yapılan, hayretimi mucip acip bir muamelenin sebebi nedir?” diye bir سوالım var.

Birincisi: Bir seneden beri sakladığım şekvamı vermedim. Şimdi zabitanın vasıtasıyla Ankara makamatına vermek üzere bir zata gönderdik. Dedim: Afyon Emniyet Müdürü insafıdır. Ona da bir suret elden gönderdim. Ondan istirahatime dair bir eser beklerken, bilâkis beni sıkıştıran zatlara yazmış: “Bu güzel yazı onun değil. Kim yazmışsa tahkik ediniz.”

Acaba çok kuvvetli ve ayn-ı hakikat o şekvayı nazara almayıp lüzumsuz, ehemmiyetsiz, zararsız bir yazıyı merak etmek, benim istirahatımı bozmak; bin liraya ehemmiyet vermemek, beş paraya çok ehemmiyet vermek

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
ayn-ı hakikat: hakikatin aslı, gerçeğin tâ kendisi.
belâ: ceza, hak edilmiş ceza.
bilâkis: aksine, tersine.
dair: alakalı, ilgili.
delil: iz, nişan, emare.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehemmiyetsiz: önemsiz.
eser: nişan, iz, alâmet.
gayet: son derece.
halisâne: temiz kalplilikle, samimi bir şekilde, sırf Allah rızasını

gözeterek.
hâs: ileri gelen, seçkin olan.
hasbihal: halleşme; görüşüp konuşma, sohbet.
ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık belemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
insaniyet: insanlık, insanlık mahiyeti.
ispat: delil göstererek iddiayı sağlamlaştırma.
istirahat: dinlenme, rahatlatma.
mahviyetkârâne: tevazu

göstererek, alçak gönüllülikle, kendini küçük görerek.
makamat: makamlar.
mecmua: dergi.
muamele: davranma, davranış.
mucip: icap eden, gerektiren.
nam: yerine, vekillik.
nazar: bakış, fikir.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
sual: soru.
suret: nüsha, kopya.
şekva: şikayet.
tahkik: inceleme, araştırma.

tevazukârâne: alçak gönüllü olana yakışır şekilde, alçak gönüllülükle.
vasıta: aracı.
vesile-i def-i bela: belayı, musibeti defetmeye vesile olan.
zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.
zat: kişi, şahıs, fert.
zelzele: yer sarsıntısı, deprem.

gibi olmaz mı? Yüz otuz Risalelerden binler nüshaları ayrı ayrı yazılarla üç mahkeme inceden inceye tetkikten sonra ve onları yazanların mühim bir kısmı benimle beraber mahkemede bulunmaları ve zerre kadar medar-ı mesuliyet olmadığı halde, “Kim ona yazıyor diye tahkik ediniz” demek yüzünden bir kanun, bir maslahat var mı? Bir bıçareyi bu bahaneyle karakola çağırmak, endişe vermek ve bilhassa benim ihbarımla istemek ne lüzumu var? İşte ben size haber veriyorum: Eğer arzu etsem, binler adam yazılarımı yazacaklar; hem her tarafta millet ve vatan menfaatine yazıyorlar.

İkincisi: İnsaniyet namına sizden isterim ki, tâ bayrama kadar benim yüzümü dünyaya çevirmeyiniz. Ben sizi düşünmediğim gibi, siz dahi beni unutunuz. Bu mübarek aylarda benim gibi dünyadan küsmüş bir bıçareyi ahiret zararına gayet ehemmiyetsiz dünya işleriyle meşgul etmeye mecbur etmeyiniz.

117

Bu manidar yeni zelzeleyi merak ettim. Kalben dedim: Eğer sair yerlerde bu şiddetle olmuşsa, her halde Nur Şakirtlerine dahi yine bir tecavüz var. Yoksa benim yalnız mektubumla alâkadardır, diye sordum. Dediler: Yalnız Ankara hafif, Afyon ve Eskişehir ve bu Emirdağında ve en şiddetlisi bu kasabada olmuş. Fakat

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.
alâkadar: ilgili, ilişkili.
bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
bıçare: çaresiz, zavallı.
bilhassa: özellikle.
ehemmiyetsiz: önemsiz.
endişe: kaygı.
gayet: son derece.
ihbar: haber verme, bildirme.
insaniyet: insanlık, insanlık mahiyeti.

kalben: kalp ile, kalpten.
manidar: nükteli, ince manalı.
maslahat: fayda, maksat.
medar-ı mes'uliyet: sorumluluk sebebi.
menfaat: fayda.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
nam: ad, yerine.
Nur: Risale-i Nur.
nüşha: birbirinin aynı olan

yazılı metinlerden her biri.
risale: belli bir konuda yazılmış küçük kitap, broşür.
sâir: diğer, başka, öteki.
şakirt: talebe, öğrenci.
tahkik: inceleme, araştırma.
tecavüz: saldırma, sataşma, başkasının hakkına dokunma.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
zelzele: yer sarsıntısı, deprem.
zerre: pek ufak parça.

medar-ı hayrettir ki, dört defa şiddetli olduğu halde, hiç bir zarar olmadı. Bunun bir hikmeti budur:

Kat'î emir verilmiş ki: "Said'i cebren hükûmete getiriniz."

Bekçiler ve bir onbaşı gelmişler. Kapımı kapamıştım, kilitlemiştim. Onlar demişler: "Biz istifa ederiz, onun kapısını kırmayacağız." Dönmüşler, gitmişler.

Demek bu hususî zelzele müdafaatımdaki zelzeleler gibi Risale-i Nur'la alâkadardır ki, bu defa hususî kaldı, hem şiddetiyle beraber zararsız geçti.

Eğer Nurun buradaki küçücük medresesinin kapısını kırsaydılar, elbette tokat ciddi olacaktı, yalnız ihtar için olmayacaktı. Gerçi bu taarruz cüzî ve hafif idi, fakat ben gizlemem ki, hiç bu defa gibi damarıma dokunmamıştı. Fakat Nur ve Nurcuların hatırı için, harika tahammül ettim. Çünkü o bedbaht, hükûmette, vazife sandalyesinde bana şetmedip hizmetçime der: "Git, ona söyle." Hükûmetin nüfuzunu serseri şahsına mal ederek meydan okumuş. Ve Eski Said'in bende irsiyet kalan damarıma çok ilişti. Fakat fevkalâde ehemmiyetli olan sükûn ve temkin ve itidal-i dem ve sabır ve tahammülün kat'î lüzumu beni teskin etti.

Salisen: Marangoz merhum Barlalı, harika sadakatlî Mustafa Çavuş'un tam yerine geçen medrese-i Nuriye'nin tam çalışkan kahramanlarından marangoz Ahmed'in benim için Sava'nın Davraz Dağında berzahî ve

alâkadar: ilgili, ilişki.

bedbaht: bahtsız, talihsiz, zavallı.

berzahî: kabir hayatıyla ilgili, berzah âlemi ile ilgili.

cebren: cebirle, zorla, kuvvet kullanılarak, mecburî.

ciddi: gerçek olarak, hakikaten.

ehemmiyetli: önemli.

fevkalâde: olağanüstü.

gerçi: her ne kadar...

hikmet: ilahî gaye, gizli sebep, hususî: özel.

ihtar: dikkatini çekme, hatırlatma, uyarı.

irsiyet: soydan gelen, soyaçekim, veraset.

istifa: vazgeçme.

itidal-i dem: sogukkanlılık.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

medar-ı hayret: hayret sebebi, hayrete sevk eden.

medrese: ders okutulan yer.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

müdafaat: müdafaalar, savunmalar.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said

Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

nüfuz: itibar, yetki.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

sadakat: bağlılık, doğruluk.

salisen: üçüncü olarak.

sükûn: sakinlik, durgunluk, hareketsizlik.

setm: sövme, küfür.

taarruz: saldıрма, sataşma, ilişme.

tahammül: zora dayanma, kötü ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma.

temkin: ağırbaşlılık, vakar, ihtiyatlı hareket etme.

teskin: sakinleştirme, yatıştırma.

vazife: iş, memuriyet.

zelzele: yer sarsıntısı, deprem.

uhrevî bir menzil, bir mezar düşünmesi ve yazması, beni çok sevindirdi ve hazînane ağılattırdı.

118

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Tekrar mübarek Ramazan'ınızı tebrik ederiz. İki kahraman kardeşin ve Mucizat-ı Ahmediyede yedi çocuğun bir cihette bir sekizincisi hükmüne geçen Süleyman Rüş-tü'nün mübarek kerimesinin makine ile Zülfikar-ı Mucizat'a çalışmasını ve Hüsrev ve Tahiri'nin şirin ve dikkatli yazılarını teksir etmeye fedakârane deruhde etmelerini bütün ruh u canımızla onları tebrik ederek, şimdiye kadar pek fevkalâde Nurlara ettikleri kıymettar ve meyvedar sabık hizmetlerine karşı, Risale-i Nur hesabına binler maşaallah ve barekâllah ve veffakakümullah deriz. **(HAŞİYE)**

HAŞİYE: Lâtif bir tevafuktur ki, bir aydan beri burada hiç yağmur gelmiyordu ve kalbimiz dahi malûm taarruzdan Nurculara gelen füturdan ağlıyordu. Birden, Hüsrev'in, iki gün evvel makine müjdesi ve Nazif'in bugün tafsilli mektubu ve makinenin yazısının nümunesi elime verildiği aynı zamanda; ve bana hizmet edenler Eskişehir ezan-ı Muhammedi'yi okumaya başlaması ve malûm çavuşa bana ihanet için emr-i cebri veren adam tokat yediğini dedikleri aynı vakitte rahmet yağmuruyla çoktan ağlayan mahzun kalblerimizin büyük ferahlarına ve sevinç ve inşirahlarına tam tamına tevafuku ve tetabuku, inşaallah bir fa'l-i hayırdır.

aziz: değerli.

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.

cihet: görüş, görüş açısı.

deruhte: üstüne alma, yüklenme, kendini vazifeli bilme.

fedakârane: fedakârca, fedakârlıkla.

fevkalâde: çok güzel, çok iyi, çok üstün.

haşiye:

hazînâne: keder veren, acı uyandıran, hazîn.

hükmüne: yerine, değerine.

kerîme: kız evlât, kız çocuk.

kıymettar: kıymetli, değerli.

maşaallah: Allah'ın istediği gibi, Allah'ın istediği olur anlamında hayret ve memnunluk ifade eden bir ibare.

menzil: yollardaki konak yeri, mola yeri.

meyvedar: meyveli, yemişli.

mezar: kabir, ölünün gömüldüğü yer.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

sabık: geçen, geçmiş, olmuş.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikatı tereddütsüz kabullenen.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

veffakakümullah: Allah muvaffak etsin, başarılı kılsın.

Aziz, sıddık, fedakâr kardeşlerim,

İnebolu kahramanlarının tebrik mektuplarında iki tefavuk ve iki kuşun garip ziyaretleri çok manidardır. Evet, benim birtak mektubumu yazan bir tek adamın hükûmetçe araştırılması ve ehemmiyetle bakılması tazyiki zamanında, şahısmıdan binler derece daha ziyade konuşan ve tesirli ders veren Risale-i Nur'un Zülfikâr-ı Mucizat'ın bin nüshaları ve bin dille ve binler mektubatıyla şimdiye kadar çok rakipleri bulunan ve takip edilen ve mümaşata tenezzül edemeyen Ahmed Nazif'in kalemiyle serbest ve mümanaat görmeden yazılmasına, değil yalnız kuşlar, belki melekler ve ruhanîlerden bir kısım, temessül edip bu harika muvaffakiyeti tebrik etseler, yine çok değil. Biz dahi o küçük Isparta kahramanlarına binler barekâllah ve maşaallah ve veffakakümullah deriz. Bütün ruh u canımızla onları tebrik ederiz ve bu pek büyük vazifede ihtiyat ve dikkatin lüzumunu ihtar ederiz.

İnebolu civarında bulunan ve Nurlara güzel kalemiyle çok hizmet eden kardeşlerimizden Mehmed Zekeriya'nın bir mektubunu aldım. Endişelerimi izale edip beni mesrur eyledi. Şimdi Nurların bir vazifesi olan

aziz: değerli.

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.

civar: çevre, yöre, etraf.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

garip: hayret verici.

ihtar: dikkatini çekme, hatırlatma, uyarı.

ihtiyat: tedbirli hareket etme.

izale: zevale erdirmeye, yok etmeye.

manidar: nükteli, ince manalı.

maşaallah: Allah nazardan saklasın, ne güzel, Allah korusun.

mesrur: sevinçli, memnun.

muvaffakiyet: başarma, başarılı olma.

mümanaat: mani olma, engelleme.

mümaşat: beraber hareket etme, yoldaşlık.

nüsha: birbirinin aynı olan

yazılı metinlerden her biri.

ruhani: gözle görülmeyen, cismi olmayan, elle tutulamayan varlıklar.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

tazyik: sıkıntı verme, baskı yapma.

temessül: bir şekil ve surete girme, cisimlenme.

tenezzül: kendine aykırı düşen bir işi veya durumu kabul etme, alçalma.

tefavuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.

vazife: dinî mükellefiyet, yükümlülük.

veffakakümullah: Allah muvaffak etsin, başarılı kılsın.

ziyade: fazla, fazlasıyla.

çocuklara Kur'ân okutmak ve iman derslerini vermek hizmetiyle meşgul olduğunu yazıyor.

Ona yazınız ki: Bu hizmetin, aynen eskide Nur'lara çalışmanız gibi kıymetlidir. Hem, senin yazdığın kesretli Risaleler, senin bedeline Nur'ların neşrine hizmet ederler. Merak etmesin; o eski makamını muhafaza ediyor.

121

Bugünlerde rahatsızlık için Evrad-ı Bahaiyeyi ezber değil, kitaba bakarak okudum. Âhırinde ihtitam-ı Bahaiye olan hatimesini bilemediğimden, eskiden beri okumuyordum. Haydi, bir defa bunu da okuyayım dedim. Gördüm ki, Bir sahife ve uzun altı buçuk satırında, on dokuz defa nur, nur, nur kelimeleri... Kat'î kanaatım geldi ki, Şah-ı Nakşibend, Gavs-ı Âzam gibi Risale-i Nur'u ve kudsi hizmetini keşfen müşahede edip tahsînkârâne haber vererek ona işaretler ediyor. Ben de, yalnız o altı satırı ve baştaki satırı ve ahirdeki satırı ile otuz senelik Bahaiye virdime, o meleklerin, Nurların intişarına muavenetleri niyetiyle, ilhak eyledim.

122

Aziz sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Isparta'nın acip yangınında musibetzedelerin elemlerine ben cidden iştirak ediyorum. Çünkü

muhafaza: koruma.
musibetzede: musibet görmüş, felâkete uğramış, belâya, kazaya uğrayan.
müşahede: bir şeyi gözle görme, seyretme.
neşr: herkese duyurma, yayma, tamim.
Nur: Risale-i Nur.
risale: kitap.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.
tahsînkârane: beğenircesine, al-kışlarcasına.
vird: zikir; belli zamanlarda, belli sayıda, belli duaların zikir olarak belli biçimde ve düzenli şekilde okunması.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
ahir: son.
aziz: değerli.
Bahaiye: Sühreverdîyye tarikatının Bahaeddin Zekeriya el-Mültânî'ye nispet edilen bir kolu.
bedel: bir şeyin yerini tutan, karşılık.
cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.

elem: dert, üzüntü, maddî-manevî ızdırab.
evvelâ: öncelikle.
hatime: son, nihayet.
ilhak: ilâve etme, ekleme, katma.
intişar: yayılma, dağılma, neşrolunma.
iştirak: katılma.
kanaat: inanma, görüş, fikir.
kat'î: kesin, şüpheye ve te-

reddüde mahal bırakmayan.
kesretli: çokluğu olan, çok fazla.
keşfen: keşif yoluyla, gizli bir şeyin Allah tarafından birisine ilham edilmesi yoluyla.
kıymet: değer.
kudsi: mukaddes, yüce.
makam: manevî mevki.
muavenet: yardım, yardım-laşma.

müteaddit vecihle ben Ispartalı olduğum gibi, o mübarek şehir, taşıyla, toprağıyla nazarımda çok ehemmiyeti var; ve Nurların Camiü'l-Ezheri ve Medresetü'z-Zehrasının merkezi hükmündedir.

Benim tarafımdan o musibetzedelere deyiniz ki: “Nass-ı hadisle, böyle musibetlerde, ehl-i imanın zayı olan malları tam sadaka hükmündedir. Hususan bu zamanda, yüz sadaka kadar o fâni malları, bâki ve daha çok ebedî mallara inkılâp ederler. Onun için, sabır içinde bir cihette şükretmek gerektir. İnşaallah, dünyada da hi o keffaretü'z-zünub olan zayıatın yerine Erhamürrahimîn ihsan eder. Geçmiş olsun, başınız sağ olsun, faydasız merak etmeyiniz” deyiniz.

Saniyen: Bu çeşit kazaların bir sebebi: Beşerin çirkin bir hatası bulunmasından, bu Ramazan-ı Şerifin hürmetini ve kıymetini muhafaza etmek ve Nurları himaye etmeye, her yerden ziyade Nurların menbaı ve medresesi olan Isparta borçludur ve vazifesidir. Ve sefahetlere karşı şeair-i İslâmiyeyi muhafaza etmekle mükelleftir.

123

Hem meselâ ¹ **لَوْلَاكَ لَوْلَاكَ لَمَّا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ** beyanında

“Bu hitap zahiren Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâma müteveccih ise de, zımnem hayata ve zevilhayata racidir” fıkrası, tadile muhtaçtır. Çünkü, külli

1. Sen olmasaydın [yâ Muhammed!], senolmasaydın kâinatı yaratmazdım. (Keşfü'l- Hatâ, 2: 164, hadis no: 2123.)

Aleyhissalâtü Vesselâm: ‘salât ve selam onun üzerine olsun’ anlamında Hz. Muhammed’e dua.

bâki: ebedî, daimî, sürekli ve kalıcı olan.

beşer: insan, insanlık, âdemoğlu.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

cihet: yön, görüş açısı.

ebedi: sonu olmayan, daimî, sürekli.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

Erhamü'r-râhimîn: merhamet edenlerin en merhametlisi olan Allah.

fâni: muvakkat, geçici.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.

himaye: koruma, muhafaza etme.

hitap: söz söyleme, topluluğa veya birisine karşı konuşma.

hususan: bilhassa, özellikle.

hükümünde: değerinde, yerinde.

hürmet: haysiyet, şeref.

ihsan: iyilik etme, güzel davranma, bağışlama, ikram etme, lütuf, bağış, yardım.

inkılâp: birhalden diğer bir hale geçme, değişme, dönüşme.

inşaallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.

kaza: can veya mal kaybına sebep olan iş, hâdise.

kefaretü'z-zünup: günahların kefareti.

kıymet: değer.

külli: bütün olan, tümel.

medrese: ders okutulan yer.

menba: kaynak.

meselâ: misal olarak, şunun gibi, söz gelişi, faraza.

muhafaza: koruma.

musibet: felaket, bela.

musibetzede: musibet görmüş, felâkete uğramış, belâya, kazaya uğrayan.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

mükellef: sorumlu ve yükümlü olan, bir şeyi yapmaya mecbur olan, vazifeli.

müteaddit: çeşitli, bir çok.

müteveccih: bir cihete dönen, yönelen.

nass-ı hadis: hadisin delil olması.

nazar: bakış, bakış açısı.

Nur: Risale-i Nur.

raci: münasebeti, nispet ve ilgisini alan, dokunan, dair.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

sadaka: Allah rızası için ihtiyaç sahibi fakirlere yapılan yardım.

saniyen: ikinci olarak.

sefahat: yasak şeylere, zevk ve eğlenceye aşırı derecede düşkünlük.

şeair-i İslâmiye: İslâma ait işaretler, İslâma sembol olmuş iş ve ibadetler.

tadil: doğrultma, düzeltme.

vecih: cihet, yön.

zahiren: görünüşte.

zayi: elden çıkmış, zarar, zi-

yan.

zayıat: zarar ve ziyan; kayıplar, yitikler.

zevî'l-hayat: hayat sahipleri, canlılar.

zımnem: açıktan olmayarak, dolayısıyla, üstü kapalı olarak, kapalı bir şekilde.

ziyade: çok, fazla.

hakikat-ı Muhammediye (a.s.m.) hem hayatın hayatı, hem kâinatın hayatı, hem İsm-i Âzamın tecellî-i azamının mazharı ve bütün zîruhlardan nuru ve kâinatın çekirdek-i aslîsi ve gaye-i hilkatî ve meyve-i ekmeli olmasından, o hitap doğrudan doğruya ona bakar. Sonra hayata ve şuura ve ubudiyete onun hesabına nazar eder.

Hem meselâ, felsefeye temas eden bazı cümleler, “Mürur-u zamanla kabuk bağlamış, sonra toprağa inkılâp etmiş, sonra nebatat husule gelmiş, sonra hayvanat vücuda gelmiş” gibi tabirler, icad ve hilkat-i İlâhî noktasında felsefidir ki, Risale-i Nur’un sanat ve icad-ı İlâhî cihetindeki beyanatına münasip düşmüyor.

Kardeşim Abdülmecid,

Her neyse, bu küçücük kusurla beraber, sen, haşir hakkında, Nur’un emsalsiz hüccetlerinden tam ve mükemmel bir ders alıp, Eski Said’in mümtaz bir şakirdi olduğun gibi, inşaallah Risale-i Nur’un dahi mükemmel bir şakirdi ve dikkatli bir muallimi olacağına kuvvetli bir hüccettir. Ben müsait bir vakitte bazı kelimeleri ya ıslah ve tadil ederek “Haşir Meselesine Bir İzahlı Haşiye” namında Lâhikaya dercetmek için senin gibi Nurdan tam ders alanlara göndereceğim. Sen evlâtlarınla beraber Fuad, hergün dualarımda ve manevî yanımda bulunuyorsunuz. Ve senin şimdi vazife-i resmiye cihetiyle çocuklara Kur’ân-ı Azîmüştânı okutmanı bütün ruh u canımla tebrik ediyorum. Bin barekâllah derim.

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.
beyanat: bir konuda yapılan genel açıklamalar, bildiriler.
cihet: yön, yön, taraf.
cihet: yön, sebep, vesile.
çekirdek-i aslî: asıl çekirdek, öz; kâinatın özü, asıl çekirdeği.
derc: sokma, içine alma.
emsalsiz: benzersiz.
evlât: çocuklar.
felsefe: hikmet bilgisi.

felsefi: felsefeye mensup, felsefe ile ilgili.
gaye-i hilkat: yaratılış gayesi, maksadı.
hakikat-ı Muhammediye: Hz Peygamberin manevî şahsiyeti, İslâmiyetin aslı ve esası.
haşiye: dipnot.
hitap: söz söyleme, topluluğa veya birisine karşı konuşma.
husûl: olma, meydana gelme.
hüccet: delil.
ıslah: iyi duruma getirme, iyileştirme, düzeltme.

icat: vücuda getirme, yoktan var etme.
inkılâp: birhalden diğer bir hale geçme, değişme, dönüşme.
inşaallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.
İsm-i âzam: en büyük isim.
kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
Kur’ân-ı Azîmüştân: şân ve şerefi yüce olan Kur’ân.
Lâhika: Risale-i Nur mektup-

ların toplandığı eser.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mazhar: nail olma, şereflenme.

meselâ: misal olarak, şunun gibi, söz gelişi, faraza.

mesele: önemli konu.

mevye-i ekmel:

muallim: ders veren, öğretmen.

mümtaz: ayrıcalıklı, seçkin.

münasip: uygun.

mürur-ı zaman: zamanın geçmesi, zaman aşımı; zamanla.

müsait: uygun, münasip.

nam: ad, isim.

nazar: bakış, fikir.

nebatat: bitkiler.

Nur: Risale-i Nur.

şakir: talebe, öğrenci.

şuur: bilinç.

tabir: yorum, yorumlama.

tadil: doğrultma, düzeltme.

tecelli-i azam: en büyük tecelli, muazzam, celâli ve heybetli tecelli.

ubudiyet: kulluk.

zîruh: ruh sahibi, ruhlı, canlı, hayattar.

Hem civarınızda, hem memlekette bütün dost ve akrabalara selâmımı tebliğ ediniz. Şimdi *Zülfikar*, *Mucizat* ve *Asa-yı Mûsa* mecmuaları teksir makinasıyla iki merkezde tab edilmesinden sen bütün kuvvetinle ve tashih cihetinde güzel kalemle ve dikkatli ilminle tam alâkadar ol.

Kardeşiniz

Said Nursî

124

Re'fet ameliyat oldu mu? Ne hâldedir? Merak ediyorum. Ona çok dua edildi. Savalı kahraman Ahmed'in kerimesi Hatice'nin yazdığı *Asa-yı Mûsa* Mecmuasını kahraman Tahirî, İstanbul'da birisine emaneten bırakmış. O nüsha, hanımları Nurculuğa teşvik ettiği için zayi olmasın. Muattal kalmışsa, lüzum kalmamışsa bana gönderilsin.

Ramazanınızı, Leyle-i Kadrinizi, hem bayramınızı tebrik ederim. Kastamonu'da iken nasıl her gün dualarımda ve manevî kazançlarımda Nurun has şakirtlerinden Asiye, Ulviye, Lütfiye'ler, Zehra'lar, Şerife'ler, Hacer'ler, Necmiye'ler, Nimet'ler, Aliye'ler hissedar olmak için manen yanımda bulunuyordular; aynen şimdi de öyledirler.

Ben sizleri unutmuyorum. Hatta bugünlerde birden Ulviye, Lütfiye'yi merak ettim. İkinci gün, ikisinin de

alâkadar: ilgili, ilişki.

ameliyat: operasyon.

cihet: görüş, görüş açısı.

civar: çevre, yöre, etraf.

emaneten: emanet yoluyla, emanet olarak.

hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.

kerime: kız evlât, kız çocuk.

leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'ân-ı Kerim'in dünya semasına

nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesî.

manen: mana bakımından, manaca.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

mecmua: dergi.

muattal: kullanılmaz olma.

Nur: Risale-i Nur.

Nurculuk: Bediüzzaman Said

Nursî'nin görüşlerine ve onun imanî meseleleri aklı ve ilmi delillerle ispat ettiği Risale-i Nur adlı eserlerindeki fikirlere dayanan akım.

nüsha: birbirinin aynı olan suretlerin her biri.

selâm: bari, rahatlık, selâmet ve esenlik dileme.

şakirt: talebe, öğrenci.

tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.

tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

tebliğ: bir dini veya fikri başkalarına anlatma ve böylece yayılmasına çalışma.

teksir: çoğaltma.

zayi: elden çıkmış, zarar, zıyan.

mektuplarını, hediyelerini aldım; bunların sadakatlerine bir emare oldu. Eskiden beri âdetim hediyeleri kabul etmemekle beraber, sizin cübbe ve yeleşinizi bu geceki Leyle-i Kadirde giyip Âsiye ile beraber Kastamonu'daki bütün Nur Şakirtleri namına kabul ettim. Fakat kaideme muhalif olmamak için, ona mukabil, Emin'de bulunan Risalelerimden Lütfiye, Ulviye istediklerini alsınlar; veyahut benim hesabıma Mehmed Feyzi ve arkadaşları onların beğendiklerini yazsınlar.

Benim yanıma çok defa gelen bu hemşirelerimin masum evlâtları, Nur Şakirtlerinden masumlar dairesinde dahildirler ve çok defa hatırlıyorum.

125

Hadsiz şükür ve hamd ü sena ediyorum ki, sizlerin bu mektuplarınız, hem Hüsrev ve arkadaşlarına ve makinelere, hem Nazif ve yardımcılara ve makinesine ve bu kudsî yeni hizmette devam edebilmelerine ait sıkıcı çok endişelerimi izale ettiler. Binler elhamdülillâh.

Hattâ mektuplarınızı aldığımdan bir gün evvel, arabayla gezmeye çıkmıştım. Birden, Kur'ân'ın medhine mazhar olan hüdhüd-ü Süleymanî kuşu bir müjde vermek istiyor gibi, on beş dakika kadar yolumuzu takiben sağa ve sola ve yola konup, uçup, yine gelip, hiç bu acip tarzı görmediğimiz surette, kanaatım geldi ki, yarın beni mesrur edecek bir haber alacağım. Beni gezdiren

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
âdet: her vakit yapılan.
cübbe: üste giyilen bol ve uzun elbise.
dâhil: içinde, içeri girmiş.
elhamdülillâh: Allah'a hamd olsun, Allah'a şükür.
emare: alâmet, belirti, nişan.
evlât: çocuklar.
evvel: önce gelen, önceki.

Hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hamd ü sena: şükür ve övgü.
hemşire: kız kardeş, bacı.
Hüdhüd-i Süleymanî: Hz. Süleyman zamanında, Hicaz ile Yemen arasında bulunan ve Sabâ denilen ülkede kraliçe olan ve güneşe tapan Belkis ile Süleyman arasında hableşmeye vesile olan kuşun is-

mi.
izale: zevale erdirmeye, yok etme.
kaide: kural, esas, düstur.
kanaat: inanma, görüş, fikir.
kudsî: mukaddes, yüce.
Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'ân-ı Kerim'in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.

masum: küçük çocuk.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
mazhar: nail olma, şereflenme.
mesrur: sevinçli, memnun.
meth: övme.
muhalif: zıt, karşıt, aykırı.
mukabil: karşılık.
nam: yerine, vekillik.
Nur: Risale-i Nur.
risale: kitap.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
suret: biçim, tarz.
şakirt: talebe, öğrenci.
şükür: görülen bir iyiliğe karşı hoşnutluk ve memnunluk ifade etme, teşekkür.
takiben: takip ederek, takip suretiyle.

Nureddin'e dedim. O da benim gibi o kuşun o garip vaziyetinden hayret ediyordu. Birden, biz onun sırrını ifşa ettiğimizden kayboldu.

İkinci gün, hem tesellikâr Nazif'in mektubunu ve makinesinin yeni mahsulünü, hem Abdurrahman Salâhaddin'in medar-ı merak mektubunu ve bana şapka için Ankara'da sıkıntı veren Vali Nevzat'ın intiharıyla, kendi tokadını ve cezası kendi eliyle verilmesini ve *Zülfikar* hizmetine hiçbir taarruz olmadığını ve devam ettiğini, hem Medresetü'z-Zehranın kahramanları hiç telâş etmeyerek *Zülfikar*'a devamlarını ve hakikat-i hali beyan etmelerini ve çok alâkadar olduğum Atabey kahramanlarının ve Lütfi vârislerinin ve büyük merhum Hafız Ali'nin vekil ve vâris ve hizmet-i Nuriyede muktedir arkadaşlarının, Tahiri ve Abdullah Çavuş'un tebrik mektuplarını ve Ali Köyünün imamı Ali'nin bu yeni taarruzda pek merdane ve Nur Şakirtlerine lâıyk bir tarzda ve hükûmette suallerine karşı manidar ve hakikatli cevaplarını aldım ve dedim: İşte, hüdhüdün müjde sözü doğru çıktı.

Nasıl ki *Asa-yı Mûsa* Risalesi tabiatıta boğulanları dalâletten kurtarıyor ve bu zamanda herkese, hususan şüpheye ve inkâra düşenlere lâzımdır ve tiryaktır. Öyle de, *Zülfikar*, ehl-i imana ve ehl-i ilme ve bilhassa hafızlara elzemdir. Her bir hafız-ı Kur'ân, bu mecmuaya bu zamanda şiddetle ihtiyacı var. Kur'ân'ın kırk vecihle i'cazını beyan eden bu eser, her hafızın elinde bulunmalı.

alâkadar: ilgili, ilişki.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

bilhassa: özellikle.

dalâlet: iman ve İslamiyetten ayrılma, azmak.

ehl-i ilim: ilim sahipleri, ilim adamları.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

garip: tuhaf, şaşılacak, bambaşka.

hafız: Kur'ân-ı Kerim'i tamamen ezberleyen ve okuyan kimse.

hafız-ı Kur'ân: Kur'ân hafızı, Kur'ân'ın tamamını ezberleyen kimse.

hakikat: gerçek, doğru.

hakikat-ı hâl: durumun gerçek yönü, işin aslı.

hizmet-i nûriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.

hususan: bilhassa, özellikle.

Hüdhüd: bir kuş ismi, çavuş kuşu veya ibibik denilir, (Hz. Süleyman'ın zamanında, Hicaz ile Yemen arasındaki Sabâ nam yerde melike olan ve güneşe tapan Belkis ile Süleyman Aleyhisselâm arasında muhabereye vesile olduğundan meşhur ve mübarektir).

i'caz: mucizelik, insanların benze-

rini yapmaktan âciz kaldıkları şeyi yapmak.

ifşa: duyurma, gizli bir şeyi yayma.

inkâr: Allah'ın varlığına, birliğine inanmama, kabul ve tasdik etmeme.

intihar: bir kimsenin çeşitli sebeplerin etkisi ile kendini öldürmesi.

mahsul: ürün.

manidar: nükteli, ince manalı.

mecmu: dergi.

medar-ı merak: meraka sebep olan.

merdane: mertçesine.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

muktedir: iktidarlı, gücü yeten.

Nur: Risale-i Nur.

risale: belli bir konuda yazılmış küçük kitap, broşür.

sual: soru.

şakirt: talebe, öğrenci.

taarruz: çatma, sataşma, ilişme.

tabiat: Allah'ın kâinata koyduğu, kâinatın düzenini devam ettiren kanun.

tarz: biçim, şekil.

tesellikâr: teselli bulan.

tiryak: en iyi çare, baş ilâç.

vâris: mirasçı.

vaziyet: durum.

vecih: cihet, yön.

vekil: başkasının yerine ve adına hareket eden, konuşan.

Şimdiye kadar hiçbir zaman tarih göstermiyor ki, Risale-i Nur gibi, pek çok taifelere ve mesleklere hücum eden, bu derece, pek az ve hafif tenkitle kurtulmuş olsun. Hattâ yüz derece daha az zahmetle, yüz derece kudsi hizmet ve mücahede mukabilinde, küçük ve muvakkat ve netice itibarıyla hayırlı bir iki hapis ve iki üç inayetli ve fütuhathı musibet gördüler.

Umuma binler selâm ve muvaffakiyetlerine dua.

126

Kanaatim geliyor ki; bu sıralarda biz, *Zülfıkar*'ı ve *Asa-yı Mûsa*'yı pek çok teksir etmeye mecbur olduğumuz hengâmda ve temiz olmayan matbaacılar dahi çekinmeleri aynı zamanda bu acip makina kolayca elimize verilmesi, o iki mecmuanın makbuliyetine bir işaret-i gaybiye ve inayet-i İlâhiyenin bir harika ikramıdır ve Nurların kerametidir.

Evet, bir âdi mektubum için “Kim yazmış?” diye sekiz defa bana resmen sıkıntı ve eziyet verildiği aynı zamanda, sekiz yüz sayfayı bin beşyüz nüshaya ve bir milyon sayfalara çıkaran o makine, elbette gaybdan imdadımıza gelmiş Nurcu ve bin kalemlı bir kâtiptir. Onun için bazı sayfaları sönük çıksa, zarar yoktur. Parlak kısmı bize şimdilik yeter. İyi okunmayan kısmı ayrı yapılsın; sonra elmas kalemliler, herbiri bir iki nüshayı ıslah etsin.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
adi: basit, bayağı, sıradan.
elmas: çok kıymetli bir mücevher.
eziyet: incitme, büyük sıkıntı verme.
fütuhathı: fethetmek, yayılmak.
gayptan: görünmeyen âlem.
hengâm: zaman, sıra.
ıslah: iyi duruma getirme, iyileştirme, düzeltme.
ikram: bağış, ihsan, bir şey sunma.

inayet: yardım, ihsan, lütuf.
inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.
işaret-i gaybiye: gaypla ilgili işaret; Hz. Peygamber, müçtehit imamlar tarafından gayba ait verilen haberler, işaret yolu ile yapılan açıklamalar.
kanaat: görüş, fikir.
kâtip: yazıcı.
keramet: ermişesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.
kudsi: mukaddes, yüce.

makbuliyet: makbüllük, beğenilmişlik, geçerlilik.
mecmua: dergi.
meslek: tutulan yol, sülûk edilen yer.
mukabil: karşılık.
musibet: felaket, bela.
muvaffakiyet: başarma, başarılı olma.
muvakkat: geçici.
mücahede: savaşma, mücadele, uğraşma, çaba, gayret.
Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirle-

rine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.
nüsha: birbirinin aynı olan suretlerin her biri.
resmen: resmî bir şekilde, devlet tarafından.
selâm: bari, rahatlık, selâmet ve esenlik dileme.
taife: kavim, kabile.
teksir: çoğaltma.
tenkid: eleştirme.
umum: hep, herkes.
zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

Bir zaman bir memlekete şimendifer geldiği vakit, arabacılar telâş edip dediler: “Bizim sanatımız bozuldu.” Halbuki şimendiferin gelmesiyle memlekette faaliyet çoğaldığından, faytonculuğa iki kat ziyade ihtiyaç olmuş. İnşaaallah, onun gibi Nur yazıcıları, değil tevakkuf, belki daha ziyade yazı ile defter-i a’mallerine hasenat kaydedecekler.

127

Ben ehl-i siyasetin her nevi taziplerine karşı ¹ **حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ** deyip sabır ve tahammüle karar vermişim. Kâzım Karabekir ile eskiden münasebetim vardı. Acaba şimdi de o münasebetin sebebi olan merdane mesleğini muhafaza ediyor mu? Eğer eski gibi ise ve Nurlara zararı yoksa ve Nura faydası muhtemel ise ve dost ise, benim selâmımı ona tebliğ edebilirsiniz. Fakat, madem ehl-i siyaset, hayat-ı bâkiyesi için Risale-i Nur’a müracaata tenezzül etmiyor, o hayata nispeten beş paralık olan bu hayat-ı fâniye için onlara müracaata ben de tenezzül etmem ve istirahatım için şekva ve rica etmem.

128

Merhum Büyük Ali’nin tam vârisi ve tam bir sistemi ve merhum Abdurrahman’ın tam misli ve halefi ve

defter-i a’mal: insanların işlediği ve yaptığı şeylerin kaydedildiği defter; amellerin defteri.

ehl-i siyaset: ülkenin idaresiyle meşgul olanlar, siyaset adamları, politikacılar.

halef: birinin yerine geçen, birinin yerini tutan.

hasenat: iyi ameller, iyi işler, hayırlar.

hayat-ı bakiye: bakî olan, sonsuz hayat, ahiret hayatı.

hayat-ı fâniye: fânî hayat; sonu olan dünya hayatı.

inşaaallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.

istirahat: dinlenme, rahatlama.

kayd: deftere yazılan şey.

madem: çünkü, için, değil mi ki, ...den dolayı, böyle ise, hele.

merdane: mertçesine.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

meslek: tarz, davranış.

misil: benzer.

muhafaza: terk etmeme, değiş-tirmeme, bırakmama.

muhtemel: ihtimal dahilinde, olabilir.

münasebet: ilgi, alâka, yakınlık.

müracaat: başvurma, danışma.

nevi: çeşit.

nispeten: nispetle, kıyaslayarak.

1. Allah bize yeter. O ne güzel vekildir. (Âl-i İmrân Suresi: 173.)

Nur: Risale-i Nur.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sistem: model, tip.

şekva: şikayet.

şimendifer: demiryolunda

çalışan vasıta, tren.

tahammül: zora dayanma, kötü ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma.

tazip: azap çektirme, eziyet etme, sıkıntı verme.

tebliğ: bildiri, beyanname, mesaj.

tenezzül: gönül alçaklığı, alçak gönüllülük gösterme.

tenezzül: kendine aykırı düşün bir işi veya durumu kabul etme, alçalma.

tevakkuf: duraklama, durma.

vâris: mirasçı.

ziyade: fazla, fazlasıyla.

mübareklerin pehlivanı ve kahramanı Küçük Ali'nin iki büyük ve pek güzel hediye-i Nuriyesini aldık. Fakat *Zülfikar*'ın ahirinde Hizb-i Nuriyenin parçası yazılmamış; o parçayı da o harika kalemle yazsın, bana göndersin.

Haşiye: Memleketimizde medrese talebelerinden birisi bir kitabı bitirse veya başlasa, bir tatlı veya yemek “müftihâne” veya “mahtumâne” diye vermek âdetidir. Aynen bu kaideyi Kâtip Osman'ın üzümünde gördük. Onun yazdığı Asa-yı Mûsa'nın tashihiini bitirdiğim aynı vakitte, mahtumanesi olarak bu üzümün gelmesi, tatlı bir lâtife ve şirin bir hatıra-i hayat-ı medresiyye oldu.

Nurda şefkat esas olmasından, hanımlar o cihette ileridir ve Nurlara ciddî yapıyorlar. Ben “kardeşlerim” dediğim zaman, hanım hemşirelerimi kardeşler içinde kastedirim. Bütün mektuplarımda onlar dahi muhataplarıdır.

129

Aziz sıddık kardeşlerim,

Hiç merak etmeyiniz. Yalnız duanızı almak için şimdilik şiddetli ve suikast eseri olarak evvelce size yazdığım gibi hastalığımı beyan ediyorum. Fakat kat'iyen telâş etmeyiniz. Hadsiz şükür olsun ki, hem evradıma, hem vazife-i tashihe mani olmuyor. İnşaallah, büyük bir sevap

âdet: görenek, usul, alışkanlık.
ahir: son.
aziz: değerli.
beyan: açıklama, bildirme, izah.
ciddi: gerçek olarak, hakikaten.
cihet: yön, görüş açısı.
evrat: virtüler, okunması âdet olan dinî dualar.
evvelce: daha önce.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hemşire: kız kardeş, bacı.
hizb-i Nur: Risale-i Nur'un ta-raftarlığı.
inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.
kaide: kural, esas, düstur.
kast: hedef almak, niyet etmek.
kat'iyen: hiç bir zaman, asla.
lâtife: şaka, nükte, espri.
mahtumâne: bir kitabı hat-

mettikten sonra verilen ziyafet.
mâni: engel.
medrese: yüksek mektep, üniversite.
muhâtab: kendisine hitap olunan, söz söylenilen kimse.
mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.
Nur: Risale-i Nur.
pehlivan: yiğit, cesur, kahraman.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.
şefkat: acıyarak ve esirgeyerek sevmek, içten ve karşılıksız merhamet.
şükür: görülen bir iyiliğe karşı hoşnutluk ve memnunluk ifade etme, teşekkür.
talebe: öğrenciler, tahsil görenler.
tashihi: düzeltme, yanlışını giderme.

ve hayır var içinde. Ben kendim, bundan bir cihette memnunum; siz de hiç müteessir olmayınız. Zaten benim vazifem bitmek üzeredir. Risale-i Nur, hususan mecmuaları, herbir nüshası, Said'e karşı hüsn-ü zannınızın fevkinde onun vazifesini görebilir ve görüyor. Ve Nur Şakirtlerinin haslardan herbir fedakârı, o Said'in vazifesini mükemmel görebilir. İnşaallah ileride tam görecekler. Bir Said içinizde noksan olmakla, yüzer manevî Said olan mecmualar ve binler maddî Said'ler, içinizde halis ve mükemmel o vazifeyi görebilirler ve görüyorlar. Bu hakikate binaen, benim şahsıma ve başıma gelen hadiselerle çok ehemmiyet vermeyiniz. Yalnız çok dua ediniz. Zaaf ve ihtiyarlık ve ziyade teessüratıma, bence makbuliyetleri şüphesiz olan dualarınızla yardım ediniz.

Kahraman Tahiri'nin Nurcu masume, merhume mübarek Hicret'i dünyadan Cennete hicret etmesi, hakikaten beni mahzun eyledi. Öyle bir Nur Şakirdi ve masum taifesinin ehemmiyetli bir çalışkanı gitmesi, Nur hesabına da beni müteessir etti. İnşaallah onun yerine çoklar girecek, yerini boş bırakmayacaklar. Nasıl ki şimdiden Uşaklı küçücük Haydar meydana çıktı, hicret eden hemşiremin vazifesini göreceğim diye bizi mesrur eyledi. Cenab-ı Hak, Hicret'in peder ve validesine ve akrabasına sabr-ı cemil ihsan edip, Hicret'i onlara şefaathane eylesin ve o merhumeyi de merhume hemşirem Hanım'la Cennette mesrur eylesin. Âmin.

Uşaklı Haydar'a benim tarafımdan onu tebrik ve Nur hizmetinde tevfikine dua ettiğimi ve Nurun masumlar

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

cihet: yön, sebep, vesile.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehemmiyetli: önemli.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

fevkinde: üstünde.

hâdis: olay.

hakikat: gerçek, doğru.

hakikaten: hakikat olarak, doğrusu, gerçekten.

halis: her amelini, yalnız Allah rızası için işleyen.

hâs: ileri gelen, seçkin olan.

hemşire: kız kardeş, baci.

hicret: bir yerden bir yere göç etme, göç.

husus: bilhassa, özellikle.

hüsn-i zan: iyi fikirde bulunup, iyi olacağını düşünmek.

ihsan: verilen, bağışlanan şey.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

maddi: madde ile alakalı, cismanî.

mahzun: hüznü, kederli, üzüntülü.

makbuliyet: makbûllük, beğenilmişlik, geçerlilik.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

masum: küçük çocuk.

masume: küçük kız çocuğu.

mecmua: toplanıp, biriktirilmiş, düzenlenmiş yazıların hepsi.

merhume: vefat etmiş, rahmete kavuşmuş kadın.

mesrur: sevinçli, memnun.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

müteessir: teessüre kapılan, hüznü, kederli, mahzun.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

nüsha: birbirinin aynı olan suretlerin her biri.

peder: baba.

sabr-ı cemil: güzel sabır; Al-

lah'tan gelen bir acıya dayanma, katlanma.

şakirt: talebe, öğrenci.

şefaathane: birinden başkasının kusurlarının veya suçunun bağışlanmasını dileme.

taife: takım, grup.

teessürat: teessürler, kederler, elemeler, acılar.

tevfiik: Allah'ın yardımı, başa-nlı kılması.

valide: ana, anne.

Zaaf: zayıflık, kuvvetsizlik.

ziyade: çok, fazla.

taifesi içinde dahil olduğunu bildiriniz. Ve onun hocası İzzet'e de pek çok selâm ediyorum.

130

Nur Şakirtleri, hiç siyasete karışmadılar, hiçbir partiye girmediler. Çünkü iman, mâl-ı umumîdir. Her taifede muhtaçları ve sahipleri vardır. Tarafgirlik giremez. Yalnız küfre, zındıkaya, dalâlete karşı cephe alır. Nur mesleğinde, mü'minlerin uhuvveti esastır.

131

Aziz siddik kardeşlerim,

Bir meseleyi, çoktan beri size söylemek lâzım iken unutmuştum. O da şudur: Mucizat-ı Kur'âniye Risalesindeki ekser ayetler, herbiri, ya mülhidler tarafından medar-ı tenkit olmuş veya ehl-i fen tarafından îtiraza uğramış veya cinnî, insî şeytanların vesvese ve şüphelerine maruz olmuş ayetlerdir.

İşte, Yirmi Beşinci Söz öyle bir tarzda o ayetlerin hakikatlerini ve nûktelerini beyan etmiş ki, ehl-i ilhad ve fennin kusur zannettikleri noktalar, i'câzın lemeatı ve belâğat-ı Kur'âniyenin kemalatının menşeleri olduğunu, ilmî kaideleriyle ispat edilmiş; bulantı vermemek için onların şüpheleri zikredilmeyerek cevab-ı kat'î verilmiş.

aziz: değerli.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

cevab-ı kat'î: şüphe ve tereddüde mahal bırakmayan cevap.

cinnî: cin taifesinden olan.

dâhil: içine girme, sokma.

dalâlet: iman ve İslamiyetten ayrılmak, azmak.

ehl-i fen: fen ilimleri ile uğraşanlar.

ehl-i ilhad: ilhad ehli, doğru meslek ve dinden, hak yolun-

dan çıkıp bâtlı yola sapan imansızlar, dinsizler.

ekser: pek çok.

hakikat: gerçek, doğruluk; görülen bir şeyin aslı, esası.

i'câz: mucizelik, insanların benzerini yapmaktan âciz kaldıkları şeyi yapmak.

ilmî: ilim ile ilgili, ilme dair.

insî: insan cinsinden.

ispat: delil göstererek iddiayı sağlamlaştırma.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.

kaide: kural, esas, düstur.

kemalât: kemaller, olgunluklar, mükemmellikler.

kusur: eksiklik, noksan.

küfür: imansızlık, dinsizlik.

lemeat: lem'alar, parıltılar, parlayışlar.

mal-i umumî: umurun malı, umuma ait mal.

maruz: bir şeyin etkisi ve tesiri altında bulunma.

medar-ı tenkit: tenkide sebep olan, tenkit sebebi, vesilesi.

menşe: esas, kaynak.

mesele: konu.

meslek: tutulan yol, sülûk edilen yer.

mülhic: İslam dininden ayrılan, Allah'ı inkar eden, dinsiz, imansız.

Nur: Risale-i Nur.

nûkte: ince manalı, ancak dikkatle anlaşılabilen mana veya söz.

parti: aynı siyasî gaye etrafında birleşenlerin meydana getirdiği kuruluş, fırka, hizip.

risale: kitap.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

siddik: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.

şakirt: talebe, öğrenci.

taife: takım, guruh.

tarafgir: bir tarafı tutan, taraflı.

tarz: biçim, şekil.

uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.

vesvese: şüphe, kuruntu, kalbe gelen asılsız kötü ve sinsi düşünceler.

zındıka: dinsizlik, inançsızlık.

zikr: anma, bildirme.

1 وَالشَّمْسُ تَجْرِي ۖ وَالْجِبَالُ أَوْتَادًا 1 gibi, yalnız Yirminci

Sözün Birinci Makamında üç dört ayette şüpheleri söylenmiş.

Hem o Mucizat-ı Kur'âniye Risalesi de gerçi gayet muhtasar, acele yazılmış ise de, fakat, ilmi belâgat ve ulûm-u Arabiye noktasında âlimlere hayret verecek derecede âlimane ve derin ve kuvvetli bir tarzda beyan edilmiş. Gerçi her bahsini, her ehl-i dikkat tam anlamaz, istifade etmez; fakat o bahçede herkesin ehemmiyetli hissesi var. Pek acele ve müşevveş haletler içinde telif edildiğinden, ifade ve ibaresinde kusur var olmasıyla beraber ilim noktasında çok ehemmiyetli meselelerin hakikatini beyan etmiş.

132

Madem Risale-i Nur, makine ile taammüm etmeye başlamış ve madem felsefe ve hikmet-i cedideyi okuyan mektepliler ve muallimler çoklukla Risale-i Nur'a yapıyorlar; elbette bir hakikat beyan etmek lâzım geliyor. Şöyle ki:

Risale-i Nur'un şiddetli tokat vurduğu ve hücum ettiği felsefe ise mutlak değildir. Belki muzır kısmınadır. Çünkü felsefenin hayat-ı içtimaiye-i beşeriye ve ahlâk ve kemalât-ı insaniyeye ve sanatın terakkiyatına hizmet eden felsefe ve hikmet kısmı ise, Kur'ân ile barışıktır.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
âlimane: bilerek, bilene yakışır tarzda.

bahis: konu.

belâgat: söz ve yazıda sanatlı ve tesirli ifade; bir şeyde saklı bulunan derin anlam.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i dikkat: dikkatlılar, dikkat sahipleri.

felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından inceleyen ilim.

gayet: son derece.

gerçi: her ne kadar...

hakikat: gerçek, asıl, esas.

hâlet: hal, durum.

hayat-ı içtimaiye-i beşeriye: insanlara ait olan sosyal hayat.

hikmet: kâinattaki ve yaratılıştaki ilâhî gaye.

hikmet-i cedide: yeni fenler, müspet ilimler.

hisse: pay, nasip.

1. Güneş de akıp gider. (Yâsin Suresi: 38.) Dağları birer kazık yapmadık mı? (Nebe' Suresi: 7.)

ibare: metin, cümle veya bir kaç cümleden oluşan söz grubu.

istifade: faydalanma, yararlanma.

kemalât-ı insaniye: insana ait mükemmellik ve olgunluklar.

kusur: eksiklik, noksan.

madem: ...den dolayı, böyle ise.

mesele: konu.

muallim: ders veren, öğretmen.

muhtasar: kısaltılmış, özet.

mutlak: herhangi bir kayda bağlı olmayan, kayıtsız, şartsız.

muzır: zararlı, zarar veren.

müşevveş: teşevvüğe uğramış, düzensiz, karmakarışık.

risale: kitap.

taammüm: umumîleşme, genel olma, yaygınlaşma.

tarz: biçim, şekil.

telif: kitap yazma, eser ortaya koyma.

terakkiyat: ilerlemeler, gelişmeler, yükselişler.

ulûm-i Arabiye: Arapça ilimler, Arap dilini çeşitli bakımlardan inceleyen çeşitli ilimler.

Belki Kur'an'ın hikmetine hadimdir, muaraza edemez. Bu kısma Risale-i Nur ilışmıyor.

İkinci kısım felsefe, dalâlete ve ilhada ve tabiat bataklığına düşürmeye vesile olduğu gibi, sefahet ve lehviyat ile gaflet ve dalâleti netice verdiğinden ve sihir gibi hari-kalarıyla Kur'an'ın mucizekâr hakikatleriyle muaraza ettiği için, Risale-i Nur ekser eczalarında mizanlarla ve kuvvetli ve burhanlı muvazenelerle, felsefenin yoldan çıkmış bu kısmına ilişiyor, tokatlıyor; müstakim, menfaattar felsefeye ilişmiyor. Onun için mektepliler Risale-i Nur'a itirazsız, çekinmeyerek giriyorlar ve girmelidirler. Fakat gizli münafıklar nasıl ki bir kısım hocaları bütün bütün manasız ve haksız bir tarzda ehl-i medresenin ve hocaların hakikî malı olan Risale-i Nur aleyhinde istimal ettikleri gibi, bazı felsefecilerin enaniyet-i ilmiyelerini tahrik edip, Nurlar aleyhinde istimal etmek ihtimaline binaen, bu hakikati *Asa-yı Mûsa* ve *Zülfıkar* mecmualarının başında yazılsa münasip olur.

133

Safranbolu, Eflâni Nahiyesi Mülâyim Köyünde müte-kait muallim bir kardeşimiz ve Nurun has şakirdi, Nurların neşri ve tab'ı için âdetâ sermayesinin kısm-ı azamını teberru etmek istiyor, kabulünü rica ediyor. Ben, bu halis ve has kardeşimizin fedakârâne ve halisane ricasını reddedemiyorum. Ve dünya malları kaide-i şahsiyeme

âdetâ: sanki.

aleyh: ona karşı, onun üzerine.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

bürhan: delil, ispat, hüccet.

dalâlet: iman ve İslamiyetten ayrılmak, azmak.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

ehl-i medrese: medrese ehli, medresede okuyanlar.

ekser: pek çok.

fedakârâne: fedakârca, feda-

kârlıkla.

felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından inceleyen ilim.

gaflet: Allah'tan uzaklaşıp nefsinin arzularına dalmak.

hâdim: hademe, hizmetçi.

hakikat: gerçekte, esas.

hakikî: gerçekte.

halis: her amelini, yalnız Allah rızası için işleyen.

halisâne: temiz kalplilikle, samimî bir şekilde, sırf Allah rızasını gözeterek.

ihtimal: olabilirlik.

ilhad: tanrı tanımazlık, dinsizlik.

istimâl: kullanma.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.

kısm-ı azam: büyük kısım, ekseriyet, çoğunluk.

lehviyat: nefsi azdıran oyun ve eğlenceler.

mecmua: toplanıp, biriktirilmiş, düzenlenmiş yazıların hepsi.

menfaattar: menfaat ve fay-

da gören.

mizan: ölçü, denge.

muallim: ders veren, öğretmen.

muaraza: birbirine karşı gelme, söz ile karşılıklı mücadele.

mu'cizekâr: mu'cizeli, mu'cize hâlinde.

muvazene: ölçü, kıyas, mukayese.

münafık: nifak sokan, iki yüzölçü eden, ara bozucu.

münasip: uygun.

müstakim: doğru.

mütakait: tekaüt olan, emekliye ayrılmış, emekli.

neşr: herkese duyurma, tamim.

Nur: Risale-i Nur.

sefahat: yasak şeylere, zevk ve eğlenceye aşırı derecede düşkünlük.

sermaye: varlık, servet.

sihir: büyü, büyüçülük.

şakirt: talebe, öğrenci.

tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.

tabiat: Allah'ın kâinata koyduğu, kâinatın düzenini devam ettiren kanun.

tahrık: hareket ettirme, harekete geçirme.

tarz: biçim, şekil.

teberru: karşılıksız, isteyerek verme, bağışlama, bağış.

vesile: aracı, vasıta.

girmediği ve muavenetleri kendime kabul etmediğim için, bu işteki maslahatı da bilemiyorum. İki Isparta'nın kahramanlarına ve Hüsrev ve Tahirî ve arkadaşlarına ve Nazif ve refiklerine bu meseleyi havale ediyorum. Nurun neşri için böyle çok büyük bir hayır ve sevaba mani olamam. Sizler ya bütün niyet ettiği miktarı, veyahut bir kısmını, iki hisse ile, biri büyük Isparta'nın, biri küçük Isparta'nın makinelerine verilsin. Onun istediği gibi, ya teberra veya ileride başka muavenet edenler gibi bir mukabele nev'inde, ya Nurlardan veya başka bir istediği ne varsa vermek suretiyle o has kardeşimizi memnun edersiniz.

134

Rumuzat-ı Semaniyeyi yazdığım zaman hem çok acele telif edilmiş; hem benim eski mahfuzatıma itimad ederek, takribî iki mikyas yaptım. Onunla, hem eski ulemanın hesaplarına binaen hurufat-ı Kur'âniyenin i'caz cihe-tinde esrarını yazdım. Sonra, meşhur *Kamusü'l-Lûgat* sahibi Mecedüddin-i Firuz Âbâdî'nin, *el-Mikyas* namındaki tefsir-i meşhur u makbulünün hurufat ve kelimat-ı Kur'âniyeye dair beyanatına baktık, yüzde doksanı bizim hesabımıza tevafuk etmiş. Yalnız, beş on yerinde muhalefet gördük. Sonra tahkikî bir hesap yaptım. Bizimki doğru, onunki matbaaların sehvi olduğu tahakkuk etti. Madem böyle azîm yekûnlardaki tevafuklarda küçük

azîm: büyük.

beyanat: açıklamalar, izahlar.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

cihet: yön, görüş açısı.

dair: alakalı, ilgili.

esrar: sırlar, gizli hakikatler.

havale: bir işi veya bir şeyi başka birine bırakma, üstüne bırakma, ısmarlama.

hisse: pay, nasip.

hurufat: harfler.

huruf-ı Kur'âniye: Kur'an'ın harfleri.

i'caz: mucizelik, insanların benzerini yapmaktan âciz kaldıkları şeyi yapmak.

itimat: emniyet, güven.

kelimat-ı Kur'âniye: Kur'an'ın kelimeleri, sözleri.

madem: ...den dolayı, böyle ise.

mahfuzat: ezberlenmiş şeyler.

makbul: kabul edilmiş, geçerli.

mâni: engel.

maslahat: fayda, maksat.

mesele: konu.

mikyas: nispet, derece, ölçü.

muavenet: yardım, yardım-laşma.

muavenet: yardım, yardım-laşma.

muhalefet: uygun olmama, ayrılık, zıtlık.

mukabele: karşılama, karşı gelme.

nam: ad, isim.

neşr: herkese duyurma, yay-

ma, tamim.

nev: türlü, çeşit.

niyet: kalbin bir şeye karar vermesi, bir işin ne için yapılacağını bilmesi.

Nur: Risale-i Nur.

refik: arkadaş, yoldaş, yol arkadaşısı.

sehv: yanılma, hata.

suret: takdir, hâl.

tahakkuk: gerçekleşme, olma; delil ile ispat edilme, kesinleşme.

tahkik: inceleme, araştırma.

takrip: aşağı yukarı söyleme, tahmin etme.

teberra: karşılıksız, isteyerek verme, bağışlama, bağış.

tefsir-i meşhur: meşhur tefsir, çok duyulmuş, tanınmış tefsir.

telif: eser yazma.

tevafuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

yekûn: toplam.

küsuratlar ve küçük farklar zarar vermez diye, daha tam tamına tahkikî bir tarzda bütün Kur'ân'ı, bütün hurufatıyla ve kelâm ve kelimatıyla hesap etmeye ve letaifi i'caziyeyi onunla tam takviye etmeye vakit bulamadım. Zâlimler bana vakit bırakmadılar. Ben de o takribî mikyaslarımla ve mahfuzatımla ve eski ulemanın hesaplarına ve Kenzü'l-Arş duasındaki adetlerime iktifa eyledim.

135

Nazif Çelebi'nin İnebolu halis kardeşlerimizin namına bayram tebriki ile ve *Zülfikar*'ın gayet dikkat ve ehemmiyet ve ihtiyatla devam-ı hizmeti ve Mucizat-ı Kur'âniyeyi de bitirip zeyillerinden bir kısmını da tamam etmesi ve Abdurrahman Salâhaddin'in Amerika misyonelerine dört beş ay okutturduğu *Asa-yı Mûsa* ve Mucizat-ı Ahmediyeyi emin bir vasıta ile bizim namımıza Camiü'l-Ezher hediye edip göndermesini ve ehemmiyetli bir Nur Şakirdi Ahmed Kureyşî'nin onların makinesinin masrafına yüz banknot vermesini beyan eden bir mektubunu aldım.

Bu kahraman Nazif kardeşimize ve gayet ciddî ve sebatkâr ve tam alâkadar İnebolu Nurcularına ve Ahmed-i Kureyşî ve rüfekalarına, hem bayramlarını, hem devamlı hizmetlerini, hem yüksek sadakatlerini, hem *Zülfikar*'ın tab' ve muvaffakiyetini, hem Salâhaddin'in Camiü'l-Ezherle Medresetü'z-Zehranın münasebetini

alâkadar: ilgili, ilişki.

banknot: kâğıt para.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

Camiü'l-Ezher: Mısır'daki Ezher Üniversitenin adı.

ciddî: ağırbaşlı, hâlleri sakın olan kişi.

devam-ı hizmet: hizmettin sürekliliği.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

emin: güvenilir, emniyet sahibi.

gayet: son derece.

halis: her amelini, yalnız Allah rızası için işleyen.

hurufat: harfler.

ihtiyat: tedbirli hareket etme.

iktifa: yeterli bulma, kâfi görme.

kelâm: söz, ibare, fıkra.

kelimat: kelimeler, sözler.

küsurat: kusurlar, artan kısimlar, artıklar.

mahfuzat: ezberlenmiş şeyler.

masraf: harcama sarf etmek.

mikyas: nispet, derece, ölçü.

misyoner: Hristiyanlığı neşre ve tanıtmaya çalışan kimse.

muvaffakiyet: başarma, başarı olma.

münasebet: ilgi, alâka, yakınlık.

nam: yerine, vekillik.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden

kimse.

rüfeka: arkadaşlar, refikler.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

sebatkâr: sebat eden, sözünde ve kararında duran, vazgeçmeyen, sebatlı.

şakirt: talebe, öğrenci.

tab: kitap basma.

tahkik: inceleme, araştırma.

takribî: kesin olmayan, ihtimale göre olan, aşağı yukarı, tahmini.

takviye: kuvvetlendirme, sağlamlaştırma, teyit ve tasdik etme.

tarz: usul, yol.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

vasıta: alet, araç.

Zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

zeyil: ek, ilâve.

temine çalışmasını ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin. Âmin. Ve hizmetlerini tam makbul eylesin. Âmin.

136

Camiü'l-Ezher ulemasına gönderilen iki nüsha benim tashihimden geçmemiş olduğundan, bazı hareketler ve Arabî kelimelerde sehivler elbette vardır. Hususan ahirdeki Arabî Hulâsatü'l-Hulâsa hareketlerinde ilm-i nahivce, başka nüshalarda müteaddid sehivler gördüm. Onun için, tam Arabî hocalarının tetkikinden geçmiş birer nüsha Asa-yı Mûsa (HAŞİYE) ve Zülfıkar'dan, münasip gördüğünüz zaman Camiü'l-Ezhere göndermekle beraber, onlara yazınız ki:

Nur Risalelerinin Medresetü'z-Zehrası, Camiü'l-Ezherin şefkatine çok muhtaç bir mahdumdur, bir talebesidir, şiddetli düşmanların hücumuna hedef olmuş bir şakirdidir ve bütün medreselerin başı ve âlem-i İslâmı daima tenvir eden o büyük Camiü'l-Ezherin küçük bir daire ve şubesidir. Onun için, o âlikadr üstad ve müşfik peder ve hamiyetkâr mürşid-i azam, bîçare evlâdına ve şakirtlerine tam yardım etmesini onların ulüvv-ü himmetinden bekliyoruz. O pek büyük üstadımıza takdim

HAŞİYE: Yanımda bulunan ve noksan tashihimden geçen bir Zülfıkar'la bir Asâ-yı Mûsâ'yı size gönderebilirim. Tam bir mukabeleden sonra, siz isterseniz kendi nüshalarınızı Mısır'a gönderirsiniz.

ahir: son.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

âlikadr: çok takdir edilen, yüksek değeri olan.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

Arabi: Arap diline ait.

bîçare: çaresiz, zavallı.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

evlât: veletler, çocuklar.

hamiyetkâr: hamiyetli, onur ve haysiyet sahibi.

hareke: Arap, Fars ve Osmanlı yazısında, sessiz harfleri sesli okumada kullanılan (üstün, esre, öt-

re, v.s. gibi) işaretler.

hususan: bilhassa, özellikle.

ilm-i nahiv: gramer ilmi, dil bilgisi.

mahdum: oğul, evlât.

makbul: kabul edilmiş, geçerli.

medrese: yüksek mektep, üniversite.

muvaffak: başarmış, başarılı.

münasip: uygun.

mürşid-i azam: büyük irşat edici.

müşfik: şefkatli, merhametli,

sevgi ve ilgi gösteren.

müteaddit: çeşitli, bir çok.

Nur: Risale-i Nur.

nüsha: birbirinin aynı olan suretlerin her biri.

peder: baba.

sehiv: hata, yanlışlık.

şakirt: talebe, öğrenci.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

sube: bölüm, kısım, takım.

takdim: arz etme, sunma.

talebe: öğrenci.

tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

temin: elde etme.

tenvir: nurlandırma, aydınlatma, ışıklandırma.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

ulüvv-i himmet: himmetin yüksekliği; yüksek himmetlilik, yüksek gayretlilik.

üstat: bir ilim ve sanatta üstün olan kimse, öğretmen.

edilen iki kitap ise, bir talebe, dersini ne derece anlamış diye akşamda babasına ve üstadına yazıp vermesi gibi, o iki dersimiz, o şefkatli allâmelerin nazar-ı müsamahalarına arz edilmiş diye bu mektubu yazarsınız.

137

Pekçok alâkadar olduğum ve Risale-i Nur'un gayet ehemmiyetli bir merkezi ve az zamanda pekçok Nur işi-ni gören Denizli Hüsrev'i ve gayet ciddî ve sâdık rûfekaları, hususan hâkim-i adil ve Muharrem ve Hafız Mustafa ve sairenin namına bayram tebrikiyle, Hasan Feyzi'nin şiddetli ve tehlikeli hastalığını beyan eden bir mektubu, çok ehemmiyetli bir kardeşimiz olan Muharrem'den aldım. Kanaat-i kat'iyem geldi ki, Hasan Feyzi, aynen şehit Hafız Ali (rahmetullahi aleyh) gibi, benim musibetimin kısm-ı azamını kendine alıp manevî bir fedakârlık eylemiş. Hafız Ali, benim bedelime birkaç emare ile berzaha gittiği gibi, bu Hasan Feyzi de aynı hastalığım zamanında, aynı vakitte, aynı müddette, aynı tarzda, aynı sıkıntılı dışarıya çıkmamakta tevafuku kuvvetli bir emaredir ki, bana çok acıyan ve şefkat eden o kardeşimiz, manen hastalığımı kısmen kendine aldı. Bu dört cihetle tevafuk içinde yalnız bir fark var. Benimki zehirden, tesemmümden, onunki soğuktan gelmiştir. Elbette Hastalar Risalesi bizim bedelimize onu tesellî edip iyadetü'l-marîz gibi keyfini sormuş ve hastalıktaki büyük

rahmeti onun üzerine olsun.

risale: kitap.

rûfeka: arkadaşlar, refikler.

sadık: doğru, gerçek; sözünde,

vaadinde, işinde doğru olan.

sâir: diğer, başka, öteki.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme,

içten ve karşılıksız merhamet.

şehit: vatan, bayrak, inanç gibi

yüce değerler uğrunda ölen Müs-

lüman kimse.

talebe: öğrenci.

tarz: biçim, şekil.

teselli: avutma, acısını dindirme.

tesemmüm: zehirlenme.

tevafuk: uyma, uygunluk, birbiri-

ne denk gelme.

üstad: öğretici, öğretmen.

alâkadar: ilgili, ilâşki.

allâme: ilmi seviyesi çok yüksek olan âlim.

arz: sunma.

bedel: bir şeyin yerini tutan, karşılık.

berzah: ruhların kıyamete kadar bekleyeceği, dünya ile ahiret arasındaki yer.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

ciddi: gerçek olarak, hakikaten.

cihet: yön.

ehemmiyetli: önemli.

emare: alâmet, belirti, nişan.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.

gayet: son derece.

hâkim-i âdil: âdil hakim, adâlet ile iş gören hükmedici, adâletli hüküm verici.

hususan: bilhassa, özellikle.

kanaat-ı kat'îye: kesin kanaat, varılan kesin düşünce.

kısmen: kısmî olarak, bir kısım.

kısm-ı azam: büyük kısm, ekseriyet, çoğunluk.

manen: mana bakımından, manaca.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

musibet: felaket, bela.

müddet: süre, zaman.

nam: ad, yerine.

nazar-ı müsamaha: göz yu-man, görmezlikten gelen bakış, hoş gören nazar.

Nur: Risale-i Nur.

rahmetullahi aleyh: Allah'ın

sevaplar ve sıkıntılarını sürura kalbetmiş. Cenab-ı Hak, şifa-i âcil ihsan eylesin. Âmin.

138

Bir zaman Barla'da temsil için yazdığım bir Risalede, "İki adam İstanbul'a gidecek. Birisinin yüzde doksan dokuz dostu İstanbul'dadır. Onun için oraya iştiyakla gider. Öteki, onun aksi, ilâ ahir..." mealinde birşey yazılmış.

Şimdi, aynen bu hastalığımın ihtarıyla geçmiş zamana geçtim ve o zamanlarda hayatımı geçirdiğim memleketlerde de hayalen gezdim. O şirin hayatımın

devirlerinde, her memlekette yüz dostumdan ancak bir ikisini görebildim. Ötekiler, berzah memleketlerinde... Hattâ kendi Nurs köyümde, birtek amucazâdem ve talebem Molla Davud da (r.h.) eski ahabplarım, akrabalarım yanına berzaha gittiğini gördüm. Yirmi seneki ayrı ayrı ikinci vatanım sayılan Barla, Kastamonu gibi yerlerde, üç kısım dosttan ancak iki kısmını gördüm; ötekiler de gitmek üzeredirler.

Bu hayalî hakikate binaen, hakikaten Nurların ışıyla nuranî gördüğümüz berzaha gitmek, bana değil ağır gelmek, belki bir iştiyak verdi. Benim bedelime hem vazifemi görüp, hem sevap kazandıracak yüzer Hürev'ler, Tahiri'ler, Mustafa'lar, Nazif'ler, Osman'lar, Abdurrahman'lar, Ali'ler, Sabri'ler, Feyzi'ler, Ahmed'ler,

ahbap: dostlar.

aksi: ters, zıt.

amcazade: amca oğlu.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

bedel: bir şeyin yerini tutan, karşılık.

berzah: ruhların kıyamete kadar bekleyeceği, dünya ile ahiret arasındaki yer.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

hakikaten: hakikat, gerçek, esas.

hayalen: hayalî bir şekilde.

ihşan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

ihzar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

ilââhir: sona kadar, sonuna kadar.

iştiyak: aşırı isteme, çok fazla arzu etme.

meal: anlam, mana, mefhum, mazmun, kavram.

molla: dinî yönü ağır basan kimse, dindar.

nurani: nurlu, ışıklı, parlak, münevver.

risale: mecmua, dergi.

sevap:

sûrur: sevinç, mutluluk.

şifa-yı acil: acil şifa, hastalıktan çabuk kurtulma; çabuk iyileşme.

talebe: öğrenci.

temsil: misal getirme, özellikle öğüt alınsın diye mesel anlatma.

vazife: görev

Mehmed'ler, Atıf'lar, Mustafa'lar, Sadık'lar, Osman'lar, ve hâkezâ, Nurların bahadırları dünyada arkamda kaldıkları, ölümü bana çok hafifleştiriyorlar. Yalnız günah cihetinde ölüyorum, hasenat cihetinde yaşıyorum diye Allah'a hadsiz şükrediyorum.

﴿ 139 ﴾

Evvelen: ¹ «أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ»

Risale-i Nur'un kahramanlarından ve Hafız Ali'nin makamına geçen merhum Hasan Feyzi'nin vefatı, Denizli'ye, Risale-i Nur dairesine ve bu memlekete ve âlem-i İslâma büyük bir zayıttır. Fakat kendisi, pek samimî ve halis ve fevkalâde beyanatıyla ve dersleriyle, inşaallah, kendi yerinde çok Hasan Feyzi'lerin yetişmesine bir zemin ihzar etmiş, sonra gitmiş. Aynen biraderzâdem Abdurrahman gibi, bir iki senede on sene kadar Nurlara kıymetli hizmet etti. Güya o da, Abdurrahman da çabuk dünyadan gideceğiz diye on senelik vazifeyi bir iki senede gördüler.

Ben, merhum Hasan Feyzi'nin vefatını onun şahsı itibarıyla tebrik ediyorum ve Denizli'yi ve Nur dairesini ve bu memleketi cidden taziye ediyorum. Bu çeşit zülcenaheyn ve hakiki mü'min ve müdakkik bir âlim ve yüksek bir edib, muallim ve tesirli bir vaiz ve müderrisi kaybettiği için, büyük bir musibettir. Cenab-ı Hak, inşaallah,

rızası için işleyen.

hasenat: iyi ameller, iyi işler, hayırlar.

ihzar: hazır etme, hazırlama.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

makam: manevî mevki.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

muallim: ders veren, öğretmen.

musibet: felaket, bela.

müdakkik: tetkik eden, inceden inceye araştıran.

müderris: medresede ders veren, medrese hocası.

mü'min: iman eden, inanan.

Nur: Risale-i Nur.

samimî: içten, candan, gönülden.

taziye: baş sağlığı dileme, yakını ölen kimseyi teselli etme.

vaiz: vaaz eden, ibadet yerlerinde dinin emir ve yasaklarını anlatarak nasihat eden din görevlisi.

vazife: dinî mükellefiyet, yükümlülük.

vefat: ölüm.

zayıt: zarar ve ziyan; kayıplar, yitikler.

zemin: temel, dayanak.

zülcenaheyn: iki yönlü.

1. Her musibete karşı deriz ki: "Biz Allah'ın kullarıyız; ve sonunda yine Ona döneceğiz. "Bakara Suresi: 156.)

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

bahadır: cesur, yiğit, kahraman.

beyanat: açıklamalar, izahlar.

biraderzade: kardeş çocuğu, yeğen.

cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.

cihet: yön, görüş açısı.

Evvelen: evvelâ, birinci, ilk olarak.

fevkalâde: olağanüstü.

güya: sanki.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hâkezâ: böylece, bunun gibi.

hakiki: gerçek, dostluğu içten

ve gönülden olan.

halis: her amelini, yalnız Allah

Denizli gibi kahramanlar ocağından çok Hasan Feyzi ruhunda Nurlara sahip ve naşir çıkaracak. Bir tane, top-
rak altına girer, vefat eder, fakat yüz tane sünbüller mey-
dana geldiği gibi; rahmet-i İlâhiyeden ümitvarız ki, Ha-
san Feyzi de öyle kudsi bir sünbül verecek, çok Hasan
Feyzi'ler Nur dairesinde yetişecekler, vazifesini daha zi-
yade yapacaklar.

Saniyen: Bu kahraman kardeşimizin, hayatta kaldı-
ğı gibi, defter-i hasenatına herbirimiz, manevî kazançla-
rımızı, umumda olduğu gibi, hususî bir surette dahi o
kardeşimize hediye etmeliyiz. Ben, kendim, onu da, Ha-
fız Ali, Hafız Mehmed ve Savalı Ahmed ve Mehmed
Zühtü'nün beşincisi olarak evliya-i azîmenin has daire-
sinde, manevî kazançlarımı ona da bağışlamaya karar
verdim. O zatın ağır şerait altında Nurların intişarına bü-
yük hizmetler eden Nur hakkındaki fıkraları, Lâhikada
olduğu gibi, münasip gördüğünüz bazı mecmuaların ahi-
rine de o tesirli mektuplarının birer tanesini ilhak ediniz.
Nasıl ki *Asa-yı Mûsa* ve *Zülfıkar*'da yazılıyor; tâ onun o
canlı fıkraları, onun bedeline Nurlara hizmet etsin.

Hem, benim bedelime onun küçücük medrese-i Nuri-
yesi olan hanesindeki akrabasına ve Denizli ve civarın-
daki büyük medrese-i Nuriyedeki refiklerine ve talebele-
rine ve Nur Şakirtlerine taziyeimizi tebliğ edip deyiniz ki:
Ben, bütün ömrümde, bu derece, bir vefattan bu kadar
müteessir olup ağlamamıştım.

ahir: son, sonraki, en sonra.

bedel: değer, kıymet, karşılık,
karşı.

civar: çevre, yöre, etraf.

defter-i hasenat: iyilikler, güzel-
likler defteri, insanların yaptığı
iyiliklerin yazıldığı manevî defter.

evliya-i azime: büyük veliler.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.

hane: ev, mesken, beyt, ikamet
edilen yer.

hususî: özel.

ilhak: ilâve etme, ekleme, katma.

intişar: yayılma, dağılma, neşre-
lunma.

kudsi: mukaddes, yüce.

Lâhika: Risale-i Nur mektupları-
nın toplandığı eser.

manevî: manaya ait, maddî ol-
mayan.

mecmua: dergi.

medrese-i Nuriye: nur med-
resesi; Risale-i Nur'ların okun-
duğu yerler.

münasip: uygun.

müteessir: teessüre kapılan,
duygulanmış, etkilenmiş.

naşir: eser, neşreden, yayın-
layan, dağıtan.

Nur: Risale-i Nur.

rahmet-i İlâhiye: Allah'ın
sonsuz rahmeti, ilâhî rahmet.

refik: arkadaş, yoldaş, yol ar-
kadaşı.

Saniyen: ikinci olarak.

suret: biçim, tarz.

şakirt: talebe, öğrenci.

şerait: şartlar.

talebe: öğrenci.

taziye: baş sağlığı dileme, ya-
kını ölen kimseyi teselli etme.

tebliğ: bildiri, beyanname,
mesaj.

umum: hep, herkes.

ümitvar: ümitli, umutlu,
uman, ümidi olan.

vefat: ölüm.

ziyade: çok, fazla.

Hem size bundan evvel yazdığım mektuptaki şiddetli hiddetim ve dimağımdaki perişanîyet, şimdi tahakkuk etti ki, o kahraman kardeşimizin vefatı gününden başlamış. Hattâ o tesir, ihtiyarımı selb etmişti. Öleceğim diye hizmetçiye vasiyetimi söyledim. Demek, ikinci bir ruhüm hükmünde Hasan Feyzi, benim bedelime ölmüş ve ölüyor. Hattâ onun vefat mektubu, bütün bütün âdetime muhalif, bir buçuk saat elimde iken açamıyordum. Her neyse... Bütün bu elim acılara mukabil, inayet-i İlâhiye imdada geldi; hem kendimi, hem onu, hem Nurcuları mesrurane ruh u canımızla taziye içinde tebrik ettim. Bin barekâllah ve binler rahmetullah dedim, terhisini alkışladım.

Salisen: Merhum Hasan Feyzi'nin berzaha gitmesi ve vazifesi münhal kalması ve mekteplileri Nurlara sevk eden yüksek muallimlik ve mekteb-i fûnunda mütefenninlik sıfatları çok mekteplilere bir parlak nümune-i iktida olması cihetini teessüfle düşünürken, birden, aynı sistemde hem muallim, hem iki mahdumuyla Nurcu, hem Hasan namında, hem bu iki Hasan'lar gibi müstesna ve fedakâr bir muallim olan Ahmed Fuad'ı Nur dairesine girmeye vesile bulunan Dadaylı Hafız Hasan'ın üç sene-den beri hiç mektubunu almadığım ve halini ve Nurlara devamını bilemediğim halde, bir mektubunu aldım. Dedim: Bir Muallim Hasan gitti, yerine bir Muallim Hasan ve çok fedakâr diğer bir Muallim Ahmed geldi.

âdet: her vakit yapılan.
barekâllah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.
berzah: ruhların kıyamete kadar bekleyeceği, dünya ile ahiret arasındaki yer.
cihet: yön, sebep, vesile.
dimağ: akıl, şuur.
elim: şiddetli, çok dert ve ke-der veren.
evvel: önce.
fedakâr: kendini veya şahsı menfaatlerini hiçe sayan, fe-

da eden.
hükmünde: değerinde, yerinde.
ihtiyar: seçme, tercih, irade.
imdat: yardım.
inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.
mahdum: oğul, evlât.
mekteb-i fûnun: fen ilimleri okulu.
mektep: ilim, irfan öğrenilen yer, okul.
merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

mesrurane: sevinçli bir şekilde, sevinerek, memnun olarak.
muallim: ders veren, öğretmen.
mühalif: zıt, karşıt, aykırı.
mukabil: karşılık.
münhal: boş, açık; memur açığı olan.
mütefennin: fen bilgisi olan, fen âlimi.
Nur: Risale-i Nur.
Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirle-

rine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.
nümune-i iktida: örnek alınıp uyulacak tarzdaki nümune, uyulacak, tâbi olunacak örnek.
perişanîyet: perişanlık, karışık ve dağınık olma, acınacak halde bulunma.
ruh: can.
salisen: üçüncü olarak.
selb: ortadan kaldırma, iptal etme; olumsuzlaştırma.
sevk: yöneltme, gönderme.
tahakkuk: gerçekleşme, meydana gelme, olma.
taziye: baş sağlığı dileme, yakını ölen kimseyi teselli etme.
teessüf: üzülmeye, acı duyma.
terhis: izin verme, serbest bırakma, salıverme.
tesir: etki.
vasiyet: bir kimsenin öldükten sonra yapılmasını istediği şeyler için, sağlığında verdiği emir ve ısmarlama.
vefat: ölüm.
vesile: aracı, vasıta.

Aynı vakitte, hacca gidip yeni gelen Bolvadinli bir Hasan yanıma geldi, Nur dairesine girdi, Risaleleri aldı, tenvir etmeye başladı.

Üç dört saat sonra, Emirdağın bir Hüsrev'i ve Feyzi'si, çok hayırlı olan Tabib Hayri yanıma geldi. Dedi: "Buranın ehemmiyetli bir mektep muallimi Abdurrahman (bu muallim aynen Feyzi kadar Nura hizmet etti) Nurlara talebe olmak istiyor. Kabul etseniz, Asa'yı Mûsa'yı vereceğiz."

Dedim: "Veriniz."

Hem, o merhum Hasan Feyzi gibi az zamanda çok hizmet eden kardeşimiz Mustafa Osman'ın o günde gelen mektubunu gördüm ki, Kastamonu Lisesini kısmen bir cihette şerefliendiren ve şimdi darü'l-fünunu Nurlandırmaya çalışan mektepli Mustafa, Nur makinesi münasebetiyle Nurlara zarar gelmemek için matbuat kanununu hatırlatıp ihtiyatkârane muhaberesinden bahsediyor. **(HAŞİYE)**

Ben dedim: Hadsiz şükür olsun ki, bir muallim terhis edildi, onun bedeline iki Hasan ve iki Mustafa ve üç muallim ve bir çalışkan muallim, vazifeleri içinde Denizli kahramanının vazifesini görüyorlar. İşte bu hal işaret

HAŞİYE: Komünistliği, dinsizliği, anarşistliğin esaslarını neşreden bazı ceridelere matbuat kanunları ilişmediği halde, bu vatan ve milletin temel taşını muhafazaya pek tesirli bir surette hizmet eden *Zülfikar* ve *Asâ-yı Mûsâ* mecmualarının makinelerine nasıl ilişebilir ve neden ilişirler? Hakikaten hayret ediyorum.

bedel: bir şeyin yerini tutan, karşılık.
cihet: yön, görüş açısı.
dârülfünun: üniversite.
ehemmiyetli: önemli.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hâl: durum, vaziyet, keyfiyet; içinde bulunulan durum ve şartların bütünü.
ihtiyat: tedbirli hareket etme.

kısmen: kısmî olarak, bir kısım.
matbuat: basılmış şeyler, kitaplar, gazeteler, v.s.
mektep: okul.
merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.
muallim: ders veren, öğretmen.
muhabere: haberleşme.
münasebet: vesile, -dan do-

layı.

Nur: Risale-i Nur.

risale: kitap.

tabip: hekim, doktor.

talebe: öğrenci.

tenvir: bir şey hakkında bilgi verme, bir konu hakkında başkalarını aydınlatma.

terhis: izin verme, serbest bırakma, salıverme.

eder ki, nasıl Hafız Ali gitti, Denizlili onun yerine geldi, acısını unutturdu; öyle de, bir Hasan Feyzi gitti, yerine bir dârü'l-fünun gelecek, inşaallah acısını unutturacak.

Umum kardeşlerime selâm.

140

Evvelen: Kahraman Nazif'in ve hakikaten Nazif ruhunda ve sadakatinde kendi arkadaşlarının makine ile ve sair cihette Nura hizmetleri, bu memleketi cidden minnettar edecek bir vaziyettedirler. Cenab-ı Hak, onları muvaffak eylesin. Âmin. Hususan makinelerinin mahsulâtı hem zinetli, hem açık, hem sıhhatli (HAŞİYE) olmasından, büyük bir muvaffakiyettir. Cenab-ı Hak, Nazif'e çok Salâhaddin'ler, İbrahim'ler vermiş.

Benim kendi hattımla *Zülfikar*'ın başında bir parça yazımı istiyor. Gönderdiği yağlı dört sayfayı kendi yazımla bu rahatsızlığım zamanımda bizzat yazamadığımdan, ben söyleyip benim daimî kâtibim yazsın. Bazı kelimeleri ben yazacağım.

Nazif kardeşimizin hem İstanbul, hem İnebolu Nurcularının namına bayram ve yeni sene teberrükü hesabına gönderdiği maddî üç nevi teberrükü aldım. Onların

HAŞİYE: Bu defaki yirmi dört sahifede yalnız iki üç noktada (ج - ح) olmuş, başka yok. Birçok kelimesi noksan, manen anlaşılır; daha tamamına bakamadım.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.
bizzat: kendisi, şahsen.
cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.
cihet: yön, sebep, vesile.
daimî: sürekli, devamlı.
dârülfünun: üniversite.
evvelen: evvelâ, birinci, ilk olarak.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.
hatt: yazı, el yazısı.
hususan: bilhassa, özellikle.
inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.
kâtip: yazan, yazıcı.
maddî: madde ile alakalı, cismanî.
mahsulât: meydana gelen, elde edilen şeyler; meyveler,

ürünler.
minnettar: bir iyiliğe karşı teşekkür duygusu içinde olan.
muvaffak: başarmış, başarılı.
muvaffakiyet: başarma, başarılı olma.
nam: ad, isim, yerine.
nevi: çeşit.
Nur: Risale-i Nur.
Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirle-

rine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
sâir: diğer, başka, öteki.
selâm: baş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
sıhhat: sağlık, esenlik.
teberrük: bir şeyi bereket ve saadet vesilesi sayarak almak veya vermek.
umum: bütün.
vaziyet: durum.
ziynet: süs.

umumu namına âdetime muhalif olarak kabul ettim. Allah onlardan razı olsun, Âmin. Onların hatırı için kaide-mi kırdım. Ve manevî ve firdevsî olan Nur *Zülfikar*’ı ikinci Salâhaddin olan Küçük İbrahim’in namına ve ekseriyet-i mutlakası Sözlere’i gayet güzel bir surette yazan ve Nazif sadakatinde ve alâkasında bulunan kardeşimiz Mustafa Osman’ın umum Safranbolu Nurcuları namına gönderilen iki mecmuayı da beraber aldık. Cenab-ı Hak, *Zülfikar*’ın ve o iki mecmuanın harfleri adedince onların, İbrahim ve Mustafa ve İzzet ve refiklerinin ve yardımcı-larının defter-i a’maline hasenatlar yazsın ve her harfine mukabil yüz rahmet eylesin. Âmin.

Hakikaten Mustafa Osman, ehemmiyetli ve çok gayretli iki cenah buldu. Nazif’in, Salâhaddin’i ve İbrahim’i gibi, muallim Ahmed Fuad’ı ve darü’l-fünundaki Mustafa Oruç’u bulmuş; o iki cenahla, inşaallah Nur hizmetinde çok iş görecektir. Hattâ Mustafa Oruç’la muallim Ahmed Fuad gibi zatların bu sırada tesirli bir surette hizmet-i Nuriyeye geçmeleri, Denizli kahramanı Hasan Feyzi’nin vefat acısını bir derece izale ediyorlar. Küçük İbrahim, Nazif’e ikinci bir Salâhaddin hükmüne geçip çoluk çocuğuyla, kardeşiyle ve refikasıyla Nura ve maki-neye pek ciddi çalışması, mektubunda namları bulunan Salih ve Gülcü Hüseyin ve Osman ve Zühtü ve İzzet ve Ömer ve sair oradaki Nurcuların sebatkârâne, sarsılma-dan Nur hizmetinde terakki etmeleri bizleri çok mesrur ettikleri gibi, bu memleketi de ileride çok minnettar

âdet: her vakit yapılan.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

cenah: kanat, taraf, kısım.

ciddi: gerçek olarak, hakikaten.

dârülfünun: üniversite.

defter-i a'mal: insanların işlediği ve yaptığı şeylerin kaydedildiği defter; amellerin defteri.

ehemmiyetli: önemli.

ekseriyet-i mutlaka: mutlak çoğunluk.

firdevsî: Cennet bostanı misali.

gayet: son derece.

hakikaten: hakikat olarak, doğrusu, gerçekten.

hasenat: iyi ameller, iyi işler, hayırlar.

hizmet-i Nüriye: Nur hizmeti, Ri-

sâle-i Nur için çalışma.

hükmüne: yerine, değerine.

inşaallah: "Allah izin verirse" manasında kullanılan bir dua.

izale: zevale erdirmeye, yok etmeye.

kaide: usul, kural, erkân, nizâm, düzen, yol.

manevî: maddî olmayan, içe ait, mana ile ilgili.

mecmua: "Risale-i Nur" parçalarından her biri.

mesrur: sevinçli, memnûn.

minnettar: bir iyiliğe karşı te-

sekkür duygusu içinde olan.

muallim: ders veren, öğretmen.

muhalif: zıt, karşıt, aykırı.

mukabil: karşılık.

nam: ad, isim, yerine.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bedüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

rahmet: şefkat, merhamet, bağışlama ve esirgeyicilik.

razı: rıza gösteren, hoşnut olan.

refik: arkadaş, yoldaş.

refika: kadın eş, kar.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

sâir: diğer, başka, öteki.

sebat: sözündü durma, kararlı olma, azimlilik.

suret: biçim, tarz.

terakki: ilerleme, gelişme.

umum: hep, bütün, cümle, herkes.

vefat: ölüm.

zat: kişi, şahıs, fert.

edecekler. Maşaallah, İnebolu, küçük bir Isparta ve tam bir medrese-i Nuriye olduğunu ispat ettiler.

Saniyen: Nurs Köyü ve Nursî lâkabımla ve Nurlarla münasebetdar üniversite mektebinin pek gayretli bir Nurusu ve bir Abdurrahman ve bir Salâhaddin kabiliyetinde Mustafa Oruç'a evvelce eski harfle gönderdiğimiz mecmualardan sonra, yeni harfle sekiz dokuz parçayı da, onun istemesi ve "Üniversite talebeleri çok muhtaç ve müştakdır" demesi üzerine gönderdik. Fakat o genç şakirdin tecrübesi az olmasından, Nurların himayesine kâfi gelmediğinden ve lâıyk ellere vermek ve muattal kalmamak için, Nur Şakirtleri, hususan İstanbul'a yakın olan veya uğrayan veyahut İstanbul'un içinde bulunanlar, Nurun neşir ve himayesinde ona yardım etmek lâzımdır.

Salisen: Denizli'nin bir manevî kahramanı merhum Hasan Feyzi'nin (r.h.) Isparta kahramanı merhum Hafız Ali'nin (r.h.) yanına gitmesi gerçi bizi çok müteessir ediyor; fakat onun gayet has bir talebesi ve Nur'un halis bir şakirdi Sıddık Muharrem'in dediği gibi deriz:

O, bir cihette, ölmemiş; belki vazifesini acele bitirmiş, âlem-i berzaha istirahat için gitmiş, terhis edilmiş. Hafız Ali ile beraber, manen, şefaathleriyle ve bıraktıkları tesirli Nur hakkındaki eserleriyle yardım ediyorlar, yine manen Nura çalışıyorlar. Elbette manevî şehit hükmünde olmalarından, Meyve'nin On Birinci Meselesindeki ilm-i nahiv talebesinin kendini medresede bildiği gibi, Hafız

münasebettar: ilgili, alâkalı.
müştak: arzulu, fazla istekli, istiyak gösteren.
müteessir: teessüre kapılan, duygulanmış, etkilenmiş.
neşir: yayma, yayım, herkese duyurma.
Nur: Risale-i Nur.
Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.
salisen: üçüncü olarak.
saniyen: ikinci olarak.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.
şakirt: talebe, öğrenci.
şefaath: birinden başkasının kusurlarının veya suçunun bağışlanmasını dileme.
şehit: vatan, bayrak, inanç gibi yüce değerler uğrunda ölen Müslüman kimse.
talebe: öğrenci.
terhis: izin verme, serbest bırakma, salıverme.

âlem-i berzah: ruhların kıyamete kadar kalacakları âlem; kabir âlemi.
cihet: görüş, görüş açısı.
evvelce: daha önce.
gayet: son derece.
gerçi: her ne kadar...
halis: her amelini, yalnız Allah rızası için işleyen.
himaye: koruma, muhafaza etme.
hususan: bilhassa, özellikle.
hükmünde: değerinde, yerinde.

ilm-i nahiv: gramer ilmi, dil bilgisi.
ispat: delil göstererek iddiayı sağlamlaştırma.
istirahat: dinlenme, rahatlatma.
kabiliyet: iktidar, liyakat.
kâfi: yeter, kâfi gelir.
lâyık:
manen: mana bakımından, manaca.
manevi: maddî olmayan, içe ait, mana ile ilgili.
manevî: manaya ait, maddî

olmayan.
maşaallah: Allah nazardan saklasın, ne güzel, Allah korusun.
mecmua: "Risale-i Nur" parçalarından her biri.
medrese: ders okutulan yer.
medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.
merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.
mesale: konu.
muattal: kullanılamaz olma.

Ali ile Nur hakikatlerinin müzakeresi ve vefat eden Nurcuların dairesinde meşgul olmalarını, merhamet-i İlâhiyeden kuvvetle ümitvarız. İnşaallah, Cenab-ı Hak, onun vazifesini dünyada gördürecek, Nur dairesinde çok Hasan Feyzi'leri yetiştirecek. (HAŞİYE)

Yalnız o mübarek kardeşimiz, benim gibi resmî ilaçlardan çekinmediği için bir sehivdir. Ben ondan ziyade ıztırapta iken, “Nurcuların duası yeter” diye maddî ilaçları aramadım ve hastalık hakkında kimsenin fikrini alıp evham etmedim. O merhum kardeşimiz, bu noktada bana muvafakate muvaffak olamamış. Nurlar hakkında parlak fıkralarında, bu biçare kardeşine kendini kurban etmeye söz verdiğinden ve Nur vazifesini acele yapmasıyla istirahat âlemine gitti. Ben, hem onun akrabasını, hem Muharrem gibi kıymetli, ciddi talebelerini ve Denizli ve civarı Nurcularını tekrar taziye edip, bizler gibi onlar da o merhumu hasenatlarına hissedar ederek hasenat cihe-tinde ölmemiş gibi, defter-i hasenatına haseneler yazdır-sınlar diyerek umum onlara binler selâm ve ona binler rahmet deriz.

HAŞİYE: Bu merhum kardeşimizin Nura ait müteaddit vazifelerini tamamen görecektir ve şakirtlerin tensibiyle ve meşveretiyle intihap edilecek bir yeni kahraman bulununcaya kadar o vazifeleri taksimül'l-a'mâl suretinde herbir şakirt bir vazifesini yapmaya başlasın. Demirbaş Ali Osman, bu vazife İsparta'da sana düştü. Hem oradaki kardeşlerin meşveretiyle, onun yeri boş kalmamak için Nurla onun gibi çok alâkadar birisi, şimdilik Denizli Hüsrev'i vaziyetini alsın. Ona hediye ettiğim takkeyi muhafaza etsin-tâ hakiki sahip çıkasıya kadar.

âlem: dünya, cihan.

biçare: caresiz, zavallı.

ciddi: gerçek olarak, hakikaten.

cihet: yön, sebep, vesile.

civar: çevre, yöre, etraf.

defter-i hasenat: iyilikler, güzel-likler defteri, insanların yaptığı iyiliklerin yazıldığı manevî defter.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.

hakikat: gerçek, doğruluk.

hasenat: iyi ameller, iyi işler, hayırlar.

hasene: hayırlı amel, Allah rızasına uygun iş.

hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.

ıstırap: üzüntü veren bir durumun meydana getirdiği kuvvetli acı, aşırı elem, azap, sıkıntı.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

istirahat: dinlenme, rahatlatma.

maddî: madde ile alakalı, cismanî.

merhamet-i İlâhiye: Allah'ın merhameti.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

muvafakat: uyma, uyuşma, uygunluk.

muvaffak: başarmış, başarılı.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

müzakere: bir iş hakkında konuşma, karşılıklı fikir söyleme, danışma, görüşme.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bedüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

rahmet: şefkat, merhamet, bağışlama ve esirgeyicilik.

resmî: çok ciddi, çok sert.

sehiv: hata, yanlışlık.

selâm: banş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

talebe: öğrenci.

taziye: baş sağlığı dileme, yakını ölen kimseyi teselli etme.

umum: bütün.

ümitvar: ümitli, umutlu, uman, ümidi olan.

vefat: ölüm.

ziyade: fazla, fazlasıyla.

Rabian: Bir zaman bin kalemle Nurlara çalışan Sa-
va kahramanlarından ve Nurun ehemmiyetli şakirtlerin-
den Mustafa Yıldız'ın hüdhüd-misal kuşu hüdhüd-ü Sü-
leymani nev'inde Nur işleri hakkında harika vaziyetleri
göstermek acip değil, çok emsali var. Kuşların Nurlarla
alâkadarlıkları, çok hadiselerle tahakkuk etmiş.

Hapishanede, hakikaten şahsıma ve Nurcuların ittiha-
dına ve mahpusların Nurcularla tevafukuna unutulmaya-
cak derecede Hilmi ile hizmet eden ve memleketinde
hapisten evvel ve sonra kahramanane çalışan ve ismine
tam mutabık Sadık Beyin, akrabasıyla, validesiyle tebri-
kine ve benim namıma orada kurban kestiğine mukabil,
bin barekâllah ve maşaallah deriz. Ve onunla Risale-i
Nur'a hem talebe ve bize selâm gönderen Salih oğlu Os-
man'a hem selâm ederiz, hem Nur dairesinde kabul
edildi deriz.

141

1 يُوْزَنُ مِدَادُ الْعُلَمَاءِ بِدِمَاءِ الشَّهْدَاءِ
2 مَنْ تَمَسَّكَ بِسُنَّتِي عِنْدَ فُسَادِ أُمَّتِي فَلَهُ أَجْرُ مِائَةِ شَهِيدٍ

Bu iki hadis-i şeriften alınan bir ilhamla, Risalei Nur'u
yazmanın dünyevî ve uhrevî pek çok faydalarından,
Risale-i Nur'da beyan edilen ve şakirtlerinin tecrübele-
riyle tasdik edilen yalnız birkaç tanesini beyan ediyoruz.

leyman zamanında, Hicaz ile Ye-
men arasında bulunan ve Sabâ
denilen ülkede kraliçe olan ve
güneşe tapan Belkis ile Süleyman
arasında haberleşmeye vesile
olan kuşun ismi.

ilham: içe, gönüle doğma, kalbe
gelme, gönle doğan şey.

ittihat: birleşme, birlik oluşturma.

kahramanane: kahramanca, yi-
ğitçe, cesurca.

mahpus: hapsedilmiş olan, tu-
tuklu.

maşaallah: Allah nazardan sakla-
sın, ne güzel, Allah korusun.

misal: eş, benzer.

mukabil: karşılık olarak, karşılı-
ğında.

mutabık: uygun.

nam: ad, isim, yerine.

nev: cins.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nur-
sî'nin eserlerine ve fikirlerine ta-
raftar olan, Risale-i Nur'ları oku-
yup neşreden kimse.

rabian: dördüncü olarak.

selâm: banış, rahatlık, selamet ve
esenlik dileme.

şakirt: talebe, öğrenci.

tahakkuk: gerçekleşme, kesin-
leşme.

talebe: öğrenci.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tevafuk: uyma, uygunluk, birbiri-
ne denk gelme.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

valide: ana, anne.

vaziyet: durum.

1. Âlimlerin mürekkebiyle şehidlerin kanı denk tutulur. (Keşfü'l-Hâfâ, 2:400, hadis no: 3281.)

2. Kim benim ümmetimin bozulduğu bir zamanda sünnetime sarılırsa, ona yüz şehid sevabı verilir. (Müntehabât-İ Kenzü'l-Ummal, 1:100.)

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

alâkadar: ilgili, ilişkili.

barekallah: Allah mübarek
etsin, hayırlı ve bereketli ol-
sun.

beyan: açıklama, bildirme,
izah.

dünyevî: dünyaya ait.

ehemmiyetli: önemli.

emsal: eşler, benzerler.

evvel: önce gelen, önceki.

hâdis: olay.

hadis-i şerif: Peygamberimiz-
den aktarılan sözlerin genel
adı.

hakikaten: doğrusu, gerçek-
ten.

hüdhüd: bir kuş ismi, çavuş

kuşu veya ibibik denilir, (Hz.
Süleyman'ın zamanında, Hi-
caz ile Yemen arasındaki Sa-
bâ nam yerde melike olan ve
güneşe tapan Belkis ile Süley-
man Aleyhisselâm arasında
muhabereye vesile olduğun-
dan meşhur ve mübarektir).

Hüdhüd-i Süleymanî: Hz. Sü-

BEŞ TÜRLÜ İBADET:

1. En mühim bir mücahede olan ehl-i dalâlete karşı manen mücahede etmektir.
2. Üstadına neşr-i hakikat cihetinde yardım suretiyle hizmet etmektir.
3. Müslümanlara iman cihetinde hizmet etmektir.
4. Kalemle ilmi tahsil etmektir.
5. Bazan bir saati bir sene ibadet hükmüne geçen, tefekkürî olan bir ibadeti yapmaktır.

BEŞ TÜRLÜ DE DÜNYEVİ FAYDASI VAR:

1. Rızıkta bereket.
2. Kalbde rahat ve sürür.
3. Maişette suhulet.
4. İşlerinde muvaffakiyet.
5. Talebelik faziletini almakla bütün Risale-i Nur talebelerinin has dualarına hissedar olmaktır.

KALEMLE NUR'LARA HİZMET VE SADAKATLE TALEBESİ OLMANIN İKİ MÜHİM NETİCESİ VARDIR:

1. Âyât-ı Kur'âniyenin işaretiyle, imanla kabre girmek.
2. Bütün şakirtlerin manevî kazançlarına, Nur daire-
sindeki şirket-i maneviye sırrıyla, umum onların hasenatlarına hissedar olmaktır.

ayet-i Kur'âniye: Kur'ân'ın ayeti.
bereket: mübareklik, bolluk, saadet.
cihet: yön, sebep, vesile.
dünyevi: dünyaya ait.
ehl-i dalâlet: dalâlet ehli; yoldan çıkanlar, azgın ve sapkın kimseler.
fazilet: değer, meziyet, iman ve irfan itibarıyla olan yüksek derece.
hasenat: iyi ameller, iyi işler, hayırlar.

hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.
hükmüne: yerine, değerine.
iman: inanç, itikat.
maişet: geçinme, geçinme için lüzumlu bulunan maddeler.
manen: mana bakımından, manaca.
manevî: maddî olmayan, içe ait, mana ile ilgili.
muvaffakiyet: başarma, ba-

şarılı olma.
mücahede: savaşıma, mücadele, uğraşıma, çaba, gayret.
mühim: lüzumlu, gerekli.
neşr-i hakikat: hakikatın neşri, doğruyu yaymak.
Nur: Risale-i Nur.
rızık: Cenab-ı Hak tarafından verilen.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
sır: gizli hakikat.
suret: biçim, şekil, tarz.

sühulet: kolaylık.
sürür: sevinç, mutluluk.
şakirt: talebe, öğrenci.
şirket-i manevî: manevî şirket, manevî ortaklık.
tahsil: ilim öğrenme, bilgi edinme, öğrenim.
talebe: öğrenci.
tefekürî: yaratılış hikmetlerini düşünme.
umum: bütün.
Üstat: öğretici, öğretmen.

Hem bu talebesizlik zamanında, melâikelerin hürmetine mazhar olan **(HAŞİYE 1)** talebe-i ulûm-u diniye sınıfına dahil olup âlem-i berzahta—talihi varsa, tam muvaffak olmuşsa—Hafız Ali ve Meyve’de bahsi geçen meşhur talebe gibi; şüheda hayatına mazhar olmaktadır.

142

Makineyle çıkan mecmuaların başında yazılacak fıkra şudur:

Risale-i Nur’un bütün eczalarını iki sene hem Ankara, hem Denizli mahkemeleri ve ehl-i vukufu tetkikten sonra hem beraatimiz, hem umum Risale-i Nur eczalarını bana teslim müttefikan karar vermelerine binaen, neşirlerine bir mani yoktur. Bana verilen Risale-i Nur’dan birisi, bu mecmuanın eczalarıdır.

Isparta’da hem mekteplerde, hem camilerde din lehindeki icraatlar, Zülfikar’ın manevî fütuhâtı sayılabilir. İnşaaallah, Isparta nasıl Nurların medresesi olmuş, başka vilâyetlere de ders veriyor; inşaallah şeair-i İslâmiyede de birinci hüsn-ü misal ve nümune-i imtisal olacak. **(HAŞİYE 2)**

HAŞİYE 1: Bazı ehl-i keşfin katî müşahedesiyle sabittir.

HAŞİYE 2: Ehl-i siyasete hiç bakmadığım halde, bugün tesadüfen kulağıma girdi ki, bazı camileri kaldırmak için bir mecliste, bir kısım dinsiz mebuslar çalışmışlar. Aynı vakitte beni tesmim (zehirlendirmesi) ve Hasan Feyzi’nin ölüm hastalığı tesadüfe benzemiyor. Bu üç suikast aynı zamanda birbirleriyle alâkadar görünüyor. İkişi şimdilik akîm kaldı, birisi bir kahramanı aldı.

âlem-i berzah: ruhların kıyamete kadar kalacakları âlem; kabir âlemi.

bahis: konu.

beraat: suçsuzluğun sabit olması.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

dâhil: içinde, içeri girmiş.

ecza: cüz’ler, parçalar, kısımlar.

ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.

fütuhât: fethetmek, yayılma.

hürmet: şeref; saygı.

hüsn-i misal: güzel örnek.

icraat: işler, yapılan, tatbik edilen işler, uygulanan şeyler.

inşaaallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.

leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mâni: meneden, engel olan.

mazhar: nail olma, şereflenme.

mecmua: “Risale-i Nur” parçalarından her biri.

mecmua: dergi.

medrese: yüksek mektep, üniversite.

mektep: okul.

melâike: melekler.

muvaffak: başarmış, başanlı.

müttefikan: ittifak ederek, hep beraber, birlikte.

neşir: yayma, yayım, herkese duyurma.

nümune-i imtisal: örnek alınacak şekildeki nümune, örnek nümune.

şeair-i İslâmiye: İslâma ait işaretler, İslâma sembol olmuş iş ve ibadetler.

şüheda: şehitler.

talebe: istekliler, talep edenler.

talebe-i ulûm-i diniye: dini ilimleri okuyan talebeler.

talih: şans, kısmet.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

umum: bütün.

vilâyet: il.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bu şiddetli maddî ve manevî kışın, sıkıntılı maddî ve manevî hastalığı vaktinde dünyadan mufarakat ve pek çok alâkadar olduğum Nurcu kardeşlerimden iftirak ihtimalinden gelen elemeler beni sıkarken, birden Sıddık Süleyman, Nur Santralı Sabri, umum o havalideki kardeşlerim namına ve nesebî akrabalarımın da hesabına, Abdülmecid ve Abdurrahman manasında buraya geldiler. Cenabı Hakka şükrediyorum, onların gelmesi, bir panzehir hükmünde bana ilâç oldu. Ben de buradaki âdetime muhalif olarak ne olursa olsun yanıma davet ettim, geldiler. İki üç saat kadar tam bütün meraklarımı, hususan Barla'daki dostlarımın hallerini anlamakla, Barla'daki eski zamanıma mesrurane bir seyahat-ı manevîye-i hayalî yaptık. Ondan bir ferah, bir inşirahla elim sıkıntılarım zail oldu. Onları bir iki gün burada bırakmak isterdim. Fakat bu fena zaman ve buranın evhamlı vaziyeti müsaade etmedi. Bu iki kardeşimizi, umumunuzun hesabına kabul ettim. Ve kendime bedel, umumunuza iki canlı mektup olarak gönderdim.

Saniyen: İkinci gün, çok ziyade merak ve alâka peyda ettiğim darü'l-fünun gençlerinin, üniversite talebelerinin namına, şimdiden, dokuz tane hakikî Nurcu ve küçük Salâhaddin'ler ve Abdurrahman'lar nevinde darü'l-fünunun tenvirine ciddî çalıştıklarını bildiren bir mektup aldım. O küçük Abdurrahman'lar ise, Mustafa

âdet: her vakit yapılan.

alâka: ilgi, ilişki, bağ.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münase-

betli, bağlı.

aziz: değerli.

bedel: bir şeyin yerini tutan, karşılık.

ciddi: gerçek olarak, hakikaten.

dârülfünun: üniversite.

elem: dert, üzüntü, maddî-manevî ızdırap.

elim: şiddetli, çok dert ve keder veren.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

evvelâ: öncelikle.

ferah: gönül açıklığı, sevinç, sevinme.

hakikî: doğru, gerçekten.

hâl: tavır, davranış, tutum.

havalı: bölge, etraf, çevre, civar.

hayali: hayalle ilgili, gerçek olmayan.

husususan: bilhassa, özellikle.

hükmünde: değerinde, yerinde.

iftirak: hicran, ayrılık.

ihtimal: olabilirlik, bir şeyin ola-

bilmesi mümkün olma, gerçekleşebilirlik.

inşirah: ferahlama, göğsün açılıp sevinç ve huzura kavuşturulması, rahatlama.

maddi: madde ile alakalı, cismanî.

manevî: maddî olmayan, içe ait, mana ile ilgili.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

mesrurane: sevinçli bir şekilde, sevinerek, memnun olarak.

mufarakat: terk etme, terk edip gitme, bırakma.

muhalif: zıt, karşıt, aykırı.

müsaade: izin, elverişli, uygun olma durumu.

nam: ad, isim, yerine.

nesebî: soy ile ilgili, soyu ile alakalı, soy sopa ait.

nev: tür, çeşit.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden

kimse.

panzehir: zehirin tesiri giderme özelliği olan madde.

Saniyen: ikinci olarak.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

talebe: öğrenci.

tenvir: nurlandırma, aydınlatma, ışıklandırma.

umum: bütün.

vaziyet: durum.

zail: sone eren, yok olan.

ziyade: çok, fazla.

Oruç, Konyalı Ziya ve Sabri'nin mahdumu Feyzi ve Ba-haeddin, Abdurrahim ve Kastamonulu Ömer ve Aziz ve Şükrü ve Sabri gibi ciddi genç Nurcular Nurlara sahip olmaları, merhum biraderzadem Abdurrahman ve Fuad yeniden on tane olarak dünyaya gelip vazifei Nuriyeye başlaması gibi beni hem sevindirdi, hem hastalığımı da hafifletirdi.

Salisen: Zülfikar'ın makineyle hitama yaklaşması, Nurcular, belki bütün memleket için bir saadettir. Bu sadeti elden kaçırmamak için, ne kadar ihtiyatlı tedbirler varsa yaparsınız. Eğer, farz-ı muhal olarak— inşaallah olmaz—*Âyetü'l-Kübra*'ya yapılan tecavüz gibi bir arama olsa, bütün nüshalar tecavüze maruz kalmasın. Gerçi şimdi tecavüz etmezler ve edemezler; belki müsâlâhaya çalışıyorlar. Fakat gizli zındıklar, kendilerini istikbalin lâ-netinden kurtarmak için elbette bahaneler arıyorlar ve hüküm ellerinde bulunanları aldatıyorlar. Onun için, hıfz ve inayeti İlâhiyeye tam itimad ederek ihtiyat edilmeli. İnşaallah *Zülfikar* kendini tecavüzden muhafaza edecek ve mütecavizlerin başını dağıtacak veya imana getirecek.

144

Aziz, sıddık kardeşim ve bu fâni dünyada hamiyetli ve ciddi bir arkadaşım,

Evvelâ: Bütün dostlarım ve hemşehrilerimden en ziyade zatınız ve bazı Erzurumlu zatlar, benim bu

aziz: yüksek dereceli, çok değerli.
bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
biraderzade: kardeş çocuğu, yeğen.
ciddi: gerçek olarak, hakikat.
evvelâ: öncelikle.
fâni: ölümlü, geçici.
farz-ı muhal: imkânsız farz etme, olmayacak bir şeyi olacmış gibi düşünme.

gerçi: her ne kadar...
hamiyet: millî onur ve haysiyet.
hemşehri: aynı şehirli, aynı memleketti.
hıfz: koruma, muhafaza etme, himaye etme.
hitam: son, nihayet.
ihtiyat: tedbirli hareket etme.
inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.
inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

istikbal: gelecek, gelecek zaman, ati.
itimad: dayanma, güvenme.
lânet: fena, kötü, uğursuz.
mahdum: oğul, evlât.
maruz: bir şeyin etkisi ve tesiri altında bulunma.
merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.
muhafaza: koruma.
müsâlâha: barışma, anlaşma, sulh.
mütecaviz: tecavüz eden, saltaşan, saldıran; sarkıntılık

eden.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

nüsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.

saadet: mutluluk, kutluluk, bahtıyarlık, mes'ut olma.

salisen: üçüncü olarak.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

tecavüz: saldırma, sınırını aşma.

tedbir: önlem, yol, çare.

vazife-i Nuriye: Risale-i Nur vazifesi, hizmeti.

zat: kişi, şahıs, fert.

zındık: Allah'a ve ahirete inandırmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

ziyade: çok, fazla.

işkenceli ve mazlumiyet hâletimde şefkatkârane ciddi alâkadarlığınıza ve imdadıma fikren koşmanıza cidden çok minnetdarım; ahir ömrüme kadar unutmayacağım. Size bin maşaallah ve barekâllah derim.

Saniyen: Mesleğime ve Risale-i Nur'dan aldığım dersime bütün bütün muhalif olarak ve on seneden beri fâni dünyanın geçici, ehemmiyetsiz hâdiselerine bakmak olan bir düstur-u hayatıma da münafi olarak, sırf senin hatırın ve merak ettiğin ve bu defaki uzun mektubun için vaziyetime ve zalimlerin işkencelerine ait birkaç maddeyi beyan edeceğim.

Birincisi: Otuz sene evvel Darü'l-Hikmet azası iken, birgün, arkadaşımızdan ve Darü'l-Hikmet azasından Seyyid Sadeddin Paşa dedi ki:

“Kat’î bir vasıta ile haber aldım; kökü ecnebîde ve kendisi burada bulunan bir zındıka komitesi, senin bir eserini okumuş. Demişler ki: ‘Bu eser sahibi dünyada kalsa, biz mesleğimizi (yani zındıkayı, dinsizliği) bu millette kabul ettiremeyeceğiz. Bunun vücudunu kaldırmalıyız’ diye senin idamına hükmetmişler. Kendini muhafaza et.”

Ben de “¹ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ”, ecel birdir, tagayyür etmez” dedim.

İşte bu komite, otuz sene, belki kırk seneden beri hem tevessü etti, hem benimle mücadelede herbir desiseyi istimal etti. İki defa imha için hapse ve on bir defa da

ahir: son.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

aza: üye.

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

cidden: ciddi olarak, gerçek olarak.

ciddî: gerçek olarak, hakikaten.

desise: hile, oyun, aldatmaca.

düstur-i hayat: hayat kanunu, hayat kaidesi.

ecel: her canlının Allah tarafından takdir edilen ölüm vakti.

ecnebi: yabancı, başka milletten olan.

ehemmiyetsiz: önemsiz.

fâni: ölümlü, geçici.

fikren: fikir ile, düşünerek, zihnen.

hâdis: olay.

hâlet: hâl, suret, keyfiyet.

hüküm: karar, emir, bir konu, iş veya kimse hakkında verilen karar.

imdat: yardım.

imha: ortadan kaldırma, mahvetme.

istimâl: kullanma.

1. Allah’a tevekkül ettim.

kat’î: kesin, şüpheye ve te-reddüde mahal bırakmayan.

komite: kötü bir maksat için toplanmış topluluk, cemiyet.

maşaallah: Allah nazardan saklasın, ne güzel, Allah korusun.

mazlumiyet: mazlumluk, zulüm görmüşlük.

meslek: tutulan yol, sülûk edilen yer.

minnettar: bir iyiliğe karşı teşekkür duygusu içinde olan.

muhafaza: koruma.

muhalif: zıt, karşıt, aykırı.

mücadele: savaşıma, çatışma, kavgâ.

münâfi: zıt, muhalif, uymaz, aykırı.

saniyen: ikinci olarak.

şefkatkârâne: şefkatli ve merhametli bir şekilde.

tagayyür: değişme, başkalaşma.

tevekkeltü-alellah: Allah’a tevekkül ettim, dayandım.

tevessü: genişleme, yayılma.

vasıta: aracı.

vaziyet: durum.

zalim: zulmeden, haksızlık eden, acımasız ve haksız davranan.

zındıka: dinsizlik, inançsızlık.

beni zehirlemeye çalışmışlar (şimdi on dokuz defa oldu). En son dehşetli plânları, sabık Dahiliye Vekilini ve Afyon'un sabık Valisini, Emirdağının sabık kaymakam vekilini aleyhime sevk etmeleriyle, resmî hükûmetin nüfuzunu bütün şiddetiyle aleyhimde istimal etmeleridir. Benim gibi zayıf, ihtiyar, merdumgiriz, fakir, garip, hizmete çok muhtaç bir biçareye o üç resmî memurlar, aleyhimde öyle bir propaganda ve herkesi korkutmak o dereceye gelmiş ki, bir memur bana selâm etse, haber aldıkları vakitte değiştirdikleri için, casusluktan başka hiçbir memur bana uğramadığını ve komşularımın da bazıları korkularından hiç selâm etmediklerini gördüğüm halde, inayet ve hıfz-ı İlâhî bana bir sabır ve tahammül verdi. Emsalsiz bu işkence, bu tazyik, beni onlara dehalete mecbur etmedi.

İkincisi: Belki tahattur edersin, Ankara'da, divanı ri-yasetinde Mustafa Kemal'le münakaşa zamanında, ona karşı dedim: "Namaz kılmayan haindir, hainin hükmü merduttur." Yüzüne şiddetli mukabele ettiğim halde bana karşı ihanet ve hakarete cesaret edemediği halde, burada küçük bir zabıt ve bir çavuş, o ihaneti ve hakareti yaptılar. Maksatları beni hiddete getirip bir mesele çıkarmak olmasından, hıfz ve inayet-i İlâhiye bana sabır ve tahammül verdi.

Üçüncüsü: İki sene, iki mahkeme, ellerinde tetkik edilen bütün Risale-i Nur eczalarında kanunca bir vesile

aleyh: ona karşı, onun üzerine.

biçare: çaresiz, zavallı.

casus: çeşitli konularda sır mahiyetindeki şeyleri öğrenip başkalarına bildiren kimse.

çavuş: çavuş, onbaşıdan sonra gelen ve görevi manga komutanlığı olan erbaş rütbesi.

dehalet: girme, birinin himaye ve merhametine sığınma.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

divan-ı ri-yaset: reislik, baş-

kanlık makamı.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

emsalsiz: benzersiz.

garip: gurbette, kendi memleketinin dışında bulunan, yabancısı.

hain: hiyanet eden, arkadan vuran.

hakaret: saygı göstermeme, alçak görme, aşağılama.

hıfz: himaye etme.

hıfz-ı İlâhî: Allah'ın koruması.

hiddet: öfke, kızgınlık.

hüküm: emir, buyruk, kumanda, nüfuz.

ihanet: hainlik, kötülük etme.

inayet: yardım, ihsan, lütuf.

inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.

istimâl: kullanma.

ışkence: bir kimseye verilen maddî-manevî sıkıntı, eziyet.

merdut: reddedilmiş, geri çevrilmiş.

merdumgiriz: insanlardan sıkılan, kalabalıktan hoşlanmayıp yalnızlık isteyen.

mesele: anlaşmazlık.

mukabele: karşılık verme, karşılama.

münakaşa: tartışma.

nüfuz: geçerli olma, işleme.

propaganda: bir inanç, düşünce, doktrin v.b. ni başkalarına tanıtmak, benimsetmek amacıyla güden ve çeşitli vasıtalarla yapılan faaliyet.

resmî: devlet adına olan.

sabık: geçen, geçmiş, olmuş.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sevk: ulaştırma, yöneltme.

tahammül: zora dayanma, kötü ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma.

tahattur: hatıra gelmek, hatırlamak.

tazyik: sıkıntı verme, baskı yapma.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

vesile: bahane, sebep.

zabıt: subay.

bulamayıp ^(HAŞİYE) bizi ve Risalei Nur'u beraat ettirdikten sonra, zındıka komitesi, münafık bazı memurları vesile ederek, merkez-i hükûmette resmî bir plân çevirip beni bütün bütün hilâf-ı kanun olarak bütün dostlarımdan ve talebelerimden tecrit ve sıhhat ve hayatım noktasında en fena bir yerde, beni nefy etmek namı altında, haps-i münferid ve tecrid-i mutlak manasında beni Emirdağına gönderdiler. Şimdi tahakkuk etmiş ki, iki maksatla bu muameleyi yapıyorlar.

Birisi: Eskiden beri ihaneti kabul etmediğimden, beni o surette hiddete getirip bir mesele çıkararak mahvıma yol açmaktı. Bundan birşey çıkaramadıkları için, zehirlendirmek vasıtasıyla mahvıma çalıştılar. Fakat inayet-i İlâhiye ile, Nur Şakirtlerinin duaları tiryak gibi, panzehir gibi ve sabır ve tahammülüm tam bir ilâç gibi o plânı akim bıraktı, o maddî ve manevî zehrin tehlikesini geçirdi. Gerçi hiçbir tarihte, hiçbir hükûmette bu tarzda işkenceli zulümler, kanun namına, hükûmet namına yapılmadığı halde, damarlarıma dokunduracak tarzda mütemadiyen tarassutlarla herkesi ürkütmekle beni hiddete getiriyordu. Fakat birden kalbime ihtar edildi ki, bu

HAŞİYE: Ya hiçbir cihetle hiçbir kanun, hatta onların bazı keyfî kanunları bize ve Risale-i Nur'a ilişmiyorlar; veyahut şimdiki bazı kanunları iliştiği halde, koca adliyeler ve üç büyük mahkemeler, istikbalde gelecek şiddetli nefret ve lânetten çekinmek için Nurun ve bizim mahkûmiyetimize cesaret edemeyip ittifakla umumumuzun beraetine ve bütün Risale-i Nur'un iadesine karar verdikleri; ve--ellerindeki kanun onlara siper olabilir--dağ gibi kuvvetli adliyeler çekindiği halde, muvakkat bir makam alan gaddar şahsiyetler bu zulmü yapmaları, elbette semâvâtı ve arzı kızdırıyor; daha hiddetime lüzum kalmıyor.

akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.

beraat: Suçsuzluğun sabit olması.

fenâ: kötü iyi olmayan, uygunsuz (olan).

Gerçi: her ne kadar...

haps-i münferit: tek başına olan hapis.

hiddet: öfke, kızgınlık.

hilâf-ı kanun: kanuna ters, kanun dışı.

ihanet: hainlik, kötülük etme.

ihtar: hatırlatma, uyarı.

inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.

komite: kötü bir maksat için toplanmış topluluk, cemiyet.

maddî: madde ile alakalı, cismanî.

mahv: yok olma, ortadan kalkma, batma.

manevî: maddî olmayan, içe ait, mana ile ilgili.

merkez-i hükûmet: hükûmet merkezi, ülkeyi idare merkezi.

mesele: anlaşmazlık.

muamele: davranma, davranış, birine karşı her hangi bir davranışta bulunma.

münafık: nifak sokan, arabozucu; kalbinde küfrü gizlediği halde Müslüman görünen.

mütemadiyen: sürekli olarak, devamlı.

nam: ad.

nefy: sürgün etme, cezalandırarak başka bir yerde ikamet etmeye mecbur etme.

Nur: Risale-i Nur.

panzehir: zehirin tesiri giderme özelliği olan madde.

resmî: devlet adına olan.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

sıhhat: sağlık, esenlik.

suret: biçim, şekil, tarz.

şakirt: talebe, öğrenci.

tahakkuk: gerçekleşme, kesinleşme.

tahammül: zora dayanma, kötü ve güç durumlara karşı koyabilmek, katlanma.

talebe: öğrenci.

tarassut: gözetme, göz altında tutma.

tarz: biçim, şekil.

tecrid: ayırma, bir tarafta tutma, yalnız bırakma.

tecrid-i mutlak: hiç kimseyle görüşmemek, tam bir yalnızlık.

tiryak: en iyi çare, baş ilâç.

vasita: aracı.

vesile: aracı, vasıta.

zındıka: dinsizlik, inançsızlık.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

zalimlere hiddet değil, acımalısın. Onların herbirisi, pek az bir zaman sonra, sana muvakkaten verdikleri azap yerinde bin derece fazla bâki azaplara ve maddî ve manevî Cehennemlere maruz kalacaklar. Senin intikamın, bin defa ziyade onlardan alınır. Ve bir kısmı, aklı varsa, dünyada da kaldıkça, geberinceye kadar vicdan azabı ve idam-ı ebedî korkusuyla işkence çekecekler. Ben de onlara karşı hiddeti terk ettim, onlara acıdım. Allah ıslah etsin dedim.

Hem bu azap ve işkencelerinde pek büyük sevap kazanmakla beraber, Risale-i Nur Şakirtleri yerine ve onların bedeline benimle meşgul olup yalnız beni tazip etmeleri, Nurculara büyük bir fayda ve selâmetlerine hizmet olması cihetinde de Cenab-ı Hakka şükrediyorum ve müthiş sıkıntılarım içinde bir sevinç hissediyorum.

Dördüncüsü: Senin mektubunda benim istirahatimi ve eğer iktidarım olsa, benim Şam ve Hicaz tarafına gitmeme dair sizin hükûmet-i hazıraya müracaat maddesi ise:

Evvelâ: Biz, imanı kurtarmak ve Kur'ân'a hizmet için, Mekke'de olsam da buraya gelmek lâzımdı. Çünkü, en ziyade burada ihtiyaç var. Binler ruhum olsa, binler has-talıklara müptelâ olsam ve zahmetler çeksem, yine bu milletin imanına ve saadetine hizmet için burada kalmaya Kur'ân'dan aldığım dersle karar verdim ve vermişiz.

Saniyen: Bana karşı hürmet yerine hakaret görmek noktasını mektubunuzda beyan ediyorsunuz. "Mısır'da,

azap: büyük sıkıntı, şiddetli acı.

azap: günahlara karşı kabirde ve ahirette çekilecek ceza.

bâki: ebedî, daimî, sonu gelmez, bitip tükenmez, ölmez, sonsuz.

bedel: bir şeyin yerini tutan, karşılık.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi

yuçe Allah.

cihet: yön, sebep, vesile.

dair: alakalı, ilgili.

evvelâ: öncelikle.

hakaret: saygı göstermeme, alçak görme, aşağılama.

hiddet: öfke, kızgınlık.

hükûmet-i hâzıra: şimdiki hükûmet.

hürmet: riayet, ihtiram, saygı.

ıslah: iyi duruma getirme, iyileştirme, düzeltme.

idam-ı ebedî: dirilmemek üzere yok oluş, ahiret inancı

olmadığı için ölümü ebedî yokluğa gitmek olarak görme.

iktidar: güç, idareyi elinde bulundurma.

intikam: öç alma.

istirahat: dinlenme, rahatlatma.

işkence: azap, hissî sıkıntı.

işkence: bir kimseye verilen maddî-manevî sıkıntı, eziyet.

maddî: madde ile alakalı; para, mal vb. şeylerle ilgili.

manevî: maddî olmayan, içe

ait, mana ile ilgili.

maruz: bir şeyin etkisi ve tesiri altında bulunma.

muvakkaten: geçici olarak.

müptelâ: düşkün, bir şeye düşkün ve tutulmuş olan.

müracaat: başvurma, danışma.

müthiş: çok rahatsız eden, dayanılmaz.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

saadet: mutluluk.

saniyen: ikinci olarak.

selâmet: salımlık, emniyet, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

şakirt: talebe, öğrenci.

tazip: azap çekirme, eziyet etme, sıkıntı verme.

vicdan: his, duygu.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

ziyade: fazla, fazlasıyla.

Amerika’da olsaydınız, tarihlerde hürmetle yâd edilecektiniz” dersiniz.

Aziz, dikkatli kardeşim,

Biz, insanların hürmet ve ihtiramından ve şahsımıza ait hüsn-ü zan ve ikram ve tahsinlerinden mesleğimiz itibarıyla cidden kaçıyoruz. Hususan acip bir riyakârlık olan şöhretperestlik ve cazibedar bir hodfuruşluk olan tarihlere şaşaalı geçmek ve insanlara iyi görünmek ise, Nurun bir esası ve mesleği olan ihlâsa zıttır ve münafidir. Onu arzulamak değil, bilâkis şahsımız itibarıyla ondan ürküyoruz. Yalnız Kur’ân’ın feyzinden gelen ve i’cazı manevîsinin lemeatı olan ve hakikatlerinin tefsiri bulunan ve tılsımlarını açan Risale-i Nur’un revacını ve herkesin ona ihtiyacını hissetmesini ve pek yüksek kıymetini herkes takdir etmesini ve onun pek zahir manevî keramatını ve iman noktasında zındıkanın bütün dinsizliklerini mağlûp ettiklerini ve edeceklerini bildirmek, göstermek istiyoruz ve onu rahmet-i İlâhiyeden bekliyoruz.

Şahsıma ait ehemmiyetsiz ve cüz’î bir maddeyi haşiye olarak beyan ediyorum:

Madem Recep Bey ve Kara Kâzım seninle dost ve zannımca eski Said’le de münasebetleri var. Onlardan iyilik istemek değil, belki bana karşı selefleri gibi manasız, lüzumsuz tazyik ve zulme meydan vermesinler. Hakikaten buranın maddî ve manevî havasıyla imtizaç edemiyorum. Sıkıntılarım pek fazla. İkametgâhımı hem

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
aziz: değerli.
beyan: açıklama, bildirme, izah.
bilâkis: aksine, tersine.
cazibedar: çekici, cazibeli.
cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.
cüz’î: küçük, az.
ehemmiyetsiz: önemsiz.
feyz: ilim, irfan.
hakikat: gerçek, asıl, esas.
hakikaten: doğrusu, gerçekten.
haşiye: bir kitabın sayfalarının kenarına veya altına yazılan açıklayıcı yazı, derkenar.
hodfuruş: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.
hususan: bilhassa, özellikle.
hürmet: şeref, saygı.
hüsn-i zan: iyi fikirde bulunup, iyi olacağını düşünmek.
i’caz: mucizelik, insanların benzerini yapmaktan âciz kaldıkları şeyi yapmak.
ihlâs: samimiyet, dürüstlük, doğruluk.
ihtiram: hürmet etme, saygı gösterme.
ikametgâh: ikamet yeri, oturlan yer, ev, hane.
ikram: bağış, ihsan, bir şey sunma.
imtizaç: kaynaşma.
keramat: kerem ve bağışlar, ikramlar, lütuflar.
kıymet: değer.
lemeat: lem’alar, parıltılar, parla-

yışlar.
maddî: madde ile alakalı, cismanî.
madem: ...den dolayı, böyle ise.
mağlûp: yenilme, kendisine galip gelinmiş.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
meslek: tutulan yol, sülûk edilen yer.
münâfî: zıt, aykırı.
münasebet: ilgi, alâka, yakınlık.

Nur: Risale-i Nur.
rahmet-i İlâhiye: Allah’ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.
revaç: rağbet, kıymet, değer.
riyakâr: riya eden, iki yüzlü, sahtekâr.
selef: önce geçen; bir yerde, bir işte, bir hâl ve mevkide diğerinden önce bulunmuş olan kimse.
şaşaalı: parlak, gösterişli.
şöhretperest: şöhret düşkünü.
tahsin: aferin deme, alkışlama.

ma.
takdir: beğenme.
tazyik: sıkıntı verme, baskı yapma.
tefsir: açıklama, izah.
tılsım: herkesin bilip çözemediği gizli sır.
yâd: anma, hatıra getirme.
zahir: açık, belli, meydanda.
zan: sanma, kesin olarak bilmeksizin kuvvetli ihtimalle hükmetme.
zındıka: dinsizlik, inançsızlık.
zulm: haksızlık, eziyet.

dışardan, hem içeriden kilitliyorum. Her cihetle yalnızım. Ve bir cihette de komşusuz, sıkıntılı bir odada, hasta bir halde hayatımı geçiriyorum. Bazan bir günü, Denizli’de bir ay hapisten fazla beni sıkmış. Bu yirmi sene dehşetli zulümle hürriyetime ve serbestiyetime ilişmek artık yeter! Zaten iki sene mahkemelerin tetkikatıyla ve aleyhimdeki münafıkların plânları akim kalmasıyla kat’iyen tebeyyün etmiş ki, şahsımda ve Nurlarda bu vatan ve millete zarar tevehhüm etmekle daha kimseyi kandıramazlar. Ben de herkes gibi hürriyetime sahip olsam, belki tebdil-i hava için mutedil havası bulunan bu kazanın bazı köylerine gitmeme müsaadekâr bir iş’ar burada olsa, münasip olur. Size ve oradaki Nur dostlarıma çok selâm ve dua ediyoruz.

1 **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Said Nursî

﴿ 145 ﴾

Hakikaten merhum Hasan Feyzi gibi az zamanda çok hizmet eden ve Nurlara karşı pek çok ciddî alâkadar olan Mustafa Osman’ın, hizmetinin makbuliyetine bir delil olarak, Hasan Feyzi’nin ve onun ruhlarında ve sadakatlerinde iki muallim olan Ahmed Fuad ve Mustafa Sungur ve iki yüksek talebe olan Mustafa Oruç ve Rahmi’yi bulması ve Risale-i Nur’un o kuvvetli ellerle hizmetine çalışması, o havalı için büyük bir saadettir.

1. Bâkî olan ancak Allah’tır.

akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.
alâkadar: ilgili, ilişki.
aleyh: ona karşı, onun üzerine.
ciddî: gerçek olarak, hakikaten.
cihet: yan, yön, taraf.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
delil: iz, nişan, emare.
dua: Allah’a yalvarma, niyaz.

hakikaten: hakikat olarak, doğrusu, gerçekten.
havali: bölge, etraf, çevre, civar.
iş’ar: anlatma, bildirme; yazı ile haber verme.
kat’iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.
makbuliyet: makbullük, beğenilmişlik, geçerlilik.
merhum: rahmete kavuş-

muş, ölmüş, ölü.
muallim: ders veren, öğretmen.
mutedil: yavaş, mülâyim, sert olmayan, yumuşak.
münafık: nifak sokan, arabozcu; kalbinde küfrü gizlediği halde Müslüman görünen.
münasip: uygun.
müsaadekâr: zorluk çıkarmayan, hoşgörü sahibi, uysal

davranan.

Nur: Risale-i Nur eserlerinin herbiri.

saadet: mutluluk.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

selâm: banış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

talebe: öğrenci.

tebdil-i hava: hava değişikliği.

tebeyyün: meydana çıkma, görünme, belli olma, anlaşılma.

tetkikat: araştırmalar, incelemeler.

tevehhüm: vehimlenme, yok olanı var zannetmekle ümitsizliğe ve korkuya düşme.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

Hem bazı cümleleri tadilâtla beraber Lâhikamıza geçirdiğimiz Mustafa Osman'ın ve muallim Mustafa Sungur'un müşterek acip mektupları gösteriyor ki, merhum Hasan Feyzi nev'inde bir sümbül orada inkişafa başlamış; inşaallah çok biçarelerin imanını kurtaracaklar. Hususan onların mahiyetinde ve Isparta'nın küçük masum kahramanlarına benzer, Rahmi namında, on dört yaşında bir mektepli çocuğun fedakârâne Nurların derslerini gaye-i hayat bilmesi, bizleri ve Nurcuları cidden sevindiriyor. O havali için gençlerin kurtulmasına bir fa'l-i hayırdır.

Risale-i Nur'un *Zülfıkar* ve sair mecmuaların intişarı için büyük yardımlarda bulunan ve merhum şehit Hafız Ali'nin en mükemmel tarzda yazdığı ve Nur fabrikasında tam çalışkan bir arkadaşı ve sadık bir vârisi olan Hafız Mustafa'nın eline emanet bırakılan bütün Risale-i Nur eczaları onun eline geçmesini temin eden Ahmed Fuad'ı ve emaneti ona teslim eden kardeşimiz Hafız Mustafa'yı ve Safranbolu memleketini ve oradaki kardeşlerimizi ruh u canımızla tebrik ediyoruz. İnşaallah *Zülfıkar*'a verdiği her bir banknota mukabil, bin kâr görecektir, binler hayırlara medar olacak. Hem ona, hem kardeşlerinden Hatip İbrahim'e, hem yeni bir fedakâr muallim olan Mustafa Sungur'a ve küçük bir Selâhaddin olan Rahmi'ye ve başta Mustafa Osman ve Hıfzı olarak oradaki bütün kardeşlerimize selâm ederiz.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

banknot: kâğıt bir lira.

biçare: çaresiz, zavallı.

cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

emanet: emniyet edilen kimseye bırakılan şey, eşya veya kimse.

fail-i hayr: hayır işleyen, hayır sahibi.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

fedakârane: fedakârca, fedakârlıkla.

gaye-i hayat: hayatın gayesi, hayatın amacı.

havali: bölge, etraf, çevre, civar.

hususan: bilhassa, özellikle.

inkışaf: gelişme.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

intışar: yayılma, dağılma, nesrolunma.

Lâhika: Risale-i Nur mektuplarının toplandığı eser.

mahiyet: bir şeyin aslı, esası, niteliği.

masum: küçük çocuk.

mecmua: "Risale-i Nur" parçalarından her biri.

medar: sebep, vesile.

mektepe: okul.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

muallim: ders veren, öğretmen.

mukabil: karşılık.

müşterek: birlikte, beraber, ortaklaşa, elbirliği ile yapılan veya hazırlanan.

nev: cins.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i

Nur'ları okuyup nesreden kimse.

sadık: sözünde, işinde doğru olan, dostluğu ve bağlılığı içten olan.

sâir: diğer, başka, öteki.

selâm: banş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

tadilât: doğrultmalar, değiştirmeler, doğrulamalar.

tarz: biçim, şekil, suret.

vâris: vefat eden bir kimse'nin mal ve mülkünü kullanmaya yetkili olan.

Muhterem, mübarek, muazzez, şefkatli ve faziletli Üstadımız Efendimiz Hazretlerine:

Evvelâ: ¹ **لِكُلِّ مُصِيبَةٍ «أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ»** Risale-i

Nur kahramanlarından şehit merhum Hafız Ali Efendi'nin refakat-i maneviyesine bu defa vasıl olan Hasan Feyzi ağabeyimizin irtihali, bizleri cidden müteessir eylemiştir. Başta siz Üstadımız Efendimiz oldukları halde bütün Risale-i Nur talebelerine ve kendisinin mensup olduğu maddî ve manevî efrad-ı ailesine ve medrese-i Nuriyesine ve Denizli halkına taziyetlerimi bildirir ve teessürlerinize iştirak eylerim. Ve naçiz manevî hediyelerimi dergâh-ı İlâhiyeye takdim eylerken, garîk-ı rahmetler ihsan buyurmasını niyazlarda bulunurum.

² **كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ** fehvasınca, bu âlem-den âlem-i ervaha götürdüğü **وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ غُرَفًا**

³ **تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعَمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ** ayet-i Sübhanînin işaret buyurduğu ecr-i naîm çok Hasan Feyzi'ler sümbül vermesini eltaf-ı İlâhiyeden tazarru ve niyaz eylerim.

Muhterem efendim,

Mesmuatıma nazaran, Denizli'de, bundan yetmiş seksen sene evvel büyük bir evliyadan Hasan Feyzi isminde

ranma, bağışlama, ikram etme, lütuf, bağış, yardım.

irtihal: ölme.

iştirak: katılma.

maddi: madde ile alâkalı.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

mensup: bir şeye veya kimseye bağlı olan, üye.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

mesmuat: işitilen, duyulan, haber alınan şeyler.

muazzez: izzetlenmiş.

muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.

mübarek: feyizli, bereketli.

müteessir: teessüre kapılan, duygulanmış, etkilenmiş.

naçiz: değersiz, ehemmiyetsiz, hiç hükmünde olan, çok küçük şey.

nazaran: göre, bakımından, bakarak, bakılırsa.

niyaz: rica, dua.

niyaz: yalvarma, yakarma.

refakat-i maneviye: manevî beraberlik, manevî arkadaşlık.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

şehit: vatan, bayrak, inanç gibi yüce değerler uğrunda ölen Müslüman kimse.

takdim: arz etme, sunma.

talebe: öğrenci.

tazarru: yalvarma, Allah'a huşû içinde yalvarma.

taziye: baş sağlığı dileme, yakını ölen kimseyi teselli etme.

teessür: kederlenme, üzülmeye, acı duyma.

vasıl: ulaşan, erişen, kavuşan.

1. Her musibete karşı deriz: "Biz Allah'ın kullarıyız. Ve yine Ona döneceğiz. (Bakara Suresi: 156.)"

2. Her nefis ölümü tadıcıdır. (Ankebût Suresi: 57.)

3. İman eden ve güzel işler yapanları, dâimî kalmak üzere, Cennette altınan ırmaklar akan yüksek makamlara yerleştireceğiz. İyi işler yapanların mükâfâtı ne güzeldir! (Ankebût Suresi: 58.)

âlem: dünya, cihan.

âlem-i ervah: ruhlar âlemi.

cidden: ciddi olarak, gerçek olarak.

dergâh-ı İlâhiye: Cenab-ı Hakkın dergâhı, kapısı, katı.

efrad-ı aile: aileyi teşkil eden fertler.

evliya: keramet sahibi olanlar, erenler, velîler, ulular.

evvel: önce gelen, önceki.

evvelâ: öncelikle.

fazilet: değer, meziyet, iman ve irfan itibarıyla olan yüksek derece.

fehva: mana, anlam, mefhum, kavram.

ihsan: iyilik etme, güzel dav-

bir zat, birgün talebelerine, “Bugün Kürdistan’da bir evliya dünyaya geldi” diye beşaretle bulunmakla zat-ı devletlerini işaret buyurmuş. Badehu Denizli’ye başka başka perdelerle teşrifiniz, o zatın ruhunu şad ve îzaz için olduğunu telâkki etmiştim. Ve az zaman sonra aynı isimde müteveffa Hasan Feyzi Efendinin Risale-i Nur’a hürmetle birinci Hasan Feyzi’ye imtisalen istikbal etmesi ve Nurlara taaşşukla idhal-i envar olması, bu kanaatimi kat kat ziyadeleştirdi. Şimdi de düşündüm: Birinci Hasan Feyzi’nin vefatından sonra Said yetiştirdi. Ve namına baktığı ikinci Hasan Feyzi de vazifesini yaptı ve Nurlara gark olarak ve yerine bırakacağı çok Hasan Feyzi’leri de vazife başına davet edip hayata veda etti. Cenab-ı Erhamürrahimînden tazarru ve niyaz eylerim ki, Risale-i Nur’a ve Üstadımıza bu Hasan Feyzi’nin acısını unutturacak daha çok Hasan Feyzi’ler ihsan buyursun. Ve onların başlarında Üstadımızı mes’ud ve bahtiyar ve muammer buyurmasını onun derya-i rahmetinden, fazlından, inayetinden ve ihsanından, ikramından, in’amin-dan, eltafindan ümitvar olup, görmekliğimizi tazarru ve niyaz eylerim.

Günahkâr, âciz, kusurlu talebeniz

Halil İbrahim

(Rahmetullahi aleyhi ve alâ Hasan Feyzi)

âciz: zavallı, acınacak.

bahtiyar: bahtlı, talihli, mutlu.

beşaret: müjde, müjdelemek.

Cenab-ı Erhamürrahimîn: inayet ve rahmet, yardım ve lütuf sahiplerinin en merhametlisi olan, şeref ve azamet sahibi olan yüce Allah (c.c.).

derya-i rahmet: rahmet deryası.

eltaf: lütuflar, iyi muameleler, iyilikler, iyilikseverlikler, nezaketler.

evliya: keramet sahibi olanlar, erenler, velîler, ulular.

fazl: alıcenaplık, ihsan, cömertlik.

gark: boğulma; tamamen içerisine dalma.

günahkâr: günahlı, günah işlemiş.

hürmet: riayet, ihtiram, saygı.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

ikram: bağış, ihsan, bir şey sun-

ma.

imtisalen: imtisal ederek, uyarak, tâbi olarak.

in'am: nimet verme, nimetlendirme, ihsan etme.

inayet: yardım, ihsan, lütuf.

istikbal: karşılama, gelmekte olan bir kişiyi ikramla karşıla-

ma.

izaz: aziz kılma, saygı gösterme.

kanaat: inanma, görüş, fikir.

mesut: saadetli, bahtlı, mutlu.

muammer: çok yaşamış, uzun ömürlü, ömür süren.

müteveffâ: vefat etmiş, ölmüş, ölen; ölü.

nam: yerine, vekillik.

niyaz: yalvarma, yakarma.

Rahmetullahi aleyh: Allah'ın rahmeti onun üzerine olsun.

şâd: sevinçli, neşeli, memnun, mutlu, bahtiyar.

taaşşuk: aşık olma.

talebe: öğrenci.

tazarru: yalvarma, Allah'a huşû içinde yalvarma.

telâkki: anlama, anlayış, görüş.

teşrif: şereflendirme; büyük birinin bir yere gitmesi veya bir yerden gelmesi.

ümitvar: ümitli, umutlu, uman, ümidi olan.

vazife: dinî mükellefiyet, yükümlülük.

veda: ayrılık, ayrılma, ayrılış.

vefat: ölüm.

zat: kişi, şahıs, fert.

ziyade: Artma, çoğalma.

Bu sıkıntılı zamanda nefsim sabırsızlıkla beni taciz ederken, bu fıkra onu tam susturdu, şükrettirdi. Size de faydası olur diye leffen takdim edilen bu fıkra, başımın yanında asılı duruyor.

1. Ey nefsim! Yetmiş üç sene, yüzde doksan adamdan ziyade zevklerden hisseni almışsın. Daha hakkın kalmadı.

2. Sen, âni ve fâni zevklerin bekasını arıyorsun. Onun için, onun zevaliyle ağlamaya başlıyorsun. Kör hissiyatınla bu yanlışının tam tokadını yersin. Bir dakika gülmeye bedel on saat ağlıyorsun.

3. Senin başına gelen zulümler ve musibetlerin altında kaderin adaleti var. İnsanlar, senin yapmadığın bir işle sana zulmediyorlar. Fakat kader, senin gizli hatalarına binaen, o musibet eliyle seni hem terbiye, hem hatana kefaret ediyor.

4. Hem yüzer tecrübenle, ey sabırsız nefsim, kat'î kanaatin gelmiş ki, zahirî musibetler altında ve neticesinde inayet-i İlâhiyenin çok tatlı neticeleri var.

عَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ çok kat'î bir hakikatı ders veriyor. O dersi daima hatıra getir.

Hem, feleğin çarkını çeviren kanun-u İlâhî, senin hatırın için o pek geniş kanun-u kaderî değiştirilmez.

1. Umulur ki hoşlanmadığınız birşey sizin için hayırlı olabilir. (Bakara Suresi: 216.)

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkaniyet, âdillik.
bedel: değer, kıymet, karşılık, karşı.
beka: kalıcılık, devamlılık, sabit olmak.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
fâni: muvakkat, geçici.
felek: talih, baht, kader.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.
hakikat: gerçek, bir şeyin aslı, esası.
hisse: pay, nasip.
hissiyat: hisler, duygular.
inayet-i ilahiye: Allah'ın yardımı.
kader: takdir, kismet, kudret, ilâhî hüküm.
kanaat: inanma, görüş, fikir.
kanun-ı kaderi: kader kanu-

nu.
kat'î: kesin, şüpheyi ve te-reddüde mahal bırakmayan.
kefaret: kendisi ile işlenen bir günahın giderilmesi.
leffen: zarf ve mektup içine koyarak.
musibet: felâket, belâ, ansızın gelen belâ, dert, sıkıntı.
nefs: şehvet, gazap, fazilet gibi şeylerin kaynağı.

taciz: rahatsız etme, huzursuz kılma, sıkma.
takdim: arz etme, sunma.
terbiye: yetiştirme, kabiliyetlerini geliştirme.
zahiri: görünüşte olan; zahire, dışa ait olan.
zeval: zail olma, sona erme, yok olma.
ziyade: çok, fazla, artık.
zulm: haksızlık, eziyet.
zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

5. ¹ مَنْ أَمِنَ بِالْقَدَرِ أَمِنَ مِنَ الْكَدْرِ kudsi düsturunu kendi-

ne rehber et. Hevesli akılsız çocuklar gibi, muvakkat, ehemmiyetsiz lezzetlerin peşinde koşma. Düşün ki, fânî zevkler, sana manevî elemeler, teessüfler bırakıyor. Sıkıntılar, elemeler ise, bilâkis, manevî lezzetler ve uhrevî se-vaplar veriyor. Sen divane olmazsan, muvakkat lezzeti yalnız şükür için arayabilirsin. Zaten lezzetler şükür için verilmiş.

Said Nursî

148

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelen, garip bir münazara-i nefsiyemi, bana mahsus iken, bera-yı malûmat size yazmak hatırıma geldi. Şöyle ki:

Başım üstündeki sizce malûm levha nefsimi tam susturduğu halde, bu gece nefs-i emmarenin silâhını daha musırrane istimal eden kör hissiyatım, damarlarıma tam dokundurup, tesemmüm ve hastalıktan gelen ziyade teessür ve hassasiyet ve şeytandan gelen ilkaat ve fitrî hubb-u hayattan gelen acip bir hâletle, o ikinci nefs-i emmare hükmünde olan kör hissiyat, benim vefat ihtimalinden şiddetli bir me'yusiyet ve teellüm ve kuvvetli bir hırs ve zevk ve lezzetle kalb ve ruhuma tam ilişti.

1. Kadere îman eden kederden emîn olur.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

aziz: değerli.

beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.

bilâkis: aksine, tersine.

divane: deli, akli başında olmayan.

düstur: kanun, kaide, kural, prensip, esas.

ehemmiyetsiz: önemsiz.

elem: dert, üzüntü, maddî-manevî ıztırap.

evvelen: evvelâ, birinci, ilk olarak.

fânî: muvakkat, geçici.

fitrî: tabiî, doğal.

garip: tuhaf, şaşılacak, bambaşka.

hâlet: hal, durum.

hassasiyet: hassaslık, dikkatlilik, ihtimamlılık.

heves: gelip geçici istek.

hırs: aşırı istek, şiddetli arzu, fazla isteme.

hissiyat: hisler, duygular.

hubb-u hayat: hayat sevgisi, yâsâma sevgisi.

hükmünde: değerinde, yerinde.

ihtimal: olabilirlik.

ilkaat: zararlı sözlerle zihin çevirme, akli çelme.

istimâl: kullanma.

kudsi: mukaddes, yüce.

levha: çerçevenerek duvara asılan hat.

malûm: bilinen, bilinen olan.

manevi: maddî olmayan, içe ait, mana ile ilgili.

me'yusiyet: ümitsizlik.

musırrâne: ısrar ve inatla, ısrarlı bir şekilde.

muvakkat: geçici.

münazara-i nefsiye: nefisle olan münazara, nefsiyle muhasebe ve münazara etme.

nefs: kulun kötü ve günah olan hâl ve huyları, süflî arzuları.

nefs-i emmare: insana kötü ve günah işlerin yapılmasını emreden nefis.

nefs-i emmare: insana kötü

ve günah işlerin yapılmasını emreden nefis.

ruh: can.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

şükür: Allah'a karşı kulluk görevlerini yerine getirme.

şükür: nimet ve iyiliğin sahibini tanıma ve ona karşı minnet duyma.

teellüm: elemelenme, tasalanma, dertlenme, üzüntü duyma.

teessüf: üzülme, acı duyma.

teessür: kederlenme, üzülmeye, acı duyma.

tesemmüm: zehirlenme.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

vefat: ölüm.

ziyade: çok, fazla, artık.

“Ne için istirahat-i hayatına çalışmıyorsun, belki reddediyorsun? Ve gayet zevkli ve masumâne lezzetli bir hayat ve bir ömür kendine Nur dairesinde aramıyorsun ve ölmeye karar verip razı oluyorsun?” dedi ve dediler. Birden gayet kuvvetli iki hakikat, o ikinci nefis-i emmareyi şeytanla beraber susturdu.

Birincisi: Madem Risale-i Nur’un vazife-i kudsiye-i imaniyesi benim ölümümle daha ziyade hâlisane inkişaf edecek ve hiçbir cihetle dünya işlerine ve benlik ve enaniyete vesilelikle ithham edilmeyecek ve rekabeti tahrik eden hayat-ı şahsiyemi bulmadığı için daha mükemmel ve ihlâs ile o vazife devam edecek. Hem ben dünyada kaldıkça gerçi bir derece yardımım olabilir; fakat âdi şahsiyetimin ehemmiyetli rakipleri, münekkidler, o şahsiyeti ithham edebilir ve Risale-i Nur’a ihlâsızlıkla ilişebilir ve bir derece çekinir, çekindirir. Hem bir derece bekçilik yapan bir şahsiyetin yatmasıyla, o daire-i nuraniyedeki bütün ehl-i gayret müteyakkız davranır. Bir nöbetar yerine, binler bekçi çıkar. Elbette ölüm gelse, “Baş üstüne geldin” demek gerektir.

Hem, madem Nur Şakirtlerinden çokları hem malını, hem istirahatini, hem dünya zevklerini, hem lüzum olsa hayatını Nurun hizmetinde feda ediyorlar. Sen, ey nefsim, neden fedakârlıkta en geri kalmak istersin?

Hem kat’iyyen bil ki: Çok biçarelerin hayat-ı bâkiyelerini Nurlarla kurtarmak hizmetinde, fânî ve zahmetli

adi: basit, bayağı, sıradan.
biçare: çaresiz, zavallı.
cihet: yön, sebep, vesile.
daire-i nuraniye: nurlu, aydınlık daire.
ehemmiyetli: önemli.
ehl-i gayret: gayret edenler.
enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.
fânî: muvakkat, geçici.
fedâ: gözden çıkarma, uğruna verme.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fe-

da eden.
gayet: son derece.
gerçi: her ne kadar...
hakikat: gerçek, doğru.
halisâne: temiz kalplilikle, samimi bir şekilde, sırf Allah rızasını gözeterek.
hayat-ı bakîye: bakî olan, sonsuz hayat, ahiret hayatı.
hayat-ı şahsiye: şahsa ait hayat, özel yaşama biçimi.
ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma.

inkişaf: ortaya çıkma, gelişme.
istirahat: dinlenme, rahatlatma.
istirahat-ı hayat: hayatın rahatlaması.
ithham: suç altında bulunma, töhmetli olma.
kat’iyyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.
madem: çünkü, için, değil mi ki, ...den dolayı, böyle ise, hele.
masumâne: masumca, suç-

suz ve günahsız bir şekilde.

münekkî: tenkit eden, tenkitçi, eleştiren, eleştirici.

müteyakkız: uyanık bulunan, basiretli.

nefs: insandaki bedenî canlılık; yeme, içme, şehvet gibi biyolojik ihtiyaçlara duyulan tabii istek.

nefs-i emmare: insana kötü ve günah işlerin yapılmasını emreden nefis.

Nur: Risale-i Nur.

razi: rıza gösteren, hoşnut olan.

rekabet: rakip olma hâli, birbirini çekememe.

şahsiyet: kişilik, kişi özelliği.

şakirt: talebe, öğrenci.

tahrik: hareket ettirme, harekete geçirme.

vazife: dinî mükellefiyet, yükümlülük.

vazife-i kudsiye-i imaniye: imanın mukaddes ve yüce vazifesi.

vesile: bahane, sebep.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

ziyade: çok, fazla.

ihtiyarlık hayatını memnuniyetle bırakmaya lüzum olsa veya vakti gelse, razı olmak gayet lezzetli bir şereftir.

İkincisi: Nasıl ki âciz, zayıf bir adam, bir batmanı kaldıramadığı halde on batman yük üstüne yığılmış bulunsa ve dostları onu çok kuvvetli bilip ona gizli zaafına yardımımdan ziyade ondan yardım istedikleri halde, o biçare de onların hüsn-ü zannını kırmamak veyahut kendini çok aşağı göstermemek için gayet ağır ve soğuk olan gösteriş ve tekellüflerle kendini yüksek ve kuvvetli göstermeye çalışmak çok elîm ve zevksiz olması gibi; aynen öyle de, ey kör hissiyatın içine giren nefis-i emmare, bu âdi şahsiyetimin ve bir çekirdek kadar ehemmiyeti olmayan istidadımın yüz derece fevkinde ve sırf bir inayet-i Rabbaniye olarak bu karanlıklı ve çok hastalıklı asırda Kur'ân'ın eczahane-i kudsiyesinden çıkan ve rahmet-i İlâhiye ile elimize verilen Risale-i Nur'daki hakikatlere o şahıs masdar ve menba ve medar olamaz. Belki, yalnız çok biçare ve muhtaç ve Kur'ân kapısında bir sail ve muhtaçlara yetiştirmeye bir vesile olduğum halde, Nurun muhlis ve hâlis, sıddık ve sadık, sâfi ve fedakâr şakirtleri, o biçare şahsiyetim hakkında yüz derece ziyade hüsn-ü zanlarını kırmamak ve hissiyatlarını incitmemek ve Nurlara karşı şevklerine ilişmemek ve Üstad namı verdikleri o biçare şahıs, onların hatırı için çok aşağı olduğunu göstermemek ve ağır ve elemli tekellüflere ve tasannulara mecbur olmamak için ve yirmi sene tecrîdatın verdiği tevahhuş için, hattâ dostlarla dahi—hizmet-i Nuriye olmazsa—görüşmeyi terk ediyorum ve etmeye

âciz: zavallı, acınacak.

adi: basit, bayağı, sıradan.

asr: yüzyıl.

batman: eski ağırlık ölçülerinden olup, iki okka ile sekiz okka arasında değişen ağırlık ölçüsü.

biçare: çaresiz, zavallı.

eczahane-i kudsiye: mukaddes ve yüce olan eczahane.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

elem: dert, üzüntü, kaygı, tasa.

elim: şiddetli, çok dert ve keder veren.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

fevkinde: üstünde.

gayet: son derece.

halis: her amelini, yalnız Allah rızası için işleyen.

hissiyat: hisler, duygular.

hissiyat: hisler, duygular.

hizmet-i Nuriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.

hüsn-i zan: iyi fikirde bulunup, iyi olacağını düşünmek.

istidat: kabiliyet, yetenek.

mastar: kaynak, bir şeyin çıktığı yer.

medar: sebep, vesile.

memnuniyet: memnunluk, se-

vinçli oluş.

menba: kaynak.

muhlis: ihlaslı, samimî; bir işi hiç bir karşılık beklemeden sırf Allah rızası için yapan.

nam: ad, isim.

nefis-i emmare: insana kötü ve günah işlerin yapılmasını emreden nefis.

Nur: Risale-i Nur.

rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, ilâhî rahmet.

razı: rıza gösteren, hoşnut olan.

sadık: sadakatli, dostluğu ve bağlılığı içten olan.

sâfi: samimî, saf.

sâil: soran, isteyen.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

şahsiyet: kişilik, kişi özelliği.

şakirt: talebe, öğrenci.

şeref: övünülecek, iftihar edilecek şey.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.

tasannu: yapmacık.

tecrîd: hücre hapsi; bir kişinin baskalarıyla olan ilişkisini kesme.

tekellüf: gösteriş, yapmacık, sahte tavır.

tevahhuş: korkulu bir şekilde emin olmayarak bakma.

Üstat: öğretici; muallim, öğretmen, usta, sanatkâr.

vesile: araç, vasıta.

zaaf: zayıflık, kuvvetsizlik, dermansızlık.

ziyade: çok, fazla.

ziyade: ilâve, ekleme.

ruhen mecbur oluyorum. Ve tekellüfe ve kıymetten ziyade kendimi göstermeye ve ziyade hüsn-ü zan edenlere karşı hoş görünmek için kendimi makam sahibi göstermek ve sırr-ı ihlâsa tam münafi kendini büyük göstermek ve vakar perdesi altında benliğin zararlı ve fâni zevkini aramak hâletleri ise, ey nefsim, meftun olduğun o zevkleri hiçe indirirler.

Ey nefis! Ey zevke müptelâ bedbaht kör hissiyat! Binler dünyevî zevki alsan, şu vaziyette yine bozulur; o zevk ayn-ı elem olur. Madem yüzde doksan mazideki ahbab âdeta, güya beni berzaha çağırıyorlar. Bu hazır zamandaki on dosttan ben kaçmaya mecbur oluyorum. Elbette bu ihtiyarlık ve yalnızlık hayata, berzah hayat-ı maneviyesi bin derece müreccaktır diye, bu iki hakikatle, hadsiz şükürler olsun, o ikinci nefis-i emmare tam susturuldu, kalb ve ruhtan gelen zevke razı oldu. Şeytan dahi sustu, hattâ damarlarımdaki maddî hastalık da gayet hafifleşti.

ELHASIL: Ölsem, vazife-i Nuriye daha ziyade ihlâs ile rekabetsiz, ittihamsız inkişaf eder.

Hem, bu zamanda aramadığım cüz'î, muvakkat zevk ve bu hayat ve dünya gözüyle fütuhât-ı Nuriyeden gelen lezzet bedeline, çok ağır, soğuk ve nahoş tekellüf elemelerinden ve hodfuruşluk zahmetlerinden ve tasannu zararlarından kurtulmak vardır.

Hem, bu senede bir defa, ey nefis, ruh ve kalble beraber çok müştak olduklarınız eski, zevkli ve

maddi: madde ile alâkalı.
madem: çünkü, için, değil mi ki, ...den dolayı, böyle ise, hele.
makam: manevî mevki.
mazi: geçmiş zaman.
meftun: tutkun, müptela, aşın bağlanmış.
muvakkat: geçici.
münâfi: zıt, aykırı.
müptelâ: tutkun, bir şeye düşkün ve tutulmuş olan.
müreccah: tercih edilen, üstün tutulan.
müştak: arzulu, fazla istekli, isticlak gösteren.
nahoş: hoş olmayan.
nefs: kişinin kendisi, iyiliğe de kötülüğe de meyli olan duygu.
nefs-i emmare: insana kötü ve günah işlerini yapmasını emreden nefis.
razi: rıza gösteren, hoşnut olan.
rekabet: rakip olma hâli, birbirini çekememe.
ruhen: ruh ile.
sırr-ı ihlâs: ihlas sırrı, samimiyet ve doğruluğun sırrı.
şükür: nimet ve iyiliğin sahibini tanıma ve ona karşı minnet duyuma.
tasannu: yapmacık.
tekellüf: gösteriş, yapmacık, sahte tavrı.
vakar: ağırbaşlılık, heybetli oluş, ciddiyet.
vazife-i Nuriye: Risale-i Nur vazifesi, hizmet.
vaziyet: durum.
zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.
ziyade: çok, fazla.

âdeta: sanki.
ahbab: dostlar.
ayn-ı elem: elemin tâ kendisi.
bedbaht: bahtsız, talihsiz, zavallı.
bedel: bir şeyin yerini tutan, karşılık.
berzah: ruhların kıyamete kadar bekleyeceği, dünya ile ahiret arasındaki yer.
cüz'î: küçük, az.
dünyevî: dünyaya ait.
elem: dert, üzüntü, maddî-

manevî ızdırap.
elhâsıl: hasılı, netice itibariyle, kısaca.
fâni: muvakkat, geçici.
fütuhât-ı Nuriye: Nur'un zaferleri, Risale-i Nur ile yapılan iman ve Kur'an hizmetinin akıl ve kalpleri kendine cezp etmesi, kalpleri fethetmesi.
gayet: son derece.
güya: sanki.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hâlet: hal, durum.
hayat-ı manevîye: manevî

hayat.
hissiyat: hisler, duygular.
hodfûrus: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.
hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.
ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma.
inkişaf: ortaya çıkma, gelişme.
itham: töhmetlendirme, suçlu görme.
kıymet: değer.

hayatımdaki yaşadığım memleketleri ve ünsiyet ettiğim ahabları ve mufarakatlerinden çok mahzun olduğum kardeşleri görmek için, beraber, kısmen hakikaten, kısmen hayalen o geçmiş mazide gezdin. Sen de gördün ki, o sevimli, müteaddit vatanlarımda, yüzde ancak bir iki ahabı bulabildin. Ötekiler, bütün berzah âlemine göçmüşler ve o sevimli hayat levhaları değişmiş, elim ve hazin bir vaziyet almış. Daha o ahabsız yerleri görmek istenilmez. Onun için, bu hayat ve bu dünya bizi kovmadan evvel ve “Haydi dışarıya!” demeden, biz kemal-i izzetle, Allahısmarladık deyip izzetimizle bu fâni zevkleri-mizi bırakmalıyız.

¹ **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

*Umum kardeşlerimize binler
selâm ve dua eden hasta fakat
tam mesrur kardeşiniz*

Said Nursî

﴿ 149 ﴾

Sizleri ve umum Risale-i Nur Şakirtlerini ve bilhassa medrese-i Nuriyenin talebelerini ve bilhassa o merhumun akrabalarını, medrese-i Nuriyenin mübarek üstadı Hacı Hafız Mehmed'in vefatı münasebetiyle taziye ediyoruz. Ve Nurlar hesabına bütün ruh u canımızla biz dünyada kaldıkça ona dua-i rahmet etmeye ve Hafız Ali ve Hasan Feyzi ortasında daima bütün manevî

ahbap: dostlar.

âlem: dünya, cihan; bütün yaratılmışlar.

berzah: ruhların kıyamete kadar bekleyeceği, dünya ile ahiret arasındaki yer.

bilhassa: özellikle.

dua-yı rahmet: rahmet duası, rahmet için yapılan dua.

elim: şiddetli, çok dert ve keder veren.

evvel: önce, ilk, birinci, iptida, başlangıç.

fâni: muvakkat, geçici.

hakikaten: hakikat olarak, doğrusu, gerçekten.

hayalen: hayalî bir şekilde.

hazîn: keder meydana getiren, acı uyandıran, hüznü veren.

izzet: değer, itibar, şeref, yücelik.

kemal-i izzet: izzet ve haysiyetinden taviz vermeme, tam izzet.

kısmen: kısmî olarak, bir kısım.

levha: manzara, görünüş.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

mahzun: hüznü, kederli, üzüntülü.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mazi: geçmiş zaman.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'un okunduğu yerler.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

mesrur: sevinçli, memnun.

mufarakat: ayrılık, ayrılma, uzaklaşma.

mübarek: beğenilen, sevilen, kızılan, şaşılana kimse veya şey hakkında söylenir.

münasebet: ilgi, alâka, yakınlık.

müteaddit: çeşitli, bir çok.

Nur: Risale-i Nur.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

şakirt: talebe, öğrenci.

talebe: öğrenci.

taziye: baş sağlığı dileme, yakını ölen kimseyi teselli etme.

umum: bütün.

ünsiyet: alışkanlık, ülfet, dostluk.

üstat: maharetli, tecrübeli, usta.

vaziyet: durum.

vefat: ölüm.

kazançlarımıza hissedar etmeye kat'i karar verdik. O çok ehemmiyetli ve Nur hizmetinde muvaffakiyetli merhum o mübarek zat, mükemmel vazifesini bitirip yüzer manevî evlât ve hayrû'l-halef bırakıp gittiği ve terhis olduğu, rahmet ve istirahat âlemine çekildiği aynı zamanda, büyük üstadlarımın dairesine kazançlarımı bağışladığım zaman, Hafız Ali, Hafız Mehmed, Mehmed Zühtü ve Savlı Ahmed ve Hasan Feyzi içinde, ihtiyarım olmadan Hacı Hafız Mehmed daha hayatta iken on günden beri onların içinde görüyordum. Derdim, "Vefat edenler içinde bu da bulunsun." İlişmedim. Hem hayatta olanlar içinde, hem üstadlar dairesinde bulunmasına hayret ederdim.

Şimdi bu mektubunuzdan anlaşıldı ki, onun hâlisane kudsi hizmetinin bir kerameti olarak vefatını ihsas ediyordu. "Hafız Ali, Hasan Feyzi ortasında makamım var" diye iş'ar ediyordu. Cenab-ı Hak, onun defter-i a'maline Sava medrese-i Nuriyede okunan ve yazılan Risalelerin harfleri adedince ruhuna rahmetler ve kabrine nurlar ihsan eylesin. Âmin. Ve aynı sistemde tam hayrû'l-halef mahdumu Hafız Mehmed ve hafidi Ahmed Zeki'yi onun vazifesinin idamesine muvaffak eylesin. Âmin. Ve onların umumuna sabr-ı cemîl ihsan eylesin. Âmin.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

defter-i a'mal: insanların işlediği ve yaptığı şeylerin kaydedildiği defter; amellerin defteri.

ehemmiyetli: önemli.

evlât: çocuklar.

hafid: evlat oğlu, torun.

halisâne: temiz kalplilikle, samimi bir şekilde, sırf Allah nâzasını gözeterek.

hayrû'l-halef: hayırlı evlât,

hayırlı takipçi.

hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.

idame: devam ettirme, sürdürme.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

ihsas: açık anlatmadan üstü kapalı olarak dile getirme, hissettirme.

ihtiyar: seçme, tercih, irade.

istirahat: dinlenme, rahatlatma.

iş'ar: anlatma, bildirme.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

kudsi: mukaddes, yüce.

mahdum: oğul, evlât.

makam: manevî mevki.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

merhum: rahmete kavuş-

muş, ölmüş, ölü.

muvaffak: başarmış, başarılı.

muvaffakiyet: başarma, başarılı olma.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

Nur: Risale-i Nur.

rahmet: şefkat, merhamet, bağışlama ve esirgeyicilik.

risale: belli bir konuda yazılmış küçük kitap, broşür.

sabr-ı cemil: güzel sabır; Allah'tan gelen bir acıya dayanma, katlanma.

terhis: izin, serbest bırakma; vefat etme.

umum: hep, bütün, cümle, herkes.

üstat: öğretici; muallim, öğretmen, usta, sanatkâr.

vazife: ödev, bir kimsenin yapmak zorunda bulunduğu iş.

vefat: ölüm.

zat: kişi, şahıs, fert.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ¹

Aziz, sıddık kardeşlerim ve Nur Şakirtlerinin küçük pehlivanları,

Asa-yı Mûsa ahirlerinde, bazı nüshalarında mübarek-ler pehlivanı büyük ruhlu Küçük Ali namında bir kardeşimizin sualine karşı verdiğim bir cevap var. Onu okuyunuz ki, o zata bazı muterizler Risale-i Nur'un kıymetini bir derece kırmak için demişler: "Herkes Allah'ı bilir. Âdi bir adam, bir velî gibi Allah'a iman eder" diye, Nur-ların pek yüksek ve pekçok kıymettar ve gayet lüzumlu tahşidatını ziyade göstermek istemişler.

Şimdi, İstanbul'da, daha dehşetli bir fikirde, anarşî fi-kirli küfr-ü mutlaka düşmüş bir kısım münafıklar, Risale-i Nur gibi, ekmek ve suya ihtiyaç derecesinde herkes muhtaç olduğu imanî hakikatlerine ihtiyacı düşürmek desîsesiyle diyorlar ki: "Her millet, herkes Allah'ı bilir. Onu, daha yeni ders almaya ihtiyacımız çok yok" diye mukabele etmek istiyorlar.

Halbuki Allah'ı bilmek, bütün kâinata ihata eden rububiyetine ve zerrelerden yıldızlara kadar cüz'î ve küllî herşey Onun kabza-i tasarrufunda ve kudret ve iradesiyle olduğuna kat'î iman etmek; ve mülkünde hiçbir şeriki olmadığına ve ² لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ kelime-i kudsîyesine, hakikatlerine iman etmek, kalben tasdik etmekle olur.

adi: basit, bayağı, sıradan.

ahir: son.

anarşî: kargaşa, karışıklık.

aziz: değerli.

cüz'i: az, parçaya ait olan.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

desise: hile, oyun, aldatmaca.

gayet: son derece.

hakikat: gerçek, bir şeyin aslı, esası.

ihata: kuşatma, içine alma.

imanî: imana dair olan, imanla ilgili.

irade: dileme, isteme, bir şeyi yap-pıp yapmama konusunda için olan iktidar, güç.

kabza-i tasarruf: idare eli, tasarrufu altında olma.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kalben: kalp ile, kalpten; içten ve samimî olarak.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kelime-i kudsîye: yüce, kudsî söz.

kıymet: değer.

kıymettar: kıymetli, değerli.

kudret: güç, kuvvet, iktidar.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanî hükmü, delili kabul et-meme, kesin ve tam bir inkar.

küllî: bütün olan, tümel.

mukabele: karşılık verme, karşı-lama.

muteriz: itiraz eden, karşı çıkan, itirazcı.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

münafık: nifak sokan, arabozucu;

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

2. Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur. (Muhammed Suresi: 19.)

kalbinde küfrü gizlediği halde Müslüman görünen.

nam: ad, isim.

Nur: Risale-i Nur.

nûsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.

rububiyet: Cenab-ı Hakk'ın her zaman, her yerde, her mahluka muhtaç olduğu sey-

leri vermesi, onu terbiye et-mesi ve idaresi altında bulundurma vasfı.

sıddık: çok doğru, çok dürüst.

sual: soru.

şakirt: talebe, öğrenci.

şerik: ortak, hissedar.

tahşidat: yığmalar, biriktir-meler, toplamlar.

tasdik: doğrulama, onay-lama.

veli: Allah'ın sevgisine, hima-yesine kavuşmuş, ermiş kim-seler, Allah dostu, evliya.

zat: kişi, şahıs, fert.

zerre: en küçük parça, mole-kül, atom.

ziyade: çok, fazla.

Yoksa, “Bir Allah var” deyip, bütün mülkünü esbaba ve tabiata taksim etmek ve onlara isnad etmek—hâşâ—hadsiz şerikleri hükmünde esbabı mercî tanımak ve her şeyin yanında hazır irade ve ilmini bilmemek ve şiddetli emirlerini tanımamak ve sıfatlarını ve gönderdiği elçilerini, peygamberlerini bilmemek, elbette hiçbir cihette Allah’a iman hakikati onda yoktur. Belki küfr-ü mutlak-taki manevî Cehennemin dünyevî tazibinden kendini bir derece tesellîye almak için o sözleri söyler.

Evet, inkâr etmemek başkadır, iman etmek bütün bütün başkadır.

Evet, kâinatta hiçbir zîşuur, kâinatın bütün eczası kadar şahitleri bulunan Halık-ı Zülcelâlî inkâr edemez... Etse, bütün kâinat onu tekzib edeceği için susar, lâkayd kalır.

Fakat Ona iman etmek, Kur’ân-ı Azîmüşşanın ders verdiği gibi, O Halıkı, sıfatlarıyla, isimleriyle, umum kâinatın şahadetine istinaden kalben tasdik etmek; ve elçileriyle gönderdiği emirleri tanımak; ve günah ve emre muhalefet ettiği vakit, kalben tevbe ve nedamet etmek iledir. Yoksa, büyük günahları serbest işleyip istiğfar etmemek ve aldırmamak, o imandan hissesi olmadığına delildir. Her ne ise...

Evlâtlarım, ehemmiyetli bir hâdise size bu uzun meseleyi kısaca beyan etmeye sebep oldu. Şimdilik sizlere Risale-i Nur’un ehemmiyetli şakirtleri nazarıyla bakıyorum. Mustafa Oruç, çok talihlidir ki, kendi sisteminde ve

beyan: açıklama, bildirme, izah.

cihet: yön, sebep, vesile.

delil: iz, nişan, emare.

dünyevî: dünyaya ait.

ecza: cüz’ler, parçalar, kısımlar.

ehemmiyetli: önemli.

esbab: sebepler, vasıtalar.

evlât: çocuklar.

hâdise: olay.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakikat: gerçek, asıl, esas.

Hâlik: yoktan yaratan, her

şeyi yoktan var eden.

Hâlik-ı Zülcelâl: Sonsuz büyüklük sahibi yaratıcı, Allah.

hâşâ: asla, katiyen, öyle değil, Allah göstermesin.

hükmünde: değerinde, yerinde.

inkâr: reddetme, tanımama, kabul ve tasdik etmeme, inanmama.

irade: dileme, isteme, bir şeyi yapıp yapmama konusunda için olan iktidar, güç.

isnâd: dayandırma, mal et-

me, bir şeyi bir kimseye ait gösterme.

istiğfar: tevbe etme, Allah’tan günahlarının bağışlanmasını isteme.

istinaden: istinat ederek, dayanarak.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kalben: kalp ile, kalpten; içten ve samimî olarak.

Kur’ân-ı Azîmüşşan: şan ve şerefi yüce olan Kur’ân.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanî hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.

lâkayt: kayıtsız, ilgisiz.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

merci: merkez, kaynak.

muhalefet: uygun olmama, ayrılık; zıtlık.

nazar: düşünme, fikir, mülâhaza, niyet.

nedamet: pişmanlık.

sıfat: hâl, keyfiyet, nitelik, vasıf.

şahadet: şahit olma, şahitlik, tanıklık.

şakirt: talebe, öğrenci.

şerik: ortak, hissedar.

tabiat: Allah’ın kâinata koyduğu, kâinatın düzenini devam ettiren kanun.

taksim: bölme, parçalara ayırma, üleştirme, paylaşırma.

talih: şans, kısmet.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tazip: azap çekirme, eziyet etme, sıkıntı verme.

tekzib: yalanlama, yalan olduğunu söyleme.

teselli: avutma, acısını dindirme.

tevbe: geri dönme, vaz geçme, terk etme.

umum: bütün.

zîşuur: şuurlu, şuur sahibi.

ruhunda ve ciddiyetinde, az bir zamanda sizleri buldu. Bir iken on Mustafa oldu.

Said Nursî

151

Aziz, muhterem kardeşim,

alâkadar: ilgili, ilişki.

aleyh: karşı, karşıt.

Âl-i Beyt: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) ailesinden olan, Hz. Muhammed'in (a.s.m.) ev halkı.

aziz: değerli.

beyan: açıklama, bildirme, izah. **camî:** toplayan, içine alan, kapsayan.

cereyan: fikir, sanat, siyaset hareketi.

ciddiyet: ciddilik.

cihet: yön, sebep, vesile.

cüz'i: küçük, az.

dair: alakalı, ilgili.

dâr-ı ahiret: ahiret yurdu.

ehl-i dalâlet: dalâlet ehli; yoldan çıkanlar, azgın ve sapkın kimseler.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

evvelâ: öncelikle.

hakaik-i imaniye: imana ait hakikatler, imani gerçekler.

hakiki: gerçek.

hararet: ateşlilik, coşkunluk, heyecanlılık.

hususî: özel.

ihtilâf: ayrılık, bir konuda farklı görüş ve düşünüş, fikir ayrılığı.

istifade: faydalanma, yararlanma.

kaside: övgü maksadıyla yazılmış şiir ve bu şiirin nazım şekli.

kemal-i merak: merakın son derecesi, tam bir merak.

madem: çünkü, için, değil mi ki, ...den dolayı, böyle ise, hele.

mahall-i ceza: cezalandırma mahalli, ceza yeri.

medar-ı ihtilâf: anlaşmazlık, uyuşmazlık sebebi; karışıklık, ikilik vesilesi.

meslek: tutulan yol, sülûk edilen yer.

muhabbet: dostça konuşma, sohbet, yarenlik.

muhabbet-i Âl-i Beyt: Âli Beyt sevgisi, Peygamberimizin âilesi ve neslinden gelenlere gösterilen sevgi.

muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.

Evvelâ zatınızın bir Risale kadar cami' ve uzun ve müdakkikane harareti mektubunuzu kemal-i merakla okudum. Peşin olarak size bunu beyan ediyorum ki, Risale-i Nur'un üstadı ve Risale-i Nur'a Celcelûtiye Kasidesinde rumuzlu işaretiyle pekçok alâkadarlık gösteren ve benim hakaik-i imaniyede hususî üstadım, İmam-ı Ali'dir (r.a.).

Ve ¹ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ ayetinin

nassıyla, Âl-i Beytin muhabbeti, Risale-i Nur'da ve mesleğimizde bir esastır ve Vehhabilik damarı, hiçbir cihette Nurun hakiki şakirtlerinde olmamak lâzım geliyor. Fakat, madem bu zamanda zındıka ve ehl-i dalâlet ihtilâfından istifade edip, ehl-i imanı şaşırtıp ve şeairi bozarak Kur'an ve iman aleyhinde kuvvetli cereyanları var; elbette bu müthiş düşmana karşı cüz'i teferruâta dair medar-ı ihtilâf münakaşaların kapısını açmamak gerektir.

Hem, ölmüş insanları zemmetmek, hiç lüzumu yok. Onlar, dâr-ı ahirete, mahall-i cezaya gitmişler. Lüzumsuz, zararlı, onların kusurlarını beyan etmek, emrolunan muhabbet-i Âl-i Beytin muktezası değildir ve lâzım da

1. De ki: Vazifem karşılığında sizden bir ücret istemiyorum; sizden istediğim, ancak akrabaya sevgi ve Ehl-i Beytime muhabbetir. (Şûrâ Suresi: 23.)

muktezâ: iktiza etme, gerekme.

müdakkikane: dikkatlice, inceden inceye araştırarak.

münakaşa: tartışma.

müthiş: çok rahatsız eden, dayanılmaz, korkunç.

nas: kesin delil, açık hüküm, hüccet, bürhan.

Nur: Risale-i Nur.

risale: belli bir konuda yazılmış küçük kitap, broşür.

rumuz: remizler, işaretler.

şakirt: talebe, öğrenci.

şeair: Müslümanlara ait kurallar, kaideler, bütün Müslümanlarla ilgili meseleler ve âlâmetler.

tefferruat: ayrıntılar, dallar, bölümler.

Vehhabi: Muhammed bin Abdulvehhab tarafından geçen asırda Arabistan'da meydana getirilen İslami bazı meselelerde ifrat eden ve Arap milliyetçiliği yapan mezhep.

zat: kişi, şahıs, fert.

zem: yerme, kınama, ayıplama.

zındıka: dinsizlik, inançsızlık.

değildir diye, Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat, Sahabeler zamanındaki fitnelerden bahis açmayı men etmişler. Çünkü Vakia-i Cemelde Aşere-i Mübeşşereden Zübeyir ve Talha ve Âişe-i Siddika (r.a.) bulunmasıyla Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat, o harbi, içtihad neticesi deyip, “Hazret-i Ali (r.a.) haklı, öteki taraf haksız; fakat içtihad neticesi olduğu cihetle affedilir.”

Hem Vehhabilik damarı, hem müfrit Rafızilerin mezhepleri İslâmiyete zarar vermesin diye, Sıffîn Harbindeki bağilerden de bahis açmayı zararlı görüyorlar.

Haccac-ı Zalim, Yezid ve Velid gibi heriflere ilm-i kelâmın büyük allâmesi olan Sa'deddin-i Taftazanî, “Yezi-de lânet caizdir” demiş; fakat “Lânet vaciptir” dememiş. “Hayırdır ve sevabı vardır” dememiş. Çünkü, hem Kur'an'ı, hem Peygamberi, hem bütün Sahabelerin kudsi sohbetlerini inkâr eden hadsizdir. Şimdi onlardan meydanda gezenler çoktur. Şer'an, bir adam, hiç mel'unları hatıra getirmeyip lânet etmese, hiçbir zararı yok. Çünkü, zem ve lânet ise, medih ve muhabbet gibi değil; onlar, amel-i salihde dahil olamaz. Eğer zararı varsa, daha fena...

İşte şimdi gizli münafıklar, Vehhabilik damarıyla en ziyade İslâmiyeti ve hakikat-i Kur'âniyeyi muhafazaya me-mur ve mükellef olan bir kısım hocaları elde edip, ehl-i hakikati Alevilikle itham etmekle birbiri aleyhinde istimal ederek dehşetli bir darbeyi İslâmiyete vurmaya çalış-şanlar meydanda geziyorlar. Sen de bir parçasını

ilm-i kelâm: kelâm ilmi, Cenab-ı Hakkın zat ve sıfatlarından, nü-büvvet, haşır, kader gibi imana ait meselelerden İslâmî esaslar dairesinde delil ve bürhana dayalı olarak bahseden ilim.

inkâr: reddetme, inanmama, ka-bul ve tasdik etmeme.

istimâl: kullanma.

itham: suç isnat etme, suçlama.

kudsi: mukaddes, yüce.

lânet: beddua, ilenç.

medih: övmek.

mel'un: herkesin lânet ve nefret ettiği kimse.

men: yasak etme, engelleme.

mezhep: ilim ve felsefede takip edilen yol, meslek, çığır.

muhabbet: üflet, sevgi, sevmeye, dostluk.

muhafaza: koruma, saklama, hıf-zetme.

müfrit: ifrat eden, bir konu veya bir işte aşırıya kaçan.

mükellef: sorumlu ve yükümlü olan.

münafık: nifak sokan, arabozucu; kalbinde küfrü gizlediği halde Müslüman görünen.

Rafizi: ehl-i sünnete aykırı akide veya fikir sahibi olan kimse.

Sahabe: Peygamberimiz Hz. Muhammed'in mübarek yüzünü görmekle şereflenen ve onun sohbetlerine katılan mü'min kim-se.

Sıffin: Hz. Ali ile Hz. Muaviye'nin savastığı yer ve bu savaşın adı.

şer'an: şeriata göre, şeriat bakımından, şeriatça.

vacip: zorunlu, yapılması gerekli olan.

Vakia-i Cemel: Cemel Olayı, Müs-lümanlar arasında 657 senesinde meydana gelen acı veren olay.

Vehhabi: Muhammed bin Abdul-vehhab tarafından geçen asırda Arabistan'da meydana getirilen İslâmî bazı meselelerde ifrat eden ve Arap milliyetçiliği yapan mez-hep.

zem: yerme, kınama, ayıplama.

ziyade: çok, fazla.

Alevî: Hz. Ali'ye hususî ilgi gösteren, ona taraftar olan.

aleyh: ona karşı, onun üzeri-ne.

allâme: ilmi seviyesi çok yük-sek olan âlim.

amel-i salih: Allah rızasına uygun hayırlı iş, dine uygun hareket, davranış.

Aşere-i Mübeşşere: Cennetle müjdelenen on Sahabî. (Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali, Hz. Abdurrah-man bin Avf, Hz. Ubeyde bin

Cerrah, Hz. Said Bin Zeyd, Hz. Saad bin Ebi Vakkas, Hz. Ubeydullah bin Talha, Hz. Zü-beyir ibnû'l-Avvam.).

bâğî: isyan eden, meşrû idareye başkaldıran.

bahis: konu.

caiz: yapılması veya yapılma-masında sakınca olmayan, uygun.

cihet: yön, sebep, vesile.

dâhil: giren, katılan.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehl-i hakikat: hakikati arzu-

layanlar, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah ada-mı.

fenâ: kötü iyi olmayan, uy-gunsuz olan.

fitne: arabozan, fesat, karıştırıcı.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakikat-ı Kur'âniye: Kur'an'ın hakikatı, Kur'an'ın ifade ettiği gerçek.

harp: savaş.

icthad: fikir, kanaat, görüş açısı.

aleyh: ona karşı, onun üzerine.
bid'a: dinin aslına uymayan adet ve uygulamalar.
caiz: yapılması veya yapılmamasında sakınca olmayan, uygun.
cazibedar: çekici, cazibeli.
dâhi: son derece zeki, anlayışlı, deha sahibi.
dehşetli: Muthiş akılları hayrette bırakan.
ehemmiyetli: önemli.
Ehl-i Beyt: Hz Peygamberin soyundan gelen.
ehl-i hakikat: hakikati arzulanlar, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah adamı.
Ehl-i Sünnet: İslam'ı ilk günkü safiyetiyle kabul ederek dinden olmayan şeyleri karıştırmayıp, Hz. Peygamberin sünnetinden ve yolundan ayrılmayanlar.
Eimme-i Erbaa: dört imam.
eimme-i isnaaşer: on iki imam.
emr-i şer'i: şeriatin emri, dinî hüküm emri, meşru olan emir, iş.
evliya: keramet sahibi olanlar, erenler, velîler, ulular.
fitne: araboza, fesat, karıştırıcı.
hadsiz: çok, pek çok.
hakikat: asıl, esas.
hakiki: gerçek.
Haremeyn-i Şerifeyn: iki mukaddes şehir, Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere.
harp: savaş.
hususan: bilhassa, özellikle.
hüküm-i şer'i: Kur'an-ı Kerim'e ve din-i İslâma uygun kanun ile verilen karar, şeriatin hükmü.
hüküm: hakimiyet, hakim olma.
icthâh: din âlimlerinin şer'i esaslar dahilinde Kur'an ve sünnete uygun şekilde bir konuda fikir ortaya koymaları, hüküm vermele-ri.
istimâl: kullanma.
izhar: gösterme, açığa vurma.

mektubunda yazıyorsun. Hattâ sen de biliyorsun; benim ve Risale-i Nur'un aleyhinde istimal edilen en tesirli vasıtayı hocalardan bulmuşlar.

Şimdi Haremeyn-i Şerifeyne hükmeden Vehhabîler ve meşhur, dehşetli dâhilerden İbnü't-Teymiye ve İbnü'l-Kayyim-i Cevzî'nin pek acip ve cazibedar eserleri İstanbul'da çoktan beri hocaların eline geçmesiyle, hususan evlîyalar aleyhinde ve bir derece bid'alara müsaadekâr meşreblerini kendilerine perde yapmak isteyen, bid'alara bulaşmış bir kısım hocalar, sizin, muhabbet-i Âl-i Beytten gelen ve şimdi izharı lâzım olmayan içtihadınızı vesile ederek hem sana, hem Nur Şakirtlerine darbe vurabilirler. Madem zemmetmemek ve tekfir etmemekte bir emr-i şer'i yok, fakat zemde ve tekfirden hükm-ü şer'i var. Zem ve tekfir, eğer haksız olsa, büyük zararı var; eğer haklı ise, hiç hayır ve sevap yok. Çünkü tekfire ve zemme müstehak hadsizdir. Fakat zemmetmemek, tekfir etmemekte hiçbir hükm-ü şer'i yok, hiç zararı da yok.

İşte bu hakikat içindir ki, ehl-i hakikat, başta Eimme-i Erbaa ve Ehl-i Beytin Eimme-i İsna Aşer olarak Ehl-i Sünnet, mezkûr hakikate müstenid olan kanun-u kudsiyeyi kendilerine rehber edip, İslâmlar içinde o eski zaman fitnelerinden medar-ı bahs ve münakaşa etmeyi caiz görmemişler, "Menfaatsiz, zararı var" demişler.

Hem, o harblerde, çok ehemmiyetli Sahabeler, nasılsa iki tarafta bulunmuşlar. O fitneleri bahsetmekte o hakiki Sahabelere, Talha ve Zübeyir (r.a.) gibi

kanun-ı kudsiye: kudsi kanun.
madem: çünkü, için, değil mi ki, ...den dolayı, böyle ise, hele.
medar-ı bahs: söz konusu, bahsetmeye sebep olan, vesile olan.
menfaat: fayda.
mesrep: gidiş, hareket tarzı, tavir, tutum, meslek.
mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.
muhabbet-i Âl-i Beyt: Âli

Beyt sevgisi, Peygamberimizin âilesi ve neslinden gelenlere gösterilen sevgi.
münakaşa: tartışma.
müsaadekâr: zorluk çıkarmayan, hoşgörü sahibi, uysal davranan.
müstahak: istihkakı olan, hak kazanmış, lâyük.
müstenit: istinat eden, dayanan.
Nur: Risale-i Nur.
Sahabe: Peygamberimiz Hz. Muhammed'in mübarek yü-

zünü görmekle şereflenen ve onun sohbetlerine katılan mü'min kimse.
şakirt: talebe, öğrenci.
tekfir: birini küfürle suçlama, bir kimseyi yaptığı bir işten veya bir sözden dolayı kâfir sayma.
vasıta: alet, araç.
Vehhabi: bu mezhebe mensup olan.
vesile: bahane, sebep.
zem: yerme, kınama, ayıplama.

Aşere-i Mübeşşereye dahi tarafgirane bir inkâr, bir itiraz kalbe gelir. Hata varsa da tevbe ihtimali kuvvetlidir. O eski zamana gidip lüzumsuz, zararlı, şeriat emretmeden o ahvalleri tetkik etmekten ise, şimdi bu zamanda bilfiil İslâmiyete dehşetli darbeleri vuran, binler lânete, nefrete müstehak olanlara ehemmiyet vermemek gibi bir hâlet, mü'min ve müdakkik bir zatın vazife-i kudsiyesine muvafık gelemmez.

Hattâ Sabri ile küçücük münakaşanız, hem Risale-i Nur'a, hem hakaik-i imaniyenin intişarına ehemmiyetli zarar verdiğini senden saklamam. Aynı vakitte burada hissettim, müteessir ve müteallim oldum. Sonra senin gibi ehl-i tahkik bir âlimin Risale-i Nur'a oraca ehemmiyetli bir hizmete vesile olacak Sabri oraya gelmesi, ikinizden büyük bir hizmet-i Nuriye beklerken, bilakis üç cihetle Nura zarar geldiğini hissettim ve gördüm. Acaba neden bu zarar olmuş diye, iki üç gün sonra haber aldım ki, Sabri, manasız, lüzumsuz seninle münakaşa etmiş; sen de hiddete gelmişsin. "Eyvah!" dedim. "Yâ Rab! Erzurum'dan imdadıma yetişen bu iki zatın münakaşasını musalâhaya tebdil et" diye dua ettim. Risale-i Nur'un İhlâs Lem'alarında denildiği gibi, şimdi ehl-i iman, değil Müslüman kardeşleriyle, belki Hristiyanın dindar ruhânîleriyle ittifak etmek ve medar-ı ihtilâf meseleleri nazara almamak, niza etmemek gerektir. Çünkü küfr-ü mutlak hücum ediyor. Senin, hamiyet-i diniye ve tecrübe-i ilmiye ve Nurlara karşı alâkanızdan rica ediyorum ki, Sabri ile geçen mâcerayı unutmaya çalış ve onu da affet

ahval: haller, durumlar.
alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
Aşere-i Mübeşşere: Cennetle müjdelenen on Sahabî.
bilâkis: aksine, tersine.
bilfiil: gerçek olarak, lâfla değil işle.
cihet: sebep, vesile, mucip, bahane.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehemmiyetli: önemli.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
ehl-i tahkik: gerçeği araştıranlar, gerçeğin peşinden gidenler.
eyvah: Yazık, heyhat!
haber: ilim, malûmat, bilgi.
hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.
hâlet: hal, durum.

hamiyet-i diniye: dini korumak ve yüceltmek maksadıyla çalışma.
hiddet: öfke, kızgınlık.
hizmet-i Nuriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.
ihtimal: olabilirlik, bir şeyin olabilmesi mümkün olma, gerçekleşebilirlik.
imdat: yardım.
inkâr: reddetme, inanmama, kabul ve tasdik etmeme.
intişar: yayılma, dağılma, neşrolunma.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.
ittifak: fikir birliği, söz birliği.
küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanî hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.
lânet: beddua, ilenç.
medar-ı ihtilâf: anlaşmazlık, uyuşmazlık sebebi; karışıklık, ikilik vesilesi.
mesele: konu.
musalâha: barış, uzlaşma.
muavafık: uygun, münasip.
müdakkik: tetkik eden, inceden incele araştırıcı.
mü'min: iman eden, inanan.
münakaşa: tartışma.
müstahak: lâyık olunan, hak edilen şey.
müteallim: elemli, kederli, hüznü, içi sızlayan.
müteessir: teessüre kapılan, duygulanmış, etkilenmiş.
nazar: dikkat.
niza: anlaşmazlık, ihtilâf.
Nur: Risale-i Nur.
Rab: yaratan, büyüten, terbiye eden.
ruhanî: Hristiyan din adamları.
şeriat: Allah'ın emri, ilâhî kanun.
tarafgirane: taraf tutarcasına, bir tarafı destekleyerek.
tebdil: değiştirme, dönüştürme.
tecrübe-i ilmiye: ilmin kazandırdığı tecrübe, ilmi deneyim.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
tevbe: geri dönme, vaz geçme, terk etme.
vazife-i kudsiye: mukaddes vazife, kutsal vazife.
vesile: aracı, vasıta.
zat: kişi, şahıs, fert.

ve helâl et. Çünkü o, kendi kafasıyla konuşmamış; eskiden beri hocalardan işittiği şeyleri, lüzumsuz münakaşa ile söylemiş. Bilirsin ki, büyük bir hasene ve iyilik, çok günahlara keffaret olur.

Evet, o hemşehrimiz Sabri, hakikaten Nura ve Nur vasıtasıyla imana öyle bir hizmet eylemiş ki, bin hatasını affettirir. Sizin âlicenablığınızdan, o Nur hizmetleri hatırı için, dost bir hemşehri ve Nur hizmetinde bir arkadaş nazarıyla bakmalısınız.

adalet-i hakikî: hakikî adalet, gerçek adalet.

adalet-i izafiye ve nisbiye: izafi ve göreceli adalet, yere şartlara ve diğer durumlara göre olan göreceli adalet, toplumun selâmeti için ferdin rızasıyla cüz'î hukukun feda edilmesini ön görebilen adalet anlayışı.

Âl-i Beyt: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) ailesinden olan, Hz. Muhammed'in (a.s.m.) ev halkı.

âlicenap: cömert, iyilik sahibi, yüksek ahlaklı.

Aşere-i Mübeşşere: Cennetle müjdelenen on Sahabî.

azimet-i şer'iye: dinî azimet; dinde takva ile hareket etmek.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

caiz: geçerli, kabul edilebilir, uygun.

düstur-i esasiye-i şer'iye: şeriâtın esas prensipleri, ana kanunları.

fitne: araboza, fesat, kanştırıcı.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hakikî: gerçek, sahici.

harp: savaş.

hasene: hayırlı amel, Allah rızasına uygun iş.

hemşehri: aynı şehirli, aynı memleketli.

icthât: fikir, kanaat, görüş açısı. **itiraz:** kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.

kefarete: kendisi ile işlenen bir günahın giderilmesi.

meslek: tutulan yol, sülûk edilen yer.

muhallif: muhalefet eden, aykırılık gösteren, uymayan, bir fiil veya düşünceye karşı gelen.

muhallif: zıt, karşıt, aykırı.

muktesidâne: iktisatlı davranarak, tutumlu olarak.

münakaşa: tartışma.

müstağniyane: kanaatkâr davra-

Sahabelerin bir kısmı, o harblerde, adalet-i izafiye ve nisbiye ve ruhsat-ı şer'iye'yi düşünüp tâbi olarak, Hazret-i Ali'nin (r.a.) takip ettiği adalet-i hakikiye ve azimet-i şer'iye ile beraber zahidâne, müstağniyâne, muktesidâne mesleğini terk edip, muhalif tarafa bu icthad neticesinde girdiklerini, hattâ İmam-ı Ali'nin (r.a.) kardeşi Ukayl ve "Habrü'l-Ümme" ünvanını alan Abdullah ibni Abbas dahi bir vakit muhalif tarafında bulunduklarından, hakiki Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat,

¹ مِنْ مَّحَاسِنِ الشَّرِيعَةِ سَدُّ أَبْوَابِ الْفِتَنِ bir düstur-u esasiye-i

şer'iye'ye binaen ² طَهَّرَ اللَّهُ أَيْدِيَنَا فَتَطَهَّرَ السِّنَّتَا diyerek, o

fitnelerin kapısını açmak, bahsetmek caiz görmüyorlar. Çünkü, itiraza müstehak birkaç tane varsa, tarafgirlik damarıyla büyük Sahabelere, hattâ muhalif tarafında bulunan Âl-i Beytin bir kısmına ve Talha ve Zübeyir (r.a.) gibi Aşere-i Mübeşşereden büyük zatlara itiraza başlar,

1. Fitne kapılarını kapatmak şeriâtın güzelliklerindendir.

2. Allah ellerimizi o kanlı hâdiselere bulaştırmadı; o halde biz de o hâdiselerden bahsedip dilimizi bulaştırmayalım." (Ömer bin Abdülaziz'e ait bir söz. Şa'ranî, El-Yevâkit ve'l-Cevahir, 2:69; Bâcurî, Şerhü Cevheretü't-Tevhid, 334.)

arak.

müstahak: lâıyk olunan, hak edilen şey.

nazar: düşünme, fikir, mülâhaza, niyet.

Nur: Risale-i Nur.

ruhsat-ı şer'iye: şeriâtın ruhsatı, İslâmiyetin izin vermesi.

Sahabe: Peygamberimiz Hz. Muhammed'in mübarek yüzünü görmekle şereflenen ve onun sohbetlerine katılan mü'min kimse.

tâbi: boyun eğen, uyan, itaat eden, itaatte bulunan, bağlanan.

tarafgir: bir tarafı tutan, taraflı.

ünvan: şöhet, ad, isim.

vasıta: aracı.

zahidane: tam bir takva içinde olarak, dünyadan el-etek çekerek.

zat: kişi, şahıs, fert.

zem ve adavet meyli uyanır diye, Ehl-i Sünnet o kapıyı kapamak taraftarıdır.

Hattâ Ehl-i Sünnetin ve ilm-i kelâmın azîm imamlarından meşhur Sa'deddin-i Taftazanî, Yezid ve Velid hakkında tel'in ve tadrîle cevaz vermesine mukabil, Seyyid Şerif Cürcanî gibi Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaatin allâmeleri demişler: “Gerçi Yezid ve Velid, zalim ve gaddar ve facirdirler; fakat, sekeratta imansız gittikleri gaybîdir. Ve kat'î bir derecede bilinmediği için, o şahısların nass-ı kat'î ve delil-i kat'î bulunmadığı vakit, imanla gitmesi ihtimali ve tevbe etmek ihtimali olduğundan, öyle hususî şahsa lânet edilmez. Belki **لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ**¹ gibi umumî bir ünvan ile lânet caiz olabilir. Yoksa zararlı, lüzumsuzdur” diye Sa'deddin-i Taftazanî'ye mukabele etmişler.

Senin müdakkikane ve âlimâne mektubuna karşı uzun cevap yazmadığımın sebebi, hem ehemmiyetli hastalığım ve ehemmiyetli meşgalelerim içinde acele bu kadar yazabildim.

2 **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Said Nursî

gerçekleşebilirlik.

ilm-i kelâm: kelâm ilmi, Cenab-ı Hakkın zat ve sıfatlarından, nübüvvet, haşır, kader gibi imana ait meselelerden İslâmî esaslar dairesinde delil ve bürhane dayalı olarak bahseden ilim.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

lânet: beddua, ilenç.

meşgale: iş, uğraş, meşgul olunan şey.

mukabele: karşılama, karşı gelme.

mukabil: karşılık.

müdakkikane: dikkatlice, inceden incele araştırarak.

nass-ı kat'î: kesin delil; anlamı açık ve sarıh olan Kur'an ayetlerinden delil olarak gösterilen ayet.

sekerat: ölmek üzere olan bir canlıyı kendinden geçmesi.

tadrîl: azdırıp günah işletme.

tel'in: lanet okuma, lânetleme.

tevbe: Allah'tan af dileme.

umumi: genel.

ünvan: şöhret, ad, isim.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

zem: yerme, kınama, ayıplama.

1. Allah'ın lâneti zalimler ve münafıkların üzerine olsun.

2. Bâkî olan ancak Allah'tır.

adavet: düşmanlık, husumet.
âlimane: bilerek, bilene yakışır tarzda.

allâme: ilmî seviyesi çok yüksek olan âlim.

azim: büyük, yüce, ulu.

caiz: yapılması veya yapılmasında sakınca olmayan, uygun.

cevaz: caiz olma, izin, ruhsat,

yapılmasına teşvik olunmayan, ancak mâni de olunmayan iş.

delil-i kat'î: kesin delil.

ehemmiyetli: önemli.

Ehl-i Sünnet: İslam'ı ilk günkü safiyetiyle kabul ederek dinden olmayan şeyleri karıştırmayıp, Hz. Peygamberin sünnetinden ve yolundan ayrılmayanlar.

fâcir: günahkâr.

gaddar: çok fazla zulüm ve haksızlık eden.

gaybî: gaybla ilgili, bilinmeyenle ilgili.

gerçi: her ne kadar...

hususî: özel.

ihimal: olabirlik, bir şeyin olabilmesi mümkün olma,

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Cennetü'l-Firdevsin meyveleri ve Medrese-tü'z-Zehranın heyet-i fa'âlesinin sahaif-i amelleri ve defter-i haseneleri olan Zülfikar ve arkadaşlarını, selâmetle Cuma gecesi serçe kuşunun verdiği müjdeden iki saat sonra kemal-i sürurla aldık. Sizlere onların harfleri ade-dince ¹ **بَارَكَ اللَّهُ وَقَفَّكُمْ اللَّهُ وَأَسْعَدَكُمْ اللَّهُ فِي الدَّارَيْنِ** deyip

ruh u canımızla sizi tebrik ettiğimiz gibi, bu memleketi de tebrik ederiz. Ve Zülfikar'ın zuhurunun mukaddeme-leri başlamasıyla din lehinde kuvvetli cereyanların ve aleyhindeki tecavüzün durması ve bir kısmı rücu edip es-ki hatîatın tamirine çalışması işaretiyle, şimdi bilfiil teza-hür ve neşrolması, inşaallah memleket için İslâmiyet ci-hetinde büyük bir faydası olacak ve zulmetleri dağıtacak işareti veriyor.

Evet, şimalden gelen küfr-ü mutlak cereyanını durdu-racak, yalnız Risale-i Nur'dur. Siyaset, diplomatlık, bu vazifeyi göremez. Onun için, vatanperver ve milliyetçi ve siyasetçiler, Nurlara sarılmaya mecburiyet var. O Zül-fikar'ın zuhura gelmesi için çalışanların şahs-ı manevîsi-nin, belki herbirisinin kıyametteki defter-i hasenatına ye-di yüz sayfasıyla birtek sayfa-i hasenat olmasını rahmet-i İlâhiyeden niyaz ediyoruz.

Madem o iman hakikatleri yüksek bir ibadet ve hase-nedir ve onunla çokların imanını kurtarmak binler

aleyh: karşı, karşıt.

aziz: değerli.

bilfiil: gerçek olarak, lâfla değil iş-le.

Cennetülfirdevs: Firdevs Cenneti; altıncı Cennet tabakası.

cereyan: fikir, sanat, siyaset ha-reketi.

cihet: yön, sebep, vesile.

defter-i hasenat: iyilikler, güzel-likler defteri, insanların yaptığı iyiliklerin yazıldığı manevî defter.

diplomat: siyasette becerikli olan, siyasetçi, siyasi.

evvelâ: öncelikle.

hakikat: asıl, esas.

hasene: Allah rızasına uygun iş.

hatiat: hatalar, yanlışlıklar.

inşaallah: 'Allah izin verirse' ma-nasında kullanılan bir dua.

kemal-i sürur: tam bir sevinç, mutluluk.

kıyamet: bütün kâinatın Allah ta-rafından tayin edilen bir vakitte yıkılıp mahvolması.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanı hükmü, delili kabul et-meme, kesin ve tam bir inkar.

leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hare-ket.

madem: çünkü, için, değil mi ki, ...den dolayı, böyle ise, hele.

mecburiyet: mecbur olma, zaru-rîlik durumu, zorunluluk.

Medresetüzzehra: Bediüzza-man'ın doğuda (Van) yapılmasını idareciye teklif ettiği, fen ilimle-riyle din ilimlerinin birlikte oku-tulmasını düşündüğü üniversite.

mukaddeme: başta ve asıl mak-sada girmeden önce söylenen veya yazılan şey.

neşr: herkese duyurma, yayma, tamim.

niyaz: rica, dua.

1. Allah mübarek kılsın. Allah sizi muvaffak ve iki cihanda mes'ud eylesin.

rahmet-i ilâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, ilâhî rahmet.

rücu: dönme, geri dönme.

sahaif-i amel: amel sayfaları.

sahife-i hasenat: iyiliklerin sayfası; yapılan iyiliklerin, iyi hâllerin ve hayırlı işlerin yazıl-mış olduğu sayfa.

selâmet: salımlık, emnîlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir ce-maatte meydana gelen ma-nevî şahıs.

şimal: kuzey; Komizm rejimi.

tecavüz: saldırma, sınırını aş-ma.

tezahür: görünme, belirme,

ortaya çıkma.

vatanperver: yurtsever, va-tanına düşkün, vatanını se-ven kimse.

vazife: ahlâk veya iş icabı ya-pılması gereken iş, görev.

zuhur: görünme, belli olma, ortaya çıkma.

zulmet: karanlık, Allah'ın nu-rundan mahrum olma hâli.

hasene hükmündedir; onun zuhuruna çalışanların herbiri onu okuyup ve dinleyip itikad etmesiyle, aynen işlediği sair hayratın defteri gibi bir uhrevî senedir. Elbette onların ve şahs-ı manevîsinin ahirette defter-i hasenatından yedi yüz sayfasıyla bir tek sayfa olarak *Zülfikar* aynen neşrolmak ve bir sayfası hükmüne geçmek, hadsiz bir rahmetin şe'nidir.

Saniyen: Gerçi Nurlar girdikleri her yerde galebe eder; fakat mütemerrid ve muannid zındıklar, maddiyyunlar, ellerinden geldiği kadar fütuhatına fütur vermek için desiselere ve ehl-i siyasete evham vermeye çabalıyorlar. İnşallah bir halt edemezler. Fakat ihtiyat her vakit iyidir. *Sırran tenevveret* düsturu devam ediyor. Tâ bunun gibi birkaç mecmua çıkıncaya kadar temkinli ve ihtiyatlı bulunmak lüzumu var. Hattâ bu defa sırr-ı **اَنَا اَعْطَيْنَا** ¹ nın

remizli Risalesini on üç seneden beri görmediğim halde buraya göndermek bir derece ihtiyat kaidesine muhalif olduğu gibi, herkes anlamaz, hem tevil ve tefsir lâzımdır. Çünkü Lâhikada bir mektupta yazmışım ki, iki hakikat mücmelen bana ihtar edilmişti:

Birisi: Bir derece dar bir dairede bir nur gösterilmişti; geniş bir dairede mana verip, kırk sene evvel “Bir nur göreceğiz” diye müjde veriyordum. Hattâ Hürriyetten evvel, eski talebelerime de o müjdeyi mükerrer söylüyordum. Zannederdim ki, geniş siyaset dairesinde olacak. Halbuki bu memleketin en ziyade muhtaç olduğu imanî ve İslâmî ve hayat-ı içtimaiye-i İslâmiye dairesinde

için yapılan iyilikler.

hükmünde: değerinde, yerinde.

hükmüne: yerine, değerine.

ihtar: dikkatini çekme, hatırlatma, uyarı.

ihtiyat: tedbirli hareket etme.

imani: imana dair olan, imanla ilgili.

inşallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.

İslâmî: İslâm ile alâkalı, İslama ait.

itikat: kesin inanma, iman.

kaide: usul, kural, erkân, nizam, düzen, yol.

Lâhika: Risale-i Nur mektuplarının toplandığı eser.

maddiyyun: maddenin ezeli ve ebedî olduğuna, sonradan yaratılmamış bulunduğu inananlar, maddeye bağlı kalanlar, maddeciler, materyalistler.

mecmua: “Risale-i Nur” parçalarından her biri.

muannit: inatçı, ayak direyen.

muhalif: zıt, karşıt, aykırı.

mücmelen: kısa ve özlü bir şekilde, özet olarak.

mükerrer: tekrarlanmış, tekrar olunmuş.

mütemerrit: temerrüt eden, inatçı, kötü fiilinde inatlaşan.

neşr: kitap basma, çıkarma; her-kese duyurma, yayma.

nur: aydınlık, parıltı, parlaklık, zıya, ışık, şule.

rahmet: acıma, merhamet etme, esirgeme, bağışlama, şefkat gösterme.

remiz: işaret; istediğini işaretle ifade etme, ima.

sâir: diğer, başka, öteki.

saniyen: ikinci olarak.

senet: dayanılacak ve güvenilecek şey, tapu.

sırran tenevveret: gizlice aydınlatma, gizli olarak nurlandırma.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat-teb meydana gelen manevî şahıs.

şe'n: durum, özellik, yapı.

tealebe: öğrenci.

tefsir: açıklama, tamamen açıklama, izah.

temkin: ağırbaşlılık, vakar, ihtiyatlı hareket etme.

tevil: yorumlama, yorum.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

zındık: Allah'a ve ahirete inmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

ziyade: çok, fazla.

zuhur: görünme, meydana çıkma.

1. Biz... verdik. (Kevser Suresi: 1.)

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.

defter-i hasenat: iyilikler, güzellikler defteri, insanların yaptığı iyiliklerin yazıldığı manevî defter.

desise: hile, oyun, aldatmaca.

düstur: kanun, kaide, kural, prensip, esas.

ehl-i siyaset: ülkenin idaresiyle meşgul olanlar, siyaset

adamları, politikacılar.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

evvel: önce.

fütuh: fethetmek, yayılma.

fütur: zayıflık, gevşeklik, usanç.

galebe: galip gelme, yenme, üstünlük.

Gerçi: her ne kadar...

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakikat: gerçel, doğru.

halt: karıştıрма.

hasene: hayırlı amel, Allah rızasına uygun iş.

hayat-ı içtimaiye-i İslâmiye: İslamın getirmiş olduğu kuralları çerçevesinde oluşturulan toplum hayatı.

hayrat: hayırlar, sevap kazanmak amacıyla Allah rızası

Risale-i Nur'u göreceksiniz diye hakikatten bana ihtar edilmiş; bir hiss-i kablelvuku ile musırrane ve tekrarlar ben de haber veriyordum, o hak ve hakikatlı meselenin suretini değiştiriordum.

İkincisi: Şeair-i İslâmiyeye ve siyaset-i İslâmiyeye darbe vuranlar on iki, on üç, on dört, on altı sene zarfında büyük darbeler yiyecekler diye bana ihtar edildi. Evvelki meselenin aksine olarak, geniş dairede vuku bulan o hâdisatı ve büyük cemaatlara gelen o tokatları, küçük bir dairede şahıslara gelecek tokatlar suretinde mana vermiştim ki, tam aynen iki dairede, hem küçük, hem büyük, on iki sene sonra en müthiş dünyayı terk ettiği gibi, büyük dairede de onun gibi dehşetli cemaatler on iki, on üç, on dört, on altı tarihlerinde aynı tokatları yediler ve yiyecekler diye ihtar edildi.

Ben, tevilimle bu büyük daireyi yalnız küçükte tatbik ettiğim gibi, evvelki “nur” meselesinde de bilakis küçük daireyi ve sırf imanî hâdise-i Nuriyeyi pek geniş daire-i siyasiyede tevilimle mana vermiştim. Onun için, sırrı¹ **أَنَا أَعْطَيْنَا** yı herkes birden anlamaz. Hem şahsî isimleri böyle mesail-i ilmiyeye girmemek lâzım olduğundan, o Risale hattâ on üç seneden beri elime geçmediğinde isabet var; kardeşlerim dahi onu merak etmesinler. Biri eğer çok merak etse, o sırrı **أَنَا أَعْطَيْنَا** nın başında “Şimdiki saniyen” ile başlayan fıkrayı ve Lâhikada geçen

bilâkis: aksine, tersine.

cemaat: topluluk, aralarında çeşitli bağlar bulunan insanlar topluluğu.

daire-i siyasiye: siyaset dairesi.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.

hâdisat: hadiseler, olaylar.

hakikat: gerçek, hayalî olmayan, görülen, mevcut olan, bir şeyin aslı ve esası.

hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.

ihtar: dikkatini çekme, hatırlatma, uyarı.

1. Biz... verdik. (Kevser Suresi: 1.)

imanî: imana dair olan, imanla ilgili.

Lâhika: Risale-i Nur mektuplarının toplandığı eser.

mesail-i ilmiye: ilmi meseleler.

mesele: konu.

musırrâne: ısrar ve inatla, ısrarlı bir şekilde.

müthiş: dehşet veren, ürküten, korkutan, dehşetli, kor-

kunç.

nur: aydınlık, parlılık, parlaklık, ziya, ışıq, şule.

risale: Küçük kitap; Risale-i Nur kitaplarından herbiri.

saniyen: ikinci olarak.

sır: gizli hakikat.

siyaset-i İslâmiye: İslâma ait olan, İslâmî siyaset.

suret: biçim, tarz, görünüş.

şahsî: şahsa, kişiye ait, husu-

sî.

Şeair-i İslâmiye: İslâma ait işaretler, İslâma sembol olmuş iş ve ibadetler.

tatbik: karşılaştırma, kıyaslama, mukayese etme.

tevil: yorumlama, yorum.

vuku: olma, meydana gelme, ortaya çıkma, oluş.

zarfında: süresince.

aynı meseleye dair fıkrayı okumak lâzımdır; yoksa hiç bakmasın.

O ikinci Harb-i Umumî ve o dehşetli şahsın dünyadan gitmesiyle ve şimdi de onun mesleği geri çekilmesi ve bir kısmı o mesleğin aksine din lehinde resmen çalışması ve ehl-i imanın istibdad-ı mutlakadan bir derece kurtulması ve az bir tevil ile o Risaleciğin verdikleri haber aynı tarihlerde vuku bulması, o surenin bir lem'a-i i'cazıdır. Fakat heyecanlı tevillerim perde çekmişti; hakikat gizlenmiş.

153

Aziz, muhterem kardeşim,

Bin üç yüz seneden beri âlem-i İslâmı ağlatan ve bütün ehl-i hakikate “Eyvahlar! Yazıklar olsun!” dediren âlem-i İslâmın en dehşetli büyük yarasını deşmek, düşünmek, benim hususî meşrebimde tahammülüm fevkinde elem veriyor. Hususan yirmi beş seneden beri ihlâs ile hakikî hizmet-i imaniye, beni her nevi siyasetten çektiği ve yirmi beş sene zarfında bir gazeteyi okutturmadığı gibi; yirmi sene bu işkenceli esaretimde hayat-ı siyasiyeye bakmamak için hükûmete müdafaat-ı hapsiyeden başka müracaat etmeyen ve vazife-i imaniyeye noksan gelmemek ve ihlâs kırılmamak ve siyasete bulaşmamak için on sene bu dehşetli Harb-i Umumîye bakmayan, baktırmayan bir hâlet-i ruhiyeyi taşımaya mecburiyetim varken, şimdi dehşetli ejderhalar hakaik-i imaniye cephesinde ehl-i imana gözümüz önünde

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

dair: alakalı, ilgili.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehl-i hakikat: hakikati arzulayanlar, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah adamı.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

ejderha: korkunç ve hayalî bir hayvan.

elem: dert, üzüntü, maddî-manevî ızdırıp.

esaret: esirlik, tutsaklık, hüküm altında bulunma.

fevkinde: üstünde.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.

hakaik-i imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.

hakikat: gerçek, bir şeyin aslı, esası.

hakikî: gerçek.

hâlet-i ruhiye: insanın ruh hâli, psikolojik durum, insanın manevî hâli, iç durumu.

Harb-i Umumi: genel harp, dünya savaşı.

hayat-ı siyâsiye: siyâsî hayat, politik hayat.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.

hususan: bilhassa, özellikle.

hususî: özel.

ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma.

istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.

leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.

lem'a-i i'caz: acze düşüren parıltı, mu'cizelik parıltısı.

mecburiyet: mecbur olma, zorunluluk durumu, zorunluluk.

mesele: konu.

meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.

mesrep: gidiş, hareket tarzı, tavır, tutum, meslek.

muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.

müracaat: başvurma, danışma.

nevi: çeşit.

resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.

risale: belli bir konuda yazılmış küçük kitap, broşür.

sure: Kur'an-ı Kerim'in ayrıldığı 114 bölümden her biri.

tahammül: zora dayanma, kötü ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma.

tevil: yorumlama, yorum.

vazife-i imaniye: imanla ilgili vazife, görev.

vuku: bir hâdisenin çıkış şekli.

zarfında: süresince.

adalet-i izafiye: izafi adalet, yere şartlara ve diğer durumlara göre olan göreceli adalet, toplumun selâmeti için ferdin rızasıyla cüz'î hukukun feda edilmesini ön görebilen adalet anlayışı.

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.

asr: yüzyıl.

azap: büyük sıkıntı, şiddetli acı.

cemaat: topluluk.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

düstur: kanun, kaide, kural, prensip, esas.

Ehl-i Beyt: Hz Peygamberin soyundan gelen.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

ehvenüşşer: şerrin en az zararlısı, kolayı, şerrin daha az zararlısı, daha az kötü olan; iki şerden daha az zararlısı.

fedâ: gözden çıkarma, uğruna verme.

gaddar: çok fazla zulüm ve haksızlık eden.

gaddarane: zalimce, gaddarca, merhametsizce, haincesine.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hâkimiyet: hâkim oluş, hükmediş, egemenlik.

hücûm: saldırma, hamle ile ileri atılmak.

hükûm: karar, emir, hakimiyet.

ihata: tam kavrayış, zihnen, aklî ve bilgiyle kavrayış, mükemmel bir şekilde anlama.

imam: önde ve ileride olan, delil, rehber.

kuvve-i maneviye: manevî güç, moral.

Madem: ...den dolayı, böyle ise.

mahv: yok, etme, ortadan kaldırma, harap etme, perişan etme.

maslahat: uygun iş, yerine göre icap eden davranış.

mazhariyet: nail olma, şereflenme.

mazlum: zulüm görmüş, haksızlığa uğramış.

mecburiyet: mecbur olma, zorunluluk.

mukabil: karşılık.

muvaakat: geçici.

mükâfat: iyi bir iş veya hizmetten dolayı verilen şey, ödül.

müthiş: çok rahatsız eden, dayatılmaz, korkunç.

nam: ad.

nevi: çeşit.

rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî ni-

saldırmalarından ve çokları ısırmalarından, ehl-i imanı kurtarmak mecburiyeti Kur'ân'ın emriyle varken, bu zamanı bırakıp, eski zamana gidip, Ehl-i Beyte gelen dehşetli zulümleri temaşa etmek, daha ziyade ruhumu ezer ve kuvve-i maneviyeyi kırıp ruhuma azap azap üstüne gelmektir.

Zalim siyasetin gaddarâne bir düsturu olan “Cemaat için fert feda edilir” diye çok zalimâne pek çok vukuatı, ehvenü's-şer diye bir nevi adaleti izafiye namında hâkimiyetine bir maslahat göstermişler. Hattâ bu asırda, o gaddar düsturun hükmüyle, bir adamın hatasıyla bir köyü mahveder. Beş on adamın onların siyasetine zarar vermek tevehhümüyle, binler adamı perişan eder.

İşte, eski zamanda bir derece, siyasetin bu gaddar düsturu İslâmlar içine girdiğinden, siyasette, bu müthiş düsturlar karşısında, mecburiyetle Selef-i Salihîn sükût ile ve Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaatin imamları o kapıları kapamak, ¹ طَهَّرَ اللَّهُ أَيْدِيَنَا فَنُطَهِّرُ أَلْسِنَتَنَا deyip o kapıları açmıyorlar.

Madem Ehl-i Beyte zulmedenler şimdi ahirette cezasını öyle bir tarzda görüyorlar ki, bizim onlara hücumla yardımımıza bir ihtiyaç kalmıyor. Ve mazlum Ehl-i Beyt, muvakkat bir azap ve zahmet mukabilinde o derece yüksek bir mükâfat görmüşler ki, aklımız ihata etmiyor. Değil şimdi onlara acımak, belki onları o hadsiz rahmete mazhariyetleri noktasında binler tebrik etmek gerektir

1. Allah ellerimizi o kanlı hâdiselere bulaştırmadı; o halde biz de o hâdiselerden bahsedip dilimizi bulaştırmayalım." (Ömer bin Abdülâziz'e ait bir söz. Şa'ranî, *El-Yevâkit ve'l-Cevahir*, 2:69; Bâcurî, *Şerhü Cevheretü't-Tevhid*, 334.)

metler vermesi.

ruh: insan ve hayvanlardaki dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan gayr-i maddî cevher, manevî varlık.

Selef-i Salihîn: Ehl-i Sünnet ve Cemaatin ilk rehberleri ve Aşap ile Tabiînin ileri gelenleri ile Tebe-i Tâbiînden olan

Müslümanlar.

sükût: susma, sessiz kalma.

tarz: biçim, şekil, suret.

temaşa: hayretle ve dikkatle bakıp seyretme.

tevehhüm: asılsız düşünme.

vukuat: vuku bulan şeyler, hadiseler, olaylar.

zahmet: sıkıntı, eziyet, me-

saklat.

zalim: merhametsiz, gaddar.

zalimâne: zulmedercesine, zalimce.

ziyade: çok, fazla.

zulm: haksızlık, eziyet, cefa, işkence.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

ki, birkaç sene zahmetle, milyonlar mertebeler ve bâkî saadetler ahirette kazandıkları gibi, dünyada da kaldıkları zamanda, ehemmiyetsiz, dünyanın fânî saltanatı ve muvakkat hâkimiyeti ve karışık siyasetine bedel manevî birer sultan ve hakikat âleminde birer şah, birer manevî padişah makamını kazandılar. Valiler yerine, evljalara, aktaflara kumandan oldular. Kazançları bire bin değil, milyonlardır.

İşte bu sır içindir ki, Yeni Said'in hususî üstadı olan İmam-ı Rabbanî, Gavs-ı Âzam ve İmam-ı Gazalî, Zeynelâbidin (r.a.) hususan Cevşenü'l-Kebîr münacatını bu iki imamdan ders almışım. Ve Hazret-i Hüseyin ve İmam-ı Ali Kerremallahü Vecheden aldığım ders, otuz seneden beri, hususan Cevşenü'l-Kebîr'le daima onlara manevî irtibatımda, geçmiş hakikati ve şimdiki Risale-i Nur'dan bize gelen meşrebi almışım. Zalimlerin gaddarlıklarını değil deşmek, bakmak, belki düşünmek de meşrebimize gelmiyor. Çünkü onlar mücazatını ve mazlumlar mükâfatını, aklımızın fevkinde görmüşler. O meseleler ile meşgul olmak, şimdiki bu hazır musibet-i diniyeye karşı mükellef olduğumuz vazife-i Kur'âniyeye zarar verir.

Ulema-i ilm-i kelâmın ve usûlû'd-din allâmelerinin ve Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaatin dâhî muhakkiklerinin İslâmî akîdelere dair çok tetkik ve muhakematla ve âyât ve hadîsleri muvazene ile kabul ettikleri usûlû'd-din düsturları, şimdiki Risale-i Nur'un meşrebini muhafazaya emrediyor, kuvvet veriyor. Hattâ, hiçbir yerde, hattâ ehl-i bid'a kısmı da bu meşrebimize ilişemiyorlar. Hakikat-i ihlâs

hâkimiyet: hâkim oluş, hükmediş, egemenlik.

hususan: bilhassa, özellikle.

hususî: şahsî, zatî.

imam: önder, rehber.

irtibat: bağ, münasebet.

İslâmî: İslâm ile alakalı, İslama ait.

kerremallahu vecheh: Allah vec-hini mükerrer kılın, anlamında dua olup Hz. Ali çocukluktan beri, Allah'a secde ettiğinden; hiç putlara secde ve ibadet etmediği için onun ismi anıldığında söylenir.

makam: büyük memuriyet, mevki.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mazlum: zulüm görmüş, haksızlığa uğramış.

meretebe: rütbe, paye.

mesele: konu.

meşrep: gidiş, hareket tarzı, tavır, tutum, meslek.

muhafaza: koruma, saklama, hıfzetme.

muhâkemât: muhakemeler.

muhakkik: tahkik eden, gerçeği araştırıp bulan, bir şeyin iç yüzünü inceleyerek vakıf olan.

musibet-i diniye: dinle ilgili, dine gelen belâlar; dine yönelik tehlikeler, belâlar.

muvakkat: geçici.

muvazene: ölçü, kıyas, mukayese.

mücazat: bir suça karşı verilen ceza, karşılık, mutlak ceza.

mükâfat: iyi bir iş veya hizmetten dolayı verilen şey, ödül.

mükellef: sorumlu ve yükümlü olan, bir şeyi yapmaya mecbur olan, vazifeli.

münacat: dua.

saadet: mutluluk.

sır: gizli hakikat.

şah: padişah, sultan, hükümdar.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

ulema-yı ilm-i kelâm: kelâm ilmi âlimleri.

usûlû'd-din: kelâm ilminin diğer bir adı.

üstâd: öğretici; muallim, öğretmen, usta, sanatkâr.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.

akide: iman, inanılan ve itikat edilen esas, inanç.

aktap: kutuplar; belli bir yer veya memleketteki evliyanın başı olan en büyük velî.

âlem: dünya.

allâme: ilmi seviyesi çok yüksek olan âlim.

ayat: Kur'an ayetleri.

bâkî: ebedî, daimî, sürekli ve kalıcı olan.

bedel: bir şeyin yerini tutan,

karşılık.

Cevşenü'l-Kebîr: Bir dua mecmuası.

dâhî: son derece zeki, anlayışlı, deha sahibi.

dair: alakalı, ilgili.

düstur: kanun, kaide, kural, prensip, esas.

ehemmiyetsiz: önemsiz.

ehl-i bid'a: bid'atçılar, doğru yoldan sapıp hurafelerin peşinden gidenler.

evliya: keramet sahibi olanlar, erenler, veliler, ulular.

fânî: muvakkat, geçici.

fevkinde: üstünde.

gaddar: çok fazla zulüm ve haksızlık eden.

Gavs-ı Azam: en büyük gavs, Abdülkadir-i Geylânî Hazretlerinin namı.

hadis: şariat örfüne göre; Hz. Muhammed'e (a.s.m.) ait olduğu kesin olan şeyler.

hakikat: gerçek, bir şeyin aslı, esası.

hakikat-i ihlâs: ihlâsın gerçeği, aslı.

adalet-i hakikî: hakikî adalet, gerçek adalet.

cihet: yön, görüş açısı.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

din-i İsa: Hz. İsa (a.s.)'ın dini, İsevilik.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

ehl-i İslâm: İslâm topluluğu, Müslümanlar.

emare: alâmet, belirti, nişan.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

feylesof: felsefe ile uğraşan, filozof.

haber: ilim, malûmat, bilgi.

habis: fesatçı, hilekâr, alçak, kötü, pis, soysuz.

hakikî: gerçek.

hariç: dışarı.

hayat-ı dünyeviye: dünyaya ait olan hayat.

hayat-ı içtimaiye-i insaniye: insanın sosyal hayatı.

idare: yönetim, memleket işlerinin yürütülmesi.

kâfi: yeter, yetecek, elveren, yetişen.

kemalât: kemaller, olgunluklar, mükemmellikler.

kemalât-ı ilmiye: ilimdeki ilerleme, yükselme ve mükemmellikler.

keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

kerremallahu vecheh: Allah vechini mükerrem kılsın, anlamında dua olup Hz. Ali çocukluktan beri, Allah'a secde ettiğinden; hiç putlara secde ve ibadet etmediği için onun ismi anıldığında söylenir.

kısmen: kısmî olarak, bir kısım.

kısm-ı azam: büyük kısım, ekseriyet, çoğunluk.

maddî: madde ile alakalı, cismanî.

makamat-ı velâyet: velîlik, ermişlik makamları.

medar-ı münakaşa: münakaşaya, tartışmaya sebep olan.

mesele: konu.

misyoner: Hristiyanlığı neşre ve tanıtmaya çalışan kimse.

muaraza: sözle karşılıklı mücadele, söz mücadelesi.

tam muhafaza edildiği için, her nevi ehl-i İslâm içine giriyor. Şîalığta mutaassıp ve Vehhabîlikte de müfrit, feylesofların en maddîsi ve mütefennini ve mutaassıp hocaların en enaniyetlisi, beraber Nur dairesine girmeye başlamışlar ve kısmen şimdi de kardeşçe bulunuyorlar. Hatâ bazı misyonerler de, din-i İsa'nın (a.s.) hakiki ruhanîsi de o daireye gireceklerine emareler var. Birbirine hücum değil, belki bir tesanüd, bir musalâha lüzumunu hissedip medar-ı münakaşa meseleleri ortaya atmıyorlar. Demek İmam-ı Ali'nin (r.a.) otuz kırk işaretiyle sarahat derecesinde haber verdiği Risale-i Nur, bu zamanın müthiş yaralarına tam bir ilâçtır. Onun için, o daire bize kâfi gelmiş, harice çıkmıyoruz.

İmam-ı Ali Kerremallahü Vechenin şahsına ve hayatına ve adalet-i hakiki üzerine giden siyasetine ilişmek, darbe vurmak başkadır. Şahsiyet-i zahirisinden ve hayat-ı dünyeviyesinden ve siyaset-i içtimaiyesinden binler derece daha yüksek olan şahsiyet-i manevîsine ve kemalât-ı ilmiyesine ve makamat-ı velâyetine ve vârisliğine darbe gelmez ve gelmemiş ve gelemiyor. Kimin haddi var? Onun için, iki ciheti birleştirmek tevehhümülle karşısında muarazaya çalışanların taarruzu pek dehşetli görünüyor. Ehl-i iman ortasında nasıl böyle vukuat olabilir diye hayret veriyor. Halbuki Yezid ve Velid gibi habis herifler müstesna, ötekilerin kısm-ı azamı, İmam-ı Ali'nin (r.a.) harika kemalâtına ve kerametlerine ve verasetine ilişmek değil, belki yalnız hayat-ı içtimaiye-i insaniyeye ait idaresine darbe vermeye çalışmışlar, hata etmişler.

le, söz mücadelesi.

muhafaza: koruma, saklama, hıfzetme.

musalâha: barış, uzlaşma.

mutaassıp: bir meseleyi müdafaada ifrata varan, körü körüne bir fikre bağlı olan, bağnaz.

mutaassıp: tassubu olan, kendi tarafını aşırılıkla tutan.

müfrit: ifrat eden, bir konu veya bir işte aşırıya kaçan.

müstesna: ayrı tutularak, hariç, ayırık.

mütefennin: fen bilgisi olan, fen âlimi.

müthiş: dehşet veren, ürküten, korkutan, dehşetli, korkunç.

nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur.

ruhani: Hristiyan din adamları.

sarahat: ifadedeki açıklık, açık anlatım.

şahsiyet-i maneviye: manevî şahsiyet, manevî kişilik.

Şia: Hz. Ali (r.a.) taraflısı olanlar, Hz. Ali'nin taraftarlığını esas alanlar topluluğu, Alevî, Şîî.

taarruz: saldıрма, sataşma, ilişme.

tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.

tevehhüm: asılsız düşünme.

vâris: mirasçı; ölümünden sonra işlerini devam ettiren.

veraset: vârislik, mirasçısı olma.

vukuat: vuku bulan şeyler, hadiseler, olaylar.

Haricî ve büyük bir düşmanın hücumu zamanında, dahilî küçük düşmanlıkları bırakmak elzemdir. Yoksa, hücum eden büyük düşmana yardım hükmüne geçer. Bunun için, daire-i İslâmiyede eskiden beri tarafgirâne birbirine mukabil, muarız vaziyetini alan ehl-i İslâm o dahilî düşmanlıkları muvakkaten unutmak maslahat-ı İslâmiye muktezasıdır.

154

Aziz, sıddık, bahtiyar kardeşim Süleyman Rüştü,

Seni ve kardeşin kahraman Burhan'ı ve senin iki mübarek, masum evlâdını ve senin hane halkını, Risale-i Nur namına ve umum şakirtler hesabına ruh u canımızla sizi tebrik ediyoruz. Böyle kudsi ve daimî sevap kazandıracak uhrevî bir hizmete muvaffakiyetinizi, Isparta ve bu memleket istikbalde alkışlayacaktır. Size çok hayırlı duaları kazandıracak. İnşaaallah, *Zülfikar* gibi daha çok emsaline muvaffak olursunuz. Bu acip şerait içinde bu fevkalâde muvaffakiyet, hem *Zülfikar*'ın, hem sadakatinizin bir kerametidir. Çok mübarek olan senin rüyan—ki, emr-i İlâhî ile, Kur'an'ı, Hazret-i Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâma vermek, Hazret-i Cebrail'in vazifesinin bir cilvesidir—işarettir ki, bu hizmetiniz hem rıza-i İlâhiyeye, hem rıza-i Peygamberîye (a.s.m.) muvafıktır. Mu'cizat-ı Kur'âniyeyi, Mu'cizat-ı Ahmediye

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
Aleyhissalâtü Vesselâm: 'salât ve selam onun üzerine olsun' anlamında Hz. Muhammed'e dua.
bahtiyar: bahtlı, talihi, mes'ut, mutlu.
cilve: tecelli, iyi şekilde ortaya çıkma.
dahilî: içe ait, içe dönük, iç ile ilgili.
daimî: sürekli, devamlı.
ehl-i İslâm: İslâm topluluğu, Müslümanlar.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.
emr-i İlâhî: İlâhî iş; Allah'ın emri.
emsal: eşler, benzerler.
evlâd: çocuklar.
fevkalâde: olağanüstü.
hane: ev, mesken, beyt, ikamet edilen yer.
haricî: dışa ait, dışarı ile ilgili.
Hazret-i Cebrail: Dört büyük melekten biri olup; vahiy getirmekle görevli olan melektir.

hücûm: saldırma.
hükmüne: yerine, değerine.
inşaaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.
istikbal: gelecek.
keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.
kudsi: mukaddes, yüce.
maslahat-ı İslâmiye: İslâmiyetle ilgili husus, iş.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
muarız: muhalefet eden, kar-

sı çıkan, muhalif.

mu'cizat-ı Ahmediye: Peygamber Efendimizin (a.s.m.) gösterdiği mu'cizeler.

mu'cizat-ı Kur'âniye: Kur'an'ın mu'cizeleri.

mukabil: karşılık.

muktezâ: iktiza etme, gerekme.

muvaffak: başarmış, başarılı.

muvaffakiyet: başarma, başarılı olma.

muvafık: uygun, münasip.

muvakkaten: geçici olarak.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

nam: yerine, vekillik.

rıza-yı İlâhî: Allah'ın rızası, hoşnutluğu.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

şakirt: talebe, öğrenci.

şerait: şartlar.

tarafgirane: taraf tutarcasına, bir tarafı destekleyerek.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

umum: bütün.

vazife: yapılması bir kimseye ismarlanan iş.

vaziyet: durum.

vasıtasıyla ümmet-i Muhammediyeye (a.s.m.) tebliğ etmek manasıyla senin rüyan tabir edilir.

Nasıl, bir küçücük cam parçasında güneşin bir timsali, ziyasıyla o elindeki camı tutanla münasebettar olur, bir nevi muhabere eder; öyle de hususî bir tecellî ile, rüyalarda—Selef-i Salihinde bu çeşit rüyalar görülmüş—makbuliyet ve rıza alâmetidir. Hazret-i Peygamberin (a.s.m.) yanında gördüğün adam da, Nur ve Risale-i Nur Şakirtlerinin şahs-ı manevîsidir.

﴿ 155 ﴾

Vazifemiz, ihlâs ile ve sebat ve tesanüdle ve mümkün olduğu kadar ihtiyatla, “sırren tenevveret” irşad-ı Alevî-yi fiilen tasdik etmek, ona göre hareket etmektir. Yoksa, muarızlara mukabele etmek ve onların hücumundan telâş etmek değil. Muvaffakiyet ve fütuhât-ı Nuriye ve revaç ile intişarı ise, vazife-i İlâhiyedir. Vazifemizi yapıp, vazife-i İlâhiyeye karışmamak gerektir diye, hem bana, hem sizin bedelinize tesellî buldum.

﴿ 156 ﴾

O beş Ahmed'den Safranbolu'da Hasan Feyzi'nin tam yerine geçen tam vârisi Safranbolulu Ahmed Fud'ın gayet samimî ve fedakârâne mektubunda, benim

alâmet: iz, belirti, işaret, nişan.
bedel: bir şeyin yerini tutan, karşılık.
fedakârane: fedakârca, fedakârlıkla.
fiilen: fiille, davranış ve hareketle.
fütuhât-ı Nuriye: Nur'un zaferleri, Risale-i Nur ile yapılan iman ve Kur'an hizmetinin akıl ve kalpleri kendine cezp etmesi, kalpleri fet-hetmesi.
gayet: son derece.
hususî: özel.
ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma.
ihtiyat: tedbirli hareket etme.
intişar: yayılma, dağılma, neşrolunma.
irşad-ı Alevî: Hz. Ali'nin 'sırnan tenevveret' ifadesiyle Nur Talebele-rine direktif vermesi ve manen irşat etmesi.
makbuliyet: makbullük, beğenil-mişlik, geçerlilik.
muarız: muhalefet eden, karşı çı-kan, muhalif.
muhabere: haberleşme.
mukabele: karşılık verme, karşı-lama.
muvaffakiyet: başarma, başarılı olma.
münasebettar: ilgili, alâkalı.

nevi: çeşit.
revaç: rağbet, kıymet, değer.
rıza: razılık, razı olma, hoş-nutluk, memnunluk.
samimî: içten, candan, gönül-den.
sebat: kararlı olma, kararın-dan vazgeçmeme, azimlilik.
Selef-i Salihîn: Ehl-i Sünnet ve Cemaatin ilk rehberleri ve Ashap ile Tabiînin ileri gelen-leri ile Tebe-i Tâbiînden olan Müslümanlar.
sırnan tenevveret: gizlice

hizmeti yaygınlaştırma.
şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir ce-maatteb meydana gelen ma-nevî şahıs.
şakirt: talebe, öğrenci.
tabir: yorum, yorumlama.
tasdik: doğrulama, onayla-ma.
tebliğ: bildiri, beyanname, mesaj.
tecellî: belirme, bilinme, gö-rünme.
tesanüt: dayanışma, birbirine

dayanma ve destek olma.
teselli: avutma, acısını dindir-me.
timsal: örnek, nümune.
ümmet-i Muhammediye: Hz. Muhammed'in ümmeti; Hz. Muhammed'e (a.s.m.) bağlı olan ve yolundan gidenler.
vâris: mirasçı; ölümünden sonra işlerini devam ettiren.
vasıta: alet, araç.
vazife: dinî mükellefiyet, yü-kümlülük.
ziya: ışıık, aydınlık, nur.

bedelime, aynen Hasan Feyzi, Hafız Ali gibi, bakî kalan hayatını bana verip, benden evvel berzaha gitmek için dua ediyor. Halbuki şimdi Nurlara onun hayatı daha ziyade faydalıdır. Bana nispeten genç, faal bir kardeşim, benden sonra, kardeşlerim gibi vazife-i Nuriyemi yapıyorlar diye kemal-i istirahat-i kalble ecelimi beklerim. Cenab-ı Hak, onun gibi çok fedakârları Nurlara kavuştursun.

157

Hem çok eski, hem çok sadık, hem çok muktedir, sebatkâr medrese-i Nuriye kahramanlarından Marangoz Ahmed'in; ve medresenin üstadı olan merhum Hacı Hafız'ın kerametli vefatına dair güzel, hazin mektubunda, o medrese-i Nuriyenin şakirtlerinin o merhum üstadlarına karşı gösterdikleri dindarâne vaziyet ve yağmurun zahmet vermemek ve onları ıslatmamak ve üşütmemek için durması, iş bittikten sonra başlaması, o merhum zatın ruhuna büyük rahmetlerin nüzulüne emare...

Cenab-ı Hak o rahmet katreleri adedince ona ve onlara rahmet etsin. Âmin.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

bakî: geri kalan.

bedel: bir şeyin yerine verilen ve yerini tutan, değiştirilen şey.

berzah: ruhların kıyamete kadar bekleyeceği, dünya ile ahiret arasındaki yer.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

dair: alakalı, ilgili.

dindarâne: dindar bir kimseye yakışacak tarzda.

dua: yalvarma, yakans, niyaz.

ecel: her canlının Allah tarafından takdir edilen ölüm vakti.

emare: alâmet, belirti, nişan.

evvel: önce.

faal: çalışkan, gayretli.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.

hazîn: keder meydana geti-

ren, acı uyandıran, hüznü veren.

katre: damla.

kemal-i istirahat-ı kalp: kalp rahatlığının, gönül rahatlığının kusursuz oluşu, tam bir kalp rahatlığı.

keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

medrese: İslâm dünyasında düzenli öğretim kuruluşu, mektep.

medrese-i Nuriye: nur med-

resesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

muktedir: iktidarl, gücü yeten.

nispeten: nispetle, kıyaslayarak.

nüzul: inme, iniş, gökten dünyaya geliş.

rahmet: acıma, merhamet etme, esirgeme, bağışlama, şefkat gösterme.

rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.

sadık: sadakatli, dostluğu ve bağlılığı içten olan.

sebatkâr: sebat eden, sözünde ve kararında duran, vazgeçmeyen, sebatlı.

şakirt: talebe, öğrenci.

üstat: öğretici; muallim, öğretmen, usta, sanatkâr.

vazife-i Nuriye: Risale-i Nur vazifesi, hizmeti.

vaziyet: durum.

vefat: ölüm.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

zat: kişi, şahıs, fert.

ziyade: çok, fazla.

Kastamonu’da, sekiz sene mübarek mahdumu ve merhum refikasıyla Risale-i Nur’a fevkalâde bir sadakatle çalışan ve kalemıyla Risale-i Nur’a çok hizmet eden ve çocukları Nur dairesine getiren ve hapishanede kendi gibi kahramanlardan olan Sadık Beye, hem istirahatime, hem Nur Şakirtlerinin tesanüdüne ehemmiyetli hizmet eden ve Feyzi ve Emin ve İhsan ve Ahmed’ler gibi has kardeşlerimizle, yine Kastamonu’da Nurlara hizmet eden Küçük Şeyh namında Hilmi Bey bana mektubunda, Nurcu olan refikasının vefatını bildiriyor. O merhume hakkında medar-ı şükrandır ki, bir iki aydır, dualarımda “Zehra’lar” dediğim vakit, “Hacer’ler” de derdim, içinde o merhumeyi de niyet ediyordum. Vefatını bilmiyordum. Cenab-ı Hak ona binler rahmet eylesin ve akrabasına sabr-ı cemil ihsan etsin. Âmin.

Risale-i Nur dairesinde bulunan ve bilfiil çalışan hocalardan ve Konya hocalarından başka, sair hocalara, bugünlerde, tashihat yaparken şiddetli bir hiddet bana geldi. Çünkü, Arabî okumayan Nur Şakirtlerinin fedakârları, Arabî bilmemesinden sehivler, hatalar oluyor. Ben de zahmet çektiğimden, hem eski talebelerimden olan hocalara ve kardeşime, hem şimdiki Ankara’da ve İstanbul’daki resmî hocalara bağırarak dedim:

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

Arabi: Arapçaya ait, Arap dili ile ilgili.

ehemmiyetli: önemli.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

fevkalâde: olağanüstü.

hiddet: öfke, kızgınlık.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

istirahat: dinlenme, rahatlama.

mahdum: oğul, evlât.

medar-ı şükran: sükrü gerektiren, şükre sebep.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

merhume: vefat etmiş, rahmete kavuşmuş kadın.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

nam: ad, isim.

niyet: kast, niyet, istek, maksat.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said

Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

rahmet: şefkat etmek, merhamet etmek, esirgemek.

refika: kadın eş, kanı, zevce.

resmî: devlet adına olan.

sabr-ı cemil: güzel sabır; Allah'tan gelen bir acıya dayanma, katlanma.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

sâir: diğer, başka, öteki.

sehiv: hata, yanlışlık.

şakirt: talebe, öğrenci.

şeyh: aşiret veya cemaat muhtarı.

talebe: öğrenci.

tashihat: düzeltmeler, tashihler.

tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.

vefat: ölüm.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

“Ey insafsızlar! Neden hem vazifeniz, hem medrese-
nin mahsulü, hem size farz-ı ayn gibi lüzumu bulunan bu
hizmet-i imaniyede bana yardım etmiyorsunuz? Belki de
sizin lâkaytlığınızdan çokların çekilmesine sebebiyet ve-
riyorsunuz. İmam-ı Ali’nin (r.a.) ahir zamanın bir kısım
hocalarına vurduğu tokattan hissedar oluyorsunuz” diye
dehşetli bir itiraz kalbe gelirken, birden, kalbini bozma-
yan hocaları müdafaa etmek için üç mana ihtar edildi.

Birincisi: Resmen iki büyük merkezde, iki heyeti il-
miye, beyanı münasip olmayan çok esbaba binaen, her
vesile ile, hoca kısımlarının Risale-i Nur’dan çekilmeleri
için çok vasıtaları istimal ediyorlar. Memuriyet gibi derd-i
maişet belâsıyla biçare hocaları dairelerine çekip, Nur-
lardan uzaklaştırıyorlar. Biçare hocalar, Nurların kıyme-
tini bilmiyorlar değil; belki derdi maişet veyahut o heyet-i
ulemadaki büyük hocalara itimad edip ve kendi tahsil et-
tiği ilm-i dinî kendi imanını kurtaracak derecesindedir
zannıyla lâkayt kalıp, ruhsatla amel etmeye kendine fet-
va buluyor.

İkinci mana: Bu kadar dehşetli bir hücum ve taz-
yike maruz kalan Risale-i Nur Şakirtlerini, evham yüzün-
den, güya Menemen ve Şeyh Said vakıaları gibi bir ha-
disenin ihtimali var diye iki defa imha için, hem perde
altında eskiden beri düşmanlarım, hem resmen kanun
ve idare ve siyaset cihetinde merhametsiz bir surette ba-
zı erkân-ı hükûmetin bizi iki defa hapis ve itham etmesi
ve resmî ve gayr-ı resmî propagandalarla herkesi bizden
ve Nurlardan ürkütmesiyle, elbette hassas ve bir derece

amel: dinin emirlerini yerine
getirme işi.
belâ: musibet, sıkıntı.
beyan: açıklama, bildirme,
izah.
biçare: çaresiz, zavallı.
binaen: -den dolayı, bu se-
bepten.
cihet: yön.
dehşetli: Müthiş akılları hay-
rette bırakan.
derd-i maişet: geçim derdi
ve zorluğu, geçim sıkıntısı.

erkân-ı hükûmet: hükûmet
üyeleri, bakanları.
esbap: sebepler, vasıtalar.
evham: vehimler, zanlar, ku-
runtular.
farz-ı ayn: teker teker, her
mükellef Müslümanın yerine
getirmesi lâzım gelen farz.
fetva: İslam’da bir mesele
hakkında dinî meselelere tam
vâkif yetkili kimseler tarafın-
dan verilen şer’î hüküm.
gayr-ı resmî: resmî olmayan.

güya: sanki, sözde.
hâdis: olay.
hassas: zayıf, çabuk tesir
alan.
heyet-i ilmiye: ilim heyeti.
heyet-i ulema: alimler kuru-
lu.
hissedar: hisse sâhibi, hissesi
olan.
hizmet-i imaniye: imana ait
hizmet, iman ve Kur’ân haki-
katlerinin ikna edici ve ilmi
delillerle anlaşılmaya hiz-

met etme.
idare: yönetim, memleket işleri-
nin yürütülmesi.
ihtar: dikkatini çekme, hatırlat-
ma, uyarı.
ihtimal: olabilirlik.
ilm-i dinî: dinî ilim.
imha: ortadan kaldırma, mahvet-
me.
istimâl: kullanma.
itham: töhmetlendirme, suçlu
görme.
itimad: emniyet, güven.
itiraz: kabul etmediğini belirtme,
karşı çıkma.
kıymet: değer.
lâkayt: kayıtsız, ilgi göstermeyen,
ilgisiz, aldırış etmeyen.
mahsul: ürün.
maruz: bir şeyin etkisi ve tesiri
altında bulunma.
medrese: eski dönemde ders
okutulan düzenli öğretim kurulu-
şu.
memuriyet: memurluk.
müdafaa: savunma.
münasip: uygun.
Nur: Risale-i Nur eserlerinin her-
biri.
propaganda: bir inanç, düşünce,
doktrin v.b. ni başkalarına tanı-
mak, benimsetmek amacını gü-
den ve çeşitli vasıtalarla yapılan
faaliyet.
resmen: resmî bir şekilde, devlet
tarafından.
resmî: devlet adına olan.
ruhsat: izin, müsaade, icazet.
sebebiyet: sebep olma.
suret: biçim, şekil, tarz.
şakirt: talebe, öğrenci.
tahsil: ilim öğrenme, bilgi edin-
me, öğrenim.
tazyik: sıkıntı verme, baskı yap-
ma.
vakia: vuku bulan, olan şey, olay.
vasıta: alet, araç.
vazife: dinî mükellefiyet, yüküm-
lülük.
vesile: fırsat, elverişli hal.

zayıf hocalara ehemmiyetli bir korku verip bir mazeret olur. Onun için, ekseriyet değil, belki yalnız fevkâlade bir cesaret ve gayret taşıyan bir kısım hocalar Nurlar daire-sine girip, girmeyenleri de bir derece affettirdiler.

Üçüncü mana: Şimdilik tehir edildi. Bazı hocalar, “Minare kadar yüksek bir adamı,” hem “Alnında okunacak bir yazı bulunacak” hem “Birden eli bir su ile delinecek,” gibi hakikatin perdesi olan teşbihleri hakikat zan-netmek bahanesiyle, Nurun bazı ihbarat-ı gaybiyesi, sat-hî nazarlarına muvafık gelmiyor, ona daha yanaşmıyor.

Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, bu zamanda Risale-i Nur'da, nokta-i istinad olarak avam-ı mü'minî-nin en ziyade muhtaç oldukları ve Nurda buldukları öy-le bir hakikattir ki; hiçbir şeye alet olmayacak ve hiçbir garaz ve maksat, içine girmeyecek ve hiçbir şüphe ve vesveseye meydan vermeyecek ve hiçbir düşman ona bahane bulup çürütmeyecek ve yalnız hak ve hakikat için ona çalışanlar bulunacak, dünya maksadları ona ka-rışmayacak, tâ ki, uzakta olan ehl-i iman, o hakikate ve sadık naşirlerine tam itimad edip imanlarını, zındıkların ve dinsizlerin, din aleyhindeki dehşetli filozofların itiraz-larından ve inkârlarından kurtarsınlar.

Evet, o ehl-i iman, lisan-ı hal ile diyecek ki: “Madem bu hakikati, bu kadar şiddetli düşmanları çürütemediler ve itiraz edemiyorlar; ve şakirtleri, haktan başka onun hizmetinde hiçbir maksad taşımıyorlar. Elbette, o haki-kat, ayn-ı hak ve mahz-ı hakikattir” diye, bin bürhan

aleyh: karşı, karşıt.

avam-ı mü'min: mü'minlerin avam tabakası, mü'minlerin avam kısmı.

ayn-ı hak: hakkın, gerçeğin tâ kendisi.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

bürhan: delil, ispat, hüccet.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i iman: inananlar, iman sa-hipleri.

ekseriyet: çoğunluk.

fevkâlade: alışılmıştan farklı, ola-ganüstü, normalin üstünde.

filozof: felsefe ile uğraşan, filozof.

garaz: kötü kasıt, düşmanca ni-yet, kin.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakikat: gerçek, doğruluk; görü-len bir şeyin aslı, esası.

ihbarat-ı gaybiye: geçmiş veya gelecek zamana ait verilen ha-berler.

iman: inanma, itikat.

inkâr: reddetme, tanımama, ka-bul ve tasdik etmeme, inanma-ma.

itimad: dayanma, güvenme.

itiraz: kabul etmediğini belir-tip karşı çıkma.

lisan-ı hâl: hâl dili, bir şeyin duruşu ve görünüşü ile bir mana ifade etmesi.

madem: ...den dolayı, böyle ise.

mahz-ı hakikat: en doğrusu, en gerçeği.

maksat: gaye.

maksat: kastedilen şey; gaye.

mazeret: bahane, özür, en-gel.

muvafık: uygun, münasip.

naşir: eser, neşreden, yayın-layan, dağıtan.

nazar: göz atma, bakma, ba-kış.

nokta-i istinat: dayanak noktası, güvenme ve itimad noktası.

Nur: Risale-i Nur.

sadık: sadakatli, dostluğu ve bağlılığı içten olan.

sathî: yüzeysel, derine inme-yen, üstün körü.

sakirt: talebe, öğrenci.

şükür: görülen bir iyiliğe kar-şılı hoşnutluk ve memnunluk ifade etme, teşekkür.

teşbih: benzetme.

vesvese: şüphe, kuruntu, kal-be gelen asılsız kötü ve sinsi düşünce.

zan: sanma, kesin olarak bil-meksizin kuvvetli ihtimalle hükmetme.

zındık: Allah'a ve ahirete inanmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

ziyade: çok, fazla.

kadar bir delil hükmünde imanını kuvvetlendirir ve kurtarır; ve “İslâmiyette bir hakikatsizlik mi var?” diye daha evhama düşmeyecekler.

İki defadır, himmeti uzun, eli kısa Abdurrahman Salâhaddin, *Asa-yı Mûsa*’yı ve *Zülfikar*’ın bir kısmını Camiü’l-Ezher’e göndermek istemiş; hilâf-ı me’mul olarak, o lüzumlu ve ehemmiyetli yere bazı esbaba binaen gitmemiş. ¹ **الْخَيْرُ فِيمَا اخْتَارَهُ اللَّهُ** kaidesince, belki ben o iki nüshaya bakmadığım ve tashih edemediğim için, o inceden inceye herşeyi tetkik eden ulema heyetine, tam bir tashih gördükten sonra, hem tam *Zülfikar* ve *Asa-yı Mûsa* beraber olarak gitmek münasiptir diye kalbime geldi. Belki ehemmiyetli ve ulemanın itirazını celb edecek sehivler içinde var. Onun için, o iki Risaleyi Salâhaddin bana göndersin ki, ben bakacağım. Sonra, inşaallah, hem tam *Zülfikar*’ı, hem *Asa-yı Mûsa* ile, hem *Tılsım* mecmuası ile, ehemmiyetli bir beyanname ile beraber göndereceğiz.

Üstadlarımdan birisi olan Mevlâna Celâleddin-i Rûmî’nin (k.s.) mensuplarından olduğu anlaşılan eczacı Hacı Abdüllatif’in mektubundan anlaşılıyor ki, bilerek, tam takdir ederek Nurlara hizmet edecektir. Zaten ben bekliyordum ki, Mevlevîlerden bazı Nur kahramanları çıksın. İnşaallah birisi bu olacak. Ona çok selâm ederim. Hususî mektup yazmaya halim müsaade etmediği için gücenmesinler. Orada, Sabri ve mahdumları ve Nur

mecmua: “Risale-i Nur” parçalarından her biri.
mensup: bir şeye veya kimseye bağlı olan, üye.
Mevlevî: Mevlevîlik tarikatına mensup kimse.
münasip: uygun, yerinde.
müsaade: izin; elverişli, uygun olma durumu.
Nur: Risale-i Nur.
nüsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.
risale: Küçük kitap; Risale-i Nur kitaplarından herbiri.
sehiv: hata, yanlışlık, yanılma, kusur.
selâm: banş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
takdir: beğenme.
tashih: basılacak bir eserin dizgilerini kontrol ederek yanlışları düzeltme.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.
Üstat: öğretici; muallim, öğretmen, usta, sanatkâr.

1. Hayır Allah’ın murad ettiği şeydedir.

beyanname: bildirge, yazılı açıklama, tebliğ, bildiri.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
Camiü’l-Ezher: Mısır’daki Ezhher Üniversitesinin adı.
celp: elde etme, kendine çekme.
delil: iz, nişan, emare.
ehemmiyetli: önemli.
esbap: nedenler, sebepler,

vasıtalar.
evham: vehimler, zanlar, kuruntular.
hakikat: gerçek.
heyet: bir topluluğu meydana getiren kişilerin bütünü, komite.
hilâf-ı me’mul: Umulanın tersine, beklenenin aksine.
himmet: çalışma, çabalama, gayret gösterme, emek sarf

etme.
hususî: özel.
hükmünde: değerinde, yerinde.
inşaallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.
itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.
kaide: usul, kural, erkân, nizam, düzen, yol.
mahdum: oğul, evlât.

Şakirtlerine ve başta Hoca Vehbi Hazretleri olarak hocalarına çok selâm eder ve dualarını bekleriz.

160

Size hayatımda vefattan sonra elinize geçecek manevî malımı ve hukukumu size vermeye ve ¹ **مُوتُوا قَبْلَ أَنْ تَمُوتُوا**

sırrına binaen, ölümden evvel sizi bilfiil vâris yapmaya dair bir Nur Şakirdi sordu ki: “Hikmet nedir? Sizi daha çok zaman aramızda görmek istiyoruz. İnşaaallah öyle kalacaksınız.”

Ben de dedim ki: Eğer vefattan sonra bu hakikî ve hakikatli vârislerin eline bu malım geçse, dünya malı gibi bir derece taksim olur; derecesine göre herbirisi maldan bir kısmına hakikî malik olur, umumuna malik olamaz. Fakat ölümden evvel vârislere verilse; emval-i uhrevî gibi, herbirisi umum o mala, o nur lâmbasına derecesine göre malik sayılır. Herbirisi küçük birer Said olur; bir nöbetçi yerine, binler nöbetçiler olur. Said’in, irsiyette yalnız binden bir hisse sahibi bir Nurcu olmaz, belki tam bir genç Said olur.

Meselâ o emval, emval-i Nuriye, faraza bir hazine kadar olsa, binler Nurculara tevziatta, taksimatta yirmişer, yüzzer altın düşebilir. Fakat vefat etmeden onları onlara vermek, bir sırr-ı azîme binaen, herbirine istidadına

bilfiil: bizzat kendi çalışması ile, kendi yaparak.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

dair: alakalı, ilgili.

evvel: önce.

faraza: farz edelim ki, öyle sayalım ki, söz gelişi.

hakikat: kadirbilirlik, sadakat, doğruluk, vefa, sürekli bağlılık.

hakiki: doğru, gerçekten.

hazine: gömülü hâlde bulunan kıymetli şeylerin bütünü, define.

hikmet: ilahî gaye, gizli sebep, fayda.

hisse: vârise düşen kısım.

hukûk: haklar.

inşaaallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.

irsiyet: varis olma, mirasçılık.

istidat: kabiliyet, yetenek.

malik: sahip.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

meselâ: misal olarak, şunun gibi, söz gelişi, faraza.

nur: ilim.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi’nin eserlerine ve fikirlerine ta-

1. Ölüm gelip çatmadan, şehevânî ve nefsanî hislerinizi terk etmek sûretiyle bir nevi ölüünüz. (el-Aclûnî, *Keşfü’l-Hafâ*, 2:291).

raftar olan, Risale-i Nur’ları okuyup nesreden kimse.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sır: gizli hakikat.

sırr-ı azîm: büyük sır.

şakirt: talebe, öğrenci.

taksim: bölme, parçalara ayırma, üleştirme, paylaşırma.

taksimat: taksimler, bölme-ler, bölümler, bölüntüler.

tevziat: dağıtmalar, paylaşırmalar.

umum: bütün, hepsi.

vâris: mirasçı; ölümünden sonra işlerini devam ettiren.

vefat: ölüm.

göre, haslara bir milyon birden düşebilir. Bu sırrın bir sırrı var, şimdi izah edemem.

Yine o şakirt dedi ki: “Herbir has şakirdin, senin gibi hayatını ve bütün rahatını feda edebilir mi ki, o koca malı bütün birden alsın?”

Ben de dedim ki: İnşaallah, tesanüdün sırr-ı azîmi ile—ki, üç elif tesanüdle yüz on bir kuvvetinde gösterdiği gibi—has şakirtlerin mabeynindeki tesanüd-ü hakikînin verdiği kuvvet, benim gibi bir biçarenin sizce fevkalâde zannedilen fedakârlığından geri kalmayacaktır inşaallah.

161

Sava Medrese-i Nuriye kahramanlarından Mehmed Çavuş, benim için yazdığı *Zülfikar*’ı Emniyet Müdürünün elinde görmüş, demiş: “Benimdir, veriniz..”

O da demiş ki: “Hoşuma gitti, bir iki hafta okuyacağım.”

O da demiş: “Kalsın.”

Eğer münasip görseniz, benim tarafımdan o Emniyet Müdürüne ve alan komişere deyiniz ki: Said size selâm edip benim hattım güzel olmadığı için, o zat, benim için yazmış.

biçare: çaresiz, zavallı.

fedâ: gözden çıkarma, uğruna verme.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

fevkalâde: olağanüstü.

hâs: ileri gelen, seçkin olan.

hatt: yazı, el yazısı.

inşaallah: ‘Allah izin verirse’

manasında kullanılan bir dua.

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

mabeyn: ara, münasebet, ilişki.

Medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur’ların okunduğu yerler.

münasip: uygun, yerinde.

selâm: barış, rahatlık, sela-

met ve esenlik dileme.

sır: gizli hakikat.

sırr-ı azîm: büyük sır.

şakirt: talebe, öğrenci.

tesanüd-i hakikî: gerçek dayanışma.

tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.

zat: kişi, şahıs, fert.

Ben Isparta'yı toprağıyla, taşıyla, bütün ahaliyle mübarek gördüğümünden, oradaki hükûmete, hususan zabıtasına ciddî dost nazarıyla bakıyorum. Hususan çok tecrübelerle ve üç vilâyet zabıtasının itirafıyla ve üç vilâyet mahkemesinin müttefikan beraat kararıyla ve üç cemi-yet-i ilmiyenin ve ehl-i vukufun tahsin ve takdirleriyle sabit olmuş ki, Risale-i Nur eczaları ve şakirtleri, Emniyet Müdürünün ve zabitanın vazifeleri olan asayiş ve idare ve inzibat ve ahlâksızlığa karşı, komiserlerden ziyade, serkeşleri itaate getirmek ve asayişini temin etmekte, manevî ve tam tesirli manevî inzibat memurlarıdır. Onun için, zabıta, evhamla değil, kemal-i takdirle, Emniyet Müdürünün bakması gibi bakmalıdır. Çünkü o *Zülfıkar* hakkında demiş: "Çok güzel, sevdim, okuyacağım, hoşuma gitti." Her ne ise. Siz daha ne münasip görürseniz öyle yaparsınız.

Hem Emniyet Müdürüne deyiniz ki: Kardeşimiz Said diyor: Eğer o *Zülfıkar* tam hoşuna gitmişse, o benimdir, ona hediye ediyorum. Hem onun gibi mühim olan *Asa-yı Mûsa*'yı da ona hediye edeceğim.

Denizli'den ve Tavas'tan gelen güzel mektuplarına hususî cevap vermeye kat'iyen vaktim ve halim müsaade etmediğinden, hususî cevap vermediğimden gücenmesinler. Çakır Yusuf'un mektubundan, tam ciddiyeti ve tam Hasan Feyzi'nin bir vârisi olduğunu gösteriyor.

ahali: halk.

asayiş: emniyet; korku ve endişeden uzak olma.

asayiş: rahat huzur, korku ve endişeden uzak olma.

beraat: Şuhsuzluğun sabit olması.

ciddî: gerçek olarak, hakikaten.

ciddiyet: ciddilik.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği "bilir kişi"ler.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

husususan: bilhassa, özellikle.

hususî: özel.

idare: bir işi yürütmek, çekip çevirmek.

inzibat: düzeni sağlama, asayiş yoluna koyma.

inzibat: düzenli olma, intizam, disiplin, kayıt altına alma.

itaat: söz dinleme, boyun eğme, emre uygun hareket etme.

kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.

kemal-i takdir: takdirin en mükemmeli.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

münasip: uygun, yerinde.

müsaade: izin; elverişli, uygun olma durumu.

müttefikan: ittifak ederek, hep beraber, birlikte.

nazar: bakış, bakış açısı.

sabit: ispat edilmiş, ispatlanmış.

serkeş: baş kaldıran, itaat etmeyen, asi.

şakirt: talebe, öğrenci.

tahsin: beğenme, güzel bul-

ma.

takdir: beğenme, beğendiğini belirtme.

temin: sağlama.

vâris: mirasçı; ölümünden sonra işlerini devam ettiren.

vazife: ödev, bir kimsenin yapmak zorunda bulunduğu iş.

vilâyet: il.

zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

ziyade: çok, fazla.

Kardeşimiz ve Nurun kumandanlarından Isparta Hulusî'si Re'fet Beyin mübarek masumunun dokuz yaşında iken bu derece Risale-i Nur'dan Birinci Sözü yazması gösteriyor ki, o mübarek Hüsnü, Safranbolu'nun on bir yaşındaki Hüsnü'sü gibi, dâhi masumların küçücük bir kahramanı olmaya namzettir. Cenab-ı Hak onu Nurlara bağışlasın ve muvaffak eylesin, âmin. İnşaallah, yazdığımız nüshayı sonra tashih edip göndereceğim.

Eski dahiliye vekili, şimdi parti kâtib-i umumîsi Hilmi Bey,

EVVELÂ: Yirmi sene zarfında bir tek istida Dahiliye Vekili iken sana yazdım. Fakat yirmi senelik kaidemi bozmadım, vermedim. İstersen sana okuyacağım. Hem eski dahiliye vekili, hem şimdi kâtib-i umumî sıfatlarıyla seninle konuşacağım. Yirmi sene hükûmetle konuşmayan, tek bir defa yine hükûmet hesabına hükûmetin büyük bir rûknü ile konuşan adam, on saat kadar söylese azdır. Onun için siz benimle konuşmayı bir-iki saat müsaade ediniz.

SANİYEN: Şimdi partinin kâtib-i umumîsi itibarıyla size bir hakikati beyan etmeye kendimi mecbur biliyorum. Hakikat de şudur:

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

dahiliye vekili: İçişleri Bakanı.

evvelâ: öncelikle.

hakikat: gerçek, bir şeyin aslı, esası.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

istida: resmî makamlara bir işin yapılmasını istemek

maksadıyla yazılan yazı, dilekçe.

itibar: kıymet verilir olma, hürmet edilme, değerli sayılma, değer verilme.

kaide: usul, kural, erkân, nizam, düzen, yol.

kâtib-i umumî: genel sekreter, genel yazman.

masum: küçük çocuk.

muvaffak: beceren, neticeye varan, sonuç alan.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

müsaade: izin; elverişli, uygun olma durumu.

namzet: aday.

Nur: Risale-i Nur.

nüsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.

parti kâtib-i umumîsi: partinin genel sekreteri.

rûkn: bir şeyi meydana getiren unsurlardan her biri, esas.

saniyen: ikinci olarak.

tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

zarfında: süresince.

Sen, kâtib-i umumî olduğun Halk Fırkasının millet karşısında gayet ehemmiyetli bir vazifesi var. O da şudur:

Bin seneden beri âlem-i İslâmiyeti kahramanlığı ile memnun eden ve vahdet-i İslâmiyeti muhafaza eden ve âlem-i beşeriyeti, küfr-ü mutlakdan ve dalâletten şanlı bir surette kurtulmasına büyük bir vesile olan Türk milleti ve Türkleşmiş olanların din kardeşleri!

Eğer şimdi, eski zaman gibi kahramancasına Kur'ân'a ve hakaik-i imana sahip çıkmazsanız ve sizler gibi ehl-i hamiyet eskide yanlış bir surette ve din zararına medeniyetin propagandası yerinde doğrudan doğruya hakaik-i Kur'âniye ve imaniyeyi tervice çalışmazsanız, size kat'iyen haber veriyorum ve kat'î hüccetlerle ispat ederim ki, âlem-i İslâmın muhabbet ve uhuvveti yerine, dehşetli bir nefret; ve kahraman kardeşi ve kumandanı olan Türk milletine bir adavet; ve şimdi âlem-i İslâmı mahva çalışan küfr-ü mutlak altındaki anarşiliğe mağlûp olup, âlem-i İslâmın kal'ası ve şanlı ordusu olan bu Türk milletin parça parça olmasına ve şark-ı şimaliden çıkan dehşetli ejderhanın istilâ etmesine sebebiyet verecek.

Evet, hariçte iki dehşetli cereyana karşı bu kahraman millet, Kur'ân kuvvetiyle dayanabilir. Yoksa, küfr-ü mutlakı, istibdat-ı mutlakı, sefahet-i mutlakı ve ehl-i namusun servetini serserilere ibaha etmesini alet ederek dehşetli bir kuvvetle gelen bir cereyanı durduracak, ancak İslâmiyet hakikatiyle mezcolmuş, ittihat etmiş ve bütün

adavet: düşmanlık, husumet.
âlem-i beşeriyet: insanlık âlemi.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
âlem-i İslâmiyet: İslam âlemi, İslam dünyası.
anarşi: kargaşa, karışıklık.
cereyan: fikir, sanat, siyaset hareketi.
dalâlet: iman ve İslamiyetten ayrılmak, azmak.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
ehemmiyetli: önemli.
ehl-i hamiyet: hamiyetli, onurlu, haysiyetli olanlar, hamiyet sahipleri.
ehl-i namus: namusuna düşkün olup koruyanlar.
ejderha: korkunç ve hayalî bir hayvan.
fırka: siyasî parti.
gayet: son derece.
hakaik-i iman: iman hakikatleri.
hakaik-i Kur'âniye: Kur'ân ait olan ve ondan gelen gerçekler.
hakikat: gerçek, doğruluk, görülen bir şeyin aslı, esası.
hariç: ecnebi.
hüccet: delil, ispat, burhan; bir iddiânın doğruluğunu ispat için gösterilen vesika, senet.
ibaha: mübah kılma, bir şeyi haram olmandan çıkarak serbest bırakılması.
ispat: delil ve şahit göstererek doğruyu ortaya koyma, doğruyu delillerle gösterme.
istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.
istilâ: ele geçirme, kaplama, yayılma.
ittihat: birleşme, birlik oluşturma.

ma.
kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
kâtib-i umumî: genel sekreter, genel yazman.
kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.
küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanî hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.
mağlûp: boyun eğme, yenilme, yenilmiş olma.
mahv: yok, etme, ortadan

kaldırma, harap etme, perişan etme.
mezç: katma, karıştırma.
muhabbet: sevgi, aşk derecesinde sevmek.
muhafaza: koruma.
propaganda: bir inanç, düşünce, doktrin v.b. ni başkalarına tanıtmak, benimsetmek amacıyla güden ve çeşitli vasıtalarla yapılan faaliyet.
sebebiyet: sebep olma.
sefahet-i mutlak: nefsin kötü arzularına mutlak surette

uyuma.
suret: biçim, şekil, tarz.
şan: şöhret, ün.
şark-ı şimali: kuzeydoğu; komünizm rejimi.
terviç: revaç verme, kıymet ve değerini arttırma.
uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.
vahdet-i İslâmiye: İslâma ait birlik, İslâmî birlik.
vazife: ahlâk veya iş icabı yapılması gereken iş, görev.
vesile: araç, vasıta.

mazideki şerefini İslâmiyette bulmuş, bu millet dayana-bilir. Bu milletin hamiyetperverleri ve milliyetperverleri, herşeyden evvel bu mümteziç, müttehid milliyetin can damarı hükmünde olan hakaikı Kur'âniyeyi terbiye-i medeniye yerine esas tutmak ve düstur-u hareket yapmakla o cereyanı durdurur inşaallah.

İkinci cereyan: Âlem-i İslâmdaki müstemlekâtlarını kendilerine ısıdırmak ve tam bağlamak için bu vatan-daki kuvvetli merkezîyet-i İslâmiyeyi dinsizlikle ithham etmekle bozmak ve âlem-i İslâmın irtibatını manen kesmek ve uhuvvetlerini bu millete adavete çevirmek gibi bir plânla şimdiye kadar bir derece muvaffak da olmuş.

Eğer bu cereyanın akli başında olsa, bu dehşetli plânı değiştirip, hariçteki âlem-i İslâmı okşadığı gibi, bu merkezdeki İslâmiyet dinini okşasa, hem o da çok istifade eder, hem azîm fütuhâtını bir derece muhafaza eder, hem bu vatan ve millet dehşetli belâdan kurtulur.

Eğer şimdi siz kâtib-i umumî olduğunuz hamiyetper-ver, milliyetperver adamlar, şimdiye kadar cereyan eden ve medeniyet hesabına mukaddesatı çiğneyen usulleri muhafazaya çalışıp, üç dört şahsın inkılâp namında yaptıkları icraatı esas tutarak mevcut haseneleri ve inkılâp iyiliklerini onlara verip ve mevcut dehşetli kusurları millete verilse, o vakit üç dört adamın seyyiesi üç dört milyon seyyie olup bu kahraman ve dindar milleti ve İslâm ordusu olan Türk milletinin geçmiş asırlardaki milyarlar şerefli merhum ordularına ve milyonlarla şehitlerine ve

adavet: düşmanlık, husumet.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
asr: yüzyıl, asır.
azîm: büyük.
belâ: içinden çıkılması zor hâl.
cereyan: fikir, sanat, siyaset hareketi.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dindar: dinî kaidelere hakkıyla riayet eden, dininin emirlerini yerine getiren, müte-deyin.

düstur-i hareket: hareket prensibi, kuralı.
evvel: önce.
fütuhât: fethetmek, yayıl-mak.
hamiyetperver: hamiyet sa-hibi, din ve millet gibi önemli değerleri seven, koruyan ve bunlara hizmet eden.
hariç: dış memleket, yaşanı-lan ülkenin dışındaki ülke.
hasene: iyilik, güzellik.
hükümünde: değerinde, yerin-de.

icraat: işler.
inkılâp: değişme, köklü de-ğişim (Cumhuriyet dönemi inkı-lapları kastediliyor).
inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.
irtibat: bağ, münasebet.
istifade: faydalanma, yarar-lanma.
itham: töhmetlendirme, suç-lu görme.
kâtib-i umumî: genel sekre-ter, genel yazman.
manen: mana bakımından,

manaca.

mazi: geçmiş zaman.

medeniyet: Medine'de nâzil olan ayetler ve sureler.

medeniyet: medenîlik, şehirlilik, uygarlık.

merhum: rahmete kavuşmuş, öl-müş, ölü.

milliyet: inanç, tarih, dil, gelenek, kültür, ideal vatan birliği.

milliyetperver: milletini seven, ulusçu, milliyetçi.

muhafaza: koruma.

muhafaza: terk etmeme, de-ğiş-tirmeme, bırakmama.

mukaddesat: mukaddes, kutsal, temiz ve yüce olan şeyler.

muvaffak: başarmış, başarılı.

mümteziç: imtizaç etmiş, imti-zaçlı, karışık, karışan.

müstemlekât: müstemlekeler, sömürgeler.

müttehit: ittihat eden, birleşen, birlik olmuş.

nam: ad, isim.

seyyie: övünülecek, iftihar edilecek şey.

şehit: vatan, bayrak, inanç gibi yüce değerler uğrunda ölen Müs-lüman kimse.

şeref: övünülecek, iftihar edilecek şey.

terbiye-i medeniye: medenî ter-biye.

uhuvvet: kardeşlik, din kardeşli-ği.

an'ane-i İslâmiye: İslâmî gelenek.
anarşist: hiç bir düzen ve otorite tanımayan, karışıklık ve bozgunculuktan yana olan.
asr: yüzyıl, asır.
azap: büyük sıkıntı, şiddetli acı.
cihet: sebep, vesile, mucip, baha-ne.
dahili: içe ait; yurt içi.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.
ervah: ruhlar, canlar, hayatın cevherleri.
fitrat: yaratılış, tabiat, mizaç, huy.
hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.
hakikat: gerçek.
harici: dışa ait, dış dünya ile ilgili.
hasene: güzel ve hayırlı iş.
havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.
himmet: çalışma, çabalama, gayret gösterme, emek sarf etme.
hisse: pay, nasip.
hüccet: delil.
idare: bir işi yürütmek, çekip çevirmek.
inhisar: yalnız bir şeye ait kılma, tekelleşme.
inkılâp: değişme, köklü değişim (Cumhuriyet dönemi inkılapları kastediliyor).
istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.

milletine büyük bir muhalefet ve ervahına bir manevî azap ve şerefsizlik olmakla beraber; o üç dört inkılâpçı adamın pek az hisseleri bulunan ve millet ve ordunun kuvvet ve himmetiyle vücut bulan haseneleri o üç dört adama verilse, o üç dört milyon iyilikler, üç dört haseneye inhisar edip küçülür, hiçe iner; daha dehşetli kusurlara kefaref olamaz.

SALİSEN: Size karşı elbette çok cihetlerde dahilî ve haricî muarızlar var. Ben dünya ve siyasetin haline bakmadığım için bilemiyorum. Fakat beni bu senede çok sıkıştırdıkları için mecburiyetle sebebine baktım ki, size karşı bir muarız çıkmış. Eğer o muarız mükemmel bir reis bulup hakaik-i imaniye namına çıksaydı, birden sizi mağlûp ederdi. Çünkü bu milletin yüzde doksanı, bin seneden beri an'ane-i İslâmiye ile, ruh ve kalble bağlanmış. Zahiren muhalif, fitratındaki emre itaat cihetiyle serfûru etse de, kalben bağlanmaz.

Hem, bir Müslüman, başka milletler gibi değil. Eğer dinini bıraksa anarşist olur, hiçbir kayıt altında kalamaz; istibdad-ı mutlakdan, rüşvet-i mutlakadan başka hiçbir terbiye ve tedbirle idare edilmez. Bu hakikatin çok hüccetleri, çok misalleri var. Kısa kesip sizin zekâvetinize havale ediyorum.

Bu asrın Kur'ân'a şiddet-i ihtiyacını hissetmekte İsveç, Norveç, Finlandiya'dan geri kalmamak size elzemdir. Belki onlara ve onlar gibilere rehber olmak vazifenizdir. Siz, şimdiye kadar gelen inkılâp kusurlarını üç dört

itaat: söz dinleme, boyun eğme, emre uygun hareket etme.
kalben: kalp ile, kalpten; içten ve samimî olarak.
kefaref: kendisi ile işlenen bir günahın giderilmesi.
mağlûp: yenilme, kendisine galip gelinmiş.
manevi: madde dışı olan, maddî olmayan, manaya ait.
mecburiyet: mecbur olma, zorunluluk durumu, zorunluluk.
misal: benzer, örnek.

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.
muhalefet: uygun olmama, ayrılık; zıtlık.
muhalif: zıt, karşıt, aykırı.
nam: yerine, vekillik.
reis: başkan.
rüşvet-i mutlak: kayıtsız şartsız rüşvet, çıkar gözetmeksizin hiç bir iş yapmama, tam rüşvet.
salisen: üçüncü olarak.
serfûru: baş eğme, söz dinleme, itaat.

şeref: onur, haysiyet.
şiddet-i ihtiyaç: ihtiyacın, muhtaç olmanın şiddeti, ihtiyacın çok fazla olması.
tedbir: idare etme; önlem, çare.
terbiye: iyi ahlâk, nezaket, görgü.
vazife: dinî mükellefiyet, yükümlülük.
vücut: varlık.
Zahiren: görünüşte.
zekâvet: zekilik; çabuk anlama, kavrama kabiliyeti.

adamlara verip şimdiye kadar umumî harp ve sair inkılâpların icbarıyla yapılan tahribatları—hususan an'ane-i diniye hakkında—tamire çalışsanız, hem size istikbalde çok büyük bir şeref ve ahirette büyük kusuratlarınıza kefaret olup, hem vatan ve millet hakkında menfaatli hizmet ederek milliyetperver, hamiyetperver namına müshak olursunuz.

RABIAN: Madem ölüm öldürülmüyor ve kabir kapısı kapanmıyor. Ve madem siz de herkes gibi kabre koşuyorsunuz. Ve madem o kat'î ölüm ehl-i dalâlet için idam-ı ebedîdir, yüz bin hamiyetçilik ve dünyaperestlik ve siyasetçilik onu tebdil edemez. Ve madem Kur'ân, o idam-ı ebedîyi, ehl-i iman için terhis tezkeresine çevirdiğini güneş gibi ispat eden Risale-i Nur elinize geçmiş ve yirmi seneden beri hiçbir feylesof, hiçbir dinsiz ona karşı çıkmıyor, bilâkis dikkat eden feylesofları imana getiriyor ve bu on iki sene zarfında dört büyük mahkemeniz ve feylesof ve ulemadan mürekkep ehl-i vukufunuz Risale-i Nur'u tahsin ve tasdik ve takdir edip, iman hakkındaki hüccetlerine itiraz edememişler. Ve bu millet ve vatana hiçbir zararı olmamakla beraber, hücum eden dehşetli cereyanlara karşı sedd-i Zülkarneyn gibi bir sedd-i Kur'ânî olduğuna Türk milletinden, hususan mektep görmüş gençlerden yüz bin şahit gösterebilirim. Elbette benim size karşı bu fikrimi tam nazara almak, ehemmiyetli bir vazifenizdir. Siz dünyevî çok diplomatları her zaman dinliyorsunuz; bir parça da ahiret hesabına

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.
an'ane-i diniye: dinî gelenek ve âdet.
bilâkis: aksine, tersine.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
diplomat: millet meseleleri ve siyaset noktasında söz sahibi olan.
dünyaperest: dünyaya tapan, dünyaya düşkün, tamahlı, hırslı kimse.

dünyevî: dünyaya ait.
ehemmiyetli: önemli.
ehl-i dalâlet: dalâlet ehli; yoldan çıkanlar, azgın ve sapkın kimseler.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.
filozof: felsefe ile uğraşan, filozof.
hamiyet: millî onur ve haysiyet.

hamiyetperver: hamiyet sahibi, din ve millet gibi önemli değerleri seven, koruyan ve bunlara hizmet eden.
hususan: bilhassa, özellikle.
hüccet: delil.
hücum: sert sözle birine çatmak, karşı çıkmak.
icbar: zorlama, zorla ve isteği dışında yaptırma.
idam-ı ebedî: dirilmemek üzere yok oluş, ahiret inancı olmadığı için ölümü ebedî yokluğa gitmek olarak gör-

me.

inkılâp: birhalden diğer bir hale geçme, değişme, dönüşme.

ispat: delil ve şahit göstererek doğruyu ortaya koyma, doğruyu delillerle gösterme.

istikbal: gelecek, gelecek zaman, ati.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkmak.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kefaret: kendisi ile işlenen bir günahın giderilmesi.

kusur: eksiklik, özür, suç, kabahat.

madem: çünkü, için, değil mi ki, ...den dolayı, böyle ise, hele.

mektep: ilim, irfan öğrenilen yer, okul.

menfaat: fayda.

milliyetperver: milletini seven, ulusçu, milliyetçi.

mürekkep: terkib edilmiş, iki veya daha çok şeyin karışmasından meydana gelen bileşik.

müstahak: lâyık olunan, hak edilen şey.

nam: ün, şöret, şan.

nazar: bakış, dikkat.

Rabian: dördüncü olarak.

sâir: diğer, başka, öteki.

sedd-i Kur'ânî: Kur'ân'a ait set, Kur'ân'ın yıkılmaz seddi, kalesi.

sedd-i Zülkarneyn: Zülkarneyn'in seddi; Zülkarneyn'in Ye'cüc ve Me'cüc kavminden korunmak isteyenler için yaptırdığı çok büyük ve sağlam set, kale.

şeref: övünülecek, iftihar edilecek şey.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

tahsin: beğenme, güzel bulma.

takdir: bir şeyin değerini, kıymetini, lüzumunu anlama.

tamir: onarma, düzeltme.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tebdil: değiştirme, başka bir hale getirme.

terhis: izin, serbest bırakma; vefat etme.

tezker: belge, görevin bittğini belgeleyen izin kağıdı.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

umumî harp: genel savaş, dünya savaşı.

vazife: dinî mükellefiyet, yükümlülük.

zarfında: süresince.

konuşan, benim gibi kabir kapısında, vatandaşların hali-
ne ağlayan bir biçareyi dinlemek lâzımdır.

KÜÇÜK BİR HAŞİYE

Hilmi Bey! Talihin var. Ben hapiste ve burada iken hakkımda seni merhametsiz gördüm. Ne vakit hiddet ettim, bedduayı niyet ettim; Hilmi Bey namında benim bir kardeşim ve Nurun has bir şakirdini her vakit hayırlı duamda ismiyle zikrettiğimden, sana beddua niyet ederken, bu hayırlı duaya mazhar Hilmi Bey ismi âdeta şefaathçi oldu, beni men etti. Ben de o niyetten vazgeçtim, senin beni tazip eden memurlarından gelen eziyete tahammül edip o bedduadan vazgeçtim. Çok defa hayret ediyordum. Bana bu kadar sebepsiz azap vermekle beraber sana hiddet etmiyordum. Demek en sonunda seninle dost olacağız diye o hiss-i kablelvuku ile kalbe gelmiş.

Bu istida, yirmi seneden beri hiç müracaat etmediğim halde, bir hiddet zamanında bir defa olarak beni tazip eden Dahiliye Vekili Hilmi'ye hitaben yazılmış, bera-yı malûmat Afyon Emniyet Müdürüne gönderilmiş. Manasız, lüzumsuz dört beş defa bana sıkıntı verdiler. "Senin yazın böyle değil; kim sana böyle yazmış?" diye resmen beni karakola çağırdılar. Ben de dedim: Böylelere müracaat edilmez; yirmi sene sükûtum haklı imiş!

Ey Emirdağı hükûmeti ve zabıtası! Bu hasbihali bir sen evvel yazmıştım. Fakat vermedim, sakladım. Şimdi,

âdeta: sanki.

azap: büyük sıkıntı, şiddetli acı.

beddua: bir kimsenin kötü olması için dua, kötü dua.

beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.

biçare: çaresiz, zavallı.

eziyet: incitme, büyük sıkıntı verme.

hasbihal: halleşme, görüşüp konuşma, sohbet.

hiddet: öfke, kızgınlık.

hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vuku-

undan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.

hitaben: hitap ederek, söyleyerek, birine yönelerek.

istida: resmî makamlara bir işin yapılmasını istemek maksadıyla yazılan yazı, dilekçe.

mazhar: nail olma, şereflenme.

men: yasak etme, engelleme, mâni olma.

müracaat: başvurma, danışma; başvuru.

nam: ad, isim.

niyet: kast, istek, maksat.

Nur: Risale-i Nur.

resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.

sükût: susma, sessiz kalma.

şakirt: talebe, öğrenci.

şefaath: birinden başkasının kusurlarının veya suçunun bağışlanmasını dileme.

tahammül: zora dayanma,

kötü ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma.

talih: şans, kismet.

tazip: azap çekirme, eziyet etme, sıkıntı verme.

zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

zıkr: anma, anılma, adını anma, hatıra getirme, iyilikle anma.

beş cihetle kanunsuz beni hususî ikametgâhımda bir hizmetçiden men ve müdahale etmeleri gibi dünyada emsalsiz bir tarzda beni istibdad-ı mutlak altına alıyorlar. Kanun namına kanunsuzluk edenleri, insafa gelmek fikriyle izhar ediyorum.

164

DAHİLİYE VEKİLİ İLE HASBİHALDEN BİR PARÇADIR

Hiçbir tarihte ve zemin yüzünde emsali vuku bulmayan bir zulme ve on vecihle kanunsuz bir gadre ve tazyike hedef olmuşum. Şöyle ki:

- Hem şiddetli suikast eseri olarak zehirlenmeden hasta;
- hem gayet zayıf, yetmiş bir yaşında ihtiyar; hem kimsesiz, acınacak bir gurbette,
- hem palto ve fanilâ ve pabucunu satmakla maişetini temin eden fakîrül-hal.
- hem yirmi beş sene münzevî olmasından, binden ancak tam sadık bir adamla görüşebilen bir merdumgiriz, mütevahhiş,
- hem yirmi sene hayatını ve eserlerini üç mahkeme ve Ankara ehl-i vukufu inceden inceye tetkikten sonra bil'ittifak beraatine ve eserleri vatana, millete zararsız olarak menfaatli olmasına karar verilmiş bir masum,

beraat: Suçsuzluğun sabit olması.
bilittifak: ittifakla, beraberce, elbirliğiyle.
cihet: yön, sebep, vesile.
ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği "bilir kişi"ler.
emsal: eşler, benzerler.
emsalsiz: benzersiz.
fakîrülhâl: muhtaç ve fakirlik içinde olma.
gadir: zulüm, hainlik.

gayet: son derece.
gurbet: yabancı memleket, yabancı yer, vatan dışı, doğup büyülen ülke, şehir, köy dışında kalan yerler, yâd el.
hasbihal: halleşme; görüşüp konuşma, sohbet.
hususî: özel.
ikametgâh: ikamet yeri, oturan yer, ev, hane.
istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam

baskı, tam diktatörlük.
izhar: gösterme, açığa vurma.
maişet: geçim, geçinme.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
men: yasak etme, engelleme.
menfaat: fayda.
merdumgiriz: insanlardan sıkılan, kalabalıktan hoşlanmayıp yalnızlık isteyen.
müdahale: karışma.
münzevî: inzivaya çekilen,

köseye çekilmiş, yalnız.
mütevahhiş: tevahhuş eden, korkan, ürken, yadırgayan, çekilen.
nam: ad, isim, yerine.
sadık: doğru, gerçek, hakiki olan.
tarz: biçim, şekil.
tazyik: sıkıntı verme, baskı yapma.
temin: elde etme.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
vecih: cihet, yön.
vuku: olma, meydana gelme.
zemin: yeryüzü.
zulm: haksızlık, eziyet.

• hem eski Harb-i Umumîde ehemmiyetli hizmet etmiş bir evlâd-ı vatan,

• hem şimdi bu milleti, bu vatanı, anarşilikten ve ecnebî ifsadlarından kurtarmak için meydandaki tesirli âsârıyla bütün kuvvetiyle çalışan bir hamiyetperver; ve mahkemede yetmiş şahitle ispat edildiği gibi, yirmi beş senede bir gazeteyi okumayan, merak etmeyen ve yedi sene Harb-i Umumîye bakmayan, sormayan, bilmeyen ve eserlerinde kuvvetli delillerle siyasetten bütün bütün alâkasını kestiğini ispat eden ve dünyanıza karışmadığını adliyeleriniz resmen itiraf ettiği bir zararsız adam;

• hem ahiretine ve ihlâsına zarar gelmemek için şiddetle teveccüh-ü âmmeden kaçan ve kardeşlerinin onun hakkındaki hüsn-ü zanlarından ve medihlerinden çekinen, beğenmeyen bu biçare Said'e, başta Dahiliye Vekili olan sen, Afyon Valisini ve Emirdağ zabıtasını musallat edip, hergün bir ay haps-i münferid azabını çekirtmek ve tecrid-i mutlak içinde tek başıyla bir haps-i münferitte durmaya mecbur etmek, hangi maslahatınız iktiza eder? Hangi kanun bu dehşetli gadre müsaade eder diye, hukuk-u umumîyeyi muhafaza eden adliyenin yüksek dairesi vasıtasıyla Dahiliye Vekiline beyan ediyorum.

*Zulmen bütün hukuk-u medeniyeden
ve insaniyeden ve yaşamak hakkın-
dan mahrum edilen*

Said Nursî

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.

alâka: ilgi, ilişki. bağ.

anarşi: kargaşa, karışıklık.

asar: eserler, izler, nişanlar.

azap: büyük sıkıntı, şiddetli acı.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

ecnebi: yabanci, başka milletten olan.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ecnebi: yabancı, başka milletten olan.

ehemmiyetli: önemli.

evlâd-ı vatan: vatan evlâtları.

gadir: zulüm, hainlik.

hamiyetperver: hamiyet sahibi, din ve millet gibi önemli değerleri seven, koruyan ve bunlara hizmet eden.

haps-i münferit: tek başına olan hapis.

Harb-i Umumi: genel harp, dünya savaşı.

hukûk-ı medeniye: medenî hukuk, temel hak ve hürriyetler.

hukûk-ı umumiye: toplumun bütün fertlerinin sahip olduğu haklar.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

ifsat: fesada uğratma, bozma, karışıklık çıkarma.

ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemezsizin, sırf

Allah rızası için yapma.

iktiza: lazım gelme, gerekme.

insaniye: insanlar.

ispat: delil ve şahit gösterek doğruyu ortaya koyma, doğruyu delillerle gösterme.

mahrum: bir şeye sahip olmayan, yoksun.

maslahat: fayda, maksat.

medih: övmek.

muhafaza: koruma.

musallat: çok rahatsızlık veren, aşırı derecede sataşan.

müsaade: izin.

resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.

tecrîd-i mutlak: tam bir yalnızlık, hiç kimseyle görüşmemek.

teveccüh-i amme: genel teveccüh, umumun, herkesin, halkın yönelişi.

vasıta: araçlık.

zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

zulmen: zulümle, haksızlıkla, zulmederek.

Bu yakınlarda Üstadımızın yanına ehemmiyetli iki miralay (ikisi de jandarma kumandanlarından), bir de ehemmiyetli bir meb'us (partinin müfettişlerinden) Üstadın yanına geldiler. Uzun bir sohbetten sonra, üçü de, kemal-i teslimiyetle, Üstada dostluğa karar verdiler. Ve birisi, şimdiden Risale-i Nur talebesi olmuş. O meb'us (müfettiş-i umumî), Eski Said'in dostu imiş. Gittikten sonra haber aldık ki, bu zatın vasıtasıyla eski dahiliye vekili ve şimdi partinin kâtib-i umumîsi olan Hilmi Bey, bilhassa hususî olarak Üstadın ziyaretine gelecek ve dostane bir surette görüşecek. Onun için, Üstad da size gönderdiğimiz bu sureti aynen onun eline vermek, o mevzuda konuşmak için kaleme alınmış. Daha o gelmeden bera-yı malûmat size göndermeye Üstad bize izin verdi.

Hem Re'fet Beyin mübarek mahdumu Hüsnü'nün küçük Risalesinin ahirine duasını yazdı, onu da leffen gönderiyoruz. Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, hem Nurcu, hem ciddî dost, hem mütedeyyin bir kaymakam, şimdi buraya kaymakam olmuş. Eskide size gönderilen "Dahiliye Vekili ile Bir Hasbihal" namındaki parçayı dahi gönderiyoruz. Onu da Üstad ona okuyacak.

ahir: en son, en sondaki.

beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.

ciddî: gerçek olarak, hakikaten.

dostâne: dostlukla, dostça.

ehemmiyetli: önemli.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hasbihal: halleşme; görüşüp konuşma, sohbet.

hususî: özel.

kâtib-i umumî: genel sekreter, genel yazman.

kemal-i teslimiyet: tam bir teslim oluş, boyun eğiş.

leffen: zarf ve mektup içine koyarak.

mahdum: oğul, evlât.

mebus: milletvekili.

mevzu: konu.

miralây: alay kumandanı, albay.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

mütedeyyin: dinin emirlerini eksiksiz yerine getiren, din-dar, dine bağlı.

nam: ad, isim.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

risale: Küçük kitap; Risale-i Nur kitaplarından herbiri.

suret: nüsha, kopya.

suret: tarz, yol, gidiş; usul, metot, üslûp.

talebe: öğrenci.

vasıta: aracılık.

zat: kişi, şahıs, fert.

Kahraman Nazif'in ve Yakub Cemal'in, şimal-i garbî-de, üç devletin Kur'an'ı kabul etmesi *Zülfikar*'ın intişarına tevafuku; ve geçen sene, "*Zülfikar* çıkarsa, dahilen ve haricen büyük fütuhata vesile olacak" hükmünü tasdik etmesi büyük bir fa'l-i hayırdır diye, biz de o iki kardeşimizin kanaatine iştirak ediyoruz. Bu fırtınalı ve ilhadlı asırda, biri gizli Alman, üçü âşikâr devletlerin, beşerin bu asırda Kur'an'a şiddet-i ihtiyacını hissetmesi ve bilfiil kabul etmesi büyük bir hâdise-i Kur'âniyedir. Değil üç devlet, belki yalnız on meşhur adam, on feylesof dahi, birden, uzak memleketlerde Kur'an'ı tasdik etmesi, bizlere ve âlem-i İslâma büyük bir müjde ve avam-ı ehl-i imana büyük bir kuvve-i maneviye temin eder.

Risale-i Nur'un Yirmi Dokuzuncu Mektubunda "Hücumat-ı Sitte" ve Zeyli ve "İşarat-ı Seb'a" ve "Telvîhat-ı Tis'a" gibi Risalelerin rumuzat-ı Kur'âniye ve tevafukat-ı Nuriyeye karışık bir surette bulunmasının hikmeti, mahkemeler ve ehli vukufun susturulmasına ve bizi onlarla mes'ul etmemesine bir vesile olmaktı. Güya o rumuzat, o derin ince meseleler, lisan-ı hal ile onlara demiş: "İnsaf ediniz, Kur'an'ın bu derece esrarına çalışanlara işmeyiniz." Şimdi ise o karışık vaziyeti hiç münasip değil. Çünkü o rumuzat ve tevafukata, yirmiden ancak birisi

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

asr: yüzyıl, asır.

aşikâr: açık, belli, meydanda.

avam-ı ehl-i iman: ehl-i imanın, mü'minlerin avam tabakası.

beşer: insan, insanlık.

bilfiil: bizzat kendi çalışması ile, kendi yaparak.

dahilen: içten, içeriden, dahilden.

ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği "bilir kişi"ler.

esrar: sırlar, gizli hakikatler.

fail-i hayr: hayır işleyen, hayır sahibi.

filozof: felsefe ile uğraşan, filozof.

fütuhât: fethetmek, yayılmak.

güya: sanki.

haricen: haricîten, dışardan, dıştan.

hikmet: gizli sebep, gaye.

hüküm: verilen karar.

ilhad: tanrı tanımazlık, dinsizlik.

intişar: yayılma, dağılma, neşrolunma.

iştirak: katılma.

kanaat: inanma, görüş, fikir.

kuvve-i maneviye: manevi güç, moral.

lisan-ı hâl: hâl dili, bir şeyin duruşu ve görünüşü ile bir mana ifade etmesi.

mesele: konu.

mes'ul: sorumlu, yükümlü.

münasip: uygun.

risale: Küçük kitap; Risale-i Nur kitaplarından herbiri.

rumuzat: rumuzlar, işaretler.

rumuzat-ı Kur'âniye: Kur'an'daki işaretler, Kur'an'ın remizleri.

suret: biçim, tarz.

şiddet-i ihtiyaç: ihtiyacın, muhtaç olmanın şiddeti, ihtiyacın çok fazla olması.

şimal-i garbî: kuzey batı.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tevafuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.

tevafukat: tevafuklar, uygunluklar, raslantılar, birbirine uygun gelişler.

vaziyet: durum.

vesile: bahane, sebep.

zeyl: ek, ilâve.

muhtaç olur, anlar. İçindeki öteki Risalelere yirmiden on dokuzu muhtaç olup anlayabilir.

Buradaki Nur Şakirtleri diyorlar ki: “Mucizeli Kur’ân’ımıza üç sene Denizlili kardeşlerimiz baktılar. Onlar müsaade etsinler, biz de üç ay bakacağız. Hem buradan İstanbul’a muhabere edip fotoğrafla *Hizb-i Nuriye*, *Hizb-i Kur’âniye* gibi tab’ına çalışacağız.”

İstanbul’daki Amerika Sefiri vasıtasıyla Amerika’daki Müslüman heyetine *Zülfıkar*’ı ve bir *Asa-yı Mûsa*’yı göndermesini isteyen o dostumuz ve kardeşimize deyiniz ki: Sefirlerin kafası siyasetle meşgul olduğundan ve Risale-i Nur, siyasetle alâkası olmadığından, siyasî bir kafa çabuk takdir edemiyor.

Hem Risale-i Nur, müşterileri aramaz; müşteriler onu aramalı, yalvarmalı. Amerika, buranın en küçük bir havadisini merakla takip ettiği halde, buranın en büyük bir hâdisesi olan Risale-i Nur’u elbette arayacaktır. Bundan sonra her meselemizde emir, Risale-i Nur’un şahs-ı manevîsini temsil eden has şakirtlerin ve sizlerindir. Benim de şimdi bir reyim var.

Umum kardeşlerimize binler selâm ve selâmetlerine dua eden ve dualarını isteyen kardeşiniz...

alâka: ilgi, ilişki, bağ.
hâdis: olay.
havadis: alâka ile karşılaşan, ilgi uyandıran haberler.
heyet: bir topluluğu meydana getiren kişilerin bütünü, komite.
mesele: önemli konu.
muhabere: haberleşme.
müsaade: izin.
Nur: Risale-i Nur.
rey: düşünce, fikir, müşahe-

de, mütalâa, görüş, oy.
risale: Küçük kitap; Risale-i Nur kitaplarından herbiri.
Sefir: elçi.
selâm: barış, rahatlık, selâmet ve esenlik dileme.
selâmet: hayırlı son, iyi ve güzel sonuç.
siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.
şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir ce-

maatleb meydana gelen manevî şahıs.
şakirt: talebe, öğrenci.
tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.
takdir: bir şeyin değerini, kıymetini, lüzumunu anlama.
temsil: birinin, bir topluluğun adına hareket etme.
umum: bütün.
vasita: aracı.

Cenab-ı Hakka hadsiz şükür ediyoruz ki, Medresetü'z-Zehranın erkânları, hakiki bir tesanüd ve sarsılmaz bir ittihat kerametiyle, bütün müşkülâta ve manialara galebe edip Nurun elmas *Zülfikar*'larını ve harika mu'cizatlı hüccetlerini muhtaçlara yetiştirmeye muvaffak oluyorlar. Bu neticeye mukabil çektiğimiz zahmet bin derece ziyade olsa da ucuzdur, ehemmiyeti yoktur.

Kardeşimiz Re'fet'in mektubunda Münevvere, Nazmiye, Saim namında üç masumun üç ayda *elif* ten başlayıp Kur'ân-ı Hakîmi hatmetmeye muvaffak olmalarından ve Kur'ân dersiyle beraber Nur hakikatlerini ve hakaik-i imaniyeyi masumâne, müştakane dinlemeleri için onları ve üstadlarını ve peder ve validelerini tebrik ediyoruz. Münevvere ve Nazmiye, Abdülbaki ve Mehmed Celâl'in Nur hizmetinde noksan kalan vazifelerini inşaallah tek-mil edecekler.

Bizi ve Risale-i Nur'u çok minnettar eden kahraman Burhan'ın mektubunda yazılan hastaya Cenab-ı Hak şifa versin ve kardeşimiz Zekâî'nin vefat eden validesine çok rahmet eylesin. Âmin.

Nurun erkânından ve hocalar kısmının yüzünü ak eden Nurun santralı Sabri'nin mektubunda, merhum Hafız Ali, Hasan Feyzi ve onların halefi ve vazifelerini gören Ahmed Fuad'ın, ihtiyar ve vazifesi bitmek üzere olan bu bîçare Üstadlarına bedel ömrünü feda etmek,

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

bedel: karşılık.

bîçare: çaresiz, zavallı.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

elmas: çok kıymetli bir mücevher.

erkân: reisler, ileri gelenler.

fedâ: uğruna verme, kurban olma.

galebe: galip gelme, üstünlük.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakaik-i imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.

hakikat: gerçek.

hakiki: gerçek, sahihi.

halef: birinin yerine geçen, birinin yerini tutan.

hatm: Kur'ân-ı Kerîm'i başından sonuna kadar okuyup bitirme.

hüccet: delil.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

ittihat: birleşme, birlik oluşturma.

keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.

mânia: meneden şey, engel, ötür, zorluk.

masum: küçük çocuk.

masumâne: masumca, suçsuz ve günahsız bir şekilde.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

minnettar: bir iyiliğe karşı teşekkür duyusunu içinde olan.

mu'cizat: mu'cizeler, Allah tarafından verilir, yalnız peygamberlerin gösterebilecekleri büyük harika işler.

mukabil: karşılık.

muvaffak: başarmış, başarılı.

müşkülât: müşkilller, güçlükler, zorluklar.

müştakane: iştiağ ve arzu ile, çok isteyerek.

nam: ad, isim.

Nur: Risale-i Nur.

peder: baba.

rahmet: acıma, merhamet etme, esirgeme, bağışlama, şefkat gösterme.

şifa: bedenî ve ruhî bir hastalığın son bulması, sağlığına kavuşma.

şükür: nimet ve iyiliğin sahibini tanıma ve ona karşı minnet duyma.

tekml: tamamlama, kemâle erdirmeye.

tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.

üstâd: öğretici; muallim, öğretmen, usta, sanatkâr.

valide: ana, anne.

vazife: dinî mükellefiyet, yükümlülük.

vefat: ölüm.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

ziyade: çok, fazla.

onun yerinde çabuk berzaha gitmek gibi, Sabri kardeşi-miz de dördüncü olmak üzere ve ömrünü kabilse bana vermek, nefis ve kalbini ikna edip bana yazıyor. Ben, bu pek eski ve sarsılmaz ve Nurlar için hayatı çok faydalı kardeşime binler barekâllah deyip, bana verdiği ömrünü kabul edip, ona aynen Ahmed Fuad gibi, o bakî kalan iki ömrümü, o iki kardeşime ve o iki yeni Said'e emanet verip benim bedelime hizmet-i imaniyede ve Nuriyede hizmet etsinler.

Ve onun mektubunda, Barla medrese-i Nuriyenin baş kâtibi Şamlı Hafız Tevfik'in halka-i tedrisinde, Sıddık Süleyman'ın mahdumu Yusuf ve merhum Mustafa Çavuş'un ve Ahmed'in oğulları gibi Kur'an dersiyle Kur'an yazısını ve Nurları öğrenmesi; ve Hulûsî ve Hafız Hakkı'nın Nurları şevk ile yazmaları, Barla'ya karşı benim ümidimi kuvvetlendirdiler ve derince bir ferah ve sürur verdiler. Cenab-ı Hak muvaffak eylesin. Âmin. Ve Tevfik'e tevfik refik eylesin. Âmin.

Sabri'nin mektubu içinde, ben Barla'da iken bana çok hizmet eden ve çok defa hatırıma gelen Sıddık Süleyman'ın hemşirezadesi Hüseyin'in mektubu beni çok sevindirdi. Hem onun hakkındaki merakımı izale eyledi. Maşaallah, tam Sıddık Süleyman'ın mahiyetinde eski alâkadarlığını muhafaza ediyor.

Hem, Sabri'nin mektubuyla beraber Eğirdir Cire Köyü Risale-i Nur talebelerinden Şükrü, Süleyman, Osman Çavuş'un samimî ve ciddî alâkalarını Nurlara karşı

alâka: ilgi, ilişki. bağ.
alâkadar: ilgili, ilişki.
âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.
bakî: geride kalan, arta kalan.
barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.
bedel: bir şeyin yerini tutan, karşılık.
berzah: ruhların kıyamete

kadar bekleyeceği, dünya ile ahiret arasındaki yer.
ciddî: gerçek olarak, hakikaten.
emanet: emniyet edilen kimseye bırakılan şey, eşya veya kimse.
ferah: gönül açıklığı, sevinç, sevinme.
hemşirezâde: kız kardeş çocuğu.
hizmet-i imaniye: iman ve

Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.
ikna: razı etme, razı edilme.
izale: yok etme, ortadan kaldırma.
kabil: mümkün, ihtimal da-iresinde.
kâtip: yazıcı.
mahdum: oğul, evlât.
mahiyet: bir şeyin aslı, esası, tabiatı, niteliği.

maşaallah: Allah nazardan saklasın, ne güzel, Allah korusun.
medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.
merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.
muhafaza: koruma.
muvaaffak: başarmış, başarılı.
Nur: Risale-i Nur.
refik: arkadaş, yoldaş, yol arkadaşı.
samimî: içten, candan, gönülden.
sıddık: çok doğru, çok dürüst.
sürur: sevinç, mutluluk.
şevk: keyif, neşe, sevinç.
talebe: öğrenci.
tevfik: başan, muvaffakiyet.

gösteren mektuplarına karşı, “Barekâllah, Cenab-ı Hak sizleri muvaffak etsin” deriz.

Kastamonu’nun Hüsrev’i ve Rüştü’sü olan Mehmed Feyzi ve Emin’in gönderdikleri benim Kastamonu’da kalan bir kısım Risaleler emanetlerini aldım. Size gönderdiğim *Asa-yı Mûsa*’nın lûgatnamesini hasta olduğu halde çok güzel ve âlimâne yazan, lûgatnamenin başında güzel bir fıkra derceden ve bana da ayrı mektup yazan Risale-i Nur’un serkâtibi Mehmed Feyzi’nin, oraca çok müşkilât ve manialara rağmen harika sadakatini ve Nur’lara faik alâkasını, sarsılmadan imana hizmetini bir kaç cihette yapması gösteriyor ki, o küçük bir Hüsrev olduğu gibi, tam bir Hasan Feyzi’dir. Fakat, ben orada iken, çok ehemmiyetli ve enaniyetli bir sofi-meşrep eski memurlardan bir zat ve gayet mühim malûmatlı, dünya ile çok alâkadar ve siyasî tüccar bir hoca, bana karşı ilişmedikleri için, ben de onları daire-i Nura celbetmeye çalışmadım, onlara da ilişmedim. Şimdi Mehmed Feyzi ise, Kastamonu’yu onların nüfuzundan kurtarıp Denizli gibi muvaffak olamıyor. Hilmi, Sadık ve Ahmed Kureyşî gibi Nurun kahramanları da köylerde bulunduğu için, Feyzi’nin hizmeti bir derece hususî kalıyor. İnşaaallah, bir vakit tam muvaffak olurlar.

Kastamonu’nun Zehra’ları, Hacer’leri, Lütfiye’leri, Ulviye’leri, Necmiye’leri başka bir sahada, hanımlar âleminde Nur hizmetinde Feyzi’ye arkadaşlık ediyorlar.

alâka: ilgi, ilişki. bağ.
alâkadar: ilgili, ilişki.
âlem: varlık sınıflarından her biri.
âlimane: bilerek, bilene yakışır tarzda.
barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.
celp: elde etme, kendine çekme.
Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.
cihet: yan, yön, taraf.
daire-i Nur: Risale-i Nur hizmeti.
derc: sokma, arasına sıkıştırma.

ehemmiyetli: önemli.
emanet: emniyet edilen kimseye bırakılan şey, eşya veya kimse.
enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.
faik: üstün, seçkin, ileri, yüksek.
fıkra: kısım, fasıl, bölüm.
gayet: son derece.
hususî: özel.
inşaaallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.

malûmat: bilgi.
mânia: meneden şey, engel, özür, zorluk.
muvaffak: başarmış, başarılı.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
müşkilât: müşkiller, güçlükler, zorluklar.
Nur: Risale-i Nur eserlerinin herbiri.
nüfuz: bir kimsenin emir ve hükümlerinin işlemesi, geçerli olması.

risale: Küçük kitap; Risale-i Nur kitaplarından herbiri.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
serkâtib: baş kâtip.
siyasi: siyasetle uğraşan, siyaset adamı.
sofimesrep: tasavvuf ehli, ri-yazet ve nefisle mücadele ile hakikate ermeye çalışan.
tüccar: ticaret yapan, ticaretle uğraşan kimse, tacir.
zat: kişi, şahıs, fert.

Feyzi'nin mektubunda Risale-i Nur Şakirtlerinin teşebbüsüyle resmî Kur'ân mektebi açılıp, en evvel Nurun masumları ve hususan Emin'in mahdumları en evvel mektebe girip, en evvel onlar Kur'ân'ı hatmederek kısmen hıfza başlamaları cihetinde, onları ve pederlerini ve oradaki şakirtleri tebrik ediyoruz ve o masumlara binler barekâllah deriz.

İki defa Nurun hizmeti için buraya kadar gelen kıymetli hemşiremiz Zehra'nın Medresetü'z-Zehranın kâğıt masrafına iki yüz lira vermesi, hanımlar kısmında da Hüsrev'ler, Feyzi'ler, Ahmed'ler bulunduğunu gösteriyor.

Kastamonu'da, Hafız İhsan'ın imzasıyla ve Nur kahramanlarından Hilmi Bey ve Emin'in müsterek mektubunu aldım. Ben, bu iki eski ve kıymetli ve sarsılmaz ve metin o kardeşlerime ve İhsan'lara ve oradaki Nur Şakirtlerine çok hasretler ve iştiaqlarla selâm ediyorum. Ve hapiste, bizimle beraber ve bize hapiste çok hizmet eden İhsan nerededir, merak ediyorum.

Safranbolu havalisi, hakikaten Mustafa'lar ve Ahmed Fuad ve Hıfzı (r.h.) ve Rahmi gibi harika sadakat ve alâ-kadarlıkla, Kastamonu'daki sekiz sene bizim Nur hizmetimizin akim kalmadığını ve Safranbolu'da parlak bir medrese-i Nuriye olacağını maddeten ispat ediyorlar. Bu defa Mustafa Osman'ın mektubunda, iki saat yakınındaki Karabük fabrikalar şehrinde bulunan yüzer genç ve işçilerde Nurlar fütuhât yapacağını bildirmekle ehemmiyetli bir müjde telâkki ediyoruz.

akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
barekâllah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.
cihet: sebep, vesile, mucip, bahane.
ehemmiyetli: önemli.
evvel: önce.
fütuhât: fethetmek, yayılmak.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.
hasret: özlem.
hatm: Kur'ân-ı Kerim'i başından sonuna kadar okuyup bitirme.
havali: bölge, etraf, çevre, civar.
hemşire: kız kardeş, bacı.
hıfz: ezberleme.
hususan: bilhassa, özellikle.
ispat: doğruyu delillerle gösterme.

iştiaq: göreceği gelme, özleme.
kısmen: kısmî olarak, bir kısım.
maddeten: sözde değil, fiilen.
mahdum: oğul, evlât.
masum: küçük çocuk.
medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği,

fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
mektep: okul.
metin: özü ve sözü doğru, sebat-kâr, itibar ve imtad edilir.
müsterek: birlikte, beraber, ortaklaşa, elbirliği ile yapılan veya hazırlanan.
Nur: Risale-i Nur eserlerinin herbiri.
peder: baba, ata.
resmî: devlet adına olan.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
şakirt: talebe, öğrenci.
telâkki: kabul etme, bir görüşle bakma.
teşebbüs: girişim, bir işi yapmak için harekete geçme.

Nurun küçük kahramanlarından Mustafa Sungur ve Rahmi'nin güzel mektuplarında, onların köylerinde Ahmed Fuad'ın ciddi gayretiyle ders vermesi; ve Eflâni nahiyesinin, Barla nahiyesi gibi bir medrese-i Nuriye hükmüne girdiğini ve ora ahalisi iştiyakla Nurları dinlemesi; ve yeniden iki genç muallim daha eski yazı ile Nurlara girmesi; ve çocukların, huruf-u Kur'âniyeyi öğrenmeye başlaması ile Risale-i Nur'ları da yazmaya girmeleri, büyük bir fa'l-i hayırdır. Cenab-ı Hak o masumları muvaffak etsin ve onların üstadları ve peder ve validelerinden razı olsun. Onlar, duada masumlar dairesine girdiler. Başta Ahmed Fuad, Mustafa ve Rahmi olarak, Eflâni nahiyesini tebrik ediyoruz.

Nurun küçük kahramanlarından Mustafa Sungur ve Rahmi'nin az bir zamanda, eski harfle, Mustafa Sungur'un gayet mükemmel Meyve'nin On Birinci Meselesi Hatimesi ile ve Rahmi'nin Gençlik Rehberi'ni eski harfle güzelce yazmaları ve Kastamonu'dan gelen kitaplarım içinde bize göndermeleri, hakikaten benim için yeni biraderzadelerim bir Abdurrahman ve Fuad dünyaya gelmiş gibi beni memnun ediyor.

169

Edhem Hoca namında Balıkesir'de muhacir ve Celâleddin-i Rumî'nin mensuplarından, yirmi seneye yakın köy hocalığı ve çocuklara Kur'ân okutmakla meşgul ve

ahali: halk.

biraderzade: kardeş çocuğu, yeğen.

fa'al-i hayr: çok hayırlı faaliyetler yapan, çok hayırlı işler işleyen.

gayet: son derece.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hatime: son söz, bir eserin sonuç kısmı.

huruf-ı Kur'âniye: Kur'ân'ın harfleri.

hükmüne: yerine, değerine.

ıştiyak: aşırı isteme, çok fazla arzu etme.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

mensup: bir şeye veya kimseye bağlı olan, üye.

muallim: ders veren, öğretmen.

muvaffak: başarmış, başarılı.

nahiye: idarî teşkilâtlanmada kaza ile köy arasındaki kademe; bucak.

nam: ad, isim.

Nur: Risale-i Nur eserlerinin herbiri.

peder: baba, ata.

razi: rıza gösteren, hoşnut olan.

üstat: öğretici; muallim, öğretmen, usta, sanatkâr.

valide: ana, anne.

şimdi de tam Risale-i Nur'a Balıkesir ve Kırkağaç havalisinde hizmet eden ve uzun mektubuyla korkak hocaları Nurlara davet eden ve cesaret veren ve Balıkesir, Kırkağaç havalisi Nur Şakirtleri namına "Sandıklı Alamescid Köy imamı İbrahim Edhem" imzasıyla yazdığı mektupta, çok ehemmiyetli ve güzel fıkraları var ve korkak hocalara tokatları var. O zatı cidden tebrik ediyorum. Cenab-ı Hak muvaffak eylesin. Hem ona, hem mektubunda isimleri bulunan yeni ve çok Nurculara selâm ediyorum. Onun uzun mektubunu, hastalığımdan, tashih ve ıslah ve tadil edemedim. Hakkımda pek ziyade senalarını ya kaldırmak, ya tadil etmek lâzımdır. Lâhikaya girmek için suretini size gönderiyorum. İnşaaallah Hasan Feyzi, Ahmed Fuad muallimleri Nurlara sevk ettikleri gibi, bu gayretli kardeşimiz de hocaları Nurlara sevk edecek.

Ben Denizli Otelinde iken bana mahdumuyla ara sıra ekmek, ateş cihetinde hizmet eden ve Tahir Çavuş'la bana mektup gönderen ekmekçi Mustafa'ya da selâm ediyorum.

Umuma binler selâm ve selâmetlerine dua ederiz.

cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.

cihet: yön.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.

havali: bölge, etraf, çevre, civar.

ıslah: iyi duruma getirme, iyileştirme, düzeltme.

inşaaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

Lâhika: Risale-i Nur mektuplarının toplandığı eser.

mahdum: oğul, evlât.

muallim: ders veren, öğretmen.

muvaffak: başarmış, başarılı.

nam: yerine, vekillik.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup nesreden kimse.

selâm: barış, rahatlık, selâmet ve esenlik dileme.

selâmet: hayırlı son, iyi ve güzel sonuç.

senâ: methetme, övme.

sevk: ulaştırma, yöneltme.

suret: nüsha, kopya.

şakirt: talebe, öğrenci.

tadil: doğrultma, düzeltme.

tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

umum: herkes.

zat: kişi, şahıs, fert.

ziyade: çok, fazla.

[MADDÎ VE MÂNEVÎ BİR SUAL MÜNASEBETİYLE HATIRA GELEN BİR CEVAPTIR.]

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Deniliyor ki: “Neden Nur Şakirtlerinin kuvvetli hüsn-ü zanları ve kat’î kanaatleri, senin şahsın hakkında Nurlara daha ziyade şevklerine medar olan bir makamı ve kemalâtı şahsına kabul etmiyorsun? Yalnız Risale-i Nur’a verip, kendini çok kusurlu bir hâdim gösteriyorsun?”

Elcevap: Hadsiz hamd ve şükür olsun ki, Risale-i Nur’un öyle kuvvetli ve sarsılmaz istinad noktaları ve öyle parlak ve keskin hüccetleri var ki, benim şahsımda zannedilen meziyete, istidada ihtiyacı yoktur. Başka eserler gibi müellifin kabiliyetine bakıp, makbuliyeti ve kuvveti ondan almıyor. İşte meydanda, yirmi senedir kat’î hüccetlerine dayanıp, şahsımın maddî ve manevî düşmanlarını teslime mecbur ediyor.

Eğer şahsiyetim ona ehemmiyetli bir nokta-i istinad olsaydı, dinsiz düşmanlarım ve insafsız muarızlarım kusurlu şahsımı çürütmekle, Nurlara büyük darbe vurabilirdiler. Halbuki o düşmanlar, divaneliklerinden, yine her nevi desiselerle beni çürütmeye ve hakkımda teveccüh-ü âmmeyi kırmaya çalıştıkları halde, Nurların fütuhatına ve kıymetine zarar veremiyorlar. Yalnız bazı zayıf ve yeni müştakları bulandırsa da vazgeçiremiyorlar.

aziz: değerli.

desise: hile, oyun, aldatmaca.

divane: deli, akli başında olmayan.

ehemmiyetli: önemli.

fütuhât: fethetmek, yayılmak.

hâdim: hademe, hizmetçi.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hüccet: delil.

hüsn-i zan: iyi fikirde bulunup, iyi olacağını düşünmek.

istidat: kabiliyet, yetenek.

istinad: dayanma.

kabiliyet: istidat, yetenek.

kanaat: görüş, fikir.

kat’î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kemalât: kemaller, olgunluklar,

mükemmellikler.

kıymet: değer.

maddî: madde ile alakalı, cismanî.

makam: manevî mevki.

makbuliyet: makbûllük, beğenilmişlik, geçerlilik.

manevî: maddî olmayan, içe ait, mana ile ilgili.

medar: sebep, vesile.

meziyet: bir şeyi başkalarından ayıran vasıf, üstünlük ve değerlilik vasfı.

muarız: muhalefet eden, kar-

şı çıkan, muhalif.

müellifin: müellifler, eser telif edenler, kitap yazarlar, eser sahipleri.

münasebet: ilgi, ilişki; münasiplik, uygun olma.

müştak: arzulu, fazla istekli, istiyak gösteren.

nevi: çeşit.

nokta-i istinad: dayanak noktası, güvenme ve itimat noktası.

Nur: Risale-i Nur.

sıddık: çok doğru, dürüst,

hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

sual: soru.

şahsiyet: kişilik, kişi özelliği.

şakirt: talebe, öğrenci.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.

şükür: nimet ve iyiliğin sahibini tanıma ve ona karşı minnet duyma.

teveccüh-i amme: genel teveccüh, umumun, herkesin, halkın yönelişi.

ziyade: çok, fazla.

Bu hakikat için, hem bu zamanda enaniyet ziyade hükmettiği için, haddimden çok ziyade olan hüsn-ü zanları kendime almıyorum. Ve ben, kardeşlerim gibi, kendi nefsimde hüsn-ü zan etmiyorum. Hem kardeşlerimin bu biçare kardeşlerine verdiği makam-ı uhrevî, hakikî, dinî makam ise, *Mektubat*'ta İkinci Mektubun ahirindeki kaideye göre, şahsıma verdikleri manevî hediye olan kemalâtı, eğer—hâşâ!—ben kendimi öyle bilsem, olmasına delildir. Kendimi öyle bilmesem, onların o hediyesini kabul etmemek lâzım geliyor.” Hem kendini makam sahibi bilmek cihetinde enaniyet müdahale edebilir.

Birşey daha kaldı ki, dünya cihetinde hakaik-i imaniyenin neşrindeki vazifedar, makam sahibi olsa, daha iyi tesir eder denilebilir. Bunda da iki mani var.

Birisi: Faraza velâyet olsa da, bilerek, isteyerek makam yapmak tarzında, velâyetin mahiyetindeki ihlâs ve mahviyete münafidir. Nübüvvetin vereseleri olan Sahabeler gibi izhar ve dava edemezler; onlara kıyas edilmez.

İkinci mani: Pek çok cihetlerle çürütülebilir ve fânî ve cüz'î ve muvakkat ve kusurlu bir şahıs sahip olsa, Nurlara ve hakaik-i imaniyenin fütuhata zarar gelir. Fakat bir nokta var ki, mucib-i şükrandır: Ehl-i siyasetteki düşmanlarım, mezkûr hakikatleri bilmedikleri için, şerefli, izzetli Eski Said'i düşünüp mütemadiyen Nurlar bedeline benim şahsıma ihanet ve tenkis etmekle meşgul oluyorlar. Bazı mutaassıp enaniyetli hocaları da şahsımın aleyhine çeviriyorlar, güya Nurları söndürmeye

ahir: son, sonraki, en sonra.

aleyh: karşı, karşıt.

bedel: değer, kıymet, karşılık, karşı.

biçare: çaresiz, zavallı.

cihet: görüş, görüş açısı.

cihet: sebep, vesile, mucip, bahane.

cüz'î: küçük, az.

dava: iddia.

delil: iz, nişan, emare.

ehl-i siyaset: ülkenin idare-siyle meşgul olanlar, siyaset adamları, politikacılar.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

fânî: muvakkat, geçici.

faraza: farz edelim ki, öyle sayalım ki, söz gelişi.

fütuhât: fethetmek, yayıl-mak.

güya: sanki.

hakaik-i imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.

hakikat: gerçek, asıl, esas.

hakiki: doğru, gerçekten.

hâşâ: asla, katiyen, öyle değil, Allah göstermesin.

hüküm: hakimiyet, hakim ol-ma.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel ka-naat.

ihanet: hainlik, kötülük etme.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yap-ma.

izhar: gösterme, açığa vurma.

izzetli: şeref ve itibar sahibi.

kaide: kural, esas, düstur.

kemalât: faziletler, iyilikler, kemaller, olgunluklar, mü-

kemmellikler.

kıyas: karşılaştırma, oranlama.

mahiyet: bir şeyin aslı, esası, ni-teliği.

mahviyet: alçak gönüllülük, ken-dini değersiz gösterme.

makam: manevî mevki.

makam-ı uhrevî: ahirete ait ma-kam.

manevî: manaya ait, maddî ol-mayan.

mâni: engel.

mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.

mucib-i şükran: şükür ve teşekkür etmeyi icap ettiren.

mutaassıp: bir meseleyi müda-faada ifrata varan, körü körüne bir fikre bağlı olan, bağnaz.

muvakkat: geçici.

müdahale: karışma, el atma, ara-ya girme, sokulma.

münâfi: zıt, aykırı.

mütemadiyen: sürekli olarak, devamlı.

nefs: kişinin kendisi, iyiliğe de kötülüğe de meyilli olan duygu.

neşr: herkese duyurma, yayma, tamim.

nokta: konu, konu ile ilgili önem-li bölüm.

Nur: Risale-i Nur eserlerinin her-biri.

nübüvvet: nebilik, peygamberlik, Allah elçiliği.

Sahabe: Peygamberimiz Hz. Muhammed'in mübarek yüzünü görmekle şereflenen ve onun sohbetlerine katılan mü'min kim-se.

şeref: onur, haysiyet.

tenkis: kusurlu hale getirme.

tesir: etki.

vazifedar: vazifeli.

velâyet: velî ve ermiş olan kim-senin hâli ve sıfatı.

verese: vârisler, mirasçılar, miras alanlar.

ziyade: çok, fazla.

çalışıyorlar. Halbuki Nurları daha ziyade parlattırmaya vesile oluyorlar. Nurlar, âdi şahsımdan değil, Kur'ân güneşinin menbaından nurları alıyor.

171

Alamescid Köyü hocası İbrahim Edhem'in hâlisane mektubuyla, ehemmiyetli ve Nurun masum şakirtlerinin o mübarek hocanın dersinden tam hisse alan ve Nur da-iresine giren altı küçücük masumların kendi kendilerine düşünüp hocalarına söyleyerek, altı pusula kendi kalem-leriyle yazarak, bu ihtiyar, hasta Said'e, o masum müba-rekler, ömürlerinden herbiri bir kısmını vermesi, hakika-ten gayet medar-ı hayret ve takdir bir hâdis-i Nuriyedir. Ben dahi o masumların o mübarek hediyelerini kabul edip, yine o küçücük Said'lere hediye ederek, benim ye-rimde çalışmak için başışlıyorum. Cenab-ı Hak, onları muvaffak eylesin. O küçücük Said'ler ise, işaretlerinden, İbrahim, dokuz yaşında, Mustafa on bir yaşında, Halil İbrahim on iki yaşında, Emin Yılmaz on dört yaşında, Mehmed on bir yaşında, Abdullah on iki yaşlarındadır.

Medrese-i Nuriye kahramanlarından ve o medresenin üstad-ı mübareki, merhum Hacı Hafız'ın mahdumu ve vârisi Hafız Mehmed'in, o medresenin umum şakirtleri namına yazdığı mektubunda "Nurla iştigalin, ölümünden başka her belâya, hastalıklara bir ilâç olduğu gibi, deh-şetli ölümü de, Cennetin kapısı gösterip, ehl-i iman

adi: basit, bayağı, sıradan.

belâya: musibetler, afetler, beliyeler, belâlar, felâketler, gamlar, kederler.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

gayet: son derece.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

halisâne: temiz kalplilikle, safi-yetle.

hisse: pay, nasip, kismet.

iştigal: bir işle uğraşma, meş-gul olma.

mahdum: oğul, evlât.

masum: küçük çocuk.

medar-ı hayret: hayret sebe-bi, hayrete sevk eden.

medrese: ders okutulan yer.

medrese-i Nuriye: nur med-resses; Risale-i Nur'lann okun-

duğu yerler.

menba: kaynak.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

muvaffak: başarmış, başarılı.

mübarek: beğenilen, sevilen, kızılan, şaşılan kimse veya şey hakkında söylenir.

nam: yerine, vekillik.

Nur: Risale-i Nur.

pusula: kısa mektup.

şakirt: talebe, öğrenci.

takdir: kıymet verme, değer biçme.

umum: bütün.

vâris: vefat eden bir kimse-nin mal ve mülkünü kullan-maya yetkili olan.

vesile: aracı, vasıta.

ziyade: çok, fazla.

heyecanla şevke getiriyor” diye fıkrası hakikat olduğuna pek çok hâdiseler var. Masum mahdumu da hafızlığa başlaması, inşaallah muvaffak olacak, ceddinin ve pederinin mübarek hafızlık ünvanlarını daimileştirecek.

Medrese-i Nuriyenin elmas kalemlî kahramanlarından Mustafa Yıldız’ın, sureten kısa ve manen uzun ve kıymetli mektubunda, medrese-i Nuriyenin kahramanlarına havale edilen Sikke-i Gaybiye’nin yağlı kâğıda yazılmasını üç dört hüdhüdün manen alkışlaması gösteriyor ki, inşaallah Sikke-i Gaybiye medrese-i Nuriyede parlak bir tarzda çıkacak ve güzel fütihat yapacak.

Kahraman Tahiri’nin gönderdiği kısa münacat, sıhatlidir. Fakat yalnız baştaki kısmın tercümesi var. Şimdi tam tercüme etmeye halim müsaade etmiyor; aynen yazılsın. Bu kısacık münacat gösteriyor ki, enaniyet-i nefsiye ve hissiyat-ı hayatiye, Risale-i Nur’un telifi zamanında hükmetmemişler, Nurların ihlâs ve safiyetini bulandırmamışlar. Eski Harb-i Umumîde, daima şehit olmaya muntazır olduğumdan, *İşârâtü’l-İ’câz* tefsiri tam, hâlis yazıldığı gibi, bu münacattaki tam rabita-i mevtin kuvvetli tezahürü dahi, Nurların sâfi ve halis bir mahiyet almasına vesile olmuş, inşaallah hissiyatı nefsanîye karışmamış.

Nurların birinci medresesi olan ve ben ruhen çok âlâ kadar olduğum Barla’nın ehemmiyetli genç şakirtlerinden, aynen Denizli’den bana gelen Ahmed gibi, Mehmed gibi, bir Ahmed ve Mehmed buraya geldiler ki, o

güneşe tapan Belkis ile Süleyman Aleyhisselâm arasında muhabereye vesile olduğundan meshur ve mübarektir.

hüküm: hakimiyet, nüfuz, kumanda.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma.

inşaallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.

mahdum: oğul, evlât.

mahiyet: bir şeyin aslı, esası, niteliği.

manen: mana bakımından, manaca.

manen: mana bakımından, manaca.

masum: küçük çocuk.

medrese: ders okutulan yer.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur’ların okunduğu yerler.

muntazır: bekleyen, gözetken.

muvaffak: başarmış, başarılı.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

münacat: dua.

müsaade: izin; elverişli, uygun olma durumu.

peder: baba.

rabita-i mevt: ölüm bağı, ölümünü düşünerek dünyanın fânî olduğunun mülahaza etmekle nefsin desiselerinden kurtulma.

ruhen: ruh bakımından, ruh yönünden, ruh olarak.

sâfi: saf olan, duru, katıksız, katıksız.

safiyet: saflık, halislik, temizlik.

sıhat: sahilik, doğruluk, gerçeklik.

sureten: suret olarak, görünüş itibarıyla.

şakirt: talebe, öğrenci.

şehit: vatan, bayrak, inanç gibi yüce değerler uğrunda ölen Müslüman kimse.

şevk: keyif, neşe, sevinç.

tarz: biçim, şekil, suret.

tefsir: açıklama, izah.

telif: kitap yazma, eser ortaya koyma.

tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.

ünvan: şöhet, ad, isim.

vesile: bir şeyle uğraşmayı mümkün kılan, yol, vasıta.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

cedd: dede, büyük baba, ata.

daimi: sürekli, devamlı.

ehemmiyetli: önemli.

elmas: çok kıymetli bir mücevher.

enaniyet-i nefsiye: nefsin benliği, gururu, enaniyet göstermesi.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.

fütuhât: fethetmek, yayılmak.

hâdis: olay.

hafız: Kur’ân-ı Kerim’i tamamen ezberleyen ve okuyan kimse.

hakikat: gerçek, doğru.

halis: samimî, her ameli yalnız Allah rızası için işleyen.

Harb-i Umumi: genel harp, umumi savaş; 1914-1918 yıl-

ları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.

havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.

hissiyat-ı nefsanîye: nefse ait duygular.

hüdhüd: bir kuş ismi, çavuş kuşu veya ibibik denilir, (Hz. Süleyman’ın zamanında, Hicaz ile Yemen arasındaki Sabâ nam yerde melike olan ve

eski zamanda en ziyade alâkadar olduğum ve bana se-
kiz sene sadakatle hizmet eden Muhacir Hafız Ahmed,
Mustafa Çavuş hesabına; merhum Mustafa Çavuş'un
mahdumu Ahmed, merhum pederi hesabına ve berber
Mehmed ise, kayınpederi merhum muhacir Hafız Ah-
med bedeline ve Barla'daki Nur Şakirtleri namına yanı-
ma geldiler. Hakikaten ben, Barla'ya ve o zamana git-
miş kadar sevindim. Maşaallah, Barla, birinci medrese-i
Nuriye olduğunu hissetmeye başlamış. Ciddi bir intibah,
bir alâkadarlık gösteriliyor. Hattâ eskiden Onuncu Sözü
tab eden Hacı Bekir, benim orada oturduğum odayı,
herbir masrafını deruhte edip, satmaktan men etmiş.
Nur Şakirtlerinin bir misafirhanesi hükmünde muhafaza
edilmesini Barla'ya haber göndermiş.

Nur santralı kardeşimiz Hoca Sabri'nin, eskiden beri
onun gibi Nurcu refikasının ve mübarek mahdumu Nu-
reddin'in (Yaşar) küçük bir mektuplarını aldım. Cenab-ı
Hak onlara sıhhat ve afiyet ve saadet ihsan eylesin.
Âmin.

Gariptir ki, müstesna olarak her tarafta yağmura ihti-
yaç varken, bu Emirdağ'ına mahsus şiddetli bir yağmur
ve emsali görülmemiş fındık kadar taneleri büyük ve
ekinlere çok faydalı bir dolu geldi. Şimdi yanımda iki
Nurcu kardeşler diyorlar ki: "Hem mucizatlı Kur'ân'ın
gelmesi ve Afyon'dan bir nüsha *Zülfikar*'ın müsaderesi
münasebetiyle ehemmiyetli bir hücum beklenirken, tak-
dirle Emniyet Müdürü tarafından okunmuş. Ve üçü İs-
mail namında üç ehemmiyetli memurun aynı vakitte

afiyet: sağlık, esenlik.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münase-
betli, bağlı.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, ka-
bul eyle!" anlamında duanın so-
nunda söylenir.

bedel: bir şeyin yerini tutan, kar-
şılık.

ciddi: mühim, önemli.

deruhte: üstüne alma, yüklen-
me, kendini vazifeli bilme.

ehemmiyetli: önemli.

emsal: eş, benzer.

garip: hayret verici.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hükmünde: değerinde, yerinde.

ihsan: verilen, bağışlanan şey.

intibah: uyanış.

mahdum: oğul, evlât.

maşaallah: Allah nazardan
saklasın, ne güzel, Allah koru-
sun.

medrese-i Nuriye: nur med-
resesi; Risale-i Nur'ların okun-
duğu yerler.

men: yasak etme, engelleme.

merhum: rahmete kavuş-
muş, ölmüş, ölü.

mu'cizat: mu'cizeler, Allah ta-
rafından verilip, yalnız pey-
gamberlerin gösterebilecek-
leri büyük harika işler.

muhafaza: koruma.

mübarek: hayırlı, mutlu, kut-
lu, uğurlu.

münasebet: vesile, -dan do-
layı.

müsadere: toplatma, elden
alma.

müstesna: kaide dışı, kural
dışı.

nam: ad, isim.

nam: yerine, vekillik.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said
Nursî'nin eserlerine ve fikirle-
rine taraftar olan, Risale-i

Nur'ları okuyup neşreden
kimse.

nüsha: birbirinin aynı olan
suretlerin her biri.

peder: baba.

refika: kadın eş, karı, zevce.

saadet: mutluluk.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

sıhhat: sağlık, esenlik.

şakirt: talebe, öğrenci.

tab: kitap basma, kitap baskı-
sı, baskı.

takdir: beğenme.

ziyade: çok, fazla.

Nurlara tam şakirt ve naşir olmaları bu yağmura vesile oldu.”

Çünkü şimdiye kadar çok tecrübelerle, Risale-i Nur'un serbest intişarıyla belâların ref'i ve ona ilişmek ve susturulmakla belâların gelmesi sabit olmuş, hattâ mahkemede ispat edilmiş. Anlaşıyor ki, bu bahar fırtınasında iki haricî, iki dahilî dört cereyan, herbiri bir maksada göre ve Nurcuların şevkine ve sa'ylerine ilişmek ve yüzlerini dünyaya ve siyasete çevirmek istemelerinden kuraklık başladı, inşaallah yakında ref olur.

172

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bütün tarih-i beşeriyede, kat'iyen misli görülmemiş ve kavm-i Lût'un başına yağın semavî taşlardan daha müt-hiş taşlar, dinsizlik hesabına milyonlarla ehl-i imanı ve masumları edyan-ı semaviye ve kavanin-i İlâhiye haricine dehşetli vasıtalarla sevk eden bir memleketi semavî taşlarla tokatlamasının bir mukaddemesi olarak, resmî gazetelerin kat'î haber verdikleri bir hâdis-e semaviyeyi, âdetime muhalif olarak bir Nur Şakirdi bana haber verdi. Dedim: Yirmi beş sene gazetelerin havadislerini merak etmedim. Fakat bu taşlar, Risale-i Nur'un dinsizlere manevî tokatlarını temsil ettiği cihette ve beş-altı sene evvel ondan haber verdiği için o şakirde dedim: “Git, yalnız o hâdiseyi tamamıyla oku, tahkik et.” O tahkik

âdet: her vakit yapılan.

aziz: değerli.

belâ: musibet, sıkıntı.

cereyan: fikir, sanat, siyaset hareketi.

cihet: yön, görüş açısı.

dahili: içe ait; yurt içi.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

edyan-ı semaviye: semavî dinler, Allah tarafından gönderilmiş olan hak dinler.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

evvel: önce.

haber: ilim, malûmat, bilgi.

hâdis-e: haber.

hâdis-e-i semaviye: gök hâdisesi.

haricî: dışa ait, dışarı ile ilgili.

hariç: bir şeyin dışı, dışarı, dışta kalan.

havadis: haberler.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

intişar: yayılma, dağılma, neşrolunma.

ispat: delil göstererek iddiayı sağlamlaştırma.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

kavanin-i İlâhiye: İlâhî kanunlar, prensipler, Cenab-ı Allah'ın kâinatındaki kanunları.

maksat: gaye.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

misil: benzer, eş, nazır, tıpkısı.

muhalif: zıt, aykırı.

mukaddeme: başlangıç, giriş.

müt-hiş: dehşet veren, ürküten, dehşetli, korkunç.

naşir: dağıtan, yayan, neşreden, saçan, açan.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

ref: kaldırma, giderme.

resmî: devletin olan, devlete ait, devletle ilgili.

sabit: durağan, değişmeyen; ispatlanmış.

sa'y: çalışma, çabalama, gayret etme, iş görme, emek sarf etme.

semavi: semaya ait, gökten gelen.

sevk: ulaştırma, yöneltme.

sıddık: çok doğru, çok dürüst.

şakirt: talebe, öğrenci.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.

tahkik: inceleme, araştırma.

tarih-i beşer: insanlığın geçmişi, insanlık tarihi.

temsîl: bir şeyin sembolü olma.

vasıta: alet, araç.

vesile: bahane, sebep.

etti, geldi. Diyor ki: “Bu baharda, Rusya’nın Vladivostok Ormanlarına, zemin yüzünde hiç emsali görülmeyen büyüklükte semadan taşlar düşmüş. Ve en büyüğü, yirmi beş metre uzunluğunda ve on metre boyundadır. Düştüğünde etrafındaki ağaçları devirmiş ve otuz kadar büyük çukurlar husule getirmiş. Tetkik edilen parçalarında demir, çelik ve başka maddeler, karışık olarak mizansız bulunmaktadır.”

İşte resmî gazetelerin kat’i verdikleri bu haber, 1360 sene evvel Sure-i Fil’in mu’cizâne ¹ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ cümlesiyle 1359 tarihinde dünyayı dine tercih eden ve dinsizliği esas tutan, bir nevi medeniyet hesabına beşeri yoldan çıkaranların başlarına, ebabil kuşları gibi, semavî tayyarelerden bombalar başlarına inecek ve semavî taşlar yağdırmasına mukaddemesi olacak diye haber veriyor.

Ve ² فِي تَضْلِيلٍ aynen 1360 tarihini gösterip, dalâletin cezası olarak kavm-i Lût’un başına gelen ahcar-ı semaviye andıran semavî taşlar o tarihlerden sonra geleceğini haber verip tehdit ediyor. Ve Risale-i Nur’un “Sure-i Fil” nüktesine ait beyanatı içinde haşiyeli bu cümle var:

“Evet, bu tokatlardan pürşer beşer, şirkten şükre girmezse ve Kur’ân’a tarziye vermezse, melâike elleriyle de ahcar-ı semaviye başlarına yağacağını bu sure bir mana-i işarî ile tehdit ediyor.”

ahcar-ı semaviye: semavî taşlar, gök taşları, meteorlar.
beşer: insan, insanlık.
beyanat: açıklamalar, izahlar.
dalâlet: iman ve İslamiyetten ayrılma, azmak.
ebabil: Kur’ân-ı Kerim’in Fil Suresinde (sure no: 105) geçen, Kâbe’yi yıkmaya gelen Ebrehe’nin ordusunu helâk eden kuşlar sürüsüne verilen isim.
emsal: eş, benzer.
haşiye: dipnot.
husûl: olma, meydana gelme.
kat’i: kesin, şüphesiz ve tereddüde mahal bırakmayan.
mana-yı işarî: yazı ve işaretlerle ifade edilen mana.
medeniyet: medenîlik, şehirlilik, uygarlık.

1. Onlara ateşte pişirilmiş taşlar atıldılar. (Fil Suresi: 4.)
2. Dalâlet içinde. (Fil Suresi: 2.)

melâike: melekler.

mizan: ölçü.

mu’ciz-âne: mu’cizeli bir şekilde.

mukaddeme: başlangıç.

nükte: ince manalı, ancak dikkatle anlaşılabilen mana veya söz.

pürşer: fenalık, kötülük dolu; çok fena, çok kötü.

resmî: devlet adına olan.

sema: gökyüzü, gök.

semavi: semaya ait, gökten gelen.

sure: Kur’ân-ı Kerim’in ayrıldığı 114 bölümden her biri.

şirk: Allah’a ortak koşma, Allah’tan başka yaratıcının bulunduğuna inanma.

şükür: Allah’a karşı kulluk gö-

revlerini yerine getirme.

tarziye: hatalı bir hareketten dolayı affını isteme, özür dileme.

tayyare: uçak.

tehdit: korkutma, gözdağı verme.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

zemin: yeryüzü.

İşte bu fıkra doğrudan doğruya bu taşlara işareti olmasına iki emare var.

Birincisi: Şimdiye kadar gelen semavî taşlar bir iki karış oldukları halde, böyle yirmi beş metre uzunluğunda ve on metre genişliğinde dağ gibi taşlar, elbette semavatın dinsizliğe karşı bir alâmet-i hiddetidir. Sure-i Fîl mu'cizâne ona bakması, onun tefsiri, ona işaret etmesi, hakikattir. O hâdisenin o ihbara liyakati var. Çünkü emsalsizdir.

İkinci emaresi: Bütün zemin yüzünü ve nev-i beşeri tehdit eden dehşetli bir dinsizliğin merkezlerine gelmesidir. Ve dinsizler bunu hissetmişler ki, küçücük hâdiseleri ehemmiyetle neşrettikleri halde, bir iki aydır bu acip, dehşetli hâdiseyi, ellerinden geldiği kadar şaşaalandırmamaya çalışmışlar.

173

1 بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
2 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz sıddık kardeşlerim Tahirî, Sabri, Salâhaddin, Mehmed, Mustafa,

Evvelâ: Bu gelen şuhur-u selâsenin hürmetine ve Nur Şakirtlerinin sadakat ve ihlâslarının hürmetine, çok

-
1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin. (İsrâ Suresi: 44.)
2. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebeden ve daima üzerinize olsun.
-

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
alâmet-i hiddet: öfke işareti, hiddet belirtisi.
aziz: değerli.
dehşetli: Mühîş akılları hayrette bırakan.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
ehemmiyet: pek önemli olma.

emare: alâmet, belirti, nişan.
emsal: eş, benzer.
fıkra: kısım, fasıl, bölüm.
hâdis: olay.
hakikat: gerçek, esas.
hürmet: riayet, ihtiram, saygı.
ihbar: haber verme, bildirme.
ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemeksizin, sırf

Allah rızası için yapma.
liyakat: lâyük olma, değerlilik, yararlılık, uygunluk.
mu'ciz-âne: mu'cizeli bir şekilde.
neşr: herkese duyurma, tamim.
nev'i beşer: insanoğlu, insanlar.

Nur: Risale-i Nur.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
semavat: semalar, gökler.
semavî: semaya ait, gökten gelen.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.
şakirt: talebe, öğrenci.
şuhur-i selâse: Üç Aylar; Recep, Şaban ve Ramazan.
tefsir: Yorum, şerh.
tehdit: korkutma, gözdağı verme.
zemin: yer.

ehemmiyetli hakkımda bir sebeb-i itab ve tokat bir hâdiseyi tamire çalışacağız; ve gücenmeyiniz. Şöyle ki:

Bu gece hiç görmediğim bir itab, bir tazib suretinde manevî bir şiddetli ihtar ile denildi ki:

“Dünyaya, zevke, keyfe tenezzül etmemekle Nurlardaki ihlâs ve istiğnayı muhafazaya mükelleftin. Ve bu asırda ¹ **يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا** sırrıyla dünyayı dine tercih etmek ve bilerek elması şişeye tebdil etmek olan hastalığa, Nur vasıtasıyla çalışmaya vazifedardın. Yüz tecrübenizle de anladın ki, insanların hediyeleri, ihsanları, yardımları, sana dokunuyor, hattâ seni hasta ediyor. Hergün eserini, tecrübesini görüyorsun. Senin en ziyade itimad ettiğin ve Risale-i Nur’un fedakâr kahramanlarının yüzlerini Risale-i Nur’un hizmetinden ziyade kendi istirahatine çevirmeye sebebiyet verdin, ilâahir...” diye daha manen çok söylenildi diye beni tam takdir etti. Hattâ şimdi bir manevî tokattan dahi korkuyorum. Bu hâdisenin çare-i yegânesi, bu otomobili alan sizler ilân edeceksiniz ki, “Bu kardeşimiz Said, bunu kabul edemedi, manevî, dehşetli bir zarar hissetti.”

İkincisi: Otomobil şimdi Konyalı Sabri’nin yanına gönderilmeli, oraya gitsin. O razı olmazsa Medresetü’z-Zehra erkânlarına gitsin. Sabri merak etmesin, her ay Nurlara onun harika hizmeti, bir otomobil fiyatından ziyadedir. Onun için gücenmesin.

1. Onlar bile bile dünya hayatını tercih ediyorlar. (İbrahim Suresi: 3.)

asr: yüzyıl, asır.
çare-i yegâne: tek çare, tek çıkar yol.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
ehemmiyetli: önemli.
elmas: çok kıymetli bir mücevher.
erkân: reisler, ileri gelenler.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.
hâdis: olay.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık belemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
ihtar: dikkatini çekme, tenbih, uyarma, uyarı.
ilâahir: sona kadar, sonuna kadar.
ilân: yayma, duyurma, bildirme.
istiğna: aza kanaat etme, olanla yetinme, gönül tokluğu, tok gözlülük.
istirahat: dinlenme, rahatlama.
itap: azarlama, rencide etme.
itimad: emniyet, güven.
manen: mana bakımından, manaca.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman

man’nın Doğuda kurulmasını arzu ettiği üniversitenin bir manada aynı işlevi gören “Risale-i Nur” hizmetine verdiği isim. Bediüzzaman’ın Doğuda kurulmasını arzu ettiği üniversitenin bir manada aynı işlevi gören “Risale-i Nur” hizmetine verdiği isim.
muhafaza: koruma.
mükellef: sorumlu ve yü-

kümlü olan, bir şeyi yapmaya mecbur olan, vazifeli.
Nur: Risale-i Nur hizmeti.
razi: niza gösteren, hoşnut olan.
sebeb-i itap: tersleme, azarlama sebebi.
sebebiyet: sebep olma.
sır: gizli hakikat.
suret: biçim, tarz.
tamir: onarma, düzeltme.

tazip: azap çekirme, eziyet etme, sıkıntı verme.
tebdil: değiştirme, dönüştürme.
tekdîr: azarlama.
tenezzül: kendine aykırı düşen bir işi veya durumu kabul etme, alçalma.
vasıta: araç.
vazifedar: vazifeli.
ziyade: çok, fazla.

Saniyen: Kat'iyen biliniz ki, bu dehşetli itabı gördüğümün sebebi, istirahat için bir arzu nev'inde ve bir temennî tarzında, bir otomobille gezmeye gittiğim vakitte, otomobilci dedi ki: "Küçücük otomobiller çıkmış, bin lira gibi bir fiyatla satılıyor."

Ben de temennî nev'inden dedim ki: "Keşke, öyle bir emanet küçük otomobil elimize geçseydi, sair yerlerdeki Nurcu kardeşlerimi ziyaret etseydim" demiştim.

Buna hakiki ve ciddî bir karar vermemiştim. Bir arzu iken, buradaki iki has kardeşimiz, bu arzuyu ciddî bir karar zannedip bin lira değil, dört bin liraya kadar fedakârâne çalışmışlar. Buraya geldikleri vakit, yedi saat memnuniyetle telâkkî edip, o arzuyu bir dua-i makbule zannettiğim halde, birden bu gecede manevî itiraz ve itab gördüm. O arzumun hatasını anladım. Hiç görmediğim bu tarz manevî itabın üç sebebi var; başka vakit izah edilecek.

Bu otomobili alan beş kardeşimiz kat'iyen bilsinler ki, değil beşinin bir otomobili sadaka ve ihsan ve hediye etmişler, belki onların hayırlı niyetleri cihetinde Risale-i Nur dairesi hizmetinde herbiri tam bir otomobil fiyatı kadar bir hediye bilfiil yapmışlar gibi manen kabul edildiğine bana bir işaret ve kanaat var. Madem, kardeşlerim, sizin halisane bu hizmetiniz hakkınızda böyle makbuliyet var. Siz müteessir olmayınız. Beni de bu manevî itabdan kurtarınız. Hem benim düstur-u hayatıma, hem Risale-i Nur'un sırr-ı ihlâsına gelmek ihtimali bulunan zararları çabuk tamir ediniz. Hem o otomobil burada

bilfiil: bizzat kendi çalışması ile, kendi yaparak.
ciddî: gerçek olarak, hakikaten.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dua-yı makbul: makbul dua, kabul olunur dua.
düstur-i hayat: hayat kanunu, hayat kaidesi.
emanet: geri alınmak üzere bırakılan şey.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.

hakiki: gerçek, sahici.
halisâne: temiz kalplilikle, samimî bir şekilde, sırf Allah rızasını gözeterek.
ihsan: verilen, bağışlanan şey.
ihhtimal: olabilirlik.
istirahat: dinlenme, rahatlatma.
itap: azarlama, rencide etme.
itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.
izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

kanaat: inanma, görüş, fikir.
kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.
madem: ...den dolayı, böyle ise.
makbuliyet: makbullük, beğenilmişlik, geçerlilik.
manen: mana bakımından, manaca.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
memnuniyet: memnunkluk, razılık, sevinçli oluş, mesruriyet.

müteessir: teessüre kapılan, hüznünlü, kederli, mahzun.

nev: cins.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

sadaka: Allah rızası için ihtiyaç sahibi fakirlere yapılan yardım.

sâir: diğer, başka, öteki.

saniyen: ikinci olarak.

sırr-ı ihlâs: ihlas sırrı, samimiyet ve doğruluğun sırrı.

tamir: yapılan hatayı düzeltme.

tarz: biçim, şekil.

telâkkî: kabul etme, alma.

temenni: olmasını veya olmamasını isteme; dilek, istek, arzu.

zan: sanma, kesin olarak bilmek-sizin kuvvetli ihtimalle hükmetme.

kalmasın. En büyük hisseyi veren zatın yanına gitsin. Üç ehemmiyetli sebebi izah ettiğim vakit, bu telâşımın hakikatini anlarsınız. Zaten hem şuhur-u selâse, hem üç ay mühim mecmuaların çıkmasına kadar bütün dünya saltanatı verilse de bakmamaya mecburum. Şayet otomobile verdiğiniz para tam çıkmazsa, o noksanını alâküllihal ben herşeyimi satıp tekmil etmeye karar verdim.

Umumunuza selâm. Hakkınızı bana helâl ediniz. Ben de size helâl ediyorum.

174

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Merak etmeyiniz, inayet-i Rabbaniye devamdadır. Bu yeni taarruzları, inşaallah akim kalacak, hem Nurun fütuhatına yardım edecek. Şimdilik telâşsız, kanun daire-sinde hakkımızdaki kanunsuz muameleyi def' etmek için, bir kardeşimiz Ankara'ya gitsin. Eski partinin müfettişi Hilmi Uran ve Afyon vilâyetinin müfettişi, mebus Celâl'i ve Diyanet Riyasetinde Ahmed Hamdi ve ehl-i vukuftaki Yusuf Ziya gibi zatları görsün, bize edilen kanunsuz ve keyfi muameleyi değiştirmeye çalışsın.

Hem müsadere edilen *Zülfikar* ve *Asa-yı Musa* ve makine için mahkemeye ve zabıtaya deyiniz ki: "Bunların nüshalarının teksiri hariç içindir; harice gönderilecektir."

Madem şimalde üç devlet Kur'an'ı kabul edip mekteplerinde ders vermeye başlamışlar. Ve madem Hindistan

akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.

alâküllihâl: ister istemez, olduğu kadar, şöyle böyle.

def: mâni olma, savmak, uzaklaştırmak.

Diyanet Riyaseti: Diyanet İşleri Başkanlığı.

ehemmiyetli: önemli

ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği "bilir kişi"ler.

fütuhât: fethetmek, yayılmak.

hakikat: asıl, esas.

hariç: dış memleket, yaşanılan ülkenin dışındaki ülke.

helâl: helâl etmek: haktan vazgeçmek.

hisse: pay, parça.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

keyfi: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.

madem: ...den dolayı, böyle ise.

mebus: milletvekili.

mecmua: "Risale-i Nur" parçalarından her biri.

mektep: okul.

muamele: davranma, davranış.

müfettiş: teftişçi; bir işin düzenli, kanun ve kaidelere uygun olarak yürütülüp yürütülmediğini incelemekle vazifeli memur.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müsadere: toplatma, elden alma.

Nur: Risale-i Nur.

nüsha: birbirinin aynı olan

yazılı metinlerden her biri.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

şimal: kuzey; kuzey Avrupa.

şuhur-i selâse: Üç Aylar; Recep, Şaban ve Ramazan.

taarruz: saldırma, satışma, ilişme.

teknil: tamamlama, noksanlarını giderme, bitirme.

teksir: çoğaltma.

umum: hep, herkes.

vilayet: il.

zat: kişi, şahıs, fert.

bu hükûmetten iki milyon liralık Kur'ân-ı Kerîm istedi. Ve madem *Zülfikar* ve *Asa-yı Mûsa* eczalarını iki sene üç mahkemeniz ve feylesof âlimleriniz onları tetkik ettikten sonra ittifakla beraatımıza karar verip bu kitapları takdir ve tahsin etmişler. Ve madem bu iki kitap, Kur'ân'ın iki keskin kılıncı ve iki parlak hüccetleridir ve en muannidleri de teslime mecbur ediyorlar. Ve madem bu iki eser, dehşetli ve tahripçi anarşistliği yetiştiren, şimalden gelen dinsizlik cereyanına karşı tam mukabele edebilir bir kuvvette olduklarına binler ehl-i tahkik ve ehl-i fen şahadet ediyorlar. Ve madem şimdiki hükûmet Kur'ân mekteplerini açıyor ve mekteplere dinî dersler vermeye emretmiş. Elbette, bize karşı bu muamele, emsalsiz ve keyfî bir zulüm ve vatana ve millete ve asayişe ve hürriyet-i vicdana bir cinayettir. Biz istemiyoruz ki dünya siyaseti bize bulaşsın. Yoksa, haberiniz olsun ki, biz hakkımızı tam müdafaa edebiliriz. Bizi mecbur etmeyiniz!

Umumunuza binler selâm...

Benim için münasip bir vakitte cildlendirdiğiniz *Asa-yı Mûsa*'dan gönderirsiniz. Hüsrev'in, vazifesini tam yaptıktan sonra gelen bu maddî zararın hiç ehemmiyeti yok. *Zülfikar*'lar tam intişar etti; *Asa-yı Mûsa* da az zayıat olmakla beraber inşaallah manevî pekçok menfaati olacak. Yalnız Nurcular sebat ve tesanüdlerini muhafaza edip telâş etmesinler, şevkleri kırılmasın.

Kardeşiniz

Said Nursî

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

anarşist: hiç bir düzen ve otorite tanımayan, karşıklık ve bozgunculuktan yana olan.

asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetin sağlanması.

beraat: suçsuzluğun sabit olması.

cereyan: fikir, sanat, siyaset hareketi.

cinayet: bu derecede ağır suç.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

ehemmiyet: kıymet, değer.

ehl-i fen: fen ilimleri ile uğraşanlar.

ehl-i tahkik: gerçeği araştıranlar, gerçeğin peşinden gidenler.

emsalsiz: benzersiz.

eser: basılma kitap.

feylesof: felsefe ile uğraşan, filozof.

hüccet: delil.

hürriyet-i vicdan: vicdan hürriyeti.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

intişar: yayılma, dağılma, neşrolunma.

ittifak: fikir birliği, söz birliği.

keyfî: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.

maddî: madde ile alakalı; para, mal vb. şeylerle ilgili.

madem: çünkü, için, değil mi ki, ...den dolayı, böyle ise, hele.

manevî: madde dışı olan, maddî olmayan, manaya ait.

mektep: eğitim ve öğretim kuruluğu.

menfaat: fayda.

muamele: davranma, davranış.

muannit: inatçı, ayak direyen.

muhafaza: koruma.

mukabele: karşı gelme, karşı koyma.

müdafaa: savunma, koruma.

münasip: uygun.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

sebat: sözünde durma, kararlı olma, azimlilik.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

şahadet: şahit olma, şahitlik; açık alamet, işaret.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.

şimal: kuzey; Komizm rejimi.

tahrîp: harap etme, yıkmak, bozma.

tahsin: beğenme, güzel bulma.

takdir: kıymet verme, beğenme.

tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

umum: hep, herkes.

zayıat: zarar ve ziyan; kayıplar, yitkiler.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Madem Isparta Nur dershanesi hükmüne geçmiş ve şimdiye kadar her yerden ziyade oranın hükûmeti ve zabıtası müsamahakâr, belki dost nazarıyla Nurculara bakmış, ziyade incitmemiş; biz dahi Isparta'nın mübarekiyeti hesabına onların bu hâdisede işlmelerinden gücenmiyoruz ve bir cihette onları da tebrik ediyoruz ki, Nurun eczalarını vazifece tetkik etmeye ve okumaya ve istifade etmeye muvaffak oluyorlar. Zaten onların hakkıdır, en evvel onlar okusunlar. İmanı kuvvetli bir zabıta veya adliye memurunun, on adam kadar millete ve vatana faydası olabilir. Onun için, maddî zayıyatımız, bu manevî faydaya nispeten hiç ehemmiyeti yok. Münasip gelse, benim tarafımdan da Emniyet Müdürü ve Müdde-i Umumiye selâm edip deyiniz ki: “Ben onlara beddua değil, bilâkis dua ediyorum ki: Yâ Rabbi! Onlara iman-ı kâmil ve hüsn-ü hâtime ver ve Nurlardan müstefid yap.”

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Gerçi şimdi ayrı ayrı kasabalarda kardeşlerimi görüp, Nur hizmetinde bir cihette yardım etmek için, beş kardeşimizin benim için minnetsiz olarak aldıkları otomobil, bir cihette kırk bin lira kadar faydası ve lüzumu varken,

adliye: mahkeme, yargılama işle-
riyle uğraşan daire.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
beddua: bir kimsenin kötü olma-
sı için dua, kötü dua.
bilâkis: aksine, tersine.
cihet: görüş, görüş açısı.
ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.
ehemmiyet: önem, değer, kıy-
met.
evvel: önce.
gerçi: her ne kadar.
hâdis: olay.
hükmüne: yerine, değerine.
hüsn-i hâtime: iman ile ahirete
gitmek, kelime-i şehadet söyle-
yerek ölmek.
iman-ı kâmil: mükemmel iman.
istifade: faydalanma, yararlan-
ma.
maddi: madde ile alakalı, cisma-
nî.
madem: ...den dolayı, böyle ise.
manevi: maddî olmayan, içe ait,
mana ile ilgili.
minnet: bir iyilik karşısında yük
altında kalma, kendini manevî

olarak borçlu hissetme.
muvaffak: başarmış, başarılı.
mübarekiyet: mübareklik,
feyizlilik, bereketlilik.
Müddeiumumi: savcı.
münasip: uygun.
müsamahakâr: müsamaha
eden, müsamahalı davranan,
hoş gören, göz yuman.
müstefit: istifade eden, fay-
dalanan, kazanan.
nazar: düşünme, fikir, mülâ-
haza, niyet.

nispeten: nispetle, kıyaslaya-
rak.
Nur: Risale-i Nur eserlerinin
herbiri.
Nurcu: Bedüzzaman Said
Nursî'nin eserlerine ve fikirle-
rine taraftar olan, Risale-i
Nur'ları okuyup neşreden
kimse.
Rabbi: benim Rabbim, Al-
lah'ım.
selâm: barış, rahatlık, sela-
met ve esenlik dileme.

sıddık: çok doğru, dürüst,
hakkı ve hakikati tereddütsüz
kabullenen.
tetkik: dikkatle araştırma, in-
celeme.
vazife: yapılması bir kimseye
ismarlanan iş.
zabıta: şehir güvenliğini sağ-
lamakla vazifeli bulunan ida-
re, polis.
zayıat: zarar ve ziyan; kayıp-
lar, yitikler.
ziyade: çok, fazla.

kabul etmediğinden zahirî bir zarar zannedildi. Fakat neticesinde Nur Şakirtlerinin ellerinde kat'î bir hüccet oldu ki, dünya için ilme ve dine, “Zaruret var” diye, zarar veren muteriz hocaları ve siyasîleri, Risale-i Nur’un yüksek hakikati, dünyanın hiçbir menfaatine tenezzül edip alet olmadığını kat'î bir surette bu hâdise ile bir hüccet olarak onları ilzam etmesine kuvvetli bir senet olan harika kerametinden daha kuvvetli bir bürhan hükmüne geçti. Hattâ çok evham eden ve Nurdan kaçan ve Nurun dünyanın hiçbir şeyine tenezzül etmediğine inanmayan bir kısmı, şimdi kemal-i teslimiyetle Nurların hakikatine ve herşeyin fevkinde olduğunu teslim mecbur oluyor. Demek o zararı da, inayet-i Hak, hakkımızda ehemmiyetli bir rahmete çevirdi. **(HÂŞİYE)**

177

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bütün ruh u canımızla, geçmiş rahmetli ve bereketli ve kerametli ve yağmurlu Mirac-ı Şerifinizi tebrik ve emsal-i keşiresiyle müşerref olmağınızı rahmet-i İlâhiyeden niyaz ediyoruz. Ve bu sene, aynen geçen

HÂŞİYE: Otomobil satıldıktan sonra yine onun fiyatından üç bin lira Emirdağ'ına gönderilmişti ki, Risâle-i Nur'un hizmetinde sarf edilsin. Ben de telgraf havalesiyle sahiplerine gönderdim. Bugün işittim ki, bu hâdiseyi dost memurlar muârizlara karşı demişler: “Üç bin, beş bin liraya tenezzül etmeyen bir adam, bu zamanda en ziyade itimad edilebilir bir adamdır ki, hiçbir şey onu alâkadar etmiyor.”

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bürhan: delil, ispat, hüccet.
ehemmiyetli: önemli.
emsal-i kesire: pek çok benzerler, birçok misiller.
evham: vehimler, zanlar, kuruntular.
evvelâ: öncelik.
fevkinde: üstünde.
hâdise: olay.
hakikat: gerçek, asıl, esas.
hârîka: olağanüstü vasıflar taşıyan ve hayranlık hissi

uyandıran.
hüccet: delil.
hükmüne: yerine, değerine.
ilzam: susturma, cevap vermez hâle getirme.
inayet-i Hak: her şeyin en doğrusunu yapan Cenab-ı Hakk'ın koruması, yardımı.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
kemal-i teslimiyet: tam bir teslim oluş, boyun eğiş.
keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen

söz, fikir.
menfaat: fayda.
muteriz: itiraz eden, karşı çıkan, itirazcı.
müşerref: şerefli, yüce.
niyaz: rica, dua.
Nur: Risale-i Nur.
rahmet: lütuf, nimet, faydalı yağmur için söylenir.
rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, ilâhî rahmet.
ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.
senet: dayanılacak ve güve-

nilecek şey, tapu.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabul eden.
siyasi: siyasetle uğraşan, siyaset adamı.
suret: biçim, şekil, tarz.
şakirt: talebe, öğrenci.
tenezzül: kendine aykırı düşen bir işi veya durumu kabul etme, alçalma.
zahiri: görünen, görünürdeki, görünüşteki.
zaruret: zorunluluk, mecburiyet.

sene gibi, Mirac Gecesinde evvel, gecede, hiç emsali görülmemiş bir tarzda yağmurun gelmesi ve Mirac Gecesi ve gündüzünde devam etmesi, kâinat ve anasır bu mübarek geceyi alkışladığına bir alâmet olduğu gibi, *Zülfikar* ve *Asa-yı Mûsa*'nın fütuhatlarına—hususan resmî dairelerde—bir emaresi olduğuna kanaatimiz kat'îdir. Ve bu mübarek gecenin yarısına kadar şiddetli ve çalışmaya bir derece mâni bir rahatsızlık ve sancı birden bire zail olmaları bana kanaat verdi ki, bu mübarek gecede kardeşlerim sıhhat ve afiyetim için duaları, hakkımda makbuliyetinin eseri olduğuna ve o gecenin bir miktarında ziyade hastalık cihetiyle herbir saati on saat kadar sevaplı bulunmasını bir nevi manevî müjde aldım, Allah'a şükrettim. “Erhamürrahimîne hadsiz şükür olsun” dedim.

Saniyen: Nurun bir kumandanı kardeşimiz Re'fet Beyin Ankara seyahatiyle Nurlara az bir zamanda büyük bir hizmete muvaffak olduğuna şüphe yoktur. İnşaallah yakında eseri görünecek. Hususan Diyanet Riyasetinin müntesipleri umumen *Zülfikar* ve *Asa-yı Mûsa* mecmualarını takdir ve tahsin ile karşılamaları ve tenkit değil, belki himaye ve müdafaa edeceklerine söz vermeleri, çok ehemmiyetli bir hâdisedir ve *Zülfikar* ve *Asa-yı Mûsa*'ya parlak bir ilânnâmedir.

afiyet: sağlık, esenlik.

alâmet: iz, belirti, işaret, nişan.

anasır: unsurlar, esaslar.

cihet: sebep, vesile, mucip, bahane.

Diyanet Riyaseti: Diyanet İşleri Başkanlığı.

ehemmiyetli: önemli.

emare: alâmet, belirti, nişan.

emsal: eş, benzer.

Erhamü'r-Râhimin: merhamet edenlerin en merhametlisi olan Allah.

evvel: önce.

fütuhât: fethetmek, yayılmak.

hâdis: olay.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

himaye: koruma, muhafaza etme.

hususân: bilhassa, özellikle.

ilânnâme: bir yere asılmış ilân kağıdı.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kanaat: görüş, fikir.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

makbuliyet: kabul edilme.

manevî: madde dışı olan, maddi olmayan, manaya ait.

mâni: engel.

mecmua: "Risale-i Nur" parçalarından her biri.

Miraç: yükselme, en yüksek

makama çıkma.

muvaffak: başarmış, başarılı.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

müdafaa: savunma, koruma.

müntesip: mensup.

nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur hizmeti.

resmî: devletin olan, devlete ait, devletle ilgili.

sancı: iç organlarda batır veya saplanır gibi duyulan, nöbetlerle azalıp çoğalan ağrı,

sızı.

saniyen: ikinci olarak.

sıhhat: sağlık, esenlik.

tahsin: beğenme, güzel bulma.

takdir: beğenme, beğendiğini belirtme.

tarz: biçim, şekil.

tenkid: eleştirme.

umumen: umumî olarak, bütün olarak.

zail: sone eren, yok olan.

ziyade: çok, fazla.

Muhterem Üstadım Efendim Hazretleri,

Kardeşimiz Müteahhit İsmail Efendi, Hilmi Beyle hususî olarak her zaman görüşmekte olduğundan, bu hususta lâzım gelen izahatın verilmesini ona havale ederek, biz doğruca Diyanet Riyasetine gittik. Orada, evvelâ bizim Isparta'da iken tanıdığımız müderris Hasan Hüsnü Bey vardı. Kendisi Diyanet Riyaseti Heyet-i Müşavere azasındandır. Onunla hususî olarak bir müddet görüştüm ve izahat verdim. Bilâhare beraberce Heyet-i Müşavere odasına giderek Ankara ehl-i vukuf raporunda imzası bulunan müderris Yusuf Ziya'yı gördüm. Baktım, *Zülfikar* ve *Asa-yı Mûsa* mecmualarıyla, hakkımızda yazılmış olan evraklar önünde duruyordu. Yanında yer gösterdi. Mufassalan izahat verdim. Dedim:

“Sizin raporunuz ve Denizli Mahkemesinin kararı ve Mahkeme-i Temyizin tasdiki varken, kitaplarımıza vuku' bulan taarruz ve bizlere verilen bu sıkıntı neden ileri geliyor? Madem cumhuriyet idaresinde kanun herşeyin fevkindedir ve onun hükmü câri olur. Biz kanun huzurunda beraat etmişiz, bundan böyle bize ilişmemek gerektir. Bunun men'i, sizin vereceğiniz isabetli bir kararla mümkündür. Yoksa biz hakkımızı arayabiliriz” dedim.

Sonra ilâve etti: “Bu, oradaki adliye memurlarıyla zabitanın sizin meseleye vukuf-u tâmmeleri olmadığından ileri geliyor. Şimdi evrak önümdedir. Su-i tevehhüme

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.

aza: üye.

beraat: Suçsuzluğun sabit olması.

bilâhare: sonra, sonradan, sonraları.

cari: geçerli, yürürlükte, mu-teber.

Diyanet Riyaseti: Diyanet İşleri Başkanlığı.

ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği “bilir kişi”ler.

evrak: işlem gören kâğıtlar.

evvelâ: öncelikle.

fevk: üst.

havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.

Heyet-i Müşavere: danışma kurulu.

hüküm: hakimiyet, hakim olma.

hususî: özel.

idare: yönetim, memleket işlerinin yürütülmesi.

izahat: izahlar, açıklamalar.

madem: çünkü, için, değil mi ki, ...den dolayı, böyle ise, hele.

Mahkeme-i Temyiz: temyiz mahkemesi, mahkeme kararlarının yolunda verilip verilmediğini tetkik etmekle görevli makam, yargıtay.

mecmua: dergi.

men: yasak etme, engelleme.

mesele: konu.

müddet: süre, zaman.

müderris: medresede ders

veren, medrese hocası.

mufassalan: tafsilâtli olarak, ayrıntılı biçimde, geniş ve izahlı şekilde, etraflıca.

muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.

müteahhit: inşaat yapıp satan kimse, yapsatçı.

taarruz: saldırma, satışma, ilişme.

tasdik: doğrulama, onaylama.

vuku: olma, meydana gelme.

zabita: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

uğramış mütalâalarına birer birer cevap vereceğim” dedi ve eserleri takdir ettiğini söyledi. Ben de Üstadımızın selâmını söyledim, bilmukabele selâm ve duanızı istediğini bildirdi.

Ondan sonra oradan ayrıldım, Diyanet Reisinin yanına girdim. Onunla da bir müddet görüştüm ve izahat verdim. Cevaben, “Ben Hoca Hazretlerini Dârü’l-Hikmetten tanırım, hürmetim vardır. Kendisine selâm ve hürmetlerimi iblâğ ediniz” dedi. Ve bize, “Lâzım gelen cevabı vereceğiz; inşaallah iyi olur” dediler. Ve bilumum Diyanet müntesipleri, eserleri takdirle karşıladılar. Bu gibi yolsuz işlerin, ancak âsâr-ı diniye mütalâasında hüsn-ü niyet taşımayarak kendi kafalarına göre mana verme-lerinden ileri geldiğini anladım.

Ertesi gün, Mehmed Efendi kardeşimiz, Erzurum Mebusu Vehbi Paşayı görmüş. O zat dahi “Ben Dahiliye Vekilini görüp bu hususta uzun uzadıya görüşeceğim. Üstad Hazretlerine hürmet ve selâmlarımı götürünüz” demiş. Bunun üzerine parti erkânıyla görüşmeyi İsmail Efendiye havale ederek Ankara’dan ayrıldık.

Kusurlu, âciz talebeniz
Re’fet

âciz: zayıf, eli yetmez, gücü yetmez.
asar-ı diniye: dinin eserleri, işaretleri.
bilmukabele: karşılıklı, karşılık olarak.
bilumum: bütün, tamamı, hep, genel olarak.
cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.
Dârü’l-Hikmet: Osmanlılarda Seyhülislamlik makamının bir is-

mi.
Diyanet: diyanet işleri teşkilâtı.
erkân: reisler, ileri gelenler.
havale: bir işi veya bir şeyi başka birine bırakma, üstüne bırakma, ısmarlama.
hazret: saygı, ululama, yüceltme, övme maksadıyla kullanılan tabir.
hürmet: riayet, ihtiram, saygı.

hüsn-i niyet: iyi niyet, temiz kalplilik.
iblag: ulaştırma, gönderme.
inşaallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.
izahat: izahlar, açıklamalar.
mebus: milletvekili.
müddet: süre, zaman.
müntesip: intisap etmiş, bağlanmış, mensup.
mütalâa: düşünce, rey, mülâ-

haza.
parti: aynı siyasî gaye etrafında birleşenlerin meydana getirdiği kuruluş, fırka, hizip.
reis: başkan.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
takdir: beğenme, beğendiğini belirtme.
talebe: öğrenci.
zat: kişi, şahıs, fert.

Bu şaşaalı baharın **(HAŞİYE)** çiçeklerini temaşa etmek için araba ile bir iki saat geziyorum. Hiç hayatımda görmediğim bir tarzda bütün çiçekli otlar, âdetin fevkinde bir tarzda büyümüş, çiçekler açmış, tebessümkârâne tesbihat edip, lisan-ı hal ile Sani-i Zülcelâllerinin sanatını takdir edip alkışlıyorlar gibi hakkalyakîn hissettiğimden, hayat-ı dünyeviye müştak hissiyatım ve gafil ve tahammülsüz nefsim bu halden istifade ederek, dünyadan nefret ve hastalıklı ve sıkıntılı hayattan usanmak ve berzaha gitmeye ve oradaki yüzde doksan dostlarını görmeye iştiaf cihetinde karar veren kalbime ve fânide bâkî zevk arayan nefsim itiraz geldi.

Birden hissiyata da, damarlara da sirayet eden iman nuru o itiraza karşı gösterdi ki:

Madem toprak bu kadar cemal ve rahmet ve hayat ve ziynetlere maddî cihetinde mazhar olmasından hadsiz bir rahmetin perdesidir ve içine giren hiçbir şey başı boş kalmıyor; elbette bütün bu zahirî ve maddî ziynetlerin ve güzelliklerin ve hüsün ve cemal ve rahmet ve hayatın manevî merkezlerinin ve bir kısım tezgâhlarının faal bir nevi, toprak perdesinin altında ve arkasındadır. Elbette

HÂŞİYE: Bu senenin emsalsiz bir rahmetli yağmuru ve ordunun başından şapkanın kısmen kalkması ve Kur'an mekteplerinin resmen açılması ve *Zülfikar*, *Asâ-yı Mûsâ*'nın imân kurtarmak için tesirli bir sûrette intişar etmesi, bunun gibi çok rahmetli neticeleri vermesine delildir.

Umum kardeşlerimize binler selâm ve duâ ediyoruz.

âdet: tabiatı var olan kanun.
bâkî: ebedî, daimî, sürekli ve kalıcı olan.
berzah: ruhların kıyamete kadar bekleyeceği, dünya ile ahiret arasındaki yer.
cemal: güzellik, Cenab-ı Hakk'ın lütuf ve ihsanı ile tecellisi.
cihet: yan, yön, taraf.
faal: çok işleyen, daima harekette bulunan, çok çalışan,

aktif.
fânî: muvakkat, geçici.
fevkinde: üstünde.
gafil: olanın biten farkında olmayan.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hakkalyakîn: imanı meselelerin hakikatini tam olarak anlama.
hayat-ı dünyeviye: dünyaya ait olan hayat.
hissiyat: hisler, duygular.

hüsün: iyilik, hoşluk.
istifade: faydalanma, yararlanma.
iştiaf: şevklenme, göreceği gelme, özleme, tahassür.
itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.
lisan-ı hâl: hâl dili, bir şeyin durumu ve görünüşü ile bir mana ifade etmesi.
maddî: maddeye ait, madde ile alâkalı, cismanî.

madem: ...den dolayı, böyle ise.
manevî: madde dışı olan, maddî olmayan, manaya ait.
mazhar: nail olma, şereflenme, kavuşma; nail olmuş, erişmiş, kavuşmuş.
müştak: arzulu, fazla istekli, iştiaf gösteren.
nefs: kişinin kendisi, iyiliğe de kötülüğe de meyli olan duygu.
nevi: çeşit.
rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.
Sâni-i Zülcelâl: sonsuz büyüklük sahibi ve her şeyi sanatta yaratan Allah.
sirayet: yayılma, dağılma.
şaşaalı: parlak, gösterişli.
tahammül: zora dayanma, sabretme, sabır gösterme.
takdir: kıymet verme, beğenme.
tarz: biçim, şekil, suret.
tebessümkârâne: tebessüm ederek, gülümseyerek.
temâşa: bakma, bakıp seyretme.
tesbihat: tesbihler, Cenab-ı Hakk'ın bütün noksan sıfatlardan uzak ve bütün kemal sıfatlara sahip olduğunu ifade eden sözler.
tezgâh: dokuma aleti.
zahiri: görünen, görünürdeki, görünüşteki.
zîynet: süs, bezek.

bu himayetli annemiz olan toprak altına girmek ve kucağına sığınmak ve o hakiki ve daimî ve manevî çiçekleri seyretmek, daha ziyade sevilir ve iştâyaka lâyıktır, diye o kör hissiyatın ve dünyaperest nefsin itirazını tamamıyla izale ve def' etti. ¹ **الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى نُورِ الْإِيمَانِ مِنْ كُلِّ وَجْهِ** dünyaperest nefsime de dedirtti.

Said Nursî

﴿ 180 ﴾

Aziz, masum evlâtlarım,

Kur'an'ı öğrenmek için ders almaya çalışıyorsunuz. Sizin bildiğiniz yeni harfte noksanlar olduğu için, mümkün oldukça yeni harften okunmamak lâzım gelir.

Hem Kur'an'ı okumanın faydası, yalnız hafız olmak ve dünyada onunla bir makam kazanmak, bir maaş almak değil; belki herbir harfi, hiç olmazsa on hayrından tâ yüze, tâ binlere kadar Cennet meyvelerini, ahiret faydalarını vermesini düşünüp ve ebedî hayatın rahatını ve saadetini temin etmek niyetiyle okumak lâzımdır.

Evet, mekteplerde, dünya maişeti, ya rütbeleri için fenleri ders okumak, bu kısacık dünyevî hayatta derecesi, faydası bir ise, ebedî hayatta Kur'an ve Kur'an'ın kudsi kelimelerini ve nurlu ve imanî manalarını öğrenmek

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.

aziz: değerli.

daimî: sürekli, devamlı.

def: ortadan kaldırma, yok etme, giderme.

dünyaperest: dünyaya tapan, dünyaya düşkün, tamahlı, hırslı kimse.

dünyevî: dünyaya ait.

ebedî: sonu olmayan, daimî, sürekli.

evlât: çocuklar.

fen: tatbiki bilgi, teknik.

hakiki: gerçek, sahici.

1. Her ciheti nurlandıran imân ni'metinden dolayı Allah'a hamd olsun.

himayet: koruma, esirgeme, muhafaza etme.

hissiyat: hisler, duygular.

imanî: imana dair olan, imanla ilgili.

iştâyak: şevklenme, göreceği gelme, özleme, tahassür.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.

izale: zevale erdirmeye, yok et-

me.

kudsi: mukaddes, yüce.

maişet: geçinme, geçinme için lüzumlu bulunan maddeler.

makam: büyük memuriyet, mevki.

manevî: madde dışı olan, maddî olmayan, manaya ait.

masum: suçsuz, günahsız,

saf, temiz.

mektep: okul.

nefs: şehvet, gazap, fazilet gibi şeylerin kaynağı.

nurlu: ışıklı, parıltılı.

rütbe: sıra, derece, mertebe, paye.

saadet: mutluluk.

ziyade: çok, fazla.

binler derece daha kıymetlidir. Onlar şişe hükmünde, bunlar elmas hükmündedir.

Hem peder ve validenize hakiki ve faydalı evlâtlar olabilirsiniz. Siz, madem masumsunuz, daha günahınız yok; böyle kudsi bir niyetle okusanız, sizleri Risale-i Nur'un masum şakirtleri içinde kabul edip, umum şakirtlerin dualarına hissedar olursunuz ve nurlu ve mübarek talebeler olursunuz.

Hem Üstadınızı, hem sizi, hem peder ve validelerini, hem memleketinizi tebrik ediyorum.

181

Aziz, sıddık kardeşlerim,

EVVELÂ: Bütün ruh u canımızla, geçen Leyle-i Beraatınızı tebrik ediyoruz.

SÂNIYEN: Nurun ehemmiyetli bir kumandanı ve naşiri Re'fet Beyin Nur hizmeti için İstanbul'a gitmesi çok iyi, çok güzeldir. Zaten oraya onun gibi bir Nurcu lâzımdır. Cenab-ı Hak muvaffak eylesin. Âmin.

SÂLİSEN: Ben, ikisini Camiü'l-Ezher ulemasına, ikisini Medine-i Münevverenin Ravza-i Mutahhara civarındaki âlimlerine, ikisini de Şam-ı Şerif heyet-i ulemasına göndermek üzere üç Asa-yı Mûsa, üç Zülfikar'ı hazırladım. Başlarında, evvelce Camiü'l-Ezher ulemasına hitaben

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
Camiü'l-Ezher: Mısır'daki Ezher Üniversitenin adı.
civar: çevre, yöre, etraf.
ehemmiyetli: önemli.
elmas: çok kıymetli bir mücevher.
evlât: vâletler, çocuklar.

evvelâ: öncelikle.
evvelce: daha önce.
hakiki: gerçek, sahici.
heyet-i ulema: âlimler kurulu.
hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.
hitaben: hitap ederek, söyleyerek.
hükmünde: değerinde, yerinde.
kiymet: değer.
kudsi: mukaddes, yüce.
Leyle-i Berat: Berat Gecesi,

Şaban ayının 15. gecesi.
madem: ...den dolayı, böyle ise.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
Medine-i Münevvere: Nurlu Medine şehri.
muvaffak: başarmış, başarılı.
mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.
naşir: dağıtan, yayan, nesreden, saçan, açan.
niyet: kast, niyet, istek, maksat.

Nur: Risale-i Nur hizmeti.

Nurcu: Risale-i Nur'u okuyup yaymaya çalışan.

peder: baba.

Ravza-i Mutahhara: Peygamber Efendimizin (a.s.m.) Medine'deki mübarek kabr-i şerifleri.

salisen: üçüncü olarak.

saniyen: ikinci olarak.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.

şakirt: talebe, öğrenci.

Şam-ı Şerif: şerefli Şam şehri, Suriye'ni başkenti.

talebe: öğrenci.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

valide: bütünü.

valide: ana, anne.

size gönderdiğimiz bir mektup derc edilmiştir. Mümkün olduğu kadar çabuk göndereceğiz inşaallah.

RÂBIAN: Ben, iki cihette manevî hizmetlerinize ve dualarınıza ve benim yerimde yapamadığım manevî kazançlarınızın imdadıma gelmesine şiddetle ihtiyacım var.

Birinci sebep: Bütün hayatımda şimdiki kuvvetsizlik ve gittikçe ziyadeleşen zaafiyeti hissetmemiştim. Çok sıkıntılarla daimî evradlarımı bazı da noksan olarak yapabilirim. Halbuki bu eyyam ve leyalı-i mübarekede yüz derece çalışmaya ihtiyacım var. Ve sizin şirket-i maneviyenize hissem itibarıyla yardım etmek ve dualarınıza bin derece ziyade âminlerle iştirake koşmak lâzımken, bu iktidarsızlığım, o şirket-i maneviyeye pek cüz'î yardım edebilir. Bunun çaresi, vazife-i Nuriyede benim vazifem size verildiği gibi, o şirketteki vazifeyi de sizlerin manevî yardımlarına dayanıp haddimden ve istidadımdan pekçok ziyade bu âciz kardeşinizdeki hüsn-ü zannınıza muvafık çalışmayı rahmet-i İlâhîden niyaz ediyorum.

İhtiyacın ikinci sebebi: Hem siz, hem bizden olmayan bir kısım zatlar, Risale-i Nur'un hakikatinden ve şakirtlerinin şahs-ı manevîsinden tezahür eden fevkalâde halleri ve neticeleri bu biçare kardeşinizden zannedildiğinden, o büyük neticelere karşı çok büyük bir iktidar, bir tahammül lâzımken, pek cüz'î ve şahsî çalışmam, bu hastalık ve zaafiyetle beraber, elbette beni şiddetle manevî yardımınıza muhtaç ediyor. Ben de bu manevî

âciz: beceriksiz, kabiliyetsiz.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

biçare: çaresiz, zavallı.

cihet: yan, yön, taraf.

cüz'î: az, parçaya ait olan, pek az.

daimî: sürekli, devamlı.

derc: toplama, bir araya getirme.

evrat: virtler, okunması âdet olan dinî dualar.

eyyam: günler, gündüzler.

fevkalâde: çok güzel, çok iyi, çok üstün.

hakikat: gerçek, esas.

hisse: pay, nasip, kismet.

hüsn-i zan: iyi fikirde bulunup, iyi olacağını düşünmek.

iktidar: güç yetme, yapabilme, bir işi gerçekleştirmek için gereken kuvvet.

imdat: yardım.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

istidat: kabiliyet, yetenek.

istirak: katılma.

leyali-i mübareke: mübarek geceler.

manevî: madde dışı olan, maddî olmayan, manaya ait.

muvafık: uygun, münasip.

niyaz: Allah'a yalvarma ve yakarma.

Rabian: dördüncü olarak.

rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaatteb meydana gelen manevî şahıs.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

şakirt: talebe, öğrenci.

şirket: ortaklık.

şirket-i manevîye: manevî şirket, manevî ortaklık.

tahammül: zora dayanma, kötü ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma.

tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.

vazife: dinî mükellefiyet, yükümlülük.

vazife-i Nuriye: Risale-i Nur vazifesi, hizmeti.

zaafiyet: zayıflık, güçsüzlük, dermansızlık.

ziyade: ilâve, ekleme.

yardımlarınızı kendime koşturmak için ¹ أَجْرُنَا ، اِرْحَمْنَا

gibi bütün *mütekellim-i maalgayr* tabir edilen kelimelerde sizleri niyet ediyorum. Güya umumunuzla beraberiz gibi çalışıyorum. Ve “âmin” dediğim vakitte, bütün dualarınıza bir *âmin* niyet ediyorum. İnşaallah, Erhamürrahimîn, rahmetiyle o çok noksan ve cüz’î çalışmamı, büyük çalışmanıza mükemmel bir âmin hükmünde kabul eder.

HÂMİSEN: Sabık hâdiseden vaziyetiniz ne şekilde olduğunu çok merak ederdim. Cenab-ı Hakka şükür ki, mektubunuzda Kahraman Tahiri’nin İstanbul’a makine ve kâğıt almak için gitmesi gösteriyor ki, o hâdise sönüyor ve Nurların neşrine mâni olmayacak, belki başka yerlerde olduğu gibi orada da galibane fütuhâtı var, inşaallah.

﴿ 182 ﴾

Ravza-i Mutahhara ² عَلَى صَاحِبِهَا أَفْضَلُ الصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ

civarındaki mübarek heyet-i ulemaya takdim edilen Asay-ı Mûsa ve Zülfikar Risalesidir. Hem bir vesile-i şefaât, hem kudsî yerde hayırlı dualarına mazhar olmak için müellifin bedeline o mübarek yerleri ve elleri ziyaret etmek için gönderilmiştir. Bu fıkra, yalnız Şam, Mısır ve Hind’e gidenlerden Ravza-i Mutahhara yerinde Camiü’l-Ezher ve Şam ve Hind cemaat-i İslâmiyesine yazılmış.

1. Biz koru, bize merhamet et.

2. Salât ve selâmın en üstünü, o Ravzanın sahibinin üzerine olsun.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

bedel: bir şeyin yerine verilen ve yerini tutan, değiştirilen şey.

Camiü'l-Ezher: Mısır'daki Ezher Üniversitenin adı.

cemaat-i İslâmiye: İslâm cemaati, İslâm topluluğu, Müs-

lûmanlar.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

civar: çevre, yöre, etraf.

cüz’î: az, parçaya ait olan.

Erhamür-râhimin: merhamet edenlerin en merhametlisi olan Allah.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.

fütuhât: fethetmek, yayılmak.

galibâne: galip gelmiş gibi, galip sıfatıyla.

güya: sanki.

hâdise: olay.

hamisen: beşinci olarak, beşinci, beşinci derece.

heyet-i ulema: alimler kuru-

lu.

hükmünde: değerinde, yerinde. inşaallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.

kudsî: mukaddes, yüce.

mâni: engel.

mazhar: nail olma, şereflenme, kavuşma; nail olmuş, erişmiş, kavuşmuş.

mutahhara: temizlenmiş.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

müellifin: müellifler, eser telif edenler, kitap yazarlar, eser sahipleri.

mütekellim maâ'l-gayr: başkaları adına konuşan???

neşr: kitap yazma, basma, çıkarma; herkese duyurma, yayma.

niyet: kast, niyet, istek, maksat.

rahmet: acıma, merhamet etme, esirgeme, bağışlama, şefkat gösterme.

Ravza-i Mutahhara: Peygamber Efendimizin (a.s.m.) Medine'deki mübarek kabr-i şerifleri.

risale: Küçük kitap; Risale-i Nur kitaplarından herbiri.

sabık: geçen, geçmiş, olmuş.

tabir: ifade, söz.

takdim: arz etme, sunma.

umum: hep, bütün, cümle, herkes.

vaziyet: durum.

Aynen hem dört *Zülfıkar*, hem dört *Asa-yı Mûsa* başlarında yazdık, ikişer nüsha olarak hem Mısır Camiü'l-Ezher, hem Şam ulemasına, hem Hindistan'da iki milyon liraya mukabil Kur'ân'ları isteyen heyete gönderdik.

183

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Asa-yı Mûsa ve Zülfıkar-ı Mu'cizat-ı Ahmediye ve Kur'âniye mecmualarından, münasip gördüğünüz zaman Ravza-i Mutahharanın civarındaki ulemaya göndermekle beraber, onlara yazınız ki:

“Nur Risalelerinin Medresetü'z-Zehrası, ^{HÂŞİYE} Ravza-i Mutahharanın ¹ *عَلَى صَاحِبِهَا أَفْضَلُ الصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ* civarındaki ulemanın şefkatine çok muhtaç manevî bir mahdumdur, bir talebesidir, şiddetli düşmanların hücumuna maruz kalmış bir şakirdidir ve âlem-i İslâmı daima tenvir eden sizin o büyük medresenizin küçük bir dairesi ve şubesidir. Onun için, o âlikadr üstad ve müşfik peder ve hamiyetkâr mürşid-i azam olan zatlar, bu bîçare evlâdına tam manevî yardım etmesini onların ulüvv-ü himmetinden bekliyoruz. O pek büyük üstadlarımıza takdim edilen iki kitap ise, bir talebe dersini ne derece anlamış diye, akşam üzeri üstadına ve babasına yazıp vermesi

HÂŞİYE: Medresetü'z-Zehranın maddî tesisine çok mâniler bulunduğundan, şimdilik Nur şâkirdlerinin heyet-i mecmuasının dairesinden ibarettir.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

âlikadr: çok takdir edilen, yüksek değeri olan.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bîçare: çaresiz, zavallı.

Camiü'l-Ezher: Mısır'daki Ezher Üniversitenin adı.

civar: çevre, yöre, etraf.

evlât: çocuklar.

hamiyetkâr: hamiyetli, onur ve haysiyet sahibi.

heyet: kurul, komite.

mahdum: oğul, evlât.

manevî: madde dışı olan, maddî olmayan, manaya ait.

maruz: bir şeyin etkisi ve tesiri altında bulunma.

mecmua: “Risale-i Nur” parçalarından her biri.

medrese: fakülte.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın Doğuda kurulmasını arzu ettiği üniversitenin bir manada aynı işlevi gören “Risale-i Nur” hizmetine verdiği isim.

mukabil: karşılık olarak, karşılığında.

münasip: uygun.

mürşid-i azam: büyük irşat edici.

müşfik: şefkatli, merhametli, sevgi ve ilgi gösteren.

Nur: Risale-i Nur.

nüsha: birbirinin aynı olan yazılı

metinlerden her biri.

peder: baba.

Ravza-i Mutahhara: Peygamber Efendimizin (a.s.m.) Medine'deki mübarek kabri şerifleri.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

şakirt: talebe, öğrenci.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

şube: bir bütünün bölündüğü ikinci derece parçalardan her biri.

takdim: arz etme, sunma.

talebe: talep eden, öğrenci.

tenvir: nurlandırma, aydınlatma, ışıklandırma.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

ulüvv-i himmet: himmetin yüksekliği; yüksek himmetlilik, yüksek gayretlilik.

üstat: öğretici; muallim, öğretmen, usta, sanatkâr.

gibi, o iki dersimiz, o şefkatli allâmelerin nazar-ı müsamahalarına arz edilmiş” diye bir mektup yazınız ve selâm ve ihtiramlarımı ve ellerinden öptüğümü tebliğ ediniz.

Bu Risalelerin müellifi Said Nursî, yirmi iki senedir inzivadadır. Tecrid-i mutlak içinde bulunduğundan, halklarla görüşemez. Ancak zaruret derecesinde başkalarıyla az bir zaman sohbet edebilir. Yanında hiçbir kitap bulunmaz. Bütün yazdıkları, “Yüz otuz parça Risalelerin menbaları me’hazları yalnız Kur’ân’dır” diyor. Biz de bütün kuvvetimizle tasdik ediyoruz. Kendisi hem hasta, hem gurbette, hem perişan bir halde, bazan çok sür’atli yazdığı Risalelerde sehivler bulunabilir diye, sizin gibi allâmelerden nazar-ı müsamaha ile bakmanızı rica ettiğini bize söyledi. Biz de ricasını tebliğ ederek ellerinizden öperiz.

Nur Şakirtlerinden
Tahirî, Hayri, Mustafa,
Sadık, Osman, Hüsrev, Tahir

﴿ 184 ﴾

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Şimalin İsveç, Norveç, Finlandiya, Kur’ân’ı mekteplerinde en büyük halâşkâr bir kitap olarak kabul ettikleri gibi, şimdi erkân-ı İslâmiyenin birincisi olan Ramazan sıyamını tutmak niyetiyle Camiü’l-Ezhere “Şimalin pek uzun günlerinde bir çare-i tahfifi ve tehiri yok mu?” diye

allâme: ilmi seviyesi çok yüksek olan âlim.

arz: bir büyüğe sunma, gösterme, bildirme, önüne koyma.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

Camiü’l-Ezher: Mısır’daki Ezhher Üniversitenin adı.

çare-i tahfif: hafifletme çaresi, hafifletici sebep.

erkân-ı İslâmiye: İslâmiyetin

esasları, temelleri, rükünleri.

gurbet: yabancı memleket, yabancı yer, vatan dışı, doğup büyüdüğü ülke, şehir, köy dışında kalan yerler, yâd el.

halâşkâr: kurtarıcı.

ihtram: hürmet etme, saygı gösterme.

inziva: bir köşeye çekilme, tek başına yaşama, dünya işlerinden vaz geçme, dünyadan el-etek çekme.

mehaz: bir eser hazırlanırken müracaat edilen kaynak.

mektep: okul.

menba: kaynak.

müellif: eser telif eden, kitap yazan.

nazar-ı müsamaha: göz yuman, görmezlikten gelen bakış, hoş gören nazar.

Nur: Risale-i Nur.

risale: Küçük kitap; Risale-i Nur kitaplarından herbiri.

sehiv: hata, yanlışlık.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

siyam: oruç.

şakirt: talebe, öğrenci.

şimal: kuzey; kuzey Avrupa.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tebliğ: yetiştirme, ulaştırma, götürme, bitiştirme, eriştirme.

tecrid-i mutlak: hiç kimseyle görüşmemek, tam bir yalnızlık.

zaruret: zorunluluk, mecburiyet.

sormuşlar. Demek Avrupanın yalnız o küçük hükûmetleri değil, belki siyaset manası verilmemek için kendini izhar etmeyen, eskide büyük ve dünyanın yüksek mevkiini tutmakla beraber, gayet dehşetli bir tarzda dünyanın fena ve fâniliğini dehşetli tokatla o yüksek mertebelerin hiçe indiğini görmekle hakikî teselli, yalnız ve ancak hakaiki Kur'âniyede bulmasıyla, o küçüklerle manen beraber tahmin edilebilir.

Evet, dünyanın mahiyeti anlaşıldıktan sonra, elbette hayat-ı ebediyeden başka beşeriyetin o inkisar-ı hayal yarasını tedavi edecek Kur'ân'dan başka yoktur.

185

Çok aziz ve siddık, kahraman Sabri,

Cenab-ı Hak, Galip Bey gibi çok fedakârları İslâm ordusunda yetiştirsin. Bu zat, garpta, aynı şarkta Hulûsî Bey gibi imana hizmet ediyor. Tarikat cihetiyle ehl-i iman-ı dalâletten çekmeye çalışıyor. Bu zat, eskiden beri Risale-i Nur'u görmeden Nur mesleğinde hareket etmeye çalışmış. Sonra Nurlarla münasebeti kuvvetleştiği zaman, daha ziyade hizmet edebilir. Fakat Nurun mesleği, hakikat ve sünnet-i seniye ve feraize dikkat ve büyük günahlardan çekinmek esastır; tarikate ikinci, üçüncü dercede bakar. Galip kardeşimiz, Alevîler içinde Kadîrî, Şazelî, Rûfaî tarikatlerinin bir hülâsasını sünnet-i seniye dairesinde Hulefa-yı Raşidin, Aşere-i Mübeşşereye ilişmemek şartıyla, muhabbet-i Âl-i Beyt dairesinde bir

Alevî: Şia, Sîî mezhebinden olan.
Aşere-i Mübeşşere: Cennetle müjdelenen on Sahabî.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
beşeriyet: insanlık, insanlar.
cihet: yön, sebep, vesile.
dalâlet: iman ve İslamiyetten ayrılma, azmak.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
fânî: muvakkat, geçici.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.
fenâ: çirkin, kötü.
feraiz: farzlar; Allah'ın emirleri.
garp: güneşin battığı taraf, gün batışı, batı.
gayet: son derece.
hakikat: gerçek, doğru.
hakikî: gerçek.
hayat-ı ebedîye: ebedî ve sonsuz hayat, ahiret hayatı.
Hulefa-yı Raşidin: doğru yolda olan dört büyük halife. Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali.
hülâsa: bir şeyin özü, esası, temel kısmı.
inkisar-ı hayal: hayal kınklığı, umduğunu bulamama.
izhar: açığa vurma, meydana çıkarma, aşikâr etme.

Kadîrî: Abdülkadir-i Geylânî hazretlerinin yolunda olan, onun tarikatine mensup olan.
mahiyet: bir şeyin aslı, esası, tabiatı, niteliği.
manen: mana bakımından, manaca.
mertebe: derece.
meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.
mevki: yer, makam.
muhabbet-i Âl-i Beyt: Âl-i Beyt sevgisi, Peygamberimizin âilesi ve neslinden gelen-

lere gösterilen sevgi.
münasebet: ilgi, alâka, yakınlık.
Nur: Risale-i Nur hizmeti.
Rufai: Ahmed er-Rufai hazretlerinin kurmuş olduğu tarikat.
siddık: hakkı ve hakikati te reddütsüz kabullenen.
sünnet-i seniye: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) yüce sünneti, yüksek hâl, söz, tavır ve tasvipleri.
sark: güneşin doğduğu yön,

taraf; doğu, maşrik, gün doğusu.
Şazeli: Ebu'l-Hasan-ı Şazeli isminde Tunus'lu alim bir zatın kurduğu tarikat.
tarikât: Allah'a ulaşmak için şeyhin gözetiminde müridin takip edeceği terbiye usul ve yolu.
tarz: biçim, şekil.
teselli: avutma, acısını dindirme.
zat: kişi, şahıs, fert.
ziyade: çok, fazla.

tarikât dersi vermesini düşünüyor. Hakikat namına ve imanı kurtarmak ve bid'alardan muhafaza etmek hesabına ehemmiyetli üç dört faydası var:

Birincisi: Alevîleri başka fena cereyanlara kaptırmamak ve müfrit Rafizîlik ve siyasî Bektaşîlikten bir derece muhafaza etmek için ehemmiyetli faydası var.

İkincisi: Hubb-u Ehl-i Beyti meslek yapan Alevîler ne kadar ifrat da etse, Rafizî de olsa, zındıkaya, küfr-ü mutlaka girmez. Çünkü muhabbet-i Âl-i Beyt ruhunda esas oldukça, Peygamber ve Âli Beytin adavetini tazammun eden küfr-ü mutlaka girmezler. İslâmiyete o muhabbet vasıtasıyla şiddetli bağlanıyorlar. Böylelerini daire-i sünnete tarikât namına çekmek büyük bir faydadır.

Hem bu zamanda, ehl-i imanın vahdetine çok zarar veren bazı siyasî cereyanlar Alevîlerin fitrî fedakârlıklarından istifade edip kendilerine alet etmemek için Nur dairesine çekmek büyük bir maslahattır. Madem Nur akırtlarının üstadı İmam-ı Ali Radiyallahu Anh'tır ve Nur'un mesleğinde hubb-u Âl-i Beyt esastır; elbette hakikî Alevîler kemal-i iştîyakla o daireye girmeleri gerektir.

Bu zaman, imanı kurtarmak zamanıdır. Seyr-i sülûk-ü kalbî ile tarikât mesleğinde bu bid'alar zamanında çok müşkilât bulunduğundan, Nur dairesi hakikat mesleğinde gidip, tarikâtlerin faydasını temin eder diye o kardeşimize Ramazanını tebrik ve selâmımla beraber yazınız. O da bize dua etsin.

adavet: düşmanlık, husumet.
Alevî: Şia, Şiî mezhebinden olan.

Âl-i Beyt: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) ailesinden olan, Hz. Muhammed'in (a.s.m.) ev halkı.

Bektaşî: Hacı Bektaş Veli tarikâtına mensup kişi.

bid'a: dinin aslına uymayan adet ve uygulamalar.

cereyan: fikir, sanat, siyaset hareketi.

daire-i sünnet: Peygamberi-

mizin (a.s.m.) sünnetine taallük eden daire.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

fenâ: çirkin, kötü.

fitrî: tabii, doğal.

hakikat: gerçek, doğru.

hakikî: gerçek, sahici.

hubb-i Ehl-i Beyt: Ehl-i Beyt sevgisi, Ehl-i Beyt'e olan sevgi

ve bağlılık; Hz. Peygamberin neslinden gelenleri, onun izinden gidenleri sevmek.

ifrat: aşırılık, pek ileri gitme, haddini aşma.

istifade: faydalanma, yararlanma.

kemal-i iştîyak: istek ve arzunun son derecesi, tam bir istek ve arzu.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanı hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.

madem: ...den dolayı, böyle ise.

maslahat: ehemmiyetli iş, yerine göre icap eden iş, davranış.

meslek: tutulan yol, sülûk edilen yer.

muhabbet: ülfet, sevgi, sevmek, dostluk.

muhabbet-i Âl-i Beyt: Âli Beyt sevgisi, Peygamberimizin âilesi ve neslinden gelenlere gösterilen sevgi.

muhafaza: koruma.

müfrit: ifrat eden, bir konu veya bir işte aşırıya kaçan.

müşkülât: müşküller, güçlükler, zorluklar.

nam: ad, yerine.

Nur: Risale-i Nur.

radiyallahü anh: Allah ondan razı olsun.

Rafizî: ehl-i sünnete aykırı akide veya fikir sahibi olan kimse.

Rafizîlik: Şiîliğin aşırı kollarına verilen ad ve bu koldan olanların inancı.

ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.

siyasî: siyaset gereği olan, siyasetle ilgili, siyasete ait.

şakir: talebe, öğrenci.

tarikât: Allah'a ulaşmak için şeyhin gözetiminde müridin takip edeceği terbiye usul ve yolu.

tazammun: ihtiva etme, içine alma, içinde bulundurma.

temin: elde etme.

üstat: öğretici, muallim, öğretmen, usta, sanatkâr.

vahdet: birlik, beraberlik.

vasıta: aracı.

zındika: dinsizlik, inançsızlık.

Safranbolu'daki halis kardeşlerimizden Hıfzı'nın küçük medrese-i Nuriyesi olan hanesindeki küçük ve çok çalışkan masumları yedi yaşında Yılmaz ve on üç yaşında Hüsnü'nün ve onlar gibi Nura çalışan muhterem validelerinin mübarek kalemleriyle yazdıkları tebriklerini, umum Safranbolu ve Eflâni medrese-i Nuriyesi namına bu Ramazan'ın bir firdevsî teberrükü hesabına kabul ettik. Yılmaz'ın rüyası aynen çıkmış.

Eflâni'nin hakikaten küçük kahramanlarından Mustafa Sungur'un güzel ve samimî mektubunun bir kısmı Lâhikaya geçecek. Elhak, Mustafa Osman'ın, Mustafa Oruç ve Mustafa Sungur gibi iki namdaş ve Nur hizmetinde pek ciddî arkadaş bulması, sadakatının ve muvaffakiyetinin bir kerameti hükmündedir. Hususan Safranbolu Hasan Feyzi'si olan Ahmed Fuad'ın ve sair o mektuplarında isimleri bulunanlara birer birer selâm ve dua ediyoruz ve onların fevkalâde gayretlerini tebrik ediyoruz. Umum kardeşlerimize binler selâm ediyoruz.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
ciddi: gerçek olarak, hakikaten.
ehemmiyetli: önemli.
elhak: hakkın tâ kendisi, tam doğrusu; doğrusu ya.
evvelâ: öncelikle.
fevkalâde: olağanüstü.
firdevsi: Cennet bostanı misali.
gayet: son derece.
hakikaten: doğrusu, gerçekten.
halis: her amelini, yalnız Allah rızası için işleyen.
hane: ev, mesken, beyt, ikamet edilen yer.
hususan: bilhassa, özellikle.
hükümünde: değerinde, yerinde.
keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.
Lâhika: Risale-i Nur mektuplarının toplandığı eser.
masum: küçük çocuk.
medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın Doğuda kurulmasını arzu

Aziz, sıddık kardeşlerim,

EVVELÂ: Siracü'n-Nur'un sıhhatli, mükemmel, güzel çıkması, Medresetü'z-Zehranın gayet ehemmiyetli bir

ettiği üniversitenin bir manada aynı işlevi gören "Risale-i Nur" hizmetine verdiği isim.
muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.
muvaffakiyet: başarma, başarı olma.
mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

nam: ad, yerine.
Nur: Risale-i Nur.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
sâir: diğer, başka, öteki.
samimî: içten, candan, gönülden.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
sıddık: çok doğru, dürüst,

hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
sihhat: sahilik, sözün yanlış ve eksik olmaması.
teberrük: bir şeyi bereket ve saadet vesilesi sayarak almak veya vermek.
umum: bütün.
valide: ana, anne.

yeni dersidir ki, geniş daire-i Nuriyede merakla okunacaktır, inşaallah.

SANİYEN: Kastamonu'nun Hüsrev'i Mehmed Feyzi'nin hiç sarsılmadan kemal-i iştiyakla Nurlara çalışması ve çalıştırılması ve okutmasını gösteren Nihad'ın ve Abdurrahman İhsan'ın mektupları gösterdiği gibi, oradan gelenler de aynı haberi veriyorlar. Tam şakirtliğini yapıyor, Allah muvaffak eylesin. Âmin.

Ve Nurun kahramanlarından Mustafa Osman'ın Karabük'te perde altında faaliyetle Nura hizmetini ve o havali'deki ve Eflâni'deki şakirtlerin şevk ve gayretini Leyle-i Kadirleriyle beraber tebrik ediyoruz. **(HAŞİYE)**

188

Eğer kolaysa, İstanbul'a gönderilen kitaplar buraya da uğrasa münasip olur. Benim için de yirmi otuz nüsha İstanbul'da ciltlense, bana gönderilse iyi olur. Şimdilik fiyatı elimde yoktur ki göndereyim. Hem çoklara da hediye vermeye mecbur oluyorum.

HAŞİYE: *Siracü'n-Nur*'u tashih ederken, bu Ramazanda ehemmiyetli virdlerime tam vakit bulamadığımdan müteessir oldum. Birden ihtar edildi ki: Okuduğun bu mebhaslar, bir cihetle ibadet olduğu gibi, hem ayn-ı mârifetullah ve zikrullah ve huzur-u kalbî ve muhabbet-i îmaniye olmasından, senin noksan bıraktığın virdlerinin yerini tam doldurur. Ben de el-hamdü lillâh dedim.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

daire-i Nuriye: nura ait daire, nur dairesi.

havali: bölge, etraf, çevre, civar.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

kemal-i iştiyak: istek ve arzunun son derecesi, tam bir istek ve arzu.

Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'ân-ı Kerim'in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.

muvaffak: başarmış, başarılı.
münasip: uygun.

Nur: Risale-i Nur.

nüsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.

saniyen: ikinci olarak.

şakirt: talebe, öğrenci.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.

Nurların erkânlarından bir iki doktor, benim hastalığının şiddetiyle beraber o halis, sadık zatlara hastalık noktasından müracaat etmeyip ve ilâçlarını da yemeyip çok ağır hastalıklar içinde onlarla meşveret etmeyerek ve şiddet-i ihtiyacım ve elemelerim içinde yanıma geldikleri vakit, hastalığa dair bahis açmadığımdan endişeli bir merak onlara geldiğinden, sırlı bir hakikati izhara mecbur oldum. Belki size de faydası var diye yazıyorum. Onlara dedim ki:

Hem gizli düşmanlarım, hem nefsim, şeytanın telki-niyle zayıf bir damarımı arıyorlar ki, beni onunla yakala-yıp Nurlara tam ihlâs ile hizmetime zarar gelsin.

En zayıf damar ve dehşetli mâni, hastalık damarıdır. Hastalığa ehemmiyet verdikçe, hiss-i nefis-i cisim galebe eder; “Zarurettir, mecburiyet var” der, ruh ve kalbi sus-turur, doktoru müstebit bir hâkim gibi yapar ve tavsiye-lerine ve gösterdiği ilâçlara itaate mecbur ediyor. Bu ise, fedakârane, ihlâsla hizmete zarar verir.

Hem gizli düşmanlarım da bu zayıf damarımdan isti-fadeye çalışmışlar ve çalışıyorlar. Nasıl ki korku ve ta-mah ve şan ve şeref cihetinde çalışıyorlar. Çünkü insa-nın en zayıf damarı olan “korku” cihetinde bir halt ede-mediler, idamlarına beş para vermediğimizi anladılar.

Sonra insanın bir zayıf damarı “derd-i maişet ve ta-mah” cihetinde çok soruşturdular. Nihayetinde, o zayıf damardan birşey çıkaramadılar. Sonra onlarca tahakkuk etti ki, onlar mukaddesatını feda ettikleri dünya malı,

bahis: konu.

cihet: yön, sebep, vesile.

dair: alakalı, ilgili.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

derd-i maişet: geçim derdi ve zorluğu, geçim sıkıntısı.

ehemmiyet: önem, değer, kıy-met.

erkân: reisler, ileri gelenler.

fedâ: gözden çıkarma, uğruna verme.

fedakâr: kendini veya şahsî men-faatlerini hiçe sayan, feda eden.

galebe: galip gelme, yenme, üs-tünlük.

hakikat: gerçek, asıl, esas.

hâkim: memleketi idare eden, hükümdar.

halis: her amelini, yalnız Allah rı-zası için işleyen.

halt: karıştırma, hata etme.

hiss-i nefis-i cisim: cismin kendi-sine ait duygu.

ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.

istifade: faydalanma, yararlan-ma.

itaat: boyun eğme, uyma, alı-nan emre göre hareket etme.

izhar: gösterme, açığa vurma.

mâni: engel.

mecburiyet: mecbur olma, zarurîlik durumu, zorunluluk.

meşveret: müşavere, bir ko-nu hakkında çeşitli ve ehil şa-hıslardan fikir alma, danışma.

mukaddesat: mukaddes, kutsal, temiz ve yüce olan şeyler.

müracaat: başvurma, danış-ma.

müstebit: zulüm ve baskıda bulunan, zorba.

nefs: şehvet, gazap, fazilet gi-bi şeylerin kaynağı.

nihayet: son, uç, bitim, en-cam.

ruh: emir âleminden inerek insanın kalp boşluğundaki lâ-tif cisme binen, özü kavran-mayan idrak edici sır.

sadık: sadakatli, dostluğu ve bağlılığı içten olan.

sır: gizli hakikat.

şan: şöhret, ün.

şeref: övünülecek, iftihar edi-lecek şey.

şiddet-i ihtiyaç: ihtiyacın, muhtaç olmanın şiddeti, ihti-yacın çok fazla olması.

tahakkuk: gerçekleşme, meydana gelme, olma.

tamah: hırs, aç gözlülük.

telkin: fikir aşılama, öğüt ver-me, zihinde yer ettirme, kula-ğına koyma.

zaruret: zorunluluk, mecburi-yet.

zat: kişi, şahıs, fert.

nazarımızda hiç ehemmiyeti yok ve çok vukuatlarla onlarca da tahakkuk etmiş. Hattâ bu on sene zarfında yüz defadan ziyade resmen “Neyle yaşıyor?” diye mahallî hükûmetlerden sormuşlar.

Sonra en zayıf bir damar-ı insanî olan “şan ü şeref ve rütbe” noktasında bana çok elîm bir tarzda o zayıf damarımı tutmak için emredilmiş. İhanetler, tahkirlerle, damara dokunduracak işkencelerle dahi hiçbir şeye muvaffak olamadılar. Ve kat’iyen anladılar ki, onların perestiş ettiği dünya şan ü şerefini bir riyakârlık ve zararlı bir hodfuruşluk biliyoruz, onların fevkalâde ehemmiyet verdikleri hubb-u cah ve şan ü şeref-i dünyeviye beş para ehemmiyet vermiyoruz, belki onları bu cihette divane biliyoruz.

Sonra bizim hizmetimiz itibarıyla bizde zayıf damar sayılan, fakat hakikat noktasında herkesin makbulü ve her şahıs onu kazanmaya müştak olan “manevî makam sahibi olmak ve velâyet mertebelerinde terakki etmek” ve o nimet-i İlâhiyeyi kendinde bilmektir ki, insanlara menfaatten başka hiçbir zararı yok. Fakat böyle benlik ve enaniyet ve menfaatperestlik ve nefsin kurtarmak hissi galebe çaldığı bir zamanda, elbette sırrı ihlâsa ve hiçbir şeye alet olmamaya bina edilen hizmet-i imaniye ile şahsî makam-ı maneviyeyi aramamak iktiza ediyor. Harekâtında onları istememek ve düşünmemek lâzımdır ki, hakikî ihlâsın sırrı bozulmasın. İşte bunun içindir ki, herkesin aradığı keşif ü keramati ve kemalât-ı ruhîyeyi Nur hizmetinin haricinde aramadığımı zayıf damarlarımı

keşif: Allah tarafından ilham edilme, kalp gözüyle görme.

mahalli: bir yere mahsus, bir yere has olan.

makam: manevî mevki.

makam-ı maneviye: manevî makam.

makbul: kabul edilmiş olan, alınan, reddedilmeyen.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

menfaat: fayda.

menfaatperest: menfaatini seven, kendi çıkarını ve faydasını düşünen, çıkarıcı.

muvaffak: başarmış, başarılı.

müştak: arzulu, fazla istekli, isticlak gösteren.

nazar: bakış; düşünce, fikir.

nefs: hayat, ruh, can.

nimet-i İlâhiye: Allah’ın nimeti, lütfu, ihsanı.

Nur: Risale-i Nur.

perestiş: tapma, aşırı derecede sevmek, meftunluk.

resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.

riyakâr: riya eden, iki yüzlü, sahtekâr.

rütbe: sıra, derece, mertebe, paye.

sır: gizli hakikat.

sırr-ı ihlâs: samimiyetin, doğruluğun sırrı.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

şan: şöhret, ün.

şeref: onur, haysiyet.

şeref: övünülecek, iftihar edilecek şey.

şeref-i dünyeviye: dünyaya ait, dünya ile ilgili şeref.

tahakkuk: gerçekleşme, meydana gelme, olma.

tahkir: hakaret etme, küçük görme, şeref ve haysiyetini incitme.

tarz: biçim, şekil.

terakki: yükselme, ilerleme.

velâyet: velîlik, ermişlik, Allah dostluğu.

vukuat: vuku bulan şeyler, hadiseler, olaylar.

zarfında: süresince.

ziyade: çok, fazla.

binâ: kurma, dayandırma.

cihet: yön, görüş açısı.

damar-ı insanî: insan damarı.

divane: deli, aklı başında olmayan.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

elîm: şiddetli, çok dert ve keder veren.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

fevkalâde: olağanüstü.

galebe: galip gelme, üstünlük.

hakikat: asıl, esas.

hakikî: gerçek, sahici.

harekât: hareketler, davranışlar, tutumlar.

harîc: bir şeyin dışı, dışı, dışta kalan.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur’an hakikatlerinin ikna edici ve ilmî delillerle anlaşılmasına hizmet etme.

hodfurus: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.

hubb-u cah: makam sevgisi, rütbe ve mevki sevgisi ve

bunlara karşı gösterilen aşırı hırs.

ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık belemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.

iktiza: gerektirme, lüzumlu kılma.

kat’iyen: hiç bir zaman, asla.

kemalât-ı ruhiye: ruha ait mükemmellikler, ruhen kemale ermeler, olgunlaşmalar.

keramat: kerametler, ermişlerin, velîlerin olağan üstü sözleri ve hâlleri.

tutmaya çalışanlar anladılar. Bu noktada dahi mağlûp oldular.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve gelecek Leyle-i Kadri herbir Nurcu hakkında seksen üç sene ibadetle geçmiş bir ömür hükmüne geçmesini hakikat-i Leyle-i Kadri şefaâtçi ederek rahmet-i İlâhiyeden niyaz ediyoruz.

1
الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz

Said Nursî

189

2
بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bu aşr-ı ahir-i Ramazan'da her gece, hususan tek gecelerde Leyle-i Kadrin bulunmak ihtimali kuvvetli olduğunu hadis-i şerif ferman ediyor. Onun için, Nurcular o nur-u azamdan istifadeye çalışmak gerektir.

Saniyen: Hüsrev ve Tahirî gibi vazifelerini tam yapan ve bin Hüsrev ve beş yüz Tahirî meydanda bırakan iki kardeşimizi ve onların sisteminde bir Nurcuyu sulh mahkemesine vermek, inşaallah, neticesinde büyük bir inayet ve fütuhat olacak, hiç merak etmeyiniz.

aşr-ı ahir-i Ramazan: Ramazan'ın son on günü.

evvelâ: öncelikle.

ferman: emir, buyruk.

fütuhat: fethetmek, yayılmak.

hadis-i şerif: Peygamberimizden aktarılan sözlerin genel adı.

hakikat-ı Leyle-i Kadr: Kadir Gecesi'nin esası, mahiyeti.

hususan: bilhassa, özellikle.

hükmüne: yerine, değerine.

ihtimal: olabilirlik.

inayet: gayret, dikkat, çalışma, özenme.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

istifade: faydalanma, yararlan-

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

2. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin. (İsrâ Suresi: 44.)

ma.

Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'an-ı Kerim'in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.

mağlup: yenilme, kendisine galip gelinmiş.

niyaz: Allah'a yalvarma ve yakarma.

Nurcu: Risale-i Nur'u okuyup yaymaya çalışan.

nur-u azam: en büyük nur, en büyük ışık, muazzam aydınlık.

rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.

saniyen: ikinci olarak.

selâm: barış, rahatlık, sela-

met ve esenlik dileme.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

sulh: uyuşma, uzlaşma.

şefaât: birden başkasının kusurlarının veya suçunun bağışlanmasını dileme.

umum: bütün.

عَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ¹ sırrıyla, bu hâdise zul-

medenlere maddî-manevî Cehennemi ve Nurculara dünyevî-uhrevî Cenneti kazandırmaya bir sebeptir, inşaallah.

Salisen: Bu mektup münasebetiyle dünkü gün yanıma gelen mühim bir resmî memura böyle söyledim ki: Eski Said'in sergüzeşte-i hayatından harika üç vakıa, şimdi tahakkuk etmiş ki, ileride çıkacak Risale-i Nur'un kerameti imiş. Şöyle ki:

- Otuz Bir Mart Hâdisesinde Hareket Ordusunun Başkumandanı Mahmud Şevket Paşa bana karşı fazla hiddetli iken ve Divan-ı Harb-i Örfîde beni muhakeme ettikleri gün, on beş adam karşımda darağacında asılı bir vaziyette Divan-ı Harb-i Örfî Reisi Hurşid Paşa benden sordu:

“Sen şeriatı istedin mi? İşte şeriatı isteyenler böyle asılırlar.”

Ben de,

- “Şeriatın bir meselesine bin ruhum olsa feda ederim” dediğim halde ve beni mahkûm etmeye pekçok esbap—muhbirlerin iftiralarıyla—varken, benim müstesna bir surette müttefikan beraatıma karar vermeleri...

- Hem eski Harb-i Umumînin nihayetinde, İstanbul'da İngilizlerin Başkumandanının eline benim İngiliz aleyhine şiddetli yazdığım *Hutuvat-ı Sitte* ve

mahkûm: hüküm giymiş, hükümlü; mecbur, çaresiz.

manevî: madde dışı olan, maddî olmayan, manaya ait.

mesele: konu.

muhakeme: bir dava ile ilgili tarafların hakim huzuruna çıkılması, duruşma.

muhbir: ihbar eden, ihbarcı, gizli bir şeyi ilgili makamlara bildiren, jurnalci.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

münasebet: vesile, -dan dolayı.

müstesna: ayrı tutularak, hariç, ayrı.

müttefikan: ittifak ederek, hep beraber, birlikte.

nihayet: son.

Nurcu: Risale-i Nur'u okuyup yaymaya çalışan.

reis: başkan.

resmî: devlet adına olan.

ruh: hayat ve canlılık veren şey.

salisen: üçüncü olarak.

sergüzeşt-i hayat: hayat macerası, hayat hikâyesi.

sır: gizli hakikat.

suret: biçim, tarz.

şeriat: Allah'ın emri, ilâhî kanun.

tahakkuk: gerçekleşme, meydana gelme, olma.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

vakıa: vuku bulan, olan şey, olay.

vaziyet: durum.

zulm: haksızlık, eziyet.

1. Umulur ki sizin hoş karşıladığınız birşey hakkınızda hayırlı olabilir. (Bakara Suresi: 216.)

aleyh: karşı, karşıt.

başkumandan: başkomutan, bir devletin silahlı kuvvetlerinin en yüksek rütbelisi.

beraat: Suçsuzluğun sabit olması.

darağacı: idama mahkûm olanların asıldıkları sehpa, dâr.

Divan-ı Harb-i Örfî: Sıkıyönetim Mahkemesi.

dünyevî: dünyaya ait.

esbap: nedenler, sebepler, vasıtalar.

feda: gözden çıkarma, uğruna verme.

hâdise: olay.

Harb-i Umumî: genel harp, dünya savaşı.

hârika: olağanüstü vasıflar taşıyan ve hayranlık hissi uyandıran.

hiddet: öfke, kızgınlık.

iftira: aslı olmadan birine suç yükleme, olmayan bir suç başkasına yükleme.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

maddî: madde ile alakalı, cismanî.

Başpapazına tahkirkârâne sözlerim eline geçtiği halde, beni mahvetmek yüzde yüz ihtimali varken, hiddetini geri alıp ilişmemesi...

• Hem Ankara’da, divan-ı riyasetinde pekçok meb’uslar varken Mustafa Kemal şiddetli bir hiddetle divan-ı riyasetine girip, bana karşı bağırarak: “Seni buraya çağır-dık ki, bize yüksek fikir beyan edesin. Sen geldin, nama-za dair şeyler yazıp içimize ihtilâf verdin.” Ben de onun hiddetine karşı dedim: “Namaz kılmayan haindir, hainin hükmü merduddur.” Dehşetli bir put kırdım.

Hazır mebus dostlarım telâş ettikleri ve herhalde beni ezeceklerini tahmin ettikleri sırada, bana karşı bir nevi tarziye verip o mecliste hiddetini geri alması, âdeta dehşetli bir kuvveti ve hakikati hissedip geri çekilmesi, ikinci gün hususî riyaset odasında, *Hücumat-ı Sitte*’nin Birinci Desîse içinde bulunan “Meselâ, Ayasofya Camii ehli fazl ve kemalden, ilâ ahir...” cümlesinden başlayan, tâ İkinci Desîseye kadar, bir saat tamamen ona söyledim.

Bütün hissiyatını ve prensibini rencide ettiğim halde bana ilişmemesi, hattâ taltifime çok çalışması, kat’iyen bu üç cebbar fevkalâde kumandanların bu üç acip hâletleri, âdeta eski Said’den korkmaları, şüphesiz ki Risale-i Nur’un, ileride kahraman şakirtlerin şahs-ı manevîsinin harika bir kuvveti ve Risale-i Nur’un parlak bir kerameti-dir.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

âdeta: sanki.

ahir: son, sonraki, en sonra.

beyan: anlatma, açık söyleme, bildirme, izah.

cebbâr: zorba, zorlayıcı, cebre-den, zor kullanan.

dair: alakalı, ilgili.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

desîse: hile, oyun, aldatmaca.

divan-ı riyaset: reislik, başkanlık makamı.

ehl-i fazlûkemal: olgun ve fazi-letli, erdemli, lütuf sahibi olanlar.

fevkalâde: alışılmıştan farklı, ola-ğanüstü, normalin üstünde.

hain: hıyanet eden, arkadan vu-ran.

hakikat: gerçek, bir şeyin aslı, esası.

hâlet: hal, durum.

hiddet: öfke, kızgınlık.

hissiyat: hisler, duygular.

hususî: özel.

hüküm: emir, buyruk, kumanda, nüfuz.

ihtilâf: ayrılık, bir konuda farklı görüş ve düşünüş, fikir ayrılığı.

ihtimal: olabirlik, bir şeyin olabilmesi mümkün olma, gerçekleşebilirlik.

ilââhir: sona kadar, sonuna kadar.

kat’iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.

keramet: ermişçesine yapı-lan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

mahv: yok, etme, ortadan kaldırma, harap etme, peri-şan etme.

mebus: milletvekili.

merdut: reddedilmiş, geri çevrilmiş.

meselâ: misal olarak, şunun gibi, söz gelişi, faraza.

nevi: çeşit.

prensip: temel fikir, temel bilgi, esas, ilke.

put: Tapılan, dokunulmaz, hac.

rencide: incinmiş, kırılmış, gücendirilmiş.

riyaset: reislik, başkanlık.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir ce-

maatleb meydana gelen ma-nevî şahıs.

şakirt: talebe, öğrenci.

tahkirkârane: hakaret eden kimseye yakırcasına, haka-ret edercesine.

taltif: iltifat etme, gönül ok-sama; rûte, nişan, para, mevki vb. şeylerle mükafat-landırma.

tarziye: hatalı bir hareketten dolayı affını isteme, özür dile-me.

Rabian: Kardeşimiz Yakup Cemal'in Denizli şakirtleri namına Ramazan ve Leyle-i Kadir tebrikine karşı bin barekâllah ve nefesine karşı mücadelesi veffakakellah ve İngiliz devletinin payitahtında, hatipleri kürsülerinde "Artık İngiltere'nin İslâmiyeti kabul etmesi lâzımdır" diyerek bağışladıklarını ve beşeriyetin bütün hakiki ihtiyacatını câmi' olan Furkan-ı Hakîmin ayetlerini birer birer okuyup tefsir ve beyan ettiklerini, en son gazetede arkadaşların okuduklarını iştiriyoruz diye o kardeşimizin bu havadisine bin *elhamdü lillâh* deriz. Evet o devletin hem dünyası, hem saltanatı, hem saadeti onunla kurtulabilir.

Mübarekler pehlivanı ve Nurun büyük Abdurrahman'ı, büyük ruhlı Küçük Ali'nin *Lemeat*'taki muvaffakiyetine binler barekâllah ve masum mahdumu Nur Mehmed'in hafızlığına bin maşaallah, veffakakellah deriz. Fakat *Lem'alar* mecmuasında *Siracü'n-Nur'a* ve *Sikke-i Gaybiye* ve *Tılsımlar'a* giren parçalar mükerrer olmamak için tensibinize havale ediyoruz.

Umumunuza binler selâm...

190

Hem benim şahsım hakkında desin ki: Kat'iyen bizce tahakkuk etti ki, bu adam, altı yedi ay şiddetli hasta olduğu halde, kendi cismine nazar etmemek ve

ayet: Kur'an'ın her bir cümlesi, Kur'an'ın surelerini oluşturan ilâhî söz.

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.

beşeriyet: insanlık, insanlar.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

camî: toplayan, içine alan, kapsayan.

elhamdü lillâh: Allah'a hamd olsun, Allah'a şükür.

Furkan-ı Hakîm: doğruyu

yanlıştan ayıran hikmetli Kur'an.

hafız: Kur'an-ı Kerim'i tamamen ezberleyen ve okuyan kimse.

hakiki: gerçek.

hatip: hitap eden, topluluğa karşı konuşan.

havadis: haberler.

havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.

ihtiyacat: ihtiyaçlar, lüzumlu olan şeyler.

kat'iyen: katî olarak, kesin

olarak, kesinlikle.

kürsü: topluluğa hitap edilen yüksekçe masa.

Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'an-ı Kerim'in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.

mahdum: oğul, evlât.

masum: küçük çocuk.

maşaallah: Allah nazardan saklasın, ne güzel, Allah korusun.

mecmua: "Risale-i Nur" parçalarından her biri.

muvaffakiyet: başarma, başarılı olma.

mübarek: beğenilen; Bediüzzaman'ın bir kısım talebelerine verdiği lakap.

mücadele: bir gayeye ulaşmak için gösterilen ferdî veya toplu çaba.

mükerrer: tekrarlanmış, tekrar olunmuş.

nam: yerine, vekillik.

nazar: dikkat.

nefs: şehvet, gazap, fazilet gibi şeylerin kaynağı.

Nur: Risale-i Nur hizmeti.

payitaht: başkent, başşehir.

pehlivan: yiğit, cesur, kahraman.

rabian: dördüncü olarak.

ruh: hayat ve canlılık veren şey.

saadet: mutluluk.

selâm: banş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

şakirt: talebe, öğrenci.

tahakkuk: gerçekleşme, meydana gelme, olma.

tefsir: açıklama, tamamen açıklama, izah.

tensip: uygun görme, münasip kılma, uygun bulma.

umum: hep, herkes.

veffakakellah: Allah muvaffak etsin, başarılı eylesin.

ehemmiyet vermemek için, gayet sevdiği doktorlara kat'iyen ne müracaat etti ve ne de ilâçlarını aldı.

Hem dünyaya bakmamak ve hem de hizmet-i imaniyede ihlâsına zarar gelmemek için on sene zarfında, mahkemece ispat edilmiş ki, Harb-i Umumîye bakmamış, merak etmemiş. Yine siyasete ve dünyaya bir meyil uyanmamak için, yirmi beş sene bir gazeteyi dinlemedi ve okumamış, bütün kardeşlerine ve talebelerine de “Karışmayınız” diye tavsiye etmiş.

Hem maişetçe yalnız ve ihtiyar olduğu halde, evham yüzünden kendisine yapılan sıkıntılara tahammül edip dünyaya bakmamış ve yirmi senedir istirahâtı için hükûmete müracaat etmemiş. Zarurî bir hizmet olmadıkça kimseyi kabul etmiyor ve hiç kimsenin yardım ve ihsanını kabul etmiyor. Ve diyor ki:

Ben, bu millet ve bu vatana en büyük, en elzem hizmet bildiğim imanlarına kuvvet vermek için Kur'ân-ı Hakîmin bu zamanda bir mucize-i maneviyesi olarak bazı hakaik-i imaniyeyi dertlerime deva bulduğum gibi, derhal kaleme aldım. İki sene üç mahkeme ve Ankara ehl-i vukufunun tetkikinden sonra, bu millet ve vatana hiçbir zararı olmadığına dair ittifaken beraat kararı verildiği için, bu hizmet-i imaniye devam etmek gayesiyle arka-daşına izin vermiş ki, bazıları teksir edilsin.

Hem biz bu adamdan işitiyoruz ki: Bu memleket ve millet ve hükûmet, bu eserlere şiddetle muhtaçtır. Hükûmetin erkânlarından bekliyordum ki, bazıları bu eserlere

beraat: Suçsuzluğun sabit olması.
dair: alakalı, ilgili.
deva: ilâç, çare, tedbir.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği “bilir kişi”ler.
elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.
erkân: reisler, ileri gelenler.
evham: vehimler, zanlar, kuruntular.
gayet: son derece.
hakaik-i imaniye: imana ait ha-

kikatler, imanî gerçekler.
Harb-i Umumi: genel harp, dünya savaşı.
hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmî delillerle anlaşılmalarına hizmet etme.
ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık belemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
ihsan: verilen, bağışlanan şey.
ispat: doğruyu delillerle gös-

terme.
istirahat: dinlenme, rahatlatma.
ittifaken: ittifakla, anlaşarak, uzlaşarak.
kat'iyen: hiç bir zaman, asla.
Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'an.
maişet: geçim, geçinme.
meyil: rağbet, itibar.
mu'cize-i maneviye: tesiri manevî olan mu'cize.

müracaat: başvurma, danışma; başvuru.
tahammül: zor ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma.
talebe: öğrenci.
teksir: çoğaltma.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
zarfında: süresince.
zarurî: mecburî, zorunlu, ister istemez.

sahip çıksın. Çünkü ben ölmek üzereyim; hem elim bağı, sahip olamıyorum. İnşaaallah, Ahmed Hamdi gibi din-dar, muktedir zatlar benim bedelime sahip çıkacaklarına ümitle mütesellî oluyorum. Bu vatanın ve İslâmiyet ca-miasına yapacağınız bu kudsi vazifenizin mahkeme-i kübrada şefaathî olmasına dua eder, hem de bilhassa o iki zata selâm ederim.

191

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Leyle-i Kadirde kalbe gelen pek uzun ve ge-niş bir hakikate pek kısaca bir işaret edeceğiz. Şöyle ki:

Nev-i beşer, bu son Harb-i Umumînin eşedd-i zulüm ve eşedd-i istibdadıyla ve merhametsiz tahribatıyla ve bir düşmanın yüzünden yüzer masumu perişan etmesiyle ve mağlûpların dehşetli me'yusiyetleriyle ve galiplerin dehşetli telâş ve hâkimiyetlerini muhafaza ve büyük tahribat-larını tamir edememelerinden gelen dehşetli vicdan azaplarıyla ve dünya hayatının bütün bütün fânî ve mu-vakkat olması ve medeniyet fantaziyelerinin aldatıcı ve uyutucu olması umuma görünmesiyle ve fitrat-ı beşeriye-deki yüksek istidadatın, mahiyet-i insaniyesinin umumî bir surette dehşetli yaranlanmasıyla ve ebedperest hissiyat-ı bâkiye ve fitrî aşk-ı insaniyenin heyecan içinde uyanma-sıyla ve gaflet ve dalâletin, en sert, sağır olan tabiatın

aşk-ı insaniye: insana ait aşk, insanla ilgili aşk; insanın aşkı.
azap: büyük sıkıntı, şiddetli acı.
aziz: izzetli, muhterem, say-gın.
bedel: bir şeyin yerini tutan, karşılık.
bilhassa: özellikle.
camia: topluluk, cemiyet, zümre.
dalâlet: iman ve İslamiyetten ayrılmak, azmak.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dindar: dinî kaidelere hakkıyla riayet eden, dininin emirle-rini yerine getiren, müte-dey-yin.
ebedperest: sonsuzluğa bağlı olan, sonu olmayan şeyi se-ven, sonsuz olana tapan.
eşedd-i zulüm: zulmün en şiddetlisi.
evvelâ: öncelikle.
fânî: ölümlü, geçici.
fanteziye: zahîrî süs ve ziy-

net.
fitrat-ı beşeriye: insanın ya-ratılışı, insanın tabiatı.
fitrî: tabîî, yaratılıştaki, do-ğuştan olan.
gaflet: Allah'tan uzaklaşp nefsinin arzularına dalmak.
hakikat: gerçek, doğruluk.
hâkimiyet: hâkim oluş, hük-mediş, egemenlik.
hissiyat-ı bâkiye: bitmeyen duygular.
inşaaallah: 'Allah izin verirse'

manasında kullanılan bir dua.

istibdat: idarede görülen her tür-lü kanun dışı tazyik, baskı.

istidadat: istidatlar, kabiliyetler, yetenekler.

kudsi: mukaddes, yüce.

Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'an-ı Kerim'in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.

mağlup: yenilmiş, kendisine galip gelinmiş, yenilen kimse.

mahiyet-i insaniye: insanın esa-sı, iç yüzü, vasfı, aslı, hakikati.

mahkeme-i kübra: en büyük mahkeme, öldükten sonra bütün insanların diriltilerek Allah huzu-runda hesaba çekileceği mahke-me.

masum: suçsuz, günahsız, saf, te-miz.

medeniyet: medenîlik, şehirlilik, uygarlık.

me'yusiyet: ümitsizlik.

muhafaza: koruma.

muktedir: iktidarlı, gücü yeten.

muvaqqat: geçici.

mütesellî: teselli bulan, avunan.

nev-i beşer: insanoglu, insanlar.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulle-nen.

suret: biçim, şekil, tarz.

şefaathî: birinden başkasının ku-surlarının veya suçunun bağışlan-masını dileme.

tabiat: Görünen âleme Yaratanın koyduğu kanunlar; bu kanunlara ilahlık isnadında bulunan dinsizlik cerayanı.

tahribat: tahripler, yıkıp bozma-lar.

tamir: onarma, düzeltme.

umum: hep, herkes.

umumî: herkesle ilgili, genel.

vazife: dinî mükellefiyet, yüküm-lülük.

vicdan: his, duygu.

zat: kişi, şahıs, fert.

asr: yüzyıl, asır.
ayat: Kur'ân ayetleri.
beşer: insanlık.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
dalâlet: iman ve İslamiyetten ayrılma, azmak.
dava: iddia.
dava: takip edilen fikir, iddia.
din-i hak: hak din, İslâmiyet.
ehemmiyetli: önemli.
ehl-i hakikat: hakikati arzuların, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah adamı.
elmas: çok kıymetli bir mücevher.
emare: alâmet, nişan, eser, ipucu, belirti, karine.
emsal: eş, benzer.
fitraten: fitrî olarak, yaratılıştan, yaratılış itibarıyla.
gaddarane: zalimce, gaddarca, merhametsizce, haincesine.
gaflet: Allah'tan uzaklaşıp nefsinin arzularına dalmak.
garp: ülkemize göre Avrupa.
hadsiz: çok, pek çok.
hafız: Kur'ân-ı Kerim'i tamamen ezberleyen ve okuyan kimse.
hakikat: gerçek, doğru.
hakiki: gerçek.
hatip: hitap eden, topluluğa kanuşan; müsbet düşünceli ilim adamları.
hayat-ı bakîye: bakî olan, sonsuz

Kur'ân'ın elmas kılıncı altında parçalanmasıyla ve gaflet ve dalâletin en boğucu, aldatici, en geniş perdesi olan siyasetin rûy-i zeminde pek çirkin, pek gaddarâne hakiki sureti görünmesiyle, elbette, hiçbir şüphe yok ki, şimalde, garbda, Amerika'da emareleri görüldüğüne binaen, nev-i beşerin maşuk-u mecazîsi olan hayat-ı dünyeviyesi böyle çirkin ve geçici olmasından, fıtraten beşerin hakiki sevdiği ve aradığı hayat-ı bâkiyeyi bütün kuvvetiyle arayacak. Ve elbette, hiç şüphe yok ki, bin üç yüz altmış senede, her asırda üç yüz elli milyon şakirdi bulunan ve her hükümüne ve davasına milyonlar ehl-i hakikat tasdik ile imza basan ve her dakikada milyonlar hafızların kalbinde kudsiyetle bulunup lisanlarıyla beşere ders veren ve hiçbir kitapta emsali bulunmayan bir tarzda beşer için hayat-ı bâkiyeyi ve saadet-i ebediyeyi müjde verip bütün beşerin yaralarını tedavi eden Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyanın şiddetli, kuvvetli ve tekrarlı binler âyâtıyla belki sarıhan ve işareten on binler defa dava edip, haber verip, sarsılmaz kat'î delillerle, şüphe getirmez hadsiz hüccetlerle hayat-ı bâkiyeyi kat'iyetle müjde ve saadet-i ebediyeyi ders vermesi, elbette nev-i beşer bütün bütün aklını kaybetmezse ve maddî ve manevî bir kıyamet başlarında kopmazsa, İsveç, Norveç, Finlandiya ve İngiltere'nin Kur'ân'ın kabulüne çalışan meşhur hatipleri ve din-i hakı arayan Amerika'nın çok ehemmiyetli dinî cemiyeti gibi, rûy-i zeminin kıt'aları ve hükûmetleri, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyanı arayacaklar ve hakikatlerini anladıktan sonra bütün ruh u canlarıyla sarılacaklar. Çünkü, bu hakikat

hayat, ahiret hayatı.

hayat-ı dünyevîye: dünyaya ait olan hayat.

hüccet: delil.

hükümüne: yerine, değerine.

işareten: işaret ederek, belirterek.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kat'iyet: kat'îlik, kesinlik.

kıt'a: yer yüzündeki beş büyük kara parçası.

kıyamet: bütün kâinatın Allah tarafından tayin edilen bir

vakitte yıkılıp mahvolması.

kudsiyet: kutsallık, mukaddeslik, azizlik.

Kur'ân-ı Mucizül Beyan: açıklamalarıyla akılları benzerlerini yapmaktan aciz bırakan Kur'an.

lisan: konuşma dili.

maddî: madde ile alakalı, cismanî.

manevî: madde dışı olan, maddî olmayan, manaya ait.

maşuk-ı mecazî: mecazî sevgi; gerçek sevgiye layık olma-

dığı halde âşık olunan şeyler.

nev-i beşer: insanoğlu, insan soyu; insanlar.

ruhucan: candan gönülden.

rûy-i zemin: yeryüzü.

saadet-i ebedîye: sonu olmayan, sonsuz mutluluk.

sarıhan: açıkça, açık olarak.

suret: biçim, şekil, tarz.

şakir: talebe, öğrenci.

şimal: kuzey; kuzey Avrupa.

tarz: biçim, şekil, suret.

tasdik: doğrulama, onaylama.

noktasında kat'iyen Kur'ân'ın misli yoktur ve olamaz ve hiçbir şey bu mu'cize-i ekberin yerini tutamaz.

Saniyen: Madem Risale-i Nur o mu'cize-i kübranın elinde bir elmas kılınç hükmünde hizmetini göstermiş ve en muannid düşmanları teslim mecbur etmiş. Hem kalbi, hem ruhu, hattâ hissiyatı tam tenvir edecek ve ilâçlarını verecek bir tarzda hazîne-i Kur'âniyenin dellâllığını yapan ve ondan başka me'haz ve mercii olmayan bir mu'cize-i maneviyesi bulunan Risale-i Nur o vazifeyi yapıyor ve aleyhinde dehşetli propagandalara ve gayet muannid zındıklara tam galebe çalmış ve dalâletin en kalın ve boğucu ve geniş daire-i âfâkında ve fennin en geniş perdelerinde Asa-yı Mûsa'daki Meyvenin Altıncı Me-selesi ve Birinci ve İkinci, Üçüncü ve Sekizinci Hücetleriyle gayet parlak bir tarzda gafleti dağıtıp nur-u tevhidi göstermiş. Elbette bizlere lâzım ve millete elzem, şimdi resmen izin verilen din tedrisatı için hususî dershaneler açılmasına ve izin verilmesine binaen, Nur Şakirtleri, mümkün olduğu kadar her yerde küçücük bir dershane-i Nuriye açmak lâzımdır. Gerçi herkes kendi kendine bir derece istifade eder, fakat herkes herbir meselesini tam anlamaz. Hem iman hakikatlerinin izahı olduğu için, hem ilim, **(HÂŞİYE)** hem marifet, hem ibadettir. Eski medreselerde beş on seneye mukabil, inşaallah Nur

HÂŞİYE: Şayet biri biliyor, taallüm etmeye muhtaç değilse, ibâdete muhtaç veya mârifete müştak veya huzur ister. Onun için herkese lüzûmlu bir derstir.

aleyh: karşı, karşıt.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

daire-i afak: ufuklar dairesi, çok geniş ve büyük daire, kâinat.

dalâlet: iman ve İslamiyetten ayrılmak, azmak.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

dellâl: ilân edici; hakka davet eden.

dershane-i Nuriye: Nur dershanesi, nur medresesi, Risale-i Nur okunan ve okutulan

yerler.

elmas: çok kıymetli bir mücevher.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

fen: tatbiki bilgi, teknik.

gaflet: gafillik, boş bulunma, ihtiyatsızlık, dikkatsizlik.

galebe: galip gelme, üstünlük.

gayet: son derece.

gerçi: her ne kadar.

hakikat: gerçek, doğru.

hazine-i Kur'âniye: Kur'ân'ın

hazinesi.

hissiyat: hisler, duygular.

hususî: özel.

hüccet: delil.

hükümünde: değerinde, yerinde.

ilim: bilme, bilgi.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

istifade: faydalanma, yararlanma.

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

kat'iyen: katî olarak, kesin

olarak, kesinlikle.

madem: ...den dolayı, böyle ise.

marifet: tasavvufî bilgi, ilhama dayanan vasıtasız bilgi.

medrese: eski dönemde ders okutulan düzenli öğretim kuruluşu.

mehaz: menba, bir şeyin aslının alındığı kaynak.

merci: merkez, kaynak, müracaat edilecek yer.

mesele: konu.

misil: benzer, eş, nazır, tıpkısı.

muannit: inatçı, ayak direyen.

mu'cize-i ekber: en büyük mu'cize.

mu'cize-i kübra: en büyük mu'cize.

mu'cize-i manevîye: tesiri manevî olan mu'cize.

mukabil: karşılık.

Nur: Risale-i Nur.

nur-u tevhid: tevhit nuru, birlik nuru; Allah'ın birliğindeki aydınlık, Allah'ın birliğini güneş gibi gösteren nur.

propaganda: bir inanç, düşünce, doktrin v.b. ni başkalarına tanıtmak, benimsetmek amacını güden ve çeşitli vasıtalarla yapılan faaliyet.

resmen: resmî bir şekilde, devlet tarafından.

saniyen: ikinci olarak.

şakirt: talebe, öğrenci.

tarz: biçim, şekil.

tedrisât: öğretim.

tenvir: nurlandırma, aydınlatma, ışıklandırma.

zındık: Allah'a ve ahirete inanan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

medreseleri, beş on haftada aynı neticeyi temin edecek ve yirmi senedir ediyor.

Ve hem hükûmet ve millet ve vatan, hem hayatı dünyeviyesine ve siyasiyesine ve uhreviyesine pekçok faydası bulunan bu Kur'ân lemaatlarına ve dellâli bulunan Risale-i Nur'a değil ilişmek, tamamıyla tervîc ve neşrine çalışmaları elzendir ki, geçen dehşetli günahlara keffaret ve gelecek müthiş belâlara ve anarşistliğe bir sed olasın.

Salisen: Bu Ramazan-ı Şerifte, Kur'ân'ı zevk ve şevk ile okumak çok ihtiyacım vardı. Halbuki elemli hastalık, maddî ve manevî sıkıntılar, yorgunlukla ve meşgalelerin tesiriyle telâş ettim. Birden Hüsrev'in şirin kalemiyle yazılan mu'cizatlı cüz'ler ve Hafız Ali ve Tahiri'ye pekçok sevap kazandıran parlak ve kerametli Hizbü'l-Ekber-i Kur'âniyeyi birbiri arkasından okumaya başlar-ken öyle bir zevk ve şevk verdi ki, bütün o yorgunlukları hiçe indirdi. Hiçbir vesveseye meydan vermeyerek pek parlak bir surette ders-i Kur'âniyeyi onlardan dinler-ken bütün ruh u canımla arzu ettim ve kast ü azmettim ki, mümkün olduğu derecede aynı Hizbü'l-Ekber-i Kur'âniye gibi fotoğrafla mu'cizatlı Kur'ânımızı tab' edeceğiz, inşaallah...

Said Nursî

anarşist: yıkıcı, tahripkâr.

azm: kesin karar; kasıt, niyet.

belâ: musibet, sıkıntı.

cüz: Kur'ân'ın bölündüğü otuz kı-sımdan her biri.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

dellâl: ilân edici; hakka davet eden.

ders-i Kur'âniye: Kur'ân dersi, Kur'ân'a ait ders.

elem: dert, üzüntü, maddî-mane-vî ıztırap.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

hayat-ı dünyeviye: dünyaya ait olan hayat.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

kast: hedef almak, niyet etmek.

kefarete: kendisi ile işlenen bir günahın giderilmesi.

keramet: kerem, lütuf, ihsan, bağış.

lemeat: lem'alar, parlıklar, parlayışlar.

maddî: maddeye ait, madde ile alakalı, cismanî.

manevî: madde dışı olan, maddî olmayan, manaya ait.

medrese: ders okutulan yer.

meşgale: iş, uğraş, meşgul olunan şey.

mu'cizat: mu'cizeler, Allah ta-

rafından verilip, yalnız peygamberlerin gösterebilecekleri büyük harika işler.

müthiş: dehşet veren, ürküten, dehşetli, korkunç.

neşr: herkese duyurma, yayma, tamim.

Ramazan-ı Şerif: mübarek, şerefli Ramazan ayı.

salisen: üçüncü olarak.

set: kapama, tıkama, engel olma.

siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.

suret: biçim, şekil, tarz.

şevk: keyif, neşe, sevinç.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.

tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.

tervîc: revaç verme, kıymet ve değerini arttırma.

tesir: etki.

uhreviye: ahirete dair, ahirete ait.

vesvese: şüphe, kuruntu, kalbe gelen asılsız kötü ve sinsî düşünce.

Bu defa Nurların galebesiyle ve manevî fütuhâtıyla müsadere edilen kitaplarınızı Ankara'nın emriyle size iade etmeleri, büyük bir fa'l-i hayırdır. Ve Risale-i Nur'un tam serbestiyetine bir vesile olduğu cihetle büyük bir fütuhât ve maslahat-ı Nuriye oldu. ¹ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّیْ

Alîl Ali Osman ve Çilingir Ali, Nur'un pek çalışkan kardeşlerimizin tebriklerini ruh u canımızla hem bayramlarını, hem Leyle-i Kadirlerini, hem harika ve kıymetli ve çok sevaplı hizmet-i Nuriyelerini tebrik ediyoruz ve muvaffakiyetlerine ve mahfuziyetlerine dua ediyoruz. Onlar, Nur dairesini ebede kadar bir cihette minnettar ettiler. Allah razı olsun, âmin.

Ali Osman, mektubunda isimleri bulunan kardeş ve hemşirelerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz ve dualarını istiyoruz. Ve mübarek bir kardeşimiz olan Kâzım'ın ruhuna Cenab-ı Hak binler rahmet eylesin ve kabrini pürnur etsin. Âmin.

Ali Osman'ın mübarek kaleminin bir kerametidir ki, gönderdiği on beş parça Risalecikler, aynı vakitte Konuya Medrese-i Nuriyesinin iki mühim şakirdi geldiler, aynı o Risaleler bize lâzımdır dediler; onlara verildi. Ali Osman'a daha geniş bir sahada sevap kazandıracaklar.

Umuma birer birer selâm ve dua ediyoruz.

1. Allah'a hamd olsun. (Fâtiha Suresi: 2.) Bu Rabbimin fazlındandır. (Neml Suresi: 40.)

alil: sakat.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

cihet: sebep, vesile, mucip, bahane.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ebed: sonsuzluk, daimilik.

fa'al-i hayr: çok hayırlı faaliyetler yapan, çok hayırlı işler işleyen.

fütuhât: fethetmek, yayılma.

hemşire: kız kardeş, bacı.

hizmet-i Nuriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.

iade: geri gönderme, gönderilme, geri çevirme, geri ver-

me, geri döndürme.

kabr: kabir, âlem-i berzah.

keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'ân-ı Kerim'in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.

mahfuziyet: korunurluk, korunur olma hali.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

minnettar: bir iyiliğe karşı teşekkür duygusu içinde olan.

muvaffakiyet: başarma, başanlı olma.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müsadere: toplatma, elden alma.

Nur: Risale-i Nur hizmeti.

pürnur: nur dolu, nur içinde, nurlu, aydınlık.

rahmet: şefkat etmek, merhamet etmek, esirgemek.

razı: rıza gösteren, hoşnut olan.

risale: Küçük kitap; Risale-i Nur kitaplarından herbiri.

ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

şakirt: talebe, öğrenci.

Umum: herkes.

vesile: fırsat, elverişli hal.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Nurun küçük kahramanlarından muallim Mustafa Sungur, hem Eflâni, hem Safranbolu, hem Kastamonu, hem İnebolu, hem Daday, hem Araç kardeşlerimizin namına bayram tebriki için yanımıza geldi. Biz de onu bir küçük Said olarak hem size, hem o kardeşlerimize maddi ve manevî bayramlarını tebrik için gönderdik. Ve Emirdağ'ının Süleyman Rüştü'sü olan Çalışkan Mehmed'i *Siracü'n-Nur*'u almak ve harice giden kitapları anlamak niyetiyle İstanbul'a gönderdik.

Nurların muarızları, her cihetle mağlûp olduktan sonra, zahiren bize hoş görünmeyen ve hakikaten Nurlara daha menfaatli bir plân takip ediyorlar. Güya Nurcuların tesanüdünü kırıp, bilinmeyecek bir tarzda bazı mühim erkânlarını başka yerlere gitmelerine sebebiyet veriyorlar. Halbuki onların gitmesiyle tesanüd kırılmadığı gibi, gideceği yerlerde lüzumları var. Ezcümle, Muharrem'i Tavas'a, Mustafa Osman'ı Karabük'e, Re'fet'i İstanbul'a gibi, bazı kardeşlerimizi dağıtmaya sebebiyet veriyorlar. Bu kardeşlerimiz de, onlara hissettirmeyerek, güya kendi ihtiyarlarıyla gidiyorlar. Hakikat ise, hiç ihsas edilmeyecek bir tarzda, tesanüde zarar niyetiyle öyle zemin ihzar ediliyor.

Hem bir plânları da, onların usulünce hapse müstehak olduğumuz halde hapsimize taraftar çıkmıyorlar, "Aman hapse girmesinler" diyorlar. Sebebi: Birden

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
cihet: yan, yön, taraf.
erkân: reisler, ileri gelenler.
ezcümle: bu cümleden olarak.
güya: sanki.
hakikat: gerçek, asıl, esas.
hakikaten: doğrusu, gerçekten.
hariç: dışarı.
ihsas: hissettirme, sezdirme.
ihtiyar: irade, tercih.
ihzar: hazır etme, hazırlama.

maddi: maddeye ait, madde ile alakalı, cismanî.
mağlûp: yenilme, kendisine galip gelinmiş.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
menfaat: fayda.
muallim: ders veren, öğretmen.
muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

mühim: lüzumlu, gerekli.
müstahak: lâıyk olunan, hak edilen şey.
nam: yerine, vekillik.
nur: Risale-i Nur.
Nurcu: Risale-i Nur'u okuyup yaymaya çalışan.
sebebiyet: sebep olma.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

taraftar: benimseyen, isteyen.
tarz: biçim, şekil, suret.
tarz: biçim, şekil.
tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.
usûl: yol, tarz, üslûp, şekil.
zahiren: görünüşte.
zemin: temel, dayanak.

Denizli hapsi bir Nur medresesi olmasıyla, hem oradan başka hapishanelere gidenler oraları tenvire çalışmaları, gizli düşmanlarımızı bütün bütün şaşırttı, onun için hapisten çıkmamıza onlar da taraftar oldular.

Hem adliyeler, Risale-i Nur'un hakkaniyetine karşı bir nevi teslimiyetle, istikbalde gelecek olan şiddetli itirazdan çekinmek için çekindiler, keyfî kanunların aleyhimizdeki hükümlerini nazara almadılar. Ve muannid bazı dinsizler, Nurun hakikatine karşı mağlûp olup inadı terk ettiler. Gizli düşmanlar da, "Aman hapisten çıksınlar, yoksa hapishaneler Nur medreseleri hükmüne geçecek" diye, üç kısım da müttefikan beraatımıza taraftar çıktılar.

Bu da inayet-i İlâhiyenin Risale-i Nur'a verdiği bir keramettir ki, nasıl ki bu asrın en dehşetli üç büyük kumandanlarını korkutup harika bir tarzda, hem Mart Hâdisesinde Hareket Ordusunun Başkumandanı, hem İstanbul'un eski Harb-i Umumîdeki istilâsındaki Hareket-i Milliye sırasında İstanbul'u istilâ eden dehşetli ecnebî kumandanı korkutup bize taarruz edememesi ve hem Ankara'da, divan-ı riyasetinde en dehşetli reisin hiddetini tarziyeye çevirmesi gibi, üç adliyenin de dokunaklı, şiddetli müdafaata karşı binler bahane tutabildikleri halde, hakperestane ve musalâhakârâne, ittifakla beraat kararını vermeleri, elbette Kur'an'ın bir mu'cize-i manevîsi olan Risale-i Nur'un bir kerametidir diye kat'î bu gece bir ihtar hissettirmiş ve kaleme aldım. Fakat gayet müşevves ve tashih ve ıslah edilmeden size gönderildi.

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.
aleyh: karşı, karışık.
asr: yüzyıl, asır.
bahane: vesile, sebep.
beraat: Suçsuzluğun sabit olması.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
divan-ı riyaset: reislik, başkanlık makamı.
ecnebi: yabancı, başka mil-

letten olan.
gayet: son derece.
hâdis: olay.
hakkaniyet: hak ve adâlete uygunluk.
hakperestane: doğruluktan ayrılmamacasına.
Harb-i Umumi: genel harp, dünya savaşı.
Hareket-i Milliye: Milli Mücadele Hareketi.

hiddet: öfke, kızgınlık.
hükümne: yerine, değerine.
hüküm: emir, bir konuda verilen karar.
ıslah: eksikliklerini giderme.
ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.
inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.
istikbal: gelecek.
istilâ: ele geçirme, kaplama,

yayıma.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.

ittifak: birleşme, fikir birliği etme.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

keyfi: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.

mağlup: yenilme, kendisine galip gelinmiş.

medrese: ders okutulan yer.

medrese: yüksek mektep, üniversite.

muannit: inatçı, ayak direyen.

mu'cize-i manevi: manevî mu'cize.

musalâha: barış, uzlaşma.

müdafaat: müdafaalar, savunmalar.

müşevves: teşevvüşe uğramış, düzensiz, karmakarışık.

müttefikan: ittifak ederek, hep beraber, birlikte.

nazar: dikkat.

nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur.

reis: başkan.

taarruz: saldıрма, sataşma, ilişme.

taraftar: benimseyen, isteyen.

tarz: biçim, şekil.

tarziye: hatalı bir hareketten dolayı affını isteme, özür dileme.

tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

tenvir: nurlandırma, aydınlatma, ışıklandırma.

teslimiyet: teslim olma, teslim oluş, boyun eğiş.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Siracü'n-Nur'un biri tamam, biri de bakıyesini, iki parça aldık. Yanlışıları pek az. Hata-savabın küçük cetvelini leffen gönderiyoruz.

Saniyen: Madem Isparta manevî bir Medresetü'z-Zehradır ve madem o mübarek dershanedeki hükûmeti şimdiye kadar mümkün olduğu kadar müsaadekârâne davranıyor ve başta Emniyet Müdürü olarak takdirkârâne Risale-i Nur'a bakıyorlar. Biz, oradaki hükûmete karşı dost nazarıyla bakıyoruz; ne yaparlarsa gücenmeyiniz ve gücenmeyeceğiz.

Hem şimdiye kadar onların bize karşı az tazyikleri neticesinde ehemmiyetli hayırlar olmuş. Şimdi bir maslahat için bütün bütün serbest olarak her tarafa neşretmek, belki "sırran tenevveret" sırrına münafi olduğundan, bir derece ihtiyat tavsiyelerinde bir hayır var.

Salisen: Dadaylı ehemmiyetli muallimlerden ve kıymetli Nur naşirlerinden Hafız Hasan'ın ve Nurcu iki mübarek mahdumlarının, Doktor Hakkı ve Hüsnü ve Araçlı Tahir'in ve Daday'daki Fuad gibi kıymetli kardeşlerimizin bayram tebriklerine mukabil, ruh u canımızla hem geçmiş bayramlarını, hem Nur hizmetinde sebatkârâne muvaffakiyetlerini tebrik ediyoruz. Ve mektubunu Lâhika geçmek için leffen gönderiyoruz.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bakıye: artıp kalan.
ehemmiyetli: önemli.
evvelâ: öncelikle.
ihtiyat: tedbirli hareket etme.
Lâhika: Risale-i Nur mektuplarının toplandığı eser.
leffen: zarf ve mektup içine koyarak.
madem: ...den dolayı, böyle ise.
mahdum: oğul, evlât.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
maslahat: uygun iş, yerine göre icap eden davranış.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

muallim: ders veren, öğretmen.
mukabil: karşılık.
muvaffakiyet: başarma, başarınlı olma.
mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.
münâfi: zıt, aykırı.
müsaade: izin; elverişli, uygun olma durumu.
naşir: eser, nesreden, yayınlayan, dağıtan.

nazar: düşünme, fikir, mülâhaza, niyet.
neşr: dağıtma, yayma, saçma, serpmeye.
Nur: Risale-i Nur.
Nurcu: Risale-i Nur'u okuyup yaymaya çalışan.
ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.
salisen: üçüncü olarak.
saniyen: ikinci olarak.
sebatkârane: sabır ve sebat

ederek.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
sır: gizli hakikat.
sırran tenevveret: gizlice hizmeti yaygınlaştırma.
takdirkârâne: takdir edene yakışır şekilde, takdir ederek.
tazyik: zorlama, baskı, sıkıntı verme.

Rabian: Nur kahramanlarından Re'fet kardeşimiz, kendi sisteminde gayet ehemmiyetli Abdülehad namında bir büyük hocayı, Risale-i Nur'a tam bağlı bir kardeşi İstanbul'da bulmuş. Cenab-ı Hak ikisini de daima muvaffak eylesin. Âmin.

Hamisen: Bir miktardır hiç görmediğim bir tarzda, pek şiddetli bir alâka ile, çoktan görmedikleri peder, validelerine hararetle bir iştihakla ellerine sarılmaları gibi, iki yaşından on yaşına kadar masum çocuklar, faytonla gezdiğim vakit beni görünce, aynen öyle uzaktan koşup benim ellerime sarıldıklarının ne hikmeti var diye hayret ediyordum.

Birden ihtar edildi ki: Bu küçücük masumlar taifesi, bir hiss-i kable'l-vuku' ile, ileride Risale-i Nur ile saadeti bulacaklarını ve tehlike-i manevîden kurtulacaklarını, belki de içinde çokları şakirt olacaklarını ve buranın maddî-manevî havasına imtizaç edemediğim için menfilere verilen serbestiyet münasebetiyle buradan gitmemekliğim için lâkayd olan büyüklerin bedeline, "Bizler Nur dairesindeyiz; bizi bırakma, gitme" gibi bir mana var, hissettim.

alâka: ilgi, ilişki, bağ.
âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.
bedel: bir şeyin yerini tutan, karşılık.
ehemmiyetli: önemli.
gayet: son derece.
hamisen: beşinci olarak, beşincisi, beşinci derece.
hararet: ateşlilik, coşkunluk, heyecanlılık.

hikmet: İlahî gaye, gizli sebep.
hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukuundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.
ihtar: dikkatini çekme, tenbih, uyarma, uyarı.
imtizaç: uyuşma, uygunluk, bağdaşma.
iştihak: aşırı isteme, çok fazla arzu etme.

lâkayt: kayıtsız, ilgisiz.
maddi: madde ile alakalı, cismanî.
manevi: maddî olmayan, içe ait, mana ile ilgili.
masum: suçsuz, kabahatsiz, günahsız.
menfi: nefyedilmiş, sürgün edilmiş, sürgün.
muvaffak: başarmış, başarılı.
münasebet: vesile, -dan dolayı.

nam: ad, isim.
Nur: Risale-i Nur hizmeti.
peder: baba, ata.
rabian: dördüncü olarak.
saadet: mutluluk.
serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
şakirt: talebe, öğrenci.
taife: takım, guruh.
tarz: biçim, şekil, suret.
tehlike-i maneviye: mânevî tehlikeler, imanî noktalarda oluşacak kayıplar.
valide: ana, anne.

Hüve Nüktesi

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۖ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Çok aziz ve sıddık kardeşlerim,

Kardeşlerim, ² لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ve ³ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ⁴ deki

lâfzında, yalnız maddî cihette bir seyahat-i hayaliye-i fikriyede hava sahifesinin mütalâasıyla âni bir surette görünen bir zarif nükte-i tevhidde, meslek-i imaniyenin hadsiz derece kolay ve vücup derecesinde sühuletli bulunmasını; ve şirk ve dalâletin mesleğinde hadsiz derecede müşkülâtlı, mümteni binler muhal bulunduğunu müşahade ettim. Gayet kısa bir işaretle, o geniş ve uzun nükteyi beyan edeceğim:

Evet, nasıl ki bir avuç toprak, yüzer çiçeklere nöbetle saksılık eden kabında, eğer tabiata, esbaba havale edilse, lâzım gelir ki, ya o kapta küçük mikyasta yüzer, belki çiçekler adedince manevî makineler, fabrikalar bulunsun; veyahut o parçacık topraktaki herbir zerre, bütün o ayrı ayrı çiçekleri muhtelif hasiyetleriyle ve hayattar cihazatıyla yapmalarını bilsin, âdeta bir ilâh gibi hadsiz ilmi ve nihayetsiz iktidarı bulunsun. Aynen öyle de, emir

âdeta: sanki.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

cihazat: uzuvlar, organlar.

cihet: yan, yön, taraf.

dalâlet: dinsizlik, inançsızlık.

esbab: sebepler, vasıtalar.

gayet: son derece.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hasiyet: bir şeye has özellik, nitelik.

havale: bir işi veya bir şeyi başka birine bırakma, üstüne bırakma, ismarlama.

hayattar: canlı, yaşayan.

iktidar: güç yetme, bir işi gerçekleştirmek için gereken kuvvet.

ilâh: hak veya bâtıl; kendine ibadet edilen, kendisine tapınılan şey.

maddî: maddeye ait, madde ile alakalı, cismanî.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

meslek: gidiş, usul, yol.

meslek-i imaniye: iman mesleği, iman yolu.

mikyas: nispet, derece, ölçü.

muhal: imkansız.

muhtelif: türlü türlü, çeşitli.

mümteni: imkansız, olamaz.

müşahade: bir şeyi gözle görme, seyretme.

müşkülât: müşküller, güçlükler, zorluklar.

mütalâa: bir şeyi etrafıca düşünme, tetkik etme.

nihayetsiz: sonsuz, sınırsız.

nükte: ince manalı, ancak dikkatle anlaşılabilen mana veya söz.

nükte-i tevhid: tevhit nüktesi; Allah'ın birliğindeki incelik, güzellik ve zarif mana.

seyahat-i hayaliye-i fikriye: hayalde ve düşüncede yapılan se-

yahat.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

suret: biçim, tarz.

sühulet: kolaylık.

şirk: Allah'a ortak koşma, Allah'tan başka yaratıcının bulunduğuna inanma.

tabiat: Allah'ın kâinata koyduğu, kâinatın düzenini devam ettiren kanun.

vücup: vacip ve lüzumlu olma, gereklilik.

zarif: inceliği, lâtifliği ile hoşgiden.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

ve iradenin bir arşı olan havanın, rüzgârın herbir parçası ve bir nefes ve tırnak kadar olan **هو** lâfzındaki havada, küçücük mikyasta, bütün dünyada mevcut telefonların, telgrafların, radyoların ve hadsiz ve muhtelif konuşmaların merkezleri, santralleri, âhize ve nakileleri bulunsun ve o hadsiz işleri beraber ve bir anda yapabilsin; veya hut o **هو** 'deki havanın, belki unsur-u havanın herbir parçasının herbir zerresi, bütün telefoncular ve ayrı ayrı umum telgrafçılar ve radyo ile konuşanlar kadar manevî şahsiyetleri ve kabiliyetleri bulunsun ve onların umum dillerini bilsin ve aynı zamanda başka zerrelere de bildirsin, neşretsin. Çünkü, bilfiil o vaziyet kısmen görünüyor ve havanın bütün eczasında o kabiliyet var. İşte, ehl-i küfrün ve tabiiyyun ve maddiyyunların mesleklerinde, değil bir muhal, belki zerrelere adedince muhaller ve imtinalar ve müşkülâtlar âşikâre görünüyor.

Eğer Sani-i Zülcelâle verilse, hava bütün zerratiyla Onun emirber neferi olur. Birtek zerrenin muntazam birtek vazifesi kadar kolayca, hadsiz külli vazifelerini Halıkının izniyle ve kuvvetiyle ve Halıka intisab ve istinad ile ve Saniinin cilve-i kudreti ile bir anda, şimşek sür'atinde ve **هو** telâffuzu ve havanın temevvücü sühuletinde yapılır. Yani, kalem-i kudretin hadsiz ve harika ve muntazam yazılarına bir sahife olur. Ve zerrelere o kalemin uçları ve zerrelere vazifeleri dahi kalem-i kaderin

ahize: alıcı, nakledici alet; elektrik enerjisini mekanik enerjiye dönüştüren alet.
arş: yaratılma hadisesinin olduğu yer.
âşikâre: apaçık, belli, âşikâr, meydana, zahir.
bilfiil: gerçek olarak, lâfla değil işle.
cilve-i kudret: kudret tecellisi.
ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.
ehl-i küfür: Allah'ın varlığına

ve birliğine inananmayanlar, dinsizler, imansızlar.
emirber: emir eri.
hadsiz: çok, pek çok.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
Hâlik: yoktan yaratan, her şeyi yoktan var eden.
imtina: imkânsızlık, olamayış.
intisap: mensup olma, bağlanma, girme.
irade: dileme, isteme, bir şeyi yapıp yapmama konusunda için olan iktidar, güç.
istinad: dayanma, güvenme.

kabiliyet: beceriklilik, yetenek.
kabiliyet: istidat, yetenek.
kalem-i kader: kader kalemi, Allah'ın olacak hâdiseleri olmadan önce bilip yazması, takdir etmesi.
kalem-i kudret: kudret kalemi, Allah'ın güç ve kuvveti ile yaratması.
kismen: kısmî olarak, bir kısım.
külli: umumî, genel, bütün olan.

lâfz: söz, kelime, ağızdan çıkan, manalı veya manasız söz.
maddiyyun: maddenin ezeli ve ebedi olduğuna, sonradan yaratılmış olduğuna inananlar, maddeye bağlı kalanlar, maddeciler, materyalistler.
manevî: madde dışı olan, maddî olmayan, manaya ait.
meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.
mikyâs: nispet, derece, ölçü.
muhal: imkansız, olması mümkün olmayan.
muhtelif: türlü türlü, çeşitli.
muntazam: nizamlı, intizamlı, düzenli ve düzgün biçimde.
müşkülât: müşküller, güçlükler, zorluklar.
nefer: asker, er.
neşr: dağıtma, yayma, saçma, serpmek.
sahife: sayfa.
Sâni: her şeyi sanatlı olarak yaratan Allah.
Sâni-i Zülcelâl: sonsuz büyüklük sahibi ve her şeyi sanatla yaratan Allah.
sühulet: kolaylık.
sür'at: çabuk olma, hızlilik.
şahsiyet: kişi, kimse.
tabiiyyun: tabiatçılar, materyalistler, tabiata tapanlar.
telâffuz: söyleyiş tarzı.
temevvüc: dalgalanma, dalga dalga olma, çalkalanma.
umum: bütün.
unsur-ı hava: hava unsuru.
vaziyet: durum.
zerrat: zerrelere, atomlar.
zerre: en küçük parça, molekül, atom.

noktaları bulunur. Birttek zerrenin hareketi derecesinde kolay çalışır.

İşte, ben **قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ** ve **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** 'daki hareket-i fikriye ile seyahatimde, hava âlemini temaşa ve o unsurun sahifesini mütalâa ederken, bu mücmel hakikati tam vazih ve mufassal, aynelyakîn müşahede ettim ve **هُوَ** 'nin lâfzında, havasında böyle parlak bir bürhan ve bir lem'a-i vahidiyet bulunduğu gibi, manasında ve işa-retinde gayet nuranî bir cilve-i ehadiyet ve çok kuvvetli bir hüccet-i tevhid ve **هُوَ** zamirinin mutlak ve müphem işareti, hangi zata bakıyor?" işaretine bir karîne-i taayyün o hüccette bulunması içindir ki, hem Kur'an-ı Mu'cizü'l-Beyan, hem ehl-i zikir, makam-ı tevhidde bu kudsi kelimeyi çok tekrar ederler diye, ilmelyakîn ile bildim.

Evet, meselâ bir nokta beyaz kâğıtta iki üç nokta konulsa karıştığı; ve bir adam, muhtelif çok vazifeleri beraber yapmasıyla şaşıracağı; ve bir küçük zihayata çok yükler yüklenmesiyle altında ezildiği; ve bir lisan ve bir kulak, aynı anda müteaddit kelimelerin beraber çıkması ve girmesi, intizamını bozup karışacağı halde, aynelyakîn gördüm ki, **هُوَ** 'nin anahtarı ile ve pusulasıyla fikren

seyahat ettiğim hava unsurunda, herbir parçası, hattâ herbir zerresi içine muhtelif binler noktalar, harfler, kelimeler konulduğu veya konulabileceği halde

âlem: varlık sınıflarından her biri.

aynelyakîn: gözle görür derecede inanma; bir şeyi görerek ve seyredererek bilme.

bürhan: delil, ispat, hüccet.

cilve-i ehadiyet: Allah'ın birçok sıfatıyla her bir varlıkta tecellile-riyle görülebilmesi.

fikren: fikir ile, düşünerek, zihnen.

gayet: son derece.

hareket-i fikriye: düşünce hareketi.

hüccet: delil.

hüccet-i tevhid: tevhid delili, Allah'ın birliğinin delili.

ilmelyakîn: ilim yoluyla kesin olarak bilme.

intizam: düzenlilik, düzgünlük.

karine-i taayyün: belli edici, ipucu, belirlemeye ve tanımaya yar-

dım eden iz, işaret, delil.

kudsi: mukaddes, yüce.

Kur'an-ı Mucizül Beyan: açıklamalarıyla akılları benzerlerini yapmaktan aciz bırakan Kur'an.

lem'a-i vahidiyet: Allah'ın birliğinin parıltısı.

lisan: dil.

makam-ı tevhid: tevhit makamı.

meselâ: misal olarak, şunun gibi, söz gelişi, faraza.

mufassal: tafsilâtli olarak

açıklanan, uzun uzadıya açıklanıp anlatılan, ayrıntılı, detaylı.

muhtelif: türlü türlü, çeşitli.

mutlak: kesin.

mücmel: öz olarak anlatılmış, kısa ve az sözle ifade edilmiş, öz, özet.

müphem: belgisiz, belirsiz (zahir, sıfat v.b.).

müşahede: bir şeyi gözle görme, seyretnme.

mütalâa: bir şeyi etraflıca düşünme, tetkik etme.

müteaddit: çeşitli.

nuranî: nurlu, ışıklı, parlak, münevver.

temâşâ: hayretle ve dikkatle bakma, seyretnme.

unsur: madde, esas, kök.

vazih: açık, âşikar; kolay anlaşılır.

zahir: ismin yerini tutan kelimeler.

zat: azamet ve ululuk sahibi.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

zihayat: hayat sahibi.

karışmadığını ve intizamını bozmadığını; hem ayrı ayrı pekçok vazifeler yaptığı halde hiç şaşırmadan yapıldığını; ve o parçaya ve zerreye pekçok ağır yükler yüklediği halde hiç zaaf göstermeyerek, geri kalmayarak, intizam ile taşıdığını; hem, binler ayrı ayrı kelime, ayrı ayrı tarzda, manada o küçücük kulak ve lisanlara kemal-i intizamla gelip, çıkıp, hiç karışmayarak, bozulmayarak o küçücük kulaklara girip, o gayet incecik lisanlardan çıktığı; ve o her zerre ve her parçacık, bu acip vazifeleri görmekle beraber, kemal-i serbestiyet ile, cezbedarane, hâl diliyle ve mezkûr hakikatin şahadeti ve lisanıyla

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ve لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ deyip gezer; ve fırtınaların ve şimşek ve berk ve gökgürültüsü gibi havayı çarpıştırıcı dalgalar içerisinde, intizamını ve vazifelerini hiç bozmu-
yor ve şaşırmıyor ve bir iş diğer bir işe mâni olmuyor; ben aynelyakîn müşahede ettim.

Demek, ya herbir zerre ve herbir parça havada nihayetsiz bir hikmet ve nihayetsiz bir ilmi, iradesi ve nihayetsiz bir kuvveti, kudreti ve bütün zerrata hâkim-i mutlak bir hassaları bulunmak lâzımdır ki, bu işlere medar olabilsin. Bu ise zerreler adedince muhal ve bâtıldır. Hiçbir şeytan dahi bunu hatıra getiremez. Öyle ise, bu sahife-i havanın, hakkalyakîn, aynelyakîn, ilmelyakîn derecesinde bedahetle, Zat-ı Zülcelâlin hadsiz gayr-i mütenahi ilmi ve hikmetle çalıştırdığı kalem-i kudret ve kaderin mütebeddil sahifesi ve bir Levh-i Mahfuzun

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
aynelyakîn: gözle görür derecede inanma; bir şeyi görerek ve seyrederek bilme.
batıl: boş, beyhude, yalan, çürük, hurafe.
bedahet: açıklık, aşikâr, ispat ihtiyacı olmayacak derecede açıklık.
berk: şimşek.
cezbedarâne: cezbeye tutulmuş gibi, Allah sevgisi ile kendinden geçerek.
gayet: son derece.

gayr-i mütenahi: sonsuz, sonu olmayan, nihayetsiz.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hakikat: gerçek, doğru.
hâkim-i mutlak: hiç bir şekilde hâkimiyetine sınır konulmayan tam hüküm sahibi.
hakkalyakîn: imanî meselelerin hakikatini tam olarak anlama.
hâl: durum, vaziyet.
hikmet: ilahî gaye, yüksek bilgi, fayda.
hikmet: kâinattaki ve yaratı-

lıştaki lâhî gaye.
ilmelyakîn: ilim yoluyla kesin olarak bilme.
intizam: düzenlilik, düzgünlük.
irade: dileme, isteme, bir şeyi yapıp yapmama konusunda için olan iktidar, güç.
kader: Cenab-ı Hakkın takdir ve tayin etmesi.
kalem-i kudret: kudret kalemi, Allah'ın güç ve kuvveti ile yaratması.
kemal-i intizam: intizamın

mükemmel oluşu, tam ve eksiksiz düzen.
kemal-i serbestiyet: serbestliğin son derecesi, tam serbestlik.
kudret: güç, kuvvet, iktidar.
Levh-i Mahfuz: korunmuş levha, Allah'ın ezeli ilmiyle kâinatta olmuş ve olacak şeylerin yazılı olduğu levha.
lisan: dil.
mâni: engel.
medar: sebep, vesile.
mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.
muhal: imkansız.
müşahede: bir şeyi gözle görme, seyretme.
mütebeddil: tebeddül eden, değişen, başka hâle giren.
nihayetsiz: sonsuz, sınırsız.
sahife-i hava: hava sayfası.
şahadet: şahit olma, şahitlik; açık alamet, işaret.
tarz: biçim, şekil.
zaaf: zayıflık, kuvvetsizlik, dermansızlık, anıklık.
Zat-ı Zülcelâl: sonsuz büyüklük ve haşmet sahibi olan zat, Allah.
zerrat: zerreler, atomlar.
zerre: en küçük parça, molekül, atom.

âlem-i tegayyürde ve mütebeddil şuunatında bir Levh-i Mahv, İspat namında yazar bozar tahtası hükmündedir.

İşte, hava unsurunun yalnız nakl-i asvat vazifesinde mezkûr cilve-i vahdaniyeti ve mezkûr acaibi gösterdiği ve dalâletin hadsiz muhaliyetini izhar ettiği gibi; unsur-u havaînin sair ehemmiyetli vazifelerinden biri de elektrik, cazibe, dafia, ziya gibi sair letaifin naklinde şaşırmadan, muntazaman, asvat naklindeki vazifeyi gördüğü aynı zamanda bu vazifeleri dahi gördüğü aynı zamanında, bütün nebatat ve hayvanata teneffüs ve telkih gibi hayata lüzumu bulunan levazımatı, kemal-i intizam ile yetiştiriyor. Emir ve irade-i İlâhiyenin bir arşı olduğunu kat'î bir surette ispat ediyor ve serseri tesadüf ve kör kuvvet ve sağır tabiat ve karışık, hedefsiz esbap ve âciz, camid, cahil maddeler, bu sahife-i havaiyenin kitabetine ve vazifelerine karışması hiçbir cihetle ihtimal ve imkânı bulunmadığını aynelyakîn derecesinde ispat ettiğini kat'î kanaat getirdim. Ve herbir zerre ve herbir parça, lisan-ı hal ile **هُوَ** **قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ** ve **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** anahtarı ile havanın maddî cihetindeki bu acaibi gördüğüm gibi, hava unsuru da bir **هُوَ** olarak âlem-i misal ve âlem-i manaya bir anahtar oldu.

Mütebâkisi şimdilik yazdırılmadı. Umuma binler selâm.

Kardeşiniz **Said Nursî**

• • •

acayip: şaşırtıcı ve hayret verici şeyler.

âciz: zayıf, eli yetmez, gücü yetmez.

âlem-i mana: gözle gördüğümüz âlemin dışındaki âlem.

âlem-i misal: görüntüler âlemi, dünyadaki işlerin görüntülendiği ve gözleendiği, ruhların bulunduğu âlem.

âlem-i tagayyür: değişim âlemi, her şeyin aynı kalmayıp devamlı değiştiği âlem, kâinat.

arş: yaratılma hadisesinin olduğu yer.

asvat: sesler.

aynelyakîn: gözle görür derecede inanma; bir şeyi görerek ve seyredererek bilme.

cahil: bilgisiz, bilmeyen, habersiz.

camit: ruhsuz, cansız madde.

cazibe: çekim.

cihet: yön.

cilve-i vahdaniyet: birlik tecellisi, Cenab-ı Hakkın birliğinin varlıklar üzerinde görünmeleri.

dafia: itme, itiş.

dalâlet: dinsizlik, inançsızlık.

ehemmiyetli: önemli.

esbap: sebepler, vasıtalar.

hadsiz: çok, pek çok.

hükmünde: değerinde, yerinde.

ihhtimal: olabilirlik.

irade-i İlâhiye: Allah'ın iradesi, Cenab-ı Hakkın dileğini yapabilme gücü, kudreti.

ispat: delil göstererek iddiayı sağlamlaştırma.

izhar: gösterme, açığa vurma.

kanaat: inanma.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kemal-i intizam: intizamın mükemmel oluşu, tam ve eksiksiz düzen.

kitabete: kâtiplik, yazma.

letaif: latif olan şeyler.

levazımat: lüzumlu maddeler, ihtiyaç maddeleri.

Levh-i Mahv, İspat: mahvolma levhası, bir şeyin harap oluşu ve yıkılışını gösteren levha, manza-

ra.

lisan-ı hâl: hâl dili, bir şeyin duruşu ve görünüşü ile bir mana ifade etmesi.

maddî: maddeye ait, madde ile alakalı, cismanî.

mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.

muhaliyet: imkânsızlık, imkânsız oluş.

muntazaman: düzgün, düzenli ve devamlı olarak.

mütebaki: geri kalan kısım.

mütebeddil: tebeddül eden,

değişen, başka hâle giren.

nakl: bir şeyi başka bir yere götürme, taşıma.

nam: ad, isim.

nebatat: bitkiler.

sahife-i havaiye: havaya ait sayfa.

sâir: diğer, başka, öteki.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

serseri: gayesiz, hedefsiz; öteden beri başıboş olan.

suret: biçim, şekil, tarz.

suunat: suunlar, keyfiyetler,

haller; işler.

tabiat: yaratılış eseri olan her şey, yaratılmış olan şeylerin tamamı.

telkih: aşılama, aşı yapma.

teneffüs: soluklanma, rahatlama, dinlenme.

tesadüf: rastlantı.

umum: herkes.

unsur-ı hava: hava unsuru.

vazife: görev.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

ziya: ışıık, aydınlık, nur.

“Hüve Nüktesi”nin ahirinde bu parça yazılacak

Gördüm ki, âlem-i misal, nihayetsiz fotoğraflar ve herbir fotoğraf, hadsiz hadisat-ı dünyeviyeyi aynı zamanda hiç karıştırmayarak alıyor. Binler dünya kadar büyük ve geniş bir sinema-i uhreviye ve fâniyatın fânî ve zail hallerini ve vaziyetlerini ve geçici hayatlarının meyvelerini sermedi temaşağâhlarda ve Cennette saadet-i ebediye ashablarına da dünya maceralarını ve eski hatıratlarını levhalarıyla gözlerine göstermek için pek büyük bir fotoğraf makinesi olarak bildim.

Hem Levh-i Mahfuzun, hem âlem-i misalin iki hücceti ve iki küçücük nümunesi ve iki noktası, insanın başında olan kuvve-i hafıza ve kuvve-i hayaliye, mercimek küçüklüğünde iken, bir büyük kütüphane kadar, hiç karıştırmayarak kemal-i intizamla içlerinde yazılması kat’î ispat eder ki, o iki kuvvenin nümune-i ekber ve azamları olan âlem-i misal, hava ve su unsurlarının, hususan nutfelerin suyu ve toprak unsurunun pek fevkinde daha ziyade hikmet ve irade ile ve kalem-i kader ve kudretle yazıldıkları ve tesadüf ve kör kuvvetin ve sağır tabiatın ve camid, hedefsiz esbabın karışması yüz derece muhal ve hiçbir cihetle mümkün olmadığını, Hakîm-i Zülcelâlin kalem-i kader ve hikmetinin sahifesi olduğu, ilmelyakîn ile kat’î bilindi.

Mütebâkisi şimdilik yazdırılmadı.

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ¹

Kardeşiniz **Said Nursi**

1. Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın. (Bakara Suresi: 32.)

ahir: en son, en sondaki.
âlem-i misal: görüntüler âlemi, dünyadaki işlerin görünlendiği ve gözlemlendiği, ruhların bulunduğu âlem.
ashap: arkadaşlar.
camit: ruhsuz, cansız.
cihet: yön, sebep, vesile.
esbap: sebepler, vasıtalar.
fânî: muvakkat, geçici.

faniyat: fanilik, ölümlülük.
fevkinde: üstünde.
hâdisat-ı dünyeviyeye: dünya-ya ait olan olaylar.
hadsiz: çok, pek çok.
Hakim-i Zülcelâl: sonsuz büyüklük sahibi olan ve her şeyi hikmetle yaratan, Allah.
hâl: durum, vaziyet.
hikmet: ilahî gaye, gizli se-

bep.
hususan: bilhassa, özellikle.
ilmelyakîn: ilim yoluyla kesin olarak bilme.
irade: dileme, isteme, bir şeyi yapıp yapmama konusunda için olan iktidar, güç.
ispat: doğruyu delillerle gösterme.
kalem-i kader: kader kalemi,

Allah’ın olacak hâdiseleri olmadan önce bilip yazması, takdir etmesi.

kat’î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kemal-i intizam: intizamın mükemmel oluşu, tam ve eksiksiz düzen.

kudret: Allah’ın bütün varlığı çevreleyen ezeli kuvveti.

kuvve: kuvvet, güç.

kuvve-i hafıza: hafıza gücü.

kuvve-i hayaliye: hayal duyusu, hayal gücü.

levha: manzara, görünüş.

Levh-i Mahfuz: korunmuş levha, Allah’ın ezeli ilmiyle kâinata olmuş ve olacak şeylerin yazılı olduğu levha.

macera: olup biten, cereyan eden, baştan geçen şey.

muhal: imkansız.

Mütebaki: geri kalan kısım.

nihayetsiz: sonsuz, sınırsız.

nutfe: döl suyu, meni, sperm.

nümune: örnek.

nümune-i ekber: en büyük örnek, en büyük misal.

saadet-i ebediye: sonu olmayan, sonsuz mutluluk.

shafie: sayfa.

sermedi: ebedî, daimî, sürekli.

sinema-yı uhreviye: uhrevî sinema.

temâşağâh: temaşa yeri, seyir ve gezinti yeri.

tesadüf: rastlantı, bir şeyin kendiliğinden meydana gelmesi.

unsur: madde, esas, kök.

vaziyet: durum.

vecih: cihet, yön.

zail: sone eren, yok olan.

ziyade: çok, fazla.

Kardeşlerim,

Merak etmeyiniz ve Nurun fevkalâde perde altındaki fütuhatına kanaat ediniz. Şimdiye kadar hiçbir eserin böyle ağır şerait altında bu derece tesirli intişarını tarih göstermiyor.

Hem tam serbestiyet verilmemesinin sebebi ve hikmeti: Nurların fevkalâde kuvvetinden korkuyorlar. Belki sarsıntı verecek diye, tam takdir ve kabul etmekle beraber, şimdilik resmen intişarından telâş ettiklerini, Diyanet Reisi büyük reisle görüşmesinden haber alınmış. Es-ki gibi hücum yok; belki musalâha istiyorlar. Fakat Nurlar lehinde kuvvetli cereyanlar, inşaallah o telâşı, iştiyakla resmen neşrine çevirecek. Hem çok enaniyetliler, eserlerini tervîc etmek için, Nurların meydana çıkmalarına, kıskanmak damarıyla taraftar olmuyorlar. Merak etmeyiniz, Nur galebe edecek.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Medresetü'z-Zehranın yirmi derslerini ve hediyesini aldım. Ona mukabil, Dârü'l-Hikmette vazife-i ilmiyede iken tayinatım olan, elime verilen ve o zaman tab' ettiğim Risalelerin masrafından fazla kalan ve

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
cereyan: fikir, sanat, siyaset hareketi.
Dârü'l-Hikmet: Osmanlılarda Şeyhülislamlık makamının bir ismi.
Diyanet: diyanet işleri teşkilâtı.
enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.
evvelâ: öncelikle.
fevkalâde: olağanüstü.
fütuhât: fethetmek, yayılmak.
galebe: galip gelme, üstünlük.
hikmet: gizli sebep, gaye.
inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.
intişar: yayılma, yaygınlaşma, neşrolunma.
ıştiyak: aşın isteme, çok fazla arzu etme.
kanaat: elindeki ile yetinmek.

leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.
masraf: bir iş görmek veya birşey almak için harcanan para.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın Doğuda kurulmasını arzu ettiği üniversitenin bir manada aynı işlevi gören "Risale-i Nur" hizmetine verdiği isim.
mukabil: karşılık.

musalâha: barış, uzlaşma.
neşr: herkese duyurma, yayma, tamim.
Nur: Risale-i Nur eserlerinin herbiri.
reis: başkan.
resmen: resmî bir şekilde, devlet tarafından.
risale: kitap.
serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz

kabullenen.
şerait: şartlar.
tab: kitap basma.
takdir: kıymet verme, beğenme.
taraftar: benimseyen, isteyen.
tayinat: ücret, maaş.
terviç: revaç verme, kıymet ve değerini arttırma.
vazife-i ilmiye: ilimle uğraşma görevi.

onunla hacca gitmek niyet ettiğim ve yirmi otuz seneye yakın bir zamanda benim ihtiyat erzakım bulunan doksan banknot—ki, nazarımda bin banknot kadar kıymeti vardı—Medresetü’z-Zehranın kudsi derslerine medar olmak için, Nurun ehemmiyetli bir naşiri ve Hafız Ali’nin (r.h.) çalışkan bir vârisi Hafız Mustafa (r.h.) ile size gönderdim. Bu yeni derslerin fiatı, aynı *Siracü’n-Nur* ve *Sikke-i Gaybiye* gibi, benim hakkımda yedi buçuk lira olsun. Çünkü ben çoklara hediye vermeye mecbur oluyorum. Bununla beraber, herbir ders ve nüshayı Medresetü’z-Zehranın erkânlarından bin hediye hükmünde kabul ediyorum.

Saniyen: Risale-i Nur, hacılarla hariç âlem-i İslâma yayılıyor, kendi kendini lâıyk ellere yetiştiriyor. Ve Şam’a el yazısı ile gönderdiğimiz *Asa-yı Mûsa* ve *Zülfikar*’ı heyet-i ilmiye on beş gün tetkik etmiş, tam takdir etmelerine âlâmet olarak demişler: “Biz, bunu mecmualar halinde kısım kısım tab’ edelim.”

Hem bunu birden tab’ etmeye çok para lâzım. Hem bunu şimdi birden Arabîye tercüme etmek uzun zaman lâzım; imkân olmuyor. Onun için, oradaki eski talebem ve yeni gönderdiğim şakirt, kitabı onların elinden kurtarmaya çalışmışlar ki, para kazanmak için tab’ etmemişler. O kardeşlerim, kendi ellerinde müştaklara okutturuyorlar. Halbuki ben, tab’ etmek için iznim yoktu. Şimdi zamanı değil. Hem Arabîye çevirmek, Mısır ulemasının iştirakiyle ehemmiyetli ve yüksek bir heyet-i ilmiye lâzım. Her ne ise, acele edilmiş.

âlâmet: iz, belirti, işaret, nişan.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
Arabî: Arap diline ait.
banknot: kâğıt bir lira.
ehemmiyetli: önemli.
erkân: reisler, ileri gelenler.
erzak: rızık.
hariç: dışarı.
heyet-i ilmiye: ilim heyeti.
hükmünde: değerinde, yerinde.

ihtiyat: tedbirli hareket etme.
imkân: olabilecek hâlde bulunma, mümkün olma, olabilirlik.
iştirak: katılma.
kıymet: değer.
kudsi: mukaddes, yüce.
mecmua: dergi.
medar: sebep, vesile.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman’ın Doğuda kurulmasını arzu ettiği üniversitenin bir

manada aynı işlevi gören “Risale-i Nur” hizmetine verdiği isim.
müştak: arzulu, fazla istekli, iştıyak gösteren.
naşir: eser, neşreden, yayınlayan, dağıtan.
nazar: bakış; düşünce, fikir.
niyet: kast, niyet, istek, maksat.
Nur: Risale-i Nur hizmeti.
nüsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.

saniyen: ikinci olarak.
şakirt: talebe, öğrenci.
tab: basma.
tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.
takdir: beğenme, beğendiğini belirtme.
talebe: öğrenci.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.
vâris: mirasçı; ölümünden sonra işlerini devam ettiren.

Salisen: Harice göndermek için İstanbul'a gönderdiğimiz bir kısım nüshalar daha gönderilmemesinin sebebi, hacca gitmek için pekçoklar rağbet göstermediklerinden ve "Hududa fazla dikkat ediliyor ve bir bahaneyle çevriliyor" diye, elinde olan emanet bulunan, hacca gidecek olan zat, bize yazmış ki: "Bunu posta ile doğrudan doğruya Mekke-i Mükerreme'de Mehmed Ali Maliki, Vaziye Mahalle-i Şamiye adresiyle gönderilsin" diye münasip görmüş; onu, bahane ile hududdan çevrilme için beraber götürmemiş. Çok da isabet olmuş. Çünkü, benim ve Nur Şakirtlerinin namına şimdi bu mecmuaları göndermek, her halde inkişafa başlayan İslâm birlik fikri ve ittihad-ı İslâm siyaseti, Risale-i Nur'u kendine bir kuvvet, bir alet yapmaya çalışacaktı ve bizleri siyaset-i İslâmiyeye bakmaya mecbur edecekti.

Halbuki Risale-i Nur'un mesleğindeki sırr-ı ihlâs; iman, Kur'ân hakikatlerinden başka hiçbir şeye alet, tâbi olmadığı;

Hem, müşterileri aramak değil, belki müşteriler haki ki ihtiyacını hissedip ve yarasının tedavisi için Risale-i Nur'u aramasının lüzumu; halbuki gönderilecek o mübarak merkezler, şimdilik Nurlara hakiki ihtiyacını değil, belki âlem-i İslâmın hayat-ı diniyesine ait cihetlerinden düşünmeye mecbur olması;

Hem, Nur mesleğinde benlik ve gösteriş bir nevi şöhretperestlik, merdud olduğundan, bu enaniyet zamanında insanlara kendini satmaya çalışmak ve beğendirmek, bir anda Nur Şakirtleri böyle büyük bir imtiyaz gibi bu

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
cihet: yön, görüş açısı.
emanet: geri alınmak üzere bırakılan şey.
enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.
hakiki: gerçek, sahici.
hariç: dışarı.
hayat-ı diniye: dinî hayat.
hudut: farklı bölgeleri, ülkeleri vs.

ayıran kısım, uç, sınır.
imtiyaz: fark, ayrıcalık, üstünlük.
inkişaf: açılma, ortaya çıkma, görölme, açığa çıkma, meydana çıkma.
ittihad-ı İslâm: İslâm birliği, Panislâmizm.
mecmua: "Risale-i Nur" parçalarından her biri.
Mekke-i Mükerreme: keremli, aziz, mukaddes Mekke şehri.

merdut: reddedilmiş, geri çevrilmiş.
meslek: tutulan yol, sülûk edilen yer.
mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.
münasip: uygun.
nam: yerine, vekillik.
nevi: çeşit.
Nur: Risale-i Nur.
nüsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.
rağbet: aşırı istekli olma hâli.

salisen: üçüncü olarak.
sırr-ı ihlâs: ihlas sırrı, samimiyet ve doğruluğun sırrı.
siyaset-i İslâmiye: İslâmî idare şekli.
şakirt: talebe, öğrenci.
şöhretperest: şöhrat düşkünü.
tâbi: boyun eğen, uyan, itaat eden, itaatte bulunan, bağlanan.
zat: kişi, şahıs, fert.

eserlerle meşhur mevkilere kendilerini göstermek bir nevi gösteriş olması cihetiyle, kader-i İlâhî, Nur Şakirtlerini tam ihlâsın muhafazası için şimdilik müsaade etmiyor.

Rabian: Kahraman ve sadakatte hiç sarsılmadan ve kardeşiyle masum olmalarıyla ve az zamanda pekçok kıymettar hizmet eden Süleyman Rüştü'nün dünyada, ahirette Cenab-ı Hak onu manevî ve maddî ticaretinde daima onu ihsanına mazhar eylesin. Âmin.

Hamisen: Hüve Nüktesi pek ince, gerçi çok mücmel ve muhtasar olmuş, fakat herkes ondan pek kuvvetli bir nur-u imanî hissedebilir diye size gönderildi. Fakat o nüktenin ahirlerinde “Her zerre, cezbedarâne hal diliyle ¹ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ” cümlesi-ne, “hal diliyle ve mezkûr hakikatin şahadeti ve lisaniyla” kelimeleri ilâve edilecek. Bu Hüve Nüktesi ile Yirmi Dokuzuncu Mektubun Beşinci Kısım olan

² اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ayeti münasebetiyle bir seyahat-i hayaliye ve yine Yirmi Dokuzuncu Mektubun Birinci Kısımında yalnız nun-u نَعْبُدُ kapısıyla cemaat sırrını gösteren seyahat-i hayaliye dahi beraber Sikke-i Gaybiye'nin ahirine veyahut münasip gördüğünüz yere konulsun. Eğer inayat *Sikke-i Gaybiye*'ye konulmamış ise, onun da bir hulâsasını derc edilmesini size havale ediyorum.

hâl: durum, vaziyet.
hamisen: beşinci.
havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.
hülâsa: kısaca, özet.
ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
ihsan: verilen, bağışlanan şey.
inayat: lütuflar, ihsanlar, iyilikler, yardımlar.
kader-i ilâhî: ilâhî kader, Allah'ın kader kanunu.
kıymettar: kıymetli, değerli.
lisan: konuşma dili.
maddî: madde ile alakalı, cismanî.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
mazhar: nail olma, şereflenme.
mekvî: yer, makam.
mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.
muhafaza: koruma.
muhtasar: kısaca, özetle.
mücmel: öz olarak anlatılmış, kısa ve az sözle ifade edilmiş, öz, özet.
münasebet: vesile, -dan dolayı.
münasip: uygun.
müsaade: izin, elverişli, uygun olma durumu.
nevi: çeşit.
Nur: Risale-i Nur.
nur-u imânî: imandan gelen nur, aydınlık, parlaklık.
nükte: ince manalı, düşündürücü söz.
rabian: dördüncü olarak.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
seyahat-i hayaliye: hayal ile yapılan yolculuk.
şahadet: şahit olma, şahitlik, tanıklık.
şakirt: talebe, öğrenci.
zerre: en küçük parça, molekül, atom.

1. Ondan başka ibâdete lâayk hiçbir ilâh yoktur. (Bakara Suresi: 255) De ki: O Allah birdir. (İhlâs Suresi: 1.)

2. Allah göklerin ve yerin nûrudur. (Nur Suresi: 35.)

ahir: son.

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

cemaat: topluluk, aralarında

çeşitli bağlar bulunan insanlar topluluğu.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

cezbedarâne: cezbeyle tutul-

muş gibi, Allah sevgisi ile kendinden geçerek.

cihet: görüş, görüş açısı.

derc: toplama, bir araya getirme.

gerçi: her ne kadar.

hakikat: gerçek, esas.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Mesmuatıma nazaran, Şemsi ve isimlerini söylemeyi münasip bulmadığımız müellifler, *Zülfıkar*'dan ve sair Risale-i Nur'dan bazı kısımları kendi namlarına neşretmelerine razıyım ve helâl ediyorum ve memnun olurum. Onlar da Nurun şakirtleridirler, bu surette Nurları neşrederler. Yirmi seneden beri çoklar, hattâ büyük hocalar eserlerinde ve müellifler de Nurun meselelerinden çoklarını almışlar ve alıyorlar. Hattâ değil böyle dost zatları, belki resmî makamları bulunan ve eserler yazan ve Nurların intişarlarına taraftar olmayan ve eserleri revaç bulmak niyetiyle Nurun neşrine mâni olanları dahi helâl ediyoruz. Çünkü onların men'leri başka bir tarzda ve daha faydalı intişarına ve fütuhatına vesile oluyorlar.

Ben, hal-i hazırda bakmadığım için bilemiyorum. İsteyerek işittim ki, eser yazan ve Nurdan çalan resmî büyük zatlar diyorlar: “Risale-i Nur’u okuyabilirsiniz, başkasına vermeyiniz.” Güya Nurlar onların eserlerini setrettirecek! Halbuki Nurlar, o eserlerdeki hakikatleri tasdik eder, onlara kuvvet ve revaç verir. İnşaaallah bir zaman onlar resmen neşrine mecbur olacaklar. Fakat İzmirli hâkimin dediği gibi, “Risale-i Nur gizlenmiyor ve başka kitaplara benzemiyor ve temellük edilmiyor. Nere-de bulunursa bulunsun, ben Nurdan gelmişim” der.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
fütuhât: fethetmek, yayılmak.
güya: sanki.
hakikat: gerçek, asıl, esas.
hâl-i hazır: şimdiki zaman, hâl.
helâl: helâl etmek: haktan vazgeçmek.
inşaaallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.
intişar: yayılma, yaygınlaşma, neşrolunma.
makam: büyük memuriyet, mevki.

mâni: engel.
men: yasak etme, engelleme.
mesele: konu.
mesmuat: işitilen, duyulan, haber alınan şeyler.
müellif: eser telif eden, yazar.
münasip: uygun.
nam: ad, yerine.
nazaran: göre, bakımından, bakarak, bakılırsa.
neşr: kitap yazma, basma, çıkarma; herkese duyurma,

yayma.
Nur: Risale-i Nur.
resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.
resmî: devletin olan, devlete ait, devletle ilgili.
revaç: rağbet, kıymet, değer.
sâir: diğer, başka, öteki.
setr: örtme, kapama, gizleme.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

suret: biçim, şekil, tarz.
sakirt: talebe, öğrenci.
taraftar: benimseyen, isteyen.
tarz: biçim, şekil.
tasdik: doğrulama, onaylama.
temellük: sahiplenme, kendine mâl etme.
vesile: aracı, vasıta.
zat: kişi, şahıs, fert.

Hem Risale-i Nur'un sekiz senedir en mühim parçaları İstanbul'a gidiyordu ve kemal-i şevkle müellifler okuyorlardı. Esasen Risale-i Nur ise, ona şakirt olmak şartıyla, herkesin kendi malı gibidir.

Isparta'dan hacca giden ve benim bedelime dahi manen hac etmeyi vaad eden o mübarek kardeşlerimizi has şakirtler dairesinde bütün manevî kazançlarımıza hissedar etmeye karar verdik. Cenab-ı Hak, onları iki cihan-da mes'ud eylesin. Âmin.

Medresetü'z-Zehranın bana gönderdiği bu defaki Asa-yı Mûsa fiyatından kalan altmış banknotu yakında göndereceğim.

Hem Nur ticarethanesini tebrik ediyorum. İnşallah, yakın zamanda muhaberemiz Nur ticarethanesi sahibi vasıtasıyla olacak. Umuma birer birer selâm.

199

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Rehber'den yüz tanesini naşirlerinden elli banknota aldım ve kendi Asa-yı Mûsa nüshalarımın sattığımdan onlara verdim. Bana son gönderdiğiniz Asa-yı Mûsa fiyatından borcum kalan altmış banknotun yerine size gönderdim. Yirmi-otuz tanesi Medresetü'z-Zehranın dahilinde ve mütebakisi Denizli, Milâs, Burdur, Antalya, Aydın, İzmir gibi yerlere tensib ettiğiniz

müellif: eser telif eden, yazar.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
mütebaki: geri kalan kısım.
naşir: eser, neşreden, yayınlayan, dağıtan.
nur: aydınlık, parlaklık, zıya, ışık, şule.
Nur: Risale-i Nur.
nûsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.
şakirt: talebe, öğrenci.
tensip: uygun görme, münasip kılma, uygun bulma.
ticarethane: ticaret yeri, ticaret edilen yer.
umum: hep, herkes.
vaad: söz verme, aht.
vasıta: aracılık.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
banknot: kâğıt bir lira.
bedel: başkasının adına hacca giden kimse.
Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.
dâhil: içeri, iç.

esasen: aslında, temelinde, doğrusu.
evvelâ: öncelikle.
hac: İslâmın beş şartından biri.
hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.
inşallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.
kemal-i şevk: tam ve kusursuz bir istek.
manen: mana bakımından, manaca.

manevî: manaya ait, maddi olmayan.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın Doğuda kurulmasını arzu ettiği üniversitenin bir manada aynı işlevi gören "Risale-i Nur" hizmetine verdiği isim.
mesut: saadetli, bahtlı, mutlu.
muhabere: haberleşme.
mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

miktarda gönderirsiniz. Asıl bunun ehemmiyetli hakiki fiatı, alan adam hiç olmazsa on adama okutmaktır. Çünkü nüshaları azdır.

Saniyen: Mahkemedeki müdafaatınızı beğendim, güzeldir. Teşrin 22'ye tehiri de hayırlıdır. Zaten onların elindeki kısmı, resmî adamların bir cihette hisseleridir; okusunlar. Okumasalar da, yakınlarında, dairelerinde bulunması ve onlar vazifeten onların hakaikiyle mücmelen meşgul olması, manevî ders alıyorlar, hiç merak etmeyiniz. Nurların inkişafı ve fütuhâtı gittikçe ziyadeleşiyor, resmî adamların çoklarını içine alıyor. Resmî memurlara bir merak düşmüş, arıyorlar. Buldukları vakit, tokadını yedikleri halde elini öpüyorlar.

Salisen: Küçük Isparta'nın kahramanlarından Küçük İbrahim'le Salih'in mektupları, beni fevkalâde mesrur eyledi; bin barekâllah. O iki kardeşimiz, o havalideki ehemmiyetli kardeşlerimizi ziyaret edip sıhhat ve selâmetlerini yazdıkları gibi, Karadeniz sahillerinde Ordu, Sinop, Gerze, Ayancık, Bartın, Zonguldak gibi yerler Nurlarla münevver olduklarını ve İstanbul'un Üsküdar tarafından Nurcu vaiz hocalar Nura çalıştıklarını ve Gerze'den mühim bir ticaret ve gayet Nurlara müştak ve Nurlara tam çalışmaya azm eden bir yeni kardeşimizin güzel mektubunu aldık. İbrahim'le Salih'i ve o zatı çok selâmımızla beraber tebrik ediyoruz, muvaffakiyetlerine dua ediyoruz.

azm: kasıt, niyet.

barekallâh: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.

cihet: yön, görüş açısı.

ehemmiyetli: önemli.

fevkalâde: olağanüstü.

fütuhât: fethetmek, yayılmak.

gayet: son derece.

hakaik: hakikatler, doğrular, gerçekler.

hakiki: gerçek.

havali: bölge, etraf, çevre, civar.

hisse: pay, nasip, kismet.

inkişaf: ortaya çıkma, gelişme.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

mesrur: sevinçli, memnun.

muvaffakiyet: başarma, başarı olma.

mücmelen: kısa ve özlü bir şekilde, özet olarak.

müdafaat: müdafaalar, savunmalar.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

münevver: nurlanmış, nurlandırılmış, parlatılmış, aydınlatılmış.

müştak: arzulu, fazla istekli, iştiaak gösteren.

Nur: Risale-i Nur hizmeti.

Nurcu: Risale-i Nur'u okuyup yaymaya çalışan.

nüsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.

resmî: devletin olan, devlete ait, devletle ilgili.

salisen: üçüncü olarak.

saniyen: ikinci olarak.

selâm: barış, rahatlık, selâmet ve esenlik dileme.

selâmet: salimlik, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden

uzak olma.

sıhhat: sağlık, esenlik.

Tesrin: Rumî takvimde on ve on birinci aylara verilen ortak isim.

vaiz: vaaz eden, ibadet yerlerinde dinin emir ve yasaklarını anlatarak nasihat eden din görevlisi.

vazifeten: vazife olarak, vazife ile.

zat: kişi, şahıs, fert.

ziyade: Artma, çoğalma.

Rabian: Alamescid imamı faal kardeşimiz İbrahim Edhem'in kendi sisteminde tam Nurcu olarak bulduğu vaiz Ali Şentürk'ün ve vaiz Osman Nuri'nin samimî ve fedakârâne ve Nur hizmetinde azimkârâne mektuplarında arzu ettikleri tarzda has şakirtler dairesinde kabul olmuşlar. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin. Âmin. Ali Şentürk'ün mektubunda ismi bulunan müfti-i belde Ali Rıza'ya pekçok selâm edip Ali Rıza namındaki çok ehemmiyetli kardeşlerimizin içinde Nur dairesine girdiğini ve çocuklara hüsn-ü misal olacağını tebliğ ediniz.

Umuma binler selâm.

200

Mu'cizeli Kur'anımızdan Sure-i Rahman tevafukat-ı lâtifesi içinde bulunan cüz' ile, güzel tevafuklu bir cüz' ile İstanbul'da matbaacı Aziz'e göstermek için göndermiştik. O da çok beğenmiş, söz vermiş ki: "Ne vakit isterseniz, bunu da Hizb-i Kur'aniye ve Hizb-i Nuriye gibi fotoğrafla tab' edeceğim. Hindistan'a bir milyon Kur'an'ı göndermeye söz verdiğimden, bu mu'cizatlı Kur'an'ı da içinde onlara göndermek güzel olur."

Cenab-ı Hak, inşaallah Nurcuları muvaffak eder.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

azimkârâne: azmederek, azimli bir şekilde.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

cüz: Kur'an'ın bölündüğü otuz kısımdan her biri.

ehemmiyetli: önemli.

faal: çalışkan, gayretli.

fedakârâne: fedakârca, fedakârlıkla.

hüsn-i misal: güzel örnek.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

mu'cizat: yaratılmışların yapmaktan aciz kaldıkları olağan üstü şeyler.

mu'cize: benzerini yapmaktan insanların aciz kaldığı şey.

muvaffak: başarmış, başarılı.

nam: ad, isim.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Risale-i Nur'u okuyup yaymaya çalışan.

rabian: dördüncü olarak.

samimi: içten, candan, gönülden.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

Sure-i Rahman: Rahman Suresi; Kur'an-ı Kerim'in 55. suresi. Mekke'de nazil olmuştur.

78. ayettir.

şakirt: talebe, öğrenci.

tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.

tarz: biçim, şekil, suret.

tebliğ: ulaştırmak, bildirmek.

tevafuk: uyma, uygunluk, birbirini tutma ve münasebettarlık.

tevafuk-ı lâtife: hoş ve güzel uygunluk, katışı karşıya geliş, birbirini tutma ve münasebettarlık.

umum: hep, herkes.

vaiz: vaaz eden, ibadet yerlerinde dinin emir ve yasaklarını anıtarak nasihat eden din görevlisi.

Sikke-i Gaybiye'nin fiatı olarak elli Rehber'i naşirlerinden parasını verdim, aldım, size gönderiyorum. Hem o mübarek mecmuanın bir mübarek fiatı olarak, bana hizmet eden ve şimdilik pek lüzumu bulunmayan ve başkalarına da vermek istemediğim iki tencere ve on beş sene giydiğim pamuklu entari ve gayet mübarek bir kitaba mukabil, bir çaydanlık ve yirmi dört seneden beri tıraş hizmet eden bir ustura ve çok zamandan beri bana hizmet eden bir çarşaf, hazır Kılıncı Ali'nin pederiyle Ahmed Rasih'in tahmin ve tensibiyle, dokuz lira tencere, dokuz lira da çaydanlık, dokuz lira tıraş bıçağı, pamuklu entari ve çarşaf ile iki el havlusu ve bir iç donu ile bir pamuklu gömlek fiatı yekûnu yüz yirmi beş lira tahmin edilmiştir. Hazır olan zatlar bu kıymeti takdir ettiler. Ben daha az fiat verdim; bu fiat çoktur derim.

Umuma selâm.

Aziz, sıddık kardeşlerimiz,

Evvelâ: Leyali-i aşerenizi tebrikle beraber, size Nurun iki kerametini beyan ediyoruz. Şöyle ki:

Bu sıralarda çok cihetlerde, hususan makine ile Nurların inkişafatı, gizli düşman zındıkları şaşırttı. Cüz'î,

aziz: muhterem, saygın
beyan etmek: açıklamak bildirmek izah etmek.
cihet: yön
gayet: son derece.
inkişafat: açılımlar gelişimler.
keramet: olağanüstü harikâlâde hal.
kıymet: değer.
leyali-i aşere: Ramazan ayının son on gecesi.

mecmua: "Risale-i Nur" parçalarından her biri.
mukabil: karşılık olarak, karşılığında.
mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.
naşir: eser, neşreden, yayınlayan, dağıtan.
peder: baba.
sıdk: doğruluk samimiyet.
tahmin: aşağı yukarı, hemen

hemen bilme.
takdir: kıymet verme, ölçme, ölçüye vurma, değer biçme.
tebrik etmek:
tensip: uygun görme, münasip kılma, uygun bulma.
yekûn: toplam.
zat: kişi, şahıs, fert.
zındık: dinsiz

fakat elîm bir tarzda bir plânla, çok evhama ve iftiralara medar olabilir bir hâdiseyi, bir bîçare muhakemesiz bir adamın vasıtasıyla yaptırdılar ki, burada Nurun en mühim ve vazifesi en ehemmiyetli bir şakirdini, tam hanesinin yanında dört gülle ile, o bîçare adam yaralanıyor. Doktor “Yüzde yüz ölecektir” diyor. O mecrurun tarafında dava edecek resmî, gayr-i resmî çok adamlar varken ve yüzde doksan o ehemmiyetli şakirde isnad etmek ve o vesile ile hanesindeki bütün Nur Risalelerini ve mektuplarını taharrî bahanesiyle elde etmek yüzde doksan ihtimali varken ve o vasıta ile beni ve Nurcuları alâkadâr etmek ve o masum şakirdi de acip iftiralarla lekedar etmek, esbaplar olduğu halde, ¹ **فَأَنَّكَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ** sırrıyla yine inayet-i İlâhiye imdada yetişti. O adam tam yüzünden dört gülle ile yakından vurulduğu halde ölmedi ve harika bir surette hiçbir şahit bulunmadı, hiçbir emare bulunmadı. O vurulan adam, ne mahkemeye, ne babasına, ne kardeşlerine, kim vurduğunu, ısrar ettikleri halde söylemedi, yani söyletirilmedi. Eğer söyleseydi, habbeyi kubbe yapan münafiklar, acip iftiralar edeceklerdi.

Cenab-ı Hak, ihsan ve keremiyle Nurları ve Nurcuları himaye edip, o hâdis ve o bombanın patlaması bize zarar vermedi. Kat’î kanaatimiz gelmiş ki, bu bir keramet-i Nuriyedir.

Hem o adam Nurların bir parçasını okuduğu cihetiyle, onun kerametiyle hayatını kurtardığı gibi, ondan

etme.

iftira: aslı olmadan birine suç yükleme, olmayan bir suçu başkasına yükleme.

iftira: suçsuz suçu yükleme.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

ihhtimal: olabilirlik.

imdat: yardım.

inayet-i İlâhiye: Allah’ın yardımı.

isnâd: dayandırma, mal etme, bir şeyi bir kimseye ait gösterme.

kanaat: inanma, görüş, fikir.

kat’î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

keramet-i Nuriye: Risale-i Nur’a ait keramet.

kerem: cömertlik, lütuf, ihsan, bağış.

kubbe: yarım küre veya kümbe-timsi yapılan bina damı.

lekedar: lekeli, lekelenmiş.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

mecruh: yaralanmış, cerh olunmuş, yaralı.

medar: sebep, vesile.

muhakeme: akıl yürütüp doğru netice elde edebilme, tartma, değerlendirme, yargılama.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

münafık: nifak sokan, arabozucu; kalbinde küfrü gizlediği halde Müslüman görünen.

Nur: Risale-i Nur eserlerinin her biri.

Nurcu: Risale-i Nur’u okuyup yaymaya çalışan.

resmî: devletin olan, devlete ait, devletle ilgili.

sır: gizli hakikat.

suret: biçim, tarz.

şakirt: talebe, öğrenci.

taharri: arama, araştırma.

tarz: biçim, şekil.

vasıta: sebep, vesile.

vazife: görev.

vesile: bahane, sebep.

1. Sen Cenab-ı Hakkın inayetiyle korunmaktasın.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
alâkadâr: ilgili, ilişkî.
bahane: vesile, sebep.
bîçare: çaresiz, zavallı.
cihet: yön, sebep, vesile.
dava: hak aramak maksadıyla mahkemeye müracaat et-

me.
ehemmiyetli: önemli.
elîm: üzüntü verici.
emare: alâmet, belirti, nişan.
esbap: sebepler, vasıtalar.
evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

gayr-i resmî: resmî olmayan.
gülle: tabanca mermisi.
habbe: tane.
hâdis: olay.
hane: ev, mesken, beyt, ikamet edilen yer.
himaye: koruma, muhafaza

aldığı cüz'î bir ders-i hakikat hissiyle, o elim vaziyetinde ve inatçı tabiatında, yine Nurlara zarar gelmemek için susturuldu. Ne mahkemeye, ne akrabasına söylettirilmedi. Fakat benim yanıma bir defa geldiği ve istikamete söz verdiği halde, yanlış hareket ettiği için tokat yedi. Hattâ ittihama maruz olabilir şakirdin de, kemal-i sadakat ve ihlâs içinde bazı lâkaydlıkları yüzünden bir şefkat tokadı yediğini anladık.

203

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniyede faal, sebatkâr arkadaşlarım,

Evvelâ: Bu sene hacc-ı ekber manasını taşıyan leyal-i aşerenizi ruh u canımızla tebrik ederiz.

Saniyen: Hem dahilde, hem hariçte Nurun fütuhâtı devam ediyor. Fakat gizli düşmanlarımız olan ehl-i dalâlet ve sefahet, ehemmiyetsiz bazı hâdiselerle Nur Talebelerine telâş vermeye ve habbeyi kubbe yapıp sarsıntı veriyorlar.

Bugünlerde ekser kitaplarım ve üç senelik muhabere mektuplarım meydanda bulunan ehemmiyetli bir şakirdin hanesine yakın, gecede bir vukuat oldu. Ondan istifade ile o şakirdin hanesini taharrî etmek yüzde doksan ihtimal-i kavî varken, Cenab-ı Hak, inayetiyle ve hıfz ve himayetiyle o haneyi taharrîden kurtardı. Eğer sabahleyin safdil iki kardeşimizi ciddî ikaz etmeseydim ve kitap

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
ciddî: gerçek olarak, hakikaten.
cüz'î: az, parçaya ait olan, pek az.
dâhil: ülke içerisi.
ders-i hakikat: hakikat dersi.
ehemmiyetli: önemli.
ehl-i dalâlet: dalâlet ehli; yoldan çıkanlar, azgın ve sapkın kimse-ler.
ekser: pek çok.
elim: şiddetli, çok dert ve keder veren.
evvelâ: öncelikle.
faal: çalışkan, gayretli, hamarat.
fütuhât: fethetmek, yayılmak.
habbe: tane.
haccü'l-ekber: en büyük hac.
hâdis: olay.
hane: ev, mesken, beyt, ikamet edilen yer.
hariç: dış memleket, yaşanılan ülkenin dışındaki ülke.
hıfz: koruma, muhafaza etme, hi-maye etme.
himayet: koruma, esirgeme.
hizmet-i Kur'âniye: Kur'an'ın hiz-meti.
ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
ikaz: dikkat çekme, uyarma, uyandırma.
inayet: yardım, ihsan, lütuf.

istifade: faydalanma, yarar-lanma.
istikamet: doğruluk, dürüst-lük, doğru ve namusluca ha-reket, iyi kalplilik.
ittihâm: suç altında bulu-nma, töhmetli olma.
kemal-i sadakat: sadakatın son derecesi, tam bağlılık, ku-sursuz sadakat.
kubbe: yarım küre veya kümbetimsi yapılan bina da-mı.
lâkayt: kayıtsız, ilgisiz.

leyali-i aşere: on mübarek gece.
maruz: bir şeyin etkisi ve te-siri altında bulunma.
muhabere: haberleşme.
Nur: Risale-i Nur.
ruh u cân: candan gönülden.
safdil: saf gönüllü; hile, oyun bilmeyen, kolay aldatılan.
Saniyen: ikinci olarak.
sebatkâr: sebat eden, sözün-de ve kararında duran, vaz-geçmeyen, sebatlı.
sefahat: eğlence.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
şakirt: talebe, öğrenci.
şefkat: acıyarak ve esirgeye-rek sevmek, içten ve karşılıksız merhamet.
tabiat: yaratılış, huy, karakter, seciye, mizaç.
taharrî: arama, araştırma.
talebe: öğrenci.
vaziyet: durum.
vukuat: vuku bulan şeyler, hadiseler, olaylar.

ve mektupları oradan kaldırmısaydım, yine Nur dairesi içinde büyükçe bir mesele olacaktı.

O vukuatta bir nevi siyaset korkusu da görünüyor. Gerçi inayet-i İlâhiye bizi muhafaza etti; fakat bu sırada—ki, mecmualar çıkıyor ve intişar ediyor ve biz de pekçok sükûnete ve ihtiyata mecbur olduğumuz halde—böyle heyecanlı bir hâdisse, habbeyi kubbe yapan düşmanlarımız bize telâş ve sarsıntı verecekti. İnayet-i İlâhiye, o plânı da def etti, bizi muhafaza etti.

Fakat o hilâf-ı memul, birden bu hadiseden ruhuma gelen heyecan ve manevî darbe ve Nur hizmetine ehemmiyetli zarar gelmek düşünmesiyle, hiç ömrümde görmediğim bir sıkıntı ve âsâbımda manevî yaralar açıldı. İhtiyarsız teessürat beni çok eziyordu. Birden Cenab-ı Erhamürrahîmîn, kemal-i merhametinden, o teessürat-ı manevî yaralarımı tam bir merhem olarak, çok fedakâr Nuri Benli'yi ve Kastamonu kahramanı Sadık Beyi ve İnebolu kahramanlarından İsmail'i tam bir merhem ve ilâç olarak ikinci gün gönderdi.

Hem on beş seneden beri şehit olmuş işittiğim ve daima Ubeyd gibi şehit talebelerim içinde ona dua ettiğim, hem *İşaratü'l-İ'caz*'ı, hem Onuncu Söz'ü tab eden Molla Hamza hayatta, Irak'ta olduğunu ve Nurları aradığını, memlekete giden kardeşimiz Emin'in mektubunda o müjde, tamamıyla yaramı tedavi etti. Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun dedim.

Umum kardeşlerimize binler selâm ederiz.

asap: sinirler, sinir sistemi.

Cenab-ı Erhamürrahîmîn: inayet ve rahmet, yardım ve lütuf sahiplerinin en merhametlisi olan, şeref ve azamet sahibi olan yüce Allah (c.c.).

def: ortadan kaldırma, yok etme, giderme.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ehemmiyetli: önemli.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.

gerçi: her ne kadar.

habbe: tane.

hâdisse: olay.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hilâf-ı me'mul: Umulanın tersine, beklenenin aksine.

ihtiyarsız: irade ve istem dışı.

ihtiyat: tedbirli hareket etme.

inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.

intişar: yayılma, dağılma, neşrolunma.

kemal-i merhamet: merhametin son derecesi, tam bir

merhamet, mükemmel ve kusursuz merhamet ile.

kubbe: yarım küre veya kümbetimsi yapılan bina demisi.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mecmua: "Risale-i Nur" parçalarından her biri.

mesele: ehemmiyetli, önemli iş.

muhafaza: koruma.

nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur hizmeti.

selâm: banş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sükûnet: sakinlik, sessizlik.

şehit: vatan, bayrak, inanç gibi yüce değerler uğrunda ölen Müslüman kimse.

şükür: Allah'ın nimetlerine karşı memnunluk gösterme, gerek dil ile gerekse hal ile Allah'ı hamd etme.

tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.

talebe: öğrenci.

teessürat: teessürler, kederler, elemeler, acılar.

teessürat-ı manevîye: manevî elemeler, manevî kederler.

Umum: bütün.

vukuat: vuku bulan şeyler, hadiseler, olaylar.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Size hem acip, hem elîm, hem lâtif bir macera-yı hayatımı, düşmanlarımin hem şenî, hem bin ihtimalden bir tek ihtimalle hiçbir şeytan hiçbir kimseyi kandıramadığı bir iftiralarını ve Nura karşı istimal edilecek hiçbir silâhları kalmadığını beyan etmeye bir münasebet geldi. Şöyle ki:

Tarih-i hayatımı bilenlere malûmdur. Elli beş sene evvel ben, yirmi yaşlarında iken, Bitlis'te merhum vali Ömer Paşa hanesinde iki sene onun ısrarıyla ve ilme ziyade hürmetiyle kaldım. Onun altı adet kızları vardı; üçü küçük, üçü büyük. Ben, üç büyükleri, iki sene beraber bir hanede kaldığımız halde, birbirinden tefrik edip tanı mıyordum. O derece dikkat etmiyordum ki bileyim. Hat-tâ bir âlim misafirim yanıma geldi, iki günde onları birbirinden fark etti, tanıdı. Herkes ve ben de bu hale hayret ederdik. Bana sordular: “Neden bakmıyorsun?”

Derdim: “İlmin izzetini muhafaza etmek, beni baktırmıyor.”

Hem kırk sene evvel İstanbul'da Kâğıthane şenliğinin yevm-i mahsusunda, Köprüden tâ Kâğıthane'ye kadar Haliç'in iki tarafında binler açık saçık Rum ve Ermeni ve İstanbullu karı ve kızlar dizildikleri sırada, ben ve merhum mebus Molla Seyyid Taha ve mebus Hacı İlyas ile beraber kayığa bindik, o kadınların yanlarından geçiyorduk. Benim hiç haberim yoktu. Halbuki Molla Taha ve

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
aziz: değerli.
beyan: açıklama, bildirme, izah.
elîm: şiddetli, çok dert ve keder veren.
evvel: önce.
evvelâ: öncelikle.
hane: ev, mesken, beyt, ikamet edilen yer.
hürmet: riayet, ihtiram.
iftira: suçsuz suç yükleme.

ihtimal: olabilirlik.
istimâl: kullanma.
izzet: şeref, yücelik, değer.
Kâğıthane: İstanbul'da bir semt.
lâtif: tatlı, şirin.
macera-yı hayat: hayat macerası, hayat serüveni, hayatın seyri.
malûm: bilinen, bilinir olan.
mebus: milletvekili.
merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.
muhafaza: koruma.

münasebet: vesile, rabıta, bağ.
Nur: Risale-i Nur.
sıddık: çok doğru, çok dürüst.
şenî: fena, kötü, çirkin, ayıp.
tarih-i hayat: biyografi yaşamın ömür.
tefrık: birbirinden ayırma, seçme, ayırdetme, ayrı tutma.
yevm-i mahsus: özel gün.
ziyade: çok, fazla.

Hacı İlyas, beni tecrübeye karar verdikleri ve nöbetle beni tarassut ettiklerini bir saat seyahat sonunda itiraf edip dediler:

“Senin bu haline hayret ettik, hiç bakmadın.”

Dedim: “Lüzumsuz, geçici, günahlı zevklerin akıbeti elemeler, teessüfler olmasından, istemiyorum.”

Hem bütün tarih-i hayatımda hediyeleri kabul etmek ve minnet altına girip halkın sadaka ve ihsanlarını almaktan çekindiğimi, benimle arkadaşlık edenler bilirler. Nurların ve hizmet-i imaniye ve Kur’âniyenin şerefini ve selâmetini himaye etmek için, dünyanın maddî ve içtimâî ve siyâsî bütün ezvakını ve merakını terk ettiğimi ve idam gibi ehl-i garazın bütün tehditlerine beş para ehemmiyet vermediğimi, yirmi sene işkenceli esaretimdeki, iki dehşetli hapislerimde ve mahkemelerimde kat’î göründü.

İşte, yetmiş beş sene devam eden bu düstur-u hayatım varken, Risale-i Nur’un fevkalâde kıymetini kırmak fikriyle, şeytanların bile hatır ve hayaline gelmeyen bir iftira, resmî makamını işgal eden bir adam yaptı. Ve demiş: “Gecede tablalarla baklavalara, fahişe ve namussuzlar yanına gidiyorlar.” Halbuki benim kapım gecede dışarıdan ve içeriden kilitli, hem sabaha kadar bir bekçi, o bedbahtın emriyle kapımı bekliyordu. Hem buradaki komşular ve bütün dostlar bilirler ki, ben, işa namazından sonra, tâ sabaha kadar hiç kimseyi yanıma kabul etmemişim.

akıbet: sonuç, netice.

bedbaht: bahtsız, talihsiz, zavallı.

dehşetli: ürkütücü, sıkıntı verici.

düstur-i hayat: hayat kanunu, hayat kaidesi.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i garaz: kin ve düşmanlık güdenler, kötü niyet taşıyanlar.

elem: dert, üzüntü, maddî-manevî ızdırap.

esaret: esirlik, tutsaklık, hüküm altında bulunma.

ezvak: zevkler.

fahişe: ahlâksız kadın, zina eden kadın.

fevkalâde: olağanüstü.

himaye: koruma, muhafaza etme.

hizmet-i imaniye: iman hizmeti; Risale-i Nur’la hizmet.

ictimâî: topluluğa ait, toplumla ilgili, toplumsal.

iftira: suçsuzla suç yükleme.

ihsan: verilen, bağışlanan

şey.

işa: yatsı namazı.

işgal: tutma.

kat’î: kesin, şüpheye ve te reddüde mahal bırakmayan.

kıymet: değer.

maddî: madde ile alakalı, cismanî.

makam: memuriyet, memurluk yeri.

minnet: iyiliğe karşı duyulan şükür hissi.

resmî: devletin olan, devlete ait, devlete ilgili.

sadaka: Allah rızası için ihtiyaç sahibi fakirlere yapılan yardım.

selâmet: kurtuluş, halâs.

siyâsî: siyasetle ilgili, siyasete ait.

şeref: manevî büyüklük, yücelik, onur.

tabla: içinde yiyecek taşınan kap.

tarassut: gözetme, göz altında tutma.

tarih-i hayat: biyografi yaşanan ömür, hayat tarihi.

teessüf: üzülmeye, acı duyma.

tehdit: korkutma, gözdağı verme.

İşte böyle bir iftiraya bir sefih, ahmak insan, eşek olsa, sonra şeytan olsa, buna ihtimal vermez. O adam anladı, o gibi plânlardan vazgeçti, buradan başka yere cehennem olup gitti. Onun resmiyet cihetiyle beni değil, belki Nurcuları lekedar etmek için kurduğu plâniyle, bu yeni hadiseyi vesile edip şakirtlere leke sürmek istenildi. Fakat hıfz ve himayet ve inayet-i İlâhiye, o plânı da harika bir tarzda akim bıraktı.

Bu beyanla ben nefsimi tebrie etmiyorum. Belki “Kudsi hizmet-i imaniye, o nefsi bütün hevesatından vazgeçirmiş; ve o hizmetteki manevî zevk ona kâfi geliyor” demek istiyorum ve Nurcuların ihtiyat ve dikkate ihtiyaçlarını beyan ediyorum.

Saniyen: Makine içinde tecrübeli ve muktedir hususî kâtibi size gönderiyorum. Kendim zahmetle yazdığımı, bundan sonra kısaca yazacağım, gücenmeyiniz.

Salisen: Eflâni taraflarında hatip Mehmed’e, Tevfik’e selâm ediyorum, rüyası mübarektir.

Rabian: Bu dakikada Kastamonu Hüsrev’i Mehmed Feyzi’nin tebrik ve Nur fütuhatının müjdelerini hâvi parlak, güzel mektubunu aldım. Ve o kıymetli kardeşimiz başta olarak Hilmi, Emin, Beşkardeş’ler, Ulviye’ler, Zehra’lar, Lütifiye’ler gibi Nurcu hemşirelerimizin hem leyalı-i aşerelerini, hem bayramlarını ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Hem Hulûsî’nin, hem Feyzi’nin mektuplarını leffen gönderiyoruz.

akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.
beyan: açıklama, bildirme, izah.
cihet: yön, sebep, vesile.
fütuhât: fethetmek, yayılmak.
hâdis: olay.
hâvi: içine alan, kapsayan, kuşatan.
hemşire: kız kardeş, bacı.
hevesat: hevesler.
hıfz: koruma, muhafaza etme, himaye etme.
himayet: koruma, esirgeme.
hizmet-i imaniye: iman hizmeti, Risale-i Nur’la hizmet.

hususî: özel.
iftira: suçsuz suç yükleme.
ihtimal: belki, olabilir.
ihtiyat: tedbirli hareket etme.
inayet-i ilâhiye: Allah’ın yardımı.
kâfi: yeter, kâfi gelir.
kâtip: yazar, yazıcı.
kudsi: mukaddes, yüce.
leffen: zarf ve mektup içine koyarak.
lekedar: lekeli, lekelenmiş.
leyali-i aşere: on mübarek

gece.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
muktedir: iktidarlı, gücü yeten.
mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.
nefs: kişinin kendisi, iyiliğe de kötülüğe de meyli olan duygu.
Nur: Risale-i Nur.
Nurcu: Risale-i Nur’u okuyup yaymaya çalışan.
resmiyet: resmîlik, resmî ol-

ma hâli.
ruh u cân: candan gönülden
salisen: üçüncü olarak.
saniyen: ikinci olarak.
sefih: rezil, adî, aşağılık, bayağı.
selâm: banş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
şakirt: talebe, öğrenci.
tarz: biçim, şekil.
tebrie: beraat ettirme, beraat hükmü.
vesile: bahane, sebep.
zahmet: zor, güç.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Nurun ehemmiyetli ve çok hayırlı bir şakirdi, çocukların namına benden sordu ki: “Nurun halis ve ehemmiyetli bir kısım şakirtleri, pek musırrane olarak, ahir zamanda gelen Âl-i Beytin büyük bir mürşidi seni zannediyorlar ve o kadar çekindiğin halde onlar ısrar ediyorlar. Sen de bu kadar musırrane onların fikirlerini kabul etmiyorsun, çekiniyorsun. Elbette onların elinde bir hakikat ve kat’î bir hüccet var ve sen de bir hikmet ve hakikate binaen onlara muvafakat etmiyorsun. Bu ise bir tezattır, herhalde hallini istiyoruz.”

Ben de bu zatın temsil ettiği çok mesailere cevaben derim ki:

O has Nurcuların ellerinde bir hakikat var. Fakat iki cihette bir tabir ve tevil lâzım.

BİRİNCİSİ: Çok defa mektuplarımda işaret ettiğim gibi, Mehdî-i Âl-i Resulün temsil ettiği kudsi cemaatinin şahs-ı manevisinin üç vazifesi var. Eğer çabuk kıyamet kopmazsa ve beşer bütün bütün yoldan çıkmazsa, o vazifeleri onun cemiyeti ve seyyidler cemaati yapacağını rahmet-i İlâhiyeden bekliyoruz. Ve onun üç büyük vazifesi olacak:

Birincisi: Fen ve felsefenin tasallutuyla ve maddiyyun ve tabiiyyun taunu, beşer içine intişar etmesiyle,

ahir zaman: dünyanın son zamanı ve son devresi, dünya hayatının kıyamete yakın son devresi.

Âl-i Beyt: Hz. Muhammed’in (a.s.m.) ailesinden olan, Hz. Muhammed’in (a.s.m.) ev halkı.

aziz: izzetli, saygın, muhterem

beşer: insan, insanlık.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

cemaat: topluluk, aralarında

çeşitli bağlar bulunan insanlar topluluğu.

cemiyet: manevî birlik teşkil eden cemaat.

cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.

cihet: yön, görüş açısı.

ehemmiyetli: önemli.

evvelâ: öncelikle.

felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından inceleyen ilim.

fen: hüner, marifet, sanat, ilim.

hakikat: gerçek, esas.

hâl: kaldırma, hal’ etme.

halis: her amelini, yalnız Allah rızası için işleyen.

hikmet: yüksek bilgi.

hüccet: delil.

intişar: yayılma, dağılma, neşrolunma.

kat’î: kesin, şüpheye ve te-reddüde mahal bırakmayan.

kıyamet: bütün kâinatın Allah tarafından tayin edilen bir vakitte yıkılıp mahvolması.

kudsi: mukaddes, kutlu, mu-

azzez, aziz.

maddiyyun: maddenin ezeli ve ebedî olduğuna, sonradan yaratılmış olduğuna inananlar, maddeye bağlı kalanlar, maddeciler, materyalistler.

mesail: meseleler.

musırrâne: ısrar ve inatla, ısrarlı bir şekilde.

muvafakat: razı olma, müsaade etme, kabul etme.

mürşit: irşat eden, doğru yolu gösteren, rehber, kılavuz.

nam: ad, yerine.

Nur: Risale-i Nur hizmeti.

Nurcu: Risale-i Nur’u okuyup yaymaya çalışan.

rahmet-i İlâhiye: Allah’ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.

seyyid: Hz. Muhammed’in (a.s.m.) torunu Hz. Hasan’ın soyundan olan kimse; Hz. Muhammed’in temiz soyundan gelen kimse.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat-teb meydana gelen manevî şahıs.

şakirt: talebe, öğrenci.

tabiiyyun: tabiatçılar, materyalistler, tabiata tapanlar.

tabir: yorum, yorumlama.

tasallut: birini rahatsız etme, mu-sallat olma, hükmü altına alma.

taun: veba.

temsil: birinin, bir topluluğun veya bir kuruluşun adına hareket etme.

tevil: sözün ilk bakışta beliren anlamını değil de, ihtimal dahilinde bulunan diğer anlamlarını alarak yorumlama veya muhtemel manalarından birini tercih etme.

tezat: zıtlık, aykırılık.

vazife: dinî mükellefiyet, yükümlülük.

herşeyden evvel felsefeyi ve maddiyyun fikrini tam susturacak bir tarzda imanı kurtarmaktır.

Ehl-i imanı dalâletten muhafaza etmek ve bu vazife hem dünya, hem herşeyi bırakmakla, çok zaman tedkikat ile meşguliyeti iktiza ettiğinden, Hazret-i Mehdinin, o vazifesini bizzat kendisi görmeye vakit ve hal müsaade edemez. Çünkü hilâfet-i Muhammediye (a.s.m.) cihetindeki saltanatı, onunla iştigale vakit bırakmıyor. Herhalde o vazifeyi ondan evvel bir taife bir cihette görecek. O zat, o taifenin uzun tetkikatyı yazdıkları eseri kendine hazır bir program yapacak, onunla o birinci vazifeyi tam yapmış olacak.

Bu vazifenin istinad ettiği kuvvet ve manevî ordusu, yalnız ihlâs ve sadakat ve tesanüd sıfatlarına tam sahip olan bir kısım şakirtlerdir. Ne kadar da az da olsalar, manen bir ordu kadar kuvvetli ve kıymetli sayılırlar.

İkinci vazifesi: Hilâfet-i Muhammediye (a.s.m.) unvanıyla şeair-i İslâmiyeyi ihya etmektir. Âlem-i İslâmın vahdetini nokta-i istinad edip beşeriyeti maddî ve manevî tehlikelerden ve gadab-ı İlâhiden kurtarmaktır. Bu vazifenin, nokta-i istinadı ve hâdimleri, milyonlarla efradı bulunan ordular lâzımdır.

Üçüncü vazifesi: İnkılâbat-ı zamaniye ile çok ahkâm-ı Kur'ânîyenin zedelenmesiyle ve şeriat-ı Muhammediyenin (a.s.m.) kanunları bir derece tatile uğramasıyla, o zat, bütün ehl-i imanın manevî yardımlarıyla ve ittihad-ı İslâmın muavenetiyle ve bütün ulema ve evlîyanın ve

Âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

beşeriyet: insanlık, insanlar.

bizzat: kendisi, şahsen.

cihet: yön, sebep, vesile.

dalâlet: dinsizlik, inançsızlık.

efrat: fertler.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

evliya: veliler, Allah dostları.

evvel: önce.

felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından incelenen ilim.

gazab-ı İlâhî: Allah'ın gazabı, İlâhî gazap.

hâdim: hademe, hizmetçi, hizmet eden, işe yarayan.

hâl: durum, vaziyet, keyfiyet; içinde bulunulan durum ve şartların bütünü.

hilâfet-i Muhammediye: Hz. Muhammed'den sonra, onun Kur'ân davasını ve sünnetini devam ettirip temsil etme.

ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma.

ihya: canlandırma, diriltme, hayat verme, yeniden hayata döndürme.

iktiza: gerektirme, lüzumlu kılma.

inkılâbat-ı zamaniye: zamana bağlı olarak meydana gelen değişimler, dönüşümler.

istinad: dayanma, güvenme.

istigal: bir işle uğraşma, meşgul olma.

ittihad-ı İslâm: İslâm birliği, Panislâmizm.

maddî: madde ile alakalı; para, mal vb. şeylerle ilgili.

maddiyyun: maddenin ezeli ve ebedî olduğuna, sonradan yaratılmamış bulunduğuna inananlar, maddeye bağlı kalanlar, maddeciler, materyalistler.

manen: mana bakımından, manaca.

manevî: manaya ait, maddî ol-

mayan.

Mehdî: hadislerle göre ahir zamanda tevhidi esas alarak imanı muhafaza edip İslâmiyeti hurafelerden ve bid'alarından arındırarak zamanın anlayışına göre yenileyecek olan âlim ve önder zat.

meşguliyet: uğraşılan ve meşgul olunan şey.

muavenet: yardım, yardımcı etme, yardımcılık, teavün.

muhafaza: koruma.

müsaade: izin; elverişli, uy-

gun olma durumu.

nokta-i istinad: dayanak noktası, güvenme ve itimat noktası.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

sıfat: vasıf, nitelik.

şakirt: talebe, öğrenci.

şeair-i İslâmiye: İslâma ait işaretler, İslâma sembol olmuş iş ve ibadetler.

şeriat-ı Muhammediye: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) şeriatı; Hz. Muhammed'in (a.s.m.) tarafı ettiği, getirdiği ve bildirdiği

şeriat; İslâm dini.

taife: cemaat, topluluk.

tarz: biçim, şekil.

tesanüd: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.

tetkikat: araştırmalar, incelemeler.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

ünvan: ad, isim, lâkap.

vahdet: birlik, beraberlik.

vazife: dinî mükellefiyet, yükümlülük görevi.

zat: kişi, şahıs, fert.

bilhassa Âl-i Beytin neslinden her asırda kuvvetli ve kesretli bulunan milyonlar fedakâr seyyidlerin iltihaklarıyla o vazife-i uzmayı yapmaya çalışır.

Şimdi hakikat-i hal böyle olduğu halde, en birinci vazifesi ve en yüksek mesleği olan imanı kurtarmak ve imanı, tahkikî bir surette umuma ders vermek, hattâ avamın da imanını tahkikî yapmak vazifesi ise, manen ve hakikaten hidayet edici, irşat edici manasının tam sarahatini ifade ettiği için, Nur Şakirtleri bu vazifeyi tamamıyla Risale-i Nur'da gördüklerinden, ikinci ve üçüncü vazifeler buna nispeten ikinci ve üçüncü derecedir diye, Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsini haklı olarak bir nevi Mehdi telâkkî ediyorlar. O şahs-ı manevînin de bir mümessili, Nur Şakirtlerinin tesanüdünden gelen bir şahs-ı manevîsi ve o şahs-ı manevîde bir nevi mümessili olan bîçare tercümanını zannettiklerinden, bazan o ismi ona da veriyorlar. Gerçi bu, bir iltibas ve bir sehivdir, fakat onlar onda mes'ul değiller. Çünkü, ziyade hüsn-ü zan, eskiden beri cereyan ediyor ve itiraz edilmez. Ben de o kardeşlerimin pek ziyade hüsn-ü zanlarını bir nevi dua ve bir temennî ve Nur Talebelerinin kemal-i itikadlarının bir tereşsuhu gördüğümünden, onlara çok ilişmezdim. Hattâ, eski evliyanın bir kısmı, keramet-i gaybiyelerinde Risale-i Nur'u aynı o ahirzamanın hidayet edicisi olduğu diye keşifleri, bu tahkikat ile tevili anlaşılır. Demek iki noktada bir iltibas var; tevil lâzımdır.

Birincisi: Âhirdeki iki vazife, gerçi hakikat noktasında birinci vazife derecesinde değiller; fakat

kesretli: çokluğu olan, çok fazla.
keşif: gizli bir şeyi bulma, meydana çıkarma.
manen: mana bakımından, manaca.
Mehdi: hadislerle göre ahir zamanda tevhibi esas alarak imanı muhafaza edip İslâmiyeti hurafelerden ve bid'âlardan arındırarak zamanın anlayışına göre yenileyecek olan âlim ve önder zat.
meslek: tutulan yol, sülûk edilen yer.
mes'ul: sorumlu, yükümlü.
mümessil: temsil eden, temsilci.
nesl: soy-sop, zürriyet.
nevi: çeşit.
nispeten: nispetle, kıyaslayarak.
Nur: Risale-i Nur hizmeti.
sarahat: ifadedeki açıklık, açık anlatım.
sehiv: hata, yanlışlık.
seyyid: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) torunu Hz. Hasan'ın soyundan olan kimse; Hz. Muhammed'in temiz soyundan gelen kimse.
suret: biçim, tarz, görünüş.
şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat-teb meydana gelen manevî şahıs.
şakirt: talebe, öğrenci.
tahkik: inceleme, araştırma.
tahkikat: araştırmalar, soruşturmalar.
tahkiki: araştırma ve inceleme ile ilgili, inandığı şeylerin aslını, esasını bilerek inanma.
talebe: öğrenci.
telâkkî: kabul etme, bir görüşle bakma.
temenni: olmasını veya olmamasını isteme; dilek, istek, arzu.
tercüman: tercüme eden, çeviren.
tereşsuh: kulaktan dolma, kesin olmayan haber.
tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.
tevil: yorumlama, yorum.
umum: hep, bütün, cümle, herkes.
vazife: dinî mükellefiyet, yükümlülük.
vazife-i uzma: en büyük vazife.
ziyade: çok, fazla.

ahir zaman: dünyanın son zamanı ve son devresi, dünya hayatının kıyamete yakın son devresi.
ahir: son.
Âl-i Beyt: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) ailesinden olan, Hz. Muhammed'in (a.s.m.) ev halkı.
asr: yüzyıl, asır.
avam: kültürlü, yüksek tabakadan olmayan; cahil halk tabakası.
bîçare: çaresiz, zavallı.

bilhassa: özellikle.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
evliya: keramet sahibi olanlar, erenler, veliler, ulular.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.
gerçi: her ne kadar.
hakikat: gerçek, asıl, esas.
hakikaten: doğrusu, gerçekten.
hakikat-ı hâl: durumun gerçek yönü, işin aslı.

hâl: durum, vaziyet.
hidayet: irşat eden doğru yola ulaştırma.
hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.
iltibas: yanlışlık, karışıklık.
iltihak: karışma, katılma.
irşat: doğru yolu gösterme, gafletten uyandırma.
itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.
keramet-i gaybiye: gaybla ilgili keramet, istikbal ile âlâkalı keramet.

ahir zaman: dünyanın son zamanı ve son devresi, dünya hayatının kıyamete yakın son devresi.

Aleyhisselam: Allah'ın selamı onun üzerine olsun.

Âl-i Beyt: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) ailesinden olan, Hz. Muhammed'in (a.s.m.) ev halkı.

Âl-i Muhammed: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) neslinden gelenler.

asr: yüzyıl, asır.

avam: kültürlü, yüksek tabakadan olmayan; cahil halk tabakası.

cihet: görüş, görüş açısı.

dava: iddia.

efkâr: düşünceler, fikirler, görüşler.

ehl-i siyaset: ülkenin idaresiyle meşgul olanlar, siyaset adamları, politikacılar.

ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği "bilir kişi"ler.

gerçi: her ne kadar.

hakikat: gerçek, esas.

hakiki: gerçek.

hidayet: irşat eden doğru yola ulaştırıcı.

hilâfet-i Muhammediye: Hz. Muhammed'den sonra, onun Kur'an davasını ve sünnetini devam ettirip temsil etme.

hodfûrus: kendini begendirmeye çalışan, övünen.

hususan: bilhassa, özellikle.

hükümünde: değerinde, yerinde.

ihsas: hissetirme, sezdirme.

itikât: bir inanca, bir fikre bağlanma, inanma.

ittihad-ı İslâm: İslâm birliği, Panislâmizm.

makamperest: makam sever, makam düşküni.

manen: mana bakımından, manaca.

Mehdî: hadislerle göre ahir zamanda tevhidi esas alarak imanı muhafaza edip İslâmiyeti hurafe-lerden ve bid'alardan arındırarak zamanın anlayışına göre yenile-

hilâfet-i Muhammediye (a.s.m.) ve ittihad-ı İslâm ordularıyla zemin yüzünde saltanat-ı İslâmiyeyi sürmek cihetinde herkeste, hususan avamda, hususan ehl-i siyasette, hususan bu asrın efkârında, o birinci vazifeden bin derece geniş görünüyor. Ve bu isim bir adama verildiği vakit, bu iki vazife hatıra geliyor; siyaset manasını ihsas eder, belki de bir hodfûrusluk manasını hatıra getirir, belki bir şan, şeref ve makamperestlik ve şöhretperestlik arzularını gösterir. Ve eskiden beri ve şimdi de çok safdil ve makamperest zatlar, Mehdî olacağım diye dava ederler. Gerçi her asırda hidayet edici, bir nevi Mehdî ve müceddid geliyor ve gelmiş. Fakat herbiri, üç vazifelerden birisini bir cihette yapması itibarıyla, ahir zamanın Büyük Mehdî ünvanını almamışlar.

Hem mahkemede, Denizli ehl-i vukufu, bazı şakirtlerin bu itikadlarına göre, bana karşı demişler ki:

"Eğer Mehdîlik dava etse, bütün şakirtleri kabul edecekler."

Ben de onlara demiştim:

"Ben, kendimi seyyid bilemiyorum. Bu zamanda nesiller bilinmiyor. Halbuki, ahirzamanın o büyük şahsı, Âl-i Beytten olacaktır. Gerçi manen ben Hazret-i Ali'nin (r.a.) bir veled-i manevîsi hükmünde ondan hakikat dersini aldım ve

Âl-i Muhammed Aleyhisselâm bir manada hakiki Nur Şakirtlerine şamil olmasından, ben de Âl-i Beytten

yecek olan âlim ve önder zat.

müceddit: tecdit eden, yenileyen, yenileyici, yeniden şekil veren, yeniden güçlendir, kuvvetlendiren.

nesil: kuşak, nesil.

nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur.

safdil: saf gönüllü; hile, oyun bilmeyen, kolay aldatılan.

saltanat-ı İslâmiye: İslâmiye-

tin hakimiyeti, İslâmın saltanatı.

seyyid: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) torunu Hz. Hasan'ın soyundan olan kimse; Hz. Muhammed'in temiz soyundan gelen kimse.

şakirt: talebe, öğrenci.

şamil: içine alan, kapsayıcı.

şan: şöhret, ün.

seref: övünülecek, iftihar edilecek şey.

lecek şey.

şöhretperest: şöhret düşkünü.

ünvan: ad, isim, lâkap.

vazife: dinî mükellefiyet, yükümlülük görev.

veled-i manevî: manevî evlât.

zat: kişi, şahıs, fert.

zemin: yeryüzü.

sayılabilirim. Fakat, bu zaman şahs-ı manevî zamanı olmasından ve Nurun mesleğinde hiçbir cihette benlik ve şahsiyet ve şahsî makamları arzu etmek ve şan, şeref kazanmak olmaz; ve sırr-ı ihlâsa tam muhalif olmasından, Cenab-ı Hakka hadsiz şükür ediyorum ki, beni kendime beğendirmemesinden, ben öyle şahsî ve haddimden hadsiz derece fazla makamata gözümü dikmem. Ve Nurdaki ihlâsı bozmamak için, uhrevî makamat dahi bana verilse, bırakmaya kendimi mecbur biliyorum” dedim; o ehl-i vukuf sustu.

cihet: yön, sebep, vesile.
ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği "bilir kişi"ler.
hadsiz: çok, pek çok.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
makam: manevî mevki.
makamat: makamlar.
meslek: gidiş, tutulan yol, sis-

tem.
muhalif: zıt, karşıt, aykırı.
Nur: Risale-i Nur hizmeti.
sırr-ı ihlâs: ihlas sırrı, samimi-yet ve doğruluğun sırrı.
şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaatteb meydana gelen manevî şahıs.
şahsi: şahsa, kişiye ait, hususî.

şahsiyet: kişilik, kişi özelliği.
şan: şöhret, ün.
şeref: övünülecek, iftihar edilecek şey.
şükür: Allah'ın nimetlerine karşı memnunluk gösterme, gerek dil ile gerekse hal ile Allah'ı hamd etme.
uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Umum Nurcuların mübarek bayramlarını ve haccü'l-ekberde bulunan Nur Şakirtleriyle ve hacdaki Nur taraftarlarının bayramlarını tebrik içinde ve çok zamandan beri esaret altında kalmış ve istiklâliyetini kaybetmiş Hindistan, Arabistan gibi âlem-i İslâmın büyük memleketleri birer devlet-i İslâmiye şeklinde Hind'de yüz milyon bir devlet-i İslâmiye, Cava'da elli milyondan ziyade bir devlet-i İslâmiye ve Arabistan'da dört beş hükümet bir cemahir-i müttefika gibi Arap birliği ile İslâm birliğini birleştirmesindeki âlem-i İslâmın bu büyük bayramının mukaddemesini tebrik ile bu bayram bize müjde veriyor.

Saniyen: İstanbul'da, Re'fet Beyin ve Mustafa Oruç'un yazdıklarına göre, çok zaman İslâm ordusunu idare eden ve sonra dârülfünuna inkılâp eden Harbiye Nezareti ve Bab-ı Seraskerî, o muazzam binanın alın-
da ¹ **اَنَا فَتَحْنَاكَ فَتْحًا مُبِينًا ۞ وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا** hatt-ı

Kur'ân ile o manidar Kur'ân ayeti yazılmışken, sonra da mermer taşlarla üzeri kapatılıp o nurları gizlemişlerdi. Şimdi yeniden hatt-ı Kur'âniyeye bir nümune-i müsaade ve Risale-i Nur'un takip ettiği maksadına bir vesile ve üniversite ileride bir Nur Medresesi olmasına bir işaret olduğu gibi, Denizli Nurcularından Ahmed'lerin meşhur âlim ve akılca on dokuzuncu asrın en büyüğü ve

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

asr: yüzyıl, asır.

aziz: değerli.

bab-ı Seraskerî: serasker kapısı, askerlik işleriyle uğraşan daire.

cemahir-i müttefika: birbiriyle anlaşmış, ittifak etmiş devletler, müttefik cumhuriyetler.

dârülfünun: üniversite.

devlet-i İslâmiye: İslâm devleti.

esaret: esirlik, tutsaklık, hüküm altında bulunma.

evvelâ: öncelikle.

haccü'l-ekber: en büyük hac.

Harbiye Nezareti: Osmanlı'da Sa-

1. Biz sana ap açık bir fetih yolu açtık. (Fetih Suresi:1) Ve Allah sana pek şerefli bir zaferle yardım etsin. (Fetih Suresi: 3.)

yunma Bakanlığı.

hatt-ı Kur'ân: Kur'ân yazısı.

hatt-ı Kur'âniye: Kur'an hattı, yazısı.

idare: bir işi yürütme, çekip çevirme.

inkılâp: birhalden diğer bir hale geçme, değişme, dönüşme.

istiklâliyet: bağımsızlık.

maksat: kastedilen şey; gaye.

manidar: nükteli, ince manalı.

medrese: fakülte.

muazzam: çok büyük, çok iri, koskocaman.

mukaddeme: başlangıç, giriş.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

nur: ayet-i kerime.

Nurcu: Risale-i Nur'u okuyup yaymaya çalışan.

nümune-i müsaade: izin örneği.

saniyen: ikinci olarak.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikatı tereddütsüz kabullenen.

şakirt: talebe, öğrenci.

umum: bütün.

vesile: fırsat, elverişli hal.

ziyade: çok, fazla.

içtimaî feylesofların en ilerisi Bismarck'ın eserinden aldıkları bir fıkrada, o yüksek Bismarck, eserinde diyor ki:

“Kur'an'ı her cihetle tetkik ettim, her kelimesinde büyük bir hikmet gördüm. Bunun misli ve beşeriyeti idare edecek hiçbir eser yoktur ve gelemez.”

Ve Peygambere hitaben der:

“Yâ Muhammed! Sana muasır olamadığımdan çok müteessirim. Beşeriyet senin gibi mümtaz bir kudreti bir defa görmüş, badema göremeyecektir. Binaenaleyh, senin huzurunda kemal-i hürmetle eğilirim.”

Bismarck

diye imzasını atmış. Ve o fıkrasında tahrif ve nesh olunan kütüb-ü münzeleyi ziyade tenkis ettiği için, o cümleler yazılmamalı; ben de işaret ettim.

O zat on dokuzuncu asrın en akıllı ve en büyük bir feylesofu ve siyasetin ve içtimaiyat-ı beşeriyenin en mühim bir şahsiyeti olması; hem âlem-i İslâm, istiklâliyetini bir derece elde etmesi; ve ecnebî hükûmetlerin hakaik-i Kur'âniyeyi araması; ve garp ve şimal-i garbîde Kur'an lehinde büyük bir cereyan bulunması; hem Amerika'nın en yüksek ve meşhur feylesofu olan Mister Carlyle dahi aynen Bismarck gibi demiş:

“Başka kitaplar, hiçbir cihette Kur'an'a yetişemez. Hakikî söz odur, onu dinlemeliyiz” diye kat'î karar vermesi; **(HAŞİYE)** ve Nurların da her tarafta fütuhâtı ve ileri

HAŞİYE: Risâle-i Nur'dan Arabî *İşârâtü'l-İcâz* tefsiri otuz sene evvel, onun bu kıymetli hakperestane hükmüne işaret etmiş.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
asr: yüzyıl, asır.
badema: bundan sonra, bundan böyle.
beşeriyet: insanlık, insanlar.
binaenaleyh: bundan dolayı, bunun üzerine.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
cihet: şekil, yön, tarz.
ecnebi: yabancı.
fıkra: kısım, fasıl, bölüm.
filozof: felsefe ile uğraşan, fi-

lozof.
fütuhât: fethetmek, yayılmak.
garp: ülkemize göre Avrupa.
hakaik-ı Kur'âniye: Kur'an ait olan ve ondan gelen gerçekler.
hakikî: gerçek, sahici.
hikmet: yüksek bilgi.
hitaben: hitap ederek, söyleyerek.
içtimaat-ı beşeriyet: sosyal hayat, insanların sosyal yönleri, halleri.

içtimaî: topluluğa ait, toplumla ilgili, toplumsal.
idare: yönetim, memleket işlerinin yürütülmesi.
istiklâliyet: bağımsızlık.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
kemal-i hürmet: saygıyla.
kudret: güç, kuvvet, iktidar.
kütüb-i münzele: vahiy ile Cenab-ı Hak tarafından indirilmiş mukaddes kitaplar.
lehl: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan

hareket.

misli: benzer, eş, nazır, tıpkısı.

muasır: aynı asırda yaşayanlardan her biri, aynı devirde yaşayan.

mühim: önemli, ehemmiyeti.

mümtaz: ayrıcalıklı, seçkin.

müteessir: teessüre kapılan, hüznü, kederli, mahzun.

nesh: geçersiz yapma, ortadan kaldırma, hükümsüz bırakma.

şahsiyet: kişi, kimse.

şimal-i garbî: kuzey batı.

tahrif: değiştirme, bozma.

tenkis: kusurlu hale getirme.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

zat: kişi, şahıs, fert.

ziyade: çok, fazla.

gitmesi, büyük bir fa'l-i hayırdır ki, ecnebidde çok Bismark'lar ve Mister Carlyle'lar çıkacaklar ve emareleri de var diye Nurculara bir bayram hediyesi olarak takdim ediyoruz ve Bismarck'ın fıkrasını leffen gönderiyoruz.

20 7

İnebolu kahramanlarından berber Ali Osman'ın masum mahdumunun güzel yazısıyla gönderdiği mektuba baktım, birden hatırıma geldi: Üç mühim Nur merkezinde üç berber tam birbirine benzer bir tarzda Nura büyük hizmetleri, hem herbirisi çocuklarıyla Nura çalışmaları, beni mesrur eyledi. Berber Burhan, berber Hıfzı, berber Ali Osman, Nurun birer kıymetli kahramanlarıdır. Allah onları çoluk ve çocuklarıyla dünyada ve ahirette mes'ut etsin. Âmin.

Said Nursî

20 8

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Medresetü'z-Zehranın üç şakirdinin hafifçe bir ay hapis cezası ve pek haksız ve çok manasız ve soğuk hâkimin hiddetine maruz kalmalarına mukabil, kat'î bir kanaatle ve çok emarelerin kuvvetiyle müjde

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

emare: alâmet, belirti, nişan.

avvelâ: öncelikle.

fail-i hayr: hayır işleyen, hayır sahibi.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.

hiddet: öfke, kızgınlık.

kanaat: görüş, fikir.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

leffen: ekli olarak.

mahdum: oğul, evlât.

maruz: bir şeyin etkisi ve tesiri altında bulunma.

masum: küçük çocuk.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın Doğu'da kurulmasını arzu ettiği üniversitenin bir manada aynı işlevi gören "Risale-i Nur" hizmetine verdiği isim.

mesrur: sevinçli, memnun.

mesut: saadetli, bahtlı, mutlu.

mukabil: karşılık.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Risale-i Nur'u okuyup yaymaya çalışan.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

şakirt: talebe, öğrenci.

takdim: arz etme, sunma.

tarz: biçim, şekil.

veriyoruz ki, o şakirtler ve yardımcıları, o adamın küçücük verdiği ceza ve manasız hiddetine bedel; ruhanîler, melâikeler ve istikbaldeki nesl-i âti milyonlar alkışlamalarla öyle şakirtleri tebrik ediyorlar. Ve haps-i ebedînin milyonlar sene cezalardan kurtulmaya vesile oldukları için, böyle sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan bu gibi taciz ve tazipleri hiçe indirir, belki iftiharla sevindirir.

Evet, bir asır evvel dünyanın en akıllı ve en müdakkiki ve feylesofu ve saltanatlı hâkimi telâkki edilen ve kendi Hristiyan iken bütün eski dinleri ve kitapları hiçe indiren, belki inkâr etmek cür'etini gösteren, gayet enaniyetli ve şöhretli olan Prens Bismarck'ın Kur'an-ı Hakîmin önünde kendi imzasıyla ve bütün kuvvetiyle tasdik-kârane secde etmesini yazan ve inat ve enaniyetini ve dinsizliğini bırakıp Kur'an'a teslim olduğunu âleme ilân ettiğini ceridelerde neşredildiği bir hengâmda ve bütün edyan-ı semaviyeyi inkâr eden ve şark-ı şimalîdeki şimdiki dehşetli hükûmetin teşvikiyle kesretle içindeki Müslümanları hacca gönderip, âlem-i İslâm nazarında dinsizliğini ve inat ve adavetini bırakmak tarzında, güya Kur'an'ı inkâr edemiyor ve azametine karşı bir nevi teslimiyet ve dehalet tarzında, "Buradakilerden daha ziyade Kur'an'ı ehemmiyetli biliyorum" diye, "Bu noktada onlar benden daha geri düşüyorlar ki, benim kadar hacı gönderemiyor" demesine mukabil, buradakiler dahi, maşaallah, tam müsaade ettikleri halde ve böyle siyasî propaganda edildiği bir zamanda, Medresetü'z-Zehranın Nur Şakirtleri, o mahiyet ve azametteki

adavet: düşmanlık, husumet.
âlem: dünya, cihan.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
asr: yüzyıl, asır.
azamet: büyüklük, ululuk, yücelik.
bedel: karşılık.
ceride: gazete.
cür'et: cesaret etme, yürekli-lik, yiğitlik.
dehalet: sığınmak, aman dileme, medet, yardım isteyiş, birinin himaye ve merhame-

tine sığınma.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

edyan-ı semaviye: semavî dinler, Allah tarafından gönderilmiş olan hak dinler.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

evvel: önce.

filozof: felsefe ile uğraşan, fi-lozof.

gayet: son derece.

güya: sanki.

hâkim: hükmeden.

haps-i ebedi: ebedî hapis, sonsuza dek kalınacak hapis.

hengâm: zaman, sıra.

hiddet: öfke, kızgınlık.

iftihar: haklı olarak övünme.

ilân: yayma, duyurma, bildir-me.

inkâr: reddetme, tanımama, kabul ve tasdik etmeme, inanmama.

istikbal: gelecek.

kesret: çokluk.

Kur'an-ı Hakîm: her ayet ve

suresinde sayısız hikmet ve fay-dalar bulunan Kur'an.

mahiyet: bir şeyin aslı, esası, ni-teliği.

maşaallah: Allah'ın istediği gibi, Allah'ın istediği olur anlamında hayret ve memnunluk ifade eden bir ibare.

Medresetüzzehra: Bediüzza-man'ın Doğuda kurulmasını arzu ettiği üniversitenin bir manada aynı işlevi gören "Risale-i Nur" hizmetine verdiği isim.

mukabil: karşılık.

müdakkik: tetkik eden, inceden inceye araştıran.

müsaade: izin.

nazar: dikkat.

nesli ati: gelecek nesil.

neşr: dağıtma, yayma, saçma, serpme.

nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur.

propaganda: bir inanç, düşünce, doktrin v.b. ni başkalarına tanıtmak, benimsetmek amacını güden ve çeşitli vasıtalarla yapılan faaliyet.

ruhanî: manevî âlem, ruhlar âle-mine mensup, ruhlar âlemine ait.

saltanat: bir kimsenin bir işte, bir yerde bulunanlar üzerindeki ha-kimiyeti, otoritesi.

secde: baş eğme, başı yere koy-ma.

siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.

şakirt: talebe, öğrenci.

şark-ı şimalî: kuzeydoğu; komi-nizm rejimi.

taciz: rahatsız etme, huzursuz kıl-ma, sıkma.

takdir-kârane: takdir edene yakı-sır şekilde, takdir ederek.

tazip: azap çekirtme, eziyet et-me, sıkıntı verme.

telâkki: kabul etme, alma.

teslimiyet: teslim olma, boyun eğiş.

vesile: aracı, vasıta.

ziyade: çok, fazla.

Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyan'ın hakikatlerini *Zülfıkar* ve *Asa-yı Mûsa* gibi harika Risalelerle mucizelerini kalemleriyle neşredip en muannid dinsizleri tasdiğe mecbur etmelerine mukabil, ehl-i dalâletin hücumu, elbette değil yalnız ehl-i hakikat insanları, belki ruhanîleri, belki melekleri de ağılatır ve arzı ve semayı hiddete getirebilir.

Madem iki sene tetkikten sonra *Âyetü'l-Kübra* eski harflerle tab edilen bin nüsha ve Nurun bütün Risaleleri ittifakan beraatle beraber umumu iade edilmiş. Aynen iade edilen bazı Risalelerin eski hurufla teksirini bir suç sayıp ceza vermek, adliyeleri cidden alâkadar edip adalet şerefini kırıyor.

Saniyen: Benim hususî kâtibim şimdi yok, başka kâtipler de benim dilimi iyi anlamıyorlar; ben de hem rahatsız ve hem de geç ve güç yazabiliyorum. Halbuki, dünden beri yirmiye yakın mektuplar geldi. İçinde de pek çok kardeşlerimiz ve hemşirelerimizin isimleri var. Biz, onların umumunun hem bayramlarını tebrik ediyoruz, hem yeni şakirt olmak isteyenleri ruh u canımızla kabul ediyoruz. Ve onları öyle sevk eden zatlara da Allah razı olsun ve kalblerindeki muradları ne ise Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin deriz.

Salisen: Nur santralı Sabri'nin (r.h.) Lâhıkaya girecek güzel mektubu ve Ali Osman ve Çilingir Ali'nin Nurların neşrindeki kudsi hizmetleri ve İbrahim Edhem'in Balıkesir ve sair taraflarda tesirli faaliyeti ve onun irşadıyla çokların Nur dairesine girmesi ve Ahmed Fuad'ın

adalet: kanun ve düzen hakimi-yeti.

adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.

alâkadar: ilgili, ilişki.

arz: yer, dünya.

beraat: suçsuzluğun sabit olması.

cidden: ciddî olarak, gerçek ola-rak.

ehl-i dalâlet: dalâlet ehli; yoldan çıkanlar, azgın ve sapkın kimse-ler.

ehl-i hakikat: hakikati arzula-yanlar, gerçeği bulup onun peşin-den gidenler; Allah adamı.

hakikat: gerçek, asıl, esas.

hârika: olağanüstü vasıflar taşı-yan ve hayranlık hissi uyandıran.

hemşire: kız kardeş, baci.

hiddet: öfke, kızgınlık.

huruf: harfler.

hususî: özel.

hücüm: saldırma.

iade: geri verme.

irşat: doğru yolu gösterme, gaf-letten uyandırma.

ittifaken: ittifakla, anlaşarak, uz-laşarak.

kâtip: yazıcı.

kudsi: mukaddes, yüce.

Kur'ân-ı Mucizül Beyan: açıkla-malarıyla akılları benzerlerini yapmaktan aciz bırakan Kur'an.

Lâhika: Risale-i Nur mektup-larının toplandığı eser.

Madem: ...den dolayı, böyle ise.

muannit: inatçı, ayak dire-yen.

mu'cize: benzerini yapmak-tan insanların aciz kaldığı şey.

mukabil: karşılık.

muvaffak: başarmış, başarılı.

neşr: herkese duyurma, yay-ma, tamim.

neşr: yayım, yayın.

Nur: Risale-i Nur.

nüsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.

razı: nıza gösteren, hoşnut olan.

risale: Küçük kitap; Risale-i Nur kitaplarından herbiri.

ruh u cân: ruh ve cân; ruh ve canla.

ruhani: manevî âlem, ruhlar âlemine mensup, ruhlar âle-mine ait.

sâir: diğer, başka, öteki.

Salisen: üçüncü olarak.

Saniyen: ikinci olarak.

sema: gökyüzü, gök.

sevk: ulaştırma, yöneltme.

şakirt: talebe, öğrenci.

şeref: onur, haysiyet.

tab: kitap basma, kitap baskı-sı, baskı.

tasdik: doğrulama, onayla-ma.

teksir: çoğaltma.

tetkik: dikkatle araştırma, in-celeme.

umum: bütün, hepsi.

zat: kişi, şahıs, fert.

da Eflâni havâlisinde Hasan Feyzi gibi faaliyeti ve şiddetli alâkası; ve Konyalı Sabri'nin genç mekteplilerin çoklukla Nur dairesine girmelerine çalışması ve başta müfessir, hacı ve hoca Vehbi Efendi ve Konya ulemasının Nurlara karşı hüsn-ü teveccühleri ve tasdik-kârane münasebetleri; ve muallim Abdurrahman İhsan'ın hasbihal mektubundaki samimî ve ciddî Nura alâkadarlığı; ve Tavşanlı Vaizi Osman'ın mektubunda pek samimî ve ciddî iki üç zatın Nur Şakirtliğine kemal-i ciddiyetle girmeleri; ve Eğirdir köylerinde Ali Osman'ın ve Halil İbrahim'in tasdikiyle çok halis Nurların yetişmesi; ve Ankara dârülfünununda Nura ehemmiyetli hizmet eden ve Kastamonu'da mektep gençlerinden en evvel Nurlara giren ve Ankara'daki Abdurrahman'ın oğlu Vahdet'i himaye ve muhafazaya çalışan Araçlı Abdullah'ın mektubunda tam imanlı ve dindarane ve müjde-kârâne yazması ve orada okuyucuların çok olmasıyla ellerindeki Risalenin kâfi olmadığına ve Konyalı arkadaşı Mehmed ile beraber gençler içerisinde Nur neşretmeleri; ve Aydın tarafında inşaallah bir Ahmed Feyzi hükmünde, Nurlarla gayet alâkadar Ali Akdağ'ın güzel ve samimî mektubundaki duaları ve tavsifleri ve Nurun tesirlerini hissetmesi gibi fıkraların mealleri, bizi ve Nur dairesini tamıyla mesrur ettiği gibi, bu bayramda da büyük bir manevî hediye olarak kabul ediyoruz. Cenab-ı Hak, onların umumundan razı olsun. Hususî ve ayrı ayrı mektup yazamadığımdan gücenmesinler.

alâka: ilgi, ilişki, bağ.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
ciddî: gerçek olarak, hakikaten.
dârülfünun: üniversite.
dindarâne: dindar bir kimseye yakışacak tarzda.
ehemmiyetli: önemli.
evvel: önce, ilk.
fıkra: kısım, fasıl, bölüm.
gayet: son derece.
halis: her amelini, yalnız Allah rızası için işleyen.

hasbihal: halleşme; görüşüp konuşma, sohbet.
havali: bölge, etraf, çevre, civar.
himaye: koruma, muhafaza etme.
hususî: özel.
hükmünde: değerinde, yerinde.
hüsn-i teveccüh: sevgi ile karışık medih ve takdir.
inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.
kâfi: yeter, yetecek, elveren,

yetişen.
kemal-i ciddiyet: ciddiyetin son derecesi, tam bir ciddiyet.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
meal: mana, anlam, mefhum.
mektep: okul.
mesrur: sevinçli, memnun.
muallim: ders veren, öğretmen.
muhafaza: koruma.
müfessir: Kur'an-ı Kerim'in metnini tefsir, serh ve izah

eden İslâm âlimi.

müjde-kârane: müjdeli şekilde.

münasebet: ilgi, ilişki; münasiplik, uygun olma.

nesr: yayım, yayın.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

razi: rıza gösteren, hoşnut olan.

risale: Küçük kitap; Risale-i Nur kitaplarından herbiri.

samimî: içten, candan, gönülden.

şakirt: talebe, öğrenci.

takdir-kârane: takdir edene yakışır şekilde, takdir ederek.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tavsif: vasıflandırma, bir şeyin iç yüzü ve özelliklerini anlatma.

tesir: etki.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

umum: bütün, hepsi.

zat: kişi, şahıs, fert.

Hüsrev'in lâyiha-i temyize ait mektubunu hiç ilişmeden kabul ettiğim için, sizdeki aynı suretini Mahkeme-i Temyize gönderebilirsiniz. Madem sizde bir sureti vardır, bu mektubu göndermeden Lâhikaya da geçsin. Şimdi gelen mektupta *Gençlik Rehberi*'nin fiatını siz benden daha iyi bilirsiniz. Bir veya bir buçuk banknottan aşığı olmasın. Hüsrev'in kalemi Dördüncü Söze başlamasına bin barekâllah deriz. Allah muvaffak eylesin, âmin.

Safranbolu kahramanı berber Hıfzı, Hüsnü, Yılmaz iki masum Nurcu mahdumlarıyla ve İnebolu kahramanlarından Ali Osman ve iki Nurcu mahdumlarının bayram tebriklerine mukabil selâm, hem muvaffakiyetlerine dua ederiz.

20 9

Aziz, sıddık kardeşim Re'fet Bey,

Evvelâ: Bazı bize temas eden cüz'î hâdiseler münasebetiyle bir hakikati beyan etmek şiddetle ruhuma ihtar edildi. Şöyle ki:

Risale-i Nur hiçbir şeye alet olamadığını ve rıza-i İlâhiyeden başka hiçbir maksada vesile olamadığını ve doğrudan doğruya herşeyden evvel iman hakikatlerini ders vermek ve biçare zayıfların ve şüpheye düşenlerin imanlarını kurtarmak olduğunu, elbette sizin gibi Nurun has şakirtleri biliyorlar.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.
aziz: muhterem, saygın.
banknot: kâğıt bir lira.
barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.
beyan: açıklama, bildirme, izah.
biçare: çaresiz, zavallı.
cüz'i: küçük, az.
evvel: önce.
evvelâ: öncelikle.
hâdis: olay.
hakikat: gerçek, asıl, esas.

ihhtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.
Lâhika: Risale-i Nur mektuplarının toplandığı eser.
lâyiha-i temyiz: temyiz yazısı, yargıtaya yazılan yazı.
madem: ...den dolayı, böyle ise.
mahdum: oğul, evlât.
Mahkeme-i Temyiz: temyiz mahkemesi, mahkeme kararlarının yolunda verilip verilmediğini tetkik etmekle görevli makam, yargıtay.

maksat: gaye.
masum: küçük çocuk.
mukabil: karşılık.
muvaqqat: başarmış, başarılı.
muvaqqatîyet: başarma, başarılı olma.
münasebet: vesile, -dan dolayı.
Nur: Risale-i Nur.
Nurcu: Bedüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

rıza-yı ilâhî: Allah'ın rızası, hoşnutluğu.
ruh: insandaki canlılığın ve diriliğin, iradeyle ilgili ve irade dışı hareketlerin ve idrak kabiliyetinin kaynağı, nefis.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
suret: nüsha, kopya.
şakirt: talebe, öğrenci.
vesile: araç, vasıta.

Saniyen: Risale-i Nur'un bu kadar muarızlarına mukabil en büyük kuvveti ihlâs olduğundan ve dünyanın hiçbir şeyine alet olmadığı gibi, tarafgirlik hissiyatına bina edilen cereyanlara, hususan siyasete temas eden cereyanlarla alâkadar olmaz. Çünkü tarafgirlik damarı ihlâsı kırar, hakikati değiştirir. Hattâ, benim otuz seneden beri siyaseti terk ettiğime sebep, bir mübarek âlimin takip ettiği cereyanın tarafgirlik damarıyla, salih ve büyük bir âlimin onun fikrine muhalif olmasından tefsik derecesinde tahkir edip ve cereyanına ve kendi fikrine muvafık meşhur ve mütecaviz bir münafığı gayet medh ü sena etti. Ben de bütün ruhumla ürktüm. Demek tarafgirlik hissine siyasetçilik de karışsa, böyle acip hatalara sebebiyet veriyor diye ¹ **أَعِذُّ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسِّيَاسَةِ** dedim, o zamandan beri siyaseti terk ettim.

O halim neticesi olarak, sizin gibi kardeşlerim bilirsiniz ki, yirmi beş seneden beri bir gazeteyi ne okudum, ne dinledim ve ne de merak ettim. Ve on sene Harb-i Umumiye bakmadım, bilmedim ve merak etmedim. Ve yirmi iki sene bu işkenceli esaretimde tarafgirliğe ve siyasete temas etmemek için ve Nurlardaki ihlâsa zarar gelmemek için, müdafaatımdan başka, istirahatim için hiç müracaat etmediğimi bilirsiniz.

Hem bilirsiniz ki, hapiste size yazdığım gibi, benim idamıma hükmeden adamlar, beni işkenceli tazip edenler, Risale-i Nur ile imanlarını kurtarsalar, şahit olunuz ki, ben, onları helâl ediyorum. Ve tarafgirlik damarıyla

1. Şeytanın ve siyasetin şerinden Allah'a sığınırım.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
alâkadar: ilgili, ilişki.
âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
binâ: dayama, bir iddiayı bir şeye dayandırmak.
cereyan: fikri, sanat, siyaset hareketi.
esaret: esirlik, tutsaklık, hüküm altında bulunma.
gayet: son derece.

hakikat: gerçek.
Harb-i Umumi: genel harp, dünya savaşı.
helâl: helâl etmek: haktan vazgeçmek.
hissiyat: hisler, duygular.
hususan: bilhassa, özellikle.
hüküm: karar, emir, hakimiyet.
ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemeksizin, sırf

Allah rızası için yapma.
istirahat: dinlenme, rahatlatma.
meth ü sena: methedip övmek.
muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.
muhalif: zıt, karşıt, aykırı.
mukabil: karşılık.
muvafık: taraflı, bir tarafı tutan.

mübarek: beğenilen, sevilen, kı-zılan, şaşılan kimse veya şey hakkında söylenir.

müdafaat: müdafaalar, savunmalar.

münafık: nifak sokan, arabozucu; kalbinde küfrü gizlediği halde Müslüman görünen.

müracaat: başvurma, danışma.

mütecaviz: tecavüz eden, sataşan, saldıran; sarkıntılık eden.

ruh: insandaki canlılığın ve diriliğin, iradeyle ilgili ve irade dışı hareketlerin ve idrak kabiliyetinin kaynağı, nefis.

sâlih: dinin emir ve yasaklarına uygun hareket eden, takva sahibi, müttaki.

Saniyen: ikinci olarak.

sebebiyet: sebep olma.

tahkir: hakaret etme, küçük görme, şeref ve haysiyetini incitme.

tarafgir: bir tarafı tutan, taraflı.

tazip: azap çekirme, eziyet etme, sıkıntı verme.

tefsik: birisine günahkâr deme, birisini fasıklık ile, günahkârlık ile suçlama.

ihlâsa zarar gelmemek için, bu iki üç senede dahilden ve hariçten gelen fırtınalı cereyanlara hiç temas etmedik ve kardeşlerimi de bir derece ikaz ettim.

Salisen: Bilirsiniz ki, kendim sadaka ve yardımları kabul etmediğim gibi, öyle yardımlara da vesile olamadığımdan, kendi elbisemi ve lüzumlu eşyayı satın o parayla kendi kitaplarımı, yazan kardeşlerimden satın alıyorum. Tâ Risale-i Nurun ihlâsına dünya menfaatleri girmesin, bir zarar vermesin ve başka kardeşler de ibret alıp hiçbir şeye alet edilmesin.

Rabian: Nurun hakikî şakirtlerine Nur kâfidir. Onlar da kanaat etmeli, başka şereflere veya maddî, manevî menfaatlere gözünü dikmesin.

Hem münakaşa, münazaa ve mesail-i diniyede daimarlara dokunacak tarafgirane mübahese etmemek lâzımdır ki, Nur aleyhinde garazkârlar çıkmasın. Hattâ, bir hiss-i kablelvuku ile, Mustafa Oruç kardeşimizin Risale-i Nur'un mesleğine muhalif olarak birisiyle mübahesesi, aynı zamanda, belki aynı dakikada ona gayet hiddet ve şiddetle bir gücenmek kalbime geldi. Hattâ o Nurdan kazandığı çok ehemmiyetli makamından atmak arzusu oldu, kalben müteessir oldum. Bu benim için bir Abdurrahman idi, neden böyle şiddetli hiddet ettim? Sonra bu bayramda yanıma geldi, Cenab-ı Hakka şükür ki, çok ehemmiyetli bir ders dinledi ve o büyük hatasını da anladı ve benim burada hiddetimin aynı dakikada hatasını

aleyh: karşı, karşıt.
cereyan: fikir, sanat, siyaset hareketi.
dâhil: ülke içerisi.
ehemmiyetli: önemli.
garazkâr: haset eden, kin güden, kötü kasıt sahibi.
gayet: son derece.
hakiki: gerçek, dostluğu içten ve gönülden olan.
hariç: dış memleket, yaşanan ülkenin dışındaki ülke.
hiddet: öfke, kızgınlık.
hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.
ibret: bir durumdan veya olaydan ders alma, ders çıkarma.
ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
ikaz: dikkat çekme, uyarma, uyandırma.
kâfi: yeter, yetecek, elveren, yetişen.
kalben: kalp ile, kalpten; içten ve samimî olarak.
kanaat: elindeki ile yetinmek.
maddî: madde ile alakalı, cismanî.
makam: manevî mevki.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
menfaat: fayda.
mesail-i diniye: dinî meseleler.
meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.
muhalif: zıt, karşıt, aykırı.

mübahese: iddialı konuşma, bahse girişme; bahis, iddia.
münakaşa: tartışma.
münazaa: ağız kavgası, çekışme.
müteessir: teessüre kapılan, hüznü, kederli, mahzun.
Nur: Risale-i Nur.

rabian: dördüncü olarak.
sadaka: Allah rızası için ihtiyaç sahibi fakirlere yapılan yardım.
salisen: üçüncü olarak.
şakirt: talebe, öğrenci.
şeref: üstünlük.
şükür: Allah'ın nimetlerine

karşı memnunluk gösterme, gerek dil ile gerekse hal ile Allah'ı hamd etme.
tarafgir: bir tarafı tutan, taraflı.
vesile: araç, vasıta.

itiraf etti. İnşaaallah o kefarete oldu, tam temiz olarak kurtuldu.

Hamisen: Dört beş aydan beri bir zat, bana buraya bir gazete gönderiyormuş. Ben yeniden haber aldım ki, bana gönderiliyormuş. Buradaki dostlarım âdetimi bildikleri içindir ki, değil gazete, Nurdan başka hiçbir kitabı, hiçbir mecmuayı kabul etmediğim gibi, yeni yazıdan hiçbir harf bilmediğim için korkmuşlar, bana haber vermemişler ve göstermemişler. Şimdi bir zat, bir mektup içinde bir sayfası benimle konuşan bir gazetecinin, fakat dost ve hemşehri bir zatın mektubunu gösterdi. Dediler ki: “Çoktan beri senin namına bir gazete gönderiyordu. Biz korktuk, sana göstermedik.”

Ben de dedim: “O zata benim tarafımdan çok selâm ediniz. O dostun eski bildiği Said değişmiş, dünya ile alâkası kesilmiş. Hem hasta, hem hususî mektubu kardeşime de yazamadığımdan o zat gücenmesin.”

Oradaki umum dostlara, hususan Hafız Emin ve Hafız Fahreddin gibi kardeşlerimize selâm ve bayramlarını tekrar tebrik ediyoruz.

210

Risale-i Nur'un avukatı ve Aydın havalisinin Hasan Feyzi'si ve o civarın bir Hüsrev'i kardeşimiz Ahmed Feyzi, üç seneden beri Sikke-i Tasdik-i Gaybî'nin

âdet: görenek, usul, alışkanlık.

alâka: ilgi, ilişki, bağ.

civar: çevre, yöre, etraf.

haber: ilim, malûmat, bilgi.

hamisen: beşinci olarak, beşincisi, beşinci derece.

havali: bölge, etraf, çevre, ci-

var.

hemşehri: aynı şehirli, aynı memleketli.

hususan: bilhassa, özellikle.

hususî: özel.

inşaaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

kefarete: kendisi ile işlenen bir

günahın giderilmesi.

mecmua: dergi.

nam: ad, isim.

Nur: Risale-i Nur.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

umum: bütün.

zat: kişi, şahıs, fert.

ahir: son.

bürhan: delil, ispat, hüccet.

cifir: harflere verilen sayı kıymeti ile geleceğe veya geçen hâdisele-re, ibarelerden tarih veya isme dair işaretler çıkarmak ilmi.

dindar: dinî kaidelere hakkıyla riayet eden, dininin emirlerini yerine getiren, mütediyyin.

evlât: çocuklar.

evlât: veletler, çocuklar.

fedai: canını esirgemeyen, mühim bir maksat uğruna canını vermeye hazır bulunan.

fevkalâde: olağanüstü.

hâdim: hademe, hizmetçi.

hadis: Hz. Muhammed'e (a.s.m.) ait söz, emir, fiil veya Hz. Peygamberin onayladığı başkasına ait söz, iş veya davranış.

hakikat: gerçek, asıl, esas.

hakikat: kadirbilirlik, sadakat, doğruluk, vefa, sürekli bağlılık.

hakkanîyet: hak ve adâlete uygunluk.

harem: kadın eş.

hüccet: delil.

ispat: delil ve şahit göstererek

doğruyu ortaya koyma, doğruyu delillerle gösterme.

işarat-ı hadisiye: Peygamber Efendimizin (a.s.m.) sözlerinin işaret ettiği manalar, vermiş olduğu işaretler.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

kudsi: mukaddes, yüce.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

mecmua: "Risale-i Nur" parçalarından her biri.

medar: sebep, vesile.

muhterem: saygı değer, hümete layık, saygın.

mukabele: karşılık.

mukabil: karşılık.

muvafakat: uyma, uyuşma, uygunluk.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

mümessil: temsil eden, temsilci.

müsaade: elverişli, uygun olma durumu.

nam: ad, yerine.

Risale-i Nur'a verdiği yüzer işaretle tasdiklerini, tam bir kat'î burhan olarak hem hadislerden, hem ayetlerden mana ve cifir muvafakatleriyle Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsini pek kuvvetli bir surette ispat ediyor. Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsinin bir mümessili olan Nur Şakirtlerinin şahs-ı manevîsine bazı işaret-i hadisiyeyi, Nurun tercümanına veriyor. Hakikat ise, tercüman, bir derece telif itibarıyla, o şahs-ı manevînin bir nevi mümessili olmak itibarıyla. Yoksa haddim ve hakkım değildir ki, ben o kudsi işarete medar olayım.

Her neyse, ben daha fazla tetkik edemedim. Onun üç buçuk senede ve onun gibi fevkalâde zeki bir kardeşimin ince tetkikatını vaktim ve hastalığım müsaade etse, tetkik ve tadilden sonra size gönderip, ya *Tılsımlar* mecmuasının zeyli veya *Lem'alar* mecmuasına, Risale-i Nur'un hakkanîyetine bir hüccet olarak yazarsınız. O kardeşimizin Nur avukatı Ahmed Feyzi'nin incir teberrüküne mukabil, benim namıma bir *Sikke-i Gaybiye* mecmuasını ona gönderiniz ki, incirleri bana dokunmasın. Çünkü bu ahirde kat'iyen mukabelesiz hediyeler beni hastalandırdığı, çok tecrübelerle pek kat'ileşti.

Hem o kardeşimizin iki mübarek haremi ve muhterem validesinin ve Said ve Nuri namındaki evlâtlarının bana yazdıkları samimî mektuplarına mukabil, hem onlara, hem evlâtlarına çok dua ediyorum. Öyle bir kahraman Nurcunun öyle hakikatli, muhterem, dindar refikasının Nurlara fedai ve hâdim olarak verdikleri masum evlâtlarını ruh u canımızla Nurun masumlar dairesinde

nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur hizmeti.

Nurcu: Risale-i Nur'u okuyup yaymaya çalışan.

refika: kadın eş, karı, zevce.

ruh u cân: candan, gönülden.

samimî: içten, candan, gönülden.

suret: biçim, tarz.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir ce-

maatleb meydana gelen manevî şahıs.

şakirt: talebe, öğrenci.

tadil: doğrultma, düzeltme.

tasdik: doğrulama, onaylama.

teberrük: bir şeyi bereket ve saadet vesilesi sayarak almak veya vermek.

telif: kitap yazma, eser ortaya koyma.

tercüman: tercüme eden, çeviren.

tercüman: tercüme eden, çeviren.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

tetkikat: araştırmalar, incelemeler.

valide: ana, anne.

zeyl: bir eserin devamı olarak yazılan kitap.

kabul ediyoruz. Ve Mehmed Emin ve Ali Akdağ ve Ahmed Feyzi'ye ve umum kardeşlerimize selâm ve dua ederiz.

﴿ 211 ﴾

بِسْمِ سُبْحَانَهُ¹

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Lüzumu olmayan erzak ve elbiselerimi satıp gayet mübarek yüz lirayı, hem Dârü'l-Hikmetten aldığım maşla—ki, onunla hacca gidecektim—hem yirmi iki sene hisse-i erzakiyemin bakiyesi olan on lirayı da üstünde suret bulunduğu için tekrar o mübarek on lirayı da *Lem'alar* mecmuasının fiyatı olarak beraber gönderiyorum.

﴿ 212 ﴾

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Hadsiz şükür olsun ki, Risale-i Nur'un, Haremeyn-i Şerifeynce makbuliyetine bir alâmet şudur ki:

Denizli kahramanı Hafız Mustafa, İstanbul'dan aldığı *Zülfıkar ve Asa-yı Mûsa ve Siracü'n-Nur'u*—ki Hindistan ulemasına gönderilecekti—onları alıp, yolda bazı

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

alâmet: iz, belirti, işaret, nişan.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bakiye: artıp kalan.

Dârü'l-Hikmet: Osmanlılarda şeyhülislamlık makamının bir ismi.

erzak: yiyecek, içecek, azıklar.

gayet: son derece.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

Haremeyn-i Şerifeyn: iki mukaddes şehir, Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere.

hisse-i erzakiye: yiyecek hissesi.

makbuliyet: makbüllük, beğenilmişlik, geçerlilik.

mecmua: "Risale-i Nur" parçalarından her biri.

mübarek: feyizli, bereketli.

selâm: barış, rahatlık, selam.

met ve esenlik dileme.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabul eden.

suret: resim, tasvir, fotoğraf.

şükür: Allah'ın nimetlerine karşı memnunluk gösterme, gerek dil ile gerekse hal ile Allah'ı hamd etme.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

umum: bütün.

hacılara okutup, beraber Medine-i Münevverede Keşmirli gayet meşhur bir âlim ve Türkçe de güzel bilen zata teslim etmiş. O zatın da çok takdir edip kat'î teminatla Hindistan ulemasının merkezine göndereceğini ve Medine-i Münevvereye mahsus olan mecmualar da yetiştğini ve sair yerlere de gönderilen mecmualar selâmetle yetiştğini Denizlili Hafız Mustafa'ya beraber arkadaş olup ve yolda Nurları okuyarak giden hem genç, hem Nurcu iki Afyonlu hacı ve başka hacılar, bu müjdeli haberi bana getirdiler ve hariçte Risale-i Nur'un ehemmiyetli revacını ve makbuliyetini müjdelediler. Yalnız Camiü'l-Ezhere gidecek üç mecmuadan *Zülfikar* burada kaldı, gönderemedik; ikisi gitmişler. Bunun hikmeti şudur ki:

Zülfikar ilmî bir geniş derstir. Âlem-i İslâmın medrese-i kübrası olan Camiü'l-Ezhere ders suretiyle göndermek münasip olmadığı gibi, hem orada kolera hastalığının istilâsıyla, elbette *Zülfikar*, lâayık olduğu dikkat-i nazara bu sırada alâkadarane mazhar olamayacaktı.

213

Aziz, siddik kardeşlerim,

Evvelâ: Nurun ehemmiyetli kahramanlarından Nur'un ehemmiyetli mecmualarını Mekke-i Mükerrerme-ye götürüp gayet büyük bir Hindli âlim Ahmed Ali

alâkadarâne: ilgilenerek, alâka göstererek.

Âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

Camiü'l-Ezher: Mısır'daki Ezher Üniversitenin adı.

dikkat-i nazar: inceden inceye düşünme ve bakma, bakış inceliği.

ehemmiyetli: önemli.

evvelâ: öncelikle.

gayet: son derece.

hariç: dış memleket, yaşanılan

ülkenin dışındaki ülke.

hikmet: İlahî gaye, gizli sebep.

istilâ: kaplama, yayılma.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

makbuliyet: makbullük, beğenilmişlik, geçerlilik.

mazhar: nail olma, şereflenme, kavuşma; nail olmuş, erişmiş, kavuşmuş.

mecmua: "Risale-i Nur" parçalarından her biri.

Medine-i Münevvere: Nurlu

Medine şehri.

medrese-i kübra: büyük önemli medrese; üniversite.

Mekke-i Mükerreme: ke-remlî, aziz, mukaddes Mekke şehri.

münasip: uygun.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

revaç: rağbet, kıymet, değer.

sâir: diğer, başka, öteki.

selâmet: hayırlı son, iyi ve güzel sonuç.

siddik: çok doğru, çok dürüst.

suret: biçim, şekil, tarz.

takdir: beğenme, beğendiğini belirtme.

teminât: güvence.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

zat: kişi, şahıs, fert.

Şimşirî'ye teslim edip, hem Hintçe tercüme etmeye ve Hind'e de göndermeye teminat alan kardeşimiz Hafız Mustafa'ya binler barekâllah ve maşaallah ve es'adekâllah deriz. Medresetü'z-Zehra, Mekke-i Mükerrermedeki o büyük zatla muhabere etsin. Adresi şudur: "Mekke-i Mükerrermede Babü's-Selâmda Ahmed Ali Şimşirî" diye mektup yazabilirsiniz.

Saniyen: Bu defaki hadise, bir habbeyi, evham yüzünden çok kubbeler yaptıklarını öğrendik. Bir emaresi de şudur:

Dahiliye Vekilinin emriyle gece içinde Afyon Valisi, Emniyet Müdürüyle buraya gelip gecede menzilimi basmak istemişler. Müddei Umumî muvafakat etmediğinden, sabaha kadar bekleyip, en ziyade aleyhimizde bulunan iki adamı tayin edip, kilidimi kırıp füc'eten baskın vermeleri; hem aynı gün **(HAŞİYE)** faytonla çıktığım vakit—burada emsali vuku bulmayan—beş tayyare pek aşağıda uçup benim faytonumu bildikleri için etrafımda iki defa dönmeleri, ikinci gün başka bir tarafa, çok görünmeyen gizli bir dere tarafına faytonla giderken, aşağıda uçan beş tayyareyi birşey arıyor gibi gördük, anladık ki, bizi arıyorlar. Yine aynen evvelki gün gibi, o beş tayyare etrafımızda ve kasaba üstünde gezip, odamıza girdiğimiz zaman onların da gitmeleri kuvvetli bir emaredir ki, bir

HAŞİYE: Evet, buradaki Nur Şakirdleri nâmına tasdik ediyoruz, hâdisе aynen vuku buldu.

Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet
Terzi Mustafa	İsmail	Mustafa	Hizmetkârı Nuri	Hayri	ve Halil

aleyh: karşı, karşıt.

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.

emare: alâmet, belirti, nişan.

emsal: eş, benzer.

es'adekallah: Allah seni mes'ut etsin, mutlu kılsın.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

evvel: önce.

füc'eten: birdenbire, ansızın, ani olarak.

habbe: tane.

hâdisе: olay.

kubbe: yarım küre veya kümbetimsi yapılan bina damı.

maşaallah: Allah nazardan saklasın, ne güzel, Allah korusun.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

menzil: ev, oda, yer.

muhabere: haberleşme.

muvafakat: müsaade etme, kabul etme.

müddeiumumî: savcı.

Saniyen: ikinci olarak.

tayin: vazifeye gönderme, bir işe yerleştirme, atama.

tayyare: uçak.

teminât: güvence.

vuku: olma, meydana gelme, ortaya çıkma, oluş.

zat: kişi, şahıs, fert.

ziyade: çok, fazla.

habbe yüz kubbe yapılmış. Burada böyle manasız, evham yüzünden bana eziyet verilmesi ve Medresetü'z-Zehranın kahramanlarına buraya nispeten bu üç senede on dereceden yalnız bir derece eziyet verilmek cihetiyle, Isparta hükûmetine ve adliyesine teşekkürümü ve minnettarlığımı ve onların verdiği eziyetleri de helâl ettiğimi bildirirsiniz.

Salisen: Bu defaki musibette, her vakit olduğu gibi, yine kaderin adaletine ve inayet-i İlâhiyenin feyzine baktım, gördüm ki: Sair vilâyete nispeten bir derece Nurdan geri kalan ve Nur dairesine de yakın bulunan Kütahya ve adliyesini ve hükûmetini, Denizli, Kastamonu gibi Risale-i Nurla alâkadar etmek; evet, ne kadar fikri ve vazifesi aleyhimizde olsa da, her halde kalbi, ruhu Risale-i Nur'dan imanı cihetinde büyük istifade etmek ve Nurculara da sevap kazandırmak hikmetiyle, o vilâyete gönderildi. Kader-i İlâhî dahi bana bir şefkat tokadı olarak, Dahiliye Vekili Erzurumlu ve hemşehrim ve Afyon Valisi (Antalyalı) ve şimdiye kadar bana ilişmemesi cihetiyle demiştim: Gerçi serbest oldum, şimdi böyle insafı bir vali buldum, Emirdağ'ından gitmeyeceğim diye bir nevi sevinç ve ihtiyatsızlığımın cezası olarak, o iki adamın elleriyle kader-i İlâhî bana tokat vurdu, adalet etti.

Afyon Valisi, Emniyet Müdürü ve buradaki heyetiyle meselemize dair Ankara'ya yazmışlar ki: "Cemiyetçilik, tarikatçılık gibi meseleler yok. Fakat Said Nursî'nin onun sözüyle kendini feda edecek iki yüz bin Nurcu kardeşleri var" diye, başka bir cihette yine hükûmete büyük

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakka niyet, âdillik.

adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.

alâkadar: ilgili, ilişki.

aleyh: karşı, karşıt.

cemiyetçilik: cemiyet taraftarlığı, particilik, grupçuluk.

cihet: yön, sebep, vesile.

dair: alakalı, ilgili.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

eziyet: incitme, büyük sıkıntı verme.

fedâ: gözden çıkarma, uğruna verme.

feyz: ihsan, bağış, kerem.

Gerçi: her ne kadar.

habbe: tane.

helâl etmek: haktan vazgeçmek.

hemşehri: aynı şehirli, aynı memleketli.

heyet: kurul, topluluk; birlik teşkil eden şahıs ve şeylerin tamamı.

hikmet: İlâhî gaye, gizli sebep.

ihtiyat: tedbirli hareket etme.

inayet-i İlahiye: Allah'ın yardımı.

istifade: faydalanma, yararlan-

ma.

kader: takdir, kısmet, kudret, İlâhî hüküm.

kader-i İlâhî: İlâhî kader, Allah'ın kader kanunu.

kubbe: yarım küre veya kümbetimsi yapılan bina damı.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

mesele: halledilmesi güç, önemli konu.

mesele: konu.

minnettar: bir iyiliğe karşı minnet duyan.

musibet: felâket, belâ, ansızın gelen belâ, dert, sıkıntı.

nevi: çeşit.

nispeten: nispetle, kıyaslayarak.

Nur: Risale-i Nur hizmeti.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i

Nur'ları okuyup neşreden kimse.

ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.

sâir: diğer, başka, öteki.

salisen: üçüncü olarak.

şefkat: acıyarak ve esirgeyerek sevmek, içten ve karşılıksız merhamet.

tarikatçılık: tarikat taraftarlığı.

vazife: görev.

vilayet: il.

bir evham vermişler. Fakat onların bu yazmasında, Nura ve Nurculara bir fayda ve benim şahsıma da belki bir zarar ihtimali var.

Faydanın bir ciheti şudur ki: Bu kadar ağır şerait içinde öyle demir gibi sarsılmaz bir hakikat var ki, iki yüz bin Türk ruhunu ona feda edecek o hakikatin müşterisi bulunur. Bu noktada, zayıf imanlı olanlar imanını kuvvetlendirir. Ehli siyaset de ve imanını kaybedenler onlara ilişmekten korkarlar, daha çabuk taarruz edemezler.

Bana zararı ise, Cenab-ı Hak, Hafızdır. Beni çürütmek ve kardeşlerimi benden kaçırmak ve kardeşliğimizi kırmak için, şeytanın bile hatırına gelmeyen iftiralar ve isnadlarla benim ehemmiyetimi kırmak için çalışmaları muhtemeldir.

Ehl-i vukuftan ve Diyanet Riyasetinin müşavirlerinden Yusuf Ziya ve oradaki hocalar, Risale-i Nur'un tamam bir takımını bizden istiyorlar. Hem zerrelere ait Otuzuncu Söz ve Otuz İkincinin Birinci Mevkıfının başındaki Zerre bahsi ve Hüve Nüktesi ve Tabiat Risalesinin Zerre bahsi gibi parçaları, rica suretinde ve hürmetkârâne, oraya gönderdiğimiz Hasan Çalışkan ile cevap göndermişler. Güya ¹ **وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبَحُ بِحَمْدِهِ** manasını anlamak istiyorlar ve bu parçalarla anlaşılır ve şimdi serbest ifsada başlayan maddiyyunları susturur.

Said Nursî

1. Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin. (İsrâ Suresi: 44.)

bahis: konu.

cihet: yön, sebep, vesile.

Diyanet Riyaseti: Diyanet İşleri Başkanlığı.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i siyaset: ülkenin idaresiyle meşgul olanlar, siyaset adamları, politikacılar.

ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği "bilir kişi"ler.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

fedâ: gözden çıkarma, uğruna verme.

güya: sanki.

hafız: hifzededen, koruyan, saklayan, koruyucu.

hakikat: gerçek, asıl, esas.

hürmetkâr: hürmet eden, saygılı.

îfsat: fesada uğratma, bozma,

düzensizlik meydana getirme.

iftira: aslı olmadan birine suç yükleme, olmayan bir suçu başkasına yükleme, bühtan, ifk.

ihtimal: olabilirlik.

isnâd: bir şeyi bir kimseye ait gösterme.

maddiyyun: maddenin ezeli ve ebedî olduğuna, sonradan

yaratılmamış bulunduğu inanlar, maddeye bağlı kalanlar, maddeciler, materyalistler.

mevkıf: durak.

muhtemel: ihtimal dahilinde, olabilir.

müşavir: istişare edilen, fikrine müracaat edilen, kendisine danışılan kimse.

müşteri: bir şeyi satın alan veya satın almaya talip olan kimse, alıcı.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

risale: Küçük kitap; Risale-i Nur kitaplarından herbiri.

ruh: can.

suret: biçim, şekil, tarz.

şerait: şartlar.

taarruz: saldıрма, sataşma, ilişme.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

Kanunca ifademi almak lâzımken ifademi almadılar. Ben de ifademi şimdi adliyenin şahs-ı manevîsine ve Dahiliye Vekiline bera-yı malûmat beyan ediyorum.

Bu kırk sene zarfında bu vatana ve millete hiç zarar etmeyip pek çok menfaati dokunan; ezcümle Mart İhtilâlinde isyan eden sekiz taburu bir nutukla itaate getiren ve çok zabitleri kurtaran; ve Harekât-ı Milliyede *Hutu- vat-ı Sitte* Risalesi ile ulemayı ve Şeyhülislâmı ve İstanbul'u, işgal eden ecnebî taraftarlığından kurtaran ve eski Harb-i Umumîde merhum Enver Paşanın çok takdir ve tahsiniyle fedakârane hizmet eden ve üç dehşetli kumandanlar ona hiddet ettikleri halde ilişmeye cesaret edemeyen ve gizli zındıkların iftiralarına binaen, kanunlar onu mes'ul ettiği halde, üç mahkeme onun takip ettiği hakikate karşı mağlûp olup mahkûmiyetine cesaret etmeyen ve Risaleleri ehl-i fen ve ehl-i ilim yanında çok takdir ve tahsinlerle karşılanan ve o Risaleler hesabına konuşan bir adamı bir saat dinlemeniz, vazifeniz itibarıyla elzemdir ve vacipdir.

İşte başlıyorum. Elimizde hak var. Hakkımızı kuvvetle ve başka suretle aramaya Cenab-ı Hak mecbur etmesin. Âmin.

Bu yirmi senede yüzer tecrübeyle inayet-i İlâhiye bizi himaye ettiği ve dehşetli zulûmlerden kurtardığı gibi, bu yeni manasız, bütün bütün kanunsuz, gaddarâne zulûmden de kurtaracağına kat'î kanaat etmeliyiz. Şayet bir

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.

beyan: açıklama, bildirme, izah. **binaen:** -den dolayı, bu sebepten.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ecnebi: yabancı, başka milletten olan.

ehl-i fen: fen ilimleri ile uğraşanlar.

ehl-i ilim: ilim sahipleri, ilim adamları.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

ezcümle: bu cümleden olarak.

fedakârane: fedakârca, fedakârlıkla.

gaddarane: zalimce, gaddarca, merhametsizce, haincesine.

hakikat: gerçek.

Harb-i Umumi: genel harp, dünya savaşı.

Harekât-ı Milliye: Millî harekât, Kuvay-ı Milliye Hareketi.

hiddet: öfke, kızgınlık.

himaye: koruma, muhafaza etme.

iftira: aslı olmadan birine suç yükleme, olmayan bir suçu başkasına yükleme, bühtan, ifk.

inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.

isyan: başkaldırma, itaatsizlik, emre karşı gelme.

işgal: bir yeri, yeni bir ülkeyi ele geçirme, istilâ, zapt.

itaat: söz dinleme, boyun eğme, emre uygun hareket etme.

kanaat: inanma, görüş, fikir.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

mağlûp: yenilme, kendisine galip gelmiş.

mahkûmiyet: hüküm giyme, hükümlülük.

menfaat: fayda.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

mes'ul: sorumlu, yükümlü.

nutuk: söz, konuşma, hitap.

risale: kitap; Risale-i Nur.

suret: biçim, şekil, tarz.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaatte meydana gelen ma-

nevî şahıs.

Şeyhül-İslâm: Osmanlılar zamanında din işlerine bakan ve sadrazamdan sonra en yüksek vazifeli şahıs.

tabur: dört bölükten meydana gelen, bölük veya bataryadan büyük, alaydan küçük askerî birlik.

tahsin: beğenme, güzel bulma.

takdir: beğenme, beğendiğini belirtme.

taraftar: taraflı, bir tarafı des-

tekleyen.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

vacip: zorunlu, yapılması gerekli olan.

vazife: görev.

zabit: subay, askere kumanda eden rütbeli asker.

zarfında: süresince.

zındık: Allah'a ve ahirete inanmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

zulûm: haksızlık, eziyet, işkence.

parça sıkıntı, zahmet, zarar da görsek, binler derece o zahmetten ziyade rahmet ve ihsan-ı İlâhiyeye ve sevaba mazhar olmakla beraber, pek çok biçare ehl-i imanın imanlarına başka bir tarzda bir kudsi hizmet hükmüne geçeceğini rahmet-i İlâhiyeden pek kuvvetli ümit ediyoruz.

Bu hadisenin on vecihle kanunsuz olduğunu beyan ediyorum:

Birincisi: Üç mahkeme ve üç ehl-i vukufun ve Ankara'nın yedi makamâtından ve adliyelerin elinde iki sene Risale-i Nur tetkikle nazardan geçtiği halde, ittifakla, hiçbir muhalif kalmadan hem umum Risalelerin beraatine, hem Said ile beraber yetmiş beş arkadaşı birlikte beraat ettirildiği ve bir gün bile ceza verilmediği halde, yeniden evrak-ı muzırza gibi onlara el uzatmak ne derece kanunsuzdur, zerre kadar insafı olan bilir.

İkincisi: Beraatinden sonra üç buçuk sene Emirdağ'ında münzevî, garip, kapısını hem dışarıdan kilit, hem içeriden sürgüyle kapayan ve yüzde bir adamı zarurî bir iş olmasa yanına kabul etmeyen ve yirmi seneden beri devam eden telifini de bırakıp daha telif etmeyen bir adama, dünya siyaseti için kapısının kilidini kırıp, yanına gelip Arabî evradından, yanındaki iki levha-i imaniyeden başka taharriciler birşey bulamadıkları halde bu eziyetin ne derece hilâf-ı kanun olduğunu, zerre kadar akıllı bulunan anlar.

rahmet-i ilâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, ilâhî rahmet.
risale: kitap; Risale-i Nur.
taharri: arama, araştırma.
tarz: biçim, şekil.
telif: eser yazma.
telif: kitap yazma, eser ortaya koyma.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
umum: bütün.
vecih: cihet, yön.
zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.
zarurî: mecburî, zorunlu, ister istemez.
zerre: pek ufak parça, en küçük parça.
ziyade: çok, fazla.

Arabi: Arapça dili.
beraat: suçsuzluğun sabit olması.
beyan: anlatma, açık söyleme, bildirme, izah.
biçare: çaresiz, zavallı.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.
evrak-ı muzırza: zararlı evrak, kâğıtlar, yapraklar.
evrat: virtler, okunması âdet

olan dinî dualar.
eziyet: incitme, büyük sıkıntı verme.
garip: gurbette, kendi memleketinin dışında bulunan, yabancısı.
hâdis: olay.
hilâf-ı kanun: kanuna ters, kanun dışı.
hükmüne: yerine, değerine.
ihsan-ı İlâhiye: ilâhî ihsan; Cenab-ı Hakkın mahlûkatına ihsan ettiği bütün nimetler, ikramlar, hediyeler, bağışlar.

ittifak: fikir birliği, söz birliği.
kudsi: mukaddes, yüce.
levha-i imaniye: imani levha, imana ait levha.
makamat: makamlar.
mazhar: nail olma, şereflenme.
muhalif: zıt, karşıt, aykırı.
münzevi: inzivaya çekilen, köşeye çekilmiş, yalnız.
nazar: dikkat.
rahmet: acıma, merhamet etme, esirgeme, bağışlama, şefkat gösterme.

Üçüncüsü: Mahkemece yetmiş şahidin tasdiğiyle, yedi sene Harb-i Umumîyi bilmeyen ve merak etmeyen, sormayan—ki, şimdi on senedir aynı o halde bulunan—ve yirmi seneden beri hiçbir gazeteyi okumayan ve dinlemeyen ve otuz seneden beri ¹ **أَعِذُّ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسِّيَاسَةِ** deyip siyasetten bütün kuvvetiyle kaçan ve yirmi iki sene işkencede sıkıntılar çektiği halde ehl-i siyasetin nazar-ı dikkatini kendine celb etmemek ve siyasete karışmamak için bir defa istirahati için hükûmete müracaat etmeyen bir adama, dehşetli bir siyasî gibi ve siyasî entrikacısı gibi, onun menziline ve inzivagâhını basıp, hasta halinde emsalsiz bir sıkıntı ruhuna vermek, hiçbir kanuna muvafık gelirmi? Zerre kadar vicdanı bulunan bu hale acıyacak.

Dördüncüsü: Eskişehir Mahkemesinde altı ay tetkikten sonra ve sebebi de cemiyetçilik, tarikatçılık olduğu, o evham bahanesiyle büyük bir reisin ona şahsî garazıyla onun aleyhinde bazı adliyecileri teşvik ettiği halde cemiyetçilik, tarikatçılık ve Risale-i Nur cihetinde beraat ettirip, yalnız Risale-i Nur'un bir küçük parçası olan Tesettür Risalesini bahane ederek kanunen değil de, kanaat-i vicdaniye ile, yüz şakirt içinde beş on şakirde altı ay ceza verdiler ki, tetkik zamanına kadar dört ay mevkuf, yani bir buçuk ay hapis kaldıkları ve on sene sonra Denizli Mahkemesi, yine dokuz ay cemiyetçilik ve tarikatçılık gibi birkaç bahaneyle, yirmi senelik bütün mektubat ve telifatlarını inceden inceye tetkikle beraber,

adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.

aleyh: ona, onun üzerine.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

beraat: Şuhsuzluğun sabit olması.

celb: elde etme, kendine çekme.

cemiyetçilik: cemiyet taraftarlığı,

particilik, grupçuluk.

cihet: yön, görüş açısı.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehl-i siyaset: ülkenin idaresiyle meşgul olanlar, siyaset adamları, politikacılar.

emsalsiz: benzersiz.

entrika: bir çıkar sağlamak veya birine zarar vermek maksadıyla hazırlanan düzen, hile.

evham: vehimlerle, zanlar, kuruntular.

garaz: kötü kasıt, düşmanca niyet, kin.

hâle: vaziyet, durum.

Harb-i Umumi: genel harp, dünya savaşı.

inzivagâh: inziva yeri, insanlardan uzak tek başına ibadet ve zikir için çekinilen ıssız yer.

istirahat: dinlenme, rahatlatma.

kanaat-ı vicdaniye: vicdanî kanaat, vicdana ait fikir.

kanunen: kanuna göre, kanunca,

1. Seytanın ve siyasetin şerrinden Allah'a sığınırım.

kanuna uyarak, kanun yolu ile.

menzil: oda, yer, mekan.

mevkuf: tevkif edilmiş, tutulmuş, zanlı olarak hapsedilmiş, tutuklu.

muvafık: uygun, münasip.

müracaat: başvurma, danışma.

nazar-ı dikkat: dikkatli bakma, dikkatli bakış.

reis: başkan.

ruh: insandaki canlılığın ve diriliğin, iradeyle ilgili ve irade dışı hareketlerin ve idrak kabiliyetinin kaynağı, nefis.

siyasi: siyasetle ilgili, siyasete ait.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

şakirt: talebe, öğrenci.

tarikatçılık: tarikat taraftarlığı.

tasdik: doğrulama, onayla-

ma.

telifât: telifler, kaleme alınan eserler, yazılanlar.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

vicdan: insanın içindeki, iyiyi kötüden ayırabilen, iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülükten elem alan manevî his.

Zerre: en küçük parça, molekül, atom.

Ankara ve Denizli mahkemesinde tetkikte kaldıkları halde, o mahkemeler ittifakla cemiyetçilik ve tarikatçılık ^(HÂ-ŞİYE) ve sair bahaneleri cihetinde beraat kararı verip, o kitap ve mektupları aynen sahiplerine iade ve Said'i arkadaşlarıyla beraber beraat ettirdikleri halde, bir siyasî cemiyetçi nazarıyla ve entrikacı bir siyasî adam tarzında onu itham etmek ve adliye memurlarını onun aleyhinde cemiyetçilik ve tarikatçılık noktasında sevk etmek ne kadar kanunsuz olduğunu, insanıyeti sukut etmeyenler bilir.

Beşincisi: Şöyle ki: Ben Risale-i Nur mesleğinin esası ve otuz seneden beri bir düstur-u hayatım olan şefkat itibarıyla, bir masuma zarar gelmemek için, bana zulmeden canilere değil ilişmek, hattâ beddua edemiyorum. Hattâ, en şiddetli garazla bana zulmeden fasık, belki dinsiz zalimlere hiddet ettiğim halde, değil maddî, belki beddua ile de mukabeleden beni o şefkat men ediyor. Çünkü o zalim gaddarın, ya peder ve validesi gibi ihtiyar bîçarelere veya evlâdı gibi masumlara maddî ve manevî darbe gelmemek için, o dört masumların hatırına binan, o zalim gaddara ilişmiyorum, bazan helâl ediyorum.

HÂŞİYE: Nurların esası ve hedefi, imân-ı tahkikî ve hakikat-i Kur'âniyedir. Onun için, üç mahkeme, tarikat noktasında berâet vermişler. Hem yirmi senede hiçbir adam dememiş ki, "Bana tarikat vermiş." Hem bin seneden beri bu milletin ekser ecdâdı bağlandığı bir meslek, sebeb-i meş'uliyet olamaz. Hem gizli münâfıklar, hakikat-i İslâmiyete tarikat namını takıp bu milletin dinine taarruz ettiklerine karşı, mukabele edenler, tarikatle itham edilmez. Cemiyet ise, uhuvvet-i İslâmiye cihetinde bir uhrevî kardeşliktir. Yoksa siyasî cemiyet olmadığına üç mahkeme hüküm vermiştir.

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.
aleyh: karşı, karşıt.
bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
beddua: bir kimsenin kötü olması için dua, kötü dua.
beraat: Suçsuzluğun sabit olması.
bîçare: çaresiz, zavallı.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
cani: acımasız, gaddar.

cemiyetçilik: cemiyet taraf-tarlığı, particilik, grupçuluk.
cihet: şekil, yön, tarz.
düstur-i hayat: hayat kanunu, hayat kaidesi.
entrika: bir çıkar sağlamak veya birine zarar vermek maksadıyla hazırlanan düzen, hile.
evlât: çocuklar.
fasık: sapkın, günah işleyen, fesatçı.
gaddar: çok fazla zulüm ve haksızlık eden.

garaz: kötü kasıt, düşmanca niyet, kin.
helâl etmek: hakkından vazgeçmek.
hiddet: öfke, kızgınlık, gadap, hisim.
iade: geri verme.
ihtiyar: yaşlanmış kimse, yaşlı.
insaniyet: insanlık, insanlık mahiyeti.
ittifak: birleşme, fikir birliği etme.
itham: suç altında bulun-

ma, töhmetli olma.
maddi: madde ile alakalı, cismanî.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
men: yasak etme, engelleme.
mukabele: karşılık verme, karşılama.
nazar: düşünme, fikir, mülâhaza, niyet.
peder: baba.
sâir: diğer, başka, öteki.
sevk: yöneltme.
siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.
sükût: değerden düşme, değerini yitirme; susma.
şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.
tarikatçılık: tarikat taraftarlığı.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
valide: ana, anne.
zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.
zulm: haksızlık, eziyet.

İşte bu sırr-ı şefkat içindir ki, idare ve asayişe kat'iyen ilişmediğimiz gibi, bütün arkadaşlarımıza da o derece tavsiye etmişim ki, üç vilâyetin insafı zabıtalарının bir kısmı itiraf etmişler ki, “Bu Nur Şakirtleri manevî bir zabıta dır, idare ve asayiş muhafaza ediyorlar” dedikleri ve bu hakikate binler şahit ve yirmi sene hayatıyla tasdik ve binler şakirtlerin de zabıtaca hiçbir vukuat kaydetmemesiyle tasdik ve teyid ettikleri halde, o bîçare adamın ihtilâlcı ve insafsız bir komiteci gibi menziline basmak ve insafsız adamlar ona ihanet etmek ve menzilinde birşey bulamamakla beraber, yüz cinayeti bulunan bir adam gibi, hattâ Kur'ân'ı ve başındaki levhalarını evrak-ı muzır-ra gibi toplamak, acaba dünyada hangi kanun buna müsaade eder?

Altıncısı: Bundan otuz sene evvel, Cenab-ı Hakkın inayetiyle, dünyada muvakkat şan ü şeref ve enaniyetli hodfüruşluk ve şöhretperestlik ne kadar zararlı ve ne kadar faydasız ve manasız olduğunu, hadsiz şükür olsun ki, Kur'ân'ın feyziyle anlamış bir adam, o zamandan beri bütün kuvvetiyle nefs-i emmaresiyle mücadele edip, mahviyet etmek ve benliği bırakmak ve tasannu ve riyakârlık yapmamak için, elinden geldiği kadar çalıştığına ona hizmet veya arkadaşlık edenler kat'î bildikleri halde ve yirmi seneden beri herkes kendi hakkında hoşlandığı ziyade hüsn-ü zan ve teveccüh-ü nas ve şahsını medh ü senadan ve kendini manevî makam sahibi olduğunu bilmekten, herkese muhalif olarak bütün kuvvetiyle kaçtığını, hem has kardeşlerinin, onun hakkındaki

asayiş: kanun ve nizam hakimiyetinin sağlanması.

bîçare: çaresiz, zavallı.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

cinayet: cana kıyma, katl veya bu derecede ağır bir suç.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

evrak-ı muzır-ra: zararlı evrak, kâğıtlar, yapraklar.

evvel: önce.

feyz: ilim, irfan.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakikat: gerçek.

hodfüruş: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.

hüsn-i zan: iyi fikirde bulunup, iyi olacağını düşünmek.

idare: memleket işlerinin yürütülmesi, çekip çevirilmesi.

ihanet: hainlik, kötülük etme.

ihtilâl: fesat, fitne.

inayet: yardım, ihsan, lütuf.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

komite: kötü bir maksat için toplanmış topluluk, cemiyet.

levha: çerçevesiz duvara asılan hat.

mahviyet: alçak gönüllülük, kendini değersiz gösterme.

makam: manevî mevki.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

menzil: oda, yer, mekan.

meth ü sena: methedip övme.

muhafaza: koruma.

muhalif: zıt, karşıt, aykırı.

muvakkat: geçici.

mücadele: savaşma, çatışma, kavg.

müsaade: izin, elverişli, uygun olma durumu.

nefs-i emmare: insana kötü ve günah işlerin yapılmasını emreden nefis.

Nur: Risale-i Nur.

riyakâr: riya eden, iki yüzlü,

sahtekâr.

sırr-ı şefkat: şefkat sırrı; şefkatin sırrı ve hakikati.

şakirt: talebe, öğrenci.

şan: yüksek makam, rütbe.

şeref: övünülecek, iftihar edilecek şey.

şöhretperest: şöhret düşkünü.

şükür: Allah'ın nimetlerine karşı memnunluk gösterme, gerek dil ile gerekse hal ile Allah'ı hamd etme.

tasannu: yapmacık.

tasdik: doğrulama, onaylama.

teveccüh-i nas: insanların ilgisi, insanların insana vermiş oldukları değer.

teyit: doğrulama, doğru çıkarma, destekleme.

vilayet: il.

vukuat: kavg, yaralama gibi emniyeti ilgilendiren olaylar.

zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

ziyade: çok, fazla.

hüsn-ü zanlarını reddedip, o has kardeşlerinin hatırlarını kırması ve yazdığı cevabî mektuplarında onların kendi hakkında medihlerini ve ziyade hüsn-ü zanlarını kırması ve kendini faziletten mahrum gösterip, bütün fazileti Kur'an'ın tefsiri olan Risale-i Nur'a ve dolayısıyla Nur Şakirtlerinin şahs-ı manevîsine verip, kendini âdi bir hizmetkâr bilmesi kat'î ispat ediyor ki, şahsını beğendirmeye çalışmadığı ve istemediği ve reddettiği halde, onun rızası olmadan bazı dostları uzak bir yerden, onun hakkında ziyade hüsn-ü zan edip medhetmek gibi bir makam vermesi ve Kütahya havalisinde tanımadığı bir vazin bazı sözleriyle ve Kütahya'ya kendim hiçbir mektup göndermediğim halde ve benim imzamı taklit ile ve medar-ı mes'uliyet tevehhüm edilen bir mektup ile ve kimin yazısı bilinmeyen dokunaklı bir kitap Balıkesir'de bulunmasıyla, acaba hangi kanunla medar-ı mes'uliyet olur ki, o biçare ve hasta, çok ihtiyar, garip ve münzevî adamın odasına, bir cinayet işlemiş gibi kilidini kırıp taharrî memurlarını sokmak, hem evradından ve levhalarından başka bahane bulamamak, acaba dünyada hiçbir kanun, hiçbir siyaset bu taarruza müsaade eder mi?

Yedincisi: Bu sırada, dahilde, o kadar dahilî-haricî heyecanlı parti cereyanları varken ve bundan tam istifade etmek, yani mahdud birkaç arkadaşına bedel ve çok diplomatları kendisine taraftar kazanmak için zemin hazırlarken, sırf siyasete karışmamak ve ihlâsına zarar vermemek ve hükûmetin nazarını kendine celb etmemek ve dünya ile meşgul olmamak için, bütün arkadaşlarına

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
bedel: karşılık.
biçare: çaresiz, zavallı.
celp: çekme, çekiş, kendine çekmek.
cereyan: fikir, sanat, siyaset hareketi.
cevabi: cevap, karşılık, cevaba ait, cevap mahiyetinde.
cinayet: cana kıyma, katl veya bu derecede ağır bir suç.
dâhil: ülke içerisi.

dahilî: içe ait; yurt içi.
diplomât: millet meseleleri ve siyaset noktasında söz sahibi olan.
evrat: virtler, okunması âdet olan dinî dualar.
fazilet: değer, meziyet, iman ve irfan itibarıyla olan yüksek derece.
garip: gurbette, kendi memleketinin dışında bulunan, yabancısı.
haricî: dışa ait, dış dünya ile ilgili.

havali: bölge, etraf, çevre, civar.
hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.
hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.
ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma.
ihtiyar: yaşlanmış kimse, yaşlı.
ispat: doğruyu delillerle gösterme.
istifade: faydalanma, yarar-

lanma.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

levha: çerçevelenerek duvara asılan hat.

mahdud: sınırlı, belirli.

mahrum: bir şeye sahip olamayan, yoksun.

makam: manevî mevki.

medar-ı mes'uliyet: sorumluluk sebebi.

medih: övmek.

meth: övme.

münzevî: inzivaya çekilen, köşeye çekilmiş, yalnız.

müsaade: izin; elverişli, uygun olma durumu.

nazar: bakış, fikir.

Nur: Risale-i Nur.

parti: aynı siyasî gaye etrafında birleşenlerin meydana getirdiği kuruluş, fırka, hizip.

rıza: razı olma, hoşnutluk.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat-teb meydana gelen manevî şahıs.

şakirt: talebe, öğrenci.

taarruz: saldıрма, sataşma, ilişme.

taharrî: arama, araştırma.

taklit: benzetme, bir şeyin sahtesini yapma.

taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.

tefsir: Kur'an'ın mana bakımından izahı, Kur'an'ın şerhi.

tevehhüm: asılsız düşünme.

vâiz: vaaz eden, ibadet yerlerinde dinin emir ve yasaklarını anlatarak nasihat eden din görevlisi.

zemin: temel, dayanak.

ziyade: gerekenden fazla.

yazıp ki, “Sakin cereyanlara kapılmayınız, siyasete girmeyiniz, asayişe dokunmayınız” dediği ve bu iki cereyan bu çekinmesinden ona zarar verdikleri, eskisi evhamından, yenisi “Bize yardım etmiyor” diye ona çok sıkıntı verdikleri halde, ehl-i dünyanın dünyalarına hiç karışmayıp kendi ahiretiyle meşgul olan ve memleketinde ve Nurs karyesinde öz kardeşine yirmi iki sene zarfında birt tek mektup yazmayan ve o vilâyetlerdeki dostlarına yirmi senede on mektup yazmayan bir biçareye, onun ahiret meşguliyetine bu kadar ilişmek hangi kanun müsaade eder?

Bu vatana ve millete, ahlâka çok zararlı olan dinsizlerin kitaplarının intişarına ve komünistlerin neşriyatlarına serbestiyet kanunu ile ilişilmediği halde, üç mahkeme medar-ı mes’uliyet olacak, içinde hiçbir maddeyi bulmayan, millet ve vatanın hayat-ı içtimaiyesini ve ahlâkını ve asayişini temine yirmi seneden beri çalışan ve milletin hakikî nokta-i istinadı olan âlem-i İslâmın uhuvvetini ve bu millete de dostluğunu iade ve takviyesine tesirli bir surette çabalayan ve Diyanet Riyasetinin uleması tenkit niyetiyle, Dahiliye Vekilinin emriyle üç ay tetkikten sonra tenkit etmeyerek tam kıymetini takdir edip, “kıymettar eser” diye Diyanet kütüphanesine konulan *Zülfıkar* ve *Asa-yı Mûsa* gibi Nur eczalarını evrak-ı muzırza gibi toplayıp mahkeme eline vermeye acaba hiçbir kanun, hiçbir vicdan, hiçbir insaf, buna müsaade eder mi?

Sekizincisi: Yirmi sene sıkıntılı ve sebepsiz bir nefiyden sonra tam serbestiyet verildiği halde, binler

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetin sağlanması.

biçare: çaresiz, zavallı.

cereyan: fikir, sanat, siyaset hareketi.

Diyanet Riyaseti: Diyanet İşleri Başkanlığı.

Diyanet: diyanet işleri teşkilâtı.

ecza: cüz’ler, parçalar, kısımlar.

ehl-i dünya: dünyaya bağlı, dünya adamı, ahireti düşünmeyen.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

evrak-ı muzırza: zararlı evrak, kâğıtlar, yapraklar.

hakiki: gerçek.

hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.

iade: geri verme.

insaf: elverişli, uygun olma durumu.

intişar: yayılma, dağılma, neşrolunma.

karye: köy.

kıymet: değer.

kıymettar: kıymetli, değerli.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.

medar-ı mes’uliyet: sorumluluk sebebi.

meşguliyet: uğraşılın ve meşgul olunan şey.

müsaade: izin; elverişli, uygun olma durumu.

nefiy: sürgün etme.

neşriyat: yayımlanmış şeyler, basılıp dağıtılan yazılar, eser-

ler, makaleler.

nokta-i istinat: dayanak noktası, güvenme ve itimat noktası.

Nur: Risale-i Nur.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

suret: biçim, şekil, tarz.

takdir: beğenme, beğendiğini belirtme.

takviye: kuvvetlendirme, sağlamlaştırma, teyit ve tasdik etme.

temin: güvenlik, emniyet his-

si verme, şüphe ve korkuyu giderme.

tenkid: eleştirme.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

vicdan: iyiyi kötüden, hayır şerden ayırt etmeye yardımcı olan ahlâkî duygu.

vilayet: il.

zarfında: süresince.

akraba ve ahababı bulunan doğduğu memleketine gitmeyecek gurbeti, kimsesizliği tercih ederek, tâ ki dünyaya ve hayat-ı içtimaiyeye ve siyasete temas etmesin ve çok sevaplı olan camideki cemaatin hayrını bırakıp, odasında yalnız namazını kılıp oturmasını tercih eden, yani halkın hürmetinden çekinmek olan bir hâlet-i ruhîyeyi taşıyan ve yirmi sene hayatının şahadetiyle, yüz binler Türk, kıymettar zatların tasdikiyle, bir dindar müttakî Türkü, lâkayt çok Kürtlere tercih eden, hattâ mahkemede Hafız Ali gibi kuvvetli imanı bulunan Türk kardeşlerini yüz Kürde değiştirmediyi ispat eden ve hürmet ve ihtiram görmemek için zaruret olmadan halklarla görüşmeyen ve camie gitmeyen ve kırk seneden beri bütün kuvvetiyle ve âsârıyla İslâmiyetin uhuvvetine ve Müslümanların birbirine muhabbetine çalışan ve şedit düşmanına karşı menfî hareket etmeyen ve hattâ onunla meşgul olmayan, bedduayı dahi etmeyen ve Türk milleti Kur'ân'ın bayraktarı ve sena-yı Kur'âniyeye mazhar olduğu için o milleti çok seven ve hayatını onların içinde geçiren bir adam hakkında, resmî lisanıyla ihanet için bir propaganda yapmak, dostlarını ürkütmek için “O Kürttür, siz Türksünüz; o Şafiîdir, siz Hanefîsiniz” deyip halkları ürkütüp, ondan çekinmeyi ve yirmi iki senede ve iki mahkemede tarz-ı kıyafet değiştirmeye mecbur edilmeyen ve şapkanın yarı askerin başından kalkmasıyla beraber münzevî bir adama zorla şapka giydirmeye cebretmesi, hangi kanun buna müsaade eder?

ahbab: dostlar.

asar: eserler, izler, nişanlar.

beddua: bir kimsenin kötü olması için dua, kötü dua.

cebr: zor, zorlama, baskı yapma.

dindar: dinî kaidelere hakkıyla riayet eden, dininin emirlerini yerine getiren, mütebedayin.

gurbet: yabancı memleket, yabancı yer, vatan dışı, doğup büyüdüğü ülke, şehir, köy dışında kalan yerler, yâd el.

hâlet-i ruhiye: insanın ruh hâli, psikolojik durum, insanın manevî hâli, iç durumu.

Hanefî: İmam-ı Âzam Ebu Hanîfe'nin mezhebinden olan.

hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.

hürmet: riayet, ihtiram, saygı.

hürmet: riayet, ihtiram.

ihanet: hainlik, kötülük etme.

ihiram: hürmet etme, saygı gösterme.

ispat: delil göstererek iddiayı sağlamlaştırma.

kıymettar: kıymetli, değerli.

lâkayt: kayıtsız, ilgisiz.

lisan: dil.

mazhar: nail olma, şereflenme.

menfî: olumsuz, müspet olmayan.

muhabbet: ülfet, sevgi, sevmek, dostluk.

münzevî: inzivaya çekilen, köşeye çekilmiş, yalnız.

müsaade: izin; elverişli, uygun olma durumu.

müttakî: ittika eden, sakınan,

çekinen, günah ve haramdan uzak duran, takva sahibi.

propaganda: bir inanç, düşünce, doktrin v.b. ni başkalarına tanıtmak, benimsetmek amacıyla güden ve çeşitli vasıtalarla yapılan faaliyet.

resmî: devlet adına olan.

senâ-yı Kur'âniye: Kur'ân'ın övgüsü.

Şafiî: Şafiî mezhebinden olan kimse.

şahadet: şahit olma, şahitlik, tanıklık.

şedit: şiddetli.

tarz-ı kıyafet: giyim şekli, giyim tarzı, kıyafet biçimi.

tasdik: doğrulama, onaylama.

uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.

zaruret: zorunluluk, mecburiyet.

zat: kişi, şahıs, fert.

Dokuzuncusu: Çok mühimdir, **(HAŞİYE)** çok kuvvetlidir. Fakat siyasete temas ettiği için sükût ediyorum.

Onuncusu: Bu da hiçbir kanun müsaade etmediği ve hiçbir maslahat bulunmadığı, yalnız manasız evhamdan bir habbeyi kubbeler yapmaktan ibaret hiçbir kanuna girmeyen bir taarruzdur. Bu da mesleğimizce bakamadığımız siyasete temas etmemek için sükût ederek böylece on vecihle kanunsuz muamelelere karşı yalnız

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ¹ deriz.

Said Nursî

215

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, bu yeni taarruz-da ve çok geniş ve çok evhamlı taarruz, yüzde bire indi. Dünkü gün dört saat mahkemede ifademi aldılar. Evvelce size gönderdiğim ifadenin aynını ve izahatıyla cevap verdim. Allah Isparta adliyesinden çok razı olsun ki, onların buraya lehimizdeki iş'arı bize çok yardım etti. Yoksa Afyon'daki evham ve burada bazı resmîler gizli düşmanlarımıza da yardımlarıyla pek çok zahmet çekecektik.

HAŞİYE: İslâm hükûmetlerde Hristiyan ve Yahudi bulunması ve Hristiyan ve Mecusi hükûmetlerde Müslümanlar bulunduğu gösteriyor ki, idare, âsâyîşe bilfiil ilışmeyen muhaliflere kanunca ilışılmaz. Hem imkânât, medâr-ı mes'uliyet olamaz. Yoksa herkes bir adamı öldürebilir; herkesi bu imkânâtla mahkemeye vermek lâzım gelir.

adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

evvelce: daha önce.

habbe: tane.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

ibaret: meydana gelen, oluşan, müteşekkil.

izahat: izahlar, açıklamalar.

kubbe: yarım küre veya kümbetimsi yapılan bina damı.

leh: birinin faydası için yapılan hareket.

maslahat: fayda, maksat.

meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.

muamele: davranma, davranış.

1. Allah bize yeter; o ne güzel vekildir. (Âl-i İmrân Suresi: 173.)

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müsaade: izin.

razi: rıza gösteren, hoşnut olan.

resmî: devletin olan, devlete ait, devletle ilgili.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

sükût: susma, sessiz kalma.

şükûr: Allah'ın nimetlerine karşı memnûnluk gösterme, gerek dil ile gerekse hal ile

Allah'ı hamd etme.

taarruz: saldırma, satasma, ilışme.

vecih: cihet, yön.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

Müsadere ettikleri Kur'ân'ımızı Diyanet Reisine göndermişler. Biz de İstanbul'a gönderdiğimiz iki cüzler ve baştaki cüz ile beraber, bir mektup Diyanet Reisine yazdık. "Bunu fotoğrafla tab etmeye çalışmak istiyoruz. Diyanet Reisinin tensibi ve muavenetini ümit ediyoruz" diye mektup yazdık.

Bu defa bana mahkemede sordukları pek çok manasız sualler içinde, "Neyle yaşıyorsun?"

Dedim ki: "İktisat bereketiyle. Hattâ bir vakit Isparta'da bir Ramazan'da bir ekmek, bir kilo torba yoğurdu, bir kilo pirinçle yaşayan bir adam, maişeti için dünyaya tenezzül etmez ve hediye de kabul etmeye mecbur olmaz."

216

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Sizin muvaffakiyetinizi ve sebatınızı ve Yirmi Dokuzuncu Sözün elif'ler kerametini muhafazasıyla mumlu kâğıtlara yazılmasını ve çalışmanıza fütur gelmesini ruh u canımızla tebrik ediyoruz.

Saniyen: Dört saat ifademi almakla pek çok emsalsiz bir sıkıntı çektiğim on saat sonra, âdeta aynı zamanda iki milyon lira zarar veren Maarif yangını gösterdi ki, Risale-i Nur, belâların def'ine bir vesiledir ki, Nurlara hücum edildi, belâ yol buldu, geldi.

âdeta: sanki.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

belâ: musibet, gam, keder, afet, sıkıntı.

cüz: Kur'ân'ın bölündüğü otuz kısımdan her biri.

def: mani olma, kovma, ortadan kaldırma.

emsalsiz: benzersiz.

evvelâ: öncelikle.

fütur: zayıflık, gevşeklik, usanç.

iktisâd: tutum, lüzumundan fazla veya eksik harcamalardan kaçınma.

keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

Maarif: Millî Eğitim.

maişet: yaşama, yaşayış.

muavenet: yardım, yardım etme, yardımcılık, teavün.

muhafaza: koruma.

muvaffakiyet: başarma, başarılı olma.

müsadere: toplatma, elden alma.

ruh u cân: candan, gönülden.

saniyen: ikinci olarak.

sebat: sözünde durma, ahde vefa etme.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

sual: soru.

tab: basma.

tenezzül: kendine aykırı düşen bir işi veya durumu kabul etme, alçalma.

tensip: uygun görme, münasip kılma, uygun bulma.

vesile: bahane, sebep.

Salisen: Risale-i Nur'un kerameti olarak yangına dair yazılan bir parça, bir haftadan beri size göndermek için bekliyordu. Çünkü ziyade evhamlarından postahanelere çok dikkat ettiklerinden, postayla göndermedik. Sizin de mahkemece hakikî vaziyetinizi merak ediyoruz. "Kardeşimiz Burhan'ın bir küçük musibeti varmış" diye yazıyor, neymiş, merak ettik. Cenab-ı Hak def etsin. Hem Re'fet Bey, hem Abdullah Çavuşun mektuplarından çok memnun oldum. Onlara hususan selâm ediyorum. Umuma selâm.

Kardeşiniz

Said Nursî

﴿ 217 ﴾

REİSİCUMHURA GÖNDERİLEN İSTİDANIN ZEYLİDİR Kİ, MECBUR OLDUM YAZMAYA.

Bana hücum eden garazkârların en esaslı sebebi, Mustafa Kemal'in dostluğu ve tarafgirliği vesilesiyle beni eziyorlar. Ben de o garazkârlara derim ki:

Ölmüş gitmiş ve dünyadan ve hükûmetten alâkası kesilmiş bir adam hakkında otuz sene evvel bir hadis-i şerifin ihbarıyla Kur'ân'a zararlı öyle bir adam çıkacak dediğimi ve sonra Mustafa Kemal o adam olduğunu zaman gösterdi.

alâka: ilgi, ilişki, bağ.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

dair: alakalı, ilgili.

def: ortadan kaldırma, yok etme, giderme.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

evvel: önce.

garazkâr: haset eden, kin güden, kötü kasıt sahibi.

hadis-i şerif: Peygamberimizden aktarılan sözlerin genel adı.

hususan: bilhassa, özellikle.

ihbar: haber verme, bildirme.

istida: resmî makamlara bir işin yapılmasını istemek maksadıyla yazılan yazı, dilekçe.

keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

musibet: felâket, belâ, ansı-

zın gelen belâ, dert, sıkıntı.

Reisicumhur: halkın reisi, cumhurbaşkanı.

salisen: üçüncü olarak.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

tarafgir: bir tarafı tutan, taraflı.

umum: hep, herkes.

vesile: bahane, sebep.

zeyl: ek, ilâve.

ziyade: çok, fazla.

Ben de beş yüz seneden beri kahramanlığıyla ve hakperestliğiyle dünyaya meydan okuyan kahraman bir ordunun şerefini ve zaferini hilâf-ı hakikat olarak M. Kemal'e vermediğim için, garazkâr dostları, beni yirmi senedir bahanelerle tazip ediyorlar.

Evet, mahkemede ispat ettiğim gibi, "Şerefler, müsbet hayırlar, maddî-manevî ganimetler orduya, cemaate verilir, tevzi edilir; kusurlar, menfî icraatlar başa, reise verilir" diye bir kaidei hakikatle, "Kahraman ordunun ve bilfiil asker ve asker başında çalışan cesur zabitlerin zaferleri ve şerefleri Mustafa Kemal'e verilmez; belki kusurlar, hatalar yalnız ona verilir" diye, beni onu sevmekle itham edenleri, kahraman orduyu sevmemekle ve şereflerini kırmakla ittiham edip, onlara hain-i millet nazarıyla bakıyorum. Bu hakikati mahkemede ispat ettiğim gibi, onun muannid dostlarına da ispat etmeye hazırım. Ben, bu mübarek milletin bahadır ordusunun milyonlar efradı ve zabitlerini severim; hürmetlerini, haysiyetlerini elimden geldiği kadar muhafaza ediyorum. Benim karşımdaki garazkâr muarızlarım, birtek adamı sevmek yolunda milyonlar efrada manen ihanet, belki ada vet ediyorlar.

Evet, çok emarelerle bildik ki, bana hücum edenleri tahrik eden, Mustafa Kemal'e itirazımdır ve ona dost olmadığımıdır. Başka sebepler bahanedir. Bunun için mecbur oldum ki, o muarızlarıma derim:

adavet: düşmanlık, husumet.
bahadır: cesur, yiğit, kahraman.
bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
bilfiil: bizzat kendi çalışması ile, kendi yaparak.
cemaat: topluluk, aralarında çeşitli bağlar bulunan insanlar topluluğu.
efrat: fertler.
emare: alâmet, belirti, nişan.

ganimet: savaşta düşmandan ele geçirilen mal, para vs.
garazkâr: kinli, düşmanlık güden, garazı olan, kötü kasıt sahibi.
hakikat: gerçek, bir şeyin aslı, esası.
hakperest: doğruluk ve haktan taviz vermeyen ve ayrılmayan.
haysiyet: şeref, onur, itibar.
hilâf-ı hakikat: gerçeğe ve hakikate zıt, aykırı.

hürmet: haysiyet, şeref.
icraat: işler.
ihamet: hainlik, kötülük etme.
ispat: delil ve şahit göstererek doğruyu ortaya koyma, doğruyu delillerle gösterme.
itham: kabahatli görme, töhmetlendirme, suçlu görme, suçlama, suç isnat etme.
itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.
maddî: madde ile alakalı, cismani.

manen: mana bakımından, manaca.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
menfî: olumsuz, müspet olmayan.
muannit: inatçı, ayak direyen.
muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.
muhafaza: koruma.
mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.
müspet: olumlu.
nazar: düşünme, fikir, mülâhaza, niyet.
reis: başkan.
şeref: övünülecek, iftihar edilecek şey.
tahrik: hareket ettirme, harekete geçirme.
tazip: azap çekirme, eziyet etme, sıkıntı verme.
tevzi: dağıtma, herkese payını verme.
zabit: subay, askere kumanda eden rütbeli asker.

O, beni taltif etmek ve bütün vilâyat-ı şarkıyeye vaiz-i umumî yapmak için, Ankara'ya istedi. Ben oraya gittim. Bu gelen üç madde, beni, onun dostluğundan vazgeçirdi. Yirmi sene inzivada azap çektim, dünyalarına karışmadım.

Birinci madde: Bir hadis-i şerifin, ahir zamanda an'anat-ı İslâmiyenin zararına çalışacak diye haber verdiği adam bu olduğunu ef'aliyle göstermesidir. Ben, otuz altı sene evvel o hadisi tefsir etmişim. Aynen bu adama manası çıkmış. Mahkemedeki müdafaatımın üçüncü esasında izahı var.

İkinci madde: Birşeyin vücudu ve tamiri ve hayatı, ona ait bütün erkân ve şeraitin vücuduyla olabilmesi ve o şeyin ademi ve tahribi ve ölmesi, birtek şartın bozulmasıyla olduğu bir kaide-i hakikattir. Umumun dillerinde "Tahrip, tamirden çok kolaydır" diye darb-ı mesel olmuştur. Bu kat'î kaideye binaen, meydanda görünen ehemmiyetli kusurlar ve tahribatlar, o kumandanın hatasından ve ehemmiyetli şerefler ve zaferler ise, ordunun kahramanlığından geldiğinden, o fenalıkları ona, o iyilikleri orduya vermek lâzım gelirken, bütün bütün aksine olarak, cemaatin hayrını baştaki bir ferde; ve o ferdin şerrini cemaate vermek, dehşetli bir haksızlık olmalıdır.

Üçüncü madde: Cemaatin hayrını ve ordunun zaferini başa vermek ve o başın kusurunu cemaate isnad etmek ise, binler hayırları birtek hayra indirmek ve bir tek

adem: yokluk, olmama.

ahir zaman: dünyanın son zamanı ve son devresi, dünya hayatının kıyamete yakın son devresi.

azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

cemaat: topluluk, aralarında çeşitli bağlar bulunan insanlar topluluğu.

darbimesel: atasözü, vecize.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ef'al: fiiller, işler, ameller.

ehemmiyetli: önemli.

erkân: rükünler, esaslar.

evvel: önce.

hadis: Hz. Muhammed'e (a.s.m.) ait söz, emir, fiil veya Hz. Pey-

gamberin onayladığı başkasına ait söz, iş veya davranış.

hadis-i şerif: Peygamberimizden aktarılan sözlerin genel adı.

inziva: bir köşeye çekilme, tek başına yaşama, dünya işlerinden vaz geçme, dünyadan el-etek çekme.

isnâd: dayandırma, mal etme, bir şeyi bir kimseye ait gösterme.

izah: açıklama, ayrıntılan ile

anlatma.

kaide: kural, esas, düstur.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

müdafaat: müdafaalar, savunmalar.

ser: kötülük.

serait: şartlar.

şeref: övünülecek, iftihar edilecek şey.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

tahrip: harap etme, yıkma,

bozma.

taltif: iltifat etme, gönül okşama; rütbe, nişan, para, mevki vb. şeylerle mükafatlandırma.

tamir: onarma, düzeltme, bozuk şeyi düzeltme.

tefsir: Yorum, şerh.

umum: hep, herkes.

vaiz-i umumî: umumî vaiz, genel vaiz.

vilayet-i şarkıye: Doğu ili.

kusuru binler kusur yapmaktır. Çünkü, nasıl bir tabur bir dehşetli düşmanı öldürse, herbir neferi bir gazilik rütbesini alır; ve yalnız binbaşısına verilse, binden bire iner, birtek gazi olur; o binbaşının hatasıyla zalimane bir katil yapılsa ve ona verilmeyip tabura verilse, o birtek katil bin cinayet hükmüne geçerek bin neferi mes'ul eder ve cezaya çarpar. Aynen öyle de, meydandaki görünen ehemmiyetli kusurlar onları işleyen ölmüş adama verilmezse, beş yüz, belki bin seneden beri gaziliğini ve hakperestliğini dünyaya gösteren ve ferman-ı şerefini ve Kur'ân bayraktarlığını kılıçlarıyla ve kanlarıyla imzalayan bir orduya havalesiyle o kusurlar binler derece ve erkânları adedince ziyadeleşir, o ordunun pek parlak mазisini dehşetli karartır ve bu asrın ordusunu, geçen asırların aynı orduları önünde mahcup ve mes'ul eder. Ve mevcut şerefler, zaferler tek adama verilse, binler derece küçülür, erkân ve efrad adedince gazilik ve hayırlar birtek hükmüne geçer, söner; daha kusurlara karşı kefaretü'z-zünub olmaz.

İşte bu sebepler içindir ki, ben, onun dostluğunu bırakıp, onun yerinde, ehemmiyetli bir zamanda içinde bulunduğum ve tesirli hizmet ettiğim o ordunun dostluğunu aldım ve binler derece daha ehemmiyetli şerefini muhafazaya Risale-i Nur ile çalıştım.

Emirdağında

Said Nursî

asr: yüzyıl, asır.
bayraktar: bayrak taşıyan, alemdar.
cinayet: cana kıyma, katl veya bu derecede ağır bir suç.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
efrat: fertler.
ehemmiyetli: önemli.
erkân: reisler, ileri gelenler.
gazi: gazâ eden, ordunun başına geçen, savaşan, savaştan sağ ve muzaffer dönen.
hakperest: doğruluk ve hak-

tan taviz vermeyen ve ayrılmayan.
havale: bir şeyi başka bir yere veya zamana bırakma.
hükmüne: yerine, değerine.
katl: öldürme, katletme.
kefaretü'z-zünup: günahların kefareti.
mahcup: utanan, utanmış.
mazi: geçmiş zaman.
mes'ul: yaptığı işlerden hesap vermeye mecbur olan, sorumlu.

muhafaza: koruma.
nefer: rütbesiz asker, er.
rütbe: sıra, derece, mertebe, paye.
şeref: övünülecek, iftihar edilecek şey.
tabur: dört bölükten meydana gelen, bölük veya bataryadan büyük, alaydan küçük askerî birlik.
zalimâne: zulmedercesine, zalimce.
ziyade: Artma, çoğalma.

Yirmi senede kaç vilâyetin zabıtaları kıyafetime ilişmedi. Yalnız, yirmi beş sene evvel Ankara Valisi Nevzat Bey, cebren kıyafetime ilişmek istedi; hem muvaffak olmadı, hem kendi kendini intihar etmekle tokadını yedi.

Hem Afyon Valisinin büyük memuru, cebren kıyafetime emir vermesine mukabil, Emirdağının küçük bir adliye memuru ona mukabele edip “Kanun haricinde hiçbirşey yapamayız” demiş, kanunperestliğini göstermiş.

Hem buranın kaymakamı evham etmeyip bana zulmetmediği için, o vicdanlı zatın tebdiline çalıştılar.

Hem camie, Cumaya gitmeye beni men eden merdumgirizlik hastalığıyla beraber, maddî birkaç hastalığa binaen, bir hafta rapor verip beni ifademi almaya sevk etmemek için doktorluk kanunuyla amel ettiğime binaen, tâ Afyon’dan iki doktor gönderip onun raporunu bozmak, onu da mahkemeye vermek derecesinde keyfi kanunlara maruz olmuşuz.

ADLİYENİN ŞAHS-I MANEVİSİNE VE DAHİLİYE VEKİLİNE BERA-YI MALÛMAT TAKDİM EDİLEN VE EMİRDAĞ’INDAKİ İSTİNTAKTA VERDİĞİM İFADENİN HÂŞİYE VE LÂHİKASIDIR.

Bu yirmi beş seneden beri hiçbir gazeteyi okumayıp, dinlemeyip, dünkü gün, bana hizmet eden bir adam,

adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.

amel: iş, uygulama, yapma.

beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

cebren: cebirle, zorla, kuvvet kul-lanarak, mecburî.

evham: vehimler, zanlar, kurun-tular.

evvel: önce.

haric: bir şeyin dışı, dışarı, dışta kalan.

haşiye: bir eserin metnini şerh ve izah eden kitap.

intihar: bir kimsenin çeşitli sebeplerin etkisi ile kendini öldürmesi.

istintak: sorguya çekme.

kanunperest: kanun sever kanuna düşkün.

keyfi: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.

kiyafet: bir kimsenin giyin-diklerinin bütünü.

lâhika: ek, ilave.

madde: madde ile alakalı, cis-mani.

maruz: bir şeyin etkisi ve te-siri altında bulunma.

men: yasak etme, engelleme.

merdumgiriz: insanlardan sı-kılan, kalabalıktan hoşlanma-yıp yalnızlık isteyen.

mukabele: karşılık verme, karşılama.

mukabil: karşılık.

muvaffak: başarmış, başarılı.

sevk: gönderme.

şahs-ı manevi: bir cemaatin meydana getirdiği manevî

şahsiyet (kişilik).

takdim: arz etme, sunma.

tebdil: değiştirme, dönüştür-me.

vicdan: iyiyi kötüden, hayır-şerden ayırt etmeye yardımcı olan ahlâkî duygu.

vilayet: il.

zabıta: şehir güvenliğini sağ-lamakla vazifeli bulunan ida-re, polis.

zat: kişi, şahıs, fert.

zulm: haksızlık, eziyet.

gazetenin bir parçasını bana okudu. İçinde, Ankara Maarif dairesi iki milyon zararla, hem yine Ankara'da otomobil garajı binası, aynı vakitte İzmir'de ehemmiyetli fabrika, hem aynı vakitte Adada büyük bir binanın tamamen yandığını işittiğim vakit, pek çok teessür ve yazıklarla bu fakir millete acımakla, aynı zamanda bütün ömrümde çekmediğim bir sıkıntı içinde, hiçbir mahkemede benim gibi ihtiyar ve hasta halimde dört buçuk saat mütemadiyen ifademi sualcevaba mecbur olduğum bir zamanda, eğer bura adliyesinin insaniyeti ve bir derece şefkati olmasaydı kat'iyen dayanamadığım gibi, kat'i karar vermiştim ki, sert bir sözle, bu soğukta, bu hastalığımda hapse girmeyi gözüme almıştım. Hattâ bana hizmet edenin birini odamda yatırmak, birine bir tokat vurup benim hizmetim için hapse, yanıma gelmek için karar vermiştik. Fakat bura adliyesinin insaniyeti ve inayet-i İlâhiye bana sabır verdi, tahammül ettim.

Bu acip vaziyetim ve asılsız evhamın sebebini merak ettim. *Gençlik Rehberi*'nin resmen tab edilmesi ve intişarı pek çok mektepleri tenvir etmiş, hattâ Ankara Darülfünunundaki ve İstanbul Darülfünunundaki kıymettar gençlerin Risale-i Nur'un esasatını, bu vatan milletinin saadetine bir vesile olduğunu bilmeleri ve pek çok muallimler, hamiyet-i milliye ve vataniye ve haysiyet-i ilmiye cihetiyle Risale-i Nur'a kemali ihtiyakla alâkadar olmaları, Maarif dairesinin nazar-ı dikkatini celb etmiş; Nurlara karşı bir derece beğenmemek tarzında bir ilişmek istemişler. Hattâ burada, "Gençleri elde ediyor, matbu

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.
alâkadar: ilgili, ilişki.
celp: elde etme, kendine çekme.
cihet: yön, sebep, vesile.
Darülfünun: üniversite.
ehemmiyetli: önemli.
evham: vehimler, zanlar, kuruntular.
hamiyet-i milliye: millî duygular ve hislerin muhafaza edil-

mesi için yapılan çaba.

haysiyet-i ilmiye: ilmin haysiyeti, şerefi, itibarı.

inayet-i ilâhiye: Allah'ın yardımı.

insaniyet: insanlık, insanlık mahiyeti.

intişar: yayılma, dağılma, neşrolunma.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kat'iyen: kat'i olarak, kesin olarak, kesinlikle.

kemal-i ihtiyak: istek ve arzunun son derecesi, tam bir istek ve arzu.

kıymettar: kıymetli, değerli.

Maarif: Millî Eğitim.

matbu: tab edilmiş, basılmış.

mektep: okul.

muallim: ders veren, öğretmen.

mütemadiyen: sürekli olarak, devamlı.

nazar-ı dikkat: dikkatli bakma, dikkatli bakış.

resmen: resmî bir şekilde, devlet tarafından.

saadet: mutluluk.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

sual: soru.

tab: kitap basma.

tahammül: zora dayanma, kötü ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma.

teessür: kederlenme, üzülmeye, acı duyma.

tenvir: nurlandırma, aydınlatma, ışıklandırma.

vaziyet: durum.

vesile: aracı, vasıta.

Gençlik Rahberi ile mektep talebelerinin nazarlarını dine çeviriyor” diye ihbar edilmiş. Bunun üzerine hem bana, hem ekser Risale-i Nur Şakirtlerine bazı vilâyetlerde ilişilmiş. Halbuki ben, medreseden çıktığım için hocalardan istimdad etmek lâzımken, bütün kuvvetimle Maarif dairesine ve mekteplilere itimad edip onlara dayanmak istiyordum. Çünkü Nur dairesine girenlerin çoğu mekteplilerdir, hocalar azdır; çoğu çekindiği halde, mektepliler kemal-i takdirle Nurlara sahip çıktığından, kalbimden derdim: İnşaallah Maarif dairesi Nur Şakirtlerini himaye edecek. Ve yardımları beklerken birden bize bu yeni taarruzun sebebi matbu Gençlik Rehberi’nin ahirinde “Nur Şakirtleri, hükûmetin müsaadesine binaen, mümkün olduğu kadar Nur dershaneleri açılmak münasiptir” diye bizim gizli düşmanlarımız Maarif dairesini aleyhimize çevirmeye çalışması bir vesile oldu.

Şimdiye kadar o düşmanlarımız, desiselerle kaç defa adliye cihetiyle bizi perişan etmek istediler, muvaffak olmadılar, birşey de çıkaramadılar. Sonra mutaassıp ve enaniyetli ve resmî makamlardaki hocaları aleyhimize sevk etmeye çalıştılar, onda da birşeye muvaffak olamadılar. Şimdi en ziyade bana yardıma güvendiğimiz Maarif idaresini aleyhimize istimal etmekle, bu hükûmetin bazı memurlarını üç mahkemede kat’î beraat kazandığımız cemiyetçilik ve tarikatçılık bahanesiyle geniş bir dairede biçare masum Nur Şakirtlerine ve beni Risale-i Nur’un mütalâasından mahrum etmeye çalıştıkları bir zamanda ve benim acınacak dört buçuk saat istintakımın aynı

adliye: adalet işlerine ait.

ahir: son.

aleyh: karşı, karşıt.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

beraat: suçsuzluğun sabit olması.

biçare: çaresiz, zavallı.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

cemiyetçilik: cemiyet taraftarlığı, partililik, grupçuluk.

cihet: yön, sebep, vesile.

desise: hile, oyun, aldatmaca.

ekser: pek çok.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

himaye: koruma, muhafaza etme.

idare: memleket işlerinin yürütülmesi, çekip çevirilmesi.

ihbar: haber verme, bildirme.

inşaallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.

istimâl: kullanma.

istimdat: medet dileme, imdat isteme, yardıma çağırma.

istintak: sorguya çekme.

itimad: dayanma, güvenme, emniyet etme.

kat’î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kemal-i takdir: takdirin en mükemmeli.

Maarif: Milli Eğitim.

mahrum: bir şeye sahip olmayan, yoksun.

makam: memuriyet, memurluk yeri.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

matbu: tab edilmiş, basılmış.

medrese: eski dönemde ders okutulan düzenli öğretim kuruluşu.

mektep: okul.

mutaassıp: bir meseleyi mü-

dafaada ifrata varan, körü körüne bir fikre bağlı olan, bağnaz.

muvaffak: başarmış, başarılı.

münasip: uygun.

müsaade: izin.

mütalâa: okuma, dikkatli okuma.

nazar: düşünme, fikir, mülâhaza, niyet.

Nur: Risale-i Nur.

resmî: devletin olan, devlete

ait, devletle ilgili.

sevk: ulaştırma, yöneltme.

sakirt: talebe, öğrenci.

taarruz: saldıрма, sataşma, ilişme.

talebe: öğrenci.

tarikatçılık: tarikat taraftarlığı.

vesile: bahane, sebep.

vilayet: il.

ziyade: çok, fazla.

vaktinde Maarif dairesinin sebepsiz yanması ve söndürülmesine hiçbir imkân bulunmaması ve tamamen yanması tesadüfe benzemiyor, bir eser-i hiddet görünüyor.

O ifademin ahirinde ve aynı zamanda demiştim ki: “Beni bu gurbette, yalnızlıkta kitaplarımın mütalâasından mahrum etmeyiniz. Yoksa hem bana, hem bu vatan yazık olur. **(HÂŞİYE)** Belki zemin, yine zelzeleyle hiddet eder” dediğimden üç dakika sonra üç saniye devam eden zelzele ve o fıkrayı mahkemede tekrar ettiğim aynı zamanda—ya gece veya gündüzde—zemin ateşle Maarif dairesine saldırmaması ve mahkemece dört defa ispat edilen çok defa zelzelenin Risale-i Nur’a ve şakirtlerine taarruzun aynı zamanında gelmesi—elbette bunda tesadüf olamaz. Demek bu vatanın ve milletin ve asayişin büyük bir temel taşı olan Risale-i Nur’un hakikatleridir ki, böyle vukuatlı tokatlarla, bu milletin nazar-ı dikkatini Kur’ân’ın hakikî ve hakikatli ve kuvvetli bir tefsiri olan Risale-i Nur’a çeviriyor; milleti ona teşvik edip muarızlarına şefkat tokadı vuruyor.

Şimdi nasıl sadaka belâyı def ediyor; öyle de, Risale-i Nur, bu memlekette belânın def’ine vesile olduğu çok hadiselerle tahakkuk etmiş. Bu defa da Risale-i Nur’a hücum edildiğinin aynı zamanda bu yangın belâsının gelmesi, Risale-i Nur belânın def’ine vesile olduğunu ispat ediyor.

HÂŞİYE: İşte, yazık oldu.

ahir: son.

asayiş: kanun ve nizam hakimiyetinin sağlanması.

belâ: musibet, gam, keder, afet, sıkıntı.

def: mâni olma, savmak, uzaklaştırma.

eser-i hiddet: öfke eseri, öfke sonucu.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.

gurbet: yabancı memleket, yabancı yer, vatan dışı, doğup

büyünülen ülke, şehir, köy dışında kalan yerler, yâd el.

hâdis: olay.

hakikat: gerçek, doğruluk.

hakikî: gerçek, sahih.

hiddet: öfke, kızgınlık.

imkân: mümkün olma, olabirlik.

ispat: delil göstererek iddiayı sağlamlaştırma.

Maarif: Milli Eğitim.

mahrum: bir şeye sahip ola-

mayan, yoksun.

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

mütalâa: okuma, dikkatli okuma.

nazar-ı dikkat: dikkatli bakma, dikkatli bakış.

sadaka: Allah rızası için ihtiyaç sahibi fakirlere yapılan yardım.

şakirt: talebe, öğrenci.

şefkat: acıyarak ve esirgeye-

rek sevme, içten ve karşılıksız merhamet.

taarruz: saldırma, sataşma, ilişme.

tahakkuk: gerçekleşme, olma; delil ile ispat edilme, kesinleşme.

tefsir: Kur’ân’ın mana bakımından izahı, Kur’ân’ın şerhi.

tesadüf: rastlantı.

tesadüf: rastlantı.

vesile: aracı, vasıta.

vukuat: normalin dışında olan hadiseler.

zelzele: yer sarsıntısı, deprem.

zemin: yeryüzü.

Aziz sıddık kardeşlerim,

Nasıl ki Eğirdir’de Asa-yı Mûsa’yı müsadere eden ve mahkemeye veren adam kendisi iki sene hapis cezasıyla tokat yedi. Ve Hüsrev’e hiddetle bir ay ceza veren hâkimin istifaya mecbur olmasıyla ve refikasının oradan mufarakatıyla bir nevi tokat yemesi gibi, aynen burada dahi size leffen gönderdiğimiz puslada yazılan tokatlar kat’î gösteriyorlar ki, biz bir himayet ve inayet altındayız; bize işenler, ahirette şiddetli tokatlar yiyecekleri gibi, dünyada dahi bir kısmı çabuk çarpılır.

Hem bu defa, bize hücumların aynı zamanında kış çok hiddet etti, şiddetli soğuk ve fırtına ile havanın kızdığını gösterdiği gibi, hücumları durmasıyla ve Nurcuların ferahlanmasıyla bu zemherir günleri nevrüz günleri gibi gülmeye başladı. O tebessüm, devamla manevî bir müjde ve teselli veriyor kanaatindeyiz.

Bu defa pusulada yazıldığı gibi, hiçbir şeytanın da kimseyi kandıramadığı acip ve maskaraca bir iftira etmekle teveccüh-ü âmmeyi hakkımızda kırmaya çalışan resmî polisler, aynı zamanda tokatlarını yemesiyle gösteriyor ki, bize hücum edenler, iftiradan başka hiç çare bulamıyorlar, başka çareleri kalmamış. Hem biz de çok dikkat ve ihtiyat etmeye, böyle şayialara ehemmiyet vermemeye mecbur oluyoruz.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
hiddet: öfke, kızgınlık.
himayet: koruma, esirgeme.
iftira: suçsuzla suç yükleme.
ihtiyat: tedbirli hareket etme.
inayet: yardım, ihsan, lütuf.
istifa: memuriyetten isteği ile ayrılma.

kanaat: inanma, görüş, fikir.
kat’î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
leffen: ekli olarak.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
mufarakat: terk etme, terk edip gitme, bırakma.
müsadere: toplatma, elden alma.
nevi: çeşit.
nevrüz: ilkbahar başlangıcı;

Celâlî Takvimine göre yılbaşı.
Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur’ları okuyup neşreden kimse.
pusula: kısa mektup.
refika: kadın eş, karı, zevce.
resmî: devlet adına olan.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

sayia: yayılmış haber, yaygın olan söylenti.
tebessüm: gülümseme.
teselli: avutma, acısını dindirme.
teveccüh-i amme: genel teveccüh, umumun, herkesin, halkın yönelişi.
zemherir: kışın en soğuk zamanı, şiddetli, soğuk kara kış.

RİSALE-İ NUR KÜLLİYATINDAN
YIRMI YEDİNCİ MEKTUPTAN

Emirdağ Lâhikası II

EMİRDAĞ'INDA ve İSPARTA'DA
SON İKAMETLERİNDE YAZILAN
MEKTUPLARDIR.

*Emirdağ Lâhikası-I ile bu Emir-
dağ Lâhikası-II arasında Nur Mü-
ellifi Üstadımız Hazretleri bazı tale-
beleriyle Afyon hapsine sevkle, ora-
da muhakeme edilmiş ve Afyon hap-
sinde kaldığı yirmi ay zarfında yaz-
dıkları mektup ve müdafaaları Şuâ-
lar'da On Dördüncü Şuâ olarak ve
kısmen Tarihçe-i Hayat'ta nesredil-
miştir.*

kısmen: kısmî olarak, bir kı-
sım.

muhakeme: bir dava ile ilgili
 tarafların hakim huzuruna
 çıkmaları, duruşma.

müdafa: savunma.

müellif: eser telif eden, ya-

zan.

neşir: yayım, yayın.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

sevk: gönderme.

talebe: öğrenci.

zarfında: süresince.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bayram tebrikiyle beraber herbirinizi derecesine göre birer Said ve birer vârisim ve benim yerimde Nurların birer bekçi muhafızı olarak mânevî bir hâtraya binaen kabul ettiğimi haber verdiğim gibi, şimdi de size beyan ediyorum. Mâdem haddimden çok ziyade hüsn-ü zannınızla bana ulûm-u imaniye ve hizmet-i Kur'âniyede bir üstadlık vermişsiniz. Ben de herbirinize derecesine nisbeten eski zaman üstadlarının icazet almaya lâayık olan talebelerine icazet-i ilmiyeyi verdikleri misilli icazet veriyorum. Ve bütün kanaatimle ve ruh u canımla sizi tebrik ediyorum. İnşallah şimdiye kadar sadakat ve ihlâs dairesinde fevkalâde neşr-i envâr ettiğiniz gibi, daha parlak devam edip bu âciz, zayıf, mütekaid Said bedeline binler muktedir, kuvvetli vazifeperver Saidler olursunuz.

Said Nursî

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bedel: yerine, adına, namına.
beyan: anlatma, açıklama.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
fevkalâde: olağanüstü.

haber: bilgi, bilgilendirme.
hizmet-i Kur'âniye: Kur'an hizmeti.
hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.
icazet: izin, ruhsat, müsaade.
ihlâs: samimiyet, bir ameli

başka bir karşılık beklemek-sizin, sırf Allah rızası için yapma.
inşallah: Allah izin verirse.
kanaat: inanç.
lâyık: yakışan, yaraşır, yakışır.
madem: değil mi ki.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.
misillü: gibi, benzeri.
muhâfiz: koruyucu, bekçi.
muktedir: iktidarlı, gücü yeten.
mütekait: tekaüt olan, emekliye ayrılmış, emekli.
neşr-i envâr: nurların yayılması, nurların dağıtılması, nurların saçılması.
nispeten: nispetle, kıyaslayarak.
ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.
talebe: öğrenci.
ulûm-i imaniye: iman ilimleri, imanla ilgili ilimler.
üstat: bir ilim ve sanatta üstün olan kimse, öğretmen.
vâris: mirasçı.
vazifeperver: vazife sever, çalışmayı seven, vazifesini sevip ona bağlı olan.
ziyade: çok, fazla.

AFYON HAPSİNDEN SONRA EMİRDAĞINDA YAZILAN MEKTUPLAR

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Herhalde biriniz benim bedelime Diyanet Riyasetine gitsin; benim selâm ve hürmetlerimle Ahmed Hamdi Efendiye desin ki:

“Zatınız iki sene evvel Nurun Külliyyatından bir takım istemiştiniz. Ben de hazırlattırdım. Fakat birden hapse soktular; tashih edemedim, gönderemedim. Şimdi onların tashihiyle meşgulüm. Fakat tesemmüm hastalığıyla ziyade perişaniyetimden, çabuk bitirmeyeceğim. Bitirdikten sonra inşaallah takdim edilecektir. Hediye almayan elbette hediye veremez kaidesine binaen, bu ziyade kıymettar mânevî tefsir-i Kur’ân, bu memleket-i İslâmiyenin âlimler reisi olan zat-ı âlinize, Nurların serbestiyetine mümkün olduğu derecede çalışmanıza ve nümune için üç cüzü size evvelce gösterdiğimiz Kur’ân’ımızın basılmasına himmet ve sa’y etmenize bir kudsî ücrettir.

“Kat’iyen size beyan ediyorum ki: Meselemizde hiçbir tarihte ilm-i hakikate ve hakaik-i imaniyeye karşı bu derece garazkârâne, gaddârâne tecavüz olmamış. Sizin daire-i ilmiyeniz ve riyasetiniz her şeyden evvel bu vazife-i dîniye ve ilmiyeyi yapmanız iktiza ediyor. Ben bu son

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bedel: yerine, adına, namına.
beyan: anlatma, açıklama.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
cüz: parça.
daire-i ilmiye: ilim dairesi.
diyanet: din işleri ile ilgilenen kuruluş, teşkilat.
evvel: önce.
evvelce: daha önce.
gaddarane: zalimce, gaddarca, merhametsizce, haincesine.
garazkârâne: gazez ve düşmanlığa kapılarak, garazkârlıkla, düşmancasına.
hakaik-i imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.
himmet: manevî yardım, ihsan, lütuf.
hürmet: saygı.
iktiza: gerek, lüzum.
ilm-i hakikat: hakikat ilmi.
inşaallah: Allah izin verirse.
kaide: kural, esas, düstur.
kat’iyen: hiç bir zaman, asla.
kıymettar: kıymetli, değerli.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

kudsî: mukaddes, yüce.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
mesele: konu.
meşgul: uğraşma, ilgilenme.
Nur: Risale-i Nur eserleri.
nümune: örnek.
perişaniyet: perişanlık, karışık ve dağınık olma, acınacak halde bulunma.
reis: başkan.

riyaset: reislik, başkanlık.
sa’y: iş, çalışma, çabalama.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
takdim: arz etme, sunma.
tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

tecavüz: saldıрма, sınırını aşma.
tefsir-i Kur’ân: Kur’ân tefsiri, Kur’ân’ın açıklaması.
tesemmüm: zehirlenme.
vazife-i dîniye: dinî vazife, dinle ilgili görev.
zat: kişi, şahıs.
ziyade: fazlasıyla.

zehirlendiğim zaman da öleceğimi düşündükçe, ‘Benim bedelime Ahmed Hamdi Nurlara sahip çıkacak’ diye kalbim ferahlanıyordu, teselli buluyordum. Size mahkeme müdafaatımızdan bazı parçalar evvelce dairenize gönderdiğimiz halde, şimdi tamam, mükemmel ve ayn-ı hakikat bir nüsha müdafaatımı da size gönderiyorum. Ona göre sizin delâletinizle Nurların serbestiyetine çalışacak zatlara bir me’haz olarak göstermek niyetiyle gönderdik.”

223

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ¹

*Aziz, sıddık kardeşlerim, Safranbolu, Eflâni havalisi
Nur şâkirdleri,*

Sizlere, gönderdiğiniz Nur eczalarının hediyesine bin barekâllah, mâşaallah deriz. Cenab-ı Hak sizleri iki cihanda mes’ut eylesin. Âmin.

Nurun mübarek, fedakâr şâkirdlerinin herbiri bir kısım risâleleri güzelce yazıp bu sırada bana hediye etmeleri ve bir kısım tatlı teberrükle beraber şiddetli hastalığım ve sıkıntılarım içinde garip bir tarzda bana gelmesi, eskiden beri mukabelesiz hediye kabul etmemek kaidem iken, o kaidenin aksine olarak kemâl-i sevinç ve memnuniyetle kabul ettiğime sebep, üç mânidar ve garip hadiselerdir.

1. Allah’ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah’ın selâmi, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!” anlamında duanın sonunda söylenir.
ayn-ı hakikat: hakikatın aslı, gerçeğin tâ kendisi.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.

bedel: yerine, adına, namına.
Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.
cihan: dünya.
delâlet: yol göstermek, kılavuzluk.
ecza: cüz’ler, parçalar, kısımlar.

evvelce: daha evvel, daha önce.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.
ferah: gönül açıklığı, sevinç, sevinme.
garip: tuhaf, hayret verici.
hâdise: olay.
havalı: etraf, çevre, civar, yö-

re, dolay.

kaide: kural, esas, düstur.

kemal-i sevinç: tam bir sevinç ve mutluluk.

manidar: nükteli, ince manalı.

maşaallah: Allah nazardan saklasın, ne güzel, Allah korusun.

mehaz: menba, bir şeyin aslının alındığı kaymak.

memnuniyet: memnunluk, sevinçli oluş.

mesut: saadetli, bahtlı, mutlu.

mukabele: karşılık.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

müdafaat: müdafaalar, savunmalar.

Nur: Risale-i Nur.

nüsha: suret.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

şakirt: talebe, öğrenci.

tarz: biçim, şekil.

teberrük: hediye, armağan.

teselli: avutma, acısını dindirme.

zat: kişi, şahıs.

Birincisi: Bir kısım paramla aldığım bana mahsus makine mahsulü on bir mecmua ve elmas kalemlî Nurun kıymetdar üç şakirdinin yazdıkları tam bir takım Risâle-i Nur, Diyanet Riyasetinin beş altı defa musırrâne istemesi üzerine hazırladığım, aynı zamanda ve bir derece yabanî kalan müftüler ve hocalara bir mânevî hediye ve müşevvik olarak göndermek teşebbüsü zamanında böyle çok ehemmiyetli bu vazifeyi yerine getirmek için Hüsrev'i buraya istiyordum. Halbuki vaziyetim müşkil bir halde, çok merak ediyordum. Birden, küçük bir Hüsrev olan kahraman Sungur aynı vakitte geldi. Beni çok endişe ve telâşlardan ve masraflardan kurtardığı gibi, bu vazife, iki sene mütemadiyen yanımda hizmeti kadar kıymettar olduğu için kat'î kanaatim geldi ki, bu da Nurun neşrindeki muvaffakiyetin bir kerametidir.

İkinci hadise: Ben kendime ait nüshalarımı Diyanet Riyasetine gönderdiğim aynı zamanda, aynen mizanla ziyade-noksan olmayarak, tartılsa aynen o kadar Nurun Safranbolu, Eflâni havalisindeki Nurun küçük kahramanları gönderdikleri mübarek hediyeleri lisan-ı hal ile bana dediler: “Merak etmeyiniz, biz zayıat yerine geldik. O zayıatın yerini doldurduk.” Ben de ruh u canla kabul ettim ve gönderenleri tebrik ettim; daha teberükleri bana dokunmadı.

Üçüncü hadise: O mübarek hediyeler odama geldiği zamandan on dakika evvel, serçe kuşuna benzer bir kuş yatağımın ayağı altında gördüm. Halbuki pencereler ve kapı kapalı, hiçbir delik yok ki, o kuş girebilsin.

defa: kere, kez, yol.
diyanet: din işleri ile ilgilenen kuruluş, teşkilat.
ehemmiyetli: önemli.
elmas: çok kıymetli bir mücevher.
endişe: kaygı.
evvel: önce.
hâdis: olay.
havalı: etraf, çevre, civar, yöre, dolay.
hizmet: görev, vazife.
kanaat: inanç.
kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
keramet: Allah'ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.
kıymettar: kıymetli, değerli.
lisan-ı hâl: hâl dili, bir şeyin durumu ve görünüşü ile bir mana ifade etmesi.
mahsul: ürün.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
masraf: harcama.
mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.
merak: endişe.
musırrâne: ısrar ve inatla, ısrarlı

bir şekilde.
muvaffakiyet: başarı.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
müftü: İl ve ilçelerde din işlerine bakan ve dinî meselelerle ilgilenen görevli kimse.
müşevvik: teşvik eden, istegini arttıran, arzu ve hevesini arttıran.
müşkül: güç, zor, çetin.

mütemadiyen: sürekli olarak, devamlı.
neşr: yayım, yayın.
Nur: Risale-i Nur.
nüsha: suret.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
riyaset: reislik, başkanlık.
ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.
şakirt: talebe, öğrenci.
teberrük: hediye, armağan.
teşebbüs: girişim.
vazife: görev.
vaziyet: durum.
yabanî: yabancı, uzak.
zayıat: kayıplar, yitikler.

Baktım, benden kaçmıyor. Bir parça ekmek verdim; yemedi. Kalben dedim: “Üç dört sene evvel aynı burada kuşların müjde vermesi gibi, bu da müjde veriyor.”

Hakikaten aynı zamanda o mübarek nurlu hediye geldiği gibi, üç senedir haber almadığım müftü kardeşim Abdülmecid’den güzel bir mektup aldım. Bana hizmet eden Halil geldi. “Bu kuşa bak, bu da eski kuşlar gibi bir müjdecidir” dedim. Sonra pencereyi açtık, gitsin; gitmiyordu. Yukarıda beş altı defa uçtu, gitmedi.

Sonra Sungur da geldi. “İşte sen de gör” dedik; o da gördü. Yarım saat sonra, nasıl görülmesi harika oldu; bulunmaması da harika oldu. Pencereden çıkmadan Halil ile aradık, bulamadık. Kayboldu.

Hattâ bu mânevî hediyenin gelmesi ve Hüsrev yerinde Sungur imdada yetişmesi, ehemmiyetini göstermeye bir kat’î hâdise budur ki: Sungur gelmeden iki gün evvel—demek o evden çıktığı gün—Halil rüyada görüyor ki, Sungur, Mustafa Osman ile buraya gelmişler; büyük bir hadise ve şâsaalî bir merasim yapılmış. Benden “Tâbiri nedir?” diye sordu. Ben de merak ettim: “Sen niçin bu rüyayı bana söyledin? Acaba onların başına bir zarar mı gelmiş?” diye bir gece sabaha kadar endişe ile müteessirdim. O rüya-yı sâdika az bir tâbirle çıktı.

defa: kere, kez, yol.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
endişe: kaygı.
evvel: önce.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hâdise: olay.
hakikaten: doğrusu, gerçekten.
hârika: olağanüstü.
hizmet: görev, vazife.

imdat: yardım.
kalben: kalp ile, kalpten; içten ve samimî olarak.
kat’î: kesin, şüpheyi ve tereddüde mahal bırakmayan.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
merak: endişe.
merasim: resmî merasimler, âdet hükmündeki gösterişler, resmî muameleler, törenler.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
müftü: İl ve ilçelerde din işlerine bakan ve dinî meselelerle ilgilenen görevli kimse.
müteessir: üzgün.
rüya-yı sadika: gerçek çıkan rüya.
şâsaalî: parlak, gösterişli.
tâbir: yorum, yorumlama.

[Sungur Ankara’da iken
Üstadımıza yazdığı mektubun suretidir.]

¹ بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ ﴿۝﴾ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Çok aziz, çok mübarek, çok müşfik, çok sevgili Üstadımız Efendimiz Hazretleri,

Mübarek, makbul, kıymetli mektubunuzu Diyanet Riyaseti Başkanı Ahmed Hamdi Efendiye teslim ettik. Sevinçler içinde mübarek mecmua ve Nurları kendi hususî kütüphanesine koydu. “İnşaallah bunları kendi öz ve has kardeşlerime okumak için vereceğim ve bu suretle tedricî tedricî neşrine çalışacağız” dedi.

Çok sevgili Üstadım Efendim,

Mübarek mektubunuzdaki emirlerinizi yapacağını söyledi. “Fakat şimdi hemen birdenbire bunların neşri olmaz. Ben bu eserleri has kardeşlerime okutturup meraklılara göre ileride neşrederiz. İnşaallah tam ve parlak şekilde ileride neşrine çalışacağını” söyledi.

Sungur

Yirmi Dokuzuncu Mektubun İkinci Makamının en baş sayfasındaki, sual ve cevaptan sonra şu nükte yazılacak:

1. Allah’ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin. (İsrâ Suresi: 44.)

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
diyanet: din işleri ile ilgilenen kuruluş, teşkilat.
hususî: özel.
inşaallah: Allah izin verirse.
makbul: kabul edilmiş, geçerli.
mecmua: tertip ve tanzim

edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.
merak: çok isteme.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
müşfik: şefkatli, merhametli, sevgi ve ilgi gösteren.
neşr: yayım, yayın.
Nur: Risale-i Nur.

nükte: ince manalı, düşündürücü söz.
riyaset: reislik, başkanlık.
sual: soru.
suret: nüsha, kopya.
tedricî: tedricle olan, yavaş yavaş, derece derece yapılan.

Bu risâlenin sebab-i telifi, Kur'ân'ın tercümesini Kur'ân yerinde camilerde okutmak olan dehşetli suikastına karşı bir nevi mukabeledir. Ziyade tafsîlât ve lüzumsuz bahisler girmiş. Fakat o mücahidâne ve heyecanlı mukabelede kıymettar bir gaybî anahtarı hissedip meczubâne arattırmak içinde, lüzumsuz tafsîlât ve zayıf ve pek ince emareler dahi girmiş.

Kalbime geldi ki: Yirmi Dokuzuncu Mektubun gayet ehemmiyetli ve lüzumlu ve parlak ve îcazlı olan Birinci Makamı, bu İkinci Makamın bütün kusûratını ve israfatını affettirir. Ben de kemâl-i sürurla şükrettim, o kusurları unuttum.

226

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ¹

Muhterem Ahmed Hamdi Efendi Hazretleri,

Bir hadise-i ruhiyemi size beyan ediyorum: Çok zaman evvel zatınız ve sizin mesleğinizdeki hocaların, zarurete binaen ruhsata tâbi ve azîmet-i şer'iyeyi bırakan fikirler, benim fikrime muvafık gelmiyordu. Ben hem onlara, hem sana hiddet ederdim. "Neden azîmeti terk edip ruhsata tâbi oluyorlar?" diye, Risâle-i Nur'u doğrudan doğruya sizlere göndermezdim. Fakat, üç dört sene evvel, yine şiddetli, kalbime, size tenkitkârâne bir teessûf geldi. Birden ihtar edildi ki:

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

azîmet: kulların, Allah tarafından kendilerine yüklenen görevlere tam bir kararlılıkla uymaları; takva ile şiddetli kaçınma, günahlardan uzak durma.

azîmet-i şer'îye: dinî azîmet; dinde takva ile hareket etmek.

bahis: konu.

beyan: anlatma, açıklama.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehemmiyetli: önemli.

emare: alâmet, belirti, nişan.

evvel: önce.

gaybî: görünmeyen.

gayet: son derece.

hiddet: öfke, kızgınlık.

icaz: az sözle çok mana ifade etme.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

israfat: israflar, lüzumsuz yere harcamalar.

kemal-i sürur: tam bir se-

vinç, mutluluk.

kıymettar: kıymetli, değerli.

mezcubane: Meczup gibi, delice.

meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.

muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.

mukabele: karşılık.

muvafık: taraflı, bir tarafı tutan.

mücahidâne: mücahitçe, cihat ederek, gayret göstererek.

nevi: çeşit.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

ruhsat: mevcut bir dinî hükmün özür sebebiyle belirli şartlar altında genişletilmesi veya kolaylaştırılması.

sebeb-i telif: bir eseri yazmanın sebebi.

su-i kast: kötü kasıt, kötü niyet; kötü kasitle iş yapma, tuzak kurma.

şükür: teşekkür.

tâbi: bağlanma, uyarılma.

tafsîlât: tafsiller, açıklamalar, izahlar.

teessûf: üzülmeye, eseflenmeye, bir şeyin tesirini hissetmeye, acı duyma.

tenkit: eleştirme.

zaruret: muhtaçlık, şiddetli ihtiyaç içinde olma.

zat: kendi.

ziyade: çok, fazla.

“Bu senin eski medrese arkadaşların olan başta Ahmed Hamdi gibi zatlar, dehşetli ve şiddetli bir tahribata karşı ‘ehvenüşşer’ düsturuyla, mümkün olduğu kadar bir derece bir kısım vazife-i ilmiyeyi mukaddesatın muhafazasına sarf edip tehlikeyi dörtten bire indirmeleri, onların mecburiyetle bazı noksanlarına ve kusurlarına inşaallah kefaret olur” diye kalbime şiddetli ihtar edildi.

Ben dahi sizleri ve sizin gibilerini, o vakitten beri yine eski medrese kardeşlerim ve ders arkadaşlarım diye hakikî uhuvvet nazarıyla bakmaya başladım. Onun için benim bu şiddetli tesemmüm hastalığım vefatımla neticelenmesi düşüncesiyle, sizi Nurlara benim bedelime hakikî sahip ve hâmi ve muhafız olacağınızı düşünerek, üç sene evvel mükemmel bir takım Risâle-i Nur’u size vermek niyet etmiştim. Fakat şimdi hem mükemmel değil, hem tamamı değil; fakat ekseriyet-i mutlaka eczaları Nur şâkirdlerinden gayet mühim üç zatın on on beş sene evvel yazdıkları bir takımı sizin için hastalığım içinde bir derece tashihi ettim. Bu üç zatın kaleminin benim yanımda on takım kadar kıymeti var. Senden başka bu takımı kimseye vermeyecektim. Buna mukabil onun mânevî fiyatı da üç şeydir:

Birincisi: Siz mümkün olduğu kadar Diyanet Riyasetinin şubelerine vermek için, mümkünse eski haruf, değilse yeni harfle ve has arkadaşlarımdan tashihe yaradım için birisi başta bulunmak şartıyla, memleketteki Diyanet Riyasetinin şubelerine yirmi otuz tane teksir

bedel: yerine, adına, namına.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

düstur: kanun, kural, esas.

ecza: cüz’ler, parçalar, kısımlar.

ehvenüşşer: şerrin en az zararlısı, kolayı, şerrin daha az zararlısı, daha az kötü olan; iki şerden daha az zararlısı.

ekseriyet-i mutlaka: mutlak çoğunluk.

evvel: önce.

gayet: son derece.

hakiki: gerçek.

hami: himaye eden, koruyan, gözetken.

haruf: harfler.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

inşaallah: Allah izin verirse.

kefaret: arınma.

kıymet: değer.

kusur: eksiklik, noksan.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

mecburiyet: mecbur olma, zorunluluk durumu, zorunluluk.

medrese: eski dönemde ders okutulan düzenli öğretim kuruluşu.

muhafaza: koruma.

muhâfiz: koruyucu, bekçi.

mukabil: karşılık.

mukaddesat: mukaddes, kutsal, temiz ve yüce olan şeyler.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

nazar: bakış.

niyet: maksat, meram.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

sarf: harcama.

şakirt: talebe, öğrenci.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

tashihi: düzeltme, yanlışını giderme.

teksir: çoğaltma.

tesemmüm: zehirlenme.

uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.

vazife-i ilmiye: ilimle uğraşma görevi.

vefat: ölüm.

edilmektir. Çünkü haricî dinsizlik cereyanına karşı böyle eserleri neşretmek, Diyanet Riyasetinin vazifesidir.

İkincisi: Madem Nur risâleleri medrese malıdır. Siz de medreselerin hem esası, hem başları, hem şâkirdlerisiniz. Onlar sizin hakikî malınızdır. Münasip görmediğiniz risâleyi şimdilik neşrini geri bırakırsınız.

Üçüncüsü: Tevafuklu Kur'ân'ımız mümkünse fotoğrafla matbaasıyla tab edilsin ki, tevafuktaki lem'a-i i'câziye görünsün. Hem baştaki Türkçe târifatı ise, o, Kur'ân ile beraber tab edilmesin, belki ayrıca bir küçük risâlecik olarak ya Türkçe veya Arabîye güzelce çevirip öylece tab edilsin.

﴿ 227 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

1 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Gayet kıymetli, fedakâr Nur kahramanı ağabeyimiz Hüsrev Efendi,

Şimdi beş defadır Diyanet Reisi Nurdan bir takımı musırrâne istedi. Üstad da şiddetli hastalığı içinde tashih edip—şimdilik bitmek üzeredir—Diyanet Reisinden onun mânevî fiyatı olarak üç madde istemiş:

Birisi: Sizin harika yazdığınız mucizeli Kur'ân'ı fotoğrafla tab etmek. Bu maddeyi kabul etmiş; yalnız

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah'ın selâmi, rahmeti ve bereketi ebedî ve dâima üzerinize olsun.

Arabi: Arapça.

cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.

defa: kere, kez, yol.

diyanet: din işleri ile ilgilenen kuruluş, teşkilat.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fe-

da eden.

gayet: son derece.

hakiki: gerçek.

haricî: dışa ait, dışarı ile ilgili.

hârika: olağanüstü.

lem'a-i i'câz: acze düşüren

parıltı, mu'cizelik parıltısı.

madem: değil mi ki.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

medrese: ders okutulan yer.

mu'cize: benzerini yapmaktan insanların aciz kaldığı şey.

musırrâne: ısrar ve inatla, ısrarlı bir şekilde.

münasip: uygun.

neşr: yayım, yayın.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

reis: başkan.

risale: kitapçık, küçük eser.

şakirt: talebe, öğrenci.

tab: basma.

tarifat: tarifler.

tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

tevafuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.

Üstat: Bediüzzaman Said Nursî.

vazife: görev.

“Başındaki Türkçe târifatı müstakil kalsa, ayrı tab edilse münasiptir” demiş. İşte, Üstadımız ona yazdığı mektubu, berâ-yı malûmat, leffen size gönderiyoruz. Üstadımız diyor ki:

“Hem bir takım Risâle-i Nur’u, hem makine ile çıkan mecmuaları ona göndermek ve Hüsrev gibi bu işte en ziyade alâkadar bir kardeşimizin eliyle teslim etmek ci-hetini meşveretinize havale ediyor.”

Siz de tam bir meşveretle sizin bu meselede oraya gitmenizin vücutça sıhhatiniz müsaitse ve fikrinize de muvafık ise, muayyen bir vakitte acele oraya gidersiniz ve adresinizi bildirirsiniz. Biz de takımı ve mecmuaları size, Ankara’ya, elinize yetiştireceğiz. Hattâ siz isterseniz kendi hesabınıza, onları müftüler neşretmek niyetiyle Diyanet Reisine verirsiniz.

Hizmetinde bulunan
Halil, Sâdık, İbrahim

228

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Hem Medresetü’z-Zehra şâkirdlerini, hususan mübarekler heyetini ve Isparta vilâyetini merhum Hâfız Mustafa’nın vefatıyla tâziye ve Hâfız Mustafa’yı tam vazifesini yapmasıyla yirmi senede ikinci bir Hâfız Ali olarak yirmi seneden beri usanmadan, sarsılmadan

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.

cihet: yön.

diyanet: din işleri ile ilgilenen kuruluş, teşkilat.

evvelâ: öncelikle.

havale: ısmarlama, bırakma.

heyet: kurul, topluluk; birlik teşkil eden şahıs ve şeylerin tamamı.

hususan: bilhassa, özellikle.

leffen: zarf ve mektup içine koyarak.

mecmua: kitap, eser.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman’ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

mesele: konu.

meşveret: müşavere, bir konu hakkında çeşitli ve ehil şahıslardan fikir alma, danışma.

muayyen: belirli.

muvafık: uygun, uyar, münasip.

sip.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

müftü: İl ve ilçelerde din işlerine bakan ve dinî meselelerle ilgilenen görevli kimse.

münasip: uygun.

müsait: uygun, münasip.

müstakil: başlı başına, bağımsız.

neşr: yayım, yayın.

reis: başkan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi’nin

eserlerinin adı.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

sıhhat: sağlık, esenlik.

şakirt: talebe, öğrenci.

tab: basma.

tarifat: tarifler.

tâziye: baş sağlığı dileme, yakını ölen kimseyi teselli etme.

vefat: ölüm.

vilayet: il.

ziyade: fazlasıyla.

Nurların neşrine çalışmasını bütün ruh u canımızla tebrik, hem onu, hem Isparta vilâyetini, hem Medresetü'-Zehrayı tebrik ediyoruz. Hakikaten bu merhum kahraman kardeşimiz, aynen Hâfız Ali gibi vazifesini bitirdi, âlem-i nura ve berzaha, Hâfız Ali ve Hasan Feyzî gibi kardeşlerinin yanına gitti. Cenab-ı Hak Risâle-i Nur'un hurufatı adedince onun defter-i hasenatına hayırlar yazsın ve ruhuna rahmet eylesin. Âmin.

229

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Size, şahsıma ait birkaç meseleyi beyan etmek kalbime ihtar edildi.

Evvelâ: Bazı has kardeşlerim şahsıma hizmette dikkatsizlik ettiklerinden, onların bana karşı acımasını noksan gördüğümünden bazan hiddet ve tekdir ettiğim vakit kalbime geldi ki:

O biçareler ziyade hüsn-ü zanla tahmin ediyorlar ki, “Üstadımız istese belki bazı ruhanîler, cinnîler de hizmet edecekler, belki ediyorlar. Hizmet-i Nuriyede inâyetin aşikâre cilvesi gösteriyor ki, onun şahsının perişanlığına meydan verilmiyor ve şefkatimize muhtaç değil” diye, hizmette bazı kusurları oluyor. Hattâ bugün de birisi araba getirecekti; dikkatsizlik yüzünden ben yayan çıktım, bir saatte on saat kadar zahmet çektim. Ben de

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

mesele: konu.

muhtâc: gerek duyan.

neşr: yayım, yayın.

perişanlık: perişanlık, karışık ve dağınık olma, acınacak halde bulunma.

rahmet: şefkat, merhamet, bağışlama ve esirgeyicilik.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

ruhanî: gözle görülmeyen, cismi olmayan, elle tutulamayan varlıklar.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı içten ve karşılıksız kabulleyen.

şahs: kendi, şahsı.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

tekdir: azarlama.

vilayet: il.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

ziyade: çok, fazla.

âlem-i nur: nur âlemi, aydınlık âlemi.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!” anlamında duanın sonunda söylenir.

aşikâre: apaçık, belli, aşikâr, meydanda, zahir.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

berzah: ruhların kıyamete kadar bekleyeceği, dünya ile ahiret arasındaki yer.

beyan: anlatma, açıklama.

biçare: çaresiz, zavallı.

Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

cilve: tecelli, görüntü.

cinnî: cin taifesinden olan.

defter-i hasenat: iyilikler, güzellikler defteri, insanların yaptığı iyiliklerin yazıldığı manevî defter.

evvelâ: öncelikle.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hiddet: öfke, kızgınlık.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i Nüriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.

hurufat: harfler.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

inayet: yardım, ihsan, lütuf.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

birkaç gün evvel böyle kusuru yapanlara demiştim, tekrar edeceğim. Siz de dinleyiniz:

Nasıl ki Risâle-i Nur'u ve hizmet-i imaniyeyi, dünyevî rütbelerine ve şahsım için uhrevî makamlarına âlet yapmaktan sırr-ı ihlâs şiddetle beni men ettiği gibi; öyle de, Kendi şahsımın istirahatine ve dünyevî hayatımın güzelle, zahmetsiz geçmesine, o hizmet-i kudsiyeyi âlet yapmaktan cidden çekiniyorum. Çünkü, uhrevî hasenatın bâki meyvelerini fânî hayatta cüz'î bir zevk için sarf etmek, sırr-ı ihlâsa muhalif olmasından, kat'iyen haber veriyorum ki, târikü'd-dünya ehl-i riâyâzetin arzu ve kabul ettikleri ruhânî, cinnî hüddamlar bana hergün, hem aç olduğum zamanda ve yaralı olduğum vakitte en güzel ilâç getirirler, hakikî ihlâs için kabul etmemeye kendimi mecbur biliyorum. Hattâ berzahtaki evliyadan bir kısmı temessül edip bana helva baklavaları hizmet-i imaniyeye hürmeten verseler, yine onların elini öpüp kabul etmek ve uhrevî, bâki meyvelerini dünyada fânî bir surette yememek için, nefsim de kalbim gibi kabul etmemeye rıza gösteriyor. Fakat kast ve niyetimiz olmadan, inâyet cihetinde gelen bereket gibi ikrâmât-ı Rahmâniye, hizmetin makbuliyetine bir alâmet olduğundan, nefsi emmâre karışmamak şartıyla ruhumla kabul ederim. Her neyse, bu mesele bu kadar kâfi.

Sâniyen: Eski Harb-i umumîde Pasinler Cephesinde şehid merhum Molla Habib'le beraber Rusya'ya hücum niyetiyle gidiyorduk. Onların topçuları bir iki dakika fasılayla bize üç top güllesi atıyordu. Üç gülle tam

alâmet: belirti, işaret, iz.
arzu: istek, heves, niyet.
bâki: daimi, sonsuz.
bereket: bolluk, bereket, gürlük.
berzah: ruhların kıyamete kadar bekleyeceği, dünya ile ahiret arasındaki yer.
cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.
cinnî: cin taifesinden olan.
cüz'î: küçük, az.
dünyevî: dünyaya ait.
evliya: veliler, Allah dostları.
evvel: önce.
fânî: ölümlü, geçici.
fasıla: ara.
gülle: top mermisi.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hakikî: gerçek.
Harb-i umumî: genel harp, umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.
hasenat: iyi ameller, iyi işler, hayırlar.
hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.
hizmet-i kutsiye: mukaddes hizmet, kutsal hizmet.
huddâm: cind hocaların kendilerine iş gördürdükleri cinler.
hürmeten: hürmet olsun diye, hürmet, saygı ve ikram maksadıyla.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
inayet: yardım, ihsan, lütuf.
istirahat: dinlenme, rahatlama.
kâfi: yeterli.
kast: niyet, düşünce.
kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.
makam: yer, mevki.
makbuliyet: makbûllük, beğenilme, geçerlilik.
men: yasak etme, engelleme.
merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.
mesele: konu.

muhalif: zıt, aykırı.
nefs: kötü vasıfları kendisinde toplayan hayırlı işlerden alıkoyan güç.
nefs-i emmare: insana kötü ve günah işlerin yapılmasını emreden nefis.
niyet: maksat, meram.
Pasinler: Doğu Anadolu bölgesinde Erzurum iline bağlı ilçe.
rıza: razı olma, hoşnutluk.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
ruhanî: gözle görülmeyen, cismi olmayan, elle tutulamayan varlıklar.
saniyen: ikinci olarak.
sarf: harcama.
sırr-ı ihlâs: ihlas sırrı, samimiyet ve doğruluğun sırrı.
suret: biçim, şekil, tarz.
sehit: vatan, bayrak, inanç gibi

bi yüce değerler uğrunda ölen Müslüman kimse.
târik-i dünya: dünyayı terk eden, dünya işlerinden elini ayağını çekip bir köşede oturan.
temessül: bir şekil ve surete girme, cisimlenme.
uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.
zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

başımızın iki metre üstünden geçip, arkada dere içine saklanan askerimiz görünmedikleri halde geri kaçtılar. Tecrübe için dedim:

“Molla Habib, ne dersin, ben bu gâvurun güllesine gizlenmeyeceğim.”

O da dedi: “Ben de senin arkandan çekilmeyeceğim.”

İkinci top güllesi pek yakınımızda düştü. Hıfz-ı İlâhî bizi muhafaza ettiğine kanaatle Molla Habib’e dedim:

“Haydi ileri! Gâvurun top güllesi bizi öldüremez. Geri çekilmeye tenezzül etmeyeceğiz” dedim.

Hem Bitlis muhasarasında ve avcı hattında Rusun üç güllesi öldürecek yerime isabet etti. Biri de şalvarımı delip, iki ayağımın arasından geçip o tehlikeli vaziyette sipere oturmaya tenezzül etmemek bir hâlet-i ruhiye taşıdığımdan, arkadan kumandan Kel Ali, Vali Memduh Bey işittiler, “Aman çekilsin veya sipere otursun” dedikleri halde, “Bu gâvurun gülleleri bizi öldürmeyecek” dediğim ve hiçbir ihtiyat ve tedbire ehemmiyet vermeyecek o gençlik zamanında, o zevkli hayatımın muhafazasına çalışmadığım halde, şimdi seksen yaşına girdiğim halde gayet derecede bir ihtiyat ve hayatımı muhafaza, hattâ vesvese derecesinde tehlikelerden çekinmek hâleti acip bir tezat görüldüğünden, elbette o gençlik hayatını pervasızca feda etmek, bir iki sene ihtiyarlık ve zevksiz hayatını bu derece muhafaza etmek büyük bir hikmet içindir. Ve iki üç kudsî maksat, içinde vardır:

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
fedâ: uğruna verme.
gâvur: kâfir, dinsiz.
gayet: son derece.
gülle: top mermisi.
hâlet: hal, durum.
hâlet-i ruhiye: insanın ruh hâli, psikolojik durum, insanın manevî hâli, iç durumu.
hıfz-ı İlâhî: Allah'ın koruması.

hikmet: İlâhî gaye, gizli sebep, fayda.
ihtiyat: sakınma, tedbirli, tedarikli bulunma.
kanaat: inanç, inanış.
kudsî: mukaddes, yüce.
kumandan: komutan.
maksat: gaye.
muhafaza: koruma.
muhâsara: kuşatma, etrafını çevirme, sarma.
pervasızca: korku, havf.

tecrübe: deneme, sinama.
tedbir: önlem, yol, çare.
tenezzül: kendine aykırı düşen bir işi veya durumu kabul etme, alçalma.
tezat: zıtlık, aykırılık.
vaziyet: durum.
vesvese: şüphe, kuruntu, kalbe gelen asılsız kötü ve sinsi düşünce.

BİRİNCİSİ: Gizli, gayr-ı resmî ve bir kısım resmî, insafsız düşmanlarımızın desiseleriyle Nur şâkirdlerinin bedeline bütün hücumları benim şahsıma ve benimle meşgul olmasına ve bilmeyerek ehemmiyeti benden bilmekle Nur şâkirdlerinin bir derece desiselerden ve hücumlardan kurtulmalarına bu ihtiyar ve perişan hayatım vesile olduğundan, Eski Said'in on gençlik hayatı kadar kardeşlerimin hatırı için şimdilik ona muvakkaten ehemmiyet veriyorum.

Eğer ben ortadan çekilsem, bana verdiği zahmet, ruhumdan ziyade sevdiğim has kardeşlerime verilecekti. O halde, bir zahmet, yüz adet zahmet olurdu.

İKİNCİSİ: Gerçi has kardeşlerim herbirisi mükemmel bir Said hükmünde Nura sahiptirler. Fakat ihlâstan sonra en büyük kuvvetimiz tesanüdde bulunduğu; ve meşreplerin ihtilâfıyla, hapiste olduğu gibi, bir derece tesanüd kuvveti sarsılmasıyla hizmet-i Nuriyeye büyük bir zarar gelmesi ihtimaline binaen; bu biçare ihtiyar hasta hayatım, tâ *Lem'alar*, *Sözler* mecmuası da çıkıncaya kadar ve korkaklık ve kıskançlık damarıyla hocaları Nurlardan ürkütmek belâsı def oluncaya kadar ve tesanüd tam muhkemleşinceye kadar o hayatımı muhafazaya bir mecburiyet hissediyorum. Çünkü uzun imtihanlarda mahkemeler, düşmanlarım, benim gizli ve mevcut kusurlarımı göremediklerinden, hıfz-ı İlâhî ile bütün bütün beni çürütemediklerinden, Risâle-i Nur'a galebe edemiyorlar. Fakat hayat-ı içtimaiyede çok tecrübelerle mahiyeti

bedel: yerine, adına, namına.
belâ: musibet, sıkıntı.
biçare: çaresiz, zavallı.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
def: kovma, uzaklaştırma.
desise: hile, oyun, aldatmaca.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
galebe: galip gelme, üstünlük.
gayr-ı resmî: resmî olmayan.
gerçi: her ne kadar.
hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat,

toplum hayatı.
hıfz-ı İlâhî: Allah'ın koruması.
hizmet-i Nuriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.
hükmünde: değerinde, yerinde.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
ihtilâf: ayrılık, bir konuda farklı görüş ve düşünüş, fikir ayrılığı.

ihimal: olabilirlik.
ihtiyar: yaşlı.
kusur: eksiklik, noksan.
mahiyet: aslı, esası, niteliği.
mecburiyet: mecbur olma, zarurîlik durumu, zorunluluk.
mecmua: kitap, eser.
meşgul: ilgilenen, uğraşan.
mesrep: gidış, hareket tarzı, tavır, tutum, meslek.
muhafaza: koruma.
muhkem: sağlam, dayanıklı.
muvakkaten: geçici olarak.

resmî: devlet adına olan.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sakirt: talebe, öğrenci.
tecrübe: deneme, sınama.
tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.
vesile: bahane, sebep.
zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.
ziyade: çok, fazla.

bilinmeyen, benim vârislerim genç Said'lerin bir kısmını, Nurun zararına iftiralarla çürütebilirler diye o telâştan bu ehemmiyetsiz hayatımı ehemmiyetle muhafazaya çalışıyorum. Hattâ yanımda bir rovelver varken, ikinci bir kuvvetli rovelver daha tedarik etmeye lüzum gördüm. Düşmanların zehirleri kardeşlerimin duasıyla kırıldıkları gibi, sâir suikastları dahi inşaallah akîm kalacaktır.

EZCÜMLE: İki saat kamer tamamıyla tutulduğu aynı gecede, gizli düşmanlarım Ankara'dan bizden Nur mecmuaları istemeleri üzerine buraya gelen iki adam, birden otuz altı mecmua gönderdiğimizizin aynı ikinci gününde tahminlerince daha gönderilmemiş diye, hem o kitaplar nerede olduğunu bilmek ve Afyon'daki resmî ve makam sahibi bir iki masona haber vermek ve taharrî ettirmek ve kilitli olan iki odamda yemek ve içmek kaplarıma zehir atmak için, fevkalâde bir tarzda dama çıkmışlar ve iki odanın herbirinin bir penceresini kırmadan acip bir tarzda açıp içeriye girmişler. Benim yattığım oda ise arkasından sürgülü olmasından bana suikast edememişler. Hıfzı İllâhî ve inâyet-i Rabbaniye onların eline bir uç vermedi.

Ben daha lüzumlu şeyler yazacaktım. Fakat rahatsızlık "Yeter!" dedi. Her vakit ihtiyat, ihlâs, tesanüd, sebat, sarsılmamak ve vazifemizi yapmak ve vazife-i İllâhiyeye karışmamak ¹ سِرِّ اتَّوَرَتْ düsturuna göre hareket etmek ve telâş ve meyus olmamak lâzım ve elzemdir. Hem tek-rar derim:

mason: dünyevi maksatlarla kurulmuş, sıkı bir dayanışmayı esas alan komitacı teşkilâtın mensubu.

mecmua: kitap, eser.

muhafaza: koruma.

resmî: devlet adına olan.

rovelver: tabanca, küçük silâh, toplu tabanca, altı mermi alan tabanca.

sâir: diğer, başka, öteki.

sebat: sabit durma, kararlılık.

sırran: sır olarak, gizlice, gizli olarak.

su-i kast: birini öldürmeye kast etme, birini öldürmek kastıyla sinsice plan kurma.

taharrî: soruşturma.

tarz: biçim, şekil.

tedarik: sağlama, temin etme, karşılama.

tesanüd: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.

vâris: mirasçı.

vazife: görev.

vazife-i İlahiye: doğrudan doğruya Allah'a ait olan iş ve vazife.

1. Gizlice aydınlandı.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
düstur: kanun, kural, esas.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehemmiyetsiz: önemsiz.
elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

ezcümle: bu cümleden olarak.
fevkalâde: olağanüstü.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hıfz-ı illâhî: Allah'ın koruması.
iftira: aslı olmadan birine suç yükleme, olmayan bir suçu başkasına yükleme.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemek-

sizin, sırf Allah nızası için yapma.
ihtiyat: tedbirli hareket etme.
inayet-i Rabbaniye: her şeyin terbiye ve idare eden Cenab-ı Hakk'ın yardımı.
inşaallah: Allah izin verirse.
kamer: Ay.
makam: yer, mevki.

Nur şâkirdleri gibi pek az zahmetle pek çok kıymettar hizmet ve pek çok mânevî kazanç elde edenler tarihlerde görülmüyor. Ağır şerait altında bazan bir saat nöbet bir sene ibadet hükmüne geçtiği misilli, inşaallah Nurcuların hizmet-i imaniye ve Kur'âniyedeki saatleri yüzser saat hükmünde hayırlar kazandırır.

**Umum kardeşlere ve hemşirelere selâm
ve iki cihanda selâmetlerine dua eden
ve dualarını isteyen kardeşiniz**

. . . Hakikî fedakâr Zübeyir, en lüzumlu ve hizmete şiddet-i ihtiyacım zamanında buraya imdadıma geldi. Yoksa Isparta'dan o sistemde birisini isteyecektim...

230

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Leyle-i Miracınızı tebrik ve içinde ettiğiniz duaların makbuliyetini rahmet-i İlâhiyeden niyaz ederiz. Ve bu havalide Miraç gecesinden bir gün evvel ve bir gün sonra müstesna bir surette rahmetin yağması işaret-tir ki, bu vatanda bir umumî rahmet tecellî edecek, inşaallah.

Sâniyen: Van'daki eski talebelerimle ziyade alâkadar ve merak ettiğim ve bugünlerde Kastamonu'nun Süleyman Rüştü'sü olan Çaycı Emin, Van'da bulunup o eski mübarek talebelerimin ellerine Nurların yetişmesine

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

evvel: önce.

evvelâ: öncelikle.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

hakiki: gerçek.

havali: etraf, çevre, civar, yöre, dolay.

hemşire: kız kardeş, baci.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.

hükümde: değerinde, yerinde.

hükmüne: yerine, değerine.

imdat: yardım.

inşaallah: Allah izin verirse.

kıymettar: kıymetli, değerli.

Leyle-i Miraç: Miraç Gecesi, Hz. Muhammed'in Miraca çıktığı gece, Recep ayının 27. gecesi.

makbuliyet: makbûllük, beğenilmişlik, geçerlilik.

manevi: manaya ait, maddî ol-

mayan.

merak: endişe.

Miraç: Peygamberimiz Hz. Muhammed (a.s.m.) Efendimizin, Recep ayının 27. gecesinde Cenab-ı Hakkın huzuruna ruhen, cismen, hâlen çıkması mu'cizesi.

misillü: gibisinden.

mübarek: feyizli, bereketli.

müstesna: benzerlerinden üstün olan, benzerlerinden baskın.

niyaz: yalvarma, yakarma.

rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve mânevî nimetler vermesi.

rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.

sâniyen: ikinci olarak.

selâm: barış, rahatlık, selâmet ve esenlik dileme.

selâmet: salımlık, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

suret: biçim, şekil, tarz.

şakirt: talebe, öğrenci.

şerait: şartlar.

şiddet-i ihtiyaç: ihtiyacın, muhtaç olmanın şiddeti, ihtiyacın çok fazla olması.

talebe: öğrenci.

tecelli: belirme, bilinme, görünme.

umum: bütün, herkes.

umumi: genel.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

ziyade: çok, fazla.

çalışması ve o mübarek eski kardeşlerimin hayatta olduklarını bilmediğim ve merak ettiğim ki, beraber onların hayatta ve Nurlara müştak olduklarını mektupla haber vermesi, beni çok ziyade memnun eyledi. Ve çok ferahlı bir hüznün ve hazine bir eski hatıra-i sürur verdi. Ben buradan oraya muhabere edemediğim için, benim bedelime Safranbolu kahramanları muhabere etse iyi olur.

Sâlisen: Otuz seneden beri siyaseti bırakıp havadislerini merak etmediğim halde, mucizatlı Kur'ân'ımızı iki buçuk sene müsâdere edip bize vermemekle beraber, dünyada emsali vuku bulmamış bir tarzda Afyon Mahkemesi bizi tâzip ve kitaplarımızın neşrine mâni olmak cihetiyle, ziyade beni incitti. Ben de, beş on günde iki üç defa siyaset dünyasına baktım, acip bir hal gördüm. Müdafaatımda dediğim gibi istibdat-ı mutlak ve rüşvet-i mutlaka ile hareket eden bir cereyan-ı zındıka masonluk, komünistlik hesabına bizi böyle işkencelerle ezmeye çalışmış. Şimdi o kuvveti kırarak başka bir cereyan bu vatanda tezahüre başladığını gördüm. Fazla bakmak mesleğimce iznim olmadığından daha bakmadım.

1 *الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي*

Hasta Kardeşiniz

Said Nursî

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
bedel: yerine, adına, namına.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
cereyan-ı zındıka: zındıka akımı, Allah ve ahiret inancını inkâr eden dinsizlik cereyanı, akımı.
cihet: yön, sebep, vesile.
defa: kere, kez, yol.
emsal: es, benzer.

ferah: gönül açıklığı, sevinç, sevinme.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hâl: durum, vaziyet.
havadis: hadiseler, olaylar, yeni olaylar.
hazîn: hüznü, acıklı.
istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.
komünist: bütün malların or-

taklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.
mâni: engel, mania, set.
mason: dünyevi maksatlarla kurulmuş, sıkı bir dayanışmayı esas alan komitacı teşkilâtın mensubu.
merak: bir şeyi öğrenmek istemek, çok şiddetli arzu, he-

ves, düşkünlük.

merak: endişe.

mu'cizat: mu'cizeler, Allah tarafından verilip, yalnız peygamberlerin gösterebilecekleri büyük harika işler.

muhabere: haberleşme.

müdafaat: müdafaalar, savunmalar.

müsâdere: toplatma, elden alma.

müştak: arzulu, fazla istekli, ıstıyak gösteren.

neşr: yayım, yayın.

rüşvet-i mutlak: kayıtsız şartsız rüşvet, çıkar gözetmeksizin hiç bir iş yapmama, tam rüşvet.

salisen: üçüncü olarak.

sürur: sevinç, mutluluk.

tarz: biçim, şekil.

tâzip: azap çekirme, eziyet etme, sıkıntı verme.

tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.

vuku: olma, meydana gelme.

ziyade: çok, fazla.

*Celâl Bayar,
Reisicumhur,*

Zatınızı tebrik ederiz. Cenab-ı Hak sizi İslâmiyet ve vatan ve millet hizmetinde muvaffak eylesin.

*Nur talebelerinden,
onların nâmına
Said Nursî*

Reisicumhur Celâl Bayar ve Heyet-i Vükelâsına, Ankara,

Biz Nur talebeleri, yirmi senedir emsalsiz bir tâzip ve işkencelere hedef olmuşuz. Sabrettik. Tâ Cenab-ı Hak sizi imdadımıza gönderdi. O işkencelerin sebebini on beş senedir üç mahkeme hakikî ve kanunî olarak yüz otuz kitap ve bin mektubatta bulamadıklarına, Mahkeme-i Temyizle Denizli Mahkemesini şahit gösteriyoruz. Otuz sene beri ben siyaseti terk etmiştim. Bu defa, birkaç gün zarfında Ahrarların başına geçip milletin mukadderatına sahip çıkması sebebiyle, Reis-i Cumhuriyeti ve Heyet-i Vekileyi tebrikle beraber, bir hakikati ifşa ediyorum. Şöyle ki:

Bize hücum eden ve mahkemelerde tâzip edenler demişler: “Bu Nur talebelerinin dini siyasete âlet etmek ihtimalleri var, belki de ediyorlar.”

Biz de o zâlimlere karşı müdafaatlarımızdaki binler hüccetle demişiz ve diyoruz ki:

Biz, dini siyasete âlet değil, belki rıza-yı İlâhiden başka hiçbir şeye, hattâ dünyaya ve saltanata âlet etmemek

Ahrar: hürriyetçiler.

Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

defa: kere, kez, yol.

emsalsiz: benzersiz.

hakikat: gerçek, doğru.

hakiki: gerçek.

heyet-i vekile: vekiller heyeti, bakanlar kurulu, kabine.

heyet-i vükelâ: vekiller heyeti.

hizmet: görev, vazife.

hüccet: delil.

ifşa: duyurma, gizli bir şeyi yayma.

ihtimal: olabilirlik.

imdat: yardım.

işkence: bir kimseye verilen maddi-manevî sıkıntı, eziyet.

kanunî: kanuna uygun, yasal.

mahkeme-i temyiz: temyiz mahkemesi, mahkeme kararlarının yolunda verilip veril-

mediğini tetkik etmekle görevli makam, yargıtay.

mukadderat: Allah tarafından ezelde takdir olunmuş şeyler, ileride meydana gelecek haller ve olaylar, alın yazısı.

muvaffak: başaran, başarmış, başarılı.

müdafaat: müdafaalar.

nam: adına, yerine.

reisicumhur: halkın reisi, cumhurbaşkanı.

rıza-yı İlâhî: Allah'ın rızası, hoşnutluğu.

saltanat: devlet, hükümet.

tâzip: azap çekirme, eziyet etme, sıkıntı verme.

zâlim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

zarfında: süresince.

zat: kişi, şahıs.

bizim esas mesleğimiz olduğundan, düşmanlarımızca da tahakkuk etmiş ki, üç senedir üç çuvaldan ziyade dosyalarımızı garazkârâne tetkik ettikleri halde bizi mahkûm edemiyorlar. Verdikleri keyfî ve vicdanî hükümlerine de bir bahane bulamıyorlar ki, Temyiz o hükmü bozdu.

Evet, biz dini siyasete âlet değil, belki vatan ve milletin dehşetli zararına siyaseti mutaassıbâne dinsizliğe âlet edenlere karşı, bizim siyasete bakmamıza mecburiyet-i kat'îye olduğu zaman, vazifemiz siyaseti dine âlet ve dost yapmaktır ki, üç yüz elli milyon kardeşlerin uhuvvetini bu vatandaki kardeşlere kazandırmaya sebep olsun.

Elhasıl: Bize işkence edenlere, siyaseti asabiyetle dinsizliğe âlet etmelerine mukabil, biz de siyaseti dine âlet ve dost yapmakla bu vatan ve milletin saâdetine çalışmışız.

Kardeşlerim, ben bunu böyle münasip gördüm, sizlerin meşveretine havale ediyorum.

Said Nursî

﴿ 233 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

1 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Azîz, siddîk kardeşlerim,

Evvelâ: Seksen küsur sene ibâdetli bir ömr-ü bâkîyi temin eden Ramazan-ı Şerifinizi bütün ruh u canımızla

mecburiyet-i kat'îye: katî mecburiyet, kesin zorunluluk, kesin mecburiyet.

meşveret: müşavere, bir konu hakkında çeşitli ve ehil şahıslardan fikir alma, danışma.

mukabil: karşılık.

mutaassıbâne: taassup gösterircesine, mutaassıpça, körükörüne.

münasip: uygun.

ömr-ü bâkî: daimî, kalıcı hayat.

Ramazan-ı Şerif: mübarek, şerefli Ramazan ayı.

ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

saadet: mutluluk.

siddîk: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.

tahakkuk: gerçekleşme, kesinleşme.

temin: sağlama.

temyiz: bir davanın kararının bir üst mahkeme tarafından tekrar incelenmesi.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.

vazife: görev.

vicdanî: vicdanla, kalbî his ile ilgili, vicdana ait.

ziyade: çok, fazla.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebeden ve dâima üzerinize olsun.

asabiyet: aşırı taraftarlık.

azîz: izzetli, muhterem, saygın.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

elhâsıl: hasılı, netice itibarıyla, kısaca.

evvelâ: öncelikle.

garazkârane: garaz ve düşmanlığa kapılarak, garazkarlıkla, düşmancasına.

havale: ısmarlama, bırakma.

hüküm: emir, bir konu hakkında verilen karar.

ışkence: bir kimseye verilen maddî-manevî sıkıntı, eziyet.

keyfî: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.

mahkûm: cezalandırma.

akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.

bahane: vesile, sebep.

başvekil: başbakan.

defa: kere, kez, yol.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ezan-ı Muhammedî: Hz. Muhammed'in tebliğ ettiği dinin ezanı.

galebe: galip gelme, üstünlük.

habbe: tane.

hakiki: gerçek.

hemşire: kız kardeş, baci.

hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.

hükümünde: değerinde, yerinde.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.

inayet-i ilâhiye: Allah'ın yardımı.

intişar: yayılma, neşrolma.

istiğfar: tevbe etme, Allah'tan günahlarının bağışlanmasını isteme.

işkence: bir kimseye verilen maddî-manevî sıkıntı, eziyet.

iştîyak: aşın isteme, çok fazla arzu etme.

kemal-i ihtîşam: ihtîşâmın, debedenin son derecesi, mükemmel heybet ve haşmetlilik.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzenin mensubu olan kimse.

kubbe: gökyüzü, sema.

leffen: zarf ve mektup içine koyarak.

Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'an-ı Kerim'in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.

makale: .

mana: anlam.

manen: mana bakımından, manâca.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mâni: engel, mania, set.

mason: dünyevi maksatlarla kurulmuş, sıkı bir dayanışmayı esas alan komitacı teşkilâtın mensubu.

mazhariyet: nail olma, şereflenme.

meal: mana, anlam, mefhum.

menfaattar: menfaat ve fayda gören.

tebrik ve her gecesi bir nevi Leyle-i Kadir hükmünde hakkımızda menfaattar olmasını niyaz ederiz. Ve teşrik-i mesâi sırrıyla ve her has Nurcu, umum Nurcuların mânevî kazancına hissedar olmasıyla, mânen binler dil ile ibâdet ve duâ ve istiğfar ve tesbihât yapmaya hakiki uhuvvet ve ihlâs ile mazhariyetinizi rahmet-i İlâhiyeden niyaz ediyoruz ve öyle de ümit ediyoruz.

Sâniyen: Risâle-i Nur'un mânen galebe-i tâtmesi ile beraber, mason kısmının dinsizleri ve komünistlerin zındıklar kısmı, habbeyi kubbe yapıp bahanelerle Nurların serbestiyetine mâni olmaya çalışıyorlar ki, yine bu defa da mânâsız, sebepsiz otuz beş gün mahkememizi tehir ettiler. Hattâ Kur'anımızı vermemek için, avukatımızla da gürültü etmişler. Fakat inâyet-i İlâhiye onların bütün plânlarını akîm bırakıyor. Nurlar kemâl-i ihtîşâm-ı İstanbul ve Ankara münevver gençlerinde büyük bir iştîyakla kendi kendine intişar edip şâkirdlerine ders veriyor. Bu mânevî galebesinin bir neticesidir ki, ezan-ı Muhammedînin okunmasına çalışan Başvekile yüzer imza ile genç münevverler teşekkür ve tebrik yazıyorlar.

Sâlisen: Buradaki talebeler de Ramazan-ı Şerifinizi tebrikle beraber, kendilerince pekçok nümûneler içinde eski komünistlerin işkencelerinden bir-iki nümûne yazıp leffen size takdim ediyorlar. Belki bir vakit bu meâlde gazetelerde bir makaleyi de neşredecekler.

Umum kardeşlerim ve hemşirelerime selâm ve duâ eden ve hastalık sebebiyle vazife-i ubûdiyeti

münevver: bilgili, kültürlü kimse, aydın.

neşr: yayım, yayın.

nevi: çeşit.

niyaz: yalvarma, yakarma.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

nümune: örnek.

rahmet-i ilâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, ilâhî rahmet.

Ramazan-ı Şerif: mübarek,

şerefli Ramazan ayı.

salisen: üçüncü olarak.

saniyen: ikinci olarak.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

sır: gizli hakikat.

şakirt: talebe, öğrenci.

takdim: arz etme, sunma.

talebe: öğrenci.

te'hir: erteleme, sonraya bırakma.

tesbihât: tesbihler, Cenab-ı

Hakkın bütün noksan sıfatlardan uzak ve bütün kemal sıfatlara sahip olduğunu ifade eden sözler.

teşrik-i mesai: mesailerini birleştirme, birlikte çalışma, işbirliği yapma, bir işi beraber yapma.

uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.

umum: bütün.

zındık: Allah'a ve ahirete inanmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

tam yerine getiremeyen ve Nurcuların mânevî yardımlarına ve onun bedeline duâ etmelerine ve mânevî kazançlarına muhtaç hasta kardeşiniz

Said Nursî

﴿ 234 ﴾

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Halk Fırkası iktidar partisi iken Üstadımıza yapılan eşedd-i zulüm ile yüzer kanunsuz işkencelerinden birinci nümûnesi:

Zemin yüzünde bu asırdaki kadar misli görülmeyen bir zındıka cereyanının plânlarıyla Üstadımıza yirmi beş senedir istibdâd-ı mutlak ile yapılan zulmün bir nümûnesi şudur ki:

Nefes almak üzere kapalı arabayla kırlara gitmek için dışarıya çıktığı zaman, buranın büyük bir memuru kıyafetine ilişmek istemiş. Bu beş cihette kanunsuz ve beş vecihle vicdansızlık olan hadsiz cür'etkârlığa karşı deriz ki:

Padişahın küçük bir tahakkümüne tahammül edemeyen ve Meşrûtiyet ilânında ve Divân-ı Harb-i Örfide mahkeme reisi Hurşid Paşaya ve mahkeme âzâlarına cevaben, “Eğer Meşrûtiyet bir fırkanın istibdâdından ibâret ise, bütün ins ve cin şâhit olsun ki ben mürtecîm. Şeriatın birtek meselesi uğrunda bin ruhum olsa fedaya

istibdât-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.

işkence: bir kimseye verilen maddî-manevî sıkıntı, eziyet.

kıyafet: bir kimsenin giyindiklerinin bütünü.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mesele: konu.

meşrûtiyet: Osmanlılarda 1876 Anayasasıyla başlayan, 1908 değişikliğiyle devam eden hukukî ve siyasî döneme verilen ad.

misil: benzer, eş.

muhtâc: gerek duyan.

mürtecî: gerilik, geriye dönme taraflısı, eski düzeni savunan, gerici.

nümune: örnek.

reis: başkan.

seriat: İslâm dini ve prensipleri.

tahakküm: hakimiyet, idare.

tahammül: zora dayanma, sabretme, sabır gösterme.

vazife-i ubudiyet: kulluk vazifesi.

vecih: şekil, tarz.

vicdan: din, inanç.

zemin: yer.

zındıka: dinsizlik, inançsızlık.

zulm: haksızlık, eziyet.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

asr: yüzyıl.

aza: üye.

bedel: yerine, adına, namına.

cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.

cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.

cihet: yön, sebep, vesile.

cin: gözle görünmez, lâtif cisimlerden ibaret bir yaratık.

cür'etkâr: cesur, cesaretili, yi-

git, delikanlı, atılğan, gözü pek.

Divan-ı Harb-i Örfi: İttihat ve Terakki hükümeti zamanında 31 Mart Olayından sonra kurulan ve oldukça sert kararlar alan sıkıyönetim mahkemesi.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

eşedd-i zulüm: zulmün en şiddetlisi.

fedâ: uğruna verme.

fırka: siyasî parti.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

ibaret: meydana gelen, oluşan.

iktidar: hükümet idaresini elde bulundurma.

ilân: yayma, duyurma, bildirme.

ins: insan, beşer, Âdemoğlu.

istibdât: idarede görülen her türlü kanun dışı tazyik, baskı.

hazırım” diyen ve Meclis-i Mebusanda Mustafa Kemal’e karşı, “Namaz kılmayan hâindir, hâinin hükmü merdudur” söyleyen ve İslâmî kıyafeti kat’iyen ve aslâ tebeddül etmeyen ve kıyafetine ilişmek isteyen ve sonra kendi kendini öldürmekle tokadını yiyen Nevzat isminde Ankara Valisine, “Bu sarık bu başla beraber çıkar” tarzında konuşarak boynunu göstermesiyle dokunulmayan bir zâta, hem Isparta, hem Eskişehir, hem Denizli mahkemeleri dahi başını açtırmadıkları ve—son Afyon Mahkemesi müstesnâ—binlerce halk ve yirmi polislerin bulunduğu sıralarda bile başını açması ihtar edilmediği ve münzevî olduğu halde, o düşüncesiz memurların mânâsız ihânet için müdâhale niyeti, doğrudan doğruya anarşilik hesâbına vatan ve millete tehlike getirmeye çalışmaktır. Ve bütün bütün kanunsuz olmakla beraber, senelerden beri emsâline rastlanmamış, bir ferâgat-i nefis ve fedakârlıkla en ağır şerâit altında yüz otuz parçadan müteşekkil muazzam ve hârîka eser külliyyâtıyla vatan ve milletin mânevî kurtuluşunu temin eden böyle bir zâta bu tarzda ilişmek, elbette millet ve gençliğin mahv ü perişan olmasına gayret eden gizli vatan düşmanlarına yardım etmek ve âlet olmaktadır.

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

emsal: örnekler, benzerler.

eser: telif, kitap, yayın.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

ferâgat-i nefis: kendi hakkından vazgeçme.

hain: hıyanet eden, arkadan vuran.

hakikat: gerçek, doğru.

hârîka: olağanüstü.

hüküm: emir, bir konu hakkında verilen karar.

ihânet: hıyanet, arkadan vurma.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

İslâmî: İslâm ile alakalı, İslama ait.

istîrak: katılma, ortak olma.

kat’iyen: hiç bir zaman, asla.

kat’iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.

Afyon’da bir-iki mütemerrid, bir zındık masonun iştirak ve teşvikiyle, o insanın bu tarz ihânet etmek fikrine, hiçbir ihâneti kabul etmeyen Üstadımızın tahammül etmesinden ve ehemmiyet vermediğinden şu hakikati kat’iyen anladık ki, bu vatan ve millete kendi yüzünden

kiyâfet: bir kimsenin giyindiklerinin bütünü.

külliyat: bir yazarın basılmış eserlerinin tamamı.

mahv: yok etme, ortadan kaldırma, bitme.

mana: anlam.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mason: dünyevi maksatlarla kurulmuş, sıkı bir dayanışmayı esas alan komitacı teşkilâtın mensubu.

Meclis-i Mebusan: mebuslar

medisi, Osmanlı devleti zamanında halk tarafından seçilen mebusların medisi, Millet Meclisi.

merdut: reddedilmiş, geri çevrilmiş.

muazzam: çok büyük, çok iri, koskocaman.

müdâhale: karışma.

münzevî: inzivaya çekilen, köşeye çekilmiş, yalnız.

müstesna: istisna olan, hariç.

mütemerrit: temerrüt eden, inatçı, kötü fiilinde inatlaşan.

müteşekkil: meydana gelmiş, kurulmuş.

niyet: maksat, meram.

şerâit: şartlar.

tahammül: zora dayanma, sabretme, sabır gösterme.

tarz: biçim, şekil.

tebeddül: başkalaşma, değişme.

temin: sağlama.

zat: kişi, şahıs.

zındık: Allah’a ve ahirete inanmayan, Allah’ı inkâr eden, imansız, münkir.

bir zarar gelmemesi için haysiyetini, şerefini, nefsinin, ruhunu, rahatını dahi feda etmiştir.

Konyalı Zübeyir

235

Azîz, sıddîk kardeşlerim,

Evvelâ: Hem sizin, hem bu memleketin, hem âlem-i İslâmın mühim bayramlarının mukaddemesi olan, bu memlekette şeâir-i İslâmiyenin yeniden parlamasının bir müjdecisi olan ezan-ı Muhammedînin (a.s.m.) kemâl-i ferahla on binler minarelerde okunmasını tebrik ediyoruz. Ve seksen küsur sene bir ibâdet ömrünü kazandıran Ramazan-ı Şerifteki ibâdet ve duâlarınızın makbuliyetine “Âmin” diyerek rahmet-i İlâhiyeden herbir gece-i Ramazan bir Leyle-i Kadir hükmünde sizlere sevap kazandırmasını niyaz ediyoruz. Bu Ramazan’da şiddetli zaafiyet ve hastalığımın tam çalışmadığıma sizlerden mânevî yardım rica ederim.

Sâniyen: Benim son hayatımı Isparta havâlisinde geçirmek büyük bir arzumdur. Ve Nur Efesinin dediği gibi demiştim: “Isparta, taşıyla toprağıyla benim için mübarektir.” Hattâ yirmi beş seneden beri beni işkence ile tâzib eden eski hükûmete kalben ne vakit hiddet etmişsem, hiçbir zaman Isparta hükûmetine hiddet etmeyip, o mübarek vatandaki hükûmetin hatırı için ötekileri de

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!” anlamında duanın sonunda söylenir.

arzu: istek, heves, niyet.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

dua: Allah’a yalvarma, niyaz.

evvelâ: öncelikle.

ezan-ı Muhammedî: Hz. Muhammed’in tebliğ ettiği dinin ezanı.

fedâ: gözden çıkarma, uğru-

na verme.

gece-i Ramazan: Ramazan gecesi.

havali: etraf, çevre, civar, yöre, dolay.

haysiyet: itibar.

hiddet: öfke, kızgınlık.

hükümünde: değerinde, yerinde.

ışkence: bir kimseye verilen maddî-manevî sıkıntı, eziyet.

kalben: kalp ile, kalpten; içten ve samimî olarak.

kemal-i ferah: mükemmel

bir ferahlık.

Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur’ân-ı Kerim’in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan’ın 27. gecesi.

makbuliyet: makbûllük, beğenilmişlik, geçerlilik.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

mukaddeme: başlangıç.

mübarek: feyizli, bereketli.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

nefs: kişinin kendisi, iyiliğe de

kötülüğe de meyli olan duygu.

niyaz: Allah’a yalvarma ve yakarma.

rahmet-i İlâhiye: Allah’ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.

Ramazan-ı Şerif: mübarek, şerefli Ramazan ayı.

saniyen: ikinci olarak.

sıddîk: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.

şeair-i İslâmiye: İslâma ait işaretler, İslâma sembol olmuş iş ve ibadetler.

şeref: onur, haysiyet.

tazip: azap çekirme, eziyet etme, sıkıntı verme.

zaafiyet: zayıflık, güçsüzlük, dermansızlık.

unutuyordum. Hususan oradaki eski tahribâtı tamirâta başlayan hakiki vatanperverler olan Demokrat nâmında hamiyetli Ahrarlar, yani hürriyetperverler, Nur ve Nurcuları takdir etmelerine çok minnettarım. Onların muvaffakiyetine çok duâ ediyorum. İnşaaallah, o Ahrarlar istibdâd-ı mutlakı kaldırıp tam bir hürriyet-i şer'iyeye vesîle olacaklar.

Sâlisen: Bayramdan bir miktar sonraya kadar burada kalmaklığımın bir sebebe binâen lüzümü var. Bir iki ay sonra Medresetü'z-Zehrâ erkânlarının kararıyla ve İstanbul ve Ankara üniversitelerindeki genç Said'lerin de muvafakatıyla nereyi benim için münâsip görürseniz orayı kabul edeceğim. Mâdem hakiki vârislerim sizlersiniz ve şahsımdan bin derece ziyade dünyada vazifemi de görüyorsunuz; bu hayat-ı fânîdeki son menzili sizin reyinize bırakıyorum.

Râbian: Hem tebriklerini, hem şiddetli alâkalarını gösteren Ahmed Nazif ve Ahmed Feyzi ve Halil İbrahim ve Hasan Atif ve Bucak'ta ve Eflâni ve İstanbul'daki Nurcuların mektuplarına benim bedelime sizler cevap verirsiniz, sizleri tevkil ediyorum.

236

Azîz, siddik kardeşlerim,

Evvelâ: Hadîs-i şerifin sırrıyla Ramazan-ı Şerifin nısf-ı âhirinde, hususan aşr-ı âhirde, hususan tek

ahrar: hürriyetçiler.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

aşr-ı ahir: ayın son on günü.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bedel: yerine, adına, namına.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

erkân: rûkûnler, esaslar, ileri gelenler.

evvelâ: öncelikle.

hadis-i şerif: Peygamberimizden aktarılan sözlerin genel adı.

hakiki: gerçek.

hamiyet: gayret.

hayat-ı fâniye: fânî hayat; sonu olan dünya hayatı.

hususan: bilhassa, özellikle.

hürriyet-i şer'iy: şeriatın tarif ettiği hürriyet.

hürriyetperver: hürriyet sever.

inşaaallah: Allah izin verirse.

istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.

madem: değil mi ki.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını

idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

menzil: yer, konak.

minnettar: bir iyiliğe karşı minnet duyan.

muvafakat: müsaade etme, kabul etme.

muvaffakiyet: başarı.

münasip: uygun.

nam: ad, isim.

nısf-ı âhir: son yar.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur

hizmeti.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

rabian: dördüncü olarak.

Ramazan-ı Şerif: mübarek, şerefli Ramazan ayı.

rey: oy.

salisen: üçüncü olarak.

siddik: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

sır: gizli hakikat.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

takdir: kıymet verme, beğenme.

tamirat: onarım.

tevkil: vekil etme, edilme.

vâris: mirasçı.

vatanperver: yurtsever, vatanına düşkün, vatanını seven kimse.

vazife: görev.

vesîle: bahane, sebep.

ziyade: çok, fazla.

gecelerde, hususan yirmi yedisinde, seksen küsur sene bir ibâdet ömrünü kazandırabilen Leyle-i Kadirin ihyâsına ve herbiriniz umum Nur Talebeleriyle beraber, hususan bu biçare, çok kusurlu, hasta, zayıf kardeşinizi hissedar etmenizi ve herbirinizin duâlarınızın binler mânevî âminlerin teyidiyle dergâh-ı İlâhîde kabul olmasını rahmet-i İlâhiyeden niyaz ediyoruz.

Sâniyen: Üniversitedeki genç Said'lerin hakikaten Medresetü'z-Zehrânın İstanbul ve Ankara'daki vazifesini yaptıklarına ve bu biçare Said'e ihtiyaç bırakmadıklarına ve Risâle-i Nur'un herbir cihetle kâfi olmasının bir nümûnesi olarak şimdi size leffen gönderdiğimiz, onların mebuslara hitaben yazdıkları beyannâmelerini ve yine onların bir eseri olan *Tarihçe-i Hayat*'ın yetmiş nüshasının baş tarafına koyup yetmiş mebusa göndermeleri için bize gelen beyannâmelerini berâ-i mâlûmât size gönderdik. Siz münâsip görseniz, onu ve size evvelce gönderdiğimiz Sungur'un Maarif Vekâletine müdâfaası ve Mustafa Osman'ın Adliye Vekiline istidâsıyla beraber *Tarihçe-i Hayat*'a bir nevi zeyil olarak el yazmasıyla veya makine ile veya İnebolu'daki yeni harfle elli altmış nüsha teksirini reyinize havale ediyoruz.

Sâlisen: Medresetü'z-Zehrâ erkânları, benim şahsımın da hakiki vekilimdirler. Bana, şahsıma gelen mektuplara, onlar benim bedelime cevap versinler. Hususan Hüsrev'in mektubunda isimleri bulunan zâtlara karşı münâsip cevap verirsiniz. Ahmet Feyzi'nin size karşı

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.
âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.
bedel: yerine, adına, namına.
beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.
beyanname: bildirge, yazılı açıklama, tebliğ, bildiri.
biçare: çaresiz, zavallı.
cihet: yön, sebep, vesile.
dergâh-ı İlâhî: İlâhî dergâh,

sığınak, Allah katı.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
erkân: rükünler, esaslar, ileri gelenler.
evvelce: daha önce.
hakikaten: doğrusu, gerçekten.
hakiki: gerçek.
havale: ısmarlama, bırakma.
hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.
hitaben: hitap ederek, söyleyerek.
hususan: bilhassa, özellikle.

ihya: canlandırma, diriltme, hayat verme.
istida: resmî makamlara bir işin yapılmasını istemek maksadıyla yazılan yazı, dilekçe.
kâfi: yeterli.
leffen: zarf ve mektup içine koyarak.
Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'ân-ı Kerim'in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.
maarif: eğitim, öğretim, talim

ve terbiye sistemi.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
mebus: milletvekili.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
müdâfaa: savunma, koruma.
münâsip: uygun.
nevi: çeşit.
niyaz: yalvarma, yakarma.
Nur: Risale-i Nur eserleri.
nümune: örnek.
nüsha: kitap.
rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.
rey: oy.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
salisen: üçüncü olarak.
saniyen: ikinci olarak.
talebe: öğrenci.
Tarihçe-i Hayat: Said Nursî'nin hayat hikayesini açıklayan ve Risale-i Nur Külliyyatından olan bir eser.
teksir: çoğaltma, artırma.
teyit: kuvvetlendirme, sağlamlaştırma; doğru çıkarma.
umum: bütün.
vekâlet: nezaret, bakanlık.
vekil: yardımcı, yerine bakan.
zat: kişi, şahıs.
zeyl: ek, bir eserin devamı olarak yazılan kısım.

yazdığı mektubun cevabının parçasını leffen size gönderiyoruz.

Umum kardeş ve hemşîrelerimin mübarek Ramazan'larını ve umum gecelerini, mânevî Leyle-i Kadirlerini tebrik ile selâm ve duâ; ve duâlarını rica ediyoruz.

237

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hak ve hakikatin nâşiri olan Sebilürreşad'a, halen Halk Partisi nâmına yapılan yüz cihetle kanunsuz bir muameleyi arz ediyoruz:

Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî, şiddetli zehirlerin neticesi olarak hastalığı şiddetlenip hayattan ümidini kestiği için, kendi nafaka parasıyla aldığı sekiz adet kitabını muhafaza etmek üzere müftü kardeşine göndermişti. Emirdağ Postahanesi güya zabıta memuru vazifesini yapıyor gibi, gizli bir maksada binaen bu kitapları zaptedererek hemen bizzat kendisi gidip jandarma dairesine, kaymakama, adliyeye ve telefonla Afyon'a şâyi edip işi şâsaalandırarak kitapların hepsini adliyeye verdirmişti. Halbuki kitapların mahiyeti şudur:

Beş parçası, mahkemede bulunan müdafaat ve zeyillerinden ibarettir. Diğer üç kitap da, şimdiki Adliye Vekili Halil Özyörük'ün üç defa berâetlerine karar verdiği eserlerdir ki, Denizli Mahkemesi aynı eserlerin eczalarını

arz: sunma.

Bediüzzaman: Said Nursî'ye ilim adamlarınca takılan bir sıfat. Anlamı: çağın eşsiz güzelliği.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

bizzat: kendisi, şahsen.

cihet: yön.

defa: kere, kez, yol.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

güya: sanki.

hakikat: gerçek, doğru.

hâlen: şimdiki hâlde, şu anda.

hemşire: kız kardeş, bacı.

ibaret: meydana gelen, oluşan.

leffen: zarf ve mektup içine koyarak.

Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'an-ı Kerim'in dünya semasına

nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.

mahiyet: aslı, esası, niteliği.

maksat: kast, amaç, düşünce.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

muamele: işlem.

muhafaza: koruma.

mübarek: feyizli, bereketli.

müdafaat: müdafaalar.

müftü: İl ve ilçelerde din işle-

rine bakan ve dinî meselelerle ilgilenen görevli kimse.

nafaka: yiyecek, içecek parası, geçimlik, geçinmelik.

nam: adına, yerine.

naşir: eser nesreden, yayınlayan.

Ramazan: Kamerî ayların dokuzuncusu ve üç ayların sonuncusu, oruç ayı.

selâm: barış, rahatlık, sela-

met ve esenlik dileme.

şasaa: gösteriş, debdebe.

şayi: duyulmuş, işitilmiş, herkeş bilinmiş, halkın diline düşmüş.

umum: bütün.

zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

zeyl: ek, bir eserin devamı olarak yazılan kısım.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

iâde etmiştir. Ve Afyon Mahkemesinin de hükümlerini bozmuş ve o eserlerin berâetlerine rey vermiştir.

Gerçi, komünist olan eski adliye vekili Fuat Sirmen, eski heyet-i vekileye ihbar etmiş ve Kur'an'ın gayet hak ve menfaatli bir tefsiri olan *Zülfikar* mecmuasının dört yüz sayfası içinde, otuz sene evvel yazılan iki âyetin tefsirine dair iki sayfayı bahane ederek bu çok mühim eseri yasak etmeye çalışmıştır. Halbuki şimdi millet ve vatanı gayet zararlı olan komünist ve masonların eserlerine müsaade edildiği halde, yüz binler kimselerin imanını kurtaran Kur'an'ın gayet hak ve pek çok menfaatli bir tefsiri olduğunu beş yüz bin adamın şehadetiyle ispat edeceğimiz eserlere evrak-ı muzırğa gibi böyle muamele yapmak ve Üstadımıza bu hastalıklı, nâzik zamanında öz kardeşine karşı bu hazin teessüratı vermek, yüz cihetle kanunsuzdur diye arz ediyoruz.

Sâniyen: Bu meselenin gayet sinsi ve gayet gizli hakikati şudur: Üstadımız mânen ve maddeten Demokrat Partiye yardım için talebelerini hafifçe teşvik etmişti. Bunu, Halk Partisinin muannid müstebidleri anladıkları için, mânâsız bahaneyle habbeyi kubbe yaparak bu muameleyi yaptılar. Yoksa her tarafta bu kitaplar posta ile alınıp veriliyor ve buraya da İstanbul'dan, başka yerlerden geliyor ve ilişilmiyordu. Bu vaziyet çok derrasâne ve ümit edilmeyen bir plândır.

Sâlisen: *Zülfikar*'daki mevzuubahis iki âyetin tefsirinden bin misli bir muhalefetle, halen matbuatta eski

yı esas alan komitacı teşkilâtın mensubu.

matbuat: basılmış şeyler, kitaplar, gazeteler, v.s.

mecmua: kitap, eser.

menfaat: fayda.

mesele: konu.

mevzu-ı bahs: kendisinden bahsedilen, bahis konusu.

misil: benzer, eş, kat.

muamele: işlem.

muannit: inatçı, ayak direyen.

muhalefet: uygun olmama, aykırılık, zıtlık, aynlık, muhaliflik.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müsaade: izin, icazet, ruhsat.

müstebit: zulüm ve baskıda bulunan, zorba.

nazik: dikkat gerektiren, mühim, önemli.

rey: oy.

salisen: üçüncü olarak.

saniyen: ikinci olarak.

sinsi: gizli ve kurnaz bir şekilde kötülük yapan.

şahadet: şahit olma, şahitlik, tanıklık.

talebe: öğrenci.

teessürat: teessürler, kederler, elemeler, acılar.

tefsir: Yorum, serh.

vaziyet: durum.

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.

arz: sunma.

âyet: Kur'an cümlesi.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

cihet: yön.

dair: alakalı, ilgili.

dessasâne: aldatıcı bir şekilde, hileyle iş yaparak.

evrak-ı muzırğa: zararlı ev-

rak, kâğıtlar, yapraklar.

evvel: önce.

gayet: son derece.

gerçi: her ne kadar.

habbe: tane.

hakikat: gerçek, doğru.

hâlen: şimdiki hâlde, şu anda.

hazîn: hüznü, acıklı.

heyet-i vekile: vekiller heyeti, bakanlar kurulu, kabine.

hüküm: emir, bir konu hakkında verilen karar.

iade: geri verme.

ihbar: haber verme, bildirme.

iman: inanç, itikat.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.

kubbe: gökyüzü, sema.

maddeten: maddî olarak.

mana: anlam.

manen: mana bakımından, manaca.

mason: dünyevi maksatlarla kurulmuş, sıkı bir dayanışma-

hükûmete hücumlar yapılıyor ki, şimdi o âyetlerin tefsiri zerre miktar bir suç olamıyor. Bundan da anlaşılıyor ki, bu muameleler Halk Partisi hesabına yapılmakta devam edilen keyfi işlerdir. Ve Halk Partililerin “Saltanat Demokratlarda ise, hüküm ve icraat ve iktidar bizdedir” diye olan iddia ve vehimlerinin bir nümunesidir.

Emirdağ Nur talebeleri nâmına
Mehmed, İbrahim, Ziya, ve saire

238

Reisicumhura, Heyet-i Vekileye, Başbakanlığa,
Adliye Bakanlığı yüksek katına, Diyanet Riyasetine
Ankara

Hakiki adâlet ve hürriyet için çalışan zâtlara birkaç nokta beyân ediyorum:

BİRİNCİ NOKTA: Hem Denizli Mahkemesi, hem Ankara Ağır Ceza Mahkemesi, bütün Risâle-i Nur eczâlarını tetkik edip ve ehl-i vukufun da iştirakiyle berâetlerine ve sahiplerine iâde etmesine bir mahzur olmadığına karar verip Said’i arkadaşlarıyla berâet ve tahliye ederek, iki sene ellerde ve mahkemelerde kalan Nur Risâlelerinin tamamıyla Said’e ve arkadaşlarına iâde edildiği ve aynı kararı Mahkeme-i Temyiz kaziye-i muhkeme haline getirip tasdik ettiği halde; şimdi Afyon’un, Said’in şahsına karşı, iki garazkârın, aynı kitapları, hem gayet antika

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakka-niyet, âdillik.

antika: eski çağlardan kalma eser veya tarihi değeri olan eski eşya.

ayet: Kur’ân cümlesi.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

beyan: anlatma, açıklama.

ecza: cüz’ler, parçalar, kısımlar.

ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.

garazkâr: haset eden, kin güden, kötü kasıt sahibi.

gayet: son derece.

hakiki: gerçek.

Heyet-i Vekile: vekiller heyeti, bakanlar kurulu, kabine.

hüküm: emir, buyruk, kumanda, nüfuz.

iade: geri verme.

icraat: işler, yapılan, tatbik edilen

işler, uygulanan şeyler.

iddia: bir fikri ısrarla savunma.

iktidar: güç, kuvvet.

iştirak: katılma, ortak olma.

kaziye-i muhkeme: tam, sağlam hüküm; temyiz tasdikinden geçmiş, değişmez hâle gelmiş mahkeme kararı.

keyfi: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.

mahkeme-i temyiz: temyiz mahkemesi, mahkeme kararlarının yolunda verilip veril-

mediğini tetkik etmekle görevli makam, yargıtay.

mahzur: sakınılacak, çekilecek şey; engel, sakınca.

muamele: işlem.

nam: adına, yerine.

nokta: konu ile ilgili bölüm.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

nümune: örnek.

reisicumhur: halkın reisi, cumhurbaşkanı.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursi’nin

eserlerinin adı.

saltanat: devlet, hükümet.

tahtliye: salıverilme.

talebe: öğrenci.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tefsir: .

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

vehim: zan, şüphe, yanlış ve esassız düşünce.

zat: kişi, şahıs.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

mu'cizâtı yazılı Kur'an'ını, bütün bütün hilâf-ı kanun olarak müsâdere edip Said ve arkadaşlarına verdiği asılsız hükmünü yine aynı Mahkeme-i Temyiz bozduğu ve şimdi vatan ve milleti eski partinin garazkârâne istibdâdından kurtaran hamiyetkâr, vatanperver bâzı Demokrat liderleri kemâl-i istihsan ile o risâleleri kabul edip sahip oldukları halde, üç senedir hiç sebepsiz binler lira bizim gibi fukaraya zarar vermek, üç defa berâet etmiş bir mahkemeyi üç sene uzatıp—acıb bir zulüm içinde şahsî bir garazkârlık vardır ki—yirmi ay tecrid-i mutlakta hizmetçisiyle temas ettirmediler. Tahliyeden sonra iki polis kapısında bıraktılar. Hem o gayet müttakî Nur Şâkirdlerini, kasten, sebepsiz, sırf takvâlarına ihanet için, mağrib namazının vaktinde muhâkeme edip namazlarını kazaya bırakarak acıb bir zulmetmişler. Hem bütün bu Risâle-i Nur eserlerini bir defa da Isparta tamamen müsâdere edip tetkikten sonra tekrar aynen iâde etmiş.

Demokratların zamanında mâdem ezan-ı Muhammedî ve din dersleri gibi şeâir-i İslâmiye ile Kur'an'a hizmet ve eskilerin Kur'an zararına tahribâtları tâmire başlanılmış. Ve mâdem dinsizlerin ve masonların ve komünistlerin eserleri intişar ediyor. Elbette âlem-i İslâmın Mekte, Medine, Şam gibi yerlerinde büyük âlimlerin takdir ve tahsinlerine mazhar olmuş ve Diyanet Riyasetinde hocalara okutturulan *Zülfıkar*, *Asâ-yı Mûsâ* ve *Sirâcü'n-Nur* gibi feylesofları susturan mübarek mecmuaları müsâdere etmek, üç sene onlarla beraber binler lira kıymetinde değerli, mu'cizâtı, altınla İsm-i Celâl yazılmış,

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

Asa-yı Mûsâ: Bediüzzaman Said Nursî'nin bir eseri.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

defa: kere, kez, yol.

diyanet: din işleri ile ilgilenen kuruluş, teşkilat.

ezan-ı Muhammedî: Hz. Muhammed'in tebliğ ettiği dinin

ezanı.

feylesof: felsefe ile uğraşan, filozof.

fukara: fakirler, yoksullar.

garazkâr: haset eden, kin güden, kötü kasıt sahibi.

garazkârane: garaz ve düşmanlığa kapılarak, garazkârlıkla, düşmancasına.

gayet: son derece.

hamiyetkâr: hamiyetli, onur ve haysiyet sahibi.

hilâf-ı kanun: kanuna ters, kanun dışı.

hizmet: görev, vazife.

hüküm: emir, bir konu hakkında verilen karar.

iade: geri verme.

ihanet: hıyanet, arkadaşan vurma.

intişar: yayınlanma, neşrolma.

ism-i Celâl: sonsuz büyüklük, haşmet, ululuk ve yücelik anlamında Cenab-ı Hakk'ın bir ismi.

istibdat: idarede görülen her türlü kanun dışı tazyik, baskı.

kasten: bile bile, isteyerek, kasıtlı olarak.

kaza: vakit çıktıktan sonra namazın kılınması veya zamanında yapılmayan ibadetlerin yerine getirilmesi.

kıymet: değer.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.

madem: değil mi ki.

mağrip: akşam.

mahkeme-i temyiz:

mason: dünyevi maksatlarla kurulmuş, sıkı bir dayanışmayı esas alan komitacı teşkilâtın mensubu.

mazhar: nail olma, şereflenme.

Medine: Arabistan'da Hz. Peygamberin (a.s.m.) mescidinin ve kabrinin bulunduğu şehir, Yesrib, Medinetü'n-Nebi.

mu'cizat: mu'cizeler, Allah tarafından verilir, yalnız peygamberlerin gösterebilecekleri büyük harika işler.

muhakeme: yargılanma, yargılama.

mübarek: feyizli, bereketli.

müsadere: toplatma, elden alma.

müttakî: kendisini Allah'ın sevmediği fena şeylerden koruyan; haramdan ve günaha çekinen, takva sahibi, dindar.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

riyaset: reislik, başkanlık.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

şair-i İslâmiye: İslâma ait işaretler, İslâma sembol olmuş iş ve ibadetler.

tahtiyet: salıverilme.

tahribat: tahripler, yıkıp bozma.

tahsin: beğenme, güzel bulma.

takdir: değerlendirme.

takva: Allah korkusuyla dinin yasak ettiği şeylerden kaçınma, Allah'ın emirlerini tutup azabından korunma.

temir: onarma, düzeltme.

tecrid-i mutlak: hiç kimseye görüşmemek, tam bir yalnızlık.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

vatanperver: yurtsever, vatanına düşkün, vatanını seven kimse.

zulm: haksızlık, eziyet.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

Diyanet Reisi bütün takdir ile tab'ına çalıştığı Kur'ân'ı müsâdere eden adamlar, elbette adâlet ve adliye ve hakikat hesâbına değil, belki komünist, masonluk hesâbına bir garazkârlık ediyorlar. Ben kendim zehir hastalığıyla şiddetli hasta olduğumdan ve kendi hukukumu müdafaa edemediğimden, Sungur'u kendime vekil ediyorum. Eski hükûmetin bana karşı yirmi senelik işkenceyle bu tahribâtın kaldırılmasını adâletperver yeni hükûmetin bakanlarından bekliyorum. Kardeşlerimden Mustafa Sungur'u tevkil ediyorum.

Nur Şâkirdleri nâmına

Said Nursî

239

*[Ehemmiyetli bir hakikat ve Demokratlarla
Üniversite Nurcularunun bir hasbihalidir.]*

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakka niyet, âdillik.

adaletperver: adalet sever.

adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.

anarşist: hiçbir düzen ve otorite tanımayan, karşılık ve bozgunculuktan yana olan, ondan fayda uman kimse.

arzu: istek, heves, niyet.

cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.

çare-i yegâne: tek çare, tek çıkar yol.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

diyanet: din işleri ile ilgilenen kuruluş, teşkilat.

ehemmiyetli: önemli.

garazkâr: haset eden, kin güden, kötü kasıt sahibi.

hakikat: gerçek, doğru.

hasbihal: halleşme; görüşüp konuşma, sohbet.

intaç: netice verme, sonuçlandırma.

işkence: bir kimseye verilen maddî-manevî sıkıntı, eziyet.

ittihad-ı İslâm: İslâm birliği, Panislâmizm.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.

mâni: engel, mania, set.

Şimdi milletin arzusuyla şeâir-i İslâmiyenin serbestiye-tine vesile olan Demokratlar, hem mevkilerini muhafaza, hem vatan ve milletini memnun etmek çâre-i yegânesi, ittihad-ı İslâm cereyanını kendine nokta-i istinad yapmaktır. Eski zamanda İngiliz, Fransız, Amerika siyasetleri ve menfaatleri buna muarız olmakla mâni olurdular. Şimdi menfaatleri ve siyasetleri buna muarız değil, belki muhtaçtırlar. Çünkü komünistlik, masonluk, zındıklık, dinsizlik, doğrudan doğruya anarşistliği intaç ediyor. Ve bu dehşetli tahrip edicilere karşı ancak ve ancak

mason: dünyevi maksatlarla kurulmuş, sıkı bir dayanışmayı esas alan komitacı teşkilâtın mensubu.

menfaat: fayda, kâr, gelir, ihtiyaç karşılığı olan şey.

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

muhafaza: koruma.

muhtâc: gerek duyan.

müdafaa: savunma, koruma.

müsâdere: toplatma, elden alma.

nokta-i istinat: dayanak

noktası, güvenme ve itimat noktası.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

reis: başkan.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

şakirt: talebe, öğrenci.

şeair-i İslâmiye: İslâma ait işaretler, İslâma sembol ol-

muş iş ve ibadetler.

tab: kitap basma.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

tahrip: harap etme, yıkma, bozma.

tehdid: değerlendirmeye.

tevkil: vekil etme, edilme.

vekil: yardımcı, yerine bakan.

vesile: bahane, sebep.

zındık: Allah'a ve ahirete inananmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

hakikat-ı Kur'âniye etrafında ittihad-ı İslâm dayanabilir. Ve beşeri bu tehlikeden kurtarmaya vesile olduğu gibi, bu vatani istilâ-yı ecanipten ve bu milleti anarşilikten kurtaracak yalnız odur. Ve bu hakikate binaen, Demokratlar bütün kuvvetleriyle bu hakikate istinad edip komünist ve masonluk cereyanına karşı vaziyet almaları zarurîdir.

Bir ezan-ı Muhammedinin (a.s.m.) serbestiyetiyle kendi kuvvetlerinden yirmi defa ziyade kuvvet kazandılar. Milleti kendilerine ısındırdılar, minnettar ettiler. Hem mânânen eski İttihad-ı Muhammediden (a.s.m.) olan yüz binler Nurcularla, eski zaman gibi farmason ve İttihatçıların mason kısmına karşı ittifakları gibi, şimdi de aynen İttihad-ı İslâmdan olan Nurcular büyük bir yekün teşkil eder. Demokratlara bir nokta-i istinaddır. Fakat Demokrata karşı eski partinin müfrit ve mason veya komünist mânâsını taşıyan kısmı, iki müthiş darbeyi Demokratlara vurmaya hazırlanıyolar.

Eskiden nasıl Ahrarlar iki defa başa geçtiği halde, az bir zamanda onları devirdiler. Onların müttefiki olan İttihad-ı Muhammedî (a.s.m.) efradının çoklarını astılar. Ve “Ahrar” denilen Demokratları kendilerinden daha dinsiz göstermeye çalıştılar. Aynen öyle de, şimdi bir kısmı din-darlık perdesine girip Demokratları din aleyhine sevk etmek veya kendileri gibi tahribata sevk etmek istedikleri kat'iyen tebeyyün ediyor. Hattâ ulemânın resmî bir kısmını kendilerine alıp Demokratlara karşı sevk etmek ve Demokratin tarafında, onlara mukabil gelecek

ahrar: hürriyetçiler.

aleyh: karşı, karşıt.

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak kanışıklığı meydana getirme durumu.

beşer: insan, insanlık.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

cereyan: akım, fikir, sanat ve-ya siyaset hareketi.

darbe: kuvvet kullanmak suretiyle yapılan iktidar değişikliği.

defa: kere, kez, yol.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

efrat: fertler.

ezan-ı Muhammedî: Hz. Muhammed'in tebliği ettiği dinin ezanı.

farmason: mason.

hakikat: gerçek, esas.

hakikat-ı Kur'âniye: Kur'an'ın hakikatı, Kur'an'ın ifade ettiği gerçek.

istilâ-yı ecanib: yabancıların istilası.

istinat: dayanma, güvenme.

ittifak: birleşme, fikir birliği etme.

ittihad-ı İslâm: İslâm birliği, Panislâmizm.

İttihad-ı Muhammedî: Süheyl Paşa, Mehmet Sadık, Ferik Rıza Paşa, Derviş Vahdeti ve arkadaşları tarafından İstanbul'da 5 Nisan 1909 tarihinde kurulan bir cemiyet.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel

mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.

mana: anlam.

manen: mana bakımından, manaca.

mason: dünyevi maksatlarla kurulmuş, sıkı bir dayanışmayı esas alan komitacı teşkilâtın mensubu.

minnettar: bir iyiliğe karşı minnet duyan.

mukabil: karşı.

müfrit: aşırı.

müthiş: dehşet veren, ürküten, dehşetli, korkunç.

müttefik: ittifak eden, anlaşılan.

nokta-i istinat: dayanak noktası, güvenme ve itimat noktası.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

resmî: devlet adına olan.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

sevk: yöneltme, gönderme.

tahribat: tahripler, yıkıp bozma-lar.

tebeyyün: meydana çıkma, görünme, belli olma, anlaşılma.

teşkil: oluşturma, şekillendirme.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

vaziyet: durum.

vesile: aracı, vasıta.

yekün: toplam.

zarurî: zorunlu.

ziyade: çok, fazla.

Nurcuları ezmek, tâ Nurcular vasıtasıyla ulemâ, Demokrata iltica etmesinler. Çünkü Nurcular hangi tarafa meyletseler ulemâ dahi taraftar olur. Çünkü onlardan daha kuvvetli bir cereyan yok ki, ona girsinler.

İşte madem hakikat budur, yirmi beş seneden beri ehl-i ilmi, ehl-i tarikatı ezen, ya kendilerine dalkavukluğa mecbur eden eski partinin müfrit ve mason ve komünist kısmı bu noktadan istifade edip Demokratları devirmemek için, Demokratlar mecburdurlar ki hem Nurcuları, hem ulemâyı, hem milleti memnun ve minnettar etmek, hem Amerika ve müttefiklerinin yardımlarını kaybetmemek için bütün kuvvetleriyle ezan meselesi gibi şeâir-i İslâmiyeyi ihyâ için mümkün oldukça tamire çalışmaları lâzım ve elzemdir.

Maatteessüf, bazı müfrit ve mason ve komünistler, Demokrat aleyhinde olduğu halde kendini Demokrat gösteriyorlar ki, Demokratları tahribata sevk etsin ve din aleyhinde gösterson, onları devirsin.

*Nur talebeleri ve Nurcu
Üniversite gençliği nâmına
Sadık, Sungur, Ziya*

aleyh: karşı, karşıt.

cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.

dalkavuk: kendisine çıkar ve yarar sağlayacak olan kimselere aşırı saygı ve hayranlık göstererek yaranmak isteyen kimse.

ehl-i ilim: ilim sahipleri, ilim adamları.

ehl-i tarikat: tarikat ehli, kalbini dünyanın fani işlerinden ayırıp, Allah sevgisi ile bağlayan kimseler.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

hakikat: gerçek, doğru.

ihya: canlandırma, diriltme, hayat verme.

iltica: sığınma, güvenme, dayanma.

istifade: faydalanma, yararlanma.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzenin mensubu olan kimse.

maatteessüf: ne yazık ki, üzülerek belirtiyim ki.

madem: değil mi ki.

mason: dünyevi maksatlarla kurulmuş, sıkı bir dayanışmayı esas alan komitacı teşkilâtın mensubu.

mesele: konu.

meyl: bir tarafa doğru eğil-

me, yönelme.

minnettar: bir iyiliğe karşı minnet duyan.

müfrit: aşırı.

müttefik: ittifak eden, birleşen, anlaşılan, anlaşma ile bağlanan, uyuşan, birleşmiş, anlaşmış, bağlaşmış.

nam: ad.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden

kimse.

sevk: yöneltme, gönderme.

şair-i İslâmiye: İslâma ait işaretler, İslâma sembol olmuş iş ve ibadetler.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

talebe: öğrenci.

tamir: onarma, düzeltme.

taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

vasıta: vesile, neden, aracı.

Aziz, sıddık, fedakâr kardeşimiz Hacı Ali,

Gönderdiğiniz kıymettar ve bilhassa Hazret-i Üstadı pek çok sevindiren mektubunuzu aldık. Üstadımız diyor ki:

“Risâle-i Nur bu zamanda kâfidir. On sene medrese-de okuyanlar, Risâle-i Nur’la bir senede aynı istifadeyi ettiklerine şahit, binler ehl-i ilim var. Madem Hacı Kılıç Ali bir buçuk sene bütün Risâle-i Nur eczalarına sahip çıkmış, kısmen okumuş; nazarımızda yirmi senelik bir Nur talebesidir. Ben her sabah haslar içinde onun ismiyle bütün mânevî kazançlarımı, defter-i a’ mâline geçmek için hissedar ediyorum. Öyleyse o da bütün hayatını Ri-sâle-i Nur’a vermeye mükelleftir.

“Demek şimdiye kadar Câmîü’l-Ezher’e gitmeye muvaffak olmaması ehemmiyetli bir hikmet içindir ki, Nur-lar ona kâfi imiş. Şimdi Şam’a, Halep’e yakın olan Urfa’da bir Medrese-i Nuriye ileride teşekkül etmesini kuvvetli ümit ediyoruz. Kılıç Ali ile beraber Eski Said’in gayet kıymettar bir talebesi olan Şam’daki Molla Abdülmecid, Urfa’daki Nurun talebelerinden Seyyid Salih ve onun yanına giden Nurun fedakâr bir talebesiyle muhabere etsinler. Ben hem Molla Abdülmecid’e, hem Hacı

madem: değil mi ki.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

medrese: eski dönemde ders okutulan düzenli öğretim kuruluşu.

Medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur’ların okunduğu yerler.

muhabere: haberleşme.

muvaffak: başarmış, başarılı.

mükellef: sorumlu ve yükümlü olan.

nazar: bakış, nezdinde.

Nur: Risale-i Nur.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

talebe: öğrenci.

teşekkül: kurulma, oluşma, şekillenme.

1. Allah’ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah’ın selâmi, rahmeti ve bereketi ebedî ve dâima üzerinize olsun.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bilhassa: özellikle.

Camiü’l-Ezher: Mısır’daki Ezher Üniversitenin adı.

defter-i a’mal: insanların işlediği ve yaptığı şeylerin kaydedildiği defter; amellerin defteri.

ecza: cüz’ler, parçalar, kısım-

lar.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i ilim: ilim sahipleri, ilim adamları.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

gayet: son derece.

Hazret-i Üstat: Üstat Hazretleri, Bediüzzaman Said Nursî.

hikmet: ilahî gaye, gizli sebep.

hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.

istifade: faydalanma, yararlanma.

kâfi: yeterli.

kısmen: kısmî olarak, bir kısım.

kıymettar: kıymetli, değerli.

Ali'ye, hem Şam'daki Risâle-i Nur'la alâkadar olanlara pek çok selâm ediyorum. Ve dualarını ve o mevki-i mübarekede bana dua etmelerini rica ediyorum” dedi.

Evet, kahraman kardeşimiz Hacı Ali, Hazret-i Üstad daima sizin fedakârlığınızı izhar buyuruyorlar. Biz de sizi tahsinlerle tebrik ediyoruz.

¹ **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Üstadın hizmetinde bulunan kusurlu
Sungur, Zübeyir, Ziya

241

Aziz kardeşim,

Evvelâ: Bin mâşaallah; *Sözler* mecmuasında yanlışlar yok gibidir. Birkaç kelime var ki, leffen gönderildi.

Sâniyen: Eğer münasip görseniz gönderdiğim bu elli lirayı benim hesabıma mahkemedeki mecmuaların bedeline benim için alınız, gönderiniz. Eğer münasip görmezseniz, bu defaki gönderdiğiniz mecmuaların bana mahsus olacak kısmının fiyatına alınız.

Sâlisen: Şimdilik *Tarihçe-i Hayat*'ı mebuslara parasız vermemek münasiptir. Parasıyla isteyenlere verilsin. Fakat on-yirmi nüsha Ankara'da bulunsa münasiptir.

Said Nursî

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bedel: yerine, adına, namına.
defa: kere, kez, yol.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
evvelâ: öncelikle.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

Hazret-i Üstad: Üstat Hazretleri, Bediüzzaman Said Nursî.
hizmet: görev, vazife.
izhar: gösterme, belirtme.
leffen: zarf ve mektup içine koyarak.
maşaallah: Allah nazardan saklasın, ne güzel, Allah koru-

sun.
mebus: milletvekili.
mecmua: kitap, eser.
mevki-i mübareke: mübarek mevki, yer, makam.
münasip: uygun.
nüsha: kitap.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-

diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
salisen: üçüncü olarak.
saniyen: ikinci olarak.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
tahsin: aferin deme, alkışlama.

Muazzam ve harika Risâle-i Nur Külliyyatından iki büyük mecmuanın imha edileceği hakkında dehşetli bir haber işittik. Gayet hak ve hakikatli ve feylesofları ilzam eden o mecmualar, Risâle-i Nur'un diğer eczalarıyla beraber Denizli ve Ankara mahkemelerinde berâet verilip kaziye-i muhkeme haline gelerek iâde edildiği ve iki defa Temyiz Mahkemesi berâet ettirdiği halde ve Mısır, Şam, Halep, Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere gibi âlem-i İslâmın mühim merkezlerinde fevkalâde bir takdir ve tahsine mazhar olan ve makbuliyetine hürmeten Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâmın kabri şerifi ve Hacerü'l-Esved üzerine konulan bu eserler hakkındaki bu müthiş muamele, Halk Partisinin yaptığı diğer azim cürümleri gibi tarihte emsali görülmemiş bir cinâyettir.

Biz Nur talebeleri, o cebbar gaddarlardan hakkımızı kolayca alabilirdik. Fakat İslâmiyetin asırlardır bayraktarlığını yapan kahraman Türk milletinin mâsum çocuk ve ihtiyarlarına karşı Risâle-i Nur'un bizlerde husule getirdiği kuvvetli şefkat itibarıyla ve Kur'ân-ı Hakîmin bizleri maddî mücadelede men edip elimizde topuz yerinde Nur olması haysiyetiyle ve bütün kuvvetimizle mesleğimizizin icabı olan âsâyışı temin etmek esasıyla, o zâlimlere maddeten mukabele edemedik. Yoksa, Allah

haksızlık eden.

gayet: son derece.

haber: bilgi, bilgilendirme.

Hacerü'l-Esved: Kâbe'de bulunan meşhur siyah taş.

hakikat: gerçek, doğru.

hârîka: olağanüstü.

haysiyet: itibar.

husûl: olma, meydana gelme.

hürmeten: hürmet olsun diye; hürmet, saygı ve ikram maksadıyla.

iade: geri verme.

icap: gerekme hali, gerekli olma.

ilzam: susturma, cevap veremez hâle getirme.

imha: ortadan kaldırma, mahvetme.

kabr-i şerif: şerefli kabir, şerefli mezar.

kaziye-i muhkeme: tam, sağlam hüküm; temyiz tasdikinden geçmiş, değişmez hâle gelmiş mahkeme karar.

Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.

külliyyat: bir yazarın basılmış eserlerinin tamamı.

maddeten: maddî olarak.

maddî: madde ile alakalı.

makbuliyet: makbullük, beğenilmişlik, geçerlilik.

masum: saf, temiz.

mazhar: nail olma, şereflenme.

mecmua: kitap, eser.

Medine-i Münevvere: Nurlu Medine şehri.

Mekke-i Mükerreme: keremli, aziz, mukaddes Mekke şehri.

men: yasak etme, engelleme.

muamele: işlem.

muazzam: çok fazla, büyük.

mukabele: karşılık.

mücadele: savaşıma, çatışma, kavga.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müthiş: dehşet veren, ürküten, dehşetli, korkunç.

Nur: Risale-i Nur.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

tahsin: hayran olma.

takdir: beğenme.

temin: sağlama.

temyiz: bir davanın kararının bir üst mahkeme tarafından tekrar incelenmesi.

zalim: merhametsiz, gaddar.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

Aleyhissalâtü Vesselâm: Salât ve selâm onun üzerine olsun.

asayiş: emniyet, kanun ve nizâm hakimiyyetin sağlanması.

azim: büyük.

bayraktar: bayrak taşıyan,

alemdar.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

cebbar: zorba.

cinayet: bu derecede ağır suç.

cürüm: kabahat, kusur, hata, günah, kanun hilâfına hareket.

defa: kere, kez, yol.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

emsal: benzerler.

fevkalâde: olağanüstü.

filozof: felsefe ile uğraşan, filozof.

gaddar: çok fazla zulüm ve

göstermesin, bir mecburiyet-i kat'iye olursa, komünist ve masonlar hesabına ona sebebiyet verenler bin defa pişman olacaklardır.

Hem biz müşahadatımızla kat'î bir kanaatteyiz ki, Risâle-i Nur'a ilhad ve zındıka nâmına ilişildiği zaman, umumî bir musibet geliyor. Taarruzun aynı vaktinde dört defa büyük zelzelenin vukuu ve çok hâdisâtın aynı vakitte zuhuru, bu kanaatimizi tasdik etmiş. Bu itibarla öyle bir kararın infazından ehl-i imanın titrediği, o hârikulâde ve kıymettar, mübarek mecmualar hakkında imha cinâyetinin işlenmesi, bu millet ve memleket içinde mânevî zelzeleler, fırtınalar, tâun ve tufanlar kopacak kuvvetli ihtimalinden telâş ediyoruz. Zira Risâle-i Nur'a dört defa taarruz ve hücum zamanında şiddetli zelzelelerin tevafuku, bu hakikati kör gözlere dahi göstermiştir. Hattâ mahkemede dâvâ ettik.

Hem müfessirlerin üç yüz elli bin tefsirlerine ittibaen, iki sayfada iki âyât-ı Kur'âniyeyi tefsir ettiği bahanesiyle, yüz binler kimselerin imanına pek ziyade bir ehemmiyet ve tesirle hizmet eden dört yüz sayfalık *Zülfıkar* mecmuasını müsâdere ve imha etmek, dünyada hiçbir kanunda olmadığından, sırf dinsizliğe âlet olarak yapılan bu fecî garazkârlık fâillerinin hak, hakikat ve adaletten ne derece uzak olduğunun zahir bir delili bulunduğunu, zerre miktar vicdanı olanlar anlayacak ve yüzüstü yüzlerine lânet ve nefretler savuracaktır. Halk Partili müstebid, mürteci cebbarların zamanında yapılmış olan bu korkunç muameleye kahraman Demokratlar hükûmeti mâni

defa: kere, kez, yol.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

hâdisat: hadiseler, olaylar.

harikulâde: olağanüstü.

husus: mevzu, konu.

ilhad: tanı tanımazlık, dinsizlik.

infaz: bir hükmü yerine getirme, bir emri gerçekleştirme.

itibar: bakımdan, sebepten.

kanaat: inanç.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.

mason: dünyevi maksatlarla kurulmuş, sıkı bir dayanışmada bulunan alan komitacı teşkilâtın mensubu.

mecburiyet-i kat'iye: katî

mecburiyet, kesin zorunluluk, kesin mecburiyet.

musibet: felaket, bela.

müşahadat: gözlemler.

nam: ad.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

saniyen: ikinci olarak.

sebebiyet: sebep olma.

taarruz: saldırma, satasma, ilişme.

tasdik: doğrulama, onaylama.

umumi: genel.

vuku: olma, meydana gelme.

zelzele: yer sarsıntısı, deprem.

zındıka: dinsizlik, inançsızlık.

zuhur: ortaya çıkma.

olup Afyon Mahkemesinde üç senedir hapsedilen ve zerre kadar bir suç mevzuu bulunamayan eserleri ve en başta altın yaldızlı ve tevafuk mucizeli Kur'ân'ımızı derhal iâde ettireceklerini kuvvetli ümit edip, alâkalı makamlardan rica ediyoruz.

Nur talebeleri nâmına

Hüsrev, Sungur

243

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz, kahraman ağabeyimiz,

Evvelâ: Gayet derecede bir ehemmiyetli meseleyi arz ediyoruz ki, büyük mecmualarımızın imhasına sakın, sakın meydan verilmeyecektir. Ne pahasına olursa olsun kurtarılacaktır. Yalnız imha kararı şimdi mi, yoksa eskiden mi verilmiştir? Ve sizce bu imha kararı resmen sabit midir? Bu ciheti olduğu gibi öğrenerek bize acele ve derhal bildiriniz.

Sâniyen: Bu hususta, Ankara'da olan kahraman Sungur'a ve Devlet Bakanına yazılan yazıyı berâ-yı malûmat takdim ediyoruz. Binler selâm ve hürmetle ellerinizden öperiz.

Ziya, Zübeyir

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

tevafuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.
mu'cize: benzerini yapmaktan insanların aciz kaldığı şey.
iade: geri verme.
alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
makam: yer, mevki.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
evvelâ: öncelikle.
gayet: son derece.
ehemmiyetli: önemli.
mesele: konu.
arz: sunma, bildirme.

mecmua: .
imha: ortadan kaldırma, mahvetme.
resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.
sabit: ispat edilmiş, ispatlanmış.

cihet: yön.
beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.
takdim: arz etme, sunma.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
hürmet: saygı.

Aziz ve çok kıymetli kahraman kardeşimiz Sungur,

Evvelâ: Binler selâm eder, Cenab-ı Haktan Nur hizmetinizde hayırlı muvaffakiyetlerinizi dileriz.

Sâniyen: Çok ehemmiyetli ve mahrem bir işi haber veriyoruz. Haber aldığımıza göre, “İsparta adliyesinde zaptedilen yüz yetmiş cilt *Asâ-yı Mûsâ* ve *Zülfikar* mecmuaları—ki, o mecmuaları şimdiki Adliye Bakanı berâ-etini, iâdesini tasdik edip daha evvelce Denizli’de de Üstadımıza verilen kitaplardır—bunların imhası için karar verilmiş. Zemin ve semâvâtı hiddete getirecek ve mevcudatı ağılatacak bu müthiş kararın Demokratlar aleyhinde Halk Partisinin müfrit adamları tarafından tertip edilen bir plân olduğundan kat’iyyen şüphemiz yoktur. Zira Nur talebelerinin Demokratları muhafaza ettiğini ve Demokratların kuvvetli bir istinadgâhı olduğunu müfrit şeytanlar anlamışlar. Nur talebelerini Demokratlardan bu tarzda nefret ettirip hükûmeti yıkmaya çalışıyorlar. Bu plânın akîm kalması ve mecmualarımızın kurtulması ve Afyon’daki kitaplarımızın tamamen iâde edilmesi için, pek fazla bir ehemmiyet ve gayretle çalışılmasını Üstadımız sizlere havale ediyor.

Ziya, Zübeyir

adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.
akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.
aleyh: karşı, karşıt.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.
ehemmiyet: önem, değer, kıy-

met.
evvelâ: öncelikle.
evvelce: daha önce.
haber: bilgi, bilgilendirme.
havale: ismarlama, bırakma.
hiddet: öfke, kızgınlık.
hizmet: görev, vazife.
iade: geri verme.
imha: ortadan kaldırma, mahvetme.
istinadgâh: dayanak noktası, güvenilecek yer.

kat’iyyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.
mahrem: herkesçe bilinmesi gereken, gizli.
mevcudat: mevcutlar, var olan her şey, mahluklar.
muhafaza: koruma.
muvaffakiyet: başarı.
müfrit: aşırın.
müthiş: dehşet veren, ürktüten, dehşetli, korkunç.
Nur: Risale-i Nur.

saniyen: ikinci olarak.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
semavat: semalar, gökler.
tarz: biçim, şekil.
tasdik: doğrulama, onaylama.
tertîp: düzenleme, düzene koyma.
zapt: müsadere etme.
zemin: yeryüzü.

Devlet Bakanlığına,

Zatınıza vatan ve milletin mukadderatı mevzuunda, gayet derecede ehemmiyetli, şeytanın bile zor düşünebileceği bir tarzda tertip edilen Demokratlar aleyhindeki bir plâni ifşa ediyoruz; şöyle ki:

Bu vatanda dinsizlikle ve istibdad-ı mutlak ve eşedd-i zulme karşı yirmi yedi yıldır perde altındaki hususî neşriyatla harikulâde bir ferâgat-i nefisle mücadele eden Bediüzzaman Said Nursî'nin vücuda getirdiği muazzam Nur talebeleri câmiasının Demokrat Partiyi muhafaza ettiğini Halk Partisinin müfrit dessasları anlamış, hattâ bir zamanlar gayet gizli olarak Nur talebelerinin kesretle bulunduğu mıntikalara tetkik ve tecessüs için İsmet çıkarılmış idi.

İşte, Anadolu'nun her tarafında harika bir kuvvet-i imaniye ile, fevkalâde bir fedakârlıkla bu milletin iman ve İslâmiyete hizmet edip cebbarlar saltanatının esasından ve kökünden yıkılmasına medar olan Nur talebelerini Demokratlardan nefret ettirmek için, uhrevî ve dünyevî hayatlarının halâskârı olan, yüz binlerle ehl-i imanı ve bir kısım yüksek tahsil gençliğini tenvir ve irşad eden ve Arabistan'da ve Mısır'da büyük bir takdir ve tahsine mazhar olan ve mübarekliğine hürmeten Peygamberimizin kabir-i şerifi ve Hacerü'l-Esved üzerine konulan Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ mecmualarının Isparta adliyesi

aleyh: karşı, karşıt.
Bediüzzaman: Said Nursî'ye ilim adamlarınca takılan bir sıfat. Anlamı: çağın eşsiz güzelliği.
camia: topluluk, cemiyet, zümre.
cebbar: zorba, zorlayıcı, cehreden, zor kullanan.
dessas: desise eden, aldatıcı, oyuncu, hileci.

dünyevî: dünyaya ait.
ehemmiyetli: önemli.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
eşedd-i zulüm: zulmün en şiddetlisi.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.
ferâgat-i nefis: kendi hakkından vazgeçme.

fevkalâde: olağanüstü.
gayet: son derece.
Hacerü'l-Esved: Kâbe'de bulunan meşhur siyah taş.
halâskâr: kurtarıcı.
hârîka: olağanüstü.
harikulâde: olağanüstü.
hizmet: görev, vazife.
hususî: özel.
hürmeten: hürmet olsun diye; hürmet, saygı ve ikram

maksadıyla.

ifşa: duyurma, gizli bir şeyi yayma.

iman: inanç, itikat.

irşat: doğru yolu gösterme, gafletten uyandırma.

istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.

kabr-i şerif: şerefli kabir, şerefli mezar.

kesret: çokluk.

kuvvet-i imaniye: iman kuvveti.

mazhar: nail olma, şereflenme.

medar: sebep, vesile.

mevzu: konu.

mıntika: bölge, taraf, cihet.

muazzam: çok fazla, büyük.

muhafaza: koruma.

mukadderat: Allah tarafından ezelde takdir olunmuş şeyler, ileride meydana gelecek haller ve olaylar, alın yazısı.

mübarek: feyizli, bereketli.

mücadele: savaşma, mücadele.

müfrit: aşırı.

neşriyat: yayınlar.

tahsil: öğrenim, öğretim.

tahsin: beğenme, güzel bulma.

takdir: kıymet verme, beğenme.

tarz: biçim, şekil.

tecassüs: iç yüzünü araştırma, ayrıntısını öğrenme, araştırma merakı, araştırmacılık.

tenvir: nurlandırma, aydınlatma, ışıklandırma.

tertîp: düzenleme, düzene koyma.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

âdil: adaletli olan, doğruluk gösteren.

akim: neticesiz, sonu yok, başarısız.

aleyh: karşı, karşıt.

arz: yer, dünya.

ayet: Kur'ân cümlesi.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

cihet: yön, sebep, vesile.

gaddarane: zalimce, gaddarca, merhametsizce, haincesine.

garaz: kötü kasıt, düşmanca niyet, kin.

garazkâr: haset eden, kin güden, kötü kasıt sahibi.

gayet: son derece.

haber: bilgi, bilgilendirme.

hakaret: saygı göstermeme, alçak görme, aşağılama.

hakikat: gerçek, doğru.

hiddet: öfke, kızgınlık.

hususî: özel.

hüküm: verilen karar.

iade: geri verme.

iftira: aslı olmadan birine suç yükleme, olmayan bir suçu başkasına yükleme.

imha: ortadan kaldırma, mahvetme.

istinatgâh: dayanak noktası, güvenilecek yer.

itham: töhmetlendirme, suçlu görme.

kaziye-i muhkeme: tam, sağlam hüküm; temyiz tasdikinden geçmiş, değişmez hâle gelmiş mahkeme kararı.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzenin mensubu olan kimse.

külliyat: bir yazarın basılmış eserlerinin tamamı.

tarafından yakılmasına karar verilmek gibi, arz ve semâvâtı hiddete getirecek ve mevcudatı ağlatacak derecedeki bir hükmü haber aldık. Halbuki yüz on dokuz parçadan müteşekkil Risâle-i Nur Külliyyatından olan bu büyük mecmuaların parçaları da Risâle-i Nur Külliyyatıyla beraber 1944 senesinde Denizli Ağır Ceza Mahkemesinde müttefikan berâet verilmiş ve yüksek Temyiz Mahkemesi tasdik etmiştir. Kaziye-i muhkeme haline gelmiş ve bütün eserler, müellif-i muhteremine ve sahiplerine iade edilmiştir. Son Afyon Mahkemesinde de Halk Partisi hükûmetinin komünist vekilinin hususî emirleriyle verdiği garazkâr hükmü, kahraman Demokratların adliye vekili, eski Temyiz Mahkemesinin âdil reis-i muhteremi esastan nakzetmiştir. Nihayet af kanunu ile, gaddarâne giriştikleri ve içinden çıkamadıkları iftira ve ithamların üzerine perde çekmişler ve afla neticelendirmişlerdir.

Hakikat bu merkezde iken ve şimdi eski hükûmete binler hakaretli neşriyatlar, bütün hürriyetle devam ederken ve dört yüz sayfalık gayet hak ve hakikatlı bir mecmuanın iki sayfasında bir âyetin tefsirini, garaz ve baha-neyle medâr-ı mes'uliyet yapıp o mecmuanın imha cihetine gidilmiş. Doğrudan doğruya eski zâlim parti hesabına şu maksada matuftur ki, yüz binlerle Nur talebelerini Demokratlar aleyhine çevirip, Demokrat Partisinin sessiz, sadasız, gösterişsiz, fakat dindarlıklarıyla gayet muhkem bir istinadgâhını yok etmek ve Demokrat hükûmetini yıkmaktır. Bu müthiş ve şeytanî plânın akîm

maksat: kast, amaç, düşünce.
matuf: yöneltilen, döndürülen.

medar-ı mes'uliyet: sorumluluk sebebi.

mevcudat: mevcutlar, var olan her şey, mahluklar.

muhkem: sağlam, dayanıklı.

müellif-i muhterem: muhterem müellif, saygıdeğer yazar.

müteşekkil: meydana gelmiş, kurulmuş.

müthiş: dehşet veren, ürktiren, dehşetli, korkunç.

müttefikan: ittifak ederek, hep beraber, birlikte.

nakz: bozma, çözme, kırma, yıkma.

neşriyat: yayınlar.

nihayet: en sonunda.

Nur: Risale-i Nur.

reis-i muhterem: saygıdeğer reis, başkan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin

eserlerinin adı.

semavat: semalar, gökler.

seytani: şeytana ait, şeytana has, şeytanla ilgili.

talebe: öğrenci.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tefsir: Yorum, şerh.

temyiz mahkemesi: bir kararın bir üst mahkeme tarafından tekrar incelenmesi.

zalim: merhametsiz, gaddar.

kalması için zât-ı âlînize ehemmiyetle ihbar eder ve hürmetlerimizi arz ederiz.

Üniversite Nur talebeleri nâmına
Yusuf Ziya Arun

246

[BERA-YI MALÛMAT SİZE GÖNDERİLDİ.]

Büyük Doğu’nun yirmi dokuzuncu sayısında; “Lozan’ın İçyüzü” diye yazılan makaleden.

İngiliz murahhas heyeti reisi Lord Gürzon, nihayet en mânidar sözünü söyledi. Dedi ki:

“Türkiye İslâmî alâkasını ve İslâmı temsil rolünü kendi eliyle çözer ve atarsa, bizimle hulûs birliği etmiş olur ve Hristiyan dünyasının hürmet ve minnetini kazanır; biz de kendisine dilediğini veririz.”

Lozan’da Türk murahhas heyeti başkanı bulunan ve henüz hakikî kasıtları anlayamayan İsmet Paşa, bir aralık bütün Hristiyan emellerinin Türkiye’yi mazisindeki ruh ve mukaddesat kökünden ayırmak olduğunu sezdiği halde, şu gizli ivaz ve teminatı veriyor ve diyor ki:

“Eskiden beri kökleşmiş ve köhne engellerden, yani an’ane-i İslâmiyetten kurtulmak hususunda besledikleri —yâni İsmet’in beslediği— azmin, inkâr edilmez delilidir.”

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
an’ane-i İslâmiye: İslâmî gelenek.
arz: sunma.
azim: kasıt, niyet.
beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.
delil: kanıt, tanık, burhan.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
emel: şiddet arzu, ümit.
hakikî: gerçek, sahici.

heyet: kurul, komite.
hulûs: samimiyet, samimîlik, hâlis dostluk, içten davranma.
husus: mevzu, konu.
hürmet: saygı.
ihbar: haber verme, bildirme.
inkâr: reddetme, saklama, gizleme.
İslâmî: İslâm ile alâkalı, İslama ait.
ivaz: bir şeye bedel olarak verilen veya alınan şey, karşılık, bedel.

kast: niyet, düşünce.
köhne: eski, eskimiş, yıpranmış, bakımsız kalmış, terk edilmiş, harap, metruk.
lord: İngiltere’de bir asalet ünvanı.
manidar: anlamlı, manalı, mana taşıyan.
mazi: geçen, geçmiş olan.
minnet: iyiliğe karşı duyulan şükür hissi.
mukaddesat: mukaddes, kutsal, temiz ve yüce olan

şeyler.
murahhas: hükümet veya bir kurum adına hareket etme, görüşme yapma yetkisine sahip kimse, delege.
nam: adına, yerine.
nihayet: en sonunda.
Nur: Risale-i Nur.
reis: başkan.
ruh: his, duygu.
talebe: öğrenci.
teminât: güvence.
temsil: birinin, bir topluluğun adına hareket etme.

Harfi harfine iktibas ettiğimiz bu sözlerle, Türk başmurahasının, yâni İsmet'in, eskiden kökleşmiş ve köhne olmuş engellerden kurtulmak hususunda Türk millette beslediği kat'i azimle ne kasdettiğini ve bunu hangi maksat altında İslâmiyet düşmanlarına ivaz diye takdim ettiğini sormak lâzımdır.

Konferansın birinci defasında Türk başmurahası, bizzat karar vermek vaziyetinde olmadığı ve büyüğüne, yani Mustafa Kemal'e bildirmek zorunda olduğu için, memlekete dönüyor; kendisini Haydarpaşa'dan Ankara'ya götüren tren ve devlet reisini (Mustafa Kemal) İzmir'den Ankara'ya götüren trenle Eskişehir'de buluşuyor. Bir arada ve baş başa seyahat... Sonra Ankara gizli meclis toplantıları... Fakat esas meselelerde daima baş başa. Mustafa Kemal ile İsmet beraber içtimaları ve karar: "Din öldürülecektir."

Lozan Konferansının ikinci sayfası: "..... Artık herşey Türkiye hesabına çantada hazırdır. Yani dini terk ile herşey yapılacak. Yeni hizbin (Kemalizm ve İsmet hükûmeti) bundan böyle, bu millette, İslâmiyeti katletmek prensibiyle hareket etmekte, hasım dünyanın kumandanlarından, yani düşman ehl-i salıp kumandanlarından, dini vurmakta daha hevesli olduğu ve örnekler vereceği ve bilhassa hudut dışı değil de, hudut içi ve millî irade yafası altında çalışacağı şüpheden varestedir."

azim: niyetli, kesin kararlı.

bilhassa: özellikle.

bizzat: kendisi, şahsen.

defa: kere, kez, yol.

hasım: düşman, rakip.

heves: bir şeye karşı duyulan istek, arzu.

hizb: takım, birkaç kişilik arkadaş takımı, fırka, bölük.

hudut: sınırlar.

husus: mevzu, konu.

ictima: toptanti.

iktibas: alıntı.

irade: dileme, isteme, bir şeyi yapıp yapmama konusunda için olan iktidar, güç.

ivaz: bir şeye bedel olarak verilen veya alınan şey, karşılık, bedel.

kast: niyet, düşünce.

kat'i: kesin, şüpheye ve te-

reddüde mahal bırakmayan.

köhne: eski, eskimiş, yıpranmış, bakımsız kalmış, terk edilmiş, harap, metruk.

kumandan: komutan.

maksat: kast, amaç, düşünce.

meclis: topluluk, heyet.

mesele: konu.

milli: millete ait, ulusal.

murahhas: hükümet veya bir

kurum adına hareket etme, görüşme yapma yetkisine sahip kimse, delege.

prensip: temel fikir, temel bilgi, esas, ilke.

reis: başkan.

takdim: arz etme, sunma.

varest: kurtulmuş, beri, azade, serbest.

vaziyet: durum.

NIHAÎ VESİKA

Lozan Muahedesinden sonra, İngiltere Avam Kamarasında, “Türklerin istiklâlini niçin tanıdınız?” diye yüksele itirazlara, Lord Gürzon’un verdiği cevap:

“İşte asıl bundan sonraki Türkler bir daha eski satvet ve şevketlerine kavuşamayacaklardır. Zira biz onları, mâneviyat ve ruh cephelerinden öldürmüş bulunuyoruz. Yani Mustafa Kemal ve İsmet’in verdikleri karar, Türk milletini İslâmiyet ve din cihetinden öldürmek karardır.”

Artık bunun üzerine herşey ap açık anlaşılıyor, değil mi?

GİZLİ ANLAŞMANIN ENTRİKASI

Türlere dinlerini ve din temsilciliğini feda ettirmek şartıyla, sun’î istiklâl içinde gizli anlaşmanın müessiri, tek kelime ile, Yahudiliktir. Buna memur-u müşahhas kimse de, şimdi Mısır Hahambaşısı bulunan Hayim Naum’dur. Bu Hayim Naum, bu korkunç teşebbüse evvelâ Amerika’da Türkler lehinde bir seri konferans vermek ve emperyalizma şeflerine, Türkün maddesini serbest bırakmaları, buna mukabil ruhunu, tâ içinden ve kendi öz adamlarına yıktırmaları fikrini telkin etmek suretiyle başlamıştır. Yani, masonluk hasebiyle Kur’ân’ın ahkâmını kaldırmak, milleti dinsiz yapmak. Hayim Naum müthiş plânının zemini Amerika’da hazırladıktan sonra İngiltere’ye geçmiş ve hâlis Yahudi olan Lord Gürzon ile temas ederek şu teklifte bulunmuştur:

ahkâm: emirler, hükümler, hile, buyruklar.

cihet: yön, sebep, vesile.

emperyalizm: bir milletin başka bir milleti siyasî, dini, kültürel ve ekonomik egemenliği altına alma faaliyeti, sömürgecilik.

entrika: bir çıkar sağlamak veya birine zarar vermek maksadıyla hazırlanan düzen,

hile.

evvelâ: öncelikle.

fedâ: gözden çıkarma, uğruna verme.

Hahambaşı: Bir ülkede Yahudilerin din işlerine bakan en büyük başkanı, dinî lider.

halis: katışıksız, saf, duru.

haseb: dolayı, cihetince, gereğince.

istiklâl: bağımsızlık.

itiraz: direnme, karşı koyma.

leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.

maneviyat: mana alemine ait olanlar, hisse ve inanca ait şeyler.

mason: dünyevi maksatlarla kurulmuş, sıkı bir dayanışmayı esas alan komitacı teşkilâtın mensubu.

muahede: iki veya daha çok devlet arasında akdedilen anlaşma, antlaşma.

mukabil: karşılık.

müessir: eser sahibi; tesir eden; işleyen, hükmünü yürüten.

müthiş: dehşet veren, ürküten, dehşetli, korkunç.

nihaî: işi sona erdiren, işi kesen, sonuncu.

ruh: his, duygu.

seri: dizi, sıra.

sun’î: yapmacık, uydurma, sahte.

suret: biçim, şekil, tarz.

şart: koşul.

şevket: büyüklük, azamet, haşmet.

teklif: öneri.

telkin: fikir aşılama, zihinde yer ettirme.

teşebbüs: girişim.

vesika: dayanılacak, güvenilecek sağlam delil, belge.

zemin: temel, dayanak.

“Siz Türkiye’nin mülkî tamamiyetini kabul ediniz. Onlara ben İslâmiyeti ve İslâmî temsilciliklerini ayaklar altında çiğnetmeyi taahhüt ediyorum.”

Aynı Hayim Naum Türk murahhaslar heyetine müşavir sıfatıyla sokulmanın da yolunu bulmuş, yani Mustafa Kemal ve İsmet’i kendine dost bulmuş. Onun için üçü birleşmiş. Ve artık arada santralin intizamla işlemesine hiçbir mâni kalmamıştır.

Hayim Naum o sırada Ankara’ya kadar da uzanarak plânın muvaffakiyeti için gereken en mühim ve merkezî şahıs nezdinde—yani Mustafa Kemal yanında—emin bulunduğu tesirinin derecesini ölçmek istemiştir. Öyle ki, bu tesir, mahut mevzuda Hayim Naum’dan daha heveskâr ve gayretli bir İslâmiyet düşmanına tesadüf etmekle muradına ermiş ve artık Türkü içinden vurmanın plânını gerçekleştirmek için her unsur tamamlanmıştır.

İşte bu ehemmiyetli vesika, tam tamına Risâle-i Nur tercümanının kırk küsur sene evvel hadis-i şerifin ihbarına dair beyan ettiği hadiseyi tasdik ettiği gibi; ve Şeriat-ı Ahmediyeye ihanet eden o dehşetli şahsın mühim bir kuvveti Yahudi olduğu, Yahudi olan Lord Gürzon ile Hayim Naum o ihbarın hakikatını gösterdiklerini ve yirmi beş seneden beri Nurcuların imhasına keyfi kanunlarla dehşetli zulümlerin hikmetini tam gösteriyor.

beyan: anlatma, açıklama.
dair: alakalı, ilgili.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehemmiyetli: önemli.

emin: inanma, güvenme.

evvel: önce.

hâdis: olay.

hadis-i şerif: Peygamberimizden aktarılan sözlerin genel adı.

hakikat: gerçel, doğru.

heyet: kurul, komite.

hikmet: ilahî gaye, gizli sebep.

ihanet: hıyanet, arkadan vurma.

ihbar: haber verme, bildirme.

imha: bozma, yok etme, mahvetme, ortadan kaldırma, yıkma.

intizam: düzen, düzenlilik.

İslâmî: İslâm ile alakalı, İslama ait.

keyfi: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.

mâhud: belli olan, bilinen.

mâni: engel, mania, set.

merkezî: merkeze mensup, merkezde bulunan, merkezle alakalı, ilgili, merkezde, işlek yerde bulunan.

mevzu: konu.

murâd: maksat, meram.

murahhas: hükümet veya bir kurum adına hareket etme, görüş-

me yapma yetkisine sahip kimse, delege.

muvaffakiyet: başarı.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

mülkî: mülkle, ülkeyle ilgili; devlete ait.

müşavir: istişare edilen, fikrine müracaat edilen, kendisine danışılan kimse.

nezd: yan, kat, huzur, ind.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi’nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i

Nur’ları okuyup neşreden kimse.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi’nin eserlerinin adı.

Şeriat-ı Ahmediye: Hz. Muhammed’in (a.s.m.) tarif ettiği, getirdiği ve bildirdiği şeriat; İslâm dini.

taahhüt: bir işin yapılması için söz verme.

tamamiyet: tamam olma hâli, tamamlık, bütünlük.

tasdik: doğrulama, onayla-

ma.

temsil: bir şeyin sembolü olma.

tesadüf: rastgelme, rastlantı; önceden bilinmeyi, hesaplanmayan karşılaşma.

tesir: etki.

unsur: madde, esas, birleşik bir şeyi meydana getiren elementlerden her biri.

vesika: dayanılacak, güvenilecek sağlam delil, belge.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

Çok aziz, çok mübarek, çok sevgili, çok müşfik Üstadımız Efendimiz Hazretleri,

Mucizâtlı ve İsm-i Celâl altın ile yazılı, yaldızlı Kur'ân'ı Diyanet Riyaseti, Afyon Mahkemesinden getirtmiş ve dünkü gün İstanbul Mushaflar İnceleme Heyetine göndermiştir. Heyet tetkikten sonra neşrinin lüzum ve elzem olduğunu tasdik ederek geri iâde edecekmış.

Hem Akşehirli kahraman Ahmed Altın kardeşimizin daha evvel bir suretini siz sevgili Üstadımıza gönderdiği ve Diyanet Reisliğine yazdığı istidasını Diyanet Riyaseti Müşavere Heyeti tetkik etmiş. Bunun üzerine, siz sevgili Üstadımızın Diyanet Riyasetine hediye ettiğiniz iki takımın birisini müşavere heyetine tetkik için verecekler. Diyanette Nurların lehinde çalışan muhterem kardeşimiz var. Hakikaten, sevgili Üstadımız, baştan başa zulmetli, kararmış olan Ankara şimdi pek çok değişmiş ve gittikçe değişmekte. Saçılan zehirler ve kendisine karşı gençliğin tezahüratı tesirini kaybetmiş.

Sungur

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bin bârekâllah, hem Sözler mecmuasının güzel ve sıhhatli olmasına ve müsâderedeki mecmuaların

riyaset: reislik, başkanlık.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.

sıhhat: sahilik, doğruluk, gerçeklilik.

suret: nüsha, kopya.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

tezahürat: leh veya aleyhte yapılan gösteri, leh veya aleyhte bağırma, nümayiş.

yaldız: esyaya altın veya gümüş görüntüsü vermek için kullanılan sıvı veya yaprak durumundaki altın, gümüş ve bunların taklidi olan madde.

zulmet: karanlık, Allah'ın nurundan mahrum olma hâli.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.

bedel: yerine, karşılık olarak.

diyanet: Din işleri ile ilgilenen kuruluş, teşkilat.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

erkân: reisler, ileri gelenler.

evvelâ: öncelikle.

ezcümle: bu cümleden olarak.

hakikaten: doğrusu, gerçek-

ten.

heyet: kurul, komite.

iade: geri verme.

istida: dilekçe.

leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.

mecmua: yayın, dergi, kitap.

mu'cizat: mu'cizeler, Allah tarafından verilip, yalnız peygamberlerin gösterebilecekleri büyük harika işler.

muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.

mushaf: Kur'ân sahifelerini toplayan cilt, Kur'ân'ın ciltlenmiş hâli; Kur'ân.

mübarek: beğenilen, sevilen, kızılan, saçılan kimse veya şey hakkında söylenir.

müsadere: toplatma, elden alma.

müşavere: danışma, meşveret.

müşfik: şefkatli, merhametli, sevgi ve ilgi gösteren.

neşr: kitap basma, çıkarma; herkese duyurma, yayma.

imhadan kurtulmasına nümune olarak bir kısmını elde etmenize binler mâşaallah ve elhamdü lillâh deriz.

Sâniyen: Benim nâmıma gelen mektuplara Medresetü'z-Zehra erkânları münasip tarzda benim bedelime cevap vermelerini onlara havale ediyorum. Ezcümle, Ankara'da Osman Nuri kardeşimiz oranın bir Hasan Feyzi'si hükmünde Nurlara tesirli hizmet ve benim için hanesi yanında bir menzil yapması ve hastalığım zamanında güya hastalığımın tahfifine Hasan Feyzi gibi yardımcı eder gibi kendi hastalığına memnun olmasına çok minnettarım. Fakat kitaplarımızı mahkemeden almadığımızdan burada bekliyorum. Kur'ân'ımızı ve bazı mecmualarımızı tab' zamanında orada bulunmak istiyorum. Fakat şimdi burada çok lüzumlu işler olduğundan gide miyorum, gücenmesin. Eğer o orada olmasaydı, benim gitmem lâzımdı. Fakat o bana ihtiyaç bırakmıyor. Allah razı olsun, hizmet-i Nuriyede onu muvaffak etsin.

Halep'te İhvan-ı Müslimîn âzâsının bana yazdığı tebriğe mukabil onu ve İhvan-ı Müslimîni ruh u canımızla tebrik edip “Binler bârekâllah” deriz ki, ittihad-ı İslâmın Anadolu'da Nurcular—ki eski İttihad-ı Muhammedînin halefleri hükmünde—ve Arabistan'da İhvan-ı Müslimîn ile beraber hakikî kardeş olan Hizbü'l-Kur'ânî ve İttihad-ı İslâm cemiyet-i kudsiyesi dairesinde çok saflardan iki mütevakıf ve müterafık saf teşkil etmeleriyle ve Risâle-i Nur ile ciddî alâkadar ve bir kısmını Arabîye tercüme edip neşretmek niyetleri, bizleri pek ziyade memnun ve minnettar eyledi. Benim bedelime, İhvan-ı Müslimîn

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

Arabi: Arapçaya ait, Arap dili ile ilgili.

aza: üye.

azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.

cehennemî: Cehenneme has, Cehenneme ait, Cehennem gibi, (sıcak veya yakıcı).

ciddî: güvenilir, sağlam, önemli.

dâhil: giren, katılan.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

evvel: önce.

güya: sanki.

hakiki: gerçek.

halef: birinin yerine geçen, birinin yerini tutan.

hane: ev.

havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.

Hizbü'l-Kur'ânî: zikir ve dua için Kur'an ayetlerinden bir kısmının bir araya getirilmiş hali.

hükmünde: değerinde, yerinde.

İhvan-ı Müslimîn: merkezi Mı-

sır'da bulunan İslam'a hizmet-i gaye edinen 'Müslüman Kardeşler' adındaki bir topluluk.

imha: ortadan kaldırma, mahvetme.

ittihad-ı İslâm: İslâm birliği, Panislâmizm.

İttihad-ı Muhammedî: Süheyl Paşa, Mehmet Sadık, Ferik Rıza Paşa, Derviş Vahdeti ve arkadaşları tarafından İstanbul'da 5 Nisan 1909 tarihinde kurulan bir cemiyet.

maşaallah: Allah'ın istediği gibi, Allah'ın istediği olur anlamında hayret ve memnuluk ifade eden bir ibare.

mecmua: yayın, dergi, kitap.

menzil: ev, oda, yer.

minnettar: bir iyiliğe karşı teşekkür duygusu içinde olan.

mukabil: karşılık.

muvaffak: başarmış, başarılı.

münasip: uygun.

müterafık: refakat eden, arkadaşlık eden, beraber bulunan.

mütevâfık: birbirine uygun olan, denk bulunan.

nam: yerine, vekillik.

nümune: örnek.

razı: rıza gösteren, hoşnut olan.

saf: dizi, sıra.

Saniyen: ikinci olarak.

tab: kitap basma.

tahfif: kolaylaştırma.

tarz: biçim, şekil.

teşkil: oluşturma, şekillendirme.

ziyade: çok, fazla.

Cemiyeti nâmına bana tebrik yazana cevap verirsiniz. O taraftaki Nur şâkirdlerine ve Nur eczalarına himayetkârâne alâkadâr olsunlar.

Sâlisen: Atabeyli Metin ve ciddî bir kardeşimiz Abdullah Çavuş'un yazdığı mektubu tasdik ediyorum. Kırk sene evvel hadislere verdiğim mânânın yeniden bu zamanda tevili görünüyor. Muannidler dahi itiraf etmeye mecbur oluyorlar. Ve istibdat-ı mutlakın cehennemî azâbını dünyada da çekmeleri, *Siracü'n-Nur*'un Beşinci Şuâ'ı ile verdiği haberleri zaman tasdik ediyor. Hem Samsunlu İhsan'ın samimî mektubu gösteriyor ki, buraya gelen tam bir takım Nur eczalarını kendine alan Samsun'un bir meb'usu o havalide nurlu bir uyanmak ve intibaha vesile olmuş ki, böyle İhsanlar yetişiyor. İhsan'ı o zat ile beraber dualarımıza dahil ediyoruz.

Rabian: Yirmi Dokuzuncu Sözü'nün keramet-i elifiyesi hakikaten harika olduğu gibi, makineyle bu tarzda bu kadar güzel çıkması yazanın da bir harikasıdır. Umuma selâmlar.

1
الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Hasta ve memnun kardeşiniz
Said Nursî

keramet, Risale-i Nur Külliyyatının bazı risalelerinde her sayfadaki bütün elif'lerin alt alta gelmesiyle ortaya çıkan keramet, ihsan-ı ilâhî.

mebus: milletvekili.

metin: özü ve sözü doğru, sebat-kâr, itibar ve itimat edilir.

muannit: inatçı, ayak direyen.

nam: ad, yerine.

rabian: dördüncü olarak.

salisen: üçüncü olarak.

samimi: içten, candan, gönülden.

selâm: insanların birbirleriyle karşılaştıklarında kullandıkları, yakınlık, dostluk ve saygı ifade eden söz veya işaret.

Siracü'n-Nur: Nurun lambası anlamında Risale-i Nur külliyyatından bir eser.

şakirt: talebe, öğrenci.

tarz: biçim, şekil.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tevil: Kur'an ve hadislerin açıklamasında, geçerli bir delil veya sebepten dolayı, ayeti ilk bakışta görünen manasından alıp, taşıdığı diğer manalardan, bir veya birkaçı ile tefsir etme.

Umum: herkes.

vesile: aracı, vasıta, sebep.

zat: kişi, şahıs.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

alâkadâr: ilgili, ilişkî.

aziz: muhterem, saygın.

cemiyet-i kudsiye: mukaddes cemiyet, kudsî topluluk.

ciddi: önem verilen, titizlik gösterilen.

Diyanet: Din işleri ile ilgilenen kuruluş, teşkilat.

ecza: cüzler, parçalar, kısımlar; ciltlenmemiş kitap formları, cüzler.

elhamdülillâh: Allah'a hamd olsun, Allah'a şükür.

evvel: önce.

hadis: Hz. Muhammed'e (a.s.m.) ait söz, emir, fiil veya Hz. Peygamberin onayladığı başkasına ait söz, iş veya davranış.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hârika: olağanüstü vasıflar

taşıyan ve hayranlık hissi uyandıran.

havali: bölge, etraf, çevre, civar.

himayetkârane: korumaya çalışarak.

intibah: uyanış.

istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.

keramet-i elifiye: elif ile ilgili

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا¹

NURCULARA EHEMMİYETLİ BİR MÜJDE:

Evvelâ: Kırk seneden beri takip ettiğim ve Sultan Reşad'ın yirmi bin altın ve eski müstebidler hükûmetinin Millet Meclisinde 163 meb'usun imzasıyla 150 bin banknotu, küşadı için tahsisat verdikleri; hem âlem-i İslâmın, hem şarkın, hem bu milletin en mühim bir işi olan Van vilâyetinde Câmîü'l-Ezher gibi bir İslâm dârülfünunu ve büyük üniversitesi olan Medresetü'z-Zehranın yapılması lüzumunu yeni hükûmetin reisi de anlamış ki, büyük memleket işleri içinde sizlere müjde olarak gönderdiğim aşağıdaki haberi vermiş. Fiilen yapılmasa dahi bu mânânın anlaşılması büyük bir fa'l-i hayırdır.

İşte, Mecliste Reis-i Cumhur büyük işler sırasında, ehemmiyetli nutkunda bu gelen fıkrayı söylemiş. Van havalisinde Doğu Üniversitesinin kurulması için Maarif Vekâletinin tetkikatına girdiğini söyleyen Celâl Bayar demiştir ki: “Doğu vilâyetlerimizden olan Van'da böyle bir irfan müessesesinin kurulması için bütün müşkilât ıktihâm olunmalı ve önümüzdeki bütçe yılında işe başlanmalıdır” demiştir. Demek, *Tarihçe-i Hayat*'ı takdim eden genç üniversiteliler bir derece Nur risâlelerinin kıymetini Reise ihsas etmişler.

Sâniyen: Reis-i Cumhurun bu çok ehemmiyetli fıkrası Risâle-i Nur'un bu memlekette ve bu vatanda ettiği

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

banknot: kâğıt bir lira

Câmîü'l-Ezher: Mısır'daki Ezher Üniversitesinin adı.

dârülfünun: üniversite.

ehemmiyetli: önemli.

evvelâ: öncelikle.

fa'al-i hayr: hayır belirtisi, hayra yorulan durum.

fıkra: kısım, fasil, bölüm.

fiilen: fiille, davranış ve hareketle.

havali: bölge, etraf, çevre, civar.

ihsas: hissetirme, sezdirme.

iktihâm: göğüs germe, karşı dur-

ma.

irfan: kültür.

kıymet: değer.

küşat: açma.

mebus: milletvekili.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

müessese: kuruluş, kurum.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müstebit: zulüm ve baskıda bulunan, zorba.

müşkilât: müşkiller, güçlükler, zorluklar.

nutk: söylev.

reis: baş, başkan, âmir, bir topluluğun en üst idarecisi.

reiscumhur: halkın reisi,

cumhurbaşkanı.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

saniyen: ikinci olarak.

şark: doğu, doğu bölgeleri.

tahsisat: bir kimse ve daire için ayrılmış para, ödenek.

takdim: arz etme, sunma.

takep: bir yol tutup gitme.

vilayet: il.

ve edeceği çok kıymetli hizmetlerinin anlaşıldığına bir emaredir. Ve Nurcuların bütün çektikleri zahmet ve Nurun müsâdereleri bu büyük neticeye vesile olması cihe-tiyle şekva değil, şükretmelidir.

250

Aziz, sıddık kardeşlerimiz Ziya ve Abdülmuhsin,

Üstadımız diyor ki:

“Eşref Edip kırk seneden beri iman hizmetinde benim arkadaşım ve Sebilürreşad’da makale yazan ve şimdi vefat eden çok kıymetli kardeşlerimin mümessili ve hakikî İslâmiyet mücahidlerinden bir kardeşimdir. Ve Nurun bir hâmisidir. Ben vefat etsem de, Eşref Edip Nurcular için de bulunmasıyla büyük bir teselli buluyorum.

“Fakat Nur risâlelerinin ve Nurcuların siyasetle alâkaları yok. Ve Risâle-i Nur, rıza-i İlâhîden başka hiçbir şeye âlet edilmediğinden, mümkün olduğu kadar Risâle-i Nur’un mensupları, içtimaî ve siyasî cereyanlara karışmak istemiyorlar. Yalnız Sebilürreşad, Doğu gibi mücahidler iman hakikatlerini ehl-i dalâletin tecavüzatından muhafazaya çalıştıkları için, ruh u canımızla onları takdir ve tahsin edip onlarla dostuz ve kardeşiz—fakat siyaset noktasında değil. Çünkü iman dersi için gelenlere tarafgirlik nazarıyla bakılmaz. Dostdüşman, derste farketmez. Halbuki siyaset tarafgirliği, bu mânâyı zedeler,

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
cihet: yön.
ehl-i dalâlet: dalâlet ehli; yoldan çıkanlar, azgın ve sapkın kimseler.
emare: alâmet, belirti, nişan.
hakikat: gerçek, asıl, esas.
hakiki: gerçek.
hamî: himaye eden, koruyan, gözetken.

içtimaî: topluluğa ait, toplulukla ilgili, toplumsal.
iman: inanma, inanç, itikat, tasdik.
kıymet: kıymetli, değerli.
mensup: bir şeye veya kimseye bağlı olan, üye.
muhafaza: koruma.
mücahit: cihat eden, savaşan.
mümessil: temsil eden, temsilci.
müsadere: toplatma, elden alma.

nazar: bakış, bakış açısı.

rıza-yı ilâhî: Allah’ın rızası, hoşnutluğu.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Sebil’ü’r-Reşad: Mehmed Âkif’in basyazarlığını yaptığı meşhur İslâmcı dergi. Bu dergi, 1908. 1911 yılları arasında 182 sayı çıkan Sırat-ı Müstakim’in yerine, 1912 yılından sonra Sebil’ü’r-Reşad adıyla çıkmaya başlamıştır.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.
şekva: şikâyet, yakınma, hoşnutsuzluk, memnuniyetsizlik.

şükür: görülen bir iyiliğe karşı hoşnutluk ve memnurluk ifade etme, teşekkür.

tahsin: beğenme, güzel bulma.
takdir: kıymet verme, beğenme.

tarafgir: bir tarafı tutan, taraflı.
tecavüzat: tecavüzler, saldırılar, saldırılar.

teselli: avunma.

vefat: ölüm, öleme. (insan hakkınca.)

vesile: aracı, vasıta, sebep.
zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

ihlâs kırılır. Onun içindir ki, Nurcular emsalsiz işkencele-
re ve sıkıntılara tahammül edip Nuru hiçbir şeye âlet et-
mediler. Siyaset topuzuna el atmadılar.

“Hem Nur risâleleri küfr-ü mutlakı kırdığı için, küfr-ü
mutlakın altındaki anarşiliği ve üstündeki istibdad-ı mut-
lakı kırdığı cihetle, bir nevi siyasete teması var tevehhüm
edilmiş. Halbuki Nurun tercümanı, birtek mesele-i ima-
niyeyi dünya saltanatına değişmediğini mahkemelerde
dâvâ edip yirmi beş sene tarz-ı hayatıyla ve emarelerle
ispat etmiştir.”

¹ **اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Kardeşleriniz

Sadık, İbrahim, Zübeyir

251

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bütün ruh u canımızla sizin faaliyetinizi ve
muvaffakiyetinizi tebrik ediyoruz. Benim bütün elemle-
me ve hastalıklarına ilâç, Medresetü’z-Zehranın faaliye-
tinden ve muvaffakiyetinden ileri geliyor.

Sâniyen: Asâ-yı Mûsâ’nın Arapçaya güzelce ter-
cümesi için bir pusula yazmıştım. Bugün Ankara’ya
giden Zübeyir ile Seyyid Salih’e gönderecektim. Hem
Tarsus’ta mütekait bir zabitin samimî bir mektubuyla

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

cihet: sebep, vesile, mucip, baha-ne.

dava: iddia.

elem: dert, üzüntü, maddî-manevî ızdırıp.

emare: alâmet, belirti, nişan.

emsalsiz: benzersiz.

evvelâ: öncelikle.

ihlâs: samimiyet, bir ameli baska bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.

ispat: doğruyu delillerle gösterme.

istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanî hükmü, delili kabul etmeme, keşin ve tam bir inkar.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman’ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

mesele-i imaniye: imanî mesele, imanla ilgili mesele.

muvaffakiyet: başarma, başarılı olma.

mütekait: tekaüt olan, emeliye

1. Bâkî olan ancak Allah’tır.

ayrılmış, emekli.

nevi: çeşit.

pusula: kısa mektup.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

sadık: sözünde, işinde doğru olan, dostluğu ve bağlılığı içten olan.

saltanat: devlet, hükümet.

samimi: içten, candan, gönülden.

saniyen: ikinci olarak.

Seyyid: Hz. Muhammed’in (a.s.m.) torunu Hz. Hasan’ın soyundan olan kimse; Hz. Muhammed’in temiz soyundan gelen kimse.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz

kabullenen.

tahammül: zor ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma.

tarz-ı hayat: hayat tarzı, yaşama şekli.

tevehhüm: vehimlenme, yok olanı var zannetmekle ümitsizliğe ve korkuya düşme.

zabit: subay.

Risâle-i Nur'dan bazı kitabı istediğine dair mektubunu, onu da Ankara yoluyla size gönderecektim. Birden Antalya Elmalı'nın gayet hâlis Nurcuları nâmına, hem kendisi haremiyle beraber Afyon'a kadar gelen ve orada Nurların neşrine vasıta olan İbrahim Efendi birden şimdi geldi; ben de onunla size gönderdim. Umuma selâm.

﴿ 252 ﴾

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Medresetü'z-Zehra erkânlarına ehemmiyetli bir meseleyi havale ediyorum.

Seyyid Salih, “Arabistan’da Asâ-yı Mûsâ’nın çok lüzumu ve çok faydası olduğunu, oralarda seyahatimde anladım. Herhalde Arapçaya tercümesi lâzım geliyor” dedi. Benim halim ve hastalığım müsaade etmediği için, benim bedelime Medresetü'z-Zehra erkânı, dört yere, güzelce Arapçaya tercümesi için muhabere etsinler.

Bir mektubu Câmîü'l-Ezhere, Emirdağlı Kılıç Ali vasıtasıyla orada birkaç edip zatlar tercüme etsinler. Bir mektup da, Ankara Diyanet Dairesinde Risâle-i Nur’u ciddi takdir eden ve âlakadar olan bir iki âlim Arapçaya tercüme etsinler.

Biri de; Kayseri kazalarından Ürgüp Müftüsü kardeşim Abdülmecid’e yazsınlar ki, yirmi sene bütün

âlakadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bedel: bir şeyin yerini tutan, karşılık.
Camiü'l-Ezher: Mısır'daki Ezer Üniversitesi'nin adı.
ciddi: güvenilir, sağlam, önemli.
dair: alakalı, ilgili.

Diyanet: Din işleri ile ilgilenen kuruluş, teşkilat.
ehemmiyetli: önemli.
erkân: ileri gelenler.
gayet: son derece.
halis: samimi, her amelini yalnız Allah rızası için işleyen.
harem: kadın eş.
havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.
kaza: ilçe.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılm

masını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
meşale: konu.
muhabere: haberleşme.
müftü: İl ve ilçelerde din işlerine bakan ve dinî meselelerle ilgilenen görevli kimse.
müsaade: izin.
nam: ad, yerine.
neşr: kitap basma, çıkarma; herkese duyurma, yayma.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
Seyyid: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) torunu Hz. Hasan'ın soyundan olan kimse; Hz. Muhammed'in temiz soyundan gelen kimse.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
takdir: beğenme, beğendiğini belirtme.
umum: herkes.
vasıta: aracı.
zat: kişi, şahıs.

kuvvetiyle Nura hizmet etmek ona lâzım iken etmediği için, onun bedeline bütün kuvvetiyle Arapçaya tercüme etsin.

Biri de, Isparta havalisinde Nur dairesindeki âlimler dahi, *Asâ-yı Mûsâ*'yı, taksim suretinde, herbiri bir kısmını tercüme etsinler.

253

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: En büyük müjde ve Risâle-i Nur'un tam serbestiyetine bir mukaddeme olarak, çok ziyade beşareti-nize sevindik. Isparta adliyesinin üç sene bir menzilde saklamaları, o menzilin kirası olarak o üç yüz lira bedeline, yeni yazı *Tarihçe-i Hayat*'ı bana bırakılan beş yüz-den ikişer lira fiyat ile o üç yüz liraya o fiyatı mukabil tutarak o *Tarihçe-i Hayat*'tan elli tane gönderirsiniz. Dört sene hapis çeken mübarek *Asâ-yı Mûsâ* ve *Zülfikar* mecmuaları benim nazarımda pek fazla kıymettar olduğu için, bana elli liralık gönderiniz. Size şimdi elli lira gönderiyorum.

Sâniyen: Nazif'e bin bârekâllah, bin mâşaallah! İkinci bir Hüsrev; İnebolu ikinci bir Isparta olduğunu isbat ediyor. *Tarihçe-i Hayat*'ın en mühim meselesi Medresetü'z-Zehrâ olması cihetiyle Nazif'in bu neşriyatı, Reis-i Cumhurun Medresetü'z-Zehrâ mânâsında ve Doğu

adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.
âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.
bedel: yerine, karşılık olarak.
beşaret: müjde, müjdelemek.
cihet: yön, sebep, vesile.
evvelâ: öncelikle.
havali: bölge, etraf, çevre, civar.
ispat: doğruyu delillerle göster-

me.
kıymettar: kıymetli, değerli.
maşaallah: Allah'ın istediği gibi, Allah'ın istediği olur anlamında hayret ve memnunluk ifade eden bir ibare.
mecmua: yayın, dergi, kitap.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşün-

düğü üniversite.
menzil: ev, oda, yer.
mesale: konu.
mukabil: karşılık.
mukaddeme: başlangıç.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
nazar: huzur, kat.
neşriyat: yayın, yayınlama işi.

reisicumhur: cumhurbaşkanı.
menzil: ev, oda, yer.
saniyen: ikinci olarak.
serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
suret: biçim, şekil, tarz.
taksim: bölme, paylaşırma.
ziyade: fazlasıyla.

Üniversitesi nâmında Şark Câmîü'l-Ezherine ciddî çalış-
masına bir vesîle olduğunu zannediyoruz.

Sâlisen: Dinar'ın Baraklı imamı Süleyman'ın ehem-
miyetli mektubuna karşı yazınız ki: Türkler hakkında se-
nâ-i Peygamberî muhakkaktır. Birkaç yerde Türklerden
ehemmiyetle bahsetmiş; hadîs var. Fakat bu hadîsin ha-
kiki sûreti ne olduğunu, yanımda kütüb-ü hadîsiye bulun-
madığından bilemiyorum. Fakat mânâsı hakikat ve Türk
milletinin senâ-i Peygamberîye mazhar olduğu hakikat-
tır. Bir nümûnesi Sultan Fâtih hakkındaki hadîstir.

Nurun birinci talebelerinden Hulûsi Beyin, Ankara'da
dostlarına Risâle-i Nur dairesine girmesine teşvik eden
mânidar ve güzel mektubu dahi gösteriyor ki, yirmi beş
seneden beri hiç sarsılmadan Nur hizmeti yapmasına bir
nümûnedir.

Umum kardeşlerime ve hemşîrelere binler selâm.

254

Azîz, sıddîk kardeşlerim,

Evvelâ: Cenâb-ı Hakka hadsiz şükrolsun, mahke-
mede üç sene hapsedilen Asâ-yı Mûsâ risâlesinden ve
Sikke-i Gaybiye risâlesinden beş nüshayı kemâl-i sürur
ile aldık. Cenab-ı Hak sizlerden ebediyen râzı olsun.
Âmin.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun,
kabul eyle!" anlamında dua-
nın sonunda söylenir.
azîz: izzetli, muhterem, say-
gın.
Camiü'l-Ezher: Mısır'daki Ez-
her Üniversitenin adı.
Cenab-ı Hak: Allah; doğru,
gerçek, Hakkın tâ kendisi
olan, şeref ve azamet sahibi
yüce Allah.
ciddî: önem verilen, titizlik

gösterilen.
daire: alan, özel alan.
ebediyen: ebedî olarak, son-
suza kadar.
ehemmiyet: önem, değer,
kıymet.
evvelâ: öncelikle.
hadîs: Hz. Muhammed'e
(a.s.m.) ait söz, emir, fiil veya
Hz. Peygamberin onayladığı
başkasına ait söz, iş veya
davranış.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hakikat: gerçek, doğru.
hakiki: gerçek.
hemşîre: kız kardeş, bacı.
imam: namazda kendisine
uyulan, Müslüman cemaate
namaz kıldıran kişi.
kemal-i sürur: tam bir se-
vinç, mutluluk.
manidar: anlamlı, manalı,
mana taşıyan.
mazhar: nail olma, şereflen-

me.
nam: ad.
nümune: örnek.
nûsha: birbirinin aynı olan suret-
lerin her biri.
razi: rıza gösterme, hoşnut olma.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını
meydana getiren kitaplardaki her
bir bağımsız bölüm.
salisen: üçüncü olarak.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve
esenlik dileme.
senâ-yı peygamberî: Hz. Pey-
gamberin övgüsü, medhi.
sıddîk: çok doğru, dürüst, hakkı
ve hakikati tereddütsüz kabulle-
nen.
suret: biçim, şekil, tarz.
Şark: doğu, doğu bölgeleri.
şükür: görülen bir iyiliğe karşı
hoşnutluk ve memnunluk ifade
etme, teşekkür.
talebe: öğrenci.
Umum: bütün.
vesile: aracı, vasıta, sebep.
zan: zannetme, sanma, kesin ola-
rak bilmeksizin kuvvetli ihtimalle
hükmetme.

Sâniyen: Mahkemeden verilen *Zülfikar* nüshasında tashih olunmuş sehivler, bu nüshada tashih edilmemiş. Mu'cizât-ı Kur'âniyenin Dördüncü Zeylinin yüz onuncu sahifesinde, sekizinci satırında “hem *lâm*’ın” sehivdir. “Hem *lâ*’nın” olacak. Çünkü Kur’ânda *lâm* otuz bindir, *lâ* on dokuz bindir.

Sâlisen: Yeni harfle Isparta Sümerbank Fabrikasında bir zât bir mektubunda bir sual soruyor. Benim bedelime siz Kader Risâlesini ona tavsiye edersiniz. Ben hem rahatsızım, hem hususi mektuplar yazamıyorum. Hem Zübeyir de Ankara’ya gitmiş. Hem yeni harfi de bilemiyorum. Berâ-i mâlûmât size gönderdim.

Râbian: Şoför Abdurrahman ile, kendi nafakam eli lirayı daha gönderdim. Bana gönderdiğiniz kitapları ve *Sözler* mecmuasını kalan borcuma hesap edersiniz. Pek acele oldu.

Umuma pekçok selâm ederim.

255

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Sizi tebrik ediyorum. Ve bu defaki Hüsrev’in bakanlara yazdığı istida, pek mükemmel bir vesika-i tarihiye hükmündedir. Fakat bir iki gün evvel Sun-gur’dan aldığımız bir telde, 185 eserin verilmesine emir verilmiş. Bu adetli cümleyi anlayamadık. Telgrafhanede

âdet: rakam, tane, miktar.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bedel: yerine, karşılık olarak.
beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.
evvel: önce.
evvelâ: öncelikle.
hususî: özel.
hükmünde: değerinde, yerinde.
istida: dilekçe.

mecmua: yayın, dergi, kitap.
nafaka: geçimlik, geçinmek için gerekli olan şey.
nüsha: birbirinin aynı olan suretlerin her biri.
rabian: dördüncü olarak.
sahife: sayfa.
salisen: üçüncü olarak.
saniyen: ikinci olarak.
satır: bir sayfa üzerinde yan yana dizilmiş kelimeler; yazı sırası.
sehiv: hata, yanlışlık.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikatı tereddütsüz kabullenen.
sual: soru.
tashih: düzeltme, yanlışını giderme.
tavsiye: öğütleme, yol gösterme.
umum: herkes.
zat: kişi, şahıs.

müdürden sorduk. O memur onu yanlış almış. Makineden ben kulağımla işittim, “Ve bütün eserlerin geri verilmesine” demektir. Hatırımıza geldi ki, acaba 130 risâlenin bazılarını müteaddit cüzleri birer risâle yapıp 185’e mi çıkardılar diye ihtimal verdik. Ve anlayamadık.

Hem *Yeni Sabah* gazetesi yazdığı gibi, Medresetü’z-Zehrayı Doğu Üniversitesi nâmiyla büyük bir İslâm Darülfünunu Reis-i Cumhur tabiriyle, “Her müşkilâtı iktihâm edip onun yapılmasına çalışacaklarını” haber aldık. İnşallah, kırk senedir takip ettiğimiz mühim bir maksadımız, vatan ve milletin menfaati için yapmaya mecbur olacaklar.

Sâniyen: Gönderdiğiniz, üç sene bizim gibi hapiste bulunan *Zülfıkar* ve *Asâ-yı Mûsâ*’dan ehemmiyetli yerlere birkaç tane gönderdim. Ezcümle, Cezire’de cami imamı Vastanlı Abdurrahim benim eski talebelerimden olup buraya kadar geldi. Ben on adet mühim kitaplardan verdim. Fakat hatırıma geldi ki, *Zülfıkar*’ın Mucizât-ı Kur’âniye Dördüncü Zeylinin iki yerde—biri sekizinci satırda, biri on ikinci satırda—“*lâ*’nın” yerine “*lâm*’ın” yazılmış. Halbuki *lâm* Kur’ân’da otuz bindir. *Lâ* on dokuz bindir. Bu sehiv başka nüshalarda kısmen tashih edilmiş. Fakat mahkemenizde kalan *Zülfıkar*’larda tashih edilmemiş. Ben de burada unuttum. Siz Cezire’nin müftüsü vasıtasıyla o imam Abdurrahim’e müstensihin bu sehvinin tashih edilmesini yazarsınız. Tâ ki Medresetü’z-Zehranın erkânı bu vasıta ile Cezire ile dahi münasebettar olsun diye size havale ediyorum.

âdet: rakam, tane, miktar.
cüz: parça.
darülfünun: üniversite.
ehemmiyetli: önemli.
erkân: ileri gelenler.
ezcümle: bu cümleden olarak.
haber: bilgi.
havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.
ihtimal: olabilirlik.
iktihâm: göğüs germe, karşı durma.

imam: namazda kendisine uyulan, Müslüman cemaate namaz kıldırان kişi.
kısmen: kısmî olarak, bir kısım.
maksat: gaye, amaç.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman’ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
menfaat: fayda.

müftü: İl ve ilçelerde din işlerine bakan ve dinî meselelerle ilgilenen görevli kimse.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
münasebettar: ilgili, alâkalı.
müstensih: istinsah eden, bir yazının kopyasını çıkarıp çoğaltan.
müşkilât: müşküller, güçlükler, zorluklar.
müteaddit: çeşitli.
nam: ad.

nüsha: birbirinin aynı olan suretlerin her biri.
reisicumhur: cumhurbaşkanı.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
sâniyen: ikinci olarak.
satır: bir sayfa üzerinde yan yana dizilmiş kelimeler, yazı sırası.
sehiv: hata, yanlışlık.
tabir: ifade.
takip: kovalama, arkasını bırakmama.
talebe: öğrenci.
tashih: düzeltme, yanlışını giderme.
vasıta: aracı.
vasıta: aracılık.

Hem bu defa Hüsrev'in mektubunda Zübeyir'in Nazif'e göndereceği pusulayı oraya sehven gönderdiğini anladım. Hüsrev'in de küçük bir sehvi var. Çünkü Yirmi Dördüncü Mektup değil, Yirmi Dördüncü Sözün Onuncu aslına dair Nazif'e bir kısacık mektubum vardı. Sureti burada kalmamıştı. Onuncu Aslın suretini Nazif'e gönderip o pusulanın suretini bize göndermesi için demiştim. Halbuki Onuncu Aslı sehven size göndermiş. Fakat gayet parlak, uzun istidası, bu küçücük sehvinin hiçe indirdi, affettirdi.

Bu meselenin sırrı budur. Nazif büyük bir hayır yapmak için Nurcuların ehemmiyetli bir virdi olan Cevşenü'l-Kebir'i makine ile teksir etmiş. Bunun sevabına dair, haşiyesindeki pek harika ve müteşâbih hadislerden faziletine dair olan parçayı beraber teksir etmek için bana yazmıştı.

Ben de dedim: Otuz beş seneden beri hergün Cevşen'i okuduğum halde o haşiyeyi üç dört defadan ziyade okumadım. Onun için onun aynı münasip olmaz. Tâ muarız ve zındıklar itiraz parmaklarını uzatmasınlar. İnşaallah yakında o mübarek Cevşenü'l-Kebir Nurcuları şevkiyle tenvir edecek.

Sâlisen: Ankara ve İstanbul Üniversite Nurcuları İstanbul'da iki bin adet *Rehber*'i tab ediyorlar. Zannımcı büyük *Rehber*dir. Daha iyi. İnşaallah gençlere büyük bir rehber olur. Kılınç Hacı Ali'ye Medresetü'z-Zehra ile münasebettar olmak için siz yazınız ki: *Asâ-yı Mûsâ'yı* edip âlimler, güzelce tercüme etsinler. Tâ o tercüme

âdet: rakam, tane, miktar.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

Asa-yı Mûsa: Bediüzzaman Said Nursi'nin bir eseri.

Cevşen: dua mecmuası.

Cevşenü'l-Kebir: büyük zırh anlamındaki Hz. Muhammed (a.s.m.) Efendimize vahiyyle gelen, Esmâ-i Hüsnâ'yı içine alan emsalsiz bir münacat ve benzersiz bir dua.

dair: alakalı, ilgili.

ehemmiyetli: önemli.

fazilet: değer, meziyet, iman ve irfan itibarıyla olan yüksek derece.

gayet: son derece.

hadis: Hz. Muhammed'e (a.s.m.) ait söz, emir, fiil veya Hz. Peygamberin onayladığı başkasına ait söz, iş veya davranış.

hârîka: olağanüstü.

haşîye: dipnot.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

istida: dilekçe.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilmiyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

mesele: konu.

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

münasip: uygun.

müteşâbih: manası açık olmayan, mecazî manaya elverişli olan ayet ve hadisler.

pusula: kısa mektup.

salisen: üçüncü olarak.

sehv: hata, yanlış.

sehven: yanlışlıkla, yanlışarak, hataen.

sır: gizli hakikat.

suret: nüsha, kopya.

şevk: keyif, neşe, sevinç.

tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.

teksir: çoğaltma, çoğaltma makinesi.

tenvir: bir şey hakkında bilgi verme, bir konu hakkında başkalarını aydınlatma.

vird: zikir; belli zamanlarda, belli sayıda, belli duaların zikir olarak belli biçimde ve düzenli şekilde okunması.

zan: sanma, kesin olarak bil-meksizin kuvvetli ihtimalle hükmetme.

zındık: Allah'a ve ahirete inananmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

ziyade: çok, fazla.

münasebetiyle âlem-i İslâmın o üstadları Nurlarla alâkadardar olsunlar.

Rabian: Hacca giden kardeşimiz marangoz Ahmed selâmetle gelmiş mi, merak ediyorum. Hem *Zülfikar* ve *Asâ-yı Mûsâ*'nın âhirinde Hüsrev'e ve yardımcılarına olan aynı duayı Mustafa Gül ve refiklerini ilâve ile *Sözler* mecmuasının âhirinde yazınız. Bâkî umumunuza selâm.

¹ **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Kardeşiniz
Said Nursî

256

Bu Muallim Osman, Ceylân'ın hapis arkadaşıdır. On-
dan tam ders almış. İkinci bir Ceylân olmak kabiliyeti var.
Medâr-ı hayrettir, duamda Nurcular dairesinde hergün
isimleriyle yâd ettiğim iki sofî meşrep, kendilerini satmak
fikriyle bana ve Nura iliştiklerine dair mektup geldi. Ben
gücenmedim, onları daha ziyade duama aldım. Aynen
eskiden İstanbul'da eski partinin desiseleriyle bize işlen
malûm ihtiyar şeyh gibi, onları hem kendime mübarek
kardeş, hem dost bildim, hakkımı helâl ettim. Fakat iki
İhlâs Lem'alarını okumalarını arzu ediyorum.

Kardeşlerim, siz dahi böylelerden gücenmeyiniz, mü-
nakaşa etmeyiniz.

Said Nursî

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

ahir: en son, en sondaki.
alâkadar: ilgili, ilişki.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İs-
lâm dünyası.
bâkî: daimî.
dair: alakalı, ilgili.
daire: alan, özel alan.
desise: hile, oyun, aldatmaca.
dua: yalvarma, yakarış, niyaz.

ihtiyar: yaşlanmış kimse,
yaşlı.
kabiliyet: istidat, yetenek.
malûm: bilinen, bilinir olan.
mecmua: yayın, dergi, kitap.
medar-ı hayret: hayret sebe-
bi, hayrete sevk eden.
meşrep: gidiş, hareket tarzı,
tavır, tutum, meslek.

muallim: ders veren, öğret-
men.
mübarek: hayırlı, mutlu, kut-
lu, uğurlu.
münakaşa: tartışma.
münasebet: ilgi, ilişki, bağ.
rabian: dördüncü olarak.
refik: arkadaş, yoldaş.
selâm: barış, rahatlık, sela-

met ve esenlik dileme.

selâmet: esenlik.

sofi: tasavvuf felsefesine tâbi
olan, tasavvuf erbabı, mutasavvif.
seyh: tarikat dersi veren manevî
lider, mürit.

umum: herkes.

üstat: bir ilim ve sanatta üstün
olan kimse, öğretmen.

yâd: anma, hatıra getirme.

ziyade: fazlasıyla.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ¹

[Mahkeme-i Kübrâ'ya Şekvâ ve
Müdafaatın bir hâşiyesidir.]

Azîz, siddik kardeşlerim,

Bu meâlde adâletperver Demokratlara istidâ yazabilir-
siniz. Hastayım, siz nasıl münâsipse öyle yapınız. Avu-
katımızdan, bir gün evvel aldığımız mektupta “Kitapları-
mızın suç mevzuu olan ve olmayanlarını tefrik etmeye
çalışıyorlar” diye haber verdi. Şimdiye kadar yaptıkları
gibi, yine hiçbir kanuna uymayan bir tarzda, binler keli-
me içinde bir risâlede birtak kelimeyi bahane edip suç
mevzuu yapmak, o risâleyi vermemek sûretiyle Nurların
intişârına garazkârâne mâni olmak fikriyle, hem karar-
nâmelerini Mahkeme-i Temyizce bütün bütün bozan o
kararnâmede suç mevzuu gösterdikleri, bizim aleyhimiz-
de olmadığı halde müdde-i umumînin iddianâmesine
karşı Hatâ-Savab Cedvelinde seksen bir hatâsını ve
garazkârlığını kat’î ispat ettiğimiz halde, şimdi aynı
garazkârlıkla dört yüz sahife Zülfikar risâlesini, birkaç sa-
tır *tesettür* ve irsiyet hakkındaki, yüz bin tefsirin aynı
mânâyı söylediklerine binâen otuz kırk sene evvel yazı-
lan cümlelerini suç mevzuu yapıp, o mecmua-i azîmeyi

adaletperver: adalet sever.

aleyh: karşı, karşıt.

Aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bahane: asıl sebebi gizlemek için
ileri sürülen uydurma sebep.

binaen: -den dolayı, bu sebep-
ten.

evvel: önce.

garazkâr: haset eden, kin güden,
kötü kasıt sahibi.

garazkârane: hasetle.

haber: bilgi.

hâşiye: dipnot.

iddianame: iddia yazısı, savcının
bir dava konusundaki iddialarını
toplamaş olduğu, isnat ettiği suç
ve delilleri de içine alan yazısı.

intişar: yayılma, yaygınlaşma,
neşrolünma.

irsiyet: varis olma, mirasçılık.

ispat: doğruyu delillerle göster-
me.

istida: dilekçe.

kararname: sorgu hakiminin ha-
zırladığı, suçlamaya veya aklamaya
dair resmi yazı.

kat’î: kesin, şüpheye ve tereddü-
de mahal bırakmayan.

Mahkeme-i Kübra: en büyük
mahkeme, öldükten sonra bütün
insanların diriltilerek Allah huzu-
runda hesaba çekileceği mahke-
me.

Mahkeme-i Temyiz: temyiz
mahkemesi, mahkeme kararları-
nın yolunda verilip verilmediğini
tetkik etmekle görevli makam,
yargıtay.

mâni: engel.

meale: mana, anlam, mefhum.

mecmua-i azime: büyük toplu-
luk.

1. Allah’ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Hiçbir şey yoktur ki Onu
övüp Onu tesbih etmesin. (İsrâ Suresi: 44.)
Allah’ın selâmi, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

mevzu: konu.

müdafaat: müdafaalar, sa-
vunmalar.

müddeiumumi: savcı.

münasip: uygun.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını
meydana getiren kitaplardaki
her bir bağımsız bölüm.

sahife: sayfa.

satır: bir sayfa üzerinde yan
yana dizilmiş kelimeler; yazı
sırası.

siddik: çok doğru, dürüst,
hakki ve hakikati tereddütsüz
kabullenen.

surette: tarzıyla, biçimiyle,
yoluyla.

sekva: şikayet.

tarz: biçim, şekil.

tefrık: birbirinden ayırma, ay-
rı tutma.

tefsir: Kur’ân-ı Kerim’i açıkla-
mak maksadıyla yazılan ki-
tap.

tesettür: örtünme, gösteril-
mesi dinen yasak olan kısım-
ların örtülmesi.

müşâdere edip bize vermemek, dünyada hangi kanun buna müsaade eder?

Hem Afyon Mahkemesindeki eserler—tekrarât-ı Kur'âniye ve melekler hakkındaki iki parçacık müstesnâ olarak—bütün eserler iki sene ellerinde kalarak hem Denizli, hem Ankara Ağır Ceza Mahkemesi berâetine karar vererek, içinde suç mevzuu bulamadıkları ve bize iâde etmeye karar verdikleri ve aynı eserler Isparta hükûmetinin bir vakit müşâdere ile tamamen eline geçtiği halde, tamamıyla sahiplerine iâde ettikleri ve sonra da *Zülfikar*'la *Asâ-yı Mûsâ*'yı ruhsatsız eski yazı ile neşir bahanesiyle dört seneden beri müşâdere edip aynen hiçbir zayi olmadan yüz yetmiş adet mecmuada bir suç mevzuu bulamadıkları için bizlere tamamen iâde ettikleri ve bizim en mühim suçumuz olarak gösterdikleri eski partinin bir kısım şeflerine hakikat nâmına itirazımızın yüz misli ziyade şimdiki dinî mecmualar, resmî cerîdeler aynı itirazı şiddetle vurdukları halde, Risâle-i Nur'un bir mahrem parçası, şimdiki zaman tamamıyla tayin ettiği bir hadîsin hakikatini tefsir bahsinde şeflerin başı Lozan Muahdesinde hiçbir zaman hiçbir Müslüman hakikî Türkü, hiçbir Nasrâniyete ve Yahudiliğe ve başka dine girmeyen ve İslâm kahramanları olan Türkleri Protestan yapmaya mâlûm Hahambaşı ile ittifak ederek rey veren o adam, bütün ulemâ-i İslâmın “Cevazı yok” diye ittifaken hükmettikleri halde, on cihetle kanunlarla onu bütün bu vatandaki mâsum Müslümanlara cebren giydirdiği ve tarih-i beşerde bu çeşit mânâsız acîb bir

acip: tuhaf, hayret veren, hayrette bırakan, şaşılacak şey.

âdet: rakam, tane, miktar.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

cebre: cebirle, zorla, kuvvet kullanarak, mecburî.

ceride: gazete.

cevaz: caiz olma, izin, ruhsat, yapılmasına teşvik olunmayan, ancak mâni de olunmayan iş.

cihet: yön.

hadis: Hz. Muhammed'e (a.s.m.) ait söz, emir, fiil veya Hz. Peygamberin onayladığı başkasına ait söz, iş veya davranış.

Hahambaşı: Bir ülkede Yahudilerin din işlerine bakan en büyük başkanı, dinî lider.

hakikat: gerçek, doğruluk.

hakiki: gerçek.

hükmetmek: bir kanaate varmak, zannetmek.

iade: geri verme.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.

ittifak: ortak bir gayede anlaşma, birleşme.

ittifaken: ittifakla, anlaşarak, uzlaşarak.

mahrem: herkesçe bilinmesi gereken, gizli.

malûm: bilinen, biliniyor olan.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

mecmua: yayın, dergi, kitap.

mevzu: konu.

misl: kat; eş.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müsaade: izin.

müşâdere: işlenen bir suç karşılığı olarak, suçlunun malının bütünü veya bir bölümü üstündeki sahipliğine son verilmesi ve bu sahipliğin bir başka kuruluşa devredilmesi.

müstesna: istisna olan, hariç.

nam: ad.

Nasraniyet: Hristiyanlık.

neşir: kitap, gazete vs. bastırıp çıkarma.

Protestan: Katolikten ayrılmış Hristiyan mezhebine mensup olan, reform taraftarı.

resmî: devletin olan, devlete ait, devletle ilgili.

rey: oy.

ruhsat: izin, müsaade, icazet.

tarih-i beşer: insanlığın geçmişi, insanlık tarihi.

tayin: belirleme, gösterme, sınırını çizme.

tefsir: açıklama, izah.

tekrarât-ı Kur'âniye: Kur'an'ın tekrarlamaları, Kur'an'da tekrarlanan ibare, mevzu ve ayetler.

ulema-yı İslâm: İslâm âlimleri.

zayi: yitik, zarar, ziyân.

ziyade: fazla, fazlasıyla.

acip: tuhaf, hayret veren, hayrette bırakan, şaşılacak şey.

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakka niyet, âdillik.

adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.

ahir: son.

aleyh: karşı, karşıt.

berâet: temize çıkma, suçsuz ol-duğu anlaşıma.

cebren: cebirle, zorla, kuvvet kul-lanarak, mecburî.

cebr-i umumi: umumî baskı, ge-nel zorlama.

dair: alakalı, ilgili.

dava: hak aramak maksadiyla mahkemeye müracaat etme.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

din-i İslâm: İslâm dini.

diyanet: din, dindarlık.

garazkâr: kinli, düşmanlık güden, garazı olan, kötü kasıt sahibi.

gayet: son derece.

haber: bilgi.

hadis: Hz. Muhammed'e (a.s.m.) ait söz, emir, fiil veya Hz. Pey-gamberin onayladığı başkasına ait söz, iş veya davranış.

hakikat: gerçek.

heyet: kurul, topluluk; birlik teş-kil eden şahıs ve şeylerin tama-mı.

hiyanet: hânilik, ihanet, kendine olan güveni kötüye kullanma, sö-zünde durmayıp oyun etme.

hüküm: karar, emir.

ispat: doğruyu delillerle göster-me.

itiraz: kabul etmediğini belirtme, karşı çıkma.

kararname: sorgu hakiminin ha-zırladığı, suçlamaya veya aklamaya dair resmi yazı.

keyfi: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.

mahkeme-i adalet: adalet mah-kemesi, hakka riayet edilen mah-keme, doğruluğun benimsenip uygulandığı yer.

mahkûm: kendine hükmolunan, hükümlü.

mevzu: vaz olunmuş, konulmuş, yerleştirilmiş.

millet-i İslâmiye: İslâm milleti.

cebr-i umumi yapmak ve hiçbir kanuna uymayan keyfi kanun nâmına kanunla onu bu millet-i İslâmiyeye ceb-ren giydirmek; elbette o adama, o Lozan Muahdesin-de verdiği dehşetli fikrini ispat etmiş ki, din-i İslâma ga-yet muzır olarak hadisin haber verdiği adam bu zaman-da o şeftir.

İşte hakikat böyle iken, Afyon Mahkemesi, adalet nâ-mına değil, belki o ölmüş adamın muhabbeti taassubu nâmına, eski harfle de neşredilen karar-nâmenin âhirin-de bizi mahkûm etmek için en mühim sebep, savcının garazkârlığı sebebiyle, mahkeme heyeti demişler ki: “Said ve arkadaşları, Mustafa Kemal’e ‘din yıkıcı, süf-yan’ demişler ve kalblerdeki sevgisini bozmaya çalışmış-lar. Onun için mahkûm ediyoruz.”

Acaba, ölmüş gitmiş bir adamın şahsına karşı bin de-fa böyle itiraz da olsa şahsî bir dâvâ oluyor. Mahkeme-i adâlet buna dâir böyle bir hükmü vermek, elbette pek acîb bir mânâ, iş, içinde vardır!

Şimdi böyle adamların elinde Nur eserleri dört defa berâet kazandıkları ve şimdi Adliye Bakanı, üç defa Nur eserlerinin berâetine ve eserde suç mevzuu olmadığına, bizi mahkûm eden Afyon kararını bozmasıyla hüküm verdiği halde, şimdi bütün millet, adalet ve şefkat ve di-yanete hizmet bekledikleri Demokrat hükûmeti zama-nında, eski müstebitlerin dehşetli plânlarıyla Risâle-i Nur’a karşı garazkârların keyfine bırakmamak; bırakılsa, Demokrat Hükûmeti aleyhinde büyük bir hiyanettir. Ve milletin teselli ümidini kırmaktır.

muhabbet: sevgi, sevmek.

muzır: zararlı, zarar veren.

mühim: önemli, ehemmiyet-li.

müstebit: zulüm ve baskıda bulunan, zorba.

nam: ad, yerine.

neşr: kitap basma, çıkarma; herkese duyurma, yayma.

Süfyan: ahir zamanda gele-ceği ve ümmetin karanlık günler yaşamasına sebep olacağı sahih hadislerde bildi-rilen dehşetli, dinsiz ve münaf-ık şahıs.

şahsî: şahsa, kişiye ait, husu-sî.

şefkat: karşılıksız sevgi besle-

me, içten ve karşılıksız mer-hamet.

taassup: aşırı bağlılık, aşırı ta-raftarlık, fanatizm.

teselli: avunma.

ümit: umut, umma, ümit; ba-zı şeylerin istediği yönde ol-ması konusunda beslenen his.

Benim Ankara’da bir vekilim Mustafa Sungur 17.11.950 tarihli çektiği telgrafta “Umum risâlenin bize iâdesine karar verilmiş” diye müjde verdi ve âdil Adliye Vekili üç defa berâet verdiği ve şimdi de Sungur’un mektubuna göre, hem iâdesine emir verildiğini ve şimdi telefonla yine haber vereceğim söyledikleri halde, bu on altı seneden beri aleyhimizde olan iftiralar ve jurnaller, hem Eskişehir, hem Denizli Mahkemesinden bütün dosyaları Afyon Mahkemesi mânâsız toplamak ve af kanununun çıkmasıyla ve mahkemelerin berâet vermesiyle o mübarek eserleri o dosyalar içerisine karıştırarak çürütmek için mahzene atmak ve üç seneden beri bizi aldatan bazı eşhasa Nurların işlerini bırakmamak lâzım geliyor.

Başbakan ve Adliye Bakanına, bu gayet mühim meseleyi nazar-ı dikkatlerine arz ediyoruz. **(HAŞİYE)**

Said Nursî

HAŞİYE: *Acîb bir hâdis:* Adalet ve dinden hariç zalimane nûmunelerden birisi de, üç seneden beri müsadere ettikleri Kur’ân’ımızı çok defa istediğimiz halde vermedikleri ve bin sekiz yüz Lâfza-i Celâl altınla yazılı, gözle görünen mu’cize-i Kur’âniyeyi gösteren o mübarek Kur’ân’ımızı bize vermediler. Şimdi avukat diyor ki: "Bir istidâ Diyanet Reisine yazınız ki, iade edilsin."

Bunun gibi yüzler nûmuneler var ki, sırf bir garazla ve ecnebî parmağıyla aleyhimize işler dönüyor. Bizi ve âlem-i İslâmı pek sevindiren Demokratlar dikkat etsinler. Nurları ve Nurcuları bu işkencelerden kurtarsınlar.

Nur Talebeleri nâmına

Said Nursî

âdil: adaletli olan, doğruluk gösteren.

aleyh: karşı, karşıt.

arz: sunma.

berâet: temize çıkma; bir davanın neticesinde suçsuz olduğu anlaşılma.

eşhas: şahıslar, kimseler.

gayet: son derece.

haber: bilgi.

haşiye: dipnot.

iade: geri verme.

iftira: aslı olmadan birine suç yükleme, olmayan bir suçu başkasına yükleme.

jurnal: ihbar, şikayet.

mahzen: bodrum.

mesele: konu.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

nazar-ı dikkat: dikkatli bakma, dikkatli bakış.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Umum: bütün.

vekil: başkasının yerine ve adına hareket eden, konuşan.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ﴿۝﴾ وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ¹

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Benim Abdurrahman'ım ve küçücük bir Hüsrev nâmını alan Ceylân, vazifesini iki üç yerde tam yaptı, geldi. Şimdi daha büyük bir vazife için Ankara'ya Sungur gibi bir vekilim olarak gönderiyorum.

Sâniyen: Bazı zatların mektuplarını berâ-yı malûmat size gönderdim.

Sâlisen: Benim Sözler mecmuasından ve İnebolu'dan gelen yeni harf *Tarihçe-i Hayat* ve eski harf *Cevşen*'den bana gönderilecek nüshaların mukabili size ne kadar borcum olabilir, bildiriniz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي²

Kardeşiniz
Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşim Osman Nuri,

Madem Cenab-ı Hak, senin kudsi niyet ve ihlâsınla Ankara'da en mühim genç Said'leri senin etrafına

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.
Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.
Cevşen: dua mecmuası.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık belemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
kudsi: mukaddes, yüce.
madem: çünkü, için, değil mi ki, ...den dolayı, böyle ise, hele.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin. (İsrâ Suresi: 44.)
Allah'ın selâmı, ve bereketi üzerinize olsun.
2. Bâkî olan ancak Allah'tır.

mecmua: yayın, dergi, kitap.
mukabil: karşı, karşılık, muadil.
nam: ad, isim, lakap.
niyet: maksat, meram.
nûsha: birbirinin aynı olan

yazılı metinlerden her biri.
salisen: üçüncü olarak.
saniyen: ikinci olarak.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

vazife: görev.
vekil: başkasının yerine ve adına hareket eden, konuşan.
zat: kişi, şahıs.
mühim: önemli, ehemmiyetli.

toplattmış. Madem Ankara'da benim bulunmamı lüzumlu görüyorsunuz. Ben de şimdi nafakamla tedarik ettiğim nüshalarımı o küçük medrese-i Nuriyeme benim bedelime gönderiyorum. Onların adedince Said'ler, seninle komşu olurlar.

Hem fedakâr evlâdın çok fevkinde sadakatle şimdiye kadar hizmetleriyle herbiri birer genç Said olarak beş-on Abdurrahmanlarım hükmünde Sungur, Ceylân, Salih, Abdullah, Ahmed, Ziya gibi genç ve çalışkan Saidleri senin yanına hem benim vekilim, hem senin talebelerin olarak benim bedelime o küçücük medrese-i Nuriyeye nezaret ve bir nevi derslane olarak reyinize bırakıyorum.

1 **اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Kardeşiniz

Said Nursî

260

Aziz, sıddık ve mübarek kardeşlerim,

Evvelâ: Hüsrev'in imzasıyla Reis-i Cumhura verilen telgraf, bir ihtimali var ki; Ankara'da küçük Hüsrev'ler, Hüsrev'in kalemiyle yazılan Kur'ân'ı fotoğrafla tab etmek ihtimali hatırimıza geldi. Siz Isparta postahanesinden anlayınız ki, ne mahiyette bir telgraftır? Bana da malûmat veriniz. Merak ettim.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

bedel: yerine, karşılık olarak.
evlât: çocuklar.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

fevkinde: üstünde.

hükmünde: değerinde, yerinde.

madem: çünkü, için, değil mi

ki, ...den dolayı, böyle ise, hele.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

nafaka: geçimlik, geçinmek için gerekli olan şey.

nevi: çeşit.

nezaret: gözetme, bakma.

nüsha: bir kitaptan veya yazılı bir şeyden çıkarılan suret.

rey: görüş, düşünce.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

talebe: öğrenci.

tedarik: sağlama, temin etme, karşılama.

vekil: bakan, başkasının yerine ve adına konuşan.

Sâniyen: Konya'daki Rifat Filiz kardeşimizin mektubunda, bazı sofilerin bize hafif tenkitlerinin hiç ehemmiyeti yoktur. Sakın müteessir olmasınlar. Hiçbir vecihle mukabele etmesinler. Şimdi ehl-i imanın, hususan ehl-i tarikatın ve bilhassa şahsıma ait tenkitlerini bir nevi nasihat ve bir nevi iltifat telâkki ederim. Onlara hakkımı helâl ediyorum. Şimdi ehl-i ilhadın bize dehşetli zararlarına karşı, kardeşlerimiz olan ehl-i imanın gayet hafif, şahsıma karşı tenkitlerini bir nevi ikaz ve bizi ihtiyata sevk için bir dostluk telâkki ediyorum.

Sâlisen: Bu yakında Afyon'da haftalık gazeteler, gizli münafıkların tahrikiyle beni de, alâkamız olmadığı birşeye münasebettar göstermiş. Buradaki Nurcular da onu tekzip ettiler. Merak edilecek birşey değildir. Medresetü'z-Zehra erkânlarının harika ve müessir ve âlem-i İslâma menfaatli hizmet-i Nuriyelerini bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize binler selâm eder, dua eder ve dualarınızı istiyorum.

1 **الْباقِي هُوَ الْبَاقِي**

**Kardeşiniz
Said Nursî**

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
bilhassa: özellikle.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehl-i ilhad: ilhad ehli, doğru meslek ve dinden, hak yolundan çıkıp bâtıl yola sapan imansızlar, dinsizler.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri, İslâm dinini kabul edenler.
erkân: ileri gelenler.
gayet: son derece.
hârika: olağanüstü.
hemşire: kız kardeş, baci.
ihtiyat: tedbirli hareket etme.
ikaz: uyarı.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

iltifat: ilgi gösterme, yüzünü çevirip bakma.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
menfaat: fayda.
müessir: tesirli.
münafık: nifak sokan, arabo-

zucu; kalbinde küfrü gizlediği halde Müslüman görünen.
münasebettar: ilgili, alâkalı.
nasihat: öğüt; doğruya, iyiye, güzele sevk etmek için yapılan konuşma.
nevi: çeşit.
salisen: üçüncü olarak.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
sevk: yöneltme.

tahrik: bir kimseyi kötü bir iş yapması için ileri sürme, kıskırtma.
tebrik: kutlama, uğurlu, hayırlı, mübarek olmasını dileme.
tekzib: yalanlama, yalan olduğunu söyleme.
telâkki: anlama, kabul etme.
tenkid: eleştirme.
umum: bütün.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Mübarekler köyünden Ali ile Hacı Süleyman ve Dinar tarafından Abdurrahman ve Himmet ve daha evvel gelen ehemmiyetli bir Nurcu hemşehrisi yanıma geldiler. Cenab-ı Hakka çok şükürler ediyorum ki, Mübarekler köyünde (Kuleönü) eskisi gibi Nurlara şidetli alâkalarını muhafaza ediyorlar. Ve onların sadakat ve ihlâslarının bir kerametidir ki, kendime mahsus on mecmua kitaplarımı lüzumuna binaen Ankara'ya gönderdiğim ve çok ehemmiyetli ve uzak yerlerden benden kitapları istedikleri aynı zamanda Kuleönü mübarekleri kendilerine mahsus Nur mecmualarını gönderdiğim miktarın aynı olarak Medresetü'z-Zehranın bir hediyesi olarak bana getirdiler. Hususan birinci Abdurrahman olan Büyük Mustafa'nın kendi el yazısı olan bütün *Mektubat* ve *Lâhıkayı* içinde buldum. Cenab-ı Hak o kitapların harfleri adedince her birisine mukabil bin rahmet ihsan etsin. Âmin.

Sâniyen: On bir ay Hüsrev'in istirahatine fevkalâde hâlisâne hapiste hizmet eden ve müdafaatında gayet güzel mukabele eden Nurun küçük kahramanlarından Mustafa, dünkü gün benim yanıma geldi, dedi: "Ben, ağabeyim Hüsrev'in yanına ziyaretine gideceğim." Dedim: Gerçi hem senin, hem onun hakkınızdır bu ziyaret. Fakat bugün dört talebe geldiler, Isparta'ya gittiler; o cihette ihtiyaç kalmadı. Sen de Risâle-i Nur hesabına

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

binaen: den dolayı, -den ötürü, -için, -dayanarak, yapılarak, bu sebepten.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

cihet: yön.

ehemmiyetli: önemli.

evvel: önce.

evvelâ: öncelikle.

fevkalâde: alışılmıstan farklı, olağanüstü, normalin üstünde.

gayet: son derece.

gerçi: her ne kadar.

halisâne: temiz kalplilikle, samimi bir şekilde, sırf Allah rızasını gözeterek.

hemşehri: aynı şehirli, aynı memleketli.

hususan: bilhassa, özellikle.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

istirahat: dinlenme, rahatlama.

keramet: ermişçesine yapılan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

mahsus: has, özgü.

mecmua: yayın, dergi, kitap.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman

man'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

muhafaza: koruma.

mukabele: karşılık.

mukabil: karşılık.

mübarek: çok saygı değer, hürmete lâyık, muhterem.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

müdafaat: müdafaalar, savunmalar.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

saniyen: ikinci olarak.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

şükür: Allah'ın nimetlerine karşı memnunluk gösterme, gerek dil ile gerekse hal ile Allah'ı hamd etme.

talebe: öğrenci.

mühim bir köyde imam olduğun için, o hizmet de benim şahsî hizmetimden daha ziyade Nurlara faydası olduğu gibi, Hüsrev'in ziyaretinden şimdilik daha kıymetli olabilir. Eğer o köyde hizmet-i Nuriye olmasaydı, Mustafa gibi hâlis ve fedakâr hizmetkâra ihtiyacım vardı. Öyleyse, şimdilik ziyareti tehir et.

Sâlisen: Konyalı Hacı Sabri kardeşimiz yanıma geldi. Ben, Sadık, Hayri, Mustafa hazır iken çok ehemmiyetli sohbetimiz Hacı Sabri'ye mühim bir ders oldu. Bilhassa Medresetü'z-Zehra erkânlarının, hususan Hüsrev'in bu vatan ve millet ve âlem-i İslâma hizmet-i imaniyeleri ve tahripçi dinsizlerin desiselerine sed çekmeleri o kadar büyük bir hasenedir ki, farz-ı muhal, binler seyyie olsa affettirir. Öyleyse, başta Hüsrev olarak o erkânların hiçbir hareketini tenkit etmemek ve kemâl-i ihlâs ve samimiyetle onlara tesanüd ve tam kardeş olmak lâzımdır diye bu mealde bir ders oldu. İnşaallah Hacı Sabri de Hoca Sabri ve Rüşti ve emsalleri gibi ruh u can ile alâkadar ve Hüsrev'e tam kardeş olacak; meşrep ihtilâfi daha tesir etmeyecek.

Hasta kardeşiniz
Said Nursî

alâkadar: ilgili, ilişki.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

bilhassa: özellikle.

desise: hile, oyun, aldatmaca.

ehemmiyetli: önemli.

emsal: örnekler, benzerler.

erkân: ileri gelenler.

farz-ı muhal: imkânsız farz etme, olmayacak bir şeyi olacmış gibi düşünme.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

halis: samimi, her amelini yalnız Allah rızası için işleyen.

hasene: hayırlı amel, Allah rızasına uygun iş.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici

ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.

hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.

hususan: bilhassa, özellikle.

ihtilâf: ayrılık, bir konuda farklı görüş ve düşünüş, fikir ayrılığı.

imam: namazda kendisine uyulan, Müslüman cemaate namaz kıldırان kişi.

inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.

kemal-i ihlâs: ihlâsın mü-

kemmel oluşu, mükemmel ve kusursuz samimiyet, ihlâs.

kıymetli: kıymetli, değerli.

meal: mana, anlam, mefhum.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

meşrep: gidiş, hareket tarzı, tavır, tutum, meslek.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

salisen: üçüncü olarak.

samimiyet: samimilik, içtenlik.

set: mani, perde, engel.

seyyie: fenalık, kötülük, suç, günah.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

tehir: erteleme.

tenkid: eleştirme.

tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.

tesir: etki.

ziyade: çok, fazla.

Aziz, sıddık kardeşlerim, Medresetü'z-Zehra erkânları, Nur nâşirleri,

Evvelâ: Bir meseleyi biz münasip gördük; size, asıl Nur hakkında söz sahibi Medresetü'z-Zehra erkânlarının tensibine havale etmek için kalbe geldi. Şöyle ki:

Bugünlerde bana hizmet eden üç arkadaşımızın muvakkaten birkaç gün benden ders almak iştiaklarına binaen ve eski zamanda talebelerime verdiğim kıymettar bir hatırayı hayatlandırmak iştiağına binaen, matbu *Lemeat*'ı hergün bir sayfasını ders veriyordum. Hem ben, hem onlar çok hayretle ve takdirle karşılıyorduk. Fikrimize geldi ki: Bu matbu risâlenin, sair matbu risâleler gibi nüshalarının kalmadığının sebebi, bunun çok kıymettar olduğunu bilen düşman kısmı intişarına mâni olduklarına ve dost kısmı, kıymeti için elinden çıkarmadığına kanaatimiz geldi.

Hem gördük ki, bu *Lemeat*, Risâle-i Nur'un mühim bir kısmının çekirdekleri, tohumları hükmünde gayet güzel vecizelere ve hiçbir edibin ve mütefekkirin muvaffak olamadığı bir tarzla sehl-i mümteni gibi taklit edilmez büyük bir hakikat-i içtimaiyeyi küçük bir vecizede ve manzum bir kitabı, mensur gibi, aynı nesirli bir kitap gibi, hiç nazmı hatıra getirmeden kolayca okunacak bir tarzda bulunması, otuz yedi sene evvel Ramazan-ı Şerifin yirmi gününde hergün bir iki saat iştigaliyle bir tarzda koca bir

muvaakkaten: geçici olarak.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
münasip: uygun, yerinde.
mütefekkir: düşünür, filozof.
nâşir: eser, neşreden, yayınlayan, dağıtan.
nazm: kafiye, vezinli söz.
nesir: manzum olmayan söz veya yazı, düz yazı.
nûsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
sâir: diğer, başka, öteki.
sehl-i mümteni: gayet kolay söylenirmiş ve yazılırmış göründüğü hâlde, benzeri yazılmaya kalkışılınca güçlüğü anlaşılan eserler, taklidi zor olan söz veya şiirler.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.
takdir: beğenme, beğendiğini belirtme.
taklit: benzemeye veya benzetmeye çalışma.
taleb: öğrenci.
tarz: biçim, şekil.
tensip: uygun görme, münasip kılma, uygun bulma.
vecize: özdeyiş, ıcazlı söz, öz, kısa fakat ifadece kuvvetli söz.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
edib: edebiyatçı, edebiyatla meşgul olan.
erkân: ileri gelenler.
evvel: önce.
evvelâ: öncelikle.
gayet: son derece.
hakikat-i içtimaiye: sosyal gerçek, içtimaiî realiteler.
havale: bir şeyi başkasının

üstüne bırakma.
hükmünde: değerinde, yerinde.
intişar: yayılma, yaygınlaşma, neşrolunma.
iştigal: bir işle uğraşma, meşgul olma.
iştiağ: aşırı isteme, çok fazla arzu etme.
kanaat: inanma.
kıymet: değer.
kıymettar: kıymetli, değerli.
Lemeat: Risale-i Nur Külliyyatından bir eserin adı.

mâni: engel.
manzum: ölçülü, sıralı, düzenlenmiş, vezinli.
matbu: tab edilmiş, basılmış.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılışını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
mensur: manzum olmayan nesir hâlindeki yazı.
mesele: konu.
muvaqqaf: başarmış, başarılı.

kitap kadar uzun, bir nevi mesnevî yazılması ve içinde yirmi yerde, bir ihtar-ı gaybiye nev'inde haber verdiklerinin otuz kırk sene sonra aynen meâli çıkmış gibi o noktalara elimize geçen bir nüshada işaret koyduk. Gösteriyor ki, bu Lemeat, Risâle-i Nur'un bir müjdecisi ve fihristesi ve bir fidanlık nümunesidir kanaatimiz geldi.

Sâniyen: Bu *Lemeat*ın işaret ettiğimiz kısımları Otuz Üçüncü Söz nâmında *Sözler*'in âhîrinde yazılması, Nur Kahramanı Hüsrev'in ve Medresetü'z-Zehra erkânlarının reyine havale ediyoruz. Umum kardeş ve hemşirelerime selâm ve dua ve dualarını istiyoruz. **(HAŞİYE)**

¹ **الْباقِي هُوَ الْبَاقِي**

Said Nursî

﴿ 263 ﴾

Aziz, sıddık, sadık, muhlis ve hâlis kardeşlerim ve hemşirelerim,

Bütün ruh u canımızla bayramlarınızı, hem bu sene serbestçe hâlisâne hacca gidenlerin bayramlarını, hem bu vatandaki istibdadın kırılmasıyla hürriyet-i şer'iyeye bu milletin mazhariyete başlamasını ve bu milletin bu mânevî bayramını ve âlemi İslâmın ittifakkârâne intibahlarının mânevî bayramlarını ve Risâle-i Nur'un

HAŞİYE: Eğer kabul etseniz, yanımdaki Lemeât sonra gönderilecek.

ahîr: son.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

erkân: ileri gelenler.

fihriste: katalog, liste.

haber: bilgi.

halis: saf, samimî.

halisâne: temiz kalplilikle, samimî bir şekilde, sırf Allah rızasını gözeterek.

haşiye: dipnot.

havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.

hemşire: kız kardeş, bacı.

hürriyet-i şer'iyeye: şeriâtın tarif ettiği hürriyet.

istibdat: kendi başına ve hiç bir nizam ve kanuna bağlı olmadan yönetme, keyfî idare sistemi, uyruklarına hiç bir hak ve özgürlük tanımayan sınırsız monarşi, despotluk, despotizm.

kanaat: görüş, fikir, zan, kanı.

Lemeat: Risale-i Nur Külliyyatından bir eserin adı.

manevî: ruha ve içe ait olan, ruhî.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

mazhariyet: nail olma, şereflenme.

meal: sonuç, netice.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

mesnevî: Mesnevî şeklinde yazılmış eser.

muhlis: ihlaslı, samimî; bir işi hiç bir karşılık beklemeden sırf Allah rızası için yapan.

nam: ad, isim.

nev: cins.

nevi: çeşit.

nümune: örnek, misal, örnek olarak gösterilen.

nüsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.

rey: görüş, düşünce.

ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

sadık: sadakatli, dostluğu ve bağlılığı içten olan.

saniyen: ikinci olarak.

selâm: baş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

umum: bütün.

hakikat-i Kur'âniyeye dair verdikleri haberlerini zamanın tasdik etmelerini ve en geniş bir dairede o mânevî envarı Kur'âniyeye, beşer ihtiyacını hissetmesini tebrik ediyoruz.

1 **الْباقِي هُوَ الْبَاقِي**

264

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Seyyid Salih'in Halep ve havalisindeki çok ehemmiyetli İhvan-ı Müslimîn Cemiyeti için sizden istediği Nur mecmualarından, kendime mahsus mecmualardan on tanesini ona gönderdim ki onlara versin.

Sâniyen: Denizli, hem Denizli'deki Nur kardeşlerimizle ziyade alâkadarım. Merhum Hasan Feyzi'nin arkaşları ne vaziyette olduklarını ve Yâkup Cemal eski kardeşimiz ne halde ve nerede olduğunu merak ederken, aynı vakitte Yâkup Cemal'in Denizli Nurcuları nâmına güzel bayram tebriki beni çok sevindirdi. Mütahasirâne ve müştâkane hayalen beni Denizli'de gezdirdi, "Mâşâallah, bârekâllah" dedim.

Sâlisen: Nurcuları yirmi seneden beri tâzip eden ve hapislere sokan bedbahtlardan bazıları, her günde bir ay bize verdikleri sıkıntılar kadar mânevî azap çekiyorlar. Biz o zâlimleri Cehenneme havale edip sabrederdik. Fakat hizmet-i imaniye kudsiyeti, o bedbahtlara dünyada

luk.

intibah: uyanış.

kudsiyet: kutsallık, mukaddeslik, azizlik.

mahsus: has, özgü.

manevî: ruha ve içe ait olan, ruhî.

maşaallah: Allah'ın istediği gibi, Allah'ın istediği olur anlamında hayret ve memnunluk ifade eden bir ibare.

mecmua: yayın, dergi, kitap.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

müştakane: istiyakla, arzu ile, çok isteyerek, can atarak, şevkle, severcesine.

mütahasirâne: özleyerek, hasret çekerek.

nam: ad, yerine.

sabr: başa gelen üzücü olaylara, belâ ve âfetlere veya bir haksızlığa katlanma, tahammül gösterek Allah'a tevekkül edip sıkıntılara göğüs germe.

salisen: üçüncü olarak.

saniyen: ikinci olarak.

Seyyid: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) torunu Hz. Hasan'ın soyundan olan kimse; Hz. Muhammed'in temiz soyundan gelen kimse.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tazip: azap çekirme, eziyet etme, sıkıntı verme.

tebrik: kutlama, uğurlu, hayırlı, mübarek olmasını dileme.

vaziyet: durum.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

ziyade: çok, fazla.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

alâkadar: ilgili, ilişkili.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

azap: eziyet, işkence; büyü sıkıntı, şiddetli acı.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.

bedbaht: bahtsız, talihsiz, zavallı.

beşer: insan, insanlık.

dair: alakalı, ilgili.

daire: alan, özel alan.

ehemmiyetli: önemli.

evvelâ: öncelikle.

hakikat-ı Kur'âniye:

Kur'an'ın hakikatı, Kur'an'ın ifade ettiği gerçek.

havale: bir şeyi başka bir yere veya zamana bırakma.

havali: bölge, etraf, çevre, civar.

hayalen: hayalî bir şekilde.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmî delillerle anlaşılmasına hizmet etme.

İhvan-ı Müslimîn: merkezi Mısır'da bulunan İslam'a hizmeti gaye edinen 'Müslüman Kardeşler' adındaki bir topluluğu.

da bir nevi cehennem, adalet-i İlâhiyeden istemiş ki, bazıları bir senede istibdad-ı mutlakadan aldığı lezzeti hiçe indiriyor gördük; zaman gösterdi. Demek adalet ve inâyet-i İlâhiyenin himayeti bize kâfidir.

Rabian: Ali Osman'ın vefatıyla hem akrabasını, hem Medresetü'z-Zehra ve Nur dairesini tâziye ediyorum. Ve onu da tebrik ediyorum ki, vazifesini tam yapmış ve şimdi de Nur kahramanları Hâfız Ali ve Hâfız Mustafa yanında duama dahildir.

Umum kardeşlerime binler selâm.

¹ **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**
Said Nursî

﴿ 265 ﴾

[Mahremdir. Şimdilik Medresetü'z-Zehra erkânlarına mahsustur.]

İHTİYAR KADINLARA EHEMMİYETLİ BİR MÜJDE VE BEKÂR VE MÜCERRET KALMAK İSTEYEN GENÇ KIZLARA BİR İHTAR.

Hadis-i şerifte ² **عَلَيْكُمْ بِدِينِ الْعَجَّازِ** gösteriyor ki âhir

zamanda kuvvetli iman, ihtiyar kadınlarda bulunur ki, “Dindar ihtiyar kadınların dinine tâbi olunuz” diye hadis-i şerif ferman etmiş. Hem Risâle-i Nur'un dört esasından bir esası şefkattir. Ve kadınlar şefkat kahramanı

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakka niyet, âdillik.

adalet-i İlâhiye: Allah'ın adaleti, İlâhî adalet.

ahir zaman: dünyanın son zamanı ve son devresi, dünya hayatının kıyamete yakın son devresi.

bekâr: hiç evlenmemiş.

dâhil: içinde, içeri girmiş.

Dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ehemmiyetli: önemli.

erkân: ileri gelenler.

ferman: emretmek, buyurmak.

hadis-i şerif: Peygamberimizden aktarılan sözlerin genel adı.

himayet: koruma, esirgeme.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

ihtiyar: yaşlı.

iman: inanç, itikat.

inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

2. *Keşfü'l-Hafâ*, 2: 70.

istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.

kâfi: yeterli.

mahrem: herkesçe bilinmemesi gereken, gizli.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin

birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

mücerret: tecrit edilmiş, yalnız, tek.

nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur.

Rabian: dördüncü olarak.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

tâbi: uymak, bağlanmak.

tâziye: baş sağlığı dileme, yakını ölen kimseyi teselli etme.

Umum: bütün.

vefat: ölüm.

bulunmasından, hattâ en korkağı da kahramancasına ruhunu yavrusuna feda eder. Ve bu zamanda o kıymettar valideler ve hemşireler, büyük bir hâdise ile karşılaşılıyorlar. Mahremce ve ifşâsı münasip olmayan bir hakikat-i fitriyesini, Nur şâkirdlerinden mücerred kalmak isteyen veya mecbur kalan kızlar kısmına beyan etmek lâzım gelir diye ruhuma ihtar edildi. Ben de derim ki:

Kızlarım, hemşirelerim,

Bu zaman, eski zamana benzemiyor. Terbiye-i İslâmiye yerine terbiye-i medeniye, yarım asra yakın hayat-ı içtimaiyemize yerleştiği için, bir erkek bir kadını ebedî bir refika-i hayat ve saadet-i hayat-ı dünyeviyeye medar ve sair günahlardan kendini muhafaza etmek için almak lâzım gelirken; o biçare zaifeyi daim tahakküm altında, yalnız dünyevi, muvakkat gençliğinde sever. Ona verdiği rahatın bazı on misli onu zahmetlere sokar. Eğer şer'an "küfûv" tâbir edilen birbirine denk olmazsa, hukuk-u şer'îye nazara alınmadığından, hayatı daima azap içinde geçer. Kıskaçlık da müdahale ederse daha berbat olur.

İşte bu izdivaca sevk eden üç sebep var:

Birisi: Tenasülün devamı için, hikmet-i İlâhiyece o fitrî hizmete bir ücret olarak bir fitrî meyil ve şevk vermiş. Halbuki o zevk, on dakikada bir lezzet verse de, eğer meşru ise, erkek bir saat meşakkat çekebilir. Fakat kadının, on dakikalık o zevk için, on ay çocuğu kendi vücudunda zahmetini çekmekle, on sene çocuğun hayatına

kâr.
müdahale: kanşma.
münasip: uygun.
nazar: bakış, dikkat.
Nur: Risale-i Nur.
refika-i hayat: hayat arkadaşı.
saadet-i hayat-ı dünyeviyeye: dünya hayatındaki mutluluk.
sâir: diğer, başka, öteki.
sevk: yöneltme.
sakirt: talebe, öğrenci.
şer'an: şeriata göre, şeriat bakımından, şeriatça.
şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.
tabir: demek, ifade etmek.
tahakküm: zorbalık etme, zorla hükmetme, hükmü altına alma.
tenâsül: üreme, birbirinden doğup üreme, nesil yetiştirerek çoğalma.
terbiye-i İslâmiye: İslâmî terbiye.
terbiye-i medeniye: maddecî Batı medeniyetinin verdiği eğitim.
valide: ana, anne.
zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.
zaife: zayıf, güçsüz (kadın).

asr: yüz yıl.
azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.
berbat: fena, kötü.
beyan: anlatma, açıklama.
biçare: çaresiz, zavallı.
daim: devam eden, devamlı, sürekli.
dünyevi: dünyaya ait.
ebedi: sonu olmayan, daimî, sürekli.
fedâ: uğruna verme.
fitrî: tabii, doğal.
hâdise: olay.

hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.
hemşire: kız kardeş, bacı.
hikmet-i İlâhiye: Allah'ın hikmeti, mahlûkatın yaratılışında Allah'ın gayeleri.
hizmet: görev, vazife.
ifşâ: duyurma, gizli bir şeyi yayma.
ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.
izdivaç: evlenme, birbirine eş olma.
kıymettar: kıymetli, değerli.

küfûv: eş, denk, benzer.
mahremce: hususiyet arz eden, samimî olarak.
medar: sebep, vesile.
meşakkat: zahmet, sıkıntı, güçlük, zorluk.
mesru: şeriata uygun, şeriataın müsaade ettiği şey.
meyil: bir tarafa doğru eğilme, yönelme.
misil: kat; eş.
muhafaza: koruma.
muvakkat: geçici.
mücerret: evlenmemiş, be-

yardımla meşakkat çeker. Demek, o on dakikalık fitrî meyil, bu uzun meşakkatlere sevk ettiği için, ehemmiyeti kalmaz. His ve nefis, onunla onu izdivâca tahrik etmemeli.

İkincisi: Fıtraten kadın, zaafı için maîşet noktasında bir yardımcıya muhtaçtır. O ihtiyaç için şimdiki terbiye-i İslâmiyeden ders almayan, serseriliğe, tahakküme alışanlardan o küçük bir iâşesi hatırı için tahakkümler altına girip riyâkârâne kocasının rızâsını tahsil etmek yolunda hayat-ı dünyeviye ve uhreviyesinin medârı olan ubûdiyetini ve ahlâkını bozmak bedeline, köy kadınları gibi kendi nafakasını kendi çalışmasıyla kazanmak, on defa daha kolaydır. Rezzâk-ı Hakiki çocukların rızkını süt ile verdiği gibi, onların da rızkını o Hâlik-ı Rahîm veriyor. O rızık hatırı için namazsız ve ahlâkını kaybetmiş bir zevci aramak, riyâkârâne çalışıp tahakkümü altına girmek, elbette Nur Talebesinin kârı değil.

Üçüncüsü: Kadınlığın fıtratında çocuk okşamak ve sevmek meyelânı var. Ve bir evlâdının dünyada ona hizmeti ve âhirette de şefaati ve vâlidesi öldükten sonra, ona hasenâtı ile yardımcı, o meyl-i fitrîyi kuvvetlendirip evlendirmeye sevk etmiş. Halbuki şimdi terbiye-i İslâmiye yerine terbiye-i medeniye ile on taneden bir iki haki evlât, kendi vâlidesinin şefkatine mukabil fedakârâne hizmet ve dindarâne duâlarıyla ve hasenâtlarıyla vâlidesinin defter-i a'mâlîne haseneler yazdırmak ve âhirette, sâlih ise, vâlidesinin şefaati etmek ihtimaline mukabil,

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.

bedel: karşılık.

defa: kere, kez, yol.

defter-i a'mal: insanların işlediği ve yaptığı şeylerin kaydedildiği defter; amellerin defteri.

dindarâne: dindar bir kimseye yakışacak tarzda.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

evlât: oğul, kız, çocuk.

fedakârâne: fedakârca, fedakârlıkla.

fıtrat: yaratılış, tabiat, mizaç, huy.

Fıtraten: fitrî olarak, yaratılıştan, yaratılış itibarıyla.

fitrî: tabii, doğal.

hakiki: gerçek.

Hâlik-ı Rahîm: sonsuz merhamet ve şefkat sahibi yaratıcı, Allah.

hasenat: iyi ameller, iyi işler, hayırlar.

hasene: iyilik, sevap.

hayat-ı dünyeviye ve uhreviye: dünya ve ahiret hayatı.

hizmet: görev, vazife.

iâşe: geçindirme, besleme, yediriş.

ihtimal: olabilirlik, olasılık.

izdivâc: evlenme, birbirine eş olma.

maîşet: geçim, geçinme.

medar: sebep, vesile.

meşakkat: zahmet, sıkıntı, güçlük, zorluk.

meyelân: eğilim, istek.

meyil: bir tarafa doğru eğilme, yönelme.

meyl-i fitrî: fitrî meyil, doğuştan meydana gelen arzu, istek.

muhtâc: gerek duyan.

mukabil: karşılık.

nafaka: geçimlik, geçinmek için gerekli olan şey.

Nur: Risale-i Nur.

Rezzak-ı Hakiki: gerçek rızık verici olan Allah.

rıza: razı olma, hoşnutluk.

rızık: hayatı devam ettirmeye yetecek miktarda yiyecek.

riyakârâne: riyakârca, iki yüzlülükle.

sâlih: dinin emir ve yasaklarına uygun hareket eden, tak-

va sahibi, müttakî.

serseri: gayesiz, hedefsiz.

sevk: yöneltme.

şefaati: Hz. Peygamberin ve diğer salih kulların, bazı günahkâr mü'minleri bağışlamasını Allah'tan dilemeleri.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

tahakküm: zorbalık etme, zorla hükmetme, hükmü altına alma.

tahrîk: hareket ettirme, harekete geçirme.

tahsil: alma, kazanma.

talebe: öğrenci.

terbiye-i İslâmiye: İslâmî terbiye.

terbiye-i medeniye: maddeci Batı medeniyetinin verdiği eğitim.

ubûdiyet: kulluk.

valide: ana, anne.

zaaf: zayıflık, kuvvetsizlik.

zevc: koca, eş.

ondan sekizi o hâleti göstermediğinden, bu fitrî meyil ve nefsânî şevkle o biçare zaifeler böyle ağır bir hayata kat'î mecbur olmadan girmemek gerektir. İşte bu işaret ettiğimiz hakikate binâen, bekâr kalmak isteyen Nur Şâkirdlerinden olan kızlara derim ki:

Tam muvâfık ve dindar ve ahlâklı bir zevc bulmadan, kendilerini açık saçıklıkla satmasınlar. Eğer bulunmadı; Nurun bir kısım fedakâr şâkirdleri gibi mücerred kalıp tâ ona lâayık ve ebedî bir arkadaş olacak ve terbiye-i İslâmîyeyi almış vicdanlı bir müşteri ona çıksın. Ve saadet-i ebediyesi, muvakkat bir keyf-i dünyevî için bozulmasın. Ve medeniyetin seyyiâtı içinde boğulsun. (HÂŞİYE)

Said Nursî

266

HAPSİN LATİF BİR HÂTIRASI

Hapislerde, hususan Afyon hapsinde eski, zâlim mütebitlerin aldatmak sûretinde ara sıra af bahsini etmesinden, biçare mahpuslar benden soruyordular: “Acaba af olacak mı?”

Ben de derdim:

Bu zâlimler aldatıyorlar. Fakat Nur Şâkirdleri mâdem mahpuslara tesellî vermek ve yüzde doksanını namaz

HÂŞİYE: Hemşireler ve genç kızlar Tesettür Risâlesini okumalıdır.

bahis: konu.
bekâr: hiç evlenmemiş.
biçare: caresiz, zavallı.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.
ebedi: sonu olmayan, daimî, sürekli.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.
fitrî: tabii, yaratılıştaki, doğ-

ğustan olan.
hakikat: gerçek.
hâlet: hal, durum.
hasiye: dipnot.
hususan: bilhassa, özellikle.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
lâtif: hoş.
lâyık: yakışan, yaraşır, yakışır.
madem: değil mi ki.
mahpus: hapsedilmiş olan, tutuklu.
meyil: bir tarafa doğru eğil-

me, yönelme.
muvafık: uygun, münasip.
muvakkat: geçici.
mücerret: evlenmemiş, bekâr.
müstebit: zulüm ve baskıda bulunan, zorba.
müşteri: istekli.
nefsani: nefisle ilgili, nefsin arzularına ait.
Nur: Risale-i Nur.
saadet-i ebediye: sonu olmayan, sonsuz mutluluk.

seyyiat: seyyieler, fenalıklar, kötülükler.
sakirt: talebe, öğrenci.
sevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.
terbiye-i İslâmîye: İslâmî terbiye.
tesellî: avutma, acısını dindirme.
vicdan: din, inanç.
zaife: zayıf, güçsüz (kadın).
zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.
zevc: koca, eş.

kıldırarak hikmetiyle üç defa hapse girdiler. Rahmet-i İlâhiyeden kuvvetli ümit ederim ki, hapislerin tam bir af-la çıkmasına bir alâmet olduğuna kuvvetle ümit ve müjde ediyorum. Çok defa çok adamlara bu tesellîyi veriyordum. Cenâb-ı Hakka hadsiz şükrolsun ki, kahraman Demokratlar o ümit ve ihbarlarımı tasdik ettirip, keyfî, tarafgirâne bâzı kanunların bahanesiyle ve garazkâr bâzı memurların tarafgirlik hesâbına bahanelerle ezilen çok mâsum mahpusları azaptan kurtarmaya vesîle oldular. Ve milletin cür'etkâr kısmını kendine ve âsâyîşe taraftar ettiler. O vesîle ile, pekçok mahpuslar Nurlara ve Nurculara cidden alâkadarlık sebebiyle tamamıyla ıslâh-ı hal edip, vatan ve millete değil muzır, belki birer hizb ve uzv-u nâfi' hükmüne geçtiler.

Said Nursî

267

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

1 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Çok Sevgili Üstadımız Efendimiz,

“Risâle-i Nur imhâ edilmez” diye yazılan ayn-ı hakikat parçayı Başbakan, Adliye Bakanına ev adresleriyle yine diğer bakanların da resmî adreslerine gönderdik. Görüştüğümüz mebuslara, veriyoruz. Hepsî de bu hususta

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

alâmet: belirti, işaret, iz.

asayîş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetin sağlanması.

ayn-ı hakikat: hakikatin aslı, gerçeğin tâ kendisi.

azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.

cür'etkâr: cesur, cesaretli, yiğit, delikanlı, atılğan, gözü pek.

defa: kere, kez, yol.

garazkâr: kinli, düşmanlık güden, garazı olan, kötü kasıt sahibi.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hikmet: ilahî gaye, yüksek bilgi.

hizb: takım, birkaç kişilik arkadaş takımı, fırka, bölük.

husus: mevzu, konu.

hükmüne: yerine, değerine.

ıslah-ı hâl: kendi hâlini ıslah etme, düzeltme.

ihbar: haber verme, bildirme.

imhâ: ortadan kaldırma, mahvetme.

keyfî: kanuna uymayarak, keyfe,

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebeden ve dâima üzerinize olsun.

arzuya bağlı.

mahpus: hapsedilmiş olan, tutuklu.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

mebus: milletvekili.

muzır: zararlı, zarar veren.

Nurcu: Bediüzzaman Said

Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i

Nur'ları okuyup neşreden kimse.

rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.

resmî: devlet adına olan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

taraftar: bir tarafı tutan, bir tarafı destekleyen, taraflı.

taraftarane: taraf tutarcasına, bir tarafı destekleyerek.

taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.

tasdik: doğrulama, onaylama.

teselli: avutma, acısını dindirme.

uzv-i nafi: faydalı uzuv.

vesile: bahane, sebep.

çalışacaklarını söylüyorlar. Isparta Mebusu Senirkentli Tahsin Tola, ziyade alâkadar oluyor ve diyor ki: “Hükûmet şimdi komünistlikle mücadeleye başladı. Bu mücadele yalnız zâbıta ile olamaz. Nurcular yirmi seneden beri mücadele ediyorlar. Ve hükûmete büyük yardımda bulunuyorlar. Ve bugün memleketteki muhtelif cereyanların en hayırlısı ve en tesirlisi Nurculardır diyorlar.”

Vâiz ve mebus Ömer Bilen, diğer mebus Hasan Fehmi Ustaoglu ve Fehmi Çobanoğlu isimli ihtiyar zâtlar, size pekçok hürmet ve selâm ediyorlar. Her ikisi dahi Risâle-i Nur’un şahs-ı mânevîsi nâmına sevgili Üstadımızı bu asrın bir mürşid-i hakikîsi söyleyerek, “Onların himmetidir ki, bu umulmadık zafer kazanıldı” diyorlar. Siz sevgili Üstadımızdan çok cihetle yardım gördüğünü söyleyen bu muhterem milletvekilleri, sizin duâ ve Risâle-i Nur’un hizmetine güvenerek ileriye pek büyük ümitle baktıklarını ve “İslâmiyetin bütün şâşaasıyla âlem-i insaniyet çapında parlayacağını Cenâb-ı Hakkın rahmetinden bekliyoruz” diyorlar. Dünkü Çarşamba günü üç mebus, bir aralık Üstadımızı ziyaret edeceklerini konuşmuşlar.

Abdullah, Sungur

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
âlem-i insaniyet: insanlık âlemi.
asr: yüzyıl.
Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
cihet: yön, sebep, vesile.
dua: Allah’a yalvarma, niyaz.
himmet: manevî yardım, ih-

san, lütuf.
hizmet: görev, vazife.
hürmet: saygı.
ihtiyar: yaşlı.
komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.
mebus: milletvekili.
muhtelif: türlü türlü, çeşitli.
muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.
mücadele: savaşma, çatışma,

kavga.
mürşid-i hakikî: hakikî irşat edici, yol gösterici.
nam: adına, yerine.
Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur’ları okuyup neşreden kimse.
rahmet: şefkat, merhamet, bağışlama ve esirgeyicilik.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

selâm: banş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat-teb meydana gelen manevî şahıs.
şasaa: gösteriş, debdebe.
Üstat: Bediüzzaman Said Nursî.
vaiz: vaaz eden, ibadet yerlerinde dinin emir ve yasaklarını anlatarak nasihat eden din görevlisi.
zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.
zat: kişi, şahıs.
ziyade: çok, fazla.

MAHKEME-İ KÜBRÂYA ŞEKVÂ VE MÜDÂFAÂTIN BİR HÂŞİYESİ OLAN PARÇANIN HULÂSASIDIR

Size bu defa Mahkeme-i Temyize gönderdiğimiz—avukatın Temyiz Mahkemesine gönderdiği—istidânın sûretidir. Ve dehşetli kararnâmeğe karşı, hulâsasî sizin tarafınızdan bu meâlde, müsâdere kararnâmesine mukabil, dindar mebuslara dersiniz:

Bu tarzda müsâdere ne derece kanuna muhâlif ve Demokrat hükûmetini tanımamak ve Adliye Bakanının verdiği emri ne derece dinlemediklerini ve ehemmiyet vermediklerini gösteriyor. Ve adliye adâleti haricinde dehşetli bir garaz hükmediyor. Kitaplarımızın ellerindeki tamamını, binler kelimeden bir iki kelimeyi suç mevzuu bahanesiyle vermek istemediklerini ve bu sûretle Nurların neşrine mâni olmak istediklerini ve suç diye gösterdikleri noktalarda bizim tarafımızdan müdâfaâtımızda onların seksen bir hatâlarını Hatâ-Savab Cedvelinde ispat etmekle açık garazkârlıklarının gösterildiğini; hem elyevm yasak olmayan yüz binler tefsirlerde yazılı bulunan tesettür ve irsiyet hakkındaki iki âyetin birkaç satırlık tefsiri yüzünden dünyada hiçbir kanunun müsaade etmediği acîb bir zulüm ile, dört yüz sahifelik *Zülfikar* mecmuasını müsâdere edip bize vermemek sûretiyle bir zulüm irtikâb ettiklerini; hem Afyon'da iki sene ellerinde kalan bütün Risâle-i Nur'un parçaları, daha evvelden hem Denizli, hem Ankara, hem Isparta mahkemelerinde berâet

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakka niyet, âdillik.
adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.
ayet: Kur'ân cümlesi.
bahane: vesile, sebep.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
defa: kere, kez, yol.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
elyevm: bugün, bugünkü günde, hâlâ, henüz, şimdi, şu anda, şimdiki zamanda.
evvel: önce.
garaz: kötü kasıt, düşmanca niyet, kin.
garazkâr: haset eden, kin güden.
hariç: dışında.
haşiye: dipnot.
hükmetme: hakim olma, işleme.
hulâsa: kısaca, özet.
irsiyet: soydan gelen, soyaçekim, veraset.
irtikap: işleme, yapma.
ispat: kanıtlama, doğrulama.

istida: resmî makamlara bir işin yapılmasını istemek maksadıyla yazılan yazı, dilekçe.
kararname: verilen kararı bildirilen yazı.
Mahkeme-i Kübra: en büyük mahkeme, öldükten sonra bütün insanların diriltilecek Allah huzurunda hesaba çekileceği mahkeme.
mahkeme-i temyiz: temyiz mahkemesi, mahkeme kararlarının yolunda verilip veril-

mediğini tetkik etmekle görevli makam, yargıtay.
mâni: engel, mania, set.
meal: mana, anlam, mefhum.
mebus: milletvekili.
mevzu: konu.
muhâlif: zıt, aykırı.
mukabil: karşılık.
müdafaat: müdafaalar, savunmalar.
müsaade: izin, icazet, ruhsat.
müsadere: toplatma, elden alma.
nesr: yayım, yayın.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sahife: sayfa.
suret: biçim, şekil, tarz.
suret: nüsha, kopya.
şekva: şikayet.
tarz: biçim, şekil.
tefsir: Yorum, şerh.
tesettür: örtünme, gösterilmesi dinen yasak olan kısımların örtülmesi.
zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

ettirilip sahiplerine iâde edildiğini ve bilâhare *Zülfikar* ve *Asâ-yı Mûsâ*'yı ruhsatsız neşir bahanesiyle Isparta hükümeti müsâdere edip dört sene zapt ettikten sonra hiçbir noksan olmadan yüz yetmiş mecmuayı bize iâde ettiklerini; ve bizim en mühim suçumuz, *Risâle-i Nur*'un mahrem bir parçasında elli sene evvel bir hadisin tefsirinde, cebrî kanunlarla şapkayı giydiren ve din-i İslâmı bu mübarek Türk milletinden kaldırmak için Lozan Muahdesinde söz veren ve pek şiddetli ve dehşetli hücumlarına rağmen hiçbir hakiki Müslüman Türkü Protestan yapamayan ve millet-i İslâm için pekçok zararlı olduğunu ef'âliyle ispat eden ve hadis-i şerifin haber verdiği o müthiş şahıs kendisi olduğunu, hayat ve memâtiyle gösteren Mustafa Kemal'e bir mahrem eserde "din yıkıcı, süfyan" dediğimizi ve "kalblerdeki sevgisini bozmaya çalıştığımızı" isnad edip kararnâmede mahkûmiyetimize sebep olduğunu ve Mahkeme-i Temyizin Afyon Mahkemesinin bu haksız kararını bozmasıyla yeniden görülme-ye başlanan dâvâ af kanunu çıkmasıyla, dosyalarıyla ve bütün Nur eserleriyle çürütölmek için mahzene atıldığını ve bilâhare Adliye Bakanlığınca, Sungur'un keşide ettiği telgrafı üzerine, bütün eserlerin verilmesine emir verildiği halde hiçbirini iâde edilmeyerek yeniden suç mevzuu olanlarını tefrik etmek, belki tamamını suç mevzuu yapmak istemeleriyle *Risâle-i Nur*'un tam serbestisine mâni olmak istediklerini bildiren ve üç seneden beri bizi aldatan böyle eşhâsa Nurun işlerini bırakmamak için Başbakan ve Adliye Bakanının nazar-ı dikkatlerine arz edilmek

arz: sunma.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürölen uydurma sebep.

bilâhere: sonra, sonradan, sonraları.

cebrî: zorla, zor altında, rızası olmadan.

dava: yargı konusu, sav.

dehşetli: örkütücü, korkunç.

din-i İslâm: İslâm dini.

ef'al: fiiller, işler.

eşhas: şahıslar, kimseler.

evvel: önce.

haber: bilgi, bilgilendirme.

hadis: Peygamberimizin sözü.

hadis-i şerif: Peygamberimizden aktarılan sözlerin genel adı.

hakiki: gerçek.

iade: geri verme.

isnâd: dayandırma.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

kararname: verilen karar bildirilen yazı.

keşide: çekilmiş, dizilmiş.

Mahkeme-i Temyiz: temyiz mahkemesi, mahkeme karar-

larının yolunda verilip verilmediğini tetkik etmekle görevli makam, yargıtay.

mahkûmiyet: hüküm giyme, hükümlölük.

mahrem: herkesçe bilinmemesi gereken, gizli.

mahzen: içinde eşya saklanacak yer; yer altı, bodrum.

mâni: engel, mania, set.

memat: ölüm, vefat, irtihal, ahirete göç etme.

mevzu: konu.

millet-i İslâm: İslâm milleti,

Müslümanlar.

muahede: iki veya daha çok devlet arasında akdedilen anlaşma, antlaşma.

mübarek: feyizli, bereketli.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müsadere: toplatma, elden alma.

müthiş: dehşet veren, örküten, dehşetli, korkunç.

nazar-ı dikkat: dikkatli bakma, dikkatli bakış.

neşir: yayım, yayın.

Protestan: Katolikten ayrılma Hıristiyan mezhebine mensup olan, reform taraftarı.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

ruhsat: izin, müsaade, icazet.

serbesti: serbestlik.

süfyan: ahir zamanda geleceği ve ümmetin karanlık günler yaşamasına sebep olacağı sahih hadislerde bildirilen dehşetli, dinsiz ve münafık şahıs.

tefrik: birbirinden ayırma, ayrı tutma.

tefsir: Yorum, serh.

zapt: idaresi altına alma, tutma.

üzere bu meâldeki adâletperver Demokratlara istidâ yapılması, vatan ve millet menfaatine lüzûmu var.

Lâfza-i Celâl üzerinde i'câzı gözle görülen Kur'anımızı almak için istidâ ile Diyanet Riyasetine mürâcaat edilmesi gibi sırf garazla ve ecnebî parmağıyla aleyhimize dönen işlerden ve işkencelerden bizi ve âlem-i İslâmı pekçok sevindiren Demokratların dikkat edip Nurcuları kurtarmalarını, hürriyetperver hükûmetten rica ederiz.

﴿ 269 ﴾

Azîz, siddik kardeşlerim,

Evvelâ: Bütün ruh u canımla geçmiş Mevlid-i Nebiyyenizi tebrik ediyoruz.

Sâniyen: Sizin Nurun neşrindeki muvaffakiyetinizi âlem-i İslâm tebrik edip alkışlayacak. Şimdi de emareleri görünüyor ki: Ezcümle bir nümûnesi, Pakistan Maarif Vekili Nurlar için benim yanıma geldi, Risâle-i Nur'un bir kısmını aldı. "Doksan milyon Müslümanlar içinde neşrine çalışacağım" dedi. Aldı, gitti.

Hem bu kadar aleyhimizde münâfıklar çalıştıkları halde, hem Avrupa'da, hem Asya'da uzak yerlere Risâle-i Nur'u götürmüşler.

Hem Berlin'de Almanlar *Zülfikar*'ı aldıkları vakit, bir gazetelerinde alkışlayarak ilân etmişler.

adaletperver: adalet sever.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
aleyh: karşı, karşıt.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
Diyanet: Din işleri ile ilgilenen kuruluş, teşkilat.
ecnebi: yabancı, başka milletten olan.
emare: alâmet, belirti, nişan.
evvelâ: öncelikle.
ezcümle: bu cümleden olarak.
garaz: kötü kasıt, düşmanca niyet, kin.

hürriyetperver: hürriyet sever.
i'caz: mucizelik, insanların benzerini yapmaktan âciz kaldıkları şeyi yapmak.
ilân: yayma, duyurma, bildirme.
istida: resmî makamlara bir işin yapılmasını istemek maksadıyla yazılan yazı, dilekçe.
işkence: bir kimseye verilen maddî-manevî sıkıntı, eziyet.

Lâfza-i Celâl: Allah lâfzı, kelimesi.
maarif vekili: eğitim bakanı.
meal: mana, anlam, mefhum.
menfaat: fayda.
mevlid-i Nebvî: Peygamberimizin doğumu.
muvaffakiyet: başarı.
münafık: nifak sokan, iki yüzlülük eden, ara bozucu.
müracaat: başvurma, danışma.
nesr: yayım, yayın.

Nur: Risale-i Nur.
nümune: örnek.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
riyaset: reislik, başkanlık.
ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.
saniyen: ikinci olarak.
siddik: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

Hem dahilde ehl-i imân, en ziyade muârizlar olan es-ki başbakan ve Dahiliye Vekili yasak ettikleri Asâ-yı Mûsâ ve Zülfikar'ı yasaklarına ehemmiyet vermeyerek kemâl-i şevk ile okuyorlar. Okuyanlar Ankara'da pek ziyadedir.

Hem birkaç yerde hâpishâne müdürleri iki üç vilâyet-te karar vermişler ki: "Biz hâpishâneleri medrese-i Nuriye yapacağız ki, bizim mahpuslar da Denizli, Afyon hâpislere gibi Nurlarla ıslâh olsunlar."

Sâlisen: Merhum Burhan, Nurun ümmî ve gizli kahramanı idi. Hem onun akrabâsını, hem Isparta'yı, hem Medresetü'z-Zehrâ şâkirdlerini tâziye ediyorum. Beş-altı gün evvel haber almıştım. Şimdiye kadar beş-altı gün zarfında belki bin defa ona duâ etmişim. Çünkü altı günde virdimde dört yüze yakın ¹ **أَجْرًا مِنَ النَّارِ** dediğimde onu da niyet ediyorum. Bütün okuduklarımı Burhan'a hediye ediyorum.

Râbian: Nurlar, mektepleri tam nurlandırmaya başladı. Mektep şâkirdlerini medrese talebelerinden ziyade Nurlara sahip ve nâşir ve şâkird eyledi. İnşaallah, medrese ehli yavaş yavaş hakiki malları ve medrese mahsulü olan Nurlara sahip çıkacaklar. Şimdi de çok müftülerden ve çok ulemâlardan Nurlara karşı çok iştiaak görüyor ve istiyorlar.

Şimdi en mühim tekyeler ehli, ehl-i tarîkattir. Bütün kuvvetleriyle Nur Risâlelerini nurlandırmaları ve sahip

man'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

mektep: okul.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

müftü: il ve ilçelerde din işlerine bakan ve dinî meselelerle ilgilenen görevli kimse.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

naşir: eser, neşreden, yayınlayan, dağıtan.

niyet: öncede düşünmek, belelemek.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

rabian: dördüncü olarak.

salisen: üçüncü olarak.

sakirt: talebe, öğrenci.

talebe: öğrenci.

taziye: baş sağlığı dileme, yakını ölen kimseyi teselli etme.

tekke: tarikatların uygulandığı cami veya mescit benzeri mekânlar.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

ümmî: okuma yazması olmayan, okumamış.

vilayet: il.

vird: zikir; belli zamanlarda, belli sayıda, belli duaların zikir olarak belli biçimde ve düzenli şekilde okunması.

zarfında: süresince.

ziyade: çok, fazla.

1. [Allahım] bizi Cehennem ateşinden korusun.

dâhil: içeri, iç.

defa: kere, kez, yol.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

ehl-i tarikat: tarikat ehli, kalbini dünyanın fani işlerinden ayırıp, Allah sevgisi ile bağla-

yan kimseler.

evvel: önce.

haber: bilgi, bilgilendirme.

hakiki: gerçek.

islâh: iyi duruma getirme, iyileştirme, düzeltme.

inşaallah: Allah izin verirse.

iştiaak: aşırı isteme, çok fazla arzu etme.

kemal-i şevk: tam ve kusur-

suz bir istek.

mahpus: hapsedilmiş olan, tutuklu.

mahsul: ürün.

medrese: din eğitimi verilen kurumlar.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

Medresetüzzehra: Bediüzzah-

çıkılmaları lâzım ve elzemdir. **(HAŞİYE)** Şimdiye kadar ben yalnız imân hakikatini düşünüp “Tarikat zamanı değil, bid’alar mâni oluyor” dedim. Fakat şimdi, sünnet-i Peygamberî dairesinde, bütün on iki büyük tarikatın hulâsa-sı olan ve tariklerin en büyük dairesi bulunan Risâle-i Nur dairesi içine, her tarikat ehli kendi tarikati dairesi gibi görüp girmek lâzım ve elzem olduğunu bu zaman gösterdi.

Hem ehl-i tarikatın en günahkârı dahi çabuk dinsizliğe giremiyor; kalbi mağlûp olamıyor. Onun için onlar tam sarsılmaz, hakiki Nurcu olabilirler. Yalnız mümkün olduğu kadar bid’atlara ve takvâyı kıran büyük günahlara girmemek gerektir.

Hâmisen: Şimdi bu zamanda en büyük tehlike olan zındıka ve dinsizlik ve anarşilik ve maddiyyunluğa karşı yalnız ve yalnız tek bir çare var. O da Kur’ân’ın hakikatlerine sarılmaktır. Yoksa koca Çin’i az bir zamanda komünistliğe çeviren musibet-i beşeriye, siyasî, maddî kuvvetlerle susmaz. Yalnız onu susturan hakikat-i Kur’âniyedir.

Rehber risâlesindeki Leyle-i Kadir meselesi, şimdi hem Amerika, hem Avrupa’da eseri görülüyor. Onun için, şimdiki bu hükûmetimizin hakiki kuvveti, hakâik-ı Kur’âniyeye dayanmak ve hizmet etmektir. Bununla,

HÂŞİYE: İşte mühim bir nümûnesi: Seydişehirli Hacı Abdullah’ın bütün mensupları, hem Kastamonu’da, hem Isparta’da, hem Eskişehir’de Risâle-i Nur dairesini kendi tarikat daireleri telâkkî etmişler ki, onlardan Nur-lara rastlayanlar, takdîr-kârâne sahip çıkıyorlar. Onlara bin bârekâllah...

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.

bid’a: sonradan ortaya çıkan.

bid’at: Hz. Peygamber zamanından sonra dinde meydana çıkan şey.

ehl-i tarikat: tarikat ehli, kalbini dünyanın fani işlerinden ayırıp, Allah sevgisi ile bağlayan kimseler.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

günahkâr: günahlı, günah işlemiş.

hakaik-ı Kur’âniye: Kur’ân ait olan ve ondan gelen gerçekler.

hakikat: gerçek, doğru.

hakikat-ı Kur’âniye: Kur’ân’ın hakikatı, Kur’ân’ın ifade ettiği gerçek.

hakikî: gerçek.

hamisen: beşinci olarak, beşinci-si, beşinci derece.

haşiye: dipnot.

hizmet: görev, vazife.

hulâsa: kısaca, özet.

iman: inanç, itikat.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.

Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi,

Kur’ân-ı Kerim’in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan’ın 27. gecesi.

maddî: madde ile alakalı.

maddiyyunluk: her şeyi madde ile değerlendiren, sadece maddeye dayanan, maneviyatı inkar edenin mesleği, materyalistlik.

mâni: engel, mania, set.

mesele: konu.

musibet-i beşeriye: insanlara

gelen belâ ve musibetler.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi’nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur’ları okuyup neşreden kimse.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi’nin eserlerinin adı.

siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.

sünnet-i Peygamberi: Pey-

gamber sünneti, Hz. Peygambere ait sünnet.

takva: Allah korkusuyla dinin yasak ettiği şeylerden kaçınma, Allah’ın emirlerini tutup azabından korunma.

tarik: yol.

tarikat: Allah’a ulaşmak için şeyhin gözetiminde müridin takip edeceği terbiye usul ve yolu.

zındıka: dinsizlik, inançsızlık.

ihtiyat kuvveti olan üç yüz elli milyon uhuvvet-i İslâmiye ile ittihad-ı İslâm dairesinde kardeşleri kazanır. Eskiden Hristiyan devletleri bu ittihad-ı İslâma taraftar değildiler. Fakat şimdi komünistlik ve anarşistlik çıktığı için, hem Amerika, hem Avrupa devletleri Kur'ân'a ve ittihad-ı İslâma taraftar olmaya mecburdurlar.

Sâdisen: Yanıma Nur Talebesi bir mebus geldi, dedi ki:

“Ben Adliye Bakanlığına gittim. Afyon'da Nurların müsâdere kararını söyledim.” Adliye Vekili Özyörük dedi ki: “Ben Afyon Mahkemesine Nurların tamamen verilmesine emir verdim. Hattâ bendeki *Asâ-yı Mûsâ'yı* da müellifine iade edeceğim diye bana söyledi. Halil Özyörük'ün bu sözü Demokratlara ve Nurlara taraftarlığını gösteriyor.”

Umuma binler selâm.

1
الْباقِي هُوَ الْبَاقِي
Kardeşiniz
Said Nursî

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

anarşist: hiç bir düzen ve otorite tanımayan, karışıklık ve bozgunculuktan yana olan.
iade: geri verme.
ihtiyat: yedek, zor şartlar ve günler için saklanan.
ittihad-ı İslâm: İslâm birliği, Panislâmizm.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.
mebus: milletvekili.
müellif: eser telif eden, yazar.
sâdisen: altıncı olarak.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
taraftar: benimseyen, isteyen.
uhuvvet-i İslâmiye: İslâm kardeşliği.
umum: bütün, herkes.
vekil: nazır, bakan.

1 بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
2 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerim ve Nurun genç kahramanları,

Evvelâ: Ruh u canımızla sizin Ankara gibi yerde harika bir tarzda hizmet-i Nuriyenizi tebrik ediyoruz. Hakikaten ümidimizin fevkünde ehl-i maarif ve mektepliler kısmında çok ehemmiyetli bir intibaha vesile oldunuz. Bir senede Ankara gibi bir yerde bu hizmetiniz on senede ancak yapılacak. Az bir zamanda bu vazife-i imaniye-yi yaptığınıza kanaat edip kuvve-i mâneviyeniz ehemmiyetsiz hadiselerle kınılmasın. Belki daha şiddetli çalışmanıza vesile olsun. O gibi yerlerde dahilden ve hariçten gelen yirmi kadar siyasî ve içtimâî cereyanların hodfuruşâne ve garazkârâne çarpışıkları bir zamanda Kur'ân ve imana hizmetiniz ve Üniversitelilerin Nurlara takdîrkârâne sahip çıkmaları, bütün Nurcuları sevindirdiği gibi, ileride inşaallah âlem-i İslâmı da sevindirecek. Sizlerin az hizmetinizde mükâfat çoktur.

Bazan askerlikte ağır şerait altında bir saat nöbet, bir sene ibadet hükmünde olduğu gibi, sizler ve İstanbul Üniversiteli Nurcuları dahi, az zamanda çok vazife gördünüz. Mesainizin semeresi az da olsa kanaat ediniz. Mücadele cephesinde bazı zayıfların geri çekilmesi

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.

dâhil: içeri, iç.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i maarif: ilim, irfan sahipleri, bilgili ve kültürlü kişiler.

evvelâ: öncelikle.

fevkünde: üstünde.

garazkârâne: garaz ve düşmanlığa kapılarak, garazkârlıkla, düşmancasına.

hâdis: olay.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hariç: dışarıda.

hârîka: olağanüstü.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i Nûriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.

hodfuruşâne: kendini begendir-meye çalışarak.

hükümünde: değerinde, yerinde.

içtimâi: toplumla alakalı, cemiyyete ait, sosyal.

iman: inanç, itikat.

inşaallah: Allah izin verirse.

intibah: uyanış.

kanaat: elindeki ile yetinmek.

kuvve-i mâneviye: manevî güç, moral.

mesai: çalışma.

Mücadele: savaşma, mücadele.

mükâfat: ödül.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup nesreden

kimse.

ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

semere: fayda, verim, kâr, menfaat.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

siyasi: siyasetle ilgili, siyasete

ait.

şerait: şartlar.

takdîrkârâne: takdir edene yakışır şekilde, takdir ederek.

tarz: biçim, şekil.

vazife: görev.

vazife-i imaniye: imanla ilgili vazife, iman vazifesi.

vesile: bahane, sebep.

cesurlarda daha ziyade kahramanlık damarını tahrik ettiği gibi, Nur fedakârları, vehhamların çekilmesiyle daha ziyade gayret ve sebata, belki şevkle daha ziyade çalışmaya sebep olmak gerektir.

Evet, Risâle-i Nur'un mühim bir hakikatinden siz fîraten bir ders aldınız. Yine o hakikatı nazar-ı dikkate alınız. O da şudur:

Vazifemiz ihlâs ile iman ve Kur'ân'a hizmet etmektir. Amma bizi muvaffak etmek ve halka kabul ettirmek ve muarızları kaçırmak ise, o vazife-i İlâhiyedir. Biz buna karışmayacağız. Mağlûp da olsak, kuvve-i mâneviyeye ve hizmetimize noksanlık vermeyecek. O noktada kanaat etmek lâzımdır.

Meselâ, bir zaman İslâmın büyük bir kahramanı Celâleddin Harzemşâh'a demişler: "Cengiz'e karşı muzaffer olacaksın."

O demiş: "Vazifemiz cihad etmektir. Bizi galip etmek vazife-i İlâhiyedir. Ona karışmam."

Sizin şimdiye kadar sarsılmadan hâlis hizmetinizin delâletiyle, siz de bu kahramana iktidâ etmişsiniz. Binden bir iki adam sizden kabul etse, yine sarsılmamak gerektir. Bâzan bir iki adam, bine mukabil geliyor.

Sâniyen: Ankara'da bu sırada nazarlar dünyaya ziyade çevrilmiş. Ve iktidar kısmı daha tam prensibini kabul etmeye vakit bulamamış. Müteaddit partiler kendine taraftar bulmak için veya kabahatlerini seddetmek için

eserlerinin adı.

saniyen: ikinci olarak.

sebat: sabit durma, kararlılık.

sedd: kapama, tıkama, engel olma.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.

tahrik: hareket ettirme, harekete geçirme.

taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.

vazife: görev.

vazife-i İlâhiye: doğrudan doğruya Allah'a ait olan iş ve vazife.

vehham: çok şüphe ve vesvese eden, çok kuruntulu; vehimli, kuruntulu.

ziyade: çok, fazla.

amma: ama, lakin, ancak.

cihad: düşmanla savaşma.

delâlet: delil olma, gösterme.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

fîraten: fîtrâ olarak, yaratılıştan, yaratılış itibarıyla.

hakikat: gerçek, doğru.

halis: katışıksız, saf, duru.

hizmet: görev, vazife.

hizmet: uğraşma, çalışma.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemek-

sizin, sırf Allah rızası için yap-

ma.

iktida: tabi olma, uyma.

iktidar: hükümet idaresini elde bulundurma.

iman: inanç, itikat.

kanaat: inanma.

kuvve-i maneviye: manevî güç, moral.

meselâ: örneğin.

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

mukabil: karşılık.

muvaffak: başarmış, başarılı.

muzaffer: üstün gelmiş, üstünlük elde etmiş, zafer kazanmış, yenmiş, galip gelmiş.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müteaddit: çeşitli, bir çok.

nazar: bakış, dikkat.

nazar-ı dikkat: dikkatli bakış, dikkatli bakış.

Nur: Risale-i Nur.

prensip: temel fikir, temel bilgi, esas, ilke.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin

elbette çok çalışıyorlar. Ve İslâmiyet ve Kur'ân aleyhindeki hariçteki cereyanlar elbette dahilde bâzılarını bulmuşlar ki, Kur'ân lehinde cidden çalışanları uçurmak, kaçırmak, evham vermek gibi propagandalarla hakiki fedakâr olmayan veya dünya ile ve fazla dostlar ile alâ-kadar olanları evhamlandırıyorlar. Ve Nurcuların da kuvve-i mâneviyelerini kırmaya çalışıyorlar.

Said Nursî

﴿ 271 ﴾

Azîz, siddik kardeşlerim,

Ben size bugün mektup yazacaktım. Ziyade rahatsızlığım sebebiyle telâşta iken, aynı dakikada Mustafa Gül ve İbrahim Gül geldiler. Hem bana ilâç, hem tesellî, hem büyük sevince vesîle olduklarından, o iki mübarek kardeşimi benim vekillerim ve bir mektup olarak size gönderiyorum. Onlar birer Said olarak benim bedelime sizi ziyaret ve tebrik edip sâir şeylerimi de size beyân etsinler.

Said Nursî

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
aleyh: karşı, karşıt.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bedel: yerine, adına, namına.
beyan: anlatma, açıklama.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.
dâhil: içeri, iç.
evham: vehimler, zanlar, ku-

runtular.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.
hakiki: gerçek.
hariç: dışarıda.
kuvve-i maneviye: manevî güç, moral.
leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.
mübarek: feyizli, bereketli.
propaganda: bir inanç, dü-

şünce, doktrin v.b. ni başkalarına tanıtmak, benimsetmek amacını güden ve çeşitli vasıtalarla yapılan faaliyet.
sâir: diğer, başka, öteki.
siddik: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
teselli: avutma, acısını dindirme.
vekil: yardımcı, yerine bakan.
vesile: bahane, sebep.
Ziyade: çok, fazla.

[Üstadımızın tebrik telgrafına Reisicumhur Celâl Bayar'ın telgrafla verdiği cevaptır.]

Bediüzzaman Said Nursî,

Emirdağ,

Samimi tebriklerinizden fevkalâde mütehasis olarak teşekkürler ederim.

Celâl Bayar

Azîz, sıddîk ve mübarek kardeşlerim,

Evvelâ: Nurdan bana çok lüzûmu bulunan Medresetü'z-Zehrânın fütuhâtçı mahsûlâtını ve kahraman Tahîrî'nin merhume haremîyle ve merhume iki kerîmesi nâmına gönderdiği mecmualarını ve iki hafta evvel merhum Hâfız Ali'nin bir hayrû'l-halefi Mustafa'nın tam zamanında tamam *Mektubât*'ını ve Nurun metîn bir kumandanı Re'fet Beyin kendi kalemiyle yazdığı mübarek mecmuasını ve pek güzel ve mânidar rüyâlî mektubunu aldım ve çok sevindim. Onların herbir harfine Cenâb-ı Erhamürrâhimîn sizin herbirinize bin hasene ihsan etsin. Merhume Hatice ve merhume Hicret'in ve merhume Âişe'nin ruhlarına ve kabirlerine binler rahmet eylesin. Âmin.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

azîz: izzetli, muhterem, saygın.

Cenab-ı Erhamürrâhimîn: inayet ve rahmet, yardım ve lütuf sahiplerinin en merhametlisi olan, şeref ve azamet sahibi olan yüce Allah (c.c.).

evvel: önce.

evvelâ: öncelikle.

fevkalâde: son derece, ziya-

desiyle.

fütuhât: zaferler, fetihler, galibiyetler.

harem: kadın eş.

hasene: iyilik, sevap.

hayrû'l-halef: hayırlı evlât, hayırlı takipçi.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

kerîme: kız evlât, kız çocuk.

mahsulât: meydana gelen, elde edilen şeyler; meyveler, ürünler.

manidar: nükteli, ince manalı.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılışını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

merhume: vefat etmiş, rahmete kavuşmuş kadın.

metin: asıl yazı, ana yazı.

metin: sağlam ve dayanıklı.

mübarek: feyizli, bereketli.

mütehasis: hislenen, duygulanan.

nam: adına, yerine.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.

Reisicumhur: halkın reisi, cumhurbaşkanı.

rüya: gerçekleşmesi beklenen şey, umut.

samimî: içten, candan, gönülden.

sıddîk: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulleyen.

Sâniyen: İkinci bir Hüsrev olan Mustafa Osman'ın mektubunda, Sabri nâmında bir kardeşimizin, benim hizmetim için yanıma gelmesini istemesi beni çok memnun etti. O gelmiş ve birkaç ay hizmet etmişçesine kabul ediyorum. Fakat şimdi benim hizmetime hariçten gelmeye ihtiyaç kalmamıştır. Ne vakit ihtiyaç olursa o zaman haberdar edeceğim. Hakikaten Eflâni havalisinde Isparta kahramanları mahiyetinde küçük kahramanlar yetişmeye başlamıştır.

Sâlisen: Nurun demirbaş kâtibi ve şâkirdi Kâtip Osman'ın Risâle-i Nur bahçesinden gönderdiği yaş üzüm teberrükünü ve Medresetü'z-Zehrânın çok ehemmiyetli bir şûbesi ve bir merkezi olan Sava'nın gayet mübarek teberrüklerini, kaideme muhâlif olarak onların hatırı için kabul ettim. Ve kime yedirsem de, onların hayrı olarak yedireceğim.

Râbian: Nur kahramanı Hüsrev'in, ben Emirdağ'ında iken bana yazdığı umum mektuplarından mühim parçalarını, hususan benim yazdığım mektupların hulâsalarını hâvi kısımlarını bir defterde yazmıştım. Fakat ben hapiste iken birisi, hoşuna gitmiş, almış; kayboldu. Şimdi tekrar eski mektuplarından kırk kadar bende var. Onları inşaallah ben işaret edeceğim; burada yazdıramasam size göndereceğim. Bir defterde cem' edilerek belki ehemmiyetine binâen teksir edilecek.

Hâmisen: Sözler mecmuasından on beş tanesini Ankara'ya gönderdim. Çok fayda vermiş. Oradaki Nurcular kahramancasına ihtiyat perdesi altında çalışıyorlar.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.
cem: toplama, biriktirme.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehemmiyetli: önemli.
gayet: son derece.
haberdar: haberli, bilgili.
hakikaten: doğrusu, gerçekten.
hamisen: beşinci olarak, beşinci-si, beşinci derece.
hariç: dışarıda.
havalı: bölge, etraf, çevre, civar.
hâvi: içine alan, kapsayan, kuşa-

tan.
hizmet: görev, vazife.
hususan: bilhassa, özellikle.
hülâsa: kısaca, özet.
ihtiyat: sakinme, tedbirli, tedarikli bulunma.
inşaallah: Allah izin verirse.
kaide: kural, esas, düstur.
kâtip: yazar, yazıcı.
mahiyet: durum, vaziyet.
mecmua: kitap, eser.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılm-

masını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
muhâlif: zıt, aykırı.
mübarek: feyizli, bereketli.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
nam: ad, isim.
Nur: Risale-i Nur.
Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i

Nur'ları okuyup neşreden kimse.
rabian: dördüncü olarak.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
salisen: üçüncü olarak.
saniyen: ikinci olarak.
şakirt: talebe, öğrenci.
şube: bölüm, kısım, takım.
teberrük: hediye, armağan.
teksir: çoğaltma, artırma.
umum: bütün, hepsi.

Sâdisen: Sizde bulunmayan ve Hüsrev'in istediği *Mektûbât*'ı tashih ettim. Birisiyle göndereceğim. Bu defa Yirmi Dördüncü Mektubu çok kıymetli, çok ince, çok derin ayn-ı hakikat gördüm.

Umuma binler selâm.

¹ *الْباقى هُوَ الْباقى*

Said Nursî

274

Azîz, sıddîk ve mübarek kardeşlerim,

Evvelâ: Kardeşimiz İnebolu Hüsrevi Nazif Çelebi bana yazıyor ki: “Hizb-i Nûriye ve Salâvâtın neşrini bitirdikten sonra ne münâsip ise neşredeceğim” diye soruyor.

Bence sizin tensibinizle Hastalar ve İhtiyarlar Lem'aları ve On Yedinci Mektub olan çocukların kısacık tâziye-nâmesi ve Yirmi Birinci Mektub (ihtiyarlara hizmet hakkındaki kısa mektubun) neşri münâsiptir. Fakat Medresetü'z-Zehrânın erkânı, hangi cümle ve hangi fıkra münâsip görürlerse kaldırabilirler ve ıslah edebilirler. Ve daha kısa başka münâsip risâleler varsa ilâve edebilirler. Bu meâlde, kahraman Nazif'e çabuk cevap gönderiniz. Hakikaten, o kardeşimizin Cevşenü'l-Kebîri ve Hizb-i Nûriyeyi Salâvât ile beraber neşri, Nurculara ve ehl-i imâna büyük bir hizmettir. Cenâb-ı Hak herbir harfine

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

ayn-ı hakikat: hakikatin aslı, gerçeğin tâ kendisi.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

defa: kere, kez, yol.

ehl-i iman: inananlar, iman

sahipleri.

erkân: rükünler, esaslar, ileri gelenler.

evvelâ: öncelikle.

fıkra: parça, mektup, bölüm.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hizmet: görev, vazife.

ıslah: iyi duruma getirme, iyileştirme, düzeltme.

meal: mana, anlam, mefhum.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

mübarek: feyizli, bereketli.

münasip: uygun.

neşr: yayım, yayın.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

sâdisen: altıncı olarak.

selâm: baş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

taziye: baş sağlığı dileyen yazı veya mektup.

tensip: uygun görme, münasip kılma, uygun bulma.

umum: bütün, herkes.

mukabil ona ve yardımcılara bin sevap ihsan etsin. Âmin.

Sâniyen: Yeni ehl-i hükûmet yavaş yavaş anlıyor ki, hakiki kuvvet Kur'an'dadır. Ve İslâmiyet uhuvvetiyle ve imânın hakâikiyle tahribâtçı düşmanlara karşı dayanabilirler.

Evet, bir tahripçi, yirmi tamirciyi telâşa düşürür ve bâzan mağlûp edebilir. Koca Çin'i kendine tâbi yapan bir kuvveti, buradaki yirmi milyon Müslümana karşı âdetâ mağlûp bir vaziyette tecavüzden durduran, maddî kuvvetler, haricî-dahilî tedbirler, ittifaklar değil, belki yalnız Kur'an ve imânın hakikatleri, onların en büyük kuvveti olan mâneviyât-ı kalbiyeyi tahribâtlarına karşı sed çekmesi ve mânevî yaralarını tedâvi etmesidir. Ve yeni hükûmetin Maarif Vekili bu hakikati hissetmiş ki, seleflerine muhâlif olarak, en ziyade imân hakikatlerinin neşrine, din derslerine ehemmiyet veriyor. Hattâ büyük bir ehemmiyetle, şimdi de Şark Dârülfünunu—tâbirlerince Doğu Üniversitesi—için yüz bin lira tahsis edildiğini gazeteler yazmış.

Hem, mezkûr hakikati, hem Ankara, hem İstanbul üniversiteleri, o dehşetli, tahribâtçı kuvvete karşı hem vatani, hem gençliği kurtaracak hakâik-ı Kur'âniye ve imâniye olduğunu kat'iyen bildiler ki, Ankara'daki üniversiteliler 1700 imza ile Maarif Vekilinin din derslerini cebrî mekteplere koyması için tebrik etmişler. Ve İstanbul Üniversitesinde yeni hükûmetin en mühim bir rükününe demişler ki:

âdeta: sanki.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

cebrî: zorunlu olarak.

dahilî: içe ait, içe dönük, iç ile ilgili.

dârülfünun: üniversite.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i hükûmet: hükûmete mensup kimseler, milleti idare edenler.

hakaik: hakikatler, doğrular, gerçekler.

hakaik-ı Kur'âniye: Kur'an ait olan ve ondan gelen gerçekler.

hakikat: gerçek, doğru.

hakiki: gerçek.

haricî: dışa ait, dışarı ile ilgili.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

iman: inanç, itikat.

ittifak: birleşme, fikir birliği etme.

kat'iyen: katî olarak, kesin ola-

rak, kesinlikle.

maarif: eğitim, öğretim, talim ve terbiye sistemi.

maddî: madde ile alâkalı.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

maneviyat-ı kalbiye: kalbin manevî hisleri, lâtifeleri.

mektep: okul.

mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.

muhâlif: zıt, aykırı.

mukabil: karşılık.

mühim: önemli, ehemmiyet-

li.

neşr: yayım, yayın.

rûkn: bir topluluğun en önemli ve kuvvetli fertlerinden her biri.

saniyen: ikinci olarak.

selef: önce geçen; bir yerde, bir işte, bir hâl ve mevkiye diğerinden önce bulunmuş olan kimse.

set: mani, perde, engel.

Şark: doğu.

tâbi: bağlı, uyma.

tabir: ifade; deyim.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

tahsis: ayırma, ödenek verme.

tamir: onarma, düzeltme.

tecavüz: saldırma, sınırını aşma.

tedbir: önlem, yol, çare.

uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.

vaziyet: durum.

vekil: nazır, bakan.

ziyade: çok, fazla.

“Anadolu’da din lehinde kuvvetli bir cereyan var. Onlara da, solcular gibi bir derece meydan vermeyeceğiz” demesine mukabil, o üniversitenin mümessili, din neşriyatı yapanlar aleyhinde olduğu halde, o reise demiş ki:

“Eğer dediğin o cereyan Risâle-i Nur ise, ne siz ve ne de Avrupa onu mağlûp edemez.”

Bu mesele münâsebetiyle, meslek ve meşrebime muhâlif olarak Eski Said’in bir iki dakika kafasını başıma alarak diyorum ki:

Küfür ile imân ortası yoktur. Bu memlekette İslâmiye-ye karşı komünist mücadelesi ortası olamaz. Sağ ve sol, ortası, üç meslek icap ettirir. Eğer İngiliz, Fransız deseler hakları var. “Sağ İslâmiyet, sol komünistlik, ortası da Nasrâniyet” diyebilirler. Fakat bu vatanda, küfr-ü mutlak karşı imân ve İslâmiyetten başka bir din, bir mezheb olamaz. Olsa, dini bırakıp komünistliğe girmektir. Çünkü hakiki bir Müslüman hiçbir zaman Yahudî ve Nasrânî olamıyor. Olsa olsa dinsiz olup tam anarşist olur.

İnşaallah, Maarif ve Adliye Vekilleri gibi, sâir erkânlar da bu ehemmiyetli hakikati tam anlayacaklar. Sağ-sol tâbiri yerine, hak ve hakikat ve Kur’ân ve imân kuvvetine dayanıp bu vatani küfr-ü mutlakdan, anarşilikten, zındikadan ve onların dehşetli tahribâtlarından kurtarmaya çalışmalarını rahmet-i İlâhîyeden bütün ruh u canımızla niyaz ve rica ediyoruz.

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.
aleyh: karşı, karşıt.
anarşi: hükümeteşiz veya şiaşî otoritesini kaybetmiş düzensiz topluluk hâli.
anarşist: hiç bir düzen ve otorite tanımayan, karışıklık ve bozgunculuktan yana olan.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
dehşetli: ürkütücü, korkunc.
ehemmiyetli: önemli.

erkân: rükünler, esaslar, ileri gelenler.
hakikat: gerçek, doğru.
hakiki: gerçek.
icap: gerekme hali, gerekli olma.
iman: inanç, itikat.
inşaallah: Allah izin verirse.
komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.
küfr-i mutlak: mutlak küfür,

hiç bir imanî hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.
küfür: imansızlık, dinsizlik.
leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.
maarif: eğitim, öğretim, talim ve terbiye sistemi.
mesele: konu.
meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.
meşrep: gidiş, hareket tarzı, tavir, tutum, meslek.

mezhep: bir dinin bazı noktalar-da görüş farkları bulunan kollarından her biri.

muhâlif: zıt, aykırı.

mukabil: karşılık.

mücadele: savaşıma, çatışma, kavga.

mümessil: temsil eden, temsilci.

münasebet: vesile, -dan dolayı.

Nasrani: İsevî, Hristiyanlık.

Nasraniyet: Hristiyanlık.

neşriyat: yayımlar.

niyaz: Allah’a yalvarma ve yakarma.

rahmet-i İlâhiye: Allah’ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.

reis: başkan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

sâir: diğer, başka, öteki.

tabir: ifade, deyim.

tahribat: tahripler, yıkıp bozma-lar.

vekil: nazır, bakan.

zındika: dinsizlik, inançsızlık.

... Bir iki hafta evvel Mısır'ın Camiü'l-Ezherinin büyük bir müderrisi olan Ali Rıza buraya hususi bir adamı gönderdiği gibi, iki gün evvel de aslen Buharalı ve Medine-i Münevvere'de mücâvir ve Mısır'da büyük âlimlerle ve hususan eski Şeyhü'l-İslâmımız ve Dârü'l-Hikmette benim arkadaşım Mustafa Sabri Efendiyle alâkadar ve bu tarafa geleceğine dâir onlarla görüşen ve bir derece onların nâmına mühim bir âlim yanıma geldi. Ben de Camiü'l-Ezhere hediye-i vakfiyem olarak on bir tane hususi mecmualarımı o zât vasıtasıyla âlem-i İslâmın büyük medresesi olan ve o âlimin ihbarıyla şimdi yirmi yedi bin talebesi bulunan Camiü'l-Ezhere hediye olarak o zâta verdik. Hem dedik: Başta Mustafa Sabri ve Ali Rıza ve Mehmed Zahid Kevserî olarak, Nur mecmualarına benim bedelime sahip ve hâmi ve vâris olsunlar ve Arabîye tercümeyle çalışsınlar, dedik. Mektup da yazdık. O zât aldı, gitti.

Umum kardeşlerime ve hemşîrelerime selâm ederim, duâlarını isterim.

1
الْباقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz
Said Nursî

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
Arabî: Arapça.
aslen: asıl itibarıyla, kök ve soy bakımından.
bedel: yerine, adına, namına.
Camiü'l-Ezher: Mısır'daki Ezher Üniversitenin adı.
dair: alakalı, ilgili.
hususan: bilhassa, özellikle.
hususî: özel.
ihbar: haber verme, bildirme.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

Medine-i Münevvere: Nurlu Medine şehri.
medrese: İslâm dünyasında düzenli öğretim kuruluşu, mektep.
mücavir: vatanını terk ederek haremeyn-i şerifeyn'de ibadetle meşgul olan.

müderris: dârülfünun hocası, üniversite hocası, profesör.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
nam: adına, yerine.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
seyhü'l-İslâm: Osmanlılar za-

manında din işlerine bakan ve sadrazamdan sonra en yüksek vazifeli şahıs.
talebe: öğrenci.
umum: bütün, herkes.
vâris: mirasçı.
vasıta: vesile, neden, aracı.
zat: kişi, şahıs.

Evvelâ: Hadsiz şükrolsun ki, şimdi Ankara içinde küçük bir medrese-i Nuriye mânâsında, küçük Said'ler ve Nurun fedakârları her gece birisi bir mecmuayı okur, ötekiler ders alır gibi dinliyorlar. Bâzı vakit konferans zamanında bâzı mühim adamlar da iştirak ediyorlar. Bu defa Afyon gazetecisinin iftirası münasebetiyle Başveki-le ve Dahiliye Vekâletine ve Nur Talebelerine bâzı mebuslar söylemiş: Adnan Menderes ile Dahiliye Vekili pek dostâne mukabele edip haber göndermişler ki, "Hiç merak etmesin ve me'yus olmasın."

Ve Afyon'daki gazeteci de, "Ben Emirdağ'ına geleceğim ve Üstada iki dileğim var; bunları rica edeceğim ve özür dileyeceğim" demiş. Ve bizim aleyhimizde neşredilen o gazetelerden, talebelerim yüz altmış adedini alarak imhâ etmiştir.

Daha fazla yazacaktım. Rahatsızlığım dolayısıyla yamazdım ve vakit de dar olduğundan kısa kesiyorum. Umumunuza selâm.

Hakikaten Eflâni ve Safranbolu, aynen İsparta'nın kahramanları gibi Nurlara mütemadiyen çalışıyorlar. Hattâ bu defa Rehberlerin bir kısmında münâcât yoktu. Eflâni az bir zamanda yetmiş adet eski harfle münâcâtı

başvekil: başbakan.

dâhil: içeri, iç.

defa: kere, kez, yol.

dostâne: dostlukla, dostça.

evvelâ: öncelikle.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.

haber: bilgi, bilgilendirme.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

iftira: aslı olmadan birine suç yükleme, olmayan bir suçu başkasına yükleme.

imha: ortadan kaldırma, mahvetme.

iştirak: katılma, ortak olma.

mana: anlam.

mebus: milletvekili.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.

merak: endişe.

mukabele: karşılık.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

münâcât: Allah'a dua etme, yalvarma, Onun manevî huzurunda tazarru ve niyazda bulunma.

münasebet: ilgi, ilişki, münasebet.

mütemadiyen: sürekli olarak, devamlı.

neşr: yayım, yayın.

Nur: Risale-i Nur.

özür: bir kusur veya suçun hoş görülmesini gerektiren sebep, elde olmadan yapılan bir suçun bağışlanması için ileri sürülen bahane.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

şükür: teşekkür.

talebe: öğrenci.

umum: bütün, herkes.

Üstat: Bediüzzaman Said Nursî.

vekâlet: nezaret, bakanlık.

yazıp bize göndermiştir. Biz de o münâcâtları Rehberlerin arkasına ilâve ettik. İnşaallah orada da çok Sungur'lar çıkıyor ve çıkacak.

278

MÜDAFAATIN BİR HÂŞİYESİDİR

Bu meâlde adalet-perver Demokratlara istida yazabilirsiniz. Ben hastayım. Siz nasıl münasib ise öyle yapınız.

Avukatımızdan, bir gün evvel aldığımız mektupta, kitaplarımızın suç mevzuu olan ve olmayanları, hiçbir kanuna uymayan bir tarzda, binler kelime içinde, bir risalede, bir tek kelimeyi bahane edip, suç mevzuu yapmak, o risaleyi vermemek sûretiyle, Nurların intişarına garazkârane mâni olmak firkiyle, hem kararnamelerini mahkeme-i temyizce bütün bütün bozan o kararnamede, suç mevzuu gösterdikleri bizim aleyhimizde olmadığı halde müddeiumuminin iddianamesine karşı hatâ-sevab cetvelinde, seksen bir hatâsını ve garazkârlığını kat'î isbat ettiğimiz halde, şimdi aynı garazkârlıkla ve dört yüz sahife *Zülfikar* Risalesi'ni; birkaç satır tesettür ve irsiyet hakkındaki, yüzbin tefsirin aynı mânâyı söylediklerine binaen, otuz-kırk sene evvel yazılan cümlelerini suç mevzuu yapıp, o mecmuayı müsadere edip bize vermemek, dünyada hangi kanun buna müsaade eder?

adaletperver: adalet sever.

aleyh: karşı, karşıt.

Aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

evvel: önce.

garazkâr: haset eden, kin güden, kötü kasıt sahibi.

garazkârane: hasetle.

haber: bilgi.

hâşîye: dipnot.

iddianame: iddia yazısı, savcının bir dava konusundaki iddialarını toplamış olduğu, isnat ettiği suç ve delilleri de içine alan yazısı.

inşaallah: Allah izin verirse.

intişar: yayılma, yaygınlaşma, neşrolunma.

irsiyet: varis olma, mirasçılık.

ispat: doğruyu delillerle gösterme.

istida: dilekçe.

kararname: sorgu hakiminin hazırladığı, suçlamaya veya aklamaya dair resmi yazı.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

Mahkeme-i Kübra: en büyük mahkeme, öldükten sonra bütün insanların diriltilerek Allah huzurunda hesaba çekileceği mahkeme.

Mahkeme-i Temyiz: temyiz mahkemesi, mahkeme kararları

nın yolunda verilip verilmediğini tetkik etmekle görevli makam, yargıtay.

mâni: engel.

meal: mana, anlam, mefhum.

mevzu: konu.

müdafaat: müdafaalar, savunmalar.

müddeiumumi: savcı.

münacat: Allah'a dua etme, yalvarma, Onun manevî huzurunda tazarru ve niyazda bulunma.

münasip: uygun.

müsadere: işlenen bir suç karşılığı olarak, suçlunun malının bütünü veya bir bölümünü üstündeki sahipliğine son verilmesi ve bu sahipliğin bir başka kuruluşa devredilmesi.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

sahife: sayfa.

satır: bir sayfa üzerinde yana yana dizilmiş kelimeler, yazı sırası.

siddik: çok doğru, dürüst,

hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

suretiyle: tarzıyla, biçimiyle, yoluyla.

şekva: şikayet.

tarz: biçim, şekil.

tefrik: birbirinden ayırma, ayrın tutma.

tefsir: Kur'an-ı Kerim'i açıklamak maksadıyla yazılan kitap.

tesettür: örtünme, gösterilmesi dinen yasak olan kısımların örtülmesi.

Hem Afyon'un Mahkemesindeki eserler —tekrarat-ı Kur'âniye ve melekler hakkındaki iki parçacık müstesna olarak— bütün eserler iki sene hem Denizli, hem Ankara Ağır Ceza Mahkemesi beraetine karar vererek, içinde suç mevzuu bulamadıkları ve bize iade etmeye karar verdikleri ve aynı eserler Isparta Hükûmetinin bir vakit müsadere ile tamamen eline geçtiği halde, tamamıyla sahiplerine iade ettikleri; sonra da Zülfikar'la Asâ-yı Musa'yı ruhsatsız eski yazı ile neşir bahanesiyle, dört sene-den beri müsadere edildikleri ve aynen hiçbirisi zâyî olma-dan yüzyetmiş adet mecmuada bir suç mevzuu bulama-dıkları için bizlere tamamen iade ettikleri ve bizim en mühim suçumuz olarak gösterdikleri, eski partinin bir kısım şeflerine hakikat namına itirazımızın yüz misli ziyade şimdi dinî mecmualar, resmî cerideler aynı itirazı şiddetle vurdukları halde, Risale-i Nur'un bir mahrem parçası, şimdiki zamanı tamamıyla tayin ettiği bir hakikatını tefsir bahsinde ispat etmiş ki, "ölmüş bir şefdir" demiş.

İşte hakikat böyle iken, Afyon Mahkemesi, adalet namına değil, belki o ölmüş adamın muhabbeti taassubu ile, eski harfle de neşredilen kararnamenin âhîrinde, bizi mahkûm etmek için en mühim sebep savcının garaz-kârlığı sebebiyle mahkeme heyeti demişler ki:

"Said ve arkadaşları, Mustafa Kemal'e din yıkıcı, süfyan demişler ve kalplerdeki sevgisini bozmağa çalışmışlar. Onun için mahkûm ediyoruz." Acaba ölmüş gitmiş

acip: tuhaf, hayret veren, hayrette bırakan, şaşılacak şey.

âdet: rakam, tane, miktar.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

cebren: cebirle, zorla, kuvvet kullanarak, mecburî.

ceride: gazete.

cevaz: caiz olma, izin, ruhsat, yapılmasına teşvik olunmayan, ancak mâni de olunmayan iş.

cihet: yön.

hadis: Hz. Muhammed'e (a.s.m.) ait söz, emir, fiil veya Hz. Peygamberin onayladığı başkasına ait söz, iş veya davranış.

Hahambaşı: Bir ülkede Yahudilerin din işlerine bakan en büyük başkanı, dinî lider.

hakikat: gerçek, doğruluk.

hakiki: gerçek.

hükmetmek: bir kanaate varmak, zannetmek.

iade: geri verme.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.

ittifak: ortak bir gayede anlaşma, birleşme.

ittifaken: ittifakla, anlaşarak, uzlaşarak.

mahrem: herkesçe bilinmesi gereken, gizli.

malûm: bilinen, biliniyor olan.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

mecmua: yayın, dergi, kitap.

mevzu: konu.

misil: kat; eş.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müsaade: izin.

müsadere: işlenen bir suç karşılığı olarak, suçlunun malının bütünü veya bir bölümü üstündeki sahipliğine son verilmesi ve bu sahipliğin bir başka kuruluşa devredilmesi.

müstesna: istisna olan, hariç.

nam: ad.

Nasraniyet: Hristiyanlık.

neşir: kitap, gazete vs. bastırıp çıkarma.

Protestan: Katolikten ayrılmış Hristiyan mezhebine mensup olan, reform taraftarı.

resmî: devletin olan, devlete ait, devletle ilgili.

rey: oy.

ruhsat: izin, müsaade, icazet.

tarîh-i beşer: insanlığın geçmişi, insanlık tarihi.

tayin: belirleme, gösterme, sınırını çizme.

tefsir: açıklama, izah.

tekrarât-ı Kur'âniye: Kur'an'ın tekrarlamaları, Kur'an'da tekrarlanan ibare, mevzu ve ayetler.

ulema-yı İslâm: İslâm âlimleri.

zayî: yitik, zarar, ziyân.

ziyade: fazla, fazlasıyla.

bir adamın şahsına karşı bin defa böyle itiraz da olsa umumî bir dava oluyor. Mahkeme-i adalet buna dair böyle bir hükmü vermek elbette pek acib bir mâna iş içinde var.

Şimdi böylelerin elindeki dört defa Nur eserleri beraet kazandıkları ve şimdi Dâhiliye Bakanı, evvelce Adliye Bakanı üç defa beraetine ve suç mevzuu olmadığına ve bizi mahkûm eden Afyon kararını bozmasıyla, suç mevzuu olmadığına hüküm verdiği halde, şimdi bütün millet, adalet ve şefkat ve diyanete hizmet bekledikleri Demokrat hükûmeti zamanında, eski müstebitlerin dehşetli plânlarıyla Risale-i Nur'a karşı garazkârlarının keyfine bırakmak, Demokrat hükûmeti aleyhinde büyük bir hıyanettir. Ve milletin teselli-i ümidini kırmaktır. Benim Ankara'da bir vekilim Mustafa Sungur'dur. 17.11.1950 tarihli çektiği telgrafta, umum risalenin bize iadesine karar verilmiş diye müjde verdi. Ve âdil Adliye Vekili üç defa beraet verdiği ve şimdi de Sungur'un mektubuna göre hem iadesine emir verildiğini ve şimdi telefonla haber vereceğim söyledikleri halde, bu onaltı seneden beri aleyhimizde olan iftiralar ve jurnallar hem Eskişehir, hem Denizli Mahkemesinde bütün dosyaları Afyon Mahkemesi toplamak ve af kanununun çıkmasıyla ve mahkemelerin beraet vermesiyle, o mübarek eserleri, o dosyalar içerisine karıştırarak çürütmek için mahzene atmak ve üç seneden beri bizi aldatan bazı eşhasa Nur-ların işlerini bırakmamak lâzım geliyor. Başbakan ve

acip: tuhaf, hayret veren, hayrette bırakan, şaşılacak şey.

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakka niyet, âdillik.

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.

ahir: son.

aleyh: karşı, karşıt.

berâet: temize çıkma, suçsuz olduğu anlaşılma.

cebren: cebirle, zorla, kuvvet kullanılarak, mecburî.

cebr-i umumî: umumî baskı, genel zorlama.

dair: alakalı, ilgili.

dava: hak aramak maksadıyla mahkemeye müracaat etme.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

din-i İslâm: İslâm dini.

diyanet: din, dindarlık.

garazkâr: kinli, düşmanlık güden, garazı olan, kötü kasıt sahibi.

gayet: son derece.

haber: bilgi.

hadis: Hz. Muhammed'e (a.s.m.) ait söz, emir, fiil veya Hz. Peygamberin onayladığı başkasına ait söz, iş veya davranış.

hakikat: gerçek.

heyet: kurul, topluluk; birlik teşkil eden şahıs ve şeylerin tamamı.

hıyanet: hâinlik, ihanet, kendine olan güveni kötüye kullanma, sözünde durmayıp oyun etme.

hükûm: karar, emir.

ispat: doğruyu delillerle gösterme.

itiraz: kabul etmediğini belirtme, karşı çıkma.

karaname: sorgu hakiminin ha-

zırladığı, suçlamaya veya ak-lamaya dair resmi yazı.

keyfi: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.

mahkeme-i adalet: adalet mahkemesi, hakka riayet edilen mahkeme, doğruluğun benimsenip uygulandığı yer.

mahkûm: kendine hükmolunan, hükümlü.

mevzu: vaz olunmuş, konulmuş, yerleştirilmiş.

millet-i İslâmiye: İslâm milleti.

muhabbet: sevgi, sevmeye.

muzır: zararlı, zarar veren.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müstebit: zulüm ve baskıda bulunan, zorba.

nam: ad, yerine.

neşr: kitap basma, çıkarma; herkese duyurma, yayma.

Süfyan: ahir zamanda geleceği ve ümmetin karanlık günler yaşamasına sebep olacağı sahih hadislerde bildirilen dehşetli, dinsiz ve münâ-

fık şahıs.

şahsi: şahsa, kişiye ait, hususî.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

taassup: aşırı bağlılık, aşırı taarftarlık, fanatizm.

teselli: avunma.

ümit: umut, umma, ümit; bazı şeylerin istediği yönde olması konusunda beslenen his.

Maarif Bakanı ve Dâhiliye Bakanı'na bu gayet mühim mes'eleyi nazar-ı dikkatlerine arz ediyorum.

Said Nursî

279

Papalık Makam-ı Âlîsi

Kalem-i Mahsusu
Başkitabet Dairesi

Numara:
232247

Vatikan
22 Şubat 1951

Efendim,

Zülfikar nâm el yazısı olan güzel eseriniz İstanbul'daki Papalık makam-ı vekâleti vasıtasıyla Papa Hazretlerine takdim edilmiştir. Bu nazik saygınızdan dolayı gayet mütehassis olduklarını bildirirken, üzerinize Cenab-ı Hakkın lütuflarını dilediklerini tebliğ beni memur ettiklerini arza müsâraat eylerim. Bu vesile ile saygılarımı sunarım efendim.

İmza

Vatikan Bayn Başkâtibi

âdil: adalethli olan, doğruluk gösteren.

arz: bir büyüğe sunma, gösterme, bildirme, önüne koyma.

aleyh: karşı, karşıt.

arz: sunma.

başkitabet: başkâtiplik.

berâet: temize çıkma; bir davanın neticesinde suçsuz olduğu anlaşılma.

Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

eser: telif, kitap, yayın.

eşhas: şahıslar, kimseler.

gayet: son derece.

haber: bilgi.

haşiye: dipnot.

iade: geri verme.

iftira: aslı olmadan birine suç yüklemeye, olmayan bir suç başkasına yüklemeye.

jurnal: ihbar, şikayet.

lütuf: güzellik, hoşluk, iyilik, ihsan.

mahzen: bodrum.

makam-ı âli: yüce ve ulvî

makam.

makam-ı vekâlet: bakanlık, vekillik makamı.

meşale: konu.

mübârek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müsâraat: acele etme, sür'atli davranma.

mütehassis: hislenen, duyulan.

nam: ad, isim.

nazar-ı dikkat: dikkatli bak-

ma, dikkatli bakış.

nazik: terbiyeli, saygılı, ince davranışlı.

papa: Katolik kilisesi.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

takdim: arz etme, sunma.

tebliğ: ulaştırmak, bildirmek.

Umum: bütün.

vasıta: vesile, neden, aracı.

vekil: başkasının yerine ve adına hareket eden, konuşan

vesile: yol, vasıta, sebep.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bütün ruh u canımızla Receb-i Şerifinizi ve Şuhur-u Selâsenizi tebrik edip Cenab-ı Erhamürrahimînden niyaz ediyoruz ki, hakkınızda ve hakkımızda seksen sene bir mânevî ömr-ü bâkî kazandırmaya bu üç mübarek ayı vesile eylesin. Âmin.

Sâniyen: Otuz kırk gündür hakikî ehl-i imana bir nevi hücum içinde üç dindar vekilin İslâmiyet şeaîrini bir derece tamir etmeye meydan vermemek için bir sarsıntı verildi. Hizmet-i imaniye içinde en büyük kuvveti Nurcularda buldular. Bahanelerle onlara fütur vermek, şevklerini kırmak için çok desiseler yapıldı. Tarsus, İstanbul gibi, Emirdağında da acip desiselerle beni hiddete getirip bir gaile çıkarmak istediler. Halbuki, Cenab-ı Hakkın rahmetiyle bana fevkalâde bir sabır ve tahammül verildi. Onların da plânı zîr ü zeber oldu. Hattâ Afyon'da ve burada üç büyük memurun belki azl olmak ihtimali var. Ve üç vekil de lehimde bulunmuşlar. Demek, inâyet-i İlâhiye daima bizi himaye ediyor, elhamdü lillâh. Bu gibi şeyleri merak etmeyiniz. Yalnız ihtiyat her vakit iyidir.

Sâlisen: Risâle-i Nur'un mânevî avukatı ve bir kahramanı Ahmed Feyzi, İzmir'deki Nurun teksiri ve intibahkârâne İzmir vaziyeti ile Ahmed Feyzi alâkadar olmuş, teksirdeki tashihatı deruhte etmiş. Mehmed Yayla ve Abdurrahman gibi ve yardım eden kardeşler gibi

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.
azil: birisini işinden veya makamından ayırma, işinden çıkarma, yol verme.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
Cenab-ı Erhamürrahimîn: inayet ve rahmet, yardım ve lütuf sahiplerinin en merhametlisi olan, şeref ve azamet sahibi olan yüce Allah (c.c.).
deruhte: üstüne alma, yüklenme, kendini vazifeli bilme.
desise: hile, oyun, aldatmaca.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
elhamdülillâh: Allah'a şükür.
evvelâ: öncelikle.
fevkalâde: olağanüstü.
fütur: zayıflık, gevşeklik, usanç.
gaile: uğraştırıcı ve sıkıntılı iş.
hakikî: gerçek, dostluğu içten ve gönülden olan.
hiddet: öfke, kızgınlık.
himaye: koruma, muhafaza etme.
hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.
ihtimal: olabilirlik.
ihtiyat: geleceği düşünerek tedbirli hareket etme.
inayet-i İlahiye: Allah'ın yardımı.
intibah: duyguların harekete geçmesi.
leh: fayda, taraf.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
merak: endişe.
mübarek: feyizli, bereketli.
nevi: çeşit.
niyaz: yalvarma, yakarma.
Nur: Risale-i Nur eserleri.
Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.
ömr-ü bâkî: daimî, kalıcı hayat.

rahmet: şefkat, merhamet, bağışlama ve esirgeyicilik.
Receb-i Şerif: Kamerî ayların yedincisi ve mübarek kutsal aylardan üç ayların birincisi, Recep ayı.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.
sabır: dayanma, katlanma,

zorluklara dayanma gücü.
salisen: üçüncü olarak.
saniyen: ikinci olarak.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
seair: dinin âlâmetleri, işaretleri.
şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.
şuhur-i selâse: Üç Aylar; Recep, Şaban ve Ramazan.

tahammül: zora dayanma, sabretme, sabır gösterme.
tamir: onarma, düzeltme.
tashihat: düzeltmeler, tashihler.
teksir: çoğaltma.
vaziyet: durum.
vekil: milletvekili.
vesile: yol, vasıta, sebep.
zir ü zeber: altüst, karmakarsık, darmadağın.

İzmir’de Nurun teksirinde alâkalarını devam ettireceklerine dair mektubu hapishanede Nurun küçük bir kahramanı olan Bayram getirdi. Ve Ahmed Feyzi onunla bir miktar zeytin ve zeytinyağı göndermiş. Ben Abdülmecid kardeşimin hediyesini kabul etmediğim halde, Ahmed Feyzi kardeşimi daha ziyade kendime yakın gördüğüm-den, hediyesini kabule mecbur oldum. Fakat kaidem bozulmamak için o hediyeye mukabil benim hesabıma bir Sözler mecmuası, beş tane *Cevşenü’l-Kebir*, üç tane Nazif’in mektubunda yazdığı bana ait nüshalardan ve İstanbul’dan size gelecek *Hizb-i Nuriyeyi* ona gönderiniz.

İki Nurcu Ankara’ya gittiler. Hem Başvekil, hem Dahiliye Vekili, hem Maarif Vekili lehimizdedir. Ve bize müjdeli haber geldi. Onun için beni merak etmeyiniz. Ben gelen sıkıntıdan mânevî sürur duyuyorum.

﴿ 281 ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

[Seyyid Salih’in mektubundan bir parçadır.]

Bu sene on beş talebe birlikte Hicaz’a gidecekler. Hicaz’da olan masraflarını da Hicaz almayacak. Kendilerine düşen masraf çok az birşey olacak. Dönüşlerinde Salih ile bir iki arkadaşı, İran ve diğer hükûmetleri gezdikten sonra Pakistan’a İslâm Gençlik Konferansına âzâ olarak gidecekler. Belki bunların yol masrafını hükûmet verecek. Bu hususta emirlerinizi intizar ediyoruz.

1. Allah’ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

aza: üye.

başvekil: başbakan.

Cevşenü’l-Kebir: büyük zırh anlamındaki Hz. Muhammed (a.s.m) Efendimize vahiyle gelen, Esmâ-i Hüsnâ’yı içine alan emsalsiz bir münacat ve

benzersiz bir dua.

dair: alakalı, ilgili.

haber: bilgi, bilgilendirme.

husus: mevzu, konu.

intizar: bekleme, gözleme.

kaide: kural, esas, düstur.

leh: fayda, taraf.

manevî: iç âmlemi, ruhen.

masraf: bir iş görmek veya birşey almak için harcanan para.

mecmua: kitap, eser.

merak: endişe.

mukabil: karşılık.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur’ları okuyup neşreden kimse.

nüşha: kitap.

Seyyid: Hz. Muhammed’in (a.s.m.) torunu Hz. Hasan’ın soyundan olan kimse; Hz. Muhammed’in temiz soyundan gelen kimse.

sürur: sevinç, mutluluk.

talebe: öğrenci.

teksir: çoğaltma.

ziyade: çok, fazla.

Ali Ekber Şah'ı, Said Ramazan'ı, Abdurrahim Zapsu görmüş; Pakistan'da çok hürmet etmişler. Üstadımız yerine ellerini öptüler, duanızı rica etmişler.

Seyyid Salih

﴿ 282 ﴾

Evvelâ: İstifsâr-ı hatırla el ve ayaklarınızdan öper, sıhhat ve âfiyetinizi Cenab-ı Haktan dilerim ve ziyade muhtaç olduğum duanızı beklerim efendim.

Sâniyen: Bura için merak edecek hiçbir şey kalmadı. 5 Mart'taki merak 18 Nisan'da ferah buldu. Polis daire, Nur dairesi oldu. Tarsus Savcısı tetkik edip, "Bu kitapları geriye verin" o vakit demişti. Komiser Bey bana "Git, Mersin'dekilerini de al, gel, hepsini bir verelim" diye beni Mersin'e gönderdi. Mersin Emniyeti "Biz senin kitaplarını Ankara'ya gönderdik; gelirse verimiz, gelmezse burada kitabın yok" dedi. Döndüm, tekrar Tarsus Komiserine geldim. Komiser Bey boynunu bükerek, "Hocacı, biz emir kuluyuz. Gücenme, kusura bakma. Biz senin kitaplarını emirsiz veremeyiz" cevabında bulundu. 18 Nisan'da "Kitapların gelmiş. Git, al da gel" dediler. Hemen gittim. *Zülfıkar, Sikke-i Tasdik, Tılsım, Afyon Müdafaanızı*, hülâsa bu beş kitaplarımızın Ankara'ya varıp geldiğini, dışındaki sarılı kâğıttan anladım.

Netice, kitapların içinde "Satılmaması için bir şey yoktur" diyerek bir vesika ile beraber kitaplarımızı elime

afiyet: hastalık veya sakatlığı olmama hâli.

Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

evvelâ: öncelikle.

ferah: gönül açıklığı, sevinç, sevinme.

hülâsa: kısaca, özet.

hürmet: saygı.

istifsâr-ı hatır: hâl hatır sorma.

merak: endişe.

muhtâc: gerek duyan.

müdafa: savunma, koruma.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur

hizmeti.

saniyen: ikinci olarak.

sıhhat: sağlık, esenlik.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

vesika: dayanılacak, güvenilir, sağlam delil, belge.

ziyade: çok, fazla.

teslim ettiler. Ben de komiser beye bir Tılsım mecmuası, emniyet memuru Ethem Beye bir *Hülâsa*, bir de yeni harfle *Tarihçe-i Hayat* hediye ettim, çok memnun oldular. Onlar da Nurcu oldular.

Üstadım Efendim, “Bu tarafın vazifesi senin” demiştin. Ben de söz verdim, Isparta’dan gittiğimde Mart’ta gelirim demiştim. Gaziantep ve Maraş’a varamadığım için ruhum “Sen vazifeni tam yapmadın” diyor.

Üstadım Efendim, Eskişehir’e gitmeden bir sene evvel ilk görüştüğümüzden üç dört ay sonra rüyada Üstadım, hanemize gelmişti. Bana dediniz: “Seni bir yere göndersem gider misin?” Ben de “Giderim, efendim” dedim. Sen de “Seni üç aylık bir yere göndereceğim” dedin. Ben de hemen yürüdüm. Bana “Dur” diye emir verdin. Ben de durdum. “Ben sana şimdi git emrini verdim mi?” dedin. Ben hemen uyandım. O zamandan beri merak ediyordum. “Acaba bu sene emir verdi mi ki? Hem üç aylık yol bize de nasip olur mu ki?” diye gece ve gündüz gözyaşları döküyordum. Demek mukadder şimdi imiş. ¹ **الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي**

Efendim, el ve ayaklarınızdan hürmetle ve hasretle öpüyorum.

Çok kusurlu köleniz
Süleyman Kaya

21.4.1951

1. Hamd ve övgü, şükür ve minnet Allah'a mahsustur (Fâtihâ Suresi: 2.) Bu, Rabbimin fazlıdır. (Neml Suresi: 40.)

elhamdülillâh: Allah'a şükür.
emniyet: güvenlik; polis teşkilatı.
evvel: önce.

hane: ev, mesken.
hasret: özlem.
hürmet: saygı.
mecmua: kitap, eser.

merak: endişe.
mukadder: Allah tarafından ezelde takdir olunmuş.
nasip: kısmet olma.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.
rüya: uyku sırasında görülen şey, uyku sırasında zihinde geçen hayaller, misalî âlem, düş.
Tarihçe-i Hayat: Said Nursî'nin hayat hikayesini açıklayan ve Risale-i Nur Külliyyatından olan bir eser.
vazife: görev.

Bu sene Mısır radyosu Perşembe gecesı Miraçtan çok bahsetmesinden, hem Perşembe ve hem de Cuma gecesı Miraç yaptım.

Sâniyen: Bizden müsâdere edilen *İşaratü'l-İ'câz*'ı Afyon jandarma kumandanlarından birisi hiddet etmiş ki, bunun gibi ilmî ve eskiden yazılmış bir eseri ne hakla müsâdere ediyorlar. Ve Afyon Müdde-i Umumiliği iâdesine karar vermiş. Ve bize Cuma günü ve Miraç günü Hayri'yi çağırılmışlar ve iâde etmişler. Bunu da Tarsus'taki iâde misilli Nurların intişarına set çekilmeyeceğine bir işaret-i Miraciye diye kabul ettik. İnşallah Kur'ân'ımızı ve diğer risâlelerimizi Afyon'dan alacağız. İstanbul'da savcılığa verilen bir kısım Rehberlerimiz, başta Eski Said'in mühim bir talebesi Avukat Mehmed Mihri ve dâvâ vekili damadı Âsım olarak demişler ki: "Elli avukatla beraber bu mesele için mahkemeye gireceğim. Fakat inşaallah ona hacet kalmadan ve mahkemeye düşmeden alacağım."

Sâlisen: "Haşırdeki Mahkeme-i Kübraya Şekvâ" nâmındaki ve yirmi sekiz sene evvel Meclis-i Meb'usana hitaben yazılan ve o vakit tab edilen on maddelik nama za dair parça ve bir de Mustafa hakkında dört sene evvel Reisicumhura yazılan üç maddelik parça, şimdi, bu zamanda Ankara'da bazı meb'usların nazarına ve imanlı hükûmet erkânına göstermek niyetiyle Ankara'ya gönderilmiş. Size de berâ-yı malûmat gönderiyoruz.

bahis: bahseden, araştıran, anlatan.

beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.

dair: alakalı, ilgili.

erkân: ileri gelenler.

evvel: önce.

hacet: ihtiyaç.

hiddet: öfke, kızgınlık.

hitaben: hitap ederek, söyleyerek.

iade: geri verme.

ilmî: ilim ile ilgili, ilme dair.

iman: inanç, itikat.

inşallah: Allah izin verirse.

intişar: yayınlanma, neşrolma.

işaratü'l-İ'câz: Bediüzzaman

Said Nursî'nin, Risale-i Nur

Külliyyatında yer alan bir eseri.

kumandan: komutan.

Mahkeme-i Kübra: en büyük mahkeme, öldükten sonra bütün insanların dirilti olarak Allah huzurunda hesaba çekileceği mahkeme.

mebus: milletvekili.

Meclis-i Mebusan: mebuslar meclisi, Osmanlı devleti zamanında halk tarafından seçilen mebusların meclisi, Millet

Meclisi.

mesele: konu.

Miraç: Peygamberimiz Hz. Muhammed (a.s.m.) Efendimizin, Recep ayının 27. gecesinde Cenab-ı Hakkın huzuruna ruhen, cismen, hâlen çıkması mu'cizesi.

misillü: gibisinden.

müddeiumumi: savcı.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müsadere: toplatma, elden alma.

nam: ad.

nazar: bakış, dikkat.

reisicumhur: halkın reisi, cumhurbaşkanı.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

salisen: üçüncü olarak.

saniyen: ikinci olarak.

set: mani, perde, engel.

şekva: şikâyet.

tab: basma.

talebe: öğrenci.

Rabian: Dinar Baraklı köyünden Mehmed Çavuş ve kardeşi, bir adamla beraber yanıma geldiler. Pek ciddi gördüm. Sonra bana bir mektubunda bir şey yazıyor ve bir parça mektubunu leffen gönderiyorum. Bu kardeşimiz bazı şeyler soruyor. Risâle-i Nur suallere ihtiyaç bırakmıyor. Ve benim bedelime herşeye cevap veriyor. Yalnız çocuk tâziyesine dair risâlede

¹ **يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وَلَدَانِ مُخَلَّدُونَ** ye dair sualinde bir kısım es-ki tefsirler, demişler: “Cennette çocuktan gayet ihtiyara kadar herkes otuz üç yaşında olacak.”

Bunun hakikati—Allahü â'lem—şu olacak ki: Sarih âyet ² **وَلَدْنِ** tâbiri ifade eder ki, feraiz-i şer'iyeyi yapmayan mecbur olmayan ve masûniyet cihetiyle de yapmayan ve kable'l-bülûğ vefat eden çocuklar, Cennete lââyık ve sevimli çocuk olarak kalacaklar. Fakat şer'an yedi yaşına gelen bir çocuğa namaz gibi farzlara peder ve valideleri onları alıştırmak için, teşvikkârâne emretmek ve on yaşına girse şiddetle namaz kıldırmak ve alıştırmak şeriatla var. Demek, “Vacip olmadığı halde, nafile nevinden yedi yaşından hadd-i bülûğa kadar büyükler gibi namaz kılıp oruç tutan çocuklar, mütediyyin büyükler gibi büyük mükâfatı görmek için otuz üç yaşında olacaklar” diye, bir kısım tefsir bu noktayı izah etmeden, umum çocuklara teşmil etmişler. Has iken âmm zann edilmiş.

1. Ebediyen yaşlanmayacak çocuklar dolaşır. (Vâkıa Suresi: 17.)

2. Ebediyen yaşlanmayacak çocuklar.

Allahü a'lem: Allah bilir.
âmm: genel, umumî.
âyet: Kur'ân cümlesi.
bedel: yerine, adına, namına.
ciddî: mühim, önemli.
cihet: yön.
dair: alakalı, ilgili.
farz: kesin yapılması gerekli olan; İslâmiyette kesin olarak yapılması gereken emir.

gayet: son derece.
hadd-i bülûğ: bülûğa erme yaşı, ergenlik çağı.
hakikat: gerçek, doğru.
ihtiyar: yaşlı.
izah: açıklama, ayrıntılan ile anlatma.
kable'l-bülûğ: ergenlik öncesi, bülûğdan önce.
lâyık: yakışan, yaraşır, yakışır.

leffen: zarf ve mektup içine koyarak.
masuniyet: dokunulmazlık, korunmuşluk.
mükâfat: ödül.
mütediyyin: dinin emirlerini eksiksiz yerine getiren, din-dar, dine bağlı.
nafile: farz ve vacip olmayan ibadet.

nev: cins.

peder: baba.

rabian: dördüncü olarak.

risale: kitapçık, küçük eser.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sarih: açık, âşıkâr.

sual: soru.

şer'an: şeriatla göre, şeriat bakımından, şeriatça.

şeriat: İslâm dini ve prensipleri.

tâbir: ifade; deyim.

tâziye: baş sağlığı dileme, yakını ölen kimseyi teselli etme.

tefsir: Yorum, şerh.

teşmil: genelleştirme, şümullen-dirme.

teşvikkârâne: teşvik ederek, isteklendirerek, şevke getirerek.

umum: bütün.

vacip: dinî bakımdan yapılması şart olan, kesinlik bakımından farzdan sonra gelen.

valide: ana, anne.

vefat: ölen, ölüm, ölü.

Aziz, sıddık, mütefekkir kardeşlerim,

Evvelâ: Çok emarelerle kat'î kanaatim gelmiş ki, gizli dinsizler, resmî bazı memurları aldatıp Nurun mahrem büyük risâleleri içinde yalnız *Rehberi* musırrane me-dâr-ı itham tutmaları ve bir buçuk seneden beri bana sıkıntı vermelerinin sebebi, *Rehber*deki “Hüve Nüktesi” olduğunu kat'iyen bildim. Çünkü bu Hüve'nin keşfettiği sırr-ı tevhid pek kat'î ve bedihî bir surette küfr-ü mutlakı kırıyor. Hattâ bir kısmında hiçbir vesvese ve şüphe bırakmıyor. Gizli dinsizler buna karşı çare bulamadıklarından, intişarına resmî yasakla sed çekmek için çalıştılar. Bu Hüve Nüktesinin bir gün evvel Medresetü'z-Zehranın erkânlarına bir ders nevinden söylediğim çok noktaların dan yalnız üç noktasını sizlere beyan ediyorum.

BİRİNCİ NOKTA: Hava unsurunun yüksek ve ehemmiyetli bir vazifesi ¹ **إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ** âyetinin sırrıyla güzel ve mânidar ve imanî ve hakikatli kelimelerin kalem-i kaderin istinsahıyla ve izn-i İlâhî ile intişar etmesiyle, bütün küre-i havadaki melâike ve ruhanîlere işittirmek ve Arş-ı Âzam tarafına sevk etmek için, kudret-i İlâhî kaleminin mütebeddil bir sayfası olmaktadır.

Madem havanın kudsî vazifesinin, hikmet-i hilkatinin en mühimmi budur. Ve rû-i zemini radyolar vasıtasıyla bir tek menzil hükmüne getirip nev-i beşere pek büyük

Arş-ı Azam: en büyük arş, Allah'ın katı, Cenab-ı Hakkın kudret ve saltanatının en büyük dairesi.
âyet: Kur'ân cümlesi.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bedihî: delil ve ispata muhtaç olamayacak derecede açık ve ortada olan.
beyan: anlatma, açıklama.
ehemmiyetli: önemli.
emare: alâmet, belirti, nişan.
erkân: ileri gelenler.
evvel: önce.
evvelâ: öncelikle.
hakikat: gerçek, asıl, esas.
hikmet-i hilkat: yaratılış hikmeti.
hükmüne: yerine, değerine.
imanî: imana dair olan, imanla ilgili.
intişar: yayınlanma, neşrolma.
istinsah: nüshasını yazma, örneğini çıkarma, kopya etme.
izn-i İlâhî: Allah'ın izni.
kalem-i kader: kader kalemi, Allah'ın olacak hâdiseleri olmadan önce bilip yazması, takdir etmesi.
kanaat: inanç, inanış.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
kat'iyen: hiç bir zaman, asla.
keşif: gizli bir şeyi bulma, meydana çıkarma.
kudret-i İlâhiye: Allah'ın kudreti, Allah'ın kudretiyle yaptığı işler, fiiller, tasarruflar.
kudsî: mukaddes, yüce.
küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanî hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.
küre-i hava: hava küresi, dünyayı kaplayan hava tabakası, atmosfer.
madem: değil mi ki.
mahrem: herkesçe bilinmemesi gereken, gizli.
manidar: nükteli, ince manalı.
medar-ı itham: suç isnat etme dayanağı, töhmet altında bırakma vesilesi.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
melâike: melekler.
menzil: yer, konak.
musırrâne: ısrar ve inatla, ısrarlı bir şekilde.
mühim: önemli, ehemmiyetli.

1. Güzel sözler Ona yükselir. (Fâtır Suresi: 10.)

mütebeddil: tebeddül eden, değişen, başka hâle giren.
mütefekkir: tefekkür eden, düşünen, her şeyi hikmetince, ibret almak ve kavramak üzere düşünen, düşünür.
nev: tür, çeşit.
nev-i beşer: insanoğlu, insanlar.
nokta: konu ile ilgili bölüm.
nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur

hizmeti.
resmî: devlet adına olan.
resmî: devlete mensup.
risale: kitapçık, küçük eser.
ruhani: gözle görülmeyen, cismi olmayan, elle tutulamayan varlıklar.
rû-yi zemin: yeryüzü.
set: mani, perde, engel.
sevk: yöneltme, gönderme.
sıddık: çok doğru, dürüst,

hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
sır: gizli hakikat.
sırr-ı tevhid: Allah'ın birliğinin sırrı.
suret: biçim, şekil, tarz.
vasıta: aracı.
vazife: görev.
vesvese: şüphe, kuruntu, kalbe gelen asılsız kötü ve sinsi düşünce.

bir nimet-i İlâhiye olmaktır. Elbette ve elbette, beşer, bu pek büyük nimete karşı bir umumî şükür olarak o radyoları herşeyden evvel kelimat-ı tayyibe olan kelâmullahın, başta Kur'ân-ı Hakîm ve hakikatleri ve imanın ve güzel ahlâkların dersleri ve beşerin lüzumlu ve zarurî menfaatlerine dair kelimatları olmalı ki, o nimete şükür olsun. Yoksa nimet böyle şükür görmezse, beşere zararlı düşer.

Evet beşer, hakikate muhtaç olduğu gibi, bazı keyifli hevesata da ihtiyacı var. Fakat bu keyifli hevesat, beşte birisi olmalı. Yoksa havanın sırr-ı hikmetine münafi olur. Hem beşerin tembelliğine ve sefahetine ve lüzumlu vazifelerinin noksan bırakılmasına sebebiyet verip beşere büyük bir nimet iken, büyük bir nikmet olur, beşere lâzım olan sa'ye şevki kırar.

Şimdi gözümün önündeki makinecik ve radyo kabı, Kur'ân'ı dinlemek için odama getirilmişti. Baktım, on hissede bir hisse kelimat-ı tayyibeye veriliyor. Bunu da bir hatâ-yı beşerî olarak anladım. İnşallah, beşer bu hatâsını tamir edecek. Ve bütün zemin yüzünü bir meclis-i münevver, bir menzil-i âli ve bir mekteb-i imanî hükmüne geçirmeye vesile olan bu radyo nimetine bir şükür olarak, beşerin hayat-ı ebediyesine sarf edilecek kelimat-ı tayyibe, beşte dördü olacak.

İKİNCİ NOKTA: Nur risâlelerinde denilmiş ki: “Kâinatı halk edemeyen, bir zerreyi halk edemez. Bir zerreyi tam yerinde halk edip muntazam vazifeleriyle çalıştıran,

sarf: harcama.
sa'y: iş, çalışma, çabalama.
sebebiyet: sebep olma.
sefahat: eğlence.
sırr-ı hikmet: kâinattaki ve yaratılıştaki gayenin sırrı.
şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.
şükür: teşekkür.
tamir: onarma, düzeltme.
umumi: genel.
vazife: görev.
vesile: bahane, sebep.
zaruri: zorunlu.
zemin: yeryüzü.
zerre: en küçük parça, molekül, atom.

beşer: insan, insanlık.
dair: alakalı, ilgili.
evvel: önce.
hakikat: gerçek, doğru.
halk: yaratma, yoktan var etme.
hayat-ı ebediye: ebedî ve sonsuz hayat.
hevesat: hevesler.
hisse: pay, nasip.
hükmüne: yerine, değerine.
iman: inanç, itikat.
inşallah: Allah izin verirse.
kâinat: evren; yaratılmış olan

şeylerin tamamı, bütün âlemler.
kelâmullah: Allah'ın kelâmı, Kur'ân-ı Kerîm.
kelimat: kelimeler, sözler.
kelime-i tayyibe: Allah ve Rasulullah kelâmı, güzel ve hoş kelime.
Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.
meclis-i münevver: nurlu meclis.
mekteb-i imanî: iman, akide

ilimlerini öğreten okul.
menfaat: fayda.
muhtâc: gerek duyan.
muntazam: nizamlı, intizamlı, düzenli ve düzgün biçimde.
münâfi: zıt, aykırı.
nikmet: şiddetli ceza, eza vererek cezalandırma, ölç alma.
nimet: lütuf, ihsan, bağış.
nimet-i İlâhiye: Allah'ın nimeti, lütufu, ihsanı.
nokta: konu ile ilgili bölüm.
Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

yalnız kâinatı halk eden Zat olabilir.” Bu cümlelerin küllî hüccetlerinden bir cüz’î hücceti şudur ki:

Kelimelerin envânının kabı ve mahfazası olan yanım-daki bu radyo makineciğindeki bir avuç hava kat’iyen gösteriyor ki, şimdi elimizde baktığımız radyo “istasyon cetveli” nâmındaki listede yazılı iki yüze yakın merkezden, bir saatten bir seneye kadar uzak ve muhtelif mesafelerden aynı dakikada birtek kelime-i Kur’âniye, meselâ “Elhamdü lillâh” kelâmı tam harufatıyla ve şivesiyle ve söyleyenin mahsus sadâsının tarzıyla, bu makinedeki bir avuç havanın zerreleriyle, hiç tegayyür etmeden kulağımıza gelmek için ve muhtelif kelimat-ı Kur’âniyeyi ayrı ayrı sadâ ile, çeşit çeşit şive ile, keza hiç tegayyür etmeden ve bozulmadan bizim kulağımıza getirmek için o bir avuç havanın her bir zerresinde öyle hadsiz bir kuvvet ve ihâtalı bir irade ve bütün rû-yi zemindeki merkezlerde o Kur’ân’ı okuyan hafızların ayrı ayrı şivelerini bilecek ihatalı bir ilim ve onları bütün görececek ve işitecek muhit bir göz ve herşeyi bir anda işitebilir bir kulak olmazsa, elbette bu mucize-i kudret vücuda gelmeyecek.

Demek, bu bir avuçtaki hava zerreleri yalnız ve yalnız bütün kâinatı ihata eden bir ilim ve iradenin, sem’ ve basarın sahibi bir Zâtın ve hiçbir şey ona ağır gelmeyen ve en büyük şey, en küçük şey gibi kudretine kolay gelen bir Kadir-i Mutlakın kudreti ve iradesi ve ilmiyle bu mucizat-ı kudrete mazhar oluyorlar. Yoksa, temevvucat-ı havaiyede mevcudiyeti tevehhüm edilen serseri tesadüfün ve kör kuvvetin ve sağır tabiatın icadına yer vermek,

basar: görme.
cüz’î: küçük, az.
elhamdülillâh: Allah’a hamd olsun, Allah’a şükür.
enva: çeşitler, türler, neviler.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hafız: Kur’ân-ı Kerim’i tamamen ezberleyen ve okuyan kimse.
halk: yaratma, yoktan var etme.
hurufat: harfler.
hüccet: delil.
icat: vücuda getirme, getirilme, yoktan var etme, ibda.
ihata: kuşatma, içine alma.
ihatalı: kuşatıcı.
ilim: bilgi, marifet.
irade: dileme, isteme, bir şeyi yapma veya yapmama konusunda karar verebilme ve bu kararı yerine getirme gücü.
istasyon: kadrân, gösterge.
Kadir-i Mutlak: hiç bir kayıt ve şarta tâbi olmaksızın her şeye gücü yeten sonsuz kudret sahibi, Allah.
kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
kat’iyen: katî olarak, kesin ola-

rak, kesinlikle.
kelâm: söz, lafız.
kelimat-ı Kur’âniye: Kur’ân’ın kelimeleri, sözleri.
keza: böylece, aynı şekilde.
kudret: güç, kuvvet, iktidar.
küllî: umumî, genel.
mahfaza: içinde her hangi bir şey saklanan küçük kutu, koruyucu kap, zarf.
mazhar: nail olma, şereflenme.
mesafe: uzaklık, ara.
meselâ: örneğin.

mevcudiyet: mevcut olma, varlık.
mu’cizat-ı kudret: kudret mu’cizeleri.
mu’cize-i kudret: Cenab-ı Hakkın kudretinin mu’cizesi.
muhit: ihata eden, kuşatıcı.
muhtelif: türlü türlü, çeşitli.
nam: ad.
rû-yi zemin: yeryüzü.
sada: ses.
sem: işitme.
serseri: gayesiz, hedefsiz, öteden beri başıboş olan.

şive: söyleyiş, telâffuz.
tabiat: kainatın düzenini devâm ettiren kanun.
tagayyür: değişme, başkalaşma.
tarz: üslûp, eda.
temevvucat-ı havaiye: havadaki dalgalanma.
tesadüf: rastlantı.
tevehhüm: vehmine kapılmak, öyle zannetmek.
Zat: Allah.
zerre: en küçük parça, molekül, atom.

her bir zerreyi, bütün zemin yüzündeki küre-i havaiyede bulunan her şeyi görür, bilir ve yapar hâkim-i mutlak etmektir. Bu ise yüz bin derece akıldan uzak, muhal muhaller içinde bir hurafedir. Ehl-i dalâlet gelsinler, mezhepleri ne kadar akıldan uzak ve hurafe olduklarını görsünler.

ÜÇÜNCÜ NOKTA: Bu radyo makineciğinde ve mânevî kelimat çiçeklerine saksılık eden bu kapçıktaki bir avuç havanın gösterdikleri mucizât-ı kudretten bu hakikat anlaşılıyor ki, her bir zerre, Cenab-ı Hakki zâtıyla ve sıfâtıyla târif eder ve ispat eder. Bütün kâinatı teftiş eden hükemalar ve ulemalar, büyük ve geniş delillerle Zat-ı Vâcibü'l-Vücudun vücudunu ve vahdetini ispat etmek için bütün kâinatı nazara alırlar, sonra mârifetullahı tam elde ediyorlar. Halbuki nasıl güneş çıktığı vakit bir zerrecik cam, aynı deniz yüzü gibi güneşi gösteriyor ve o güneşe işaret ediyor. Öyle de, bu bir avuç havadaki her bir zerre de, mezkûr hakikate binaen, aynen kâinat denizindeki cilve-i tevhidi, sıfât ve kemâliyle kendilerinde gösteriyorlar.

İşte, Kur'ân-ı Hakîmin mânevî mucizesinin bir lem'ası olan Risâle-i Nur bu hakikati izahatıyla ispat etmesi içindir ki müdakkik bir Nurcu, huzur-u daimî kazanmak ve mârifetullahı her vakit tahattur etmek için ve huzur-u daimî hâtırı için ¹ **لَا مَوْجُودَ الْآهَوُ** demeye mecbur olmuyor.

1. Ondan başka hiçbir şey yoktur.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

cilve-i tevhid: tevhit cilvesi, Allah'ın birliğinin her bir varlıktaki cilvesi, görüntüsü.

delil: kanıt, tanık, burhan.

ehl-i dalâlet: dalâlet ehli; yoldan çıkanlar, azgın ve sapkın

kimseler.

hakikat: gerçek, doğru.

hâkim-i mutlak: hiç bir şekilde hâkimiyetine sınır konmayan tam hüküm sahibi; kayıtsız şartsız her şeye hükmeden, Allah.

hurafe: dinin aslına uymayan, sonradan dinî bilgiler arasına karışmış olan uydurma, bâtıl inanış.

huzur-u daimî: Allah'ın her an yanında olduğunu ve her şeyi bildiğini hissetme ve yasaama hali, gönül ferahlığı.

hükema: filozoflar.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

izahat: izahlar, açıklamalar.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kelimat: kelimeler, sözler.

kemal: olgunluk, fazilet.

Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.

küre-i havaiye: hava küre, atmosfer.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

marifetullah: Allah'ı tanıma, anlama, bilme.

mezhep: bir dinin bazı noktalar da görüş farkları bulunan kollarından her biri.

mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.

mu'cizat-ı kudret: kudret mu'cizeleri.

mu'cize: benzerini yapmaktan insanların aciz kaldığı şey.

muhâl: imkansız, olması mümkün olmayan.

müdakkik: tetkik eden, inceden inceye araştıran.

nazar: dikkat.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

sıfat: vasıf, nitelik.

tahattur: hatıra gelmek, hatırlamak.

tarif: bir şeyi bütün vasıflarını içine alacak şekilde anlatma.

teftiş: kontrol etme.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

vücut: varlık.

Zat-ı Vâcibü'l-Vücud: varlığı mutlaka gerekli olan zat, Cenab-ı Allah.

zemin: yeryüzü.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

Ve yine bir kısım ehl-i hakikatın dâimî huzuru bulmak için ¹ لَامَشْهُودَ الْآهْوُ dedikleri gibi, o Nurcu böyle deme-ye muhtaç olmuyor.

Belki ² وَفِي كُلِّ شَيْءٍ لَهُ آيَةٌ تَدُلُّ عَلَى أَنَّهُ وَاحِدٌ parlak haki-
katının kudsî penceresi ona kâfi geliyor. Bu kudsî Arabî
fıkranın kısacık bir izahı şudur ki:

Evet, herkesin bu âlemde birer âlemi var, birer kâina-
tı var. Âdetâ zîşuurlar adedince birbirini içinde hadsiz kâ-
inatlar, âlemler var. Herkesin hususî âleminin ve kâina-
tının ve dünyasının direği kendi hayatıdır. Nasıl herkesin
elinde bir aynası bulunsa ve bir büyük saraya mukabil
tutsa, herkes bir nevi saraya, aynası içinde sahip olur.
Öyle de, herkesin hususî bir dünyası var. Bir kısım ehl-i
hakikat bu hususî dünyasını لَامَوْجُودَ الْآهْوُ diye inkâr et-
mekle, terk-i mâsivâ sırrıyla Cenab-ı Hakka karşı huzur-u
dâimî ve mârifet-i İlâhiye bulur. Ve bir kısım ehl-i haki-
kat da, yine dâimî mârifet ve huzuru bulmak için
لَامَشْهُودَ الْآهْوُ deyip kendi hususî dünyasını nisyan hap-
sine sokar, fânîlik perdesini üstüne çeker, huzuru bul-
makla bütün ömrünü bir nevi ibadet hükmüne getirir.

Şimdi, bu zamanda, Kur'an'ın i'câz-ı mânevîsiyle teza-
hür eden وَفِي كُلِّ شَيْءٍ لَهُ آيَةٌ تَدُلُّ عَلَى أَنَّهُ وَاحِدٌ sırrıyla,
yani, zerrelere yıldızlara kadar herşeyde bir

âdeta: sanki.
âlem: dünya, cihan.
Arabi: Arapça.
daimî: sürekli, devamlı.
ehl-i hakikat: hakikati arzula-
yanlar, gerçeği bulup onun peşin-
den gidenler; Allah adamı.
fânî: ölümlü, geçici.
fıkra: parça.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hakikat: gerçek, doğru.
hususî: özel.
huzur-u daimî: Allah'ın her an
yanında olduğunu ve her şeyi bil-
diğini hissetme ve yaşama hali,
gönül ferahlığı.
hükmüne: yerine, değerine.
i'câz-ı manevî: manen mucize
oluş.
inkâr: Allah'ın varlığına, birliğine
inanmama, kabul ve tasdik et-
meme.
izah: açıklama, ayrıntıları ile an-
latma.
kâfi: yeterli.
kâinat: evren; yaratılmış olan
şeylerin tamamı, bütün âlemler.

1. Ondan başka müşâhede olunan hiçbir şey yoktur.
2. Herşeyde Onun birliğine delil olan bir âlâmet vardır. (İbnü'l-Mu'tez isimli Armap şâirine âit bir mısra.)

kudsi: mukaddes, yüce.

lâmevcûde illâ Hû: Allah'tan
başka hiç bir şey yoktur.

marifet: bilme, derin bilgi.

marifet-i İlâhiye: Allah'a
mahsus ilim, İlâhî sanat; hiç
kimse yapamadığı, sadece
Allah'ın kudretinde olan bilgi.

muhtâc: gerek duyan.

mukabil: karşı.

nevi: çeşit.

nisyan: unutma, unutm.

Nurcu: Bediüzzaman Said
Nursî'nin eserlerine ve fikirle-
rine taraftar olan, Risale-i
Nur'ları okuyup neşreden
kimse.

sır: gizli hakikat.

terk-i masiva: mevcudatı,
yaratılanları terk etme, gör-
mezden gelme ve onları yok
farz etme.

tezahür: görünme, belirme,
ortaya çıkma.

zerre: en küçük parça, mole-
kül, atom.

zîşuur: şuurlu, şuur sahibi.

pencere-i tevhid var ve doğrudan doğruya Zâtı Vâhid-i Ehadi sıfâtıyla bildiren âyetleri, yani delâletleri ve işaretleri var.

İşte Hüve Nüktesiyle bu mezkûr hakikat-i kudsiyeye ve imaniyeye ve huzuriyeye icmâlen işaretler vardır. Risâle-i Nur, bu hakikati izahatıyla ispat etmiş. Eski zamandaki ehl-i hakikat bir derece mücmelen ve muhtasaran beyan etmişler. Demek, bu dehşetli zaman daha ziyade bu hakikate muhtaçtır ki, Kur'ân-ı Hakîmin i'câzıyla bu hakikat tafsîlâtıyla ihsan edilmiş, Nur risâleleri de bu hakikata bir nâşir olmuşlar.

1 **الْباقِي هُوَ الْبَاقِي**

Kardeşiniz
Said Nursî

285

Dindar ve hamiyetkâr ve vatanperver milletvekillerine şunu arz ediyorum:

Mekke-i Mükerrermede Hacerü'l-Esved yanında hürmet için konulduğunu hacıların gördükleri Zülfikar-ı Mucizât-ı Kur'âniye mecmuasıyla, Medine-i Münnevverede de Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâmin kabri üzerinde konulduğunu gördükleri Asâ-yı Mûsâ mecmuası gibi Risâle-i Nur'un bir kısım eczaları, âlem-i İslâmın bizimle hakikî uhuvvetini temine vesile oldukları halde,

i'caz: mucizelik, insanların benzerini yapmaktan âciz kaldıkları şeyi yapmak.

icmalen: kısaltarak, kısaca, özetle.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

izahat: izahlar, açıklamalar.

kabr: mezar.

Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.

mecmua: kitap, eser.

Medine-i Münnevvere: Nurlu Medine şehri.

Mekke-i Mükerreme: keremli, aziz, mukaddes Mekke şehri.

mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.

mu'cizat-ı Kur'âniye: Kur'ân'ın mu'cizeleri.

muhtâc: gerek duyan.

muhtasaran: muhtasar olarak, kısa olarak, özet olarak, tafsîlatsız, kısaltılmış.

mücmelen: kısa ve özlü bir şekilde, özet olarak.

naşir: eser, neşreden, yayınlayan, dağıtan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sıfât: vasıflar, nitelikler.

tafsîlât: tafsiller, açıklamalar, izahlar.

temin: sağlama.

uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.

vatanperver: yurtsever, vatanına düşkün, vatanını seven kimse.

vesile: bahane, sebep.

Zat-ı Vahid-i Ehad: bir olan ve birliği her bir şeyde tecelli eden Zat, Allah (C.C.).

ziyade: çok, fazla.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

Aleyhissalâtü Vesselâm: Salât ve selâm onun üzerine olsun.

arz: sunma, bildirme.

Asa-yı Mûsa: Bediüzzaman Said Nursî'nin bir eseri.

âyet: Kur'ân cümlesi.

beyan: anlatma, açıklama.

dehşetli: ürktücü, korkunç.

delâlet: delil olma, gösterme, alamet, işaret.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

ehl-i hakikat: hakikati arzulayanlar, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah adamı.

Hacerü'l-Esved: Kâbe'de bu-

lunan meşhur siyah taş.

hakikat: gerçek, doğru.

hakikat-i huzuriye:

hakikat-i imaniye: iman hakikatleri.

hakikat-i kudsiye: kudsi, yüce hakikatler.

hakiki: gerçek.

hamiyetkâr: hamiyetli, onur ve haysiyet sahibi.

hürmet: saygı.

müsâdere edilmek suretiyle dört seneden beri evrak-ı muzırğa gibi dosyalar içinde mahkeme mahzenlerinde çürütülmek suretiyle imhasına çalışıldığı ve dört mahkeme berâetine ve serbestiyetine karar verdikleri ve biz de çok defa makamata istida ile müracaat edip serbestiyetini istediğimiz ve hem Başbakanın “din propagandası yüzünden şimdiye kadar bu vatana hiçbir zarar gelmediğini” söylediği halde, bu dindarların serbestiyeti hakkındaki kanunun tasdikinin tâcili ve takdimi lâzım gelirken tehir edilmesi, dindar meb’usların nazar-ı millette “Kendilerine düşen en ehemmiyetli dinî vazifelerini yapmıyorlar” diye dindarların bir telâşları var. Biz de telâş ediyoruz ki, dahili, gizli dinsizler ve komünizm hesabına çalışan hainler bu vaziyetten istifade etmemeleri için bu gelecek hakikati sizlere beyan etmeye hamiiyetten mecbur oldum. O hakikat de budur ki:

Demokrat dindar milletvekillerine bir hakikati ihtar:

Bugünlerde hastalığım itibarıyla kışın pek şiddetli hiddetine tahammül edemedim. Çok tecrübelerimle, umumî bir hatanın neticesinde hava ile zemin, zelzele ile fırtına ile gazab-ı İlâhîyi haber vermek nevinden hiddet ediyorlar gibi âdete muhalif bir vaziyet gösterdiler. Ben de bundan bir mânevî fırtınaya alâmet hissettim. Kalbime geldi ki: “Acaba yine İslâmiyet ve hakaik-i imaniye zararına bir hatâ-yı umumî mi meydana geldi?” Âdetim olmadığı halde ve dünya siyasetini terk ettiğim halde bu

âdet: görenek, usul, alışkanlık.
alâmet: belirti, işaret, iz.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
beyan: anlatma, açıklama.
dahili: içe ait, içe dönük, iç ile ilgili.
defa: kere, kez, yol.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.
ehemmiyetli: önemli.
evrak-ı muzırğa: zararlı evrak, kâğıtlar, yapraklar.
gazab-ı İlâhî: Allah'ın gazabı, İlâhî gazap.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hain: hiyanet eden, arkadan vuran.
hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.
hakikat: gerçek, doğru.
hamiiyet: koruma.
hata-yı umumî: genel hata.
hiddet: öfke, kızgınlık.
imha: ortadan kaldırma, mahvetme.
istida: resmî makamlara bir işin yapılmasını istemek maksadıyla

yazılan yazı, dilekçe.
istifade: faydalanma, yararlanma.
komünizm: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen.
mahzen: içinde eşya saklanacak yer; yer altı, bodrum.
makamat: makamlar.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
mebus: milletvekili.
mecbur olmak:

muhalif: zıt, aykırı.
müracaat: başvurma, danışma.
müsadere: toplatma, elden alma.
nev: tür, çeşit.
serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
suret: biçim, şekil, tarz.
tacil: acele ettirme, hızlandırma, çabuklaştırma.
tahammül: katlanma, hoş davranma.
takdim: öne geçirme, öne al-

ma, önde tutma.
tasdik: doğrulama, onaylama.
tecrübe: deneyim, sınama, sınav, imtihan.
te'hir: erteleme, sonraya bırakma.
umumi: genel.
vazife: görev.
vaziyet: durum.
zelzele: yer sarsıntısı, deprem.
zemin: yer.

nokta için sordum: “Ne var? Cerideler ne haber veriyorlar?”

Bana dediler ki: “Din propagandasını yapan dindarların serbestiyet kanunu geri kalmış. Fakat solcular hakkındaki kanunu tâcil edip tasdik etmişler.”

Kalbime geldi ki: Bu vatan ve İslâmiyetin maslahatı, herşeyden evvel dindarların serbestiyeti hakkındaki kanunun hem tâcil, hem tasdik ve hem de çabuk mekteplerde tatbik edilmesi elzemdir. Çünkü bu tasdikle Rusya’daki kırk milyona yakın Müslümanı, hem dört yüz milyon âlem-i İslâmın mânevî kuvvetini bir ihtiyat kuvveti olarak bu vatana kazandırmakla beraber, komünistin mânevî tahribatına karşı şimdiye kadar Rusun, Amerika ve İngilize karşı tecavüzünden ziyade bin senelik adavetinden dolayı en evvel bize tecavüz etmesi adavetinin muktezası iken, o tecavüzü durduran, şüphesiz hakaik-i Kur’âniye ve imaniyedir. Öyleyse, bu vatanda herşeyden evvel o acip kuvvete karşı hakaik-i Kur’âniye ve imaniyeyi bilfiil elde tutup dinsizliğin önüne kuvvetli bir sedd-i Zülkarneyn gibi bir sedd-i Kur’ânî yapılması lâzım ve elzemdir.

Çünkü dinsizlik Rusu, şimdiye kadar yarı Çin’i ve yarı Avrupa’yı istilâ ettiği halde, bize karşı tecavüz ettirmeyip tevkif ettiren, hakaik-i imaniye ve Kur’âniyedir. Yoksa, Rusların tahribat nevinden mânevî kuvvetlerine karşı adliyenin binden birine maddî ceza vermesiyle; serserilere ve fakirlere, zenginlerin malını peşkeş çeken ve

sedd-i Zülkarneyn: Zülkarneyn’in seddi; Zülkarneyn’in Ye’cüc ve Me’cüc kavminden korunmak isteyenler için yaptırdığı çok büyük ve sağlam set, kale.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

serseri: gagesiz, hedefsiz, öteden beri başıboş olan.

tacil: acele ettirme, hızlandırma, çabuklaştırma.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

tasdik: onaylama.

tatbik: uydurma, uygulama.

tecavüz: saldıрма, sataşma, namusa saldıрма, sarkıntılık.

tevkif: tutuklama.

ziyade: çok, fazla.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

adavet: düşmanlık, husumet.

âdet: görenek, usul, alışkanlık.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

bilfiil: bizzat kendi çalışması ile, kendi yaparak.

ceride: gazete.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

evvel: önce.

haber: bilgi, bilgilendirme.

hakaik-i imaniye: imana ait hakikatlar, imanî gerçekler.

hakaik-i Kur’âniye: Kur’ân ait olan ve ondan gelen gerçekler.

ihtiyat: yedek, zor şartlar ve günler için saklanan.

istilâ: ele geçirme, kaplama, yayılma.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensu-

bu olan kimse.

maddî: madde ile alakalı.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

maslahat: fayda, maksat.

mektep: okul.

muktezâ: gereği.

nev: türlü, çeşit.

nokta: konu ile ilgili bölüm.

peşkeş: başkasının malını birine bağışlama.

sedd-i Kur’âni: Kur’ân’a ait set, Kur’ân’ın yıkılmaz seddi, kalesi.

hevesli gençlere ehli nâmusun kızlarını ve ailelerini mübah kılan ve az bir zamanda Avrupa'nın yarısını elde eden bir kuvvete karşı, ancak ve ancak mânevî bombalar lâzım ki, o da hakaik-i Kur'âniye ve imaniye atom bombası olup o dehşetli solculuk cereyanını durdursun. Yoksa, adliye vasıtasıyla yüzden birine verilen maddî ceza ile bu küllî kuvvet tevkif edilmez.

Onun için, dindar milletvekilleri bu tacili lâzım gelen hakikati tehir etmelerinden, çok defa tecrübelerle gördüğümüz gibi bu defa da küre-i hava şiddetli soğuğu ile buna itiraz ediyor.

İki dehşetli Harb-i Umumînin neticesinde beşerde hasıl olan bir intibah-ı kavî ve beşerin tam uyanması cihetiyle, kat'iyen dinsiz bir millet yaşamaz. Rus da dinsiz kalamaz. Geri dönüp Hıristiyan da olamaz. Olsa olsa, küfr-ü mutlakı kıran ve hak ve hakikate dayanan ve hüccet ve delile istinad eden ve akli ve kalbi ikna eden Kur'an ile bir musalâha veya tâbi olabilir. O vakit dört yüz milyon ehli Kur'an'a kılıç çekemez.

Said Nursî

286

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Mevlid-i Şerifinizi ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Ve muvaffakiyetinizi ve Nurların fevkalâde tesirli

adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

beşer: insan, insanlık.

cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.

cihet: yön, sebep, vesile.

defa: kere, kez, yol.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

delil: kanıt, tanık, burhan.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

ehl-i Kur'an: Kur'an ehli, Kur'an'a inanıp ona uyanlar.

evvelâ: öncelikle.

hakaik-i Kur'âniye: Kur'an ait olan ve ondan gelen gerçekler.

hakikat: gerçek, doğru.

Harb-i Umumi: genel harp, umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.

hasıl: elde etme, meydana gelme.

heves: bir şeye karşı duyulan istek, arzu.

hüccet: delil.

ikna: bir fikri, düşüncüyü akli delil-

lerle kabul ettirme, inandırma.

intibah: uyanış.

istinat: dayanma.

itiraz: direnme, karşı koyma.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanî hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.

küllî: umumî, genel.

küre-i hava: hava küresi, dünyayı kaplayan hava tabakası, atmosfer.

maddî: madde ile alâkalı.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

musalâha: barış, uzlaşma.

muvaffakiyet: başarı.

mübah: kullanılması veya yapılmasında sakınca olmayan.

namus: edep, hayâ, ahlâk, doğruluk gibi faziletlerin sonucunu olan ve yüksek değer taşıyan haslet.

ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

tâbi: boyun eğen, uyan, itaat eden, itaatte bulunan, bağlanan.

tacil: acele ettirme, hızlandırma, çabuklaştırma.

tecrübe: deney.

te'hîr: erteleme, sonraya bırakma.

tevkif: tutuklama.

vasıta: aracı.

fevkalâde: olağanüstü.

intişarlarını sizlere müjde ediyoruz. Ve Nurcuları tebrik ediyoruz.

Sâniyen: Bu mübarek gecede pek şiddetli bir ihtar kalbime geldi ki: İstanbul'daki üniversiteciler Eski Said ile Yeni Said'in Tarihçe-i Hayatındaki harikaları yazmaları münasebetiyle iki fikir meydana gelmiş.

Birisi: Dostlarda, benim haddimden pek ziyade, fevkalâde bir nevi velâyet gibi bir hüsn-ü zan hasıl olmuş. Ve muârizlarda ve ehl-i felsefede de pek harika bir dehâ zannı ve hattâ bazılarında da kuvvetli bir sihir tevehhümüyle, haddimden bin derece ziyade bir tevehhüm hasıl olmuş. Ve bu mânâya dair çok yerlerde "Bunun hakikatı nedir?" diye maddî ve mânevî izahı benden istenilmişti. Ben de bu geceki şiddetli ihtar için çok mukaddematlı bir hakikati beyan etmeye mecbur oldum.

BİRİNCİ MUKADDEME: Nasıl ki bir çam ağacının buğday tanesi kadar bir çekirdeği, koca çam ağacına bir mebde' oluyor; kudret-i İlâhî o acip ağacı o çekirdekten halk ediyor. Milyondan ancak bir hisse o çekirdekte bulunurken, o çekirdek kader kalemiyle yazılan mânevî bir fihriste olmuş. Yoksa, bir köy kadar fabrikalar lâzımdır ki, o acip ağaç, dal ve budaklarıyla teşkil edilsin. İşte, azamet ve kudret-i İlâhînin bir delili de budur ki, bir zerreden dağ gibi şeyleri halk eder.

İşte, aynen bunun gibi, hiçbir mahviyet ve tevazu niyetiyle olmayarak, bütün kanaatimle ilân ediyorum ki, benim hizmetim ve sergüzeşte-i hayatım, bir nevi

olmayan.

mebde: başlangıç.

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

mukaddemat: ön açıklama, takdim.

mukaddeme: giriş, başlangıç, ön-söz.

mübarek: feyizli, bereketli.

münasebet: vesile, -dan dolayı.

nevi: çeşit.

saniyen: ikinci olarak.

sergüzeşt-i hayat: hayat mace-rası, hayat hikâyesi.

sihir: büyü, büyücülük.

Tarihçe-i Hayat: Said Nursî'nin hayat hikayesini açıklayan ve Rîsale-i Nur Külliyyatından olan bir eser.

teşkil: oluşturma, şekillendirme.

tevazu: alçak gönüllülük, bir kim-senin başkalarını kendinden küçük görmemesi.

tevehhüm: vehmine kapılmak, öyle zannetmek.

velâyet: velî ve ermiş olan kim-senin hâli ve sıfâtı.

zan: sanma, kesin olarak bilmek-sizin kuvvetli ihtimalle hükmet-me.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

ziyade: çok, fazla.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

azamet: büyüklük.

beyan: anlatma, açıklama.

dair: alakalı, ilgili.

deha: çok akıllılık, zekiliğin ve anlayışlılığın son derecesi.

delil: kanıt, tanık, burhan.

ehl-i felsefe: filozoflar, felsefe ile uğraşan veya taraftar olanlar.

fevkalâde: olağanüstü.

fihriste: katalog, liste.

hakikat: gerçek, doğru.

halk: yaratma, yoktan var et-

me.

hârîka: olağanüstü.

hâsıl: meydana gelme, orta-ya çıkma.

hisse: pay, nasip.

hizmet: görev, vazife.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

ihhtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

ilân: yayma, duyurma, bildir-me.

intişar: yayınlanma, neşrol-ma.

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

kader: ilâhî hüküm; Cenab-ı Hakk'ın takdir ve tayin etme-si.

kanaat: inanç, inanış.

kudret-i İlâhiye: Allah'ın kudreti, Allah'ın kudretiyle yaptığı işler, fiiller, tasarruflar.

maddî: madde ile alakalı.

mahviyet: alçak gönüllülük, kendini değersiz gösterme.

mana: anlam.

manevî: manaya ait, maddî

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
beyan: anlatma, açıklama.
deha: olağanüstü zeka sahibi olma.
ehemmiyetli: önemli.
fevkalâde: olağanüstü.
fevkalâdelik: olağanüstülük, alı-
 şılmışın ötesinde hâl.
gerçi: her ne kadar.
hakaik-ı diniye: dine ait olan ha-
 kikatlar.
hakikat: gerçek.
halat: haller, durumlar, vaziyet-
 ler.
hârika: olağanüstü.
hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat,
 toplum hayatı.
hikmet: ilahî gaye, gizli sebep,
 fayda.
hilâf-ı hakikat: gerçeğe ve haki-
 kate zıt, aykırı.
hizmet-i imaniye: iman ve
 Kur'an hakikatlerinin ikna edici
 ve ilmi delillerle anlaşılmasına
 hizmet etme.
hodfurus: kendini begendirmeye
 çalışan, övünen.
hükümne: yerine, değerine.
hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.
idare: döndürme, çevirme, yö-
 netme.
ihsan: bağışlama, ikram etme, lü-
 tuf.
ihsan-ı ilâhî: ilâhî ihsan; Cenab-ı
 Hakkın mahlûkatına ihsan ettiği
 bütün nimetler, ikramlar, hediye-
 ler, bağışlar.
ihtiyar: irade, tercih.
inayet-i ilâhiye: Allah'ın yardımı.
istidat: kabiliyet, yetenek.
kabiliyet: istidat, yetenek.

çekirdek hükmüne geçmiş. inâyet-i İlâhiye ile bu zaman-
 da ehemmiyetli bir hizmet-i imaniyeye mebde' olmak
 için, Kur'an'dan gelen ve meyvedar bir şecere-i âliye
 olan Nur risâlelerini ihsan etmiş. Ben bunu kasemle te-
 min ediyorum ki, bütün hayatımda geçen o harikalardan
 dolayı ben kendimde kat'iyen bir kabiliyet ve bir meziyet
 ve o fevkalâdeliğe bir liyakat görmüyordum. Hayret
 hayret içinde kalıyordum. Değil fevkalâde bir dehâ veya
 hut fevkalâde bir velâyet, belki kendi kendimi idâre ede-
 cek ve hayat-ı içtimaiye ile münasebettar olacak bir ka-
 biliyet görmüyordum. Gerçi zahiren hodfuruşluk gibi ba-
 zı hâlât hayatımda görünmüştü. O da ihtiyarım haricin-
 de halkların hüsn-ü zannını tekzip etmemek için bir ne-
 vi hodfuruşluk gibi oluyordu. Fakat halkların hüsn-ü zan-
 nı gibi hakikatte olmadığının hikmetini bilmediğimden
 ve dünyaya yaramadığımı, böyle bin derece haddimden
 fazla bir teveccühe mazhar olduğumu bütün bütün hilâf-ı
 hakikat telâkki ediyordum. Fakat Cenab-ı Hakka yüz bin
 şükür olsun ki, yetmiş seksen senelik hayatımın sonla-
 rında onun hikmetini ihsan-ı İlâhiye ile bir derece bildik
 ve kısaca bir kısmına işaret edeceğim. Ve çok nümune-
 lerinden bir kısım nümunelerini beyan ediyorum:

Birinci nümune: Medrese usulünce hiç olmazsa on
 beş sene tahsil-i ilim lâzım geliyor ki, hakaik-i diniye ve
 ulûm-u İslâmiye tam elde edilsin. O zamanda Said'de,
 değil harika bir zekâ veya bir mânevî kuvvet, belki bütün
 istidat ve kabiliyetinin haricinde bir acip tarzla, bir iki se-
 ne sarf ve nahiv mebâdisini gördükten sonra, üç ayda

kasem: yemin, and.

kat'iyen: katî olarak, kesin
 olarak, kesinlikle.

liyakat: iktidar, hüner, fazilet.

manevî: manaya ait, maddî
 olmayan.

mazhar: nail olma, şerefle-
 me.

mebadi: temel prensipler, ilk
 unsurlar.

mebde: başlangıç.

medrese: eski dönemde ders
 okutulan düzenli öğretim ku-
 ruluşu.

meyvedar: meyveli, yemışli.

meziyet: kıymetli özellik.

münasebettar: ilgili, alakalı.

nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

nümune: örnek.

sarf u nahiv: dil bilgisi, gra-
 mer.

secere-i âliye: büyük, yüce
 ağaç.

şükür: teşekkür.

tahsil-i ilim: ilim tahsili, ilim
 öğrenme.

tarz: biçim, şekil.

tekzib: yalanlama, yalan ol-
 duğunu söyleme.

telâkki: kabul etme, alma.

temin: şüpheyi giderme, sağ-
 lamlştırma.

teveccüh: yönelme, sevgi, il-
 gi.

ulûm-i İslâmiye: İslâmî ilim-
 ler.

usûl: metot, düzen.

velâyet: velî ve ermiş olan
 kimsenin hâli ve sıfâtı.

zahiren: görünüşte.

acıp bir tarzda kırk elli kitabı güya okumuş ve icâzet almış gibi bir hâlet göründü.

Bu hal altmış sene sonra doğrudan doğruya gösterdi ki, o vaziyet ulûm-u imaniyeyi üç dört ayda, kısa bir zamanda ellere verebilecek bir tefsir-i Kur'ânî çıkacak ve o biçare Said de onun hizmetinde bulunacak işaretiyle, hem bir zaman gelecek ki, değil on beş sene belki bir sene de ulûm-u imaniyeyi ders alacak medreseler ele geçmeyecek ve azalacak bir zamana bir nevi işaret-i gaybiye gibi mânâlar hatıra geliyor.

İkinci nümune: O eski zamanda, Said'in o çocukluk zamanında büyük âlimlerle münazarasını ve o âlimlerin suallerine cevap vermesini, hattâ kendisi hiç sual etmeden âlimlerin en müşkül suallerine doğru cevap vermesini, ben kat'iyen itiraf ediyorum ve itikad ediyorum ki, o hal ne harika zekâvetimden ve ne de acip istidadımdan neş'et etmiş değildir. Ben de biçare, müptedi, sersem, gürültücü bir çocuk iken, hiç böyle, değil büyük âlimlere cevap vermek, belki küçük hocalara, hattâ küçük talebelere de mağlûp olur bir halde iken doğru cevap vermekliğim, kat'iyen istidadımdan ve zekâvetimden gelmemiş olduğuna kanaat-i kat'iyem var. Yetmiş sene dir de hayret ediyordum.

Şimdi ihsan-ı İlâhî ile bir hikmetini anladım ki: Çekirdek gibi, medrese ilimlerine bir ağaç ihsan edilecek ve o ağacın hizmetinde bulunana karşı pek çok rakipleri ve muarızları bulunacak.

acıp: tuhaf, hayrette bırakan.
âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
biçare: çaresiz, zavallı.
güya: sanki.
hâl: durum, vaziyet.
hâlet: hal, durum.
hârîka: olağanüstü.
hikmet: ilâhî gaye, gizli sebep, fayda.
hizmet: görev, vazife.
icâzet: diploma, yetki belgesi, şahadetname.
ihsan: bağışlama, ikram et-

me, lütuf.

ihsan-ı İlâhî: İlâhî ihsan; Cenab-ı Hakkın mahlûkatına ihsan ettiği bütün nimetler, ikramlar, hediyeler, bağışlar.
ilim: bilgi, marifet.
istidat: kabiliyet, yetenek.
işaret-i gaybiye: gaypla ilgili işaret; Hz. Peygamber, müctehit imamlar tarafından gayba ait verilen haberler, işaret yolu ile yapılan açıklamalar.
itikad: kesin inanma, iman.
kanaat-ı kat'iyem: kesin kana-

at, varılan kesin düşünce.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.

mana: anlam.

medrese: eski dönemde ders okutulan düzenli öğretim kuruluştur.

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

münazara: bir konu üzerinde belli kurallara uyularak yapılan tartışma.

müptedi: yeni başlayan, ace-

mi, daha işin başında olan.

müşkül: güç, zor, çetin.

neşet: meydana gelme, oluşma, çıkma.

nevi: çeşit.

nümune: örnek.

sersem: aklı bir karış yukarıda.

sual: soru.

talebe: öğrenci.

tarz: biçim, şekil.

tefsir-i Kur'ânî: Kur'ân tefsiri, Kur'ân'ın açıklaması.

ulûm-i imaniye: iman ilimleri, imanla ilgili ilimler.

vaziyet: durum.

zekâvet: zekâlik; çabuk anlama, kavrama kabiliyeti.

İşte, bu zamanda, İslâmlar içinde muhtelif meşrepler ve meslekler sahipleri birbirisini tenkit etmek ve eserine mukabil eserler neşretmek, Mutezile ve Ehl-i Sünnet gibi birbirini kırmak âdetiyle bu zamanda o Nur ağacının hizmetkârının başına vuracak ve rekabet veya meşrep muhalefetiyle en tesirlisi ve en müthiş medrese hocaları olmak lâzım gelirken, Cenab-ı Hakka yüz bin şükür olsun ki, eskiden beri devam etmekte olan o âdete muhalif olarak, Risâle-i Nur en ziyade ulemânın damarlarına dokundurduğu halde hocaların Nurlara karşı tenkitkârâne eserler yazamadıklarının sebebi, o zamanda o çocuk Said'in ulemânın suallerine karşı doğru cevap vermesi ulemânın cesaretini kırmış ki, hiçbir yerde kıskanç hocalardan, hem meşrepçe Said'e çok muhâlif oldukları halde Nur Risâlelerine karşı mukabil çıkmamaları, bu halin bir hikmeti olduğuna kanaatim gelmiş. Yoksa böyle acı bir zamanda ehl-i medresenin itirazı başlasaydı, dinsizlik taraftarları olan gizli düşmanlarımız hem Nurları, hem ulemâyı çürütmek için ehemmiyetli bir vesîle yaparlardı. Cenâb-ı Hakka hadsiz şükrolsun ki, en ziyade Nurların dokunduğu resmî ulemâ, aleyhinde bulunamadılar.

Üçüncü nümûne: Eski Said'in çocukluk zamanından beri hem kendisi, hem babası fakir oldukları halde, başkalarının sadaka ve hediyelerini almadığının ve almadığının ve şiddetli muhtaç olduğu halde hediyeleri mukabilsiz kabul etmediğinin ve Kürdistan âdeti talebelerin tayinâtı ahalinin evlerinden verildiği ve zekâtla masrafları yapıldığı halde, Said hiçbir vakit tayin almaya

acıp: tuhaf, hayrette bırakan.

âdet: görenek, usul, alışkanlık.

ahali: halk.

aleyh: karşı, karşıt.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i medrese: medrese ehli, medresede okuyanlar.

Ehl-i Sünnet: İslâm'ı ilk günkü safiyetiyle kabul ederek dinden olmayan şeyleri karıştırmayıp, Hz. Peygamberin sünnetinden ve yolundan ayrılmayanlar.

eser: telif, kitap, yayın.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hikmet: ilahî gaye, gizli sebep, fayda.

hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.

itiraz: direnme, karşı koyma.

kanaat: inanç, inanış.

Kürdistan: Osmanlı devleti zamanında bir coğrafi bölge adı.

masraf: harcama, sarf etme.

medrese: eski dönemde ders okutulan düzenli öğretim kuruluğu.

meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.

meşrep: gidiş, hareket tarzı, tavır, tutum, meslek.

muhalefet: uygun olmama, ayrılık, zıtlık.

muhalif: zıt, aykırı.

muhtâc: gerek duyan.

muhtelif: farklı.

mukabil: karşılık.

müthiş: dehşet veren, ürküten, dehşetli, korkunç.

neşr: yayım, yayın.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

nümune: örnek.

rekabet: rakip olma hâli, birbirini çekememe.

resmî: devlet adına olan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sadaka: Allah rızası için ihtiyaç sahibi fakirlere yapılan yardım.

şükür: teşekkür.

talebe: öğrenci.

tayin: ekmek, erzak, yiyecek.

tayinat: erzak, yiyecek, gıda, tayınlar, tayin edilen parça veya miktar.

tenkit: eleştirme.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

vesile: bahane, sebep.

zekât: İslamiyet de farz olan ibadetlerden biri .

ziyade: çok, fazla.

gitmediğinin ve zekâtı dahi bilerek almadığının bir hikmeti, şimdi kat'î kanaatimle şudur ki:

Âhir ömrümde Risâle-i Nur gibi sırf imânî ve uhrevî bir hizmet-i kudsiyeyi dünyaya âlet etmemek ve menâfi-i şahsiyeye vesîle yapmamak için, o makbul âdete ve o zararsız seciyeye karşı bana bir nefret ve bir kaçınmak ve şiddet-i fakr ve zarureti kabul edip elini insanlara açmamak hâleti verilmişti ki, Risâle-i Nur'un hakikî bir kuvveti olan hakikî ihlâs kırılmasın. Ve bunda bir işaret-i mânevî hissediyordum ki, gelecek zamanda maîşet derdiyle ehl-i ilmin mağlûbiyeti bu ihtiyaçtan gelecektir.

Dördüncü nümûne: Yeni Said ihtiyarlığında bütün bütün siyasetten ve dünyadan kendini çekmeye çalıştığı halde, ehl-i dünyanın bütün bütün kanuna ve insafa ve vicdana, hattâ insanlığa muhâlif bir tarzda eşedd-i zulüm ile yirmi sekiz sene işkencelerle ezdiklerine ve bir sineğin ısırmasına tahammül etmeyen o biçare Said'in bal-talarla başına vurduklarına ve ihanetin en şenîlerini yaptıklarına karşı, emsâlsiz bir sabır ve tahammül ona ihsan olunması ve gayet asabî ve sinirli olduğu gibi, fitraten korkak olmadığı halde, "Ecel birdir, tegayyür etmez" hakikatine imânından gelen büyük bir cesaretle beraber, en korkak, en miskin bir vaziyette sükût edip sabretmesi, hattâ bir miktar sonra o işkenceler sonunda ruhuna bir ferah verilmesinin bir hikmeti, kanaat-i kat'iyemle budur ki:

Kur'an-ı Hakîmin hakâik-ı imâniyesini tefsir eden Risâle-i Nur'u hiçbir şeye ve şahsî menfaatlerine ve

kanaat-ı kat'îye: kesin kanaat, varılan kesin düşünce.

kat'î: kesin, şüpheyi ve tereddüde mahal bırakmayan.

Kur'an-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'an.

mağlûbiyet: yenilgi, yenilme.

maîşet: geçim, geçinme.

makbul: kabul edilmiş, geçerli.

menfaat: fayda.

miskin: uyuşuk, tembel, hareket-siz, zavallı.

muhâlif: zıt, aykırı.

nümûne: örnek.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

seciye: iyi huy.

sükût: susma, sessiz kalma.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

şenî: fena, kötü, çirkin, ayıp.

şiddet-i fakr: fakirliğin şiddetli olması.

tagayyür: değişme, başkalaşma.

tahammül: zora dayanma, sabretme, sabır gösterme.

tarz: biçim, şekil.

tefsir: Yorum, serh.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

vaziyet: durum.

vesile: aracı, vasıta.

vicdan: insanın içindeki, iyiyi kötünden ayırabilen, iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülükten elem alan manevî his.

zaruret: muhtaçlık, şiddetli ihtiyaç içinde olma.

âdet: görenek, usul, alışkanlık.

ahir: sonu, son kısmı.

asabî: sinirli, öfkeli.

biçare: çaresiz, zavallı.

ecel: her canlının Allah tarafından takdir edilen ölümlü vakti.

ehl-i dünya: dünyaya bağlı, dünya adamı, ahireti düşünmeyen.

ehl-i ilim: ilim sahipleri, ilim adamları.

emsalsiz: benzersiz.

eşedd-i zulüm: zulmün en şiddetlisi.

ferah: gönül açıklığı, sevinç, sevinme.

fitraten: fitrî olarak, yaratılıştan, yaratılış itibarıyla.

gayet: son derece.

hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatler, imanı gerçekler.

hakikat: gerçek, doğru.

hakikî: gerçek.

hâlet: hal, durum.

hikmet: ilahî gaye, gizli sebep, fayda.

hizmet-i kutsiye: mukaddes hizmet; kutsal hizmet.

ihanet: hıyanet, arkadan vurma.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemesizin, sırf Allah rızası için yapma.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

iman: inanma, itikat.

imani: imana dair olan, imanla ilgili.

kanaat: inanç, inanış.

mânevî kemâlâtlarına âlet yapmamak ve hakiki ihlâsı kırmamak için, ehl-i siyaset Said hakkında “dini siyasete âlet yapmak” vehmini verip, tâ Said işkencelerle, hapislerle dini siyasete âlet etmesin diye ehl-i siyasetin zâlimâne hükümleri altında kader-i İlâhî, Nurdaki hakiki ihlâsı kırmamak için Said’e şefkatli tokatlar vurup “Sakın sakın hakâik-ı imâniyenin tefsiri olan Risâle-i Nur’u kendi şahsî menfaatlerine ve hattâ mânevî kemâlâtlarına ve belâlardan ve muzır şeylerden kurtulmaklığına âlet yapma. Tâ ki Nurun en büyük kuvveti olan ihlâs-ı hakiki zedelenmesin” diye, kader-i İlâhînin şefkatli tokatları olduğuna kat’î kanaat ediyorum.

Hattâ, her ne vakit sırf âhiretime şahsî ibâdetle ziyade meşguliyetim sebebiyle Nurun hizmetini bıraktığım aynı zamanında, ehl-i dünya bana musallat olup bana azap verdiğine kat’î kanaat getirmişim.

Bu dördüncü nümûnenin izahını en son yazılan mektuplardan, ehl-i siyaset, Said’i dini siyasete âlet yapar diye hapslere atması ve sonra Said onun hikmetini, yani kaderin şefkat tokatları olduğunu anlamasıyla onları helâl etmesi ve kendi tahammülünün hikmetini anlaması-na dâir olan o mektuba havale ediyorum.

Beşinci nümûne: Bu biçare Said’in gayet muhtaç olduğu ve yetmiş seneden beri o san’atla meşgul olması ve bâzı gün iki yüz sahife kadar tashihe mecbur olmasıyla beraber, on yaşındaki zekî bir çocuğun on günde muvaffak olduğu yazı kadar bir yazıya mâlik olamadığına hayret

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.

azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.

belâ: musibet, sıkıntı.

biçare: çaresiz, zavallı.

dair: alakalı, ilgili.

ehl-i dünya: dünyaya bağlı, dünya adamı, ahireti düşünmeyen.

ehl-i siyaset: ülkenin idaresiyle meşgul olanlar, siyaset adamları, politikacılar.

gayet: son derece.

hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.

hakiki: gerçek.

havale: ismarlama, bırakma.

helâl: Allah’ın müsaade ettiği şey, din bakımından günah olmayan şey.

hikmet: İlâhî gaye, gizli sebep, fayda.

hüküm: emir, bir konu hakkında verilen karar.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma.

ihlâs-ı hakiki: gerçek ihlâs, samimiyet.

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

kader: İlâhî hüküm; Cenab-ı Hakk’ın takdir ve tayin etmesi.

kader-i İlâhî: İlâhî kader, Allah’ın kader kanunu.

kanaat: inanç, inanış.

kat’î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kemalât: faziletler, kemaller, olgunluklar, mükemmellikler.

malik: sahip.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

menfaat: fayda.

meşgul: bir işle uğraşan, işgal eden.

meşguliyet: meşgul olma, bir iş yapma.

muhtâc: gerek duyan.

musallat: çok rahatsızlık veren, aşırı derecede sataşan.

muvaffak: başarmış, başarılı.

muzırr: zararlı, zarar veren.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursi’nin eserlerinin adı.

sahife: sayfa.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

tahammül: zora dayanma, sabretme, sabır gösterme.

tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

tefsir: açıklama, izah.

vehim: zan, şüphe, yanlış ve esassız düşünce.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

ziyade: çok, fazla.

ediliyordu. Halbuki Said bütün bütün istidatsız değildir. Hem de nesebî kardeşlerinin hepsinin de güzel yazıları olduğu halde, bu kadar yazıya muhtaç iken böyle yarım ümmî vaziyetinin hikmeti, kanaat-i kat'iyemle şudur ki:

Bir zaman gelecek ki, cüz'î ve şahsî iktidarlar, kuvvetler mukabele edemeyecek dehşetli ve mânevî düşmanların hücumu zamanında güzel yazı sahiplerini ruh u canıyla aramak ve hizmetine şerik etmek ve o çekirdeğin etrafında su, hava, nur gibi o mânevî ağaca hizmet etmek için o şahsî ve cüz'î hizmeti, küllî ve umumi ve kuvvetli ve bir kaleme mukabil binler kalemi bulmak hikmetiyle ve buz parçası gibi benliğini o mübarek havuz içinde eritmesiyle hakiki ihlâs elde etmek ve bu sûretle imâna hizmet etmek hikmetiyle olmuş.

1 **الْباقى هُوَ الْباقى**

287

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Ruh u canımızla mübarek bayramınızı tebrik ediyoruz. İnşaaallah, âlem-i İslâmın da büyük bir bayramına yetişirsiniz. Cemahir-i müttefika-i İslâmiyenin kudsî kanun-u esasiyelerinin menbaı olan Kur'ân-ı Hakîm, istikbale tam hâkim olup beşeriyete tam bir bayramı getireceğine çok emareler var.

Sâniyen: Şüphe kalmadı ki, Nur Risâleleri ve talebeleri, hıfz ve inâyet-i İlâhiyeye mazhardırlar ki, bu

Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.

külli: umumî, genel.

manevisi: manaya ait, maddî olmayan.

mazhar: nail olma, şereflenme.

menba: kaynak.

muhtâc: gerek duyan.

mukabele: karşı gelme, karşı koyma.

mukabil: karşılık.

mübarek: feyizli, bereketli.

nesebî: soy ile ilgili, soyu ile alakalı, soy şöpa ait.

ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

sâniyen: ikinci olarak.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

şerik: ortak.

talebe: öğrenci.

umumî: genel.

ümme: okuma yazması olmayan, okumamış.

vaziyet: durum.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
beşeriyet: beşerilik, insanlık.
cemahir-i müttefika-i İslâmiye: birleşik İslâm cumhuriyetleri, devletleri.
cüz'î: küçük, az.
cüz'î: küçük, az.
dehşetli: ürktücü, korkunç.

emare: alâmet, belirti, nişan.
hakiki: gerçek.
hâkim: hükmeden.
hıfz: saklama, koruma, siyaset, muhafaza.
hikmet: ilahî gaye, gizli sebep, fayda.
hizmet: görev, vazife.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemesizin, sırf Allah rızası için yap-

ma.
iktidar: güç, kuvvet.
iman: inanç, itikat.
inayet-i ilâhiye: Allah'ın yardımı.
inşaaallah: Allah izin verirse.
istidat: kabiliyet, yetenek.
istikbal: gelecek zaman.
kanun-ı esasi: ana prensipler, anayasa.
kudsi: mukaddes, yüce.

zamanın hassasiyetle ve bazı keyfî kanunlarla pek hidetli bir inatla uzun zamandan beri Nur talebelerine ancak yüzde bir nisbetinde zarar verebildiler. Nurun faal talebelerinden altı yüz talebesinin mahkemelerle meşgul edilmesine dehşetli bir plân varken, yalnız altı talebeye muvakkaten ilişildi. Hattâ Nur kahramanının yazdığı gibi, yirmi beş adliye mahkemeleri yüz binler nüshalarında ve yüz binler talebelerinde medâr-ı mes'uliyet birşey bulamıyorlar. Ve o kesretli adliyelerin “Nurlarda suç yok ve bulamıyoruz” demeleri kat'î bir delildir. Çünkü benim İstanbul ve Afyon gibi mahkemelerimde, onların o hassas ve su-i istimal edilebilir kanunlarına tam aykırı olarak söylediğim halde beni mes'ul etmedikleri gibi, Nurlar da medeniyetin zâlimâne kanunlarını zîr ü zeber ettikleri halde, medâr-ı mes'uliyet suç bulamadıkları kat'iyen gösteriyor ki, nurlardaki hakikat, karşısındaki muârizları mağlûp ederek adliyeleri de insafa getirmiştir. inâyet-i İlâhiye, Kur'ân'ın bir mucize-i mâneviyesi olan Risâle-i Nur'u muârizlarından muhafaza ediyor. Muârizların hücumu ise, Nurların parlamasına ve intişarına vesile oluyor.

288

Üstadımız diyor ki:

Yirmi sekiz sene zarfında hükûmetin resmî adamlarından bana rast gelenler, hep sıkıntı verdikleri halde,

adliye: mahkeme, yargılama işle-
riyle uğraşan daire.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
delil: kanıt, tanık, burhan.
dindar: dinin emirlerini yerine
getiren.
faal: çalışkan, gayretli.
hakikat: gerçek, doğru.
hassas: zayıf, çabuk tesir alan.
hassasiyet: hassaslık, duygulu ol-
ma, duygusallık.
ihtar: dikkat çekme, hatırlatma,
uyarı.

inâyet-i İlâhiye: Allah'ın yar-
dımı.
intişar: yayınlanma, neşrol-
ma.
kat'î: kesin, şüpheye ve te-
reddüde mahal bırakmayan.
kat'iyen: kat'î olarak, kesin
olarak, kesinlikle.
kesretli: çokluğu olan, çok
fazla.
keyfî: kanuna uymayarak,
keyfe, arzuya bağlı.
medar-ı mes'uliyet: sorum-

luluk sebebi.
mes'ul: sorumlu, yükümlü.
meşgul: ilgilenen, uğraşan.
muâriz: muhalefet eden, kar-
şı çıkan, muhalif.
mu'cize-i maneviye: manevî
mucize.
muhafaza: koruma.
muvakkaten: geçici olarak.
nispet: oran, değer.
Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur
hizmeti.
nüşa: kitap.

resmî: devlet adına olan.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-
diüzzaman Said Nursî'nin
eserlerinin adı.
su-i istimal: bir şeyi kötüye
kullanma.
talebe: öğrenci.
vesile: bahane, sebep.
zalim: merhametsiz, gaddar.
zarfında: süresince.
zir ü zeber: altüst, karmaka-
rışık, darmadağın.

zabitanın bana hiç sıkıntı vermediği gibi, bazı himayet-kârâne vaziyeti göstermelerinin hikmetini şimdi izhar ediyorum ki: “Nur talebeleri ve Risâleleri, mânevî bir zabıta hükmünde âsâyiş ve emniyeti muhafazaya—hem kudsî bir şekilde—çalıştıkları ve herkesin kalbinde nasihatleriyle iman cihetinde bir yasakçı bıraktıkları tahakkuk etmiş.” Zabıta bunu mânen hissetmiş ki, bize her vakit dost göründü. Bunun sırrı budur ki:

Kur'an'ın bir kanun-u esasîsiyle, yüzde doksan mâsuma zarar gelmemek için on câni yüzünden âsâyişi bozmaya çalışanları men ediyorlar. Birisinin günahıyla başkası mesul olamaz. Bu sırra binaen, şimdi âsâyişi bozmaya çalışan mânevî, dehşetli kuvvetler mevcut olduğu halde; Fransa, Mısır, Fas, İran gibi yerlerden daha ziyade bu mübarek memlekette çalışıldığı halde emniyet ve âsâyişi bozmadıklarının en büyük sebebi, 600 bin Nur nüshaları ve 500 bin Nur talebeleri zabıtaya bir mânevî kuvvet olarak o mânevî tahribata karşı dayandıklarını zabıta mânen hissetmişler ki, yirmi sekiz seneden beri resmî memurlara muhalif olarak Nurlara insafkârâne ve merhametkârâne vaziyet gösteriyorlar.

Hem Üstadımız diyor ki:

Ben derim: Bu zamanda hocalardan, hattâ sofilerden ziyade zabıta efradı ehl-i takvâ olup kebairden kendilerini muhafaza ve feraizi yapmasını vazifeleri iktiza ediyor. Ve ona ihtiyac-ı şedid var. Tâ ki karşısındaki mânevî

asayiş: emniyet, kanun ve nizâm hakimiyetinin sağlanması.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
cani: cinayet işlemiş, kimse.
cihet: yön, sebep, vesile.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
efrat: fertler.
ehl-i takva: Allah'tan korkan ve günahlardan çekinen insanlar.
emniyet: güvenlik.
feraz: farzlar.

hikmet: İlahî gaye, gizli sebep, fayda.
himayetkârâne: korumaya çalışarak.
hükümünde: değerinde, yerinde.
ihtiyac-ı şedit: çok şiddetli ihtiyaç, şiddetli muhtaç oluş.
iktiza: gerektirme, lüzumlu kılma.
iman: inanç, itikat.
izhar: gösterme, açığa vurma.
kanun-i esasî: ana prensipler,

anayasa.
kebair: büyük günahlar, cezası büyük olan günahlar.
kudsi: mukaddes, yüce.
manen: mana bakımından, manaca.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
men: yasak etme, engelleme.
merhametkârâne: acıyarak, merhamet göstererek.

mes'ul: sorumlu, yükümlü.

muhafaza: koruma.

muhalif: muhalefet eden, bir fiil ve düşünceye karşı zıt düşüncede bulunan.

mübarek: feyizli, bereketli.

nasihat: akıl öğretme, yol gösterme.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

nüsha: kitap.

resmî: devlet adına olan.

sır: gizli hakikat.

sufî: tasavvuf ilmiyle uğraşan, tasavvuf yolunda giden.

tahakkuk: gerçekleşme, meydana gelme, olma.

tahribat: tahripler, yıkıp bozma.

talebe: öğrenci.

vazife: görev.

vaziyet: durum.

zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

ziyade: çok, fazla.

tahribatçılara karşı âsâyiş ve emniyet-i umumiyeeye ait vazifelerini tam yapabilsinler.

Hizmetindeki Nur Talebeleri

289

[Üstadımızın çok evvel yazmış olduğu zîrdeki mektubu, şahsî nüfuz temin ve dini siyasete âlet etmek ithamlarına tam bir cevap olduğundan, kararnameye ilhak edilmiştir:]

KONUŞAN YALNIZ HAKİKATTİR

Risâle-i Nur'da ispat edilmiştir ki, bâzan zulüm içinde adâlet tecellî eder. Yani, insan bir sebeple bir haksızlığa, bir zulme mâruz kalır, başına bir felâket gelir, hapse de mahkûm olur, zindana da atılır. Bu sebep haksız olur. Bu hüküm bir zulüm olur. Fakat bu vâkıa adâletin tecellîsine bir vesîle olur. Kader-i İlâhî başka bir sebepten dolayı cezaya, mahkûmiyete istihkak kesb etmiş olan o kimseyi bu defa bir zâlim eliyle cezaya çarptırır, felâkete düşürür. Bu, adâlet-i İlâhînin bir nevi tecellîsidir.

Ben şimdi düşünüyorum. Yirmi sekiz senedir vilâyet vilâyet, kasaba kasaba dolaştırılıyorum. Mahkemeden mahkemeye sürükleniyorum. Bana bu zâlimâne işkenceleri yapanların bana attettikleri suç nedir? Dini siyasete âlet yapmak mı? Fakat bunu niçin tahakkuk ettiremiyorlar? Çünkü hakikat-i halde böyle birşey yoktur.

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkaniyet, âdillik.

adalet-i ilâhiye: Allah'ın adaleti, ilâhî adalet.

asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetin sağlanması.

atıf: yükleme.

defa: kere, kez, yol.

emniyet-i umumiye: genel güvenlik.

evvel: önce.

felâket: musibet, büyük dert, belâ.

hakikat: gerçek, doğru.

hakikat-ı hâl: işin aslı.

hüküm: emir, bir konu hakkında verilen karar.

ilhak: ilâve etme, ekleme, katma.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

istihkak: hak etme, hak kazanma, hakkı olma.

itham: suç isnat etme, suçlama.

kader-i ilâhî: ilâhî kader, Allah'ın kader kanunu.

kararname: sorgu hakiminin hazırladığı, suçlamaya veya aklamaya dair resmi yazı.

kesb: kazanma.

mahkûm: bir mahkemeye hüküm giymiş, hükümlü.

mahkûmiyet: hüküm giyme, hükümlülük.

maruz: uğramak, etkilenmek.

nevi: çeşit.

nüfuz: söz geçirme, hüküm sahibi olma.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

tahakkuk: gerçekleşme, kesinleşme.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

tecellî: açılıp belirme, açıkça

ortaya çıkma, aydınlanma.

temin: sağlama.

vakıa: olay.

vazife: görev.

vesile: bahane, sebep.

vilâyet: il.

zâlim: merhametsiz, gaddar.

zindan: hapisane.

zir: alt, aşağı.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

Bir mahkeme aylarca, senelerce suç bulup da beni mahkûm etmeye uğraşüyor. O bırakıyor; diğer bir mahkeme aynı meseleden dolayı beni tekrar muhâkeme altına alıyor. Bir müddet de o uğraşüyor, beni tazyik ediyor, türlü türlü işkencelere mâruz kılıyor. O da netice elde edemiyor, bırakıyor. Bu defa bir üçüncüsü yakama yapıyor. Böylece musibetten musibete, felâketten felâkete sürüklenip gidiyorum. Yirmi sekiz sene ömrüm böyle geçti. Bana isnad ettikleri suçun aslı ve esası olmadığını nihayet kendileri de anladılar.

Onlar bu ittihamı kasten mi yaptılar, yoksa bir vehme mi kapıldılar? İster kasıt olsun, ister vehim olsun, ben, böyle bir suçla münâsebet ve alâkam olmadığını kemâl-i kat'iyetle yakînen ve vicdânen biliyorum. Dini siyasete âlet edecek bir adam olmadığımı bütün insaf dünyası da biliyor. Hattâ beni bu suçla ittiham edenler de biliyorlar. O halde neden bana bu zulmü yapmakta ısrar edip durdular? Neden ben suçsuz ve mâsum olduğum halde böyle devamlı bir zulme, muannid bir işkenceye mâruz kaldım? Neden bu musibetlerden kurtulamadım? Bu ahvâl adâlet-i İlâhiyeye muhâlîf düşmez mi?

Bir çeyrek asırdır bu suallerin cevaplarını bulamıyorum. Bana zulüm ve işkence yaptıklarının hakiki sebebini şimdi anladım. Ben kemâl-i teessürle söylüyorum ki, benim suçum, hizmet-i Kur'âniyemi maddî ve mânevî terakkiyâtıma, kemâlâtıma âlet yapmış.

adalet-i İlâhiye: Allah'ın adaleti, İlâhî adalet.
ahval: haller, durumlar.
alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
defa: kere, kez, yol.
felâket: musibet, büyük dert, bela.
hakiki: gerçek.
hizmet-i Kur'âniye: Kur'an hizmeti.
isnâd: dayandırma.
işkence: bir kimseye verilen

maddî-manevî sıkıntı, eziyet.
ittihâm: suçlama.
kasten: bile bile, isteyerek, kasıtlı olarak.
kemâlât: faziletler, kemaller, olgunluklar, mükemmellikler.
kemal-i kat'iyet: kesinliğin tam oluşu, tam bir kesinlik.
kemal-i teessür: tam bir üzüntü.
maddî: madde ile alâkalı.
mahkûm: cezalandırma.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.
maruz: uğramak, etkilenmek.
masum: suçsuz, kabahatsiz, günahsız.
mesele: konu.
muannit: inatçı, ayak direyen.
muhakeme: yargılanma, yargılama.
muhâlîf: muhalefet eden, bir fiil ve düşünceye karşı zıt dü-

şüncede bulunan.

musibet: felaket, bela.

müddet: süre, zaman.

münasebet: ilgi, ilişki, bağ.

nihayet: en sonunda.

sual: soru.

tazyik: zorlama, baskı, sıkıntı verme.

terakkiyat: ilerlemeler, gelişmeler, yükselişler.

vehim: zan, şüphe, yanlış ve esassız düşünce.

vicdanen: vicdanca, vicdan bakımından, içten, yürekten.

yakînen: yakîn olarak, şüpheye düşmeden bilme.

zulm: haksızlık, eziyet.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

Şimdi bunu anlıyorum, hissediyorum, Allah’a binlerle şükrediyorum ki, uzun seneler ihtiyârım haricinde olarak hizmet-i imâniyemi maddî ve mânevî kemâlât ve terakkiyâtıma ve azaptan ve Cehennemden kurtulmama ve hattâ saadet-i ebediyeme vesîle yapmaklığıma, yahut herhangi bir maksada âlet yapmaklığıma mânevî gayet kuvvetli mânialar beni men ediyordu. Bu derunî hisler ve ilhamlar beni hayretler içinde bırakıyordu.

Herkesin hoşlandığı mânevî makamâtı ve uhrevî sadetleri a'mâl-i sâliha ile kazanmak ve bu yola müteveccih olmak hem meşru hakkı olduğu, hem de hiç kimseye hiçbir zararı bulunmadığı halde, ben ruhen ve kalben men ediliyordum. Rızâ-i İlâhîden başka fitrî vazife-i ilmiyenin sevkile, yalnız ve yalnız imâna hizmet hususu bana gösterildi. Çünkü, şimdi bu zamanda hiçbir şeye âlet ve tâbi olmayan ve her gâyenin fevkinde olan hakâik-ı imâniyeyi fitrî ubûdiyetle, bilmeyenlere ve bilmek ihtiyacında olanlara tesirli bir sûrette bildirmek; bu keşmekeş dünyasında imânı kurtaracak ve muannidlere kat’î kanaat verecek bir tarzda, yani hiçbir şeye âlet olmayacak bir tarzda, bir Kur’ân dersi vermek lâzımdır ki, küfr-ü mutlakı ve mütemerrid ve inatçı dalâleti kırsın, herkese kat’î kanaat verebilsin.

Bu kanaat de bu zamanda, bu şerâit dahilinde, dinin hiçbir şahsî, uhrevî ve dünyevî, maddî ve mânevî bir şeye âlet edilmediğini bilmekle husûle gelebilir.

a'mal-i salih: salih ameller, Allah'ın rızasına uygun yapılmış iyi ve hayırlı işler.
azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.
dâhil: içeri, iç.
dalâlet: azgınlık, sapıklık.
deruni: içten, gönülden, kalpten, iç tarafa ait, içle ilgili.
dünyevî: dünyaya ait.
fevkinde: üstünde.
fitrî: tabîi, doğal.
gayet: son derece.
hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.
haric: dışarıda.
hizmet: görev, vazife.
hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.
husus: mevzu, konu.
ihtiyar: irade, tercih.
ilham: içe, gönüle doğma, kalbe gelme, gönle doğan şey.
iman: inanç, itikat.
kalben: kalp ile, kalpten; içten ve samimî olarak.
kanaat: inanç, inanış.
kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
kemâlât: faziletler, kemaller, olgunluklar, mükemmellikler.
keşmekeş: karışık olma durumu, karışıklık.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanî hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.
maddî: madde ile alâkalı.
makamat: makamlar.
maksat: kast, amaç, düşünce.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
mânia: meneden şey, engel, özü, zorluk.
men: yasak etme, engelleme.
meşru: şeriata uygun, şeriata müsaade ettiği şey.

muannit: inatçı, ayak direyen.
mütemerrit: temerrüt eden, inatçı, kötü fiilinde inatlaşan.
müteveccih: dönük.
rıza-yı ilâhî: Allah'ın rızası, hoşnutluğu.
ruhen: ruhî açıdan, ruhsal olarak.
saadet: mutluluk.
saadet-i ebediye: sonu olmayan, sonsuz mutluluk.
sevk: yöneltme, gönderme.
suret: biçim, şekil, tarz.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.
şerait: şartlar.
tâbi: boyun eğen, uyan, itaat eden.
tarz: biçim, şekil.
terakkiyat: ilerlemeler, gelişmeler, yükselişler.
ubudiyet: kulluk.
uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.
vazife-i ilmiye: ilimle uğraşma görevi.
vesîle: bahane, sebep.

Yoksa komitecilik ve cemiyetçilikten tevellüd eden dehşetli dinsizlik şahsiyet-i mâneviyesine karşı çıkan bir şahıs, en büyük mânevî bir mertebede bulunsa, yine vesveseleri bütün bütün izâle edemez. Çünkü imâna girmek isteyen muannidin nefsi ve enesi diyebilir ki: “O şahıs, dehâsıyla, hârika makamıyla bizi kandırdı.” Böyle der ve içinde şüphesi kalır.

Allah’a binlerce şükürler olsun ki, yirmi sekiz senedir dini siyasete âlet ittihamı altında, kader-i İlâhî, ihtiyârım haricinde, dini hiçbir şahsî şeye âlet etmemek için, beşerin zâlimâne eliyle, mahz-ı adâlet olarak beni tokatlıyor, ikaz ediyor; “Sakın,” diyor, “imân hakikatini kendi şahsına âlet yapma—tâ ki, imâna muhtaç olanlar anlasınlar ki, yalnız hakikat konuşuyor. Nefsin evhâmı, şeytanın desîseleri kalmasın, sussun.”

İşte, Nur Risâlelerinin büyük denizlerin büyük dalgaları gibi gönüller üzerinde husûle getirdiği heyecanın, kalblerde ve ruhlarda yaptığı tesirin sırrı budur, başka birşey değildir. Risâle-i Nur’un bahsettiği hakikatlerin ay-nını binlerce âlimler, yüz binlerce kitaplar daha belîğâne neşrettikleri halde yine küfr-ü mutlakı durduramıyorlar. Küfr-ü mutlakla mücadelede bu kadar ağır şerâit altında Risâle-i Nur bir derece muvaffak oluyorsa, bunun sırrı işte budur. Said yoktur. Said’in kudret ve ehliyeti de yoktur. Konuşan yalnız hakikattir, hakikat-i imâniyedir.

Mâdem ki nur-u hakikat, imâna muhtaç gönüllerde tesirini yapıyor; bir Said değil, bin Said fedâ olsun.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
belîğâne: belîğcesine, düzgün ve fasih olarak, belâgatli olana yarashır tarzda.
beşer: insan, insanlık.
cemiyet: dernek, topluluk.
deha: olağanüstü zeka sahibi olma.
dehşetli: ürktücü, korkunç.
desise: hile, oyun, aldatmaca.
ehliyet: salâhiyet, yetki.
ene: ben, benlik.
evham: vehimler, zanlar, ku-

runtular.
fedâ: uğruna verme.
hakikat: gerçek, doğru.
hakikat-ı imaniye: imana ait olan gerçek.
hariç: dışında.
hârika: olağanüstü.
husûl: olma, meydana gelme.
ihtiyar: irade, tercih.
ikaz: uyan.
iman: inanç, itikat.
ittiham: suç altında bulunma, töhmetli olma, töhmet altında olma.

izale: yok etme, ortadan kaldırma.
kader-i İlâhî: İlâhî kader, Allah’ın kader kanunu.
komite: kötü bir maksat için toplanmış topluluk, cemiyet.
kudret: güç, kuvvet, iktidar.
küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imani hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.
madem: değil mi ki.
mahz-ı adalet: gerçek adalet, adaletin tâ kendisi, adaletin

aslı.
makam: yer, mevki.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
mertebe: derece, basamak.
muannit: inatçı, ayak direyen.
muhtâc: gerek duyan.
muvaffak: başarmış, başarılı.
mücadele: savaşma, çatışma, kavga.
nefs: kötü vasıfları kendisinde toplayan hayırlı işlerden alıkoyan güç.
neşr: yayım, yayın.
nur-u hakikat: hakikat nuru, gerçeğin aydınlığı.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.
sır: gizli hakikat.
şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.
şahsiyet-i maneviye: manevî şahsiyet, manevî kişilik.
şerâit: şartlar.
şükür: teşekkür.
tevellüt: doğma, doğum.
vesvese: şüphe, kuruntu, kalbe gelen asılsız kötü ve sinsi düşünce.
zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

Yirmi sekiz sene çektiğim ezâ ve cefâlar ve mâruz kaldığım işkenceler ve katlandığım musîbetler hep helâl olsun. Bana zulmedenlere, beni kasaba kasaba dolaştıranlara, hakaret edenlere, türlü türlü ittihamlarla mahkûm etmek isteyenlere, zindanlarda bana yer hazırlayanlara, hepsine hakkımı helâl ettim.

Âdil kadere de derim ki:

Ben senin bu şefkatli tokatlarına müstahak idim. Yoksa herkes gibi gayet meşru ve zararsız olan bir yol tutarak şahsımı düşünseydim, maddî-mânevî füyûzât hislerimi feda etmeseydim, imân hizmetinde bu büyük mânevî kuvveti kaybedecektim. Ben maddî ve mânevî herşeyimi feda ettim, her musîbete katlandım, her işkenceye sabrettim. Bu sayede hakikat-i imâniye her tarafa yayıldı. Bu sayede Nur mekteb-i irfânının yüz binlerce, belki de milyonlarca talebeleri yetişti. Artık bu yolda, hizmet-i imâniyede onlar devam edeceklerdir. Ve benim maddî ve mânevî herşeyden ferâgat mesleğimden ayrılmayacaklardır. Yalnız ve yalnız Allah rızâsı için çalışacaklardır.

Benimle beraber çok talebelerim de türlü türlü musîbetlere, ezâ ve cefâlara mâruz kaldılar, ağır imtihanlar geçirdiler. Benim gibi onlar da bütün haksızlıklara ve haksız hareket edenlere karşı bütün haklarını helâl etmelerini isterim. Çünkü onlar, bilmeyerek, kader-i İlâhînin sırlarına, derin tecellîlerine akıl erdiremeyerek, bizim dâvâmıza, hakikat-i imâniyenin inkişâfına hizmet ettiler. Bizim vazîfemiz onlar için yalnız hidâyet temennîsinden

âdil: adaletli olan, doğruluk gösteren.

cefa: eziyet, sıkıntı, zulüm.

dava: takip edilen fikir, iddia.

eza: eziyet, incitme, can yakma.

fedâ: uğruna verme.

ferâgat: hakkından isteyerek vazgeçme.

füyûzat: feyizler, manevî bolluk ve bereketler, inayetler.

gayet: son derece.

hakaret: onur kırma, onuruna dokunma, küçültücü söz veya davranış.

hakikat-ı iman: iman hakikatî.

hakikat-ı imaniye: imana ait olan gerçek.

helâl: bağışlama, alacağından vazgeçme.

hidâyet: doğru inanç ve yaşayış üzere olmak.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına

hizmet etme.

iman: inanç, itikat.

imtihan: deneme, sınama.

inkişaf: ortaya çıkma, gelişme.

ittihâm: suç altında bulunma, töhmetli olma.

kader: ilâhî hüküm; Cenab-ı Hak'ın takdir ve tayin etmesi.

kader-i ilâhî: ilâhî kader, Allah'ın kader kanunu.

maddî: madde ile alâkalı.

mahkûm: hüküm verme.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

maruz: uğramak, etkilenmek.

mekteb-i irfan: ilim ve irfan okulu, irfan yuvası.

meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.

meşru: şeriata uygun, şeriata müsaade ettiği şey.

musibet: felaket, bela.

müstahak: hak eden, hak etmiş.

Nur: Risale-i Nur.

rıza: razı olma, hoşnutluk.

sabr: sabır, dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

sır: giz.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

talebe: öğrenci.

tecelli: belirme, bilinme, görünme.

temenni: dilek, istek, arzu.

vazife: görev.

zindan: hapisane.

zulm: haksızlık, eziyet.

ibârettir. Bize ezâ ve cefâ edenlere karşı hiçbir talebemin kalbinde zerre kadar intikam emeli beslememesini ve onlara mukabil Risâle-i Nur’a sadâkat ve sebatla çalışmalarını tavsiye ederim.

Ben çok hastayım. Ne yazmaya, ne söylemeye tâkâtim kalmadı. Belki de bunlar son sözlerim olur. Medresetü’z-Zehrânın Risâle-i Nur Talebeleri bu vasiyetimi unutmasınlar.

290

Kardeşlerim,

Sizce münâsip ise, Başvekile ve dindar mebuslara verilmek üzere, ihtara binâen yazdırılmış gayet ehemmiyetli bir hakikattir.

MUKADDEME: Kırk seneye yakın siyaseti terk ettiğimden ve ekser hayatım bir nevi inzivâda geçtiğinden, hayat-ı içtimâiye ve siyasiye ile meşgul olmadığımın, büyük bir tehlikeyi göremiyordum. Bugünlerde o tehlikenin hem millet-i İslâmiyeye ve hem de bu memleket ve hükûmet-i İslâmiyeye büyük bir zarar vermeye zemin hazırlamakta olduğunu hissettim. Mecburiyetle, İslâmiyet milliyeti ve hâkimiyeti ve memleketin selâmeti için çalışan ehl-i siyaset ve cemiyet-i beşeriyeyle hamiyetle çalışanlar için bana mânevî bir ihtar edildiğinden, Üç Noktayı beyân edeceğim.

başvekil: başbakan.

beyan: anlatma, açıklama.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

cefa: eziyet, sıkıntı, zulüm.

cemiyet-i beşeriye: insan topluluğu, insan cemiyeti.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i siyaset: ülkenin idaresiyle meşgul olanlar, siyaset adamları, politikacılar.

ekser: pek çok.

emel: amaç, arzu, istek.

eza: eziyet, incitme, can yakma.

gayet: son derece.

hakikat: gerçek, doğru.

hâkimiyet: hâkim oluş, hükmediş, egemenlik.

hamiyet: millî onur ve haysiyet.

hayat-ı içtimâiye: sosyal hayat, toplum hayatı.

hükûmet-i İslamiye: İslam hükûmeti.

ibaret: meydana gelen, oluşan.

şan.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

intikam: öç alma.

inziva: bir köşeye çekilme, tek başına yaşama, dünya işlerinden vaz geçme, dünyadan el-etek çekme.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

mebus: milletvekili.

mecburiyet: mecbur olma, zorunluluk durumu, zorunluluk.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman

man'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

meşgul: uğraşma, ilgilenme.

millet-i İslâmiye: İslâm milleti.

mukabil: karşılık.

mukaddeme: başlangıç.

münasip: uygun.

nevi: çeşit.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sadâkat: bağlılık, doğruluk.

sebat: sabit durma, kararlılık.

selâmet: salımlık, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.

takat: bir şeyi yapabilme, başarmak, gücü, güç, kuvvet, derman.

talebe: öğrenci.

vasiyet: bir kimsenin öldükten sonra yapılmasını istediği şeyler için, sağlığında verdiği emir ve ısmarlama.

zemin: temel, dayanak.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

• **BİRİNCİ NOKTA:** Gazeteleri dinlemediğim halde bir iki senedir “irticâ ile ittiham” kelimesi mütemâdiyen tekrar edildiğini işitiyordum. Eski Said kafasıyla dikkat ettim, kat’iyen gördüm ki:

Siyaseti dinsizliğe âlet yapan ve beşerdeki en dehşetli vahşet ve bedevîliğin bir kanun-u esasîsine irticaa çalışan ve hamiyet maskesini başına geçiren gizli İslâmiyet düşmanları, gaddarâne bir ittiham ile ehl-i İslâmiyet ve hamiyet-i diniye ve kuvvet-i imâniye cihetiyle, değil dini siyasete âlet yapmak, belki de siyaseti dine âlet ve tâbi yapmakla, tâ İslâmiyetin kuvvet-i mâneviyesinden bu hükümet-i İslâmiyeyi tam kuvvetlendirmek ve dört yüz milyon hakikî kardeşi arkasında ihtiyat kuvveti bulundurmamak ve bir kısım zâlim Avrupa’nın dilencililiğinden kurtulmak için çalışanlara pek haksız olarak “irtica” damgasını vurup onları memlekete zararlı tevehhüm etmeleri, yerden göğe kadar hadsiz bir haksızlıktır. Nümunelerinden birinci nümunesi: Bu asrın dehşetli zulmüne karşı bir sed olarak İkinci Nuktada beyan etmek zamanı geldi. Menşe’leri iki kanun-u esasiye istinad eden iki irtica var:

Biri: Siyasî ve içtimâî ki, hakikî irticadır. Onun kanun-u esasîsi çok su-i istimal ve zulme medar olmuştur.

İkincisi: İrtica nâmı verilen hakikî bir terakki ve adalete temel esastır.

• **İKİNCİ NOKTA:** Beşerin vahşet ve bedevîlik zamanlarındaki bir kanun-u esasîsine, medeniyet nâmına dine

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakka niyet, âdillik.

asr: yüzyıl.

bedevi: iptida-î tarzda yaşayan, medenî olmayan.

beşer: insan, insanlık.

beyan: anlatma, açıklama.

cihet: yön, sebep, vesile.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehl-i İslâm: İslâm topluluğu, Müslümanlar.

esâs: asıl, temel, dip, kök.

gaddarane: zalimce, gaddarca, merhametsizce, haincesine.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakikî: gerçek.

hamiyet: millî onur ve haysiyet.

hamiyet-i diniye: dini korumak ve yüceltmek maksadıyla çalışma.

hükümet-i İslamiye: İslam hükümeti.

ictimâî: toplumla alakalı, cemiyyete ait, sosyal.

ihtiyat: yedek, zor şartlar ve günler için saklanan.

irtica: gericilik, geriye dönme, eskiyi isteme.

istinat: dayanak.

ittihâm: suç altında bulunma, töhmetli olma.

kanun-u esasi: ana prensipler, anayasa.

kat’iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.

kuvvet-i imaniye: iman kuvveti.

kuvvet-i maneviye: manevî kuvvet.

maske: bir şeyin asıl mahiyeti-

tini gizlemek maksadıyla ortaya konulan aldatıcı görünüş.

medar: sebep, vesile.

medeniyet: medenîlik, şehirlilik, uygarlık.

menşe: esas, kaynak.

mütemadiyen: sürekli olarak, devamlı.

nam: ad, isim.

nam: adına, yerine.

nokta: konu ile ilgili bölüm.

nümune: örnek.

set: mani, perde, engel.

Siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.

su-i istimal: bir şeyi kötüye kullanma.

tâbi: bağlı, uyma.

terakki: yükselme, ilerleme.

tevehhüm: vehmine kapılmak, öyle zannetmek.

vahşet: yabânî ve vahşi olan şey, medeniyetin zıddı.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

hücum edenler, irtica ile o vahşete ve bedevîliğe dönüyorlar. Beşerin selâmet, adalet ve sulh-ü umumîsini mahveden o dehşetli vahşiyane kanun-u esasî, şimdi bizim bu biçare memleketimize girmek istiyor. Garazkârâne ve anûdâne particilik gibi bazı cereyanları aşlamaya başlaması gibi bir ihtilâf görülüyor. O kanun-u esasî de budur:

Bir taifeden, bir cereyandan, bir aşiretten bir ferdin hatâsıyla o taifenin, o cereyanın, o aşiretin bütün fertleri mahkûm ve düşman ve mes'ul tevehhüm ediliyor. Bir hatâ, binler hatâ hükmüne geçiriliyor. İttifak ve ittihadın temel taşı olan kardeşlik ve vatandaşlık, muhabbet ve uhuvveti zîr ü zeber ediyor.

Evet, birbirine karşı gelen muannid ve muarız kuvvetler, kuvvetsiz oluyorlar. Bu kuvvetsizlikle zayıfladığı için, millete ve memlekete ve vatana âdilâne hizmete muvaffak olunamadığından, maddî ve mânevî bir nevi rüşvet vermeye mecbur oluyorlar ki, dinsizleri kendilerine taraftar yapmak için o gaddar, engizisyonâne ve bedeviyâne ve vahşiyâne bu mezkûr kanun-u esasîye karşı ayn-ı adalet olan bu semavî ve kudsî ¹ **لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ** nass-ı kat'îsiyle, Kur'an'ın bir kanun-u esasîsi muhabbet ve uhuvvet-i hakikiyeyi temin eden ve bu millet-i İslâmiyeyi ve memleketi büyük tehlikeden kurtaran bu kanun-u esasî ki, "Birisinin hatasıyla başkası mesul olamaz." Kardeşi de olsa, aşireti ve taifesi de olsa, partisi de olsa, o cinâyete şerik sayılmaz.

hükmüne: yerine, değerine.
ihtilâf: ayrılık, bir konuda farklı görüş ve düşünüş, fikir ayrılığı.
irtica: gericilik, geriye dönme, eskiyi isteme.
ittifak: birleşme, fikir birliği etme.
ittihat: birleşme, birlik oluşturma.
kanun-ı esasî: ana prensipler, anayasa.
kudsi: mukaddes, yüce.
maddî: madde ile alakalı.
mahkûm: hüküm giymiş, hükümlü; mecbur, çaresiz.
mahv: perişan etme, harap etme.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
mes'ul: sorumlu, yükümlü.
mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.
millet-i İslâmiye: İslâm milleti.
muannit: inatçı, ayak direyen.
muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.
muhabbet: sevgi, sevmek.
muvaffak: başarmış, başarılı.
nass-ı kat'î: kesin delil, anlamı açık ve sarîh olan Kur'an ayetlerinden delil olarak gösterilen ayet.
nevi: çeşit.
rüşvet: yasa dışı ücret.
selâmet: salımlık, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.
semavî: semaya ait, gökten gelen.
sulh-i umumî: genel barış, herkesi ilgilendiren barış, dünya barışı.
şerik: ortak.
taife: takım, grüv.
taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.
temin: sağlama.
tevehhüm: vehmine kapılmak, öyle zannetmek.
uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.
uhuvvet-i hakikiye: hakikî, gerçek kardeşlik.
vahşet: yabani ve vahşi olan şey, medeniyetin zıddı.
vahşiyâne: vahşicesine, vahşice, vahşilikle.
zir ü zeber: altüst, karmakarışık, darmadağın.

1. En'am Suresi: 164.

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkaniyet, âdillik.
âdilâne: adaletli olana yakışır bir surette, doğrulukla, âdilesine.
anudâne: inatçı bir şekilde.
aşiret: göçebe hâlinde yaşayan, çoğunlukla bir soydan gelen insanlar, kabile, oymak.
ayn-ı adalet: adaletin aslı,

adaletin tâ kendisi.
bedevî: iptidâî tarzda yaşayan, medenî olmayan.
beşer: insan, insanlık.
biçare: çaresiz, zavallı.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
cinayet: cana kıyma, katl veya bu derecede ağır bir suç.
dehşetli: ürkütücü, korkunc.

engizisyon: Hristiyanlıktan uzaklaşan veya dinî esaslara aykırı davranan kimseleri cezalandırmak için kurulan Katolik kilisesi mahkemeleri.
gaddar: çok fazla zulüm ve haksızlık eden.
garazkârane: garaz ve düşmanlığa kapılarak, garazkârlıkla, düşmancasına.
hizmet: görev, vazife.

adalet-i hakikiye: hakikî adalet, gerçek adalet.

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.

ayet: Kur'an cümlesi.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

bedbaht: bahtsız, talihsiz, zavallı.

bedevi: iptida-î tarzda yaşayan, medenî olmayan.

biçare: çaresiz, zavallı.

caiz: mümkün, olur, olabilir.

cani: cinayet işlemiş kimse, acımasız, gaddar.

caniyâne: cani gibi, canice, canicesine.

cinayet: cana kıyma, katl veya bu derecede ağır bir suç.

cüz'î: küçük, az.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

düstur-i esasî: temel prensip, esas düstur.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

emsal: örnekler, benzerler.

esfel-i safilin: aşağıların en aşağısı, Cehennemin en aşağı tabakası.

eşhas: şahıslar, kimseler.

fedâ: uğruna verme.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

günahkâr: günahlı, günah işleyen.

Harb-i Umumî: genel harp, umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.

hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.

irtica: gericilik, geriye dönme, eskiye isteme.

ittihat: birleşme, birlik oluşturma.

kanun-u esasî: ana prensipler, anayasa.

kudsi: mukaddes, yüce.

mahv: perişan etme, harap etme.

Olsa olsa, o cinâyete bir nevi tarafgirlikle yalnız mânevî günahkâr olup âhirette mesul olur; dünyada değil. Eğer bu kanun-u esasî çabuk düstur-u esasî yapılmazsa, hayat-ı içtimaiye-i beşeriye iki Harb-i Umumînin gösterdiği tahribatın emsaliyle, esfel-i sâfilîn olan o vahşî irticaa düşecek.

İşte, Kur'an'ın bu gibi kudsî kanun-u esasîsine irtica nâmını veren bedbahtlar, vahşet ve bedeviliğin dehşetli bir kanun-u esasîsi olarak kabul ettikleri şimdiki öylelerinin siyasetinin bir nokta-i istinadı şudur ki: “Cemaatin selâmeti için fert feda edilir. Vatanın selâmeti için eşhasın hukuku nazara alınmaz. Devletin siyasetinin selâmeti için cüz'î zulümler nazara alınmaz” diye, birtek cânî yüzünden bir köyü mahvetmekle bin mâsumun hakkını nazara almaz. Birtek câninin yüzünden bin adamın kılıçtan geçmesini caiz görür. Bir adamın yaralanmasıyla binler mâsumu sıkıntıya verir. Ve iki yüz adamı kurşuna dizilmesini o bahaneyle nazara almaz. Birinci Harb-i Umumîde üç bin adamın caniyâne siyaset hatâlarıyla otuz milyon biçare nev-i beşer aynı harpte mahvedildiği gibi, binler misaller var.

İşte bu vahşiyâne irticanın, bu dehşetli zulümlerine karşı gelen Kur'an şâkirdlerinin, Kur'an'ın yüzer kanun-u esasîsinden **وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ** âyetinin ders verdiği kanun-u esasîsi ile adâlet-i hakikiyeyi ve ittihadı ve uhuvveti temin etmeye çalışan ehl-i iman fedakârlarına “mürteci” nâmını verip onları müttehem etmek, mel'un

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

mel'un: lânetlenmiş, kötülenmiş.

mes'ul: sorumlu, yükümlü.

misal: örnek, nümune.

mürteci: gerilik, geriye dönme taraflısı, eski düzeni savunan, gerici.

müttehem: itham olunan, suçlanan.

nam: ad, isim.

nazar: bakış, dikkat.

nazar: dikkat.

nev-i beşer: insanoglu, insanlar.

nevi: çeşit.

nokta-i istinat: dayanak noktası, güvenme ve itimat noktası.

selâmet: salimlik, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

sakirt: talebe, öğrenci.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

tarafgir: bir tarafı tutan, taraflı.

temin: sağlama.

uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.

vahşet: ürkütücü ve korkunç olan şey.

vahşi: yabanî, ürkütücü ve korkunç olan.

vahşiyâne: vahşicesine, vahşice, vahşilikle.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

Yezid'in zulmünü adalet-i Ömeriye'ye tercih etmek misil-li en vahşî ve zalimâne bir engizisyon kanununu, beşer-in en yüksek terakkiyatına ve adaletine medar olan Kur'an'ın mezkûr kanun-u esasîsine tercih etmek hük-mündedir. Hükûmet-i İslâmiye ile bu memleketin selâ-metine çalışan ehl-i siyasetin mezkûr hakikati nazara al-ması lâzımdır. Yoksa, üç veya dört cereyanın muannidâ-ne muaraza etmeleriyle, o kuvvetler, muaraza sebebiyle zayıflar. Memleketin menfaatine ve âsâyışına sarf edilecek o zayıf kuvvetle hâkimiyetini—hattâ istibdad ile de olsa—âsâyış ve emniyet-i umumiye'yi muhafazaya kâfi gelmediğinden Fransız ihtilâl-i kebirinin tohumlarının bu mübarek memleket-i İslâmiye'ye ekilmesine yol vermek-tir diye telâş edilebilir.

Madem bu ittifaksızlıktan gelen zaafiyet ve kuvvetsizlik sebebiyle ecnebînin politikasına ve ehemmiyetsiz, muvakkat yardımlarına karşı bu acip mânevî rüşvetler veriliyor, dört yüz milyon kardeşin uhuvvetine, milyarlar ecdadın mesleğine ehemmiyet verilmiyor gibi bir mânâ hükmediyor. Ve âsâyış ve siyasete zarar gelmemek için bu kadar israfat ile bol maaşlar suretinde kuvvet temini-ne kendilerini mecbur zannederek rüşvetler veriliyor; milletin fakr-ı hali nazara alınmıyor. Elbette ve elbette ve kat'î olarak, şimdi bu memleketteki ehl-i siyaset, garba ve ecnebîye verdiği siyasî ve mânevî rüşvetin on mislini âlem-i İslâmın ileride cemahir-i müttefikası hükmünde olacak olan dört yüz milyon Müslüman kardeşlere mem-leket ve milletin ve bu devlet-i İslâmiyenin selâmeti için

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
adalet: her hak sahibine hak-kının tam ve eksiksiz verilme-si, hakkaniyet, âdillik.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İs-lâm dünyası.
asayiş: emniyet, kanun ve ni-zam hakimiyetin sağlanması.
beşer: insan, insanlık.
cemahir-i müttefika: birbi-riyle anlaşmış, ittifak etmiş devletler, müttelik cumhuri-yetler.
cereyan: akım, fikir, sanat ve-

ya siyaset hareketi.
 devlet-i İslâmiye: İslâm devle-ti.
ecdat: dedeler, büyük baba-lar, atalar.
ecnebi: yabancı, başka mil-letten olan.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehemmiyetsiz: önemsiz.
ehl-i siyaset: ülkenin idare-siyle meşgul olanlar, siyaset adamları, politikacılar.
emniyet-i umumiye: genel

güvenlik.
engizisyon: Hristiyanlıktan uzaklaşan veya dinî esaslara aykırı davranan kimseleri ce-zalandırmak için kurulan Ka-tolik kilisesi mahkemeleri.
fakr-i hâl: fakirlik, yoksulluk.
garp: Batı, Batı ülkeleri.
hakikat: gerçek, doğru.
hâkimiyet: hâkim oluş, hük-mediş, egemenlik.
hükümde: değerinde, yerin-de.
hükümet-i İslâmiye: İslâm

hükümeti.

İhtilâl-i Kebir: Büyük Fransız İhti-lali.

israfat: israflar, lüzumsuz yere harcamalar.

istibdat: idarede görülen her tür-lü kanun dışı tazyik, baskı.

ittifak: fikir birliği, söz birliği.

kâfi: yeterli.

kanun-ı esası: ana prensipler, anayasa.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddü-de mahal bırakmayan.

madem: değil mi ki.

mana: anlam.

manevî: manaya ait, maddî ol-mayan.

medar: sebep, vesile.

menfaat: fayda.

meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.

mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.

misillü: gibi, benzeri.

misil: kat; eş.

muannidane: inatçılıkla, inatçıya yakışır şekilde, inatçı bir şekilde.

muaraza: kavga, çekişme.

muhafaza: koruma.

muvakkat: geçici.

mübarek: feyizli, bereketli.

nazar: bakış, dikkat.

politika: devlet işlerini yürütme, düzenleme ve devletlerarası iliş-kiler kurma sanatı, siyaset.

rüşvet: yasa dışı ücret.

sarf: harcaması.

selâmet: salımlık, eminlik, kurtu-luş, korku ve endişeden uzak ol-ma.

siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.

suret: biçim, şekil, tarz.

temin: sağlama.

terakkiyat: ilerlemeler, gelişme-ler, yükselişler.

uhuvvet: kardeşlik, din kardeşli-ği.

vahşi: yabanî, ürkütücü ve kor-kunç olan.

zaafiyet: zayıflık, güçsüzlük, der-mansızlık.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

zulm: haksızlık, eziyet, cefa, iş-kence.

gayet azîm bir bahşîş ve zararsız rüşvet vermesi lâzım ve elzemdir.

İşte o makbul, lâzım ve çok menfaatli, caiz ve vacip rüşvet ise, teavün-ü İslâmın esası ve hediyeî Kur'ân'ın semavî bir düsturu ve rabitası ve kudsî kanun-u esasîsi olan

﴿أَنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ﴾ ﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا﴾
﴿وَلَا تَنَارَؤُا وَزَرَ أُخْرَى﴾ ﴿وَلَا تَنَارَؤُا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ﴾¹

kudsî, esasî kanunlarını düstur-u hareket etmektedir.

Üçüncü Nokta, şimdilik tehir edildi.

Said Nursî

HÂŞİYE: Kardeşlerim, evvelce gördüğünüz şiddetli ihtarın bir derece tağyirine üç şey vesile oldu.

Birincisi: Nur kahramanı Hüsrev'in beyanıyla yirmi beş adliye mahkemelerinin "Risale-i Nur'da suç yok" diye itiraflarıdır.

İkincisi: Nurun bir kahraman avukatı, "Ankara hükûmeti Said aleyhinde olmadığından şiddetli kelimeler tâdil edilse münasiptir" demesidir.

Üçüncüsü: Katî haberlere göre Afyon Mahkemesi "Nurun altı yüz bin fedâkâr talebesi var" demesine binaen Malatya hâdisesi bahanesiyle hiç olmazsa Nur Talebelerinden altı yüz faal ve muktedir olanlarını mahkemeye vermek plânı var iken, yalnız on altı adamı ve bundan yalnız altı adama ve bundan birtek adamın bir sene mahkûm edilmesi Nurcular aleyhindeki zâlimâne tazyikat hafifleşmesi ve def' olmasının âlâmetidir. Onun için bir derece şiddetli kelimeler tâdil edildi.

1. Mü'minler kardeşlerdir. (Hucurât Suresi: 10.) Allah'ın dinine ve Kur'ân'a hep birlikte sım sıkı sanılın. (Âl-i İmrân Suresi: 103.) Hiçbir günahkâr başkasının günahını yüklenmez. (En'âm Suresi: 164.) İhtilâfa düşmeyin; sonra cesâretiniz kırılır, kuvvetiniz de elden gider. (Enfâl Suresi: 46.)

azîm: büyük.

bahşîş: lütfedip verilen para, üç-
retten ayrı verilen para, hediye,
v.s.

caiz: yapılması veya yapılmama-
sında sakınca olmayan, uygun.

düstur: kanun, kural, esas.

düstur-i hareket: hareket pren-
sibi, kuralı.

elzem: daha (en, pek) lâzım,
lüzumlu, gerekli.

gayet: son derece.

hediye-i Kur'âniye: Kur'ân'ın
hediyesi.

kanun-i esasî: ana prensipler,
anayasa.

kudsî: mukaddes, yüce.

makbul: kabul edilmiş, ge-
cerli.

menfaat: fayda.

nokta: konu ile ilgili bölüm.

rabîta: münasebet, alâka,
bağ.

rüşvet: ödün, taviz.

semavî: semaya ait, gökten

gelen.

teavün-i İslâm: İslâmî yar-
dımlaşma.

te'hîr: erteleme, sonraya bı-
rakma.

vacip: dinî bakımdan yapıl-
ması şart olan, kesinlik baki-
mindan farzdan sonra gelen.

[Hazret-i Üstadın Emirdağında Santral Sabri, Sıddık Süleyman'a Arabî İşârât-ül-İ'câz'dan verdiği derstir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ

وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَاصْحَابِهِ أَبَدًا دَائِمًا¹

İşârâtü'l-İ'câz'ın birinci cüz'ü ki, tamamı yetmiş cüz olacaktı. Fakat Risâle-i Nur mânevî bir tefsiri Kur'ânî olduğu için dedi: Bu zamanda bana daha lüzum var. Öteki cüzler yerinde onlar yazıldı.

Evet, İşârâtü'l-İ'câz, umum Risâle-i Nur'un bir fihristesi, bir listesi ve o nur bahçesinin bir fidanlığı ve sırr-ı i'câz-ü'l Kur'ân'ın bir menbaı olduğu görünüyor. Gayet ince ve derin olduğu için, şimdiye kadar âlimler pek azını anlamışlardı. Fakat kimin eline geçmişse, fevkalâde takdir etmiş ve “emsalsiz” demiş. Dehşetli eski harp içinde, avcı hattında, bazan da at üzerinde, îcazdaki i'câzın en ince münasebâtını görmek ve onlarla tam meşgul olmak ve koca dehşetli harbin tehlikesi onu müşevveş etmemek ve incimad derecesindeki soğukta, avcı hattında o incecik i'câz münasebetlerini herşeyden daha ehemmiyetli görmek, Eski Said'in hakikaten hizmet-i Kur'âniye-de harika bir fedakârlığıdır. Hattâ Yeni Said'in otuz beş senede, bu acip zamanda gazeteleri okumamak ve on sene İkinci Harbi bilmemek, sormamak ve idam

girme.

Kur'âni: Kur'an'a ait, Kur'an'dan gelen.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

menba: kaynak.

meşgul: uğraşma, ilgilenme.

münasebat: münasebetler, ilgiler, yakınlıklar, bağlar, ilişkiler, uygunluklar.

münasebet: ilgi, ilişki, münasebet.

müşevveş: teşevvüse uğramış, düzensiz, karmakarışık.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

sırr-ı i'câz: mucizeliği gösteren sırlar.

takdir: kıymet verme, beğenme.

tefsir: Yorum, serh.

umum: bütün, hepsi.

1. Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun; Salât ve selâm ebediyen ve dâima Efendimiz Muhammed'e, onun Âl ve Ashâbına olsun.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

Arabî: Arapça.

cüz: kısım, parça.

dehşetli: ürkütücü, korkunc.

ehemmiyetli: önemli.

emsalsiz: benzersiz.

fedakâr: kendini veya şahsı

menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.

fevkalâde: olağanüstü.

fihriste: katalog, liste.

gayet: son derece.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hârîka: olağanüstü.

harp: savaş.

Hazret-i Üstat: Üstat Hazretleri, Bediüzzaman Said Nursi.

hizmet-i Kur'âniye: Kur'an hizmeti.

i'câz: mucizelik, insanların benzerini yapmaktan âciz kaldıkları şeyi yapmak.

idam: ölüm.

incimat: donma, buz hâline

niyetiyle hapisliğinde Kur'an esrarını yazmaktan vazgeçmemek ve bütün tehlikeleri hiçe saymaya nisbeten Eski Said'in o acip vaziyetinde o dehşetlere ehemmiyet vermeden *İşârâtü'l-İ'câz* nüktelerini yazdığı zaman gösterdiği ilmî ve mânevî fedakârlığını, Yeni Said'in bu otuz senedeki fedakârlığından daha harika görüyoruz.

Sâniyen: Bu *İşârâtü'l-İ'câz*'ın matbu nüshasında hakikaten bir keramet var ki, tesadüf ihtimali yoktur. Onun için, bir defa daha aynı tarzda ve kerametli kıt'ada tab etmek ve Arabistan'a ve Pakistan gibi yerlere göndermek münasip görüldü. Fakat Eski Said, îcazdaki i'câz beyan ettiği ve en ince münasebet-i belâğati beyanı içinde gayet ince ve kısa, îcazlı cümleleri bir derece izah ve Türkçeye tercüme etmek lâzım geliyor.

İşârâtü'l-İ'câz'ın harikalarından birisi de budur ki:

Herbir âyetin sair âyetlere münasebatını ve her âyetteki cümlelerinin birbirine karşı nisbetini ve nizamını ve her cümledeki heyetlerin ve harflerin mânâ-yı maksuda karşı nisbetlerini ve teveccühlerini gösterip, âyetlerin intizamından ve cümlelerin nizamından ve her cümlelerin heyetinin nazmından bir lem'a-i i'câz göstermesidir. Âdetâ bir saatin saniyeleri sayan mili ve dakikaları sayan yelkovanı ve saatleri sayan ibresi gibi, o nazımdaki nükteleri beyan ve ondaki hakikati burhanlarla izah, hattâ bazan birtek harfte büyük bir hakikati ifade etmesidir. Ve herbir âyetin hakikatini gayet i'câz ile ve kat'î hüccetlerle ispat ediyor ki, şimdi yüz otuz risâlenin

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

âdeta: sanki.

âyet: Kur'an cümlesi.

beyan: anlatma, açıklama.

bürhan: .

defa: kere, kez, yol.

dehşet: büyük korku hâli, korkma, ürkme.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

esrar: sırlar, gizli hakikatler.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

gayet: son derece.

hakikat: gerçek, doğru.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hârika: olağanüstü.

heyet: kurul, komite.

heyet: şekil, biçim, görünüş.

hüccet: delil.

ibre: .

îcaz: az sözle çok mana ifade etme.

i'câz: mucizelik, insanların benzerini yapmaktan âciz kaldıkları şeyi yapmak.

ihtimal: olabilirlik.

ilmî: ilim ile ilgili, ilme dair.

intizam: düzenlilik, düzgünlük.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

izah: açıklama, ayrıntılan ile anlatma.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

keramet: Allah'ın velî kullarında görülen olağanüstü hâller veya tabiatüstü hâdiseler.

kit'a: dörtlük, dört mısradan oluşan nazım birimi.

lem'a-i i'câz: acze düşüren parıltı, mu'cizelik parıltısı.

mana-yı maksut: kastedilen mana, istenilen anlam, istenilen mahiyet.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

matbu: tab edilmiş, basılmış.

münasebat: münasebetler, ilgiler, yakınlıklar, bağlar, ilişkiler, uygunluklar.

münasip: uygun.

nazım: .

nazm: tertip etme, düzene koyma, dizme.

nispet: kıyaslama; oran, ölçü.

nispeten: nispetle, kıyaslayarak.

nizam: düzen, düzgünlük;

kaide, kanun.

nükte: .

nükte: ince manalı, ancak dikkatle anlaşılabilen mana veya söz.

nûsha: suret.

sâir: diğer, başka, öteki.

saniyen: ikinci olarak.

tab: basma.

tarz: biçim, şekil.

tesadüf: rastlantı.

teveccüh: yönelme, sevgi, ilgi.

vaziyet: durum.

çekirdekleri ve hülâsaları hükmündedirler. Ve cümlelerin ve cümledeki heyetlerin ve harflerin nüktelerini ve ifade ettikleri zımnî hükümlerini, bilâ istisna ilm-i belâğatin ince kaideleriyle ve ilm-i nahvin ve sarfın kaideleriyle ve ilm-i mantığın ve usul-i din ve sair ilimlerin kanunlarıyla beyan eder. Hattâ, hurdebinî bir mânevî âletle, görünmeyen incecik münasebât-ı belâğati beyan ediyor ve emarelerini gösteriyor. Ve Kur'ân'ın nazarı küllî olmasından, bütün beyan edilen hak mânâlara ve nüktelere, elbette kudsi elfaz-ı Kur'âniye zımnî, remzî işaret ve delâlet eder denilebilir.

**Hüsrev, Sungur, Hayri, Sadık,
Sabri, Sıddık Süleyman**

beyan: anlatma, açıklama.
bilâistisna: istisnasız, ayırt etmeksizin.
delâlet: delil olma, gösterme, alamet, işaret.
emare: alâmet, belirti, nişan.
hurdebinî: gözle görülmeyecek derecede küçük, mikroskobik.
hülâsa: kısaca, özet.
ilm-i belâgat: belâgat ilmi.
ilm-i mantık: mantık ilmi, doğru muhakeme ve doğru düşüncenin esaslarını ve ka-

idelerini konu alan ilim.
ilm-i nahiv: konusu cümle ve cümlelerin yapısı olan Arap dilbilgisi ilmi.
kaide: kural, esas, düstur.
kudsi: mukaddes, yüce.
küllî: umumî, genel.
mana: anlam.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
münasebat-ı belâgat: güzel sözlerdeki uygunluklar, yerinde ve güzel bir şekilde ifade edilen sözlerdeki münasiplik-

ler; güzel sözlerin birbirini tamamlamaları.
nazar: bakış, dikkat.
nükte: ince manalı, ancak dikkatle anlaşılabilen mana veya söz.
remzî: remizli, işaretli olarak.
sâir: diğer, başka, öteki.
usulü'd-din: kelâm ilminin diğer bir adı.
zımnî: üstü kapalı, dolayısıyla anlatılan.

إِفَادَتُ الْمَرَامِ

(İFADETÜ'L-MERAM)

أَقُولُ: لَمَّا كَانَ الْقُرْآنُ جَامِعًا لَأَشْتَاتِ الْعُلُومِ وَخُطْبَةً لِعَامَّةِ
الطَّبَقَاتِ فِي كُلِّ الْأَعْصَارِ، لَا يَتَحَصَّلُ لَهُ تَفْسِيرٌ لَأَثَقٍ مِنْ فَهْمِ
الْفَرْدِ الَّذِي قَلَّمَا يَخْلُصُ مِنَ التَّعَصُّبِ لِمَسْلَكِهِ وَمَشْرَبِهِ، اذْ فَهْمُهُ
يَخُصُّهُ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةُ الْغَيْرِ إِلَيْهِ إِلَّا أَنْ يُعَدِّيَهُ قَبُولُ الْجُمْهُورِ.
وَاسْتِنْبَاطُهُ - لَا بِالتَّشْهِي - لَهُ الْعَمَلُ لِنَفْسِهِ فَقَطُّ، وَلَا يَكُونُ
حُجَّةً عَلَى الْغَيْرِ إِلَّا أَنْ يُصَدِّقَهُ نَوْعُ اجْتِمَاعٍ.

فَكَمَا لَا بُدَّ لِنَتْنِظِيمِ الْأَحْكَامِ وَاطِّرَادِهَا وَرَفْعِ الْفَوَاضِي - النَّاشِئَةِ
مِنْ حُرِّيَةِ الْفِكْرِ مَعَ اِهْمَالِ الْأَجْمَاعِ - مِنْ وُجُودِ هَيْئَةٍ عَالِيَةٍ مِنْ
الْعُلَمَاءِ الْمُحَقِّقِينَ الَّذِينَ - بِمُظْهَرِيَّتِهِمْ لِأَمْنِيَةِ الْعُمُومِ وَاعْتِمَادِ
الْجُمْهُورِ - يَتَقَلَّدُونَ كِفَالَةَ ضَمْنِيَّةٍ لِلْأُمَّةِ، فَيَصِيرُونَ مُظْهَرِ سُرْحَجِيَّةِ
الْأَجْمَاعِ الَّذِي لَا تَصِيرُ نَتِيجَةُ الْاجْتِهَادِ شَرْعًا وَدُسْتُورًا إِلَّا
بِتَصَدِيقِهِ وَتَمْخِيدِ كَذَلِكَ لَا بُدَّ لِكَشْفِ مَعَانِي الْقُرْآنِ وَجَمْعِ
الْمَحَاسِنِ الْمُتَفَرِّقَةِ فِي التَّفَاسِيرِ وَتَثْبِيتِ حَقَائِقِهِ - الْمُتَجَلِّيَةِ
بِكَشْفِ الْفَنِّ الزَّمَانِ - مِنْ انْتِهَاضِ هَيْئَةٍ عَالِيَةٍ مِنَ الْعُلَمَاءِ

الْمُتَخَصِّصِينَ، الْمُخْتَلِفِينَ فِي وُجُوهِ الْإِخْتِصَاصِ، وَلَهُمْ مَعَ دَقَّةِ
نَظَرٍ وَسُعَةِ فِكْرٍ لِنَفْسِيهِ.

نَتِيجَةُ الْمَرَامِ:

أَنَّهُ لَا بُدَّ أَنْ يَكُونَ مُفَسِّرُ الْقُرْآنِ ذَا دَهَاءٍ عَالٍ وَجَهْدٍ نَافِذٍ
وَوَلَايَةٍ كَامِلَةٍ. وَمَا هُوَ إِلَّا الشَّخْصُ الْمَعْنَوِيُّ الْمُتَوَلِّدُ مِنْ
امْتِزَاجِ الْأَرْوَاحِ وَتَسَانُدِهَا وَتَلَاخُصِّ الْأَفْكَارِ وَتَعَاوُنِهَا وَخَاصَّةً
وَتَطَافُرِ الْقُلُوبِ وَإِخْلَاصِهَا وَصَمِيمِيَّتِهَا مِنْ بَيْنِ تِلْكَ الْهَيْئَةِ.
فَيُسَرِّ «لِلْكُلِّ حَقْمٌ لَيْسَ لِكُلِّ» كَثِيرًا مَا يُرَى أَثَارُ الْجَهْدِ
الْوَلَايَةِ، وَنُورُهُ وَضِيَاؤُهَا، مِنْ جَمَاعَةٍ خَلَتْ مِنْهَا أَفْرَادُهَا.
ثُمَّ أَنِّي بَيْنَمَا كُنْتُ مُنْتَظِرًا وَمُتَوَجِّهًا لِهَذَا الْمَقْصَدِ بَتَّاهِرِ هَيْئَةٍ
كَذَلِكَ - وَقَدْ كَانَ هَذَا غَايَةً خَيَالِيٍّ مِنْ زَمَانٍ مَدِيدٍ - اذْ سُنَحَ
لِقَلْبِي مِنْ قَبِيلِ الْحَسِّ قَبْلَ الْوُقُوعِ تَقَرُّبَ زَلْزَلَةٍ عَظِيمَةٍ، فَشَرَعْتُ
- مَعَ عَجْزِي وَقُصُورِي وَالْإِعْلَاقِ فِي كَلَامِي - فِي تَقْيِيدِ
مَا سُنَحَ لِي مِنْ إِشَارَاتِ اعْجَازِ الْقُرْآنِ فِي نَظْمِهِ وَبَيَانِ بَعْضِ
حَقَائِقِهِ، وَلَمْ يَتَيَسَّرْ لِي مُرَاجَعَةُ التَّفَاسِيرِ. فَإِنْ وَافَقَهَا فَبِهَا
وَنِعْمَتٌ وَالْأَفَالْعُهُدَةُ عَلَيَّ.

فَوَقَعَتْ هَذِهِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَى.. فَفِي أَثْنَاءِ آدَاءِ فَرِيضَةِ الْجِهَادِ
كُلَّمَا انْتَهَزَتْ فُرْصَةً فِي خَطِّ الْحَرْبِ قَيَّدَتْ مَالًا حِ لِي فِي الْأَوْدِيَةِ
وَالْجِبَالِ بِعِبَارَاتٍ مُتَفَاوِتَةٍ بِاخْتِلَافِ الْحَالَاتِ. فَمَعَ احتِياجَهَا
إِلَى التَّصْحِيحِ وَالْإِصْلَاحِ لَا يَرْضَى قَلْبِي بِتَغْيِيرِهَا وَتَبْدِيلِهَا؛ إِذْ
ظَهَرَتْ فِي حَالَةٍ مِنْ خُلُوصِ النِّيَّةِ لَا تُوجِدُ الْآنَ، فَأَعْرَضُهَا
لِأَنْظَارِ أَهْلِ الْكَمَالِ لَا لِأَنَّهُ تَفْسِيرٌ لِلتَّنْزِيلِ، بَلْ لِيَصِيرَ - لَوْ ظَفَرَ
بِالْقَبُولِ - نَوْعٌ مَأْخُذٌ لِبَعْضِ وُجُوهِ التَّفْسِيرِ. وَقَدْ سَأَقْنِي شَوْقِي
إِلَى مَا هُوَ فَوْقَ طَوْقِي، فَإِنْ اسْتَحْسَنُوهُ شَجَّعُونِي عَلَى الدَّوَامِ.
وَمِنْ اللَّهِ التَّوْفِيقُ.

سَعِيدُ النُّورْسِيِّ

وقد اخبرنا مرارا في ثناء الدرس وقوع زلزلة عظيمة

((معنى الحرب العمومية)) وقعت كما اخبر

حمزه محمد شفيق محمد مهري

KISA BİR TERCÜMESİDİR

Şimdi, bundan kırk bir sene evvel ve eski Harb-i Umumînin az evvelinde başlamış olduğu *İşârâtü'l-İ'câz*'ın "İfâdetü'l-Meram"ında diyor ki:

Madem Kur'ân-ı Mu'cizi'l-Beyan ulûm-u hakikiyenin envâına câmi ve umum asırlarda umum tabakat-ı beşeriye müteveccih bir hutbe-i ezeliyedir. Elbette, birtek

enva: çeşitler, türler, neviler.

evvel: önce.

Harb-i Umumi: genel harp, umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.

hutbe-i ezeliye: ezeli hutbe, Kur'ân-ı Kerim.

Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan: Açıklamalarıyla, akılları "benzerini yapmak"tan aciz bırakan

Kur'ân-ı Kerim.

madem: değil mi ki.

müteveccih: dönük.

tabakat-ı beşeriye: sosyal sınıflar.

ulûm-i hakikiye: gerçek ilimler, kâinat, tabiat, ulûhiyet hakkında teşbih ve mecazlardan arı olan şeriat, tarikat, marifet ve hakikat.

umum: bütün.

ferdin fehmi, ona lâıyk ve mükemmel bir tefsir yapamaz ve mümkün olmuyor. Çünkü, bir fert, pek nadir olarak kendi hususî meslek ve meşrebinin tesirinden kendi fikrini kurtarabilir. Onun hususî meşrebi tesir ettikçe, tam tamına hakikati sâfi olarak ifade edemez. Ferdin fehmi ve mânâsı ona hastır. O fert onu kabul eder; fakat başkalarını ona dâvet edemez. Eğer cumhur-u ulema onun fehmini kabul ile başkalara şumulünü gösterse, o vakit başkasını o mânâya davet edebilir ve hakikî tam tefsir olabilir.

Hem ferdin ahkâmıda istinbatı ve içtihadında—hevesi karışmamak şartıyla—o kendi nefsi için amel edebilir, fakat başkalarına hüccet tutamaz. Tâ bir nevi icma' o hükmü tasdik etsin. Nasıl ki, ahkâm-ı şer'iyeyi tatbik ve tanzim ve icra etmek ve hürriyet-i fikirden neş'et eden mânêvî anarşiliği kaldırmak için gayet lâzımdır ki, ulema-i muhakikînden bir heyet-i âliye bulunsun ki, o heyet umumun emniyetine mazhariyetleriyle ve cumhur-u ulemanın onlara itimadıyla ümmet için bir nevi zımnî kefalet ve dâvâ vekili hükmünde olmaları cihetinde, icmâ-ı ümmet hüccetinin sırrına mazhar oluyorlar. O vakit içtihadın neticesi o icmâ ile şer'an düstur olabilir. Ve icmâ-ın tasdik ve sikkesiyle umuma şâmil oluyor. Aynen onun gibi lâzımdır, Kur'an'ın mânâlarının keşfi ve tefsirlerde ayrı ayrı mehasininin cem'i, hem zamanın çalkamasıyla ve fenlerin keşfiyle cilvelenen, tezahür eden Kur'an'ın hakikatlerinin tesbiti için elzemdir ki, muhakikîn-i ulemadan herbiri bir fende mütehasıs, geniş fikre, ince

ahkâm: dinî hükümler, emirler.
ahkâm-ı şer'iy: şer'î hükümler, şeriâtin esas ve kanunları.
amel: uygulama, meydana çıkarma.
anarşi: hükümeteşiz veya şiaş otoritesini kaybetmiş düzensiz topluluk hâli.
cem: toplama, biriktirme.
cilve: tecelli, görüntü.

cumhur-u ulema: âlimlerin çoğunluğu.
düstur: kanun, kural, esas.
elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.
emniyet: güven, güvenilir.
fehmi: anlayış.
fen: tecrübe, ispatla meydana gelmiş ilimlere verilen genel ad.
gayet: son derece.
hakikat: gerçek, doğru.

hakikî: gerçek.
heves: bir şeye karşı duyulan istek, arzu.
heyet-i âliye: üst kurul.
hususî: özel.
hüccet: delil.
hükümünde: değerinde, yerinde.
hüküm: dinî kaide, kural.
hürriyet-i fikir: fikir ve düşünce hürriyeti.
icma: müctehit olan İslâm

âlimlerinin dinî bir konuda aynı sözü söylemeleri, bir konuda görüş birliğine varmaları.

icma-i ümmet: aynı asırda yaşamış olan İslâm âlimlerinden müctehit olanların, şeriâtin bir meselesi hakkında verilen hükmünde birleşmeleri, dinî bir konuda söz birliği etmeleri.

icra: yürütme, bir işi yerine getirme.

icthâat: fikir, kanaat, görüş açısı.

istinbat: bir söz veya işten gizli bir mana çıkarma.

itimât: dayanma, güvenme.

kefalet: mesuliyeti üzerine almak.

keşif: gizli bir şeyi bulma, meydana çıkarma.

lâyık: yakışan, yaraşır, yakışır.

mana: anlam.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mazhar: nail olma, şereflenme.

mazhariyet: nail olma, şereflenme.

mehasin: güzellikler, iyilikler.

meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.

mesrep: gidiş, hareket tarzı, tavır, tutum, meslek.

muhakkikîn-i ulemâ: hakikatleri araştıran Müslüman âlimler.

mütehasıs: bir ilim dalında veya bir meslekte derin bilgi sahibi olan, uzman.

nadir: seyrek, az, ender bulunan.

neşet: meydana gelme, oluşma, çıkma.

nevi: çeşit.

sâfi: samimî, hâlis, saf.

sır: gizli hakikat.

sikke: alâmet, nişan, turra.

şamil: içine alan, kapsayıcı.

şart: koşul.

şer'an: şeriata göre, şariat bakımından, şariatça.

şumul: içine alma, kapsam.

tanzim: düzenleme, sıralama, tertipleme.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tatbik: uydurma, uygulama.

tefsir: Yorum, serh.

tesir: etki.

tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.

ulema-yı muhakikîn: gerçeği, hakikati bulup araştıran âlimler.

ümmet: Müslümanların tamamı; bütün Müslümanlar.

zımnî: üstü kapalı, dolayısıyla anlatılan.

nazara mâlik allâmelerden müteşekkil bir heyet bu vazifeye sahip çıksın.

ELHASIL: Kur'an'ı tefsir edene lâzım gelir ki, gayet âli bir deha ve nüfuzlu derin bir içtihad ve bir nevi kuvve-i kudsiye sahibi olmak gerektir. Bu zamanda öyle bir zat ancak bir şahs-ı mânevî olabilir ki, o şahs-ı mânevî, çok ruhların imtizacından ve tesanüdünden ve efkârın telâhukundan ve birbirine yardımından ve kalblerin birbirine in'ikâsından ve ihlâs ve samimiyetlerinden, mezkûr bir heyetten çıkabilir. O heyetin bir ruh-u mânevîsi hükmüne geçer.

Evet, "Mecmuunda bir hassa bulunur ki, ondaki her fertte bulunmaz" düsturuyla, çok defa içtihadın âsârı ve nur-u velâyetin hassaları ve ziyası bir cemaatte görünüyor. Halbuki, o cemaatin hangisine bakılsa o hassa görünmüyor. Demek âmi adamların ihlâsla tesanüdları, bir velâyet hassasını veriyor. İşte bu hakikate binaen, böyle bir maksat için bir heyetin çıkmasına muntazır ve daima bekliyordum. O ümit, küçüklüğümden beri gaye-i hayalim iken, birden hiss-i kablelvuku kabilinden kalbime bir sünühat oldu ki: Maddî ve mânevî iki zelzele-i azîme yaklaşıyordu. ⁽¹⁾ Ben de, acz ve kusurumla, sözlerimdeki

(1) Evet, Üstadımız mükerreren Birinci Harb-i Umûmîden evvel çok defa bize ulûm-u Arabiye'yi ders verdiği zaman, bize katî bir tarzda "Büyük ve umûmî bir zelzele yaklaşıyor; hazırlanınız. O zaman herkes benim gibi mücerredlere gıpta edecekler" diye söylüyorlardı. Pek az zamanda, onun mükerreren verdiği haber ayen çıktı.

Horhor'daki eski talebeleri nâmına Medresetü'l- Vâizîn mezunlarından

Mehmed Sâdık, Sabri, Mehmed Şefik, Mehmed Mihrî, Hamza

acz: zayıflık, güçsüzlük.

âli: yüce, yüksek, ulu.

allâme: pek çok konuda ihtisas sahibi büyük bilgin, ilmi seviyesi çok yüksek olan âlim, üstad-ı azam.

âmi: bilgisiz, cahil.

asar: eserler.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

cemaat: topluluk, aralarında çeşitli bağlar bulunan insanlar topluluğu.

defa: kere, kez, yol.

deha: olağanüstü zeka sahibi olma.

düstur: kanun, kural, esas.

efkâr: düşünceler, fikirler, görüşler.

elhasıl: hasılı, netice itibarıyla, kısaca.

gaye-i hayal: hayal edilen gaye, ideal.

gayet: son derece.

hakikat: gerçek, doğru.

hâssa: bir kimseye, ya da bir şeye özel olan nitelik.

heyet: kurul, komite.

hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukuundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.

hükmüne: yerine, değerine.

icthâh: din âlimlerinin şer'î esaslar dahilinde Kur'an ve sünnete uygun şekilde bir konuda fikir ortaya koymaları, hüküm vermele-ri.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.

imtizac: bileşik hale gelme, kaynaşma.

in'ikâs: aksetme, yansıma.

kabil: tür, gibi.

kusur: eksiklik, noksan.

kuvve-i kudsiye: kudsi kuvvet, Allah'ın sırlarının kendisinde gözüktüğü peygamberlerin, velîlerin kuvveti.

maddî: madde ile alâkalı.

maksat: kast, amaç, düşünce.

malik: sahip.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mezûr: zikredilen, adı geçen, anılan.

muntazır: bekleyen, gözetin.

müteşekkil: teşekkül etmiş, şekillenmiş, şekillenen.

nevi: çeşit.

nur-u velâyet: velayet nuru, aydınlığı.

nüfuz: söz geçirme, hüküm sahibi olma.

ruh-i manevî: manevî ruh.

sünühat: sünühatlar, akla gelen, içe doğan şeyler.

şahs-ı manevî: manevî şahıs,

belli bir kişi olmayıp bir cemaatte meydana gelen mânevî şahıs.

tefsir: Yorum, şerh.

telâhuk: birbirine katılma, birbiri arkasına gelip birleşme.

tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.

vazife: görev.

velâyet: velîlik, ermişlik, Allah dostluğu.

zat: kişi, şahıs.

ziya: ışık, aydınlık, nur.

izahsızlık ve muğlâklık ile beraber Kur'ân'ın nazmındaki i'câzın işârâtını ve kalbimde tahattur eden nüktelerini kaydedip kaleme almak ve âyâtın bazı imanî hakikatlerini yazmaya şiddetli bir ihtar-ı gaybî hissettim.

Halbuki harpte acip bir vaziyette olduğumdan, tefsirlere müracaat etmek kabil olmadı. Kur'ân'dan başka merci yoktu. Ben de yazdım. Yazdıklarım tefsirlere muvafık geldiyse, güzel bir nimet ve bir muvaffakiyet... Yoksa, mesuliyet benim biçare fehmime aittir.

Aynı zamanda zelzele-i kübra mahiyetinde olan madî Birinci Harb-i Umumî ve o zelzele-i azîmenin âhîrlerinde o mezkûr heyetin yuvalarını tahrip eden mânevî zelzele-i azîme meydana çıktı ki, öyle bir heyet-i âliye-i ilmiyeye ve böyle bir vazife yapmak için bütün kapılar kapandı. Ben de o noksan fehmimle eski Harb-i Umûmîde fariza-i cihadda avcı hattında ne kadar fırsat buldumsa kalbime tulû eden nükteleri yazıyordum. Derelerde, dağlarda hücum ederken kaydederdim. Fakat o acip ayrı ayrı hâletlerin tesiriyle çeşit çeşit olmasından, tashih ve ıslah edilmesine çok ihtiyaç varken, benim kalbim tebdil ve tağyirine razı olmadı. Çünkü, her dakika şehid olmaya hazırlandığımız için bir niyet-i hâlise ile yazılmış ki, o hâlet her vakit bulunmuyor. Ben de o yazılarımı tenzile bir tefsir olarak değil, belki tefsirin bazı vücuhuna bir nevi me'haz olarak, ehl-i kemal olan ulema-i muhakkikinın enzarına arz ediyorum. Hakikaten benim şevkim, benim takatimin pek fevkinde bir noktaya sevk

mahiyet: durum, vaziyet.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
mehaz: menba, bir şeyin aslının alındığı kaymak.
merci: merkez, kaynak, müracaat edilecek yer.
mes'uliyet: mes'ul olma hali, sorumluluk.
mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.
muğlâk: anlaşılma, karışık, açık olmayan, çapraşık söz.
muvaffakiyet: başan.
muvafık: yerinde, uygun, uyar, münasip.
müracaat: başvurma, danışma.
nazm: sıra, tertip, düzen.
nevi: çeşit.
nimet: lütuf, ihsan, bağış.
niyet-i halise: samimi niyet.
nükte: ince manalı, ancak dikkatle anlaşılabilen mana veya söz.
razı: hoşnut olma, kabul etme.
sevk: yöneltme, gönderme.
şehit: Allah'ın ve yüce dininin adını yüceltme uğrunda canını feda ederek savaşta vurulup ölen Müslüman.
şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.
tağyir: başkalaştırma, değiştirme.
tahattur: hatırlama, hatıra getirme.
tahrip: harap etme, yıkma, bozma.
takat: bir şeyi yapabilme, başarmak gücü, güç, kuvvet, derman.
tashih: düzeltme, yanlışını giderme.
tebdil: değiştirme, dönüştürme.
tefsir: Yorum, şerh.
tenzil: kıymetten düşürme, değerini indirme.
tulû: zihne gelme, kalbe doğma.
ulema-yı muhakkikin: gerçeği, hakikati bulup araştıran âlimler.
vazife: görev.
vaziyet: durum.
vücut: vecihler, cihetler, yönler.
zelzele-i kübra: büyük zelzele, en büyük zelzele.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
ahir: sonu, son kısmı.
arz: sunma.
ayat: Kur'ân ayetleri.
biçare: çaresiz, zavallı.
ehl-i kemal: olgun ve değerli kişiler, kemal sahibi olanlar.
enzar: bakışlar, bakmalar, nazaretmeler.
fariza-i cihat: cihat farzı; din uğrunda, Allah için çeşitli şekillerde savaşma farzı.
fehîm: zeki, anlayışlı, akıllı, kavrayışlı.

fevkinde: üstünde.
hakikaten: doğrusu, gerçekten.
hâlet: hal, durum.
Harb-i Umûmî: genel harp, umûmî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.
harp: savaş.
heyet: kurul, komite.
heyet-i âliye-i ilmiye: yüksek ilim heyeti.
ıslah: iyi duruma getirme, iyileştirme, düzeltme.

i'câz: mucizelik, insanların benzerini yapmaktan âciz kaldıkları şeyi yapmak.
ihtar-ı gaybî: gaybî olarak yapılan hatırlatma, uyarı.
imani: imana dair olan, imanla ilgili.
ışarat: işaretler, âlâmetler, belirtiler.
izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.
kabil: mümkün, ihtimal dahilinde.
maddî: madde ile âlâkalı.

etti. Eğer ehl-i tahkik istihsan etseler, beni devama ve ileri gitmeye teşcî ve tergib ederler.

Said Nursî

ehl-i tahkik: gerçeği araştıranlar, gerçeğin peşinden gidenler.

istihsan: güzel bulma, beğenme.
tergib: rağbet verme, istek-

lendirme.
teşci: cesaret verme, cesaretlendirme.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ ❖ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ❖ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ❖ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ¹
 فَحَمَدُهُ مُصَلِّينَ عَلَى نَبِيِّهِ مُحَمَّدٍ الَّذِي أَرْسَلَهُ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ
 وَجَعَلَ مُعْجَزَتَهُ الْكُبْرَى الْجَامِعَةَ بِرُمُوزِهَا وَإِشَارَاتِهَا لِحَقَائِقِ
 الْكَائِنَاتِ بَاقِيَةً عَلَى مَرِّ الدُّهُورِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ وَعَلَى آلِهِ عَامَّةً
 وَأَصْحَابِهِ كَافَّةً.

أَمَّا بَعْدُ؛ فَعَلِمَ

أَوَّلًا: أَنَّ مَقْصَدَنَا مِنْ هَذِهِ الْإِشَارَاتِ تَفْسِيرُ جُمْلَةٍ مِنْ رُمُوزِ
 نَظْمِ الْقُرْآنِ؛ لِأَنَّ الْأَعْجَازَ يَتَجَلَّى مِنْ نَظْمِهِ. وَمَا الْأَعْجَازُ الزَّاهِرُ
 إِلَّا نَقْشُ النَّظْمِ.

وَتَانِيًا: أَنَّ الْمَقَاصِدَ الْأَسَاسِيَّةَ مِنَ الْقُرْآنِ وَعَنَاصِرَهُ الْأَصْلِيَّةَ
 أَرْبَعَةٌ: التَّوْحِيدُ وَالنُّبُوَّةُ وَالْحَشَرُ وَالْعَدَالَةُ؛ لِأَنَّهُ: لَمَّا كَانَ بَنُو آدَمَ
 كَرَكَبٍ وَقَافِلَةً مُتَسَلِّسَةً رَاحِلَةً أَوْدِيَةِ الْمَاضِي وَبِلَادِهِ، سَافِرَةً
 فِي صَحَرَاءِ الْوُجُودِ وَالْحَيَاةِ، ذَاهِبَةً إِلَى شَوَاهِقِ الْأَسْتِقْبَالِ،
 مُتَوَجِّهَةً إِلَى جَنَّاتِهِ، فَتَهَتَّرُ بِهِمُ الْمُنَاسِبَاتُ وَتَتَوَجَّهُ إِلَيْهِمُ
 الْكَائِنَاتُ. كَأَنَّهُ أَرْسَلَتْ حُكُومَةَ الْخَلْقَةِ فَنَ الْحِكْمَةَ مُسْتَنْطَقًا

1. Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

O Rahmân ki, Kur'an'ı öğretti. İnsanı yarattı; ona anlamayı ve anlatmayı öğretti. (Rahmân Suresi: 1-4.)

وَسَائِلًا مِنْهُمْ يَا بَنِي آدَمَ؟ مِنْ أَيْنَ؟ إِلَى أَيْنَ؟ مَا تَصْنَعُونَ؟
 مِنْ سُلْطَانِكُمْ؟ مَنْ خَطِيبُكُمْ؟ فَبَيْنَمَا الْمُحَاوَرَةُ، إِذْ قَامَ مِنْ بَيْنِ
 بَنِي آدَمَ - كَأَمْثَالِهِ الْأَمَاسِلُ مِنَ الرُّسُلِ أُولَى الْعَزَائِمِ - سَيِّدُ
 نَوْعِ الْبَشَرِ مُحَمَّدٌ الْهَاشِمِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَقَالَ
 بِلِسَانِ الْقُرْآنِ: أَيُّهَا الْحِكْمَةُ نَحْنُ مَعَاشِرِ الْمَوْجُودَاتِ نَجِيُّ
 بَارِزِينَ مِنْ ظُلُمَاتِ الْعَدَمِ بِقُدْرَةِ سُلْطَانِ الْأَزَلِ، إِلَى ضِيَاءِ
 الْوُجُودِ.. وَنَحْنُ مَعَاشِرِ بَنِي آدَمَ بُعِثْنَا بِصِفَةِ الْمَأْمُورِيَّةِ مُمْتَازِينَ مِنْ
 بَيْنِ إِخْوَانِنَا الْمَوْجُودَاتِ بِحِمْلِ الْأَمَانَةِ. وَنَحْنُ عَلَى جَنَاحِ السَّفَرِ
 مِنْ طَرِيقِ الْحَشْرِ إِلَى السَّعَادَةِ الْأَبَدِيَّةِ، وَنَسْتَغِلُّ الْأَنَ بَتَدَارِكِ
 تِلْكَ السَّعَادَةِ وَتَنْمِيَةِ الْأَسْتَعْدَادَاتِ الَّتِي هِيَ رَأْسُ مَالِنَا.. وَأَنَا
 سَيِّدُهُمْ وَخَطِيبُهُمْ. فَهَا دُونَكُمْ مَنَشُورٌ وَهُوَ كَلَامُ ذَلِكَ السُّلْطَانِ
 الْأَزَلِيِّ تَتْلَأُ عَلَيْهِ سِكَّةُ الْأَعْجَازِ. وَالْمُجِيبُ عَنْ هَذِهِ لَأَسْئَلَةِ
 الْجَوَابِ الصَّوَابِ لَيْسَ إِلَّا الْقُرْآنُ،

ذَلِكَ الْكِتَابُ.. كَانَ هَذِهِ الْأَرْبَعَةُ عُنَاصِرَهُ الْأَسَاسِيَّةَ.

فَكَمَا تَتَرَأَّى هَذِهِ الْمَقَاصِدُ الْأَرْبَعَةُ فِي كُلِّهِ،

كَذَلِكَ قَدْ تَتَجَلَّى فِي سُورَةِ سُورَةٍ، بَلْ قَدْ يُلَمَحُ بِهَا فِي كَلَامٍ

كَلَامٍ، بَلْ قَدْ يُرْمَزُ إِلَيْهَا فِي كَلِمَةٍ كَلِمَةً، لَأَنَّ كُلَّ جُزْءٍ فَجْزٌ كَالْمَرَاةِ
لِكُلِّ فَكُلِّ مُتَصَاعِدًا، كَمَا أَنَّ الْكُلَّ يَتَرَأَى فِي جُزْءٍ فَجْزٌ مُتَسَلِّسًا.

وَلِهَذِهِ النُّكْتَةُ - اَعْنَى اشْتِرَاكَ الْجُزْءِ
مَعَ الْكُلِّ - يُعَرَّفُ الْقُرْآنُ الْمُشَخَّصُ كَالْكُلِّيِّ ذِي الْجُزْئِيَّاتِ؟

.....

TERCÜMESİNİN BİR HULÂSASI

İnsanı halk edip Kur'an'ı ona talim eden Zât-ı Zülcelâlin Rahmân ismiyle tecellî-yi kübrasına, rahmetin tecelliyatı adedince ona hamd ü senâ ederek ve Seyyidü'l-beşer Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâmı Rahmeten Lil'âlemîn gönderdiği o Resul-i Ekremine Risâletin semereleri adedince ona, âl ve ashabına salât ü selâm ve hadsiz şükrediyoruz ki, onun mu'cize-i kübrası ve hakaik-ı kâinatın remizleri ve işaretleri ile tamamıyla cem edilen Kur'an-ı Azîmüşşan asırların geçmesi ile dâim, bâkî ve nev-i beşere mürşid, tâ kıyamete kadar beka vermiş. Ve o Resul-i Ekremi onlara Üstad-ı Azam eylemiş.

Emmâ ba'dü biliniz ki: Evvela bu yazacağımız işârat ve nüktelerdeki maksadımız Kur'an'ın nazmındaki bir kısım remizlerinin tefsiridir. Çünkü, yedi nev'i i'câzin en incesi, fakat kuvvetli ve lâfzî fakat hakikatli i'câz, Kur'an'ın nazmından tecelli ediyor. Evet, parlak i'câz elbette nazmın nakşından çıkıyor.

ashap: Sahabeler, Hz. Peygamberi (a.s.m.) görmüş ve onunla konuşmuş olan Müslüman kimseler.
ba'dü: hayli zaman geçtikten sonra, neden sonra.
bâkî: ebedî, daimî, sürekli ve kalıcı olan.
beka: bakîlik, ebedîlik, sonsuzluk.
cem: toplama, biriktirme.
daim: devam eden, devamlı, sürekli.
emmâ: ama, ancak, lâkin, şu

kadar var ki.
evvelâ: öncelikle.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hakaik-i kâinat: yaratılanlara ait gerçekler.
halk: yaratma, yoktan var etme.
hamd: Allah'a karşı şükran ve memnuniyetini onu överek bildirme.
hulâsa: özet.
i'câz: mucizelik, insanların benzerini yapmaktan âciz kaldıkları şeyi yapmak.

işarat: işaretler, haber vermeler.
kiyamet: bütün kâinatın Allah tarafından tayin edilen bir vakitte yıkılıp mahvolması.
Kur'an-ı Azîmüşşan: şan ve şerefi yüce olan Kur'an.
lâfzî: lâfız olarak, lâfza ait, lâfızla ilgili.
mu'cize-i kübra: en büyük mu'cize.
mürşit: irşat eden, doğru yolu gösteren, rehber, kılavuz.
nazm: sıra, tertip, düzen.

nev: tür, çeşit.

nev'i beşer: insanoglu, insanlar.

Rahman: sonsuz merhamet sahibi ve şefkatle bütün varlıkları rızıklandıran Allah.

Rahmeten Lil'âlemîn: bütün âlemlere rahmet olan, Hz. Muhammed (a.s.m.).

remiz: işaret, bir manayı ifade eden veya bir manaya delalet eden işaret ve şekil.

Resul-i Ekrem: çok cömert, kerim olan peygamber, Hz. Muhammed (a.s.m.).

risalet: elçilik, resullük, peygamber olarak gönderilme.

salât ü selâm: dua ve selâm.

semere: meyve, güzel netice.

senâ: methetme, övme.

seyyidü'l-beşer: İnsanların efendisi, seyyidi; Hz. Muhammed (a.s.m.).

talim: ders verme, öğretme.

tecelli-i kübra: büyük belirti, muazzam tecelli.

tecelliyat: tecelliler, görüntüler.

üstad-ı âzam: en büyük üstad.

Zat-ı Zülcelâl: sonsuz büyüklük ve hasmet sahibi olan zat, Allah.

Saniyen: Kur'ân'da esas maksatları ve anâsır-ı asliyesi dört hakikattır:

Tevhid, nübüvvet, haşır ve adalet'tir. Çünkü, vakta kâinat sahrasında benî-Âdem bir acip ve büyük bir kabile ve sair taifeler beraber birbiri arkasında asırlar üstünde geçmiş zamanın derelerinden, şehir ve meşherlerinden sefer edip vücut ve hayat sahrasında yürüyüşüyle istikbalin yüksek dağlarına azimetle oradaki bağlarına gözleri müteveccih olmak cihetiyle hilâfet-i zemine mazhariyet noktasında ve sâir zîhayata tasarrufatı cihetinde rûyî zeminde ekser eşyanın nev-i beşerle münasebatı iktizasıyla heyecana gelmesinden kâinat dahi onlara yüzlerini çevirip nev-i beşerle ciddi alâkadar oluyor. Benî-Âdem bir tek tâife iken yüz binler tâifelere karışmasında kâinat zemin gibi onlara netice-i hilkat-i âlem noktasında bakıyor. Güya hilkat-i kâinat hükümeti, o hükümetin zâbıta memuru hükmünde fenn-i hikmeti, bir müstantık ve sorgucu olarak o misafir kabileye gönderip ondan sual edip soruyor ki:

“Ey benî-Âdem! Nereden geliyorsunuz ve nereye gideceksiniz? Ve ne yapacaksınız? Ve herşeye karışıyor ve bazan karıştırıyorsunuz. Sultanınız ve hatibiniz ve reisiniz ve ileri geleniniz kimdir? Tâ bana cevap versin.”

O muhavereler içinde birden kabile-i benî-Âdemden Muhammedü'l-Hâşimî (Sallâllahu Aleyhi Vesellem), emsalleri olan ulûlâzım peygamberler gibi fenn-i hikmete karşı kalktı. Ve Kur'ân'ın lisanıyla dedi ki:

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkanîyet, âdillik.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
anasır-ı asliye: asıl, temel unsurlar.
azimet: gitme, gidiş.
beniâdem: Ademoğulları, insanlar.
ciddi: gerçek olarak, hakikaten.
ekser: pek çok.
emsal: örnekler, benzerler.
fenn-i hikmet: felsefe ilmi.
güya: sanki.
haşır: kıyametten sonra bütün insanların bir yere toplanmaları, Allah'ın ölüleri diriltip mahşere çıkarması.
hatip: hitap eden, topluluğa karşı konuşan.
hilkat-i kâinat: kâinatın yaratılışı.
iktiza: gerek, lüzum.
istikbal: gelecek.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
mazhariyet: nail olma, şereflenme.
meşher: teşhir yeri, sergi, gösterme yeri.
Muhammedü'l-Hâşimî: Haşimoğullarından olan Hz. Muhammed (a.s.m.).
muhavere: konuşma, sohbet etme.
münasebat: münasebetler, ilgiler, yakınlıklar, bağlar, ilişkiler, uygunluklar.

kiler, uygunluklar.
müstantık: sorguya çeken, sorgulayan, sorgu hâkimi.
müteveccih: dönük.
naks: işleme, sanat, inceleme.
netice-i hilkat-ı âlem: âlemin yaratılış neticesi, gayesi.
nev'i beşer: insanlığı, insanlar.
nübüvvet: nebilik, peygamberlik, Allah elçiliği.
reis: başkan.
rûy-i zemin: yeryüzü.
sahra: büyük çöl, geniş saha.

saniyen: ikinci olarak.
sefer: yolculuk, seyahat.
sual: soru.
taife: takım, guruh.
tasarrufat: tasarruflar, idare etmeler.
tecelli: belirme, bilinme, görünme.
tevhid: Allah'ın bir olduğuna inanma, birleme.
vücut: beden, varlık.
zemin: yeryüzü.
zihayat: hayat sahibi.

“Ey müstantık hikmet! Biz mevcudat kafilesi, adem karanlıklarından Sultan-ı Ezelinin kudretiyle çıktık, ziya-yı vücuda girdik. Varlık nurunu bulduk. Herbir tâifemiz bir vazifeye girdik. Ve biz benî-Âdem tâifesi ise, bir emanet-i kübra rütbesi ve hilâfet-i zemin vazifesiyle sâir mevcudat kardeşlerimizin içinde imtiyazlı ve memuriyet sıfatı ile bu meşher-i kâinata gönderilmişiz. Her vakitte yola çıkmaya müheyya bir vaziyetteyiz ve haşır yolu ile saâdet-i ebediyenin kazanmasının tedariki ile meşgulüz. Ve bizim re'sû'l-mâlimiz olan istidatlarımızın çekirdeklerini sümbüllendirmeye, iman ve Kur'ân'la inkişaf ettirmekle iştigal ediyoruz. İşte o kafilenin reisi ve hatîbi benim. İşte elimdeki bu fermanı; mânevî ve maddî hava, bir tek lisan gibi bütün kâinata o fermanın her kelimesini bir anda milyarlar yapıp işittiriyor. İşte o menşur ferman, Ezel ve Ebed Sultanının kelâmıdır. Ve emirleri ve konuşmaları olduğuna delil-i kat'î, üstünde parlayan sikke-i şahanesi ve turra-i sermediyesine bak, gör, git, söyle.”

Evet, en müşkil, en umumî ve bütün mevcudata sorulan bu üç-dört gayet acip suale tam doğru ve mükemmel cevap veren yalnız ve yalnız Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyandır ki; başında ¹ **ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ** fermanıyla ilân edilmiş.

Madem baştan buraya kadar bir hakikati anladın. Elbette bu hakikatten anlaşılıyor ki, Kur'ân'ın anasır-ı esasiyesi o dört hakikattir. Yani; “tevhid,” “nübüvvet,” “haşır” ve “adalet”tir. İşte bu dört hakikat nasıl ki

istidat: kabiliyet, yetenek.

iştigal: bir işle uğraşma, meşgul olma.

kafile: birlikte yolculuk eden topluluk; zümre, fırka.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kelâm: ilâhî söz, ilâhî emir, vahiy.

kudret: güç, kuvvet, iktidar.

Kur'ân-ı Mucizül Beyan: açıklamalarıyla akılları benzerlerini yapmaktan aciz bırakan Kur'an.

lisan: dil.

maddi: madde ile alâkalı.

madem: değil mi ki.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

memuriyet: memurluk, memur olma hâli.

menşur: neşrolunmuş, dağıtılmış, yayılmış, herkese ilân edilmiş.

mevcudat: mevcutlar, var olan her şey, mahluklar.

müheyya: hazır, hazırlanmış, amade.

müstantık: sorguya çeken, sorgulayan, sorgu hâkimi.

müşkül: güç, zor, çetin.

nübüvvet: nebilik, peygamberlik, Allah elçiliği.

reis: başkan.

re'sû'l-mâl: ana para, sermaye.

rütbe: sıra, derece, mertebe, pa-

ye.

saadet-i ebediye: sonu olmayan, sonsuz mutluluk.

sâir: diğer, başka, öteki.

sıfat: vasıf, nitelik.

sikke-i şahane: padişahlık sikkesi; padişahın kendine has işareti, nişanı.

sual: soru.

Sultan-ı Ezeli: ezeli sultan; kudret, kuvvet ve hükümranlığının başlangıcı olmayan Allah.

taife: takım, guruh.

tedarik: sağlama, temin etme, karşılama.

tevhid: Allah'ın bir olduğuna inanma, birleme.

umumi: genel.

vazife: görev.

1. Şu yüce kitap ki, onda asla şüphe yoktur. (Bakara Suresi: 2)

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkaniyet, âdillik.
adem: yokluk, hiçlik.
anasır-ı esasiye: esas unsurlar, temel elementler.
beniâdem: Ademoğulları, insanlar.
delil-i kat'î: kesin delil.
ebed: sonu olmayan gelecek

zaman, sonsuzluk, daimîlik.
emanet-i kübra: büyük emanet, en büyük emanet.
ezel: başlangıcı olmayan geçmiş zaman, öncesizlik.
ferman: emir, buyruk.
gayet: son derece.
hakikat: gerçek, esas.
haşır: kıyametten sonra bütün insanların bir yere toplanmaları, Allah'ın ölüleri diriltip

mağşere çıkarması.
hatip: hitap eden, topluluğa karşı konuşan.
hikmet: felsefe.
ilân: yayma, duyurma, bildirme.
iman: inanç, itikat.
imtiyaz: fark, ayrıcalık, üstünlük.
inkişaf: ortaya çıkma, gelişme.

mecmu-u Kur'an'da dört rükündür. Öyle de, o dört maksad çok sûrelerin her birisinde bulunuyorlar. Her bir sûre bir küçük Kur'an olur. Belki çok cümlelerin içinde de o dört maksada telmihen işaretler var.

Belki bazan bir tek kelimede o dört esasa remizler var. Çünkü, Kur'an'ın eczaları ve kelime ve âyetleri, mecmu-una karşı birer ayna hükmüne geçer, birbirinden in'ikas eder. Güya Kur'an müteselsilen âyet ve cümle ve kelime-lerine o maksatların nurunu veriyor. Aynada güneş gibi bazan bir kelime, bir cümle; bir küçük Kur'an'ı gösterir. İşte Kur'an'a mahsus bu nükte, yani cüz, küll gibi aynı maksadı göstermesi maksadıyla Kur'an müşahhas bir fert olduğu halde, çok efradı bulunan bir küllî gibi ilm-i mantıkça târif edilir. Demek Kur'an'da bin Kur'an'lar var ki, şahs-ı küllî olmuş. Hem öyle de lâzım gelir. Çünkü, hadsiz ve gayet muhtelif tâîfelere ders olduğu için, aynı derste hadsiz o tâîfeler adedince dersler bulunmak lâzım gelir.

SUAL: Eğer denilse: Bu dört maksad-ı asliyeyi bize Bismillah ve Elhamdülillâh cümlesinde göster.

CEVAP: Deriz ki: Madem Bismillah Allah'ın abdlarına bir ders olarak nâzil olmuş, elbette söylemek mânâsında olan **قُلْ** kelimesi Bismillah içinde vardır. İlm-i sarf ile, mukadder tâbir edilir. İşte Bismillah'taki **قُلْ** takdiri, bütün

abd: kul.

âyet: Kur'an cümlesi.

bismillâh: Besmele, Allah namına, Allah için, Allah'ın adı ve izni ile.

cüz: kısım, parça, bölüm.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

efrat: fertler.

elhamdülillâh: Allah'a hamd olsun, hamd Allah'a aittir.

gayet: son derece.

güya: sanki.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hükmüne: yerine, değerine.

ilm-i mantık: mantık ilmi, doğru muhakeme ve doğru düşüncenin esaslarını ve kaidelerini konu alan ilim.

ilm-i sarf: Arap dilbilgisi ve gramer ilmi.

in'ikâs: aksetme, yansıma.

küll: bütün, bir şeyin tamamı.

küllî: umumî, genel, bütün olan.

madem: değil mi ki.

makasid: maksatlar, gayeler.

maksat: kast, amaç, düşünce.

maksat-ı aslı: asıl maksat, hakikî maksat, asıl gaye.

mana: anlam.

mecmu: bütün hepsi.

mecmu-ı Kur'an: Kur'an'ın tamamı.

muhtelif: türlü türlü, çeşitli.

mukadder: Allah tarafından ezelde takdir olunmuş.

müşahhas: somut, gözle görülebilir, elle tutulabilir hâldeki.

müteselsilen: birbirinin peşi

sıra, zincirleme olarak.

nazil: nüzul eden, inen.

nükte: ince manalı, ancak dikkatle anlaşılabilen mana veya söz.

remiz: bir manayı ifade eden veya bir manaya delâlet eden işaret ve şekil.

rûkn: esas, kaide, prensip.

sual: soru.

sure: Kur'an-ı Kerim'in ayrıldığı 114 bölümden her biri.

şahs-ı küllî: birçok özelliğin tek bir kişide toplanması du-

rumu, birçok hususu bünyesinde bulunduran şahıs.

tabir: yorum, yorumlama.

taife: bölük, takım, guruh, fırka.

takdir: Allah'ın takdiri, Allah'ın ilmiyle belli bir düzen vermesi.

tarif: bir şeyi bütün vasıflarını içine alacak şekilde anlatma.

telmihan: telmih suretiyle, telmih yoluyla, telmih için, imalı olarak.

Kur'an'daki **قُلْ** (söyle, söyle) lâfızlarının esası ve anası, bu Bismillah'taki **قُلْ** dür.

Buna binaen **قُلْ** kelimesinde *Risâlete* işaret olduğu gibi, Bismillah'ta dahi Ulûhiyete remiz var ve **بِسْمِ** deki **ب** nin takdimi, **قُلْ** ün besmelenin âhirinde mukadder olması hasr ve yalnız mânâsını ifade ettiğinden *tevhide* işaret ediyor. Yani, yalnız Onun ismiyle başla ve medet al.

Ve Rahman isminde *adalet*in nizamına ve rahmetin cilvelerine işaret var. Çünkü, muhtelif, karmakarışık mevcudat, intizamı ile güzelleşmiş. Ve rahmetin cilvelerine mazhar olabilir.

Ve Rahîm'de *haşre* işaret var. Çünkü, mânâsında hem affetmek, hem rahmet ve şefkat etmek ve bu fânî dünyada o dört mânâ hakikati ile umumî bir surette görünmediğinden elbette bir diyar-ı âharda o mânâlar tamamıyla tezahür edebilir. Hem rahmet ve şefkatin hakikati, dirilmemek üzere ölmekle kabil-i tevfiğ değildir. Demek Rahîm'deki şefkat, parmağını Cennete uzatmış gösteriyor.

Şimdi ¹ **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١﴾ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ** e bakınız!

1. Ezelden ebede her türlü hamd ve övgü, şükür ve minnet Âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. (Fâtiha Suresi: 2.) O hesap gününün sahibidir. (Fâtiha Suresi: 4.)

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkaniyet, âdillik.
ahir: sonu, son kısmı.
besmele: Bismillâhirrahmânirrahîm (Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla) cümlesinin adı.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.

bismillâh: Besmele, Allah namına, Allah için, Allah'ın adı ve izni ile.
cilve: tecelli, görüntü.
diyar-ı âhar: başka, diğer memleket.
fânî: ölümlü, geçici.
hasr: yalnız bir şeye veya kişiye mahsus kılma.
haşre: kıyametten sonra bütün

insanların bir yere toplanmaları, Allah'ın ölülerini diriltip mahşere çıkarması.
intizam: düzen, düzenlilik.
kabil-i tevfiğ: yardım edilebilir, mümkün olan bir yardım ve destek.
lâfız: söz, kelime.
mana: anlam.
mazhar: nail olma, şereflenme.

me.

medet: inayet, yardım, imdat.

mevcudat: mevcutlar, var olan her şey, mahluklar.

muhtelif: türlü türlü, çeşitli.

mukadder: Allah tarafından ezelden takdir olunmuş.

nizam: düzen, düzgünlük; kaide, kanun.

Rahman: sonsuz merhamet sahibi ve şefkatle bütün varlıkları rızıklandıran Allah.

rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.

remiz: işaret, bir manayı ifade eden veya bir manaya delalet eden işaret ve şekil.

risalet: elçilik, resullük, peygamber olarak gönderilme.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

tevhid: Allah'ın bir olduğuna inanma, birleme.

tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.

Ulûhiyet: ilahlık, Allah'ın hakimiyeti ile kainattaki her şeyi kendisine ibadet ve itaat ettirmesi.

umumi: genel.

¹ **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ** da Ulûhiyetin zahir işârâtı var. Çünkü, bü-

tün hamd Allah'a mahsustur. Ulûhiyeti gösterdiği gibi, *tevhidi* de gösteriyor.

Evet, **لِلّٰهِ** deki *lâm*, ilm-i sarfça bir mânâsı ihtisas ve istihaktır. **اَلْحَمْدُ** deki *elif*, *lâm* bir mânâsı istiğrakdır. Demek bütün hamdler Allah'a mahsustur. Demek tevhidi, kat'î ifade ediyor.

² **رَبِّ الْعَالَمِينَ** lâfzında hem *adalet*e, hem *nübüvvet*e

işaret var. Çünkü, on sekiz bin âlemin zerreden ve zerrelere, sineklerden tut, tâ bin defa zeminden büyük seyyareler ve yıldızlara kadar gayet mükemmel bir muvazene, bir intizam, bir mükemmel terbiye, gayet mükemmel bir adâlet-i kübrayı gösteriyor.

*Nübüvvet*e işareti ise: Madem nev-i beşerin fitrî kuvvelerine sâir hayvanat gibi had konulmamış, ondan tecavüzat çıkmış. Hem insan; maddî olduğu gibi, mânevîyat cihetinde de bütün kâinatla alâkadar olmasından, hilkat-i kâinattaki hikmet-i âliye-i beşeriyeti, nizam ve intizam altında olan çekirdek hükmünde olan istidadatı, inkişaf ettirmekle emanet-i kübrâ vazifesini yapmak cihetiyle *nübüvvet* zarurîdir ki: **رَبِّ الْعَالَمِينَ** deki **عَالَمِينَ**

içindeki yüksek makamını bulabilsin ve halife-i zemîn olup melâikeye rüçhaniyetini gösterebilsin.

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakka niyet, âdillik.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

âlem: dünya, cihan.

beşeriyet: beşerilik, insanlık.

emanet-i kübra: büyük emanet, en büyük emanet.

fitri: tabii, doğal.

gayet: son derece.

had: sınır.

halife-i zemin: yerin halifesi; dünyadaki bütün varlıklar üzerinde tasarruf eden.

hamd: Allah'a karşı şükran ve memnuniyetini överek bildirme.

hayvânât: hayvanlar.

hikmet-i âliye: yüce hikmet, yüksek gaye.

hilkat-i kâinat: kâinatın yaratılışı.

hükümünde: değerinde, yerinde.

ihtisas: bilgi, hüner, marifet.

ilm-i sarf: Arap dilbilgisi ve gramer ilmi.

inkışaf: ortaya çıkma, gelişme.

intizam: düzenlilik, düzgünlük.

istidadat: istidatlar, kabiliyetler, yetenekler.

istihkak: hak etme, hak kazanma, hakkı olma.

işarat: işaretler, alâmetler, belirtiler.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kuvve: kabiliyet, meleke, evsaf.

maddi: madde ile alâkalı.

maneviyat: mana alemine ait olanlar, hisse ve inanca ait şeyler.

1. Hamd Allah'a mahsustur.

2. Âlemlerin Rabbi.

melâike: melekler.

muvazene: denge, ölçü.

nev'i beşer: insanoglu, insanlar.

nizam: düzen, düzgünlük; kaide, kanun.

nübüvvet: nebilik, peygamberlik, Allah elçiliği.

rüçhaniyet: üstün olma hâli, üstün olmaklık.

seyyare: güneşin etrafında belli bir eğri çizerek dolaşan gezegen, yıldız.

tecavüzat: tecavüzler, saldırılar, sataşmalar.

terbiye: besleyip büyütme, yetiştirme, eğitime.

tevhid: Allah'ın bir olduğuna inanma, birleme.

Ulûhiyet: ilahlık, Allah'ın ha-

kimiyeti ile kâinattaki her şeyi kendisine ibadet ve itaat ettirmesi.

zahir: açık, âşikar.

zarurî: mecburî, zorunlu, ister istemez.

zemin: yeryüzü.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

Ve ¹ **مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ** cümlesi ise, *haşri* tasrih ediyor.

Çünkü, **يَوْمِ الدِّينِ** yani, din günü ve ceza günü ve mâneviyat günü demek. Nasıl dünya; maddiyat ve maddî harekâtın ve amellerinin günüdür. Elbette o harekâtın neticelerini ve o hizmetlerinin ücretlerini ve o mâneviyatın semeratlarını belki o fâniyat ve zâilâtın bâkî ve daimî eserlerini ve âlem-i misal sinemasıyla ve fotoğrafıyla alınan umum o fâniyat ve zâillerin sahife-i amellerini gösterecek ve neşredecek bir gün gelecektir diye ifade ediyor.

Bismillah, elhamdülillâh cümleleri gibi Kur'ân'da ekseri yerlerinde böyle dört unsur-u esasiye içinde görünür. Mesela: ² **إِنَّا عَظَمْنَاكَ الْكَوْثَرُ** bir sadef gibi bu dört cevahir içindedir. Dikkat etsen görürsün. “Biz sana verdik Kevser’i.” Yani, Zât-ı Zülcelâlin seni nübüvvetle ve maddî-manevî temin-i adâletle müşerref ettiği gibi, Cennette Kevser’i ihsan ediyor.

Ey sâil! Pek uzun hakikati kısa kesip bu üç misali minval ve mekik yap; üstünde o münasebât ve işârâtı dokumaya başla. Biz de şimdi Bismillah’tan başlıyoruz. İzahı, tafsîli Risâle-i Nur ve Birinci Söz ve Besmele Lem’asına ve sâir Risâle-i Nur’daki Bismillah’ın hakikatlerine dair hüccetlerine havale edip, yalnız nazm itibarıyla küçük bir îma ederiz. Şöyle ki:

1. Hesap gününün sahibi.

2. Şüphesiz ki Biz sana Kevseri verdik. (Kevser Suresi: 1.)

âlem-i misal: görüntüler âlemi, dünyadaki işlerin görüldüğü ve gözlendiği, ruhların bulunduğu âlem.

amel: fiil, iş, emek.

bâkî: daimi, sonsuz.

bismillâh: Besmele, Allah namına, Allah için, Allah’ın adı ve izni ile.

cevahir: cevherler, elmaslar,

kıymetli taşlar.

daimî: sürekli, devamlı.

dair: alakalı, ilgili.

ekser: pek çok.

elhamdülillâh: Allah’a hamd olsun, hamd Allah’a aittir.

faniyat: fanilik, ölümlülük.

harekât: hareketler, devinimler.

har:

havale: ısmarlama, bırakma.

hüccet: delil.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

ima: dolaylı, üstü kapalı ifade etme.

işarat: işaretler, âlâmetler, belirtiler.

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

maddî: madde ile âlâkalı.

maddiyat: maddî ve cismanî şeyler, gözle görülüp elle tutulur cinsten şeyler.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

maneviyat: mana âlemine ait olanlar, hisse ve inanca ait şeyler.

mekik: durduğu yerde durmayıp devamlı gidip gelen kimse.

minval: hareket tarzı, davranış, usul, yol.

misal: örnek, nümune.

münasebat: münasebetler, ilgiler, yakınlıklar, bağlar, ilişkiler, uygunluklar.

müşerref: şereflendirilmiş, kendisine şeref verilmiş, yüceltilmiş; şerefli, yüce.

nazm: sıra, tertip, düzen.

nübüvvet: nebilik, peygamberlik, Allah elçiliği.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

sadef: sedef, inci kabuğu.

sahife-i amel: amel sayfası.

sâil: soran, isteyen.

semerat: semereler, meyveler.

tafsil: etraflıca bildirme, uzun uzadıya anlatma, açıklama.

tasrih: açıkça ifade ederek şüphe ve tereddütleri silme.

temin-i adalet: adaletin temini, adaletin yerine getirilmesi, adaletin sağlanması.

umum: bütün, hepsi.

zail: sone eren, yok olan.

zailât: zail olan şeyler, sone eren, devamlı olmayan şeyler.

Zat-ı Zülcelâl: sonsuz büyüklük ve haşmet sahibi olan zat, Allah.

Bismillah güneş gibidir. Başkalarını tenvir ettiği gibi, kendini de gösteriyor. Her nefes ve her dakika ruhlar ona hava ve su gibi muhtaç olduğundan onun hakikatini herkesin ruhu hisseder. Kalb ve hayal bilmese de ehemmiyeti yok. Onun için beyan ve tariftten müstağni-
dir.

Harfler ve cüzlerinden evvela **ب** nin fenn-i sarfça bir mânâsı istiânedir. Bir mânâ-yı örfisi teberrük mânâsı ol-
masından bu **ب** nin merci-i müteallıkı kendi mânâsın-
dan çıkan **أَسْتَعِينُ** ve **أَتِيَمِّنُ** fiillerine bağlanıyor. Veyahut
بِسْمِ اللَّهِ 'taki perdesinde **قُلْ** (söyle)'den çıkan **اقْرَأْ** (oku) fi-
iline bakar. Yani: “Ya Rabbi, ben senin isminin yardımımı-
la ve onun bereketiyle okuyacağım. Her şey senin kud-
retinle ve icadınla ve tevfikinle olduğu gibi, yalnız ve yal-
nız senin isminle başlıyorum.”

Demek Bismillah'tan sonra **اقْرَأْ** okumak lâfzı, âhirin-
de mukadder olmasından hem ihlâs, hem tevhidi ifade
eder.

Ama **اسم** kelimesi ise: Biliniz ki, Zât-ı Vâcibü'l-Vücud-
dun bin bir esmasından bir kısmına “*Esmâ-i Zâtiye*” de-
nilir ki, her cihette, Zât-ı Akdes'i gösterir. Onun adı ve
onun ünvanıdır. “*Allah, Ehad, Samed, Vâcibü'l-Vücud*”

ahir: sonu, son kısmı.

beyan: anlatma, açıklama.

bismillâh: Besmele, Allah namı-
na, Allah için, Allah'ın adı ve izni
ile.

Ehad: zatı tek olan Allah.

ehemmiyet: önem, değer, kıy-
met.

esma: adlar, isimler.

evvelâ: öncelikle.

fenn-i sarf: sarf bilgisi. Arapça
grameri ve kelime yapılarından
bahseder.

icat: vücuda getirme, getirilme,
yoktan var etme, ibda.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka
bir karşılık beklemeğinizin, sırf Al-

lah rızası için yapma.

kudret: Allah'ın bütün varlığı
çevreleyen ezeli kuvveti.

mana: anlam.

mana-yı örfi: örf'e ait mana;
bir şeyin halk arasında kulla-
nılan manası, halk arasında
yaygın bir şekilde ifade edilen
mana.

muhtâc: gerek duyan.

mukadder: takdir olunmuş,
kıymeti biçilmiş.

müstağni: minnetsiz, ihtiyacı
olmayan, muhtaç bulunma-

yan.

Samed: Cenab-ı Hakk'ın 'her
şey kendisine muhtaç olduğu
halde, Kendisi hiç bir şeye
muhtaç olmayan' manasın-
daki ismi.

tarif: bir şeyi bütün vasıflarını
içine alacak şekilde anlatma.

teberrük: hediye, armağan.

tenvir: nurlandırma, aydınlat-
ma, ışıklandırma.

tevfik: Allah'ın yardımı, başa-
rılı kılması.

tevhid: Allah'ın bir olduğuna

inanma, birleme.

ünvan: ad, isim, lâkap.

Vacibü'l-Vücud: varlığı zarurî
ve zatî olan; varlığı başkasının
varlığına bağlı değil, kendin-
den olup ezeli ve ebedî olan
Allah (c.c.).

Zat-ı Akdes: en mukaddes
zat, her türlü kusur ve nok-
sandan uzak ve pak olan zat;
Allah.

Zat-ı Vacibü'l-Vücud: varlığı
mutlaka gerekli olan zat, Ce-
nab-ı Allah.

gibi çok esmâ var. Bir kısmına da “Esmâ-i Fiiliye” tabir edilir ki, çok nevlere var. Mesela, “Gaffar, Rezzak, Muh-yî, Mümît, Mün'im, Muhsin.”

﴿ 294 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

1 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Hem geçmiş, hem gelecek, hem maddî, hem mânevî bayramlarınızı ve mübarek gecelerinizi bütün ruh u canımla tebrik ve ettiğiniz ibadet ve duaların makbuliyetini rahmet-i İlâhiyeden bütün ruh u canımızla niyaz edip, isteyip, o mübarek dualara âmin deriz.

Saniyen: Hem çok defa mânevî, hem çok cihetlerden ehemmiyetli iki suallerine mahrem cevap vermeye mecbur oldum.

Birinci Sualleri: Niçin eskiden Hürriyetin başında siyasetle hararetle meşgul oluyordun, bu kırk seneye yakındır ki bütün bütün terk ettin?

Elcevap: Siyaset-i beşeriyenin en esaslı bir kanun-u esasîsi olan, “Selâmet-i millet için fertler feda edilir. Cemaatin selâmeti için eşhas kurban edilir. Vatan için herşey feda edilir” diye, bütün nev-i beşerdeki şimdiye kadar dehşetli cinayetler bu kanunun su-i istimalinden

pan, bağışta bulunan Allah
Muhyi: ölüleri diriltten, hayat veren Allah.
mübarek: feyizli, bereketli.
Mümit: diriltip can verdiğini vakti gelince öldüren Cenab-ı Hak.
Mün'im: nimet veren, ikram eden, Allah.
nev'i beşer: insanoglu, insanlar.
niyaz: Allah'a yalvarma ve yakarma.
rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.
Rezzak: bütün yaratılmışların rızasını veren ve ihtiyaçlarını karşılayan Allah.
ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.
saniyen: ikinci olarak.
selâmet-i millet: milletin selâmeti, milletin kurtuluşu, esenliği.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.
sual: soru.
su-i istimal: bir şeyi kötüye kullanma.
tabir: ifade etme, öyleme.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.
Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen ve dâimâ üzerinize olsun.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!“ anlamında duanın sonunda söylenir.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
defa: kere, kez, yol.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehemmiyetli: önemli.
esmâ: adlar, isimler.

eşhas: şahıslar, kimseler.
evvelâ: öncelikle.
Gaffar: kulların günahlarını çok affeden, örten, bağışlayan, bağışlaması bol olan Allah.
hararet: ateşlilik, coşkunluk, heyecanlılık.
kanun-i esasî: ana prensipler, anayasa.

maddi: madde ile alâkalı.
mahrem: herkesçe bilinmemesi gereken, gizli.
makbuliyet: makbullük, beğenilmişlik, geçerlilik.
manevi: manaya ait, maddi olmayan.
meselâ: örneğin.
meşgul: uğraşma, ilgilenme.
Muhsin: ihsan eden, iyilik ya-

neş'et ettiğini kat'iyen bildim. Bu kanun-u esasî-yi beşeriyeye, bir hadd-i muayyenesi olmadığı için çok su-i istimalle yol açmış. İki Harb-i Umumî, bu gaddar kanun-u esasînin su-i istimalinden çıkıp bin sene beşerin terakkiyatını zîr ü zeber ettiği gibi, on câni yüzünden doksan mâsumun mahvına fetva verdi. Bir menfaat-i umumî perdesi altında şahsî garazlar, bir câni yüzünden bir kasabayı harap etti. Risâle-i Nur bu hakikati bazı mecmua ve müdafaatta ispat ettiği için onlara havale ediyorum.

İşte, beşeriyet siyasetlerinin bu gaddar kanun-u esasîsine karşı, Arş-ı Âzamdan gelen Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyandaki bu gelen kanun-u esasîyi buldum. O kanunu da şu âyet ifade ediyor:

1
وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ
مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا
2
قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا

Arş-ı Azam: en büyük arş, Allah'ın katı, Cenab-ı Hakkın kudret ve saltanatının en büyük dairesi.
aşair: aşiretler, kabileler, oymaklar.

âyet: Kur'ân cümlesi.

bedevî: iptidai tarzda yaşayan, medenî olmayan.

beşer: insan, insanlık.

beşeriyet: beşerlik, insanlık.

cânî: cinayet işlemiş, kimse.

cinayet: adam öldürme, cana kıyma, katl.

fedâ: uğruna verme.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

fetva: İslam'da bir mesele hakkında dinî meselelere tam vâkıf yetkili kimseler tarafından verilen şer'i hüküm.

gaddar: çok fazla zulüm ve haksızlık eden.

garaz: kötü kasıt, düşmanca niyet, kin.

hakikî: gerçek.

Harb-i Umumi: genel harp, dünya savaşı.

havale: ismarlama, bırakma.

ihtiyar: irade, tercih.

kanun-ı esasî: ana prensipler, anayasa.

kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.

Kur'ân-ı Mucizül Beyan: açıklamalarıyla akılları benzerlerini yapmaktan aciz bırakan Kur'an.

Yani, bu iki âyet, bu esasî ders veriyor ki: “Bir adamın cinayetiyle başkalar mes'ul olmaz. Hem bir mâsum, rızası olmadan, bütün insana da feda edilmez—kendi ihtiyarıyla, kendi rızasıyla kendini feda etse, o fedakârlık bir şehadettir ki, o başka meseledir” diye, hakikî adalet-i beşeriyeyi te'sis ediyor. Bunun tafsilâtını da Risâle-i Nur'a havale ediyorum.

İkinci sual: Sen eskiden şarktaki bedevî aşâirde seyahat ettiğin vakit, onları medeniyet ve terakkiyata çok

1. Hiçbir günahkâr başkasının günahını yüklenmez. En'ân Suresi: 164.)

2. Kim bir cana kıymamış veya yeryüzünde fesat çıkarmamış birisini öldürürse, bütün insanları öldürmüş gibidir. (Mâide Suresi: 32.)

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

medeniyet: medenîlik, şehirlik, uygarlık.

menfaat-i umumiye: herkesin faydasına olan işler.

mes'ul: sorumlu, yükümlü.

müdafaat: müdafaalar, savunmalar.

neşet: meydana gelme, oluşma, çıkma.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sual: soru.

şahadet: şehitlik, şehit olma.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

şark: doğu.

tafsilât: tafsiller, açıklamalar, izahlar.

terakkiyat: ilerlemeler, gelişmeler.

tesis: esas koyma.

zir ü zeber: altüst, karmakarsık, darmadağın.

teşvik ediyordun. Neden kırk seneye yakındır medeniyet-i hâzıradan “mim’siz” diyerek hayat-ı içtimaiyeden çekildin, inzivaya sokuldun?

Elcevap: Medeniyet-i hâzıra-i garbiye, semavî kanun-u esasîlere muhalif olarak hareket ettiği için seyyiatı hase-natına, hatâları, zararları, faydalarına râcih geldi. Medeniyetteki maksud-u hakikî olan istirahat-i umumiye ve saadet-i hayat-ı dünyeviye bozuldu. İktisat, kanaat yerine israf ve sefahet; ve sa’y ve hizmet yerine tembellik ve istirahat meyli galebe çaldığından, biçare beşeri hem gayet fakir, hem gayet tembel eyledi. Semavî Kur’ân’ın kanun-u esasîsi,

1 **لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى ۖ كُلُوا وَشَرُّوا وَلَا تُسْرِفُوا** ferman-ı esasîsiyle, “beşerin saadet-i hayatiyesi, iktisat ve sa’ye gayrette olduğunu ve onunla beşerin havas, avâm tabakası birbiriyle barışabilir” diye Risâle-i Nur bu esası iza-ha binaen, kısa bir iki nükte söyleyeceğim:

Birincisi: Bedevîlikte beşer üç dört şeye muhtaç oluyordu. O üç dört hâcâtını tedarik etmeyen, on adette ancak ikisiydi. Şimdiki garp medeniyet-i zâlîme-i hâzırası, su-i istimâlât ve israfat ve hevesatı tehyic ve havâic-i gayr-ı zaruriyeyi, zarurî hâcatlar hükmüne getirip görenek ve tiryakilik cihetiyle, şimdiki o medenî insanın tam muhtaç olduğu dört hâcâtı yerine, yirmi şeye bu zamanda muhtaç oluyor. O yirmi hâcâtı tam helâl bir tarzda tedarik edecek, yirmiden ancak ikisi olabilir; on sekizi muhtaç hükmünde kalır. Demek, bu medeniyet-i hâzıra

helâl: Islâmî ölçüler içinde kazanılmış şey.

hevesat: hevesler.

hizmet: uğraşma, çalışma.

hükmünde: değerinde, yerinde.

hükmüne: yerine, değerine.

iktisâd: tutum, biriktirme, artırma, tasarruf.

inziva: bir köşeye çekilme, tek başına yaşama, dünya işlerinden vaz geçme, dünyadan el-etek çekme.

israf: gereksiz yere harcama, ihtiyacı fazlasını harcama, savurganlık.

israfat: israflar, lüzumsuz yere harcamalar.

istirahat: dinlenme, rahatlama.

istirahat-i umumiye: herkesin istirahatı, rahat etmesi.

izah: açıklama, ayrıntılan ile anlatma.

kanaat: elindeki ile yetinmek.

kanun-ı esasî: ana prensipler, anayasa.

maksud-ı hakikî: gerçek maksat, asıl istenen şey.

medenî: şehir veya kasabada oturan, şehirlî.

medeniyet-i hâzıra: şimdiki medeniyet.

medeniyet-i hâzıra-i garbiye: Batının şimdiki medeniyeti.

medeniyet-i zalîme-i hâzıra: şimdiki zalim medeniyet.

muhalif: zıt, aykırı.

muhtâc: gerek duyan.

racih: daha daha üstün, önce, diğerinden üstün.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

saadet-i hayat-ı dünyeviye: dünya hayatındaki mutluluk.

saadet-i hayatiye: hayattaki mutluluk.

sa’y: iş, çalışma, çabalama.

sefahat: yasak şeylere, zevk ve eğlenceye aşırı derecede düşkünlük.

semavî: Allah tarafından olan, lâhî.

seyyiat: seyyieler, fenalıklar, kötülükler.

su-i istimal: bir şeyi kötüye kullanma.

tedarik: sağlama, temin etme, karşılama.

tehyic: heyecanlandırma, heyecana getirme.

zarurî: zorunlu.

1. İnsan için ancak çalışmasının karşılığı vardır. (Necm Suresi: 39.) Yiyin, için, fakat israf etmeyin. (A’râf Suresi: 31.)

avam: halkın büyük kısmı, umum, herkes; “havas”ın zıddı.

bedevi: iptidai tarzda yaşayan, medenî olmayan.

beşer: insan, insanlık.

biçare: çaresiz, zavallı.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

ferman-ı esasî: temel, asıl emirler.

galebe: galip gelme, üstünlük.

garp: Batı, Batı ülkeleri.

gayet: son derece.

hâcât: hâcetler, ihtiyaçlar, gerekli nesneler.

hasenat: iyi ameller, iyi işler, hayırlar.

havâic-i gayr-ı zaruriye: zarurî olmayan ihtiyaçlar, gerekli olmayan ihtiyaçlar, ihtiyaç olmadığı hâlde ihtiyaç hâline gelmiş şeyler.

havas: ilerlemiş, ileri kimseler, önde gelenler, üst tabaka, seçkinler, zenginler sınıfı.

hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.

amel: fiil, iş.

avam: halkın büyük kısmı, umum, herkes; "havas"ın zıddı.

beşer: insan, insanlık.

biçare: çaresiz, zavallı.

burjuva: burjuvaya mensup olan, orta tabakadan, Avrupa'da işçi sınıfı ile aristokrasi arasındaki sınıftan, tüccar ve sanayici sınıfı.

cüz'i: küçük, az.

ehemmiyetli: önemli.

hakiki: gerçek.

haram: İslâmiyetçe yasaklanan işler.

hârika: her zaman rastlanmayan, olağanüstü vasıflar taşıyan ve hayranlık hissi uyandıran, âdet ve tabiat dışında olan şey.

havas: ilerlemiş, ileri kimseler, önde gelenler, üst tabaka, seçkinler, zenginler sınıfı.

hevesat: hevesler.

hürmet-i riba: ribanın, yani fâizin haram oluşu.

ihtiyacat: ihtiyaçlar, lüzumlu olan şeyler.

iktisâd: tutum, biriktirme, artırma, tasarruf.

iktiza: gerek, lüzum.

israf: gereksiz yere harcama, ihtiyaçtan fazlasını harcama, savurganlık.

istimâl: kullanma.

istirahat: dinlenme, rahatlama.

istirahat-ı beşeriye: insanlığın rahatı, huzuru.

itaat: söz dinleme, boyun eğme, emre uygun hareket etme.

kanaat: elindeki ile yetinmek.

kudsî: mukaddes, yüce.

malâyani: manasız, faydasız, boş (şey).

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

maslahat-ı beşeriye: insanın faydasına olan işler, şeyler.

maslahat-ı ihtiyacat-ı beşeriye:

insanı çok fakir ediyor. O ihtiyaç cihetinde beşeri zulme, başka haram kazanmaya sevk etmiş. Biçare avâm ve havas tabakasını daima mübarezeyle teşvik etmiş. Kur'ân'ın kanun-u esasîsi olan "vücub-u zekât, hurmet-i riba" vasıtasıyla avâmın havassa karşı itaatini ve havassın avâma karşı şefkatini temin eden o kudsî kanunu bırakıp burjuvaları zulme, fukaraları isyana sevk etmeye mecbur etmiş. İstirahat-i beşeriye zîr ü zeber etti.

İkinci nükte: Bu medeniyet-i hâziranın harikaları, beşere birer nimet-i Rabbaniye olmasından, hakikî bir şükür ve menfaat-i beşerde istimali iktiza ettiği halde, şimdi görüyoruz ki, ehemmiyetli bir kısım insanı tembelliğe ve sefahete ve sa'yi ve çalışmayı bırakıp istirahat içinde hevesatı dinlemek meylini verdiği için, sa'yin şevkini kırıyor. Ve kanaatsizlik ve iktisatsızlık yoluyla sefahete, israfa, zulme, harama sevk ediyor.

Meselâ, Risâle-i Nur'daki *Nur Anahtarının* dediği gibi, radyo büyük bir nimet iken, maslahat-ı beşeriye sarf edilmekle bir mânevî şükür iktiza ettiği halde, beşte dördü hevesata, lüzumsuz, mâlâyânî şeylere sarf edildiğinden, tembelliğe, radyo dinlemekle heveslenmeye sevk edip sa'yin şevkini kırıyor. Vazife-i hakikiyesini bırakıyor.

Hattâ çok menfaatli olan bir kısım harika vesait, sa'y ve amel ve hakikî maslahat-ı ihtiyac-ı beşeriye istimali lâzım gelirken, ben kendim gördüm, ondan bir ikisi zarurî ihtiyâcâta sarf edilmeye mukabil, ondan sekizi keyif, hevesat, tenezzüh, tembelliğe mecbur ediyor. Bu iki cüz'î misale binler misaller var.

insanın ihtiyaçlarına faydalı olan şey.

medeniyet-i hâzıra: şimdiki medeniyet.

meselâ: örneğin.

misal: örnek, nümune.

mukabil: karşılık.

mübareze: çatışma, kavgâ.

nimet: lütuf, ihsan, bağış.

nimet-i Rabbaniye: bütün mahlûkatı idare ve terbiye eden Allah'ın nimeti.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin

eserlerinin adı.

sarf: harcama.

sa'y: iş, çalışma, çabalama.

sefahat: yasak şeylere, zevk ve eğlenceye aşırı derecede düşkünlük.

sefahet: zevk, eğlence ve yasak şeylere düşkünlük, sefihlik.

sevk: yöneltme.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek

ve heves.

şükür: teşekkür.

tenezzüh: gezinti.

vazife-i hakikiye: hakikî gerçek vazife.

vesait: vasıtalar.

vücub-i zekât: verilmesi Allah tarafından emredilmiş olan zekât.

zarurî: zorunlu.

zir ü zeber: altüst, karmakamışık, darmadağın.

zulm: haksızlık, eziyet, cefa, işkence.

Elhasıl: Medeniyet-i garbiye-i hâzıra, semavî dinleri tam dinlemediği için, beşeri hem fakir edip ihtiyacatı ziyadeleştirmiş. İktisat ve kanaat esasını bozup israf ve hırs ve tamahı ziyadeleştirmeye, zulüm ve harama yol açmış.

Hem beşeri vesait-i sefahete teşvik etmekle, o biçare muhtaç beşeri tam tembelliğe atmış, sa'y ve amelin şevkini kırıyor. Hevesata, sefahete sevk edip ömrünü faydasız zayı ediyor.

Hem o muhtaç ve tembellleşmiş beşeri, hasta etmiş. Su-i istimal ve israfat ile yüz nevi hastalığın sirayetine, intişarına vesile olmuş.

Hem üç şiddetli ihtiyaç ve meyl-i sefahet ve ölümü her vakit hatıra getiren kesretli hastalıklar ve dinsizlik cereyanlarının o medeniyetin içlerine yayılmasıyla intibaha gelip uyanmış beşerin gözü önünde ölümü idam-ı ebedî suretinde gösterip her vakit beşeri tehdit ediyor, bir nevi cehennem azâbı veriyor.

İşte bu dehşetli musibet-i beşeriyeye karşı Kur'ân-ı Hakîmin dört yüz milyon talebesinin intibahıyla ve içinde semavî, kudsî kanun-u esasîleriyle bin üç yüz sene evvel gösterdiği gibi, yine bu dört yüz milyonun kendi kudsî esasî kanunlarıyla beşerin bu üç dehşetli yarasını tedavi etmesini; ve eğer yakında kıyamet kopmazsa, beşerin hem saadet-i hayat-ı dünyeviyesini, hem saadet-i hayat-ı uhreviyesini kazandıracağını; ve ölümü, idam-ı ebedîden çıkarıp âlem-i nura bir terhis tezkeresi

âlem-i nur: nur âlemi, aydınlık âlemi.

beşer: insan, insanlık.

biçare: çaresiz, zavallı.

cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

elhasıl: hasılı, netice itibarıyla, kısaca.

evvel: önce.

haram: İslâmiyetçe yasaklanan işler.

hevesat: hevesler.

hırs: açgözlülük, kanaatsizlik.

idam-ı ebedî: dirilmemek üzere yok oluş, ahiret inancı olmadığı için ölümü ebedî yokluğa gitmek olarak görme.

ihtiyacat: ihtiyaçlar, lüzumlu olan şeyler.

intibah: uyanış.

intişar: yayınlanma, neşrolma.

israf: gereksiz yere harcama, ihtiyaçtan fazlasını harcama, savurganlık.

israfat: israflar, lüzumsuz ye-

re harcamalar.

kanaat: elindeki ile yetinmek.

kanun-u esasî:

kesretli: çokluğu olan, çok fazla.

kıyamet: bütün kâinatın Allah tarafından tayin edilen bir vakitte yıkılıp mahvolması.

kudsi: mukaddes, yüce.

Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.

medeniyet-i garbiye-i hâzi-

ra: şimdiki batı medeniyeti.

meyl-i sefahet: sefahete duyulan arzu, meyl.

musibet-i beşeriye: insanlara gelen belâ ve musibetler.

nevi: çeşit.

saadet-i hayat-ı dünyeviyeye: dünya hayatındaki mutluluk.

sa'y: iş, çalışma, çabalama.

sefahat: eğlence.

semavi: Allah tarafından olan, ilâhî.

sevk: yöneltme.

sirayet: bulaşma, geçme.

su-i istimal: bir şeyi kötüye kullanma.

talebe: öğrenci.

tamah: hırs, aç gözlülük.

tehdit: korkutma, gözdağı verme.

terhis: izin verme, serbest bırakma, salıverme.

tezker: belge, pusula.

vesait-i sefahat: sefahet, zevk ve eğlence vasıtaları.

vesile: bahane, sebep.

zayı: elden çıkmış, zarar, ziyan.

zulüm: haksızlık, eziyet, iskence.

göstermesini; ve ondan çıkan medeniyetin mehasini, seyyiatına tam galebe edeceğini; ve şimdiye kadar olduğu gibi dinin bir kısmını, medeniyetin bir kısmını kazanmak için rüşvet vermek değil, belki medeniyeti ona, o semavî kanunlara bir hizmetkâr, bir yardımcı edeceğini, Kur'ân-ı Mu'cizi'l-Beyânın işârât ve rumuzundan anlaşıldığı gibi, rahmet-i İlâhiyeden şimdiki uyanmış beşer bekliyor, yalvarıyor, arıyor.

1 **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Said Nursî

295

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ ❀ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبَحُ بِحَمْدِهِ
2 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık, fedakâr kardeşlerim,

Çok yerlerden telgraf ve mektuplarla bayram tebrikleri aldığım ve çok hasta bulunduğum için, vârislerim olan Medresetü'z-Zehra erkânları benim bedelime hem kendilerini, hem o has kardeşlerimizin bayramlarını tebrik etmekle beraber, âlem-i İslâmın büyük bayramının arefesi olan ve şimdilik Asya ve Afrika'da inkişafa başlayan ve dört yüz milyon Müslümanı birbirine kardeş ve maddî ve mânevî yardımcı yapan İttihad-ı İslâmın, yeni teşekkül eden İslâmî devletlerde tesise başlamasının ve

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

beşer: insan, insanlık.

erkân: rükünler, esaslar, ileri gelenler.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

galebe: galip gelme, üstünlük.

hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.

inkişaf: ortaya çıkma, gelişme.

İslâmî: İslâm ile alâkalı, İslama ait.

ittihad-ı İslâm: İslâm birliği, Panislâmizm.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

2. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin. (İsrâ Suresi: 44.)

Kur'ân-ı Mucizül Beyan: açıklamalarıyla akılları benzerlerini yapmaktan aciz bırakan Kur'an.

maddî: madde ile alâkalı.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılm

masını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

mehasin: güzellikler, iyilikler.

rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.

rüşvet: ödün, taviz.

semavî: Allah tarafından

olan, İlâhî.

seyyiat: seyyieler, fenalıklar, kötülükler.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

teşekkül: kurulma, oluşma, şekillenme.

vâris: mirasçı.

Kur'ân-ı Hakîmin kudsî kanunlarının o yeni İslâmî devletlerin kanun-u esasîsi olmasından dolayı büyük bayram-ı İslâmiyeyi tebrik ve dinler içinde bütün ahkâm ve hakikatlerini akla ve hüccetlere istinad ettiren Kur'ân-ı Hakîmin, zuhura gelen küfr-ü mutlakı tek başıyla kırmasına çok emareler görülmesi ve beşer istikbalinin de, bu gelen bayramını tebrikle beraber, Medresetü'z-Zehranın ve bütün Nur talebelerinin hem dahil, hem hariçte, hem Arapça, hem Türkçe Nurların neşriyatına çalışmalarını ve dindar Demokratların bir kısm-ı mühimmi Nurların serbestiyetine taraftar çıkmalarını bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz.

Bu sene hacıların az olmasına çok esbap varken, 180 binden ziyade hacıların o kudsî farizayı ve dini İslâmın kudsî ve semavî kongresi hükmünde olan bu hacc-ı ekberi büyük bir bayramın arefesi noktasında olarak bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz.

1 **الْباقِي هُوَ الْبَاقِي**

Hasta kardeşiniz
Said Nursî

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

ahkâm: dinî hükümler, emirler.
arefe: bayramdan bir önceki gün.
beşer: insan, insanlık.
dâhil: içeri, iç.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.
emare: alâmet, belirti, nişan.
esbap: sebepler, vasıtalar.
fariza: farz, Allah'ın emri.

hariç: dışarıda.
hüccet: delil.
hükmünde: değerinde, yerinde.
İslâmî: İslâm ile alâkalı, İslama ait.
istikbal: gelecek zaman.
istinat: dayanak.
kanun-ı esasî: ana prensipler, anayasa.
kudsî: mukaddes, yüce.

Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.
küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanî hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılımasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin

birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.
semavî: Allah tarafından olan, ilâhî.
serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
talebe: öğrenci.
taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.
ziyade: çok, fazla.
zuhur: ortaya çıkma.

EMİRDAĞININ MÂNİDAR BİR HÂTIRASI

Beş seneden beri teneffüs için Emirdağın etrafında paytonla gezdiğim zaman, garip bir tarzda, bir yaşından yedi yaşına kadar küçücük çocuklar, valide ve pederlerine karşı gösterdikleri alâkadan ziyade bir iştihakla paytonuma koşup elime sarılıyorlardı. Hattâ bir iki defa payton altına düşüp harika bir tarzda zarar görmeden kurtuldular. Hattâ hiç beni görmeyen, bilmeyen bir ve iki, üç yaşında çocuklar yalın ayak dikenler içinde koşa koşa paytona yetişiyorlar, büyük adamlar gibi temenna edip “Elinizi öpelim” derlerdi. Bu hale hem ben, hem kardeşlerim ve görenler hayret ediyorduk. Bu hal bir mahalleye mahsus değil; her tarafta hattâ köylerinde aynı hal devam ediyordu.

Beni aldatmayan bir hatıra-i hakikatle benim ve arkadaşlarımız geldi ki, bu mâsum taifenin masumiyetleri cihetiyle, sevk-i fitrî denilen bir hiss-i kablelvuku ile, Risâle-i Nur’un bu memlekette mâsum çocuklara ve kendilerine çok menfaati olacak diye, akıl ve fikirleri derk etmediği halde, o mâsumâne his ile Risâle-i Nur’un mânâsı itibarıyla tercümanına, annesine yalvarmasından ziyade bir iştihakla koşuyorlardı.

Biz de bir hiss-i kablelvuku ile hissediyoruz ki, ileride bu küçük mâsum mahlûklarda büyük Nurcular çıkacak.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

defa: kere, kez, yol.

derk: anlama, kavrama.

hâl: durum, vaziyet.

hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukuundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.

iştihak: aşırı isteme, çok fazla arzu etme.

iştihak: göreceği gelme, özleme.

mana: anlam.

manidar: nükteli, ince manalı.

masumâne: masumca, suçsuz ve günahsız bir şekilde.

masumiyet: masumluk, kabahatsızlık, suçsuzluk.

menfaat: fayda.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

peder: baba.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sevk-i fitrî: sevk-i ilâhî, içgüdü.

taife: takım, grup.

temennâ: eli ağza ve başa götürerek selâm verme.

teneffüs: soluklanma, rahatlama, dinlenme.

valide: ana, anne.

ziyade: çok, fazla.

Ve ileride Nurun has şakirtleri olacak ki, bu vaziyeti gösteriyorlar.

Ben de bu nevi küçücük mâsumları, evlâdım olmadığından, evlâd-ı mâneviye olarak dualarıma umumen dahil ettim. Her sabah bunları da Nur talebeleriyle beraber dualarımda yâd ediyorum.

Hem onlardan bir yaşındaki mâsumu, kırk yaşındaki lâkayt bir adama tercih etmeye sebep, bunlar günahsız ve samimî bir alâka göstermesinden, elbette onları, sevk eden bir hakikat var. Ben de o cihetten onları; büyüklere temenna ettiğim gibi, onların temennalarına ciddî mukabele ediyorum.

Hem mâsumiyetleri, hem ileride tam Nurcu olmalarına binaen, dualarını kendi hakkımda makbul olacak diye onlara derdim: “Madem siz benim evlâd-ı mâneviyem oldunuz. Ben de size dua ediyorum. Siz de günahınız olmadığı için, duanız benim hakkımda inşaallah makbuldür. Siz de bana dua ediniz. Çünkü ziyade hastayım” derdim.

Ben ve benim yanımdaki kardeşlerimin kuvvetli bir ihtimalle kanaatimiz geliyor ki, masonlar ve zındıkların plânı ile bolşevizm tarzında gençleri terbiye etmek için bir vakit bazı mektepler açıldığı ve sonra değişen bu mekteplerle gençleri ifsada çalıştıklarına mukabil, İslâmiyetin kahraman bayraktarı olan Türk milletinin mâsum küçük yavruları, nuranî bir intibah ve bir hiss-i kablelvuku ile Nurlardan ders almaları, gençlerin başına gelen o

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
bayraktar: bayrak taşıyan, alemdar.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
bolşevizm: Lenin tarafından geliştirilen komünist nazariye ve uygulama, ihtilâl yoluyla proletarya iktidarı kurma taraftarlığı, bolşeviklik.
ciddi: gerçek olarak, hakikaten.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

evlât: çocuklar.
hakikat: gerçek, doğru.
hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukuundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.
ifsat: fesada uğratma, bozma, karışıklık çıkarma.
ihhtimal: olabilirlik.
inşaallah: Allah izin verirse.
intibah: uyanış.
lâkayt: kayıtsız, ilgisiz.
madem: değil mi ki.

makbul: kabul edilmiş, geçerli.
mason: dünyevî maksatlarla kurulmuş, sıkı bir dayanışmayı esas alan komitacı teşkilâtın mensubu.
masumiyet: masumluk, kabahatsizlik, suçsuzluk.
mektep: okul.
mukabele: karşılık verme, karşılama.
mukabil: karşılık.
nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur.

nuranî: nurlu, ışıklı, parlak, münevver.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

samimî: içten, candan, gönülden.

şakirt: talebe, öğrenci.

temennâ: eli ağza ve başa götürerek selâm verme.

terbiye: besleyip büyütme, yetiştirme, eğitme.

umumen: umumî olarak, bütün olarak.

vaziyet: durum.

yâd: anma.

zındık: Allah'a ve ahirete inmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

ziyade: çok, fazla.

belâya karşı bir mukabeledir ki, inşaallah o yavruların hem kendileri, hem gençler, mason ve zındıkların şerle-
rinden kurtulmasına bir işarettir ki, bu acip vaziyeti gös-
teriyorlar.

Said Nursî

297

18.11.1951

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ❀ وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا¹

*Aziz, sıddık kardeşlerim ve mânevî Medresetü'z-Zeh-
ranın Nur şakirtleri,*

Ben Isparta'ya geldiğim vakit, Isparta'da İmam-Hatip
ve vâiz mektebinin açılacağını haber aldım. O mektebe
kayıt olacak talebelerin ekserisi Nurcu olmaları münase-
betiyle o mektebin civarında gayr-ı resmî bir surette bir
Nur medresesi açılıp, o mektebi bir nevi medrese-i Nu-
riye yapmak fikriyle bir hâtıra kalbime geldi. Bir iki gün
sonra, güya bir ders vereceğim diye etrafta şâyî olması-
yla, o dersimi dinlemek için rical ve nisâ kabilelerinin et-
raftan gelmeleriyle anlaşıldı ki, böyle nim-resmî ve umu-
mî bir medrese-i Nuriye açılrsa, o derece kalabalık ve te-
hacüm olacak ki, kabil olmayacak. Afyon'da mahkeme-
ye gittiğimiz vakitki gibi pek çok lüzumsuz içtimalar

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
belâ: musibet, sıkıntı.
ekser: pek çok.
gayr-ı resmî: resmî olmayan.
içtima: toplanma, bir araya gel-
me.
inşaallah: Allah izin verirse.
kabil: mümkün, ihtimal dairesin-
de.
manevi: manaya ait, maddî ol-
mayan.
medrese: Risale-i Nur okunan ve
öğrencilerin kalabilecekları yer.
medrese-i Nuriye: nur medrese-
si; Risale-i Nur'ların okunduğu
yerler.
Medresetüzzehra: Bediüzza-
man'ın doğuda (Van) yapılmasını
idarecilere teklif ettiği, fen ilimle-
riyle din ilimlerinin birlikte oku-
tulmasını düşündüğü üniversite.
mektep: okul.
mukabele: karşılık.
münasebet: vesile, -dan dolayı.
nevi: çeşit.
nisâ: kadınlar.
Nur: Risale-i Nur.
Nurcu: Bediüzzaman Said Nur-

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Hiçbir şey yoktur ki Onu
övüp Onu tesbih etmesin. (İsrâ Suresi: 44.)
Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen ve dâimâ üzerinize olsun.

sî'nin eserlerine ve fikirlerine
taraf tarayan, Risale-i Nur'ları
okuyup neşreden kimse.
rical: erkekler.
sıddık: çok doğru, dürüst,
haklı ve hakikati tereddütsüz
kabullenen.

şakirt: talebe, öğrenci.
şayi: .
şer: kötülük.
tehacüm: üşüşme, hızlıca
toplanma.
umumi: genel.
vaiz: vaaz eden, ibadet yerle-

rinde dinin emir ve yasakları-
nı anlatarak nasihat eden din
görevlisi.
vaziyet: durum.
zındık: Allah'a ve ahirete
inanmayan, Allah'ı inkâr
eden, imansız, münkir.

olmak ihtimali bulunduğundan, o hâtıra terk edildi, kalbe bu ikinci hakikat ihtar edildi. Hakikat de şudur:

“Herbir adam eğer hanesinde dört beş çoluk çocuğu bulunsa kendi hanesini bir küçük medrese-i Nuriyeye çevirsin. Eğer yoksa, yalnız ise, çok alâkadar komşularından üç-dört zat birleşsin ve bu heyet bulundukları hane-yi küçük bir medrese-i Nuriye ittihaz etsin. Hiç olmazsa işleri ve vazifeleri olmadığı vakitlerde, beş on dakika dahi olsa Risâle-i Nur’u okumak veya dinlemek veya yazmak cihetiyle bir miktar meşgul olsalar, hakikî talebe-i ulûmun sevaplarına ve şereflerine mazhar oldukları gibi, İhlâs Risâlesinde yazılan beş nevi ibadete de mazhar olurlar. Hakikî ilim talebeleri gibi, onların maişetlerini temin hususundaki âdi muameleleri de bir nevi ibadet hükmüne geçebilir” diye kalbe ihtar edildi. Ben de kardeşlerime beyan ediyorum.

1 **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Hasta Kardeşiniz
Said Nursî

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

adi: sıradan, her zamanki.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
beyan: anlatma, açıklama.
hakikî: gerçek.
hane: ev, mesken.
heyet: kurul, komite.
husus: mevzu, konu.
hükümne: yerine, değerine.
ihtar: dikkat çekme, hatırlat-

ma, uyarı.
ihtimal: olabirlik.
ittihaz: edinme, kabul etme.
maişet: geçim, geçinme.
mazhar: nail olma, şereflenme.
medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.
meşgul: uğraşma, ilgilenme.

muamele: davranış, birbiri ile iş görme.
nevi: çeşit.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
talebe-i ulûm: ilim tahsil eden, ilimlerle uğraşan öğrenci.
zat: kişi, şahıs.

29.11.1951

Eskişehir

Azîz, sıddîk kardeşlerim,

Evvelen: Bütün ruh u canımla hizmet-i Kur'âniye ve imâniyenizi tebrik ediyorum. Bu mektupta bir ince meseleyi meşveret sûretiyle reyinizi almak için gönderdik. Münâsip midir? Değilse ıslâh edersiniz.

Sâniyen: Risâle-i Nur'da ispat edilmiş ki, insanların ayn-ı zulümleri içinde kader-i İlâhî adalet eder. Yani, insanlar bâzı sebeple haksız zulmeder, birisini hapse atar. Fakat kader-i İlâhî aynı hapiste başka sebebe binâen adalet ediyor ki, hakiki bir suça binâen o hapisle onu mahkûm ediyor.

İşte, şimdi bu hakikati gösteren, başıma gelen acîb bir misâli şudur: Yirmi sekiz senedir müteaddit vilâyetlerde ve mahkemelerde benim mes'uliyetime ve mahkûmiyetime ve mahpusiyetim gibi zâlimâne işkence ve cezalarına gösterdikleri sebep, hiçbir emâresini bulmadıkları mevhum bir suçum şudur:

Diyorlar: "Said, dini siyasete âlet yapmak ister ve yaşıyor." Halbuki bu dâvâlarına otuz senelik musîbetli

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, düzenli ve dengeli oluş.
ayn-ı zulûm: zulmün tâ kendisi, her yönüyle zulüm.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
dava: iddia.
emare: alâmet, belirti, nişan.
evvelen: evvelâ, birinci, ilk olarak.
hakikat: gerçek, doğru.
hakiki: gerçek.
hizmet-i Kur'âniye: Kur'an hizmeti.
ıslah: iyi duruma getirme, iyileştirme, düzeltme.
ispat: delil ve şahit göstererek doğruyu ortaya koyma, doğruyu delillerle gösterme.
kader-i İlâhî: İlâhî kader, Allah'ın kader kanunu.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen ve dâimâ üzerinize olsun.

mahkûm: hüküm giymiş, hükümlü; mecbur, çaresiz.
mahkûmiyet: hüküm giyme, hükümlülük.
mahpûsiyet: tutukluluk hâli.
mesele: konu.
mes'uliyet: mes'ul olma hali, sorumluluk.
meşveret: müşavere, bir konu hakkında çeşitli ve ehil şa-

hıslardan fikir alma, danışma.
mevhum: hakikatte olmayan, vehim ve hayal ürünü olan.
misal: benzer, örnek.
musibet: felaket, bela.
Münasip: uygun.
müteaddit: çok, bir çok.
rey: görüş, düşünce.
ruh u cân: candan, gönülden.

saniyen: ikinci olarak.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
suret: biçim, şekil, tarz.
vilâyet: il.
zalimâne: zulmedercesine, zalimce.
zulm: haksızlık, eziyet, cefa, işkence.

yeni hayatımda ve otuz büyük mecmualarımda bu suça müsbet bir delil bulamadılar. Halbuki böyle meselelerde bir mahkeme mâdem bulmadı ve mes'ul edemedi. Başka mahkemelerin musırrâne aynı meseleyi esas tutmaları, bütün bütün kanuna ve akla ve âdete muhâlif bir hâlettir. Belki siyaseti dinsizliğe âlet edenler kısmı, kendilerine bir perde olarak bu ittihamı bizlere ediyorlar.

Bununla beraber, dine hizmet itibarıyla taallûk eden eski altmış senelik hayat-ı ilmiyem kat'î bir hüccet ve yâkîn bir delildir ki, bütün hayatımda temas ettiğim siyaseti ve dünyayı ve bütün içtimaî cereyanları dine hizmetkâr ve âlet ve tâbi yapmak düsturuyula hareket etmişim. Mahkemelerde de hem dâvâ, hem ispat etmişim ki, değil dini siyasete âlet yapmak, belki birtek hakikat-i imâniyeyi dünya saltanatına değiştirmedigimi kat'î delillerle ispat ettiğim halde, böyle yirmi vecihle hakikate muhâlif ve divâncesine büyük makamınızı işgal eden bir kısım adliye memurları ve siyasî adamlar bu acib hurâfe gibi meseleyi hakikat zannedip yirmi sekiz sene bana zulmettiklerinin hakiki sebebini bugünlerde bildim. Sebebi bu ki:

Bu enâniyetli zamandaki hizmet-i imâniyede en büyük tehlikem ve mânevî en büyük suçum ve cinayetim, bu zamanda hizmet-i Kur'âniyemi şahsıma ait maddî ve mânevî terakkiyâtıma ve kemâlâtıma âlet yapmak imiş. Cenâb-ı Hakka hadsiz şükrediyorum ki, bu uzun zamanlarda ihtiyârım haricinde hizmet-i imâniyemi, değil maddî ve manevî terakkiyâtıma ve kemâlâtıma ve azaptan

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
âdeta: âdet olduğu üzere, her zamanki gibi.
adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.
azap: günahlara karşı kabirde ve ahirette çekilecek ceza.
cereyan: akım, fikir, sanat ve ya siyaset hareketi.
cinayet: bu derecede ağır suç.
dava: takip edilen fikir, iddia.
delil: iz, nişan, emare.
divane: deli, akli başında ol-

mayan.
düstur: kanun, kaide, kural, prensip, esas.
enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hakikat: gerçek.
hakikat-ı imaniye: imana ait olan gerçek.
hakiki: gerçek.
hâlet: hâl, suret, keyfiyet.
haric: bir şeyin dışı, dışarı, dışta kalan.
hayat-ı ilmiye: ilmî hayat,

ilimle ilgili çalışmalardan oluşan hayat.
hizmet-i imaniye: iman hizmeti; Risale-i Nur'la hizmet.
hizmet-i Kur'âniye: Kur'an'ın hizmeti.
hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.
hurafe: sonradan uydurulan söz, batıl inanış.
hüccet: delil.
içtimai: topluluğa ait, toplulukla ilgili, toplumsal.
ispat: delil ve şahit göstere-

rek doğruyu ortaya koyma, doğruyu delillerle gösterme.
işgal: tutma.
ittiham: suç altında bulunma, töhmetli olma.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
kemâlât: kemaller, olgunluklar, mükemmellikler.
maddî: madde ile alakalı, cismanî.
madem: ...den dolayı, böyle ise.
makam: büyük memuriyet, mevki.
manevî: maddî olmayan, içe ait, mana ile ilgili.
mecmua: "Risale-i Nur" parçalarından her biri.
mesele: konu.
mes'ul: sorumlu, yükümlü.
muhâlif: zıt, karşıt, aykırı.
musırrâne: ısrar ve inatla, ısrarlı bir şekilde.
müspet: pozitif, doğruluğu delille ispatlanmış.
siyasî: siyasetle uğraşan, siyaset adamı.
taallûk: alâkalı, münasebetli olma.
tâbi: bir şeye uyan.
terakkiyat: ilerlemeler, gelişmeler, yükselişler.
vecih: cihet, yön.
yakîn: kesin bilme, şüpheden sıyrılarak son derece doğru ve kuvvetli bilme.
zulm: haksızlık, eziyet, cefa, işkence.

ve Cehennemden kurtulmama ve hattâ saadet-i ebedi-
yeme vesîle yapmama, belki hiçbir maksada kat'iyen
âlet etmekliğime gayet kuvvetli, mânevî bir mâni görü-
yordum. Hayret, hayret içinde kalıyordum.

Acaba herkesin hoşlandığı mânevî makamâtı ve uhre-
vî saadetleri a'mâl-i sâliha ile onları kazanmak ve müte-
veccih olmak, hem meşrû, hem hiçbir cihet-i zararı ol-
madığı halde, niçin böyle ruhen men ediliyorum?

Rıza-yı İlâhîden başka vazife-i fitriye-i ilmiyenin sev-
kiyle yalnız ve yalnız imana hizmetin kendisi ayn-ı ücret
bana gösterilmiş. Çünkü, şimdi bu zamanda hiçbir şeye
âlet ve tâbi olmayan ve her gayenin fevkinde olan haka-
ik-i imaniyeyi fitrî ubudiyetle muhtaçlara tesirli bir suret-
te bildirmenin bu dehşetli zamanda çâre-i yegânesi ve
imani kurtaracak ve kat'î kanaat verecek, bu tarzda, ya-
ni hiçbir şeye âlet olmayan bir ders-i Kur'ânî lâzımdır ki,
küfr-ü mutlakı ve mütemerrid ve inatçı dalâleti kırsın ve
herkese kanaat-i kat'îye verebilsin. Böyle bir derse, bu
zamanda bu şerait dahilinde hiçbir şahsî ve uhrevî ve
dünyevî, maddî ve mânevî birşeye âlet edilmediğini bil-
mekle kat'î kanaat gelebilir. Yoksa, komitecilikten ve ce-
miyetçilikten tevellüd eden dehşetli dinsizlik şahsiyet-i
mâneviyesine karşı mukabil çıkan bir şahsın en büyük
bir mertebe-i mâneviyesi de bulunsa, yine vesveseleri
bütün bütün izale edemez. Çünkü, imana girmek iste-
yen muannidin nefsi ve enesi diyebilir ki, "Bu kudsî şa-
hıs, dehâsıyla ve harika makamıyla bizi kandırdı" diye
bir şüphesi kalır.

a'mal-i salih: salih ameller, Al-
lah'ın rızasına uygun yapılmış iyi
ve hayırlı işler.

cemiyetçilik: cemiyet taraftarlığı,
particilik, grupçuluk.

cihet-i zarar: zararlı taraf, zararlı
yön.

çare-i yegâne: tek çare, tek çıkar
yol.

dâhil: içinde, içeri girmiş.

dalâlet: dinsizlik, inançsızlık.

deha: olağanüstü zeka sahibi ol-
ma.

dehşetli: ürkütücü, sıkıntı verici.

ders-i Kur'ânî: Kur'ân dersi,
Kur'ân'a ait ders.

dünyevî: dünyaya ait.

ene: ben, benlik.

fevkinde: üstünde.

fitrî: tabii, doğal.

gayet: son derece.

hakaik-i imaniye: imana ait ha-
kikatler, imani gerçekler.

hârîka: olağanüstü vasıflar taşı-
yan ve hayranlık hissi uyandıran.

izale: giderme, ortadan kaldırma.

kanaat: inanma, görüş, fikir.

kanaat-ı kat'îye: kesin kanaat,
varılan kesin düşünce.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddü-
de mahal bırakmayan.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

komite: kötü bir maksat için top-
lanmış topluluk, cemiyet.

kudsi: mukaddes, yüce.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç
bir imani hükmü, delili kabul et-
meme, kesin ve tam bir inkar.

maddî: madde ile alakalı, cisma-
nî.

makam: manevî mevki.

makamat: makamlar.

maksat: kastedilen, istenilen şey,
varılmak istenen nokta, niyet,
meram.

manevî: maddî olmayan, içe
ait, mana ile ilgili.

mâni: engel.

men: yasak etme, engelleme.

meşru: şeriata uygun, şeria-
tın müsaade ettiği şey.

muannit: inatçı, ayak dire-
yen.

mukabil: karşılık.

mütemerrit: temerrüt eden,
inatçı, kötü fiilinde inatlaşan.

müteveccih: bir cihete dö-
nen, yönelen.

nefs: kötü vasıfları kendisin-

de toplanan hayırlı işlerden
alıkoyma güç.

rıza-yı ilâhî: Allah'ın rızası,
hoşnutluğu.

ruhen: ruh bakımından, ruh
yönünden, ruh olarak.

saadet: mutluluk.

saadet-i ebediye: sonu ol-
mayan, sonsuz mutluluk.

sevk: ulaştırma, yöneltme.

suret: biçim, şekil, tarz.

şahsî: şahsa, kişiye ait, husu-
sî.

şahsiyet-i maneviye: mane-

vî şahsiyet, manevî kişilik.

şerait: şartlar.

tâbi: birinin arkasından giden,
ona uyan, itaat eden.

tarz: biçim, şekil.

tevellüt: doğma, doğum.

ubudiyet: kulluk.

uhrevî: ahirete dair, ahirete
ait.

vesile: aracı, vasıta.

vesvese: şüphe, kuruntu, kal-
be gelen asılsız kötü ve sinsi
düşünce.

Cenab-ı Hakka şükür ki, yirmi sekiz sene dini siyasete âlet ithamı altında kader-i İlâhî bu zulm-ü beşerîde benim ruhumu, ihtiyarım haricinde, dini hiçbir şahsî şeyde âlet etmemek için, beni, beşerin zâlimane eliyle ayn-ı adalet olarak tokatlıyor. Yani, “Sakın, sakın,” diye ikaz ediyor. “İman hakikatini kendi şahsına âlet yapma—tâ imana muhtaç olanlar anlasınlar ki, yalnız hakikat konuşuyor. Nefsin evhamları, şeytanın desiseleri kalmasın, sussun.”

Hakikaten Risâle-i Nur’un bahsettiği hakikatlerin aynı meâlinde milyonlar kitap o hakikatleri belîğane neşrettikleri halde ve binler hakikî âlimler ders vermeleriyle bu memlekette dehşetli küfr-ü mutlakı tam durduramadıkları halde, Nurlar, mezkûr sırra binaen bir cihette galebe ettiğini düşmanları dahi tasdik ederler.

Evet, küfr-ü mutlaka karşı, bu ağır şerait içinde Nurlar bu işi görmüş, meydandadır. Demek Nurların kuvveti bu sırr-ı azîmden ileri geliyor.

Ben de bütün ruh u canımla yirmi sekiz sene bu işkenceli musibetlerime razı oldum. Hakkımı helâl ettim. Âdil kadere de derim ki: Müstehak idim senin bu şefkatli tokatlarına... Yoksa gayet meşrû, zararsız, herkesin lillâh için takip ettikleri mübarek mesleğe girseydim, yani maddî ve mânevî hislerimi bütün feda etmeseydim, hizmet-i imaniyede bu acip mânevî kuvveti kaybedecektim. İşte bu kuvvetin bir acip nümunesi bazı zatların ki, ben onların ancak ednâ bir talebesi olabildiğim halde,

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
âdil: adaletli olan, doğruluk gösteren.
âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.
ayn-ı adalet: adaletin aslı, adaletin tâ kendisi.
belîğâne: belîğcesine, düzgün ve fasih olarak, belâgatli olana yararış tarzda.
beşer: insan, insanlık.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
cihet: şekil, yön, tarz.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.
desise: hile, oyun, aldatmaca.
edna: en açığı, en basit, en küçük.
evham: vehimler, zanlar, kuruntular.
fedâ: gözden çıkarma, uğruna verme.
galebe: galip gelme, üstünlük.
gayet: son derece.
hakikat: gerçek.
hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hakikî: gerçek.
hariç: bir şeyin dışı, dışı, dışta kalan.
helâl: helâl etmek: haktan vazgeçmek.
hizmet-i imaniye: iman hizmeti; Risale-i Nur’la hizmet.
ihtiyar: irade, tercih.
ikaz: uyarı.
itham: töhmetlendirme, suçlu görme.
kader: takdir, kismet, kudret, ilâhî hüküm.
kader-i ilâhî: ilâhî kader, Al-

lah’ın kader kanunu.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanî hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.

lillâh: Allah için.

maddî: madde ile alakalı, cismanî.

manevî: maddî olmayan, içe ait, mana ile ilgili.

meal: mana, anlam, mefhum.

meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.

meşru: şeriata uygun, şeriatın müsaade ettiği şey.

mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.

musibet: felaket, bela.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

müstehakk: hak eden, hak etmiş.

nefs: şehvet, gazap, fazilet gibi şeylerin kaynağı.

neşr: herkese duyurma, yayma, tamim.

Nur: Risale-i Nur eserlerinin herbiri.

nümune: örnek, misal, örnek olarak gösterilen.

razi: rıza gösteren, kabul eden.

ruh u cân: candan, gönülden.

sır: gizli hakikat.

sırr-ı azîm: büyük sır.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

şefkat: acıyarak ve esirgeyerek sevmeye, içten ve karşılıksız merhamet.

şerait: şartlar.

şükür: Allah’ın verdiği nimetler karşısında elhamdülillah deme, Allah’a dil ile hamd etme.

talebe: öğrenci.

tasdik: doğrulama, onaylama.

zâlimâne: zulmedercesine, zalimce.

zat: kişi, şahıs, fert.

zulm-i beşer: insanların yaptığı zulüm.

onların hakaik-i imaniyeye dair bir kitabını birisi okumuş. Risâle-i Nur'un da bir sayfasını okumuş. Risâle-i Nur'un bir sayfasıyla daha ziyade imanını kurtardığını ıkrar etmiş.

1
الْباقِي هُوَ الْبَاقِي

Duanıza muhtaç kardeşiniz

Said Nursî

299

Üstadımız diyor ki:

Mahkemelerin tehirinde hayır var. Şimdiye kadar Nura ve Nurculara verilen zahmetler, rahmetlere dönmesi gösteriyor ki, bu tehirde de hayırlar var ki, birisi bu olmak ihtimali var:

Hariç âlem-i İslâm'da Nurun ehemmiyetli tesire başlaması ve inkişaf ve intişarı ve buranın siyasileri Avrupa'ya bir rüşvet olarak bir derece Avrupalaşmak meylini göstermesi, hariçte zannedilmekle mahkemelerce Nurun serbestiyet-i tammesi için karar vermek, hariç âlem-i İslâm'da Nurların hakikî ihlâsına böyle bir şüphe gelecekti ki, ya Nurcular riyakârlığa mecbur olmuşlar veyahut böyle medenileşmek fikrinde olanlara ilişmiyorlar, zaaf gösteriyorlar diye, Nurun kıymetine büyük zarar olduğu için, bu tehir o evhamları izale eder. Ve ispat ediyor ki, otuz seneden beri İslâmiyetin şiarına muhalif şeylere baş eğmiyorlar.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

dair: alakalı, ilgili.

ehemmiyetli: önemli.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

hakaik-i imaniye: imana ait hakikatler, imani gerçekler.

hakiki: gerçek.

hariç: dış memleket, yaşanılan ülkenin dışındaki ülke.

ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma.

ihhtimal: olabilirlik.

ikrar: saklamayıp açıktan söyleme. inancını, fikrini açığa vurma.

inkışaf: ortaya çıkma, gelişme.

intişar: yayılma, yaygınlaşma, neşrolunma.

ispat: doğruyu delillerle gösterme.

izale: yok etme, ortadan kaldırma.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

ma.

kiymet: değer.

medeni: uygar, modern.

mevil: bir tarafa doğru eğilme, yönelme.

muhalif: zıt, karşıt, aykırı.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup nesreden

kimse.

rahmet: şefkat etmek, merhamet etmek, esirgemek.

riyakâr: riya eden, iki yüzlü, sahtekâr.

rüşvet: yetkili, görevli bir kimseye, bir başka kimse tarafından kanunlara aykırı şekilde, bir çıkar vadedilerek veya sağlanarak her hangi bir işin yaptırılması; bu işin yaptırılması için verilen para, mal, v.s.

nılması için verilen para, mal, v.s.

siyasi: siyasetle uğraşan, siyaset adamı.

şîâr: iz, belirti, işaret, nişan.

tesir: etki.

zaaf: irade zayıflığı.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

ziyade: çok, fazla.

*Üstadımız notalar hükmünde söyledi,
biz de kaleme aldık.*

Bu sene bu iki mahkemenin mâhiyetini beyan etmek lâzım geldi. Buradaki mahkeme ise:

Elli sene evvel Süfyan ve şapka hakkında bir hadîse mânâ vermişim. Sonra mahkemeler bunu bir kumanda-na tecavüzdür diye medâr-ı bahis ettiler. Afyon Mahkemesi benim cezamın şiddetine bir sebep, o tecavüzü, o mânâyı göstermiş. Halbuki, faraza yeni yazmışım ve o kumandan da sağdır farz edilsin. Dininde ve rejiminde mutaassıp İngilizin hükmü altında yüz milyon Müslüman, yüz senede İngiliz'in hem rejimini, hem dinini inkâr etmişlerken, kanunen adliyeleri onlara o ciheti medâr-ı mes'uliyet yapmadığı halde, hem şimdi eski parti liderleri faraza o kumandanın üçte biri de olsalar—belki onun gibi birer kumandan idiler—benim o kumandana hadis ile vurduğum tokatın yirmi mislini, şimdiki cerideler daha şiddetli olarak o liderlere, o eski kumandanlara vurmaktadırlar; medâr-ı mes'uliyet tutulmuyorlar, serbest oluyorlar. Halbuki, elli sene evvel bir hadisin taşını atmışım; yirmi sene sonra bir kumandan başını karşı tutmuş, başı kırılmış. Ölmüş gitmiş, alâkası hükûmetten ve dünyadan kesilmiş. Halbuki eski partinin liderleri meb'us iken veya memur iken, hükûmetle alâkaları

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.
alâka: ilgi, ilişki. bağ.
beyan: açıklama, bildirme, izah.
ceride: gazete.
cihet: görüş, görüş açısı.
evvel: önce.
faraza: farz edelim ki, öyle sayalım ki, söz gelişi.
farz: kabul.

hadis: Hz. Muhammed'e (a.s.m.) ait söz, emir, fiil veya Hz. Peygamberin onayladığı başkasına ait söz, iş veya davranış.
hükmünde: değerinde, yerinde.
hüküm: hakimiyet, hakim olma.
inkâr: reddetme, inanmama, kabul ve tasdik etmeme.

kanunen: kanuna göre, kanunca, kanuna uyarak, kanun yolu ile.
mahiyet: bir şeyin aslı, esası, niteliği.
mebus: milletvekili.
medar-ı bahis: söz konusu, bahsetmeye sebep olan, vesile olan.
medar-ı mes'uliyet: sorumluluk sebebi.

misil: kat; eş.

mutaassıp: tassubu olan, kendi tarafını aşırılıkla tutan.

parti: aynı siyasi gaye etrafında birleşenlerin meydana getirdiği kuruluş, fırka, hizip.

rejim: devletin şekli ve hükûmet tarzı.

Süfyan: ahir zamanda geleceği ve ümmetin karanlık günler yaşamasına sebep olacağı sahih hadislerde bildirilen dehşetli, dinsiz ve münafık şahıs.

tecavüz: haddini aşma, söz ve harekette ileri gitme.

olduğu halde onlara gelen tecavüz, Risâle-i Nur'un vurduğu tokatın on, belki yüz derece ziyade iken, serbest cerideler intişar ediyor.

Amma kitaplar hakkında müsaderenin mâhiyeti: Risâle-i Nur'un yüz otuz üç kitabından birtek kitabın bir iki sayfası o tokatı bahsetmiş. Bunun, dolayısıyla yüz otuz kitabı müsadere etmek; bir adamın hatasıyla yüzotuz adamı cezalandırmak gibi bir acip gaddarâne zulüm olması ve şimdi kütüphanelerde, kitapçılarda ve ellerde gezen ve hususan vatan ve din aleyhinde dinsizlerin, mülhidlerin, zındıkların, komünistlerin kitapları, hattâ baştan aşağıya kadar İslâmiyet aleyhindeki Doktor Duzi'nin kitabı bazı ellerde gezmesi gösteriyor ki, Risâle-i Nur'a karşı müsadere, yerden göğe kadar haksız bir zulümdür, bir gadirdir.

Çünkü Risâle-i Nur, ekser âlem-i İslâmın mühim merkezlerinde, bu yirmi sekiz senede bu vatanda ulemaların elinde gezdiği halde, hiçbir âlim, hiçbir filozof itiraz etmemiş. Mahkemeler ve siyasiyunlar yalnız bir tesettüre, diğeri de “Âhir zamanda bir kumandan başına şapka koyacak ve cebren giydirecek” gibi iki meseleye ilişmişler. Sonra da bu meseleler için, dört beş mahkeme, o meseleler dahi dâhil olduğu ve beraat verildiği halde, o bir iki sayfa için yirmi bin sayfayı mes'ul ve mahkûm etmek hükmünde Risâle-i Nur'u müsadere etmek, aynı bu misale benziyor:

Bir adamın bir adama haksız değil, belki haklı taarruzu yüzünden ki, başkaları da onu medâr-ı mes'uliyet

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

ahir zaman: dünyanın son zamanı ve son devresi, dünya hayatının kıyamete yakın son devresi.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

aleyh: karşı, karşıt.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

amma: ama, lakin, ancak.

beraat: Şuçsuzluğun sabit olması.

cebren: cebirle, zorla, kuvvet kullanılarak, mecburî.

ceride: gazete.

dâhil: içeri, iç.

ekser: pek çok.

filozof: felsefe ile uğraşan, filozof.

gaddarane: zalimce, gaddarca, merhametsizce, haincesine.

gadir: zulüm, hainlik.

hususan: bilhassa, özellikle.

hükmünde: değeriinde, yerinde.

intişar: yayılma, yaygınlaşma, neşrolunma.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.

mâhiyet: bir şeyin aslı, esası, niteliği.

mahkûm: kendine hükmolunan, hükümlü.

medar-ı mes'uliyet: sorum-

luluk sebebi.

mesale: konu.

mes'ul: sorumlu, yükümlü.

misal: örnek, nümune.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

mülhit: İslam dininden ayrılan, Allah'ı inkar eden, dinsiz, imansız.

müsadere: toplatma, elden alma.

siyasiyyun: siyasîler, siyasetçiler, politikacılar.

taarruz: saldırma, sataşma,

ilişme.

tecavüz: saldırma.

tesettür: örtünme, gösterilmesi dinen yasak olan kısımların örtülmesi.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

zındık: Allah'a ve ahirete inanmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

ziyade: çok, fazla.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

görmediği ve beş mahkeme de cinayet saymadığı halde, o mevhum suçla yirmi bin adamı suçlu yapmak gibi, yirmi bin Nur sayfalarını bir iki sayfa yüzünden müsadere ve dört buçuk sene Afyon'da hapsedmek, o taarruzun yüz mislinden daha ziyade bir hatâdır, bir cinayettir ve bu vatana da bir suikasttır.

Said Nursî

﴿ 30 1 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا¹

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelen: Cenab-ı Hakka yüz bin şükür ediyoruz ki, elli beş sene bir gaye-i hayalim ve hayatımın bir neticesi olan Medresetü'z-Zehranın mânevî hakikatini siz, Medresetü'z-Zehra erkânları tamamıyla gösteriyorsunuz.

Saniyen: Şiddetli hastalık ve sair sebeplerin tesiriyle ben Nurcu kardeşlerimle konuşamadığımdan ve o musahabeden mahrum kaldığımdan, benim bedelime sizler ve Risâle-i Nur'un Kur'ân medresesinde Yeni Said'e verdiği ders ve Eski Said'in de Hutbe-i Şâmiye ve zeyilleri gibi hayat-ı içtimaiye medresesinde aldığı dersleri ve konuşmaları, bu biçare kardeşiniz bedeline, müştak olduğum kardeşlerimle benim yerimde konuşmalarını tevkil ediyorum.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen ve dâimâ üzerinize olsun.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bedel: bir şeyin yerine verilen ve yerini tutan, değiştirilen şey.
biçare: çaresiz, zavallı.
cinayet: bu derecede ağır suç.
erkân: reisler, ileri gelenler.
evvelen: evvelâ, birinci, ilk

olarak.
gaye-i hayal: hayal edilen gaye, ideal.
hakikat: gerçek, asıl, esas.
hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.
mahrum: bir şeye sahip olmayan, yoksun.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.

medrese: ders okutulan yer.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılışını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleri ile din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
mevhum: hakikatte olmayan, vehim ve hayal ürünü olan.

misl: kat, eş.
musâhabe: sohbet etme, söyleşme, görüşme.
müsadere: toplatma, elden alma.
müştak: arzulu, fazla istekli, ıstıyak gösteren.
Nur: Risale-i Nur.
Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.
sâir: diğer, başka, öteki.
saniyen: ikinci olarak.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
şükür: Allah'ın verdiği nimetler karşısında elhamdülillah deme, Allah'a dil ile hamd etme.
taarruz: saldırma, sataşma, ilişme.
tevkil: vekil etme, edilme.
zeyl: ek, ilâve.
ziyade: çok, fazla.

Salisen: Bir küçük medrese-i Nuriyeyi kendi hanesinde tesis edip kahraman Tahirî gibi bir has, hâlis Nur nâşirini daire-i Nuriyeye veren Tahirî'nin merhum pederinin vefatını, hem onun akrabasını, hem Isparta'yı, hem Nur dairesini tâziye ediyorum. Cenab-ı Hak Nurun harfları adedince ruhuna rahmet eylesin. Âmin.

Rabian: İnebolu, Zühretü'n-Nur'dan üç yüzü benim hesabıma tahsis etmiş. Ben de dedim: Yüz elli Isparta'ya ve yüz elli bana gelsin. Bana gelmiş; size gelen ise, ileride bana vereceğiniz Mektubat mecmuasına mukabil ve size borcum varsa hesap edersiniz.

Hâmisen: Irak tarafında, hususan Bağdat'taki Üstad-ı Âzamın türbedarına ve kardeşlerime selâmımı tebliğ ve hayatım müsaade ederse, bütün ruh u canımla o havalie gitmek iştihakımı bildirirsiniz.

1
الْباقِي هُوَ الْباقِي

Hasta Kardeşiniz

Said Nursî

30 2

2
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ahir: son.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

daire-i Nuriye: nura ait daire, nur dairesi.

fıkra: kısım, fasıl, bölüm.

halis: her amelini, yalnız Allah rızası için işleyen.

hamisen: beşinci.

hane: ev, mesken, beyt, ikamet edilen yer.

havalı: bölge.

huruf: harfler.

hususan: bilhassa, özellikle.

iştihak: aşın isteme, çok fazla arzu etme.

matbu: tab edilmiş, basılmış.

mecmua: "Risale-i Nur" parçalarından her biri.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu

Aziz kardeşlerim,

Eski Said'in matbu eski eserlerinden birisi elime geçti. Merak ve dikkatle baktım. Bu gelen fıkra kalbe geldi. Münasipse Mektubat âhinde yazılsın.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

2. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

yerler.

merhum: kendine rahmet edilmiş.

mukabil: karşılık.

münasip: uygun, yerinde.

müsaade: izin; elverişli, uygun olma durumu.

naşir: dağıtan, yayan, neşreden, saçan, açan.

Nur: Risale-i Nur.

peder: baba.

rabian: dördüncü olarak.

rahmet: şefkat etmek, merhamet etmek, esirgemek.

ruh u cân: candan, gönülden.

Salisen: üçüncü olarak.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

tahsis: has kılma, ayırma.

taziye: baş sağlığı dileme, ya-

kını ölen kimseyi teselli etme.

tebliğ: ulaştırmak, bildirmek.

tesis: kurma, meydana getirme.

türbedar: türbede hizmet gören ve bekçilik yapan kimse, türbe hizmetkârı.

Üstad-ı Âzam: en büyük üstad; Abdulkadir-i Geylani.

vefat: ölüm.

Evvelâ: Hürriyetin üçüncü senesinde aşâirler arasında meşrutiyet-i meşruayı aşâire tam bildirmek ve kabul ettirmek için Ertuş aşâiri içinde hususan Küdan ve Mamhuran'a verdiği ders ve 1329'da Matbaa-i Ebüzziya'da tab edilen, kırk bir sene evvel tab edilmiş, fakat maatteessüf yirmi otuz seneden beri arıyordum, bulamamıştım. Bu defa birisi bir nüsha bulup bana göndermiş. Ben de Eski Said kafasını alıp ve Yeni Said'in sünuhatıyla dikkatle mütalâa ettim. Anladım ki, Eski Said acip bir hiss-i kablelvuku ile, otuz kırk sene sonra şimdi vukua gelen vukuat-ı maddiye ve mâneviyeyi hissetmiş. Ve bedevî Ekrad aşâiri perdesi arkasında, bu zamanın medenî perdesini kendilerine maske yapan ve vatanperverlik perdesi altında dinsiz ve hakikî bedevî ve hakikî mürteci, yani, bu milleti, İslâmiyetten evvelki âdetlerine sevk eden hainleri görmüş gibi, onlarla konuşup başlarına vuruyor.

Saniyen: O matbu eserin yüz beşinci sayfadan tâ yüz dokuza kadar parçaya dikkatle baktım. O zamanda aşâire ders verdiğim o sualler ve cevaplar vaktinde, mühim bir veli içlerinde bulunuyormuş. Benim de haberim yok. O makamda şiddetli itiraz etti. Dedi:

“Sen ifrat ediyorsun, hayali hakikat görüyorsun, bizi de tahkir ediyorsun. Âhir zamandır. Gittikçe daha fena-laşacak.”

O vakit ona karşı matbu kitapta böyle cevap vermiş:

Herkese dünya terakkî dünyası olsun; yalnız bizim için mi tedennî dünyasıdır? Öyle mi? İşte, ben de

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
âdet: görenek, usul, alışkanlık.

ahir zaman: dünyanın son zamanı ve son devresi, dünya hayatının kıyamete yakın son devresi.

aşâir: aşiretler, kabileler, oymaklar.

bedevî: iptidai tarzda yaşayan, medenî olmayan.

evvel: önce.

evvelâ: öncelikle.

hain: hıyanet eden, arkadan vuran.

hakikî: gerçek.

hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukuundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.

hususan: bilhassa, özellikle.

ifrat: aşırılık, pek ileri gitme, haddini aşma.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.

maatteessüf: ne yazık ki, üzülmekle belirteyim ki.

makam: yer, durak.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

maske: bir şeyin asıl mahiyetini gizlemek maksadıyla ortaya konulan aldatıcı görünüş.

matbu: tab edilmiş, basılmış.

medenî: uygar, modern.

meşrutiyet-i meşrua: dine uygun meşrutiyet, meşru meclisle dayalı yönetim şekli.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

mürteci: gerilik, geriye dönme taraflısı, eski düzeni savunan, gerici.

mütalâa: bir şeyi etraflıca düşünme, dikkatli okuma.

nüsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.

saniyen: ikinci olarak.

sevk: yöneltme, gönderme.

sual: soru.

sünuhat: sünuhlar, akla gelen, içe doğan şeyler.

tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.

tahkir: hor görme, küçük görme.

tedennî: aşağı düşme, daha kötü bir dereceye düşme, alçalma, gerileme.

terakki: yükselme, ilerleme.

vatanperverlik: yurtseverlik, vatanını sevmek ve düşkün olma.

veli: Allah'ın sevgisine, himayesine kavuşmuş, ermiş kimseler, Allah dostu, evliya.

vuku: olma, meydana gelme, ortaya çıkma, oluş.

sizinle konuşmayacağım. Şu tarafa dönüyorum; müstakbeldeki insanlarla konuşacağım:

Ey yüzden tâ üç yüz seneden sonraki yüksek asrın arkasında gizlenmiş, sâkitâne benim sözümü dinleyen ve bir nazar-ı hafiyi-i gaybî ile beni temâşâ eden Said, Hamza, Ömer, Osman, Yusuf, Ahmed, v.s. Size hitap ediyorum.

Tarih denilen mâzi derelerinden sizin yüksek istikbalinize uzanan telsiz telgrafla sizinle konuşuyorum. Ne yapayım, acele ettim, kışta geldim. Siz inşaallah cennetâsâ bir baharda gelirsiniz. Şimdi ekilen nur tohumları zemininizde çiçek açacaklar. Sizden şunu rica ederim ki, mâzi kıt'asına geçmek için geldiğiniz vakit mezarıma uğrayınız. O çiçeklerin birkaç tanesini, mezartaşı denilen, kemiklerimi misafir eden toprağın kapıcısının başına takınız. Yâni, İhtiyar Risâlesinin On Üçüncü Ricasında beyan ettiği gibi, Medresetü'z-Zehranın mekteb-i iptidâîsi ve Van'ın yekpare taşı olan kalesinin altında bulunan Horhor medresemin vefat etmesi ve Anadolu'da bütün medreselerin kapatılmasıyla vefat etmelerine işaret ederek, umumunun bir mezar-ı ekberi hükmünde olmasına bir alâmet olarak, o azametli mezara azametli Van Kalesi mezartaşı olmuş. "Ey yüz sene sonra gelenler! Şu kalenin başında bir medrese-i Nuriye çiçeğini yapınız. Cismen dirilmemiş, fakat ruhen bâki ve geniş bir heyette yaşayan Medresetü'z-Zehrayı cismanî bir surette bina ediniz" demektir. Zaten Eski Said ekser hayatı o medresenin hayaliyle gitmiş ve o matbu risâlenin 147'nci

alâmet: belirti, işaret, iz.

asr: yüzyıl, asır.

azamet: büyüklük, ululuk, yücelik.

bâki: ebedî, daimî, sonu gelmez,

bitip tükenmez, ölmez, sonsuz.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

cennetâsâ: Cennet gibi.

cismanî: maddî ve cisimli olmak.

Cismen: cisim itibarıyla, cisim

olarak, vücutça, bedence.

ekser: en çok, daha ziyade.

heyet: bir topluluğu meydana

getiren kişilerin bütünü, komite.

hitap: söz söyleme, topluluğa ve-

ya birisine karşı konuşma.

hükmünde: değerinde, yerinde.

inşaallah: 'Allah izin verirse' ma-

nasında kullanılan bir dua.

istikbal: gelecek.

kıt'a: arazi, memleket, ülke.

matbu: tab edilmiş, basılmış.

mâzi: geçmiş zaman.

medrese: İslâm dünyasında

düzenli öğretim kuruluşu,

mektep.

medrese-i Nuriye: nur med-

resesi; Risale-i Nur'ların okun-

duğu yerler.

Medresetüzzehra: Bediüzzam-

an'ın doğuda (Van) yapıl-

masını idarecilere teklif ettiği,

fen ilimleriyle din ilimlerinin

birlikte okutulmasını düşün-

duğu üniversite.

mekteb-i iptidai: ilk mektep,

ilkokul.

mezar: kabir, ölünün gömül-

duğu yer.

mezar-ı ekber: çok büyük

mezar.

müstakbel: gelecek zaman,

istikbal.

nur: ilim.

risale: kitap.

ruhen: ruh bakımından, ruh

yönünden, ruh olarak.

sâkiye: susan, ses çıkarma-

yan, sükut eden.

suret: biçim, şekil, tarz.

temâşâ: bakma, bakıp sey-

retme.

umum: bütün, hepsi.

vefat: öleme.

yekpare: tek parçadan mey-

dana gelen, tek parça, bütün,

parçasız, som.

zemin: yeryüzü.

sayfadan tâ 157'nci sayfaya kadar Medresetü'z-Zehra'nın tesisine ve faydalarına dair ehemmiyetli hakikatleri yazmış.

Bir fa'l-i hayırdır ki, yirmi beş senelik dehşetli ve medreseleri öldüren istibdadın kırılmasıyla, Maarif Vekili Tevfik, Van'da Şark Üniversitesi namında Medresetü'z-Zehrayı inşa etmesine karar vermesi ve ümidin haricinde Reis Celâl dahi mühim meseleler içinde Tevfik'in fikrine iştirak etmesi, Eski Said'in kırk sene evvelki sözü ve ricası doğru çıkacağını gösteriyor.

Şimdi kırk beş sene evvelki cevabının izahında üç hakikat beyan edilecek.

BİRİNCİSİ: Eski Said bir hiss-i kablelvuku ile iki acip hadiseyi hissetmiş, fakat rüya-yı sadıka gibi tabire muhtaç imiş. Nasıl bir kırmızı perde ile beyaz veya siyah birşeye bakılırsa kırmızı görünür. O da siyaset-i İslâmiye perde-siyle o hakikate bakmış. Hakikatin sureti bir derece şeklini değiştirmiş. O hazır büyük veli dahi o yanlısını görüp o cihette şiddetle itiraz etmiş. İşte o hakikat iki kısımdır:

Birincisi: Bu Osmanlı ülkesinde büyük bir parlak nur çıkacak. Hattâ Hürriyetten evvel pek çok defa talebele-re teselli vermek için, “Bir nur çıkacak, gördüğümüz bütün fenalıklara karşı bu vatana saadet temin edecek” diyordu. İşte, kırk sene sonra Risâle-i Nur o hakikati kör gözlere dahi gösterdi.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
beyan: açıklama, bildirme, izah.
cihet: yön, görüş açısı.
dair: alakalı, ilgili.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
ehemmiyetli: önemli.
evvel: önce.
fa'al-i hayr: hayırlı iş, hayırlı oluş.
hâdis: olay.
hakikat: gerçek, esas.
haric: bir şeyin dışında kalma.

hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukuundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.
inşa: yapma, bina etme, kurma.
istibdat: hak ve hukuku tanıma, keyfi uygulama, zulüm ve tahakküm.
istirak: katılma.
itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.
izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

Maarif Vekili: Eğitim bakanı.
medrese: İslâm dünyasında düzenli öğretim kuruluşu, mektep.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
mesele: konu.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
nam: ad, isim.

nur: aydınlık, parıltı, parlaklık, ziya, ışık, şule.
reis: başkan.
rüya-yı sadıka: doğru rüya, makbul ve muteber kimselerin gördükleri şekilde, dünyada hakikatları çıkan sadık rüya.
saadet: mutluluk.
siyaset-i İslâmiye: İslâma ait olan, İslâmî siyaset.
suret: biçim, şekil, tarz.
tabir: yorum, yorumlama.
talebe: öğrenci.
temin: sağlama.
teselli: avutma, acısını dindirme.
tesis: kurma, meydana getirme.
ülke: bir devletin hükmü altında bulunan toprak, vatan.
veli: Allah'ın sevgisine, himayesine ne kavuşmuş, olmuş kimseler, Allah dostu, evliya.

Camii'ül-Ezher: Mısır'daki Ezher Üniversitesinin adı.
cihet: yön, sebep, vesile.
dünyevi: dünyaya ait.
ebediye: ebede mensup, zevalsiz, sonu olmayan, sürekli, hiç son bulmayacak şekilde süren.
evvel: önce.
fevkalâde: olağanüstü.
gıpta: imrenme.
hakikat: gerçek, bir şeyin aslı, esası.
hayat-ı bakıye: bakî olan, sonsuz hayat, ahiret hayatı.
hayat-ı ebediye: ebedî ve sonsuz hayat, ahiret hayatı.
hayat-ı fâniye: fânî hayat; sonu olan dünya hayatı.
hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.
hükümünde: değerinde, yerinde.
ifade-i meram: dilek ve maksadı ifade etme; kitaplara yazılan ön-söz.
ihata: kuşatma, içine alma.
inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua.
inziva: bir köşeye çekilme, tek başına yaşama, dünya işlerinden vaz geçme, dünyadan el-etek çekme.
itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.
kemiyeten: sayı itibariyle, sayıca.
keyfiyeten: keyfiyet yönünden, nitelik ve özellik bakımından.
kıymettar: kıymetli, değerli.
kitabete: yazı yazma, bir maddeyi kaidelerine uygun şekilde kaleme alma.
maddi: madde ile alakalı, cismanî.
madem: ...den dolayı, böyle ise.

İşte Nurun zahiren, kemiyeten dar cihetine bakmayarak, hakikat cihetinde keyfiyeten geniş ve fevkalâde menfaatini hissetmesi suretiyle, hem de siyaset nazariyla bütün memleket-i Osmaniyyede olacak gibi ifade etmiş. O büyük veli, onun dar daireyi geniş tasavvurundan ona itiraz etmiş. Hem o zat haklı, hem Eski Said bir derece haklıdır. Çünkü Risâle-i Nur imanı kurtarması cihe-tiyle o dar dairesi madem hayat-ı bâkîye ve ebediye-yi imanla kurtarıyor. Bir milyon talebesi bir milyar hük-mündedir. Yani bir milyon değil, belki bin insanın hayat-ı ebediyesini temine çalışmak, bir milyar insanın hayat-ı fâniye-i dünyeviye ve medeniyetine çalışmaktan daha kıymettar ve mânen daha geniş olması, Eski Said'in o rüya-yı sadıka gibi olan hiss-i kablelvuku ile o dar daire-yi bütün Osmanlı memleketini ihata edeceğini görmüş. Belki, inşaallah, o görüş, yüz sene sonra nurların ektiği tohumların sümbülllenmesiyle aynen o geniş daire Nur dairesi olacak, onun yanlış tâbirini sahih gösterecek.

İkinci hakikat: Kırk sene evvel Eski Said bu matbu ki-tabetlerinde, İşârâtü'l-İ'câz'ın baştaki ifade-i meramında ve sair eserlerinde musırrane ve mükerreren talebeleri-ne diyordu ki: "Hem maddî, hem mânevî büyük bir zel-zele-i içtimâî ve beşerî olacak. Benim dünya terkiyle in-zivamı ve mücerret kalmamı gıpta edecekler" diyordu. Hattâ Hürriyetin birinci senesinde İstanbul'da Câmîü'l-Ezher'in Reis-i Uleması olan Şeyh Bahid Hazretleri (r.h.) İstanbul'da Eski Said'e sordu:

manen: mana bakımından, manaca.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
matbu: tab edilmiş, basılmış.
medeniyet: bir topluluğun hayat tarzı, bilgi seviyesi, sanat gücü, maddî ve manevî varlığı ile ilgili vasıfların tama-mı.
menfaat: fayda.
musırrâne: ısrar ve inatla, ısrarlı bir şekilde.
mücerret: evlenmemiş, be-

kâr.
mükerreren: mükerrer ola-rak, tekrar olarak, tekrar be tekrar.
nazar: düşünme, fikir, mülâ-haza, niyet.
Nur: Risale-i Nur.
rüya-yı sadıka: doğru rüya, makbul ve muteber kimsele-rin gördükleri şekilde, dünya-da hakikatları çıkan sadık rü-ya.
sahih: gerçek, doğru, şüphe-siz, yalan olmayan, yanlış ol-

mayan.
sâir: diğer, başka, öteki.
suret: biçim, şekil, tarz.
tâbir: yorum, yorumlama.
talebe: öğrenci.
tasavvur: bir şeyi zihinde şe-killendirme, tasarlama, kur-ma.
temin: sağlama.
veli: Allah'ın sevgisine, hima-yesine kavuşmuş, ermiş kim-seler, Allah dostu, evliya.
zahiren: görünüşte.
zat: kişi, şahıs, fert.

مَا تَقُولُ فِي حَقِّ هَذِهِ الْحُرِّيَّةِ الْعُثْمَانِيَّةِ وَالْمَدَنِيَّةِ الْأُورُوبَائِيَّةِ

Said cevaben demiş:

أَنَّ الْعُثْمَانِيَّةَ حَامِلَةٌ بِدَوْلَةِ أَوْرُوبَائِيَّةٍ فَسَتَلِدُ يَوْمًا
مَا وَالْأُورُوبَا حَامِلَةٌ بِالْإِسْلَامِيَّةِ فَسَتَلِدُ يَوْمًا مَا

Yani, “Osmanlı hükûmetindeki hürriyete ne diyorsun ve Avrupa hakkında fikrin nedir?”

O vakit Eski Said demiş: “Osmanlı hükûmeti Avrupa ile hâmilelerdir; Avrupa gibi bir hükûmeti doğuracak. Avrupa da İslâmiyete hâmilelerdir; o da bir İslâm devleti doğuracak” Şeyh Bahid’e söylemiş.

O allâme zat demiş: “Ben de tasdik ediyorum.” Bera-berinde gelen hocalara dedi: “Ben bununla münazara edip galebe edemem.”

Birinci tevellüdü gözümüzle gördük. Bir çeyrek asır Avrupa’dan daha dinden uzak...

İkinci tevellüd de inşaallah yirmi otuz sene sonra çıkacak. Çok emarelerle, hem şarkta, hem garpta Avrupa içinde bir İslâm devleti çıkacak.

Üçüncü hakikat: Hem Eski Said, hem Yeni Said, hem maddî, hem mânevî büyük bir hâdis Osmanlı memleketinde büyük ve dehşetli ve tahribâtçı bir zelzele-i beşeriye Osmanlı memleketinde olacak diye, hiss-i kable’l-vuku’ ile Eski Said mükerrer ve musırrâne haber veriyordu. Halbuki o his ile Nur meselesinin aksi ile gayet

aksi: ters, zıt.

allâme: ilmi seviyesi çok yüksek olan âlim.

asr: yüzyıl, asır.

cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

emare: alâmet, belirti, nişan.

galebe: galip gelme, üstünlük.

garp: ülkemize göre Avrupa.

gayet: son derece.

hâdis: olay.

hakikat: gerçek, asıl, esas.

hiss-i kable’l-vuku: Bir şeyi vukuundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.

inşaallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.

maddî: madde ile alakalı, cismanî.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mesele: konu.

musırrâne: ısrar ve inatla, ısrarlı bir şekilde.

mükerrer: tekrarlanmış, tek-

rar olunmuş.

münazara: bir konu üzerinde belli kurallara uyularak yapılan tartışma.

Nur: Risale-i Nur.

şark: Avrupa’ya nispeten Asya.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tevellüt: doğma, doğum.

zat: kişi, şahıs, fert.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
beka: kalıcılık, devamlılık, sabit olmak.
beşer: insan, insanlık.
cihet: yön, sebep, vesile.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
ehl-i velâyet: velî olanlar; erenler, Allah'ın dostluğunu kazananlar, velîlik sıfatını taşıyanlar.
erkân: reisler, ileri gelenler.
evvelâ: öncelikle.
gerçi: her ne kadar.
hakikaten: doğrusu, gerçekten.
Harb-i Umumi: genel harp, dünya savaşı.
hayat-ı dünyeviye: dünyaya ait olan hayat.
hayat-ı ebediye: ebedî ve sonsuz hayat, ahiret hayatı.
hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kalbe doğması.
hülâsa: kısaca, özet.
ispat: delil göstererek iddiayı sağlamlaştırmak.
itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.
kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
medeniyet: medenîlik, şehirlilik, uygarlık.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilmiyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
mevzu: konu.
muteriz: itiraz eden, karşı çıkan, itirazcı.
mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.
münasip: uygun.
nispeten: nispetle, kıyaslayarak.
rüya-yı sadika: doğru rüya, mak-

geniş daireyi dar görmüş. Zaman onu İkinci Harb-i Umumî ile tam tasdik ettiği halde, onun o çok geniş daireyi Osmanlı memleketinde gördüğünü şöyle tâbir ediyor ki:

İkinci Harb-i Umumî beşere ettiği tahribât-ı azîme gerçi çok geniştir. Fakat hayat-ı dünyeviye ve bekâsız medeniyete baktığı cihetinde, Osmanlıdaki tahribâta nisbeten dardır. Osmanlıdaki mânevî zelzele hayat-ı ebediye ve saadet-i bâkiyenin zararına bir tahribât ve bir zelzele-i mâneviye-i İslâmiye mânen o İkinci Harb-i Umumîden daha dehşetli olmasından, Eski Said'in o sehvinin tashih ediyor ve rüyâ-i sâdıkasını tam tâbir ediyor ve o hiss-i kable'l-vukuunu gözlere gösteriyor. Ve o müteriz ehl-i velâyeti zâhiren haklı, fakat hakikaten Eski Said'in o hissi daha haklı olduğunu ispatla, o velî zâtın itirazını tam reddediyor.

Said Nursî

﴿ 303 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ﴿۝﴾ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
 1 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Azîz, siddîk, mübarek kardeşlerim,

Evvelâ: Medresetü'z-Zehrâ erkânlarının arzularıyla verilen bir dersin bir hulâsasını sizlere de söylemeyi mümkün gördük. O dersin mevzuu da, umum kâinat

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin. (İsrâ Suresi: 44.)
 Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen ve dâima üzerinize olsun.

bul ve muteber kimselerin gördükleri şekilde, dünyada hakikatları çıkan sadık rüya.
saadet-i bâkiye: bâkî, sonsuz bir saadet, sonsuz mutluluk.
sehv: yanılma, hata.
siddîk: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

tahrib: yorum, yorumlama.
tahribat: tahripler, yıkp bozmalar.
tahribat-ı azîme: büyük tahribat, büyük yıkımlar.
tasdik: doğrulama, onaylama.
tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

umum: bütün.
veli: Allah'ın sevgisine, himayesine kavuşmuş, ermiş kimseler, Allah dostu, evliya.
zahiren: görünüşte.
zat: kişi, şahıs, fert.
zelzele: yer sarsıntısı, deprem.

mevcudâtı hesâbına Mi'rac Gecesinde, Fahr-i Kâinat ve Netice-i Hilkat-i Âlem Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm, huzur-u İlâhîde nev-i beşerin, belki umum zîhayat, belki umum mahlûkat nâmına, selâm yerinde,

¹ **التَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ الصَّلَوَاتُ الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ** demesi; ve

içinde bir küllî mânâ bulunduğundan bütün ümmet hergün çok defa namazlarında zikretmesiyle; ve ehl-i iman içinde, herbir mertebe sahibinin bir hissesi içinde bulunduğu; ve bundan evvel Hüve Nüktesinin hâşiyesinde, radyo vasıtasıyla hava unsurunun harika mu'cizat-ı kudreti göstermesi cihetinde kalbe ihtar edildi ki:

“Bir ehl-i imân, ebedî bir saadette, dünya kadar bir mülk-ü bâkîyi netice verecek bu kısacık ömr-ü dünyevîde ettiği ibâdetde bir küllî ibâdet, âdetâ kendi hususi dünyasıyla beraber ibâdet etmiş gibi, kendi hususi dünyası kadar bir mükâfât alacağı işârât-ı Kur'âniyeden anlaşılır” diye, *Hüccetü'z-Zehra*'nın ikinci makamında, ilm-i İlâhî mebhasinde **التَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ** ilâ âhirenin küllî mânâ-

ları ruhuma gelip, öylece teşehhüdde; **التَّحِيَّاتُ** derken, birden hayalime hususi dünyamın dört unsuru olan *toprak, su, hava, nur* unsurları dört küllî dil oldular. Herbir dil, milyarlar, hattâ trilyonlar, katrilyonlar adedince **التَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ الصَّلَوَاتُ الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ** kelimelerini lisan-ı hal ile söylüyorlar; hayalen gördüm.

1. Bütün tahiyyeler, bütün mübarek şeyler, bütün salâvât ve duâlar ve bütün kelimât-ı tayyibe Allah'a muhsustur. (*Buhârî*, Ezan: 148, 150; *Müslim*, Salât: 56, 60, 62; *İbn-i Mace*, İkame: 24.)

âdeta: sanki.

Aleyhissalâtü Vesselâm: 'salât ve selâm onun üzerine olsun' anlamında Hz. Muhammed'e dua.

cihet: yön, sebep, vesile.

ebedî: sonu olmayan, daimî, sürekli.

ehl-i iman: inananlar, iman

sahipleri.

Fahr-i Kâinat: kâinatın övünçü, kâinatın kendisiyle övündüğü zat olan Peygamberimiz (a.s.m.).

hârika: olağanüstü.

hâşiye: bir kitabın sayfalarının kenarına veya altına yazılan açıklayıcı yazı, derkenar.

hayalen: hayalî bir şekilde.

hisse: pay, nasip, kısmet.

hususî: özel.

huzur-u İlâhî: Cenab-ı Hakk'ın huzuru.

ihtar: dikkatini çekme, hatırlatma, uyarı.

ilââhir: sona kadar, sonuna kadar.

ilm-i İlâhî: Allah'ın ilmi.

işarat-ı Kur'âniye: Kur'an'ın işaretleri.

küllî: umumî, genel.

lisan-ı hâl: hâl dili, bir şeyin durumu ve görünüşü ile bir mana ifade etmesi.

mahlûkat: yaratıklar, Allah tarafından yaratılanlar.

makam: yer, durak.

mebhas: bir bahisle ilgili yazı, kısım, bölüm.

mertebe: derece, basamak.

mevcudat: mevcutlar, var olan her şey, mahluklar.

mu'cizat-ı kudret: kudret mu'cizeleri.

mükâfât: iyi bir iş veya hizmetten dolayı verilen şey, ödül.

mülk-i bâkî: daimî, kalıcı olan mülk; daima tasarruf altında bulunan mülk.

nam: yerine, vekillik.

netice-i hilkat-i âlem: âlemin yaratılış neticesi, gayesi.

nev-i beşer: insanoglu, insan soyu; insanlar.

nur: aydınlık, parıltı, ışık.

ömr-ü dünya: dünya hayatı, her hangi bir canlının dünyadaki yaşama süresi.

saadet: mutluluk.

selâm: baş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

teşehhüt: şahadet getirme, namazda 'tahiyyat'ın oturarak okunması.

umum: bütün.

ümme: Müslümanların tamamı; bütün Müslümanlar.

vasıta: sebep, vesile.

zîhayat: hayat sahibi.

zikr: anma, anılma, adını anma, hatıra getirme, iyilikle anma.

Bu unsurlardan toprak unsuru bir dil olarak, bütün zî-hayatların herbiri bir kelime-i zîhayat olup **التَّحْيَاتُ** derler. Çünkü, herbir avuç toprak ekser nebâtâta saksılık edebilir ve menşe' olabilir bir vaziyettir. O halde, herbir avuç toprakta, ya bütün beşerin meydana getirdikleri bütün fabrikaların adedince mânevî küçücük mikyasta fabrikalar herbir avuç toprakta bulunacak—bu ise hadsiz derecede imkânsız—veyahut bir Kadîr-i Mutlakın hadsiz kudreti, nihayetsiz ilmi ve iradesiyle olacak. Demek toprak unsuru, bütün eczâsıyla ve zerrâtıyla bu mazhariyet için hadsiz **التَّحْيَاتُ لِلَّهِ** der. Yani, “Ezelden ebede kadar bütün zîhayatların hayat hediyeleri Zât-ı Vâcibü'l-Vücuda hastır.”

Sonra herkesin hususi dünyasındaki gibi, benim de hususi dünyamın ikinci unsuru olan su unsuru dahi, küllî bir lisan olarak bütün zerrâtıyla, hususan zîhayatların menşe'lerine ve yaşamalarına hizmetleri noktalarında, trilyonlar, katrilyonlar adedince **المَبَارَكَاتُ** kelime-i mübarekesini lisân-ı hal ile kâinatı neşrediyor.

Çünkü, suyun katrelerinin gördüğü vazifeler, hususan nutfelerin ve çekirdeklerin ve tohumların intibâhında ve uyanıp vazife-i fitriyelerine mazhar olmakta ve gayet acîb ve güzel ve hârika o küçücük mahlûkların ve yavruların büyük ve gayet intizamlı ve mükemmel vazifelere mazhariyetlerini bütün zîşuura tebrik ile “Bârekallah”

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.
beşer: insan, insanlık.
ebed: sonsuzluk, daimîlik.
ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.
ekser: pek çok.
ezel: başlangıcı olmayan geçmiş zaman, öncesizlik.
gayet: son derece.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hârika: olağanüstü vasıflar taşıyan ve hayranlık hissi uyandıran.
hususan: bilhassa, özellikle.
hususî: şahsî, zatî.
intibah: uyanış.
intizam: düzenlilik, düzgünlük.
irade: dileme, isteme, bir şeyi yap-pip yapmama konusunda için olan iktidar, güç.
Kadîr-i Mutlak: hiç bir kayıt ve şarta tâbi olmaksızın her şeye gücü yeten sonsuz kudret sahibi, Allah.
kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
katre: damla.
kelime-i mübareke: mübarek kelime.

kudret: güç, kuvvet, takat, iktidar.
küllî: umumî, genel, bütün olan.
lisan: dil.
lisan-ı hâl: hâl dili, bir şeyin duruşu ve görünüşü ile bir mana ifade etmesi.
mahlûk: yaratık, Allah tarafından yaratılmış olan.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
mazhar: nail olma, şereflenme, ilahî tecellilerin görüldü-

ğü yer olma.
mazhariyet: manevî hallerin, keşiflerin görünmesi, nail olma, şereflenme.
menşe: esas, kök, bir şeyin çıktığı, neşet ettiği yer, beslenip yetişilen yer.
mikyas: nispet, derece, ölçü.
nebatat: bitkiler.
neşr: herkese duyurma, yayma, tamim.
nihayetsiz: sonsuz, sınırsız.
nutf: döl suyu, meni.
unsur: madde, esas, birleşik

bir şeyi meydana getiren elementlerden her biri.
vazife: görev.
vazife-i fitriye: fitrî vazife, yaratılışa ait vazife.
vaziyet: durum.
Zat-ı Vacibü'l-Vücut: varlığı mutlaka gerekli olan zat, Cenab-ı Allah.
zerrat: zerreler, çok ufak parçalar, moleküller, atomlar.
zîhayat: hayat sahibi.
zîşuur: şuurlu, şuur sahibi.

dediren ve hadsiz “Bârekâllah, mâşaallah” dedirmeye vesîle olmaya lâîk olan o mübareklerin o vaziyetleri, o su unsurunun herbir zerresinin binler Eflâtun kadar ilmi ve binler Hakîm-i Lokman kadar hikmeti ve iradesi bulunmak lâzımdır. Bu ise, suyun zerrâtı adedince muhâldir. Öyle ise, bir Kadîr-i Zülcelâlin ve bir Rahmân-ı Rahîmin hadsiz kudret ve rahmet ve hikmet ve iradesiyle o mübareklerin, o hadsiz mu'cizâta mazhariyetleri cihetinde bütün o mübarekler adedince **الْمُبَارَكَاتُ لِلَّهِ** kelimesini külliyyetiyle söylediklerinden, bütün mahlûkat nâmına, Mi'rac Gecesinde, Netice-i Hilkat-i Âlem olan Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm, **الْمُبَارَكَاتُ لِلَّهِ** demiş. Yani, “Bütün bu medâr-ı tebrik ve mâşaallah ve bârekâllah dediren bütün hâletler ve san'atlar Zât-ı Zülcelâlin kudretine mahsus” olduğundan, bütün o hadsiz **الْمُبَارَكَاتُ لِلَّهِ** 'leri Cenâb-ı Hakka huzuru ile hediye ediyor.

Sonra, herkesin hususi dünyasındaki *hava* unsuru dahi bir *hüve* kadar, herbir avuç havadaki herbir zerre, mazhar oldukları santrallık, âhize ve nâkilelik vazifeleri içinde bütün duâları ve salâvâtları ve ricaları ve ibâdetleri ifade eden **الصلوات لله** cümlesini lisân-ı halleriyle dedikleri için, hava unsuru küllî bir lisan olarak o hadsiz kelimâtlarını katrilyonlar, belki kentrilyonlar adedince söyleyerek Sâni'lerine, Hâliklarına takdim ettiklerinden, onların nâmlarına o küllî mânâ ile Resûl-i Ekrem

ahize: alıcı, nakledici alet; elektrik enerjisini mekanik enerjiye dönüştüren alet.

Aleyhissalâtü Vesselâm: 'salât ve selam onun üzerine olsun' anlamında Hz. Muhammed'e dua.

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkin tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

cihet: yön, sebep, vesile.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hâlet: hal, durum.

Hâlik: yoktan yaratan, her şeyi yoktan var eden, yaratıcı; Allah.

hikmet: yüksek bilgi.

hususî: özel.

huzûr: gönül ferahlığı, kalp, kafa rahatlığı, sükûnet, rahat.

irade: dileme, isteme, bir şeyi yapıp yapmama konusunda için olan iktidar, güç.

Kadîr-i Zülcelâl: sonsuz büyüklük, haşmet ve kudret sahibi, Allah.

yüklük, haşmet ve kudret sahibi, Allah.

kelimat: kelimeler, sözler.

kudret: güç, kuvvet, takat, iktidar.

külli: umumî, genel.

külliyyet: bütünlük, bolluk, çokluk.

lisan: konuşma dili.

lisan-ı hâl: hâl dili, bir şeyin durumu ve görünüşü ile bir mana ifade etmesi.

mahlûkat: yaratıklar, Allah tarafından yaratılanlar.

maşaallah: Allah'ın istediği gibi, Allah'ın istediği olur anlamında hayret ve memnuluk ifade eden bir ibare.

mazhar: nail olma, şereflenme, ilahi tecellilerin görüldüğü yer olma.

mazhariyet: manevî hallerin, keşiflerin görünmesi, nail olma, şereflenme.

Miraç: Peygamberimiz Hz. Muhammed (a.s.m.) Efendimizin, Recep ayının 27. gecesinde Cenab-ı Hakkin huzuruna ruhen, cismen, hâlen çıkması mu'cizesi.

mu'cizat: mu'cizeler, Allah tarafından verilir, yalnız peygamberlerin gösterebilecekleri büyük harika işler.

muhâl: imkansız, olması mümkün olmayan.

mübarek: nutfе, çekirdek, tohum.

nâkile: nakleden.

nam: yerine, vekillik.

netice-i hilkat-i âlem: âlemin yaratılış neticesi, gayesi.

Rahman-ı Rahim: rahman ve Rahim olan Allah; dünya ve ahirette yaratıklarına sonsuz rahmet, şefkat ve merhametiyle muamele eden Allah.

rahmet: acıma, merhamet etme, esirgeme, bağışlama, şefkat gösterme.

Resul-i Ekrem: çok cömert, kerim olan peygamber, Hz. Muhammed (a.s.m.).

salâvat: Hz. Muhammed'e rahmet ve esenlik dileme, salât ve selam etme.

Sâni: her şeyi sanatlı olarak yaratan Allah.

takdim: arz etme, sunma.

vazife: görev.

vaziyet: durum.

vesile: bahane, sebep.

Zat-ı Zülcelâl: sonsuz büyüklük ve haşmet sahibi olan zat, Allah.

zerrat: zerreler, atomlar.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

Aleyhissalâtü Vesselâm Cenâb-ı Hakka **الصَّلَوَاتُ لِلَّهِ** diye

takdim etmiştir. Yani, “Bütün duâlar ve ihtiyaçtan gelen ricalar ve ni'metten çıkan şükürler ve ibâdetler ve namazlar, Hâlık-ı Külli Şeye mahsustur.”

Çünkü Hüve Nüktesinin hâşiyesinde denildiği gibi, ya *hüve* kadar bir avuç havanın her bir zerresi, umum dilleri bilecek ve söyleyenlerin yerlerini görecektir ve yakın uzak herşeyi işitecek ve her şîveyi ve her harfin tarzını tam bilecek ve çok işleri beraber, şaşırmadan görecektir bir kudret-i mutlaka ve irade-i tâmmeye mâlik olacaktır. Bu ise hava zerrelere adedince muhâl olmasından, elbette ve elbette şüphesiz ve kat'î bir zaruretle, o zerrelere herbiri, Sâni-i Hakîmi bütün sıfâtıyla gösterip şehâdet eder. Âdeta küçük bir mikyasta, âlemin büyük şehâdeti kadar şehâdetleri vardır.

Demek, zerrât-ı havaiye adedince salâvâtları ifade eden, Mi'râc-ı Ahmedîde Aleyhissalâtü Vesselâm **الصَّلَوَاتُ لِلَّهِ** denilmiştir.

Sonra **الطَّيِّبَاتُ** kelime-i tayyibe söylendiği vakit, birden *nâr* ile *nur* unsuru, yani hararetili ve hararetsiz maddi ve mânevî *nur* unsuru, bir küllî dil olarak hadsiz ve nihayetsiz bir sûrette, lisân-ı hal ile, hadsiz dillerle **الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ** diyor. Yani, “Bütün güzel sözler, güzel mâ-nâlar, hârika güzel cemâller ve bütün kâinatın yüzünde

âdeta: sanki.

âlem: cihan, evren.

Aleyhissalâtü Vesselâm: 'salât ve selam onun üzerine olsun' anlamında Hz. Muhammed'e dua.

cemal: güzellik, Cenab-ı Hak'ın lütuf ve ihsanı ile tecellisi.

hadsiz: çok, pek çok.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

Hâlık-ı Külli Şey: kâinatta mevcut olan her şeyin yaratıcısı, Allah.

hararet: sıcaklık.

hârika: olağanüstü.

hâşiy: bir kitabın sayfalarının kenarına veya altına yazılan açıklayıcı yazı, derkenar.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kelime-i tayyibe: Allah ve Rasullullah kelâmı, güzel ve hoş kelime.

kudret-i mutlaka: mutlak kudret, sonsuz ve sınırsız kudret.

külli: umumî, genel.

lisân-ı hâl: hâl dili, bir şeyin durumu ve görünüşü ile bir mana ifade etmesi.

maddî: madde ile alakalı, cismanî.

malik: sahip.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mikyas: nispet, derece, ölçü.

Mirac-ı Ahmedî: Peygamberimizin (a.s.m) Cenab-ı Hak'ın huzuruna ruhen, cismen ve hâlen çıkması mucizesi.

muhâl: imkansız, olması mümkün olmayan.

nâr: Od, ateş.

nihayetsiz: sonsuz, sınırsız.

nimet: Allah'ın bağışladığı maddî ve manevî lütuf ve ik-

ramlar.

nur: aydınlık, parlılık, parlaklık, ziya, ışı, şule.

salâvat: Hz. Muhammed'e rahmet ve esenlik dileme, salât ve selam etme.

Sâni-i Hakîm: hikmet sahibi olan, her şeyi sanatla ve hikmetle yaratan Allah.

sıfat: vasıf, nitelik.

suret: biçim, şekil, tarz.

şahadet: şahit olma, şahitlik, tanıklık.

şive: söyleyiş, telâffuz.

şükür: Allah'ın nimetlerine karşı memnunluk gösterme, gerek dil ile gerekse hal ile Allah'ı hamd etme.

takdim: arz etme, sunma.

tarz: üslûp, eda.

umum: bütün.

zaruret: zorunluluk, mecburiyet.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

zerre-i havaiye: hava zerresi, havadaki atomlar.

cemâlleri görünen ezeli Esmâ-i Hüsnânın cilveleri ve başta enbiyâlar, evliyâlar, asfiyâlar olarak bütün ehl-i imânın imânları ile kâinatın ve mahlûkatın görünen güzelliği ve ehl-i imânın imânlarından neş'et eden güzel sözler, hamdler, şükürler, tevhidler, tehliller, tesbihler, tekbirler ¹ **إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ** sırrı ile Arş-ı Âzam tarafına giden o kelimât-ı tayyibeleri ve dünyanın üç adet yüzünden gayet güzel olan esmâ-i İlâhiyeye âyinelik eden birinci yüzündeki hadsiz güzelliği, tayyibeler; ve dünyanın âhiret tarlası olan ikinci yüzündeki hadsiz hasenâtlar, hayırlar ve mânevî meyveler ve güzelliği, tamamıyla, Ezel-Ebed Sultanı Kadîr-i Zülcelâle mahsustur diye, nâr ve nur unsurunun bu küllî dili ile bu küllî ubûdiyeti, Ma'bud-u Zülcelâle takdim etmek mânâsında olarak, Fahr-i Kâinat Aleyhissalâtü Vesselâm, umum mahlûkat hesâbına **الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ** demiş. Çünkü maddî ve mânevî nur unsuru, mazhar oldukları vazifelerinin umumu hem beraber, hem ayrı ayrı Zât-ı Vâcibü'l-Vücuda işaret ve şehâdet ettikleri milyarder nümûneleri var.

Evet, nur ve nâr unsuru toprak, hava ve mâ unsurları gibi gayet kat'î ve bedihî ve zarurî bir sûrette o nümûnelerle gösteriyor ki, bütün esbab yalnız bir perdedir. Bütün icadlar ve tesirler Zât-ı Kadîr-i Zülcelâlidir. Çünkü, nur, aynen vücud ve hayat gibi, kudret-i İlâhiyenin perdesiz, bizzat mübâşeretine lâayık olmasından, esbab-ı zâhirî hiçbir cihette perde olmadığından, vâhidiyet

Fahr-i Kâinat: kâinatın övücü, kâinatın kendisiyle övüldüğü zat olan Peygamberimiz (a.s.m.).

hamd: Allah'a karşı şükran ve memnuniyetini onu överek bildirme.

hasenat: iyi ameller, iyi işler, hayırlar.

hikmet: ilahî gaye, gizli sebep, fayda.

ihatalı: kuşatıcı.

Kadîr-i Zülcelâl: sonsuz büyüklük, haşmet ve kudret sahibi, Allah.

kudret: Allah'ın bütün varlığı çevreleyen ezeli kuvveti.

kudret-i İlâhiye: Allah'ın kudreti, Allah'ın kudretiyle yaptığı işler, fiiller, tasarruflar.

kudsi: mukaddes, yüce.

küllî: umumî, genel.

Levh-i Mahfuz: korunmuş levha, Allah'ın ezeli ilmiyle kâinata olmuş ve olacak şeylerin yazılı olduğu levha.

Mabud-i Zülcelâl: azamet, büyüklük sahibi olan Allah.

maddi: madde ile alakalı.

mahlûkat: yaratıklar, Allah tarafından yaratılanlar.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mazhar: nail olma, şereflenme, ilahî tecellilerin görüldüğü yer olma.

muhal: imkansız, olması mümkün olmayan.

mübâşeret: bir işe başlama, girişme, temas.

nâr: Od, ateş.

neşet: meydana gelme, oluşma, çıkma.

nur: aydınlık, parlaklık, ziya, ışık, süle.

sır: gizli hakikat.

şahadet: şahit olma, şahitlik, tanıklık.

şuursuz: idraksız, bilgisiz.

şükür: Allah'ın nimetlerine karşı memnurluk gösterme, gerek dil ile gerekse hal ile Allah'ı hamd etme.

takdim: arz etme, sunma.

tayyibe: iyi, güzel, hoş.

tehlil: Allah'dan başka ilâh olmadığını ifade etme; lâ ilâhe illâ Allah sözünü tekrarlama, lâ ilâhe illâ Allah deme.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

tevhid: Allah'ın bir olduğuna inanma, birleme.

vahidiyet: Cenab-ı Hakk'ın isim ve sıfatlarının birliği ve kainatı kuşatması.

Zat-ı Vacibü'l-Vücud: varlığı mutlaka gerekli olan zat, Cenab-ı Allah.

1. Bütün güzel sözler Ona yükselir. (Fâtır Suresi: 10.)

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.

Alîm-i Mutlak: sonsuz ve sınırsız ilim sahibi Allah, hakikî manada gerçek ilim sahibi olan Allah.

Arş-ı Azam: en büyük arş, Allah'ın katı, Cenab-ı Hakkın kudret ve saltanatının en büyük dairesi.

âyine: ayna, mirat.

bedihî: delil ve ispata muhtaç

olamayacak derecede açık ve ortada olan.

camit: ruhsuz, cansız madde.

cemal: güzelliği, Cenab-ı Hakk'ın lütuf ve ihsanı ile tecellisi.

ebed: sonu olmayan gelecek zaman, sonsuzluk, daimîlik.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

enbiya: nebiler, peygamberler.

esbab-ı zahiriye: görünürdeki sebepler.

Esmâ-yı Hüsnâ: Allah'ın adları, Allah'ın doksan dokuz güzel ismi.

esma-yı İlâhiye: Allah'ın isimleri.

evliya: veliler, Allah dostları.

ezel: başlangıcı olmayan geçmiş zaman, öncesizlik.

ezeli: ezel ile ilgili, öncesiz, başlangıcsız.

içinde ehadiyeti gösterir. Gayet cüz'î ve küçük bir vazife-
de, küllî ve geniş bir delil-i ehadiyete işaret eder ki, Hü-
ve Nüktesi hâşiyeleriyle bunu gayet kısaca ispat ediyor.

İşte milyarlar nümûnelerinden iki küçük nümûnesin-
den,

Birisi: Mânevî nurun, ilim sûretinde beşerin kafasında
cilvesinin bir cüz'îsi, tırnak kadar kuvve-i hâfızaya mâlik
bir adamın kafasında, doksan kitabın kelimâtı yazılmış.
Ve üç ayda, her günde üç saat meşgul olarak, hâfızası-
nın sahifesinin yalnız o kısmını ancak tamam edebilmiş.
Aynı adam, seksen sene ömründe gördüğü ve işittiği ve
merakını tahrik eden ve ona hoş gelen mânâları ve ke-
limeleri ve sûretleri ve savtları, o tırnak kadar kuvve-i hâ-
fızanın sahifesinde, istediği vakitte mürâcaat edip bir bü-
yük kütüphâne kadar bütün mahfuzâtının aynı şeylerini
orada bütün istediklerini mevcut ve muntazam yazılmış
ve dizilmiş görüyor.

İşte bu tırnak kadar kuvve-i hâfızanın, bahr-i umman
gibi bir vüs'ati ve güneş gibi bir ihâtalı nuru ve bir ziyâ-i
mânevîsi ve zemin yüzü kadar geniş sahifeleri olmazsa
bu hal olamaz. Bu ise yüz binler derece muhâl muhâl
içinde ve imkânsız olduğundan, elbette ve elbette bu kü-
çük tırnak kadar hâfıza, Levh-i Mahfuz bir sahife-i ka-
der ve kudreti olan Alîm-i Mutlakın, ilim ve hikmet ve
kudretiyle, o Levh-i Mahfuzun bir nümûnesini beşerin
kafasında halk eylemesine kudsî bir şehâdet eder.

bahr-i umman: Hind Okyanusu.
beşer: insan, insanlık.
cilve: tecelli, görüntü.
cüz'î: kıymetsiz, önemsiz, tefer-
ruat.
ehadiyet: Allah'ın her bir şeyde
birliğinin tecelli etmesi, görünme-
si.
gayet: son derece.
hafıza: insanda hatırlama hasse-

si, bellek.
haşiye: bir kitabın sayfaları-
nın kenarına veya altına yazı-
lan açıklayıcı yazı, derkenar.
ilim: bilgi, marifet.
ispat: delil göstererek iddiayı
sağlamlaştırma.
kelimat: kelimeler, sözler.
kuvve-i hafıza: hafıza gücü.

küllî: umumî, genel.
mahfuzat: ezberlenmiş şey-
ler.
malik: sahip.
manevî: manaya ait, maddî
olmayan.
muntazam: nizamlı, intizamlı,
düzenli ve düzgün biçimde.
müracaat: başvurma, danış-

ma.
nümune: örnek, misal, örnek
olarak gösterilen.
savt: ses, sadâ.
suret: resim, tasvir; fotoğraf.
tahrik: hareket ettirme, hare-
kete geçirme.
vazife: görev.
vüs'at: genişlik.

İkinci cüz'î ve küçücük bir nümûnesi: Elektriktir. Bir adam, elektrik lâmbasının acîb vaziyetini tetkik etmiş. Bakıyor ki, yüzer düğmelerdeki ve merkezlerdeki ve demir ve ip tellerdeki zerreler ve maddeler câmid, şuursuz, hareketsiz oldukları halde, yalnız gayet cüz'î bir temas neticesinde, on kilometre yeri dolduran karanlık derhal gider ve yerini yarım saniyede dolduran bir nur vücuda gelir. Bu gözle görünen karanlığın birden kaybolması ve yine gözle görünen o zulmet kadar nurun vücuda gelmesi elbette bir hayal değil.

Ya o temas eden câmid, şuursuz zerreler, hadsiz bir kuvveti ve bir nuru kendilerinde taşımakla beraber, birden yüz kilometre yerlere elini uzatıp, karanlığı süpürüp, temizleyip nurları dolduracak. Bu ise bütün şeytanlar ve dinsizler, maddiyyunlar toplansalar, bunu bir sofestâiye de kabul ettiremezler. **(HÂŞİYE)**

HÂŞİYE: Yalnız aldatmak için bâzı derin ve ehemmiyetli hakikatlere bir isim takıp, güyâ o hakikat anlaşılmış gibi âdileştiriyorlar. Meselâ, “Bu elektrik kuvveti imiş” deyip, o ince ve derin hakikati ehemmiyetsiz yapıp âdi gösteriyorlar. Halbuki, kudretin o mu'cizesinin hikmetleri iki sahife ile ancak ifade edildiği halde, birtek isim takmakla, o hakikati ve o küllî hikmeti gizleyip, gayet küçük ve basit bir perdesini yerine ikame ederek, o mu'cizeli eseri, kör kuvvete ve serseri tesadüfe ve mevhum tabiata isnad edip, Ebû Cehil'den daha echel bir dereceye düşüyorlar.

İşte, İrade-i İlâhiyenin nâmuslarının ünvanları olan âdetullah kanunlarının birisine beşer, aczinden mahiyetini bilemediği o kanunun mahiyetine “elektrik” nâmını verip, tenvirdeki harika mu'cize-i kudreti âdileştirmekle ve mâlûm birşey imiş gibi “elektrik kuvveti” diye bir isim takmakla, bunun gibi çok hârikulâde mu'cizât-ı kudret-i İlâhiyeyi câhilâne âdileştiriyorlar.

camit: ruhsuz, cansız madde.
cüz'î: küçük, az.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

maddiyyun: maddenin ezeli ve ebedî olduğuna, sonradan yaratılmamış bulunduğu inananlar, maddeye bağlı kâlanlar, maddeciler, materyalistler.

nur: aydınlık, parıltı, parlaklık, ziya, ışıık, şule.

Sofestâi: Allah'ı kabul etmemek için kâinatı ve kendi varlığını da inkâr eden.

şuursuz: idraksiz, bilgisiz.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

zulmet: karanlık.

Veyahut bütün kâinata hükmü geçen ve bütün nurlar, onun Nur isminden feyz alan ve Nuru'n-Nur ve Hâlık-u'n-Nur ve Müdebbiru'n-Nur olan Kadîr-i Zülcelâlin ve Allâmü'l-Guyûbun ve Alîm-i Mutlakın kudretiyle ve hikmetiyle olacak. İşte bu iki nümûneye kıyasen hadsiz nümûneler var.

İşte **الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ** bütün kâinattaki nurları, güzellikleri, tayyibeleri ve kelimât-ı tayyibeleri ve hayırları ve kemâlâtı Zât-ı Zülcelâle nur unsuru diliyle, kâinat takdim ettiği gibi, netice-i hilkat-i kâinat ve sebeb-i hilkat-i âlem olan Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm dahi, nâmlarına mebus olduğu kâinattaki bütün mevcudât hesâbına, Mi'rac Gecesinde o küllî mânâ ile **الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ** demiş.

Aleyhissalâtü Vesselâm: 'salât ve selam onun üzerine olsun' anlamında Hz. Muhammed'e dua.

Alîm-i Mutlak: sonsuz ve sınırsız ilim sahibi Allah, hakikî manada gerçek ilim sahibi olan Allah.

Allâmü'l-Guyûb: gaybı bilen, görünmeyen şeyleri bilen, Allah.

emsal: eşler, benzerler.

evvel: önce.

ferman: emir, buyruk.

feyz: bolluk, bereket, verimlilik.

hadsiz: çok, pek çok.

hikmet: ilahî gaye, yüksek bilgi.

hükümünde: değerinde, yerinde.

hüküm: hakimiyet, hakim olma.

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

Kadîr-i Zülcelâl: sonsuz büyük-lük, haşmet ve kudret sahibi, Allah.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kemalât: kemaller, olgunluklar, mükemmellikler.

kıyasen: kıyas ederek, karşılaştırarak.

kudret: güç, kuvvet, takat, iktidar.

kudsî: mukaddes, yüce.

külli: umumî, genel.

mahlûkat: yaratıklar, Allah tarafından yaratılanlar.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mebus: gönderilen, yollanan, elçi.

mevcudât: mevcutlar, var olan her şey, mahlûklar.

Miraç: Peygamberimiz Hz. Muhammed (a.s.m.) Efendimizin, Re-

Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm biadedi zerrâti'l-enâm bu dört kelimât-ı cemîleyi selâm yerinde söyledikten sonra—Risâle-i Nur'da izah edildiği gibi—Cenâb-ı Hak **السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ** ¹ demesiyle, bütün ümmeti öyle

diyeceklerine işaret ve mânevî emir ve ferman ve kabul hükmünde mukabele etmiş. Birden Peygamber **السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ** ² demekle, o kudsî se-

lâmı hem kendine, hem ümmetine, hem bütün kendinden evvelki emsâllerine tâmim edip, küllî ve umumi bir selâm sûretinde gösterip, bütün mahlûkatın mebusu olması noktasında onlara da o selâmı teşmil etmiş.

1 Selâm üzerine olsun ey Peygamber!

2. Selâm bizim ve Allah'ın salih kullarının üzerine olsun.

cep ayının 27. gecesinde Cenâb-ı Hakkin huzuruna ruhen, cismen, hâlen çıkması mu'cizesi.

mukabele: karşılık verme, karşılama.

nam: yerine, vekillik.

nur: aydınlık, parlaklık, ziya, ışık, şule.

nümune: örnek.

Resul-i Ekrem: çok cömert, kerîm olan peygamber, Hz. Muhammed (a.s.m.).

sebeb-i hilkat-i âlem: âlemin yaratılış sebebi.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

suret: biçim, şekil, tarz.

takdim: arz etme, sunma.

tamim: umumileştirme, yay-

ma, herkese duyurma.

tayyibe: iyi, güzel, hoş.

teşmil: genelleştirme, şümülendirme.

umumi: genel.

ümme: Müslümanların tamamı; bütün Müslümanlar.

Zat-ı Zülcelâl: sonsuz büyük-lük ve haşmet sahibi olan zat, Allah.

Ümmeti ise her namazda ¹ **الْسَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ** deme-

leri, o selâm-ı İlâhîdeki emir ve fermana bir imtisâldir. Hem ona karşı bîat etmektir. Ve hergün bîatını, yani memuriyetini kabul ve getirdiği fermanlara itaatlerini tecdid ve tazelemektir. Hem, risâletini bir tebriktir. Hem, umum âlem-i İslâm hergün bu kelime ile onun getirdiği saadet-i ebediye müjdesine karşı bir teşekkürdür.

Evet, her insan, kendi vücudunun mahvolması ile müteallim olduğu gibi, hânesinin harap olması ile de elem çekiyor. Ve vatanının bozulması ile gayet müteessir oluyor. Ahbâbının firak ve vefâtıyla derinden derine kalbi acıyor. Dünya kadar büyük, has ve hususi dünyasının zevâl ve firak ve âhirde tamamen mahvolmasını düşünmesi, mânevî bir cehennem gibi ruhunu ve vicdanını yandırıyor.

İşte, aklı başında herbir adam ruhsuz, kalbsiz, akılsız olmamak şartıyla bilecek ki, Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâmın Mi'rac Gecesinde gözüyle gördüğü saadet-i ebediyenin müjdesini ve ehl-i imânın Cennetteki hayat-ı bâkiyesinin beşâretini ve insanın alâkadar olduğu sevdiklerinin mahvolmadıklarını ve onların zevallelerinden sonra yine görüşmelerinin muhakkak olacağını gayet sürurlu, mânevî hediyesine karşı umum âlem-i İslâm hergün çok defa **الْسَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ** dediği gibi, onun da getirdiği hediye-i mâneviyesiyle, hem kâinat sahifeleri ve tabakaları mektubât-ı Samedâniye olmasına,

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

mahv: yok olma, ortadan kalkma, batma.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mektubat-ı Samedâniye: Samedânî mektupları; Cenab-ı Hakkın isim ve sıfatlarını anlatan, Allah'ın birliğini gösteren varlıklar.

memuriyet: vazifeli olma durumu.

Miraç: Peygamberimiz Hz. Muhammed (a.s.m.) Efendimizin, Recep ayının 27. gecesinde Cenab-ı Hakkın huzuruna ruhen, cismen, hâlen çıkması mu'cizesi.

Muhammed-i Arabî: Arapların içinden çıkan Peygamberimiz Muhammed (a.s.m.).

müteallim: elemli, kederli, hüznü, içi sızlayan.

müteessir: teessüre kapılan, hüznü, kederli, mahzun.

risalet: elçilik, resullük, peygamber olarak gönderilme.

saadet-i ebediye: sonu olmayan, sonsuz mutluluk.

selâm-ı İlâhî: Allah'ın selâmı, Allah'ın rızasını kazanmak için mü'minlerin birbirine ettiği dua.

sürur: sevinç, mutluluk.

tecdid: yenileme, tazeleme.

umum: bütün.

Ümmet: Müslümanların tamamı; bütün Müslümanlar.

vefat: ölüm.

vicdan: iyiyi kötüden, hayrı şerden ayırt etmeye yardımcı olan ahlâkî duygu.

zeval: zail olma, sona erme, yok olma.

1. Selam üzerine olsun ey Peygamber.

Ahbap: dostlar.

ahir: son.

alâkadar: ilgili, ilişkili.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

Aleyhissalâtü Vesselâm: 'salât ve selam onun üzerine olsun' anlamında Hz. Muhammed'e dua.

beşâret: müjde.

bîat: birinin hakimliğini kabul

etme, hakimiyetini tasdik etme.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

elem: dert, üzüntü, maddî-manevî ızdırab.

ferman: emir, buyruk.

firak: ayrılık, ayrılma, hicran.

gayet: son derece.

hane: ev, mesken, beyt, ikamet edilen yer.

hayat-ı bakîye: bakî olan, sonsuz hayat, ahiret hayatı.

hediye-i maneviye: manevî hediye.

hususî: şahsî, zatî.

imtisal: emre tamamen uyuma, gerekeni yapma, alınan emre boyun eğme.

itaat: söz dinleme, boyun eğme, emre uygun hareket etme.

hem mahlûkatın hakiki kıymetleri ve kemâlâtları onun risâletiyle tezâhür etmesine mukabil, bütün mahlûkat mânen **الْإِسْلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ** bu mezkûr hakikatin lisânıy-la derler.

Ve ümmet mâbeyninde şeâir-i İslâmiyeden olan birbiri-ne **الْإِسْلَامُ عَلَيْكُمْ** demeleri sünnet olması, bu büyük ha-kikatin şuâi olmasındandır.

1
الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي
Said Nursî

304

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

2
الْإِسْلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Azîz, sıddîk kardeşlerim,

Evvelen: Seksen sene bir mânevî ömr-ü bâki kazan-dıran şuhûr-u selâsenizi ve mübarek kudsî gecelerinizi ve Leyle-i Regâibinizi ve Leyle-i Mi'râcınızı ve Leyle-i Berâ-etinizi ve Leyle-i Kadrinizi ruh u canımızla tebrik ve her-bir Nurcunun mânevî kazançları ve duâları umum kar-deşleri hakkında makbuliyetini rahmet-i İlâhiyeden rica ve hizmet-i Nuriyede muvaffakiyetinizi tebrik ederiz.

Sâniyen: Tesemmüm vesilesiyle nisyan-ı mutlak hastalığının musîbeti, benim hakkımda bir ni'met ve

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
evvelen: evvelâ, birinci, ilk ola-rak.

hakikat: gerçek, esas.

hakiki: gerçek.

hizmet-i Nûriye: Nur hizmeti, Ri-sâle-i Nur için çalışma.

kemalât: kemaller, olgunluklar, mükemmellikler.

kıymet: değer.

kudsi: mukaddes, yüce.

Leyle-i Berat: Berat Gecesi, Şa-ban ayının 15. gecesi.

Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'ân-ı Kerim'in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.

Leyle-i Miraç: Miraç Gecesi, Hz. Muhammed'in Miraç çıktığı ge-ce, Recep ayının 27. gecesi.

Leyle-i Regaip: Regaip Gecesi, Recep ayının ilk Cuma gecesi.

lisan: dil.

mabeyn: ara, münasebet, ilişki.

mahlûkat: yaratıklar, Allah tara-fından yaratılanlar.

makbuliyet: makbûllük, beğenil-mişlik, geçerlilik.

manen: mana bakımından, ma-naca.

manevi: manaya ait, maddî ol-mayan.

mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.

mukabil: karşılık.

musibet: felaket, bela.

muvaffakiyet: başarma, başarılı olma.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

nimet: iyilik, lütuf, ihsan, bağış.

nisyan-ı mutlak: mutlak nisyan; tam unutulma, karanlığa, yoklu-ğa, hicliğe mahkûm olma.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nur-sî'nin eserlerine ve fikirlerine ta-raftar olan, Risale-i Nur'ları oku-yup neşreden kimse.

ömr-ü bâki: daimî, kalıcı hayat.

rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

2. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen ve dâima üzerinize olsun.

rahmeti, İlâhî rahmet.

risalet: elçilik, İlâhî ilhamların kalbe gelmesi ve tebliğ edil-mesi.

ruh u cân: candan, gönülden.

saniyen: ikinci olarak.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakki ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

sünnet: farz ibadetler dışın-da, Hz. Muhammed'in (a.s.m.) yapmayı âdet edindiği iba-detler.

şeair-i İslâmiye: İslâma ait işaretler, İslâma sembol ol-muş iş ve ibadetler.

şua: ışın, bir ışık kaynağından uzanan ışık telleri.

şuhur-i selâse: Üç Aylar; Re-cep, Şaban ve Ramazan.

tesemmüm: zehirlenme.

tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.

umum: bütün.

ümme: Müslümanların ta-mamı; bütün Müslümanlar.

vesile: bahane, sebep.

merhamet hükmüne ve bâzı hakâikin keşfine bir anah-
tar olduğunu, bana çok acımamak için haber veriyorum.
Fakat yine duânızı ruh u canımla rica ediyorum.

Evet, şimdi *Sirâcü'n-Nur* başındaki münâcâtı oku-
dum. Ülfet ve âdet ve yeknesaklık perdeleri altında çok
hârika hakikatler gizleniyor gördüm. Bilhassa ehl-i gaf-
let ve ehl-i tabiat ve felsefenin dinsiz kısmı bu âdetullah
kanunlarının perdesi altında çok mu'cizât-ı kudret-i İlâhi-
yeyi görmeyip, dağ gibi bir hakikati, zerre gibi bir âdi es-
baba isnad eder, yükletir. Kadîr-i Mutlakın herşeydeki
mârifet yolunu seddeder. Ondaki ni'metleri kör olup
görmeyerek, şükür ve hamd kapısını kapıyorlar.

Meselâ, birtek kelimeyi aynı anda milyon, belki milyar
kelime olarak, cilve-i kudret sahife-i havada istinsah et-
tiği gibi, ¹ **اَلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ** âyetinin remziyle her ke-
lime-i tayyibe, bütün küre-i havada birden, âdetâ zaman-
sız, kalem-i kudretle istinsah edildiği gibi mânevî ve
makbul hakikatlerin bir yazar-bozar tahtası hükmünde
olan küre-i havada kudretin acîb bir mu'cizesinin zaman-ı
Âdem'den beri ülfet perdesi altında ehl-i gaflet nazarın-
da saklandığı gibi; şimdi, radyo nâmı verdikleri ayn-ı ha-
kikatle sabit olmuş ki, içinde hadsiz bir ilim ve hikmet ve
irade bulunan gayr-i mütenâhi bir kudret-i ezeliyenin cil-
vesi, her zerre-i havaîde hâzır ve nâzırdır ki, hadsiz ayrı
ayrı kelimeler herbir zerre-i havaînin küçücük kulağına
girip incecik dilinden çıktığı halde karışmıyor, bozulmu-
yor, şaşırmıyor.

1. Bütün güzel sözler Ona yükselir. (Fâtır Suresi: 10.)

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
âdet: görenek, usul, alışkan-
lık.
âdeta: sanki.
âdetullah: Allah'ın tabiata
koyduğu yaratılışa ait kanun-
lar.
adi: basit, bayağı, sıradan.
ayn-ı hakikat: hakikatın aslı,
gerçeğin tâ kendisi.
bilhassa: özellikle.

cilve: tecelli, görüntü.
cilve-i kudret: kudret ve
kuvvetin tecellisi, görüntüsü.
ehl-i gaflet: dünyaya daldı-
ğından dolayı ahiretin farkın-
da olmayan.
ehl-i tabiat: tabiatperestler,
tabiata tapanlar.
esbap: sebepler, vasıtalar.
felsefe: madde ve hayatı
başlangıç ve gaye bakımın-

dan inceleyen ilim.
gayr-ı mütenahi: sonsuz, so-
nu olmayan, nihaysiz.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hakaik: hakikatler, doğrular,
gerçekler.
hakikat: gerçek, doğru.
hakikat: gerçek, esas.
hamd: Allah'a karşı şükran ve
memnuniyetini onu överek
bildirme.

hârika: olağanüstü.
hikmet: ilahî gaye, gizli sebep,
fayda.
hükmünde: değerinde, yerinde.
hükmüne: yerine, değerine.
ilim: bilme, biliş, bilgi; bir şeyin
doğrusunu bilme.
irade: dileme, isteme, bir şeyi ya-
pıp yapmama konusunda için
olan iktidar, güç.
isnâd: dayanma, dayandırma.
istinsah: nüshasını yazma, örne-
ğini çıkarma, kopya etme.
Kadîr-i Mutlak: hiç bir kayıt ve
şarta tâbi olmaksızın her şeye
gücü yeten sonsuz kudret sahibi,
Allah.
kalem-i kudret: kudret kalemi,
Allah'ın güç ve kuvveti ile yarat-
ması.
kelime-i tayyibe: güzel ve hoş
kelime.
keşif: gizli bir şeyi bulma, meyda-
na çıkarma.
kudret-i ezeliye: ezele ait kud-
ret, başı-sonu olmayan sonsuz
ilâhî kudret, kuvvet.
küre-i hava: hava küresi, dünya-
yı kaplayan hava tabakası, at-
mosfer.
makbul: kabul edilmiş olan, alı-
nan, reddedilmeyen.
manevi: manaya ait, maddî ol-
mayan.
marifet: bilme, ilim, danış.
meselâ: misal olarak, şunun gibi,
söz gelişi, faraza.
mu'cizât-ı kudret-i İlâhiye: Al-
lah'ın kudretinin mu'cizeleri.
mu'cize: benzerini yapmaktan
insanların aciz kaldığı şey.
münacat: dua.
nam: ad, isim.
nazar: düşünme, fikir, mülâhaza,
niyet.
nazır: bir yüzü bir tarafa bakan,
yönelik.
remz: işaret, işaretle anlatma, is-
teğini işaretle ifade etme.
ruh u cân: candan, gönülden.
sabit: ispat edilmiş, ispatlanmış.
sahife-i hava: hava sayfası.
sedd: kapama, tıkama, engel ol-
ma.
şükür: nimet ve iyiliğin sahibini
tanıma ve ona karşı minnet duy-
ma.
Ülfet: alışkanlık hâline getirme,
huy edinme.
ülfet: alışma, kaynaşma, dostluk.
yeknesak: tek düzen, değişmez.
zaman-ı Âdem: Hz. Âdem zama-
nı, insanlığın ilk devresi.
zerre: en küçük parça, molekül,
atom.
zerre-i havaîye: hava zerresi, ha-
vadaki atomlar.

Demek bütün esbab toplansa, tek bir zerrenin bu vazife-i fitriyesindeki cilve-i kudret-i kudsiyeyi hiçbir cihette yapamadığı ve bu her zerrenin hadsiz ince küçük kuşağında ve dilinde gayet harika san'ata hiçbir cihette hiçbir parmak karışmadığı için, ehl-i dalâlet ve ehl-i gaflet “ülfet, âdet, kanunluk, yeknesaklık” perdesiyle saklayıp, âdi bir isim takıp, muvakkat kendilerini aldatıyorlar.

Meselâ, On Dördüncü Sözü'nün Zeylinin hâşiyesinde denildiği gibi, pekçok mu'cizâtı bir usta, bir tırnak kadar bir odun parçasından yüz okka muhtelif taamları, yüz arşın muhtelif kumaşları yapsa, bir adam o odun parçasını gösterip dese, “Bu işler tabîi ve tesadüfî olarak bundan olmuş”; o ustanın hârika san'atlarını, hünerlerini hiçe indirse, ne derece bir hamakat ve dalâlette bir hurâfet ve hezeyan olduğu gibi; aynen öyle de, çam ve incir ağacı gibi binler hârika san'atları tazammun eden bir mu'cize-i kudreti, nohut gibi iki çekirdeği gösterip, “Bunlar bundan olmuş” demek; veya küre-i havayı bir konferans meydanı ve zemin yüzünü bir dershâne ve bir mekteb-i irfan hükmüne getiren ve hadsiz ni'metleri tazammun eden ve hadsiz şükürlerle mukabele etmek lâzımken; ve beşerin saadet-i ebediyesindeki ihsanat-ı İlâhiyenin bir muaccele (**HÂŞİYE**) nümûnesi ve hiçbir şüpheyi bırakmayan ve doğrudan doğruya hazîne-i rahmetten ihsan edilen bir hediye-i Rahmâniyeye radyo nâmını takmakla, bu elektrik ve havanın temevvücâtı nâmını

HÂŞİYE: Bu kelimedede büyük bir hakikat hazinesinin anahtarına işaret var.

âdet: görenek, usul, alışkanlık.
adi: basit, bayağı, sıradan.
arşın: yaklaşık 68 cm'ye eşit olan uzunluk ölçüsü.
beşer: insan, insanlık.
cihet: sebep, vesile, mucip, baha-ne.
dalâlet: şaşkınlık.
ehl-i dalâlet: dalâlet ehli; yoldan çıkanlar, azgın ve sapkın kimse-ler.
ehl-i gaflet: dünyaya daldığından dolayı ahiretin farkında olmayan.
esbap: sebepler, vasıtalar.
gayet: son derece.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hamakat: ahmaksızlık, beyinsizlik, budalalık.
hârika: olağanüstü.
hâşîye: bir kitabın sayfalarının kenarına veya altına yazılan açıklayıcı yazı, derkenar.
hazine-i rahmet: rahmet hazinesi.
hediye-i Rahmanî: sonsuz merhamet ve şefkat sahibi olan Allah'ın kullarına hediye olarak verdiği nimetler.
hezeyan: saçmalama, abuk sabuk konuşma, herze.
hurâfet: hurâfeler, bâtıl inanışlar.
hükmüne: yerine, değerine.
hüner: marifet, bilgelilik, ustalık.
ihsan: verilen, bağışlanan şey.
ihsanat-ı İlâhiye: İlâhî ihsanlar; Cenab-ı Hakkın mahlûkatına ihsan ettiği bütün nimetler, ikramlar, hediyeler, bağışlar.

küre-i hava: hava küresi, dünyayı kaplayan hava tabakası, atmosfer.
mekteb-i irfan: ilim ve irfan okulu, irfan yuvası.
Meselâ: misal olarak, şunun gibi, söz gelişi, faraza.
muaccele: tacil edilmiş, acele olunmuş.
mu'cize: benzerini yapmaktan insanların aciz kaldığı şey.
mu'cize-i kudret: Cenab-ı Hakkın kudretinin mu'cizesi.
muhtelif: çeşitli.

mukabele: karşılık verme, karşılama.
muvakkat: geçici.
nam: ad, isim.
nümune: örnek.
okka: dört yüz dirhemden oluşan bir ağırlık ölçüsü birimi, 1283 gram.
saadet-i ebediye: sonu olmayan, sonsuz mutluluk.
taam: yemek, yiyecek.
tabii: tabiatı gereği olan, normal, alışılmış, olağan.
tazammun: ihtiva etme, içine

alma, içinde bulundurma.
temevvücât: dalgalanmalar.
tesadüfî: tesadüfle ilgili, rastgele, tesadüf olarak.
ülfet: alışma, kaynaşma, dostluk.
vazife-i fitriye: fitrî vazife, yaratılışa ait vazife.
yeknesak: tek düzen, değişmez.
zemin: yeryüzü.
zerre: en küçük parça, molekül, atom.
zeyl: ek, ilâve.

vermekle, o yüz bin ni'metlere küfran perdesini çekmek, aynen o misâl gibi, maddiyyunların ve ehl-i dalâletin hadsiz bir divânelikleridir ki, hadsiz bir cinayet olup, hadsiz bir azaba onları müstehak eder.

İşte, kardeşlerim, hakikaten bugün, *Sirâcü'n-Nur*'un başındaki Münâcâtı tashihi niyetiyle okudum. Kuvve-i hâfızam tam söndüğü için, birden o münâcâtın hakikatlerine karşı, güyâ seksen yaşında iken yeni dünyaya gelmişim gibi, birden ülfet ve âdetleri bilmiyor gibi, o mâ-lûm âdetler perde olamadı. Kemâl-i şevk ile tam istifade edip okudum. Pek hârika gördüm. Ve anladım ki, gizli düşmanlarımız bir kısım resmî memurları aldatıp, *Sirâcü'n-Nur*'un âhirini bahane ederek müsâderesine, yani başındaki Münâcâtın intişar etmemesine çalışıklarına kanaatim geldi. Rehber'deki Hüve Nüktesi gibi bu *Münâcât* da, *Sirâcü'n-Nur*'a dinsizler tarafından hücumunun bir sebebidir.

Sâlisen: Size bütün ruh u canımızla müjde veriyoruz ki, Nurculardaki tam ihlâs ve hakiki sadâkat ve sarsılmaz tesânüd vesîlesiyle, başımıza gelen bütün musîbetler, hizmet-i imâniyemiz noktasında büyük ni'metlere çevrilmiş ve perde altında hatır ve hayale gelmeyen Nurun fütuhâtları oluyor.

Meselâ, Isparta'dan buraya, yani İstanbul'a mahkemeye gelmekliğim için yüz banknot, otomobile mecburiyetle verildi. Sizi temin ediyorum ki, yalnız bu meselede ve yalnız Rehber'e ait ve yalnız benim şahsıma ait

âdet: görenek, usul, alışkanlık.
âhir: son.
azap: günahlara karşı çekilecek ceza, eziyet, işkence.
bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
banknot: kâğıt bir lira.
cinayet: bu derecede ağır suç.
divane: deli, akli başında olmayan.
ehl-i dalâlet: dalâlet ehli; yol-

dan çıkanlar, azgın ve sapkın kimseler.
fûtuhat: fethetmek, yayılmak.
güyâ: sanki.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hakikat: gerçek, asıl, esas.
hakikaten: doğrusu, gerçekten.
hakîki: gerçek, sahici.
hârika: olağanüstü.
hizmet-i imaniye: iman hizmeti; Risale-i Nur'la hizmet.
ihlâs: bir işi, bir ameli, başka

bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma.
intişar: yayılma, yaygınlaşma, neşrolunma.
istifade: faydalanma, yararlanma.
kanaat: inanma, görüş, fikir.
kemal-i şevk: tam ve kusursuz bir istek.
kuvve-i hafıza: hafıza gücü.
küfran: iyilik bilmeme, görülen iyiliği unutma, nankörlük.
maddiyyun: maddenin ezeli ve ebedî olduğuna, sonradan

yaratılmamış bulunduğuna inanılanlar, maddeye bağlı kalanlar, maddeciler, materyalistler.
malûm: bilinen, biliniyor olan.
mecburiyet: mecbur olma, zarurilik durumu, zorunluluk.
meselâ: misal olarak, şunun gibi, söz gelişi, faraza.
mesele: konu.
misal: benzer, örnek.
musibet: felaket, bela.
münacat: dua.
müsadere: toplatma, elden alma.
müstahak: lâyık olunan, hak edilen şey.
Nur: Risale-i Nur.
Nurcu: Risale-i Nur'u okuyup yaymaya çalışan.
resmî: devletten olan, devlete ait, devletle ilgili.
ruh u cân: candan, gönülden.
sadâkat: bağlılık, doğruluk.
salisen: üçüncü olarak.
tashihi: düzeltme, yanlışını giderme.
tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.
ülfet: alışkanlık hâline getirme, huy edinme.
vesile: bahane, sebep.

meydana gelen ve gelmeye başlayan netice-i hizmete iki bin banknot verseydim yine ucuz sayacaktım. Umuma ait neticeleri de buna kıyas edilsin.

¹ **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Duanıza muhtaç hasta kardeşiniz

Said Nursî

﴿ 305 ﴾

NUR ÂLEMİNİN BİR ANAHTARININ BİR HÂŞİYESİ

Bu Nur Anahtarının radyo bahsine dair, iki üniversiteli ile, birgün hareket etmekte olan, hiçbir telle bağlı bulunmayan bir otomobilde bulunan radyo ile, uzakta bir mevlid-i şerif dinliyorduk. O iki Nurcu üniversitelilere dedim:

Nurda dahi, hayat, vücut gibi doğrudan doğruya kudret-i İlâhiyenin perdesiz tecellisi bedahetle görüldüğüne bir delil budur ki: Şimdi bu makineciğdeki tırnak kadar bir hava, mânevî az bir nur, yalnız bu mevlidden gelen kelimeleri dinler, söyler değil, belki binler, milyonlar kelimeleri aynı anda dinler, söyler ki, binler istasyondaki ayrı ayrı kelimeleri şimdiki işittiğimiz kelimeler gibi işitir ve işittirebilir, bize söyleyebilir. Demek en cüz'î, en küllî olur.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

bahis: konu.

banknot: kâğıt bir lira.

bedahet: açıklık, aşikâr, ispat ihtiyacı olmayacak derecede açıklık.

cüz'î: az, parçaya ait olan.

dair: alakalı, ilgili.

delil: iz, nişan, emare.

istasyon: vericileriyle birlikte, radyo, televizyon tesisleri.

kıyas: karşılaştırma, oranlama.

kudret-i İlâhiye: Allah'ın kudreti, Allah'ın kudretiyle yaptığı işler, fiiller, tasarruflar. **küllî:** çok, büyük, çok miktarda.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mevlit: Süleyman Çelebi'nin bu konudaki meşhur ve yaygın eseri.

nur: aydınlatma, parlıtı; Cenab-ı Hakk'ın bütün kainatı

isim ve sıfatlarıyla aydınlatması.

Nur: aydınlık, parlıtı, parlaklık, ziya, ışık, şule.

Nurcu: Risale-i Nur'u okuyup yaymaya çalışan.

tecelli: açılıp belirme, açıkça ortaya çıkma, aydınlanma.

umum: hep, herkes.

vücut: varlık.

Hem o küçücük, parçacık hava, küre-i hava kadar vazife görür. En küçük, en büyük küre-i hava kadar büyür.

Eğer cilve-i kudret-i Ezeliyeye verilmezse, öyle acip bir hurafeli tezat olur ki, hiçbir hayale gelmez. Birşey zıddına inkılâbı muhal olduğundan, böyle binler derece en cüz'î, zıddı olan en küllî olmak; en küçük, en büyük olmak; en câmid, câhil, şuursuz, âciz en muktedir, en dirâyetli ve iradetli ve şuurlu olmak lâzım gelir ki, yüzer tezat ve muhaller ve hurafetler içinde, emsali bulunmaz bir hurafedir. Demek, bilbedâhe kudret-i Ezeliyenin bir cilvesidir. Ve o cilveyi küre-i havada umumen temsil eden bu gelen hadisi şerifin meâli gösteriyor. Şöyle ki:

Bir melâike var. Kırk bin başı var. Her başında, kırk bin dil var. Herbir dilde kırk bin tesbihat yapıyor. 64 trilyon tesbihat aynı anda söylüyor. Demek küre-i hava, bu melâike gibidir. Yani, bu melâikenin tesbihatı adedince her kelime-i tayyibe, hava sayfasında yazılıyor.

Küre-i hava diyor ki: “Bu hadis, benden veya bana nezarete memur melekten haber veriyor. Çünkü, insan-daki bütün konuşmalar ve sair bütün hadsiz sesler, karışmaları içinde karıştırılmadan tam hurufatıyla ve söylenenlerin şiveleriyle, mümtaz sesleriyle söylenmek gösterir ki, küllî bir şuurla yapılan bu iş yalnız tek bir zerrenin vazifesi, ne bana, yani küre-i havaya ve ne de bütün esbaba vermesi hiçbir cihet-i imkânı yok. Demek her yerde hâzır, nâzır ehadiyet cilvesiyle ve içinde ihatalı bir irade, muhit bir ilim bulunan bir kudret-i Ezeliyenin cilvesidir. Buna milyonlar şahitlerinden birisi radyodur.”

âciz: eli yetmez, gücü yetmez, güçsüz.
âdet: tabiatı var olan kanun.
adi: basit, bayağı, sıradan.
adiyat: her zaman olagelen, alışılmış, sıradan şeyler, basit işler.
bilbedâhe: açıktan, aşikâr olarak.
camit: ruhsuz, cansız madde.
celp: elde etme, kendine çekme.
cihet-i imkân: mümkün olma yönü, imkân tarafı. bir şe-

yin olabilirlik tarafı, yönü.

cilve: tecelli, görüntü.

cüz'iyat: ehemmiyetsiz, değersiz, ufak tefek şeyler.

delil: iz, nişan, emare.

dirayetli: bilgili, kavrayışlı.

ehadiyet: Allah'ın her bir şeyde birliğinin tecelli etmesi, görünmesi.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

esbap: nedenler, sebepler, vasıtalar.

hadis-i şerif: Peygamberimiz-

den aktarılan sözlerin genel adı.

hilkat-i insaniye: insanın, insanlığın yaratılışı.

hurafe: manasız söz.

hurafe: sonradan uydurulan söz, batıl inanış.

huruc: çıkma, dışarı çıkma, çıkış.

hurufat: harfler.

iaşe: geçindirme, besleme, yedirip içirme.

ihatalı: kuşatıcı.

inkılâp: birhalden diğer bir

hale geçme, değişme, dönüşme.
iradet: irade, istek, dileme.

istiğrap: garip bulmak, şaşımak ve hayret etmek.

kaide: kural, esas, düstur.

kelime-i tayyibe: güzel ve hoş kelime.

kudret: Allah'ın bütün varlığı çevreleyen ezeli kuvveti.

kudret-i Ezeliye: ezele ait kudret, başı-sonu olmayan sonsuz lâhî kudret, kuvvet.

küre-i hava: hava küresi, dünyayı kaplayan hava tabakası, atmosfer.

medar-ı ibret: ibret sebebi, vesilesi.

melâike: melek, melekler.

melâike: melekler.

meselâ: misal olarak, sunun gibi, söz gelişi, faraza.

mu'cizat: mu'cizeler, Allah tarafından verilip, yalnız peygamberlerin gösterebilecekleri büyük harika işler.

mu'cizat: yaratılmışların yapmaktan aciz kaldıkları olağan üstü şeyler.

muhal: imkansız, olması mümkün olmayan.

muhit: ihata eden, etrafını çeviren, kuşatan, saran.

muktedir: iktidarlı, gücü yeten.

mümtaz: ayrıcalıklı, seçkin.

nazar-ı dikkat: dikkatli bakma, dikkatli bakış.

nazır: nezaret eden, bakan, gözetmen.

neşr: herkese duyurma, yayma, tamim.

nezaret: gözetme, bakma, kontrol etme.

rızık: yiyecek, içecek şey, azık.

sâir: diğer, başka, öteki.

şahit:

şasaa: gösteriş, debdebe, tantana.

şive: söyleyiş, telâffuz.

şuur: bilinç.

şuursuz: idraksiz, bilgisiz.

taife: takım, guruh, familya.

temsil: birinin, bir topluluğun veya bir kuruluşun adına hareket etme.

tesbihat: tesbihler, Cenab-ı Hakkın bütün noksan sıfatlardan uzak ve bütün kemal sıfatlara sahip olduğunu ifade eden sözler.

tezat: zıtlık, aykırılık.

umumen: umumî olarak, bütün olarak.

vahdaniyet: Allah'ın birliği ve varlığı, Allah'ın bir oluşu.

vazife: görev.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

On Üçüncü Sözde hikmet-i Kur'âniye ile hikmeti felsefeyi muvazene bahsinde denilmiş olan meselenin meâli budur ki:

Felsefe-i insaniye, gayet harikulâde mucizât-ı kudret-i İlâhiyenin mucizât-ı rahmeti üstüne âdiyat perdesi çeker. O âdiyat altındaki vahdaniyet delillerini ve o harika nimetlerini görmüyor, göstermiyor. Fakat âdetten huruç etmiş hususî bazı cüz'iyâtı görür, ehemmiyet verir.

Meselâ, hilkat-ı insaniyedeki kudret mucizelerini görmüyor, ehemmiyet vermiyor. Fakat, kaideden çıkmış iki başlı, üç ayaklı bir insanı görüp, istiğrab ve velvele-i hayretle nazar-ı dikkati celb eder. Küllî, umumî mucizâtı âdet perdesinde saklar; cüz'î ve kanundan çıkmış ve tafesinden ayrılmış maddeleri medâr-ı ibret yapar.

Hem meselâ, hayvandan, insandan yavruların pek harika, pek mucizatlı iaşelerini âdi görüp ehemmiyet vermiyor. Fakat bir vakit Amerika'da bir gazetenin neşrettiği gibi, taifesinden çıkmış, milletinden ayrılmış, denizin dibine girmiş bir böceğin, bir yeşil yaprak rızık olarak ağzına verilmesini gören balıkçılar ağlamışlar; şâşaa ile ilân etmişler.

Halbuki; en cüz'î bir yavru da, memedeki âb-ı kevser gibi rızıkta, onun gibi binler mucizât-ı rahmet ve ihsan var. Felsefe-i beşeriye görmüyor ki şükretsün, o Rahmân-nür-Rahîmi tanısın, şükürle mukabele etsin.

İşte, hikmet-i Kur'âniye, o âdiyat perdesini yırtar. O küllî, umumî harika mucizeleri ve fevkalâde nimetleri

âb-ı kevser: Cennetteki sulardan biri; Kevser suyu.

âdet perdesi: gelenek, görenek ve alışkanlıkların gerçeği gizlemesi durumu.

âdet: alışkanlık, gelenek, görenek.

âdi: basit, sıradan.

adiyat: her zaman olagelen, alışılmış, sıradan şeyler, basit işler.

bahis: konu, mesele.

celp etmek: çekmek, getirmek.

cüz'î: küçük, parça.

cüz'iyat: küçük parçalar.

ehemmiyet: önem, değer.

fevkalâde: çok güzel, çok iyi, çok üstün.

gayet: son derece.

hârika: olağanüstü.

harikulâde: olağanüstü.

hikmet-i felsefe: felsefe ilmi.

hikmet-i Kur'âniye: Kur'an'a mahsus hikmet, Kur'an'ın hikmeti.

hilkat-i insaniye: insanlığın yaratılışı.

huruç etmek: çıkma, çıkış.

hususî: özel.

iaşe: yiyecek, rızık, hayatı devam ettiren şey.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

istiğrab: yadırgama, garip karşılama.

kaideden çıkmak: kurala bağlı olmama.

kudret mucizeleri: Allah'ın kud-

reti ile yarattıkları.

küllî: umumî, genel.

meal: mana, anlam, mefhum.

medar-ı ibret: düşündürücü ibret alınması gereken.

meselâ: misal olarak, söz gelisi, şunun gibi.

mesele: konu.

mu'cizat: insanın yapmaktan aciz kaldığı şeyler.

mu'cizatlı: insanı aciz bırakan harukulade yapıda.

mucizat-ı rahmet: Rahmet mucizesi.

mu'cize: benzerini yapmaktan insanların aciz kaldığı şey.

mukabele: karşılık verme, karşılama.

muvazene: ölçü, kıyas, mukayese.

nazar-ı dikkat: dikkatli bakış, ilgilenme.

neşretmek: yaymak.

Rahmanürrahim: çok şefkatli, çok merhametli olan Allah.

rızık: hayatın devamı için Cennab-ı Hak tarafından verilenler yiyecek, içecek şey, azık.

şâşaa: debdebe, parlaklık, gösteriş.

şükür: Allah'ın nimetlerine karşı memnunluk gösterme, gerek dil ile gerekse hal ile Allah'ı hamd etme.

taife: cins, kavim, kabile.

umumî: umuma ait, umumla ilgili, herkesle alâkalı, herkese ait.

vahdaniyet: yaratılıştaki birlik, yaratının bir oluşu.

velvele-i hayret: şaşkınlık belirtisi.

beşere ders verir, Allah'ı tanıttırır. Küllî şükür namına ubudiyyete sevk eder.

İşte, felsefe-i beşeriyenin en acip, en antika hatâsından birisi de şudur ki: Cüz-ü ihtiyârîsi ve iradesi, en zahir ve küçük fiili olan “söylemeye” kâfi gelmiyor, icad edemiyor. Yalnız havayı harflerin mahrecine sokuyor. Bu cüz'î kesb ile, Cenab-ı Hak, onun o kesbine binaen o kelimatı halk eder, havaya da binler nüsha yazar. Bu kadar icattan insanın eli kısa olduğu halde, bütün esbab-ı kâinat âciz kaldıkları bir harika küllî mucizât-ı kudrete “beşer icadı” namını vermek ne kadar büyük bir hatâ olduğunu, zerre kadar şuuru bulunan anlar.

İşte, bunun bir misali, yüz bin harikaları tazammun eden bir kanun-u İlâhîyi, beşerin istifadesine vesile olmak için bir keşfiyat, yani fiilî dualarına bir nevî kabul hükmünde bir ilham-ı İlâhî ile keşf olan radyo ile, beşer istifadesine vesile olan biçare, âciz-i mutlak bir insana, “Hah! Radyoyu filân keşşaf icad etti ve elektrik kuvvetini buldu. Ve bazı keşşafılar da, beşerin kafasını okumak için bir madde icad etmeye çalışıyorlar!”

Evet, Cenab-ı Hak bu kâinatı, insana lâzım ve lâıyk her şeyi içinde halk etmiş bir misafirhanedir; ziyafetler nevinde bazı zaman ve asırlarda gizli kalmış nimetlerini dua-yı fiilî olan telâhuk-u efkârdan ileri gelen taharriyat neticesinde ellerine ihsan eder. Buna karşı şükretmek lâzım gelirken, bir küfran-ı nimet nevinden, âdi, âciz bir insanın icadı, hüneri nazarıyla bakıp, sonra o küllî bir

irade: dileme, isteme, bir şeyi yapıp yapmama konusunda için olan iktidar, güç.

istifade: faydalanma, yararlanma.

kâfi: yeter, elverir.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kanun-ı İlâhî: İlâhî irade, İlâhî kanun.

kesb: çalışıp, kazanma.

keşfiyat: keşifler, Allah'ın ilham etmesiyle gösterilen gaybla ilgili sırlar.

keşif: bulma, meydana çıkarma.

keşşaf: keşfeden, gizli bir şeyi meydana çıkaran.

küfran-ı nimet: nimete karşı nankörlük etme, Cenab-ı Hakkın ihsan ettiği nimetleri bilmemek, hürmetsizlikte bulunmak, nimetlere şükürsüzlük.

küllî: umumî, genel.

mahreç: ağızdan ses ve harflerin çıktığı yer, boğumlama yeri.

misâfirhâne: misafirlerin kaldığı ev, geçici bekleme yeri.

misal: eş, benzer.

mu'cizat-ı kudret: kudret mu'cizeleri.

nam: ad, yerine, vekillik.

nazar: bakış; düşünce, fikir.

nev: çeşit, tür.

nevi: çeşit.

nüsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.

sevk: ulaştırma, yöneltme.

şuur: bilinç.

şükür: Allah'ın nimetlerine karşı memnuluk gösterme, gerek dil ile gerekse hal ile Allah'ı hamd etme.

taharriyat: araştırmalar, aramalar, incelemeler, tahkik etmeler.

tazammun: ihtiva etme, içine alma, içinde bulundurma.

telâhuk-ı efkâr: fikirlerin birbiri peşine gelip birleşmesi, katılması, birbirine eklenmesi.

ubudiyyet: kulluk.

vesile: aracı, vasıta.

zahir: görünen, görünücü.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

ziyafet: ikram için verilen yemek, yemekli davet, şölen.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

âciz: zayıf, güçsüz, zavallı.

âciz-i mutlak: tam âciz, her bakımdan güçsüz, zayıf.

âdi: basit, bayağı, sıradan.

antika: genele, olağana, geleceğe aykırı, acayip, tuhaf.

asr: yüzyıl, asır.

beşer: insan, insanlık.

biçare: çaresiz, zavallı.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

cüz-i ihtiyârî: Cenab-ı Hak tarafından insana verilen arzu

serbestliği; dilediği gibi hareket edebilme kuvveti; cüz'î irade.

cüz'î: az, parçaya ait olan, pek az.

dua-yı fiilî: fiilî dua; istenilen bir şeyin meydana gelmesi için lâzım gelen şartları ve sebepleri yerine getirme.

fiil: iş, oluş, davranış, hareket.

fiilî: fiille ilgili, gerçekten yapılan iş.

filân: ismi belli olmayan, söylenmek istenmeyen veya

söylenmesi lüzumlu bulunmayan özel ismin yerini tutar.

halk: yaratma, yaratış.

harika: olağanüstü.

hükümünde: değerinde, yerinde.

hüner: marifet, bilgililik, ustalık, maharet.

icat: vücuda getirme, yoktan var etme.

ihsan: verilen, bağışlanan şey.

ilham-ı İlâhî: Allah tarafından kalbe indirilen ilham.

şuur ve ilim ve irade ve rahmet ve ihsanın neticesi olan o harikaları unutturup, yalnız ince bir perdesini gösterip, şuursuz tesadüfe, tabiata ve câmid maddelere havale edip, ahsen-i takvimde olan insaniyetin mahiyetine zıt bir cehl-i mutlak kapısını açmaktır. Öyleyse

¹ وفي كُلِّ شَيْءٍ لَهُ آيَةٌ تَدُلُّ عَلَى أَنَّهُ وَاحِدٌ düsturuyla, mahlûkata mânâ-yı harfiyle bakmak elzemdir ki, insan, insan olsun.

² سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

ahsen-i takvim: Cenab-ı Hakkın her şeyi en mükemmel ve güzel biçimde yaratması.

camit: ruhsuz, cansız.

cehl-i mutlak: kara cahillik, aşırı derecede bilgisizlik, sonsuz cehalet.

düstur: kanun, kaide, kural, prensip, esas.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

hârîka: olağanüstü.

havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.

ihsan: verilen, bağışlanan şey.

ilim: bilme, biliş, bilgi; bir şeyin doğrusunu bilme.

insaniyet: insanlık, insanlık mahiyeti.

1. Herşeyde Onun birliğine delil olan bir âlâmet vardır. (İbnü'l-Mu'tez isimli Arap şâirine âit bir mısra.)

2. Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın. (Bakara Suresi: 32.)

irade: dileme, isteme, bir şeyi yapıp yapmama konusunda için olan iktidar, güç.

mahiyet: bir şeyin aslı, esası, tabiatı, niteliği.

mahlûkat: yaratıklar, Allah tarafından yaratılanlar.

mana-yı harfi: bir şeyin ken-

disini değil de sanatkârını, us-tasını, sahibini bilip tanıtan mana.

rahmet: acıma, merhamet etme, esirgeme, bağışlama, şefkat gösterme.

şuur: bilinç; bir şeyin inceliklerini iyice idrak etme, anla-

yış.

şuursuz: idraksız, bilgisiz.

tabiat: Allah'ın kâinata koyduğu, kâinatın düzenini devam ettiren kanun.

tesadüf: rastgelme, rastlantı; önceden bilinmeyişi, hesaplanmayan karşılaşma.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ﴿١﴾ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبَحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا
وَبِهِ نَسْتَعِينُ ٢

Azîz, sıddîk kardeşlerim,

Evvelâ, bugünlerde Sûre-i Ankebût'ta,

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ
اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ٣

âyetini okurken birden şiddetli bir vehim geldi ki: “En zayıf hâne örümceğin hânesidir. Allah’a şerik yapanlar, farazâ bilseler, yani imâna gelmeyen Kureyş rüesâları eğer bilseler...” mânâsında olan bu âyetin belâgatine münâsip bir vaziyet görülmedi.

Birden, aynı zamanda *Zülfikar Mu'cizât-ı Ahmediye*’yi tashih için açtım. Birden şu satırlar nazarıma ilişti:

“Birinci hâdis: Mânevî tevâtür derecesinde bir şöretle Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Ebû Bekir-i Sıddîk ile küffârın tazyikinden kurtulmak için tahassun ettikleri Gar-ı Hira’nın kapısında iki nöbetçi gibi iki güvercinin gelip beklemeleri ve örümcek dahi perdedâr gibi hârika bir tarzda kalın bir ağ ile mağara kapısını örtmesidir.

1. Allah’ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin. (İsrâ Suresi: 44.)
Allah’ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen ve dâima üzerinize olsun.
2. Ve ancak Ondan yardım dileriz.
3. Allah’tan başka dostlar edinilenlerin hali, kendisine ağ ören örümceğe benzer. Halbuki evlarni en çürüğü örümcek yuvasıdır- eğer biçilmiş olsalardı. (Ankebût Suresi: 41.)

Aleyhissalâtü Vesselâm: ‘salât ve selam onun üzerine olsun’ anlamında Hz. Muhammed’e dua.

âyet: Kur’an’ın her bir cümlesi.

belâgat: söz ve yazıda sanatlı ve tesirli ifade; bir şeyde saklı bulunan derin anlam.

evvelâ: öncelikle.

faraza: farz edelim ki, öyle sayalım ki, söz gelişi.

Gar-ı Hira: Hz. Muhammed’in (asm) Hz. Ebu Bekir ile Mekke’den Medine’ye hicretinde sığındığı mağara.

hâdis: olay.

hane: ev, mesken, beyt, ika-

met edilen yer.

hârika: olağanüstü.

Kureys: kökü Hz. İbrahim’e dayanan Peygamberimiz Hz. Muhammed’in mensup olduğu meshur Arap kabilesi.

küffar: kâfirler, hak dini, İslâmîyeti inkâr edenler.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

münasip: uygun, yerinde.

nazar: bakış; düşünce, fikir.

perdedar: bir şeyin görünüşü bilinmesine engel ve perde olan kimse.

Resul-i Ekrem: çok cömert, kerim olan peygamber, Hz. Muhammed (a.s.m.).

rüesa: reisler, başkanlar.

sıddik: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

şerik: ortak.

tahassun: sığınma.

tarz: biçim, şekil.

tashih: düzeltme, yanlışını giderme.

tazyik: sıkıntı verme, baskı yapma.

tevâtür: bir hadis-i şerif’in, yalan söylemelerini aklın kabullenemeyeceği kadar sayı ve sağlamlıktaki bir topluluk tarafından aktarılması, rivayet edilmesi.

vaziyet: durum.

vehim: yanlış ve esassız düşünce.

“Hattâ rüesâ-i Kureyş’ten, Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmın eliyle Gazve-i Bedir’de öldürülen Übeyy ibni Halef, mağaraya bakmış. Arkadaşları demişler: ‘Mağaraya girelim.’

“O demiş: ‘Nasıl girelim? Burada bir ağ görüyorum ki, Muhammed (a.s.m.) tevellüd etmeden bu ağ yapılmış gibidir.’ ”

Birden, bu âyet-i kerîmenin iki harfinde yani **لَوْ** harflerinde bir mucize gördüm ki, benim vehmim yerine yüksek bir lem’a-i i’câz bildim. Şöyle ki:

Sûre-i Ankebût Mekke’de nazil olduğu için, Kureyş’in imana gelmeyen reisleri Peygambere (a.s.m.) suikast edeceklerini ve o suikastın içinde en zayıf ve en küçük bir hayvan olan bir örümcek o reislerin o şiddetli hücumlarına karşı mukabele edip galebe edecek. Yani örümceğin hanesi olan ağ en zayıf bir perde iken, o kuvvetli reisleri mağlûp edeceğini göstermekle âyet diyor ki:

“En zayıf bir hayvana mağlûp olacaklarını faraza bilseydiler, bu cinayete ve bu suikasta teşebbüs etmeyeceklerdi.”

İşte ¹ **الْيَوْمَ نَنْجِيكَ بَدَنِكَ** âyetinde bir kelime ile bir mucize-i tarihiye gösterildiği gibi **(HÂŞİYE)** Mekke’de nazil

HÂŞİYE: Mu’cizât-ı Kur’âniyede **الْيَوْمَ نَنْجِيكَ بَدَنِكَ** âyetiyle gark olan Firavuna der: "Bugün gark olan cesedine necat vereceğim" demesiyle umum firavunların tenâsüh fikrine binâen cenazelerini mumyalamak ile

Aleyhissalâtü Vesselâm: ‘salât ve selam onun üzerine olsun’ anlamında Hz. Muhammed’e dua.
âyet: Kur’an’ın her bir cümlesi.
âyet-i kerîme: Kur’an’ın âyeti; azamet ve şerefi olan âyet.
cinayet: bu derecede ağır suç.
faraza: farz edelim ki, öyle sayalım ki, söz gelişi.
galebe: galip gelme, üstünlük.
Gazve-i Bedir: Bedir Gazvesi; Müslümanlar ile müşrikler arasın-

1. Bugün senin cesedini kurtaracağız. (Yunus Suresi: 92.)

da Bedir kuyusu civarında geçen, İslâm tarihinin ilk şiddetli savaşı.

hane: ev, mesken, beyt, ikamet edilen yer.

Kureyş: kökü Hz. İbrahim’e dayanan Peygamberimiz Hz. Muhammed’in mensup olduğu meşhur Arap kabilesi.

lem’a-i i’câz: acze düşüren parıltı, mu’cizelik parıltısı.

mağlûp: yenilme, kendisine galip gelinmiş.

mu’cize: benzerini yapmaktan insanların aciz kaldığı şey.

mukabele: karşılık verme, karşılama.

nazil: nüzul eden, inen.

Resul-i Ekrem: çok cömert, kerîm olan peygamber, Hz. Muhammed (a.s.m.).

rüesâ-yı Kureyş: Kureyş reisleri, Kureyş’in ileri gelenleri.

teşebbüs: girişim, bir işi yapmak için harekete geçme.

tevellüt: doğma, doğum.

vehim: kuruntu.

olan bu sûrenin de, bu **لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ** âyetinde görülen remizle Gar-ı Hira hâdisesinde harika bir hıfz-ı İlâhîye ve ihbar-ı gaybî neviden bir mucize-i Nebeviyeye işaretle bir lem'a-yı i'câz gösterip o sûreye “Ankebût” namı vermek ve onun ehemmiyetsiz ağına ehemmiyet vermek tam yerinde olup, bu âyete gelen şüphe ve evhamları esasıyla reddettiğini gördüm. Cenab-ı Hakka hadsiz şükrettim ki, Kur'ân'ın sûrelerinde ve âyetlerinde, hattâ cümlelerinde ve kelimelerinde de i'câz lem'aları olduğu gibi, harflerinde de vardır bildim.

1 **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Hasta kardeşinin
Said Nursî

mâziden alıp müstakbeldeki ensâl-i âtînin temâşâgâhına göndermek olan mevtâlûd, ibretnûmâ bir düstur-u hayatiyelerini ifade etmekle beraber şu asr-ı âhirde o gark olan Firavunun aynı cesedi olarak keşfolunan bir beden o mahall-i gark denizinden sahile atıldığı gibi —zamanın denizinden asırların mevcelerinin üstünde şu asır sahiline atılacağı mu'cizâne bir işaret-i gaybiye ifade eder. (HÂŞİYENİN HÂŞİYESİ)

HÂŞİYENİN HÂŞİYESİ: Bu asırda ecnebiler aynı Firavunun cesedini bulmuşlar. Müzehânelerine götürdükleri cerîdelerle neşredilmiştir.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

ankebüt: örümcek.

âyet: Kur'an'ın her bir cümlesi.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehemmiyetsiz: önemsiz.

evham: vehimler, zanlar, kuruntular.

Gar-ı Hira: Hz. Muhammed'in (asm) Hz. Ebu Bekir ile Mekke'den Medine'ye hicretinde sığındığı mağara.

hâdis: olay.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hârika: olağanüstü.

hıfz-ı İlâhî: Allah'ın koruması.

icaz: sözü kısa söyleme, kısa fakat yeterli ifade etme.

ihbar-ı gaybî: gayba ait haber, geçmiş veya gelecek zamanla ait haber.

lem'a: parıltı.

lem'a-i i'câz: acze düşüren parıltı, mu'cizelik parıltısı.

mu'cize-i Nebeviye: Peygambere ait mu'cizesi.

nam: ad.

nevi: çeşit.

remiz: işaret, bir manayı ifade eden veya bir manaya delalet eden işaret ve şekil.

sure: Kur'an-ı Kerim'in ayrıldığı 114 bölümden her biri.

şükür: Allah'ın nimetlerine karşı memnunluk gösterme, gerek dil ile gerekse hal ile Allah'ı hamd etme.

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا¹

Aziz, sıddık, sarsılmaz, sebatkâr, fedakâr kardeşlerim,

Evvelâ:² وَالْفَجْرِ وَكَيَالِ عَشْرِ² senasına mazhar o

gecelerinizi ve bayramınızı ruh u canımla tebrik ederim. Ve şiddetli hastalığımın şifasına dualarınızı isterim.

Saniyen: Nurların parlak fütuhatına bir derece mümanaat fikriyle, gizli dinsizler bir kısım resmî memurları âlet ederek keyfî kanunlarla ilişiyorlar. Ve has Nurcuların az bir kısmına fütur vermek için çalışıyorlar. Ezcümle, bu mübarek günlerde İstanbul'dan *Rehber* hakkında dinsizlik damarıyla yazılan (HÂŞİYE) ehl-i vukuf raporunu bana gönderdiler. Ben şiddetli ve semli hastalığım için, onlara cevap vermesini sizlere havale ediyorum.

On iki sene evvel yazılan ve aflar ve beraatlar gören ve beş mahkemenin eline geçip ilişilmeyen ve iade edilen ve on bin adama, hususan gençlere zararsız menfaat veren ve zeyilleriyle beraber büyük müdafaatımda bu vatana büyük faydası ispat edilen bu eser hakkında Medresetü'z-Zehra ve şubeleri o ehl-i vukufu susturmak ve kanun namına tam kanunsuzluk ettiklerini ve adliyede adalet hesabına dehşetli zulüm ettiklerini ve *Rehber*

HÂŞİYE: Size berâ-i mâlûmât bilâhare gönderilecektir.

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, düzenli ve dengeli oluş.

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

beraat: Suçsuzluğun sabit olması.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği "bilir kişi"ler.

evvel: önce.

evvelâ: öncelikle.

ezcümle: bu cümleden olarak.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

fütuhât: fethetmek, yayılmak.

fütur: zayıflık, gevşeklik, usanç.

havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.

hususan: bilhassa, özellikle.

iade: geri verme.

ispat: doğruyu delillerle gösterme.

keyfi: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.

mazhar: nail olma, şereflenme.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın Doğuda kurulmasını arzu ettiği üniversitenin bir manada aynı işlevi gören "Risale-i Nur" hizmetine verdiği isim.

menfaat: fayda.

mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.

müdafaat: müdafaalar, savunmalar.

mümanaat: mani olma, engelle-

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen ve dâima üzerinize olsun.

2. Yenim olsun fecre. Ve on geceye. (Fecr Suresi: 1-2.)

me.

nam: yerine, vekillik.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

resmî: devletin olan, devlete ait, devletle ilgili.

ruh u cân: candan, gönülden.

saniyen: ikinci olarak.

sebatkâr: sebat eden, sözünde ve kararında duran, vazgeçmeyen, sebatlı.

semli: zehirli.

senâ: methetme, övme.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz

kabullenen.

şifa: bedenî ve ruhî bir hastalığın son bulması, sağlığına kavuşma.

şube: bir bütünün bölündüğü ikinci derece parçalardan her biri.

zeyl: ek, ilâve.

zulüm: haksızlık.

hakkında “Dini siyasete âlet etmek var” demelerine mukabil, o vukufsuz ehl-i vukuf siyaseti ve adlî vazifelerini dinsizliğe âlet etmek istediklerini delillerle göstermek vazifesini o Nurcu kardeşlere havale ediyorum.

¹ اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Hasta kardeşiniz
Said Nursî

308

EHL-I VUKUF RAPORUNA HAFİF BİR İTİRAZ TARZINDA HAKİKAT-I HALİ BEYAN ETMEKTİR

“Dinî hissiyatı siyasete âlet ediyorum” diye ithamları-
na karşı deriz:

Bütün hayatımı ve beni tanıyanları işhad ediyorum ki, değil dini siyasete âlet, belki siyasî olduğum zamanda dahi, bütün kuvvetimle siyasetleri dine âlet ve tâbi yapmaya çalıştığımı, bütün tarihi hayatım ve dostlarım şehadet ettikleri gibi, Hürriyetin başında, şeriat isteyenleri astıkları bir zamanda, Hareket Ordusunun dehşetli divan-ı harb-i örfisinde, aynı günde on beş adam asıldığı bir zamanda, Divan-ı Harb-i Örfî reisi ve âzâları dediler ki: “Sen mürtecisin, şeriat istemişsin” sözlerine mukabil demiş:

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

adli: adaletle ilgili.

aza: üye.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

delil: bir davayı ispata yarayan şey, burhan.

divan-ı harb-i örfî: İttihat ve Terakki hükümeti zamanında 31 Mart Olayından sonra kurulan ve oldukça sert kararlar

alan sıkıyönetim mahkemesi.

ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği “bilir kişi”ler.

hakikat-ı hâl: durumun gerçek yönü, işin aslı.

havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.

işhat: bir dava hakkında delil olarak şahit gösterme.

itham: töhmetlendirme, suçlu görme.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.

mukabil: karşılık.

mürtecî: gerilik, geriye dönme taraflısı, eski düzeni savunan, gerici.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

reis: başkan.

siyasî: siyasetle uğraşan, siyaset adamı.

şahadet: şahit olma, şahitlik, tanıklık.

şeriat: ayet ve hadislerle, kıyas, icma-i ümmet ve büyük mezhep imamlarının içtihatları üzerine kurulan islâm dini kuralları, Islâm şeriatı, şer'-i şerif.

tâbi: birinin arkasından giden, ona uyan.

vazife: görev.

vukuf: anlama, bilme, haberli olma.

“Şeriatın birtek meselesine ruhumu feda etmeye hazırım. Eğer Meşrutiyet bir fırkanın istibdadından ibaret ve hilâf-ı şeriat hareket ise, bütün dünya şahid olsun ki ben mürteciyim” diyen bir adam, idama beş para ehemmiyet vermeyen ve dünyasını, herşeyini şeriata feda eden, hiç mümkün müdür ki, dini, şeriati birşeye ve bir siyasete âlet yapsın. Buna ihtimal veren sofestaî olamaz.

Hem bir mâsumun hatırı, bu vatanda on zalim gadarlara siyaset yoluyla ilişmek büyük bir hatâ bilen, on zalim cinayetskâr ve kendine işkence edenlere karşı mukabele etmeyen, hattâ beddua da etmeyen bir adam ve âsâyîşe ilişmemek hayatına bir düstur yapan bir adamı, dini siyasete ve dolayısıyla asayîşe dokunur mânâsında ittiham etmek, elbette dehşetli bir garazla ittiham eder. Yirmi sekiz senede emsalsiz ihanetler, işkenceler, azaplar verildiği halde, mahkemelerin tahkikatiyla, yüz binler fedakâr dostları varken, altı vilâyetin ve altı mahkemenin tahkikatiyla bir vukuat talebesinde bulunmayan bir adam âsâyîşe, ya vatana, siyasete zararı var diyen, elbette yerden göğe kadar haksızdır.

Zannetmesinler ki, ben bu zalimâne ithamlara karşı kendimi mes’uliyetten veya mahkûmiyetten kurtarmak içindir. Sizi temin ediyorum ki, beni tam bilen dostlarım da tasdik ediyorlar ki, bu yirmi sekiz senede, ölüm hayattan ziyade bana faydalı ve kabir on defa bana hapten ziyade medâr-ı rahat ve hapis on defa bu çeşit serbestiyetten daha istirahatime faydalı olduğunu kat’iyen

asayîş: kanun ve nizam hakimi-yetinin sağlanması.

azap: büyük sıkıntı, şiddetli acı.

beddua: bir kimsenin kötü olması için dua, kötü dua.

cinayetskâr: cinayet işleyen.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

düstur: kanun, kaide, kural, prensip, esas.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

emsalsiz: benzersiz.

fedâ: gözden çıkarma, uğruna verme.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

fırka: cemaat, cemiyet.

gaddar: çok fazla zulüm ve haksızlık eden.

garaz: kötü kasıt, düşmanca niyet, kin.

ibaret: meydana gelen, oluşan.

ihanet: hainlik, kötülük etme.

ihhtimal: olabilirlik.

istibdat: hak ve hukuku tanıma, keyfî uygulama, zulüm ve tahakküm.

istirahat: dinlenme, rahatlama.

ışkence: bir kimseye verilen maddî-manevî sıkıntı, eziyet.

itham: suç isnat etme, suçlama.

itham: töhmetlendirme, suçlu görme.

kat’iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.

mahkûmiyet: hüküm giyme, hükümlülük.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

medar-ı rahat: rahatlama sebebi.

mesele: konu.

mes’uliyet: mes’ul olma hali, sorumluluk.

Meşrutiyet: Osmanlılarda 1876 Anayasasıyla başlayan, 1908 değişikliğiyle devam eden hukukî ve siyasî döneme verilen ad.

mukabele: karşılık verme, karşılama.

mürteci: irtica eden, geriye dönen, geri döncü.

ruh: can.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

Sofestai: Allah’ı kabul etmemek için kâinatı ve kendi varlığını da inkâr eden.

şeriat: Allah’ın emri, ilâhî kanun.

tahkikat: araştırmalar, soruşturmalar.

talebe: öğrenci.

tasdik: doğrulama, onayla-

ma.

temin: şüpheyi giderme, sağlamlaştırma.

vilâyet: il.

vukuat: vuku bulan şeyler, hadiseler, olaylar.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

zalimâne: zulmedercesine, zalimce.

Zan: sanma, kesin olarak bilmeksizin kuvvetli ihtimalle hükmetme.

ziyade: çok, fazla.

kanaatim var. Eğer bazı dostlarım mahzun olmasaydı, ben daimî hapiste kalacaktım.

Eğer şer'an intihar caiz olsaydı, elbette Rusun Başku-mandanının ve İstanbul'u işgal eden İtilâfçıların Başku-mandanlarının kendi idam etmek vaziyetlerine ve divan-ı riyasette elli meb'usun huzurunda ilk Reisicumhurun şiddetli hiddetine karşı tezellüle tenezzül etmeyen bir adam, elbette pek çok defa bir âdi jandarma ve gardiya-nın ve âdi bir memurun tahkirkârâne ihanetleri ve iftira-ları ve tazipleri ve ağır tâcizlerini gören adama, elbette ölüm yüz defa hayattan daha ziyade ona hoş gelir.

Madem *Rehberi* bahane edip, böyle hiç hatıra ve ha-yale gelmeyen bir evhamla ittiham ediliyorum. Ben ve kardeşlerim *Rehberin* hakikatiyle, hem imanımızı, hem ahlâkımızı tehlikeden kurtardığımız için deriz ki:

Rehber on beş sene evvel telif edilmiş, üç defa tab ile binler nüshası ve el yazısıyla on binler nüshası bu vatan-da iştiyakla okunmak suretinde intişar ettiği halde, yüz bin adam okuyucu hiç kimseden muvafık, muhalif, din-dar, dinsizden hiçbirisi dememiş, “Ondan zarar gördük” veya “Vatan ve millete zararı var” işitmedik. Öyle bir za-rar olsaydı, bu ehemmiyetli bir mesele olduğu için inti-şar edecekti. Halbuki bundan yüz bine yakın şahit gös-teririz ki, “Biz ondan imanımızı kurtardık, seciye-i milli-yemizi onunla düzelttik, istifade ettik” diye yüz bin şahit bu dâvâmıza lüzum olsa göstereceğiz.

adi: basit, bayağı, sıradan.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma se-bep.

caiz: yapılması veya yapılma-masında sakınca olmayan, uygun.

daimî: sürekli, devamlı.

dava: takip edilen fikir, iddia, ülkü.

dindar: dinin emirlerini yeri-ne getiren.

divan-ı riyaset: reislik, baş-kanlık makamı.

evham: vehimler, zanlar, ku-runtular.

evvel: önce.

gardiyan: nöbetçi, hapishane bekçisi.

hakikat: gercek.

hiddet: öfke, kızgınlık.

iftira: suçsuza suç yükleme.

ihanet: hainlik, kötülük etme.

intihar: bir kimsenin çeşitli sebeplerin etkisi ile kendini öldürmesi.

intişar: yayılma, yaygınlaş-ma, neşrolunma.

istifade: faydalanma, yarar-lanma.

işgal: bir yeri, yeni bir ülkeyi ele geçirme, istilâ, zapt.

istiyyak: aşın isteme, çok fazla arzu etme.

itham: suç isnat etme, suçla-ma.

kanaat: inanma, görüş, fikir.

madem: ...den dolayı, böyle ise.

mahzun: hüznü, kederli, üzüntülü.

mebus: milletvekili.

mesele: konu.

muhalif: zıt, karşıt.

muvafık: taraflı.

nüsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.

reisicumhur: halkın reisi, cum-hurbaşkanı.

seciye-i milliye: millî seciye, mil-lî karakter; her milletin kendine has olan huy ve karakteri.

suret: biçim, şekil, tarz.

şer'an: şeriata göre, şariat baki-mından, şariatça.

tab: kitap basma.

taciz: rahatsız etme, huzursuz kıl-ma, sıkma.

tahkir: hakaret etme, küçük gör-me, şeref ve haysiyetini incitme.

tazip: azap çekirme, eziyet et-me, sıkıntı verme.

telif: yazılmış, ortaya konulmuş eser.

tenezzül: kendine aykır düşen bir işi veya durumu kabul etme, alçalma.

tezellül: alçalma, küçülme.

vaziyet: durum.

ziyade: çok, fazla.

Acaba bir adamın on hasenesi olsa, bir küçük yanlış nazara alınmadığı halde, böyle yüz bin hasene ve fayda sahibi bir eserin vehmî, asılsız bir kusur tevehhümüyle medâr-ı mes’uliyet olabilir mi? Hiç, dünyada hayat-ı içtimaiyeye temas eden hiçbir kanun böyle bir hâle suç diyebilir mi?

O eseri tetkik eden ulûm-u İslâmiye ve diniyeye mâlik olmayan ehl-i vukufun suç unsuru diye gösterdikleri:

• **BİRİNCİSİ:** “Lâikliğe aykırıdır, dini siyasete âlet ediyor.”

Halbuki, müellifi otuz beş seneden beri siyaseti terk edip bir gazeteyi okumamış ve şakirtlerine de “Siyasetle meşgul olmayınız” daima demesi, bu suç unsurunu tamamiyle keser.

• **İKİNCİSİ:** “Dinî tedrisata taraftar olmak” bir suç gösterilmiş.

Buna karşı deriz: Dünyada buna suç diyen hiçbir ehl-i iman bulunmaz. Hususan hapisteki olanlar içindeki biçarelere teselli suretinde ders vermiş. Tedrisata taraftarlığını o zaman söylemiş. Bu ise, o cümleyi de, bütün bütün mânâsız olduğunu gösterir. Hattâ hapisteki üç yüz adamın az bir zamanda Risâle-i Nur’la ıslah olması, cinayetlerden tevbe ederek ve bütün onlar namaz kılmaları, alâkadar memurların nazar-ı dikkatlerini celb etmiş. O memurlar bir kısmı demişler:

alâkadar: ilgili, ilişki.

biçare: çaresiz, zavallı.

celp: çekme, çekiş, kendine çekmek.

cinayet: bu derecede ağır suç.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği “bilir kişi”ler.

hâle: vaziyet, durum.

hasene: hayırlı amel, Allah rızasına uygun iş.

hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.

hususan: bilhassa, özellikle.

ıslah: iyi duruma getirme, iyileştirme, düzeltme.

kusur: eksiklik, noksan.

malik: sahip.

medar-ı mes’uliyet: sorumluluk sebebi.

müellif: eser telif eden, yazar.

nazar: dikkat.

nazar-ı dikkat: dikkatli bakma, dikkatli bakış.

suret: biçim, şekil, tarz.

şakirt: talebe, öğrenci.

taraftar: benimseyen, isteyen.

tedrisât: öğretim.

teselli: avutma, acısını dindirme.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

tevbe: günah işlemekten ve

kötülük yapmaktan vaz geçme.

tevehhüm: asılsız düşünme.

ulûm-i İslâmiye: İslâmî ilimler.

unsur: madde, esas, kök.

vehmî: vehimle ilgili, aslında var olmadığı halde varmış gibi görülen her hangi bir şeye ait.

“On beş sene hapistede kalmasının faydası kadar, on beş hafta Risâle-i Nur fayda vermiş.” Bunu hapisteki *Rehberi* yazana söylemişler.

Müellifi de demiş:

Yüz otuz kitaptan ibaret olan Risâle-i Nur ve onun küçük bir parçası olan *Rehberi*, tamamıyla olmasa da okuyan adam, elbette on beş sene hapisteki cezadan, medresede ders okumak kadar istifade eder, ıslah-ı hal eder, fenalıklardan tevbe eder. Acaba böyle bir temenni, bir teşvik ve beni hapse sokanlar da tasdik ettikleri halde suç olabilir mi?

• **ÜÇÜNCÜSÜ:** “Tesettür ve terbiye-i İslâmiye taraftarıdır” diye suç göstermiş.

Bu ise, hem Eskişehir, hem Denizli, hem Afyon’da, hem Afyon’un mahkemesinin kararnameğinde de neşredildiği gibi, on beş sene evvel Eskişehir’de tesettür taraftarlığım için mahkeme bana ilişmiş. Ben de hem mahkemeye, hem Mahkeme-i Temyize bu cevabı vermişim:

“Bin üç yüz elli senede ve her asırda üç yüz elli milyon Müslümanların kudsî bir düstur-u hayat-ı içtimaîsi ve üç yüz elli bin tefsirin mânâlarının ittifaklarına iktidâen ve bin üç yüz elli senede geçmiş ecdatlarımızın itikadlarına ittibâen tesettür hakkındaki bir âyet-i kerîmeyi tefsir eden bir adamı ittiham eden, elbette zemin yüzünde adâlet varsa, bu ittihamı şiddetle reddeder ve o ittihama göre hüküm verilse, nakz ve reddedecek.”

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkaniyet, âdillik.
asr: yüzyıl, asır.
âyet-i kerîme: Kur’ân’ın âyeti; azamet ve şerefi olan âyet.
ecdat: dedeler, büyük babalar, atalar.
evvel: önce.
hüküm: emir, bir konu hakkında verilen karar.
ıslah-ı hâl: kendi hâlini ıslah

etme, düzeltme.
ibaret: meydana gelen, oluşan.
iktidaen: uyarak, tâbi olarak.
istifade: faydalanma, yararlanma.
itikad: bir inanca, bir fikre bağlanma, inanma.
ittibaen: ittiba ederek, tabi olarak, uyarak.
ittifak: fikir birliği, söz birliği.
ittiham: suç altında bulun-

ma, töhmetli olma.
kararname: sorgu hakiminin hazırladığı, suçlamaya veya aklamaya dair resmi yazı.
kudsî: mukaddes, yüce.
Mahkeme-i Temyiz: temyiz mahkemesi, mahkeme kararlarının yolunda verilip verilmediğini tetkik etmekle görevli makam, yargıtay.
medrese: eğitim ve öğretim kurumu.

müellif: eser telif eden, yazar.
nakz: hükmü kabul etmeme yok sayma.
neşr: herkese duyurma, yayma, tamim.
tasdik: doğrulama, onaylama.
tefsir: Kur’ân-ı Kerîm’i açıklamak maksadıyla yazılan kitap.
temenni: olmasını veya olmamasını isteme; dilek, istek, arzu.
terbiye-i İslâmiye: İslâmî terbiye.
tesettür: örtünme, gösterilmesi dinen yasak olan kısımların örtülmesi.
tevbe: günah işlemekten ve kötülük yapmaktan vaz geçme.
zemin: yer.

Bu âyet-i kerîmenin tesettür emri kadınlara büyük bir merhamet olduğunu ve kadınları sefâletten kurtardığını, Risâle-i Nur kat'î ispat ettiği gibi, Sebîlürreşad'ın 115. sayısındaki "Ehl-i İmân Âhiret Hemşîrelerime" ünvânı olan bir makalem ispat eder.

• **DÖRDÜNCÜSÜ:** "Şahsî nüfuz temin etmek" bir suç unsuru gösterilmiş. Sebebi de "Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsi nâmına konuşuyorum" demesi ve "Kalbe ihtar edildi," "Hatırıma geldi," "Kalbime geldi," "Risâle-i Nur hem mektep, hem medrese, hem tekke fâidesini veriyormuş"; ehl-i vukuf bu cümleyi medâr-ı ittiham etmiş.

Cevaben deriz: Bir adam kabir kapısında, seksenden geçmiş, kırk seneden beri kendisini inzivâyâ alıstırmış, yirmi sekiz seneden beri tecrid-i mutlak ve hapis ve nefiy içinde bütün bütün dünyadan küsmüş; otuz beş sene gazeteleri okumamış, dinlememiş. Mukabelesiz ömründe hediye kabul etmemiş, en yakın akrabasından, hattâ kardeşinden hiç mukabelesiz birşey kabul etmemiş. Hürmetten, teveccüh-ü nâstan kaçmak için, halklarla görüşmemek için zaruret olmadan kendine düstur yapmış. Ve bütün dostların medihlerini kendi şahsına almayarak, ya Nurcuların heyetine, ya Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsine havale etmiş. Ve dermiş:

"Ben lâıyk değilim. Haddim de değil. Ben bir hizmetkârım; çekirdek gibi çürüdüm, gittim. Risâle-i Nur ise, Kur'ân-ı Hakîmin tefsiridir, mânâsıdır."

ahiret: öbür dünya, ikinci hayat.
âyet-i kerîme: Kur'ân'ın âyeti; azamet ve şerefi olan âyet.
cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.
düstur: kaide, esas, prensip.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği "bilir kişi"ler.
havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.
hemşîre: kız kardeş, baci.
heyet: kurul, topluluk; birlik teşkil eden şahıs ve şeylerin tamamı.
hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.
hürmet: riayet, ihtiram, saygı.
ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.
inziva: bir köşeye çekilme, tek başına yaşama, dünya işlerinden vaz geçme, dünyadan el-etek çekme.
ispat: delil göstererek iddiayı sağlamlaştırma.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
Kur'ân-ı Hakîm: her âyet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.
medar-ı ittiham: suçlanma sebebi.

medih: övmek.
medrese: yüksek mektep, üniversite.
mektep: okul.
mukabele: karşılık.
nam: yerine, vekillik.
nefiy: sürme, sürgün etme, cezalandırarak başka bir yerde ikamet etmeye mecbur etme; sürgün.
Nurcu: Bedüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup nesreden

kimse.
nüfuz: itibar, yetki.
sefalet: sefillik, süflilik, hakirlik, aşağılık, düşkünlük.
şahs-ı manevî: bir cemaatin meydana getirdiği manevî şahsiyet (kişilik).
şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.
tecrîd-i mutlak: hiç kimseyle görüşmemek, tam bir yalnızlık.
tefsir: Kur'ân'ın mana bakımından izahı, Kur'ân'ın şerhi.

tekke: Tarikat mensuplarının zikir ve ibadet ettikleri; şartlarına uygun yaşadıkları yer.
temin: elde etme.
tesettür: örtünme, gösterilmesi dinen yasak olan kısımların örtülmesi.
teveccüh-i nas: insanların ilgisi, insanların insana vermiş oldukları değer.
ünvan: kitap, dergi, yazı veya makale başlığı.
zaruret: zorunluluk, mecburiyet.

Hemen herkesin dediği gibi “Hatırıma geldi,” yahut “Fikrime geldi,” yahut “Fikrime ihtar edildi” gibi tâbirleri herkes istimâl ediyor. Benim de bunu söylemekten maksadım bu ki: “Benim hünerim, benim zekâm değil; sünûhat kabîlinden” demektir. Bu da herkesin dediği gibi bir sözdür. Eğer vukufsuz ehl-i vukufun verdiği mânâ ilhâm da olsa, hayvanâtta tut, tâ melâikelere, tâ insanlara, tâ herkese bir nevi ilhâma ve sünûhata mazhar oldukları, ehl-i fen ve ehl-i ilim ittifak etmişler. Buna suç diyen, ilim ve fenni inkâr etmek lâzım gelir.

• **BEŞİNCİSİ:** “Müellif, câzibedar bir fitnenin esiri olmak ihtimâlî olan bir nesli, Risâle-i Nur’dan medet umanlara verdiği cevaplarla kurtaracağına kânidir.” Ehl-i vukuf bu cümleyi de medâr-ı ittiham etmişler. “Yüz bin şâhitte ispat edilen ve meydana gelen zâhir bir hakikati kanaat ettim” demesini medâr-ı suç yapmak ne derece mânâsız olduğunu, dikkat eden anlar.

• **ALTINCI:** “Siyasiyyun, içtimaiyyun, ahlâkiyyunların kulakları çınlasın!” demesini bir suç mevzuu göstermişler. Halbuki gençleri tehlikelerden kurtarmak için kısa ve rahat bir çareyi keşfettiğini, “Siyasiyyun, ahlâkiyyun da bunu terviç etsinler” mânâsında demiş: “Kulakları çınlasın!” Buna suç diyen, insaniyet itibarıyla çok suçlu olmak gerektir.

• **YEDİNCİSİ:** “Fitneyi ateşlendiren ve tâlim eden irtidat-kâr bir şahs-ı mânevînin mevcut olduğunu ve bu mânevî şahsın hayaline görüldüğünü söylemekte, fakat kim

ahlâkiyyun: ahlakçılar, ahlak ilmi ile uğraşanlar.
cazibedar: çekici, cazibeli.
ehl-i fen: fen ilimleri ile uğraşanlar.
ehl-i ilim: ilim sahipleri, ilim adamları.
ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği “bilir kişi”ler.
esir: tutsak.
fen: tecrübi, ispatla meydana gelmiş ilimlere verilen genel ad.
fitne: karışıklık, bozgunculuk,

azgınlık.
hakikat: gerçek.
hüner: marifet, bilgililik, ustalık.
içtimaiyyun: toplum bilimciler, sosyologlar.
ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.
ihtimal: olabilirlik, bir şeyin olabilmesi mümkün olma, gerçekleşebilirlik.
ilhâm: içe, gönüle doğma, kalbe gelme, gönle doğan şey.
azgınlık: azgınlık.

ilim: bilme, bilgi.
inkâr: reddetme, inanmama, kabul ve tasdik etmeme.
insaniyet: insanlık mahiyeti, insan olma hâli, insana yakışır davranış.
irtidat-kâr: irtidat edici, din-den çıkan, dini terk eden.
ispat: delil göstererek iddiayı sağlamlaştırma.
istimâl: kullanma.
ittifak: bir konuda, ortak bir gayede anlaşma, fikir birliği etme, uyuşma, bağdaşma.

kabil: bu türlü, bu çeşit, bu cins.
kanaat: inanma.
kani: kanmış, inanmış, tatmin olmuş.
keşif: bulma, meydana çıkarma.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
mazhar: nail olma, şereflenme, kavuşma; nail olmuş, erişmiş, kavuşmuş.
medâr-ı ittiham: suçlanma sebebi.
medet: inayet, yardım, imdat.
melâike: melek, melekler.
mevzu: konu.
müellif: eser telif eden, yazar.
nesl: kuşak, nesil.
nevi: çeşit.
siyasiyyun: siyasiler, siyasetçiler, politikacılar.
sünuhât: sünuhlar, akla gelen, içe doğan şeyler.
sünuhat: sünuhlar, akla, hatıra gelen, hatırlanan şeyler.
şahs-ı manevi: bir cemaatin meydana getirdiği manevî şahsiyet (kişilik).
tabir: ifade, söz.
tâlim: eğitim, yetistirme, öğretme.
terviç: bir fikri tutma, destekleme.
umman: istediği şeyin gerçekleşmesini beklemek.
vukuf: anlama, bilme, haberli olma.
zahîr: açık, görünür.

beyan: açıklama, bildirme, izah.
cinnî: cin taifesinden olan.
delil: bir davayı, meseleyi ispata yarayan şey, bürhan, beyyine.
Diyanet Riyaseti: Diyanet İşleri Başkanlığı.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği "bilir kişi"ler.
hakaret: hakirlik, hor görme, incitme, küçük düşürme.
hakiki: gerçek.
hezeyan: saçmalama, herze.
hususan: bilhassa, özellikle.
hükümünde: değerinde, yerinde.
i'câz-ı manevî: manen mucize oluş.
iddia: bir fikri ısrarla savunma, dava etme.
insî: insan cinsinden.
istinat: dayanma, güvenme; delil olarak kabul etme.
Kur'ân-ı Mucizül Beyan: açıklamalarıyla akılları benzerlerini yapmaktan aciz bırakan Kur'an.
lemeat: lem'alar, parıltılar, parlaysılar.
madem: ...den dolayı, böyle ise.
mahkeme-i kübra-i haşir: haşrin en büyük mahkemesi, öldükten

olduğunu bildirmemektedir." Ehl-i vukuf medâr-ı ittiham etmişler. Acaba dünyada insî ve cinnî şeytanlar hiç boş dururlar mı? Onların dâima fenalıkları yapmak ve yaptırmakla meşgul olduklarından, bu vukufsuz ehl-i vukuf hiç bilmemişler mi ki, mânâsız ilişiyorlar? Mâdem "mânevî" demiş, mâdem kim olduğunu bildirmemiş, dünyada hiçbir mahkeme böyle mânevî bir adama, yani "Bir şeytana hakaret ettin" diye "Seni mahkemeye vereceğiz" diyen, elbette sözüne zerre miktar ehemmiyet verilmez bir hezeyan hükmündedir.

• **SEKİZİNCİSİ:** "Doğrudan doğruya Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın i'câz-ı mânêvisinden süzülen ve çıkan ve tevellüd eden Risâle-i Nur esaslarına dayandığı müellif tarafından mükerreren ve musırrâne beyân ve iddia edilmekte ve böylece propaganda dinî delillere, telkinlere istinad ettiğini söylemekle" suç unsuru gösterilmektedir.

Bunu, bütün Risâle-i Nur'u okuyanların tasdikiyle, hususan meşhur Mısır, Şam, Bağdat, Pakistan ve Diyanet Riyasetinin dairesinin ulemâsı tasdikle, "Risâle-i Nur doğrudan doğruya hakiki bir tefsir-i Kur'ânîdir ve Kur'ân'ın malî ve lemeâtıdır" dedikleri halde, bu cümleyi medâr-ı suç yapanlardan mahkeme-i kübrâ-i haşirde bu hatâsının sebebi sorulacak.

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ¹

Hasta

Said Nursî

1. Allah bize yeter; O ne güzel vekildir. (Âl-i İmrân Suresi: 173)

sonra bütün insanların dirilti-
 lerek Allah huzurunda hesaba
 çekileceği en büyük mah-
 keme.
manevî: manaya ait, maddî
 olmayan.
medâr-ı ittiham: suçlanma
 sebebi.
musırrâne: ısrar ve inatla, ısrarlı
 bir şekilde.
müellif: eser telif eden, ya-

zan.

mükerreren: mükerrer ola-
 rak, tekrar olarak, tekrar be
 tekrar.

propaganda: bir inanç, dü-
 şünce, doktrin v.b. ni başkala-
 rına tanıtmak, benimsetmek
 amacını güden ve çeşitli vası-
 talarla yapılan faaliyet.

tasdik: doğrulama, onayla-
 ma.

tefsir-i Kur'ânî: Kur'ân tefsiri,
 Kur'ân'ın açıklaması.

telkin: fikir aşılama, zihinde
 yer ettirme.

tevellüt: doğma, doğum.

ulema: âlimler, bilginler, ilim
 sahipleri.

vukuf: anlama, bilme, haber-
 li olma.

zerre: en küçük parça, mole-
 kül, atom.

1952'de İstanbul'da görülen Gençlik Rehberi mahkemesine, ehl-i vukufa cevaben verilen itiraznamedir.

Birinci Ağır Ceza Mahkemesine,

Risâle-i Nur eczalarından *Gençlik Rehberi*'nin tab'ı ve intişarı münasebetiyle müellifi Bediüzzaman Said Nursî'nin mahkemeye verildiğini ve *Gençlik Rehberi*'nin mahiyetini tetkik için, bilirkişi namıyla hakikatleri tamamen tahrif ederek dinsiz ve İslâmiyet düşmanları mahiyetinde mütalâa edip suç mevzuu çıkaran ehl-i vukufun raporunu okuduk.

130 parçadan müteşekkil iman, ilim ve fazilet hazinesi hükmündeki Risâle-i Nur Külliyyatından bu *Gençlik Rehberi* bir cüz'ü olması ve Risâle-i Nur'daki yüksek hakikatlere ruh ve canlarıyla bağlanarak o eserler hazinesini bu milletin maddî-mânevî hayatında bir saadet rehberi olduğunu ispat edip bildiğimizden, *Rehberin* aleyhindeki o bilirkişi isnadlarını red ve ehl-i vukufun vukufsuzluklarını bütün kuvvetimizle yüzlerine çarparak ilân ve ispat ediyoruz. Ve mahkeme heyetine arz ediyoruz ki:

Verilen ehl-i vukuf raporu, vatan ve milletin hayatına, tarihine, an'anesine, mukaddesatına, kanununa tamamen yabancı, hâlihazır kanunlara iftira eden, hükûmeti tahkir eden, bin yıllık bu milletin tarihini tezyif ile bütün bir millet ecdadını tahkir eden ve bugün bu vatanda

aleyh: karşı, karşıt.
an'ane: âdet, örf, gelenek, nesilden nesile aktarılagelen şeyler.
arz: sunma, bildirme.
cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.
cüz: kısım, parça.
ecdad: dedeler, büyük babalar, atalar.
ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.
ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği "bilir kişi"ler.

fazilet: değer, meziyet, iman ve irfan itibarıyla olan yüksek derece.
hakikat: gerçek, asıl, esas.
hâl-i hâzır: şimdiki zaman, hâl.
hazine: zengin ve değerli kaynak.
heyet: kurul, komite.
hükmünde: değerinde, yerinde.
iftira: suçsuzla suç yükleme.
ilân: yayma, duyurma, bildirme.

ilim: kâinat içinde meydana gelen olayların sebep, oluş, sonuç ve tesirleri konusunda, aklın ölçülerini çerçevesinde tahsil ve tecrübe ile edinilen doğru bilgi, bilim.
iman: inanç, itikat.
intişar: yayılma, dağılma, neşrolunma.
isnâd: bir şeyi bir kimseye ait gösterme.
ispat: delil göstererek iddiayı sağlamlaştırma.
itirazname: itiraz kâğıdı, iti-

raz dilekçesi.

maddî: madde ile alakalı, cismanî.

mahiyet: bir şeyin aslı, esası, niteliği.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mevzu: konu.

mukaddesat: mukaddes, kutsal, temiz ve yüce olan şeyler.

müellif: eser telif eden, yazar.

münasebet: vesile, -dan dolayı.

mütalâa: düşünce, rey, mülâhaza.

müteşekkil: meydana gelmiş, kurulmuş.

nam: ad, isim.

red: kabul etmeme.

ruh u cân: candan, gönülden.

saadet: mutluluk.

tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.

tahkir: hakaret etme, küçük görme, şeref ve haysiyetini incitme.

tahrif: bir metni ilâve ve çıkarmalarla, farklı manaya gelecek şekle sokma.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

tezyif: eğlenme, alaya alma, alay etme.

vukuf: anlama, bilme, haberli olma.

yaşayan yirmi milyon kardeşlerimizin mâneviyatına taarruz eden bir suikastın örneğidir. Mahkeme-i adalet bunu nazar-ı itibara alması gayr-ı mümkündür.

İşte biz de, bilirkişi ismini alıp bu suikast vesikasını imza za edenlere soruyoruz:

Bu millet, hâşâ, dinsiz midir? Bu millet yüzyıllar boyunca dinden ve imandan—hâşâ—mahrum bir vaziyette en sefiğ millet midir? Bu millet ve bu milletin parlak tarihini altınla yaldızlayan bir ecdad, bütün hayatlarını dünyaya sefahet ve dalâlet dağıtan küfür yolu üzerinde mi yürümüşler? İstanbul'u fetihle dünya hayatında yeni bir devir açan, şarka garba Kur'an'ın bayraktarlığı vazifesiyle nur-u hidayet, ilim ve fazilet saçan, Avrupa'ya hakikî medeniyeti ders veren ve İslâmî medeniyetin ziyasıyla beşeriyeti aydınlatan ve kos koca bir tarih, onların kahramanlığıyla dolu olan Yıldırım'lar, Fatih'ler, Selim'ler ve Süleyman'lar ve onların mensup olduğu bir millet, yazdığının tamamen aksine olarak, mâneviyatı sönmüş, dinden haberi yok, İslâmiyeti neşreden başka millet, o kumandanlar başka bir milletin tarihinde, tarih yalan söylüyor, Türkler İslâmiyetin kahramanı olarak Kur'an'ın bayraktarlığını bütün milletler üstünde bir şeref tacı olarak taşıdıkları yalandır, öyle mi?

Veyahut bu millet, hakikat-i İslâmiyeden aldığı bir dersle kadınlarını ve kızlarını âdâb-ı Kur'âniye ziynetle ziynetlendirip kadınlığın haysiyet ve şerefini muhafaza ederek onların âdi ve kıymetsiz olmalarına mâni olduğu,

adi: bayağı, aşağı, değersiz.

bayraktar: bayrak taşıyan, alemdar.

beşeriyet: insanlık, insanlar.

dalâlet: dinsizlik, inançsızlık.

ecdat: dedeler, büyük babalar, atalar.

fazilet: değer, meziyet, iman ve irfan itibarıyla olan yüksek derece.

fetih: kuşatma, ele geçirme, zaptetme.

garp: ülkemize göre Avrupa.

gayr-ı mümkün: mümkün olmayan, imkânsız.

hakikat-i İslâmiye: İslâmiyete ait hakikat.

hakiki: gerçek.

hâşâ: asla, katiyen, öyle değil, Allah göstermesin.

haysiyet: şeref, onur, itibar.

ilim: marifet, vukuf.

İslâmî: İslâm dinine mensup, İslâm ile alakalı, İslâma ait.

kıymet: değer.

küfür: imansızlık, dinsizlik.

mahkeme-i adalet: adalet mahkemesi, hakka riayet edilen mah-

keme, doğruluğun benimse-nip uygulandığı yer.

mahrum: bir şeye sahip olmayan, yoksun.

maneviyat: mana alemine ait olanlar, hisse ve inanca ait şeyler.

mâni: engel.

medeniyet: medenîlik, şehir-lilik, uygarlık.

mensup: bir şeye veya kim-seye alakası bulunan, bağlı olan.

muhafaza: koruma.

nazar-ı itibar: dikkate alma, dikkate değer gören bakış.

neşr: dağıtma, yayma, saçma, serpme.

nur-u hidayet: hidayet nuru.

sefahat: yasak şeylere, zevk ve eğlenceye aşırı derecede düşkünlük.

sefiğ: faydayı ve zararı ayır-detme yeteneğinden mahrum, beyinsiz.

şark: Avrupa'ya nispeten Asya.

seref: övünülecek, iftihar edi-

lecek şey.

taarruz: saldırma, satasma, ilişme.

tac: taç; hükümdarlık sembolü olarak başa takılan değerli taşlarla süslü başlık; hükümdar başlığı.

vazife: görev.

vaziyet: durum.

vesika: belge.

yaldız: bu madde ile eşyalara yapılan süs.

ziya: ışıık, aydınlık, nur.

ziynet: süs.

yalan! Uzun asırlarda İslâm-Türk kahramanları namıyla mâruf olmuş ve ahlâk ve namusun, haysiyet ve şerefine kemâline yetişmiş bildiğimiz ve iftihar ettiğimiz ecdadımız, annelerimiz, bizim iftiharımızın aksine olarak emr-i Kur'an'a ittibâ etmemişler, güzelliğin hakikatini terbiyei İslâmiye dairesinde âdab-ı Kur'âniye ziynetle ziynetlenmek değil, vücutlarını çıplak olarak teşhir etmekte bilmişler, öyle mi?

Ey ehl-i insaf ve ey tarihiyle, mukaddesatıyla kahraman ve mübarek ecdadıyla iftihar eden nesli hâzır! Geliniz, görünüz. Tarihinizi ve İslâmiyetinizi tahkir eden bir suikast vesikasını yazan ve imza edenlere, hayatınızın hayatı, ruhunuzun ruhu bildiğiniz İslâmiyetiniz namına ve kâinatı on dört asır ışıkladıran ve kudsi ve İlâhî düsturlarıyla bin seneden beri milyonlar ecdadınızı nurlandıran ve ebedî saadete sevk eden Kur'an'ınız namına ve o düstur-u Kur'an'a ittibâ eden yüzer milyon ecdadınız namına, ahlâk-ı hasene ve namus muhafazası yolunda İslâmî terbiyenin ziyasıyla nurlanan ve terbiye alan ve kadınlığın hakikî mânâsını ve hakikî güzelliğini yaşayışlarıyla ve giyinişleriyle ve hayatlarıyla gösteren annelerinizin ve ninelerinizin ve hemşirelerinizin namına o müfterilere, o tezyif ve tahkir savuranlara teessüfünüzü, tekdirinizi ve reddinizi bildiriniz.

İşte o müfteriler, yaşı sekseni bulmuş, zehirlerden şiddetli hasta, dinî hizmetinden dolayı ömrü hapisanelerde çürütülmüş bir İslâm kahramanınız, şimdi bütün münevverlerin ve çok ediplerin ve terbiyecilerin vatan ve

ahlâk-ı hasene: güzel ahlâk, güzel huy.
asr: yüzyıl, asır.
düstur: kanun, kaide, kural, prensip, esas.
düstur-i Kur'an: Kur'an'ın prensibi, düsturu.
ebedi: sonu olmayan, daimî, sürekli.
ecdad: dedeler, büyük babalar, atalar.
edib: edebiyatçı, edebiyatla meşgul olan.
ehl-i insaf: insaf sahipleri,

merhametli olanlar, orta yolu tutanlar.
hakikat: gerçek, asıl, esas.
hakiki: gerçek.
haysiyet: şeref, onur, itibar.
hemşire: kız kardeş, baci.
iftihar: gurur, övünme.
ilâhi: Allah'la ilgili, Cenab-ı Hakka dair.
İslâmî: Islâma uygun.
ittiba: tabi olma, uyma, itaat etme.
kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kemal: olgunluk, fazilet.
kudsi: mukaddes, yüce.
maruf: ünlü, meşhur.
muhafaza: koruma, saklama, hifzetme.
mukaddesat: mukaddes, kutsal, temiz ve yüce olan şeyler.
mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu.
müfteri: iftira atan, iftiracı.
münevver: bilgili, kültürlü kimse, aydın.

nam: ün, şöret, şan.
namus: edep, hayâ, ahlâk, doğruluk gibi faziletlerin sonucu olan ve yüksek değer taşıyan haslet.
nesil: kuşak, nesil.
nur: aydınlatma, parıltı; Cenab-ı Hakk'ın bütün kainatı isim ve sıfatlarıyla aydınlatması.
red: reddetme, kabul etmeme.
ruh: hayat ve canlılık veren şey.
saadet: mutluluk.
sevk: ulaştırma, yöneltme.
şeref: manevî büyüklük, yücelik, övünilecek şey.
tahkir: hakaret etme, küçük görme, şeref ve haysiyetini indirme.
teessüf: üzülmeye, eseflenmeye, bir şeyin tesirini hissetmeye, acı duyma.
tekdin: azarlama, azar, uyarma, çıkışma, ikaz.
terbiye: eğitme.
terbiye: iyi ahlâk, nezaket, görgü.
terbiye-i İslâmiye: İslâmî terbiye.
teşhir: gösterme, sergileme.
tezyif: eğlenme, alaya alma, alay etme.
vesika: belge.
ziya: ışık, aydınlık, nur.
ziynet: süs.

adalet: düzenli ve dengeli davranma.

asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetin sağlanması.

Bediüzzaman: zamanın, çağın eşsiz güzelliği.

cazibedar: çekici, cazibeli.

daimi: sürekli, devamlı.

ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği "bilir kişi"ler.

esir: tutsak.

fazilet: değer, meziyet, iman ve irfan itibarıyla olan yüksek derece.

fırka: topluluk, grup, cemaat.

fitne: azgınlık, baştan çıkarma, azdırma.

fuhuş: kötülük, namusa aykırı hareket, zina, gayr-ı meşru cinsî münasebet.

gardiyan: nöbetçi, hapishane bekçisi.

güya: sanki, sözde.

hakikat: gerçek, asıl, esas.

hakiki: gerçek.

ıslah: iyi duruma getirme, iyileştirme, düzeltme.

ictimai: topluluğa ait, toplumla ilgili, toplumsal.

iman: inanç, itikat.

imani: imana dair olan, imanla ilgili.

kani: kanmış, inanmış, tatmin olmuş.

kanunen: kanuna göre, kanunca, kanuna uyarak, kanun yolu ile.

milletperverlerin şikâyet ettikleri ahlâksızlığın ve fuhuş tehlikesinden muhafaza için gençlere iyi ahlâk, yüksek namus, iman ve fazilet dersi veren, vatana millete bir uzvu nâfi hâline gelmelerini temin eden, adalet ve âsâyiş lehinde en birinci kuvvet olarak memleket ve milletin sadetine hizmet eden *Gençlik Rehberi* adlı eserinin müsaderesine ve müellif-i muhtereminin mahkûmiyetine sebep olmak için diyorlar:

“Bediüzzaman tesettür taraftardır. Kadınların yarı çıplak, açık dolaşmalarına, İslâmiyete karşı muharebede şeytan kumandasına verilen fırkalar olarak tasvir etmekte, kadınların bugünkü içtimaî hayatta açık bacak ve yarım çıplak giyinmelerini günah saymakta, Bediüzzaman halihazır bu açık, yarım çıplak giyinişleri evlenmelere mâni olup fuhşa teşvik edici mahiyetinde görmektedir. Ve yine Bediüzzaman’a göre, kadını güzelleştiren şey ve kadının hakikî ve daimî güzelliği içtimaî hayatta yer alan süslenmek, vücutlarını teşhir etmek olmayıp, terbiye-i İslâmiye dairesinde âdâb-ı Kur’âniye ziyetidir. Bediüzzaman dinî tedrisat taraftardır. Risâle-i Nur adı verdiği dinî tedrisat sayesinde mahkûmların on beş haftada ıslah olacaklarını—ki, Denizli ve Afyon hapishaneleri, adliyesinin, gardiyan ve müdürlerin şehadetiyle sabittir—söylemektedir. Bediüzzaman, câzibedar bir fitneye esir olan gençlerin din hakikatleriyle ve Nurun imanî dersleriyle kurtulacaklarına kanidir.”

İşte “Bu fikirleriyle suçludur, kanunen mahkûm edilmesi lâzımdır” diyorlar. İşte bunlar güya ehl-i vukuf

leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.

mahiyet: bir şeyin aslı, esası, tabiatı, niteliği.

mahkûm: bir mahkemece hüküm giymiş, hükümlü.

mahkûmiyet: hüküm giyme, hükümlülük.

mâni: engel.

milletperver: milletini seven.

muhafaza: koruma.

muharebe: savaşma, savaş.

müellif-i muhterem: muhte-

rem müellif, saygıdeğer yazar.

müsadere: toplatma, elden alma.

namus: edep, hayâ, ahlâk, doğruluk gibi faziletlerin sonucu olan ve yüksek değer taşıyan haslet.

Nur: Risale-i Nur.

saadet: mutluluk.

sabit: ispat edilmiş, ispatlanmış.

şahadet: şahit olma, şahitlik, tanıklık.

tasvir: bir şeyi yazıyla veya başka ifade tarzlarıyla anlatma.

tedrisât: öğretim.

temin: elde etme.

terbiye-i İslâmiye: İslâmî terbiye.

tesettür: örtünme, gösterilmesi dinen yasak olan kısımların örtülmesi.

teşhir: gösterme, sergileme.

uzv-i nafi: faydalı uzuv, organ.

ziynet: süs.

namında memleket gençliğine adalet ve hak ve hürriyet derslerini verecek profesörler veya hukuk doçentleridir!

İşte, ey adalet-i hakikiyenin mümessilleri sıfatıyla hukuk-u umumiye ve haysiyet-i milliyeyi muhafaza eden hâkimler! *Gençlik Rehberi*'nin imanî dersleri ve ahlâkî telkinleri, bu ehl-i vukuf raporundaki gibi bir suç mevzuu olarak kabul ediliyorsa, bu müellifi bu büyük hizmetinden dolayı mes'ul tutuluyorsa, eğer öyleyse, o zaman yukarıda arz ettiğimiz bu millete, bin yıllık tarihine, an'anesine idarî ve örfî kanunlarına, bu milletin ebedî medâr-ı iftihar olmuş mukaddes dinine, mukaddes İslâmiyet hakikatlerine, kudsî Kur'ân derslerine ve o kudsî hakikatlere sarılarak İslâmî medeniyeti kemâl-i şâşaa ile dünyaya ilân eden bir aziz ecdada ve onların haysiyetine, hukukuna, mânevîyatına savrulan tahkir ve tezyifleri, indirilen darbeleri ve söylenen iğrenç iftiraları kabul etmeniz lâzımdır. Bu büyük, mânevî cinayetleri hoş görüp kabul etmekle, ismî ehl-i vukufun, suç isnad ettikleri *Gençlik Rehberi* suç sayılabilir. Ve ancak o cihetle müellifi mahkûm ve *Rehberi* neşreden talebeleri muahaze olunabilir. Yoksa, adalet-i kanun ve hürriyet-i fikir ve vicdan düsturuyla mahkûmiyeti ve muhakemesi mümkün değildir. Hürriyet-i fikir ve hürriyet-i vicdan düsturu en geniş mânâsıyla tatbik eden cumhuriyet idaresinin demokrasi kanunlarıyla asla kabil-i telif değildir.

Eğer "*Gençlik Rehberi*'nin intişarıyla dinî terbiyeyi ders veriyor; bu ise lâikliğe aykırıdır" diye ittiham olunuyorsa, o halde lâikliğin mânâsı nedir? Biz de soruyoruz.

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkaniyet, âdillik.
adalet-i hakikiye: hakikî adalet, gerçek adalet.
ahlâkî: ahlâkla ilgili, ahlaka ait.
an'ane: âdet, örf, gelenek, nesilden nesile aktarılagelen şeyler.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
cinayet: bu derecede ağır suç.

cumhuriyet: siyasî mekanizması seçimle kurulan, adalet ve hukukun üstünlüğüyle temel hak ve hürriyetleri sağlamayı amaçlayan idare şekli.
demokrasi: halk hakimiyetine dayanan, temel hak ve hürriyetleri, eşitliği sağlayan yönetim.
düstur: kanun, kaide, kural, prensip, esas.
ebedî: sonu olmayan, daimî, sürekli.
ecdad: dedeler, büyük babalar, atalar.

ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği "bilir kişi"ler.
haysiyet: şeref, onur, itibar.
hukûk-ı umumiye: toplumun bütün fertlerinin sahip olduğu haklar.
hürriyet-i fikir: fikir ve düşünce hürriyeti.
hürriyet-i vicdan: vicdan hürriyeti.
idare: yönetim, memleket işlerinin yürütülmesi.
idarî: yönetim bakımından.

iftira: suçsuz suç yükleme.
ilân: yayma, duyurma, bildirme.
imanî: imana dair olan, imanla ilgili.
intişar: yayılma, dağılma, neşrolunma.
İslâmî: İslâm ile alakalı, İslama ait.
ismî: isme mensup, isimle alakalı.
isnâd: dayandırma.
itham: töhmetlendirme, suçlu görme.
kabil-i telif: uzlaştırılabilir ve bağdaştırılabilir olan, münasiplik.
kemal-i şâşaa: gösterişin son derecesi, tam parlaklık.
kudsî: mukaddes, yüce.
lâiklik: din ve devlet işlerini birbirinden ayıran, her türlü inanç sahibine karşı tarafsız olarak din ve vicdan hürriyetini sağlayan sistem, lâisizm.
mahkûm: bir mahkemece hüküm giymiş, hükümlü.
mahkûmiyet: hüküm giyme, hükümlülük.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
manevîyat: mana alemine ait olanlar, hisse ve inanca ait şeyler.
medar-ı iftihar: iftihar sebebi, övünme sebebi.
medeniyet: ilim, teknik, sanayi ve ticaretin nimetlerinden gerçek anlamda yararlanarak, bolluk, güvenlik ve rahatlık içinde yaşayış.
mes'ul: sorumlu, yükümlü.
mevzu: konu.
muahaze: tenkit, itiraz, kınama, tariz.
muhafaza: koruma.
muhakeme: bir dava ile ilgili tarafların hakim huzuruna çıkılması, duruşma.
mukaddes: takdis edilmiş, kutsal, aziz, temiz.
müellif: eser telif eden, yazar.
mümessil: temsil eden, temsilci.
nam: ad, isim.
neşr: kitap basma, çıkarma; her-kese duyurma, yayma.
örfî: örf ve âdetle ilgili.
sıfat: ünvan.
tahkir: hakaret etme, küçük görme, şeref ve haysiyetini incitme.
talebe: öğrenci.
tatbik: kanunu veya maddeyi uygulama.
telkin: fikir aşılama, öğüt verme, zihinde yer ettirme, kulağına koyma.
tezyif: eğlenme, alaya alma, alay etme.
vicdan: iyiyi kötüden, hayrı şerden ayırt etmeye yardımcı olan ahlâkî duygu.

Lâiklik İslâmiyet düşmanlığı mıdır? Lâiklik dinsizlik midir? Lâiklik, dinsizliği kendilerine bir din ittihaz edenlerin dine taarruz hürriyeti midir? Lâiklik, din hakikatlerini beyan edenlerin, imanî dersleri neşredenlerin ağızlarına kilit, ellerine kelepçe vuran bir istibdat-ı mutlak düsturu mudur?

Lâiklik, bir vicdan ve fikir hürriyeti olduğuna göre, dinsizler ve din düşmanları, İslâmiyet aleyhinde her çeşit hücumları, taarruzları yapar, anarşik fikirlerini o hürriyet-i vicdan ve fikir bahanesiyle neşreder de, fakat bir İslâm âlimi o hürriyet-i fikir düsturuna istinaden bin yıldan beri İslâmiyetin serdarı olmuş bir millet içinde ve o milletin bin yıllık an'anesine, kanunlarına ittibâ ederek ve yine o milletin saâdeti uğrunda, ahlâk ve namusun muhafazası yolunda dinî bir ders beyan etmesi lâikliğe aykırıdır diye suçlu gösterilir, devletin nizamlarını dinî inançlara uydurmak istiyor diye mahkûr gösterilir. Biz böyle bir gayr-ı mümkün, mümkün olmasına ihtimal vermiyoruz. Adaletin buna müsaade etmeyeceğini şüphesiz biliyoruz.

Hakikat-i halde, geçen mahkemelerin beraatler vererek tamamen iade ettikleri Risâle-i Nur'un 130 parçasından bir parçası olan *Gençlik Rehberi*, vatan ve milletin saadetinde en birinci vesilelerden birisidir. O eserleri okuyup, onların dersleriyle sefahet ve dalâletin girdaplarından kurtulduklarını mahkemelerde söyleyen yüzler Nur talebeleri ve şimdi bizzat o eserlerle vatan ve millette nâfi bir uzuv haline geldiklerini hayatlarıyla ve

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkanîyet, âdillik.

aleyh: ona karşı, onun üzerine.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

an'ane: âdet, örf, gelenek, nesilden nesile aktarılan şeyler.

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

beraat: suçsuzluğun sabit olması.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

bizzat: kendisi, kendi, şahsen.

dalâlet: dinsizlik, inançsızlık.

düstur: kanun, kaide, kural, prensip, esas.

gayr-ı mümkün: mümkün olmayan, imkânsız.

girdap: çok tehlikeli, içinden çıkılması zor hâl.

hakikat: gerçek.

hakikat-ı hâl: durumun gerçek yönü, işin aslı.

hürriyet-i fikir: fikir ve düşünce hürriyeti.

hürriyet-i vicdan: vicdan hürriyeti.

iade: geri verme.

ihtimal: belki, olabilir.

imani: imana dair olan, imanla ilgili.

istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı,

tam diktatörlük.

istinaden: istinat ederek, dayanarak.

ittiba: tabi olma, uyma, itaat etme.

ittihaz: edinme, kabul etme.

kelepçe: tutukluların kaçmasını önlemek için bileklerine takılan demir halka, kelepçe.

lâiklik: din ve devlet işlerini birbirinden ayıran, her türlü inanç sahibine karşı tarafsız olarak din ve vicdan hürriyetini sağlayan sistem, lâisizm.

mahkur: hakir, aşağılık.

muhafaza: koruma, saklama, hıfz etme.

müsaade: izin.

nafi: faydalı.

namus: edep, hayâ, ahlâk, doğruluk gibi faziletlerin sonucu olan ve yüksek değer taşıyan haslet.

nesr: kitap basma, çıkarma; herkese duyurma, yayma.

nizam: devlet tarafından konulan kaideler, kanunlar.

Nur: Risale-i Nur.

saadet: mutluluk.

sefahat: yasak şeylere, zevk ve eğlenceye aşırı derecede düşkünlük.

serdar: asker başı, baş kumandan, komutan.

taarruz: saldırma, satasma, ilişme.

talebe: öğrenci.

uzuv: bir topluluğu, bir bütünü meydana getiren üyelerden her biri.

vesile: bahane, sebep.

vicdan: din, inanç.

hizmetleriyle ispat eden binler Türk gençleri bizler, o asılsız isnadları, o müfterilerin yüzlerine çarpıyoruz.

Hakikaten ne kadar acıdır ki, âsâyişin teminine, ahlâkın muhafazasına vesile olmuş, adliyeye ve zabıtaya binler faydası bulunmuş bir eser, bugün hakikatin tamamen aksine olarak suçlu gösterilip zararlı tevehhüm edilmek isteniyor. Artık bu kadar bedihî bir zıddiyet karşısında insaf ve vicdan sahiplerinin vicdanlarına ve insaflarına havale edip Üstadımız hakkında o ehl-i vukufun “Dini siyasete âlet ediyor” demelerine mukabil biz de diyoruz: O ehl-i vukuf, adliyeyi dinsizliğe âlet ediyor.

Bilirkişi raporunda bir isnad da, “Müellif, Risâle-i Nur şahs-ı mânevîsi namına konuşmaktadır.” “Kalbe ihtar edildi,” “Leyle-i Kadirde kalbe gelen bir mesele-i mühimme” gibi bazı cümleleri ele alarak, bununla şahsî nüfuz temin etmek maksadının müellifte bulunduğudur.

Bu kadar asılsız ve mânâsız bir isnad karşısında insan, o bilirkişi namını alanların bilirkişi mahiyetinden tamamen uzak olduklarına hükmedip, o cehaletleri ve o vukufsuzlukları karşısında hayrette kalıyor. Hiç olmazsa, ehl-i vukuf, hürmeten bu ciheti dikkatle mütalâa etseydiler, kendileri bu derece cehalet deresine atılmaktan belki bir derece kurtulurlardı. Bu asılsız isnada karşı evvelâ bütün Risâlei Nur eserleri ve mektupları ve Üstadımızın bütün hayatı en kat’î delildir ki, o aziz zat bütün gayretini, bütün hizmetini hak uğrunda ve yalnız hak için yapmış ve yalnız Hakkın hatırı için konuşmuş. O suretâ ehl-i vukuf, Nur Külliyyatından yalnız küçük bir cüz’ünü

Kur’ân-ı Kerîm’in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan’ın 27. gecesi.

mahiyet: bir şeyin aslı, esası, niteliği.

maksat: kastedilen şey; gaye.

mesele-i mühimme: mühim, önemli mesele.

muhafaza: koruma, saklama, hıfzetme.

mukabil: karşılık.

müellif: eser telif eden, yazar.

müfteri: iftira atan, iftiracı.

mütalâa: bir şeyi etraflıca düşünme, tetkik etme.

nam: yerine, vekillik.

Nur: Risale-i Nur.

nüfuz: itibar, yetki.

sureta: görünüşte, görünüş olarak.

şahs-ı manevi: bir cemaatin meydana getirdiği manevî şahsiyet (kişilik).

şahsi: şahsa, kişiye ait, hususî.

temin: güvenlik, emniyet hissi verme, şüphe ve korkuyu giderme.

tevehhüm: asılsız düşünme.

vesile: bahane, sebep.

vicdan: iyiyi kötünden, hayır şerden ayırt etmeye yardımcı olan ahlâkî duygu.

vukuf: anlama, bilme, haberli olma.

zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

zat: kişi, şahıs, fert.

zıddiyet: birbirine muhalif, zıt olma hali.

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.

asayiş: rahat huzur, korku ve endişeden uzak olma.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bedihî: delil ve ispata muhtaç olamayacak derecede açık ve ortada olan.

cehalet: cahillik, ilimden yoksun olma, ilahî hakikatlerden habersiz olma.

cihet: görüş, görüş açısı.

cüz: kısım, parça.

delil: şahit, belge, tanık.

ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği “bilir kişi”ler.

evvelâ: öncelikle.

hakikat: gerçek, asıl, esas.

hakikaten: hakikat olarak, doğrusu, gerçekten.

havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.

hüküm: karar, emir, bir konu, iş veya kimse hakkında verilen karar.

hürmeten: hürmet olsun diye; hürmet, saygı ve ikram

maksadıyla.

ihhtar: hatırlatma, bir konuda hatırlatma yapma.

isnâd: dayandırma, mal etme, bir şeyi bir kimseye ait gösterme.

ispat: delil göstererek iddialı sağlamlaştırma.

kat’î: kesin, şüpheyi ve te reddüde mahal bırakmayan.

külliyyat: bir ilim dalında veya bir konuda yazılmış bütün eserler.

Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi,

acz: zayırlık, güçsüzlük.

âlem: dünya.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bâtıl: dinde yeri olmayan, dinî hükümlere zıt.

Bediüzzaman: zamanın, çağın eşsiz güzelliği.

bîaman: amansız, acımaz, marhametsiz.

bürhan: delil, ispat, hüccet.

caniyâne: cani gibi, canice, canicesine.

dalâlet: dinsizlik, inançsızlık.

fakr: fakirlik, yoksulluk; varlıktan geçme, yalnız Allah'a muhtaç olma.

hakaik-i imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.

hakikat: gerçek, asıl, esas.

hakikat-ı hâl: durumun gerçek yönü, işin aslı.

hüccet: delil.

hücum: saldırma.

hükümünde: değerinde, yerinde.

iftira: suçsuzla suç yükleme.

illâ: mutlaka, muhakkak, ne olur sa olsun.

iman: inanç, itikat.

iman-ı billâh: Allah'a inanma, Allah'ı, onun kâinata tecelli eden bütün sıfat ve isimleriyle beraber kabul ederek Ona inanma.

imani: imana dair olan, imanla ilgili.

isnâd: dayandırma, mal etme, bir şeyi bir kimseye ait gösterme.

ispat: delil göstererek iddiayı sağlamlaştırma.

istihsan: güzel bulma, beğenme.

işkence: bir kimseye verilen maddî-manevî sıkıntı, eziyet.

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kemal-i takdir: takdirin en mükemmeli.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzenin mensubu olan kimse.

Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.

küfrî: küfürle ilgili, Allah'ı inkarla alakalı.

küfür: Allah'ın varlığına, birliğine inanmama, Ona yakışmayacak sıfatlar yükleme.

küfür: imansızlık, dinsizlik.

küllî: bütüne ait olan, umumî, genel.

maddiyyun: maddenin ezeli ve ebedî olduğuna, sonradan yaratılmış bulunduğuna inanmayanlar, maddeye bağlı kalanlar, madde-

okumakla ve dinsizlikte taassup göstererek illâ ki bir suç isnad edebilmek için bu iftirayı savurmuşlar. Halbuki, o aziz zat, Risâle-i Nur dersini izah ederken diyor: “En büyük dersimiz, acz, fakr, şefkat ve tefekkürdür.”

Hakikat-i halde o aziz zat, büyük ve küllî hizmetleriyle, en cânîyane işkencelere sabır ve tahammül ederek, mücadele-i mâneviyesinde devam edip küfür ve dalâletin bîaman hücumlarını, maddiyyun ve tabiiyyunun küfrî mesleklerini Kur'ân-ı Hakîmin hakaik-i imaniyesinden aldığı Nur hakikatleriyle parçalayarak ve o Nurun 130 risâlesinin yüz binler nüshalarını, imanî dersleriyle ona minnettar kalan yüz binler müştak talebeleriyle her tarafa neşreden; dinsizliğin, bilhassa komünistliğin bu vatan-daki hücumuna mâni olan iman hakikatlerini en kat'î delil ve burhanlarla ispat ederek küfür ve dalâletin bâtil mesleklerini Kur'ân'ın elmas kılıcı hükmündeki iman-ı billâh ve vahdaniyet-i İlâhiye hüccetleriyle parça parça eden; ve o Nur eserleri şimdi âlem-i İslâmın büyük merkezlerinde kemâl-i takdir ve istihsanla neşredilen; ve geçen sene Türkiye'yi ziyarete gelen Pakistanlı bir vekil, kırk-elli üniversite talebesine,

“Kardeşlerim, ben âlem-i İslâmda aradığımı Türkiye'de buldum. Bediüzzaman yalnız sizin değil; o bütün âlem-i İslâmındır. Ve yakın bir zamanda bütün İslâm âlemi onu anlayacaktır. Siz bu Nur eserlerine dikkatle bakın. Ben bunu doksan milyon İslâmlar içinde neşredeceğim. Benim âlem-i İslâm hakkında pek çok endişelerim ve Üstada pek çok soracaklarım vardı. Bir saat kadar

ciler, materyalistler.

mâni: engel.

meslek: tutulan yol, sülûk edilen yer.

minnettar: bir iyiliğe karşı teşekkür duygusu içinde olan.

mücadele-i maneviye: manevî olarak yapılan cihat.

müştak: arzulu, fazla istekli, iştiaak gösteren.

neşr: kitap basma, çıkarma; herkese duyurma, yayma.

Nur: Risale-i Nur.

nüsha: birbirinin aynı olan

yazılı metinlerden her biri.

risale: Küçük kitap; Risale-i Nur kitaplarından herbiri.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

şefkat: acıyarak ve esirgeyerek sevmek, içten ve karşılıksız merhamet.

taassup: aşırı bağlılık, aşırı taraftarlık, fanatizm.

tabiiyyun: tabiatçılar, materyalistler, tabiata tapanlar.

tahammül: zora dayanma, kötü ve güç durumlara karşı

koyabilme, katlanma.

talebe: öğrenci.

tefekkür: derin düşünme; eşyanın hakikatini, yaratıcının sırlarını kavramak ve ibret almak için zihnen ve kalben düşünme.

üstat: bir ilim veya sanatta üstün olan kimse.

vahdaniyet-i İlâhiye: İlâhî birlik, Allah'ın bir, tek olması.

vekil: nazır, bakan.

zat: kişi, şahıs, fert.

yanında yalnız onu dinlemekle bütün endişelerim zâil olup bütün suallerime cevap aldıktan sonra, şimdi Pakistan'a âlem-i İslâmın mukadderatı hakkında büyük müjdelerle gidiyorum.

“Ben Türk ve İslâm tarihini tetkik ettim. Evet, çok kahramanlar, çok İslâm fedaileri ve çok vatanperverler gelmişler. Hepsi büyük fedakârlık ve kahramanlıkla millete, vatana hizmet etmişler. Fakat o hizmetlerinin neticesinde lâıyk oldukları mükâfat onlara verilmiş. Herbiri si birer mükâfata mazhar olmuşlar. Fakat bugün Üstad, yirmi küsur seneden beri bu milletin saadet-i dünyeviyesi ve uhreviyesi için, târife imkân olmayan zulüm ve işkenceler içerisinde işte bu eserleri telif ve neşrederek, bu millet içerisinde, din aleyhindeki cereyanların intişarına mâni olan Bediüzzaman'ın evinde bugün bir lâmbası bile yok. İşte o herşeyi terk ederek yalnız ve yalnız dine hizmet için çalışmıştır. Elbette âlem-i İslâm yakında böyle bir zatı eserleriyle tanıyacaktı” diye Ali Ekber Şah gibi bir İslâm âlimi ve mütefekkirinin takdir ve tahsinine mazhar olan; ve şimdi Demokrat milletvekillerinden bazıları, “Bediüzzaman'ın Nur risâlelerini okuyan, ders alan ve o eserleri neşreden Nur talebeleri bu hizmetleriyle bu memlekette komünistliğin yayılmasına sed oldular. Madem hükümetimiz komünizmin aleyhindedir. Öyleyse, Nurculara o hizmetlerinden dolayı minnettardır” diye milletvekilleri dahi hizmeti takdir edilen; ve serâpâ bütün Risâle-i Nur eczaları her bir nüshası, binler kelime ve cümleleriyle o zatın mahiyetine, hizmetine,

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

aleyh: karşı, karşı.

aleyh: ona karşı, onun üzerine.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

cereyan: fikir, sanat, siyaset hareketi.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

endişe: kaygı.

fedâi: canını esirgemeyen, mühim bir maksat uğruna ca-

nını vermeye hazır bulunan.

fedakâr: kendini veya şahsı menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.

imkân: mümkün olma, olabirlik.

intişar: yayılma, dağılma, neşrolunma.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.

komünizm: böyle bir düze-

nin kurulmasını amaçlayan siyasi, ekonomik ve toplumsal doktrin.

madem: ...den dolayı, böyle ise.

mahiyet: bir şeyin aslı, esası, tabiatı, niteliği.

mâni: engel.

mazhar: nail olma, şereflenme.

minnettâr: bir iyiliğe karşı teşekkür duygusu içinde olan.

mukadderat: geleceğin şekillendirilmesi.

mükâfat: iyi bir iş, hizmet veya başarıdan ötürü verilen şey, ödül.

mütefekkir: insanlığın ve müslümanların problemlerini ve çarelerini çok düşünen âlim kişi.

neşr: herkese duyurma, yayma, tamim.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Risale-i Nur'u okuyup yaymaya çalışan.

nüsha: birinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.

saadet-i dünyeviye: dünya ile ilgili saadet, dünya hayatındaki mutluluk, dünya saadeti.

serapa: tamamen, bütünüyle.

set: manî, perde, engel.

sual: soru.

tahsin: beğenme, güzel bulma.

takdir: bir şeyin değerini, kıymetini, lüzumunu anlama.

talebe: öğrenci.

tarif: bir kavramı kelimelerle ifade etme.

telif: eser yazma.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

uhreviye: ahirete dair, ahirete ait.

üstâd: öğretici; muallim, öğretmen, usta, sanatkâr.

vatanperver: yurtsever, vatanına düşkün, vatanını seven kimse.

zail: sone eren, yok olan.

zat: kişi, şahıs, fert.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

acz: zayıflık, güçsüzlük.
arz: sunma, bildirme.
asr: yüzyıl, asır.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
bilâistisna: istisnasız, ayırt etmeksizin.
bilâkis: aksine, tersine.
ders-i Kur'âniye: Kur'ân dersi, Kur'ân'a ait ders.
dünyevî: dünyaya ait.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği "bilir kişi"ler.
elyak: daha (en) layık olan.
evvel: önce.
fakr: fakirlik, yoksulluk; varlıktan geçme, yalnız Allah'a muhtaç olma.
fedâ: gözden çıkarma, uğruna verme.
ferâgat: hakkından isteyerek vazgeçme.
gaye-i hayat: hayatın gayesi, hayatın amacı.
hakaik-i imaniye: imana ait hakikatler, imanı gerçekler.
hakikat: gerçek, asıl, esas.
hakikat-ı hâl: durumun gerçek yönü, işin aslı.
hürmet: riyet, ihtiram.
ihsan: verilen, bağışlanan şey.
ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.
ilim: bilme, biliş, bilgi; bir şeyin doğrusunu bilme.
iman: inanma, inanç, itikat, tasdik.
isnâd: dayandırma, mal etme, bir şeyi bir kimseye ait gösterme.
ispat: delil, bürhan, şahit, tanık, kanıt.

yirmi beş yıllık faaliyetine ve neşriyatının küllî faydalarına şهادet ve işaret ettikleri bir zat; evet, işte o acz ve fakr dersini kendisine meslek edinen ve talebelerine ders veren bir zat, hakikat-i halde yukarıda bir derece arz ettiğimiz o küllî hizmetlerinin neticesinde talebelerinin ve bütün ehl-i imanın en büyük medh ü senâlarına, hürmet ve muhabbetlerine en lâyük, en elyak ve kabul etmesi hakkı iken, bilâkis o aziz zat, kendisini ziyarete gelenlere ve Risâle-i Nur eserlerini okuyup o eserleri ilim ve iman hakikatleri dersinde, asrın bütün ilim ve ispatları üstünde görerek hayran kalanların en samimî hürmet ve senâlarından mütemadiyen kaçınmış ve müteaddit mektuplarında, "Ben de sizin bu ders-i Kur'âniyede bir ders arkadaşınızım. Ben en ziyade muhtaç ve fakir olduğumdan bu kudsî hakikatler en evvel bana ihsan edilmiştir. Ben makam sahibi değilim. Ben kendimi beğenmiyorum. Beni beğenenleri de beğenmiyorum. Kardeşlerim, sizi bütün bütün kaçırmamak için nefsimin gizli çok kusurağını söylemiyorum" diye kendisine yapılan medihleri ve hürmetleri reddetmiş. Ve gaye-i hayatını yalnız ha-kaik-i imaniyenin neşrine hizmet bilmiş. Dünyevî bütün menfaatleri o hizmeti uğrunda feda etmiş.

Ve işte bütün hayatı bilâ istisna bu feragate ve bu hakikate şهادet eden bir zata, en haksızların dahi yapamayacakları bir isnadı bu ehl-i vukuf isimli kimseler yapmışlar. Hattâ "Leyle-i Kadirde İhtar Edilen Bir Mesele-i Mühimme" diye *Rehber*deki çok mühim bir hakikate nazar etmeyerek, bu "ihtar" kelimesinden de şahsî

kudsî: mukaddes, yüce.

küllî: bütün olan, tümel.

Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'ân-ı Kerim'in dünya se-masına nazil olduğu gece, Ra-mazan'ın 27. gecesi.

makam: manevî mevki.

medh ü sena: methedip övmek.

medih: övmek.

menfaat: fayda.

mesele-i mühimme: mühim, önemli mesele.

meslek: gidiş, tutulan yol, sis-

tem.

muhabbet: ülfet, sevgi, sevmek, dostluk.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müteaddit: çok, bir çok.

mütemadiyen: sürekli olarak, devamlı.

nazar: bakış, dikkat.

nefs: kişinin kendisi, iyiliğe de kötülüğe de meyli olan duy-gu.

neşr: herkese duyurma, yayma, tamim.

neşriyat: yayımlanmış şeyler, basılıp dağıtılan yazılar, eserler, makaleler.

samimi: içten, candan, gönülden.

senâ: methetme, övme.

şahadet: şahit olma, şahitlik, tanıklık.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

talebe: öğrenci.

zat: kişi, şahıs, fert.

ziyade: çok, fazla.

nüfuz temin ettiğine bir delil göstermişler. Halbuki, bu *ihtar* kelimesi, o yüksek hakikatlerin ehemmiyetine öyle bir şümülü var ki, ancak o hakikati okumak lâzımdır. İşte, o parça, ikinci Harb-i Umumînin sonunda nev-i beşerin dehşetli zulümleri ve tahribatları neticesindeki dehşetli meyusiyetleriyle dehşetli vicdan azaplarını ve dünya hayatının bütün bütün fânî ve muvakkat olması ve medeniyet fantaziyelerinin uyutucu ve aldatıcı olduğunun umuma görünmesiyle, fitrat-ı beşeriyedeki yüksek istidatın dehşetli yaralanmasını ve Kur'ân'ın elmas kılıcı altında gaflet ve dalâletin parçalandığını ve bu sebeple dünya hayatının geçici ve muvakkat olmasından, beşeriyet, hayat-ı bâkiyeyi arayacağını ve ebedî hayatı ve dâimî saadeti ancak Kur'ân'ın müjde verdiğini ispat ile pek parlak izahattan sonra diyor:

“Elbette, nev-i beşer bütün bütün aklını kaybetmezse, maddî veya mânevî bir kıyamet başlarına kopmazsa, İsveç, Norveç, Finlandiya ve İngiltere'nin Kur'ân'ı kabul etmeye çalışan meşhur hatipleri ve Amerika'nın din-i hakkı arayan ehemmiyetli cemiyeti gibi, rû-yi zeminin geniş kıt'aları ve büyük hükûmetleri, Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyânı arayacaklar ve hakikatlerini anladıktan sonra bütün ruhu canlarıyla sarılacaklar. Çünkü bu hakikat noktasında kat'iyen Kur'ân'ın misli yoktur ve olamaz. Ve hiçbir şey bu mucize-i ekberin yerini tutamaz.”

Ey muhterem hâkimler,

Yalnız son cümlesini nümune olarak size arz ettiğimiz bu ehemmiyetli fıkranın başında yazılan *ihtar* kelimesi

arz: sunma.
azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.
beşeriyet: insanlık, insanlar.
cemiyet: manevî birlik teşkil eden cemaat.
daimî: sürekli, devamlı.
dalâlet: dinsizlik, inançsızlık.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
delil: iz, nişan, emare.
din-i hak: hak din, İslâmiyet.
ebedî: sonu olmayan, daimî, sürekli.
ehemmiyet: önem, değer,

kıymet.
elmas: çok kıymetli bir mücevher.
fanteziye: yalandan gösteriş, görünüşte lüks ve zinet.
fıkra: kısım, fasıl, bölüm.
fitrat-ı beşeriye: insanın yaratılışı, insanın tabiatı.
gaflet: Allah'tan uzaklaşıp nefsinin arzularına dalmak.
hakikat: gerçek.
Harb-i Umumi: genel harp, dünya savaşı.
hatip: hitap eden, topluluğa

kanuşan; müsbet düşünceli ilim adamları.
hayat-ı bakiye: bakî olan, sonsuz hayat, ahiret hayatı.
ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.
ispat: delil göstererek iddialı sağlamlaştırma.
istidadat: istidatlar, kabiliyetler, yetenekler.
izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.
kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.

kıt'a: yer yüzündeki yedi büyük kara parçasından her biri, ana kara.

kıyamet: bütün kâinatın Allah tarafından tayin edilen bir vakitte yıkılıp mahvolması.

Kur'ân-ı Mucizül Beyan: açıklamalarıyla akılları benzerlerini yapmaktan aciz bırakan Kur'an.

maddî: madde ile alakalı, cismanî.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

medeniyet: medenîlik, şehirlilik, uygarlık.

me'yusiyet: ümitsizlik.

misal: benzer, eş, nazır, tıpkısı.

mu'cize-i ekber: en büyük mu'cize.

muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.

muvakkat: geçici.

nev'i beşer: insanoğlu, insan soyu; insanlar.

nüfuz: itibar, yetki.

nümune: örnek, misal, örnek olarak gösterilen.

ruh u cân: candan, gönülden.

rû-yi zemin: yeryüzü.

saadet: mutluluk.

şümül: içine alma, kaplama, ihata etme.

tahribat: tahripler, yıkıp bozma.

temin: elde etme.

umum: hep, herkes.

vicdan: iyiyi kötüden, hayrı şerden ayırt etmeye yardımcı olan ahlâkî duygu.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

bir suça mesned olabilir mi? Bu yazı şahsî bir nüfuz temini için mi yazılmış? Yoksa nev-i beşerin Kur'ân hakikatlerini aramaya başladığını beyan ile istikbalde Kur'ân'ın beşeriyete hâkim olacağını mı haber veriyor ve ispat ediyor? Bu hususu yüksek takdirinize havale ediyoruz.

Evet, Risâle-i Nur müellifi, Kur'ân'ın dersinden aldığı ve ayn-ı hakikat olan bu ihtarları beyan etmesi, beyan ve ispat ettiği derslerin ve mevzuların hakkaniyetine bir hüccet içindir. Evet, ayn-ı hak ve hakikat olduğunu dikkatle bakanlar görebilirler. Ve bir derya-yı iman ve bir hazine-i tevhid ve bir umman-ı hikmet halinde coşan bir harikanın, istikbalin nesillerinde ve milyonlar kalb ve gönüllerde nasıl kemâl-i şâşaa ile yaşayacağını ve alkışlanacağını hissedebilirler. Ve Türk milletinin bin yıllık kudsî mefahir-i milliyesine mümasil, yine Türk milletinin dünyaya örnek olmuş kahraman ecdadının yerinde İslâmiyet hakikatlerine sarılarak yine Kur'ân'ın bayraktarlığını vazifesiyle istikbalin kıt'alarında hâkim-i mânevî olacağını hissedebilirler.

Bu çok yüksek ve çok ehemmiyeli hakikatleri tam anlayabilmek için, Bediüzzaman'ın bundan kırk sene evvel 1327'de Şam'da, Câmîü'l-Emevîde, içinde yüz ehl-i ilim bulunan on bin kişilik bir cemaate hitaben irad buyurdıkları *Hutbe-i Şamiye* eserini okumak lâzımdır. Şimdi o eserin tercümesini yapmak lütfunda bulunan o aziz zat, o zamanda perişan ve esaret altında bulunan İslâm âlemine pek azîm müjdelerle, medeniyetin seyyiatı

âlem: dünya.

ayn-ı hak: hakkın, gerçeğin tâ kendisi.

ayn-ı hakikat: hakikatın aslı, gerçeğin tâ kendisi.

azim: büyük.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

beşeriyet: insanlık, insanlar.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

Cami-i Emevî: Şam'daki Emeviye Camii.

cemaat: topluluk, bir yere toplanmış insanlar, takım, bölük.

derya-i iman: iman denizi.

ecdat: dedeler, büyük babalar, atalar.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i ilim: ilim sahipleri, ilim adamları.

esaret: esirlik, tutsaklık, hüküm altında bulunma.

evvel: önce.

hakikat: gerçek, asıl, esas.

hâkim: herşeye hükmeden ve her bir şeyi hükmü altında tutan.

hakkaniyet: hak ve adâlete uygunluk.

hârika: olağanüstü vasıflar taşıyan ve hayranlık hissi uyandıran.

havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma.

hazine-i tevhit: tevhit hazinesi, Allah'ın birliğinin hazinesi.

hitaben: hitap ederek, söyleyerek.

husus: mevzu, konu.

hüccet: delil.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

irad: söyleme.

ispat: sağlam ve dayanıklı hale getirme; doğruyu delillerle gösterme.

istikbal: gelecek.

kemal-i şâşaa: gösterişin son derecesi, tam parlaklık.

kıt'a: yer yüzündeki yedi büyük kara parçasından her biri, ana kara.

kudsî: mukaddes, yüce.

lütuf: ikram ve yardımda bulunma.

mefahir-i millîye: millî şeref, millî ıftihar vesileleri.

mesnet: dayanılacak şey, dayanak, dayanılan.

mevzu: konu.

müellif: eser telif eden, yazar.

mümasil: benzeyen, benzer, andıran.

nesil: kuşak, nesil.

nev'i beşer: insanoğlu, insanlar.

nüfuz: itibar, yetki.

seyyiat: seyyieler, fenalıklar, kötülükler.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

takdir: beğenme.

temin: elde etme.

umman-ı hikmet: hikmet deryası, hikmet okyanusu.

vazife: görev.

zat: kişi, şahıs, fert.

hasenesine galip gelmesine mukabil, istikbalde İslâmiyetin kuvvetiyle medeniyetin mehasini galebe ederek şems-i İslâmiyetin büyük milletler ve kıt'alar üzerinde hâkim olacağını beyan ve ispat ederek haber veriyor.

Mâdem o ehl-i vukuf ismini alanlar, “kalbe ihtar edilen bir mesele” cümlesinde hakikate nüfuz edemeyerek yanlış mânâ çıkarmışlar. 1327'den, tâ 1371 senesinden sonraki âlem-i İslâmın mukadderatına nazar eden *Hutbe-i Şamiye*'deki hakikatler dahi, bilirkişilerin yanlış anladıkları veya yanlış mânâ verdikleri bu “ihtar” kelimesinin hakikatini ve geniş mânâsını çok yüksek bir hakikat halinde gösterdiğinden, *Hutbe-i Şamiye* eserinin tercümesini mahkemeye arz ediyoruz. Ve yalnız burada, eserde ispat edilen meselelerin âhirinde zikredilen birkaç cümleyi yazarak takdim ediyoruz:

“Evet, ben kendi hesabıma aldığım dersime binaen, ey İslâm cemaati, müjde veriyorum ki: Şimdiki âlem-i İslâmın saadet-i dünyeviyesi, bâhusus Osmanlıların saadeti ve bilhassa İslâmın terakkisi ve onların uyanması ve intibahı ile olan Arabın saadetinin fecr-i sâdıkının emareleri inkişafa başlıyor. Ve saadet güneşinin de çıkması yakınlamış. Ben dünyaya işittirecek bir derecede kanaat-i kat'iyemle derim: İstikbal yalnız ve yalnız İslâmiyetin olacak ve hâkim, hakaik-i Kur'âniye ve imaniye olacak. Öyleyse, şimdiki kader-i İlâhî ve kismetimize razı olmalıyız ki, bize parlak istikbal, ecnebîlere müşevveş bir mâzi düşmüş.”

ahir: son.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

arz: sunma, bildirme.

bahusus: hususiyetle, en çok, hele.

beyan: açıklama, bildirme, izah.

bilhassa: özellikle.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

cemaat: topluluk, aralarında çeşitli bağlar bulunan insanlar topluluğu.

ecnebi: yabancı, başka milletten olan.

ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği “bilir kişi”ler.

emare: alâmet, belirti, nişan.

fecr-i sadık: gerçek aydınlık, sabaha karşı doğu ufkunda yayılmaya başlayan beyaz aydınlık.

galebe: galip gelme, üstünlük.

hakaik-i Kur'âniye: Kur'ân ait olan ve ondan gelen gerekçeler.

hakikat: gerçek, esas.

hâkim: herşeye hükmeden ve her bir şeyi hükmü altında tutan.

hâkim: hükmeden, üstün olan.

hasene: hayırlı amel, Allah rızasına uygun iş.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

inkışaf: ortaya çıkma, keşfolunma.

intibah: uyanış.

ispat: delil göstererek iddia

sağlamlaştırma.

istikbal: gelecek zaman.

istikbal: gelecek.

kader-i İlâhî: İlâhî kader, Allah'ın kader kanunu.

kanaat-ı kat'iy: kesin kanaat, varılan kesin düşünce.

kismet: talih, nasip, kader.

kıt'a: yer yüzündeki yedi büyük kara parçasından her biri, ana kara.

madem: ...den dolayı, böyle ise.

mazi: geçmiş zaman.

mehasin: güzellikler, iyilikler.

mesele: konu.

mukabil: karşılık.

mukadderat: geleceğin şekillen-dirilmesi.

müşevves: teşevvüse uğramış, düzensiz, karmakarışık.

nazar: bakış, fikir.

nüfuz: içe geçme, işleme.

razı: rıza gösteren, hoşnut olan.

saadet: mutluluk.

saadet-i dünyeviy: dünya ile ilgili saadet, dünya hayatındaki mutluluk, dünya saadeti.

şems-i İslâmiyet: İslâmiyet güneşi.

takdim: arz etme, sunma.

terakki: yükselme, ilerleme.

zikir: anma, bildirme.

“Eğer biz ahlâk-ı İslâmiyenin ve hakaik-i imaniyenin kemalâtını ef’âlimizle izhar etsek, sair dinlerin tâbileri elbette cemaatlerle İslâmiyete girecekler. Belki, küre-i arzın bazı kıt’aları ve devletleri de İslâmiyete dehalet edecekler.”

“Ey bu Câmîü’l-Emevîdeki kardeşlerim gibi âlem-i İslâmın câmi-i kebirinde olan kardeşlerim! Siz de ibret alınız. Bu kırk beş senedeki hâdisattan ibret alınız. Tam aklınızı başınıza alınız. Ey mütefekkir ve akıl sahibi ve kendini münevver telâkki edenler! Hâsıl-ı kelâm, biz Kur’ân şakirtleri olan Müslümanlar, burhana tâbi oluyoruz, akıl ve fikir ve kalbimizle hakaik-ı imaniyeye giriyoruz. Başka dinlerin tâbileri gibi ruhbanı taklit için burhanı bırakmıyoruz. Onun için akıl ve ilim ve fen hükmettiği istikbalde, elbette burhan-ı aklıye istinad eden ve bütün hükmelerini akla tesbit ettiren Kur’ân hükmedecek.”

“Evet, şimdi olmasa da otuz kırk sene sonra fen ve hakikî mârifet ve medeniyetin mehasini o üç kuvveti tam techiz edip, cihazatını verip o dokuz mânileri mağlûp edip dağıtmak için taharrî-i hakikat meylânını ve insaf ve muhabbet-i insaniyeyi o dokuz düşman taifesinin cephesine göndermiş. İnşaallah yarım asır sonra onları darma dağın edecek.”

“İşte Amerika ve Avrupa tarlaları böyle dâhi muhakikler (Mister Carlyle ve Bismarck gibi) mahsûlât vermesine istinaden, ben de bütün kanaatimle derim: Avrupa

ahlâk-ı İslâmiye: İslâm ahlâkı.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
asr: yüzyıl, asır.
bürhan: delil, ispat, hüccet.
bürhan-ı akli: aklî deliller, akla dayanan hüccetler, ispatlar, akla uygun deliller.
Cami-i Emevî: Şam’daki Emeviye Camii.
camî-i kebir: büyük cami.
cemaat: topluluk, aralarında çeşitli bağlar bulunan insanlar topluluğu.
cihazat: cihazlar, uzuvlar, organlar.
dâhi: son derece zeki, anlayışlı, deha sahibi.
dehalet: sığınmak, yardım isteği, birinin himaye ve merhametine sığınma.
ef’al: fiiller, işler.
fen: tecrübe, ispatla meydana gelmiş ilimlere verilen genel ad.
hâdisat: hadiseler, olaylar.
hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatler, imanı gerçekler.
hakiki: gerçek.
hâsıl-ı kelâm: sözün kısıası.
hüküm: hakimiyet, nüfuz, kumanda.
ibret: bir durumdan veya olaydan ders alma, ders çıkarma.
ilim: bilme, biliş, bilgi; bir şeyin doğrusunu bilme.
inşaallah: ‘Allah izin verirse’ manasında kullanılan bir dua.
istikbal: gelecek zaman.
istinaden: istinat ederek, dayanarak.
istinat: dayanma, güvenme.
izhar: gösterme, açığa vurma.
kanaat: inanma, görüş, fikir.

kemalât: kemaller, olgunluklar, mükemmellikler.
kıt’a: yer yüzündeki yedi büyük kara parçasından her biri, ana kara.
küre-i arz: yer küre, dünya.
mağlup: yenilme, kendisine galip gelinmiş.
mahsûlât: meydana gelen, elde edilen şeyler; meyveler, ürünler.
mâni: engel.
marifet: bilme, derin bilgi.
mehasin: güzellikler, iyilikler.

meylân: taraftarlık.
muhabbet-i insaniyet: insanlık sevgisi.
muhakkik: tahkik eden, gerçeği araştırıp bulan, bir şeyin iç yüzünü inceleyerek vakıf olan.
münevver: bilgili, kültürlü kimse, aydın.
mütefekkir: insanlığın ve müslümanların problemlerini ve çörelere çok düşünen âlim kişi.
ruhban: rahipler, papazlar.

sâir: diğer, başka, öteki.
şakirt: talebe, öğrenci.
tâbi: boyun eğen, uyan, itaat eden.
taharrî-i hakikat: hakikati araştırma, doğruyu arama, araştırma.
taife: cemaat, topluluk.
taklit: birinin davranış ve işlerinin şekil ve biçim olarak aynısını yapma.
techiz: cihazlama, donatma, hazırlama.
telâkki: kabul etme, alma.

ve Amerika İslâmiyetle hâmilelerdir. Günün birinde bir İslâmî devlet doğuracak.”

“Hem de İslâmiyet güneşinin tutulmasına (inkisafına) ve beşeri tenvir etmesine mümânaat eden perdeler açılmaya başlamışlar. O mümânaat edenler çekilmeye başlıyorlar. Kırk beş sene evvel o fecrin emaresi göründü. '71'de fecr-i sadık başladı veya başlayacak.”

“Ey Câmî-i Emevîde kardeşlerim! Ve yarım asır sonrakî âlem-i İslâm camiindeki ihvanlarım! Baştan buraya kadar olan mukaddemeler netice vermiyor mu ki: İstikbalin kıt'alarında hakikî ve mânevî hâkim ve beşeri, dünyevî ve uhrevî saadete sevk edecek yalnız İslâmiyettir ve İslâmiyete inkılâp etmiş ve tahrifattan ve hurafattan sıyrılacak İsevîlerin hakikî dinidir ki, Kur'ân'a tâbi olur, ittî fak eder.”

Muhterem heyet-i hâkime,

Risâle-i Nur müellifi aleyhindeki bütün iftiralara ve isnadlara karşı hukukî en kat'î cevap olarak üç mahkemenin ve üç ehl-i vukufun tetkikten sonra eserleri iade etmeleridir.

Hem Üstadımızın yirmi yedi senelik hayatı ve 130 parça kitabı ve mektupları, üç mahkeme ve hükümet memurları tarafından tam tetkik edildiği ve aleyhinde çalışan zâlim, mürted ve münafıklara karşı mecbur olduğu, hattâ idamı için gizli emir verildiği halde, dini siyasete âlet ettiğine dair en ufak bir emare bulamamaları, dini

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
aleyh: karşı, karşı.
asr: yüzyıl, asır.
beşer: insan, insanlık.
Câmî-i Emevî: Şam'daki Emeviye Camii.
dair: alakalı, ilgili.
dünyevî: dünyaya ait.
ehl-i vukuf: mahkemenin tayin ettiği "bilir kişi"ler.
emare: alâmet, belirti, nişan.
evvel: önce.
fecr: sabah namazı vakti, sa-

baha karşı güneş doğmadan önce ufku doğusu tarafından görünen aydınlığı.
fecr-i sadık: gerçek aydınlık, sabaha karşı doğu ufkunda yayılmaya başlayan beyaz aydınlık.
hakikî: gerçek.
hâkim: her şeye hükmeden, her şeyi hükmü altında tutan, her şeye galip olan Allah.
hâmile: gebe (kadın), yüklü.
heyet-i hâkime: hâkimler

heyeti, hakimler kurulu.
hukukî: hukuka uygun.
hurafat: hurafeler, bâtil inanışlar.
iade: geri verme.
iftira: suçsuz suç yükleme.
ihvan: sadık, samimî, candan dostlar, arkadaşlar.
inkılâp: birhalden diğer bir hale geçme, değişme, dönüşme.
inkisaf: açılma, ortaya çıkma, görülme, açığa çıkma, meydana çıkma.

İsevi: Hz. İsa'nın dininden olanlar.
İslâmî: İslâma uygun.
isnâd: dayandırma, mal etme, bir şeyi bir kimseye ait gösterme.
istikbal: gelecek zaman.
ittî fak: ortak bir gayede anlaşma, birleşme.
kat'î: kesin, şüpheyi ve tereddüde mahal bırakmayan.
kıt'a: yer yüzündeki yedi büyük kara parçasından her biri, ana kara.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.
mukaddeme: başlangıç, giriş.
müellif: eser telif eden, yazar.
mümânaat: mani olma, engelleme.
münafık: nifak sokan, arabozucu; kalbinde küfrü gizlediği halde Müslüman görünen.
mürtet: irtidat eden, İslâm dinini bırakarak eski dinine veya başka bir dine geçmiş olan, din değiştiren.
saadet: mutluluk.
sevk: ulaştırma, yöneltme.
tâbi: birinin arkasından giden, ona uyan, başka bir kimsenin tesiri altında olan.
tahrifat: tahrifler, bir şeyin aslını bozmalar, değiştirmeler.
tenvir: nurlandırma, aydınlatma, ışıktandırma.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.
zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

siyasete âlet etmediğini kat'î ispat ediyor. Hayatını yakından tanıyan biz Nur şakirtleri ise, bu fevkalâde hâle karşı hayranlık duymakta ve Risâle-i Nur dairesindeki hakikî ihlâsa bir delil saymaktayız.

Bu itibarla onu bazı iftiralarla çürütmek isteyen, vatan ve milletin saadeti lehindeki hizmetlerinin aleyhindeki gizli, zâlim düşmanlarının plânlarını âdilâne kararınızla mahvedeceğinizi ve müfterilerin yanlış isnadlarını yüzlerine çarpacağınızı adalet ve vicdanınızdan bekler, hürmetlerimizi takdim ederiz.

Eskişehir Nur Talebelerinden
**Yaşar, Osman Toprak, Ahmed,
Osman, Ceylân, Şükri,
Bayram, Sungur, Hüsni**

310

HEYET-İ SİHHİYEYE

On beş sene evvel Rehberin başında yazıldığı gibi, bâzı gençler kendilerinin hayat-ı dünyeviye ve uhreviyesini muhafaza için yanıma geldiler. Ben de onlara lillâh için o Rehber dersini verdim.

O risâle, bir iki hâşiye müstesnâ, hem Isparta hükümeti, hem Denizli Mahkemesinde, hem Ankara'nın ağır ceza ve Temyiz Mahkemesinin iki sene ellerinde kalması neticesinde berâet kazanması ve tamamen

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkanîyet, âdillik.

âdilâne: adaletli olana yakışır bir surette, doğrulukla, âdilcesine.

aleyh: karşı, karşıt.

beraat: Şuhsuzluğun sabit olması.

delil: iz, nişan, emare.

evvel: önce.

fevkalâde: olağanüstü.

hakiki: gerçek.

hâle: vaziyet, durum.

hâşiye: bir kitabın sayfalarının kenarına veya altına yazılan açıklayıcı yazı, derkenar.

hayat-ı dünyeviye: dünyaya ait olan hayat.

Heyet-i Sıhhiye: sağlık kurulu.

hürmet: saygı.

iftira: suçsuzla suç yükleme.

ihlâs: bir işi, bir ameli, başka bir karşılık belemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.

isnâd: bir şeyi bir kimseye ait gösterme.

ispat: delil göstererek iddiayı sağlamlaştırma.

itibar: üzerinde durma, ehemmiyet verme, ehemmiyet, önem.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.

lillâh: Allah için.

mahv: yok, etme, ortadan kaldırma, harap etme, perişan etme.

muhafaza: koruma.

müfteri: iftira atan, iftiracı.

müstesna: ayrı tutularak, hariç, ayrık.

Nur: Risale-i Nur.

risale: kitap; Risale-i Nur.

saadet: mutluluk.

şakirt: talebe, öğrenci.

takdim: arz etme, sunma.

talebe: öğrenci.

temyiz: bir davanın kararının bir üst mahkeme tarafından tekrar incelenmesi.

uhreviye: ahirete dair, ahirete ait.

vicdan: iyiyi kötüden, hayır şerden ayırt etmeye yardımcı olan ahlâkî duygu.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

Risâle-i Nur Külliyyatı, Rehber de içinde olduğu halde iâde edilmesi ve bir nüshası Ankara Emniyet Müdürünün eline geçmesi ile, Rehberin başında yazıldığı gibi, birtek kelimesine ilişmesi ile âhirinde gelen cümleyi okuyunca hakikati anlaması ve intişârına mâni olmaması, hem binlerce nüsha intişar ettiği halde hiçbir yerde bir zarar, bir itiraz görülmemesi, hattâ Mersin'in Tarsus kazasında birkaç Nur kitaplarını müsâdere ederek *Gençlik Rehberi* de içinde olduğu halde Ankara'ya gönderilip tetkik ettirildikten sonra, vilâyetin emriyle tamamen serbesttir diye resmî vesîka vermeleri ve İstanbul'da tâb' edildiği zamanda kanunen beş altı makama gönderildiği ve elerinde beş altı ay kaldığı halde ilişmemeleri, Rehberin ehemmiyetini ve kanunen dahi serbest olduğunu ispat ediyor.

Sonra binden fazla gençler Ankara ve sâir vilâyetlerin mekteplerinde ondan vatan, millet, ahlâk cihetinde istifade ettikleri ve hiç kimse zarar görmediği halde, birden hiçbir medâr-ı mes'uliyet olmayan bir iki kelimeye yanlış mânâ vermek, meselâ “Gençlik Rehberi” nâmını vermekle bir suç mevzuu yapmışlar.

Biri de müellifi tâb' etmemiş, kendi bîçare hasta yatağında iken, gençler tâb' ettikleri halde, şahsî nüfuz temini için yazılmış diye suç mevzuu yapıp, tâb' edene değil de, müellifini ağır cezaya vermek, hem zorla oraya celb etmek, halbuki on beş sene evvel yazılmış ve af kanunu ve mürûr-u zamanı, hem berâeti görmüş, öyle ise bütün

ahir: son.

beraat: Şuhsuzluğun sabit olması.

bîçare: çaresiz, zavallı.

celp: elde etme, kendine çekme.

cihet: yön, sebep, vesile.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

evvel: önce.

hakikat: gerçek.

iade: geri verme.

intişar: yayılma, dağılma, nesrolunma.

ispat: delil göstererek iddiayı sağlamlaştırma.

istifade: faydalanma, yararlanma.

itiraz: kabul etmediğini belirtip karşı çıkma.

kanunen: kanuna göre, kanunca, kanuna uyararak, kanun yolu ile.

makam: memuriyet, memurluk yeri.

mâni: engel.

medar-ı mes'uliyet: sorumluluk sebebi.

mektep: okul.

meselâ: misal olarak, şunun gibi, söz gelişi, faraza.

mevzu: konu.

müellif: eser telif eden, yazar.

mürur-ı zaman: zamanın geçmesi, zaman aşımı; zamanla.

müsâdere: toplatma, elden alma.

nam: ad, isim.

Nur: Risale-i Nur.

nüfuz: itibar, yetki.

nüsha: birbirinin aynı olan yazılı metinlerden her biri.

resmî: devlet adına olan.

Risale-i Nur Külliyyatı: Bediüzzaman Said Nursî'nin yüz otuz parça risaleden oluşan külliyyatı.

sâir: diğer, başka, öteki.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.

temin: elde etme.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

vesika: belge.

vilâyet: il.

bütün kanunsuz olarak bir garaza binâen müellifine bu kadar musırrâne ilişıyorlar.

Ben de diyorum ki:

On vecihle kanunsuz, bu kadar musırrâne, hastalığım zamanda iktidarım harici beni mahkemeye vermenin sebebi, Rehberin vatana, millete, âsâyîşe pek büyük faydası olduğu için, anarşilik ve dinsizlik hesâbına ilişıyorlar diye ihtimal veriyorum.

Şimdi bu kanun nâmına garazkârâne kanunsuzluk hesâbına beni cebren, zorla İstanbul'a Mahkemeye sevk etmekte, benim çok ihtiyarlık, zaafiyetim ve zehirli şiddetli hastalığım kat'iyen tıbben, fennen mâzeret-i kat'î olduğu gibi, dört defa o noktadan rapor alıp onlara gönderdiğimiz halde, yine ısrarla beni zorlamakta olduklarından, pek şiddetli ruhuma dokunmuş. Daha benim mahkeme ve idare huzurunda konuşmak iktidarım hariçindedir. Konuşsam da vatan, millet ve âsâyîşe zarar vermek fikriyle çalışan ve beni hilâf-ı kanun muhâkeme edenlerin yüzüne vurmaya mecbur olacağım. Daha bu kadar zulme tahammül edemeyeceğim. Bu ise ehemmiyetli başka bir nevi hastalıktır. Hem vatana bu mânevî hastalık zarar vermek ihtimali var.

Şimdi heyet-i sıhhiyeden ricam, beni tanıyanlar ve benimle yakından alâkadar olanlar ve hizmet edenler biliyorlar ki, gizli düşmanlarım müteaddit defadır beni zehirliyorlar. Tegaddî edemiyorum. Hattâ hizmetçimle beş dakikadan fazla konuşamıyorum.

alâkadar: ilgili, ilişıki.

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.

asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetin sağlanması.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

cebren: cebirle, zorla, kuvvet kullanılarak, mecburî.

ehemmiyetli: önemli.

fennen: fence, fenne uygun olarak, fen vasıtası ile.

garaz: kötü kasıt, düşmanca niyet, kin.

garazkârâne: garaz ve düşmanlığa kapılarak, garazkârlıkla, düşmancasına.

harici: dışa ait, dışarı ile ilgili.

haric: bir şeyin dışı, dışarı, dışta kalan.

heyet-i sıhhiye: sağlık kurulu.

hilâf-ı kanun: kanuna ters, kanun dışı.

idare: memleket işlerinin yürütülmesi, çekip çevirilmesi.

ihtimal: olabilirlik.

iktidar: güç yetme, bir işi gerçekleştirmek için gereken kuvvet.

kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

muhakeme: akıl yürütüp doğru netice elde edebilme, tartma, değerlendirme, yargılama.

musırrâne: ısrar ve inatla, ısrarlı bir şekilde.

müellif: eser telif eden, yazar.

müteaddit: çeşitli, bir çok.

nam: yerine, vekillik.

nevi: çeşit.

ruh: insandaki canlılığın ve diriliğin, iradeyle ilgili ve irade dışı hareketlerin ve idrak ka-

biliyetinin kaynağı, nefis.

sevk: yollama, ulaştırma.

tahammül: zora dayanma, kötü ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma.

tegaddi: beslenme, gıdalanma.

tıbben: tıbbî olarak, tıp cihetiyle, tıp yönünden.

vecih: cihet, yön.

zaafiyet: zayıflık, güçsüzlük, dermansızlık.

zulm: haksızlık, eziyet.

Hem başımda şiddetli ve devamlı nezle ve bir gözüm o nezleden ağrıyor ve akıyor. Müzmin kulunç ve şiddetli sancı ile hastayım.

Hem yirmi sekiz sene gurbette kaldığımdan ve başkalarının muâvenetini kabul etmediğimden, pek zarurette yaşadığım için zaafiyet fazladır. Hattâ zorla merdivenden çıkıyorum. Zaruret-i kat'î olmazsa beş dakika konuşamıyorum, yoruluyorum.

Ben sâbık mahkemelerde hem Risâle-i Nur, hem Risâle-i Nur Talebeleri için tahammül ediyordum. Ve tam hakikati izhâr etmiyordum. Bir derece zulûmlerine tahammül edip haksızlıklarını yüzlerine vurmuyordum. Tâ mâsumlara, âsâyişe zarar gelmesin diye sabır ve her nevi zulûm ve işkencelere tahammül ediyordum.

Şimdi ise Risâle-i Nur'a âlem-i İslâm sahip çıktı. Nur Talebeleri de benim müsâmahama ve düşmanlarıma ilişmemekliğime ve zulûmlerine sükût etmeme ihtiyaçları kalmadı. Onun için benim damarıma pek şiddetli dokunulduğunda, irade ve ihtiyârım haricinde karşıma çıkan gizli düşmanlarımın bana zararlarına vesîle olan, beni cezalandırmaya çalışanlara hakikati çıplak olarak böyle söyleyeceğim. (Sükût... Şimdi izhâr edilmeyecek.)

Mâdem hakikat böyledir. Heyet-i sıhhiye benim hem maddî, hem mânevî, hem sinir, hem kalb, hem nezleli baş hastalıklarım, hem kulunç ve sancı ve mahkemelerde konuşma iktidarsızlığı ve hem mâdem resmen vekillerim oradadırlar, hem tâb' edenler de oradadırlar;

bir şekilde.

sabık: eski, bir evvelki.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

sancı: iç organlarda batar veya saplanır gibi duyulan, nöbetlerle azalıp çoğalan ağrı, sızı.

sükût: susma, sessiz kalma.

tab: kitap basma, kitap baskısı, baskı.

tahammül: zora dayanma, kötü ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma.

talebe: öğrenci.

vesile: aracı, vasıta.

zaafiyet: zayıflık, güçsüzlük, dermansızlık.

zaruret: muhtaçlık, şiddetli ihtiyaç içinde olma.

zaruret-i kat'îye: kat'î zaruret; kesin ihtiyaç, kat'î zorunluluk.

zulûm: haksızlık, eziyet, işkence.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetinin sağlanması.

gurbet: yabancı memleket, yabancı yer, vatan dışı, doğup büyüdüğü ülke, şehir, köy dışında kalan yerler, yâd el.

hakikat: gerçek.

heyet-i sıhhiye: sağlık kurulu.

ihtiyar: irade, tercih.

iktidar: güç yetme, bir işi gerçekleştirmek için gereken kuvvet.

irade: dileme, isteme, bir şeyi yapma yapmama konusunda için olan iktidar, güç.

iskence: bir kimseye verilen maddî-manevî sıkıntı, eziyet.

izhar: gösterme, açığa vurma.

kulunç: şiddetli ağrı veren bir hastalık (özellikle omuz ağrısı).

maddî: madde ile alakalı, cismanî.

madem: ...den dolayı, böyle ise.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

muavenet: yardım, yardımcılaşma.

müsamaha: göz yumma, hoş görme, görmezlikten gelme, tolerans.

müzmin: eskiyerek yerleşmiş hastalık, süreklileşmiş, kronik.

nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur.

resmen: resmî olarak, resmî

istinâbe sûretiyle ifademin alınması için fennî ve tehlike-
li hastalığı var şeklinde rapor verilmesini rica ederim.

Emirdağ'ında

Said Nursî

311

Azîz ve mübarek müşfik Üstadım,

Bu arızamı Nurla alâkadar ve hac refiklerimdem Karakoçanlı Hacı Sabri kardeşimle takdim ediyorum.

Evvelâ: Mübarek ellerinizi kemâl-i ihtiramla takbil eder, bu âciz ve pürtaksir kardeşiniz ve talebenizi müstecab ve mübarek duânızda dahil buyurmanızı istirham ederim.

Sâniyen: Hacı Sabri kardeşinizi ve diğer yeni alâkadarları da duâlarınıza dahil buyurmanızı rica ederim.

Sâlisen: Kardeşim Hüsrev gerek zât-ı âlîlerinin, gerekse diğer kardeşlerinin mektuplarını emirlerinize atfen göndermekte devam ettiği için, lillâhilhamd, vaziyetten haberdar bulunuyoruz.

Râbian: Gerek Hüsrev kardeşimin ve gerek Ceylân'ın gönderdikleri eserleri kardeşlere verdim ve parasını kendilerine gönderdim. Urfa'dan biraz daha istedim. Gelince inşaallah onları da talebelere vereceğim. Eserlerden bir takımını Hacı Sabri almıştır.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
arıza: isteklerini arz etme, dile getirme, alttan üste takdim edilen yazı veya mektup.
atfen: atıf olarak, birisinin adına, birisine yükleyerek.
azîz: izzetli, muhterem, saygın.
dahil: içine alma, sokma.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
evvelâ: öncelikle.
fennî: fenne mensup, fenle ilgili

olan.
haberdar: haberli, bilgili.
hac: Islâmın beş şartından Hac ibadeti.
inşaallah: Allah izin verirse.
istinâbe: davanın görülmekte olduğu mahkemeye gönderilmek üzere başka bir yerde bulunan bir şahitin oradaki mahkeme tarafından ifadesinin alınması.
istirham: isteme, rica etmek.

kemal-i ihtiram: saygı ve hürmetin son derecesi, tam ve mükemmel hürmet görme.
lillâhilhamd: Allah'a hamdolsun ki!
mübarek: feyizli, bereketli.
müstecap: duası Allah tarafından kabul edilen.
müşfik: şefkatli, merhametli, sevgi ve ilgi gösteren.
Nur: Risale-i Nur.

pürtaksir: çok kısa, eksik, kusurlu.
rabian: dördüncü olarak.
refik: arkadaş, yoldaş.
salisen: üçüncü olarak.
saniyen: ikinci olarak.
suret: biçim, tarz.
takbil: öpme.
takdim: arz etme, sunma.
talebe: öğrenci.
vaziyet: durum.

Hâmisen: Reiscumhurun nutkundan gelen müjdeli istihrâcın tahakkuk etmesini eltâf-ı İlâhiyeden niyaz ederiz.

Sâdisen: Nurun neşri ve fütuhâtı için Rahîm ve Kerîm Rabbimiz muvaffak buyurduğu nisbette istihdâmımız, lillâhilhamd devam ediyor.

Akşamları Nurlu cemaatten mürekkep fakirhânemize gelen cemaate tedrisât-ı Nuriyede devam olunuyor.

Malatya seyahatimde oradaki alâkadarların çalışma tarzlarını söyledim. Büyük Doğucuların bu fakiri kendi zümrelerine katmak hususundaki tekliflerine, “Büyük Doğuculuk siyâsî bir teşekkül müdür?” diye sordum. “Evet” dedikleri için, “Sizin yalnız imânî ve Kur’ânî mesâildeki müşküllerinizi ve izahını arzu ettiğiniz noktaları Risâle-i Nur’un yardımıyla halle çalışırım. Benim mesleğim, ihtiyâr ve şuurum taallûk etmeden Risâle-i Nur da-iresinde istihdamdan ibârettir. İmân ve Kur’ân meselelerinize hemfikirinizim. Fakat siyasetle iştigal edemem” meâlinde cevap verdim. Yalnız bu zümreden Nurlarla alâkadar olanlar var. Onların el ele vererek, hem eserleri okumalarını ve anlayamadıkları yerleri sormalarını, Kur’ânî hattı öğrenmeye gayret etmelerini rica ettim. Malatya, Urfa, Antep’tekileri eserleri edinmeye ve alâkalarını arttırmaya âcizâne yazılarımla teşvik etmekteyim. Şimdilik mesâil-i Nuriyem böyledir.

Cenâb-ı Hakka nihayetsiz hamd ve şükür olsun ki, hesapsız kusurlarımla beraber bu Kur’ânî ve imânî

âcizâne: alçak gönüllülükle.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

alâkadar: ilgili.

arzu: isteme.

cemaat: topluluk.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

fakirhane: tevazu ifadesi olarak kendisinden bahseden kimsenin evi.

fütuhât: zaferler, fetihler, galibiyetler.

hâl: çözmeye, çözüme ulaştırma.

hamd: teşekkür, şükran.

hamisen: beşinci olarak, beşinci, beşinci derece.

hât: yazı.

hesapsız: sınırsız, sonsuz.

husus: mevzu, konu.

ibaret: meydana gelen, oluşan, müteşekkil.

ihtiyar: irade, tercih.

iman: inanç, itikat.

imani: imana dair olan, imanla ilgili.

istihdam: bir hizmette kullandırma, çalıştırma.

istihraç: mana, anlam çıkarma.

istigal: bir işle uğraşma, meşgul olma.

izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.

Kerim: ihsan ve ikramı bol olan Allah.

Kur’ânî: Kur’ân’a uygun, Kur’ân’a ait.

lillâhilhamd: Allah’a hamdolsun ki!.

meal: mana, anlam, mefhum.

mesail: meseleler.

mesail-i Nuriye: Risale-i Nur’a ait meseleler.

mesele: konu.

meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.

muvaffak: başarmış, başarılı.

mürekkep: den oluşmuş, -den olma.

müşkül: güçlük, zorluk.

neşr: yayım, yayın.

nihayetsiz: sonsuz, sınırsız.

niyaz: yalvarma, yakarma.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

nutuk: söz, konuşma, hitap.

Rab: besleyen, yetiştiren, verdiği nimetlerle mahlûkatı ıslah ve terbiye eden Allah.

Rahim: merhamet eden, çok merhametli olan, esirgeyen, korusan, acıyan Allah.

reiscumhur: halkın reisi, cumhurbaşkanı.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

sadisen: altıncı olarak.

siyasi: siyasetle ilgili, siyasete ait.

şuur: akıl, bilinç.

şükür: teşekkür.

taallûk: alâkalı, münasebetli olma.

tahakkuk: gerçekleşme, meydana gelme, olma.

tarz: biçim, şekil.

teklif: öneri.

teşekkül: kuruluş, örgüt.

zümre: cemaat, topluluk.

hizmette istihdâma lâıyk görmüştür. Elbette, mübarek ve müşfik Üstadımın duâları bereketiyle zümre-i Nuriyenin âciz bir ferdi olmakta devam ve öylece Livâü'l-Hamd-i Aleyhissalâtü Vesselâm tahtında toplananlardan olurum.

Tekrar tekrar mübarek ellerinizi kemâl-i tâzimle takbil eyler, alâkadar kardeşlerimin de selâm, duâ ve ihtiram-larını arz ederim. Muhitinizdeki maddeten ve mânen yakın bütün arkadaşlara arz ve ihtiram eylerim. Erhamür-râhimîn olan Rabbimizden dâimî niyazım, azîz, muhterem ve müşfik Üstadımdan ebediyen râzı olsun ve bütün maksadını hâsıl eylesin. Âmin.

1 **الْباقى هو الْباقى**

El-hubbu fillâh
muhıbb-i muhlisiniz
Hulûsi

3 12

Çok sevgili, müşfik Üstadım Efendim Hazretleri,

Evvelâ: Hem mübarek leyâl-i aşerenizi, hem kudsî bayramınızı ruh u canımla tebrik eder, arz-ı hürmetle-rimle Nur neşreden ellerinizden öper, kusuratımın affını istirham ederim.

Sâniyen: Bu günahkâr âdi, âciz, kusurlu, liyâkatsiz, miskin, tenbel talebenizi Risâle-i Nur'un hakâik-ı kudsiye-i imâniye ve Kur'âniyesine ve sevgili Üstadın

adi: bayağı, aşağı, değersiz.

alâkadar: ilgili.

Aleyhissalâtü Vesselâm: Salât ve selâm onun üzerine olsun.

âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.

arz: sunma, bildirme.

arz-ı hürmet: hürmet, saygı gösterme, saygı duyduğunu bildir-me.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

daimi: sürekli, devamlı.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ebediyen: ebedî olarak, sonsuza kadar.

el-hubbu fillâh: Allah için sevmek.

erhamü'r-râhimîn: merhamet edenlerin en merhametlisi olan Allah.

evvelâ: öncelikle.

günahkâr: günahlı, günah işlemiş.

hakaik-ı kutsiye-i imaniye: iman-ın mukaddes ve kutsal hakikatleri.

hâsil: meydana gelme, ortaya çıkma.

hizmet: görev, vazife.

ihtiram: hürmet etme, saygı gösterme.

istihdam: bir hizmette kullanma, çalıştırma.

istirham: isteme, rica etmek.

kudsi: mukaddes, yüce.

kusurat: kusurlar, noksanlıklar, eksiklikler, özürler.

lâyık: uygun, yakışır, münasip.

leyali-i aşere: on mübarek gece.

livâü'l-hamd: Hz. Peygamberin (a.s.m.) bayrağı, kıyametten sonra Müslümanların altında toplanacakları sancak.

liyakat: lâyık olma, değerlilik, yararlılık, uygunluk.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

maddeten: madde ve cisim olarak.

maksat: istek, talep.

manen: mana bakımından, manaca.

miskin: uyuşuk, tembel, hareketsiz, zavallı.

muhit: yöre, çevre.

muhterem: saygı değer, hürmete lâyık, saygın.

mübarek: feyizli, bereketli.

müşfik: şefkatli, merhametli, sevgi ve ilgi gösteren.

neşir: yayım, yayın.

niyaz: yalvarma, yakarma.

Nur: Risale-i Nur.

Rab: besleyen, yetiştiren, verdiği nimetlerle mahlûkâtı ıslah ve terbiye eden Allah.

razı: rıza gösteren, hoşnut olan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-

diüz zaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

saniyen: ikinci olarak.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

taht: alt.

takbil: öpme.

talebe: öğrenci.

terbiye-i mâneviye ve maddiyesine mazhar buyuran Cenâb-ı Erhamürrâhimîne hadsiz şükrediyorum. *Elhamdü lillâh, hâza min fadli Rabbî.*

Sevgili Üstadım,

Terbiye-i mâneviyenizin âsârını her vakit bize ihsâs eden Rabb-i Rahîmîme ne kadar şükretsem yine azdır. Tahdîs-i ni'met olmak üzere şunu da arz etmek isterim ki, hastalığımdan müşteki değilim. Çünkü, lillâhilhamd, nur-u aynım ve sürûr-u ruhum ve gıdâ-i kalbim olan Risâle-i Nur'un hakikatlerini bilfiil ve bittecrûbe ders alma ma sebep oldu.

Hem hakikaten ömrü kırkinci sene-i devriyesinde müthiş bir tarzdaki maddî ve mânevî hastalıklarına her bir ricasında ruha ve kalbe binler nur-u tevhidi ve ziyâ-i tesellîyi serpen İhtiyarlar Risâlesi, hem herbir devâsında bînihaye şifâ-i mânevî bulunan Hastalar Risâlesi, hem on bir kelime-i kudsiye-i tevhidiyenin pek hârika ve em-sâlsiz bir tarzda tılsımlarını keşfeden ve herbir cümlesinden nur-u tevhid fışkıran Yirminci Mektub, hem hakâik-ı imâniyenin en son ve en müşkül ve en derin ve bütün filozofları, hattâ hükemâ-i İslâmiyeyi dahi hayrette bırakan çok mühim muammâları halleden Yirmi Dördüncü Mektub, hem kalbin bütün mânevî yaralarına kudsî bir tiryak olan On Yedinci Söz ve emsâli risâleler pek hârika bir tarzda imdadıma yetişti ve tedâviye başladı.

Ve bana şöyle bir kanaat-i kat'îye verdi ki: Güyâ Risâle-i Nur, ezcümle mezkûr risâleleri hem ben, hem

kudsi: mukaddes, yüce.
lillâhilhamd: Allah'a hamdolsun ki!.
maddî: madde ile alâkalı.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
mazhar: nail olma, şereflenme.
mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.
muamma: anlaşılmaz, çözülmesi güç iş, anlamı gizli ve güç anlaşılır söz.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
müşkül: güç, zor, çetin.
müşteki: şikâyet eden, şikâyetçi, yakınan.
müthiş: dehşet veren, ürküten, dehşetli, korkunç.
nur-u ayn: göz nuru.
nur-u tevhid: tevhit nuru, birlik nuru; Allah'ın birliğindeki aydınlık, Allah'ın birliğini güneş gibi gösteren nur.
Rabb-i Rahîm: şefkat ve merhamet sahibi olan Cenab-ı Hak.
risale: kitap, kitapçık.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sürur-ı ruhi: ruha ait, ruhla ilgili rahatlık ve sevinç.
şükür: teşekkür.
tahdîs-i nimet: Cenab-ı Hakka karşı şükrunü eda etme ve teşekkür etme maksadıyla kavuştuğu nimeti başkalarına anlatma.
tarz: biçim, şekil.
tedâvî: iyileştirme, şifalandırma.
tevhid: Allah'ın bir olduğuna inanma, birleme.
tılsım: herkesin bilip çözemediği gizli sır.
tiryak: en iyi çare, baş ilâç.

arz: sunma, bildirme.

asar: eserler.

bilfiil: bizzat kendi çalışması ile, kendi yaparak.

bînihaye: sonsuz, nihayetsiz, ebedî, tükenmez.

Cenab-ı Erhamürrâhimîn: inayet ve rahmet, yardım ve lütuf sahiplerinin en merhametlisi olan, şeref ve azamet sahibi olan yüce Allah (C.C.).

deva: ilaç, çare.

elhamdülillâh: Allah'a hamd olsun, hamd Allah'a aittir.

emsal: örnekler, benzerler.

emsalsiz: benzersiz.

ezcümle: bu cümleden olarak.

filozof: felsefe ile uğraşan, filozof.

güya: söyleyen, konuşan.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.

hakikat: gerçek.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hâl: çözme, çözüme ulaştır-

ma.

hârika: olağanüstü.

hâza min fadli Rabbî: Bu, Rabb'im'in fazlındandır.

hükema-i İslâmiye: İslam filozofları.

ihsas: hissetirme, sezdirme.

imdat: yardım.

kanaat-ı kat'îye: kesin kanaat, varılan kesin düşünce.

kelime-i kudsiye: yüce, kudsî söz.

keşif: gizli bir şeyi bulma, meydana çıkarma.

hastalık münâsebetiyle yanıma gelenler ders alsınlar diye, rahmet-i İlâhiye tarafından hastalandırılmışım.

Evet, sanki sevgili, müşfik Üstadımız İhtiyarlar Risâlesini gençlere, Hastalar Risâlesini sıhhatte olanlara yazmış.

Sâlisen: Orada bulunan ve sevgili Üstadımızın kıymettar hizmetinde bulunan muhterem arkadaşlarımıza, hem birer birer selâm, hem bayramlarını tebrik ederim. Sevgili Üstadımızın ellerinden, kardeşlerimizin gözlerinden öperim.

¹ **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Çok kusurlu ve hasta talebeniz
Mehmed Feyzi

﴿ 313 ﴾

² **بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ**

Azîz, sıddîk kardeşlerim,

Bir zât, uzunca bir mektup yeni hurufla bana yazmış, kendisinin kim olduğunu bildirmemiş. Üç noktada şüphe edip bir nevi itiraz gibi yanlış mânâ verdiği için güyâ bizi ikaz ediyor. Meşrebimiz münâkaşa ve münâzara olmadığından ve kusurumuzu hakiki olarak gösterenlerden memnun olduğumuzdan, bu meçhûl zâtın

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
güya: sanki.
hakiki: gerçek.
hizmet: görev, vazife.
huruf: harfler.
ikaz: uyarı.
itiraz: direnme, karşı koyma.
kıymettar: kıymetli, değerli.
kusur: eksiklik, noksan.
mana: anlam.
meçhul: bilinmeyen, hakkında bilgi olmayan.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.
2. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

mesrep: yaratılış, tabiat, huy, belli kurallara uyularak yapılan tartışma.
muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.
münakaşa: tartışma.
münasebet: vesile, alâka, bağ.
münazara: bir konu üzerinde belli kurallara uyularak yapılan tartışma.
müşfik: şefkatli, merhametli, sevgi ve ilgi gösteren.
nevi: çeşit.
rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.
salisen: üçüncü olarak.
selâm: banış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
sihhat: sağlık, esenlik.
talebe: öğrenci.
zat: kişi, şahıs.

mektubunda üç esasın hakikatini gösterip yanlışını tas-
hih etmek istedim.

Birinci esas: Risâle-i Nur'un üstadı ve me'hazı ve Sa-
id'in de çok zamandan beri bir virdi olan bâzı âyetler, bir
hizb-i Kur'ânî sûretinde bir kısım talebelerin arzularıyla
kaleme alınmış. Sonra da tâb' edilmiş. Ve dört beş mah-
kemenin de gösterdiği ehl-i vukuf ulemâları ve hattâ Di-
yanet Riyaseti dairesi ve İstanbul'un fetvâ dairesindeki
Tetkik-i Kütüb-ü Diniye Heyetinden hiçbir âlim ve ehl-i
vukuf ulemâları itiraz etmemişler. Belki takdir edip tah-
sin etmişler. Çünkü başta Sahâbeler ve matbû Mecmu-
atü'l-Ahzab'da bulunan Hazret-i Üsâme Radiyallâhü
Anh hizb-i Kur'ânîsi ki, herbir günde bir kısmını oku-
makla taksim edilmiştir. Ve aynı kitapta ve Mecmuatü'l-
Ahzab'ın aynı cildinde İmam-ı Gazalî'nin (r.a.) bir hizb-i
Kur'ânîsi ve çok ehl-i velâyetin kendi meşreblerine mu-
vâfık bâzı sûreleri ve âyetleri bir hizb-i mahsus-u Kur'ânî
yaptıkları meydandadır.

On sene evvel şehiden vefat eden Merhum Hâfız Ali
gibi Nurun kahramanlarından benim hususî virdimi ve
Risâle-i Nur'un üstadları ve menbaları olan mühim âyet-
leri cem etmek istediler. Sonra onlara gönderdim. On-
lar da tab ettirdiler. Çünkü, herkes her vakit bütün
Kur'ân'ı okumaya vakit bulamıyor. Fakat böyle bir hizb-i
Kur'ânî eline geçse her vakit istifade edebilir fikriyle,
hem sevapları çok ziyade olan âyetler ve sûreler, içinde
yazılmış. Zaten Kur'ân-ı Hakîmin bir mucizesi şudur ki,
ehl-i hakikatten ve kemâlâttan herbir meslek sahibi,

âlim: ilim ile uğraşan, ilim
adamı.
arzu: isteme.
âyet: Kur'ân cümlesi.
cem: toplama, biriktirme.
diyanet: din işleri ile ilgilenen
kuruluş, teşkilat.
ehl-i hakikat: hakikati arzu-
layanlar, gerçeği bulup onun
peşinden gidenler; Allah ada-
mı.
ehl-i velâyet: velî olanlar;

erenler, Allah'ın dostluğunu
kazanalar, velîlik sıfatını ta-
şıyanlar.
ehl-i vukuf: bir mesele hak-
kında bilgi ve yetki sahibi
olanlar.
evvel: önce.
fetva: İslam'da bir mesele
hakkında dinî meselelere tam
vâkif yetkili kimseler tarafın-
dan verilen şer'i hüküm.
hizb-i Kur'ânî: Kur'ân ayetle-

rinden bir kısmının bir araya
getirilmiş hâli.
hizb-i mahsus-i Kur'ânî:
Kur'ân'dan seçilen özel böl-
ümlerin bir araya getirilmiş
hâli.
hususî: özel.
istifade: faydalanma, yarar-
lanma.
itiraz: direnme, karşı koyma.
kemalât: kemaller, olgunluk-
lar, mükemmellikler.

Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve su-
resinde sayısız hikmet ve fayda-
lar bulunan Kur'ân.

matbu: tab edilmiş, basılmış.

Mecmuatü'l-Ahzab: Şeyh Ahmet
Ziyaeddin Gümüşhanevî'nin üç
ciltlik dua kitabı.

mehaz: menba, bir şeyin aslının
alındığı kaymak.

menba: kaynak.

merhum: rahmete kavuşmuş, öl-
müş, ölü.

meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.

meşrep: gidiş, hareket tarzı, tavır,
tutum, meslek.

mu'cize: benzerini yapmaktan
insanların aciz kaldığı şey.

muvafık: yerinde, uygun, uyar,
münasip.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

Nur: Risale-i Nur.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzz-
aman Said Nursî'nin eserlerinin
adı.

riyaset: reislik, başkanlık.

Sahabe: Peygamberimiz Hz. Mu-
hammed'in mübarek yüzünü
görmekle şereflenen ve onun
sohbetlerine katılan mü'min kim-
se.

sure: Kur'ân-ı Kerîm'in ayrıldığı
114 bölümden her biri.

suret: biçim, şekil, tarz.

şehit: Allah'ın ve yüce dininin
adını yüceltme uğrunda canını fe-
da ederek savasta vurulup ölen
Müslüman.

tab: basma.

tahsin: beğenme, güzel bulma.

takdir: kıymet verme, beğenme.

taksim: bölme, paylaşırma.

talebe: öğrenci.

tashih: düzeltme, yanlışını gider-
me.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sa-
hipleri.

üstad: öğretici, öğretmen.

vefat: ölen, ölüm, ölü.

vird: belli zamanlarda okunması
manevî bir vazife olarak kabul
edilen Kur'ân cüzleri, Esmâ-yı
Hüsna ve dualar.

ziyade: çok, fazla.

meşrebine muvafık, Kur'ân'da bir Kur'ân'ını, bir hizb-i mahsusunu, bir üstadını bulur. Güya tek bir Kur'ân'da binler Kur'ân var. Bu mucizenin sırrı şudur ki:

Kur'ân-ı Hakîmin âyetlerinin ve kelâmlarının münasebetleri yalnız beraber olanlara değil, belki pek çok âyetlere ve kelâmlara ve kelimelere münasebeti var, bakıyor. *İşaratü'l-İ'câz* tefsir-i Nuriyede bu sır bir derece gösterilmiş. Demek başka kelâmlara benzemez. Herbir âyet, binler âyetlere bakar birer yüzü ve gözü var.

Bu vaziyet-i Kur'âniye çok hakaike medardırlar. Ehl-i tarikat ve ehl-i hakikatın herbir kısmı kendi mesleğine göre o küllî Kur'ân içinde bir mahsus hizibleri var.

İşte Risâle-i Nur'un Hizb-i Kur'ânîsi de o neviden birisidir. Bunu böyle neşretmek için evliyadan olan merhum Hâfız Ali bunun tab'ını acele etmek istedi. Çünkü, tamam-ı Kur'ân'ın Risâle-i Nur'un keşfiyatıyla hattında bir nevi mucize-i tevafukıyye bulunmasından, onu tab edip bastırmak için bu hizb-i Kur'ânîyi bir mukaddemesi, bir müjdecisi olarak bastırdılar.

Evet, şimdiki Hüsrev'in kalemiyle yazılan ve pek harika olan ve tevafuk cihetinde mucizatlı olan Kur'ân'ımızın on beş seneden beri tab'ına çalışıyoruz. Ve fakat ekser Nuncular fakirü'l-hal olduğundan ve fotoğrafla tab'ı lâzım geldiğinden ve yirmi beş bin banknot masraf lâzım olmasından, Hizb-i Kur'ânımız mukaddeme olarak, daha evvel bu mucizeli Kur'ân'ımızın bir müjdecisi olarak tab edildi. İşte bu mu'cizeli Kur'ân'ımızı, hem Diyanet

âyet: Kur'ân cümlesi.

banknot: kağıt bir lira.

cihet: yön.

diyanet: din işleri ile ilgilenen kuruluştur, teşkilat.

ehl-i hakikat: hakikati arzular, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah adamı.

ehl-i tarikat: tarikat ehli, kalbini dünyanın fani işlerinden ayırıp, Allah sevgisi ile bağlayan kimseler.

ekser: pek çok.

evliya: veliler, Allah dostları.

evvel: önce.

fakirülhâl: muhtaç ve fakirlik içinde olma.

güya: sanki.

hakaik: hakikatler, doğrular, gerçekler.

hârika: olağanüstü.

hizb: bir bütünden ayrılan parça, kısım.

hizb-i Kur'ânî: Kur'ân âyetlerinden bir kısmının bir araya getirilmiş hâli.

kelâm: söz, lafız.

keşfiyat: keşifler, Allah'ın ilham etmesiyle gösterilen gaybla ilgili sırlar.

Kur'ân-ı Hakîm: her âyet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.

küllî: umumî, genel, bütün olan.

masraf: harcama.

medar: dayanak noktası, sebep, vesile.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

meşrep: yaratılıştan, tabiat, huy, mizaç, ahlâk.

mu'cizat: mu'cizeler, Allah tarafından verilip, yalnız peygamberlerin gösterebilecekleri büyük harika işler.

mu'cize-i tevafukıyye: tevafuktaki mu'cize, birbirine uygunluktaki mu'cizeler.

mukaddeme: başlangıç.

muvafık: yerinde, uygun, uyar, münasip.

münasebet: ilgi, ilişki, bağ.

neşr: yayım, yayın.

nevi: çeşit.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup nesreden kimse.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sır: gizli mana, çıkan anlam.

tab: basma.

tevafuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.

Riyaseti tetkik etmiş, çok beğenmiş; hem İstanbul'daki fetva dairesindeki tetkik-i mesâhif uleması gayet güzel görmüş. Gayet güzelce tetkik edip musahhah olarak bize iade etmiş. İnşaaallah yakında bu Kur'ân'ımız basılarak bir hediye-i Nuriye olarak âlem-i İslâma neşredilecektir.

O kendini bildirmeyen zatın şüphe ettiği,

İkinci mesele: Pek çok Nurcuların haddimden yüz derece ziyade hüsn-ü zanlarıyla benden zannettiği medâr-ı iftihar sıfatları, yüz defa onların hatırlarını kırıp reddetmişim. Fakat yirmi sekiz sene siyasetçiler Risâle-i Nur'un sırf imanî ve uhrevî mesleğini şimdiki medenîleşmek fikirlerine müsait görmediklerinden, yirmi sekiz sene hapislerle, mahkemelerle, tarassutlarla, asılsız isnatlarla Nurcuları ürkütmekle ve beni çürütmek cihetiyle Risâle-i Nur'u neşrettirmemek için emsalsiz bir vaziyete düşmüştüm. Yarım ümmî ve ittiham altında ve Nur şakirtlerini bütün bütün kaçırmamak için, bana karşı medhi, şahsımdan reddedip medhiniz Nurlara ait olabilir. Ve gördüğünüz meziyetler benim değil, Risâle-i Nur'undur. O da Kur'ân-ı Hakîmin bir hakikatının bir tefsiridir. Ve her asırda dine ve imana tam hizmet eden müceddidler geldikleri gibi, bu acip ve komitecilik ve şahs-ı mânevî-i dalâletin tecavüzü zamanında bir şahs-ı mânevî müceddid olmak lâzım gelir. Eski zamana benzemez. Şahıs ne kadar da harika olsa, şahs-ı mânevîye karşı mağlûp olmak kabildir. Risâle-i Nur'un o cihette bir nevi müceddid olması kaviyyen muhtemel olduğundan, o sıfatlar—hâşâ—benim haddim değil; belki mükerrer

meth: övrme.

meziyet: kıymetli özellik.

muhtemel: ihtimal dahilinde, olabilir.

musahhah: tashih edilmiş, düzeltilmiş, yanlışsız.

müceddit: hadis-i şerifle, her asır başında geleceği müjdelenen dinin yüksek hizmetkârı; dine yeni bir tarzla yaklaşan, asrın şartlarına göre ve ortaya atılan yeni şüphe ve taarruzlara karşı dini yorumlayıp kuvvetlendiren büyük âlim.

mükerrer: tekrarlanmış, tekrar olunmuş.

müsait: uygun, münasip.

neşr: yayım, yayın.

nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

riyaset: reislik, başkanlık.

sıfat: vasıf, nitelik.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat-teb meydana gelen manevî şahıs.

şahs-ı manevî-i dalâlet: küfür ve dalâleti manen temsil eden manevî şahıs.

şakirt: talebe, öğrenci.

tarassut: gözetme, göz altında tutma.

tecavüz: saldırma, sınırını aşma.

tefsir: Yorum, şerh.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

ümmî: okuma yazması olmayan, okumamış.

vaziyet: durum.

zat: kişi, şahıs.

ziyade: çok, fazla.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

cihet: yön.

defa: kere, kez, yol.

emsalsiz: benzersiz.

fetva: İslam'da bir mesele hakkında dinî meselelere tam vâkif yetkili kimseler tarafından verilen şer'î hüküm.

gayet: son derece.

hakikat: gerçek.

hârika: olağanüstü.

hâşâ: asla, katiyen, hiç bir va-

kit.

hizmet: görev, vazife.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

iade: geri verme.

iman: inanç, itikat.

imanî: imana dair olan, imanla ilgili.

inşaaallah: Allah izin verirse.

isnâd: dayandırma, mal etme, bir şeyi bir kimseye ait gösterme.

itham: töhmetlendirme, suçlu görme.

kabil: mümkün, ihtimal da-iresinde.

kaviyyen: kesin olarak, kesinlikle, kuvvetle, katî olarak, şüphesiz.

komite: kötü bir maksat için toplanmış topluluk, cemiyet.

Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.

medar-ı iftihar: iftihar sebebi, övünme sebebi.

medenî: uygar, modern.

mesele: konu.

yazdığım gibi, benim hayatım Risâle-i Nur'a bir nevi çekirdek olabilir. Kur'an'ın feyziyle, Cenab-ı Hakkın ihşasıyla o çekirdekten Risâle-i Nur'un meyvedar, kıymettar bir ağaç hükmüne icad-ı İlâhî ile geçmesidir. Ben bir çekirdektim, çürüdüm, gittim. Bütün kıymet Kur'an-ı Hakîmin mânâsı ve hakikatlı tefsiri olan Risâle-i Nur'a aittir.

Kendini bildirmeyen zatın,

Üçüncü şüphesi: Büyük Cihad'ın ve Sebilürreşad'ın neşrettiği gibi, ben ilân etmişim ki, dine, imana hizmeti ve Risâle-i Nur'u değil dünya siyasetine, belki kemâlât-ı mânevîyeye ve makamat-ı âliyye âlet edemediğim gibi, herkesin hoş gördüğü saadet-i uhrevîye ve Cehennemden kurtulmaya vesile etmemek ve yalnız emr-i İlâhî ve rıza-yı İlâhîden başka hiçbirşeye âlet etmemek bu zamanda Nurun hakikî kuvveti olan sırr-ı ihlâs-ı hakikîyi muhafaza etmeye beni mecbur etmiş ki, Sıddık-ı Ekber (r.a.) dediği olan, "Mü'minler Cehenneme gitmemek için Allah'tan isterim, benim vücudum Cehennemde büyüsün ki, onların yerine azap çeksin" diye söylediği kud-sî fedakârlığının bir zerresini ben de kendime kazandırmak için, "İman ile Cehennemden birkaç adamın kurtulmaları için Cehenneme girmeyi kabul ederim" demişim. Zaten ibadet, Cennete girmek ve Cehennemden kurtulmak için kılınmaz; bozulur. Belki rızâ-yı İlâhî ve emr-i Rabbanî için yapılır.

Yine Hizb-i Kur'an'ımızın bahsine döneriz:

azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.

bahis: konu.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

emr-i İlâhî: Allah'ın emri.

emr-i Rabbanî: Allah'ın emri.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

feyz: bolluk, bereket, verimlilik.

hakikat: gerçek, doğru.

hakiki: gerçek.

hizb-i Kur'an: Kur'an ayetlerinden bir kısmının bir araya getirilmiş hâli.

hizmet: görev, vazife.

hükmüne: yerine, değerine.

ihlâs-ı hakikî: gerçek ihlâs, samimiyet.

ihşan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

ilân: yayma, duyurma, bildirme.

iman: inanç, itikat.

kemâlât-ı manevîye: manevî güzelliğe ve mükemmellikler.

kıymet: değer.

kıymettar: kıymetli, değerli.

kudsî: mukaddes, yüce.

Kur'an-ı Hakîm: her ayet ve

suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'an.

makamat-ı âliye: yüce makamlar, yüce mevkiler.

mana: anlam.

meyvedar: meyveli, yemişli.

muhafaza: koruma.

mü'min: iman eden, inanan.

neşr: yayım, yayın.

nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur.

rıza-yı İlâhî: Allah'ın rızası, hoşnutluğu.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-

diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

saadet-i uhrevîye: ahirette ilgili saadet, ahiretteki mutluluk.

Sıddık-ı Ekber: en büyük doğrulayıcı; Hz. Ebu Bekir (r.a.).

sırr-ı ihlâs: ihlâs sırrı.

tefsir: Yorum, şerh.

vesile: bahane, sebep.

zat: kişi, şahıs.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmın büyük bir kumandanı olan Hazret-i Üsâme Radiyallahü Anh, bir gün “hamd”e ait, bir gün “istiğfar”a ait âyetler, bir gün “tesbih”e ait, bir gün “tevekkül”e, bir gün de “selâm” lâfzına, bir gün de “tevhid” ve “Lâ ilâhe illâ Hû”ya ait, bir gün de “Rab” kelimesine ait bütün Kur’ân’dan müteferrik sûrelerden bir hizb-i Kur’ânî çıkarmış, kendine bir vird eylemiş. Demek böyle hizblere izn-i Peygamberî (Aleyhissalâtü Vesselâm) var.

Hem bizim hizb-i Kur’ân’ımız iman hakikatlerine dair âyetleri, hususan sûreler başlarındaki âyetleri cem ettiğinden, başlarında ¹ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ yazılmış. Bu hizb, tamam-ı Kur’ân’ı okumaya büyük bir şevk verir, noksaniyet vermez. Hem yirmi günde okunacak arzu edilen bazı imanî âyetler bir iki günde bu hizipte okunduğundan, bir zaman bütün sûrelerin başında bir kısım âyetleriyle beraber, Risâle-i Nur’un esasları olan bazı âyât-ı imaniyeyi kendime vird eylemiştim. Sonra bir hizb suretine girdi.

O meçhul zat, izzet-i ilmiyeyi firavuncuklara karşı muhafazamı bir enâniyet tevehhüm etmiş. Nur talebelerinin hakkımda hüsn-ü zanlarını bütün bütün kırmadığımı bir benlik tahayyül etmiş. Ve iman hakikatlerine dair beyanatıma talebelerin tam itimat ve kanaatlerini temin etmek fikriyle ehl-i velâyetin ve bazı âyâtın kat’î kanaat ettiğim bine yakın emarat ve işaretlerinin izharına mecbur

iman: inanç, itikat.
imani: imana dair olan, imanla ilgili.
istiğfar: tevbe etme, Allah’tan günahlarının bağışlanmasını isteme.
itimat: dayanma, güvenme.
izhar: gösterme, açığa vurma.
izzet-i ilmiye: ilmin izzeti, ilmin gerektirdiği ağırbaşlılık.
kanaat: inanma.
kat’i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
kumandan: komutan.
meçhul: bilinmeyen, hakkında bilgi olmayan.
muhafaza: koruma, saklama, hıfzetme.
müteferrik: çeşitli.
noksaniyet: eksiklik, noksanlık.
Nur: Risale-i Nur.
Rab: besleyen, yetiştiren, verdiği nimetlerle mahlûkatı ıslah ve terbiye eden Allah.
radiyallahü anh: Allah ondan razı olsun.
Resul-i Ekrem: çok cömert, kerim olan peygamber, Hz. Muhammed (a.s.m.).
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
sure: Kur’ân-ı Kerim’in ayrıldığı 114 bölümden her biri.
suret: biçim, şekil, tarz.
şevk: siddetli arzu, aşırı istek ve heves.
tahayyül: hayale getirme, hayalinde canlandırma.
talebe: öğrenci.
temin: sağlama.
tesbih: Allah’ı bütün kusur ve noksan sıfatlardan uzak tutma, Cenab-ı Hakk’ı şanına layık ifadelerle anma.
tevehhüm: vehmine kapılmak, öyle zannetmek.
tevekkül: Allah’a dayanma ve güvenme, gücünün yetmediği yerde Allah’tan bekleme.
tevhid: Allah’ın bir olduğuna inanma, birleme.
vird: belli zamanlarda okunması manevî bir vazife olarak kabul edilen Kur’ân cüzleri, Esmâ-yı Hüsnâ ve dualar.
zat: kişi, şahıs.

1. Rahman ve Rahîm olan Allah’ın adıyla.

Aleyhissalâtü Vesselâm: Salât ve selâm onun üzerine olsun.
arzu: istek, heves, niyet.
ayat: Kur’ân ayetleri.
ayat-ı imaniye: iman ayetleri, imandan bahseden ayetler.
ayet: Kur’ân cümlesi.
beyanat: açıklamalar, izahlar.
cem: toplama, biriktirme.
dair: alakalı, ilgili.

ehl-i velâyet: velî olanlar; erenler, Allah’ın dostluğunu kazananlar, velîlik sıfatını taşıyanlar.
emârât: emareler, alemetler, nişanlar.
enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.
firavun: zalim, merhametsiz, imansız.
hakikat: gerçek.

hamd: Allah’a karşı şükran ve memnuniyetini onu överek bildirme.
hizb: bir bütünden ayrılan parça, kısım.
hizb-i Kur’ân: Kur’ân ayetlerinden bir kısmının bir araya getirilmiş hâli.
hususan: bilhassa, özellikle.
hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

olduğum için bir kısmını has kardeşlerime beyan etmemi bir nevi hodfuruşluk zannetmiş.

Evet, bu zamanda dinsizlik hesabına, benlikleri firavunlaşmış derecede ve imana ve Risâle-i Nur'a hücumları zamanında onlara karşı tedafü vaziyetimizde tevazu ve mahviyet göstermek büyük bir cinayet ve hıyanettir. Ve o tevazu, tezellül hükmünde bir ahlâk-ı rezile olur. Onlara karşı izzet-i diniyeyi ve şerafet-i ilmiyeyi muhafaza etmek için kahramancasına bir sebat, bir kuvve-i mâneviyeyi göstermek, acaba hiçbir vecihle hodfuruşluk olur mu? Hiçbir şöhretperestlik ve enâniyet olur mu ki, o zat öyle tevehhüm etmiş.

Hem Risâle-i Nur'a muhtaç ve imanını kuvvetlendirmek ve kurtarmak için Nurları arayanlara karşı—ki, onda üçü veya dördü şahsıma bakmayıp Nurdaki kat'ı hüccetlerle iktifa ettiği gibi, beş altı tane hüccetlerin kıymetini bilmediği için benim şahsıma bakar—"Acaba bizi kandırdı mı, yoksa hakikat mı söylüyor?" diye şahsıma karşı hüsn-ü zanlarını kırmamaya mecbur olduğumdan, şahsımın gizli fenalıklarına perde çekmek bir enâniyet olur mu?

وَمَا أُبْرِئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَرَحِمُ رَبِّي ١

âyet-i kerimesinin sırrıyla nefis-i emmareme itimad edemem. Nefis kusursuz olmaz. Fakat şimdi bu zamanda ejderhalar, ifritler hükmünde dinsizlik komitelerinin hücumları ve tahribatları zamanında, müdafaamda,

1. Ben nefsimi temize de çıkarmam. Çünkü nefis dâimâ kötülüğe sevk eder- ancak Rabim rahmet ederse o başka... (Yûsuf Suresi: 53.)

ahlâk-ı rezile: rezil ahlâk, alçak ve kötü ahlâk.

âyet-i kerime: Kur'ân'ın âyeti; azamet ve şerefi olan âyet.

beyan: anlatma, açıklama.

cinayet: adam öldürme, cana kıyma, katl.

ejderha: yılan şeklinde tasvir edilen korkunç ve hayalî bir hayvan.

enâniyet: kendini beğenme, bencilik, egoistlik.

firavun: zalim, merhametsiz, imansız.

hakikat: gerçek, doğru.

hıyanet: hainlik, kendine olan güveni kötüye kullanma.

hodfurus: kendini begendirmeye çalışan, övünen.

hüccet: delil.

hükmünde: değerinde, yerinde.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

ifrit: korkunç ve zararlı cin.

iktifa: yeterli bulma, kâfi görme.

iman: inanç, itikat.

itimad: dayanma, güvenme.

izzet-i diniye: dinin gerektirdiği haysiyet, yücelik.

kat'i: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kıymet: değer.

komite: kötü bir maksat için toplanmış topluluk, cemiyet.

kuvve-i maneviye: manevî güç, moral.

mahviyet: alçak gönüllülük, kendini değersiz gösterme.

muhafaza: koruma.

muhtâc: gerek duyan.

müdafaa: savunma, koruma.

nefis-i emmare: insana kötü ve günah işlerin yapılmasını emreden nefis.

nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin

eserlerinin adı.

sebat: sabit durma, kararlılık.

sır: gizli mana, çıkan anlam.

şerafet-i ilmiye: ilmin kazandırdığı şerefler.

şöhretperest: şöhret düşkünü.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

tedafü: kendini koruma, mü-

dafaa, savunma.

tevazu: alçak gönüllülük, bir kimsenin başkalarını kendinden küçük görmemesi.

tevehhüm: vehmine kapılmak, öyle zannetmek.

tezellül: alçalma, küçülme.

vaziyet: durum.

vecih: cihet, yön.

zat: kişi, şahıs.

bende görünen o sinek kanadı kadar kusurları görmek, o hücum edenlere bir yardım hükmüne geçmektir. Ve on adet muhtaçlardan beş altı biçareyi Nurun ilâçlarından mahrum etmektir. Bu nokta için ben kendi kuvvetime, meziyetime hiç itimad etmeyerek, yalnız hakikat-i Kur'âniye ve onun tefsiri olan hakaik-i imaniyedeki kuvvete istinaden dünyaya ilân ediyorum ki, bütün dinsizler toplansalar, ben onlara karşı çekinmeyerek meydan okuyorum. Ve başımı eğmiyorum. Ve izzet-i ilmiyeyi kırmıyorum. Eğer bu bir benlik ise, o hiçbir cihetle bana ait değil ve benlik olamaz, salâbet-i imaniye olur.

Zaten ben nasıl tabiatı, icad itibarıyla inkâr ediyorum. Ve Risâle-i Nur bunu kat'î ispat etmiş. Öyle de, beşeri gurura, enâniyete, firavunluğa sevk eden iktidarı da, tabiat gibi inkâr ediyorum. Yalnız beşerin duası, bir fiilî dua nevinde samimî bir ihtiyaç ile cüz'î kesbi, bir makbul dua hükmüne geçer. Onu da Cenab-ı Hak kabul eder, keşfiyat namındaki beşere lâzım olan harikaları ihsan eder diye kat'î delillerle ilm-i usulü'd-dinin uleması, kader ve cüz-ü ihtiyarî bahsinde ispat ettikleri gibi; ben de aynelyakîn derecesinde kat'î kanaatle, feyz-i Kur'ânî ile, Risâle-i Nur'un hüccetleriyle evvelâ kendi nefsimde, sonra herkesteki benlik ve iktidarın icad ve ihsan ve tevfik-i İlâhînin yalnız bir perdesi olduklarını kat'î bildiğim için, Nurlara ve kardeşlerime ilân etmişim ki, ben bir çekirdekdim. Çürüdüm. Acz ve ihtiyaç ve samimî istemek ve fiilî dua etmek neticesinde, Cenab-ı Erhamürrahimîn, Risâle-i Nur'u o çekirdekten halk edip ihsan etmiş.

acz: zayıflık, güçsüzlük. aynelyakîn: gözle görür derecede inanma; bir şeyi görerek ve seyrederek bilme.
beşer: insan, insanlık.
biçare: çaresiz, zavallı.
Cenab-ı Erhamürrahimîn: inayet ve rahmet, yardım ve lütf sahiplerinin en merhametlisi olan, şeref ve azamet sahibi olan yüce Allah (c.c.).
Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi

yüce Allah.
cihet: yön, sebep, vesile.
cüz-i ihtiyarî: Cenab-ı Hak tarafından insana verilen arzu serbestliği; dilediği gibi hareket edebilme kuvveti; cüz'î irade.
cüz'î: küçük, az.
delil: kanıt, tanık, burhan.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.
evvelâ: öncelikle.
feyz-i Kur'ân: Kur'ân'ın feyzi,

Kur'ân'ın verdiği ilham, bereket ve ilim bolluğu.
fiilî: fiille ilgili, gerçekten yapılan iş.
firavun: zalim, merhametsiz, imansız.
hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.
hakikat-ı Kur'âniye: Kur'ân'ın hakikati, Kur'ân'ın ifade ettiği gerçek.
halk: yaratma, yoktan var etme.
hârîka: olağanüstü.

hüccet: delil.
hükmüne: yerine, değerine.
icat: vücuda getirme, getirilme, yoktan var etme, ibda.
ihsan: bağışlama, ikram etme, lütf.
ktidar: güç, idareyi elinde bulundurma.
ilân: yayma, duyurma, bildirme.
ilm-i usulüddin: kelâm ilmi, Cenab-ı Hakkın zat ve sıfatlarından, nübüvvet, haşir, kader gibi imana ait meselelerden Islâmî esaslar dairesinde delil ve bürhana dayalı olarak bahseden ilim.
inkâr: reddetme, inanmama, kabul ve tasdik etmeme.
ispat: kanıtlama, doğrulama.
istinaden: istinat ederek, dayanarak.
itimad: dayanma, güvenme.
izzet-i ilmiye: ilmin izzeti, ilmin gerektirdiği ağırbaşlılık.
kader: ilahî hüküm; Cenab-ı Hakk'ın takdir ve tayin etmesi.
kanaat: inanç.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
kesb: çalışarak elde etme, çalışarak kazanma.
keşfiyat: keşifler, Allah'ın ilham etmesiyle gösterilen gaybla ilgili sırlar.
mahrum: yoksun.
makbul: kabul edilmiş, geçerli.
meziyet: kıymetli özellik.
muhtâc: gerek duyan.
nam: ad.
nefs: kötü vasıfları kendisinde toplayan hayırlı işlerden alıkoyan güç.
nev: tür, çeşit.
nokta: konu ile ilgili bölüm.
Nur: Risale-i Nur eserleri.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
salâbet-i imaniye: imanın kazandırdığı ve gerektirdiği sağlamlık, cesaret, secaat.
samimî: içten, candan, gönülden.
sevk: yöneltme, gönderme.
tabiat: yaratılmış şeylerde mevcut olan kuvvet.
tefsir: Yorum, şerh.
tevfik-i İlâhî: Cenab-ı Hakkın insanı doğru yola lütfu ile sevk etmesi, başarılı kılması.
ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

Nurun mektubatındaki bütün medâr-ı medih fıkralar o nuranî ağaca aittir. Benim hissem, kat'iyen, hiçbir cihette fahir olamaz. Belki, yalnız ve yalnız şükürdür. Öyleyse kâinat adedince eşşükrü lillâh, elhamdülillâh...

1
الْباقى هُوَ الْباقى

Said Nursî

314

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

2
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelen: Çok emarelerle ve bazı hadiselerle kat'iyen tahakkuk etmiş ki, Nurun has talebelerinden bazılarının bir zayıf damarını bulup hizmet-i Nuriyeden vazgeçirmek veya zayıflaştırmak için Nurun ve Nur talebelerinin düşmanlarının çok plânları var. Medâr-ı ibret bir iki nümuneyi beyan ediyoruz:

Birinci nümunesi: Nurlarla şiddetli alâkası bulunan birkaç has kardeşimizin nazarını, fikrini başka tarafa çevirmek veya zevkli ve ruhanî bir meşreple meşgul edip hizmet-i imaniyeye karşı zayıflaştırmak için, bazı şahıslar ispritzma denilen, ölümlerle muhabere namı altında cinnilerle muhabere etmek gibi, hattâ bazı büyük

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
beyan: anlatma, açıklama.
cihet: yön.
cinnî: cin taifesinden olan.
elhamdülillâh: Allah'a hamd olsun, hamd Allah'a aittir.
emare: alâmet, belirti, nişan.
eşşükrülillâh: şükür Allah içindir.
evvelen: evvelâ, birinci, ilk olarak.
fahir: öğünme, iftihar.
fıkra: parça, mektup, bölüm.
hâdis: olay.
hisse: pay, nasip.
hizmet: görev, vazife.
hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.
hizmet-i Nuriye: Nur hizmeti, Risâle-i Nur için çalışma.
ispritzma: ölümlerin ruhlarıyla bazı şartlar altında haberleşmenin mümkün bulunduğu inanan görüş ve bu maksatla yapılan faaliyet.
kâinat: evren; yaratılmış olan

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

2. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen ve dâima üzerinize olsun.

şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.

medar-ı ibret: ibret sebebi, vesilesi.

medar-ı medih: övgü sebebi.

meşgul: uğraşma, ilgilenme.

meşrep: yaratılış, tabiat, huy,

mizaç, ahlâk.

muhabere: haberleşme.

nam: ad.

nazar: bakış, dikkat.

Nur: Risale-i Nur.

nurani: nurlu, ışıklı, parlak, münevver.

nümune: örnek.

ruhanî: ruha ait, ruh ile ilgili.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

şükür: görülen bir iyiliğe karşı hoşnutluk ve memnunluk ifade etme, teşekkür.

tahakkuk: gerçekleşme, kesinleşme.

talebe: öğrenci.

evliyalarla, hattâ peygamberlerle güya bir nevi konuşmak gibi, eski zamanda “kâhinlik” denilen, şimdi de “medyumluk” namı verilen bu mesele ile bazı kardeşlerimizi meşgul ediyorlar.

Halbuki, bu mesele felsefeden ve ecnebîden geldiği için, ehl-i imana çok zararları olabilir. Ve çok su-i istimalâta menşe olmakla beraber, içinde bir doğru olsa on yalan karışıyor. Çünkü, doğruyu ve yalanı tefrik edecek bir mehenk, bir mikyas olmadığından, ervah-ı habîse ve şeytana yardım eden cinnîlerin bu vesileyle, hem onunla meşgul olanın kalbine ve hem de İslâmiyete zarar vermek ihtimali var. Çünkü, mâneviyat namına hakaik-i İslâmiyeye ve akide-i umumiyeye muhalif ihbarat oluyor. Ervâh-ı habîse iken, kendilerini ervah-ı tayyibe zannetti-rip, belki kendilerine bazı büyük veliler namını verip, İslâmiyetin esasatına muhalif sözlerle zarar vermeye çalışabilirler. Hakikati tağyir edip, safdilleri tam aldatabilirler.

Meselâ, nasıl ki güneş, bir küçük cam parçasında ziyasıyla, hararetiyle, şekliyle görünüyor. Fakat o küçücük camın içindeki güneşin o küçücük timsali, kendi namına eğer konuşsa ve dese, “Benim ziyam dünyayı istilâ ediyor. Benim hararetim herşeyi ısıtıyor. Ve küre-i arzdan bir milyon defadan daha büyüğüm” dese, ne derece hilâf-ı hakikat olduğu anlaşılır.

Aynen bu misal gibi, bir peygamber, güneş gibi hakîkî makamında iken, o ispritzmanın veyahut medyumluğun cam parçası hükmündeki istidadına göre bir

makam: yer, mevki.
maneviyat: moral kuvveti, yürek gücü.
medyum: ruhlar arasında aracılık ettiğine ve geleceği bildiğine inanılan kimse.
mehenk: ölçü, ayar.
menşe: esas, kaynak.
meselâ: örneğin.
mesele: konu.
meşgul: uğraşma, ilgilenme.
mikyas: ölçü aleti, ölçek.
misal: örnek.
muhalif: zıt, aykırı.
nam: ad.
nam: adına, yerine.
nevi: çeşit.
peygamber: Allah tarafından haber getirerek ilahî emir ve yasakları insanlara tebliğ eden elçi, nebi.
safdil: saf gönüllü, temiz kalpli.
su-i istimalât: kötü kullanmalar.
tağyir: başkalaştırma, değiştirme.
tefrik: birbirinden ayırma, ayrı tutma.
timsal: resim, suret, şekil.
veli: Allah'ın sevgisine, himayesine kavuşmuş, ermiş kimseler, Allah dostu, evliya.
vesile: bahane, sebep.
zan: sanma, kesin olarak bilmek, sizin kuvvetli ihtimalle hükmetme.
zyia: ışık, aydınlık, nur.

cinnî: cin taifesinden olan.
defâ: kere, kez, yol.
ecnebi: yabancı, başka milletten olan.
ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
ervah-ı habise: habis, kötü ruhlar; Allah'a isyan eden, itaati sevmeyen anarşist ruhlar.
ervah-ı tayyibe: iyi ruhlar.
esâsât: esaslar, kökler, temeller.
evliya: veliler, Allah dostları.

felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından inceleyen ilim.
güya: sanki.
hakaik-i İslâmiye: İslâmiyetin gerçekleri, İslâma ait hakikatler.
hakikat: gerçek.
hakikî: gerçek.
hararet: sıcaklık.
hilâf-ı hakikat: gerçeğe ve hakikate zıt, aykırı.
hüküm: yerine geçme, sayılma.

ihbarat: ihbarlar, bildirmeler, haber vermeler.
ihimal: olabilirlik, olasılık.
ispritzma: ölülerin ruhlarıyla bazı şartlar altında haberleşmenin mümkün bulunduğu inanan görüş ve bu maksatla yapılan faaliyet.
istidat: kabiliyet, yetenek.
istilâ: kaplama, yayılma.
kâhin: gaipden haber vermek iddiasında bulunan kimse, falcı.
küre-i arz: yer küre, dünya.

âdeta: sanki.

ahkâm-ı şer'îye: şer'î hükümler, şeriâtın esas ve kanunları.

âlayilliyin: Cennetin en yüksek derecesi.

ayn-ı hakikat: hakikatın aslı, gerçeğin tâ kendisi.

celb-i ervah: ruhların celbi, ruhları çekmek, ruh çağırma.

cihet: yön, sebep, vesile.

cilve: tecelli, görüntü.

cüz'i: küçük, az.

edep: terbiye, güzel ahlak.

esfel-i safilin: aşağıların en aşağısı, Cehennem'in en aşağı tabakası.

evliya: veliler, Allah dostları.

felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından inceleyen ilim.

hakikat: gerçek, doğru.

hakiki: gerçek.

hassasiyet: hassaslık, duygulu olma, duygusallık.

hilâf-ı edep: edep dışı.

hilâf-ı hakikat: gerçeğe ve hakikate zıt, aykırı.

hüküm: yerine geçme, sayılma.

hürmet: saygı.

hürmet: şeref, saygı.

ihanet: hıyanet, arkadan vurma.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

ispiritizma: ölülerin ruhlarıyla bazı şartlar altında haberleşmenin mümkün bulunduğu inanan görüş ve bu maksatla yapılan faaliyet.

istidat: kabiliyet, yetenek.

istifade: faydalanma, yararlanma.

karip: yakın.

kıyas: karşılaştırma, oranlama.

kudsi: mukaddes, yüce.

cilvesinin tezahürü, o hakikat namına konuşamaz. Eğer konuşsa, yüz derece muhalif olur. İspiritizmanın veya medyumluğun o mazhardaki cüz'î cilvesi, vahyin mazharı olan o mânevî güneşin kudsî mahiyetine hiçbir cihetle kıyas olamaz. Çünkü, esfel-i sâfilindeki bir cam parçası, mânen alâ-yı illiyyinde olan o mânevî güneşin hakikatini yanına getiremez. Getirmeye çalışmak da hürmetsizlikten başka birşey değildir. Ancak onun makamına karîb olmak için, Celâleddin-i Süyûtî ve bir kısım evliyalar gibi seyr ü sülûk ile terakki ederek o mânevî güneşin sohbetine mazhar olunur. Fakat böyle terakki, Risâle-i Nur'un ispat ettiği gibi, peygamberin velâyetiyle bir nevi sohbeti, kendi derecelerine göre ve kendi istidatları derecesinde olur. Fakat nübüvvet hakikati velâyetten ne derece yüksek ise, ispiritizma vasıtasıyla veya hut terakkiyat-ı ruhiye cihetiyle mazhar olunan sohbet ve muhabere dahi hiçbir cihette hakikî peygamberle muhabereye yetişemeyeceğinden, yeni ahkâm-ı şer'îye ye medârı ahkâm olamaz.

Evet, dinden gelmeyen, belki felsefenin hassasiyetinden gelen celb-i ervah da, hem hilâfı hakikat, hem hilâf-ı edep bir harekettir. Çünkü a'lâ-yı illiyyinde ve kudsî makamlarda olanları esfel-i sâfilin hükmündeki masasına ve yalanların yeri olan oyuncak tahtasına getirmek tam bir ihanettir ve bir hürmetsizliktir. Âdetâ bir padişahı kulübeciğine çağırıp getirmek gibidir. Belki ayn-ı hakikat ve edep ve hürmet ve istifade odur ki, Celâleddin-i Süyûtî, Celâleddin-i Rumî ve İmam-ı Rabbânî gibi

mahiyet: durum, vaziyet.

makam: yer, mevki.

manen: mana bakımından, manaca.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mazhar: ilahî tecellilerin görüldüğü yer.

medar-ı ahkâm: hüküm getiren, hüküm koymaya sebep olan.

medyum: ruhlar arasında aracılık ettiğine ve geleceği bildiğine inanılan kimse.

muhabere: haberleşme.

muhalif: zıt, aykırı.

nam: adına, yerine.

nevi: çeşit.

nübüvvet: nebilik, peygamberlik, Allah elçiliği.

peygamber: Allah tarafından haber getirerek ilahî emir ve yasakları insanlara tebliğ eden elçi, nebi.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

seyr ü sülûk: bir terbiye yo-

luna girip devam etme.

terakki: yükselme, ilerleme.

terakkiyat-ı ruhiye: ruhla ilgili ilerlemeler, ruhen yükselmeler.

tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.

vahy: Cenab-ı Hakkın dilediği hükümleri, sırları ve hakikatleri peygamberlere bildirmesi.

vasıta: vesile, neden, aracı.

velâyet: velîlik, ermişlik, Allah dostluğu.

zatların seyr ü sülûk-u ruhanîleri gibi seyr ü sülûk ile yükselecek o kudî zatlara yanaşmak ve istifade etmektir.

Rüya-yı sadıkada ervâh-ı habîse ve şeytan, peygamber suretinde temessül edemez. Fakat celb-i ervahta, ervah-ı habîse, belki peygamberin lisanen ismini kendine takıp, Sünnet-i Seniye ve ahkâmı şer'iyeye muhalif olarak konuşabilir. Eğer bu konuşması şeriatın ahkâmına ve Sünnet-i Seniye muhalif ise, tam delildir ki, o konuşan ervâh-ı tayyibe değildir. Mü'min ve müslüman cinî de değildir. Ervah-ı habîsedir; bu şekilde taklit ediyor.

Saniyen: Şimdi Nur talebeleri böyle meselelerde derse muhtaç değildirlere. Risâle-i Nur herşeyin hakikatini beyan etmiş, başka izahata ihtiyaç bırakmamış. Risâle-i Nur onlara kâfidir. Fakat Nur talebesi olmayanların aynı muhaberede, ahkâm-ı şeriat ve Sünnet-i Seniye esasatına muhalif telkinatı dinlememeleri lâzım ve elzemdir. Yoksa büyük hatâ olur.

BİR İHTAR: Bu mektuptaki ruhlarla muhabere mesalesine karşı edilen şiddetli tenkit, ecnebîden, fen ve felsefeden ve manyetizma ve isprizmadan gelen ve mânevî bir şekli giyen bir meşrebe karşıdır. Yoksa İslâmiyetten ve tasavvuf ve ehl-i tarikattan gelen ve bir derece ruhlarla muhabereye benzeyen ve nâehillerin girmesiyle bir derece su-i istimal edilen ve pek az olan bir kısım sofuların sofiliğine karşı değildir. Gerçi onlarda da bir cihette bazılara zarar olabilir. Fakat öteki gibi hiçbir cihette aldatıcı değil ve İslâmiyete hiçbir cihette zarar niyeti

menin mümkün bulunduğu inanarak görüş ve bu maksatla yapılan faaliyet.

istifade: faydalanma, yararlanma.

istimâl: kullanma.

izahat: izahlar, açıklamalar.

kâfi: yeterli.

kudî: mukaddes, yüce.

lisanen: sözle, şifâhen, ağızdan konuşarak.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

manyetizma: telkin ve hipnoz yolu ile birini tesir altına alma.

mesale: konu.

mesrep: yaratılış, tabiat, huy, mizaç, ahlâk.

muhabere: haberleşme.

muhalif: zıt, aykırı.

muhtâc: gerek duyan.

mü'min: iman eden, inanan.

naehil: ehil olmayan, ehliyetsiz, beceriksiz.

niyet: düşünce, kast.

Nur: Risale-i Nur.

peygamber: Hazret-i Muhammed.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

ruhanî: ruha ait, ruh ile ilgili.

rüya-yı sadık: doğru rüya, makbul ve muteber kimselerin gördükleri şekilde, dünyada hakikatları çıkan sadık rüya.

saniyen: ikinci olarak.

seyr ü sülûk: bir terbiye yoluna girip devam etme.

sofu: dinin buyruk ve yasaklarına bütünüyle uyan kimse.

su-i istimal: bir şeyi kötüye kullanma.

suret: biçim, tarz, görünüş.

Sünnet-i Seniye: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) yüce sünneti; yüksek hâl, söz, tavır ve tasvipleri.

şeriat: İslâm dini ve prensipleri.

taklit: birinin davranış ve işlerinin şekil ve biçim olarak aynısını yapma.

talebe: öğrenci.

tasavvuf: İslamiyetin temel prensiplerine dayanarak, nefsi dünya alakalarından ve sevgisinden kesip Allah'a ulaşma yolundaki kalbe, ahlaka, nefse, ruha marifete, makama vebâtına ait bilgiler; Allah'a ulaşma bilgi ve yaklaşımı.

telkînât: telkinler, fikir aşlamalar.

temessül: bir şekil ve surete girme, cisimlenme.

tenkit: eleştirme.

zat: şahsiyet.

ahkâm: dinî hükümler, emirler.

ahkâm-ı şeriat: şeriatın hükümleri, şeriatın hüküm ve kaideleri.

ahkâm-ı şer'iy: şer'î hükümler, şeriatın esas ve kanunları.

beyan: anlatma, açıklama.

celb-i ervah: ruhların celbi, ruhları çekmek, ruh çağırma.

cihet: yön.

cinnî: cin taifesinden olan.

delil: kanıt, tanık, burhan.

ecnebî: yabancı, başka milletten olan.

ehl-i tarikat: tarikat ehli, kalbini dünyanın fani işlerinden ayırıp, Allah sevgisi ile bağlayan kimseler.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

ervah-ı habise: habis, kötü ruhlar; Allah'a isyan eden, itaati sevmeyen anarşist ruhlar.

ervah-ı tayyibe: iyi ruhlar.

esâsât: esaslar, kökler, temeller.

felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından inceleyen ilim.

fen: tecrübi, ispatla meydana gelmiş ilimlere verilen genel ad.

gerçi: her ne kadar.

hakikat: gerçek.

ihbar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

isprizma: ölümlerin ruhlarıyla bazı şartlar altında haberleş-

yok. Hem o ecnebîden gelen meşrep ise, hem tarikat ve hem İslâmiyet aleyhinde olduğu gibi, o sofuların mesleğini de sukut ettirmeye çalışıyor, ve âdileştiriyor. Ehl-i tasavvufun zayıf ve tam sünneti yerine getirmeyen kısmı dikkat etsinler, kendilerini onlara benzetmesinler.

Said Nursî

315

Mahkeme Reisine,

Pek çok uzun ve mazlumâne macera-yı hayatıma dair şu gayet kısa ifademi dinlemenizi rica ediyorum. Yirmi sekiz sene emsalsiz ihanetlerin, tarassutların, hapislerin ileri sürdükleri sebeplerinden,

BİRİNCİSİ: Beni “Rejimin aleyhindedir” diye ittiham etmişler. Buna cevaben deriz ki:

Her hükûmette muhalifler bulunur. Âsâyîşe, emniyete ilişmemek şartıyla herkes vicdaniyla, kalbiyle kabul ettiği bir metodu, bir fikri ile mes’ul olamaz. Çünkü dininde en mutaassıp ve cebbar bir hükûmet olan İngilizlerin yüz sene hâkimiyeti altında bulunan yüz milyondan ziyade Müslümanlar, İngilizlerin küfrî rejimlerini Kur’ân ile reddettikleri ve kabul etmedikleri halde, İngiliz mahkemeleri şimdiye kadar onlara o cihette ilişmemiştir. Hem bu millette ve bu hükûmet-i İslâmiye içinde eskiden beri bulunan Yahudiler ve Nasranîler, bu milletin dinine ve kudsî rejimlerine muhalif ve zıt ve muteriz oldukları

adi: bayağı, aşağı, değersiz.

aleyh: karşı, karşıt.

asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyyetin sağlanması.

cebbar: zorba, zorlayıcı, cebreden, zor kullanan.

cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.

cihet: yön.

dair: alakalı, ilgili.

ecnebi: yabancı, başka milletten olan.

ehl-i tasavvuf: tasavvuf ehli, kalbini dünyanın geçici heveslerinden arındırıp Allah sevgisiyle yaşayan kimseler.

emniyet: güvenlik.

emsalsiz: benzersiz.

gayet: son derece.

hâkimiyet: hâkim oluş, hükmediş, egemenlik.

hükûmet-i İslamiye: İslam hükûmeti.

ihanet: hıyanet, arkadan vurma.

itham: töhmetlendirme, suçlu görme.

kudsî: mukaddes, yüce.

küfrî: küfürle ilgili, Allah’ı inkarla alakalı.

macera-yı hayat: hayat macerası, hayat serüveni, hayatın seyri.

mazlumane: mazlumca, zulme uğramış şekilde.

meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.

mes’ul: sorumlu, yükümlü.

meşrep: yaratılış, tabiat, huy, mizaç, ahlâk.

metot: yol, sistem.

muhalif: muhalefet eden, bir

fiil ve düşünceye karşı zıt düşüncede bulunan.

mutaassıp: eski adet ve geleneklerine asırı bağlı olup, yenilik kabul etmeyen.

muteriz: itiraz eden, karşı çıkan, itirazcı.

Nasranî: İsevî, Hristiyan.

reis: başkan.

rejim: devletin şekli ve hükümet tarzı.

sükût: değerden düşme, değerini yitirme; susma.

sünnet: Peygamberimizin hal

ve hareketleri.

şart: koşul.

tarassut: gözetme, göz altında tutma.

tarikat: Allah’a ulaşmak için şeyhin gözetiminde müridin takip edeceği terbiye usul ve yolu.

vicdan: insanın içindeki, iyiyi kötünden ayırabilen, iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülüktən elem alan manevî his.

ziyade: çok, fazla.

halde, hiçbir zaman mahkeme, kanunlarıyla onlara o cihette ilişmemiştir.

Hem Hazret-i Ömer (r.a.) hilâfeti zamanında bir âdi Hristiyanla mahkemede beraber muhakeme olmuşlar. Halbuki o âdi Hristiyan, Müslümanların hem mukaddes rejimlerine, hem dinlerine, hem kanunlarına muhalif iken, o mahkemede onun hali nazara alınmaması gösteriyor ki, mahkeme hiçbir cereyana âlet olamaz, hiçbir tarafgirlik içine giremez ki, Halife-i Rû-yi Zemin, âdi bir kâfirle muhakeme olmuşlar.

İşte, ben de yüzer âyât-ı Kur'âniyeye istinaden Kur'an'ın kudsî kanunlarının yerine, medeniyetin bozuk kısmından anarşilik hesabına ve bir nevi bolşeviklik namına istibdat-ı mutlak mânâsında Cumhuriyetteki hürriyet perdesi altında dindarlar hakkında eşedd-i zulme âlet olabilen muvakkat bir rejime, değil yalnız ben, belki bütün ehl-i vicdan muhaliftir. Hem muhalefet, hiçbir hükûmette bir suç sayılmıyor.

İKİNCİSİ: Âsâyışı bozmak, emniyeti ihlâl etmek ihtimali bahanesiyle otuz sene cezayı bana çektirdiler. Buna cevaben deriz ki:

Mahkemenin tahkikatıyla hem beş yüz bin fedakâr Nur talebeleri bulunduğu halde, hem yirmi sekiz sene zarfında bu kadar zâlimâne ihanetlere mâruz olduğumuz halde, Nurcularla âlâkadar olan altı vilâyet, altı mahkeme hiçbir vukuatını kaydedememeleri, gösterememeleri ispat ediyor ki, Nurcular âsâyışın muhafızlarıdır. İman

ispat: kanıtlama, doğrulama.
istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.
istinaden: istinat ederek, dayanarak.
kafir: Allah'ı ve İslamiyeti inkar eden, dinsiz.
kudsî: mukaddes, yüce.
mana: anlam.
maruz: uğramak, etkilenmek.
muhâfız: koruyucu, bekçi.
muhakeme: duruşma.
muhalefet: uygun olmama, ayrılık, zıtlık.
muhâlif: zıt, karşıt, aykırı.
mukaddes: takdis edilmiş, kutsal, aziz, temiz.
muvakkat: geçici.
nam: ad.
nazar: dikkat.
nevi: çeşit.
Nur: Risale-i Nur.
Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup nesreden kimse.
rejim: devletin şekli ve hükümet tarzı.
tahkikat: araştırmalar, kuruluşlar.
talebe: öğrenci.
tarafgir: bir tarafı tutan, taraflı.
vilâyet: il.
vukuat: vuku bulan şeyler, hadiseler, olaylar.
zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.
zarfında: süresince.

adi: sıradan, her zamanki.
âlâkadar: ilgili, ilişki.
anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak kanışıklığı meydana getirme durumu.
asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetin sağlanması.
ayat-ı Kur'âniye: Kur'an'ın ayetleri.
bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
Bolşeviklik: Rus komünizmi

tarafdarlığı.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.
cumhuriyet: siyasi mekanizması seçimle kurulan, adalet ve hukukun üstünlüğüyle temel hak ve hürriyetleri sağlamayı amaçlayan idare şekli.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.
ehl-i vicdan: vicdan ve merhamet sahibi olanlar.

eşedd-i zulüm: zulmün en şiddetlisi.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.
halife-i ruy-i zemin: yeryüzünün halifesi.
hilâfet: halifelik, İslam devlet reisliği.
ihanet: hıyanet, arkadan vurma.
ihlâl: bozma, zarar verme.
ihhtimal: olabirlik, olasılık.
iman: inanç, itikat.

dersiyle herkesin kafasında bir yasakçıyı bırakıyorlar. Âsâyişi muhafaza ediyorlar. Ve üç vilâyetin insafı zabı-taları bunu tasdik etmişler.

ÜÇÜNCÜSÜ: “Dini siyasete âlet yapmak istiyor” diye beni suçlu yapıyorlar. Sebilürreşad’ın 116. sayısındaki “Hakikat Konuşuyor” namındaki makalem buna kat’î bir cevaptır. O makalenin kısaca hülâsası şudur:

Elcevap: Bütün dünyasını, hattâ lüzum olsa kendi şahsî âhiretini dine feda etmeye bütün hayatı şahadet eden ve otuz beş seneden beri siyaseti terk eden ve beş mahkeme bu meseleye dair kat’î delil bulamadığı halde seksen yaşını geçmiş, kabir kapısında, hem dünyada hiçbir şeye mâlik olmayan bir adam hakkında “dini siyasete âlet yapıyor” diyenler, yerden göğe kadar haksızdırlar, insafsızdırlar. Hem bu iftiralarıyla beraber, o adam hakkında güya âsâyişi ve emniyeti ihlâl etmek istiyor, diyorlar. Halbuki o adamın Kur’ân-ı Hakîmden aldığı hakikat dersi ve talebelerine verdiği ders şudur:

Bir hanede veya bir gemide birtek mâsum, on cânî bulunsa, adalet-i Kur’âniye o mâsumun hakkına zarar vermemek için, o haneyi yakmasını ve o gemiyi batırmasını men ettiği halde, dokuz mâsumu birtek cânî yüzünden mahvetmek suretinde o haneyi yakmak ve o gemiyi batırmak, en azîm bir zulüm, bir hıyanet, bir gadir olduğundan, dahilî âsâyişi ihlâl suretinde, yüzde on canî yüzünden doksan masumu tehlike ve zararlara sokmak, adalet-i İlâhiye ve hakikat-i Kur’âniye ile şiddetle men edildiği için, biz bütün kuvvetimizle, o ders-i Kur’ânî

adalet-i ilâhiye: Allah’ın adaleti, ilâhî adalet.
ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.
asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyyetin sağlanması.
azîm: büyük.
cânî: cinayet işlemiş, kimse.
dahilî: içe ait, içe dönük, iç ile ilgili.
dair: alakalı, ilgili.
delil: kanıt, tanık, burhan.
ders-i Kur’ânî: Kur’ân dersi, Kur’ân’a ait ders.

fedâ: uğruna verme.
gadir: zulüm, hainlik.
güya: sanki.
hakikat: gerçek.
hakikat-ı Kur’âniye: Kur’ân’ın hakikati, Kur’ân’ın ifade ettiği gerçek.
hiyanet: hainlik, kendine olan güveni kötüye kullanma.
hülâsa: özet.
iftira: aslı olmadan birine suç yüklemek, olmayan bir suçu başkasına yüklemek.
ihlâl: bozma, zarar verme.

kat’î: kesin, şüpheye ve te-reddüde mahal bırakmayan.
Kur’ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur’ân.
mahv: yok etme, ortadan kaldırma.
malik: sahip.
masum: suçsuz, kabahatsiz, günahsız.
men: yasak etme, engelleme.
mesele: konu.
muhafaza: koruma.
nam: ad.

suret: biçim, şekil, tarz.
şahadet: şahit olma, şahitlik, tanıklık.
şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.
talebe: öğrenci.
tasdik: doğrulama, onaylama.
vilayet: il.
zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.
zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

itibarıyla, âsâyîşi muhafazaya kendimizi dinen mecbur biliyoruz.

Bu üç dört madde ile bizi ittiham edenler ve lüzumsuz, mahkemeleri bizimle meşgul eden gizli düşmanlarımız, şüphe yoktur ki, onlar ya siyaseti dinsizliğe âlet etmek istiyorlar veya komünist perdesi altında bu mübarek vatanı, bilerek veya bilmeyerek anarşiliği yerleştirmek istiyorlar. Çünkü, bir Müslüman İslâmiyet dairesinden çıkarsa, mürted ve anarşist olur, hayat-ı içtimaiyeye zehir hükmüne geçer. Çünkü anarşi hiçbir hakkı tanımaz, insaniyet seciyelerini canavar hayvanların seciyesine çevirir. Âhir zamanda gelecek Ye'cüc ve Me'cücün komitesi, anarşistler olduğuna Kur'ân işaret ediyor.

1 **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Said Nursî

316

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

2 **الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا**

Aziz, sıddık kardeşlerimiz,

Evvelâ: Kur'ân'ın nakş-ı hurufundaki bir nevi mucizesini gözlere dahi gösterecek bir tarzda yazdırılan ve bu zamanda izhar edilen mucizeli ve yaldızlı Kur'ân'ımız evvelce tab için Almanya'ya gönderilmiş ve İstanbul'da da

ma.
izhar: gösterme, açığa vurma.
komite: kötü bir maksat için toplanmış topluluk, cemiyet.
komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.
meşgul: uğraşma, ilgilenme.
mu'cize: benzerini yapmaktan insanların aciz kaldığı şey.
muhafaza: koruma.
mübarek: feyizli, bereketli.
mürted: irtidat eden, İslâm dinini bırakarak eski dinine veya başka bir dine geçmiş olan, din değiştiren.
nevi: çeşit.
seciye: karakter, huy, tabiat.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabul eden.
tab: basım.
tarz: biçim, şekil.

1. Bâki olan ancak Allah'tır.

2. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen ve dâimâ üzerinize olsun..

ahir zaman: dünyanın son zamanı ve son devresi, dünya hayatının kıyamete yakın son devresi.

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.

anarşist: hiç bir düzen ve

otorite tanımayan, karışıklık ve bozgunculuktan yana olan.

asayiş: emniyet, kanun ve nizâm hakimiyetini sağlanması.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

canavar: zararlı. vahşi.

dinen: din bakımından, diya-

net noktasından, dince.

evvelâ: öncelikle.

evvelce: daha önce.

hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.

hükmüne: yerine, değerine.

insaniyet: insanlık, bütün insanlar.

itham: suç isnat etme, suçla-

gayret edilmişse de üç renk üzerine tab edilmesi fazla bir masrafa ihtiyaç göstermesi gibi mânilerden geri kalmıştı. Bu defa matbaa işlerinde fazla ilerlemiş olan İtalya'ya nümune için bir cüz'ü gönderildi. İstanbul'da mümkün olursa tab'ı için tekrar teşebbüse geçildi. Ve şimdilik bir renk mürekkeple aynı tevafuku muhafaza ile tab edilmesine başka yerde başlanacak. Ondan sonra inşaallah tam yaldızlı olarak ve üç renkle Mısır ve Almanya veya İtalya gibi bir yerde tab edilecek.

Saniyen: Kur'an'ın Arabî bir tefsiri ve Risâle-i Nur'un Arabî Mesnevî-i Şerifi olan ve Zülfikar büyüklüğünde ve altınla yazılmaya lâyık bir mecmua dahi inşaallah teksir edilecek. Bu çok harika ve pek ehemmiyetli ve gayet mühim ve herbir bahsi birer kitap ve birer risâle olacak derecede gayet icazkâr olan ve kırk sene evvel telif edilen bu eserleri, o zamanın hakikî ve meşhur ve büyük ulema ve meşayihî de tam takdir ve tahsin etmişler. Ve o risâlelerden birtek risâle hakkında "Bu bir katre değil, bir bahirdir" diyerek fevkalâdeliğini izhar etmekle beraber tam anlamaktan da âciz olduklarını idrak etmişler. Risâle-i Nur'un bu gayet mühim iki işini müjde ederiz. Muvaffak olunması için dualarınızı bekleriz. Umumunuza pek çok selâm eder, muvaffakiyetler dileriz.

1
الْباقى هُوَ الْباقى

Kardeşleriniz
Ceylân, Zübeyir

Arabi: Arapça.
bahis: konu.
bahr: deniz.
cüz: Kur'an'ın bölündüğü otuz kısmıdan her biri.
defa: kere, kez, yol.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehemmiyetli: önemli.
evvel: önce.
fevkalâde: olağanüstü.
gayet: son derece.
hakikî: gerçek.
hârîka: olağanüstü.
icazkâr: icazlı söz söyleyen.
idrak: akıl erdirmeye, anlama, kavrama kabiliyeti.
inşaallah: Allah izin verirse.
izhar: gösterme, açığa vurma.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

katre: damla.
lâyık: yakışan, yaraşır, yakışır.
mânî: engel, mania, set.
masraf: harcama.
mecmua: kitap, eser.
meşayih: şeyhler, pîrler.
muhafaza: koruma.
muvaflak: başarmış, başarılı.
muvaflakiyet: başarı.
mühim: önemli, ehemmiyet-

li.
nümune: örnek.
risale: kitap, kitapçık.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
saniyen: ikinci olarak.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
tab: basım.
tahsin: beğenme, güzel bul-

ma.
takdir: kıymet verme, beğenme.
tefsir: yorum, şerh.
teksir: çoğaltma.
telif: eser yazma.
teşebbüs: girişim.
tevafuluk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme.
ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

[Bu mektup Samsun'da münteşir Büyük Cihad gazetesinde intişar etmiştir. Müfterilerin tahrikâtıyla Samsun'da muhakeme açılmasına sebep olmuştur. Muhakeme beraatle neticelenmiştir.]

Âlem-i İslâmın halâskârı, ehl-i imanın sertâcî, Risâle-i Nur'un tercümanı Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerine,

Bu defa dindar Demokratların delâletiyle Afyon Mahkemesince Risâle-i Nur'un serbestiyetine, bütün risâle, mektup ve mecmualarının suç mevzuu teşkil etmediğinden iadelerine karar verilmesini, senelerce evvel ilân ettiğiniz "Risâle-i Nur benim değil, Kur'an'ın malıdır; Kur'an'ın feyzinden gelmiştir. Hiçbir kuvvet onu Anadolu'nun sinasından koparıp atamayacaktır. Risâle-i Nur Kur'an'a bağlıdır; Kur'an ise Arş-ı Âzamla bağlanmıştır. Kimin haddi var ki, onu oradan söküp atsın?" diye olan hakikatli beyanatınızın açık bir tezahürü ve bu ulvî hizmetinizin İlâhî ve Kur'anî olduğunun parlak bir delili bilerek, bu beraat kararının âlem-i İslâmın ve bâhusus bu millet-i İslâmiyenin saadetlerinin başlangıcı olması itibarıyla, başta, bütün varlığıyla bu zaferleri bekleyen ve Nur ailesine reis ve hakikatler deryasına kaptan tayin edilen ve zulmet-i küfürle tuğyan etmiş insanlığa hâdi ihsan olunan aziz, sevgili Üstadımız ve buna vesile olmakla ehl-i imanı kendilerine dost ve taraftar eyleyen dindar

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

Arş-ı Azam: en büyük arş, Allah'ın katı, Cenab-ı Hakkın kudret ve saltanatının en büyük dairesi.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bahusus: hususiyetle, en çok, hele.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

beyanat: açıklamalar, izahlar.

defa: kere, kez, yol.

delâlet: delil olma, gösterme; alamet, işaret.

delil: kanıt, tanık, burhan.

derya: deniz.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

evvel: önce.

feyz: bolluk, bereket; ilim, irfan, manevî gıda.

hâdi: hidayet veren, doğru yola ulaştıran.

halâskâr: kurtarıcı.

hizmet: görev, vazife.

iade: geri verme.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

ilâhî: Allah'la ilgili, Cenab-ı Hakka dair.

ilân: yayma, duyurma, bildirme.

intişar: yayınlanma, neşrolme.

Kur'ânî: Kur'an'a uygun, Kur'an'a ait.

mevzu: konu.

millet-i İslâmiye: İslâm milleti.

ti.

muhakeme: duruşma.

müfteri: iftira atan, iftiracı.

münteşir: neşredilmiş, basılmış ve yayılmış.

Nur: Risale-i Nur.

reis: başkan.

risale: kitap, kitapçık.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

saadet: mutluluk.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

sertâc: çok sevilen, sayılan ve baş üzerinde tutulan kişi.

sine: yürek, kalp, gönül.

tahrikat: tahrikler.

tayin: vazifeye gönderme, bir işe yerleştirme, atama.

teşkil: oluşturma, şekillendirme.

tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.

tuğyan: azma, azgınlık, hiddetlenme.

ulvî: yüksek, yüce; manevî, ruhanî.

vesile: aracı, vasıta.

zulmet-i küfür: küfür karanlığı, küfürden gelen karanlık.

Demokratları ve âdil heyet-i hâkimeyi sonsuz minnetlerle tebrik eder ve arz ederiz ki:

Uzun senelerden beri terakki ve teâlîsi için çalıştığınız ve uğrunda fedâ-yı nefis ve can eylediğiniz hakikat-i Kur'âniyenin bugün bütün bir memleket, bir millet çapında ehl-i imanın kalblerine sürurlar getirerek fevkalâde inkişafı, hizmetine memur kılındığınız ve bilfiil muvaffak olduğunuz kudsî dâvâ ve hizmetinizin ne kadar yüksesek ve parlak olduğunu güneş gibi ispat ediyor.

Yirmi beş, otuz seneden beri bütün mânilere ve sıkıntılara rağmen bu kadar sabır ve metanetiniz ve Kur'ân'dan kalb-i münevverinize gelen Risâle-i Nur'un neşri cihetinde bu hizmet ve mücahedeleriniz, istikbalin nesillerine ve İslâmın kahraman mücahidlerine bir nümune-i iktida ve imtisal oluyor. Kur'ân güneşinin sönmeyen nurları ve ebedî lem'aları olan Nur şualarıyla cehil ve dalâlet karanlıklarını izale ederek, milyonlar kalbleri o nurla nurlandırıp ehl-i imanı kendinize minnettar ettiniz. Bu vatan ve bu millet, bu tarih ve bu toprak, sizin bu hizmetinizi, bu fedakârlığınızı hiçbir zaman unutmayacaktır. Ebediyet âlemine göç eylediğinizde dahi sizin bu hizmetiniz bir çekirdek olup, ondan fışkıran bir şecere-i âliye her tarafı kaplayacak ve o Nur ağacının etrafına toplanan büyük cemaatlar ve Risâle-i Nur'un yükselen ebedî şuaları, o hizmetinizi ilelebed ve daha parlak ve daha şaşıla idame edecekler.

âdil: adaletli olan, doğruluk gösteren.

âlem: dünya.

arz: söyleme, ifade etme.

bilfiil: bizzat kendi çalışması ile, kendi yaparak.

cehil: bilgisizlik, cehalet, cahillik.

cemaat: topluluk.

cihet: yön.

dalâlet: azgınlık, sapıklık.

dava: takip edilen fikir, iddia, ülkü.

ebedî: sonu olmayan, daimî, sürekli.

ebediyet: sonsuzluk.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

fedâ-yı nefis ve can: nefisini ve canını feda etme.

fevkalâde: olağanüstü.

hakikat-ı Kur'âniye: Kur'ân'ın hakikatı, Kur'ân'ın ifade ettiği gerçek.

heyet-i hâkime: hâkimler heyeti, hakimler kurulu.

hizmet: görev, vazife.

idame: devam ettirme, sürdürme.

ile'l-ebed: ebede kadar, sonsuza değin.

imtisal: özdeşleşme, bir şeyin suretine girme.

inkişaf: gelişme.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

istikbal: gelecek zaman.

izale: yok etme, ortadan kaldırma.

kalb-i münevver: nurlanmış kalp, nurlu gönül.

kudsi: mukaddes, yüce.

mâni: engel, mania, set.

metanet: metin olma, dayanıklılık, gayret.

minnet: iyiliğe karşı duyulan

şükür hissi.

minnettar: bir iyiliğe karşı minnet duyan.

muvaffak: başarmış, başarılı.

mücahede: savaşıma, mücadele.

mücahit: cihat eden, savaşan.

nesil: soy, zürriyet.

neşr: yayım, yayın.

nümune-i iktida: örnek alınıp uyulacak tarzdaki nümune, uyulacak, tâbi olunacak örnek.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

sürur: sevinç, mutluluk.

şâşaalı: parlak, gösterişli.

şecere-i âliye: büyük, yüce ve temiz sülâle, soy.

şua: ışın, ılık hüzmeleri.

teâlî: yükselme, yücelme, çok yüce olma.

terakki: yükselme, ilerleme.

Siz, Risâle-i Nur'un tercümanı haysiyetiyle ve bu iman hizmetinizin İslâm ufuklarında parlaması cihetiyle, bu asrın bir hidayet serdarısınız.

Kur'ân-ı Kerîmin on dördüncü asr-ı Muhammedîdeki aziz dellâli ve o müthiş zamanın müthiş zulûmatına karşı nur-u Kur'ân'la mukabele eden büyük fedakârı ve Risâle-i Nur'u yüz binler nüshalarını yüz binler talebelerinin kalemleriyle her tarafta neşredip dinsizliğe ve küfr-ü mutlaka karşı bir sedd-i Kur'ânî tesis eden muhteşem kahramanı sevgili Üstadımız,

Âlemlere rahmetler ve saadetler getiren ve insanlığa selâmet ve teselliler bahşeden bu mukaddes hizmetinizde ehl-i imana zuhurunu müjde verip ispat ettiğiniz ve emareleri gözükmeye başlayan ve bütün kıt'alara şâmil hâkimiyet-i İslâmiyenin nurlu ve büyük bayramını bütün ruhumuzla tebrik eder, Cenab-ı Haktan uzun ömürlerini ze dualar eder, ellerinizden tâzimle öperiz.

Ankara Üniversitesi Nur talebeleri

âlem: çağ, zaman.

asr: yüzyıl.

asr-ı Muhammedî: Hz. Muhammed'e ait asır, onun yaşamış olduğu yüzyıl.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bahş: bağış, ihsan, verme.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

dellâl: ilân edici; hakka davet eden.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

emare: alâmet, belirti, nişan.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.

hâkimiyet-i İslâmiye: İslâmın hakimliği, İslâmiyetin hâkim olması.

haysiyet: itibar.

hidayet: doğru inanç ve yasaşıs üzere olmak.

hizmet: görev, vazife.

iman: inanç, itikat.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

kıt'a: yer yüzündeki yedi büyük kara parçasından her biri, ana kara.

Kur'ân-ı Kerîm: Kur'ân; Hz. Muhammed'e vahiyle indirilen en son ilâhî kitap.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanî hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.

muhteşem: haşmetli, yüce.

mukabele: karşılık.

mukaddes: takdis edilmiş, kutsal, aziz, temiz.

müthiş: dehşet veren, ürküten, dehşetli, korkunç.

neşr: yayım, yayın.

nur-u Kur'ân: Kur'ân-ı Kerîm'in nuru, aydınlığı, ışığı.

nüsha: kitap.

rahmet: şefkat, merhamet, bağışlama ve esirgeyicilik.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

saadet: mutluluk.

sedd-i Kur'ânî: Kur'ân'a ait set, Kur'ân'ın yıkılmaz seddi, kalesi.

selâmet: kurtulma, selâmete çıkma.

serdar: asker başı, baş kumandan, komutan.

şâmil: içine alan, kapsayıcı.

talebe: öğrenci.

tazim: hürmet, ululama, saygı gösterme.

teselli: avutma, acısını dindirme.

tesis: kurma, meydana getirme.

zuhur: ortaya çıkma.

zulûmat: karanlıklar, dinsizlik, zulüm ve küfür.

KALBE İHTAR EDİLEN İÇTİMAÎ HAYATIMIZA AİT BİR HAKİKAT

Bu vatanda şimdilik dört parti var. Biri Halk Partisi, biri Demokrat, biri Millet, diğeri İttihadı İslâmdir.

İttihad-ı İslâm Partisi, yüzde altmış, yetmiş tam mütedeyyin olmak şartıyla, şimdiki siyaset başına geçebilir. Dini siyasete âlet etmemeye, belki siyaseti dine âlet etmeye çalışabilir. Fakat çok zamandan beri terbiye-i İslâmiye zedelenmesiyle ve şimdiki siyasetin cinayetine karşı dini siyasete âlet etmeye mecbur olacağından, şimdilik o parti başa geçmemek lâzımdır.

Halk Partisi ise: Hakikaten acip ve zevkli bir rüşvet-i umumîyi kanunlar perdesinde bazı memurlara verdikleri için, yirmi sekiz senelik bütün cinâyatıyla başkaların cinâyâtı ve İttihatçıların ve mason kısmının seyyiatları da o partiye yükletildiği halde, Demokratlara bir cihette galip hükmündedirler. Çünkü ubudiyetin noksaniyetiyle enâniyet kuvvet bulur, nemrutçuluklar çoğalır. Bu benlik zamanında, memuriyet hakikatta bir hizmetkârlık olduğu halde, bir hâkimiyet, bir ağalık, bir nemrutçulukla nefse gayet zevkli bir hâkimiyet mertebesini bir kısım memurlara rüşvet olarak verdiği için, bütün o acip cinayetlerle ve kendinden olmayan ceridelerin neşriyatıyla beraber bana yapılan muamelelerinden hissettim ki, bir cihette mânen Demokratlara galip geliyorlar. Halbuki,

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

ceride: gazete.

cihet: yön.

cinayet: cana kıyma, katl veya bu derecede ağır bir suç.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

gayet: son derece.

hakikat: gerçek.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hâkimiyet: hâkim oluş, hükmediş, egemenlik.

hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.

hükmünde: değerinde, yerinde.

ictimai: topluluğa ait, toplumla ilgili, toplumsal.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

ittihad-ı İslâm: İslâm birliği, Panislâmizm.

manen: mana bakımından, manaca.

mason: dünyevi maksatlarla kurulmuş, sıkı bir dayanışmayı esas alan komitacı teşkilâtın mensubu.

memuriyet: memurluk.

mertebe: derece, basamak.

muamele: işlem.

mütedeyyin: dinin emirlerini eksiksiz yerine getiren, din-dar, dine bağlı.

nefs: kötü vasıfları kendisinde toplayan hayırlı işlerden alıkoyan güç.

nemrut: katı yüreklilik, zalimlik, inatçılık.

neşriyat: yayınlar.

noksaniyet: eksiklik, noksanlık.

Nur: Risale-i Nur.

parti: aynı siyasî gaye etrafında birleşenlerin meydana getirdiği kuruluş, fırka, hizip.

rüşvet: ödün, taviz.

rüşvet-i umumî: genel rüşvet, umuma yayılmış rüşvet.

seyyiat: seyyieler, fenalıklar, kötülükler.

şart: koşul.

terbiye-i İslâmiye: İslâmî terbiye.

ubudiyet: kulluk.

İslâmiyetin bir kanun-u esasîsi olan, hadis-i şerifte **سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ** yani, “Memuriyet, emirlik ise, reislik değil, millete bir hizmetkârlıktır.” Demokratlık, hürriyet-i vicdan, İslâmiyetin bu kanun-u esasîsine dayanabilir. Çünkü kuvvet kanunda olmazsa şahsa geçer. İstibdad, mutlak keyfi olur.

Millet Partisi ise: Eğer İttihad-ı İslâmdaki esas olan İslâmiyet milliyeti ki, Türkçülük onun içinde mezc olmuş bir millet olsa, o Demokratın mânâsındadır, din-dar Demokratlara iltihak etmeye mecbur olur. Frenk ilet-i tâbir ettiğimiz ırkçılık, unsurculuk fikriyle Avrupa, âlem-i İslâmı parçalamak için içimize bu frenk illetini aşı-lamış. Fakat bu hastalık ve fikir, gayet zevkli ve câzibe-dar bir hâlet-i ruhiye verdiği için, pek çok zararları ve tehlikeleriyle beraber, zevk hatırı için her millet cüz’i-kül-lî bu fikre iştihak gösteriyorlar.

Şimdiki terbiye-i İslâmiyenin za’fiyetiyle ve terbiye-i medeniyenin galebesiyle ekseriyet kazanarak başına ge-çerse, ekseriyet teşkil etmeyen ve ancak yüzde otuzu ha-kikî Türk olan ve yüzde yetmiş başka unsurlardan olan-lar, hem hakikî Türklerin, hem hâkimiyet-i İslâmiyenin aleyhine cephe almaya mecbur olacaklar. Çünkü, İslâ-miyetin bir kanun-u esasîsi olan bu âyet-i kerime, **وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ** dır. Yani, “Birisinin günahıyla başkası muahaze ve mes’ul olmaz.”

hürriyeti:
illet: hastalık.
iltihak: kaşma, katılma.
istibdat: idarede görülen her tür-lü kanun dışı tazyik, baskı.
iştihak: aşırı isteme, çok fazla ar-zu etme.
ittihad-ı İslâm: İslâm birliği, Pa-nislâmizm.
kanun-u esasî: ana prensipler, anayasa.
keyfi: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.
küllî: çok, büyük, çok miktarda.
mana: anlam.
memuriyet: memurluk.
mes’ul: sorumlu, yükümlü.
mezc: katma, karıştırma.
muahaze: azarlama, paylama, cı-kışma, danılma.
mutlak: kesin.
reis: başkan.
tabir: demek, ifade etmek.
terbiye-i İslâmiye: İslâmî terbi-ye.
terbiye-i medeniye: maddecî Batı medeniyetinin verdiği eğitim.
teşkil: oluşturma, şekillendirme.
unsur: milliyet.
unsurculuk: milliyetçilik, ırkçılık.
zaafiyet: zayıflık, güçsüzlük, der-mansızlık.

1. Mişkâtü'l-Mesâbih, hadis no: 3925; Fethü'l-Kebîr, 2:195; Müsnedü'l-Firdevs, 2:324.
2. En’âm Suresi: 164.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İs-lâm dünyası.
aleyh: karşı, karşıt.
âyet-i kerime: Kur’ân’ın âye-ti; azamet ve şerefi olan âyet.
cazibedar: çekici, cazibeli.
cüz’î: küçük, az.
dindar: dinin emirlerini yeri-ne getiren.
ekseriyet: çoğunluk.

emîr: bir ülkenin, bir şehrin veya kavmin başı, reisi; baş, reis, bey.
Frenk: Avrupalı, Fransız.
galebe: galip gelme, üstün-lük.
gayet: son derece.
hadis-i şerif: Peygamberimiz-den aktarılan sözlerin genel adı.

hakikî: gerçek.
hâkimiyet-i İslâmiye: İslâ-mın hakimliği, İslâmiyetin hâ-kim olması.
hâlet-i ruhiye: insanın ruh hâli, psikolojik durum, insanın manevî hâli, iç durumu.
hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.
hürriyet-i vicdan: vicdan

Halbuki, ırkçılık damarıyla, bir adamın cinayetiyle mâsum bir kardeşini, belki de akrabasını, belki de aşiretinin efradını öldürmekte kendini haklı zanneder. O vakit hakikî adalet yapılmadığı gibi, şiddetli bir zulüm de yol bulur. Çünkü “Bir mâsumun hakkı, yüz câniye feda edilmez” diye İslâmiyetin bir kanun-u esasîsidir. Bu ise çok ehemmiyetli bir mesele-i vataniyedir. Ve hâkimiyet-i İslâmiyeye büyük bir tehlikedir.

Mâdem hakikat budur, ey dindar ve dine hürmetkâr Demokratlar siz bu iki partinin gayet kuvvetli ve zevkli ve câzibedar nokta-i istinadlarına mukabil, daha ziyade maddî ve mânevî cazibedar nokta-i istinad olan hakaik-i İslâmiyeyi nokta-i istinad yapmaya mecbursunuz. Yoksa, sizin yapmadığınız eskiden beri cinayetleri nasıl eski partiye yüklüyorlarsa, size de yükleyip, Halkçılar ırkçılığı elde edip tam sizi mağlûp etmeye bir ihtimal-i kavî ile hissettim. Ve İslâmiyet namına telâş ediyorum.

HÂŞİYE: Eskilerin lüzumsuz keyfi kanunları ve su-i istimleri neticesiyle, belki de tahrikleriyle zuhur eden Ticanî meselesini ve ağır cezalarını dindar Demokratlara yüklememek ve âlem-i İslâm nazarında Demokratları düşürmemenin çare-i yegânesi kendimce böyle düşünüyorum:

Nasıl ezan-ı Muhammediyenin (a.s.m.) neşriyle Demokratlar on derece kuvvet bulduğu gibi, öyle de, Ayasofya'yı da beş yüz sene devam eden vaziyet-i kudsiyesine çevirmektir. Ve âlem-i İslâmda çok hüsn-ü tesir yapan ve bu vatan ahalisine âlem-i İslâmın hüsn-ü teveccühünü kazandıran, bu yirmi sene mahkemeler bir muzır cihetini bulamadıkları ve beş mahkeme de beraatine karar verdikleri Risâle-i Nur'un resmen serbestiyetini dindar Demokratlar

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakka niyet, âdillik.

ahali: halk.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

aşiret: göçebe hâlinde yaşayan, çoğunlukla bir soydan gelen insanlar, kabile, oymak.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

cani: cinayet işlemiş, kimse.

cazibedar: çekici, cazibeli.

cihet: yön.

cinayet: cana kıyma, katl veya bu derecede ağır bir suç.

çare-i yegâne: tek çare, tek çıkar yol.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

efrat: fertler.

ehemmiyetli: önemli.

ezan-ı Muhammedi: Hz. Muhammed'in tebliğ ettiği dinin ezanı.

fedâ: uğruna verme.

gayet: son derece.

hakaik-i İslâmiye: İslâmiyetin gerçekleri, İslâma ait hakikatler.

hakikat: gerçek.

hakikî: gerçek.

hâkimiyet-i İslâmiye: İslâmın hakimliği, İslâmiyetin hâkim olması.

haşiye: dipnot.

hürmetkâr: hürmet eden, saygılı.

hüsn-i tesir: güzel, iyi tesir, etki.

hüsn-i teveccüh: iyi karşılanmak ve alâka görmek.

kanun-i esası: ana prensipler, anayasa.

keyfi: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.

maddî: madde ile alâkalı.

madem: değil mi ki.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

mesele: problem.

mukabil: karşılık.

muzır: zararlı, zarar veren.

nam: ad.

nazar: nazar, görüş.

neşr: yayım, yayın.

nokta-i istinat: dayanak noktası, güvenme ve itimat noktası.

resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

su-i istimal: bir şeyi kötüye kullanma.

tahrik: kışkırtma, kandırma.

Ticanî: Kuzey Afrika'da, Hicrî 1200 tarihlerinde Ahmet Ticanî tarafından kurulan sunnî bir tarikat.

vaziyet-i kudsiye: kutsal durum, konum.

ziyade: çok, fazla.

zuhur: ortaya çıkma.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

ilân etmelidirler. Tâ, bu yaraya bir merhem vurmali. O vakit âlem-i İslâmın teveccühünü kazandıkları gibi, başkalarının zâlîman- ne kabahati de onlara yüklenmez fikrindeyim.

Dindar Demokratlar, hususan Adnan Menderes gibi zatların hatırları için, otuz beş seneden beri terk ettiğim siyasete bir iki gün baktım ve bunu yazdım.

Said Nursî

Ve bu hakikate yakinen şahid olup tasdik eden Risâle-i Nur talebeleri:

**Mehmed Çalışkan, Mustafa Acet, Hamza,
Sadık, Halim, Raşid, Ahmed Hüsrev,
Sungur, Tahirî, Nuri ve saire**

HAŞİYE: Üstad diyor ki: Bu içtimaî, siyasî mesele mücmel olarak ihtar edildi. Ve tabiratta lüzumsuz, zararlı kelimeleri siz tebdil edebilirsiniz. Merkezlerden münâsip gördüğünüz yerlere, su-i tesir yapmamak şartıyla gönderebilirsiniz.

319

[Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî, Samsun'da münteşir Büyük Cihad gazetesinde neşrolup orada muhakemesi görülen bu müdafaayı İstanbul mahkemesinde okumuş ve mahkeme beraatle nihayet bulmuştur.]

Gizli düşmanlarımız bu Ramazan-ı Şerifte, tekrar adliyeyi benim aleyhime sevk ettiler. Mesele de bir gizli komünist komitesiyle alâkadardır.

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.
alâka: ilgi, ilişki. bağ.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
aleyh: karşı, karşıt.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.
hakikat: gerçek.
haşîye: dipnot.
hususan: bilhassa, özellikle.
içtimaî: toplumla alâkalı, ce-

miyete ait, sosyal.
ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.
ilân: yayma, duyurma, bildirme.
komite: kötü bir maksat için toplanmış gizli cemiyet.
komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.
merhem: ilaç; acıyı, kederi teskin eden şey.

mesele: konu.
muhakeme: duruşma.
mücmel: öz olarak anlatılmış, kısa ve az sözle ifade edilmiş, öz, özet.
müdafa: savunma.
münasip: uygun.
müntesir: neşredilmiş, basılmış ve yayılmış.
neşr: yayım, yayın.
nihayet: son.
Ramazan-ı Şerif: mübarek, şerefli Ramazan ayı.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-

diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sevk: yöneltme.
siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.
tabirat: tabirler, ifadeler, terimler, deyimler.
talebe: öğrenci.
tasdik: doğrulama, onaylama.
tebdil: değiştirme, dönüştürme.
tesir: etki.
teveccüh: yönelme, sevgi, ilgi.
Üstad: Bediüzzaman Said Nursî.
yakinen: yakın olarak, şüpheden düşmeden bilme.
zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.
zat: şahsiyet.

Birisi, bütün bütün kanun hilâfına olarak, beni tek başımla ve yalnız olarak kırdı ve dağda otururken, üç silâhlı jandarma ile bir başçavuş yanıma gönderdiler. “Sen başına şapka giymiyorsun” diye zorla beni karakola getirdiler. Ben de, adaleti hedef tutan bütün adliyelere söylerim ki:

Böyle beş vecihle kanunsuzluk edip, kanun namına beş vecihle İslâm kanunlarını kıran adam, hakikî kanunsuzlukla itham edilmek lâzım gelirken, onların o acip kanunsuzluğu ve bahanesiyle iki seneden beri vicdanî azap verdiklerinden, elbette mahkeme-i kübrâ-yı haşirde bunun cezasını çekeceklerdir.

Evet, otuz beş senedir münzevî olduğu halde hiç çarşı ve kasabalarda gezmeyen bir adamı, “Sen frenk serpuşunu giymiyorsun” diye ittiham etmeye dünyada hangi kanun müsaade eder? Yirmi sekiz senedenberi beş vilâyet ve beş mahkeme ve beş vilâyetin zabıtalrı onun başına ilişmedikleri halde hususan bu defa İstanbul mahkeme-i âdilesinde yüzden ziyade polislerin gözleri önünde, hem iki ayda yaya olarak her yeri gezdiği halde, hiçbir polis ilişmediği ve Mahkeme-i Temyiz “Bere yasak değil” diye karar verdiği, hem bütün kadınlar ve başı açık gezenler ve bütün askerî neferler ve vazifedar memurlar giymeye mecbur olmadıklarından ve giymesinde hiçbir maslahat bulunmadığından ve benim resmî bir vazifem olmadığından—ki resmî bir libastır—bereyi giyenler de mes’ul olmazlar denildiği halde, hususan münzevî ve insanlar arasına girmeyen ve Ramazan-ı Şerifin içinde

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
askerî: askere veya askerliğe ait, askere mahsus, askerle ilgili.
azap: eziyet, işkence.
bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
bere: sipersiz yumuşak şapka.
Frenk: Avrupalı, Fransız.
hakiki: gerçek.
hilâfına: zıddına, tersine, aksine.
hususan: bilhassa, özellikle.
itham: suç isnat etme, suçlama.
itham: töhmetlendirme, suçlu

görme.
libas: kıyafet, giysi.
mahkeme-i âdile: adaletle hükmeden mahkeme, adil mahkeme.
mahkeme-i kübra-i haşir: haşrin en büyük mahkemesi, öldükten sonra bütün insanların dirilitilerek Allah huzurunda hesaba çekileceği en büyük mahkeme.
Mahkeme-i Temyiz: temyiz mahkemesi, mahkeme karar-

larının yolunda verilip verilmediğini tetkik etmekle görevli makam, yargıtay.
maslahat: fayda, maksat.
mes’ul: sorumlu, yükümlü.
münzevî: inzivaya çekilen, köşeye çekilmiş, yalnız.
müsaade: izin.
nam: ad, yerine.
nefer: asker, er.
Ramazan-ı Şerif: mübarek, şerefli Ramazan ayı.
resmî: devlet adına olan.

serpuş: başa giyilen şey, başlık, şapka.
vazife: görev.
vazifedar: vazifeli.
vecih: şekil, tarz.
vicdani: vicdanla, kalbî his ile ilgili, vicdana ait.
vilayet: il.
zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.
ziyade: çok, fazla.

böyle hilâfı kanun en çirkin birşeyle ruhunu meşgul etmemek ve dünyayı hatırına getirmemek için has dostlarıyla dahi görüşmeyen, hattâ şiddetli hasta olduğu halde, ruhu ve kalbi vücuduyla meşgul olmamak için ilâçları almayan ve hekimleri çağırmayan bir adama şapka giydirmek, ecnebî papazlara benzetmek için ona teklif etmek ve adliye eliyle tehdit etmek, elbette zerre kadar vicdanı olan bundan nefret eder.

Meselâ, ona teklif eden demiş: “Ben emir kuluyum.” Cebr-i keyfi kanun ile emir olur mu ki, emir kuluyum desin? Evet, Kur’ân-ı Hakîmde, Yahudi ve Nasranîlere başta benzememek için ona dair âyet olduğu gibi,

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ¹

âyeti ulû'l-emre itaati emreder. Allah ve Resulünün itaatine zıt olmamak şartıyla, o itaatın emir kuluyum diye hareket edebilir. Halbuki bu meselede, an'ane-i İslâmiye kanunları, hastalara şefkatle incitmemek, gariplere şefkat edip incitmemek, Allah için Kur’ân ve ilm-i imaniye hizmet edenlere zahmet vermemek ve incitmemek emrettiği halde, hususan münzevî, dünyayı terk etmiş bir adama ecnebî papazlarının serpuşunu teklif etmek on vecihle değil, yüz vecihle kanuna muhalif ve İslâmın an'anevî kanunlarına karşı bir kanunsuzluktur ve keyfi bir emir hesabına o kudsî kanunları kırmaktır.

Benim gibi kabir kapısında, gayet hasta, gayet ihtiyar, garip, fakir, münzevî, Sünnet-i Seniye muhalefet etmek için otuz beş seneden beri dünyayı terk eden bir

me, emre uygun hareket etme.
keyfi: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.
kudsî: mukaddes, yüce.
Kur’ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur’ân.
meselâ: örneğin.
mesele: konu.
meşgul: uğraşma, ilgilenme.
muhalefet: uygun olmama, ayrılık, zıtlık.
muhalif: zıt, aykırı.
münzevî: inzivaya çekilen, köşeye çekilmiş, yalnız.
Nasranî: İsevî, Hristiyan.
resul: Allah’ın elçisi, peygamber.
serpuş: başa giyilen şey, başlık, şapka.
Sünnet-i Seniye: Hz. Muhammed’in (a.s.m.) yüce sünneti; yüksek hâl, söz, tavır ve tasvipleri.
şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.
tehdit: korkutma, gözdağı verme.
teklif: öneri.
ulûlemler: emir sahipleri, idare edenler; halife veya halife adına hüküm ve idare edenler; halife, kadı, padişah, sultan, cumhur başkanı, başbakan gibi devleti idare edenler.
vicdan: din, inanç.
zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.
zerre: en küçük parça, molekül, atom.

1. Ey iman edenler! Allah’a itaat edin; Peygambere ve sizden olan idarecilere de itaat edin... (Nisâ Suresi: 59.)

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.
an'ane-i İslâmiye: İslâmî gelenek.
an'anevî: gelenekle ilgili, geleneksel.
ayet: Kur’ân cümlesi.
cebr-i keyfi: keyfi zorlama,

kanunlara ve adalete aykırı baskı yapma.
dair: alakalı, ilgili.
ecnebi: yabancı, başka milletten olan.
garip: gurbette, kendi memleketinin dışında bulunan, yabanci.

gayet: son derece.
hekim: doktor.
hilâf-ı kanun: kanuna ters, kanun dışı.
hususan: bilhassa, özellikle.
ihtiyar: yaşlı.
ilm-i imaniye: iman ilmi.
itaat: söz dinleme, boyun eğ-

adama bu tarz muameleler, kat'iyen şek ve şüphe bırakmadı ki, komünist perdesi altında anarşilik hesabına vatan ve millet ve İslâmiyet ve din aleyhinde müthiş bir suikast eseri olduğu gibi, İslâmiyete ve vatana hizmete niyet eden ve müthiş haricî tahribata karşı cephe alan din-dar mebuslar ve Demokratlara dahi büyük bir suikasttır. Dindar mebuslar dikkat etsinler, bu dehşetli suikaste karşı müdafaada beni yalnız bırakmasınlar.

aleyh: karşı, karşıt.

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.

başkumandan: başkomutan, bir devletin silahlı kuvvetlerinin en yüksek rütbelisi.

dalkavuk: kendisine çıkar ve yarar sağlayacak olan kimselere aşırı saygı ve hayranlık göstererek yaranmak isteyen kimse.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

Divan-ı Harb-i Örfi: Sıkıyönetim Mahkemesi.

dünyevi: dünyaya ait.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

fedâ: uğruna verme.

fedai: canını esirgemeyen, mühim bir maksat uğruna canını vermeye hazır bulunan.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

fetva: İslâm'da bir mesele hakkında dinî meselelere tam vâkıf yetkili kimseler tarafından verilen şer'i hüküm.

gâvur: kâfir, dinsiz.

hain: hıyanet eden, arkadan vuran.

hakikat-ı Kur'âniye: Kur'an'ın hakikatı, Kur'an'ın ifade ettiği gerçek.

haricî: dışa ait, dış dünya ile ilgili.

hayâ: utanma, sıklıma.

icma: mütehit olan İslâm âlimlerinin dinî bir konuda aynı sözü söylemeleri, bir konuda görüş birliğine varmaları.

idam: ölüm.

ihtiyar: irade, tercih.

inziva: bir köşeye çekilme, tek başına yaşama, dünya işlerinden vaz geçme, dünyadan el-etek çekme.

istilâ: ele geçirme, kaplama, yayılma.

izzet-i İslâmiye: İslâmın gerektirdiği haysiyet, şeref, yücelik.

HAŞİYE: Rusun Başkumandanı kasten önünden üç defa geçtiği halde ayağa kalkmayan ve tenezzül etmeyen ve onun idam tehdidine karşı izzet-i İslâmiyeyi muhafaza için ona başını eğmeyen; İstanbul'u istilâ eden İngiliz Başkumandanına ve onun vasıtasıyla fetva verenlere karşı, İslâmiyet şerefi için, idam tehdidine beş para ehemmiyet vermeyen ve "Tükürtün zâlimlerin o hayâsız yüzüne!" cümlesiyle ve matbuat lisanıyla karşılayan; ve Mustafa Kemal'in elli mebus içinde hiddetine ehemmiyet vermeyip, "Namaz kılmayan haindir" diyen; ve Divan-ı Harb-i Örfi'nin dehşetli suallerine karşı, "Şeriatın tek bir meselesine ruhumu feda etmeye hazırım" deyip dalkavukluk etmeyen; ve yirmi sekiz sene, gâvurlara benzememek için inzivayı ihtiyar eden bir İslâm fedaisi ve hakikat-ı Kur'âniyenin fedakâr hizmetkârına maslahatsız, kanunsuz denilse ki, "Sen Yahudi ve Hristiyan papazlarına benzeyeceksin, onlar gibi başına şapka giyeceksin, bütün İslâm ulemasının icmaına muhalefet edeceksin; yoksa ceza vereceğiz" denilse, elbette öyle herşeyini hakikat-ı Kur'âniyeye feda eden bir adam, değil dünyevî hapis veya ceza ve işkence, belki parça parça bıçakla kesilse, Cehenneme de atılsa, kat'iyen; yüz ruhu da olsa, bütün tarihçe-i hayatının şehadetiyle, feda edecek...

Acaba, bu vatan ve dinin gizli düşmanlarının bu eşeddi zulm-ü nemrudanelerine karşı, manevî pek çok kuvveti bulunan bu

kasten: bile bile, isteyerek, kasıtlı olarak.

kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.

maslahat: fayda, maksat.

matbuat: gazete, basın.

mebus: milletvekili.

mesele: konu.

muamele: davranma, davranış.

niş.

muhafaza: koruma.

muhalefet: zıtlık, aykırılık, ayrılık.

müthiş: dehşet veren, ürküten, dehşetli, korkunç.

su-i kast: kötü kasıt, kötü niyet; kötü kasıtlı iş yapma, tuzak kurma.

sahadet: şahit olma, şahitlik, tanıklık.

şek: şüphe, zan, tereddüt.

şeref: onur, haysiyet.

seriat: İslâm dinî ve prensip-

leri.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

tarihçe-i hayat: hayat hikâyesi.

tarz: biçim, şekil.

tehdit: korkutma, gözdağı verme.

tenezzül: inme, alçalma.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

vasıta: aracılık.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

fedakârın tahammülü ve maddî kuvvetle ve menfî cihette mukabele etmemesinin hikmeti nedir?

İşte bunu size ve umum ehl-i vicdana ilân ediyorum ki, yüzde on zındık dinsizin yüzünden doksan mâsuma zarar gelmemek için, bütün kuvvetiyle dahildeki emniyet ve âsâyışı muhafaza etmek için, Nur dersleriyle herkesin kalbine bir yasakçı bırakmak için Kur'ân-ı Hakîm ona o dersi vermiş. Yoksa bir günde, yirmi sekiz senelik zâlim düşmanlarımdan intikamımı alabilirim. Onun içindir ki, âsâyışı mâsumların hatırı için muhafaza yolunda haysiyetini, şerefini tahkir edenlere karşı müdafaa etmiyor ve diyor ki: “Ben, değil dünyevî hayatı, lüzum olsa âhiret hayatımı da millet-i İslâmiye hesabına feda edeceğim.”

Said Nursî

320

[BAĞDAT'TA ÇIKAN ED-DİFA GAZETESİNİN MUHARRİRİ İSA ABDÜLKADİR'İN ARABİ MAKALESİNİN TERCÜMESİ.]

Bağdat'ta çıkan *ed-Difa* gazetesi Risâle-i Nur talebelerinden bahisle diyor ki:

Türkiye'deki Nur talebelerinin İhvan-ı Müslimîn cemiyeti ile âlâkaları nedir, ne münasebeti var? Hem farkları nedir? Türkiye'deki Nur talebeleri, Mısır'da ve bilâd-ı Arapta İhvan-ı Müslimîn namında ittihad-ı İslâma çalışan cemiyetler gibi müstakil cemiyet midirler? Ve onlar da onlardan mıdır? Ben de cevap veriyorum ki:

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.
alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
Arabî: Arapça.
asayiş: emniyet, kanun ve nizâm hakimiyetinin sağlanması.
bahis: konu yapan.
bilâd-ı Arap: Arap beldeleri, Arap memleketleri.
dâhil: içeri, iç.
dünyevî: dünyaya ait.
ehl-i vicdan: vicdan ve merhamet sahibi olanlar.

fedâ: uğruna verme.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.
haysiyet: itibar.
hikmet: gaye, maksat.
İhvan-ı Müslimîn: merkezi Mısır'da bulunan İslâm'a hizmeti gaye edinen 'Müslüman Kardeşler' adındaki bir topluluk.
ilân: yayma, duyurma, bildirme.
intikam: öç alma.

ittihad-ı İslâm: İslâm birliği, Panislâmizm.
Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.
maddî: madde ile âlâkalı.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
menfî: olumsuz, müspet olmayan.
millet-i İslâmiye: İslâm milleti.
muhafaza: koruma.
muharrir: yazan, yazar.

mukabele: karşılık.
müdafaa: savunma, koruma.
müstakil: başlı başına, bağımsız.
nam: ad.
Nur: Risale-i Nur.
şeref: onur, haysiyet.
tahammül: zora dayanma, sabretme, sabır gösterme.
tahkir: aşağı ve alçak addetme, aşağılama.
umum: bütün.
zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.
zındık: Allah'a ve ahirete inananmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

Nur talebelerinin ve İhvan-ı Müslimîn Cemiyetinin gerçi maksatları, hakaik-i Kur'âniye ve imaniyeye hizmet ve ittihad-ı İslâm dairesinde Müslümanların saadet-i dünyeviye ve uhreviyelerine hizmet etmektir; fakat Nur talebelerinin beş altı cihetle farkları var:

BİRİNCİ FARK: Nur talebeleri siyasetle iştigal etmez, siyasetten kaçıyorlar. Eğer siyasete mecbur olsalar, siyaseti dine âlet yapıyorlar, tâ ki siyaseti dinsizliğe âlet edenlere karşı dinin kudsiyetini gösterebilirler. Siyasî bir cemiyetleri asla mevcut değil.

İhvan-ı Müslimîn ise, memleket ve vaziyet sebebiyle siyasetle, din lehinde iştigal ediyorlar ve siyasî cemiyet de teşkil ediyorlar.

İKİNCİ FARK: Nurcular, Üstadlarıyla içtima etmiyorlar ve etmeye de mecbur değiller. Kendilerini Üstadlarıyla içtimaa mecburiyet hissetmiyorlar. Ders almak için beraber bulunmaya lüzum görmüyorlar. Belki koca bir memleket bir dersane hükmünde, Risâle-i Nur kitapları onların eline geçmekle, üstad yerine onlara bir ders verir. Herbir risâle, bir Said hükmüne geçer.

Hem ellerinden geldiği kadar ücretsiz istinsah ederler. Muhtaçlara mukabelesiz ¹ veriyorlar ki, okusunlar ve dinlesinler. Bu suretle büyük bir memleket büyük bir dersane hükmünde oluyor.

İhvan-ı Müslimîn ise, umumî merkezlerde mürid ve reisleriyle görüşmek ve emirler ve dersler almak için

cemiyet: dernek, topluluk.

gerçi: her ne kadar.

hakaik-ı Kur'âniye: Kur'ân ait olan ve ondan gelen gerçekler.

hizmet: görev, vazife.

hükmünde: değerinde, yerinde.

hükümüne: yerine, değerine.

içtima: toplanma, bir araya gelme.

İhvan-ı Müslimîn: merkezi Mısır'da bulunan İslâm'a hizmeti gaye edinen 'Müslüman Kardeşler' adındaki bir topluluk.

istinsah: nüshasını yazma, örneğini çıkarma, kopya etme.

iştigal: bir işle uğraşma, meşgul olma.

ittihad-ı İslâm: İslâm birliği, Panislâmizm.

kudsiyet: kutsallık, mukaddeslik, azizlik.

leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.

mecburiyet: mecbur olma, zorunluluk durumu, zorunluluk.

mukabele: karşılık.

mürşit: irşat eden, doğru yolu

1. Yirmi beş sene müddetle el yazmasıyla Anadolu'da neşri bu şekilde olmuştur.

gösteren, rehber, kılavuz.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

reis: başkan.

risale: kitap, kitapçık.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

saadet-i dünyeviye: dünya ile ilgili saadet, dünya hayatındaki mutluluk, dünya sadet-i.

siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.

talebe: öğrenci.

teşkil: oluşturma, şekillendirme.

uhreviye: ahirete dair, ahirete ait.

umumi: genel.

Üstat: Bediüzzaman Said Nursî.

vaziyet: durum.

ziyaretine giderler. Ve o umumî cemiyetin şubelerinde de o büyük üstadla ve naibleriyle ve vekilleri hükmünde-ki zatlarla yine görüşürler, ders alırlar, emir alırlar.

Hem umumî merkezlerde çıkan ceride ve mecellelerin fiyatını verip, alıp, onlardan ders alıyorlar.

ÜÇÜNCÜ FARK: Nur talebeleri, aynen, âli bir medresenin ve bir üniversite darülfünununun talebeleri gibi, ilmî muhabere vasıtasıyla ders alıyorlar. Büyük bir vilâyet bir medrese hükmüne geçer. Birbirini görmedikleri, tanımadıkları ve uzak oldukları halde birbirine ders veriyorlar ve beraber ders okuyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise, memleketleri ve vaziyetleri iktizasıyla mecelleleri ve kitapları çıkarıyorlar, aktar-ı âleme neşrediyorlar; onunla birbirini tanıyıp ders alıyorlar.

DÖRDÜNCÜ FARK: Nur talebeleri, bu zamanda ve bu günde ekser bilâd-ı İslâmiyede intişar etmişler ve çoklukla vardırırlar. Bu intişarlarında ayrı ayrı hükûmetlerde bulundukları halde hükûmetlerden izin almaya muhtaç olmuyorlar ki, tecemmu' edip toplansınlar ve çalışsınlar. Çünkü, meslekleri siyaset ve cemiyet olmadığından hükûmetlerden izin almaya kendilerini mecbur bilmiyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise, vaziyetleri itibarıyla siyasete temas etmeye ve cemiyet teşkiline ve şubeler ve merkezler açmaya muhtaç bulunduklarından, bulundukları yerlerdeki hükûmetten icazet ve ruhsat almaya

aktâr-ı âlem: âlemin her tarafı, âlemin dört bir yanı.
âli: yüce, yüksek, ulu.
amma: ama, lakin, ancak.
bilâd-ı İslâmiye: İslâm belde-leri, şehirleri, memleketleri.
cemiyet: dernek, topluluk.
ceride: gazete.
darülfünun: üniversite.
ekser: pek çok.
hükmüne: yerine, değerine.
icazet: izin, ruhsat, müsaade.
iktiza: gerek, lüzum.

ilmî: ilim ile ilgili, ilme dair.
intişar: yayınlanma, neşrolma.
mecelle: kitap, mecmua, dergi, risale.
medrese: Risale-i Nur okunan ve öğrencilerin kalabilecekleri yer.
muhabere: haberleşme.
muhtâc: gerek duyan.
naip: vekil, bir kimsenin yerini tutan, işlerini yürüten kimse.

neşr: yayım, yayın.
Nur: Risale-i Nur.
ruhsat: izin belgesi, ruhsatname.
talebe: öğrenci.
tecemmu: bir araya gelme, birikme.
teşkil: oluşturma, şekillendirme.
umumî: genel.
vaziyet: durum.
vilayet: il.

muhtaçtırlar. Ve Nurcular gibi bilinmiyor değiller. Ve bu esas üzerine, kendilerine umumî merkezleri olan Mısır'da, Suriye'de, Lübnan'da, Filistin'de, Ürdün'de, Sudan'da, Mağrib'de ve Bağdat'ta çok şubeler açmışlar.

BEŞİNCİ FARK: Nur talebeleri içinde çok muhtelif tabakalar var. Yedi sekiz yaşındaki, camilerde Kur'an okumak için elifbâyı ders almakta olan çocuklardan tut, tâ seksen, doksan yaşındaki ihtiyarlara varıncaya kadar kadın erkek, hem bir köylü, hammal adamdan tut, tâ büyük bir vekile kadar ve bir neferden büyük bir kumanda na kadar taifeler Nurcularda var. Bütün Nurcuların bu çok taifelerinin umumen bütün maksatları, Kur'an-ı Mecîdin hidayetinden ve hakaik-i imaniye ile nurlanmaktan ibarettir. Bütün çalışmaları ilim ve irfan ve hakaik-i imaniyeyi neşretmektir. Bundan başka birşeyle iştigal ettikleri bilinmiyor. Yirmi sekiz seneden beri dehşetli mahkemeler dessas ve kıskanç muarızlar, bu kudsi hizmetten başka onlarda bir maksat bulamadıkları için onları mahkûm edemiyorlar ve dağıtamıyorlar. Ve Nurcular, müşterileri ve kendilerine taraftarları aramaya kendilerini mecbur bilmiyorlar. "Vazifemiz hizmettir, müşterileri aramıyoruz. Onlar gelsinler bizi arasınlar, bulsunlar" diyorlar. Kemiyete ehemmiyet vermiyorlar. Hakikî ihlâs taşıyan bir adamı, yüz adama tercih ediyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Gerçi onlar da Nurcular gibi ulûm-u İslâmiye ve marifet-i İslâmiye ve hakaik-i imaniyeye temessük etmek için insanları teşvik ve sevk

amma: ama, lakin, ancak.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

dessas: desise eden, aldatıcı, oyuncu, hileci.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

elifba: otuz üç harften meydana gelen Osmanlı elifbası.

gerçi: her ne kadar.

hakaik-i imaniye: imana ait hakikatler, imani gerçekler.

hakiki: gerçek.

hidayet: doğru inanç ve yaşayış üzere olmak.

hizmet: görev, vazife.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.

ilim: bilgi, marifet.

irfan: kültür.

iştigal: bir işle uğraşma, meşgul olma.

kemiyet: az veya çok oluş.

kudsi: mukaddes, yüce.

kumandan: komutan.

Kur'an-ı Mecid: azametli, şerefli, galip olan Kur'an.

mahkûm: bir mahkemece

hüküm giymiş, hükümlü.

maksat: kast, amaç, düşünce.

marifet-i İslâmiye: İslâmî ilim, İslâma ait eğitim, terbiye.

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

muhtelif: türlü türlü, çeşitli.

nefer: rütbesiz asker, er.

neşr: yayım, yayın.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden

kimse.

sevk: yöneltme.

tabaka: topluluk, sınıf, zümre.

taife: bölük, takım, guruh, fırka.

temessük: yapışma, sarılma, sıkıca tutunma.

ulûm-i İslâmiye: İslâmî ilimler.

umumen: umumî olarak, bütün olarak.

umumi: genel.

vekil: nazir, bakan.

ediyorlar; fakat vaziyet, memleket ve siyasete temas iktisasıyla, ziyadeleşmeye ve kemiyete ehemmiyet veriyorlar, taraftarları arıyorlar.

ALTINCI FARK: Hakikî ihlâslı Nurcular, menfaat-i maddiyeye ehemmiyet vermedikleri gibi, bir kısmı, âzamî iktisat ve kanaatle ve fakirü'l-hal olmalarıyla beraber, sabır ve insanlardan istiğna ile ve hizmet-i Kur'âniyede hakikî bir ihlâs ve fedakârlıkla; ve çok kesretli ve şiddetli ehl-i dalâlete karşı mağlûp olmamak için ve muhtaçları hakikate ve ihlâsa dâvet etmekte bir şüphe bırakmamak için ve rızâ-yı İlâhiden başka o hizmet-i kudsiyeyi hiçbirşeye âlet etmemek için, bir cihette hayat-ı içtimaiye faydalarından çekiniyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Onlar da hakikaten mak-sat itibarıyla aynı mahiyette oldukları halde, mekân ve mevzu ve bazı esbap sebebiyle, Nur talebeleri gibi dünyayı terk edemiyorlar. Azamî fedakârlığa kendilerini mecbur bilmiyorlar.

İsa Abdülkadir

321

Bağdat'ta çıkan, ehemmiyetli, siyasî bir ceride olan *ed-Difa* gazetesinin muharriri İsa Abdülkadir diyor ki:

Nur talebelerinin mürşidi olan Bediüzzaman Said Nursî hakkında *ed-Difa* gazetesini okuyanlar benden

amma: ama, lakin, ancak.

azamî: en fazla, en çok, nihayet derecede.

Bediüzzaman: Said Nursî'ye ilim adamlarınca takılan bir sıfat. Anlamı: çağın eşsiz güzelliği.

ceride: gazete.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i dalâlet: dalâlet ehli; yoldan çıkanlar, azgın ve sapkın kimseler.

esbap: sebepler, vasıtalar.

fakirülhâl: muhtaç ve fakirlik içinde olma.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.

hakikaten: hakikat olarak, doğrusu, gerçekten.

hakiki: gerçek.

hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.

hizmet-i Kur'âniye: Kur'an hizmeti.

hizmet-i kutsiye: mukaddes hizmet; kutsal hizmet.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemezsiniz, sırf Allah rızası için yapma.

İhvan-ı Müslimîn: merkezi Mısır'da bulunan İslam'a hizmeti gaye edinen 'Müslüman Kardeşler' adındaki bir topluluk.

iktisâd: tutum, biriktirme, artırma, tasarruf.

iktiza: gerek, lüzum.

istiğna: aza kanaat etme, olanla yetinme, gönül toklu-

ğu, tok gözlülük.

kanaat: elindeki ile yetinmek.

kemiyet: az veya çok oluş.

kesretli: çokluğu olan, çok fazla.

mahiyet: durum, vaziyet.

maksat: kast, amaç, düşünce.

mekân: yer, mahal.

menfaat-i maddiye: maddî menfaat.

mevzu: konu.

muharrir: yazar, yazar.

muhtâc: gerek duyan.

mürşit: irşat eden, doğru yolu gösteren, rehber, kılavuz.

Nur: Risale-i Nur.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

rızâ-yı İlâhî: Allah'ın rızası, hoşnutluğu.

sabır: sabır, dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.

talebe: öğrenci.

vaziyet: durum.

ziyade: çok, fazla.

soruyorlar. “Türkiye’deki Nur talebelerinden ve Üstadları olan Said Nursî’den bize malûmat ver” diyorlar. Ben de bunlar hakkında kısa bir cevap vereceğim. Çünkü, Üstadın, Nurun ve Nur talebelerinin Araplarda hakkı olduğu için, Araplar onlardan ciddî bahsetsinler. Zira, İslâmiyetin madde-i esasiyesi olan Araplar Risâle-i Nur’dan ziyadesiyle fayda görmeye başlamışlar.

Bu Nur talebeleri, Risâle-i Nur’la hem Türkiye’de, hem bilâd-ı Arabda komünistliğe karşı muhkem bir sed teşkil ediyorlar.

.....

Risâle-i Nur ise, öyle geniş bir mikyasla intişar ediyor ki, değil yalnız Türkiye’de ve bilâd-ı İslâmiyede, hattâ ecnebîlerde de iştîyakla istenilir oluyor. Ve Nurun talebelerinin şevklerini hiçbir şey kıramıyor.

İşte, Nur talebeleriyle Nur risâleleri ve onların bu büyük hizmet-i Kur’âniyeleri Demokrat Hükûmetinin bir büyük hasenesidir ki, mübarek âlem-i İslâmdaki hareket-i İslâmiye bu hükûmet-i demokrasiyi takdir ve tahsinle karşılıyor. Bütün Irak ahali-i Müslimesi ki, Arap, Türk, Kürt, İran, bu İslâmî hizmeti ve kudsî mücahedeyi kemâl-i ferahla karşılıyorlar. Ve Türkiye’deki Türk kardeşlerimiz, garbın yanlış tesiratlarına karşı bunlarla mukavemet gösteriyorlar kanaatindedirler.

İsa Abdülkadir

ahali-i Müslime: Müslüman ahali, Müslüman halk, Müslüman toplum.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

bilâd-ı Arap: Arap beldeleri, Arap memleketleri.

bilâd-ı İslâmiye: İslâm beldeleri, şehirleri, memleketleri.

ciddi: gerçek olarak, hakikaten.

ecnebi: başka ülke.

garp: Batı, Batı ülkeleri.

hareket-i İslâmiye: İslâmî hareket.

hasene: iyilik, sevap.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i Kur’âniye: Kur’an hizmeti.

intişar: yayınlanma, neşrolma.

İslâmî: İslâm ile alâkalı, İslâma ait.

iştîyak: aşırı isteme, çok fazla arzu etme.

kanaat: inanç.

kemal-i ferah: mükemmel bir ferahlık.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.

kudsî: mukaddes, yüce.

madde-i esasiye: esas madde, asıl madde.

malûmat: bilgiler, bilinen şeyler.

mikyas: nispet, derece, ölçü.

muhkem: sağlam, dayanıklı.

mukavemet: karşı koyma, dayanma, direnme.

mübarek: feyizli, bereketli.

mücahede: savaşma, mücadele, uğraşma, çaba, gayret.

Nur: Risale-i Nur.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-

diüz zaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

set: mani, perde, engel.

şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves.

tahsin: aferin deme, alkışlama.

takdir: kıymet verme, beğenme.

talebe: öğrenci.

tesirat: etkiler, tesirler.

teşkil: oluşturma, şekillendirme.

ziyade: fazlasıyla.

[Risâle-i Nur'un vatana, millete ve İslâmiyete büyük hizmetini kabul ve takdir eden Başvekil Adnan Menderes'e Üstadın yazdığı bir mektup.]

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹

Ben çok hasta olduğum ve siyasetle alâkasız bulduğum halde, Adnan Menderes gibi bir İslâm kahramanı ile bir sohbet etmek isterdim. Hal ve vaziyetim görüşmeye müsaade etmediği için, o sûrî konuşmak yerine, bu mektup benim bedelime konuşsun diye yazdım.

Gayet kısa birkaç esası, İslâmiyetin bir kahramanı olan Adnan Menderes gibi dindarlara beyân ediyorum.

• **BİRİNCİSİ:** İslâmiyetin pekçok kanun-u esasîsinden birisi, ² وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ âyet-i kerîmesinin hakikatidir ki, “Birisinin cinayetiyle başkaları, akraba ve dostları mes'ul olamaz.”

Halbuki, şimdiki siyaset-i hâzırada particilik taraftarlığı ile, bir câninin yüzünden pekçok mâsumların zararına rızâ gösteriliyor. Bir câninin cinayeti yüzünden taraftarları veyahut akrabaları dahi şenî gıybetler ve tezyifler edilip, birtek cinayet yüz cinayete çevrildiğinden, gayet dehşetli bir kin ve adâveti damarlara dokundurup kin ve garaza ve mukabele-i bilmisile mecbur ediliyor. Bu ise, hayat-ı içtimâiyeyi tamamen zîr ü zeber eden bir zehirdir. Ve hariçteki düşmanların parmak karıştırmalarına

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

2. En'âm Suresi: 164.

adavet: düşmanlık, husumet.
alâka: ilgi, ilişki, bağ.
âyet-i kerîme: Kur'an'ın ayeti; azamet ve şerefi olan âyet.
başvekil: başbakan.
bedel: yerine, adına, namına.
beyan: anlatma, açıklama.
canî: cinayet işlemiş, kimse.
cinayet: adam öldürme, cana kıyma, katl.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.
garaz: kötü kasıt, düşmanca niyet, kin.
gayet: son derece.
gıybet: arkadan çekıştırmek, hazır olmayan birisinin aleyhinde konuşma.
hâl: durum, vaziyet.

hariç: dışarıda.
hayat-ı içtimâiye: sosyal hayat, toplum hayatı.
kanun-ı esası: ana prensipler, anayasa.
kin: gizli düşmanlık, garaz.
masum: suçsuz, kabahatsiz, günahsız.
mes'ul: sorumlu, yükümlü.
mukabele-i bi'l-misil: misliyle

le mukabele etme, karşılaştığı muamelenin aynısını sahibine iâde etme.

müsaade: izin; elverişli, uygun olma durumu.

rıza: razı olma, hoşnutluk.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

siyaset-i hâzıra: şimdiki siyaset.

sûrî: görünüşte olan, şekli.

şenî: fena, kötü, çirkin, ayıp.

takdir: kıymet verme, beğenme.

tezyif: zayıfa çıkarma, sahte olarak gösterme.

zir ü zeber: altüst, karmakarışık, darmadağın.

tam bir zemin hazırlamaktır. İran ve Mısır'daki hissedilen hâdise ve buhranlar bu esastan ileri geldiği anlaşılıyor. Fakat onlar burası gibi değil; bize nisbeten pek hafif, yüzde bir nisbetindedir. Allah etmesin, bu hal bizde olsa pek dehşetli olur.

Bu tehlikeye karşı çare-i yegâne: Uhuvvet-i İslâmiyeyi ve esas İslâmiyet milliyetini o kuvvetin temel taşı yapıp, mâsumları himaye için, cânilerin cinayetlerini kendilerine münhasır bırakmak lâzımdır.

Hem, emniyetin ve âsâyişin temel taşı yine bu kanun-u esâsîden geliyor.

Meselâ, bir hânede veya bir gemide bir mâsum ile on câni bulunsa, hakiki adâletle ve emniyet ve âsâyiş düstur-u esasîsi ile, o mâsumu kurtarıp tehlikeye atmamak için, gemiye ve hâneye ilişmemek lâzım—tâ ki mâsum çıkıncaya kadar.

İşte bu kanun-u esasî-i Kur'ânî hükmünce âsâyiş ve emniyet-i dahiliyeye ilişmek, on câni yüzünden doksan mâsumu tehlikeye atmak, gazab-ı İlâhînin celbine vesîle olur. Madem Cenab-ı Hak, bu tehlikeli zamanda bir kısım hakikî dindarların başa geçmesine yol açmış, Kur'ân-ı Hakîmin bu kanun-u esasîsini kendilerine bir nokta-i istinad ve onlara garazkârlık edenlere karşı siper yapmak lâzım geldiğini, zaman ihtar ediyor.

• **İSLÂMİYETİN İKİNCİ BİR KANUN-U ESASİ:** Şu hadîsi şeriftir: ¹ سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُم hakikatiyle, memuriyet bir

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkanîyet, âdillik.

asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetinin sağlanması.

buhran: bir işin tehlikeli, kaşık bir hâl alması, bunalım, zor durum, kriz.

cânî: cinayet işlemiş, kimse.

celp: çekme, çekiş, kendine çekmek.

çare-i yegâne: tek çare, tek çıkar yol.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

düstur-i esasî: temel prensip, esas düstur.

emniyet: güven, güvenilir.

emniyet-i dahiliye: dahilî emniyet, iç güvenlik.

garazkâr: haset eden, kin güden, kötü kasıt sahibi.

gazab-ı İlâhî: Allah'ın gazabı, ilâhî gazap.

hadîs: Peygamberimizin sözü.

hâdise: olay.

hadîs-i şerîf: Peygamberimizden aktarılan sözlerin genel adı.

hakikî: gerçek.

hâl: durum, vaziyet.

hane: ev, mesken.

himaye: koruma, muhafaza et-

me.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

kanun-ı esasî: ana prensipler, anayasa.

kanun-ı esasî-i Kur'ânî: Kur'ân'ın temel ölçüleri, temel kanunu, Kur'ân'ın anayasası.

Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve

suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.

madem: değil mi ki.

masum: suçsuz, kabahatsiz, günahsız.

meselâ: örneğin.

münhasır: sınırlanmış, sınırlı.

nispeten: nispetle, kıyaslayarak.

nokta-i istinat: dayanak

noktası, güvenme ve itimat noktası.

siper: koruyucu engel, kalın.

uhuvvet-i İslâmiye: İslâm kardeşliği.

vesile: bahane, sebep.

zemin: temel, dayanak.

memuriyet: maaşla gördürülen devlet işi.

1. Mişkâtü'l-Mesâbih, hâdis no: 3925; Fethü'l-Kebîr, 2:195; Müsnedü'l-Firdevs 2: 324.

hizmetkârlıktır; bir hâkimiyet ve benlik için tahakküm âleti değil... Bu zamanda terbiye-i İslâmiyenin noksaniyetiyle ve ubudiyetin zafiyetiyle benlik, enâniyet kuvvet bulmuş. Memuriyeti hizmetkârlıktan çıkarıp bir hâkimiyet ve müstebidâne bir tahakküm ve mütekebbirâne bir mertebe tarzına getirdiğinden, abdestsiz, kıblesiz namaz kılmak gibi, adalet, adalet olmaz, esasiyle de bozulur. Ve hukuk-u ibad da zîr ü zeber olur. Hukuk-u ibad, hukukullah hükmüne geçmiyor ki hak olabilsin. Belki nefsanî haksızlıklara vesile olur.

Şimdi, Adnan Menderes gibi, “İslâmiyetin ve dînin icaplarını yerine getireceğiz” diye ve mezkûr iki kanun-u esasîye karşı muhalefet edip tam zıddına olarak iki dehşetli cereyan, gayet büyük rüşvetle halkları aldatmak ve ecnebîlerin müdahalesine yol açmak vaziyetinde hücum etmek ihtimali kuvvetlidir.

Birisi: Birinci kanun-u esasîye muhalif olarak, bir câni yüzünden kırk mâsumu kesmiş, bir köyü de yakmış. Bu derecede bir istibdat-ı mutlak, her nefsin zevkine geçecek memuriyete bir hâkimiyet suretinde rüşvet vererek, dindar hürriyetperverlere hücum ediliyor.

İkinci hücum da: İslâmiyet milliyet-i kudsiyesini bırakıp, evvelkisi gibi, bir câni yüzünden yüz mâsumun hakkını çiğneyebilen, zahiren bir milliyetçilik ve hakikatte ırkçılık damarıyla hem hürriyetperver dindar Demokratlara, hem bütün bu vatandaki yüzde yetmiş sair unsurlardan bulunanlara, hem hükûmet aleyhine, hem biçare Türkler aleyhine, hem Demokratın takip ettiği

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkaniyet, âdillik.
aleyh: karşı, karşıt.
biçare: çaresiz, zavallı.
câni: cinayet işlemiş, kimse.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyasat hareketi.
dehşetli: ürktücü, korkunç.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.
enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

evvel: önce.
gayet: son derece.
hâkimiyet: hâkim oluş, hükmediş, egemenlik.
hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.
hükmüne: yerine, değerine.
hürriyetperver: hürriyet seven.
ihtimal: olabilirlik.
istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.

kanun-ı esasi: ana prensipler, anayasa.
masum: suçsuz, kabahatsiz, günahsız.
mertebe: rütbe, paye.
mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.
milliyet-i kudsiye: mukaddes ve kıymetli milliyet.
muhalefet: zıtlık, aykırılık, ayrılık.
müdahale: karışma.
müstebidâne: müstebitçe,

keyfi ve baskıcı bir şekilde.
nefsanî: nefisle ilgili, nefsin arzularına ait.
noksaniyet: eksiklik, noksanlık.
rüşvet: ödün, taviz.
tahakküm: zorbalık etme, zorla hükmetme, hükmü altına alma.
terbiye-i İslâmiye: İslâmî terbiye.
ubudiyet: kulluk.
unsur: milliyet.
vesile: bahane, sebep.
zafiyet: zayıflık.
zahiren: görünüşte.
zir ü zeber: altüst, karmakarışık, darmadağın.

siyaset aleyhine çalışarak ve serseri ve enâniyetli nefislere gayet zevkli bir rüşvet olarak bir ırkçılık kardeşliği veriyor. O zevkli kardeşliğin içinde, o zevkli faydadan bin defa daha ziyade hakikî kardeşleri düşmanlığa çevirmek gibi acip tehlikeyi, o sarhoşluğu ile hissedemiyor.

Meselâ, İslâmiyet milliyetiyle 400 milyon hakikî kardeşin hergün ¹ **اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ** dua-yı umumiysiyle mânevî yardım görmek yerine, ırkçılık 400 milyon mübarek kardeşleri, dört yüz serseriye ve lâübalilere yalnız dünyevî ve pek cüz'î bir menfaati için terk ettiriyor. Bu tehlike hem bu vatana, hem hükûmete, hem de dindar Demokratlara ve Türklere büyük bir tehlikedir. Ve öyle yapanlar da hakikî Türk değillerdir. Necip Türkler böyle hatâdan çekinirler.

Bu iki taife herşeyden istifadeye çalışıp dindar Demokratları devirmeye çalıştıkları ve çalıştırıldıkları, meydana âsar ile tahakkuk ediyor. Bu acip tahribata ve bu iki kuvvetli muarızlara karşı, kırk Sahabe ile dünyanın kırk devletine karşı meydan-ı muarazaya çıkan ve galebe eden ve bin dört yüz sene zarfında ve her asırda üç yüz dört yüz milyon şakirdi bulunan hakikat-i Kur'âniyenin sarsılmaz kuvvetine dayanmak ve onun içindeki dünyevî ve uhrevî saâdet-i ebediyenin zevklerine o câzibedar hakikatle beraber nokta-i istinad yapmak, o mezkûr muarızlarınıza ve hem dahil ve hariçteki düşmanlarınıza karşı en lâzım ve elzem ve zarurî bir çâre-i yegânedir. Yoksa, o insafsız dahilî ve haricî düşmanlarınız sizin bir

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

asar: eserler.

cazibedar: çekici, cazibeli.

cüz'î: küçük, az.

çare-i yegâne: tek çare, tek çıkar yol.

dâhil: içeri, iç.

dahilî: içe ait, içe dönük, iç ile ilgili.

defa: kere, kez, yol.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

dua-yı umumi: herkesi içine alan dua.

dünyevî: dünyaya ait.

elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

galebe: galip gelme, üstünlük.

gayet: son derece.

hakikat-ı Kur'âniye: Kur'an'ın hakikatı, Kur'an'ın ifade ettiği gerçek.

hakikî: gerçek.

haricî: dışı ait, dış dünya ile ilgili.

hariç: dışında.

istifade: faydalanma, yararlanma.

lâubali: korku ve çekinmesi olmayan, saygısız, pervasız.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

menfaat: fayda.

meselâ: örneğin.

meydan-ı muaraza: söz müca-

1. Allahım, bütün mü'min erkek ve kadınları mağfiret eyle.

delesî meydanı, biri ile yarışma meydanı.

mübârek: zikredilen, adı geçen, anılan.

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

mübârek: feyizli, bereketli.

necip: asil, soylu kimse.

nokta-i istinat: dayanak noktası, güvenme ve itimat noktası.

rüşvet: ödün, taviz.

saadet-i ebediye: zevalsiz, sonu olmayan mutluluk, sonsuz mutluluk.

Sahabe: Peygamberimiz Hz. Muhammed'in mübarek yüzünü görmekle şereflenen ve onun sohbetlerine katılan mü'min kimse.

serseri: gayesiz, hedefsiz.

şakirt: talebe, öğrenci.

tahakkuk: gerçekleşme, olma; delil ile ispat edilme, kesinleşme.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

taife: takım, guruh.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

zarfında: süresince.

zarurî: zorunlu.

ziyade: çok, fazla.

cinayetinizi binler yapıp ve eskilerin de cinayetlerini ilâ-ve ederek başkaların başına yükledikleri gibi, size de yükleyecekler. Hem size, hem vatana, hem millete telâfi edilmeyecek bir tehlike olur.

Cenab-ı Hak sizleri İslâmiyet lehindeki hizmetlerinizde muvaffak ve mezkûr tehlikelerden muhafaza eylesin diye ben ve Nurcu kardeşlerimiz, yapacağınız hizmete ve mezkûr hakikati kabul etmenize mukabil dua etmeye karar vereceğiz.

• **ÜÇÜNCÜSÜ:** İslâmiyetin hayat-ı içtimaiyeye dair bir

kanun-u esasîsi dahi, bu hadis-i şerifin,

1 **اَلْمُؤْمِنُ لِّلْمُؤْمِنِ كَالْبَيْنَانِ الْمَرْصُوصِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا** haki-

katıdır. Yani, hariçteki düşmanların tecavüzlerine karşı, dahildeki adâveti unutmak ve tam tesanüd etmektir. Hattâ en bedevî tâifeler dahi bu kanun-u esasînin menfaatini anlamışlar ki, hariçte bir düşman çıktığı vakit, o taife birbirinin babasını, kardeşini öldürdükleri halde, o dahildeki düşmanlığı unutup, hariçteki düşman def oluncaya kadar tesanüd ettikleri halde; binler teessüflerle deriz ki, benlikten, hodfuruşluktan, gururdan ve gaddar siyasetten gelen dahildeki tarafgirane fikriyle, kendi tarafına şeytan yardım etse rahmet okutacak, muhalifine melek yardım etse lânet edecek gibi hadisatlar görünüyor. Hattâ, bir sâlih âlim, fikr-i siyasîsine muhalif bir büyük sâlih âlimi tekfir derecesinde gıybet ettiği; ve İslâmiyet aleyhinde bir zındığı, onun fikrine uygun ve taraftar

hodfûrus: kendini begendirmeye çalışan, övünen.

kanun-ı esasî: ana prensipler, anayasa.

lânet: Allah'ın rahmetinden mahrumluk; Allah'ın af ve merhametinden uzak olma.

leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket.

menfaat: fayda.

mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.

muhafaza: koruma.

muhalif: zıt, karşıt, aykırı.

mukabil: karşılık.

muvaffak: başarmış, başarılı.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.

sâlih: dinin emir ve yasaklarına uygun hareket eden, takva sahibi, müttakî.

taife: kavim, kabile.

tarafgirane: taraf tutarcasına, bir tarafı destekleyerek.

taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.

tecavüz: saldıрма, sınırını aşma.

teessüf: üzülmeye, eseflenmeye, bir şeyin tesirini hissetmeye, acı duyma.

tekfir: birini küfürle suçlama, bir kimseyi yaptığı bir işten veya bir sözden dolayı kâfir sayma.

telâfi: tamamlama, yerini doldurma, zararı karşılama.

tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.

zındık: Allah'a ve ahirete inmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

1. Mü'min için mü'min, sağlam yapılmış bir binânın birbirine kuvvet veren elemanları gibidir. (Buhârî, Salât: 88; Müslim, Birr: 65; Tirmizî, Birr: 18; Neseî, Zekât: 67.)

adavet: düşmanlık, husumet.

aleyh: karşı, karşıt.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

bedevî: iptidai tarzda yaşayan, medenî olmayan.

Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi

yüce Allah.

dâhil: içeri, iç.

dair: alakalı, ilgili.

def: kovma, uzaklaştırma.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

fikr-i siyasî: siyasî düşünce.

gaddar: çok fazla zulüm ve haksızlık eden.

gıybet: arkadan çekıştırmek, hazır olmayan birisinin aley-

hinde konuşma.

hâdisat: hadiseler, olaylar.

hadis-i şerif: Peygamberimizden aktarılan sözlerin genel adı.

hakikat: gerçek, doğru.

hariç: dışarıda.

hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.

hizmet: görev, vazife.

olduğu için hararetle senâ ettiğini gördüm. Ve şeytandan kaçır gibi, otuz beş seneden beri siyaseti terkettim.

Hem şimdi birisi, hem Ramazan-ı Şerife, hem şeâir-i İslâmiyeye, hem bu dindar millete büyük bir cinayeti yaptığı vakit muhaliflerinin onun o vaziyeti hoşlarına gitdiği görüldü. Halbuki, küfre rıza küfür olduğu gibi; dalâlete, fıska, zulme rıza da fısktır, zulümdür, dalâlettir. Bu acip halin sırrını gördüm ki, kendilerini millet nazarında ettikleri cinayetlerinden mâzur göstermek damarıyla muhaliflerini kendilerinden daha dinsiz, daha cânî görmek ve göstermek istiyorlar.

İşte bu çeşit dehşetli haksızlıkların neticeleri pek tehlikeli olduğu gibi, içtimâî ahlâkı da zir ü zeber edip bu vatan ve millete ve hâkimiyet-i İslâmiyeye büyük bir suikast hükmündedir.

Daha yazacaktım, fakat bu üç nokta-i esasiyeyi şimdi-lik dindar hürriyetperverlere beyan etmekle iktifa ediyorum.

Said Nursî

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
beyan: anlatma, açıklama.
cânî: cinayet işlemiş, kimse.
dalâlet: azgınlık, sapıklık.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.
fısk: dinsizlik, ahlâksızlık.
hâkimiyet-i İslâmiye: İslâmın hakimliği, İslâmiyetin hâkim ol-

ması.
hararet: ateşlilik, coşkunluk, heyecanlılık.
hürriyetperver: hürriyet seven.
içtimâî: topluluğa ait, topluma ilgili, toplumsal.
iktifa: yeterli bulma, kâfi görme.
küfür: imansızlık, dinsizlik.

mazur: özür, özrü olan.
muhâlif: muhalefet eden, bir fiil ve düşünceye karşı zıt düşüncede bulunan.
nokta-i esasiye: esas, temel nokta.
Ramazan-ı Şerif: mübarek, şerefli Ramazan ayı.
rıza: razı olma, hoşnutluk.
senâ: methetme, övme.

su-i kast: kötü kasıt, kötü niyet; kötü kasıtlı iş yapma, tuzak kurma.
şeair-i İslâmiye: İslâma ait işaretler, İslâma sembol olmuş iş ve ibadetler.
vaziyet: durum.
zir ü zeber: altüst, karmakarışik, darmadağın.
zulm: haksızlık, eziyet.

[Adnan Menderes'e gönderilmek niyetiyle evvelce yazılan içtimâî hayatımıza ait bir hakikatın haşiyesini takdim ediyoruz.]

HAŞİYE: Eskilerin lüzumsuz keyfî kanunları ve sui istimleri neticesinde, belki de tahrikleriyle zuhur eden Ticanî meselesini dindar Demokratlara yüklememek ve âlem-i İslâmın nazarında Demokratları düşürmemenin çare-i yegânesi kendimce böyle düşünüyorum:

Ezan-ı Muhammedînin (a.s.m.) neşriyle Demokratlar on derece kuvvet bulduğu gibi; Ayasofya'yı, beş yüz sene devam eden vaziyet-i kudsiyesine çevirmek ve halen İslâm'da çok hüsn-ü tesir yapan ve bu vatan ahalisine âlem-i İslâmın hüsn-ü teveccühünü kazandıran, yirmi sekiz sene mahkemelerin muzır cihetini bulamadıkları ve beş mahkeme de beraatine karar verdikleri Risâle-i Nur'un resmen serbestisini dindar Demokratlar ilân etmeli ve bu yaraya bir nevi merhem vurmalıdır. O vakit âlem-i İslâmın teveccühünü kazandıkları gibi, başkalarının zâlimane kabahatları onlara yüklenmez fikrindeyim. Dindar Demokratlar, hususan Adnan Menderes gibi zatların hatırları için, otuz beş seneden beri terk ettiğim siyasete bir iki saat baktım ve bunu yazdım.

Said Nursî

ahali: halk.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
cihet: yön, sebep, vesile.
çare-i yegâne: tek çare, tek çıkar yol.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

evvelce: daha önce.
ezan-ı Muhammedî: Hz. Muhammed'in tebliğ ettiği dinin ezanı.
hâlen: şimdiki hâlde, şu anda.
haşiye: dipnot.
hususan: bilhassa, özellikle.
hüsn-i tesir: güzel, iyi tesir, etki.
hüsn-i teveccüh: sevgi ile ka-

rışık medih ve takdir.
içtimai: topluluğa ait, toplumla ilgili, toplumsal.
ilân: yayma, duyurma, bildirme.
keyfi: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.
merhem: ilaç, acıyı, kederi teskin eden şey.
mesele: çözülmesi istenilen

sey, problem.
muzır: zararlı, zarar veren.
neşr: yayım, yayın.
nevi: çeşit.
resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
serbesti: serbestlik.
su-i istimal: bir şeyi kötüye kullanma.
tahrik: hareket ettirme, harekete geçirme.
takdim: arz etme, sunma.
teveccüh: yönelme, sevgi, ilgi.
Ticanî: Kuzey Afrika'da, Hicrî 1200 tarihlerinde Ahmet Ticanî tarafından kurulan sunnî bir tarikat.
vaziyet-i kudsiye: kutsal durum, konum.
zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.
zuhur: ortaya çıkma.

Samsun Mahkemesinden Sorgu ve Savcının *Büyük Cihad*'da intişar eden bir şekvâma dair beni Samsun Ağır Ceza Mahkemesine vermelerine dair bir davetiye geldi. Bana okudular. İçinde yalnız dört nokta nazar-ı ehemmiyete alınabilir gördüm:

BİRİNCİSİ: *Büyük Cihad*'ın müdür-ü mes'ulü mahkeme-de müdde-i umumîye demiş ki: "Said Nursî o makaleyi bana göndermiş. Ben de neşrettim."

Bu meselenin hakikati şudur:

Ben hasta iken Emirdağ'daki kardeşlerim yanıma geldiler. Emirdağ'da başıma gelen zâlimâne hadiseye dair konuştuk. Hem hastalıklı, hem hiddetli, hem Ankara'ya şekvâ suretinde birşeyler söylemişim. Yanımdaki hizmetçim kaleme aldı. Nur talebelerinin tensibiyle Ankara'daki bir iki Nur talebesine gönderip, tâ bazı dindar meb'uslara göstereyim, bu hastalığımda bana sıkıntı verilmesin. Hem gönderilmiş. Bazı meb'uslar da görmüş. Ve bilmediğimiz bir zatın hoşuna giderek *Büyük Cihad* müdürüne göndermiş. Ben kasem ederim ki, o zamandan şimdiye kadar bilmiyorum ki kim göndermiş. Fakat neşrolduktan sonra bir nüsha buraya gelmiş. Yeni harfleri bilmediğim için bana birisi okudu. Ben memnun oldum. "Allah razı olsun neşredenlere" dedim. Gerçi otuz beş seneden beri siyaseti terk etmişim. Fakat *Büyük*

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

dair: alakalı, ilgili.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

gerçi: her ne kadar.

hâdis: olay.

hakikat: gerçek.

intişar: yayınlanma, neşrolma.

kasem: yemin, and.

mebus: milletvekili.

müddeiummî: savcı.

nazar-ı ehemmiyet: pek önemli görerek, pek mühim olduğunu düşünerek olan bakış.

neşr: yayım, yayın.

nokta: konu ile ilgili bölüm.

Nur: Risale-i Nur.

nüsha: suret.

razi: hoşnut olma, kabul et-

me.

şekva: şikayet.

talebe: öğrenci.

tensip: uygun görme, münasip kılma, uygun bulma.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

zat: kişi, şahıs.

Cihad gibi hâlisâne dine hizmet eden o cerideye ve onun sahip ve muharrirlerine din namına minnettâr oldum ve “Allah razı olsun” dedim. Haberim olmadan ve para da vermeden daima bana o mübarek gazete gönderiliyordu.

İKİNCİ NOKTA: Benim Samsun’daki Ağır Ceza Mahkemesine sevk edilmekliğime dairdir. Bu noktada bunu kat’iyen beyan ediyorum ki, Samsun havalisinde, hususan Büyük Cihad dairesine mensup mübarek âhîret kardeşlerim ve Nur talebelerini ziyaretle görmek için oraya gitmek isterdim. Fakat doktorların raporlarıyla, kat’î iktidarsızlığım o dereceye gelmiş ki, beş dakikalık karşımdaki, bu meselenin başlangıcı ve esası olan mahkemeye, bir buçuk senedir bana haber verdikleri halde gidemiyorum. Mecburiyetle müdde-i umumî ve hâkim vazifesini gören sorgu hâkimi yanıma geldiler. Medâr-ı sual ve cevap *Büyük Cihad* gazetesini de getirdiler. Gazetenin bazı sözleri benim sözlerim içine karıştırılmış. Ben de onlara cevaplarını vermiştim. Eğer faraza Ağır Ceza bu ehemmiyetsiz meseleye ehemmiyet verse, benim mahkememi Eskişehir’e nakline müsaade etsin ki, orada sıhhiye heyetinden iki aylık raporlu zehir hastalığı ile şiddetli hasta bulunduğumdan bizzat bulunabilirim. Yoksa imkânı yoktur.

ÜÇÜNCÜ NOKTA: Savcı ve sorgu hâkimi 163. maddeye dayanıp Said Nursî’yi dini siyasete âlet ve âsâyîşe zararlı propaganda diye itham ediyorlar. Bu noktanın

ahîret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.
asayîş: emniyet, kanun ve nizâm hakimiyetin sağlanması.
beyan: anlatma, açıklama.
bizzat: kendisi, şahsen.
ceride: gazete.
dair: alakalı, ilgili.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
faraza: farz edelim ki, öyle sayalım ki, söz gelişi.

haber: hâricten insanın fikrine intikal eden ilim.
hâkim: yargıç.
halisâne: temiz kalplilikle, safiyetle.
havali: bölge, etraf, çevre, civar.
heyet: kurul, komite.
hizmet: görev, vazife.
hususan: bilhassa, özellikle.
iktidar: güç yetme, bir işi gerçekleştirmek için gereken kuvvet.

itham: töhmetlendirme, suçlu görme.
kat’î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
kat’iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.
medar-ı sual ve cevap: soru ve cevap sebebi.
mensup: bir şeye veya kimseye alâkası bulunan, bağlı olan.

mesele: konu.
minnettâr: bir iyiliğe karşı minnet duyan.
muharrir: yazar, yazar.
mübarek: feyizli, bereketli.
müsaade: izin.
nam: ad.
nokta: konu ile ilgili bölüm.
Nur: Risale-i Nur.
propaganda: bir inanç, düşünce, doktrin v.b. ni başkalarına tanıtmak, benimsetmek amacıyla güden ve çeşitli vasıtalarla yapılan faaliyet.
sevk: gönderme.
sıhhiye: sağlığa ait, sağlıkla ilgili.
sual: soru.
talebe: öğrenci.

hakikatini yirmi dokuz senedir beş altı mahkeme ve beş altı vilâyetin zabıtaları ve 133 parça kitaplarımı ve binlerce umum mektuplarımı elde ettikleri halde ve dinsiz komitelerin tahriki ile safdil bazı memurları aldatmalarıyla kat'iyen iki meseleden başka medar-ı mes'uliyet bulamadıklarına delil: İki sene bütün mektuplarım ve kitaplarım Denizli Ağır Ceza mahkemesiyle Ankara Ağır Ceza Mahkemesi ve Mahkeme-i Temyiz de müttefikan hem benim beraatime, hem bütün kitapların iadesine karar vermeleri ve beş altı vilâyette yalnız tesettüre dair bir âyetin tefsiri bahanesiyle birtek mahkeme hafifçe ceza vermek istedi. Kat'î ve kuvvetli cevabıma karşı mecburiyetle meseleyi kanaat-ı vicdaniyeye çevirdiler.

Demek onlar da medâr-ı mes'uliyet bulamadılar. Bu noktayı izah için Afyon mahkeme reisine gönderdiğim istidâyı size de berâ-i mâlûmat gönderiyorum.

ELHÂSİL: Aynı nakarat beş-altı mahkemede tekrar edilmiş ve medâr-ı mes'uliyet bulamamışlar. Şimdi Samsun savcısı ve sorgusu yirmi sekiz seneki nakaratı aynen tekrar ediyorlar: “Şahsî nüfuz temin için propaganda yapıp dini siyasete âlet ediyor.” Beş mahkemede dört yüz sahife kadar olan cerh edilmemiş müdâfaatıma, benim belime havale ediyorum. Beni konuşturmaktansa ona baksınlar.

Said Nursî

âyet: Kur'ân cümlesi.
bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
bedel: yerine, adına, namına.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.
cerh: çürütme, reddetme.
dair: alakalı, ilgili.
delil: kanıt, tanık, burhan.
elhâsıl: hasılı, netice itibariyle, kısaca.
havale: ısmarlama, bırakma.
iade: geri verme.
istida: resmî makamlara bir işin yapılmasını istemek maksadıyla yazılan yazı, dilekçe.
izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma.
kanaat-ı vicdaniye: vicdanî kanaat, vicdana ait fikir.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.

Mahkeme-i Temyiz: temyiz mahkemesi, mahkeme kararlarının yolunda verilip verilmediğini tetkik etmekle görevli makam, yargıtay.
mecburiyet: mecbur olma, zorunluluk durumu, zorunluluk.
medar-ı mes'uliyet: sorumluluk sebebi.
mesele: konu.
müdafaat: müdafaalar, savunmalar.
müttefikan: ittifak ederek, hep beraber, birlikte.

nakarat: çok sık tekrarlanmaktan dolayı bıkkınlık veren söz.
nüfuz: söz geçirme, hüküm sahibi olma.
propaganda: bir inanç, düşünce, doktrin v.b. ni başkalarına tanıtmak, benimsetmek amacıyla güden ve çeşitli vasıtalarla yapılan faaliyet.
reis: başkan.
safdil: saf gönüllü, temiz kalpli.
sahife: sayfa.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.
tahrik: hareket ettirme, harekete geçirme.
tefsir: Yorum, serh.
temin: sağlama.
tesettür: örtünme, gösterilmesi dinen yasak olan kısımların örtülmesi.
umum: bütün.
vilayet: il.
zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

Samsun'dan gelen tebliğnâmeye karşı kısaca cevabımı Samsun Heyet-i Hâkimesine takdim ediyorum:

Birincisi: Ben makalemi kendim göndermemişim. Bütün buradaki dostlarım biliyorlar.

İkincisi: Benim gizli düşmanlarımdan suikastıyla zehir tesemmümü ile şiddetli hastalığımın yanımdaki camie on defada ancak bir defa gidebiliyorum. Bu Samsun Mahkemesini yakınımızdaki Eskişehir'e naklini kanunen talep ediyorum.

GAYET EHEMMİYETLİ BİR HÂDİSE, BİR İSTİDA VE BİR ŞEKVÂDIR

Pakistan'da çıkan *es-Sıddık* namındaki mühim bir mecmua elimize geçti. Baktık ki, elli sayfalık o mecmuanın yarısına yakın kısmı Risâle-i Nur'un bazı makaleleridir. Ve bilhassa başında Risâle-i Nur'dan Yirmi İkinci Mektubun Birinci Mebhasını gayet ehemmiyetle ve takdirle âlem-i İslâma, ² **أَنَا الْمُؤْمِنُونَ أَخَوَةٌ** âyetine bir dâvetnâme hükmünde yazdığını gördük. Şimdi o Arabî mecmuanın tercüme ettiği risâlenin aslı olan Türkçesini efkâr-ı âmmeye, hususan bu hükûmet-i İslâmiyenin

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.
2. Mü'minler kardeşlerdir. (Hucurât Suresi: 10.)

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
Arabî: Arapça.
ayet: Kur'an cümlesi.
bilhassa: özellikle.
davetname: çağrı pusulası.
defa: kere, kez, yol.
efkâr-ı amme: genelin, ummun, düşünceleri, umuma ait düşünce, kamuoyu.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
gayet: son derece.
hâdis: olay.
heyet-i hâkime: hâkimler heyeti, hakimler kurulu.
hususan: bilhassa, özellikle.
hükmünde: değerinde, yerinde.
hükûmet-i İslâmiye: İslam

hükûmeti.
istida: resmî makamlara bir işin yapılmasını istemek maksadıyla yazılan yazı, dilekçe.
kanunen: kanuna göre, kanunca, kanuna uyarak, kanun yolu ile.
mecmua: dergi.
mühim: önemli, ehemmiyet-

li.
nakl: bir şeyi başka bir yere götürme, taşıma.
nam: ad.
risale: kitap, kitapçık.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
su-i kast: kötü kasıt, kötü niyet; kötü kasıtlı iş yapma, tuzak kurma.
şekva: şikayet.
takdim: arz etme, sunma.
takdir: kıymet verme, beğenme.
talep: isteme, dileme.
tebliğname: tebliğ yazısı, duyuru, ilân.
tesemmüm: zehirlenme.

aleyh: karşı, karşıt.

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.

asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetin sağlanması.

aşikâr: açık, belli, meydanda.

bedahet: açıklık, aşikâr, ispata ihtiyaç olmayacak derecede açıklık.

belâ: musibet, sıkıntı.

beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.

bihakkın: tamamıyla, hakıyla.

bolşevizm: Lenin tarafından geliştirilen komünist nazariye ve uygulama, ihtilâl yoluyla proletarya iktidarı kurma taraftarlığı, bolşeviklik.

delâlet: delil olma, gösterme; alamet, işaret.

desise: hile, oyun, aldatmaca.

emârat: emareler, alemler, nişanlar.

evvel: önce.

filozof: felsefe ile uğraşan, filozof.

hâdis: olay.

Harb-i Umûmî: genel harp, dünya savaşı.

hizmet: görev, vazife.

hükümüne: yerine, değerine.

ifa: bir işi yapma, yerine getirme.

ifsat: fesada uğratma, bozma, karışıklık çıkarma.

iman: inanç, itikat.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

işarat: işaretler, âlemler, belirtiler.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanı hüküm, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.

maddiyyunluk: her şeyi madde ile değerlendiren, sadece maddeye dayanan, maneviyatı inkar edenin mesleği, materyalistlik.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mebus: milletvekili.

mes'ul: sorumlu, yükümlü.

muannit: inatçı, ayak direyen.

mu'cize-i Kur'âniye: Kur'an'a ait mu'cize.

muhafaza: koruma.

müdde: iddia edilen şey, tez, sav.

mümanaat: mani olma, engelleme.

nazar: bakış, dikkat.

reis: başkan.

reislerine ve meb'uslarına bir sene evvel verildiği gibi, yine berâ-yı malûmat takdim etmek için iki-üç sebep var:

BİRİNCİSİ: Risâle-i Nur'dan *Sikke-i Tasdik-i Gaybî* mecmuasında yazılan kat'î, yüzer işârâtın ve emârâtın delâletiyle ve çok hadiselerin o delâleti tasdikiyle sabit olmuş ki:

Risâle-i Nur, mânevî tahribata ve anarşilik ve bolşevizm, tabiiyyun ve maddiyyunluğa ve şükûk ve şübehata ve küfr-ü mutlaka karşı bin sedd-i Kur'ânî hizmetini bihakkın ifa etmesiyle, bu vatani bu tehlikeli dünya fırtınası içinde muhafazaya bir vesile olduğu ve bir sadaka-i makbule hükümüne geçip ikinci Harb-i Umûmînin belâsına ve başka memleketlerde vuku bulan belâların bu memlekette girmesine mümânaatla mânevî bir siper teşkil ettiği bedahetle âşikâr olmuştur. Bu müddeayı Risâle-i Nur'a nazar eden en muannid feylesoflar da tasdik etmeye mecbur kalmışlardır. İşte o Risâle-i Nur 500 bin talebesiyle ve 600 bin nüshasıyla herkesin kalbinde iman derisiyle bir yasakçı bırakıp âsâyişi temin etmekle, ¹ **وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى** yani, “Birinin günahıyla başkası

mesul olamaz” diye olan Kur'an'ın bir kanunu esasîsini tatbik çalışmasıyla ve milyonlarla okuyanlar içinde hiçbirisi onu okumaktan zarar görmemesiyle, bu zamanda bir mucize-i Kur'âniye ve bu vatan ve millet için bir vesile-i def-i belâ olduğu isbat edildiği halde; ve yirmibeş seneden beri gizli, ifsatçı, anarşi hesabına çalışan komiteler desiseleriyle mahkemeleri aleyhine sevk edip

1. En'âm Suresi: 164.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sabit: ispat edilmiş, ispatlanmış.

sadaka-i makbule: Allah tarafından hoş karşılanmış, kabul edilmiş sadaka.

sedd-i Kur'ânî: Kur'an'a ait set, Kur'an'ın yıkılmaz seddi, kalesi.

sevk: yöneltme.

siper: koruyucu engel, kalın.

şübehat: şüpheler.

şükûk: sekler, şüpheler.

tabiiyyun: tabiatçılar, materyalistler, tabiata tapanlar.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

takdim: arz etme, sunma.

tasdik: doğrulama, onayla-

ma.

tatbik: uydurma, uygulama.

temin: sağlamlaştırma.

teşkil: oluşturma, şekillendirme.

vesile: bahane, sebep.

vesile-i def-i belâ: belayı, musibeti defetmeye vesile olan.

vuku: olma, gerçekleşme, meydana gelme.

çalıştıkları ve beş vilâyette beş büyük mahkeme Risâle-i Nur'un eczalarını inceden inceye tetkik edip medâr-ı mes'uliyet birtek nokta bulamayıp beraat verdikleri ve sonra da yirmi yerde yirmi adliye ayrıca alâkadar olup, mûcib-i mes'uliyet bir cihet olmadığından suç yok diye karar verdikleri ve Afyon Mahkemesi de iki defa iadesine karar verdiği halde, risâlelerin iadesini ve tamam intişarını iktiza eden kanunî, hukukî esbab-ı mûcibe mevcut iken, beş seneden beri gizli komitelerin aldatmaları ve desiseleriyle ve bahanelerle Afyon Mahkemesinde beş senedir o mübarek risâlelerin sahiplerine teslimi tehir edilmektedir. Halbuki, büyük emniyet dairelerince, zabıtaca sabit olduğu gibi, yüz binler Nur talebelerinde ve yüz binler Nur nüshalarında hiçbir zarar, bir vukuat görülmemesi, kaydedilmemesi gösteriyor ki, Risâle-i Nur âsâyışın temel taşına hizmet eden bir sadaka-i makbule hükmündedir. Maddî ve mânevî tehlikelerden bu memleketi muhafazaya vesile olduğu tahakkuk eden bir hakikat-i Kur'âniyedir.

Risâle-i Nur'un ehemmiyetli bir parçası olan ve binler gençleri vatan, millet ve âsâyışın menfaatine terbiye eden *Gençlik Rehberi*'nin mahkemesi dolayısıyla Üstadımız hasta halinde iki defa İstanbul'a mahkemeye gidip, yüz yirmi polisin kalabalığı dağıtmaya çalıştığı o mahkemede *Gençlik Rahberi*'nin hem müellifine, hem nâşirine ittifakla beraat ve ayrıca *Rehberin* de içinde bulunduğu umum risâlelere beş mahkeme beraat vermişken, on beş günde teslimi lâzım gelen *Gençlik*

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
asayiş: emniyet, kanun ve nizâm hakimiyetinin sağlanması.
bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
cihet: yön, sebep, vesile.
defa: kere, kez, yol.
desise: hile, oyun, aldatmaca.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.
ehemmiyetli: önemli.
emniyet: güven, güvenilir.
esbab-ı mucibe: gerektiren sebepler.
hakikat-ı Kur'âniye: Kur'an'ın hakikatı, Kur'an'ın ifade ettiği gerçek.
hizmet: görev, vazife.
hukukî: hukuka uygun.
iade: geri verme.
iktiza: gerek, lüzum.
intişar: yayınlanma, neşrol-

ma.
ittifak: fikir birliği, söz birliği.
kanunî: kanuna uygun, yasal.
maddî: madde ile alâkalı.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
medar-ı mes'uliyet: sorumluluk sebebi.
menfaat: fayda.
mucib-i mes'uliyet: mes'uliyet gerektirici, sorumluluk gerektiren.
muhafaza: koruma.
mübarek: feyizli, bereketli.

müellif: eser telif eden, kitap yazar.
naşir: eser, neşreden, yayınlayan, dağıtan.
nokta: konu ile ilgili bölüm.
risale: kitap, kitapçık.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.
sabit: ispat edilmiş, ispatlanmış.
sadaka-i makbule: Allah tarafından hoş karşılanmış, kabul edilmiş sadaka.
tahakkuk: gerçekleşme, olma; delil ile ispat edilme, kesinleşme.
te'hir: erteleme, sonraya bırakma.
terbiye: besleyip büyütmek, yetiştirme, eğitme.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
umum: bütün.
vesile: bahane, sebep.
vilayet: il.
vukuat: normalin dışında olan hâdiseler.

Rehberi'nin on beş aydan beri teslim edilmemesiyle Denizli ve Ankara Ağır Ceza Mahkemeleri beş ayda beraat ve iadesine karar verdikleri halde Afyon Mahkemesi beş sene teslimi tehir etmesiyle ve Diyarbakır havalisine, vilâyât-ı şarkiyeye iman, din ve âsâyîş noktasında yüz vâiz kadar menfaati bulunan bir zatın kendi parasıyla aldığı hususî Nur nüshalarını—haklarında beş mahkemenin beraat kararı olmasına rağmen—müsadere edip vatana, millete faydalı hizmetine mâni olmasıyla o sadaka-i makbule hükmündeki vesile-i def-i belâ bu suretle gizlendiğinden, bir buçuk milyar lira zarara vesile olan bu belâ fırsat buldu, geldi denilebilir.

Eğer beş mahkemenin ve İstanbul'un verdiği beraat neticesiyle o *Gençlik Rehberi* intişar etseydi, onun derisiyle intibaha gelen ve gelecek olan Müslüman gençler, elbette başkalarının veyahut ihtilâlcilerin ifsadına meydan vermeyerek bir buçuk milyar lira zarardan bu milleti kurtarmaya sa'y ve gayret edecek idiler. Bir buçuk milyar liralık bu lekenin zuhuru meydan vermeyecektiler.

Evet, Üstadımız eski Harb-i Umumîde Rusya'daki esaretinde anlamış ki, mânevî tahribatla gençleri ifsad eden tehlike memleketimize de gelecek diye telâş edip bütün kuvvetiyle o vakitten beri tahribat-ı mâneviyeye bir siper olmak için *Gençlik Rehberi* gibi çok eserler yazdı. Kur'ân-ı Hakîmin derslerini neşretti. Lillâhilhamd, pek çok gençleri kurtarmaya vesile oldu. Şimdi ehl-i siyaset madem müsalemet-i umumiye ve ittihad-ı milleti istiyor; çabuk, Pakistan'ın dahi ehemmiyetle nazara alıp

asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetin sağlanması.

belâ: musibet, sıkıntı.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i siyaset: ülkenin idaresiyle meşgul olanlar, siyaset adamları, politikaçılar.

esaret: esirlik, harp esirliği, tut-saklık.

Harb-i Umumî: genel harp, umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.

havalî: bölge, etraf, çevre, civar.

hizmet: görev, vazife.

hususî: özel.

iade: geri verme.

ifsat: fesada uğratma, bozma, karışıklık çıkarma.

ihtilâl: mevcut idareyi veya rejimi zor kullanarak değiştirmek.

iman: inanç, itikat.

intibah: uyanış.

intişar: yayınlanma, neşrolma.

Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.

lillâhilhamd: Allah'a hamdolsun ki!

madem: değil mi ki.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mâni: engel, mania, set.

menfaat: fayda.

müsadere: toplatma, elden alma.

müsâlemet-i umumiye: genel barış.

nazar: bakış, dikkat.

neşr: yayım, yayın.

sadaka-i makbule: Allah tarafından hoş karşılanmış, kabul edilmiş sadaka.

sa'y: iş, çalışma, çabalama.

siper: koruyucu engel, kalın.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

tahribat-ı manevî: manevî tahribat, yıkımlar.

te'hîr: erteleme, sonraya bırakma.

vaiz: vaaz eden, ibadet yerlerinde dinin emir ve yasaklarını anlatarak nasihat eden din görevlisi.

vesile: bahane, sebep.

vesile-i def-i belâ: belayı, musibeti defetmeye vesile olan.

vilâyet-ı şarkîye: şark vilayetleri, doğu illeri.

zat: şahsiyet.

zuhur: açıklık, görünme.

ve *es-Sıddık* mecmuasında neşrettiği risâlenin intişarına müsaade etsin.

﴿ 327 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹

Kur'an-ı Hakîmin bir kanun-u esasîsi olan

² وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ sırrıyla, “Birisinin hatasıyla başkası, hattâ kardeşi de olsa mes’ul olamaz.” Şimdi yüz otuz risâlede birtek risâlenin yüz sayfasında bir sayfa muannid insafsızların nazarında hatâ bile olsa, o yüz bin sayfa olan yüz otuz kitabı mes’ul edecek dünyada bir kanun var mı? Halbuki bu otuz sene zarfında beş mahkeme aynı kitaplara beraat vermişler. Hem Malatya meselesi münasebetiyle yirmi mahkeme de alâkadar olmuşlar. O yirmi mahkeme “Bir suç bulamıyoruz” dedikleri halde ve 600 bin nüshası dahilde ve hariçte intişar ettiği halde hiç kimseye zarar vermemesi ve Avrupa’da en yüksek mektep içinde Nur’un derşhânesi diye ayırdıkları yerde Hristiyanlar dahi onları okuması ve âlem-i İslâmda gayet takdirle intişar etmesi, hattâ Pakistan’da çıkan *es-Sıddık* mecmuasının Risâle-i Nur’un bir risâlesini neşredip Diyanet Riyasetine göndermesi ve bu kadar intişarıyla beraber hiçbir âlim ona itiraz etmemesi gibi hakikatler gösteriyor ki, elbette Diyanet dairesi Nurları himaye etmek hakikî bir vazifesidir.

1. Allah’ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

2. En’âm Suresi: 164.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

dâhil: içeri, iç.

Diyanet: Din işleri ile ilgilenen

kuruluş, teşkilat.

gayet: son derece.

hakikî: gerçek.

hariç: dışarıda.

himaye: koruma, muhafaza etme.

intişar: yayınlanma, neşrolma.

itiraz: direnme, karşı koyma.

kanun-u esasî: ana prensipler,

anayasa.

Kur'an-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'an.

mecmua: dergi.

mektep: okul.

mecele: çözülmesi istenilen şey, problem.

mes'ul: sorumlu, yükümlü.

muannit: inatçı, ayak dire-

yen.

münasebet: vesile, alâka, bağ.

müsaade: izin.

nüsha: kitap.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

riyaset: reislik, başkanlık.

takdir: kıymet verme, beğenme.

vazife: görev.

zarfında: süresince.

Diyanet dairesi, Meşihat-ı İslâmiye gibi, yalnız Türkiye'nin din muallimi değil, belki umum âlemi İslâma Meşihat-ı İslâmiye yerine alâkası, nezareti, münasebeti var. Âlem-i İslâm o Diyanet dairesine karşı tam hüsn-ü zan etmek, su-i tevehhüm etmemek, hususan bu zamanda ziyade lüzumu var. Hem de Türkiye ile ittifak etmeyen İslâmî hükûmetlerde o mübarek daireye karşı su-i tevehhüm gelmemesine büyük bir vesilesi olan ve âlem-i İslâmın her tarafında, belki Avrupa'da takdire mazhar olmuş Risâle-i Nur, o Diyanet dairesini hem şerefine muhafaza ediyor. Hem âlem-i İslâma karşı o dairenin bir eseri olarak intişarı gayet lâzım ve zarurî olduğunu bu noktayı ehl-i vukuf tam nazara alsınlar. Onun için biçare Said Nursî ve Nur talebelerinden yüz derece ziyade Diyanet Riyaseti âzaları, hocaları alâkadar olmak lâzım. Tâ ki, Risâle-i Nur dinsizlerin taarruzlarına karşı muhafaza ve himaye edilsin. Mükerrer beraatler verildiği halde intişarına mâni olan desisecileri susturmak lâzım...

Said Nursî

328

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا ۱

Ankara'da bir kardeşimizden Asâ-yı Mûsâ ve Gençlik Rehberi'ni bahane ederek umum Nur Risâlelerini almak için gelmişler. O kardeşimiz Ağır Ceza Mahkemesinin

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

bahane: asıl sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

biçare: caresiz, zavallı.

desise: hile, oyun, aldatmaca.

ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.

gayet: son derece.

himaye: koruma, muhafaza etme.

husussan: bilhassa, özellikle.

hüsn-i zan: iyi zan, güzel kanaat.

intişar: yayınlanma, neşrolma.

İslâmî: İslâm ile alâkalı, İslama

ait.

ittifak: fikir birliği, söz birliği.

mâni: engel, mania, set.

mazhar: nail olma, şereflenme.

meşihat-ı İslâmiye: İslâmî işlerin ilmi meseleleri ile uğraşan devlet dairesi, Şeyhülislâmlık makamı.

muallim: ders veren, öğret-

men.

muhafaza: koruma.

mübarek: feyizli, bereketli.

mükerrer: tekrarlanmış, tekrar olunmuş.

münasebet: ilgi, ilişki, bağ.

nezaret: gözetme, bakma.

Nur: Risale-i Nur.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin

eserlerinin adı.

su-i tevehhüm: kötü anlama.

şeref: onur, haysiyet.

taarruz: saldıрма, sataşma, ilişme.

talebe: öğrenci.

umum: bütün.

vesile: yol, vasıta, sebep.

zarurî: zorunlu.

ziyade: çok, fazla.

Asâ-yı Mûsâ hakkındaki beraat kararını gösterince Asâ-yı Mûsâ'yı almaktan vazgeçmişler. Buldukları ve götürmek üzere gözlerinin önüne koydukları on kadar *Gençlik Rehberi*'nin de üzerine kendileri farkında olmayarak bazı kitaplar koymuşlar. Giderken *Gençlik Rehberi*'ni de ne kadar aramışlarsa da bulamamışlar. Bu suretle *Gençlik Rehberi* kendi kerametiyle kendini muhafaza etmiş. *Asâ-yı Mûsâ* ve *Gençlik Rehberi* hariç, birer tane aldıkları mecmua ve risâleleri de emniyetten tekrar iade etmişler.

¹ **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Said Nursî

﴿ 329 ﴾

HEYET-İ VEKİLEYE VE TEVFİK İLERİ'YE ARZ EDİYORUZ Kİ:

Şark Üniversitesi hakkında çok kıymetli hizmetinizi Üstadımıza söyledik. O dedi:

Ben hasta olmasaydım, ben de o mesele için vilâyat-ı şarkiyeye gidecektim. Ben bütün ruh u canımla Maarif Vekilini tebrik ediyorum. Hem 55 seneden beri, Medresetü'z-Zehra namında Şark Üniversitesinin tesisine çalışmak ve o üniversiteyi biri Van'da, biri Diyarbakır'da, biri de Bitlis'te olmak üzere üç tane veya hiç olmazsa bir tane Van'da tesis etmek için, Hürriyetten evvel İstanbul'a geldim. Hürriyet çıktı, o mesele de geri kaldı.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

arz: sunma.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

emniyet: güvenlik; polis teşkilatı.

evvel: önce.

hariç: dışında.

heyet-i vekile: vekiller heyeti, bakanlar kurulu, kabine.

iade: geri verme.

keramet: ermişçesine yapı-

lan iş, hareket veya söylenen söz, fikir.

kıymetli: kıymetli, değerli.

maarif: eğitim.

mecmua: kitap, eser.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapımını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

mesele: konu.

muhafaza: koruma.

nam: ad.

ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

Şark: doğu.

tesis: kurma, meydana getirme.

vekil: bakan.

vilayat-ı şarkiyeye: şark vilayetleri, doğu illeri.

Sonra İttihatçılar zamanında Sultan Reşad'ın Rume-
li'ye seyahati münasebetiyle Kosova'ya gittim. O vakit
Kosova'da büyük bir İslâmî darülfünun tesisine teşebbüs
edilmişti. Ben orada hem İttihatçılara, hem Sultan Re-
şad'a dedim ki: "Şark böyle bir darülfünuna daha ziyade
muhtaç ve âlem-i İslâmın merkezi hükmündedir."

O vakit bana vaad ettiler. Sonra Balkan harbi çıktı. O
medrese yeri istilâ edildi. Ben de dedim ki: "Öyleyse o
20 bin altın lirayı Şark Darülfünununa veriniz." Kabul
ettiler.

Ben de Van'a gittim. Ve bin lira ile Van gölü kenarın-
da Armetit'te temelini attıktan sonra Harb-i Umumî çık-
tı. Tekrar geri kaldı.

Esareten kurtulduktan sonra İstanbul'a geldim. Hare-
ket-i Milliyeye hizmetimden dolayı Ankara'ya çağırıldılar.
Ben de gittim. Sonra dedim: "Bütün hayatımda bu da-
rülfünunu takip ediyorum. Sultan Reşad ve İttihatçılar
20 bin altın lirayı verdiler. Siz de o kadar ilâve ediniz."
Onlar 150 bin banknot vermeye karar verdiler. Ben de-
dim: "Bunu mebuslar imza etmelidirler."

Bazı mebuslar dediler: "Yalnız sen medrese usulüyle
sırf İslâmiyet noktasında gidiyorsun. Halbuki şimdi
garplılara benzemek lâzım."

Dedim: "O vilâyât-ı şarkiyeye âlem-i İslâmın bir nevi
merkezi hükmünde, fûnun-u cedide yanında ulûm-u di-
niye de lâzım ve elzemdir. Çünkü, ekser enbiyâ Şarkta
ve ekser hükemâ Garbda gelmesi gösteriyor ki, Şarkın

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm
dünyası.
banknot: kağıt bir lira.
dârülfünun: üniversite.
ekser: pek çok.
elzem: daha (en, pek) lâzım, lü-
zumlu, gerekli.
enbiya: nebiler, peygamberler.
esaret: esirlik, harp esirliği, tut-
saklık.
fûnun-u cedide: yeni fenler, ilim-

ler.

garp: Batı, Batı ülkeleri.

Harb-i Umumî: genel harp,
umumî savaş; 1914-1918 yıl-
ları arasında cereyan eden Bi-
rinci Dünya Savaşı.

Hareket-i Milliye: Milli Müca-
dele Hareketi.

harp: savaş.

hükema: filozoflar.

hükmünde: değerinde, yerin-

de.

İslâmî: İslâm ile alâkalı, İsla-
ma ait.

istilâ: ele geçirme, kaplama,
yayılma.

mebus: milletvekili.

medrese: İslâm dünyasında
düzenli öğretim kuruluşu,
mektep.

muhtâc: gerek duyan.

münasebet: vesile, alâka,

bağ.

nevi: çeşit.

Şark: Doğu.

tesis: kurma, meydana getir-
me.

teşebbüs: girişim.

ulûm-i diniye: dinî ilimler.

vaad: söz verme, aht.

vilayat-ı şarkiyeye: şark vila-
yetleri, doğu illeri.

ziyade: çok, fazla.

terakkiyâtı din ile kâimdir. **(HAŞİYE)** Başka vilâyetlerde sırf fûnun-u cedide okutturursanız da, Şarkta herhalde millet, vatan maslahatı nâmına, ulûm-u diniye esas olmalıdır. Yoksa Türk olmayan Müslümanlar, Türke hakiki kardeşliği hissedemeyecek. Şimdi bu kadar düşmanlara karşı teâvün ve tesânüde mecburuz.”

Şimdi ben zehir hastalığıyla ziyade rahatsız vaziyette ve çok ihtiyarlık sebebiyle elli beş senelik bir gaye-i hayatımı görüp takip etmekten mahrum kaldığım gibi, Ankara’ya gidip şark terakkiyâtının anahtarı olan bu müesseseye çalışanları ruh u canımla tebrik etmekten dahi mahrum kalıyorum.

Yalnız, otuz beş sene evvel EbuZZiya Matbaasında tâb' edilen *Münâzarât ve Saykalü'l-İslâmiye* nâmındaki

HÂŞİYE: Hattâ o zamandan evvel Türk olmayan bir talebem vardı. Eski medresemde hamiyetli ve gayet zekî o talebem ulûm-u diniyeden aldığı hamiyet dersiyle her vakit derdi: “Salih bir Türk elbette fâsık kardeşimden, babamdan bana daha ziyade kardeş ve akrabâdır.” Sonra aynı talebe talihsizliğinden sırf maddî fûnun-u cedide okumuş. Sonra ben dört sene sonra onunla görüştüm. Hamiyet-i milliye bahsi oldu. O dedi ki: “Ben şimdi Râfîzî bir Kürdü, sâlih bir Türk hocasına tercih ederim.” Ben de “Eyvah!” dedim. “Sen ne kadar bozulmuşsun.” Bir hafta çalıştım. Onu kurtardım. Eski hakikatli hamiyetine çevirdim. Sonra Meclis-i Mebusandaki bana muhâlefet eden mebuslara dedim: “O talebenin evvelki hali Türk milletine ne kadar lüzûmu var ve ikinci halinin ne kadar vatan menfaatine uygun olmadığını fikrinize havale ediyorum. Demek farz-ı muhâl olarak siz başka yerde dünyayı dine tercih edip siyasetçe dine ehemmiyet vermeseniz de herhalde şark vilâyetlerinde din tedrisâtına âzamî ehemmiyet vermek lâzım. O vakit bana muhâlif mebuslar da çıkıp o lâyihamı 163 mebus imza ettiler. Bu kadar imzayı taşıyan bir istidâyı elbette yirmi yedi sene istibdâd-ı mutlak onu bozamamış.

evvel: önce.
fûnun-u cedide: yeni fenler, ilimler.
gaye-i hayat: hayatın gayesi, hayatın amacı.
hakiki: gerçek.
haşıye: dipnot.
mahrum: yoksun.
maslahat: fayda, maksat.
müessese: kuruluş, kurum.
Münazarat: Said Nursî'nin

1911 yılında neşrettiği, Doğunun ve İslâm âleminin problemlerini çareleriyle birlikte ele aldığı, hak, hukuk, adalet, hürriyet, meşrutiyet gibi kavramları yorumladığı bir eseri.
nam: ad.
ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.
şark: doğu.
tab: basma.

teavün: yardım etme.
terakkiyat: ilerlemeler, gelişmeler.
tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.
ulûm-i diniye: dinî ilimler.
vaziyet: durum.
vilayet: il.
ziyade: çok, fazla.

eserim, elbette Maarif Vekilinin nazarından kaçmamış. Benim bedelime o eser konuşsun. Ben hayatımdan ümidim kesilmiş gibiyim. Fakat o azîm üniversitenin temelleri ve esâsâtı ve mânevî bir programı ve muazzam bir tedrisâtı nev'inden, Risâle-i Nur'un yüz elli risâlesini kendime tevkil ediyorum. Bu vatan ve milletin istikbâlinin fedakâr genç üniversite talebelerine ve maarif dairesine arz edip bu meselede muvaffakiyete mazhar olan Tefvik İleri'nin bu biçare Said'e bedel Risâle-i Nur'a himâyetkârâne sahip çıkmasını rahmet-i İllâhîden niyaz ediyorum.

¹ اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Çok hasta, çok ihtiyar,
garip, tecrid içinde
Said Nursî

330

DOĞU ÜNİVERSİTESİ HAKKINDA TAHRİFÇİ BİR GAZETEYE CEVAPTIR

Muhâlif bir partinin şiddetli ve tenkitçi tarafından bir mensubu, yani Ulus'un 1.4.1954 tarihli nüshasında yazılan Atatürk Üniversitesi hakkındaki makaleye cevap hükmünde o üniversitenin hakikatini beyân ediyoruz. Şöyle ki:

Şimdi Atatürk Üniversitesi nâmı verilen bu dârülfünûnun küşâdına Üstadımız Said Nursî 50 seneden beri

arz: sunma, bildirme.

azîm: büyük.

bedel: yerine, adına, namına.

beyan: anlatma, açıklama.

biçare: çaresiz, zavallı.

dârülfünun: üniversite.

eser: telif, kitap, yayın.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

garip: gurbette, kendi memleketinin dışında bulunan, yabancı.

hakikat: gerçek, asıl, esas.

himâyetkârane: korumaya çalışarak.

hükmünde: değerinde, yerinde.

ihtiyar: yaşlı.

istikbal: gelecek.

küşat: açış, ilk açılış merasimi, yeni bir yapıyı kullanmaya açma.

maarif: eğitim.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mazhar: nail olma, şereflenme.

mensup: bir şeye veya kimseye bağlı olan, üye.

mesele: konu.

muazzam: çok fazla, büyük.

muhalif: muhalefet eden, bir fiil ve düşünceye karşı zıt düşüncede bulunan.

muvaffakiyet: başarı.

nam: ad, isim.

nev: tür, çeşit.

niyaz: Allah'a yalvarma ve yakarma.

nüşa: sayı.

rahmet-i İllâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İllâhî rahmet.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

tahrif: bir metni ilâve ve çıkarmalarla, farklı manaya gelecek şekle sokma.

talibe: öğrenci.

tecrîd: bir kişinin başka bir insan veya nesneyle olan ilişkisini kesme.

tedrisât: öğretim.

tenkit: eleştirme.

tevkil: vekil etme, edilme.

vekil: bakan.

büyük bir gayretle çalışmıştır. Üstadımız İttihadçılara muhâlif olduğu halde, onlar ve Sultan Reşad, bu dârülfünûnun inşâsı için 19 bin altın tahsis etmiş, Van'da Üstadımız temellerini atmıştı. Fakat Harb-i Umumînin vukuuyla geri kalmıştı. Sonra devr-i Cumhuriyetin iptidâsında Üstadımız Said Nursî'nin Ankara'da Meclis-i Mebusana istenilmesiyle, Üstadımız tekrar teşebbüse geçmişti. Orada Üstadımız o zamanın idaresine tam muhâlif ve siyaseti bütün bütün terk ettiği ve bâzı cihetle de muhâlif olduğunu ve "Dünyanıza karışmayacağım" dediği ve hattâ Mustafa Kemal'e "Namaz kılmayan hâindir" dediği ve onun teklif ettiği büyük servet, maaş, Şark Vaiz-i Umumiği gibi büyük tekliflerini kabul etmediği halde, Şark Dârülfünûnunun tesisi için 150 bin banknotun 200 mebusan 163 mebusun imzası ve Mustafa Kemal'in tasdiğiyle verilmesine karar verilmişti. Demek ki, şarkın en mühim meselesi o zaman o üniversiteydi. Şimdi yirmi derece daha ziyade ihtiyaç var. Nihayet yine Üstadımızın maddî ve mânevî gayret ve teşvikleri neticesiyle yapılmasına bu hükûmet-i İslâmiye zamanında karar verildi.

Bu Şark Üniversitesinin o cihanşümül kıymet ve ehemmiyetini, bir bahr-i ummandan bir katre takdim eder misillü iki üç nokta olarak arz ederiz:

• **BİRİNCİSİ:** Bu dârülfünûn hem İran, hem Arabistan, hem Mısır ve Afganistan, hem Pakistan ve Türkistan ve Anadolu'nun merkezinde bir kalb hükmündedir. Ve hem bir Camiü'l-Ezher, bir Medresetü'z-Zehrâdır.

arz: sunma, bildirme.
bahr-i umman: Hind Okyanusu.
banknot: kağıt bir lira.
Camiü'l-Ezher: Mısır'daki Ezher Üniversitesinin adı.
cihanşümül: dünya çapında, dünya ölçüsünde.
cihet: yön, sebep, vesile.
dârülfünûn: üniversite.
devr-i Cumhuriyet: cumhuriyet devri, dönemi.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

Harb-i Umumî: genel harp, umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.
hükümünde: değerinde, yerinde.
hükümet-i İslâmiye: İslam hükûmeti.
idare: yönetim.
inşa: yapma, bina etme, kurma.
iptida: baş, başlangıç.
katre: damla.
kıymet: değer.

maddî: madde ile alâkalı.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
mebus: milletvekili.
Meclis-i Mebusan: mebuslar meclisi, Osmanlı devleti zamanında halk tarafından seçilen mebusların meclisi, Millet Meclisi.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşün-

düğü üniversite.
mesele: konu.
misillü: gibisinden.
muhâlif: muhalefet eden, bir fiil ve düşünceye karşı zıt düşünce-de bulunan.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
nihayet: en sonunda.
nokta: konu ile ilgili bölüm.
teklif: öneri.
şark: doğu.
tahsis: verme, ayırma.
takdim: arz etme, sunma.
tasdik: onaylama.
teşebbüs: bir işi yapmak için harete geçme, başlama, girişme.
vaiz-i umumî: umumî vaiz, genel vaiz.
vuku: olma, meydana gelme.
ziyade: çok, fazla.

• **İkincisi:** Şimdi umum beşerde sulh-u umumi için, yani beşerin ifsad edilmemesi için çareler aranıyor, paktlar kuruluyor. Ve mâdem bu hükûmet-i İslâmiye musâlâhât-ı umumiye ve hükûmetin selâmeti için, Yugoslav-ya'ya, tâ İspanya'ya kadar onları okşayarak dostluk kurmaya çalışıyor.

İşte bunların çare-i yegânesinin bir delili olarak gösteriyoruz ki, tesis edilecek Şark Dârülfünûnunun ilk müteşebbisinin bir ders kitabı olan ve ulûm-u müsibete ve fenniye ile ulûm-u imâniyeyi barıştıran ve bu otuz seneden beri bütün feylesoflara meydan okuyan ve resmî ulemâya dokunduğu ve eski hükûmetle resmen mübâreze ettiği halde bütün bunlar tarafından takdir ve tahsine mazhar olan ve mahkemelerde berâet kazanan Risâle-i Nur'un bu vatan ve millete temin ettiği âsâyiş ve emniyettedir ki, İslâm memleketlerinde, hususan Fas'ta, Mısır ve Suriye ve İran gibi yerlerde vuku' bulan dahilî karışıklıkların bu vatanda görülmemesidir.

İşte, nasıl ki bu vatan ve millette Risâle-i Nur—emniyet ve âsâyişin ihlâlîne sâir memleketlerden daha ziyade esbab bulunmasına rağmen—âsâyişi temin etmesi gösteriyor ki, o Doğu Üniversitesinin tesisi, beşeri müsâlemet-i umumiyeye mazhar kılacaktır. Çünkü, şimdi tahribât mânevî olduğu için, ona mukabil tâmirci mânevî bir atom bombası lâzımdır.

İşte, bu zamanda tahribâtın mânevî olduğuna ve ona karşı mukabelenin de ancak tâmirci mânevî atom

asâyiş: emniyet; korku ve endişeden uzak olma.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

beşer: insanlık.

çare-i yegâne: tek çare, tek çıkar yol.

dahilî: içe ait, içe dönük, iç ile ilgili.

dârülfünun: üniversite.

delil: kanıt, tanık, burhan.

emniyet: güven, güvenilir.

esbab: sebepler, vasıtalar.

fenni: fenne mensup, fenle ilgili olan.

filozof: felsefe ile uğraşan, filozof.

hususân: bilhassa, özellikle.

hükûmet-i İslamiye: İslam hükûmeti.

ifsat: fesada uğratma, bozma, karışıklık çıkarma.

ihlâl: bozma, zarar verme.

madem: değil mi ki.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

mazhar: nail olma, şereflenme.

mukabele: karşılık verme, karşılama.

mukabil: karşılık.

musâlâhât-ı umumiye: umumi barış anlaşmaları, genel anlaşmalar, toplumun veya insanlığın bütün kesimlerinin barış içinde olması.

mübâreze: çatışma, kavga.

müsâlemet-i umumiye: umumun selâmeti, insanlığın barışı.

müteşebbis: teşebbüs eden, bir işe girişen, girişken kimse, girişimci.

pakt: antlaşma.

resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.

resmî: devlet adına olan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sâir: diğer, başka, öteki.

selâmet: salımlık, emniyet, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

sulh-i umumi: genel barış, herkesi ilgilendiren barış, dünya barışı.

Şark: Doğu.

tahribat: tahrip, yıkip bozmalar.

tahsin: beğenme, güzel bulma.

takdir: beğenme, beğendiğini belirtme.

temîn: sağlama.

temîn: sağlama, sağlama.

tesis: kurma, meydana getirme.

ulema: âlimler, bilginler, ilim sahipleri.

ulûm-i imaniye: iman ilimleri, imanla ilgili ilimler.

ulûm-i müspete: müspet ilimler; ispata dayalı pozitif ilimler, fenler.

umumi: genel.

vuku: olma, meydana gelme.

ziyade: çok, fazla.

bombasıyla mümkün olabileceğine kat'î bir delil olarak, üniversitenin mebd'e' ve çekirdeği olan Risâle-i Nur'un bu otuz sene içerisinde Avrupa'dan gelen dehşetli dalâlet ve felsefe ve dinsizlik hücumlarına bir sed teşkil etmesidir. O mânevî tahrîbâta karşı Risâle-i Nur tâmirci ve mânevî bir atom bombası olmuştur.

• **ÜÇÜNCÜSÜ:** Evet, Şark Üniversitesi bir merkez olarak âlem-i İslâmı ve tâ bütün Asya'yı alâkadar edecek bir mahiyet ve ehemmiyette olduğundan, altmış milyon değil, altmış milyar da masraf yapılırsa elyaktır.

Yeni Ulus gazetesi muhâlif olduğu için, bu meseleyi perde ederek yeni iktidarın bazı büyük memurlarından bu meseleye çalışanlara bir nevi irticâ süsünü vermek istiyor. Halbuki, bu mesele en yüksek terakkî ve sulh-ı umumînin medârıdır. Bu müessese bu hükûmet-i İslâmîyeye bâzı şeâiri İslâmîyeden Arabî ezan-ı Muhammedî ve din dersleri gibi pekçok kuvvet verecek. Belki bu hükûmetin istikbalinde, tarihlerde kemâl-i takdir ve tahsinle yâd edilmesine en parlak bir vesîle olacaktır.

Bu meselenin ihyâsıyla hâsıl olan nur ve feyiz, Demokrat hükûmetin en büyük ve cihandeğer bir hizmeti olarak ebede kadar misli görülmemiş bir parlaklıkla lemeân edecektir. Ve beynelmîl bir itibarı temin edecektir.

*Üstadımızın hastalığı
münasebetiyle hizmetinde bulunan
Nur Talebeleri*

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
Arabî: Arapça.
beynelmîl: milletler arası.
cihandeğer: cihan kıymetinde. çok kıymetli.
dalâlet: azgınlık, sapıklık.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
delil: kanıt, tanık, burhan.
ebed: sonsuzluk, daimîlik.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

elyak: daha lâ-yık, en, pek lâ-yık, en liyakatli, çok yakışır.
ezan-ı Muhammedî: Hz. Muhammed'in tebliğ ettiği dinin ezanı.
felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından inceleyen ilim.
feyiz: bolluk, bereket; ilim, irtifa.
hâsıl: elde etme, meydana gelme.
hizmet: görev, vazife.
hükûmet-i İslamiye: İslam

hükûmeti.
ihya: canlandırma, diriltme, hayat verme, yeniden hayata döndürme.
iktidar: hükûmet idaresini elde bulundurma.
irtica: gericilik, geriye dönme, eskiyi isteme.
istikbal: gelecek.
itibar: şeref, haysiyet.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
kemal-i takdir: takdirin en mükemmeli.

lemeân: parlama, parıldama.
mahiyet: durum, vaziyet.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
masraf: harcama, sarf etme.
mebd'e: başlangıç.
medar: sebep, vesile.
mesele: konu.
misil: benzer, eş.
muhâlif: muhalefet eden, bir fiil ve düşünceye karşı zıt düşüncede bulunan.
müessese: kuruluş, kurum.
münasebet: vesile, -dan dolayı.
nevi: çeşit.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
set: mani, perde, engel.
sulh-i umumî: genel barış, herkesi ilgilendiren barış, dünya barışı.
Şark: doğu.
şair-i İslamiye: İslâma ait işaretler, İslâma sembol olmuş iş ve ibadetler.
tahrîbat: tahripler, yıkıp bozma-lar.
tahsin: hayran olma.
tamir: onarma, düzeltme.
temin: sağlamlaştırma, sağlama.
terakki: yükselme, ilerleme.
teşkil: oluşturma, şekillendirme.
vesile: bahane, sebep.
yâd: hatırlama, anma, hatıra getirme.

Mahkememizin tehiriyle işlerin Ankara Mahkemesine havale edilmesinde çok hayır var. Şimdi hem Isparta Mahkemesi, hem Van'da Molla Hamid'in ve Diyarbakır'da Mehmet Kaya'nın kitaplarının iâdesi ve Afyon, hepsi Ankara'ya bakıyor. Ankara'da olacak hayırlı bir netice ile inşaallah her tarafta birden işlerimiz halledilmiş olacak, hem böyle bir vakitte Nurlardaki hakâik-ı imânîye, hususan Ankara'da nazarların çevrilmesi lâzımmış. İnşaallah bu meselemizin oraya gönderilmesi mühim bir intibâha vesîle olacak.

Kardeşiniz
Zübeyir

ÜSTADIN ZİYARETÇİLERE DAİR BİR MEKTUBU

Umum dostlarıma, hususan ziyaretçilere dair bir özrümü beyan etmeye mecbur oldum:

Ekser hayatım inzivada geçtiği gibi, otuz kırk senedir tarassut ve taarruza mâruz kaldığımdan, zaruretsiz sohbet etmekten çekinip tevahhuş ediyorum. Hem eskiden beri maddî ve mânevî hediyeler bana ağır geliyordu. Hem şimdi ziyaretçiler, dostlar çoğalmış, hem mânevî mukabele lâzım gelmiş. Şimdi maddî bir lokma hediye beni hasta ettiği gibi, mânevî bir hediye olan ziyaret etmek, görüşmek, hususan başka yerlerden musafaha için

beyan: anlatma, açıklama.

dair: alakalı, ilgili.

ekser: pek çok.

hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatler, imani gerçekler.

havale: ısmarlama, bırakma.

hususan: bilhassa, özellikle.

iade: geri verme.

inşaallah: Allah izin verirse.

intibah: uyanış.

inziva: bir köşeye çekilme, tek başına yaşama, dünya işlerinden vaz geçme, dünyadan el-etek çekme.

maddî: madde ile alâkalı.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

maruz: uğramak, etkilenmek.

mesele: konu.

mukabele: karşılık.

musafaha: selam vermek ve sevgisini göstermek üzere birbirine el uzatma.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

nazar: bakış, dikkat.

özr: kusur, eksiklik.

taarruz: saldırma, sataşma, ilişme.

tarassut: gözetme, göz altında tutma.

te'hîr: erteleme, sonraya bırakma.

tevahhuş: ürkme, çekinme.

umum: bütün.

vesîle: bahane, sebep.

zaruret: zorunluluk, mecburiyet.

zahmet edip gelmek ziyareti dahi, ehemmiyetli bir hediye-i mâneviyedir. Ona mukabele edemiyorum. Hem de ucuz değil. Mânen pahalıdır. Ben kendimi o hürmete lâ-yık görmüyorum. Mânen mukabele de edemiyorum. Onun için şimdilik aynen maddî hediye gibi bir ihsan olarak bana mânevî hediye gibi olan sohbetten zaruret olmadan men edildim. Bazı beni hasta eder—maddî hediye-nin tam mukabilini vermediğim vakit beni hasta ettiği gibi. Onun için hatırınız kırılmasın, gücenmeyiniz.

Risâle-i Nur'u okumak, on defa benimle görüşmekten daha kârlıdır. Zaten benimle görüşmek âhiret, iman, Kur'an hesabıdır. Dünya ile alâkamı kestiğim için, dünya hesabına görüşmek mânâsızdır. Âhiret, iman, Kur'an için ise, Risâle-i Nur daha bana ihtiyaç bırakmamış. Hususan *Tarihçe-i Hayat*'taki mektuplar... Hattâ hizmetimdeki has kardeşlerimle de zaruret olmadan görüşemiyorum. Yalnız bazı Risâle-i Nur'un fütuhatına ve neşriyatına ait bazı kimseler için görüşmek istesem, o zaman görüşmek caiz olabilir. Ve bana sıkıntı vermez.

Bu noktayı bilmeyen ziyarette gelenlere haber veriyorum ki, birkaç senedir ceridelerle ilân etmişim ki, benimle görüşmek isteyenleri, hususan uzak yerden gelerek görüşmeden gidenleri hususî dualarıma dâhil ediyorum. Her sabah da dua ediyorum. Onun için de gücenmesinler.

Said Nursî

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.
alâka: ilgi, ilişki, bağ.
caiz: geçerli, kabul edilebilir, uygun.
ceride: gazete.
dâhil: içine girme, sokma.
defa: kere, kez, yol.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ehemmiyetli: önemli.
fütuhât: zaferler, fetihler, galibiyetler.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hediye-i maneviye: manevî hediye.
hizmet: görev, vazife.
hususân: bilhassa, özellikle.
hususî: şahsî, zatî.
hürmet: saygı.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.
ilân: yayma, duyurma, bildirme.
iman: inanç, itikat.
lâyık: yakışan, yaraşır, yakışır.
maddî: madde ile alâkalı.
mana: anlam.
manen: mana bakımından, manaca.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

men: yasak etme, engelleme.

mukabele: karşılık.

mukabil: karşılık.

neşriyat: yayınlar.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

Tarihçe-i Hayat: Said Nursî'nin hayat hikayesini açıklayan ve Risale-i Nur Külliyyatından olan bir eser.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

zaruret: zorunluluk, mecburiyet.

Çok muhterem kardeşimiz Salih,

Üstadımız sana ve iki dindar ve hakiki milletvekilleri-ne çok selâm ve dua eder, sana ve onlara bin bârekâllah der.

Üstadımız diyor ki:

“Ben çok zaman evvel bekliyordum ki, Urfa tarafında Nurlara karşı kuvvetli eller sahip olmaya çıksın. Çünkü orası hem Anadolu’nun, hem Arabistan’ın, hem Kürdistan’ın bir nevi merkezi hükmündedir. Nurlar orada yerleşse, o üç memlekette intişarına vesile olur. Cenab-ı Hakka hadsiz şükrediyorum ki, Seyyid Salih gibi gençliğin bir kahramanı ve o havalinin çok kıymetdar ve hamiyetkâr ve dindar iki milletvekili Nurlara sahip çıkmaya başladılar. Ben de kendi paramla aldığım ve zehir hastalığının fazla rahatsızlığı içinde tashih ettiğim bana mahsus bir kısım mecmualarımı onlara gönderiyorum. Çok yerlerden ve çok mühim zatlar tarafından istedikleri halde, ben Urfa’yı her yere tercih ediyorum. İnşaallah bir kısım daha onlara göndereceğim.

“Seyyid Salih ve hamiyetkâr milletvekilleri orada inşaallah Kur’ân ve imana tam hizmet edecek ve orayı İsparta’daki Medresetü’z-Zehra ve Mısır’daki Camiü’l-Ezher’in küçük bir nümunesi haline getirmeye vesile olma-ya ve Şam ve Bağdat’taki medresei İslâmiyenin bir

barekallah: Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun.
Camiü'l-Ezher: Mısır'daki Ezher Üniversitenin adı.
dindar: dinin emirlerini yerine getiren.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
evvel: önce.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hakiki: gerçek, dostluğu içten ve gönülden olan.
hamiyetkâr: hamiyetli, onur ve

haysiyet sahibi.
havalı: bölge, etraf, çevre, ci-var.
hizmet: görev, vazife.
hükmünde: değerinde, yerinde.
iman: inanç, itikat.
inşaallah: Allah izin verirse.
intişar: yayınlanma, neşrolma.
kıymettar: kıymetli, değerli.
Kürdistan: Osmanlı devleti zamanında bir coğrafi bölge

adı.
mecmua: kitap, eser.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
nevi: çeşit.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.
nümune: örnek.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
şükür: teşekkür.
tashih: düzeltme, yanlışını giderme.
vesile: aracı, vasıta.
vesile: bahane, sebep.
zat: kişi, şahıs.

nümunesini açmaya yol açmalarını rahmet-i İlâhiyeden ümit ediyoruz.

“Hem madem Risâle-i Nur’un mesleği hılettir. Ve Urfa ise, İbrahim Halilullah’ın bir menzildir. İnşaaallah hılet-i İbrahimiye parlayacaktır.

“Hem ihtimal-i kavîdir ki, bu dehşetli semli hastalıktan kurtulsam, gelecek kışta Urfa’ya gitmeyi cidden arzu ediyorum.”

Üstadımızın sözü bitti. Biz de tekrar selâm ve arz-ı hürmet ederiz.

*Risâle-i Nur hizmetinde
bulunan kardeşiniz
Ziya ve Mehmed*

﴿ 334 ﴾

Bütün Urfa halkına, çoluk ve çocuğuna ve mezarda yatanlarına her sabah dua ediyorum. Ve bütün Urfalılara selâm ediyorum. Urfa taşıyla, toprağıyla mübarektir. Ben çok hastayım. Onlar da bana dua etsinler.

¹ **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Said Nursî

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

arz-ı hürmet: hürmet, saygı gösterme, saygı duyduğunu bildirme.
arzu: istek, heves, niyet.
cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
hillet: samimî dostluk, cân ü gönülden olan dostluk, samî-

mî arkadaşlık.
hizmet: görev, vazife.
inşaaallah: Allah izin verirse.
madem: değil mi ki.
menzil: yer, dünya, ev.
meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.
mezar: kabir, ölünün gömüldüğü yer.
mübarek: feyizli, bereketli.

nümune: örnek.
rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
semli: zehirli.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا¹

Azîz, sıddîk kardeşlerim,

Âlem-i İslâm'da Leyle-i Kadir telâkkî edilen bu Ramazan-ı Şerifin yirmi yedinci gecesinde bir nevi tesemmümle şiddetli bir mide hastalığı içinde sinirlerimi ve vicdan ve kalbimi istilâ eder gibi bir diğer dehşetli hastalık hissettim. Bu maddî ve mânevî iki dehşetli hastalık içerisinde şefkat hissiyle bütün zihayatların elemeleri hatıra geldi. Şahsî hastalığımın daha ziyade elim bir hâlet-i ruhiyeyi hissettim. Bununla beraber seksen küsur sene varan ömrümün sonunda seksen sene mânevî bir ibâdeti kazandıran en son Leyle-i Kadre lâıyk çalışmaya başladım diye, sâbık iki dehşetli hastalıktan daha şiddetli, hazin bir me'yusiyet içinde âsâba gelen ve nefsi emmârenin vazifesini gören bir elim his beni ezdiği aynı zamanda, Âyet-i Hasbiyenin bir sırrı imdadıma yetişti. Bu üç hastalığı izâle edip, Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, hilâf-ı me'mul bir tarzda dayandım. Bu üç hastalığıma da böyle üç merhem sürüldü. Maddî hastalığın—Hastalar Risâlesinde isbat edildiği gibi—bir saat hastalık, sâbir ve mütevekkil insanlara, hiç olmazsa on saat ibâdet ve Leyle-i Kadirde ise daha ziyade ibâdet hükmüne geçtiği gibi, benim de bu leyle-i Kadirdeki hastalığım, ıktidarsızlığımla yapamadığım Leyle-i Kadirdeki hizmetin

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

asap: sinirler, sinir sistemi.

âyet-i hasbiye: 'Allah bize yeter. O ne güzel vekildir' manasındaki 'Hasbünallahü ve ni'mel vekil' âyet-i kerimesi.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

elem: dert, üzüntü, maddî-manevî ıztırap.

elim: çok dert ve keder veren, çok acı verici, acıklı.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hâlet-i ruhiye: insanın ruh hâli, psikolojik durum, insanın manevî hâli, iç durumu.

hazin: hüznü, acıklı.

hilâf-ı me'mul: Umulanın tersine, beklenenin aksine.

hizmet: uğraşma, çalışma.

hükmüne: yerine, değerine.

ıktidar: güç, kuvvet.

ımdat: yardım.

ıspat: kanıtlama, doğrulama.

istilâ: ele geçirme, kaplama, yayılma.

izâle: yok etme, ortadan kaldırma.

lâıyk: yakışan, yaraşır, yakışır.

Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur'an-ı Kerim'in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan'ın 27. gecesi.

maddî: madde ile alâkalı.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

merhem: ilaç, acıyı, kederi teskin eden şey.

me'yusiyet: ümitsizlik.

mütevekkil: tevekkül eden, işini Allah'a havale eden, Allah'tan gelene razı olan.

nefs-i emmare: insana kötü ve günah işlerin yapılmasını emreden nefis.

nevi: çeşit.

Ramazan-ı Şerif: mübarek, şerefli Ramazan ayı.

risale: kitapçık, küçük eser.

sabık: geçen, önceki.

sâbir: sabreden, dayanan, tahammül eden, katlanan.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.

sır: gizli hakikat.

şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

şükür: teşekkür.

tarz: biçim, şekil.

telâkkî: kabul etme, bir gö-

rüşle bakma.

tesemmüm: zehirlenme.

vicdan: insanın içindeki, iyiyi kötünden ayırabilen, iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülükten elem alan manevî his.

zihayat: hayat sahibi.

ziyade: çok, fazla.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin.

Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen ve dâima üzerinize olsun.

yerine geçmesiyle, tam şifa verici bir merhem oldu. Ve bütün zîhayatın hastalık ve elemelerinden şefkat sırrıyla bana gelen teellüm marazını birden rahîmiyet-i İlâhiyenin tecellisi ile, yani, mahlûkları yaratanın şefkat ve rahîmiyeti ve rahmeti tam kâfi olmasından, onların elemelerini onlar için bir nevi lezzete veya mükâfâta çevirdiğinden, o rahmet-i İlâhiyeden daha ileri şefkati sürmek mânâsız ve haksız olduğundan, şefkatten gelen elemi, bir mânevî sürura ve lezzete çevirdi. Yalnız merhem değil, belki şifâ da verdi.

Ve en son ömrümde en ziyade kıymettar mânevî bir hazîneyi kaybetmekteki mânevî eleme karşı, Nur'un has şâkirdlerinin herbirisi şirket-i mâneviye sırrıyla umum nâmına dahi duâ ile ve amel-i sâlih ile çalıştıklarından, hem *Elhüccetü'z-Zehrâ*'da, hem *Nur Anahtar*'ında izah edilen teşehhüdde ve Fâtîha'da bütün mevcudât ve zîhayat cemaatinin duâlarına ve tevhiddeki dâvâlarına iştirak sûretiyle, hususan toprak, hava, su ve nur unsurları birer dil olmasıyla, topraktan çıkan bütün hayat hediyeleri ve sudan mübârekât ve tebrikât ve havadan şükür ve ibâdetin temessülleri ve nur unsurundan maddî ve mânevî tayyibâtlar, güzellikler tarzında, teşehhüdde ve Fâtîha'da, kâinattaki bütün ni'metlerden gelen şükürler ve hamdler ve bütün mahlûkatın, hususan zîhayatların küllî ibâdetleri ve bütün istiâneleri ve doğru yolda giden bütün ehl-i hakikate ve ehl-i imânın yolundan gidenlere, mânevî refakat etmekle onların duâlarına ve dâvâlarına tasdik sûretinde âminlerle iştirak ederek, âmin demekle

amel-i salih: Allah rızasına uygun hayırlı iş, dine uygun hareket, davranış.
âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında duanın sonunda söylenir.
cemaat: topluluk.
dava: takip edilen fikir, iddia, ülkü.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehl-i hakikat: hakikati arzu-layanlar, gerçeği bulup onun peşinden gidenler; Allah adamı.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.
elem: dert, üzüntü, kaygı, tasma.
hamd: Allah'a karşı şükran ve memnuniyetini onu överek bildirme.
hazine: zengin ve değerli kaynak.
hususan: bilhassa, özellikle.
istiane: yardım isteme, yardım dileme.
iştirak: katılma, ortak olma.
izah: açıklama, ayrıntı ile

anlatma.
kâfi: yeterli.
kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.
kıymettar: kıymetli, değerli.
külli: umumî, genel.
maddi: madde ile alakalı.
mahlûk: yaratık, Allah tarafından yaratılmış olan.
mahlûkat: yaratıklar, Allah tarafından yaratılanlar.
mana: anlam.
manevî: manaya ait, maddî

olmayan.
maraz: hastalık.
merhem: ilaç; acıyı, kederi teskin eden şey.
mevcudat: mevcutlar, var olan her şey, mahluklar.
mübârekât: bereketli, uğurlu ve hayırlı şeyler.
mükâfat: ödül.
nam: ad, isim.
nevi: çeşit.
nimet: lütuf, ihsan, bağış.
nur: aydınlık, parıltı, parlaklık, ziya, ışık, şule.
rahimiyet: merhamet edicilik.
rahimiyet-i İlâhiye: Cenab-ı Hak'ın kullarına merhamet etmesi.
rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.
rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.
refakat: refiklik arkadaşlık.
sır: gizli hakikat.
suret: biçim, şekil, tarz.
sürur: sevinç, mutluluk.
şakirt: talebe, öğrenci.
şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.
şifa: deva, ilaç.
şirket-i maneviyeye: manevî şirket, manevî ortaklık.
şükür: teşekkür.
tasdik: doğrulama, onaylama.
tayyibat: tayyibler, iyi ve güzel işler, hareketler.
tebrikat: tebrikler, kutlamalar.
tecelli: belirme, bilinme, görünme.
teellüm: elemilenme, tasalanma, dertlenme, üzüntü duyma.
temessül: bir şekil ve surete girme, cisimlenme.
teşehhüt: şahadet getirme, namazda 'tahiyat'ın oturarak okunması.
tevhid: Allah'ın bir olduğuna inanma, birleme.
umum: bütün.
unsur: madde, esas, birleşik bir şeyi meydana getiren elemanlardan her biri.
zîhayat: hayat sahibi.
ziyade: çok, fazla.

hissedar olmanın küllî sırrı o gece imdadıma geldi. Gayet hasta, zaif, me'yus bir halde, cüz'î bir hizmet edemekteki mânevî elîm hastalığıma öyle bir tiryak oldu ki, ben hakikaten en sağlam hallerimde ve en genç zamanlarımda, en zevkli ve lezzetli evrâdımda bulamadığım bir mânevî süruru hissettim. Ve hadsiz şükür edip, o dehşetli hastalığıma râzı oldum,

الْحَمْدُ لِلَّهِ بِعَدَدِ عَاشِرَاتِ شَهْرِ رَمَضَانَ فِي كُلِّ زَمَانٍ¹

dedim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي²

Kardeşiniz
Said Nursî

336

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ³

Üstadımız der:

“Benimle görüşmek isteyen azîz kardeşlerime beyân ediyorum ki:

“İnsanlarla görüşmeye zaruret olmadıkça tahammülüm kalmadığından, hem şimdi tesemmümden, zaafiyetten, ihtiyarlıktan ve hasta bulunmuş olmaktan dolayı fazla konuşamıyorum. Buna mukabil, kat'iyen size haber

aziz: izzetli, muhterem, saygın.
beyan: anlatma, açıklama.
cüz'î: küçük, az.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
elim: çok dert ve keder veren, çok acı verici, acıklı.
evrat: virtüler, okunması âdet olan dinî dualar.
gayet: son derece.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hakikaten: doğrusu, gerçekten.
hâl: durum, vaziyet.
hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.
hizmet: görev, vazife.
imdat: yardım.
kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.
küllî: umumî, genel.
manevisi: manaya ait, maddî ol-

mayan.
mukabil: karşılık.
razı: hoşnut olma, kabul etme.
sır: gizli hakikat.

sürur: sevinç, mutluluk.
şükür: teşekkür.
tahammül: katlanma, hoş davranma.
tesemmüm: zehirlenme.

tiryak: en iyi çare, baş ilâç.
zaafiyet: zayıflık, güçsüzlük, dermansızlık.
zaruret: zorunluluk, mecburiyet.

veriyorum ki, Risâle-i Nur'un her bir kitabı bir Said'dir. Siz hangi kitaba baksanız, benimle karşı karşıya görüşmekten on defa ziyade hem faydalanır, hem hakiki bir sûrette benimle görüşmüş olursunuz. Ben şuna karar vermiştim ki, Allah için benimle görüşmek isteyenleri, görüşmediklerine bedel, her sabah okuduklarıma, duâlarımına dahil ediyorum ve etmekte devam edeceğim.”

Şimdi bir iki aydır Üstadımız bir hizmetkârıyla dahi konuşmıyor. Konuştuğu vakit bir hararet başlıyor. Bunun hikmetini bir ihtara binâen söyledi ki:

“Risâle-i Nur bana hiç ihtiyaç bırakmıyor. Konuşmaya lüzûm kalmadı. Hem ben âciz şahsımla, binler dostlarımdan yirmi otuz dostla konuşabilirim. Yirmi adamın hatırı için binler adamın hatırını rencide etmemek için konuşmaktan men edildim ihtimali kavîdir. Hususi görüşmediğim için mâzur görsünler. Hattâ bayramda musâfaha etmek ve ona bakmaya tahammül edemiyor. (HA-

ŞİYE) Onun için hatırları kırılmasın.”

HÂŞİYE: Şimdi hem Ankara, hem İstanbul, hem Samsun, hem Antalya Risâle-i Nur'un neşrine başladığı cihetle, gizli din düşmanı komiteler o neşriyâta karşı bir evham vermemek için, şimdilik has dostları da kabul etmemeye mecbur oldu. Tâ, *Sözler*'in tâb'ı tamam oluncaya kadar.

bedel: karşılık.	hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.	birbirine el uzatma.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.	hususî: özel.	rencide: incinmiş, kırılmış, gücendirilmiş.
dâhil: içine girme, sokma.	iẖtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyan.	Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
defa: kere, kez, yol.	iẖtimal: olabilirlik.	suret: biçim, şekil, tarz.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.	kavi: kuvvetle muhtemel.	tahammül: yüklenme, yüke katlanma.
hakiki: gerçek, sahici.	mazur: özür, özü olan.	ziyade: çok, fazla.
hararet: sıcaklık.	men: yasak etme, engelleme.	
haşîye: dipnot.	musâfaha: selam vermek ve sevgisini göstermek üzere	
hikmet: ilahî gaye, yüksek bilgi.		

Dört sene evvel Üstadımız hastalığı yüzünden beni Ankara'da Risâle-i Nur'un mahkemeleriyle alâkadar işlerini takip için tevkil ettirdiği zaman, bazı mebuslara gönderdiğimiz ilişik mektubumuzu yeniden sizlere ve muhterem mebusların nazar-ı irfanlarına takdim ediyoruz.

Buna sebep, aynı meselenin devam etmesidir. Bilhassa son aylarda şark vilâyetlerinde kurulması için teşebbüse geçilen yeni üniversitedir.

Risâle-i Nur'un bu otuz senelik zamanda dahil ve harîçteki fevkalâde intişarıyla her tarafta hüsnü tesiri ve şark vilâyetlerinde elli beş seneden beri büyük bir darülfünunun kurulmasına çalışması, birbirini takip eden ve birbirini tamamlayan bu zamanda âlem-i İslâmı şiddetli alâkadar eden iki mühim meseledir. Bu iki netice-i azîme, hem bu milleti, hususan şark vilâyetlerini, hem dört yüz milyon İslâm milletlerini, hem sulh-u umumîye muhtaç Hristiyanlık dünyasını da alâkadar edip ve tesirini gösteren medar-ı iftihar iki ehemmiyetli hadisedir. Ve İslâm dininin ve Kur'an hakikatlerinin küllî ve umumî iki nâşiri ve ilâncısıdır.

Üstadımız elli beş seneden beri âzamî gayretle ve müteaddit vesilelerle Şarkî Anadolu'da Câmîü'l-Ezher'e muvafık Medresetü'z-Zehra namıyla bir İslâm üniversitesinin kurulması için çalışmış ve bunun kat'î lüzumunu daima ileri sürmüştür. Reisicumhura ve Başvekile hitaben, onları bu meseleden tebrik eden Üstadımızın

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
azami: en fazla, en çok, nihayet derecede.
başvekil: başbakan.
bilhassa: özellikle.
Camiü'l-Ezher: Mısır'daki Ezher Üniversitesinin adı.
dâhil: içeri, iç.
dârülfünun: üniversite.
ehemmiyetli: önemli.
evvel: önce.
fevkalâde: olağanüstü.
hâdis: olay.
hakikat: gerçek, doğru.
harîç: dışarı.
hitaben: hitap ederek, söyleyerek.
husus: bilhassa, özellikle.
hüsn-i tesir: güzel, iyi tesir, etki.
ilân: yayma, duyurma, bildirme.
intişar: yayınlanma, neşrolma.
kat'i: kesin, şüpheye ve tereddü-

de mahal bırakmayan.
külli: umumî, genel.
mebus: milletvekili.
medar-ı iftihar: iftihar sebebi, övünme sebebi.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleri ile din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
mesele: konu.
muhtâc: gerek duyan.
muhterem: saygı değer, hür-

mete layık, saygın.
muvafık: uygun, münasip.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
müteaddit: bir çok kere, defalarca.
nam: ad, isim.
naşir: eser, neşreden, yayınlayan, dağıtan.
netice-i azime: büyük netice.
reisicumhur: halkın reisi, cumhurbaşkanı.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin

eserlerinin adı.
sulh-i umumî: genel barış, herkesi ilgilendiren barış, dünya barışı.
Şark: Doğu.
Şarkî: Doğu ile ilgili.
takdim: arz etme, sunma.
teşebbüs: girişim, bir işi yapmak için harekete geçme.
tevkil: vekil etme, edilme.
umumî: genel.
vesile: bahane, sebep.
vilâyet: il.

yazısında denildiği gibi, Şark Darülfünunu âlem-i İslâmın bir nevi merkezinde olarak beyne'l-İslâm medar-ı iftihar bir makam kazanacaktır. O vilâyetlerde medfun çok aziz ve mübarek binlerle ulema ve ârifin, şühedâ ve muhak-kikîn ecdatlarımızın mâzideki pek kıymetli ve kudsî hiz-met-i dîniyeleri, mânevî, bâkî hasletleri bu darülfünunla dahi tecessüm ederek vazife-i imaniyelerini daha geniş bir sahada yapacaklardır.

Şark Üniversitesinin bir nevi programı olmaya lâyük üssü'l-esas dersi ise, Kur'ân-ı Hakîmin hakaiki imaniye-sini tefsir eden ve bütün meselelerini, fûnun-u aklıye ile ve delâil-i mantıkiye ve müsbete ile tesbit ettiren ve mâ-kulâtla ders veren Risâle-i Nurdur ki, yeni asrın üniver-sitelerinde ve mekteplerinde okutulmaya şâyandır.

Risâle-i Nur, Şarkî Anadolu'da yer yer kurulmuş ve yüzyıllardan beri o havalide mânevî âb-ı hayat menbâ-larını vazifesini görmüş bulunan medreselerinin ve üstadla-rının bir talebesi vasıtasıyla zuhur etmiştir ki; bu son mü-nevver meyvelerle o muhterem üstadlar, yeniden vazife başına geçip vazife-i tenviriyelerini ve hizmet-i Kur'âni-yelerini bu suretle cihan-şümûl bir vüs'ate inkılâp ettir-melerini bütün ruhumuzla ümit ve rahmet-i İlâhiyeden temenni ve niyaz ediyoruz. Bu duamıza zaman ve zemi-nin şerait-i hayatiyesi ve musalemet-i umumiyenin lüzü-mu da “âmin, âmin” diyor ve diyecektir.

Evet, şarktaki ilim ve irfan faaliyetinin bir semeresi ve netice-i külliyesi olan Risâle-i Nur, Şark Darülfünununun

âb-ı hayat: hayat suyu.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İs-lâm dünyası.
âmin: Yâ Rabbi! Öyle olsun, kabul eyle!" anlamında dua-nın sonunda söylenir.
arif: çok irfanlı, bilgi sahibi.
asr: yüzyıl.
aziz: izzetli, muhterem, say-gın.
bâkî: daimi, sonsuz.
beynellislâm: Müslümanlar arasında.
cihanşümûl: dünya çapında,

dünya ölçüsünde.
dârülfünun: üniversite.
delâil-i mantıkiye: mantıkî deliller.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ecdat: dedeler, büyük baba-lar, atalar.
fûnun-u aklıye: akla daya-nan fen ilimleri.
hakaik: hakikatler, doğrular, gerçekler.
hakaik-ı imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.
haslet: huy, özellik.

havali: etraf, çevre, civar, yö-re, dolay.
hizmet-i diniye: dinî hizmet.
hizmet-i Kur'âniye: Kur'an hizmeti.
ilim: bilgi, marifet.
inkılâp: değişme, dönüşme.
irfan: kültür.
kudsi: mukaddes, yüce.
Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.
lâyık: yakışan, yaraşır, yakışır.
makam: yer, mevki.

makulât: akıl yoluyla elde edilen bilgiler.
manevi: manaya ait, maddî ol-mayan.
mazi: geçmiş zaman.
medar-ı iftihar: iftihar sebebi, övünme sebebi.
medfun: defnedilmiş, gömülmüş.
medrese: din ağırlıklı eğitim yeri.
mektep: okul.
menba: kaynak.
mesele: konu.
muhakkikîn: muhakkikler, haki-katı bulup meydana çıkarana-lar, hakikatî araştıranlar.
muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.
mübârek: feyizli, bereketli.
münevver: nurlu, ışıklı, parlak.
müsâlemet-i umumiyeye: genel barış.
müspet: olumlu.
nevi: çeşit.
niyaz: Allah'a yalvarma ve yakar-ma.
rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
semere: meyve, güzel netice.
suret: biçim, şekil, tarz.
Şark: Doğu.
Şarkî: Doğu ile ilgili.
şayan: değer, layık, münasip.
şerait-i hayatiye: hayat şartları.
şüheda: şehitler.
talebe: öğrenci.
tecassüm: cisimleşme, cisim hali-ne gelme.
tefsir: Yorum, serh.
temenni: dilek, istek, arzu.
ulema: âlimler, bilginler, ilim sa-hipleri.
üssü'l-esas: hakikî sağlam temel.
üstâd: öğretici, öğretmen.
vasıta: vesile, neden, aracı.
vazife: görev.
vazife-i imaniye: imanla ilgili va-zife, görev.
vazife-i tenviriyeye: nurlandırma, aydınlatma vazifesi.
vilâyet: il.
vüs'at: genişlik.
zemin: yer.
zuhur: ortaya çıkma.

İslâmiyet noktasında bir programı olması hasebiyle, İslâmiyete, bu millete ve âlem-i İslâma hizmete çalışanları şiddetle alâkadar etmektedir. Ve şimdi Amerika'da ve Avrupa'da Nur Risâlelerini istemeleri ve oralarda intişarı, bu müddeamızın fevkalâde ehemmiyetini gösterir.

Mustafa Sungur

338

Yazıları beş vecihle iftira ve yalan olduğunu gördüğüm bir gazeteyi bana okudular. Böyle iftiraların hem İsparta'ya, hem neşredenlere büyük zararı var.

BİRİNCİ YALAN: Nur Risâlelerini okuyanlara mürid ve tarikat diye beni tarikat dersi vermekle ittiham ediyor. Halbuki beni tanıyanlar biliyorlar ki, mahkemelerde de sabit olduğu gibi, ben tarikat dersi değil, imanın, Kur'an'ın hakikatlerini ders veriyorum. Dersimi dinleyenlere Nur talebesi denir. Mesleğimiz tarikat değil, imanın hakikatleridir.

İKİNCİ YALANI: İftira eden gazete, başka bir gazeteyi kendine teşrik etmekle, bazı yanlış tabirler karıştırmasıyla diyor ki: "Eğirdir gençleri Said ve müridleriyle mücadeleyle başladılar."

Kat'iyen bunun aslı olmadığını bütün İsparta ve Eğirdir gençleri biliyorlar. Hattâ İsparta ve Eğirdir gençleri bunu işittikleri vakit hiddetle protesto ediyorlar. Yalnız

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

fevkalâde: olağanüstü.

hakikat: gerçek, doğru.

haseb: dolayı, cihetince, gereğince.

hiddet: öfke, kızgınlık.

hizmet: görev, vazife.

iftira: aslı olmadan birine suç

yükleme, olmayan bir suçu başkasına yükleme.

iman: inanç, itikat.

intişar: yayınlanma, neşrolma.

itham: suç isnat etme, suçlama.

kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.

meslek: gidiş, tutulan yol, sis-

tem.

mücadele: savaşma, çatışma, kavga.

müddea: iddia edilen şey, tez, sav.

mürit: tarikatta bir şeyh ve mürside bağlanarak tarikat usul ve âdetleri ile tasavvufi hakikatleri öğrenen kimse.

neşr: yayım, yayın.

sabit: ispat edilmiş, ispatlanmış.

tabir: ifade, deyim.

talebe: öğrenci.

tarikât: Allah'a ulaşmak için şeyhin gözetiminde müridin takip edeceği terbiye usul ve yolu.

teşrik: ortak etme.

vecih: cihet, yön.

Ankara’da bulunan Eğirdirli genç olmayan bir adam, otuz sene evvel benimle görüşmesini az tenkitkârâne yazmış. Buna “Gençler mücadeleye başladılar” namını vermek ne kadar zahir bir yalandır! Halbuki, kim olursa olsun, bütün gençlere karşı daima kardeş nazarıyla bakıyorum. Bana yahut talebelerime karşı Isparta ve Eğirdir’de hiçbir gencin mücadelesini işitmemişim.

ÜÇÜNCÜ İFTIRASI: O iftira eden gazete başka birisinin diliyle diyor ki: “Said ve müridleri gizli siyaset çeviriyorlar. Emniyeti bozmak tarzında nizamâtı değiştirmeye çalışıyorlar.”

Bunun yalan olduğuna yirmi sekiz senede beş mahkeme beraat vermesiyle gösteriyor ki, siyasetle hiçbir âlâkam yok. Ve hiçbir emare bulunmaması, bunun ne kadar iftira olduğunu gösteriyor. Hattâ otuz beş seneden beri siyasetten çekildiğimi bütün dostlarım biliyorlar. Bu hakikat mahkemeler tarafından da sabit olmuştur.

DÖRDÜNCÜ İFTIRASI: Said Nursî bazı kadınlara şeytandır demiş. Bu iftiranın aslı: “Eskiden büyük şehirlerde açık saçık, çıplaklık derecesinde, hususan yarım çıplak Hristiyan kızları, şeytan kumandasında ahlâk-ı İslâmiye-ye zarar veriyorlar.”

İşte böyle birkaç tane açık gezenler hakkındaki bir sözü başka surete çevirip mutlak kadınlara teşmil ederek tâbiri çirkinleştirip istimal etmesi, pek çirkin ve zahir bir iftiradır. “Kadınlarla Muhavere” namındaki risâlemde, kadınlara büyük bir hürmet ve ehemmiyet ve kıymet

ahlâk-ı İslâmiye: İslâm ahlâkı.
alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
emare: âlâmet, belirti, nişan.
evvel: önce.
hakikat: gerçek, doğru.

hususan: bilhassa, özellikle.
hürmet: saygı.
iftira: aslı olmadan birine suç yükleme, olmayan bir suç başkasına yükleme.
istimâl: kullanma.
kıymet: değer.
kumanda: komuta.
muhavere: konuşma, sohbet etme.

mutlak: herhangi bir kayda bağlı olmayan, kayıtsız, şart-sız.
mücadele: savaşıma, çatışma, kavga.
mürit: tarikatla bir şeyh ve mürside bağlanarak tarikat usul ve âdetleri ile tasavvufi hakikatleri öğrenen kimse.
nam: ad, isim.

nazar: bakış.
nizamât: nizamlar, düzenler.
risale: kitapçık, küçük eser.
sabit: ispat edilmiş, ispatlanmış.
suret: biçim, şekil, tarz.
tâbir: ifade; deyim.
talebe: öğrenci.
tenkidkârâne: tenkit edercesine, eleştirircesine.
teşmil: genelleştirme, şümullen-dirme.
zahîr: açık, âşikar.

verdiğimi, hattâ şefkat cihetinde erkeklerden pek ileri olduklarından, Risâle-i Nur'un mühim bir esası şefkat olduğundan, bu mübarek hemşirelerimi “Muhterem Hemşirelerim” namıyla yâd ediyorum. Onların samimiyet ve ihlâslarını ziyade görüyorum.

BEŞİNCİ HAKARETKÂRÂNE İFTIRASI: Gerilemek ve irtica, yani İslâmiyet ahkâmına, ahlâkına dönmek mânâsıyla “mel'un fikir” tâbiri kullanması, küre-i arzı titretecek kâfirâne bir iftira olduğu gibi, yalnız Ispartalılara ve Nur talebelerine değil, belki âlemi İslâma karşı bir ihanettir.

Çok hasta ve çok ihtiyar

Said Nursî

339

[Üstadımızın köylerde dolaştığına dair çıkarılan uydurma habere karşı bir cevaptır; mûcib-i merak hiçbirşey yoktur.]

Üstadımız Said Nursî'nin iki seneden beri misafir bulunduğu Isparta emniyetine bir maruzatımızdır.

1. Üstadımız Said Nursî otuz seneden beri bu Anadolu memleketinde gezdiği bütün vilâyet ve kazalarda kendisini zabitanın bir misafiri olarak telâkki etmiş ve zabita efradı daima dostane ve himayetkârâne muamele göstermiştir. Kur'ân'ın hakikî ve parlak bir tefsiri olan Risâle-i Nur'u Isparta'da otuz sene evvel telif başlayan

ahkâm: dinî hükümler, emirler.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
cihet: yan, yön, taraf.
dair: alakalı, ilgili.
dostâne: dostlukla, dostça.
efrat: fertler.
emniyet: polis teşkilâtı.
evvel: önce.
hakaret: saygı göstermeme, alçak görme, aşağılama.
hakiki: gerçek.
hemşire: kız kardeş, bacı.
himayetkârâne: korumaya çalışarak.
iftira: aslı olmadan birine suç yüklemek, olmayan bir suçu başkasına yükleme.
ihanet: hainlik, kötülük etme.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
ihtiyar: yaşlı.
irtica: gericilik, geriye dönme, eskiyi isteme.

kâfirâne: kâfircesine, Allah'ı inkar edercesine.
kaza: ilçe.
küre-i arz: yer küre, dünya.
mana: anlam.
maruzat: arz edilenler, sunulanlar.
mel'un: lânetlenmiş, kötülenmiş.
muamele: işlem.
mucib-i merak: meraka değen, dikkati çeken, merak sebebi.
muhterem: saygı değer, hür-

mete layık, saygın.
mübarek: feyizli, bereketli.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
nam: ad.
Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
samimiyet: samimîlik, içtenlik.
şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız mer-

hamet.
tabir: ifade, deyim.
talebe: öğrenci.
tefsir: Yorum, şerh.
telâkki: kabul etme, bir görüşle bakma.
telif: eser yazma.
vilayet: il.
yâd: anma.
zabita: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.
ziyade: çok, fazla.

Üstadımız, hakaik-i imaniyeye gayet tesirli bir surette hizmet etmekle, tamamen âhirete müteveccih olan bu hizmetinin dünyevî bir faydası olarak, iman sebebiyle kalblerde fenalığa karşı daimî bir yasakçı bırakmıştır. Onun neticesidir ki, âsâyışın teminine vesile olmuştur.

Evet, Üstadımız adalet-i hakikiyeyi ifade eden

¹ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ yani, “Birisinin hatâsıyla başkası

mesul olamaz” âyet-i Kur’âniyesi ve “Bir mâsumun hakkı yüz şerir için dahi feda edilemez” gibi düstur-u Kur’âniye gereğince, yüzde on zâlimler yüzünden doksan mâsumlara zarar vermek, hakikî adalet, evâmîr-i Kur’âniyeye tamamen zıttır diye her tarafta neşretmiş ve kendisine zulüm yapılmasına karşı millet-i İslâmiyenin selâmeti için “Ben, değil dünya hayatımı, belki âhiret hayatımı da feda ediyorum” demiş ve demektedir.

Risâle-i Nur’un hakaik-i imaniye dersleriyle ve bütün mahkemelerde beraati netice veren müdafaalarındaki Kur’ânî hakikatlarla hayat-ı içtimaiyenin uhrevî ve dünyevî saadetine rehber olan hakaiki ders veren ve dolayısıyla âsâyışın muhafazasına ve emniyet-i umumiyenin teminine en büyük bir vesile Üstadımız olduğu, hayat-ı içtimaiyenin saadetiyle alâkadar hamiyetperver zatların tasdikiyle sabittir. Otuz seneden beri müteaddit tetkikler ve mahkemelerin beraat kararları vermesiyle ve şimdi de tamamen serbest bulunmasıyla ve eserleri büyük bir vüs’atle her tarafta, Anadolu’da ve âlem-i İslâmın merkezlerinde ve garb memleketlerinin bazılarında yayılarak

hakikat: gerçek, doğru.

hakiki: gerçek.

hamiyetperver: hamiyet duyguları besleyen.

hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.

hizmet: uğraşma, çalışma.

iman: inanç, itikat.

Kur’ânî: Kur’an’a ait, Kur’an’dan gelen.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

mes’ul: sorumlu, yükümlü.

millet-i İslâmiye: İslâm milleti.

muhafaza: koruma.

müdafaa: savunma, koruma.

müteaddit: bir çok kere, defalarca.

müteveccih: dönük.

neşr: yayım, yayın.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

saadet: mutluluk.

sabit: ispat edilmiş, ispatlanmış.

selâmet: salımlık, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

suret: biçim, şekil, tarz.

şerir: şer işleyen, kötülük işleyen, fenalık yapan.

tasdik: doğrulama, onaylama.

temin: sağlamlaştırma, sağlama.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

vesile: bahane, sebep.

vüs’at: genişlik.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

zat: kişi, şahıs.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

1. En’âm Suresi: 164.

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkaniyet, âdillik.

adalet-i hakikiye: hakikî adalet, gerçek adalet.

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

âsayiş: emniyet, kanun ve nizâm hakimiyetinin sağlanması.

âyet-i Kur’âniye: Kur’an’ın ayeti.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

daimî: sürekli, devamlı.

dünyevi: dünyaya ait.

düstur-i Kur’ân: Kur’an’ın prensibi, düsturu.

emniyet-i umumiye: genel güvenlik.

evamir-i Kur’âniye: Kur’an’ın emirleri.

fedâ: uğruna verme.

garp: batı.

gayet: son derece.

hakaik: hakikatler, doğrular, gerçekler.

hakaik-i imaniye: imana ait hakikatler, imanî gerçekler.

aleyh: zıt, karşıt.
an'ane: âdet, örf, gelenek, nesilden nesile aktarılagelen şeyler.
asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetin sağlanması.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dünyevi: dünyaya ait.
ebediye: ebede mensup, zevalsiz, sonu olmayan, sürekli, hiç son bulmayacak şekilde süren.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
esrar: sırlar, gizli hakikatler.
hakikat: gerçek, doğru.
halis: saf, samimî.
haricî: dışa ait, dışarı ile ilgili.
herc ü merc: karmakarışık olma, alt üst olma.
hizmet: uğraşma, çalışma.
hüsn-i hâl: iyi hâl, güzel ahlâk.
ibraz: meydana çıkarma, ortaya koyma, gösterme.
ifsat: fesada uğratma, bozma, karmakarışık çıkarma.
iman: inanç, itikat.
imani: imana dair olan, imanla ilgili.
intişar: yayınlanma, nesrolma.
istilâ: ele geçirme, kaplama, yayılma.
kat-ı nazar: bakışı kesme, bakmama, alâkayı kesme.
kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle.
komite: encümen, kurul, komisyon.
komünizm: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen.
Kur'ânî: Kur'an'a ait, Kur'an'dan gelen.
mabeyn: arasında.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
mazhar: nail olma, şereflenme.

takdir ve tebriklere mazhar olmasıyla en ince esrarına kadar büyük bir dikkat ve ehemmiyetle her hali tetkik edilen Üstadımızın mûcib-i mes'uliyet hiçbir hali gösterilememiştir.

Bir tarafta komünizm gibi din, ahlâk ve an'ane aleyhinde olup pek müthiş bir tahribatla yarı Avrupa'yı, Çin'i istilâ eden, umum dünyaya karşı müfsid, yırtıcı rejim-i küfrisine mukabil, milletler, devletler mâbeyninde tedbir aldırان ve bununla beraber haricî, gizli ifsad komiteleri de bu vatan aleyhinde müthiş bir hercümerce çalıştıkları bir zamanda, biz otuz senelik pek hâlis ve tesirli geniş bir hizmeti ibraz ederek ve Üstadımız Said Nursî'nin eserleri olan Risâle-i Nur nüshalarından yüz binlerinin intişarıyla ve yüz binleri geçen okuyucularının hüsn-ü halini göstererek ve zabıtaca Nur talebelerinden âsâyiş aleyhinde birtekinin gösterilmemesini şahid tutarak deriz ve kat'iyen sabittir ki, Risâle-i Nur o tahribatçı cereyanı durduran Kur'ânî ve imânî bir seddir. İnsaflı zabıta ehli de bu tahakkuk etmiş hakikate şehadet ediyorlar.

İman hizmetinin mânevî, uhrevî faydalarından kat-ı nazar, dünyevî, millete ait mühim bir faydasını vaktiyle Üstadımız şu suretle ifade etmiştir ki, zaman bunun ne kadar doğru olduğunu göstermiştir. O zaman demiş:

“Şimdi bu memleketin, bu vatan ve milletin saadet-i hayatiye ve ebediyesi noktasında iki müthiş cereyan var:

“*Birisi:* Şimalde çıkan dehşetli dinsizlik cereyanının bu vatani mânevî istilâsına karşı Kur'ân'ın hakikatleri ve

mucib-i mes'uliyet: mes'uliyet gerektirici, sorumluluk gerektiren.
mukabil: karşılık.
müfsit: ifsat eden, bozucu, bozan.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
müthiş: dehşet veren, ürkütten, dehşetli, korkunç.
nüsha: kitap.
rejim-i küfrî: küfre dayanan rejim, küfre ait rejim, küfür rejimi.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
saadet-i hayatiye: hayattaki mutluluk.
sabit: ispat edilmiş, ispatlanmış.
set: mani, perde, engel.
suret: biçim, şekil, tarz.
şahadet: şahit olma, şahitlik, açık alamet, işaret.
Şimal: Kuzey.
tahakkuk: gerçekleşme, kesinleşme.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.
takdir: beğenme, beğendiğini belirtme.
talebe: öğrenci.
tedbir: önlem, yol, çare.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.
umum: bütün.
zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

imanın nurlarıyla mukabele etmektir. Çünkü o dinsizlik cereyanı mânevî tahribat nev'inden olduğundan karşısında bir mânevî mukabele olmalıdır. Hakaik-i Kur'âniyenin lemeâtı olan Risâle-i Nur mânevî tâmirci bir atom bombası olarak bu dalâlet cereyanına mukabele edebilir ve etmiştir.

“İkincisi: Bin seneden beri İslâmiyetin kahraman bir ordusu ve bayraktarı olan Türk milletine âlemi İslâmın adâvetini izâle etmek, Türkler yine eskisi gibi İslâmiyetin kahramanıdırlar kanaatini verdirmektir. Bu suretle 400 milyon hakikî kardeşleri bu millete kazandırmakla saadet-i hayatiyesine en ehemmiyetli bir hizmeti ifa eylemektir ki, Risâle-i Nur iman hakikatlerini bu vatanı neşrederek bu azîm faydayı fiilen göstermiştir.

“Risâle-i Nur’un bir talebesi, evvelce elinde Nur Risâleleriyle ve oradan çıkardığı mev’izelerle şark hudut bölgesinde Rusların o zamanda o havalideki propagandalarını durdurmuştu. Bu suretle, birtek talebe bir ordu kadar vatana, millete ve âsâyîşe hizmet etmiştir. Risâle-i Nur’un gaye ve maksadı tamamen uhrevî ve rıza-yı İlâhî dairesinde imana hizmet etmek olduğundan, netice verdiği sair dünyevî iyilikler dolayısıyla, hayat-ı içtimaiyeye ait bir faydasıdır.”

2. Otuz kırk seneden beri inzivada tecrid, hastalık ve hapis gibi sebeplerle, zaruret olmadıkça insanlarla görüşmeye tahammülü olmadığı için, hariçten gelen dostlarını daima hatırlarını kırarak onları geri çevirmesi ve

adâvet: düşmanlık, husumet.
âlem: dünya, cihan.
asayiş: emniyet, kanun ve nizâm hakimiyyetin sağlanması.
azîm: büyük, yüce, ulu.
bayraktar: bayrak taşıyan, alemdar.
cereyan: akım, fikir, sanat ve-ya siyaset hareketi.
dalâlet: azgınlık, sapıklık.
dünyevî: dünyaya ait.
ehemmiyetli: önemli.
evvelce: daha önce.
fiilen: fiille, davranış ve hare-

ketle.
hakaik-i Kur'âniye: Kur'ân ait olan ve ondan gelen gerçekler.
hakikat: gerçek, doğru.
hakiki: gerçek.
hariç: dışarı.
havali: bölge, etraf, çevre, civar.
hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.
hizmet: görev, vazife.
hudut: sınırlar.
ifa: bir işi yapma, yerine ge-

tirme.
iman: inanç, itikat.
inziva: bir köşeye çekilme, tek başına yaşama, dünya işlerinden vaz geçme, dünyadan el-etek çekme.
izale: yok etme, ortadan kaldırma.
kanaat: inanç, inanış.
lemeat: lem'alar, parıltılar, parlayışlar.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
mukabele: karşılık verme,

karşılama.

nesr: yayım, yayın.

nev: tür, çeşit.

nur: aydınlık, parıltı, ışıık.

propaganda: bir inanç, düşünce, doktrin v.b. ni başkalarına tanıtmak, benimsetmek amacını güden ve çeşitli vasıtalarla yapılan faaliyet.

rıza-yı İlâhî: Allah'ın rızası, hoşnutluğu.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

saadet-i hayatiye: hayattaki mutluluk.

sâir: diğer, başka, öteki.

suret: biçim, şekil, tarz.

şark: doğu.

tahammül: zora dayanma, sabretme, sabır gösterme.

tahribat: tahripler, yıkıp bozma-lar.

talebe: öğrenci.

tecrîd: ayırma, bir tarafta tutma, yalnız bırakma.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

zaruret: zorunluluk, mecburiyet.

akşamdan ertesi gününün sabahına kadar hizmetçileri dahi yanına kabul etmemesi öyle bir hakikattir ki, bu kadar zahir ve gözle görünen bu hakikat karşısında başka bir söz söylemeye lüzum yoktur. Üstadımız Said Nursî'nin eskiden beri bir fitrî seciyesidir ki, inziva ve insanlarla zaruret olmadıkça görüşmemek bir düstur-u hayatı olmuştur. Hattâ, hayatta kalan tek bir kardeşini dahi, yakın bir şehirde iken otuz seneden beri görmediği halde, görüşmek için yanına çağırmaıştır. Hem hizmetçileri de akşamdan ertesi gün sabaha kadar şiddetli bir zaruret olmadıkça odasına girememektedirler. Şiddetli hastalığı ve görüşmeye tahammülü olmaması sebebiyle, harîçten gelen çok dostlarının hatırlarını incitip, görüşmeden geri çeviriyor. Üstadımızla otuz seneden beri alâkadar olup dostane vaziyet gösteren zabıtaya âsâyîş noktasında Risâle-i Nur'la pek ehemmiyetli harika hizmeti sabit olan Üstadımızın bütün hali mahkemelerce medâr-ı tedkik olmakla hiçbir hali zabıtaca gizli kalmadığından, bazı gizli din düşmanlarının onun hakkındaki uydurmalarıyla otuz senelik bir müşahedeye dayanan müsbet kanaati bozmamak, hukuk-u umumiyei temine çalışanların vazifeleri iktizasıdır.

3. Üstadımız hastadır, hattâ Cumaya dahi çıkamamaktadır. Ara sıra hava almaya pek ziyade muhtaç oluyor. Bu sebepten, pek nadir olarak kendine mahsus bir odası bulunan ve otuz sene evvel on sene ikamet ettiği Barla Köyüne gider, bir müddet kalır, gelir. Bazan da burada, yaz mevsiminde insanların bulunmadığı, şehrin

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

asayîş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetin sağlanması.

dostâne: dostlukla, dostça.

düstur-i hayat: hayat kanunu, hayat kaidesi.

ehemmiyetli: önemli.

evvel: önce.

fitrî: tabîi, doğal.

hakikat: gerçek, doğru.

harîç: dışarıda.

hârîka: olağanüstü.

hizmet: görev, vazife.

ikamet: oturma, bir yerde kalma.

iktiza: gerek, lüzum.

inziva: bir köseye çekilme, tek başına yaşama, dünya işlerinden vaz geçme, dünyadan el-etek çekme.

kanaat: inanç, inanış.

medar-ı tedkik: araştırma sebebi.

muhtâc: gerek duyan.

müddet: süre, zaman.

müspet: olumlu.

müşahede: gözlem.

nadir: seyrek, az, ender bulunan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sabit: ispat edilmiş, ispatlanmış.

seciye: karakter, huy, tabiat.

tahammül: katlanma, hoş davranma.

temin: sağlama.

Üstat: Bediüzzaman Said Nursî.

vazife: görev.

vaziyet: durum.

zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.

zahir: açık, âşikar.

zaruret: zorunluluk, mecburiyet.

ziyade: fazla, fazlasıyla.

haricindeki mahallere giderek iki üç saat teneffüs eder, gelir. İhtiyarlığı, hastalığı dolayısıyla yayan yürüyememekte olduğundan ve halkın hürmetkâr vaziyetiyle rahatsız etmemesi için bu basit gidip-gelmeyi otomobille yapar. Bunun haricinde hiçbir köye, meskûn hiçbir mahalle, hattâ otuz senelik dostları bulunan yerlere dahi mezkûr sebeplerle gitmiyor. İşte hal ve vaziyet bundan ibarettir. Hakikat-i hal de budur.

Hizmetinde bulunan
Tâhirî, Zübeyir

HÂŞİYE: Çok yerlerde neşredilen ve müddeînin huzursuzluk ittihamının ademini gösteren ve Ankara Emniyet Umum Müdürlüğüne verilen bir hakikattir.

﴿ 340 ﴾

Nur talebeleri âsâyışçidirler.

Âsâyîşi muhafaza ettiklerinin delil-i kat'îsi şudur:

Altı vilâyetin altı zabıta dairesi, 600 bin talebelerin yirmi sekiz sene zarfında haksız muamelelere mâruz kaldıkları halde hiçbir vukuatlarını kaydedememeleri, hattâ Afyon Savcısının asayiş ittihamına mukabil Üstadımız demiş: “Bu yirmi sekiz senede bir tek vukuatı gösterebilir misiniz? Mâdem gösteremediniz, nasıl bu ittihamı ileri sürüyorsunuz? Yalnız küçük bir talebenin başka bir meseleden küçük bir vukuatından başka ve 600 bin talebeden hiçbir vukuatları olmadığı kat'î ispat eder ki, âsâyîşi Nur

adem: yokluk, olmama.
asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetin sağlanması.
delil-i kat'î: kesin delil.
hakikat: gerçek, görülen bir şeyin aslı esası.
hakikat-ı hâl: durumun gerçek yönü, işin aslı.
hâl: durum, vaziyet.
haric: dışında.
hasiye: dipnot.
hizmet: görev, vazife.

hürmetkâr: hürmet eden, saygılı.
ibaret: meydana gelen, oluşan.
ihtiyar: yaşlı.
ispat: kanıtlama, doğrulama.
itham: suç isnat etme, suçlama.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
madem: değil mi ki.
mahal: yer.

maruz: uğramak, etkilenmek.
mesele: konu.
meskûn: iskân edilmiş, oturan, içinde insan oturan, ahalisi olan, şenelmis yer.
mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.
muamele: işlem.
muhafaza: koruma.
mukabil: karşılık.
müddei: dava eden, davacı.
neşr: yayım, yayın.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.
talebe: öğrenci.
teneffüs: soluklanma, rahatlama, dinlenme.
vaziyet: durum.
vilayet: il.
vukuat: vuku bulan şeyler, hadiseler, olaylar.
zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.
zarfında: süresince.

talebeleri muhafaza ediyorlar” diye Afyon’da savcıya demiş ve susturmuştur.

341

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz kardeşlerim,

Bu defa motorlu kayak içinde Eğirdir’den Barla’ya giderken denizin dehşetli, emsalsiz fırtınası leyle-i Kadirdeki dehşetli hastalık gibi, zahmet noktasını kaldırıp büyük bir rahmete vesile olduğunu sizlere müjde veriyorum. Altı arkadaşla beraber şehid olmak, yedi ihtimalden altı ihtimalle deniz bize geniş bir kabir olmak için zemin hazırlandı. Fakat o hal altında, mükerrer tecrübelerle yağmurun Risâle-i Nur’la alâkadarlığı ve şimdi çok zamandır yağmura şiddetli ihtiyaç olduğu bu zamanda Risâle-i Nur’un gizli düşmanlarının tehlikesinden ve geniş plânından kurtulmasına bir işaret olarak o dehşetli hâletimiz bir sadaka-i makbule hükmüne geçtiği remziyle, o rahmet-i İlâhiden gelen emr-i Rahmânîyi imtisalindeki iştihakla yağmurun bir annesi olan bu deniz, o rahmete dair emr-i İlâhîyi gayet heyecanla ve iştihakla, acelelikle getirmek için, bir şefkat tokadı nevinden Nur talebeleri olan bizim başımızı tokatla yüzümüzü ve gözümüzü yağmurla okşadı.

Biz bu hâleti zahiren hiddet, mânen şefkatkârâne okşamak nev’inde gördük. Ben daha fırtına ve yağmur

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
dair: alakalı, ilgili.
defa: kere, kez, yol.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
emr-i İlâhî: Allah’ın emri.
emsalsiz: benzersiz.
gayet: son derece.
hâl: durum, vaziyet.
hâlet: hal, durum.
hiddet: öfke, kızgınlık.
hükmüne: yerine, değerine.
ihtimal: olabilirlik.
imtisal: emre tamamen uyma, gerekeni yapma, alınan emre boyun eğme.
iştihak: aşırı isteme, çok fazla arzu etme.
Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur’ân-ı Kerim’in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan’ın 27. gecesi.
manen: mana bakımından, manaca.

1. Allah’ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

muhafaza: koruma.
mükerrer: tekrarlanmış, tekrar olunmuş.
nev: tür, çeşit.
Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.
rahmet: Allah’ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.
rahmet-i İlâhiye: Allah’ın sonsuz rahmeti, ilâhî rahmet.

remz: işaret, gizli ve kapalı bir surette ifade etme.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.
sadaka-i makbule: kabul olunmuş sadaka.
şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.
şefkatkârâne: şefkatli ve

merhametli bir şekilde.
şehit: vatan, bayrak, inanç gibi yüce değerler uğrunda ölen Müslüman kimse.
talebe: öğrenci.
tecrübe: deney.
vesile: bahane, sebep.
zahiren: görünüşte.
zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.
zemin: yer.

başlamadan evvel hiss-i kablelvuku ile, hazine-i rahmete bir anahtar olacak dehşetli ve heyecanlı bir musibet hissettiğimden, mütemadiyen Cevşen'i ve Şâh-ı Nakşibend'in virdini okuyordum. Denizin o dehşeti içinde kemâl-i şevkle o mübarek denizi kabir olarak kabul ediyordum. Böyle kaza ile vefat eden şehid hükmünde olduğu gibi, şehid de velî hükmünde olmasından, altı arkadaşına acımadım. Yalnız içinde bulunan çocuğa bir parça acıdım. O kayığın makinesi bozulduğu ve yelkeni de, rüzgâr onun aksiyale geldiği için fayda vermediğini ve denizin mevcleri de pek büyük, evvelâ kayığa ve zâhiren bize hücum etmesiyle beraber kayığın içine girmedikleri için, kemâl-i sabır ve şükürle karşıladık ve sâlimen sahile çıktık, ¹ **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ** dedik.

Said Nursî

342

Üstadımız diyor ki:

“Ben elli altmış senedir küfr-ü mutlaka karşı imâna hizmet etmek ve küfr-ü mutlakın neticesi olan anarşilikten milleti kurtarmak için bütün kuvvetimle imân hizmetindeki ihlâsın neticesi olan âsâyişi muhafaza ile, bir cânı yüzünden on mâsumu zulûmden kurtarmak için rahattımı, şerefimi, haysiyetimi, hattâ lüzûm olsa hayatımı feda etmekle, herbir tazyikata, mânâsız, lüzûmsuz şeylere karşı sabır ve tahammül ettim. İşte, benim otuz kırk

kaza: can veya mal kaybına sebep olan iş, hâdise.

kemal-i sabır: sabrın mükemmel oluşu, tam ve mükemmel bir sabır.

kemal-i şevk: tam ve kusursuz bir istek.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imânî hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.

mana: anlam.

masum: suçsuz, kabahatsiz, günahsız.

mevc: dalga.

muhafaza: koruma.

musibet: felaket, bela.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

mütemadiyen: sürekli olarak, devamlı.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

sâhil: kıyı, yaka, yalı.

sâlimen: emniyetle, güvenle.

şehit: İslâm şeriatine göre haksız yere öldürülmüş veya sel, yangın, deprem gibi musibetlerde hayatını kaybetmiş mü'min kimse.

şeref: onur, haysiyet.

şükür: teşekkür.

tahammül: katlanma, hoş davranma.

tazyikat: tazyikler, baskılar, zorlamalar.

vefat: ölüm, ölmeye. (insan hakkınca.)

veli: Allah'ın sevgisine, himayesine kavuşmuş, ermiş kimseler, Allah dostu, evliya.

vird: zikir; belli zamanlarda, belli sayıda, belli duaların zikir olarak belli biçimde ve düzenli şekilde okunması.

zahiren: görünüşte.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

1. Her hal üzere Allah'a hamd olsun. (Feyzü'l-Kadîr, 1: 368, hadis no: 662.)

aksi: ters, zıt.

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.

asayiş: emniyet, kanun ve nizâm hakimiyetinin sağlanması.

cânî: cinayet işlemiş, kimse.

Cevşen: dua mecmuası.

dehşet: büyük tehlike karşısında korkma ve şaşırıp kal-

ma.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

evvel: önce.

evvelâ: öncelikle.

fedâ: uğruna verme.

haysiyet: şeref, onur, itibar.

hazine-i rahmet: rahmet hazinesi.

hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukuundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşme-

sinden önce kalbe doğması.

hizmet: görev, vazife.

hükmünde: değerinde, yerinde.

hükmünde: değerinde, yerinde.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemezsiniz, sırf Allah rızası için yapma.

iman: inanç, itikat.

senedir bu hizmet-i imâniye için, benim hakkımda habbeyi kubbe yapıp, bir bardak suda fırtına çıkarıp beni tâciz ettikleri halde, sırf hizmet-i imâniyenin bir neticesi olan âsâyiş için sabır ve tahammül ettim.

“Bir misâli: Beş mahkeme huzurunda hiç benim kıyafetime ilişilmediği halde ve mütemâdiyen gezdiğim halde ve hattâ İstanbul’da mahkememde yüz yirmi polis bulunduğu halde, aynı kıyafetime ilişmediler ve iki ay İstanbul’da yaya gezdiğim halde, mümânaat etmediler; ve ilişmeye hiç kimsenin hakkı yok. Çünkü, hem münzevî, hem de camie gitmiyor ve çarşıda kalabalık yerlerde gezmiyor, yalnız otomobiliyle çıkıyor. İnsanlarla zaruret olmadan konuşmuyor, yalnız teneffüs için dağlar başında ve hâlî yerlerde geziyor. Şimdi ehl-i dünyanın hiçbir hakkı yoktur ki vaziyetime, hâlime ilişsinler.”

Bir seyahat münasebetiyle ve otomobili içinde İstanbul’a en mühim bir mesele-i imâniye için gitmesinden, şimdi İstanbul’un bâzı resmî adamları yirmi cihette kanunsuz bir tarzda kanun nâmına Üstadımızı bir bardak suda fırtına koparmak nev’inden, milyonlar fedakâr talebeleri bulunan bir zâta sinek kanadı kadar bir ehemmiyeti olmayan bir mesele için resmî adamları yanına göndermek olan yüz cihette ehemmiyetsiz, mânâsız ve bir habbeyi yüz kubbe yapmak gibi bu şeye karşı Üstadımız diyor:

“Mâdem imân hizmetinde ihlâs-ı etemle, anarşiliği durdurmakla, âsâyişi muhafaza etmekle sabır ve

anarşi: her türlü düzen ve otoriteye karşı koyarak karışıklığı meydana getirme durumu.

asayiş: emniyet, kanun ve nizam hakimiyetinin sağlanması.

cihet: yön, sebep, vesile.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i dünya: dünyaya bağlı, dünya adamı, ahireti düşünmeyen.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

habbe: tane.

hâlî: boş, تنها, uzak.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur’an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.

ihlâs-ı etemm: tam ve mükemmel ihlas, samimiyet.

iman: inanç, itikat.

kiyâfet: kılık; bir şeyin dış görünüşü.

kubbe: gökyüzü, sema.

madem: değil mi ki.

mana: anlam.

mesele: konu.

mesele-i imaniye: imânî mesele, imanla ilgili mesele.

misal: örnek, nümune.

muhafaza: koruma.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

mümânaat: mani olma, engelleme.

münasebet: vesile, -dan dolayı.

münzevi: inzivaya çekilen,

köşeye çekilmiş, yalnız.

mütemadiyen: sürekli olarak, devamlı.

nam: ad.

nev: tür, çeşit.

resmî: devlet adına olan.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

taciz: sıkıntı verme, tedirgin etme.

tahammül: zora dayanma,

sabretme, sabır gösterme.

talebe: öğrenci.

tarz: biçim, şekil.

teneffüs: soluklanma, rahatlama, dinlenme.

Üstat: Bediüzzaman Said Nursî.

vaziyet: durum.

zaruret: zorunluluk, mecburiyet.

zat: şahsiyet.

tahammül gerektir. Ben de bunun için rahatımı, haysiyetimi feda ediyorum. Onları da helâl ediyorum.”

Üstadımızın bu defa İstanbul’a gitmesi münâsebetiyle İstanbul Müdde-i Umumiliğince ifadesinin alınması için yanına gelen iki memura Üstadımız dedi: “Ben daha evvel bu mesele için mahkemede ifade vermişim ve mahkeme tahkikat yapmış, neticede berâet vermiş. Başka diyeceğim yok” diyerek, Samsun Mahkemesine giden ve İstanbul Mahkemesinde okuduğu ifâdâtını tekrar söyledi. Hem eskiden aldığı birkaç rapor var ki, hastalığı dolayısıyla başını sarmaya mecburdur ve şiddetli nezleden ve hastalıklardan dolayı istirahat ve tebdil-i havaya ihtiyacı vardır. Daimî bir yerde kalması sıhhatine münafidir. Daha evvel lüzum da olmadığı için bu raporları göstermeye tenezzül etmiyordu, lüzum görmüyordu.

Hizmetinde bulunan Nur talebeleri
Tâhirî, Zübeyir, Sungur,
Hüsnü, Bayram

343

ÜSTADIMIZIN VASIYETNÂMESİ

Hem benim şahsımın, hem Risâle-i Nur’un şahsı mânevîsinin sermayesini, kendilerini Risâle-i Nur’un hizmetine vakfedenlerin tayınlarına vermek, hususan nafaka-sını çıkaramayanlara vermek lâzımdır.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
daimî: sürekli, devamlı.
defa: kere, kez, yol.
evvel: önce.
fedâ: uğruna verme.
haysiyet: şeref, onur, itibar.
helâl: bağışlama, alacağından vaz geçme.
hizmet: görev, vazife.
hususan: bilhassa, özellikle.

ifadat: ifadeler.
istirahat: dinlenme, rahatlatma.
mesele: konu.
müddeiumumî: savcı.
münâfî: zıt, muhalif, uymaz, aykır.
münasebet: vesile, -dan dolayı.
nafaka: geçimlik, geçinmek için gerekli olan şey.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.
sermaye: varlık, servet, birikim.
sıhhat: sağlık, esenlik.
şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat meydana gelen ma-

nevî şahıs.

tahammül: zora dayanma, sabretme, sabır gösterme.
tahkikat: araştırmalar, oluşturmalar.
talebe: öğrenci.
tayın: ekmek, erzak, yiyecek.
tebdil-i hava: hava değişikliği.
tenezzül: inme, alçalma.
vakf: adamak, vermek.
vasiyetname: yazılı vasiyet, bir kimsenin vasiyetini yazmış olduğu kâğıt.

Şimdiye kadar birkaç senedir tayinatları verilen Nur talebeleri, haslara malum olmuş. Ben de yanımda şimdi bulunan kardeşlerimi kendime vâris ve benim vazifemi yapmaya çalışmak lâzım. Tesanüdü de muhafaza etsinler.

Evet, bu vasiyetnameyi tasdik ediyorum.

Said Nursî

VASİYETNAMENİN HAŞİYESİDİR

Üstadımız âhir ömründe insanların sohbetinden men edildiği cihetle anladı ki:

“Bu zamanda şahsiyet cihetiyle insanlara zarar verecek haller var. Risâle-i Nur’un mesleğindeki âzamî ihlâs için bu hastalık verilmiş. Çünkü bu zamanda şan, şeref perdesi altında riyakârlık yer aldığından, âzamî ihlâs ile bütün bütün enâniyeti terk lâzımdır. Dostlar uzaktan ruhuma Fatiha okusunlar, mânevî dua ve ziyaret etsinler. Kabrimin yanına gelmesinler. Fatiha uzaktan da olsa ruhuma gelir. Risâle-i Nur’daki âzamî ihlâs ile bütün bütün terk-i enâniyet için buna bir mânevî sebep hissediyorum. Kendini Risâle-i Nur’a vakfetmiş olan, yanımda bulunanlardan nöbetle birer adam kabrimin yakınında olup, bu mânâyı, lüzumsuz ziyarete gelenlere bildirsinler.”

Said Nursî

ahir: sonu, son kısmı.
azamî: en fazla, en çok, nihayet derecede.
cihet: yön, sebep, vesile.
dua: Allah’a yalvarma, niyaz.
enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.
Fatiha: Kur’ân-ı Kerim’in birinci suresi.
hâs: ileri gelen, seçkin olan.
haşiye: dipnot.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka

bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
malûm: bilinen, biliniyor olan.
mana: anlam.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
men: yasak etme, engelleme.
meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.
muhafaza: koruma.
Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.
riyakâr: riya eden, iki yüzlü, sahtekâr.
şahsiyet: kişilik.
şan: şöhret, ün.
şeref: onur, haysiyet.
talebe: öğrenci.
tasdik: doğrulama, onaylama.
tayinat: erzak, yiyecek, gıda,

tayınlar, tayin edilen parça veya miktar.
terk-i enaniyet: benlik ve enaniyetten vazgeçme.
tesanüt: dayanışma, birbirine dayanma ve destek olma.
vakk: adamak, vermek.
vâris: mirasçı.
vasiyetname: yazılı vasiyet, bir kimsenin vasiyetini yazmış olduğu kâğıt.
vazife: görev.

MENDERES'İN KONYA NUTKUNA DAİR AÇIKLAMASI

Başvekil, sözlerinin maksatlı olarak tefsirlere tâbi tutulduğunu söylüyor. (Hususî muhabirimizden.)

ANKARA: Başvekil Adnan Menderes Konya'da söylemiş olduğu nutuk dolayısıyla yapılan neşriyat üzerine *Zafer* gazetesinin sorduğu bir suâli şu şekilde cevaplandırmıştır:

“Konya'da Hükûmet Meydanında büyük bir kitle halinde toplanmış bulunan çok muhterem Konyalı vatandaşlarıma karşı söylediğim nutkun lâiklik telâkkimiz hakkındaki kısmının su-i niyet sahibi kalemlerde nasıl tefsire tâbi tutulduğunu, ben de esefle müşahede ettim. Bunlardan bir kısım sözlerimin kardeşi kardeşe kırdıracak bir mahiyette olduğunu, bir kısmı sağ politikacılara meydan açtığını ve mukaddesatçılık yasağını ortadan kaldırdığını ve netice itibarıyla Türk inkılâplarının büyük esaslarından birini zedelediğini ifade etmişlerdir.

“Bütün bu yazılarda dikkatime çarpan cihet, Konya'daki sözlerimin takip olunan maksatlara ve elde edilmek istenilen neticelere göre tahrif edilmiş olmasıdır. Meselenin iyice anlaşılması için, evvelâ Konya'daki sözlerimi bir kere daha ve o günkü Anadolu Ajansında neşredildiği gibi tekrar etmek isterim. O gün aynen şöyle demiştim:

başvekil: başbakan.

cihet: yön.

dair: alakalı, ilgili.

esef: keder, hüzn, gam, tasa.

evvelâ: öncelikle.

hususî: özel.

inkılâp: devrim.

kitle: insan topluluğu.

lâiklik: lâik olma hâli.

mahiyet: durum, vaziyet.

maksat: kast, amaç, düşünce.

mesele: konu.

muhâbir: haber veren, haberci.

muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.

mukaddesat: mukaddes, kutsal, temiz ve yüce olan şeyler.

müşahede: gözlem.

neşr: yayım, yayın.

neşriyat: yayınlar.

nutuk: söz, konuşma, hitap.

politika: devlet işlerini yürüt-

me, düzenleme ve devletlerarası ilişkiler kurma sanatı, siyaset.

sual: soru.

su-i niyet: niyetteki kötülük; kötü, bozuk niyet.

tâbi: bağlanma, uyarılma.

tahrif: değiştirme, bozma.

tefsîr: açıklama, izah.

telâkki: anlama, anlayış, görüş.

“Şimdi size lâiklik telâkkimizden de bahsetmek istiyorum. Lâiklik bir taraftan din ile siyasetin birbirinden ayrılması, diğer taraftan ise vicdan hürriyeti mânâsına gelir. Din ile siyasetin kat’î surette birbirinden ayrılması esasında en küçük tereddüde dahi tahammülümüz yoktur.

“Vicdan hürriyeti bahsine gelince: Türk milleti Müslümandır. Ve Müslüman olarak kalacaktır. Evvelâ kendine ve gelecek nesillere dinini telkin etmesi, onun esasını ve kaidelerini öğretmesi, ebediyen Müslüman kalmasının münakaşa götürmez bir şartıdır. Halbuki mekteplerde din dersi olmayınca, evlâdına kendi dinini telkin etmek ve öğretmek isteyen vatandaşlar bu imkânlardan mahrum edilmiş olurlar. Müslüman çocuğu, dinini öğrenmek gibi pek tabîî bir haktan mahrum edilmemek icabeder. Böyle mahrumiyet ve imkânsızlık vicdan hürriyetine uygundur denilmez. Bu itibarla orta mekteplerimize din dersleri koymak, yerinde bir tedbir olacaktır.

“Dinsiz bir cemiyetin, bir milletin pâyidar olabileceğine inanmıyoruz. En ileri milletlerin dahi din ile siyaset ve dünya işlerini birbirinden ayırdıktan sonra ne derece dinlerine bağlı kaldıklarını biliyoruz. Bugünkü seviye ile asil milletimize taassup isnadı reva görülemez. Milletimiz dinine sımsıkı bağlı olduğu kadar, umumiyetle dini en temiz duygularla benimsemektedir. İslamlık, milletimizin vicdanında en musaffâ seviyesini bulmuştur. Müslümanlığı ve onun esaslarını, farızalarını ve kaidelerini kifayyetle telkin edip öğretecek öğretmenlerimizin yetiştirilmesine ayrıca gayret sarf edilecektir. Gelecek sene lise

asil: soylu.

bahis: konu.

cemiyet: topluluk, birlik.

ebediyen: ebedî olarak, sonsuza kadar.

evlât: çocuklar.

evvelâ: öncelikle.

farıza: farz, Allah'ın emri.

icap: gerek, lüzum.

imkân: olabilirlik, olanak.

isnâd: dayandırma.

itibar: bakımdan, sebepten.

kaide: kural, esas, düstur.

kat’î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kifayet: kâfi miktarda olma, yeter, yetişme, yetme, yeterlilik.

lâiklik: din ve devlet işlerini birbirinden ayıran, her türlü inanç sahibine karşı tarafsız olarak din ve

vicdan hürriyetini sağlayan sistem, lâisizm.

mahrum: yoksun.

mahrumiyet: mahrumluk, didiğini, istediğini elde edememe, nasipsizlik, hissesizlik.

mana: anlam.

mektep: okul.

musaffa: sâfileşmiş, yabancı maddelerden arınmış, süzülmüş.

münakaşa: tartışma.

nesil: kuşak, soy, zürriyet.

pâyidar: iyice yerleşmiş, sü-

rekli, kalıcı, sabit, kaim, devamlı.

reva: yakışır, uygun, yerinde, lâyük, sayan.

sarf: harcama.

seviye: derece, mertebe.

suret: biçim, şekil, tarz.

şart: koşul.

taassup: aşırı bağlılık, aşırı taraftarlık, fanatizm.

tabîî: tabiatı gereği olan, normal, alışılmış, olağan.

tahammül: katlanma, hoş davranma.

tedbir: önlem, yol, çare.

telâkki: anlama, anlayış, görüş.

telkin: fikir aşılama, öğüt verme, zihinde yer ettirme, kulağına koyma.

tereddüt: kararsızlık, şüphe, de kalma.

umumiyet: genellik.

vicdan: insanın içindeki, iyi kötüden ayırabilen, iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülükten elem alan manevî his.

derecesinde ilk mezunlarını verecek olan Konya İmam Hatip Mektebinin ileri seviyede din tahsili veren bir tedris müessesesi haline getirilmesi ve bu müesseselerin benzerlerinin yurttan fazlalaştırılması uygun olacaktır" demiştir.

"Konya nutkunun bu kısmını muhterem Türk efkârı karşısında öylece tekrar ettikten sonra şunu ehemmiyetle tebarüz ettirmek isterim ki: Beyanatım, herhangi bir iltibasa mahal vermeyecek kadar açıktır. Yapılacak tefsirlerde, ileri sürülecek mütalâalarda bu açık metne sadık kalmak esastır. Hiç kimse benim söylediğim sözleri tahrif hakkına sahip olmadığı gibi, hiçbir zaman aklımdan geçmeyen maksadı ve niyetleri bana atfetmeye kimenin hakkı olmamak lâzım gelir."

HAŞİYE: Başvekilin Konya'daki ehemmiyetli nutku için umum Nur talebeleri ve mektepli mâsum çocuklar namına bir tebrik yazacaktım. Şimdi kalbime geldi: Risâle-i Nur'un serbestiyetine dair müdafaatlarımızın ve ehemmiyetli bir avukatımızın ehl-i vukufa cevabının arkasında, o nutku, Risâle-i Nur'un serbestiyetine dair bir sebep ve senet göstermekle Anadolu'daki Müslümanları ve Nurun bütün talebelerini ona bir mânevî kuvvet ve duacı yapmak, ezan-ı Muhammedinin ilânı onlara nasıl bir mânevî kuvvet hükmüne geçti; bu nutukla Risâle-i Nur'un serbestiyeti da hi, ona bir mânevî kuvvet hükmüne geçmesi için, ona tebrik yerine, dâvâ vekilimizin haklı müdafaasında bir haşiye yaptık. ¹

Rehber'in müsaderesine bahaneleri reddeden avukat Mihri'nin müdafaatı gibi, Konya'da Başvekilin bu nutku da o bahaneleri reddeden bir hakikattir.

1. Bu müdâfaa Eşref Edib'in neşrettiği Küçük Tarihçe-i Hayattadır.

bahane: vesile, sebep.
başvekil: başbakan.
beyanat: resmî olarak yapılan açıklamalar.
dair: alakalı, ilgili.
dava: yargı konusu, sav.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
efkâr: fikir sahipleri, düşünenleri.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.
ezan-ı Muhammedî: Hz. Muhammed'in tebliğ ettiği dinin ezanı.
hakikat: gerçek, doğru.
haşiye: dipnot.
hükmüne: yerine, değerine.
ilân: yayma, duyurma, bildirme.

iltibas: yanlışlık, karışıklık.
mahal: yer.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
masum: saf, temiz.
mektep: okul.
metin: asıl yazı, ana yazı.
mezun: bir okuldaki diploması, bir öğretim kuruluşunu bitirmiş.
muhterem: saygı değer, hür-

mete layık, saygın.
müdâfaa: savunma.
müdafaat: müdafaalar.
müessese: kuruluş, kurum.
müsadere: toplatma, elden alma.
mütalâa: kanaat, teklif.
nam: ad.
Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.
nutuk: söz, konuşma, hitap.
red: kabul etmeme.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sadık: doğruya, gerçeğe bağlı.
senet: güvence, dayanak.
serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
tahrif: değiştirme, bozma.
tahsil: ilim öğrenme, bilgi edinme, öğrenim.
talebe: öğrenci.
tebarüz: belirtme, açıklama.
tedris: okutma, öğretme, ders verme.
tefsir: açıklama, izah.
umum: bütün.
vekil: başkasının yerine ve adına hareket eden, konuşan.

Üstadımız Said Nursî diyor ki:

“Madem Isparta benim hakikî bir memleketimdir. Ben ruh u canımla bu hakikî memleketime ve insanlarına hayır kazandırmak istiyorum. Şimdi çok mühim olan hayır da şudur:

“Afyon nasıl ki bütün Risâle-i Nur Külliyyatını iade etmekle âlem-i İslâm ve hattâ âlem-i insaniyette çok büyük bir hayra vesile oldu ve sekiz seneden beri olan hatâyı hiçe indirip affettirdi. Bu mübarek Isparta dahi, âlem-i İslâm nazarında Mısır Camiü'l-Ezher'i ve eski Şam-ı Şerif mübarekiyetine mazhar olduğundan, elbette Risâle-i Nur'u sahiplerine iade etmekle hasıl olacak çok büyük şeref noktasında Afyon'dan geri kalmayacak. Belki yirmi derece ileri gidecek. Isparta'nın âdil adliyesi, vatanperver Demokrati ve dindar halkı bu hayr-ı azîmi memleketlerine kazandırmak ve Afyon'un mazhar olduğu şereften yüz derece ziyade bir şerefi kendilerine temin etmek için, bu mübarek Isparta'nın mahsülü olan Nur Risâlelerinin iâdesine çalışsınlar. Nasıl ki, Isparta'nın bir mebusu olan Tahsin Tola, Ankara ve Afyon'un Risâle-i Nur iâdesinde yüz adam kadar fâide verip bu hayr-ı azîmin yarısını Ispartalılara kazandırdı.”

Hizmetinde bulunan

Nur Talebeleri

âdil: adaletli olan, doğruluk gösteren.

âlem-i insaniyet: insanlık âlemi.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

Camiü'l-Ezher: Mısır'daki Ezher Üniversitesinin adı.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

hakikî: gerçek, sahici.

hâsıl: peyda olan, çıkan, meydana gelen, ortaya çıkan, beliren.

hayr-ı azim: büyük hayır.

iade: geri verme.

külliyyat: bir yazarın basılmış eserlerinin tamamı.

madem: değil mi ki.

mahsul: ürün.

mazhar: nail olma, şereflenme.

mebus: milletvekili.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

mübarekiyet: mübareklik, feyizlilik, bereketlilik.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

nazar: bakış, dikkat.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını

meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

Sam-ı Şerif: Şam; Suriye'nin

başşehri.

şeref: onur, haysiyet.

temin: sağlama.

vatanperver: yurtsever, vatanına düşkün, vatanını seven kimse.

vesile: bahane, sebep.

ziyade: çok, fazla.

Üstadımız izzet-i ilmiyeyi muhafaza için eski zaman-
dan beri en büyük reislere tezellül etmedi. Hem halkla-
rın hediyesini kabul etmiyordu. Şimdi ise Üstadımız hem
zayıf olduğu halde, ehl-i ilme bir mahzuru olmayan he-
diyeyi ise hastalıkla alamıyor. Hattâ biz hizmetkârların-
dan dahi en küçük birşeyi mukabelesiz yiyemiyor; yese
hasta oluyor. Bu hâleti, hiçbir şeye âlet olmayan Risâle-i
Nur'daki âzamî ihlâsın muhafazası için, bir hastalık sûre-
tini aldı ve hastalıkla bu kaidesini bozmaktan men edili-
yor itikadındayız. Hattâ Risâle-i Nur'un her tarafta neşir
ve intişârının büyük bir bayramı münâsebetiyle ehl-i ilme
lâzım olan musâfaha ve sohbet etmekten ve bu müba-
rek bayramda da en has talebeleri ve kardeşleriyle mu-
sâfaha ve sohbetten ve ona bakmaktan da şiddetle sıkı-
lıp âzamî ihlâsın muhafazası için bir hastalık hâleti ala-
rak men edildiği ona ihtar edildi. Hattâ bizler gördük ki,
bu mübarek bayramda şiddetli hastalığı için talebelerine
dedi:

“Benim kabrimi gayet gizli bir yerde, bir iki talebem-
den başka hiç kimse bilmemek lâzım geliyor. Bunu vasi-
yet ediyorum. Çünkü, dünyada sohbetten beni men
eden bir hakikat, elbette vefâtımdan sonra da o hakikat
bu sûrette beni mecbur ediyor.”

Biz de Üstadımızdan sorduk:

azamî: en fazla, en çok, niha-
yet derecede.
ehl-i ilim: ilim sahipleri, ilim
adamları.
gayet: son derece.
hakikat: gerçek, doğru.
hâlet: hal, durum.
hizmetkâr: hizmet yapan
kimse, hizmetçi.
ihlâs: samimiyet, bir ameli
başka bir karşılık beklemek-

sizin, sırf Allah rızası için yap-
ma.
ihhtar: dikkat çekme, hatırlat-
ma, uyarı.
itikat: inanç, iman.
intişâr: dağılım.
izzet-i ilmiye: ilmin izzeti, il-
min gerektirdiği ağırbaşlılık.
kaide: kural, esas, düstur.
mahzur: sakınılacak, çekinile-
cek şey; engel, sakınca.

men: yasak etme, engelleme.
muhafaza: koruma.
mukabele: karşılık.
musâfaha: selam vermek ve
sevgisini göstermek üzere
birbirine el uzatma.
mübarek: feyizli, bereketli,
kutlu.
münasebet: vesile, -dan do-
layı.
neşir: yayım, yayın.

reis: başkan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediü-
zaman Said Nursî'nin eserlerinin
adı.
suret: nüsha, kopya.
talebe: öğrenci.
tezellül: alçalma, küçülme.
vasiyet: bir kimsenin öldükten
sonra yapılmasını istediği şeyler
için, sağlığında verdiği emir ve ıs-
marlama.
vefat: ölüm, ölse. (insan hakkın-
da.).

“Kabri ziyarete gelenler Fâtîha okur, hayır kazanır. Acaba siz ne hikmete binâen kabrinizi ziyaret etmeyi men ediyorsunuz?”

Cevaben Üstadımız dedi ki:

“Bu dehşetli zamanda, eski zamandaki firavunların dünyevî şan ve şeref arzusuyla heykeller ve resimler ve mumyalarla nazar-ı beşeri kendilerine çevirmeleri gibi, enâniyet ve benlik, verdiği gafletle, heykeller ve resimler ve gazetelerle nazarları, mânâ-i harfiden mânâ-i ismî ile tamamen kendilerine çevirtmeleri ve uhrevî istikbâlden ziyade dünyevî istikbâli hayal edinmiş olmaları ile, eski zamandaki lillâh için ziyarete mukabil, ehl-i dünya kısmen bu hakikate muhâlif olarak mevtânın dünyevî şan ve şerefine ziyade ehemmiyet verir. Öyle ziyaret ediyorlar. Ben de Risâle-i Nur’daki âzamî ihlâsı kırmamak için ve o ihlâsın sırrıyla, kabrimi bildirmemeyi vasiyet ediyorum. Hem şarkta, hem garbda, hem kim olursa olsun, okudukları Fâtîha’lar o ruha gider.

“Dünyada beni sohbetten men eden bir hakikat, elbette vefatımdan sonra da o hakikat bu sûretle beni sevap cihetiyle değil, dünya cihetiyle men etmeye mecbur edecek” dedi.

Hizmetinde bulunan talebeleri

arzu: istek, heves, niyet.

azami: en fazla, en çok, nihayet derecede.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.

cihet: yön.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

dünyevi: dünyaya ait.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

ehl-i dünya: dünyaya bağlı, dünya adamı, ahireti düşünmeyen.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

Fâtîha: Kur’ân-ı Kerim’in birinci suresi.

firavun: imansız, kâfir.

gaflet: dikkatsizlik, endişesizlik, Allah’tan uzaklaşıp nefsin arzularına dalmak.

garp: batı.

hakikat: gerçek, esas.

heykel: anıt, âbide.

hikmet: gaye, maksat.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.

istikbal: gelecek.

kabr: mezar.

kismen: kısmî olarak, bir kısım.

lillâh: Allah için.

mana-yı harfî: bir şeyin kendisini değil de sanatkârını, ustasını, sahibini bilip tanıtan mana.

mana-yı ismî: bir şeyin bizzat kendisine bakan ve kendisini tanıtan manası.

men: yasak etme, engelleme.

mevta: ölmüş şahıs, ölüler, ölmüşler.

muhâlif: muhalefet eden, bir

fiil ve düşünceye karşı zıt düşüncede bulunan.

mukabil: karşılık.

mumya: Eski Mısırlıların, çürümekten ve kokuşmaktan korumak için mumla ilâçladıkları ceset, tahnit edilmiş ceset.

nazar: bakış, dikkat.

nazar-ı beşer: insanın bakışı.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

sır: gizli hakikat.

suret: biçim, şekil, tarz.

şan: şöhret, ün.

şark: doğu.

şeref: onur, haysiyet.

talebe: öğrenci.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

vasiyet: bir kimsenin öldükten sonra yapılmasını istediği şeyler için, sağlığında verdiği emir ve ısmarlama.

vefat: ölüm, ölme. (insan hakkında.).

ziyade: çok, fazla.

ÜSTADIMIZIN AFYON MAHKEME HEYETİNE GÖNDERDİĞİ YAZININ SÜRETİDİR

Bugün sizi tebrik ve size teşekkür için Afyon'a geldim. Çoktan beri kitaplarımızın zâyi olmaması için ziyade muhafaza ettiğinize teşekkür ederim. Ve şimdi Ankara'ya göndereceğinizden sizi tebrik ederim. On sene evvel hususi olarak birisinin birisine yazdığı ve bâzan da benim nâmımla yazılıp imzam bulunmayan ve neşrolmayan hususi mektuplar evvelce mahkemenizce tetkik edilip medâr-ı mes'uliyet birşey bulunmadığından nazar-ı itibara alınmadı. Hem mürûr-u zamana uğramış ve neşredilmemiş ve af kanunları görmüş, malûmâtım olmamış ve Risâle-i Nur kitaplarıyla alâkası olmayan mektupları yeniden nazar-ı dikkate almak, hem ehl-i adâleti, hem ehl-i vukufu lüzûmsuz meşgul edeceğinden böyle işgal etmemesi ve işimizin tehire uğramaması için mezkûr hususi mektuplarım o mübarek kitaplara takılmaması adâletinizden temenni ediyoruz.

Bu mübarek adliye iki defa o kitapların berâetle iâdesine karar verdiği halde, bâzı esbaba binâen mahpus kalmış. Aynı kitapları bâzan tamamını, bâzan ele geçirilen kısmını beş mahkemenin iâde ettiklerini ve beş emniyet dairesi de sahiplerine teslim ettiklerini size haber veriyoruz. İnşallah adâletiniz ve hüsn-ü niyetiniz bu defa da iâdesine vesîle olacak.

Hasta
Said Nursî

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkaniyet, âdillik.

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.

alâka: ilgi, ilişki. bağ.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

defa: kere, kez, yol.

ehl-i adalet: adalet ehli, âdil olanlar, adaletten şaşmayanlar.

ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.

emniyet: güvenlik, polis teşkilatı.

esbap: nedenler, sebepler, vasıtalar.

evvel: önce.

evvelce: daha önce.

haber: bilgi, bilgilendirme.

heyet: kurul, komite.

hususî: özel.

hüsn-i niyet: iyi niyet, temiz kalplilik.

iade: geri verme.

inşallah: Allah izin verirse.

işgal: meşgul etme, işten alıkoyma, uğraştırma.

mahpus: hapsedilmiş olan, tutuklu.

malûmat: bilgiler, bilinen şeyler.

medar-ı mes'uliyet: sorumluluk sebebi.

meşgul: bir işle uğraşan, işgal eden.

mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.

muhafaza: koruma, saklama, hıfzetme.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

mürur-ı zaman: zamanın geçmesi, zaman aşımı; zamanla.

nam: ad, isim.

nazar-ı dikkat: dikkatli bakma, dikkatli bakış.

nazar-ı itibar: dikkate alma, dikkate değer gören bakış.

neşr: yayım, yayın.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

suret: nüsha, kopya.

te'hîr: erteleme, sonraya bırakma.

temenni: dilek, istek, arzu.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

vesile: bahane, sebep.

zayi: elden çıkan, elden çıkmış, telef olmuş.

ziyade: fazlasıyla.

Sayın Adnan Menderes,

Otuz beş seneden beri siyaseti terk eden Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri, şimdi Kur'ân ve İslâmiyet ve vatan hesabına, bütün kuvvetiyle ve talebeleriyle, dersleriyle Demokrat Partinin iktidarda kalmasını muhafazaya çalıştığına, biz Demokrat Parti mensupları ve Nur talebeleri kat'î kanaatimiz gelmiştir.

Üstadımızdan, niçin Demokrat Partiyi muhafazaya çalıştığını sorduk.

Cevaben: “Eğer Demokrat Parti düşse, ya Halk Partisi veya Millet Partisi iktidara gelecek. Halbuki, Halk Partisi İttihatçıların bozuk kısmının cinayetleri ve hem Cumhuriyetin birinci reisinin Sevr Muahedesiyle ve çok siyasî desiselerin icbarıyla on beş senede yaptığı icraatının kısm-ı âzamı tamamıyla eski partiye yüklendiği için, bu asil Türk milleti ihtiyarıyla o partiyi kat'iyen iktidara getirmeyecek.

Çünkü Halk Partisi iktidara gelecek olursa, komünist kuvveti aynı partinin altında bu vatana hâkim olacaktır. Halbuki, bir Müslüman kat'iyen komünist olamaz, anarşist olur. Bir Müslüman hiçbir zaman ecnebilerle mukayese edilemez. İşte bunun için, hayat-ı içtimaiye ve vatanımıza dehşetli bir tehlike teşkil eden bu partinin

anarşist: hiçbir düzen ve otorite tanımayan, karışıklık ve bozgunculuktan yana olan, ondan fayda uman kimse.

asil: soylu.

Bediüzzaman: çağın eşsiz güzelliği.

cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.

cinayet: cana kıyma, katl veya bu derecede ağır bir suç.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

desise: hile, oyun, aldatmaca.

ecnebi: yabancı.

hâkim: hükmeden.

hayat-ı içtimaiye: sosyal hayat, toplum hayatı.

icbar: zorlama, zorla ve isteği dışında yaptıрма.

icraat: işler.

ihtiyar: irade, tercih.

iktidar: hükümet idaresini elde bulundurma.

kanaat: inanma.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

kısım-ı âzam: büyük kısım, ekse-

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

riyet, çoğunluk.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.

mensup: bir şeye veya kim-

seye bağlı olan, üye.

muhafaza: koruma.

mukayese: benzeterek ve karşılaştırarak değerlendirme, kıyaslama.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

parti: siyasî kuruluş.

reis: başkan.

siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.

talebe: öğrenci.

teşkil: oluşturma, şekillendirme.

iktidara gelmemesi için, Demokrat Parti'yi, Kur'an ve vatan ve İslâmiyet namına muhafazaya çalışıyorum” dedi.

“Milletçilere gelince: Eğer bu partide sırf İslâmiyet esas olsa, **(HAŞİYE)** Demokrat Partiye yardım ettiği gibi, muhalif ve muarız olmayarak, iktidara gelmesine çalışmaz. Eğer bu parti, ırkçılık ve Türkçülük fikri esas ise, birden hakikî Türk olmayan bu vatandaki ekseriyetin ancak onda üçü Türktür, kalan kısmı da başka milletlerle karışmıştır. O zaman, Hürriyetin başında olduğu gibi, bu asil ve mâsum Türk milleti aleyhine bir milliyetçilik tarafgirliği meydana gelecek. O vakit hakikî Türkleri, ecnebîler boyunduruğu altına girmeye mecbur edecek. Veya Türkleşmiş sair unsurdan olan ve bu vatanı mevcut ırkçılık ve unsurculuk damarıyla bir ecnebîye istinad ile mâsum Türk milletini tahakkümleri altına alacaklar. Bu durum ise, dehşetli, tehlikeli olduğundan, Kur'an ve vatan ve millet hesabına, dindar ve dine hürmetkâr Demokrat Partinin iktidarda kalmasını temin etmeleri için ders veriyorum” dedi.

Sayın Adnan Menderes,

Bütün gayesi vatan ve milletin selâmeti uğruna çalışan ve ders veren Üstadımız Bediüzzaman gibi mübarek ve muhterem bir zatın Demokrat Partiye yaptığı yardımı kıskanan Halk Partisi ve Millet Partisi elemanları, iktidar partisi yapıyormuşçasına çeşit çeşit bahane ve eziyet

HAŞİYE: İslâmiyet milleti herşeye kâfidir. Din, dil bir ise, millet de birdir. Din bir ise, yine millet birdir.

aleyh: zıt, karşıt.

asil: soylu.

bahane: asil sebebi gizlemek için ileri sürülen uydurma sebep.

Bediüzzaman: Said Nursî'ye ilim adamlarınca takılan bir sıfat. Anlamı: çağın eşsiz güzelliği.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

dindar: dinin emirlerini yer-

ne getiren.

ecnebi: yabancı.

ekseriyet: çoğunluk.

eleman: çalışan kişi, vazifeli.

eziyet: büyük sıkıntı, zahmet, meşakkat.

hakiki: gerçek.

haşiye: dipnot.

hürmetkâr: hürmet eden, saygılı.

iktidar: hükümet idaresini el-

de bulundurma.

istinat: dayanak.

masum: saf, temiz.

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

muhafaza: koruma.

muhalif: zıt, karşıt, aykırı.

muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

nam: ad, isim.

parti: siyasi kuruluş.

sâir: diğer, başka, öteki.

selâmet: salımlık, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

tahakküm: hakimiyet, idare.

tarafgir: bir tarafı tutan, taraflı.

temin: sağlama.

unsur: milliyet.

unsurculuk: milliyetçilik, ırkçılık.

zat: şahsiyet.

yaparak Üstadımızı Demokrat Partiden soğutmak için var kuvvetleriyle çalışıklarına kat'ı kanaatimiz gelmiş.

Sizin gibi “Dinin icaplarını yerine getireceğiz; din bu memleket için hiçbir tehlike teşkil etmez” diyen bir Başvekilden vatan, millet, İslâmiyet adına, partimize maddî ve mânevî büyük yardımları dokunan bu mübarek Üstadımızın kitaplarının ve kendisinin tamamen serbest bırakılarak bir daha rahatsız edilmemesinin teminini saygı ve hürmetlerimizle rica ediyoruz.

Demokratlar âzalarından Nur Talebeleri

**Mustafa, Nuri, Nuri, Hamza,
Süleyman, Hasan, Seyda, Receb,
İbrahim, Faruk, Muzaffer, Tahir,
Sadık, Mehmed.**

349

DEMOKRATLARA BÜYÜK BİR HAKİKATI İHTAR

Şimdi Kur'ân, İslâmiyet ve bu vatan zararına üç cereyan var:

BİRİNCİSİ: Komünist, dinsizlik cereyanı. Bu cereyan, yüzde otuz, kırk adama zarar verebilir.

İKİNCİSİ: Eskiden beri müstemlekâtların Türklerle alâkalarını kesmek için, Türkiye dâiresinde dinsizliği neşretmek için, ifsad komitesi namında bir komite. Bu da yüzde on, yirmi adamı bozabilir.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

aza: üye.

başvekil: başbakan.

cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.

hakikat: gerçek, doğru.

hürmet: riayet, ihtiram, saygı.

icap: emir, buyruk.

ifsat: fesada uğratma, bozma, düzensizlik meydana getirme.

ihhtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

kanaat: inanma.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

komite: kötü bir maksat için toplanmış topluluk, cemiyet.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.

maddî: madde ile alâkalı.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

müstemlekât: müstemlekerler, sömürgeler.

nam: ad, isim.

neşr: yayım, yayın.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

parti: siyasî kuruluş.

talebe: öğrenci.

temin: sağlama.

teşkil: oluşturma, şekillendirme.

Üstat: Bediüzzaman Said Nursi.

ÜÇÜNCÜSÜ: Garplılaşmak ve Hıristiyanlara benzemek ve bir nevi Purutluk mezhebini İslâmlar içinde yerleştirmeye çalışan ve dinde hissesi olmayan bir kısım siyâşîler heyetidir. Bu cereyan yüzde, belki binde birisini Kur'ân ve İslâmiyet aleyhine çevirebilir.

Biz Kur'ân hizmetkârları ve Nurcular, evvelki iki cereyana karşı daima Kur'ân hakikatlerini muhafazaya çalışmışız. Mümkün olduğu kadar dünyaya ve siyasete bakmamaya mesleğimiz bizi mecbur ediyormuş. Şimdi mecburiyetle bakmaya lüzum oldu. Gördük ki, Demokratlar, evvelki iki müthiş cereyana karşı bize (Nurculara) yardımcı hükmünde olabilirler. Hem onların dindar kısmı daima o iki dehşetli cereyana mesleklerince muarızdırlar. Yalnız dinde hissesi az olan bir kısım garplılaşmak ve garplılara tam benzemek mesleğini takip edenler ise, üçüncü cereyana bir yardım ediyorlar. Madem o cereyanın yüzde ancak birisini, belki binden birisini Purutlar ve Hıristiyan gibi yapmaya çevirebilirler. Çünkü, İngiliz iki yüz sene zarfında tahakküm ettiği iki yüz milyon İslâm'dan iki yüz adamı Purutluğa çevirememiş ve çeviremez.

Hem hiçbir tarihte bir İslâm, Hıristiyan olduğunu ve kanaatle başka bir dini İslâmiyete tercih etmiş olduğu işitilmediğinden, iktidar partisinde bulunan az bir kısım, dinin zararına siyaset namıyla üçüncü cereyana yardım etse de, madem o Demokrat Partisi, meslek itibarıyla öteki iki cereyan-ı azîmenin durmasında ve def etmesinde mecburî vazifeleri olmasından, bu vatana ve İslâmiyete

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

muhafaza: koruma.

müthiş: dehşet veren, ürküten, dehşetli, korkunç.

nam: ad, isim.

nevi: çeşit.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

parti: siyâsî kuruluş.

Purutluk: papanın dini liderliğini, azizleri, putları, ruhbanlığı tanımayan Hıristiyan mezhebi, katoликlerden ayrılma reformcu Hıristiyan mezheplerine verilen ad.

tahakküm: zorbalık etme, zorla hükmetme, hükmü altına alma.

vazife: görev.

zarfında: süresince.

aleyh: zıt, karşıt.

cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.

cereyan-ı azîme: büyük fikir ve düşünce akımı.

def: kovma, uzaklaştırma.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

evvel: önce.

garp: batı.

hakikat: gerçek, doğru.

heyet: kurul, komite.

hisse: pay, nasip.

hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.

hükmünde: değerinde, yerinde.

iktidar: hükümet idaresini elinde bulundurma.

kanaat: inanma.

madem: değil mi ki.

mecburi: zorunlu.

mecburiyet: mecbur olma, zarurîlik durumu, zorunluluk.

meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.

mezhep: bir dinin bazı noktalarda görüş farkları bulunan kollarından her biri.

büyük bir faydası dokunabilir. Bu cihetten biz, Demokratları iktidar yerinde muhafaza etmeye Kur'an menfaatine kendimizi mecbur biliyoruz. Onlardan hayır beklemek değil, belki dehşetli, baştaki iki cereyana siyasetlerince muarız oldukları için, onların az bir kısmı dine verdikleri zararı, vücudun parçalanmasına bedel, yalnız bir parmağı kesmek gibi pek cüz'î bir zararla pek küllî bir zarardan kurtulmamıza sebep oluyorlar bildiğimizden, o iktidar partisinin lehinde ehl-i dini yardıma davet ediyoruz. Ve dinde lâübali kısmını dahi cidden îkaz edip "Aman, çabuk hakikat-i İslâmiyeye yapışınız!" ihtar ediyoruz ki, vatan ve millet ve onların hayatı ve saadeti, hakaik-i Kur'âniyeye dayanmak ve bütün âlem-i İslâmı arkasında ihtiyat kuvveti yapmak ve uhuvvet-i İslâmiye ile 400 milyon kardeşi bulmak ve Amerika gibi din lehinde ciddî çalışan muazzam bir devleti kendine hakikî dost yapmak, iman ve İslâmiyetle olabilir. Biz bütün Nurcular ve Kur'an hizmetkârları onlara hem haber veriyoruz, hem İslâmiyete hizmete muvaffakiyetlerine dua ediyoruz. Hem de rica ediyoruz ki, bu memleketin bir ehemmiyetli mahsulü ve vatanda ve şimdi âlem-i İslâm'da pek büyük faydası ve hizmeti bulunan Risâle-i Nur'u müsaderelelerden kurtarıp neşrine hizmet etsinler. Bu vatandaş ki dindarları kendine taraftar etsinler. Ve selâmeti bulsunlar.

Said Nursî

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

bedel: karşılık.

cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.

cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.

ciddî: gerçek olarak, hakikaten.

cihet: yön.

cüz'î: küçük, az.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

ehemmiyetli: önemli.

ehl-i din: dindar, dinine bağlı, dindar olanlar.

haber: bilgi, bilgilendirme.

hakaik-ı Kur'âniye: Kur'an ait olan ve ondan gelen gerçekler.

hakikat-i İslâmiye: İslâmiyete ait hakikat.

hakiki: gerçek.

hizmet: uğraşma, çalışma.

hizmetkâr: hizmet yapan kimse,

hizmetçi.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

ihtiyat: yedek, zor şartlar ve günler için saklanan.

îkaz: uyarı.

iktidar: hükümet idaresini elde bulundurma.

iman: inanç, itikat.

küllî: umumî, genel.

lâübali: aşırı samimî, teklifsizce.

leh: fayda, taraf.

mahsul: ürün.

menfaat: fayda.

muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

muazzam: çok fazla, büyük.

muhafaza: koruma.

muvaffakiyet: başarı.

müsadere: toplatma, elden alma.

neşr: yayım, yayın.

Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i

Nur'ları okuyup neşreden kimse.

parti: siyâsî kuruluş.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

saadet: mutluluk.

selâmet: salımlık, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.

taraftar: taraflı, destekçi.

uhuvvet-i İslâmiye: İslâm kardeşliği.

Medar-ı ibret ve hayret ve şükrandır ki:

Yirmi dokuz senedir, elli seneden beri benimle muarız gizli düşman komiteler bütün desiseleriyle aleyhimde adliye, hükûmeti sevk etmeye çalışırken ve her desiseye baş vururken, 130 kitabımı, binler mektuplarımı tetkik ve taharrî için adliyenin nazarını celb etmiş. O adliyeler, beşi kat'î beraat ve umum kitapları suç yok diye iadeye karar vermeleri ve geçen Malatya hadisesi münasebetiyle yine gizli düşmanlarımız hükûmetin ve adliyenin nazar-ı dikkatini bizlere çevirmeye çalıştıkları halde, yirmi üç mahkeme demişler ki: "Suç bulamıyoruz." (HAŞİYE) Acaba benim gibi dünya ehli ile münasebeti pek az ve Risâle-i Nur gibi hakikati hiçbir şeye feda etmeyen 130 kitabında bu kadar aleyhimizde bahane arayanlar varken hiçbir suç bulunmaması ve yalnız Eskişehir'in birtek mesele olan tesettürden başka, o da cevap verildikten sonra kanaat-i vicdaniyeye çevrilmesi, halbuki Nur talebeleri gibi takvaya taraftar olanlardan bir tek adamın on mektubunda on günde onu mesul edecek bazı maddeler

HAŞİYE: Denizli'de bütün Risâle-i Nur eczaları iade edilmesi ve İstanbul'da ve Ankara'da ele geçen bütün Risâleleri iade etmeleri ve Tarsus, Mersin'de ellerine geçen umum risâleleri iade etmeleri ve dört ay Ankara bütün risâleleri tedkikle iadesine ve beraatine karar vermeleri ve o beraat ve iadeyi dört defa tasdik etmesi ve en ziyade uğraşan Afyon, dört sene sonra iki defa beraat ve iadesine karar vermesi gösteriyor ki, adliyeler tamamıyla hakikî adaletle iş görmüşler ki, yeni şeylerin ehemmiyeti kalmıyor.

adliye: mahkeme, yargılama işleriyle uğraşan daire.
aleyh: karşı, karşıt.
bahane: vesile, sebep.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
celp: çekme, çekiş, kendine çekmek.
desise: hile, oyun, aldatmaca.
fedâ: uğruna verme.
hâdis: olay.
hakikat: gerçek, doğru.
hasiye: dipnot.

iade: geri verme.
kanaat-ı vicdaniye: vicdani kanaat, vicdana ait fikir.
kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
komite: encümen, kurul, komisyon.
medar-ı ibret: ibret sebebi, vesilesi.
mesele: konu.
mes'ul: sorumlu, yükümlü.
muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.

münasebet: ilgi, ilişki, münasebet.
nazar: dikkat.
nazar-ı dikkat: dikkatli bakma, dikkatli bakış.
Nur: Risale-i Nur eserleri.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sevk: yöneltme.
şükran: teşekkür etme, iyilik bilme.
taharri: soruşturma.

takva: Allah korkusuyla dinin yasak ettiği şeylerden kaçınma, Allah'ın emirlerini tutup azabından korunma.
talebe: öğrenci.
taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.
tesettür: örtünme, gösterilmesi dinen yasak olan kısımların örtülmesi.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
umum: bütün, herkes.

bulunur. Bu kadar hadsiz bir derecede kesretli birşeyde medar-ı mes'uliyet adliyeler gösterememesi iki şeyden hâli değil:

Ya kat'iyen bir inayet ve hıfz-ı İlâhiyedir ki, bu cihette merhametini, rahimiyetini Nur talebeleri, Kur'ân hizmetkârları hakkında gösteriyor ki, bize temas eden bütün adliyeleri böyle harika bir adalete ve hiçbir cihette haksızlık yapmamaya ve böyle aleyhimizde binler esbap varken o hakikat-i kudsiye-i Kur'âniyenin bir hizmetine yardım etmişler. Biz de bütün ruh u canımızla onlara teşekkür ederiz.

Eski zaman adliyelerinin önünde padişahlar, fukaralarla diz çöküp muhakeme olması ve Hazret-i Ömer (r.a.) adaleti zamanında âdi bir Hristiyanla, Hazret-i Ali (r.a.) âdi bir Yahudi ile muhakeme olması ile gösterilen, adliyedeki haktan başka hiçbirşeye âlet olmadığını gösteren adliyelik adaletinin bu sırr-ı azîmine bizimle alâkadar olan bu adliyeler—bize temas eden cihette—mazhar olmuşlar. Onun içindir ki, sekiz senedir bu kadar işkenceler, hapisler, tazyikatlar gördüğüm halde, hiçbir adliye adamlarına, bu sırr-ı azîme binaen, değil küsmek ve beddua, bilâkis kalben bir minnettarlık, bir nevi teşekkür, bir tebrik var.

Said Nursî

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, düzenli ve dengeli oluş.
âdi: sıradan, basit.
adliye: mahkeme, yargılama işle-riyle uğraşan daire.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
beddua: bir kimsenin kötü olma-sı için dua, kötü dua.
bilâkis: aksine, tersine.
binaen: -den dolayı, bu sebeb-ten.

cihet: yön.
esbap: sebepler, vasıtalar.
fukara: fakirler, yoksullar.
hadsiz: sınırsız, sonsuz.
hakikat-i kudsiye: kudsi, yü-ce hakikat.
hârika: olağanüstü.
hıfz-ı ilâhiye: Allah'ın koru-ması.
hizmet: görev, vazife.
hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.
inayet: yardım, ihsan, lütuf.

kalben: kalp ile, kalpten.
kat'iyen: hiç bir zaman, asla.
kesretli: çokluğu olan, çok fazla.
mazhar: nail olma, şereflen-me.
medar-ı mes'uliyet: sorum-luluk sebebi.
merhamet: acımak, şefkat göstermek, korumak, esirge-mek.
minnettar: bir iyiliğe karşı te-sekkür duygusu içinde olan.

muhakeme: yargılanma, yar-gılama.
nevi: çeşit.
Nur: Risale-i Nur eserleri.
rahimiyet: merhamet edici-lik.
ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.
sırr-ı azîm: büyük sır.
talebe: öğrenci.
tazyikat: tazyikler, baskılar, zorlamalar.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ❀ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبِغُ بِحَمْدِهِ
 1 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Azîz, sıddîk, vefâdar, fedakâr kardeşlerim,

Evvelen: Bütün ruh u canımla fevkalâde nurânî hizmet-i imâniyenizi tebrik ederim.

Sâniyen: Ankara'da dindar Ahrarların kongresinde beni Diyanet Riyaseti dairesinde bir vazife ile tavzif etmeyi hararetle istemelerine ve Medresetü'z-Zehrânın Nur Talebelerini, bu meselede bana kabul ettirmekte vasıta yapmalarına karşı derim:

O toplantıda bu teklifi yapan mebuslara ve dindar arkadaşlarına çok teşekkür ve çok selâm ve muvaffakiyetlerine çok duâ ederiz. Fakat ben ziyade zaif ve şiddetli hasta ve ihtiyar ve kabir kapısında ve perişan olduğumdan, o kudsî vazifeyi yapmaya iktidarım olmamasından, benim yerimde Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsi, benim bedelime Nur Şâkirdlerinin has ve hâlis ve İslâmiyetin hakiki fedakârlıklarının şahsiyet-i mâneviyesi, o kudsî vazifeyi şimdiye kadar gayr-i resmî perde altında yaptıkları gibi, inşaallah resmî bir sûrette dahi yapabilecekler. Onlara havale ederiz...

2 اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Duânıza muhtaç kardeşiniz

Said Nursî

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin.

Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen ve dâima üzerinize olsun.

2. Bâkî olan ancak Alah'tır.

ahrar: hürriyetçiler.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

bedel: yerine, adına, namına.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

Diyanet: Din işleri ile ilgilenen kuruluş, teşkilat.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

evvelen: evvelâ, birinci, ilk olarak.

fedakâr: kendini veya şahsî

menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.

gayr-i resmî: resmî olmayan.

hakiki: gerçek.

halis: her amelini, yalnız Allah rızası için işleyen.

hararet: coşkunluk, heyecan, ısırar.

havale: ismarlama, bırakma.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmî delillerle anlaşılmaya hizmet etme.

ihtiyar: yaşlı.

iktidar: güç, kuvvet.

inşaallah: Allah izin verirse.

kongre: bir konu üzerindeki araştırma ve incelemelerin ele alınıp tartışıldığı toplantı, kurultay.

kudsi: mukaddes, yüce.

mebus: milletvekili.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

mesele: konu.

muhtâc: gerek duyan.

muvaffakiyet: başan.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

nurani: nurlu, ışıklı, parlak, münevver.

resmî: devlet adına olan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

riyaset: reislik, başkanlık.

ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.

saniyen: ikinci olarak.

selâm: bans, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sıddîk: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen.

suret: biçim, şekil, tarz.

şahs-ı manevî: manevî şahıs, belli bir kişi olmayıp bir cemaat-teb meydana gelen manevî şahıs.

şahsiyet-i maneviye: manevî şahsiyet, manevî kişilik.

şakirt: talebe, öğrenci.

talebe: öğrenci.

tavzif: vazifelendirme, görevlendirme.

vasıta: aracı.

vazife: görev.

vefadar: sözünde ve dostluluğunda devamlı olan, vefalı dost.

ziyade: çok, fazla.

[İmânın dünyada dahi bir nevi Cennet lezzetini benim hayatımda temin ettiğine dâir.]

Ben dokuz yaşımdan beri şefkatli vâlidemi görmediğimden sohbetinde bulunamadım. O hürmetli muhabbetten mahrum kaldığım ve üç hemşiremi de on beş yaşımdan sonra göremediğim, Allah rahmet etsin vâlidemle beraber berzah âlemlerine gittikleri için, dünyanın çok zevkli, lezzetli olan uhuvvetkârâne sohbetlerinden merhamet ve hürmetten mahrum kaldığımdan ve üç kardeşimden iki kardeşimi elli seneden beri görmediğimden—Allah onlara rahmet etsin—öyle kıymettar, dindar, âlim iki kardeşimin sohbetinden, hürmetkârâne muhabbet, merhametkârâne şefkatteki sürurdan mahrum kaldığımdan, bu dünyada Risâle-i Nur'un imânda Cennet çekirdeği bulunduğunu gösterdiği gibi, bugün dört fedakâr hizmetimde bulunan mânevî evlâtlarımla bir seyahat ettiğim zaman imandaki Cennet çekirdeğinin bir zerreciği kat'iyen ruhuma ihtar edildi.

Ömrümde mücerred kaldığımdan dünyada çocuklarım olmamasından, çocuklara karşı şefkatkârâne zevklerinden, memnuniyetlerinden de mahrum kaldığımla beraber, bu noksaniyeti hissetmiyordum. Bugün dört yarama mukabil, Cenâb-ı Hak gayet zevkli bir mânâyı ihsan etti, üç cihetle tedâvi etti.

âlem: dünya, cihan.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

berzah: ruhların kıyamete kadar bekleyeceği, dünya ile ahiret arasındaki yer.

Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

cihet: yan, yön, taraf.

dair: alakalı, ilgili.

dindar: dinin emirlerini yerine getiren.

evlât: çocuklar.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

gayet: son derece.

hemşire: kız kardeş, bacı.

hizmet: görev, vazife.

hürmet: saygı.

hürmetkâr: hürmet eden, saygılı.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

iman: inanç, itikat.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

kıymettar: kıymetli, değerli.

mahrum: yoksun.

mana: anlam.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

memnuniyet: memnunluk, sevinçli oluş.

merhamet: acımak, şefkat göstermek, korumak, esirgemek.

merhametkârâne: acıyarak, merhamet göstererek.

muhabbet: sevgi, sevmek.

mukabil: karşılık.

mücerret: evlenmemiş, bekâr.

nevi: çeşit.

noksaniyet: eksiklik, noksanlık.

rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve mânevî nimetler vermesi.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sûrur: sevinç, mutluluk.

şefkat: karşılıksız sevgi besle-

me, içten ve karşılıksız merhamet.

şefkatkârâne: şefkatli ve merhametli bir şekilde.

temin: sağlama.

uhuvvetkârâne: kardeşçesine, samimî dostçasına.

valide: ana, anne.

zerre: en küçük parça, molekül, atom.

• *Birincisi*, Risâle-i Nur'da beyân edilen hadîs-i şerifteki ¹ **عَلَيْكُمْ بَدِينِ الْعَجَائِرِ** sırrıyla, ihtiyar kadınların Risâle-i Nur cihetinde harika istifadeleri ve zevk-i ruhânîleri, merhume vâlidemin merhametkârâne hususi şefkatinden gelen lezzete mukabil küllî ve umumi bir sûrette binler vâlideleri rahmet-i İlâhiye bana ihsan ettiği gibi, üç merhume hemşirelerimin şefkatkârâne, kardeşâne sevinç ve sürurlarına bedel, yüz binler genç hanımları bana hemşire nev'inde Risâle-i Nur cihetiyle verip, duâlarıyla ve Nurlarla alâkadarlıkları ile hemşirelerim yüzünden kaybettiğim üç fâide yerine binler fâide-i mânevî ve sürur-u ruhî ihsan etmiş. Bu ikinci kısmın hakikat olduğuna çok delil ve emâreleri var, kardeşlerim biliyorlar.

Hem merhum kardeşimin vefatıyla fedakârâne dünyadaki maddî, mânevî muâvenetlerinden ve muhabbet ve şefkatlerinden mahrumiyetime bedel, rahmet-i İlâhiye o hususi iki üç kardeş yerine yüz binler hakiki kardeş gibi hakiki şefkat, muâvenet ve yardım eden, hattâ değil yalnız dünya hayatını, belki hayat-ı uhreviye sermayesini de Risâle-i Nur'un hizmetinde bana yardım etmek için fedai kardeşleri ihsan etmiş.

Dünyada evlâtlarım olmadığından, gayet zevkli olan çocuklara şefkat meziyetinden mahrumiyetime bedel, bir iki çocuk şefkatine bedel, yüz binlerle mâsumları ki, ileride Risâle-i Nur'la beslenmeleri cihetiyle, bu hususi, cüz'î üç şefkatkârâne vaziyeti yüz binlere çevirdi. Buna

lanma.

kardeşâne: kardeşçe, kardeş gibi.
külli: umumî, genel.

maddi: madde ile alâkalı.

mahrumiyet: mahrumluk, dilediğini, istediğini elde edememe, napsizlik, hissesizlik.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

masum: küçük çocuk.

merhametkârâne: acıyarak, merhamet göstererek.

merhum: rahmete kavuşmuş, ölmüş, ölü.

merhume: vefat etmiş, rahmete kavuşmuş kadın.

meziyet: kıymetli özellik.

muavenet: yardım, yardımlaşma.

muhabbet: sevgi, sevmek.

mukabil: karşılık.

nev: yer, şekil.

rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sermaye: varlık, servet, birikim.

sır: gizlenen gerçek, saklanan bilgi.

suret: biçim, şekil, tarz.

sürur: sevinç, mutluluk.

sürur-ı ruhi: ruha ait, ruhla ilgili rahatlık ve sevinç.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

şefkatkârâne: şefkatli ve merhametli bir şekilde.

umumi: genel.

valide: ana, anne.

vaziyet: durum.

vefat: ölüm, ölme. (insan hakkındadır.)

zevk-i ruhani: ruha ait zevk, ruhun hissedebildiği zevk.

1. [Âhırazamanda] dindar ihtiyar kadınların dinine tâbi olun. (Keşfü'l-Hafâ, 2:70.)

alâkadar: ilgili, ilişki.

bedel: yerine, adına, namına.

beyan: anlatma, açıklama.

cihet: yan, yön, taraf.

cüz'î: küçük, az.

delil: kanıt, tanık, burhan.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

emare: alâmet, belirti, nişan.

evlât: çocuklar.

fâide-i maneviye: manevî fayda.

fedai: canını esirgemeyen, mühim bir maksat uğruna canını vermeye hazır bulunan.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

gayet: son derece.

hadis-i şerif: Peygamberimizden aktarılan sözlerin genel adı.

hakikat: gerçek, doğru.

hakiki: gerçek.

hârîka: olağanüstü.

hayat-ı uhreviye: uhrevî hayat, ahirete ait olan hayat.

hemşire: kız kardeş, bacı.

hizmet: görev, vazife.

hususî: özel.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

ihtiyar: yaşlı.

istifade: faydalanma, yarar-

dâir çok emâreleri var. Hattâ bana hizmet edenler biliyorlar ki, peder ve vâldesinden çok ziyade bir şefkat, bir hürmet, bir bağılılık, mâsum çocukların bana karşı Bolvadin’de ve Emirdağ’ındaki ekser yollarda göstermeleri, bu cüz’î, şahsî, hususi zevki, lezzeti, şefkatkârâne hürmeti binler küllî ve umumi bir sûrete çevirdiğine çok mi-sâlleri var.

Mübarek bir kısım zîruhlarda hiss-i kable’l-vuku' olduğu gibi, mâsum çocukların bir hiss-i kable’l-vuku' ile, Risâle-i Nur’un onlara dünyevî, uhrevî bir babalıkla terbiye ve muhafaza etmesini ruhları hissetmiş ki, Nurun hizmetkârına babalarından ve vâlidelerinden daha şiddetli bir hürmet gösteriyorlar. Hattâ benim hiç görmediğim, tanımadığım üç yaşındaki bir kız çocuğu yalın ayak, dikenlere basarak, koşarak geldi. Hattâ pekçok dostlarım Bolvadin’de bulunduğu için otomobille çok hızlı gittiğimiz halde kurtulamıyoruz. Hattâ her yerde, hiç beni işitip görmedikleri halde, peder ve validesine gösterdikleri alâkayı göstermeleri, benim hakkımda, nefsim, hevesim cismanî cihetinde dahi imânda bir Cennet çekirdeği var olduğunu gördüm.

Said Nursî

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
cihet: yön, sebep, vesile.
cismanî: maddî ve cisimli olmak.
cüz’î: küçük, az.
dâir: alakalı, ilgili.
dünyevî: dünyaya ait.
ekser: pek çok.
emare: alâmet, belirti, nişan.
heves: nefsin hoşuna giden, gelip geçici istek.
hiss-i kablelvuku: Bir şeyi vukundan önce hissetme, bir hadisenin gerçekleşmesinden önce kal-

be doğması.
hizmet: görev, vazife.
hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.
hususî: özel.
hürmet: saygı.
iman: inanç, itikat.
küllî: umumî, genel.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
mîsal: örnek.
muhafaza: koruma.
mübarek: feyizli, bereketli,

kutlu.
Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.
peder: baba.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.
suret: biçim, şekil, tarz.
şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî.
şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

şefkatkârâne: şefkatli ve merhametli bir şekilde.
 terbiye: besleyip büyütme, yetiştirme, eğitime.
uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.
umumi: genel.
valide: ana, anne.
zîruh: ruh sahibi, ruhlı, canlı, hayattar.
ziyade: çok, fazla.

Üstadımızı ziyarete gelip de görüşemeyenlerin ve biz görüştürmeden gidenlerin hatırları kırılmamak için, Üstadımızın gizli hârika bir ahvâl-i ruhiyesini beyân etmeye mecbur olduk. Hattâ bugün bir parça dikkatsizlik ettiğimizden, gayet çok muhtaç olduğu hizmetimize nihayet vermek niyet ettiği halde, şimdiki yazacağımız şey hatırına geldi; bizi de affetti, helâl etti.

İşte hakikat budur:

Biz de kat'iyen anladık ki, Üstadımız ekser hayatını tecerrüdle geçirdiği gibi, bütün hayatında hediyeleri kabul etmemek ve mukabilsiz hediyeler onu hasta etmek gibi, şimdi hürmet ve dostluk cihetiyle onunla görüşmek, ona gayet ağır geliyor. Hattâ mükerreren biz de anladık. Musâfaha etmek, elini öpmek, kendine tokat vurmak gibi, ruhen müteessir oluyor. Ve ona bakmaktan, dikkat etmekten de şiddetle müteessir oluyor. Hattâ hizmetinde biz bulunduğumuz halde, zaruret olmadan bakamıyoruz.

Bunun sırrı ve hikmetini kat'iyen anladık ki, Risâle-i Nur'un esas mesleği hakiki ihlâs olmak cihetiyle, şimdi ki tezâhür, sohbet etmek, fazla hürmet etmek, bu enâniyet zamanında bir nefisperestlik, riyâkârlık, tasannu alâmeti olmak cihetiyle ona şiddetle dokunuyor. Çünkü der:

mükerreren: mükerrer olarak, tekrar olarak, tekrar be tekrar. nefisperest: Cenab-ı Hakk'ın emir ve yasaklarına uymayıp, nefsinin istekleri doğrultusunda hareket eden kişi.

nihayet: son.

niyet: öncede düşünmek, belemek.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

riyakâr: riya eden, iki yüzlü, sahtekâr.

ruhen: ruhi açıdan, ruhsal olarak. **sır:** gizlenen gerçek, saklanan bilgi.

tasannu: bir eserde aşırı süslerle yapmacığa kaçma.

tecerrüt: soyunma, soyutlanma, uzak olma.

tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.

Üstat: Bediüzzaman Said Nursî.

zaruret: zorunluluk, mecburiyet.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

ahval-i ruhiye: ruh hâlleri, psikolojik hâller ve durumlar.

alâmet: belirti, işaret, iz.

beyan: anlatma, açıklama.

cihet: yön, sebep, vesile.

ekser: pek çok.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

gayet: son derece.

hakikat: gerçek, doğru.

hakiki: gerçek.

hârika: olağanüstü.

helâl: bağışlama, alacağından vaz geçme.

hikmet: ilahî gaye, yüksek bilgi.

hizmet: görev, vazife.

hürmet: saygı.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemek-sizin, sırf Allah rızası için yapma.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.

muhtâc: gerek duyan.

mukabil: karşılık.

“Benimle görüşmek isteyen, eğer âhiret için, Risâle-i Nur için ise, Risâle-i Nur bana kat'iyen ihtiyaç bırakmamış. Milyonlar nüshası, herbirisi on Said kadar fâide veriyor. Eğer dünya cihetiyle ve dünyaya ait işler için görüşmek ise, o, dünyayı şiddetle terk ettiği için, dünyaya dâir şeyleri mâlâyanî, vakti zâyî etmek olduğu için cidden sıkılır. Eğer Risâle-i Nur'un hizmetine, intişârına ait olsa, bana hizmet eden hakiki fedakâr talebelerim ve mânevî evlâtlarım ve kardeşlerim benim bedelime görüşmeleri kâfi; bana hiç ihtiyaç yok.”

Uzun yerlerden, uzak memleketlerden gelenlerle beraber başka kardeşlerimizin de hatırları kırılmasın. Çünkü, on seneden beridir her sabah okuduğu ve başkaları onu tevkil ettiği evrad okumasında sevâbı bağışladığı vakit der ki:

“Yâ Rabbi! Benimle görüşmek için gelip görüşmeden dönenlerin defter-i a'mâlîne de yazılsın” diye ruhlarına hediye ediyor.

Üstadımızın bu hâlini kardeşlerimize beyân ediyoruz.

¹ **الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

*Hizmetinde bulunan
Nur Talebeleri*

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.

bedel: yerine, adına, namına.

beyan: anlatma, açıklama.

cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.

cihet: yön, sebep, vesile.

dair: alakalı, ilgili.

defter-i a'mal: insanların işlediği ve yaptığı şeylerin kaydedildiği defter; amellerin defteri.

evlât: çocuklar.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

evrat: virtüler, okunması âdet olan dinî dualar.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.

hakikî: gerçek.

hizmet: görev, vazife.

intişar: yayınlanma, nesrolma.

kâfi: yeterli.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

malâyani: manasız, faydasız, boş (şey).

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

nüsha: suret.

Rabbi: benim Rabbim, Allah'ım.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

talebe: öğrenci.

tevkil: vekil etme, edilme.

zayi: elden çıkmış, zarar, ziyan.

İleri gazetesinin 13 Nisan 1957 tarihli nüshasından alınmıştır:

ÜSTAD BEDIÜZZAMAN'IN UĞURLU ELLERİYLE

YENİ BİR CAMİİN TEMELİ ATILDI

ÜSTAD BEDIÜZZAMAN SAİD NURSÎ 3. EĞİTİM TÜMENİ CAMİİNE HARÇ KOYDU

(Isparta—Hususi muhâbirimiz bildiriyor.)

Isparta'nın geçen yıllarda teşekkül etmiş bulunan Üçüncü Eğitim Tümeni için yaptırılmasına karar verilen camiin temeli, tertip edilen muazzam bir merasimle atılmış ve bu törene Isparta'da bulunan Risâle-i Nur Müellifi Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri de dâvet olunmuşlardır. Büyük bir alâka ile karşılanan Üstad, törenden sonra, uğurlu elleriyle temele ilk harcı koymuşlar ve duâlarda bulunmuşlardır.

ACİB BİR HÂDİSE

Üstadımız Said Nursî'de bilhassa son zamanlarda bir hal vâkî olmuş ki, katiyen kimse ile konuşmuyor. Hattâ biz hizmetçileri ile dahi iki dakikadan fazla konuşsa, bir harâret başlıyor. Bu acib hâletin sükûnet bulması için, ara sıra bâzı günler tebdil-i hava niyetiyle kırlara çıkıyor.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
Bediüzzaman: Said Nursî'ye ilim adamlarınca takılan bir sıfat. Anlamı: çağın eşsiz güzelliği.
bilhassa: özellikle.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
hâdise: olay.
hâl: durum, vaziyet.
hâlet: hal, durum.
hararet: sıcaklık, sıcak, ateş.
harc: kum, kireç, çimento v.b.

karışımı inşaat maddesi.
hususî: özel.
kat'iyen: hiç bir zaman, asla.
merasim: resmî merasimler, âdet hükmündeki gösterişler, resmî muameleler, törenler.
muazzam: çok fazla, büyük.
muhâbir: haber veren, haberci.
müellif: eser telif eden, yazar.
nûsha: suret.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-

diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sükûnet: dinme, durma, ke-silme, azalma.
tebdil-i hava: hava değişikliği.
tertip: düzenleme, düzene koyma.
teşekkül: kurulma, oluşma, şekillenme.
Üstat: Bediüzzaman Said Nursî.
vaki: meydana gelme.

Hiçbir kalabalık yere gidemiyor. Hattâ camiye de gidemiyor. Odasından çıktığı vakit, hemen husûsi otomobili-ne(*) bir veya iki hizmetçisiyle biner. Bâzan da haftada bir veya iki defa kira ile tuttuğu Eğridir'deki evine gidiyor. Birkaç saat kaldıktan sonra yine Isparta'daki ikâmetgâhına dönüyor.

Bugün de yine Eğridir'e gitmişti. Tam evinin önünde birisi rast geldi ve bize hitâben, "Derhal Isparta'ya dönmeyi emrediyorum" dedi. Biz önce kim olduğunu bilemedik. Sonra anladık ki, Eğridir'e birkaç gün evvel Van vilâyetinin bir kazasından gelen yeni kaymakam imiş. Biz, "Hangi kanun veya hangi tâlimât ve nizamnâmeye istinâden arabamızın önüne geçip şehre girmeyi men' ediyorsunuz?" diye bu keyfî ve kanunsuz harekete mukavemet edeceğimiz anda, Üstadımız Said Nursî bizi bundan men' etti. Hem de Said Nursî'ye sarsılmaz bir bağlılık ve büyük bir hürmetleri olan şehirli ve köylü ahalinin hususan pazar münâsebetiyle bugün kalabalık olmasıyla, kanun hilâfına hareket ettirilen bir kimsenin yüzünden çıkacak herhangi bir hâdiseyi önlemek için geriye dönülmüştür.

Şöyle kanaatimiz geldi ki: Üstadımız Said Nursî siyasete kat'iyen karışmadığı ve insanlarla görüşmediği halde, Risâle-i Nur'un Anadolu ve şark vilâyetlerinde ve hattâ âlem-i İslâm'da fevkalâde bir hüsn-ü kabul görmesi ve Ankara'da hükûmetin müsaade ve te'yidiyle büyük mecmualarının resmen tâb' edilmesi ve bütün mahkemelerinden berâet kazanması sebebiyle, Risâle-i Nur'la

ahali: halk.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

defa: kere, kez, yol.

evvel: önce.

fevkalâde: olağanüstü.

hâdis: olay.

hilâfına: zıddına, tersine, aksine.

hitâben: hitap ederek, söyleyerek.

hususan: bilhassa, özellikle.

hususî: özel.

hürmet: saygı.

hüsn-i kabul: iyi karşılamak, güzellikle kabul etmek, benimsemek.

ikametgâh: ikamet yeri, oturulan yer, ev, hane.

istinâden: istinat ederek, dayanarak.

kanaat: inanma.

* Bu, Üstadımızın ekser günler teneffüs için kırlara çıktığında benzin ücretini vererek bindiği otomobildir.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

kaza: ilçe.

keyfi: kanuna uymayarak, keyfe, arzuya bağlı.

mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.

men: yasak etme, engelleme.

mukavemet: karşı koyma, dayanma, direnme.

münasebet: vesile, -dan dolayı.

müsaade: izin.

nizamname: tüzük metni, ilgili yerlere bildirilen resmî hükümler.

resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin

eserlerinin adı.

şark: doğu.

tab: basma.

talimat: bir iş görülmesi için üst makam tarafından verilen yazılı veya sözlü emir, direktif.

teyit: doğrulama, doğru çıkarma, destekleme.

vilayet: il.

alâkadar olan çok büyük bir kitle Demokrat lehinde olarak hareket ettiklerinden ve bilhassa bu vaziyet şark vilâyetlerinde pek zâhir müşâhede edildiğinden, Nur Talebeleriyle hükûmetin mâbeynini bozmak için bâzı gizli zındıklar ve eski parti taraftarlarının plânıyla bu yeni kaymakamı, âsâyîş ve din aleyhinde olan, böyle muâmeleye vesîle yapmışlar.

Üstadımız en cebbar firavunlara karşı bile izzet-i İslâmiyeyi muhâfaza edip baş eğmediği ve hattâ esâreti vaktinde Rus'un başkumandanına kıyam etmeyerek ve idâmı kabul edecek derecede bir izzet-i diniyeyi taşıdığı halde, bu mübarek vatanda âsâyîşe zarar gelmemek için, en küçük bir jandarmanın dahi hürmetsiz ve ismetsiz muâmelesine ses çıkarmıyor, sabırla karşılıyor. Sebebi de Kur'an'ın bir kanun-u esâsî olan ¹ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى

sırıyla, “Bir adamın cinayetiyle başkası mes'ul olamaz—kardeşi de olsa.”

Said Nursî Risâle-i Nur'u okuyanlara, hususan bütün vilâyât-ı şarkiyedekilere Nur dersleriyle demiş ki: “Dahilî âsâyîşe ilişmek, yüzde on câni yüzünden doksan mâsuma zulüm ve zarar etmektir. Onun için, Risâle-i Nur'u okuyanlara ilişmek değil, muhâfaza etsinler.” İşte bu sır için siyasete ilişmiyor. Âsâyîşi bütün kuvvetiyle muhâfazaya çalışıyor. Yine bugün de, bu müessif hâdiseden dolayı kaymakama hiddet etmemiş, bilâkis selâm gönderek hakkını helâl ettiğini bildirmiştir. Âsâyîş lehinde izzetini ve milletin âhireti için dünyasını ve hattâ lüzûm olsa

izzet-i diniye: dinin gerektirdiği haysiyet, yücelik.

izzet-i İslâmiye: İslâmın gerektirdiği haysiyet, şeref, yücelik.

kanun-ı esasi: ana prensipler, anayasa.

kıyam: kalkma, ayağa kalkma.

kitle: insan topluluğu.

leh: fayda, taraf.

mabeyn: ara.

masum: suçsuz, kabahatsiz, günahsız.

mes'ul: sorumlu, yükümlü.

muamele: işlem.

muhafaza: koruma.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

müessif: esef veren, eseflendir, keder veren, üzücü.

müşahede: bir şeyi gözle görme, seyrederek anlama, seyretme.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

parti: siyasî kuruluş.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

selâm: banş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sır: gizli hakikat.

şark: doğu.

talebe: öğrenci.

vaziyet: durum.

vesile: aracı, vasıta.

vilayat-ı şarkıye: şark vilayetleri, doğu illeri.

vilayet: il.

zahir: açık, âşikar.

zındık: Allah'a ve ahirete inanmayan, Allah'ı inkâr eden, iman-sız, münkir.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

1. En'âm Suresi: 164.

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

aleyh: zıt, karşıt.

asâyîş: emniyet; korku ve endişeden uzak olma.

başkumandan: başkomutan, bir devletin silahlı kuvvetlerinin en yüksek rütbelisi.

bilâkis: aksine, tersine.

bilhassa: özellikle.

cani: cinayet işlemiş, kimse.

cebbâr: zorba.

cinayet: adam öldürme, cana kıyma, katl.

dahilî: içe ait, içe dönük, iç ilgilî.

esaret: esirlik, tutsaklık, hüküm altında bulunma.

firavun: zâlim, imansız; kibirli, gururlu ve inatçı.

hâdis: olay.

helâl: bağışlama, alacağından vaz geçme.

hiddet: öfke, kızgınlık.

hususan: bilhassa, özellikle.

hürmet: saygı.

idam: ölüm.

ismet: namus.

izzet: değer, itibar, şeref, yücelik.

âhiretini fedâ eden böyle bir İslam kahramanı muhterem bir ihtiyar misâfirin hukukunu müdâfaa kadirşinaslığı, herkesten evvel misâfir bulunduğu Isparta vilâyetinin hükûmetine ve Demokratına düşmektedir.

15.4.1957

Demokrat Nur Talebeleri nâmına
Rüştü Çakın, Mehmet Süzer,
Mehmet Babacan, Tahirî Mutlu,
Ziver Gündüzalp

Düşüncelerinin hâlisâne olduğunu ben de bilmekteyim.

Demokrat Milletvekili
Kemal Demiralay

356

HÜSEYİN AVNİ VE TAHSİN TOLA İLE BİR HASBİHALDİR

Biz Nur Şâkirdleri, Üstadımızın hizmetinde ve mesleğinde bulunduğumuzdan, siyasetlerle alâkamız yoktur. Fakat Demokratlar Nurların neşrine müsaadekâr olmaları ve eskiden beri Nurun men'ine dâir zulümleri yapmadıklarından, Demokratın hatırı için seçimlerle alâkadar olduk. Evvelki defa gibi bu defa da Nurcuların epey fâidesi, Demokrat lehine oldu. Üstadımıza ve Nurlara en

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
dair: alakalı, ilgili.
evvel: önce.
fedâ: uğruna verme.
halisâne: temiz kalplilikle, safiyetle.
hasbihal: halleşme; görüşüp konuşma, sohbet.
hizmet: görev, vazife.
ihtiyar: yaşlı.
kadirşinas: kadir ve kıymet

bilen, kıymet ve değerden anlayan, değerbilir.
leh: fayda, taraf.
men: yasak etme, engelleme.
meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.
muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.
müdâfaa: savunma, koruma.
müsaadekâr: zorluk çıkarmayan, hoşgörü sahibi, uysal davranan.
nam: adına, yerine.

neşr: yayım, yayın.
Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.
Nurcu: Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.
şakirt: talebe, öğrenci.
vilayet: il.
zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

ziyade fâidesi dokunan eski Adliye Vekili Hüseyn Avni ve Senirkent Mebusu Tahsin Tola herkesten ziyade kazanmaları lâzımken kazanmamaları bizi çok müteessir etti diye Üstadımıza söyledik.

Bize dedi ki:

“Müteessir olmayınız. Ben de sizinle beraber olarak onları tebrik etmeliyiz. Çünkü, iki sene zarfında elli sene kadar hükûmete, vatana, millete, dine, âsâyîşe hizmet ettiklerine delil-i kat’î, kerâmetkârâne Üstadımızın ona mürâcaatı olmadan Rehberin kurtulmasını arzu ettiği aynı dakikada, müsâdere edilen iki yüz Rehberin bize iâdesine emir vermesiyle iki yüz bin adam Rehberden istifade etmesiyle ona duâcı olması; ve Tahsin Tola’nın ehemmiyetli çalışmasıyla *Sözler* mecmuası resmen Ankara’da tâb’ edilmesiyle hem âsâyîşe, hem Demokrata, hem bu vatan ve millete yüz sene mebusluk etmek kadar fâidesi oldu. Şimdi bu kadar mânevî, hakiki, hususan bâkî ve uhrevî kâr onlara yeter. Bir iki sene memuriyet ve mebusluğa çalışmakla o bâkî elmas gibi hizmetlerini, kırılacak fânî şişeye âlet yapmamak gerektir. Onun için ben onları tebrik ediyorum. Siz de onları tebrik ediniz, duâ ediniz. Hattâ ben Tahsin Tola’nın tekrar mebus olmasını istedim, tâ Nurlara hizmet etsin; fakat onun evvelki hizmeti kâfi geliyor. Kapıyı açmış, daha ihtiyaç kalmadı.”

Nur Talebelerinden

**Mehmet Kaya, Hüsrev, Tâhirî,
Sungur, Zübeyir, Ceylân, Bayram**

arzu: istek, heves, niyet.
asayîş: emniyet; korku ve endişeden uzak olma.
bâkî: daimi, sonsuz.
delil-i kat’î: kesin delil.
dua: Allah’a yalvarma, niyaz.
ehemmiyetli: önemli.
elmas: çok kıymetli bir mücevher.
evvel: önce.
fânî: ölümlü, geçici.
hakiki: gerçek.
hizmet: görev, vazife.
hususan: bilhassa, özellikle.

iade: geri verme.
istifade: faydalanma, yararlanma.
kâfi: yeterli.
kerametkârâne: kerametli bir şekilde, keramet göstericesine.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
mebus: milletvekili.
mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.
memuriyet: memurluk.

müracaat: başvurma, danışma.
müsâdere: toplatma, elden alma.
müteessir: üzgün.
resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.
tab: basma.
uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.
vekil: nazır, bakan.
zarfında: süresince.
ziyade: çok, fazla.

Hâşiye: Üstadımız dedi ki: Dünya cihetiyle mebus olmadığından, ayda bir miktar banknot kaybetti. Şimdi onun hizmetiyle Sözler mecmuasının neşriyle milyonlar adamlar içinde yalnız benim hissem mukabil birşey lâzım olsaydı, ben—elli bin lira kadar bana fayda oldu—eğer param olsaydı, böyle azım bir yekûn ona verecektim. Şimdi bu hakikati nazar-ı dikkate almak lâzım gelirken, tekrar mebus olsaydı, bu hakikat nazara alınmayacaktı. Onun için bâzı dinsiz zâlimlerin parmağıyla kazanmadığından müteessir olmasın.

357

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

VASIYETNÂMENİN BİR ZEYLİ

Eşref Edib'in neşrettiği *Tarihçe-i Hayat*'ın otuzuncu sahifesindeki Said'in hususiyetlerinden altı nümûnesinden yedinci nümûnesi ki, mukabelesiz hediye ömründe kabul etmemek, kanaat ve iktisada istinâden, şiddet-i fakrıyla beraber, altmış yetmiş sene evvelki kendi talebelerinin tayinâtını da kendisi verdiği acib vaziyetin şimdiki bir misâli ve bir sırrı kaç senedir anlaşıldı diye, vasiyetnâmenin âhırinde bunu yazmanın zamanı geldi.

Evet, şiddet-i fakr ve istiğnâ ile hediye almamakla beraber, Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, yasak olmayan daktilo makinesiyle intişar eden Risâle-i Nur'un verdiği sermaye ile, şimdi mânevî Medresetü'z-Zehrânın dört beş vilâyetinde hayatını Risâle-i Nur'a vakfeden ve

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

ahir: sonu, son kısmı.

azim: büyük.

banknot: maaş, nakit

cihet: yön.

daktilo: yazı makinesi.

evvel: önce.

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

hakikat: gerçek, doğru.

hâşiye: dipnot.

hisse: pay, nasip.

hizmet: görev, vazife.

hususiyet: hususilik, ayıncı özellik.

iktisâd: tutum, biriktirme, artırma, tasarruf.

intişar: yayınlanma, neşrolma.

istiğna: aza kanaat etme, olanla yetinme, gönül tokluğu, tok gözlülük.

istinaden: istinat ederek, dayanarak.

kanaat: elindeki ile yetinmek.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

mebus: milletvekili.

mecmua: kitap, eser.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

misal: benzer, örnek.

mukabele: karşılık.

mukabil: karşılık.

müteessir: üzgün.

nazar: dikkat.

nazar-ı dikkat: dikkatli bakma, dikkatli bakış.

neşr: yayım, yayın.

nümune: örnek.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sahife: sayfa.

sermaye: varlık, servet, birikim.

sır: gizli hakikat.

şiddet-i fakr: fakirliğin şiddetli olması.

şükür: teşekkür.

talebe: öğrenci.

Tarihçe-i Hayat: Said Nursî'nin hayat hikayesini açıklayan ve Risale-i Nur Külliyyatından olan bir eser.

tayinat: erzak, yiyecek, gıda, tayinler, tayin edilen parça

veya miktar.

vakf: adamak, vermek.

vasiyetname: yazılı vasiyet, bir kimsenin vasiyetini yazmış olduğu kâğıt.

vaziyet: durum.

vilâyet: il.

yekûn: toplam, tutar.

zalim: zulmeden, acımasız ve haksız davranan.

zeyl: ek, ilâve.

nafakasına çalışmaya zaman bulamayan fedakâr Nur Talebelerinin tayinâtına acîb bir bereketle kâfi gelen ve Nur nüshalarının fiatı olan o mübarek sermayeyi ben öldükten sonra da o hâlis, fedakâr kardeşlerime vasiyet ediyorum ki, altmış yetmiş sene evvelki kaidemi yetmiş sene sonraki şimdiki düsturlarıma aynen tatbik etsinler. İnşaallah Risâle-i Nur'un tâb' serbestiyeti olsa, o düstur daha fazla inkişaf eder.

Medâr-ı hayrettir ki, o eski zamanda evkaftan beş talebenin tayinâtını Van'da Eski Said kabul etmiş, o az para ile bâzan talebesi yirmiye, otuza, altmışa kadar çıktığı halde kendi talebelerinin tayinâtını kendisi veriyordu. O kanaat ve iktisadın bereketiyle ve kendi beş altı mavzer tüfeğini satmakla istiğnâ kaidesini bozmadı. O zaman meşhur Tâhir Paşa gibi çok yardımcıları varken kaidesini bozmadı. O altmış yetmiş senelik düstur-u hayatının, bir işaret-i gaybiye ile altmış yetmiş sene sonra o kanaat ve istiğnânın bir meyvesi inâyet-i İlâhiye ile ihsan edildi ki, o kadar mahkemeler ve yasaklar ve müsâdeler ve eski hurufla izin vermemekle beraber, kaç senedir dört beş vilâyet vüs'atindeki mânevî Medresetü'z-Zehrânın fedakâr talebelerinin tayinâtını Risâle-i Nur kendisi hediye etti.

Halbuki, o nüshaların bir kısm-ı mühimmini hediye olarak mukabelesiz etrafa ve âlem-i İslâm ve Avrupa'ya gönderdiği ve elindeki nafakasını Nurun teksirine sarf ettiği halde, yine Nurun nüshaları acîb bir tarzda hem kendine, hem o hâlis fedakârlarına kâfi gelmesi, eski

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
bereket: bolluk, bereket, gür-lük.
düstur: kaide, esas, prensip.
düstur-i hayat: hayat kanunu, hayat kaidesi.
evkaf: vakıflar idaresi.
evvel: önce.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.
halis: saf, samimî.

huruf: harfler.
ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.
iktisâd: tutum, biriktirme, artırma, tasarruf.
inâyet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.
inkişaf: ortaya çıkma, gelişme.
inşaallah: Allah izin verirse.
istiğna: aza kanaat etme, olanla yetinme, gönül tokluğu, tok gözlülük.
istiğna: ihtiyaçsızlık, gerek

duymazlık.
işaret-i gaybiye: gaypla ilgili işaret; Hz. Peygamber, müctehit imamlar tarafından gayba ait verilen haberler, işaret yolu ile yapılan açıklamalar.
kâfi: yeterli.
kaide: kural, esas, düstur.
kanaat: elindeki ile yetinmek.
kısm-ı mühim: önemli kısım.
manevi: manaya ait, maddî olmayan.
mavzer: bir cins tüfek.

medar-ı hayret: hayret sebebi, hayrete sevk eden.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

mukabele: karşılık.

mübarek: feyizli, bereketli.

müsadere: toplatma, elden alma.

nafaka: geçimlik, geçinmek için gerekli olan şey.

Nur: Risale-i Nur eserleri.

nüsha: kitap.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sarf: harcama.

serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.

sermaye: varlık, servet, birikim.

tab: basma.

talebe: öğrenci.

tarz: biçim, şekil.

tatbik: uydurma, uygulama.

tainat: erzak, yiyecek, gıda, tainlar, tain edilen parça veya miktar.

teksir: çoğaltma, artırma.

vasiyet: bir kimsenin öldükten sonra yapılmasını istediği şeyler için, sağlığında verdiği emir ve ısmarlama.

vilayet: il.

vüs'at: genişlik.

zamandaki işaret-i gaybiyesinin bir güzel meyvesi ve bir hikmeti olduğuna kat'iyen kanaatim geldiğinden, vasiyetnâmemin âhîrinde beyân ediyorum:

Bu vasiyetnâme benden sonra bâkî kalan tayinât içinde de konulsun, tâ ki bâzı insafsız insanlar “Bu Said günde beş on kuruşla yaşadığı ve kimseden para almadığı halde şimdiki mirası yüzer lira görünüyor, nerede buldu?” dememek için bu hakikati izhâr etmek münâsip olur.

Şimdi mânevî evlâtlarım, fedakâr hizmetkârlarım olan Zübeyir, Ceylân, Sungur, Bayram, Hüsnü, Abdullah, Mustafa gibi ve has ve hâlis Nurun kahramanları olan Hüsrev ve Nazif, Tahirî, Mustafa Gül gibi zâtların nezaretinde o düsturumun muhafaza edilmesini vasiyet ediyorum.

Said Nursî

358

[Bâzı gazetelerde çıkan yalanlar hakkındaki bir tezkibi berâ-i mâlûmât gönderiyoruz.]

Bâzı muhâlif gazeteler, Risâle-i Nur talebelerine tekrar “tarikat kurmuşlar” ittihamını yaptıklarını gördük. Bunun hakikatle hiçbir alâkası yoktur. Bu husus Risâle-i Nur dâvâsını gören 10’a yakın Ağır Ceza Mahkemesinin kat’iyet kesb etmiş kararlarıyla sabittir.

ahîr: sonu, son kısmı.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

bâkî: daimî, sonsuz.

beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.

beyan: anlatma, açıklama.

dava: yargı konusu, sav.

düstur: kaide, esas, prensip.

evlât: çocuklar.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

hakikat: gerçek, doğru.

halis: samimî, her amelini yalnız Allah rızası için işleyen.

hikmet: ilahî gaye, yüksek bilgi.

hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.

husus: iş, keyfiyet.

işaret-i gaybiye: gaypla ilgili işaret; Hz. Peygamber, müctehit imamlar tarafından gayba ait verilen haberler, işaret yolu ile yapılan açıklamalar.

itham: suç isnat etme, suçlama.

izhar: gösterme, açığa vurma.

kanaat: inanç, inanış.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

kat'iyet: kat'îlik, kesinlik.

kesb: kazanma.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

mîrâs: veraset yoluyla geçen şey, ölen kimseden akrabalarına ve yakınlarına kalmış olan mal, mülk, para.

muhafaza: koruma.

muhâlif: muhalefet eden, bir fiil ve düşünceye karşı zıt dü-

şüncede bulunan.

münasip: uygun.

nezaret: gözetme, bakma.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sabit: ispat edilmiş, ispatlanmış.

talebe: öğrenci.

tarikat: Allah'a ulaşmak için şeyhin gözetiminde müridin takip edeceği terbiye usul ve

yolu.

tayinat: erzak, yiyecek, gıda, tayınlar, tayin edilen parça veya miktar.

tezkib: yalanlama, yalan olduğunu söyleme.

vasiyet: bir kimsenin öldükten sonra yapılmasını istediği şeyler için, sağlığında verdiği emir ve ismarlama.

vasiyetname: yazılı vasiyet, bir kimsenin vasiyetini yazmış olduğu kâğıt.

zat: kişi, şahıs.

Hem tarîkate dâir en küçük bir emâreye vaktiyle mü-sâdere edilip sonra bilâ-kayd ü şart sahiplerine iâde edilen Risâle-i Nur kitapları ve mektupları arasında tesadüf edilmemiştir. Bilâkis, Üstadımız Said Nursî'nin mektuplarında ve müdâfaalarında kat'î bir lisanla beyân ettiği, “Zaman tarîkat zamanı değil, imânı kurtarmak zamanıdır. Tarîkatsiz Cennete giden pekçok, fakat imânsız Cennete giden yoktur” ifadesi mevcuddur.

Bu sarâhate ve bütün mahkeme ve müdde-i umumîlerin otuz seneden beri tarîkat hususunda en küçük bir delile tesadüf edememelerine mukabil, dini ortadan kaldırmak isteyen ve bugünkü İslâmî inkişafı bir türlü hazmedemeyen, dine lâkayd, hattâ aleyhindeki bir güruh hakikat-i İslâmiyete tarîkat nâmını verip kendi efkârları lehine bu vatanı bir zemin ihzar etmek peşindedirler. Elbette her defasında olduğu gibi, gizli dinsizlerin entrikalarıyla, plânlarıyla ihdas edilen bu vâkıa, bu vatan ve milletin lehine olarak tecellî edecektir. Ve Aydın ve Nazilli mahkemeleri de adâletli seleflerine ittibâen Nur Şakirdlerini tebrie edeceklerdir.

Risâle-i Nur'un bütün vatan sathında ve hattâ âlem-i İslâm ve Avrupa'nın pek çok yerlerinde hüsn-ü kabule mazhar olması ve Türkleri, âlem-i İslâmla eski ittihadı muvaffak edecek bir dünyevî semeresi Nur Şakirdlerinin niyetlerinde olmadan netice vermesi ve hükûmetin bizat İslâmiyete, dine, vicdan hürriyetine tam kıymet verip eski hükûmetin tahribâtlarını tâmire çalışması ve mukaddesâta tecavüz edenlerin tenkili hakkında bir kanun

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.
kıymet: değer.
lâkayt: kayıtsız, ilgisiz.
leh: fayda, taraf.
lisan: dil.
mazhar: nail olma, şereflenme.
mukabil: karşılık.
mukaddesat: mukaddes, kutsal, temiz ve yüce olan şeyler.
muvaffak: başarmış, başarılı.
müdâfaa: savunma.
müddeiumumî: savcı.
müsadere: toplatma, elden alma.
nam: ad, isim.
niyet: maksat, meram.
Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sarahat: ifadedeki açıklık, açık anlatım.
sath: yüzey.
selef: daha önce yaşamış olan kimse, ced, ata.
semere: meyve, güzel netice.
şakirt: talebe, öğrenci.
tahribat: tahripler, yıkıp bozmalr.
tamir: onarma, düzeltme.
tarikat: Allah'a ulaşmak için şeyhin gözetiminde müridin takip edeceği terbiye usul ve yolu.
tebrie: bir kimseyi şüpheden ve zan altından kurtarma, birini temize çıkarma.
tecavüz: saldıрма, sataşma, başkasının hakkına dokunma.
tecelli: belirme, bilinme, görünme.
tenkil: uslandırmak için cezalandırma, başkalarına ders ve ibret olacak şekilde ceza verme.
tesadüf: rastgelme, rastlantı; önceden bilinmeyi, hesaplanmayan karşılaşma.
vakia: olay.
vicdan: insanın içindeki, iyiyi kötüden ayırabilen, iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülükten elem alan manevî his.
zemin: temel, dayanak.

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkaniyet, âdillik.
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
aleyh: zıt, karşıt.
beyan: anlatma, açıklama.
bilâkaydüşart: kayıtsız ve şartsız.
bilâkis: aksine, tersine.
bizzat: kendisi, şahsen.
dair: alakalı, ilgili.
defa: kere, kez, yol.
delil: kanıt, tanık, burhan.

dünyevî: dünyaya ait.
efkâr: düşünceler, fikirler, görüşler.
emare: âlâmet, belirti, nişan.
entrika: bir çıkar sağlamak veya birine zarar vermek maksadıyla hazırlanan düzen, hile.
güruh: cemaat, topluluk, kısim.
hakikat-i İslâmiyet: İslâmiyetin aslı, esası, gerçeği.
hazm: tahammül etme.
husus: mevzu, konu.

hüsn-i kabul: iyi karşılamak, güzellikle kabul etmek, benimsemek.
iade: geri verme.
ihdas: icat.
ihzar: hazır etme, hazırlama.
iman: inanç, itikat.
inkişaf: gelişme.
İslâmî: İslâm ile alakalı, İslama ait.
ittibaen: ittiba ederek, tabi olarak, uyarak.
ittihat: birleşme, birlik oluşturma.

çıkarmaya teşebbüsü gibi müsbet ve ferahlatıcı pekçok hâdisâtın aynı ânında o asılsız meselenin ihdâsı, hükûmetin ve İslâmiyetin aleyhinde olanların mahsülü olduğunda aslâ şüphe etmiyoruz.

Yalanlarının birkaç delili de şunlardır:

Üstadımız Said Nursî için “Bir şah ve bir padişah gibi yaşamakta ve gelen yardımlarla geçinmektedir” diye o vicedansızlar ap açık bir iftirada bulunmuşlardır. Said Nursî, amcasının çorbasını dahi içmemiş olup, hayatında kimsenin minneti altında kalmayıp, beş bin lira hediyeye beş para değer vermeden red ve iade eden, hayatındaki istiğnâ düsturunu en zâlimâne muâmeleler ve mahrumiyetler içinde kaldığı zamanlarda dahi bozmayan ve böylece izzet-i İslâmiye ve şeref-i diniyeyi muhafaza etmiş olan bir zâttır.

Evet, Üstadımızın, halkların hediyesini kabul etmemek düsturu, seksen senelik hayatıyla sabit olduğu ve otuz senelik müteaddit mahkemelerde dahi vesîkalarla tahakkuk etmiş, dost ve düşmanın gözleri önünde zâhir olmuştur. Bu bedihî hakikatin herkesçe bilindiği bir zamanda böyle ittihamda bulunanların ne kadar dehşetli garazkâr olduklarını ehl-i vicdanın takdirlerine bırakıyoruz.

Ankara hükûmetinin adâletiyle Üstadımız Said Nursî'nin Risâle-i Nur eserleri basılmaktadır. Hissesine düşen bir miktar kitap fiatlarını Üstadımız, hayatını Nurlara vakfedip nafakasını çıkaramayan Nur Talebelerine

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakkanîyet, âdillik.

aleyh: zıt, karşıt.

bedihî: delil ve ispata muhtaç olamayacak derecede açık ve ortada olan.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

delil: kanıt, tanık, burhan.

düstur: kaide, esas, prensip.

ehl-i vicdan: vicdan ve merhamet sahibi olanlar.

ferah: gönül açıklığı, sevinç, sevinme.

garazkâr: haset eden, kin güden, kötü kasıt sahibi.

hâdisat: hadiseler, olaylar.

hakikat: gerçek, doğru.

hisse: pay, nasip.

iade: geri verme.

iftira: aslı olmadan birine suç yükleme, olmayan bir suçu başkasına yükleme.

ihdas: yeniden bir şey yapma, ortaya koyma.

istiğna: ihtiyaçsızlık, gerek duymazlık.

ittiham: suç altında bulunma, töhmetli olma.

izzet-i İslâmiye: İslâmın gerektir-

diği haysiyet, şeref, yücelik.

mahrumiyet: mahrumluk, didiğini, istediğini elde edememe, nasipsizlik, hissesizlik.

mahsul: ürün.

mecele: konu.

minnet: iyiliğe karşı duyulan şükür hissi.

muamele: işlem.

muhafaza: koruma.

müspet: olumlu.

müteaddit: çeşitli, bir çok.

nafaka: geçimlik, geçinmek için gerekli olan şey.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

red: geri verme.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sabit: ispat edilmiş, ispatlanmış.

şah: bir yere hâkim olan, sahip.

şeref-i din: dinin şerefi.

tahakkuk: gerçekleşme, kesinleşme.

takdir: değerlendirme.

talebe: öğrenci.

teşebbüs: girişim, bir işi yapmak için harekete geçme.

vakf: adamak, vermek.

vesika: dayanılacak, güvenilir olacak sağlam delil, belge.

vicdan: insanın içindeki, iyiyi kötüden ayırabilen, iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülüktен elem alan manevî his.

zahir: açık, âşikar.

zalim: merhametsiz, gaddar.

zat: şahsiyet.

tayın olarak vermektedir. Kendisi de bugün artık herkesin mâlûmu olmuş olan âzamî bir iktisad ve kanaatle yaşamaktadır. Ve bütün ömrü boyunca fevkalâde bir iktisad dairesinde kendini idare ettiğine, seksen senelik hayatını bir şâhid-i sâdık olarak gösteriyoruz.

Halkı Demokrat hükûmet aleyhine geçirmek plânlarını takip eden muhtelif gazetelerin diğer bir zâhir yalanları ise, Nazilli’de iki mübarek adamın Ramazan-ı Şerif hakkındaki hasbihalini “İslâmî bir devlet kurmak” gibi siyasetvârî bir tarzda tebdil edivermeleri, o sahte siyaset bezirgânlarının, çocukları dahi kandıramayacakları ace-mice bir iftira ve bir uydurmalarından ibarettir. Böyle yalanları yapmakla hangi maksadlarının istihâlâline çabaladıkları kimsenin meçhûlü değildir.

Nazilli’ye hiç gitmemiş olan, orada bir kimseyi tanımayan, kırk seneden beri **أَعْذُبُ اللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسِّيَاسَةِ**¹ deyip, siyasetle alâkasını kesen, yalnız ve yalnız Kur’ân ve imân hakikatleriyle imânî kurtarmak dâvâsına ömrünü hasreden, bunun haricinde dünyevî şeylerle alâkadar olmayan, seksen yedi yaşında, dâima yatakta olan, zehirli hastalıkların tesirâtıyla ölüm nöbetleri geçirip “Kabir kapısındaım” diyen ve sükûnet ve istirahat pek muhtaç olan Said Nursî gibi bir İslâm müellifini böyle siyaset iftiralarıyla mevzu-u bahis etmek, çok vecihlerle vicdansızlıktır. Müthiş bir gaddarlıktır. Âdi bir yalancılık derekesine sukuttur.

1. Şeytanın ve siyasetin şerrinden Allah’a sığınırım.

adi: sıradan, basit.
alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
aleyh: zıt, karşıt.
azamî: en fazla, en çok, nihayet derecede.
bezirgân: mesleğini sadece kazanç için kullanan kimse.
dava: takip edilen fikir, iddia, ülkü.

dereke: alt seviye, alt derece.
dünyevî: dünyaya ait.
fevkalâde: olağanüstü.
gaddar: çok fazla zulüm ve haksızlık eden.
hakikat: gerçek, doğru.
hariç: dışında.
hasbihal: halleşme; görüşüp konuşma, sohbet.
hasr: vakfetme.
ibaret: meydana gelen, olu-

şan.
idare: geçim.
iftira: aslı olmadan birine suç yüklemeye, olmayan bir suçu başkasına yüklemeye.
iktisâd: tutum, lüzumundan fazla veya eksik harcamalardan kaçınma.
iman: inanç, itikat.
İslâmî: İslâma uygun.
istihsal: hasıl etme, meydana

getirme, elde etme, üretme.
istirahat: dinlenme, rahatlama.
kanaat: elindeki ile yetinmek.
maksat: kast, amaç, düşünce.
malûm: bilinen, biliniyor olan.
meçhul: bilinmeyen, hakkında bilgi olmayan.
mevzu-ı bahis: kendisinden bahsedilen, bahis konusu.
muhtâc: gerek duyan.
muhtelif: türlü türlü, çeşitli.
mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.
müellif: eser telif eden, yazar.
müthiş: dehşet veren, ürküten, dehşetli, korkunç.
Ramazan-ı Şerif: mübarek, şerefli Ramazan ayı.
sahte: düzmece, taklitçi, yapmacıklı.
siyasetvârî: siyaset gibi, siyasi bir ifade ve tavırla.
siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.
sükûnet: durgunluk, huzur, sakinlik.
sükût: düşme, düşüş, aşağı inme.
şâhid-i sadık: doğru sözlü şahit.
tarz: biçim, şekil.
tayın: ekmek, erzak, yiyecek.
tebdil: değiştirme, dönüştürme.
tesirat: etkiler, tesirler.
vecih: cihet, yön.
vicdan: din, inanç.
zahir: açık, âşikar.

Herhangi bir din âlimine, bir bahane ile peygamberlik isnâdını yapmak, doğrudan doğruya İslâmiyete bir taarruz ve Kur'ân'a bir ihânettir.

Üstadımız Said Nursî bütün ömrü müddetince Sünnet-i Seniye'ye ittibâ etmiş ve bir Sünnet-i Seniye'ye muhâlif hareket etmemek için idam cezalarını hiçe saymış ve Sünnet-i Seniye'yi ihyâ ve imânî muhafaza uğrunda 130 parça eser telif etmiştir. Hunhar din düşmanlarına karşı hayatını istihkâr ederek mücâhede etmiş ve niha-yet muvaffak ve muzaffer olmuştur.

Evet, ittibâ-ı sünnet-i Ahmediyeye dâir yazdığı bir eseri otuz seneden beri binlerce nüsha neşrolmuştur. Fahr-i Kâinat, Resûl-i Ekrem (a.s.m.) Efendimizin son ve hak peygamber olduğuna dâir muazzam bir eseri olan Mu'cizat-ı Ahmediye kitabı da meydandadır. Hakikat-i hal böyle olduğu halde, Said Nursî'ye böyle bir ittihâmı yapanların, hak ve hakikatten, insaf ve vicdandan ne kadar uzak oldukları kıyas edilsin. Bu ittihâmı yapmak, şeytanların bile hatırından geçmez.

Bu hâdisenin bir sebebi şu olmak kavîdir ki: Risâle-i Nur, âile hayatına büyük bir faide verip hanımların iffet ve nâmus ve ismetle ve saadette hayat geçirmelerini temin ettiğinden, kadınlar Risâle-i Nur'a çoklukla râğbet göstermektedirler. Buna bir hüsn-ü misâl olarak hanımların neşrolunan birkaç makalesini din düşmanları görmüşler ve bolşeviklik hesâbına birtakım uydurma bahanelerle hücumla geçmişlerdir. Fakat aslâ muvaffak

âlim: ilim ile uğraşan, ilim adamı.

bahane: vesile, sebep.

bolşeviklik: Rus komünizmi taraftarlığı.

dair: alakalı, ilgili.

eser: telif, kitap, yayın.

Fahr-ı Kâinat: kâinatın övüncü, kâinatın kendisiyle övündüğü zat olan Peygamberimiz (a.s.m.).

hâdis: olay.

hakikat: gerçek.

hakikat-ı hâl: durumun gerçek yönü, işin aslı.

hunhar: kan içen, kan döken, zâlim.

hüsn-i misal: güzel örnek.

idam: ölüm.

iffet: helâle razı olup haramdan kaçınma.

ihanet: hainlik, kötülük etme.

ihya: canlandırma, diriltme, hayat verme.

iman: inanç, itikat.

ismet: günahsızlık, masumluk.

isnâd: dayandırma, mal etme, bir şeyi bir kimseye ait gösterme.

istihkâr: hakir görme, hor görme, küçümseme, kıymet vermeme.

itham: suç isnat etme, suçlama.

ittiba: tabî olma, uyma, itaat etme.

ittiba-ı sünnet: Peygamberimiz (a.s.m.) sünnetine uyma.

ittihâm: suçlama.

kavi: kuvvetle muhtemel.

kıyas: karşılaştırma, bir şeyi başka bir şeye benzeterek hüküm verme.

muazzam: ehemmiyetli, önemli.

Mu'cizat-ı Ahmediye: R.N.da Peygamberimiz mucizelerinin anlatıldığı eser.

muhafaza: koruma.

muhâlif: zıt, aykırı.

muvaffak: başarmış, başarılı.

muzaffer: üstün gelmiş, üstünlük elde etmiş, zafer kazanmış, yenmiş, galip gelmiş.

mücâhede: savaşma, mücadele.

namus: edep, hayâ, ahlâk, doğruluk gibi faziletlerin sonucu olan ve yüksek değer taşıyan haslet.

neşr: yayım, yayın.

nihayet: en sonunda.

nüsha: kitap.

peygamber: Allah tarafından haber getirerek ilahî emir ve yasakları insanlara tebliğ eden elçi, nebi.

rağbet: istek, arzu, meyil.

Resul-i Ekrem: çok cömert, kerîm olan peygamber, Hz. Muhammed (a.s.m.).

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

saadet: mutluluk.

sünnet-i seniye: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) yüce sünneti; yüksek hâl, söz, tavır ve tasvipleri.

taarruz: saldırma, satasma, ilişme.

telif: eser yazma.

temin: sağlamlaştırma, sağlama.

vicdan: din, inanç.

olamayacaklardır. Onların maksadlarının tam aksine olarak Risâle-i Nur'un neşriyatı erkek ve kadınlar arasında hârika bir tarzda inkişaf etmektedir ve edecektir.

*Hastalığı münasebetiyle
hizmetinde bulunan
Tâhirî, Zübeyir, Ceylân,
Bayram, Sungur, Rüştü*

﴿ 359 ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

En mühim bir mahkemede son sözüm olarak "Mahkeme-i Kübrâya Şekvâ" namıyla yazılan ve *Tarihçe-i Hayat*'ta birkaç defa neşrolunan ve mahkemede iken Ankara makamına, Temyiz Mahkemesine ve mahkeme reislerine gönderilen şekvânın sebebi, o hadisenin acip, garip, küçük bir nümunesi bu defa aynen başıma geldiği için, o "Mahkeme-i Kübrâya Şekvâ"ya bir haşiyecik olarak beyan ediyorum:

İki gün evvel, çok müştak olduğum ve eski zamanda Anadolu medrese-i ilmiyesi hükmünde olan Konya'ya üç sebep bahanesiyle,

Biri: İki hakikatli Nur kardeşim fakir halleriyle beraber büyük bir masrafa girip İzmir mahkemesine gitmişler. Dönüşlerinde yanıma uğradılar. Ben de onları kısmen masraftan kurtarmak için, hususî otomobilimle Konya'ya kadar beraber almak;

nam: ad, isim.
nesr: yayım, yayın.
neşriyat: yayınlar.
Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.
nümune: örnek.
reis: başkan.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
şekva: şikayet.
Tarihçe-i Hayat: Said Nursî'nin hayat hikayesini açıklayan ve Risale-i Nur Külliyyatından olan bir eser.
tarz: biçim, şekil.
temyiz: bir davanın kararının bir üst mahkeme tarafından tekrar incelenmesi.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
bahane: vesile, sebep.
beyan: anlatma, açıklama.
defa: kere, kez, yol.
evvel: önce.
garip: tuhaf, şaşılacak.
hâdis: olay.
hakikat: kadirbilirlik, sadakat, doğruluk, vefa, sürekli bağlılık.
hâl: durum, vaziyet.

hârika: olağanüstü.
haşiyecik: küçük dipnot.
hizmet: görev, vazife.
hususî: özel.
hükmünde: değerinde, yerinde.
inkişaf: gelişme.
kısmen: kısmî olarak, bir kısım.
Mahkeme-i Kübra: en büyük mahkeme, öldükten sonra

bütün insanların diriltilerek Allah huzurunda hesaba çekileceği mahkeme.
makamat: makamlar.
masraf: harcama, sarf etme.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
münasebet: vesile, -dan dolayı.
müştak: arzulu, fazla istekli, istiyak gösteren.

İkincisi: On beş sene benim yanımda okumuş ve yirmi seneye yakın müftülük etmiş ve kırk seneden beri bir tek defadan başka görmediğim ve bütün kardeşlerim, akrabalarım içinde hayatta bir o kalmış olan kardeşimi ve çocuklarını ziyaret etmek ve onlarla görüşmek.

Üçüncüsü: Eski Said'in ve Yeni Said'in mühim üstadlarından olan ve onun müridleri olan Mevlevîlerin her yerde Risâle-i Nur'la alâkadarlıkları cihetiyle çok alâkadar olduğum ve İmam-ı Rabbanî, İmam-ı Gazalî gibi mühim bir üstadım olan Mevlânâ Celâeddin'i ziyaret için gitmiştim.

Hem, *Tarihçe-i Hayat*'ta insanlarla görüşemediğime dair neşredilen yazı ki, "Ziyaretçilerle görüşemiyorum." Nasıl ki, hediyelerden men etmek için Cenâbı Hak hastalık verdiği gibi, bu hürmetkârâne ziyaret de bir nevi hediye-i mâneviye olduğundan, sesim kesilip bir eser-i inâyet olarak konuşmaktan men olunduğumdan kardeşimin evine dahi gidemedim ki, konuşmayayım. Hiç olmazsa Konya'da iki üç gün kalmak zarurî iken mecburî olarak bir saat içinde namazımı kılıp dönmüşüm. Fakat orada bana birden bire öyle bir vaziyet verildi ki, bütün gazetelerde neşrettiler. Kırk senedir bir defadan başka görüşmediğim kardeşimin evine dahi gidip görüşemediğim ve konuşamadığım halde, sanki binler adamlarla görüşmüşüm gibi muamele gördüm.

Gerçi, polislerin, aldıkları emre binaen o vaziyetleri cidden büyük bir sehiv idi. Fakat bu şiddetli hastalıklı

alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

cidden: ciddî olarak, gerçek olarak.

cihet: yön, sebep, vesile.

dair: alakalı, ilgili.

defa: kere, kez, yol.

eser-i inayet: lütuf eseri; ihsan, iyilik, yardım alâmeti.

gerçi: her ne kadar.

hediye-i maneviye: manevî hediye.

hürmetkâr: hürmet eden, saygılı.

mecburî: zorunlu.

men: yasak etme, engelleme.

Mevlânâ: Celâleddin-i Rumî.

Mevlevî: Mevlevîlik tarikatına mensup kimse.

muamele: işlem.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

mürîr: tarikatta bir şeyh ve mürşide bağlanarak tarikat usul ve âdetleri ile tasavvufî hakikatleri öğrenen kimse.

neşr: yayım, yayın.

nevi: çeşit.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin

eserlerinin adı.

sehiv: hata, yanlışlık.

Tarihçe-i Hayat: Said Nursî'nin hayat hikayesini açıklayan ve Risale-i Nur Külliyyatından olan bir eser.

üstâd: bir ilim ve sanatta üstün olan kimse, öğretmen.

vaziyet: durum.

zarurî: zorunlu.

halime muvafık geldiği için onlardan sıkılmadım. Bilakis helâl ettim. Allah razı olsun dedim, teşekkür ettim. Ben tebdil-i havaya çok muhtaç olduğum için, yazın dağlarda, kışın da kira ettiğim ayrı ayrı menzillerde gezmeye mecbur oluyorum. Bir yerde duramıyorum. Hastalığım şiddetleniyor. Niyet ettim, tekrar ara sıra Konya gibi yerlere gideceğim. Hattâ kirasını verdiğim Emirdağında iki menzirim, Eskişehir’de bir menzirim varken, o mânâsız vaziyet beni o tebdil-i havadan, o menzilleri ziyaret etmekten men edilmeme sebep olduğunu Konya’daki vaziyetten hissetmiştim. Ben kat’iyen kimseyle görüşemiyorum.

Bunun gibi, âdetim hilâfına bana yapılan çok gayrı kanunî muameleler var. İşte bu defaki mezkûr vaziyeti beyan eden şu ifâdâtım evvelce yazılan “Mahkeme-i Kübrâya Şekvâ”ya bir zeyil olarak neşredilebilir.

Said Nursî

360

REİS-İ CUMHURA VE BAŞVEKİLE,

Kabir kapısında ve seksen küsur yaşında, birkaç hastalıkla hasta bulunan ve ölüme kendini yakın gören bir biçare garip ihtiyar der ki:

Size iki hakikati beyan ediyorum:

âdet: görenek, usul, alışkanlık.
başvekil: başbakan.
beyan: anlatma, açıklama.
biçare: çaresiz, zavallı.
bilâkis: aksine, tersine.
defa: kere, kez, yol.
evvelce: daha evvel, daha önce.
garip: gurbette, kendi mem-

leketinin dışında bulunan, yabancısı.
hakikat: gerçek, doğru.
helâl: bağışlama, alacağından vaz geçme.
hilâf: ters, karşı, zıt, aykırı.
ifadat: ifadeler.
ihtiyar: yaşlı.
kat’iyen: hiç bir zaman, asla.
Mahkeme-i Kübra: en büyük

mahkeme, öldükten sonra bütün insanların diriltilerek Allah huzurunda hesaba çekileceği mahkeme.
mana: anlam.
men: yasak etme, engelleme.
menzil: yer, konak.
mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.
muamele: işlem.

muhtâc: gerek duyan.
muvafık: uygun, münasip.
neşr: yayım, yayın.
niyet: bir işi yapmayı önceden düşünme.
razı: hoşnut olma, kabul etme.
reisicumhur: halkın reisi, cumhurbaşkanı.
şekva: şikayet.
tebdil-i hava: hava değişikliği.
vaziyet: durum.
zeyl: ek, ilâve.

EVVELÂ: Sizlerin Pakistan ve Irak'la gayet muvaffakiyetkârâne ittifakını, bu millete kemâli samimiyetle, sürür ve ferah ile kazanmanızı bütün ruhu canımızla tebrik ediyoruz. Bu ittifakınızı, inşaallah 400 milyon İslâmın sulh-u umumiyesine ve selâmeti âmmenin teminine kat'î bir mukaddeme olarak ruhumda hissettim. Ve namaz tesbihatındaki kuvvetli bir ihtar ile bunu size yazmaya mecbur kaldım.

Otuz kırk seneden beri dünyayı ve siyaseti terk ettiğim halde, şiddetli bir alâka ile bu ihtar-ı kalbînin sebebi: Elli seneden beri imanı kurtarmak için gayet kısa bir yolu bulan ve Kur'an'ın bu zamanda bir mucize-i mânevîyesi olan Risâle-i Nur'un Arabistan ve Pakistan'da her yerden daha ziyade tesirâtı olduğu ve makbul olması, hattâ aldığımız habere göre, mahkemece tesbit edilen miktarın üç misli Risâle-i Nur'un talebelerinin o havalide bulunmalarıdır. Bu sır için âhir hayatımda kabir kapısında bu netice-i azîmeyi görmek ve beyan etmeye ruhen mecbur oldum.

SANİYEN: Irkçılık fikri, Emevîler zamanında büyük bir tehlike verdiği ve hürriyetin başında "kulüpler" suretinde büyük zararı görülmesi ve Birinci Harb-i Umumîde yine ırkçılığın istimaliyle mübarek kardeş Arapların mücahid Türklere karşı zararı görüldüğü gibi, şimdi de uhuvvet-i İslâmiyeye karşı istimal edilebilir ve istirahat-i umumiye düşmanları gizli dinsizler, yine o ırkçılıkla büyük zarar vermeye çalıştıklarına emareler görünüyör.

ahir: sonu, son kısmı.

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

beyan: anlatma, açıklama.

emare: alâmet, belirti, nişan.

Emevîler: Hulefa-yı Raşidînden sonra 661-750 yılları arasında hüküm süren ilk İslâm hanedanı.

evvelâ: öncelikle.

ferah: gönül açıklığı, sevinç, sevinme.

gayet: son derece.

Harb-i Umumî: genel harp, umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.

havalî: etraf, çevre, civar, yöre, dolay.

ırk: millet, milliyet.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

ihtar-ı kalbî: kalpten gelen ihtar, hatırlatma, uyarı.

iman: inanç, itikat.

inşaallah: Allah izin verirse.

istimâl: kullanma.

istirahat-ı umumiye: herkesin istirahatı, rahat etmesi.

ittifak: bir konuda, ortak bir gayede anlaşma, fikir birliği etme, uyuşma, bağdaşma.

kat'î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kemal-i samimiyet: samimiyetin tam oluşu, tam ve kusursuz sa-

minîlik.

makbul: kabul edilmiş, geçerli.

misil: kat; eş.

mu'cize-i maneviye: manevî mucize.

mukaddeme: başlangıç.

muvaffakiyetkârane: başarak, başarılı olarak.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

mücahit: cihat eden, savaşan.

netice-i azîme: büyük netice.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.

ruhen: ruhi açıdan, ruhsal olarak.

saniyen: ikinci olarak.

selâmet-i amme: umumun selâmeti, herkesin selâmeti.

sır: gizli hakikat.

sulh-i umumi: genel barış, herkesi ilgilendiren barış, dünya barışı.

suret: biçim, şekil, tarz.

sürür: sevinç, mutluluk.

talebe: öğrenci.

temin: sağlama, sağlama.

tesbihat: tesbihler, Cenab-ı Hakkın bütün noksan sıfatlarından uzak ve bütün kemal sıfatlara sahip olduğunu ifade eden sözler.

tesirat: etkiler, tesirler.

uhuvvet-i İslâmiye: İslâm kardeşliği.

ziyade: çok, fazla.

Halbuki, menfî hareketle başkasının zararıyla beslenmek ırkçılığın seciye-i fitrîsi olduğu halde, evvelâ başta Türk milleti dünyanın her tarafında Müslüman olduğundan onların ırkçılıkları İslâmiyetle mezc olmuş, kabil-i tefrik değil. Türk, Müslüman demektir. Hattâ Müslüman olmayan kısmı, Türklükten de çıkmışlar. Türk gibi Araplarda da Araplık ve Arap milliyeti İslâmiyetle mezcolmuş ve olmak lâzımdır. Hakikî milliyetleri İslâmiyettir. O kâfidir. İrkçılık, bütün bütün bir tehlike-i azîmdir.

Sizin bu defaki Irak ve Pakistan'la pek kıymettar ittifakınız, inşaallah bu tehlikeli ırkçılığın zararını def edecek ve dört beş milyon ırkçıların yerine, 400 milyon kardeş Müslümanları ve 800 milyon sulh ve müsâlemet-i umumiyyeye şiddetle muhtaç Hristiyan ve sâir dinler sahiplerinin dostluklarını bu vatan milletine kazandırmaya tam bir vesile olacağına ruhuma kanaat geldiğinden, size beyan ediyorum.

SALİSEN: Altmış beş sene evvel bir vali bana bir gazete okudu. Bir dinsiz müstemlekât nâzırı Kur'ân'ı elinde tutup konferans vermiş. Demiş ki: "Bu İslâmların elinde kaldıkça, biz onlara hakikî hâkim olamayız, tahakkümümüz altında tutamayız. Ya Kur'ân'ı sukut ettirmeliyiz ve yahut Müslümanları ondan soğutmaliyiz."

İşte bu iki fikirle, dehşetli ifsat komitesi bu biçare fedakâr, mâsum, hamiyetkâr millete zarar vermeye çalışmışlar. Ben de, altmış beş sene evvel bu cereyana karşı, Kur'ân-ı Hakîm'den istimdat eyledim. Hakikate karşı

beyan: anlatma, açıklama.
biçare: çaresiz, zavallı.
cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.
def: kovma, uzaklaştırma.
defa: kere, kez, yol.
dehşetli: ürkütücü, korkunc.
evvel: önce.
evvelâ: öncelikle.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, fedâ eden.
hakikat: gerçek.
hakikî: gerçek.

hâkim: hükmeden.
hamiyetkâr: hamiyetli, onur ve haysiyet sahibi.
ırk: millet, milliyet.
ifsat: fesada uğratma, bozma, karışıklık çıkarma.
inşaallah: Allah izin verirse.
istimdat: medet dileme, imdat isteme, yardıma çağırma.
ittifak: birleşme, birlik.
kabil-i tefrik: ayrılması mümkün, ayrılabilir.
kâfi: yeterli.
kanaat: inanç, inanış.

kıymettar: kıymetli, değerli.
komite: encümen, kurul, komisyon.
Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve süresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.
masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.
menfî: olumsuz, müspet olmayan.
mezç: katma, karıştırma.
milliyet: bir milleti diğer milletten ayıran hâllerin ve özelliklerin tamamı.

muhtâc: gerek duyan.
müsâlemet-i umumiye: umumun selâmeti, insanlığın barışı.
müstemlekât: müstemlekeler, sömürgeler.
nâzır: vekil, bakan.
sâir: diğer, başka, öteki.
salisen: üçüncü olarak.
seciye-i fitrî: fitrî seciye, yaratılıştan var olan özellikler, yaratılışa ait karakter.
sulh: barış, anlaşarak düşmanlığı kaldırma.
sükût: değerdan düşme, değerini yitirme; susma.
tahakküm: hakimiyet, idare.
tehlike-i azim: çok büyük tehlike.
vesile: aracı, vasıta.

kısa bir yol ve bir de pek büyük bir “Dârülfünun-u İslâmiye” tasavvuru ile, altmış beş senedir, âhiretimizi kurtarmak ve onun bir faydası olarak hayat-ı dünyeviyemizi de istibdad-ı mutlakdan ve dalâletin helâketinden kurtarmaya ve akvam-ı İslâmiyenin mâbeynindeki uhuvvetini inkişaf ettirmeye iki vesileyi bulduk.

Birinci vesilesi: Risâle-i Nur’dur ki, uhuvvet-i imaniyenin inkişafına kuvvet-i iman ile hizmet ettiğine kat’î delil, emsalsiz bir mazlumiyet ve âcizlik hâletinde telif edilmesi ve şimdi âlem-i İslâmın ekseri yerlerinde ve Avrupa ve Amerika’ya da tesirini göstermesi ve ihtilâlcilere ve dinsiz felsefeye ve otuz seneden beri dehşetli bir surette maddiyun ve tabiiyun gibi dinsizlik fikrine karşı galebe çalması ve hiçbir mahkeme ve ehl-i vukuf dahi onları cerh edememesidir. İnşaallah bir zaman da, sizin gibi uhuvvet-i İslâmiyenin anahtarını bulan zatlar, bu mucizei Kur’âniyenin cilvesini âlem-i İslâma işittireceksiniz.

İkinci vesilesi: Altmış beş sene evvel Câmîü’l-Ezhere gitmek istiyordum. Âlem-i İslâmın medresesidir diye, ben de o mübarek medresede bir ders almaya niyet ettim. Fakat kısmet olmadı. Cenab-ı Hak rahmetiyle bir fikir ruhuma verdi ki:

Câmîü’l-Ezher Afrika’da bir medrese-i umumiye olduğu gibi, Asya Afrika’dan ne kadar büyük ise, daha büyük bir darülfünun, bir İslâm üniversitesi Asya’da lâzımdır. Tâ ki İslâm kavimlerini, meselâ: Arabistan,

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.

akvam-ı İslâmiye: Müslüman kavimler, milletler.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

Câmîü’l-Ezher: Mısır’daki Ezher Üniversitenin adı.

dalâlet: azgınlık, sapıklık.

dârülfünun: üniversite.

Dârülfünun-u İslâmiye: İslâmî ilimler (fenler) akademisi.

delil: kanıt, tanık, burhan.

emsalsiz: benzersiz.

evvel: önce.

hâlet: hal, durum.

hayat-ı dünyeviye: dünyaya ait olan hayat.

helâket: yıkılma, mahvolma.

hizmet: görev, vazife.

inkışaf: ortaya çıkma, gelişme.

istibdat-ı mutlak: hiç bir hak ve hürriyeti tanımayan tam baskı, tam diktatörlük.

kat’î: kesin, şüpheye ve tereddüde mahal bırakmayan.

kavim: millet; aralarında dil, âdet, örf, kültür birliği olan insan topluluğu.

kismet: nasip.

kuvvet-i iman: iman kuvveti.

mabeyn: arasında.

mazlumiyet: mazlumluk, zulüm görmüşlük.

medrese: yüksek mektep, üniversite.

medrese-i umumiye: umumî ve her tarafa açık olan medrese, okul.

meselâ: örneğin.

mübarek: feyizli, bereketli.

niyet: öncede düşünmek, belirlemek.

rahmet: Allah’ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

tasavvur: bir şeyi zihinde düşünme, tasarlama.

telif: eser yazma.

uhuvvet: kardeşlik, din kardeşliği.

uhuvvet-i imaniye: imana ait, imandan gelen kardeşlik.

vesile: yol, vasıta, sebep.

Hindistan, İran, Kafkas, Türkistan, Kürdistan'daki milletleri, menfi ırkçılık ifsat etmesin. Hakikî, müsbet ve kudsî ve umumî milliyet-i hakikiye olan İslâmiyet milliyeti ile ¹ **إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ** Kur'ân'ın bir kanun-u esasîsinin tam inkişafına mazhar olsun. Ve felsefe fûnunu ile ulûm-i diniye birbiriyle barışsın ve Avrupa medeniyeti, İslâmiyet hakaikiyle tam musalâha etsin. Ve Anadolu'daki ehl-i mektep ve ehl-i medrese birbirine yardımcı olarak ittifak etsin diye, vilâyât-ı şarkiyenin merkezinde hem Hindistan, hem Arabistan, hem İran, hem Kafkas, hem Türkistan'ın ortasında, Medresetü'z-Zehra mânâsında, Câmiü'l-Ezher üslûbunda bir darülfünun, hem mektep, hem medrese olarak bir üniversite için, tam elli beş senedir Risâle-i Nur'un hakaikine çalıştığım gibi ona da çalışmışım. En evvel bunun kıymetini (Allah rahmet etsin) Sultan Reşad takdir edip yalnız binasını yapmak için 20 bin altın lira verdiği gibi, sonra ben eski Harb-i Umumîdeki esaretimden döndüğüm vakit, Ankara'da mevcut 200 meb'ustan 163 meb'usun imzası ile 150 bin lira, o zaman paranın kıymetli vaktinde, aynı o üniversite için vermeyi kabul ve imza ettiler. Mustafa Kemal de içinde idi. Demek, şimdiki para ile beş milyon liraya yakın bir tahsisat vermekle, tâ o zamanda böyle kıymetdar bir üniversitenin tesisine herşeyden ziyade ehemmiyet verdiler. Hattâ dinde çok lâkayt ve garplılaşmak ve an'anattan tecerrüd etmek taraftarı bulunan bir kısım meb'uslar dahi onu imza ettiler. Yalnız onlardan ikisi dediler ki:

1. Mü'minler kardeşler. (Hucurât Suresi: 10.)

an'anat: an'aneler, gelenekler.
Camiü'l-Ezher: Mısır'daki Ezher Üniversitenin adı.
darülfünun: üniversite.
ehemmiyet: önem, değer, kıymet.
ehl-i medrese: medrese ehli, medresede okuyanlar.
ehl-i mektep: mektepli, okul-lu, eğitim ve tahsil görenler.

esaret: esirlik, tutsaklık, hüküm altında bulunma.
evvel: önce.
felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından inceleyen ilim.
fünun: fenler.
garp: batı.
hakaik: hakikatler, doğrular, gerçekler.
hakikî: gerçek.

Harb-i Umumî: genel harp, umumî savaş; 1914-1918 yılları arasında cereyan eden Birinci Dünya Savaşı.
ifsat: fesada uğratma, bozma, karışıklık çıkarma.
inkışaf: ortaya çıkma, gelişme.
ittifak: ortak bir gayede anlaşma, birleşme.
kanun-i esası: ana prensipler,

anayasa.

kiymet: değer.

kiymettar: kıymetli, değerli.

kudsî: mukaddes, yüce.

lâkayt: kayıtsız, ilgisiz.

mana: anlam.

mazhar: nail olma, şereflenme.

mebus: milletvekili.

medeniyet: uygarlık, medenilik.

medrese: din ağırlıklı eğitim yeri.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

mektep: okul.

menfi: olumsuz, müspet olmayan.

milliyet-i hakikiye: gerçek milliyet.

musalâha: barış, uzlaşma.

müspet: olumlu.

rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

tahsisat: tahsis olunan şeyler, tahsis edilen para, ödenek.

takdir: kıymet verme, beğenme.

taraftar: benimseyen, isteyen.

tecerrüt: soyunma, soyutlanma, uzak olma.

tesis: kurma, meydana getirme.

ulûm-i diniye: dinî ilimler.

umumî: genel.

üslûp: tarz, yol, biçim, usul, stil.

vilayat-ı şarkiyeye: şark vilayetleri, doğu illeri.

ziyade: çok, fazla.

“Biz şimdi ulûm-u an’ane ve ulûm-u diniyeden ziyade garplılaşmaya ve medeniyete muhtacız.”

Ben de cevaben dedim:

Siz, farz-ı muhal olarak, hiçbir cihette ihtiyaç olmasa da, ekser enbiyanın Asya’da, şarkta zuhuru ve ekser hükemanın ve feylesofların garpta gelmelerinin delâletiyle Asya’yı hakikî terakki ettirecek, fen ve felsefenin tesirâtından ziyade hiss-i dinî olduğu halde, bu fitrî kanunu nazara almayarak garplılaşmak namıyla an’ane-i İslâmiyeyi bıraksanız ve lâdinî bir esas yapsanız dahi, dört beş büyük milletlerin merkezinde olan vilâyat-ı şarkiyede millet, vatan selâmeti için dine, İslâmiyetin hakaikine kat’iyen tarafdar olmak, size lâzım ve elzemdir. Binler misallerinden bir küçük misal size söyleyeceğim:

Ben Van’da iken, hamiyetli Kürt bir talebeme dedim ki: “Türkler İslâmiyete çok hizmet etmişler. Sen onlara ne niyetle bakıyorsun?” dedim.

Dedi: “Ben Müslüman bir Türkü, fâsık bir kardeşime tercih ediyorum. Belki babamdan ziyade ona alâkadam. Çünkü tam imana hizmet ediyorlar.”

“Bir zaman geçti, (Allah rahmet etsin) o talebem, ben esârette iken, İstanbul’da mektebe girmiş. Esâretten geldikten sonra gördüm. Bazı ırkçı muallimlerden aldığı aksûlâmel ile o da Kürtçülük damarıyla başka bir mesleğe girmiş. Bana dedi: “Ben şimdi gayet fâsık, hattâ dinsiz de olsa bir Kürdü salih bir Türke tercih ediyorum.”

aksûlâmel: tepki, reaksiyon.
alâkadar: ilgili, ilişkili, münasebetli, bağlı.
an’ane-i İslâmiye: İslâmî gelenek.
cerh: bir iddiayı, bir fikri çürütme.
cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.
cihet: yan, yön, taraf.
cilve: tecelli, görüntü.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
delâlet: delil olma, gösterme; alâmet, işaret.
ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar.
ekser: pek çok.
elzem: daha (en, pek) lâzım, lüzumlu, gerekli.
enbiya: nebiler, peygamberler.
esaret: esirlik, harp esirliği, tut-saklık.
farz-ı muhal: imkânsız farz etme, olmayacak bir şeyi olacakmış gibi düşünme.
fâsık: Allah’ın emirlerine aykırı hareket eden, günahkâr.
felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından inceleyen ilim.
fen: tatbiki bilgi, teknik.
fitrî: tabîî, doğal.
filozof: felsefe ile uğraşan, filozof.
galebe: galip gelme, üstünlük.
garp: batı.
gayet: son derece.
hakaik: hakikatler, doğrular, gerçekler.
hakiki: gerçek.
hamiyet: gayret.
hiss-i dinî: din duygusu.
hizmet: görev, vazife.
hükema: âlimler, çok bilgili kim-seler, feylesoflar, filozoflar.
ırk: millet, milliyet.
ihtilâl: mevcut idareyi veya rejimi zor kullanarak değiştirme.
iman: inanç, itikat.
inşaallah: Allah izin verirse.
kat’iyen: hiç bir zaman, asla.
lâdinî: din dışı, dinsiz, dinle alâkası olmayan.

maddiyyun: maddeyi ezeli ve ebedi kabul edenler.
medeniyet: uygarlık, medenilik.
mektep: okul.
meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.
misal: örnek, nümune.
muallim: öğretmen.
mu’cize-i Kur’âniye: Kur’ân’a ait mu’cize.
nam: ad.
nazar: dikkat.

niyet: maksat, meram.
sâlih: dinin emir ve yasaklarına uygun hareket eden, takva sahibi, müttakî.
selâmet: salimlik, eminlik, kurtuluş, korku ve endişeden uzak olma.
suret: biçim, şekil, tarz.
şark: doğu.
tabiiyyun: tabiatçılar, materyalistler, tabiata tapanlar.
talebe: öğrenci.
tarafdar: taraflı, destekçi.

terakki: yükselme, ilerleme.
tesirat: etkiler, tesirler.
uhuvvet-i İslâmiye: İslâm kardeşliği.
ulûm-i an’ane: gelenek hâlinde gelmiş, klasik ilimler.
ulûm-i diniye: dinî ilimler.
vilâyat-ı şarkiyeye: şark vilâyetleri, doğu illeri.
zat: kişi, şahıs.
ziyade: çok, fazla.
zuhur: ortaya çıkma.

Sonra ben onu birkaç sohbette kurtardım. Tam kana-
ati geldi ki, Türkler bu millet-i İslâmiyenin kahraman bir
ordusudur.

Ey sual soran mebuslar! Şarkta beş milyona yakın
Kürt var. Yüz milyona yakın İranlı ve Hintliler var. Yet-
miş milyon Arap var. Kırk milyon Kafkas var. Acaba bir-
birine komşu, kardeş ve birbirine muhtaç olan bu kar-
deşlere, bu talebenin Van'daki medreseden aldığı ders-i
dinî mi daha lâzım? Veyahut o milletleri karıştıracak ve
ırktaşlarından başka düşünmeyen ve uhuvvet-i İslâmiye-
yi tanımayan, sırf ulûm-u felsefeyi okumak ve İslâmî
ilimleri nazara almamak olan o merhum talebenin ikin-
ci hali mi daha iyidir? Sizden soruyorum.

İşte bu cevabımdan sonra, an'ane aleyhinde ve her ci-
hetle Garblılaşmak fikrini taşıyanlar, kalktılar, imza etti-
ler. İsimlerini söylemeyeceğim. Allah kusurlarını affet-
sin; şimdi vefât etmişler.

RÂBİAN: Mâdem Reisicumhur gayet mühim mesâil-i
siyasiye içinde Şark Üniversitesini en ehemmiyetli bir
mesele yapıp hattâ hârika bir tarzda altmış milyon lira-
nın o üniversiteye sarfı için bir kanun çıkarmak derece-
sinde fevkalâde bir hizmetle medresenin medâr-ı iftiharını
ve kendisine büyük bir şeref verdiren bu medrese-i İslâ-
miyeye, eski hocalık hissiyâtıyla başlaması, bütün şark
hocalarını minnettar etmiş. Ve şimdi Ortaşarkta sulh-u
umumînin temel taşı ve birinci kalesi olan bu üniversite-
yi yine mesâil-i azîme-i siyasiye içinde yeniden nazara

aleyh: karşı, karşıt.
an'ane: âdet, örf, gelenek,
nesiden nesile aktarılagelen
şeyler.
cihet: yön.
ders-i dinî: din dersi, dinle il-
gili ders.
ehemmiyetli: önemli.
fevkalâde: olağanüstü.
garp: batı.
gayet: son derece.
hârika: olağanüstü.
hissiyat: hisler, duygular.

hizmet: görev, vazife.
ilim: bilgi, marifet.
İslâmî: İslâm ile alâkalı, İsla-
ma ait.
kanaat: inanma.
madem: değil mi ki.
mebus: milletvekili.
medar-ı iftihar: iftihar sebe-
bi, övünme sebebi.
medrese: eğitim ve öğretim
kurumu.
merhum: rahmete kavuş-
muş, ölmüş, ölü.

mesail-i siyasiye: siyasî me-
seleler.
melese: konu.
millet-i İslâmiye: İslâm mille-
ti.
minnettar: bir iyiliğe karşı
minnet duyan.
muhtâc: gerek duyan.
mühim: önemli, ehemmiyet-
li.
nazar: bakış, dikkat.
rabian: dördüncü olarak.
reisicumhur: halkın reisi,

cumhurbaşkanı.
sarf: harcama.
sual: soru.
sulh-i umumî: genel barış, herke-
si ilgilendiren barış, dünya barışı.
Şark: Doğu.
şeref: onur, haysiyet.
talebe: öğrenci.
tarz: biçim, şekil.
uhuvvet-i İslâmiye: İslâm kar-
deşliği.
ulûm-i felsefe: felsefî ilimler.
vefat: ölüm, ölme. (insan hakkın-
da.).

alması, elbette bu vatan, bu devlete, bu millete bu azîm, fâideli hizmeti netice verecek. Ulûm-u diniye o üniversitede esas olacak. Çünkü hariçteki kuvvet tahribâtı mânevîdir, imânsızlıklardır. O mânevî tahribâta karşı atom bombası, ancak mânevî cihetinde mâneviyâtta kuvvet alıp o tahribâtı durdurabilir.

Mâdem elli beş sene bu meseleye bütün hayatını sarf etmiş ve bütün dekaikiyla ve neticeleriyle tetkik etmiş bir adamın bu meselede reyini almak ve fikrini sormak lâzım gelirken, Amerika'da, Avrupa'da bu meseleye dâir istişâreye kendinizi mecbur bildiğinizden, elbette benim de bu meselede söz söylemeye hakkım var. Hamiyetkâr olan bütün bir millet nâmına sizden bekliyoruz.

Said Nursî

﴿ 361 ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

alâmet: belirti, işaret, iz.
azim: büyük.
aziz: izzetli, muhterem, saygın.
beyan: anlatma, açıklama.
ciddî: ağırbaşlı, hâlleri sakin olan kişi.
cihet: yön.
dair: alakalı, ilgili.
dehşetli: ürkütücü, korkunç.
dekaik: incelik ve derinlik.
dua: Allah'a yalvarma, niyaz.
ehemmiyetli: önemli.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.
gayet: son derece.
hakiki: gerçek.
hâlet: hal, durum.
halis: her amelini, yalnız Allah rızası için işleyen.
hamiyetkâr: hamiyetli, onur ve haysiyet sahibi.
hariç: dışarda.
hizmet: görev, vazife.
hizmet-i Kur'âniye: Kur'an hizmeti.
iman: inanç, itikat.
inayet-i ilâhiye: Allah'ın yardımı.
istirahat: dinlenme, rahatlama.
istişare: meşveret etme, bir heyetin fikrine müracaat etme.
madem: değil mi ki.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
maneviyat: mana alemine ait

Aziz, sıddık, fedakâr, hâlis, muhlis kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniyede hakikî, ciddî, metanetli arkadaşlarım,

Size gayet ehemmiyetli bir halimi ve dehşetli bir zahmet, fakat inayet-i İlâhiye ile büyük bir rahmeti tazammun eden zahirî bir hastalığın mânevî bir istirahat ve bir tamam-ı vazifeye bir alâmet olarak bir hastalığımı beyan ediyorum. Şekvâ değil, teşekkür ediyorum. Fakat sizden tahammülüm için dua istiyorum. O hâlet de şudur:

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

olanlar, hisse ve inanca ait şeyler.
mesele: konu.
metanet: metin olma, dayanıklılık; gayret.
muhlis: ihlaslı, samimî; bir işi hiç bir karşılık beklemeden sırf Allah rızası için yapan.
nam: ad.
rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve ma-

nevî nimetler vermesi.
rey: oy.
sarf: harcama.
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullenen.
şekva: şikayet.
tahammül: katlanma, hoş davranma.
tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

tamam-ı vazife: görevin bitmesi.
tazammun: ihtiva etme, içine alma, içinde bulundurma.
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.
ulûm-i diniye: dinî ilimler.
zahiri: görünen, görünürdeki, görünüşteki.
zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

Ben kelimatı konuşurken, birden mânevî bir men gibi şiddetli bir hararet başlıyor. Hattâ eskiden günde bir iki defa su içerken, şimdi yemeği pek az yediğim halde, yirmi otuz defa su içmeye mecbur oluyorum. Hattâ iki gün evvel pek şiddetlendi. Ben bir tesemmüm zannettim. Hattâ bir vehme binaen yanımdaki kardeşlerime ifşa ettim. Bu gayet şiddetli hastalığıma karşı sabır ve tahammül niyaz ettim. Rahmet-i İlâhiyeden rica ettim; birden kalbime geldi ki: Ekser hayatımdaki zahmetlerde bir inayet ve rahmet cilvesi bulunduğu gibi, inşaallah bunda da o cilve-i rahmet var ki, cinnî ve insî şeytanların ve dinsizlerin seni zehirlendirmek ve susturmaya çalışmaları vazifenin tamam olmasına ve istirahatine rahmet-i İlâhiye bir vesile oldu ki, geçen sene *İşârâtü'l-İ'câz* tefsiri ve *Mesnevî-i Arabî*'yi bir sene müddetle ders vermeye başlamıştım. Gizli düşmanlarım cinnî ve insî şeytanlar, beni susturmaya desâisleriyle çalıştıkları halde, rahmet-i İlâhiye hem *İşârâtü'l-İ'câz*'ın, hem *Mesnevî-i Arabî*'nin Türkçesini ihsan ettiğinden ve Risâle-i Nur da ekseriyet itibarıyla kendi kendine ders verip muallimlere ihtiyaç bırakmadığından, bu tedris vazifemde bana istirahat ve tebrik nev'inde bir ihsan-ı İlâhî olarak bu acip hastalık benim istirahatime medar oldu.

Hem benim ruhuma geldi ki: Senin binler, belki yüz binler Saidcikler, senin bedeline ders verecek ve konuşacaklar var. İhsan-ı İlâhî ile Risâle-i Nur, başka ilimler gibi meşakkatli derslere muhtaç değil.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
bedel: yerine, adına, namına.
binaen: -den dolayı, bu sebepten.
cilve: tecelli, görüntü.
cilve-i rahmet: Cenab-ı Hakkın merhamet, şefkat ve lütfunun görüntüsü, rahmet tecellileri.
cinnî: cin taifesinden olan.
defa: kere, kez, yol.
desais: desiseler, hileler.
ekser: pek çok.
ekseriyet: çoğunluk.

evvel: önce.
gayet: son derece.
hararet: sıcaklık.
ifşa: duyurma, gizli bir şeyi yayma.
ihsan: bağışlama, ikram etme, lütf.
ihsan-ı İlâhî: İlâhî ihsan; Cenab-ı Hakkın mahlûkatına ihsan ettiği bütün nimetler, ikramlar, hediyeler, bağışlar.
ilim: bilgi, marifet.
inayet: yardım, ihsan, lütf.
insî: insan cinsinden.

inşaallah: Allah izin verirse.
istirahat: dinlenme, rahatlatma.
kelimat: kelimeler, sözler.
manevis: manaya ait, maddî olmayan.
medar: sebep, vesile.
men: yasak etme, engelleme.
meşakkat: zahmet, sıkıntı, güçlük, zorluk.
muallim: öğretmen.
muhtâc: gerek duyan.
müddet: süre, zaman.
nev: tür, çeşit.

niyaz: Allah'a yalvarma ve yakarma.
rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve manevî nimetler vermesi.
rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.
tahammül: katlanma, hoş davranma.
tedris: okutma, ders verme.
tefsir: Yorum, serh.
tesemmüm: zehirlenme.
vazife: görev.
vehim: zan, şüphe.
vesile: bahane, sebep.
zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

¹ فَأَنَّكَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ Gavs-ı Geylânî'nin (k.s.) kera-
metkârâne cümlesi, en dehşetli zaman gibi bunda da
ayn-ı hakikat olduğu görüldü.

Hem âzamî ihlâsın zedelenmemek için, şimdi düş-
manlar da, dostlara inkılâp ettiği bir zamanda sohbet et-
mek, konuşmak, bu dünyada da uhrevî hizmetlerin bir
güzel ve fânî meyvelerine vesile olabilir. O vakit, âzamî
ihlâs ki, hiçbirşeye âlet olmayacak; hem vazife-i İlâhiye-
ye karışmamak için kaderi İlâhî hakkımdaki bu şiddetli
hâlete aleyhimde değil, lehimde olarak fetva verdi, mü-
saade etti. Ben yanımdaki vasiyetnamemdeki evlât ka-
bul ettiğim küçük evlâtları tevkil ediyorum. Onlarla ko-
nuşanı benimle konuşmuş gibi kabul ediyorum...

² الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz
Said Nursî

Üstadımızın bu hastalığı gösteriyor ki, gizli dinsizler
konuşturmamak için bir ilâç bulmuşlar, yedirmişler. El-
hasıl, Üstadımızın musafahadan, sohbetten ve konuş-
maktan men edildiğini biz de görüyoruz.

Üstadımızın hizmetinde bulunan
**Tahirî, Zübeyir, Ceylân,
Hüsni, Bayram**

-
1. Muhakkak sen ayn-ı inâyetle himâye edilmektesin.
2. Bâkî olan ancak Allah'tır.
-

aleyh: karşı, karşıt

ayn-ı hakikat: hakikatin aslı, ger-
çeğin tâ kendisi.

azamî: en fazla, en çok, nihayet
derecede

dehşetli: ürkütücü, korkunç

elhâsıl: hasılı, netice itibarıyla, kı-
saca

evlât: çocuklar

fânî: muvakkat, geçici

fetva: hüküm

hâlet: hâl, suret, keyfiyet

ihlâs: samimiyet, bir ameli
başka bir karşılık beklemek-
sizin, sırf Allah rızası için yap-
ma

inkılâp: birhalden diğer bir
hale geçme, değişme, dönüş-
me

kader-i ilâhî: ilâhî kader, Al-
lah'ın kader kanunu.

kerametkârâne: kerametli

bir şekilde, keramet gösterir-
cesine.

leh: hakkında, onun için,
onun tarafına, onun faydası-
na veya zararına, ondan yana

men: yasak etme, engelleme
musâfaha: selam vermek ve
sevgisini göstermek üzere
birbirine el uzatma

mûsaade: izin, icazet, ruhsat

tevkil: vekil etme, edilme.

uhrevî: ahirete dair, ahirete
ait

vasiyetname: yazılı vasiyet,
bir kimsenin vasiyetini yaz-
mış olduğu kâğıt.

vazife-i ilâhiye: doğrudan
doğruya Allah'a ait olan iş ve
vazife

vesile: araç, vasita, sebep.

*Berâ-yı malûmat hem resmî zatlara,
hem dostlara mühim bir hakikati beyan ediyoruz:*

Üstadımız gençliğinde ve hattâ çocukluğundan itibaren izzet-i ilmiyeyi muhafaza için şiddetle halktan istiğna ediyordu. Zekât ve sadakayı kat'iyen almadığı gibi, İkinci Mektupta da beyan edildiği üzere, hediye kabul etmiyordu. Bu halin, şimdiki ihtiyarlık ve zayıflık zamanında devam edebilmesi için, Cenab-ı Hakkın rahmetiyle, o istiğna düsturu hastalığa inkılâp etti. Yani mukabilsiz bir lokma alsa, derhal hasta olur. O lokmayı yiyemiyor.

Üstadımız gençliğinde bu kadar muhtaç değildi. Tek başına yaşadığı zamanlar pek az bir masraf kendisine kâfi idi. Şimdi pek çok talebelerine tayın verdiği ve birkaç hastalıkla hasta bulunduğu bir zamanda, o istiğna düsturunun muhafazası için, rahmet-i İlâhiye onu mukabilsiz hediyelerden hasta ediyor.

Aynen öyle de, Üstadımıza hürmet dahi mânevî bir hediye gibi olduğundan, şiddetle nâsın hürmetinden ve elini öpmesinden kaçıyordu. Tarihçe-i Hayatının ve İhtiyarlar Lem'asının şehadetiyle, gençliğinde emsallerinin fevkinde olarak, Siirt'in Tillo kasabasında inzivaya girmişti. Ağrı vilâyetinde Şeyh Ahmed Hânî Hazretlerinin türbesine kapandı. Rusya'ya esir düştüğünde, doksan kadar esir zabıt kendisinin dinî derslerini şevkle dinledikleri halde, üsera kampında Tatarların küçük hâli bir

nâs: insanlar
rahmet: şefkat, merhamet, bağışlama ve esirgeyicilik
rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.
resmî: devletin olan, devlete ait, devletle ilgili
şehadet: şahadetler, şahitlikler.
şevk: şiddetli arzu, aşırı istek ve heves
talebe: öğrenci
Tarihçe-i Hayat: bir kimsenin hayatını anlatan kitap; biyografi. Ri-sale-i Nur'dan bir eser
tayın: ekmek, erzak, yiyecek
türbe: genellikle büyük zatların mezarları üzerine yapılan kubbeli yapı.
üsera: esirler, tutsaklar
zabıt: subay, askere kumanda eden rütbeli asker
zat: kişi, şahıs, fert

beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.
beyan: bildirme, açıklama, söyleme
Cenab-ı Hak: Allah; doğru, gerçek, Hakkın tâ kendisi olan, şeref ve azamet sahibi yüce Allah.
dahi: bile
düstur: kaide, esas, prensip
emsal: eşler, benzerler
esir: tutsak
fevkinde: üstünde

hakikat: gerçek, bir şeyin aslı, esası
hâli: boş, bir şeyden uzak, müstesna
hürmet: riayet, ihtiram, saygı
inkılâp: değişme, dönüşme
inziva: bir köşeye çekilme, tek başına yaşama, dünya işlerinden vaz geçme, dünyadan el-etek çekme
istiğna: çekinme
istiğna: ihtiyaçsızlık, gerek duymazlık.
itibaren: den beri, ...den baş-

layarak, itibar ederek.
izzet-i ilmiye: ilmin izzeti, ilmin gerektirdiği ağırbaşlılık
kâfi: yeterli.
kat'iyen: hiç bir zaman, asla.
manevi: manaya ait, maddî olmayan
masraf: bir iş görmek veya birşey almak için harcanan para.
muhafaza: koruma, saklama, hifzetme
mukabil: karşılık
mühim: önemli, ehemmiyetli

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

aza: üye

azamî: en fazla, en çok, nihayet derecede

cazip: çekici, cazibeli

dahi: bile

daima: her vakit, sürekli, her zaman.

dair: alakalı, ilgili

dehşetli: ürkütücü, korkunç

dünyevi: dünyaya ait

eda: yerine getirme

emsalsiz: benzersiz

fevkalâde: olağanüstü

fitrat: yaratılış, tabiat, mizaç, huy

fütuhât: zaferler, fetihler, galibiyetler

halde: durumda

hâlet: hal, durum

hararet: ateş, yanma, humma, vücutta meydana gelen aşırı sıcaklık

hengâm: zaman, devir, çağ, sıra, vakit

hüküm: yürürlükte kalma

hüsn-i kabul: iyi karşılamak, güzellikle kabul etmek, benimsemek.

ihlâs: samimiyet, bir ameli baska bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma

inkılâp: değişme, dönüşme

inziva: bir köşeye çekilme, tek başına yaşama, dünya işlerinden vaz geçme, dünyadan el-etek çekme

kanunen: kanuna göre, kanunca, kanuna uyarak, kanun yolu ile.

lâzım: lüzumlu, gerekli

makam: büyük yer, mevki

mazhar: nail olma, şereflenme

merdûmîrîz: insanlardan sıkılan, kalabalıktan hoşlanmayıp yalnızlık isteyen

mezheb-i Hanefîye: Hanefî mezhebi; İmam-ı Azam Ebu Hanîfe'nin kurmuş olduğu mezhep

mezhep: dinde tutulan yol, dinde anlayış ve ibadet yolu

camiiinde bir yer bularak orada yalnızlığa çekildi. İstanbul'da Dârü'l-Hikmeti'l-İslâmiye âzâlığı gibi câzip ve şâşaalı bir hayat içinde iken, Yûşâ Tepesinde kimsesizliği tercih etti. Van'a döndüğünde pek çok eski ve yeni talebeleri arasında sürurlu bir ömrü istemeyerek Erek Dağındaki bir mağaraya kapandı. En son defa otuz senede gördüğü emsalsiz zulümlerin neticesi olarak hapishanelere gönderildiği zaman, kanunen tecrid müddeti on beş gün olmasına rağmen, yirmi ay ve hattâ bütün hapis müddetince tecrid-i mutlakta tutulduğu halde kimseye şekvâ etmedi.

Bütün bu haller gösteriyor ki, Üstadımızın fıtratında inziva daima hüküm sürmüştür. Fakat ihtiyarlığında pek çok yardıma, hizmete, sohbete muhtaç olduğu bir vakitte bunun devam etmesi için, bir nevi hastalık hâleti verilmiş. Beş dakika konuşsa, şiddetli bir hararet başlıyor, sesi çıkmıyor. Hattâ Şâfiî mezhebinde olduğu için, namazda Fatiha'yı kendisi işitecek derecede okuması lâzım gelirken, hastalık sebebiyle sesi çıkmadığından, mezheb-i Hanefîyi takliden namazlarını edâ ediyor. Bu hastalığına dair iki mühim doktorun iki raporu var. İstenilirse gösterilecektir.

Şimdi Risâle-i Nur'un fevkalâde fütuhâtı ve âlem-i İslâm'da dahi fevkalâde bir hüsn-ü kabule mazhar olması hengâmında, düşmanlar dahi dostlara inkılâp ettiği bir zamanda Risâle-i Nur'un âzamî ihlâsını—ki rıza-yı İlâhîden başka dünyevî, uhrevî hiçbir rütbeye, makama âlet etmemek—muhafaza için, dehşetli bir merdumgiriz,

muhafaza: terk etmeme, de-
ğiştirmeme, bırakmama

muhtâc: ihtiyacı olan, kendisine bir şey lâzım olan, ihtiyaç içinde bulunan, bir eksikliği olup onu tamamlamak isteyen

müddet: süre, zaman

müddetince: süresince

mühim: lüzumlu, gerekli.

nevi: çeşit

rağmen: aksine, karşı

rıza-yı İlâhî: Allah'ın rızası, hoşnutluğu.

rütbe: sıra, derece, mertebe, paye

sûrur: sevinç, mutluluk

şaşaa: gösteriş, debdebe

şekva: şikayet

takliden: taklit ederek, taklit

olarak, benzerini yaparak

talebe: öğrenci

tecrid: hücre hapsi; bir kişinin başkalarıyla olan ilişkisini kesme

tecrid-i mutlak: hiç kimseyle görüşmemek, tam bir yalnızlık

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait

vakitte: zamanda

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence

yani, insanlardan tevahhuş ve sesi çıkmamak ve konuşmamak hastalığı ve elini öpmek, ona âdetâ bir tokat vurmak gibi dokunmak vaziyeti, kat'iyen bize kanaat verdi ki, bu bir istihdam-ı Rabbânîdir. Hattâ bu hakikatlerin izharına vesile olan bir şahsı da Üstadımız helâl etti.

HAŞİYE: Üstadımızdan sorduk: Neden Risâle-i Nur'un şâsaalı intişarı ve düşmanların dahi mağlûp olup dostâne vaziyet aldıkları bir zamanda insanlarla görüşmüyorsunuz?

Cevaben dedi ki: “Benimle görüşmek isteyenler, ya muarızdır veya dosttur. Dost olsa, Risâle-i Nur'un yüz binler nüshası benim bedelime tam konuşuyor; bana kat'iyen ihtiyaç bırakmamış. Görüşmek isteyen muarız olsa, bu otuz sene zarfında pek çok mahkemeler ve ehl-i vukuf lar tetkik ettikleri halde, ne Nur Risâlelerinde ve ne de Nur talebelerinde hiçbir suç bulamamışlar. Yirmi dört mahkeme “Risâle-i Nur'da suç bulamıyoruz” dedikleri, dört mahkeme de kat'iyen umum Nur Risâlelerine beraat vererek kaziyeye-i muhkeme haline gelen kararlarıyla bütün kitapları, mektupları sahiplerine iade etmesi, benim bedelime muarızlara tam cevap veriyor. Bana ihtiyaç kalmamış. Eğer şahsî görüşmek istenilse, bütün Nur talebeleri bir cihette bu biçare Said'in dâvâ vekilleri olduğu gibi, İstanbul'da ve Ankara'da avukatları bulunduğundan, isteyenler onlarla görüşebilir.”

Şiddetli hastalığı ve çok ihtiyarlığı için zarurî işlerini gören hizmetkârları

âdetâ: sanki
bedel: yerine, karşılık olarak.
beraat: suç unsuru olmadığına dair karar, belge
biçare: çaresiz, zavallı
cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.
cihet: yön, görüş açısı
dostâne: dostlukla, dostça.
ehl-i vukuf: bir mesele hakkında bilgi ve yetki sahibi olanlar, hâkimler
hakikat: gerçek, asıl, esas
haşiye: dipnot
helâl etmek: bağışlamak, affetmek
hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.
iade: geri verme
intişar: yayılma, yaygınlaşma, neşrolünma
istihdam-ı Rabbânî: terbiye

edici Cenab-ı Hak'ın çalıştırması, hizmet ettirmesi
izhar: ortaya koyma, açığa çıkarma, gösterme
kanaat: görüş, fikir, zan, kana.
kat'iyen: katî olarak, kesin olarak, kesinlikle
kaziyeye-i muhkeme: tam, sağlam hüküm; temyiz tasdikinden geçmiş, değişmez hâle gelmiş mahkeme kararı.

mağlûp: boyun eğme, yenilme, yenilmiş olma.
muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.
Nur: Risale-i Nur
talebe: öğrenci
nüsha: birbirinin aynı olan suretlerin her biri
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm
şahsî: şahsa, kişiye ait, hususî
şâsaalı: parlak, gösterişli
talebe: öğrenci
tetkik: dikkatle araştırma, inceleme
tevahhuş: tenha ve ıssız olma
umum: bütün
vaziyet: durum
vesile: aracı, vasıta, sebep.
zarfında: süresince
zarurî: zorunlu

Üstadımız ifade buyurdular ki:

Aleyhimizde olan Cumhuriyet gazetesi müdafaamı çok yanlış ve gayet fena bir tarzda tağyir etmiş, hattâ “Bir cânî yüzünden on mâsuma zarar gelmemesi için” cümlesinin yerine “Bir cânî yüzünden on mâsumu zulmetten kurtarmak için” gibi hezeyanlar karıştırmış. Hem de o yazdığım cevap, beş altı sene evvel İstanbul 2. Sulh Ceza Mahkemesinde aynen söylenmiş, en mühim meselemdede beraat verilmiş bir müdafaa iken, bir iki ay evvel, bir bardak suda bir fırtına koparmak nev’inden, İstanbul seyahatimde gayet mânâsız garazkârâne, bir savcı Isparta Müdde-i Umumîsine havale edip mânâsız benim ifademi almaya iki resmî polis memuru gönderdi. Onlara dedim: O meseleye beş sene evvel cevap verilmiştir. İşte o zamanki cevabım da budur, dedim. Onlar da kabul ettiler. Hem de makine ile çıkardılar, hem o herife de göndermişler.

Şimdi uzak bir yerde tekrar mânâsız olarak bizden uzak bir kaymakama başkası onu vermiş. İftiracı gazete de “Onu kaymakam, savcıya vermiş” demesiyle Risâle-i Nur’un bir kısım zayıf şakirtlerine vesvese ve bir evham vermek istemiştir. Bu yazıya Nur’un çok avukatları tekzip yazsınlar. O meselenin mevzuuna dair İstanbul sıhhî heyetinden dört rapor var. Fakat lüzumsuz olduğu için,

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

aleyh: karşı, karşıt
beraat: suç unsuru olmadığına dair karar, belge
cani: cinayet işlemiş kimse, acımasız, gaddar
dair: alakalı, ilgili
evham: vehimler, zanlar, kuruntular
evvel: önce
fenâ: kötü iyi olmayan, uygunsuz (olan)

garazkârâne: garaz ve düşmanlığa kapılarak, garazkârlıkla, düşmancasına
gayet: son derece
havale: bir şeyi başkasının üstüne bırakma
herif: kaba-saba kişi için kullanılan ifade, adam
hezeyan: saçmalama, herze
iftira: suçlu olmayana suç isnadında bulunma, suç atma

masum: suçsuz, kabahatsiz, günahsız
mecele: konu
mecele: önemli konu
mevzu: uydurma, düzme, sahih olmayan
müdafaa: savunma.
müddeiumumî: savcı.
mühim: önemli, ehemmiyetli
nev: çeşit, tür
resmî: devlet adına olan

sıhhî heyet: sağlık kurulu
sakirt: talebe, öğrenci
tağyir: bozma, ifsat etme
tarz: biçim, şekil, suret
tekzip: Mahkemeye verilen itiraz yazısı
vesvese: şüphe, kuruntu, kalbe gelen asılsız kötü ve sinsi düşünce
zulmet: karanlık

kimseye göstermeye tenezzül etmedim. Hem de lüzum olmamış.

Said Nursî

Ankara'daki iki emniyet müdürüne çok selâm ediyorum. Böyle şeylere ehemmiyet vermesinler.

﴿ 364 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

1 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerimiz,

Evvelen: Üstadımız leyle-i Beratınızı tebrik ediyor. Hem selâm ve dua ediyor.

Saniyen: Diyarbakır'dan dün aldığımız mektupta ifade edildiğine göre, Diyarbakır havalisiyle beraber şarkta şimdi iki yüz kadar Nur dershaneleri açılmış. Ayrıca Diyarbakır'da kadınlara mahsus dört beş dershane-i Nuriye varmış. İnşallah bu büyük bir hayrın alâmetidir.

Üstadımız on sene evvel işaret ve büyük menfaatini beyan ettiği Nur medreselerinin şimdi bu zamanda açılma işi, tam tahakkuk safhasına girmiş bulunuyor. O zaman demişti: “Şimdi resmen din tedrisatı için hususî dershaneler açılmasına izin verilmesine binaen Nur şakirtleri mümkün olduğu kadar her yerde küçücük bir dershane-i Nuriye açmak lâzımdır. Gerçi herkes kendi kendine bir derece istifade eder; fakat herkes herbir

devlet tarafından
safha: devre, merhale.
Saniyen: ikinci olarak
selâm: selâm, esenleme; Allah'ın rızasını kazanmak için mü'minlerin birbirine ettiği selâmün aleyküm şeklindeki dua
sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabullen
şakirt: talebe, öğrenci
şark: doğu, doğu bölgeleri
tahakkuk: gerçekleşme, meydana gelme, olma
tebrik: kutlama, uğurlu, hayırlı, mübarek olmasını dileme
tedrisât: öğretilmeler, okutmalar, ders vermeler; öğretim.
tenezzül: kendine aykırı düşen bir işi veya durumu kabul etme, alçalma

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen ve dâima üzerinize olsun.

alâmet: belirti, işaret, iz
aziz: izzetli, muhterem, saygın
beyan: bildirme, açıklama, söyleme
binaen: -den dolayı, bu sebepten
dershane-i Nuriye: Nur dershanesi, nur medresesi, Risale-i Nur okunan ve okutulan yerler.

dua: yalvarma, yakanış, niyaz
ehemmiyet: önem, değer, kıymet
evvel: önce
evvelen: evvelâ, birinci, ilk olarak.
gerçi: her ne kadar...
havali: bölge, etraf, çevre, civar
hususî: özel
inşallah: 'Allah izin verirse'

manasında kullanılan bir dua
istifade: faydalanma, yararlanma
lâzım: gerekli, lüzumlu
leyle-i Berat: Berat Gecesi, Şaban ayının 15. gecesi.
mahsus: has, özgülü.
medrese: ders okutulan yer
menfaat: fayda
Nur: Risale-i Nur
resmen: resmî bir şekilde,

adi: âdet olan.
alâmet: belirti, işaret, iz
âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.
beyan: açıklama, bildirme, izah
civar: çevre, yöre, etraf
hakikat: gerçek, asıl, esas
hane: ev, mesken
harekât: hareketler, davranışlar, tutumlar
haşiye: dipnot
hükümüne: yerine, değerine
ikametgâh: ikamet yeri, oturulan yer, ev, hane.
ilim: bilme, bilgi
inşaallah: 'Allah izin verirse' manasında kullanılan bir dua
intişar: yayılma, yaygınlaşma, neşrolunma
izah: açıklama, ayrıntıları ile anlatma
leh: onun tarafına, ondan yana, birinin faydası için yapılan hareket
leyle-i Berat: Berat Gecesi, Şaban ayının 15. gecesi.
marifetullah: Allah'ı tanıma, anlama, bilme.
medrese: eski dönemde ders okutulan düzenli öğretim kuruluşu
medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'ların okunduğu yerler.
Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını

meselesini tam anlamaz. İman hakikatlerinin izahı olduğu için, hem ilim, hem mârifetullah, hem huzur, hem ibadettir. Eski medreselerde beş on seneye mukabil, inşaallah Nur medreseleri beş on haftada aynı neticeyi temin edecek ve yirmi senedir ediyor.”

Üstadımız, Barla'daki dokuz senelik ikametgâhı olan ve Risâle-i Nur'un birinci dershanesi, hem altı vilâyet genişliğindeki Medresetü'z-Zehranın çekirdeği bulunan hanesini medrese-i Nuriye olarak Risâle-i Nur'a vakfetmişti. Şimdi onu müteakip hem Isparta ve civarı kazaları ve bazı köylerinde, hem Diyarbakır ve Şarkta Nur dershaneleri açılmaktadır. Bu suretle o dershanelerde Nurların okunması ve Nurlarla meşguliyyete devam edenlere ve ders alanlara talebe-i ulûm şerefini kazandırmaktadır. Talebe-i ulûmun ise, âdi harekâtı, hattâ uykusu dahi ibadet hükümüne geçtiğini bazı büyük müctehidler beyan etmişler.

Salisen: Nurların radyo diliyle Anadolu ve âlem-i İslâma intişarının ilk mukaddemesi, mübarek leyle-i Berat'ta tevafuk etmesi, bu vatan ve âlem-i İslâm hakkında Risâle-i Nur lehinde büyük bir hayrın alâmeti ve işaretidir.

¹ **اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي**

Kardeşleriniz

**Tahirî, Zübeyir, Sungur,
Ceylân, Bayram**

HAŞİYE: Bu mektup aynı zamanda telgrafla veya mektupla Üstadımızın leyle-i Beratlarını tebrik eden kardeşlerimize cevaptır.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.
mesele: konu
meşguliyyet: uğraşılma ve meşgul olunan şey.
mukabil: karşılık
mukaddeme: başlangıç, giriş
mübarek: hayırlı, mutlu, kutlu, uğurlu
müctehit: ayet ve hadisler-

den şer'î hükümler çıkarabilen, gerekli bütün ehillik şartlarına sahip olan, geniş ve derin bilgili din âlimi.
müteakip: den sonra.
netice: sonuç, fayda, maksat
Nur: Risale-i Nur
salisen: üçüncü olarak.
suret: biçim, şekil, tarz
Şark: doğu, doğu bölgeleri
şeref: övünülecek, iftihar edilecek şey

talebe-i ulûm: ilim tahsil eden, ilimlerle uğraşan öğrenci
tebrik: kutlama. uğurlu, hayırlı, mübarek olmasını dileme
temin: elde etme.
tevafuk: uyma, uygunluk, birbirine denk gelme
vakf: bu şekilde tahsis edilen şey
vilâyet: il.

*Umum dostlarıma ve Nur kardeşlerime
bu vasiyeti ilân ediyorum:*

Ben şahsım itibarıyla vazife-i Nuriyeyi yapmaya tâkâtim kalmamış. Belki ihtiyaç da kalmamış. Hem müteaddit tesemmümlerle ve çok ihtiyarlık vaziyetiyle ve hastalıkla, şimdiki hayatta kalmak, tahammülüm kalmamış gibidir. Şâyet müştak olduğum ölüm elime geçmese de, zâhirî hayatımda ölmüşüm gibi diye bu vasiyetimi yazıyorum.

Hâlik-ı Rahmân-ı Rahîme hadsiz şükür olsun ki, bundan altmış yetmiş sene evvel hilâf-ı âdet olarak tahsil-i ilim, hususan ilm-i imânî yolunda başkaların muâvenetine yalvarmamak ve tam fakr-ı haliyle beraber Eski Said çocukluk, gençlik zamanında talebelerine tayınlarını kendi vermeye çalıştığı ve ancak kısa bir zaman beş tayın kabul edip mütebâki talebelerine, bâzan yirmi otuz talebesine tayın verdiğinden, ilmi, vasita-i cer etmeye o talebeler mecbur olmadılar. İktisad ve kanaatle o zaman muvaffak oldukları gibi, Cenâb-ı Erhamürrâhimîne hadsiz şükür olsun ki, Eski Said gibi şimdi Risâle-i Nur kendi hakiki talebelerinin tayınlarını neşriyâtıyla mükemmel vermeye başlamış. Âzamî ihlâsı kırmamak için, Risâle-i Nur has talebelerine, hususan nafakasını tedârik edemeyenleri tam tamına idare edecek derecede

runda kalma

muavenet: yardım, yardım etme, yardımcılık, teâvün.

muvaffak: başarmış, başarılı

müştak: arzulu, fazla istekli, istiyak gösteren

müteaddit: çeşitli, bir çok

mütebaki: geri kalan kısım

neşriyat: yayımlanmış şeyler, basılıp dağıtılan yazılar, eserler, makaleler

şâyet: eğer, eğer ki, ola ki, olabilir ki, olur ki

şükür: Allah'ın nimetlerine karşı memnunluk gösterme, gerek dil ile gerekse hal ile Allah'ı hamd etme

tahammül: zora dayanma, kötü ve güç durumlara karşı koyabilme, katlanma

tahsil-i ilim: ilim tahsili, ilim öğrenme.

takat: bir şeyi yapabilme, başara-bilme gücü, güç, kuvvet, derman.

talebe: öğrenci

tayın: ekmek, erzak, yiyecek

tedarik: sağlama, temin etme, karşılama

tesemmüm: zehirlenme.

umum: bütün

vasita-i cer: cer vasıtası, bir şeyi herhangi bir menfaate vasita yapma, alet etme.

vasiyet: bir kimsenin öldükten sonra yapılmasını istediği şeyler için, sağlığında verdiği emir ve ısmarlama

vazife-i Nuriye: Risale-i Nur vazifesi, hizmeti

vaziyet: durum

zahirî: görünüşte olan; zahire, dışa ait olan

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

azamî: en fazla, en çok, nihayet derecede

Cenab-ı Erhamürrâhimin: inayet ve rahmet, yardım ve lütuf sahiplerinin en merhametlisi olan, şeref ve azamet sahibi olan yüce Allah (c.c.).

evvel: önce

fakr-i hâl: hâli, yaşayışı fakirce olan

hadsiz: sınırsız, sonsuz

hakiki: gerçek

Hâlik-ı Rahmân-ı Rahîm: yaratıklarının rızıklarını veren, onlara merhamet eden yaratıcı. Allah

has: iyi nitelikleri kendinde toplamış olan, kişi

hilâf-ı âdet: âdete aykırı.

hususân: bilhassa, özellikle

nafaka: geçimlik, geçinmek için gerekli olan şey

idare: yetme, yeter olma

ihlâs: samimiyet, bir ameli

başka bir karşılık beklemek-sizin, sırf Allah rızası için yapma

iktisâd: tutum, lüzumundan fazla veya eksik harcamalardan kaçınma

ilân: yayma, duyurma, bildirme

ilm-i imânî: iman ilmi

itibarıyla: bakımından.

kanaat: elindeki ile yetinmek

mecbur: zorunda olma, zo-

Risâle-i Nur'un satılan nüshalarının beşten birisi Risâle-i Nur'un hakkı olduğu cihetle, şimdi elli altmış talebesine kâfi sermayesi çıkıyor. Benim (biçare Said'in) içinde hiç bir hakkı yoktur. Yalnız Risâle-i Nur'un kıymettar hâsiyeti ve şâkirdlerinin şahs-ı mânevîsinin kemâl-i sadâkati bu mânevî Nur bayramına vesîle oldu.

Şimdi bütün talebelerin fevkinde diyerek değil, benim en yakınımda, hizmetimde olup bir derece tam tarz-ı hareketimi bilenler ve yakından görenler içinde, dört beş adamı mutlak vekil yapıyorum. Ben ölsem veya hayatta şuursuz kalsam, Nurlara karşı hizmetimin tarzını bilerek tam yapabilsinler. Şimdilik Tâhirî, Sungur, Ceylân, Hüsnü ve bir iki adam daha mutlak vekilim olarak vasiyet ediyorum. Şimdi Risâle-i Nur'un satılan nüshalarının sermayesi, Risâle-i Nur'un malıdır. Said de bir hizmetkârdır. Hayatta tayınını alabilir. Hattâ bugünlerde ölüm bana çok yakın göründü. Ben de altı vilâyette bulunan elli altmış talebeyi iki üç sene Nur sermayesinden tayınını vermek kat'i niyet ederken, belki bâzılarını bâzı mâniler onları talebelik hizmetinden vazgeçirecek diye vazgeçtim. Şimdi vasiyetimi yazdım.

Said Nursî

HÂŞİYE: Gavs-ı Âzam Şeyh-i Geylânî (r.a.) Risâle-i Nur'a ve müellifine işaret ettiği kerâmet-i gaybiyesinde bir fıkra¹ **تَعِيشُ سَعِيدًا** diye maîşet hususunda saadetle yaşayacağını ve en mes'ud olacağını haber vermiş. Halbuki biz Üstadımızın fakr u istiğnâsını şimdiye kadar zâhiren buna muhâlif görüyorduk.

fakr ü istiğna: fakirlik ve zenginlik, ihtiyaçsızlık içinde muhtaçlık.
fıkra: parça, mektup, bölüm.
Gavs-ı Âzam: en büyük gavs, Abdülkadir-i Geylânî Hazretlerinin namı.
haber: bilgi, bilgilendirme.
hâşiye: dipnot.
hizmet: görev, vazife.
hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.
husus: mevzu, konu.
kat'i: kesin, şüpheye ve tereddü-

1. Sâid olarak yaşarsın.

de mahal bırakmayan.
keramet-i gaybiye: gaybla ilgili keramet, istikbal ile alâkalı keramet.
maîşet: geçim, geçinme.
mâni: engel, mania, set.
maye: ana para.
mesut: saadetli, bahtlı, mutlu.
muhâlif: zıt, aykırı.

müellif: eser telif eden, kitap yazar.
niyet: bir işi yapmayı önceden düşünme.
Nur: Risale-i Nur eserleri.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be-diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
saadet: mutluluk.
sermaye: varlık, servet, biri-

kim.
talebe: öğrenci.
tayın: ekmek, erzak, yiyecek.
vasiyet: bir kimsenin öldükten sonra yapılmasını istediği şeyler için, sağlığında verdiği emir ve ısmarlama.
vilayet: il.
zahiren: görünüşte.

Gavs-ı Âzâmın bu ihbar-ı gaybiyesi Üstadımızın hayatında şimdi bilfiil görülmüş ki, küçüklüğünde, daha on yaşında iken amcasının çorbasını içmezdi, minnet altına girmezdi. Ve ders verdiği eski talebelerinin maişetini de kendisi deruhte ederdi. Aynen şimdi de elli altmış talebesinin tayınlarını vermesi, o gaybî ihbarın tam tahakkuk ve tezâhür ettiği göstermiştir.

Tahirî, Sungur, Ceylân

366

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Azîz, sıddîk kardeşlerim,

Ecel muayyen olmadığı için, benim şiddetli hastalığım her vakit gelebilir diye, evvelce yazdığım vasiyetnâmele-rimi te'yiden bu vasiyetnâme de şiddetli, dahilî bir hasta-lığımdan ihtar edildi. Ben de beyân ediyorum ki:

Benim vefatımdan sonra, benim emaneten elimde bulunan Risâle-i Nur sermayesi, hem mu'cizâtı Kur'ânı-mızı tâb' ettirmek için Eskişehir'de muhafaza edilen ser-maye, o Kur'ân'ın tevâfukla ve fotoğrafla tâb'ına ait.² Yanımızdaki sermaye ise, Risâle-i Nur'un sermayesidir. O sermaye, Cenâb-ı Erhamürrâhimîne hadsiz şükür ol-sun ki, yetmiş küsur sene evvel, o zamanın âdetine muhâlif olarak, kendim fakirliğimle beraber onların tayınlarını verdiğime bir ihsan ve lûtf-u Rabbânî olarak, o zamandan elli altmış sene sonra Cenâb-ı Erhamürrâ-himîn o örfî âdete muhâlif kaidemi mânevî ve geniş

hadsiz: sınırsız, sonsuz.

ihbar: haber verme, bildirme.

ihbar-ı gaybî: gayba ait haber, geçmiş veya gelecek zamana ait haber.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lü-tuf.

ihtar: dikkat çekme, hatırlatma, uyarı.

kaide: kural, esas, düstur.

lûtf-u Rabbânî: bütün âlemleri tedbir ve terbiye eden Allah'ın lûtfu, ihsanı.

maişet: geçim, geçinme.

manevî: manaya ait, maddî ol-mayan.

minnet: bir iyilik karşısında ken-dini manevî olarak borçlu hisset-me, yük altında kalma.

muayyen: belirli.

mu'cizat: mu'cizeler, Allah tara-fından verilip, yalnız peygamber-lerin gösterebilecekleri büyük harika işler.

muhafaza: koruma.

muhâlif: zıt, karşıt, aykırı.

örfî: örf ve âdetle ilgili.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediü-z-zaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sermaye: varlık, servet, birikim.

sıddık: çok doğru, dürüst, hakkı ve hakikati tereddütsüz kabulle-nen.

şükür: teşekkür.

tab: kitap basma.

tahakkuk: gerçekleşme, kesin-leşme.

talebe: öğrenci.

tayın: ekmek, erzak, yiyecek.

tevacuk: uyma, uygunluk, birbiri-ne denk gelme.

teyit: doğrulama, doğru çıkarma, destekleme.

tezahür: görünme, belirme, orta-ya çıkma.

vasiyetname: yazılı vasiyet, bir kimsenin vasiyetini yazmış oldu-ğu kâğıt.

vefat: ölen, ölüm, ölü.

1. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

2. On bin liradır.

âdet: görenek, usul, alışkan-lık.

aziz: izzetli, muhterem, say-gın.

beyan: anlatma, açıklama.

bilfiil: bizzat kendi çalışması ile, kendi yaparak.

Cenab-ı Erhamürrâhimin: inayet ve rahmet, yardım ve

lûtf sahiplerinin en merha-metlisi olan, şeref ve azamet sahibi olan yüce Allah (c.c.).

dahilî: içe ait, içe dönük, iç ile ilgili.

deruhte: üstüne alma, yük-lenme, kendini vazifeli bilme.

ecel: her canlının Allah tara-fından takdir edilen ölüm

vakti.

emaneten: emanet yoluyla, emanet olarak.

evvel: önce.

Gavs-ı Azam: en büyük gavs,

Abdülkadir-i Geylânî Hazret-lerinin namı.

gaybî: gaypla ilgili, görünme-yenlere ait.

Medresetü'z-Zehrânın hâlis ve nafakasını temin edemeyen ve zamanını Risâle-i Nur'a sarf eden talebelerine aynen ve eski zaman ihsan-ı İlâhî neticesi olarak şimdi yanımızdaki sermaye onların tayınlarıdır ve tayınlarına sarf edilecek. Ve kaç senedir benim yaptığım gibi, benim mânevî evlâtlarım, benim vereselerim aynen öyle yapmak vasiyet ediyorum. İnşaallah tam Risâle-i Nur intişara başlasa, o sermaye şimdiki fedakâr, kendini Risâle-i Nur'a vakfeden şâkirdlerden çok ziyade fedakâr talebelere kâfi gelecek ve mânevî Medresetü'z-Zehrâ ve medrese-i Nuriye çok yerlerde açılacak, benim bedelime bu hakikate, bu hale mânevî evlâtlarım ve has ve fedakâr hizmetkârlarım ve Nura kendini vakfeden kahraman ve herkesçe mâlûm kardeşlerim bu vasiyetin tatbikine yardımlarını rica ediyorum. Risâle-i Nur itibârıyla bana hiç ihtiyaç kalmadığı için, âlem-i berzaha gitmek benim için medâr-ı sürurdur. Siz mahzun olmayınız. Belki beni tebrik ediniz ki, zahmetten rahmete gidiyorum.

Çok hasta
Said Nursî

Evet, biz Üstadımızın bu vasiyetine şâhidiz.

Emirdağlı Çalışkan, Mustafa Acet,
Safranbolulu Hüsnü, Ermenekli Zübeyir,
Çoğollu Bayram

âlem-i berzah: ruhların kıyamete kadar kalacakları âlem; kabir âlemi.

bedel: yerine, adına, namına.

evlât: çocuklar.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

hakikat: gerçek, doğru.

halis: saf, samimî.

hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.

ihsan-ı İlâhî: İlâhî ihsan; Cenab-ı Hakkın mahlûkatına ihsan ettiği bütün nimetler, ikramlar, hediyeler, bağışlar.

inşaallah: Allah izin verirse.

intişar: yayılma, yaygınlaşma, nesrolunma.

kâfi: yeterli.

mahzun: hüznü, kederli, üzüntülü.

malûm: bilinen, bilinen olan.

manevis: manaya ait, maddî ol-

mayan.

medâr-ı sürur: sevinç ve neşe vesilesi, sebebi.

medrese-i Nuriye: nur medresesi; Risale-i Nur'lann okunduğu yerler.

Medresetüzzehra: Bediüzzaman'ın doğuda (Van) yapılmasını idarecilere teklif ettiği, fen ilimleriyle din ilimlerinin birlikte okutulmasını düşündüğü üniversite.

nafaka: geçimlik, geçinmek için gerekli olan şey.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve mânevî nimetler vermesi.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sarf: harcama.

sermaye: varlık, servet, birikim.

şakirt: talebe, öğrenci.

talebe: öğrenci.

tatbik: yerine getirme, uygu-

lama.

tayin: ekmek, erzak, yiyecek.

temin: sağlama.

vakf: adamak, vermek.

vasiyet: bir kimsenin öldükten sonra yapılmasını istediği şeyler için, sağlığında verdiği emir ve ismarlama.

verese: vârisler, mirasçılar, miras alanlar.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

ziyade: çok, fazla.

Azîz, muhterem kardeşimiz Tahsin Bey,

Leyle-i Kadrinizi tebrik eder, muvaffakiyetler dileriz. Üstadımız size hususi selâm ediyor. Dedi ki:

“Tahsin’in neşrettiği *Tarihçe-i Hayat* yirmi büyük mecmua kadar fayda verdi, fütuhât yaptı. Şimdi bir parça ilişmelerine kat’iyen merak etmesin. Nazar-ı dikkati celb ettiği için, büyük bir ilânnâme hükmüne geçti. Şimdiye kadar nasıl ki yirmi senedir yirmi büyük mecmua perde altında intişar etmesiyle çok büyük fütuhâta medâr oldu; *Tarihçe-i Hayat*’ın da perde altında intişarı inşallah aynı neticeyi verecek.”

Sâniyen: Mâdem Cenâb-ı Hak sizi Ankara’da Risâle-i Nur’un başkumandanı olarak ihsan etmiş; Risâle-i Nur’un, Kur’ân’ın kırk vech-i i’câzından bir vechi olan nazmını beyân eden *İşârâtü’l-İ’câz* tefsirinin neşri de size müyesser oldu. O vech-i nazım yedi kısımdır. Bir kısmı tevâfukattır. Tevâfukatın bir nev’i de Lâfza-i Celâlde görülen zâhir tevâfukattır. İşte, mu’cizâtlı Kur’ânımız bu tevâfukatı gösteriyor. İnşallah bu mu’cizâtlı Kur’ân’ın neşri ve tâb’ı da size nasip olacak.

Evvelce Üstadımız on bin lira size göndermişti. Şimdi de Kur’ân’ın âyetlerine tam muvâfık olarak 6666 lira—ki bu para, talebelerin iki senelik tayinâtından fazla

madem: değil mi ki.

mecmua: tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, koleksiyon.

medar: sebep, vesile.

merak: endişe.

mu’cizat: mu’cizeler, Allah tarafından verilip, yalnız peygamberlerin gösterebilecekleri büyük harika işler.

muhterem: saygı değer, hürmete layık, saygın.

muvaffakiyet: başan.

muvafık: uygun, münasip.

müyesser: nasip olan.

nasip: kısmet olma.

nazar-ı dikkat: dikkatli bakma, dikkatli bakış.

nazım: tertip etme, düzene, koyma, dizme.

neşr: yayım, yayın.

nev: türlü, çeşit.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.

saniyen: ikinci olarak.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

tab: kitap basma.

talebe: öğrenci.

Tarihçe-i Hayat: Said Nursî’nin hayatını ve eserlerini anlatan Risale-i Nur Külliyyatından bir eser..

tayinat: erzak, yiyecek, gıda, tayınlar, tayin edilen parça veya miktar.

tefsir: Yorum, serh.

tevafukat: tevafuklar, uygunluklar, raslantılar, birbirine uygun gelişler.

vech-i i’câz: mu’cize yönü.

vech-i nazım: nazım yönü, nazım tarafı.

vecih: cihet, yön.

zahîr: açık, âşikar.

1. Allah’ın adıyla. Onu her türlü kusur noksandan tenzih ederiz.

âyet: Kur’ân cümlesi.

azîz: izzetli, muhterem, saygın.

beyan: belli.

celp: çekme, çekiş, kendine çekmek.

Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

evvelce: daha önce.

fütuhât: zaferler, fetihler, ga-

libiyetler.

hususî: özel.

hükmüne: yerine, değerine.

ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.

ilânnâme: bir yere asılmış ilân kağıdı.

inşallah: Allah izin verirse.

intişar: yayınlanma, neşrolma.

intişar: yayınlanma, neşrol-

ma.

işaratü’l-i’câz: Bediüzzaman Said Nursî’nin, Risale-i Nur Külliyyatında yer alan bir eseri.

kat’iyen: hiç bir zaman, asla.

lâfza-i Celâl: Allah lâfzı, kelimesi.

Leyle-i Kadir: Kadir Gecesi, Kur’ân-ı Kerim’in dünya semasına nazil olduğu gece, Ramazan’ın 27. gecesi.

kalan paradır—bunda bir sırr-ı azîm var, aynı altın para gibi mübarektir. Başkasına sarf etmemek lâzımdır. Size bâzı Kur'ân'ın cüz'leriyle birlikte gönderiyoruz ve pekçok selâm ediyoruz.

1
الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşleriniz
Tâhirî, Zübeyir,
Ceylân, Sungur

368

2
بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Ankara'ya bu defa geldiğimin mühim bir sebebi, İslâmiyete ciddî taraftar Dahiliye Vekili Namık Gedik'i görmek ve İslâmiyetin kahramanı olan Adnan Beye ve Tevfik İleri gibi mühim zâtlara bir hakikatı söylemektir ki:

Hem Demokrata ezan-ı Muhammedî gibi çok kuvvet vermek ve Risâle-i Nur'un neşrine müsaadesi gibi çok taraftar olmak ve âlem-i İslâmı, hattâ bir kısım Hristiyan devletlerini de memnun etmek için, Ayasofya'yı muzahrafâtan temizleyip ibâdet mahalli yapmaktır. Bu ise, bu mesele için otuz sene siyaseti terk ettiğim halde, bu nokta hatırı için Namık Gedik'i görmek istedim ve geldim. Adnan Bey, Namık Gedik ve Tevfik İleri gibi zâtların hatırı için başka yere gitmedim.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

ciddî: gerçek olarak, hakikaten.

cüz: Kur'ân'ın bölündüğü otuz kısmıdan her biri.

defa: kere, kez, yol.

ezan-ı Muhammedî: Hz. Muhammed'in tebliğ ettiği dinin ezanı.

hakikat: gerçek, doğru.

mahalli: yer, mekân.

mesele: konu.

1. Bâkî olan ancak Allah'tır.

2. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz.

mübarek: feyizli, bereketli.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müsaade: izin.

müzahrefat: süprüntüler, pislikler, çöpler.

neşr: yayım, yayın.

nokta: hâl, durum.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sarf: harcama.

selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

sırr-ı azîm: büyük sır.

taraftar: benimseyen, isteyen.

zat: şahsiyet.

Hem Risâle-i Nur, Kur'ân'ın kanun-u esasiyesiyle bütün Anadolu ve vilâyât-ı şarkiyede âsâyîşi temin eden Risâle-i Nur'un altı yüz bin nüshası komünistliği susturduğu gibi, âsâyîşi temin ettiğine bir delili budur ki:

On küsur sene evvel Afyon Müdde-i Umumîsi “Altı yüz bin fedakâr talebesi var; beş yüz bin nüsha Risâle-i Nur'dan neşretmiş. Belki âsâyîşe zarar gelir” dedi.

Ona karşı Said demiş ki: “Mâdem altı yüz bin fedakâr talebesi var. Bu on beş senedir bana bu kadar zulmediyor. Birtek vukuâtı hiçbir zâbıta ve mahkeme gösteremedi.”

Hem dedim: “Ey müdde-i umumî! Eğer bin müdde-i umumî, bin emniyet müdürü kadar âsâyîşin teminine Risâle-i Nur hizmet etmemişse, Allah beni kahretsin. Siz de bana ne ceza verirsiniz verin” dedim. O bu sözüme karşı hiçbir çare bulamadı.

Yalnız bir iki sene sonra Nurun bir küçük talebesi Risâle-i Nur'a zarar gelecek zannıyla kendini intihar edecekti ki, tâb' ettiği bir küçük risâleye zarar gelmesin. Sonra Üstadı onu men etti ve küçücük bir hadise oldu ve ikisi de barıştırıldı.

Halbuki bir Üstadın on tane fedakâr talebesi bulunsa—hattâ biri selâm etmiş tokat vurulmuş, biri elini öpmüş tahkir edilmiş—hiçbir fedakârı, âsâyîşe ilişmemek için sükût etmişler. Said'den işitmişler ki, “Benim yüz ruhum olsa âsâyîşe feda ediyorum.” Onun için

asayîş: emniyet; korku ve endişeden uzak olma.
delil: kanıt, tanık, burhan.
evvel: önce.
fedâ: uğruna verme.
fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.
hâdise: olay.
hizmet: uğraşma, çalışma.

intihar: kendini öldürme, canına kıyma.
kanun-ı esası: ana prensipler, ana esaslar, ana kanun.
madem: değil mi ki.
men: yasak etme, engelleme.
müddeiumumî: savcı.
neşr: yayım, yayın.
Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

nüsha: suret.
risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
selâm: barış, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.
sükût: susma, sessiz kalma.

tab: çağaltma, yazma.
tahkir: hakaret etme, şeref ve haysiyetini incitme.
talebe: öğrenci.
temin: sağlamlaştırma, sağlama.
Üstat: Bediüzzaman Said Nursî.
vilayat-ı şarkiy: şark vilayetleri, doğu illeri.
vukuat: vuku bulan şeyler, hadiseler, olaylar.
zabıta: şehir güvenliğini sağlamakla vazifeli bulunan idare, polis.
zulm: haksızlık, eziyet.

¹ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى kanun-u esasiyesiyle, beş cânî

yüzünden doksan mâsuma zarar gelmemek, bir cânî yüzünden on mâsum çoluk çocuk, peder ve vâlidelerine zulmetmemek için, Risâle-i Nur imân hizmetiyle beraber âsâyışı tamamıyla temin edip herkesin kalbinde fenalığa karşı bir yasakçı bırakıyor. Ben de bin ruhum olsa, Kur'ân'ın bu kanun-u esasiyesine feda ettiğimi *Tarihçe-i Hayat* ispat ediyor ve meydandadır; ve mahkemeler de kabul etmişler.

Hattâ tezâhüre bir riyâkârlık, bir hodfüruşluk, bir enâniyet mânâsını verip halklarla görüşmeyi de terk ettiği ve rahmet-i İlâhînin ihsanıyla sesi de kesilmiş ki, dostlarla görüşmeye mecbur olmasın ve hatırları da kırılmasın.

Said Nursî

﴿ 369 ﴾

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

² السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Gayet şiddetli hasta Üstadımıza mühim, resmî bir zât-tan bir mektup geldi. Diyor ki:

“*Tarihçe-i Hayat*’ın neşrolunmaması için eski partinin mühim adamları, büyük bir tâvizle eski partinin bâzı memurlarını bu hatâyâ sevk etmişler.”

Üstadımız da dedi ki:

asayis: emniyet; korku ve endişeden uzak olma.
cânî: cinayet işlemiş, kimse.
enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.
fedâ: uğruna verme.
gayet: son derece.
hizmet: görev, vazife.
hodfürus: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.
ihsan: bağışlama, ikram etme, lütuf.
iman: inanç, itikat.
ispat: kanıtlama, doğrulama.
kanun-ı esasi: ana prensipler, ana esaslar, ana kanun.
kanun-ı esasiye: ana prensip, ana yasa.
mana: anlam.
masum: suçsuz, kabahatsiz, gü-

1. Hiçbir günahkâr başkasının günahını yüklenmez. (En'âm Suresi: 164; İsrâ Suresi: 15; Fâtır Suresi: 18; Zümer Suresi: 7.)
2. Allah'ın adıyla. Onu her türlü kusur ve noksandan tenzih ederiz. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi ebediyen ve dâima üzerinize olsun.

nahsız.
mühim: önemli, ehemmiyetli.
neşr: yayım, yayın.
peder: baba.
rahmet-i İlâhîye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.
resmî: devlet adına olan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
riyakâr: riya eden, iki yüzlü, sahtekâr.
sevk: yöneltme.
taviz: bedel olarak bir şey verme, karşılık olarak bir şey

gösterme.
temin: sağlamlaştırma, sağlama.
tezahür: görünme, belirme, ortaya çıkma.
valide: ana, anne.
zat: şahsiyet.
zulm: haksızlık, eziyet.

“Bu *Tarihçe-i Hayat*’ın en mühim kısmı üç defa *Sebilürreşad* tarafından, dört defa da otuz kırk seneden beri hem eski harf, hem yeni harfle neşredilmiş ve içindeki müdâfaat parçaları da müteaddit mahkemelerin huzurunda okunmuş ve resmen de neşredilmiş. Yeni olarak, Medine-i Münevvere gibi hariç yerlerden bir iki âlim zâ-
tın, izah ve teşekkür nev’inden birkaç hakikatli mektup-
ları var. Onun için mahkemelerin resmen bunlara ilişe-
cek hiçbir ciheti yok.

Sâniyen: Risâle-i Nur, kırk elli senede bütün ehl-i si-
yasetin tazyikatı altında tek başına âlem-i İslâmda hârika
bir tarzda neşrolduğu halde, şimdi milyonlar nâşirleri var-
ken, değil eski bir parti, dünya toplansa ona karşı bir sed
çekemez, mümkün değil. Belki bir ilânnâme hükmüne
geçer. Onun için, Nur Talebeleri müteessir olmasınlar.

Sâlisen: Hem eski partinin bana karşı zulümlerini
helâl ettiğim, hem Kur’ân’ın bir kanun-u esasiyesi olan
¹ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ yani, “Birisinin hatâsı ile başka-
sı, partisi, akrabâsı mes’ul olmaz, olamaz” diye, hem
Anadolu, hem vilâyet-i şarkiyede Risâle-i Nur’la neşre-
dildiği sebebiyle, âsâyişe tam kuvvetli bir tarzda hizmet
edilmiş. Demek bir mânevî zâbıta hükmünde, herkesin
kalbinde bir yasakçı bırakıyor. Bu noktaya binâen, Risâ-
le-i Nur eski partinin dört beş hatâsını yüz derece ziya-
deleştirmeye mânidir. Yüzde beş adamın hatâsını dok-
san beşe de verip yirmi otuz derece ziyadeleştirmemiş.
Onun için umum o partinin ekserîsi iktidar partisi kadar

ana yasa.

manevî: manaya ait, maddî ol-
mayan.

mâni: engel.

Medine-i Münevvere: Nurlu Me-
dine şehri.

mes’ul: sorumlu, yükümlü.

müdâfaat: müdafaalar.

mühim: önemli, ehemmiyetli.

müteaddit: çeşitli.

müteessir: üzgün.

nâşir: eser neşreden, yayınlayan.

neşr: yayım, yayın.

nev: tür, çeşit.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hiz-
meti.

resmen: resmî olarak, resmî bir
şekilde.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzz-
aman Said Nursî’nin eserlerinin
adı.

salisen: üçüncü olarak.

saniyen: ikinci olarak.

set: manî, perde, engel.

talebe: öğrenci.

tarz: biçim, şekil.

tazyikat: tazyikler, baskılar, zor-
lamalar.

umum: bütün, herkes.

vilâyet-i şarkiyeye: Doğu ili.

zabıta: güvenliği sağlama, asayiş
koruma.

zat: şahsiyet.

ziyade: Artma, çoğalma.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

1. Hiçbir günahkâr başkasının günahını yüklenmez. (En’âm Suresi: 15; Fâtır Suresi: 18; Zümer Suresi: 7.)

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İs-
lâm dünyası.

âlim: ilim ile uğraşan, ilim
adamı.

asayiş: emniyet; korku ve en-
diseden uzak olma.

binaen: -den dolayı, bu se-
bepten.

cihet: yön, sebep, vesile.

defa: kere, kez, yol.

ehl-i siyaset: ülkenin idare-
siyle meşgul olanlar, siyaset
adamları, politikacılar.

ekserî: çoğu kısmı.

hakikat: gerçeği dile getiren.

hariç: dışarı.

hârika: olağanüstü.

helâl: bağışlama, alacağından
vaz geçme.

hizmet: uğraşma, çalışma.

hükmünde: değerinde, yerin-
de.

hükmüne: yerine, değerine.

iktidar: hükümet idaresini el-
de bulundurma.

ilânnâme: ilân yazısı, içinde
ilân yazılı olan kâğıt.

izah: açıklama, ayrıntıları ile
anlatma.

kanun-ı esasiye: ana prensip,

Risâle-i Nur'a minnettar olmak lâzımdır. Çünkü, bu der- si, bu kanunu esasiye-i Kur'âniyeyi Risâle-i Nur ders ver- meseydi, o beş adamın hatâsı binler adamı da hatâkâr yapardı.

Râbian: Kat'iyen tahakkuk etmiş ki, Risâle-i Nur ha- riçten hücum eden küfr-ü mutlaka karşı bu milleti ve âlem-i İslâmiyeti muhafaza edecek Kur'an-ı Hakîmin mu'cize-i mâneviyesinden bir derstir ki, dinsiz feylesof- lardan hiçbirisi ona karşı mukabele çaresi bulamadılar. Kat'iyen haber aldık ki: Hariçte bâzı yerde bir milyon gençler "Müsâlemet-i umumiyeyi temin edecek Risâle-i Nur'dur" demişler. Sulh-u umumî taraftarı Almanya ve Amerika gibi bâzı ecnebîlerin de Risâle-i Nur'u tercüme- ye başladığını haber aldık.

Hâmisen: Eğer resmî adamlar bazı yeni kanunlara yanlı ş mânâlar verip bir iki satırına ilişse, benim bede- lime deyiniz ki: "Bir adamın hatâsıyla yirmi bin komşu- su cezalandırılır mı, hapsedilir mi? Dünyada böyle hük- meden hiçbir kanun var mı?"

İşte her sahifesi yirmi satır olan beş yüz sahifelik bir kitabın bir satırında bir adama şiddetli tokat vurmuşsa; evvelâ, isim muayyen değil, orada mes'uliyet yok. Şâyet olsa da, sansür gibi o satır silinir. O kitabı müsâdere et- mek, on bin adamı hapse sokmak gibi kâinata işitilme- miş bir kanunsuzluk, bir zulüm olduğu gibi, öteki yirmi bin satırlar şimdiye kadar yirmi bin adamın imânını kuv- vetlendirdiği cihetle, yirmi bin hasene ve iyilik olduğun- dan, elbette o hatâyı ve seyyiyeyi affettirir.

âlem-i İslâmiyet: İslam alemi, İs- lam dünyası.

bedel: yerine, adına, namına.

cihet: yön, sebep, vesile.

ecnebi: yabancı.

evvelâ: öncelikle.

feylesof: felsefe ile uğraşan, filo- zof.

haber: bilgi, bilgilendirme.

hamisen: beşinci olarak, beşinci- si, beşinci derece.

hariç: dışarı.

hariç: dışarıda.

hasene: hayırlı amel, Allah nızası- na uygun iş.

hatakâr: kabahatli, suç işlemiş.

hüküm: hakimiyet, hakim olma.

iman: inanç, itikat.

kâinat: evren; yaratılmış olan

şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

Kur'an-ı Hakîm: her ayet ve su- resinde sayısız hikmet ve fayda- lar bulunan Kur'an.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanı hüküm, delili ka- bul etmeme, kesin ve tam bir inkar.

mana: anlam.

mes'uliyet: mes'ul olma hali, sorumluluk.

minnettar: bir iyiliğe karşı minnet duyan.

muayyen: belirli.

mu'cize-i maneviye: mane- viyatla ilgili mu'cize.

muhafaza: koruma.

mukabele: karşı gelme, karşı koyma.

koyma.

müsâdere: toplatma, elden alma.

müsâlemet-i umumiyet: umumun selâmeti, insanlığın barışı.

rabian: dördüncü olarak.

resmî: devletin olan, devlete ait, devletle ilgili.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Be- diüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sahife: sayfa.

sansür: yayınlanacak bir şe-

yin kontrol edilmesi, denet- lenmesi.

seyyie: fenalık, kötülük; suç, günah.

sulh-i umumî: genel barış, herkesi ilgilendiren barış, dünya barışı.

tahakkuk: gerçekleşme, ke- sinleşme.

taraftar: taraflı, bir tarafı des- tekleyen.

temin: sağlama.

zulüm: haksızlık, eziyet, iş- kence.

Ben şiddetli hasta olmasaydım daha konuşacaktım. Siz hizmetkârlarım tashih ve ıslah edersiniz. Hattâ münâsîp görseniz, mânen polislerin bir vazifesini gören Ri-sâle-i Nur'un âsaiş hizmetinde polislerle büyük bir kuvvet olan derslerine polisler herkesten ziyade taraftar olmak lâzım gelirken, şimdi resmen taharri memuru suretinde, polislik aleyhinde olan bu hizmeti polislerle vermeye ruhum razı değil. Onlara umumen hakkımı helâl ettiğimi söylersiniz.

Sâdisen: Şiddetli bir teessüfle, Leyle-i Mi'rac vaktinde Mi'râc-ı Şerif, şuhûr-u selâse hürmetine vesîle beklerken, *Tarihçe-i Hayat* hasebiyle taharrî hâdisesi şiddetli bir keder verdi. "Sadaka belâyı def eder"¹ meâlindeki hadîs-i sahihin hükmüyle, Risâle-i Nur Anadolu için belâları def eder bir sadaka hükmüne geçtiği, ona beraatler ve serbestiyetler verildiği zaman belâların def edilmesi, ona hücum edildiği zaman belâların gelmesi yüz hadisesi var ki, bazan zelzele ve fırtınalarla kaydedildiği gibi, bu defa da hayatımda görmediğim tahtessıfır on seviz dereceye yakın bir soğuk, taarruz ve taharrînin aynı vaktinde geldi.

Üstadımız şiddetli hastalığından fazla konuşamadı. Hasta halinde hizmetkârına dedi: "Merak etmemeleri için berâ-i mâlûmât bâzı dostlara ve bâzı resmî zâtlara gönderirsiniz."

Şiddetli hasta Üstadımızın hizmetkârı

1. Muhammed Atfîş el-Mağribî, *Câmiu's-Şeml*, 1: 464, hadîs no: 1741.

aleyh: karşı, karşıt.
asayiş: emniyet, kanun ve nizâm hakimiyyetin sağlanması.
belâ: musibet, sıkıntı.
beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.
beray-ı malûmat: bilgi ve malûmat için, bilgi vermek için.
def: kovma, uzaklaştırma.
defa: kere, kez, yol.

hâdis: olay.
hadîs-i sahih: sahih hadis, hakkında şüphe edilemeyen ve doğru senetlere ve râvilere isnat edilerek müspet olarak kesin bilinen hadis-i nebevîdir.
haseb: dolayı, cihetince, gereğince.
helâl: bağışlama, alacağından vaz geçme.

hizmet: görev, vazife.
hizmetkâr: hizmet yapan kimse, hizmetçi.
hükmüne: yerine, değerine.
hüküm: dinî kaide, kural.
hürmet: şeref, saygı.
ıslah: iyi duruma getirme, iyileştirme, düzeltme.
keder: kaygı, acı, hüzn.
Leyle-i Miraç: Miraç Gecesi, Hz. Muhammed'in Miraca çık-

tığı gece, Recep ayının 27. gecesi.
manen: mana bakımından, manâca.
meal: mana, anlam, mefhum.
merak: endişe.
münasip: uygun.
razı: hoşnut olma, kabul etme.
resmen: resmî olarak, resmî bir şekilde.
resmî: devletin olan, devlete ait, devletle ilgili.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.
sadaka: Allah rızası için ihtiyaç sahibi fakirlere yapılan yardım.
sadisen: altıncı olarak.
serbestiyet: serbestlik, rahat ve serbest olma hâli.
suret: biçim, tarz, görünüş.
şuhur-i selâse: Üç Aylar; Recep, Şaban ve Ramazan.
taarruz: saldıрма, sataşma, ilişme.
taharri: soruşturma.
tahte's-sıfır: sıfırın altı.
taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.
Tarihçe-i Hayat: Said Nursî'nin hayat hikayesini açıklayan ve Risale-i Nur Külliyyatından olan bir eser.
tashih: düzeltme, yanlışını giderme.
teessüf: üzülmeye, acı duyma.
umumen: umumî olarak, bütün olarak.
vesile: fırsat, elverişli hal.
zat: kişi, şahıs.
zelzele: yer sarsıntısı, deprem.
ziyade: çok, fazla.

Evet, hizmetkârımın yazdığı doğrudur.

Said Nursi

370

Müdde-i umumîler hakkında Üstadımızın garip bir hâlet-i ruhiyesini beyân etmek zamanı geldi. Bana dedi ki:

Otuz kırk sene bu tazyikatımda, hukukullah mânâsında olan hukuk-u âmme nâmındaki vazifelerle muvazzaf olan savcılar ekser hapislerimde, nefyimde şiddetlerini gördüğüm halde onlara karşı bir hiddet, bir küsmek bana gelmiyordu.

Sonra görüyordum: Onların zâhirî şiddetine sebep olan kusurları kendilerinde görmüyordum. Fakat, çok defa bir zaman sonra, kader-i İlâhînin başka kusurâtına binâen şefkat tokadının öyle savcıların eliyle geldiğini gördüm. Kader adâlet yaptığı için, o şefkat tokadını ruh ve kalbimle kabul ettim. Zâhirî sebebe binâen savcıların şiddetini helâl ediyorum. Şimdi, Cenâb-ı Hakka şükür, o müdde-i umumîlerin bir kısmı, vazifeleri olan hukuk-u umumiyenin müdafaası, hukukullah nev'inden olduğu cihetle, bana karşı şiddet değil, bilâkis hakiki adâlet noktasında, umum İslâmiyete ve belki insaniyete de menfaati olan Risâle-i Nur'un hizmet-i imâniyesi cihe-tiyle şiddeti bırakıp kader-i İlâhînin şefkat tokadına bakar gibi zâhirî tâzib, hakikaten yardım hükmüne geçtiği için, ben de bu sırr-ı azîm münâsebetiyle, bütün böyle

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakka niyet, âdillik.

beyan: anlatma, açıklama.

bilâkis: aksine, tersine.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

cihet: yön, sebep, vesile.

defa: kere, kez, yol.

ekser: pek çok.

garip: tuhaf, hayret verici.

hakikaten: doğrusu, gerçekten.

hakiki: gerçek.

hâlet-i ruhiye: insanın ruh hâli, psikolojik durum, insanın manevî hâli, iç durumu.

helâl: bağışlama, alacağından vaz geçme.

hiddet: öfke, kızgınlık.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.

hukûk-ı umumiye: toplumun bütün fertlerinin sahip olduğu haklar.

hükmüne: yerine, değerine.

insaniyet: insanlık, bütün insanlar.

kader: ilâhî hüküm; Cenab-ı Hakk'ın takdir ve tayin etmesi.

kader-i ilâhî: ilâhî kader, Allah'ın kader kanunu.

kusûrat: kusurlar, noksanlıklar, eksiklikler, özürler.

mana: anlam.

menfaat: fayda.

muvazzaf: vazifelendirilmiş, kendisine görev verilmiş, vazifeli.

müdafaa: savunma, koruma.

müddeiumumî: savcı.

münasebet: ilgi, ilişki, bağ.

nam: ad, isim.

nefy: sürme, sürgün etme, cezalandırarak başka bir yerde ikamet etmeye mecbur etme; sürgün.

nev: sınıf.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursi'nin eserlerinin adı.

ruh: dirilik kaynağı, hayatın temeli ve sebebi olan manevî varlık.

sırr-ı azîm: büyük sır.

şefkat: karşılıksız sevgi besleme, içten ve karşılıksız merhamet.

şiddet: sertlik, katılık; fazlalık, çokluk.

şükür: teşekkür.

tazip: azap çekirme, eziyet etme, sıkıntı verme.

tazyikat: tazyikler, baskılar, zorlamalar.

umum: bütün, herkes.

vazife: görev.

zahiri: görünen, görünürdeki, görünüşteki.

müdde-i umumîlere karşı bir dostluk ve duâ etmek vaziyetini aldım. Zâhiren bana karşı şiddet-i hüküm görünen hâlât, o hizmet-i imâniyeye bir ilânnâme hükmüne geçti.

Ben de şimdi onlara, hukuk-u âmmenin hukukullah hükmüne geçtiğini bilenlere, umumen selâm ve duâ ediyorum. Bana olan şiddetlerini umumen helâl ediyorum.

Said Nursî

Üstadımızın sizlere yazdığı ayn-ı hakikat olan bu mektubunu arz ediyorum.

Talebesi

Sungur

371

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN GAZETELERE BİR MEKTUBU

Bize ait meseleleri yazan gazetelere hitaben yazdığım bu yazıyı neşretseler, bugünlerde olan aleyhimdeki isnadlarını helâl edeceğim. Şiddetli hastalığıma binâen bu kısacık mektubumu o gazeteler neşretsinsinler ki; bizi düşünen kardeşlerim kederlenmesin.

Evvelâ: Bugünlerde olan meseleler için merak etmeyiniz. Hakkımızda tecellî eden inâyet ve rahmet-i İlâhiye ile bu büyük bir hayırdır. Hem hasta olduğumdan konuşmaya ve görüşmeye de tahammül edemiyorum. Şimdi Risâle-i Nur'un dahil ve hariçteki fevkalâde

gösterme.

merak: endişe.

mesele: konu.

müddeiumumi: savcı.

neşr: yayım, yayın.

rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

selâm: baş, rahatlık, selamet ve esenlik dileme.

şiddet-i hüküm: hükmün şiddeti.

tahammül: katlanma, hoş davranma.

talebe: öğrenci.

tecelli: belirme, bilinme, görünme.

umumen: umumî olarak, bütün olarak.

vaziyet: durum.

zahiren: görünüşte.

aleyh: ona karşı, onun üzerine.

aleyh: zıt, karşıt.

arz: sunma, bildirme.

ayn-ı hakikat: hakikatın aslı, gerçeğin tâ kendisi.

Bediüzzaman: Çağın eşsiz güzelliği. Said Nursî'ye ilim adamlarınca takılan bir sıfat.

binaen: -den dolayı, bu sebepten.

dâhil: içeri, iç.

dua: Allah'a yalvarma, niyaz.

evvelâ: öncelikle.

fevkalâde: olağanüstü.

hakikat: gerçek, doğru.

halat: haller, durumlar, vaziyetler.

hariç: dışında.

helâl: bağışlama, alacağından vaz geçme.

hitaben: hitap ederek, şöyle-

yerek.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmî delillerle anlaşılmasına hizmet etme.

hükümüne: yerine, değerine.

ilânnâme: ilân yazısı, içinde ilân yazılı olan kâğıt.

inayet: yardım, ihsan, lütuf.

isnâd: dayandırma, mal etme, bir şeyi bir kimseye ait

intişârı ve geniş fütuhâtıyla düşmanlar da dost olmuşlar. Herkesin konuşmak istemesine mukabil, inâyet-i İlâhiye ile sesim de kısılmış ki, daha Risâle-i Nur bana ihtiyaç bırakmadığından görüşüp konuşamıyorum.

Beni altı vilâyetten dâvet etmeleri üzerine giderken önümüze gelen ve Risâle-i Nur'un ve mesleğimin hakikatini anlayan dost memurlar, Emirdağ'ında istirahat etmemi ve şimdilik Emirdağ'ında kalmamı hükûmetin rica ettiğini bildirdiler. Zâten görüşmeye ve konuşmaya tahammül edemediğimden, hakkımdaki bu dostâne teklif ve vaziyet bir inâyet oldu ki, beni dâvet eden çok vilâyetlerdeki hakiki kardeşlerimin hatırları kırılmasın. Hem bâzı vilâyetlere gidip diğer vilâyetlere gidemediğimden ileri gelen vaziyetimle, yüz binlerle hakiki fedakâr talebeberim gücenmesinler.

Sâniyen: Benim bu seyahatlerimde kat'iyen siyasetle alâkâmın olmadığına bir delil, kırk seneden beri siyaseti terk ettiğimden, yalnız ve yalnız Kur'ân'ın bu zamanda tam muvâfık bir tefsiri olan Risâlei Nur küfr-ü mutlakı kırdığı için anarşistliğe ve tahribâtçı cereyanlara karşı sed çektiği gibi, Kur'ân'ın Risâle-i Nur'a verdiği dersinde bir kanun-u esasî olan **وَلَا تَرْوِزَ وَزَرَ آخِرَى**¹ sırrıyla,

“Âsâyîşe ilişmek, beş cânî yüzünden doksan mâsuma zulüm etmektir” diye olan uhrevî hizmetimiz vatan, millet ve âsâyîşe de büyük bir faydası olması cihetiyle, beni tecessüs eden veyahut da zahmet veren polis ve inzibatlara da helâl ediyorum. Onları âsâyîşin mücâhid

alâka: ilgi, ilişki, yakınlık.

anarşist: hiç bir düzen ve otorite tanımayan, kaşıkılık ve bozgunculuktan yana olan.

asayis: emniyet, korku ve endişeden uzak olma.

cânî: cinayet işlemiş, kimse.

cereyan: akım, fikir, sanat veya siyaset hareketi.

cihet: yön, sebep, vesile.

delil: kanıt, tanık, burhan.

dostâne: dostlukla, dostça.

fedakâr: kendini veya şahsî menfaatlerini hiçe sayan, feda eden.

fütuhât: zaferler, fetihler, galibiyetler.

hakikat: gerçek, doğru.

hakiki: gerçek.

helâl: bağışlama, alacağından vazgeçme.

hizmet: görev, vazife.

inayet: yardım, ihsan, lütuf.

inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.

intişâr: yayınlanma, neşrolma.

inzibat: askerî polis.

istirahat: dinlenme, rahatlatma.

kanun-ı esasî: ana prensipler, anayasa.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanı hükümü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

meslek: gidiş, usûl, tarz.

mukabil: karşılık.

muvafık: uygun, münasip.

mücahit: cihat eden, savaşılan.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

saniyen: ikinci olarak.

set: mani, perde, engel.

sır: gizlenen gerçek, saklanan bilgi.

tahammül: katlanma, hoş dav-

ranma.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmalar.

talebe: öğrenci.

tecessüs: bir insanın bilinmesini istemediği bir kusurunu,

ayıbını veya özel durumunu araştırıp öğrenme arzusu.

tefsir: Yorum, şerh.

teklif: öneri.

uhrevî: ahirete dair, ahirete ait.

vaziyet: durum.

vilayet: il.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

1. Hiçbir günahkâr başkasının günahını yüklenmez. (En'âm Suresi: 164; İsrâ Suresi: 15; Fâtır Suresi: 18; Zümer Suresi: 7.)

muhâfızları diye, kardeş gibi mesrurâne kabul ettim. Hattâ, beni Ankara'dan çevirmelerini de kabul ettiğim gibi, hakkımda bir inâyet-i İlâhiyeye vesîle olmaları cihe-tiyle Allah'a şükrettim. Ve kemâl-i ferahla Ankara'dan döndüm.

Salisen: Her yerde Risâle-i Nur'un intişarı ve okunması ve pek fazla müştakları bulunması dolayısıyla, benimle görüşmek ve konuşmak ve dâvet etmek arzu ediyorlardı. Bu vaziyette, yirmi vilâyete gitmemin zarureti vardı. Ancak Risâle-i Nur'un tab edildiği yerler olan Ankara, İstanbul ve Konya'ya gittim.

Beni Emirdağına çeviren dostlara şunu derim ki: Hakkımdaki bu muamele bir inayet ve rahmet-i İlâhiyeye vesîle oldu. Sıkılmıyorum. Yalnız benim yirmi sene kaldığım Isparta vilâyetinde iki senelik kira ettiğim bir evim ve orada bazı eşyalarım var. Oranın havası da bir parça hastalığıma yarıyor. Hükûmetin müsaadeleriyle bir ay Emirdağında, bir ay da kiraladığım Isparta'daki evimde bulunmak arzu ediyorum.

Bediüzzaman **Said Nursî**

arzu: istek, heves, niyet.

Bediüzzaman: Çağın eşsiz güzelliği. Said Nursî'ye ilim adamlarınca takılan bir sıfat..

cihet: yön, sebep, vesile.

inayet: yardım, ihsan, lütuf.

inayet-i İlâhiye: Allah'ın yardımı.

intişar: yayınlanma, neşrolma.

kemal-i ferah: mükemmel

bir ferahlık.

mesrurane: sevinçli bir şekilde, sevinerek, memnun olarak.

muamele: işlem.

muhâfız: koruyucu, bekçi.

müsaade: izin.

müştak: arzulu, fazla istekli, istiyak gösteren.

rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

salisen: üçüncü olarak.

şükür: teşekkür.

tab: basma.

vaziyet: durum.

vesile: aracı, vasıta.

vilayet: il.

zaruret: zorunluluk, mecburiyet.

UMUM NUR TALEBELERİNE ÜSTAD BEDIÜZZAMAN'IN VEFATINDAN ÖNCE VERMİŞ OLDUĞU EN SON DERSTİR

Azîz kardeşlerim,

Bizim vazifemiz müsbet hareket etmektir. Menfî hareket değildir. Rızâ-i İlâhîye göre sırf hizmet-i imâniyeyi yapmaktır, vazife-i İlâhiyeye karışmamaktır. Bizler âsâyî-şî muhafazayı netice veren müsbet imân hizmeti içinde herbir sıkıntıya karşı sabırla, şükürle mükellefiz.

Meselâ, kendimi misâl alarak derim: Ben eskiden beri tahakküme ve terzile karşı boyun eğmemişim. Hayatımda tahakkümü kaldırmadığım, birçok hâdiselerle sabit olmuş. Meselâ, Rusya'da kumandana ayağa kalkmak, Divân-ı Harb-i Örfîde idam tehdidine karşı mahkemedeki paşaların suallerine beş para ehemmiyet vermediğim gibi, dört kumandanlara karşı bu tavrım, tahakkümlere boyun eğmediğimi gösteriyor. Fakat bu otuz senedir müsbet hareket etmek, menfî hareket etmemek ve vazife-i İlâhiyeye karışmamak hakikati için, bana karşı yapılan muâmelelere sabırla, rızâ ile mukabele ettim. Cercis Aleyhisselâm gibi ve Bedir, Uhud muhârebelerinde çok cefa çekenler gibi, sabır ve rızâ ile karşıladım.

Evet, meselâ seksen bir hatâsını mahkemede ispat ettiğim bir müdde-i umumînin yanlış iddiâları ile aleyhimizdeki kararına karşı, bedduâ dahi etmedim. Çünkü asıl mesele bu zamanın cihad-ı mânevîsidir. Mânevî

aleyh: zıt, karşıt.

aleyhisselam: Allah'ın selamı onun üzerine olsun.

asayiş: emniyet; korku ve endişeden uzak olma.

aziz: izzetli, muhterem, saygın.

beddua: inkisar, ilenç, bir kimse-
nin kötü olması için dua, kötü du-
a.

Bedir: Mekke-i Mükerrreme ile Medine-i Münevvere arasında bulunan, Müslümanlar ile müşrikler arasında Bedir Savaşının yapıldığı yer.

cefa: eziyet, sıkıntı, zulüm.

cihad-ı manevî: manevî cihat, ilim, fikir, dua gibi manevî unsurlarla din düşmanlarına karşı koymak.

Divan-ı Harb-i Örfî: İttihat ve Terakki hükümeti zamanında 31 Mart Olayından sonra kurulan ve oldukça sert kararlar alan sıkıyönetim mahkemesi.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

hâdis: olay.

hakikat: gerçek, doğru.

hizmet: görev, vazife.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur'an hakikatlerinin ikna edici ve ilmi delillerle anlaşılmasına hizmet etme.

idam: ölüm.

iddia: bir fikirle ısrarla savunma, dava etme.

iman: inanç, itikat.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

kumandan: komutan.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

menfi: olumsuz, müspet olmayan.

meselâ: örneğin.

mesele: konu.

misal: örnek, nümune.

muamele: işlem.

muhafaza: koruma.

muharebe: savaşma, savaş, cenk, harp.

mukabele: karşılık verme, karşılama.

müddeiumumî: savcı.

mükellef: sorumlu ve yükümlü olan.

müspet: menfi olmayan, pozitif, olumlu.

müspet: olumlu.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

rıza: razılık, razı olma, hoşnutluk, memnunluk.

rıza-yı ilâhî: Allah'ın rızası, hoşnutluğu.

sabır: dayanma, katlanma, zorluklara dayanma gücü.

sabit: ispat edilmiş, ispatlanmış.

sual: soru.

şükür: teşekkür.

tahakküm: zorbalık etme, zorla hükmetme, hükmü altına alma.

talebe: öğrenci.

tehdit: korkutma, gözdağı verme.

terzil: rezil etme, itibarını düşürme.

Uhud: Medineli Müslümanlarla Mekkeli müşrikler arasında, hicretin üçüncü yılında meydana gelen savaşın adı.

umum: bütün, herkes.

vazife: görev.

vazife-i ilahiye: doğrudan doğruya Allah'a ait olan iş ve vazife.

vefat: ölüm, ölme. (insan hakkında.).

tahribâtına karşı sed çekmektir. Bununla dahilî âsâyîşe bütün kuvvetimizle yardım etmektir.

Evet, mesleğimizde kuvvet var. Fakat bu kuvvet, âsâyîşi muhafaza etmek içindir. ¹ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

turu ile—ki, “Bir cânî yüzünden onun kardeşi, hânedanı, çoluk çocuğu mes’ul olamaz”—işte bunun içindir ki, bütün hayatımda bütün kuvvetimle âsâyîşi muhafazaya çalışmışım. Bu kuvvet dahile karşı değil, ancak haricî tecavüze karşı istimâl edilebilir. Mezkûr âyetin düsturuyla vazifemiz, dahildeki âsâyîşe bütün kuvvetimizle yardım etmektir. Onun içindir ki, âlem-i İslâmda âsâyîşi ihlâl edici dahilî muharebât ancak binde bir olmuştur. O da aradaki bir içtihad farkından ileri gelmiştir. Ve cihad-ı mâneviyenin en büyük şartı da vazife-i İlâhiyeye karışmamaktır ki, “Bizim vazifemiz hizmettir; netice Cenâb-ı Hakka âittir. Biz vazifemizi yapmakla mecbur ve mükellefiz.”

Ben de Celâleddin Harzemşah gibi, “Benim vazifem hizmet-i imaniyedir; muvaffak etmek veya etmemek Cenab-ı Hakkın vazifesidir” deyip ihlâs ile hareket etmeyi Kur’ân’dan ders almışım.

Haricî tecavüze karşı kuvvetle mukabele edilir. Çünkü düşmanın malı, çoluk çocuğu ganimet hükmüne geçer. Dahilde ise öyle değildir. Dâhildeki hareket, müsbet bir şekilde mânevî tahribata karşı mânevî, ihlâs sırrıyla hareket etmektir. Hariçteki cihad başka, dahildeki cihad

sünnete uygun şekilde bir konuda fikir ortaya koymaları, hüküm vermeleri.

ihlâl: bozma, zarar verme.

ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemezsizin, sırf Allah rızası için yapma.

istimâl: kullanma.

manevi: manaya ait, maddî olmayan.

meslek: gidiş, usul, yol.

mes’ul: yükümlü.

mezkûr: zikredilen, adı geçen, anılan.

muhafaza: koruma.

muharebât: savaşmalar.

mukabele: karşılık.

muvaffak: başaran, başarmış, başanlı.

mükellef: sorumlu ve yükümlü olan.

müspet: olumlu.

set: mani, perde, engel.

sır: gizlenen gerçek, saklanan bilgi.

şart: koşul.

tahribat: tahripler, yıkıp bozmal.

tecavüz: saldıрма, satışma, başkasının hakkına dokunma.

vazife: görev.

vazife-i İlâhiye: doğrudan doğruya Allah’a ait olan iş ve vazife.

1. Hiçbir günahkâr başkasının günahını yüklenmez. (En’âm Suresi: 164; İsrâ Suresi: 15; Fâtır Suresi: 18; Zümer Suresi: 7.)

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

asayiş: emniyet; korku ve endişeden uzak olma.

âyet: Kur’ân cümlesi.

cânî: cinayet işlemiş, kimse.

cihad: düşmanla savaşma, Allah yolunda malla ve canla düşmana karşı savaşmak.

cihad-ı maneviye: manevî ci-

hat, ilim, fikir, dua gibi mane-

vî unsurlarla din düşmanlarına karşı koymak.

dâhil: içeri, iç.

dahili: içe ait, içe dönük, iç ile ilgili.

düstur: kanun, kural, esas.

ganimet: savaşta düşmandan ele geçirilen mal, para vs.

hânedân: aile, soy-sop.

haricî: dışa ait, dışarı ile ilgili.

hariç: dışarı.

hizmet: uğraşma, çalışma.

hizmet-i imaniye: iman ve Kur’an hakikatlerinin ikna edici ve ilmî delillerle anlaşılmasına hizmet etme.

hükümne: yerine, değerine.

ictihad: din âlimlerinin şer’î esaslar dahilinde Kur’an ve

başkadır. Şimdi milyonlar hakikî talebeleri Cenab-ı Hak bana vermiş. Biz bütün kuvvetimizle dahilde ancak âsâ-yişi muhafaza için müsbet hareket edeceğiz. Bu zamanda dahil ve hariçteki cihad-ı mâneviyedeki fark pek azîmdir.

Bir mesele daha var; o da çok ehemmiyetlidir. Hüküm-ü Kur'âna göre, bu zamanda mimsiz medeniyetin icabatından olarak hâcât-ı zaruriye dörtten yirmiye çıkmış. Tiryakilikle, görenekle ve itiyadla, hâcât-ı gayr-ı zaruriye, hâcât-ı zaruriye hükmüne geçmiş. Âhirete iman ettiği halde, "Zaruret var" diye ve zaruret zannıyla dünya menfaati ve maişet derdi için dünyayı âhirete tercih ediyor.

Kırk sene evvel, bir başkumandan beni bir parça dünyaya alıştırmak için bazı kumandanları, hattâ hocaları benim yanıma gönderdi. Onlar dediler:

“Biz şimdi mecburuz. ¹ اِنَّ الضَّرُورَاتِ تُبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ

kaidesiyle, Avrupa'nın bazı usullerini medeniyetin icaplarını taklide mecburuz” dediler.

Ben de dedim: “Çok aldanmışsınız. Zaruret su-i ihtiyardan gelse, kat'iyen doğru değildir; haramı helâl etmez. Su-i ihtiyardan gelmezse, yani zaruret haram yoluyla olmamışsa zararı yok. Meselâ; Bir adam su-i ihtiyarıyla haram bir tarzda kendini sarhoş etse ve sarhoşlukla bir cinayet yapsa, hüküm aleyhine câri olur, mâzur sayılmaz, ceza görür. Çünkü, su-i ihtiyarıyla bu zaruret

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.

asayis: emniyet; korku ve endişeden uzak olma.

azim: büyük.

başkumandan: başkomutan, bir devletin silahlı kuvvetlerinin en yüksek rütbelisi.

cihad-ı maneviye: manevî cihat, ilim, fikir, dua gibi manevî unsurlarla din düşmanlarına karşı koymak.

dahil: içeride.

ehemmiyetli: önemli.

evvel: önce.

hâcât-ı gayr-ı zaruriye: gerekli olmayan istekler, zaruri olmayan ihtiyaçlar, ihtiyaç olmadığı hâlde ihtiyaç hâlini almış şeyler.

hâcât-ı zaruriye: zorunlu ihtiyaçlar, gerekli ihtiyaçlar.

hakiki: gerçek.

1. Zaruretlar haramı helâl edebilir.

haram: İslâmiyetçe yasaklanan işler.

hariç: dışında.

helâl: Allah'ın müsaade ettiği şey, din bakımından günah olmayan şey.

hüküm-i Kur'an: Kur'an'ın hükmü, emri.

hükümüne: yerine, değerine.

icabat: icaplar, gerekenler, lâzım gelenler; bir iş için gerek-

li olanlar.

icap: gerekme hâli, lâzım, gerekli, lüzum.

iman: inanç, itikat.

itiyat: âdet edinme, alışkanlık haline getirme, alışkanlık.

kaide: kural, esas, düstur.

kat'iyen: hiç bir zaman, asla.

kumandan: komutan.

maişet: geçim, geçinme.

menfaat: fayda.

mesele: konu.

muhafaza: koruma.

müspet: olumlu.

su-i ihtiyar: kötü seçim, seçmenin fenalığı.

talebe: öğrenci.

tiryaki: bir şeye vazgeçemeyecek derecede alışmış olan.

usul: metot, düzen.

zaruret: zorunluluk, mecburiyet.

meydana gelmiştir. Fakat bir meczup çocuk cezbe halinde birisini vursa, mâzurdur. Ceza görmez. Çünkü ihtiyarı dahilinde değildir.”

İşte, ben o kumandana ve hocalara dedim: “Ekmek yemek, yaşamak gibi zarurî ihtiyaçlar haricinde başka hangi zaruret var? Su-i ihtiyardan, gayr-ı meşru meyillerden ve haram muamelelerden tevellüd eden hareketler haramı helâl etmeye medar olamazlar. Sinema, tiyatro, dans gibi şeylerde tiryaki olmuşsa, mutlak zaruret olmadığı ve su-i ihtiyardan geldiği için, haramı helâl etmeye sebep olamaz. Kanun-u beşerî de bu noktaları nazara almış ki, ihtiyar haricinde zaruret-i kat’iye ile, su-i ihtiyardan neş’et eden hükümleri ayırmıştır. Kanun-u İlahîde ise, daha esaslı ve muhkem bir şekilde bu esaslar tefrik edilmiş.”

Bununla beraber zamanın ilcaatıyla zaruretler ortalıkta zannederek bazı hocaların bid’alara taraftarlığından dolayı onlara hücum etmeyiniz. Bilmeyerek “Zaruret var” zannıyla hareket eden o biçarelere vurmayınız. Onun için kuvvetimizi dahilde sarf etmiyoruz. Biçare, zaruret derecesine girmiş, bize muhalif olanlardan hoca da olsa onlara ilişmeyiniz. Ben tek başımla daha evvel aleyhimdeki o kadar muarızlara karşı dayandığım, zerre kadar fütur getirmedığım, o hizmet-i imaniyede muvaffak olduğum halde, şimdi milyonlar Nur talebesi olduğu halde, yine müsbet hareket etmekle onların bütün tahkiratlarına, zulümlerine tahammül ediyorum.

aleyh: zıt, karşıt.
biçare: çaresiz, zavallı.
bid’a: sonradan ortaya çıkan.
cari: geçerli, yürürlükte, mu-teber.
cezbe: ruhî heyecan, coşkunluk, ruhun coşkunlukla kendinden geçme hâli.
cinayet: adam öldürme, cana kıyma, katl.
dâhil: içinde, içeri girmiş.
evvel: önce.
fütur: zayıflık, gevşeklik, usanç.

gayr-ı meşru: meşru olmayan, dine aykırı, kanunsuz.
haram: İslâmîyetçe yasaklanan işler.
hariç: dışında.
helâl: Allah’ın müsaade ettiği şey, din bakımından günah olmayan şey.
hizmet-i imaniye: iman ve Kur’an hakikatlerinin ikna edici ve ilmî delillerle anlaşılmasına hizmet etme.
hüküm: emir, bir konu hakkında verilen karar.

ihtiyar: irade, tercih.
ilcaat: zorlamalar, mecbur etmeler.
kanun-ı beşerî: insanların ortaya koyduğu kanun.
kanun-ı ilâhî: ilâhî irade, ilâhî kanun.
kumandan: komutan.
mazur: özür, özrü olan.
mezczup: deli, divane, mecznun.
medar: sebep, vesile.
meselâ: örneğin.
meyil: bir tarafa doğru eğil-

me, yönelme.
muamele: işlem.
muarız: muhalefet eden, karşı çıkan, muhalif.
muhalif: zıt, karşıt, aykırı.
muhkem: sağlam, dayanıklı.
müspet: olumlu.
mutlak: kesin.
muvaffak: başarmış, başanlı.
müspet: olumlu.
nazar: bakış, dikkat.
neşet: meydana gelme, oluşma, çıkma.
Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.
sarf: harcama.
su-i ihtiyar: kötü seçim, seçmenin fenalığı.
tahammül: zora dayanma, sabretme, sabır gösterme.
tahkirat: hakaret etmeler, hor görmeler, küçük görmeler.
talebe: öğrenci.
tarz: biçim, şekil.
tefrık: birbirinden ayırma, ayrı tutma.
tevellüt: doğma, doğum.
tiryaki: bir şeye vazgeçemeyecek derecede alışmış olan.
zaruret: zorunluluk, mecburiyet.
zaruret-i kat’iye: kat’î zaruret, kesin ihtiyaç, kat’î zorunluluk.
zaruri: zorunlu.
zerre: en küçük parça, molekül, atom.
zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

Biz dünyaya bakmıyoruz. Baktığımız vakit de onlara yardımcı olarak çalışıyoruz. Âsâyîşi muhafazaya müsbet bir şekilde yardım ediyoruz. İşte bu gibi hakikatler itibarıyla, bize zulüm de etseler hoş görmeliyiz.

Risâle-i Nur'un neşri her tarafta kanaat-i tamme verdi ki, Demokratlar dine taraftardır. Şimdi bir Risâleye ilişmek, vatan, millet maslahatına tamamen zıttır.

Bir mahrem risâle vardı ki, o mahrem risâlenin neşri-ni men etmiştim. “Öldükten sonra neşrolunsun” demiştim. Sonra mahkemeler alıp okudular, tetkik ettiler, sonra beraat verdiler. Mahkeme-i Temyiz o beraati tasdik etti. Ben de bunu dahilde âsâyîşi temin için ve yüzde doksan beş mâsuma zarar gelmemesi için neşredenlere izin verdim. “Said, meşveretle neşredebilir” dedim.

Üçüncü mesele: Şimdi küfr-ü mutlak, öyle cehennem-i mânevî neşrine çalışıyor ki, kâinatta hiçbir kâfir ona yanaşmamak lâzım geliyor. Kur'an'ın “rahmeten lil'âlemîn” olduğunun bir sırrı budur ki: Nasıl Müslümanlara rahmettir; âhirete iman, Allah'a iman ihtimalini vermesiyle de, bütün dinsizlere ve bütün âleme ve nev-i beşere rahmet olmasına bir nükte, bir işaretir ki, o mânevî cehennemden dünyada da onları bir derece kurtarmış. Halbuki şimdi fen ve felsefenin dalâlet kısmı, yani Kur'an'la barışmayan, yoldan çıkmış, Kur'an'a muhalefet eden kısmı, küfr-ü mutlakı komünistler tarzında neşre başladılar. Komünistlik perdesinde anarşistliği netice verecek bir surette münafıklar, zındıklar vasıtasıyla ve

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.

âlem: dünya, cihan.

anarşist: hiçbir düzen ve otorite tanımayan, karışıklık ve bozgunculuktan yana olan, ondan fayda uman kimse.

asayiş: emniyet; korku ve endişeden uzak olma.

beraat: serbest kalma, suçsuz bulunma, aklanma.

cehennem-i manevî: manevî cehennem, cehennem gibi sıkıcı.

dâhil: içeri, iç.

dalâlet: azgınlık, sapıklık.

felsefe: madde ve hayatı başlangıç ve gaye bakımından inceleyen ilim.

fen: tecrübe, ispatla meydana gelmiş ilimlere verilen genel ad.

hakikat: gerçek, doğru.

ihtimal: olabirlik.

iman: inanç, itikat.

kâinat: evren; yaratılmış olan şeylerin tamamı, bütün âlemler.

kanaat-i tamme: tam kanaat. kesin, şüphe edilmeyen düşünce, fikir.

komünist: bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı iddiasında bulunan düzen in mensubu olan kimse.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imanî hükmü, delili kabul etmeme, kesin ve tam bir inkar.

mahkeme-i temyiz: temyiz mahkemesi, mahkeme kararlarının yolunda verilip verilmediğini tetkik etmekle görevli makam, yargıtay.

mahrem: herkesçe bilinmemesi gereken, gizli.

manevî: manaya ait, maddî olmayan.

maslahat: fayda, maksat.

masum: suçsuz, günahsız, saf, temiz.

men: yasak etme, engelleme.

mesele: konu.

meşveret: müşavere, bir konu hakkında çeşitli ve ehil şahıslar-

dan fikir alma, danışma.

muhafaza: koruma.

muhalefet: uygun olmama, aykırılık, zıtlık, ayrılık, muhaliflik.

münafık: nifak sokan, iki yüzlülük eden, ara bozucu.

müspet: olumlu.

neşr: yayım, yayın.

nev-i beşer: insanoglu, insanlar.

nükte: ince manalı, ancak dikkatle anlaşılabilen mana veya söz.

rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve mânevî nimetler vermesi.

Rahmetenli'l-Âlemîn: bütün âlemlere rahmet olan, Hz. Muhammed (a.s.m.).

risale: Risâle-i Nur Külliyyatını meydana getiren kitaplardaki her bir bağımsız bölüm.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

sır: gizlenen gerçek, saklanan bilgi.

suret: biçim, şekil, tarz.

taaraftar: benimseyen, isteyen.

tasdik: doğrulama, onaylama.

temin: sağlama.

tetkik: dikkatle araştırma, inceleme.

vasıta: vesile, neden, aracı.

zındık: Allah'a ve ahirete inanmayan, Allah'ı inkâr eden, imansız, münkir.

zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

bazı müfrit dinsiz siyasetçiler vasıtasıyla neşir ile aşılana-
maya başlandığı için, şimdiki hayat, dinsiz olarak kabil
değildir, yaşamaz. “Dinsiz bir millet yaşamaz” hükmü bu
noktaya işaretler. Küfr-ü mutlak olduğu zaman, hakikat-i
halde yaşanmaz. Onun için, Kur’ân-ı Hakîm, bu asırda
bir mucize-i mâneviyesi olarak Risâle-i Nur şakirtlerine
bu dersi vermiş ki, küfr-ü mutlaka, anarşistliğe karşı sed
çeksın. Hem çekmiş. Evet Çin’i, hem yarı Avrupayı ve
Balkanları istilâ eden bu cereyana karşı bizi muhafaza
eden Kur’ân-ı Hakîmin bu dersidir ki, o hücumu karşı
sed çekmiş, bu suretle o tehlikeye karşı çare bulmuştur.

Demek bir Müslüman mümkün değil, başka bir dine
girip, ya Hristiyan ve Yahudi, hususan bolşevik gibi ol-
mak... Çünkü, bir İsevi, Müslüman olsa, İsa Aleyhisselâ-
mı daha ziyade sever. Bir Müsevî, Müslüman olsa, Mû-
sâ Aleyhisselâmı daha ziyade sever. Fakat bir Müslü-
man, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâmın zincirinden
çıkarsa, dinini bırakarsa, daha hiçbir dine girmez, anarşist
olur; ruhunda kemâlâta medar hiçbir hâlet kalmaz. Vic-
danı tefessüh eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir olur.

Onun için, Cenab-ı Hakka şükür, Kur’ân-ı Hakîmin
işârât-ı gaybiyesi ile, kahraman Türk ve Arap milletleri
içinde lisan-ı Türkî ve Arabî ile bu asrı kurtaracak bir
mucize-i Kur’âniyenin Risâle-i Nur namıyla bir dersi inti-
şara başlamış. Ve on altı sene evvel 600 bin adamın
imanını kurtardığı gibi, şimdi milyonlardan geçtiği sabit
olmuş.

aleyhissalâtü vesselâm: Sa-
lât ve selâm onun üzerine ol-
sun.
aleyhisselam: Allah’ın selamı
onun üzerine olsun.
anarşist: hiçbir düzen ve oto-
rite tanımayan, karışıklık ve
bozgunculuktan yana olan,
ondan fayda uman kimse.
Arabî: Arapça.
asr: yüzyıl.
bolşevik: Rus komünisti.
Cenab-ı Hak: hakkın ta ken-
disi olan şeref ve azamet sa-

hibi yüce Allah.
cereyan: akım, fikir, sanat ve-
ya siyaset hareketi.
evvel: önce.
hakikat-ı hâl: durumun ger-
çek yönü, işin aslı.
hâlet: hâl, suret, keyfiyet.
hayat-ı içtimaiye: sosyal ha-
yat, toplum hayatı.
husus: bilhassa, özellikle.
hüküm: kural.
iman: inanç, itikat.
intişar: yayınlanma, neşrol-
ma.

İsevi: Hz. İsa’nın dininden
olanlar.
istilâ: ele geçirme, kaplama,
yayıma.
işarat-ı gaybiye: gaypla ilgili
işaretler; Hz. Peygamber,
müçtehit imamlar tarafından
gayba ait verilen haberler,
işaret yolu ile yapılan açıkla-
malar.
kabil: mümkün, ihtimal da-
iresinde.
kemalât: kemaller, olgunluk-
lar, mükemmellikler.

Kur’ân-ı Hakîm: her ayet ve su-
resinde sayısız hikmet ve fayda-
lar bulunan Kur’ân.
küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç
bir imanî hükmü, delili kabul et-
meme, kesin ve tam bir inkar.
lisan-ı Türkî: Türklerin dili, Türk-
çe.
medar: sebep, vesile.
mu’cize-i Kur’âniye: Kur’a’nı ait
mu’cize.
mu’cize-i maneviye: manevî
mucize.
muhafaza: koruma.
Müsevi: Hz. Mûsâ’nın (a.s.) din ve
şeriatına bağlı olan, kimse, Yahu-
di.
müfrit: aşırı.
nam: ad, isim.
neşir: yayım, yayın.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzz-
aman Said Nursî’nin eserlerinin
adı.
sabit: ispat edilmiş, ispatlanmış.
set: mani, perde, engel.
suret: biçim, şekil, tarz.
şakirt: talebe, öğrenci.
şükür: teşekkür.
tefessüh: çürüme, çürüyüp dağıl-
ma, bozulma, kokuşma.
vasıta: vesile, neden, aracı.
vicdan: insanın içindeki, iyiyi kö-
tünden ayırabilen, iyilik etmekten
lezzet duyan ve kötülüktan elem
alan manevî his.
ziyade: çok, fazla.

Demek Risâle-i Nur, beşeri anarşistlikten kurtarmaya bir derece vesile olduğu gibi, İslâmın iki kahraman kardeşi olan Türk ve Arabı birleştirmeye, bu Kur'ân'ın kanun-u esasîlerini neşretmeye vesile olduğunu düşmanlar da tasdik ediyorlar.

Madem bu zamanda küfr-ü mutlak Kur'ân'a karşı çıkıyor. Küfr-ü mutlakta Cehennemden ziyade dünyada da daha büyük bir cehennem var. Çünkü, ölüm madem öldürülüyor. Hergün beşerde otuz bin cenaze ölümün devamına şehadet ediyor. Bu ölüm küfr-ü mutlaka düşenlere, yahut taraftar olanlara, hem şahsın idam-ı ebedîsi ve bütün geçmiş, gelecek akrabalarının da idam-ı ebedîsi olarak düşündüğü için, Cehennemden on defa daha fazla dehşetli cehennem azâbı çeker. Demek o cehennem azâbını küfr-ü mutlakla kalbinde duyuyor. Çünkü, herbir insan akrabasının saadetiyle mesut, azabıyla muazzep olduğu gibi Allah'ı inkâr edenlerin itikadlarınca bütün o saadetleri mahvoluyor, yerine azaplar geliyor. İşte bu zamanda, bu dünyada bu mânevî cehennemi insanların kalbinden izale eden tek bir çaresi var. O da Kur'ân-ı Hakîmdir. Ve bu zamanın fehmine göre onun bir mucize-i mâneviyesi olan Risâle-i Nur eczalarıdır.

Şimdi Allah'a şükrediyoruz ki, siyasî partiler içinde bir parti, bir parça bunu hissetti ki, o eserlerin neşrine mâni olmadı; hakaik-i imaniyenin dünyada bir cennet-i mâneviyeyi ehl-i imana kazandırdığını ispat eden Risâle-i Nur'a mümanâat etmedi, neşrine müsaadekâr davrandı, nâşirlerine de tazyikattan vazgeçti.

anarşist: hiçbir düzen ve otorite tanımayan, karışıklık ve bozgunculuktan yana olan, ondan fayda uman kimse.

azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.

beşer: insan, insanlık.

cenaze: ölü.

cennet-i mânevîye: manen cennet gibi, mânevî cennet.

defa: kere, kez, yol.

dehşetli: ürkütücü, korkunç.

ecza: cüz'ler, parçalar, kısımlar.

ehl-i iman: inananlar, iman sahipleri.

fehmi: anlayış.

hakaik-i imaniye: imana ait hakikatler, imânî gerçekler.

idam-ı ebedî: dirilmemek üzere yok oluş, ahiret inancı olmadığı için ölümü ebedî yokluğa gitmek olarak görme.

inkâr: Allah'ın varlığına, birliğine inanmama, kabul ve tasdik etmeme.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

itikad: inanç, iman.

izale: yok etme, ortadan kaldırma.

kanun-u esasî: ana prensipler, anayasa.

Kur'ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur'ân.

küfr-i mutlak: mutlak küfür, hiç bir imânî hükmü, delili kabul et-

meme, kesin ve tam bir inkar.

madem: değil mi ki.

mahv: perişan etme, harap etme.

mânevî: manaya ait, maddî olmayan.

mâni: meneden, geri bırakan, alıkoyan, engel olan.

mesut: saadetli, bahtlı, mutlu.

muazzep: azap içinde bulunan, eziyet çeken, çok sıkıntı gören.

mu'cize-i mânevîye: mânevî

mucize.

mûmanaat: mani olma, engelleme.

mûsaadekâr: zorluk çıkarmayan, hoşgörü sahibi, uysal davranan.

naşir: eser neşreden, yayınlayan.

neşr: yayım, yayın.

parti: siyasî kuruluş.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

saadet: mutluluk.

siyasî: siyasetle ilgili, siyasete ait.

şahadet: şahit olma, şahitlik; açık alamet, işaret.

şükür: teşekkür.

taraftar: taraflı, bir tarafı destekleyen.

tasdik: doğrulama, onaylama.

tazyikat: tazyikler, baskılar, zorlamalar.

vesile: aracı, vasıta.

ziyade: çok, fazla.

Kardeşlerim, hastalığım pek şiddetli; belki pek yakında öleceğim veyahut bütün bütün konuşmaktan—bazan men olduğum gibi—men edileceğim. Onun için benim Nur âhiret kardeşlerim, “ehvenüşşer” deyip bazı biçare yanlışların hatâlarına hücum etmesinler. Daima müsbet hareket etsinler. Menfî hareket vazifemiz değil... Çünkü dahilde hareket menfice olmaz. Madem siyasetçilerin bir kısmı Risâle-i Nur’a zarar vermiyor, az müsaadekârdır; “ehvenüşşer” olarak bakınız. Daha “âzamüşşer”den kurtulmak için, onlara zararınız dokunmasın, onlara faydanız dokunsun.

Hem dahildeki cihad-ı mânevî, mânevî tahribata karşı çalışmaktır ki, maddî değil, mânevî hizmetler lâzımdır. Onun için, ehl-i siyasete karışmadığımız gibi, ehl-i siyaset de bizimle meşgul olmaya hiçbir hakları yok...

Meselâ, bir parti bana binler vecihle sıkıntı verdiği halde, hattâ otuz senede hapisler de, tazyikler de olduğu halde, hakkımı helâl ettim. Ve azaplarına mukabil, o biçarelerin yüzde doksan beşini tezyif ve itirazlara, zulümlere mâruz kalmaktan kurtulmaya vesile oldum ki,¹ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ âyeti hükmünce kabahat ancak yüzde beşe verildi. O aleyhimizdeki partinin şimdi hiçbir cihetle aleyhimizde şekvâya hakları yoktur.

Hattâ bir mahkemede yanlış muhbirlerin ve casusların evhamlarıyla bizi, yetmiş kişiyi mahkûm etmek için su-i fehmiyle, dikkatsizliğiyle Risâle-i Nur’un bazı

vaz geçme.
hizmet: görev, vazife.
hükûm: kural.
itiraz: direnme, karşı koyma.
maddî: madde ile alakalı.
madem: değil mi ki.
mahkûm: hüküm verme.
manevî: manaya ait, maddî olmayan.
maruz: uğramak, etkilenmek.
men: yasak etme, engelleme, mâni olma.
menfi: olumsuz, müspet olmayan.
meselâ: örneğin.
meşgul: ilgilenen, uğraşan.
muhbir: ihbar eden, ihbarcı, gizli bir şeyi ilgili makamlara bildiren, jurnalcı.
mukabil: karşılık.
müsaadekâr: zorluk çıkarmayan, hoşgörû sahibi, uysal davranan.
müspet: olumlu.
Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.
parti: siyasî kuruluş.
Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî’nin eserlerinin adı.
su-i fehmi: anlayışın fenalığı; kötü anlayış.
şekva: şikayet.
tahribat: tahripler, yıkıp bozma- lar.
tazyik: zorlama, baskı, sıkıntı verme.
tezyif: zayıfa çıkarma, çürütme.
vazife: görev.
vecih: şekil, tarz.
vesile: aracı, vasıta.
zulüm: haksızlık, eziyet, işkence.

1. Hiçbir günahkâr başkasının günahını yüklenmez. (En’âm Suresi: 164; İsrâ Suresi: 15; Fâtır Suresi: 18; Zümer Suresi: 7.)

ahiret: öbür dünya, öteki dünya, kıyametten sonra kurulacak olan âlem.
aleyh: zıt, karşıt.
ayet: Kur’ân cümlesi.
azamüşşer: çok şerli, şerrin en büyüğü.
azap: eziyet, işkence; büyük sıkıntı, şiddetli acı.
biçare: çaresiz, zavallı.

casus: hafiye, gizli haberleri öğrenerek veya sırları çöze- rek heber veren çavıt.
cihad-ı manevî: manevî ci- hat, ilim, fikir, dua gibi mane- vî unsurlarla din düşmanları- na karşı koymak.
cihet: sebep, vesile, mucip, bahane.
dâhil: içeri, iç.

ehl-i siyaset: ülkenin idare- siyle meşgul olanlar, siyaset adamları, politikacılar.
ehvenüşşer: şerrin en az za- rarlısı, kolayı, şerrin daha az zararlısı, daha az kötü olan; iki şerden daha az zararlısı.
evham: vehimler, zanlar, ku- runtular.
helâl: bağışlama, alacağından

kısımlarına yanlış mânâ vererek seksen yanlışla beni mahkûm etmeye çalıştığı halde, mahkemelerde ispat edildiği gibi, en ziyade hücumu mâruz bir kardeşiniz, mahpus iken pencereden o müdde-i umumînin üç yaşındaki çocuğunu gördü, sordu. Dediler: “Bu müdde-i umumînin kızıdır.” O mâsumun hâtırı için o müddeîye beddua etmedi. Belki onun verdiği zahmetler, o Risâle-i Nur’un, o mucize-i mâneviyenin intişarına, ilânına bir vesile olduğu için rahmetlere inkılâp etti.

Kardeşlerim, belki ben öleceğim. Bu zamanın bir hastalığı daha var; o da benlik, enâniyet, hodfuruşluk, hayatını güzelce medeniyet fantaziyesiyle geçirmek iştihası, tiryakilik gibi hastalıklardır. Risâle-i Nur’un Kur’ân’-dan aldığı dersin en birinci esası benlik, enâniyet, hodfuruşluğu terk etmek lüzumudur. Tâ ihlâs-ı hakikî ile imanın kurtarılmasına hizmet edilsin. Cenab-ı Hakka şükür, o âzamî ihlâsı kazananların pek çok efradı meydana çıkmış. Benliğini, şan ve şerefini en küçük bir mesele-i imaniyeye feda eden çoktur. Hattâ Nurun biçare bir şakirdinin düşmanları dost olduğu vakit onunla sohbet etmek çoğaldığı için, rahmet-i İlâhiye cihetinde sesi kesilmiş. Hem de ona takdirle bakanlar isabet-i nazar hükmüne geçip onu incitiyor. Hattâ musafaha etmek de tokat vurmak gibi sıkıntı veriyor.

“Senin bu vaziyetin nedir?” diye soruldu. “Madem milyonlar kadar arkadaşların var; neden bunların hatırlarını muhafaza etmiyorsun?”

azamî: en fazla, en çok, nihayet derecede.

beddua: inkisar, ilenç, bir kimsenin kötü olması için dua, kötü dua.

biçare: çaresiz, zavallı.

Cenab-ı Hak: hakkın ta kendisi olan şeref ve azamet sahibi yüce Allah.

cihet: yön, sebep, vesile.

efrat: fertler.

enaniyet: kendini beğenme, bencillik, egoistlik.

fanteziye: yalandan gösteriş, görünüşte lüks ve zinet.

fedâ: gözden çıkarma, uğruna verme.

hizmet: görev, vazife.

hodfuruş: kendini beğendirmeye çalışan, övünen.

hükümüne: yerine, değerine.

ihlâs: samimiyet, bir ameli baska bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.

ihlâs-ı hakikî: gerçek ihlâs, samimiyet.

ilân: yayma, duyurma, bildirme.

iman: inanç, itikat.

inkılâp: değişme, dönüşme.

intişar: yayılanma, neşrolma.

isabet-i nazar: doğru ve isabetli bakış.

ispat: kanıtlama, doğrulama.

madem: değil mi ki.

mahkûm: hüküm verme.

mahpus: hapsedilmiş olan, tutuklu.

mana: anlam.

maruz: uğramak, etkilenmek.

masum: küçük çocuk.

medeniyet: medenîlik, şehirlik, uygarlık.

mesele-i imaniye: imanî mesele, imanla ilgili mesele.

mu'cize-i maneviye: manevî mucize.

muhafaza: koruma.

musâfaha: selam vermek ve

sevgisini göstermek üzere birbirine el uzatma.

müddei: dava eden, davacı.

müddeiumumî: savcı.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

rahmet: Allah'ın kullarını esirgemesi, onlara maddî ve mânevî nimetler vermesi.

rahmet-i İlâhiye: Allah'ın sonsuz rahmeti, İlâhî rahmet.

Risale-i Nur: Nur Risalesi, Bediüzzaman Said Nursî'nin eserlerinin adı.

şakirt: talebe, öğrenci.

şan: şöhret, ün.

şeref: onur, haysiyet.

şükür: teşekkür.

takdir: beğenme, beğendiğini belirtme.

tiryaki: bir şeye vazgeçemeyecek derecede alışmış olan.

vaziyet: durum.

vesile: aracı, vasıta.

zahmet: sıkıntı, eziyet, meşakkat.

ziyade: çok, fazla.

Cevaben dedi: “Madem mesleğimiz âzamî ihlâstır; değil benlik, enâniyet, dünya saltanatı da verilse, bâkî bir mesele-i imaniyeyi o saltanata tercih etmek âzamî ihlâsın iktizasıdır. Meselâ, harp içinde, avcı hattında, düşmanın top gülleleri arasında Kur’ân-ı Hakîmin tek bir âyetinin, tek bir harfinin, tek bir nüktesini tercih ederek, o güller içinde Habib kâtibine ‘Defteri çıkar’ diyerek at üstünde o nükteyi yazdırmış. Demek Kur’ân’ın bir harfinin, bir nüktesini düşmanın güllerine karşı terk etmemiş ruhunun kurtulmasına tercih etmiş.”

O kardeşimize sorduk: “Bu acip ihlâsı nereden ders almışsın?”

Demiş: İki noktadan...

Birisi: Âlem-i İslâmiyetin en acip harbi olan Bedir Harbinde, namaz vaktinde cemaatten hissesiz kalmamak için, düşmanın hücumuyla beraber mücahidlerin yarısı silâhını bırakıp cemaat hayrına şerik olmak, iki rek’at sonra onlar da hissedar olsun diye Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâm bir hadis-i şerifiyle emretmiş olmasıdır. Madem harpte bu ruhsat var. Ve madem cemaat hayrı da sünnet olduğu halde, o sünnete riayet etmek en büyük bir hadise-i dünyeviye tercih edilmiş. Üstadı mutlakin böyle bir işareten bir nüktecik alarak, biz de ruh ve canımızla ittibâ ediyoruz.

İkincisi: Kahraman-ı İslâm İmam-ı Ali Radiyallahü Anh, Celcelûtiyenin çok yerlerinde ve âhîrinde bir himayetçi istemiş ki, namaz içinde huzuruna gaflet gelmesin.

acip: tuhaf, hayrette bırakan.
ahir: sonu, son kısmı.
âlem-i İslâmiyet: İslam alemi, İslam dünyası.
aleyhissalâtü vesselâm: Salât ve selâm onun üzerine olsun.
âyet: Kur’ân cümlesi.
âzamî: en fazla, en çok, nihayet derecede.
bâkî: daimi, sonsuz.
Bedir: Mekke-i Mükerrreme ile Medine-i Münevvere arasında bulunan, Müslümanlar

ile müşrikler arasında Bedir Savaşının yapıldığı yer.
Celcelûtiye: Peygamberimiz Resul-i Ekrem’in (a.s.m.) derslerine istinaden, aslı cıfır ve ebce hesabı ile âlâkalı olarak Hz. Ali (r.a.) tarafından telif edilen Süryanice bir kasidedir.
cemaat: bir imama uyup namaz kılan Müslümanlar topluluğu.
cevaben: cevap olarak, karşılık şeklinde.

enaniyet: kendini beğenme, bencilik, egoistlik.
Fahr-i Alem: âlemin övücü, âlemin kendisiyle övündüğü Peygamberimiz (a.s.m.).
gaflet: Allah’tan uzaklaşıp nefsinin arzularına dalmak.
hadise-i dünyeviye: dünya ile ilgili hadise, dünyaya ait olay.
hadis-i şerif: Peygamberimizden aktarılan sözlerin genel adı.
harp: savaş.

himayet: koruma, esirgeme.
hisse: pay, nasip.
hissedar: hisse sâhibi, hissesi olan.
ihlâs: samimiyet, bir ameli başka bir karşılık beklemeksizin, sırf Allah rızası için yapma.
iktiza: gerek, lüzum.
ittiba: tabi olma, uyma, itaat etme.
kahramân-ı İslâm: İslâm kahramanı, mücahit.
kâtip: yazan, yazıcı.
Kur’ân-ı Hakîm: her ayet ve suresinde sayısız hikmet ve faydalar bulunan Kur’ân.
madem: değil mi ki.
meselâ: örneğin.
mesele-i imaniye: imanî mesele, imanla ilgili mesele.
meslek: gidiş, tutulan yol, sistem.
mücahit: cihat eden, savaşılan.
nükte: ince manalı, ancak dikkatle anlaşılabilen mana veya söz.
riayet: uyma, gözetme.
ruh u cân: ruh ve can; ruh ve canla.
ruhsat: izin, müsaade, icazet.
saltanat: sultanlık, padişahlık, hükümdarlık.
sünnet: Peygamberimizin hal ve hareketleri.
şerik: ortak.
üstad-ı mutlak: ilimde üstünlüğü ve öğreticiliği tartışmasız olan üstat.

Düşmanları tarafından ona bir hücum mânâsı hâtırına gelmemek, sırf namazdaki huzuruna pek çok olan düşmanları tarafından bir hücum tasavvuru ile namazdaki huzuruna mânî olunmamak için, bir muhafız ifriti dergâh-ı İlâhiden niyaz etmiş.

İşte bu biçare, ömrü bu zamanda hodfuruşluk içinde yuvarlanan biçare kardeşiniz de, hem sebeb-i hilkat-ı âlemden, hem kahraman-ı İslâmdan bu iki küçük nüktelyi ders aldım. Ve bu zamanda çok lâzım olan Kur'ân'ın esrarına ehemmiyet vermekle, harp içinde ruhunun muhafazasını dinlemeyerek, Kur'ân'ın bir harfinin bir nüktesini beyan etmiş.

Said Nursî

HAŞİYE: Acip bir hâdis, adalet ve dinden hariç zâlimâne nümunelerden birisi de, üç seneden beri müsadere ettikleri Kur'ân'ımızı çok defa istediğimiz halde vermedikleri ve 2800 Lâfza-i Celâl altınla yazılı, gözle görünen mu'cize-i Kur'âniyeyi gösteren o mübarek Kur'ân'ımızı bize vermediler. Şimdi avukat diyor ki: "Bir istida Diyanet Reisine yazınız ki, iade edilsin." Bunun gibi yüzler nümuneler var ki, sırf bir garazla ve ecnebî parmağıyla aleyhimize işler dönüyor. Bizi ve âlem-i İslâmı pek sevindiren Demokratlar dikkat etsinler. Nurları ve Nurcuları bu işkencelerden kurtarsınlar.

Nur Talebeleri namına

Said Nursî

acip: tuhaf, hayrette bırakan.

adalet: her hak sahibine hakkının tam ve eksiksiz verilmesi, hakka niyet, âdillik.

âlem-i İslâm: İslâm âlemi, İslâm dünyası.

aleyh: zıt, karşıt.

beyan: anlatma, açıklama.

biçare: çaresiz, zavallı.

defa: kere, kez, yol.

dergâh-ı İlâhî: İlâhî dergâh, sığınak, Allah katı.

diyanet: din işleri ile ilgilenen kuruluş, teşkilat.

ecnebi: yabancı.

ehemmiyet: önem, değer, kıymet.

esrar: sırlar, gizli hakikatler.

garaz: kötü kasıt, düşmanca niyet, kin.

hâdis: olay.

hariç: dışında.

harp: savaş.

haşiye: dipnot.

hodfuruş: kendini begendirmeye çalışan, övünen.

iade: geri verme.

ifrit: korkunç ve zararlı cin.

istida: resmî makamlara bir işin

yapılmasını istemek maksadıyla yazılan yazı, dilekçe.

işkence: bir kimseye verilen maddî-manevî sıkıntı, eziyet.

kahramân-ı İslâm: İslâm kahramanı, mücahit.

lâfza-i Celâl: Allah lâfzı, kelimesi.

mana: anlam.

mânî: engel, mania, set.

mu'cize-i Kur'âniye: Kur'ân'a ait mu'cize.

muhafaza: koruma.

muhâfiz: koruyucu, bekçi.

mübarek: feyizli, bereketli, kutlu.

müsadere: toplatma, elden alma.

nam: ad, isim.

niyaz: Allah'a yalvarma ve yakarma.

Nur: Risale-i Nur, Risale-i Nur hizmeti.

Nurcu: Bedüzzaman Said Nursî'nin eserlerine ve fikirlerine taraftar olan, Risale-i Nur'ları okuyup neşreden kimse.

nükte: ince manalı, ancak dikkatle anlaşılabilen mana veya söz.

nümune: örnek.

reis: başkan.

sebeb-i hilkat-i âlem: âlemin yaratılış sebebi.

talebe: öğrenci.

tasavvur: bir şeyi zihinde şekillendirme, düşünme.

zâlimâne: zalimce, zulmedercesine.

Ekler

ŞAHİS BİLGİLERİ

YER BİLGİLERİ

AYET VE ARAPÇA METİN İNDEKSİ

HADİS İNDEKSİ

ŞAHİS İNDEKSİ

YER İNDEKSİ

GENEL İNDEKS

TARİHSEL GELİŞİM VE OLAYLAR İÇİNDE BEDİÜZZAMAN SAİD NURSİ

-A-

ABDULLAH ÇAVUŞ (KULA): Asıl adı Abdullah Kula olan Abdullah Çavuş 1901 senesinde Isparta'ya bağlı İslâmköy'de dünyaya geldi. Elle yazılan ve çoğaltılan risalelerin gerekli yerlere dağıtımını yapan Nur Talebelerindendir. Nur postacılığı olarak adlandırılan bu vazife hakkında Abdullah Çavuş şunları söylemektedir: "İslâmköy'den akşamlayın çıkardım. Mektup torbasını sırtıma atar, şafakla birlikte Barla'ya Hoca Efendiye ulaştırırdım. Sevinçle beni karşılardı. Sabah namazını birlikte eda eder, ondan sonra yatarım. Böylece ertesi gün de Üstattan müsveddeleri alır, Barla'yı geceleyin terk ederdim."

ABDULLAH ÇAVUŞ: Asıl ismi Abdullah Yavaş'er'dir. Isparta'nın Eğirdir ilçesine bağlı Barla belde-sinden olan bu zat, askerliğini çavuş rütbesi ile yaptığından "Abdullah Çavuş" olarak tanınmaktadır. Bediüzzaman Hazretlerinin sadık talebelerinden ve hizmetkârlarından olan Abdullah Çavuş, Denizli Hapishanesinde Üstad Hazretleriyle birlikte bulunmuştu. Bu mahkeme beraatle neticelenmiş ve diğer arkadaşlarıyla birlikte tahliye olmuşlardı. Abdullah Yavaş'er, 1960 senesinde Hakkın rahmetine kavuşmuştur.

İBNİ ABBAS (Ö. 68)/M. 687-688): Hz. Peygamberin amcası Abbas bin Abdülmuttalip'in oğludur. Annesinin adı ilk Müslüman kadınlardan Ümmü'l-Fazl Lübaba'dır. Mekke'de doğmuştur. Tefsir ve fıkıh ilimlerinde otorite kabul edilen ve çok hadis rivayet edenler arasında yer alan Sahabîdir. 1160 tane hadis rivayet etmiştir. Kur'ân-ı Kerîm'in inceliklerini anlayıp yorumlaması için Hz. Peygamberin özel olarak dua ettiği Abdullah bin Abbas'ın tefsir ilmindeki üstünlüğü daha ilk devirlerde, hemen herkes tarafından kabul edilmiştir. Ayetlerin nüzul sebeplerini, nasih ve mensuhunu çok iyi bildiği gibi Arap edebiyatına olan vukufu da mükemmeldi. Bu sebeple Ashap devrinden itibaren Rû'l-Ümme, Tercümânü'l-Kur'ân" unvanıyla anılmıştır.

ABDULLAH (YEĞİN): 1926'da Kastamonu'nun Araç kazasında doğdu. Bediüzzaman'ı 1942'de Kastamonu Lisesinden tanıdı ve eserlerini okumaya başladı. Said Nursî'ye "Muallimlerimiz bize Allah'tan bahsetmiyor, bize Allah'ı tanıtıyor" deyince, O da "muallimleri değil okuduğunuz fenleri dinleyiniz. Çünkü fenler Allah'ı tanıtıyorlar" demiştir.

ABDÜRRAHİM ZAPSU: Avukat Abdurrahim Zapsu, Bediüzzaman Hazretlerinin Rusya esaretinde iken Rus Komutanı Nikola Nikolaviç karşısında ayağa kalkmadığı, bu yüzden idamına hükme-dildiği ve sonrasında idamdam kurtulduğu hadiseyi basına ilk defa duyuran şahıstır. O yıllarda (1917) Hazar Denizindeki Nargin Adasında esir olan Zapsu, bu hadiseyi, şahit olan subaydan dinlemiş ve 1948 yılında yayınladığı bir makale ile neşretmiştir. Bu makale Bediüzzaman Hazretlerine okunduğunda Bediüzzaman Hazretleri, "O esaret hadisesinin aslı doğrudur. Fakat şahidim olmadı-ğından tafsilen beyan etmemiştim. Yalnız bir manganın beni idam etmek için geldiğini biliyordum, sonra anladım" demiştir.

ABDURRAHMAN: Yirmi altı yaşında vefat eden Abdurrahman, Bediüzzaman Hazretlerinin ağa-beyi Molla Abdullah'ın oğludur. Onun bu kadar genç yaşta vefatı Bediüzzaman'ı çok üzmüştür. O kadar ki, Bediüzzaman onu unutamadığını risalelerde ifade etmiştir. Sonraki bazı talebelerini (Zübeyir Gündüzalp, Hulûsi Yahyagil gibi) onun ismi ile de yad ederek anmıştır: ikinci Abdurrahman gi-bi... Bediüzzaman Hazretleri onu, "manevî evlât" sıfatı ile yad etmiş, cesaret ve zekâvetini övmüş-tür. Ayrıca Risale-i Nur'da ondan, diğer üstün vasıflarını da sayarak bahsetmiştir.

Bu bahisler, özellikle Yirmi Altıncı Lem'anın On İkinci Ricasında yer almaktadır. Bediüzzaman Hazretleri ile yeğeni Abdurrahman arasındaki ilişki bu bölümde ayrıntılı bir şekilde anlatılmaktadır. Abdurrahman, Bediüzzaman Hazretlerinin Eski Said dönemindeki en yakın talebesi olmakla birlik-te, şahsî hizmetlerini de yapmıştır.

ABDURRAHMAN TAĞÎ (1831-1886): Abdurrahman, 1831 yılında Şirvan'da doğdu. Babası Molla Mahmud Efendi, annesi Hz. Hüseyin (r.a.) soyundan geldiği nakledilen Meyâsin Hanımdır. Hem annesi, hem de babası mütedeyyin olup, Peygamber Efendimizin sünnetine son derece bağlı idiler. Daha küçük yaşlardan itibaren anne ve babasının dikkatini çeken Abdurrahman'ın yetişmesi için büyük bir gayret gösterdiler. Bahusus dedesi Molla Muhammed de eğitimine özel önem vererek ilmî ve manevî yönden iyi yetişmesini istedi. Torununa; ailemizde ilmin babadan oğula geçmesine rağmen, oğullarından hiçbirisinin kendisindeki ilmi talep etmediklerini, ilmî açıdan vârisinin kendisi olduğunu ifade etmiştir.

Abdurrahman, erken yaşlarda eğitime başladı. Özellikle hadis, fıkıh, tefsir gibi ilim dallarında iyi bir eğitim gördü. Aldığı terbiyenin etkisiyle akranları arasından farklılığı ile dikkatleri üzerine çekti. Yaşıtları oyun oynarken, kendisi boş vakitlerini en güzel şekilde değerlendirmeye ve boş şeylerle meşgul olmamaya çalıştı. On yaşında iken annesi vefat etti. Bundan sonra babası, kendisi ile daha çok ilgilenmeye başladı. kendisine Şafiî fıkıhı ve Arapça gramer dersleri verdi.

Abdurrahman, bölgenin önde gelen alimlerinden olan Molla Abdüssamed'in yanına giderek kendisinden ders aldı. Bu hocasının vefatı üzerine Molla Ziyaüddin Arvasî'nin yanına gitti. Yörenin ünlü alimlerinden olan Arvasî'den ders alıp ona talebe oldu. Bu âlim zatın hizmet ve sohbetinde bulundu. Kısa zamanda hocasının takdirini kazandı ve yanından hiç ayrılmadı. Aradaki bağa dikkat çeken hocası, "Muhabbete denk olacak hiçbir şey yoktur" değerlendirmesinde bulundu. Gerek bu hocasından ve gerekse diğer alimlerden aldığı derslerle eğitimini tamamladı ve akabinde mezun olup icazet aldı. Hocasının vefatından sonra, bir taraftan talebe yetiştirirken, diğer taraftan insanları Cenab-ı Hakkın emir ve yasakları hakkında aydınlatmaya çalıştı.

Maddîyata fazla önem vermeyen Abdurrahman, talebelerine de bunu aşılamaaya çalıştı. Allah'ın rızasını kazanmayı her şeyin üzerinde tuttu. Medresede talebelerine ders verirken, bazen onları alır, akarsu kenarlarına ve çiçekli bahçelere, manzarası güzel olan tepelere götürerek buralarda ders verdi. Cenab-ı Hakkın kâinattaki sanatları ve koymuş bulunduğu kanunlar hakkında bilgi vererek tefekküre özel önem verdi. Cenab-ı Hakkın varlığına ve birliğine işaret eden kâinattaki yansımaları talebelerine izah etti.

İlimle uğraşma ve talebe yetiştirmeye her şeyden daha çok değer veren Abdurrahman, dünyevî makam ve maddî gelire ehemmiyet vermedi. Bulunduğu yerde nahiye müdürlüğü, kadılık ve müderrislik verildiği halde bunlara iltifat etmedi. Bir ara Şeyh Abdülbari Çarçahi'ye gidip talebe oldu. Hocası kendisinden oruç tutmasını, az yemek yemesini ve daha az uyumasını isterken, sık sık mezarlıkları ziyaret etmesi tavsiyesinde bulundu. Bu yüzden bazı geceler bir iki saat mezarlıkta kaldığı oldu. Bunun yanında Tahi Köyü mezarlığında açık bir mezarda sabahladığı da olurdu.

Abdurrahman, yine bölgenin büyük âlimlerinden ve sevilen simalarından olan Sıbgatullah Arvasî'nin yanına gidip kendisinden ders aldı. Burada bir süre kaldıktan ve eğitim gördükten sonra hocasının tavsiyesi ile İspart'e (Ispahart) gidip buranın kadılığını yapmaya başladı. Bu görevi ifa ederken insanlara güzel ahlâk ve hoşgörü ile yaklaştı. Hocası ile irtibatını devam ettirip arada bir ziyaretleri ve sohbetine gitti. İki yıl kadılık yaptıktan sonra bu görevden ayrılp hocasının yanına geri döndü. Dokuz yıl boyunca hocasının hizmetinde bulunduktan sonra, insanlara Cenab-ı Hakkın emir ve yasaklarını anlatmak, doğru yola yönelmelerine vesile olma hususunda icazet aldı.

Bir ara hac farzını yerine getirmek üzere Hicaz'a gitti. Medine'yi ziyaret ettiği sırada burada bulunan İmam Rabbanî Hazretlerinin torunlarından olan Muhammed Mazhar ile görüşüp, sohbetinde bulundu. Hac dönüşü hocasının da tavsiyesi ile Bitlis'in Nursin nahiyesine yerleşerek burada iman hizmetinde bulunmaya başladı.

Abdurrahman Tağı, yaklaşık yirmi yıl kaldığı Nursin'de, insanları Hakka davet etmek için büyük bir gayret gösterdi. Vefatından evvel ağır bir hastalık geçirdi. Buna rağmen hiçbir sünnet namazını

ihmal etmeden hepsini ayakta kıldı. Gece ibadetlerini de ihmal etmedi. 1886 yılında Nursin'de vefat etti ve buraya defnedildi.

ABDÜLAZİZ ÇAVIŞ: 1876 yılında İskenderiye'de doğan Abdülaziz Çavış 1929 yılında Kahire'de vefat etti. Aslen Tunusludur. Mısır'da Camiü'l-Ezher'de okudu. Mısır devleti tarafından tahsil için İngiltere'ye Oxford Üniversitesine gönderildi. Orada Arap dili alanında öğretim üyeliği yaptı. Daha sonra Mısır'a döndü ve Maarif Vekâletinde sekiz yıl müfettişlik yaptı. İngilizlerin sömürgeciliğine karşı mücadele etti. 1907 yılında memurluktan ayrıldı ve siyasî mücadeleye başladı. Dört yıl el-Liva gazetesinde başyazarlık yaptı. Mısır'da iki yıl hapis yattı. Şiddetli baskılar sonucu Mısır'dan ayrılarak 1912 yılında İstanbul'a geldi. İstanbul'da el-Hidaye dergisini çıkardı. Arapça yayın yapan el-Hilâlü'l-Osmanî isimli bir gazete çıkardı. Darü'l-Hikmeti'l-İslâmiye'de çalıştı. Bu sırada Bediüzzaman'ı tanıdı. Daha sonra tekrar Mısır'a döndü burada Üstatla ilgili "Fatinülasır" başlıklı bir makale yazdı. İngiliz Anglikan Kilisesinin sorduğu sorulara cevap verdi. Bunlar daha sonra Anglikan Kilisesine cevap ismiyle yayınladı.

ABDÜLKADİR-I GEYLÂNÎ (GAVS-I AZAM): Abdülkadir-i Geylânî. (ö. 561/1165-66) Kadiriye tarikatının kurucusu. 470'te (1077) Gilân eyalet merkezine bağlı Neyf köyünde doğan Geylânî'nin babası, Ebu Salih Mûsa'nın dindar bir kimse olduğu bilinmekle birlikte, devrin tanınmış sûfîlerinden Ebu Abdullah Savmaî'nin kızı olan annesi Ümmü'l-Hayır Emetü'l-Cebbar Fatıma'nın da kadın velîlerden olduğu kabul edilir. Küçük yaşta annesini kaybeden Abdülkadir, dedesi Savmaî'nin himayesinde büyür ve tahsiline devrin ilim ve kültür merkezi olan Bağdat'ta devam eder. Orada, Ebu Galip bin Bakîllânî, Cafer es-Serrac, Ebu Talip bin Yusuf gibi âlimlerden hadis; Ebu Said Muharrimî, Ebu Hattab gibi hukukçulardan fıkıh; Zekeriyâ-i Tebrizî gibi dilcilerden de dil ve edebiyat öğrenimi görür. Kısa zamanda usul ve fûru ve mezhepler konusunda geniş bilgi sahibi olur ve Ebu'l-Hayır Muhammed bin Müslim Debbas vasıtasıyla tasavvufa intisap eder. Bağdat'a gittiği zaman mensup olduğu Şafîî mezhebini bırakarak mizacına daha uygun gelen Hanbelî mezhebine giren Abdülkadir-i Geylânî, hayatının sonuna kadar her iki mezhebe göre fetva vermiş, ancak yaşadığı dönemde Hanbelîlerin imamı olmuş ve bundan dolayı kendisine "Muhyiddin" (dini ihya eden) ünvanı verilmiştir.

ABDÜLMECİD NURSÎ: Abdülmecid Ünlükul (Nursî) 1884-1967. Bediüzzaman'ın kardeşi, İşaratü'l-l'caz ve Mesnevî-i Nuriye'yi Arapçadan Türkçeye çeviren mütercim. Abdülmecid, 1884 yılında Bitlis'in Hizan kazasının İsparit nahiyesine bağlı Nurs köyünde doğdu. İlk eğitimini burada aldı. Nurs köyünden sonra Arvas'ta eğitimine devam etti. Buradan ayrıldıktan sonra (1900) Van'a gitti. Van'da kaldığı on dört yıl, eğitim sürecinde ayrı bir öneme sahiptir. Buradaki Horhor Medresesinde ağabeyinin nezaretinde iki yüzü aşkın talebe ile birlikte eğitimine devam etti. Özellikle Arap dili ve edebiyatı dalında çok büyük bir aşama katetti. Nitekim bu sebepten dolayıdır ki, Bediüzzaman İşaratü'l-l'caz ve Mesnevî-i Nuriye eserlerinin Arapçadan tercüme edilmesi işini ona vermiştir. Ürgüp'te on iki yıl müftülük yaptı. Burada acı-tatlı çok sayıda hadiseye tanık oldu. Bediüzzaman'ın kendisine tevdi ettiği eserlerinden İşaratü'l-l'caz ile Mesnevî-i Nuriye'yi Arapçadan Türkçeye tercüme etti. Bu eserlerden talebelerine dersler okuttu. Diğer taraftan hayatında çok büyük iz bırakan evlât acısını burada tattı. Üniversitede okuyan ve gelmesini dört gözle beklediği oğlu Fuat'ın vefat haberini burada aldı. Abdülmecid'in acılarla dolu hayatı neredeyse vefatına kadar devam etti. Bediüzzaman, kardeşinin yaşadığı sıkıntılı halet-i ruhiyeye Mektubat isimli eserinde, Yirmi Sekizinci Mektubun Üçüncü Meselesinde yer vermiştir. Abdülmecid'i en çok sarsan olayların başında kuşkusuz, Bediüzzaman'ın ebedî istirahatgâhında bile rahat bırakılmaması gelir. Vefatından birkaç ay geçtikten sonra, kendisine zorla imzalatılan bir yazıya dayanılarak Bediüzzaman'ın kabri açıldı ve naaşı bir gece Urfa'daki mezarından alındı. Abdülmecid'in, gözleri bağlı bir şekilde içinde bulunduğu bir uçakla taşınan naaş, bilinmeyen bir yere götürülerek defnedildi. Bediüzzaman'ı hayatta iken rahat bırakmayanlar, vefatından sonra da rahat bırakmamışlardı. Abdülmecid, 1967 yılı geldiğinde herkes ile vedalaşmaya başladı. Ona göre ölüm vakti gelmişti. Çünkü Bediüzzaman son buluşmalarında

kardeşine, kendisinden yedi yıl sonra öleceğini söylemişti. Abdülmecid, Bediüzzaman'ın her söylediğinin gerçekleştiğini müşahade edenlerden biri idi ve buna bütün kalbi ile inanıyordu. Nitekim de öyle oldu. 11 Haziran 1967 Cuma günü vefat etti. Kaderin garip bir cilvesidir ki, oğlu Fuat da 23 yıl evvel 9 Haziran 1944 Cuma günü vefat etmişti. Risale-i Nur'a gönülden bağlı olan Abdülmecid, Mesnevî-i Nuriye'yi Arapçadan Türkçeye çevirdikten sonraki duygularını "İtizar" başlığı altında, aynı kipte ifade etmiştir. (Mesnevî-i Nuriye, s. 9.)

ABDÜLMUHSİN: Muhsin Alev 1944 senelerini takip eden yıllarda Konya'da Zübeyir Gündüzalp'inde içinde bulunduğu bir gençlik gurubuyla beraber Risale-i Nur'ları tanıyan bahtiyarlardan biridir. Bediüzzaman Hazretleri ile ilk görüşmesi ise Afyon'da olmuştur. 1952 yılında iki bin adet Gençlik Rehberi risalesini bastırmaktan dolayı suçlandı ve Gençlik Rehberi mahkemesinde yargılandı. Muhsin Alev mahkeme sebebiyle İstanbul'a gelen Bediüzzaman Hazretleriyle görüştü ve hizmetinde bulundu.

ÂDEM (a.s.): Cenab-ı Allah'ın yarattığı ilk insan ve insanlığın atasıdır. Allah, Hz. Âdem (a.s.) ve eşi Hz. Havva'yı ilk önce Cennete koymuştur. Fakat, daha sonra onun ve neslinin fitratlarına yerleştirilmiş olan bütün istidat ve kabiliyetlerinin açığa çıkabilmesi, Esma-i Hüsnâ'sının tamamını gösteren parlak birer ayna olabilmelerini temin etmek için vazifelendirilerek imtihan dünyasına indirmiştir. Hz. Âdem (a.s.) ilk peygamber olarak görevlendirilmiş ve kendisine on sahifeden oluşan kitap çık verilmiştir. Allah'ın seçkin kıldığı kişiler arasında sayılmış olduğundan "safiyullah" ve insanlığın ilk atası olması sebebiyle de "ebü'l-beşer" ünvanıyla anılmaktadır. İlk insan ve ilk peygamber Hz. Adem (a.s.) bin yıl gibi uzun bir süre yaşamıştır.

ADNAN MENDERES: Cumhuriyet tarihinin mümtaz başbakanlarından olmasına rağmen, öldükten sonra kıymeti anlaşılan şahsiyetler arasında yerini aldı. Yaptıklarından dolayı değil yapmadıklarından sorumlu tutularak, haksız yere idam edildi. İdamına ihtilâlciler karar vermiş ve onu makamından ettikleri günü resmî bayram ilân etmişken, yine bir ihtilâlcî grup tarafından itibarının iade edilmesi ve söz konusu bayrama son verilmesi kaderin garip bir cilvesi olarak tecelli etmiştir. Türkiye demokrasiyi onun döneminde tanıdı ve halk, demokrasinin nimetlerinden onun döneminde istifade etmeye başladı. Türk siyaset ve devlet adamı olan Menderes, 1899 yılında Aydın'da doğdu. İzmir'de İttihat ve Terakki Okulu ile Kızılçullu Amerikan Koleji'ni bitirdi. I. Dünya Savaşı sırasında yedek subay olarak askere alındı. İzmir'in Yunanlılar tarafından işgal edilmesi üzerine, Ay-yıldız direniş gurubunun kurucuları arasında yer aldı. Fethi Okyar tarafından kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkasının Aydın'da örgütlenmesi ve il başkanlığını üstlendi (1930). Bu partinin kapatılması üzerine CHP'ne geçerek, 1931 seçimlerinde Aydın milletvekili oldu. Milletvekilliği sırasında eğitimini de sürdürerek Ankara Hukuk Fakültesini bitirdi. Toprak reformu çerçevesinde toprak mülkiyetine sınırlama getirilmesi çalışmaları üzeri partisiyle ters düştü. Celal Bayar, Fuad Köprülü, Refik Koraltan ile birlikte Demokrat Partiyi kurdu. 21 Temmuz'da yenilenen seçimlerde Kütahya milletvekili seçildi (1946). Halka yönelik faaliyetleri, etkili konuşmaları ve demokrasiyi tabana yayma çalışmalarının neticesinde partisi, 14 Mayıs 1950 seçimlerini ezici bir çoğunlukla kazanarak iktidarı CHP'den devraldı. Celal Bayar'ın cumhurbaşkanı seçilmesi üzerine, parti başkanı ve başbakan oldu (Mayıs 1950). Daha sonra yapılan 1954 ve 1957 seçimlerini de kazanarak iktidarını devam ettirdi. Ancak, vatan-daşın oyuyla oturduğu koltuktan 27 Mayıs 1960 ihtilâliyle indirildi ve İmralı Adasına hapsedildi. Tutukluluğu süresince gayri insanî muamele görüp, adil olmayan bir muhakemenin neticesinde idam cezasına çarptırıldı ve cezası infaz edildi (Eylül 1961). Yıllar süren tartışmalar sonucunda, bizzat ihtilâlciler tarafından dahi savunulamayacak şekilde mağduriyeti tarih önünde aşikâr olan Menderes'in itibarı iade edilerek, yapılan devlet töreniyle naaş Topkapı'da yaptırılan anıtmezarı nakledildi.

AHMET (AYTİMUR): 1924 yılında Elazığ'ın Baskil ilçesinde dünyaya geldi. 1949 yılı sonlarında Bediüzzaman Said Nursî'yi ziyaret edip hizmetine girdi. 1950'li yıllarda Risale-i Nur'ları yeni harflerle yayınlama hizmetini üstlendi. Tevafuklu Kur'ân-ı Kerim'i bastırmak gayesiyle Hizmet Vakfı kuruçuları arasında yer aldı. Ahmet Aytimur evlenmemiş ve hayatını Nur hizmetine vakfetmiştir.

AHMET FEYZİ: Bediüzzaman Hazretlerinin, "Nur'un asıl avukatı" olarak nitelediği Ahmet Feyzi Kul'dur. Risalelerde adı geçen Feyzi isimli üç Nur Talebesi vardır. (Mehmet, Hasan, Ahmet) Bediüzzaman, Ahmet Feyzi için, ayrıca, "Feyzilerin bir kahramanı" da der. Bu unvanları, Afyon Mahkemesindeki savunmasından ötürü kazanmıştır. Bu savunmalar Külliyyatın Şualar adlı eserinde mevcuttur.

AHMET FUAT: Mesleği öğretmenlik olan Ahmet Fuat, Risale-i Nur'un neşri için büyük fedakârlıklarda bulunan Nur Talebelerinden biridir. Emirdağ Lâhikası'nda ismi çokça geçmektedir. Ahmet Fuat yaptığı hizmetlerden dolayı Bediüzzaman Hazretleri tarafından tebrik ve takdir edilmiştir.

AHMET GALİP: Bakınız GALİP BEY.

AHMET HAMDİ AKSEKİ (1887-1951): Son dönem İslâm alimlerinden. Diyanet İşleri Başkanlığına getirilen üçüncü şahıstır. Saltanat, Meşrutiyet ve Cumhuriyet dönemlerini görüp yaşadı. Görevde bulunduğu zamanlar dahil, Kur'ân-ı Kerim'in Türkçe tercümesi ile namaz kılınması yönündeki görüşlere şiddetle karşı çıktı. Batı emperyalizmine yol açacak tarzdaki Garpcılık ve milliyetçilik akımlarına karşı mücadele verdi. Risale-i Nur ve Bediüzzaman'a karşı samimî duygular beslediği gibi, isteği üzerine Risale-i Nur'lar kendisine gönderildi.

Ahmet Hamdi, 1887 yılında Akseki'ye bağlı Güzelsu (Sülles) nahiyesinde doğdu. Cami imamı olan Mahmud Efendi ile Hatice Hanımın 9ludur. Küçük yaşta Kur'ân-ı Kerim'i okumaya ve nahiye de bulunan medresede eğitim görmeye başladı. On dört yaşına gelince babası tarafından Ödemiş'e götürüldü ve burada bulunan Karamanlı Süleyman Efendi Medresesine devam etmeye başladı. Arapça, Farsça, akaid, tefsir, fıkıh ve hadis gibi temel İslâmî ilimlerin derslerini almaya başladı.

Akseki, 1905 yılında İstanbul'a geldi. 1914 yılında Fatih dersiamlarından olan Bayındırlı Mehmed Şükrü Efendiden icazet aldı. Bu arada tanınmış âlimlerden muhtelif dersler aldı. İstiklâl Marşı Şairimiz Mehmed Akiften de özellikle "Muallâka-i Seb'a" olmak üzere Arap edebiyatı ile alâkalı dersler aldı. Bu arada Darülhilâfeti'l-Âliyye Medresesinden mezun oldu. Akabinde Medresetü'l-Mütehasssin'e girerek felsefe, kelâm, hikmet-i İlâhiye şubesinden birincilikle mezun oldu. Girdiği imtihanı da kazanarak dersiam unvanını aldı.

Akseki, bir taraftan öğrenim hayatına devam ederken, diğer taraftan da yazılar yazmaya başladı. Bir ara Sebilürreşad'ın Bulgaristan ve Romanya muhabirliğini de yaptı. Bu arada Bulgaristan'da dolaşarak buradaki insanların dini açıdan aydınlanmalarına katkı sağlamaya çalıştı. İzlenimlerini "Bulgaristan Mektupları" adı altında, dergide neşretti. Heybeliada'daki mektepte, din felsefesi ve ahlâk derslerinde hocalık vazifesinde bulundu. 1916-18 yıllarında İstanbul'da muhtelif camilerde kürsü şeyhliklerinde bulundu. Daha sonra iki ayrı medreseye önce tarih felsefesi, daha sonra ilm-i nefis müderrisi olarak tayin edildi.

Akseki, Milli Mücadele boyunca Anadolu'nun muhtelif yerlerini dolaştı. Vaaz ve konferanslarıyla Kuva-yı Milliye hareketini destekledi. 1924 yılında İlâhiyat Fakültesi hadis ve hadis tarihi müderrisliğine atandı. Daha sonra Rifat Börekçi'nin teklifi ile Diyanet İşleri Başkanlığı Müşavere Heyetine aza olarak tayin edildi. Tarikat-ı Salâhiyye Cemiyetine üye olduğu iddiasıyla 1925 yılında Ankara İstiklâl Mahkemesinde yargılandı. Mahkemede suçsuz bulunarak beraat etti. 1939 yılında Diyanet İşleri Başkan yardımcılığına atandı. Bu görevini sürdürürken 1947 yılında Şerafettin Yaltkaya'nın ve-fatı üzerine de başkanlığa getirildi.

Akseki, dört yıl sürdürdüğü görevi devam ederken 9 Ocak 1951 tarihinde Hakkın rahmetine kavuştu. Naaşı Cebeci Asrı Mezarlığına kaldırılarak burada defnedildi.

Akseki, Arapça, Farsça ve İngilizce dillerini bilen, son derece zeki, ileri görüşlü ve zamanın gelişmelerini takip eden, kendini yenileyebilen bir din âlimidir. Yazarlık hayatına Sırat-ı Müstakim ve Sebilürreşad ekibi içinde yer alarak başladı. Osmanlı toplumunun geçirmekte olduğu kültürel değişiklikler üzerinde durdu. Yazılarında Batılılaşma ve din konuları üzerinde durdu. Modernleşmeye taraftar olmakla beraber, mutlak Batılılaşmaya karşı çıktı. İslâm dininin yeniliklere ve bilime açık olduğunu savundu.

MOLLA AHMET HANİ: Molla Ahmet Hani Kürtlerin edip dâhilerinden biridir. Şeyh Ahmed-i Hani olarak da bilinmektedir. 1651 yılında doğdu. Dinî ilimleri ve Arapçayı tahsil etti. Bir süre Cizre’de yaşadı. Daha sonra Doğubeyazıt’a gitti ve orada 1707 yılında vefat etti. Molla Ahmed Hani Kürtçe olarak kaleme aldığı eserlerinde ulûhiyet ve varlık âlemindeki kanunlar başta olmak üzere ahlâkî, kültürel ve sosyal meseleleri işledi.

AHMET KUREYŞİ: Kastamonu’nun Devrekani ilçesinden olan Ahmet Özkan (Kureyşi) Üstatla Kastamonu’da tanıştı. Hayatının sonuna kadar Risale-i Nur’ların hizmetinde bulundu. Bediüzzaman’ı çeşitli yerlerde (İsparta, İstanbul) defalarca ziyaret etti.

AHMET NAZİF: 1891-1964. Maruf ismi, “Risale-i Nur’un İnebolu kahramanı Nazif Çelebi”dir. İnebolu’da dünyaya geldi. Bediüzzaman’la ilk defa, 1908’de İnebolu’da tanıştı. Buna belki tanışma bile denemezdi. Çünkü sadece göz göze gelmişlerdi. Ama ona olan sevgisinin derinleşmesine, bu bakış, yetmişti. Bediüzzaman’a karşı ilk sevgi tomurcukları, henüz 17 yaşında iken belirmişti. Çünkü Bediüzzaman Hazretleri ünü dolayısıyla, gazetelerde sık sık yer alıyordu.

Otuz sene sonra, 1938’de Bediüzzaman’ın Kastamonu’ya sürgüne gönderildiğini duyunca, hemen ziyaretine gitti. Denizli ve Afyon hapislerinde Üstadı ile birlikte bulundu. Nur’un hizmetine, sadece kendini değil oğlu Selâhattin Çelebiyi de adadı. Hatta Selâhattin Çelebi, Nurların ilk defa tek sir makinesi ile çoğaltılmasında büyük pay sahibi olmuştu. Risale-i Nur’da “hanedan” olarak bahsedilen iki aileden biri “Çelebi Hanedanı”dır.

Bediüzzaman Hazretleri onun hakkında, Emirdağ Lâhikası’nın 300. sayfasında şöyle bahseder:

“Kardeşimiz İnebolu Hüsrev’i Nazif Çelebi bana yazıyor ki: ‘Hizb-i Nuriye ve Salâvatın neşrini birdikten sonra ne münasip ise neşredeceğim’ diye soruyor.

“Hakikaten, o kardeşimizin Cevşenü’l-Kebîr’i ve Hizb-i Nuriye’yi salâvat ile beraber neşri, Nurculara ve ehl-i imana büyük bir hizmettir. Cenab-ı Hak her bir harfine mukabil ona ve yardımcısına bin sevap ihsan etsin. Âmin.” Mektupları, özellikle Kastamonu Lâhikası’nda yer

AHMET ŞİRANİ: Ahmed Şiranlı [Şiranî] (1879/80–1942)

Son devir Osmanlı ulemasındandır. II. Abdülhamit, İttihat Terakki ve Cumhuriyet dönemlerini görüp yaşamıştır.

Memleketine atfen Şiranî lakabıyla anılıp tanınmıştır. Risale-i Nur’da ismi iki yerde zikredilmektedir. (Emirdağ Lâhikası s. 144; Kastamonu Lâhikası, s. 152.) Birinde Ahmed Şirvanî olarak geçmekte ise de bu sehven yazılmış olup, Şiranî olması gerekmektedir. Kendisinin de aralarında bulunduğu bazı İstanbul ulemasının Risale-i Nur hakkındaki takdir ve hüsnüniyetlerine yer verilmekte, bu zatların hatırı için İstanbul hocalarıyla dost olunduğuna işaret edilmektedir.

Ziraatle uğraşan Mahmut Ağanın oğlu olan Ahmed’in doğum tarihi Hicrî 1297 olarak gösterilmektedir. Buna göre 1879 veya 1880 yılında Gümüşhane’nin Şiran kazasına bağlı Karaca köyünde doğdu. Medresede eğitim gördü ve Hicrî 1327 (1909) senesinde mezun olup, icazet aldı. Bu arada mezuniyetinden bir yıl evvel girdiği imtihanı kazanarak daha üst derecede bulunan Medresetü’l-Kuzât adı verilen ve kadı yetiştirilmek üzere açılmış bulunan okula dahil oldu.

Ahmed Şiranlı, daha önce bitirmiş olduğu medrese eğitiminden sonra kadılık eğitimi veren medresede eğitimini sürdürdü. Hicrî 1331 (1912-1913) yılında Fatih Camiinde ders vermeye başladı. Hicrî

1332 (1914) tarihinde Medresetü'l-Kuzat'tan iyi derece ile mezun oldu. Böylece medrese eğitimini tamamlamış oldu.

Bir süre, Şeyhülislâm hakkında yazdığı ve "Mersiye-i Medaris" başlığını taşıyan eleştirel yazı üzerine takibata uğradı. Divan-ı Harb-i Örfî'nin 20 Ocak 1916 tarihli oturumunda bir sene hapis ve 25 lira para cezasına çarptırıldı.

Ahmed Şiranlı, 5 Ağustos 1918 tarihinde Darü'l-Hikmet-i İslâmiye Birinci Sınıf katipliğine getirildi. 28 Ocak 1919 tarihinde de, Darü'l-Hikmet-i İslâmiye azalarının makale ve yazılarının neşredildiği "Ceride-i İlmiye"nin müdürlüğüne tayin edildi. 9 Nisan 1919 tarihinde istifa etti.

1 Eylül 1919 tarihinde yüksek öğrenimin görüldüğü Sahn Medresesi fıkıh müderrisliğine atandı. Bu görevden evvel medrese eğitimlerinin üç kademesinden birinci kademesini teşkil eden ve "İbtidai Haric" olarak adlandırılan birimde de müderrislik yaptı.

Ahmed Şiranlı, 5 Ekim 1922 tarihinde daha önce kâtipliğinde bulunduğu Darü'l-Hikmet-i İslâmiye üyeliğine tayin edildi. Bir süre sonra Ankara'da Büyük Millet Meclisinin açılması üzerine, bazı memurlar gibi kendisi de açıkta kaldı.

Yeni hükümet tarafından teşkil ettirilen Umur-u Şer'iye ve Evkaf Vekâleti tarafından 14 Şubat 1923 tarihinde, dinî hizmetlerde istihdam edilen vaiz, imam, vb. görevlilerin yetiştirilmesi maksadıyla teşekkül ettirilen Medresetü'l-İrşad müdürlüğüne tayin edildi. Ancak 3 Mart 1924 tarihinde medreselerin ortadan kaldırılması üzerine ikinci kez açıkta kaldı.

Ahmed Şiranlı, 1 Ekim 1925'te Konya'da bulunan imam hatip okuluna müdür ve aynı zamanda öğretmen olarak tayin edildi. Bu okul da 1 Eylül 1926 yılında kapatıldı. Bu tarihten sonra eğitim ve öğretim ile alâkası kesildi.

Bir süre yayıncılık faaliyetinde de bulunan Ahmed Şiranlı, Medrese İtikatları, Hayrül-Kelâm ve İ'tisam adlarını taşıyan üç ayrı dergi neşretti. İstiklâl Mahkemelerinde de yargılanıp aklanan âlim, 1942 yılında vefat etti.

Ömrünün büyük bir kısmını eğitim ve öğretimle geçiren Ahmed Şiranlı ile Bediüzzaman arasındaki yakın ilgi, özellikle Darü'l-Hikmet-i İslâmiye'de bulunmalarıyla pekişmiş ve bu yakınlık daha sonra da devam etmiştir.

Bediüzzaman'ın İstanbul âlimlerini övmesi, Ahmed Şiranlı gibi âlimler dolayısıyla olsa gerektir.

AİŞE-İ SİDDİKA (614-678): Peygamber Efendimizin (a.s.m.) hanımı olduğu için "ümmü'l-mü'minin" ve Hz. Ebubekir'in (r.a.) kızı olduğundan "es-Siddika" ünvanlarıyla anılan Hz. Aişe, 614 yılında Mekke'de doğdu. Annesi Ümmü Ruman bint Amir b. Uveymir, Kinane kabilesindendir. Kendi ismiyle tanınmakta olup künyesi, Ümmü'l-Mü'minin Aişe Ebi Bekr es-Siddik el-Kureysi şeklindedir. Babası, Hz. Muhammed (a.s.m.) ile beraber hicret ettiği için kendisi daha sonra Medine'ye hicret etti. Hicretten önce nikâhları kıyılmakla birlikte düşünleri daha sonra 624 yılında iki bayram arasında yapılarak Peygamber Efendimiz ile evlendi. Bu evlilik hayatında çok büyük değişikliklere vesile oldu. Peygamber hanımları mü'minlerin anneleri ve başkasıyla evlenemeyecekleri hakkındaki Kur'ânî hükümden (Ahzab Suresi, 33.) dolayı Ümmü'l-Mü'minin ünvanıyla anılmaya başlandı. Bunun yanında en önemli husus, Peygamber terbiyesi ile büyümesi ve en çok hadis rivayet eden Sahabeler arasında yer almasıdır. Peygamber Efendimizin Hz. Aişe'yi çok sevmesinin hikmetleri vardır. Hz. Hatice'den (r.a.) sonra en çok onu sevdiğini izhar etmesi sebepsiz değildir. Bunun en güzel cevabı, "hanımları arasında sadece Hz. Aişe'nin yanında bulunduğu zaman vahiy geldiği" ifadelerinde yer almaktadır. Bu ifade aynı zamanda Hz. Aişe'nin diğerlerinden daha faziletli olduğunu da göstermektedir. Kendisi de Hz. Muhammed'i çok sever ve emirlerine uymada büyük titizlik gösterirdi. Onunla beraber ibadet eder, gece namazlarını onunla beraber kılardı. Günlerinin çoğunu oruçla geçirirdi. Kimse-nin aleyhinde konuşmaz, mütevazı ve cömert idi. Bir çok köle ve cariye-yi azat etti. Peygamber Efendimiz son nefesini onun yanında verdi ve burada defnedildi. Bunun üzerine on sekiz yaşında dul

kaldı. Kur'ân'ın hükmüne uyarak bir daha evlenmedi ve kırk yedi yıl bu şekilde yaşadı. Vefatı büyük üzüntüye sebep oldu (678). Kıskanç olarak bilinmesine rağmen; Peygamber Efendimizin diğer hanımları, kızı Hz. Fatıma, Hz. Ali ve diğerlerinin faziletlerini naklettiği hadislerle tanınmalarını sağlayacak şekilde alicenap bir kişiliğe sahipti. İlme aşırı merakı önemli bilgilere sahip olmasını sağladı. Peygamber Efendimizden aldığı feyzin de etkisiyle İslâmî esasların öğrenilmesinde dikkate değer bir mevkiye sahip oldu. Kur'ân-ı Kerîm'i hem tefsir etti, hem de daha iyi anlaşılması gayesiyle serh etti. İctihat ve fetvalarıyla müctehit ve bir fakih olarak kabul edildi. Çok sayıda fetva veren yedi Sahabe arasında yer aldı. İslâm hukuku dalında yetiştirdiği talebeleri vasıtasıyla, bu alandaki görüşleri ümmetin arasında yayılmış oldu. Sünnet-i seniye konusunda başvurulacak kişilerin en önemlileri arasında ilk sıralarda gelir. Çok güçlü bir hafızaya sahip olması ve Peygamber Efendimizin (a.s.m.) her hareketini titizlikle takip etmesinden ötürü verdiği bilgiler çok önemlidir. 2210 hadis rivayet etmiştir. Böylece en çok hadis rivayet edenlerin arasında dördüncü sırada yer alır. Rivayet ettiği hadislerin ilgili konuları da çok önemlidir. Meselâ; Peygamber Efendimizin aile hayatı, günlük hal ve hareketleri, ahlâkı, Veda Haccı, cahiliye dönemi tarihi, kadınlarla alâkalı hükümler, ibadetler, v.s.dir.

ALİ (r.a.): Hz. Ali (r.a.). Hz. Peygamberin damadı, Hulefa-i Raşidîn'in dördüncüsüdür. Hicretten yaklaşık yirmi iki yıl önce (m. 600) doğduğu rivayet edilen Hz. Ali'nin babası Hz. Peygamberin amcası Ebu Talib, annesi de Fatıma bint Esed b. Haşim'dir. Hz. Muhammed'in peygamberliğine ilk iman eden çocuk olan Hz. Ali, Hicret sırasında Mekke'de kalmış, geceyi Hz. Peygamberin yatağında geçirerek onun evde olduğu kanaatini uyandırmıştır. Hicretin ikinci yılında Hz. Peygamberin (a.s.m.) kızı Fatıma ile evlenen Hz. Ali'nin bu evlilikten Hasan, Hüseyin ile Zeynep ve Ümmü Gülsüm adlı çocukları olmuştur. (Muhsin adlı çocukları ise henüz bebekken ölmüştür.) Esedullah (Allah'ın aslanı) ünvanıyla anılmıştır. Hz. Peygambere kâtiplik de yapan Hz. Ali, Hudeybiye Anlaşmasını yazmıştır. Mekke'nin fethinden sonra Kâbe'deki putları imha etme görevi ona verilmiştir. İlk üç halife döneminde de idarî görevlerde bulunan Hz. Ali, Hz. Osman'ın şehit edilmesiyle birlikte seçimle halife olmuştur. Hz. Ali'nin hilâfeti döneminde İslâm tarihinin en üzücü olaylarından Cemel Vakası (Hz. Aişe önderliğindeki ordu ile yapılan savaş) ile Hz. Muaviye ile yapılan Siffin savaşları meydana geldi. Hicrî 19 veya 21 Ramazan'da (26 veya 28 Ocak 661'de) Kûfe'de, Haricî Abdurrahman b. Mülcem tarafından zehirli bir hançerle şehit edildi. Hz. Ali Kufe'ye (Necf) defnedilmiştir. Hz. Ali'nin, kendisine Hz. Peygamber (a.s.m.) tarafından verilen "Ebu Turab" lakabından başka "el-Murtaza" ve "Esedullâhî'l-Gâlib" gibi lakapları da vardır. Çocukluğunda puta tapmadığı için daha sonraları "Kerremallahu Vecheh" dua cümlesiyle de anılmıştır.

ALİ EKBER ŞAH: 1950-52 yılları arasında Türkiye'ye gelen Pakistan Milli Eğitim Bakan Vekilidir. Kendi isteği üzerine Bediüzzaman Hazretleriyle Emirdağ'da görüşmüştür. Görüşmesinde Bediüzzaman Hazretlerinden Risale-i Nur hizmeti ve İslâm dünyasının durumu hakkında bilgi almıştır. Görüşmeleri esnasında Bediüzzaman Hazretleri tarafından talebeliğe kabul edilen Ali Ekber Şah memleketine döndükten sonra çeşitli gazete ve dergilerde makaleler yazarak Bediüzzaman Hazretlerini, risaleleri ve Türkiye'deki İslâmî inkişafı anlatmıştır.

ALİ RIZA (MAHKEME REİSİ): Muğlalı olan Ali Rıza Balaban, 1943 senesinde Bediüzzaman Said Nursî'nin talebeleriyle birlikte yargılandığı Denizli mahkemesinin reisi idi. Mahkeme süresince adaletten ayrılmadı. Risale-i Nur'un hizmet tarihinde mühim bir dönüm noktası olan Denizli mahkemesinin ilk beraat kararını vermişti. Bu karar üzerine Üstat Bediüzzaman Hakim Ali Rıza Balaban ve adaletten ayrılmayan diğer hakimler hakkında şöyle demişti: "Hakim-i adil ile beraber, hakiki adaletle çalışan zatlar, değil yalnız bizi, belki Anadolu'yu ve Âlem-i İslâmî manen minnettar eylemişler."

ALİ RIZA EFENDİ (FETVA EMİNİ): İstanbul'un eski fetva eminlerinden olan Ali Rıza Efendi, İstanbul ulemasının önde gelen isimlerinden biridir. Risalelerde kendisinden "İstanbul ulemasının en

büyüğü ve en müdakkiki ve çok zaman müftü'l-enam olan eski fetva emini meşhur Ali Rıza Efendi" şeklinde bahsedilmektedir.

Ali Rıza Efendi, medrese mensuplarının ve resmî vazifede bulunan hocaların Risale-i Nur aleyhinde bulunduğu zamanlarda onların aksine Risale-i Nur'a taraftar olmuştur. Risale-i Nur ve Bediüzzaman Hazretleri hakkında takdîrîkâr ifadeler içeren mektupları bulunmaktadır. Mektuplarında risalelerin ifade tarzının hiçbir eserde bulunmadığını, eserlerin müceddid-i din olup tam doğru olduğunu, zor şartlar altında bu eserleri meydana getiren Bediüzzaman Hazretlerinin İslâm dinine büyük hizmet ettiğini beyan etmiştir.

ÂLİME HANIM: Bakınız HANIM.

ASIM BEY (BİNBAŞI): Risalelerde adı Asım Bey ya da Binbaşı Asım Bey olarak geçen Ahmet Asım Önderem, 1877 senesinde İzmit'te dünyaya geldi. Trablusgarp, Şam, Muğla ve Manisa gibi çeşitli yerlerde subay olarak görev yaptı. El yazısı güzel olan Asım Bey Burdur'a geldiğinde Bediüzzaman Hazretleriyle tanıştı ve risaleleri yazmaya başladı. Bediüzzaman Hazretleri Burdur'dan ayrıldıktan sonra da mektuplaşmaları devam etti. Bu mektupların çoğu Barla Lâhikası'nda yer almaktadır.

Bediüzzaman Hazretlerinin istikamet şehidi olarak adlandırdığı Asım Beyin vefatı ise şu şekildedir:

Emniyetin sıkı tedbirler aldığı Bediüzzaman Hazretlerinin ve talebelerinin takip edildiği 1934 ve 1935'li yıllarda birgün Asım Bey evinde arkadaşlarıyla risaleleri okurken polisler baskın yapar ve evinde bazı risaleleri bulur. Bu hadise üzerine Asım Bey Isparta'ya götürülür ve sorguya alınır. Asım Bey hakimın sorgusu esnasında sorulara doğru cevap verse Üstadına zarar gelebileceğini, yalan söylese kırk yıllık askerlik hizmetinin şerefine yakışmayacağını düşünerek, "Yâ Rabbi, canımı al" diye dua eder ve oracıkta vefat eder. Kırk yıllık meslek hayatı boyunca elini kara ve kirli işlere buluşturmayan Asım Bey, Bediüzzaman Hazretlerinin tabiriyle "istikamet şehidi" olur. Asım Beyin Cenazesi eşi Nigâr Hanım tarafından yıkanır ve korkudan ancak yedi sekiz kişinin katıldığı cenaze namazından sonra Isparta'nın Alaaddin mezarlığına defnedilir.

ASIYE HANIM: İsmi ve hizmetleri Risale-i Nur'da geçen Asiye Hanım 1885'de Afyon'da doğdu. Babası Mehmet Bahaüddin Mevlâna Halid-i Bağdadî'nin hizmetinde bulunan ve Mevlâna Hazretlerinin kendisine bir cübbe hediye ettiği Küçük Âşık'ın torunudur. Mevlâna Hazretlerinin hediye ettiği bu cübbe daha sonra Âsiye Hanıma intikal etmiştir. Asiye Hanım bu cübbeyi yıllarca saklamış, Kurtuluş Savaşında bile yanından ayırmamıştır. Kocasını Tahir Mülâzımoğlu'nun Kastamonu Hapishanesine müdür olarak atanmasından sonra ailece Kastamonu'ya yerleşmişlerdir. Asiye Hanım Üstadı bu sayede tanımış ve cübbeyi Üstada vermiştir.

-B-

BAHRİ ÇAĞLAR: Bediüzzaman Hazretleriyle ilk görüşmesi Barla'da olmuştur. İlk görüşmesinin ardından Risale-i Nur hizmetine giren ve neşrinde büyük hizmetlerde bulunan Bahri Çağlar o zamanki Nur hizmetlerini şöyle anlatır: "Risale-i Nur'ların elle çoğaltıldı ilk yıllarda eli kalem tutan herkes gönderilen risaleleri çoğaltıyordu. Isparta'nın civar köylerinde, bilhassa Sav ve Barla arasındaki köylerde çok yazan vardı. Savlılar yazınca kitap Isparta'ya; Ispartalılar Kuleönü'ne Kuleönülüler de Barla'ya getirirdi. Yazmasını bilmeyenler de Nur postacılığı yapar, kitaplarını taşırlardı."

BAYRAM YÜKSEL: 1931 senesinde Bolvadin'e bağlı Kemerkaya köyünde dünyaya geldi. 1947 senesinde, 16 yaşında iken, Bediüzzaman Hazretlerinin hizmetine girdi. Bediüzzaman Hazretleri ve Nur Talebeleriyle birlikte Afyon Hapsinde bulundu. Kur'ân yazısı yazmayı hapiste Ceylân Çalışkan'dan öğrendi ve diğer Nur Talebeleriyle birlikte Risale-i Nur'u yazarak çoğalttı. Bayram Yüksel 1951 senesinde askere gitti. Acemiliğini İskenderun'da yaptı. Daha sonra çektiği kur'da Kore çıktı. Bayram Yüksel bunun üzerine Bediüzzaman Hazretlerinin yanına gitti. Durumu anlatınca, Bediüzzaman

Hazretleri çok memnun oldu ve "Ben zaten bir Nur Talebesini Kore ve Japonya'ya göndermek istiyordum. Bunun için seni veya Ceylân'ı düşünmüştüm. İnkâr-ı Ulûhiyetle mücadele için Kore'ye gitmek lâzım" dedi. Üstat Hazretleri kendi Cevşen'ini Bayram Yüksel'e verdi ve "Biz inayet-i Rabbaniye altındayız, hiç merak etme. Cenab-ı Hak senin yardımcın olacaktır" dedi. Kendisine Hutbe-i Şamiye ile birlikte altı risale daha vererek Japon Başkumandanına götürmesini istedi. Savaş bittiğinde komutanlarına, Bediüzzaman Hazretlerinin verdiği risaleleri Japon Başkumandanına ulaştırması gerektiğini söyledi. Subaylar dışında kimsenin Japonya'ya gitmesine izin verilmemesine rağmen, bölük komutanı ve bazı üst rütbelilerin gayretleriyle o da Japonya'ya gitti. Japon Başkumandanının birkaç sene önce öldüğü haberini alınca emanetleri yetkililere teslim etti. Üstadın ölümünden sonra bütün ömrü boyunca Risale-i Nur hizmetine devam etti. 19 Kasım 1997'de Avrupa hizmetleri için yaptığı bir seyahat esnasında trafik kazası geçirdi; Seyyidü'l-Mürselîn'e (a.s.m.) ve Üstadına kavuştu. Kabri Barla Mezarlığında bulunmaktadır.

BİSMARCK: Bismarck, ordudan ayrılıp toprakla uğraşan Prusyalı eski bir subayın oğlu olarak dünyaya geldi (1815). Altı-on iki yaş arasını sıkı bir eğitim ve disiplinin uygulandığı yatılı okulda geçirdi. 1835 yılında hukuk eğitimini tamamladı. 1839 yılında annesinin ölümü üzerine Pomeranya'ya yerleşti. 1847 yılında Prusya eyalet meclisine seçildi. Daha sonra Frankfurt diyet meclisinde Prusya'yı temsil etti. Bir ara Petersburg ve Paris'te büyükelçilik yaptı.

BURHAN: Tam ismi Burhan Çakın'dır. Isparta Nur Talebelerinden olan Burhan, yine bir Nur Talebesi olan Süleyman Rüşti'nün kardeşidir. Burhan, Bediüzzaman Hazretleriyle birlikte Afyon hapsinde beraber bulunan talebelerinden bir tanesidir. Bediüzzaman Hazretleri Afyon Mahkemesinden önce zorlu Afyon hapsinde sıkılan talebelerinden bazılarına işaret ederek onları çıkaracağını söylemiş ve gerçekten de mahkeme sonunda içinde Burhan'ın da bulunduğu bu talebelerin tamamı tahliye edilmiştir.

Bediüzzaman Hazretleri Emirdağ Lâhikası'ndaki bir mektupta Burhan'ın çocuklarıyla birlikte Risale-i Nur'un hizmetinde bulunmalarını ve neşrine çalışmalarını tebrik eder ve onların Nurların birer kıymetli kahramanları olduğunu belirterek, "Allah onları çoluk ve çocuklarıyla birlikte dünyada ve ahirette mesut etsin" şeklinde duada bulunur.

-C-

CARLYLE: BAKINIZ: MİSTER CARLYLE

CELÂLEDDİN HARZEMŞAH (?-1231): Harzemşahlar devletinin son hükümdarıdır (1220-1231). Asıl adı Megübirtî'dir. Celâleddin, devrin geleneklerine uyularak ona verilen lakaptır. Moğolların 1220 de Harizm'i işgal etmelerinden ve Sultan Alâaddin Muhammed'in ölümünden sonra tahta geçen Celâleddin, Türk devletlerinin devamlılık ve bütünlük arz ettiğine inanıyor ve kendisini Büyük Selçukluların mirasçısı olarak kabul ediyordu. Türk-İslâm tarihinin en cesur hükümdarlarından biri olan Celâleddin Harzemşah Moğollara karşı mücadelesiyle büyük şöhrete kavuştu ve İslâmiyeti savunan bir kahraman olarak tarihe geçti. Moğolları bir çok kez mağlûp eden Celâleddin Harzemşah vefat ettiğinde halk, onun ölümüne inanamamış, hakkında efsaneler yayılmıştı. Bu yüzden, ölümünden yıllarca sonra bile Moğallar endişe duymuşlardı.

CELÂLEDDİN SÜYUTİ: (h. 849/911, m. 1445/1505) Arap dilinde en fazla eser veren müelliflerinden biridir. Süyuti, h. 849'da (1445) Mısır'ın Suyut şehrinde doğmuştur. Asıl adı Abdurrahman bin Ebu Bekir Muhammed'dir. Babası Kemaleddin Ebu Bekir, Şafîi fakihlerindendir. Babasından ve devrin çeşitli âlimlerinden ilimler tahsil eden Süyuti'nin hocaları arasında Askalânî, Cilânî, Kudsî gibi şahsiyetler vardır. Henüz 17 yaşında iken ilk eserini yazan Süyuti, başta tefsir, hadis ve fıkıh olmak üzere, nahiv, maani, bedî, beyan gibi ilimlere de vakıftır. Hadisteki derin ilmi sebebiyle Şeyhü'l-Hadis ismiyle de bilinir. Süyuti Hicrî 911'de (1505) de vefat etti.

CELAL BAYAR (1883-1986): Celal Bayar, 1883 yılında Bursa'nın Gemlik ilçesine bağlı Umurbey köyünde dünyaya gelmiştir. 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı (93 Harbi) sırasında Plevne'den Bursa bölgesine göç eden bir aileye mensuptur. Babası ilmiye sınıfına mensup olan Abdullah Efendidir. Annesinin adı Emine Hanımdır. İlk ve orta öğrenimini babasının yanında Umurbey'de yapmıştır. Bayar, yurdun işgaline paralel olarak kurulan müdafaa cemiyetlerinden olan ve İzmir bölgesinde faaliyet gösteren Redd-i Ilhak ve Müdafaa-i Hukuk-u Osmaniye cemiyetinde çalıştı. Yunan işgaline karşı halkın organize edilmesi ve halkın işgale karşı direnişe geçmesi için yapılan faaliyetlere katıldı. Bu amaçla İzmir'den Ödemiş'e geçti. Hoca kıyafetiyle halkın arasına karıştı. Ayrıca isim olarak da "Galib Hoca" adını kullandı. Bu adla çeşitli yerleşim yerlerini dolaştı. 28 Haziran 1919 tarihinde Balıkesir'de gerçekleştirilen kongrede millî alay kumandanı olarak tayin edildi. Bayar, 7 Ocak 1946 yılında Menderes, Köprülü ve Koraltan ile birlikte Demokrat Partiyi kurdu. DP'nin genel başkanlığına getirildi. 1950 seçimlerinde 487 milletvekilliğinin 408'inin kazanılmasından (14 Mayıs) sonra 384 oyla 22 Mayıs 1950'de Cumhurbaşkanlığına seçildi. 27 Mayıs 1960 askerî darbesi ile tutuklanarak arkadaşları ile birlikte Yassıada Mahkemesinde yargılandı ve on beş parti arkadaşı ile birlikte ölüm cezasına çarptırıldı. Bunlardan üçünün (Menderes, Zorlu, Polatkan) cezası Milli Birlik Komitesi tarafından onaylandı. Kendisinin cezası yaşlılığı sebep gösterilerek müebbet hapse çevrildi. 7 Kasım 1964 tarihine kadar Kayseri Cezaevinde kaldıktan sonra, sağlık sebebiyle serbest bırakıldı. 22 Mayıs 1986 tarihinde, 103 yaşında İstanbul'da öldü. Cenazesi devlet töreni ile kaldırıldıktan sonra kendi köyü olan Umurbey'de toprağa verildi.

CENGİZ (1155-1227): Moğol İmparatorluğunun kurucusu ve ilk hükümdarıdır. Asıl adı Timuçin'dir. Tarihin kaydettiği en zalim hükümdar ve kan dökücülerden biridir. Ünlü tarihçi İbnü'l-Esir, onun yaptıkları için, "Keşke annem beni doğurmasaydı da tüyler ürpertici zulüm ve katliamları görmeseydim" ifadelerine yer verir. Risale-i Nur'da kendisinden, ayet ve hadislerin işaretleriyle "deccal" olarak söz edilip, Müslümanlar arasında hükmedecek üç deccalden biri olarak tarif edilmektedir. Kan üzerine kurduğu büyük imparatorluğu, ölümünden hemen sonra parçalandı.

Timuçin, 1155 yılında Sibiryâ bölgesindeki Onon Nehri kıyısında bulunan Deliün Boldok'da doğdu. Babası Yesügay Bahadır, annesi Houlen Ece'dir. Henüz on iki yaşında iken babasını kaybetti. Bundan sonra uzun süren sıkıntılı olayları arka arkaya yaşadı. Önce babasına tabi olan kabileler tarafından terk edildiler. Diğer taraftan baskılara maruz kaldılar. Nişanlısı esir alınarak Ong Han'a hediye edildi. Aile balıkçılık ve avcılık yaparak geçimini sağladı.

On üçüncü asrın başından itibaren toparlanan ve etrafına önemli kuvvetler toplayan Timuçin, düşmanları ile yaptığı savaşları kazanmaya ve giderek güçlenmeye başladı. Karakurum'da ilk Moğol devletini kurdu (1205). Cahil ve vahşi Moğol ve Tatarlardan, işi gücü yağmacılık olan büyük bir ordu meydana getirdi. Moğolistan'ın etrafındaki ülkelere saldırmaya başladı. 1206 yılında; cihan hükümdarı, güçlü, mükemmel savaşçı anlamına gelen "Cengiz" unvanını aldı ve kağan ilan edildi. Tüm bozkır kavimlerini egemenliği altında topladı. Topraklarını genişleterek Müslümanların yaşadığı alanlara saldırmaya başladı.

Cengiz, 1219 yılında Harzemşahlar devletine saldırdı. Buhara'yı 1220 yılında kuşattı ve üç gün sonra ele geçirdi. Bununla beraber, Semerkand, Otrar ve Merv gibi önemli şehirler kuşatılarak ele geçirdi. Buhara, Semerkand, Herat ve diğer merkezler birer kültür, sanat ve medeniyet abidesi idiler. Buraları yağmaladıktan sonra yakıp, yıktı. Teslim olmak istemeyen şehirlerde büyük katliamlar yaptı. Sadece Merv şehrinde; İbnü'l-Esir'e göre yedi yüz bin, Cüveyni'ye göre ise, bir milyon üç yüz binden fazla insanı katletti. Hatta intikam hırsıyla Nişabur'da kedi ve köpekler bile katletti. Uzun süre Moğol ordusu tarafından kuşatıldığı halde alınamayan Gürgeç etrafındaki hendekler doldurularak şehir ateşe verildi. Burasını ele geçirdikten sonra, zenaatkarlar hariç, halkın tamamı katledildi. Uzun süren kuşatma ve işgalden sonra Harzemşahların toprakları viraneye döndü.

Cengiz, çok geniş bir alanı işgal ve yağmaladıktan sonra 1225 yılında Moğolistan'daki karargâhına döndü. Hastalanınca oğullarını toplayarak vasiyette bulundu. Bu vasiyete göre; kendisinden sonra Ögedey kağan olacak, Çağatay yasa işlerinden sorumlu olacak, Tuluy'da ordu kumandanlığı-nı yapacaktı. 1227 yılında öldü ve Moğolistan'ın kuzeydoğusundaki Burhan Haldun denilen yere gömüldü.

CERCİS ALEYHİSSELAM: Cercis Aleyhisselâmın Şam civarlarında ve Filistin'de yaşadığı ve Hz. İsa'dan sonra geldiği için, onun dininin hükümlerini devam ettirdiği rivayet edilmiştir. Vazifesini ifa ederken birçok kişi ona tâbi olmuştur. Hristiyanlar tarafından St. Georges ismiyle anılan Hz. Cercis'in Filistin'in Remle kasabasında doğduğu ifade edilmektedir. Gerek Taberi tarihinde, gerekse kilise kaynaklarında, İsa Aleyhisselâmdan sonra geldiği kaydedilmektedir. Bediüzzaman Hazretleri, müspet hareketi anlatırken ve müspet hareket etmekle mükellefiz dedikten sonra, Hz. Cercis'i (a.s.) örnek göstermesi çok dikkat çekicidir. Cercis Aleyhisselâmın maruz kaldığı işkenceler, insanoğlunun takatının üstünde olmasına rağmen Cenab-ı Hakkın inayetiyle mahfuz kalmışken, bu kadar işkencenin yapılmasına kader-i ilâhinin müsaade etmesi, bir taraftan hizmetin kutsiyetini, diğer taraftan da teklif vazifesinin mükemmel bir şekilde ifa edildiğini göstermektedir. Cercis Aleyhisselâm, bütün menfiliklere rağmen telâş etmemiş, perde arkasındaki neticeleri, rahmet ve inayetin tecellisini, kader ve kısmetin adaletle hükmettiğini, kulların şefkatle terbiye edildiğini bilerek ve düşü-nerek hareket etmiştir.

CEYLÂN: Ceylan Çalışkan 1929'da Emirdağ'da doğdu. Babası Üstadın "Çalışkanlar Hanedanı" olarak andığı Mehmet Çalışkan'dır. Üstat 1944 yılında Emirdağ'a geldiğinde bütün Çalışkan ailesi kendisine hizmete koştu. Ceylân Çalışkan çok küçük yaşlarda Üstada hem manevî bir evlât, hem de bir talebe oldu. Üstatla beraber 1948 yılında Afyon hapsine girdi. Üstat, Ceylân Çalışkan için övgülerle bahsetmektedir. Onun için, "Ceylân kabiliyetli bir genç. Dünya işini de yapar, ahiret işini de. Fakat onu dünyaya vermeyeceğim" diyen Bediüzzaman bir gün ona, "Ceylân, senin hayatın uhrevîdir. Eğer dünyevî olsa pek azdır!" demiştir. Ceylân Çalışkan 1963 yılında 34 yaşında İstanbul'da trafik kazası sonucu vefat etmiştir.

ÇAYCI EMİN: Aslen Vanlı olan Çaycı Emin'in ismi Yemen Beydir; fakat Bediüzzaman Hazretleri bu ismi Emin Bey olarak değiştirmiştir. Soyadı kanunundan sonra ise Çayırılı soyadını almıştır. Çaycı Emin olarak bilinmesi ise çay ocağı işletmesinden dolayıdır.

Kendisi 1925'den sonra Şeyh Said İsyanı bahane edilerek batıya sürülen doğudaki aşiret beylelerinden bir tanesidir. Kastamonu'ya sürgün edildikten sonra Nasrullah Camiinin şadırvanında bir çay ocağı işletmeye başladı. Emin Bey 1936 yılında çay ocağını işletmeye devam ettiği günlerde, yeni sürgün edilmiş olan ve şadırvana su almaya gelen Bediüzzaman Hazretleriyle görüştü. İlk görüşmesinde Bediüzzaman'ın, "Beni takip ediyorlar, bana yaklaşma, sana zararım dokunur" ikazıyla fazla konuşamayan Emin Bey daha sonra Bediüzzaman'ın Çarşı Polis Karakolunda kaldığını öğrendi ve çeşitli vesilelerle görüşmeye muvaffak oldu. Emin Bey Kastamonu'da kaldığı müddetçe uzun süre Bediüzzaman Hazretlerine hizmet etmiştir. 1943 senesinde Bediüzzaman ve diğer Nur Talebeleriyle beraber sevk edildikleri Denizli Mahkemesinde yargılandı ve 9 ay hapis yattı. Emin Bey 1967 senesinde Van'da geçirdiği bir trafik kazası sırasında yanarak şehit oldu.

-D-

DAVUD (a.s.): Kur'ân-ı Kerîm'de adı geçen, İsrailoğullarına gönderilen ve kendisine kutsal kitapların ikincisi olan Zebur verilen peygamberdir. Zebur Hz. Davud'a (a.s.) İbrani diliyle, Ramazan ayında indirilmiştir. 150 sureden ibaret olup, içinde haram ve helâl gibi ahkâma dair meseleler yoktur. Daha çok tesbih, tehlil, zikir, nasihat ve öğütlerden ibarettir. Hz. Davut (a.s.) aynı zamanda İsrailoğullarının devlet başkanıydı. Kendi zamanında Kudüs'ü başşehir yapmış ve iktidarı merkezileştirmişti. Hz. Davud (a.s.) nübüvvet ve saltanatı şahsında birleştiren ilk peygamber olmuştur.

Hiz. Davud (a.s.) zamanında İsrailoğullarının hükümranlığı Fırat Nehrinden Kızıldeniz kıyılarına kadar yayılmıştır. Devleti yönetirken adaleti öncelikle kendisi icra etmiştir ve davalara bizzat bakarak neticelendirmiştir. Hiz. Davud (a.s.) Hiz. Süleyman'ın (a.s.) babasıdır. Hiz. Davud'a (a.s.) mu'cize olarak eliyle demiri hamur gibi yumuşatıp şekillendirmek özelliğı verilmiştir. Bununla birlikte Hiz. Davud, (a.s.) kendisine ihsan edilen güzel ve etkili sesiyle de bilinmektedir. O, Zebur-ı Şerif'i okurken bütün mahlûkatın onunla birlikte Cenab-ı Hakki tesbihe başlayacak derecede kendinden geçtiğı rivayetler arasındadır. Hiz. Davud'un (a.s.) m.ö.1010 tarihinde vefat ettiğı nakledilir. Kendisinden sonra mad-di ve manevî saltanatını, oğlu olan Hiz. Süleyman (a.s.) devam ettirmiştir.

DECCAL: Hadis-i şeriflerde ahırzamanda meydana çıkıp insanlık âleminde fitne ve fesada sebep olacağı belirtilen din düşmanı şahıstır. Kıyametin büyük âlâmetlerinden olan Deccal, kendisine tâbi olanlarla birlikte bütün semavî dinlere karşı mücadele ederek onları ortadan kaldırmaya çalışacaktır. Sahip olduğı tüm güç ve imkânlarla rağmen bu amacına ulaşamayacak olan Deccal ve onun yaymaya çalıştığı dinsizlik fikri, Hazret-i İsa tarafından öldürülecektir.

DOKTOR DUZİ (1820-1883)(Reinhart Pieter Anne Dozy): Ülkemizde Doktor Duzi olarak tanınan, Risale-i Nur'da, İslâmiyet ve Kur'ân aleyhindeki yazılarından dolayı ismi anılan, Hollandalı şarkiyatçı, Güney Fransa'dan Leiden'e göç eden, Protestan mezhebine mensup bir ailenin çocuğudur. İslâm tarihi ve Kur'ân-ı Kerim hakkında yazmış bulunduğı kitaplarındaki hakaretlerinden ötürü, İslâm dünyasında haklı bir infiale ve öfkeye sebep olan ve Müslümanların nefretini celp eden kimliğıyle tanınmaktadır.

-E-

EBREHE: Habeş melikinin Yemen valisi Ebrehe Eşrem. Peygamberimiz Hazret-i Muhammed dünyaya gelmeden yaklaşık elli gün önce, büyük bir ordu hazırlayıp Kâbe'yi yıkmak için harekete geçen kişidir. Koyu bir Hristiyan olan ve insanların Kâbe'yi ziyaret edişini hazmedemeyen Ebrehe, Kâbe'ye olan insan akınını önlemek için San'a şehrinde büyük masraflarla benzersiz bir kilise yaptırdı. Buna rağmen Kâbe'ye teveccühü önleyemeyen Ebrehe, bir Arabin kiliseyi pisliliğıyle kirletmesi üzerine daha da öfkelenerek ordusuyla Kâbe'yi yıkmak üzere harekete geçti. Fakat Cenab-ı Hak buna fırsat vermedi. Üzerlerine ateşte pişmiş taşlar taşıyan "ebabil" kuşlarını gönderdi. Ebrehe'yi ve ordusunu helâk etti. Bu olaydan Kur'ân-ı Kerim'de, Fil Suresinde bahsedilmektedir.

EBU BEKİR (r.a.): İlk Müslümanlardan olup, Hulefa-i Raşidîn'in birincisidir. Adı, Ebu Bekir Abdullah bin Ebî Kuhafe Osman b.amir el-Kureysi et-Teymî'dir. Fil Vakasından üç yıl kadar sonra Mekke'de doğdu. Annesi Ümmü'l Hayr Selma bint Sahr, Mekke döneminde; babası Ebu Kuhafe, Mekke fethinden hemen sonra Müslüman olmuştur. Cahiliye döneminde Abdül-Kâbe olan adının Müslüman olduktan sonra Hiz. Peygamber tarafından Abdullah olarak değiştirildiğı rivayet edilir. Birçok lakabı vardır, ancak onun en meşhur lakabı Siddık'tır. Bu lakap kendisine Mirâç olayını hiç tereddüt etmeden kabul ettiğı için bizzat Resul-i Ekrem tarafından verilmiş ve onunla şöhet bulmuştur. Mekke'de ilk dönemde onun vasıtasıyla birçok kimse Müslüman olmuştur. Ticaretle uğraşan Ebu Bekir Mekke döneminde Kureysli müşriklerin işkencelerine maruz kalan birçok Müslümanı büyük bedeller ödeyerek hürriyetine kavuşturmuştur. Hicrette Hiz. Peygambere arkadaşlık etmiş, birlikte Medine'ye hicret etmişlerdir. Hiz. Peygamberin kumandanlığını yaptığı bütün savaşıara katılmış, Hu-deybiye ve Veda Haccında bulunmuştur. Resulullahın vefatından sonra Müslümanlarca halifeliliğı seçilerek İslâm tarihinin ilk halifesi olmuştur. İki yıl kadar bu makamda Müslümanların başında kalmış ve Hicri 13 yılında Medine'de vefat etmiştir. Hiz. Ebu Bekir, Resul-i Ekrem'in yanına defnedilmiştir.

EBU CEHİL: "Cehalet babası" demek olan bu kelime, Hazret-i Resul-i Ekrem (a.s.m.) zamanında, mu'cizeleri ve çok delilleri ve Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâmı gördüğü halde iman etmeyen din düşmanı puta tapan gururlu bir müşrikin lakabıdır. Bedir Gazasında öldürüldü.

EDHEM: Bakınız İBRAHİM BİN EDHEM.

ETHEM HOCA: Bakınız İBRAHİM ETHEM.

EFLÂTUN (öl. m.ö. 347): İslâm felsefesi üzerinde önemli etkileri olan İlk Çağ Yunan filozoflarından biridir. Kendisine omzunun veya alnının genişliğinden dolayı Platon denmiş ve tarih boyunca hep bu adla anılmıştır. Arapçada "p" sessizinin bulunmaması ve yan yana iki sessiz harfin telâffuzundaki güçlük sebebiyle adı, İslâmî literatürde Felâtun veya daha yaygın olan Eflâtun şeklini almıştır. Hocası Sokrat'ın demokrasi adına idam edilmesinin ızdırabını yaşayan Eflâtun'un felsefesini, bu sebeple sosyal düzen ve insanın saadeti meseleleri teşkil eder. Eflâtun'un en önemli hocası Sokrat olmakla beraber, Kritilos, Timaios, Arkitas, şair Homeros ve Hesiodos gibi şahsiyetler onun fikir ve ilham kaynaklarından bazılarıdır. Tarihe "Akademi" olarak geçen okulun da kurucusu olan Eflâtun'un en ünlü talebesi Aristo'dur. Eflâtun m.ö. 347 yılında, seksen yaşlarında iken ölmüş ve Akademî'nin bahçesine defnedilmiştir. Eserleri: Devlet, Devlet Adamı ve Kanunlar.

EMİN: Bakınız ÇAYCI EMİN.

ENVER PAŞA (1881-1922): İttihat ve Terakki'nin en aktif üç paşasından biri olan ve Almanların yanında savaşa girilmesinin tek sorumlusu olarak gösterilen Enver Paşanın asıl adı İsmail Enver'dir. 1881 yılında İstanbul'da doğdu. İttihat ve Terakki Cemiyetinin en aktif üyelerinden biri olan Enver Paşa, birçok görevlerde bulunduktan sonra 5 Mart 1909 tarihinde Berlin askeri ataşeliğine atandı. Yaklaşık iki yıl bu görevi sürdürdü. İtalya'nın Trablusgarb'a saldırması ve savaşın başlamasından sonra, İtalyanlara karşı gerilla savaş taktiği uygulamak üzere 22 Ekim 1911'de Bingazi'ye hareket etti. 24 Ocak 1912'de Bingazi Mıntıkası Kumandanlığına atandı. Buna ek olarak buranın muhtasarıflığına da getirildi. İtalyanlara karşı başarılı mücadeleler veriyse de Balkan Harbinin çıkması üzerine İstanbul'a geri döndü ve akabinde, Onuncu Erkan-ı Harbiye Reisliğine atandı.(1 Ocak 1913) Daha sonra da miralay (15 Aralık 1913) ve mirliva oldu. (3 Ocak 1914) Aynı yıl Harbiye Nazırlığına getirildi. Birinci Dünya Savaşının başlamasıyla beraber, askeri hareketin yönetimini de üstlendi. Ordunun başında Ruslara karşı giriştiği Sarıkamış Harekatıyla 90.000 mevcutlu ordunun büyük bir bölümünün, ağır kış şartlarında Allahuekber Dağlarında donarak ölmeleri üzerine geri çekilmek zorunda kalındığı gibi Enver Paşa da cepheden İstanbul'a döndü. Savaşın kaybedilmesi ve Talat Paşa Kabinesinin istifası ile Enver Paşanın da bakanlığı sona erdi (14 Ekim 1918). Kısa bir süre sonra İttihat ve Terakkinin ileri gelenleriyle beraber Almanya'ya kaçtı. 1 Ocak 1919 tarihli irade ile orduyanatıldı. Berlin'e vardiktan sonra, İttihat ve Terakkinin yeniden toparlanma faaliyetlerinde rol oynadı. Almanya'da bulunduğu sıralarda birkaç kez değişik isimlerle Rusya'ya gidip geldi. Bu yolculuklarından birinde Litvanya'da tutuklandı ve iki ay hapis yattı. (15 Ekim 1919) 1-8 Eylül 1920 tarihlerinde Bakü'de gerçekleştirilen Doğu Halkları Kongresine Libya, Tunus, Cezayir ve Fas'ı temsilen katıldı. Şubat 1922'de Ruslara karşı savaşan Basmacılar'ı teşkilatlandırmak maksadıyla Duşanbe'ye gitti. Son olarak Belucvan bölgesindeki Abıdarya köyünde karargah kurdu (4 Ağustos 1922). Burada Kurban Bayramını kutladıkları sırada Rusların saldırısı sonucu meydana gelen çarpışmada ön saflarda savaşırken şehit düştü.

EŞREF EDİP (FERGAN): II. Meşrutiyet ve Cumhuriyet döneminin tanınmış dergilerinden Sebilürreşad'ı yayınlayan gazeteci-yazar. Türkistan muhacirelerinden bir ailenin çocuğu olarak Serez'de dünyaya geldi. Sibyan mektebini ve rüştiyeyi Serez'de okudu. Bu arada hafızlığını tamamladı. Daha sonra İstanbul'a gelerek hukuk mektebine kaydoldu. Aynı zamanda Çemberlitaş'taki Atik Ali Paşa Camiinde medrese derslerine devam etti. Dönemin meşhur vaizlerinin vaazlarıyla hukuk mektebindeki hocalarının ders takrirlerinden derlediği risaleleri bastırmak suretiyle yayın hayatına girdi. Hukuk mektebine devam ederken Mehmet Akif, Musa Kâzım gibi isimlerin desteğiyle "Sırat-ı Mustakim" adlı dergiyi çıkardı. 1912'den sonra derginin adı "Sebilürreşad" olarak değişti. Bu arada hukuk mektebini bitirdi. Eşref Edip, İstanbul'un işgali üzerine Anadolu'ya geçerek milli mücadeleyi destekledi. Milli mücadelenin kazanılmasından sonra tekrar İstanbul'a dönerek yayın faaliyetine

burada devam etti. Sebilürreşad'ın yayını 1966'ya kadar 362 sayı devam ettiren Eşref Edip, bundan sonra Tevhid-i Efkar, Yeni Asya, Yeni İstiklâl, Bugün, Sabah, İttihad gibi dergi ve gazetelerde yazılar yazdı. 1971'de vefat eden Eşref Edip, Edirnekapı Şehitliğine defnedildi.

EVLİYADAN HASAN FEYZİ: Bediüzzaman Hazretlerinin dünyaya gelişini "Bugün Kürdistan'da bir evliya dünyaya geldi" diyerek talebelerine haber veren mübarek bir zattır. Denizli'de yaşamıştır.

EYÜP (a.s.): Kur'ân-ı Kerim'de adı geçen peygamberlerdendir. Hz. Eyüp, rivayetlere göre baba tarafından Hz. İshak'ın, anne tarafından Hz. Lut'un soyundandır. Cenab-ı Hak, onu musibet ve belâlara karşı, sabır ve teslimiyette insanlara örnek göstermek için, büyük bir imtihana tâbi tutmuştur. O ise çektiği sıkıntı ve hastalığa halis bir kulluk ve Allah'ın hediyesi nazarıyla bakmış, sabır içinde şükretmiş ve bir sabır timsali olarak insanlık tarihine geçmiştir. Hz. Eyüp'e kavminden üç veya yedi kişinin iman ettiği ve kendisinin 93 veya 140 yaşlarında vefat ettiği rivayet edilmiştir.

-F-

FATİH SULTAN MEHMET: Yedinci Osmanlı padişahıdır. II. Murat'ın oğludur. Devrin meşhur âlimleri Molla Güranî ve Molla Hüsrev'den dersler aldı. Bursa'da sıkı bir eğitim gördü. İslâm ilimlerinin yanı sıra Rumca ve Latince'yi de öğrendi. Babası II. Murat'ın vefatı üzerine 1451'de 19 yaşında iken tahta çıktı. 29 Mayıs 1453 tarihinde İstanbul'u fethederek Fatih ünvanını aldı. Fatih Sultan Mehmet, güçlü bir asker ve devlet adamı olmasının yanında, felsefe, güzel sanatlar, tarih, edebiyat, matematik ve astronomiye önem vermesiyle de tanınır. Avni mahlasıyla yazdığı şiirlerini bir divanda toplamıştır. Çok sayıda cami, medrese, saray, hastahane ve imaret yaptırmış, İstanbul'u bir Osmanlı şehri haline getirmiştir. Fatih Sultan Mehmet döneminde Osmanlı Devleti güçlü bir imparatorluk haline gelmiştir. Fatih, 1481 baharında doğuya yapacağı bir sefer hazırlığı içerisindeyken rahatsızlanarak vefat etmiş ve Fatih Külliyesindeki türbesine defnedildi.

FEYZİ: Bakınız MEHMET FEYZİ.

FUAD (BEDİÜZZAMAN'IN YEĞENİ): Üstat Bediüzzaman'ın kardeşi Abdülmecit'in oğludur. Yüksek tahsilini sürdürürken vefat eden Fuad'ın 1944 yılında vefat haberini alan babası, "Fuadiye" adını verdiği eserinde acısını şöyle kaleme dökmüştür: "Ey mezarcı! Göm beni de şu Fuad'ın kabrine/Fıkратın dayanmaz vallahi asla kahrine./Katılsın zerratımız, âlem-i berzahta keza,/Sanılsın birbiriyle ruhlar, ilâyevmi'l-ceza/Ey mezarcı! Cebeci'de bana da kaz bir mezar./Olalım ünlü Fuad'ın komşusu ley ü nehar." Risale-i Nur'un yayılması için çok büyük hizmet ettiği, hem de vefat ettiği hususları Üstat Bediüzzaman'ın şu ifadelerinde yer almaktadır: "Bu hazin kışta ve elim bir vaziyetimde gayet elim iki vefat haberi aldım. Biri, hem âli mekteplerde birinciliği kazanan, hem Risale-i Nur'un hakikatlerini neşreden biraderzâdem merhum Fuad, ikincisi; hacca gidip sekerat içinde tavaf ederken, vefat eden Alime Hanım namındaki meşhur hemşirem. Bu iki akrabamın ölümleri, İhtiyar Risalesinde yazılan merhum Abdurrahman'ın vefatı gibi beni ağlatırken, imanın nuruyla o masum Fuad, o salih Hanım (Bediüzzaman'ın kızkardesidir) insanlar yerinde meleklerle, hûrilere arkadaş olduklarını ve bu dünyanın tehlike ve günahlarından kurtulduklarını manen, kalben gördüm. O şiddetli hüznün yerinde büyük sevinç hissedip hem onları, hem Fuad'ın pederini kardeşim Abdülmecit'i hem kendimi tebrik ederek Erhamürrahimîne teşekkür ettim. Bu iki merhumeye rahmet duası niyetiyle burası yazıldı, kaydedildi".

FUAT SİRMEN: 1899 senesinde İstanbul'da doğdu. 1924 senesinde İstanbul Hukuk fakültesini bitirdi. 1926 senesinde Adalet Bakanlığı tarafında Roma'ya gönderildi. Roma Hukuk Fakültesini bitirdikten, doktorasını tamamladıktan sonra bir müddet İtalyan mahkemelerinde staj yaptı. Türkiye'ye dönünce çeşitli adalet hizmetlerinde bulundu

1935 senesinde Erzurum milletvekili seçildi ve 1950'ye kadar üç dönem Rize milletvekilliği yaptı. İkinci Sükrü Saraçoğlu kabinesinde Adalet Bakanlığı (1943-1946), Şemsettin Günaltay kabinesinde tekrar Adalet Bakanlığı (1949-1950) görevlerinde bulundu. 1950-1960 arasında serbest avukatlık yaptı. 1961 senesinde Rize milletvekili seçildi. 1 Kasım'da Millet Meclisi Başkanlığına getirildi. 22 Ekim 1965'e kadar bu görevi yaptı. 1965'te İstanbul'dan milletvekili seçildi. 1969'da siyaseti bıraktı. 1981 senesinde öldü.

-G-

GALİP BEY: Asıl adı Ahmet Galip Keskin'dir. 1900 yılında Yalvaç'ta doğdu, 1940'ta Konya'da vefat etti. Mesleği öğretmenlik olan Galip Bey aynı zamanda hattat ve şairdi. Güzel hattıyla risaleleri yazarak hizmet eden Galip Bey, Risale-i Nur ve Bediüzzaman Hazretleri hakkında yazdığı manzumelerle bilinmektedir. Eskişehir Hapsinde Bediüzzaman Hazretleriyle beraber bulunan talebelerindendir.

GAVS-I ÂZAM: Bakınız ABDÜLKÂDİR-İ GEYLÂNÎ.

GAZÂLÎ: Bakınız İMAM-I GAZÂLÎ.

-H-

HACCAC-I ZALİM (661-714): Haccac, 661 yılında Taif'de doğdu. Hem anne hem baba tarafından Sakif kabilesinin Ahlaf koluna mensuptur. Muaviye'nin halifeliği sırasında doğduğu için Emevîler döneminde yetişti. Kabilesi ile Emevîler arasında mevcut olan sıkı bağlılık ve ilişkiler bu dönemde de devam etti. Haccac'ın kabilesi, çok kısa süren II. Muaviye'nin halifeliğinden sonra Mervan bin Hakem'in seçiminde etkili oldu.

Haccac, ömrü boyunca Emevî saltanatı için çalıştı. Bütün gücünü devletin düzeni için harcadı. Aynı zamanda kendisi de Emevîler'in "Mervanî" kolunun büyük desteğini gördü ve onlar tarafından kollandı. Gerek Ehl-i Beyt ile mücadelelerinde, gerekse iç isyanlarda hep Emevîler'e sadık kaldı. Hatta hiçbir zaman onların sözünden dışarı çıkmadığından ve onlara aşırı bağlılığından dolayı, köpek yavrusu anlamına gelen "Küleyb" lakabıyla anıldı (İrfan Aycan; "Haccac b. Yûsuf es-Sekafî", TDVİA., 14. C., s. 427). Aralarında Enes bin Malik'in de bulunduğu çok sayıda kişiye zulmetti. Çok sayıda kişiyi katletti. Zor kullanarak kendisine biatı sağladığı gibi, bundan vazgeçenlere de dinden çıkmış gibi muamelede bulundu. Peygamber Efendimiz (a.s.m.) bir hadis-i şerifinde; "Sakif kabilesinden biri dava-yı nübüvvet edecek ve biri hunhar zalim zuhur edecek" (Mektubat, s. 106.) şeklinde gaybî bir işarete bulundu. Bediüzzaman Hazretleri, hadiste geçen, "hunhar zalim" tabiri ile Haccac'ın kastedildiğini belirtmektedir. Çok sayıda mü'minin kanını akıtan Haccac Sakif kabilesine mensuptu. Haccac, yönetimi sırasında çok sert tedbirlere başvurup insanları öldürürken, âlimlere karşı da aynı tavır takındı. Nitekim meşhur hadis ve tefsir âlimi olan Said bin Cübeyr'i bile öldürmekten çekinmedi. Ömrünün sonuna doğru büyük ruhî bunalım yaşayan Haccac, ölümünü isteyecek kadar büyük sıkıntılarının içine düştü. Dayanılması güç hastalığa duçar oldu. Özellikle şiddetli mide ağrıları çekti. Bu elem ve ızdıraplar içinde öldü (714).

HACI ALÎ KILINCALP: Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerine, Camiü'l-Ezher Üniversitesi Türk talebeleri namına mektup yazan kişidir. Kılincalp 1922'de Emirdağ'da dünyaya geldi. İlk tahsilini Emirdağ'da yaptı. 1946 yılında Bediüzzaman Hazretleriyle görüştü. 1950'da tahsil için Mısır'a gitti. 1959 yılında el-Ezher Üniversitesindeki tahsilini tamamladı ve Emirdağ'a döndü. Emirdağ'a döndükten sonra vaizlik vesikası alan Kılincalp bu tarihten sonra ticaretle uğraşmaya fahırî vaizlik yapmaya başladı.

HACI BEKİR (Bekir Dikmen): Risalelerde pek çok yerde kendisinden Bekir Bey, Bekir Efendi olarak bahsedilen Barlalı Hacı Bekir'in asıl ismi Bekir Dikmen'dir. Barlalı bir tüccar olan Bekir Dikmen 1898 senesinde Barla'da doğmuş, 1954 senesinde İstanbul'da vefat etmiştir. Mezarı Edirnekapı Şehitliğindedir.

Bekir Bey Bediüzzaman Hazretlerinin talimatı üzerine Haşır Risalesini (Onuncu Söz) matbaada bastırarak risalelerin ilk defa matbaada bastırılmasına vesile olmuştur.

Hizmette kusur eden Nur Talebelerinin yedikleri şefkat tokatlarının zikredildiği Onuncu Lem'a-da Bekir Beyin yediği bir şefkat tokadından da bahsedilir. Bediüzzaman Hazretleri Bekir Beye yeni harfler çıkmadan önce matbaada basılması için Yirmi Beşinci Söz'ü gönderir. Matbaa fiyatının daha sonra gönderileceği söylenmesine rağmen fiyatın yüksek oluşu, Bediüzzaman'ın fakr-ı halinden dolayı bu fiyatı ödeyemeyeceği, kendisi bu fiyatı ödese Bediüzzaman'ın buna razı olmayacağı gibi düşüncelerle Bekir Bey risaleyi bastırmaz. Daha sonra harf inkılâbı olur ve risalenin basılmasının gecikmesinden dolayı Kur'ân hizmetine mühim bir zarar olur. Bekir Beyin bu hatasından iki ay sonra bastırılmayan risalenin fiyatının yaklaşık iki katı parası alınır. Bu durumun bir "şefkat tokadı" olduğunu belirten Bediüzzaman Hazretleri alınan parasının sadaka hükmüne geçtiğini belirterek Bekir Beyi teselli eder.

HACI İBRAHİM (1861-1945): Hacı İbrahim, Refet Beyin kayınpederidir. Seydişehir'de doğmuş ve Isparta'da vefat etmiştir.

HAFİZ AHMET: Rumeli'den göç ettiği için muhacir lakabıyla anılan Hafız Ahmet Barla eşrafındandır. 1948 yılında vefat etmiştir. Kabri Barla mezaristanındadır.

Bediüzzaman'ın medresesinin yanındaki Yokuşbaşı Mescidinde imam olarak görev yaptı. Evi ise Bediüzzaman Hazretlerinin imamlık yaptığı mescidin karşısındaydı. Hafız Ahmet Bediüzzaman Hazretlerine çocukluğuyla beraber sadakat içinde sekiz sene hizmet etmiştir. Vaazlarında Nurlardan anlatırdı. Nurlara ciddiyetle ve sadakatla çalışırdı. Hattâ vefatından on dakika önce, kendi yazdığı ve tamamlamadığı bazı risaleleri tamamlaması için Şamlı Hafız Tefvîk'e vasiyet etmişti.

HAFİZ ALİ: 1898'de İslâmköy'de dünyaya geldi 17 Mart 1944'de Denizli'de vefat etti. Tam ismi Hafız Ali Ergün'dür. Hafız Ali hayatını vakfettiği Risale-i Nur'ları el yazısıyla yazarak çoğaltan ve bu konuda büyük gayretler gösteren kahramanlardan biridir. Bediüzzaman Hazretleri Nurların en çok yazılıp çoğaltıldığı yerlerden bir tanesi olan İslâmköy'ü Nur Fabrikası olarak vasıflandırmış, Hafız Ali'nin de ihlâs ve hizmetlerinden dolayı o fabrikanın sahibi olduğunu belirtmiştir.

Bediüzzaman Hazretlerinin "Benim bedelime şehit oldu" dediği Hafız Ali'nin vafatı ise şu şekildedir. 1943'de Bediüzzaman Hazretlerinin bulunduğu Denizli Hapsine sevk edilen talebeler arasında Hafız Ali de vardır. Bediüzzaman Hazretleri hapiste gizli düşmanları tarafından zehirlendiği sırada Hafız Ali de aniden rahatsızlanıp hastahaneye kaldırılır ve orada vefat eder.

Bunun üzerine Bediüzzaman Hazretleri "Hafız Ali benim bedelime berzah âlemine seyahat eyledi" demiştir.

Risale-i Nur'da birçok yerde ismi geçen Hafız Ali'nin Emirdağ, Kastamonu ve Barla Lâhikalarında pekçok mektubu bulunmaktadır.

HAFİZ HALİD: Risale-i Nur'un ilk talebelerinden ve kâtiplerinden olan Hafız Halid 1891 yılında Barla'da doğdu. Bir müddet medrese tahsili gördükten sonra tahsilini kendi gayretleriyle geliştirdi. Isparta'nın Sütçüler kasabasında ve Eğirdir'in İllama köyünde bir süre ilkokul öğretmenliği yaptı. Öğretmenliği bıraktıktan sonra Barla Pazar Camiinde imamlık yaptı. Mes'uliyetten çok korkan Hafız Halid kendisine sorulan dinî sorulara kitapları araştırıp tetkik etmeden cevap vermezdi.

Hafız Halid, 1926-1934 yılları arasında, risaleler telif edilirken, Bediüzzaman Hazretlerine kâtiplik yapmıştır. Çocuk Taziyenamesi adını taşıyan 17. Mektup, Hafız Halid'in vefat eden çocuğu münasebetiyle kaleme alınmıştır. Ayrıca hizmette kusur eden Nur Talebelerinin yedikleri tokatların anlatıldığı şefkat tokatları risalesinde (10 Lem'a) Hafız Halid'in yediği şefkat tokadından da bahsedilmektedir. Hafız Halid 1946 yılında İstanbul'da Hakkın rahmetine kavuştu. Kabri Karacaahmet Mezarlığındadır.

HAFİZ MEHMET: 1877 yılında Isparta'nın Sav köyünde dünyaya geldi, 15 Ocak 1947 tarihinde vefat etti. Hafız Mehmet, Bediüzzaman Hazretlerinin Isparta'ya geldiğini duyunca, selâmını ve hürmetlerini iletmesi için oğlunu onun ziyaretine gönderir. Ziyaret esnasında oğlu, ayrıca babasının kendisinden dua istediğini de söyleyince Bediüzzaman Hazretleri ona hitaben şöyle der: "Baban askerlik yapmadığı için bilmez. Askerlikte karavanayı uzatmayana yemek vermezler. O da bize seher vaktinde dua etsin, biz de ona ederiz."

Selâmın cevabı gelince, gerçekte askerlik yapmayan bu zat bütün gayret ve kuvvetiyle Nurları yazmaya başlar. Hafız Mehmet'in ciddiyetle Risale-i Nur'a sahip çıkması, Sav köyündeki kadın-erkek, çocuk-çocuk herkesin Risale-i Nur ile meşgul olmasına vesile olur. Risale-i Nur'un birçok yerinde Sav köyünden Medrese-i Nuriye olarak bahsedilmesi, Hafız Mehmet'in bu ilk gayretleri sonucudur.

Hafız Mehmet'in vefatını Savlı Nur Talebeleri Bediüzzaman Hazretlerine bir mektupla bildirirler. Bediüzzaman Hazretleri ise karşılığında taziye mahiyetindeki şu cevabı gönderir:

"Sizleri ve umum Risale-i Nur Şakirtlerini ve bilhassa Medrese-i Nuriye'nin talebelerini ve bilhassa o merhumun akrabalarını, Medrese-i Nuriye'nin mübarek üstadı Hacı Mehmet'in vefatı nedeniyle taziye ediyoruz. Ve Nurlar hesabına bütün ruh-u canımızla biz dünyada kaldıkça ona dua-yı rahmet etmeye ve Hafız Ali ve Hasan Feyzi ortasında daima bütün manevî kazançlarımıza hissedar etmeye kat'î karar verdik."

HAFİZ MUSTAFA: Asıl adı Hacı Hafız Mustafa Üstün'dür. "Hacı Aziz, Hafız Mustafa, Şeyh Mustafa, Aziz'in Mustafa" olarak da bahsedilmektedir. 1890 yılında Eğirdir'de dünyaya geldi ve yine aynı yerde 1959 yılında vefat etti. Hafız Mustafa altı yaşında hafız oldu. İstiklâl Harbinde vatan savunmasına katıldı. Gazi olan Hafız Mustafa savaştan sonra kendisine bağlanmak istenen gazi maaşını almayı kabul etmedi.

Risale-i Nur'da bir çok yerde kendisinden ve hizmetlerinden bahsedilir. Hafız Mustafa vefat ettiğinde Bediüzzaman Hazretleri onun 20 sene boyunca ikinci bir Hafız Ali olarak vazifesini tam yaptığını, âlem-i nura ve berzaha, Hafız Ali ve Hasan Feyzi gibi kardeşlerinin yanına gittiğini belirtir.

HAKKI EFENDİ: Asıl ismi Hakkı Tıgılı olan Hakkı Efendi 1875'te doğdu. Bediüzzaman Hazretlerinin ilk talebelerindendir. Eğirdir müftüsü Hüsnü Efendinin kardeşi ve Bediüzzaman'a karşı olan ve sıkıntı veren öğretmen Tevfik Tıgılı'nın amcasıdır. 1935 senesinde sevk edildikleri Eskişehir Hapishanesinde Bediüzzaman'la birlikte kaldı. Hakkı Efendi ömrünün en mesut anlarının Üstadıyla birlikte Eskişehir Hapishanesinde geçirdiği anlar olduğunu söylerdi.

HALİL ÇALIŞKAN: Emirdağ'da Bediüzzaman Hazretlerine hizmet eden Çalışkanlar Hanedanından Osman Çalışkan'ın oğludur. Halil Çalışkan babasının vefatından sonra, 2 Eylül 1965 tarihinde, 35 yaşında iken, kanser sebebiyle vefat etti ve Eskişehir kabristanlığına defnedildi.

HALİL İBRAHİM: 1897 senesinde dünyaya gelen Halil İbrahim Çöllüoğlu, 1956'da vefat etti. Milâs'ta dedelerinden miras kalan tarihî Çöllüoğlu Hanında hancılık ve otelcilik yaparak geçimini temin ederdi.

Âlim ve şair bir zat olan Halil İbrahim'in Sikke-i Tasdik-i Gaybî, Lem'alar, Kastamonu Lâhikası ve Emirdağ Lâhikalarında şiirleri bulunmaktadır. Bediüzzaman Hazretleri onun şiirlerindeki Risale-i Nur'a dair güzel tabirlerin ihlâsından kaynaklandığını belirtmektedir.

1943 senesinde Denizli Hapishanesine sevk edildikten sonra Bediüzzaman Hazretleriyle birlikte dokuz ay kaldı. Denizli hapsinin o zor şartlarında sarsılmayan bu talebesi hakkında Bediüzzaman, “Milâslı Halil İbrahim hakikaten Risale-i Nur’un demir gibi metin ve sarsılmaz bir şakirdidir. O kasa-ba onunla iftihar etmeli” şeklinde takdîrkâr ifadeler kullanmaktadır.

HALİL ÖZYÖRÜK: 1884 İzmir doğumlu Halil Özyörük, devlet ve siyaset adamıdır. Halil Özyörük, Ankara Hukuk Fakültesinden mezun oldu ve önemli adalet hizmetlerinde bulundu. Dokuzuncu dönem İzmir milletvekilliği, Adalet ve İçişleri Bakanlıkları yaptı. 1960 yılında vefat etti. Risale-i Nur aleyhine açılan davalarda üç kez beraat kararı vermiştir.

HAMZA EMEK: 1922 yılında Emirdağ’da dünyaya geldi. 1991’de vefat etti. Bediüzzaman Hazretleriyle ilk olarak 1944’de İstanbul Vefa Lisesinin son sınıfındayken tanıştı. O sıralarda okulu bitirme imtihanları için İstanbul’da Reşadiye Otelinde kalan Hamza Emek, otelde tanıştığı Ömer isimli bir şahsın tavsiyesi üzerine Emirdağ’ına gitti ve Bediüzzaman Hazretleriyle görüştü. Bu görüşmesinin ardından Risale-i Nur’a sadakatle hizmet etti. 27 Mayıs İhtilâlinin ardından Emirdağ’da tutuklandı. Bir müddet Emirdağ ve Bolvadin hapishanelerinde kaldı. Ömrünün sonuna kadar Nur hizmetlerini sürdürdü.

HAMZA (MÜKÜSLÜ, EFENDİ, MOLLA): Müküs (Bahçesaray) Dicle Nehrinin kendisinden çıktığı Van’ın küçük bir kazasıdır. Hamza Efendi Müküs’e nispet edilerek anılır. Üstadın en eski talebelerinden olan Müküslü Hamza, 1920 yıllarında İşaratü’l-l’caz tefsirinin kâtipliğini yapan, Arapça İşaratü’l-l’caz’ın ilk baskılarında kitabın sonunda, Üstadın hayatını ilk kaleme alan zattır. İşaratü’l-l’caz’ı ve Onuncu Sözü ilk defa neşreden yine Müküslü Hamza’dır. 1960 yılında vefat etmiştir.

HANIM: Üstat Bediüzzaman’ın kızkardeşidir. İsmi Hânım’dır. Âlim ve faziletli bir hanımefendi olduğu için isminin önüne “Âlime” sıfatıyla kayıtlara geçmiştir. Ancak bazı kaynaklarda bu ince nokta bilinmediği için, Âlime olma sıfatı yanlışlıkla isim olarak kullanılmıştır. On beş yıl Şam’da müderrislik yaptı. 1919 yılında hacca gitti. Yedinci seferi olan 1944 yılında sedye ile tavaf ederken vefat etti. Üstat Bediüzzaman ondan, Meyve Risalesinin On Birinci Meselesinde “Hacca gidip sekerat içinde tavaf ederken, tavaf içinde vefat eden Âlime Hanım namındaki merhume hemşirem” diyerek bahseder. Âlime Hanım, Molla Said isimli bir zatla evlendi ve bu evliliklerinden hiç çocukları olmadı. Molla Said Şam’da talebelerine ders verdiği sırada yanlışlıkla zaman talebeleri, Âlime Hanımı kasdederek, “Seyda, isterseniz bu dersi yarın Seyyideden (Hanıma) sorduktan sonra bize anlatın” dedikleri nakledilir.

HASAN (r.a.): Hz. Peygamberin torunu, Hz. Fatıma ile Hz. Ali’nin büyük oğludur. Hicrî 3. yılda Medine’de dünyada geldi. İsmi bizzat Hz. Peygamber vermiştir ve kulağına ezan okumuştur. Hz. Hasan babasının hilâfetinde yanında bulunmuş, babası şehit edilince Küfelilerin biatıyla halife seçilmiştir. Resul-i Ekrem’in torunu Hz. Hasan, Muaviye’nin davasında ısrarlı davranması karşısında Müslüman kanının dökülmesini istemeyerek hilâfetten feragat etmiştir. Resullullah, o ve kardeşi için “Cennetin Efendileri” diye haber vermiştir. Hz. Hasan’ın soyundan gelenlere “Şerif” unvanı verilmiştir. Hicrî 49/669’da Medine’de vefat eden Hz. Hasan Hz. Peygamberden 13 hadis rivayet etmiştir. Hz. Hasan kardeşi Hz. Hüseyin’le birlikte Hz. Peygamberin neslini günümüze kadar devam ettiren iki kişiden biridir.

HASAN ATIF: İsmi risalelerde Atıf, Kürt Atıf, Aydınli Hasan, Aydınli Hasan Atıf olarak da geçmektedir. Aslen Sinopludur. Birinci Dünya Savaşı vatan savunmasına katılan Hasan Atıf Sinop’ta tahrirat kâtipliğinde görevliydi. Daha sonra telgrafçılığa başladı ve bu büyük savaşta telgrafçılık yaparak askerlik görevini tamamladı.

Hasan Atıf risalelerle tanıştıktan sonra güzel el yazısıyla yazmaya başladı. Onun bu şekilde risaleleri yazıp çoğaltmasını beğenen ve takdir eden Bediüzzaman Hazretleri yazdığı bir risalenin altına şu notu düşmüştü: “Hadsiz barekâllah, hadsiz maşaallah, hadsiz es’adekümullah.”

Üstat ve talebelerinin 1943 yılında Denizli Hapsine sevk edildikleri günlerde, Hasan Atıf Sandıklı'da on yedi gün hapiste kaldı. Daha sonra Dazkırı, Çivril, Isparta; oradan da Denizli'ye götürüldü. Bir gün sonra da Bediüzzaman Hazretlerini getirmişlerdi. Hapishaneden mahkemeye Üstatla birlikte gidip geliyorlardı. Risalelerde kendisinden Kürt Atıf olarak bahsedilmesini ise Son Şahitler'in ikinci cildinde şu şekilde anlatır: "1933'den evvel hastalanmış, 45 kiloya düşmüş, kendime sıcak bir yer arıyordum. Sandıklı'ya, daha sonra ise Nazilli'ye gelmişim. Sandıklı'nın Kızılören köyündeydim. Çivril kaymakamı bizimle alâkadar olmuş, Ankara'ya aleyhimize telgraf çekmiş, bu telgrafta 'Bir Kürt varken, başımıza bir Kürt daha çıktı' diye benden 'Kürt' diye bahsetmişti. Bu sebepten Kastamonu Lâhikasında 'Kürt Atıf' diye geçmektedir."

HASAN FEYZİ: Tam adı Hasan Feyzi Yüreğil'dir. Şair, edip, mutasavvıf ve muallim bir zat olan Hasan Feyzi 1895 yılında Denizli'de doğdu 13 Kasım 1946 yılında vefat etti.

Melâmi tarikati şeyhlerinden olan Hasan Feyzi Yüreğil aynı zamanda Denizli'nin Çivril kazasının Güveçli köyünde muallim olarak imana ve Kur'ân'a hizmet eden bir hakikat adamı idi. Bediüzzaman Hazretleriyle 1943 yılında Denizli'de tanışmıştır. Tanıştıktan sonra vefatına kadar yaklaşık 2,5 yıla yakın bir süre Risale-i Nur hizmetinde bulunmuştur. Bediüzzaman Hazretlerinin "Benim bedelimle şehit oldu" dediği talebelerinden biridir. Evet, "Bab-ı feyzinden irak olmayı asla çekemem/ Dahi nezrim bu ki canım sana kurban olacak," diyen Hasan Feyzi, Üstadının bedeline şehit olmayı istemiş ve olmuştur. Bediüzzaman Hazretleri bir mektubunda Hasan Feyzi'nin kısa süreli, fakat değerli hizmetinden ve kendi bedeline şehit oluşundan şu şekilde bahseder:

"Merhum Hasan Feyzi kardeşimiz, aynen şehit merhum Hafız Ali misillü, bir mektubunda dediği gibi 'Dahi nezrim bu ki, canım sana kurban olacak!' dediğini tasdiklen Üstad'ına bedel, şehit kardeşi büyük Hafız Ali'nin yanına gitmiş. Bu zat-ı zülcenaheyn, ehl-i kalp ve gayet yüksek bir ehl-i ilim ve hakikat, otuz sene muallimlik perdesi altında imana hizmet etmiş ve on seneden beri Risale-i Nur'u elde edip, gizli perde altında çalışmış. Sonra da iki sene zarfında doğrudan doğruya Risale-i Nur'un yüksek hikmetlerini ve kemâlatını çekinmeyerek ruh-u canıyla herkese ilân etmiştir."

HASAN HÜSNÜ ERDEM: (1889-1974) Türkiye Cumhuriyetinin altıncı Diyanet İşleri başkanı. 1889 yılında Akseki'nin Sadıklar köyünde doğdu. Arapça tahsilini bitirerek icazet aldı. Medresetü'l-Mütehassısın'ın fıkıh ve usul-i fıkıh bölümünden mezun oldu. 1952-1959 yılları arasında A.Ü. İlâhiyat Fakültesinde tefsir dersleri verdi. Ömer Nasuhi Bilmen'in emekliye ayrılmasında sonra Diyanet İşleri Başkanlığına getirildi. Burada yaptığı en önemli hizmet, başkanlığın kuruluş ve görevleri hakkında bir kanun hazırlatması ve tekâmül kursları açtırmasıdır.

HAYİM NAUM: Naum, 1873 yılında Manisa'da doğdu (Kendisinin ifadesine göre, kimliğinde doğum tarihi 1878 olarak kaydedilmiştir). 1893-97 yılları arasında Fransa'da eğitim gördü. Burada, Uygulamalı Yüksek Araştırmalar Okulu Dinî Bilimler bölümünü bitirdi. Yaşayan Doğu Dilleri Özel Okulu'nda Farsça ve Arapça dilleri alanında eğitim görerek mezun oldu. Bu eğitimi sırasında sürgünde bulunan Jön Türklerle yakın temaslarda bulundu. Hayatı boyunca en büyük desteği, Yahudi-Alyans örgütünden gördü. Yaptığı bütün çalışmaları ve girişimleri rapor edercesine bu örgüte yazdığı mektupları vasıtasıyla bildirdi. Bu amaçla neredeyse haftada birkaç kez mektup yazdığını görmekteyiz.

II. Meşrutiyetle birlikte Naum ve dolayısıyla Yahudi örgütleri siyaset alanındaki faaliyetlerine hız verdiler. Yaptıkları yayınlarla Jön Türk hareketini desteklediklerini beyan ettiler. Naum, Yahudilerin Filistin'e gidip yerleşmelerine, arazi satın almalarına önemli bir engel teşkil eden ve II. Abdülhamid tarafından uygulamaya sokulan "kırmızı pasaport" uygulamasından kurtulmak için girişimlerde bulundu. İttihat ve Terakki bu uygulamaya Eylül 1913 yılında son verdi. Diğer taraftan çok sayıda Yahudi'nin Osmanlı vatandaşlığına geçirilmesi için her türlü yola başvurdu. İdarecilere baskı kurma yoluna gitti ancak, başarılı olamadı.

Naum'un, Lozan sonrası en büyük hedefi, artık, Yahudi devletinin Filistin'de yeniden kurulması için Alyans adına çalışmaktı. Dolayısıyla İstanbul'dan ayrılarak Mısır'a taşındı. 1925 tarihinden itibaren Mısır ve Sudan Hahambaşılığına geçti. 1960 yılında Kahire'de öldü.

HIFZI: İsmi Risale-i Nur'un çeşitli yerlerinde Berber Hıfzı, Hıfzı Efendi, Hıfzı Bayram şeklinde geçmektedir. Safranbolu'da berber dükkânı işleten Hıfzı Afyon Hapishanesinde kalan Nur Talebeleri arasındaydı. Risale-i Nur'a sadece kendisi değil, eşi ve çocuklarıyla birlikte hizmet etti. Bediüzzaman Hazretleri Risale-i Nur'un çeşitli yerlerinde Hıfzı ve ailesi hakkında övgü dolu ifadeler kullanmıştır. Hıfzı Bayram, yine Bediüzzaman Hazretlerinin hizmetkârlarından olan Hüsnü Bayramoğlu'nun da babasıdır.

HİLMİ: 1891 senesinde Kastamonu'ya bağlı Tepelice köyünde dünyaya geldi 27 Ocak 1960'ta vefat etti. Nur Risalelerinde kendisinden Hilmi Sema Erkal, Küçük Şeyh, Kastamonulu Küçük Şeyhlerin Hilmi, gibi isimlerle de bahsedilmektedir.

Bediüzzaman Hazretlerinin Kastamonu'da kaldığı 1936-1941 yılları arasında onun hizmetinde bulundu. O yıllarda, bahar ve yaz mevsimlerinde Bediüzzaman Hazretleri Karadağ'a ve Hacı İbrahim Dağlarına çıkarken Hilmi Bey de yanlarında bulunur, talebelik ve hizmet ederdi.

1943 yılında sevk edildikleri Denizli Hapsinde de yine Bediüzzaman Hazretleriyle beraber kalmış ve ona hizmet etmiştir. Hilmi Bey Bediüzzaman Hazretlerinin ifadesiyle hanımı ve evlâdıyla sekiz sene Risale-i Nur'un hizmetinde bulunmuş ve birçok insanın Risale-i Nur'u tanımasına vesile olmuştur.

HİLMİ URAN: Cumhuriyet dönemi siyaset ve devlet adamlarındandır. Uzun yıllar Mecliste bulunmuş ve Cumhuriyet Halk Partisi saflarında siyaset yapmıştır. Milletvekilliği yaptığı süre zarfında, muhtelif bakanlıklarda bulunmuştur. Partinin de çeşitli idarî kademelerinde görev almış ve genel başkan vekilliğine kadar yükselmiştir. Bediüzzaman, CHP'nin genel sekreteri olduğu 1947 yılında kendisine bir mektup yazarak, o zamana kadar yapılan yanlışlıklara dikkat çekmiş ve ilerisi için ikazlarda bulunmuştur. (Emirdağ Lâhikası, s. 190-192.) 1950 seçimlerinde milletvekili seçilemeyince siyasetten çekilmiştir. Uran, partisinin muhalefette kalarak memlekete hizmet edeceğini belirtirken, kendisi için farklı bir karar aldı. Seçim sonunda milletvekili seçilememiştir. Bu seçim kaybından sonra siyasî hayattan çekildi. Köşesine çekilerek anılarını yazmaya başladı. 1957 yılında İstanbul'da öldü. Anıları ölümünden iki yıl sonra yayınlandı.

HOCA HAŞMET: Bakınız TONUSLU HAŞMET HOCA.

HOCA VEHBİ: 1861 senesinde Taşkent'te doğdu Konya'da, 27 Kasım 1949'da vefat etti. 1876 yılında Tokmakzade Mehmet Efendiden ilk dersini alan Hoca Vehbi 1877 yılında Hadim Medresesine kaydoldu ve Arapça grameri konusunda eğitim görmeye başladı. Ardından 1880 yılında Konya'ya gelerek Şirvaniye Medresesine kaydoldu. Burada tahsilini tamamladıktan sonra 1888 yılından itibaren ders okutmaya başladı. 1889 senesinde Mahmudiye Medresesinde müderrisliğine getirildi. Burada yaklaşık iki yıl görev yaptıktan sonra 1901 yılında Hukuk Mahkemesine üye ve Hukuk Medresesine müderris oldu

Hoca Vehbi 1908 yılında Konya mebusu olarak İstanbul Meclis-i Mebusanına seçildi ve siyasî hayata atıldı. 1911 yılında Mebusan Meclisi dağılınca, Konya'ya gelerek tefsir yazmaya başladı. On beş ciltlik bu tefsirini 1915 yılında tamamladı.

1911 senesinde Yunanlıların İzmir'i işgal etmesi üzerine Konya halkını Kuva-yı Milliye'ye katılması için konuşmalarıyla teşvik etti. Bu gayretlerinde başarılı olan Hoca Vehbi, Konya Valisi Cemal Beyin vazifesini terk ederek kaçması üzerine ordu ve halk tarafından Konya Valiliğine seçildi ve altı ay valilik yaptı.

23 Nisan 1920 yılında ikinci defa mebus seçilen Hoca Vehbi Konya'yı temsilen Büyük Millet Meclisine katıldı. Millî mücadele süresince Konya Mebusu olarak çalıştı. Mecliste, Meclis Reisliği, Serîye ve Evkaf Vekilliği gibi görevlerde bulundu.

İstiklâl Savaşı galibiyetle sonuçlandıktan sonra siyasetten çekilen Hoca Vehbi, daha önce yazmış olduğu Hülâsatü'l-Beyân Fi Tefsiri'l-Kur'ân isimli Kur'ân tefsirini bastırmak ve yeni eserler yazmakla meşgul oldu. 1949 yılında Hakkın rahmetine kavuştu. Mezarı Konya Musalla Kabristanındadır.

HULÛSÎ BEY: Asıl adı Hulûsî Yahyagil'dir. 1896 yılında Elazığ Harput'ta doğdu; 26 Temmuz 1986 yılında Elazığ'da vefat etti. İlk eğitimi hususî olarak Elazığ Camii İmamı Sarı Hafız'dan aldı.

Hulûsî Beyin Babası Yahyazâdelerden Mehmet Efendi, alaylı bir zabıt idi. Kendisi ise askerî eğitimine Elazığ ve Erzincan'da başladı, Kuleli Askerî Okulunda devam etti. Ardından Harbiye Mektebine geçti. Burada okurken Birinci Dünya Savaşı çıkınca, kısa bir talim ve terbiyeden sonra, 1915'de Çanakkale'deki 3. Kolorduya göreve gönderildi. Hulûsî Bey yarım kalan eğitimi tamamlamak üzere 1925 yılında Harbiye Mektebine tekrar dönmüş ve buradan mezun olmuştur.

Bediüzzaman Hazretleriyle tanışması ise 1929 yılının bir bahar ayındadır. Bediüzzaman Hazretlerini ilk duyduğunda şeyh zanneden Hulûsî Bey ona intisap etmek niyetiyle birkaç arkadaşıyla beraber ziyaretine gitti. Bediüzzaman Hazretlerinin "Uzaklığın âlâmeti olan mektuplaşmak âdetim değildir. Fakat sen yaz" demesi üzerine kendisine mektuplar yazmaya başladı. Bu mektupların çoğu Mektubat isimli eserde yer almaktadır.

Hulûsî Bey 1944 yılında albaylığa terfi etti ve 1950'de Denizli Askerlik Şubesinden albay rütbesiyle emekli oldu.

Hulûsî Bey, 1929'daki görüşmenin üstünden yaklaşık yirmi yıl geçtikten sonra, 1950'de Bediüzzaman Hazretlerini Emirdağ'da ziyaret etti. Bu görüşmeleri yirmi dakika sürdü. Bediüzzaman Hazretleriyle en son görüşmesi ise 1957'de, yine Emirdağ'da olmuştur.

Hizmetle dolu bir ömür geçiren Hulûsî Bey bir ders sonrası rahatsızlanarak vefat etti. Kabri Harput'taki aile mezarlığındadır. Bediüzzaman Hazretleri Risale-i Nur'un birinci talebesi olan Hulûsî Bey hakkında, "Nurun eskiden beri hiç sarsılmayan muhlis bir kahramanı, elbette dünyanın geçici, kıymetsiz, fânî vaziyetleri karşısında telâş etmez, mağlûp olmaz inşaallah" buyurmaktadır.

HÜSEYİN (r.a.): Hz. Hüseyin b. Ali, Hz. Peygamberin (a.s.m.) torunu, Hz. Fatıma ile Hz. Ali'nin küçük oğludur. Hicretin 4. yılında Medine'de doğdu. Adını Hz. Peygamber kulağına ezan okuyarak, Araplarca pek bilinmeyen Hüseyin olarak koydu. Sekiz adet hadis rivayet eden Hz. Hüseyin, ağabeyi Hasan gibi ilk iki halife döneminde cereyan eden önemli olaylarda fiilen yer almadı. Hz. Osman'ın evinin isyankârlar tarafından kuşatılması üzerine ağabeyi ile birlikte halifeyi korumak ve evine su taşımak üzere babaları Hz. Ali tarafından görevlendirildi. Babası halife seçilince onun bütün seferlerine katıldı. Babasından sonra ağabeyine biat etti. Hz. Hasan, Hz. Muaviye ile anlaşırken Medine'ye geldi. Hz. Hüseyin, Muaviye'den sonra oğlu Yezit'e biat etmeyip Mekke'ye gitti. Küfelilerin ısrarlı davetleri üzerine Kûfe'ye hareket etmek üzere Mekke'den ayrıldı (680). Kerbelâ'ya geldiğinde Yezit'in orduları tarafından feci bir şekilde şehit edildi. Hz. Hüseyin "Şehit" lakabıyla meşhurdur. Hz. Hüseyin'in soyundan gelenler "Seyyid" ünvanıyla tanınmışlardır.

HÜSEYİN AVNİ ULAS: Cumhuriyet döneminin ilk demokratlarından sayılan, ateşli kişiliği, düşünceleri ve hitabetiyle tanınan Hüseyin Avni 1887 yılında Erzurum'da doğdu. 1901 yılında Erzurum Mülkiye İdadisine kaydoldu. Ziraat Mektebinde altı yıl okudu. Kiği Rüştiyesinden sonra İstanbul-Vefa Sultanisinde okudu. 1912 yılında Hukuk Fakültesini bitirdi. İstanbul'da avukat yaparken 1914 yılında askere alındı ve yedeksubay, teğmen ve üsteğmen olarak, Ruslarla savaştı. 1918 yılında Bitlis ve Kars'ın kurtuluşuna katıldı. Terhis olduktan sonra Kars'ta Millî İslâm Şûrâsi kurucularına fahri hukuk müşavirliği yaptı. Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin kurucuları arasında yer aldı.

İzmirin işgalini protesto eden öncülerdendi. Erzurum Kongresinde Beyazıt temsilcisi seçildi. Erzurum'dan son Osmanlı Meclisine seçilip Millî Misak'ı imzaladı. Sonra Ankara'ya geldi. I. Meclis'te iki defa Meclis Başkan Vekili seçildi.

Birinci Meclis'te birtakım siyasi fikir ayrılıkları ortaya çıktı. Birinci Grup olarak anılan Müdafaa-i Hukuk Grubu, meclisin çoğunluğunu devre dışı bırakmıştı. Devre dışı bırakılanlar "İkinci Grup" olarak anıldı. Hüseyin Avni de öncüsü ve hatibi olarak bu grupta yer aldı.

İkinci Grup tasfiye edildikten sonra Hüseyin Avni Ulaş İstanbul'da avukatlığa başladı ve "Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası" İstanbul İdare Heyetinde çalıştı. Bu parti de bir süre sonra kapatıldı. Muhalef kişiliği nedeniyle sürekli izlenen Hüseyin Avni'nin ismi "İzmir suikastı" zanlıları arasında yer aldı. İstiklâl Mahkemesinde yargılandı, beraat etti. Uzun süre maddî sıkıntı çeken Ulaş, Başbakan Refik Saydam'ın yardımıyla 1939 yılında İstanbul 5. Noteri olarak tayin edildi ve Kandilli'de 23 Şubat 1948 yılında vefat etti.

HÜSNÜ BAYRAM: Zonguldak'ın Safranbolu ilçesinde doğdu. Henüz 13 yaşındayken 1950'li yıllarda Bediüzzaman'ı Emirdağ'da ziyaret etti. Bu ziyaretten sonra babası onu Üstadın hizmetine verdi. Üstadın vefatına kadar hizmetinde bulunan Hüsnü Bayram hayatını Nur hizmetine vakfetti.

HÜSREV ALTINBAŞAK: 1899'de Isparta'da doğdu. 1977'de İstanbul'da vefat etti. Bediüzzaman'la birlikte, Eskişehir, Denizli ve Afyon hapislerinde beraber bulundu. Isparta kahramanlarından, Risale-i Nur'un hizmetkârlarından idi. En müşkül ve karanlık günlerde Nur Risalelerine hizmet etmişti. Yüzlerce Risaleyi bir matbaa gibi çoğaltmıştı. Güzel bir hatta sahipti. Tefavuklu Kur'ân-ı Kerîm'i ilk defa yazanlardandır.

-İ-

İBNÜ'L KAYYİM-İ CEVZİ (1292-1350): Bediüzzaman Said Nursî tarafından, şiddetli münekkith-muhakkik olarak tarif edilen, İslâm ilimlerinin bir çok dalında eser veren ve Hanbeli mezhebinin meşhur âlimlerinden olan İbn Kayyim, 1292 yılında Dimaşk'ta (Sam) doğdu. İbn Kayyim lakabıyla meşhur oldu. Dimaşk'taki Cevziyye medresesinin kayyımı (medrese ve cami hizmetini gören kim-seler için kullanılan isim) olan babası Ebu Bekir'in bu özelliğinden dolayı, kendisi "İbn Kayyim" olarak tanındı. Künyesi, Ebu Abdullah Şemseddin Muhammed bin Ebu Bekir bin Eyyüb ez-Zürâi ed-Dimaşki el-Hanbeli şeklindedir.

İlk derslerini babasından aldı. Arap dili ve edebiyatı alanında Mecdüddin Ebu Bekir bin Muhammed et-Tunusî ve Muhammed bin Ebül-Feth el-Balebekki'den kelâm ve usul alanında, Şafii usul âlimi Safiyüddin el-Hindî'den fıkıh alanında, Mecdüddin İsmail bin Muhammed el-Harranî ve Takiyüddin İbn Teymiyye'den çeşitli İslâmî ilimler alanında ders aldı.

İbn Kayyim, 1336 yılından itibaren imamlık ve hatiplik yaptı. İbn Teymiyye'nin vefatından sonra Sadriyye Medresesinde ders vermeye başladı. Bu hocalık vazifesini vefatına kadar sürdürdü ve çok sayıda talebe yetiştirdi. Yetiştirdiği talebeleri kendisinden sonra söz konusu medresede ders verdiler.

Memluk idaresinin, hocası İbn Teymiyye'ye uyguladıkları baskıdan İbn Kayyim de nasibini aldı. Hazreti İbrahim'in kabrinin ziyareti için yapılan yolculuğa karşı çıkması, hapse atılmasına sebep oldu. Bunun dışında hocası ile beraber Dimaşk Kalesinde hapsedildi ve İbn Teymiyye'nin vefatından sonra serbest bırakıldı. Bir çok kişiden ders aldığı halde en fazla etkilendiği kişi olan İbn Teymiyye'den hiç ayrılmadı. Bu sebeptendir ki, çoğu zaman isimleri beraber anıldı.

Kitaba olan merakından dolayı çok sayıda eser toplayarak zengin bir kütüphane vücuda getirdiği rivayet edilmektedir. Hac farızası için birkaç kez Mekke'ye seyahat etti. Bunun dışında Kahire, Kudüs ve Nablus gibi şehirleri de ziyaret etti. 1350 yılında memleketi Dimaşk'ta vefat etti. Cenaze-si Babüssagır Mezarlığına, annesinin yanına defnedildi

İBNÜ'T-TEYMIYE: Ahmet Takıyyüddin Ebu'l Abbas. İbni Teymiyye Hicri 661 yılında Harran'da doğmuştur. Adı, Ahmet Takıyyüddin Ebu'l Abbas bin Şihabüddin Abdulhalim'dir. Ailesine nispetle İbni Teymiyye diye anılır. İbni Teymiyye'nin ailesi Şam'a gelerek oraya yerleşen ilim ehli bir ailedir. Teymiyye'nin babası Harranî diye anılan büyük bir alimdir. Sükkəriye'deki Darü'l Hadis'in şeyhliğini de üzerine alan babası, İbni Teymiyye'nin yetişmesinde önemli rol oynamıştır. İbni Teymiyye kuvvetli bir hafızaya sahipti. Çocukluğundan itibaren Kur'an ve hadis öğrenerek ilme yönelmiştir. İbni Teymiyye dini ilimlerde olduğu kadar matematik, felsefe ve mantık ilimlerinde de ileri seviyede bilgi sahibiydi. Babasının ölümünden sonra onun yerine ders vermeye başlamıştır. İbni Teymiyye, Mısır emirinin Mısır'a davet etmesi üzerine Mısır'a gitmiş fakat iki kere Kahire'deki bir zindana atılmış, orada bir müddet kaldıktan sonra bırakılmıştır. Mısır'da kaldıktan bir müddet sonra, Şam'a geri dönmüş, fakat orada da aralıklarla iki defa hapse atılmış, 728 yılında hapisteyken hastalanmış ve daha sonra vefat etmiştir. İbni Teymiyye Hanbeli mezhebine bağlı olmakla birlikte, dört mezhebin görüşüne uygun görüşler ortaya koyar veya Ahmet bin Hanbel'in görüşünü daha öne alıp tercih ederdi. Kendisinin dört mezhep dışında farklı görüşler ortaya koyduğu da bilinmektedir. Farklı görüşleri ortaya koyması ve sünnî görüşe muhalif görüşleri de olması, onun muhaliflerini kendine karşı harekete geçmesine sebep olmuştur.

İBRAHİM (a.s.): Kur'an-ı Kerim'de adı çokça geçen bir peygamberdir. Onun dini, Kur'an-ı Kerim'de adı Hanif olarak adlandırılmıştır. Hz. İbrahim'e (a.s.) 10 sayfalık kitap nazil olmuştur. Hz. Peygamber Efendimizin de atasıdır. Urfa'da doğduğu rivayet edilmektedir. Hz. İbrahim, zamanının kralı Nemrut'u tevhit inancına davet etmiştir. Kabul etmeyen Nemrut, Hz. İbrahim'i ateşe attırmış, fakat mu'cize olarak ateş onu yakmamıştır. Her zaman Allah'ın dostluğunu istemesi ve sadece ondan medet beklemesi sebebiyle kendisine Habibullah veya Halilürrahman denilmiştir. Hz. İbrahim, yaşı bir hayli ilerlemiş olmasına rağmen çocuğu olmamıştı ve Allah'tan bir evlât istedi ve bu duası kabul edildi. İlk önce Hz. İsmail, daha sonra diğer eşinden Hz. İshak doğdu. Bu sırada Hz. İbrahim, oğlu İsmail'i kurban etme olayıyla imtihan edildi. Oğlu İsmail (a.s.) ile Kâbe'yi yeniden inşa eden Hz. İbrahim, Kudüs'ün el-Halil bölgesinde medfundur.

İBRAHİM ETHEM: Risale-i Nur'da, Sandıklı Alamescit Köyü imamı, Ethem Hoca, İbrahim Ethem, gibi farklı şekillerde anılmaktadır. Balıkesir'in Sandıklı Alamescit Köyünde imamlık yapan Ethem Hoca, çocuklara Kur'an okutmuş, Risale-i Nur'un neşrine çalışmış, birçok insanın Risale-i Nur daire-sine girmesine vesile olmuştur.

İBRAHİM BİN EDHEM: Tabiînin meşhur âlimlerinden ve evliyanın büyüklerindendir. Künyesi Ebu İshak olan İbrahim Ethem, 96/714 yılında Belh şehrinde doğup 162/779'da Şam'da vefat etmiştir. İbrahim Ethem'in nesebi Hz. Ömer'e dayanır. İmam-ı Azam'ın sohbetlerinde bulundu ve dinde fakih ve müctehit oldu. İbrahim b. Ethem'in babası Ethem, Belh şehrinin padişahı; kendisi onun şehzadesi olmasına rağmen, o bütün bu zenginlikleri, serveti terk ederek kendisini Allah'a yöneltmiş ve ölünceye kadar Allah'ın yolunda çalışmıştır.

İBRAHİM ENSARİ: Mesleği öğretmenlik olan İbrahim Ensarî, öğretmenliğe başladığı, kendini dinî ve manevî açıdan zayıf hissedip manevî arayış içerisine girdiği yıllarda Risale-i Nur'ları tanıdı. O yıllarda dinî eserlere karşı ilgi duymaya başlayan Ensarî, okuduğu eserlerde aradığını bulamadı. Bir arkadaşının tavsiyesi üzerine Nur Talebelerinden Molla Hamid Ekinci'yle görüştü, ondan Gençlik Rehberi ve Hutbeyi Şamiye adlı eserleri aldı. O günden sonra, okuduğu eserlerin tesiriyle, hayatı tamamen değişti ve her şeyini Risale-i Nur hizmetine adanmış.

İBRAHİM FAKAZLI: Risale-i Nur'da "Küçük İbrahim" ve "İkinci Selâhaddin" şeklinde bahsedilen İbrahim Fakazlı, 1328 (1912) tarihinde İnebolu'da dünyaya geldi. Bediüzzaman'ı ilk defa 1940'da Kastamonu'da, ardından Emirdağ, Isparta ve İstanbul'da ziyaret etti, hizmetinde bulundu. Son ziyareti ise Emirdağ'da gerçekleşti. 1943'te Denizli ve 1948'de Afyon hapisanelerinde Üstat Bediüzzaman ve talebeleriyle birlikte kaldı. 10 Eylül 1948'de girdiği Afyon hapsinde 6 ay kalarak, 9 Mart

1949'da tahliye oldu. İbrahim Fakazlı, hayatı boyunca pek çok risaleyi yazarak çoğalttı. Birinci Söz-den Dokuzuncu Söz'e kadar olan yeri beş yüz nüsha yazdığını söylemektedir. Asa-yı Mûsa ve Zülfî-kâr'ı da yazdı. Ayrıca Üstattan gelen mektup, lâhika ve zeyilleri yazıp çoğaltarak çevresine dağıttı. Ruhu büyük Küçük İbrahim, ömrünün son günlerini, Üstadın "Küçük İsparta" olarak isimlendirdiği kendi memleketi İnebolu'da geçirdi. 3 Kasım 2003 tarihinde vefat etti.

İDRİS (a.s.): Hz. İdris Hz. Şit'in torunlarından olup ondan sonra peygamber olarak görevlendirilmiştir. Adı Kur'ân-ı Kerim'de dört yerde geçmektedir. Kendisine otuz sahifelik suhuf indirilmiş ve onu okuyarak insanları hakka ve hidyete devet etmiştir. Hz. İdris ilk olarak yazı yazan ve terzilik yapan insan olma şerefine sahiptir. Hz. İdris, Hz. İsa gibi semaya çekilmiştir ve onun gibi hayatı bir sema tabakasında devam etmektedir. Bediüzzaman, Mektubat adlı eserinde Hz. İdris ile Hz. İsa'nın üçüncü hayat tabakasında yaşadıklarını ifade etmiştir. Dünyaya ait cisimleriyle birlikte, fakat beşerî ihtiyaçlardan uzaklaşarak nuranîleşmiş bir halde, melek hayatı gibi bir hayata mazhar olmuşlardır.

İMAM-I AZAM (EBU HANİFE): Ebu Hanife Numan bin Sabit. (m. 699/767) Hanefî mezhebinin imamı, büyük müçtehit Ebu Hanife İslâm'da hukukî düşüncelerin ve içtihat anlayışının gelişmesinde önemli pay sahibidir. Daha çok Ebu Hanife veya İmam-ı Azam diye anılır. Milâdî 699 yılında Kûfe'de doğan Ebu Hanife'nin nesebi Numan bin Sabit bin Züta bin Mâh'tır. Küçük yaşlarda Kur'ân'ı ezberleyen Ebu Hanife kıraat ilmini kıraat-ı seb'a âlimlerinden Asım bin Behdele'den öğrenmiştir. Devrin seçkin âlimleriyle görüşüp onlardan faydalanma imkânı bulan Ebu Hanife'nin asıl hocası, döneminde Kûfe Re'y ekolünün üstadı kabul edilen Hammad bin Ebu Süleyman'dır. Hammad'ın ölümü üzerine onun yerine ders okutmaya başlamış ve ömrünün sonuna kadar buna devam etmiştir. Halkın fikhî meselelerine çözümler aradı ve içtihatlar yaptı. Fıkıh alanındaki derin bilgisinin yanı sıra, hakikati söylemekten ve onun mücadelesini vermekten çekinmeyen bir kişiydi. Ebu Hanife ilmî uğraşması sebebiyle, daima hayatın ve fikhî problemlerin içinde olmuş ve pek çok içtihat-larda bulunmuştu. En meşhur eserleri: Müsned, Fikhü'l-Ekber, Fikhü'l-Ebsat, Âlim ve'l-Müteallim ve Risale'dir.

İMAM-I GAZALÎ: Asıl adı Hüccetü'l-İslâm Ebu Hamid Muhammed b. Ahmet el Gazzalî'dir. Eş'ari kelâmcısı, Şafîî fakihî, mutasavvıf ve filozoflara yönelttiği eleştirilerle tanınan İslâm düşünürüdür. Hicrî 450'de (1058) Horasan'da, Meşhed'de (Tus) dünyaya geldi. Babasının mesleğinin yün tacirliği olmasından dolayı kendisine "Gazzalî" ve zamanında İslâma yöneltilen itirazlara cevap vererek itiraz edenleri susturduğu için de "Hüccetü'l-İslâm" denilmiştir. Kelâm, fıkıh, hadis, felsefe, tasavvuf, mantık gibi ilimlerde yüksek bir mevkiye sahiptir. Bu sahalarda birçok önemli eserleri bulunmaktadır. Hicrî 505'te (1111) Tus'da vefat eden ve oraya defnedilen Gazalî'nin eserlerinden bazıları şunlardır: El-Münkız; İhya-ü Ulumi'd-Din; Kimya-yı Saadet; Tehafütü'l-Felasife; Kistasü'l-Müstakim.

İSA (A.S.): Hz. İsa ulu'l-azm olan peygamberlerdendir. Hakikî Hristiyanlık dininin peygamberi olan Hz. İsa'ya dört büyük kitabın üçüncüsü olan İncil-i Şerif nazil edilmiştir. Hz. Meryem in oğlu olan Hz. İsa, Allah'ın yaratıcı kudretinin bir nişanesi olarak doğmuştur. Hz. İsa'nın bir ünvanı ve sıfatı Mesih'tir. Kur'ân-ı Kerim'de onun meziyetlerinden bahsedilmekte ve gösterdiği mucizelerden haber verilmektedir. Dört büyük semavî kitaptan biri olan İncil, kendisinin sonra havariler tarafından yazılmıştır. Ancak sonraları tahrif edilmiş, asliyetini koruyamamıştır. Hz. İsa, Peygamber Efendimizden "ümî peygamber" şeklinde bahsetmiştir. İncil'in çeşitli bölümlerinde Peygamberimizin geleceğinden haber verilmektedir. Düşmanları ve kendisine inanmayanlar tarafından öldürülmek isteyen Hz. İsa Cenab-ı Hak tarafından göğe yükseltilmiş, kendisini öldürmek isteyenler ise yanlışlıkla Hz. İsa'ya çok benzeyen Yuda isminde birini çarpmışlardır.

İSMAİL FAKAZLI: 1913 senesinde İnebolu'da doğdu. Nur talebelerinden İbrahim Fakazlı'nın kardeşidir. Bediüzzaman Hazretleriyle birlikte Denizli ve Afyon hapisanelerinde bulundu. İsmail Fakazlı, hanımıyla birlikte risalelerin yazılmasında ve neşredilmesinde çok büyük fedakârlıklar göstermiştir.

İSMET İNÖNÜ: Türkiye Cumhuriyetinin 2. cumhurbaşkanı. Tek parti döneminin (1938-1950) millî şefi olarak bilinir. 1884'te İzmir'de doğdu, 25 Aralık 1973'te öldü ve Bakanlar Kurulu kararıyla Anıt-kabir'e gömüldü. İnönü ilk ve orta tahsilini Sivas'ta yaptı. Daha sonra askerî bir lise olan Mühendis-hane İdadisine kaydoldu. Burayı bitirdikten sonra sırasıyla Kara Harp Okulundan ve Harp Akademisi'nden mezun olarak ordunun çeşitli kademelerinde görev yaptı.

Cumhuriyetin ilânından sonra 1923-1924 yıllarında ilk hükûmette Başbakan olarak görev yaptı, 1924-1937 yılları arasında bu görevini sürdürdü. Mustafa Kemal'in ölümünden sonra, 1938 yılında, TBMM tarafından Türkiye'nin ikinci Cumhurbaşkanı seçildi. İkinci Dünya Savaşı sırasında cumhurbaşkanıydı. 1950 senesinde yapılan seçimleri kaybettikten sonra, 1960 yılına kadar Ana Muhalefet Partisi Başkanı olarak siyasî hayatını sürdürdü. 27 Mayıs 1960'ta yapılan ihtilâlin ardından Kurucu Meclis üyeliğine seçildi ve 10 Kasım 1961 tarihinde de Başbakanlığa atandı. 1965 senesinde bu görevden ayrıldıktan sonra milletvekili olarak siyasî hayatına devam etti, 1972'de Parti Genel Başkanlığı ve milletvekilliğinden istifa ederek; ölünceye kadar Anayasa gereğince Cumhuriyet Senatosu tabii üyeliği görevinde bulundu.

-K-

KÂTİP OSMAN: 1900'de Isparta'da doğdu. Risale-i Nur'ları güzel hattıyla çokça yazmış olduğundan dolayı Bediüzzaman tarafından "Kâtip" lakabıyla anıldı. 1943 yılında Denizli hapsinde Üstâla birlikte yatan Kâtip Osman, 1991'de vefat etti.

KÂZİM KARABEKİR (1882-1948): Karabekir, 1882 yılında İstanbul'da doğdu. Babası, Karamanlı Mehmed Emin Efendi, Kırım gazisidir. Annesi, Havva Hanımdır. İlk öğrenimine İstanbul Zeyrek'te başladı. Babasının seyahatlerinden ötürü orta öğrenimini Van, Harput ve Mekke'de devam ettirdi. Fatih Askerî Rüşdiyesi ve Kuleli Askerî İdadisini tamamladıktan sonra Kara Harp Okuluna, burayı bitirdikten sonra (1902) Harp Akademisine girdi. Okulunu birincilikle bitirdi. Kurmay yüzbaşı olarak mezun oldu ve stajını Manastır'da yaptı.

Millî Mücadele sırasında gösterdiği kahramanlık ve başarıları konusunda İnönü; Birinci Cihan Harbinin felâketli neticesinin ilk gününden başlayarak meydana atıldığını, Batı cephesinde gerçekten bunaldığımız bir zamanda imdada yetiştiğini belirtmektedir. Mustafa Kemal'in tutuklanıp İstanbul'a gönderilmesini talep eden İtilâf Devletlerinin isteğini yerine getirmediği bilinmektedir. Bu konuda Rauf Orbay, "Karabekir hiçbir şey için olmasa bile, sadece bunun için dahi Millî Mücadelenin temelidir, direğidir" ifadelerine yer vermektedir. 1927 yılında ordudan emekliye sevk edildi. Bunun üzerine İstanbul'a gidip yerleşti ve 1938 yılına kadar burada kaldı. 1938 yılında İstanbul milletvekili olarak Meclise girdi. 1946 yılında Meclis Başkanlığına seçildi. Başkanlık görevi devam ederken 26 Ocak 1948 tarihinde geçirdiği kalp krizi sonucu vefat etti. Naaşı Ankara Şehitliğine defnedildi.

KEL ALİ: Kel Ali olarak bilinen Ali Çetinkaya 1878 senesinde Afyon'da dünyaya geldi, 1949 senesinde İstanbul'da öldü. Mezarı Afyon'dadır. Babası bir demirci ustası olan Ahmet Efendidir. İttihat ve Terakki üyesi olan ve son Osmanlı Mebuslar Meclisine milletvekili olarak katılan Kel Ali İstanbul işgal edilince Malta'ya sürgüne gönderildi. 1921 senesinde serbest bırakıldı ve vatana dönüp Afyon milletvekili olarak yeni kurulan TBMM'ye katıldı. 1925 yılında meydana gelen Şeyh Said ayaklanmasından sonra kurulan İstiklal Mahkemelerinde başkanlık görevinde bulundu Kel Ali, 1916 yılında başlayan Rus taarruzu sonrasında Bediüzzaman Hazretleriyle aynı cephede (Bitlis-Van-Muş) bulunmuştur.

KILIÇ ALİ: Bakınız HACI ALI KILINCALP.

KONYALI SABRİ: Aslen Erzurumlu olan Sabri Halıcı, "Kürt Sabri" ve "Konyalı Sabri" diye de tanınır. I. Dünya Savaşına katılan Halıcı Sabri gazilik rütbesini de almıştır. 1948 yılında Bediüzzaman'la birlikte Afyon hapisanesinde yattı. Nur hizmetinde uzun yılları geçen Sabri Halıcı'nın Emirdağ Lâhikasında ismi geçmektedir.

KÜÇÜK ALİ: Isparta'nın Atabey ilçesinin bağlı Kuleönü köyünden olan Küçük Ali 1907 yılında doğdu, 1974'da Kuleönü'nde vefat etti. Nur Talebelerinden Sarıbıçak Mustafa'nın kardeşidir. Risale-i Nur'ların elle yazıldığı zamanlarda risaleleri yazarak çoğaltan kahramanlardandır. Bediüzzaman Hazretleri risalelerde kendisinden "büyük ruhlı küçük Ali" şeklinde bahsetmektedir. Barla Lâhika-sı'nda Bediüzzaman Hazretlerine yazdığı bir mektubu bulunmaktadır.

KÜÇÜK İBRAHİM: Bakınız İBRAHİM FAKAZLI.

-L-

LOKMAN: Kur'ân'da adı geçen, peygamber olup olmadığı kesin olmayan, öğütleri, ahlâkî ve tıbbî sözleri ile tanınan büyük bir zattır. Uzun bir ömre sahip olan Hz. Lokman, Hz. Davud'a yetmişmiş ve ondan ilim öğrenmiştir. Halk arasında daha çok, bir hekim (doktor) olarak tanındığı için Hekim-i Lokman olarak yad edilmiştir. Hekim olduğu hususunda âlimlerin ittifak ettiği Hz. Lokman'ın Allah'ın izniyle ölüm hariç her türlü hastalığı iyileştirdiği rivayet edilmektedir. Lokman Suresinin 12-19. ayetlerinde Lokman Hekim'in oğluna yaptığı tavsiyeler bulunmaktadır.

LORD GÜRZON [George Nathaniel Marki Curzon] (1859-1925): İngiliz siyaset ve devlet adamlarındandır. Ülkemizde Lord Gürzon olarak tanınmaktadır. Çoğu kaynaklarda Lord Gürzon adıyla tanıtılırken, bazılarında da Lord Curzon olarak anılmaktadır. Kedleston baronu ve kontu olarak bilinmektedir. Hindistan genel valiliğinde bulunmuştur. Birinci Dünya Savaşından sonra Dışişleri Bakanlığına getirilmiş ve yeni dünya düzeninin sağlanması görüşmelerinde İngiltere'yi temsil etmiştir. Birinci Dünya Savaşı sonrasında özellikle Ortadoğu'nun yeniden şekillenmesinde ve İngiltere'nin menfaatleri doğrultusunda, devlet ve milletlere şekil verilmesinde önemli rol oynayanlardan biri olmuştur. Ömrü boyunca aksi kişiliği ve dengesizliği ile tebarüz etmiştir. Lozan görüşmelerinde İngiliz heyetine başkanlık etmiştir. İsmi, Risale-i Nur'da, Büyük Doğu dergisinin 29. sayısından itibaren basılan Lozan Antlaşmasıyla ilgili bir makale münasebetiyle yer almaktadır.

LÛT (a.s.): Hz. Lut (a.s.) Hz. İbrahim'in kardeşi Harran'ın oğludur. Hz. İbrahim'e (a.s.) ilk iman edenlerdendir. Hz. Lut (a.s.) Sedam bölgesinde bulunan kavme peygamber olarak görevlendirildi. Sedamlılar çok ahlâksız ve edepsiz bir kavimdi. İnsanlık tarihinde o zamana kadar görülmemiş olan livata fiilini işliyorlar ve bununla da övünüyorlardı. Hz. Lut (a.s.) onları hakka ve doğru yola davet için görevlendirilmiş fakat bütün gayretlerine, nasihatlarına rağmen onu dinlememiş ve alaya almışlardı. Cenab-ı Allah Hz. Lut'a inananlarla birlikte şehri terk etmesini bildirerek o azgın kavmi helâk edeceğini bildirmiş ve helâk etmiştir.

LÛTFİ (ABDULLAH LÛTFİ ÖZERDEM): Esnaf şeyhi Âsım Efendinin torunu olup Mehmet Akif Efendinin oğludur. 1881 yılında dünyaya geldi. Barla Lâhikası'nın mektupları arasında çeşitli yerlerde kendisinin mektupları bulunmaktadır. 1935 tarihinde Said Nursî ile birlikte Eskişehir cezaevinde yaklaşık bir yıl tutuklu kalmışlardır. 1974 tarihinde İzmir'de Hakkın rahmetine kavuşmuştur.

-M-

MAHMUT ŞEVKET PAŞA: (1856-1913) Osmanlının son dönem komutanlarındandır. II. Meşrutî yetin ilânı sırasında İttihat ve Terakki ileri gelenleriyle işbirliği yaptı. Edirne'den Sultan II. Abdülhamit'i devirmeye gelen Harekât Ordusunun başında bulundu. 1913 yılında İttihatçıların hükûmetinde sadrazam oldu. Aynı yıl bir suikast sonucu öldürüldü.

MARANGOZ AHMET: Isparta'ya bağlı Eğirdir ilçesinin Sava köyünde Risale-i Nur'un hizmetinde bulunan önemli isimlerden birisidir. Bediüzzaman Hazretlerinin ciddi iltifat ve dualarına mazhar olmuştur.

MECEDÜDDİN-İ FIRUZÂBÂDÎ (1329-1415): On dört ve on beşinci asrı görmüş büyük İslâm âlimlerindendir. Arapçadan Arapçaya olan büyük sözlük çalışması "Kamusü'l-l-muhit" adlı eseri ile meşhur olmuştur. Dil, edebiyat, hadis, fıkıh ve tefsir alimidir. Uzun ve bereketli bir ömür yaşamış, çok sayıda yerleşim yerini gezmiştir. Gittiği her yerde âlimlerle bir araya gelmek suretiyle fikir ve bilgi alışverişinde bulunmuştur. Kadılık yapmış, çok sayıda talebe yetiştirdiği gibi muhtelif ilim dallarıyla alâkalı olarak bir çok eser yazmıştır. Asıl adı Muhammed'tir. Kısa künyesi Ebu Tahir, lakabı Mecdüddin'dir. Firuzabadi nisbesiyle tanınip meşhur olmuştur. Risale-i Nur'da ismi "meşhur Kamusü'l-Lügat sahibi Mecdüddîn-i Firuz Âbâdî" şeklinde anılmaktadır. Soyunun Hazreti Ebubekir'e (r.a.) dayandığı belirtilmektedir. Künyesi Ebu Tahir Mecdüddin Muhammed bin Yakub bin Muhammed el-Firuzabadi şeklindedir.

MEHDÎ: Kelime anlamı olarak "Hidayete eren, doğru yolu tutan, hidayete vesile olan" anlamında kullanılır. Hadislere göre ahir zamanda tevhibi esas alarak imanı muhafaza edip İslâmiyeti hufafelerden ve bid'alardan arındırarak zamanın anlayışına göre yenileyecek olan âlim ve önder zatır. Yine bazı hadislerle göre kıyamet yaklaşınca zulmü ve şirki ortadan kaldırarak inananlara saadet ve adaleti getirecek. Ehl-i Beytin neslinden gelen imamdır.

MEHMET AKİF (ERSOY) (1873-1936): İstiklâl Marşı şairi Mehmet Akif Ersoy Fatih'te doğdu. Halkalı Ziraat ve Baytar Mektebini birincilikle bitiren Mehmet Akif dört yıl kadar Rumeli, Anadolu, Arnavutluk ve Arabistan'ı görevli olarak dolaştı. Arkadaşı Eşref Edip'le birlikte Sırat-ı Müstakim ve Sebilürreşad adlı dergileri çıkaran Mehmet Akif, şiirlerini, makale ve tercümelerini de bu dergilerde neşretti. Birinci Mecliste Burdur milletvekili olan Mehmet Akif, Maarif Vekâletinin (Millî Eğitim Bakanlığı) açtığı İstiklâl Marşı Yarışmasını kazandı ve 12 Mart 1921'de T.B.M.M.'nde oy çokluğu ile kabul edildi. 500 liralık ödülü kabul etmeyerek paranın tamamını Dârü'l-Mesâî adlı hayır kurumuna bağışladı. Hayatının son yıllarını Mısır'da geçiren Mehmet Akif 1936'da İstanbul'da öldü ve Edirnekapı'ya defnedildi. Şiirlerini Safahat adlı yedi bölümden oluşan eserinde toplamıştır.

MEHMET ÇALIŞKAN: Mehmet Çalışkan 1905 yılında Emirdağ'da dünyaya geldi. Bediüzzaman Hazretlerinin ismini 1944'ten önce Denizli'ye yaptığı bir seyahat sırasında duymuş, fakat görüşme imkânı bulamamıştı. 1944'ün Ağustos ayında Bediüzzaman Hazretlerinin Emirdağ'a geldiğini kardeşi Hasan Çalışkan'dan duydu. Ertesi gün sabah namazından sonra Üstadı, kaldığı otelde ziyaret etti. On beş gün kadar otelde kalan Bediüzzaman Hazretleri için bir ev hazırladılar.

Mehmet Çalışkan, tıpkı Çalışkanlar Hanedanının diğer üyeleri gibi eşiyle birlikte Bediüzzaman'ın hizmetine koşmuştu. Gerek otelde, gerek evde kaldığı zamanlarda yemeklerinin yapılması, çamaşırlarının yıkanması gibi hizmetler Mehmet Çalışkan'ın ailesi tarafından görülüyordu. Bediüzzaman Hazretleri başkalarının getirdikleri yemekleri kabul etmiyor, "Kusura bakmayın Ceylân'ın validesinin yemeği, benim validemin yemeği gibi geliyor" diyordu. Mutlaka her yemeğin karşılığında para veriyordu.

Üstat Bediüzzaman'ın Emirdağ'a gelişinin üzerinden bir sene geçtikten sonra oğlu Ceylân'ı Üstadın hizmetine verdi. 1965 yılında Eskişehir'e yerleşen Mehmet Çalışkan, 1984 yılında burada vefat etti.

MEHMET FEYZİ: 1912'de Kastamonu'ya bağlı Müderris Atabey köyünde doğdu. Bediüzzaman Said Nursi'nin 1936 yılında Kastamonu'ya sürgün edilmesinden iki yıl sonra kendisiyle tanıştı. Altı yıl boyunca Üstada hizmette bulundu. Nur Risalelerinde ve özellikle de Kastamonu Lâhikası'nda Bediüzzaman, Mehmet Feyzi'yi Risale-i Nur'un faal bir kâtibi olan Hüsrev Altınbaşak adındaki talebesine benzeterek, "Küçük Hüsrev" lakabıyla bahseder. Arapça tahsili de olan Mehmet Feyzi

Pamukçu, Üstatla birlikte Risale-i Nur'ları baştan sona kadar okudu. Denizli (1943) ve Afyon (1948) hapisanelerinde Üstatla beraber tutuklu kaldı. Nur Talebeleri arasında ehl-i ilim bir zat olan Mehmet Feyzi, 1990 yılında Kastamonu'da vefat etti.

MEHMET KAYALAR: (1920-1994) Bugünkü Yunanistan'ın Selânik iline bağlı Kayalar beldesinde doğdu. Mehmet Kayalar Bediüzzaman'ı görmüş, onun sohbetine katılmış, bilhassa Diyarbakır'da Risale-i Nur hizmetinde bulunmuş bir Nur talebesidir. Emekli yüzbaşı olan Mehmed Kayalar 1994'te Konya'da vefat etti.

MEHMET SALİH YEŞİL: Yeşil İmamzade Mustafa Niyazi Efendinin oğludur. Erzurum Nümune Mektebi Müdürü ve Maarif Memuru idi. 45 yaşında iken Birinci Millet Meclisine Erzurum Milletvekili olarak katıldı. I. Dünya Savaşında Bediüzzaman Hazretleri ile birlikte savaştı. Bediüzzaman Hazretlerine mektup yazarak tarihçe-i hayatı ile ilgili olarak kendilerinde on maddelik bir soru sormuş, Bediüzzaman Hazretleri de Salih Yeşil'in bu sorularına uzunca bir cevap vermişti.

MEHMET ZAHİT KEVSERİ: Kafkas asıllı olan Kevserî, Osmanlının son döneminde yetişmiş bir Hanefî fıkıhî âlimidir. Meşihat-ı İslâmîye vekilliği de yapan Zahit Kevserî, Osmanlının çöküşünden sonra Mısır'a giderek Kahire'ye yerleşmiş ve 1952 yılında vefat etmiştir.

MEHMET ZÜHTÜ: Said Nursî Hazretlerinin "Sözler'in hameleleri" (temel direkleri ve taşıyıcıları) olarak vasıflandırdığı Mehmed Zühtü sadık Nur Talebelerindendir. Kastamonu Lâhikası'nda kendisinden bahisle, "Hafız Ali'nin tahkikatına gelenlerin, 'Mağazalarda kâğıt kalmadı. Risale-i Nur Şakirtleri kâğıdı bitirdiler' demeleri ve Mehmed Zühtü'nün kitapları kendine iade edilmeleri, Risale-i Nur Şakirtlerini müftehirane teşci ve teşvik eden bir hadisedir" denilmektedir. Ciddî çalışmaları dolayısıyla has ve hakikî şakirtlerin dairesi içinde bulunduğu Bediüzzaman tarafından ifade edilmektedir.

MEVLÂNA CELÂLEDDİN-İ RUMÎ: Celâleddin Muhammed Rumî. Hicrî 604, Milâdî 1207'de Horesan'ın Belh şehrinde doğdu. Ünvanı Mevlâna'dır. Babası "Sultanü'l-Ulema" olarak bilinen Muhammed Bahaeddin-i Veled'dir. Anadolu'ya hicret ettiğinde "Rumî" diye anıldı. Konya'ya ailesiyle birlikte yerleşti. Hicrî 672 yılında Konya'da vefat etti. Eserlerinden bazıları: Mesnevî, Divan-ı Kebir, Fihi Mafih; Mecalis-i Seb'a; Mektubat'dır.

MİHRİ HELAV: Aslen Kerküklü olan Mihri Helav Bediüzzaman Hazretlerinin Eski Said dönemindeki talebelerinden biridir. Bediüzzaman Hazretlerinden Horhor Medresesinde ders almıştır. Avukat olan Mihri Helav 1952 yılında İstanbul'da yapılan Gençlik Rehberi mahkemesinde Bediüzzaman Hazretlerini savunan üç avukattan birisidir. 1957 yılında vefat etmiştir.

MİRZA: Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin babasıdır. Doğum tarihi bilinmemektedir. Halk arasında kendisine Sofî Mirza ismiyle hitap edilmekteydi. Mezar taşında Mirze yazılıdır. 1920 yılında vefat etmiştir.

Mirza Efendinin yedi çocuğu vardı. Bunların yaş sırasına göre isimleri Dürriye, Alime (Hanım), Abdullâh, Said, Mehmed, Abdülmecid ve Mercan'dır. Mirza Efendi çocuklarının hepsini okutmuş ve âlim olarak yetiştirmiştir.

Sofî Mirza haram-helâl konusunda son derece hassas bir insandı. Evinden bir hayli uzakta olan tarlasına gidip gelirken komşu tarlaların mahsûlünden yememesi, malına ve çocuklarının rızkına haram karıştırmaması için hayvanlarının ağzına torba bağlamıştı.

Bediüzzaman Hazretleri 9 yaşına kadar ailesinin yanında kalmış hikmet ve intizam dersini babası Mirza Efendiden almıştır.

MİSTER CARLYLE: Avrupa'nın dahi muhakkiklerindendir. İskoç asıllı tarihçi, yazar ve eleştirmen. 4 Aralık 1795 tarihinde Ecclefechan'da (Dumfriesshire, İskoçya) doğdu. Köy okulunu bitirdikten sonra Annan Akademisine gönderildi (1805). Bu okuldan sonra Edinburg Üniversitesine gitti (1809). Bu sırada belli bir konu üzerinde yoğunlaşmamakla beraber çok sayıda eser okudu. Babası

papaz olmasını istediye de buna ilgi göstermedi. Matematik eğitimi olarak 1814'te bu dersi vermeye başladı. Ömrü boyunca arayış içinde olan ve çok sayıda eser okuyan Carlyle, kiliseyi ve Hristiyanlığı eleştirdiği gibi Hz. Muhammed'e olan hayranlığını da açıklamaktan ve eserlerinde belirtmekten çekinmedi. Hakka taraftar olup, İslâm Peygamberinin faziletlerini dile getirdi ve övgüler yağdırdı. Dinî taassubun hüküm sürdüğü ve İslâm beldelerinin tek tek işgal edildiği bir dönemde bir üniversite rektörünün Hz. Muhammed (a.s.m.), Kur'ân-ı Kerîm ve İslâmiyet hakkındaki övücü sözleri dikkate değerdir Türkçe olarak yayınlandığını belirttiğimiz eserin ilgili bölümlerinden bir kısmını Bediüzzaman Hazretleri de bazı eserlerine almış ve övücü ifadeler kullanmıştır. Ülke çapında bir üne kavuşup maddî sıkıntıları aştığı, feraha ulaştığı bir anda eşinin ölümü, hayatı üzerinde çok etkili oldu. Bundan sonra geçen on beş yıl boyunca kendini toparlayamadı.1881 yılında Londra'da öldü.

MOLLA ABDÜLMECİT: 1878 yılında doğan Abdülmecit Perihanoglu Aslen Buharalıdır. 1935 Eskişehir hapis ve hadisesinde isimleri bulunan Vanlı üç Nur talebesinden biridir. Bediüzzaman Hazretleri bazı mektuplarında kendisinden iltifat ifadeleriyle bahseder. Nur Talebesi olan İsmail Perihanoglu, babasını şöyle anlatır: "Babam Abdülmecit Efendi âlim ve faziletli bir zattı. Üstattan ders almıştı. Beraber sohbet eder, beraberce gezerlerdi. Sık sık bizim eve gelirlerdi. Geceleri geç vakte kadar o zamanın meşhur âlimleri ile sohbetler yaparlardı. Abdülmecit Perihanoglu, 1962 yılında 82 yaşında vefat etti.

MOLLA HABİB: Doğubeyazıt'ta doğmuştur. Üstat Bediüzzaman Pasinler Cephesinde kendisine katiplik yapan Molla Habib'ten şöyle bahsetmektedir. "Meselâ, harp içinde, avcı hatında düşmanın top gülleleri arasında Kur'ân-ı Hakim'in tek bir ayetinin, tek bir harfinin, tek bir nüktesini tercih ederek, o güller içinde Habib katibine 'Defteri çıkar!' diyerek at üstünde o nükteyi yazdırmış. Demek Kur'ân'ın bir harfinin, bir nüktesini; düşmanın güllerine karşı terk etmemiş; ruhunun kurtulmasına tercih etmiştir." Molla Habib I. Dünya Savaşında şehit olmuştur.

MOLLA HAMİD EKİNCİ: Üstat Bediüzzaman Said Nursî Van'da iken, gerek Nursin Camiinde, gerekse Ereğ Dağında yanında bulunmuş, birçok hizmetini görmüştür. Hattâ çoğu zaman Molla Hamid'in annesi yemeklerini hazırlayıp gönderirdi. Üstad Bediüzzaman Van'dan ayrıldıktan sonra, uzun süre kendisini göremedi. Bu süre zarfında Eskişehir ve Kastamonu'ya görmeye gitti. Fakat her defasında göremeden geri döndü. Hattâ bu niyetinden dolayı bazen azar işitti. Sonunda, ağabeyi Abdullah Ekinci'nin yazdığı bir notu Afyon Emniyet Müdürlüğüne vererek izin aldı ve Emirdağ'da Üstadı, yirmi altı senelik bir ayrılıktan sonra ziyaret etmiş oldu. Molla Hamid Ekinci 1984 tarihinde vefat etmiştir.

MUHAMMED (a.s.m.): Fahr-ı Âlem, Hâtemü'l-Enbiya, İmamü's-Sakaleyn, Muhammedü'l-Emîn, Rahmetenli'l-âlemîn, Seyyidü'l-Kevneyn gibi ünvanlarla anılan son peygamber Hz. Muhammed (a.s.m.) Milâdî 571 yılında, Nisan ayının yirmisinde, Kamerî aylardan Rebîülevvel ayının on ikinci gecesinde Mekke'de dünyaya geldi. Hz. Muhammed daha doğmadan babasını, 6 yaşında iken de annesini kaybetmiştir. Annesi ölünce dedesi Abdülmuttalib onu himayesi altına aldı. Dedesi de ölünce, bu sefer amcası Ebu Talib onun bakımını üstlendi. Hz. Muhammed (a.s.m.) 25 yaşında iken kendisinden 15 yaş büyük olan Hz. Hatice ile evlendi. Evlilikleri Milâdî 595 yılına rastlamaktadır. Daha sonra Hz. Peygamberin Hz. Hatice'den sırayla Kasım, Zeynep, Rukiye, Ümmü Gülsüm, Fatıma ve Abdullah adında altı çocuğu oldu. Hz. Muhammed, Hatice-i Kübra dediği zevcesi hayatta olduğu müddetçe bir başka kadınla evlenmedi. Daha gençliğinde dürüstlük ve doğruluğu ile kendisine El-Emin (güvenilir kimse) dedirten Hz. Muhammed her yönüyle örnek bir insan kişiliğini sergiliyordu. Hz. Muhammed kırk yaşında iken, Milâdî 610 yılında Hira Dağında kendisine peygamberlik vazifesi verildi. Kendisine ilk inananlar ise eşi Hz. Hatice, çocuklardan Hz. Ali, hür erkeklerden Hz. Ebu Bekir, azatlı kölelerden Hz. Zeyd, kölelerden Hz. Bilâl-i Habeşî (r.a.) oldu. Daha sonraları Hz. Osman, Talha bin Ubeydullah, Halid bin Said, Sa'd bin Ebî Vakkas Müslüman oldular. Bunlara en son Hz. Ömer

eklendi. Hicretten bir buçuk sene önce, Recep ayının 27. gecesinde İsra ve Mirâç mucizesi meydana geldi. 621 yılında Akabe mevkiinde Medinelilerle I. Akabe Biatı yapıldı. 622 yılında ise II. Akabe Biatı yapıldı. Mekkeli müşriklerin zulümlerinin artması üzerine 622 yılında Mekke'den Medine'ye hicret edildi. Hicretin II. senesi, Milâdî 13 Mart 624'te müşriklere karşı Bedir Savaşını kazandı. 625 yılında ise Uhud Savaşı meydana geldi. 627 yılında Hendek Savaşı kazanıldı. 630 yılında Mekke fet-hedildi. Mekke'nin çevresi ve Kâbe putlardan temizlendi. Peygamberimiz ömrünün son yılında Ara-fat'ta 120.000 Sahabeye Veda Hutbesini verdi. Bu hutbe ilk insan hakları bildirisi olarak kabul edi-lir. Hz. Muhammed (a.s.m.) Hicretin 11. senesi Rebîülevvel ayının on ikisi, Pazartesi günü (Milâdî 8 Haziran 632) ruhunu Rahmana teslim etti.

MÛSA (a.s.): İsrailoğullarına gönderilen ve kendisine büyük kitapların ilki olan Tevrat indirilen büyük peygamberlerdendir. Tevrat Hz. Mûsa'ya levhalar halinde indirilmiştir. Hz. Mûsa Mısır'da dün-yaya gelmiştir. Soyu Hz. İbrahim'e dayanır. Kendisine yardım eden kardeşi Hz. Harun peygamber olarak görevlendirilerek Firavuna gönderilmiş ve Firavunu tevhide davet etmiş, fakat kabul edilmeyince kendine iman eden İsrailoğulları ile birlikte Mısır'dan mukaddes topraklara gelmiş ve orada kendisine Tevrat levhaları indirilmiştir. Hz. Mûsa'nın zamanında kendinde zahir olan mu'cizelerinin en meşhurları âsâsı ve yed-i beyzasıdır (beyaz el). Âsâsı ile vurduğu taşın on iki gözünden su çıkar-masıyla meşhurdur. Hz. Şuayb'ın kızıyla evlenen Hz. Mûsa mukaddes topraklara varamadan vefat etmiştir.

MUSTAFA ACET: 1924 yılında Emridağ'da doğdu. Uzun yıllar imamlık ve Diyanet İşleri Başkan-lığında hattat olarak vazife yaptı. Bediüzzaman Hazretleri ile henüz 23 yaşındayken tanıştı ve ona talebe oldu. 1948 ve 1961'de Risale-i Nur'u okuduğu için mahkemelere verildi ve tutuklu kaldı. 1990 yılı başında Medine-i Münevvere'de Hakkın rahmetine kavuştu, kabri Cennetü'l Bakî'dedir.

MUSTAFA ÇAVUŞ (1882-1939): Ömrünün 18 yılını askerlik görevini yapmakla geçirdi. Barlı olup Risale-i Nur'un çeşitli yerlerinde ismi geçmektedir. Said Nursî Hazretlerinin Barla'da mecburî ikamete tâbi tutulduğu yıllarda aile fertleri ile birlikte iman hizmetinde ciddi çalışmalar yapmıştır. Özellikle 21. Mektupta kendisinin anne-babasına çok iyi örnek davranışlarından dolayı ismiyle bah-sedilmektedir.

MUSTAFA EKMEKÇİ: 1940 yılında Çankırı'nın Ilgaz kazasında dünyaya geldi. 1954 senesinde hafızlığını tamamlayabilmek için İstanbul'a geldi ve Rüstem Paşa Camii imamından ders almaya başladı. Geçimini temin edebilmek için iş ararken Abdurrahman Tan ile tanıştı ve onun dükkânın-da çalışmaya başladı. Abdurrahman Tan ona Bediüzzaman Hazretlerini ve Risale-i Nur'u anlattı. Okuduğu ilk risale teksir ile yazılmış Küçük Sözler oldu. Bir süre sonra Abdurrahman Tan, Süley-maniye Kirazlı Mescit Sokağında bir bina satın aldı ve bir katını hizmete tahsis ettiğinde, Mustafa Ekmekçi buradaki derslere fırsat buldukça devam ediyor, Risale-i Nur'ları okuyordu. Bediüzzaman Hazretlerini ilk ziyareti 1959 yılında Abdurrahman Tan ile birlikte gerçekleşti.

MUSTAFA ERTÜRK: 1905 yılında Isparta'nın Kuleönü kasabasında doğdu. Önceleri Sallabacak olan lakabını Bediüzzaman Hazretleri Sarıbıçak olarak değiştirdi. Bu yüzden Risale-i Nur'un bazı yer-lerinde ismi "Sarıbıçak Mustafa" olarak geçmektedir. Büyük Ruhlú Küçük Ali'nin ağabeyidir. Risale-i Nur'da bahsedilen mübarekler heyetinin ilk temsilcisidir. Güzel hattıyla Nur risalelerinin yazarak çoğaltan Sarıbıçak Mustafa Denizli hapsinde yatan Nur Talebelerindendir. İsmi, Onuncu Lem'a, On Üçüncü Şua ve Lâhikalarda geçmektedir. 1955'te Hakkın rahmetine kavuştu.

MUSTAFA GÜL (1899-1985): Eğirdir ilçesinin Sav köyünde dünyaya geldi. Risale-i Nur'un elle yazıldığı dönemde uzun süre çok faydalı hizmetlerde bulunmuştur. Üstat Bediüzzaman'ın takdirle-rine ve dualarına mazhar olmuştur. Üstat başka talebelerine yazdığı bir mektupta kendisinden söy-le bahsetmektedir: "Ben size bugün mektup yazacaktım. Ziyade rahatsızlığım sebebiyle telâşta iken, aynî dakikada Mustafa Gül ve İbrahim Gül geldiler. Hem bana ilâç, hem teselli, hem büyük

sevince vesile olduklarından, o iki mübarek kardeşimi benim vekillerim ve bir mektup olarak size gönderiyorum. Onlar birer Said olarak benim bedelime sizi ziyaret ve tebrik edip, sair şeylerimi de size beyan etsinler.”

MUSTAFA SUNGUR: 1929 yılında Eflâni’de doğdu. İlkokuldan sonra dine karşı takındığı tavırla bilinen Kastamonu Gök köy Enstitüsüne kaydoldu. Çalışkan bir talebe olan Mustafa Sungur küçükken aldığı dinî eğitimin etkisiyle buradaki menfi ortamdan fazla etkilenmedi. 1945 senesinde, 16 yaşında iken evlendi. Mustafa Sungur Risale-i Nur’ları 1946 senesinde Keçeci Mehmet Efendi ve Ahmet Fuat Efendi vasıtasıyla tanıdı. Bediüzzaman Hazretleriyle tanıştıktan sonra ona mektuplar yazmaya başladı. Mustafa Sungur mektuplarında çoğunlukla köy enstitüsünde edindiği izlenimlerden bahsediyordu. 1947 yılında Emirdağ’ında Üstadıyla ilk kez bizzat görüştü. 1948 yılında Afyon davası sebebiyle tutuklanan Bediüzzaman Hazretlerini Afyon’da tekrar ziyaret etti. Bu ziyaretten sonra Üstadına gönderdiği bir mektuptan dolayı mahkemeye çıkarıldı ve 6 ay ceza aldı. Bu cezadan dolayı memuriyetten çıkarıldı. Mustafa Sungur’un hiç çıkmamak üzere Nur hizmetinde bulunmaya başlaması ise şu şekildedir: Mustafa Sungur Afyon’da Bediüzzaman Hazretleri ile beraberken, İzmir taraflarında imamlık yapan babası Mehmet Efendi oğlunu şikâyet maksadıyla Bediüzzaman Hazretlerine gelir. Bunun üzerine Bediüzzaman Hazretleri Sungur’un babasıyla konuşur ve onu ikna eder. Mustafa Sungur bu hadiseden sonra devamlı olarak Nur hizmetinde bulunmaya başlar. Bediüzzaman Hazretlerinin vefatından sonra da kendisini tamamen Risale-i Nur hizmetine vakfeder. Bediüzzaman Hazretlerinin farklı yıllarda yazdığı vasiyetnamelerde ismi bulunan Mustafa Sungur 1954 yılından itibaren Bediüzzaman Hazretlerinin vefat ettiği 1960 yılına kadar doğrudan hizmetinde bulundu ve Risale-i Nur’u ve hizmet prensiplerini bizzat kendisinden ders aldı. Hizmetteki meşakkatlerden yılmayan ve sarsılmayan Nur Talebelerinden olan Mustafa Sungur, Kur’ân ve iman hizmeti uğrunda bir çok defa tutuklandı.

-N-

NAMIK GEDİK: 1911 yılında İstanbul’da dünyaya geldi. Demokrat Partinin kurucuları arasındadır. 9, 10 ve 11. dönem Aydın Milletvekili olarak meclise girdi. Hekimlik ve başhekimlik yaptı. Adnan Menderes’in kabinesinde İçişleri Bakanlığı yaptı. 1960’da askerî ihtilâlde tutuklandı. Namık Gedik’in tutuklu bulunduğu Ankara Harp Okulu balkonundan atlayarak intihar ettiği iddia edilmektedir.

NECATİ LÜĞAL: Ankara Dil-Tarih-Coğrafya Fakültesi Şarkiyat Enstitüsü Müdürü olan Necati Lügal, Denizli Mahkemesi sırasında Ankara Ağır Ceza Mahkemesinden Emin Büke’nin başkanlığında ehl-i vukuf olarak seçilen üç üyesinden biridir. Bediüzzaman Hazretleri ve Risale-i Nur aleyhinde hazırlanan bu rapora imza atan Necati Lügal, Üstat Bediüzzaman’ın ifadesiyle “Maarif dairesine mensup ehemmiyetli iki maddî filozoftan” birisidir.

NEMRUT: Hz. İbrahim’in peygamber olarak gönderildiği bölgede saltanat sürdüğü rivayet edilen Babil’in kurucusu ve hükümdarı; Cenab-ı Hakka karşı kibir taslayarak isyan eden ve Hz. İbrahim’i ateşe attıran kâfir hükümdar.

NEVZAT TANDOĞAN (1894-1946): Tandoğan, 1894 yılında İstanbul’da doğdu. Burada başladığı eğitimini 1914 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde tamamladı. Fakülteden mezun olduğu yıl çalışmaya başladı. İlk olarak 1914 yılında öğretmenlik yapmaya başladı. Bu görevi 1918 yılına kadar sürdürdü. İstanbul Polis Müdürlüğüne atandıktan sonra öğretmenlik görevinden ayrıldı. Tandoğan’ın Ankara valiliği; tek parti iktidarı döneminde devlet-vatandaş ilişkisi, bürokratların devlet gücünü ne şekilde kullandıkları ve Anadolu insanına bakış açıları açısından son derece ilginç bir dönemdir. Vali, tek parti iktidarında bürokratların önde gelen isimlerinden biri olarak tarihe geçti. Ankara Valisi Tandoğan, despot ve hukuk tanımaz kişiliği ile şöhret buldu. Onun anlayışına göre, yapılacak bir iş, atılacak bir adım ilk önce kendileri tarafından icra edilecekti. Onun, “Bu memlekete

komünizm gerekiyorsa ve komünizm yararlı bir şeyse onu da biz getiririz, size ne oluyor?” sözü dönemin karakteristiğini ortaya koyan ifadeler olarak siyasî tarihimize geçmiştir. Tandoğan'ın baskı ve takibine uğrayanlardan birisi de Bediüzzaman Said Nursî'dir. Bazı hatıralarda, 13 Ekim 1943 tarihinde Bediüzzaman'ın Ankara'ya getirilişi, vilâyete çıkarılması ve burada cereyan eden hadiselere yer verilmektedir. Tandoğan'ın, Bediüzzaman'a odasında zorla şapka giydirmeye kalkıştığı, başındakini çıkarıp şapkayı giymesini isteyen valiye, Bediüzzaman'ın boynunu göstererek; “Bu külah ancak bu kelle ile beraber çıkar” şeklinde mukabelede bulunduğu ifade edilmektedir. Bu hadise üzerine, hemen hemen hiç beddua etmeyen Bediüzzaman'ın Tandoğan'a “Başından bulasın!” şeklinde beddua ettiği belirtilmektedir. Risale-i Nur'da, Ankara'da Bediüzzaman'a şapka giydirmek için kötü muamelede bulunan Tandoğan'ın intihar etmesi, kendi cezasının kendi eliyle verildiği şeklinde değerlendirilmektedir.

NİHAD: Bediüzzaman Hazretlerinin mektuplarında biraderzadesi olarak nitelendirdiği Nihat, Abdülmecit Ünlükul'un dört çocuğundan birisidir. Diğer kardeşlerinin isimleri Fuat, Suat ve Saadet'tir. Bediüzzaman Hazretleri önde gelen talebelerinden olan ve Kars'ta görev yapan Hulûsi Yahyagil'e gönderdiği mektuplarda yeğenine de selâm gönderiyordu. Ayrıca Hulûsi Yahyagil Bediüzzaman Hazretlerine yazdığı bazı mektupları, Nihat Ünlükul'un mektubuyla birlikte gönderiyordu.

NİKOLAY NİKOLAYEVİÇ (1856-1929): Birinci Dünya Savaşı sırasında Rus ordularına başkumandanlık yapmış olan bir generaldir. Muhtelif görevlerde bulunduktan sonra 1914 yılında Rus orduları başkumandanlığına getirilmiştir. Savaş boyunca bazı cephelerde başarılı olurken, bazı bölgelerde de Rusların yenilmesine mâni olamamıştır. Ordunun savaş yorgunu olduğu ve Bolşevik ihtilalinin öncesine rastlayan karışık bir dönemde başkomutanlık yapmıştır. Savaşın sonlarına doğru başkomutanlıktan alınarak Kafkas cephesine gönderilmiştir. Esir kampını teftişi sırasında, ayağa kalkmadığı için Bediüzzaman'ı idam cezasıyla yargılanmak üzere mahkemeye veren Rus komutandır.

NİYAZİ-İ MISRÎ: (1618-1694) Türk sûfî ve şairlerinden olup, Halveti tarikatının Niyaziye veya Mısırye şubesini kurmuştur. Bu şube mensuplarının pir olarak tanınır. 8 Şubat 1618'de Malatya'da doğan Niyazi, Mısır'da Camiü'l-Ezher'de tahsil gördü. 1646'da İstanbul'a gelen Niyazi, Sokullu Mehmet Paşa Medresesinde bir hücrede irşada başladı. Niyazi-i Mısri, 1105'te (16 Mart 1694) vefat etti. Hemen hemen bütün manzumeleri tasavvufi mahiyette olan Niyazi, Niyazi ve Mısri mahlaslarını da kullanmıştır.

NURİ BENLİ: Bediüzzaman Hazretlerinin eski talebelerindendir. 1889 yılında doğdu, 1963 yılında vefat etti. Bir eli sakat olduğu için lâkabı “Çolak Nuri” idi. Nuri Benli, Isparta'daki Saray Palas Otelinde, Üstadı ziyarete gelenlerle ilgileniyor, onlara mihmandarlık yapıyordu. 1943'de Bediüzzaman Hazretleriyle birlikte Denizli Hapishanesinde bulunmuştu.

NURİYE: Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin annesidir. Doğum tarihi bilinmemektedir. Nurs köyünden üç saatlik uzaklıkta bulunan Bilkan köyünde dünyaya gelmiştir. Birinci dünya savaşı yıllarında vefat ettiği bildirilmektedir. Bediüzzaman Hazretleri annesi Nuriye Hanımın evlad-ı Resul'den olduğunu ve soyunun Hazret-i Hasan'a dayandığını belirtmiştir. İnsanın en birinci mualliminin validesi olduğunu söyleyen Bediüzzaman Hazretleri küçükken validesi Nuriye Hanımdan aldığı telkinatın ve manevî derslerin çekirdekler hükmünde fitratında ve ruhunda yerleştiğini, aldığı sair derslerin o çekirdekler üzerine bina edildiğini belirterek şunları der: “Meslek ve meşrebimin dört esasından en mühimi olan şefkat etmek ve Risale-i Nur'un da en büyük hakikati olan acımak ve merhamet etmeyi, o validemin şefkatli fiil ve halinden ve o manevî derslerinden aldığımı yakinen görüyorum” (24. Lem'a)

-O-

OSMAN (r.a.): İlk İslâma girenlerden olan Hz. Osman, Peygamberimizin damadı ve üçüncü halifedir. 577 yılında Mekke'de doğdu. Dünyada iken Cennetle müjdelenen on Sahabeden biridir. Mekke'nin zenginlerinden olan Hz. Osman, malını din uğrunda harcamıştır. Bedir Savaşı hariç bütün savaşlarda bulunan Hz. Osman, Hz. Peygamberin vahiy katiplerindendir. Hz. Ömer'in ölümünden sonra halifelğe seçildi ve on iki yıl bu makamda kaldı. Hz. Peygamberin kızları Rukiye ve o vefat edince diğer kızı Ümmü Gülsüm ile evlenen Hz. Osman bu yüzden Zinnureyn diye de anılır. Hz. Osman, halifeliğinin son yıllarında çıkan olaylar sonunda, 656 yılında Medine'de evinde şehit edildi.

OSMAN ÇALIŞKAN: Emirdağ'da Bediüzzaman Hazretlerine fedakârane hizmet eden "Çalışkanlar" hanedanının en büyüklerindendir. Bediüzzaman Hazretleri, Osman Çalışkan ve diğer üç kardeşi (Abdullah, Mehmed ve Hasan) hakkında, "Siz dört kardeşsiniz, ben de dört kardeşim; Çalışkanlar hanedanı benim akrabamdır" demiştir. Tok gözlü, hak sözlü, hakperest ve babacan bir insan olan Osman Çalışkan 1965 yılında Eskişehir'de Hakkın rahmetine kavuştu.

OSMAN NURİ (1885-1955): Eski alay müftülerindendir. Aslen Ankaralı olup İstanbul'da görev yapmıştır. Bediüzzaman Said Nursî'yi İstiklâl Harbinin olduğu yıllarda İstanbul'dan tanımaktadır. Üstada çeşitli zamanlarda mektuplar yazmıştır.

OSMAN TOPRAK: 1914 yılında Eskişehir'de dünyaya geldi. Burada bulunan Yalaman Camiinde uzun yıllar imamlık yaptı. 1948'de Afyon hapsinde Bediüzzaman'la birlikte iki ay hapis yattı. Afyon hapsinden sonra çeşitli yer ve zamanlarda görüşme imkânı buldu. Osman Toprak, 1951'de Eskişehir'e gelen ve burada Yıldız Otelinde kalan Bediüzzaman Hazretleri ile ilgili bir hatırası şöyle nakleder: "Otelde ziyaretçi olan bir mühendise ders veriyordu. Daha sonra mühendis, 'Hayatımda böyle bir mühendis görmedim' diye hislerini dile getirdi."

-Ö-

ÖMER (r.a.): Müslümanların ikinci halifesidir. Sahabenin en büyüklerinden olan Hz. Ömer, Aşere-i Mübeşşere'dendir. Hz. Muhammed, kırkinci kişi olarak İslâma giren Hz. Ömer'e, hak ile bâtılı birbirinden ayırt eden manasına gelen "Faruk" ünvanını verdi. Hz. Ömer, Allah ve Resullullah sevgisinde, cömertlikte, tevazuda, idarecilikte, ilimde, ibadette, hülâsa bütün güzel hasletlerde zirvede olan bir Sahabedir. İslâmın ikinci halifesi olan Hz. Ömer devrinde İslâm toprakları bir hayli genişlemiştir. Irak, Suriye, Mısır ve İran toprakları bir baştan bir başa fethedildi. Medine'de temeli atılan küçük İslâm devleti onun devrinde büyük bir devlet oldu. Hz. Ömer idaresinin temelinde adalet vardı. O devletin temelinde adaleti yerleştirdi. Memurlarını ve valilerini halktan soruştururdu. Halkın içinde dolaşarak ihtiyaç sahiplerini araştırırdı. Gayr-ı müslimlerin hakkını korurdu. Devletin malına karşı hassastı. Yaklaşık on bir sene halifelik yapan Hz. Ömer, altmış üç yaşında iken şehit edildi.

-R-

RECEP PEKER: (1888-1950) Kuleli Askerî Rüştiyesinden ve Harbiyeden mezun olan Recep Peker, bir dönem Genelkurmay İstihbarat Dairesi Başkanlığı yaptı. Daha sonra 1923'te Halk Partisi genel sekreteri oldu. 1935-1942 yılları arasında İçişleri Bakanlığı yaptı. 1946 yılından 1947 yılına kadar başbakanlık yapan Recep Peker, 1950 yılında öldü.

REFET BEY (REFET BARUTÇU, YÜZBAŞI REFET BEY): 1886 yılında İstanbul'da doğdu. Yüzbaşı rutbesiyle orduda görev yaptı. Said Nursî Hazretlerini Barla'da ziyaret edip onun hizmetçisi oldu. Üstatla beraber Eskişehir, Denizli ve Afyon hapisanelerinde tutuklu kaldı. Sormuş olduğu ilme ait sorularla Üstadının iltifatına mazhar oldu. Ve bu sorular neticesinde Risale-i Nur'un çeşitli bahisleri cevabî mektup olarak yazıldı. Ve daha sonra Risale-i Nur'un içine konuldu. Yüzbaşı Refet Bey 1975 yılında doksan yaşında iken Hakkın rahmetine kavuştu.

RUFÂÎ: (ö. 578/m. 1182). Rifaiyye tarikatının kurucusudur. H. 512'de doğan Ahmet er-Rıfai, atalarından Rıfaa el-Hasanü'l-Mekkî'den dolayı Rıfai nisbesini aldı. Rufai'nin babası ölünce, devrin büyük Şafii âlimlerinden olan dayısı Mansur Bataihi onu himayesine aldı ve eğitimiyle ilgilendi. Rufai, devrin önemli alimlerinden ve mutasavvıflarından Vasiti ve diğer bazı alimlerden İslâmî ilimleri öğrendi ve yine Vasiti tarafından icazet aldı. Âlim, muhaddis, Şafii fakihi ve müfessir bir sûfi olarak Ahmet Rufai'nin menkıbe ve eserlerinde görülen tasavvuf ve tarikat anlayışı kitap ve sünnete tamamen uygundur. Dört büyük kutuptan biri olarak kabul edilen Ahmet Rufai'nin kutbiyet makamına Abdülkadir-ı Geylânî'den sonra yükseldiğini kaynaklar yazar. Eserleri: Hikemü'l-Rifaiyye; Bürhanü'l-Müeyyed; Mecalisü's-Seniyye Erbaune Hadisen; Haletü'l-Ehli'l-Hakika Maallah; Nizamü'l-hasli Ehli'l İhtisas; Eş'ar; Ahzab ve'l-Evrad.

RUS BAŞKUMANDANI: Bakınız NİKOLAY NİKOLAYEVİÇ

RÜŞTÜ: Bakınız SÜLEYMAN RÜŞTÜ

-S-

SA'DEDDİN-İ TAFTAZANÎ: (1322-1395) Belâgat, mantık, matematik, kelâm, fıkıh ve diğer ilimlerde tanınmış bir âlim olup Şark ve İslâm dünyası medreselerinde okunan birçok kitabın müellifidir. Hicrî 722'de (1332) Horasan'da büyük bir kasaba olan Taftazan'da doğdu. Hicrî 797 (1395) yılında vefat etti. Taftazanî hem Şafii, hem de Hanefi fıkıhı hakkında eserler vermiştir. Eserleri: Şerhü'l-Tasrifü'l-İzzi. (Sa'diya) 2. İrşad; Mutavval; Muhtasarü'l-Maani; Şerhü'l Kısım el-Salis mine'l-Miftah; Şerhü'l-Şemsiya; Makasid; Tahzibü'l-Mantık ve'l-Kelam; Şerhü'l-Akaid el-Nasafiya; Talvih ila Keşf hakai-kü'l-Tankih; Miftah.

SABRÎ ARSEVEN (SANTRAL SABRÎ): 1893 yılında dünyaya gelmiştir. Eğirdir'e bağlı Bedre köyünün imamıdır. 1943 yılında Üstatla birlikte Denizli'de dokuz ay hapis yatmıştır. Sabri Efendi için Risale-i Nur'daki mektuplarda çeşitli iltifatlar ve takdîrîkâr ifadeler bulunmaktadır. Santral Sabri, Nurların ilk neşir senelerinde Nurları civar bölgelerdeki insanlara ulaştırma görevini hakkıyla yapmış, çevre köylere Nurları yaymıştır. Barla'da bulunan Üstatla bir santral gibi irtibat kurmuştur. Sabri Efendi Said Nursî'ye talebe olmuş, onun mukaddes davasına hizmetkâr olan kişilerdendir. 20 Şubat 1954 yılında Eğirdir'in Pazar köyünden Bedre'ye dönerken kamyonun devrilmesiyle, beyin kanaması geçirmiş ve vefat etmiştir.

SADIK: Taşköprülü Sadık Bey 1902 yılında Kastamonu'nun Taşköprü ilçesine bağlı Kadıköy'de doğdu 1971 yılında vefat etti. Plevne kahramanlarından Sadık Paşa'nın torunudur. Harbiyede tahsil gören Sadık Bey aynı zamanda Sinop, Tosya, Kastamonu, Çankırı, Düzce ve Adapazarı çevresinin ünlü efelerindendi. Bediüzzaman Hazretleri Eskişehir Hapsinden tahliye edilip Kastamonuya getirildikten sonra onunla tanışan Sadık Bey efeliği bıraktı ve onun talebesi oldu. Aynı zamanda Bediüzzaman Hazretleriyle Denizli Hapsine sevk edilen talebeler arasında bulunan Sadık Bey Üstadiyla birlikte bulunduğu 9 ay boyunca ona hizmet etti. Sadık ve vefakâr Nur Talebelerinden olan Sadık Bey taşköprüye döndükten sonrada boş durmadı ve güzel yazısıyla risaleleri yazarak neşretti.

SADIK KALENDER: Mesleği terzilik olan Sadık Kalender, Bediüzzaman Hazretlerinin sadık dost ve talebelerindendi. Emirdağ'da uzun zaman Üstadına hizmette bulundu 1912 yılında Emirdağ'da doğan Sadık Kalender, 1974'te vefat etti.

SAİD NURSÎ: Bakınız BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ

SAİD ÖZDEMİR: Bediüzzaman Hazretlerini ilk olarak Tillo'da imamlık yapan dedesinden duydu. Dedesinden dinlediklerinin tesiriyle küçük yaşta Üstada derin bir muhabbet duymaya başladı. 1938 yılında 8 yaşındayken Ankara'ya geldi. İlk, orta ve lise eğitimini burada tamamladı. Daha sonra İTÜ makine bölümünde iki yıl okudu. Bir rahatsızlığından dolayı tekrar Ankara'ya döndü.

1950 yılında diyanet camiasında görev almak için bir imtihana girdi. Kendisini bizzat Ahmet Hamdi Akseki imtihan etti. Diyanette tanıştığı meczup bir zatın, kendisinin Mehdi olduğu, kendisine manevî telkinat yapıldığı, peygamberlerin hayatlarının kendisine gösterildiği gibi iddialarda bulunması üzerine bu iddiaların doğru olup olmadığını sormak için, o zaman Isparta'da bulunan Bediüzzaman Hazretlerini ziyaret etti. Bediüzzaman Hazretleri kendisini talebeliğe kabul etti. Bu görüşmesinin ardından Said Özdemir her şeyini, Ankara'da Risale-i Nur'un basılıp çoğaltılması hizmetine adanmıştı. Basılan risaleleri Üstada götürüyor veya bizzat kendisi takdim ediyordu. Said Özdemir'in Bediüzzaman Hazretlerini en son ziyareti Sikke-i Tasdik-i Gaybî sebebiyle oldu. Ankara'ya dönüşünde bir süre sonra hapse atıldı. Hapse girişinin üçüncü günü Bediüzzaman Hazretlerinin Urfa'da vefat ettiğini duydu. Bediüzzaman Hazretleri, en son görüşmesinde kendisine şöyle demişti: "Kardeşim, hizmeti düşünmeyin, hizmeti en muhalife dahi Cenab-ı Hak yaptırır. Sizin düşüneneceğiniz; uhuvvet, muhabbet, ittihat ve tesanüttür."

SAHİH ÖZCAN: 1929'da Urfa'nın Akçakale ilçesinde doğdu. İslâm dünyasını gezdi. 1949 yılında Üstadı Emirdağ'da ziyaret etti. Daha sonraki yıllarda Hilâl dergisini çıkardı ve Hilâl Yayınlarını yönetti. Risale-i Nur'ları İslâm dünyasına tanıtmaya hususunda büyük gayretler gösterdi. 1977'de politikaya atılan Salih Özcan, aynı yıl Milli Selâmet Partisinden Urfa milletvekili seçildi. Türkiye'de özel finans kurumlarından ilki olan Faisal Finans'ın da kurucusudur.

SELÂHADDİN ÇELEBİ: 1913 yılında Kastamonu'da doğdu. 9 Ocak 1977 yılında vefat etti. Ailesi İnebolu'nun ileri gelen ailelerindendir. Babası Nazif Çelebi de kendisi gibi bir Nur Talebesidir. Nurları 23 yaşında tanıdı ve hayatının sonuna kadar Risale-i Nur hizmetinde bulundu. Üstat ile ilk tanıştığında, Üstat ona yazması için Küçük Sözler'i verdi. O günden sonra sürekli Nurların çoğaltılmasına ve insanlara ulaşmasında büyük gayretleri olmuştur. Gümrük Muhafaza Müdürlüğünde görevli olduğu yıllarda polis, ihbar üzerine evinde arama yaptı. Risaleleri bulamayınca Selâhaddin Çelebi ne aradıklarını sordu ve onlara "Söyleseydiniz size verirdim, hiç yorulmazdınız, bunlar imanî ve İslâmî eserlerdir" diyerek nüshaları onlara kendisi vermiştir. Bu olaydan sonra önce İnebolu Hapishanesi'ne gönderildi; sonra Denizli Hapishanesine, daha sonra da Afyon Hapishanesine gönderildi. Bu üç hapishanede de babasıyla birlikteydi.

SEYYİD ŞERİF CÜRCANİ: Arap dili, kelâm ve fıkıh âlimidir. Adı, Ebu'l-Hasan Ali bin Muhammed bin Ali es-Seyyid eş-Şerif el-Cürcanî'dir. 1340 yılında Cürcan yakınlarında bulunan Takû'de doğmuştur. İlk tahsilini memleketinde yaptıktan sonra önce Herat, sonra da Mısır'a gidip on yıl kalarak akîlî ilimleri Mübarek Şah'tan, naklî ilimleri de Ekmeleddin el-Babeti'den okudu. Tahsilini tamamladıktan sonra ülkesine döndü. Şiraz'da Dârü'sşifa Medresesi müderrisliğine getirildi. On yıl kaldığı bu medresede öğretim faaliyetleri yanında telif çalışmalarını da yürüttü. Timur'un Şiraz'ı alması üzerine Semerkant'a götürüldü ve orada on sekiz yıl başmüderrislik yaptı. İlmi münazaralarda gösterdiği başarıyla tasavvufa karşı ilgi duyarak Nakşibendî tarikatine girdi. Timur'un ölümünden sonra Şiraz'a geri dönerek ilmi faaliyetlerine devam etti. 1413 yılında Şiraz'da vefat etti. Cürcanî yaşadığı döneme kendi damgasını vuran ve sonraki yüzyıllarda etkisini devam ettiren çok yönlü âlimlerden biridir. Çok geniş bir sahada telif, şerh ve haşiye türünde eserler vermiştir. Arap dili, feraiz ve kelâm ile ilgili eserleri medreselerde yüzyıllar içinde el kitabı hâline gelmiştir. Kelâm tasavvuf, felsefe, Arap dili, mantık, astronomi, aritmetik, sarf, nahiv, belâgat, tefsir, hadis, fıkıh gibi değişik ilimlere dair 100 civarında eser yazmıştır. Bunların belli başlıları şunlardır: Şerhü'l-Mevakif, Risale fi'l-Mantık, et-Tarifât, Haşiye ala Şerhi Muhtasari'l-Münteha, Tercümanü'l-Kur'ân.

SİDDİK-I EKBER: Bakınız EBU BEKİR (r.a.).

SİDDİK SÜLEYMAN: Siddik Süleyman Kervancı 1898 yılında Barla'da doğdu. 1965 yılında Barla'da vefat etti. Kabri de Barla'dadır. Üstat 1926 yılında Barla'ya sürgün edildiğinde onunla tanıştı. Üstat Barla'da kaldığı sekiz yıl boyunca ona sadakatle hizmet ettiği için "siddik" ünvanını aldı. Uzun yıllar Nurlar için çalıştı. Güzel hattıyla Nurları yazdı. Risale-i Nur'dan 28. Söz olan "Cennet Bahsi"

onun bahçesinde yazıldı. Bu bahçe Risale-i Nur'da Cennet Bahçesi diye geçer. Sıddık Süleyman'ın Risale-i Nur'da fikir ve hislerine ait birçok mektubu bulunmaktadır.

SULTAN REŞAD: V. Mehmet Reşad. (İstanbul 1844-1918.) Osmanlı padişahlarının otuz beşincisidir. Sultan Abdülmecit'in oğludur. Ağabeyi III. Abdülhamit'in yerine padişah olduğunda 65 yaşında idi (1909). Meşrutî bir hükümdar olarak 9 yıl süren saltanatında devlet güç koşullar altında varlığını koruma ve sürdürme kavgası vermiştir. Onun döneminde I. Dünya Savaşına girilmiştir. 4 yıl süren bu savaş sonunda Sevr Antlaşması imzalandı ve ülkenin dört bir yanı işgal edildi. Mehmet Reşad, ağabeyi Abdülhamit'in vefatından bir süre sonra vefat etti.

SÜFYAN: Ahir zamanda geleceği ve ümmetin karanlık günler yaşamasına sebep olacağı sahil hadislerde bildirilen dehşetli, dinsiz ve münafık şahıs.

SÜLEYMAN (a.s.): Kur'ân-ı Kerîm'de adı geçen peygamberlerden olan Hz. Süleyman, İsrailoğullarına peygamber olarak gönderilmiştir. Hz. Davut'un oğlu olup onun saltanat ve peygamberliğine vâris kılınmıştır. Hz. Süleyman kırk sene hem peygamberlik yapmış, hem de devleti idare etmiştir. Beytül'l-Makdis'i (Mescid-i Aksa) yaptıran Hz. Süleyman'ın cinleri ve hayvanları emrinde çalıştırdığı ve insan, hayvan ve cinlerden oluşan muhteşem bir ordusunun bulunduğu bilinenler arasındadır. Hz. Süleyman'ın Saba Melikesi Belkis'i dinine davet etmesi üzerine Belkis, kavmiyle birlikte iman etmiştir.

SÜLEYMAN (BEYLERBEYLİ, SÜLEYMAN HÜNKÂR): Süleyman Hünkâr, 1919 yılında Denizli'nin Sarayköy ilçesinin Beylerbeyi köyünde doğdu. 13 Ocak 1938 tarihinde ağabeyinin nişanlısını kaçırmak isteyen birisini yaraladığı için hapse girdi. Mahkeme devam ederken hapisnede çıkan bir kavgaya karıştı yaralama suçunda yedi ay ceza aldı. Diğer suçla beraber cezası üç sene sekiz aya çıktı. Bir süre sonra hapisnede çıkan başka bir kavgada ölüme sebebiyet vermeden dolayı on sekiz yıl daha ceza aldı. Böylece toplam cezası yirmi bir sene sekiz ay sekiz güne çıktı. Üstat Bediüzzaman'la Denizli hapisanesinde tanıştı. Tanıştıktan sonra kötü alışkanlıklarını terketti, namaz kılmayı ve Kur'ân okumayı öğrendi. risalelerin yazılması, yazılan risalelerin dışarı çıkarılması, risalelerin diğer mahkûmlara tanıtılması gibi hizmetlerde Nur Talebelerine yardımcı oldu.

SÜLEYMAN KAYA: 1898 yılında Burdur'un Bucak kazasının Kargı köyünde doğan Süleyman Kaya 1960 yılında Isparta'nın Erikli köyünde vefat etti. Babasıyla aynı adı taşıyan Süleyman Kaya iffetli, az konuşan, ilim ve ibadete devam eden biriydi. Isparta'nın Erikli köyünde hayatını devam ettirirken Bediüzzaman Hazretlerinin ismini ve ilmini duyan Süleyman Kaya onu ziyarete gitti. Tanıştıktan sonra yaklaşık on yıl hizmet etti. Diyarbakır, Adıyaman, Maraş ve Gaziantep'e Nurları götürüyor ve muhtaçlara dağıtıyordu. Nur Talebeleri 1954 senesinde Isparta'da mahkemeye verildiğinde aralarında Süleyman Kaya'da bulunuyordu.

SÜLEYMAN RÜŞTÜ (SÜLEYMAN RÜŞTÜ ÇAKIN 1899-1974): Said Nursî Hazretlerinin sadık hizmetkârlarındandı. Üstadı tanıdıktan ve Risale-i Nur hizmetine çalışması sebebiyle 1935 tarihinde Eskişehir, 1943'te Denizli, 1958'de Ankara'da tutuklanıp hapsedildi. Hayatı boyunca Risale-i Nur'ların yazılmasında, yayılmasında büyük gayretleri oldu. Risalelerin lâhika mektupları içinde mektupları bulunmaktadır.

-Ş-

SAH-I NAKŞİBEND: Asıl adı Bahaeddin Muhammed B. Muhammed'ül Buhârî'dir. Muharrem 718'de (1318) Buhara yakınlarındaki Kasrıarfan (Kasrıhindüvan) köyünde doğdu. Üç günlük bebek iken dedesinin mürşidi Baba Muhammed Semması tarafından manevî evlât olarak kabul edildi. Daha sonra Semması, onu müridi Emir Kûlal'a teslim ederek tasavvuf terbiyesiyle yetiştirilmesini istedi. Bahaeddin eğitimi tamamladıktan sonra köyüne döndü. Burada talebe yetiştirmeye başladı. İki kez hacca gitti. 3 Rebiülevvel 791'de (2 Mart 1389) 73 yaşında iken, doğduğu köyde Hakkın

rahmetine kavuştu. Şah-ı Nakşibend ile büyük kuvvet bulan tarikatı, Orta Asya, Horasan ve çevresinin Sünnileşmesinde çok etkili olmuştur. Kerametlerin açıklanmasına karşı olup, özellikle bu konuda talebelerini ikaz etmiştir. Bu sebeptendir ki, Nakşî tarikatında "kerameti gizlemek, göstermekten daha büyük keramettir" düsturu esas alınmıştır. Kendisinde kerametın görölmemesinin sebebini soran birine, Şah-ı Nakşibend, "Sırtımızda bunca günah kamburu varken, halâ ayakta kalmamızdan daha büyük keramet olur mu?" şeklinde karşılık vermiştir. Tarikatın önemli bir özelliğini teşkil eden gizli zikir ile kalbin fethi, benlik ve enaniyet mikrobunun öldürölmesi, kötölüğü emreden nefsin öldürölmesi amaçlanmıştır. (Mesnevî-i Nuriye, s. 89.)

SAMLI HAFIZ TEVFİK (TEVFİK, SAMLI TEVFİK): Asıl ismi Tevfik Göksü olan Şamlı Hafız Tevfik 1887 yılında Barla'da doğdu. 1965 yılında Barla'da vefat etti. Kabri de Barla'dadır. Subay olan babası Veli Bey ile beraber yirmi yıl Şam'da kalmasından dolayı "Şamlı" lakabıyla anılmıştır. Üstadın, Şam'da Emeviye Camiinde verdiği vaazı babasıyla birlikte dinlemiştir. Babası ona Üstadı göstererek, "Bu zat meşhur bir zattır. Ona iyi bak, ileride bu zata hizmet edeceksin" demiştir. Babasını bu sözü seneler sonra gerçekleşir. Üstat Barla'ya sürgün edildiğı yıllarda ona talebe, Nurlara Kâtip olur.

ŞAZELİ (1196-1258): On üçüncü asırda yaşamış büyük İslâm alimlerindenidir. Asıl adı Ali'dir. Kendisine Nureddin lakabı da verilmiştir. Künyesi Ebü'l-Hasan Ali bin Abdullah bin Abdölcebbar Şazili şeklindedir. Risale-i Nur'un muhtelif yerlerinde ismi, imamlar ve aktablar arasında zikredilmekte, insanlık alemini nurlandıran mümtaz şahsiyetlerden biri olarak telakki edilmektedir. Ali, 1196 yılında Tunus'un Şazile kasabasında doğdu. Ebü'l-Hasan Ali, müntesiplerine sünnete sıkı sıkıya bağlanmaları konusunda telkinlerde bulundu. Hal ve hareketlerine sünnete zitlık teşkil etmeyecek şekilde yön vermelerini ve aykırı düşmemelerini tembihledi. Kendilerine ilham olursa bile, bu duruma aykırı düşecek her türlü faaliyetin sünnete uygun hale getirilmesini istedi. Ebü'l-Hasan Ali tarafından kurulduğu kabul edilen Şazili tarikatı Mısır ve Tunus'ta yayıldı. 1258 yılındaki yolculuğu sırasında Mısır'da bulunan Hamisre'de (Homaysira) vefat etti.

ŞEFİK: Kendisinden Seyyid Şefik, Seyyid Şefik Efendi, Seyyid Mehmet Şefik, Seyyid Şefik Arvasî, Mehmet Şefik Eryuvası şeklinde de bahsedilmektedir. 1884 yılında Bitlis'in Hizan kazasının Arvas köyünde dünyaya geldi. Bediüzzaman Hazretlerinin eski dost ve talebelerinden olan Seyyid Şefik, Van'daki Horhor Medresesinde Bediüzzaman Hazretlerinden ders alan talebeleri arasındadır. Birinci Dünya Savaşı yıllarında İşaratü'l-İcaz yazılırken kâtiplik yapmıştır, 1943 yılındaki Denizli Hapsinde Bediüzzaman Hazretleriyle birlikte kalan talebeler arasındadır. Seyyid Şefik uzun yıllar Mushaf-ları Tetkik Heyeti başkanlığında bulundu. On yedi yıl Sultan Ahmet Camiinde imamlık, kırk yıl da Eyüp Camiinde vaizlik yaptı. Peygamber Efendimizden Hutbeler ve Sohbetler isimli bir eseri yayımlandı. Vefat edinceye kadar Eyüp Sultan semtinde kalan Şeyyid Şefik 1970 yılında vefat ettikten sonra Edirnekapı Şehitliğine defnedildi.

ŞEM'İ: Şem'înin tam ismi Şem'î Güneş'tir. 1883'te Barla'da doğdu, 1974'te vefat etti. Bediüzzaman'ın Muş (Muj) Mescidinde zaman zaman müezzinliğini yapmıştı.

ŞEYH BAHİD EFENDİ (1854-1935): Mısır'ın ve İslâm dünyasının tanınmış âlimlerindenidir. Ezher Üniversitesi mezunudur. Aynı zamanda Ezher Üniversitesinde ders veren hocalardandır. Mısır Başmüftölüğünde bulunmuştur. İslâm dünyasının ve Müslümanların güncel meseleleriyle ilgilenerek eserler kaleme alan bir âlimdir. Risale-i Nur'da kendisinden, "Câmiü'l-Ezher'in Reis-i Uleması olan Şeyh Bahid Hazretleri (r.a.)" (Emirdağ Lâhikası, s. 345.) olarak söz edilmektedir. Asıl adı Muhammed Bahit'tir. Künyesi Muhammed Bahit bin Hüseyin el-Mutiî (Matîi) şeklindedir. Muhammed Bahit, 1854 yılında Mısır'ın Asyut eyaletine bağlı Mutia (Matia) köyünde doğdu. Muhtelif âlimlerden fıkıh, usul-ı fıkıh, hadis, tefsir, mantık, belâgat ve Arap dili alanlarında dersler aldı. Ezher Üniversitesinde okuyarak 1875 yılında mezun oldu. Şeyh Muhammed Bahit ve Bediüzzaman arasında güzel bir sohbet ile başlayan samimî dostluğun daha sonra da devam etmiştir. Mısır'a dönen Şeyh'in çevresindekilere Bediüzzaman'ı anlatması ve yayın faaliyetleri, Bediüzzaman ve dolayısıyla sonraki yıllarda

Risale-i Nur'un Mısır'da yayılmasına önemli katkı yaptı. Bediüzzaman'ın lehinde muhtelif zamanlarda övücü makaleler yazıldı. Özellikle Abdullah Caviş'in El-Ahram gazetesindeki makalesi büyük övgüleri dile getirdi. (Tarihçe-i Hayat, s. 613; Abdulkadir Badıllı; Bediüzzaman Said-i Nursî Mufasssal Tarihçe-i Hayatı, s. 272.) Muhammed Bahit, uzun ve bereketli bir ömür sürdü ve 18 Ekim 1935 tarihinde Kahire'de vefat etti.

ŞIK: Bu isim İslâmiyetten önce farklı zamanlarda yaşamış iki ayrı Arap kâhine aittir. Bunlardan ilki Arapların ilk kâhinlerinden biridir. İkincisi ise El-Yaşkari adındaki Şık'tır. Bu ikinci Şık yine kendisi gibi meşhur olan Arap kâhini Satih'le aynı dönemde yaşamıştır. Şık da yine Satih gibi Peygamberimizin geleceğini müjdeleyen kâhinlerden biridir.

ŞEYH SAİD: Nakşibendi Şeyhi Mehmed Said Palevî. 1865'de Palu'da doğdu. Medrese eğitimi gördü ve babası Şeyh Mahmud'un ölümü üzerine şeyh oldu. Palu'dan ayrılarak Erzurum'un Hınıs kasabasına yerleşen Şeyh Said, doğuda ününü ve saygınlığını artırarak Zaza Kürtlerinin lideri durumuna geldi. 1925'te kendi adıyla anılan ayaklanmayı başlatan Şeyh Said, ayaklanmanın bastırılması üzerine Şark İstiklâl Mahkemesi tarafından idama mahkum edildi. 29 Haziran 1925'de Diyarbakır'da asılarak idam edildi.

ŞEYH SÜNUSÎ (AHMET ES-SÜNUSÎ): M. 1873'te Çağlıb'da doğdu. Sünusîlik hareketinin lideri ve İslâm birlik ve kardeşliğinin mükemmel bir temsilcisi ve asrımızın önde gelen alimlerinden biridir. Soyu Peygamber Efendimizin torunu Hz. Hasan'a (r.a.) kadar uzanmaktadır. Dedesi Muhammed bin Ali es Sünusi, Kuzey Afrika'da İtalyan ve Fransız istila hareketlerine karşı İslâm dünyasının birlik ve beraberliğini sağlamak amacıyla Sünusîlik hareketini başlattı. Kısa zamanda geniş bir ilgi toplayarak yayıldı. Sünusîlik hareketinin başına geçti. İtalyanların Trablusgarb'ı işgali üzerine Türk ordularının yanında yer aldı; ordular çekilmek mecburiyetinde kalınca ordusuyla ülkeyi müdafaaya devam etti. Birinci Dünya Savaşının sonlarında Sultan Mehmet Reşat'ın isteği üzerine İstanbul'a geldi. Sultan Reşat'ın vefatı üzerine Vahdettin'in cülus merasiminde kılıç kuşatma töreni Ahmed Sünusî tarafından yerine getirildi. Mondros Mütarekesinden sonra Sultan Vahdettin'in isteği üzerine önce Bursa, sonra da Kurtuluş Savaşına katılmak üzere Doğu ve Güneydoğu vilâyetlerini dolaşarak halkı birliğe çağırdı. Kurtuluş Savaşının sonlarına doğru Ankara'dan ayrılarak önce Şam'a, sonra Filistin, Mekke ve sonunda Asir bölgesine geçerek hizmetlerine devam etti. 1933 yılında burada vefat etti.

ŞEMSETTİN YEŞİL: İsmi risalelerde "Yeşil Şemseddin, Şemsi" gibi değişik şekillerde geçmektedir. Hicrî 10 Muharrem 1322'de doğdu, 8 Temmuz 1968'de vefat etti. Şeceresi Abdülkadir-i Geylânî Hazretlerine dayanır. Kabri Silivrikapı Mezarlığındadır.

Şemsettin Yeşil'in babası Samatya yakınındaki Ağahamam mevkiinde Hatuniye Camiinin imamı idi. Henüz 12 yaşındayken babası vefat etti.

Çocukluğundan itibaren aldığı dinî eğitimin yanı sıra İlâhiyat Fakültesinden mezun oldu. İbrahim Paşa Camiinde hatiplik, Etyemez Camiinde imamlik, hatiplik ve vaizlik yaptı. Uzun yıllar Sultan Ahmet, Teşvikiye ve Dizdariye camilerinde vaaz etti. Yüze yakın kitap telif etti. 1947 yılında Hakikat Yolu isimli bir dergi, 1948 yılında da İslâmiyet isimli bir gazete yayınlamaya başladı.

Etyemez Camiinde imamlik yaptığı sırada Sultan Ahmet'te bir şekerci dükkânı işlettiği için "Tatlıcı" namıyla da tanınıyordu. Diğer yandan Sahaflar Çarşısında da bir kitap dükkanı vardı. Şemseddin Yeşil gerek vaazlarında, gerekse yazılarında Risale-i Nur'dan iktibaslar yapardı.

ŞÜKRÜ EFENDİ: Şükrü İçhan'ın ismi Sikke-i Tasdik-i Gaybî'de Süleyman Rüşî'nün fıkrasında geçmektedir. 2 Eylül 1966 yılında vefat etmiştir. Ayrıca ismi Kastamonu Lâhikası'nda bir mektupta geçmektedir. Üstat iki çocuğunun vefatından üzüntü duyduğunu kendisine bildirmiştir. Üstat Eskişehir hapsi öncesi on ay kadar Isparta'da Şükrü Efendinin evinde kalmıştır. Üstatla ilgili rüyasında ona, "Senin o köşküne Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm gelmiş" denilir. Şükrü Efendi

kendi eviyle birlikte kardeşi Nuri Efendinin evini de Risale-i Nur'un ders ve telifine vermiştir. Bu sırada insanları hayrette bırakan bir olay gerçekleşir. Evin hemen yanındaki bina ateş alır. Bina yandığı halde, Sükrü Efendinin evine birşey olmaz. Hattâ yanan binanın yanındaki ahşap odunluğa da hi birşey olmaz.

ŞÜKRÜ KAYA (1883-1959): 1883 yılında İstanköy Adasında doğdu. Midilli İdadisini bitirdikten sonra Galatasaray Lisesi'ne girdi. Daha sonra Paris'e giderek Hukuk Fakültesini okudu. Fethi Okyar ve Celal Bayar tarafından kurulan hükümetlerde bakan olarak yer aldı. Tarım, Dışişleri ve İçişleri bakanlıklarında bulundu. Bunların dışında 1936-38 yıllarında Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreterliği de yaptı. Kaya, İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanı olmasına karşı çıkınca, siyasî hayatı karamaya başladı ve 1939 seçimlerinde aday bile gösterilmedi. Bu tarihten itibaren siyasî hayatı sona erdi. 1959 yılında İstanbul'da öldü.

-T-

TAHİR PAŞA: Aslen Arnavut olan Tahir Paşa Eski ismi Pogoritza Potgoriça olan Titograd şehrinde doğdu. Hacı Ali Efendinin altı oğlundan biridir. Tahir Paşa yirmi dokuz yaşlarında iken devlet hizmetine girdi. 1800'lü yılların sonu ile 2. Meşrutiyet yıllarında Musul, Van ve Bitlis'te valilik yaptı. Özellikle Van'da uzun yıllar valilik görevinde kaldı. Vanda kaldığı yıllarda guatr hastalığına yakalandı. Tahir Paşa hastalığından ve ihtiyarlığından dolayı görevden ayrılmak istedi fakat kendisini çok seven ve takdir eden Abdülhamit buna izin vermedi. Bu yüzden vazifesine bir müddet daha devam etti. Ancak hastalığının iyice ilerlemesi üzerine, emekli oldu ve İstanbul'a döndü. Yaklaşık bundan bir sene sonrasında, 1913 senesinde Hakkın rahmetine kavuştu. Mezarı İstanbul'da Sahra-yı Cedit semtindedir. Tahir Paşanın Bediüzzaman Hazretleriyle görüştüğü yıllar Tahir Paşa'nın Van ve Bitlis'te görev yaptığı yıllardır. O zamanlar Tahir Paşa altmış yaşlarında Bediüzzaman Hazretleri ise 25-30 yaşlarında bulunuyordu. Görüştikleri yıllarda Bediüzzaman Hazretlerinin ilmini, faziletini ve dehasını tesbit ve takdir eden Tahir Paşanın Bediüzzaman Hazretleriyle ilgili olarak, Sultan Abdülhamit Han'a yazdığı bir mektubu bulunmaktadır. Bu mektup İstanbul Başvekalet Arşivinde Sultan II. Abdülhamit'e ait Yıldız evrakındadır. Ayrıca Bediüzzaman Hazretlerinin Tahir Paşa ilgili hatıraları Bediüzzaman Hazretlerinin yeğeni Abdurrahmanın yazdığı "Bediüzzaman'ın Tarihçe-i Hayatı" isimli kitapta yer almaktadır.

TAHİRÎ MUTLU: (1900-1977): Said Nursî Hazretlerinin sadık, has ve yakın talebelerindendir. 1943 yılında Denizli, 1948'de Afyon cezaevinde Bediüzzaman'la birlikte hapsedildi. Risale-i Nur'un yazılmasında, matbaalarda basılıp neşredilmesinde çok yoğun ve ciddi çalışmaları oldu. Üstadına ve Risale-i Nur'a olan sadakatı sarsılmayan sebat ve azminden dolayı Bediüzzaman Hazretlerinin dualarına ve övgüsüne mazhar oldu. 77 yaşında iken Hakkın rahmetine kavuştu.

TAHSİN TOLA: Bediüzzaman Hazretlerinin "Nurların intişarı ve maslahatı namına siyasete giren bazı kardeşler" ifadesinde kastettiği şahıslardan biridir.

Tahsin Tola milletvekili olduğu sıralarda Bediüzzaman Hazretlerini Isparta'nın Bey Mahallesindeki evinde ziyaret etti. Afyon mahkemesinin beraatle neticelenmesi üzerine, Bediüzzaman Hazretleri, Tahsin Tola'yı Adnan Menderes'e gönderdi. Selâmlarını iletmesini, aklen ve kalben Risale-i Nur'un neşrine destek vermesini istedi. Tahsin Tola, 23 Mayıs 1983 tarihinde rahmet-i Rahmana kavuştu.

TALHA (TALHA BİN UBEYDULLAH) (?-656): Peygamber Efendimizin (a.s.m.) yüce davetine uyarak İslâmiyeti kabul edenlerin ilklerindendir. En önemli vasıflarından ikisi cömertlik ve kahramanlığıdır. Cennetle müjdelenen on güzide Sahabeden biridir. Soyu Peygamber Efendimizin mübarek şeceresiyle birleşip akraba olan Talha, Hicretten tahminen yirmi dört yıl önce (598) Mekke'de doğdu. Ticaretle uğraştığından sık sık seyahatlerde bulundu. İslâmiyetle müşerref olmasında, bir seyahati sırasında karşılaştığı olay etkili oldu: Müslüman olduktan sonra çok ağır işkencelere maruz

kaldı. Onu iple bağlayarak, eski dinine dönmesi için işkence yaptılar. Bütün işkencelere rağmen, "Beni öldürseniz de dinimden dönmem" diyerek işkencelere dayandı. Müslümanlar Medine'ye hicret ettikleri sırada Şam'da bulunuyordu. Yolda hicret haberini alınca, bütün mallarını ve kazancını bırakarak Medine'ye göç etti. Bilâhare ailesini de yanına aldı. Bedir Savaşı başlamadan önce müşrikleri takip etmekle görevlendirilenler arasında olduğundan bu savaşa katılamadı. Uhud Savaşında bulundu. Çarpışmanın ve düşman saldırısının en şiddetli olduğu sırada vücudunu Peygamber Efendimize (a.s.m.) siper ederek korumaya çalıştı. Gelen darbelerden birine kolunu siper ettiğinden büyük bir yara aldı. Sahabeler onun bu kahramanlığına hayran kaldılar. Bizzat Peygamber Efendimiz (a.s.m.) onu tebrik etti. Hazret-i Ebubekir (r.a.), "Talha bin Ubeydullah, bir Uhud kahramanıdır" derken, Hazreti Ömer (r.a.), "Uhud gününün en büyük kahramanıdır" ifadelerini kullandı.

TEVFİK İLERİ (1911-1961): Devlet ve siyaset adamı. Yaklaşık on yıl milletvekilliği ve bakanlık gibi önemli makamlarda bulundu. 27 Mayıs İhtilâlinde sonra, haksız ithamlar karşısında Yassıada'da örnek bir savunma örneği sergiledi. Zulme boyun eğmedi. Bakanlığı boyunca vatani ve milleti için elinden geleni yapmaya çalıştı. Risale-i Nur'da "İslâmiyetin kahramanı" (Emirdağ Lâhikası, s. 449.) olarak iltifatta bulunmaktadır. Tevfik İleri, 1911 yılında Rize'nin Hemsin kasabasında doğdu. Hafız Celâl Efendi ve Fatma Hanımın evlâdı olarak dünyaya gözlerini açtı. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da dedesinin yanında yaptı. Gelenbevi Ortaokulunu bitirdikten sonra İstanbul Teknik Üniversitesine girdi. Talebeliğinin son senesinde Milli Türk Talebe Birliğinin başkanlığına seçildi. 1933 yılında mezun oldu. İleri, vekilliğin hemen akabinde ve uzun süre bakanlık yapan ender kişilerdendir. Meclisin aktif bir üyesi olarak çalıştı. İlk DP hükümetinde Ulaştırma Bakanı olarak yer aldı. Kısa bir süre sonra Milli Eğitim Bakanlığına getirildi (1950-53). Bunların dışında Meclis Başkan Vekilliği (1953-55), ikinci kez Milli Eğitim Bakanlığı (1957), Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı (1957-58), Bayındırlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakan Vekilliği (1958-60) gibi görevlerde bulundu. 27 Mayıs 1960 yılında yapılan darbenin ardından diğer arkadaşları gibi İleri de Yassıada Mahkemesinde yargılandı. Haksız ve desteksiz ithamlara karşı susmadı, ancak susturuldu. Vatan Cephesi kurmak, muhalefetin faaliyetlerine engel olup diktatörlük tesisinde bulunmak, Meclisin çalışmalarını engellemek, Anayasayı ihlâl etmek gibi suçlarla itham edildi. En tabii hakkı olan savunmasını yapmasına bile tahammül edilmedi ve duruşmanın birinde, salon dışına çıkarıldı. Savunmasını, "Ölüm belki de kurtuluştur. Memleketin huzuru benim ölümüne ve hapisanelerde çürümeme bağlıysa kararınızı böyle verin. Memleketimin hayrı için buna da razıyım" sözleriyle bitirdi. Ömür boyu hapis cezasıyla Kayseri bölge cezaevine yollandı. Burada hastalanması üzerine Ankara Hastanesine kaldırıldı. 31 Aralık 1961 yılında vefat etti.

TONUSLU HOCA HAŞMET: Tonuslu Haşmet Hoca olarak da anılır. 1894 yılında, Yozgat'ta dünyaya geldi, 1969'de vefat etti. Medrese tahsili gördü. Arapça, Farsça ve Fransızca'yı biliyordu. İmamlık, vaizlik ve müftülük görevlerinde bulundu. Yozgat'ta bulunan Nohut Dağı eteğindeki Camızlık Camiinde imamlık ve vaizlik yaptı. 1952 yılında İstanbul Fatih'teki Reşadiye Otelinde Bediüzzaman'ı ziyaret edip kendisiyle görüştü. Bir Cuma günü cemaatla vedalaşıp artık vaaz edemeyeceğini, vefat edeceğini bildirmişti. Bir sonraki vaaz vaktinde vefat etti. Emirdağ ve Kastamonu mektuplarının da ismi geçmektedir.

-U-

UBEYD: Bediüzzaman Hazretlerinin ablası Dürriye Hanımın oğludur. Bediüzzaman Hazretlerinin diğer talebeleri ile birlikte Ruslara karşı Bitlis savunmasında şehit düşmüştür. Bediüzzaman, o zaman henüz on yedi yaşında olan yeğeni ve talebesi Ubeyd hakkında övgü dolu ifadeler kullanmış ve onun kendi bedeline şehit olduğunu belirtmiştir.

UKAYL (580-680): Peygamberimizin amcası Ebu Talib'in dört oğlundan ikincisidir. Hazret-i Ali'nin 20 yaş büyük ağabeyi olan Ukayl 580 yılında doğdu 680 yılında vefat etti. Belâgate ve hazır cevaplığıyla meşhur bir zattı. Nesepler ve tarih konusunda kendisine başvurulurdu. Bedir Savaşında düşman saflarında yer alan Ukayl, Hudeybiye Antlaşmasından sonra Müslüman olmuştur. Müslüman olduktan sonra Mute Gazasına katıldı. Ukayl Hz. Hüseyin ile Yezid arasındaki anlaşmazlıkta Hz. Hüseyin'in tarafını tutanlar arasındaydı.

-Ü-

ÜBEYY İBNİ HALEF: Mekke'nin önde gelen müşriklerindendi. Mekke'de Peygamberimize (a.s.m.) rast geldikçe ölümlle tehdit ederdi. Onu (a.s.m.) öldürmeye ant içmişti. Uhud Harbinde Peygamberimiz (a.s.m.) tarafından yaralandı, Mekke yakınlarında Selef denilen yerde öldü.

ÜSAME BİN ZEYD (?-673): İlk Müslümanlardan olan Üsame Bin Zeyd, Peygamber Efendimizin (a.s.m.) azatlı kölesi olan Zeyd bin Harise'nin (r.a.) oğludur. Hayatının yirmi yıla yakın bir bölümünü Peygamber Efendimizin yanında geçirme bahtıyarlığına ulaşmıştır. Resulullahın, "Üsame bana herkesten daha yakındır" iltifatına mazhar olmuştur. On sekiz yaşında ve aralarında Hz. Ebubekir ile Hz. Ömer gibi büyük Sahabelerin de bulunduğu bir orduya kumandan olarak tayin edilmiştir. İftiraya uğrayan Hz. Aişe'yi (r.a.) savunmuş; iddiaların yalan ve boş laflardan ibaret olduğunu belirtmiştir. Risale-i Nur'da ismi zikredilirken şahit olduğu mucizelerden bazı örnekler verilmekte, ayrıca hususî ibadeti için yaptığı "Hizb-i Kur'ânî"sinden söz edilmektedir. Künyesi; Ebu Muhammed Üsame bin Zeyd bin Harise bin Şerahbil şeklindedir. Bediüzzaman, bazı talebelerinin arzusu üzerine, özellikle imana dair ayetlerden oluşan bir virdi "Hizb-i Kur'ânî" şeklinde bir araya getirerek bazı talebelerine göndermiştir. Talebeleri de, bunları çoğaltarak dağıtmışlardır. Ancak, Hizb-i Kur'ânî'nin çoğalması, bazılarını rahatsız etmiş ve çeşitli tenkitler ileri sürmelerine neden olmuştur. Bediüzzaman, talebelerinin bu anlamdaki tedirginliklerini gidermek için yazdığı mektubunda Usame bin Zeyd'in Hizb-i Kur'ânî'sini örnek verir: "Başta Sahabeler ve matbu Mecmuatü'l-Ahzab'da bulunan Hz. Üsame (r.a.) Hizb-i Kur'ânî'si ki, her bir günde bir kısmını okumakla taksim edilmiştir. Ve aynı kitapta ve Mecmuatü'l-Ahzab'ın aynı cildinde İmam-ı Gazalî'nin (r.a.) bir hizb-i Kur'ânî'si ve çok ehli velâyetin kendi meşreplerine muvafık bazı sureleri ve ayetleri bir hizb-i mahsus-u Kur'ânî yaptıkları meydandadır." Bediüzzaman, böyle hizblere Hz. Peygamberin izninin bulunmasını da şu ifadelerle anlatır: "Hazret-i Üsame Radıyallahü Anh, bir gün 'hamd'e ait, bir gün 'istiğfar'a ait ayetler, bir gün 'tesbih'e ait, bir gün 'tevekkül'e, bir gün de 'selâm' lâfzına, bir gün de 'tevhid' ve 'Lâ ilâhe illâ Hû'ya ait, bir gün de 'Rab' kelimesine ait bütün Kur'ân'dan müteferrik surelerden bir hizb-i Kur'ânî çıkarmış, kendine bir vird eylemiş. Demek böyle hizblere izn-i Peygamberî (Aleyhissalâtu Vesse-lâm) var." Bediüzzaman'ın hazırladığı Hizb-i Kur'ânî, 4-5 mahkemeden geçmiş; Diyanet İşleri Başkanlığı, İstanbul Fetva Dairesi'ne mensup heyet tarafından da incelenmiş ve çalışma takdirle karşılanmıştır. Yıllarca Peygamber Efendimizin (a.s.m.) yakınında bulunarak, dua ve iltifatına nail olan Üsame bin Zeyd (r.a.), 673 yılında Medine-i Münevvere'de Hakkın rahmetine kavuşmuştur

ÜVEYSÜ'L-KARANÎ: Peygamber Efendimiz zamanında yaşamış büyük velî. Asıl ismi Üveys bin amir el-Karnî'dir. Yemen'in Karn köyünde doğdu; doğum tarihi tam olarak bilinmemektedir. Hicrî 37 (657) yılında şehit edildi. Peygamber Efendimizin sağlığında Müslüman oldu. Fakat onu göremediği için Sahabi olamadı. Tabiînin büyüklerinden olduğu hadis-i şerif ile bildirildi. Veysel Karanî Yemen'de deve güder, geçimini onunla sağlardı. En önemli vasfı Peygamber Efendimize olan aşkı, ibadete canla başla devamı ve annesine olan saygı ve sevgisidir. Peygamber Efendimiz vefatına yaklaşınca, hırkasının Veysel Karanî'ye verilmesini istedi ve vefatından sonra Hz. Ömer ve Hz. Ali (r.a.) tarafından hırka ona teslim edildi. Veysel Karanî'ye hediye edilen hırka-i şerif günümüzde İstanbul-Fatih'deki Hırka-i Şerif Camiinde her sene Ramazan ayında ziyarete açılmaktadır.

VEHBİ EFENDİ: Bakınız HOCA VAHBİ.

VELİD: Gerçek adı Velid bin Yezid Abdülmelik bin Mervan'dır. Milâdî olarak 743-744 yılları arasında Emevî devletini yönetmiştir. Eski kaynaklarda ismi "Fasık Velid" olarak geçmektedir. Devletin başına geçtikten sonra yönetirken yaptığı yanlış hareketlerden dolayı devletin hazinesini kısa sürede boşalmasına sebebiyet vermiştir. Yaptığı bu yanlış yönetimden dolayı halkın ayaklanmasına sebep olmuştur. Halk ayaklanarak Velid bin Yezid Abdülmelik bin Mervan'ın kafasını kesmiştir. Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (a.s.m.) Velid bin Abdülmelik bin Mervan'ın yeryüzüne geleceğini önceden bildirmiştir. Ümmü Seleme'nin yeğenine verilen isimden dolayı Peygamber Efendimiz (a.s.m.), "Firavunlarınızın adını çocuklarınıza veriyorsunuz ha! Hemen ismini değiştirin. Çünkü bu ümmet içinde ismi Velid olan biri çıkacaktır. Onun, Firavun kavmine dokunan şerrinden daha fazlası ümmetime dokunacaktır" demiştir.

YAKUB (a.s.): Hz. İbrahim'in (a.s.) oğlu Hz. İshak'ın (a.s.) oğludur. Kenan bölgesine peygamber olarak gönderilmiştir. Hz. Yusuf'un (a.s.) babasıdır. Lakabı İsrail olduğundan onun soyundan gelenlere İsrailoğulları denilmiştir. Büyük oğlunun adı Yehud olduğundan bunlara Yahudi denilmiştir. Hz. Yakub (a.s.) uzun bir ayrılıktan sonra ömrünün son zamanlarını, Mısır azizi olan oğlu Hz. Yusuf'un (a.s.) yanına giderek Mısır'da geçirmiştir. Vefat ettikten sonra, babası Hz. İshak'ın (a.s.) Şam yakınlarında bulunan kabrinin yanına defnedilmiştir. Kur'ân-ı Kerim'de Yusuf Suresinde, onun şefkatinden kaynaklanan hissiyatı en parlak hakikat olarak nazar-ı dikkate verilmiş ve kendisinden övgüyle bahsedilmiştir.

YEŞİL ŞEMSEDDİN: Bakınız ŞEMSEDDİN YEŞİL.

YEZİD: Tam adı Yezid Bin Muaviye'dir. Emevî devletinin kurucusu Hz. Muaviye'nin oğludur. Babası tarafından veliaht tayin edilen Yezid 680 yılında halife oldu ve 683 yılına kadar devleti idare etti. Kaynaklarda Yezid'in eğlenceye çok düşkün, yönetim ehliyeti olmayan, halkın kendisinden nefret ettiği zalim bir yönetici olduğu belirtilmektedir. Bu yüzden iktidarda bulunduğu dönemler siyasî çalkantılarla geçmiştir. Yezid, babası tarafında tayin edildikten sonra kendisine biat etmeyip halifeliğini red edenlere karşı şiddet uyguladı. Aralarında Hz. Hüseyin'in de bulunduğu bir çok kişinin şehit edildiği Kerbelâ olaylarına sebep oldu. Mekke'de bulunan ve halifeliğini tanımayan Abdullah bin Zübeyr'in (r.a) üzerine Müslim bin Ukbe'yi gönderdi. Ukbe'nin Mekke'yi kuşatmasından sonra çıkan olaylarda, Harem-i Şerif mancınaklarla dövüldü, çıkan bir yangında Kâbe tamamen yandı, şehir yağmalandı ve bir çok insan hapsedilip işkenceye maruz kaldı. Yezid yaklaşık 3 sene 9 ay süren bir saltanat sürdükten sonra 683 yılında 39 yaşında iken öldü.

YUNUS (a.s.): Kur'ân-ı Kerim'de adı geçen Hz. Yunus (a.s.) İsrailoğullarına gönderilen peygamberlerdendir. Musul yakınlarında bulunan Ninova halkına peygamber olarak gönderilmiştir. Yunus ibni Metta adıyla meşhur olan Yunus (a.s.) kendisini balık yuttuğundan dolayı Kur'ân-ı Kerim'de Zennun ve Sahib-i Hut ünvanlarıyla zikredilir. Otuz yaşlarında peygamber olarak görevlendirilen Hz. Yunus (a.s.) halkını otuz üç sene hakka davet etmiş, ancak kendisine sadece iki kişi iman etmiştir. O da şehri terk edince, halkı gelecek azaptan korkup kendisine iman etmişlerdir. Hz Yunus tekrar geri dönerek irşada devam etmiştir

YUSUF KERVANCI: Risale-i Nur Külliyyatından Yirmi Sekizinci Sözü'n (Cennet bahsinin) telif edildiği bahçenin sahibidir. Sekiz sene Bediüzzaman Hazretlerine hizmet eden ve Üstadın "Sıddık" ünvanı verdiği Süleyman Kervancı'nın büyük oğludur. Yusuf Kervancı'nın Barla'da Yokuşbaşı Mahallesinde Bediüzzaman Hazretlerinin kaldığı evin karşısındaki evde dünyaya gelişini ve ilk günlerini anesi Memnune Hanım şöyle anlatır: "Ayşe ve Huriye gibi dört kızdan sonra bir oğlum dünyaya

gelmişti. Çeşme başında kadınlar 'Çınar ağacına tuğ dikildi' diye sevinçle konuşmuşlardı. Üstat 'Bu sesler nedir?' diye sorduğu zaman, bizim bey (Süleyman Kervancı) 'Bir oğlumuz oldu' diyerek, doğumu Üstada haber vermişti. Üstat, 'Fesubhanallah, ben tam Sure-i Yusuf'u okuyordum. İsimini ben koyacağım buyurmuş.' Kocam, 'Bir haftalık oldu, getireyim mi?' diye sorunca, Üstat, 'Yok, ben on beş günlük olunca çağırırım' demiş. On beş günlük olunca kundakladım, bey alıp Üstada götürdü. Üstat kibleye döndü, ezan okudu ve ismini Yusuf olarak koydu."

YUSUF ZİYA ARUN: İsmi Üstad'ın talebelerine ait mektuplarda imza yerinde geçmektedir. Risale-i Nur'la imana hizmet noktasında Bediüzzaman'ın "Ziya'yı aynen Zübeyir gibi bütün hayatını Nurlara, iman ve hizmetine fedakârane verecek bir mahiyette bilirim. Dünya ile, hususen kadınlarla, evlenmekle alâkadar olup bağlanmaz zannederim... Eğer Ziya dünya ile evlenmekle alâkadar olmaya niyetli ise, Nurun erkânları ile meşveret etmek ona lâzımdır. Ben bu meselede fikir beyan edemem. Ziya gibi Nur kahramanı dünya ile zincirlerle bağlanmasına, hizmet-i Nuriye fetva verme-siyle olur" ifadesi ile Ceylân Çalışkan'a gönderdiği mektuptan sonra Yusuf Ziya Arun'un evlenme teklifini reddi onun hizmete bağlılığını ve hizmetteki yerini göstermektedir.

YUSUF ZİYA: (Prof. Yusuf Ziya Yörükhan) 1940'lı yılların başında Ankara Diyanet İşleri Müşavere Heyeti üyesi olan Yörükhan 1943 yılında Üstat Bediüzzaman ve talebelerinin aleyhine Risale-i Nur'ların incelenmesi için teşkil edilen "bilirkişi heyeti"nde Diyanet adına görevlendirildi. Raporunu Risale-i Nur lehine hazırladı.

-Z-

ZEYNELABİDİN (658-713): Hazreti Hüseyin'in (r.a.) oğlu ve Hazreti Ali'nin (r.a.) torunudur. On iki imamın dördüncüsüdür. Tabiînin büyüklerinden olup, büyük Sahabelerin çoğunu görmüştür. Risale-i Nur'da, Hazreti Hüseyin'in soyundan gelen manevî Mehdi hükmünde olduğu belirtilmektedir. O da şehit edilenlerdendir. Hazreti Hüseyin'in neslini devam ettirmesinden ötürü Seyyidü'l-Sacidin olarak anılmıştır. Büyük takva sahibi ve ibadete düşkünlüğünden ötürü, ibadet edenlerin süsü manasına gelen "Zeynelabidin" lakabıyla meşhur olmuştur. Künyesi Ebu Muhammed (veya Ebü'l-Hasan) Ali bin Hüseyin bin Ali bin Ebi Talib şeklindedir. Asıl adı Ali olan Zeynelabidin, 658 yılında (bazı kaynaklara göre 655 veya 666) Medine'de doğdu. Babası Hazreti Hüseyin (r.a.) ve annesi de Acem sultanının kızı olan Şehr-i Banu Gazele'dir. İran'ın fethinden sonra esir alınan sultanın üç kızından biri olup, Hazreti Ali (r.a.) tarafından Hazreti Hüseyin ile evlendirilmiş ve bu izdivaçtan Zeynelabidin dünyaya gelmiştir. Fitnenin yoğun bir şekilde yaşandığı bir dönemde yaşadığı için o da dönemin ızdıraplarından nasibini almıştır. Kerbelâ faciasında başta babası Hazreti Hüseyin (r.a.) olmak üzere, çok sayıda mü'minin şehit edilmesine şahit olmuştur. "Hayret edilir o kimseye ki, hayatında zararı dokunacak yemeklerden kaçınır da, vefatında zararı dokunacak günahlardan kaçınmaz," sözünün sahibi olan Zeynelabidin, 713 yılında "vefatında zararı dokunacak günahlardan kaçınan" salih kullardan olarak Hakkın rahmetine kavuştu. Naaşı, amcası Hazreti Abbas'ın (r.a.) yanına, Baki Mezarlığına defnedildi.

ZİYA SÖNMEZ: Ziya Sönmez 1876 yılında doğdu, 1949 yılında vefat etti. Bediüzzaman Said Nursi'nin ilk avukatlarındandır. Denizli'de Bediüzzaman'ın avukatlığını üstlenmiştir ve Bediüzzaman'ın "Risale-i Nur'un avukatı Ziya yı bizim tarafımızdan hem çok teşekkür, hem tebrik ediniz. Çoktan beri ruhuma ihtar edilmiş ki, Ziya namında birisi, Risale-i Nur namına büyük bir hizmet edecek. Bu mesele gösterdi ki, o Ziya, bu Ziya dır. Bizleri ebade kadar minnettar eyledi" ifadeleri ile takdirlerine mazhar olmuştur.

ZÜBEYR BİN AVVAM (?-656): İslâmiyetle şereflenenerin ilklerindendir. "Aşere-i Mübeşşere" diye tabir edilen ve hayatta iken Peygamber Efendimiz (a.s.m.) tarafından cennetle müjdelenen on

Sahabeden biridir. Soyu, Peygamber Efendimizin mübarek silsilesi ile dedeleri Kusay'da birleşir. İslâma büyük hizmetlerde bulunup, kahramanlığıyla tanınırdı. Künyesi, Zübeyr bin Avvam bin Huveylid bin Esad bin Abduluzza bin Kusay bin Kilab şeklindedir.

Doğumuyla ilgili olarak farklı tarihler verildiğinden, kesin olarak bilinmemektedir. Annesi Safiyye binti Abdulmuttalib, Peygamber Efendimizin (a.s.m.) halası; babası Avvam'da Hazreti Hatice'nin (r.a.) kardeşidir. Mübarek bir silsileye mensup olan Zübeyr, Hazreti Ebubekir'in (r.a.) daveti ile Müslüman olduktan sonra başta amcası olmak üzere, müşrikler tarafından muhtelif işkence ve eziyetlere maruz kaldı. Ancak, Resuli Ekrem'in (a.s.m.) yanından hiçbir zaman ayrılmadı.

Hazreti Zübeyr, Habeşistan'a hicret eden kabile ile birlikte Mekke'den ayrıldı ve daha sonra oradan Medine'ye gitti. Medine'ye geldikten sonra yapılan hemen her savaşa katıldı ve cesareti ile tanındı. Bütün sıkıntılı dönem ve savaşların en şiddetli anlarında hep Resulullahın yanında yer aldı. Bundan dolayıdır ki, katıldığı savaşlarda yara almayan hiçbir yeri kalmadı. Uhud Savaşının en şiddetli hengamında vücudunu kalkan yaparak Peygamber Efendimizi korumaya çalıştı.

Mekke'nin fethi sırasında İslâm ordusunun sancaktarlığını yaptı. Hemen hemen bütün savaş ve seferlere katıldığı gibi Veda Haccı'na da katılarak hazır bulundu. Bu üstün vasıflarından dolayıdır ki, cennetle müjdelenen on sahabe arasında yer aldı. Zaten Peygamber Efendimize (a.s.m.) tabi olurken, ölümüne kadar sadık kalacağı şeklinde vaatte bulunmuştu. Peygamber Efendimiz onun için, "Her peygamberin bir havarisi (yardımcısı) vardır. Benim havarim Zübeyr'dir" şeklinde iltifatta bulundu.

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP (1920-1971): Kafkas asıllı, Konya'nın Ermenek ilçesine yerleşmiş bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi (1920). Asıl adı Ziver olup Üstad, Zübeyir bin Avvam Hazretleri'ne atfen ismini Zübeyir olarak değiştirmiş ve bu isimle tanınmıştır. İlköğretimini Ermenek'te yaptıktan sonra ortaokulu Silifke'de okuyup bitirdi (1939). Bu tarihten itibaren önce Ermenek'te sonra Konya'da posta-telgraf muhabere memuru olarak çalıştı. Konya'da bulunduğu sıralarda Nurlarla tanıştı ve ömrünün sonuna kadar iman hizmetini en güzel şekilde ifa etti.

Emirdağ'da Üstad'ı ziyaret edip (1946) yanında kalmak istediğini bildirdi. Memuriyetine devam etmesi, daha sonra yanına alınacağı cevabını aldı. 1948'de Afyon'da tutuklanarak Bediüzzaman'la birlikte altı ay hapis yattı. Bu tarihten itibaren Üstad'ın vefatına kadar hep yanında kaldı.

Üstad'la hapis yatarken yanlışlıkla serbest bırakıldığında bu fırsattan yararlanıp özgürlüğüne kavuşma şansına sahipti, ancak o, yapılan yanlışlığa itiraz ederek tahliyei engelledi ve böylece Üstad'ından ayrılmadı. Nurcuların takibata uğradığı, kanunsuz bir şekilde tutuklandıkları, eziyet gördükleri hengâmda, Risale-i Nurları okuduğunu söyleyerek kendi kendini ihbar etti. Her halükârda iman hakikatlerini mahkumlara, savcılara, hâkimlere izah ediyordu. Çünkü, onun tespitlerine göre Risale-i Nur'ları okuyan hâkimler, yanlış hüküm vermezlerdi. Nitekim Risale-i Nur'lar ve Nurcular hakkında açılan yüzlerce dava, beraatla neticelendi.

Zübeyir Gündüzalp'in hizmetteki yerini Bediüzzaman Hazretlerinin, "Zübeyir bana 'Merhum biraderzadem Abdurrahman yerine verilmiştir' diye manevî ihtar aldım. Hakiki fedakâr Zübeyir, en lüzumlu ve hizmete şiddetli ihtiyacın zamanında buraya imdada geldi..." ifadelerinde görmekteyiz.

27 Mayıs 1960 İhtilâlinde sonra memleketi olan Ermenek'te mecburî ikamete tâbi tutuldu. Burada bir süre kaldıktan sonra, gizlice Ermenek'ten ayrılarak Ankara'ya gitti. Altı ay kadar Ankara'da kaldı ve 1961'de İstanbul'a geldi. 2 Nisan 1971 tarihinde İstanbul'da vefat etti.

Üstad Hazretlerinin ahirete irtihalinden sonra "meşveret sistemi"ni tesis etti. Hizmeti meslek ve meşrep açısından şekillendirdi. Risale-i Nur Külliyyatının neşri, İttihat mecmuası, Yeni Asya gazetesi ve Yeni Asya Yayınevinin kurulması gibi yayın faaliyetlerini başlattı.

-A-

AFGANİSTAN: Afganistan, Asya'da bir ülke. Yüzölçümü 647.500 km² olan Afganistan'ı Hindikuş ve Pamir sıradağı zincirleri kuzey ve güney olmak üzere iki bölüme ayırır. 1979 Sovyet işgali öncesi yaklaşık 15 milyon nüfusu bulunan Afganistan'da halkın çoğunluğu Sünnî olmak üzere tamamı Müslümandır. Başkent Kabil ülkenin en büyük kentidir; diğer önemli kentler batıda Herat, güneyde Kandahar ve kuzeyde Mezar-ı Şerif'tir. Yerel ve ulusal düzeyde bütünleşmenin zayıf olduğu Afganistan'da coğrafi engellerin yanında toplumsal hayatın da büyük sorunları vardır. Okuma yazma oranı yüzde 10 civarında olan Afganistan fert başına düşen gelir bakımından da dünyanın en yoksul ülkeleri arasındadır. Asya'da yolların kesişme noktasında bulunan Afganistan, bu stratejik konumu nedeniyle tarih boyunca çeşitli kavimlerin istilasına uğramıştır. Sınırları içinde yaşayan halklar, değişik tarihlerde farklı devletlere tâbi olmuşlardır. Afganistan'da Hindikuş Dağlarının güneyinde bulunan alan Peştunların anavatanıdır. Yüzde 40 oran ile Peştunlar Afganistan'da yaşayan en kalabalık etnik grubu oluştururlar. Tacikler % 25, Hazaralar % 20, Türkler (Özbek ve Türkmen) % 10, diğerleri nüfusun % 5'ini teşkil etmektedir. Afganistan'daki etnik Türkler Türklük bilincine sahiptir ve Türkiye'ye bağlılık duymaktadır.

AFRİKA: Yüzölçümü itibarıyla dünyanın üçüncü büyüklükte kıtasıdır. Nüfusunun çoğunluğunun siyah ırk olması nedeniyle "Siyah Kıta" olarak da anılır. Ülkede büyük dinlerin yanı sıra pek çok din ve inanış bulunmaktadır. İrk bakımından da kavim yaşayışı hakim olan kıta'da İslâmiyet önemli bir yer tutmaktadır. Habeşistan hicretleriyle İslâmiyetin girdiği Afrika kıtası, özellikle Batılı ülkelerin sömürge çalışmalarında birinci sırayı alır. İslâmiyetle gelişen ve ilerleyen fikrî ve ilmî yapı, Batı sömürgeciliği nedeniyle gerilemiş bulunmaktadır.

AFYON: Ayfon'un nüfusu 900 bine yakındır. Yüzölçümü olarak 14.555 km² 'dir. Afyon adını 2300 yıldan beri ekilen haşhaş bitkisinden almıştır. M.Ö. 7000 yılından başlayarak günümüze kadar yerleşim yeri olan ilin sınırları içinde Hitit, Frig, Grek, Roma, Bizans, Selçuklu, Osmanlı gibi uygarlıklar egemen olmuştur. Selçuklu Türklerinin 1071 yılında Anadolu'yu fethetmeleri sonucunda Afyon Türklerin hakimiyetine girmiştir.

AKŞEHİR: Konya ilimize bağlı bir ilçemizdir. İlçe yüzölçümü 1442 km²'dir. Denizden yüksekliği 1050 m'dir. Güneybatı kesiminde yer alan Konya iline bağlı Akşehir ilçesi, Konya-Afyon karayolu üzerinde olup Konya iline 135 km. Afyon iline 90 km. mesafededir. Tarih boyunca hep önemli bir yerleşim, ticaret, kültür merkezi olan Akşehir'e ait ilk arkeolojik bulgular Neolitik Dönem'e kadar uzanıyor. Etiler zamanında Akşehir'in adı THYMBRION'dur. Zamanla Frigya egemenliğine daha sonra Anadolu'da egemenlik kuran Lidyalılar'ın yönetiminde kalan Akşehir'in önemi daha da artmıştır. "Krallar Yolu" Akşehir'den geçmektedir. Akşehir, İ.Ö. III. yüzyılda, PHİLOMELİUM "Bal Sevenler" adıyla anılmaya başlanmıştır. Pers ve Hellenistik dönemlerden sonra kent, Roma daha sonra da Bizans egemenliğine geçer. Araplar Akşehir'i, beyaz çiçek açmış elma ve Erik ağaçlarının görüntüsünden dolayı "Belde-i Beyza" (Beyaz Şehir) olarak anmışlardır. Ancak sonra Anadolu'ya yayılan Türkler, Kutalmışoğlu Süleyman Şah komutasında kenti almışlardır. Haçlı Seferleri, Selçuklu taht kavgaları, Moğol istilâsı sıralarında sürekli savaşlar yaşayan Akşehir (Akşar) büyük yıkımlar yaşamak zorunda kalmıştır. 1381 yılında Padişah Murat Hüdavendigâr'a satılarak Osmanlı egemenliğine girerse de Y. Beyazıt'ın Timur'a yenilmesi ile Moğollar'ın, Fetret döneminden sonra Karamanoğulları'nın eline geçer. Nihayet Fatih Sultan Mehmet 1467 yılında Akşehir'i fethederek Osmanlı topraklarına katar. 19. yy sonlarında Akşehir'de Kaymakınlık yapan Bereketzade İsmail Hakkı'nın hatıralarında verdiği bilgilere göre; Akşehir'in çevre kasabalarıyla birlikte (Cihanbeyli, Doğanhisar, vb.) 50.000'den fazla nüfusu vardır. Türkler, Yörükler, Kürtler, Ermeniler, Rumlar vd. diğer milliyetlerden insanların bi-

rarada yaşadığı sosyal ve ekonomik bakımdan canlı, bir merkezî yerleşme birimidir Bu ilçede bulunan Nasreddin Hoca'nın maya çaldığı Akşehir Gölü Türkiye'nin 5. büyük gölüdür. (353 km)

ALAMESCİT KÖYÜ: Afyon ili, Sandıklı ilçesine bağlı bir köydür.

ALMANYA: Almanya Batı Avrupa'da yer alan, dünyanın en sanayileşmiş ülkelerinden biridir. Kuzeyde Danimarka ile komşudur ve Kuzey Denizi ile Baltık Denizine kıyısı vardır. Doğuda Polonya ve Çek Cumhuriyeti ile, güneyde Avusturya ve İsviçre ile, batıda ise Fransa, Lüksemburg, Belçika ve Hollanda ile komşudur. Almanya Avrupa Birliği'nin kurucu üyelerindendir. Almanya Federal Cumhuriyeti 16 eyaletten oluşur. I. Dünya Savaşında Almanların yenilgiye uğramasıyla imparatorluk işgal edilmiştir. Almanların Weimar Cumhuriyeti dedikleri dönem, politik istikrarsızlık, dünya ekonomik bunalımı ve de Almanların Versailles Anlaşmasına duydukları tepki sonucu Adolf Hitler'in nasyonal sosyalist diktatörlüğüne varmıştır. Bu dönemde yaşanan Yahudi Soykırımı ile tarihinin en karanlık sayfalarından birini gören Almanya, İkinci Dünya Savaşından da yenilgiyle çıkarak 1945'te batıda Amerikan, İngiliz ve Fransız, doğuda ise Batı Berlin hariç Sovyet işgal bölgelerine bölünmüştür. Batıdaki işgal bölgelerinde 23 Mayıs 1949'da Federal Alman Cumhuriyeti, Sovyet işgalindeki bölgelerde ise 7 Ekim 1949 tarihinde Demokratik Alman Cumhuriyeti kurulmuş, Doğu Bloğunun çözülmesi ve son anılan devletin kendini lağvedip 3 Ekim 1990'da Federal Alman Cumhuriyetine katılmasıyla Alman birliği tekrar sağlanmıştır.

AMERİKA: Kuzey Amerika kıt'asında yerleşik, 50 eyaletten oluşan teknoloji bakımından dünyanın en önde gelen ülkesi. Yaklaşık 200 yıllık tarihine rağmen, bütün dünyaya hükmetme gayreti içerisinde. 250 milyonluk nüfusu dünyanın bütün ırklarını barındırıyor. Bütün dinlerin mensuplarının bulunduğu Amerika Birleşik Devletleri (ve Avrupa) hakkında Bediüzzaman Hazretleri İslamiyete hamile olduğundan ve yakında bir İslâm devleti doğuracağından bahseder. Başşehri Washington DC olan ABD ile Türkiye'nin dostluğu 1950 Kore Savaşından sonra daha da artarak devam etmektedir.

AMERİKA KİT'ASI: Kara parçası büyüklüğü cihetiyle dünyanın ikinci büyük kıt'asıdır. Kuzey, Orta ve Güney Amerika bölümlerinde onlarca devlet bulunmaktadır. Kıt'anın çevresi Büyük ve Atlas okyanusları ile çevrilidir. Kuzey Amerika kıt'asının en büyük devletleri Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'dır. Orta ve Güney Amerika kıt'alarında, çoğunluğunu İspanyolların oluşturduğu Lâtin Amerika ülkeleri yer almaktadır. Kuzey Amerika ülkeleri refah ve teknoloji bakımından Orta ve Güney Amerika ülkelerinden hayli ileridedir. Yaklaşık 43 milyon kilometrekare büyüklüğünde ve üzerinde 700 milyon insanın yaşadığı kıt'ada Hristiyanlık (özellikle Katolik) ve Müslümanlık en büyük dinlerdir.

ANADOLU: Türkiye'nin toprakları hem Asya, hem de Avrupa kıt'alarında yer almaktadır. Topraklarımızın en büyük kısmı Asya'dadır ve genel "Anadolu" olarak isimlendirilir. Büyük medeniyetlerin yaşadığı dünyanın en eski yerleşim yerlerinden olan Anadolu'nun üç tarafı denizle çevrilidir. Toprakları üç kıt'aya yayılan Osmanlı İmparatorluğunun yıkılışı ile İstiklâl Savaşı sonrası yeni Türkiye Cumhuriyeti Anadolu üzerinde tesis edilmiştir.

ANKARA: Orta Anadolu'nun merkezinde eski bir yerleşim yeridir. Eski ismiyle Engüri, şimdi ki adıyla Ankara, 1923'te kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin de başşehridir. Yakın tarihimizde çok önemli bir yere sahiptir. Kurtuluş Savaşı esnasında bütün vatanperverlerin toplandığı ve millet meclisinin kurularak yeni devletin temellerinin atıldığı bu Anadolu kenti yapılan imar hareketleri ile son derece modern bir başkent hüviyetini kazanmıştır. Kurtuluş Savaşı sırasında Bediüzzaman Said Nursi'nin de davet edildiği Ankara, sonraki yıllarda da Nurculuk hareketinin içinde yer almıştır.

ANTALYA: Akdeniz bölgesinin batı kesiminde yer alan bir sahil şehrimizdir. Şehrin batısında Toros Dağları, güneyinde Akdeniz, doğusunda Mersin, Karaman ve Konya, kuzeyinde Isparta ve Burdur, batısında ise Muğla yer almaktadır. Antalya ilinin bulunduğu bölge, Antalya Körfezini 20.815 km karelik bir alanla çevrelemiştir. Bu alanın büyük bir bölümü ilin kara sınırlarını meydana getiren Toros Dağları ile kaplıdır. Dağlardan denize ulaşan birçok bağımsız ırmak vardır. Bölgenin yaklaşık % 60'ı çam ormanları ve Akdeniz bitkileri ile yeşillenmiştir. 590 km'lik sahil bandının 290 km'si doğal kumsallardan oluşmaktadır.

Antalya'nın özgün coğrafi özellikleri, bölgede birçok medeniyetin ve yerleşim yerlerinin meydana gelişinin başlıca nedenlerindendir. Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı Devletlerine ait pek çok tarihi eser bulunmaktadır. Antalya, bu özelliğiyle âdeta bir açık hava müzesi görünümündedir. Antalya, Anadolu'ya kök salan Risale-i Nurların neşredildiği, Nur Talebelerinin bulunduğu illerimizden birisidir. Risale-i Nur hizmeti Anadolu'nun her yerinde olduğu gibi Antalya'da da devam etmektedir.

ARABİSTAN: Cezeretülarap, El-Cezire, Arap Yarımadası gibi isimlerle de anılan Arabistan coğrafi konum itibarıyla Asya ve Afrika kıtalarının kesiştiği noktada yer almaktadır. Doğusunda Basra Körfezi, batısında Kızıldeniz, güneyinde ARABİSTAN: Cezeretülarap, El-Cezire, Arap Yarımadası gibi isimlerle de anılan Arabistan, coğrafi konum itibarıyla Asya ve Afrika kıtalarının kesiştiği noktada yer almaktadır. Doğusunda Basra Körfezi, batısında Kızıldeniz, güneyinde ise Arap Denizi bulunmaktadır. Günümüz Arap Yarımadasında yer alan ülkeler ise şunlardır: Suudi Arabistan, Yemen Cumhuriyeti, Bahreyn, Kuveyt, Umman, Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar. Arap Yarımadası 3.000.000 km2 den büyük topraklarıyla dünyanın en büyük yarımadalarından biri olarak kabul edilmektedir. Yarımada'nın nüfusu ise, 1989 yılı rakamlarına göre, yaklaşık 33 milyonu bulmaktadır.

Arabistan Yarımadasının bir bölümü geniş çöl alanlarından ibarettir. Kuzeydeki yeşil alanlar, batıda kalan Hicaz ve güneybatıdaki Yemen toprakları ise sulak ve verimli alanlardır. Bölgede yaşayanların en önemli gıda ve geçim maddesi hurma olup kahve, muz, narenciye ve hububat gibi ürünler de yetişmektedir. Arabistan ekonomisinin en önemli gelir kaynaklarından birisi petroldür. Yarımada'da zengin petrol rezervleri vardır. İlk defa 1930'lu yıllarda Bahreyn'de bulunan petrol daha sonra yarımada'daki diğer ülkelerde de bulunmuş ve en önemli gelir kaynakları arasına girmiştir.

Arap Yarımadası insanlık tarihi açısından da önemli bir yerdir. Hz. Adem, Hz. Hud, Hz. Salih, Hz. Şuayb, Hz. İbrahim ve Hz. İsmail gibi peygamberler Arap Yarımadasında yaşamıştır. Kur'an'da bahsedilen kıssaların ve hadiselerin çoğu Arap Yarımadasında geçmiştir. Ayrıca son din olan İslamiyet de bu topraklarda zuhur etmiş, son peygamber olan Hazret-i Muhammed (a.s.m.), bu topraklarda yaşamıştır. İslam âlemi için çok önemli olan Mekke, Medine, Kâbe, Mescid-i Nebevî, Arafat Dağı, Uhud Dağı, Müzdelife, Mina gibi mekânlar yine Arabistan topraklarında bulunmaktadır.

ARAÇ: Kastamonu iline bağlı bir ilçedir.

Bilinen tarihi Hititler ile başlar, Frigya, Lidya Krallıkları ile Pers hakimiyetiyle yerel krallıklar olarak devam eder. Pontus ve Bizans hakimiyeti ile devam eden egemenlik Anadolu'nun Türkleşmesine kadar devam eder. Bu dönemlerde bölge; savaşçı yapısı ve iyi at yetiştirmesi ile bilinir. 1105 yılında Danişmendliler zamanında Türk hakimiyetine geçmiştir. Uzun süre bölgede Beylikler hakim olmuştur, beyliklerin en önemlisi olan Candaroğulları Beyliği 1460 yılında Osmanlı yönetimine geçmiştir.

Beylikler döneminde Kastamonu merkezli bir ilim ve kültür merkezi olma özelliği de kazanan Araç ilçesinde Küre-i Hadid (Demirli) Köyü İsmailbey Camii, Tatlıca Köyü Camii ve Antik Dönem'i işaret eden kaya mezarları tarihi özellikleriyle dikkat çeker. Anadolu'daki en eski yerleşim bölgelerinden biri olan Araç 3000 yıllık bir yerleşim geçmişine sahip bulunmaktadır Karadeniz ile iç bölgeler

arasındaki ticari ve beşeri bağları kuran kervanların işlediği önemli bir yol güzargahında, önemli bir durak ve uğrak yeri olması, ilçeye Araç adının verilmesine neden olmuştur.

ARTEMİT (EDREMİT): Van Gölü kıyısında bir yerdir. Üstat Bediüzzaman, Balkan Savaşları yüzünden yapımı duran Üsküp Üniversitesi için ayrılan tahsisatın, Medresetüzzehra projesine aktarılmasını hükümete kabul ettirdikten sonra, İstanbul'dan ayrılarak Van'a döner. Medresetüzzehra'nın temeli 1913 yılının yaz aylarında Van Gölü kıyısındaki Artemit'te atılır. Ancak bu defa da I. Dünya Savaşının başlaması bu projenin de ertelenmesine sebep olur.

ASYA: Dünyayı teşkil eden beş kıt'anın en büyüğü olan Asya kıt'ası, aynı zamanda insanlık tarihinin de başladığı yerdir. Bu eski kıt'ada medeniyetler kurulmuş, medeniyetler yıkılmıştır. En önemli yönü ise bütün dinlerin bu kıt'ada ortaya çıkmasıdır. Mukaddes mekânların ve şehirlerin yer aldığı ülkelerin hemen hemen hepsi Asya'da bulunmaktadır.

ATABEY: 5000 yıllık tarihî bir geçmişe sahip olan Atabey, Hitit, İyon, Selefkos, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinin önemli bir yerleşim merkezi olma özelliğini korumuş ve o dönemlere ait izleri günümüze kadar taşıyabilmiştir. Atabey'in Nurlarla ilgisi Üstad Bediüzzaman'ın takdir ve iltifatını kazanan ve Nur Kahramanları dediğimiz vefakâr, fedakâr Nur Talebelerinin bir çoğunun bu beldeden olmasıdır. Bir kısmının isimleri şöyle: Sabri Arseven (iskele memuru, Hulûsi-i Sâni veya Santral Sabri lâkaplarıyla da anılır.), Tahirî Mutlu Ağabey, Hafız Ali, İslâmköylü Abdullah, Küçük Ali, Lütü, Abdullah Çavuş, Mesut, Zühtü ve daha inceleri. Allah hepsine rahmet eylesin.

AVRUPA: Beş kıt'anın yüzölçümü bakımından en küçüğü. Ancak fikir, kültür, siyaset ve medeniyet mefhumları açısından en önde gelenidir. Özellikle yeni Türkiye Cumhuriyetinin fikir, kültür, siyaset ve ekonomisi bakımından çok önemlidir. 1900'ların ortalarından itibaren Türk insanı Avrupa'ya adım atmış ve giderek varlığını gösterir hale gelmiştir. Şu anda Müslümanlık, Avrupa'nın pek çok ülkesinde resmî din olarak tanınmakta; pek çok Avrupa kuruluşu ve önemli kişileri de İslâmiyetle yakından ilgilenmektedir. Bediüzzaman'ın, "Avrupa İslâma hamiledir" ifadesi de yerini bulmaktadır.

AYANCIK: Ayancık, Cumhuriyetin ilânına kadar Kastamonu iline bağlı iken, Cumhuriyetin ilânından sonra yapılan idarî düzenlemede Sinop iline bağlı ilçe olmuştur.

Ayancık ilçesinin tarihi ilk çağlara kadar uzanır. Ayancık ve çevresi 11. yüzyılın sonlarında ilk kez Danişmentogullarının egemenliğine girmiştir. Bölge 1204'te Anadolu Selçuklularının, 1259'da Pervaneogullarının, 1292'de Candaroğullarının eline geçmiştir. 1460 yılında Fatih Sultan Mehmet Trabzon seferine giderken Sinop ve çevresini Osmanlı devletine bağlamıştır. Tanzimat devrine kadar Ayancık ve çevresi Kastamonu'ya bağlı dört kadılıktan birinin yönetimi alanı içinde kalmıştır. Tanzimat ile başlayan, daha sonra devam eden yenileşme hareketleri sırasında Ayancık ve çevresinde (Sancak-Kaza) ilçe yönetimi kurulması düşünülmüş, ilçe merkezi olarak da Ayandon (Türkeli ilçesine bağlı Ayazköyü) kabul edilmiştir. Alman ve Belçika sermayeli kereste fabrikasının 1929 yılında işletilmeye başlanması, bölge ekonomisi ve sosyal hayatında dönüm noktası olmuştur.

AYASOFYA CAMİİ: Mimarisi, ihtişamı, büyüklüğü ve işlevselliği yönünden ilk ve son ünik uygulama olarak görülen Ayasofya; Osmanlı camilerine fikir bazında da olsa esin kaynağı olan, doğu-batı sentezinin bir ürünüdür. Bu eser dünya mimarlık tarihinin günümüze kadar ayakta kalmış en önemli anıtları arasında yer almaktadır. Bu nedenle, Ayasofya, tarihî geçmişinin yanı sıra, mimarisi, mozaikleri ve Türk çağı yapıları ile yüzyıllar boyunca tüm insanlığın ilgisini çekmiştir. Ayasofya 916 yıl kilise, 481 yıl cami olmuştur; 1935'den bu yana müze olarak tarihî işlevini sürdürmektedir.

AYDIN: Ege bölgesinde yer alan bir ilimizdir. İzmir, Manisa, Denizli, Muğla illeri ve Ege Denizi kıyıları ile çevrilidir. Büyük Menderes Ovası, Çine Ovası ve Büyük Menderes Nehri ve Bafa Gölünün bir kısmı bu şehrin sınırları içindedir. Topraklarının % 63'ü dağlıktır. Şehir Türkmenler tarafından kurul-

muş, 1186 yılında Selçukluların 1300 yılında Aydınoğullarının, 1426 yılında da Osmanlıların eline geçmiştir. 1923 yılında il hüviyeti kazanan şehir zengin bir kültürel birikime sahiptir.

-B-

BAĞDAT: Irak'ın başkentidir. Şehir Dicle Irmağının iki yakasında yer alır. Tarihte, Babiller ve Sasaniiler gibi pek çok medeniyete başkentlik yaptı. İklimin mutedil ve ticarî yolların üzerinde olması şehri her zaman cazip kılmıştır. Bağdat Harun Reşit döneminde refahın doruğuna ulaştı. 1534 yılında Kanunî Sultan Süleyman tarafından Osmanlı topraklarına katıldı. 1. Dünya Savaşında İngilizlerin işgaline uğrayan Bağdat 1921'de kurulan bağımsız Irak Krallığının başkenti oldu. Krallığın 1958'de yıkılmasından sonra kurulan Irak Cumhuriyetinin de başkentiliği devam etmektedir.

BALIKESİR: Anadolu'nun kuzeybatısında yer alan Balıkesir ili 1.076.347 kişilik nüfusu ile (il merkezi 250.000) Marmara Bölgesinin 4. büyük yerleşim merkezidir. 14.528 km² lik yüzölçümüne sahip olan Balıkesir ilinin büyük bir kısmı Güney Marmara'da yer almakla birlikte, hem Marmara hem de Ege bölgesinde toprakları bulunmaktadır. Doğuda Bursa, Kütahya, güneyde İzmir, Manisa; batıda Ege Denizi, Çanakkale ve kuzeyde Marmara Denizi ile çevrilidir. Balıkesir kenti halkı etnik köken olarak manav, yörük ve muhacir karaktere sahiptir. Milli Mücadele Döneminde de ilk kurşunun atıldığı ve devlet örgütlenmesine benzer kurumsallaşmaya gidilmesiyle Yunanlıların Ege'de ilerlemesini durdurmayı başardığı yerdir. Alaca Mescid'de toplanan 41 kişi büyük bir başarı ile devlet gibi bölgeyi yönetmişler ve askerî başarılarla imza atmışlardır.

BALKANLAR: Balkan Yarımadası Avrupa kıtasının güneydoğusunda yer alan ve çoğunluğunu 15-19. yüzyıllar arasında Osmanlı İmparatorluğunun egemenliği altındaki ülkelerin oluturduğu bir yarımada'dır. "Balkan" kelimesinin kötü imajı yüzünden Güneydoğu Avrupa olarak adlandırılmaya başlanmıştır. Balkan Yarımadasındaki ülkeler şunlardır: Arnavutluk, Bosna ve Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Yunanistan, Makedonya Cumhuriyeti, Sırbistan, Karadağ, Türkiye'nin Trakya bölgesi Balkan Yarımadasında yer alan ülkelerdir. Ayrıca Moldova, Romanya, Slovenya da Balkan Yarımadasında sayılırlar.

BARLA: Isparta ili, Eğirdir ilçesine bağlı olan Barla, Eğirdir'in 25 km kuzeybatı uzantısı, 18 km kıyı şeridi olan 3052 nüfuslu 104 Km² yüzölçümlü güzel bir yerleşim yeridir. Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri 1926 ile 1934 yılları arasında burada sürgün yaşamıştır. Risale-i Nur Külliyyatının büyük bir bölümünün telif edildiği Barla, şu anda Nur Talebelerinin olduğu kadar halkımızın da rahat ettiği güzel vatan köşelerinden birisidir. Huzur ve sükunet arayanların kolayca gidebilecekleri bir mekân olan Barla'da temiz konaklama tesisleri bulunmaktadır.

BARTIN: Batı Karadeniz bölgesinde bir ilimizdir. Kuzeyini 59 km'lik sahil şeridiyle Karadeniz çevrelerken, doğuda Kastamonu, doğu ve güneyde Karabük, batıda ise Zonguldak illeriyle komşudur. Yüzölçümü 2143 km²'dir. İl merkezinin rakımı 25 m. dir. Bartın; doğu, batı ve kuzeyden yüksekliği 2000 metreyi geçmeyen dağlarla çevrilidir. Dağlar, yüksek olmamakla birlikte oldukça dik, sahillere doğru sarp ve kayalıktır. En yüksek nokta Keçikıran Tepesi'dir. (1619 m.) En önemli dağları; Aladağ, Kocadağ, Karadağ, Kayaardı, Karasu ve Arıt dağlarıdır. Kent merkezini batıdan Aladağ, kuzeyden Karasu dağları ve doğudan Arıt dağları kuşatmaktadır. Bartın Irmağı ve kolları tarafından derenin bir biçimde parçalanmış arazi çok engebeli bir görünümündedir. Irmağın genişlediği alanlarda ve dağların oldukça dik yamaçları arasında dar ve derin vadiler yer alır. Kent merkezlerine inildikçe düz ovalar artmaktadır. Bartın'daki ormanlık alanlar, bitki ve ağaç türü zenginlikleri ile yaban hayatları yönünden Türkiye'nin en ilginç ve en zengin ormanlık alanlarından'dır.

BEDRE: Eğirdir Barla yolu üzerinde merkeze 11 kilometre mesafede, Eğirdir Gölü kenarında sahil şeridi olan bir köydür.

BERLİN: Berlin, trajik siyasî ve kültürel bir tarih mirasına sahiptir. Özellikle 20 yüzyılda I. ve II. Dünya Savaşı ve sonrasında soğuk savaş döneminin siyasî çalkantılarına ve buhranlarına şahit olan bu dönemin acılarını derinden hisseden bir şehirdir Berlin. 1990'da Doğu ve Batı Almanya'nın birleşmesinden sonra yeni başkent Berlin olarak belirlenmiş ve Berlin eski ihtişamlı günlerine geri dönmüştür. 1.5 milyona yaklaşan nüfusuyla Berlin tam bir metropoldür. Otomobil, uçak, elektro sanayi, sigortacılık ve yayınevleri hep burada toplanmıştır. Tanınmış üniversitesi ve çeşitli yüksekokulları, altı milyon ciltlik kitabıyla Avrupa'nın en büyük kütüphanesi olan Bavyera Devlet Kütüphanesi ile önemli bir bilim ve araştırma merkezidir. Berlin'de bulunan ünlü Humbolt Üniversitesi tarihin derinliklerinden gelen bir eğitim abidesidir. Üniversite dünyanın pek çok ünlü isminin eğitim yaptığı ya da ders verdiği bir bilim merkezidir. Karl Marx, Lenin, Albert Einstein, Hegel bunlardan birkaçıdır. Berlin dünyanın en gizemli şehirlerinden birisidir. Tarihinde pek çok güzellikleri ve çirkinliklere şahit olmuş bu şehir uzun yıllar boyunca bir duvarla iki parça bölünmüş olarak kalmıştır.

BİTLİS: Bitlis, Doğu Anadolu bölgesinin yukarı Fırat ve yukarı Murat bölgelerinin sınırları üzerinde, Doğu Anadolu'yu Güneydoğu Anadolu'ya bağlayan doğal geçit üzerinde bir vadi kendi olarak kurulmuştur. Kuzeyde Ağrı (Patnos) ve Muş (Bulanık, Malazgirt), batıda Muş (Hasköy, Korkut) ve Batman (Sason, Kozluk), güneyde Sirt (Baykan, Şirvan), doğuda ise Van (Gevaş, Erciş) ile komşudur. Deniz seviyesinden yüksekliği 1553 metre olan Bitlis'in alanı 6707 km²'dir. Bu alan il sınırları içerisinde kalan Van Gölünün göl alanı ile birlikte toplam 8583 km²'ye ulaşmaktadır. Denizden uzak ve dağlık bir bölgede yer alan Bitlis ilinde sert karasal iklim özellikleri görülür. Kışlar uzun, soğuk ve kar yağışlı, yazlar ise sıcak ve kuraktır. Van Gölü kıyısında gölün iklimi yumuşatması sonucu göl kıyı kesimi ile gölün etkisinden uzak bölgelerde kısmi farklılıklar görülür. Kar seviyesinin ilde diğer bölgelere göre yüksek olması ve yerde kalış süresinin uzunluğu kış sporları ve kış turizmi için önemli imkânlar sağlar. Bu itibarla kayak sporu ilde başarılı ve yaygın olarak yapılan spor dalıdır. Ayrıca il sınırları içindeki 215 km'lik Van Gölü kıyı şeridi ve üzerindeki kumsallar, kıyı turizmi açısından ayrı bir doğal kaynak oluşturur.

BUCAK: Burdur ilinin bir ilçesidir. Burdur'a 45, Isparta'ya 60 ve Antalya'ya 80 km. mesafededir. Yaklaşık 35,000 civarında nüfusa sahiptir. Tarihi M.Ö. 1900 yıllarına kadar uzanan Bucak 1381 yılında Osmanlı hakimiyetine girmiştir. Burdur'a göre yumuşak, Antalya'ya göre sert bir iklime sahiptir. Ekonomik yapı tarım ve sanayie dayanmaktadır. İlçede mermercilik dışında, inşaat iskelesi, araç pistonu, çimento (AS çimento), plastik ürünleri, üretilmektedir. İlçenin büyük bir kısmının ormanlarla kaplı olması halkı kereste imalatına yöneltmiştir. İlçede üretilen çok kaliteli keresteler bölge dışına aranan ürün olmuştur. Tarıma uygun elverişli topraklara sahiptir. Bitki örtüsü makidir.

BURDUR: İlin tarihi M.Ö.7000 yıllarına inmektedir 1071 Malazgirt Meydan Muharebesinden sonra bölge; sırasıyla Selçuklular, Hamitoğulları ve Osmanlıların hakimiyeti altına girmiştir. Batı Akdeniz, Ege ve Orta Anadolu Bölgeleri arasında iklim, jeolojik yapı bakımından bir geçit alanı olan Burdur ili; tarihî hadiselerde de, bilhassa Pisidia, Roma ve Selçuklular devrinde de bir geçit alanı olmuştur. Mevcut antik şehirler ve hanlar, daha çok yerleşimden ziyade, Ege kıyılarında bulunan Efes ve Bergama gibi büyük tarihî yerleşim yerleri ile, Side, Aspendos gibi Batı Akdeniz sahilinde bulunan büyük ve tarihî yerleşim yerleri arasında gerek savaşlar, gerek idarî yönden gerekse o zamanın sportif temasları yönünden de bir geçit alanıdır. Selçuklular devrinde de ilin, bilhassa Bucak İlçesi civarı, Akdeniz'de bulunan Alanya ve Antalya'nın, Konya ile bağlantısı bakımından bir geçit alanı olmuştur. Bundan dolayıdır ki, Burdur ili; folklorunda, kültüründe, sosyal yaşantısında, hatta ekonomisinde olduğu gibi, bugün de önemli bir transit merkezidir. Batıdan, Orta Anadolu'dan, Akdeniz'e, hatta Fethiye gibi güney Ege sahillerine giden bütün yollar Burdur ilinden geçer. Doğal ve tarihî zenginlikler, iklim, folklor, tarım, tabiat gibi turizm unsurları, Burdur'a bir çok bölgemizden daha fazla avantaj sağlamaktadır. Türkiye turizmde önemli bir yeri olan Akdeniz, Ege ve Orta Anadolu bölgeleri arasında tabiat güzellikleri, tarihi zenginlikleri ve folklor olmak üzere üç önemli tu-

rizm unsuru burayı bir turistik cazibe merkezi haline getirmektedir. Burdur, Göller bölgesinin karakteristiğini en güzel şekilde aksettiren ilimizdir.

-C-

CAMI-İ EMEVÎ: Suriye'nin başkenti Şam'dadır. Emevîler zamanında kilise iken camiye çevrilmiş. Avluda İmam-ı Hüseyin'in Kerbelâ'da Yezid'in adamları tarafından kesilen ve Şam'a getirilen mübarek başlarının defnedildiği bölüm var. Bugünkü halini Halife Velid bin Abdülmelik tarafından yaptırılan genişlemeyle alan Caminin mimarî özellikleri ve süslemelerinin güzelliği seyredenleri hayran bırakmaktadır. Ayrıca İslâm tarihinde eğitim ve öğretim alanında önemli bir yere sahip olan Emeviye Camiinde bir çok medrese faaliyetini sürdürmektedir.

CAMIÜ'L-EZHER: El Ezher Cami ve Üniversitesi 10. yy'da Fatımîler tarafından kurulmuştur. Mısır'ın en önemli eğitim ve kültür merkezlerinin arasında yer alan Ezher Üniversitesi İslâm dünyasının en etkin kurumlarından biridir.

CAVA: Uzakdoğu ülkelerinden Endonezya'yı oluşturan adalardan biridir. Cava Endonezyanın dördüncü büyük adası olup ekonomik ve siyasi açıdan ise en önemlisidir. Ülkenin başkenti olan Cakarta Cava adasında bulunmaktadır. Yüzölçümü 130,987 km² dir ki bu rakam Endonezya topraklarının yaklaşık yüzde 7'sini oluşturmaktadır. Cava, kilometrekareye düşen insan sayısına göre dünyanın en yoğun nüfuslu bölgelerinden biridir.

CEZİRETÜ'L-ARAP: Bakınız ARABİSTAN.

CİRE KÖYÜ: Isparta ili Eğirdir kazasına bağlı bir köydür.

-Ç-

ÇİN: Dünyanın en kalabalık nüfuslu ülkesi Çin'in yaklaşık dört bin yıl geriye uzanan bir kültürel geçmişi var. Günümüz medeniyetinin temel taşlarını oluşturan kağıt, barut, pusula ve matbaacılık gibi pek çok buluşun kökenleri Çin'e dayanıyor. Komünist yönetimin etkisiyle bir süre ekonomik açıdan duraklama yaşayan ülke son yıllarda dünyanın en önemli ekonomik güçlerinden biri haline gelmeye başladı. Çin'in nüfusu 1,5 milyarın üzerindeki nüfusu ve dünyanın en geniş topraklı ülkesi olan Çin Halk Cumhuriyetinin bölgede nüfuzu da askerî alandan çok ekonomi üzerinde kendisini hissettiriyor. Binlerce yıl süren hanedanlar ardından 20. yüzyılın başında cumhuriyet yönetimi-ne geçen Çin'de 1949'da Komünist Parti ve Mao Zedong öncülüğünde Çin Halk Cumhuriyeti ilân edildi. Uzun yıllar kapalı bir ekonomi yapısı gösteren Çin, 1980'lerin başlarında, kolektif tarım uygulamasını durdurdu ve özel teşebbüse yeniden izin verdi. Şu anda Çin dünyanın en büyük ihracatçılarından ve rekor düzeylerde dış yatırım çekiyor.

-D-

DADAY: Daday ilçesi Batı Karadeniz Bölgesinde Kastamonu iline bağlı, il merkezine 30 km mesafede olan bir ilçedir. İlçe tarihî ev ve konakları, atlı turizmi, etli ekmeği, Ballıdağ Göğüs Hastalıkları Hastanesi, ormanlık yapısı ve yazın serin kışın soğuk geçen iklimi ile tanınır.

DAVRAZ DAĞI: Isparta-Eğirdir arasındaki göller bölgesinde yer alan, 2637 metre yükseklikteki tek zirveli dağ. Dünyada tek ve en büyük karnak meşe ormanına sahip olan Davraz Dağı, Isparta-Antalya yolunun kuzeyinde yer alıyor; dağın kuzeyde Kul Ovası ve Yörük Dağı bulunuyor.

DENİZLİ: Denizli sanayisi ve ticareti çok gelişmiş olup, Türkiye'nin en hızlı kalkınan merkezlerinden biridir. Said Nursî Hazretleri 1944 senesinde Denizli Hapishanesinde tutuklu olarak bulunmuştur. "Meyve Risalesi" adlı eserini burada telif etmiştir. Bediüzzaman Said Nursî 1944 tarihinde yanındaki beraber hüküm giydiği talebeleri ile birlikte beraat etmiştir.

DİNAR: Afyon-Antalya karayolu üzerinde, il merkezine 106 kilometre uzaklıkta olup Akdeniz ile Ege bölgeleri arasında bulunmaktadır.

DIYARBAKIR: Mezopotamya'nın kuzeyinde yer almaktadır.Yüzölçümü 15.355 km2, nüfusu 1.364.209 dur. Malatya, Elazığ, Bingöl, Muş, Siirt, Mardin, Urfa, Batman ve Adıyaman illeriyle çevrelenmiş olan Diyarbakır ili, bölgenin tüm özelliklerini taşır. Bağlı 13 ilçe merkezi bulunmaktadır. Diyarbakır kent merkezi 7 bin 500 yıllık bir geçmişe sahiptir. Tarihin her döneminde büyük uygarlıkların, kültürel ve ekonomik hareketlerin merkezi olarak kabul edilen kent, birbirini izleyen 26 değişik uygarlığa beşiklik etmiştir. M.Ö.3000 yıllarında Hurriler'den başlayarak Osmanlılara kadar uzanan yoğun bir tarihî geçmişi olan Diyarbakır'da yaşayanlar, dönemlerine ait izlerle kenti ölümsüzleştirmişlerdir. Bu eserlerin başında, kuşbakışı bir kalkan balığını andıran biçimiyle kenti baştanbaşa kuşatan surlar gelir. Diyarbakır surları uzunluk bakımından Çin Seddinden sonra dünyada ikinci, ama eskilik bakımından birinci sırada kabul edilmektedir. Diyarbakır ilinde yüzey şekilleri oldukça sadedir. Çevresi yüksekliklerle kuşatılmıştır. Ortası çukur bir havza durumundadır. Diyarbakır'da sert bir kara iklimi egemendir. Yazları çok sıcak geçer. Ama, kış soğukları Doğu Anadolu da olduğu kadar şiddetli değildir.

-F-

FAS: Kuzeybatı Afrika ülkelerinden olan Fas, kuzeyden Akdeniz, doğudan Cezayir, güneyden Moritanya, batıdan Atlas Okyanusuyla çevrilidir. Fas'ın en önemli sıradağ kütesi olan Atlas dağları ülke topraklarını ikiye bölmektedir. En önemli akarsuları Ummu'l-Rebi'a, Muluya ve Sebu ırmaklarıdır. Topraklarının % 19'u tarım alanı, % 47'si otlak, % 12'si ormanlık ve çalılık. İslâm coğrafyasının en batıdaki ülkesidir. Geçmişte el-Mağribu'l-Aksa (Uzak Batı) diye adlandırılırdı. Günümüzde de Mağrib olarak adlandırılır. Fas ise bu ülkedeki bir şehrin adıdır. Ama Türkiye'de Fas adı bu ülke için kullanılmaktadır. Başkenti: Rabat; önemli şehirleri; ed-Dâru'l-Beyza (Kazablanka), Fas, Merakeş, Meknes, Ucdâ, Tanca, Tatvan, Ağâdir, el-Cedide, Kenitra, Safi. ed-Dâru'l-Beyza (Kazablanka) ülkenin nüfusça en kalabalık şehridir. Yüzölçümü: 724.730 km2. (Batılı kaynaklarda Batı Sahra ayrı bir ülke kabul edildiğinden Fas'ın yüzölçümü 458.730 km2 olarak gösterilmektedir). Nüfusu: 32.000.000. Halkın % 45'i şehirlerde yaşamaktadır. Resmî dil Arapçadır. Halkın geneli Arapça konuşur. Bunun yanı sıra Berberice de konuşulmaktadır. Resmî din İslâmdır. Halkın % 98.7'si Müslümandır.

FİLİSTİN: Ortadoğu bölgesinde bulunan Filistin toprakları güneyden Lübnan, güneydoğudan Suriye, doğudan Ürdün, kuzeyden Kızıldeniz'in Akabe Körfezi, kuzeybatıdan Mısır, batıdan Akdeniz ile çevrilidir. En önemli akarsuları Şeria Nehri olarak da adlandırılan Ürdün Nehriyle Yermük Nehridir. İsrail işgali altındaki Filistin topraklarıyla Ürdün toprakları arasında sınır oluşturan Ürdün Irmağının doğusu Doğu Yaka, batısı Batı Yaka olarak adlandırılır. Her iki yaka da tarıma elverişli düzlüklerden oluşmaktadır. Ürdün Irmağı batısı işgal altında, doğusu Ürdün'ün elinde olan Lut Gölüne akar. Ölü Deniz olarak da adlandırılan Lut Gölü tuz ve fosfat bakımından zengindir.Demokrasi ile yönetilen ülke dünyada nüfus yoğunluğunun en yüksek olduğu yerdir. Başlıca kenti Gazze'dir. Önemli şehirleri Gazze, Nablus, Ramallah'tır. Yüzölçümü 28.220 kmç (20.700 km'lik kısmı İsrail ve kalan bölgeler Filistin yönetimine aittir. İsrail devletince A bölgesi B bölgesi ve C bölgesi olarak 3 ayrılmıştır.) Filistin'nin nüfusu 9 milyon 500 bin kişidir.(2000 tahmini). Bu nüfusun 6 milyonu "yesil hat" içindeki bölgede, 1 milyonu Gazze'de, 1 milyon 500 bini Batı Yaka bölgesinde yaşamaktadır. Ancak nüfus yoğunluğu konusunda bölgeler arasında büyük bir dengesizlik mevcuttur. Gazze'nin alanı 400 km kadar olduğundan bu bölgede km başına düşen insan sayısı 2500'ü bulmaktadır. Bu bölgedeki nüfus yoğunluğunun bu kadar fazla olmasının sebebi 1948'de işgal edilmiş topraklardaki Filistinlilerin birçoğunun bu bölgeye göç etmeye zorlanmış olmasıdır. Bu yüzden Gazze'deki nüfusun üçte ikisi mülteci kamplarında yaşamaktadır. Batı Yaka bölgesinde nüfus yoğunluğu 200 civarındadır. "Yesil hat" içinde kalan bölgenin yaklaşık 12 bin km'lik bölümünü Negev ve

Eilat çölleri oluşturur ve bu bölgelerde nüfus yoğunluğu oldukça düşüktür. Bu yüzden bu topraklardaki 6 milyon nüfusun büyük çoğunluğu 8 bin km'lik alana yayılmıştır. Dolayısıyla bu bölgede de ortalama nüfus yoğunluğu 700 civarındadır.

FİNLANDİYA: Kuzeydoğu Avrupa ülkesidir. Başşehri Helsinki; önemli şehirleri Espoo, Tampere'dir. Yüzölçümü 338.145 km²; nüfusu 5.069.000 kişidir. Resmî adı Finlandiya Cumhuriyetidir. Doğuda Rusya, kuzeyde Norveç, kuzeybatıda İsveç'le komşudur. Nüfusunun % 93'ü Fındır. Ve Fince konuşmaktadır. Dini Hristiyanlıktır.

FRANSA: Fransa Cumhuriyeti Batı Avrupa'da, kuzeyde Lüksemburg, Belçika ve Marş Denizi; batıda Atlas Okyanusu ve Biskay Körfezi; güneyde İspanya ve Akdeniz; doğuda da İtalya, İsviçre ve Almanya ile çevrili bir ülkedir. Başkenti Paris, Yüzölçümü 547,030 km², nüfusu 59,551,227 (Temmuz 2001 verisi). Sahil şeridi 3,427 km olan ülkede ılıman bir iklim görülür. Ülkenin kuzeyinde kışları soğuk, yazları yağmurlu geçer. Güneyde ise Akdeniz iklimi hakimdir. Plato görünümülü masifleri oluşturan yaşlı dağ kalıntıları; kuzey ve batıdaki tortul ovalar; güney ve güneydoğudaki genç dağlar ile bunların arasında uzanan dar ovalar hakimdir. En alçak noktası Rhone Nehri Deltası (2 m) en yüksek noktası Blanc Tepesi 4,807 m olan ülkenin % 33 toprakları tarıma uygundur. Kömür, demir, boksit, çinko, potas, kereste, balık doğal kaynakları arasındadır. Ülke nüfusunun hemen hemen tamamı Fransızca konuşmaktadır. Fransa nüfusunun % 3'ü Müslümandır.

-G-

GAZİANTEP: Akdeniz bölgesi ile Güneydoğu Anadolu bölgesinin birleşme noktasında yer alan bir ilimizdir. İlin doğusunda Şanlıurfa, batısında Osmaniye ve Hatay, kuzeyinde Kahramanmaraş, güneyinde Suriye, kuzeydoğusunda Adıyaman ve güneybatısında Kilis illeri bulunmaktadır. 1.285.249 kişilik nüfus ve 6222 km'lik alana sahip olan Gaziantep genellikle dalgalı ve engebeli araziler yaygındır. İl alanının yaklaşık dörtte biri ovalardan oluşur. İlde ki en önemli akarsu Fırat Irmağıdır. Türkiye sınırlarından çıkmadan Fırat'a karışan son önemli akarsu Nizip Çayıdır.

Gaziantep bölgesinde M.Ö. 1800'de Hititler ile başlayan Tarihî devirleri M.Ö.850- 612 yılları arasında Asurlular, M.Ö. 612-333 yılları arasında Medler ve Persler, M.Ö.333- M.S.395 yılları arasında Helenistler, M.S. 395-638 yılları arasında ise Bizanslılar dönemi olarak devam etmiştir. Hazreti Ömer zamanında Ganemoğlu İlyas kumandasındaki İslâm orduları, 638 yılında Gaziantep ve Hatay'ı Bizanslılardan aldılar. Bizans'ın kötü idaresinden bunalan halk, İslâm fütuhâtı karşısında Bizans devletini yalnız bıraktı. Anadolu'da Antep ve Hatay Müslümanlar tarafından fethedilen ve İslâm halklarının ilk yerleştirildiği bölgelerdir.

GERZE: Karadeniz sahilinde M.Ö. 1400 yıllarında Gasgalılar (Gasgaslar) tarafından küçük bir köy olarak kurulan bir ilçemizdir. daha sonra Paflagonya devletinin eline geçmiş, sırasıyla da Hitit, Frig, Kimmer, Lidya, Pers, Büyük İskender, Roma ve Bizans İmparatorluklarının egemenliğine girmiştir. 1214 Yılında I. İzzettin Keykavus zamanında Selçuklu devletinin hakimiyetine giren Gerze, bir ara Trabzon Rum İmparatorluğunun eline geçmiş, nihayet 1459 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından Osmanlı İmparatorluğuna bağlanmıştır. 1896 Yılında Sinop ilinin nahiyesi yapılan Gerze, 1920 yılında aynı ile bağlı ilçe haline getirilmiştir. İlçenin toplam nüfusu 23.295 (2000 nüfus sayımına göre) olup; 10.013 kişi ilçe merkezinde, 13.282 kişi ise köylerde yaşamaktadır.

-H-

HACI BAYRAM: Ankara ilimizin Ulus semtinde bulunan ve ismini büyük velî Hacı Bayram-ı Veli'den almış olan türbe ve bitişğinde 1427 yılında yapılmış olan camiden ibaret bir külliye. Cami ve türbe ziyaret mahallidir.

HALEP: Suriye'nin en büyük ikinci kentidir. 1999 nüfusu 1.7 milyon olup, günümüzde 3 milyona yaklaştığı tahmin edilmektedir. Halep, Osmanlı İmparatorluğunun en önemli kentleri arasında yer almıştır. Pek çok tarihçi Halep için "Doğunun Kraliçesi" terimini kullanmıştır. Yumuşak iklimiyle, kültür ve sanat çevresiyle, zengin mutfağıyla insanları kendine çeken bir özelliği vardır. Tarihi M.Ö. 3000'li yıllara uzanan Halep Kalesinde çeşitli Mezopotamya devletleri, Roma İmparatorluğu, Bizans İmparatorluğu, Arap hakimiyeti, Büyük Selçuklu devleti ve Osmanlı İmparatorluğu devirleri yaşanmıştır. Suriye'nin sürekli ticaret ve üretim merkezlerinden biri olmuştur. Osmanlı İmparatorluğunda Bursa ve İstanbul'dan sonraki en önemli dokumacılık merkezi Halep olmuştur. İpekli dokumaları ve sabunları Halep'in en önemli ihracat malı olmuştur. 1500'lü yıllardan itibaren Venedikliler, İngilizler, Fransızlar ve Hollandalılar Halep'te konsolosluklar ve acentalar kurmuştur. Osmanlıda ilk mason locası da Halep'te kurulmuştur. Osmanlı arşivlerinde yer alan Hicri 1304 tarihli bir vesikada, Halep'te İngiliz konsolosu Handerson'un riyasetinde Farmason Locası namıyla bir gizli teşkilât kurulduğu bildirilmektedir. Arap harfleriyle ilk matbaa İstanbul'dan önce Halep'e uğramıştır. Halep'te her etnik kökenden topluluklar yaşamaktadır. Çarşıda pazarda Türkçe konuşan insanlara rahatlıkla rastlanabilir. Kentte önemli sayılacak bir Türk nüfus, iki mahalle Kürt, Nusayri, Hristiyan mahalleleri bulunmaktadır. Ermeniler de Halep'te hatırı sayılır bir nüfusa ve ekonomik etkinliğe sahiptir Suriye'nin ikinci büyük şehridir. Kuzey Suriye'nin en önemli şehri ve kendi adını taşıyan ilin merkezi olup, Anadolu'dan Mezopotamya'ya ve Akdeniz'den İran'a giden ara yolların kavşak noktasında kurulmuştur. Bu dikkat çekici coğrafi konumu sebebiyle Halep, tarih boyu kervanların uğrak yeri oldu. Bunun sonucunda ticaretle zenginleşip gelişti. Buna karşılık sık sık aynı yollardan sefere çıkan orduların tahribat ve yağmalarına maruz kaldı.

HALIÇ: Doğal ve çok emin bir liman olan Haliç, Avrupa yakasını ikiye ayırır. Yaklaşık 8 km uzunluğunda olup en geniş yeri Boğaz tarafındaki girişidir; dip tarafta iki dere sularını Haliç'e boşaltır. Gel-git olayı ve akıntı yoktur. Etraftaki bereketi topraklar, bol balık, tatlı su dereleri ve şekinden dolayı "Altın Boynuz" ismi bereket sembolü anlamında verilmişti. Bizans devrinde girişe gerilen zincir düşman donanmaları kuşatmasını önlerdi. Haliç kıyıları zaman, zaman bazıları askerî amaçlı olan köprüler ile bağlanmıştı. Halen 5. köprü metro için planlanmaktadır. İskelelerden Asya yakasına, Boğaziçi ve Adalara ulaşımı sağlayan vapur seferleri gün boyu hareketlidir. Topkapı Sarayı Harim bölümü Haliç'i kuş bakışı seyreder. Sahilde bulunan saraya ait Sepetçiler Kasrı halen Uluslar Arası Gazeteciler camiasına tahsis edilmiştir. Avrupa trenlerinin son durağı 1890 tarihli Sirkeci İstasyonu burada bulunur. Eskisi Haliç içlerine taşınan yeni Galata Köprüsü türünün en büyük örneğidir. Orta kısmı belirli günlerde açılır ve büyük tonajlı gemilerin trafiğine olanak sağlar. Köprü üstü yaya ve oto trafiği ile ve de sunduğu manzara ile hareketli ve güzeldir. Sahil boyu devam eden surlardan ancak, ikinci Atatürk köprüsü sonrası ile üçüncü, eski Galata Köprüsü civarındaki bölümler zamanımıza gelebilmiştir.

HAYDARPAŞA GARI: Osmanlı İmparatorluğunun modernleşmesinde demiryollarının önemli bir yer tuttuğuna inanan II Abdülhamit, Deutsche Bank'ın finansal yardımlarıyla Anadolu-Bağdat demiryolu şirketine imtiyaz verilerek demiryolunun yapımı ve işletmesine yatırım yapma kararı aldı. İstanbul ile Bağdat'ı birleştirecek olan demiryolunun inşaatına 1898'de başlayan Alman mühendisler, depolama tesisleri ve deniz kıyısına inşa edilen mendirekle birlikte önemi artan istasyonun yetersiz gelmeye başlaması nedeniyle gar binası da inşa etmeye başladılar. Deniz kıyısındaki konumuyla birlikte en büyük gar özelliğini taşıyan Haydarpaşa Garı, tamamlandığı yıl olan 1908'den beri hizmet veriyor. Haydarpaşa Garı, adını kurulduğu yerdeki çayırdan almıştır. Haydarpaşa Garı, İstanbul'dan Anadolu'nun bağrına, Anadolu'dan İstanbul'a gidip gelen askerlerin, bürokratların, tüccarların, öğrencilerin, işçilerin uzun yolculuklarının başlangıç ve son noktasıdır. Haydarpaşa Garı'ndan karşılıklı olarak her gün 140 banliyö ve 28 ekspres tren seferi yapılmakta, günde ortalama 100 bin kişi yolculuk etmektedir Gar, bu haliyle tüm dönemlerin simgesi hâline gelmiştir.

HİCAZ: Bugün Suudi Arabistan yönetiminin elinde olan topraklar İslâmın beşiği olan topraklardır. Buranın özellikle Mekke ve Medine'yi içine alan orta bölgesi Hicaz olarak adlandırılır. Bu toprakların Osmanlı hakimiyetine geçmesi Kanunî'nin 1517'de hilâfeti almasıyla olmuştur. Tarihte de bazı küçük karışıklıklar dışında buralar sürekli hilâfet devletinin hakimiyetinde olmuştur. II. Abdülhamid Han da bir demiryolu hattı projesiyle mukaddes toprakları İstanbul'a bağlamayı planlayarak uygulamaya geçmişti. Ancak I. Dünya Savaşı ile bu topraklar elimizden çıktı.

HİNDİSTAN: Asya'nın güney yarımadası ve kıt'anın Hint Okyanusuna doğru uzanmış ucu olan Hindistan, Yakınoğu ile Uzakdoğu'yu ayırır. Geri kalmış ve ayrıca çok kalabalık, tarih boyunca göç ve istilâlara uğramış bir ülkedir. İlkçağda burada millî bir devlet, siyasi bir otorite kurulmamıştı. Kast sistemi ile yönetiliyordu. Baharatı bol bulunduğu, bu yüzden de baharat yolunun başladığı yerdir. Çin'den sonra dünyanın en kalabalık ikinci ülkesidir.

HİRA DAĞI: Mekke`de bulunan Hira Dağı(Cebel-i Nur). şehrin kuzeydoğusunda Kâbe'ye 5 km kadar bir mesafededir. Peygamber Efendimize Allah tarafından peygamberlik görevi verilmeden önce kendisi çeşitli zamanlarda bu dağda bulunan Hira Mağarasına çıkar ve orada tefekkürde bulunmuş (Hira Mağarası dağın sol üst yanındaki çıkıntıda bulunmaktadır). Kendisine ilk vahiy bu dağda iken gelmiş ve Cebrâil isimli vahiy meleğini ilk defa bu dağda gerçek haliyle görmüştür.

HİZAN: Bitlis ilimizin güneydoğusundaki engebeli arazide, Van gölünün güneyinde yer alan bir ilçesidir. Arazisinin dağlık olması nedeniyle hayvancılık gelişmiştir. İlk yerleşmelerin M.Ö. 1000'li yıllarda Urartular ile başladığı bölgede Pers, Roma, Bizans ve Arap devletlerinin, 11. yüzyılda Selçukluların, 16. yüzyıl başlarında da Osmanlıların egemenliği altına girmiştir.

HORHOR MEDRESESİ: Bediüzzaman Hazretleri Urartulardan kalma tarihî Van Kalesi üzerinde bulunan ve Horhor olarak ifade edilen yeri 1897-1907 ve 1912-1914 yılları arasında medrese olarak kullandı ve talebe yetiştirdi.

-I-

IRAK: Osmanlı devletinin çöküşünün ardından Ortadoğu'da kurulmuş olan devletlerden birisidir. Tarih içinde daha önce yaşamış bir Irak devleti veya bir Irak halkı olmamıştır. Irak adı da Osmanlı İmparatorluğu döneminde merkeze olan uzaklığından dolayı "Irak" kelimesiyle isimlendirilmesinden gelmektedir. Osmanlı dönemindeki Musul, Bağdat ve Basra eyaletlerinin bir araya gelmesiyle Irak oluşmaktadır. Irak 18 ayrı şehirden meydana gelmektedir. 23 milyon civarında bir nüfusa sahip olan Irak'ın % 97'si Müslüman (% 65 Şii % 32 Sünnî), % 3'ü ise Hristiyan'dır. Etnik dağılım olarak ise % 72-75 Arap, % 22-25 Kürt, % 2 Türkmen, % 2 Asuri ve diğer etnik unsurlardır. Şiiiler güney Irak'ta yaşarken Bağdat civarında Sünnî Araplar, Kuzey Irak'ta ise Kürt ve Türkmen nüfus yaşamaktadır. Irak'ta çok önemli petrol yatakları mevcuttur. Suudi Arabistan'dan sonra dünyanın en büyük ikinci petrol rezervine sahip ülkesidir.

Irak, dünyanın en eski medeniyetlerine ev sahipliği yapmış olan Aşağı Mezopotamya bölgesinde kurulmuş bir devlettir. Bu gün Irak Orta Doğu'da yer alan stratejik mevkiisiyle, sahip olduğu petrol rezervleri ile Körfezin önde gelen önemli ülkelerinden biri durumundadır.

Irak uzun yıllar İngiltere'nin hakim gücü altında idare edilmiştir. İngiltere'nin 1971'de Orta Doğu'dan tamamen çekilmesi ile bu bölge üzerinde başat güç ABD olamaya başlamıştır. Soğuk Savaş sonrası Orta Doğu'da etkisini artıran ABD'nin Irak'a hususi politik ilgisinin olduğu aşıkardır. Son dönem Irak'ın tarihinin ABD'nin politik dayatmaları ile şekillendiğini söyleyebiliriz.

Irak dünyada büyük petrol üreticileri arasındadır. Ülke Ortadoğu'nun ulaşım kavşağıdır. Aynı zamanda çağlar boyunca Arabistan ve İran arasında köprü görevi görmüştür. 1917'de İngiliz kuvvetlerince işgal edildi. 1921'de bağımsız Irak Krallığı kuruldu. Krallığın 1958'de kanlı bir darbeye yıkıl-

masından sonra Irak Cumhuriyeti kuruldu. Irak Cumhuriyeti 2003 yılında Amerikan ve İngiliz güçleri güçlerinin saldırısıyla yıkıldı.

İSPARTA: 8.933 km karelik bir alana yayılan Isparta ilinin nüfusu, 1990 sayımına göre 434.771'dir. Ege, Akdeniz ve İç Anadolu bölgelerinin kesiştiği Göller Bölgesi denilen noktada yer alan Isparta ili, Eğirdir, Kovada ve Gölçük gölleri, Kovada ve Kızıldağı Milli Parkları ile zengin bir fauna ve flora sahiptir. İnanç turizminin merkezi Yalvaç ilçesi Anadolu'nun kültür zenginliğini tüm ihtişamı ile yansıtmaktadır. Kayak Merkezinin yer aldığı Davraz Dağı, doğa yürüyüşü ve nehir sporlarına elverişli kanyonlar, mağaralar ve dağları ile pek çok doğa sporlarının yapıldığı merkezdir. Isparta'nın turizm kapısı Eğirdir, alternatif turizm bölgesidir. Dağcılık, trekking, rüzgarsörfü, yamaç paraşütü, kampçılık turizm çeşitlerinden birkaçıdır. Isparta ilinin ilçeleri; Aksu, Atabey, Eğirdir, Gelendost, Gönen, Keçiborlu, Senirkent, Sütçüler, Şarkikaraağaç, Uluborlu, Yalvaç ve Yenışarbademli'dir.

Nur risalelerinin telif ve çoğaltılmasında Isparta ve Ispartalı Nurcuların emeği unutulamaz.

-İ-

İNEBOLU: Karadeniz sahilinin tam ortasında yer alan Kastamonu ilimize bağlı tipik bir sahil kasabası. İstiklâl Savaşı sırasında memleketin kurtuluşunda önemli bir yeri olan, geçmişin kalabalık, iştisamlı bir ticaret merkezi. Risale-i Nur'un basım ve yayınında önemli bir yeri vardır. İnebolulu Nur Talebeleri hem sadakat ve hem de vefada örnek olmuşlardır.

İNGİLTERE: İngiltere tarihi, V. yüzyılda Britanya adasına Anglosaksonların ayak basmasıyla başlar. Büyük Britanya 19. yüzyıla damgasını vuran bir devlettir. Gerek sanayi inkılabı gerekse sömürgeleşme hareketlerindeki etkinliği onu tarihin son imparatorluğu yapmıştır. Tabii ki sömürgeleşme hareketlerindeki genişlemesinden ötürü üstünde "güneşin batmadığı imparatorluk" deyişini de hak etmiştir. 20. yüzyılda dünya savaşlarında oynadığı aktif rol nedeniyle ve de hemen sonrasında dünyayı saran ekonomik krizin de etkisiyle 19. yüzyıldaki gücünden ve de sömürgelerinden çok şey kaybetmiştir. Yine de Avrupa Ekonomik Topluluğunun kurulmasında oynadığı aktif politika nedeniyle halen daha Avrupa ve dünya arenasında etkili bir ülkedir. Türkçede, İngiltere olarak adlandırdığımız yer aslında Büyük Britanya adasıdır. İngiltere, Büyük Britanya'nın oluşturduğu dört bölgeden biridir. Büyük Britanya adasını oluşturan diğer bölgeler İskoçya, Kuzey İrlanda ve Galler'dir.

İRAN: Asya'nın batısında yer alan bir devlettir. Kuzeyinde Ermenistan, Azerbaycan, Türkmenistan ve Hazar Denizi, doğusunda Afganistan ve Pakistan, batısında Türkiye ve Irak, güneyinde Basra ve Umman körfezleri bulunur. Yüzölçümü: 1.648 milyon km, Nüfusu ise Temmuz 2001 verilerine göre 66,128,965'dir. Başkenti Tahrandır. Resmi adı İran İslâm Cumhuriyeti olan İran, teokratik bir cumhuriyettir.

İSLÂMKÖY: İslâmköy, Isparta'nın Atabey ilçesine bağlı bir beldedir. 2000 yılı rakamlarına göre nüfusu 2000'dir. İslâmköy iklim açısından Akdeniz ve Karasal iklim arasında kalan bir iklim yaşamaktadır. Nahiye'nin ve Atabey ilçesinin önemli yükseltisi Barla dağlarıdır. İslâmköy Bediüzzaman tarafından iltifatlarla mazhar olmuş bir nahiye'dir. Birçok nur talebesi burda hizmetlere yardım da bulunmuştur. İslâmköy geçiminin büyük bölümünü tarımdan sağlamaktadır.

İSPANYA: Avrupa'nın güneybatısında İber Yarımadasında yer alan ve krallıkla yönetilen bir ülkedir. Portekiz ile birlikte İber Yarımadasını oluşturur. Kuzeydoğusunda Pireneler ve Andorra ve Fransa'dan ayrılır. Başkenti Madrid'tir. İspanya 17 özerk bölgeye ayrılmıştır.

İSTANBUL: İstanbul Türkiye'nin en çok nüfuslu ve sanayisi en çok gelişmiş kentidir. Büyük metropoller arasında gösterilen İstanbul'un tarihî ve coğrafi özellikleri dolayısıyla dünyanın en gözde şehirlerinden birisidir. İstanbul'da genel olarak Akdeniz iklimi koşulları görülür. Bu iklim, kıyı böl-

gelerle iç kesimlerde biraz ayrılıklar gösterir. İstanbul sırasıyla Roma imparatorluğu (324-395), Bizans imparatorluğu (395-1453), Osmanlı imparatorluğu (1453-1923) gibi büyük imparatorluklara sahiplik yapmıştır. Üstadın İstanbulla ilk buluşması 1907 yılında olmuştur. Doğuda Rus harbinde Ruslara esir düşen Said Nursî daha sonra Kosturma, Varşova-Almanya üzerinden İstanbul'a tekrar gelir. Bir süre Çamlıca Tepesinde ikamet buyurur. 1918'de Osmanlı İmparatorluğu döneminin ilim akademisi sayılan Darü'l-Hikmeti'l-İslâmiye üyeliğini yapar. Bundan sonra kısa aralıklarla Yûşâ Tepesinde, Sarıyer'in Fıstıklıbağlar'da ikamet eder. 1952 yılında Gençlik Rehberi mahkemesi dolayısıyla İstanbul'a tekrar gelmiştir.

İSVEÇ: Baltık Denizi kıyısında, Finlandiya ile Norveç arasında yer alan bir Kuzey Avrupa ülkesidir. Yaklaşık 9 milyonluk bir nüfusa sahiptir. Yüzölçümü 449.964 km²'dir.

İZMİR: Türkiye'nin üçüncü büyük şehri olan İzmir 3.500.000 nüfusu ile çağdaş, gelişmiş, aynı zamanda işlek bir ticaret merkezidir. İzmir'in batısında renkli denizi, plajları ve termal merkezleriyle Çeşme Yarımadası uzanır. Antik çağların en ünlü kentleri arasında yer alan Efes, Roma İmparatorluk devrinde dünyanın en büyük kentlerinden biriydi. Tüm İyon kültürünün zenginliklerini bünyesinde barındıran Efes, yoğun sanatsal etkinliklerle de adını duyuruyordu. İzmir, yatlar ve gemilerle çevrilmiş uzun ve dar bir körfezin başında yer almaktadır. Tipik bir Akdeniz iklimi hüküm sürmektedir. Yazların kurak ve sıcak geçtiği İzmir'de, kışlar ılıman geçmektedir. İzmir Limanı İstanbul'dan sonra ikinci büyük limandır. Canlı ve kozmopolit bir şehir olan İzmir, Uluslararası Sanat Festivali ve İzmir Enternasyonal Fuarı ile de önemli bir yer tutar. İzmir'in doğal güzellikleri tarihle iç içe geçmiş, bitki örtüsü, çok çeşitli kuş ve böcek türleriyle zenginleşmiştir. İzmir dahilindeki genel orman sahası 1.000.000 hektar civarındadır. Çok sayıda maki türü yetişmektedir. İzmir bir liman kenti olduğundan, özellikle ithalat ve ihracat kolaylıkla yapılmaktadır. Gelişmiş bir sanayi ve yan sanayi sektörü vardır. Avrupa'nın yatırım sıralamasında en ön sıradadır. Her türlü sebze ve meyve yetiştiriciliği, açık alanlarda olduğu gibi seralarda da yapılmakta, hem yurt içine hem de yurt dışına ihraç edilmektedir.

Hayvancılıkta, özellikle tavukçuluk çok gelişmiş olup, diğer tür besicilik de yoğundur. Yaş sebze ve meyvenin yanı sıra çiçekçilik de gelişmiş olup, Avrupa pazarlarına sürülmektedir

-K-

KÂBE: Hicaz'da Mekke-i Mukerreme'de Harem-i Şerif'in ortasında bulunan kutsal bina, yeryüzünde Allah'a adanmış ilk mabed, beytullah. Müslümanların namaza başlarken yöneldikleri cihet, kible. Müslümanların hacı olmak için Kurban Bayramında ziyaret ettikleri mekân.

KAFKASYA: Rusya Federasyonunun Avrupa bölümünün güneybatısı ile Gürcistan, Azerbaycan ve Ermenistan topraklarının bulunduğu bölgeye Kafkaslar denir. Bölgede yer alan ve silsile halinde uzanan dağlar Kafkas Dağları olarak adlandırılmaktadır. Bölgenin batısında Karadeniz ve Azak Denizi, doğusunda ise Hazar Denizi bulunmaktadır.

KAĞITHANE: İstanbul'un Avrupa yakasındadır. Kağıthane deresinin Haliç'le buluştuğu yerden itibaren kuzeybatıya doğru genişler. Kuzeyde ve güneyde Şişli, batıda Beşiktaş, doğuda Eyüp ilçeleriyle komşudur. Bir diğer güney komşusu da Beyoğlu'dur. Haliç'e de çok kısa bir kıyısı vardır. 1987 yılına kadar Şişli'ye bağlı bir köy statüsünde olan Kağıthane, 1987'de ilçe yapılmıştır. İstanbul Boğazını Boğaziçi ve Fatih Sultan Mehmet köprüleriyle aşan oto yollardan birincisi ilçenin güneyinden, ikincisi ise kuzeyinden geçer. Kağıthane ilçesine adını veren Kağıthane deresi ve çevresi, Bizans döneminde sıradan, Osmanlı döneminde ise epeyce rağbet gören bir mesire yeri idi. Padişahlar bu çevrede zaman zaman ava çıkarlardı. XV. yüzyıldan başlayarak, doğal güzellikleri ve koruları ile ünlü Kağıthane, çok sevilen bir eğlence yeri haline gelmiş ve bu özelliğini uzun yüz yıllar korumuştur. 18. yüzyılda, Lale Devrinde İstanbul'un en popüler yeri haline geldi. Sadabat Kasrı'nın ya-

pılışı, çevrenin havuzlarla, bahçelerle süslenmesi bu devirde olmuştur. Bu dönemde Kağıthane'de 100 kadar irili ufaklı köşk inşa edildiği söylenir. Bunların birçoğu Lale Devri'nin noktalayan Patrona Halil isyanı sırasında yakılıp yıkılmıştır. Bu gün halen yürütülen Sadabat projesi kapsamında Kağıthane mesiresi "Sadabat" ın eski ihtişamlı günlerine ve İstanbul'un yeniden cazibe merkezi haline dönüştürülmesine çalışılmaktadır.

KARABÜK: Karadeniz bölgesinin Batı Karadeniz bölümünde yer alan Karabük, kuzeyde Bartın, kuzeydoğu ve doğuda Kastamonu, güneydoğuda Çankırı, güneybatıda Bolu, batıda Zonguldak illeriyle komşudur. Karabük, Filyos Çayı Vadisi içinde kurulmuş, hava kirlenmesine elverişli bir kenttir. Bu kent, Filyos Çayının doğudan gelen Araç Çayı ile güneydoğudan gelen Soğanlı Çayının birleştikleri bir yerde bulunmaktadır.

KARADENİZ: Türkiye'nin kuzeyinde bulunan denizdir. Karadeniz'i çevreleyen ülkeler Türkiye, Bulgaristan, Romanya, Rusya, Ukrayna ve Gürcistan'dır. Yüzölçümü, yaklaşık olarak 460.000 km2 olan Karadeniz oldukça derindir. En derin noktası 2020 metredir. Kıyılardan itibaren hemen derinleşir. Tuzluluk oranı % 0.18 civarındadır.

KARS: Doğu Anadolu Bölgesinde yer almaktadır. Etrafı yüksek dağlarla kuşatılmıştır. Kars Anadolu'nun en eski yerleşim alanlarından. Üstat Bediüzzaman bir mektubunda bu ilde Risale-i Nur ile ilgilenen talebelerine ayrıca biraderzâdesi Nihad'a da selâm yollar. Onlara dua ettiğini belirtir. Hatta onlardan dua istediğini de söyler. "İki kahraman" lakabıyla andığı talebelerinden Selâhaddin Çelebi'nin bu ilde etkili bir biçimde Kur'ân hizmetinde bulunduğunu ifade eder. Ayrıca Risale-i Nur'un birinci talebesi olan Hulûsi Beyin bu ilde komünizme karşı set çekme gibi büyük bir hizmette bulunmuştur.

KASTAMONU: Eski bir yerleşim merkezi olan Kastamonu il merkezi ve ilçelerinde bir çok eski eser ziyarete açıktır. Belli başlıları Araç, Taşköprü, Küre, Abana ilçeleri sit alanı kapsamındadır. Taşköprü'de Zimbilli Tepe (Pompeipolis), İnebolu'da Abeş Kalesi, Geriş Tepesi, Çatalzeytin'de Ginolu Koyu, Cide İlçesinde Gideros Koyu arkeolojik sit alanıdır. Türkiye nin en meşhur ve kaliteli sarımsağı Kastamonu da üretilir ve sunta ve baklalı zincir (zintaş) üretimi yapılır.

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri 1936 ilkbaharında Eskişehir hapsinden tahliye olduktan sonra Kastamonu'ya mecburî ikamet için sevk edilir. Burada Araba Pazarı semtinde polis karakolu karşısında bir eve yerleştirilir. Kastamonu Lâhikası Üstadın burada ikameti esnasında yazdığı ve gelen mektuplardan oluşturulmuştur. Ayrıca Ayetü'l-Kübra olan yedinci Şua da burada yazılmıştır. 1943'e kadar burada kaldıktan sonra tekrar tutuklanarak talebeleriyle beraber Denizli hapsine sevk edildi.

Kastamonu ilinin ilçeleri; Abana, Ağlı, Araç, Azdavay, Bozkurt, Cide, Çatalzeytin, Daday, Devrekani, Doğanyurt, Hanönü, İhsangazi, İnebolu, Küre, Pınarbaşı, Seydiler, Şenpazar, Taşköprü ve Tosya'dır.

KAYSERİ: Türkiye'nin coğrafi konumunda İç Anadolu Bölgesinde yer alan Kayseri ilimiz dünyanın en eski şehirlerindendir. Klâsik çağlarda Kapadokya adı verilen bölgededir. Kızılırmak Nehrinin güneyinde bulunan bu bölge, Tuz Gölü'nden Fırat Nehrine kadar uzanır. İpek Yolu buradan geçer. Bu nedenle her çağda tüm ulusların ilgisini çekmiş ve pek çok uygarlıkların beşiği olmuştur. 1071 Malazgirt Zaferinin ardından Anadolu'ya Türklerin yerleşmesiyle bir İslâm şehri olmuştur. Bir müddet Danişmentlilere merkez olan Kayseri, Selçuklu Sultanı I. Alâaddin Keykubat zamanında Selçuklu devletinin üç başşehirinden birisi olmuştur. Fatih Sultan Mehmet zamanında Osmanlı toprağına katıldı. Cumhuriyet döneminde, 1924 tarihinde yapılan yeni anayasa ile il yapılan Kayseri Türkiye'nin önde gelen üniversitelerinden biri olan Erciyes Üniversitesine ev sahipliği yapmaktadır.

KEŞMİR: Coğrafi olarak Hindistan, Pakistan, Afganistan ve Çin'in kesişme noktasında yer almaktadır. Keşmir, bir bölümü Hindistan, bir bölümü Pakistan sınırları içinde yer alan ve halkının büyük çoğunluğunu Müslümanların oluşturduğu bir bölgedir. Pakistan'la Hindistan'ın ayrılması esnasında imzalanan anlaşmada belirlenen şarta göre Müslümanların çoğunlukta olduğu bölgeler Pakistan'a, diğer bölgeler ise Hindistan'a kalacaktı. Fakat Hindistan, nüfusunun büyük çoğunluğu Müslüman olmasına rağmen Keşmir'i Pakistan'a bırakmak istemedi. Bunun üzerine çıkan silâhlı mücadelede bir bölümü kurtarılarak Pakistan'a katıldı. Ancak nüfusunun çoğunluğunun Müslüman olmasına rağmen önemli bir kısmı hala Hindistan işgali altındadır.

KIRKAĞAÇ: Manisa ilimize bağlı bir ilçemizdir. Kırkağaç Manisa'nın 79 km. kuzeyinde Çamlıca (Seyhan) Dağının eteklerinde yer almaktadır. Yüzölçümü 543 km² 2000 nüfus sayımındaki sonuçlara göre ilçenin toplam nüfusu 48.303'dür. Doğuda Sındırgı, batıda Kınık, güneyde Akhisar ilçeleri ile komşudur. İlçe merkezinin denizden yüksekliği 180-200 metredir. Ancak batıdaki dağ silsilelerinden kuzey doğudaki Hacet Dağlarında ve güney batıdaki Yeldoğu Dağlarında yükseklik 1000 metreyi geçer. Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı olmak üzere ılıman iklimi vardır.

Kırkağaç 1350 yılında Türk Kalbuz Aşiretlerinden bir kısım halkın Kırkağaç'ın güney batısındaki yamaca, şimdiki Ören mevkiine yerleşmeleri suretiyle kurulmuştur. Kırk adet çadır halkından ibaret olan aşiret 40 tane ağacın altına yerleştikleri için o günden beri kasabanın adı Kırkağaç olarak kalmıştır. İlçe I. Dünya Savaşından sonra Yunanlılar tarafından işgal edilmiş; 12 Eylül 1922'de kurtarılmıştır. Kırkağaç ve Gelembe kasabası ovalarının çok verimli ve her türlü tarıma elverişli olması tarımın gelişmesine neden olmuş, bu nedenle ilçe ekonomisinin tamamı tarıma dayanmaktadır.

KONYA: Anadolu yarımadasının ortasında bulunan kent, İç Anadolu Bölgesinin güneyinde yer almaktadır. Konya'nın topraklarının büyük bir kısmı İç Anadolu'nun yüksek düzlükleri üzerindedir. Güney ve güneybatı kesimleri Akdeniz bölgesine dahildir.

KOSOVA: Güneydoğu Avrupa'da, Sırbistan devleti sınırları içinde kalan ve denize çıkışı olmayan ve Arnavutluk ve Makedonya Cumhuriyetiyle komşu olan, 1999 yılından bu yana fiilen Birleşmiş Milletler idaresinde olan bir bölgedir. Başşehri Priştina'dır. Halkının çoğunluğu Müslüman ve Arnavut kökenlidir. Kosova'nın resmî dilleri Arnavutça ve Sırpçadır. Kosova, Avrupa'nın en yoksul bölgelerinden biridir. Halkının neredeyse yarısından fazlası yoksulluk sınırının altında yaşar. Her ne kadar bölge zengin yeraltı kaynaklarına sahip olsa da temel ekonomik gelir kaynağı hala tarımdır. Kosova gerek Sırpların, gerekse Arnavutların kültürel kimlikleri açısından büyük önem verdikleri bir bölgedir.

KULEÖNÜ: Isparta'nın bir ilçesidir. Said Nursî Hazretleri Kuleönü talebeleri için mektuplarında kullandığı tabir "Mübarekler Hey'eti"dir. Said Nursî "Mübarekler Hey'eti"nin ilk temsilcisi Sarıbıçak namında Mustafa Ertürk'den "Mübarek Mustafa" olarak söz eder. Hattâ Üstat, Sav ve Kuleönü kasabaları için Nur medreseleri değerinde olduğunu ifade etmiştir. Said Nursî mübarek Üç Aylar girdiğinde Isparta'daki talebelerine hatim için Kur'ân-ı Kerim'i aralarında bölüştürürdü. Kuleönü'nde ise herkese bir cüz verilir, böylece Ramazan ayında her gün Kur'ân-ı Kerim hatmedilirdi.

KÜRDİSTAN: Osmanlı Devleti zamanında bir coğrafi bölge.

KÜRE: Kastamonu ilimize bağlı ilçelerimizden biridir. İç Anadolu'yu Karadeniz kıyı şeridine bağlayan yol güzergâhındadır. Nüfusu 10.223'dür (2000 tarihinde yapılan Genel Nüfus Sayımı). Küre'den devamlı bir şekilde dışarıya göç olduğundan nüfus artışı azdır. İlçe arazisi dağlık ve sarp bir yapıya sahiptir. İlçe merkezi Kastamonu'ya 63 km uzaklıktadır. Deniz seviyesinden 960 metre yüksekliktedir. Tarihi ilk çağın derinliklerine kadar uzanmaktadır. çeşitli devirlere ait buluntular Küre'de Gotlar, Etiler, Dorlar, Paflagonyalılar Kimmerler, Lidyalılar, İranlılar, Kapadokyalılar, Romalılar, Bizanslılar,

Danışmendliler, Çobanlılar, Pervaneliler, Candaroğulları gibi çeşitli kavimlerin ilçemizde medeniyet kurduklarını göstermektedir.

KÜTAHYA: Topraklarının büyük bölümü Ege Bölgesinde, küçük bir bölümü de Marmara bölgesinde bulunan bir şehrimizdir. Marmara, Ege ve İç Anadolu bölgeleri arasında kalan bir yayla üzerinde kurulmuştur. Kuruluş tarihi kesin olarak tesbit edilememekle beraber, M.Ö. 3. bin yıllarına uzanmaktadır. Ünlü masalcı Ezop, Kütahya 'da doğmuştur. Eski kaynaklara göre Kütahya'nın antik çağlardaki adı Kotiaeon, Cotiaeum ve Koti şeklinde geçmektedir.

Kütahya'nın Müslümanlar tarafından fethedilmesi Malazgirt Zaferinden sonradır. 1071'de Malazgirt Savaşında Alparslan'a mağlup olan Bizans İmparatoru Romanus Diogenes tutsaklık dönüşü Kütahya'ya getirildi ve gözleri kör edildi. 1078'de Anadolu Selçuklu devletini kuran Kutalmışoğlu Süleyman Şah, Kütahya'yı ele geçirdi. 1097'de Haçlıların saldırısına uğradı. II. Kılıçarslan kaybedilen topraklarla birlikte Kütahya'yı geri aldı. 1277'de Gıyaseddin Keyhüsrev Kütahya yöresini Germiyanoglu Süleyman Şah kızı Devlet Hatunu Osmanlı Sultanı I. Murat'ın oğlu Yıldırım Beyazıt'a verdi. (1381) Germiyanogulları Beyliğinin toprakları Devlet Hatunun çeyizi olarak Osmanlılara verildi. (Kütahya ve çevresi dâhil.) 1402 Ankara Savaşında, Beyazıt'ı ağır bir yenilgiye uğratan Timur, Kütahya'yı alarak II. Yakup Bey'e geri verdi. Kütahya daha sonra Osmanlılara geçti ve sancak merkezi oldu.

-L-

LÜBNAN: Ortadoğu ülkelerinden sayılan ve bir Ön Asya ülkesi olan Lübnan kuzeyden ve doğudan Suriye, güneyden Filistin (İsrail işgali altında), batıdan da Akdeniz ile çevrilidir. Başkenti Beyrut'tur.

-M-

MALATYA: Malatya, Doğu Anadolu bölgesinin yukarı Fırat havzasında ve Adıyaman, Malatya, Elazığ, Bingöl, Muş, Van çöküntü alanının güneybatı ucunda yer almaktadır. Çevresini doğuda Elazığ ve Diyarbakır, güneyde Adıyaman, batıda Kahramanmaraş, kuzeyde Sivas ve Erzincan illeri çevirir. Bizans-Arap mücadelesi sonucunda şehir 659 yılında İslam hakimiyetine geçmiştir. 11. yüzyıl başlarından itibaren Anadolu bir Türk yurdu haline gelmeye başlamıştır. Bu bölge de Türk-Bizans mücadelelerinin odaklaştığı şehirlerden biri olmuştur. 1056-1101 yılları arasında birkaç defa el değiştirmiştir. 1101 yılında Melik Muhammed Gazi'nin hakimiyetine geçen Malatya, bir daha kaybedilmemek üzere Türk beldesi haline getirilmiştir.

MEDİNE: Kur'ân'da Yesrip diye anılır. Ahzap Suresi, 13. ayetinde Müslümanlarca Medinetü'n-Nebi (Peygamber Ülkesi) ya da Medinetü'l-Münevvere (Aydınlanmış Ülke) olarak bahsedilir. Hz. Muhammed'in 622 yılında Mekke'den göçetmek zorunda kaldığı, 300 km kuzey'deki kent. Peygamber Efendimizin mübarek kabri şerifi, Mescid-i Nebevî diye bilinen Peygamber mescidi Medine'de ve binlerce Sahabenin defnedildiği Cennetü'l-Baki mezarlığı da bu şehirdedir.

MEKKE: Arabistan'da Kabe'nin bulunduğu, Hz. Peygamberin (a.s.m.) doğduğu mukaddes şehir. Mekke-i Mükerrerme diye de anılır.

MENEMEN: İzmir iline bağlı bir ilçedir. Menemen 23 Aralık 1930'da meydana gelen Menemen hadisesiyle gündeme gelmiştir. Derviş Mehmet isminde bir şahsın öncülüğünde başlayan ve daha sonraları provokasyon ve tertip olduğu ortaya çıkan silahlı bir eylem. Derviş Mehmet yanına topladığı bir kısım şahıslarla beraber Asteğmen M. Fehmi Kubilay'ı ve bir bekçiye öldürerek halkı infiale getirerek kendi etrafında toplamaya çalıştı. Askerî kuvvetlerin yardımıyla bastırılan bu olay resmî çevreler tarafından Nakşî ayaklanması olarak değerlendirilir. Bu olayla birlikte bölgede sıkıyönetim ilân edilerek İstanbul'da bulunan Nakşî şeyhlerinden Esat Erbili ile birlikte 34 kişi idam edil-

di. Muhalif basına karşı sert önlemler alınarak, dinî faaliyetlerde bulunanlar hakkında takibatlara girildi.

MERSİN: Mersin orta Akdeniz bölgesinde bulunan bir sahil şehrimizdir. güneyinde Akdeniz, güneybatısında Antalya, batısında Karaman, kuzeyinde Karaman ve Konya, kuzeydoğusunda Niğde ve doğusunda Adana illeri bulunmaktadır. Mersin geçmişi m.ö. 5500 senelerine kadar uzanan tarihî bir şehirdir. Mersin, Hititler, Asurlar, Dorlar, Kliyalılar, Persler, Bizanslılar, Araplar, Selçuklular ve Memlûkluların hüküm sürdüğü yerlerden biridir. Mersin'in Osmanlı topraklarına katılması ise 1515 yılında Yavuz Sultan Selim'in eliyle olmuştur. 1933 yılında Mersin il merkezi olmak üzere ilçeleri ile birleştirilmiş ve ilçe adı verilmiştir.

MİLAS: Ülkemiz güneybatısında yer alan Milas 2 167 km² yüzölçümü ve 112 808 kişi nüfusu ile Muğla ilinin en büyük ilçesidir. Bodrum, Mandalya Körfezi, Bafa Gölü, Gökova Körfezi ile çevrelenmiştir. Uzun bir kıyı şeridine sahip ilçede Akdeniz iklimi hakimdir. Düzenli kent merkezi, antik kalıntıları, tarihi değeri bulunan eserleri ve evleri, canlı çarşısı, dünyaca ünlü Milas halıları ile turistik açıdan pek çok ilginç özelliği bulunan Milas sırasıyla Karia, Selçuklu Menteşe Beyliği ve Osmanlı dönemlerini yaşamıştır. İlçe sınırları içinde 27 farklı antik sit ile Türkiye'nin bu alanda en yüksek sayıya sahip ilçesidir.

MISIR: Mısır Arap Cumhuriyeti Kuzey Afrika'nın en kalabalık ülkesidir. Nüfusun büyük bir bölümü Nil Nehri boyunca yerleşmiştir. Asya kıtasında yer alan bölümü Sina Yarımadası ile birlikte 1.020.000 km²'lik bir yüzölçümüne sahiptir. Batıda Libya, güneyde Sudan ve kuzeydoğuda Filistin ve İsrail ile kara sınırı bulunmaktadır. Mısır'ın kuzeyde Akdeniz'e, doğuda Kızdideniz'e kıyısı bulunmaktadır. Mısır antik medeniyetiyle ünlü bir ülkedir ve dünyanın en çok ilgi çeken tarihsel anıtları yine buradadır. Gize Piramitleri, Karnak Tapınağı ve Krallar Vadisi en önemli tarihsel anıtlardır. Özellikle Şeyhülislam merhum Mustafa Sabri Efendi, Mısır'da Risale-i Nur'a sahip çıkmış ve el-Ezher Üniversitesi'ne tanıtmıştır.

-N-

NAZİLLİ: Ege Bölgesi'nde bulunan, Aydın iline bağlı bir ilçedir. Nüfusu 145.000, yüzölçümü ise 664 km²'dir. Konum olarak Nazilli, Aydın-Denizli Karayolu (E-87 Karayolu), İzmir-Afyon demiryolu üzerinde, Aydın'a 47 km. uzaklıkta bulunmaktadır. Gelişmiş sosyal ve ekonomik yapısı, hızla kentleşmesi, Nazilli'yi Aydın'ın ikinci büyük önemli yerleşmesi durumuna getirmiştir. İlçede nüfusun büyük çoğunluğu tarımla uğraşmaktadır. 1937'de Nazilli Tekstil Fabrikası ve çeşitli sanayi işletmelerinin kuruluşu, kentsel yerleşmenin gelişmesinde rol oynayan başlıca etkindir. Nazilli, bölgenin eski yerleşimlerinden biridir. Selçukluların 1176 da Miryakefalon Savaşını kazanmasıyla, bölgeye Oğuz boyları yerleşti. Selçukluların son dönemlerinde, Muğla ili dolaylarında kurulan Menteşe ve Aydın Beylikleri yöreye egemen oldular. 1425 yılında Sultan II. Murad yöreyi Osmanlı topraklarına kattı.

NİS: Eğirdir Gölünde iki adacıktır. Şu an Eğirdir Gölüne uzanan yarımada, yüzyıl başında iki küçük ada olan Nis (Yeşilada) ve Canada'nın doldurulup bağlanmasıyla oluşmuştur. Şimdi bu iki küçük ada yoktur.

NORVEÇ: Kuzey yarımkürede yer alan soğuk bir iklimi olan İskandinav ülkesi.

NURS KÖYÜ: Bitlis iline bağlı Hizan ilçesinin İsparit nahiyesine bağlıdır. Nurs köyünün şimdi ki resmî adı Kepirli'dir. Üstad Bediüzzaman Said Nursî bu köyde dünyaya gelmiştir. Bu köyle ilgili Risale-i Nur'da çeşitli yerlerde bilgiler mevcuttur.

-O-

ORDU: Orta ve Doğu Karadeniz bölgesinde bulunan bir ilimizdir. Doğuda Giresun, batıda Samsun, güneyde Sivas ve Tokat, kuzeyde Karadeniz ile çevrili olan Ordu'nun idarî yapısını merkez dahil 19 ilçe, 53 belde ve 491 köy oluşturmaktadır. İlin sorumluluk sahası ise 115 km. genişlik, 62 km. derinliğindedir. Kıyı 60 mil uzunluğunda olup küçük koy ve körfezleriyle de deniz araçlarının kolaylıkla barınabilecekleri yer ve plajlara sahiptir. İlin alanı 5963 km²'dir. 2 000 nüfus sayımına göre il genel nüfus 887 765'dir. Tarihi çok eski dönemlere kadar uzanan Ordu ilimiz 1380'lerde, Hacıemiroğulları tarafından fethedilmiş; 1427 yılında da Osmanlılar tarafından ilhak edilmiştir.

-P-

PAKİSTAN: İngiliz sömürgesindeki Hindistan'da yaşanan kanlı bir mücadele sonrası gerçekleşen bölünme ile 14 Ağustos 1947'de kurulmuştur. Başkenti İslâmabad'dır.

PASINLER: Erzurum iline bağlı bir ilçedir. İlçe merkezi, Pasinler ovasının kuzeyinde yer alan Kargapazarı dağlarının eteklerinde kurulmuştur. Ekonomik bakımdan Erzurum'un en gelişmiş ilçelerindendir. Bu durumda rol oynayan iki temel faktör, ilçe topraklarının Erzurum'un diğer ilçelerine oranla daha verimli olması ve sulama imkânlarının fazla olması ile ilçenin Erzurum'u doğuya bağlayan kara ve demir yollarının bulunmasıdır.

-R-

RAVZA-I MUTAHHARA: Ravza, bahçe ve cennet anlamlarına gelir. Ravza-i MutaHHara "Peygamber Efendimizin (a.s.m.) defnedildiği yer" demektir. Genel anlamı itibarıyla çoğu zaman "Mescid-i Nebî" kastedilir. Özel manasıyla "Mescid-i Nebî'nin içinde yer alan Hz. Peygamberin (a.s.m.) kabr-i saadetleriyle minber-i şerif arasında kalan kısım" demektir. Burası 10 metre genişliğinde ve 20 metre uzunluğunda 200 metre karelik bir alandır. Bu alanın fazileti ile ilgili olarak Resul-i Ekrem (a.s.m.) şöyle buyurur: "Evimle minberim arası, cennet bahçelerinden bir bahçedir."

RUSYA: Rusya Federasyonu, ya da Rusya, doğu Avrupa ile kuzey Asya'ya yayılmış ve 17,075,400 km²'lik yüz ölçümü ile dünyanın en geniş ülkesidir. Nüfus olarak ise sıralamada sekizincidir.

Said Nursî Hazretleri, I. Dünya Savaşı esnasında gönüllü milis albayı olarak savaşırken üç talebesiyle birlikte Ruslara esir düşmüş, daha sonra Sibirya'da bulunan esir kampına götürülmüştür. Bu dönemdeki hayatıyla ilgili bilgiler Risale-i Nur'da mevcuttur.

-S-

SAFRANBOLU: Batı Karadeniz bölgesinde denizden kuş uçuşu 65 kilometre içerde bulunan bir ilçedir. Karabük iline bağlı bulunan Safranbolu il merkezinden yalnızca 8 kilometre uzaklıktadır. Yörede sırası ile Hititler, Frigler, dolaylı yoldan Lidyalılar, Persler, Helenistik Krallıklar (Pondlar), Romalılar, Selçuklular, Çobanoğulları, Candaroğulları ve Osmanlılar egemenlik kurmuşlardır. Safranbolu 1196 tarihinde Selçuklu Sultanı II. Kılıçarslan'ın oğlu Muhiddin Mesut Şah zamanında Türklerin eline geçmiştir. Tarihî süreç içerisinde ise 1213-1280 tarihleri arasında Çobanoğullarının, 1326-1354 tarihleri arasında Candaroğullarının, 1354-1402 ve 1423 yılından itibaren de Osmanlıların egemenliğine girmiştir.

SAMSUN: Samsun Anadolu'nun Karadeniz'e açılan en önemli kapısıdır. Avrupa ve Asya transit yolu üzerinde işlek bir kavşak noktasında bulunmaktadır. Türkiye'nin en büyük akarsuları Kızılırmak ve Yeşilırmak'ın arasında verimli delta topraklarına sahip önemli bir tarım merkezidir.

SANDIKLI: Afyon il merkezine 60 km uzaklıkta; Antalya, Denizli karayolu, İzmir-Ankara-İstanbul demiryolu hattı üzerinde kurulmuş önemli yerleşim merkezlerinden biridir. İlçenin tarihi çok eskilere kadar dayanmaktadır.

SARIKAMIŞ: Ülkemizin Doğu Anadolu Bölgesinde Kars iline bağlı bir ilçemizdir. Doğusunda Selim ve Kağızman, batısında Şenkaya ve Horasan, güneyinde Horasan ve Eleşkirt, kuzeyinde ise Selim ve Şenkaya ilçe sınırları ile çevrili, ortalama yüksekliği 1500-2000 metre olan yüksek bir plato durumundadır. 2000 tarihinde yapılan genel nüfus sayımına göre 57.334 kişi olan Sarıkamış'ın yüzölçümü 1732 km2 olup, 30 bin hektarlık alanı Sarıçam ormanları ile kaplıdır.

En yüksek dağı 3138 metre rakımlı Aladağ'dır. Aladağ'ı 2909 metre rakımlı Süphan Dağı, 2835 metre rakımlı Balıklı Dağı, 2599 metre rakımlı Köseadağı, 2634 metre rakımlı Çıplakdağ ve 2849 metre rakımlı Soğanlı Dağı takip etmektedir. Başlıca akarsuları Aras Nehri, Kars Çayı, Zivin ve Keklik dereleridir. Akarsuların akışlarının düzensizliği ve derin vadileri takip etmelerinden dolayı sulamada fazla kullanılmamaktadır. Karasal iklime sahip olan Sarıkamış'ta kışları çok soğuk ve sert, yazlar ise serin geçmektedir. Kış aylarının 7-8 ay devam ettiği ilçede en yağışlı ay Mayıs, en kurak ay ise Aralık'tır. Kar yağışı ortalama 1-2 metre olmaktadır. Sarıkamış İlçesinin tarihi M.Ö. devirlere kadar uzanmaktadır. 11. yüzyılda Sultan Alparslan tarafından Bizans hakimiyetinden alınarak Selçuklu hakimiyetine, 1534 yılında da Kanunî Sultan idi. 1828 ve 1855 yıllarında iki defa Rus işgaline uğrar, ancak 1829 Edirne ve 1856 Paris Antlaşmaları ile yeniden Osmanlı hakimiyetine girer. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sonunda 40 yıl süre ile Rus işgali altında kalan Sarıkamış, 29 Eylül 1920'de Rus işgalinden kurtarılacak 3 Aralık 1920 tarihli Gümrü Antlaşması ile yeniden Türk hakimiyetine girmiştir.

SAV KÖYÜ (SAVA): Isparta'da, merkeze bağlı bir köydür. Risale-i Nur'un elle yazılıp çoğaltılması için bu köyün halkı bütünüyle çalışmışlardır. Said Nursî Hazretlerinin övgülerine mazhar olmuşlardır.

SEDD-İ ZÜLKARNEYN: Allah'ın kendisine hikmet ve kudret verdiği bir zat olan Zülkarneyn'in peygamber olup olmadığı hususu tartışmalıdır. Bazı müfessirlere göre Zülkarneyn, Yemen padişahlarından birisidir. Kur'an'da Kehf Suresinde Zülkarneyn ile ilgili olarak, şarktan garba hakim olduğu ve mazlum milletleri, zalim kavimlerin tecavüzlerinden korumak için bir set inşa ettiği ifade edilmektedir. Bazı müfessirler Zülkarneyn'in yaptığı seddin Azerbaycan ile Ermenistan arasında olduğunu ve tatarların hücumundan korumak için inşa edildiğini; bazıları ise bunun Çin Seddi olduğunu ve Moğollara karşı yapıldığını söylemektedir. Kesin olan husus ise; Ye'cüc ve Me'cüc denilen ve yeryüzünde fesat çıkaran topluluklara karşı Zülkarneyn tarafından bir seddin inşa edilmiş olduğudur.

SENİRKENT: Isparta ilimize bağlı Senirkent ilçemiz Eğirdir Gölünün Hoyran Gölü adı verilen kuzey kısmının batısında bir vadiye yer alır. İlçenin güney doğusunda Eğirdir, güneyinde Atabey, batısında Uluborlu, kuzeybatısında Afyon iline bağlı Dinar, Şuhut, kuzeydoğusunda Afyon ili vardır. İlçe iklim özellikleri bakımından yazları sıcak ve kurak, kışları ise sert ve yağışlıdır. İlçenin yüzölçümü 600 km2, denizden yüksekliği 1010 metre olan ilçede üzümün yanısıra elma, kiraz, vişne ve pancar yetiştirilmekte ve bölgeye gelir sağlamaktadır. Türkler, Malazgirt Muharebesinden sonra Batı Anadolu'nun birçok kısmını ele geçirdiler. Senirkent ve civarı 1074 yılında Selçuklu Sultanı Melikşah tarafından Anadolu'nun fethinde görevlendirilen Süleyman Şah ve Bizans İmparatoru VII. Miha'il arasında yapılan anlaşma ile Selçuklu egemenliğine girmiştir. Ancak bu yörelerdeki Selçuklu egemenliği uzun süreli olmamıştır. Bizansın güçlü savunması ve Haçlı seferleri sebebiyle Türk egemenliği sağlanamamıştır. Ele geçirilen yerler Bizanslılarla Selçuklular arasında el değiştirmiştir. II. Kılıç Arslan zamanında 1176 yılında yapılan Miryakefalon Savaşı ardından, Uluborlu ve Senirkent civarı 1182 yıllarında kesin olarak Selçuklu egemenliğine girmiştir. 1301 yılında kurulan Hamitoğulları

Beyliği hakimiyetine giren Uluborlu ve Senirkent civarı bu beyliğin egemenliğinde kalmıştır. Senirkent ve civarı 1361 yılında Osmanlı topraklarına katılmıştır.

SIİRT: Güneydoğu Anadolu bölgesinin önemli illerinden biridir. Mevcut bilgilere göre Siirt tarih yönünden çok eski bir geçmişe sahiptir. M.Ö. 2000 yılı başlarından M.Ö. 4. yüzyıla kadar sırasıyla Samiler, Babil ve Asur İmparatorluğu, Medler, Persler; Milâttan sonraki dönemde Romalılar, Parslar ve Sasaniler bölgede hâkim olmuşlardır. Siirt, 1514 Çaldıran Zaferinden sonra Yavuz Sultan Selim tarafından Osmanlı İmparatorluğuna katılmıştır. 26 Eylül 1919 yılında 48 Sayılı Hey'et-i Umumiye kararı ile bağımsız sancak haline getirilen Siirt, 1923 yılında vilâyet olmuştur.

SUDAN: Kuzey Afrika'da Kızıldeniz kıyısında, Mısır ile Eritre arasında yer alır. Başkenti Hartum'dur. 1 Ocak 1956'da bağımsızlığına kavuşmuştur.

SURİYE: Resmi adı Suriye Arap Cumhuriyeti olan bir Ortadoğu ülkesidir. Başkenti Şam'dır. Türkiye, Irak ve Lübnan'la komşudur. Nüfusun, % 90 Arap, % 10 Kürt ve Ermeni'dir. Dili Arapçadır.

-Ş-

ŞAM: Suriye'nin başşehri olan Şam'ın eski adı Dimışk'tır. Müslümanların fethetmesiyle birlikte uzun yıllar İslâm dini ve devletin merkezi konumuna yükselmiş; Emevîler devrinde hilâfetin merkezi olmuştur. Üstat Bediüzzaman Said Nursî otuz beş yaşında iken buraya gelmiş ve Şam ulemasının da hazır bulunduğu on bin kişiye Emevîye Camiinde bir hutbe vermiştir. Bu hutbe büyük yankı uyandırmış, daha sonra tercüme edilerek Hutbe-i Şamiye adı altında Türkçe olarak yayınlanmıştır.

-T-

TARSUS: Yurdumuzun Akdeniz bölgesinde Mersin'e bağlı merkez ilçenin doğusunda yer alan Tarsus, ilin en büyük ilçesi; deniz kenarından üç mil kadar içerde ova üzerinde kurulmuş bir kasabadır. Önünden Tarsus Çayı akar. Doğuda Pozantı ve Karaisalı (Adana), batıda Mersin, kuzeyde Ulukışla (Niğde), Ereğli (Konya) ilçeleri, güneyde Akdeniz ile çevrilidir. Anadolu'nun en eski yerleşim alanlarından biri olan Tarsus, yazılı tarih dönemleri ardından kurulan birçok krallıkların, antik çağlarda da Klikya'nın başkenti olmuş; tarihî, kültürel ve ekonomik yönleriyle Ön Asya ve Anadolu'nun en önemli kentlerinden biridir. Kuruluşu 8000 yıl öncelerine Yeni Taş Çağına dayanan 965'de Bizanslıların, 1082'de Selçukluların, 1097'de Haçlıların eline geçen Tarsus, 1517'de Yavuz Sultan Selim tarafından Osmanlı topraklarına katılmıştır. Osmanlı imparatorluğu zamanında Adana'ya bağlı olan Tarsus, 1832 yılında Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa'nın oğlu İbrahim Paşa kontrolüne geçer. 1839 yılında tekrar Osmanlı İmparatorluğuna katılan Tarsus, yeniden Adana vilâyetinin kazası olur ve 1933 yılında Mersin'e bağlanır. Tarsus, günümüzde Mersin'den sonra Mersin'in ikinci ticaret ve sanayi merkezidir.

TAVAS: Ege bölgesinde Denizli ilimize bağlı bir ilçemizdir. Doğusunda Acıpayam ve Serinhisar, batısında Karacasu, kuzeyinde Denizli Merkez ve Babadağ ilçeleri, güneyinde Kale ilçesi ile sınır olup, yüzölçümü 1.691.000 dekadır. 2000 yılı genel nüfus sayımına göre toplam nüfusu 60.669'dur. Kızılca, Tavas ve Barza ovalarının etrafı dağlarla çevrili olup, rakım 950 metredir. İle uzaklığı 45 km'dir. Kuzeyinde Honaz Dağı ve Babadağ, güneyinde Bozdağ, doğusunda Serinhisar, batısında Avdan Dağı ile çevrilidir. Bazı köylerde rakım 1300 metreye kadar çıkmaktadır. Solmaz ve Yenidere çayları mevcut olup, yeraltısuyu bakımından Tavas Ovası zengin bir rezerve sahiptir. Ovaların dışındaki dağlık kesim maki ve orman örtüsü ile kapalıdır. İlçe her ne kadar Ege bölgesi içinde yer alıyorsa da iklim bakımından İç Anadolu ve göller bölgesi iklimine benzer özellik göstermektedir. **TAVŞANLI:** Kütahya İline bağlı bir ilçe. Yüzölçümü 1804 km² olup il merkezinden uzaklığı 48 km'dir. İlçe Ege ve Marmara bölgelerinin birleştiği bir konumda olup denizden yüksekliği 860 metredir. İl-

çe alanının büyük bir kesimi dağlık, gür ve geniş ormanlarla kaplıdır. İç Anadolu Bölgesinin kırsal iklimiyle Ege bölgesinin ılıman ikliminin geçiş özelliklerine sahip bir iklim türü hüküm sürmektedir. İlçe yeraltı ve yerüstü su kaynakları bakımından zengindir. 2000 Genel Nüfus Sayımı göre toplam nüfusu 100.000 civarındadır. Tavşanlı 1071 Malazgirt Meydan Savaşından sonra Anadolu'nun fethi başlamış bu fethin devamı sonucunda ve 1078 yılında Süleyman Şah komutasındaki Türk birliklerince Türk topraklarına katılmıştır.

TİLLO: Siirt'in bir ilçesidir. 1990 yılında ilçe olmuş ve Aydınlar adını almıştır. Kent merkezine uzaklığı 9 kilometredir. Süryani dilinde "yüksek ruhlar," Arap dilindeyse "yüksek yer" anlamına gelmektedir. İlçenin en belirgin özelliği, tarih zenginliğidir. Geçmişte özellikle de Osmanlı döneminde önemli bir kültür ve eğitimi merkezi olarak bilinmektedir.

TÜRKİSTAN: Orta Asya'da çoğunlukla Türklerin yaşadığı bölgenin adıdır. Tarihî geçmişi çok uzundur, Türklerin ana vatanı kabul edilmektedir Güneyden Gürkan Nehri, Horasan Dağları, Kopet Dağı, Kuhî Baba, Mezdûran, Tapcak ve Ak Dağları, Hindukuş Sırtları, Mustag-Kuenker Sıradağları; doğudan, Doğu Türkistan kuzeyden Cuncarya ve Kazakistan'ın kuzey hudutlarını meydana getiren İrtiş Havzası ve Aral-İrtiş su ayırımı hattının kuzey yamaçları; batıdan Kuzey Ural Dağı, Yayık Nehri, İdil'in denize döküldüğü yer olan Bökey Orda ve Hazar Deniziyle çevrilidir. Yüzölçümü altı milyon kilometrekare civarındadır. Türkistan; Batı Türkistan, Doğu Türkistan, Afgan yahut Güney Türkistan ve İran Türkistan'ı olmak üzere dört bölüm halinde incelenir. Batı Türkistan, Türkmenistan, Özbekistan, Tacikistan, Kırgızistan, Kazakistan; Doğu Türkistan Çin Halk Cumhuriyeti; Güney Türkistan, Afganistan; İran Türkistan'ı da İran hudutları içindedir. Güneydeki Afgan Türkistan'ı; Afganistan'ın kuzeyinde bend-i Türkistan ve Hindukuş dağ sırası önünde Seyhun Vadisine ve Batı Türkistan Çukureli'ne doğru uzanan alçak sahadır. Afgan Türkistan'ının en büyük şehri Mezar-ı Şeriftir. İran Türkistan'ı; İran'ın Estarabad ve Derigiz vilâyetlerini içine alır. Türkistan'a hakim Türk devletleri kuran Hunlar, Tabgaçlar, Göktürkler, Uygurlar, Karahanlılar, Gazneliler, Selçuklular, Harezmsahlar olup, 13. yüzyılın başında da Moğolların işgaline geçti. Moğollardan sonra da çeşitli hanlıkların idaresinde kaldı. Batı Türkistan 1867 yılında Rusya'nın işgalindeyken 1991 yılında Özbekistan ve Türkmenistan'ın öz toprakları oldu. Doğu Türkistan Çin'in işgalinde, Güney Türkistan ise Afganistan'ın hakimiyetinde bulunmaktadır. İran Türkistan'ı İran'dadır.

-U-

URFA: Şanlıurfa, tarihi geçmişi 9 bin yıl öncesine dayanan, Hz. İbrahim'in doğduğu, Hz. Eyüb'un yaşadığı, Hz. İsa tarafından kutsanan kent âdetâ bir müze şehir görünümündedir. Ayrıca Üstâd Bediüzzaman 23 Mart 1960'ta Urfa'da vefat etmişti. Vefat haberini alan Nurcular, cenazeye yetişmek için Urfa'ya hareket ediyorlardı. Bu durum Ankara'yı telaşlandırdı. Cenazenin hemen defnedilmesi için baskılar yapılmaya başlandı. Yeni bir gerginlik çıkmaması için defin işlemleri bir gün önceye anladı. 24 Mart Perşembe günü binlerce insan tarafından alınan cenaze tekbirler ve dualarla dergâha getirildi. Ulu Cami ile Dergâh arasındaki 1.5 kilometrelik yol, ancak iki saatte alınabilmişti. Üstadın cenaze namazı, ikinci namazının ardından Halilürrahman Dergâhına defnedildi.

-Ü-

ÜRDÜN: Resmi adı Ürdün Krallığıdır. Ortadoğu'da bir Arap ülkesidir. Başkenti Amman'dır. Kuzeyinde Suriye, kuzey doğusunda Irak, güneyinde ve doğusunda Suudi Arabistan, batısında İsrail ve Batı Şeria ile sınır komşusudur. Dini İslâm ve ana dili Arapçadır. Nüfusu yaklaşık 5.5 milyonu bulmaktadır. Nüfusunun büyük bir bölümü Arap olan Ürdün'de Çerkez, Ermeni Türkmen ve Kürt gibi milletlerden de bulunmaktadır. Dinî açıdan ise nüfusun % 90'ı Müslüman % 5'i de Hristiyanlardan oluşmaktadır.

ÜRGÜP: İç Anadolu bölgesinde Nevşehir ilimize bağlı bir ilçemizdir. Merkez ilçenin 20 km doğusunda olan Ürgüp Kapadokya bölgesinin en önemli merkezlerindendir. Volkanik orijinli jeolojik bir yapıya sahip olan Ürgüp, yağmur ve rüzgar erozyonunun meydana getirdiği ve peri bacası olarak tanımlanan ilginç doğal oluşumların sıkça ve tipik örneklerinin yoğun olarak yer aldığı bir bölgeye kurulmuştur. Vadi yamaçlarından akan yağmur sularının ve daha sonra rüzgârların aşındırması sonucu oluşan yarıklar arasında yükselen peribacaları bu bölgeye has çok ilginç bir peyzaj görüntüsü oluşturmıştır. Ürgüp Bizans döneminde önemli bir dinî merkez olmuştur. 1515 yılında Osmanlı topraklarına katılan Ürgüp, Selçuklular döneminde Başhisar; Osmanlılar zamanında Burgut Kalesi olarak anılmış; Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren de ilçeye Ürgüp adı verilmiştir.

ÜSKÜDAR: İstanbul ilimizin Anadolu yakasında, Kocaeli Yarımadasının batı kesiminde yer alır. Üsküdar İlçesi, doğuda Ümraniye, güneyde Kadıköy ilçeleri, batı ve kuzeybatıda İstanbul Boğazi, kuzeyde de Beykoz ilçesine komşudur. İlçe bu sınırlar içinde 35 km'lik bir alan kaplar. Batısı denizdir. Kırsal yerleşmesi olmayan Üsküdar ilçesinin nüfusu 495.118'dir (2000 yılı). 1918 ve 1924'de ayrı vilâyet yapılan Üsküdar, 1926'daki yönetsel düzenlemeler sırasında ilçe yapılarak İstanbul vilâyetine bağlandı. İstanbul'un fethinden sonra II. Mehmed (Fatih), Üsküdar'dan kaçan Rumların yerine Anadolu'dan gelen Türkleri yerleştirmiştir. Ancak Üsküdar'ın fetih sırasında 100 yıldan beri Türklerin elinde olması ve karşılaştırma yapmaya imkân verecek belgelerin bulunmaması nedeniyle, fetihten sonra nüfusunun ne kadar arttığını tesbiti mümkün olamamaktadır. II. Mehmed döneminde İstanbul'un iskân bölgelerinin yönetsel açıdan 4 kadılığa ayrılmasıyla Üsküdar da bir kadılık olmuş ve Galata ile Haslar kadılıklarıyla birlikte Bilâd-ı Selâse adı verilen üçlüyü oluşturmıştır. 1471'de Vezir Rum Mehmed Paşa tarafından yaptırılan ve Paşanın adını taşıyan Tabhaneli Cami ve Türbe ile, günümüze ulaşamamış olan medrese ve hamamın yanı sıra başta Kızkulesi olmak üzere Üsküdar'da birçok tarihî eser bulunmaktadır. Üsküdar'ın Osmanlı dönemindeki önemli bir özelliği de, her yıl Mekke ve Medine'ye gidecek hacı adaylarının oluşturduğu Surre-i Hümayun'un törenlerle buradan uğurlanmasıdır.

-V-

VAN: Türkiye'nin Doğu Anadolu bölgesinin Yukarı Murat-Van bölümündeki Van Gölü kapalı havzasındadır. Kuzeyden Ağrı'nın Doğubeyazıt, Diyarin ve Hamur ilçeleri; Güneyden Siirt'in Pervari; Şırnak'ın Beytüşşebap, Hakkari'nin merkez ve Yüksekova ilçeleri ile çevrilidir. Doğusunda ise İran devlet sınırı yer alır. Yüzölçümü 19.069 km² dir. Van merkez ilçesinin yüzölçümü 2.289 km², ilin gerçek alanı toplam 21.823 m'dir.

Van, Doğu Anadolu bölgesinin volkanik dağlarla kaplı çukur kesiminde bulunan Van Gölünün doğu kıyısına 5 km uzaklıkta hafif eğimli bir alan üzerine kuruludur. Ortalama yüksekliği 1725 m.'dir. Türkiye'nin en büyük gölü olan ve bir bölümü Van ilinde kalan Van Gölü, bu dağlık bölümün ortasında yüksek dağlarla çevrelenmiş bir çöküntü durumundadır.

VAN GÖLÜ: Van Gölü veya yöresel adıyla Van Denizi, Tatvan ilçesi sınırları içinde bulunan Nemrut volkanik dağının patlaması sonucu oluşan kraterde biriken suların oluşturduğu varsayılan volkanik bir göldür. Çok sayıda koyu bulunan Van Gölünün yüzölçümü 3.713 kilometrekaredir. Ortalama olarak denizden yüksekliği 1646 metredir. Gölün ortalama derinliği 171 metre, en derin yeri ise 451 metredir. Gölün doğu bölümünde dört ada vardır. Bunlar; Akdamar, Çarpanak, Adır ve Kuş adalarıdır. Adalar tarihî ve turistik özelliğe sahiptir. Göl üzerinde feribotlarla Tatvan-Van demiryolu bağlantısı sağlanmakta, aynı zamanda bu demiryolu, İstanbul-Tahran demiryolu hatlarını da bağlamaktadır. Van Gölü dünyanın en büyük sodalı gölüdür. Gölün tuzlu-sodali suları, biyolojik çeşitliliği sınırlamaktadır. Gölde bilinen 103 tür fitoplankton, 36 tür zooplankton ve tek bir tür balık (inci kefalı) yaşamaktadır. Göl etrafı karadan 430 km'dir.

VAN KALESİ: Şehir merkezine 5 km. uzaklıktadır. Van Gölü kıyısında, ovaya hakim bir kayalık üzerinde kurulmuştur. Doğu-batı istikametinde uzanan kale, 1800 m. uzunluğunda, 120 m. genişliğinde ve yaklaşık 80 m. yüksekliğindedir. M.Ö. 855 yılında Urartu Kralı I. Sardur tarafından yaptırılan Van Kalesi, iç kale ve Dış Kale olmak üzere iki kısımdan meydana gelmektedir. İç kaledeki, Urartu döneminden kalma en önemli yapılar, Sardur (Madır) Burcu, sur duvarları, Urartu kralları Me-nua ve I. Argişti'ye ait mezarlar, su sarnıcına ulaşan Binbir Merdiven, açık hava tapınağı ve Analıkız olarak adlandırılan iki adet tapınak nişidir. Kalenin kuzeybatı tarafında bulunan Sardur Burcu, üzerinde Kral I. Sardur'a ait çivi yazılı bir yazıt bulunmasından dolayı önem taşımaktadır. Asur çivi yazısı ile yazılmış bu yazıt, bilinen en eski Urartu yazıtıdır. Kalenin önemli diğer bir yapısı da, I. Argişti'ye ait kaya mezarıdır. Hemen bunun dışındaki kaya üzerinde, Urartular'ın günümüze ulaşan en uzun yazıtı olan Horhor Yazıtları bulunur. Kalenin kuzeydoğu tarafında II. Sarduri döneminde yapılmış olan, iki anıtsal niştan oluşan ve bugün halk arasında Analıkız olarak adlandırılan bir açık hava tapınağı yer almaktadır. Urartulardan Osmanlılara kadar yerleşime sahne olan Van Kalesi'ne Osmanlı döneminde, iç kale sur duvarları, iki giriş kapısı, cephanelik, ambar, kuleler ve Van'daki ilk İslâm eseri olma özelliğini taşıyan Süleyman Han Camii eklenmiştir.

-Y-

YOZGAT: Yozgat ili, İç Anadolu bölgesinin Orta Kızılırmak bölümünde Bozok Platosu üzerinde yer almaktadır. Eski uygarlık merkezlerinden Hattuşaş (Boğazköy) ve Alacahöyük'le komşu olan Yozgat, önemli yolların kavşağındadır. Ankara-Sivas (E-88) karayolu ile Samsun-Kayseri-Mersin karayolları ilden geçmektedir. Bu yollar, uluslararası taşımacılıkta önemli bir yere sahiptir. Ülkemizden ve Avrupa ülkelerinden Ortadoğu'ya (İran, Irak) yapılan ticaret, bu yolların önemini daha da artırmaktadır. Kuzeyde Çorum, Amasya, Tokat; doğuda Sivas; güneyde Kayseri, Nevşehir, Konya; batıda Kırşehir, Kırıkkale illeri ile çevrili olan ilin 14.123 km² yüzölçümü ve 682.919 nüfusu vardır. İl topraklarının % 18,24'ünü kaplayan ormanlar Akdağmadeni, Aydıncık, Çandır, Çayıralan, Çekerek, Kadişehri ve Saraykent'te yoğunlaşmıştır. Boğazlıyan ve Yenifakılı ilçelerinde ise orman örtüsü hiç yoktur. Yozgat, alan bakımından Türkiye'nin 15. ilidir. İlin ekonomisi büyük oranda tarım ve hayvancılığa dayalıdır.

YUGOSLAVYA: 20. yüzyılda Doğu Avrupa'da kurulu bulunan federe bir devlettir. İlk Yugoslavya ismi 1918 yılında kurulan Sırp, Hırvat ve Slovenlerden kurulan krallığın adının 1929 yılında Yugoslavya Krallığı olarak değiştirilmesi ile konuldu. 1941 yılında Hitler'in ordusu tarafından işgal edilene kadar "Güney Slavları'nın ülkesi" anlamına gelen bu isimle kaldı. 2. Dünya Savaşı'nın ardından 1945 yılında Demokratik Yugoslavya Federasyonu kuruldu. Ülkenin ismi 1946 yılında Yugoslavya Federal Halk Cumhuriyeti oldu. 7 Nisan 1963'de alınan kararla ise ülkenin ismi Sosyalist Federal Yugoslavya Cumhuriyeti oldu. Bu isim 1992 yılında Federasyona bağlı 6 devletten 4'ünün ayrılmasına kadar sürdü. 1992'de Slovenya, Hırvatistan, Makedonya Cumhuriyeti ve Bosna Hersek Yugoslavya'dan ayrıldı. 1992 yılında Sırbistan (Voyvodina ve Kosova'yı da içine alarak) ve Karadağ, Yugoslavya Federal Cumhuriyeti adı bir devlet kurdu. 2001 yılında Yugoslavya adı kaldırıldı ve son olarak 4 Şubat 2003'de ülkenin resmî ismi Sırbistan-Karadağ olarak değiştirildi. Karadağ, 21 Mayıs 2006 Pazartesi günü yapılan referandumda çıkan % 55,5'lik "Evet" oyu ile bağımsız olma kararı aldı. 3 Haziran 2006'da ise Karadağ Parlamentosu, referandumda çıkan sonuca dayanarak Karadağ'ın bağımsızlığını ilân etti. Sırbistan ve Karadağ'ın ayrılmasıyla hukuken eski Yugoslavya'nın son kalıntısı Sırbistan-Karadağ da tarihe karışmış oldu.

YUŞA DAĞI: İstanbulun Beykoz ilçesinde olan Yuşa Tepesi 201 metre yüksekliğindedir. Tepe, adını bu mekâna adını veren Hz. Yuşa'dan almıştır. Şehrin manevî merkezlerinden biridir.

EMİRDAĞ LÂHİKASI AYET ve ARAPÇA METİN İNDEKSİ

Açıklama: Arapça metin indeksi, Arapça bilmeyenlerin de kolay bulmalarını temin bakımından, okunuş metinleri alfabetik sıraya konularak hazırlanmıştır.

Arapça metin Okunuşları	Arapça metin Konusu	Sayfa No	Arapça Metin
- A -			
Alâ sâhibihâ efdalüssalâti vesselâmi		411, 412	عَلَى صَاحِبِهَا أَفْضَلُ الصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ
Aleyküm bidînîl acâizi	Keşfü'l-Hafâ, 2:70.	566, 821	عَلَيْكُمْ بِدِينِ الْعَجَائِزِ
Allâhü nûrussemâvâti ver ardı	Nur Suresi: 35.	443	اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
Allâhümmegfir ilmü'minîne velmü'minâti		762	اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
Asâ en tekrahû şey'en ve hüve hayrun leküm	Bakara Suresi: 216.	63,137, 227, 341, 421	عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ
- B -			
Bârakellâhü vef fakümüllâ- hü vees'adekümüllâhü fid- dârayni		356	بَارَكَ اللَّهُ وَفَقَّكُمْ اللَّهُ وَأَسْعَدَكُمْ اللَّهُ فِي الدَّارَيْنِ
Bil urvetil vüskâ	Bakara Suresi: 256.	63	بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى
Bismillâhirrahmânirrahîm		731	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
- E -			
Ecirnâ, irhamnâ		411	أَجِرْنَا، ارْحَمْنَا
Ecirnâ minennârî		575	أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ
Ecirnâ ve ecir vâlideynâ ve ecir talebete rasâilinnuri		233	أَجِرْنَا وَاجِرِ وَالِدَيْنَا وَاجِرِ طَلَبَةِ رَسَائِلِ النُّورِ

Arapça metin Okunuşları	Arapça metin Konusu	Sayfa No	Arapça Metin
Elhamdülillâhi	Fâtiha Suresi: 2.	244, 429, 644	الْحَمْدُ لِلَّهِ
Elhamdülillâhi alâ külli hal	Feyzü'l-Kadîr, 1: 368, hadîs no: 662.	801	الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ
Elhamdülillâhi alâ nûril îmâni min külli vechin		408	الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى نُورِ الْإِيمَانِ مِنْ كُلِّ وَجْهِ
Elhamdülillâhi biadedi âşirâti şehri ramazâne fî külli zamanin		788	الْحَمْدُ لِلَّهِ بَعْدَ عَاشِرَاتِ شَهْرِ رَمَضَانَ فِي كُلِّ زَمَانٍ
Elhamdülillâhi hâzâ min fadli rabbî		595	الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي
Elhamdülillâhi rabbil âlemîne	Fâtiha Suresi: 2.	643	الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
Elhayru fimahtârahüllâhü		369	الْخَيْرُ فِيمَا اخْتَارَهُ اللَّهُ
Elmü'minü beleviyyün	Keşfü'l-Hafâ, 2:295.	270	الْمُؤْمِنُ بِلَوِي
Elmü'minü lilmü'mini kel-bünyânîl mersûsı yeşüddü ba'duhü ba'den	Buhârî, Salât: 88; Müslim, Birr: 65; Tirmizî, Birr: 18; Ne-seî, Zekât: 67.	763	الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبَنِيَانِ الْمَرْصُوصِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا
Elmübârakâtü		674	الْمُبَارَكَاتُ
Elmübârakâtü lillâhi		675	الْمُبَارَكَاتُ لِلَّهِ
Elyevme nüneccîke bibede-nike	Yunus Suresi: 92.	692	الْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِيَدِنَا
Ennâri		77	النَّارِ
Errâdî biddarari lâ yünzaru lehü		91	الرَّاضِي بِالضَّرَرِ لَا يُنْظَرُ لَهُ
Errahmânü Allemel kur'âne Halakal insâne Allemehül beyâne	Rahman Sure-si: 1-4.	637	الرَّحْمَنُ * عَلَّمَ الْقُرْآنَ * خَلَقَ الْإِنْسَانَ * عَلَّمَهُ الْبَيَانَ *

Arapça metin Okunuşları	Arapça metin Konusu	Sayfa No	Arapça Metin
Essalevâtü lillâhi		675, 676	الصَّلَوَاتُ لِلَّهِ
Esselâmü aleyke eyyühen- nebiyyü		680, 681, 682	السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ
Esselâmü aleyküm		682	السَّلَامُ عَلَيْكُمْ
Esselâmü aleynâ ve alâ ibâdillâhis sâlihîne		680	السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ
Ettayyibâtü		674, 676	الطَّيِّبَاتُ
Ettayyibâtü lillâhi		676, 677, 680	الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ
Ettehiyyâtü elmübârakâtü		673	التَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ
Ettehiyyâtü elmübârakâtü essalavâtü ettayyibâtü lillâ- hi	Buharî, Ezan: 673 148, 150; Müs- lim, Salât: 56, 60, 62; İbn-i Mace, İkame: 24.		التَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ الصَّلَوَاتُ الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ
Ettehiyyâtü lillâhi		674	التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ
Eûzübillâhi mineşşeytâni vessiyâseti		91, 478, 835	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسَّيَاسَةِ
Ezzulmü lâ yedûmü vel küfrü yedûmü		144	الظُّلْمُ لَا يَدُومُ وَالْكَفْرُ يَدُومُ
Ezzulümâtü		77	الظُّلُمَاتُ
- F -			
Feinneke mahrûsün biaynil inâyeti		79, 449, 848	فَإِنَّكَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ
Fî tadrilil	Fil Suresi: 2.	396	فِي تَضْلِيلٍ
- H -			
Hasbünallâhü ve ni'mel ve- kilü	Al-i İmran Su- resi:173.	42, 54, 68, 308, 484, 702	حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

Arapça metin Okunuşları	Arapça metin Konusu	Sayfa No	Arapça Metin
Hâzâ min fadli rabbî	Neml Suresi: 40.	182, 196, 244, 429	هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي
- İ -			
İfâdetül merâmi		630	إِفَادَتُ الْمَرَامِ
İleyhi yes'adül kelimit tay-yibü	Fâtır Suresi: 10.	598, 677, 683	إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ
İnnâ a'taynâ	Kevser Suresi: 1.	357, 358	إِنَّا أَعْطَيْنَا
İnnâ a'taynâ kelkevseru	Kevser Suresi: 1.	645	إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ
İnnâ fetahnâleke fethan mübînen	Fetih Suresi:1.	460	إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا
İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûne	Bakara Suresi: 156.	291	إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ
İnnallâhe halakal insâne alâ sûratir rahmâni	Müsned, 2:244, 251, 252 251, 315; Bu-hari, İsti'zan: 1; Müslim, Birr: 115, Cennet: 27.		إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْإِنْسَانَ عَلَى صُورَةِ الرَّحْمَنِ
İnneddarûrâti tûbîhul mah-zûrâti		60	إِنَّ الضَّرُورَاتِ تُبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ
İnneddarûrâti tûbîhul mah-zûrâti		872	إِنَّ الضَّرُورَاتِ تُبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ
İnnel insâne leyetgâ	Alak Suresi: 6.	63	إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيْطَغَى
İnnel insâne lezalûmün keffârun	İbrahim Suresi: 34.	83	إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ
İnnel usmâniyyete hâmile-tün bidevletin evrubâiyyeti fesetelidü yevmen mâ vel avrûbâ hâmile-tün bil islâ-miyyeti fesetelidü yevmen mâ		671	إِنَّ الْعُثْمَانِيَّةَ حَامِلَةٌ بِدَوْلَةٍ أَوْرُوبَائِيَّةٍ فَسَتَلِدُ يَوْمًا مَا وَالْأَوْرُوبَا حَامِلَةٌ بِالْإِسْلَامِيَّةِ فَسَتَلِدُ يَوْمًا مَا
İnnelmünâfikîne fidderkil esfeli minennâri	Nisa Suresi: 145.	76, 77	إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ

Arapça metin Okunuşları	Arapça metin Konusu	Sayfa No	Arapça Metin
İnnemel mü'minûne ihvetün	Hucurât Suresi: 10.	626, 769, 843	أِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

– K –

Kul hüvallâhü ehadün	İhlâs Suresi. 1.	434, 436, 437, 438, 443	قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ
Kul lâ es'elüküm aleyhi ec-ran illel meveddete fil kur-bâ	Şûrâ Suresi: 23.	350	قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى
Kulillâhüm mâlikel mülki	Al-i İmran Suresi: 26.	76	قُلِ اللَّهُ مَالِكُ الْمُلْكِ
Küllü nefsin zâikatül mevti	Ankebût Suresi: 57.	339	كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ
Külû veşrabû velâ tüsrifû	A'râf Suresi: 31.	649	كُلُوا وَشَرِبُوا وَلَا تُسْرِفُوا
Kün kâdiriyyel vakti		214	كُنْ قَادِرٌ عَلَى الْوَقْتِ

– L –

Lâ ilâhe illâ hüve	Kasas Suresi: 88, Bakara Suresi: 255.	434, 436, 437, 438, 443	لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
Lâ ilâhe illalâhü	Muhammed Suresi: 19.	117, 133, 148, 165	لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
Lâ ilâhe illallâhül vâcibül vüçûdil vâhidül ehadi bili-sânîl hakikatil insâniyyeti bikelimâtî hayâtihâ ve his-siyâtihâ vesecciyâtihâ...		251	لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْوَحْدُ الْأَحَدُ بِلِسَانِ الْحَقِّقَةِ الْإِنْسَانِيَّةِ بِكَلِمَاتِ حَيَاتِهَا وَحِسِّيَّاتِهَا
Lâ meşhûde illâ hüve		602	لَا مَشْهُودَ إِلَّا هُوَ
Lâ mevcûde illâ hüve		601	لَا مَوْجُودَ إِلَّا هُوَ
Lâ taknetû min rahmetillâhi	Zümer Suresi: 53.	114	لَا تَقْنَتُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ

Arapça metin Okunuşları	Arapça metin Konusu	Sayfa No	Arapça Metin
Lâ terkenû illezîne zale- mû fetemessekümnârû vemâ leküm	Hud Suresi: 113.	114	لَا تَرْكُونُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمُ
Lâ yedurruküm men dalle izehtedeytüm		91	لَا يَدْرِكُكُمْ مِنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ
La'netüllâhi alez zâlimîne		355	لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ
Lehül hamdü vel minnetü		195	لَهُ الْحَمْدُ وَالْمِنَّةُ
Lev kânû ya'lemûne		693	لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ
Levlâke levlâke lemâ ha- laktül eflâke	Keşfü'l- Hatâ, 2: 164, hadîs no: 2123.	302	لَوْلَاكَ لَوْلَاكَ لَمَّا خَلَقْتَ الْآفَلَكَ
Leyse lil insâni illâ mâ seâ	Necm Suresi: 39.	649	لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى
Liküllü musîbetün (İnnâ lillâ- hi ve innâ ileyhi râciûne)	Bakara Suresi: 156.	54, 319, 339	لِكُلِّ مُصِيبَةٍ «أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ»
- M -			
Mâ tekûlû fî hakkı hâzihil hurriyyetil usmâniyyeti vel- medeniyyetil evrubâiyyeti		671	مَا تَقُولُ فِي حَقِّ هَذِهِ الْحُرِّيَّةِ الْعُثْمَانِيَّةِ وَالْمَدَنِيَّةِ الْأُورُوبَائِيَّةِ
Mâliki yevmiddîni	Fâtîha Suresi: 4.	643, 645	مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ
Men âmene bilkaderi emi- ne minel kederi		342	مَنْ آمَنَ بِالْقَدَرِ آمِنَ مِنَ الْكَدَرِ
Men katele nefsen bigayri nefsin evfesâdetin fil ardı fekeenemâ katelennâse cemân	Mâide Suresi: 32.	648	مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا
Men temesseke bisünneti inde fesâdi ümmeti felehü ecru mieti şehîden	Müntehabât-ı Kenzü'l-Um- mal, 1:100.	327	مَنْ تَمَسَّكَ بِسُنَّتِي عِنْدَ فَسَادِ أُمَّتِي فَلَهُ أَجْرُ مِائَةِ شَهِيدٍ

Arapça metin Okunuşları	Arapça metin Konusu	Sayfa No	Arapça Metin
Meseliüllezîne't-tehazû min dûnillâhi evliyâe kemeselil ankebûti ittehzet beyten veinne evhenel büyüti le- bebtül ankebûti lev kânû ya'lemûne	Ankebût Sure- si: 41.	691	مِثْلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَا سَلَ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنْ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ
Mezdedtû yekînen		213	مَا زِدَدْتُ يَقِينًا
Min mehâsiniş şerîati sed- dû ebvâbil fiteni		354	مِنْ مَحَاسِنِ الشَّرِّ يَعَةِ سَدُّ أَبْوَابِ الْفِتَنِ
Mûtû kable en temûtû	el-Aclûnî, Keş- fû'l-Hafâ, 2:291.	370	مُوتُوا قَبْلَ أَنْ تَمُوتُوا
- N -			
Ni'mel mevlâ ve ni'menne- sîru	Enfal Suresi: 40.	42	نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ
- R -			
Rabbil âlemîne	Fatiha Suresi:2.	644	رَبِّ الْعَالَمِينَ
- S -			
Seyyidül kavmi hâdimü- hüm	Mışkâtü'l-Mesâ- bih, hadîs no: 3925; Fethü'l- Kebîr, 2:195; Müşnedü'l-Fir- devs, 2:324.	747, 760	سَيِّدِ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ
Sirran tenevveret		511	سِرًّا تَنَوَّرَتْ
Sübhâneke lâ ilme lenâ illâ mâ allemtenâ inneke entel alîmül hakîmü	Bakara Suresi: 32.	439	سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
- Ş -			
Şehidallâhü ennehü lâ ilâhe illâ hüve vel melâiketü	Al-i İmran Su- resi:18.	76	شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ

Arapça metin Okunuşları	Arapça metin Konusu	Sayfa No	Arapça Metin

– T –

Tahharallâhü eydiyenâ fe- nütahhiru elsinetenâ	Şa'ranî, El- Yevâ- kit ve'l-Cevahir, 2:69; Bâcurî, Şer- hü Cevheretü't- Tevhid, 334.	354, 360	طَهَّرَ اللَّهُ أَيْدِيَنَا فَنُطَهِّرُ السِّنِينَ
Tefekkürü sâatin hayrun bin ibâdeti senetin	Keşfü'l-Hafa, 1:1004.	165	تَفَكَّرُ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ
Teîşü seîden		856	تَعِيشُ سَعِيدًا
Termîhim bihicâratın	Fil Suresi: 4.	396	تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ
Tevekkeltü alallâhü		332	تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ

– V –

Ve'tesimû bihablillâhi ce- mîan	Âl-i İmrân Su- resi: 103.	626	وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا
Vebihî nesteînü		691	وَبِهِ نَسْتَعِينُ
Vebihiz zulmetü		229	وَبِهِ الظُّلُمَةُ
Vebil âyetil kübrâ eminnî minel fecet		100, 102	وَبِالْآيَاتِ الْكُبْرَى آمِنِينَ مِنَ الْفَجَةِ
Vefî külli şey'in lehû âye- tün tedüllü alâ ennehû vâ- hidün	İbnü'l-Mu'tez isimli Armap şâirine âit bir mîsrâ.	602, 690	وَفِي كُلِّ شَيْءٍ لَهُ آيَةٌ تَدُلُّ عَلَى أَنَّهُ وَاحِدٌ
Veşâvirhüm fil emri	Al-i İmran Su- resi:159.	59	وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ
Veşşemsü tecrî	Yâsin Suresi: 38.)	312	وَالشَّمْسُ تَجْرِي
Vein min şey'in illâyüsebbi- hu bihamdihî	İsrâ Suresi: 44.	37, 89, 92, 397, 420, 434, 475, 502, 554, 558, 578, 652, 656, 672, 691, 786	وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Arapça metin Okunuşları	Arapça metin Konusu	Sayfa No	Arapça Metin
Vel îlmü indellah Lâ ya'le- mül gaybe illallah		282	وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ ❖ لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ
Velâ tenâzeû fetefşelû ve- tezhebe rîhüküm	Enfâl Suresi: 46.	626	وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ
Velâ tezirû vâziratün vizra uhrâ	En'âm Suresi: 164.	83, 623, 624, 626, 648, 747, 759, 770, 773, 795, 819, 827, 862, 863, 868, 871, 877	وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى
Velcibâle evtâden	Nebe' Suresi: 7.	312	وَالْجِبَالُ أَوْتَادًا
Velfecri Veleyâlin aşrin	Fecr Suresi: 1- 2.	694	وَالْفَجْرِ ❖ وَلَيْلٍ عَشْرِ
Vellezîne âmenû ve amilüs sâlihâti lenübevviennühüm gurafen tecrî min tahtihel enhâru hâlidîne fihâ ni'me ecrul âmilîne	Ankebût Sure- si: 58.	339	وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ غُرُفًا تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعَمَ أَجْرِ الْعَامِلِينَ
Vemâ erselnâ min rasûlin illâ bilisâni kavmihi	İbrahim Suresi: 4.	181	وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ
Vemâ überriü nefsi innen- nefse leemmâratün bissûi illâ mâ rahime rabbî	Yûsuf Suresi: 53.	732	وَمَا أُبْرِئُ نَفْسِي إِنْ النَّفْسُ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَرَحِمَ رَبِّي
Vemen ahsenü dînen mim- men esleme vechehü lillâhi	Nisa Suresi: 125.	76	وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ
Vesmi asâ mûsâ bihizzul- metün celet		100, 258	وَسَمِ عَصَا مُوسَى بِهِ الظُّلُمَةُ أَنْجَلَتْ
Veyensurakellâhü nasran azîzen	Fetih Suresi: 3.	460	وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا
Vildânün		597	وَلِدَانٌ
- Y -			
Yâ eyyühellezîne âmenû etüüllâhe veetiur rasûle ve ülil emri minküm	Nisâ Suresi: 59.	751	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ

Arapça metin Okunuşları	Arapça metin Konusu	Sayfa No	Arapça Metin
Yâ müdriken		159, 214	يَا مُدْرِكَا
Yestehibbûnel hayâted- dünyâ	İbrahim Suresi: 398 3.		يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
Yetûfü aleyhim vildânün muhalledûne	Vâkıa Suresi: 597 17.		يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ
Yübeddilüllâhü seyyiâtihim hasenâtin	Furkan Suresi: 181 70.		يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ
Yürîdûne liyütfiü nûrallâhi biefvâhihim vallâhü mü- timmi nûrihi velev kerihel kâfirûne	Saf Suresi: 8. 160, 204		يُرِيدُونَ لِيُطْفَؤُا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ
Yûzenü midâdül ulemâi bi- dimâiş şühedâi	Keşfü'l-Hâfâ, 327 2:400, hadîs no: 3281.		يُوزَنُ مِدَادُ الْعُلَمَاءِ بِدِمَاءِ الشُّهَدَاءِ
- Z -			
Zâlikel kitâbü lâ raybe fihî	Bakara Suresi: 641 2.		ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ

HADİS İNDEKSİ

Hadisin meali

Sayfa no

Allah ellerimizi o kanlı hâdiselere bulaştırmadı; o halde biz de o hâdiselerden bahsedip dilimizi bulaştırmayalım." (Ömer bin Abdülaziz'e ait bir söz. Şa'ranî, *El- Yevâkit ve'l-Cevahir*, 2:69; Bâcurî, *Şerhü Cevheretü't-Tevhid*, 334.)

طَهَّرَ اللَّهُ أَيْدِينَا فَنُطَهِّرُ السِّنِّينَا 354, 360.

Âlimlerin mürekkebiyle şehidlerin kanı denk tutulur. (*Keşfü'l-Hâfâ*, 2:400, hadîs no: 3281.)

يُوزَنُ مَدَادُ الْعُلَمَاءِ بِدِمَاءِ الشُّهَدَاءِ 327.

Bir müddet tefekkür, bir senelik nafilâ ibaretten daha hayırlıdır. (*Keşfü'l-Hafa*, 1:1004.)

تَفَكُّرُ سَاعَةٍ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ 165.

"Bir tek adam seninle imana gelse, sahra dolusu kırmızı koyundan daha hayırlıdır."

Buhârî, Cihad: 102, 143; *Müslim*, Fezâilü'l-Kur'ân: 32, 34;

Ebü Dâvud, Vitir: 1, İlim: 1. 257.

Bütün tahiyyeler, bütün mübârek şeyler, bütün salâvât ve duâlar ve bütün kelimât-ı tayyibe Allah'a muhsustur. (*Buhârî*, Ezan: 148, 150; *Müslim*, Salât: 56, 60, 62; *İbn-i Mace*, İkame: 24.)

التَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ الصَّلَوَاتُ الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ 673.

"Deniz dibindeki balıklar dahi günahkâr ve zalimlerden şekva ediyorlar ki,

onların yüzünden yağmur kesilir, hatta 'bizim nafakamız azalır' derler." *Et-Terğîb*

ve't-Terhib, 1:281, 3:314; *Hayatü'l-Hayavanü'l-Kübra*, 1:381 73.

"Dindar ihtiyar kadınların dinine tâbi olunuz" *Keşfü'l-Hafâ*, 2: 70.

عَلَيْكُمْ بِدِينِ الْعَجَائِزِ 566, 821.

Her hal üzere Allah'a hamd olsun. (*Feyzü'l-Kadîr*, 1: 368, hadîs no: 662.)

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ 801.

Kim benim ümmetimin bozulduğu bir zamanda sünnetime sarılırsa, ona yüz şehid sevabı verilir. (*Müntehabât-İ Kenzü'l-Ummal*, 1:100.)

مَنْ تَمَسَّكَ بِسُنَّتِي عِنْدَ فُسَادِ أُمَّتِي فَلَهُ أَجْرُ مِائَةِ شَهِيدٍ 327.

"Memuriyet, emirlik ise, reislik değil, millete bir hizmetkârlıktır." *Mişkâtü'l-Mesâbih*,

hadîs no: 3925; *Fethü'l-Kebîr*, 2:195; *Müsnedü'l-Firdevs*, 2:324.

سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ 747, 760.

Muhakkak Allah insanı suret-i Rahman'da yaratmıştır. (Müşned, 2:244, 251, 315; Buhari, İstizân: 1; Müslim, Birr: 115, Cennet: 27.)

إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْإِنْسَانَ عَلَى صُورَةِ الرَّحْمَنِ 251.

Musîbetler mü'minin imtihan vesîlesidir. (Keşfü'l-Hafâ, 2:295. (بَلَوَى lâfzı

yerine مُبْتَلَى lâfzıyla.)

الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبَنِيَانِ الْمَرْصُوصِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا 270.

Mü'min için mü'min, sağlam yapılmış bir binânın birbirine kuvvet veren elemanları gibidir. (Buhârî, Salât: 88; Müslim, Birr: 65; Tirmizî, Birr: 18; Neseî, Zekât: 67.)

الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبَنِيَانِ الْمَرْصُوصِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا 763.

“Sadaka belâyı def eder” Muhammed Atfîş el-Mağribî, Câmiu's-Şeml, 1: 464, hadîs no: 1741. 865.

Sen olmasaydın [yâ Muhammed!], senolmasaydın kâinatı yaratmazdım. (Keşfü'l- Hatâ, 2: 164, hadîs no: 2123.)

لَوْلَاكَ لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ 302.

Ölüm gelip çatmadan, şehevânî ve nefsanî hislerinizi terk etmek sûretiyle bir nevi ölünüz. (el-Aclûnî, Keşfü'l-Hafâ, 2:291).

مُوتُوا قَبْلَ أَنْ تَمُوتُوا 370.

A

Abdullah	235, 392, 559, 571, 832	Ahmed Fuad	321, 324, 337, 338, 364, 384, 387, 388, 389, 416, 464
Abdullah (Araçlı)	465	Ahmed Hamdi (Akseki)	400, 425, 498, 499, 502, 503, 504
Abdullah (İslâmköylü)	153	Ahmed Hüseyin	749
Abdullah (Kürelî)	226	Ahmed Kureysî	278, 315, 386
Abdullah Çalışkan	227	Ahmed Nazif	255, 300, 520, Bkz: Nazif Çelebi, Bkz: Nazif
Abdullah Çavuş	153, 240, 284, 306, 486, 543	Ahmed Rasih	448
Abdullah ibni Abbas	354	Ahmed Şirani	284
Abdurrahim	331, 551	Ahmed Zeki	124, 347
Abdurrahim (Vastanlı)	551	Ahmed-i Kureysî	315
Abdurrahim Zapsu	594	Ahmet Aytimur	235
Abdurrahman	60, 105, 108, 131, 151, 153, 154, 172, 178, 189, 202, 265, 272, 279, 285, 291, 308, 318, 319, 325, 330, 331, 388, 423, 468, 558, 559, 561	Ahmet Feyzi	521
Abdurrahman (Ankaralı)	465	Âişe	581
Abdurrahman (Dinar)	561	Âişe-i Siddîka (r.anha)	351
Abdurrahman (İzmir)	592	Akif Bey	269
Abdurrahman (Kürelî)	226	Ali	124, 149, 229, 246, 265, 284, 306, 318, 561
Abdurrahman (muallim)	322	Ali (Atabeyli)	264
Abdurrahman (şöför)	550	Ali (r.a.)	Bkz: Hazret-i Ali
Abdurrahman İhsan	417, 465	Ali Akdağ	465, 471
Abdurrahman Salâhaddin	306, 315, 369	Ali Efendi	148
Abdülaziz Çavuş	269	Ali Ekber Şah	594, 711
Abdülbâkî	384	Ali Osman	177, 273, 429, 464, 465, 466, 566
Abdülehad	433	Ali Osman (berber)	462
Abdülkadir-i Geylânî	Bkz: Gavs-ı Geylânî, Bkz: Gavs-ı Azam, Bkz: Gavs-ı Azam Şeyh-i Geylânî	Ali Rıza	447, 586
Abdülmecid	60, 105, 108, 235, 239, 303, 330, 501, 547, 593	Ali Rıza (Fetva Emîni)	284
Abdülmuhsin	545	Ali Rıza (mahkeme reisi)	48
Âdem (a.s.)	207	Ali Şentürk	447
Adnan Menderes	587, 749, 759, 761, 765, 805, 812, 813, 860, Bkz: Menderes	Aliye	304
Ahmed	202, 255, 262, 266, 272, 273, 278, 292, 318, 364, 366, 385, 387, 393, 394, 460, 559, 668, 718	Amerika Sefiri	383
Ahmed (a.s.m.)	204	Amerikalı	272, 275
Ahmed (Savali)	304, 320	Asım	250, 596
Ahmed (Savli)	347	Asiye	288, 304, 305
Ahmed Ali Şimşirî	472	Atıf	319
Ahmed Altın	541	Âtif	235
Ahmed Feyzi	117, 255, 465, 469, 470, 471, 520, 592, 593	Ayşe	124
		Aziz	331, 447

B

Bahaüddin	331
Bahri	153, 284, 285
Başpapaz	422

Bayram	36, 235, 593, 718, 803, 829, 832, 837, 848, 854
Bediüzzaman	158, 183, 706, 710, 711, 714, 813, 869, Bkz: Said Nursî
Bediüzzaman Molla Said	267
Bediüzzaman Said Nursî	522, 535, 581, 703, 749, 757, 867
Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri	36, 743
Bekir	124
Beşkardeş	239, 454
Bismarck	461, 462, 463, 716
Burhan	154, 260, 276, 363, 384, 462, 486, 575
Büyük Ali	308
Büyük Mehdî	458
Büyük Mustafa	285, 561

C

Cebrail (a.s.)	281, Bkz: Hazret-i Cebrail
Celâl	400
Celâl Bayar	514, 544, 581
Celâleddin Harzemşah	579, 871
Celâleddin-i Rumî	388, 736
Celâleddin-i Süyûtî	736
Cenab-ı Ömer	158
Cengiz	579
Cercis (a.s.)	206, 870
Ceylân (Çalışkan)	60, 89, 94, 143, 196, 199, 227, 231, 235, 553, 558, 559, 718, 722, 742, 829, 832, 837, 848, 854, 856, 857, 860

Ç

Çakır Yusuf	372
Çalışkan Mehmed	430
Çaycı Emin	512
Çilingir Ali	273, 278, 429, 464
Çoğollu Bayram	858

D

Dâvud (a.s.)	207
Deccal	Bkz: minare kadar yüksek bir adam
Demirbaş Ali Osman	326
Doktor Duzi	58, 664
Doktor Hakkı	432

E

Ebrehe	207
Ebû Bekir (r.a.)	149
Ebû Bekir-i Sıddık	74, 691
Ebu Cehil	74, 679
Edhem	207
Eflâtun	675
Emin	176, 199, 239, 261, 264, 265, 294, 305, 366, 386, 387, 451, 454
Emin Büke	46
Emin Yılmaz	392
Enver Paşa	476
Eski Said	45, 88, 110, 111, 219, 220, 239, 254, 298, 303, 336, 381, 391, 421, 422, 469, 510, 529, 585, 596, 607, 610, 622, 627, 628, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 831, 838, 855, Bkz: Said Nursî
Eşref Edip	545, 807, 830
Ethem Bey	595
Ethem Hoca	388
Eyyub	284
Eyyub (a.s.)	206

F

Fahr-i Âlem	232, 879, Bkz: Muhammed (a.s.m.)
Fahr-i Beşer	208, Bkz: Muhammed (a.s.m.)
Fahr-i Cihan	216, Bkz: Muhammed (a.s.m.)
Fahr-i Kâinat	673, 677, 836, Bkz: Muhammed (a.s.m.)
Faruk	814
Fatih	704
Fatih Sultan Mehmed	Bkz: Sultan Fatih
Fatinü'l-Asr	269, Bkz: Said Nursî
Fehmi Çobanoğlu	571
Feyzi	109, 115, 116, 152, 176, 199, 202, 239, 241, 264, 265, 294, 318, 322, 331, 366, 386, 387, 454
Firavun	692, 693
Fuad	303, 331, 388
Fuad (Daday)	432
Fuat Sirmen	523

G

Galip Bey	414
Gavs-ı Âzam.....	79, 107, 109, 130, 183, 218, 265, 301, 361, 857
Gavs-ı Âzam Şeyh-i Geylânî.....	856
Gavs-ı Geylânî.....	848
Gülcü Hüseyin.....	324

H

Habib.....	879
Habîb.....	210
Habîb-i Ekrem	159
Habrü'l-Ümme	354
Haccâc-ı Zâlim	351
Hacer.....	304, 366, 386
Hacı Abdullah (Seydişehirli).....	576
Hacı Abdülatif.....	369
Hacı Ali	529, 530
Hacı Bekir	394
Hacı Hâfız.....	365, 392
Hacı Hafız Mehmed.....	266, 292, 346, 347
Hacı İbrahim	84
Hacı İlyas	452, 453
Hacı Kılıç Ali.....	529
Hacı Sabri (Karakoçanlı)	722
Hacı Sabri (Konyalı)	562
Hacı Süleyman.....	561
Hafız Ahmed.....	124, 131, 197
Hafız Ali.....	64, 92, 95, 101, 109, 115, 149, 153, 156, 172, 175, 178, 189, 202, 204, 240, 241, 273, 306, 317, 319, 320, 323, 325, 329, 338, 339, 346, 347, 365, 384, 428, 441, 483, 506, 566, 581, 727, 728
Hafız Emin.....	225, 226, 469
Hafız Fahreddin.....	469
Hafız Hakkı.....	385
Hafız Halid.....	284
Hafız Hasan.....	432
Hafız Hasan (Dadaylı)	321
Hafız İhsan	387
Hafız Mehmed	241, 273, 292, 320, 347, 392
Hafız Mustafa	95, 153, 157, 172, 241, 259, 265, 317, 338, 441, 471, 473, 506, 566
Hafız Mustafa (Burdurlu).....	92
Hafız Mustafa (Denizlili).....	472
Hafız Nebi.....	124
Hahambaşı.....	539, 555
Hakîm-i Lokman.....	675
Hakkı.....	153, 171, 225

Halil.....	473, 501, 506
Halil (Hazret-i İbrahim).....	206
Halil İbrahim.....	156, 177, 182, 184, 201, 238, 242, 243, 246, 254, 255, 264, 286, 340, 392, 465, 520
Halil İbrahim (İslâmköylü).....	154
Halil İbrahim (Milaslı).....	116, 154, 163, 182
Halil Özyörük	522, 577
Halim.....	749
Hamza.....	634, 668, 749, 814
Hareket Ordusunun Başkumandanı.....	421, 431
Hasan	199, 248, 273, 321, 322, 814
Hasan (Bolvadin).....	322
Hasan (r.a.).....	130,
Bkz: Hazret-i Hasan	
Hasan Atif	520
Hasan Çalışkan.....	475
Hasan Dayı.....	273
Hasan Efendi.....	271
Hasan Fehmi Ustaoglu	571
Hasan Feyzi.....	96, 115, 116, 156, 157, 176, 178, 182, 200, 201, 203, 204, 216, 238, 241, 242, 248, 254, 265, 317, 319, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 337, 338, 339, 340, 346, 347, 364, 372, 384, 386, 389, 416, 465, 469, 507, 542, 565
Hasan Feyzi (Üstattan haber veren).....	339
Hasan Hüsnü Bey	405
Hasan Sükrü.....	172
Hasnâ Hanım.....	96
Hatice.....	272, 284, 304, 581
Hatip (Gökdereli)	273
Hatip İbrahim	338
Havvâ.....	207
Haydar	310
Hayim Naum.....	539, 540
Hayri.....	413, 473, 562, 596, 629
Hazret-i Ali.....	100, 130, 149, 351, 354, 458, 818, Bkz: <i>İmam-ı Ali</i>
Hazret-i Cebrail.....	363,
Bkz: Cebrail (a.s.)	
Hazret-i Cercis.....	206
Hazret-i Dâvud	207
Hazret-i Ebubekir.....	Bkz: Sıddık-ı Ekber
Hazret-i Hasan	139,
Bkz: Hasan (r.a.)	
Hazret-i Hüseyin	361
Hazret-i İbrahim	Bkz: Halîl, İbrahim Halilullah
Hazret-i İmam-ı Ali.....	159
Hazret-i İsa	128

Hazret-i Mahbub-u İlâhî.....	204
Hazret-i Mehdî.....	456
Hazret-i Muhammed.....	Bkz: Muhammed (a.s.m.)
Hazret-i Mûsa.....	207
Hazret-i Ömer.....	739, 818, Bkz: Ömer (r.a.)
Hazret-i Peygamber.....	302, 363, 364, 531
Hazret-i Rîsalet.....	79
Hazret-i Rîsaletpenâhî.....	158
Hazret-i Üsâme.....	727, 731
Hazret-i Üstat.....	29, 31, 32, 529, 530, 627
Hıfzî.....	262, 266, 287, 288, 338, 387, 416
Hıfzî (berber).....	462, 466
Hicret.....	124, 581
Hilmi.....	200, 239, 261, 327, 386, 454
Hilmi Bey.....	366, 378, 387, 405
Hilmi Uran.....	267, 373, 378, 381, 400
Himmet.....	561
Hoca Haşmet.....	243, 260
Hoca Hazretleri.....	406
Hoca Mûsa Efendi.....	97
Hoca Sabri.....	394, 562
Hoca Vehbi.....	224, 290, 370, 465
Hulûsî (Yahyagil).....	153, 171, 230, 239, 249, 250, 373, 385, 454, 724
Hulûsî Bey.....	32, 414, 549
Hurşid Paşa.....	421, 517
Hüseyin.....	124, 385
Hüseyin (r.a.).....	130
Hüseyin Avnî.....	828, 829
Hüsnü.....	36, 235, 373, 381, 416, 432, 466, 718, 803, 832, 848, 856
Hüsnü (Safranbolulu).....	858
Hüsrev (Altınbaşak).....	60, 62, 92, 95, 109, 129, 134, 164, 165, 176, 202, 235, 240, 243, 255, 260, 263, 264, 271, 273, 276, 277, 284, 289, 292, 295, 299, 305, 314, 318, 322, 387, 401, 413, 420, 428, 466, 469, 494, 500, 501, 505, 521, 533, 548, 550, 552, 553, 558, 559, 561, 562, 564, 582, 583, 626, 629, 722, 728, 829, 832

I

Ispartalı Mustafa.....	242

İ

İbnü'l-Kayyim-i Cevzî.....	352
İbnü't-Teymiye.....	352

İbrahim.....	143, 199, 323, 324, 392, 446, 506, 524, 546, 814
İbrahim (a.s.).....	206
İbrahim Edhem.....	389, 392, 447, 464
İbrahim Efendi.....	547
İbrahim Gül.....	580
İbrahim Halil.....	239
İbrahim Halilullah.....	785
İhsan.....	200, 225, 239, 261, 366, 387, 543
İhsan (Kürelî).....	226
İhsan (Samsunlu).....	543
İmam Hakkı Efendi.....	284
İmam-ı Ali.....	43, 60, 100, 101, 102, 107, 118, 121, 130, 134, 149, 154, 159, 218, 229, 258, 283, 350, 354, 361, 362, 367, 415, 879
İmam-ı Gazalî.....	361, 727, 838
İmam-ı Rabbanî.....	189, 361, 736, 838
İngiliz Başkumandanı.....	421, 752
İsa (a.s.).....	207, 875, Bkz: Hazret-i İsa
İsa Abdülkadir.....	753, 757, 758
İsmail.....	293, 394, 451, 473
İsmail Efendi.....	405
İsmail Efendiye.....	406
İsmet (İnönü).....	535, 537, 538, 539, 540
İsmet Paşa.....	537
İzmirli Hâkim.....	444
İzzet.....	311, 324

K

Kara Kâzım.....	336
Kâtip Osman.....	156, 309, 582
Kâzım.....	285, 429
Kâzım (Eğirdirli).....	264
Kâzım Karabekir.....	308
Keçeli Salâhaddin.....	272
Kel Ali.....	509
Kemal Demiralay.....	828
Kılıç Ali.....	529, 547
Kılınç Ali.....	448
Kılınç Hacı Ali.....	552
Küçük Ali.....	89, 131, 149, 153, 172, 178, 189, 285, 309, 348, 423
Küçük İbrahim.....	324, 446
Küçük Mehmed.....	89
Küçük Şeyh.....	366

L

Leylâ.....	160

Lord Gürzon.....	537, 539, 540
Lût (a.s.).....	206
Lütfi.....	153, 177, 189, 306
Lütfiye.....	304, 305, 386, 454
Lütfü.....	240

M

Mahmud Şevket Paşa.....	421
Marangoz Ahmed.....	131,
175, 241, 273, 298, 365, 553	
Me'cüc.....	741
Mecedüddîn-i Firuz Âbâdî.....	314
Mecnun.....	160
Mehdî.....	456, 457, 458
Mehdî-i Âl-i Resul.....	455
Mehmed.....	153, 199,
202, 248, 284, 285, 292, 293, 319, 392, 393,	
397, 454, 524, 785, 814	
Mehmed (berber).....	394
Mehmed (Konyalı).....	465
Mehmed Âkif.....	284
Mehmed Akif Ersoy.....	Bkz: Akif Bey
Mehmed Ali Mâlîki.....	442
Mehmed Babacan.....	828
Mehmed Celâl.....	384
Mehmed Çalışkan.....	749
Mehmed Çavuş.....	371, 597
Mehmed Çavuş (Tavaslı).....	116
Mehmed Efendi.....	53, 406
Mehmed Emin.....	471
Mehmed Feyzi.....	264,
265, 294, 305, 386, 417, 454, 726	
Mehmed Kaya.....	235, 782, 829
Mehmed Mihri.....	596, 634
Mehmed Sabri.....	278
Mehmed Sadık.....	634
Mehmed Salih (Yeşil Oğlu).....	270, 271
Mehmed Süzer.....	828
Mehmed Şefik.....	634
Mehmed Yayla.....	592
Mehmed Zahid Kevserî.....	586
Mehmed Zekeriya.....	300
Mehmed Zühtü.....	320, 347
Menderes.....	805,
Bkz: Adnan Menderes	
Metin.....	543
Mevlâna Celâleddin (Rumî).....	838
Mevlâna Celâleddin-i Rumî.....	369
Mısır Hahambaşı.....	539
Mihri.....	807
minare kadar yüksek bir adam.....	368
Mirza (Said Nursî'nin babası).....	239
Mister Carlyle.....	461, 716
Molla Abdülmecid.....	529
Molla Dâvud.....	318
Molla Habib.....	508, 509,
Bkz: Habib	
Molla Hamid.....	782
Molla Hamza.....	451
Molla Mehmed.....	241
Molla Mehmed (Tavaslı).....	265
Molla Said.....	267, 268, 269
Molla Seyyid Tâha.....	452
Muallim Ahmed.....	321
Muallim Hasan.....	321
Muallim Osman.....	225, 553
Muhacir Hafız Ahmed.....	284, 285, 291, 394
Muhammed (a.s.m.).....	461, 639, 680, 692, 875,
Bkz: Fahr-i Âlem, Fahr-i Beşer, Fahr-i Ci-	
han, zat-ı Ahmediye, Peygamber (a.s.m.),	
Muhammed-i Arabî, Ahmed (a.s.m.), Ha-	
bîb, zat-ı Ahmediye, Muhibir-i Sadık, Haz-	
ret-i Peygamber, Resul-i Ekrem, Muham-	
medü'l-Haşimî, Bkz: Fahr-i Kâinat	
Muhammed-i Arabî.....	158, 681
Muhammedü'l-Haşimî.....	640,
Bkz: Muhammed (a.s.m.)	
Muharrem.....	241, 317, 326, 430
Muhibir-i Sadık.....	281
Mûsa (a.s.).....	207, 875
Mustafa.....	124, 153, 172,
235, 240, 242, 271, 273, 284, 285, 318, 319,	
322, 324, 350, 387, 388, 389, 392, 397, 413,	
473, 562, 581, 596, 814, 832	
Mustafa (terzi).....	473
Mustafa Acet.....	60, 749, 858
Mustafa Çavuş.....	298, 385, 394
Mustafa Çavuş (Barlalı Marangoz).....	241
Mustafa Gül.....	553, 580, 832
Mustafa Kemal.....	39, 41,
333, 422, 486, 487, 518, 538, 539, 540, 556,	
573, 589, 752, 779, 843	
Mustafa Oruç.....	324,
325, 330, 337, 349, 416, 460, 468	
Mustafa Osman.....	134,
175, 178, 225, 235, 262, 296, 322, 324,	
337, 338, 387, 416, 417, 430, 501, 521, 582	
Mustafa Sabri Efendi.....	586
Mustafa Sungur.....	36, 235,
337, 338, 388, 416, 430, 526, 557, 590, 792,	
Bkz: Sungur	
Mustafa Yeşil.....	265
Mustafa Yıldız.....	327, 393

Muzaffer.....	814
Müceddid-i Elf-i Sâî İmam-ı Rabbanî.....	189
Müftü Osman	96
Münevvere	384

N

Namık Gedik	860
Nazif.....	109,
177, 272, 299, 305, 306, 314, 315, 318, 323,	
324, 382, 548, 552, 583, 593, 832, Bkz: Ah-	
med Nazif, Nazif Çelebi	
Nazif Çelebi.....	315, 583,
Bkz: Nazif, Ahmed Nazif	
Nazmiye.....	384
Necati Lûgal.....	46
Necmiye.....	304, 386
Nemrud.....	206
Netice-i Hilkat-i Âlem	673, 675
Nevzat (Tandoğan)	306, 490, 518
Nihad.....	249, 417
Nimet	304
Niyazi-i Mısırî	159
Nur Efesi.....	519
Nur Mehmed	423
Nureddin.....	293, 306
Nureddin (Yaşar)	394
Nuri	225, 470, 473, 749, 814
Nuri Benli.....	451
Nuriye (Said Nursî'nin annesi)	239

O

Osman	199, 248, 262,
319, 324, 413, 553, 668, 718	
Osman (r.a.)	149
Osman (Salih oğlu)	327
Osman (Tavşanlı Vâizi).....	465
Osman Çavuş.....	385
Osman Nuri.....	447, 542, 558
Osman Toprak.....	718

Ö

ölmüş adam	81, 489, 556
Ömer	124, 324, 668
Ömer (Kastamonulu)	331
Ömer (r.a.).....	149, 158, 625,
Bkz: Hazret-i Ömer	
Ömer Bilen.....	571
Ömer Paşa.....	452

P

Pakistan Maarif Vekili	574
Peygamber (a.s.m.).....	149, 209, 351, 415, 461,
535, 603, 673, 675, 680, 692	
Prens Bismarck.....	463, Bkz: Bismarck

R

Râbia	284
Rahmi.....	337, 338, 387, 388
Raşid.....	749
Re'fet.....	177, 230, 250, 276, 290, 291, 304, 384,
406, 430, 433	
Re'fet Bey	84, 373, 381, 404, 409, 460, 466,
486, 581	
Recep.....	814
Recep Bey.....	336
Reis Celâl.....	669
Resul (a.s.m.).....	206
Resul-i Ekrem	639, 675, 680, 691, 692, 731,
836, Bkz: Muhammed (a.s.m.)	
Rıfat Filiz	560
Rus Başkumandanı	697, 752, 827
Rüştü	154, 176, 235, 260, 289, 562, 837
Rüştü Çakın	828

S

Sabri.....	153, 176,
224, 230, 250, 259, 260, 278, 290, 318, 331,	
353, 354, 369, 385, 397, 414, 582, 629, 634	
Sabri (Konyalı).....	242, 260,
290, 331, 398, 465	
Sabri (Nur Santrali).....	330, 384, 464
Sabri (Santral)	627
Sa'deddin-i Taftazanî.....	351, 355
Sadık.....	239, 262, 319,
386, 413, 506, 528, 546, 562, 629, 749, 814	
Sadık Bey.....	327, 366, 451
Said.....	241, 340, 385, 392, 470, 668
Said (Nursî)	38,
50, 66, 69, 98, 202, 217, 241, 243, 246, 248,	
269, 298, 310, 370, 371, 372, 380, 392, 398,	
477, 479, 497, 524, 556, 589, 608, 609, 610,	
612, 613, 619, 658, 671, 727, 754, 778, 789,	
792, 793, 824, 830, 832, 851, 856, 861, 874,	
Bkz: Said Nursî	
Said Nurî.....	259
Said Nursî.....	44, 45, 46, 47, 58, 64, 71, 79, 84,
92, 102, 111, 117, 121, 123, 126, 134, 138,	
144, 147, 148, 172, 182, 191, 192, 199, 217,	

223, 228, 235, 237, 242, 244, 248, 259, 262, 265, 271, 275, 286, 287, 288, 290, 292, 304, 337, 342, 346, 350, 355, 380, 401, 408, 413, 420, 428, 438, 439, 462, 474, 475, 484, 486, 489, 497, 513, 514, 515, 517, 526, 530, 543, 553, 557, 558, 559, 560, 562, 564, 566, 569, 570, 577, 580, 583, 587, 591, 603, 606, 626, 636, 652, 653, 656, 657, 662, 665, 666, 672, 682, 686, 693, 695, 702, 722, 734, 738, 741, 749, 753, 758, 764, 765, 766, 767, 768, 774, 775, 778, 783, 785, 788, 793, 794, 796, 798, 801, 804, 808, 811, 816, 818, 819, 822, 825, 826, 827, 832, 833, 834, 835, 836, 839, 846, 848, 853, 856, 858, 862, 866, 867, 869, 880, Bkz: Fatinü'l-Asr, Said (Nursî), Üstat Bediüzzaman, Üstat, Eski Said, gönüllü alay kumandanı, Bediüzzaman, Bediüzzaman Molla Said, Hoca Hazretleri	
Said Nursî Hazretleri	30
Said Ramazan	594
Saim	384
Salâhaddin	151, 245, 265, 272, 275, 277, 315, 323, 324, 325, 330, 397
Salih	324, 446, 559, 784
Salih oğlu Osman	327
Salih Yeşil	267
Selâhaddin	338
Selim	704
Seyda	814
Seyyid Sadeddin Paşa	332
Seyyid Salih	235, 529, 546, 547, 565, 593, 594, 784
Seyyid Şerif Cürcanî	355
Seyyidü'l-beşer Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm	639
Siddik Muharrem	325
Siddik Süleyman	330, 385, 627, 629
Siddik-ı Ekber	730
Sultan Fâtih	549
Sultan Reşad	544, 776, 779, 843
Sungur	500, 501, 502, 521, 526, 528, 530, 533, 534, 541, 550, 557, 558, 559, 571, 573, 588, 629, 718, 749, 803, 829, 832, 837, 854, 856, 857, 860, 867, Bkz: Mustafa Sungur
Süfyan	556, 573, 663
Süleyman	273, 284, 385, 704, 814
Süleyman (a.s.)	207
Süleyman (Baraklı)	549
Süleyman (Beylerbeyli)	116
Süleyman (Şamlı)	153
Süleyman Kaya	595

Süleyman Rüştü	299, 363, 430, 443, 512

Ş

Şâh-ı Nakşibend	255, 301, 801
Şamlı Hafız	290, 291
Şamlı Hafız Tevfik	284, 385
Şamlı Süleyman	153
Şefik	105, 117
Şem'i	284
Şemsi	444
Şerife	304
Şerife Hanım	288
Şevket Efendi	284
Şeyh Abdurrahman-ı Tâgî	106
Şeyh Ahmed Hânî Hazretleri	849
Şeyh Bahid Hazretleri	670
Şeyh Said	70, 254, 367
Şeyh Sünûsî	39
Şükrü	331, 385, 718
Şükrü Efe	177
Şükrü Kaya	268

T

Tabip Hayri	322
Tahir	413, 814
Tahir (Araçlı)	432
Tahir Çavuş	389
Tahir Paşa	831
Tahirî	36, 153, 154, 155, 164, 235, 277, 288, 299, 304, 306, 310, 314, 318, 393, 397, 411, 413, 420, 428, 581, 666, 749, 799, 803, 829, 832, 837, 848, 854, 856, 857, 860
Tahirî Mutlu	828
Tahsin	239
Tahsin Tola	828, 829
Talha (r.a.)	351, 352, 354
Taşköprülü Sadık	200, 261
Tevfik	454
Tevfik İleri	669, 775, 778, 860
Tillolu Said	235

U

Ubeyd	451
Ukayl	354
Ulviye	304, 305, 386, 454

Ü

Übeyy ibni Halef	692

Üstad Bediüzzaman.....	870
Üstad Bediüzzaman Said Nursî.....	825
Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri	825
Üstat.....	33, 72, 127, 129, 159, 160, 178, 182, 199, 231, 242, 264, 294, 328, 339, 340, 344, 369, 381, 384, 405, 406, 409, 496, 502, 505, 506, 507, 517, 518, 523, 534, 541, 545, 570, 571, 581, 587, 594, 595, 614, 615, 616, 634, 662, 663, 709, 710, 711, 717, 722, 724, 725, 726, 743, 745, 749, 754, 758, 759, 771, 772, 775, 778, 779, 781, 782, 784, 785, 788, 789, 790, 794, 795, 796, 798, 799, 801, 802, 803, 804, 808, 809, 811, 812, 813, 814, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 833, 834, 836, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 856, 858, 859, 861, 862, 865, 866, 867, 879, Bkz: Said Nursî
Üstat Bediüzzaman.....	825,
Bkz: Said Nursî	
Üstat Bediüzzaman Hazretleri	812
Üstat Hazretleri.....	406

V

Vahdet.....	465
Vali Memduh Bey.....	509
Van Valisi Haydar Bey.....	271
Vehbi Paşa.....	406
Velid	351, 355, 362

Y

Yakup (a.s.).....	206
Yakup Cemal	250, 382, 423, 565
Yaşar	718

Ye'cüc	741
Yeni Said.....	45, 88, 110, 220, 239, 254, 361, 607, 611, 627, 628, 665, 667, 671, 838
Yeşil Oğlu Mehmed Salih	270, 271
Yeşil Salih	271, 278
Yeşil Şemseddin.....	291
Yezid.....	351, 355, 362, 625
Yıldırım.....	704
Yılmaz.....	416, 466
Yûda	207
Yûnus (a.s.)	206
Yusuf.....	385, 668
Yusuf Aykut	46
Yusuf Ziya	400, 405, 475
Yusuf Ziya Arun.....	537
Yusuf Ziya Yörükhan	46
Yüce Server.....	208

Z

zat-ı Ahmediye.....	85, 281, 282
Zehra.....	304, 366, 386, 454
Zekâi	154, 186, 384
Zeynelabidin (r.a.).....	130, 361
Ziver Gündüzalp	828
Ziya	96, 524, 528, 530, 533, 534, 545, 559, 785
Ziya (Avukat)	115
Ziya (Konyalı)	331
Zübeyde.....	277
Zübeyir (Gündüzalp).....	36, 235, 512, 519, 530, 533, 534, 546, 550, 552, 742, 782, 799, 803, 829, 832, 837, 848, 854, 858, 860
Zübeyr (r.a.).....	351, 352, 354
Zühtü	324

YER İNDEKSİ

A

Ada.....	491
Afganistan.....	779
Afrika.....	652, 842
Afyon.....	30, 31, 49, 52, 54, 61, 70, 81, 150, 198, 222, 228, 248, 263, 267, 268, 270, 274, 294, 295, 296, 297, 333, 378, 380, 394, 400, 472, 473, 474, 484, 490, 496, 498, 511, 513, 518, 522, 523, 524, 533, 534, 536, 541, 547, 555, 556, 557, 560, 569, 572, 575, 577, 587, 589, 590, 592, 594, 596, 614, 626, 656, 663, 665, 699, 706, 743, 768, 771, 772, 782, 799, 808, 811, 817, 861
Ağrı.....	849
Akşehir.....	541
Alamescit.....	389, 392, 447
Alevî köyü.....	149
Ali Köyü.....	246, 264, 306
Aliköy.....	148
Almanya.....	741, 742, 864
Amerika.....	128, 272, 277, 315, 336, 383, 426, 461, 526, 528, 539, 576, 577, 605, 688, 713, 716, 717, 792, 842, 846, 864
Anadolu.....	30, 74, 93, 115, 224, 535, 542, 585, 668, 743, 754, 779, 784, 794, 795, 805, 807, 826, 837, 843, 854, 861, 863, 865
Ankara.....	30, 37, 39, 43, 44, 46, 47, 48, 52, 103, 118, 137, 145, 147, 150, 152, 193, 194, 195, 247, 258, 267, 296, 297, 306, 329, 333, 366, 379, 400, 404, 405, 406, 422, 424, 429, 431, 465, 474, 477, 479, 488, 490, 491, 502, 506, 511, 514, 516, 518, 520, 521, 524, 530, 531, 533, 538, 540, 541, 542, 546, 547, 549, 550, 552, 555, 557, 558, 559, 561, 572, 575, 578, 579, 582, 584, 587, 589, 590, 593, 594, 596, 626, 718, 719, 745, 766, 768, 772, 774, 776, 777, 779, 782, 789, 790, 793, 799, 808, 811, 817, 819, 826, 829, 834, 837, 843, 851, 853, 859, 860, 869
Antalya.....	445, 474, 547, 789
Antep.....	723
Arabistan.....	460, 535, 542, 547, 628, 779, 784, 840, 842, 843
Araç.....	430, 432, 465
Artemit.....	776
Asya.....	188, 574, 652, 781, 842, 844
Atabey.....	153, 177, 264, 273, 306, 543

Avrupa.....	114, 187, 414, 574, 576, 577, 585, 605, 622, 662, 671, 704, 716, 747, 773, 774, 781, 792, 796, 831, 833, 842, 843, 846, 872, 875
Ayancık.....	446
Ayasofya.....	748, 765, 860
Ayasofya Camii.....	422
Aydın.....	445, 465, 469, 833

B

Bab-ı Seraskerî.....	460
Babü's-Selâm.....	473
Bağdat.....	666, 702, 753, 756, 757, 784
Bahr-i Muhit.....	113
Balıkesir.....	388, 389, 464, 481
Balkan.....	776, 875
Baraklı.....	549, 597
Barla.....	29, 153, 171, 241, 261, 262, 277, 284, 285, 290, 291, 298, 318, 330, 385, 388, 393, 798, 800, 854
Bartın.....	446
Bedre.....	153
Berlin.....	574
Beylerbeyi.....	116
bilâd-ı Arap.....	753
Bitlis.....	267, 452, 509, 775
Boğazlar.....	91
Bolvadin.....	322, 822
Bucak.....	520
Buhara.....	586
Burdur.....	92, 445

C

Câmi-i Emevî.....	717
Câmiü'l-Emevî.....	714, 716
Cava.....	460
Cezire.....	551
Cire Köyü.....	385

Ç

Çin.....	169, 576, 584, 605, 796, 875
Çoban İsa Köyü.....	255

D

Daday	321, 430, 432
Davraz Dağı	298
Denizli	30, 31, 37, 39, 47, 48, 49, 50, 52, 58, 61, 63, 67, 75, 80, 88, 92, 93, 97, 100, 102, 115, 116, 137, 156, 157, 176, 188, 193, 200, 201, 218, 241, 244, 255, 256, 263, 265, 268, 277, 279, 294, 317, 319, 320, 322, 324, 325, 326, 329, 337, 339, 372, 386, 393, 405, 423, 431, 445, 458, 460, 471, 474, 478, 514, 518, 522, 524, 531, 534, 536, 555, 557, 565, 572, 575, 589, 590, 699, 706, 718, 768, 772, 817
Denizli Oteli	389
Dinar	549, 561, 597
Diyarbakır	772, 775, 782, 853, 854

E

Ebuzziya Matbaası	777
Eflâni	313, 388, 416, 417, 430, 454, 465, 499, 500, 520, 582, 587
Eğirdir	264, 274, 278, 385, 465, 494, 792, 793, 800
Elmalı	547
Emirdağ	29, 30, 31, 37, 68, 94, 174, 178, 182, 197, 223, 225, 231, 232, 234, 248, 263, 267, 268, 270, 296, 297, 322, 333, 378, 380, 394, 403, 430, 474, 477, 489, 490, 495, 496, 498, 522, 524, 547, 581, 582, 587, 592, 627, 654, 722, 766, 822, 839, 858, 868, 869
Erek Dağı	850
Ermenek	858
Erzurum	270, 271, 331, 353, 406, 474
Esad Paşa Medresesi	271
Eskişehir	29, 31, 52, 194, 263, 279, 297, 299, 478, 518, 538, 557, 576, 590, 595, 658, 699, 718, 767, 769, 817, 839, 857

F

Fas	615, 780
Finlistin	756
Finlandiya	376, 413, 426, 713
Fransa	615

G

Gar-ı Sevr	691, 693
Gaziantep	595

Gerze	446
Gökdere	273

H

Hacerü'l-Esved	531, 535, 603
Hacı Bayram	267
Halep	529, 531, 542, 565
Haliç	452
Harbiye Nezareti	460
Haremeyn-i Şerifeyn	159, 352, 471
Haydarpaşa (Garı)	538
Hicaz	335, 593
Hind	411, 460, 472
Hindistan	400, 412, 447, 460, 471, 843
Hint	169
Hizan	106
Horhor	634, 668

I

Irak	210, 451, 666, 758, 840, 841
Isparta	29, 30, 31, 37, 45, 56, 80, 106, 115, 117, 126, 134, 151, 154, 165, 168, 175, 197, 198, 199, 200, 216, 225, 241, 242, 244, 245, 257, 261, 262, 276, 292, 294, 300, 301, 302, 314, 325, 326, 329, 338, 363, 372, 373, 402, 405, 432, 445, 446, 474, 484, 485, 495, 506, 512, 518, 519, 525, 534, 535, 548, 550, 555, 559, 561, 571, 572, 575, 576, 582, 587, 589, 595, 656, 666, 685, 718, 782, 784, 792, 794, 808, 825, 826, 828, 852, 854, 869
Isparta Eğitim Tümeni Cami	825

İ

İnebolu	164, 166, 200, 225, 244, 255, 300, 315, 323, 325, 430, 451, 462, 466, 521, 548, 558, 583, 666
İngiltere	423, 426, 539, 713
İran	593, 615, 758, 760, 779, 780, 843, Bkz: <i>ülke-i Kısra</i>
İslâmköy	153, 240, 241
İspanya	780
İstanbul	30, 31, 45, 52, 54, 97, 109, 155, 156, 188, 192, 194, 195, 198, 218, 226, 230, 231, 263, 267, 276, 277, 283, 284, 291, 304, 318, 323, 325, 348, 352, 366, 383, 409, 411, 417, 421, 430, 431, 433, 442, 445, 446, 447, 452, 460, 471, 476, 485, 491, 516, 520, 521, 523, 541, 552, 553, 578, 584, 591, 592, 593, 596, 607, 614, 670, 685,

694, 697, 703, 704, 719, 720, 727, 729, 741,
749, 750, 752, 771, 772, 775, 776, 789, 802,
803, 817, 844, 850, 851, 852, 869
İsveç.....376, 413, 426, 713
İtalya 742
İzmir.....444, 445, 491, 538, 592, 837

K

Kâbe 207
Kafkas 267, 271, 843
Kâğıthane.....452
kanun.....588
Karabük.....387, 417, 430
Karadeniz 446
Karakoçan.....722
Kars.....249
Kastamonu 29, 30,
88, 123, 134, 143, 151, 174, 175, 176, 197,
225, 229, 261, 262, 268, 294, 295, 304, 305,
318, 322, 331, 366, 386, 387, 388, 417, 430,
451, 454, 465, 474, 512, 576
Kastamonu Lisesi.....322
Kayseri.....547
Kerbelâ.....159
Keşmir 472
Kırkağaç.....389
Konya.....224, 225,
242, 260, 263, 290, 331, 366, 398, 429, 465,
519, 560, 562, 805, 807, 837, 838, 839, 869
Konya İmam Hatip Mektebi.....807
Kosova.....776
Köprü 452
Kuleönü.....240, 561
Kuzca.....172
Kürdistan.....39, 106, 159, 340, 610, 784, 843
Küre 225, 226
Kütahya.....198, 474, 481

L

Lozan.....537, 538, 539, 555, 573
Lübnan 756

M

Mağrib.....756
Malatya 626, 723, 773, 817
Maraş 595
Matbaa-i Ebüzziya.....667
Medine 525

Medine-i Münevvere.....409,
472, 531, 586, 603, 863
Mekke.....335, 525, 692
Mekke-i Mukerreme 442, 472, 531, 603
Menemen 70, 254, 367
Mersin 594, 719, 817
Mısır.....269, 316,
335, 411, 441, 531, 535, 539, 586, 596, 615,
702, 742, 753, 756, 760, 779, 780, 784, 808
Milâs.....116, 154, 163, 182, 244, 445
Mülâyim Köyü.....313

N

Nazilli.....833, 835
Nis 278
Norveç 376, 413, 426, 713
Nurs.....106, 153, 318, 325, 482

O

Ordu.....446
Ortaşark 845

P

Pakistan.....574, 593, 594, 628,
702, 710, 711, 769, 772, 773, 779, 840, 841
Pasinler.....508

R

Ravza-i Mutahhara.....409, 411, 412
Rumeli 150, 776
Rusya 232, 396, 508, 605, 772, 849, 870

S

Safranbolu.....175, 178, 239, 261,
262, 265, 266, 286, 313, 324, 338, 364, 373,
387, 416, 430, 466, 499, 500, 513, 587, 858
Samsun 543, 743,
749, 766, 767, 768, 769, 789, 803
Sandıklı.....198, 227, 389
Sav.....347
Sava.....240, 266,
290, 292, 298, 304, 320, 327, 347, 371, 582
Senirkent.....571, 829
Seydişehir.....576
Siirt.....849
Sinop 446

Sudan	756
Suriye	210, 756, 780

S

Şam	335, 411, 441, 525, 529, 531, 702, 714, 784
Şam-ı Şerif	808
Şark	128, 776, 777, 845
Şarkî Anadolu	790, 791

T

Tarsus	546, 592, 594, 596, 719, 817
Tavas	116, 265, 372, 430
Tavşanlı	465
Tillo	235, 849
Tonus	243, 260
Tûr	207
Türkistan	779, 843
Türkiye	537, 538, 540, 710, 753, 758, 774, 814

U

Urfa	529, 722, 723, 784, 785
Uşak	310

Ü

ülke-i Kısra	210
Ürdün	756
Ürgüp	547
Üsküdar	446

V

Van	271, 512, 544, 669, 775, 776, 779, 782, 826, 831, 844, 845, 850
Van Gölü	776
Van Kalesi	668
Vastan	551
Vatikan	591
Vaziye Mahalle-i Şâmiye	442
Vladivostok Ormanları	396

Y

Yozgat	243, 260
Yugoslavya	780
Yûşâ Tepesi	850

Z

Zonguldak	446

A

a'mal-i salih	618, 660
abd	642
Abdullah	235, 392, 559, 571, 832
Abdullah (Araçlı)	465
Abdullah (İslâmköylü)	153
Abdullah (Kürelî)	226
Abdullah Çalışkan	227
Abdullah Çavuş	153, 240, 284, 306, 486, 543
Abdullah ibni Abbas	354
Abdurrahim	331, 551
Abdurrahim (Vastanlı)	551
Abdurrahim Zapsu	594
Abdurrahman	60,
105, 108, 131, 151, 153, 154, 172, 178, 189, 202,	
226, 265, 272, 279, 285, 291, 308, 318, 319, 325,	
330, 331, 388, 423, 468, 558, 561	
Abdurrahman (Ankaralı)	465
Abdurrahman (Dinar)	561
Abdurrahman (Izmir)	592
Abdurrahman (Kürelî)	226
Abdurrahman (muallim)	322
Abdurrahman (şöför)	550
Abdurrahman İhsan	417, 465
Abdurrahman Salâhaddin	306, 315, 369
Abdülaziz Çavış	269
Abdülbâkî	384
Abdülehad	433
Abdülkadir-i Geylânî	.Bkz: Gavs-ı Geylânî,
Gavs-ı Azam, Gavs-ı Azam Şeyh-i Geylânî	
Abdülmecid	60, 105,
108, 235, 239, 303, 330, 501, 547, 593	
Abdülmuhsin	545
Âb-ı rûy-i Habîb-i Ekrem	159
âbid	127
acele ettim, kışta geldim	668
acıma	
zarara razı olana ~mamak	91
âciz	344
âciz-i mutlak	689
acz	252, 710, 712, 733
açgözlülük	.Bkz: tamah
açık bacak	706
açık saçık	793
açık saçıklık	569
Ada	491
adalet-i Kur'âniye	704, 705, 706
adalet	52, 93, 210,
211, 218, 464, 524, 526, 532, 556, 572, 589, 590,	
622, 623, 625, 640, 641, 643, 644, 645, 694, 699,	
706, 707, 708, 750, 760, 761, 795, 811, 818, 866	
zulüm içinde ~	616
adalet-i beşeriye	648
adalet-i hakiki	139, 362
adalet-i hakikiye	354, 624, 707, 795
adalet-i ilâhî	616
adalet-i ilâhiye	566, 617, 740
adalet-i izafiye	360
adalet-i izafiye ve nisbiye	354
adalet-i kanun	707
adalet-i Kur'âniye	740
adalet-i kübra	644
adalet-i Ömeriye	625
adaletperver	526
adam	
ölmüş gitmiş bir ~	589
adavet	35, 83, 759, 763
adem	
~ karanlıkları	641
Âdem (a.s.)	207
Âdemoğlu	.Bkz: benîâdem
âdet	683
~ perdesi	684, 685, 688
âdetullah kanunları	679, 683
adiyat perdesi	688
adliye	40, 58,
216, 248, 380, 402, 431, 464, 476, 490, 492, 526,	
572, 605, 606, 694, 709, 750, 751, 818	
~ memurları ve Said Nursî	818
~ler ve Risale-i Nur	818
~nin şaşırtılması	218
Adliye Vekili	585
adliye yangını	49
Adnan Menderes	587, 749,
759, 761, 765, 805, 812, 813, 860, Bkz: Menderes	
af	354, 562, 569, 643
kusurları ~	166
af kanunu	536, 557, 573, 590, 719, 811
afak	111, 253
afakî hâdisat	112
Afganistan	779
Afrika	652, 842
Afyon	54, 61, 147, 198, 228, 263, 267,
268, 270, 274, 297, 394, 472, 484, 490, 511, 518,	
522, 524, 534, 547, 560, 572, 577, 587, 592, 596,	
614, 656, 665, 699, 768, 782, 800, 808, 811, 817	
Afyon Adliyesi	49
Afyon Emniyet Müdürlüğüne	
şikayet mektubu	192
Afyon Emniyet Müdürüne	
yazılan mektup	222
Afyon Hapishanesi	706
Afyon hapsi	496, 498, 575
~nde yazılan mektup ve	
müdafaalar	496
Afyon Mahkeme hey'etine	
gönderdiği yazı	811
Afyon Mahkemesi	513,
523, 533, 541, 556, 557, 589, 590, 663	
~nin risalelerin teslimini	
tehir etmesi	771, 772
Afyon Müdafaası	594
Afyon Müdde-i Umumiği	596
Afyon Müdde-i Umumisi	861
Ağrı	849
ah	
mazlumun ~ı	41
ahbap	681
mazideki ~	345, 346
ahcar-ı semaviye	396
ahir zaman	367
~da an'anat-ı İslâmiye zararına	
çalışacak adam	488
~da dindar ihtiyar kadınlar	566, 821
~da gelecek Ye'cüc ve Me'cüc	741
~daki bir kumandan ve şapka	664
~ın Büyük Mehdîsi	458
~ın hidayet edicisi	457
ahiret	44, 86, 87,
113, 144, 162, 163, 380, 408, 568, 624, 783, 842	
~ hayatı	.Bkz: hayat-ı uhreviye
~ için karlı bir ticaret	123
~ saadeti	.Bkz: saadet-ı uhreviye
~ tarlası	677
~e ait işler	.Bkz: umur-ı uhreviye
~e iman	872, 874
dünyayı ~e tercih	872
ahkâmda istinbat	633
ahkâm-ı Kur'âniye	456
ahkâm-ı şer'iye	633, 737
ahkâm-ı şeriat	737
ahlâk	34, 55,
312, 482, 568, 599, 706, 708, 709, 719, 796	
içtimai ~	764
ahlâk-ı hasene	705
ahlâk-ı içtimaiye	55

ahlâk-ı İslâmiye.....	793	~in vahdeti.....	456,
~nin kemalâtını ef'alle izhar.....	716	Bkz: itihad-ı İslâm.....	
ahlâk-ı rezile.....	732	âlem-i İslâmiyet.....	159, 374, 864, 879
ahlâki.....		âlem-i mana.....	438
~ öğütler.....	44	âlem-i misal.....	438, 439, 645
~ telkinler.....	707	âlem-i nur.....	507, 651
ahlâkiyyun.....	701	âlem-i şahadet.....	179
ahlâksızlık.....	372, 706	âlem-i tagayyür.....	438
Ahmed.....	202, 255,	Alevî köyü.....	149
262, 266, 272, 273, 278, 292, 318, 364, 366, 385,		Alevîler.....	149, 415
387, 393, 460, 553, 559, 668, 718		~ Risale-i Nur dairesine girmeli.....	415
Ahmed (a.s.m.).....	204	~ Risale-i Nur derslerini dinlemeli.....	149
Ahmed (Savali).....	304, 320	~e münafık denilemez.....	148
Ahmed (Savlı).....	347	~e tarikat dersi.....	414
Ahmed Ali Şimşirî.....	473	Alevîlik.....	351
Ahmed Altın.....	541	Ali.....	124, 229, 246, 265, 284, 306, 318, 561
Ahmed Fevzi.....	117, 255,	Ali (Atabeyli).....	264, 273
465, 469, 470, 471, 520, 592		Ali (r.a.).....	Bkz: İmam-ı Ali, Hazret-i Ali
Ahmed Fuad.....	321, 324,	Âl-i Aba.....	216
337, 338, 364, 384, 385, 387, 388, 389, 416, 464		Ali Akdağ.....	465, 471
Ahmed Hamdi (Akseki).....	400	Âl-i Beyt.....	149, 283, 354, 415, 457, 458
~ ve Risale-i Nur.....	425, 498, 502, 503	~e muhabbet.....	350,
Ahmed Hüseyin.....	749	Bkz: muhabbet-i Âl-i Beyt	
Ahmed Kureyşî.....	278, 315, 386	~in büyük bir müşşidi.....	455
Ahmed Nazif.....	255, 300, 520,	Ali Efendi.....	148
Bkz: Nazif Çelebi, Nazif		Ali Ekber Şah.....	594, 711
Ahmed Rasih.....	448	Ali Köyü.....	246, 264, 306
Ahmed Şirani.....	284	Âl-i Muhammed.....	458
Ahmed Zeki.....	124, 347	Ali Osman.....	177, 429,
Ahmet Aytimur.....	235	462, 464, 465, 466, 566	
Ahmet Feyzi.....	521	Ali Osman (berber).....	462
Ahrar.....	514, 520, 527, 819	Ali Rıza.....	447, 586
ahsen-i takvim.....	690	Ali Rıza (Fetva Eminî).....	284
aile hayatı.....	836	Ali Rıza (mahkeme reisi).....	48
Aişe.....	581	Ali Şentürk.....	447
Aişe-i Sıddıka (r.anha).....	351	âlicenaplık.....	354
akıl.....	113, 125, 716	Aliköy.....	148
akide-i umumiye.....	735	Alîl Ali Osman.....	429
Akîf Bey.....	269	âlim.....	60, 619,
akrebiyet.....	253	Bkz: ehl-i ilim, ulema	
akrep.....	100	~i tefsik.....	467
Akşehir.....	541	~lerin mürekkebi.....	327
akvam-ı İslâmiye.....		ilmini kötüye kullanan ~lar.....	Bkz: ulemaüssü
~nin uhuvveti.....	842	risalelerin ~lere gönderilmesi.....	409,
Alamescî.....	389, 392, 447	411, 412, 441, 472, 473	
âlem.....	644	salih bir ~ ve siyasî tarafgirlik.....	763
~ birbiri içinde ~ler.....	602	Alîm-i Mutlak.....	
âlem-i berzah.....	325, 329, 858	~in ilim, hikmet ve kudreti.....	678
âlem-i beşeriyet.....	374	~in kudreti ve hikmeti.....	680
âlem-i gayp.....	179	Aliye.....	304
âlem-i Hristiyanîye.....	232	Allah.....	44, 158, 211,
âlem-i insaniyet.....	571	251, 252, 319, 324, 335, 404, 417, 462, 464, 466,	
âlem-i İslâm.....	53, 92,	484, 542, 618, 619, 642, 644, 646, 689, 691, 730,	
93, 136, 148, 155, 187, 195, 218, 232, 236, 316,		751, 760, 789, 820, 839, 876, Bkz: Cenab-ı Hak	
319, 359, 374, 375, 382, 412, 460, 461, 463, 472,		~ ve Resulünün itaati.....	751
519, 525, 531, 544, 553, 560, 562, 564, 574, 578,		~'a iman.....	349, 874
605, 613, 652, 662, 664, 681, 710, 715, 716, 717,		~ hakkındaki tahşidata gelen	
729, 743, 748, 758, 765, 769, 773, 774, 776, 791,		itiraza cevap.....	348
792, 795, 808, 816, 826, 833, 842, 854, 860, 871		~ nasıl olmalı, nasıl olmamalı?.....	349
~ ile Hristiyanlığın ittifakı.....	114	~'ı bilmek.....	348
~ ve ırkçılık.....	747	~'ı inkâr edenler.....	876
~ ve Risale-i Nur.....	441	~'in kudreti.....	Bkz: kudret-i ezeliye
~ ve Şark Üniversitesi.....	781, 790	~nin mu'cizesi.....	Bkz: mu'cize-i kudret
~daki müstemlekâtlar.....	375	~'in rahmetinin mu'cizeleri.....	Bkz: mu'cizat-ı
~in cemahir-i müttetikası.....	625	rahmet	
~in itirazını izale, uhuvvetini		~'in rızası.....	Bkz: rıza-i ilâhî
iade.....	188, 193, 797	~'in sanatına adı isimler takılması.....	684
~in medresesi.....	586, 842	~'i inkâr.....	349
~in saadet-i dünyeviyesi.....	715	~'tan başka dostlar edinenlerin	
~in teveccühünün kırılmaya		hali.....	691
çalışılması.....	218	~'tan başka ilâh yoktur.....	Bkz: lâ ilâhe illâllah
~in Türk milletiyle irtibatını kesmeye		yalnız ~ rızası için çalışmak.....	620
çalışan cereyan.....	375	Allahü Ekber.....	121
~in uhuvveti.....	482, 603	allâme.....	106
~in uhuvveti yerine adaveti.....	374	Allâmü'l-Guyûb.....	680
		Alman.....	382, 574

Almanya.....	741, 742, 864
altın kerpiç.....	163
Altıncı Söz.....	214
amel.....	46, 169
~in şevki.....	651
~lerin defteri.....	Bkz: <i>defter-i a'mal</i>
~lerin kaydedilmesi.....	645
iyi ~ler.....	Bkz: <i>hasenat</i>
amel-i salih.....	351, 787
amel-i uhrevi.....	
~ ile dünyevî maksatlar aranılmamalı.....	161
Amerika.....	128, 272,
336, 383, 426, 461, 526, 528, 539, 576, 577, 605,	
688, 792, 816, 842, 846, 864.....	
~ âlimleri.....	277
~ İslâmiyetle hamiledir.....	717
~ misyonerleri.....	315
~nın dâhileri.....	716
~nın din-i hakkı arayan cemiyeti.....	713
Amerika Sefiri.....	383
Amerikalı.....	272, 275
âmin.....	411, 787
an'anat-ı İslâmiye.....	
~ zararına çalışacak adam.....	488
an'anat-ı millîye ve İslâmiye.....	56
an'anattan tecerrüt.....	843
an'ane.....	796
an'ane-i dîniye.....	377
an'ane-i İslâmiye.....	376, 751, 844
an'ane-i İslâmiyet.....	
Türkiyeyi ~den uzaklaştırma planı.....	537
Anadolu.....	93, 224,
535, 542, 668, 743, 754, 779, 784, 794, 795, 807,	
826, 837, 843, 854, 861.....	
~ ve Risale-i Nur.....	74, 865
~da din lehindeki cereyan.....	585
~nun İkinci Harb-i Umumiye girmemesi.....	74
anarşi.....	348, 741, 770
Risale-i Nur ~ye karşı çareidir.....	55, 56, 876
anarşik fikirleri.....	708
anarşilik.....	34, 55, 66, 68, 70, 187,
192, 193, 217, 218, 221, 247, 266, 374, 380, 527,	
546, 576, 585, 720, 739, 741, 752, 770, 801, 802.....	
anarşist.....	56, 263, 376, 585, 741, 812, 875
anarşistlik.....	35, 322,
401, 428, 526, 577, 868, 874, 876.....	
~e set.....	875
anasır.....	404
Ankara.....	39,
137, 145, 193, 267, 296, 297, 333, 366, 404, 422,	
429, 431, 465, 474, 488, 491, 502, 511, 514, 516,	
520, 521, 524, 530, 533, 538, 540, 541, 542, 546,	
549, 550, 552, 557, 558, 559, 561, 572, 575, 578,	
579, 582, 584, 587, 590, 593, 594, 596, 719, 745,	
766, 774, 776, 779, 782, 789, 790, 793, 808, 811,	
817, 819, 826, 829, 834, 837, 843, 859, 860, 869.....	
~daki hükûmet reisleri.....	145
Ankara adliyesi.....	37
Ankara Ağır Ceza Mahkemesi.....	524, 555, 589, 768, 772
Ankara Dârülfünunu.....	465, 491
Ankara Diyanet Dairesi.....	547
Ankara Ehl-i Vukufu.....	37, 43,
52, 103, 118, 379, 405, 424.....	
~nun Said Nursî ve eserleri hakkındaki raporu.....	44
Ankara Emniyet Umum Müdürlüğü.....	799
Ankara Maarif dairesi.....	491
Ankara Mahkemesi.....	329, 531
Ankara makamâtı.....	48
Ankara Valisi.....	306, 490, 518
Ankebut Suresi.....	Bkz: <i>Sure-i Ankebut</i>
anne.....	Bkz: <i>valide</i>
Antalya.....	445, 547, 789
Antep.....	723

Arabî Mesnevi-i Şerif.....	742
Arabistan.....	460,
535, 542, 547, 628, 779, 784, 840, 842, 843.....	
Araç.....	430, 432, 465
Arap.....	758, 840, 845, 875
~ birliği.....	460
~ harfleri.....	Bkz: <i>huruf-i Arabiye</i>
~in saadetinin fecr-i sadığı.....	715
~lar İslâmiyet ve ırkçılık.....	841
Türk ve ~.....	876
arı.....	170
Arş.....	41
Arş-ı Azam.....	598, 743
~ tarafına giden kelimat-ı tayyibe.....	677
Artemit.....	776
asab.....	108, 109
asar-ı dîniye.....	406
asa-yı Mûsa.....	258
Asa-yı Mûsa.....	230, 258,
259, 272, 277, 293, 306, 307, 313, 315, 316, 320,	
322, 369, 372, 383, 401, 404, 405, 407, 411, 412,	
464, 471, 482, 494, 546, 548, 549, 551, 553, 555,	
575, 577, 589, 774.....	
~nın âlimlere gönderilmesi.....	409, 411, 412, 441
~nın imha edilmeye çalışılması.....	535, 603
~nın lügatnamesi.....	386
~nın müsaderesi.....	525, 573
~nın tercümesi.....	547, 552
asayiş.....	38, 66, 68, 145, 193,
221, 401, 482, 484, 531, 570, 615, 616, 625, 706,	
709, 720, 738, 740, 760, 767, 771, 772, 829, 874.....	
~ ve Nur Talebeleri.....	480,
615, 739, 740, 796, 799, 861, 872, 874.....	
~ ve Risale-i Nur.....	146, 147, 218, 372, 493,
770, 771, 780, 797, 861, 863, 865, 868, 871.....	
~ ve Said Nursî.....	38, 69,
221, 480, 696, 721, 739, 740, 753, 795, 798,	
801, 827, 861, 871.....	
~i bozdurmak için Said Nursî'ye hücum.....	68
~i muhafaza.....	741, 802
~in temel taşı.....	760
asayişî bir mesele.....	68
asfiya.....	677
Ashab.....	209
Asım (ş).....	250, 596
Asiye.....	288, 304, 305
asvat nakil.....	438
Asya.....	188, 574, 652, 842
~ ve Şark Üniversitesi.....	781
~da bir İslâm Üniversitesi.....	842
~nın terakkisi.....	844
aşair.....	667
Aşere-i Mübeşşere.....	351, 353, 354, 414
aşk-ı insaniye.....	
fitrî ~.....	425
aşr-ı ahir-i Ramazan.....	420
Atabey.....	153, 177, 264, 273, 306, 543
atalet.....	89
Atatürk Üniversitesi.....	778
Atıf.....	319
Âtif.....	235
atmosfer.....	Bkz: <i>küre-i hava</i>
atom.....	Bkz: <i>zerrat, zerre</i>
avam.....	275, 458
~ havas barışı.....	649
~ havas mübarazesi.....	650
~in imanın tahkiki yapmak.....	457
avam-ı ehl-i iman.....	141, 169, 382
avam-ı mü'minin.....	
~ ve Risale-i Nur.....	368
Avrupa.....	114, 187,
414, 574, 576, 577, 585, 605, 606, 662, 704, 747,	
773, 774, 781, 792, 796, 831, 833, 842, 846, 875,	
Bkz: <i>Garp</i>	
~ bir İslâm devletine hamiledir.....	671

~ İslâmiyetle hamiledir	717
~ medeniyeti	Bkz: medeniyet-i hâzıra-i garbiye
~ medeniyetinin İslâmiyet'le	843
~'nin dâhileri	716
~'nin dilencililiğinden kurtulmaya	622
~'nin usullerini taklit	872
Osmanlı ~ ile hamiledir	671
Avrupalaşma	662
Avrupaperest	
~ sarhoşların kıyafetleri	41
Avukat Ziya	115
Ayancık	446
Ayasofya	748, 765, 860
Ayasofya Camii	422
âyât	635
Aydın (y)	445, 465, 469, 833
ayet	44, 642, 693, 727
~ler birbirine bakar	728
~lerden hizb-i Kur'ânî yapılması	727
dârülfünun binasındaki ~lerin	460
üzlerinin kapatılması	311
mülhitlerin tenkit ettiği ~ler	62
Ayet-e'l-Kürsî	
Ayet-i Hasbiye	
~ üç hastalığa ~ ile gelen şifa	786
Ayet-i Hasbiye Risalesi	279
ayet-i kerime	692
Ayetü'l-Kübra	101, 117,
121, 129, 133, 165, 173, 174, 189, 230, 253, 258	
Nur Şakirtlerinin ~ ile musibetten	100
kurtulması	437
aynelyakin	190
aynelyakin iman	345
ayn-ı elem	
ayn-ı zulüm	
~ içinde kader-i ilâhî adaleti	658
Ayşe	124
azamet ve kudret-i ilâhî	607
azamüşşer	877
azap	75, 159, 221, 876
azimet	503
azimet-i şer'îye	41, 354, 503
Aziz (ş)	331, 447

B

baba	Bkz: peder
~ oğul	166
Bab-ı Seraskerî	460
Babü's-Selâm	473
Bağdat	666, 702, 753, 756, 757, 784
Bahaüddin	331
Bahri	153, 284, 285
Bahr-i Muhit	113
bâkî	162
bâkî âlem	
~i kazanmak	45
bâkî hayat	234,
Bkz: hayat-ı bâkiye	
balık	
~ların günahkârlardan ve	73
zalimlerden şikayeti	
Balikesir	388, 389, 464, 481
Balkan	875
Balkan Harbi	776
Baraklı	549, 597
bârekâllah	675
barış	
genel ~	Bkz: istirahat-i umumiye
havas avam ~i	649
Barla	29, 153, 171,

261, 262, 277, 284, 285, 290, 291, 298, 318, 330, 385, 388, 393, 798, 800, 854	
Said Nursi'nin ~'da kaldığı ev	394
Barla Lâhikası	29
Barla Sıddıkları	171
Barlalı Marangoz Mustafa Çavuş	241
Bartın	446
basar	
ihatalı ~	600
baskı	Bkz: istibdat, istibdad-ı mutlak
Başpapaz	422
Başvekil	516, 593
Başvekil yazılan ehemmiyetli hakikat	621
Batı	Bkz: Avrupa, Garp
~ medeniyeti	Bkz: medeniyet-i hâzıra-i garbiye
Batılılaşma	Bkz: Garplılaşma
bayraktar	34
Bayram	36, 235, 593,
718, 803, 829, 832, 837, 848, 854	
bayram-ı İslâmiye	653
bedbaht	41
beddua	41
Said Nursi'nin ~ etmemesi	237,
378, 402, 479, 483, 696, 870, 878	
bedevî	763
bedevîlik	622, 623, 649
Bedir	870
Bedir Harbi	879
Bediüzzaman	158, 183, 706, 711, 714,
Bkz: Said Nursi	
~ bütün âlem-i İslâmındır	710
~'in hizmetleri ve çektiği sıkıntılar	711
Bediüzzaman Molla Said	267
Bediüzzaman Said Nursi	522,
535, 581, 703, 749, 757, 867, 869	
Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri	36, 743
Bedre	153
bekâr	566
Bekir	124
Bektaşilik	415
belâ	74, 428, 493, 865, Bkz: musibet
hizmet-i Nuriyede gelen ~lar	78
Risale-i Nur ~ların define bir vesilesidir	56,
57, 61, 74, 100, 187, 232, 296, 392, 395, 428,	
485, 493, 656, 770, 865	
Risale-i Nur'a ilişmek ~lara bir	144, 296, 395, 485, 493, 865
vesile olur	
belâgat-ı Kur'âniye	311
beld-e-i İslâm	215
beniÂdem	640, 641
benlik	121, 162, 214, 287, 343, 345, 419,
442, 459, 480, 731, 733, 761, 763, 810, 878, 879,	
Bkz: ene, enaniyet	
~ zamanı	746
beraat	
risalelerin ~i	40
Berat Gecesi	293,
Bkz: Leyle-i Berat	
bere	750
bereket	59, 328, 508
Berlin	574
berzah	62, 175, 318, 345, 346, 407, 507, 508
~ âlemi	820,
Bkz: âlem-i berzah	
beşer	128, 164, 396, 599,
606, 622, 625, 648, 650, 651, 652, 684, 689, 733,	
Bkz: nev-i beşer	
~ icadı	689
~ ve Kur'ân	382, 426
~de sulh-i umumî	780
~i müsaemet-i umumiyesi	780
~in ifsat edilmemesi için çare	780
~in kafasını okuma	689
~in saadet-i hayat-ı dünyeviyesi ve uhreviyesi	651
~in saadet-i hayatiyesi	649
~in selâmet, adalet ve sulh-i umumisini	

mahveden esas	623
medeniyetin ~e zararları	649
beşeriyet	34, 456, 613, 713
~ ve Kur'ân	414, 714
~in saadeti	128
Beşinci Şua	92, 543
Beşkardeş	239, 454
Beylerbeyi	116
bid'a	60, 75, 100, 122, 283, 352, 415, 576
~ ehli	Bkz: ehl-i bid'a
~ taraftarı	97, 188, 218
~ taraftarı hocalara ilişmemek	873
bid'acı	283
bid'at	576
~ taraftarlarına ilişmemek	230
bilâd-ı Arap	753, 758
bilâd-ı İslâmiye	755, 758
bilirkişi	703, 704, 709, 715,
Bkz: ehl-i vukuf	
bin kalemlî bir kâtip	307
Birinci Harb-i Umûmî	77, 840
Birinci Şua	42
Bismarck	461, 462, 463, 716
Bismillâh	645, 646
~ta tevhid, nübüvvet, haşir ve	
adalet esasları	642
Bitlis	267, 452, 775
~ muhasarası ve Said Nursî	509
Boğazlar	91
bolşevik	875
Bolşeviklik	739, 836
bolşevizm	192, 655, 770
Bolvadin	322, 822
böcek	688
Bucak	520
Buhara	586
Burak	209
Burdur	92, 445
Burhan	154, 260,
276, 363, 384, 462, 486, 575	
burhan-ı Kur'ân	213
burjuva	275, 650
bülbül	175
bürhan	716
bürhan-ı aklı	716
bürhan-ı yakînî	168
Büyük Ali	308
Büyük Cihad	730, 743, 749, 767
Said Nursî'nin ~'da yayınlanan	
şekvasına dava	766
Büyük Doğu	537,
Bkz: Doğu	
Büyük Doğuculuk	723
Büyük Mehdî	458
Büyük Millet Meclisi	267
Büyük Mustafa	285, 561

C

cadde-i kübra-i Kur'âniye	35
camî	
~leri kaldırma plânı	329
Said Nursî'nin ~den men edilmesi	202, 222
Ustadın ~ temeline harç atması	825
Cami-i Emevî	717
Camiü'l-Emevî	714, 716
Camiü'l-Ezher	245, 257, 412, 413,
472, 529, 544, 547, 586, 670, 779, 784, 808, 842	
risalelerin ~e gönderilmesi	315,
316, 369, 409, 472, 586	
Şark ~i	549, 790, 843
canî	83, 615, 759, 760, 761, 801, 862
~ler yüzünden masumlara zulüm	
etmemek	648, 760, 868, 871

~ler yüzünden masumların	
mahvedilmesi	624
~leri ıslah	698
masumların hakkı ~ler için	
feda edilmez	740, 748
casusluk	198
Cava	460
cazibe	438
cazibedar fitne	701, 706
cebbarlar saltanatı	535
Cebrail (a.s.)	281,
Bkz: Hazret-i Cebrail	
cebr-i kanunî	41
cebr-i keyfî kanun	751
cebr-i umumî	556
cehalet	57
Cehennem	43, 91, 119,
205, 335, 565, 618, 730, 752	
manevî ~	349, 876
mü'minlerin ~e gitmemesi	730
Cehennem-i manevî	874
cehil	211, 744
cehl-i mutlak	127, 690
celâl	158
Celâl	400
Celâl Bayar	514, 544, 581, 669
Celâleddin Harzemşah	579, 871
Celâleddin-i Rûmî	388, 736
Celâleddin-i Süyûtî	736
celb-i ervah	736, 737
Celcelütiye	132, 139, 149, 258, 879
Celcelütiye Kasidesi	350
cemaat	487, 488, 634
~ hayrî	879
~ için ferdî feda	360, 624, 647
zaman ~ zamanıdır	136
cemaat-ı İslâmiye	84, 411
cemahir-i mütefeka	460, 625
cemahir-i mütefeka-i İslâmiye	613
cemal	158, 407, 676
Cemel Vakası	Bkz: Vakıa-i Cemal
cemiyet	45, 47, 479, 755
dinsiz ~	806
ittihad-ı İslâma çalışan ~ler	753
Risale-i Nur'un ~lerle alakası yoktur	740
siyasî ~	754
cemiyetçilik	474, 492, 619, 660
~ ittihamına cevap	478
cemiyet-i beşeriye	621
Cenab-ı Erhamürrahimîn	120, 133, 240,
241, 257, 274, 340, 451, 581, 592, 725, 855, 857	
Cenab-ı Hak	58, 69,
71, 72, 102, 105, 120, 121, 131, 132, 133, 134,	
137, 140, 154, 156, 171, 173, 198, 241, 252, 255,	
260, 262, 273, 277, 278, 310, 316, 318, 319, 323,	
324, 326, 330, 335, 347, 365, 366, 373, 381, 384,	
385, 386, 392, 394, 409, 411, 414, 433, 443, 445,	
447, 449, 450, 451, 459, 464, 465, 468, 475, 476,	
480, 484, 486, 499, 507, 514, 534, 549, 558, 561,	
570, 571, 583, 591, 592, 594, 601, 602, 608, 610,	
659, 661, 665, 666, 675, 676, 689, 693, 730, 733,	
745, 760, 763, 784, 786, 820, 830, 838, 842, 849,	
859, 866, 871, 872, 875, 878, Bkz: Allah	
Cenab-ı Ömer	158
cenaze namazı	148
Cengiz	579
Cennet	43, 67, 91, 119, 163,
205, 207, 310, 392, 408, 643, 645, 681, 730, 833	
~ çocukları	597
~ yaşı	597
beş yüz sene genişlikte ~	281
dünya maceralarının ~te gösterilmesi	439
Cennetâsâ bir bahar	668
Cennet-i cânân	215
Cennet-i maneviye	876
Cercis (a.s.)	206, 870

cereyan	
iki dehşetli ~	374, 761
İslâmiyet ve Kur'ân aleyhindeki ~lar	580
Kur'ân ve iman aleyhindeki ~lar	350
Kur'ân, İslâmiyet ve vatan zararına üç ~	814
siyasi ~lar	82, 83
tahrifatçı ~lara set	868
tahrifatçı külli ~lar	191
tarafgirâne ~lar	83
cereyan-ı zındıka	513
ceride	322, 605
cevab-ı Hazret-i Risaletpenâhi	158
Cevşen	244, 255, 280, 552, 801
Cevşenü'l-Kebir	139, 251, 361, 552, 583
~in sevap ve faziletine dair vesveselere cevap	280
cevv-i hava	170
Ceylân (Çalışkan)	60, 89, 94, 143, 196, 199, 227, 231, 235, 553, 558, 559, 718, 722, 742, 829, 832, 837, 848, 854, 856, 857, 860
ceza	873
~ günü	645
birisinin hatasıyla başkasına ~ verilmez	83
ceza-i amel	75
cezbe	873
Cezire	551
cihad	579
~ da kâfir çocuklarının hukukî durumî	83
dahilî ve haricî ~	871
cihad-ı manevî	870, 877
cihad-ı maneviye	871, 872
cilve-i ehadiyet	436
cilve-i kudret	435, 683
cilve-i kudret-i ezeliye	687
cilve-i kudret-i Fâtır	212
cilve-i kudret-i kudsiye	684
cilve-i tevhid	601
cilve-i vahdaniyet	438
cinayet	623, 872
birisinin ~iyle başkası mes'ul olamaz	648, 759, 827
cinnî	735, 737
~ hüddamlar	508
~lerle muhabere	734
Cire Köyü	385
Cuma	98
cumhur-i ulema	633
cumhuriyet	68, 707
~ idaresi	405
Cumhuriyet	268, 739
Cumhuriyet gazetesi	852
cumhuriyet hükûmeti	65,
Bkz: hükûmet-i cumhuriye	
Cumhuriyetin birinci reisi	812
cüz-i ihtiyarî	689, 733
cüz-i irade	689

Ç

Çakır Yusuf	372
Çalışkan Mehmed	430
çalışma	
insan için ancak ~sının karşılığı vardır	649
çam	607, 684
Çaycı Emin	512
çekirdek	607, 674, 684
çekirdek-i aslî	280, 303
çıplak	706
çıplaklık	793
çiçek	407
hakikî, daimî ve manevî ~ler	408
Çilingir Ali	273, 278, 429, 464
Çin	169, 576, 584, 605, 796, 875
Çoban İsa Köyü	255

çocuk	73, 568, 822
~lar ve Said Nursî	392, 433, 654, 822
~lar ve terbiye-i İslâmiye	86
~lara Kur'ân okutmak	303
~lara Kur'ân okutmak ve iman dersi vermek	301
~ların dinini öğrenmesi	806
Cennet ~ları	597
kable'l-bülüğ vefat eden ~lar	597
Risale-i Nur ve ~lar	86, 89, 124, 373, 409, 433, 654
Çoğollu Bayram	858

D

Daday	321, 430, 432
dafia	438
dâhiliye vekili	373
Dâhiliye Vekili	380, 593
Dâhiliye Vekili ile hasb-i hâlden bir parça	247
daire-i ilim	106
daire-i ilmiye	498
daire-i İslâmiye	
~deki düşmanlıkları unutmak	363
daire-i Nur	
~a celp	386
daire-i sünnet	415
dalâl	211
dalâlet	57, 85, 87, 91, 100, 107, 141, 142, 169, 306, 311, 313, 374, 414, 425, 427, 438, 456, 618, 660, 684, 708, 710, 713, 744, 781, 842, 874
~ cereyanına Nurlarla mukabele	797
~ mesleğindeki müşkilat	434
~e rıza dalâlettir	764
~te olanlar	Bkz: ehl-i dalâlet
felsefî ~ler	169
fenden ve ilimden gelen ~	57
dalâlet-i ilmiye	169
dalâlet-i mutlaka	43, 55, 56, 119
damar-ı insanî	419
dans	873
dâr-ı ahiret	350
dârülfünun	330,
Bkz: Şark Dârülfünunu	
~ binasındaki ayetlerin üzerinin kapatılması	460
İslâm ~u	544, 551, 776
Dârülfünun-i İslâmiye	842
Dârülhikmet	332, 406, 440, 471, 586
Dârülhikmeti'l-İslâmiye	59, 267, 850
dava	
hakikî ~	45
Davraz Dağı	298
Dâvud (a.s.)	207
Deccal	Bkz: minare kadar yüksek bir adam
deccalâne	
~ bir hareket	128
~ bir vahşet	114
dedikodu	232
defter-i a'mal	87, 308, 324, 347, 529, 568
defter-i hasenat	320, 326, 356, 507
deha	619
harika ve mağlup olmaz ~	40
kudsi ~	136
dehşetli şahıs	359, 540
delâil-i mantikiye ve müspete	791
delil-i ehadiyet	678
delil-i kat'î	355
Demirbaş Ali Osman	326
demokrasi	707
Demokrat	276, 520, 524, 525, 526, 527, 528, 532, 534, 536, 554, 556, 570, 572, 574, 577, 588, 590, 653, 711, 743, 746, 747, 748, 749, 752, 761, 765, 781, 808, 815, 816, 827,

828, 829, 835, 860, 874	
~ milletvekillerine ihtar	604
~lar aleyhindeki bir plân	535
~lara büyük bir hakikati ihtar	814
~ların din aleyhine sevk edilmeye çalışılması	527
dindar ~lar	761, 762, 765
kendisini ~ gösterenler	528
masonlara ve komünistlere karşı ~lara uyarı	526
Nur Talebelerini ~lardan nefret ettirme planı	534, 535
Demokrat Hükümeti	758
Demokrat Parti	227, 523,
535, 536, 746, 812, 813, 815	
Said Nursi'nin ~yi desteklemesinin sebepleri	812
Demokratlık	747
Denizli	30, 39, 67,
75, 80, 93, 97, 102, 115, 137, 176, 188, 193, 201,	
218, 241, 244, 255, 256, 263, 268, 294, 317, 319,	
320, 325, 326, 337, 340, 372, 383, 386, 393, 423,	
445, 458, 460, 471, 472, 474, 518, 555, 557, 565,	
572, 589, 590, 699, 817	
~ ikinci bir Isparta hükmündedir	115
Denizli adliyesi	37
Denizli Ağır Ceza Mahkemesi	536, 768, 772
Denizli Cezaevi	268
Denizli Hapishanesi	93, 706
~nde mahkumların ıslahı	50
Denizli hapsi	575
~nin medrese haline gelmesi	431
Denizli kahramanları	115
Denizli Mahkemesi	37, 58,
329, 405, 478, 514, 522, 524, 531, 718	
~nin Said Nursi ve eserleri	46
Denizli Müdafaaanamesi	88
Denizli Oteli	389
derd-i maişet	79, 89, 283, 288, 367, 418,
Bkz: maişet derdi	
derece-i velâyet	168
dergâh-ı ilâhî	521
dergâh-ı ilâhiye	75
ders	
~ arkadaşı	140
din ~i	806
dini ~	401
Said Nursi'nin umumî ~ vermemesi	656
dershane-i Nuriye	201, 853
~ler açmak	427, 853
ders-i dinî	845
ders-i imanî	86, 257
ders-i Kur'ânî	34, 660
ders-i Kur'âniye	32, 428
~de bir ders arkadaşı	712
ders-i şefkat	142
derya-yı iman	714
Dest-i Gaybî	62
devlet	47, 708
~in siyasetinin selâmeti için zulümler	624
İslâmî ~ler	652
Devlet-i Abbasiye	269
devlet-i İslâmiye	460
~nin selâmeti	625
dil	354, 360
din ~ ve millet	813
din	44, 47, 55, 82,
356, 359, 368, 585, 652, 664, 716, 729, 752, 761,	
772, 777, 796, 829, 833, 844	
~ bir imtihân, bir tecrübedir	74
~ dersi	525, 584, 781, 806,
Bkz: ders-i dinî	
~ dil ve millet	813
~ düşmanları	708, 836
~ günü	645

~ ile siyasetin birbirinden ayrılması	806
~ öldürülecektir kararı	538
~ propagandası	604, 605
~ tedrisatı	427, 777
~ yıkıcı	556, 573, 589
~ zararına medeniyet propagandası	374
~e hizmet	711
~e hizmet alet edilmemeli	730
~e karşı bir ihanet	219
~e lâkayt ve aleyhte olanlar	833
~i alet etmeden ders vermek	618
~i alet etmemek	83
~i siyasete alet etme ittihamına cevap	218, 514, 616,
658, 695, 709, 718, 740, 767	
~i siyasete alet etmemek	612, 622, 746
~in gizli düşmanları	752
~in izzeti	Bkz: izzet-i diniye
Anadolu da ~ lehindeki cereyan	585
beşeriyetin saadeti temin edecek ~	128
dindar ihtiyar kadınların ~lerine ittiba	566, 821
dünya için ~e zarar verenleri ilzam	403
dünyayı ~e tercih	398
gizli ~ düşmanı komiteler	789
medeniyet namına ~e hücum	623
millet ~ ve siyaset	806
siyaset ve ~	114
siyaseti ~e alet etmek	515, 622, 695, 746
Dinar	549, 561, 597
dindar	192, 739, 760
~ hüriyetperverler	764
~ hüriyetperverlere hücum	761
~ siyasetçilere beyan	759
~ ve müttakiyi lakayda tercih	483
~ların serbestiyeti hakkındaki kanunu	604, 605
~lık perdesi	527
hakikî ~ siyasetçi olamaz	113
dinî	
~ cihad	83
~ ders	401, 849
~ ders vermenin lâikliğe aykırı	
gösterilmesine cevap	707
~ hizmet	705,
Bkz: hizmet-i diniye	
~ hizmetler	35
~ ilimler	Bkz: ulûm-i diniye,
ulûm-i diniye	
~ ilimleri tahsil eden talebe	Bkz: talebe-i
ulûm-i diniye	
~ makam	391
~ meseleler	Bkz: mesail-i diniye
~ tedrisata taraftarlık	
suçlamasına cevap	698, 706
din-i hak	
~kı arayanlar	426
Amerika'nın ~kı arayan cemiyeti	713
din-i İsa'nın hakikî ruhanisi	362
din-i İslâm	
~a muzır şahıs	556
~ı Türk milletinden kaldırma planı	573
~in kudsi ve semavî kongresi	653
dinsiz231, 368, 377, 397, 431, 464, 516, 527, 585, 683,	
685, 708, 753, 764, Bkz: zındık	
~ bir millet yaşamaz	606, 806, 875
~ komiteler	768
~ mebuslar	329
~ zalimler	479
~lerin desiselerine set çekmek	562
~lerin entrikaları	833
~lerin eserleri	525
~lerin kitapları	482, 664
gizli ~ler	598, 604, 694, 840
İslâm dairesindeki ~in hukukî durumu	84
Kur'an ve ~ler	874
vatanperverlik perdesi altındaki ~ hainler	667
dinsizlik	33, 144, 216, 219,

221, 322, 332, 336, 396, 397, 401, 526, 532, 535, 576, 605, 610, 660, 694, 709, 710, 720, 781, 842, Bkz: zındıka	
~ cereyanı.....	187, 651, 814
~ hesabına Risale-i Nur ve şakirlerine saldıranlar	220
~ komiteleri	732
~ şahsiyet-i manevîyesine karşı çıkan şahıs	619
~e karşı hakaik-ı Kur'aniye ve imaniyeye dayanmak	605
~e karşı tevazu ve mahviyet göstermemek	732
~e set	745
~i kendilerine din ittiha edenler	708
~i neşreden komite	814
semavat ~e hiddet ediyor	395
siyaseti ~e alet edenler	218,
276, 515, 622, 659, 695, 741, 754	
şimalde çıkan ~ cereyanına mukabele	796
diplomatlık	89, 356
dirilme	
~mek üzere ölüm	643
divan-ı harb-i orfî	695
Divan-ı Harb-i Orfî	517
Said Nursî ye ~	695, 752, 870
Divan-ı Harb-i Orfî Reisi Hurşid Paşa	421
divan-ı riyaset	422, 431
diyanet	556, 590
Diyanet	
~ dairesi Nurları himaye etmeli	773
~ ve Nurlar	541
Diyanet kütüphanesi	482
Diyanet Reisi	406, 505
Diyanet Riyaseti	404,
405, 498, 500, 504, 525, 541, 702, 729, 773, 819	
Diyarbakır	772, 775, 782, 853, 854
doğru yol	
~da olanların dularına iştirak	787
Doğu	545,
Bkz: Büyük Doğu	
Doğu Üniversitesi	544, 549, 551, 584,
Bkz: Şark Dârülfünunu, Şark Üniversitesi	
~ hakkında tahrifçi bir gazeteye cevap	778
~ ve beşerin müsalemet-i umumiyesiyi	780
doktor	418, 424
Doktor Duzi	58, 664
Doktor Hakkı	432
Dokuzuncu Mektup	503
Dördüncü Şuanın fihristesi	63
dua	72, 75, 79, 165, 167,
281, 282, 328, 411, 519, 673, 675, 676, 682, 787	
binler dillerle ~	516
ehl-i imanın ~larına iştirak	787
fiilî ~	689, 733
yağmur ~sı	72
dua-i Nebevi	280
dua-i umumî	762
dua-yı fiilî	689
Düldül	209
dünya	35, 45, 129, 162, 232, 234, 414, 645, 677
~ hayatının fâniliği	425, 713
~ maceralarının Cennette gösterilmesi	439
~ mallı	418
~nın fena ve fâniliği	414
~nın salâh-ı selâmeti ve emn ü emânı	128
~ya bakmamak	424
~yı ahirete tercih	872
~yı dine tercih edenler	396
~yı terk	158
insanın hususî ~sı	602
dünyaperest	408
dünyaperestlik	377
dünyevi	
~ hadiseler	Bkz: hâdisat-ı dünyeviye

~ hayat	87, 408
~ makamlar	142
~ merakaver meselelere bakıp fütür getirmemek	90
~ meşâgil	126
~ zevk	345
ibadet ve ~ maksatlar	72, 161
düstur-i cidal	90
düstur-i esası	624, 760
düstur-i esasiye-i şer'îye	354
düstur-i hareket	626
düstur-i hayat-ı içtimâî	699
düstur-i Kur'an	705
düşman	763, 871
~ın hücumunda dahilî ~lıkları bırakmak	363
din ~ları	836
gizli ~lar	450
İslâm ve iman ~ları	33
Said Nursî'nin ~ları	720, 817

E

ebabil	396
ebedî	
~ hayat	408, 713
~ saadet	673, 705, Bkz: saadet-i ebediye
ebedperest hissiyat-ı bâkiye	425
Ebrehe	207
Ebu Bekir (r.a.)	149
Ebu Bekir-i Sıddık	74, 691
Ebu Cehil	74, 679
Ebuzziya Matbaası	777
eccad	705
ecel	235, 611
~ birdir, tagayyür etmez	332
~ cellâdi	90, 220
ecnebi	49, 68, 71, 625, 735, 737
~ hesabına	221
~ hükümetleri ve Kur'an	461
~ ifsatları	247, 380
~ müdâhalesi	761
~lere müşevveş bir mazi	715
~ye verilen siyasi rüşvet	625
ed-Difa gazetesi	753, 757
Edhem	207
edyan-ı semaviye	395
efendi	
kavmin ~sı	760
Eflâni313, 388, 416, 417, 430, 465, 499, 500, 520, 582, 587	
Eflâtun	675
Eğirdir	264, 274, 278, 385, 465, 494, 792, 800, 826
egitim	Bkz: tedrisat
Ehad	646
ehadiyet	436, 687
vahidiyet içinde ~	678
ehl-i adalet	811
Ehl-i Beyt	360
~e zulmedenler	360
~in Eimme-i İsna Aşeri	352
ehl-i bid'a	149, 217, 361
ehl-i dalâlet136, 350, 450, 464, 545, 601, 684, 685, 757	
~ için ölüm	377
~e karşı manen mücadele	328
~in istifade ettiği zayıf damarlar	418
~in meselelerini takip etmemek	90
ehl-i dikkat	312
ehl-i din	219, 816
ehl-i diyanet	136
~in Nurlara karşı istimal edilmesi	217
ehl-i dünya	90, 611, 612, 802, 810
ehl-i felsefe	683
ehl-i fen	311, 401
~nin itiraz ettiği ayetler	311
ehl-i gaffet	136, 162, 683, 684

ehl-i gayret	343	el-Ehram ceridesi	269
ehl-i hak	122	elektrik	438, 679, 684, 689
ehl-i hakikat 113, 121, 141, 163, 191, 219, 252, 351, 352, 359, 464, 602, 603, 728, 787		elem	342
ehl-i hamiyet	142, 374	manevî ~ler	342
ehl-i hükümet	584	şefkatten gelen ~i izale	787
ehl-i idare	103, 194	zihayatların ~leri	786
ehl-i ihanet	219	elfaz-ı Kur'âniye	629
ehl-i ilhad	311, 560	elhamdülillâh	645
ehl-i ilim	306, 528, 529, 809, Bkz: âlim	~ta tevhid, nübüvvet, haşir ve adalet esasları	642
~ ve maişet derdi	611	Elmalı	547
~le münakaşa etmemek	188	elmas kılıç	96
ehl-i iman34, 35, 85, 90, 92, 95, 96, 99, 104, 107, 140, 141, 168, 169, 185, 219, 220, 231, 233, 302, 306, 350, 359, 362, 382, 392, 395, 414, 456, 477, 535, 560, 575, 583, 592, 673, 681, 698, 735, 743, 744, 876, Bkz: Müslüman, Bkz: mü'min		el-Mikyâs	314
~ birbiriyle münakaşa etmemeli	353	emanet-i kübra	641, 644
~ için ölüm	377	Emevîler	840
~ ve Risale-i Nur	368	Emin	176, 199, 239, 261, 264, 265, 294, 305, 366, 386, 387, 451, 454
~a mürteci denilmesi	624	Emin Büke	46
~ı dalâlet-i mutlakadan kurtarmak	43, 119	Emin Yılmaz	392
~ı dalâletten muhafaza	456	emir ve iradenin bir arşı	435, 438
~ı kurtarmak	360	Emirdağ	68, 94, 174, 197, 225, 231, 234, 263, 267, 268, 270, 297, 322, 334, 378, 403, 430, 474, 477, 490, 524, 547, 581, 582, 587, 592, 627, 654, 722, 766, 822, 839, 858, 868, 869
~ın dularına iştirak	787	~'nda yazılan mektuplar	498
~ın hayat-ı ebediyelerini muhafaza	142	Emirdağ Lâhikası	29, 30
~ın imanını muhafaza	191	Emirdağ zabıtasıyla bir hasbihal	296
~ın imanları	677	emirlik	747
~ın muhtaç olduğu hakikat	141	emn ü adalet	211
~ın vahdeti	415	emn ü emân	128
~la münakaşa etmemek	188	emniyet	45, 47, 218, 615, 738, 739, 753, 760, 793
Risale-i Nur ~a nokta-i istinattır	169, 368	~ ve Nur Talebeleri	740
ehl-i İslâm	34, 35, 362	Risale-i Nur ve ~	780
~ dâhilî düşmanlıkları unutmali	363	Emniyet Müdürlüğüne yazılan mektup	147
ehl-i İslâmiyet	622	Emniyet Müdürü	372, 402
ehl-i kalp ve fikir	164	Emniyet-i dahiliye	760
ehl-i keşif	329	emniyet-i umumiye	616, 625, 795
ehl-i kible	148	Emniyet-i Umumiye Müdürüne yazılan mektup	145
ehl-i Kur'ân	606	Emniyet-i Umumiye Reisi	145
ehl-i küfür		emr-i ilâhî	170, 730
~ün mesleğindeki müşkülât	435	emr-i Kur'ân	705
ehl-i maarif	578	emr-i Rabbanî	730
ehl-i medrese	610, 843	emr-i şer'î	352
~yi Risale-i Nur aleyhinde istimal	313	emval-i Nuriye	370
ehl-i mektep	843	enaniyet	142, 162, 230, 252, 253, 279, 287, 343, 391, 419, 480, 731, 733, 746, 761, 762, 810, 878, 879, Bkz: ene, benlik
ehl-i namus	374, 606	~ i terketmek	Bkz: terk-i enaniyet
ehl-i necat	84	~ zamanı	442, 823
ehl-i riyazet	508	~i terk	804, 878
ehl-i salıp	538	~li sofimesrepli	188, 218, 386
ehl-i sefahat	450	~li zaman	659
ehl-i siyaset66, 136, 308, 329, 357, 391, 458, 475, 612, 621, 625, 772, 877, Bkz: siyasetçi		enaniyet-i beşeriye	253
Ehl-i Sünnet	352, 355, 610	enaniyet-i ilmiye	313
Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat	351, 354, 355, 360, 361	enaniyet-i nefsiye	393
ehl-i tabiat	683	enbiya	677, Bkz: peygamber
ehl-i tahkik	401	ekser ~nin Şarkta gelmesi	776, 844
ehl-i takva	615	ene	253, 619,
ehl-i tarikat	252, 528, 576, 728, 737	Bkz: enaniyet, benlik	
~ ve Nurlar	575	enfûsî	252
~e mukabele etmemek	560	enfûsî tefekkür-i imânî	253
~ın mabeynindeki ihtilâf	162	engizisyon kanununu	625
ehl-i tasavvuf	738	engizisyonâne	623
ehl-i ulûmu diniye	219	envar-ı imânî neşretmek	155
ehl-i velâyet	169, 727	envar-ı Kur'âniye	158, 565
ehl-i vukuf ..329, 524, 706, 709, 715, 811, Bkz: bilirkışı, Bkz: Ankara Ehl-i Vukufu		Enver Paşa	476
~un raporu	703	Erek Dağı	850
Gençlik Rehberi aleyhindeki ~ raporuna itiraz.694, 695, 703		Erhamürrahimîn	259, 302, 404, 411, 724, 733
vukufsuz ~	695, 701, 703, 709	erkân-ı imaniye	35, 190
ehl-i zikir	436	~ hakkında tahşidat	189
ehvenü's-şer	360	erkân-ı İslâmiye	413
ehvenüşşer	504, 877	erkek	567
Eimme-i Erbaa	352	Ermenek	858
Eimme-i İsna Aşer	352		
ekinci	74		

Ermeni.....	452
Ertuş aşairi.....	667
ervah-ı habise.....	735, 737
ervah-ı tayyibe.....	735, 737
Erzurum.....	271, 331, 353
Erzurum Mebusu Vehbi Paşa.....	406
Esat Paşa Medresesi.....	271
esbab-ı kâinat.....	689
esbab-ı zahiri.....	677
esbap.....	349, 434, 438, 439, 683, 684, 687
~ perdedir.....	677
Esedullah.....	214
eser-i rahmet.....	60
Eski Said.....	45, 88,
110, 111, 219, 220, 239, 254, 298, 303, 336, 381,	
391, 510, 529, 585, 596, 607, 610, 622, 628, 665,	
666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 831, 838, 855,	
Bkz: Said Nursî	
~ hiss-i kablelvuku ile hissettiği.....	669
~ ve Şeyh Bahid Hazretleri.....	670
~'in fedakârlığı.....	627
~'in hayatından Nurların kerameti	
olan üç vakia.....	421
~'in kırk sene sonraki olayları	
önceden hissetmesi.....	667
üç cebbar kumandanın ~'e	
ilişmemesi.....	422, 431
Eskişehir.....	29, 263, 297, 299, 518, 538,
557, 576, 590, 595, 658, 699, 767, 817, 839, 857	
Eskişehir Mahkemesi.....	478
esma.....	646
Esmâ-i Fiiliye.....	647
Esmâ-i Hüsnâ.....	281
~nın cilveleri.....	677
esma-i ilâhiye.....	190, 252, 677
Esmâ-i Zatiye.....	646
esselâmü aleyküm.....	682
es-Sıddık mecmuası.....	769, 773
eşedd-i zulm-i nemrudâne.....	752
eşedd-i zulûm.....	517, 535, 739
eşedd-i zulûm ve istibdat.....	425
eşhas	
cemaat için ~i feda.....	647
Eşref Edip.....	545, 830
eşya.....	640
Ethem Bey.....	595
Ethem Hoca.....	388
evlâd-ı maneviye.....	655
evlât.....	409, 568
evlenme.....	706
evlilik.....	Bkz: izdivaç
Nur Talebesi hanımlara ~ konusunda	
tavsiyeler.....	566
Risale-i Nur dairesindeki haslar ve ~.....	151
evliya.....	106, 107, 161,
352, 456, 508, 677, 736	
~ların ruhlariyla muhabere.....	735
Kürdistan'da dünyaya gelen bir ~.....	340
evliya-i azîme.....	320
Evrad-ı Bahaiye.....	244, 301
Evrad-ı Kudsiye-i Şah-ı Nakşibend.....	255
evrat.....	169
Eyyub.....	284
Eyyub (a.s.).....	206
ezan.....	528
ezan-ı Muhammedi.....	299, 516,
519, 525, 527, 765, 781, 807, 860	
ezan-ı Muhammediye.....	748
Ezel ve Ebed Sultanı	
~nın kelâmı.....	641
Ezel-Ebed Sultanı.....	677
ezvak-ı keramet.....	163
ezvak-ı ruhaniye.....	162

F

facir.....	355
Fahr-i Âlem.....	232, 879,
Bkz: Muhammed (a.s.m.)	
Fahr-i Beşer.....	208,
Bkz: Muhammed (a.s.m.)	
Fahr-i Cihan.....	216,
Bkz: Muhammed (a.s.m.)	
Fahr-i Kâinat.....	673, 677, 836,
Bkz: Muhammed (a.s.m.)	
faiz Bkz: riba	
~in yasaklanması.....	Bkz: hurmet-i riba
fakir.....	605, 649, 650, 651
fakirü'l-hâl.....	757
fakr.....	252, 710, 712
fânî.....	162, 163, 407
~ hallerin kaydedilmesi.....	439
~ zevkler.....	342, 345
~ zevkleri bırakmak.....	346
fâniyat	
~in bâkî eserleri.....	645
~in hallerinin kaydedilmesi.....	439
fariza-i cihad.....	635
farmason.....	527
Faruk.....	814
farz281, 597, Bkz: feraiz	
Fas615, 780	
fasık.....	149
~ı salih tercih.....	777, 844
Fatih.....	704
Fatih Sultan Mehmed.....	Bkz: Sultan Fatih
Fatiha.....	98, 787, 804, 810
Fatinü'l-Asr.....	269,
Bkz: Said Nursî	
fazilet.....	34, 328, 704, 706
fazilet-i a'mal.....	282
fecir.....	694
fecr-i sadık.....	715, 717
fedakârlık.....	343, 415, 648, 757
Said Nursî'nin ~ı.....	69,
119, 721, 730, 740, 744, 753, 795, 801, 828	
Fehmi Çobanoğlu.....	571
felâh.....	233
felâket.....	616
felsefe.....	142, 143,
258, 303, 312, 455, 735, 736, 737, 781, 844, 874	
~nin hikmeti.....	Bkz: hikmet-i felsefe
faydalı ~.....	312
Risale-i Nur ve ~.....	312
zararlı ~.....	313
felsefeci.....	Bkz: feylesof
~leri Risale-i Nur aleyhinde istimal.....	313
felsefe-i beşeriye.....	688, 689
felsefe-i insaniye.....	688
felsefe-i maddiye.....	169
felsefe-i tabiye.....	169
felsefî dalâletler.....	169
fen.....	33, 34, 86,
179, 408, 427, 455, 716, 737, 844, 874, Bkz: fûnun	
~den gelen dalâlet.....	57
Kur'an'ın tefsiri ve ~ler.....	633
fenalık.....	57, 488, 702
~a iyilikle mukabele.....	198
~lardan tevbe.....	699
fenn-i hikmet.....	640
feragat	
~ mesleği.....	620
Said Nursî'nin ~ı.....	712
feragat-i nefis.....	535
feraiz.....	615,
Bkz: farz	
~e dikkat.....	414
ferd	

cemaat için ~i feda	360, 624, 647
fesat	146
feylesof	57, 362
Feyzi	109, 152, 176, 199, 202, 239, 241, 264, 265, 318, 322, 331, 366, 387, 454
fırtına	144, 604
fıska rıza fısktır	764
fitrat-ı beşeriye	425, 713
fitrî aşk-ı insaniye	425
Fihriste	63
fiilî dua	689, 733
fikir	738
~ hareketi	Bkz: cereyan
~ hürriyeti	708,
Bkz: hürriyet-i fikr-i ilmiye	
~lerin birbirine eklenmesi	Bkz: telâhuk-i efkâr
fikr-i küfrî	33
fikr-i siyasi	763
fikr-i tabiat	192
Filistin	756
filozof	377
Finlandiya	376, 413, 426, 713
fırak	681
fıravun	810
Fıravun	
~un cesedinin bulunması	692
fıravunâne temerrüt	40
fıravunluk	733
fitne	
~lerin kapısını açmamak	354
~yi ateşlendiren şahs-ı manevî	701
cazibedar ~	701, 706
Sahabeler zamanındaki ~lerden	
bahis açmamak	351, 360, 361
fotoğraf	
uhrevî ~ makinesi	439
Fransa	615
Fransız	526, 585
Fransız ihtilâl-i kebirinin tohumları	625
Frenk illeti	747
Frenk serpuşu	750
Fuad	331, 388
Fuat	303
Fuat (Daday)	432
Fuat Sirmen	523
fuhuş	706
fukara	650
Furkan-ı Hakîm	423
fünun	Bkz: fen
felsefe ~u ile ulûm-i diniyenin	
barışması	843
fünun-i aklıye	791
fünun-i cedide	776, 777
füruat	35
fütuhat-ı Nuriye	289, 345, 364
fütür	89,
167, 204, 216, 229, 234, 238, 357, 592, 694, 873	
füyuzat	620

G

gadab-ı ilâhî	73
gaddar	355
~ siyaset	763
gaddarlık	361
gadir	740
Gaffar	647

gaflet	45, 87, 112, 113, 126, 133, 186, 313, 425, 427, 713, 810
~ zamanı	82, 89
gaflet-i umumiye	142
galip	425
Galip Bey	414
ganimet	83, 487, 871
garaz	759
Garblılaşmak	845
Gar-ı Sevr	691, 693
garip	751
Garp	Bkz: Avrupa
~ medeniyet-i zalime-i hâzırası	649
ekser hükemanın ~ta gelmesi	776, 844
Garplılaşma	776, 815, 843, 844
Gavs-ı Azam	79,
107, 109, 130, 218, 265, 301, 361, 857	
Gavs-ı Azam Şeyh-i Geylânî	856
Gavs-ı Geylânî	848
gaye-i hilkat	303
gayr-ı meşru meyiller	873
gayr-ı Müslim	86
Gayyâ-i Cehennem	208
gazab-ı ilâhî	58, 456, 604, 760
gazete	33, 560, 587, 810,
Bkz: ceride	
Said Nursî ve ~	37, 424,
467, 469, 490, 627, 700	
Said Nursî ve talebelerine iftira	
atan ~ye cevap	792
Gaziantep	595
Gazve-i Bedir	692
gece	
mübarek ~ler	85, 682,
Bkz: Leyle-i Berat, Leyle-i Kadir, Leyle-i Miraç, Leyle-i Regaib	
on ~	694
gece-i Ramazan	519
geçici	Bkz: fâniyat, fânî
geçim	Bkz: maişet
~ derdi	Bkz: derd-i maişet,
maişet derdi	
genç	44, 338, 606,
655, 706, 718, 726, 771, 772	
~leri ifsattan kurtarmak	772
~leri tehlikelerden kurtarma	701
gençlik	33, 518, 707
~i dinsizlikten kurtaracak	
hakaik-ı Kur'ânîyedir	584
Gençlik Rehberi	491, 703,
706, 707, 708, 719, 771, 772, 774, Bkz: Rehber	
~ aleyhindeki ehl-i vukuf	
raporuna itiraz	694, 695, 703
~ sebebiyle Nur Talebelerine ilişilmesi	492
gerileme	794
Gerze	446
gıda-i manevî	87
giybet	759, 763
giyinme	
kadınların yarım çıplak ~leri	706
Gökdere	273
gönül	619
gönüllü alay kumandanı	145, 267
görenek	649, 872
gösteriş	344, 442, 443,
Bkz: tekellüf	
göz	
muhit ~	600
gurur	121, 763
Gülcü Hüseyin	324
günah	73, 75,
319, 354, 409, 453, 567	
birisinin ~ıyla başkası	
mes'ul olamaz	615, 747, 770
büyük ~ işleyip istiğfar etmemek	349
büyük ~lardan çekinmek	414, 576

günah-ı kebare.....	99
günahkâr.....	73, 624
hiçbir ~ başkasının günahını yüklenmez.....	626, 759, 868
güvenlik.....	Bkz: asayiş, emniyet
güzellik.....	677, 680

H

Habbe.....	88
Habib.....	210
Habib-i Ekrem.....	159
Habip.....	879
Habrû'l-Ümme.....	354
hac.....	463
hacat.....	649
hacat-ı gayr-ı zaruriye.....	872
hacat-ı maddiye.....	166
hacat-ı zaruriye.....	872
Haccac-ı Zalim.....	351
hacc-ı ekberi.....	653
Hacer.....	304, 366, 386
Hacerû'l-Esved.....	531, 535, 603
Hacı Abdullah (Seydişehirli).....	576
Hacı Abdülâtîf.....	369
Hacı Bayram (y).....	267
Hacı Bekir.....	394
Hacı Hafız.....	392
Hacı Hafız Mehmed.....	266, 292, 347
~'in kerametli vefatı.....	346, 365
Hacı İbrahim.....	84
Hacı İlyas.....	452
Hacı Kılıç Ali.....	529
Hacı Sabri (Karakoçanlı).....	722
Hacı Sabri (Konyalı).....	562
Hacı Süleyman.....	561
hadd-i şeriat.....	149
hâdî.....	743
hadis.....	44
hâdisat.....	
afakî ~.....	112
hâdisat-ı dünyeviye.....	
~nin kaydedilmesi.....	439
hâdise.....	
ehemmiyetsiz ~lere bakmamak.....	332
hâdise-i dünyeviye.....	879
hâdise-i Kur'âniye.....	382
hâdise-i Nuriye.....	358
hâdise-i semaviye.....	395
hafız.....	408, 423
~lar ve Zülfikâr.....	306
Hafız (esma).....	475
Hafız Ahmed.....	124, 131, 197
Hafız Ali.....	64, 92, 95, 101, 109, 115, 149, 153,
156, 172, 175, 178, 189, 202, 204, 240, 241, 273,	
306, 319, 320, 323, 325, 329, 338, 339, 346, 347,	
365, 384, 428, 441, 483, 507, 566, 581, 727, 728	
~nin Ustadın bedeline hastalanması.....	317
Hafız Emin.....	225, 226, 469
Hafız Fahreddin.....	469
Hafız Hakkı.....	385
Hafız Halid.....	284
Hafız Hasan.....	432
Hafız Hasan (Dadaylı).....	321
Hafız İhsan.....	387
Hafız Mehmed.....	241, 273, 292, 320, 347, 392
Hafız Mustafa.....	95, 153, 157, 172,
241, 259, 265, 317, 338, 441, 471, 473, 506, 566	
Hafız Mustafa (Burdurlu).....	92
Hafız Mustafa (Denizlili).....	472
Hafız Nebi.....	124
hafıza.....	678,
Bkz: kuvve-i hafıza	
hafız-ı Kur'ân.....	306

hafiyelek.....	198
Hahambaşı.....	555
hain.....	667
~in hükmü.....	333, 422, 518
namaz kılmayan ~dir.....	333, 422, 518, 752, 779
hain-i millet.....	487
hak.....	707, 761, 818
masumun ~kı.....	740, 748, 795
hakaik-ı diniye.....	608
hakaik-ı iman.....	374
hakaik-ı imaniye.....	35,
143, 157, 169, 191, 350, 353, 359, 376, 391, 424,	
498, 584, 604, 605, 611, 612, 660, 662, 710, 712,	
715, 716, 725, 733, 754, 756, 782, 791, 795	
~ alet olmaz.....	82
~ dersleri ve asayiş.....	795
~deki vazifedarlar manevi makam	
sahibi olmaya çalışmamalı.....	391
~nin inkişafı.....	189
~nin kemalâtını ef'alle izhar.....	716
~yi alet etmemek.....	618
~yi tervice çalışmak.....	374
dinsizliğe karşı ~ye dayanmak.....	605
hakaik-ı İslâmiye.....	735, 748
hakaik-ı kudsiye-i imaniye ve Kur'âniye.....	724
hakaik-ı Kur'âniye.....	157,
374, 375, 414, 461, 576, 584, 605, 754, 797, 816	
istikbalde hâkim ~ olacak.....	715
hakaret.....	70
hakikat.....	113, 169, 414, 526, 633, 683
~ ehli.....	Bkz: ehl-i hakikat
bâkî ~ fânî şahsiyete bina	
edilmemeli.....	135
ehl-i imanın muhtaç olduğu ~.....	141
konusan yalnız ~tir.....	616
Risale-i Nur'daki mağlup olmaz ~.....	368
yalnız ~ konuşuyor.....	661
Hakikat Konuşuyor.....	740
hakikat-ı ihlâs.....	142
hakikat-ı imaniye.....	251
hakikat-ı insaniye.....	252
hakikat-ı Kur'âniye.....	527, 752
hakikat-ı Muhammediye.....	303
hakikat-ı ictimaiye.....	563
hakikat-ı ihlâs.....	99, 111, 361
hakikat-ı imaniye.....	619, 620
~nin inkişafı.....	620
hakikat-ı insaniye.....	253
hakikat-ı İslâmiye.....	704, 816
hakikat-ı İslâmiyet.....	34
~e tarikat namını verip dine taarruz.....	479, 833
hakikat-ı kudsiye-i Kur'âniye.....	818
hakikat-ı Kur'ân.....	204
hakikat-ı Kur'âniye.....	34,
157, 351, 479, 565, 576, 733, 740, 744, 752	
~nin kuvvetine dayanmak.....	762
hakikat-ı Miraç.....	85
hakikat-ı tevhid.....	117
hakikatü'l-hakaik.....	169
hâkim.....	707, 713
~ ve müddei.....	48
hâkim-i adil.....	92, 96, 115, 241, 317
Hâkim-i Lokman.....	675
hâkim-i mutlak.....	437, 601
Hâkim-i Zülcelâl.....	439
hâkimiyet.....	360, 361, 761
hâkimiyet-i İslâmiye.....	745, 747, 748, 764
Hakka âbid.....	127
hakkalyakin.....	253, 407, 437
~ iman.....	190
Hakkı.....	153, 171, 225
haksızlık.....	761
hâl.....	
~ dili.....	437, 443
~lerin kaydedilmesi.....	439
Halep.....	529, 531, 542, 565

Hâlik.....	349, 435, 675
Hâlik-ı Külli Şey	676
Hâlik-ı Rahîm	127, 132, 568
Hâlik-ı Rahman-ı Rahîme	855
Hâliku'n-Nur	680
hâl-i Üstat	127
Haliç	452
halife	
beşinci ~	139
Halife-i Rüy-i Zemin	739
halife-i zemin	644
Hâlik-ı Zülcelâl	
~i inkâr	349
Halil	206, 473, 501, 506
Halil (Hazret-i İbrahim)	206
Halil İbrahim	156, 163,
177, 182, 184, 201, 238, 242, 243, 246, 254, 255,	
264, 286, 340, 392, 465, 520	
Halil İbrahim (İslâmköylü)	154
Halil İbrahim (Milâslı)	116, 154
Halil Özyörük	522, 577
Halim	749
halk (yaratma)	
kâinatı ~ edemeyen, bir	
zerreyi ~ edemez	599
Halk Fırkası	374, 517
~na karşı çıkan muarız	376
Halk Partililer	524
Halk Partisi	522,
523, 524, 531, 532, 534, 535, 536, 746, 812, 813	
~ ve Türk milleti	812
halka nasih	127
halka-i tevhidi kuranlar	209
halka-i zikir	252
Halkçılar	
~in ırkçılığı elde etmeleri	748
Hallâk-ı Rahîm	210
hamd	644, 677, 683, 731, 787
~ Allah'a mahsustur	644
hamiyet	777, 844
~ maskesi	622
hamiyetçilik	377
hamiyet-i diniye	353, 622
hamiyet-i İslâmiye	45
hamiyet-i milliye	777
hamiyet-i milliye ve vataniye	491
hamiyetperver	375, 377, 380
Hamza	634, 668, 749, 814
Haneî	483
hanım	836
Risale-i Nur ve ~lar	309
hapis	
~leri Nurlarla ıslah	575
~tekileri ıslah	698, 706
hapishane	201, 575
~nin medrese haline gelmesi	431
~nin terbiye medresesi hükmün alınması	50
haps-i münferit	
ebedî ~	55, 220
Said Nursî'nin ~i	48, 99,
145, 223, 248, 334, 380	
haram	74, 650, 651
~ kazanç	650
~ muamele	873
~ı helâl	872, 873
Harb-i Umûmî	35, 37, 359, 380, 424, 606, 624
birinci ~	634, 635
birinci ~de meydana gelen zulümler	624
eski ~	114, 393,
431, 508, 772, 776, 779	
iki ~	648
ikinci ~	425, 672, 713, 770
Harbiye Nezareti	460
harekât-ı milliye	145
Harekât-ı Milliye	476
hareket	

menfi ~	841, 870, 877
müspet ~	870, 871, 873, 877
Hareket Ordusu	695
Hareket Ordusunun Başkumandanı	421, 431
hareket-i fikriye	436
hareket-i İslâmiye	758
Hareket-i Milliye	431, 776
Haremeyn-i Şerifeyn	159, 352, 471
harf	
eski ~ler	155
yeni ~lerle Kur'ân okuma	408
hariçî tecavüz	871
harika	
~ deha	40
medeniyet ~larına şükretmek	690
harp	879
Hasan	199, 248, 273, 321, 322, 814
Hasan (Bolvadınli)	322
Hasan (r.a.)	130,
Bkz: Hazret-i Hasan	
Hasan Atıf	520
Hasan Çalışkan	475
Hasan Dayı	273
Hasan Efendi	271
Hasan Fehmi Ustaoglu	571
Hasan Feyzi	96, 115,
116, 156, 160, 176, 178, 182, 200, 201, 203, 204,	
216, 238, 241, 242, 248, 254, 265, 317, 321, 322,	
323, 324, 337, 338, 339, 340, 346, 347, 364, 365,	
372, 384, 386, 389, 416, 465, 469, 507, 542, 565	
~nin nur-i Muhammediye ve Risale-i Nur'a	
dair manzumesi	204
~nin Nurlar ve Üstat hakkındaki	
mektubu	157, 158
~nin Üstadın bedeline	
hastalanması	317
~nin vefatı	319,
321, 325, 326, 329	
Hasan Feyzi (Üstattan haber veren)	339
Hasan Hüsnü Bey	405
Hasan Şükrü	172
hasenat	87, 308, 319, 326, 328, 677
uhrevî ~in neticesini dünyada	
yemeye çalışmamak	508
hasene	354, 356, 375, 568
Hasnâ Hanım	96
hasta	87, 751
Risale-i Nur ve ~lar	87
Hastalar Lem'ası	583
Hastalar Risalesi	725, 726
hastalık	87, 133, 144, 317,
326, 345, 392, 418, 651, 725	
~ damarı	418
~la ibadet	131
~lar ve risaleler	725
maddî ~	786
haşır	303, 640, 641, 643, 645
haşr-i cismanî	96
hata	354
birisinin ~sıyla başkası	
hatakar olmaz	83
birisinin ~sıyla başkası	
mes'ul olmaz	623, 773, 795, 863
gizli ~lar ve kaderin adaleti	341
hata-yı beşerî	599
hata-yı umûmî	604
hatırat	439
Hatice	272, 284, 304, 581
Hatip (Gökdereli)	273
Hatip İbrahim	338
hatt-ı Kur'ân	30, 460
hatt-ı Kur'ânî	260
hava	435, 437,
438, 439, 598, 599, 604, 673, 677, 684, 687, 787,	
Bkz: küre-i hava	
~ âlemi	436

~ sahifesinde bir nükte-i tevhid.....	434
~ unsuru	436, 438, 673, 675
~ zerresi	435, 436, 600, 601, 676, 687
~nın kelimeleri nakletmesi	686
güzel kelimelerin ~da intışı	598
kelimatın ~da çoğalması	689
kelimelerin ~da istinsahı	683
kelimelerin ~da yayılması	600
havaic-i gayr-ı zaruriye	649
havas	
~ avam barışı	649
~ avam mübarezesi	650
Havvâ	207
hayal	133, 646, Bkz: kuvve-i hayaliye
hayat	302, 303, 407, 439, 677, 686
~ sahrası	640
~ ve hakikat-ı Muhammediye	303
~ini medeniyet fantazisiyle geçirmek	878
insanın hususî ~ı	602
uhrevî ~	39
hayat-ı bâkiye	87, 104, 141, 233, 241, 308, 426, 670, 681, 713
~leri Nurlarla kurtarmak hizmeti	343
hayat-ı dünyeviye	39, 141, 407, 426, 428, 568, 842
hayat-ı ebediye	50, 90, 414, 670, 672
~leri muhafaza	142
hayat-ı fânî	308
hayat-ı fâniye	104
hayat-ı fâniye-i dünyeviye	670
hayat-ı içtimaiye	41, 151, 482, 483, 567, 621, 698, 741, 757, 759, 795, 812
~ye dair bir kanun-ı esasî	763
hayat-ı içtimaiye-i beşeriye	312, 624
hayat-ı içtimaiye-i İslâmiye	357
hayat-ı maneviye	345
hayat-ı siyasiye	42, 68, 359, 428, 621
hayat-ı uhreviye	234, 428, 568
Haydar	310
Haydarpaşa (Gari)	538
hayır	123, 487, 488, 677, 680
~ cemaat	879
hoşlanmadığınız şey hakkınızda ~lı olabilir	342
Hayim Naum	539, 540
Hayri	413, 473, 562, 596, 629
haysiyet-i ilmiye	491
haysiyet-i milliye	707
hayvan	73
hayvanat	108, 438, 644, 701
~a nazır melâike	170
hazine-i Kur'âniye	427
hazine-i rahmet	684
hazine-i tevhid	714
Hazret-i Ali	100, 130, 149, 351, 354, Bkz: İmam-ı Ali
~nin Yahudî ile muhakemesi	818
Hazret-i Allah	127
Hazret-i Cebrail	363, Bkz: Cebrail (a.s.)
Hazret-i Cercis	206
Hazret-i Dâvud	207
Hazret-i Ebubekir	Bkz: Siddık-ı Ekber
Hazret-i Hasan	139, Bkz: Hasan (r.a.)
Hazret-i Hüseyin	361
Hazret-i İbrahim	Bkz: İbrahim Halilullah, Halil
Hazret-i İsa	128
Hazret-i Kahhar	206
Hazret-i Kur'an	205
Hazret-i Mahbub-ı İlâhî	204

Hazret-i Mehdî	
~nin üç vazifesi	456
Hazret-i Muhammed	Bkz: Muhammed (a.s.m.)
Hazret-i Mûsa	207
Hazret-i Ömer	Bkz: Ömer (r.a.)
~in Hristiyanla muhakemesi	739, 818
Hazret-i Peygamber	302, 363, 364
~in kabr-i şerifinde risalelerin görülmesi	531, 535, 603
Hazret-i Risalet	79
Hazret-i Risaletpenâhî	158
Hazret-i Üsâme	727
~nin hazırladığı hizb-i Kur'ânî	731
Hazret-i Üstat	29, 32, 529, 530, 627
hedâyâ-i hidayet	179
hediye	52
~ Said Nursî'nin ~ kabul etmemesi	107, 110, 158, 167, 305, 398, 453, 470, 485, 593, 610, 700, 782, 809, 823, 830, 834, 849
hediye-i Kur'an	626
hediye-i maneviye	783
hediye-i Rahmaniye	684
helâl	
~ haramı	872, 873
Said Nursî'nin hakkını ~ etmesi	39, 71, 467, 620, 661, 803, 827, 865, 877
hevesat	186, 649, 650, 651
~ keyifli	599
hey'et-i âliye	633
hey'et-i âliye-i ilmiye	635
hey'et-i ilmiye	441
hey'et-i ulema	367, 409, 411
Hey'et-i Vekile	274, 514
heyet-i vekile	68
Heyet-i Vekile	775
heykel	810
Hıfzı	262, 266, 287, 288, 338, 387, 416
Hıfzı (berber)	462, 466
hıfz-ı İlâhî	40, 693
hıfz-ı İlâhiye	818
hillet	287, 785
hillet-i İbrahimiye	785
Hristiyan	463, 860
~ dindar ruhanileriyle ittifak	353
~ hükûmetler	484
Hristiyanlık	Bkz: din-i İsa
hırs 168, 651, Bkz: tamah	
hiyanet	740
Hicaz	335, 593
Hicret	310
Hicret (ş)	124, 581
hidayet	91, 620
~ serdan	745
hidayet edici	457
hikmet	72, 312, 439, 641, 679
~ hadsiz ~	683
~ nihayetsiz ~	437
hikmet-i âliye-i beşeriyet	644
hikmet-i cedide	312
hikmet-i diniye	74
hikmet-i felsefe	
~ ile hikmet-i Kur'âniye muvazenesi	688
hikmet-i Kur'âniye	
~ adiyat perdesini yırtar	688
~ ile hikmeti felsefe muvazenesi	688
Hikmetü'l-İstiaze Lem'a	272
hilâfet-i maneviye	135
hilâfet-i Muhammediye	456, 458
Hilâfet-i Muhammediye	456
hilâfet-i Nübüvvet	135
hilâfet-i zemin	640, 641
hilâf-ı kanun	525, 720
hilâf-ı şeriat	696
hile 74	
hilkat-ı insaniye	688
hilkat-ı İlâhî	303

hilkat-i kâinat	644
hilkat-i kâinat hükûmeti	640
Hilmi	200, 239, 261, 327, 386, 454
Hilmi Bey	366, 387, 405
Hilmi Uran	267, 378, 381, 400
~'a mektup	373
Himmat	561
Hind	411, 460
Hindistan	400, 412, 447, 460, 843
Hindistan uleması	471
Hint	169, 473
Hintli	845
his 125	
hiss-i dinî	844
hiss-i kablelvuku	107, 108, 109, 654, 667, 669, 822
Risale-i Nur'un zuhurunun ~ ile hissedilmesi	105, 108, 358, 654, 669
hiss-i nefis-i cisim	418
hissiyat	407, 427
kör ~	341, 342, 344, 345, 408
şahsî ~ı hizmet zararına istimal etmemek	151
hissiyat-ı bâkiye	425
hissiyat-ı hayatiye	393
hissiyat-ı insaniye	
kör ~	162
Hizan	106
hizb-i Kur'an	731
Hizb-i Kur'an	728, 730
hizb-i Kur'ânî	727, 728, 731
~ye gelen itiraza cevap	727
Hizb-i Kur'ânî	728
hizb-i mahsus-i Kur'ânî	727
Hizb-i Nuriye	117, 121, 133, 165, 173, 174, 309, 583
Hizb-i Nuriye ve Salâvat	583
Hizbül'l-Ekber-i Kur'âniye	428
Hizbül'l-Kur'an	156
Hizbül'l-Kur'ânî	542
Hizbül'l-Kur'ânü'l-Muazzam	76
Hizbül'n-Nuriye	156, 253
hizmet	649
ihlâsla ~	418
isabetli ~	35
kavmin efendisi ~ edendir	760
rekabetsiz ~	162
Risale-i Nur ~i	Bkz: Risale-i Nur hizmeti
şahsî ~	122
vazifemiz ~tir	756
hizmet-i diniye	791
bid'alara mûsamaha suretinde, tevilat ile ~	122
hizmet-i imaniye	51, 103, 119, 140, 198, 359, 367, 385, 419, 424, 454, 508, 512, 562, 565, 592, 608, 618, 620, 658, 661, 734, 802, 870, 873, Bkz: Risale-i Nur hizmeti
~ alet edilmemeli	508
~de ihlâsî muhafaza	424
~de muvaffakiyet	871
~deki musibetlerin nimetlere çevrilmesi	685
~nin şeref ve selâmetini muhafaza	453
~ye bir ilânname	867
~yi alet etmemek	659
hizmet-i İslâmiye	35
hizmet-i kudsiye	32, 508
~yi alet etmemek	757
~yi dünyaya ve menafî-i şahsiyeye alet etmemek	611
hizmet-i Kur'âniye	32, 453, 497, 512, 627, 658, 757, 758, 791
~nin esaslarını	36
~yi alet etmemek	617, 659
hizmet-i Nuriye	32, 101, 109, 126, 127, 142, 167, 172, 240, 344, 353, 385, 507, 510, 560, 562, 578, 682
~de gelen belâlar	78
~den vazgeçirme plânları	734
hizmet-i Nuriye-i kudsiye	
~ alet olmaz	82
hizmetkârlığı makamata tercih	143

hizmetkârlık	747, 761
hoca	386
Hoca Haşmet	243, 260
Hoca Hazretleri	406
Hoca Mûsa Efendi	97
Hoca Sabri	394, 562
Hoca Vehbi	224, 290, 370, 465
hocalar	97
284, 290, 352, 354, 362, 367, 391, 403, 444, 446, 475, 492, 500, 503, 510, 525, 615, 872, 873	
~ vasıtasıyla İslâmiyete darbe	
vurma planı	351
~ ve Risale-i Nur	366
~ı Nur Talebelerine karşı istimal	284
~ı Nurlara davet	389
~ı Risale-i Nur aleyhinde istimal	188, 217, 218, 313, 352
~ın ilim kisvesiyle itirazları	231
~ın Nurlardan uzaklaştırılması	367
~ın Risale-i Nur'dan çekinmeleri	283
~ın Risale-i Nur'u tenkit edememesi	610
~la münakaşa etmemek	230, 284
bid'a taraftarı ~a ilişmemek	873
enaniyetli ~	277
Nurlara yardım etmeyen ~a hitap	366
Nurların ihbarat-ı gaybiyesi ve ~	368
Risale-i Nur ve medrese ~ı	224
hodfûrûşluk	71, 97, 99, 104, 122, 142, 279, 286, 336, 345, 419, 458, 480, 608, 732, 763, 878
~u terk	878
Horhor	634, 668
Hristiyan	187, 537, 606, 739, 752, 773, 815, 841, 875
~ devletleri	577
~ kızları	793
~ ruhanîleri	275
~lara benzemek	815
~larla dostluk	35
Hristiyanlık	790
~ ile Müslümanlığın ittifadı	128
âlem-i İslâm ile ~ ittifakı	114
Hubab	88
hubb-i Âl-i Beyt	415
hubb-i câh	46, 419
hubb-i Ehl-i Beyt	415
hubb-i hayat	342
hukuk	58
~ doğentleri	707
kâfir çocuklarının ~ları	84
hukuk-ı amme	866, 867
hukuk-ı ibad	761
hukuk-ı medeniye ve insaniye	380
hukuk-ı şer'iye	567
hukuk-ı umumiye	248, 380, 707, 798, 866
hukukullah	761, 866, 867
Hulefa-yı Raşidîn	414
Hulûsî (Yahyagil)	153, 171, 230, 239, 249, 250, 373, 385, 454, 724
Hulûsî Bey	32, 414, 549
Hulûsî-i sâni	176
hurmet-i riba	275, 650
Hurşid Paşa	421, 517
huruf	
yeni ~	155
hurufat-ı Kur'âniye	314
huruf-ı Arabiye	155
huruf-ı Kur'âniye	388
husuf namazı	72
hutbe-i ezeliye	632
Hutbe-i Şamiye	665, 714, 715
Hutuvat-ı Sitte	421
Hutuvat-ı Sitte Risalesi	476
huzur	427, 854
genel ~	Bkz: istirahat-i umumiye

huzur (Allah'ın huzuru)	
namazdaki ~	880
huzur-i daimî	601, 602
huzur-i ilâhî	673
hüccet-i iman	213
hüccet-i tevhid	436
Hüccetler	258
Hüccetullahî'l-Balîğa	258
Hüccetü'l-Balîğa	45, 101, 129, 155, 193
Hücumat-ı Sitte	279, 422
hüddam	508
Hüdhüd-i Süleymanî	305
hükema	
ekser ~nın Garpta gelmesi	776, 844
hük-m-i Kur'an	872
hük-m-i şer'i	352
hükûmet	38, 40,
41, 57, 102, 148, 298, 333, 334, 424, 428, 484,	
574, 576, 738, 739, 761, 762	
~i iğfal	218
cumhuriyet ~i	65
ecnebi ~leri ve Kur'an	461
hükûmet-i cumhuriye	65, 67,
Bkz: cumhuriyet hükûmeti	
hükûmet-i demokrasi	758
hükûmet-i İslâmiye	621,
622, 625, 738, 780, 781	
~nin reisleri ve meb'usları	769
hükûm	
hainin ~ü	333, 422, 518
Hülâsatü'l-Hülâsa	174, 251, 252, 253
hürmet	71, 86, 166, 336
hürriyet	65, 218, 524, 536, 707
~ fırkası	275
~ perdesi	739
Said Nursî ve ~	51, 52
vicdan ~i	806, 833
vicdan ve fikir ~i	708
Hürriyet	109, 357,
647, 667, 669, 695, 775, 813, 840	
hürriyetçiler	55
hürriyet-i fikir	633, 707, 708
hürriyet-i fikr-i ilmiye	65
hürriyet-i kalem	65
hürriyet-i şer'îye	520, 564
hürriyet-i vicdan	65, 67, 401, 707, 708, 747
Hürriyetin	670
hürriyetperver	761
dindar ~ler	764
dindar ~lere hücum	761
hürriyetperverler	520
Hüseyin	124, 385
Hüseyin (r.a.)	130
Hüseyin Avnî	828, 829
hüsn-i hatime	291, 402
hüsn-i zan	136, 140,
168, 178, 254, 344, 345, 457, 608	
Said Nursî'nin ~lardan kaçınması	223
Said Nursî'nin ~ları kabul etmemesi	139,
141, 167, 336, 380, 390, 391, 480	
Said Nursî'nin ~ları Nurlar adına	
kabul edişi	130, 136, 138
Said Nursî'nin ~ları tadili	158, 178,
204, 238, 242, 254, 286	
Hüsnü	235,
373, 381, 416, 432, 466, 718, 803, 832, 848, 856	
Hüsnü (Safranbolu)	858
Hüsnü Bayram	36
Hüsrev (Altınbaşak)	60,
62, 92, 95, 109, 129, 134, 164, 165, 176, 200, 202,	
235, 240, 243, 255, 260, 263, 264, 271, 273, 276,	
277, 284, 289, 292, 295, 299, 305, 314, 318, 322,	
387, 401, 413, 420, 428, 466, 469, 494, 500, 501,	
505, 506, 521, 533, 550, 552, 553, 559, 561, 562,	
564, 582, 583, 626, 629, 722, 728, 829, 832	
hüsün	407

hüve	434, 675, 676
Hüve Nüktesi	434, 439, 443, 598, 603, 678, 685

Irak	210, 451, 666, 758, 840, 841
ırkçı muallimler	844
ırkçılık	747, 748, 761, 762, 813, 841
~ fikri	840
~ kardeşliği	762
menfi ~	843
ıslah	575
hapistekileri ~	698, 706
mahkûmların ~ı	50
ıslah-ı hâl	570, 699
Isparta	29, 45,
56, 80, 106, 115, 126, 134, 151, 154, 165, 168,	
175, 198, 199, 200, 216, 225, 241, 244, 245, 257,	
261, 262, 276, 292, 294, 302, 314, 325, 326, 329,	
338, 363, 372, 373, 402, 405, 432, 445, 474, 485,	
506, 512, 518, 519, 548, 550, 555, 559, 561, 571,	
572, 575, 576, 582, 587, 589, 595, 656, 666, 685,	
782, 784, 792, 794, 826, 828, 854, 869	
~ ve Said Nursî	302, 808
~ yangını	301
Isparta adliyesi	37, 484
Isparta Eğitim Tümeni Camii	825
Ispartalı Mustafa	242

i'caz	627, 628
Kur'an'ın ~ı	639
iaşe	51, 52, 568, 688
Said Nursî'nin ~sı	59, 61, 80
ibadet	89, 117, 165,
169, 191, 288, 356, 427, 512, 578, 602, 657, 673,	
675, 676, 730, 786, 787, 854, Bkz: ubudiyet	
~ler ve dünyevî maksatlar	72, 161
binler dillerle ~	516
hastalıkla ~	131
seksen küsur sene ~	420, 515, 519, 521
tefekfüri ~	328
ibadet-i tefekkürî	289
İbnü'l-Kayyim-i Cevzî	352
İbnü't-Teymiye	352
İbrahim	143, 199,
323, 324, 392, 446, 506, 524, 546, 814	
İbrahim (a.s.)	206
İbrahim Edhem	447, 464
İbrahim Efendi	547
İbrahim Ethem	389, 392
İbrahim Gül	580
İbrahim Halil	239
İbrahim Halilullah	785
icad-ı ilahî	303
icat	677, 733
insanların ~ları	689
icazet	
Said Nursî'nin talebelerine ~ vermesi	497
icazet-i ilmiye	497
icma	633
icma-ı ümmet	633
içtihat	351, 354, 633, 634, 871
içtimai	
~ ahlâk	764
~ cereyanlar	578, 659
~ hayat	706
~ hayata ait bir hakikat	746, 765
~ irtica	622
içtimaiyat-ı beşeriye	461
içtimaiyyun	701

ıdam-ı ebedî.....	39,
55, 66, 68, 70, 71, 146, 220, 335, 377, 651, 876	
ıdare.....	38, 56,
66, 145, 221, 372, 376, 480, 484	
İfadetü'l-Meram.....	632
iffet.....	836
ifrit.....	
İmam-ı Ali'nin muhafız ~ istemesi.....	880
ıfsat.....	34, 772
~ komitesi.....	796, 814, 841
ıfsatçı.....	770
iftira.....	
Said Nursî'ye ~.....	452, 453
ihbarat-ı gaybiye.....	368
ihbarat-ı gaybiye-i Aleviye ve Gavsîye.....	58
ihbar-ı gaybî.....	693
ihlâs.....	38, 60, 81, 82, 83, 104, 111, 119,
123, 140, 142, 146, 151, 161, 168, 203, 287, 336,	
343, 345, 359, 361, 364, 380, 391, 399, 418, 419,	
442, 443, 450, 456, 459, 467, 468, 481, 508, 510,	
511, 516, 546, 579, 611, 612, 613, 634, 646, 685,	
718, 756, 757, 801, 809, 810, 848, 855, 871, 879	
~ı muhafaza.....	424
~la hizmet.....	418
~la tesanüt.....	634
Risale-i Nur mesleğinde ~.....	804
Said Nursî'nin ~ı.....	879
İhlâs Risalesi.....	193
ihlâs-ı etem.....	802
ihlâs-ı hakikî.....	612, 730, 878
ihşan.....	167, 733
İhşan (Kürelî).....	226
İhşan (Samsunlu).....	543
İhşan (Ş).....	200, 225, 239, 261, 366, 387
ihşanat-ı İlahîye.....	684
ihtar edildi tabirinden dolayı ittiham.....	700,
701, 709, 712, 714, 715	
ihtilâf.....	350, 353
~a düşmemek.....	626
ihtilâl.....	39, 83, 146
ihtilâl-i kebir.....	625
ihtiram.....	336
ihtiyacat.....	650, 651
ihtiyacat-ı kesire.....	252
ihtiyac-ı manevî.....	112
ihtiyaç.....	650, 651, 676, 733
ihtiyar.....	44, 87
Risale-i Nur ve ~lar.....	87, 125
ihtiyar (irade).....	873
ihtiyar hoca.....	231
ihtiyar kadınlar.....	566, 821
İhtiyar Lem'asının On	
Dördüncü Ricası.....	64
İhtiyarlar Lem'ası.....	279, 583
İhtiyarlar Risalesi.....	52, 725, 726
ihtiyarlık.....	87
ihtiyat.....	102, 151, 156, 188, 200, 217, 249,
275, 331, 357, 432, 451, 454, 474, 494, 511, 582	
İhvan-ı Müslimîn.....	542
Nur Talebeleri ile ~ın farkları.....	753
İhvan-ı Müslimîn Cemiyeti.....	565
İkinci Harb-i Umumî.....	74
ikram.....	
~ın izharı.....	103
ikramat-ı İlahî.....	103
ikramat-ı İlahîye.....	104, 162
ikramat-ı Rahmaniye.....	508
iktidar.....	733
iktiran.....	127
iktisat.....	59, 166, 288, 485,
649, 651, 757, 830, 835, 855	
İktisat Risalesi.....	193
iktisatsızlık.....	650
ilâç.....	326, 418, 424
ilâh.....	434
İleri gazetesi.....	825

ilhad.....	313
ilham.....	170, 701
ilham-ı fıtrî.....	170
ilham-ı İlahî.....	689
ilham-ı Rabbanî.....	170
ilhat.....	532
ilim.....	33, 34,
169, 179, 190, 427, 678, 704, 716, 756, 854, 855	
~ talebeleri.....	657,
Bkz: talebe-i ulûm	
~den gelen dalâlet.....	57
~in izzeti.....	Bkz: izzet-i ilmiye
~in izzetini muhafaza.....	452
dünya için ~e zarar verenleri ilzam.....	403
hadsiz ~.....	683
ihatalı ~.....	600
medrese ~leri.....	609
muhit ~.....	687
nihaysiz ~.....	437
illet.....	72
ilmelyakin.....	252, 436, 437, 439
~ iman.....	190
ilmî.....	44
ilm-i akide.....	169
ilm-i belâgat.....	312, 629
ilm-i hakikat.....	498
ilmî hürriyet.....	Bkz: hürriyet-i fikr-i ilmiye
ilm-i İlahî.....	673
ilm-i imanî.....	855
~ye hizmet edenlere zahmet vermemek.....	751
ilm-i kelâm.....	169, 351, 355
ilm-i mantık.....	168, 629
ilm-i nahiv talebesi.....	325
ilm-i nahiv ve sarf.....	629
ilm-i sarf.....	642
ilm-i tasavvuf ve tarikat.....	169
İmam.....	562
İmam Hakkî Efendî.....	284
İmam Hatip Mektebi.....	807
İmam-Hatip ve vaiz mektebi.....	656
İmam-ı Ali.....	43,
60, 100, 101, 102, 107, 118, 121, 130, 134, 149,	
154, 218, 229, 283, 354, 361, 362, 367, 415	
~ Risale-i Nur ve Said Nursî'nin üstadıdır.....	350
~'nin muhafız ifrit istemesi.....	879
~'nin Risale-i Nur'dan haber vermesi.....	258
İmam-ı Gazalî.....	361, 727, 838
İmam-ı Rabbanî.....	189, 361, 736, 838
İman.....	44, 71, 86, 113, 129,
132, 133, 170, 188, 189, 191, 252, 253, 257, 355,	
367, 377, 402, 424, 477, 535, 585, 599, 641, 662,	
670, 677, 706, 723, 729, 730, 772, 783, 784, 816	
~ mal-ı umumîdir, tarafgirlik	
giremez.....	311
~ aleyhindeki cereyanlar.....	350
~ dersi.....	740
~ dersine gelenlere tarafgirlikle bakılmaz.....	545
~ eden.....	Bkz: Müslüman,
mü'min, ehl-i iman	
~ hakikatleri.....	161,
276, 356, 442, 545, 584, 710, 731, 797,	
Bkz: hakaik-i imaniye	
~ dersi.....	712
~ni ders vermek.....	141, 466
~ni izah ve ispat.....	34
~ni şahsına alet etmemek.....	619, 661
~nin izahı.....	427, 854
~ hizmeti.....	328, 545, 620, 745, 802,
Bkz: hizmet-i imaniye	
~nde asayîşi muhafaza için	
sıkıntılara sabretmek.....	801, 870
~nin faydaları.....	796
~ mesleğindeki kolaylık.....	434
~ nuru.....	407
~a girmek isteyen.....	619
~a hizmet.....	354, 386, 578, 579, 660

~a hizmet alet edilmemeli.....	618, 730
~a muhtaç olanlar.....	619
~daki Cennet lezzeti.....	820
~ı kurtarmak.....	55, 335, 356, 456, 457, 840
~ı kurtarmak zamanı.....	67, 130, 415, 833
~ı muhafaza.....	122, 141, 169, 191
~ı tahkiki surette ders vermek.....	457
~ın hakaiki.....	584
~ın kurtarılması.....	878
~ın kurtulması.....	39
~ın mertebeleri.....	190
~ın nurlarıyla dinsizliğe mukabele.....	797
~ın rükünleri.....	189,
Bkz: erkân-ı imaniye	
~ın şüphesiz ve vesvesesiz mertebesi.....	253
~ını kurtarmak.....	121, 233
~la kabre girmek.....	328
Allah'a ~.....	348
bir adamın ~a gelmesinin önemi.....	191
bir adamın ~ının kurtulması.....	257
çocuğun ~ı.....	86
çocuklara ~ dersi vermek.....	301
ihtiyar kadınların ~ı.....	566
ilmelyakin, aynelyakin, hakkalyakin ve taklidi ~.....	190
inkâr etmemek başkadır, ~ etmek başkadır.....	349
müspet ~ hizmeti.....	870
Nurcuların ~la kabre girişi.....	291
iman-ı billâh.....	710
iman-ı kâmil.....	402
iman-ı tahkiki.....	33, 50, 66, 67, 71, 188, 189, 190, 252, 479
~ ilimleri.....	126
~nin mertebeleri.....	190
iman-ı taklidi.....	189, 190
imanî.....	723
~ bir set.....	796
~ ders.....	Bkz: ders-i imanî
~ dersler.....	706, 707, 708
~ hakikatlar.....	161, 348, 635
~ hizmet.....	611, 724
~ hizmete ilişkinler.....	144
~ kelimeler.....	598
~ mesele.....	Bkz: mesele-i imaniye
~ vazife.....	Bkz: vazife-i imaniye
Kur'an'ın ~ manalarını öğrenmek.....	408
imansız.....	Bkz: dinsiz, zındık
imansızlık.....	33, 129, 846
imkanat.....	484
vukuat yerinde ~ı istimal.....	38
imtihan.....	74
inat41.....	
inayet.....	60, 83, 818
inayet-i ilâhiye.....	119, 341, 451, 566, 608, 613, 868, 869
inayet-i Rabbaniye.....	40
İncil.....	
~in Kur'an'a tabi olması.....	115, 128
incir.....	684
İnebolu.....	164, 166, 200, 225, 244, 255, 300, 315, 323, 325, 430, 451, 462, 466, 548, 558, 583, 666, Bkz: Küçük İsparta
İngiliz.....	421, 423, 526, 537, 585, 605, 663, 738, 815
İngiliz Başkumandanı.....	421, 752
İngiltere.....	426, 539, 713
~ ve İslâmiyet.....	423
İngiltere Avam Kamarası.....	539
inkâr.....	306
~ edenler.....	876

~ etmemek başkadır, iman etmek başkadır.....	349
inkâr-ı haşır.....	129
inkâr-ı ulûhiyet.....	129
inkılâp.....	375, 376, 805
inkisar-ı hayal.....	168
inkışafat-ı imaniye.....	165
inna atayna'nın sırrı.....	Bkz: sırr-ı inna atayna
insaf.....	716
insan.....	112, 418, 639, 644, 650, 689,
Bkz: benîÂdem	
~in hakikati.....	Bkz: hakikat-ı insaniye
~in hususî hayatı.....	602
~in insan olması.....	690
~in suret-i Rahmanda yaratılması.....	251
~lara iyi görünmek.....	336
~lara kendini satmaya çalışmak.....	442
iki başlı, üç ayaklı bir ~.....	688
medenî ~.....	649
insaniyet.....	191, 690,
Bkz: lisan-ı hakikat-ı insaniyet	
insanlık.....	34,
Bkz: beşer, beşeriyet, nev-i beşer	
insî ve cinnî şeytanlar.....	702
intihar.....	697, 861
intizam.....	643, 644
hava zerrelereindeki ~.....	437
inzibat.....	372
inziva.....	
Said Nursi'nin ~sı.....	670
iptida-i medrese-i Nuriye.....	291
irade.....	439
hadsiz ~.....	683
ihatalı ~.....	600, 687
nihayetsiz ~.....	437
irade-i ilâhiye.....	
~nin bir arşı.....	438
~nin namuslarının ünvanları.....	679
irade-i tamme.....	676
İran.....	593, 615, 758, 760, 779, 780, 843,
Bkz: ülke-i Kısra	
İranlı.....	845
irfan.....	756
irşad-ı Alevî.....	364
irşat.....	140, 143, 267
irşat edici.....	457
irtibat.....	
müfritâne ~.....	140
irtica.....	781, 794
~ ittihamı.....	622
iki ~.....	622
İsa (a.s.).....	207, 875,
Bkz: Hazret-i İsa	
~'yi ele veren kişi.....	Bkz: Yûda
İsa Abdülkadir.....	753, 757, 758
İsevi.....	875
~lerin hakikî dininin Kur'an'a tâbi olması.....	717
isim.....	
cilve-i kudret-i kudsiyeye adı ~ler takılması.....	684
İslam.....	
~ hükûmetleri.....	484
~a sembol olmuş iş ve ibadetler.....	Bkz: şear, şear-i İslâmiye
İslâm.....	35, 159, 215, 269, 275, 414, 711, 745, 752, 765, 790, 794, 815
~ âlemi.....	714,
Bkz: âlem-i İslâm	
~ âlemi ve Bediüzzaman.....	710
~ âlimi.....	708
~ birliği.....	442, 460,
Bkz: ittihad-ı İslâm	
~ daireesindeki dinsizin hukukî durumu.....	84
~ dâru'l-fünunu.....	544, 551, 776

~ devleti	Bkz: devlet-i İslâmiye	İspanya	780
~ düşmanları	33	isprizma	734, 735, 736, 737
~ fedâileri	711	israf	649, 650, 651
~ fedâisi	752	yiyiniz içiniz fakat ~ etmeyiniz	649
~ kahramanı	579, 705, 759, 828	israfat	625, 649, 651
~ kanunlarını kıran	750	İstanbul	45, 52, 97,
~ kardeşliği	Bkz: uhuvvet-i İslâmiye	109, 155, 156, 188, 192, 194, 195, 198, 218, 226,	
~ kavimleri	842	231, 263, 267, 276, 277, 283, 291, 304, 318, 323,	
~ memleketleri	780	325, 348, 352, 366, 383, 409, 411, 417, 421, 430,	
~ milletleri	790	431, 433, 442, 445, 446, 447, 452, 460, 471, 476,	
~ topluluğu	Bkz: cemaat-i İslâmiye	485, 516, 520, 521, 523, 552, 553, 584, 591, 592,	
~ Türk kahramanları	705	593, 596, 607, 614, 670, 685, 694, 697, 719, 720,	
~ üniversitesi	790, 842	727, 729, 741, 742, 752, 771, 772, 776, 789, 802,	
~in an'anevî kanunlarına karşı		803, 817, 844, 850, 852, 869	
bir kanunsuzluk	751	~'u fetih	704
~in terakisi	715	İstanbul âlimleri	283
400 milyon ~in sulh-i umumiyesi	840	İstanbul Dârülfünunu	491
Avrupa bir ~ devletine hamiledir	671	İstanbul hocaları	284
İslâm Gençlik Konferansı	593	İstanbul mahkeme-i âdilesi	750
İslâmî		İstanbul Mahkemesi	749, 803
~ akideler	361	İstanbul Üniversiteli Nurcular	578
~ devletler	652	İstanbul Üniversitesi	584
~ ilimler	845	istiane	787
~ inkişafı hazmedemeyenler	833	istibdad	
~ kıyafet	518	fırka ~ı	696
~ medeniyet	704	istibdad-ı mutlak	218,
~ terbiye	705,	266, 275, 276, 374, 376, 379, 513, 517, 520, 535,	
Bkz: terbiye-i İslâmiye		543, 546, 708, 739, 761, 842	
İslâmiyet	84, 86, 169,	istibdad-ı mutlaka	359, 566
191, 257, 269, 282, 351, 353, 356, 369, 374, 375,		istibdat	425, 564, 625, 747
415, 423, 425, 514, 535, 545, 571, 585, 592, 604,		istidadat	644
605, 655, 662, 664, 704, 705, 706, 708, 717, 735,		istidat	641
737, 738, 752, 758, 759, 761, 763, 776, 792, 794,		istiğfar	75, 731
812, 813, 814, 815, 816, 833, 836, 841, 844, 860,		~ etmemek	349
Bkz: Şeriat-ı Ahmediye		binler dillerle ~	516
~ aleyhinde olanların planları	834	istiğna	757, 830, 831
~ aleyhindeki cereyanlar	580	Said Nursî'nin ~sı	831, 849, 856
~ düşmanları	703	istiğrap	688
~ hakikatleri	714	istikbal	234, 640
~ için çalışanlara ihtar	621	~ de hükmedecek yalnız İslâmiyettir	717
~ kuvvetiyle medeniyetin		~de Kur'ân hükmedecek	716
mehasını galebe edecek	715	dünyevî ve uhrevî ~	810
~ milleti	813	istikbâl	
~ milliyeti	747, 760, 762, 843	~de gelecek nefret ve lânet	334
~ uhuvveti	584	istilâ-yı ecanip	527
~ zararına üç cereyan	814	istinbat	633
~in bayraktarı	531	istirahat	650
~in bir kanun-ı esasîsi	747, 748,	istirahat meyli	649
759, 760, 763		istirahat-i beşeriye	650
~in izzeti	Bkz: izzet-i İslâmiye	istirahat-i hayat	343
~in kahramanı	860	istirahat-i umumiye	649, 840
~in kuvvet-i maneviyesi	622	istişare	Bkz: meşveret
~in mukaddesatını çiğneyen usuller	375	İsvaç	376, 413, 426, 713
~in uhuvveti	483	isyan	73, 127, 650
~ten çıkan bir Müslüman	55, 741, 875	iş	
Avrupa medeniyetinin ~'le musalâhası	843	~lerinde muvaffakiyet	328
Avrupa ve Amerika ~'le hamiledir	717	ışarat-ı Kur'âniye	58, 673
diğer dinlerin tâbillerinin ~e girmeleri	716	ışarat-ı Seb'a	279
gizli ~ düşmanları	622	ışarat-ı Selâse	279
hocalar vasıtasıyla ~e darbe vurma planı	351	ışaratü'l-l'caz	88, 393, 596, 632, 847, 859
istikbal yalnız ~in olacak	715	~ Risale-i Nur'un bir fihristesidir	627
istikbalde hükmedecek yalnız ~tir	717	~ yetmiş cilt olacaktı	627
milleti ~ten evvelki âdetlere sevk	667	~dan bir ders	627
Türkiye'yi ~ten uzaklaştırma planı	537	~'in harikaları	628
İslâmköy	153, 154, 240, 241	~'in yazılışı	627, 635
İslâmlar	352, 360, 610, 710, 815	ışaret-i gaybiye	
İslâmlık	806	Risale-i Nur'a ait ~lerin yazılma sebebi	103
İsmail	293, 394, 451, 473	ışaret-i Kur'âniye	124
İsmail Efendi	405, 406	itaat	
ismet	836	ulü'l-emre ~	751
İsmet (İnönü)	535, 537, 538, 539, 540	İtalya	742
İsmet Paşa	537	İtidal-i dem	298
İsm-i Azam		itikâat	45, 168
~in mazharı olan zatın tebaiyeti	281	İtilâfçıların Başkumandanları	697
~in tecelli-i azamının mazharı	303	itiyât	872
İsm-i Rahîm	87	ittiba-ı sünnet-i Ahmediye	836

ittifak	353
ittifaksızlık	625
ittihad	624
ittihad-ı İslâm	456, 458, 526, 527, 542, 577, 754
~a çalışan cemiyetler	753
İttihad-ı İslâm	527, 542, 652, 747
İttihad-ı İslâm Partisi	746
ittihad-ı İslâm siyaseti	442
ittihad-ı millet	772
İttihad-ı Muhammedi	527, 542
ittihat	384
İttihatçılar	527, 776, 779, 812
İttihatçılar ve mason kısmı	746
iyi	
insanlara ~ görünmek	336
iyilik	123, 354, 488,
Bkz: hasenat	
fenalığa ~le mukabele	198
izdivaç	
~ın sebepleri	567
izhar-ı hacet	52
İzmir	445, 491, 538, 592
İzmirli hâkim	444
İzzet	311, 324
İzzet-i diniye	
~yi muhafaza	827
dinsizlere karşı ~yi muhafaza	732
İzzet-i ilmiye	107
~yi muhafaza	51, 70, 731, 733, 809, 849
İzzet-i İslâmiye	
~yi muhafaza	752, 827, 834

J

jandarma	596
Japon	128

K

Kâbe	208
~ ve Ebrehe	207
Kâbetü'l-ulya	160
Kab-ı Kavseyn	160
kabir	377
~ kapısındaki bir adam	132
~ ziyareti	810
imanla ~ girmek	328
Nurcuların imanla ~ girişi	291
Said Nursi'nin ~i	804, 809
kabr-i haps-i münferit	237
kabr-i şerif	531, 535
kabza-ı tasarruf	348
kader	435, 437, 439, 612, 678, 733
~ kalemi	607
~in adaleti	119, 341, 474, 866
~in kanunu	Bkz: kanun-ı kaderî
adil ~	620, 661
kader-i ilâhî	81, 90, 113, 150,
237, 264, 443, 474, 612, 616, 619, 620, 715, 848	
zulüm içinde ~ adaleti	658
kadın	567, 568, 704, 705, 750, 793
~ı güzelleştiren şey	706
~lar ve tesettür	700
~ların fıtratındaki çocuk sevmeye	
meyelanı	568
~ların örtünmeleri	Bkz: tesettür
~ların şefkati	566
dindar ihtiyar ~ların dinlerine ittiba	566, 821
köy ~ları	568
Risale-i Nur ve ~lar	87, 836
yarı çıplak ~lar	706
Kadir Gecesi	Bkz: Leyle-i Kadir

Kadirî	414
Kadir-i Mutlak	
~in kudreti, ilmi ve iradesi	674
~in kudreti, iradesi ve ilmi	600
~in marifeti	683
Kadir-i Zülcelâl	677, 680
~in kudret, rahmet, hikmet ve iradesi	675
kâfir	739, 874
~likle itham	Bkz: tekfir
cihadda ~ çocuklarının hukukî durumu	83
kâfirâne bir iftira	794
Kafkas	267, 271, 843, 845
Kâğıthane	452
Kâğıthane şenliği	452
kahr	159
kâhinlik	735
kahraman-ı İslâm	879
kâinat	114, 179, 252,
280, 302, 404, 640, 676, 680, 681, 689	
~ ve hakikat-ı Muhammediye	303
~ı halk edemeyen, bir zerreyi	
halk edemez	599
~in çekirdek-i aslısı	303
~in güzellikleri	677
birbiri içinde ~lar	602
kalb-i Üstat	127
kalem-i kader	435, 437, 439, 598
kalem-i kudret	435, 437, 439, 683
kalemle ilmi tahsil	328
kalp	113, 125, 128,
133, 345, 407, 427, 619, 646, 725	
~te rahat ve sürur	328
Kamusü'l-Lügat	314
kanaat	166, 168, 649,
651, 757, 830, 831, 835, 855	
kanaat-i vicdaniye	40
kanaatsızlık	168, 650
kanlı hadiseler	354, 360
kanun	222,
223, 248, 270, 334, 405, 476, 480, 481, 482, 483,	
484, 490, 532, 555, 556, 570, 572, 588, 614, 663,	
684, 698, 703, 706, 707, 739, 746, 750, 773, 864	
~ namına kanunsuzluk	152,
379, 380, 694, 720, 750, 802	
~suz muamele	400
af ~u	557, 573, 590
an'ane-i İslâmiye ~ları	751
cebrî ~lar	573
cebr-i keyfî ~	751
dindarların serbestiyeti hakkındaki ~	604, 605
engizisyon ~unu	625
keyfî ~	556
keyfî ~lar	431, 490, 540, 614, 694, 748, 765
kuvvet ~da olmalı	747
Said Nursi'ye karşı ~suz hareket	826
Said Nursi'ye yapılan ~suz muamelelerin maksadı	71
semavî ~lar ve medeniyet	652
kanun-ı beşerî	873
kanun-ı esası	653, 760, 763
dehşetli vahşiyane ~	623
İslâmiyetin bir ~si	747, 748, 759, 763
Kur'an'ın ~lerinin neşri ve Nurlar	876
Kur'an'ın bir ~si	615, 623, 626, 648,
649, 650, 651, 760, 770, 773, 827, 843, 868	
semavî ~	649
siyaset-i beşeriyenin bir ~si	647
kanun-ı esası-i Kur'anî	760
kanun-ı esasiye	613, 622, 862
kanun-ı esasiye-i Kur'anîye	864
kanun-ı esası-yi beşeriye	
gaddar ~	648
kanun-ı ilâhî	341, 689, 873
kanun-ı kaderî	341
kar	

Risale-i Nur ve ~	53
Kara Kâzım	336
Karabük	387, 417, 430
Karadeniz	446
Karakoçan	722
karakol	
Said Nursî'nin lüzumsuz ~a	
çağırılması	295, 297
kardeş kardeşe peder olamaz	46
karışıklık	274, 780
Kars	249
kaside-i Hazret-i İmam-ı Ali	159
Kastamonu	29, 88, 123, 134, 143, 151, 174, 175, 176, 197, 225, 229, 261, 262, 268, 294, 295, 304, 305, 318, 331, 366, 386, 387, 388, 417, 430, 451, 454, 465, 474, 512, 576
Kastamonu Lâhikası	29
Kastamonu Lisesi	322
katil	
~lerin ıslahı	50
Kâtip Osman	156, 309, 582
Katre	88
kavanin-i ilâhiye	395
kavim	
~in efendisi	760
kavm-i Lût	395, 396
Kayseri	547
kaza	
~ ile vefat	801
~ ve kader-i ilâhî	264
kazanç	
haram ~	650
Kâzım	285, 429
Kâzım (Eğirdirli)	264
Kâzım Karabekir	308
kaziye-i makbule	168
kaziye-i muhkeme	524, 531, 536
kebair	615
Keçeli Salâhaddin	272
kefare	341, 354
kefaretü'z-zünup	302
Kel Ali	509
kelâmullah	599
kelimat	675
~in havada çoğaltılması	689
kelimat-ı cemile	680
kelimat-ı tayyibe	599, 673, 680
Arş-ı Azam tarafına giden ~	677
Miraç Gecesinde söylenen ~	673
kelime	Bkz: kelimat, söz
~lerin havada istinsahı	683
~lerin havada yayılması	600
güzel ~lerin havada intişarı	598
havanın ~leri nakletmesi	686
kelime-i kudsiye-i tevhidiye	725
kelime-i mübareke	674
kelime-i tayyibe	676, 683, 687
Kelime-i Tevhid	
otuz üç ~	173
kelime-i zihayat	674
Kemal Demiralay	828
kemalât	390, 680
şahsî ~	162
kemalât-ı insaniye	190, 312
kemalât-ı maneviye	730
kemalât-ı ruhiye	419
kemal-i ihlâs	562
kemal-i izzetle fânî zevkleri bırakmak	346
kemal-i sadâkat ve ihlâs	450
Kemalizm	538
kemiyet	140, 142, 756
Kendi Kendine Bir Hasb-i Hal	48
kendine güvenmek	286
kendini beğendirmeye çalışmak	104, Bkz: hodfûrûşluk
kendini beğenmemek	97, 712

kendini büyük göstermek	345
Kenzü'l-Arş	315
keramat	
~ aramamak	419
keramet	43, 84, 118, 161, 189
~ aramamak	162
Nur Talebeleri ~ aramamalı	161
Risale-i Nur'a ait ~lerin yazılma sebebi	103, 118
keramet-i Gavsiye ve Aleviye	124
keramet-i gaybiye	
Risale-i Nur'a dair ~ler	43
keramet-i ilmiye	162
keramet-i Nuriye	243, 244, 449
Kerbelâ	159
Kerim	723
kesret	113
keşfiyat	161, 189, 689, 733
~ aramamak	162
Nur Talebeleri ~ aramamalı	161
keşfiyat-ı maneviye	162
keşif	163, Bkz: keşfiyat
~ ve keramet aramamak	419
Keşmir	472
keşşaf	689
Kevser	645
kevser-i Ahmed	209
keyf-i dünyevî	569
keyfiyet	140, 142
keyifli hevesat	599
Kılıç Ali	448, 547
Kılınç Hacı Ali	552
Kırkağaç	389
kıskaçlık	567
kış	494
Risale-i Nur ve ~	61
kiyafet	41, 71, 490, 517, 518
Avrupaperest sarhoşların ~leri	41
Said Nursî'nin ~ine ilişilmesi	802
kiyamet	713
kıymettar eser	482
kız 704	
~lara evlilik konusunda tevsiyeler	566
Hristiyan ~ları	793
Nur Talebeleri'ne ~ların musallat edilmesi	217
kin	759
kitab-ı kâinat	
~i mütalâa	253
kitap	33
dinsizlerin ~ları	482, 664
kominizm	Bkz: şimal cereyanı
komite	770, 789
dinsiz ~ler	768
gizli ~	49, 97, 276, 771
gizli komünist ~si	749
gizli zındıka ~si	102
ifsat ~si	796, 814, 841
Risale-i Nur'un ~lerle alakası yoktur	40
Üstadın idamına hükmeden ~	332
zındıka ~si	332, 334
komitecilik	619, 660, 729
komünist	516, 523, 526, 527, 528, 532, 536, 664, 741, 752, 812, 814, 874
~ 523	
~ komitesi	749
~lere karşı hakaik-i imaniyeye dayanmak	605
~lerin eserleri	525
~lerin neşriyatları	482
İstanbul'da ~leri protesto	195
komünistlik	70, 195, 322, 513, 526, 571, 576, 577, 585, 710, 711, 758, 861

komünizm	35, 604, 711, 796,
Bkz: şimalde çıkan dinsizlik cereyanı, Bkz: gençleri ifsat eden tehlike, Bkz: şark-ı şimaliden çıkan ejdaha, Bkz: dinsizlik cereyanı	
~ yangını ve Risale-i Nur	232
konusan yalnız hakikattir	616, 661
konusma	Bkz: söyleme
Konya	224, 263,
429, 465, 560, 562, 805, 839, 869	
~ âlimleri	290
~ hocaları	366
~ uleması ve Risale-i Nur	224, 465
Menderesin ~ nutku	805
Said Nursi'nin ~'ya gidişi	837
Konya İmam Hatip Mektebi	807
Konyalı Sabri	242, 260,
290, 331, 398, 465	
Konyalı Ziya	331
Konyalı Zübeyir (Gündüzalp)	519
korku	418
Kosova	776
Köprü	452
kör hissiyat	341, 342, 344, 345
kötüleme	Bkz: zem
kötülük	Bkz: fenalık
köy kadınları	568
Kuddüs kuşu	95, 131, 163
kudret	435, 437, 439, 600, 678, 679, 683
~ kalem	Bkz: kalem-i kudret
~ mu'cizeleri	688
nihayetsiz ~	437
kudret-i ezeliye	683, 687
kudret-i ilâhî	598, 607
kudret-i ilâhiye	132, 677, 686
kudret-i mutlak	676
kudret-i Rabbaniye	113
kul	680
Kuleönü	240, 561
kulluk	Bkz: ibadet, ubudiyet
kulunç	245
külüpler	840
kumandan	488
üç cebbar ~	422, 431
üç dehşetli ~	476
Kur'an	
üç devletin ~'ı kabul etmesi	382
Kur'an	34, 35, 43,
44, 55, 74, 76, 96, 103, 111, 118, 120, 129, 132,	
135, 169, 179, 188, 191, 208, 209, 215, 217, 246,	
250, 255, 265, 276, 280, 291, 305, 315, 344, 351,	
360, 363, 374, 376, 377	
~ aleyhindeki cereyanlar	350
~ ile barışık olan felsefe	312
~ yerine tercümesinin okunması	283
~'a hizmet	335
~'in belâgatı	Bkz: belâgat-ı Kur'aniye
~'in gösterdiği hakaik-i imaniye ve marifet-i kudsiye	191
~'in hakaik-i imaniyesi	35
~'in i'cazi	311
~'la muaraza eden felsefe	313
çocuklara ~ okutmak	301, 303
İncilin ~'a tabi olması	115, 128
~ ve beşer	382
Kur'an	382, 388, 392, 396, 401, 412, 413, 426, 426,
427, 428, 428, 431, 447, 463, 463, 480, 480,	
481, 498, 516, 523, 542, 550, 551, 559, 577, 584,	
585, 599, 602, 606, 608, 614, 628, 633, 635, 639,	
640, 641, 642, 645, 665, 705, 710, 713, 723, 727,	
728, 730, 731, 738, 741, 742, 743, 743, 744, 751,	
763, 784, 790, 794, 812, 813, 813, 815, 816, 836,	
840, 861, 862, 868, 871, 874, 876, 878	
~'in kelimelerini ve manalarını öğrenmek	408
~'in bayraktarı	483
~'a zararlı adam	486
~'in tercümesini ~ yerinde okutma planı	503

~'a hizmet	525, 578, 579
~'in ahkâmını kaldırma planı	539
~'in bir kanun-ı esasîsi	615, 623, 626,
760, 770, 773, 843, 868, 648, 649, 650, 651	
~'in nazarı	629
~'in hakikatlerinin tespiti	633
~'i tefsir edecek zatta bulunması	
gereken özellikler	634
~'in nazmındaki i'cazın işarati	635
~'in nazmı	639
~'in i'cazı	639
~'in esas maksatları ve anasır-ı aslıyesi	640
~'in hakikatleri ile dinsizliğe mukabele	796
~'in bir kanun-ı esasîsi	827
~'i sukut ettirme ve Müslümanları ondan soğutma fikri	841
~'in rahmetenil'-âlemin oluşunun sırrı	874
~'in kanun-ı esasîlerinin neşri ve Nurlar	876
~'in anasır-ı esasîyesi	641
~'in esrarı	880
~'in hikmeti	Bkz: hikmet-i Kur'aniye
~'in harflerinde lem'a-i i'caz vardır	692
~'in sure, ayet, kelime ve harflerinde i'caz lem'aları vardır	693
~'in bayraktarlığı	704
~'in elmas kılıcı	713
~'in bayraktarlığı	714
~'in hattı	728
~ ve beşeriyet	414
~ ve beşer	426
~ mektebi	387
~ mektepleri	401, 407
~ okumanın faydası	408
~ hakikatleri	442
~ lehindeki cereyanlar	461
~ hakikatlerine sarılmak	576
~ aleyhindeki cereyanlar	580
~ lehinde çalışanların vazgeçirilmeye çalışılması	580
~ hakikatleri	584
~ şakirtleri	624
~ dersi	
~'ni alet olmayacak tarzda vermek	618
~ surelerinden hizb-i Kur'ânî	731
~ zararına üç cereyan	814
~ hizmetkârları	815
~ hizmetkârları	816
~ hizmetkârları	818
~ ve dinsizler	874
~ herbir taifeye ders verir	642
~ şakirtleri bürhane tabiidir	716
mu'cizeli ~	383, 385
mu'cizatlı ~	394
üç devletin ~'ı kabulü	400
yeni harflerle ~ okuma	408
üç devletin ~'ı kabulü	413
mu'cizatlı ~	428
mu'cizeli ~	447
dârülfünun binasındaki ~ ayetlerinin üzerinin kapatılması	460
Bismarck ve Mister Carlyle'in ~ hakkındaki görüşleri	461
müşadere edilen ~'in Diyanete gönderilmesi	485
tevafulku ~	505
mu'cizeli ~	505, 533
mu'cizatlı ~	513, 525,
526, 541, 728, 857, 859	
mu'cizeli ~	387, 574, 596, 741
her bir surenin bir küçük ~ oluşu	642
bir ~'da binler Kur'an'lar	642
nev-i beşer ve ~	713
istikbalde ~ hükmedecek	716
İsevilerin hakikî dininin ~'a tâbi olması	717
bir ~'da binler Kur'an var	728

Kur'an'ın bayraktarı.....	489
Kur'an-ı Azimüşşan.....	303, 349, 639
Kur'an-ı Hakîm.....	33, 34,
146, 384, 424, 463, 599, 601, 603, 611, 613, 653,	
700, 710, 729, 730, 740, 751, 753, 760, 772, 773,	
791, 841, 864, 875, 876, 879	
~in ayetleri birbirine bakar.....	728
~in bir mu'cizesi.....	727
~in kanunları.....	653
Kur'an-ı Kerîm.....	401, 745
Kur'an-ı Mecîd.....	756
Kur'an-ı Mu'cizülbeyan.....	156,
173, 180, 181, 426, 436, 464, 641, 652, 702, 713	
~in tefsiri nasıl yapılmalı?.....	632
Kur'ânî.....	723
~ bir set.....	796
~ hakikatler.....	795
~ hat.....	723
~ hizmet.....	723
~ terbiye.....	Bkz: adab-ı Kur'âniye
kuraklık.....	72, 75, 79, 395
Kureyş rüesaları.....	691
kusur.....	375, 487, 488, 726
~ları af.....	166
~unu bilmek.....	97, 162
~unu görene ve bildirene	
minnettar olmak.....	99
~unu görmek.....	122, 278
hizmette birbirinin ~una bakmamak.....	151
kendini ~lu bilmek.....	99
kuş.....	175
~lara nazır melâike.....	170
Risale-i Nur ve ~lar.....	164,
170, 175, 294, 300, 305, 327, 500	
kutbiyet.....	143
kutup.....	106, 143, 168
Kuva-yı Milliye.....	267
kuvve-i hafıza.....	439, 678, 685
kuvve-i hayaliye.....	439
kuvve-i kudsiye.....	634
kuvve-i manevî.....	118
kuvve-i maneviye.....	43, 51,
85, 90, 103, 104, 254, 360, 382, 578, 579, 732	
Nurcuların ~lerinin kırılmaya	
çalışılması.....	284, 580
kuvvet	
~ kanunda olmalı.....	747
kör ~.....	438, 439, 600, 679
muannit ve muarız ~.....	623
kuvvet-i iman.....	842
kuvvet-i imaniye.....	51, 168, 535, 622
Kuzca hatibi Hasan Şükrü.....	172
Küçük Ali.....	89, 131,
149, 153, 172, 178, 189, 285, 309, 348, 423	
Küçük İsparta.....	166, 446
Küçük İbrahim.....	324, 446
Küçük Mehmed.....	89
Küçük Mektuplar Mecmuası.....	88
Küçük Şeyh.....	366
Küdan.....	667
küfran.....	127, 685
küfran-ı nimet.....	689
küfr-i irtidad.....	266
küfr-i mutlak.....	33, 192,
195, 218, 233, 348, 349, 353, 374, 415, 546, 585,	
598, 606, 618, 619, 653, 660, 661, 770, 801, 864,	
868, 874, 875, 876	
~a karşı Kur'an'a ve imana	
sahip çıkmak.....	374
~a set.....	745, 875
~ı durduracak yalnız	
Risale-i Nur'dur.....	356
küfür.....	73, 77, 144, 148, 211, 311, 710
~e rıza küfürdür.....	764
~le itham.....	Bkz: tekfir
~ü kıranlar.....	209

küfûv.....	567
Külliyat-ı Nur.....	129
Kürd.....	844
Kürdî.....	159
Kürdistan.....	39, 106, 159, 340, 610, 784, 843
Küre.....	225, 226
küre-i arz.....	170
küre-i hava.....	598, 683, 684, 687
~ kırk bin başlı melâike gibidir.....	687
~ya nezaret eden melek.....	687
küre-i havaie.....	601
Kürt.....	483, 758, 777, 845
~ talebe.....	844
Kürtçülük.....	844
küsuf namazı.....	72
Kütahya.....	198, 474, 481
kütüb-i münzele.....	461

L

lâ.....	550, 551
lâ ilâhe illâ Hû.....	731
lâ ilâhe illâllah.....	117, 133, 165, 348, 434, 436
lâ meşhude illâ Hû.....	602
lâ mevcude illâ Hû.....	601, 602
lâdinî.....	844
Lâfza-i Celâl.....	574, 559
lâhika mektupları.....	29
lâiklik.....	698, 707, 708, 805, 806
dinî ders vermenin ~e aykırı	
gösterilmesine cevap.....	707
lâkayt	
dindar ve müttakiyi ~a tercih.....	483
lâkaytlık.....	450
lâm.....	550, 551, 644
lânet.....	351, 355
lâubâli.....	762
lehviyat.....	232, 313
lem'a-i i'caz.....	628, 692
lem'a-i inayet.....	60
lem'a-i vahidiyet.....	436
Lem'alar.....	423, 470
Lemaat.....	563, 564
Lemaat Risalesi.....	88
letaif-i insaniye.....	126
Levh-i Mahfuz.....	437, 439, 678
~un bir numunesi.....	678
Levh-i Mahv, İspat.....	438
Leylâ.....	160
Leyle-i Berat.....	293, 682
Leyle-i Kadir.....	102, 121,
420, 519, 521, 682, 786	
~de kalbe gelen hakikat.....	425
Leyle-i Mirâç.....	85, 94, 512, 682,
Bkz: Mirâç Gecesi	
Leyle-i Regaib.....	79, 85, 94, 682
lezzet	
ehemmiyetsiz ~lerin peşinden	
koşmamak.....	342
fânî ~ler.....	232
manevî ~ler.....	342
muvakkat ~i şükür için aramak.....	342
libas.....	750
lisan-ı Arabî.....	875
lisan-ı hakikat-i insaniyet.....	252
lisan-ı hâl.....	117, 407, 438
lisan-ı Türkî.....	875
lisan-ı Üstat.....	127
Livâü'l-Hamd.....	724
Lord Gürzon.....	537, 539, 540
Lozan.....	537
Lozan Konferansı.....	538
Lozan Muahedesi.....	539, 555, 556, 573
Lozan'ın İçyüzü.....	537

Lût (a.s.).....	206
Lûbnan.....	756
lûtf u kahir.....	159
Lütfi.....	306
Lütfiye.....	304, 305, 386, 454
Lütfü.....	153, 177, 189, 240

M

mâ.....	677
Ma'bud-ı Zülcelâl.....	677
Maarif dairesi.....	491, 492
~nin Nur Talebeleri aleyhine çevrilmeye çalışılması.....	492
Maarif Vekili.....	584, 585, 593
Maarif yangını.....	485, 491, 493
maaş.....	52, 60, 234, 625
Said Nursî'nin hükümetin ~ teklifini reddetmesi.....	59, 80
madde.....	438
camit ~ler.....	690
maddî.....	
~ mücadele.....	531
~ ve manevî rûtbeler.....	142
maddiyyun.....	33, 34, 272, 357, 455, 456, 475, 679, 685, 710, 842
~ mesleğindeki müşkûlat.....	435
maddiyyunluk.....	576, 770
mağlûp.....	425
Mağrib.....	756
mahall-i ceza.....	350
Mahbub-ı Müebbed.....	208
mahiyet-i insaniye.....	425
mahiyet-i nefsiye.....	253
mahkeme.....	738, 739
üç ~.....	424, 479, 482
mahkeme-i adalet.....	556, 590, 704
mahkeme-i âdile.....	750
mahkeme-i kübra.....	425
Mahkeme-i Kübraya Sekva.....	837
Mahkeme-i Kübraya Şekvaya bir haşiyecik.....	837
mahkeme-i kübra-yı haşır.....	750
Mahkeme-i Temyiz.....	514
mahkûm.....	
~ların ıslahı.....	50, 706
mahlûkat.....	682, 787
~in güzelliikleri.....	677
Mahmut Şevket Paşa.....	421
mahpus.....	
~lar ve Nur Şakirtleri.....	569
mahviyet.....	121, 123, 203, 391, 480
dinsizliğe karşı ~ göstermemek.....	732
mahviyetkârâne.....	122
mahz-ı adalet.....	619
maîşet.....	143, 163, 289, 408, 568, 657
~ derdi.....	611, 872,
Bkz: derd-i maîşet.....	
~te bereket.....	144, 162
~te sühulet.....	328
Said Nursî'nin ~i.....	424, 485, 856
makam.....	46, 619
~ sevgisi.....	Bkz: hubb-i câh
feyizli ~lara kanaat etmek.....	140
kendini ~ sahibi bilmek.....	391
kendini ~ sahibi göstermek.....	345
manevî ~ sahibi.....	480
manevî ~ sahibi olmaya çalışmamak.....	419
manevî ~lar.....	142
müfritâne âli ~ vermemek.....	140
Said Nursî'nin manevî ~ları kabul etmemesi.....	139, 141, 142
şahsî ~ları arzu etmemek.....	459
makamat.....	459
hizmetkârlığı ~a tercih.....	143
manevî ~.....	618, 660
makamat-ı âliye.....	730
makam-ı maneviye.....	419
makam-ı tevhid.....	436
makam-ı uhrevî.....	391
makamperestlik.....	458
mal.....	74
Malatya.....	723, 773
Malatya hadisesi.....	626, 817
malâyani.....	650
malâyaniyat.....	111
Mamhuran.....	667
mana.....	
~ âlemi.....	Bkz: âlem-i mana
güzel ~lar.....	676
mana-i harfî.....	810
mana-i ismî.....	810
mana-i işarî.....	396
mana-yı harfî.....	690
manevî.....	
~ bombalar.....	606
~ cihad.....	Bkz: cihad-ı manevî
~ elemeler.....	342
~ fırtına.....	275, 604
~ hastalıklar ve risaleler.....	725
~ kazanç.....	682
~ lezzetler.....	342
~ makam sahibi olmaya çalışmamak.....	419
~ makamat.....	618, 660
~ makamlar.....	142
~ tahribat.....	605,
616, 770, 772, 780, 781, 797, 846, 871, 877	
~ tahribat ve Nur Talebeleri.....	615
~ tamirci.....	780, 797
~ yasakçı.....	615, 740,
753, 770, 795, 862, 863	
az zahmetle çok ~ kazanç.....	512
maneviyat.....	846
~ günü.....	645
~ın semeratları.....	645
maneviyat-ı kalbiye.....	33, 584
manetizma.....	737
Marangoz Ahmed.....	131, 175, 241, 273, 298, 365
Maraş.....	595
marifet.....	190, 252, 427, 602, 716
Kadir-i Mutlak ~i.....	683
marifet-i lâhiye.....	602
~de iki yol.....	252
marifet-i imaniye.....	190
marifet-i İslâmiye.....	756
marifet-i kudsiye.....	190, 191
marifetullah.....	113, 601, 854
~ bürhanları.....	34
Mart Hâdisesi.....	431
Mart ihtilâli.....	476
masıvayı terk.....	Bkz: terk-i masıva
maslahat-ı ihtiyac-ı beşeriye.....	650
maslahat-ı İslâmiye.....	363
mason.....	264, 516,
518, 523, 527, 528, 532, 655, 656, 746	
~ların eserleri.....	525
masonluk.....	513, 526, 527, 539
masum.....	69, 73, 83, 84, 272,
387, 409, 479, 615, 648, 759, 760, 761, 801, 862	
~lar ve Said Nursî.....	392
~ları himaye.....	760
~ların hakkı caniler için feda edilmez.....	740, 748, 795
~ların ve ümmilerin yazdıkları risaleler.....	123
~ların yazdıkları risaleler.....	131
caniler yüzünden ~lara zulüm etmemek.....	648, 760, 868, 871

caniler yüzünden ~ların mahvedilmesi.....	624	Medresetü'z-Zehra.....	315,
musibet-i amme ve ~lar.....	74	316, 412, 462, 544, 546, 547, 548, 551, 563, 665,	
maşaallah.....	675	775, 779, 784, 790, 843	
maşuk-ı mecazi.....	426	~ erkânları.....	384, 398,
Matbaa-i Ebûzziya.....	667	520, 521, 542, 547, 560, 563, 564, 566, 583,	
matbuat kanunu.....	322	598, 652, 665, 672	
mazlum.....	73	~'nın tesisi ve faydaları.....	669
~un ahi.....	41	manevî ~.....	858
me'yus olmamak.....	511	medyumluk.....	735
me'yusiyet.....	168	Mehdî.....	457, 458
mebus.....	381, 521, 530, 570,	Mehdî-i Âl-i Resulün şahs-ı manevinin	
572, 604, 752, 766, 776, 777, 829, 830, 843, 845,		uç vazifesi.....	455
Bkz: milletvekilleri		Mehdîlik.....	458
~lara yazılan ehemmiyetli hakikat.....	621	Mehmed.....	153, 199, 202, 248, 284, 285,
dindar ~lar.....	752	292, 293, 319, 392, 393, 397, 454, 524, 785, 814	
dinsiz ~lar.....	329	Mehmed (berber).....	394
Şark Üniversitesine dair ~lara mektup.....	790	Mehmed (Konyalı).....	465
mecburiyet.....	Bkz: zaruret	Mehmed Akif.....	284
mecburiyet-i kat'îye.....	532	Mehmed Akif Ersoy.....	Bkz: Akif Bey
Mecedüddin-i Firuz Âbâdî.....	314	Mehmed Ali Maliki.....	442
Meclis-i Mebusan.....	145, 518, 596, 777, 779	Mehmed Babacan.....	828
Mecmuatü'l-Ahzab.....	727	Mehmed Celâl.....	384
Mecnun.....	160	Mehmed Çalışkan.....	749
Mecusi hükûmetler.....	484	Mehmed Çavuş.....	371, 597
meczip.....	873	Mehmed Çavuş (Tavaslı).....	116
medar-ı ibret.....	688	Mehmed Efendi.....	53, 406
medar-ı ihtilâf.....	353	Mehmed Emin.....	471
medar-ı mes'uliyet.....	484, 536, 614	Mehmed Feyzi.....	264, 265,
medar-ı münakaşa.....	166	294, 305, 386, 417, 454, 726	
medar-ı tebrik.....	675	Mehmed Kaya.....	235, 782, 829
medenî insan.....	649	Mehmed Mihri.....	596, 634
medenîleşmek.....	729	Mehmed Sabri.....	278
medeniyet.....	114,	Mehmed Sadık.....	634
375, 396, 569, 648, 651, 652, 670, 704, 844		Mehmed Salih.....	270, 271
~ fantazyeleri.....	425, 713	Mehmed Süzer.....	828
~ harikaları.....	733	Mehmed Şefik.....	634
~ harikalarına şükretmek.....	690	Mehmed Yayla.....	592
~ namına dine hücum.....	623	Mehmed Zahid Kevserî.....	586
~in beşere zararları.....	649	Mehmed Zekerîya.....	300
~in hasenesinin seyyiatına galebesi.....	715	Mehmed Zühtü.....	320, 347
~in icaplarını taklit.....	872	Mekke.....	335, 525, 692
~in kanunları.....	614	Mekke-i Mükerrreme.....	442, 472, 473, 531, 603
~in mehasini.....	716	mekteb-i fûnun.....	321
~in mehasininin seyyiatına tam galebesi.....	652	mekteb.....	125, 408,
Avrupa ~inin İslâmiyet'le musalâhası.....	843	575, 584, 605, 655, 791, 844	
din zararına ~ propagandası.....	374	~lerde din dersi.....	806
hayatını ~ fantazyesiyle geçirmek.....	878	Kur'ân ~leri.....	401
mimsiz ~.....	649, 872	mektepliler.....	321, 465, 492, 578
medeniyet-i garbiye-i hâzıra.....	651	~ ve Risale-i Nur.....	312
medeniyet-i hâzıra.....	649, 650	Mektubat.....	666
medeniyet-i hâzıra-i garbiye.....	649	mektubat-ı Samedâniye.....	681
medeniyet-i zalime-i hâzıra.....	649	mektuplar.....	39, 195
medih.....	286, 287, 351	mel'un.....	351
Medine.....	525	melâike.....	272, 280, 329, 396, 598, 701,
Medine-i Münevvere.....	409, 472,	Bkz: melek	
531, 586, 603, 863		~ye rûçhaniyet.....	644
medrese.....	309,	hayvanata nazır ~.....	170
316, 325, 427, 608, 609, 668, 776, 791, 854		kırk bin başlı ~nin tesbihatı.....	687
~ ehli ve Risale-i Nur.....	575	melek.....	555,
~ ehlinin Risale-i Nur'dan		Bkz: melâike	
çekinmesinin sebebi.....	282	küre-i havaya nezaret eden ~.....	687
~ hocaları ve Risale-i Nur.....	224	melek-i ra'd.....	79, 94
~ hocalarının Risale-i Nur'u		memleket.....	45, 571, 621, 623
tenkit edememesi.....	610	~ ve istikbalinin iki tehlikesi.....	221
~ ilimleri.....	609	~in menfaati ve asayışı.....	625
âlem-i İslâmın ~sî.....	842	~in selâmeti.....	625
medrese-i İslâmiye.....	784, 845	memleket-i İslâmiye.....	498, 625
medrese-i kübra.....	472	memleket-i Osmaniye.....	670
medrese-i Nuriye.....	346, 559,	memur.....	49, 283, 333,
575, 587, 656, 666, 668, 854, 858		402, 446, 490, 492, 698, 868, Bkz: resmî memurlar	
evleri birer ~ye çevirmek.....	657	memuriyet.....	367, 746, 761
Medrese-i Nuriye.....	529	~ hizmetkârlıktır.....	747, 761
medrese-i umumiye.....	842	menafi-i şahsiye.....	611

Menderes.....	Bkz: Adnan Menderes
~in Konya nutkunun tahrifine	
dair açıklaması	805
Menemen Hâdisesi	70, 254
Menemen Vakası	367
menfaat	46, 468
menfaat-i beşer	650
menfaat-i maddiye	757
menfaatperestlik	419
menfi hareket	841, 870, 877
menfi hareket	483, 753
menfi ırkçılık	843
menfi icraatlar	487
menkibe	44
merak	112, 113, 128
~i malâyaniyata sarfetmemek	111
meratib-i imaniye	189
merdumgiriz	850
merdut	333, 422, 518
merdumgirizlik	
Said Nursî'nin ~i	119, 256, 490
merkeziyet-i İslâmiye	375
Mersin	594, 719, 817
mes'ul	
birisinin cinayetiyle	
başkası ~ olamaz	648, 759, 827
birisinin günahıyla	
başkası ~ olamaz	615, 747, 770
birisinin hatasıyla	
başkası ~ olamaz	623, 773, 795, 863
caniler yüzünden masumlar ~	
olmaz	871
mesail-i azîme-i siyasiye	845
mesail-i diniye	35
~de tarafgirâne mübahese	
etmemek	468
mesele-i imaniye	546, 878, 879
~nin vüzuhi	189
meslek	122, 179, 610, 633
Risale-i Nur ~i	Bkz: Risale-i Nur mesleği
zahidâne, müstağniyâne,	
muktesidâne ~	354
meslek-i imaniye	
~deki kolaylık	434
meslek-i Nuriye	32
Mesnevi-i Arabî	847
meşakkat	51
meşher-i kâinat	641
Meşihat-i İslâmiye	774
meşrep	166, 179, 610, 633
~ ihtilâfî	510
~ ihtilâfî tesanüdü bozmamalı	562
Meşrutiyet	517, 696
meşrutiyet-i meşrua	667
meşveret	59, 156,
199, 249, 272, 506, 515, 658, 874	
metanet	43, 89, 152, 168, 200
meth ü sena	480
Metin	543
metrukat	
Said Nursî'nin ~i	235
mevcudat	179, 643, 787
~ kafillesi	641
Mevlâna Celâleddin (Rumî)	838
Mevlâna Celâleddin-i Rumî	369
Mevlevîler	369, 838
meyl-i sefahat	651
Meyve	81, 88,
101, 129, 155, 258	
~de bahsî geçen meşhur talebe	329
Meyve Risalesi	52, 64, 101, 193
~yle mahkumların ıslahı	50
Meyveci	171
meyve-i ekmel	303
Meyvenin Dördüncü Meselesi	111

mezar	
Said Nursî'nin ~i	291, 292, 299
mezheb-i Azamî	98
mezheb-i Hanefî	850
mezhep	585
Mısır	269, 316,
335, 411, 412, 531, 535, 586, 596, 615, 702, 742,	
753, 756, 760, 779, 780, 784, 808	
Mısır Hahambaşı	539
Mısır uleması	441
Mihri	807
Milâs	116, 154, 163, 182, 244, 445
millet	38, 40, 41, 55, 66, 67,
103, 145, 148, 193, 218, 221, 223, 279, 322, 332,	
337, 374, 375, 376, 377, 401, 402, 424, 427, 476,	
482, 514, 515, 518, 523, 525, 526, 527, 535, 544,	
551, 556, 562, 564, 570, 590, 623, 697, 703, 704,	
706, 708, 711, 718, 719, 720, 744, 747, 752, 759,	
763, 764, 771, 772, 777, 778, 792, 801, 813, 814,	
816, 829, 833, 841, 844, 845, 846, 864, 868, 874	
~ aleyhindeki gizli komite	49
~ din ve siyaset	806
~ ve Risale-i Nur	50, 54,
55, 56, 58, 61, 148, 291, 377, 379, 424, 428,	
491, 770, 780, 797	
~ ve Said Nursî	335, 379
~i dinsiz yapma planı	539
~i İslâmiyetten evvelki âdetlere sevk	667
~in asayîşi	69
~in asayîşi ve Risale-i Nur	493
~in fakr-ı hâlî	625
~in imanına ve saadetine hizmet	335
~in malını ~e iade	59
~in saadet-i hayatiye ve ebediyesi	796
~in selâmeti	625
din, dil ve ~	813
dinsiz bir ~ yaşamaz	606, 806, 875
İslâmiyet ~i	813
Said Nursî, eserleri ve ~	51
Türk ~i	Bkz: Türk milleti
Millet Meclisi	544
Millet Partisi	746, 747, 812, 813
Milletçiler	813
millet-i İslâm	573
millet-i İslâmiye	556, 623, 743, 753, 845
~nin selâmeti	795
~yi tehdit eden bir tehlike	621
milletvekilleri	571, 603, 711,
Bkz: mebus	
~ne beyan edilen bir mesele	68
~ne bir ihtar	604
millî bir mesele	68
millî irade	538
milliyet	841
İslâmiyet ~i	760, 762
milliyetçi	356
milliyetçilik	813
zâhiren ~ hakikatte ırkçılık	761
milliyet-i hakikiye	843
milliyet-i kudsiye	761
milliyetperver	192, 375, 377
mimsiz medeniyet	649, 872
minare kadar yüksek bir adam	368
Mirac-ı Ahmedî	676
Mirac-ı Şerif	403
Miraciye Risalesi	
~nin tevafuklu kerameti	85
Miraç	85, 96
Miraç Gecesi	404, 675, 680, 681,
Bkz: Leyle-i Miraç	
~nde söylenen kelimat-ı tayyibe	673
Mirza (Said Nursî'nin babası)	239
misal âlemi	Bkz: âlem-i misal
Mister Carlyle	461, 462, 716
misyoner	275, 315, 362
molekül	Bkz: zerrat, zerre

Molla Abdülmecid.....	529	mumya.....	692, 810
Molla Davud.....	318	Mûsa (a.s.).....	207, 875
Molla Habib.....	508,	musalahat-ı umumiye.....	780
Bkz: Habib.....		musalemet-i umumiye.....	791
Molla Hamid.....	782	Musevî.....	875
Molla Hamza.....	451	musibet.....	73, 75, 302, 532, 685,
Molla Mehmed.....	241	Bkz: belâ.....	
Molla Mehmed (Tavaslı).....	265	~ler ve inayet-i ilâhiye.....	341
Molla Said.....	268, 269	~ler ve kaderin adaleti.....	341
~ kimdir?.....	267	umumî ~ler.....	75
Molla Seyyid Taha.....	452	musibet-i amme.....	Bkz: umumî musibetler
mu'cizat.....	688	~ ve masumlar.....	74
Mu'cizat risaleleri.....	236	musibet-i beşeriye.....	576, 651
Mu'cizat-ı Ahmediye.....	156, 315, 363	musibet-i diniye.....	361
Mu'cizat-ı ihsan.....	688	musibetzede.....	302
mu'cizat-ı kudret.....	600, 601, 673, 689	Mustafa.....	124, 153, 172, 235, 240,
mu'cizat-ı kudret-i ilâhiye.....	679, 683, 688	271, 273, 284, 318, 319, 322, 324, 387, 388, 389,	
Mu'cizat-ı Kur'âniye.....	156, 363, 692	392, 397, 413, 473, 561, 562, 581, 596, 814, 832	
Mu'cizat-ı Kur'âniye risalesi.....	312	Mustafa (terzi).....	473
~ndeki ayetler.....	311	Mustafa Acet.....	60, 749, 858
Mu'cizat-ı Kur'âniyenin Dördüncü Zeyli.....	550	Mustafa Çavuş.....	298, 385, 394
mu'cizat-ı rahmet.....	688	Mustafa Çavuş (Barialı Marangoz).....	241
mu'cize.....	688	Mustafa Gül.....	553, 580, 832
mu'cize-i Ahmediye.....	85	Mustafa Kemal.....	39, 41, 333, 422, 486, 487,
mu'cize-i ekber.....	427, 713	518, 538, 539, 540, 556, 573, 589, 752, 779, 843	
mu'cize-i kudret.....	600, 679, 684	Mustafa Oruç.....	324, 325, 330, 337, 349, 416, 460, 468
mu'cize-i Kur'âniye.....	842, 875	Mustafa Osman.....	134,
mu'cize-i kübra.....	427	175, 178, 225, 235, 262, 296, 322, 324, 337, 338,	
mu'cize-i maneviye.....	614	387, 416, 417, 430, 501, 521, 582	
mu'cize-i maneviye-i Kur'âniye.....	122	Mustafa Sabri Efendi.....	586
mu'cize-i Nebeviye.....	693	Mustafa Sungur.....	36,
mu'cize-i tevafukiye.....	728	235, 337, 338, 388, 416, 430, 526, 557, 590, 792,	
muallim.....	136	Bkz: Sungur.....	
~ler ve Risale-i Nur.....	312	Mustafa Yeşil.....	265
ırkçı ~ler.....	844	Mustafa Yıldız.....	327, 393
Muallim Ahmed.....	321	Mutezile.....	610
Muallim Hasan.....	321	muvaaffakiyet.....	328, 364, 871
Muallim Osman.....	225, 553	Muzaffer.....	814
mucib-i mes'ûliyet.....	40	mü'min.....	353,
Mucizat-ı Kur'âniye Dördüncü Zeyli.....	551	Bkz: ehl-i iman.....	
muhabbet.....	351, 623	~ mü'mine karşı bir binanın	
muhabbet-i Âl-i Beyt.....	350, 352, 414, 415	kenetlenmiş taşları gibidir.....	763
muhabbet-i insaniye.....	716	~ler kardestir.....	626, 843
Muhacir Hafız Ahmed.....	284, 285, 291, 394	~lerin Cehenneme gitmemesi.....	730
muhakeme.....	720, 818	~lerin uhuvveti.....	311
muhakkikin-i ulema.....	633	Mü'min.....	737
muhallif.....	41, 484	mübarek.....	673, 675
rejim ~lerine iliştirilmez.....	738	mübarek aylar.....	289
siyasî ~.....	41	mübareze.....	
Muhammed (a.s.m.).....	680, 692, 875,	avam havas ~si.....	650
Bkz: Fahr-i Âlem, Fahr-i Beşer, Fahr-i Cihan, Fahr-i		mücadele.....	
Kâinat, Muhammedü'l-Haşimî, Resul-i Ekrem, Haz-		maddî ~.....	531
ret-i Peygamber, Muhbir-i Sadık, zat-ı Ahmediye,		mücadele.....	267, 328, 578, 744
Habîb, Ahmed (a.s.m.), Muhammed-i Arabî, Pey-		mücadele-i maneviye.....	710
gamber (a.s.m.), zat-ı Ahmediye, Hazret-i Risalet		mücahidin.....	113
~'in hakikati.....	Bkz: hakikat-ı Muhammediyeye	mücahit.....	257, 545, 744, 879
~'in miracı.....	Bkz: Mirac-ı Ahmedî	müceddid-i ekber.....	213
~'in nuru.....	Bkz: nur-i Muhammed	Müceddid-i Elf-i Sâni İmam-ı Rabbânî.....	189
~'in risaleti.....	682	müceddit.....	458, 729
Bismarck ve Mister Carlyle'in ~ hakkındaki		~ nasıl olmalı?.....	729
görüşleri.....	461	mücerret.....	566, 569, 634
sen olmasaydın ya ~ kâinatı yaratmazdım.....	302	Said Nursî'nin ~ kalışı.....	670
Muhammed-i Arabî.....	158, 681	müdafaalar.....	496
Muhammedü'l-Haşimî.....	640,	Müdafaaname.....	52
Bkz: Muhammed (a.s.m.).....		müdafaat.....	65
Muharrem.....	241, 317, 326, 430	müdde-i umumî.....	866
Muhbir-i Sadık.....	281	Müdde-i Umumî.....	402
Muhsin.....	647	Müdebbiru'n-Nur.....	680
Muhyî.....	647	müfessir.....	
mukabele-i bilmsil.....	759	~de bulunması gereken özellikler.....	634
mukadder.....	642	müfritâne irtibat.....	140
mukaddesat.....	47, 142, 703	müftihâne.....	309
~cılık yasağı.....	805	müftü.....	500, 575
~ı çiğnemen usuller.....	375	Müftü Osman.....	96
~ı muhafaza.....	504	Mülâyim Köyü.....	313
mukaddesat-ı diniye.....	90	mülhit.....	664

~lerin tenkit ettiği ayetler.....	311
mülk-i bâki.....	673
Mümit.....	647
Mün'im.....	647
münacat.....	685
Münacat.....	683, 685
münafık.....	148, 149, 151, 218,
231, 238, 254, 255, 263, 275, 313, 334, 348, 874	
~ı meth ü sena.....	467
~ın cenaze namazı.....	148
~ların Nurlar aleyhindeki	
plânları.....	216
gizli ~lar.....	187, 283, 351, 479, 560
münakaşa.....	35, 726
~ etmemek.....	166, 188, 230, 284, 350, 353
münasebat-ı belâgat.....	629
münasebet-i belâgat.....	628
münazara.....	726
münazara-i ilmiye.....	106
münazara-i nefsiye.....	342
Münazarat.....	777
Münevvre (ş).....	384
münzevi.....	750, 751, 802
müptedilerle uğraşmamak.....	231
mürüt.....	168, 792
mürşit.....	46, 136
mürteci.....	667, 695
ehl-i imana ~ denilmesi.....	624
mürtet.....	741
müsadere.....	572, 664
müsalemet-i umumiye.....	772, 780, 841, 864
Müslüman.....	35, 55, 70,
83, 192, 274, 275, 463, 483, 555, 584, 605, 652,	
663, 699, 737, 738, 772, 777, 806, 841, 874, 875,	
Bkz: ehl-i iman, ehl-i İslâm, İslâmlar	
~ dinini bıraksa anarşist olur.....	376
~ kavimler.....	Bkz: akvam-i İslâmiye
~ Yahudi ve Nasranî olmaz,	
dinsiz ve anarşist olur.....	585
~ı fasika tercih.....	844
~lar ile diğer din mensuplarının	
bir farkı.....	716
~lar münakaşa etmemeli.....	353
~lara iman cihetinde hizmet.....	328
~lara parlak bir istikbal.....	715
~ları Kur'ân'dan soğutma fikri.....	841
~ların nefretlerini kardeşliğe çevirmek.....	222
~ların saadet-i dünyeviye ve	
uhreviyelerine hizmet.....	754
~ların uhuvveti.....	515, 625
bir ~ komünist olamaz, anarşist olur.....	812
İslâmiyetten çıkan bir ~.....	56, 741, 875
Müslümanlar.....	Bkz: millet-i İslâmiye
Müslümanlık.....	806
Hristiyanlık ile ~ın ittiadı.....	128
müşpet hareket.....	870, 871, 873, 877
Said Nursî'nin ~ı.....	826
müşpet hayırlar.....	487
mütebidâne.....	761
müstemlekât.....	375
müstemlekât nazır	
Kur'ân'ı sukut ettirmeye çalışan ~.....	841
mütedeyyin.....	50
mütekebbirane.....	761
mütekellim-i maalgayr.....	411
müttakî.....	113
dindar ve ~yı lakayda tercih.....	483

N

nafaka.....	568
nakl-i asvat.....	438

Nakşî	
~lerin hafi zikre verdiği ehemmiyet.....	191
namahrem	
Said Nursî'nin ~e bakmaması.....	453
namaz.....	72, 569, 597,
673, 676, 681, 698, 879	
~ kılmayan haindir.....	333, 422, 518, 752, 779
~daki huzur.....	880
cenaze ~ı.....	148
yağmur ~ı.....	72
namazsız.....	568
Namık Gedik.....	860
namus.....	55, 706, 708, 836
nankörlük.....	Bkz: küfran
nâr.....	676, 677
nasih.....	127
Nasranî.....	585, 738
~lere benzememek.....	751
Nasraniyet.....	555, 585
nass-ı kat'î.....	355
nazar.....	683, 810
~ı kendine celp etme.....	46
Nazif.....	109, 177, 272, 299, 305, 306, 314,
315, 318, 323, 324, 382, 548, 552, 583, 593, 832,	
Bkz: Ahmed Nazif, Bkz: Nazif Çelebi	
Nazif Çelebi.....	315, 583,
Bkz: Nazif, Ahmed Nazif	
Nazilli.....	833, 835
Nazmiye.....	384
nebatat.....	438
necat.....	39
Necati Lûgal.....	46
Necmiye.....	304, 386
nedamet.....	75, 349
nefis.....	125, 132, 215,
341, 345, 391, 407, 418, 423, 454, 508, 619, 661,	
732, 733, 746, 761, 762	
~i susturan fıkra.....	341
~ini itham etmek.....	122
~ini kurtarmak.....	419
~le münazara.....	Bkz: münazara-i nefsiye
nefisperestlik.....	823
nefret	
istikbalde gelecek ~ ve lânet.....	334
nefsânî	
~ haksızlıklar.....	761
nefs-i emmare.....	56,
132, 162, 342, 343, 344, 480, 508, 732, 786	
ikinci ~.....	345
nefs-i natika-i kâinat.....	158
Nemrud.....	206
nemrutçuluk.....	746
nesil.....	701
nesl-i atî.....	54, 55, 57, 278
neşir	
~ vasıtaları.....	33
neşr-i esrar-ı Kur'âniye.....	45
neşr-i hakaik-i imaniye.....	139
neşr-i hakikat.....	328
neşriyat.....	536
komünistlerin ~ları.....	482
netice-i hilkat-i âlem.....	640
Netice-i Hilkat-i Âlem.....	673, 675
netice-i hilkat-i kâinat.....	680
nev-i beşer.....	35,
73, 164, 397, 425, 426, 624, 640, 644, 713, 874,	
Bkz: beşer	
~ ve Kur'ân.....	426, 713
~deki dehşetli cinayetler.....	647
Nevzat (Tandoğan).....	306, 490, 518
nifak.....	232
asrın ~ının dört mertebesi.....	77
Nihad.....	249, 417
nikmet.....	599
nimet.....	73, 599, 676, 683, 685
~lere küfran.....	685

gizli kalmış ~ler	689	~nin hapse girmelerini bir hikmeti	569
radio ~inin şükürü	599, 650	~nin hizmetinde az zahmet, pek çok	
Nimet	304	manevî kazanç var	512
nimet-i ilâhiye	106	~nin siyasete karışmamasının sebebi	311
nimet-i Rabbaniye	650	~nin şahs-ı manevîsi	470, 481
Nis	278	~nin şahsiyet-i maneviyesi	819
nisyan-ı mutlak	682	Âl-i Muhammed ~ni şamildir	458
niyaz	75	asayış bozdurmak için ~ne hücum	68
Niyazi-i Mısıri	159	kader neden ~nin meşhur mevkilerde	
niyet	411	görünmesine izin vermiyor?	443
nokta-i esasî	764	Nur Talebeleri	457,
nokta-i istinat	762	514, 521, 524, 535, 614, 626, 655, 708, 711, 756,	
Norveç	376, 413, 426, 713	758, 771, 774, 800, 812, 817, 851, 863, Bkz: Nur	
nöbet	512, 578	Şakirtleri, Risale-i Nur Talebeleri, Risale-i Nur Şa-	
nur	91, 673, 676, 677, 679, 680, 686, 787	kirtleri, Risale-i Nur talebeleri, Risale-i Nur şakirtle-	
maddî ve manevî ~ unsuru	677	ri, Nurcular, Risale-i Nur ve şakirtleri, Said Nursi ve	
manevî ~	678	talebeleri, Said Nursi'nin mensupları	
Osmanlı'da çıkacak ~	669	~ Arapça ve Türkçe olarak Nurların	
Said Nursi'nin müjde verdiği ~	357	neşrine çalışmaları	653
Nur	158, 201, 211, 291,	~ arasındaki manevî şirket	516
298, 309, 317, 325, 354, 403, 475, 520, 662, 758,		~ bid'a taraftarı hocalara ilişmemeli	873
Bkz: Risale-i Nur		~ birbirini tenkit etmemeli	562
~ dershaneleri	853	~ çekilenlere mukabil daha ziyade çalışmalı	579
~ dersleri	753	~ ehl-i dalâletin meselelerini takip etmemeli	90
~ eserleri	710	~ himayet ve inayet altındadır	494
~ galebe edecek	440	~ ile İhvan-ı Müsliminin farkları	753
~ hakikatleri	710	~ inayet altındadır	62, 818
~ ismi	680	~ manevî bir zabta hükmündedir	615
~ medreseleri	428, 431, 853, 854	~ münakaşa etmemeli	353
~ medresesi	431, 656	~ Nurlar namına değil kendi namına	
~ mekteb-i İrfanı	620	siyasete girebilir	276
~ naşirleri	563	~ tarafgirâne mübahese etmemeli	468
~ nüshalarının fiyatı olan sermaye	831	~ ve asayiş	615,
~ suâları	744	739, 740, 796, 799, 861, 871, 872, 874	
~ tohumları	234, 668	~ ve ispirozma	737
~ yazıcıları	308	~ ve siyaset	723, 754
~daki ihlâsı bozmamak	459, 612	~nden bekar kalmak isteyen hanımlara	
~un dershanesi	773	evlilik konusunda tavsiyeler	566
~un dinsizliği karşı manevî bir fütuhâtı	195	~ne eza ve cefa edenler	621
~un fütuhâtı	450	~ne işlenler	70
~un hakikatlerinden ders vermek	291	~ne işkenze edenler ~nin davasına	
~un hizmeti	289, 612	hizmet ettiler	620
~un kerameti ve imdadı	234	~ne kızların musallat edilmesi	217
~un mesleği	293	~ne Risale-i Nur kâfidir	737
~un müsaderesi	545	~ne telâş verilmeye çalışılması	450
~un neşir ve himayesine dikkat etmek	325	~ni Demokratlardan nefret ettirme	
~un şakirtliği	166	planı	534, 535
~un şefaati, duası ve himmeti	234	~nin berâeti	334
~un tercümanı ve şahs-ı manevîsi	233	~nin def etmeye çalıştığı iki tehlike	221
600 bin ~ nüshaları ve asayiş	615	~nin dini siyasete alet etmekle ittiham	
Nur Âleminin Bir Anahtarı		edilmesine cevap	514
~nın bir haşiyesi	686	~nin düşmanları	448, 450,
Nur Efesi	519	492, 513, 685, 694, 827	
Nur Külliyyatı	709	~nin düşmanlarının Nurlardan	
Nur Mehmed	423	vazgeçirme planları	734
Nur Risaleleri	34, 62, 316, 412, 505,	~nin manevî kazançlarına hissedarlık	347
544, 546, 608, 711, 758, 774, 792, 797, 808, 851,		~nin meşrebi	726
Bkz: Risale-i Nur		~nin tayinatı	803, 831, 835, 855, 858
~ ve ehl-i tarikat	575	~nin vazifesi	364
~ ve siyaset	545	~nin vazifesi hizmettir	756, 871
~ ve talebeleri, hıfz ve inayet-i ilâhiyeye		~nin zalimlere maddeten mukabele	
mazharıdır	613	etmemelerinin hikmeti	531
~nin tesirinin sırrı	619	500 bin ~ ve asayiş	615
Nur Santralî Sabri	330, 384, 464, 627	hocaları ~ne karşı istimal	284
Nur Şakirtleri	268,	Maarif dairesinin ~ aleyhine çevrilmeye	
297, 310, 325, 343, 403, 415, 442, 457, 510, 729,		çalışılması	492
Bkz: Nur Talebeleri		muarızların ~nin hapsine taraftar	
~ dershane-i Nuriyeler açmalı	427, 853	çıkamaları	430
~ Nurlara kanaat etmeli, başka		Nur Talebesi	792
şeref ve menfaat aramamalı	468	Nura'l-Envâr	216
~ ve asayiş	480	nuranî müdafaa	91
~ ve siyaset	828	Nurcu	601, 602, 682, 763
~leri ve mahpuslar	569	Nurcular	234, 257, 275, 276,
~ne kanunsuz olarak ilişilmesi	463	287, 289, 292, 293, 298, 299, 335, 338, 370, 401,	
~ne zulmedilmesi	525	420, 449, 454, 455, 462, 474, 475, 494, 512, 516,	
~nin düşmanları	510	520, 527, 542, 545, 553, 560, 570, 571, 574, 578,	

582, 583, 592, 694, 700, 711, 728, 729, 739, 756,	
757, 815, 816, 828, Bkz: Nur Talebeleri	275
~ Hristiyanlar ve şimal ceryanı	275
~ taraftar aramaya mecbur değil	756
~ ülema ve Demokratlar	528
~ Ustatlarıyla içtimaya mecbur değil	754
~ ve siyaset	545, 546
~a sıkıntı verenlerin çektikleri sıkıntılar	565
~daki ihlâs, sadâkat ve tesanüt	685
~ı lekedâr etmek için plan	454
~ın iman dersleri ve asayiş	739
~ın imanla kabre girişi	291
~ın imhasına çalışılmasının hikmeti	540
~ın kuvve-i maneviyelerinin kırılmaya çalışılması	284, 580
~ın mahkemelerinin tehiri	662
~ın meşrebi	293
~ın siyasetlerle alakası olmaz	276
~ın tesanüdünü kırmak için plan	430
~ın vefat eden ~ dairesi	326
Nureddin	293, 306
Nureddin (Yaşar)	394
Nuri	225, 470, 473, 749, 814
nur-i Bedi	215
Nuri Benli	451
Nur-i Ehad	204
nur-i Furkanî	215
nur-i hakikat	619
nur-i hidayet	704
nur-i Hüda	211
nur-i ilâhî	215
nur-i imanı	443
nur-i Kur'ân	90, 745
~dan kaçanlar	232
nur-i Muhammed	204, 206, 214, 215
nur-i Muhammedî	204
nur-i Rabbanî	215
nur-i Rahîm	212, 215
nur-i Rahmânî	215
nur-i Risalet	211, 213, 215
nur-i Sübhani	215
nur-i tevhid	427, 725
nur-i velâyet	634
Nuriye (Said Nursî'nin annesi)	239
Nurlar	81,
100, 136, 255, 265, 276, 289, 291, 294, 295, 300,	
302, 309, 313, 318, 337, 343, 357, 385, 386, 389,	
391, 393, 402, 403, 404, 429, 430, 442, 461, 479,	
491, 497, 516, 570, 575, 610, 655, 694, 782, 828,	
Bkz: Risale-i Nur	
~ aleyhinde plan	449
~ nurunu Kur'ân'dan alıyor	392
~ rahmete vesiledir	289
~ ve medrese ehli	575
~ ve Urfa	710
~ ve Pakistanlı bir vekil	784
~da suç yoktur ve bulunamaz	614
~daki ihlâs ve istiğnayı muhafaza	398
~ı kıskananlar	440
~ı layık ellere vermek, muattal bırakmamak	325
~ın derslerini gaye-i hayat bilmek	338
~ın ihlâs ve safiyeti	393
~ın imana dair tahşidatı	348
~ın inkişafatı	448
~ın inkişafı ve fûtuhatı	446
~ın intişarı	42
~ın kitabeti	288
~ın kuvveti	440
~ın neşri	411, 444
~ın radyo diliyle intişarı	854
~ın serbestiyeti	498
~ın şakirtlerinin imdadına yetişmesi	264
~ın zuhuru	135
~la işğalin önemi	33
Diyanet dairesi ~ı himaye etmeli	773
Diyanet ve ~	541

hapisleri ~la ıslah	575
Nurs	106, 153, 318, 325, 482
~lu talebeler, hocalar ve âlimler	106
Nursî	160, 259, 325
Nurslular	127
Nuru'n-Nur	680
nutfe	439, 674
nübüvvet	640, 641, 644, 645, 736
~ın vereseleri	391
nüfuz	
şahsî ~ temini ittihamına cevap	700,
709, 713, 719, 768	
nükte-i tevhid	434

O

oğul	
baba ~	166
oku646	
On Altıncı Mektup	279
On Beşinci Söz	64
On Birinci Şua	88, 279
On İkinci Şua	88, 279
On Üçüncü Şua	88
On Yedinci Mektup	583
On Yedinci Söz	725
Onuncu Söz	129, 236
ordu	376, 407, 487, 488, 489
~nun zaferî tek adama verilmemeli	488, 489
kahraman ~	487
Ordu (y)	446
ordu-yu Mevlâ	208
Ortaşark	
~ta sulh-i umumî	845
oruç	597,
Bkz: siyam	
Osman	199, 248, 262,
318, 319, 324, 413, 668, 718	
Osman (r.a.)	149
Osman (Salih oğlu)	327
Osman (Tavşanlı Vaizi)	465
Osman Çavuş	385
Osman Nuri	447, 542, 558
Osman Toprak	718
Osmanlı	
~ Avrupa ile hamiledir	671
~da çıkacak nur	669
~daki manevî zelzele	672
~ların saadeti	715
ot	407
otomobil	
Said Nursî'nin ~ı kabul etmemesi	398, 403
Otuz Bir Mart Hâdisesi	421
Otuz İkinci Lem'a	88
Otuz İkinci Mektup	88
otuz üç yaş	597
Otuz Üçüncü Lem'a	88
Otuz Üçüncü Söz	564
Otuzuncu Mektup	87, 88

Ö

öğretim	Bkz: tedrisat,
öğretmen	806
ölmüş adam	81, 489, 556, 589
ölü	
~lerle muhabere	734
ölüm	66, 70, 71, 87,
90, 175, 220, 233, 319, 343, 392, 651, 876	
~ darağacı	220
~ün idamı	237

~ün terhis tezkeresine çevrilmesi	146
dırılmemek üzere ~	643
ehl-i dalâlet ve ehl-i iman için ~	377
Ömer	124, 324, 668
Ömer (Kastamonulu)	331
Ömer (r.a.)	149, 158,
<i>Bkz: Hazret-i Ömer</i>	
Ömer Bilen	571
Ömer bin Abudülaziz	354, 360
Ömer Paşa	452
ömr-i bâkî	515
~ manevî ~	682
ömr-i dünyevî	673
ömür	651
örtünme	Bkz: tesettür
örümcek	
~in hanesi	691
övünme	Bkz: hodfuruşluk

P

Pakistan	593, 594,
628, 702, 711, 769, 772, 773, 779, 840, 841	
~lı bir vekil ve Nurlar	710
Pakistan Maarif Vekili	574
papaz	751
parti	
~ cereyanları	481
dört ~	746
eski ~	525, 527,
528, 536, 555, 589, 748, 862, 863	
particilik	623
~ taraftarlığı	759
Pasinler Cephesi	508
peder	86, 409, 597
pederlik	166
pencere-i tevhid	603
peygamber	44, 349, 640, 735, 737,
<i>Bkz: enbiya</i>	
~lerin ruhlarıyla muhabere	735
Peygamber (a.s.m.)	149, 351,
415, 461, 535, 603, 673, 675	
~e biatı tecdit	681
~e selâm	680
~e suikast ve örümcek ağı	692
~in ashâbı ve âli	209
peygamberlik	Bkz: nübüvvet
~ isnadına cevap	836
politika	805
Prens Bismarck	463,
<i>Bkz: Bismarck</i>	
profesör	707
propaganda	
Risale-i Nur aleyhindeki ~lar	367
Said Nursî aleyhinde ~	57, 219,
254, 333, 483	
Protestan	
Türklerin ~laştırılmaya çalışılması	573
Purutluk mezhebi	815
put	422

R

Rab	159, 210, 216, 646, 723, 724, 731
Rabb-i Rahîm	234, 725
rabıta-i mevt	393
rabıta-i uhuvvet	35
Rabia	284
radio	111, 128, 232, 233,
435, 599, 600, 601, 673, 683, 684, 686, 687, 689	
~ nimetinin şükürü	598, 650
radio-yu Kur'ânîye	179

Rafazî	351, 415
Rafızîlik	148, 415
Rafizî	777
rahat	328
rahat-ı kalp	289
Rahîm	643, 723
Rahman	639, 643
Rahman-ı Rahîm	675
Rahmanû'r-Rahîm	688
rahmet	60, 73,
74, 75, 79, 108, 289, 407, 643, 858	
rahmetenlî'l-âlemin	80, 639, 874
rahmet-i ilâhiye	73, 682, 787, 867, 869
Rahmî (ş)	337, 338, 387, 388
Ramazan (ay)	420
~ siyâmı	413
Ramazan-ı Şerif	515, 519, 520, 764
~in hürmetini ve kıymetini	
muhafaza etmek	302
Raşid	749
Ravza-i Cennet	207
Ravza-i Mutahhara	409, 411, 412
Ravza-i Pâk-i Ahmedi	215
Re'fet	177, 230,
250, 276, 290, 291, 304, 384, 430, 433	
Re'fet Bey	84,
373, 381, 404, 409, 460, 466, 486, 581	
re'sû'l-mal	641
Recep	814
Recep Bey	336
refika-i hayat	151, 567
Rehber	598, 685, 694,
697, 699, 718, 719, 720	
~in iadesi	829
reis	136, 487
büyük ~	440
Reis	274
Reis-i Cumhur	52, 514, 548, 559
Reisicumhur	
~a gönderilen istidanın zeyli	486
ilk ~	697
reislik	747
rejim	663
~aleyhtarlığı ittihamına cevap	738
~ muhaliflerine ilişilmez	738
rejim-i küfrî	796
resim	810
resmî	750, 864
~ hocalar	366
~ libas	750
~ memurlar	283, 333, 446, 685, 694
Resul-i Ekrem	639, 675,
680, 691, 731, 836, Bkz: Muhammed (a.s.m.)	
Rezzak	647
Rezzak-ı Hakikî	568
Rıfat Filiz	560
rıza-i ilâhî	46, 55, 162,
514, 618, 660, 730, 757, 870	
rıza-i ilâhiye	466
rızık	74, 568, 688
~ları veren Allah'tır	73
~ta bereket	328
riba	275
rica	676
Risale-i Keramet-i Aleviye ve Gavsîye	130
Risale-i Nur	34, 39, 51,
52, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 67, 71, 74, 75, 76, 81, 87,	
96, 97, 104, 110, 116, 125, 129, 131, 133, 134, 139,	
141, 142, 146, 148, 156, 159, 160, 161, 162, 167,	
173, 178, 179, 189, 191, 192, 196, 197, 202, 211,	
212, 217, 219, 227, 235, 246, 255, 258, 266, 272,	
273, 279, 280, 283, 284, 303, 308, 310, 312, 317,	
319, 332, 334, 338, 340, 344, 348, 353, 363, 364,	
377, 386, 390, 395, 396, 414, 432, 433, 457, 460,	
467, 472, 474, 475, 481, 486, 489, 491, 500, 503,	
507, 510, 521, 525, 531, 542, 544, 561, 563, 564,	

566, 571, 572, 574, 592, 601, 603, 611, 616, 648,	
650, 658, 664, 680, 699, 700, 701, 702, 703, 708,	
709, 711, 721, 723, 724, 725, 728, 732, 733, 742,	
745, 758, 759, 769, 771, 773, 774, 778, 781, 790,	
791, 794, 798, 811, 824, 830, 833, 840, 843, 847,	
851, 854, 864, 867, 869, 874, 875, 876, 877, 878,	
Bkz: Nur Risaleleri, risaleler, Risaletü'n-Nur, Risa-	
letü'n-Nur, Nur, Nurlar, Said Nursi ve eserleri	
~ akvam-ı İslâmiyenin uhuvvetinin	
inkışafını sağlar 842	
~ âlem-i İslâmın itirazını izale ve	
uhuvvetini kazandırmaya	
vesiledir 188, 193, 797	
~ âlem-i İslâmın Türk milletine	
adavetini izale eder 797	
~ alet edilmemeli 508, 611, 730, 850	
~ alet olmaz 82, 403, 466, 546	
~ alet ve tâbi olmaz 111, 141, 442	
~ aleyhinde plân 137, 216	
~ aleyhindeki gizli komite 97	
~ aleyhindeki propaganda 283, 367	
~lara ehemmiyet vermemek 217	
~ Anadolu'nun sinasından koparılamaz 743	
~ anarşiye karşı çaredir 55, 56, 876	
~ başka ilimler gibi meşakkatli	
derslere muhtaç değil 847	
~ başka kitaplara benzemez,	
temellük edilmez 444	
~ belâların define bir vesiledir 56,	
57, 61, 74, 100, 187, 232, 296, 392, 395, 428,	
485, 493, 656, 770, 865	
~ beşeriyetin saadeti olacaktır 129	
~ bir sedd-i Kur'ânidir 377, 770	
~ bir vesile-i rahmettir 80	
~ dairesi Bkz: daire-i Nur	
~ kimlerin dairesidir? 130	
~ ve ehl-i tarikat 576	
~indeki haslar ve evlilik 151	
~nde hafiyelik edenlere karşı	
perdeyi yırtmamak 198	
~nde meşrep ihtilâfi tesanüdü	
bozmamalı 562	
~ndeki ihlâs 718	
~ndeki şirket-i maneviye 328	
~ndekiler ve siyaset 723	
~ne girmek 122, 234, 362	
~nin şümülü 35	
~ dersleri 714	
~ne gelenlere tarafgirlik nazarıyla	
bakılmaz 545	
~nin verdiği zevk ve nur 124	
~nin yapıldığı yer Bkz: derşane-i Nuriye	
~yle Nuranî vefat 264	
~ diğer eserleri setretmez, kuvvet	
ve revaç verir 444	
~ ehl-i imana nokta-i istinattır 169, 368	
~ emniyet, asayiş, hürriyet ve adaleti	
temin eder 218	
~ eski medreselerin faydasını	
temin eder 428, 529, 609	
~ gaffet ve dalâleti dağıtır 427	
~ hakkındaki ehl-i vukuf raporu 44	
~ hazine-i Kur'âniyenin dellâlidir 427	
~ hıfz ve inayet-i İlâhiyeye mazhardır 614	
~ hizmeti 62, 69, 93,	
165, 168, 307, 343, 386, 398, 403, 512, 571,	
743, 744, 756, 795, 821, 824, Bkz: hizmet-i	
imaniye, hizmet-i Nuriye-i kudsiye, hizmet-i Nu-	
riye	
~ haricinde keşif ve keramet	
aramamak 419	
~ ile uğraşılmalı 55	
~ nde vazife-i İlâhiyeye	
karışmamak esastır 579	
~ ve asayiş 862, 868, 870	
~ ve evlilik 151	

~ ve hastalık damarı 418	
~de ihtiyat ve sadâkat 249	
~nde hırs ve kanaatın yeri 168	
~inde münakaşa etmemek 353	
~inde tesanüt 804	
~nde az zahmet, pek çok manevî	
kazanç var 512	
~nde birbirini tenkit etmemek 562	
~nde ehl-i imana mukabele etmemek	
esastır 560	
~nde fedakârlık 343	
~nde hataları affetmek 354	
~nde ihlâs, tesanüt ve kusura	
bakmamak 151	
~nde ihtiyat 102, 151,	
249, 275, 357, 364, 451, 454, 494	
~nde kusur edenlere tokat gelmesi 144	
~nde manevî makam sahibi olmaya	
çalışmamak 391	
~nde sabır içinde şükretmek 78, 171	
~nde sıkıntılara sabır ve şükürle	
mukabele 870	
~nde tarafgirane cereyanlara temas	
etmemek esastır 467	
~ndeki sıkıntılar 88	
~ndeki sıkıntılara ehemmiyet	
vermemek 228	
~ne dair büyük zatların işaretleri 301	
~ne dair düsturlar 364	
~ne işlenlere tokat gelir 144	
~ne kendilerini vakfedelerin	
tayınları 803, 831, 835, 855, 858	
~ne mâni olunması 772	
~ne yardım etmeyen hocalara hitap 366	
~ni alet etmemek 611, 617	
~nin dünyevî ve uhrevî faydaları 327	
~nin faydaları 796	
~nin iki mühim neticesi 328	
~nin önemi 43	
~nin uhrevî meyvelerini dünyada	
yemeye çalışmamak 508	
~ iki dehşetli belâyı defetmeye çalışıyor 187	
~ ile dinsizlik cereyanına mukabele 797	
~ ile imanını kurtarmak 233	
~ imanda Cennet çekirdeği bulunduğunu	
gösterir 820	
~ imha edilmez 570	
~ inayet ve hıfz-ı İlâhiye altındadır 818	
~ kâfîdir 529, 737	
~ Kur'ân'ın i'caz-ı manevîsinden	
süzülmüştür 702	
~ Kur'ân'ın malıdır 43, 99, 118, 743	
~ Kur'ânî ve imanî bir seddir 796	
~ mağlup edilmez 585	
~ manevî bir zabıta hükmündedir 615	
~ mesleği 66, 146,	
158, 203, 238, 293, 515	
~ azamî ihlâstır 879	
~ hiletir 785	
~ nedir, ne değildir? 46	
~ Sahabe mesleğinin bir cilvesidir 130	
~ tarikat değil, imanın hakikatleridir 792	
~ ve siyaset 82, 815	
~ ve siyasetçiler 729	
~ ve tarikat 414, 415	
~inde hırs ve kanaatın yeri 168	
~inde keşif ve keramet aramak yoktur 162	
~nde Âl-i Beyt muhabbeti esastır 350	
~nde asayiş temin esastır 531	
~nde benlik ve gösteriş merduttur 442	
~nde benlik ve şahsî makamları	
arzu etmek yoktur 459	
~nde hodfûrşuktan kaçınmak	
esastır 287	
~nde hubb-i Âl-i Beyt esastır 415	
~nde hürmet ve ihtiramlardan	

kaçınmak esastır	336
~nde mü'minlerin uhuvveti esastır	311
~nde münakaşa ve tenkit etmek yoktur	166
~nde tarafgirâne mübahese etmemek esastır	468
~nde zaman mekan sohbet mani olmaz	175
~ndeki azamî ihlâs	804
~ndeki ihlâsa zıt haller	336
~ndeki kuvvet asayışı muhafaza içindir	871
~ndeki sırr-ı ihlâs	442
~ndeki şefkat esası	479
~nin esasları	414
~nin mağlup olmaması	122
~ mevcudatın tesbihatlarının dizildiği bir ibridimdir	179
~ müellifi	714, 717
~ müşteri aramaz	383, 442
~ nedir?	179, 183, 185
~ nesli- i atıyı kurtarmaya çalışıyor	54, 57
~ okuyanlara ilişmek değil, muhafaza etmek	827
~ on iki büyük tarikatın hülâsasıdır	576
~ ölümü terhis tezkeresine çevirmiştir	146
~ rahmettir	94
~ resmî olarak neşredilmeli	188
~ ruhları teskin, kalpleri tatmin eder	128
~ sair ilimler ve kitaplar gibi okunmamalı	126
~ siyasette tâbi ve dahil olmaz haklı tarafla yardımcı ve dost olur	276
~ suallere cevap verir	597
~ susturulmaz	53
~ şakirtleri ~ hizmette neticelere kanaat etmeli	168
~ hocalarla münakaşa etmemeli	230
~ için ölüm terhis tezkeresidir	220
~ keşif ve keramet aramamalı	161
~ vazife-i ilâhiyeye karışmamalı	579
~nde Vehhabilik damarı olmamalı	350
~ne verilen hapis cezası	462
~nin Ayetü'l-Kübra ile musibetten kurtulması	100
~nin manevî kazançlarına hissedarlık	328
~nin tesanütleri	198
~ talebeleri ~ni vazgeçirme plânı	216
~nin hayatlarının Risale-i Nur'a göre tanzim edilmesi	108
~nin kazandığı iki mühim netice	328
~ tarikatların faydasını temin eder	415
~ üniversitelerde okutulmaya şayandır	791
~ vatan ve millete faydalıdır	50, 54, 55, 56, 58, 279, 377, 780, 797
~ vatan ve millete zararlı değildir	221, 337, 424
~ ve adliyeler	818
~ ve Ahmed Hamdi (Akseki)	425, 498, 502, 503
~ ve aile hayatı	836
~ ve Anadolu	74, 865
~ ve asayiş	66, 146, 147, 218, 372, 493, 770, 771, 780, 795, 796, 797, 861, 863, 865, 868, 871
~ ve çocuklar	86, 89, 1 24, 373, 409, 433, 654, 822
~ ve diğer kitaplar	662
~ ve felsefe	312
~ ve hadimleri himaye edilmeli	67
~ ve hanımlar	309
~ ve hocalar	366
~ ve huruf-i Arabiye	155
~ ve ihtiyar kadınlar	821
~ ve ihtiyarlar	125
~ ve İmam-ı Ali	350
~ ve ittihad-ı İslâm	442
~ ve kadınlar	87, 836

~ ve kar	53
~ ve Konya uleması	224, 465
~ ve kuşlar	164, 170, 175, 294, 300, 305, 327, 500
~ ve medrese hocaları	224
~ ve millet	291
~ ve müellifi	856
~ ve müsâlemet-i umumiye	864
~ ve siyasiler	383
~ ve Şah-ı Nakşibend	301
~ ve şakirtleri	170, 263
~ aleyhindeki plân	449, 451
~ himaye edilmeli	56
~ siyasetten uzak durmalı	82
~ne cemiyetçilik ve tarikatçılık bahanesiyle ilişilmesi	492
~ne ilişkinlerin tokat yemeleri	494
~ne ilişilmesi zamanında gelen belâlar	493
~ne işaret eden ayetler	77, 78
~ne saldıranların akibeti	220
~ni himaye ve muhafaza	249
~nin istirahatlerini muhafaza	137
~nin siyasetle alakası yoktur	152, 545
~nin şahs-ı manevîsinden çıkan fevkalade haller	410
~nin şahs-ı manevîsinin harika kuvveti	422
~nin vazifesi	54
~nin vazifesi herşeyden önemlidir	90
~ ve Şark Dârülfünunu	780
~ ve Şark Üniversitesi	790, 791
~ ve talebeleri	670
~ ve Türk milleti	269
~ ve üç cebbar kumandan	422, 431
~ ve vahdet-i İslâm	236
~ ve vatan	187, 188, 218, 770
~ ve vilâyet-i şarkiye	861
~ ve yağmur	80, 94, 100, 395, 800
~ ve yeni huruf	155
~ ve zelzele	61, 74, 94, 296, 298, 493, 532
~ yalvarmaz	199
~ zamanın yalarına ilâttır	362
~'a ait keramet ve işaret-i gaybiyelerin yazılma sebebi	103
~'a ait kerametlerin yazılma sebebi	118
~'a dair keramet-i gaybiyelerin yazılmasının hikmeti	43
~'a dair kuşlarla ilgili tevafuklar	163
~'a ilişkinler	553
~'a ilişkinlerin tokat yemeleri	198
~'a ilişilmemeli	58
~'a ilişilmemeli, tervic ve neşrine çalışılmalı	428
~'a ilişilmesi zamanında musibetlerin gelmesi	532
~'a ilişmek belâlara bir vesile olur	144, 296, 395, 485, 493, 865
~'a kanaat etmek, başka şeref ve menfaat aramamak	468
~'a kanunî açıdan ilişilemez	333
~'a kanunsuz ilişilmesi ve Diyanet	405
~'a karşı alâka, irtibat ve sadâkat	171
~'a karşı sadakatı sarsmamak	217
~'a sadakat ve sebatla çalışmak	621
~'a set çekilemez	863
~'a şakirt olanların kazancı	123
~'a şakirt olmak şartıyla herkesin kendi malı gibidir	445
~'a tevehhümle ilişilmesi	40
~'da cezayı mucip bir madde yoktur	37
~'da suç bulunamaması	817, 851
~'da suç yoktur	626
~'daki hakikat	475
~'daki ihlâsı muhafaza	809, 810

~'daki mağlup olmaz hakikat	368
~'dan ıktibasa izin	444
~'dan vazgeçirme plânları	734
~'in def etmeye çalıştığı iki tehlike	221
~'la işgalin faydaları	392
~'la kâinat âlakadardır	170
~'la okuma, dinleme ve yazma suretiyle meşguliyet	657
~'lar Ustat yerine ders verir	754
~'u okumak	783
~'u yazmanın dünyevî ve uhrevî faydaları	327
~'un âlem-i İslâma yayılması	441
~'un Allah'a iman hakkındaki tahşidatına gelen itirazlara cevap	348
~'un azamî ihlâsı	850
~'un bahsettiği feyizli makamlara kanaat etmek	140
~'un beraatı	37, 556, 590, 771
~'un beyanatına münasip düşmeyen ifadeler	303
~'un bid'acılara tokatları	283
~'un bir kerameti	422, 431
~'un birinci derşanesi	854
~'un cemiyetçilik ve tarikatçılıkla ittihâm edilmesine cevap	478
~'un cemiyetlerle alakası yoktur	40
~'un diğer dillere tercümesi	441
~'un dini siyasete alet etmekle ittihâm edilmesine cevap	695
~'un dinsizlikle mücadelesi ve maneviyatı tamiri	33
~'un Diyanet Riyasetine gönderilmesi	500
~'un düşmanları	771
~'un ehemmiyeti ve makbuliyeti	58
~'un erkân-ı imaniye hakkındaki tahşidatının hikmeti	189
~'un eski harflerle tamamının tab'ına müsaade edilmemesinin hikmeti	154
~'un fütuhâtı	88, 200, 685
~'nin engellenmeye çalışılması	694
~'un gizli düşmanları	610, 685, 694, 827
~'un gizli düşmanlarının mağlubiyeti	431
~'un hakikate açtığı yol	169
~'un hakikatleri	725
~'un hakikatleri gıda hükmündedir	125
~'un hakkaniyeti	470
~'un hakkaniyeti ve galibiyeti	431
~'un Haremeyn-i Şerife'nce makbuliyeti	471
~'un has şakirtleri	371
~'un Hizb-i Kur'anîsi	728
~'un hizmet-i imaniyesi	103, 866
~'un hüccetleri	168
~'un iâdesi	334
~'un ihbarat-ı gaybiyesi ve hocalar	368
~'un ihlâs esası	468
~'un ihlâs esası siyasetten meneder	467
~'un iki vazife-i kudsiyesi	66
~'un iman hakikatlerini ispatı	34
~'un imani hüccetleri keşfiyata ihtiyaç bırakmaz	161
~'un intişarı	758
~'un intişarına mâni olunmaya çalışılması	554, 588
~'un intiyarı	878
~'un kanunsuz olarak taharri edilmesi	477
~'un kıymeti	134, 148, 157
~'un kıymetini kırmak için Said Nursî'ye iftira	453
~'un komitelerle alakası yoktur	40
~'un küçük şakirtlerinin risaleleri yazmaları	124
~'un küfr-i mutlakla mücadelede muvaffakiyeti	619, 661

~'un lüzum ve ehemmiyeti	35
~'un mahiyeti	204
~'un makbuliyeti	42, 118, 124, 131, 132
~'un makbuliyetinin ve kuvvetinin kaynağı	390
~'un manevî fiyatı	504
~'un matbuat âlemi ile tezahürü	187
~'un mecmualar haline getirilmesi	120
~'un memleket ve küre-i arzla alakadarlığı	53
~'un meşrebi	361
~'un meşrebi muhafaza edilmeli	361
~'un meydana çıkışı	39
~'un mücedditliği	729
~'un müsaderesi	664
~'un neşri	155, 240, 574, 653, 729, 789, 816, 860
~ için teberra	313
~ ve fütuhâtı	723
~ndeki muvaffakiyetin bir kerameti	500
~ne mâni olanlar	444
~ne mani yoktur	329
~nin engellenmek istenmesi	572, 837
~nin önemi	33
~yle yapılan hizmet	744
~'un nüfuzunun kırılmaya çalışılması	219
~'un programı	66
~'un resmen serbestisi	765
~'un satılan nüshalarının sermayesi	856
~'un selâmet ve intişarı	203
~'un sena edilmesinin maksadı	132
~'un serbestiyeti	60, 74, 75, 80, 81, 92, 93, 94, 95, 101, 107, 122, 154, 155, 300, 429, 548, 604, 743, 748, 807
~ne engel olunmaya çalışılması	516, 573
~nin tam verilmemesinin sebebi	154, 440
~'un sermayesi	857
~'un sırr-ı ihlâsı	399
~'un siyasetle alakası yoktur	218, 383
~'un şahs-ı manevîsi	130, 135, 136, 178, 242, 383, 470, 700, 819
~ Hazret-i Hasan'ın bir muavini ve mütemmimidir	139
~ ve Mehdi	457
~ni ehl-i imana göstermek	99
~'un şefkat esası maddi mücadelede meneder	531
~'un şeref ve selâmetini muhafaza	453
~'un şiddetli tokatları	39
~'un tab'ı	154
~'un tashihi	260
~'un telifi	29, 842
~'un telifinde hissiyat-ı nefsanîye karışmamıştır	393
~'un telifinin tamamlanması	86, 87, 201, 258
~'un tercümanı	107, 157, 457, 470, 745
~'un tesiri	662
~'un tesirinin sırrı	619, 661
~'un tetkik edilmesi ve beraatı	524
~'un tezahüründe Said Nursî ve talebelerinin hisseleri	135
~'un tokat vurduğu felsefe	313
~'un Türkçe oluşu	181
~'un üstadı ve mehazı olan ayetler	727
~'un vasıfları	179, 183, 185
~'un yangınlara dair kerametleri	197, 231
~'un zuhurunun hiss-i kablelvuku ile hissedilmesi	105, 108, 358, 654, 669
Alevîler ~ dairesine girmeli	415

Arapça ve Türkçe olarak ~'un neşrine çalışmak.....	653
bolşevizme karşı ~ mücadelede edebilir.....	192
Diyanet ~'u himayet etmeli.....	774
Eski Said'in hayatından ~'un kerameti olan üç vakia.....	421
felsefecileri ~ aleyhinde istimal.....	313
hapistekileri ~'la ıslah.....	698, 706
Hasan Feyzî'nin nur-i Muhammedîye ve ~'a dair manzumesi.....	204
hastalar, ihtiyarlar ve ~.....	87
Hazret-i Ali ve Gavs-ı Azamın ~'u haber vermesi.....	130
hocaları ~ aleyhinde istimal.....	188, 217, 218, 313, 352
hocaların ~'dan çekinmeleri.....	283
hocaların ~'dan uzaklaştırılması.....	367
hocaların ~'u tenkit edememesi.....	610
İmam-ı Ali'nin ~'dan haber vermesi.....	258
İşaratü'l-l'caz ~'un bir fihristesidir.....	627
kâinat ve hayvanat ~ ile âlakadardır.....	95
komünizm yangını ve ~.....	232
küfr-i mutlakı durduracak yalnız ~dur.....	356
manevî tahribata karşı ~.....	781
medrese ehlinin ~'dan çekinmesinin sebebi.....	282
mektepliler, muallimler ve ~.....	312
Said Nursî'nin ~'u hiss-i kablelvuku haber vermesi.....	358
Said Nursî'nin ~'u kendi yerine tevki etmesi.....	665
Said Nursî'nin çürütülerek ~'a ilişmek istenmesi.....	97
Said Nursî'nin hayatı ve ~.....	730, 733
Said Nursî'nin ziyaretçilere ~'u okuma tavsiyesi.....	783, 789
sofimeşreplileri ~'a karşı istimal.....	188, 218
şahsını değil ~'u nazara vermek.....	336
Şiîler ve Alevîler ~ derslerini dinlemeli.....	149
ulemanın ~ hakkındaki görüşü.....	702
üniversitelerinin ~la ilgilenmesinden rahatsız olunması.....	491
Üstadın vefatının ~'un vazifesine tesiri.....	343
vatan ve millet dünyaya karşı ~'a muhtaç olacak.....	148
vatanperver, milliyetçi ve siyasetçiler ~'a sarılmalı.....	356
Risale-i Nur Külliyyatı.....	30, 531, 536, 703, 719, 808
Risale-i Nur Şakirtleri.....	57, 75, 95, 97, 104, 143, 146, 162, 163, 199, 335, 367, 387, 875, Bkz: Nur Talebeleri
~ dini siyaseti alet ediyor ithamına cevap.....	218
~ ehl-i ilim ve imanla münakaşa etmemeli.....	188
~ keşif ve keramet aramamalı.....	162
~ meraklarını malâyaniyata sarfetmemeli.....	111
~ münakaşa ve tenkit etmemeli.....	166
~ vatan ve millete zararlı değildir.....	221
~nin manevî kazançlarına hissedarlık.....	346
~nin şahs-ı manevîsi.....	364
~nin şirket-i maneviyesi.....	162, 224, 287, 328, 410, 787
~nin tesanütlerinin bozulmaya çalışılması.....	198
~nin üstadı Hazret-i Alidir.....	149
~nin vazifesi hizmettir.....	756
Gençlik Rehberi sebebiyle ~ne ilişilmesi.....	492
Risale-i Nur Talebeleri.....	93, 178, 721, 753, 840, Bkz: Nur Talebeleri
~ne Said Nursî'nin vasiyeti.....	621
~nin dualarına hissedarlık.....	328
~nin tarikatle ithamı edilmesine cevap.....	832
Risale-i Nuriye.....	76
Risale-i'n-Nur.....	210, 213, 214

risaleler.....	40, 42, 47, 58, 75, 81, 195, 229, 258, 297, 383, 386, 413, 464, 476, 477, 499, 525, 583, 598, 742, 771, 775, 778, Bkz: Risale-i Nur
~ hakkındaki ehl-i vukuf raporu.....	44
~ manevî tahribata siperdir.....	772
~ ve yeni huruf.....	155
~e keyfî olarak el konulması.....	522
~i kanunsuz müsadere.....	525
~i parasız vermemek.....	530
~in âlimlere gönderilmesi.....	409, 411, 412, 441, 472, 473
~in Arabiye tercümesi.....	441
~in beraati.....	40, 46, 817
~in beraatinden sonra ceza verilmesi.....	464
~in Camiü'l-Ezhere gönderilmesi.....	315, 316, 369, 409, 472, 586
~in çekirdekleri ve hülâsaları.....	629
~in fiyatı.....	446
~in Hazret-i Peygamberin kabrinde ve Hacerü'l-Esvedde görülmesi.....	531, 535, 603
~in imha edilmeye çalışılması.....	531, 533, 534, 535, 603
~in kanunsuz olarak toplanıp mahkemeye verilmesi.....	482
~in mecmular haline getirilmesi.....	120
~in menbâi Kur'ân'dır.....	413
~in müsaderesi.....	525, 555, 572, 588, 604, 664, 685
~in neşri.....	505
~in Papaya gönderilmesi.....	591
~in serbestiyeti.....	551
~in telifi.....	29
~in tercümesi.....	547, 552
~in tesliminin tehir edilmesi.....	771, 772
~in vatan ve millete hizmetleri.....	482
~in yasaklanmaya çalışılması.....	523
~in zararı yoktur.....	40
hacca gönderilen ~in ulaşmamasının hikmeti.....	442
hastalıklar ve ~.....	725
mahrem ~.....	874
masumların ve ümmilerin yazdıkları ~.....	123
masumların yazdıkları ~.....	131
müsadere edilen ~.....	811
müsadere edilen ~in iadesi.....	594, 596, 817
Said Nursî'nin ~in bedelini vermesi.....	440, 445, 448, 468, 471, 530, 548, 558
risalet.....	643
~ Muhammed (a.s.m.)'in ~i.....	682
Risale-i'n-Nur.....	Bkz: Risale-i Nur
~'un tercümanı.....	159
Risale-i'n-Nur.....	160, Bkz: Risale-i Nur
riyakârâne.....	132
riyakârlık.....	71, 279, 336, 419, 480, 804, 823
riyazet.....	169
rovelver.....	511
rububiyet.....	348
Rufai.....	414
ruh.....	125, 128, 133, 345, 427, 619, 646
~ çağırma.....	Bkz: celb-i erva
~larla muhabere.....	737
ruhani.....	272, 598
~ hüddamlar.....	508
ruhaniyat âlemi.....	179
ruhban.....	716
ruhî bir maraz.....	46
ruhsat.....	503
ruhsat-ı şer'iye.....	41, 354
ruhsatla amel.....	367
Rum.....	452
Rumeli.....	776
Rumuzat-ı Semaniye.....	314
Rus.....	267, 605, 797

~ da dinsiz kalamaz	606
~ların Müslümanları hacca göndermesi	463
Rus Başkumandanı	697, 752, 827
Rusya	508, 605, 772, 849, 870
~ya semavi taşlar düşmesi	396
kızıl ~	232
rûy-i zemin	640
rûesa-i Kureyş	692
Rüşü	154, 176, 235, 260, 289, 562, 837
Rüşü Çakın	828
rüşvet	74
rüşvet-i mutlaka	376, 513
rüşvet-i umumi	746
rûbe	419
maddî ve manevî ~ler	142
rûya	121, 122, 364
rûya-i muvakkat	45
rûya-i sadıka	108, 669, 737

S

Sa'deddin-i Taftazânî	351, 355
sa'y	649, 650
~in şevki	599, 650, 651
saadet	50, 233, 836, 876
~ güneşi	715
~ rehberi	703
beşeriyetin ~i	128
daimî ~i	713
ebedî ~	673
saadet-i bâkiye	672
saadet-i dünyeviye	754
saadet-i ebedî	220
saadet-i ebediye	90, 165,
426, 439, 569, 618, 641, 684, 762	
~ müjdesi	681
saadet-i hayat-ı dünyeviye	567, 649, 651
saadet-i hayat-ı uhreviye	651
saadet-i hayatiye	649
saadet-i hayatiye ve ebediye	
vatan ve milletin ~si	796
saadet-i uhreviye	730, 754
sabır	51, 757, 802, 870
~ içinde şükretmek	78, 171, 302
Sabri	153,
176, 224, 230, 250, 259, 260, 278, 290, 318, 331,	
353, 354, 369, 385, 397, 398, 414, 582, 629, 634	
Sabri (Konyalı)	242, 260, 290, 331, 398, 465
Sabri (Nur Santralı)	330, 384, 464, 627
sadaka	52, 74, 100, 302, 493, 865
sadaka-i makbule	770, 771, 772, 800
sadaka-i maneviye	75
sadâkat	140, 156, 249, 386, 450, 456, 685
Sadık	239,
319, 386, 413, 506, 528, 546, 562, 629, 749, 814	
Sadık Bey	327, 366, 451
Safranbolu	175, 178,
239, 261, 262, 265, 266, 286, 313, 324, 338, 364,	
373, 387, 416, 430, 466, 499, 500, 513, 587, 858	
sağ, sol ve ortası	585
Sahabe	762
~ mesleği	130
Cennetle müjdelenen on ~	Bkz: Aşere-i Mûbeşşere
Sahabeler	113, 351, 352, 354, 391, 727
~ zamanındaki fitnelerden	
bahis açmamak	351, 360, 361
sahife-i amel	645
sahife-i hava	437, 683
sahife-i havaiye	438
sahife-i kader ve kudret	678
Said	241, 470, 668
küçük ~ler	392

Said (Nursî)	202, 269,
Bkz: Said Nursî	
~ yoktur, konuşan yalnız hakikattir	619, 661
~in baltalarla başına vurulması	611
~in fedakârlığı	619, 620
~in vücudunun ortadan kaldırılmaya	
çalışılması	246
binler ~ler	310
genç ~ler	558
Said Nuri	259
Said Nursî	45, 47, 58, 64, 84, 92, 102, 117,
121, 123, 126, 134, 138, 144, 147, 148, 172, 182,	
191, 192, 199, 217, 223, 228, 242, 244, 248, 259,	
262, 265, 271, 275, 286, 287, 290, 292, 304, 337,	
342, 346, 350, 355, 401, 408, 413, 420, 428, 439,	
462, 475, 484, 486, 489, 497, 513, 514, 515, 517,	
522, 526, 530, 543, 553, 557, 558, 559, 560, 562,	
564, 566, 569, 570, 577, 580, 583, 586, 591, 603,	
606, 626, 636, 652, 653, 656, 657, 662, 665, 666,	
682, 686, 693, 695, 702, 722, 734, 738, 741, 749,	
753, 758, 764, 765, 766, 768, 774, 775, 778, 783,	
788, 793, 794, 796, 798, 801, 804, 808, 811, 816,	
822, 826, 832, 834, 846, 853, 856, 862, 866, 867,	
Bkz: Eski Said, Said (Nursî), Üstat Bediüzzaman, Üstat, Risale-i Nur tercümanı, Risale-i Nur'un tercümanı, Hoca Hazretleri, Fatînü'l-Asr, Bediüzzaman Molla Said, Bediüzzaman, gönüllü alay kumandanı	
~ aleyhinde propaganda	57, 219, 254, 333, 483
~ cemiyet kurmaya çalışmamıştır	45, 47
~ dini alet etmemiştir	45, 47
~ dini siyasete alet etmemiştir	616
~ hakkında evham edenlere cevap	37
~ hocadır, şeyh değil	67
~ iman hizmetini alet etmemiştir	618, 659
~ kimdir?	267
~ tarikat dersi vermemiştir	67
~ ve adliye memurları	818
~ ve Âl-i Beyt	458
~ ve asayiş	38, 69,
221, 480, 739, 740, 753, 795, 798, 801, 827	
~ ve Bitlis muhasarası	509
~ ve çocuklar	392, 433, 654, 822
~ ve Divan-ı Harb-i Orfî	695, 752, 870
~ ve eserleri	
~ hakkında ehl-i vukuf raporu	44
~ hakkında mahkeme kararı	46
~ vatan ve millete faydalıdır	379
~ ve millet	51
~ ve gazete	37, 424, 467, 469, 490, 627, 700
~ ve hürriyet	51, 52
~ ve İsparta	302, 808
~ ve İmam-ı Ali	350
~ ve Mehdîlik	458
~ ve millet	335
~ ve siyaset	45, 110, 604, 749, 765, 766,
Bkz: Said Nursî'nin siyasetle ilgilenmemesi, Said Nursî'nin dini siyasete alet etme ithamına cevabı	
~ ve sünnet-i seniye	836
~ ve Şark Üniversitesi	775, 779
~ ve talebeleri	556, 589
~ aleyhindeki gizli komite	49
~ hakkında hükümete evham verilmesi	474
~nin bindiği kayığın batmaktan kurtulması	800
~nin düşmanları	741
~ ve Türk milleti	159, 269
~ ve Urfa	784, 785
~ ve üç cebbar kumandan	422, 431
~ yardımlarla geçiniyor iftirasına cevap	834
~nin ahiret meşgûliyetine ililişmesi	482
~nin akrabalarıyla görüşmemesine bedel imandan gelen teselli	820
~nin beddua etmemesi	237,

378, 402, 479, 483, 696, 870, 878	
~'nin bedeline hastalananlar.....	317
~'nin benlik ve hodfuruşluk zannına cevabı.....	731
~'nin Büyük Cihad'da yayınlanan şekvasına dava.....	766
~'nin camiden men edilmesi.....	202, 222
~'nin cemiyetçilik ve tarikatçılık ittihamına cevabı.....	478, 479
~'nin Cumaya gitmeyişi tenkide cevap.....	98
~'nin çektiği eza ve cefa.....	620
~'nin çocukken âlimlerle münazarası ve suallere doğru cevap vermesinin hikmeti.....	609
~'nin çocukluğundaki harika hallerin hikmeti.....	609
~'nin Demokrat Partiyi desteklemesinin sebepleri.....	812
~'nin derslerinin zararı yoktur.....	40
~'nin devlet yetkililerine mektubu.....	524
~'nin dindar ve müttakiyi lâkayta tercih etmesi.....	483
~'nin dinî hissiyatı siyasete alet ittihamına cevabı.....	695, 709, 740, 767, 718
~'nin dinî siyasete alet etmekle ittiham edilmesinin hikmeti.....	619, 658
~'nin dinî tedrisata taraftarlık suçlamasına cevabı.....	698, 706
~'nin Divan-ı Harb-i Orfiden beraati.....	421
~'nin doksan kitabı ezberlemesi.....	678
~'nin dünya ile ilgilenmemesi.....	424
~'nin dünya ve mafihayı terketmesi.....	158
~'nin dünyaya gelişini haber veren Hasan Fezli.....	340
~'nin dünyayı terk etmesi.....	751
~'nin düşmanları.....	65,
110, 143, 216, 246, 249, 253, 255, 263, 367, 390, 391, 418, 452, 492, 510, 511, 515, 720, 721, 741, 749, 753, 769, 817, 847	
~'nin ehl-i siyasete müracaat etmemesi.....	308
~'nin Emirdağ'ına gönderilmesi.....	334
~'nin eserleri.....	268,
Bkz: risaleler, Risale-i Nur	
~'nin fedakârlığı.....	69, 119, 628, 721, 730, 740, 744, 753, 795, 801, 828
~'nin feragat mesleği.....	620
~'nin feragati.....	712
~'nin gazetelere bir mektubu.....	867
~'nin Gençlik Rehberi mahkemesine zorla sevkedilmek istenmesi.....	720
~'nin gizli siyaset çeviriyor ittihamına cevabı.....	793
~'nin hakiki vazifesi.....	45
~'nin hakkını helâl etmesi.....	39,
71, 467, 620, 661, 803, 827, 865, 877	
~'nin hapis ve nefiyleri.....	268
~'nin haps-i münferidi.....	48, 99,
145, 223, 248, 334, 380	
~'nin hastalanması.....	133
~'nin hastalıklarına ehemmiyet vermemesi.....	418, 424
~'nin hayat-ı içtimaiyeden inzivaya çekilmesi.....	649
~'nin hayat-ı içtimaiyeye karışmasından tevehhüm edilmesi.....	40
~'nin hayatı ve Risale-i Nur.....	730, 733
~'nin hayatındaki harika haller.....	607
~'nin hayatının Risale-i Nur'a göre tanzim edilmesi.....	109
~'nin hayatının tarihçesi.....	279
~'nin hediye kabul etmemesi.....	107,
110, 167, 305, 398, 453, 470, 485, 593, 610, 700, 782, 809, 823, 830, 834, 849	

~'nin hediye ve teberru kabul etmemesi.....	158
~'nin hiddete getirilmeye çalışılması.....	333, 334, 592
~'nin hizmet haricinde insanlarla görüşmekten kaçınması.....	167, 344
~'nin hizmeti.....	744
~'nin hizmeti ve sergüzeşte-i hayatı.....	607
~'nin hukuk-ı medeniy ve insaniyeden mahrum edilmesi.....	380
~'nin hususî meşrebi.....	359
~'nin hükümetin maaş teklifini reddetmesi.....	59, 80
~'nin hürmet ve senalardan kaçınması.....	712
~'nin hürriyetine ilişilmesi.....	337
~'nin hüsn-i zanlardan kaçınması.....	223
~'nin hüsn-i zanları kabul etmemesi.....	139,
141, 167, 336, 380, 390, 391, 480	
~'nin hüsn-i zanları Nurlar adına kabul edışı.....	130, 136, 138
~'nin hüsn-i zanları tadili.....	158,
178, 204, 238, 242, 254, 286	
~'nin hüviyeti.....	159
~'nin Isparta Tümen Camiinin temeline harç atması.....	825
~'nin iâşesi.....	59, 61, 80
~'nin ifadesinin alınmaması.....	476
~'nin ihanet ve taziilere sabretmesinin bir hikmeti.....	203
~'nin ihlâsı.....	879
~'nin -ihtar edildi- tabirinden dolayı ittiham edilmesi.....	700,
701, 709, 712, 714, 715	
~'nin ihtiyarlığında hayatını muhafaza için fazla ihtiyat göstermesinin bir hikmeti.....	509
~'nin iki hayatını feda edışı.....	43
~'nin iktisat ve kanaati.....	835
~'nin ilmin izzetini muhafazası.....	452
~'nin insanların hürmetinden kaçınması.....	849
~'nin insanlarla görüşmemesi.....	851, 862
~'nin inzivası.....	220, 797, 850
~'nin inzivası ve mücceret kalışı.....	670
~'nin İstanbul hayatı.....	45
~'nin İstanbul'a gelişi ve ifadesinin alınması.....	803
~'nin İstanbul'a gelişi ve ulemayı münazaraya davet edışı.....	109
~'nin istiğnası.....	107, 831, 849, 856
~'nin izzet-i ilmiyeyi muhafazası.....	51,
107, 731, 733, 809, 849	
~'nin izzet-i İslâmiyeyi muhafazası.....	752,
827, 834	
~'nin kabri.....	804, 809
~'nin kanaat ve iktisadı.....	830
~'nin kanunsuz olarak taharri edilmesi.....	477, 481
~'nin kendini beğenmemesi.....	712
~'nin kıyafeti.....	159
~'nin kıyafetine ilişilmesi.....	69, 71,
150, 483, 490, 517, 518, 802	
~'nin kıyafetini değiştirmemesi.....	41
~'nin konuşmaktan men olunması.....	789,
838, 847, 867	
~'nin Konya'ya gidişi.....	837
~'nin kötü muamelelere sabır ve rıza ile mukabelesi.....	870
~'nin kuluncu.....	245
~'nin Kur'an'ın esrarına verdiği ehemmiyet.....	880
~'nin kurulmasına çalıştığı üniversite.....	843
~'nin küfr-i mutlaka karşı mücadelesi.....	801
~'nin lüzumsuz karakola çağırılması.....	295, 297
~'nin maddî kuvvetle karşılık vermemesinin hikmeti.....	753
~'nin mahiyeti ve hizmeti.....	711

~nin mahkemelere verilmesi	617	256, 334, 380, 525, 850	
~nin maiyeti	379, 424, 485, 856	~nin tecrit edilmesi	48, 51, 81
~nin makamları kabul etmemesi	390	~nin tekellül ve tasannudan kaçınması	344
~nin manevî makamları kabul etmemesi	139, 141, 142, 455, 459, 712	~nin teklifleri kabul etmemesi	779
~nin medihleri kabul etmemesi	286, 729	~nin tesemmümü	342, 498, 504, 682, 769, 786, 788, 855, Bkz: Said Nursî'nin zehirlenmesi
~nin mensupları	47	~nin tesettür ve terbiye-i İslâmiye taraftarlığı suçlamasına cevabı	699
~nin menziline kanunsuz baskın	480	~nin teveccüh-i ammeden kaçınması	71, 146, 223, 248, 380
~nin merdümگیرizliği	119, 256, 490	~nin teveccüh-i nâstan kaçınması	700
~nin mesleği	712	~nin umumî ders vermemesi	656
~nin metrukâtı	235	~nin umur-ı dünyaya karşı lâkaytlığı	38
~nin mezarı	291, 292, 299	~nin üç hastalığına Ayet-i Hasbiye ile gelen şifa	786
~nin muhabereden menedilmesi	65, 66	~nin üstadları	361
~nin mücadele-i maneviyesi	710	~nin validesi ve kardeşleri	820
~nin mücadehesi	744	~nin vasiyet ettiği şahıslar	235
~nin müdafaasının tağyir edilmesi	852	~nin vasiyeti	621, 855, 857
~nin müjde verdiği nur	357	~nin vasiyetini ölümünden önce yapmasının hikmeti	370
~nin müracaat etmemesinin sebebi	378	~nin vasiyetnamesi	235, 803, 804, 830
~nin müspet hareketi	870	~nin vatan ve millete hizmetleri	145, 267, 476, 711
~nin namahreme bakmaması	453	~nin vatan ve millete zararı yoktur	337
~nin nefsinin ölümüne razı olması	343	~nin vefatının Risale-i Nur'un vazifesine tesiri	343
~nin Nurları kendi yerine tevkil etmesi	665	~nin vekilleri	856
~nin nüfuz teminiyle ithham edilmesine cevap	700, 709, 713, 719, 768	~nin viridi olan ayetler	727
~nin nüfuzunun kırılmaya çalışılması	50	~nin yapılan işkencelere sükût edip sabretmesinin hikmeti	611
~nin otomobili kabul etmemesi	398, 403	~nin yapılan teklifleri kabul etmemesi	39
~nin peder ve validesi	239	~nin yazısı	612
~nin rejim aleyhtarlığı ithamına cevabı	738	~nin zalimlerden intikamı	335
~nin risalelerin bedelini vermek için eşyalarını satması	448, 468, 471	~nin zehirlenmesi	78, 235, 243, 246, 247, 254, 255, 317, 329, 333, 334, 379, 499, 511, 522, 526, 720, 784, 847, Bkz: Said Nursî'nin tesemmümü
~nin risalelerin bedelini vermesi	440, 445, 448, 468, 471, 530, 548, 558	~nin zehirli hastalığı	131
~nin rovelver taşıması	511	~nin ziyaretçilere Risale-i Nur'u okuma tavsiyesi	783, 789
~nin Rusya esareti	849	~nin zulümlere sabretmesinin hikmeti	721, 795
~nin sabır ve tahammülü	221	~ye Diyanette vazife teklifi	819
~nin sakal bırakmayışını tenkide cevap	98	~ye evham yüzünden eziyet verilmesi	474
~nin sarığını çıkarma teşebbüsü	150, 518	~ye iftira	452, 453
~nin serbestiyetten sonra memleketine gitmemesi	482	~ye ilişilmesi	152
~nin sesinin kısılması	838, 850, 851, 862, 868, 878	~ye ilişilmesinin hayırlı bir neticesi	174
~nin sıkıntılara tahammülü	256	~ye ilişip hâdis çıkarma planı	274
~nin siyasete dair tevehhüme cevabı	38, 42	~ye isnat edilen suçların aslı ve esası yoktur	617
~nin siyasete temastan kaçınması	483	~ye işkence edenler ~nin davasına hizmet ettiler	620
~nin siyaseti terk edişi	764	~ye kanunsuz olarak ilişilmesi	194
~nin siyasetle ilgilenmemesi	38, 56, 66, 82, 110, 112, 247, 359, 380, 424, 453, 467, 482, 513, 621, 647, 827, 868	~ye karşı kanunsuz muamele	71, 145, 222, 247, 298, 400, 490, 517, 826, 839, 850
~nin sohbette çekinmesinin hikmeti	782	~ye karşı on vecihle kanunsuz tazyik	379
~nin sohbette men edilmesi	804, 809, 823, 825, 838, 848, 878	~ye Kürdî denilmesi	159
~nin son dersi	870	~ye mahkemede sıkıntı verilmesi	491
~nin şahsına hizmette dikkatsizlik eden talebelere ikazı	507	~ye olan teveccüh-i ammenin kırılmaya çalışılması	71, 146, 203, 219, 222, 238, 294, 390, 494
~nin şahsını çürüterek Nurlara ilişilmek istenmesi	97	~ye sıkıntı verilmesi	49, 50, 56, 274
~nin şahsiyle meşgul olunmasının bir faydası	81, 237, 335, 391, 510	~nin en esaslı sebebi	486
~nin Şam ve Hicaz'a gitme teklifini reddetmesi	335	~ye suikast	309, Bkz: Said Nursî'nin zehirlenmesi
~nin şöhratperestlikten kaçınması	279	~ye şapka giydirilmeye çalışılması	483, 750
~nin tahakküme boyun eğmemesi	870	~ye şapka için sıkıntı veren vali	306
~nin tahkikat ve ihanetlere tahammülü	69	~ye tahkirkârâne ihanet	295
~nin tahkikat ve zulümlere tahammülü	873	~ye tevehhümle ilişilmesi	40
~nin tahsilî	608	~ye yapılan ihanet ve hakaretlerin maksadı	219, 228
~nin takke giymemesi	41	~ye yapılan ihanetlerin sebepleri	738
~nin talebelerine icazet vermesi	497	~ye yapılan istibdad-ı mutlak	379
~nin tarassut edilmesi	40	~ye yapılan işkenceler	616
~nin tarikât dersi vermekle ithham eden gazeteyle cevabı	792		
~nin tayyarelerle takip edilmesi	473		
~nin tazyikata sabır ve tahammülünün hikmeti	801		
~nin tecrid-i mutlakı	193,		

~'ye yapılan işkencelerin sebebi.....	332
~'ye yapılan kötü muamelelerin bir sebebi.....	49
~'ye yapılan peygamberlik isnadına cevap.....	836
~'ye yapılan siyasî bir iftiraya cevap.....	835
~'ye yapılan tazyik.....	52
~'ye yapılan tazyikatın sebepleri.....	80
~'ye yapılan zulümlerin sebebi.....	617
~'yi hiddete getirmek için kanunsuz taarruz.....	137
~'yi öldürme kararı alan komite.....	332
~'yi taciz ve tazyik.....	38
asayışı bozdurmak için ~'ye hücum.....	68
başkumandanın ~'yi dünyaya alıştırmak istemesi.....	872
dostlarının ~'den soğutulmaya çalışılması.....	219
hediye kabul etmeyen ~'nin kaidesini bozduran üç hadise.....	499
hürriyetten men edilen ~'nin şekvası.....	65
İngilizlerin ~'ye ilişememesi.....	421
insanların ~'den ürkütülmeye çalışılması.....	483
memurların ~ aleyhine evhamlandırılması.....	49
Nur Talebelerini ~'den uzaklaştırma plânı.....	217
Said Nursî Hazretleri.....	30
Said Ramazan.....	594
Saidcıklar.....	847
Saim.....	384
sakal.....	99
Said Nursî'nin ~ bırakmayıışı.....	98
salâbet-i imaniye.....	733
Salâhaddin.....	151, 245, 272, 275, 277, 315, 323, 324, 325, 330, 338, 397
salâh-ı selâmet.....	128
salâvat.....	673, 675, 676
Salâvat.....	583
saldırı.....	Bkz: tecavüz
salih.....	568, 680
~ bir âlim ve siyasî tarafgirlik.....	763
fasıkı ~e tercih.....	777, 844
Salih.....	324, 446, 559, 784
Salih oğlu Osman.....	327
Salih Yeşil.....	267
saltanat.....	361, 514, 546
saltanat-ı İslâmiye.....	458
Samed.....	646
samimî istemek.....	733
Samsun.....	543, 743, 749, 767, 768, 789
Samsun Mahkemesi.....	766
sanat.....	312
Allah'ın ~i.....	Bkz: Allah'ın sanatı
sanat ve icad-ı ilâhî.....	303
Sandıklı.....	198, 227, 389
Sâni.....	675
~in cülve-i kudreti.....	435
Sâni-i Hakîm.....	676
Sâni-i Zülcelâl.....	435
~nin sanatını takdir.....	407
sarhoşluk.....	114, 872
sarık.....	
Said Nursî'nin ~ını çıkarma teşebbüsü.....	150, 518
Sav.....	347
Sava.....	240, 266, 290, 292, 298, 304, 320, 327, 347, 371, 582
savcı.....	866
sayfa-i hasenat.....	356
Saykalû'l-İslâmiye.....	777
sebat.....	43, 140, 168, 200, 364, 401, 511
sebatkârâne.....	123
sebeb-i hilkat-i âlem.....	680
sebeb-i hilkat-i insan.....	205
sebepe.....	Bkz: esbap
Sebilürreşad.....	522, 545, 700, 730, 740, 863
seciye-i diniye.....	55
seciye-i میلیye.....	55, 697
seçim.....	828
sedd-i Kur'ânî.....	70, 187, 377, 605, 745, 770

Sedd-i Zülkarneyn.....	70, 187, 377, 605
sefahat.....	302, 313, 599, 649, 650, 651, 708
sefahat-i mutlak.....	374
sefahet.....	650, 651
Sefir.....	383
sehl-i mümteni.....	563
sekerat.....	264, 355
Selâhaddin.....	265
selâm.....	680, 731
selâmet.....	623
selâmet-i amme.....	840
selâmet-i kalp.....	45
selâmet-i millet.....	
~ için fertleri feda.....	647
selâm-ı ilâhî.....	681
Selânikliler.....	266
Selef-i Salihîn.....	113, 360
Selim.....	704
sem.....	
ihatalı ~.....	600
semavi.....	
~ dinler.....	651
~ kanun-ı esasî.....	649
~ kanunlar ve medeniyet.....	652
~ taşlar.....	395
sena-i Peygamberî.....	549
Senirkent.....	571, 829
serbest fırka.....	266
serbestiyet kanunu.....	482
serçe.....	95
serkeş.....	372
serpuş.....	751
serseri.....	605, 762
serserilik.....	568
ses.....	
~lerin havada nakli.....	687,
Bkz: nakl-i asvat.....	
sevap.....	42, 51, 89, 133, 280, 281, 282, 289, 318, 335, 342, 429, 657
sevk-i fitrî.....	170, 654
sevk-i Rabbanî.....	170
Sevr Muahedesi.....	812
seyahat-ı fikriye.....	252
seyahat-ı hayaliye-i fikriye.....	434
Seyda.....	814
Seydişehir.....	576
seyr i sülûk.....	736, 737
seyr i sülûk-i ruhanî.....	737
seyr-i enfûsî ve afakî.....	252
seyr-i sülûk-i kalbî.....	415
seyyid.....	457
~ler cemaati.....	455
Seyyid Saadeddin Paşa.....	332
Seyyid Salih.....	235, 529, 546, 547, 565, 593, 594, 784
Seyyid Şerif Cürcanî.....	355
Seyyidü'l-beşer Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm.....	639
seyyie.....	375, 562
Sıddık.....	629
Sıddık Muharrem.....	325
Sıddık Süleyman.....	330, 385, 627
Sıddık-ı Ekber.....	
~in fedakârlığı.....	730
sıfât ve esma-i ilâhiye.....	252
Sıffin Harbî.....	351
sıkıntı.....	42, 60, 342
hizmetteki ~lara ehemmiyet vermemek.....	229
sırran tenevveret.....	357, 364, 432, 511
sırr-ı akrebiyet.....	253
sırr-ı Furkan.....	213
sırr-ı i'cazû'l Kur'ân.....	627

sırr-ı ihlâs.....	39, 81, 83,
161, 345, 399, 419, 442, 459, 508	
sırr-ı ihlâs-ı hakikî.....	730
sırr-ı iman.....	204
sırr-ı inna atayna.....	357, 358
sırr-ı Kur'ân.....	71
sırr-ı şefkat.....	480
sırr-ı tevhid.....	598
siyam.....	413
Siirt.....	849
Sikke-i Gaybiye.....	253, 393, 423, 443, 549
Sikke-i Tasdik.....	594
Sikke-i Tasdik-i Gaybî.....	178, 201, 219, 469
sinema.....	873
sinema-i uhreviye.....	439
Sinop.....	446
Siracü'n-Nur.....	423, 471, 685
~un baş tarafındaki Münacat.....	683
~un müsaderesi.....	525
siyaset.....	45, 113,
114, 140, 142, 216, 356, 357, 360, 401, 426, 458,	
467, 481, 484, 513, 625, 746, 762, 777, 815	
~ tarafgırlığı.....	545
~ topuzu.....	274, 546
~ ve din.....	113
~i dine alet etmek.....	515, 622, 695, 746
~i dinsizliğe alet edenler.....	218,
276, 515, 622, 659, 695, 741, 754	
~in şerrinden Allah'a sığınırım.....	467, 835
~in zalimane bir düsturu.....	360
~le din lehinde işgal edenler.....	754
caniyâne ~ hataları.....	624
devletin ~inin selâmeti için zulümler.....	624
din ile ~in birbirinden ayrılması.....	806
dini ~e alet etme ittihamına cevap.....	218,
514, 616, 658, 695, 709, 718, 740, 767	
dini ~e alet etmemek.....	612, 622, 746
gaddar ~.....	763
iman hizmeti ~e alet edilmemeli.....	730
menfi ~.....	70
millet din ve ~.....	806
Nur Şakirtleri ve ~.....	828
Nur Şakirtlerinin ~e karışmamasının	
sebebi.....	311
Nur Talebeleri ve ~.....	276, 723, 754
Nurcuların ~lerle alakası olmaz.....	276
Risale-i Nur ve şakirtlerinin ~le alakası	
yoktur.....	152, 545
Said Nursî ve ~.....	45, 110,
604, 749, 765, 766	
Said Nursî'nin ~e temastan kaçınması.....	483
Said Nursî'nin ~i terk edişi.....	764
Said Nursî'nin ~le ilgilenmemesi.....	38,
56, 66, 82, 110, 112, 247, 359, 380, 424, 453,	
467, 482, 513, 621, 647, 827, 868	
Said Nursî'nin gizli ~ çeviriyor ittihamına	
cevabı.....	793
Said Nursî'ye yapılan ~e dair bir	
iftiraya cevap.....	835
tarafgirâne ~.....	764
siyasetçi.....	113, 192, 356, 729, 877,
Bkz: ehl-i siyaset	
~ tam müttaki dindar olamaz.....	113
dindar ~lere beyan.....	759
dinsiz ~ler.....	875
siyasetçilik.....	377, 467
siyaset-i beşeriye	
~nin bir kanun-ı esasîsi.....	647
siyaset-i hâzıra.....	759
siyaset-i İslâmiye.....	442, 669
~ye darbe vuranlara darbeler.....	358
siyasî.....	44, 403, 723
~ cemiyet.....	754
~ cereyanlar.....	415, 545, 578
~ fikir.....	Bkz: fikr-i siyasî
~ irtica.....	622

~ muhalif.....	41
dindar ~ler.....	760
ecnebiye verilen ~ rüşvet.....	625
Purutluğu yerleştirmeye çalışan ~ler	
hey'eti.....	815
vatanperver ~ler Nurları resmî neşretmeli.....	188
siyasiyyun.....	701
Sofestai.....	679
sofi.....	46, 615
~lere mukabele etmemek.....	560
sofilik.....	737
sofimeşrep.....	188, 218, 386, 553
sofu.....	737
~ların mesleği.....	738
soğuk.....	170
solcu.....	585, 605
solculuk.....	33, 606
sosyal hayat.....	Bkz: hayat-ı içtimaiye
söyle.....	643, 646
söyleme.....	689
söz.....	Bkz: kelime
güzel ~ler.....	676
güzel ~ler Allah'a yükselir.....	598, 677, 683
Sözler.....	32, 553, 564, 789, 829
su.....	439, 673, 674, 787
suç.....	707
Sudan.....	756
sû-i ihtiyar.....	872, 873
sû-i istimal.....	74, 651, 765
sû-i istimalât.....	649
sû-i zan.....	162, 198
sulh-i umumî.....	623, 780, 781, 790, 845, 864
sulh-i umumiye.....	840, 841
Sultan Fatih.....	549
Sultan Reşad.....	544, 776, 779, 843
Sultan-ı Ezeli.....	641
sülûk.....	Bkz: seyr-i sülûk-i kalbî
Sungur.....	235, 500, 501,
502, 521, 526, 528, 530, 533, 541, 550, 558, 559,	
571, 573, 588, 629, 718, 749, 803, 829, 832, 837,	
854, 856, 857, 860, 867, Bkz: Mustafa Sungur	
Sunni.....	149
sure.....	727
~lerden hizb-i Kur'ânî yapılması.....	727
her bir ~nin bir küçük Kur'ân oluşu.....	642
Sure-i Ankebut.....	691, 692
Sure-i Fil.....	396
Sûre-i Kevser.....	208
Sure-i Rahman.....	447
suret-i Rahman	
insanın ~da yaratılması.....	251
Suriye.....	210, 756, 780
Süfyan.....	556, 573, 589, 663
Süleyman.....	273, 284, 385, 629, 704, 814
Süleyman (a.s.).....	207
Süleyman (Baraklı).....	549
Süleyman (Beylerbeyli).....	116
Süleyman (Şamlı).....	153
Süleyman Kaya.....	595
Süleyman Rüşdü.....	299, 363, 430, 443, 512
sülûk.....	161, 169
sünnet	
~e riayet etmek.....	879
sünnet-i Peygamberî.....	576
sünnet-i seniye.....	75, 414, 737, 751, 836
sünühat.....	701
sürur.....	328
süt.....	568

S

Şafîî.....	483
Şafîî Mezhebi.....	98, 850
Şah-ı Nakşibend.....	301

~ ve Risale-i Nur.....	301
~'in virdi.....	801
şahıs.....	729
~'ını beğendirmek.....	286
müthiş ~.....	573
şâhid-i adl Hazret-i Kur'ân.....	214
şahs-ı manevî.....	136, 634, 729
~ zamanı.....	459
~nin üstatlığı ve irşadı.....	140
fitneyi ateşlendiren ~.....	701
Nur Şakirlerinin ~si.....	481
Risale-i Nur'un ~si.....	99, 130, 135, 136, 139, 178, 242, 383, 457, 470, 700, 819
şahs-ı manevî-i dalâlet.....	729
şahs-ı vefî.....	207
şahsî kemalât.....	162
şakirt	
Risale-i Nur ~leri.....	Bkz: Nur Talebeleri,
Risale-i Nur Şakirtleri.....	
Şam.....	335, 411, 412, 441, 525, 529, 531, 702, 714, 784
Şam-ı Şerif.....	409, 808
Şamlı Hafız.....	290, 291
Şamlı Hafız Tefvik.....	284, 385
Şamlı Süleyman.....	153
şan ü şeref.....	45, 71, 142
şan ve şeref.....	220, 286, 418, 419, 458, 459, 480, 810, 878
~ perdesi.....	804
şan ve şeref-i dünyeviye.....	419
şapka.....	69, 71, 407, 663, 664, 752
~nın cebren giydirilmesi.....	556, 573
Said Nursî'ye ~ giydirilmeye çalışılması.....	483, 750
şark.....	544
~ vilâyetleri.....	777, 790, 826
Şark.....	854
~in terakkisi.....	777, 844
ekser enbiyanın ~ta gelmesi.....	776, 844
Şark Camii'l-Ezheri.....	549
Şark Dârülfünunu.....	584, 776, 779, 791, Bkz: Şark Üniversitesi, Doğru Üniversitesi
~ ve Risale-i Nur.....	780
Şark Üniversitesi.....	669, 775, 779, 781, 845, Bkz: Şark Dârülfünunu, Doğru Üniversitesi
~ ve Risale-i Nur.....	790, 791
~ne dair mebuslara mektup.....	790
~nin kıymet ve ehemmiyeti.....	779
Şark Vaiz-i Umûmîliği.....	779
şark-ı şimalî	
~deki dehşetli hükûmet.....	463
~den çıkan ejdarha.....	374
Şarkî Anadolu.....	790, 791
Şazeli.....	414
şear.....	350, 592
şear-i İslâmiye.....	85, 302, 329, 519, 525, 526, 682, 764, 781
~ye darbe vuranlara darbeler.....	358
~yi ihya.....	456, 528
şef.....	556
ölmüş bir ~.....	589
şefaat.....	87, 568
Şefik.....	105, 117
şefkat.....	83, 87, 142, 166, 309, 479, 480, 556, 566, 590, 643, 710, 751, 786, 794
~ tokadı.....	450, 474, 493, 612, 620, 661, 800, 866
~ten gelen elemi izale.....	787
kadınların ~i.....	566
zarara razı olana ~ edilmez.....	91
şefkat-i fitriye.....	166
şehadet.....	648
şehit.....	62, 115, 801
manevî ~.....	325
Şem'î (ş).....	284

Şemme.....	88
Şemsi.....	444
Şems-i Ezel.....	208
şems-i İslâmiyet.....	715
şerafet-i ilmiye	
dinsizlere karşı ~yi muhafaza.....	732
şeref.....	487, 488, Bkz: şan ve şeref,
şeref-i diniye.....	834
şeriat.....	421, 695, 696, 752
~in ahkâmı.....	737
Şeriat-ı Ahmediye	
~ye ihanet eden dehşetli şahıs.....	540
şeriat-i Muhammediye.....	456
Şerife.....	304
Şerife Hanım.....	288
şerik.....	349, 691
şevk.....	113, 599, 650, 651
Şevket Efendi.....	284
şeyh	
ihtiyar ~.....	553
Şeyh Abdurrahman-ı Tağî.....	106
Şeyh Ahmed Hânî Hazretleri.....	849
Şeyh Bahid Hazretleri.....	670
Şeyh Said Hadisesi.....	70, 254
Şeyh Said Vakıası.....	367
Şeyh Sinusi.....	39
şeyhlik.....	46
Şeyhülislâm.....	476, 586
şeytan.....	311, 342, 343, 345, 418, 661, 706, 735, 793
~ rûya-i sadıkada peygamber suretinde temessül edemez.....	737
~a hakaret.....	702
insî ve cinnî ~lar.....	702
Şialık.....	362
şiddet-i fakr.....	830
şifa-i manevî.....	725
Şiîler.....	149
~ Risale-i Nur'un derslerini dinlemeli.....	149
şikak.....	232
şimal	
~ cereyanı.....	275
~de çıkan dinsizlik cereyanı.....	796
şimendifer.....	308
şirk.....	211, 396
~teki mesleğindeki müşkilat.....	434
gizli ~.....	46
şirket-i maneviye.....	162, 224, 287, 328, 410, 787
şirket-i maneviye-i uhreviye.....	123
şöhret	
~ düşkünlüğü.....	Bkz: hubb-i câh
şöhretperest.....	287
şöhretperestlik.....	279, 336, 442, 458, 480
Şualar.....	496
şuhur-ı selâse.....	89, 288, 682
Şule.....	88
şuur.....	303
şübehat.....	770
şübehat-ı uhreviye.....	68
şüheda hayatına mazhariyet.....	329
şükretmek	
medeniyet harikalarına ~.....	689
sabır içinde ~.....	78, 171, 302
Şükrü.....	331, 385, 718
Şükrü Efe.....	177
Şükrü Kaya.....	268
şükür.....	73, 168, 342, 396, 650, 676, 677, 683, 684, 688, 689, 787, 870
radyo nimetinin ~ü.....	599, 650
şükürsüzlük.....	74
şüphe.....	143, 169, 306

T

taallüm	427
taassup isnadı	806
tabaka-i avam	275
tabakat-ı beşeriye	632
tabiat	113, 306, 313, 349, 425, 434, 438, 439, 600, 679, 690, 733
tabîî	684
tabiiyyun	33, 34, 455, 710, 770, 842
~ mesleğindeki müşkülât	435
Tabip Hayri	322
tadlil	355
tağut	63
tahakküm	761
tahammül	51, 803
taharri	
Said Nursî'nin kanunsuz olarak ~ edilmesi	477, 481
taharri-i hakikat meylânı	716
tahdis-i nimet	725
Tahir	413, 814
Tahir (Araçlı)	432
Tahir Çavuş	389
Tahir Paşa	831
Tahirî	36, 153, 154, 1 55, 164, 235, 277, 288, 299, 304, 306, 310, 314, 318, 393, 397, 411, 413, 420, 428, 581, 666, 749, 799, 803, 829, 832, 837, 848, 854, 856, 857, 860
Tahirî Mutlu	828
tahiyye	673
tahkiki iman	Bkz: iman-ı tahkiki
tahkirat	69
tahrifat	73, 488
~çı kuvvet	584
manevî ~	780, 797, 846, 871, 877
tahrifat-ı maneviye	772
tahrîp	488
tahrîpçi	584
tahsil-i ilim	608, 855
Tahsin	239
Tahsin Bey	859
Tahsin Tola	571, 808, 828, 829
tahsîdat	
Nurların ~ı	348
tahsîdat-ı Kur'âniye	189
takke	41
taksim-i mesal	140
takva	41, 576
takviye-i iman	95
talebe	777
~lik fazileti	328
Risale-i Nur ~leri	Bkz: Nur Talebeleri,
Risale-i Nur Talebeleri	
talebe-i ulûm	657, 854,
Bkz: ilim talebeleri	
talebe-i ulûm-i diniye	329
Talha (r.a.)	351, 352, 354
tama	60
tamah	110, 418, 651
tamir	488
tamirci	584
manevî ~	780, 797
tarafgirâne	
~ fikir	763
tarafgirâne mübahese etmemek	468
tarafgirlik	83, 112, 467, 545, 570, 624
tarafîrlik	
particilik ~ı	759
tarassut	41
Tarihçe-i Hayat	496, 521, 544, 548, 607, 859, 862, 865
tarihe geçmek	278, 336
tarikât	46, 67, 106, 122, 161, 169, 414, 479, 738, 792

~ zamanı değil	67, 130, 415, 576, 833
~e mensup olan	Bkz: ehl-i tarikat
~lerin müntehası	189
Alevîlere ~ dersi	414
hakikat-i İslâmiyete ~ namını verip	
dine taarruz	479, 833
mesleğimiz ~ değil	792
Nur Talebelerinin ~le ittihamı	
edilmesine cevap	832
Nurlar on iki büyük ~in hülâsasıdır	576
tarikât ehli	Bkz: ehl-i tarikat
~ ve Nurlar	576
tarikâtçilik	67, 474, 492
~ ittihamına cevap	478
tarikü'd-dünya	508
Tarsus	546, 592, 594, 596, 719, 817
tasannu	344, 480, 823
tasavvuf	169, 737
tasavvur	252
tasdik	253
tashih	
Risale-i Nur'un ~i	260
taş	
semavî ~lar	395
Taşköprülü Sadık	200, 261
Tatar	849
tavaif-i beşer	128
Tavas	116, 372, 430
Tavaslı Molla Mehmed	265
Tavşanlı Vaizi Osman	465
tayin	72
kendini hizmete vakfedenin ~ı	803,
831, 835, 855, 858	
tayyare	164, 396
Said Nursî'nin ~lerle takip edilmesi	473
tayyibe	677, 680
teâvün	777
teavün-i İslâm	626
teberru	313
tecavüz	
haricî ~	871
tecavüzat	644
tecrîd-i mutlak	
Said Nursî'nin ~ı	66, 256, 334, 380, 525, 850
tecrit	850
Said Nursî'nin ~ edilmesi	48, 51
tecrûbe-i ilmiye	353
tedbir	331, 376
tedenni	
~ dünyası	667
tedrisat	
din ~ı	427, 777
dinî ~	698, 706
tedrisat-ı Nuriye	723
teessüf	342
tefânî	162, 166
tefekkür	117, 710
bir saat ~	165, 191
tefekkürî ibadet	328
tefekkür-i imânî	34, 253
teferruat	350
tefsik	
âlimi ~	467
tefsir	44
~ eden	634,
Bkz: müfessir	
Kur'an'ın ~i nasıl olmalı	633
tefsir-i Kur'an	498
tefsir-i Kur'ânî	609, 702
tehlîke	221
~ler karşısında sarsılmamak	234
gençleri ifsat eden ~	772
tehlîke-i manevî	433
tehlil	677
tekbir	677
tekellüf	344, 345

tekdir	352
tekke	575
tekrarat-ı Kur'âniye	189, 555
teksir makinesi	307
tel'in	355
telâhuk-i efkâr	689
telefon	435
telgraf	435
telkih	438
Telvihât Risalesi	67
tembellik	599, 649, 650, 651
temeddüh	104, 106
temerrüt	40
temevvucat-ı havaïye	600
temin-i adalet	645
Temyiz Mahkemesi	536
tenasuh	692
tenasül	567
teneffüs	438
tenezzüh	650
tenkit	610
~ etmemek	166, 562
~lere mukabele etmemek	560
terakki	622, 781
~ dünyası	667
Asya'nın ~si	844
terakkiyat	625, 648, 777
terakkiyat-ı ruhiye	736
terbiye	86, 376, 644, 655, 771
~ medresesi	50
Kur'ânî ~	Bkz: adab-ı Kur'âniye
terbiye-i İslâmiye	56, 567, 568, 569, 699, 705, 706, 746, 747, 761
çocuklar ve ~	86
terbiye-i maneviye	725
terbiye-i medeniye	375, 567, 568, 747
terhis tezkeresi	146, 220, 377, 651
terk-i enaniyet	99, 121, 203, 804
terk-i masiva	602
terk-i sünnet	99
tesadüf	113, 438, 439, 600, 679, 690
tesadüf	684
tesanüd	804
tesanüt	140, 151, 152, 198, 364, 371, 384, 401, 430, 456, 510, 511, 562, 685, 763, 777
ihlâsla ~	634
tesbih	677, 731
tesbihat	165
~ta lâ ilâhe illâllah	117
binler dillerle ~	516
melâikenin ~ı	687
mevcudatın ~ı	179
namaz ~ı	173
teselli	51, 725
tesemmüm	
Said Nursî'nin ~ü	342, 498, 504, 682, 769, 786, 788, 855, Bkz: Said Nursî'nin zehirlenmesi
tesettür	706, 768
~ emri	700
~ taraftarlığı suçlamasına cevap	699
Tesettür Risalesi	478, 569
tesir	677
teşbih	368
teşci	43
teşehhüt	673, 787
teşrik-i mesai	516
tevfak	84, 85, 156, 163, 164, 288
tevfakat	859
tevfakat-ı lâtime	447
tevakuf	89
tevazu	121
dinsizliğe karşı ~ göstermemek	732
tevbe	75, 148, 349, 355, 698
teveccüh-i amme	146

Said Nursî'nin ~den kaçınması	71, 146, 223, 248, 380
Said Nursî'ye olan ~nin kırılmaya çalışılması	71, 146, 203, 222, 238, 294, 390, 494
teveccüh-i nâs	480
Said Nursî'nin ~tan kaçınması	700
tevekkül	731
Tevfik	454
Tevfik leri	669, 775, 778, 860
tevfik-i ilâhiye	35, 83
tevfik-i ilâhî	733
tevhid	34, 117, 133, 189, 213, 214, 427, 434, 436, 601, 603, 640, 641, 643, 644, 646, 677, 731, 787
~ halkasını kuranlar	209
tezyif	759
Tılsım	369, 594
Tılsımlar	423, 470
tıraş	99
Ticânî	748, 765
Tillo	849
Tillolu Said	235
tiyatro	873
tohum	674
tokat	
hizmette kusur edenlere ~ gelmesi	144
Risale-i Nur ve şakirtlerine ilişkinlerin ~ yemeleri	494
şefkat ~ı	450, 474, 493, 612, 620, 661, 800, 866
Tonus (y)	243, 260
toplum hayatı	Bkz: hayat-ı içtimaiye
toprak	407, 434, 439, 673, 674, 677, 787
~taki zerrelere	434
topuz	91
Tür	207
Türk	159, 483, 555, 704, 711, 747, 758, 761, 762, 777, 813, 833, 840, 844, 845
~ gençleri	709
~ Müslüman demektir	841
~ olmayan Müslümanlarla ~lerin	777
tesanüdü	876
~ ve Arap	549
~ler hakkında sena-i Peygamberi	841
~ler İslâmiyet ve ırkçılık	539
~lerin istiklâlinin tanınması	555, 573
~lerin Protestanlaştırılmaya çalışılması	540
~ü içinden vurma planı	705
İslâm ~ kahramanları	762
necib ~ler	805
Türk inkılapları	34, 159, 375, 483, 531, 704, 714, 777, 813, 841, 875
Türk milleti	806
~ Müslümandır ve Müslüman kalacaktır	376
~ ve an'ane-i İslâmiye	
~ ve din kardeşleri küfr-i mutlakaya karşı Kur'an'a ve imana sahip çıkmalı	374
~ ve Halk Partisi	812
~ ve Risale-i Nur	269, 377
~ ve Said Nursî	269
~ini İslâmiyetten uzaklaştırma planı	538
~nden din-i İslâmî kaldırma planı	573
~ni İslâmiyet ve din cihetinden öldürme kararı	539
~nin masum küçük yavruları ve Nurlar	655
~nin parçalanmaması için yapılması gerekenler	374
âlem-i İslâmın ~ne adavetini izale, muhabbetini iade	188, 193, 797
âlem-i İslâmın ~yle irtibatını kesmeye çalışan cereyan	375
Türkçe	181

Türkçülük	747
~ fikri	813
Türkistan	779, 843
Türkiye	537, 710, 753, 758, 774
~ dairesinde dinsizliği neşreden komite	814
~'yi İslâmiyetten uzaklaştırma planı	537
Türklük	841

U

Ubeyd	451
ubudiyet	75, 303, 568, 689, 761,
<i>Bkz: İbadet</i>	
~i muhafaza	122
~in noksanıyeti	746
ubudiyet-i insaniye	114
uhrevî	
~ amel	161
~ hasenatın neticesini dünyada	
yemeye çalışmamak	508
~ hayat	39
~ saadet	618, 660, 717
Uhud	870
uhuvvet	46, 287, 516, 623, 624
akvam-ı İslâmiyenin ~i	842
âlem-i İslâmın ~i	603
mü'minlerin ~i	311
Müslümanların ~i	515, 625
uhuvvet-i hakikiye	623
uhuvvet-i imaniye	842
uhuvvet-i İslâmiye	479, 577,
760, 816, 840, 842, 845	
Ukayl	354
ulema	106, 456, 527, 610,
<i>Bkz: âlim</i>	
~nın Risale-i Nur'u tenkit edememesi	610
risalelerin ~ya gönderilmesi	412
ulema-i ilm-i kelâm	190, 361
ulema-i İslâm	555
ulema-i muhakkikîn	633
ulemaüssü	283
ulûhiyet	643, 644
ulûm-i an'âne	844
ulûm-i Arâbiye	312
ulûm-i diniye	776, 777, 844, 846
felsefe fûnunu ile ~nin barışması	843
ulûm-i felsefe	845
ulûm-i hakikiye	632
ulûm-i imaniye	497, 609, 780
ulûm-i İslâmiye	608, 756
ulûm-i müspete ve fenniye	780
Ulus	778, 781
ulû'l-emir	
~e itaat	751
ulûlâzm	640
ulûvv-i himmet	412
Ulviye	304, 305, 386, 454
umman-ı hikmet	714
umumî musibetler	75,
<i>Bkz: musibet-i amme</i>	
umur-i dünya	38
umur-i uhreviye	
~de hırs ve kanaatın yeri	168
unsurculuk	747, 813
unsur-i hava	435
unsur-i havâî	438
Urfa	529, 722, 723, 785
~ taşıyla, toprağıyla mübarektir	785
~ ve Nurlar	784
Said Nursî ve ~	784, 785
usul-i dîn	629
usul-i İslâmiyet	91
usulü'd-dîn	169
~ allâmeleri	361

~ düsturları	361
Uşak	310
uzv-i nafi	570

Ü

Übeyy ibni Halef	692
ülfet	
~ perdesi	683, 684, 685
ülke-i Kısra	210
ümme	633, 680, 681
ümme-i Muhammediye	364
üniversite	330, 460, 791, 845,
<i>Bkz: dârülfünun</i>	
Asya'da bir İslâm ~si	842
Doğu ~si	<i>Bkz: Doğu Üniversitesi</i>
Said Nursî'nin kurulmasına	
çalıştığı ~	843
Şark ~si	<i>Bkz: Şark Üniversitesi</i>
Van'daki ~	544
Ürdün	756
üreme	<i>Bkz: tenasül</i>
Ürgüp	547
Üsküdar	446
Üstad-ı Azam	639, 666
üstad-ı mutlak	879
üstat	136, 497
Üstat	127, 129, 135, 159,
160, 182, 242, 264, 294, 340, 344, 381, 405, 406,	
507, 517, 541, 571, 587, 615, 634, 709, 710, 711,	
717, 743, 749, 758, 771, 772, 778, 790, 794, 795,	
796, 798, 801, 809, 826, 834, 854, 861, 862, 866,	
<i>Bkz: Said Nursî</i>	
~ için ömürlerini feda edenler	384, 392
~in Adnan Menderes'e yazdığı mektup	759
~in fakr u istiğnası	856
~in kalbi, lisanı ve hali	127
~in mucib-i mes'uliyet hiçbir hâli	
gösterilememiştir	796
~in vasiyetnamesi	803
~in ziyaretçilere dair bir mektubu	782, 788
~ına neşr-i hakikat cihetinde yardım	328
Üstat Bediüzzaman	813, 825, 870,
<i>Bkz: Said Nursî</i>	
Üstat Bediüzzaman Hazretleri	812
Üstat Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri	825
Üstat Hazretleri	406
üstalık	140
Üveysî	130

V

Vacibü'l-Vücud	252, 646
vahdaniyet	438, 688
vahdaniyet-i ilâhiye	710
vahdet	
ehl-i imanın ~i	415
Vahdet (ş)	465
vahdet-i İslâm	236
vahdet-i İslâmiye	374
vahidiyet	436
~ içinde ehadiyet	678
Vahidü'l-Ehad	252
vahşet	622, 623
decalâne bir ~	114
vaiz-i umumî	39, 488
vakar	345
Vakia-i Cemel	351

vakıf	
kendini hizmete ~ edenin tayını	803,
831, 835, 855, 858	
Vali Memduh Bey	509
valide	86, 409, 567, 568, 597
Van	512, 544, 668,
669, 775, 776, 779, 782, 826, 831, 844, 845, 850	
~daki üniversite	544
Van Gölü	776
Van Kalesi	668
Van Valisi Haydar Bey	271
varlık nuru	641
vasıta-i cer	855
vasiyet	
Said Nursî'nin ~i	621, 855, 857
vasiyetname	235
Said Nursî'nin ~si	235, 803, 804, 830
vatan	38, 40, 68, 71, 145, 148, 193,
218, 221, 223, 274, 322, 337, 375, 377, 401, 402,	
424, 476, 482, 513, 514, 515, 518, 523, 525, 526,	
527, 551, 562, 564, 570, 584, 585, 604, 605, 623,	
664, 669, 696, 697, 703, 706, 708, 710, 711, 718,	
719, 720, 741, 744, 752, 759, 761, 762, 763, 764,	
765, 770, 771, 772, 777, 778, 796, 812, 813, 814,	
815, 816, 827, 829, 833, 841, 844, 846, 868, 874	
~ aleyhindeki gizli komite	49
~ düşmanları	518
~ ve Risale-i Nur	50, 54, 55,
56, 58, 148, 377, 379, 428, 491, 770, 780, 797	
~ ve Said Nursî	379
~ zararına üç cereyan	814
~in asayışı ve Risale-i Nur	493
~in gizli düşmanları	752
~in saadet-i hayatiye ve ebediyesi	796
~in selâmeti ve eşhasın hukuku	624
Risale-i Nur ve ~	61,
187, 188, 218, 424	
Said Nursî'nin ~a hizmetleri	267
vatana	279
vatandaş	39
vatandaşlık	623
vatani	68
watanperver	192, 356, 711
watanperverlik	
~ perdesi altındaki dinsiz hainler	667
Vatikandan gelen teşekkür mektubu	591
vazife	599
~miz hizmettir	756, 871
hakiki ~ler	114
Risale-i Nur ve şakirtlerinin ~si	90
vazife-i bâkiye	
~de fütur getirmemek	90
vazife-i diniye ve ilmiye	498
vazife-i fitriye	674, 684
vazife-i fitriye-i ilmiye	660
vazife-i hakikiye	650
vazife-i hilâfet	139
vazife-i ilâhiye	
~ye karışmamak	364,
511, 579, 848, 870, 871	
vazife-i ilmiye	504, 618
vazife-i imaniye	136, 359, 578
vazife-i insaniyet	113
vazife-i kudsiye	66
vazife-i kudsiye-i imaniye	343
vazife-i Kur'âniye	361
vazife-i milliye ve vataniye	55
vazife-i Nuriye	91, 225,
230, 236, 245, 345, 410	
~ye hayatlarını feda edenler	365
vazife-i Nuriye-i kudsiye	89
Vaziyet Mahalle-i Şâmiye (y)	442
vaziyet	
~lerin kaydedilmesi	439
vaziyet-i Kur'âniye	728
vefat	681

güzel ve Nuranî ~	264
kaza ile ~	801
Vehbi Paşa	406
Vehhabiler	352
Vehhabilik	283, 351, 362
~ damarı Nur Talebelerinde	
bulunmamalı	350
vekil	
dindar ~ler	592
velâyet	391, 736
~ mertebelerinde terakki	419
velâyet-i Ahmediye	282
velâyet-i kübra	169
veletlik	166
velî	348, 801
Eski Said'e itiraz eden ~	667, 669, 670, 672
Velid	351, 355, 362
velvele-i hayret	688
veraset-i Nübüvvet	253
vesait	
menfaatli, harika ~	650
vesait-i sefahet	651
vesile-i def-i belâ	296, 770, 772
vesile-i rahmet	80
vesvese	85, 143, 169, 272
vicdan	252
vicdan hürriyeti	708, 806, 833,
Bkz: hürriyet-i vicdan	
vilâyat-ı şarkiye	39, 488,
772, 775, 776, 843, 844	
~ ve Risale-i Nur	861
~de asayiş	861
vilâyet-i şarkiye	
~ ve Risale-i Nur	863
~de asayiş	863
Vladivostok Ormanları	396
vukuat	
~ yerinde imkanatı istimal	38
vücut-i zekat	275, 650
vücut	677, 686
~ sahrası	640

Y

Yâ Hayy	209
yağmur	73, 85, 108,
109, 289, 299, 404, 407	
~ duası	72
Risale-i Nur ve ~	80, 94, 100, 395, 800
yağmursuzluk	72, 75, 79, 144, 170, 263
Yahudi	484, 539,
540, 585, 738, 752, 875	
~lere benzememek	751
Yahudilik	539, 555
yakin	168
Yakup (a.s.)	206
Yakup Cernâ	250, 382, 423, 565
yangın	197, 491, 493
İsparta ~ı	301
Maarif ~ı	485, 493
Risale-i Nur'un ~lara dair	
kerametleri	197, 231
yapmacık hal ve hareket	Bkz: tekellûf
yarım çıplak	793
yasakçı	
manevî ~	615, 740,
753, 770, 795, 862, 863	
Yaşar	718
yavru	
~ların rızkı	688
yaz	89
yazı	
~ yazma hürriyeti	Bkz: hürriyet-i kalem
Said Nursî'nin ~sı	612

Ye'cüc ve Me'cüc	741
yeknesaklık	683, 684
Yeni Sabah	551
Yeni Said	45, 88, 110, 220, 239, 254, 361, 607, 611, 627, 628, 665, 667, 671, 838
Yeni Ulus	781
Yeşil oğlu Mehmed Salih	270, 271
Yeşil Salih	271, 278
Yeşil Şemseddin	291
Yezid	351, 355, 362, 625
~'e lânet	351
Yıldırım	704
Yılmaz	416
Yirmi Beşinci Söz	
~deki ayetler	311
Yirmi Birinci Mektup	583
Yirmi Dokuzuncu Lem'a-i Arabiye	121
Yirmi Dokuzuncu Mektubun İkinci Makamı	502
Yirmi Dokuzuncu Mektup	382
Yirmi Dokuzuncu Söz	121, 543
Yirmi Dördüncü Mektup	725
Yirmi İkinci Mektubun Birinci Mebhası	769
Yirmi Sekizinci Lem'a	64
Yirmi Yedinci Lem'a	279
Yirmi Yedinci Mektubun zeyli	157
Yirmi Yedinci Mektup	29
Yirminci Mektup	725
Yirminci Sözün Birinci Makamı	312
Yozgat	243, 260
Yüda (ş)	207
Yugoslavya	780
Yûnus (a.s.)	206
Yusuf	385, 668
Yusuf Aykut	46
Yusuf Ziya	400, 405, 475
Yusuf Ziya Arun	537
Yusuf Ziya Yörükhan	46
Yûsuf-ı Ken'an	206
Yuşa Tepesi	850
Yüce Server	208

Z

zabıta	372, 402, 615, 709, 794, 796
manevi ~	480
Risale-i Nur ve şakirtleri manevi ~ hükümdedir	615
zafer	487, 488
ordunun ~i tek adama verilmemeli	488, 489
Zafer gazetesi	805
zahmet	60, 662
zail	
~ hâllerin kaydedilmesi	439
zailât	
~ın bâkî eserleri	645
zalim	73, 335, 355, 361, 565, 569, 616, 795
dinsiz ~ler	479
tükürün ~lerin o hayâsız yüzlerine	752
zaman-ı Adem	683
zarar	
~ etmemek	83
~a razı olana acınmaz	91
zaruret	60, 403, 418, 503, 872, 873
zat-ı Ahmediye	85, 281, 282
Zat-ı Akdes	113, 646
Zat-ı Kadîr-i Zülcelâl	
icat ve tesir ~indir	677
Zat-ı Vacibü'l-Vücut	646, 674, 677
~un vücudu ve vahdeti	601
Zat-ı Vahid-i Ehad	603
Zat-ı Zülcelâl	127, 437, 639, 645, 680
~in kudreti	675

zayıf	344
Zebûr	207
zehirlenme	
Said Nursi'nin ~si	78, 235, 243, 246, 247, 254, 255, 317, 329, 333, 334, 379, 499, 511, 522, 526, 720, 784, 847
Zehra	304, 366, 386, 387, 454
Zekâi	154, 186, 384
zekat	52, 275, 610
~ in farz kılınması	Bkz: vücub-i zekat
zelzele	49, 144, 263, 532, 604
Risale-i Nur ve ~	61, 74, 94, 296, 298, 493, 532
zelzele-i azîme	635
zelzele-i beşeriye	671
zelzele-i içtimai ve beşeri	670
zelzele-i kübra	635
zelzele-i maneviye-i İslâmiye	672
zem	350, 351, 352
zemin	604
zengin	605
zerrat	435, 437, 674
zerrat-ı havaiye	676
zerre	437, 438, 443, 601, 675, 679, 684, Bkz: zerrat
hava ~si	435, 436, 600, 601, 676, 687
topraktaki ~ler	434
Zerre	88
zerre-i havai	683
zeval	681
zevc	568, 569
zevilhayat	302
zevk	113, 341, 345
fânî ~ler	342, 345
fânî ~leri bırakmak	346
fânî ~lerin bekasını aramaya çalışmamak	341
günahlî ~ler	453
Zeynelabidin (r.a.)	130, 361
zîd	
~dına inkılâb	687
zındık	96, 136, 149, 152, 217, 219, 272, 357, 368, 516, 518, 655, 656, 664, 753, 874, Bkz: dinsiz
~ların eserleri	58
gizli ~lar	331, 448, 476, 827
zındıka	149, 231, 276, 311, 332, 336, 350, 415, 532, 576, 585, Bkz: dinsizlik
~ komitesi	102, 332, 334
zındıklık	526
zîhayat	674, 787
~in hayat hediyeleri	674
zikir	252
hafî ~	191
zîkr-i hafiy-yi kalp	252
zîruh	
~ların nuru	303
Ziver Gündüzalp	828
ziya	438
Ziya	96, 524, 528, 530, 533, 534, 545, 559, 785
Ziya (Avukat)	115
Ziya (Konyalı)	331
ziyaret	810
ziya-yı vücud	641
Zonguldak	446
zorunluluk	Bkz: zaruret
zulm-i beşeri	237
zulm-i zulmet	113
zulüm	40, 73, 74, 83, 112, 144, 425, 650, 651, 694, 740, 801
~ içinde adalet	616
~ içinde kader-i İlâhî adaleti	658
~e rıza zulümdür	764
~ler ve kaderin adaleti	341

~lere manen iştirak	114
Zübeyde	277
Zübeyir (Gündüzalp) 36, 235, 512, 519, 530, 533, 534, 546, 550, 552, 742, 782, 799, 803, 829, 832, 837, 848, 854, 858, 860	
Zübeyr (r.a.)	351, 352, 354
Zühre	88
Zühtü	324
Zülfikâr ...306, 307, 309, 313, 315, 316, 320, 322, 323, 329, 331, 338, 356, 363, 369, 371, 372, 382, 383, 401, 404, 405, 407, 411, 412, 444, 464, 471, 472, 482, 548, 550, 551, 553, 555, 573, 574, 575, 589,	

591, 594, 742	
~ın âlimlere gönderilmesi	409, 411, 412, 441
~ın imha edilmeye çalışılması	535
~ın müsadere ve imha edilmeye çalışılması	532
~ın müsaderesi	525, 554, 572, 588
~ın yasaklanmaya çalışılması	523
Zülfikâr-ı Mu'cizat	300
Zülfikâr-ı Mu'cizat-ı Ahmediye	691
Zülfikâr-ı Mu'cizat-ı Ahmediye ve Kur'âniye	412
Zülfikâr-ı Mu'cizat-ı Kur'âniye	603

Tarihsel Gelişim ve Olaylar İçinde Bediüzzaman Said Nursî

Tarih	Bediüzzaman Said Nursî	Osmanlı Devletindeki Olaylar	Dünyadaki Olaylar
1878	• Bitlis'in Hizan Kazasına bağlı Nurs köyünde doğdu.	• II. Abdülhamit Kanun-u Esasi'nin 113. madde'si gereğince meclisi tatil etti ve 1. Meşrutiyet dönemi sona erdi. (14 Şubat). • Ali Suavi Vak'ası (20 Mayıs). • Prizren'de Arnavut birliği kuruldu. (10 Haziran). • Osmanlı Devleti Halep Fermanını ilan etti. (23 Ekim)	• Arnavutların toprak bütünlüğü ve özerklikleri Osmanlı Devletince tanındı. • Kars, Ardahan ve Batum Rusya'ya bırakıldı. • Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsızlığına kavuştu. • Doğu Bayazıt tekrar Osmanlılara geçti. • Ruslar Sofya ve Edirne'yi işgal etti. (20 Ocak). • Osmanlı Devleti ile Rusya arasında Ayestafanos Antlaşması imzalandı. (3 Mart). • Kıbrıs'ın İngiltere tarafından yönetilmesini öngören Kıbrıs Antlaşması imzalandı. (4 Haziran). • Berlin Kongresi sona erdi ve Berlin Antlaşması imzalandı. (13 Temmuz). • Haleppa Fermanına bağlı olarak Girit adasında Rum çoğunluğu olan bir temsilciler meclisi kuruldu. (Ekim)
1879		• Osmanlı Devleti Bosna-Hersek bölgesinde Avusturya egemenliğini kabul etmek zorunda kaldı. (21 Nisan)	• Almanya Avusturya ile ittifak kurarak Rusya'yı yalnız bıraktı. • Matematikçi Albert Einstein doğdu. • Rusya'da Stalin ve Troçki doğdu.
1880		• Ünlü devlet adamı ve şair Ziya Paşa öldü. (18 Mayıs). • Ülgün şehri Karadağ'a terk edildi. (27 Kasım)	• İngiltere'de liberal parti seçimleri kazandı ve William Gladstone hükümeti kuruldu.
1881		• Yıldız Mahkemesi (27 Haziran). • Teselya Yunanistan'a terk edildi. (2 Temmuz). • Mısır'da Vatanîler isyan çıkardı. (9 Eylül). • Düyun-u Umumiye İdaresi kuruldu. (20 Aralık)	• Rus Çarı 2. Aleksandr öldürüldü. • Almanya, Avusturya ve Rusya arasında Üç İmparatorlar Ligi Antlaşması imzalandı. • Fransızlar Tunus'u işgal etti. (12 Mayıs)
1882		• İskenderiye'de Müslüman ve Hristiyan mücadelesi başladı. (12 Haziran)	• Bismark'ın girişimleriyle Almanya, Avusturya ve İtalya arasında İngiltere'ye yönelik Üçlü İttifak imzalandı. (20 Mayıs). • İngiltere Mısır'ı işgal etti. (13 Eylül). • İlk hidroelektrik santral inşa edildi. (ABD)
1883			• Rusya'da Komünist Parti kuruldu.

Tarih	Bediüzzaman Said Nursî	Osmanlı Devletindeki Olaylar	Dünyadaki Olaylar
1884		• Mithat Paşa Taif zindanında öldürüldü. (7 Mayıs)	
1885			• Hindistan'da Ulusal Kongre kuruldu. • Almanya'da Benz motor üzerine çalışmalar yapıldı. • Bulgaristan özerk Osmanlı vilayeti olan Doğu Rumeliyi işgal etti (18 Eylül). • Bükreş antlaşması imzalandı. (19 Ekim)
1886	• Molla Muhammed Emin Efendinin medresesinde öğrenim hayatına başladı. • Nurs'a geri döndü.	• Doğu Rumeli buhranı yaşandı.	• Doğu Afrika İngiltere ve Almanya arasında paylaşıldı.
1887	• Öğrenim için Pirmis köyüne gitti. • Öğrenim için ağabeyi Molla Abdullah ile Nurşin köyüne ve Seyhan yaylasına gitti. • Tağ medresesinde öğrenime devam etti.	• Pozitivist ve materyalist Beşir Fuad'ın deneysel intiharı. (6 Şubat)	• İsviçre'de Ermeni Hınçak Örgütü kuruldu. • Bismarck Almanya ve Rusya'nın ortak politikalar üzerinde anlaşmasını sağlayan ittifak antlaşmasını Rusya'ya kabul ettirdi.
1888		• Deutsche Bank ile yapılan anlaşma sonucu Osmanlı Devleti üzerindeki İngiliz, Fransız ve Avusturya'nın mali baskısı azaltıldı. (27 Eylül). • Almanlar Anadolu Demiryolları Kumpanyasını kurdu. (6 Ekim). • Namık Kemal öldü. (2 Aralık)	• Brezilya'da kölelik kaldırıldı.
1889		• İbrahim Temo, Abdullah Cevdet ve İshak Sükuti önderliğinde İttihad-ı Osmani Cemiyeti kuruldu. (21 Mayıs). • Yemen'de Zeydiler isyan etti. • II. Abdülhamit tarafından Uzakdoğu'ya gönderilen Ertuğrul Fırkateyni Japonya sularında battı. 581 kişi öldü. (16 Eylül)	• Japon İmparatoru Meiji, Bismarck Almanya'sını örnek alan bir Anayasa çıkardı. • Alman İmparatoru II. Wilhelm İstanbul'u ziyaret etti.
1890	• Molla Muhammed'in refakatinde Doğubayazıt'a hareket etti.	• Erzurum'da Ermenilerle Türkler arasında çatışma yaşandı. (Haziran)	• Almanya Başbakanı Bismark görevinden ayrıldı.
1891	• Doğubeyazıt'ta Şeyh Mehmet Celali Medresesine geldi	• Ahmet Vefik Paşa öldü (1 Nisan). • Servet-i Fünun dergisi çıkmaya başladı.	
1892	• Öğrenimini Şeyh Mehmet Celali medresesinde tamamladı, icazet aldı ve Siirt'e gitti. • Molla Fethullah Efendi tarafından Bediüzzaman lakabı verildi		• Herbert J. Gladstone İngiltere'de müstemlekeler bakanı oldu.
1893	• Siirt'te alimlerle münazara etti. • Tillo'ya gitti. • Miran aşireti reisi Mustafa Paşayı zulümden men etti. • Cizre alimleriyle münazara etti.		

Tarih	Bediüzzaman Said Nursî	Osmanlı Devletindeki Olaylar	Dünyadaki Olaylar
1894	• Mardin'e gitti.	• Büyük İstanbul depremi yaşandı. (10 Temmuz). • Sason kasabasında ilk Ermeni isyanı meydana geldi.	• Rusya'da tahta Çar II. Nikola geçti. • Rusya-Fransa ittifak yaptı.
1895	• Bitlis'e sürgün edildi. • Bitlis valisi Ömer Paşa'nın konağında kalmaya başladı.	• Yemen'de Zeydiler ikinci kez isyan etti. • Mehmed Murat Efendi Mizan gazetesini çıkarmaya başladı. • Ermeniler İstanbul'da bir protesto yürüyüşü düzenlediler (30 Eylül). • İttihad-ı Osmani Cemiyeti Osmanlı İttihat ve Terakki Cemiyeti adını aldı.	• Çin-Japon savaşı başladı. • Rusya'da Lenin İşçi Sınıfının Kurtuluşu İçin Mücadele Birliği'ni kurdu. • Ahmet Rıza Paris'te Meşveret gazetesini çıkardı. • Röntgen X ışınlarını keşfetti. • Marconi telsiz telgrafı icat etti. • Sinema ilk kez halka gösterildi.
1896		• Ermeniler Osmanlı Bankasının İstanbul şubesine saldırdılar. • Bağdat demiryolu Konya'ya ulaştı.	• Theodor Herzl Yahudilerin ulusal yurt isteklerini dile getiren Yahudi Devleti (Judenstaat) eserini yazdı.
1897	• Van valisi Hasan Paşanın daveti üzerine Van'a gitti. • Tahir Paşanın konağında ikamet etmeye başladı. • Pozitif bilimlere ait eserleri incelemeye başladı. • Horhor Medresesini kurdu ve ders vermeye başladı.	• Servet-i Fünun dergisi kapatıldı. • Hasan Paşanın yerine Van Valiliğine Tahir Paşa atandı.	• Radyum keşfedildi. • Theodor Herzl Dünya Siyonist Teşkilatını kurdu. • Osmanlı-Yunan Savaşı başladı (18 Nisan). • Batılı Devletlerin Osmanlı-Yunan savaşına müdahalesiyle Girit Yunanlılara bırakıldı. • Girit'e iç işlerinde bağımsızlık verildi. (18 Aralık).
1898		• Alman İmparatoru II. Wilhelm İstanbul'u ikinci kez ziyaret etti. • Girit terk edildi. (5 Kasım). • Girit'teki Türkler Anadolu'ya göç etti. (21 Aralık).	• Girit'te isyan çıktı ve büyük devletler Osmanlılardan adadaki askerlerini çekmesini istedi. (4 Ekim). • Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi kuruldu.
1899	• Kızıl İ'caz isimli Arapça eserini telif etti.		• İngiltere'de Avam Kamarasında sömürgelerle ilgili görüşmeler yapıldı ve Müstemlekeler Bakanı Herbert J. Gladstone, "Kur'an'ı ortadan kaldırmalıyız" dedi.
1900		• Hicaz demiryolunun inşasına başlandı. • İstanbul'da Darülfünun açıldı. (15 Ağustos).	• Çin'de Boxer ayaklanması. (Haziran). • Batılı Devletlerin gönderdiği uluslararası birlik Pekin'i ele geçirdi.
1902		• Osmanlı Liberal Kongresi Prens Sabahaddin öncülüğünde toplandı. (4-9 Şubat). • Bağdat Demiryolları inşası yapılan ihale anlaşmasıyla Almanlara verildi. (18 Mart). • Prens Sabahaddin Teşebbüs-ü Şahsî ve Adem-i Merkeziyet Cemiyetini kurdu.	• II. Abdülhamit'in yönetimine karşı örgütlenen Jön Türkler, Paris'te I. Jön Türk Kongresini topladı, Terakki ve İttihat Cemiyeti kuruldu. (4 Şubat).

Tarih	Bediüzzaman Said Nursî	Osmanlı Devletindeki Olaylar	Dünyadaki Olaylar
1903	Tahir Paşa ile münakaşa etti ve Hizan'a döndü.	- Makedonya'da 30 bin civarında Bulgar çeteci Osmanlı yönetimine karşı ayaklanma başladı. (2 Ağustos). - Makedonya'daki Osmanlı yönetimine karşı gelişen şiddet olayları nedeniyle Sadrazam Said Paşa azledildi, yerine Rumeli Islahat Komisyonu Başkanı Mehmet Ferit Paşa getirildi. (10 Ocak).	- Avrupa'da ekonomik kriz başladı. - Rus Sosyal Demokrat Partisi Belçika'da toplantı yaptı. - Wright Kardeşlerin yaptığı ilk motorlu uçak uçtu. (17 Aralık).
1904		V. Murat vefat etti. (29 Ağustos). - ABD ve İngiltere'deki tersanelerde yapılan Mecidiye ve Hamidiye kruvazörleri, İstanbul'a getirildi ve donanmaya dahil edildi. Kruvazörler, Abdülhamid döneminde donanmaya katılan ilk modern gemilerdi. (1 Eylül). - İkinci Sason isyanı başladı. - Yusuf Akçura'nın Üç Tarz-ı Siyaset yazısı yayınlandı.	Pasifik'te Rus-Japon Savaşı başladı. (10 Şubat).
1905		Ermeni Komitesi 2. Abdülhamit'e bombalı saldırı tertipledi. (21 Temmuz).	1. Rus Devrimi başladı. (21 Ocak). - Rus-Japon savaşı Japonya'nın sürpriz galibiyeti ile sonuçlandı. (1904-1905). - Japonya ve Rusya arasında yapılan Portsmouth Barışından sonra Mançurya bölgesi Japonların kontrolüne geçti, Rusya Kore'nin bağımsızlığını tanımak zorunda kaldı. - Rusya'da Meşrutiyet ilan edildi.
1906		Selanik'te Osmanlı Hürriyet Cemiyeti kuruldu.	İran'da Meşrutiyet ilan edildi.
1907	Bediüzzaman İstanbul'a gitti.	- Erzurum ayaklanması, Bitlis ayaklanması, Diyarbakır ayaklanması. - Osmanlı Hürriyet Cemiyeti ile Jön Türklerin Paris kolu İttihat ve Terakki Cemiyeti adı altında birleşti. (27 Eylül).	- Paris'te II. Jön Türk Kongresi yapıldı. (27-29 Aralık). - Einstein izafiyet teorisini geliştirdi.
1908	- Şekerci Hanı'nda "her suale cevap verilir; fakat sual sorulmaz" diye ilan etti. (Şubat-Mart). - Mısır El-Ezher Üniversitesi öğretim görevlilerinden Şeyh Bahid Efendi ile görüştü. - Hükümet tarafından Toptaşı Tımarhanesine gönderildi. - Tımarhane doktorunun "Bediüzzaman'da zerre kadar mecnunluk eseri varsa, dünyada akıllı adam yoktur" şeklindeki raporu üzerine alelacele tımarhaneden çıkarılıp tevkifhanede nezaret altına alındı.	- Kolağası Resneli Niyazi ve Binbaşı Enver Beyler isyan ederek dağa çıktılar. (3 Temmuz). II. Meşrutiyet ilan edildi. (23 Temmuz). - Osmanlı Ahrar Fırkası kuruldu. (14 Eylül). - Meclis-i Mebûsan açıldı (17 Aralık). - Sırat-ı Müstakim dergisi yayınlandı. - Avusturya mallarına karşı boykot başladı.	- Reval Mülakatı yapıldı. (9 Haziran). - Bulgaristan bağımsızlığına kavuştu. (5 Ekim). - Avusturya Bosna-Hersek'i ilhak etti. (5 Ekim). - Girit Yunanistan'a bağlandı.

Tarih	Bediüzzaman Said Nursî	Osmanlı Devletindeki Olaylar	Dünyadaki Olaylar
	• Meşrutiyetin ilanı ile serbest bırakıldı. • II. Meşrutiyet ilanının üçüncü gününde İstanbul'da, daha sonra Selanik'te meşrutiyete dair bir nutuk verdi. • Mizancı Murad'ın, Şehzadebaşı'nda Ferah Tiyatrosunda verdiği konferansta çıkan kargaşayı yatıştırdı. • Hamallarla konuşarak boykotun daha etkili hale getirilmesine çalıştı. • Nutuk 1 isimli eserini yazdı. (1908-1909).		
1909	• Bayezid Talebe İctimaında talebeleri yatıştırdı. (27 Şubat). • Ayasofya Mevlidi'nde heyecanlı kalabalığı yatıştırdı. (3 Nisan). • 31 Mart olayında askerlere hitap ederek isyandan vazgeçmelerini sağladı. (16 Nisan). • 31 Mart Ayaklanmasında, herkesi sükunete ve soğukkanlılığa davet ettiği makalelerini neşretti (Serbesti gazetesinde) (17 Nisan). • 31 Mart Vak'asına karıştığı iddiasıyla tevki edildi, Divan-ı Harb-i Örfi'de yargılandı ve be- raat etti (30 Nisan - 25 Mayıs). • <i>İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi (Divan-ı Harb-i Örfi)</i> eserini telif etti.	• Osmanlı Demokrat Fırkası kuruldu (6 Şubat). • Bayezid Talebe İctimai. (27 Şubat). • Serbesti gazetesi başyazarı Hasan Fehmi öldürüldü. (7 Nisan). • 31 Mart Vak'ası patlak verdi. (13 Nisan). • Adana'da Ermeni olayları vuku buldu. Yaklaşık 30.000 kişi öldü. (14 Nisan). • Hareket Ordusu Yeşilköy'e ulaştı; İstanbul'da sıkıyönetim ilan etti. (19 Nisan). • II. Abdülhamid tahttan indirildi. (27 Nisan). • V. Mehmed Reşad padişah oldu. (27 Nisan). • 31 Mart olayı ile ilgisi olanlar sıkıyönetim mahkemelerine çıkarıldılar. • 1876 Anayasasında (Kanun-ı Esasî) değişiklik yapıldı. (21 Ağustos).	• Lenin'in Materyalizm ve Ampirikritisizm eseri yayınlandı.
1910	• İstanbul'dan ayrılarak İnebolu, Batum ve Tiflis'e gitti. (Mart). • Van'a gitti. • Meşrutiyet ve anayasa ile ilgili olarak şark aşiretlerini ziyaret etti, sorularına cevap verdi. • Reçetetü'l Avam, Reçetetü'l-Ulema veya Saykalü'l-İslam isimli eserlerini yazdı.	• Çırağan Sarayı yandı. (19 Ocak). • Ahalî Fırkası kuruldu. (21 Şubat). • İttihad ve Terakki Fırkası bölünmeye başladı. (Şubat). • Arnavutluk isyanı başladı. (1 Nisan). • Gazeteci Ahmed Samim öldürüldü. (fail-i meçhul) (9 Haziran). • Osmanlı Sosyalist Fırkası kuruldu. (Eylül).	• Japonya Kore'yi ilhak etti. • Meksika'da halk ayaklanması başladı.
1911	• Şam'a gitti. Şam Emeviye Camii'nde, kalabalık bir topluluğa hitap etti. • İstanbul'a gelerek Sultan Reşad'ın Rumeli seyahatine katıldı. (5 Haziran). • <i>Hutbe-i Şamiye, Münazarat, Muhakemat, Devaü'l-Ye's</i> isimli eserlerini yazdı.	• Rumeli seyahatine çıkan Sultan Reşad İstanbul'dan hareket etti. (5 Haziran). • Abdullah Cevdet İctihat dergisini çıkardı. • Türk Yurdu dergisi çıktı. • Selanik'te Genç Kalemler dergisi çıktı.	• Panço Villa ve Emiliano Zapata'nın, bir yıl önce başlattığı ayaklanmanın ardından Meksika'da darbe oldu. (10 Nisan). • İtalya, Trablusgarp ve Bingazi'nin tahliyesi için Osmanlı Devletine ultimatom verdi. (28 Eylül). • İtalyanlar Trablusgarp ve Bingazi'ye saldırdı ve işgal etti. (29 Eylül).

Tarih	Bediüzzaman Said Nursî	Osmanlı Devletindeki Olaylar	Dünyadaki Olaylar
			- Çin'de Sun Yat-San liderliğindeki devrimciler, Manchu hanedanını yıktı. (10 Ekim). - İtalya Trablusgarp ve Bingazi'yi topraklarına kattığını dünyaya duyurdu. (5 Kasım). - Marie Curie, radyoaktiflik konusunda kendi başına yaptığı çalışmalardan dolayı Nobel Ödülü aldı; böylece bu ödülü iki kez alan ilk kişi oldu. - Ernest Rutherford, atomun merkezinde bir çekirdek olduğunu gösterdi.
1912.	- Batum, Tiflis yoluyla Van'a gitti. <i>Teşhisü'l-İllet</i> isimli eserini yayınladı.	V. Mehmed Reşad meclisi dağıttı (18 Ocak). - Türk Ocakları kuruldu. (25 Mart). - Milli Meşrutiyet Fırkası kuruldu (15 Temmuz). - İttihat ve Terakki komitesi hükümetten düştü. (16 Temmuz).	- İlk seferinde buz dağına çarparak batan, dönemin en büyük transatlantik Titanik'te 1517 yolcu yaşamını yitirdi. (15 Nisan). - İtalyanlar Rodos, On iki Ada ve Çanakkale Boğazına saldırdı. (18 Nisan). 1. Balkan Savaşı başladı. (8 Ekim). - Osmanlı Devleti ile İtalya arasında Uşi Antlaşması imzalandı. (15 Ekim). - Arnavutluk bağımsızlığını ilan etti. (28 Kasım).
1913	- Van'da Medresetü'z-Zehra'nın temelini attı. - Şeyh Selim isyanına engel olmaya çalıştı. - Talikat isimli eserini yazdı.	- Babîâli baskını yapıldı (23 Ocak). - İttihat ve Terakki yeniden iktidar oldu. - Sadrazam Mahmud Şevket Paşa öldürüldü. (11 Haziran). - İttihat ve Terakki'nin siyasi terör devri başladı. - Said Halim Paşa sadrazamlığa atandı. (12 Haziran). - Edirne geri alınarak Garbi Trakya Türk Cumhuriyeti kuruldu. (21 Temmuz).	- Londra Barış Antlaşması imzalandı. (30 Mayıs). II. Balkan savaşı başladı. (29 Haziran). - Osmanlı-Bulgar barışı: İstanbul Antlaşması imzalandı. (29 Ağustos). - Osmanlı-Yunan barışı: Atina Antlaşması imzalandı. (14 Kasım).
1914	- Birinci Dünya savaşında talebeleriyle birlikte Gönüllü Milis Alayı kurarak Ermeniler ve Ruslarla mücadele etti. <i>İşaratü'l-İcaz</i> isimli eserini yazmaya başladı.	- Binbaşı Enver Bey Harbiye Nazırı oldu ve Paşa unvanını aldı. (3 Ocak). - Meclis-i Mebusan süresiz tatil edildi. (2 Ağustos). - Osmanlı Devleti, Almanya ve Üçlü İttifak ülkeleri ile birleşme kararı aldı (2 Ağustos). - Kapitülasyonlar kaldırıldı. (9 Eylül). - Cihad-ı Ekber ilan edildi. (14 Kasım). - Enver Paşa kumandasındaki Osmanlı kuvvetlerinin Sarıkamış harekatı başladı. (22 Aralık).	- Panama Kanalı açıldı. - Avusturya Macaristan veliahdı Fransios Ferdinand Saraybosna'da Sırp milliyetçisi Princip tarafından katledildi (28 Haziran). - Avusturya Sırbistan'a savaş açtı (28 Temmuz). 1. Dünya Savaşı başladı. (1 Ağustos). - Almanya Rusya'ya savaş ilan etti. (1 Ağustos). - Almanya Fransa'ya savaş ilan etti. (3 Ağustos). - İngiltere Almanya'ya savaş ilan etti. (4 Ağustos). - Avusturya Rusya'ya savaş ilan etti. (6 Ağustos).

Tarih	Bediüzzaman Said Nursî	Osmanlı Devletindeki Olaylar	Dünyadaki Olaylar
			- Japonya Almanya'ya savaş ilan etti. (23 Ağustos). - Ruslar Doğu Bayazıt'a saldırdı. (31 Ekim). - Rusya Osmanlı Devletine savaş ilan etti. (3 Kasım). - İngiliz ve Fransız savaş gemileri Çanakkale tabyalarını topa tutmaya başladı. (3 Kasım). - İngiltere ve Fransa Osmanlı Devletine savaş ilan etti. (5 Kasım). - Osmanlı Devleti İtilaf Devletlerine savaş ilan etti. (11 Kasım). - Rus donanması Trabzon'u bombaladı. (17 Kasım).
1915		- Cemal Paşa kumandasındaki Osmanlı kuvvetlerinin Mısır Seferi yapıldı: Kanal Hezimet. (Ocak-Şubat). - Van'da Ermeni isyanı başladı. (15 Nisan). - Doğu Anadolu'da Ruslarla işbirliği yapan Ermeni nüfus iç bölgelere taşındı: Tehcir uygulaması. (27 Mayıs).	- İngilizler Adana'yı işgal etti. (23 Ocak). - Müttefikler Çanakkale Boğazını geçmeye çalıştı: Çanakkale Savaşı (19 Şubat). - Bulgaristan, Türkiye ve Almanya'nın yanında savaşa katıldı. (6 Eylül).
1916	Bitlis savunması sırasında Ruslara esir düştü ve Kostroma'ya götürüldü (2 Mart).	- İngilizler ve Fransızlar Gelibolu'yu terk etti. - Rus taarruzu başladı, Erzurum, Rize, Trabzon ve Erzincan işgal edildi. (11 Ocak). - Hicaz Emiri Şerif Hüseyin isyan başlattı. (27 Haziran). - Şerif Hüseyin krallığını ilan etti (6 Kasım). - Hicaz ve Mekke kaybedildi.	- Sykes-Picot Anlaşması imzalandı. (16 Mayıs). - Romanya İtilaf Devletlerine katıldı. (17 Ağustos). - Einstein'in izafiyet teorisi yayınlandı.
1917	Rusya'daki Çarlık Rejimini yıkan ayaklanma ve devrim sırasında esir kampından firar etti.	- Vehid Vahdetin Almanya'yı ziyaret etti. - Yıldırım Orduları Grubu kuruldu. - Irak ve Suriye Cepheleri çöktü. - Filistin Osmanlı hakimiyetinden çıktı. (9 Aralık).	- ABD İtilaf Devletlerine katıldı ve Almanya'ya savaş ilan etti (6 Nisan). - Rusya'da Bolşevik ihtilali yapıldı. - St. Jean de Maurienne Anlaşması imzalandı. (17 Nisan). - Rusya'da yeni bir ayaklanma çıktı. Sosyalistler Bolşevik Hükümetini devirerek, 1. Dünya Savaşından çekildiler. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği kuruldu. (9 Ekim). - Balfour Bildirgesi ile Filistin'de Yahudiler'e yurt vaat edildi. (2 Kasım).
1918	- Varşova, Berlin, Viyana üzerinden İstanbul'a geldi. - Darü'l-Hikmet-ül İslamiye üyeliğine atandı. (26 Ağustos).	II. Abdülhamid vefat etti. (10 Şubat). - Sultan Reşad vefat etti. (3 Temmuz). - İttihat ve Terakkinin ileri gelenleri ülkeyi terketti. (2/3 Kasım). - İtilaf Devletleri İstanbul'u işgal etti. (13 Kasım).	- Wilson Prensipleri yayınlandı. (8 Ocak). - İttifak Devletleri ile Rusya arasında Brest-Litovsk Anlaşması imzalandı. (3 Mart). - Mondros Mütarekesi imzalandı. (30 Ekim). I. Dünya Savaşı sona erdi. - Çekoslovakya Devleti kuruldu.

Tarih	Bediüzzaman Said Nursî	Osmanlı Devletindeki Olaylar	Dünyadaki Olaylar
1919	• <i>Nokta</i> risalesini yazdı. • Abdurrahman Nursî tarafından Bediüzzaman Said Nursî'ye ait ilk Tarihçe-i Hayat yazıldı.	• Damat Ferit Paşa kabinesi kuruldu. Hürriyet ve İtilaf Fırkası iktidara geçti (4 Mart). • İzmir işgal edildi. (15 Mayıs). • Mustafa Kemal İstanbul Hükümeti tarafından Anadolu'ya gönderildi. (19 Mayıs). • Erzurum Kongresi yapıldı. (23 Temmuz-7 Ağustos). • Sivas Kongresi yapıldı. (4-12 Eylül). • Sivas Kongresi Heyeti Temsiliyesi ile Ali Rıza Paşa Hükümeti temsilcileri görüştü: Amasya Mülakatı(22 Ekim).	• Komünist Enternasyonal'in (II. Enternasyonal) kuruluşu. (4 Mart). • İtilaf Devletleri Almanya ile Versailles Antlaşması imzalandı. (28 Haziran). • İtilaf Devletleri Avusturya ile St. Germain Antlaşması'nı imzaladı. (10 Eylül). • İtilaf Devletleri Bulgaristan ile Neuilly Antlaşması'nı imzaladı. (27 Kasım). • Mısır'da milliyetçi ayaklanma meydana geldi. • Rutherford alfa parçacıklarını kullanarak bir elementin başka bir elemente yapay dönüşümünü gerçekleştirdi. • Atlas Okyanusu uçakla aşıldı.
1920	• Bediüzzaman'ın da içinde bulunduğu birçok aydın tarafından Yeşilay Cemiyeti kuruldu. • İngilizlere karşı Hutuvat-ı Sitte isimli eserini neşretti. • Hakikat Çekirdekleri 1 ve Sühuhat isimli eserlerini yazdı.	• İstanbul'da son Meclis-ı Mebusan açıldı. (12 Ocak). • Son Osmanlı Mebusan Meclisince Misak-ı Milli kabul edildi. (28 Ocak). • İstanbul İtilaf Devletleri tarafından işgal edildi (16 Mart). • T.B.M.M. açıldı. (23 Nisan). • Türkiye Komünist Partisi kuruldu.	• San Remo Konferansı yapıldı. (24 Nisan). • İtilaf Devletlerinin Macaristan ile Trianon Antlaşması imzalandı. (4 Haziran). • Osmanlı ile İtilaf Devletleri arasında Sevr Antlaşması imzalandı. (10 Ağustos). • Bakü'de Doğu Milletleri Kongresi toplandı. (1-8 Eylül). • Milletler Cemiyeti kuruldu. • İtalya'da Benito Mussolini, Ulusal Faşist Partisini kurdu. • Dünyada ilk genel radyo yayınları yapıldı. • Ermenistan ile Osmanlı arasında Gümrü Antlaşması imzalandı. (2 Aralık).
1921	• Anglikan Kilisesinin suallerine cevap verdi. • Şeyhülislam Dürrizade Abdülâh Efendinin Kuvay-ı Milliye aleyhine verdiği fetvaya karşı Anadolu hareketini destekleyen bir fetva yayınladı. • <i>Hakikat Çekirdekleri 2, Lem'at, Şuaat, Rumuz ve Tuluat</i> isimli eserlerini yazdı. • 1921-1923 yılları arasında Mesnevi-i Arabi (33. Lem'a) isimli eserini yazdı.	• I. İnönü Muharebesi yapıldı. (6/10 Ocak). • Londra Konferansı yapıldı. (21 Şubat-11 Mart). • Türk-Rus Dostluk ve Kardeşlik antlaşması imzalandı. (16 Mart). • İstiklal marşı kabul edildi. (12 Mart). • II. İnönü Muharebesi yapıldı. (31 Mart/1 Nisan). • Sakarya Meydan Muharebesi yapıldı. (23 Ağustos/13 Eylül). • Fransa ile Barış (20 Eylül).	• Yunan kralı I. Aleksandros bir maymunun ısırması sonucu öldü, yerine Konstantin kral oldu. • İran'da Rıza Han iktidara geldi. • Çin Komünist Partisi kuruldu.
1922	• T.B.M.M. hükümeti ileri gelenlerinin daveti üzerine Ankara'ya gitti ve resmi merasimle karşılandı (19 Kasım). • Ankara'da Katre, Zeylül'l-Katre, Habbe, Zeylül'l-Habbe, Zerre, Şemme, Zeyl eserlerini yazdı.	• Büyük Taarruz başladı. (26 Ağustos). • Yunan Başkumandanı Trikopis esir edildi. (30 Ağustos). • İzmir işgalden kurtarıldı. (9 Eylül).	• İtalya'da Mussolini iktidara geldi. • İrlanda bağımsızlığını ilan etti. • Lenin yeni ekonomik politikasını ilan etti.

Tarih	Bediüzzaman Said Nursî	Türkiye Cumhuriyeti Olayları	Dünyadaki Olaylar
		- Mudanya Mütarekesi. (11 Ekim). - Saltanat kaldırıldı. (1 Kasım). - Abdülmecit Efendi Halife oldu. (16 Kasım). - Sultan Vahdettin bir İngiliz zırhlısı ile İstanbul'dan ayrıldı. (17 Kasım). - Lozan Barış Konferansı başladı. (20 Kasım). - Çanakkale işgalden kurtuldu. (26 Kasım).	
1923	- Mecliste milletvekillerinin namazda gösterdikleri ihmal dolayısıyla 10 maddelik beyanname yayınladı. (1 Şubat). - Ankara'dan ayrılarak Van'a gitti. - Tedrisat Umum Müdürlüğüne Van'da vaizlik kadrosu verildi. - Zühre, Zührenin Zeyli, Habab, Zeylül Habab, isimli eserlerini yazdı.	- Büyük Millet Meclisinde Medresetü'z-Zehra hakkında kanun teklifi verildi. (2 Mart). - Lozan Barış Antlaşması imzalandı. (24 Temmuz). - Cumhuriyet ilan edildi. (29 Ekim). - Ziya Gökalp'in Türkçülüğün Esasları isimli kitabı yayınlandı. - Ankara başkent kabul edildi. (13 Kasım).	- Fransa, Almanya'nın Ruhr bölgesini işgal etti. - İran bağımsızlığına kavuştu.
1924	Şeyh Said'in isyana davetini reddetti.	- Hilafet ilga edildi ve Osmanlı hanedan mensupları yurt dışına çıkartıldı. (3 Mart). - Tevhid-i Tedrisat Kanunu kabul edildi. (3 Mart). - Şer'îye ve Evkaf Bakanlığı kaldırıldı. (3 Mart). - Türkiye İş Bankası kuruldu. (26 Ağustos).	- Lenin öldü. - Hicaz Emiri Hüseyin kendisini halife ilan etti. (7 Mart).
1925	- Van'dan alınarak mecburi ikamete tabi tutulmak üzere Burdur'a gönderildi. - Nur'un İlk Kapısı'nı yazdı.	- Şeyh Said Ayaklanması meydana geldi. (13 Şubat). - Aşar vergisi kaldırıldı. (17 Şubat). - Takrir-ı Sükun Kanunu çıktı. (4 Mart). - İstiklal Mahkemeleri yeniden toplandı. - Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kapatıldı. (3 Haziran). - Şapka kanunu çıkarıldı. (25 Kasım). - Tekke ve zaviyeler kapatıldı. (30 Kasım). - Türkiye ve Sovyet Rusya arasında saldırmazlık paktı imzalandı. (17 Aralık).	- Almanya'da Hindenburg Cumhurbaşkanı oldu. - Avrupa'da Lokarno Dönemi başladı. (Almanya, Belçika, Fransa, İngiltere ve İtalya arasında akdedilen antlaşmalarla sınır tayinleri) (16 Ekim).
1926	- İsparta'ya sürgüne gönderildi. (25 Ocak). - İsparta'nın Barla köyünde mecburi ikamete tabi tutuldu. (20 Şubat). - Risale-i Nur'un telifine başladı. - Onuncu Sözü yazdı. - Birinci, İkinci, Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Altıncı, Yedinci, Sekizinci, Dokuzuncu, Yirminci, Yirmi Birinci ve Yirmi İkinci Sözleri yazdı.	- Medeni Kanun kabul edildi. (17 Şubat). - Yeni Ceza Kanunu kabul edildi. (1 Mart). M. Kemal'e karşı düzenlenecek suikast ortaya çıkarıldı. (İzmir Suikastı) (15 Haziran).	Almanya Milletler Cemiyetine kabul edildi.

Tarih	Bediüzzaman Said Nursî	Türkiye Cumhuriyeti Olayları	Dünyadaki Olaylar
1927	On Sekizinci ve Yirmi Beşinci Sözleri yazdı.	- İstiklal Mahkemeleri kaldırıldı. (7 Mart). M. Kemal 2. CHF kurultayında nutkunu okudu. (15-20 Ekim).	- İbni Suud kendisini Hicaz ve Necid kralı ilan etti. - İlk sesli film yapıldı.
1928	1928-1930 arasında Yirmi Dokuzuncu, Otuzuncu, Otuz Birinci, Otuz İkinci, Otuz Üçüncü Sözleri yazdı. - Yirminci ve Yirmi Dördüncü Mektupları yazdı.	- İstanbul'da Türkçe hutbe okunmaya başlandı. (3 Şubat). - Anayasanın dinle ilgili hükümleri kaldırıldı. (10 Nisan). - Uluslararası Sayıların Kabulü Hakkındaki Kanunun kabulü. (20 Mayıs). - Yeni Türk Harfleri kabul edildi. (1 Kasım).	- Kellog Paketi ile ABD, İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, Polonya, Belçika ve Çek Cumhuriyeti diplomasinde barış ve güvenlik siyaseti üzerinde anlaştı. - Yunanistan'da Elefterios Venizelos başbakan oldu. - İskoç bakteriyolojist Alexander Fleming, pek çok zararlı bakteriyi yok ettiği bilinen bir 'küf' buldu. Bu küfe 'Penicillium Notatum' adını verdi. (15 Eylül).
1929	- Birinci, On Üçüncü, On Dokuzuncu, Yirmi Yedinci ve Otuz Üçüncü Mektupları yazdı. - Yirmi Yedinci Sözü yazdı.	- Ticaret Kanunu kabul edildi. (13 Mayıs). - Türkiye gümrük bağımsızlığına kavuştu.	- New York Borsasının çökmesiyle ABD'nin hızlı yükselişi kesintiye uğradı. - Dünyada ekonomik bunalım başladı.
1930	İkinci, Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Altıncı, Dokuzuncu, On Altıncı ve On Yedinci Mektupları yazdı.	- Serbest Cumhuriyet Fırkası kuruldu. (12 Ağustos). - İrtica iddiaları yüzünden Serbest Cumhuriyet Fırkası kendini feshetmek zorunda bırakıldı. (17 Kasım). - Menemen Olayı meydana geldi. (23 Aralık).	- Hint Ulusal Kongresi ilk defa tam bağımsızlık isteğiyle ortaya çıktı. - Gandhi ikinci sivil itaatsizlik girişimini başlattı. - Londra'da ABD, İngiltere ve Japonya silahsızlanma girişimlerine yönelik anlaşmalar yaptı. (Ocak).
1931	On Altıncı Mektubun Zeyli, Yirmi Altıncı Mektubun İkinci Kısım ve Yirmi Sekizinci Mektubun Birinci Parçasını yazdı.	- Türk Tarih Kurumu kuruldu. (12 Nisan). - T.B.M.M'nin 6. Dönemi fevkalade toplantısında Mustafa Kemal 3. kez cumhurbaşkanı seçildi. (4 Mayıs).	- Viyana'daki Kredit-Anstalt Bankasının iflası ile uluslararası ödemeler mekanizması çöktü. İflaslar dünya ekonomisini daha da fazla bunalıttı. - İspanya'da cumhuriyet ilan edildi.
1932	- Birinci, İkinci, Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Lem'aları yazdı. - Yirmi Altıncı Mektupları yazdı.	- İstanbul'da Yerebatan Camiinde Hafız Yaşar Okur tarafından ilk kez Türkçe Kur'an okundu. (22 Ocak). - Halkevleri kuruldu. (19 Şubat). - Türk Dil Kurumu kuruldu. (12 Temmuz). - Türkiye, Milletler Cemiyetine üye oldu. (18 Temmuz). - Ayasofya Camii kapatıldı. - Kadro dergisi çıkmaya başladı.	- Japonlar Mançurya'yı işgal etti. (Mart). - Japonya Rusya ile komşu oldu. - Irak bağımsız krallık oldu. - İbni Suud tarafından Suudi Arabistan Krallığı kuruldu.
1933	- Sekizinci, On Birinci ve On Yedinci Lem'aları yazdı. - On Dördüncü Sözün Zeyli, Yirmi Üçüncü Mektup ve Yirmi Sekizinci Mektubun İkinci Parçasını yazdı.	- İstanbul'da camilerde ezan ve kamet Türkçe okunmaya başlandı. (7 Şubat). - Yeni İstanbul Üniversitesi açıldı. (18 Kasım). 1. Beş Yıllık Sanayi Planı hazırlandı.	- Almanya'da Nazi Partisi iktidara geçti. - Avrupa'da silahsızlanma politikaları gündeme gelmeye başladı. - Alman cumhurbaşkanı Von Hindenburg Hitler'i şansöyeliğe getirdi.

Tarih	Bediüzzaman Said Nursî	Türkiye Cumhuriyeti Olayları	Dünyadaki Olaylar
1934	- Barla'daki ikametine son verilerek Isparta'ya getirildi. - Yirmi Dokuzuncu Mektubun Birinci Kısmı, Onuncu, On İkinci, On Dördüncü, On Altıncı, On Sekizinci, Yirminci, Yirmi Birinci, Yirmi İkinci, Yirmi Dördüncü, Yirmi Beşinci ve Yirmi Altıncı Lem'aları yazdı. - İktisad Risalesi, Hastalar Risalesi ve İhtiyarlar Risalesini yazdı.	- Balkan Antantı kuruldu. (9 Şubat). - Soyadı Kanunu çıktı. (21 Haziran). - Ayasofya Camiinin müzeye çevrilmesi için kanun çıktı. (24 Kasım). - Kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanındı. (5 Aralık).	Almanya'da Hitler devlet başkanı oldu.
1935	- Talebeleri ile birlikte tutuklanarak Eskişehir hapisanesine getirildi. - Yirmi Yedinci, Yirmi Sekizinci, Yirmi Dokuzuncu ve Otuzuncu Lem'aları yazdı.	- Kapatılan Ayasofya Camii müze olarak açıldı. (1 Şubat). - Atatürk 4. kez cumhurbaşkanlığına seçildi.	- İngiltere ve Almanya Deniz Silahlarının Kısıtlanmasına Yönelik Antlaşma imzalandı. - İtalya Habeşistan'ı işgal etti. (5 Ekim).
1936	- Kastamonu'ya sürgün edildi. - Birinci ve İkinci Şu'at yazdı. - Kastamonu Lahikasını yazdı.	- Ankara'da Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi açıldı. (9 Ocak). - Ankara'da Devlet Konservatuarı kuruldu. (6 Mayıs). - Montreux Boğazlar Sözleşmesi imzalandı. (20 Temmuz). "İstiklal Marşı" şairi Mehmet Akif Ersoy vefat etti. (27 Aralık).	- Japonya ile Almanya Anti-Komintern Patkı imzalandı. (25 Kasım). - Filistin'de Yahudi göçüne karşı Araplar isyan etti. - İspanya'da General Franco önderliğinde iç savaş başladı.
1937	Üçüncü Şu'at yazdı.	- Altı Ok anayasaya girdi. (5 Şubat). - Karabük Demir ve Çelik Fabrikasının temel atma töreni yapıldı. (3 Nisan). - Hatay'ın Bağımsızlık Antlaşması TBMM tarafından onaylandı. (14 Haziran). - Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında Tahran'da Sâ'dâbat Paktı imzalandı. (8 Temmuz). - İnönü Başbakanlıktan çekildi. Görevi Celal Bayar devraldı. (25 Ekim).	- Cenevre'de yapılan Milletler Cemiyeti toplantısında, Hatay'ın bağımsızlığı kabul edildi. (27 Ocak). - Türkiye-Mısır Dostluk, İkamet ve Tabiiyet Antlaşması yapıldı. (7 Nisan).
1938	Dördüncü, Beşinci ve Yedinci Şu'atları (Ayet'ül Kübra) yazdı.	- Sadabat Paktı TBMM tarafından onaylandı. (14 Ocak). - Hatay Millet Meclisi açıldı ve Tayfur Sökmen devlet başkanlığına seçildi. (2 Eylül). - Ankara Radyosu yayına başladı. (28 Ekim). M. Kemal öldü. (10 Kasım). - İsmet İnönü cumhurbaşkanı seçildi (11 Kasım).	- Almanya Avusturya'yı ilhak etti. (12 Mart). - Japonya Çin'i işgal etti. - Türkiye ve Fransa, Hatay'da eşit sayıda asker bulundurmaları konusunda anlaşma yaptı. Birlikler Hatay'a girdi. (3-4 Temmuz).
1939		- Hatay Türkiye'ye katıldı. (29 Haziran). - Türk-İngiliz ve Fransız İttifakı, Ankara'da imzalandı (Ankara Paktı). (19 Ekim). 33.000 kişinin öldüğü Erzincan Depremi yaşandı. (27 Aralık).	- Almanya Çekoslovakya'yı işgal etti. - Almanya, İtalya ile ittifak antlaşması imzalandı. (22 Mayıs). - Almanya-Sovyet Saldırmazlık Paktı imzalandı. (23 Ağustos). - Almanya, Polonya'ya saldırdı. (1 Eylül). 2. Dünya Savaşı başladı. (1 Eylül). - İngiltere ve Fransa Almanya'ya savaş ilan etti. (3 Eylül).

Tarih	Bediüzzaman Said Nursî	Türkiye Cumhuriyeti Olayları	Dünyadaki Olaylar
1940	• Onuncu Şuâi yazdı.	• Köy Enstitüleri Kanunu TBMM'de kabul edildi. (17 Nisan).	• Almanya Paris'i işgal etti. (14 Haziran). • Alman-Fransız Silah Bırakma Antlaşması imzalandı. (22 Haziran). • Almanya, Londra'yı havadan bombaladı. (7 Eylül). • İtalya, Fransa ve İngiltere'ye savaş ilan etti.
1941		• Türkiye ve Rusya arasında Saldırmazlık Deklarasyonu imzalandı. (24 Mart). • Türkiye ve Almanya arasında Saldırmazlık Deklarasyonu imzalandı. (18 Haziran). • Refah gemisi Kıbrıs yakınlarında bir torpille batırıldı. (23 Haziran). • Varlık Vergisi Kanunu çıkarıldı. (11 Kasım).	• Japonya, ABD'nin Pearl Harbour üssüne saldırdı. (7 Aralık). • Almanya ABD'ye savaş ilan etti. (11 Aralık).
1942	• Sekizinci Şuâi yazdı.	• Almanya'nın Türkiye Büyükelçisi Von Papen'e suikast düzenlendi. • Varlık Vergisi uygulaması başladı.	• İngiltere ve ABD arasında Birleşmiş Milletler ittifakı kuruldu. Daha sonra bu ittifaka 22 devlet daha katıldı. (Ocak).
1943	• Kastamonu'dan Isparta'ya sevk edildi. • Isparta'da sorgulamadan sonra talebeleriyle Denizli Ağır Ceza Mahkemesine sevk edildi. • On Birinci ve On Üçüncü Şuâileri yazdı.	• Amerikan başkanı Roosevelt, İngiltere başbakanı Churchill ve Türkiye'yi temsilen İsmet İnönü Kahire'de buluştular. (7 Aralık).	• Afrika'da İtalyan ve Alman birlikleri teslim oldu. (Mayıs). • Müttefikler Sicilya'ya saldırdı. Mussolini iktidarı düştü. (Haziran). • Alman ordusu Stalingrad'da teslim oldu.
1944	• On İkinci Şuâi yazdı. • Denizli Ağır Ceza Mahkemesi, talebeleriyle birlikte beraatına karar verdi. (15 Haziran). • Denizli'den Emirdağ'a sürgün edildi. (1 Ağustos). • Temyiz mahkemesi beraat kararını onayladı. (30 Aralık).	• Irkçılık-Turancılık davası başladı. (7 Eylül).	• II. Dünya savaşında müttefikler Normandiya çıkartmasını yaptı. • Arjantin'de Peron iktidarı başladı.
1945		• Türkiye Almanya ile Japonya'ya kağıt üzerinde savaş ilan etti. (23 Şubat). • Dörtlülük takrir ilan edildi. (7 Haziran). • Tan Gazetesi öğrenciler tarafından basıldı. (4 Aralık). • Anayasanın dili sadeleştirildi.	• Yalta Konferansı başladı. (4 Şubat). • İtalya müttefiklere teslim oldu. (29 Nisan). • Almanya kayıtsız şartsız teslim oldu. (7 Mayıs). • A.B.D. Hiroşima'ya atom bombası attı. (6 Ağustos). • A.B.D. Nagasaki'ye atom bombası attı. (9 Ağustos). • Japonya silah bırakma antlaşmasını imzaladı. (2 Eylül). • ABD Başkanı Truman zafer ilan etti ve İkinci Dünya Savaşı sona erdi. (2 Eylül). • Birleşmiş Milletler Örgütü kuruldu. (24 Ekim).

Tarih	Bediüzzaman Said Nursî	Türkiye Cumhuriyeti Olayları	Dünyadaki Olaylar
1946	Risale-i Nur'lar teksir ile çoğaltıldı.	- Demokrat Parti kuruldu. (7 Ocak). - Amerikan filosu İstanbul'u ziyaret etti. (5-9 Nisan). - Tek dereceli milletvekili seçim kanunu kabul edildi. (5 Haziran). - İlk çok partili seçim yapıldı. (21 Temmuz). - Demokrat Parti 63 milletvekili ile meclise girdi. (21 Temmuz).	İlk elektronik bilgisayar yapıldı.
1947	Risale-i Nur'lar ilk defa Avrupa ülkeleri ve ABD'ye gönderildi.	Türkiye IMF'ye katıldı. (11 Mart).	- Truman Doktrini ile ABD Avrupa devletlerini tekrar kalkındırma politikasını hayata geçirdi. (12 Mart). - Pakistan bağımsızlığına kavuştu. - Yunanistan'da iç savaş başladı.
1948	- Talebeleri ile Afyon Ağır Ceza Mahkemesine sevk edildi. (28 Ocak). - On Dördüncü Şuayı yazdı.	Kurtuluş Savaşı komutanlarından Kazım Karabekir vefat etti. (25 Ocak).	- Gandhi öldürüldü. (30 Ocak). - İsrail devleti kuruldu. (14 Mayıs). - Çekoslovakya, Polonya ve Macaristan'da komünistler iktidara geldi.
1949	- Afyon'da talebeleriyle beraber tevkif edildi. - Afyon Hapishanesinden tahliye oldu. (20 Eylül). - Emirdağ'a gitti. (2 Aralık). - On Beşinci Şuayı yazdı.	- İlkokullara seçimli din dersi konuldu. (1 Şubat). - Ankara'da İlahiyat Fakültesi kuruldu. (4 Haziran). - Türkiye Avrupa Konseyine kabul edildi. (8 Ağustos).	- Çin'de komünist devrim başarıya ulaştı. - Endonezya bağımsızlığını kazandı. - NATO kuruldu. (4 Nisan). - Ürdün bağımsızlığına kavuştu.
1950	Seçim başarılarından dolayı Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ı tebrik etti.	- Demokrat Parti iktidara geldi. (14 Mayıs). - Celal Bayar cumhurbaşkanı oldu. - Adnan Menderes başbakan oldu. - Arapça ezan okuma yasağı kaldırıldı. (16 Haziran). - Radyoda Kur'an ve dini program yayın yasağı kaldırıldı. (5 Temmuz). - Genel af kanunu çıkarıldı. (14 Temmuz). - DP hükümeti komünistlere karşı savaşmak üzere 4500 kişilik bir tugayı Birleşmiş Milletler emrinde Kore'ye gönderdi. (25 Temmuz). - İlkokullara mecburi din dersi konuldu. (21 Ekim).	Kore savaşı başladı.
1951	- Hristiyan âleminin bir nevi ruhani lideri olan Papa'ya <i>Zülfikar</i> kitabı gönderildi. (22 Şubat). - Şapka Kanununa muhalefet gerekçesiyle Emirdağ'da mahkemeye verildi.	Türkiye, NATO'ya katılma protokolünü imzaladı. (17 Ekim).	- İlk nükleer santraller kuruldu. - Libya bağımsızlığına kavuştu.

Tarih	Bediüzzaman Said Nursî	Türkiye Cumhuriyeti Olayları	Dünyadaki Olaylar
1952	- Gençlik Rehberi Mahkemesinden dolayı İstanbul'a gitti. (22 Ocak). - Emirdağ'a döndü. - Afyon Mahkemesi duruşmasına katıldı. (30 Mayıs). - Samsun'da Büyük Cihad Gazetesinin yayını sebebiyle dava açıldı. - İngiliz asıllı müsteşrik bir yabancı Seb'a Semavat hakkında yedi günlük bir konferans vermeye başladı. Bediüzzaman'ın cevabı ve Nur Talebelerinin faaliyetleriyle konferansın ikinci günü Türkiye'yi terketti.	- Türkiye NATO'ya üye oldu. (18 Şubat). - Osmanlı hanedanının kadın üyelerine Türkiye'ye gelebilmeleri için izin verildi. (16 Haziran). - Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk-İş) kuruldu. (31 Temmuz). - Köy Enstitüleri kapatıldı. (10 Ağustos).	Mısır'da krallığa karşı askeri darbe yapıldı ve Cemal Abdünnasır başkan oldu. (23 Temmuz).
1953	- İstanbul'da Rum Ortodoks Patriği Althenagoras ile görüştü. - Isparta'da hakkında yeni bir dava açıldı ve Isparta'ya gitti. - Isparta'ya yerleşmek üzere geldi. (23 Ağustos).	- Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya arasında dostluk işbirliğini öngören antlaşma imzalandı. (Şubat). - Dumlupınar denizaltısı, Çanakkale Boğazında Naboland isimli İsveç şilebiyle çarpıştı. (4 Nisan).	- Jeoseph Stalin öldü. (5 Mart). - Cemal Abdünnasır Mısır'da cumhuriyet rejimini hayata geçirdi. - Kore Savaşı ateşkesle sonuçlandı. - Francis Crick ile James Watson DNA molekülünün yapısını keşfetti.
1954		- Türkiye Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzaladı. (20 Mart). - Genel seçimler DP'nin zaferi ile sonuçlandı. (2 Mayıs).	- Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya arasında "İttifak, İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Antlaşması" (Balkan Paketi) imzalandı. (9 Ağustos). - Cenevre Konferansı yapıldı. - Cezayir'de bağımsızlık mücadelesi başladı. - Tunus ve Cezayir bağımsızlığına kavuştu.
1955	CENTO'nun kuruluşundan dolayı Cumhurbaşkanı ve Başbakanı tebrik etti.	- İstanbul'da gayrimüslimlere yönelik saldırılar başladı. (6-7 Eylül Olayları). - Hürriyet Partisi kuruldu. (20 Aralık).	- Türkiye ve Irak arasında ortak güvenlik ve savunmayı öngören Bağdat Paketi imzalandı. (24 Şubat). 4 Nisan'da İngiltere, 23 Eylül'de Pakistan, 3 Kasım'da İran bu pakta üye oldu. - Varşova Paketi imzalandı.
1956	- Afyon mahkemesi bütün Risale-i Nur'ların beraatine ve sahiplerine iadesine karar verdi. (Haziran). - Risale-i Nurlar'ın yayınlanması serbest bırakıldı.	Hükümet ortaokullarda din dersi okutulmasını kararlaştırdı. (13 Ağustos).	- Süveyş Kanalı bunalımı. - Polonya'da ayaklanma başladı. - İngiliz Hükümeti Başpiskopos Makarios'u sürgüne gönderdi. - Fas bağımsızlığına kavuştu.
1957	- Yapılan davet üzerine Isparta Askeri Tugay Camiinin temelini attı. (Nisan). - Genel seçimde DP'yi desteklediğini belirtti.	- Sanayi Bakanlığı kuruldu. (27 Mayıs). - Genel seçimleri DP kazandı. (27 Ekim).	- ABD'de Eisenhower doktrini kabul edildi. (5 Ocak). - Avrupa Ekonomik Topluluğu kuruldu. (25 Mart). - İlk uzay uydusu Sputnik fırlatıldı. (4 Ekim). - Vietnam'da iç savaş başladı. - Makarios serbest bırakıldı.

Tarih	Bediüzzaman Said Nursî	Türkiye Cumhuriyeti Olayları	Dünyadaki Olaylar
1958		• Erzurum'da Atatürk Üniversitesi açıldı. (17 Kasım).	• Suriye ve Mısır Birleşik Arap Cumhuriyetini oluşturdu. (1 Şubat). • Irak, Ürdün'le Arap esasına dayalı bir federasyon kurdu. (14 Şubat). • Irak'ta kraliyet devrildi ve yerine cumhuriyet rejimi ilan edildi. (14 Temmuz).
1959	• Nur talebelerinin davetleri üzerine Konya ve Ankara'ya ziyaretlerde bulundu.	• Menderes uçak kazası geçirdi. (17 Şubat).	• Kıbrıs'ı bağımsız bir devlete dönüştüren Londra Anlaşması imzalandı. (19 Şubat). • Türkiye-ABD ikili anlaşması imzalandı. (5 Mart). • Nijerya bağımsızlığına kavuştu.
1960	• İstanbul'daki Nur talebelerinin daveti üzerine İstanbul'a gitti. (1 Ocak). • Ankara'ya son ziyaretini gerçekleştirdi. (11 Ocak). • Ankara'ya gitmesini yasaklayan hükümet kararı üzerine Emirdağ'a gitti. • Emirdağ'dan Isparta'ya geçti. (20 Ocak). • Isparta'dan ayrılarak Urfa'ya gitti. • Urfa'da İpek Palas Otelinde vefat etti. (23 Mart). • Halilü'r-Rahman Camii avlusundaki mezarına defnedildi. (24 Mart). • Naaşı kabrinden alınarak bilinmeyen bir yere götürüldü. (12 Temmuz).	• Tahkikat komisyonu kuruldu. (18 Nisan). • Ankara ve İstanbul'da öğrenci yürüyüşleri oldu. (28 Nisan). • Milli Birlik Komitesi hükümete darbe yaptı. (27 Mayıs). • Devlet Planlama Teşkilatı kuruldu. (1 Ekim). • DP'li yöneticilerin yargılandığı Yassıada mahkemesi başladı. (14 Ekim). • Milli Birlik Komitesi 14 üyesini ihraç etti. (15 Kasım).	• Willard Frank Libby, arkeoloji, jeoloji, jeofizik ve bilimin diğer dallarında, yaş tayini için karbon 14 yönteminin kullanımının keşfettiği için Nobel Ödülü'nü kazandı. • Rusya'ya iltica eden iki NSA görevlisi ABD'nin 40 ülkenin haberleşmesini dinlediğini açıkladı.

